

Documenta
res gestas
Bohemicas
saeculorum
XVI. – XVIII.
illustrantia

Miroslav Žitný (ed.)

Korespondence
Šťastného Václava
Pětipeského
z Chýš a Egrberku
z let 1600–1610

rameny k českým dějinám 16. - 18. století

Documenta
res gestas
Bohemicas
saeculorum
XVI. - XVIII.
illustrantia

Vědecký redaktor
prof. PhDr. Václav BŮŽEK, CSc.

Recenzenti
doc. PhDr. Josef HRDLIČKA, Ph.D.
Mgr. Tomáš STERNECK, Ph.D.

Kniha vychází za podpory projektů Grantové agentury České republiky *Svět mužskosti. Nižší šlechta z českých zemí ve válkách počátkem novověku* GA ČR 13-17978 S a Grantové agentury Jihočeské univerzity *Reflexe války očima člověka raného novověku* 166/2013/H.

Na obálce je otištěn erb Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, jak jej zachycuje Pamětní kniha nejvyšších zemských úředníků z roku 1629 ze sbírek Národního archivu v Praze.

© Mgr. Miroslav Žitný (ed.), 2015
© Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Historický ústav Filozofické fakulty

ISBN 978-80-7394-544-2

Předkládaná edice rytířské korespondence vznikala po dobu téměř tří let a neobešla se bez nemalé pomoci a rad mnohých lidí a institucí, jimž na tomto místě náleží moje upřímné poděkování. Korespondence Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku je dnes z převážné části uložena v Lobkowiczském archivu v rámci Lobkowiczských sbírek, o.p.s., na zámku v Nelahozevsi. Přístup k písemnostem i souhlas s jejich edičním zpracováním a publikováním poskytl jejich majitel, pan William Lobkowicz, jemuž děkuji za udělení souhlasu ke studiu ve fondu archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv. Písemnosti jsem před lety mohl studovat ještě v pobočce Státního oblastního archivu Litoměřice na zámku v Žitenicích, jehož kouzelné badatelské prostředí doplnili mnohými doporučeními a vstřícností tehdejší vedoucí pobočky PhDr. Eduard Mikušek a Mgr. Petr Kopicčka. Po přestěhování a dlouhodobém uzavření sbírek pomohl s vyřízením a provedením digitalizace dosud nezpracovaných písemností asistent správce Knihovny a archivu Lobkowiczských sbírek Mgr. Petr Slouka.

K tématu dějin české nižší šlechty předbělohorské doby mne přivedl již během magisterského studia prof. PhDr. Václav Bůžek, CSc., pod jehož vedením mohl být pro vědecké bádání zpřístupněn také deník Šťastného Václava Pětipeského z roku 1605. Profesoru Václavu Bůžkovi děkuji za neúnavné a pečlivé heuristické, metodické i korektorské vedení výzkumů sledujících válečnické kariéry v rytířském rodu Pětipeských z Chýš a Egrberku i následných edičních prací, k nimž výzkum po ozřejmení tematické, chronologické i kvantitativní bohatosti jejich dochovaných textů dospěl. Heuristická fáze bádání byla během roku 2012 podpořena také individuálním grantem Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Díky tomu se přehled o písemnostech rytíře Pětipeského rozšířil o další stovky textů z Archivu města Mělník uložených ve Státním okresním archivu Mělník a v 1. oddělení Národního archivu v Praze. Hojné zastoupení vojenské tematiky vedlo k zařazení jejich edičního zpracování do kolektivního výzkumného záměru *Svět mužskosti. Nižší šlechta z českých zemí ve válkách počátkem novověku* pod vedením prof. PhDr. Václava Bůžka, CSc. Od počátku projektu věnoval zpřístupnění písemností dvou generací rytířského rodu značné úsilí PhDr. Petr Mareš, Ph.D., z Národního archivu v Praze, jemuž děkuji za pečlivou koordinaci práce a spolupráci při formulaci edičních zásad i celkové koncepcie práce. Rovinu interpretace obohatily diskuse s kolegy Mgr. Františkem Korešem o sociálních a vojenských aspektech předbělohorského rytířstva a PhDr. Josefem Kadeřábkem, Ph.D., o náboženských souvislostech vztahů šlechtického, městského a poddanského prostředí. Za redakční zpracování textů patří velký dík PhDr. Janu Šimánkovi. Cenné a bohaté připomínky ke studiu i edici poskytli lektori – doc. PhDr. Josef Hrdlička, Ph.D., a Mgr. Tomáš Sterneček, Ph.D. S ověřením identifikace některých zastoupených personálií, toponym i reálií Mělnicka jsem se mohl obrátit na PhDr. Jana Kiliána, Ph.D.

Nelze na tomto místě jmenovitě poděkovat všem pracovníkům 1. oddělení Národního archivu v Praze, Státního okresního archivu Mělník, Sächsisches Hauptstaatsarchiv Dresden, Státního oblastního archivu Třeboň a dalších institucí, s jejichž pomocí mohly být písemnosti zpracovány. Za podporu v dlouhodobé ediční práci děkuji také všem kolegyním a kolegům z Historického ústavu Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a Centru raně novověkých studií, v rámci jehož ediční řady *Prameny k českým dějinám 16.-18. století*, řada B oba díly předloženého svazku vychází tiskem.

Mnoho z našeho společného času s nekonečným pochopením oželeli moji rodiče Václav a Eliška, bratr Radek a sestra Eva, příbuzní a blízcí, přátelé muzikanti a Petra. Jim všem s velkým poděkováním za veškerou trpělivou pomoc tuto knihu věnuji.

Ve Strakonici v říjnu 2015

Miroslav Žitný

Úvod

Dějiny nižší šlechty z českých zemí předbělohorské doby patří k tématům, jejichž bádání často ztěžuje roztříštěnost či prostá chudoba pramenné základny. Nelze však opomíjet roli, kterou příslušníci vladyckých a rytířských rodů sehráli v regionální i zemské rovině politických, hospodářských, kulturních i vojenských dějin počátku raného novověku. Již řadu let lze využít edičně zpracovaných pamětí či deníků několika vojensky i úředně angažovaných nižších šlechticů. V oblasti korespondence bylo možné pro několik případových studií čerpat také z nejrozsáhlejšího známého souboru korespondence z prostředí nižší šlechty – listů Pětipeských z Chýš a Egrberku, který se dochoval v archivu roudnických Lobkowiczů. Předkládaná edice zpřístupňuje korespondenci Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku doplněnou o písemnosti dohledané v dalších fondech a sbírkách domácích i zahraničních institucí. Tento díl edice přímo navazuje na korespondenci rytířova otce Albrechta Pětipeského, kterou v předcházejícím svazku zpracoval Petr Mareš.

Úvodní studie nejprve pojednává o genealogických souvislostech posledních tří generací rodu Pětipeských z Chýš a Egrberku, jejichž členové se objevili v písemném kontaktu se sledovaným šlechticem. Následuje biografická studie, která se zaměřuje na Šťastného Václava Pětipeského. Díky tematické i chronologické šíři dochovaných písemností je rozčleněna do oddílů o výchově, převzetí a rozšiřování hospodářství, válečných zážitcích, kariéře v zemských a dvorských úřadech, rozporuplné účasti Pětipeského ve stavovském povstání a naposledy rytířových pobělohorských osudech. Pozornost věnuje také možnostem širšího badatelského využití editovaných pramenů.

Samotná edice je uvedena ediční poznámkou s vymezením editorského přístupu a chronologickými i obsahovými přehledy zastoupených písemností. Každý ze zpracovaných textů je opatřen kritickým poznámkovým aparátem, jenž má vysvětlující i odkazovací funkci. Vzhledem k velkému počtu vydaných písemností (1 203 jednotlivin) pro období let 1600-1621, byl tento svazek ediční řady rozdělen do dvou dílů, přičemž byl jako mezník stanoven rok 1610. Z praktických důvodů byly rejstříky zpracovány pro každý z dílů edice zvlášť.

I. Poslední generace rytířského rodu Pětipeských z Chýš a Egrberku

Rytířský rod Pětipeských z Chýš a Egrberku se během druhé poloviny 16. století ocitl mezi čelními představiteli nižšího šlechtického stavu, hlavní zásluhu na tom měli příslušníci jeho sedmé genealogicky doložené generace.¹ Mezi pěti bratry, z nichž všichni měli mužské i ženské potomky, se jako čtvrtý z manželství Odolena Pětipeského z Chýš a Egrberku na Dolní Kamenici († po 1549) a Doroty Vosterské Kaplířové ze Sulevic († po 1586) narodil Albrecht Pětipeský, jehož korespondenci zpřístupňuje v kritické formě včetně biografické studie předcházející svazek ediční řady.² Genealogické souvislosti Albrechtových sourozenců zde podrobně zpracoval Petr Mareš.³ Následující stať proto předkládá rodopisný přehled posledních tří generací rodu Pětipeských z Chýš a Egrberku. Mezi široce rozvětvené členy jeho osmého pokolení patřil také Šťastný Václav Pětipeský (kolem 1582-1638), syn výše zmíněného Albrechta Pětipeského, jehož korespondenci zpřístupňují oba díly sedmého svazku ediční řady.

Pětipeským z Chýš a Egrberku se dosud věnovaly pouze dílčí studie a rodová genealogie i dějiny nebyly v monografické podobě zpracovány.⁴ Do určité míry je to dáno složitými osudy posledních tří generací, jejichž členové se stali v mnoha případech účastníky českého stavovského povstání, za což byli následně potrestáni. Později museli vést nuzný život v českých pobělohorských poměrech či v zahraničním exilu, kde se dva z mužských potomků stali důstojníky švédské armády. Edičně zpracovaná korespondence Šťastného Václava Pětipeského umožnila zpřesnit dosud známá rodopisná fakta jeho příbuzenských vrstevníků. Přestože se rytířova korespondence dochovala pouze do roku 1621, kdy byl jako přední účastník povstání a jeden ze stavovských direktorů odsouzen původně k trestu smrti, avšak po jeho zmírnění pouze uvězněn, lze genealogii jeho početných bratranců a sestřenic i jejich potomstva doplnit s využitím dalších domácích i zahraničních pramenů, především Bergmannovy sbírky uložené v Sächsisches Staatsarchiv (Hauptstaatsarchiv Dresden).⁵

Dějiny slovy Bartoloměje Paprockého z Hlohol „*starožitného rodu*“ Pětipeských z Chýš a Egrberku se uzavřely v jeho desáté generaci, kde osobou Evy Anny Ludmily, narozené pravděpodobně již v saském exilu, vymřeli rytíři Pětipeští roku 1681 po přeslici. Již o dvacet let dříve zanikla smrtí jejího otce Adama Felixe krátce před 27. listopadem 1661 také mužská linie rodu.⁶ V návaznosti na genealogické pojednání Petra Mareše

¹ Dosud nejprehlednější rozrod Pětipeských z Chýš a Egrberku poskytuje Národní archiv [dále NA] Praha, Sbírká genealogická Dobřenského, inv. č. 775 (Pětipeský z Chýš a Egrberku), nefol.

² Petr MAREŠ (ed.), *Korespondence Albrechta Pětipeského z let 1570-1596*, České Budějovice 2015 (= Prameny k českým dějinám 16.-18. století VII).

³ Tamtéž, s. 6-22. Biografický pohled na Albrechta Pětipeského tamtéž na s. 23-76.

⁴ Bartoloměj PAPROCKÝ Z HLOHOL A PAPROCKÉ VŮLE, *Diadochus, to jest posloupnost knížat a králů českých, biskupů a arcibiskupů pražských a všech třech stavů slavného království českého, to jest panského, rytířského a měšťského III*, Praha 1602 [reprint Praha 2005], s. 101-106; Jindřich HULINSKÝ, *O rodu Pětipeských na Slánsku*, Slánský obzor 40, 1932, s. 20-24; *Ottův slovník naučný XIX*, Praha 1902, s. 606-607; Miroslav ŽITNÝ, *Ideál křesťanského rytířství v paměti rytířského rodu Pětipeských z Chýš a Egrberku*, in: Václav Bůžek – Jaroslav Dibelka (edd.), *Utváření identity ve vrstvách paměti*, České Budějovice 2011 (= Opera historica 15), s. 183-217, zde zejména s. 197-212; další genealogické přehledy shrnuje Petr MAŠEK, *Šlechtické rody v Čechách, na Moravě a ve Slezsku II*, Praha 2010, s. 74.

⁵ Sächsisches Hauptstaatsarchiv Dresden, Sammlung Bergmann, zde především Band 1, fol. 5-7, 368-369; Band 11, fol. 8; Band 13, fol. 80.

⁶ Dále srov. Lenka BOBKOVÁ, *Exulanti z Prahy a severozápadních Čech v Pirně v letech 1621-1639*, Praha 1999, s. 158, 173; NA Praha, Sbírká genealogická Dobřenského, inv. č. 775 (Pětipeský z Chýš a Egrberku).

o sourozencích generace Albrechta Pětipeského, jimiž se rod rozdělil v mužské linii do celkem pěti větví, bude níže postupně věnována pozornost dětem všech čtyř strýců Šťastného Václava Pětipeského i jeho vlastním sourozencům. Pro přehlednost byla studie doplněna grafickými rodokmeny.

Nejstarší ze strýců Šťastného Václava Pětipeského, jeho kmotr, poručník a v závěru života také vychovatel, Václav Odolen Pětipeský (1529-1602) zanechal ze dvojího manželství s Markétou z Rozenhonu († 1567) a Izoldou Vojkovskou z Milhostic († po 1622) nejpočetnější potomstvo. Jeho první dvě dcery **Alžběta** a **Dorota** z prvního manželství zemřely již před rokem 1602.⁷ Druhá žena porodila Václavu Odolenovi, jehož rodová větev se od roku 1567 usadila v Blahoticích poblíž Slaného, celkem pět synů a osm dcer, z nichž se bližší zprávy nedochovaly pro **Magdalenu** a **Kateřinu** a **Evu** († po 1602). **Anna Eusebie** († po 1611) se provdala za Viléma Šťastného Kaplíře ze Sulevic († asi 1622), písaře úřadu menších desek zemských a účastníka stavovského povstání, jednoho z blízkých přátel Šťastného Václava Pětipeského.⁸ Další z rytířových sestřenic **Anna Alžběta** se v únoru 1611 provdala za Petra Gerštorfa z Gerštorfu († po 1623), císařského fořtmistra panství Poděbrady a Kolín a účastníka stavovského povstání.⁹ **Alžběta** († 1617) se stala manželkou Jana Bukovského z Hustiřan († asi 1620), účastníka stavovského povstání, během něhož se stal vojenským komisařem Boleslavského, Hradeckého a Kouřimského kraje.¹⁰ Poslední dcerou Václava Odolena byla **Marie** († 1621), která se roku 1610 provdala za Václava Věžníka z Věžník († po 1629), hejtmána Kouřimského kraje za rytířský stav (1613-1614) a účastníka stavovského povstání.¹¹ Sňatky všech dcer Václava Odolena Pětipeského, jež se dožily dospělosti, směřovaly do prostředí předbellohorského nekatolického rytířstva. Ze synů blahotického rytíře zemřeli ještě před otcovou smrtí za blíže neznámých okolností bratři **Vilém** a **Jan mladší** (oba † před 1602). Válečnické službě, která tvořila pevnou součást rodové tradice Pětipeských z Chýš a Egrberku již od jeho středověkých předků, dostali všichni poslední tři bratři.¹² Během patnáctileté války habsburské monarchie s osmanskými Turky padli roku 1596 v Uhrách bratři **Jan** starší a **Albrecht**, který 26. října 1596 doprovázel svého strýce a kmotra Albrechta Pětipeského z Chýš, otce Šťastného Václava, do největší polní bitvy dlouhé války u Keresztese, kde v jízdním pluku tisíce českých rejtářů padl a dočkal se tak v pohledu dobových panegyricky laděných spisů Bartoloměje Paprockého z Hlohol smrti příkladného křesťanského rytíře.¹³

Z dochovaných pramenů lze nejpodrobněji přiblížit život posledního ze synů zakladatele blahotické větve **Odolena/Vodolana** staršího Pětipeského z Chýš († kolem 1640). Podobně jako jeho bratranec Šťastný Václav se také Vodolan stal po smrti všech bratrů od roku 1602 posledním mužským představitelem blahotické (slánské) větve rodu. Podle svědectví korespondence s bratrance dosáhl plnoletosti již před smrtí otce roku 1602,

⁷ Blíže P. MAREŠ (ed.), *Korespondence Albrechta Pětipeského*, s. 9-12.

⁸ Tomáš V. BÍLEK, *Dějiny konfiskací v Čechách po r. 1618 I-II*, Praha 1882, zde I, s. 245, heslo Vilém Felix Vosterský Kaplíř ze Sulevic.

⁹ Tamtéž, s. 119; NA Praha, Sbirka genealogická Dobřenského, inv. č. 775 (Pětipeský z Chýš a Egrberku).

¹⁰ T. V. BÍLEK, *Dějiny konfiskací I*, s. 50; NA Praha, Sbirka genealogická Dobřenského, inv. č. 775 (Pětipeský z Chýš a Egrberku).

¹¹ T. V. BÍLEK, *Dějiny konfiskací I*, s. 853-854. NA Praha, Sbirka genealogická Dobřenského, inv. č. 775 (Pětipeský z Chýš a Egrberku).

¹² K tomu blíže M. ŽITNÝ, *Ideál křesťanského rytířství v paměti rytířského rodu Pětipeských*, s. 190-207.

¹³ Blíže TÝŽ, *Keresztes 1596. Vytváření obrazu prohrané bitvy s Turky a její druhý život*, Český časopis historický 111, 2013, s. 31-65.

kdy se začal psát podle zděděných statků na Blahoticích a Neprobylicích.¹⁴ Vzájemná korespondence obou rytířů svědčí kupříkladu o jejich společné zálibě v myslivosti i chovu loveckých psů.¹⁵ V červenci 1604 vzkazoval Vodolan po Šťastném Václavovi pozdravy rytmistrovi Jindřichovi Matyášovi z Thurnu, s nímž jeho bratranec odjel bojovat k obležené hornouherské pevnosti Ostřihom.¹⁶ Blahotický rytíř se podle všeho nezúčastnil ani posledního roku patnáctileté války, kdy si opět ze svého sídla pouze dopisoval s bratrancem Šťastným Václavem, po němž vzkazoval pozdravy dalšímu ze známých turkobijců a pozdějších čelních vojenských velitelů stavovského povstání Janu mladšímu Varlejšovi z Bubna. Na úspěch všem urozeným mužům v polním tažení k znovudobytí moravskouherské pohraniční pevnosti Skalice připil v srpnu 1605 alespoň symbolickou sklenicí vína.¹⁷ Podle pamětí Jindřicha Michala Hýzrleho z Chodů se Vodolan Pětipeský stal v dubnu 1608 během vpádu arciknížete Matyáše Habsburského velitelem jízdního praporece o síle 200 rejtářů, s nímž poté několik týdnů kvartýroval společně s dalšími vojáky českých stavů i císařskými žoldněři v Novém a Starém Městě pražském.¹⁸ Během pasovského vpádu v únoru 1611 již vykonával hodnost „nejvyššího“ (plukovníka) nad jízdou společně s Jiřím Vratislavem z Mitrovic a Volfem Vřesovcem z Vřesovic a Doubravské hory.¹⁹ Když 11. března 1611 vítaly oddíly stavovského vojska před Prahou budoucího českého krále Matyáše Habsburského, jel pluk Vodolana Pětipeského vstříc králi na třetím místě za rejтары Jindřicha Matyáše z Thurnu a Mikuláše Vratislava z Bubna.²⁰ V dubnu 1612 byl Vodolan Pětipeský na roční období jmenován hejtmánem Slánského kraje za rytířský stav a stejnou funkci vykonával znovu v letech 1614-1615.²¹ Před začátkem stavovského povstání se Vodolan Pětipeský zadlužil patrně zakoupením domu v Novém Městě pražském na Příkopech u kostela svatého Martina a pro umožnění pohledávek musel využít půjčky od svého bratrance Šťastného Václava, jehož opakovaně žádal o odklad splátky ještě v lednu 1618.²² Do té doby rytíř rozhojnil svoje venkovské držby pouze o statek a tvrz Studeněves nedaleko Smečna.²³ Během stavovského povstání působil jako vojenský komisař ve Slánském, Litoměřickém, Žateckém a Rakovnickém kraji a relátor generálního zemského sněmu roku 1620.²⁴ Patrně i s pomocí bratrance Šťastného Václava – direktora za rytířský stav – rozšířil svoje po otci zděděné statky a tvrze v Blahoticích a Neprobylicích o několik vesnic v okolí Slaného včetně sousedních Královic, které od-

¹⁴ Srov. list č. 36 (Blahotice, 23. května 1602), Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku Šťastnému Václavovi Pětipeskému. Žádá svého bratrance, aby vyrovnal pohledávku dluhu po jeho otci Albrechtovi Pětipeském Joachimovi Frayndovi. Dlužná částka činí 56 kop míšeňských grošů.

¹⁵ Srov. list č. 56 (Blahotice, 21. srpna 1602), Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹⁶ Srov. list č. 157 (Blahotice, 10. července 1604), Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹⁷ Srov. list č. 192 (Blahotice, 24. srpna 1605), Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹⁸ Věra PETRÁČKOVÁ – Jan VOGELTANZ (edd.), *Příběhy Jindřicha Hýzrla z Chodů*, Praha 1979, s. 243.

¹⁹ Tamtéž, s. 259. Dále srov. Václav LÍVA (ed.), *Regesta fondu Militare Archivu ministerstva vnitra Republiky československé v Praze II, 1590-1617*, Praha 1938, s. 432, 450.

²⁰ J. B. NOVÁK (ed.), *Sněmy české od léta 1526 až po naši dobu XV/I*, s. 620, 624.

²¹ Petr MAREŠ, *Obsazování úřadu krajského hejtmána v předbělohorském období a soupis krajských hejtmánů na základě dochovaných seznamů z let 1563/1564-1616/1617*, Praha 2009, s. 213, 248.

²² Splátky úvěru dokládá vydaná korespondence. Srov. list č. 944 (Blahotice, 3. ledna 1618), Vodolan Pětipeský z Chýš a Egrberku Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

²³ August SEDLÁČEK, *Hrady, zámky a tvrze království českého VIII. Slánsko, Rakovnicko*, Praha 1891, 1935 [reprint 1995], s. 151.

²⁴ T. V. BÍLEK, *Dějiny konfiskací I*, s. 430-432, heslo Vodolan starší Pětipeský ryt. z Chýš a Egerberga.

koupil od stavů po jejich zabavení svatovítské kapitule. Všechny jmenované nemovitosti mu byly zkonfiskovány 3. listopadu 1623.²⁵ Rytíř ovšem neopustil české země a díky rentě přiznané z původního věna jeho matce Isoldě Vojkovské z Milhostic žil patrně i s ní a dalšími členy rodiny v některém ze slánských měšťanských domů. Prostřednictvím blíže neobjasněných přímluv dosáhl vlastní renty, jež mu byla z milosti vyplácena v roční výši 300 rýnských zlatých od roku 1629.²⁶ Během saského vpádu léta 1631 byl invazní armádou dosazen do funkce komisaře Slánského kraje, díky čemuž nakrátko získal zpět svoje původní majetky z držby Jaroslava Bořity z Martinic. Zároveň se zaujetím korespondoval se slánskými měšťany a vyhledával zemské škůdce.²⁷ Další hodnověrné zprávy o rytířově životě se objevují teprve roku 1637, kdy znovu získal od královské komory roční rentu, tentokrát alespoň ve výši 100 rýnských zlatých a zároveň mu bylo povoleno doživotně obývat jeho původní dům na Novém Městě pražském. Podle záznamů v konfiskačním protokolu a městských trhových knihách zemřel Vodolan starší Pětipeský z Chýš asi před polovinou dubna 1640.²⁸ Náhrobek první Vodolanovy manželky Magdaleny Valkounové z Adlaru († 1604) se dochoval v Neprobylicích. Druhá Vodolanova žena Kateřina Ottová z Losu zemřela po roce 1636.²⁹

Z celkem šesti dětí Vodolana staršího Pětipeského zemřela jako první patrně v raném dětství dcera **Eliška** († 1608). V nuzných podmínkách žila pravděpodobně ve Slaném s otcem neprovdaná **Isolda** († po 1622). Pouze **Kateřina** († po 1644) se provdala za blíže neznámého příslušníka rytířského rodu Dohalských z Dohalic, jehož členové se objevili ve službách švédské armády.³⁰ První z Vodolanových synů, stejnojmenný **Vodolan (mladší)**, zemřel bezdětný po roce 1615. Stejně tak nezanechal potomky ani **Jan** († po 1616). Bližší doklady se dochovaly pouze o životě **Jindřicha Bohumila** († 1639), který sloužil jako důstojník švédské armády (nejpozději od roku 1637) a velitel posádky v Erfurtu.³¹ Patrně nejmladší ze synů **Albrecht** († po 28. únoru 1619), jehož existenci dokládá pouze editovaná korespondence, psal v únoru 1619 svému strýci Šťastnému Václavovi Pětipeskému, aby mu zprostředkoval službu u některého šlechtice panského stavu, jelikož by rád posloužil „*obecnému i vlastnímu prospěchu*“. Stěžoval si, že ho otec dosud téměř nepustil z rodných Blahotic.³² Další zprávy o blahotické větvi rodu Pětipeských z Chýš a Egrberku se nedochovaly. Tato rodová linie vymřela po meči roku 1640.

Druhý ze strýců Šťastného Václava Pětipeského, jenž sídlil na statcích Libochovičky, Hnidousy a Koleč západně od Kladna, **Vojtěch Pětipeský** (asi 1532-1537 až 1599) zplodil v manželství s Annou Charvátovou z Barštejna († 1591) také velmi početné potomstvo.³³ Patrně již v raném dětství zemřely jeho první dvě dcery **Kateřina** a **Dorota**. Synové **Odolen** a **Václav** zemřeli před rokem 1606. Jen málo známé jsou osudy **Marie**, jež se provdala za Karla Grafingera ze Saleku, a **Amálie**, manželky Adama Údrckého

²⁵ Tamtéž, s. 430-431.

²⁶ Tamtéž, s. 431.

²⁷ Josef KADERÁBEK, *Nerovný boj o víru? Město Slaný a Martinicové v letech 1602-1665*, České Budějovice 2013 (Disertační práce), s. 116.

²⁸ T. V. BÍLEK, *Dějiny konfiskací I*, s. 431-432.

²⁹ A. SEDLÁČEK, *Hrady, zámky a tvrze království českého VIII*, s. 141. Sedláček však chybně datuje náhrobek Magdaleny Valkounové z Adlaru do roku 1664.

³⁰ NA Praha, Sběrka genealogická Dobřenského, inv. č. 775 (Pětipeský z Chýš a Egrberku).

³¹ Tamtéž.

³² Srov. list č. 1041 (Blahotice, 28. února 1619), Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³³ Srov. tabulku B. K jeho osobě blíže P. MAREŠ (ed.), *Korespondence Albrechta Pětipeského*, s. 13-14.

z Údrče.³⁴ **Alžběta** († 1621) byla od roku 1604 manželkou křivoklátského a rakovnického hejtmána Jindřicha Cukra z Tamfeldu († před 1636), účastníka stavovského povstání.³⁵ Se svým bratrancem Šťastným Václavem udržovala přátelské příbuzenské vazby a korespondenci.³⁶ **Barbora** († 1639 v Pirně) spravovala po smrti prvního manžela Fridricha Doupovce z Doupova († 1593) statky Vilémov, Žerotín, Kokovice a Vrbičany na Žatecku a Slánsku.³⁷ Ve vilémovské tvrzi se od roku 1593 odehrávala vojensky orientovaná výchova a vzdělávání jejích synů Viléma a Fridricha Doupovců z Doupova i mladšího bratrance Šťastného Václava Pětipeského. O jejich dalších úzkých vztazích podává svědectví editovaná korespondence.³⁸ Barbora Gerštorfová se podruhé provdala roku 1609 za Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu († 1639 v Pirně). Ten byl hejtmanem Boleslavského kraje (1603-1604, 1606-1607), účastníkem pražské defenestrace a stavovským vojenským komisařem Boleslavska. Roku 1628 s ním odešla do saského exilu. Od roku 1631 společně s manželem žila v Pirně, kde o osm let později zemřela.³⁹ Díl otcových statků v Libochovičkách a Hnidousech zdědil Vojtěchův syn **Jiří Jan** († 1612). Od roku 1602 byl přísedícím soudu nejvyššího purkrabství, pravidelným účastníkem zemských a generálních sněmů, hejtmanem Slánského kraje (1607-1608) a naposledy až do smrti přísedícím dvorského a komorního soudu (1610-1612). Tak dosáhl co do uplatnění v zemských i dvorských úřadech nejpokročilejší kariéry, v níž ho později překonal pouze jeho bratranec Šťastný Václav.⁴⁰ Jejich vzájemná bohatě dochovaná editovaná korespondence přibližuje příbuzenské vazby i všední život tohoto politicky angažovaného rytíře v mnoha tématech.⁴¹ Z manželství s Annou Marií z Kronenperku († po 1615) se Janu Jiřímu narodila patrně pouze dcera **Sibyla Judita** († 1661 v Drážďanech), která jako manželka Zdeslava Rúta z Dírného pobývala nejpozději od roku 1659 v Drážďanech. Tamtéž zemřela o dva roky později a byla pohřbena ve Frauenkirche.⁴² Z Vojtěchových synů zplodil mužské potomky pouze **Jan Albrecht** († 10. října 1613), který po otci dědil druhý díl statků Libochovičky, Hnidousy a Koleč. Jeho jméno se neobjevilo v regionální ani zemské správě. Rytíř se nezúčastnil patrně žádných vojenských tažení.⁴³ Do své smrti se věnoval pravděpodobně především hospodářství na otcovských statcích, jelikož jeho starší bratr Jiří Jan trávil více času při zemských a dvorských úřadech v Praze. Janu Albrechtovi se z manželství s Evou Údrckou z Údrče († po 1621) narodili synové **Jan Vojtěch** († po 19. březnu 1618) a Adam Šťastný/Felix. Prvně jmenovaný navštěvoval nejpozději od února 1618 českobratrskou školu Karmelu v Mladé Boleslavi, kde ho po

³⁴ NA Praha, Sbirka genealogická Dobřenského, inv. č. 775 (Pětipeský z Chyš a Egrberku).

³⁵ T. V. Bílek, *Dějiny konfiskací I*, s. 57.

³⁶ Srov. např. list č. 922 (Veselí, 7. května 1617), Alžběta Cukrová z Chyš Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁷ NA Praha, Sbirka genealogická Dobřenského, inv. č. 775 (Pětipeský z Chyš a Egrberku).

³⁸ K tomu blíže v navazující kapitole.

³⁹ L. BOBKOVÁ, *Exulanti z Prahy a severozápadních Čech v Pirně*, s. 83, 123, 147.

⁴⁰ NA Praha, Sbirka genealogická Dobřenského, inv. č. 775 (Pětipeský z Chyš a Egrberku); Petr MAREŠ (ed.), *Soupis přísedících komorního soudu Českého království v letech 1527-1620*, Praha 2013, s. 134; TÝŽ, *Obsazování úřadu krajského hejtmána*, s. 211, 248.

⁴¹ Dopisy Jana Jiřího Pětipeského zaslané Šťastnému Václavovi Pětipeskému mezi lety 1602-1610 osvětlují témata rodinných, kmotrovských i úvěrových vazeb, zaneprázdněnost úředními povinnostmi, péči o výchovu potomků a v neposlední řadě nemoci a jejich vnímání i léčení v prostředí nižší šlechty. Srov. listy č. 81, 159, 162, 234, 264, 305, 306, 340, 342, 348, 401, 406, 449.

⁴² Sächsisches Hauptstaatsarchiv Dresden, Sammlung Bergmann, Band 2, fol. 412-413.

⁴³ Srov. P. MAREŠ, *Obsazování úřadu krajského hejtmána*; TÝŽ (ed.), *Soupis přísedících komorního soudu*, V. LÍVA (ed.), *Regesta fondu Militare II*.

smrti otce podporoval strýc Šťastný Václav Pětipeský. Podle dopisů, které svému příbuznému, poručníkovi a patronovi psal, se pilně věnoval katechezi a studiu u preceptorů. Svého opatrovníka také žádal o punčochy, školné a kapesné.⁴⁴ Další zprávy o jeho osudech se nedochovaly. **Adam Šťastný/Felix** (19. října 1611 – před 27. listopadem 1661) se stal posledním mužským potomkem rodu. Evangelická orientace rodiny se také v jeho osobě projevila brzkým odchodem do exilu, kde je jeho pobyt v Pirně doložen od roku 1629.⁴⁵ Podle pramenů tajné dvorské rady saského kurfiřta vstoupil v rané dospělosti kolem roku 1634 do saské armády, o dvě léta později sloužil také ve švédském vojsku, kde byla jeho přítomnost doložena ještě roku 1639.⁴⁶ Po skončení třicetileté války se vrátil do Čech a za blíže nejasných okolností se mu podařilo získat zpět válkou poničenou a jeho strýcem Šťastným Václavem renesančně upravenou tvrz v Byšicích, kde patrně také zemřel.⁴⁷ Z manželství s Barbarou Elizabethou Goldackerovou z Weberstadtu zanechal dceru Evu Annu Ludmilu (1652-1681), jež se provdala za hraběte Otto Heinricha z Hohenfeldu (1645-1719).

Téměř nic není známo o potomcích **Mikuláše** Pětipeského (před 1547-1596), třetího ze strýců Šťastného Václava.⁴⁸ Špatné hospodaření s dílem zděděného drobného statku Dolní Kamenice jej brzy přivedlo do dluhů, jimž se snažil uniknout pravděpodobnou účastí v žoldnéřských vojscích počátku patnáctileté války. Po smrti nezanechal svým potomkům z dvojího manželství s Markétou Netvorskou z Břízy a Alžbětou Sádlovou z Vražného solidní existenční zázemí. Ačkoli Bartoloměj Paprocký udává existenci dcer Doroty a Kateřiny, genealogická bádání potvrdila pouze život tří synů **Odolana** († asi 1616), **Solimana** (?) a **Václava** († po 1602), kteří všichni zemřeli bez dalších dědiců.⁴⁹

Posledním ze strýců Šťastného Václava Pětipeského byl **Jiří** (před 1548-1617), sídlící od sedmdesátých let 16. století v Chotovínách a Zahrádkách severně od Tábora. Se svým synovcem vedl bohatou korespondenci převážně v rodinných a úvěrových záležitostech.⁵⁰ Podobně jako jeho starší bratr Mikuláš se podle dochovaných pramenů nijak neangažoval politicky ani vojensky. S manželkou Kateřinou Sádlovou z Vražného se mu narodil syn **Fridrich/Bedřich** († 20. září 1617), který od roku 1615 vlastnil Dražičky na Tábořsku a rok nato ještě Chrutenice na Berounsku. Jeho krátké dvoutleté manželství s Johanou Kateřinou Skuhrovskou ze Skuhrova zůstalo bezdětné. O synových namluvách a sňatku informoval Šťastného Václava Pětipeského v květnu 1615 jeho otec.⁵¹ Jiřího dcera **Alžběta/Eliška** († asi 1619) byla od roku 1611 manželkou místosudiho, královského prokurátora a purkrabího Pražského hradu Jakuba Menšíka z Menštejna († 1614), po jehož smrti spravovala Vitanovice jako poručnice nezletilého sirotka Václava Eusebia.⁵² Ještě v srpnu 1619 si svému bratranci Šťastnému Václavovi stěžovala na řádění vojáků, kteří zpustošili

⁴⁴ Srov. list č. 955 (Mladá Boleslav, 27. února 1618), Jan Vojtěch Pětipeský Šťastnému Václavovi Pětipeskému; list č. 961 (tamtéž, 19. března 1618), týž Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

⁴⁵ L. BOBKOVÁ, *Exulanti z Prahy a severozápadních Čech v Pirně*, s. 10, 173.

⁴⁶ Sächsisches Hauptstaatsarchiv Dresden, Sammlung Bergmann, Geheimer Rat. Dritte Buch, Einnehmung dererjenigen, so aus Böhmen und von anderen Orthen weichen müßen [...] 1629-1632, Loc. 10331/14, fol. 28; Tamtéž, Vierde Buch, Einnehmung dererjenigen, so aus Böhmen und den anderen Orthen weichen müßen [...] 1634-1650, Loc. 10332/2, fol. 17.

⁴⁷ Tamtéž. Dochovaný inventář Byšic je interpretován v kapitole II. 3. *Dědic a správce rodových statků*.

⁴⁸ Srov. tabulku B. K jeho osobě blíže P. MAREŠ (ed.), *Korespondence Albrechta Pětipeského*, s. 14-15.

⁴⁹ B. PAPROCKÝ z HLOHOL, *Diadochus* III, s. 105-106; NA Praha, Sběrka genealogická Dobřenského, inv. č. 775 (Pětipeský z Chyš a Egrberku); *Ottův slovník naučný* XIX, s. 607.

⁵⁰ Srov. listy č. 317, 777, 805.

⁵¹ Srov. list č. 805 (Vitanovice, 21. května 1615), Jiří Pětipeský z Chyš a Egrberku Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

⁵² NA Praha, Sběrka genealogická Dobřenského, inv. č. 775 (Pětipeský z Chyš a Egrberku).

její statky na Tábořsku, a žádala jej o zaslání ochranné gardy.⁵³ Bližší zprávy se nedochovaly o její mladší sestře **Dorotě**, která neprovdaná zemřela po roce 1616. Osudy dětí Albrechta Pětipeského, sourozenců Šťastného Václava, jsou podrobně pojednány níže ve studii.⁵⁴

Na počátku 17. století patřili Pětipeští z Chýš a Egrberku k rozvětveným a majetkově středně situovaným rodům rytířského stavu. Teprve v předposlední ucelené generaci se výše zmínění bratři generace Albrechta Pětipeského stali zakladateli blahotické, byšické a chotovinské větve rodu. Jejich potomstvo však v mužské linii brzy vymřelo. Rytíři Pětipeští z Chýš a Egrberku odvozovali paměť urozenosti především od válečnické tradice, jejíž bezpečně doložené kořeny sahaly do lucemburské doby.⁵⁵ V osobách Jana Jiřího a Šťastného Václava dosáhli na sklonku předbělohorské doby uplatnění v zemských i dvorských úřadech. Podle výše nastíněných genealogických souvislostí a svědectví dochované korespondence Šťastného Václava Pětipeského byli přinejmenším členové blahotické a byšické větve českobratrského vyznání.⁵⁶ Symbolické vyjádření společenské prestiže rodiny bylo podáno poměrně rozsáhlou genealogickou statí Bartoloměje Paprockého z Hlohohol ve třetím díle jeho kompendia *Diadochus*, kde zaujali Pětipeští z Chýš a Egrberku jedno z předních míst v reprezentativní posloupnosti rytířských rodů.⁵⁷ Popsané osudy posledních dvou generací jsou typickým příkladem proměny šlechtické hierarchie v pobělohorské době. Jedním z cílů edice je poskytnout další a v tomto ohledu dosud nevyužitý materiál pro genealogické bádání zachycených osob nejen z nižšího šlechtického stavu.

⁵³ Srov. list č. 1066 (Vitanovice, 21. srpna 1619), Alžběta Menšíková z Chýš a Egrberku Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

⁵⁴ Srov. tabulku C.

⁵⁵ Blíže M. ŽITNÝ, *Ideál křesťanského rytířství v paměti rytířského rodu Pětipeských z Chýš*.

⁵⁶ Konfesijní souvislosti jsou podrobněji pojednány na příkladu Šťastného Václava Pětipeského níže.

⁵⁷ B. PAPROCKÝ Z HLOHOL, *Diadochus* III, s. 101-107.

II. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku

Korespondence rytíře Šťastného Václava Pětipeského představuje mimořádně bohatý soubor písemností k prohloubení studia sociálních, hospodářských i vojenských dějin sklonku předbělohorské doby. Následující stať pojednává o nejvýraznějších oblastech, jež přibližují každodenní život sledovaného rytíře od jeho výchovy, přes přijetí role osiřelého správce zděděných statků, prvních válečných zážitků a budování společenských vazeb, růstu jeho úřednické kariéry v zemských a nakonec také dvorských úřadech, rozporuplnou účast ve stavovském povstání až k osudům omilostněného konvertity, který nakonec dosáhl částečně společenské rehabilitace.

1. Otcovský odkaz ve výchově rytíře

Výchova potomků z nižších šlechtických rodin byla na přelomu 16. a 17. století často svěřována najatým preceptorům či písařům a probíhala na některém z větších sídel, kam byli zpravidla posíláni mnozí urození chlapi ze širokého přibuzenstva.⁵⁸ Takového kolektivního zaopatření a vzdělávání využívali Pětipeští společně se spřízněným rytířským rodem Doupovců z Doupova na tvrzi ve Vilémově nedaleko Kadaně.⁵⁹ Zde v rodině své starší sestřenice Barbory Doupovcové pobýval nejpозději od dvanácti let svého věku také Šťastný Václav Pětipeský i se svými mladšími bratry Fridrichem Zbyňkem a Ladislavem i spřízněnými bratry Bedřichem a Vilémem Doupovcem z Doupova.⁶⁰ Ještě než Václavův otec Albrecht odjel s jízdním plukem hraběte Šebestiána Šlika na uherská válčiště,⁶¹ rozhodl se v červenci 1593 svým synům a synovcům opatřit preceptora.⁶² Společně s neteří Barborou Doupovcovou ho ovšem nejprve sám přezkoušel ve Vraném.⁶³ Výběru vychovatele nejméně pěti urozených synků se přikládala náležitá váha, jelikož se k němu sjelo hned několik Albrechtových „pánů a přátel“.⁶⁴ Po společné poradě byl preceptor nakonec přijat na doporučení Zdeslava Kaplíře ze Sulevic.⁶⁵ A protože ještě 19. prosince 1593 podle Albrechtova nabádání probíhala výchova a vyučování mladších bratrů Šťastného Václava Pětipeského Fridricha Zbyňka a Ladislava v Byšicích, pobýval zpočátku Šťastný Václav vzhledem ke svému pokročilejšímu věku ve Vilémově u Doupovců sám.⁶⁶

⁵⁸ Srov. Martin HOLÝ, *Výchova a vzdělání české a moravské šlechty v 16. a v první třetině 17. století*, Folia historica bohemica 21, 2005, s. 111-210; Dále s bohatým přehledem literatury TÝŽ, *Zrození renesančního kavalíra. Výchova a vzdělávání šlechty z českých zemí na prahu novověku (1500-1620)*, Praha 2010, zejména s. 90-100.

⁵⁹ Vilémovskou tvrz vystavěli již asi v první polovině 14. století Pětipeští nedaleko původního rodového sídla Pětipsy. A. SEDLÁČEK, *Hrady XIV*, s. 382-384.

⁶⁰ Bedřich Doupovec z Doupova a na Vilémově, Vraném a Žerotíně († po 1623), účastník stavovského povstání (1618-1620); Vilém Vojtěch Doupovec z Doupova na Vilémově, Vraném a Žerotíně († 1621), účastník pražské defenestrace (23.5.1618), stavovský komisař (1618-1620) a vojenský velitel.

⁶¹ K tomu bližší P. MAREŠ (ed.), *Korespondence Albrechta Pětipeského*, s. 59-70.

⁶² Srov. list Barbory Doupovcové z 15. července 1593 Albrechtovi Pětipeskému. P. MAREŠ (ed.), *Korespondence Albrechta Pětipeského*, č. 392.

⁶³ List z rodinné korespondence Pětipeských již interpretoval M. HOLÝ, *Zrození renesančního kavalíra*, s. 63-65.

⁶⁴ Společenské vazby na půdorysu pokrevního i nepokrevního příbuzenství, klientelismu i regionálního sousedství postupovaly v dobové šlechtické společnosti napříč panským a rytířským stavem a byly vyjadřovány dobovou diskursivní kategorií vztahů dobrého přátelství. Srov. Václav BŮŽEK, „Dobré přátelství“ v listech Pětipeských z Chýš na sklonku předbělohorské doby, *Porta Bohemica* 1, 2001, s. 27-42. K sociálnímu okolí Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku bližší P. MAREŠ (ed.), *Korespondence Albrechta Pětipeského*, s. 9-22, 45-59.

⁶⁵ Srov. tamtéž.

⁶⁶ P. MAREŠ (ed.), *Korespondence Albrechta Pětipeského*, s. 22.

Vzdělávání mladých rytířů Pětipeského a Doupovců na vilémovské tvrzi nepostrádalo vojenský rozměr. Jejich otec Albrecht a strýc Václav Odolen Pětipeský jim k tomu skýtali výrazné válečnické vzory. Nejstarší ze strýců Václav Odolen Pětipeský z Chýš a Egrberku a na Blahoticích byl zkušeným krýksmanem, který od mládí sloužil habsburským císařům Karlu V., Ferdinandovi I. a Maxmiliánovi II.⁶⁷ Vrchol jeho vojenské kariéry po mnoha letech míru vyplněných častým jmenováním do úřadu hejtmána Slánského kraje za rytířský stav nastal počátkem patnáctileté války s Turky. Již během tažení stavovského vojska pod generalátem Petra Voka z Rožmberka byl Václav Odolen Pětipeský rytmistrem jednoho z rejterských praporců.⁶⁸ Jeho zkušenosti byly následně až do roku 1601 využívány stavy, kteří ho opakovaně jmenovali mustherem Slánského kraje.⁶⁹ Stejně tak Albrecht Pětipeský oplýval zkušenostmi válečníka, které pramenily již z jeho pobytu v pázečí službě u dvora arciknížete Ferdinanda Tyrolského.⁷⁰ Tam mohl načerpat záměrně šířené ideály křesťanského rytířství a dvorských i rytířských ctností, jež se poté postupně snažil předat také svým synům a synovcům.⁷¹ Jeho důraz na výchovu ve vojenském duchu byl ostatně znám také ve společenském okolí Pětipeských. Jako zkušenému krýksmanovi mu jiní nižší šlechtici světovali své mladé syny, kteří měli účastí v taženích nabýt kromě válečnických zkušeností také patřičného vychování. Svědectví o přítomnosti maskulinního vzoru rytíře-válečníka poskytuje dochovaná Albrechtova korespondence.⁷² Přirozeně se tedy také Albrechtovi synové měli setkat s hodnotami válečnické cti, křesťanského rytířství i prostými praktickými dovednostmi bojovníka již během výchovy.

Patrně první z dopisů, jež Šťastný Václav Pětipeský vlastnoručně napsal, byl adresován právě otci Albrechtovi začátkem listopadu 1594 v době, kdy pobýval s najatým plukem hraběte Šebestiána Šlika v Uhrách.⁷³ Přibližně dvanáctiletý rytíř odeslal otci „*Poslušensství synovské*“. V dopisech tohoto charakteru vyjadřovali mladíci z urozeného prostředí vyjma očekávané poslušnosti otci také pokroky, jichž dosahovali v počátcích soukromé výchovy a vzdělání.⁷⁴ Lze se s nimi setkat také kupříkladu v korespondenci kněžského dorostu nedalekého mladoboleslavského sboru Jednoty bratrské.⁷⁵ Václavův list je však neobvyklý a mimořádný svým obsahem. Mladý pisatel v něm záměrně prokázal, že se na přání otce zajímá o aktuální situaci na uherském válčišti, přičemž obratně využil vojenskou terminologii. Pomocí termínů „*ležení*“, „*šik*“, „*šarmicl*“ či „*rystuňk*“ popsal vývoj polních střetů, o nichž se patrně dozvídal přímo z poselství svého otce domů. První známky přirozeného zvnitřnění křesťansko-rytířské ideologie v myšlení Šťastného Václava prokázal závěrečný pozdrav adresovaný otci: „*Pán Bůh rač dáti, abychom snadno všecky Turky přemoci mohli.*“⁷⁶ Nelze vyloučit, že se během výchovy ve Vilémově

⁶⁷ Blíže tamtéž, s. 9-10.

⁶⁸ Tamtéž, s. 10.

⁶⁹ Petr MAREŠ, *Obsazování úřadu krajského hejtmána v předbělohorském období a soupis krajských hejtmánů na základě dochovaných seznamů z let 1563/1564-1616/1617*, Praha 2009, s. 209, 249.

⁷⁰ Blíže P. MAREŠ (ed.), *Korespondence Albrechta Pětipeského*, s. 45-47.

⁷¹ Blíže M. ŽITNÝ, *Ideál křesťanského rytířství v paměti rytířského rodu Pětipeských z Chýš a Egrberku*, in: Václav Bůžek – Jaroslav Dibelka (edd.), *Utváření identity ve vrstvách paměti*, České Budějovice 2011 (= *Opera historica* 15), s. 183-217, zde zejména s. 197-212.

⁷² K tomu srov. dopis Jiřího z Talmberka Albrechtovi Pětipeskému ze dne 20. srpna 1596, v němž pisatel žádá o patronát nad svým mladým synem. P. MAREŠ (ed.), *Korespondence Albrechta Pětipeského*, č. 487.

⁷³ Tamtéž, č. 419.

⁷⁴ M. HOLÝ, *Zrození renesančního kavalíra*, s. 41-52.

⁷⁵ Markéta RŮČKOVÁ (ed.), „*Poslušensství synovské vzkazují Vám, můj nejmilejší pane otče*“. *Studium a korespondence kněžského dorostu Jednoty bratrské v letech 1610-1618*, Praha 2014 (= *Archiv Matouše Konečného* 2).

⁷⁶ P. MAREŠ (ed.), *Korespondence Albrechta Pětipeského*, č. 419.

dozvídal další novinky o vývoji protitureckých obranných bojů v Uhrách také prostřednictvím svého strýce Václava Odolena, který se v Praze účastnil zemských sněmů zásobovaných kromě čerstvých zpráv předávaných od vojenských posílů a proviantmistrů ústně nebo také novinovým zpravodajstvím otiskujícím relace o polních bitevních střetech.⁷⁷ Klíčovým momentem, jenž měl posílit odkaz otcovského válečnického vzoru dospívajícímu rytíři, se však stala smrt Albrechta Pětipeského v bitvě na uherském válcšti.

Od května 1596 velel otec Šťastného Václava Pětipeského jízdnímu pluku o síle tisíce rejtarů, který byl i po smrti jeho původního velitele hraběte Šebestiána Šlika zván „Šlikovský“.⁷⁸ V druhé polovině června 1596 se s ním vypravil nejprve k Turky obsazené pevnosti Vácov, již se podařilo císařským vojákům obsadit bez boje. Odtud pokračovaly křesťanské oddíly k obléhání strategicky významné hornouherské pevnosti Hátván.⁷⁹ Albrecht Pětipeský popisoval tažení v dopisech své rodině i „pánům a přátelům“, kteří měli o novinky z pole nebyvalý zájem.⁸⁰ Hátván byl dobyt 3. září 1596 a vítězové si přišli na bohatou kořist.⁸¹ Albrecht Pětipeský dokonce zajal šest Turkyň, které se mu však nedařilo odeslat domů.⁸² Jízdní pluk Pětipeského poté zůstal podle rozkazu nejvyššího polního velitele Adolfa ze Schwarzenberku ještě do konce září v ležení u Hátvánu, odkud byl 2. října 1596 odvelen, aby se připojil k pluku Viléma Trčky z Lípy.⁸³ Spojené císařské vojsko se již přesouvalo k opevněnému hornouherskému městu Jágr (Eger) asi sto kilometrů severovýchodně od Budína, jež kontrolovalo strategicky důležité spojení mezi Dolními Rakousy a Sedmíhradskem, kde právě probíhalo protiosmanské povstání.⁸⁴ Již od 21. září začala město obléhat osmanská vojska, která se pod vedením Mehmeda III. vydala na mohutnou kampaň s cílem odříznout Sedmíhradsko od habsburských držav v srpnu téhož roku.⁸⁵ Po třech týdnech obléhání padl Jágr do rukou Osmanů dříve, než mu stačila císařská vojska dotáhnout na pomoc. Téměř všichni jeho obránci byli následně Turky pobiti.⁸⁶ Po několika dnech se osmanská válečná rada dozvěděla o blížící se habsburské armádě a velkovezír Damad Ibrahim paša rozhodl vytáhnout z pevnosti a připravit se v terénu na polní střet. Osmanské oddíly zaujaly pozice v bažinách blízké vesnice Keresztes (Mezőkeresztes), kde rozložily ležení chráněné říčkou vytékající z velkého severního močálu. Za účasti Albrechta Pětipeského došlo v Horních Uhrách k největšímu polnímu střetu patnáctileté války.⁸⁷

⁷⁷ K pobytu Vodolena Pětipeského u zemských sněmů v Praze blíže P. MAREŠ (ed.), *Korespondence Albrechta Pětipeského*, s. 9-10. Nárůst novinového zpravodajství s počátkem patnáctileté války a charakter relací o polních bitevních střetech vystihuje Tomáš RATAJ, *České země ve stínu půlměsíce. Obraz Turka v rané novověké literatuře z českých zemí*, Praha 2002, zejména s. 19-20, 30-43.

⁷⁸ Blíže P. MAREŠ (ed.), *Korespondence Albrechta Pětipeského*, s. 70-73.

⁷⁹ Tamtéž, s. 74. Hieronymus OERTEL, *Chronologia, oder Historische Beschreibung aller Kriegsempörungen und Belagerungen, auch Scharmützen und Schlachten, so in Ober- und Under-Ungarn, auch Sibenburgern mit den Türcken von Anno 1395 bis auff gegenwertige Zeit gedenkwürdig geschehen*, Nürnberg 1615, s. 324-326.

⁸⁰ Srov. Albrechtův dopis sestře Anně Voračické z Chýš z polního tažení z 16. září 1596. P. MAREŠ (ed.), *Korespondence Albrechta Pětipeského*, č. 489.

⁸¹ H. OERTEL, *Chronologia*, s. 325.

⁸² P. MAREŠ (ed.), *Korespondence Albrechta Pětipeského*, č. 489.

⁸³ Srov. dochované Schwarzenberkovy polní rozkazy doručené Pětipeskému. Tamtéž, č. 490-491.

⁸⁴ Ervin LIPTAI, *Magyarország hadtörténete*, Budapest 1985, s. 236-237; Stanford J. SHAW, *History of the Ottoman Empire and Modern Turkey I. Empire of the Gazis*, Cambridge 1976, s. 185.

⁸⁵ Suraiya FAROQHI, *The Ottoman Empire and the World Around It*, London 2004 (= Library of Ottoman Studies), s. 53-72.

⁸⁶ Richard HODGES, „Last-minute Turkish Victory“, *History Today* 46, 1996, č. 10, s. 32-35, zde s. 32-33.

⁸⁷ Monograficky blíže Sándor László TÓTH, *A mezőkeresztesi csata és a tizenöt éves háború*, Szeged 2000.

Polní bitva u Keresztese vstoupila do rodové paměti Pětipeských z Chýš jako symbolický svorník válečnických a rytířských ctností Albrechta Pětipeského. Ten zde našel hrdinskou smrt, jež byla v zápětí vyzdvihnuta dobou historickou publicistikou, apologetickým spiskem i rodopisnou statí Bartoloměje Paprockého z Hlohov.⁸⁸ Habsburská vojska pod vrchním velením arciknížete Maxmiliána a sedmihradské oddíly Zikmunda Báthoryho zaujaly 23. října 1596 výhodné postavení na vyvýšenině a dlouho se díky rychle vybudovaným zákopovým sítím a dělostřelectvu menších ráží rozmístěnému v opevněných polních stanovištích dokázaly bránit osmanské přesile.⁸⁹ Osmanské dobové kronikářství dokonce připustilo, že se sultánova vojska ocitla na prahu porážky.⁹⁰ Po dvou dnech drobnějších střetů a vzájemném ostřelování však nakonec rozhodla taktická chyba císařského vojska, když právě jízdní pluk Albrechta Pětipeského zaútočil přímo na pěchotní linie Osmanů s cílem překvapivě frontálně prorazit až k velitelskému ležení. Průlom byl úspěšný a Pětipeského jízda se skutečně probila hluboko ke stanům Mehmeda III. Pěchota a další jízda křesťanského kontingentu však včas nezajistila vzniklou trhlinu v nepřátelských šicích a Albrechtovi rejtari byli nakonec v hloubi osmanské pěchoty pobiti, přestože dokázali i podle osmanských kronikářských zpráv ohrozit samotné zázemí sultánova polního dvora.⁹¹ Po ztrátě celého jízdního pluku výrazně poklesla morálka císařských sil a velkovezír Damad Ibrahim dokázal během několika hodin s nasazením dělostřelectva a postupu elitních janičářských jednotek proti polnímu opevnění křesťanského vojska bitvu rozhodnout. Habsburské i sedmihradské oddíly se večer 26. října 1596 obrátily na útěk.⁹²

Porážky křesťanských armád u Keresztese následně dlouho využívaly obě zúčastněné strany. Bitva žila svým druhým životem nejen v rodové tradici Pětipeských z Chýš. Zároveň se Mehmed III. vracel téměř měsíčním triumfálním pochodem do Istanbulu s příviskem „*dobyvatel Egeru*“ (tento vojevůdcovský titul poté používal až do své smrti roku 1603), zdecimovaní habsburští vojáci ustupovali do některých hornouherských měst do zimních kvartýrů.⁹³ Z novelantských center ve Vídni a Prešpurku se do Čech začaly šířit nejprve rukopisné relace vykazující šok z drtivé polní porážky, kde spojené křesťanské armády ztratily z původních čtyřiceti tisíc přibližně osm tisíc mužů.⁹⁴ Začátkem listopadu dorazily do Čech další psané noviny z Košic a Vídně. Právě košické relace sepsané s pouhým týdenním odstupem přinesly podrobný popis střetu. I přes přítomný varovný rozměr poukazovaly na statečný průlom Pětipeského jízdního pluku, který naštěstí až příliš rychle odřízla z křídel turecká pěchota. Taktické chyby císařských sil byly zakryty vysvětlením ohromné síly osmanské válečné mašinérie.⁹⁵ Ještě před koncem listopadu 1596 vyšly novinové letáky, jejichž tendenční úvodní dřevorez i následující text popisovaly bitvu v duchu propagandisticky vyjadřovaného ideálu křesťanského rytířství, jenž měl obyvatelstvo monarchie pohnout k většímu podílu na protiturecké obraně.⁹⁶ Varov-

⁸⁸ K průběhu, symbolickému významu bitvy i konstrukci jejího obrazu a druhého života blíže analyticky M. ŽITNÝ, *Keresztes 1596*, s. 31-65.

⁸⁹ Podrobněji k průběhu bitvy tamtéž, s. 46-48.

⁹⁰ Bekir Sıtkı BAYKAL (ed.), *Peçevi İbrahim Efendi, Peçevi Tarihi I-II*, Ankara 1999 (= Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları), zde s. 138-139.

⁹¹ Podrobněji M. ŽITNÝ, *Keresztes 1596*, s. 47.

⁹² Blíže tamtéž, s. 48.

⁹³ Charles FRASER (ed.), *Mustafa Naima, Annals of the Turkish Empire from 1591 to 1659 of the Christian era*, London 1832, zde s. 74-90.

⁹⁴ Blíže M. ŽITNÝ, *Keresztes 1596*, s. 48-49.

⁹⁵ Blíže tamtéž, s. 52.

⁹⁶ Blíže tamtéž, s. 53-54.

ného náboje keretešské katastrofy využil politicky také Rudolf II., když na lednovém sněmu roku 1597 vyzdvihl porážku u „*přední pevnosti Erly*“ jako průlom hráze všeho křesťanstva, která se tím posunula na hranice českých korunních zemí, čímž měly být argumentovány a ospravedlněny další válečné berně a svolání vojska zemské hotovosti.⁹⁷ Stejně tak v říšské politice Rudolfa II. posloužila prohraná bitva opakovaně jako nástroj k apelu na podporu uherských polních armád financemi i dalšími vojenskými oddíly v duchu křesťanské vzájemnosti.⁹⁸ V politickém diskursu, historické publicistice a konečně i v beletristických textech se porážka křesťanských vojsk skloňovala ještě v 19. století.⁹⁹

Smrt Albrechta Pětipeského u Keresztese ve čtvrtek 26. října 1596 se měla stát příkladem hrdinného skonu zasloužilého válečníka a křesťanského rytíře, jenž měl zakotvit nejen v rodové paměti Pětipeských z Chýš a Egrberku.¹⁰⁰ Ve šlechtické společnosti se zprávy o jeho statečném výpadu proti turecké přesile rozšířily ještě před koncem listopadu 1596. Ve své latinsky psané korespondenci ocenil Albrechta posmrtně Václav Budovec z Budova jako muže pevného ve víře a zároveň zkušeného válečníka a velitele, tedy zcela v duchu Budovcova vlastního pojetí křesťansko-rytířské ideologie, jež byla shrnuta statí *O rytíři křesťanském* v autorově známé polemice s islámem.¹⁰¹

Zásadní význam vtiskl Pětipeského smrti jako křesťanského válečníka Bartoloměj Paprocký z Hlohohol. Ještě před koncem roku 1596 vyšla tiskem jeho apologeticky laděná píseň, jež měla Albrechtu Pětipeskému a dalším polním velitelům z řad českého rytířstva i panstva vystavět symbolický pomník. Spis vykazující již na první pohled funkci epitafu byl vytištěn ve Starém Městě pražském u Anny Šumanové.¹⁰² Již titulní ilustrace symbolicky přiznává odkazu padlých šlechticů křesťanské mučednictví. V centru dřevorezu je Kristus na kříži, pod nímž stojí na tumbě lev jako heraldický symbol Království českého. Alegorická kompozice je obklopena erby nejvýznamnějších zúčastněných šlechtických rodů, z nichž erb Albrechta Pětipeského je v pravém horním rohu.¹⁰³ Žalozpěv o pětadvá-

⁹⁷ Antonín GINDELY – František DVORSKÝ – Kamil KROFTA – Jan Bedřich NOVÁK – Miloslav VOLF (edd.), *Sněmy české od léta 1526 až po naši dobu I–XI, XV*, Praha 1877-1925, 1955, zde *Sněmy české IX*, č. 293.

⁹⁸ Karl VOCELKA, *Die politische Propaganda Kaiser Rudolfs II. (1576-1612)*, Wien 1981, s. 88.

⁹⁹ Vývoj druhého života bitvy až k beletristickým zpracováním poskytuje M. ŽITNÝ, *Keresztes 1596*, s. 60-64.

¹⁰⁰ M. ŽITNÝ, *Ideál křesťanského rytířství*, s. 205-208.

¹⁰¹ „*Bohemi duce Alberto Pietipeský, viro pio et orthodoxo et veterano milite et capitaneo, qui mille equites ducebat.*“ Julius GLÜCKLICH (ed.), *Václava Budovce korespondence z let 1579-1619*, Praha 1908, s. 25. K rozboru Budovcovy kapitoly *O rytíři křesťanském* blíže Hana BOČKOVÁ, *Rytíř křesťanský Václava Budovce z Budova*, Sborník prací filosofické fakulty brněnské univerzity – řada literárně-vědná 5, 1998, s. 19-24; Ivo CERMÁN, *Chotkové. Příběh úřednické šlechty*, Praha 2008, s. 37-55; Petr ODSTRČIL, „*Křesťanský rytíř*“, *Antialkorán a antikrist*, in: Celostátní vědecká konference – Historie 1998, Praha 2000, s. 111-147. K přítomnosti křesťansko-rytířské ideologie v českém šlechtickém prostředí dále srov. Jaroslav PÁNEK (ed.), *Jan Zajíc z Házmburka. Sarmacia, aneb zpověď českého aristokrata*, Praha 2007 (= Manu propria 4); TÝŽ (ed.), *Paměti českého šlechtice z poloviny 16. století. „Sarmacie“ Jana Zajíce z Házmburka*, Folia historica bohemia 14, 1990, s. 17-98; Vítězslav PRCHAL, *Obraz křesťanského rytíře? Turcika ve šlechtických zbrojnicích raného novověku*, Theatrum historiae 2, 2007, s. 123-136; Pavel SOUKUP, *Dvoji ideál křesťanského rytíře v husitském období*, Český časopis historický 99, 2001, s. 1-32. Ze zahraniční literatury srov. především Andreas WANG, *Der Miles Christianus im 16. und 17. Jahrhundert und seine mittelalterliche Tradition. Ein Beitrag zum Verhältnis von sprachlicher und graphischer Bildlichkeit*, Bern 1975 (= Mikrokosmos. Beiträge zur Literaturwissenschaft und Bedeutungsforschung 1).

¹⁰² Bartoloměj PAPROCKÝ Z HLOHOL A PAPROCKÉ VŮLE, *Památka Čechům u Kheredes a nebo Erle, měsíce října léta Páně 1596 pobitým, učiněná od Bart. Paprockého z Glohol a Paprocké Woly*, Staré Město pražské [Anna Šumanová] 1596. K tomu srov. T. RATAJ, *České země ve stínu pülmesice*, s. 359. Dochovaný exemplář je uložen ve Strahovské knihovně Královské kanonie premonstrátů na Strahově, sign. FK V, 2/12.

¹⁰³ B. PAPROCKÝ Z HLOHOL, *Památka Čechům u Kheredes*, fol. 1.

ceti slokách prodchnutý antickými a biblickými citáty přirovnává statečnost Albrechta Pětipeského k bájnému bojovníkovi z trojské války Hektórovi.¹⁰⁴ Ve dvou připojených písniích vystupuje český plukovník jako archetyp křesťanského rytíře hodný následování.¹⁰⁵ Paprockého *Památka Čechům u Kheredes* zakládala díky své žalozpěvné formě silný odkaz Pětipeského a jeho spolubojovníků, jenž byl Paprockým ještě dvakrát oživen.¹⁰⁶ Roku 1602 bylo vydáno monumentální Paprockého historicko-rodopisné kompendium *Diadochos*. Na konci jeho prvního dílu byla otištěna opět propagandisticky laděná *Historie o příbězích v Království uherském i jinde*.¹⁰⁷ Zde nabyla oslava hrdinství českého jízdního pluku kolektivního rozměru nepostrádajícího zároveň určitý národnostní patos. Zatímco čeští rejtaři statečně vzdorovali Turkům obklíčení přesilou, uherské a německé oddíly se namísto jejich podpory obrátily na útěk.¹⁰⁸ Přesto se v závěru Paprockého panegyrické líčení znovu vrátilo k hrdinství jejich velitele metaforickým poukázáním na erbovní znamení Pětipeských.¹⁰⁹ Odkaz na hrdinnou smrt Albrechta Pětipeského a jeho synovce v bitvě u Keresztese nechyběl ani v Paprockého rodopisném pojednání o rytířích Pětipeských z Chýš a Egrberku otištěném ve třetím díle *Diadochu* věnovaném rytířskému stavu.¹¹⁰ Vyjádřen opakovaně v historické publicistice i rodopisných pojednáních roku 1602, mohl se válečnický odkaz Albrechta Pětipeského stát jedním ze stavebních kamenů rodové paměti Pětipeských z Chýš.

Šťastný Václav Pětipeský téhož roku dosáhl dospělosti a mohl od poručníků i na místě svého mladšího dosud nezletilého bratra Fridricha Zbyňka převzít správu otcových statků.¹¹¹ Ještě předtím však lze díky dochované korepondenci rekonstruovat poslední dva roky jeho výchovy a dospívání pod dohledem strýce Václava Odolena Pětipeského a Tobiáše Hrzána z Harasova. Oba muže mu za poručníky ustanovil otec Albrecht ve svém kšaftu porízeném těsně předtím, než se vydal na svoji poslední válečnou kampaň do Uher.¹¹²

Někdy počátkem jara roku 1600 opustil Šťastný Václav Pětipeský domácnost své starší sestřence Barbory Doupovcové z Chýš ve Vilémově a odjel na rodinné sídlo do Byšic, které zůstávalo po smrti Albrechta Pětipeského ve správě ovdovělé Barbory Pětipeské

¹⁰⁴ Tamtéž, fol. 2-9.

¹⁰⁵ Tamtéž, fol. 10-12

¹⁰⁶ Blíže M. ŽITNÝ, *Keresztes 1596*, s. 58-60.

¹⁰⁷ Bartoloměj PAPROCKÝ Z HLOHOL A PAPROCKÉ VŮLE, *Diadochos, to jest posloupanost knížat a králů českých, biskupů a arcibiskupů pražských a všech třech stavů slavného království českého, to jest panského, rytířského a městského I*, Praha 1602 (reprint Praha 2005), *Historie o příbězích v Království Uherském i jinde*, s. 1-219 [samostatně stránkováno v závěru prvního dílu], zde s. 177-178. Text částečně vydal Eduard PETRŮ (ed.), *Bartoloměj Paprocký z Hlohol, O válce turecké a jiné příběhy. Výbor z Diadochu*, Praha 1982, s. 358.

¹⁰⁸ „Tak Němci oddali se na utíkání, za nimiž Uhři pospíchali k veliké své hanbě a všemu křesťanstvu k znamenité škodě, a to tak nerozumně a strašlivě, že je žádný živý člověk zdržeti ani obrátiti nemohl. Sami Čechové na placu zůstali, kteříž statečně s Turky bojovali tak dlouho, dokavadž nebyli od takové síly přemoženi.“ Tamtéž.

¹⁰⁹ „Tu zahynul onen slavný a udatný rytíř, jenž byl z kmene těch, kteří užívají za erb řeky na červeném poli, při němž padlo mnoho vzácných Čechův, kteříž na tom místě hrdinsky svou krev vylili.“ Tamtéž.

¹¹⁰ B. PAPROCKÝ Z HLOHOL, *Diadochos III. O stavu rytířském*, s. 105.

¹¹¹ Blíže v následující kapitole.

¹¹² V kšaftu Albrechta Pětipeského ze 7. června 1596 byli poručníky nad jeho dětmi Šťastným Václavem Pětipeským, Fridrichem Zbyňkem, Ladislavem Ferdinandem a Marií Annou jmenováni příslušníci rytířského stavu Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích (Albrechtův bratr) a Tobiáš Hrzán z Harasova na Housce a Vrutici, pokrevní příbuzný jeho manželky a dětí. Srov. P. MAREŠ (ed.), *Korepondence Albrechta Pětipeského*, č. 481, s. 609.

z Hrušova a poručníků nad sirotky.¹¹³ Jejich matku Albrecht Pětipeský v posledním ze svých kšaftů nejmenoval po obvyklém způsobu „*mocnou otcovskou poručnicí*“, jelikož patrně trpěla neznámou duševní nemocí.¹¹⁴ O chod hospodářství a správu majetku se proto až do své smrti roku 1602 staral především Václavův strýc Václav Odolen Pětipeský na Blahoticích.¹¹⁵ Po návratu do Byšic se po Václavovi stýskalo jeho sestřenci Barboře Doupovcové, která ho již koncem dubna 1600 skrze dopis jeho sestře Marii Anně Pětipeské nabádala, aby na ni nezapomněl. „*Šťastníčkovi*“ vzkazovala, že by měl pozdravit psaním své dva bratrance Bedřicha a Viléma Doupovské, kteří se vypravili do Štrasburku.¹¹⁶ V tomto říšském městě existovaly již od konce třicátých let 16. století akademie a gymnázium, jež přitahovaly ke studiu nekatolickou šlechtu také z českých zemí.¹¹⁷ Šťastný Václav Pětipeský také zajížděl do tvrze Doupovců ve Vraném, kde snad ještě dokončoval soukromé preceptorské vzdělání.¹¹⁸ A patrně právě odtud svým bratrancům Doupovcům do Štrasburku napsal, aby se vyptal na jejich zdraví a novinky z tzv. války štrasburských biskupů. Dokládá to vůbec první dopis, který mu byl adresován jmenovitě ze Štrasburku od Bedřicha Doupovce z Doupova 19. května 1600.¹¹⁹ Jeho příbuzný a přítel z dětství, s nímž byl vychováván ve Vilémově, mu v duchu zájmu o vojenské události popsal strach německých protestantů z chystaného útoku Karla Lotrinského, z něhož však nakonec sešlo.¹²⁰ V často opakovaném oslovení „*můj jistě upřímně milej pane ujče a tovaryši*“ se zrcadlilo vědomí vzájemné sounáležitosti druhů z dětství jako budoucích rytířských urozenců, kteří měli v tomto životním období získat další zkušenosti také na kavalírských cestách.¹²¹ Doupovec se ostatně zmínil o radosti z návratu Šťastného Václava Pětipeského z nějaké delší cesty.¹²² Z dochovaných pramenů se ji však

¹¹³ Doklad poskytuje list Barbory Doupovcové sestře Šťastného Václava Pětipeského Anně Marii Pětipeské z 29. dubna 1600. Srov. list č. 1.

¹¹⁴ Blíže i s odkazy na doklady v korespondenci Pětipeských P. MAREŠ (ed.), *Korespondence Albrechta Pětipeského*, s. 19-20.

¹¹⁵ Srov. např. *Smlouvu o průhon mezi kokořínskými rybníky u vsi Kanina* uzavřenou skrze jmenované prostředníky mezi Tobiášem Hrzánem z Harasova, Václavem Pětipeským na Blahoticích, poručníky nad sirotky po Albrechtovi Pětipeským z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni z jedné strany, a Oldřichem Hrzánem z Harasova strany druhé (bez místa, 25. listopadu 1598), Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv [dále pouze LRR], sign. P 10/1-1, fol. 138-139.

¹¹⁶ „*Taky Tě prosím, napiš mi o paní Mandičce Vaší Velemický, kterak se má, a vo Tvým bratru Šťastníčkovi, kde je nejníčko, kterak se má. [...] Vod tohoto pondělka nejprv příštího v tým dni oumyslu sem toho do Štrospurku naschválního posla k synům svejm poslati, řekni Šťastníčkovi, jestli jim co chce psáti, aby sem ten list na Vraný odeslal, že bych jim chtěla jej odeslati. A bylo by jim velmi mílo, jakožto od přítele, že na ně nezapomíná, neb žádnýho psaní mně nikdá nepiši, aby vždycky jemu a všechněm přátelům svejm ne[v]skazovali a se neptali, kterak se všickni máte a zvláště na Šťastníčka dycky se ptali, kde jest nejníčko, chtějíce o něm rádi věděti.*“ List č. 1 (Vraný, 29. dubna 1600), Barbora Doupovcová z Chýš Anně Marii Pětipeské z Chýš.

¹¹⁷ M. HOLÝ, *Zrození renesančního kavalíra*, s. 259-288. I přestože výzkumy Martina Holého přítomnost Doupovců zde dosud neprokázaly, mohli sem rytíři vyrazit alespoň za krátkodobým vzděláním ve smyslu určité akademické peregrinace. Srov. tamtéž, s. 262-263.

¹¹⁸ Srov. tamtéž.

¹¹⁹ List č. 2 (Štrasburk, 19. května 1600), Bedřich Doupovec z Doupova Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹²⁰ „*Nic v pravdě nyčky slyšeti jest, než to, co prve hrubě sme slyšeli a všichni za jistou věc trvali a měli, juž děkujíc Pánu Bohu umlкло a se utišilo, neb zde všechněm s[e] strach byl těm Němcům, div že nepomřeli, jak tak slyšeti bylo, že by se Lotrynger chtěl zase proti nim pozdvihnouti a válku věsti.*“ Tamtéž.

¹²¹ K fenoménu kavalírských cest i s bohatým přehledem literatury blíže M. HOLÝ, *Zrození renesančního kavalíra*, s. 347-384.

¹²² Srov. List č. 2 (Štrasburk, 19. května 1600), Bedřich Doupovec z Doupova Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

dosud nepodařilo prokázat. Doupovcův list si mladý rytíř založil a opatřil, jak se stalo jeho zvykem, vlastnoručním stručným záhlavním registrem „*Od pana Bedřicha Doupovce, Anno 1600*“; těmito přípisy třídil většinu dochovaných listů, jež mu byly do roku 1620 doručeny.¹²³ Je patrné, že se tedy ještě před dosažením plnoletosti stanovené zřízením zemským na dvacet let věku připravoval na úlohu správce otcovských statků.

2. Dědic a správce rodových statků

Nejpozději začátkem září roku 1600 již Šťastný Václav Pětipeský pobýval na rodové tvrzi v Byšicích společně se svou matkou Barborou Pětipeskou z Hrušova, mladšími bratry Ladislavem a Fridrichem Zbyňkem a sestrou Marií Annou.¹²⁴ Nejstarší ze sourozenců Mandalena se již v lednu 1596 provdala za Jaroslava Velemyského z Velemyšlovsí. Díky věnu byla z dědictví po otci Albrechtovi vyjmuta, proto se o jejím zaopatření nezminil ani Albrechtův kšaft z června 1596.¹²⁵ Přestože všechny zásadní majetkové a poddanské záležitosti vyřizoval na místě sirotků jejich strýc a poručník Václav Odolen Pětipeský na Blahoticích,¹²⁶ začaly první listy adresované Šťastnému Václavovi Pětipeskému, v nichž ho okolní sousedé i vzdálenější „páni a přátelé“ již považovali za hospodáře a správce rodových statků, docházet od podzimu roku 1600.¹²⁷ V lednu 1601 začal Šťastný Václav Pětipeský ještě stále jako sirotek pod poručnictvím strýce Václava Odolena a Tobiáše Hrzána z Harasova řešit poddanskou záležitost s Jiřím Vančurou z Řehnic, kterého již zval k jednání do Byšic. Z Pětipeského autografů je mimo jiné patrné dobré zvládnutí očekávané a do určité míry schematizované argumentace i snaha o zachování dobrého sousedství a přátelství s rytířem Vančurou.¹²⁸ Od ledna 1601 již byla korespondence sousedů i vzdálenějších „pánů a přátel“ v otázkách poddanských sporů a žádostí o propuštění poddaných doručována stále častěji do Byšic.¹²⁹ V únoru 1601 byl dokonce obeslán k svědectví v hraničním sporu poddaného Václava Smrčky z Mnichu a na Čečelicích.¹³⁰

Dosud nedospělý byšický hospodář začal také navazovat první přátelské vazby i s příbuzensky vzdálenějšími či nespřízněnými sousedy. V březnu roku 1601 zval na přátelské setkání do Byšic k obědu například Jindřicha Vlinského z Vliněvsí.¹³¹ Z dalšího pozvání na oběd do Byšic se omlouval v srpnu 1601 pro zaneprázdnění žněmi Pětipeského bratranec Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Kolči.¹³² Ještě před uspořádáním vlastního sirotčího dědictví a převzetím správy rodových statků od poručníků byl Šťastný Václav

¹²³ Srov. tamtéž.

¹²⁴ Doklad poskytuje list č. 3 (Praha, 9. září 1600), Jan Novohradský z Kolovrat Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹²⁵ Blíže P. MAREŠ (ed.), *Korespondence Albrechta Pětipeského*, s. 20-21.

¹²⁶ Doklad poskytuje list Jiřího Vratislava z Mitrovic na Zviřeticích z 1. ledna 1602 Václavovi Pětipeskému na Blahoticích, v němž jej žádá jako poručníka nad sirotky o vyřízení poddanské záležitosti. LRRa, sign. P 11/15, fol. 15. Šťastný Václav Pětipeský nebyl ve Vratislavově dopise jmenovitě zmíněn, proto nebyl list zařazen do edice.

¹²⁷ List č. 3 (Praha, 9. září 1600), Jan Novohradský z Kolovrat Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹²⁸ List č. 4 (Byšice, 10. ledna 1601), Šťastný Václav Pětipeský Jiřímu Vančurovi z Řehnic. List nakonec nebyl odeslán, patrně z důvodu nenadálého osobního setkání či jiného kontaktu urozenců. Tomu může nasvědčovat pouhé parafování listu Pětipeského iniciály.

¹²⁹ List č. 5 (Vysoká Libeň, 11. ledna 1601), Alžběta Hrzánová z Dubé Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹³⁰ List č. 6 (Benátky nad Jizerou, 24. února 1601), radní Benátek nad Jizerou Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹³¹ List č. 7 (Liblice, 19. března 1601), Jindřich Vlinský z Vliněvsí Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹³² List č. 8 (Koleč, 11. srpna 1601), Albrecht Pětipeský z Chýš Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

Pětipeský jako mladý „pán a přítel“ zván spřízněným Janem Bořivojem Kyšperským z Vřesovic do Klumína, kde se za přítomnosti dalších „pánů a přátel“ mělo dojednat porovnání pozůstalosti mezi Vřesovcem a jeho bratry.¹³³ Symbolický a společenský význam vazeb dobrého přátelství zde očividně převažoval nad formální hranicí plnoletosti vymezenou zemským zřízením.¹³⁴

Dospělosti, tedy věku dvaceti let, mohl Šťastný Václav Pětipeský dosáhnout ještě před 25. listopadem 1601, jelikož mu před stejným datem podle zmínky v dochované korespondenci jeho strýc a poručník Václav Odolen Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích „*jak statku pozemského, tak i všech jinejch věcí postoupil*“. Na Šťastného Václava Pětipeského se tehdy obracel Kašpar Kaplír ze Sulevic se splátkou svatohavelského úroku z dluhu, jímž byl Václavovu strýci a poručníkovi původně povinen.¹³⁵ Skutečným dědicem Blahotic a Neprobylíc, statků této větve rodu Pětipeských po Václavu Odolenovi, se však stal jeho vlastní syn Odolen/Vodolan starší Pětipeský.¹³⁶ Pokud však Václav Odolen odkázal svému byšickému synovci alespoň některé ze svých dlužních pohledávek, mohl to být jeden ze základů budoucí výnosné živnosti a do jisté míry i promyšlený výchovný tah, jenž pomohl Šťastného Václava nasměrovat k roli úvěrového podnikatele, kterou proslul již v mladém věku i mimo Boleslavský kraj.¹³⁷ Ještě do konce prosince žádal totiž Šťastný Václav Pětipeský o obnovení dlužních úpisů a splátky úroků několik rytířských dlužníků.¹³⁸

Před skutečným převzetím otcovy pozůstalosti z poručnické správy zemřel nejmladší bratr Šťastného Václava Pětipeského Ladislav.¹³⁹ Ze zbylých dvou bratrů se pouze starší Václav mohl ujmout jádra otcovy majetkové základny, jímž zůstaly Byšice, kde již Albrecht Pětipeský hodlal vybudovat hlavní rodové sídlo.¹⁴⁰ K městečku vzdálenému pouhých deset kilometrů východně od Mělníka náležely mlýn, pivovar se sladovnou, části vsí Hostín, Kojovice, Dřísy a Čechelice s poddanskými dvory, lesy, loukami, potoky, rybníky a osadami Na Herbarsku a Mořežabsko. Nejpozději roku 1530 byla ves, kterou lze písemně doložit od roku 1321, povýšena na městečko.¹⁴¹ Albrecht Pětipeský odkoupil Byšice v březnu 1577 od Václava Vřesovce z Vřesovic a po odprodání statku Horní Cetno začal rozlehlejší a v úrodnější krajině slibně položené městečko přetvářet na rytířské ven-

¹³³ List č. 9 (Klumín, 18. listopadu 1601), Jan Bořivoj Kyšperský z Vřesovic Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹³⁴ Srov. V. BŮŽEK, „*Dobré přátelství*“, s. 27-42.

¹³⁵ List č. 10 (Menší Město pražské, 25. listopadu 1601), Kašpar Kaplír ze Sulevic Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹³⁶ K tomu i s odkazy na patřičné deskové vklady T. V. BÍLEK, *Dějiny konfiskací I*, s. 430-432, heslo Vodolan starší Pětipeský rytíř z Chýš a Egerberga, zde s. 431.

¹³⁷ Postoupení některých strýcových pohledávek Šťastnému Václavovi dokládá také prosba Jana Adama z Roupova z 18. prosince 1601 o obnovení dlužního úpisu a odklad splátky úroků z dluhu jeho manželky. Takový úvěr by před dosažením dospělosti mohl Šťastný Václav v roli sirotka pod dohledem poručníků asi jen stěží poskytnout. Srov. list č. 12 (Telce, 18. prosince 1601), Jan Adam z Roupova Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹³⁸ K tomu srov. list č. 14 (Nemyslovice, 26. prosince 1601), Jan starší Vlk z Kvítkova Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš. Pisatel se Pětipeskému omlouval za prodlení obnovení jistoty (dluhopisu) a placení úroků, a to z důvodu zaneprázdnění a nepřítomnosti doma. Mechanismy i význam úvěrového podnikání nižší šlechty jako jeden z výnosných způsobů živobytí pojednal monograficky Václav BŮŽEK, *Úvěrové podnikání nižší šlechty v předbělohorských Čechách*, Praha 1989.

¹³⁹ Ladislav Fridrich Pětipeský není již citován.

¹⁴⁰ Budování majetkové základny byšické větve rodu Pětipeských z Chýš a Egrberku podrobně zpracoval P. MAREŠ (ed.), *Korespondence Albrechta Pětipeského*, s. 23-40.

¹⁴¹ Jaroslav ŠULC, *Dějiny Byšic*, Mělník 2008, s. 24.

kovské sídlo.¹⁴² Z dochovaných pramenů lze pouze stěží doložit budování „renesanční tvrze“, jak jej již v době držby Albrechta Pětipeského předpokládal August Sedláček.¹⁴³ Čilý stavební ruch v Byšicích je možné vyčíst teprve z korespondence Šťastného Václava Pětipeského, jenž se s domicilem „na Byšicích a Bosyni“ psal již od ledna 1602.¹⁴⁴

Před dostavbou byšického sídla však bylo nutné zajistit jeho hospodářský chod. Patrně jen krátce v souvislosti s berním příznáním sloužil v Byšicích roku 1603 úředník Bartoloměj Urda, k němuž zůstává jediným dokladem zápis v berním rejstříku, aniž by se jeho jméno objevilo v dochované korespondenci.¹⁴⁵ V únoru 1604 se asi dvaadvacetiletý rytíř v roli nové mužské hlavy rodiny již sháněl po jiném vhodném hospodářském písaři. Na jeho žádost mu blízký soused Jiří Vančura z Řehnic zapůjčil svého úředníka Václava Šlechtu působícího jako správce dvora v nedalekých Dolních Přívorách.¹⁴⁶ Ve stejné době dokládá korespondence ve službách Pětipeského také Jiřího Sovenického, hospodářského úředníka, jenž v Byšicích oddaně sloužil od 16. února přinejmenším do března 1616.¹⁴⁷ Sovenického hospodářské relace zasílané z Byšic do Prahy v době přítomnosti rytíře u zemských sněmů či pobytu v hlavním městě království z jiných důvodů poskytují ucelený obraz o režijním hospodářství českého předbělohorského nižšího šlechtice.¹⁴⁸ Mimo jiné z nich lze sledovat také stavební vývoj byšického sídla. Před 21. listopadem 1604 zemřel Václavův druhý bratr Fridrich Zbyněk, jehož pohřeb již mladý byšický hospodář jako nová mužská hlava rodiny sám uspořádal.¹⁴⁹ Pětipeského snahu o uchopení správy zděděných statků však přerušila dvojí účast v taženích proti Turkům a Bočkajovcům na podzim 1604 a v létě 1605.¹⁵⁰ Po návratu z pole se rozhodl prohlédnout korespondenci svého otce Albrechta. Ve věku přibližně dvaceti čtyř let se po nabytí válečných zkušeností zajímal o otcovy písemnosti nepochybně ve snaze ještě lépe porozumět jeho válečnickému odkazu i hospodářství. Na reversu jednoho z listů se dochoval Václavův přípis: „*Všelijaká psaní nebožtíka, dobrý paměti otci mému učiněná a přehlédnutá 1606*“.¹⁵¹

Šťastný Václav Pětipeský se během následujících deseti let věnoval dostavbě byšického sídla. Již v lednu roku 1606 nechal pod dohledem Jiřího Sovenického vysekat do skály

¹⁴² Tamtéž, s. 31. NA Praha, DZ, DZV 89, fol. E 5'-E 6, vklad do desek zemských větších zápisných 22. listopadu 1577.

¹⁴³ *Otův slovník naučný* IV, Praha 1891, s. 1015-1016; August SEDLÁČEK, *Místopisný slovník historický Království českého*, Praha 1909 [reprint Praha 1998], s. 92; Týž, *Hrady, zámky a tvrze království českého* X, s. 68.

¹⁴⁴ Srov. listy č. 16 (Byšice, 11. ledna 1602), Šťastný Václav Pětipeský Jindřichu Vlinskému z Vliněvsí; č. 17 (Koleč, 14. ledna 1602), Albrecht Pětipeský Šťastnému Václavovi Pětipeskému; č. 19 (Byšice, 29. ledna 1602), Šťastný Václav Pětipeský Zachariáši Šolcovi.

¹⁴⁵ František MARAT (ed.), *Soupis poplatnictva 14 krajův království Českého z r. 1603*, Věstník Královské české společnosti nauk, třída filosoficko-historicko-jazykozpytná 1898, Praha 1899, s. 1-129, zde s. 17.

¹⁴⁶ Srov. list č. 141 (Studénka, 15. února 1604), Jiřík Vančura z Řehnic Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹⁴⁷ První z celkem 36 dochovaných listů vzájemné korespondence mezi Jiříkem Sovenickým a Šťastným Václavem Pětipeským je list č. 142 (Byšice, 16. února 1604), v prvním svazku dále srov. listy č. 149, 169-171, 179, 203-205, 207, 282, 309, 382, 453. Poslední ze Sovenického hospodářských relací Pětipeskému zasílaných do Prahy je datována 1. března 1616, srov. list č. 857.

¹⁴⁸ Václav BŮŽEK, *Každodenní život na statcích Šťastného Václava Pětipeského z Chýš očima hospodářských úředníků počátkem 17. století*, in: Marie Koldínská – Alice Velková (edd.), *Historik zapomenutých dějin. Sborník příspěvků věnovaných prof. dr. Eduardu Maurovi*, Praha 2003, s. 198-210.

¹⁴⁹ J. ŠULC, *Dějiny Byšic*, s. 39-41. Stavební vývoj Byšic je pojednán níže.

¹⁵⁰ Srov. list č. 162 (bez místa, 21. listopadu 1604), Jan Jiří Pětipeský Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹⁵¹ K tomu blíže v následující kapitole.

¹⁵² Srov. P. MAREŠ (ed.), *Korespondence Albrechta Pětipeského*, č. 183, (Stará Boleslav, 28. prosince 1585), kněz Ondřej Pěšín píše Albrechtovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

pod přestavovanou tvrzí sklep na 30 sudů vína z přívorské a hostínské vinice.¹⁵³ O rok později se v Byšicích objevil stavitel italského původu jménem Jan Herkule Vlach, jehož Pětipeský najal k budování sloupů a kleneb větších světnic. V červenci 1611 pracoval podle zpráv Jiřího Sovenického na kamenném pilíři, patrně k základům schodiště do rozestavěného patra.¹⁵⁴ V březnu 1613 se mu však nedařilo s čeládkou postavit „pavlač“ a úředník Sovenický tehdy svěřil stavbu schodů raději mlynáři. Podařilo se však zaklenout sladovnu.¹⁵⁵ V té době se do Byšic svázelo z okolí velké množství stavebního kamene a dříví.¹⁵⁶ Přibližně v letech 1613-1615 mohla být vybudována západní a jižní křídla přistavěná k původní dvoupatrové budově upravené tvrze.¹⁵⁷ Když v březnu 1613 vlašský stavitel nechal spadnout část klenby na sladovnu, neváhal ho Sovenický uvěznit.¹⁵⁸ Vlach Jan Herkule v Byšicích pracoval ještě v březnu 1616, kdy již probíhalo štukování a výmalba místností.¹⁵⁹ Vymalována byla také „velká světnice“, větší síň se šesti okny, v níž však po prvním zatopení „od páry opadalo vápno“ a italský stavitel musel nechat přestavět vyvedení komínů.¹⁶⁰ Podrobnější popis dokončené rozlehlé tvrze pochází až z roku 1638, kdy byla po smrti Šťastného Václava Pětipeského stavba vlivem třicetileté války již zpustlá odhadnuta na 1 200 kop míšeňských grošů.¹⁶¹ Roku 1634 totiž Byšice vydrancovali císařští vojáci, jejichž velké oddíly se přesouvaly po nedalekém mostu přes Labe.¹⁶² Od té doby stavba chátrala a nových oprav se dočkala až po polovině 17. století. Po pozdějších barokních úpravách se budova upravené původní tvrze dochovala v podobě čtyřkřídlého zámečku o nepravidelném zhruba čtvercovém půdorysu uzavřeného již raně barokním východním křídlem s vnitřním arkádovým nádvořím. Tato podoba stavby byla zachycena v sousedním zámku Liblice.¹⁶³ Jižním směrem se pravděpodobně ještě před barokními úpravami rozkládala velká zahrada vzniklá srovnáním pozvolného jižního svahu k údolí Košáteckého potoka, jenž vtéká přes Všetaty a Přívory do nedalekého Labe.

Jediným dochovaným svědectvím o hmotné kultuře byšického sídla je inventář pořízený po smrti Adama Felixe Pětipeského z Chýš, synovce Šťastného Václava Pětipeského.¹⁶⁴

¹⁵³ List č. 203 (Byšice, 4. ledna 1606), Jiří Sovenický Šťastnému Václavovi Pětipeskému. J. ŠULC, *Dějiny Byšic*, s. 39.

¹⁵⁴ List č. 482 (bez místa, 5. července 1611), Jiří Sovenický Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹⁵⁵ J. ŠULC, *Dějiny Byšic*, s. 40.

¹⁵⁶ List č. 615 (bez místa, 6. března 1613), Jiří Sovenický Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹⁵⁷ J. ŠULC, *Dějiny Byšic*, s. 40.

¹⁵⁸ „Přitom Vaší [milos]ti oznamuji, že dnes asi ve 23 hodiny ten Vlach pustil velký kus zdi na to spodní klenutí, takže jest se klenutí sulo a dva slady zasypalo. Nevěda, co činiti, jest dán do vězení až do dalšího Vaší [milos]ti poručení. List č. 614 (bez místa, 1. března 1613), Jiří Sovenický Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹⁵⁹ Tamtéž.

¹⁶⁰ Srov. listy č. 614 a 615. Dopisy interpretoval také J. ŠULC, *Dějiny Byšic*, s. 39-41.

¹⁶¹ Urbář ke statku Bosyně popisuje byšickou tvrz krátce po roce 1638 těmito slovy: „Tvrz Byšice ve tři strany ode zdi až pod střechu, po čtvrté straně toliko nějaké staré zdi neb zříceniny stojí, v ní jest předně pod zemí sklep asi na 30 sudů vína, nahoře při zemi sklepy suchý čtyři, světnice jedna, pekárna s komůrkou pro pekaře, kuchyně s[je] spížirnou, maršale klenutá asi na 14 koní, v hořejším pořadí na všechněch třech stranách světnic sedm, sklípky klenuté dva, komor pět, však na jedný strop spadl a jinší některý, ponevadž na ně přšelo, drahně zetlelý jsou. Palác jeden, mazhauz jeden, pod krovy světničky dvě, komůrky tři, věže na schody neb šnekem plochem obitá, schody jedny, střechy jsou všechny šindelem přikryty, však sešlý, děravý a velký opravy potřebující. To vše i s tím některým stolem a stoličkama, kamny a s vokny, co v některých pokojících a komorách zůstává, šacuje se za 1200 kop míš.“

¹⁶² Jan KILIÁN, *Město ve válce, válka ve městě. Mělník 1618-1648*, České Budějovice 2008, s. 152.

¹⁶³ Srov. A. SEDLÁČEK, *Hrady XV*, s. 71-72.

¹⁶⁴ V pramenech se objevuje také podoba jména Adam Felix Pětipeských z Chýš, která prokazatelně odkazuje k téže osobě. Ve výkladu se přidržují české podoby jména: Adam Šťastný Pětipeský z Chýš.

Bezdětný strýc mu po rehabilitaci trestu za účast ve stavovském povstání odkázal svůj zbylý majetek před svou smrtí roku 1638.¹⁶⁵ Avšak teprve po smrti Adama Šťastného Pětipeského roku 1661, jímž zároveň rod Pětipeských vymřel po meči, byly spolu s další pozůstalostí zinventarizovány také interiéry byšického „zámku“, jenž byl po nutných opravách znovu na čas obýván.¹⁶⁶ Doplňující pohled na hmotnou kulturu rytíře Pětipeského poskytuje již pouze konfiskační protokol pořízený po zabrání jeho domu „U Beránků“ na Staroměstském náměstí.¹⁶⁷

Hospodaření v Byšicích se soustředilo v prvé řadě pivovar. Již od ledna 1605 zde bylo vařeno bílé i tmavé pivo, i když měl úředník Jiří Sovenický často starosti s náhradou za nemocného sládku.¹⁶⁸ V prosinci 1609 pro něj Šťastný Václav Pětipeský sháněl v Praze novou měděnou pivovarnickou pánev.¹⁶⁹ Slad byl připravován z ječmene pěstovaného přímo v okolí Byšic, chmele z bosyňských či přívorských chmelnic a do pivovaru bylo dováženo olšové dříví.¹⁷⁰ Podle Sovenického hospodářských relací a týdenních cedulí dokázal byšický pivovar zásobovat dvě krčmy přímo v městečku a další hospody v Horních Přívorách a Bosyni. Pětipeského pivo zakupovali také kupříkladu měšťané Nového Města pražského. Jeho kvalitu v lednu 1613 vychvaloval Kašpar Uzlar z Krancperku.¹⁷¹ Vedle pivovaru se byšický hospodářský úředník staral zejména o pěstování obilnin, pro něž byla úrodná nížina na pravém břehu Labe více než příhodná.¹⁷² Pro Pětipeského sýpky se zde často vypěstovalo více ječmene a pšenice, než bylo možné spotřebovat, a tak se na něj často obraceli okolní sousedé s žádostmi o jejich odprodání, a to i v době jinde běžné neúrody.¹⁷³ Opakovaně zbývalo také žito k setí, o něž žádali i vzdálenější „páni a přátelé“.¹⁷⁴ Povědomost o hojnosti a kvalitě žita z Byšic měl například císařský hejtman komorního panství Brandýs nad Labem Jan Aulner z Birkenfelsu.¹⁷⁵ Pod dohledem Jiřího Sovenického se v Byšicích choval také početný hovězí dobytek, krmní vepří a koně.¹⁷⁶

¹⁶⁵ Základní genealogické souvislosti poskytuje NA Praha, Genealogická sbírka Dobřenského, inv. č. 775; Šťastný Václav Pětipeský byl poručníkem synovce Adama Felixe Pětipeského z Chýš. Srov. NA Praha, Stará manipulace, sign. P 67/3. Literatura i veškeré dosud známé prameny nasvědčují, že Šťastný Václav Pětipeský zemřel bez potomků – v této souvislosti byly studovány i genealogické výpisky v pozůstalosti Augusta Sedláčka, která je uložena v Historickém ústavu Akademie věd České republiky, sign. P 97, 98.

¹⁶⁶ Inventář je dnes uložen v Archivu Národního muzea. K jeho interpretaci blíže J. ŠULC, *Dějiny Byšic*, s. 44-46. Adam Felix Pětipeský po svém strýci zdědil pečetní prsten, kalich a pravděpodobně také ještě několik vzácných klenotů a oděvů. V inventáři byl popsán také soubor zbraní: „čtyři páry pistolí, dlouhá karabina, šest dlouhých ručnic a kord“.

¹⁶⁷ K tomu blíže v kapitole *Mezi pasovským vpádem a stavovským povstáním*.

¹⁶⁸ Srov. list č. 169 (bez místa, 27. ledna 1605), Jiří Sovenický Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹⁶⁹ Srov. list č. 406 (Nové Město pražské, 22. prosince 1609), Jan Jirí Pětipeský Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹⁷⁰ Srov. list č. 205 ([Byšice], 11. ledna 1606), Jiří Sovenický Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹⁷¹ „To pivo, kteréž sem v zámku a přibytku V[áš]i [milos]ti pil, velice schválil a jistotně nehanice žádných jiných cizích pív, to mohu bez pochlebenství mluvit, že sem od několika časů a let tak dobrého bílého piva jak zde, tak i v Praze nepil.“ List č. 605 (Mělník nad Labem, 12. ledna 1613), Kašpar Uzlar z Krancperku Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹⁷² K výnosům z pěstování žita srov. list č. 830 z 9. září 1615 Jiří Sovenický Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹⁷³ Z celé řady takových žádostí srov. výběrově list č. 413 (Mělník, 18. ledna 1610), Matyáš Lvovický ze Lvovic Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹⁷⁴ Srov. list č. 223 (Nemyslovice, 10. srpna 1606), Jetřich Vlk z Kvítkova Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹⁷⁵ Srov. list č. 220 (Brandýs nad Labem, 6. července 1606), Jan Aulner z Birkenfelsu Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹⁷⁶ Srov. list č. 203 ([Byšice], 4. ledna 1606), Jiří Sovenický Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

K hospodářským relacím odesílaným Pětipeskému do Prahy obvykle přikládal několik slepic, vejce, vodní ptáky a hrnce másla.¹⁷⁷ Snad nejzajímavějším kulinařským výtobytkem polabského hospodářství byli raci. V květnu 1606 jich Pětipeský mohl odeslat celou kopy Adamovi Linhartovi z Najenperku, který pro něj u pražských úřadů vyřizoval úřední záležitosti.¹⁷⁸ V červnu 1615 jich v Praze obdržel od Sovenického z Byšic dokonce tři kopy.¹⁷⁹

Dalšími oporami polabského hospodářství Šťastného Václava Pětipeského v Boleslavském kraji byly hospodářské dvory v Horních Přívorech a Bosyni, které rovněž zdědil po svém otci Albrechtovi.¹⁸⁰ V Bosyni severně od Byšic stála již od první poloviny 16. století tvrz vybudovaná Homuty z Harasova. K ní náležel vrchnostenský dvůr a díl stejnojmenné vsi. Před koupí statku Albrechtem Pětipeským zde byly vybudovány chmelnice, vinice, šafranice, rybník, lisovna vína, kovárna, několik stodol, chlévů, maštalí a především velký ovčín, jenž pojal kolem osmi set ovcí. K vrchnostenskému dvoru byly ještě přistavěny nové sklepy, ratejna, malá lázeň a krčma.¹⁸¹ K Bosyni náležely celé vsi Truskavna a Šemanovice i díly vsí Březinka, Sedlec a Kanina, jež původně patřily sousednímu Kokořínu.¹⁸² Již v době Albrechta Pětipeského byla bosyňská tvrz pohodlným stavením s vinným sklepem, velkou světnicí a kanceláří pro vrchnostenského úředníka, vytápěnými komorami, kuchyní, spižirnou a několika obytnými světnicemi v patře. Zázemí bylo tvořeno ještě jedním novým domem, velkou přílehlou sýpkou a besídkou pro několik stolů, které sloužily ke stravování čeledi.¹⁸³ Když se Bosyně roku 1602 ujal Šťastný Václav Pětipeský, byl u tamějšího dvora zaměstnán „*přední vorar*“ Gregor, jenž patrně dohlížel na voroplavbu údolím říčky Pšovka na jih až do přibližně deset kilometrů vzdáleného toku Labe.¹⁸⁴ Okolní kokořínské lesy poskytovaly kvalitní stavební dříví, o něž Pětipeského již od podzimu 1602 často žádali jeho sousedé i vzdálenější „*páni a přátelé*“.¹⁸⁵ Horší dříví a klest se z bosyňských lesů odvážely do Byšic pro výtop v Pětipeského pivovaru.¹⁸⁶ Z bosyňské štěpnice byly kupříkladu mělnickým měšťanům prodávány ovocné štěpy do zahrad.¹⁸⁷ V rybníce nedaleko dvora se chovaly štiky a výnosnost Bosyně vyzdvihovaly platy z dobře zásobené krčmy a řeznického krámu.¹⁸⁸ Není tedy divu, že se od ledna 1606 Šťastný Václav Pětipeský prostřednictvím svého hospodářského úředníka Jiřího Sovenic-

¹⁷⁷ Tamtéž.

¹⁷⁸ Srov. list č. 217 (Staré Město pražské, 13. května 1606), Adam Linhart z Najenperku Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹⁷⁹ Srov. list č. 809 (19. června 1615), Jiří Sovenický Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹⁸⁰ K získání a správě těchto statků Albrechtem Pětipeským blíže P. MAREŠ (ed.), *Korespondence Albrechta Pětipeského*, s. 35-40.

¹⁸¹ Tamtéž, s. 38.

¹⁸² Podrobný popis obsahuje vklad statku s příslušenstvím do větších desek zemských po koupi Bosyně Albrechtem Pětipeským od Jiříka Kaplíře ze Sulevic. NA Praha, DZ, DZV 68, fol. R 23-R 26, vklad smlouvy trhové do desek zemských větších památných 18. prosince 1587. Srov. tamtéž, fol. Q 29, vklad do desek zemských větších památných 1. prosince 1587

¹⁸³ Blíže srov. Opis register k prodeji statku bosyňského. NA Praha, DZ, DZM 137, fol. G 18-G 19'.

¹⁸⁴ Srov. list č. 52 (bez místa, [po 22. červenci 1602]), svědecký průvod proti Jiříku Tulandovi. Dochovaná korespondence umožňuje podrobně sledovat vyšetřování vraždy zmíněného voraře Gregora z Bosyně, jenž byl zabit roku 1602 v krčmě Jiříkem Tulandem, poddaným mělnického panství ze vsi Vysoká.

¹⁸⁵ Srov. list č. 62 (Klumin, 24. září 1602), Jan Bořivoj Kyšperský z Vřesovic a na Klumině Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹⁸⁶ Srov. list č. 205 (Byšice, 11. ledna 1606), Jiří Sovenický Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹⁸⁷ Srov. list č. 74 (Byšice, 8. prosince 1602), Šťastný Václav Pětipeský Václavu Kobtovi, mělnickému měšťanu.

¹⁸⁸ Srov. list č. 205 (Byšice, 11. ledna 1606), Jiří Sovenický Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

kého zajímal o možnost přikoupit k Bosyni ještě několik dílů luk, vsí a kovárnů u Kokořina od Johany Pruskovské ze Sulevic.¹⁸⁹ Jádrem bosyňského hospodaření však zůstával velký ovčín. Jeho ovčák i ovce byly pod pečlivou kontrolou byšického úředníka, jehož koncem ledna 1606 vyděsila prašivina ovcí.¹⁹⁰ Jindy posílal Pětipeskému do Prahy jejich kvalitní vlnu, aby ji mohl ukázat případným zájemcům. V říjnu 1612 odešly do Prahy z Bosyně vlny celé žoky.¹⁹¹ Zápisný statek Bosyně zůstal pevnou a výnosnou součástí Pětipeského majetkové základny i rytířova domicilu až do zkonfiskování v únoru 1621.¹⁹²

Horní Přívory tvořily od počátku třetí z výnosných center Pětipeského hospodářského zázemí. Také zde stála již od poloviny 16. století tvrz, vrchnostenský dvůr a rozlehlý mlýn.¹⁹³ Albrecht Pětipeský odkoupil Horní Přívory od zadluženého Jana Lhotského ze Ptení roku 1583, deskový zápis statku byl však proveden až v květnu 1602 Albrechtovým synům Šťastnému Václavovi a dosud nezletilému Fridrichu Zbyňkovi Pětipeskému.¹⁹⁴ Zatímco v korespondenci Albrechta Pětipeského se o hospodaření nedochovaly kromě zpráv o krádeži ovcí z tamějšího ovčina téměř žádné zmínky, písemnosti Šťastného Václava Pětipeského poskytují zprávy o chodu mlýna, správě ovčina a především pěstování vína.¹⁹⁵ Z přívorské vinice se v sudech do byšických sklepů odváželo bílé i červené víno. V únoru 1605 zde vypočítával Jiří Sovenický zbytek „*nevykořtovaného*“ přívorského vína na 100 věder bílého a 24 věder červeného.¹⁹⁶ V lednu následujícího roku sháněl Jiří Sovenický do Horních Přívorů nového vinaře a dohlížel na početná stáda ovcí chovaných pro střížnou vlnu.¹⁹⁷ Nejpozději od března 1616 je viničné hospodaření doloženo také vinicí při vsi Hostíně, jež k Horním Přívorům na severu náležela.¹⁹⁸ Čilé jarní práce na přívorské hostínské vinici probíhaly také v dubnu 1619, tedy i během stavovského povstání, kdy již na hospodářství dohlížel z Byšic úředník Jiřík Volf.¹⁹⁹ Péče o vinnou révu spočívala v okopávání, prořezávání a rozvádění ještě před rašením ratolestí; v hospodářských relacích Pětipeskému do Prahy bývala popisována vždy s náležitou pozorností.²⁰⁰ V srpnu 1619 se u vinic pěstovaly ve velkém také hrušky.²⁰¹ Viničné hospodaření zde podle všeho probíhalo bez přerušení až do konfiskací Pětipeského statků v únoru 1621, kdy byla Pětipeskému zabavena „*vinice v Přívorách hořejších*“.²⁰²

Přívorami protékal Košátecký potok, na němž stál dobře udržovaný mlýn, do něhož po cestě, jež spojovala podél pravého toku Labe města Mělník a Brandýs nad Labem, jezdili

¹⁸⁹ Tamtéž.

¹⁹⁰ Srov. list č. 205 (Byšice, 21. ledna 1606), Jiří Sovenický Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹⁹¹ List č. 581 (bez místa, 5. října 1612), Jiří Sovenický Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹⁹² T. V. BÍLEK, *Dějiny konfiskací I*, s. 427-430, heslo Václav Šťastný Pětipeský ryt. z Chýš a Egerberka, zde s. 428.

¹⁹³ Blíže P. MAREŠ (ed.), *Korespondence Albrechta Pětipeského*, s. 35-36.

¹⁹⁴ NA Praha, DZ, DZV 131, fol. D 18-D 19, vklad příznání Jana Lhotského před úředníky pražskými menšími desk zemských vložený do desek zemských větších trhových 17. května 1602. K vyžádání relace panovníka povolující deskový zápis srov. list č. 22 (Pražský hrad, 5. března 1602), relace ke vkladu statku Horní Přívory do desek menších zemských, Rudolf II. bratrům Šťastnému Václavovi a Fridrichovi Zbyňkovi Pětipeským.

¹⁹⁵ Srov. P. MAREŠ (ed.), *Korespondence Albrechta Pětipeského*, s. 35-37.

¹⁹⁶ Srov. list č. 170 (Byšice, 2. února 1605), Jiří Sovenický Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹⁹⁷ List č. 207 (Byšice, 21. ledna 1606), Jiří Sovenický Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹⁹⁸ List č. 857 (Byšice, 1. března 1616), Jiří Sovenický Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

¹⁹⁹ List č. 1049 (Byšice, 17. dubna 1619), Jiřík Volf Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

²⁰⁰ „*Na vinici přívorský včera dořezali, dnes počínají kopati. Na hostínský v zejtra dořeží, neb jest dál něco rozvodů nyní klásti, jak do řezu hned budou, taky kopati, aby se to spravilo, než se bude rašiti.*“ Tamtéž.

²⁰¹ Srov. list č. 1064 (Byšice, 17. srpna 1619), Jiřík Volf Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

²⁰² T. V. BÍLEK, *Dějiny konfiskací I*, s. 427-430, heslo Václav Šťastný Pětipeský ryt. z Chýš a Egerberka, zde s. 428.

semlít obilí mnozí hospodáři z mělnických či brandýských komorních poddaných.²⁰³ Tato rušná cesta pod dohledem celného v Pětipeského službách se stala v listopadu a prosinci 1607 předmětem sporů se správcem brandýského komorního panství.²⁰⁴ Co do úrodnosti vynikaly Horní Přívory svojí polohou na labských naplaveninách z Pětipeského statků patrně nejvíce, jelikož zde v srpnu 1611 vedle vinné révy a ovsa rostly také melouny, byť se toho roku patrně pro suché počasí příliš nevyvedly.²⁰⁵

Podrobněji lze z korespondence sledovat také četné žádosti o zhosty poddaných z Horních Přívor a Hostína na mělnické či brandýské panství i opačným směrem na statky Pětipeského.²⁰⁶ Poddanské poměry na jmenovaných statcích Šťastného Václava Pětipeského bude možné díky podrobnému studiu pramenů z regionálních archivů a vydané korespondence rozšířit. Roku 1603 přiznával Šťastný Václav Pětipeský prostřednictvím svého patrně prvního zmíněného byšického úředníka k berni celkem 93 osedlých, šest komínů, jednu faru, šest ovčáckých pacholků, tři mistry a pět mlýnských kol.²⁰⁷ V berním rejstříku z roku 1615 počet jeho osedlých poddaných mírně vzrostl na 103, k nimž byly zapsány ještě polovina fary, šest pacholků a tři ovčáčtí mistři, zatímco mlýnských kol přibýlo o jedno na počet šest. Celková výměra berně činila 1 000 kop a 33 grošů českých.²⁰⁸ V Boleslavském kraji se Šťastný Václav řadil mezi příslušníky rytířského stavu počtem osedlých poddaných na sedmé místo z celkových 55 rytířských vrchností a na celkové čtvrté místo co do výše vyměřené berně.²⁰⁹ Poddanských záležitostí se týká zhruba 68 % z celkového počtu 1203 editovaných listů, což je dáno především dohledáním a vydáním textů z dochovaných registářů a kopiářů fondu Archivu města Mělník nad Labem.²¹⁰ Převážně je zde možno sledovat žádosti o propuštění poddaných, téměř dvě desítky výhostů vydaných i obdržených Šťastným Václavem Pětipeským, žádosti o vyhození k dluhu poddaných jiných vrchností na poddaných Pětipeského a v pouhých několika případech zločiny poddaných a jejich následné vrchnostenské vyšetřování.²¹¹ Nejpodrobněji se v dochovaných a vydaných pramenech odráží vražda bosyšského voraře Gregora mělnickým poddaným Jiřím Tulandem ze vsi Vysoká v roce 1602. Vyšetřování zločinu lze sledovat ze dvou rozsáhlých svědeckých průvodů pořízených vrchnostenským

²⁰³ Tamtéž.

²⁰⁴ V listopadu 1607 byla podle stížnosti mlynáře z Horních Přívor cesta vedoucí od Všetat k jeho mlýnu údajně na rozkaz brandýského písaře nad mlýny zakopána, čímž byl přívorský mlynář poškozen. Po suplikách odeslaných české komoře byl spor řešen s císařským správcem komorního panství Brandýs nad Labem Janem Aulnerem z Birkenfelsu. Srov. listy č. 309-311.

²⁰⁵ „Vína díky Pánu Bohu na vinicích pěkně stojí, zabarvují i také zaměkují. Nežli do melounův nic není.“ List č. 484 (Byšice, 21. srpna 1611), Jiří Sovenický Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

²⁰⁶ K tomu srov. průnik rejstříkových hesel *zhost/výhost, Hostín, Horní Přívory*.

²⁰⁷ František MARAT (ed.), *Soupis poplatnictva 14 krajův království Českého z r. 1603*, Věstník Královské české společnosti nauk, třída filosoficko-historicko-jazykozpytná 1898, Praha 1899, s. 1-129, zde s. 17.

²⁰⁸ August SEDLAČEK (ed.), *Rozvržení sbírek a berní r. 1615 dle uzavření sněmu generálního nejvyššími berníky učiněné*, Praha 1869, s. 5.

²⁰⁹ Srov. tamtéž, s. 3-5. V počtu osedlých předčili Pětipeského v Boleslavsku Jan Millner z Milhauzu a na Mimoni a Děvině (337 osedlých), Alena Hyršpergarová a na Vartemberku (209 osedlých), Jan mladší Odkolek z Oujezdce a na Horním Valtinově (157 osedlých), Jan Vlk z Kvítkova a na Zvířeticích (160 osedlých), Mikuláš Vratislav z Bubna a na Břežně (125 osedlých) a Erazim Hyršpergar z Kynygshinu a na Vartemberku (114 osedlých).

²¹⁰ Citováno níže v oddíle *Charakteristika písemností z dalších fondů*. Do uvedeného procentuálního přehledu byly započítány také hospodářské relace zmíněných úředníků Volfa a Sovenického, přestože se některé z nich týkají poddanských záležitostí pouze marginálně.

²¹¹ Podrobněji k charakteru písemností srov. v následujících oddílech a tabulkách předcházejících editovaným písemnostem.

soudem v Byšicích k potřebě Šťastného Václava Pětipeského a v následné korespondenci mezi ním, úřadem purkmistra a radami města Mělník a Štětí.²¹²

Výše nastíněná majetková základna Pětipeského statků situovaných v jedné z nejurodnějších oblastí Království českého poskytovala rytíři dostatek hotovosti nejen k financování častých pobytů v pražských městech, kam mu Jiří Sovenický odesílal částky v rozmezí zhruba 50 – 100 kop míšeňských grošů.²¹³ V květnu 1602 na žádost svého bratrance Vodolana Pětipeského urovnal Šťastný Václav Pětipeský dluh po svém otci Albrechtovi ve výši 56 kop míšeňských grošů Joachimů Frayndovi.²¹⁴ Jeho jedinou věřitelkou do roku 1610 byla Johanka Služská z Kvítkova, již nejpozději od dubna 1606 nejméně do listopadu 1608 Pětipeský dlužil sumu, z níž odváděl pololetní úrok ve výši 90 kop míšeňských grošů.²¹⁵ O to výrazněji vešel byšický pán do povědomí svého sociálního okolí jako věřitel, jemuž se zpravidla dostávalo velké hotovosti k půjčce. Jak si povšimlo již narativní dějepisectví v době stavovského povstání,²¹⁶ Pětipeský vydělané peníze namísto tezaurace či rozšiřování pozemkové držby vkládal do úvěrového podnikání.²¹⁷ Vzájemné vazby mezi věřitelem a jeho dlužníky lze z dochované korespondence rekonstruovat již od prvních let Pětipeského dospělosti a převzetí správy rodových statků (1601-1602). Z níže předložených přehledů je patrné, že sledovaný rytíř poskytoval během prvních deseti let samostatného hospodaření úvěry celkem čtyřadvaceti urozeným osobám převážně rytířského stavu. Částky v rozmezí 500 až 2 000 kop míšeňských grošů zapůjčil svým příbuzným: bratranci Janu Albrechtovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči, švagrům Jaroslavu Velemyskému z Velemyšlovi a Mikuláši Trmalovi z Toušic, strýci Janu Jiřímu Pětipeskému z Chýš a Egrberku, sestřenicí Barboře Gerstorfové z Chýš, v jejíž domácnosti byl předešle vychováván a vzděláván, a jejímu synovi Vilému Vojtěchovi Doupovci z Doupova a manželovi Pětipeského sestřenice Alžběty Janu Jindřichovi Cukrovi z Tamfeldu. Hotovost v rozmezí 50 až 6 000 kop míšeňských grošů půjčil blíže příbuzensky nespřízněným: Evě Kaplířové ze Slavkova, Elišce Roupovské z Martinic, Jaroslavu Vchynskému ze Vchynic, Janu Lhotskému ze Ptení, Dorotě Vlkové ze Sulevic, Mandaleně Myškové ze Sulevic, Janu staršímu Vlkovi z Kvítkova, Kašparu Kaplířovi ze Sulevic, Godfrýdovi Berbisdorfovi z Berbisdorfu, Janu Vilémovi Kostomlatskému Vřesovci z Vřesovic, Janu Ratiborovi Sekerkovi ze Sedčic, Přechemi Hodějovskému z Hodějova, Bohuchvalu Valkounovi z Adlaru, Janu z Vartemberka, Hendrychovi Abrahamu Solhauzovi ze Solhauzu, Petrovi Kryštofu Kapounovi ze Svojkova a konečně nejvyšší částku Václavu Chotouchovskému z Nebovid.²¹⁸

Šťastný Václav Pětipeský sám rozhojnil držbu zápisných statků teprve roku 1618, kdy odkoupil od své manželky Johany rozené Myškové ze Žlunic a její sestry Barbory prodvané Vřesovcové, výnosný labský statek, dvůr a tvrz Obříství. Ještě předtím vlastnil

²¹² Srov. listy č. 52-53, 132, 144, 204, 380, 385. Zločin v tu dobu již uvězněného Tulanda nebyl uzavřen ještě v lednu 1609, kdy se Šťastný Václav Pětipeský obracel na hejtmana mělnického panství Matyáše Lvovického ze Lvovic. Srov. listy č. 380, 385.

²¹³ Srov. výběrově list č. 647 (Byšice, 12. září 1613), Jiří Sovenický Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

²¹⁴ Srov. list č. 36 (Blahotice, 23. května 1602), Vodolan starší Pětipeský na Blahoticích Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

²¹⁵ Srov. upomínky Johanky Služské z Kvítkova o zpožděný úrok zaslané Pětipeskému 20. dubna 1606, 25. května 1607 a 9. listopadu 1608; listy č. 212, 280, 374.

²¹⁶ Srov. Josef JANÁČEK (ed.), *Pavel Skála ze Zhoře, Historie česká. Od defenestrace k Bílé hoře*, Praha 1984, s. 182.

²¹⁷ Přehled úvěrových aktivit předbělohorského rytířstva podal V. BŮŽEK, *Úvěrové podnikání nižší šlechty*.

²¹⁸ Přehled úvěrových operací Šťastného Václava Pětipeského v chronologickém pořádku obsahuje níže uvedená tabulka.

dům ve Starém a Novém Městě pražském v souvislosti s dalšími etapami jeho života, jež po válečných zkušenostech přinesly službu v úřadu krajského hejtmana Boleslavského kraje, častou účast na jednání zemských sněmů a v neposlední řadě zvolení do stavovského direktoria za rytířský stav, jak bude pojednáno níže.

Přehled úvěrových operací Šťastného Václava Pětipeského včetně žádostí o půjčku rekonstruovaný podle korespondence z let 1600-1610²¹⁹

Dlužník	Období	Částka²²⁰	Důvod sdělení
Eva Kaplířová ze Slavkova	1601, XI. až 1606, IV.	4 000 [?]	odklad splátky jistiny, odeslání úroku
Eliška Roupovská z Martinic na Telcích	1601, XII.	?	obnovení jistoty
Jaroslav Vchynský ze Vchynic	1602, I.	?	upomínka splátky
Jan Jindřich Cukr z Tamfeldu na Veselí	1602, IV.	500 k.g.m.	splacení jistiny
Jan Lhotský ze Ptení	1602, IV.	200 k.g.m.	žádost o půjčku
Dorota Vlková ze Sulevic na Snědovicích	1602, V.	130 k.g.m.	upomínka splátky jis- tiny a úroků
Mandalena Myšková ze Sulevic na Obříství	1602, VI.	300 k.g.m.	odklad splátky
Jan starší Vlk z Kvítkova na Nemyslovicích	1602, X. až 1605, X.	100 k.g.m.	splátka úroku
Jaroslav Velemyský z Velemyšlovsi na Tejnici nad Sázavou	1603, II.	2 000 k.g.m.	žádost o půjčku
Kašpar Kaplíř ze Sulevic na Miličíně	1604, III.	?	odklad splátky, ode- slání úroku
Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovcích	1604, XI.	500 k.g.m.	žádost o půjčku
Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku	1605, XI. až 1608 X.	1 000 k.g.m.	odklad splátky, ode- slání úroku
Jan Jirí Pětipeský z Chýš a Egrberku	1607, III. až 1610, XI.	1 000 k.g.m. + 600 k.g.m.	žádost o půjčku, zpož- ždění úroku, odklad splátky
Gotfrýd Berbisdorf z Berbisdorfu	1607, IV.	1 000 k.g.č.	svod majetku pro ne- zaplacení
Jan Vilém Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic	1607, IV.	3 000/2 000 k.g.m.	žádost o půjčku
Vilém Trmal z Toušic na Chvatěrubech	1607, VII.	500 k.g.m.	žádost o půjčku
Jan Ratibor Sekerka ze Sedčic a na Lobkovicích	1607, VIII.	50 k.g.č.	žádost o půjčku

²¹⁹ Přehled úvěrových operací z let 1611-1620 je uveden na začátku druhého dílu edice.

²²⁰ Částky úvěrů jsou uvedeny v kopách grošů míšeňských [k.g.m.] nebo v kopách grošů českých [k.g.č.].

Přehled úvěrových operací Šťastného Václava Pětipeského – pokračování

Přech Hodějovský z Hodějova na Konopišti	1607, XI.	4 000 k.g.m.	splátka jistiny a úroků
Bohuchval Valkoun z Adlaru na Zlonicích	1608, V.	500 k.g.m.	odklad splátky
Jan z Vartemberka na Novém Zámku	1608, IX.	?	žádost o půjčku
Vilém Vojtěch Doupovec z Doupova	1608, X.	?	zpoždění splátky jistiny a úroků
Hendrych Abraham Solhauz ze Solhauzu	1609, X. až 1610, IV.	4 500 k.g.m. + 2000 k.g.m.	odklad splátky, postoupení dluhu, ručení deskovým zápisem
Barbora Gerštorfová z Chýš na Vilémově	1609, XII	?	odklad splátky
Petr Kryštof Kapoun ze Svojkova	1610, V.	1 000 k.g.m.	odklad splátky, zaplacení úroku
Václav Chotouchovský z Nebovid na Žlebích	1610, X.	6 000 k.g.m.	žádost o odklad splátky

3. Válečný zážitek z protitureckých tažení

Mezi očekávané vlastnosti příslušníka rytířského stavu patřily ještě na sklonku předbělohorské doby válečnická zdatnost prodchnutá maskulinním vzorem křesťanského rytíře a vojenská zkušenost.²²¹ Návaznost na nezanedbatelný výše pojednaný odkaz otce Albrechta mohl Šťastný Václav Pětipeský prokázat při svém prvním tažení do pole proti Turkům. Od počátku května 1604 jednala česká dvorská komora svolání zemského či generálního sněmu k vyhlášení veřejné hotovosti a „*defense*“ kvůli postupu Turků v Horních Uhrách a obležení strategicky důležité pevnosti Ostřihom.²²² Vzhledem k nutnosti rychlého vypravení posíl do Uher bylo dvorskou válečnou radou 25. června rozhodnuto o najmutí a vypravení pluku jízdních jednotek pod velením hraběte Jindřicha Matyáše z Thurnu, který se měl původně odehrát v Mladé Boleslavi, avšak nakonec byl svolán do Tábora.²²³ Ve věku přibližně dvaadvaceti let se z rozestavených Byšic vypravil do Tábora k mustruňku také Šťastný Václav Pětipeský.²²⁴ Jeho rozhodnutí o účasti v tažení padlo

²²¹ Otázka přítomnosti křesťanskorytířské ideologie v myšlení a jednání české předbělohorské šlechty již byla opakovaně otevřena. Srov. literaturu v pozn. č. 101. Dále též Václav BŮŽEK, *Sebeprezentace křesťanského rytíře ve výzdobě císařského sálu v Bučovicích*, in: Hana Ambrožová – Tomáš Dvořák – Bronislav Chocholáč – Libor Jan – Pavel Pumpr (edd.), *Historik na Moravě*. Profesoru Jiřímu Malířovi, předsedovi Matice moravské a vedoucímu Historického ústavu FF MU, věnují jeho kolegové, přátelé a žáci k šedesátinám, Brno 2009, s. 311-322; Václav BŮŽEK – Pavel KRÁL – Ondřej JAKUBEC, *Jan Zrinský ze Serynu. Životní příběh synovce posledních Rožmberků*, Praha 2009, zde zejména s. 116-120, 140, 150, 175; Wojciech IWAŃCZAK, *Po stopách rytířských příběhů*, Praha 2001; V. PRCHAL, *Obraz křesťanského rytíře?*, s. 123-136; Pavel SOUKUP, *Dvojitý ideál křesťanského rytíře v husitském období*, Český časopis historický 99, 2001, s. 1-32; Miroslav ŽITNÝ, „Dobrý krýksman“ – *diskursivní kategorie a maskulinní vzor myšlení nižší šlechty z českých zemí na přelomu 16. a 17. století*, *Studia Comeniana et historica* 43, 2013, s. 224-248.

²²² *Sněmy české od léta 1526 až po naši dobu X*, Praha 1900, č. 465-466, s. 591-592.

²²³ V. LÍVA (ed.), *Regesta fondu Militare II*, s. 268.

²²⁴ Srov. list č. 153 (Mokropsy, 11. června 1604), Fridrich Smolík ze Slávic a na Mokropsích a Vonoklasích Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

patrně o několik týdnů dříve, neboť již 3. června 1604 mu Jan Vyšemír Rodovský z Hus-tiřan na jeho žádost opatřoval v Mladé Boleslavi u zbrojírů ručnice s pouzdry, polní jez-decká sedla a uzdy. Vše mělo být hotovo do týdne.²²⁵ Čerstvé zprávy z Prahy mohl Pěti-peskému podávat jeho bratranec Vodolan starší Pětipeský z Chýš, který mu 10. července poslal uzené maso a syrečky, o něž se měl mladý rytíř podělit s připojenými pozdravy přímo s velitelem tažení hrabětem z Thurnu.²²⁶

Nájemné české vojsko začalo být přehlíženo 24. července 1604.²²⁷ Šťastný Václav Pě-tipeský byl stejně jako o rok později během tažení české zemské hotovosti proti Bočka-jovcům zařazen přímo pod velením Jindřicha Matyáše z Thurnu.²²⁸ V polovině srpna dorazil český pluk k hornouherské Ostřihomi, u níž rozložil polní ležení. Dobrou organi-zaci českého vojska ocenil vrchní velitel tamější části spojených habsburských vojsk Gior-gio Basta.²²⁹ Podle paměti Jindřicha Michala Hýzrleho z Chodů bylo před Ostřihomi shromážděno vojsko v celkové síle téměř 28 000 mužů, z nichž bylo asi 8 650 jízdních. Kolem města začal být rychle budován polní zákopový systém. Z okolí byly svázeny zásoby a munice. Díky dobrým opevňovacím pracím mohl být odražen první mohutný nápor Turků, kteří v síle údajně až 200 000 mužů překročili Dunaj 28. srpna 1604.²³⁰

Přestože se Osmané pokusili po prvním neúspěšném útoku na dobře opevněné město vyměnit Ostřihom za města Kaniž a Jágr (Eger), Giorgio Basta si byl vědom důležitosti Ostřihomi jako brány k Vídni a křesťanské Evropě a jako zplnomocněnec císaře Rudolfa II. k volnému rozhodování, prohlédl jejich lest a rozhodl se bránit pevnost až do posled-ního muže. Během první poloviny září probíhaly tuhé boje, které již vzdáleně připomína-ly novověkou zákopovou válku. Osmané se opakovaně pokoušeli podminovat dělostře-lecké sruby, zatímco císařští podnikali alespoň podle svých omezených možností rychlé výpady proti některým méně krytým nepřátelským pozicím. Díky velké palebné síle více než stovky děl i mnoha stovek ručních zbraní dokázali císařští vojáci pevnost proti turec-ké přesile udržet.²³¹ Při největším střeleckém protiútku 18. září provolávali císařští jmé-no Ježíše Krista. Když nepřítel následujícího dne upustil od větších útoků na město a s částí svého voje odtáhl, přičítali jeho obránci svoje momentální vítězství Božské příz-ni.²³²

²²⁵ „I oznamuji Ti, že, dá-li Pán Bůh, do soboty příští jak ručnice, tak taky i sedla a holstry hotovy budou, uzdať ten svý věci všechny již přihotoveny má, starý kšíry, máš se[m] k němu poslati, že ti je vopraviti chce, k tobě že přijeti nemůže. A tak budeš moci pro ty všechny věci, dá-li Pán Bůh, v pondělí příští pro ty všechny věci poslati aneb sá[m] přijeti, aby viděl, jaký dílo sou to dělali. Budeš-li chtíti, asi zejtra ty starý kšíry se[m] odeslati, aby ti je spravil, tak aby to po to[m] v pondělí všechno hotový bylo.“ List č. 152 (Mladá Boleslav, 3. června 1604), Jan Vyšemír Rodovský z Hus-tiřan Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

²²⁶ Srov. list č. 157 (Blahotice, 10. července 1604), Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

²²⁷ K mechanismům organizace vojsk analyticky Petr MAREŠ, *Krajské mustrunky a krajští mustrheři v orga-nizaci vojenské správy předbělohorských Čech (1565-1618)*, Paginae historiae. Sborník Národního archi-vu 21, 2013, s. 298-321.

²²⁸ Srov. V. PETRÁČKOVÁ – J. VOGELTANZ (edd.), *Příběhy Jindřicha Hýzrla z Chodů*, s. 80.

²²⁹ Tamtéž, s. 81.

²³⁰ Tamtéž, s. 81-82. V porovnání s dalšími prameny se Hýzrleho údaj o síle tureckého vojska nejeví jako příliš nadnesený – k tomu srov. František KAMENÍČEK, *Zemské sněmy a sjezdy moravské. Jejich složení, obor působnosti a význam (od nastoupení na trůn krále Ferdinanda I. až po vydání obnoveného zřízení zemského 1526-1628)* II, Brno 1902, s. 361-363.

²³¹ Nepřekonaných svědectvím o bojích u Ostřihomi viděných jejich přímým aktérem zůstávají záznamy Jindřicha Michala Hýzrleho z Chodů – V. PETRÁČKOVÁ – J. VOGELTANZ (edd.), *Příběhy Jindřicha Hýzr-la*, s. 82-87.

²³² „Takové salvy pak třikráté pořád jsme střileli a pokaždé vysokým hlasem jméno Ježíš jsme volali, chválice z toho Pána Boha, že jest nám pevnost zdržeti dáti a nepřítel zahnatí ráči. Vosumnáctého pak, sebravši

Habsburské vojsko přesto ještě do poloviny října 1604 bránilo město proti zbývajícím tureckým oddílům, jimž se ovšem nepodařilo jejich pozice zcela obklíčit. Po úplném zmaření tureckého obléhání byla část vojska až do zimy 1604 u Ostřihomí ponechána, aby ji chránila proti případnému opakovanému útoku. Mezi nimi se ocitl také jízdní oddíl hraběte Jindřicha Matyáše z Thurnu a Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku.²³³ Z polního ležení psal mladý rytíř koncem října své sestře Marii Anně Trmalové z Chýš a Egrberku o nedávném zmaření tureckého obléhání Ostřihomí a o rychle se zhoršující situaci špatně zásobeného habsburského vojska, jejíž příčinou bylo právě vypuknuvší bočkajovské povstání.²³⁴ Vzdálen na okamžik manévrování, hlídkových jízd i nedávné válečné vravy, si mohl Šťastný Václav Pětipeský v ležení českého vojska v neděli 24. října přečíst list od starší sestry a alespoň v rychlosti na něj odpovědět. Přestože byl rukopis mladého rytíře vlivem polních podmínek značně nepravidelný a poškozený snad již v poli kaňkami, vlhkostí a zašpiněním, pokusil se pisatel vtisknout listu jistou estetickou hodnotu alespoň vykreslením posledního písmene podpisu do podoby kytičky. Z textu dopisu však nelze vyčíst známky strachu z pravděpodobného opětovného boje s Turky. Sílu a vytrvalost měla vojákům v ideálním pojetí oficiální habsburské válečné ideologie dodávat zbožnost a pocit odpovědnosti za obranu křesťanské víry proti tureckým útočníkům. To mělo být zajištěno přinejmenším přítomností kazatelů u polních táborů vojsk.²³⁵ Obsah Pětipeského sdělení dále nasvědčuje, že rytíř pozorně sledoval pohyby nepřítele. O vývoji bojů se snažil podrobně informovat svoji rodinu a pravděpodobně také širší okruh svých přátel v Čechách.²³⁶ Bedlivá pozornost k manévřům nepřátel a jejich taktice popisovaná termíny krýksmanského dobového diskursu prozrazují, že se mladý rytíř Šťastný Václav snažil navázat na rytířské kvality svého otce Albrechta již při svém prvním tažení proti nepřítelům křesťanské víry.²³⁷

Myšlenkové světy českých šlechticů v řadách císařského vojska, kteří od podzimu roku 1604 bojovali v Horních Uhrách proti Osmanům a povstalcům Štěpána Bočkaje dosud nejpodrobněji osvětlily paměti Jindřicha Michala Hýzrleho z Chodů, a to i přes přítomnost bádáním již pojednané míry sebestylizace do role válečníka oddaného habsburskému trůnu.²³⁸ Určité pasáže krýksmanova textu však dokládají, že obecně vnímané válečnické

Turek ležení své, nočně k Budínu zase cestu svou, kudy přijel, vzal a z pole dokonce strhl. My pak chválice z toho Pána Boha, ještě někdejší čas jsme tu u Vostřehoma zůstali.“ Tamtéž, s. 86.

²³³ F. KAMENÍČEK, *Zemské sněmy a sjezdy moravské II*, s. 363.

²³⁴ List č. 160 (Ostřihom, 24. října 1604), Šťastný Václav Pětipeský Anně Marii Trmalové z Chýš a Egrberku: „*My přece před Vostřehomem s pokojem ležíme, za peníze dostati bychom mohli, však peněz se nám nedostává.*“ Kritickou situaci vojska vyvolala především zrada řady uherských měst, která se přidala na Bočkajovu stranu a odmítla vojsko zásobovat, „*takže mnohej nebohej knecht dobře do 3 neděl kusu chleba v hrdle neměl, ačkoli od mas i od zvěři dostatek, i dobrech vín sme měli.*“ V. PETRÁČKOVÁ – J. VOGELTANZ (edd.), *Příběhy Jindřicha Hýzrla*, s. 90.

²³⁵ Přítomnost polních kazatelů u vojsk v období patnáctileté války potvrzují také zmínky v korespondenci Pětipeských. Srov. P. MAREŠ (ed.), *Korespondence Albrechta Pětipeského*, č. 419. „*Při tom Vaší Milosti oznamuji, že sem noviny dostal, a to takové, čtvrtého dne měsíce listopadu vojáci v Policalamanon v obyčejném ležení slovo Boží poslouchali a odpočívali, druhého pak dne v sprostném rystrunku se do pole vydali, ale na nepřítel netrefili.*“ Tamtéž.

²³⁶ „*Turek ležíc před Vostřehomem tři neděle a den ten pondělí na outerek 11. dne měsíce Octobris od pevnosti až k šancům se i kúsy i lid odpravil a ve středu na čtvrtek, to jest 13. dne toho měsíce, celou noc z svého ležení odtahoval a své ležení zapálivši, noc tam tak za ležením v haltu držal.*“ List č. 160 (Ostřihom, 24. října 1604), Šťastný Václav Pětipeský Anně Marii Trmalové z Chýš a Egrberku.

²³⁷ K obsahům klíčových kategorií dobového válečnického diskursu srov. M. ŽITNÝ, „*Dobrý krýksman*, s. 224-248.

²³⁸ Blíže tamtéž, s. 243-244.

štěstí bylo pevně spojeno s ideologií křesťanského rytířství ospravedlňující již od archetypu prvního Kristova rytíře apoštola Pavla válku za obranu spravedlivého řádu.²³⁹ Také zmaření tureckého obléhání Ostřihomi bylo vykládáno jako Boží zásah, k němuž se šlechtici v poli často odvolávali. Současně skýtalo příležitost k novému pokusu vytlačit osmanská vojska z Uher.²⁴⁰ Jedním z konkrétních projevů nadpozemské síly u Ostřihomi byl v očích křesťanských bojovníků předčasný výbuch miny, kterou Turci chystali pro zničení císařského polního opevnění. Patrně neopatrnost tureckých minérů způsobila v jejich vlastních zákopech smrt mnoha desítek obléhatelů.²⁴¹

Šťastný Václav Pětipeský se ze svého prvního protitureckého tažení vrátil v listopadu 1604 ve zdraví a s prvními válečnickými zkušenostmi. Musel však uspořádat pohřeb svého druhého a posledního mladšího bratra Fridricha Zbyňka.²⁴² Z účasti na něm se omluvil mezi jinými Václav starší Berka z Dubé, pozdější Pětipeského spoluhejtman v Boleslavském kraji za panský stav.²⁴³ Pro nový rok 1605 si byšický rytíř pořídil hospodářský kalendář, do něhož si vedl pravidelné zápisky o svých cestách k příbuzným a návštěvách „pánů i přátel“ v okolních domácnostech i u něho v Byšicích.²⁴⁴ V letních měsících se však jeho zápisky deníkového charakteru staly výjimečným pramenem ke sledování dalšího válečného zážitku.²⁴⁵

Na Nový rok 1605 si Šťastný Václav Pětipeský zapsal do hospodářského kalendáře modlitbu vděčnosti za šťastné přečkání jeho první účasti v protitureckých bojích předešlého roku.²⁴⁶ Ve společnosti sester a švagrů strávil řadu lednových a únorových dní.²⁴⁷ V únoru a dubnu 1605 sledoval v Praze zasedání českých zemských sněmů, kde se prodávávala především vojenská pomoc Markrabství moravskému ohroženému bockajovskými a tureckými vpády.²⁴⁸ Počátkem května padlo vzhledem k ohrožení hranic korunní země rozhodnutí k nařízení vojenské hotovosti, jež měla po dobu tří měsíců zajistit obranu zemských hranic.²⁴⁹ Mimo ně bylo českému vojsku povoleno vytáhnout pouze v případě ohrožení strategických pevností Vídně, Nových Zámků, Ostřihomi a Komárna. V jednotlivých krajích Království českého byli obesláni mustrheři, kteří měli dohlédnout

²³⁹ Jindřich Michal Hýzrl z Chodů například popsal, jak se obležené vojsko generála Basty probilo z obklíčení svého ležení po tažení od Ostian poté, co vojáci v předvečer bitvy potkali v poli malé děťátko v košilce s dlouhými bílými vlasy, které mnozí pokládali za anděla. „*Až potom, když sme se šťastně z bitvy navracovali, tu sme toho dítěte teprve přenáravně litovali, že ho žádněj nevzal. A potad o tom děťátku sme nic více neslyšeti ani se doptati nemohli, to celý tažení sme kříž velikej černej nad sebou viděli a v slunci holubičku.*“ V. PETRÁČKOVÁ – J. VOGELTANZ (edd.), *Příběhy Jindřicha Hýzrla*, s. 93-94.

²⁴⁰ Jakkoli se závěrečná formule „*Pán Bůh rač vždycky dále pomocnikem a ochranitelem býti*“ zdá být schematizovaná, mohla v mysli pisatele během účasti v polním tažení nabývat nových živých obsahů. List č. 160 (Ostřihom, 24. října 1604), Šťastný Václav Pětipeský Anně Marii Trmalové z Chýš a Egrberku.

²⁴¹ V. PETRÁČKOVÁ – J. VOGELTANZ (edd.), *Příběhy Jindřicha Hýzrla*, s. 85. Jindřich Michal Hýzrl z Chodů odhadl počet obětí výbuchu miny na 200 mužů.

²⁴² Srov. list č. 162 (bez místa, 21. listopadu 1604), Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

²⁴³ Srov. list č. 163 (Doksy, 11. prosince 1604), Václav starší Berka z Dubé a z Lipého a na Deštné a Bezdězu Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

²⁴⁴ Miroslav ŽITNÝ (ed.), *Deník Šťastného Václava Pětipeského z roku 1605*, in: Václav Bůžek (ed.), *Šlechta raného novověku pohledem českých, francouzských a španělských historiků*, České Budějovice 2009 (= Opera historica 13), s. 187-262.

²⁴⁵ K charakteristice a možnostem badatelského využití tohoto pramene blíže tamtéž, s. 187-194.

²⁴⁶ „*Bud' Tobě věčná čest a chvála zde časně i potom věčně vzdána, že jsi mně tohoto pomínulého roku milostivě ode všech zlejš nešťastnejch příhod jak těla i duše opatrovati ráčil.*“ Tamtéž, s. 223.

²⁴⁷ Srov. tamtéž, s. 223-231.

²⁴⁸ Blíže tamtéž, s. 203-207.

²⁴⁹ *Sněmy české* XI, s. 196. Sjezd se konal mezi 27. dubnem a 5. květnem 1605.

na shromáždění stanovených počtů vojáků.²⁵⁰ Když byl v červnových dnech roku 1605 svolán zemský mustruňk do Brna, vyrazil Šťastný Václav Pětipeský v čele výpravy jízdních i pěších mužů postavených do vojska z panství jeho „pánů a přátel“ po seřazení na krajském „*mustrplacu*“ u Mladé Boleslavi.²⁵¹ Před odjezdem z Boleslavska si do deníku znovu zapsal krátkou modlitbu.²⁵²

České vojsko zasahovalo do bojů na hranicích Markrabství moravského a Horních Uher v období od poloviny července do konce srpna 1605.²⁵³ Šťastný Václav Pětipeský se přímo zúčastnil dobývání Turky obsazené Uherské Skalice, z něhož se stal největší strategický úspěch celého tažení.²⁵⁴ Jeho deníkové zápisky popisují střety s nepřáteli a jsou prochnuty častými prosbami o boží pomoc v bojích. Jedním z nejvypjatějších okamžiků se stalo dvoudenní obléhání a následné dobytí dobře opevněné skalické pohraniční pevnosti.²⁵⁵ Šťastný Václav Pětipeský se v jeho průběhu ocitl spolu s jízdním oddílem Jindřicha Matyáše z Thurnu pod palbou asi čtyř set nepřátelských střelců, které jezdci nakonec po vystřelení munice rozehnali.²⁵⁶ Mladý rytíř zachytil a vyzdvihl také hrdinské skutky několika svých urozených spolubojovníků, mezi nimi především rytíře řádu johanitů Viléma Vratislava z Mitrovic, který svým statečným výpadem významně přispěl k dobytí Skalice, když dokázal obsadit předsunutý střelecký srub nepřatel.²⁵⁷ Přítomnost johanitského rytíře v protitureckých bojích a doklad jeho kontaktu s autorem deníku skýtal další možnost setkání sledovaného šlechtice s ideologií křesťanského rytířství.²⁵⁸ Autor zkoumaného deníku popsal také jeden z typických manévřů jízdy při obléhání pevnosti: „*Objížděli jsme pevnost a střídali, však děkuje Pánu Bohu, žádnému žádný škody neudělali. Tu noc takový křičení celou noc v ležení měli.*“ Následný úspěch obléhání pevnosti rytíř opět zdůvodnil Boží pomocí a vyslyšením zbožných proseb.²⁵⁹ Zaznamenání nepřátelského

²⁵⁰ M. ŽITNÝ (ed.), *Deník*, s. 206-220. K organizaci vojska zemské hotovosti a mechanismům jmenování mustrherů blíže P. MAREŠ, *Krajské mustrunky a krajské mustrheři*, zde s. 306-312.

²⁵¹ List č. 190 (Vysoká Libeň, 13. června 1605) Alžběta Hrzánová z Harasova a na Libni Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

²⁵² Pětipeského deníkový zápis ze soboty 25. června 1605: „*Vyjel jsem z domu až na Brodce. Pan Bůh rač dáti šťastně. A přede všelikou zlou a nešťastnou hodinou a rač mě ochraňovati a ostríhati. A což by k poctivosti a chvále Tvé Božské milosti, prvně k dobrému a poctivému bylo a rač rádcem a pomocníkem.*“ M. ŽITNÝ (ed.), *Deník*, s. 231.

²⁵³ Tamtéž, s. 208-210.

²⁵⁴ Tamtéž, s. 237-240.

²⁵⁵ Pětipeského deníkový zápis z 3. srpna 1605: „*3. dne Augusti vytáhlo celý ležení z Strážnice a táhli jsme a přímo ke Skalici. Pán Bůh rač dáti šťastně. Od první vsi nejbližší od Skalice šarmířovali jsme s nepřitelem až k samému městu. Tu před branami týho tři praporce stál a asi hodinu potom retýrovali do města a hejdkův drahně zůstalo v jakýchsi zahradách. Poslali na nás čtyři sta mušketýřův, ti je vyprázdnil zbraně, potom sem Hodickej se svými čtyři sty koňmi a pan hrabě z Turnu se svým praporcem.*“ M. ŽITNÝ (ed.), *Deník*, s. 237.

²⁵⁶ Tamtéž.

²⁵⁷ Pětipeského deníkový zápis z 6. srpna 1605: „*6. dne Augusti, jak se rozednívalo, pan Vratislav dal podběhnouti plochauz a podsekávati koly a potomně hnal k šturmu. S pomocí Pána Boha poštěstilo se, že jest s dosti malou škodou takovej plochauz vzal a toliko okolo třicíti osob zraněno a postřeleno. Naši zachovali se dobře při tom šturmování, hned šancovali se k druhý zdi a počali ji podkopávati, z druhý hned strany pan z Roupova se svejma a pan z Lichtenštejna přiřancovali se k samým zdem a počali minovati.*“ M. ŽITNÝ (ed.), *Deník*, s. 238-239.

²⁵⁸ Vilém Vratislav z Mitrovic († 1637) byl v době tažení 1605 nejvyšším velitelem pěšího pluku. V. LÍVA (ed.), *Regesta fondu militare II*, s. 299-301, 304-310; Augustin Česlav LUDIKAR, *O řádu maltánském se zvláštním zřetelem na Čechy*, Klatovy 1878, s. 280.

²⁵⁹ Pětipeského deníkový zápis ze středy 3. srpna, kdy české vojsko vytáhlo ze Strážnice k obléhání Uherské Skalice. M. ŽITNÝ (ed.), *Deník*, s. 238.

pokřiku v táboře obléhatelů nasvědčuje vnímání a pozorování blízko ležícího nepřítele nejen jako taktického protivníka.²⁶⁰

Nejvíce pozornosti se v deníkových zápiscích Šťastného Václava Pětipeského dostalo popisům bojových činností nepřátel i vlastního vojska. Mezi nimi bylo možné odkrýt také přítomnost tradiční rytířské představy o vedení boje. Záznam ze středy 27. července 1605 poukázal na jeden z nejtypičtějších rysů vpádů Bočkajovců na jižní Moravu, totiž na jejich neochotu postavit se k přímému boji.²⁶¹ Odmítavý a opovržlivý postoj k takovému způsobu vedení boje je patrný kromě Pětipeského deníku také v dalších dochovaných pramenech, zejména v listech vrchního velitele českého vojska Adama ze Šternberka z válečného pole Petru Vokovi z Rožmberka.²⁶² Nepřátelé v očích českých šlechticů hrubě porušovali rytířskou válečnickou morálku založenou na čestném měření sil na bitevním poli.²⁶³ Takové pojetí bitvy bylo v myšlení válečných aktérů z řad vyšší i nižší šlechty na straně české zemské hotovosti pevně ukotveno ještě na prahu 17. století.²⁶⁴ Vytváření negativního obrazu nepřítele dobovou propagandou či jeho dobově šířeným diskursivním obrazem v myslích křesťanských bojovníků bylo v případě Šťastného Václava Pětipeského umocněno vlastním negativním zážitkem s častými úskočnými manévry Turků a Bočkajovců, jež byly v rozporu s relikty rytířské válečnické etiky, která promlouvala z početných *Kriegsdiscursů* tištěných ještě v druhém desetiletí 17. století.²⁶⁵

Odráz vyhraněně záporného vnímání Turků a Bočkajovců v Pětipeských očích dokládá průnik jeho sdělení v deníkových zápiscích i dochované korespondenci. Zatímco Jindřich Michal Hýzrla z Chodů popsal ve svých rozsáhlých pamětech Turky i uherské povstalce Štěpána Bočkaje jako rovnocenné nepřátele a nepoužil pro ně žádného vysloveně záporně zbarveného pojmenování,²⁶⁶ Šťastný Václav Pětipeský nazval Bočkajovce v jednom ze svých zápisků „sběři“.²⁶⁷ Jejich spojenectví s „*ouhlným nepřítelem všeho*

²⁶⁰ Pětipeského deníkový zápis z 6. srpna 1605: „*Takové křičení celou noc v ležení měli*“, odráží vnímání jinakosti dobovými urozenými pozorovateli a účastníky polního tažení. M. ŽITNÝ (ed.), *Deník*, s. 238. K různým rovinám vnímání jinakosti Turka blíže T. RATAJ, *České země ve stínu půlměsíce*, s. 219-293.

²⁶¹ „*Jel Pan hrabě s jedním praporcem a šel na druhou stranu chtěje rád na nepřitele trefiti, ale týž byl zase ujel*.“ M. ŽITNÝ (ed.), *Deník*, s. 237. Umění válečného jezdeckta s důrazem na moderní taktiku ale při současném zachování tradičních hodnot válečnické morálky popisuje například Johann Jacob von WALLHAUSEN, *Kriegskunst zu Pferd / darinnen gelehret werden, die initia und fundamenta der Cavallerie, aller vier Theilen: Als Lantziers, Kührissiers, Carbiners und Dragoens, was von einem jeden Theil erfordert wirdt, was sie praestiren können, sampt deren exercitien, Neue, schöne Inventionen etlicher Battailien mit der Cavallerie ins Werck zu stellen; Mit dargestelten Beweistumben, was an den edlen Kriegskünsten gelegen* [...], Oppenheim: De Bry, 1616. Studovaný originál je uložen v Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden, sign. Milit. A.74.b, misc.1.

²⁶² Dne 30. července 1605 psal Adam ze Šternberka Petru Vokovi: „*S nepřitelem každý den se vidíme, však dostáti, jakž proti němu vyjedeme, nechce. Včerejšího dne byl nepřítel čtyry praporce silen, a našich bylo toliko šedesát koní, nechtěl se potkati ani šarmiclovati*.“ SOA Třeboň, Historica Třeboň, sign. 6075/3; František KAMENÍČEK (ed.), *Prameny ke vpádům Bočkajovců na Moravu a k ratifikaci míru vídeňského od zemí Koruny české 1605-1606*, Praha 1894, s. 71-72.

²⁶³ K počátkům a vývoji zákonitostí rytířského způsobu boje v českém středověku, zejména v lucemburské době W. IWANČAK, *Po stopách rytířských příběhů*, s. 88-137. V širším evropském kontextu dále například Jean FLORI, *Rytíři a rytířství ve středověku*, Praha 2008, s. 77-150.

²⁶⁴ Srov. V. PETRÁČKOVÁ – J. VOGELTANZ (edd.), *Příběhy Jindřicha Hýzrla*, s. 80-99 a 108-119; „*ale nepřítel, ačkoli mnohem silnější nežli my byl, však tu se bití nechtěl, nýbrž nás do svých fortelů na zálohu uvésti chtěl*“ Tamtéž, s. 108.

²⁶⁵ Ke konstrukci obrazu „Turka jako nepřítele“ srov. blíže T. RATAJ, *České země ve stínu půlměsíce*, s. 219-224.

²⁶⁶ V. PETRÁČKOVÁ – J. VOGELTANZ (edd.), *Příběhy Jindřicha Hýzrla*, s. 13, 86.

²⁶⁷ M. ŽITNÝ (ed.), *Deník*, s. 241.

křesťanstva“ bylo v očích křesťanského rytíře Pětipeského vnímáno jako zcela neodpustitelné.²⁶⁸ V průběhu roku 1605 Šťastný Václav Pětipeský již pravděpodobně patřil ke stoupcům Jednoty bratrské.²⁶⁹ Přesto nebylo v jeho mysli místo pro sympatie s Bočkajem a uherskými nekatolíky.²⁷⁰ V případě Jindřicha Michala Hýzrleho z Chodů byla jeho vojenská služba spojena s velkou „*touhou po jízdách a jiných krýksmanských věcech*“, která zpočátku vyrůstala z okouzlení leskem dvora habsburského arciknížete Arnošta v Bruselu a v neposlední řadě byla motivována jeho finančními potřebami, jelikož Jindřich Michal Hýzrle z Chodů nejevil velký zájem o hospodářskou správu svých statků.²⁷¹ Válečná účast se mu stala nepostradatelným odrazovým můstkem k pozdější kariéře dvorské.²⁷² Pohnutky Šťastného Václava Pětipeského k boji proti Turkům a posléze Bočkajovcům lze oproti Hýzrlemu hledat ve větší míře také v duchovních oblastech. Jak pro roky 1604-1605 dokládají ve vzájemném průniku Pětipeského korespondence a deník, jeho hospodářské a společenské zázemí spolu s počínajícím úvěrovým podnikáním byly v době účasti ve válečných kampaních na uherských bojištích v letech 1604 a 1605 na mnohem rozvinutější úrovni a skýtaly tomuto rytíři v kontextu českého předbělohorského rytířstva uspokojivé existenční zázemí.²⁷³ Vojenské tažení do jisté míry poskytl Šťastnému Václavovi Pětipeskému náhradu delší kavalírské cesty, jak ji zažili jeho zmínění bratrancei Doupovští z Doupova, jež byla běžnou branou k pozdějšímu politickému či dvorskému uplatnění dospívajících šlechticů z majetnějších rodin.²⁷⁴

Společenské okolí vyžadovalo od Šťastného Václava Pětipeského navázání na válečnické ctnosti otce Albrechta, jehož obraz jako příkladného křesťanského rytíře se v dobové šlechtické společnosti mohl nejpozději od vydání zmíněných Paprockého děl v letech 1596 a 1602 několik let šířit v ústní i písemné rovině.²⁷⁵ Válečná účast rytíře Pětipeského, během níž se sám pokusil prokázat výše pojednané kvality krýksmana a křesťanského rytíře, byla následována značným rozšířením rytířova okruhu vztahů dobrého přátelství a vzestupem v dobové společenské hierarchii.²⁷⁶ Nejpozději ke konci tažení byl Šťastný Václav Pětipeský počítán slovy Jindřicha Michala Hýzrleho z Chodů k „*vzácným kavalírům*“, tedy k rytířům, kteří doprovázeli během jízd zpravidla vojenského charakteru nejvyšší velitele vojska.²⁷⁷

²⁶⁸ Jindřich Michal Hýzrle z Chodů si v tomto smyslu vystačil se slovy „*nenalé pomoci od Turků že očekává a s nimi se puntuje*.“ V. PETRÁČKOVÁ – J. VOGELTANZ (edd.), *Příběhy Jindřicha Hýzrle*, s. 88. K tomu také srov. N. REJCHRTOVÁ, *Václav Budovec*, s. 55-65.

²⁶⁹ Dne 17. března 1610 pověřil Petr Vok Šťastného Václava Pětipeského patronátem nad mladoboleslavským sborem Jednoty bratrské. Srov. list č. 427 (Třeboň, 17. března 1610), Petr Vok z Rožmberka Šťastnému Václavovi Pětipeskému. K otázce konfese rytíře Šťastného Václava Pětipeského podrobněji v následujícím oddíle studie.

²⁷⁰ K otázce nekatolického vyznání Šťastného Václava Pětipeského na základě rozboru jeho sociálních kontaktů v roce 1605 srov. M. ŽITNÝ (ed.), *Deník*, s. 195-202.

²⁷¹ Blíže Václav BŮŽEK, *Rytíři renesančních Čech*, Praha 1995, s. 70-79.

²⁷² V. PETRÁČKOVÁ – J. VOGELTANZ (edd.), *Příběhy Jindřicha Hýzrle*, s. 7-23; V. BŮŽEK, *Rytíři*, s. 70-79.

²⁷³ K tomu podrobně v předchozí kapitole.

²⁷⁴ K tomu blíže Jaroslav PÁNEK, *Výprava české šlechty do Itálie v letech 1551-1552*, České Budějovice 2003; TÝŽ, *Podíl předbělohorského českého státu na obraně střední Evropy proti osmanské expanzi*, Československý časopis historický 36, 1988, s. 856-872; 37, 1989, s. 71-84, zde 36, 1988, s. 869-870; TÝŽ, *Stavovství v předbělohorské době*, Folia historica bohemia 6, 1984, s. 163-219, zde s. 186.

²⁷⁵ Srov. výše ve studii.

²⁷⁶ První a nejvýznamnější doklad tohoto tvrzení poskytuje opět deník Šťastného Václava Pětipeského. K tomu srov. zápisy ze září až prosince 1605. M. ŽITNÝ (ed.), *Deník*, s. 245-260.

²⁷⁷ V. PETRÁČKOVÁ – J. VOGELTANZ (edd.), *Příběhy Jindřicha Hýzrle*, s. 82.

4. Šťastný Václav Pětipeský ve vztazích dobrého přátelství

Již před popsányi taženými byšický rytíř a hospodář vstupoval opakovaně do složitých sítí společenských vztahů. Společenské vztahy s dalšími šlechtici legitimizovaly společně s majetkem a čerstvě nabytými válečnickými zkušenostmi místo jedince a celého jeho rodu v hierarchicky uspořádané stavovské společnosti.²⁷⁸ Deník Šťastného Václava Pětipeského spolu s korespondencí umožňuje pohled do okruhu vznikajících vazeb s „pány a přáteli“ rytíře v klíčovém období jeho utváření.²⁷⁹ Šťastný Václav Pětipeský informoval prostřednictvím korespondence o válečném dění své rodinné příslušníky, kteří mohli tyto cenné a vyhledávané novinky z pole předávat dále v širokých a vzájemně provázaných okruzích „pánů a přátel“ spřízněných příbuzensky, sousedstvím i kupříkladu vazbami patronů a klientů ve vztahu k úvěrovému podnikání.²⁸⁰ Pisatel zprávami zasílanými do Čech prokazoval během vlastní nepřítomnosti na svých statcích svým „pánům a přátelům“ očekávané dobré přátelství.²⁸¹ Účast Pětipeského v polních taženích proti Turkům a Bočkajovcům byla jeho sociálním okolím vnímána jako dobré a Bohem požehnané předsevzetí.²⁸²

„Páni a přátelé“ Šťastného Václava Pětipeského mívali o jeho blížící se účasti ve vojenských taženích povědomí s dostatečným předstihem. Nedaleká sousedka Alžběta Hrzánová z Dubé ho dvanáct dnů před odjezdem ke shromáždění vojska do Brna písemně žádala, aby s sebou vzal dva koně a sedm pěších mužů, které byla do vojska zemské hotovosti povinna postavit ze svých statků.²⁸³ Rytíř Pětipeský sám považoval za nutné se před vypravením do pole setkat se svými nejbližšími „pány a přáteli“. Jeho deník umožňuje sledovat, jak se na tvrzi v Byšicích sjížděli asi týden před odjezdem Šťastného Václava jeho dvě sestry Magdalena Velemyská a Marie Anna Trmalová společně s manžely a Václavovými švagry, bratranec Jan Jiří Pětipeský na Libochovičkách, Václavův patrně blízký přítel a soused Vojtěch Václav Kaplír ze Sulevic na Brodcích a ještě rytíři Jáchym Babka z Mezeříčka a Jan Lipolt Chrt ze Rtína.²⁸⁴ Přítomnost obou Pětipeského sester, švagrů, strýce a dvou dalších rytířů v domácnosti Pětipeského několik dní před odjezdem k zemskému muštrůnku může nasvědčovat snaze o uspořádání světských záležitostí, aby si pro případ neštěstí v poli osobním rozloučením se jmenovanými osobami zajistil „dobrou smrt“ šlechťice.²⁸⁵

Když rytíř Pětipeský překračoval 9. října 1605 po dlouhých měsících válečných operací na moravsko-uherském pomezí práh své vlasti, opět si následně zapsal modlitbu,

²⁷⁸ V. BŮŽEK, „Páni a přátelé“, s. 229-234. Charakter společenských vazeb pojednal s historicko-sémantickým zřetelem Petr MAŤA, *Svět české aristokracie (1500-1700)*, Praha 2004, s. 641-656.

²⁷⁹ M. ŽITNÝ (ed.), *Deník*, 195-202.

²⁸⁰ Srov. Zdeněk VYBÍRAL, *Politická komunikace aristokratické společnosti českých zemí na počátku novověku*, České Budějovice 2005, zde s. 257.

²⁸¹ Srov. list č. 159 (bez místa, 17. září 1604), Jan Jiří Pětipeský Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

²⁸² Srov. list č. 192 (Blahotice, 24. srpna 1605), Vodolan starší Pětipeský z Chýš bratrancí Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

²⁸³ List č. 190 (Vysoká Libeň, 13. června 1605), Alžběta Hrzánová z Dubé na Libni Šťastnému Václavovi Pětipeskému: „*Majíc toho jistou zprávu, že k muštrůnku do města Brna jeti se strojíte, a tu že koně na místě jiných pánův i lidí, píší, vězti obmysl máte, můj zvláště milý pane synu, vás za to přátelsky žádám, že tak mnoho přátelství a sousedství ke mně prokážete a mé dva koně a 7 osob pěšího lidu k sobě přijmete.*“

²⁸⁴ M. ŽITNÝ (ed.), *Deník*, s. 230-231.

²⁸⁵ Vnímáním smrti v české šlechtické společnosti raného novověku se zabýval Pavel KRÁL, *Smrt a pohřby české šlechty na počátku novověku*, České Budějovice 2004, zejména s. 43-116. Loučení s přáteli a uspořádání světských záležitostí patřilo podle dobové literatury pojednávající o „dobre smrti“ k základním podmínkám jejího dosažení – srov. tamtéž, s. 67.

kerou přitom pronesl.²⁸⁶ Z uherského válčiště si Šťastný Václav přivezl zpět domů s popisy bojů také doklad o vzniku nových či prohloubení starých přátelských vztahů. Z deníkových zápisků je zřetelně patrné, jak velký význam přikládal zachycení jmen svých spolubojovníků, „*tovaryšů*“ z rytířského i panského stavu, přičemž se jeho pozornost soustředila zejména na velitelský sbor. Jako člen jízdního doprovodu hraběte Jindřicha Matyáše z Thurnu se v červenci a srpnu 1605 setkal například s vrchními veliteli českého i moravského vojska Adamem ze Šternberka, Janem Rudolfem Trčkou z Lípy a Karlem z Lichtenštejna.²⁸⁷ Šťastný Václav Pětipeský se během letního tažení roku 1605 setkal díky členství v jízdním doprovodu Jindřicha Matyáše z Thurnu také s kardinálem Františkem z Ditrichštejna, který se díky liknavosti stavů Markrabství moravského rozhodl vyrazit k obraně zemských hranic s vojskem najatým z vlastních prostředků.²⁸⁸ Ve středu 31. srpna 1605 Šťastný Václav osobně doprovázel kardinála z Ditrichštejna a moravského zemského hejtmana Karla z Lichtenštejna z polního ležení vojska u znovu dobyté Uherské Skalice do týlu.²⁸⁹ Předtím Ditrichštejn popsal dobytí pevnosti v dopise papeži Pavlu V. Jeho obsah je mimo jiné dokladem o faktografické i chronologické věrohodnosti záznamů v Pětipeského deníku.²⁹⁰

První společensky významnou událostí, jež předznamenala nadcházející kariéru Šťastného Václava Pětipeského v zemských úřadech, byla účast na hostině pořádané u příležitosti oslavy úspěšného završení tažení české zemské hotovosti. V sobotu 8. října 1605 zasedl rytíř Šťastný Václav Pětipeský ve Šternberském paláci na Hradčanech ke slavnostní tabuli, u níž prezident komory Království českého Štěpán Jiří ze Šternberka pohostil svého bratra Adama ze Šternberka.²⁹¹ Nejvyšší velitel rozpuštěného vojska české zemské hotovosti se na hostinu dostavil po „*velké audienci*“ u císaře Rudolfa II. Šťastný Václav Pětipeský se nedlouho po setkání s kardinálem, jenž měl blízko k papeži, dostal v mladém věku okolo třiačtyřiceti let do těsné blízkosti užšího panovnického dvora. Hned příštího dne spěchal do Myškovic ke švagrovi Mikuláši Trmalovi z Toušic, aby mu u oběda sdělil své zážitky ze zakončeného válečného tažení i hostiny s nejvyššími zemskými a dvorskými úředníky, jež se stala symbolickým potvrzením jeho rytířské cti. Odpoledne odjel do Byšic, aby o všech výjimečných společenských událostech zpravil také svoji rodinu.

²⁸⁶ „*Pán Bůh všemohoucí, Trojice svatá, buď pochválen, že jsem ve štěstí a zdraví domů přijel.*“ M. ŽITNÝ (ed.), *Deník*, s. 250.

²⁸⁷ K tomu srov. tamtéž, s. 233-253. Členové velitelského sboru z panského stavu, na něž se soustředila pozornost Pětipeského deníkových zápisků, byli Ladislav Berka z Dubé a z Lipé († 1613), nejvyšší komorník Markrabství moravského (1598-1608); Ladislav mladší Popel z Lobkovic na Holešově († 1621), místodržící Markrabství moravského (1606-1607); Kryštof Albrecht z Roupova († 1614), plukovník stavovského vojska (1605, 1608-1609), nejvyšší v Čáslavském kraji (1611-1612), hejtman Starého Města pražského (1609-1614), přísedící dvorského a komorního soudu (od 1611); Jiří Hodický z Hodic na Plavči a Rudolci († 1612), zástupce velitele moravského vojska hejtmana Karla z Lichtenštejna (1569-1627); Jindřich Matyáš hrabě z Thurnu (1567-1640), zástupce nejvyššího velitele českého tažení na jižní Moravu proti Bočkajovcům v roce 1605 Adama ze Šternberka.

²⁸⁸ Přítomnost olomouckého biskupa a kardinála Františka z Ditrichštejna (1570-1636) v bojích s Bočkajovci a Turky na jižní Moravě zmínil Šťastný Václav ve svém deníku opakovaně. Srov. M. ŽITNÝ (ed.), *Deník*, s. 240, 242, 245. K vojenské účasti kardinála Františka z Ditrichštejna roku 1605 a k jeho osobě v biografickém pohledu srov. blíže Pavel BALCÁREK, *Kardinál František Ditrichštejn. Gubernátor Moravy*, České Budějovice 2007, s. 52.

²⁸⁹ M. ŽITNÝ (ed.), *Deník*, s. 245.

²⁹⁰ Počet vojáků, kteří dobývali Skalici, podle Františka z Ditrichštejna čítal 18 000 mužů. Také datace odpovídá Pětipeského zápiskům. K tomu P. BALCÁREK, *Kardinál František Ditrichštejn*, s. 52.

²⁹¹ M. ŽITNÝ (ed.), *Deník*, s. 249: „*8. dne [října] měl pan generál české velkou audienci při J[eho] M[ilosti] císařské. Potom jsem s ním jedl u pana prezidenta komory český.*“

Na rodový statek se ještě téhož večera začali sjíždět nejbližší příbuzní, zejména starší sestry s manžely; téhož dne večer dorazil také švagr Mikuláš Trmal z Toušic.²⁹² Aby všechny „pány a přátele“ náležitě pohostil, požádal purkmistra a radu města Mělník o dar páru bažantů.²⁹³ Do konce týdne vyrazil Šťastný Václav navštívit ještě svého strýce Jiřího Pětipeského z Chýš na Chotovinách, posledního z bratrů svého otce Albrechta, který byl ještě naživu. Zázitky z tažení a pražských setkání se špičkami české šlechtické společnosti se nepochybně staly hlavními tématy rozmluv.²⁹⁴ Dochované písemnosti také dosvědčují, že Šťastný Václav Pětipeský vešel do povědomí panovnického dvora nejen jako rytíř s prvními vojenskými zásluhami. Z Pražského hradu mu byl 17. října adresován císařský mandát, jímž ho Rudolf II. ustanovil rukojmím v jistotě vydané Jáchymovi Šťastnému Šturmovi z Hyršfeldu na částku 1 000 kop míšeňských grošů.²⁹⁵ Pětipeského přípis na listu mandátu dokládá, že rukojemství přijal a potvrdil, zapsal si jména dalších dvou rukojmí, datum vystavení jistoty a lhůtu pololetní výpovědi. Rukojemství císaři mohlo pro mladého rytíře mít symbolický význam spočívající v potvrzení jeho společenského stavu i v rozšíření dosud válečnické služby panovníkovi o záštitu finanční.²⁹⁶

Ještě před koncem října 1605 byl mladý rytíř poctěn účastí na slavnosti, jež odrážela další významný vzestup ve společenské hierarchii. Za stranu ženicha byl pozván na svatební veselí Adama ze Šternberka a Marie Maxmiliány z Hohenzollernu na zámku v Bechyni.²⁹⁷ Nejvyšší komorník Království českého byl mezi zemskými i dvorskými úředníky znám rozváznou politikou, jež se opírala o smířlivý katolicismus, díky čemuž získal značný vliv v rámci obou vyhrocujících se konfesijních táborů.²⁹⁸ Válečné zásluhy Pětipeského ocenil Adam ze Šternberka tím, že mu prokázal čest doprovázet kočár, který pro svou nevěstu z Bechyně vypravil.²⁹⁹ K přínosu nevěsty tehdy Pětipeský vyrazil společně s Ladislavem ze Šternberka, Jaroslavem Bořitou z Martinic, Jindřichem Střelou z Rokyc, Vojtěchem Václavem Kaplířem ze Sulevic a Ferdinandem Rudolfem Lažanským z Bukové.³⁰⁰ Účast na svatbě jako jednom z nejvýznamnějších a nejpečlivěji připravovaných

²⁹² Tamtéž, s. 250.

²⁹³ Srov. list č. 194 (Mělník nad Labem, 14. října 1605), purkmistr a rada města Mělník nad Labem Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

²⁹⁴ M. ŽITNÝ (ed.), *Deník*, s. 251.

²⁹⁵ List č. 195 (Pražský hrad, 17. října 1605), Rudolf II. Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

²⁹⁶ Srov. tamtéž.

²⁹⁷ Svatba se konala na zámku v Bechyni ve dnech 25.-28. října 1605 za účasti vrcholných představitelů české šlechtické společnosti – srov. blíže Jaroslav PÁNEK (ed.), *Václav Březan, Životy posledních Rožmberků II*, Praha 1985, s. 577; Marie KOLDINSKÁ – Petr MAŤA (edd.), *Deník rudolfinského dvořana. Adam mladší z Valdštejna 1602-1633*, Praha 1997, s. 115.

²⁹⁸ František PALACKÝ, *Přehled současný nejvyšších důstojníků a úředníků*, in: Jaroslav Charvát (ed.), *Dílo Františka Palackého I*, Praha 1941, s. 365-383, zde s. 372. K politické kariéře Adama ze Šternberka blíže Roman SEJK, *Urozenost, majetek a moc (Šternberkové v 16. a 17. století)*, České Budějovice 2002 (Diplomová práce), zde zejména s. 53-98.

²⁹⁹ Šťastný Václav Pětipeský k tomu ve svém deníku poznamenal: „25. [října] Přivezena J[eho] M[ilosti] panu jeho nejmilejší paní Marije Maximiliana, vdova pozůstala po panu Jáchymovi z Hradce a rozená hraběnka z Hochzolen, pan Laczek z Šternberka, pan Jaroslav Bořita z Martinic, pan Střela, pan Vojtěch Kaplíř, pan Lažanský a já vysláni jsme byli proti nevěstě a dodávali jsme vozu ode pana ženicha.“ M. ŽITNÝ (ed.), *Deník*, s. 251-252.

³⁰⁰ Tamtéž. O pozvání na svatbu Adama ze Šternberka se nedochovala zmínka v korespondenci, lze se domnívat, že bylo nabídnuto i přislíbeno ústně během zmíněných pražských setkání Pětipeského s nejvyšším velitelem a dalšími šlechtici. Srov. listy č. 193-196. Dále srov. Petr VOREL, *Aristokratické svatby v Čechách a na Moravě v 16. století jako prostředek společenské komunikace a stavovské diplomacie*, in: Václav Bůžek – Pavel Král (edd.), *Slavnosti a zábavy na dvorech a v rezidenčních městech raného novověku*, České Budějovice 2000 (= Opera historica 8), s. 191-206.

přechodových rituálů života šlechtice znamenala pro Šťastného Václava prohloubení vzájemných vztahů dobrého přátelství také s dalšími šlechtici panského i rytířského stavu, které zřetelně přesahovaly kromě stavovských rozdílů i hranice konfesijní.³⁰¹

Společenské vazby Šťastného Václava Pětipeského směřovaly v roce 1605 také do prostředí nejvýznamnějších nekatolických šlechticů. Prostřednictvím příbuzenských vztahů s rytířským rodem Doupovců z Doupova se rytíři otevírala cesta k Janovi Jiřímu ze Švamberka a jeho synu Petrovi, pozdějšímu čelnímu představiteli českého stavovského povstání.³⁰² Také v tomto ohledu se první symbolickou branou k navázání kontaktů s významnými urozenými nekatolíky stalo svatební veselí. Již v lednu 1605 byl Pětipeský pozván za stranu „pánů a přátel“ nevěsty Anny Doupovcové, dcery Václavovy sestřenice Barbory Doupovcové, k potvrzení legitimacy jejího sňatku s Mikulášem Španovským z Lisova do Pacova.³⁰³ Zde se setkal s mnoha evangelickými šlechtici, kteří byli vazbami dobrého přátelství spojeni dvorským sudím Janem Jiřím ze Švamberka, jenž byl ke svatebnímu veselí pozván matkou nevěsty.³⁰⁴ Rostoucí orientaci Šťastného Václava Pětipeského k nekatolické šlechtě nejvýrazněji potvrdila účast na svatbě syna Václava Budovce z Budova. V lednu 1610 Václav Budovec pozval Šťastného Václava Pětipeského jako svého „dobrého pána a přítele“ na svatbu syna Adama s Markétou Hodějovskou z Hodějova.³⁰⁵ Požádal ho, aby den předem přijel do Prahy i se svými „pány a přáteli“. Druhého dne se po snídani v Jesenici vydali k Novoměstské radnici, kde se měl v jednu hodinu odpoledne uskutečnit obřad.³⁰⁶ Svatební veselí následně proběhlo na zámku Hodějovských v Konopišti.³⁰⁷ Ostatně ještě den dříve pozval Pětipeského na svatbu za stranu nevěsty také její otec Přeč Hodějovský z Hodějova na Konopišti.³⁰⁸

Přítomnost rytíře Pětipeského na svatbách významných katolických i evangelických šlechticů utvrzovala vztahy dobrého přátelství napříč stavovskou společností v Boleslavském kraji i daleko za jeho hranicemi. Kromě účasti na zmíněných sňatcích Adama ze Šternberka, Mikuláše Španovského z Lisova a Adama Budovce z Budova byl Šťastný Václav Pětipeský mezi lety 1602-1620 na základě svědectví dochované korespondence pozván ještě na více než dvě desítky svatebních veselí, konkrétně na svatbu Jana Benjamina Služského z Chlumu s Alžbětou Pecingarovou z Bydžína v listopadu 1602,³⁰⁹ Au-

³⁰¹ K symbolickým významům i podobě svatebního rituálu blíže Václav BŮŽEK – Josef HRDLIČKA – Pavel KRÁL – Zdeněk VYBÍRAL, *Věk urozených. Šlechta v českých zemích na prahu novověku*, Praha-Litomyšl 2002, s. 316-330; Pavel KRÁL, *Křtiny, svatby a pohřby. K vzájemné reflexi panovnických a šlechtických přechodových rituálů ve druhé polovině 16. a první polovině 17. století*, in: Václav Bůžek – Pavel Král (edd.), *Šlechta v habsburské monarchii a císařský dvůr (1526 - 1740)*, České Budějovice 2003 (= Opera historica 10), s. 439- 456; Josef GRULICH, „*Slavnostní okamžiky*“ – *svatební a křestní obřad v období raného novověku (Závěry tridentského koncilu a pražské synody ve světle jihočeských matričních zápisů z 2. poloviny 17. století)*, Historická demografie 23, 2000, s. 49-82.

³⁰² Blíže Václav BŮŽEK – Josef HRDLIČKA, *Dvory velmožů s erbem růže. Všední a sváteční dny posledních Rožmberků a pánů z Hradce*, Praha 1997, s. 191-193; V. BŮŽEK, *Úvěrové podnikání nižší šlechty*, s. 48-115.

³⁰³ Anna Doupovcová se vdávala za Mikuláše Španovského z Lisova. Blíže M. ŽITNÝ (ed.), *Deník*, s. 223-224.

³⁰⁴ Srov. list Barbory Doupovcové z Chýš a Egrberku Janovi Jiřímu ze Švamberka na Orliku a Ronšperce datovaný 1. prosince 1604. SOA Třeboň, Cizí rody – registratura, sign. 7, kart. č. 140, nefol.

³⁰⁵ List č. 411 (Praha, 14. ledna 1610), Václav Budovec z Budova Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁰⁶ Tamtéž.

³⁰⁷ Tamtéž.

³⁰⁸ List č. 410 (Konopiště, 13. ledna 1610), Přeč Hodějovský z Hodějova na Konopišti Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁰⁹ List č. 65 (bez místa, 11. října 1602), Jan Benjamen Služský z Chlumu Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

gusta Křineckého z Ronova s Alžbětou Slavatovou z Chlumu a Košumberka v květnu 1605,³¹⁰ bratrance Bedřicha Doupovce z Doupova s Johankou Hochauzarovou z Hochauzu v říjnu 1606,³¹¹ Kateřiny Prollhoferové z Velemyšlovsi s Věnkem Bukovským z Hustířan v únoru 1607,³¹² Jiříka Vchynského ze Vchynic a Tetova s Annou Kaplířovou ze Sulevic v listopadu 1607,³¹³ Elišky Belvicové z Nostvic s Alexandrem Kyjem z Hyršfeldu v únoru 1608,³¹⁴ Jana mladšího z Bubna s Esterou Mitrovskou z Nemyšle v květnu 1608,³¹⁵ ovdovělé sestřenice Barbory Doupovcové z Chýš s Abrahamem Gerštorfem z Gerštorfu v listopadu 1608,³¹⁶ Mariany, dcery Mikuláše Vratislava z Bubna, s Janem Adamem z Víckova v listopadu 1610,³¹⁷ Anny Marie, dcery Ctibora Tiburcí Žďárského ze Žďáru, s Hertvíkem Vratislavem z Mitrovic v lednu 1611,³¹⁸ Václava Trmala z Toušic s Kateřinou Pecingárovou z Bydžína v lednu 1613,³¹⁹ blízkého souseda Jana Vtelenského ze Vtelna s Lidmilou Šenovou z Šenu v únoru 1613,³²⁰ Anny Doroty Kostomlatské z Vřesovic s Janem Častovcem Myškou ze Žlunic v květnu 1613,³²¹ bratrance Fridricha Pětipeského z Chýš a Egrberku s Johankou Kateřinou ze Skuhrova v červnu 1615,³²² Polyxeny z Valdštejna, dcery Adama mladšího z Valdštejna, s Adamem mladším ze Šternberka v listopadu 1615,³²³ Magdaleny Belvicové z Nostvic s Jiřím Malovcem z Malovic a Chýnova v listopadu 1615,³²⁴ Petra Gerštorfa z Gerštorfu s Markétou Bzenskou z Prorubě

³¹⁰ List č. 165 (Rožďalovice, 17. ledna 1605), Augustus Křinecký z Ronova a na Rožďalovicích Šťastnému Václavovi Pětipeskému stanovil původní termín svatby na 17. července. List č. 185 (Rožďalovice, 24. dubna 1605), Augustus Křinecký z Ronova a na Rožďalovicích Šťastnému Václavovi Pětipeskému oznámil nový termín sňatku na 23. května 1605. Zápis v deníku Šťastného Václava Pětipeského svědčí o tom, že 23. května do Rožďalovic odjel. Na druhý den se již konal muštruňk v Mladé Boleslavi vzhledem k protibočkajovskému tažení zemské hotovosti. M. ŽITNÝ (ed.), *Deník*, s. 229.

³¹¹ List č. 224 (Vraný, 29. srpna 1606), Bedřich Doupovec z Doupova a na Vilémově Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³¹² List č. 252 (Nové Město pražské, 1. února 1607), Kateřina Prollhoferová z Velemyšlovsi Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³¹³ List č. 307 (Praha, 8. listopadu 1607), Jaroslav ze Vchynic a Tetova na Krakovci píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³¹⁴ List č. 320 (Beřkovice, 21. ledna 1608), Zikmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³¹⁵ List č. 350 (Hradec Králové, 29. dubna 1608), Jan mladší z Bubna Šťastnému Václavovi Pětipeskému. Na toto svatební veselí byl Pětipeský zároveň pozván také za stranu ženicha. Srov. list č. 458 (Mníšek, 3. prosince 1610), Hertvík Vratislav z Mitrovic a na Mníšku Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³¹⁶ List č. 370 (Kokovice, 19. října 1608), Barbora Doupovcová z Chýš a Egrberku na Kokovicích Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³¹⁷ List č. 443 (Březno, 18. října 1610), Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³¹⁸ List 456 (Kladno, 25. listopadu 1610), Ctibor Tiburcí Žďárský ze Žďáru Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³¹⁹ List č. 599 (Chvatěruby, 10. prosince 1612), Václav Trmal z Toušic na Chvatěrubech Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³²⁰ List č. 609 (Vtelno, 23. ledna 1613), Jan Vtelenský ze Vtelna na Vtelně Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³²¹ List č. 625 (Ploskovice, 24. dubna 1613), Jan Habart Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic na Ploskovicích Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³²² List č. 805 (Vitanovice, 21. května 1615), Jiří Pětipeský z Chýš a z Egrberku na Chotovinách Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš.

³²³ List č. 834 (Praha, 29. září 1615), Adam mladší z Valdštejna na Hrádku nad Sázavou, Lovosicích a Hustopečích Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³²⁴ List č. 842 (Liběchov, 29. října 1615), Jan Kryštof a Kašpar Belvicové z Nostvic na Liběchově Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

v listopadu 1616,³²⁵ Mandaleny Služské z Chlumu s Mikulášem Kunášem z Lukovec v únoru 1618,³²⁶ Jana Albrechta Vlka z Kvítkova s Alžbětou Gerštorfovou z Malšvic v únoru 1618,³²⁷ Jiříka Karla z Nežetic s Annou Gerštorfovou z Gerštorfu v únoru 1619,³²⁸ Anny Marie Libštejnské z Kolovrat, dcery Jáchyma Libštejnského z Kolovrat, se Zdeňkem z Valdštejna v listopadu 1619,³²⁹ Jindřicha z Bílé s Kateřinou Eufrozinou z Nostic v červenci 1620,³³⁰ Bohuslava Vostromířského z Rokytніка s Annou Marií Šturmovou z Hyršfeldu v září 1620.³³¹ Je patrné, že Pětipeského žádali o účast na svatbě převážně příslušníci nekatolicky orientované nižší šlechty. Zároveň se více než polovina svatebních veselí odehrála mimo hranice Boleslavského kraje.

Šťastný Václav Pětipeský nebyl zván pouze na svatby urozených osob. Když koncem února 1605 uspořádal Vojtěch Václav Kaplíř ze Sulevic svatbu svého fořta Jiříka Myslivce, přál si přítomnost Pětipeského. Vzhledem k nízké symbolické hodnotě takového svatebního veselí bylo pozvání motivováno zjevně blízkým sousedstvím.³³² Byšický rytíř se dokonce ocital také v roli patrona svých podřízených vojáků, jimž během polních tažení za jisté zásluhy přislíbil budoucí přízeň. Tak ho například v únoru 1612 žádal o dodání zvěřiny na vlastní svatbu vojenský proviantmistr z Mladé Boleslavi Jan Čech, jenž pod Pětipeským sloužil o rok dříve ve stavovském vojsku během pasovského vpádu.³³³ Korespondence ještě dokládá, že byl Šťastný Václav pozván také na svatbu staroměstského měšťana Valentina Jense Francouze v únoru 1615 do domu U Červeného koníčka za kostelem svatého Jakuba na Starém Městě pražském.³³⁴ Zázemí pro rozšiřování okruhu společenských vazeb mu v pražských městech poskytoval jeho vlastní dům. Nejpozději od února 1614 vlastnil Šťastný Václav Pětipeský dům v Novém Městě pražském na rohu ulic Hybernské a Jindřišské, kde se rozkládalo malé prostranství zvané „Na Dlážďení“.³³⁵ Jeho

³²⁵ List č. 894 (Poděbrady, 31. října 1616), Petr Gerštorf z Gerštorfu Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³²⁶ List č. 946 (Nové Město pražské, 20. ledna 1618), Jindřich Služský z Chlumu Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³²⁷ List č. 950 (Snědovice, 28. ledna 1618), Jan Albrecht Vlk z Kvítkova na Snědovicích Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³²⁸ List č. 1033 (Praha, 23. ledna 1619), Jiřík Karlík z Nežetic na Slatiňanech Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³²⁹ List č. 1074 (Rabštejn, 28. září 1619), Jáchym Libštejnský z Kolovrat na Rabštejně Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³³⁰ List č. 1161 (Menší Město pražské, 30. června 1620), Jindřich z Bílé Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³³¹ List č. 1178 (Staré Město pražské, 12. září 1620) Bohuslav Vostromířský z Rokytніка Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³³² List č. 173 (Brodce, 20. února 1605), Vojtěch Václav Kaplíř ze Sulevic na Brodcích Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³³³ List č. 529 (Mladá Boleslav, 22. února 1612), Jan Čech Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³³⁴ List č. 767 (Staré Město pražské, 2. února 1615), Valentin Jense Francouz Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³³⁵ S negativním výsledkem byly studovány tržové městské knihy Nového a Starého Města pražského. Archiv hlavního města Prahy, fond č. 3 – Sběrka rukopisů, sign. 2201-2203, Liber contractuum 11-13; knihy inventářů. Tamtéž, sign. 1172-1176, 1208-1210. Jelikož se patřičné zápisy nedochovaly v městských knihách Nového Města pražského, potvrzuje Pětipeského vlastnictví domu „Na Dlážďení“ korespondence. Srov. list č. 684 (Nové Město pražské, 26. února 1614), Šťastný Václav Pětipeský purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. Dům „Na Dlážďení“ v Novém Městě pražském prodal Šťastný Václav Pětipeský roku 1617 Alžbětě Služské z Chlumu za částku 1 500 kop grošů míšeňských – k tomu T. V. BÍLEK, *Dějiny konfiskací I*, s. 429; opis tržové smlouvy je uložen v NA Praha, Stará manipulace, sign. C 215/P2/5. Lokalizaci domu umožňuje Josef ČAREK – Václav HLAVSA – Josef JANÁČEK – Václav LÍM, *Ulicemi města Prahy od 14. století do dneška. Názvy mostů, nábřeží, náměstí, ostrovů, sadů a ulic hlavního města Prahy, jejich změny a výklad*, Praha 1958, s. 111.

pořízení se v prvé řadě odvíjelo od častých pobytů v Praze při jednání zemských sněmů.³³⁶ Zároveň se tím rytíři otevíral další sociální prostor pro navazování i udržování vazeb se šlechtici i měšťany. V období let 1614-1615 pobýval Pětipeský v Praze často zejména v době sněmovních jednání, kdy se o hospodářství staral úředník Jiří Sovenický.³³⁷ Roku 1617 Pětipeský svůj novoměstský dům prodal Alžbětě Služské z Chlumu a pořídil si – co do prostorovosti a sousedství s urozenými osobami – významnější panský dům „U Beránků“ na Staroměstském náměstí sousedící s domem Kavků z Říčan a nedalekým domem manželky Václava Budovce z Budova v sousedství Týnského chrámu.³³⁸ Korespondence Pětipeských potvrzuje, že šlechtici panského i rytířského stavu využívali k uspořádání námluv i svatebních veselí svoje pražské domy často, a to vzhledem k vyšší symbolické hodnotě svatebního rituálu i snazší dostupnosti pro sezvané „pány a přátele“.³³⁹ Dokladem prolamování stavovských hranic ve společnosti předbělohorské Prahy se stalo pozvání Pětipeského Valentinem Jensem Francouzem, měšťanem Starého Města pražského, na jeho svatbu s ovdovělou Annou Blažejovou v únoru 1615 do domu „U Červeného koníčka“ za staroměstským kostelem svatého Jakuba.³⁴⁰

Vztahy dobrého přátelství posilované účastí urozených osob na svatbách za stranu ženicha či nevěsty vyžadovaly vzájemné protislužby. Od září 1617 rozesílal Šťastný Václav Pětipeský pozvání na svou vlastní svatbu s Johankou Myškovou ze Žlunic, nejstarší dcerou pozůstalou po rytíři Karlu Častovcovi ze Žlunic.³⁴¹ Jako jeden z prvních mu k chystanému sňatku blahopřál Jindřich z Vartemberka, jenž přislíbil účast za ženichovu stranu, přestože v jeho rodině právě došlo k úmrtí dítěte.³⁴² Skladba Václavových svatebních hostů dokládá českobratrskou orientaci rytíře i konfesijně-politickou roli, již šlechtické sňatky v posledních letech před stavovským povstáním nabývaly. Patrně nejvýznamnějším ženichovým svědkem a hostem se měl stát hrabě Jáchym Ondřej Šlik, nejvyšší sudí království.³⁴³ Ten Pětipeskému účast na sňatku přislíbil i vzhledem k cestě na pohřeb Jana Jiřího ze Švamberka, jenž se uskutečnil zhruba pouhý týden předem 25. září 1617 v Ronšperku západně od Horšovského Týna.³⁴⁴ Na švamberském pohřbu byly českými evangelíky již diskutovány závažné politické otázky v souvislosti s jejich rostoucím opozičním postojem vůči místodržitelské habsburské vládě.³⁴⁵ Témata probíraná v Ronšperku mezi

³³⁶ K tomu srov. níže ve studii.

³³⁷ Srov. hospodářské relace adresované Jiřím Sovenickým Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³³⁸ T. V. BÍLEK, *Dějiny konfiskací* I, s. 429. S odkazy na prameny shrnuje Václav LÍVA, *Studie o Praze pobělohorské* III. *Změny v domovním majetku a konfiskace*, in: Václav Vojtíšek (ed.), *Sborník příspěvků k dějinám Královského hlavního města Prahy* 9, Praha 1935, s. 1-437, zde s. 8-9.

³³⁹ Srov. V. BŮŽEK – J. HRDLÍČKA – P. KRÁL – Z. VYBÍRAL, *Věk urozených*, s. 265-305; P. KRÁL, *Křtiny, svatby a pohřby*, s. 439-456, zde s. 44-450; Václav LEDVINKA, *Dům pánů z Hradce pod Stupni (Příspěvek k poznání geneze a funkce renesančních šlechtických paláců v Praze)*, *Folia historica bohemia* 10, 1986, s. 269-316, zde s. 289-293.

³⁴⁰ Srov. list č. 767 (Staré Město pražské, 2. února 1615), Valentin Jense Francouz Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁴¹ Petr MAREŠ (ed.), *Karel Častovec Myška ze Žlunic. Život předbělohorského rytíře ve světle rodinné korespondence*, Ústí nad Labem 2000, s. 32, 37. Svatební smlouva Šťastného Václava Pětipeského s Johankou Myškovou ze Žlunic se dochovala v NA Praha, Stará manipulace, inv. č. 2236, sign. M 55/35.

³⁴² Srov. list č. 929 (Nové Město pražské, 5. září 1617), Hendrych z Vartemberka Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁴³ Srov. list č. 930 (Svijany, 16. září 1617), Jáchym Ondřej Šlik hrabě z Pasounu a z Lokte na Svijanech Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁴⁴ Pavel KRÁL, *Ronšperské setkání. Švamberský pohřeb jako místo politické komunikace předbělohorské šlechtické společnosti*, *Jihočeský sborník historický* 68, 1999, s. 291-307, zde 295.

³⁴⁵ Tamtéž, s. 298-303.

vrcholnými předáky nekatolické opozice Jáchymem Ondřejem Šlikem, Petrem ze Švamberka, Václavem Budovcem z Budova, Václavem Vilémem z Roupova, Vilémem Popelcem z Lobkovic a dalšími se mohla o deset dní později znovu prodiskutovat během svatebního veselí Šťastného Václava Pětipeského v jeho pražském domě.³⁴⁶ Pětipeského svatba se uskutečnila již v jeho novém domě „U Beránků“ na Staroměstském náměstí ve dnech 4. až 5. října 1617 také za přítomnosti jeho „pánů a přátel“ z okruhu sousedů a úvěrových dlužníků, u nichž se účast na svatebním veselí věřitele stávala očekávanou povinností podmíněnou jejich finančním závazkem.³⁴⁷

Dalším z prostředků udržování a prohlubování společenských vazeb urozených jedinců byly křtiny, při nichž se vybraní hosté stávali na přání rodičů kmotry čerstvě narozených synů a dcer, jimž se symbolicky stavěli v rukojemství před Bohem.³⁴⁸ Manželství Šťastného Václava Pětipeského s Johankou Myškovou ze Žlunic zůstalo snad i díky rytířově účasti ve stavovském povstání a jeho následném trestu vězení, po zmírnění původních rozsudků smrti a doživotí, bezdětné. Na manželovu odloučenost během Pětipeského pobytů v Praze si Johanka Pětipeská ze Žlunic stěžovala ještě 4. května 1620, kdy hloubku svého citu opakovaně vkládala alespoň do písemných oslovení: „*mý rozmilý přemilý srdíčko*“ v dopise plném stesku a starostí o hospodářství.³⁴⁹ Korespondence Šťastného Václava Pětipeského však dokládá hojnost pozvání na křtiny, při nichž vznikaly kmotrovské vazby upevňující síť dobrého přátelství; přibližně polovina pozvání přitom přesahovala hranice Mělnicka a historického Boleslavského kraje. Teprve od roku 1607, kdy Šťastný Václav Pětipeský dosáhl věku zhruba pětadvaceti let, byl žádán o kmotrovství a zván na křtiny dětí švagra Mikuláše Trmala z Toušic v březnu 1607,³⁵⁰ Mikuláše Vratislava z Bubna v únoru 1608,³⁵¹ bratrance Jana Jiřího Pětipeského z Chýš v květnu 1608,³⁵² Mikuláše Španovského z Lisova v březnu 1609,³⁵³ opětovně Mikuláše Vratislava z Bubna v listopadu 1609,³⁵⁴ Albrechta Vosterského Kaplíře ze Sulevic v říjnu 1612,³⁵⁵

³⁴⁶ Tamtéž. Přestože dochovaná korespondence neobsahuje zmínku o pozvání dalších účastníků švamberského pohřbu v Ronšperku na svatbu Šťastného Václava Pětipeského, ze jmenovaných nekatolických předáků byli Pětipeským pravděpodobně pozváni přinejmenším Václav Budovec z Budova, vzhledem k již zmíněné účasti Pětipeského na svatbě Budovcova syna Adama v lednu 1610, a Václav Vilém z Roupova, jenž od roku 1611 patřil k dlužníkům Šťastného Václava Pětipeského. K tomu srov. list č. 497 (bez místa, 16. října 1611), Václav Vilém z Roupova Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁴⁷ Z dlužníků se z účasti na Pětipeského svatbě omluvil patrně pouze Vilém Miřkovský z Tropčic, jenž do Prahy k oznámenému datu sice přijel, avšak pro těžké onemocnění nohou se nemohl dostavit. Srov. list č. 935 (Nové Město pražské, 3. října 1617), Vilém Miřkovský z Tropčic na Vrchlabí Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁴⁸ Srov. P. KRÁL, *Křtiny, svatby a pohřby*, s. 445-446; V. BŮŽEK – J. HRDLIČKA – P. KRÁL – Z. VYBÍRAL, *Věk urozených*, s. 283-292.

³⁴⁹ Srov. list č. 1144 (Mělník, 4. května 1620), Johanka Pětipeská ze Žlunic Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁵⁰ List č. 260 (Myškovice, 9. března 1607), Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovcích Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁵¹ List č. 332 (Březno, 11. února 1608), Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁵² List č. 348 (Libochovičky, 25. dubna 1608), Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁵³ List č. 383 (Pacov, 3. února 1609), Mikuláš Španovský z Lisova na Pacově Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁵⁴ List č. 400 (Březno, 20. října 1609), Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁵⁵ List č. 579 (Praha, 28. září 1612), Albrecht Kaplíř ze Sulevic na Voticích Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

Jana Bzenského z Prorubě v únoru 1613,³⁵⁶ sestry Marie Anny Trmalové z Chýš a švagra Mikuláše Trmala z Toušic v listopadu 1613 – na něž pozvání původně odmítl a sestra musela naléhat podruhé,³⁵⁷ znovu Jana Bzenského z Prorubě v lednu 1614,³⁵⁸ blízkého souseda Jana Vtelenského ze Vtelna v lednu 1615,³⁵⁹ Václava Šlechty ze Všehrd v září 1615,³⁶⁰ Jana Bořivoje Kyšperského Vřesovce z Vřesovic v únoru 1616,³⁶¹ Jiřího Malovce z Chýnova v září 1616,³⁶² Václava Kaplíře ze Sulevic v prosinci 1616,³⁶³ Oldřicha Vladislava Vosterského Kaplíře ze Sulevic v lednu 1620.³⁶⁴ Podobně jako v případech účasti na svatbách dokládají kmotrovské vazby s evangelicky orientovanou opět převážně nižší šlechtou konfesijní soudržnost tohoto urozeného stavu. Rozdíl spočívá v užším směřování kmotrovských vazeb do rodinného okruhu Pětipeských z Chýš a Egrberku a převaze účasti na křtinách potomků méně vzdálených sousedů v Boleslavském kraji.

Šťastný Václav Pětipeský byl rovněž požádán o kmotrovství dcery Petra Borta z Bortu, úředníka blízkého souseda Jana Vtelenského ze Vtelna, jehož služeb podle zmínek v korespondenci a deníku Pětipeský využil, v květnu 1613.³⁶⁵ Z uvedeného přehledu vyplývá, že byl Šťastný Václav Pětipeský podle svědectví dochované korespondence zván pouze na křtiny příslušníků rytířského stavu.³⁶⁶ Symbolická hodnota kmotrovských vazeb vznikajících v intimnějším prostředí křestního rituálu, tedy v případě svědectví korespondence Pětipeských, přesahovala účast na svatbách, kde se ostatně scházel daleko širší okruh „pánů a přátel“ ženicha či nevěsty.³⁶⁷ Byšický rytíř jim však přikládal náležitou váhu a během pořádání vlastní korespondence prostřednictvím již zmíněných stručných rukopisných registů na rubech listů skládaných po přečtení ve většině případů napsal za jménem odesílatele frázi „zuve na křtiny“.³⁶⁸ Kromě vznikání kmotrovských vazeb a prohlubování pout dobrého přátelství mezi pokrevními příbuznými i nespřízněnými „pány a přáte-

³⁵⁶ List č. 611 (Velké Všelisy, 11. února 1613), Jan Bzenský z Prorubě Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

³⁵⁷ List č. 657 (Hubojedy, 4. listopadu 1613), Marie Anna Trmalová Šťastnému Václavovi Pětipeskému; list č. 658, (Hubojedy, 4. listopadu 1613), Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovcích Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁵⁸ List č. 671 (Dršťekryje, 4. ledna 1614), Jan Bzenský z Prorubě na Bezně a Velkých Všelisech Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁵⁹ List č. 762 (Vtelno, 3. ledna 1615), Jan Vtelenský ze Vtelna na Vtelně Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁶⁰ List č. 828 (Nasedlnice, 6. září 1615), Václav Všehrdský Šlechta ze Všehrd Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁶¹ List č. 855 (Klumín, 12. února 1616), Jan Bořivoj Kyšperský z Vřesovic Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁶² List č. 885 (Újezd, 8. září 1616), Jiří Malovec z Chýnova na Vimperku a Újezdu Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁶³ List č. 900 (Brodce, 14. prosince 1616), Václav Kaplíř ze Sulevic na Brodcích nad Jizerou Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁶⁴ List č. 1098 (Štětí, 16. ledna 1620), Oldřich Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Radouni Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁶⁵ List č. 630 (Radouň, 12. května 1613), Petr Bort z Bortu Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁶⁶ Také Mikuláš Španovský z Lisova a na Pacově a Vožici († 1616) byl příslušníkem rytířského stavu, přestože byl jeho předek Jáchym Španovský z Lisova a na Pacově roku 1588 přijat do panského stavu. Příslušnost Mikuláše Španovského k rytířskému stavu potvrzuje jeho hejtmanství v Bechyňském kraji za rytířský stav (1604-1605, 1609-1610, 1611-1612), srov. P. MAREŠ, *Obsazování úřadu krajského hejmana*, s. 118-119.

³⁶⁷ Přehled účasti Šťastného Václava Pětipeského na svatebních veselích šlechticů rytířského i panského stavu je podán výše ve studii.

³⁶⁸ Srov. výše citované listy s pozváním na křtiny.

li“ poskytovaly křtiny nižší šlechtě zároveň příležitost k vítanému shledání s rodinnými příslušníky, kteří žili ve větší vzdálenosti. Tak se například těšila na setkání se Šťastným Václavem Pětipeským po delší době jeho vilémovská sestřenice Barbora Gerštorfová z Chýš u příležitosti křtin syna Václava Vosterského Kaplíře ze Sulevic v jeho městečku Brodčích.³⁶⁹ Písemná pozvání na křtiny adresovaná Pětipeskému překračují v mnoha případech určitou míru schematizace a předkládají materiál k hlubšímu srovnávacímu pohledu na tento klíčový životní rituál. Lze jich kromě rekonstrukce sociálních vazeb pokrevního a nepokrevního přátelství využít ke studiu otázek směřujících k hloubce raného rodičovského citu, podobě křestního rituálu na pozadí postupující konfesijní vyhraněnosti předbělohorského rytířstva či v neposlední řadě geografických a chronologických souvislostí písemného styku urozených osob.

Posledním ze společenských rituálů vyžadujícím přítomnost „pánů a přátel“ byl pohřeb. Přispět k jeho průběhu bylo ve šlechtickém prostředí považováno za „poslední křesťanskou službu“ či „prokázání poslední křesťanské lásky“, jimiž bylo tělo nebožtíka v souladu s křesťanským pojetím po oddělení duše uloženo do hrobu a svěčeno zemi, aby bylo uchováno až do Posledního soudu.³⁷⁰ Na význam korespondence Pětipeských z Chýš a Egrberku pro hlubší pramennou oporu bádání tohoto tématu v prostředí nižší šlechty upozornil výzkum Pavla Krále.³⁷¹ Korespondence Šťastného Václava Pětipeského prokazuje, že účast na pohřbu byla podobně jako v případě svatebního veselí stavovsky přístupnější. Počet sezvaných a dostavivších se „pánů a přátel“ zvyšoval symbolickou hodnotu rituálu a přispíval k zachování „dobré paměti“ na nebožtíka, jehož památka se následně udržovala v podobě sociálního těla přesahujícího jeho fyzickou existenci.³⁷² Dochované funerální památky předbělohorského rytířstva navíc vyjadřovaly jisté poselství budoucím generacím. Například náhrobník Václava Odolena Pětipeského z Chýš na Blahoticích, výše zmíněného strýce Šťastného Václava, jenž se dochoval v Neprobylicích u Slaného, zavazoval nejen potomstvo k následování ideálu křesťanského rytířství poukazem na nebožtíkovy zásluhy z protitureckých bojů.³⁷³

Ve shodě s očekávanou poslední křesťanskou službou urozených osob jejich předkům, příbuzným a přátelům byl na jejich pohřby zván také Šťastný Václav Pětipeský. Na prvním z nich mohl navázat známost se svou budoucí manželkou Johankou, dcerou zemřelého Karla Častovce Myšky ze Žlunic, na jehož pohřeb do Obřívství ve středu 1. května 1602 zvala „pány a přátele“ pozůstalá vdova Mandalena Myšková ze Žlunic.³⁷⁴ Oznámení o smrti urozených osob a žádosti o účast na jejich pohřbu měla často z pohledu pozůstalé rodiny kolektivní charakter. V lednu 1604 zvali Pětipeského na pohřeb bratra a manžela Volfa Ilburka Vřesovce, jenž byl zavražděn Janem Vilémem Kostomlatským z Vřesovic na tvrzi v Třebívlicích, pozůstali Volf starší Vřesovec z Vřesovic a Doubravské hory a ovdovělá Anna Vřesovcová z Trmic.³⁷⁵ Bolestnou událostí byl pohřeb syna, na nějž zval

³⁶⁹ List č. 902 (Samšina, 23. prosince 1616), Barbora Gerštorfová z Chýš Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁷⁰ Přehled výzkumů spolu s metodologickými i heuristickými východisky bádání o smrti a pohřbech české šlechty předložil Pavel KRÁL, *Smrt a pohřby české šlechty na počátku novověku*, České Budějovice 2004 (= Monographia historica 4).

³⁷¹ Tamtéž, s. 8, pozn. 9.

³⁷² Srov. tamtéž, s. 171-172, 253.

³⁷³ Blíže M. ŽITNÝ, *Ideál křesťanského rytířství*, s. 199-200.

³⁷⁴ List č. 28 (Obřívství, 9. dubna 1602), Mandalena Myšková ze Sulevic na Obřívství Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁷⁵ List č. 135 (Lipenec, 20. ledna 1604), Volf starší Vřesovec z Vřesovic a Doubravské hory a na Lipenci a Anna Vřesovcová rozená Trmicová Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

Pětipeského v únoru 1612 Jan Bzenský z Prorubě.³⁷⁶ Na pohřeb manžela Jakuba Menšíka z Menštejna, císařského rady a purkrabího Pražského hradu, pozvala Šťastného Václava jeho ovdovělá sestřenice Alžběta Menšíková z Chýš v říjnu 1614.³⁷⁷ Dále žádali Pětipeského o účast blízcí sousedé Jan a Jiří Vtelenští ze Vtelna na pohřbu své matky Doroty Vtelenské ze Slávic v květnu 1613,³⁷⁸ Bořivoj Kyšperský Vřesovec z Vřesovic na pohřbu bratra Kašpara Kyšperského Vřesovce z Vřesovic v dubnu 1613,³⁷⁹ Mandalena Bzenská z Duban na pohřbu manžela Věnka Bzenského z Prorubě v lednu 1616,³⁸⁰ Jan Bukovský z Hustířan na pohřbu manželky a Pětipeského sestřenice Alžběty Bukovské z Chýš v březnu 1617,³⁸¹ Markéta Salomena Slavatová ze Smiřic na pohřbu bratra Albrechta Jana Smiřického ze Smiřic v lednu 1619,³⁸² Eliška Vlková ze Zalužan na pohřbu manžela v lednu 1619, z něhož se však Pětipeský díky zaneprázdnění v Praze omluvil,³⁸³ Alžběta Beřkovská z Břízy na pohřbu svého manžela Jindřicha Beřkovského ze Šebířova v únoru 1619,³⁸⁴ Salomena Gerštorfová, Abraham a Mikuláš Gerštorfové z Gerštorfu a Malšvic na pohřbu jejich manžela a bratra Oldřicha Gerštorfa z Gerštorfu v březnu 1619,³⁸⁵ Anna Chanovská z Příchovic na pohřbu jejího manžela Jindřicha Chanovského z Dlouhé Vsi v březnu 1619,³⁸⁶ Voršila Kyšperská z Vřesovic na pohřbu své sestry Alžběty Vřesovcové z Vřesovic v březnu 1619,³⁸⁷ David a Jan Boryňové ze Lhoty na pohřbu otce Václava Boryně ze Lhoty v říjnu 1619,³⁸⁸ Jan Záruba z Hustířan a Marie z Lipé rozená z Hustířan na pohřbu jejich matky Anny Zárubové z Valdštejna v únoru 1620,³⁸⁹ Zdeslav a Jan Hrzánové z Harasova na pohřbu jejich bratra Viléma Jiřího Hrzána z Harasova v březnu 1620,³⁹⁰ Markéta Salomena Slavatová ze Smiřic na pohřbu manžela Jindřicha Slavaty z Chlumu

³⁷⁶ List č. 526 (bez místa, 12. února 1612), Jan Bzenský z Prorubě na Bezně a Velkých Všelících Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁷⁷ List č. 739 (Staré Město pražské, 28. září 1614), Alžběta Menšíková z Chýš a Egrberku Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁷⁸ List č. 629 (Vtelno, 10. května 1613), Jan a Jiří Vtelenští ze Vtelna na Vtelně Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁷⁹ List č. 621 (Klumín, 9. dubna 1613), Bořivoj Kyšperský Vřesovec z Vřesovic na Klumíně Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁸⁰ List č. 903 (Niměřice, 24. prosince 1616), Mandalena Bzenská z Duban na Niměřicích Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁸¹ List č. 917 (Mířejov, 13. března 1617), Jan Bukovský z Hustířan na Mířejově Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁸² List č. 1005 (Dub, 17. října 1618), Markéta Salomena Slavatová ze Smiřic Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁸³ List č. 1034 (Nové Město pražské, 24. ledna 1619), Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku Elišce Vlkové ze Zalužan na Nemeslovicích.

³⁸⁴ List č. 1039 (Nové Město pražské, 23. února 1619), Alžběta Beřkovská z Břízy na Lojovicích Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁸⁵ List č. 1038 (Staré Město pražské, 21. února 1619), Salomena Gerštorfová z Rejbic, Abraham a Mikuláš Gerštorfové z Gerštorfu a Malšvic Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁸⁶ List č. 1040 (Smolotely, 25. února 1619), Anna Chanovská z Příchovic na Smolotelích Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁸⁷ List č. 1046 (Chrobolice, 11. března 1619), Voršila Kyšperská z Vřesovic Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

³⁸⁸ List č. 1072 (Nové Město pražské, 28. září 1619), David a Jan Boryňové ze Lhoty na Roztokách a Vilémově Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁸⁹ List č. 1118 (Staré Město pražské, 6. února 1620), Jan Záruba z Hustířan a Marie z Lipé rozená z Hustířan Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁹⁰ List č. 1124 (Staré Město pražské, 22. února 1620), Zdeslav a Jan Hrzánové z Harasova Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

a Košumberka, jenž zemřel při tragickém výbuchu v jičínském zámku, ke dni 1. dubna 1620 do Kostelce nad Labem,³⁹¹ sourozenci Jan Strachota, Alena, Mariana, Hedvika a Bohumila Ropalové z Rifmberku na pohřbu jejich bratra Adama Ropala z Rifmberku v Betlémské kapli v dubnu 1620,³⁹² Jiří Malovec z Chýnova na pohřbu jeho synovce Kryštofa Malovce z Chýnova v dubnu 1620,³⁹³ Lidmila Hochauzarová z Hochauzu na pohřbu sestry Salomeny v květnu 1620.³⁹⁴ Z uvedeného přehledu je patrné, že symbolická hodnota přítomnosti Šťastného Václava Pětipeského na pohřbech jeho „pánů a přátel“ z rytířského i panského stavu vzrůstala společně s jeho kariérou v zemských úřadech, jež vrcholila volbou direktorem za rytířský stav v květnu 1618 a jmenováním do úřadu dvorského maršálka krále Fridricha Falckého koncem srpna 1619.³⁹⁵ Do roku 1611, kdy se stal poprvé hejtmanem Boleslavského kraje za rytířský stav, se totiž v korespondenci dochovala pouze dvě ojedinělá pozvání na pohřeb nedalekého souseda rytíře Karla Častovce ze Žlunic (roku 1602) a Volfa Ilburka Vřesovce z Vřesovic (roku 1604). Největšího počtu celkem sedmi pohřbů výhradně evangelicky orientovaných šlechticů rytířského i panského stavu se měl Pětipeský zúčastnit během roku 1619. Následujícího roku byl českými urozenými nekatolíky pozván ještě šestkrát.

Podrobněji umožňuje předkládaná edice korespondence sledovat přípravy dvou pohřbů v užší Pětipeské rodině. V listopadu 1604 zemřel jeho druhý mladší bratr Fridrich Zbyněk a z účasti na pohřbu se omluvil patrně pouze Václav Berka z Dubé a Lipé, který slíbil poslat alespoň zvěřinu k pohoštění přítomných „pánů a přátel“. Tento zvyk opakovaně dokládají i jiné listy, jež se týkají pohřbů.³⁹⁶ O čtyři roky později v únoru 1608 organizoval Šťastný Václav Pětipeský jako poslední muž užší rodiny pohřeb své matky Barbory Pětipeské z Hrušova. Obdržel však několik omluvných dopisů z důvodů nemoci adresátů či jejich účasti na jiném pohřbu, jak napsal kupříkladu Jan Boryně ze Lhoty.³⁹⁷ Svědectví o snaze nahradit sestrám dlouho chybějícího otce podává také Václavova ochota uspořádat pohřeb dcerce sestry Anny Marie Trmalové.³⁹⁸ Otec zemřelého dítěte a Pětipeského švagr jej žádal, zda by s jeho svolením mohl do Byšic sezvat také několik dalších „pánů a přátel“ v listu uvedených, a to včetně úředníka sousedních rytířů Vtelenských Petra Borta z Bortu.³⁹⁹ V myšlení sledovaného rytíře je opět patrná určitá samostatná kategorie, kterou přátelským pozváním na pohřeb vymezil. Většina jmenovaných listů obsahuje jeho rukopisný regist s poznámkou „*zuve/zuvi na pohřeb*“.⁴⁰⁰ Rozsáhlý textový materiál

³⁹¹ List č. 1122 (Kostelec nad Černými lesy, 17. února 1620), Markéta Salomena Slavatová ze Smiřic Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁹² List č. 1134 (Praha, 26. března 1620), Jan Strachota, Alena, Mariana, Hedvika a Bohumila Ropalovi z Rifmberku Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁹³ List č. 1137 (Jince, 4. dubna 1620), Jiří Malovec z Chýnova na Vimperku Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁹⁴ List č. 1146 (Nové Město pražské, 7. května 1620), Lidmila Hochauzarová z Hochauzu Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁹⁵ Šťastný Václav Pětipeský působil jako direktor za rytířský stav od 24. května 1618 do 4. listopadu 1619. Jaroslav PROKEŠ (ed.), *Protokol vyšší korespondence kanceláře českých direktorů z let 1618 a 1619*, Praha 1934 (= Sborník Archivu Ministerstva vnitra Republiky československé VII), s. 25, č. 4/4, č. 5/5.

³⁹⁶ List č. 163 (Doksy, 11. prosince 1604), Václav starší Berka z Dubé a Lipé Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁹⁷ List č. 325 (Mikovice, 9. února 1608), Jan Boryně ze Lhoty na Mikovicích a Mšeném Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁹⁸ List č. 551 (Myškovice, 25. května 1612), Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovicích Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³⁹⁹ Tamtéž.

⁴⁰⁰ Srov. výše citované listy k tématu.

k tématu pohřbů umožňuje kromě rozšíření společenských vazeb předbělohorského českého rytířstva zejména doplnění genealogických souvislostí u řady zmíněných a dosavadnímu bádání méně známých nižších šlechticů. Na druhou stranu pouze několik textů (zejména v případě panských rodů) osvětluje plánovaný průběh pohřebního rituálu od uložení nebožtíka v některém z příhodných domů, přes volbu kostela, místo shromáždění smutečního průvodu, jeho cestu, místo bohoslužby i hrobu.⁴⁰¹

Poslední ze společenských oblastí, jež Pětipeského korespondence podrobněji osvětluje, jsou „páni a přátelé“ získaní v okruzích vojenského „*tovaryšstva*“. Již během protitureckých a protibočkajovských tažení v letech 1604-1605 sledoval rytíř ve svých deníkových zápiscích přátelské vazby ke členům velitelského sboru, včetně nejvyšších velitelů Adama ze Šternberka a Jindřicha Matyáše z Thurnu.⁴⁰² Korespondence dále dokládá vznik blízkých přátelských vztahů s válečníky rytířského stavu i několika neurozenými vojáky, kteří sloužili v Pětipeského praporci již roku 1605 či během pasovského vpádu roku 1611.⁴⁰³ Jako „*hrdý soldát*“ děkoval byšickému rytíři za odeslaného ptáka, jímž ho podpořil v jeho nemoci, Jiřík Karel Těmín z Těmic v říjnu 1606.⁴⁰⁴ Patronát Pětipeského nad některými zasloužilými vojáky dokládá také list Viléma Khýna z Khýnu, jenž se připomínal ohledně příslibu deseti dukátů, které mu jako jeho velitel slíbil minulého roku v ležení u Prachatic.⁴⁰⁵ Jeho list je zároveň zajímavým svědectvím o trpkém osudu vojáka, který právě vše propil, nemá se jak vyplatit z hospody a omlouvá se za špatný rukopis slovy: „*Prosím Vašnosti, jestliže jest co nedobře psáno, že se o to neračte hněvati, ráčíte dobře vědět (račte), že žádným písařem nejsem.*“⁴⁰⁶ Mimořádnou výpovědní hodnotu mají reflexe válečných událostí během stavovského povstání. Pravidelné relace přímo z pole o nich Pětipeskému od října 1618 podávali Pavel Kaplíř ze Sulevic, nejvyšší generálkvartýrmistr stavovského vojska,⁴⁰⁷ a Jan mladší Varlejš z Bubna, rytmistr a nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska, jenž hned v prvním ze svých listů napsaných přímo v polním ležení u Hořeptníka sepsal závěť, kterou patrně přiloženou k listu také odeslal Pětipeskému.⁴⁰⁸

Ojedinelá zmínka v listu Jiřího Theobalda Černína z Chudenic dokládá, že si Šťastný Václav Pětipeský přinejmenším v prosinci 1605 vedl také památník.⁴⁰⁹ Jako stvrzení hloubky vzájemného přátelství mu do něj Jiří Theobald Černín z Chudenic nechal vymalovat svůj erb a připojil vlastnoruční podpis.⁴¹⁰ Toto symbolické gesto potvrzuje přátelství s členem rodu Černínů z Chudenic a zároveň dokládá rozsah společenských vazeb rytíře Pětipeského krátce po skončení jeho obou jmenovaných válečných tažení.⁴¹¹ Vlastnictví

⁴⁰¹ Srov. listy č. 739, 1005, 1039, 1122.

⁴⁰² Srov. výše ve studii.

⁴⁰³ K tomu blíže níže ve studii.

⁴⁰⁴ List č. 229 (Praha, 1. října 1606), Jiřík Karel Těmín z Těmic a na Doubravici nad Úpou Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

⁴⁰⁵ List č. 541 (Nové Město pražské, 17. dubna 1612), Vilém Khýn z Khýnu Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

⁴⁰⁶ Tamtéž.

⁴⁰⁷ List č. 1003 (Hořeptník, 12. října 1618), Pavel Kaplíř ze Sulevic Šťastnému Václavovi Pětipeskému. Na dopisy Kaplířovy dopisy odkazuje poznámkový aparát edice.

⁴⁰⁸ List č. 1006 (Hořeptník, 25. října 1618), Jan mladší Varlejš z Bubna Šťastnému Václavovi Pětipeskému. Na další Bubnovy listy o válečném dění odkazuje poznámkový aparát edice.

⁴⁰⁹ List č. 200 (Újezd pod Ostrým, 16. prosince 1605), Jiří Theobald Černín z Chudenic Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

⁴¹⁰ Jiří Theobald Černín z Chudenic ujistil Šťastného Václava o ochotě mu také „*jinak libezné přátelství prokázati*“. Tamtéž.

⁴¹¹ K tomu srov. blíže Marie RYANTOVÁ, *Krajina zemí habsburské monarchie – „vlastní“ a „cizí“ ve světle cestovních deníků a památníků*, in: Václav Bůžek – Pavel Král (edd.), *Společnost v zemích habsburské*

štambuchu také do jisté míry poukazuje na úroveň vzdělanosti a kulturního rozhledu jeho držitele, který se snažil zachytit svoje místo ve šlechtické hierarchii nejen prostřednictvím výše osvětlených deníkových zápisků.⁴¹² Přes veškeré úsilí se však dosud nepodařilo Pětipeského štambuch dohledat ve všech známých fondech a sbírkách.

Nejpozději od rané dospělosti patřil rytíř Pětipeský k českobratrské konfesi, k čemuž přispěla blízkost mladoboleslavského sboru, šlechticova výchova i rozšiřování a růst jeho společenských vazeb. Pravděpodobně jeho otec Albrecht nebo strýc Václav Odolen vlastnil či si pronajímal dům ve Starém Městě pražském, kde se podle zpráv konzistoře v polovině devadesátých let 16. století scházeli „*bratři pikarti*“ k vykonávání kalvínských a bratrských bohoslužeb.⁴¹³ V blízkém sousedství probíhala podobná setkání také v domě Adama Hrzána z Harasova, s jehož synem Mikulášem a dalšími blízkými příbuznými udržoval Šťastný Václav Pětipeský přátelské i sousedské kontakty.⁴¹⁴ Společnost předních českobratrských šlechticů otevřela Pětipeskému účast na zmíněné svatbě syna Václava Budovce z Budova v únoru 1610.⁴¹⁵ Krátce nato byl rytíř ve věku okolo osmadvaceti let ustanoven v březnu 1610 Petrem Vokem z Rožmberka „*správcem a plnomocníkem nad bratrským domem* v Mladé Boleslavi.“⁴¹⁶ Poslední rožmberský vladař zavázal rytíře Pětipeského společně s dvorským sekretářem a předním nekatolickým předákem Janem Milnerem z Milhauzu k čestnému poručnictví nad mladoboleslavským sborem, záduším a školní výchovou kněžstva i mládeže, což mělo být následně po společném ujednání sepsáno v několika člancích.⁴¹⁷ Rostoucí kontakty s českobratrskou šlechtou v regionu Boleslavska lze ve vydané korespondenci pozorovat výrazně od roku 1611.⁴¹⁸ Důslednost a životní sebekázeň bratrského rytíře patrná z mnoha dopisů o poddanských záležitostech se projevila v jeho vrchnostenské roli i vůči českobratrskému knězi Blahoslavovi Byšičkému, který působil v jeho městečku. V květnu 1615 jej nechal před odjezdem do Prahy bez okolků zavřít do sklepa. Stalo se tak ovšem po zásluze, jak provinilec sám přiznal správci mladoboleslavské bratrské diecéze a biskupovi Jednoty Matouši Konečnému.⁴¹⁹ Českobratrskou orientaci sledovaného rytíře jen potvrdila jeho účast ve stavovském povstání, byť politicky spíše rozporuplná, a doživotním trestem vynucená konverze ke katolicismu v žaláři hradu Zbiroh, k níž došlo patrně začátkem roku 1623.⁴²⁰

Bohatství souboru korespondence Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku skýtá pro sledované období možnost podrobně rekonstruovat vznik, rozvoj, upevňování i udržování vazeb dobrého přátelství díky osvětlené účasti rytíře na svatbách, křtinách,

monarchie a její obraz v pramenech (1526-1740), České Budějovice 2006 (= Opera historica 11), s. 207-218, zde s. 209-210.

⁴¹² K tématu srov. v syntetickém pohledu i s přehledem dochovaných památníků Marie RYANTOVÁ, *Památníky aneb štambuchy, to jest alba amicorum. Kulturně historický fenomén raného novověku*, České Budějovice 2007; TÁŽ, „*In perpetuum sui memoriam scripsit*“. *Raně novověké památníky jako prostředek uchování paměti*, in: V. Bůžek – P. Král (edd.), *Paměť urozenosti*, s. 106-115.

⁴¹³ Olga FEJTOVÁ (ed.), *Jednota bratrská v městech pražských v době předbělohorské a rejstřík členů pražského sboru*, Praha 2014, s. 23; Ferdinand HREJSA, *Sborové Jednoty bratrské*, Praha 1935, s. 46.

⁴¹⁴ Tamtéž. Dále srov. listy č. 156, 290, 339, 937.

⁴¹⁵ Srov. listy č. 410, 411.

⁴¹⁶ Srov. list č. 427 (Třeboň, 17. března 1610), Petr Vok z Rožmberka Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

⁴¹⁷ Srov. tamtéž.

⁴¹⁸ Srov. kupříkladu korespondenci s Václavem Vilémem z Roupova, Janem mladším Varlejchem z Bubna, Janem Vtelenským ze Vtelna či Vojtěchem Václavem Kaplířem ze Sulevic.

⁴¹⁹ Jiří JUST (ed.), „*Hned jsem k Vám dnes naschválí poslíka svého vypravil*“. *Kněžská korespondence Jednoty bratrské z českých zemí z let 1610-1618*, Praha 2011 (= Archiv Matouše Konečného 1), s. 213.

⁴²⁰ K tomu blíže v posledním oddíle biografické studie.

pohřbech i ve válečných taženích. Všechny tyto roviny společenského styku reflektuje větší množství pramenů a umožňuje tedy kladení otázek a pramennou oporu k ověřování klíčových badatelských témat, jakými jsou vedle každodennosti rytíře a jeho sídla podoba a sociální skladba zachycených životních přechodových rituálů, konfesionalizace veřejného i soukromého prostoru života předbělohorské šlechty a v neposlední řadě role válečného zážitku pro budoucí společenské vazby a kariérní vývoj urozeného jedince.

5. Mezi pasovským vpádem a stavovským direktoriem

V době rostoucí konfesionalizace politického života navazoval Šťastný Václav Pětipeský přátelské vztahy s katolicky i nekatolicky smýšlejícími šlechtici stavu rytířského a panského. To se projevilo i v korespondenci s Václavem starším Berkou z Dubé, jenž byl společně s Pětipeským opakovaně jmenován hejtmánem Boleslavského kraje.⁴²¹ Úřad krajského hejtmána za rytířský stav vykonával Šťastný Václav Pětipeský mezi lety 1611-1612 a 1616-1617 a stal se jistým předstupněm jeho kariéry v zemských i dvorských úřadech, jež se odrazila také v korespondenci.⁴²² Zásluhy pro uvedení do této zdánlivě nevýnosné funkce, jež však znamenala přinejmenším růst společenské prestiže a možnost prohloubit kontakty také směrem k zemským úředníkům, přinesla již Pětipeského vojenská služba panovníkovi během bratrské roztržky mezi Rudolfem II. a arciknížetem Matyášem Habsburským. Politická nestálost vlády Rudolfa II. vyústila v první polovině roku 1608 ve střetnutí s konfederací rakouských a uherských stavů vedenou jeho mladším bratrem Matyášem.⁴²³ Během květnového vpádu arciknížete Matyáše do Čech byla koncem měsíce svolána k obraně Království českého (v té době již spíše jen jeho hlavního města) zemská hotovost.⁴²⁴

Šťastný Václav Pětipeský se znovu ocitl v jízdním oddíle stavovského vojska vyhlášené zemské hotovosti.⁴²⁵ Zde si zároveň udržoval pečlivý přehled o vývoji politické situace, jak dokládá dochovaná korespondence.⁴²⁶ Vleklá vyjednávání byla ukončena až uzavřením libeňského míru 25. června 1608. Největším úspěchem Matyáše byl zisk uherské koruny od Rudolfa II., jehož panovnická autorita v habsburské monarchii byla ještě více oslabena.⁴²⁷ Šťastný Václav Pětipeský se mohl po vojenské službě opět na několik měsíců vrátit do Byšic a věnovat se hospodaření.⁴²⁸ Zemský sněm svolaný v lednu 1609, na němž vystoupili čeští nekatoličtí stavové s požadavky zrovnoprávnění dalších nekatolických

⁴²¹ Šťastný Václav Pětipeský vykonával úřad krajského hejtmána Boleslavského kraje za rytířský stav v letech 1611-1612 a 1616-1617 spolu s Václavem starším Berkou z Dubé. Srov. P. MAREŠ, *Obsazování úřadu krajského hejtmána*, s. 129, 130. Na příkladu souladu vyznání u dvojice krajských hejtmánů, kterou tvořili pán a rytíř, doložil postupující konfesionalizaci politického života na regionální úrovni zemské správy na sklonku předbělohorské doby V. BŮŽEK, *Nižší šlechta*, s. 65.

⁴²² P. MAREŠ, *Obsazování úřadu krajského hejtmána*, s. 129, 130.

⁴²³ Josef JANÁČEK, *Rudolf II. a jeho doba*, Praha 1987, s. 409-428; k bratrské roztržce Rudolfa II. a Matyáše nejnověji Václav BŮŽEK (ed.), *Ein Bruderzwist im Hause Habsburg (1608-1611)*, České Budějovice 2010 (= Opera historica 14); Jiří JUST, *9. 7. 1609. Rudolfův majestát. Světla a stíny náboženské svobody*, Praha 2009, s. 9-52.

⁴²⁴ J. JANÁČEK, *Rudolf II. a jeho doba*, s. 425-426.

⁴²⁵ Srov. listy č. 353, 355.

⁴²⁶ Srov. např. list č. 353 (Březno, 18. června 1608), Mikuláš Vratislav z Bubna Šťastnému Václavovi Pětipeskému. Žádá zprávy o pohybu vojáků arciknížete Matyáše Habsburského a noviny z Prahy. Cítí se ohrožen vpádem cizích vojáků.

⁴²⁷ J. JANÁČEK, *Rudolf II. a jeho doba*, s. 427.

⁴²⁸ Srov. výše ve studii.

konfesí kromě staroutrakvistů, přilákal Šťastného Václava Pětipeského z Chýš znovu do hlavního města království. Císař Rudolf II. pod tlakem katolického křídla vedeného nejvyšším kancléřem Zdeňkem Vojtěchem Popelem z Lobkovic sněm 1. dubna 1609 rozpustil, avšak ještě téhož dne si nekatoličtí stavové zvolili k pokračování svého rokování Novoměstskou radnici, kde se znovu i přes zákaz císaře sjeli 4. května 1609.⁴²⁹ Během května se v Praze rozhořely pouliční nepokoje a nekatoličtí stavové, kteří měli jednoznačnou převahu, začínali připravovat postavení vojska. Císař byl nakonec přinucen obnovit od 25. května sněmovní jednání přímo na Hradě. Boj českých nekatolíků za náboženskou svobodu získával postupně ohlas i za hranicemi království. Do pražských vyjednávání zasáhl významně saský kurfiřt, jehož poslové se od 12. června ujali úlohy vyjednávačů mezi oběma tábory. Avšak ani kompromisní návrh Adama ze Šternberka předložený 26. června českým nekatolíkům nestačil. K zajištění ještě většího nátlaku na katolickou stranu a císaře Rudolfa II. začali Jindřich Matyáš z Thurnu a Linhart Colona z Felsu stavět vojsko. K ozbrojené konfrontaci směřoval i postup Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic. Rudolf II. však Lobkovice z čela katolické strany odvolal a nahradil ho smířlivějším nejvyšším purkrabím Adamem ze Šternberka. Na pokyn císaře byly od 4. července sepišované dokumenty známé později jako *Majestát na náboženskou svobodu a Porovnání*. Jejich zpečetěním 9. července dosáhli čeští stavové zákonného uznání nekatolických vyznání na základě *České konfese* z roku 1575.⁴³⁰

Šťastný Václav Pětipeský znovu sledoval pražské události. V souvislosti s nimi se ve středu 1. dubna 1609 vydal na jednu ze svých nejdelších cest. Právě v den, kdy císař rozpustil zemský sněm, vyslali nekatoličtí stavové poselstvo k falckému kurfiřtovi do Heidelbergu.⁴³¹ K cestě byli vybráni například Karel z Vartemberka, Václav Vilém z Roupova a Jiří Vřesovec z Vřesovic.⁴³² Ještě před odjezdem se rytíř Pětipeský ocitl také v delegaci stavů k uherským poslům, kteří na jednáních nabízeli spojení s konfederací uherských i rakouských stavů a nového uherského krále Matyáše Habsburského.⁴³³ Pětipeského stále rostoucí postavení mezi politickou reprezentací českých nekatolíků dokládá list jeho švagra Viléma Trmala z Toušic, v němž žádal, aby na cestu do Heidelbergu vzal s sebou jeho dospívajícího syna (synovce Šťastného Václava).⁴³⁴ Na obnovený zemský sněm naléhavě zval Šťastného Václava po jeho návratu z Falce počátkem června 1609 Bořivoj Kyšperský z Vřesovic se slovy, že „*všichni stavové podobojí zůstávají v Praze*“.⁴³⁵ V roce 1609 se Šťastný Václav Pětipeský podílel na vývoji stavovské politiky. Dochovaná korespondence k tomu dokládá, že Šťastný Václav Pětipeský byl také dostatečně jazykově vybaven, aby se mohl stát platným členem poselstva.⁴³⁶

Vědomí stavovské příslušnosti a s ním spojené povinnosti obrany země se u sledovaného nižšího šlechtice projevilo i s koncem vlády Rudolfa II., k němuž došlo v souvislosti

⁴²⁹ Blíže J. JANÁČEK, *Rudolf II. a jeho doba*, s. 429-443.

⁴³⁰ Blíže J. JUST, 9. 7. 1609. *Rudolfův majestát*, s. 81-87; zde i přehled další literatury na s. 152-158. K *České konfesi* podrobně v pozitivistickém pojetí Ferdinand HREJSA, *Česká konfese, její vznik, podstata a dějiny*, Praha 1912.

⁴³¹ Karel TIEFTRUNK (ed.), *Pavla Skály ze Zhoře Historie česká I*, Praha 1865, s. 159.

⁴³² Tamtéž, k tomu dále srov. list v SOA Litoměřice, LRR, sign. P 10/12. Václav Vilém z Roupova (1580-1634), stavovský direktor 1609, 1611, 1618-1619, nejvyšší kancléř 1619-1620

⁴³³ K. TIEFTRUNK (ed.), *Pavla Skály ze Zhoře Historie I*, s. 164.

⁴³⁴ List č. 390 (Chvatěruby, 3. dubna 1609), Vilém Trmal z Toušic Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

⁴³⁵ List č. 394 (Klumín, 9. června 1609), Jan Bořivoj Kyšperský z Vřesovic Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

⁴³⁶ K tomu srov. německy vedenou korespondenci např. s Annou Berkovou z Dubé ze září 1609. List č. 397 (Česká Lípa, 15. září 1609), Anna Berková z Dubé a Lipé Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

s vpádem pasovských žoldníků. Od ledna roku 1610 najímal arcikníže Leopold Pasovský vojsko, jež mělo původně táhnout do Porýní hájit habsburské nástupnické zájmy. Namísto do zimního ležení se však z důvodu prohlubující se krize vlády Rudolfa II. a katolické strany v Čechách vydalo k hranicím Království českého.⁴³⁷ V závěru roku 1610 zajistili čeští nekatoličtí stavové proti vpádu Leopoldova žoldnéřského vojska zemské hranice u Sušice a Prachatic.⁴³⁸ Jako rytmistr jízdního praporce se „v potřebě zemské krýksmanské dal potřebovati“ i Šťastný Václav Pětipeský.⁴³⁹ Pasovští však pozice českých stavů obešli a do Čech vstoupili jihovýchodněji obchvatem přes Linec. Na přelomu ledna a února obsadili České Budějovice i Tábor a již 13. února stanuli před Prahou.⁴⁴⁰ Během pasovského vpádu na Malou Stranu 15. února se čeští stavové v ulicích svého hlavního města postavili na odpor.⁴⁴¹ Jeden z oddílů stavovské jízdy, jež se snažila zabránit proniknutí útočníků na Malostranské náměstí, vedl Šťastný Václav Pětipeský. V pouliční vřavě se v plné míře projevil očekávané chování rytíře Václava, hodného rytířské slávy otce.⁴⁴² Společně se svým praporečníkem Janem Vtelenským ze Vtelna vjel na Malou Stranu s narychlo sebraným jízdním oddílem a kryl proti nepřátelské přesile ústup jen narychlo vyzbrojených stavovských vojáků.⁴⁴³ Se dvěma praporce jízdy, které ani nedosahovaly pravidelného počtu 100 jezdců, zaútočil přímo proti postupující nepřátelské pěchotě. Podařilo se mu zaměstnat nepřítele, čímž umožnil ústup oddílům Viléma Vřesovce z Vřesovic. Podařený manévr vynesl Šťastnému Václavovi mezi dalšími nadřízenými i podřízenými šlechtici a vojáky slovy Jana Vtelenského ze Vtelna pověst „poctivého soldáta“.⁴⁴⁴ Přestože výpověď Jana Vtelenského ze Vtelna o počínání Šťastného Václava Pětipeského vznikla se značným časovým odstupem, představuje velmi zajímavý doklad o dobovém vnímání hodnot „dobrého krýksmanství“.⁴⁴⁵ Obsahy myšlenkového světa rytíře Pětipeského lze díky tomu porovnat s pohledem jeho spolubojovníků.⁴⁴⁶ Jan Vtelenský ze Vtelna chápal svoji výpověď jako očekávaný názor celé skupiny stavovských vojáků.⁴⁴⁷

Politický vývoj vyústil v pád Rudolfovy vlády a rytíř Pětipeský se podílel také na přivítání arciknížete Matyáše, proti jehož vojsku zajišťoval obranu Boleslavského kraje jen

⁴³⁷ Petr VOREL, *Velké dějiny země Koruny české VII (1526-1618)*, Praha-Litomyšl 2005, s. 443-453.

⁴³⁸ Jan Bedřich NOVÁK, *Rudolf II. a jeho pád*, Praha 1935, s. 90-91.

⁴³⁹ Šťastný Václav Pětipeský se v roce 1611 na svou oddanou službu odvolával v korespondenci. Srov. list č. 512 (Byšice, 15. prosince 1611), Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku Matyášovi Lvovickému ze Lvovic, řezaná cedule.

⁴⁴⁰ J. B. NOVÁK, *Rudolf II.*, s. 91-96; Josef JANÁČEK, *Pád Rudolfa II.*, Praha 1973, s. 184-185.

⁴⁴¹ J. JANÁČEK, *Pád Rudolfa II.*, s. 186.

⁴⁴² Pasovští útočníci byli najati katolickou vrchností, proto v tomto momentu muselo v mysli Šťastného Václava Pětipeského převážet vědomí stavovské a konfesijní sounáležitosti s českou nekatolickou šlechtou v kombinaci s vědomím spravedlivosti obranného boje Království českého.

⁴⁴³ K tomu srov. výpověď k svědomí Šťastného Václava Pětipeského od Jana Vtelenského ze Vtelna pořizovaná 26. srpna 1620. List č. 1171 (bez místa, 26. srpna 1620), výpověď k svědomí Jana Vtelenského ze Vtelna Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

⁴⁴⁴ „Pan Šťastný Václav Pětipeský s tovaryštvem svým na nepřítele uhodil a jak na poctivého soldáta befelshabera náleželo, poctivě se choval a nepřítele sme k tomu přivedli, že jest zpátkem tou klenutou ulicí couvnouti musel.“ Tamtéž.

⁴⁴⁵ Blíže M. ŽITNÝ, „Dobry krýksman“, s. 244-246.

⁴⁴⁶ „A jak při tom tak potom až do abdaňku týž pan Šťastný Václav Pětipeský to, co by nejméně k újmě jeho dobrého jména a poctivosti bylo, ničehož se nedopustil, nýbrž vždycky čestně poctivě se choval, takže jak pan nejvyšší, tak nejvyšší lejtant, jiní befelchshaberové a sumou všecko tovaryšstvo s ním dobře spokojeni, náležitě abdaňkováni jsme byli.“ List č. 1171 (bez místa, 26. srpna 1620), výpověď Jana Vtelenského ze Vtelna k svědomí Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

⁴⁴⁷ Jan Vtelenský ze Vtelna opakovaně použil během svého výkladu události první osoby množného čísla Srov. Tamtéž.

o tři roky dříve. Když dne 22. března 1611 vítali stavové v čele s Jindřichem Matyášem z Thurnu před Prahou budoucího nového českého krále Matyáše Habsburského, jenž je proti Rudolfovi II. podpořil, jel červený praporec Šťastného Václava s devadesáti osmi jezdci na desátém místě.⁴⁴⁸ Pořadí v průvodu za nejvyššími stavovskými představiteli opět odráželo vysokou míru společenské prestiže, jíž se urozenec s pověstí statečného „*kryksmana*“ těšil.⁴⁴⁹ V témže roce byl Pětipeskému svěřen již zmíněný úřad hejtmána Boleslavského kraje za rytířský stav po boku Václava staršího Berky z Dubé.⁴⁵⁰

V letech 1613 až 1615 pobýval Šťastný Václav Pětipeský často v Praze během jednání zemských sněmů a ve svém novoměstském domě „na Dláždění“ přijímal hospodářské relace a potraviny od svého byšického úředníka Jiřího Sovenického.⁴⁵¹ Pro období let 1616-1617 byl znovu jmenován hejtmánem Boleslavského kraje. Z jeho titulu vyřizoval několik převážně poddanských sporů tamějších šlechtických i městských vrchností.⁴⁵² Jistou přestávkou v politické činnosti se rytíř stal podzim roku 1617, během něhož se přestěhoval do nového domu „U Beránků“ a v říjnu pojal za manželku Johanku Myškovou ze Žlunic, jak již bylo uvedeno výše.

Vzestup politické kariéry vyvrcholil zvolením do stavovského direktoria za rytířský stav krátce po pražské defenestraci v květnu 1618.⁴⁵³ Již za měsíc však žádal o zproštění tohoto úřadu, s čímž však stavové nesouhlasili.⁴⁵⁴ Zůstává otázkou, zda jeho snaha o časně vystoupení z direktoria mohla souviset se znovuoživením ideálu nadkonfesijního křesťanského rytířství, který v době ohrožení Evropy Turky odkazoval jednoznačně ke křesťanské svornosti.⁴⁵⁵ Jednou z pohnutek, které změnily postoj Šťastného Václava Pětipeského k direktoriu, mohlo být setkání s nejvyšším hofmistrem Adamem mladším z Valdštejna, jenž zůstal věrný králi a zároveň působil během prvních měsíců povstání jako obhájce jeho panovnické moci. Stavovští direktori zjistili, že Adamovi z Valdštejna byly jistým kurýrem z Vídně doručovány patenty a instrukce, které měl rozesílat dále po krajích Království českého, proto k němu 21. června 1618 vyslali Šťastného Václava Pětipeského a Pavla Říčanského z Řičan, aby jim takové písemnosti odevzdal.⁴⁵⁶ Adam mladší z Valdštejna se zdráhal. Stejní poslové k němu museli přicházet opakovaně ještě dva dny.⁴⁵⁷ Je pravděpodobné, že se je pokusil přimět, aby upustili od velezrádné činnosti v direktoriu.⁴⁵⁸ Pětipeského ostatně k Adamovi mladšímu z Valdštejna pojal nejpozději od

⁴⁴⁸ *Sněmy české XV*, s. 620, 624.

⁴⁴⁹ Na prvním místě jel se svým praporem Jindřich Matyáš z Thurnu, dále následovali Mikuláš Vratislav z Bubna, bratranec Šťastného Václava Vodolan Pětipeský z Chýš, Jiří Vratislav z Mitrovic, dva samostatné prapory, italský šlechtic Carreto z Milesimu a Jan z Vrtby. Tamtéž. Zmínky o této události v Pětipeského korespondenci chybí.

⁴⁵⁰ Srov. titulaturu v korespondenci z období květen 1611 až březen 1612. Dále srov. P. MAREŠ, *Obsazování úřadu krajského hejtmána*, s. 128.

⁴⁵¹ Srov. výše ve studii.

⁴⁵² P. MAREŠ, *Obsazování úřadu krajského hejtmána*, s. 130. Záležitosti hejtmanského úřadu sledovaného období potvrzuje titulatura listů adresovaných Pětipeskému od května 1616 do dubna 1617.

⁴⁵³ Josef JANÁČEK (ed.), *Pavel Skála ze Zhoře, Historie česká. Od defenestrace k Bílé hoře*, Praha 1984, s. 413; Šťastný Václav Pětipeský je uveden na seznamu direktorů zvolených 25. května 1618 – Karel TIEFTRUNK (ed.), *Pavla Skály ze Zhoře Historie česká II*, Praha 1866, s. 142.

⁴⁵⁴ Tamtéž.

⁴⁵⁵ Pravdivost této domněnky by naznačovala proměnu Pětipeského myšlenkového světa spočívající v odvrácení se od stavovského nekatolického tábora, za nějž statečně bojoval v roce 1611.

⁴⁵⁶ K. TIEFTRUNK (ed.), *Pavla Skály ze Zhoře Historie II*, s. 193.

⁴⁵⁷ Tamtéž.

⁴⁵⁸ Deníkové zápisky Adama mladšího z Valdštejna, které by dále pomohly osvětlit jeho setkání se Šťastným Václavem Pětipeským, se pro léta 1618-1628 bohužel nedochovaly. Srov. M. KOLDINSKÁ – P. MAŤA (edd.), *Deník rudolfinského dvořana*, s. 277-281.

listopadu 1615, kdy se zúčastnil svatebního veselí Adamovy dcery Polyxeny se Štěpánem Jiřím ze Šternberka, přinejmenším formální vztah dobrého přátelství.⁴⁵⁹

Již 23. června 1618 žádal Šťastný Václav Pětipeský o propuštění z direktoria „*bud' proto, jakž se vůbec pravilo, že rád vojákem býti chtěl, bud' že od někoho v tom rozpáčen a čímkoli ukojen byl, aby se věci obecných vzdaloval.*“ Avšak nebylo mu to dovoleno z obavy, aby jeho příkladu nenásledovali další.⁴⁶⁰ Slova Pavla Skály ze Zhoře přibližují obsahy myšlenkového světa Šťastného Václava, které byly událostmi května a června 1618 znovu aktualizovány, jimiž mohly být v souvislosti s otcovským odkazem zejména ideál nadkonfesijního křesťanského rytířství a oddaná služba mužských potomků rytířského rodu českým panovníkům. Také podle hodnocení Pavla Skály ze Zhoře byl tím, kdo „*rozpáčil*“ Pětipeského motivaci k aktivní účasti v politické rovině povstání, pravděpodobně právě Adam mladší z Valdštejna, s nímž se Šťastný Václav ve vyhrocené atmosféře překotných politických změn v Praze několikrát během dvou červnových dnů roku 1618 setkal.⁴⁶¹

S radikálním postupem direktorů nesouhlasil Šťastný Václav Pětipeský ani v srpnu 1619, kdy Václav Vilém Roupovec z Roupova podal návrh k výkupu a zmincování šperků, liturgických předmětů a dalších cenností shromážděných od počátku povstání.⁴⁶² Když se Pětipeský postavil proti tomuto názoru, byl direktory nařčen z hamiznosti. Jeho čin stejně ohodnotil také Pavel Skála ze Zhoře.⁴⁶³ Po zohlednění vývoje myšlenkového světa uroence sledovaného od období jeho výchovy se však nabízí ještě další úvaha. Historik Josef Janáček se domníval, že důvod Pětipeského odporu ke zmincování klenotů a šperků spočíval ve vědomí ceny uměleckého a řemeslného zpracování předmětů, která dalece přesahovala hodnotu pouhého kovu.⁴⁶⁴ Janáčkův soud lze přijmout a rozšířit dále o možnost, že se do Pětipeského postoje promítlo také vědomí, že mnohé drahocenné předměty pocházely původně z majetku katolické církve, a měly tudíž posvátnou náboženskou hodnotu. Šťastný Václav Pětipeský zabránil jejich zničení i přes významný pokles vlastní společenské prestiže.⁴⁶⁵ Jeho hodnotová měřítka, utvářená mimo jiné rytířskými ideály, převážila nad kategorií stavovské cti. Potlačen však nebyl rytířův zájem o boj za udržení evangelické konfese v Čechách. Patrně proto nalezl brzy vrchol své kariéry ve dvorském úřadu nového českého panovníka.

Šťastný Václav Pětipeský podpořil svým hlasem volbu Fridricha Falckého českým králem 26. srpna 1619. Brzy nato byl jmenován jeho dvorním maršálkem a radou.⁴⁶⁶ Během povstání se již neúčastnil přímých bojů a pobýval střídavě u pražského panovnického dvora a na mělnickém zámku.⁴⁶⁷ Ten mu byl direktoriem propůjčen i s mělnickým panstvím do zástavní držby za velkou sumu peněz v hotovosti, které na financování povstání věnoval.⁴⁶⁸ O vývoji vojenských operací pravidelně informoval Šťastného Václava

⁴⁵⁹ Srov. list č. 834 (Praha, 29. září 1615), Adam mladší z Valdštejna na Hrádku nad Sázavou, Lovosicích a Hustopečích Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

⁴⁶⁰ K. TIEFTRUNK (ed.), *Pavla Skály ze Zhoře Historie II*, s. 199.

⁴⁶¹ Tamtéž, s. 193.

⁴⁶² Karel TIEFTRUNK (ed.), *Pavla Skály ze Zhoře Historie česká III*, Praha 1867, s. 275.

⁴⁶³ „*Direktor předposlední v stavu rytířském sobě více zlata a stříbra váživ, obec v tom dobrém úmyslu rozpáčil příčinou dosti jalovou.*“ Tamtéž.

⁴⁶⁴ J. JANÁČEK (ed.), *Pavel Skála ze Zhoře, Historie*, s. 187, 401, 413.

⁴⁶⁵ Na tentýž důvod svého postoje upozornil Šťastný Václav později během výslechu hrdelní komisí po porážce stavovského povstání – srov. níže.

⁴⁶⁶ K. TIEFTRUNK (ed.), *Pavla Skály ze Zhoře Historie III*, s. 297.

⁴⁶⁷ K tomu srov. titulaturu v korespondenci, blíže také obsah listů v SOA Litoměřice, LRRRA, sign. P 10/5.

⁴⁶⁸ Karel TIEFTRUNK (ed.), *Pavla Skály ze Zhoře Historie česká IV*, Praha 1868, s. 96-97, 117. Šťastný Václav Pětipeský věnoval na povstání částku 57 000 kop grošů míšeňských, za něž dostal mělnické panství a zámek do zástavní držby. Tamtéž, s. 117.

Pětipeského od října 1618 do března 1619 jeho blízký a příbuzensky spřízněný přítel Jan mladší Varlejš z Bubna, jeden z nižších velitelů stavovského vojska.⁴⁶⁹ Obsah celkem jedenácti Bubnových listů je mimořádným pramenem k rekonstrukci válečného zážitku v očích vysoce postaveného velitele z řad rytířského stavu. Texty zároveň nepostrádají faktografickou hodnotu při minimální míře sebestyilizace, neboť byly určeny soukromě do rukou přítele, jenž nepostrádal sám bohaté zkušenosti krýksmana. Poslední z dopisů adresoval Jan mladší z Bubna Šťastnému Václavovi Pětipeskému 25. října 1620 z ležení poblíž letohrádku Hvězda, kde zůstával s královskými rejтары a kam právě dorazil král Fridrich Falcký a hrabě Jindřich Matyáš z Thurnu. Podle zpráv z pole se nepřítel již přesouval k Rakovníku či ke Slanému.⁴⁷⁰

Šťastný Václav Pětipeský nebyl členem válečné rady, jež vznikla z popudu krále Fridricha v druhé polovině září 1620.⁴⁷¹ Dochované prameny naznačují, že se spíše vzdáleně podílel na shromažďování vojenských oddílů v Boleslavsku, opatrováním peněz a vojenského proviantu.⁴⁷² Později, během výslechu hrdelní komise, sám popřel, že by proti Ferdinandovi II. pozvedl zbraň, přestože se doznal k volbě Fridricha Falckého králem. Také v případě otázek směřovaných k působnosti Jáchyma Ondřeje Šlika, Václava Budovce z Budova a Kryštofa Roupovce z Roupova během povstání popíral bližší vědomost o jejich činech, například o sepisování apologií.⁴⁷³ Když se 5. listopadu ligistická a habsburská vojska vydala po úspěšném útoku na pozice Kristiána z Anhaltu od Rakovníka k Praze, pobýval Šťastný Václav Pětipeský v hlavním městě království, pravděpodobně u Fridrichova dvora.⁴⁷⁴ Král se příliš pozdě rozhodl vydat do bělohorské bitvy. Když vyrazil ke Strahovské bráně, mezi 500 jezdců jeho doprovodu byl téměř jistě také rytíř Pětipeský. Společně s ostatními však mohl z koně pouze přihlížet, jak se přes neobsazené hradby snaží dovnitř dostat zbytky prchajících českých a žoldněrských oddílů.⁴⁷⁵ Je možné, že se po boku Jindřicha Matyáše z Thurnu a pod vedením Georga Erasma Tschernembla pokusil krýt útek krále a královny z Prahy dočasnou obranou Karlova mostu.⁴⁷⁶ Vzhledem k politickým zkušenostem, umírněnému postoji i osvojeným rytířským hodnotám nechyběl Šťastný Václav Pětipeský patrně také při pokusech o vyjednávání s vítězným hrabětem Karlem Bonaventurou Buquoyem.⁴⁷⁷

⁴⁶⁹ K tomu srov. celkem jedenáct listů Jana mladšího Varlejša z Bubna Šťastnému Václavovi Pětipeskému. List č. 1006 (Hořepek, 25. října 1618), Jan mladší Varlejš z Bubna Šťastnému Václavovi Pětipeskému. Na další Bubnovy listy o válečném dění odkazuje poznámkový aparát edice.

⁴⁷⁰ List č. 1006 (Hořepek, 25. října 1620), Jan mladší Varlejš z Bubna Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

⁴⁷¹ Antonín GINDELY, *Dějiny českého povstání léta 1618* III, Praha 1878, s. 230-231. Jediným českým zástupcem ve válečné radě Fridricha Falckého byl Kryštof Kaplíř ze Sulevic. Tamtéž, s. 231.

⁴⁷² Srov. například list č. 1131 (Mladá Boleslav, 6. března 1620), Purkmistr a rada Mladé Boleslavi Šťastnému Václavovi Pětipeskému. Potvrzují zmustrování vojska pro potřeby stavů v Boleslavsku.

⁴⁷³ Originál výslechového protokolu [„*Originalverhör*“] Šťastného Václava Pětipeského se standardizovanými otázkami, na něž v průběhu vyšetřování roku 1621 odpovídali zadržení čeští stavové, se dochoval v Národním archivu Praha, Stará manipulace, inv. č. 1580, sign. K 1/138, fol. 55-63. V sešitu výslechového protokolu byly před jménem Šťastného Václava Pětipeského zaznamenány mezi 3. a 15. dubnem 1621 výslechy Bohuslava z Michalovic, Martina Fruweina, Pavla z Řičan, Kašpara Kaplíře ze Sulevic a Jindřicha Otty z Losu. Tamtéž, fol. 1-54.

⁴⁷⁴ A. GINDELY, *Dějiny českého povstání léta 1618* III, s. 246-248. Poslední pobyt Pětipeského v Mělníku či v Byšicích dokládají prameny pro den 13. října 1620. Srov. SOkA Mělník, Archiv města Mělník, kniha č. 96 [stará signatura L53], fol. 135.

⁴⁷⁵ A. GINDELY, *Dějiny českého povstání léta 1618* III, s. 264-265.

⁴⁷⁶ Tamtéž, s. 266-268.

⁴⁷⁷ Dochované prameny bohužel neposkytují přímý důkaz této hypotézy. Nepřímým dokladem může být výše doložený vztah s Jindřichem Matyášem z Thurnu, jehož „*rytířskou obětavost*“ projevenou i po bělohorské porážce ocenil především na základě záznamů Pavla Skály ze Zhoře Antonín Gindely. Srov. tamtéž, s. 269.

S porážkou stavovského povstání na Bílé hoře skončila také pravidelná korespondence Šťastného Václava Pětipeského, jež se stala předmětem předložené edice. Posledním z dopisů, které mu byly adresovány a dochovaly se v rámci uvedeného souboru, se stal již zmíněný list Jana mladšího Varlejcha z Bubna z 25. října 1620, který popisuje vývoj válečných událostí směřujících k jejich rozhodnutí na Bílé hoře. Vydané listy v závěru druhého dílu edice ještě doplňují tři supliky s poníženými a pokornými žádostmi o milost adresované původně králi Ferdinandovi II., Polyxeně Lobkovické z Pernštejna a Zdeňku Vojtěchovi Popelovi z Lobkovic a několik blíže nedatovaných dopisů odeslaných Pětipeskému před rokem 1621.⁴⁷⁸

6. Konverze, rehabilitace a poslední roky života rytíře Pětipeského

Po porážce českého stavovského povstání Šťastný Václav Pětipeský přísahal již 15. ledna 1621 věrnost císaři Ferdinandovi II. Také kolem 20. února 1621 pobýval v Praze, kde byl společně s devíti dalšími bývalými direktory zatčen a uvězněn v místnostech purkrabského úřadu na Pražském hradě, kde po několik dalších týdnů pobýval spolu s Vilémem starším Popelem z Lobkovic, Václavem Budovcem z Budova, Pavlem Kavkou z Říčan, Kašparem Kaplířem ze Sulevic, Jindřichem Ottou z Losu, Bohuslavem z Michalovic a Prokopem Dvořeckým z Olbramovic.⁴⁷⁹ K zadrženým povstalcům přibyl po několika dnech ještě Kryštof Harant z Polžic a Bezdružic.⁴⁸⁰ Během následného vyslýchání hrdelní komise Šťastný Václav Pětipeský 17. dubna 1621 vypověděl, že místo v direktoriu přijal, až když byl ujistěn, že čin stavů nebyl namířen proti králi. Ve funkci direktora se podle svých slov snažil bránit zabírání královského majetku a statků katolické církve. Když nabádal další stavovské předáky, aby se poddali králi, byl prý prohlášen za nepřítel vlasti.⁴⁸¹ Ačkoli mohla být jeho slova vedena snahou zachránit si život a čest šlechtice, sama komise na základě dalších zjištěných svědectví dospěla k názoru, že o mnohých činech namířených proti habsburské koruně nevěděl či s nimi nesouhlasil.⁴⁸² Přesto byl patrně podle rozhodnutí Karla z Lichtenštejna odsouzen původně k trestu smrti.⁴⁸³

Ještě před ukončením výslechů napsal rytíř Pětipeský několik suplik králi Ferdinandovi II., jemuž 9. dubna 1621 ponížene připomínal, že na předešlé pokorné žádosti o milost nedostal dosud žádnou odpověď. Tento Pětipeského list byl panovníkovi adresován z Byšic, což svědčí buď o chybě pisatele či o možnosti, že byl po prvním kole výslechů propuštěn do domácího vězení.⁴⁸⁴ Nakonec nad ním byl i přes spolupráci s hrdelní komisí

⁴⁷⁸ Blíže nebylo možné datovat pouze listy č. 1197, 1198, 1202 a 1203.

⁴⁷⁹ Karel TIEFTRUNK (ed.), *Pavla Skály ze Zhoře Historie česká od r. 1602 do r. 1623 V. (Od r. 1621 až do r. 1623)*, Praha 1870, s. 40.

⁴⁸⁰ Tamtéž.

⁴⁸¹ NA Praha, Stará manipulace, inv. č. 1580, sign. K 1/138, fol. 55-63. Z celkem 236 připravených otázek pro výslech bylo Šťastnému Václavovi Pětipeskému položeno 157. Z nich na více než 30 odpověděl negativně (popřením vědomosti o dané věci). K obsahu výslechu také T. V. BÍLEK, *Dějiny konfiskací I*, s. 427-428.

⁴⁸² Konfrontace s pramenem odrážejícím činnost Šťastného Václava Pětipeského ve stavovském direktoriu z protihabsburské strany tuto domněnku potvrzuje. J. JANÁČEK (ed.), *Pavel Skála ze Zhoře, Historie*, s. 187, 401, 413. Předpokládám, že k zmírnění rozsudku Šťastného Václava Pětipeského na doživotní vězení a posléze na jeho propuštění po necelých dvou letech mohlo dojít také na základě přímluv blízkých a vlivných přátel z katolického prostředí – zejména Adama ze Šternberka. Ověření této domněnky bude náplní dalšího biograficky orientovaného pohledu na sledovaného uroence.

⁴⁸³ T. V. BÍLEK, *Dějiny konfiskací I*, s. 428.

⁴⁸⁴ Srov. list č. 1201 (Byšice, 9. dubna 1620), Šťastný Václav Pětipeský Ferdinandovi II. List upozorňuje na předešlé odeslání dvou ponížených suplikací, jež dosud zůstaly bez odpovědi.

patrnou z výslechového protokolu i opakované prosby k panovníkovi o udělení milosti vyneseno 19. června 1621 rozsudek smrti.⁴⁸⁵ Vzápětí však byl díky přimluvám šlechtických přátel popravy ušetřen a na konci července 1621 děkoval za zmírnění původního trestu smrti na doživotí Polyxeně Lobkovické z Pernštejna, kterou zároveň žádal o další přimluy.⁴⁸⁶ Na lobkovickou kněžnu se od března téhož roku obracela s prosbami o přimluy k nejvyššímu kancléři také Pětipeského manželka Johanka Pětipeská ze Žlunic.⁴⁸⁷ Přimluy Polyxeny Lobkovické z Pernštejna předávané císaři na vídeňském dvoře jejím manželem Zdeňkem Vojtěchem Popelem z Lobkovic byly úspěšné také v případě Pavla Kavky z Říčan, Humprechta Černína z Chudenic a dalších provinilých šlechticů.⁴⁸⁸ Po půl roce vězení na Pražském hradě psal Zdeňku Vojtěchovi Popelovi z Lobkovic 14. září 1621 s prosbou o zmírnění doživotního trestu také sám Šťastný Václav Pětipeský.

Nová naděje svítla odsouzeným šlechticům, kteří se k účasti v povstání přiznali, po vydání generálního pardonu císaře Ferdinanda II. v Innsbrucku 3. února 1622, jenž však byl v Čechách zveřejněn až 7. května.⁴⁸⁹ Potrestaní účastníci povstání byli do té doby vězněni v Praze převážně v žalářích radnic. V tu dobu se také objevují další zprávy o osudech sledovaného rytíře. Několik dní po 9. květnu 1622 byl Šťastný Václav Pětipeský převezen společně s Vilémem starším Popelem z Lobkovic, Pavlem Kavkou z Říčan a Janem Ostrovcem z Královic z Prahy do vězení za hradě Zbiroh, odkud byl po bližší neobjasněné konverzi ke katolicismu propuštěn teprve následujícího roku 1623.⁴⁹⁰ Stalo se tak patrně v souvislosti s prodejem jeho zkonfiskovaných statků Byšic a Obříství roudnickému lobkovickému páru, jak o tom začátkem dubna 1623 informovala svého manžela Polyxena Lobkovická z Pernštejna.⁴⁹¹ V červnu 1623 vyjednávala roudnická kněžna pardon pro Štěpána Jiřího ze Šternberka, Šťastného Václava Pětipeského a Jana Ostrovce z Kralovic.⁴⁹² Podle přípisu v protokolu konfiskační komise byl Šťastný Václav Pětipeský z vězení propuštěn však již 16. května 1623, k čemuž mohly přispět také přimluy nejvyššího purkrabího Adama ze Šternberka, kompromisního politika katolického vyznání a Pětipeského velitele z doby protibočkovského tažení roku 1605 a pozdějšího přítele.⁴⁹³ Společenské rehabilitace dosáhl sledovaný rytíř však až v březnu 1626, kdy složil přísahu u úřadu menších desek zemských, kde nadále působil jako místosudí.⁴⁹⁴ O tři roky později zde povýšil do úřadu místokomorníka, který vykonával až téměř do smrti.⁴⁹⁵

⁴⁸⁵ K. TIEFTRUNK (ed.), *Pavla Skály ze Zhoře Historie V*, s. 84-85.

⁴⁸⁶ List č. 1202 (Pražský hrad, 31. července 1621), Šťastný Václav Pětipeský Polyxeně Lobkovické z Pernštejna.

⁴⁸⁷ F. DVORSKÝ (ed.), *Staré písemné památky*, č. 213, s. 354.

⁴⁸⁸ Pavel MAREK (ed.), *Svědectví o ztrátě starého světa. Manželská korespondence Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic a Polyxeny Lobkovické z Pernštejna*, České Budějovice 2005 (= Prameny k českým dějinám 16.-18. století, řada B, sv. I), s. 89.

⁴⁸⁹ K tomu dosud nejpodrobněji i s odkazy na starší literaturu Tomáš KNOZ, *Pobělohorské konfiskace: moravský průběh, středoevropské souvislosti, obecné aspekty*, Brno 2006, s. 207-217.

⁴⁹⁰ K. TIEFTRUNK (ed.), *Pavla Skály ze Zhoře Historie V*, s. 218.

⁴⁹¹ P. MAREK (ed.), *Svědectví o ztrátě starého světa*, s. 236-237; městečka Byšice a Obříství byla Polyxeně Lobkovické z Pernštejna prodána roku 1623 za 106 000 rýnských zlatých. T. V. BÍLEK, *Dějiny konfiskací I*, s. 429.

⁴⁹² Tamtéž, s. 247.

⁴⁹³ T. V. BÍLEK, *Dějiny konfiskací I*, s. 428.

⁴⁹⁴ Vojtěch Jaromír NOVÁČEK (ed.), *Drobné zprávy historické. Z kalendářů při deskách zemských chovaných*, Památky archeologické a místopisné 16, 1893-1895, s. 47- 52, 99-108, 159-164, 323- 324, 499- 506, 801-810, zde s. 501.

⁴⁹⁵ František PALACKÝ, *Přehled současný nejvyšších důstojníků a úředníků*, in: J. Charvát (ed.), *Dílo Františka Palackého I*, zde s. 386; Pavel R. POKORNÝ (ed.), *Pamětní kniha nejvyšších úředníků v Čechách*, *Paedagogica historicae* 21/1, 2013, s. 130-190, zde s. 138, 174.

Život pobělohorského konvertity, jemuž předešlé úspěšné hospodaření, úvěrové podnikání i vojenská a politická působnost skýtaly důstojné společenské postavení, se odbyval v mnohem skromnějších podmínkách některého z nájemných pražských obydlí či hostinských pokojů. Je pravděpodobné, že i zde při něm zůstávala oddaně milující manželka Johana Pětipeská ze Žlunic. Teprve 28. června 1630 koupil Pětipeský zpět ze zkonfiskovaných statků alespoň dům „U Beránků“ na Staroměstském náměstí.⁴⁹⁶ Peníze k tomu mohla poskytnout jeho žena Johana, již konfiskační komise nechala vyplatit z Pětipeského zabavených hodnotných statků alespoň část pojištěného věna.⁴⁹⁷ Manželství Šťastného Václava Pětipeského zůstalo přinejmenším do roku 1620 bezdětné, jelikož se v korespondenci nevyskytuje žádná zmínka o narození potomka. Překotné politické události vedly k odloučení novomanželů a zplolení potomka po propuštění rytíře z téměř tříletého vězení je podle genealogického bádání také nepravděpodobné. Šťastný Václav Pětipeský zemřel 25. července 1638 v Praze a dočkal se patrně jen skromného pohřbu, o němž se nedochovaly bližší zprávy.⁴⁹⁸ Ovdovělá Johanka Pětipeská ze Žlunic se již 3. listopadu 1638 provdala za Václava Eusebia Popela z Lobkovic, jediného syna Polyxeny Lobkovické a Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic. Téhož roku odkoupila z roudnického panství Byšice, kam se po skončení třicetileté války mohl uchýlit její synovec a kmotřenec Šťastného Václava Adam Felix Pětipeský.⁴⁹⁹ Také její druhé manželství zůstalo bezdětné až do Johaniny smrti v lednu 1650.⁵⁰⁰

Staré společenské kontakty rytíře Pětipeského se společně s jeho majetkem rozplynuly po vlně konfiskací i odchodu mnoha jeho přátel do emigrace po vydání *Obnoveného zřízení zemského* a bližší zprávy o jeho osudech se nedochovaly ani v pramenech jiného charakteru.⁵⁰¹ Ve švédské armádě sloužil roku 1637 jako důstojník syn Václavova bratrance Vodolana Jindřich Bohumil († 1639) a o dva roky později také syn jeho dalšího bratrance Jana Albrechta a zároveň Václavův kmotřenec Adam Šťastný/Felix Pětipeský z Chýš a Egrberku, který pobýval od roku 1629 v Pimě a nejpozději po skončení třicetileté války se vrátil do Čech. Jeho smrtí roku 1661 vymřel rytířský rod Pětipeských z Chýš a Egrberku po meči.⁵⁰²

⁴⁹⁶ Václav LÍVA, *Studie o Praze pobělohorské* III. *Změny v domovním majetku a konfiskace*, in: Václav Vojtíšek (ed.), *Sborník příspěvků k dějinám hlavního města Prahy IX*, Praha 1935, s. 1-437, zde s. 8-9; T. V. BÍLEK, *Dějiny konfiskací I*, s. 429.

⁴⁹⁷ Dne 13. března 1623 bylo Johaně Pětipeské ze Žlunic vyplaceno z původní sumy pojištěného věna ve výši 69 198 kop míšeňských grošů pouhých 38 048 kop míšeňských grošů. Zbývající díl měla doplatit Polyxena Lobkovická z Pernštejna jako nová majitelka zkonfiskovaných statků. T. V. BÍLEK, *Dějiny konfiskací I*, s. 429-430.

⁴⁹⁸ NA Praha, Genealogická sbírka Dobřenského, inv. č. 775, nefol.

⁴⁹⁹ *Ottův slovník naučný* XIX, s. 607.

⁵⁰⁰ Marie MŽYKOVÁ – Petr MAŠEK – Stanislav KASÍK, *Lobkowiczové. Dějiny a genealogie rodu*, České Budějovice 2002, s. 89. Dále srov. P. MAŠEK, *Šlechtické rody v Čechách, na Moravě a ve Slezsku II*, s. 569-570, zde i shrnutí genealogické literatury na s. 573-574.

⁵⁰¹ K heuristice využitých pramenů srov. v následujícím oddílu studie. K osudům pobělohorských emigrantů srov. i s přehledem další literatury L. BOBKOVÁ, *Exulanti z Prahy*.

⁵⁰² Hauptstaatsarchiv Dresden, Sächsisches Staatsarchiv, Sammlung Bergmann, Band 1, fol. 5-7, 368-369; Band 11, fol. 8; Band 13, fol. 80. NA Praha, Genealogická sbírka Dobřenského, inv. č. 775, nefol.

III. Edice korespondence Šťastného Václava Pětipeského

1. Popis a dochování písemností

Oba díly překládané edice navazují na svazek korespondence Albrechta Pětipeského vypracovaný Petrem Marešem.¹ Jako součást společného projektu byla oběma autory koordinována heuristická fáze, stanovení edičních zásad, stejně jako struktura a vědecký aparát. Vzhledem k většímu počtu dochovaných písemností Šťastného Václava Pětipeského, jenž dosáhl celkem 1203 listů, byl tento ediční svazek rozdělen do dvou dílů. Přičemž první díl obsahuje po úvodní studii edici celkem 460 písemností z let 1600-1610.² Na první pohled je zřejmé, že takto široká korespondenční frekvence vykresluje v mnoha konturách bohatý obraz nižšího šlechtice, jenž se během deseti let proměnil ze sirotka v hospodáře, válečníka a dokonce mladého úvěrového podnikatele. Druhý díl svazku písemností Šťastného Václava Pětipeského tvoří celkem 743 písemností ohraničených lety 1611-1621.³ Tyto písemnosti odrážejí účast rytíře v regionální i zemské rovině správy a politiky, poddanské záležitosti (žádosti o výhosty, spory o poddané apod.), Pětipeského sympatie k Jednotě bratrské, prosperující hospodářství popisované úředníky z Byšic, Bosyně a Obříství, stavební práce na rodovém sídle v Byšicích, prohlubující se společenské i rodinné vazby, úvěrové podnikání a v neposlední řadě válečné události pasovského vpádu i stavovského povstání. Po seznamu literatury a pramenů zde následují rejstříky společné pro oba díly svazku.

Charakteristika písemností z Rodinného archivu Lobkoviců

Jádro zpracovaných pramenů tvoří písemnosti Pětipeských z Chýš a Egrberku, jež svým rozsahem představují nejbohatší soubor v rámci dosud známých dochovaných písemných památek z prostředí předbělohorské nižší šlechty na území České republiky.⁴ Celkem přibližně 1600 jednotlivin charakteru převážně listů poselacích, kvitančí, dluhopisů, řezaných cedulí doplněných v případě Albrechta i Šťastného Václava Pětipeských ještě o písemnosti úřední provenience (půhony, důhony, mandáty, relace, konfirmace, výpisy z městských knih a výpisy svědeckých výpovědí) pokrývají široký časový rozsah dvou generací (1570-1620). Oba svazky tohoto dílu ediční řady zpřístupňují písemnosti Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku z let 1600-1621.⁵ Přestože byl původně

¹ P. MAREŠ (ed.), *Korespondence Albrechta Pětipeského*.

² Prvním ze zpřístupněných listů je dopis Václavovy tety Barbory Doupovcové z Chýš a Egrberku a na Vilémově jeho sestře Anně Marii Pětipeské z 29. dubna 1600. Přestože byl jeho obsah již vydán, vzhledem k odkazu na závěrečnou fázi výchovy sledovaného rytíře a cenný faktografický kontext cestování nižší šlechty do zahraničí byl zařazen na začátek svazku. Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv [dále LRRA], sign. P 10/6, fol. 68. Posledním listem prvního svazku je dopis Petra Chotka z Chotkova a na Vodochodech a Větrušicích adresovaný Šťastnému Václavovi Pětipeskému 10. prosince 1610 s prosbou o půjčku. LRRA, sign. P 10/6, fol. 8.

³ První list datovaný roku 1611 se týká poddanské záležitosti a odeslal jej sám Šťastný Václav Pětipeský již 7. ledna 1611 Václavovi staršímu Berkovi z Dubé. LRRA, sign. P 10/4, fol. 97-98. Chronologicky nejmladšími dochovanými datovanými písemnostmi je suplika Šťastného Václava Pětipeského adresovaná Zdeňku Vojtěchovi Popelovi z Lobkovic ze 14. září 1621.

⁴ Analýza tohoto souboru byla již představena ve studii Petr MAREŠ – Miroslav ŽITNÝ, *Ediční zpřístupnění písemností Pětipeských z Chýš a z Egrberku (1570-1620)*, Opera historica. Časopis pro dějiny raného novověku 16/1, 2015, s. 54-69.

⁵ Zpracované písemnosti Šťastného Václava Pětipeského jsou uloženy v Rodinném archivu Lobkoviců. V předkládané edici nebyly s ohledem na vymezení spodní chronologické datace zpracovány pouze listy

horní chronologický mezník stanoven rokem 1620, podařilo se v Lobkovickém archivu dohledat ještě dvě supliky sepsané Šťastným Václavem Pětipeským v době jeho věznění po porážce stavovského povstání. První z nich byla 31. července 1621 adresována Polyxeně Lobkovické z Pernštejna a druhá, obsahující díky za přimluvy o milost a další prosby o zmírnění dosud doživotního trestu vězení, byla Pětipeským zaslána 14. září 1621 nejvyššímu kancléři Zdeňku Vojtěchovi Popelovi z Lobkovic.⁶ V edici je vydána ještě pozoruhodná stížnost pardubického děkana Jiřího Ignáce Stolonia na poddané z vesnice Dubany, kterou adresoval Šťastnému Václavovi Pětipeskému v září 1637.⁷ Jelikož však představuje jediný text datovaný po roce 1621 mimo souvislou chronologickou řadu, v titulu edice toto nebylo zohledněno.

Písemnosti Pětipeských z Chýš a Egrberku se staly součástí tzv. Rodinného archivu Lobkoviců po restitučním řízení roku 1990. Z původního uložení ve Státním oblastním archivu Litoměřice, pobočka Žitenice byly přemístěny do zámku v Nelahozevsi jako majetek primogenitury rodu Lobkoviců.⁸ Do budoucna se uvažuje o přestěhování Lobkovického archivu do amerického sídla rodu v Bostonu (stát Massachusetts), čímž by další studium těchto pro dějiny české (nejen) nižší šlechty raného novověku mimořádně důležitých pramenů bylo ztíženo.

Okolnosti cesty písemností Pětipeských do archivu Lobkoviců byly již opakovaně pojednány.⁹ Jejich uspořádání do signatur P 10/1-14 a P 11/15-18 bylo provedeno již v 19. století na základě adresáta. Naprostou většinu tvoří listy adresované Albrechtovi Pětipeskému a Šťastnému Václavovi Pětipeskému.¹⁰ Písemnosti zde dochované nejsou pouze přijímeckého charakteru. Signatura P 10/1 obsahuje smlouvy, svědectví, řezané cedule a půhony a několik dalších listů Šťastného Václava Pětipeského i jeho otce Albrechta. Oddíl P 10/1-2 obsahuje převážně poselací listy odeslané Šťastným Václavem Pětipeským, z nichž část se dochovala v podobě fragmentu kopiáře z let 1601-1602.¹¹ Dále jsou pod signaturou P 10/2 seřazeny listy rodinných příslušníků.¹² Signatury P 10/3 až P 11/16 obsahují převážně poselací listy adresované Pětipeskému seřazené podle abecedního pořádku pisatelů, včetně několika anonymních na konci signatury P 11/16.¹³ Tamtéž se nachází mimořádně zajímavý soubor korespondence s kněžími, převážně katolickými děkany Staré Boleslavi. Signatura P 11/17 obsahuje celkem 47 dopisů adresovaných Pětipeskému purkmistry a městskými radami Mladé Boleslavi, České Lípy, Kostelce nad Labem, Mělníka nad Labem, Mšena, Štětí a Starého i Nového Města pražského v časo-

Pětipeského sestry Mandaleny Velemyské z Chýš z 30. prosince 1596 a Anny Voračické z Paběnic z 16. listopadu 1599, jelikož korespondence Šťastného Václava Pětipeského v počtu více listů začíná zřetelně rokem 1600, kdy se již jako sirotek po Albrechtu Pětipeském připravoval na převzetí správy zděděných statků pod správou poručníků. Oba zmíněné listy ostatně vydal F. DVORSKÝ, *Staré písemné památky*, č. 155, 157; s. 254-255, 257.

⁶ LRRA, sign. B 237, fol. 63; sign. B 219, fol. 22.

⁷ List č. 1202 (Pardubice, 23. září 1637), Jiří Ignatius Stolonius Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

⁸ Oficiální název instituce je Lobkowicz Collections, o. p. s., Zámek Nelahozeves, 277 51 Nelahozeves.

⁹ P. MAREŠ (ed.), *Korespondence Albrechta Pětipeského*, s. 77; P. MAREŠ – M. ŽITNÝ, *Ediční zpřístupnění písemností Pětipeských*, s. 59, pozn. 41.

¹⁰ Pouze jednotliviny, jež se rovněž staly součástí souboru, byly adresovány Albrechtovu bratrovi Václavovi staršímu Pětipeskému a na Blahoticích a Neprobylcích, současně poručníkovi Šťastného Václava Pětipeského, a Jiřímu Pětipeskému a na Chotovinách, strýci Šťastného Václava Pětipeského, a několika dalším osobám rodu.

¹¹ LRRA, sign. P 10/1-2, fol. 2-32.

¹² Tamtéž, sign. P 10/2, fo. 2-98.

¹³ Tamtéž jsou uloženy písemnosti adresované Albrechtovi Pětipeskému zpracované Petrem Marešem.

vém rozpětí let 1602-1620.¹⁴ Po doplnění o záznamy v kopiářích a registářích fondu města Mělník nad Labem představují bohatý soubor komplementárních pramenů odrážejících především poddanské vztahy.¹⁵ Poslední oddíl signovaný P 11/18 obsahuje bohatou a širší popis opět mimořádně zajímavou korespondenci hospodářského úředníka Jiříka Sovenického v celkovém počtu 45 listů v časovém rámci let 1605-1615.¹⁶ Písemnosti několika dalších hospodářských úředníků ze dvorů v Bosyni a Obříství jsou zahrnuty pod výše uvedenými signaturami.

Díky vstřícnosti v úvodu jmenovaných zaměstnanců Lobkovických sbírek mohlo být dohledáno a edičně zpracováno ještě sedm listů uložených mimo soubor Pětipeských – jmenovitě mandát Rudolfa II. z října 1606, který se týká rukojemství v císařském dluhu,¹⁷ císařský mandát z dubna 1609 o odkladu splátky téhož úvěru a rukojemství,¹⁸ výše zmíněné supliky Pětipeského k Polyxeně Lobkovické z Pernštejna z 31. července 1621 a k Zdeňku Vojtěchovi Popelovi z Lobkovic ze 14. září 1621,¹⁹ list Alžběty Lobkovické z Lobkovic ze 17. prosince 1618 s přátelskou žádostí o dřevo,²⁰ dva dopisy mezi Šťastným Václavem Pětipeským a Barborou Smiřickou z Lobkovic z dubna a června 1602 o poddanských záležitostech.²¹ Celkový počet zpracovaných listů adresovaných či odeslaných Šťastným Václavem Pětipeským vytěžených z Lobkovického rodinného archivu dosáhl počtu 995 kusů (z toho 403 je otištěno v prvním díle, 592 v druhém díle svazku).

Charakteristika písemností z dalších fondů

Rozsáhle zaměřená heuristika projektu umožnila studium níže zachycených archivních souborů, jehož cílem bylo obohatit korespondenci Pětipeských o co nejširší škálu komplementárních pramenů.²² První fáze průzkumu se soustředila na všechny dochované rodinné archivy šlechtických rodů zastoupených mezi odesílateli korespondence dochované v Lobkovickém rodinném archivu (zejména Budovec z Budova, Chotek z Chotkova, Černín z Chudenic, Kocové z Dobrše, respektive Kaplířové ze Sulevic a Cukrové z Tamfeldu; z Kolovrat, Smiřičtí, Valdštejnové, Vartemberkové, Vratislavové z Mitrovic, Žerotínové). S výjimkou sbírky Cizí rody Třeboň nebyly písemnosti Pětipeských v jiných souborech osobní korespondence dohledány.²³ Úspěšnou se stala rešerše fondů Národního archivu Praha, z jehož sbírky Stará manipulace byla edice doplněna celkem deseti písemnostmi charakteru mandátů, suplik, půhonů a relací deskových vkladů či výpisů, jež doplňují záležitosti osvětlené v rodinné korespondenci.²⁴ Písemnosti Šťastného Václava Pětipeského se nedochovaly v kněžské korespondenci Jednoty bratrské, přestože je v několi-

¹⁴ LRRR, sign. P 11/17, fol. 2-86.

¹⁵ Srov. níže v kapitole *Charakteristika písemností z dalších fondů*.

¹⁶ LRRR, sign. P 11/18, fol. 18-64.

¹⁷ LRRR, sign. B 3/1, fol. 105-106.

¹⁸ tamtéž, fol. 107-108.

¹⁹ LRRR, sign. B 237, fol. 63; tamtéž, sign. B 219, fol. 22.

²⁰ tamtéž, sign. D 126, fol. fol. 19.

²¹ tamtéž, sign. D 132, fol. 25-27.

²² Přehled poskytuje Jarmila HANZALOVÁ, *Soupis osobních písemných pozůstalostí a rodinných archivů v České republice*, Praha 1997.

²³ SOA Třeboň, Cizí rody – registratura, Pětipeský z Chýš, kart. 84, nesign., nefol. Pouhá jediná písemnost však představuje půhon Jiříka Pětipeského z Chýš a Egrberku a na Chotovinách, strýce Šťastného Václava Pětipeského, k svědomí ke komornímu soudu z roku 1600, který nebyl do edice zařazen.

²⁴ Národní archiv Praha, 1. oddělení, Stará manipulace [dále NA Praha, SM], sign. P 67/6, fol. 30-32, 55; sign. P 67/7, fol. 2, 6, 9-10; sign. P 67/12, fol. 15; P 67/23, fol. 1-2; P 67/26, fol. 1.

ka listech Pětipeský zmíněn.²⁵ Několik zmínek o rytíři obsahují také listy manželské korespondence Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic a Polyxeny Lobkovicové z Pernštejna.²⁶

Nejrozsáhlejší komplementární pramenný materiál poskytl fond Archiv města Mělník nad Labem uložený ve Státním okresním archivu Mělník. Souvislé řady kopiířů odeslané korespondence purkmistra a rady města dochovaných zde pro roky 1599-1620 poskytly 53 textů, jež doplňují korespondenci z rodinného archivu Lobkoviců a v několika případech jsou záznamy z kopiířů identické s listy doručenými Pětipeskému.²⁷ Tato provázanost pramenů umožňuje využití souboru také například pro řešení otázek dějin regionální vrchnostenské správy. V registářích přijaté korespondence města Mělník dochovaných fragmentálně pro období let 1607-1608 a souvisle od roku 1609 bylo dohledáno dalších 148 záznamů o doručených písemnostech Šťastného Václava Pětipeského, které i přes svoji zdánlivou stručnost osvětlují přinejmenším základní témata a početnost písemného styku rytíře Pětipeského se sousedním městem, s nímž od srpna 1619 korespondoval také z titulu hejtmana zámku a panství Mělník, jež držel v zástavě.²⁸ Celkový počet zpracovaných záznamů charakteru zápisů v kopiířích a regist z Archivu města Mělník dosáhl počtu 201 jednotlivin. Přestože se Šťastný Václav Pětipeský aktivně účastnil válečných událostí během tažení zemské hotovosti na moravsko-uherské pomezí (1604-1605), vpádu vojska arciknížete Matyáše (1608), pasovského vpádu (1611) a stavovského povstání, nebyly vyjma jediné okrajové zmínky nalezeny jeho písemnosti ve fondu Militare Národního archivu v Praze.²⁹ Dosud největší počet komplementárních písemností přinesla edice kopiíře mělnického hejtmana Martina Pruška z Prušova z pera Jana Kiliána.³⁰ Přestože se originály listů adresovaných Pětipeskému mezi jeho písemnostmi nedochovaly, představují texty z Pruškova kopiíře vydané Janem Kiliánem formou moderní vědecké edice cenný materiál doplňující poddanské záležitosti v sousedství Mělníka a Byšic.³¹

S využitím sbírky Přepisů uložené v Národním archivu Praha byl podniknut výzkum vytipovaných zahraničních archivních sbírek, a to zejména v Hauptstaatsarchiv Dresden (Sammlung Bergmann, Geheimer Rat – Geheimes Archiv), Österreichisches Staatsarchiv (Haus-, Hof- und Staatsarchiv; Kriegsarchiv) a sonda do bohemikálních pramenů ulože-

²⁵ J. JUST (ed.), *Kněžská korespondence Jednoty bratrské*, s. 139, 213, 227; Markéta RŮČKOVÁ (ed.), „*Poslušensví synovské vzkazují Vám, můj nejmilejší pane otče*“. *Studium a korespondence kněžského dorostu Jednoty bratrské v letech 1610-1618*, Praha 2014 (= Archiv Matouše Konečného 2), s. 365, 367.

²⁶ Pavel MAREK (ed.), *Svědectví o ztrátě starého světa. Manželská korespondence Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovi a Polyxeny Lobkovicové z Pernštejna*, České Budějovice 2005 (= Prameny k českým dějinám 16.-18. století, řada B, svazek 1), s. 237, 247.

²⁷ Státní okresní archiv Mělník, Archiv města Mělník [dále SOKA Mělník, AM Mělník], inv. č. 102, sign. L 13, Kopiíř odeslaných listů 1599-1603; tamtéž, inv. č. 103, sign. L 14, Kopiíř odeslaných listů 1604-1609; tamtéž, inv. č. 104, sign. L 15, Kopiíř odeslaných listů 1610-1615; tamtéž, inv. č. 105, sign. L 16, Kopiíř odeslaných listů 1619-1620. Foliace a vzájemné odkazy jsou uvedeny v edici.

²⁸ SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. AK 13/3-4, Regestáře došlé korespondence 1607-1608; tamtéž, inv. č. 95, sign. L 52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614; tamtéž, inv. č. 96, sign. L 53, Regestář došlých listů 1614-1629. Foliace je uvedena u jednotlivých regist v edici.

²⁹ V. LÍVA (ed.), *Regesta fondu Militare II. 1590-1617*; TÝŽ (ed.), *Regesta fondu Militare III. 1618-1625*. Pouze ve stížnosti hejtmánů královských panství z 12. října 1619 adresované stavovskému direktoriu je Šťastný Václav Pětipeský uveden mezi adresáty. Srov. tamtéž, s. 40.

³⁰ Jan KILIÁN (ed.), *Martin Prušek z Prušova. Studie životopisná a edice hejtmanského kopiíře z let 1611-1614/1616*, Mělník 2007.

³¹ Mělnický hejtmán Martin Prušek adresoval Pětipeskému v období od 27. září 1611 do 12. dubna 1614 celkem 10 listů, nejčastěji v poddanských záležitostech. Několik dalších písemností bylo odesláno do Byšic k Pětipeského úředníkovi. Srov. tamtéž, s. 81, 100-101, 139, 150-151, 155, 159, 166, 175, 177, 182, 183, 203.

ných v Maďarském národním archivu v Budapešti (Magyar Országos Levéltár).³² S výjimkou dvou registraturních záznamů o písemnostech Šťastného Václava Pětipeského v Geheimes Archiv v Drážďanech nebyly v zahraničních fondech nalezeny žádné další písemnosti.³³

Dosavadní historiografické využití písemností Pětipeských

Navzdory jeho bohatosti a uspořádanosti bylo ze sledovaného fondu dosud čerpáno pouze výběrově, často pro ilustraci korespondence s jinými osobami šlechtického prostředí, zemskými úřady a panovníkem. Dosavadní využití písemností Albrechta Pětipeského pojednává v předchozím svazku ediční řady Petr Mareš.³⁴ S výjimkou Marešovy edice byl dosud největší počet listů Pětipeských výběrově vydán Františkem Dvorským v tematické edici věnované písemným památkám českých šlechticů.³⁵ Vzhledem k tomu, že Dvorského výběr ze souboru ponechával stranou listy z pohledu editora méně zajímavé (například stručné výhody poddaných) i paleograficky náročné či poškozené a jeho edice přirozeně k době vzniku postrádá vědecký aparát, byly do obou dílů svazku zpracovány všechny jím vydané i nevydané listy urozených žen, na něž se Dvorského výběr zaměřil.³⁶ Přestože se mezi listy Šťastného Václava Pětipeského dochovaly dva dopisy zaslané Václavem Budovcem z Budova,³⁷ nebyla korespondence s ním zachycena v edici Julia Glücklicha.³⁸ První z nich však pro popularizační účely vydala roku 1984 jako přílohu Budovcova životopisu Noemi Rejchrtová.³⁹ Tři dopisy rodinných příslušníků adresované Šťastnému Václavu Pětipeskému vydal pro ilustrační účely nekritickou formou August Sedláček v osmém díle encyklopedie hradů, zámků a tvrzí Království českého věnovaném Slánsku a Rakovnicku.⁴⁰ Jeden z listů Šťastného Václava Pětipeského byl otištěn v rámci textových příloh vědecké syntézy Václava Bůžka o podílu české nižší šlechty na kultuře předbělohorských Čech.⁴¹ Obsahový rozbor korespondence Šťastného

³² NA Praha, Sbirka prepisů ze zahraničních archivů. Zde výběrově oddíly Budapešť, Drážďany, Innsbruck, Lipsko, Řezno, Vídeň (dvorská kancelář, Kriegsakten, Feldakten, Bohemica).

³³ Sächsisches Hauptstaatsarchiv Dresden, Geheimer Rat (Geheimes Archiv), loc. 7212/1, N. 54-55. Registraturní záznamy dvou písemností z roku 1613 bez obsahové charakteristiky nebyly v edici zahrnuty.

³⁴ P. MAREŠ, *Korespondence Albrechta Pětipeského*, s. 79-80.

³⁵ František DVORSKÝ (ed.), *Staré písemné památky žen a dcer Českých*, Praha 1872, s. 258-259, 277-279, 281, 286, 297, 299-300, 317-322, 324-326, 331, 343, 345.

³⁶ První svazek předkládá celkem pět písemností Dvorským vydaných: č. 1, 228, 286, 304, 358 a čtyři listy Dvorským nevydané, přestože jejich autorkami byly šlechtičny jinak zastoupené mezi korespondenty Šťastného Václava Pětipeského: č. 99, 257, 258, 375. Druhý díl edice obsahuje dalších celkem 13 vydaných Dvorským pod čísly 183, 185, 193, 194, 195, 197-199, 202-203, 206, 208, 209. Počet listů, jež do výběru na základě nevymezených kritérií nezařadil, přesahuje přibližně dvě desítky. Na jednotlivé listy vydané Dvorským se odkazuje v poznámkovém aparátu obou dílů edice.

³⁷ První z Budovcových listů z 20. ledna 1605 se týká poddanské záležitosti, srov. č. 167. V druhém dopise ze 14. ledna 1610 zval Budovec Pětipeského na svatbu syna Adama s Markétou Hodějovskou z Hodějova, srov. č. 411.

³⁸ Julius GLÜCKLICH (ed.), *Nová korespondence Václava Budovce z Budova z let 1580-1616*, Praha 1912; *Týž, Václava Budovce z Budova korespondence z let 1579-1619*, Praha 1908.

³⁹ Noemi REJCHRTOVÁ, *Václav Budovec z Budova*, Praha 1984, s. 253.

⁴⁰ August SEDLÁČEK, *Hraďy, zámky a tvrze království českého VIII. Slánsko, Rakovnicko*, Praha 1891, 1935 [reprint 1995], s. 145-146. Jde o listy č. 860 (Bez místa, 23. března 1616), Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku Šťastnému Václavovi Pětipeskému; č. 887 (Libochovičky, 28. září 1616), Eva Pětipeská z Údrče Šťastnému Václavovi Pětipeskému; č. 1181 (Jihlava, 22. září), Jan Pětipeský z Chýš a Egrberku Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

⁴¹ Václav BŮŽEK, *Nižší šlechta v politickém systému a kultuře předbělohorských Čech*, Praha 1996, s. 181. Šťastný Václav Pětipeský píše 21. ledna 1618 Burianovi Šlechtovi ze Všehrd, výběřčímu posudného v Boleslavském kraji.

Václava Pětipeského s grafickými ukázkami a výběrovou edicí několika listů předložil v diplomové práci z roku 1997 Michal Kosina.⁴² Celkem čtyři z listů adresovaných Šťastnému Václavovi Pětipeskému vydal v ediční příloze rodopisné monografie o rytířích Vlnských z Vliněvsi také Jiří Čepelák.⁴³ Vzhledem ke snaze zachovat celistvost početnější korespondence Vlnských z Vliněvsi a Pětipeského byly v edici zařazeny s patřičnými odkazy na zpracování Jiřího Čepeláka. Stejně tak bylo do edice zahrnuto celkem osm listů, které adresovali Pětipeskému sousední rytíři Mikuláš a Jan Vtelenský ze Vtelna a v příloze monografie o Vtelenských je v roce 2009 vydal Jan Kilián.⁴⁴

Vzhledem k faktografické bohatosti souboru korespondence Pětipeských z Chýš rozšiřující významně genealogické souvislosti tohoto rodu byly písemnosti již opakovaně využity v rodopisných statích naučných slovníků a patrně i některých soukromých genealogických sbírek.⁴⁵ Novějšímu bádání pak poskytly cennou pramennou oporu k řešení klíčových badatelských otázek, jež směřují ke každodennosti, sociálním vazbám, rodové paměti a válečnému zážitku české předbělohorské nižší šlechty, zejména ve výzkumech Václava Bůžka a několika příspěvcích Miroslava Žitného.⁴⁶

2. Ediční zásady

Edice korespondence Šťastného Václava Pětipeského je svým zaměřením vědecká a v prvé řadě určená pro výzkum dějin každodennosti, hospodářství, vojenství a společenského a politického vývoje vymezeného období let 1600-1621.⁴⁷ Předkládané texty zároveň skýtají možnost k doplnění genealogických souvislostí dosud především méně známých rodů nižší šlechty, jejichž bádání ztěžuje útržkovitost či neexistence písemností. Proto byla v případě českých textů zvolena metoda transkripce současnou grafickou soustavou českého jazyka s důrazem na zachování zvukové podoby lexika a dalších autentických rysů textů.⁴⁸ Německé texty byly transliterovány a opatřeny pouze základním faktografic-

⁴² Michal KOSINA, *Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberka ve světle své korepondence (Příspěvek ke studiu nižší šlechty na přelomu 16. a 17. století)*, Ústí nad Labem 1997 (Diplomová práce).

⁴³ Jiří ČEPELÁK, *Vlinští z Vliněvsi*, Mělník 2007, s. 71, 79, 94-95. Jde o listy Jindřicha Vlnského z Vliněvsi Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku ze 4. března 1602, 2. února 1603, 1. srpna 1606 a list vdovy Anny Vlnské Pětipeskému ze 13. března 1615.

⁴⁴ J. KILIÁN, *Vtelenský ze Vtelna*, s. 130-131, 135-140, listy č. 18 (Vtelno, 19. ledna 1602), Mikuláš Vtelenský Václavu Šťastnému Pětipeskému; č. 19 (Vtelno, 1. ledna 1607), Mikuláš Vtelenský témuž; č. 21 (Vtelno, 16. května 1610), Jan Vtelenský témuž; č. 22 (Bez místa, 29. května 1610), Jan Vtelenský témuž; č. 23 – svědectví Jana Vtelenského ze Vtelna Šťastnému Václavovi Pětipeskému o událostech 15. února 1611 v Praze; č. 24 (Vtelno, 23. ledna 1613), Jan Vtelenský Šťastnému Václavovi Pětipeskému; č. 25 (Vtelno, 10. května 1613), Jan a Jiří Vtelenský témuž; č. 26 (Vtelno, 3. ledna 1615), Jan Vtelenský témuž.

⁴⁵ Blíže P. MAREŠ (ed.), *Korespondence Albrechta Pětipeského*, s. 80.

⁴⁶ Václav BŮŽEK, „Dobré přátelství“ v listech Pětipeských z Chýš na sklonku předbělohorské doby, *Porta Bohemica* 1, 2001, s. 27-42; TÝŽ, *Každodenní život na statcích Šťastného Václava Pětipeského z Chýš očima hospodářských úředníků počátkem 17. století*, in: Marie Koldinská – Alice Velková (edd.), *Historik zapomenutých dějin. Sborník příspěvků věnovaných prof. dr. Eduardu Maurovi*, Praha 2003, s. 198-210; Miroslav ŽITNÝ, *Ideál křesťanského rytířství v paměti rytířského rodu Pětipeských z Chýš a Egrberku*, in: Václav Bůžek – Jaroslav Dibelka (edd.), *Utváření identity ve vrstvách paměti, České Budějovice 2011 (= Opera historica 15)*, s. 183-217; TÝŽ, *Keresztes 1596. Vytváření obrazu prohrané bitvy s Turky a její druhý život*, *Český časopis historický* 111, 2013, s. 31-65; „Dobry krýksman“ – *diskursivní kategorie a maskulinní vzor myšlení nižší šlechty z českých zemí na přelomu 16. a 17. století*, *Studia Comeniana et historica* 43, 2013, č. 89-90, s. 224-248.

⁴⁷ Základní vymezení edičního přístupu se opírá o práci Ivan ŠŤOVIČEK a kol., *Zásady vydávání novověkých historických pramenů z období od počátku 16. století do současnosti*, Praha 2002.

⁴⁸ Zachování podoby dobové slovní zásoby v maximální možné míře umožnily dostupné lexikografické příručky, a to zejména Jan GEBAUER, *Slovník staročeský I-II*, Praha 1903-1916; Josef JUNGMANN, *Slovník*

ky pojatým vědeckým aparátem. Rozvržení textů respektuje původní rozdělení do odstavců, pokud však pisatel text zřetelně nečlenil, oddělení odstavců nebylo doplněno. I přes vstřícný přístup majitele i zaměstnanců sbírek Lobkoviců nemohla vzhledem k jejich dlouhodobému uzavření proběhnout závěrečná kolacionace písemností s originálními dokumenty; z toho důvodu je na možnost drobných odchylek přepisu od předlohy vždy důsledně upozorněno zvolenými grafickými znaky.⁴⁹

*Ediční zásady*⁵⁰

Česká slova byla doplněna o případně chybějící grafémy pouze v případě zjevné chyby narušující podobu dobového lexika a tím výrazně snižující jeho srozumitelnost. Text proto nebyl modernizován do podoby („[K]dyby k[t]er[ý] pod[d]any“) namísto původního („Dyby kerej podanej“). Veškeré ediční zásahy byly naopak vedeny nejvyšší možnou snahou o zachování původní lexikální podoby originálu. Ponechány byly všechny grafické varianty dobového lexika, např. („doln“), („dolen“), („dolejni“) i („dolejš“), jelikož tvoří běžnou součást dobové slovní zásoby. Stejně tak nebyly doplňovány zdánlivě chybějící grafémy u slov, která se ve slovní zásobě češtiny přelomu 16. a 17. století objevují (například slova *korotve*, *můžte*, *statček*, *švaře* nebyla doplňována do podoby *koro[p]tve*, *můž[e]te*, *stat[e]ček*, *šva[g]ře*), což dokládá opakování jejich původní podoby ve více textech jednoho autora.⁵¹ Chybějící či zkomolené grafémy byly opraveny či doplněny pouze v případech zásadní lexikální či gramatické chyby snižující srozumitelnost sdělení, a to vždy důsledně v hranatých závorkách kurzívou.

a) Základní značky. Veškeré zásahy editora do původního textu byly označeny hranatými závorkami []. Na nejisté čtení slova či jeho části upozorňuje otazník v hranaté závorce za textem [?]. V případech zjevných chyb pisatele typu faktografických nepřesností či záměny jmen nebo dat byl za takovým úsekem uveden vykřičník v hranaté závorce [!]. Zcela výjimečně byly hranaté závorky použity pro doplnění grafému nebo části slova [text]. V případě autorského doplnění předložek či jiných, pro porozumění nutných samostatných grafémů (netvořících součást slova) bylo použito hranaté závorky a grafému bez kurzívy – např. věta („...nám všechněm dorým zdraví se shledati...“) byla upravena do podoby („...nám všechněm [v] do[b]rým zdraví se shledati...“).

b) Chybějící text byl zejména v případech zjevně vynechaného slova či věty nebo její části, odtržené nebo nečitelné pasáže označen trojí tečkou v hranaté závorce bez kurzívy [...]. Poškození dané části textu bylo popsáno v poznámkovém aparátu.

česko-německý I-V, Praha 1835-1839; Bohuslav ROUČKA – Vladimír RŮŽIČKA, *Pracovní heslář českého právněhistorického terminologického slovníku*, Praha 1975; František ŠIMEK, *Slovníček staré češtiny*, Praha 1947; Václav MACHEK, *Etymologický slovník jazyka českého*, Praha 1971; Jaromír BĚLIČ – Adolf KAMIŠ – Karel KUČERA, *Malý staročeský slovník*, Praha 1979. Značné množství tvarů dobového lexika bylo potvrzeno díky Lexikální databázi humanistické a barokní češtiny, dostupné online: <http://madla.ujc.cas.cz/>. Díky tomu se podařilo zachovat množství zdánlivě chybných či eliptických grafických podob.

⁴⁹ Blíže v následujícím oddíle.

⁵⁰ Byly stanoveny společně pro oba svazky edice korespondence Pětipeských na základě doporučení Tomáše Sternecka. K pojetí podrobněji Tomáš STERNECK (ed.), *Historica Třeboň 1526-1547. Listy, listiny a jiné prameny k politickým dějinám období zrodu habsburské monarchie I. Písemnosti z let 1526-1535*, Praha 2010 (= Documenta res gestas Bohemicas saeculorum XVI-XVIII illustrantia, Series A, Volumen II/1). Srov. P. MAREŠ (ed.), *Korespondence Albrechta Pětipeského*, s. 81-85. Jediným rozdílem edičního zpracování korespondence Šťastného Václava Pětipeského je zachování čtyř velmi častých zkratkových slov v nerozepsané podobě, jak je specifikováno níže.

⁵¹ Srov. např. dopisy Václava či Mikuláše Trmala z Toušic, č. 78, 104, 161, 216, 260, 436.

c) Škrtný text, ať už pisatelem, či následným čtenářem, byl označen špičatými závorkami s kurzívou <text>, pokud byla zachována jeho čitelnost. Jestliže byl text originálu nečitelný, je v hranatých závorkách označen třemi tečkami bez ohledu na počet písmen či slov <...>.

d) Text nečitelný z důvodu jiného než škrtnutí (kaňka, vyblednutí písma) byl označen tečkami v hranatých závorkách s kurzívou v počtu předpokládaných písmen předlohy [.....].

e) Závorky a podtržení. Původní závorky v textu byly ponechány a zapsány kulatými závorkami s kurzívou (text). Podle předlohy byla zachována také lomítka /text/. Specifické závorkové tvary s dvojtečkami byly rovněž ponechány, např. /: a (: . Podtržení textu autorem či pozdějším čtenářem bylo respektováno a vyjádřeno „podtržený text“.

f) Marginalia typu vpisků, glos a jiná byla bez ohledu na původce (pisatel/adresát) vyjádřena ohraničením dvojitými kulatými závorkami ((text)). V případě celé řady textů Šťastného Václava Pětipeského mohlo být rozlišeno mezi jeho vlastními vpisky, jimiž často opatroval svoji korespondenci v podobě drobných regist, a podobnými registovými přípisky, jež na korespondenci vpsíval během nepřítomnosti Pětipeského v Byšicích nejčastěji jeho úředník Jiřík Sovenický. Toto rozlišení autografů je vždy uvedeno v poznámkovém aparátu. Případně škrtnuté vpisky byly označeny dvojitými hranatými závorkami <<text>>.

g) Zkratky. Značné množství zkratk bylo pouze s několika výjimkami rozepisováno v hranatých závorkách kurzívou. Suspenzivní tvary krátcí po úvodních písmenech slova jeho další část byly rozepsány („dat.“ – „dat[um]“). Sigilní zkratky zachovávající pouze první písmeno slova byly rozepsány v patřičných pádech („p.“ – „pán“, „pána“, „panu/pánu“, „panem“). Zkratky titulatury typu „J.M.C.“ a další byly rozepsány v textu v hranatých závorkách s kurzívou J[eho] M[ilost] C[ísařská] a v patřičných pádech („J[eho] M[ilosti] C[ísařské] rada“) a doplněny interpunkcí podle současného úzu („J[eho] M[ilost] C[ísařská] pán, pan Rudolf II.; J[eho] M[ilost] A[rciknížecí] pán, pan Ferdinand...“). Pokud byly v původním textu zkratkové tvary opatřeny tečkou, je ponechána za rozepsanou zkratkou („J. M. Císařské“ – „J[eho]. M[ilosti]. Císařské“). Kontrakce využívající okrajová písmena byla rozepisována hranatými závorkami s kurzívou („mti“ – „m[ilos]ti“, „Jt“ – „J[es]t“). V případě několika pisatelů se objevilo zkracování suspenzi s naznačením, a to nejčastěji u slovesných tvarů v první osobě či zájmen („jse“ – „jse[m]“, „stroji“ – „strojí[m]“, „s ni“ – „s ní[m]“). Rozepsány byly také často zkracované ukazovací zájmen a adjektiv („to“ – „to[h]o“) či typická zkratka („s“ – „s[vatéh]o“). Specifické grafické symboly byly rozepisovány v hranatých závorkách kurzívou bez dalšího upozornění („ð“ – „[etc.]“) či („β“ – „[kop]“). Titulatura zkracovaná pomocí zkratky „[etc.]“ nebyla dále rozepisována. Ponechány byly zřetelné křížky v invokacích vyjadřující modlitbu pisatele adresátovi („+“). V edici korespondence Šťastného Václava Pětipeského byly ponechány tyto běžně užívané zkraty zapsané literami (nikoli grafickými značkami): „A.“ („Anno“), přípis „P.S.“ („post scriptum“), „m.p.“ (manu propria), „N.“ (numero); tedy nebyly rozepisovány v hranatých závorkách.

h) Číslice, jež se vyskytují v arabských i římských tvarech, byly transliterovány arabsky. Numerické tvary se slovními koncovkami byly rozepsány včetně zkracovaných pádových koncovek slovně („11ti – jedenácti“). Eliptické datace byly rozepisovány („léta 616“ – „léta [1]616“). Numerickoslovní krácené tvary byly rozepisovány slovně v hranatých závorkách („léta 616“ – „léta [šestnáctistého šestnáctého]“). Samostatné tvary číslovek netvořících ani nenahrazujících slova byly ponechány („poslal 12 slepic, 4 kopy vajec a 60 [kop] grošů“). Řadové číslovky byly ponechány v původních číselných tvarech („pondělí po 3. neděli postní“).

i) Rozhraní stránek bylo označeno dvojitou svislou čarou || přímo v textu.

Zásady transkripce

Ze syntaktického úhlu pohledu jsou písemnosti Albrechta i Šťastného Václava Pěti-peských z Chýš tvořeny širokou paletou nesjednocených a zcela individuálních přístupů pisatelů k užívání interpunkce. Proto byla pro účely edice zvolena modernizace interpunkce podle současného úzu, a to i vzhledem ke zvýšení srozumitelnosti početných rozsáhlých a komplikovaných pasáží.

Kolísající psaní velkých a malých písmen bylo modernizováno podle současné pravopisné normy (zejména v případě toponym a vlastních jmen) s výjimkou projevů úcty vyjádřených velkými písmeny („*jeho Božské Moudrosti Milosti se poručena činím*“), („*můj nejmilejší pane Bratříčku*“). Velká písmena byla sjednocena při psaní sousloví („*Pán Bůh*“) i adjektivního tvaru („*Božský*“). Přepisování datace podle liturgického kalendáře se řídilo podobou užívanou v Rukověti křesťanské chronologie Gustava Fridricha.⁵²

Príslovečné spřežky, předložkové vazby a byly víceslovné spojky sjednoceny podle významu („*po tom*“ – „*potom*“), („*při tom*“ – „*přítom*“), („*jestli že*“ – „*jestliže*“). Tvary kondicionálu byly doplněny pomlčkami („*bude li*“ – „*bude-li*“).

Samohlásky „i“, „y“, „í“ a „ý“ byly přepisovány podle současného pravopisu. Kolísání grafémů „g“ – „j“ bylo upraveno podle fonetické podoby a významu („*genž*“ – „*jenž*“).

Zdvojené souhlásky, neovlivňující zvukovou ani významovou kvalitu slova, byly redukovány („*summa*“ – „*suma*“), („*dattum*“ – „*datum*“), („*radda*“ – „*rada*“), („*milly*“ – „*milý*“). Zdvojené souhlásky, naznačující změkčení, byly redukovány („*bytt*“ – „*byt*“). Aspirované „th“ bylo zjednodušeno na hlásku „t“ („*dathum*“ – „*datum*“). Výjimkou byla slova odvozená z německých složenin („*rathaus*“).

Spřežky, vyjadřující měkké souhlásky, byly modernizovány v souladu s výslovností („*missenských*“ – „*míšeňských*“), („*hrzebec*“ – „*hřebec*“), („*poczisztění*“ – „*počištění*“).

Nadbytečná kvantita samohlásek byla redukována („*paan*“ – „*pán*“), („*mileeho*“ – „*milého*“). Redukována byla také dvojhlaska „uo“ v kořeni slova („*dluoh*“ – „*dluh*“), („*Buožt*“ – „*Božt*“), („*vuoli*“ – „*vůli*“), („*smluovy*“ – „*smlúvy*“) a na konci slova („*pánuo*“ – „*pánů*“).

Diftongy „aj“ a „au“ byly upraveny podle fonetické podoby („*hajtman*“ – „*hejtman*“), („*autery*“ – „*outerý*“).

Samohláska „e“ při jotaci na dvojhlasce „ie“ – „ye“ byla upravena („*přítelie*“ – „*přítele*“). Digraf „ie“ či „ye“ byl ale přepsán podle významu jako dlouhé „í“ či „ě“. Dvojhlasce „ay“ byla upravena na „aj“ („*najvyšší*“) a dvojhlasce „ey“ byla upravena na „ej“ („*svobodnej*“). Koncové „ij“ bylo přepsáno podle funkce jako „í“ či „í“.

Hláskové skupiny „di“, „ti“, „ni“, změkčující výslovnost, byly redukovány na změkčený tvar v souladu s diakritickou podobou moderního jazyka („*diedicové*“ – „*dědicové*“), („*štiastrný*“ – „*šťastný*“), („*niakej*“ – „*ňákej*“).

Kolísání „s“ – „z“ v předponách bylo modernizováno podle významu slova, a to i v počátečních slabikách slov bez předpon („*stratit*“ – „*ztratit*“) a opačně („*zjeti se*“ – „*sjeti se*“), popř. („*zshledání*“ – „*shledání*“). Kolísání „s“ – „z“ v předložkách bylo modernizováno („*s večera*“ – „*z večera*“).

Zvratná slovesa byla modernizována („*můžeš ze*“ – „*můžeš se*“), jelikož se jedná spíše o gramatický než lexikální jev neovlivňující zvukovou podobu jazyka.

Kolísání přivlastňovacích zájmen „mě“, „mně“, „mne“ bylo upraveno podle současného pravopisu na („*mě*“, „*mně*“).

Úmyslem editora při práci s editovaným textem bylo v co největší možné míře zachovat hláskovou (zvukovou) podobu textu, proto byly ponechány archaické tvary kořeno-

⁵² Gustav FRIDRICH, *Rukověť křesťanské chronologie*, Praha 1934 (reprint Praha-Litomyšl 1997).

vých samohlásek („*po poslich*“), samohlásky „e“ ve dvojhlasce „ej“ („*pejcha*“), („*tejno*“) a samohlásky „i“ namísto „e“ v kořenech slov („*klínot*“).

Pro zachování zvukové podoby jazyka bylo ponecháno také protetické „s“ po sykavých předložkách („*z stoho*“). Varianty jednoslabičných předložek „k/ke“ „v/ve“ „s/se“ byly doplněny grafémem „e“ pouze v případech, kdy slovo začínalo shodným písmenem („*k štvrtku*“ – „*k[e] kterěžto*“), („*v středu*“ – „*v[e] vězení*“), („*s[e] spravedlnosti*“).

Na začátku slov bylo ponecháno kolísání výskytu počátečního grafému „j“ ve tvarech sloves („*jměl*“ – „*měl*“), nejčastěji pak v případě slovesa „být“ („*jsem*“ – „*sem*“). Ponechána byla dvojhlaska „ou“ na začátku slova („*outerý*“). Ponecháno bylo protetické „j“ („*jminulej*“), protetické „v“ („*vovčák*“). Ponechány byly tvary slov bez počátečního protetického „d“ („*cera*“). Ponecháno bylo kolísání souhlásek „g“ – „k“ („*grunt*“ – „*krunt*“) a „č“ – „š“ („*čtvrtek*“ – „*štvrtek*“), stejně tak tvary s nadbytečnými souhláskami („*čštvrtek*“).

V kořenech slov bylo ponecháno kolísání souhlásek „b“ – „p“ („*obrácení*“ – „*opráčení*“), kolísání souhlásek „h“ – „ch“ („*lehkomyslně*“ – „*lechkomyslně*“), kolísání souhlásek „n“ – „m“ („*hanba*“ – „*hamba*“), kolísání souhlásek „r“ – „l“ („*purkrabí*“ – „*pulkrabí*“), kolísání souhlásek „s“ – „ch“ („*abysme*“ – „*abychme*“), kolísání souhlásek „s“ – „z“ („*ubezpečil*“ – „*ubezpečil*“), kolísání souhlásek „t“ – „d“ („*některý*“ – „*někderý*“) a kolísání souhlásek „ž“ – „š“ („*nebožtík*“ – „*neboštík*“). Ponechány byly kořenové souhláskové dvojice „cs“ („*Václav*“), „ct“ („*vzáctný*“), „dc“ („*dcky*“), „dl“ („*smrtdlný*“), „gk“ („*švagkr*“), „st“ („*častně*“) a „tc“ („*ovotce*“). Ponechána byla nadbytečná souhláska „s“ po „z“ v kořenech slov („*blízsko*“). Respektován byl zánik jednotlivých souhlásek ve skupinách „kt“ („*kery*“) a „stl“ („*jesli*“). Chybějící vyslovované hlásky nebyly doplňovány („*podany*“), („*nejasnější*“).

Na konci slov bylo ponecháno kolísání souhlásek „d“ – „t“ („*posavaď*“ – „*posavát*“), kolísání souhlásek „d“ – „t“ („*odpověď*“ – „*odpověť*“), kolísání souhlásek „z“ – „s“ („*peněz*“ – „*peněš*“) a kolísání souhlásek „ž“ – „š“ („*téhož*“ – „*téhoš*“).

3. Vědeckoinformační aparát

Záhlaví písemnosti

Editované texty jsou v záhlaví uvedeny nejprve pořadovým číslem. Vzhledem k velkému počtu shromážděných písemností Šťastného Václava Pětipeského bylo nutné přistoupit k rozdělení edice do dvou dílů, přičemž bylo zachováno průběžné číslování písemností, tedy první svazek (1-460) a druhý svazek (461-1203). Pro seřazení textů byl zvolen chronologický pořádek, v němž jsou řazeny podle data. Pokud se pro jedno datum vyskytuje více editovaných listů, jsou řazeny podle abecedního pořádku odesílatelů, který zároveň odpovídá pořadí listu v signaturách a foliaci Lobkovického rodinného archivu. V několika případech se obsah listu shoduje s dohledaným registrem či záznamem v kopiáři Archivu města Mělník, tehdy je upřednostněn logický princip řazení, při němž má přednost záznam z kopiáře a následně teprve originál listu doručeného Pětipeskému, a to z toho důvodu, že adresát často opatroval písemnosti drobnými záhlavními registry, jejichž data jsou v řádu dnů obvykle posunuta. Oproti tomu záznamy z mělnických registářů jsou řazeny i v případě stejného data za originály listů. V případě chybějící datace určitým dnem je písemnost řazena za poslední den v měsíci. V případě datace pouhým letopočtem je písemnost zařazena za poslední datovaný text daného roku. V několika případech bylo možné dataci alespoň částečně upřesnit díky kontextu sdělení, tehdy je v hranaté závorce uvedena rekonstruovaná datace a list je zařazen podle výše popsaných zásad.

Všechny písemnosti kromě zápisů z registářů Archivu města Mělník jsou opatřeny česky psaným záhlavním registrem, a to včetně celkem sedm jazykově německých listů.

Souvislý latinský text se s výjimkou obvyklých kancelářských, datačních či jiných formulí v žádném z dohledaných pramenů nevyskytuje. V případě převažujících listů poselacích je regist uveden jménem odesílatele či odesílatelů (tučně) adresátovi. Pokud jde o jiný typ textu, je tučně nejprve uvedena patřičná diplomatická kategorie (mandát) nebo typ písemnosti (kvitance, výhostní list), a to i v případě, že vykazuje formu listu poselacího (obeslání, půhon, důhon). Na absence jména odesílatele nebylo nutno upozorňovat, jelikož bylo možno z kontextu identifikovat autorství všech nepodepsaných písemností. Všechny texty z registářů Archivu města Mělník jsou uvedeny tučně poznámkou „**Regest**“. Souvislejší texty z mělnických kopiářů nejsou typologicky zvlášť odlišeny, jelikož je citace kopiáře vždy uvedena pod datací.

Pod registem následuje místo vzniku písemnosti a její datace převedená do moderní podoby bez hranaté závorky formou: den, měsíc a rok, jež jsou uvedeny v datační formuli písemnosti. Neuvedené a rekonstruované datace jsou zapsány v hranatých závorkách. Neuvedené a z kontextu zjištěné místo vzniku písemnosti je uvedeno také v hranatých závorkách, zatímco neuvedené a nezjištěné místo vydání či neuvedená a nezjištěná datace jsou označeny stručně „bez místa“ / „bez data“. K převodu datace z liturgického kalendáře stejně jako k dohledávání toponym sloužily obvyklé chronologické a topografické příručky.⁵³

Poslední součástí záhlaví je citace místa a uložení editovaného pramene a jazyk textu. V případě, že byla písemnost již v jakékoli formě vydána (výběrová edice Františka Dvorského a ilustrační výběrové edice Noemi Rejchrtové, Jiřího Čepeláka a Jana Kiliána), je regist opatřen poznámkou, jež jako první v pořadí aparátu odkazuje na předchozí edici. Následuje vlastní text písemnosti vydaný in extenso.

Poznámkový aparát

Každá z písemností je opatřena poznámkovým aparátem, který plní zároveň funkci textovou a věcnou. V rámci věcných poznámek jsou identifikovány osoby, místa a události. Osoby jsou uváděny podle jména, základních životopisných dat (v případě šlechty), úřadu, rodinného vztahu či jiné charakteristiky, jež se vztahují ke Šťastnému Václavovi Pětipeskému. Podrobněji se jedná o jméno, příjmení, predikát, domicil/domicily, životopisná data, zastávané úřady a funkce vztahující se ke kontextu písemnosti. V případě méně známých osob z řad nižšího šlechtického stavu či měšťanstva jsou uváděny i vzdálenější charakteristiky, jež se přímo k době vzniku písemnosti nevztahují (u nižší šlechty například účast ve stavovském povstání apod.). Toponyma jsou identifikována ve formě nejprve pomocí současné lokalizace (zpravidla geografická orientace od nejbližšího okresního či většího města a současná příslušnost ke kraji), podle kontextu a faktografických možností je dále uváděna držba sídla vzhledem k době vzniku písemnosti. Zahraniční geografická jména jsou uváděna v podobě českého ekvivalentu následovaného obdobnou základní geografickou a dějinnou charakteristikou. Události jsou popsány jen stručně s odkazy na novější odbornou literaturu. Poslední funkcí poznámkového aparátu je vysvětlení archaismů dohledaných v lexikografických příručkách a Lexikální databázi humanistické a barokní češtiny citovaných výše.

⁵³ Zejména Marie BLÁHOVÁ, *Historická chronologie*, Praha 2001; G. FRIDRICH, *Rukověť křesťanské chronologie; Ottův slovník naučný* I-XXVII, Praha 1888-1909; August SEDLÁČEK, *Hraďy, zámky a tvrze království Českého* I-XV, Praha 1882-1927; TÝŽ, *Místopisný slovník království Českého*, Praha 1908.

4. Přehledy

Přehled počtu zastoupení písemností v jednotlivých letech

Soubor písemností Šťastného Václava Pětipeského zůstává i po dohledání řady cenných komplementárních pramenů dosud torzem. K většímu počtu listů se nedochovaly reakce adresátů. Vzájemné vztahy a provázanost písemností řeší poznámkový aparát. Převážná většina sdělení však postrádá svůj protějšek a zůstává zaznamenána pouze jednou z korespondenčních stran. Přesto lze díky bohatství souboru sledovat celou řadu témat a událostí z většího počtu pramenů, jak již bylo pojednáno výše. Přehledy počtu písemností jsou uvedeny pro každý svazek zvlášť. Následují přehledy písemností editovaných v prvním svazku:

Přehled počtu zastoupení písemností v jednotlivých letech a měsících pro první svazek (1600–1610, č. 1 – 460)

Rok/Měsíc:	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Bez datace
1600				1	1				1				
1601	2	1	1					1			2	4	
1602	6	1	6	4	5	14	3	3	7	8	2	3	2
1603	3	11	3	4	8	4	3	5	5	4	3		1
1604	3	7	4	3	2	3	4		1	1	2	2	
1605	5	7	4	6	3	2		2		3	3	2	1
1606	5	1	1	5	3	2	2	3	3	5	4	6	
1607	8	3	15	5	5	2	7	8	6	3	4	4	1
1608	5	15	4	10	3	4	2	1	6	6	5	2	
1609	3	3	4	1	3	2		1	1	3	5	2	
1610	8	4	9	2	4	1	4	1	1	7	8	4	

Přehled zastoupení jednotlivých druhů písemností pro první svazek (1600-1610, č. 1-460)

Cedule (žádost o svědectví)	1
Konfirmace právního zápisu	1
Kvittance	1
List poselací (adresát ŠVP ⁵⁴)	365
List poselací (odesílatel ŠVP)	22
Mandát	2
Nářízení komise	1
Obeslání	1
Ohradní psaní	2
Půhon	1
Důhon	2
Regesta Pětipeského listů z AM Mělník	33
Relace	2
Revers	1
Řezaná cedule	10
Smlouva	2
Suplika	4
Svědecký průvod	2
Svědomy	2
Svod majetku	1
Výhostní list	4

⁵⁴ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku.

Chronologický přehled písemnosti

1. Barbora Doupovcová z Chýš a Egrberku píše Anně Marii Pětipeské z Chýš a Egrberku. Vraný, 29. dubna 1600
2. Bedřich Doupovec z Doupova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Štrasburk, 19. května 1600
3. Jan Novohradský z Kolovrat píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Praha, 9. září 1600
4. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Jiřímu Vančurovi z Řehnic. Byšice, 10. ledna 1601
5. Alžběta Hrzánová z Dubé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vysoká Libeň, 11. ledna 1601
6. Důhon. Samuel Brodský, Matěj Bečvář a Adam Strakonický, radní města Benátky nad Jizerou, dohání Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a z Egrberku. Menší Město pražské, 24. února 1601
7. Jindřich Vlinský z Vliněvsi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Liblice, 19. března 1601
8. Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Koleč, 11. srpna 1601
9. Jan Bořivoj Kyšperský z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Klumín, 18. listopadu 1601
10. Kašpar Kaplír ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Menší Město pražské, 25. listopadu 1601
11. Jan Novohradský z Kolovrat píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Košátky, 17. prosince 1601
12. Jan Adam z Roupova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Telce, 18. prosince 1601
13. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Johaně Hrzánové z Harasova. Byšice, 23. prosince 1601
14. Jan starší Vlk z Kvítkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Nemyslovice, 26. prosince 1601

15. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Václavu Lifejnovi.
Byšice, 11. ledna 1602
16. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Jindřichovi Vlinskému z Vliněvsi.
Byšice, 11. ledna 1602
17. Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Koleč, 14. ledna 1602
18. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Mikulášovi Vtelenskému ze Vtelna.
Byšice, 19. ledna 1602
19. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Zachariáši Šolcovi.
Byšice, 29. ledna 1602
20. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Jaroslavu Vchynskému ze Vchynic.
Byšice, 30. ledna 1602
21. Král Rudolf II. píše Šťastnému Pětipeskému z Chýš a Egrberku a na Byšicích.
Pražský hrad, 22. února 1602
22. Relace. Král Rudolf II. povoluje vklad statku Horní Přívory do desek menších zemských bratrům Šťastnému Václavovi a Fridrichovi Pětipeským z Chýš a Egrberku.
Pražský hrad, 5. března 1602
23. Jiří Vančura z Řehnic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Studénka, 8. března 1602
24. Král Rudolf II. píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Pražský hrad, 14. března 1602
25. Johanka Hrzánová ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Staré Město pražské, 20. března 1602
26. Zikmund Měsíček z Výškova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Brandýs nad Labem, 27. března 1602
27. Výhostní list. Dorota Vlková ze Sulevic propouští Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku do poddanství Adama Krejčího ze vsi Čakovice s manželkou, dětmi i jejich spravedlností.
Snědovice, 30. března 1602
28. Mandalena Myšková ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Obříství, 9. dubna 1602

29. Barbora Smiřická z Lobkovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Doksy, 9. dubna 1602
30. Jan Jindřich Cukr z Tamfeldu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Seneč, 23. dubna 1602
31. Jan Lhotský ze Ptení píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 27. dubna 1602
32. Dorota Vlková ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Snědovice, 14. května 1602
33. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Petru Prokopovi Netolickému.
Byšice, 17. května 1602
34. Mandalena Myšková ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Obříství, 22. května 1602
35. Jiří Vančura z Řehnic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Studénka, 22. května 1602
36. Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Blahotice, 23. května 1602
37. Kašpar Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Menší Město pražské, 4. června 1602
38. Jiří Vančura z Řehnic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Dolní Přívory, 6. června 1602
39. Adam Zapský ze Zap píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 10. června 1602
40. Barbora Smiřická z Lobkovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Doksy, 11. června 1602
41. Král Rudolf II. píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Pražský hrad, 13. června 1602
42. Jan Boryně ze Lhoty píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Míkovice, 13. června 1602
43. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Barboře Smiřické z Lobkovic.
Byšice, 14. června 1602

44. Mikuláš Vtelenský ze Vtelna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělnické Vtelno, 15. června 1602
45. Pavel Šebesta píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Košátky, 16. června 1602
46. Pavel Šebesta píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Košátky, 16. června 1602
47. Mandalena Myšková ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Obříství, 16. června 1602
48. Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Blahotice, 20. června 1602
49. Alžběta Hrzánová z Dubé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Vysoká Libeň, 28. června 1602
50. Kašpar Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Beřkovice, 29. června 1602
51. Zikmund Měsíček z Výškova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Brandýs nad Labem, 2. července 1602
52. Svědecký průvod. Průvod Šťastného Václava Pětipeského proti Jiříkovi Tulandovi.
Bez místa, [po 22. červenci 1602]
53. Konfirmace. Purkmistr a rada města Mšena vydávají konfirmaci a reformaci právního zápisu Šťastnému Václavovi Pětipeskému zastoupenému Mikulášem Havránkem Boleslavským.
[Mšeno], [po 22. červenci 1602]
54. Václav Smrčka z Mnichu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Čečelice, 1. srpna 1602
55. Adam Linhart z Najenperku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 11. srpna 1602
56. Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Blahotice, 21. srpna 1602
57. Hendrych Abraham ze Solhauzu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Řepín, 1. září 1602

58. Polyxena Rožmberská z Pernštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Roudnice, 6. září 1602
59. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku žádá úředníky mělnického panství Linhart a Nepomuckého a Adama Plocka o propuštění poddaného.
Byšice, 18. září 1602
60. Eliška Roupovská z Martinic píše Janovi Jindřichovi Cukrovi z Tamfeldu, list o postoupení dlužního úpisu preposlán Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Telce, 21. září 1602
61. Řezaná cedule. Václav Smrčka z Mnichu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Čečelice, 22. září 1602
62. Jan Bořivoj Kyšperský z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Klumín, 24. září 1602
63. Henyk z Valdštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Dobrovice, 25. září 1602
64. Jan Jindřich Cukr z Tamfeldu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Seneč, 2. října 1602
65. Jan Benjamín Služský z Chlumu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 11. října 1602
66. Jan starší Vlk z Kvítkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nemyslovice, 18. října 1602
67. Jiří Vančura z Řehnic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Studénka, 21. října 1602
68. Alžběta Hrzánová z Dubé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Vysoká Libeň, 24. října 1602
69. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 28. října 1602
70. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 28. října 1602
71. Suplika. Martin Veselý píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem, list preposlán Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 28. října 1602

72. Jan Vilém Kostomlatský z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 14. listopadu 1602
73. Cedule k svědectví. Alžběta Hrzánová z Dubé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Vysoká Libeň, 16. listopadu 1602
74. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Václavu Kobtovi.
Byšice, 8. prosince 1602
75. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 12. prosince 1602
76. Zikmund Měsíček z Výškova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Brandýs nad Labem, 21. prosince 1602
77. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku žádá Bohuchvala Berku z Dubé a Lipého o propuštění mlynáře.
Byšice, bez data, 1602
78. Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Kozomín, bez data, 1602
79. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Ladislavu Sekerkovi ze Sedčic.
Byšice, 4. ledna 1603
80. Linhart Nepomucký a Adam Plaček píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Zámek Mělník, 12. ledna 1603
81. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Janu Jiřímu Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 31. ledna 1603
82. Jiří Vančura z Řehnic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Dolní Přivory, 1. února 1603
83. Jindřich Vlinský z Vliněvsi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Liblice, 2. února 1603
84. [Šťastný Václav Pětipeský] píše [Jiřímu Vančurovi z Řehnic].
Byšice, 4. února 1603
85. Barbora Doupovcová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Vraný, 5. února 1603

86. Vojtěch Václav Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku.
Bez místa, 8. února 1603
87. Adam Linhart z Najenperku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Staré Město pražské, 9. února 1603
88. Jan Boryně ze Lhoty a na Mikovicích píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mikovice, 20. února 1603
89. Adam Zapský ze Zap píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Dubeč, 21. února 1603
90. Jaroslav Velemyský z Velemyšlovi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Týnec nad Sázavou, 23. února 1603
91. Jan Vyšemír Rodovský z Hustiřan píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mladá Boleslav, 24. února 1603
92. Jakub Knebell píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku.
Bezno, 26. února 1603
93. Jindřich Vlinský z Vliněvsi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Liblice, 3. března 1603
94. Jiří Vilém Sezima ze Sezimova Ústí a na Ouští a Jištěrpech píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Úštěk, 7. března 1603
95. Jiří Vančura z Řehnic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Studénka, 27. března 1603
96. Václav Smrčka z Mnichu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 4. dubna 1603
97. Jan Vilém Kostomlatský z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Libčeves, 10. dubna 1603
98. Zikmund Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Beřkovice, 29. dubna 1603
99. Mandalena Velemyská z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 29. dubna 1603

100. Jan Novohradský z Kolovrat píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Hradčany, 1. května 1603
101. Václav Šlechta ze Všehrd píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Dolní Přivory, 1. května 1603
102. Jindřich Vlinský z Vliněvsi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Liblice, 1. května 1603
103. Gotfrýd Berbisdorf z Berbisdorfu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Hrušov, 15. května 1603
104. Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Vrbičany, 15. května 1603
105. Zikmund Měsíček z Výškova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Brandýs nad Labem, 16. května 1603
106. Jan Novohradský z Kolovrat píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník, 22. května 1603
107. Jindřich Vlinský z Vliněvsi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Liblice, 31. května 1603
108. Řezaná cedule. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Václavovi Smrčkovi z Mnichu.
Byšice, 20. června 1603
109. Řezaná cedule. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Václavovi Smrčkovi z Mnichu.
Byšice, 20. června 1603
110. Václav Vrutický z Drsníku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 22. června 1603
111. Řezaná cedule. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Václavovi Smrčkovi z Mnichu.
Byšice, 27. června 1603
112. Řezaná cedule. Mariana Smrčková ze Žeberka a na Čechelicích píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 5. července 1603

113. Václav Vrutický z Drsníku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Staré Město pražské, 15. července 1603
114. Adam Linhart z Najenperku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Staré Město pražské, 30. července 1603
115. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 7. srpna 1603
116. Řezaná cedule. Mariana Smrčková ze Žeberka a na Čečelicích píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 14. srpna 1603
117. Kněz Jiří Stainwasser z Jizery, děkan ve Staré Boleslavi, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Stará Boleslav, 26. srpna 1603
118. Suplika. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše králi Rudolfovi II.
Bez místa, 27. srpna 1603
119. Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Blahotice, 31. srpna 1603
120. Relace. Král Rudolf II. píše úředníkům menších desk zemských, aby Šťastnému Václavovi Pětipeskému vydali výpis svědků sporu.
Pražský hrad, 1. září 1603
121. Melichar Koutský z Umršdorfu, úředník na Vidimi, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Vidim, 6. září 1603
122. Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 11. září 1603
123. Jiří Vančura z Řehnic píše Mikuláši Gerštorfovi z Malšvic, list přeposlán Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 11. září 1603
124. Purkmistr a rada města Kostelce nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Kostelec nad Labem, 12. září 1603
125. Svědomí do plného většího zemského soudu Království českého ohledně žaloby vznesené Šťastným Václavem Pětipeským na Václava Smrčku z Mnichu.
Praha, 1. října 1603

126. Svědomí. Šťastný Václav Pětipeský vydává svědomí urozené Kateřině dříve Voračické a nyní Věžníkové z Herttenberku.
Bez místa, 2. října 1603
127. Henyk z Valdštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Dobrovice, 22. října 1603
128. Zikmund Měsíček z Výškova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Brandýs nad Labem, 28. října 1603
129. Jan Vojtěch Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Kostelec nad Labem, 1. listopadu 1603
130. Alžběta Hrzánová z Dubé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Vysoká Libeň, 3. listopadu 1603
131. Johanka Hrzánová ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Vidim, 16. listopadu 1603
132. Průvod hlavní. Šťastného Václava Pětipeského v záležitosti Jiříka Tulanda. Přepis výpovědí svědků zločinu Jiříka Tulanda.
Bez místa, [1603]
133. Melichar Koutský z Umrsdorfu, úředník na Vidimi, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Vidim, 8. ledna 1604
134. Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Velké Horky, 16. ledna 1604
135. Volf starší Vřesovec z Vřesovic a Doubravské Hory a Anna Vřesovcová rozená Trmická píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Lipenec, 20. ledna 1604
136. Hans Hendrych Prollhofer z Purkersdorfu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Menší Město pražské, 6. února 1604
137. Adam Zapský ze Zap píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Dubeč, 7. února 1604
138. Anna Údrcká z Bílé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Třebívlice, 8. února 1604
139. Jiří Údrcký z Údrče píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Třebívlice, 8. února 1604

140. Půhon. Šťastný Václav Pětipeský pohání Marianu Smrčkovou ze Žeberka, aby položila řezanou ceduli ohledně nařčení cti.
Bez místa, 13. února 1604
141. Jiří Vančura z Řehnic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Studénka, 15. února 1604
142. Jiří Sovenický píše jménem Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku Václavu Šlechtovi, úředníku Jiříka Vančury v Dolních Přívorech.
Byšice, 16. února 1604
143. Důhon. Purkmistr a rada městečka Štětí nad Labem dohání Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku k svědomí.
Štětí nad Labem, 10. března 1604
144. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
Byšice, 14. března 1604
145. Barbora Doupovcová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Vraný, 15. března 1604
146. Kašpar Kaplír ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Menší Město pražské, 16. března 1604
147. Adam Mnětický z Mnětic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Sedlec, 3. dubna 1604
148. Barbora Doupovcová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Vraný, 26. dubna 1604
149. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Byšice, 29. dubna 1604
150. Šťastný Vosterský Kaplír ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Chcebuz, 3. května 1604
151. Zikmund z Vartemberka píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nový Zámek, 10. května 1604
152. Jan Vyšemír Rodovský z Hustiřan píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mladá Boleslav, 3. června 1604
153. Fridrich Smolík ze Slávic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mokropsy, 11. června 1604

154. Jan Štefan z Donína píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
[Pražský hrad], 27. června 1604
155. Vilém Sedlecký z Drchlavy píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Stránka, 4. července 1604
156. Alžběta Hrzánová z Dubé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Vysoká Libeň, 9. července 1604
157. Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Blahotice, 10. července 1604
158. Václav Smrčka z Mnichu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Čečelice, 12. července 1604
159. Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 17. září 1604
160. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Marii Anně Trmalové z Chýš a Egrberku.
Ostříhom, 24. října 1604
161. Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Myškovice, 16. listopadu 1604
162. Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 21. listopadu 1604
163. Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Doksy, 11. prosince 1604
164. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 24. prosince 1604
165. Augustus Křínecký z Ronova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Rožďalovice, 17. ledna 1605
166. Ohradní psaní. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 19. ledna 1605

167. Václav Budovec z Budova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mnichovo Hradiště, 20. ledna 1605
168. Adam Linhart z Najenperku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Staré Město pražské, 20. ledna 1605
169. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 27. ledna 1605
170. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
[Byšice], 2. února 1605
171. Půhon k svědectví. Jiří Sovenický pohnal jménem Šťastného Václava Pětipeského k výpovědi Jana Krejčího.
[Byšice], 2. února 1605
172. Cedule k svědomí. Mandalena z Chodova zasílá Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku ceduli k svědomí.
Bez místa, 3. února 1605
173. Vojtěch Václav Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Brodce, 20. února 1605
174. Kryštof Vilém Sezima ze Sezimova Ústí píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Křovice, 26. února 1605
175. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 26. února 1605
176. Anna Belvicová ze Štampachu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Liběchov, 28. února 1605
177. Mikuláš Vratislav z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Březno, 1. března 1605
178. Ohradní psaní. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 2. března 1605
179. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
[Byšice], 11. března 1605
180. Vojtěch Václav Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Brodce, 28. března 1605

181. Adam starší Vosterský Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Chcebuz, 3. dubna 1605
182. Daniel Kryštof Chrudimský z Častolovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 4. dubna 1605
183. Jakub Menšík z Menštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 4. dubna 1605
184. Jaroslav Vchynský ze Vchynic a Tetova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Krákovec, 5. dubna 1605
185. Augustus Křínecký z Ronova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Rožďalovice, 24. dubna 1605
186. Barbora Doupovcová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Vraný, 26. dubna 1605
187. Vilém Sedlecký z Drchlavy píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Stránka, 3. května 1605
188. Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Koleč, 24. května 1605
189. Jan Něpr Měděňec z Ratibořic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Paasdorf, 26. května 1605
190. Alžběta Hrzánová z Dubé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Vysoká Libeň, 13. června 1605
191. Jan Novohradský z Kolovrat píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Buštěhrad, 24. června 1605
192. Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Blahotice, 24. srpna 1605
193. Jan starší Vlk z Kvítkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nemyslovice, 25. srpna 1605

194. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 14. října 1605
195. Mandát. Rudolf II. oznamuje Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku rukojemství v dluhu.
Pražský hrad, 17. října 1605
196. Jan starší Vlk z Kvítkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nemyslovice, 30. října 1605
197. Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Libochovičky, 9. listopadu 1605
198. Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník, 24. listopadu 1605
199. Kvitance. Zikmund Služský z Chlumu potvrzuje na místě Jaroslava Vchynského ze Vchynic a Tetova Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku splacení dlužné částky.
Bez místa, [po 25. listopadu 1605]
200. Jiří Theobald Černín z Chudenic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Újezd pod Ostrým, 16. prosince 1605
201. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 21. prosince 1605
202. Revers. Sabina Pliková z Pantenova postupuje Šťastnému Václavovi Pětipeskému dluh Gotfrýda Berbistorfa z Berbistorfu.
Bez místa, [1605]
203. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
[Byšice], 4. ledna 1606
204. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
[Byšice], 8. ledna 1606
205. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
[Byšice], 11. ledna 1606
206. Martin Bacháček Nauměřský z Nauměřic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Staré Město pražské, 16. ledna 1606

207. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
[Byšice], 21. ledna 1606
209. Anna Belvicová ze Štampachu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Liběchov, 14. února 1606
209. Jiří Fremut z Krásného Dvoru píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 4. března 1606
210. Jaroslav Velemyský z Velemyšlovi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Týnec nad Sázavou, 7. dubna 1606
211. Kněz Jiří Stainwasser z Jizery, děkan ve Staré Boleslavi, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Stará Boleslav, 18. dubna 1606
212. Johanka Služská z Kvítkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Zlonice, 20. dubna 1606
213. Eva Kaplířová ze Slavkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Staré Město pražské, 21. dubna 1606
214. Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník, 24. dubna 1606
215. Jindřich Šanovec ze Šanova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Pražský hrad, 7. května 1606
216. Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Myškovice, 12. května 1606
217. Adam Linhart z Najenperku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Staré Město pražské, 13. května 1606
218. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Janovi Novohradskému z Kolovrat.
Byšice, 28. června 1606
219. Vilém Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Chvatěruby, 30. června 1606

220. Jan Aulner z Birkenfelzu, císařský hejtman panství Brandýs nad Labem, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Brandýs nad Labem, 6. července 1606
221. Johanka Pruskovská rozená Kaplířová ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Hradčany, 7. července 1606
222. Jindřich Vlinský z Vliněvsi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Liblice, 1. srpna 1606
223. Jetřich Vlk z Kvítkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nemyslovice, 10. srpna 1606
224. Bedřich Doupovec z Doupova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Vraný, 29. srpna 1606
225. Suplika. Václav Zvonař z města Mladá Boleslav píše purkmistrovi a radě Mladé Boleslavi. List byl přeposlán Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
[Mladá Boleslav], [před 5. zářím 1606]
226. Purkmistr a rada města Mladá Boleslav píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mladá Boleslav, 5. září 1606
227. Jaroslav Velemyský z Velemyšlovsi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Týnec nad Sázavou, 25. září 1606
228. Mandalena Velemyská z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 28. září 1606
229. Jiří Karel Těmín z Těmic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 1. října 1606
230. Václav Vrutický z Drsníku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Staré Město pražské, 4. října 1606
231. Antonín Salhaus ze Salhausenu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 12. října 1606
232. Jaroslav Velemyský z Velemyšlovsi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Týnec nad Sázavou, 16. října 1606

233. Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, [po 1. listopadu] 1606
234. Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 4. listopadu 1606
235. Václav Smrčka z Mnichu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Čečelice, 4. listopadu 1606
236. Jan Vilém Kostomlatský z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nehasice, 11. listopadu 1606
237. Jan Novohradský z Kolovrat píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Košátky, 28. listopadu 1606
238. Kněz Jiří Stainwasser z Jizery, děkan ve Staré Boleslavi, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Stará Boleslav, 7. prosince 1606
239. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Jiřímu Stainwasserovi z Jizery.
Byšice, 8. prosince 1606
240. Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník, 13. prosince 1606
241. Kněz Jiří Stainwasser z Jizery, děkan ve Staré Boleslavi, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Stará Boleslav, 13. prosince 1606
242. Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník, 29. prosince 1606
243. Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník, 30. prosince 1606
244. Lidmila Valatková rozená Klusáková z Kostelce píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Pohoř, 1. ledna 1607
245. Mikuláš Vtelenský ze Vtelna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělnické Vtelno, 1. ledna 1607

246. Mikuláš Kamejtský ze Lstiboře píše Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku.
Kamýk, 5. ledna 1607
247. Jakub Menšík z Menštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Litoměřice, 6. ledna 1607
248. Adam starší Vosterský Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Chcebuz, 13. ledna 1607
249. Kněz Jiří Stainwasser z Jizery, děkan ve Staré Boleslavi, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Stará Boleslav, 17. ledna 1607
250. Jan Aulner z Birkenfelsu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Brandýs nad Labem, 23. ledna 1607
251. Jan Ratibor Sekerka ze Sedčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Lobkovice, 25. ledna 1607
252. Kateřina Prollhoferová z Velemyšlovsi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nové Město pražské, 1. února 1607
253. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 3. února 1607
254. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 9. února 1607
255. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 2. března 1607
256. Alexandr Kyj z Hyršfeldu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Dolní Bečkovice, 4. března 1607
257. Anna Žerotínská rozená ze Štampachu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Liběchov, 8. března 1607
258. Anna Žerotínská rozená ze Štampachu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Liběchov, 8. března 1607
259. Purkmistr a rada městečka Mšeno píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mšeno, 8. března 1607

260. Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Myškovice, 9. března 1607
261. Václav Smrčka z Mnichu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Čečelice, 15. března 1607
262. Zikmund Měsíček z Výškova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 16. března 1607
263. Gotfrýd Berbisdorf z Berbisdorfu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Hrušov, 18. března 1607
264. Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 20. března 1607
265. Zikmund z Vartemberka píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nový Zámek, 23. března 1607
266. Gotfrýd Berbisdorf z Berbisdorfu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Hrušov, 24. března 1607
267. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 25. března 1607
268. Jindřich Šanovec ze Šanova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Pražský hrad, 27. března 1607
269. Jindřich Jiří Zejdlíc ze Šenfeldu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Kozomín, 29. března 1607
270. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 6. dubna 1607
271. Jan Vilém Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Libčeves, 9. dubna 1607
272. Bohuchval Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bělá pod Bezdězem, 18. dubna 1607
273. Jan Vilém Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Libčeves, 18. dubna 1607

274. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 21. dubna 1607
275. Svod majetku. Kancelář nejvyššího purkrabství pražského vydává svod na majetek Gotfrýda Berbistorfa z Berbistorfu ve prospěch Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku. Praha, [po 25. dubnu 1607].
276. Jiří Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Nový Berštejn, 1. května 1607
277. Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Mělník, 10. května 1607
278. Jindřich Šanovec ze Šanova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Pražský hrad, 10. května 1607
279. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 15. května 1607
280. Johanka Služská z Kvítkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zlonice, 25. května 1607
281. Jakub Menšík z Menštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Praha, 2. června 1607
282. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Bez místa, 9. června 1607
283. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 2. července 1607
284. Vilém Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Chvatěruby, 14. července 1607
285. Martin Fruwein z Podolí píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Praha, 16. července 1607
286. Mandalena Velemyská z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Týnec nad Sázavou, 26. července 1607
287. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. Byšice, 29. července 1607

288. Regest. Řezaná cedule. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 29. července 1607
289. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 29. července 1607
290. Mikuláš Hrzán z Harasova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Staré Město pražské, 6. srpna 1607
291. Karel Mracký z Dubé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Pyšely, 7. srpna 1607
292. Jan Ratibor Sekerka ze Sedčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Lobkovice, 10. srpna 1607
293. Jan Novohradský z Kolovrat píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Košátky, 15. srpna 1607
294. Řezaná cedule. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše purkmistrovi a konšelům města Mělník nad Labem.
Byšice, 21. srpna 1607
295. Regest. Řezaná cedule. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 22. srpna 1607
296. Regest. Řezaná cedule. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 22. srpna 1607
297. Vít Pelhřimovský píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nové Město pražské, 27. srpna 1607
298. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 4. září 1607
299. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše správci komorního panství Brandýs nad Labem.
Byšice, 7. září 1607
300. Jindřich Vlinský z Vliněvsi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Liblice, 11. září 1607
301. Bartoloměj Fliessenbach z Fliessenbachu, hejtman roudnického panství, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Roudnice nad Labem, 13. září 1607

302. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše hejtmanovi roudnického panství Bartoloměji Fliessenbachovi z Fliessenbachu.
Byšice, 15. září 1607
303. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 27. září 1607
304. Mandalena Velemyská z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Týnec nad Sázavou, 17. října 1607
305. Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Libochovičky, 19. října 1607
306. Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 22. října 1607
307. Jaroslav Vchynský ze Vchynic a Tetova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 8. listopadu 1607
308. Přech Hodějovský z Hodějova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Konopiště, 14. listopadu 1607
309. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 27. listopadu 1607
310. Suplika. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše direktorům a radům královské komory.
Byšice, 29. listopadu 1607
311. Česká královská komora píše Janovi Aulnerovi z Birkenfelsu, hejtmanu panství Brandýs nad Labem, tlumočí supliku Pětipeského.
Pražský hrad, 4. prosince 1607
312. Alexandr Kyj z Hyršfeldu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Brodce, 7. prosince 1607
313. Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
[Bez místa], 17. prosince 1607
314. Matyáš Lvovický ze Lvovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník, 23. prosince 1607

315. Václav Blekta z Outěchovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Horní Valtinov, bez data, 1607
316. Výhostní list. Mikuláš Klusák z Kostelce píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Poděbrady, 1. ledna 1608
317. Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Chotoviny, 4. ledna 1608
318. Jindřich Vlinský z Vliněvsi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Liblice, 9. ledna 1608
319. Jetřich Vlk z Kvítkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku
Nemyslovice, 9. ledna 1608
320. Zikmund Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Beřkovice, 21. ledna 1608
321. Šťastný Vosterský Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Chcebuz, 7. února 1608
322. Jakub Menšík z Menštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Staré Město pražské, 8. února 1608
323. Jetřich Vlk z Kvítkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nemyslovice, 8. února 1608
324. Adam Zapský ze Zap píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Dubeč, 8. února 1608
325. Jan Boryně ze Lhoty píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mikovice, 9. února 1608
326. Abraham Gerštorf z Gerštorfu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Samšina, 9. února 1608
327. Dorota Hodějovská z Harasova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Konopiště, 9. února 1608
328. Jindřich Otta z Losu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Komárov, 9. února 1608

329. Jeroným Čejka z Olbramovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Chvaly, 11. února 1608
330. Jan Jindřich Cukr z Tamfeldu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Pšovlky, 11. února 1608
331. Alžběta Hrzánová z Dubé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Vysoká Libeň, 11. února 1608
332. Mikuláš Vratislav z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Březno, 11. února 1608
333. Václav Věžník z Věžník píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Třebešice, 12. února 1608
334. Henyk z Valdštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Dobrovice, 25. února 1608
335. Albrecht Hrušovský z Hrušova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Strahov, 27. února 1608
336. Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Samšina, [mezi 28. únorem a 1. březnem] 1608
337. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 1. března 1608
338. Smlouva. Prostředníci Jiří Jan Pětipeský z Chýš a Egrberku a Jan Přech Třemeský ze Železna svědčí přátelské smlouvě mezi Šťastným Václavem Pětipeským a Rudolfem Salhausem ze Salhausenu.
Bez místa, 3. března 1608
339. Václav a Jiří Hrzánové z Harasova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Sien, 9. března 1608
340. Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 29. března 1608
341. Zachariáš Šolc píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 4. dubna 1608

342. Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Libochovičky, 5. dubna 1608
343. Václav Vrutický z Drsníku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Staré Město pražské, 5. dubna 1608
344. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 30. dubna 1608
345. Ladislav Sekerka ze Sedčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Odolena Voda, 10. dubna 1608
346. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 19. dubna 1608
347. Purkmistr a rada města Mladá Boleslav píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mladá Boleslav, 24. dubna 1608
348. Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Libochovičky, 25. dubna 1608
349. Oldřich Vosterský Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Radouň, 25. dubna 1608
350. Jan mladší Varlejš z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Hradec Králové, 29. dubna 1608
351. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 6. května 1608
352. Jan Benjamín Služský z Chlumu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Tuchoměřice, 8. května 1608
353. Bohuchval Valkoun z Adlaru píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 13. května 1608
354. Mikuláš Vratislav z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Březno, 18. června 1608

355. Purkmistr a rada města Kostelce nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Kostelec nad Labem, 19. června 1608
356. Purkmistr a rada města Kostelce nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Kostelec nad Labem, 22. června 1608
357. Bohuchval Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Loukovec nad Jizerou, 30. června 1608
358. Mandalena Velemyská z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 1. července 1608
359. Henyk z Valdštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Dobrovice, 11. července 1608
360. Bohuchval Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bělá pod Bezdězem, 28. srpna 1608
361. Zdeněk Lev Libštejnský z Kolovrat píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Byškovice, 8. září 1608
362. Ctibor Smil Pecingár z Bydžína píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Kunčice, 8. září 1608
363. Jan mladší Říčanský z Říčan píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Kosova Hora, 19. září 1608
364. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 20. září 1608
365. Jan z Vartemberka píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nový Zámek, 24. září 1608
366. Petr Gerštorf z Gerštorfu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Poděbrady, 27. září 1608
367. Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Blahotice, 2. října 1608
368. Jan z Vartemberka píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Zvířetice, 6. října 1608

369. Vilém Vojtěch Doupovec z Doupova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Vraný, 11. října 1608
370. Barbora Doupovcová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Kokovice, 19. října 1608
371. Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Koleč, 28. října 1608
372. Bohuchval Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bělá pod Bezdězem, 30. října 1608
373. Jan Aulner z Birkenfelsu, císařský hejtman panství Brandýs nad Labem, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Brandýs nad Labem, 1. listopadu 1608
374. Johanka Služská z Kvítkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Zlonice, 9. listopadu 1608
375. Anna Žerotínská ze Štampachu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Liběchov, 11. listopadu 1608
376. Bohuchval Valkoun z Adlaru píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Štafa [Zlonice], 15. listopadu 1608
377. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Jiřímu Sovenickému, byšickému duchodnímu písaři.
Nové Dráždany, 23. listopadu 1608
378. Jan Lorenc ze Žerotína píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Liběchov, 16. prosince 1608
379. Mikuláš Vratislav z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Březno, 18. prosince 1608
380. Matyáš Lvovický ze Lvovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník, 9. ledna 1609
381. Joachim Pražský píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Byšice, 12. ledna 1609
382. Regest. Jiří Sovenický, Pětipeského úředník v Byšicích, píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 26. ledna 1609

383. Mikuláš Španovský z Lisova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Pacov, 3. února 1609
384. Vilém Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Chvatěruby, 20. února 1609
385. Purkmistr a konšelé městečka Štětí nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Štětí nad Labem, 26. února 1609
386. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Alexandrovi Kyjovi z Hyršfeldu.
Byšice, 14. března 1609
387. Mandát. Rudolf II. píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Pražský hrad, 23. března 1609
388. Zikmund Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Beřkovice, 25. března 1609
389. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 31. března 1609
390. Vilém Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Chvatěruby, 3. dubna 1609
391. Adam Linhart z Najenperku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku
Staré Město pražské, 2. května 1609
392. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 14. května 1609
393. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 25. května 1609
394. Jan Bořivoj Kyšperský z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Klumín, 8. června 1609
395. Výhostní list. Jan Novohradský z Kolovrat propouští poddané Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Buštěhrad, 18. června 1609
396. Vilém Vojtěch Doupovec z Doupova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Vraný, 19. srpna 1609
397. Anna Berková z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Česká Lípa, 15. září 1609

398. Hendrych Abraham Salhaus ze Salhausenu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Sukorady, 6. října 1609
399. Henyk z Valdštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Dobrovice, 6. října 1609
400. Mikuláš Vratislav z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Březno, 20. října 1609
401. Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku a Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku
píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nové Město pražské, 1. listopadu 1609
402. Anna Homutová z Hrušova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Hostín, 10. listopadu 1609
403. Vilém Miřkovský z Tropčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Vrchlabí, 10. listopadu 1609
404. Anna Homutová z Hrušova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Petrovice, 16. listopadu 1609
405. Jaroslav Velemyský z Velemyšlovi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš
a Egrberku.
Bez místa, 29. listopadu 1609
406. Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš
a Egrberku.
Nové Město pražské, 22. prosince 1609
407. Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému
z Chýš a Egrberku.
Samšina, 30. prosince 1609
408. Jan Lorenc ze Žerotína píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Liběchov, 3. ledna 1610
409. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 7. ledna 1610
410. Přečch Hodějovský z Hodějova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš
a Egrberku.
Konopiště, 13. ledna 1610
411. Václav Budovec z Budova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 14. ledna 1610
412. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 14. ledna 1610

413. Matyáš Lvovický ze Lvovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Mělník, 18. ledna 1610
414. Výhostní list. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem propouštějí poddaného Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Mělník nad Labem, 20. ledna 1610
415. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 28. ledna 1610
416. Řezaná cedule. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Adamovi Mnětickému z Mnětic. Byšice, 8. února 1610
417. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 8. února 1610
418. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 19. února 1610
419. Jakub Menšík z Menštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Velký Vosov, 26. února 1610
420. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 1. března 1610
421. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 4. března 1610
422. Řezaná cedule. Adam Mnětický z Mnětic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku odpověď na řezanou ceduli. Sedlec, 5. března 1610
423. Řezaná cedule. Adam Mnětický z Mnětic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku odpověď na řezanou ceduli. Sedlec, 5. března 1610
424. Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Blahotice, 5. března 1610
425. Purkmistři a rada města Kutná Hora píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Kutná Hora, 5. března 1610
426. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 7. března 1610

427. Petr Vok z Rožmberka píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku a Janu Milnerovi z Milhauzu.
Třeboň, 17. března 1610
428. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 23. března 1610
429. Hendrych Abraham Salhaus ze Salhausenu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Sukorady, 8. dubna 1610
430. Smlouva. Zikmund Belvic z Nostvic a na Beřkovicích uzavírá v přítomnosti svědků Jana Jiřího Pětipeského z Chýš a Egrberku, Viléma Trmala z Toušic, Věníka Bzenského z Poruby, Oldřicha Vosterského Kaplíře ze Sulevic, Jana Štampacha ze Štampachu a měšťana Nového Města pražského Kašpara Uzlara z Krancperku smlouvu s rytířem Šťastným Václavem Pětipeským z Chýš a Egrberku.
Dolní Beřkovice, 19. dubna 1610
431. Petr Kryštof Kapoun ze Svojkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Zaječice, 3. května 1610
432. Bernard a Jan Jiří, vlastní bratři Hodějovští z Hodějova píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Konopiště, 9. května 1610
433. Jan Vtelenský ze Vtelna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělnické Vtelno, 16. května 1610
434. Jan Vtelenský ze Vtelna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 29. května 1610
435. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 2. června 1610
436. Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Myškovice, 8. července 1610
437. Matyáš Sobek ze Šemberů píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Vidim, 12. července 1610
438. Jan Novohradský z Kolovrat píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Buštěhrad, 25. července 1610.
439. Jan Lorenc ze Žerotína píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Liběchov, 31. července 1610

440. Jan Lorenc ze Žerotína píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Liběchov, 8. srpna 1610
441. Purkmistr a rada městečka Štětí nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Štětí nad Labem, 8. září 1610
442. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 16. října 1610
443. Mikuláš Vratislav z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Březno, 18. října 1610
444. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 18. října 1610
445. Václav Chotouchovský z Nebovid píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Nové Město pražské, 20. října 1610
446. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 20. října 1610
447. Jaroslav purkrabí z Donína, papežský komorník, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Praha, 24. října 1610
448. Baltazar Hyršperger z Kynigsheinu píše Adamovi Dornovi z Aunetu. List postoupen Šťastnému Václavovi Pětipeskému. Bez místa, 25. října 1610
449. Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Nové Město pražské, 6. listopadu 1610
450. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 8. listopadu 1610
451. Obeslání. Nejvyšší zemští úředníci a císařští radové obesílají Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku k soudu nejvyššího purkrabství. [Pražský hrad], 12. listopadu 1610
452. Jmenování komise. Česká královská komora nařizuje Lorence ze Žerotína, Zikmunda Belvice z Nostic a Věnka Bzenského z Prorubě komisaři v záležitosti sporu o lesy a grunty mezi Šťastným Václavem Pětipeským a Václavem Smrčkou z Mnichu. Pražský hrad, 12. listopadu 1610
453. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Bez místa, 18. listopadu 1610

454. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 20. listopadu 1610
455. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 20. listopadu 1610
456. Ctibor Tiburcí Žďárský ze Žďáru píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Kladno, 25. listopadu 1610
457. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 1. prosince 1610
458. Hertvík Vratislav z Mitrovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Mníšek, 3. prosince 1610
459. Jan R[atibor] S[ekerka] ze Sedčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Lobkovice, 5. prosince 1610
460. Petr Chotek z Chotkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Větrušice, 10. prosince 1610

5. Edice

1.

Barbora Doupovcová z Chýš a Egrberku píše Anně Marii Pětipeské z Chýš a Egrberku, sestře Šťastného Václava Pětipeského. Stěžuje si, že na ni zapomněla se psaním či vzkazem. Využívá nahodilého poselství a ptá se na zdraví. Žádá o odprodání dvou nebo tří strychů semene, za něž ráda zaplatí. Případně žádá o zprostředkování takové koupě. Je připravena zaplatit poslu. Za vyslyšení prosby se zavazuje dobrým přátelstvím. Vzkazuje pozdravy Mandičce Velemické a Mariině bratru Šťastnému Václavovi. Žádá o nich zprávy a též aby na ni nezapomínali. Vzkazuje pozdravy sestry Alžběty a svých dcer. Příští týden bude psát svým synům do Štrasburku, proto vzkazuje Šťastnému Václavovi, pokud jim chce napsat, aby zaslal takový list do Vraného. Bylo by to milé, neboť bratři Doupovcové na něj vždy v dopisech pamatují. Zavazuje se upřímným přátelstvím a poroučí ji v Boží ochranu.

Vraný, 29. dubna 1600

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 68, česky¹

Urozené panně Anně Marii Pětipeské z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, panně tetě můj zvláště milý, dán buď.

Má nejmilejší tetičko, panno Mariánko Pětipeská, by zdráva byla a všelijak se dobře měla, toho bych Ti věrně ráda přála. Má nejmilejší panno tetičko, nikoli sem se na Tebe toho nenadála, aby na mě tak dokonce zapomenouti měla a mně nic nepsala, ani neskázala. Nic miněji, já, souc nad Tebe přece laskava jako kdy prví, nemohla sem toho nijakž pomínouti, majíce to náhodlý poselství, abych Tě neměla tímto svejm kratičkejm psaním navštíviti a dyby možné bylo i zvědět, kterak se na svým zdraví máš. Přitom, má zvláště milá tetičko, velice Tě prosím, máš-li co nazbyt semence asi dvanebo tři strychy, že mi ho prodáš. Chci T<ě>((i)) ho ráda zaplatiti. Pakli ho sama nemáš, <t>((d))ohod' mi ho někde jinde koupiti a strž ho, po čem by ho strych chtěli dáti; a jestliže ho kde koupíš, nebo mi ho sama budeš chtít nedati, teda Tě prosím, oznam mi, co budeš moci nejdřív skrze psaní svý. Já ráda poslu zaplatiti chci. Což věřím a vždy Tě prosím, že to na žádost mou učiníš a mně to dobře vyřídíš. Já se Ti chci toho všelijakým dobrým a mně možným přátelstvím odměniti a odplatiti. Taky Tě prosím, napiš mi o paní Mandičce Vaší Velemický,² kterak se má, a vo Tvým bratru Šťastníčkovi,³ kde je nejničko, kterak se má. Dyž je[h]o a paní Mandičku uhlídáš, pozdrav jich ode mě velice a řekni bratru svýmu, aby se na mě jakožto na svou starší přítelkyni tak dokonce nezapomínal a ke mně taky někdy přijel a mě navštívil. Sestra má Alžbětka⁴ a vsecky tři dcery můj daly Tě velice hrubě pozdraviti. Vod tohoto pondělka nejprv příštího v týdní oumyslu sem toho do Štrospurku⁵ naschválního posla k synům svejm poslati, řekni Šťastníčkovi, jestli jim co chce psáti, aby sem ten list na Vraný odeslal, že bych jim chtěla jej odeslati. A bylo by jim velmi milo, jakožto od přítele, že na ně nezapomíná, neb žádnýho psaní mně nikdá nepiší, aby vždycky jemu a všechněm přátelům svejm ne[v]skazovali a se neptali, kterak se všickni máte a zvláště

¹ List v neúplném rozsahu a s datací 30. dubna 1600 vydal F. DVORSKÝ (ed.), *Staré písemné památky*, č. 158, s. 258-259.

² Magdalena Velemyská z Chýš a Egrberku († po 1617), sestra Šťastného Václava Pětipeského.

³ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

⁴ Alžběta Doupovcová z Doupova († po 1600), sestra Barbory Doupovcové z Chýš a Egrberku.

⁵ Štrasburk, hlavní město Alsaska (východní Francie), v letech 1592-1604 v tzv. válce štrasburských biskupů mezi protestanty a katolíky.

na Šťastníčka dycky se ptali, kde jest nejníčko, chtějíce o něm rádi věděti. A tak, má nejmilejší tetičko, všeka Tvá upřímná zůstávajíc, Pánu Bohu Tě v jeho svatou ochranu poroučím. Pán Bůh rač dáti, abychom se všickni ve zdraví shledali. Dat[um] na Vraným⁶ tu sobotu po sv[atě]m Marku evangelistu páně léta 1600.

Barbora Doupovcová z Chýš z Egrbergku na Vilímově, Vraným a Žerotíně⁷

⁶ Vraný, městečko, zaniklá tvrz a pozdější rokokový zámek severně od Kladna (Středočeský kraj), v držení Doupovců z Doupova (1589-1621).

⁷ Barbora Doupovcová z Chýš a Egrberku († 1639 v Pirně), manželka Fridricha Doupovce z Doupova na Vilémově a Vraném († 1593), hejtmana Žateckého kraje (1593-1594), držitelka Vilémova, Kokovic a Vrbičan (do 1603), podruhé provdána roku 1609 za Abraháma Gerštorfa z Gerštorfu († 1639 v Pirně), sestřenice Šťastného Václava Pětipeského.

2.

Bedřich Doupovec z Doupova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že obdržel jeho psaní skrze matčina lokaje, v němž si přál shledání a vyptával se na jeho bratra. Totéž si přeje také Doupovec. Z Boží přízně jsou i s bratrem zdraví. Zdraví přeje také Pětipeského bratrovi a sestře a dalším členům rodiny. Ohledně novin sděluje, že naposledy utichl strach Němců z nové války, kterou proti nim chtěl vést vévoda Karel Lotrinský. Zavazuje se přátelstvím a poroučí ho v Boží ochranu. Žádá o sdělení, jestli psaní dorazilo. Psal již dvakrát.

Štrasburk, 19. května 1600

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 64, česky

Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberku, panu ujci a tovaryši mému jistě zvláště milému, dán bud'.

((Od pana Bedřicha Doupovce, An[no] 1600))¹

Službu svou vzkazuji, urozenej pane ujče a tovaryši. Zdraví a při něm jiného všeho nejlepšího dobrého vinšujíc přeji Ti věrně [ze] srdce rád. Můj z[v]láště milej pane ujče, psaní sem Tvé m[ilost]i od lokaje paní mateře² mé nejmilejší 11. dne měsíce máje³ s velikou radostí přijal a jej přečet, v kterejmž mně pak oznamuješ, že si toho vždycky žádostiv byl, aby se se mnou mohl shledati. Týhož sem já sobě taky nejčastěji žádal a Tebe, tovaryše mýho milýho a ujce rád spatřiti chtěl. V kterejmž se psaní, můj jistě upřímně milej pane ujče a tovaryši, na <mé> zdraví mé i tolikéž taky na bratra⁴ mého vyptáváš. Mohu Ti, můj zvláště a upřímně milej pane ujče oznámiti, že <sem> sme z daru věčného Pána Boha vždycky zdraví ((byli)) a dobře se měli, až i ještě do této chvíle, z čehož jméno Boží bud' pochváleno, jehož bych Tobě i Tvejm všechněm, panně sestře⁵

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Barbora Doupovcová z Chýš a Egrberku († 1639 v Pirně), manželka Fridricha Doupovce z Doupova na Vilémově a Vraném († 1593), sestřenice Šťastného Václava Pětipeského.

³ Dne 11. května 1600.

⁴ Vilém Vojtěch Doupovec z Doupova na Vilémově, Vraném a Žerotíně († 1621), účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618), stavovský komisař (1618-1620) a vojenský velitel.

⁵ Marie Anna Pětipeská z Chýš a z Egrberku († 1627), sestra Šťastného Václava Pětipeského, později manželka Mikuláše Trmala z Toušic († po 1628).

i bratru⁶ Tvému upřímně a srdečně rád přál. Můj jistě zvláště milej pane ujče a tovaryši, v psaní Tvejm mě prosíš, abych Ti zase odepsal a Tobě oznámil, co jest zde za noviny slyšeti. Nic v pravdě nyňcky slyšeti jest, než to, co prve hrubě sme slyšeli a všichni za jistou věc trvali a měli, již děkujíc Pánu Bohu, umlкло a se utišilo, neb zde všechněm s[e] strach byl těm Němcům, div že nepomřeli, jak tak slyšeti bylo, že by se Lotrynger⁷ chtěl zase proti nim pozdvihnouti a válku vésti. Můj jistě zláště milej pane ujče a tovaryši, velice sem z toho potěšen, že se Ti Pán Bůh všemohoucí popřál domů v dobrém štěstí a zdraví navrátiti a Tvé nejmilejší přátele spatřiti. Tak můj jistě upřímně milej pane ujče a tovaryši vždycky Tvůj ve všem věrnej a upřímněj tovaryš a ujec zůstávám a zůstávati budu až do smrti. A tak Pán Bůh milosrdný rač nás všechny v svou ochranu Bož[s]kou vzíti a nám se v dobrém zdraví spolu se dáti shledati. Psal sem Ti dvakrát, prosím, že mi oznámíš, dodáno-li jest, či-li není. Datum v Štrospurce⁸ 19. dne měsíce Mai léta páně 1600.

*Tvůj v[ž]dycky věrný a volný ujec a tovaryš
Bedřich Doupovec z Doupova⁹*

-
- ⁶ Fridrich Zbyněk Pětipeský z Chýš a Egrberku († před 21. listopadem 1604), mladší bratr Šťastného Václava Pětipeského.
- ⁷ Karel II. Lotrinský, vévoda z Mayenne (1554-1611), guvernér Burgundska, od roku 1588 vůdce Katolické ligy ve Francii.
- ⁸ Štrasburk, hlavní město Alsaska (východní Francie), v letech 1592-1604 v tzv. válce štrasburských biskupů mezi protestanty a katolíky.
- ⁹ Bedřich Doupovec z Doupova na Vilémově, Vraném a Žerotině († po 1623), účastník stavovského povstání (1618-1620).

3.

Jan Novohradský z Kolovrat píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o propuštění Jiříka Havla ze vsi Šemanovice na mělnické panství do vsi Strážnice, kde se chce Pětipeského poddaný usadit. Za vydání výhostního listu se zavazuje obdobnou službou a přátelstvím. Žádá odpověď.

Praha, 9. září 1600

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 139, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egkerbergku, panu příteli mému zvláště milému.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane příteli mně zvláště milý, zdraví a jiného všeho dobrého přeji vám věrně rád.

Jiřík Havel¹ ze vsi Šemanovic,² ukazatel listu, člověk poddaný váš, zprávu mně učinil, že by se chtěl na gruntech mých panství mělnického³ ve vsi Strašnici⁴ osaditi, žádaje mne

¹ Jiřík Havel, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Šemanovice.

² Šemanovice, ves západně od Mšena a Kokořina (Středočeský kraj), v majetku Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

³ Komorní panství Mělník nad Labem (Středočeský kraj), Jáchyma Novohradského z Kolovrat (1594-1600) a jeho syna Jana Novohradského z Kolovrat (1600-1611).

⁴ Strážnice, ves severně od Mělníka (Středočeský kraj), součást mělnického komorního panství.

k vaší [milosti] o toto přimluvné o propuštění jeho připsání. I nemoha žádosti jeho oslyšeti, k vaší [milosti] se za něho přimlouvám a přátelsky žádám, že jej listem vejhostním⁵ na grunty mé propustit ráčíte. Rád se toho vaší [milosti] dobrým a příjemným[m] přátelství[m] volně odměním. Za odpověď žádám. S tím milost Boží rač bejti s námi. D[án] v Praze, v sobotu po Narození Panny Marje A. 1600.

*Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě [a] Košátkách,⁶
J[eho] M[ilosti] Mundšeňk*

⁵ Výhostní, též zhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

⁶ Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613), císařský číšník a královský rada, hejtman Slánského kraje (1607-1608), syn Jáchyma Novohradského z Kolovrat, soused Šťastného Václava Pětipeského.

4.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše rytíři a švagrovi Jiřímu Vančurovi z Řehnic. Lituje, že Vančura onemocněl a nemohl přijet přes Přivory do Byšic projednat záležitost Vančurova poddaného Pavla Hudečka. Pětipeský přeje Vančurovi brzké uzdravení. Ujišťuje Vančuru o smírném řešení sporu pro zachování dobrého přátelství a sousedství. Pětipeský zmiňuje počátek sporu s Jiřím Náchodským, jehož dva svědkové vystoupili podle Vančurových zpráv proti jeho poddanému Pavlu Hudečkovi.

Byšice, 10. ledna 1601

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1, fol. 3, česky

Urozenému a statečnému rytíři panu Jiříkovi Vančurovi z Řehnic na Strdence a Dolejších Přivorách¹ <panu švagru a otci mé> hejtmantu kraje Boleslavského, panu švagru a otci mému zvláště jmilýmu, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a otče můj zvláště jmilej, téhož zdraví a v něm jinýho všeho dobrýho vinšující, přeji panu švagru věrně a upřímně rád. Z psaní páně švagrovýho mně učiněnýho srozumívám, že jest toho oumyslu pan švagr byl na Přivory přijeti a potomně z Přivor ke mně na Byšice sjeti ((kdyby se stalo, pana švagra mého zvláště jmilého <...spokojení přijíti mohl a> nalezne na domě svým rád bych byl uhlídal)) a tu věc strany Pavla Hudečka,² poddaného páně švagrovýho nák jednou k místu (kdyby skrze nás vrchnosti k porovnání přijíti mohla) ((čehož bych já v držení byl)) přivésti, poněvadž jest pán Bůh všemohoucí pana švagra nemocí navštívití ráčil (čehož já panu švagru věrně nepřeji, ale však když jest pán Bůh na pana švagra nemoc uložil, vinšuji a žádám, aby páně švagrovejm zase lékařem bejti <ráčil> a k prvnějšímu zdraví přivéstí ráčil) toho do jinýho času, že pan švagr zůstavuje, čemuž já tolikéž místo dávám. Jakž pak toho pan švagr dokládá, že by náký dva svědky panu švagru od Jiříka Náchodskýho,³ kderej jest tu při ode mě výsti počal) čtený zbraňování bejti jměli. A tudy poddanýmu páně švagrovýmu nějaký zkrácení a ublížení bejti a diti se jmělo. Poněvadž to

¹ Jiří Vančura z Řehnic na Studénce a Dolních Přivorech († 1610), hejtman Boleslavského kraje (1596-1597, 1598-1599, 1605-1606, 1607-1608, 1609-1610).

² Pavel Hudeček, poddaný Jiřího Vančury z Řehnic.

³ Jiří Náchodský, jinak „Rathauzský“, obyvatel městečka Byšice.

na smlouvě a porovnání a úvahem námi vrchnostmi zůstává a bohda i šetrující z obou stran dobrého přátelství a sousedství k spokojení přijítí moci bude <nic>, avšak kdyby se to k porovnání přijítí nemohlo <tehda> a ta věc právně jíti jměla, tehda by ty svědkové pro jistý příčiny čtený bejti nemohli, ani on jich ((tyž Pavel Hudeček, poddanej páně švagrův k tý při)) užítí ((mohl)), ale aby <...> skrze to <...>tě jaký ((jiný)) nedorozumění vzniknouti jmělo, to se bohda nestane, nebo já na jinejm nejsem, než všelijaký dobrý panu švagra příjemný a líbezny přátelství, sousedství, ano i službu jakožto mladší prokazovati, což z zákázání a ohlášení přátelského zase mně od pana švagra učiného služebně děkuji a ním jist sem a páně švagrův upřím[n]ej a povolnej švagr, syn [a] služebník zůstávám. Milost Boží rač bejti s námi se všemi. Dat[um] na Byšicích⁴ v outerej po svatejch Třech králích léta 1601.

Šť[astný] V[áclav] P[ětipeský] z Chýš

⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

5.

Alžběta Hrzánová z Dubé píše Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Blahoticích. Přimlouvá se za propuštění poddaného Jakuba Novotného ze vsi Krpy, který je držen ve vězení pro dluh 15 kop míšeňských grošů Byšickým. Poukazuje na jeho chudobu a nezaopatřené děti. Doufá ve splnění přimlavy.

Vysoká Libeň, 11. ledna 1601

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 95, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrberku a na Blahoticích, panu kmotru a otci mému zvláště milému, k dodání.

Modlitbu svou vzkazují, urozený pane Václave Pětipeský,¹ pane kmotře a otče můj zvláště milý. Zdraví, v něm jiného všeho dobrého přeji Vám věrně ráda. Podle toho Vám oznamují, že jest mne zpráva toho došla, kterak že by Jakub Novotnej² ze vsi Krp,³ poddaný můj a sirotčí, z poručení Vašeho v trestání seděti měl, a to pro 15 kop míš[eňských], kteréž do důchodů Byšických⁴ dlužen jest. I za to Vás, za něho se přimlouvaje, žádám, že se na jeho chudobu a dítky ohlédnete a jeho z vězení propustiti poručíte, a již s ním jakožto s potřebným člověkem nějak naložte a od něho tu spravedlnost, kteréž se najíti má 30 kop míš[eňských] v těch 15 kopách míš[eňských], že přijmete. Té naděje jsem k vám, že tak [na žádost] mou učiníte. A s tím Vás pánu Bohu v jeho božské opatrování poručena činím. Datum na Libeni⁵ ve štvrtek po Třech králích léta 1601.

Alžběta Hrzánová z Dubé na Libeni a Vrutici⁶

¹ Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylcích (1529-1602), hejtman Slánského kraje (1588-1589 a 1590-1591), strýc a poručník Šťastného Václava Pětipeského.

² Jakub Novotný, poddaný Alžběty Hrzánové z Dubé ze vsi Krpy.

³ Krpy, ves východně od Mělníka, součást Kropáčovy Vrutice (Středočeský kraj), v držení Alžběty Hrzánové z Dubé na Libni a Vrutici.

⁴ Byšice, městečko východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁵ Vysoká Libeň, ves na Mělnicku severovýchodně od Byšic (Středočeský kraj), v držení Václava Hrzána z Harasova a jeho manželky Alžběty Hrzánové z Dubé.

⁶ Alžběta Hrzánová rozená Mracká z Dubé na Libni a Vrutici († po 1632), manželka Václava Hrzána z Harasova na Libni, Sedlci a Vrutici, pobělohorská exulantka, od roku 1628 majitelka domu v Drážďanech.

6.

Důhon. Samuel Brodský, Matěj Bednář a Adam Strakonický, radní města Benátky nad Jizerou, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Na základě psaní Václava Smrčky z Mnichu napomínají Pětipeského důhonným psaním, aby příští pondělí při jejich úřadu podal svědectví v hraničním sporu, jenž se týká Smrčkova poddaného Jakuba Kluchvy. Pětipeský se má podle vlastní vůle dostavit osobně či v zastoupení.

Menší Město pražské, 24. února 1601

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 54, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku, panu nám laskavě příznivému.

((tento list hned pošlete Jáchymovi))

((V nebytí je[ho] M[ilos]ti doma, komu poručeno k dodání)).

Službu svou vzkazujem, urozený a statečný rytíři, pane nám dobrotivě a laskavě příznivý, zdraví a v něm jiného všeho dobrého, božského požehnání na Pánu Bohu žádajíce, věrně rádi přejeme. Urozený pan Václav Smrčka z Mnichu a na Čečelicích¹ dnešního dne psaní jest nám učinil, žádajíce, abychom va[ší] [milos]t tímto důhonným psaním napomenuli, že té vůle jest v tento pondělí příští na místě Jakuba Kluchvy,² poddaného svýho, příčiny na vejповěd' při právě hraničným učiněnou k vyžšímu právu odeslaný, při právě našem položiti. Což za ním i tak činíme a tímto důhonným psaním napomínáme na týž den nadepsaný svrchu, račíte-li přítomni býti anebo na svém místě vyslati, to při vůli vaší mi[los]ti. S tím milost Pána Boha s námi. Datum v městě Nových Benátkách³ v sobotu den památný s[vatéh]o Matěje léta 1601.

*Samuel Brodský,⁴ Matěj Bednář,⁵ Adam Strakonický,⁶
radý města Novejch Benátek k hraničnému právu na Brodce⁷ vysílaných*

¹ Václav Smrčka z Mnichu na Čečelicích († po 1629), účastník stavovského povstání, soused Šťastného Václava Pětipeského.

² Jakub Kluchva, poddaný Václava Smrčky z Mnichu na Čečelicích, suseda Šťastného Václava Pětipeského.

³ Benátky nad Jizerou, město a zámek jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), komorní město a panství od roku 1599.

⁴ Samuel Brodský, radní města Benátek nad Jizerou (roku 1601).

⁵ Matěj Bednář, radní města Benátek nad Jizerou (roku 1601).

⁶ Adam Strakonický, radní města Benátek nad Jizerou (roku 1601).

⁷ Brodce, městečko jižně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), od roku 1569 v držení Petra Kaplíře ze Sulevic, 1575 povýšeny na erbovní městys, roku 1623 zkonfiskovány jeho synovi Václavovi Kaplíře ze Sulevic.

7.

Jindřich Vlinský z Vliněvsí píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se z pozvání na oběd a přátelského shledání s jinými „pány a přáteli“ k zítřejšímu dni. Trpí nedostatkem zdraví a jeho manželka bude každou chvíli rodit. Žádá o omluvu z těchto slušných příčin.

Liblice, 19. března 1601

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 39, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Pětipeskýmu z Chýš a Egrbergku a na Byšicích, panu ujci a kmotru mému zvláště milému.

Službu svú vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane ujče a kmotře můj zvláště milý. Téhož zdraví i jiného všeho dobrého přejít toho věrně a upřímně věrně rád. Kdež mi oznamuješ, že, dá-li Pán Bůh, k sobě na noc někderých dobrých pánův a přátel očekáváš. Mne za to žádáš, abych dne zejtrějšího, dá-li Pán Bůh, k tobě na přátelské shledání a k vobědu tím dříveji přijel. I můj zvláště milý pane ujče a kmotře, jistě bych tvou žádost vykonal, ale mohu' oznámiti, že manželka¹ má na každou chvíli očekává a také nyní na zdraví svém nedostatečný <jest> jsem. V čemž, znaje příčinu toho slušnou, mne při sobě omluvna jmíti budeš. A s tím se ti dobře jmíti vinšuji. Dat[um] na Liblicích² v pondělí po neděli Reminiscere léta 1601.

Jindřich Vlinský ze Vliněvsi³

¹ Anna Vlinská/Špetlová rozená Mračská z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsi († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

² Liblice, ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), do roku 1611 v držení Jindřicha Vlinského z Vliněvsi, poté v držení Anny Špetlové z Dubé.

³ Jindřich Vlinský z Vliněvsi na Liblicích (před 1578-1611), vzdáleně spřízněn s rodem Pětipeských z Chýš a Egrberku, blízký soused Šťastného Václava Pětipeského.

8.

Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Děkuje za návštěvu a informuje, že je jeho rodina z Boží přízně zdráva. Omlouvá se, že pro zaneprázdněnost žněmi nemohl oplatit přátelskou návštěvu Šťastnému Václavovi Pětipeskému. Na svého bratrance však nezapomíná a slibuje brzkou návštěvu. Vyřizuje pozdravy a modlitby své ženy.

Koleč, 11. srpna 1601

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 5, česky

*Urozenému a statečnému rytíři panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku a na Byšicích a Bosyni, panu strejci mému zvláště milému, dán buď'.
(od p[ana] Jana Albrechta Pětipeského přátelský psaní)¹*

Službu svou vzkazuji, urozenej a můj zvláště milý pane strejče, téhož zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého na panu Bohu vinšují[c], přeji panu strejci věrně upřímně rád. Můj zvláště milý pane strejče, z přátelského navštívení panu strejci svému velice hrubě děku[ji], kdeš pak pan strejc můj milý o zdraví mém a manželky mé milé věděti žádá, z daru věčného pána Boha zdraví sme. Pán Bů[h] rač nám] déleji svou svatou pomoci přítomen bejti. Jakoš taky pan strejc v psaním svým dokládá, že sem na pana strejce dokonce zapomněl, pán Bů[h] ví, že sem nezapomněl, ale ted' nyní s tíma prácemi ženními² a prví se[m] málo kdy doma byl a tady sem pana strejce nikdy nenavštívil, ale dá-li pán Bů[h] <...>, když ted' při práz[d]nosti budu, panu strejci to všeckno nahraditi

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Práce ženní – žně.

chci a pana strejce navštívití. Manželka³ má kázala pana strejce velice přátelsky pozdravití a svý modlidby povědítí. S tím pana strejciův vždycky upřímný stréc a sluha zůstává[m] a panu strejci se na všem dobře a šťas[t]ně míti vinšuji. Datum na Kolči⁴ v sobotu po svatém Vavřinci léta 1601.

Jan Albrecht Pětipeský z Chýš⁵

³ Eva Pětipeská z Údrče († po 1621), manželka Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 1614), bratrance Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Koleč, ves východně od Slaného, renesanční tvrz zde vybudoval kolem roku 1600 Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku († 1611), do roku 1614 v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku.

⁵ Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († před 7. červnem 1614), přísedící nejvyššího purkrabského soudu, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

9.

Jan Bořivoj Kyšperský z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že se zítřejšího dne u něj na Klumíně sjedou k žádosti jeho staršího bratra Kašpara sousedé a „páni a přátelé“ k uspořádání pozůstalosti po jeho zemřelém otci. Žádá, aby se mu v jednání postavil za „pána a přítele“. Má pokud možno přijet ještě dnes na noc, případně zítra ráno. Zavazuje se dobrým přátelstvím a službou.

Klumín, 18. listopadu 1601

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/15, fol. 59, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Pětipeskému z Chýš a na Byšicích, panu ujci mému zvláště milému k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milej, zdraví a v něm jiného všeho dobrého přál bych od Pána Boha věrně rád.

Přítom tobě, můj zvláště milej pane ujče, oznamují, že zejtra bohda někteří okolní páni sousedé sem na Klumín¹ k žádosti pana Kašpara,² bratra mýho staršího, přijeti mají. Tu má při přítomnosti těch pánův a přátel mezi námi bratřími o pozůstalý statek po neboštíkovi našem nejmilejším panu otci³ porovnaní státi. I za to tebe, můj zvláště milej pane ujče, služebně přátelsky žádám, pokudž možná věc jest, že dnes na noc sem na Klumín aneb zejtra tím raněji přijedeš a mně se za jednoho pána a přítele postaviš. Což věřím, můj pane ujče, že tak učiníš. Já se tobě toho zase všelijak dobrým přátelstvím odsloužiti nepominu. S tím milost Pána Boha rač s námi se všemi bejtí. Datum na Klumíně v neděli po svatým Martině léta 1601.

Jan Bořivoj Kyšperský z Vřesovic⁴

¹ Klomín, též Klumín, dnes Chlumín, ves západně od Neratovic (Středočeský kraj), ves v držení Vřesovců z Vřesovic a později částečně mělnického panství, v sousedství Obřívství.

² Kašpar Kyšperský Vřesovec z Vřesovic na Klumíně († 1613), bratr Jana Bořivoje Kyšperského z Vřesovic.

³ Jaroslav Kyšperský Vřesovec z Vřesovic na Klumíně († 1601), otec Jana Bořivoje, Kryštofa, Jakuba, Kašpara a Bohuslava Kyšperských z Vřesovic.

⁴ Jan Bořivoj Kyšperský Vřesovec z Vřesovic na Klumíně († 1617), soused Šťastného Václava Pětipeského.

10.

Kašpar Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Dozvěděl se, že Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích odkázal své pozemské statky a jiné věci synovci Šťastnému Václavovi Pětipeskému, proto mu odesílá vyčíslený svatohavelský úrok ze sumy čtyř tisíc rýnských zlatých, které si od Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích vypůjčila Kaplířova manželka. Dále žádá o odklad splacení jmenované jistiny dluhu, pokud Pětipeský nebude takových peněz potřebovat. Jménem manželky příslibuje včasné odvozování úroků. Zavazuje se službou. Žádá odpověď.

Menší Město pražské, 25. listopadu 1601

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 53, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku a na Byšicích. Panu ujci mému zvláště milému.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milý, zdraví i jiného všeho nejlepšího dobrého Vám na Pánu Bohu vinšujíce, přeji věrně rád.

Přítom panu ujci svému zvláště milému oznamuji, kterak chtěje urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku a na Blahoticích,¹ panu strejci vašemu, z[e] sumy té, kterouž manželka² má témuž panu strejci vašemu ujistila, ourok odeslati a odvésti, mně v známost uvedl, že jest panu ujci jak statku pozemského, tak i všech jinejch věcí postoupil, ourok z též sumy vám povinnovate vám abych odeslal. Což tak činím a panu ujci svému zvláště milému ourok svatohavelský ze čtyř tisíc rejnských zlatých, jedno sto dvě kopy padesáte jeden groš tři peníze míš[eňských] odsílám a přátelsky žádám, pokudž pan ujec můj milý takových čtyř tisíc kop zlatých sám k své vlastní potřebě potřebovati nebude, že jich déle za manželkou mou zanecháte. Ona panu ujci jak hlavní sumu po napřed věděti dáni s poděkováním navrátiti, tak také ouroky každého času na dobré minci odvozovati nepomine. A což tak pan ujec můj milý pro nás [u]činí, já se toho panu ujci volně odsluhovati a všelijakým dobrým přátelství[m] odměniti chci. Odpovědi žádám. A pana ujce Pánu Bohu všemohoucímu poručena činím. Datum v Menším Městě Pražském v neděli den svatě Kateřiny léta 1601.

*Kašpar Kaplíř z Sulevic,³
Jeho Milosti Císaře římského rada etc.*

¹ Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích (1529-1602), hejtman Slánského kraje (1588-1589 a 1590-1591), strýc a poručník Šťastného Václava Pětipeského.

² Eva Kaplířová ze Slavkova († 1618), manželka Kašpara Kaplíře ze Sulevic na Miličině, Voticích a Neustupově.

³ Kašpar Kaplíř ze Sulevic na Miličině, Voticích a Neustupově (1535-1621), direktor/správce úřadu prezidenta české komory/nejstarší rada české komory (1606-1611), přísedící většního zemského soudu (1612-1615), purkrabí Hradeckého kraje (1615-1619), stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší písař (1619-1620).

11.

Jan Novohradský z Kolovrat píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Obdržel psaní Pětipeského s požadavkem o vyplacení spravedlnosti Dorotě staré Král-

ce z Byšic, kmetičně a poddané Pětipeského. Jinak hrozí obstavení. Nenadál se, aby druhá strana tak rychle hrozila obstavením. Přesto nařídil vykonání takové žádosti. Avšak předně pod podmínkou, že jeho poddaným Janovi Rychtáři z Kojovic a Mandelině Melicharové budou zaplaceny jejich pohledávky.

Košátky, 17. prosince 1601

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 137-138, česky

Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerbergku a na Byšicích, panu příteli a sousedu mému zvláště milému.

Urozený pane příteli a sousede můj zvláště milý. Téhož zdraví a jiného všeho dobrého přeji vám věrně rád.

Psaní, které ste mně učinili k žádosti Doroty staré Králky¹ z městečka Byšic,² kmetičny³ poddané vaší, aby se jí 10 kop míš[eňských] spravedlivosti jí ve vsi Krpách⁴ náležející zdržovati mělo, žádající, aby takovou jí spravedlivost náležející by zdržování propuštěna byla, a pokudž by se toho nestalo, abyste poddané své pro nedopomožení práva stavního zbaviti nemohli. I kdykoliv sem se, aby tak hned na počátku za námi tyto prve vznesené nebyly, práva strany se opovídati měly, nenadál. Však nicméně na jiným nejsem, než aby taková spravedlnost poddané vaší propuštěna byla, na ten způsob naříditi, když předně: Janovi Rychtáři⁵ z Kojovic,⁶ poddanému mému, Mandelině,⁷ Melicharu řezníku manželce: 5 kop míš[eňských] půjčených oplaceno a navraceno bude, čehož se[m] vás pro zprávu tajiti nemohl. S tím m[i]lost Bo[ž]í rač býti s námi. D[án] na Košátkách⁸ v pondělí dne Moudrost[i] Boží A. 1601.

*Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě, Mělnice a Košátkách,⁹
J[eho] M[i]losti] Mundšěnk*

¹ Dorota stará Králka, kmetična, poddaná Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

² Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egerberku (1577-1623).

³ Kmetična – dcera nebo manželka kmeta, poddaného sedláka.

⁴ Kropy, ves východně od Mělníka, součást Kropáčovy Vrutice (Středočeský kraj), v držení Alžběty Hrzánové z Dubé na Libni a Vrutici, jejího syna Václava Hrzána z Harasova a mělnického panství v zástavě Jana Novohradského z Kolovrat.

⁵ Jan Rychtář, poddaný Jana Novohradského z Kolovrat ze vsi Kojovice.

⁶ Kojovice, ves východně od Mělníka a Byšic (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Mandelína Melicharová, manželka řezníka Melichara, poddaná Jana Novohradského z Kolovrat.

⁸ Košátky, ves a zámek jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1613 v držení Jana Novohradského z Kolovrat na Buštěhradě.

⁹ Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613), císařský číšník a královský rada, hejtmán Slánského kraje (1607-1608), syn Jáchyma Novohradského z Kolovrat, soused Šťastného Václava Pětipeského.

12.

Jan Adam z Roupova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egerberku. Porozuměl psaní, které bylo odeslané manželce ohledně peněz, úroků a obnovení dlužního úpisu. Oznamuje, že se s tím opozdí kvůli jeho nepřítomnosti doma. Měl však dobrou paměť na jejich vzájemnou dohodu. Vše bude odesláno nejdéle příští pátek. Jeho manžel-

ka chce obnovit jistotu a zaplatit úroky. Přátelsky žádá o strpení. Zavazuje se přátelstvím a službou.

Telce, 18. prosince 1601

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 62, česky

*Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu příteli mému zvláště milému.
((Od p[ana] Jana Adama z Roupova.¹))²*

Službu svou vzkazují, urozený pane příteli můj zvláště milý. Zdraví i jiného mnoho dobrého přeji vám věrně rád. Psaní, kderěž manželce³ mé činíte, připomínajíc strany peněz, ourokův i také jistoty⁴ obnovení, vám odeslaný. I mohu vám vpravdě oznámiti, že jest se tím drobet prodlilo, příčinou mého doma nebytí. Však já sám na to dobrou paměť měl, jaké jest mezi námi zůstání bylo. Jakož pak na jiném manželka má není, než vám takové ouroky i touž jistotu obnovenou co nejdříve odeslati. Nebude-li možné dříveji, tehdy nejdéle do pátku příštího konečně vám to obě odesláno bude. Vždy přátelsky žádám, že malé shovení jmíti budete. Vám se toho zase dobrým přátelstvím odplatiti nepominu. Já i tolikéž manželka má. A s tím Milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] na Telcích⁵ v outerý po památce Moudrosti Boží léta 1601.

Jan Adam z Roupova⁶ [etc].

¹ Jan Adam z Roupova na Telcích a Studeněvsi († 1620), hejtman Slánského kraje (1610-1611, 1611-1612, 1613-1614, 1615,1616), účastník stavovského povstání.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Eliška Roupovská z Martinic na Telcích a Studeněvsi († 1616), manželka Jana Adama z Roupova na Telcích a Studeněvsi († 1620), účastníka stavovského povstání.

⁴ Jistota – dlužní úpis.

⁵ Telce, ves se zaniklou tvrzí východně od Loun (Ústecký kraj), roku 1622 posmrtně zkonfiskovány Janu Adamovi z Roupova.

⁶ Jan Adam z Roupova na Telcích a Studeněvsi († 1620).

13.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše sousedce a příbuzné Johaně Hrzánové z Harasova v záležitosti poddanského sporu. Nejmenovanému poddanému Šťastného Václava Pětipeského byl neprávem obstaven majetek pro domnělý dluh. Pětipeský se dovolává nápravy a zachování vztahů dobrého přátelství a sousedství.

Byšice, 23. prosince 1601

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1, fol. 2, česky

Urozené paní Johance Hrzánové z Sulevic na Vidimi, Kokoříně a Voticích,¹ paní tetě mé zvláště jmilé, k d[odání].

¹ Johana Hrzánová ze Sulevic († před 1624), manželka Oldřicha Hrzána z Harasova († 1599), spřízněna s rodem Pětipeských z Chýš a Egrberku.

Službu svou vzkazují, urozená paní Johanko Herzáňová, paní teta má zvláště jmilá, zdraví a v něm jiného všeho dobré[h]o vinšující, přeji paní tetě věrně rád. Psaní, kderěž mi činiti ráčíte, žádající mě, abych odpověď na psaní Vaší M[ilos]ti přátelský po ohradním psaní ouředníku mýmu učiněném v příčině poddaného Vaší M[ilos]ti a mýho na něj dal. Za jakou příčinou sem paní tetě na mej odpovědi nedal, mohu oznámiti, že za takovou, poněvadž od ouředníka mýho Vaší M[ilos]ti na ohradní psaní odpověď dána taková, poněvadž tomu dluhu poddaný můj odpírá, že týmuž poddanému paní tetinému den v městečku Byšicích² na rath[au]ze jmenuje a tu vyslyšíce obě strany za spravedlivý, jestli co prokázáno bude, se státi má. Za tou příčinou, že jest se den jistej k vyslyšení toho od ouředníka mýho (týmuž poddanému paní tetinému jmenoval), a to na srocení zůstává. Na psaní paní tety jest mi se vidělo zbytečný odpověď jakou dávati a paní tetu daremně zbytečným psaním (vidouce a uznávající toho za potřebu nebyti) zaneprázdnovati. Onehdejšího dne sem paní tetě psaní přátelský učinil, oznamujíc, kderak by ouředník paní tetin vidimský poddanému mýmu jeho věci, nevím pak s paní tetiného-li poručení či sám o svý újmě, nemajíc k tomu žádný příčiny, zdržoval a jemu je z gruntův paní tetinejch bráti zbraňoval, žádajíc paní tety, aby to naříditi a poručiti o tom ráčila, aby takový věci poddanému mýmu vydány a propuštěny byly. Čehož jest se na žádost mou nestalo a takový věci poddanému mýmu přece vydány a propuštěny nejsou. Nýbrž ani žádný odpovědi, pro jakou příčinu se mu to tam zdržuje, sem na psaní svý od paní tety nedostal. Ještě přátelsky a služebně žádám, že paní teta to naříditi a poručiti ráčí, aby týž věci poddanému mýmu se nezdržovaly, nýbrž jemu vydány byly, tak aby mně i paní tetě z dalšího zaneprázdnění sítí mohlo. Načež odpovědi, čím bych se věděl spraviti, žádám, avšak nikoliv bych se toho do mý zvláště jmilý paní tety a paní sousedy nenadál, aby se tak na nějaký zprávy nedůvodný paní teta měla ke mně nesousedstvím nutkati, nad čímž já žádného zalíbení nenesu a nevím, aby kdy paní tetě jakou příčinu k nesousedství dávati jměl, jak mě již poněkud od p[an]í tety potkává. Ale pochybuji o tom, aby p[an]í teta o všem vědomost jmíti ráčila. Tímto psaním se ohlašujíc, že chci a žádostiv sem, ráčivše-li jaký dobrý přátelství a sousedství p[an]í tety prokazovati a s[l]oužiti, nežli bych jakou pří[či]nu k nevoli a k nesousedství dávati jměl, pokud by mě tolikéž potkati mohlo. M.³ datum na Byšicích v neděli 4. Adventní léta 1601.

[Bez podpisu]

² Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

³ Zkrácena závěrečná formule „Milost Boží rač býti s námi se všemi“.

14.

Jan starší Vlk z Kvítkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho upomínce ohledně obnovení dlužního úpisu na sto kop a neodeslání zadržovaných úroků. K prodlení došlo z důvodu jeho velkého zaneprázdnění. Jak jen bude moci pobýt doma, vše napraví. Žádá o strpení. Zavazuje se službami.

Nemyslovice, 26. prosince 1601

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 56, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému <na Byšicích> Pětipeskému z Chýš a Egrberku a na Byšicích, panu strejci a synu mému vzláště milému, dán buď.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane strejče a synu můj zvláště milej, zdraví a v něm jiné všechno dobré přeji vám věrně rád. Psaní, kteréž mi činíte, že se tomu nadiviti nemůžete, že vám ty jistoty¹ na těch sto [kop] neobnovují, ani ourokův zadrželých neodsílám, mimo jisté na tom spolu naše zůstání. I můj zvláště milej pane synu, jisté to zoumysla nečiním, že vám toho tak dlo[u]ho nespraviv, než pro odjezdy své a některé jiné zaneprázdnění, že skoro hostem neníčko doma jsem, vás přátelsky žádám, že strpení míti budete. Ch[ci] vám to všechno rád spraviti, jak Pán Bůh dá, že doma budu moci jen pobýti a mohu-li já zase co pro vás učiniti, máte mne zase volnýho. S tím milost Pána Boha rač bejti s námi. Dán na Nemyslovicích² den s[vatéh]o Štěpána léta 1601.

Jan starší Vlk z Kvítokva a na Nemyslovicích³

¹ Jistota – dlužní úpis.

² Nemyslovice, ves jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), od 16. století v držení Vlků z Kvítokva, později Berků z Dubé.

³ Jan starší Vlk z Kvítokva na Nemyslovicích a Snedovicích († před 1606), soused Šťastného Václava Pětipeského.

15.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše císařskému správci panství Brandýs nad Labem Václavu Lifejnovi v záležitosti kuchaře Matěje, který již vstoupil do roční služby u Pětipeského. Pětipeský žádá Lifejnu, aby mu kuchaře ještě ponechal. Zavazuje se přátelskou službou.

Byšice, 11. ledna 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1, fol. 13, česky

Urozenému Panu Vácslavovi Lifejnovi,¹ J[eho] M[ilosti] C[ísařské] správci panství brandejskýho, panu příteli můmu zvláště jmilýmu, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený pane příteli můj zvláště jmilý, zdraví a v něm jiného všeho dobrýho přeji Vám věrně rád. Můj zvláště jmilej pane příteli, srozumívám tomu, že ste včerejšího dne pro Matěje <Bine> kuchaře poddanýho J[eho] M[ilosti] C[ísařské] poslali, <aby> poroučejíce mu, aby se ihned před Vás postavil. Což jest tak učiniti chtěl, ale zvědévši já o tom, Vás, můj zvláště jmilej pane příteli, za to přátelsky žádám, že mi týhož kuchaře (poněvadž jest se v službě u mě do roka zjednal) necháte a jemu dosloužiti zbraňovati nebudete ((nýbrž k tomu svý dovolení dáte)). Což věřím, že na žádost mou tak učiníte, pro mý se toho Vám zase vším dobrým odměnění nebo kdybych byl o tom věděl, že by <by...> ste ho potřebovali, byl bych se jinejm a lepším kuchařem opatřiti mohl, ale nevědouc o tom, na něj sem se, že u mě sloužiti bude, ubespečil. Načež odpovědi přátelský žádám. Dat[um] na Byšicích² <v středu> ve čtvrtek po Třech králích léta 1602.

¹ Václav Lifejn, císařský správce komorního panství Brandýs nad Labem.

² Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

16.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Jindřichovi Vlinskému z Vliněvsi, blízkému sousedovi, kmotrovi a příbuznému, v otázce sporu Pětipeského poddaného Jiří-

ka Beštěka ze vsi Hostín. Pětipeský se přimlouvá, aby byla Beštěkovi vyplacena polovina majetku pozůstalého po jeho zemřelé matce ve vsi Nenichov. Druhá polovina má připadnout bratrovi Jiřího Beštěka, který je poddaným Jindřicha Vlinského. Pozůstalost dosud nebyla řádně odhadnuta. Pětipeský upomíná Vlinského k zachování dobrého sousedství.

Byšice, 11. ledna 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1, fol. 4, česky

Urozenému a statečnému rytíři panu Jindřichovi Vlinskému z Vliněvsi a na Liblicích,¹ panu ujci, kmotru a sousedu mému zvláště jmilému k dodání.

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště jmilej, zdraví a v něm jinýho všeho dobrýho přeji Ti věrně rád. Jiřík Beštěk² ze vsi Hostiny,³ poddanej můj, nepřestává na mě vznášeti a mě za opatření žádati, co se dotejče podílu, kderej jemu po rodičích ((jeho)) na gruntech Tvejch ((ve vsi Nenichově⁴)) spravedlivě <po rodičích jeho> náleží. Ano i přípověď od Tebe v přítomnosti strejce mého pana Vodolana Pětipeskýho⁵ a jinejch lidí se jest stala, že kdy koliveč máteř Tvýho a mého poddanýho s tohoto světa sejde, že ta živnost zůstala prošacována bejti má a z toho poddanýmu mému rovnej díl vyjítí, ano i jinejch věcí, co v tý živnosti zůstane ((polovici)) poddanej můj nésti má. <...> A juž pak ta jistá máteř jejich více než tři štvrti líta jest umřelá a ta živnost, kderá poddanýmu mému a tvému náleží, ještě mimo mnohý tvý ohlášení, ano i přípověď Tvou se neprošacovala. A tak poddanej můj v tom hyne a svýho užítí nemůže a co se mu dobře vidí s té živnosti od dobytkův a jinejch věcí ((a druhej bratr)) odprodává ((a druhej bratr)) jeho a poddanej tvůj, kderý v tý živnosti zůstává ((a druhej bratr)), jakž spraven jsem. A protož tebe můj zvláště jmilej pane ujče za to přátelsky žádajíc, napomínám, že se [v] čem jest jednou zůstáno, ano i přípověď se několikerá od Tebě mně stala, že se tomu dosti stane a táž živnost prošacována a což tu spravedlivě poddanýmu mému náležitýho jest propuštěno že bude, tak aby<ch> mohlo mně i tobě skrze to z dalšího za-neprázdnění sjíti. Jestliže by se pak nestalo, v pravdě bych musel ňák na tu cestu i mysliti a svému poddanýmu k jeho spravedlivému ((pořadem práva)) jak <bych mohl> dopomoci. Což se tímto psaním svým omluvna činíc přátelsky žádám, že k tomu přijítí nedopuštíš a předně přípovědi svý a potomně i dobrýho sousedství že ušetřovati víc nežli něčeho jinýho budeš. A s t[ím] M[ilost] B[oží] r[ač] b[ejti] s [námi]. Datu[m] na Byšicích⁶ ve čtvrtek po Třech králích léta 1602.

Šť[astný]V[áclav] [Pětipeský] z Chýš a z Egerbe[r]ka na B[y]šici[ch] a Bosyni

¹ Jindřich Vlinský z Vliněvsi na Liblicích (před 1578-1611), vzdáleně spřízněn s rodem Pětipeských z Chýš a Egrberku, blízký soused Šťastného Václava Pětipeského.

² Jiří Beštěk, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Hostín.

³ Hostín, ves východně od Mělníka a severně od Byšic (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁴ Jenichov, též Nyměchov, Nyněchov, Niněchov, ves severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), součást košáteckého panství Jana Novohradského z Kolovrat, později součást liběchovického panství Vlinských z Vliněvsi, do roku 1621 v držení Smila Vlinského z Vliněvsi (poručnictví matky Anny Vlinské z Dubé).

⁵ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích († 1630), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav v letech 1612-1613 a 1614-1615, výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

⁶ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

17.

Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Děkuje za zprostředkování setkání s Jiřím Údrckým z Údrče v Praze v záležitosti dohodnutí svatby. Albrecht Pětipeský se uchází o Údrckého dceru Evu. Schůzka byla dohodnuta na středu 23. ledna 1602. Albrecht Pětipeský žádá svého bratrance Šťastného Václava Pětipeského, aby se mu během jednání postavil za „pána a přítele“. Zároveň prosí, aby poté mohl v jeho domě v Praze uspořádat pro své „pány a přátele“ náležitou hostinu. Prosí, aby o tom Šťastný Václav Pětipeský s předstihem uvědomil hospodáře domu. Zavazuje se přátelskou službou.

Koleč, 14. ledna 1602.

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 7, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťasnovi [!] Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku na Byšicích, panu strejci mému v[z]láště milému.

Službu svou vzkazují, urozenej a statečnej rytíři, pane strejče můj zvláště milý, zdraví a v ně[m] jiného všeho dobrého přeji Vám věrně rád. Podle toho panu strejci oznamuji, kterak na snažnou žádost mou a skýrze pány přáteli mý[m]i náležiti <pa> panu Jiřikovi Audírckým z Audírče¹ a na Střebívlicích,² téš <při> paní manželky jeho toho vyhledávání, aby se mne urozená panna Eva Audírcká,³ panna cera jejich, za manželku dostati mohla, mne sou k laskavý odpovědi den jmenovati rýčili⁴ [!] tu <středu> středu po svatým Antonínu, to jest 23. dne měsíce ledna, na Hradě pra[ž]ským v soudní světnici, před zasednutí s[n]ěmu. I chtěje já Vás, jakošto svýho zvláště milýho pana strejce přítomního míti, služebně žádám, že pan stréch mne tak mnoho přátelství prokáže, ((a)) ten den pře[d]tím do měst pra[ž]ských přijede a nazejtří na Hradě pra[ž]ským při takový přípovědi mne se za jednoho pana přítele postaví a za mne, aby se mne panna Eva Audírcká za manželku dostati mohla, přimlouvati ráčíte. Já se toho panu strejci touš měrou odsloužiti a vším dobrým přátelství[m] odměniti nepominu. Taky pana strejce svýho milýho přátelsky žádám, že mne, pokud potřebí bude, do domu svýho pány přáteli svý sezvati a tam pankyt⁵ strojiti dovolí a o tom hospodáři napíše. S tím milost Boží rač bejti s námi se všemi. Datum na Kolči⁶ v pondělí po Octavu Tří králů leta 1602.

Jan Albrecht Pětipeský z Chýš⁷

¹ Jiří Údrcký z Údrče na Třebívlicích (před 1573-asi 1622), komisař stavovského direktoria (1618-1619), 1623 posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku za účast ve stavovském povstání.

² Třebívlice, dříve Střebívlice, ves a tvrz na Litoměřicku jihozápadně od Lovosic (Ústecký kraj), v držení Anny Údrkové z Bílé.

³ Eva Údrcká z Údrče († 1649 v Drážďanech), budoucí manželka Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku († 1614).

⁴ Zjevná chyba pisatele, míněno „ráčili“.

⁵ Pankyt – banket, hostina.

⁶ Koleč, ves východně od Slaného, renesanční tvrz zde vybudoval kolem roku 1600 Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku, do roku 1614 v držení Pětipeských z Chýš a z Egrberku.

⁷ Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († před 7. červnem 1614), přísedící nejvyššího purkrabského soudu, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

18.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku si stěžuje Mikulášovi Vtelenskému ze Vtelna, že jeho poddanému Janu Cibulkovi Vtelenského poddaný Martin Pastucha neprávem zadržuje obilí, oves a tři vozy hrachu. Martin Pastucha navíc Janu Cibulkovi vylámal zámek u komory, z níž se následně ztratily Cibulkovy věci. Pětipeský žádá nápravu a brzkou odpověď.

Byšice, 19. ledna 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1, fol. 4, česky¹

Urozenému panu Mikolášovi Vtelenskému ze Vtelna a na Vtelně,² panu příteli a sousedu mému zvláště jmilemu, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený pane příteli můj zvláště jmilej, zdraví a v něm jinýho všeho dobrýho přeji Vám věrně rád. Onehdejšího dne ste mi na psaní mý přátelský Vám v příčině Jana Cibulky,³ poddaného mého, že se mu nějaký obilí na gruntech Vašich zdržuje, od náměstka jeho Martina Pastuchy,⁴ pod[d]aného Vašeho, dosti špiceti dali. Kdybych sobě ne jeho nic, ano i dobrýho susedství neušetřoval, mohli byste se zase z odpovědi odjítí. Ale nejsouce ne jinam, jak s Vámi, tak s jinejm[i] p[ř]átel[i] a soused<ství>[y] v dobrejm susedství zůstávajíc ráčí a pokoji, než k vězení jinému svěřovati, toho žádostiv sem, toho tak zůstavuji. Avšak za to žádám, že písaři svému o tom poručíte a sami podruhý dopsání, kdež komu činěna do Vás sou, bedlivěji nahlídati budete, tak abyste věděli, jaký odpovědi na přátelské psaní Vám činěná ((pocitivejm lidem)) dávatí. Dále můj zvláště jmilej pane příteli <za to m> týž Jan Cibulka, poddanej můj, ještě mě nepřestává žádati za toto připsání ku panu sousedu, aby mu týž i voves, jmenovitě s mandela⁵ hrachu tři vozy od pod[d]anýho páně susedovýho byl a zbraňován bráti nebyl, nebo mi toho jistou správu dává, při prodaji že jest to sobě vymínil a s tím neprodávajíc toho užítí žádá. I nemoha jeho slušné žádosti oslyšeti, Vás můj zvláště jmilej pane příteli a sousede přátelsky a susedsky žádám, že k týmuž pod[d]anýmu svému i Martinovi Pastuchovi o tom přísně poručíte (a sám tolikéž proti tomu nejsouc) ((aby)) co mu poddanýmu mému Janovi Cibulkovi <aby> to vobilí nebylo zbraňováno bráti ((to naříditi poručíte)). Pro mě se toho panu sousedu vším dobrým přátelstvím odměnění, ano i susedstvím odsloužení i tolikéž z obou stran dalšího skrze to zaneprázdnění nepochybně naděje jsem, že tato žádost má svý místo při panu sousedu mým zvláště jmilým jmíti bude. Odpovědi s vykonáním (poněvadž o málo činiti jest, jist souce) žádosti, očekávajíc žádám. ((A nad přec můj zvláště jmilej pane sousede, tolikéž mi pod[d]anej můj zprávu činíce, jest sobě komoru u pod[d]anýho Vašeho, Martina Pastuchy, když jest mu prodával do jistýho času, anebo až by svý věci opatřiti mohl, vyměnil a on, týž Martin Pastucha, že jest mu ji nařikajícimu nic aby mu věci z ní vzal anebo že z tý komory potřebuje, jest mu zámek západitej vylámal a on, majíce leč jakýsi věci tam ještě svý, se mu <svý> z tý komory ztratily. Měl-li jest se týž poddanej Váš toho dopustiti, k uvázení a soudu Vašemu to připouštím

¹ Odpověď Mikuláše Vtelenského ze Vtelna na Pětipeského list datovanou téhož dne vydal Jan KILIÁN, *Vtelenští ze Vtelna*, Mělník 2009, č. 18, s. 130-131.

² Mikuláš Vtelenský ze Vtelna na Vtelně († 1612), soused Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

³ Jan Cibulka, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁴ Martin Pastucha, poddaný Mikuláše Vtelenského ze Vtelna.

⁵ Mandel – početní jednotka v hodnotě 15 kusů.

a co tam se pod[d]anýmu mýmu ztratilo, kde s toho práv bejti má, aby pod[d]anej zase k svýmu přijítí mohl, za oznámení žádám.) Milost Boží rač bejti s námi se všemi. Dat[um] na Byšicích⁶ v pátek po s[vatý]m Antonínu léta 1602.

⁶ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

19.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše mělnickému měšťanovi Zachariášovi Šolcovi. Jmenovanému měšťanovi nechal Pětipeský zabavit herynky, které chtěl Šolc prodat bez jeho povolení v Byšicích. Pětipeský chce nechat zabavené zboží prodat a výtěžkem hodlá pokrýt Šolcův dluh za víno a pivo. Je si však vědom, že Šolc již část dlužných peněz zaplatil, proto pokud spěšně Pětipeského ještě téhož dne navštíví, je Pětipeský ochoten mu zabavené herynky vrátit. Dalšího dne to již nebude možné, jelikož se Pětipeský chystá odjet.

Byšice, 29. ledna 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1, fol. 5, česky

Slovutný Zachariáš Šolc[i],¹ měšténine města Mělníka, téhož zdraví přeji Ti věrně rád. Z psaní tvého mně od tebe učiněného z přečtení jeho co v sobě obsahuje a zavírá, jsem mu porozuměl. Kdež mi píšeš, že toho jistou správu máš, že náký herynky² tu, kderý si tu v Byšicích³ v městečku mám a na gruntech mých složil a hendl⁴ nákej výsti chtěl, nemajíce se toho bez povolení mýho <i do> dopustiti, že sem je obstaviti poručil a je prodávati dáti chci, jistá vůle má, tolikéž poručení mý takový tomu, kterýho sem k tomu na místě svým zmocnil, aby je prodal a co ty dlužen do důchodu mýho za vína a pivo jsi, skrze což jest již i ohradní psaní prošlo. Ale srozumívám tomu, že na dile, jež si tuto něco peněz dal a ještě tolikéž nemálo pozůstáváš a tý pozůstalý sumy žádati a zaplatiti mi jistě připovědi a vzkazování za to spokojiti chceš, než i niš za tou příčinou, předně že si bez vůle a dovolení mýho tu na gruntech mejch ty herynky složil, nemaje toho se dopustiti, a potomně tolikéž abych k tomu dluhu, kderý si <na místě> do důchodu mýho dlužen přijítí, mohl sem takový herynky obs[t]aviti poručil a jestli dnešního dne ke mně nepřijedeš a o to se se mnou nespokojíš, takový herynky prodati ((ihned)) poručím, nebo zejtrejšiho dne se po pilný potřebě mý odjeti strojím ((a doma v krátkém čase se býti nestrojím)). A tak touto (na psaní tvý) odpovědi to zpravití nepomjím. <jak> Milost. Dat[um] na Byšicích v pondělí po na víru opráčení S[vatéh]o Pavla léta 1602.

¹ Zachariáš Šolc, mělnický měšťan.

² Herynk – herynek, slaneček.

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁴ Handl – obchod.

20.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku upomíná Jaroslava Vchynského ze Vchynic, místokomorníka Království českého, k obnovení dlužního úpisu a zaplacení úroku

z Vchynského dluhu. Jaroslav Vchynský to přislíbil při poslední Pětipeského návštěvě v Praze, avšak pro zaneprázdnění tak ještě neučinil. Pětipeský posílá pro vlastní zaneprázdněnost svého písaře.

Byšice, 30. ledna 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1, fol. 6, česky

Urozenému Panu panu Jaroslavovi Vchynskému ze Vchynic a na Rakovci,¹ J[eho] M[ilosti] C[ísařské] radě a místokomorníku království Českého, panu ujci mému zvláště jmilém[u].

Službu svou vzkazují, urozený pane, pane ujče můj zvláště jmilej a ke mně laskavě příznivý, zdraví a v něm jiného všeho dobrého vinšující, přeji Vaší M[ilos]ti věrně rád. Pominulejch dnův, shledavši se s Vaší M[ilos]tí na place, žádost svou prvnější ku paměti jsem Vaší M[ilos]ti přivedl, co se dotějče jistoty² mně od Vaší M[ilos]ti obnovený, i tolikéž ourokův, co jest se zadržalo, vypravený. Ráčili ste mi oznámiti, že jistotu přihotovenou při dckách³ (jmítí) <je> i tolikéž ourok v domě svým, že odvésti račte. Ale za příčinou, že Jich Milosti ((nejvyšší páni ouřední[ci] a soudcové zemští)) při dcek byli <a Vaší M[ilos]ti tolikéž d> a pan v již tolikéž⁴ jiný zaneprázdnění jmítí ráčil <se> ještě mi do těchto dnův, středy anebo štvrtku odložití ráčili, abych se k Vaší M[ilos]ti dal najíti, že mi jak jistotu obnovíc, tak tolikéž ouroky na tu sumu vzešlý odvésti chtějí dáti račte. <tak činím> Poněvadž sem do Prahy za někderejma příčinami přijeti nemohu, písaře svýho k Vaší M[ilos]ti odsílám a služebně žádám, že <mně to> touž jistotu obnovenou (<přetiskne>) (i tolikéž ouroky) na tu sumu vzešlé po něm mně odeslati račte. Jistota stará i tolikéž kvitancí,⁵ jestli toho zapotřebí bude, sta ouroky Vaší M[ilos]ti od něho odvedena bude <Vaší M[ilos]ti >. Milosti Boží Vaší [Mil]o[s]t i sám sebe k vochrane přoručena činím a Vaší M[ilos]ti služebník zůstávám. Dat[um] na Byšicích⁶ v outerej po Obrácení Svatého Pavla na víru léta 1602.

¹ Jaroslav Vchynský ze Vchynic a Tetova na Krakovci († 1611), místokomorník Království českého (1589-1611), hejtmán Rakovnického kraje za panský stav (1598-1599).

² Jistota – dlužní úpis.

³ Dcky – desky zemské.

⁴ Pisatel vynechal prázdné místo v textu.

⁵ Kvitance – potvrzení splacení dluhu či úroku vydané věřitelem dlužníkovi.

⁶ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

21.

Král Rudolf II. píše Šťastnému Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích. Na základě stížnosti Žofie Albínové z Helfenburku, abatyše kláštera svatého Jiří na Pražském hradě, nařizuje, aby z vězení neprodleně propustil Lidmilu Kovářku, manželku pekaře Víta Kohouta. Její suplikace je přiložena. Věc zůstává při komisi od sporu Pětipeského poručníka a strýce Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích.

Pražský hrad, 22. února 1602

NA Praha, Stará manipulace, sign. P 67/6, fol. 55, česky

*Rudolf II. etc. Šťastné[mu] Pětipeské[mu] z Chýš a Egrberku na Byšicích.
(Propuštění z vězení Lidmily Kovářky)*

Slovutný věrný náš milý, jakou sobě stížnost do tebe velebné ((a poctivé)) Žofie Albin-ky z Helfenburku,¹ abatyše kláštera svatého Jiří na hradě našem Pražském ((nám milé)) pro poddanou svou <lidí ze jména Víta Kohouta² pekaře> Lidmilu Kovářku³ <manželku jeho, že by jakej by na způsob nad ním> ((že by jí)) na svobodné ((ještě)) <silnici po..vesti a touž Lidmilu> dohnavši do příbytku svého Byšic,⁴ do vězni těžkého za kládu vsaditi dáti, v témž vězení zdržovati <měl pokládati pokládati> a toho se pod commissi od nás nařízenou dopustiti měl, pokládají a v tom nás za spravedlivé opatření, aby táž poddaná jejich z téhož vězení byla <ihned> propuštěna, ponížene prosí. Tomu z příležití suplikací jejich šířeji vyrozumíš. I poněvadž že by tu strany ((dotčené Kovářky)) <týchž klášterských poddaných též abbatyše a všeho konventu kláštera s[vatéh]o Jiří> mezi touž abbatyši a konvente[m] z jedné a ((někdy)) slovutným Václavem Pětipeský[m] z Egrberku na Blahoticích,⁵ věrný[m] naši[m] milý[m] strejce[m] tvým z strany druhé na odporu bylo ((ta věc)), na commissi až posavad zůstává. Neměl jsi <týchž nadepsaných podda-ných lidí klášterských tak> o všem <k..> takového nezpůsobu proti nadepsané <týmž lidem klášterský[m] téhož> Kovářce před sebe bráti a jich sužovati. A protož tobě místně ráčíme poroučeti, aby ji <před dotčenou Lidmilu Kovářku> ihned beze vše[h]o prodlé-vání z toho vězení propustil. Tím ji neztěžoval a proti ní i také manželu jejímu Vítovi Ko-houtovi ((tak aby sobě neměli do tebe co slušně ztěžovati)) až do vyřízení též commissi se ((všelijak)) spokojil, jináč nečiníc. Dán na h[radě] n[ašem] P[ražském] v pátek první postní léta 1602, 22. Februari.

¹ Žofie Albinka z Helfenburku, abatyše kláštera svatého Jiří na Pražském hradě (1601-1630).

² Vít Kohout, pekař, poddaný.

³ Lidmila Kovářka, poddaná kláštera svatého Jiří.

⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁵ Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neproblicích (1529-1602), hejtman Slánského kraje (1588-1589 a 1590-1591), strýc a poručník Šťastného Václava Pětipeského.

22.

Relace. Vklad statku Horní Přívory do desek menších zemských. Král Rudolf II. povoluje bratrům Šťastnému Václavovi a Fridrichovi Pětipeským z Chýš a Egrberku, synům a dědicům Albrechta Pětipeského, vklad statku Horní Přívory s příslušenstvím, který koupil jejich otec Albrecht od Jana Lhotského ze Ptení, do zemských desek.

Pražský hrad, 5. března 1602

NA Praha, Stará manipulace, sign. P 67/7, fol. 9-10, česky

*Urozenému a slovutným n[ašim] ouředníkům menším pražským desk zemských království Českého, věrným našim milým.
((Ouředníkům menším pražským))*

Vklad statku Hořejší Přívory¹

Rudolf druhý z Boží milosti volený římský císař, po všechny časy rozmnožitel Říše a Uher-ský, Český král etc.²

¹ Srov. Přiznání k trhu před úředníky desek zemských, NA Praha, DZ, DZV 131, fol. D 18-D 18'. Vklad do desek zemských větších trhových 17. května 1602. Jan Lhotský ze Ptení a Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku, i na místě nezletilého bratra Fridricha Zbyňka, se přiznávají ke smlouvě uzavřené 16. prosince 1583 mezi Janem Lhotským ze Ptení a Albrechtem Pětipeským z Chýš a Egrberku. P. MAREŠ (ed.), *Korespondence Albrechta Pětipeského*, č. 143.

Urození a slovní věrní naši milý, věděti vám dáváme, že sme na poníženou prozbu slovního Jana Lhotského ze Ptení,³ věrného našeho milého, na nás skrze příležití supli- kaci vloženu, k tomu milostivě povolení naše Císařské, jakožto král Český, dáti ráčili. Aby on, Jan Lhotský, poněvadž jest někdy Voldřich Hrušovský,⁴ od něhož jest on statček Ho- řejší Přívory⁵ s jeho příslušenstvím koupil,⁶ jakožto prodávající, i dědicové jeho, dříve než sou jemu jej ve dcky vložili, z tohoto světa sešli a mezitím týž Lhotskej takovej statek zase někdy Albrechtovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku⁷ ((za sedm tisíc a padesáte kop míšeň- ských)) prodal,⁸ kderej též z tohoto světa sešel ((Šťastnému Václavovi a Fridrichovi Zbyňkovi, synům a dědicům téhož někdy Albrechta Pětipeského)) ve dcky zemské vložiti mohl. A protož vám poroučeti ráčíme, vědouc o takové[m] || milostivém, skrze tuto relaci⁹ povolení našem, takový vklad jmenovaného statku Hořejších Přívor s jeho příslušenstvím ((vedle pořádku týmž bratřím Pětipeským)) ve dcky zemský vykonali. Na tom jistú a milos- tivú vůli naši Císařskou naplníte. Dán na Hradě našem Pražském v outerý po neděli post- ní Reminiscere léta [tisícího]šestistého druhého a království našich římského dvacátého sedmé[ho], uherského třicátého a českého též dvacátého sedmého.

*Rudolf etc.
(5. Marti)*

*Sdenco Ad. Popel de Lobcouicz, S.R. Bohemia Cancellarius¹⁰
Ad mandatum Sacra[e] C.S. Mstis proprium
Jindřich z Písnice,¹¹ m. p.*

((Synové pozůstali po dobré paměti urozeným a statečným rytíři, panu Albrechtovi Pěti- peským, Šťastný Václav a Fridrich Zbyňek,¹² vlastní bratři Pětipeští z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a na Bosyni.))

² Rudolf II. Habsburský (1552-1612), římský císař (1576-1612), český král (1575-1611), uherský král (1576-1608).

³ Jan Lhotský ze Ptení († po 1638), pobělohorský exulant (od roku 1628 v Pírně).

⁴ Oldřich Hrušovský z Hrušova († po 1583).

⁵ Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

⁶ Srov. Vklad prodeje, NA Praha, DZ, DZM 235, fol. A 15. Vklad do desek zemských menších zápisných.

⁷ Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku († 1596), otec Šťastného Václava Pětipeského.

⁸ Jan Zhotský prodal Albrechtovi Pětipeskému statek Horní Přívory za 7 050 kop grošů míšeňských. NA Praha, DZ, DZV 176, fol. G 30-H 2. Srov. P. MAREŠ (ed.), *Korespondence Albrechta Pětipeského*, č. 143.

⁹ Relace – zpráva, výpis zápisu do desek zemských, svolení panovníka k zápisu do desek zemských či výpisu z nich.

¹⁰ Zdeněk Vojtěch Popel z Lobkovic (1568-1628), nejvyšší kancléř (1599-1628), knížecí stav (od 1623).

¹¹ Jindřich Domináček z Písnice na Hertemberku (155-1608), právník, královský prokurátor (1593-1601), místokancléř království (1601-1608).

¹² Fridrich Zbyňek Pětipeský z Chýš a Egrberku († před 21. listopadem 1604), mladší bratr Šťastného Vác- lava Pětipeského.

23.

Jiří Vančura z Řehnic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se, že se pro nemoc nebude moci zúčastnit jednání v příčině jeho nejmenované- ho poddaného, k němuž předešle Pětipeskému oznámil termín. Je nemocen, nemůže hýbat hlavou ani krkem a musí ležet na loži. Přátelsky žádá o odklad záležitostí. Pokud se

s Boží pomocí uzdraví, oznámí mu včas jiný termín k jednání. Doufá, že mu to nebude mít za zlé.

Studénka, 8. března 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 57, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Ekrberku na Byšicích, panu švakru a synu mému zvláště [milé]mu.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švakře a synu můj zvláště milej. Zdraví a v něm jiné všecko dobré vinšujíc, přál bych vám rád.

Tak jakž sem vám den k přátelskému ohledání té větci strany poddaného mého, kterej až posavad v vězení šatlavním na Byšicích¹ zůstává, v pondělí po neděli Oculi² jmenoval, souce té jisté vůle na týž den na Přívorách³ bejti a touž věc ((spolu)) s vámi před sebe vzíti, tak aby z téhož naříkání a častého na mne nabíhání od poddaného mého jednou sjíti mohlo. Však mimo mou naději Pán Bůh jest mne opět těžkou nemocí navštívití ráčil, že říkáje hlavou ani krkem hnouti nemohu a hned dokonce v loži ležeti musím a nevím, jak milej Pán Bůh se mnou dáleji naložiti ráčí. Protož nemohouce k témuž dni vám jmenovanému pro oznámenou příčinu dostačiti a na Přívory přijeti. Vás za to přátelsky žádám, že proti tomu nebudete, aby ta věc do dalšího času odložena bejti mohla, nebo jak by mi milej Pán Bůh dáti ráčil, že bych zdravější bejti mohl, nepominu panu švakru zase jinej den jmenovati a časně v známost uvésti. Nebo poněvadž toho bezelstně nečiním, že se tou větci tak vodkládá, nejsem tý naděje, aby mi to pan švakr na zlou stranu vykládati jměl. S tím Milost Pána Boha rač s námi bejti. Datum na Studence⁴ v pátek po neděli Reminiscere léta 1602.

*Jiřík Vančura z Řehnic na Studence a Dolejších Přívorách,⁵
hejtman kraje Boleslavského*

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Ke dni 11. února 1602.

³ Dolní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení rytířského rodu Vančurů z Řehnic (1555-1604) a následně města a panství Mělník.

⁴ Studénka, ves a zaniklá tvrz severovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), dříve též poplužní dvůr a panství v držení Vančurů z Řehnic, roku 1622 zkonfiskováno Jiřimu Šťastnému Vančurovi z Řehnic.

⁵ Jiří Vančura z Řehnic na Studence a Dolních Přívorách († 1610), hejtman Boleslavského kraje (1596-1597, 1598-1599, 1605-1606, 1607-1608, 1609-1610).

24.

Král Rudolf II. píše Šťastnému Pětipeskému na Byšicích. Podivuje se, že na přísné poručení dosud nepropustil z vězení Lidmilu, ženu Víta Kohouta a poddanou kláštera svatého Jiří. Opakovaně přísně nařizuje, aby dotčenou propustil z vězení i s jejími věcmi, neboť se hlásí k poddanství abatyše Žofie Albínové z Helfenburku.

Pražský hrad, 14. března 1602

NA Praha, Stará manipulace, sign. P 67/6, fol. 30, česky

*Rudolf II. etc. Šťastnému Pětipeskému na Byšicích.
Propuštění z vězení Lidmily Kohoutovy¹*

¹ Lidmila Kovářka, jinak Kohoutová, poddaná kláštera svatého Jiří, manželka pekaře Víta Kohouta.

Slovný v[ěrný] n[áš] mi[lý], <jest nám do tebe s podivením, že se přes několikero poručení tobě> ráčíme toho zprávu jmiti, že by mimo přístné naše tobě o Lidmilu, ženu Víta Kohouta² < a Lidmilu, ženu jeho> učiněné ((poručení a mimo tvé vlastní uvolení, že tuž Lidmilu z vězení <toho>, kderým si ji ztížil, na též poručení naše poddaně a poslušně v tom se zachovajíc, propustiti chceš)) <poddaných velebně Žofie Albínky z Helfenburku,³ abatyše všeho konventu kláštera s[vatéh]o Jiří na hradě Pražském proti těm manželům, jakožto lidem chudým, spokojiti nechceš, nýbrž je> vždy dále a více příkoří a těžkosti jim ((a v tvrdém vězení zdržovati nepřestáváš)). I jsouce my v té věci za spravedlivé opatření prošení a nechtíce tobě toho, aby ty nad ((touž)) <Lidmilou> hrdou svou vůli provozovati jměl ((dále snášeti a trpěti)). A protož tobě přístně poručeti ráčíme, aby tuž Lidmilu vedle tvého ohlášení ihned netoliko z toho vězení propustil, ale také jí věci její zouplna navrátiti nařídil. A poněvadž se táž Lidmila Kovářka k abatyši kláštera s[vatéh]o Jiří hlásí, v tom pořadu práva proti ní následoval a další příčiny k jinšímu té věci při osobě tvé toho opatření ná[m] nedával, jináče nečiníce. Dán na h[radě] n[ášem] P[ražském]. ve čtvrtek po s[vatě]m Řehoři léta 1602, 14. Martii.

² Vít Kohout, pekař, poddaný.

³ Žofie Albínka z Helfenburku, abatyše kláštera svatého Jiří na Pražském hradě (1601-1630).

25.

Johana Hrzánová ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Připomíná, že mu dvakrát napsala ohledně propuštění jejího poddaného Jana Skotáka, který se zdržuje na Pětipeského gruntech. Dosud nedostala žádnou odpověď, čemuž nerozumí. Předčila ho tím v přátelské a sousedské šetrnosti. Věřící, že je to Pětipeskému nepříjemné a poroučí záležitost Bohu. Žádá odpověď, zda jí poddaného Jana Skotáka vydá.

Staré Město pražské, 20. března 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 87, česky

*Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku a na Byšicích, panu ujci a sousedu mému zvláště milému, etc.
(V nebytí páně doma, komuž poručeno k otevře[ni])*

Modlitbu svou vzkazují, urozený pane ujče a sousede můj zvláště milej, zdraví od Pána Boha a jiného všeho dobrého přeji vám věrně ráda. Učinila jsem Vám dvojí psaní, první datum léta pominulého v středu památky sv[até]ho Štěpána¹ a druhé 15. den Februari, to jest v pátek po sva[té]m Valentýnu léta přítomného,² svědomí [n]a propuštění Jana Skotáka,³ poddaného svého a syna svého, kderéhož na gruntech svých proti mně sousedících zdržujete. Na psaní ni jedno, ni druhé dosavad jste mi odpovědi žádně nedali, nerozumím, co jest toho a kderak mně při sobě pokládáte, ješto na všelijakou šetrnost přátelskou a sousedskou v tom jsem pana ujce předčila. Dále poznati toho nemohu, aby to panu ujci příjemné bylo, na ten čas Pánu Bohu to poručím a <za> ještě, pokudž může bejti, žádám, že mi pan ujec na psaní odpověď dá, chce-li mi Jan[a] Skotáka, poddaného mého,

¹ Dne 26. prosince 1601.

² Dne 15. února 1602.

³ Jan Skoták, poddaný Johanky Hrzánové ze Sulevic na Vidimi, Kokoříně a Voticích.

propustiti a jeho vydati, abych věděla, dále s radou pánův a přátel svejch co činiti. S tím milost Boží s námi býti rač. Dat[um] v Starém Městě Pražském v domě mém léta 1602 v středu po neděli postní, kderáž družebná slove.

Johanka Hrzánová [ze] Sulevic na Vidimi, Kokořínu [a] Voticích⁴

⁴ Johana Hrzánová ze Sulevic na Vidimi, Kokoříně a Voticích († před 1624), manželka Oldřicha Hrzána z Harasova († 1599), spřízněna s rodem Pětipeských z Chýš a Egrberku.

26.

Zikmund Měsíček z Výškova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o propuštění Pětipeského poddaného Václava Zelného zhostním listem na císařské panství, a to i s manželkou, dětmi a jejich spravedlností. Zavazuje se obdobnou službou.

Brandýs nad Labem, 27. března 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 84-85, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egerbergku na Bosyni, Blahoticích [!]¹ a Byšicích, panu bratru mému zvláště milému.

Službu svou vzkazují, urozený pane a příteli můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého přeji Vám věrně rád. Václav Zelnej,² člověk poddaný váš, jsa toho oumyslu na gruntech J[eho] M[ilosti] C[ísařské] pod správou mou se osaditi, poddanost J[eho] M[ilosti] C[ísařské] oddati, aby k tomu tím volněji přijíti mohl, požádal jest mne o propuštění sebe k vám za toto přímluvné připsání. K jehož žádosti tak činím a k vám se za něho přimlouvám, že k předsevzetí jeho povolím, jej v poddanost a na grunty J[eho] M[ilosti] C[ísařské] listem zhostním³ s manželkou, dítkami i spravedlností jejich z poddanosti vaší pod správu mou propustíte ho a této přímluvy mé jemu při vás užiti dáte. Jakož bych i já v podobných příčinách k připsání vašemu učiniti rád chtěl. Milost Boží rač býti s námi. Dat[um] na Brandejse v středu po památce Zvěstování Panny Marije léta 1602.

*Zikmund Měsíček z Vejškova,⁴
J[eho] M[ilosti] C[ísařské] truksas a hejtman panství Brandýského*

¹ Zjevná chyba v titulatuře, Blahotice byly v držení Vodolana staršího Pětipeského, syna Václava Pětipeského na Blahoticích.

² Václav Zelnej, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

³ Zhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

⁴ Zikmund Měsíček z Výškova na Hořelicích († asi 1613), císařský truksas a vrchní hejtman komorních panství.

27.

Výhostní list. Dorota Vlková ze Sulevic propouští Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku do poddanství Adama Krejčího ze vsi Čakovice s manželkou, dětmi i jejich spravedlností. Nepozůstává nad nimi žádných dalších práv sobě ani dědicům. Doufá v obdobnou službu.

Snědovice, 30. března 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 60, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberka na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému zvláště milému.

((A. 1602 od paní Dorothy Vlkové,¹ vejhost na Adama Krejčího² s manželkou [a] s dětami jejich.))³

Modlitbu svú vzkazují, urozený pane ujče můj zvláště milý. Zdraví, při něm jiného všeho dobrého od Pána Boha žádajíc, přeji panu ujci věrně ráda.

Vedle toho, jakž mi pan ujec oznamuje, kterak že by Adam Krejčí ze vsi Čakovice,⁴ poddaný můj, na gruntech páně ujcovejch v měst[ečku] Byšicích⁵ nějaké zakoupení učiniti měl, za něho se ke mně, aby z poddanosti a člověčenství, kterýmž mně zavázán jest, propuštěn s manželkou i dětami svejmi byl, přimlouváte.

I nechtějice té přimlavy i také žádosti páně ujcovy oslyšeti, tak činím a téhož Adama Krejčího s manželkou i dětami jeho z člověčenství a poddanosti, kterouž mně zavázán byl, i s spravedlností (ač má-li jakou) z gruntův svých na páně ujcovy grunty propouštím a jeho od poddanosti a člověčenství prázdna a svobodna činím. Od sebe i dítek mých na něho se více potahovati sobě ani žádnému jinému práva žádného nepozůstavuji. Jsouc té naděje vedle zakázání páně ujcova, kdyby se podobná věc přitrefila, že pan ujec učiniti zase odporen nebude. S tím mocná ochrana Pána Boha našeho rač s námi se všemi býti. Dat[um] na Snědovicích⁶ v sobotu po památce Zvěstování Panny Marie léta 1602.

Dorota Vlková z Sulevic a na Snědovicích⁷

¹ Dorota Vlková ze Sulevic na Snědovicích († po 1602), druhá manželka Jana staršího Vlka z Kvítkova.

² Adam Krejčí, poddaný Doroty Vlkové ze Sulevic ze vsi Čakovice, propuštěn do poddanství Šťastnému Václavovi Pětipeskému (1602).

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Adam Krejčí, poddaný Doroty Vlkové ze Sulevic ze vsi Čakovice.

⁵ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁶ Snědovice, ves, renesančně upravená tvrz a pozdější barokní zámek východně od Litoměřic (Ústecký kraj), v držení Vlků z Kvítkova.

⁷ Dorota Vlková ze Sulevic na Snědovicích († po 1602).

28.

Mandalena Myšková ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zarmoucená oznamuje, že ve středu po Květné neděli zemřel její manžel Karel Častovec Myška ze Žlunic na Obříství. Zve na pohřeb, jenž se uskuteční v Obříství ve středu 1. května 1602. Pětipeský má přijet brzy ráno a následně prokázat mrtvému tělu poslední službu. Zavazuje se dobrým přátelstvím.

Obříství, 9. dubna 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 125, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Pětipeskému z Chýš [a] Egrberku a na Byšicích, panu ujci mému zvláště milému k dodání.

Modlitbu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj milý, zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji vám věrně ráda. Podle toho vás z zarmouceného srdce tajiti nemohu, kderak Pán Bůh všemohoucí podle své svaté vůle a libosti mne převelikým zárukem navštívití a mého nejmilejšího pana manžela, urozeného a statečného rytíře, pana Karla Častovce Myšku ze Žlunic a na Vobřiství,¹ v středu² po Květné neděli z tohoto bídneho a plačtivého oudolí skrze časnou smrt k své svaté milosti povolati a pojiti ráčil. Jehožto milý duši Pán Bůh všemohoucí pro zásluhy syna svého nejmilejšího Pana a spasitele našeho Ježíše Krista rač milostiv bejti a nám spolu s ním veselého vzkříšení popříti. I nepotřebující pak to mrtvé tělo mého nejmilejšího pana manžela již nic jiného než aby do země, z které vzešlo, poctivě podle způsobu křesťanského pohřbeno bejti mohlo, sem toho oumyslu takové mrtvé tělo mého nejmilejšího pana manžela v středu,³ den svatých Filipa a Jakuba, tím raněji před jídlem dáti pohřbíti. Vás, můj zvláště milej pane ujče, přátelsky žádám, že na vejš jmenovaný den na Vobřiství⁴ tím raněji přijedete a to mrtvé tělo mého nejmilejšího pana manžela k hrobu doprovoditi nápomocni budete a jemu tu poslední lásku prokážete. Což tu k mé zarmoucené učiníte, nepominu se vám toho vším dobrým přátelstvím odměniti. Za odpověď s vykonáním žádosti mé žádám. S tím Milost Boží rač bejti s námi se všemi. Dat[un] na Vobřiství v outerej Velikonoční léta 1602.

Mandalena Myšková z Sulevic a na Vobřiství⁵

¹ Karel Častovec Myška ze Žlunic na Obřiství (asi 1558-1602). K jeho osobě monograficky Petr MAREŠ (ed.), *Karel Častovec Myška ze Žlunic. Život předbělohorského rytíře ve světle rodinné korespondence*, Ústí nad Labem 2000.

² Dne 3. dubna 1602.

³ Dne 1. května 1602.

⁴ Obřiství, ves a tvrz na levém břehu Labe jižně od Mělníka (Středočeský kraj), do roku 1617 v držení Myšků ze Žlunic, roku 1618 ji Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku odkoupil od spoludědiců své manželky Johany Myškové ze Žlunic.

⁵ Mandalena Myšková ze Sulevic († 1617), manželka Karla Častovce ze Žlunic na Obřiství, matka Johanky Myškové, manželky Šťastného Václava Pětipeského (od 1617).

29.

Barbora Smiřická z Lobkovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni. Žádá o propuštění Mandaleny, domnělé poddané Pětipeského, původem z Lužice, která přebývala na gruntech Pětipeského ve vsi Sedlec, ovdověla a chce se s novým manželem, poddaným Smiřické, Urbanem Šnejderem, usadit v městečku Mšeně. Žádá, aby byla bez překážky propuštěna, jelikož nebyla nikdy v poddanství Pětipeského ani jeho otce. Zavazuje se dobrým susedstvím a obdobnou službou.

Doksy, 9. dubna 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. D 132, fol. 25-26, česky

Urozenému panu Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu sousedu mému milému.

Modlitbu svou vzkazuji, urozený pane sousede můj milý. Zdraví i všeho dobrého vám od Pána Boha vinšují a věrně přeji. Jan, syn Urbana Šnejdera¹ z měst[ečka] Mšena,²

¹ Jan Šnejder, syn Ulriha Šnejdera, poddaný Barbory Smiřické z Lobkovic na Bezdězu z městečka Mšeno.

poddaný můj, dal mi toho zprávu, kderak některej čas ve vsi Sedlci³ na gruntech Vašich jest sloužil a potom sobě jednu vdovu jménem Mandalenu, kteráž sebe svobodná jest a v Čechách žádného dědičného pána nemá, za manželku pojal a nyní, maje tu na gruntech mých otce svého živého, k němu se i s manželkou svou do Mšena obrátiti chtěl. Ale tak praví, z poručení pana ouředníka vašeho, rychtář a konšelé v též vsi Sedlci, poddani vaši, sou jemu komoru, kdež on své věci i také manželky jeho měl, zamkli. Tím jménem, že by tu Mandalena, poddaná vaše, býti měla. I dává toho zprávu, že jest ona rodem z Lužic anebo knížectví slezského a slouživši tu také v Sedlci, pojala sobě za manžela nějakého Vostřiše,⁴ ten také poddaný váš nebyl, nežli v podružnosti se tu zdržoval. I když jest on předešlej manžel její panu otcí⁵ vašemu dobré paměti, ani vám i s manželkou svou v poddanosti neuvedl. Kterak ona, Mandalena má poddaná vaše bejti. A protož vás za to žádám, že jeho, Jana i s manželkou jeho se všemi [...] jich, || aby se svobodně bez překážky na grunty mé obrátiti mohl, propustiti poručíte. Poněvadž sou spolu již manželé odávaní a na gruntech mých se živiti chtějí, aby jim v tom překážka činěna nebyla. Kdybyste na ní anebo manželu jejím jaké panství měli, nechtěla bych vás tu zaneprázdniti. Kdež sem naděje té, že této mé přímlyvy užiti dáte. V podobné i jiné sousedské volnosti náležitě vám se odměniti nepominu. S tím Milost boží rač bejti s námi se všemi. Dat[um] v Dokzi⁷ v outerej Velikonoční léta 1602.

Barbora Smiřická z Lobkovic a na Bezdězi⁸

² Mšeno, městečko severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), od roku 1588 částečně v držení Jana staršího z Valdštejna a Zikmunda z Vartemberka, roku 1605 v držení Bohuchvala Berky z Dubé, poté Barbory Smiřické/Berkové z Lobkovic, roku 1622 zkonfiskováno Václavu staršímu Berkovi z Dubé a Lipé.

³ Sedlec, ves u Kokořina západně od Mšena (Středočeský kraj).

⁴ Blíže neidentifikováno.

⁵ Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku († 1596), otec Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Održeno.

⁷ Doksy, město a renesanční zámek jihovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (1596-1621).

⁸ Barbora Smiřická z Lobkovic na Bezdězi a Doksech (1570-1610), od roku 1595 manželka Albrechta Vladislava Smiřického ze Smiřic na Hrubé Skále († 1602).

30.

Jan Jindřich Cukr z Tamfeldu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Posílá k němu svého písaře s pololetním úrokem z půjčky. Žádá, aby o tom zpravil své strýce (poručníky). Dále žádá, aby mu odeslal zpět přiložené psaní ohledně vydání dlužního úpisu na 500 kop míšeňských grošů, neboť odvedením svatojiřského úroku splnil podmínku Pětipeského strýců. Dále žádá, aby přitiskl svoji pečeť na dlužní úpis staré paní (Hrobčické) v částce 50 kop míšeňských grošů, které mu přislíbila půjčit. Slibuje, že skrze to nebude nijak zaneprázdněn. Prosí o přímlyvu ohledně zmíněných půjček. Vzkazuje pozdravy Pětipeského rodině v Byšicích od sebe i od své matky a manželky. Post scriptum dodává, že v okolí svého sídla již pozabíjel všechny obávané vlky a medvědy, Pětipeský proto může přijet. Cestou se však nemá pustit do štvání krásné laňky, jež mívá zlatou srst a pohybuje se při silnici, neboť by se mohl zranit. Vzkazuje pozdravy a službu od své dcerky.

Seneč, 23. dubna 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 33-34, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milej. Zdraví, v něm jiné všecko dobré Tobě na Pánu Bohu vinšují, upřímně věrně rád přeji. Nejschválněji k Tobě písaře svého s ourokem pololetní[m] posílám. Tebe, můj zvláště milej pane švagře, přátelsky žádám, že pánům strejcům svejm skrze psaní oznámíš, že si již takovej ourok ode mě přijal, neb sem jim byl psaní učinil, žádajíc, aby Tobě takovejch 500 kop míš[ěnských] ujistili na místě mém. Dali mně tu odpověď, když Tobě ourok s[v]a[to] Jiřskej odvedu, že Tobě dostatečnou jistotu učiniti chtějí. To psaní, ((který jim chceš učiniti)), líbí-li se Tobě, odešli mně. Já bez toho, nemeškaje, jak se ten posel vrátí, k ni[m] poslati musím, abych tu jistotu od nich dostati mohl a Tebe, jakožto mého zvláště milého pana švagra bez starostí s přátelským poděkování[m] spokojiti mohl. Podle toho Tebe velice přátelsky žádám, že mně tak mnoho k vůli učiníš a starej paní¹ ode mě mnoho mnoštých služeb [v]zkážeš. Onehdejšího dne skrze psaní mně připověděla 50 kop míš[ěnských] půjčiti, jakž jí také jistotu na to odsílám. Postavil sem Tebe podle starýho pana Hrobšického² do tý jistoty, <aby mně> ((přátelsky žádá[m], že mně)) to k vůli učinil a na svědomí k tejto jistotě přitisknouti Tvou pečeť dáš. Té naděje sem k Tobě, že to pro mě učiníš. Připovídám, že skrze to žádné zaneprázdnění míti nebudeš. Touš měrou jsoucí všelijakým dobrým přátelství[m] se Tobě odsluhovati nepominu. S tím sem Tvůj upřímněj starodávný do smrti. Věřím, že se již přimluvíš, abych takové peníze neníčko po tomto poslu dostati mohl. Prosím, že předně sebe sám ode mě i od paní mateři³ mé a manželky⁴ mé velice přátelsky pozdravíš, tolikěš tam všech Tvejch na Byšicích⁵ mnoho mno[ž]ství služeb od nás všech oznámíš. S tím milost Boží s náma se všemi bejti rač. Datum na Senči⁶ na den Jiřího rytíře léta 1602.

Jan Jindřich Zuker s Tamfeldu na Senči⁷

P. S.

Můj zvláště milej pane švagře, jak mně one[h]dejšího dne píšeš, že by[s] na žádost mou rád sám přijel, než že se obáváš těch velkejch nedvědů a vlkův, který zde sou. I mohu Tobě oznámiti, že sem je již všecsky pobíti dal, tak že budeš moci sem svobodně přijeti. Však jednom ještě se jedno[m] obávám, zde blízko v silnici stává jedna přepěkná laňka, velice hrubě pěkně v[e] vysokým lese blízoučko ode mě. Tý se ušetř, pojeděš-[l]i sem, aby Tebe neuhonila a kopitem prostřelila, neb z míry pěkná ta laňka jest a zlatý sersti na sobě mívá. Tvá maličká nová teta⁸ dala Tebe velice pozdraviti a její maličkou službu pověděti.

¹ Patrně Barbora Pětipeská z Hrušova († 1608), matka Šťastného Václava Pětipeského.

² Patrně Racek, též Radslav Hrobčický z Hrobčic na Budenicích († po 1602).

³ Johanka Cukrová z Tamfeldu, rozená Údrcká z Údrče († po 1602), manželka Bernarda Cukra z Tamfeldu a matka Jana Jindřicha Cukra z Tamfeldu.

⁴ Alžběta Sibylla Pětipeská z Chýš a Egrberku († 1621), první manželka Jana Jindřicha Cukra z Tamfeldu na Senči († před 1636).

⁵ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁶ Senec, ves a tvrz jihozápadně od Rakovníka (Středočeský kraj), v držení Jana Jindřicha Cukra z Tamfeldu (1602-1609) a následně Kryštofa Častolára Loubského z Lub.

⁷ Jan Jindřich Cukr z Tamfeldu na Senči († před 1636), křivoklátský hejtman, hejtman Rakovnického kraje (1611-1612), účastník stavovského povstání (1618-1620).

⁸ Patrně mladá dcera Jana Jindřicha Cukra z Tamfeldu a jeho manželky Alžběty Sibylly Pětipeské, neteř Šťastného Václava Pětipeského.

31.

Jan Lhotský ze Ptení píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho psaní. Pokud mu Pětipeský nemůže dát více než 200 kop míšeňských grošů, má je přichystat k zítřejšímu dni i s úrokem proti kvitanci, aby již mohla z kanceláře vyjít relace a on se nemusel déle k vlastním škodám zdržovat v Praze. O dalším přátelsky promluví v Praze.

Praha, 27. dubna 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 24, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku a na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému vzláště milému.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj vzláště milej. Zdraví, při něm jiné všecko dobré tobě na všemohoucím Pánu Bohu upřímně žádám. Jakou odpověď mně na psaní mé dáváš, ji přečteš, sem vyrozuměl. I vždy přátelský tě prosím, nemůžeš-li více k žádosti mé peněz mimo ty dvě stě kop míšeňských shotoviti, tedy v neděli ((totiž dne zejtřejšího)) s nimi a s ourokem, což mi ho z kvitance⁹ jej dodati přijde, přijed' a mně odved', ať ta relací¹⁰ v pondělí z kanceláře vyjde a kdy kam dodat ji smýšlí, na tobě i mě sejde a já ať se víc v Praze pro touž věc nezdržuji a k škodám nepřivozuji. Co se pak do teječ Loretu[č/ř]e Štonka¹¹ a jinejch věcí, oč mi tak koli píšeš, když do Prahy přijedeš, o to vše přátelsky rozmluvíme a vše bohdá na dobrý míře postavíme. Věřím, že se jináč od tebe nestane. S tím milost Boží s námi bejti rač. Dat[um] v Praze v sobotu po památce sv[ateh]o Jiří léta 1602.

*Jan Lhotský ze Ptejni¹²
svou rukou vlastní*

⁹ Kvitance – potvrzení splacení dluhu vydané věžitelem dlužníkovi.

¹⁰ Relace – zpráva, výpis zápisu do desek zemských, svolení panovníka k zápisu do desek zemských či výpisu z nich.

¹¹ Blíže neidentifikováno.

¹² Jan Lhotský ze Ptení († po 1638), pobělohorský exulant (od roku 1628 v Pimě).

32.

Dorota Vlková ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměla upomínce k zaplacení dluhu 130 kop míšeňských grošů i se zadrženými úroky. Vpravdě chtěla vždy každého včas a přátelsky uspokojit a nedopouštět na sebe právní dobývání. Žádá o odklad částky 100 kop míšeňských grošů z dlužné sumy ke svatému Havlu. Během týdne mu pošle zbývajících 30 kop míšeňských grošů a úroky. Pokud nebude moci odložit větší část dlužné částky ke svatému Havlu, žádá o odklad alespoň do dvou týdnů. Očekává odpověď. Poslu zaplatí od chůze.

Snědovice, 14. května 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 61, česky

Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému zvláště milému.

Modlitbu svou vzkazují, urozený pane ujče můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého přála bych panu ujci věrně ráda. Psaní, kteréž mi dnešního dne činíte strany sumy 130 kop s ouroky zadržalými, abych to panu ujci všecko po tomto poslu odeslala a pakli bych toho neučinila, že byste chtěli pořadem práva takové sumy dobývati, jakž psaní pana ujce to v sobě šíř obsahuje a zavírá. Můj zvláště milý pane ujče, vpravdě že jsem nikdy od toho nebyla a nejsem, abych toho, což komu povinna jsem, od sebe odvozovati a se pány přáteli mými, kterýmž co povinna sem, se spokojovati neměla. A nikdy pořadem práva na sobě dluhů spravedlivě povinných dobývati nedopustila, nýbrž se s jedním každý[m] přátelsky spokojovati míním. Nebo kdybych panu ujci nechtěla dobrovolně platiti, nikdy bych se byla k jistotě,¹ jsouc promlčena, neznala. Však na jiném nejsem, než pana ujce s poděkováním zaplatiti. Jen toliko, jakž předešle, tak i nyní, pana ujce přátelsky žádám, že mi jedno sto kop míš[teňských] do svatého Havla² nejprve příštího sečkáte. Ostatek, 30 kop a ouroky vám v týmdni³ po svém naschválním poslu odeslati chci. Pakli byste vždy bez těch sto kop bejti nechtěli (což tý naděje nejsem), tehdy vás prosím, že mi jich asi do dvou neděl sečkáte. Však vždy jiný naděje nejsem, než že mi jich do svatého Havla podle žádosti mé sečkáte. Za odpověď, abych se věděla, čím se zpraviti, po vašem poslu, kterémuž od chůze zapláceno bude, žádám. S tím Pán Bůh s námi. Dán na Snědovicích⁴ v outerý po neděli Křížové léta 1602.

Dorota Vlková z Sulevic a na Snědovicích⁵

¹ Jistota – dlužní úpis.

² K termínu 16. října 1602.

³ Týmdni – týdnů.

⁴ Snědovice, ves, renesančně upravená tvrz a pozdější barokní zámek východně od Litoměřic (Ústecký kraj), v držení Vlků z Kvítkova.

⁵ Dorota Vlková ze Sulevic na Snědovicích († po 1602), druhá manželka Jana staršího Vlka z Kvítkova.

33.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku si stěžuje Petru Prokopovi Netolickému, rychtáři města Mnichova Hradiště, že měšťan Kryštof Kopřiva neprávem uvěznil jeho poddané Jakuba Dolejního a Martina Mlejnského z důvodu nesplacení dluhu. Kryštof Kopřiva porušil lhůtu šesti týdnů pro obstavení majetku, což je proti právu městskému i zemskému. Pětipeský se odvolává na příslušné paragrafy zemského a městského práva, žádá propuštění dlužníků a zve Kryštofa Kopřivu k projednání pře na radnici v městečku Byšicích, a to ve středu 5. června 1602 v 16 hodin.

Byšice, 17. května 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1, fol. 7, český

<Opatrnému mezi> Slovutnému p[anu] Petrovi Prokopovi jinak Netolickému,¹ sousedu v městě Hradišti, na ten čas rychtáři měst[s]kému, k dodání. Račte poručiti přepsati toto psaní etc. urozenému panu.

Slovoutný p[ane], příteli můj milý, z psaní Vašeho, kteréhož j[es]t datum ve středu po neděli křížové, a co v sobě obšahuje a zavírá, jemu sem z přečtení porozuměl. Srozumí-

¹ Petr Prokop Netolický, městský rychtář v Mnichově Hradišti.

vám tomu, že Krystofovi Kopřivovi² na ruku ste a to v příčině té, věda Vy o tom dobře, že nižádný cizopanský člověk žádnému poddanému (pana jiného) přes 6 kop nemá více věřiti, a mimo tu sumu žádnéj pán na poddaným svým nemá více dopomáhati. Druhý, o tom Vás práva měste[c]ká vyučují, že každéj stavuňk do šesti nedělí trvá v tom čase, kdež jest nepořádněj, můž se nařika[t]. Kterak jest to pak, že Jakub Dolejní,³ poddaný můj vyměření právního užiti nemůže, majíc při právě Vaše[m] ruko[j]mi zapsané. Třetí, poněvadž Martin Mlejnský,⁴ poddaný můj ze vsi Přívor,⁵ uvězením šatlavním v měs[tečku] Byšicích⁶ pro dluh téhož Krystofa Kopřivy j[es]t zůstával, i neměl jest on většího dopomožení při Vás, nežli při mně, nejsa Vy jeho vrchnost, vyhledávati, ale na tom vězení, pokudž by své neprodal, měl jest přestati a jistě bych proti tomu nebyl, kdyby týž Krystof čas vyčkal, až by Martin Mlejnský toho vězení prázden byl a pod tím <ho> ((proň)) neobstavoval a jinšího dopomožení nežádal, aby jemu k takovému dluhu dopomoženo bejti nemělo. I poněvadž jest pak týž Krystof Kopřiva, učinivše stavuňk, po svém právě nešel a šesti neděl podle práva měste[c]kého pod literou L 21, L 22, zřízení zemského pod literou S 2 jest nevyčkal a poddaného mého pod předešlej rukojemstvím do vězení ((dal)), žádám Vás, že poddaného mého Jakuba Dolejního i z vězení propustíte, a chce-li on, Krystof Kopřiva buď Jakuba, nebo koho jiného s čeho viniti, pokládám jemu toho den při právě purgmistra a konšelův v měst[ečku] Byšicích na rathauze v středu po S[vat]tě Trojici v hodin 16. Čeho tu žádati bude, jemu i jednomu každému má se za spravedlivý učiniti. S tím mil[ost] [pá]na Boha rač s námi bejti. Datum na Byšicích v pátek po Božím vstoupení léta 1602.

Šťastnej Václav Pětipeskej z Chýš a z Ekberku na Byšicích a Bosyni

² Kryštof Kopřiva, měšťan z Mnichova Hradiště.

³ Jakub Dolejní, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Martin Mlejnský, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Horní Přívory.

⁵ Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

⁶ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

34.

Mandalena Myšková ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odesílá k němu zvláštního posla, aby se zeptala, jaká suma dluhu povinného Pětipeskému pozůstala po jejím manželovi. Přátelsky žádá o její sdělení, aby mu mohla obnovit dlužní úpis. Zároveň žádá o odklad splátky dané sumy. Bude z ní včas platit úroky. Žádá odpověď.

Obříství, 22. května 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 124, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi [Pětipes]kýmu z Chýš a Egrberku a na Byšicích, panu ujci mému vzlaště jmilému, k dodání.
((Od paní Myškovy))¹*

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Modlitbu svou vzkazují, urozenej a statečnej rytíři, pane ujče můj vzláště milej, zdraví i jiného všeho dobrého žádajíc na Pánu Bohu, přeji vám věrně ráda. Podli toho naschvále k vám posílám, nemohouce se upamatovati, co by tý sumy bylo, kterouž vám dobré paměti pan manžel² můj nejmilejší povinovat byl. Vás přátelsky žádám, že mi oznámíte, abych vám takovou jistotu³ obnoviti dala. Přitom vás, můj vzláště milej pane ujče, přátelsky žádám, že mně takový sumy do dalšího času sčekání učiníte. Já vám ouroky z ní ráda časně platiti a odvozovati chci. Za odpověď žádám. S tím milostivej Pán Bůh rač bejti s námi se všemi. Datum na Vobřiství⁴ v středu po neděli šesté po Veliké noci léta 1602.

Mandalina Myšková z Sulevic a na Vobřiství⁵

² Karel Častovec Myška ze Žlunic na Obřiství (asi 1558-1602).

³ Jistota – dlužní úpis.

⁴ Obřiství, ves a tvrz na levém břehu Labe jižně od Mělníka (Středočeský kraj), do roku 1617 v držení Myšků ze Žlunic, roku 1618 ji Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku odkoupil od spoludědiců své manželky Johany Myškové ze Žlunic.

⁵ Mandalena Myšková ze Sulevic († 1617), manželka Karla Častovce ze Žlunic na Obřiství, matka Johanky Myškové, manželky Šťastného Václava Pětipeského (od 1617).

35.

Jiří Vančura z Řehnic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho psaní a je vděčný, že Adam Zapský ze Zap svolil k jejich záležitosti. Je ovšem nutné získat ještě Václava Budovce z Budova jako druhého prostředníka, ten dosud zůstává v Praze. Sejdou se s ním u příštího zemského soudu. Dále by chtěli přidat po jednom či dvou „pánech a přátelích“ k přátelskému jednání. Ohledně propůjčení důchodního písaře sděluje, že mu ho po svátcích propustí k počtům. Již to s ním předjednal. Žádá však, aby pro něj byly připraveny všechny písemnosti, aby nebyl příliš zdržen. Zavazuje se přátelskými službami.

Studénka, 22. května 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 52-53, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému vzláště milé[mu].

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj vzláště milý, od Pána Boha téhož zdraví a při něm všeho dobrého přeji panu švagru věrně a upřímně rád.

Z psaní vašeho i z odpovědi od pana Adama Zapského¹ na psaní vaše jemu učiněné, nám dané, i z cedulky od pana švagra napsané, jaká žádost vaše jest, po přečtení všemu jsem porozuměl. A že se pan Zapský k žádosti naší volný nachází, i já toho vděčen jsem. A poněvadž srozumívám, že jinak ty naše věci na sebe přijíti nemíni, leč bychom mu druhého pana prostředka na pomoc volili a přidali, i ve jméno Boží bude moci pan švagr panu Václavovi Budovcovi² (poněvadž on stále v Praze zůstává, naději se, že ho k tomu tím

¹ Adam Zapský ze Zap na Dubči a Kyjích († 1626), účastník stavovského povstání, vězněn a později popraven za vraždu (1626).

² Václav Budovec z Budova na Mnichově Hradišti (1551-1621), panský stav od května 1607, čelní představitel českobratrské šlechty a stavovské protihabsburské opozice, rada apelačního soudu (1584-1602), nejvyšší berník (1592, 1594, 1595, 1596/1597), přísedící komorního soudu (1611, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618), stavovský direktor (1609, 1618-1619), prezident apelačního soudu (1619-1620).

volněji užijeme) psaní učiniti a jeho žádati, aby se nám za pana prostředka propůjčil. A propůjče se nám, jistý den v tento příští soud zemský spolu se panem Zapským jmenoval. A my že bychom k nim panům postředkům k takovému přátelskému nás vohledání po jednom nebo dvou páních přátelích na pomoc přidati chtěli. Já také neobmeškám panu Václavovi Budovcovi v tejš smysl psaní učiniti a aby se nám v tom propůjčil, jeho žádati. A protože bude moci pan švagr panu Adamovi Zapskému, že se pana Budovce za druhého k němu pana prostředka dožadujem, poněvadž vy častější poselství nežli já do Prahy máte, psaním svým oznámiti. Strany pak žádosti vaši v cedulce obsažené, ačkoliv týhož služebníka mého, kterýž předešle na Přívorách³ od důchodníka⁴ mého počet přijímal, sám doma při sobě každého dne pilně potřebuji, však || aby pan švagr mou přátelskou volnost znal, panu švagru ho propůjčuji. A když Bohdá na Přívory po svátcích anebo potom po soudu zemským z Prahy přijedu, chci jej k vám vypraviti. On také, když sem s ním o to mluvil, panu švagru v tom volně rád posloužit chce. Toliko za to žádá, aby pan švagr důchodníkům i obročníkům svým o tom poručil a při nich nařídil, aby sobě rejstra svá hlavní a všeliké approbaci,⁵ kterých budou při počtech svých potřebovati a na nich panu švagru záležiti bude, časně přihotovili, tak aby potomně od nich ničímž meškán a dlouho zdržován nebyl. A v čem bych dále panu švagru jakou volnost přátelskou prokázati mohl, jistě všechno mně možné rád učiním. S tím milost Boží s námi. Datum na Studence⁶ v středu po neděli Exaudi léta 1602.

Jiřík Vančura z Řehnic na Studence a Dolejších Přívorách⁷

³ Dolní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení rytířského rodu Vančurů z Řehnic (1555-1604) a následně města a panství Mělník.

⁴ Důchodník – výběřčí důchodů, důchodní písař.

⁵ Approbace – potvrzení, schválení, zplnomocnění.

⁶ Studénka, ves a zaniklá tvrz severovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), dříve též poplužní dvůr a panství v držení Vančurů z Řehnic, roku 1622 zkonfiskováno Jiřímu Šťastnému Vančurovi z Řehnic.

⁷ Jiří Vančura z Řehnic na Studence a Dolních Přívorách († 1610), hejtman Boleslavského kraje (1596-1597, 1598-1599, 1605-1606, 1607-1608, 1609-1610).

36.

Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá svého bratrance, aby vyrovnal pohledávku dluhu po jeho otci Albrechtovi Pětipeském Joachimovi Frayndovi. Dlužná částka činí 56 kop míšeňských grošů.

Blahotice, 23. května 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 38-39, česky

Urozenému a statečnému rytíři a mému zvláště milému panu strejci a kmotru, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích, Přívorách a Bosyni, k dodání. ((od pana Vodolana strejce,¹ psaní přímlovčí strany ně[j]akého dluhu))²

¹ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích († 1630), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav v letech 1612-1613 a 1614-1615, výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři a můj zvláště milý pane strejče a kmotře, pane Šťastný Václave Pětipeský, od pána Boha všemohoucího Vám i všechněm, což jest Vás koliv na Byšicích, žádám a věrně přeji zdraví a při něm jiného všeho nejlepšého dobrého. Podle toho Vám oznamuji, že jest těchto pomínuých dnův u mě pan Joachym Fraynd,³ kderý jest v Potlejštím⁴ byl, a mně ku paměti přivozoval, kderak by dobré paměti pan otec Váš⁵ podle restcedule⁶ panu Hans Georgi Švoncovi⁷ 54 kop míš[eňských] povinnovat byl a dlužen zůstal. A kderýžto dluh již jemu že náleží, o kderýž že jest s dobré paměti panem otcem mým milým mluvil a jednal, aby mu takový dluh dán a zaplacen byl a pan otec můj milej že jest se toho brániti počal, čehož sám poněkud povědom jsem, že pan otec můj jest se i o to s prokuorátorem, byl-li by tím na místě pana otce Vašeho povinen (poněvadž toho času ještě statek Váš držel) radil. A od prokuoratora takovou odpověď dostal, poněvadž věc spravedlivá jest, že jest náležitá věc, aby pan otec můj na panu otci Vašem a bratru svém toho ((dluhu)) nenechával pro nějaké naříkání. I výš psaný pan Joachym Fraynd žádal jest mě k Vám za toho přímluvné připsání, poněvadž sami tomu dobře rozuměti můžete, že spravedlivá věc a dluh jest, abyšte mu takový dluh proti šuldprýfu⁸ odvedli a dali. I nemohouc žádosti jeho odepríti, k Vám se podle téhož pana Joachyma Fraynda přátelsky přimlouvám a za to žádám, aby z nějakého naříkání na pány otce naše milé a dalšího zaneprázdnění ujíti mohlo, že se s ním spokojí<š>te a pokudž možné, proti šuldprýfu mu takové peníze odvedete. Jsem k Vám té důvěrné a přátelské naděje, že tato má přímluva při Vás své místo jmíti bude a což tu k žádosti a přímluvě mé učiníte, zase se Vám toho v podobné příčině i jiným všelijakým dobrým přátelstvím mně možným rád odplatiti i odměniti chci. Za odpověď, již bych téhož pana Joachyma Fraynda spraviti mohl, žádám. A tak milostivý pán Bůh rač s námi se všemi bejti. Dat[um] na Blahoticích⁹ ve čtvrtek po neděli Exaudi léta 1602.

Vodolan Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích¹⁰

³ Joachym Fraynd. Blíže neidentifikováno.

⁴ Blíže neidentifikováno.

⁵ Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku († 1596).

⁶ Restcedule – dlužní úpis.

⁷ Hans Georg Švonc, někdejší věřitel Albrechta Pětipeského.

⁸ Šuldprýf, šuldbrýf – dlužní úpis.

⁹ Blahotice, ves s tvrzí východně od Slaného, v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1563-1623).

¹⁰ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylcích († 1630), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav v letech 1612-1613 a 1614-1615, výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

37.

Kašpar Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl Pětipeského žádosti ohledně dluhu pana Belvice. Kaplířova manželka se bude starat o jeho splacení, jelikož Pětipeský potřebuje peníze. Nebude se prodlévat s obnovením dlužního úpisu Pětipeskému.

Menší Město pražské, 4. června 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 51, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberka na Byšicích a Bosyni, panu uci mému zvláště milému k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milý, téhož zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého panu ujci přejí věrně a upřímně rád. Můj zvláště milej pane ujče, psaní, kderěž mi činíte, oznamující, že takový sumy od pana Belvice¹ vám povinný při času s[vatéh]o Havla sám potřebovati budete, i poněvadž vaše taková pilná potřeba jest, bude potřebí manželce² my o to <potře> se starati a pana Belvice pokojiti. S obnovením pak jistoty³ vaší prodlívající se nebude, aby tím dříve panu ujci odeslána bejti mohla. S tím Milost Boží rač bejti s námi. Dat[um] v Menším Městě pražským v outerý po svaté Trojici léta 1602.

Kašpar Kaplír z Sulevic⁴

¹ Patrně Zikmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách († 1621), hejtman Boleslavského kraje (1613-1614), královský rada Fridricha Falckého (1619-1620).

² Eva Kaplířová ze Slavkova († 1618), manželka Kašpara Kaplíře ze Sulevic na Miličině, Voticích a Neustupově.

³ Jistota – dlužní úpis.

⁴ Kašpar Kaplír ze Sulevic na Miličině, Voticích a Neustupově (1535-1621), direktor/správce úřadu prezidenta české komory /nejstarší rada české komory (1606-1611), přísedící většího zemského soudu (1612-1615), purkrabí Hradeckého kraje (1615-1619), stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší písař (1619-1620).

38.

Jiří Vančura z Řehnic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl Pětipeského odpovědi s žádostí o odklad jednání v jisté záležitosti. Protože svoje „pány a přátele“ právě v této době snadno shledá v Praze, odmítá další odklad. Budou začínat polní práce. Hodlá při prostřednících vyjednat termín příštího čtvrtka v den svatého Antonína. Doufá v zachování dobrého sousedství. Záležitost z jeho pohledu již nesnese odkladu. Očekává odpověď.

Dolní Přivory, 6. června 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkovicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 63-64, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a synu mému zvláště milému.

((Téhož dne dodána i odpověď daná, že nemohu pro hodný příčiny zde odjeti, tolikéž žádám, pokud se mu vidí, aby toho do jiného času, až by páni prostředci k tomu volnější a mně přijeti možnější čas obrali [...])¹))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švakře a synu můj zvláště milej. Zdraví a jiného všeho dobrého vám věrně a upřímně rád přejí. Jakou odpověď na psaní tvé v příčině našeho přátelského porovnání dáváte, ji přečeti, nač se vztahuje, všemu sem porozuměl. A z jaké příčiny pan švagr na ten čas do Prahy by přijeti nemohl, zvláště pro krátkost času, že by snad pan švagr pánův a přátel svejch k tomu dostati a užiti nemohl, nýbrž abychom tu věc na těch páních prostředcích, až by nám oni den k tomu obrali a jmenovali, zanechali. I vpravdě bych rád tolikéž k tomu povoliti chtěl, ale poněvadž nyní lépeji těch pánův prostředkův nežli potomně, i jiných pánův a přátel užiti můžeme,

¹ Održeno.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

vzláště nežli bysme o polní díla přišli, že spíše by se nám páni a přáteli propůjčili, nežli potom. Protož aby tou věcí dáleji odkládáno nebylo, jsem toho oumyslu při páních prostředcích toho vyhledávati, aby nám den k takovému přátelskému nás ohledání od dneška v týmžedni,³ totiž ve čtvrtek den svatého Antonína⁴ od nich položen a do měst Pražských jmenován byl. Protož chtěl-li by pan švagr na týž den k takovému přátelskému jednání povoliti a s pány přáteli najíti se dáti, za oznámení brzké žádám. Neb jestliže by se nyní toho nestalo, obávám se, že tou věcí dlouho by se prodlilo. I aby aspoň jednou ta věc začátek svůj vzíti a k šťastnému konci přivedena bejti mohla, jsem ku panu švagru tý naděje, že toto podání || mé sobě oblíbíc, k tomu přistoupí a nejsouce ničehož jinšího žádostiv, než abych s každým sousedem v dobrém sousedství a přátelstvím zůstával, z té příčiny vždy toto přátelské podání panu švagru činím a přátelsky žádám, že proti tomu pan švagr nebude. Avšak jestliže by se toto podání mé svého místa při panu švagru míti nemohlo, ač tý naděje nejsem, tedy bych musil, ač vpravdě nerad, jináč to před sebe vzíti a spravedlnosti své hájiti. Nebo mi nikoli možné nejní dýle na těch odkladích zůstávati. A tak odpovědi pana švagra brzké, kterouž bych se zpraviti mohl, očekávati budu. S tím Milost Pána Boha našeho s námi bejti rač. Datum na Dolejších Přívorách⁵ ve čtvrtek den Božího těla léta Páně 1602.

Jiřík Vančura z Řehnic na Studence a Dolejších Přívorách⁶

³ Týmžedni – týdnem.

⁴ Dne 13. června 1602

⁵ Dolní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení rytířského rodu Vančurů z Řehnic (1555-1604) a následně města a panství Mělník.

⁶ Jiří Vančura z Řehnic na Studence a Dolních Přívorách († 1610), hejtman Boleslavského kraje (1596-1597, 1598-1599, 1605-1606, 1607-1608, 1609-1610).

39.

Adam Zapský ze Zap píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Když posel doručil jeho psaní Václavu Budovcovi z Budova, vyslechl jeho přečtení a porozuměl obsahu. Poněvadž Pětipeský hodlá užít prodleného času v jednání, určili mu den svatého Jana Křtitele, kdy má přijít do domu Václava Budovce z Budova na Staroměstském náměstí i s „pány a přáteli“. O tomtéž zpravili Jiřího Vančuru z Řehnic.

Praha, 10. června 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/16, fol. 7, česky

Urozenému a mému vzláště milému panu synu, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Ekrberku a na Byšicích buď dán.

((Psaní od pana Adama Zapského z Zap a na Dubci.))¹

Službu svou vzkazují, urozený pane Šťastný Václave Pětipeský, pane synu můj vzláště milej. Zdraví i jiného všeho dobrého přeji vám se všemi vašimi věrně rád. Když posel vás ku panu Václavovi z Budova² s listem přišel, k němu jsem se tehďáž zachodil a psaní vaše

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Václav Budovec z Budova na Mnichově Hradišti (1551-1621), panský stav od května 1607, rada apelačního soudu (1584-1602), nejvyšší berník (1592, 1594, 1595, 1596/1597).

čísti jse[m] poslouchal. Kterýž, co v sobě zavírá, jemu jsem porozuměl. I poněvadž prodleného času v tom jednání užiti žádáte, tak jsme s panem Budovcem učinili a den k tomu vám na den svatého Jana Křtitele Božího³ obrali. Tak abyšte na týž den v hodin dvanáct na celým orloji do domu pana Václava Budovce na Dláždění starý⁴ [s] přáteli svými se najíti dali. O čemž panu Vančurovi⁵ taky oznámeno jest. To věduce, budete se jmíti čím spraviti. S tím vás milosti boží poručena činím. Datum v domě mém pražském v pondělí po svatém Medardu léta 1602.

Adam Zapský z Zap a na Dubci⁶

³ Ke dni 24. června 1602.

⁴ Míneho Staroměstské náměstí.

⁵ Jiří Vančura z Řehnic na Studénce a Dolních Přivorách († 1610), hejtman Boleslavského kraje (1596-1597, 1598-1599, 1605-1606, 1607-1608, 1609-1610).

⁶ Adam Zapský ze Zap na Dubči a Kyjich († 1626), účastník stavovského povstání, vězněn a později popraven z vraždy (1626).

40.

Barbora Smiřická z Lobkovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Opakuje žádost o propuštění Mandaleny, manželky Jana Krejčího z městečka Mšena a poddané Pětipeského. Porozuměla, že se na ni Pětipeský velmi rozhněval. Pokud by však měla být držena rok ve vězení, nestojí o její propuštění, neboť by jí to jistě podlomilo zdraví. Tolik jí na dotčené nezáleží. Avšak připomíná, že vždy vyhověla žádostem Pětipeského otce i poručníků a propustila jim některé poddané. Žádá, aby pro zachování dobrého sousedství byla jmenovaná Mandalena propuštěna výhostním listem.

Doksy, 11. června 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 65-66, česky

Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu sousedu mému zvláště milému.

Modlitbu svou vzkazují, urozený pane, sousede můj zvláště milý, zdraví i všeho dobrého vám věrně ráda přeji.

Nadála sem se na mé sousedské psaní a žádost, co se dotýče manželky Jana Krejčího¹ z měst[ečka] Mšen,² Mandaleny,³ že mi pan soused příjemnější odpověď dá. Ale srozumívám tomu, že ste se na ni hrubě rozhněvali, aby za pokutu rok pořád zběhlý v[e] vězení seděla a potom teprva že mi ji za poddanou propustiti chcete. I jest mi zdání proti ní, nebohý ženě a přímlyvy své, že jest pan soused mohl dobře toho hněvu k nějakým platnějším věcem poodložit. Kdyby tak dlouhý čas měla vězení trpěti, nebylo by možná, aby se jí na zdraví jejím ublížití nemělo. Jestli ji dostati nemohu, dokud sobě práci svou chleba dobejvati může, také bych o ni víceji k vám se nedopisovala. Nebo na tý ženě mi se mnoho

¹ Jan Krejčí, poddaný z městečka Mšeno.

² Mšeno, městečko severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), od roku 1588 částečně v držení Jana staršího z Valdštejna, roku 1605 v držení Bohuchvala Berky z Dubé, poté Barbory Berkové z Lobkovic, roku 1622 zkonfiskováno Václavu staršímu Berkovi z Dubé a Lipé.

³ Mandalena, manželka Jana Krejčího z městečka Mšena, poddaná Šťastného Václava Pětipeského.

a zhola nic nezáleží. Tak se s vámi o ní, nemůže-li bejti jináče, nesnaditi nebudu. Jest dobře vědomé dobré paměti pana otce⁴ i tolikéž pánů poručníků⁵ pana souseda, když mi koli o kterého poddaného psáno bylo, každého beze vsí odpornosti sem propustila. Nevím, jaké štěstí ku panu sousedu mám, že mně ty ženy propustiti || nechce. Avšak ještě se přimlouvám, odložíc ten hněv na stranu, že mi pan soused touž Mandalenu listem zhostním⁶ propustí. A pakli bejti nemůže, víceji vás i sebe zaneprázdnovati nebudu. A Pánu Bohu k příležitému času tu věc poručeti musím. Ale sem naděje té, pro tu špatnou věc, že k tomu přijíti nedáte, aby to dobré sousedství a zvláště každodenně mezi poddanými vašimi a mejmi v nesrozumění přijíti mělo. A na to od vás přátelské a jisté odpovědi, jichž by se zpraviti věděla, žádám. S tím Pán Bůh rač bejti s námi. Dat[um] na Dokzi⁷ v outerý po Božím Těle léta 1602.

Barbora Smiřická z Lobkovic a na Bezděži⁸

⁴ Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku († 1596), otec Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích (1529-1602), hejtman Slánského kraje (1588-1589 a 1590-1591), strýc a poručník Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Zhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

⁷ Doksy, město a renesanční zámek jihovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (1596-1621).

⁸ Barbora Smiřická z Lobkovic na Doksech (1570-1610), od roku 1595 manželka Albrechta Vladislava Smiřického ze Smiřic na Hrubé Skále († 1602).

41.

Král Rudolf II. píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Na žádost Žofie Albinové z Helfenburku, abatyše kláštera svatého Jiří, přísně nařizuje, aby vrátil zabraný nábytek Vítu Kohoutovi a jeho manželce Lidmile, poddaným kláštera a konventu. Suplikace je přiložena. Podivuje se, že přes několikero poručení tyto chudé lidi dále zatěžuje. Pokud neuposlechne, bude proti němu za takové znevážení rozkazů a neposlušnost spravedlivě zasáhnuto.

Pražský hrad, 13. června 1602

NA Praha, Stará manipulace, sign. P 67/6, fol. 32, česky

*Rudolf II. etc. Šťastnému Pětipeskému
Navrácení nábytkův Vítovi Kohoutovi*

Slovutný v[ěrný] n[áš] m[ilý], nepřestává nás velebná Žofie Albinka z Helfenburku,¹ abatyše i všecken konvent kláštera s[vatě]ho Jiří na hradě Pražském, jménem Víta Kohouta² a Lidmily,³ ženy jeho, z strany těch jim od tebe pobraných nábytkův vždy za další milostivé opatření poníženež prositi, jakž tomu z příležitých suplikací šířeji vyrozumíš. I jest nám do tebe s podivením, že příčinu k tomu dáváš a těch chudých lidí na několikero poručení naše spokojiti a toho, což si jim pobral, zase navrátiti zanedbáváš. A protož tobě přístně poručeti ráčíme, aby jim ty nábytky pobrané zouplna zase navrátil ((jináče nečiníce)). Nebo jestliže by se toho ((na toto poručení naše)) nestalo, dále od nich na nás co vznešeno <by>bude, ráčíme se věděti pro takové tvé neposlušenství a zlehčení rozkazův

¹ Žofie Albinka z Helfenburku, abatyše kláštera svatého Jiří na Pražském hradě (1601-1630).

² Vít Kohout, pekař, poddaný.

³ Lidmila Kovářka, jinak Kohoutová, poddaná kláštera svatého Jiří, manželka pekaře Víta Kohouta.

našich k tobě jak spravedlivě a náležitě zachovati. Dán na h[radě] n[ašem] P[ražském] ve čtvrtek po s[va]tém Medardu léta 1602. ((13. Juni))

42.

Jan Boryně ze Lhoty píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Nemůže vyhovět Pětipeského žádosti, aby se mu v oznámený den postavil v nejmenované záležitosti za „pána a přítele“. K danému termínu již slíbil účast na jednání Racka Hrobčického z Hrobčic v Budenicích o prodeji nějakého statku. Tam pojedou společně s Boryněho bratrem Václavem již den předem. Doufá, že ho Pětipeský přátelsky omluví. Zavazuje službou.

Mikovice, 13. června 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 7, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému zvláště milému.

Službu svou vzkazuji urozenej a statečnej rytíři, pane ujče můj zvláště milej. Téhož zdraví i jiného všeho dobrého přeji Vám věrně rád. Žádost Vaší z strany se Vám v místě a dni mně od Vás jmenovaném za přítele postavení věrně rád bych naplnil, ale rovně na tenž den jsem se zamluvil a připověděl panu Rackovi Hrobčickému¹ k jednání o nákej prodaj statku u něho na Budenicích² býti, neb i pan Václav,³ bratr můj v neděli před týmž dnem ke mně přijeti a spolu jeti máme, tak že mi toho připovědění prve změnití možné a dobře náležité nejní. Věřím, že mě můj zvláště milej pan ujec v této podstatné příčině přátelsky a ujcovsky omluvného jmíti bude. V jiné každé mně možné a Vám příjemné příčině upřímněj a volnej páně ujců jsem a zůstávám. S tím milostivá ochrana pána Boha všemohoucího rač bejti s námi. Dat[um] na Mikovicích⁴ ve čtvrtek po s[va]tém Medardu léta 1602.

Jan Boreň ze Lhoty na Mikovicích⁵

¹ Racek, též Radslav Hrobčický z Hrobčic na Budenicích († po 1602).

² Budenice, ves s tvrzí, později zámek severně od Slaného (Středočeský kraj), v držení Hrobčických z Hrobčic (1550-1623).

³ Václav Boryně ze Lhoty na Mikovicích, Roztokách a Vinoři († 1619).

⁴ Mikovice, též Minkovice, Mikovice, ves, dnes součást Kralup nad Vltavou (Středočeský kraj), před rokem 1613 v držení Jana Boryněho ze Lhoty, následně syna Jana Davida Boryněho ze Lhoty.

⁵ Jan Boryně ze Lhoty na Mikovicích a Mšeně († 1613), hejtman Slánského kraje (1609-1610).

43.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Barboře Smiřické z Lobkovic na Bezdězu. Nenadál se, aby ho našla z nesousedství a hněvivého trestání jeho poddané Mandaleny Vostříšky. Trvá na tom, že dotčená je jeho poddanou, neboť ji Smiřická propustila již jeho otci a poručníkovi výhostním listem. Jelikož se jmenovaná provinila, zaslouží spravedlivé potrestání. Přesto je ochoten ji Smiřické pro zachování dobrého sousedství propustit, avšak teprve po trestu čtvrt roku vězení. Vydává jí tedy výhostní list s odkladem po vykonání spravedlivého trestu. Doufá v obdobnou službu.

Byšice, 14. června 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. D 132, fol. 27, česky

Urozený paní, paní Barboře Smiřický z Lobkovic a na Bezdězi, paní sousedě ke mně laskavě příznivý k dod[ání].

Službu svou vzkazuji, urozená paní, paní sousedo ke mně laskavě příznivá. Téhož zdraví a v něm jiného všeho dobrého Vaší mi[los]ti věrně rád přeji. Nikoliv se tomu nadíviti nemohu, kterak a pro jakou příčinu psaním a odpovědím mým i tolikéž omluvám slušným pravdivým a hodným vyrozuměti chtíti a mne za nějakýho takovýho člověka, kderej by se s vaší mi[los]tí nesnaditi i tolikéž nějakou příčinu k nesousedství dávati chtěl, vykládati ráčíte. Také poddanou s mou Mandelinou Vostřišku¹ z hněvu tak neslušně podli zasloužení jejího, že bych trestati jměl, dokládati a mne v tom nějaký nařčení, jak bych svý poddaný trestati jměl, chtíti dávati ráčíte (kdyby proti někomu jinýmu bylo, věděl bych, jakou odpověď na to dáti). Ale toho tak zanechávám, než toliko to žádám, račte sami při sobě to souditi, kdyby kdo z poddaných Vaší M[ilos]ti k tomu podobný věci, co se dopustil a potomně po provinění ještě by se kořiti nechtěl, nýbrž Vaší M[ilos]ti se protivil, ráčili byste mu tak lehce to chtíti vážiti. Též dále ráčíte dokládati, že dobře vědomé jest, kderak když dobrý a vzáctný paměti pan otec² můj nejmilejší, tolikéž pan poručník můj jest Vaší M[ilos]ti psaní o propuštění poddaných Vaší M[ilos]ti (již nyní na grunty mé) učinili, že ste každýho bez odporosti propustiti ráčili, z čehož já Vaší M[ilos]ti služebně děkujíc, žádám, že to dobrý sousedství ještě zachovávati ráčíte. Jak prvý odměna se stávala a z gruntův (již nyní) mých, na panství Vaší M[ilos]ti tolikéž lidi poddaný propouští vám bejvali, i nyníčko ode mne (v dobrým srozumění a sousedství zůstávajíc) změněno bejti nemá. Jakož pak před nedávním časem jednoho poddaného svýho na připsání Vaší M[ilos]ti jsem propustil. Též se naději, že podli zakázání odměna se stane. A poněvadž pak tak hrubě o touž Mandelinu Vostřišku, poddanou mou, psaní mně činili a o propuštění jí Vaší M[ilos]ti za poddanou listem zhostním³ žádati ráčíte, oumyslu jiného jsem nebyl, podli psaní Vaší M[ilos]ti mého prvý ohlášení, ji dáti tak ztrestati (ne něco z hněvu) než podli jejího hodného zasloužení. Ale nechtíce s Vaší [mi-los]tí nějaký nedorozumění jmíti (ač vpravdě žádnýmu jinýmu k tomu podobný věci na žádný psaní jeho bych nechtěl takovým lidem, kderí by mi se protiviti a mne za pána jmíti nechtěli) přimluvy dáti užiti. Když od dat[a] listu tohoto štvrt lita pořad zběhlýho u vězení a v trestání mejm zůstane, tehda potomně Vaší M[ilos]ti ji za poddanou (i s spravedlností její, ač má-li kderou na gruntech mých) tímto listem zhostním od sebe, dědicův svých propouštějíc (po vyjití štvrt lita) žádnýho práva spravedlivosti vám sobě nepozůstavuji, ale || tý nepochybný celý důvěrnosti jsem, poněvadž tuto na připsání Vaší M[ilos]ti tak mnoho k vůli činím a poddanou tu svou, kderou bych pro hodný (Vaší M[ilos]ti ode mne oznámený) příčiny propustiti neměl, ji propouštím. Že podli zakázání Vaší M[ilos]ti zase kdyby kdo z poddaných Vaší M[ilos]ti na grunty mé se hostiti chtěl, bez odporosti zase propustiti ráčíte. S tím milost Pána Boha rač s námi bejti se všemi. Dat[um] na Byšicích⁴ v pátek po s[vatém] Medardu léta 1602.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni

¹ Mandalena Vostřiška, poddaná Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Sedlec.

² Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku († 1596), otec Šťastného Václava Pětipeského.

³ Výhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

44.

Mikuláš Vtelenský ze Vtelna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Stěžuje si, že jeho poddanému Martinu Pastuchovi ze vsi Čečelic vyhrožuje Pětipeského poddaný Jan Cibulka z Byšic obstavním právem z důvodu nevydání obilí, jež má uloženo u něj ve stodole. Podle původní domluvy si má Pastucha ponechat slámu a obilí má být vymláčeno u něj. Zrní si odveze Cibulka. Vtelenský žádá zjednání nápravy. Mělnické Vtelno, 15. června 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/15, fol. 92, česky

Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu příteli a sousedu mému zvláště milému k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený pane příteli a sousede můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého vám věrně rád přeji.

Martin Pastucha, poddaný můj ze vsi Čečelic,¹ vznáší na mne, kterak jemu Jan Cibulka, poddaný váš z měst[ea] Byšic,² bez přestání všelijaký pohrůšky z strany nějakého obilí, kteréž poddaný váš u Martina Pastuchy, poddaného mého, v stodole složené má, činil; i také právem stavním pro nevydání téhož obilí hrozil. I oznamuji vám, pane sousede, mohu [!], jakož i v prvnějším psaním sem oznámil, že Martin, poddaný můj, Janovi Cibulkovi, poddanému vašemu, téhož obilí vydávati nikoli povinen není. Protož aby se tak při prodaji srovnali, aby hrabiny i sláma poddanému mému při živnůstce pro dobyteček vostala, poddaný pak váš aby toho obilí u poddaného mého sobě vymlátil a darmo pobral a sláma aby poddanému mému vostala. Čehož se poddanému vašemu nezbraňuje. Vás za to, můj zvláště milý pane sousede, přátelsky žádám ((poněvadž taková věc jest)), že jmenovanému poddanému vašemu o tom dostatečně poručíte, aby poddanému mému víc takových pohrůžek nečinil. A to obilí, které u poddaného mého má, aby sobě tu na gruntech svých vymlátil a slámu poddanému mému, kterouž jest jemu při živnosti nechati řekl, aby zanechal. Což věřím, že k žádosti mé učiníte. Milost Boží s námi. Datum na Vtelně³ v sobotu po s[vatém] Antonínu léta 1602.

Mikuláš Vtelenský ze Vtelna a na Vtelně⁴

¹ Martin Pastucha, poddaný Mikuláše Vtelenského ze Vtelna ze vsi Čečelice.

² Jan Cibulka, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

³ Mělnické Vtelno, ves a tvrz východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Vtelenských ze Vtelna; ves, tvrz, dva poplužní dvory a pivovar zkonfiskovány Janu Vtelenskému ze Vtelna (1622).

⁴ Mikuláš Vtelenský ze Vtelna na Vtelně († 1612), soused Šťastného Václava Pětipeského z Chýš.

45.

Pavel Šebesta píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Na Pětipeského žádost domluvil poddaným ze vsi Nebužely a Nenichov, aby nečinili sousedním poddaným žádné škody. Ti s tím nesouhlasí a stěžují si na Pětipeského poddané ze vsi Kaniha, kteří jim měli udělat větší škody ježděním a pasením dobytka po jejich polích. Věří, že nezadá žádnou příčinu k nesousedství s jeho pánem. Je jeho povinností ochránit poddané, kterým by se ubližovalo.

Košátky, 16. června 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 11, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu ke mně laskavě příznivé[mu].

Službu svú vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ke mně příznivý. Téhož zdraví i jiného všeho nejlepšího dobrého přeji vaší mi[los]ti věrně rád. Jakž na předešlé psaní a napomenutí vaší mi[los]ti, tak sem učinil, i ještě to chci učiniti a Nebuželským¹ i Neničovským² o tom dostatečně poručiti, aby jakž vaší mi[los]ti, tak také i lidem poddaným vaší mi[los]ti, aby škody žádné nečinili, ani nových silnic nezavřeli. Ale však oni praví, jistě že se od nich vaší mi[los]ti ani lidem poddaným vaší mi[los]ti žádná škoda neděje, než od lidí poddaných vaší mi[los]ti ze vsi Kaniny,³ že se jim mnohem větší škoda přes pole ježděním i také dobytku pasením dějí. Avšak dále o tom nesmejším, abyšte ráčili pro nějakou špatnou kořist s J[eho] M[ilosti] panem mým⁴ v nesousedství a nějaké nedorozumění na něčí zprávu vjíti. Pán Bůh rač zachovati, příčinou mou nemá k tomu dopuštěno bejti, než kdyby se lidem poddaným J[eho] M[ilosti] Pána mého ubližovati, musili od vrchnosti své ochrany vyhledávati. S tím Pán Bůh s námi. Dat[um] na Košátkách⁵ v neděli po s[vaté]m Vítě léta 1602.

Pavel Šebesta,⁶ m. p.

¹ Nebužely, ves a tvrz severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), v příslušenství pražského kláštera svatého Jiří, později součást košáteckého panství v majetku Jana Novohradského z Kolovrat.

² Jenichov, též Nyměchov, Nyněchov, Niněchov, ves severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), součást košáteckého panství Jana Novohradského z Kolovrat, později součást liběchovického panství Vlinských z Vliněvsi, do roku 1621 v držení Smila Vlinského z Vliněvsi (poručnictví matky Anny Vlinské z Dubé).

³ Kanina, ves jihozápadně od Mšena v Boleslavském kraji (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku a Alžběty Hrzánové z Dubé.

⁴ Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613), cisařský číšník a královský rada, hejtmán Slánského kraje (1607-1608), syn Jáchyma Novohradského z Kolovrat, souseď Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Košátky, ves a zámek jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), panství do roku 1613 v držení Jana Novohradského z Kolovrat na Buštěhradě.

⁶ Pavel Šebesta, hospodářský úředník Jana Novohradského z Kolovrat v Košátkách.

46.

Pavel Šebesta píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vyřizuje stížnost poddaného Urbana Jaroše ze vsi Nebužely, jemuž byl cestou z košáteckého mlýna vypřáhnut a zajat kůň jakýmsi Balečem ze vsi Hostín. Kůň byl odveden do Byšic. Jelikož zmíněný poddaný neudělal na Pětipeského pozemcích žádné škody, žádá o zjednání nápravy a propuštění koně. Pokud škodu udělal, dohlédne na její zaplacení.

Košátky, 16. června 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 12, český

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ke mně laskavě příznivému.
(Psaní od ouředníka košáteckého.)¹*

¹ Autograf Pětipeského úředníka.

Službu svú vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ke mně laskavě příznivý. Zdraví i jiného všeho nejlepšího dobrého přeji Vaší mi[los]ti věrně rád. Urban Jarošů ze vsi Nebužele,² poddaný J[eho] M[ilosti] pána mého,³ zprávu mi učinil, že včerejšího dne, jeda domů ze mlejna košateckého,⁴ na louce vaší mi[los]ti pod vsí Hostinnou⁵ nějaký Baleč⁶ z Hostiný v cestě, kudy jiní lidé jezdí, koně jest mu vypřáhl a do měst[ěčka] Byšic⁷ ho dodal, oznamujíc, že jest žádné škody neudělal, za toto přímlyvné psaní k vaší mi[los]ti jest mne požádal. I nemoha žádosti jeho oslyšeti, tak činím a vaší mi[los]ti služebně žádám, že mu takového koně jeho ráčíte poručiti propustiti. A jestli jest jakou škodu udělal, uvoluje se zaplatiti. Dá-li Pán Bůh, po Novém [?]⁸, nyní že žádných hotových peněz nemá, Pána Boha se dokládá. A což tu k žádosti mé a jeho snižené prozbě učiniti ráčíte, rád se toho vaší mi[los]ti v podobné příčině, ano i jiným vším dobrým dle možnosti své odměním a odsloužím. S tím Milost Boží rač bejti s námi se všemi. Dat[um] na Košátkách⁹ v neděli po s[vatém] Vítě léta 1602.

Pavel Šebesta,¹⁰ ouředník na Košátkách, m.p.

² Urban Jaroš, poddaný Jana Novohradského z Kolovrat ze vsi Nebužely.

³ Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613), císařský číšník a královský rada, hejtman Slánského kraje (1607-1608), syn Jáchyma Novohradského z Kolovrat, soused Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Košátky, ves a zámek jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), panství do roku 1613 v držení Jana Novohradského z Kolovrat na Buštěhradě.

⁵ Hostín, dříve Hostinná/Hostinný ves východně od Mělníka a severně od Byšic (Středočeský kraj), v držení Anny Homutové z Hrušova a následně Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁶ Baleč, patrně poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁸ Míněno patrně po novém úročním termínu, tedy ke svatému Havlu 1602.

⁹ Košátky, ves a zámek jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj).

¹⁰ Pavel Šebesta, hospodářský úředník Jana Novohradského z Kolovrat v Košátkách.

47.

Mandalena Myšková ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se za prodlení splátky dluhu i zpožděných úroků. Stalo se tak z důvodu žalosti nad smrtí jejího manžela. Navíc již několik neděl stůně jedna její dcera. Starostmi zapomněla na dluh. Přátelsky žádá o strpení ještě asi jeden týden. Ráda odešle obnovenou jistotu a zadržené úroky. Zavazuje se dobrým přátelstvím.

Obříství, 16. června 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 123, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku a na Byšicích a Bosyni, panu ujci mýmu vzláště jmilýmu, k dodání.

((Od paní Myškovy))¹

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Modlitbu svou vzkazují, urozený a můj zvláště jmilej pane ujče, týhož zdraví i jinýho všeho dobrého, žádajíc na Pánu Bohu, přeji panu ujci věrně ráda. Přitom, jež mi pan ujec psaní činí, obtížna sobě činíc, že jistotu² na tři sta kop míš[eušských] a ouroky zadržalý panu ujci tak dlouho neodsílám. I vpravdě mi věřiti můžete, že za žádnou jinou příčinou tím tak prodleno nejní než za příčinou mý veliký žalosti, kterouž na sebe od Pána Boha vzloženou mám, pro smrt mýho nejmilejšího pana manželka³ a teď nyní opět od několika nedělí jedna dcerka má nejstarší taky převelikou nemocí od Pána Boha navštívena jest, tak za svou velikou žalostí a starostí na to sem pozapomněla. Přátelsky pana ujce žádám, že mi za zlý pan ujec míti nebude a strpení nejdýleji ještě asi za jeden tejdén <sče...> míti budete. Já vám takové zadržalý ouroky, též tu jistotu obnovenou ráda vodeslám a panu ujci se toho vším dobrým odměniti chci. Zvěřím [!], že zado[s]ti mi pan ujec tak učiní a mne zbytečnýho zaneprázdnění činiti nebude. S tím milostivej Pán Bůh rač bejti s námi se všemi. Datum na Vobříství⁴ v neděli po s[vatém] Vítu léta 1602.

Mandelina Myšková z Sulevic a na Vobříství⁵

² Jistota – dlužní úpis.

³ Karel Častovec Myška ze Žlunic na Obříství (asi 1558-1602).

⁴ Obříství, ves a tvrz na levém břehu Labe jižně od Mělníka (Středočeský kraj), do roku 1617 v držení Myšků ze Žlunic, roku 1618 ji Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku odkoupil od spoludědiců své manželky Johany Myškové ze Žlunic.

⁵ Mandalena Myšková ze Sulevic († 1617), manželka Karla Častovce ze Žlunic na Obříství.

48.

Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se, že nemůže navštívit svého bratrance a zároveň ani vyhovět jeho blíže neurčené žádosti. Stěžuje si na vlastní nemoc a bolest nohy a zejména na vážné onemocnění manželky Magdaleny Pětipeské rozené Valkounové z Adlaru. Hodlá zůstat raději s nemocnou manželkou. Post scriptum vzkazuje pozdravy rodině Pětipeských v Byšicích.

Blahotice, 20. června 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 37, česky

Urozenému a statečnému rytíři panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu strejci mému zvláště milému.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane strejče můj zvláště milý, téhož zdraví a při něm jiného všeho nejlepšího dobrého přeji Vám i všechněm, což jest Vás koliv na Byšicích,¹ věrně upřímně rád. Z psaní páně strejcového jsem žádosti, kderouž na mě pan strejce vskládá, jsem porozuměl, kderouž bych v pravdě rád vykonal, ale pána Boha se dokládám, že mi možné není. Jedno pro nedostatek zdraví svého, v kderémž zůstává, na svou nohu teď od kolikas času nikam nemohu. Druhé, manželka² má čekajíc se, říká, na každou hodinu, aby pán Bůh všemohoucí ji šťastně pomoci ráčil, velmi ne-

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka, v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Magdalena Pětipeská rozená Valkounová z Adlaru († 1604 v Neprobylicích), první manželka Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku.

mocna jest a nevím, jak pán Bůh s ní dále naložiti ráčí. A jak bych nejraději chtěl, nemohu od ní odjeti. Za čež svého zvláště milého pana strejce přátelsky žádám, že mě u sebe omluvného jmíti budete, že žádosti Vaší za oznámenými příčinami vykonati nemohu. Jiným časem, v čemž bych panu strejci jaké přátelství prokázati a i sloužiti mohl, máte mě vždycky podle mé nejvyšší možnosti volného. S tím milostivý pán Bůh rač s námi se všemi bejti. Dat[um] na Blahoticích³ ve čtvrtek po s[vaté]m Vítě léta 1602.

P[ost] S[cripta]: Prosím, že ode mě, od manželky mé,⁴ předně sami sebe, paní Annu,⁵ paní Evu⁶ a pana bratra Vašeho,⁷ pannu Mārinku,⁸ pannu Sybilku⁹ velice přátelsky pozdravíte a množství služeb s vinšováním od pána Boha, všech nejlepších věcí, oznámíte.

Vodolan Pětipeský z Chýš¹⁰

³ Blahotice, ves s tvrzí východně od Slaného, v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1563-1623).

⁴ Magdalena Pětipeská rozená Valkounová z Adlaru († 1604 v Neprobylicích), první manželka Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁵ Marie Anna Pětipeská z Chýš a Egrberku († 1627), manželka Mikuláše Trmala z Toušic († po 1638).

⁶ Eva Pětipeská z Chýš a Egrberku († po 1602), patrně sestra Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku. Mohlo se jednat také o Evu Pětipeskou z Údrče († po 1621), manželku Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 1614), bratrance Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Fridrich Zbyněk Pětipeský z Chýš a Egrberku († před 21. listopadem 1604), mladší bratr Šťastného Václava Pětipeského.

⁸ Pravděpodobně Marie Pětipeská z Chýš a Egrberku († 1621), sestra Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁹ Sybila Judita Pětipeská z Chýš a Egrberku († 1667 v Dráždanech), sestra Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁰ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích († 1630), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav v letech 1612-1613 a 1614-1615, výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

49.

Alžběta Hrzánová z Dubé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že včerejšího dne poručila svým poddaným ze vsi Kanina přivést její poddanou kmetičnu Markytu Chlebků, jež podruží u Václava Moudrého, poddaného Šťastného Václava Pětipeského. Avšak ten spolu s Pětipeského rychtářem Janem Jandouskem poddaným vyhrožovali, že dotyčnou vydají pouze, pokud si pro ni jako hrdinové dojdou. Nenadála se u Pětipeského rychtáře takového jednání v jedné obci. Žádá vydání dotyčné poddané. Očekává odpověď, kdy si pro ni může poslat. Zavazuje se dobrým sousedstvím a přátelstvím.

Vysoká Libeň, 28. června 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 94, česky

Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu synu můjmu zvláště milému.

Modlitbu svou vzkazují, urozený pane Šťastný, pane synu můj zvláště milý. Podle toho oznamují Vám, že sem včerejšího dne poddaným mým a sirotčím ze vsi Kaniny¹ poručila

¹ Kanina, ves jihozápadně od Mšena v Boleslavském kraji (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku a Alžběty Hrzánové z Dubé.

přivésti Markyту Chlebku,² kteráž nyní na ten čas u Václava Moudrýho³ podruží a obydlí svý u poddanýho Vašeho má, což jest rychtář, poddaný můj a sirotčí, hned tu věc oznámil Janovi Jandouskovi⁴ rychtáři a Václavovi Moudrýmu, poddaným Vaším, že takové poručení ode mě má, aby tu poddanou mou a sirotčí hned přede mě postavil, tu jest se ihned Jan Jandousek a Václav Moudrý ozval, jsou-li poddani moji hrdiny, aby šli na grunty Vaše Vaše [!] a do příbytkův jejich, aby ji vzali, nýbrž jim takovou pohrušku dali, že s nimi zajdou, že musí naň pamatovati. Čehož bych se jistě do rychtáře Vašeho nenadála, aby on takový býti měl, nýbrž poněvadž jsou v jedné obci, že by k tomu nápomocen měl býti. A protož Vás za to, můj zvláště milý pane synu, přátelsky žádám, že témuž Jandouskovi rychtáři a Václavovi Moudrýmu, poddaným Vaším, dostatečně poručíte, aby se s tou jistou Markyту Chlebkou, kmetičnou⁵ poddanou mou a sirotčí, ujistili a mně ji dodržeti i den, kdy bych pro ni poslati měla, jmenovati budete. Což věřím, že tak učiníte. Zase toho Vám touž měrou i jiným vším dobrým sousedstvím a přátelstvím odměniti nepominu. Odpovědi od Vás žádám. S tím milost Boží rač býti s námi. Datum na Libeni⁶ v pátek po sv[atém] Janu Křtiteli léta 1602.

Alžběta Hrzánová z Dubé na Libeni a Vrutici⁷

² Markyta Chlebka, kmetična a poddaná Alžběty Hrzánové z Dubé a jejích sirotků.

³ Václav Moudrý, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Jan Jandousek, rychtář a poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Kmetična – dcera nebo manželka kmeta, poddaného sedláka.

⁶ Vysoká Libeň, ves na Mělnicku severovýchodně od Byšic (Středočeský kraj), v držení Václava Hrzána z Harasova a jeho manželky Alžběty Hrzánové z Dubé.

⁷ Alžběta Hrzánová rozená Mracká z Dubé na Libni a Vrutici († po 1632), manželka Václava Hrzána z Harasova na Libni, Sedlci a Vrutici, pobělohorská exulantka, od roku 1628 majitelka domu v Drážďanech.

50.

Kašpar Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Ohledně Pětipeského zamýšlené cesty do Beřkovic odpovídá, že strýc bude tou dobou na pohřbu v Obrěství. Děkuje za zapůjčení stanu a rytířského šorce. Ten je však potrhán, proto žádá o zapůjčení druhého šorce, který přislíbujee vrátit. V případě jeho darování bude spokojen a zavázán. Přimlouvá se za propuštění vězněného Michala Schulce, lépe bude, když ho Pětipeský vypraví do Uher. Opakuje žádost o půjčení stanu a lepšího šorce, neboť je Pětipeský právě nepotřebuje.

Beřkovice, 29. června 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 17, česky

Urozenému panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egenberku [!] na Byšicích panu švagru a bratru mému zvláště milému, dán bud'.

Službu svou v<z>kazují, urozený pane Václave Šťastný, pane švagře můj zvláště milej, by<šte> zdráv byl a dobře se měl, přál bych Ti věrně rád. Kdež si se ohlásil, že by chtěl na Beřkovice¹ přijeti, i oznamují, že pan strejc bude na pohřebě na Vobřeství.² Přitom,

¹ Dolní Beřkovice, ves a panství severozápadně od Mělníka na Labi, do roku 1621 v držení Zikmunda Belvice z Nostvic.

můj zvláště milej pane švagře, kdež jsi mi těchto pomínulejch dnův jeden stan chtěl darovati, ale byl šorc³ všecken potrhanej, protož Tě žádám, že mi ten druhej propůjčíš. Já Ti jej chci zase odvýsti. Pakli chceš mi jej darovati, jsem dobře spokojen, však nic méněj zase mým <a> <volný> Tvou naději vynahražovati nepominu. Co tu na žádost mou učiníš, toho litovati nebudeš. Což tý celé naděje k Tobě mám, že mi jej neodpovíš a mně dobrou odpověď dáš. Co se pak dotějče toho Mihala Schulce,⁴ jak vězením Tvejm jináče nevím, než že zůstává, učini tak dobře a propust' ho, ať jest vězením prázden a rači ho fedruj,⁵ ať do Uher přece jede. Laskavou odpověď očekávati budu jakožto od svého milého pana švagra, bratra, neb vím, že takové věci Tobě již nic neslouží, než-li Ty pojeděš z toho vězení a neb pevnosti, kde dva parpantovle⁶ před šanci⁷ stojí a dobře k pevnosti stríletí budeš. Tady Ti stan zatím schnije, rovně jako ten šorc, [který] za truhlou ležel. U Tebe tak Tvůj dobrý tovaryš a bratr zůstávám až do smrti. S tím milost Boží rač s námi bejti a to bohda šťastný naše shledání. Dat[um] v Beřkovicích v sobotu na den Petra Pavla lét[a] 1602.

Kašpar Belvic⁸

Post Scripta: Můj zvláště milej pane švagře, Tobě oznamuji, že jsem se s některýma poctivýma k Schaubrove radil, co se dotějče Mihala, ohni tak praví, že na tý koupi malé vyděláš <neprál bych> neprál bych Ti toho zaneprázdnění, neb rytmistr o tom vědomost míti bude.

² Obříství, ves a tvrz na levém břehu Labe jižně od Mělníka, do roku 1617 v držení Myšků ze Žlunic, roku 1618 ji odkoupil od spoludědiců své manželky Johany Myškové ze Žlunic Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku.

³ Šorc – zástěra (krojová, slavnostní), drátěná rytířská zástěra, zdobená plenta.

⁴ Michal Schulc. Bližší neidentifikováno.

⁵ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět.

⁶ Parpantovle – bližší neidentifikováno.

⁷ Šance – hradby, zákopy.

⁸ Kašpar Belvic z Nostvic († 1629 v Pirně), syn Zikmunda Belvice z Nostvic na Beřkovicích a Střemách († 1621).

51.

Zikmund Měsíček z Výškova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vyhovuje jeho žádosti a propouští poddané panství pod jeho správou, aby se v pátek na Hradě pražském postavili Pětipeskému k svědomí, pod podmínkou, že jim zaplatí útraty s tím spojené. Poněvadž jsou to hloupí lidé, má s nimi někoho do Prahy odeslat, aby se někde netoulali.

Brandýs nad Labem, 2. července 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 92-93, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egerbergku na Byšicích a Bosyni, panu a příteli mému zvláště milému.

((Poslu ať se od chůze zaplatí.))

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane příteli můj zvláště milý. Téhož zdraví i jiného všeho dobrého přeji vám věrně rád. K žádosti Vaši tak učiniti a lidem poddaným J[eho] M[ilosti] C[isařské] k správě mé náležející, jim aby se, dá-li Pán Bůh, v pátek na hradě Pražském k vydání vám svědomí¹ postavili, poručiti chci. Však tak, aby oni co skrze to utratí, podle práva a zřízení zemského zase k svému přijetí mohli. To taky, aby při nich opatřené bylo, poněvadž lidé hloupí jsou, a té věci povědomi nejsou, tak aby se daremně netoulali, budete moci někoho s nimi tam do Prahy odeslati. Čímž sebe k odpovědi zpravití moci budete. Milost Boží s námi. Dat[um] na Brandejse² v outerej 2. Juli léta 1602.

Zikmund Měšiček z Vejškova,³

J[eho] M[ilosti] C[isařské] truksas a hejtman panství Brandejského a Benátského

¹ Svědomí – svědectví, též upomenutí.

² Brandýs nad Labem (Středočeský kraj), od roku 1581 královské komorní město a panství, pod správou hejtmána Zikmunda Měšička z Výškova (asi do 1613), později Jana Ledeckého z Granova na Dehtářích (1615-1620); pod správou hejtmána Jana Celleru z Rosenthalu (1619).

³ Zikmund Měšiček z Výškova na Hořelicích († asi 1613), císařský truksas a vrchní hejtman komorních panství.

52.

Svědecký průvod. Průvod Šťastného Václava Pětipeského proti Jiříkovi Tulandovi, poddanému mělnického panství ze vsi Vysoké, který se dopustil mordu na Gregorovi, předním voraři dvora Bosyně. Vypovídají svědkové, kteří viděli, jak Jiřík Tuland kladní sekerou udeřil bosyšského voraře Gregora zezadu do zátylku, až mu vyhrězl mozek. Zraněný byl ještě několik týdnů ošetřován barvířem a lazebníkem v Byšicích. Sám vypověděl, že Tulandovi nedal žádnou příčinu. Následně zemřel. Výpovědi podávají také úředníci, sousedé a rychtář městečka Byšice, kteří vyslechli Gregora a jiné svědky.

Bez místa, [po 22. červenci 1602].

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 108-111, česky

*V té při, která jest mezi urozeným a statečným rytířem, panem Šťastným Václavem Pětipeským z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni¹ z jedné a Jiříkem Tulandem ze vsi Vysokého,² poddaného k panství zámku Mělnického strany druhé, co se mordu vykonaného dotejče. **Průvod pana Pětipeského.***

Šťastný Honkův ze vsi Slivna,³ poddaný urozeného pana, pana Jana Novohradského z Kolovrat a na Buštěhradě, Mělnice a Košátkách,⁴ J[eho] M[ilosti] C[isařské] mundšeňka, po učiněném závazku na kříži podle práva a zřízení zemského svědčil; páni milý, toho sem povědom, že jest ho udeřil Jiřík Tuland Gregora⁵ sekerou za stolem sedě, to nevím, proč a z jaké příčiny, co sou oni prve spolu měli. Víc nevím, co svědčiti.

¹ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

² Jiřík Tuland, poddaný mělnického panství ze vsi Vysoké.

³ Šťastný Honkův, poddaný Jana Novohradského z Kolovrat ze vsi Slivno.

⁴ Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613), císařský číšník a královský rada, hejtman Slánského kraje (1607-1608), syn Jáchyma Novohradského z Kolovrat.

⁵ Gregor, přední vorař dvora Bosyně, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

Jan Vraštil⁶ ze vsi Vysokého⁷ po učiněném závazku svědčil; byl sem v tý krčmě, seděl sem za stolem v koutě a voni se tam chumli, jednak v světnici, jednak v síni a Dolejní Krejčík⁸ a Vacek Dolejní⁹ přivedli toho Gregora do světnice a vsadili ho za stůl a sedli podle něho. Potom Tuland kdesi se vzal a vra[*z*]il toho Gregora pozadu sekerou, až se převrhl, přišel tu Michal, Pětipeskýho¹⁰ poddanej ze vsi Bosyně a já mu řekl, Michale, co děláte, však sobě v tý vsi nic neprovedete, by vás dvacet bylo. Více nevím, co svědčiti.

Vondřej Zich¹¹ ze vsi Vysokého po učiněném závazku svědčil; toho sem povědom, když se ta chasa a čeládka vadila, Tuland Jiřík trestal je z toho, aby šli domů, tak ten Gregor setkal se s nima i rval se a já, přijda, odtrhnu Gregora od těch pohunků, prosil sem ho, aby šarvátky tak nechal, on nechtěl poslechnouti, nechal sem ho a šel sem od něho, tak Tuland Jiřík vyvstal, chtějíc to přetrhnouti, tak se Gregor s pomocníky svými chytily, Tulanda vida, že Tuland nemohl vládnouti svými. Michálka sem od něho odrazil, tak Krejčík Dolejní s Vackem vytrhli toho Gregora od Tulanda a Tuland udeřil toho Gregora v tý šarvátce sekerou. Víc nevím.

Jan Krejčík Dolejší¹² ze vsi Vysokého po učiněném závazku podle práva a zřízení zemského svědčil. Nevím, jakého jiného svědomí vydati panu Pětipeskýmu, když jsme přišli do krčmy, Dolejní s[e] Zichem, vypili sme dvě hubatky¹³ piva, v tom Vacek Dolejní¹⁴ také přišel a Jiřík Tuland hned za ním také, i dáme mu počtu a von sedí při našem stole, v tom se pacholci u dveří prali a my tomu i Tuland nic neříkáme, pak se vyhnali ven ti pacholci, přišli zas, počali se v světnici znovu práti. A Jiřík Tuland vstal mezi ně s[e] sekerou a řekl jim, tak co sobě, šelmy, počínáte, co nečijete hospodáře doma, tu neboštik Gregor vyvstal, hned se vozval a řekl, Tulande, co sme my šelmy a von se tam s jinejmi Tuland u dveří pral a já viděvši, že Gregor chce pozadu na Tulanda, chytil sem ho a chtěl sem ho posaditi za stůl, nemohl sem z něho bit a von mi Vacek Dolejní pomohl vsaditi, tu sme seděli všickni tři, v tom tu ouraz neboštik vzal a nevím, od koho a když Gregor omdlával, potom ourazu jeho sem křís[i]l jiného. Nevím, co svědčiti.

Vacek Dolejní ze vsi Vysokého po učiněném závazku podle práva a zřízení zemského svědčil. Páni milí, co sem viděl, to povím, že sem zprvu při tý šarvátce nebyl. Seděli sme za stolem, Jan Krejčí Dolejní a Vondřej Zich, přijde do světnice Jiřík Tuland, sedl mezi nás na lavici, potom se stala nějaká různice u dveří, pacholci Bosynští,¹⁵ Tuland běží mezi ně a dí jim, co hospodáře doma není, že sobě tak provozujete, však sem já hospodářem na místě bratra svého, až se potom vocili v síni a potom se zas přihnali do světnice. Krejčík Dolejní chytí se toho Gregora a vodtrhává jej a já vyvstanu, řeknu Tulandovi, sousede, dej mi tu sekeru a on nechtěl a řekl, nech mne, já jej udeřím a nejmenoval koho, já přiskočím, pomohu Dolenímu Krejčíkovi Gregora vsaditi za stůl a sedeme podle něho, někdo Gregora udeřil pozadu, to nevím, kdo, než slyšel sem, že třesklo a on, Gregor padl. Víc nevím.

⁶ Jan Vraštil, poddaný mělnického panství ze vsi Vysoké.

⁷ Vysoká, ves severně od Mělníka (Středočeský kraj), součást panství Mělník.

⁸ Jan Krejčí Dolejší/Dolejní, poddaný ze vsi Vysoké.

⁹ Vacek Dolejší/Dolejní, poddaný ze vsi Vysoké.

¹⁰ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

¹¹ Ondřej Zich, poddaný mělnického panství ze vsi Vysoké.

¹² Jan Krejčí Dolejší/Dolejní, poddaný ze vsi Vysoké.

¹³ Hubatka – konev na pivo s hubičkou, šenkýřská nálevka piva.

¹⁴ Vacek Dolejší/Dolejní, poddaný ze vsi Vysoké.

¹⁵ Bosyně, ves s tvrzi severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

Dorota, manželka Matyáše Rektora¹⁶ ze vsi Vysokého, po učiněném závazku podle práva a zřízení zemského svědčila; já seděla za kamny, nevím, co se dílo, potom sem voknem ven vylezla. Víc nevím.

Kryštof Debis¹⁷ z Vysokého, učiniv závazek podle práva a zřízení zemského, svědčil. Když Krejčík s tím Gregorem usadili se po tý rvanici za stůl a já vyvstanu, chtějíc bránit, chytím Tulanda, pamatuji ho a on řekl, pust' mne, pust, proč[ež] sou mne rvali a já jeho pustím, domnívaje se, že sedne. A on udeřil Gregora sekerou. Víc nevím.

Vojtěch Macura¹⁸ podle povinnosti své k ouřadu konšelskému vydané a k svědomí a duši to přijavši, svědčil toto. Toho sem povědom, že sem byl vyslán od pana Bartoloměje Burdy,¹⁹ ouředníka Byšického, s Tobiášem Pekařem²⁰ a Kryštofem Bělehradským²¹ do lázně Byšický²² v pondělí den s[va]jté Máří Magdaleny²³ léta minulého 1602 ke Gregorovi,²⁴ voraři přednímu ze dvora Bosyňského, činíce naň otázku, kterak a jak jest k takovému ouřadu přišel. Dával-li jest komu k tomu jakou příčinu. On jest nám odpověděl, my sme pili v krčmě dolejší v[e] Vysokým v neděli po s[va]jtý Markytě²⁵ a Jiříkovi Tulandovi sem žádné příčiny jakživ nedal, ale seděvši já na lavici, on, Jiřík Tuland ke mně přistoupil a kladní sekerou v hlavu tylatkou mě udeřil a nevím, abych mu jakživ co ublížil, však sou toho byli přítomni sousedi Vysocí v dolejší krčmě, kteří byli Jan Krejčí Dolejší, Vacek Dolejší, Vondra Zich, Mandalena, krčmárka vysocká. A to jest mluvil, když mě udeřil, aby ho hrom zabil, co je tuze seděl, aby za třitceti kop vůl byl, že bych ho porazil, a on mi doseděl čistě, i to jest naposledy řekl, jestli milej Pán Bůh mne pozdraviti neráci, chci na tom umřít, že jest on mi to Jiřík Tuland učinil a od něho z světa scházím. Více nevím.

Kryštof Bělehradský²⁶ podle povinnosti své k ouřadu konšelskému vydané a k svědomí a duši své to přijavši, svědčil toto. Sem toho povědom, že sem byl vyslaný od Bartoloměje Burdy, ouředníka Byšického s Vojtěchem Macurou, Tobiášem Pekařem, Janem Rychtářem²⁷ v pondělí den s[va]jté Máří Magdaleny léta 1602²⁸ Gregorovi, k přednímu voraři ze dvora Bosyňského, otázku naň; čímž, poněvadž si nyní tak těžce raněn, pověz od koho si raněn, proč a z jaké příčiny, dal-li si mu k tomu jakou příčinu, odpověděl; Jiřík Tuland ze vsi Vysokého mě sekerou kladní tylatkou v hlavu udeřil, beze vsí příčiny, a nevím, abych mu jakživ co ublížil, seděvši já na lavici, Jiřík Tuland ke mně přišel a mě hned udeřil, přítomní toho byli v krčmě dolejší i Jakub a krčmáře sousedi vysocí, Jan Krejčí Dolejší a Vacek Dolejší, Vondra Zich, Mandalena krčmárka vysocká, a když mě udeřil, ještě řekl, aby ho hrom zabil, co jest tuze seděl, aby za třitceti kop vůl byl, že bych ho tou sekerou porazil a on mi čistě doseděl. Jestli milý Pán Bůh mě pozdraviti neráci, chci na tom umřít, že jest mi to Jiřík Tuland učinil bez příčiny. Víc nevím.

¹⁶ Dorota, manželka Matyáše Rektora, poddaní mělnického panství ze vsi Vysoké.

¹⁷ Kryštof Debis, poddaný mělnického panství ze vsi Vysoké.

¹⁸ Vojtěch Macura, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

¹⁹ Bartoloměj Burda, úředník v Byšicích (1603), poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

²⁰ Tobiáš Pekař, rychtář z městečka Byšice, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

²¹ Kryštof Bělehradský, poddaný mělnického panství.

²² Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

²³ Dne 22. července 1602.

²⁴ Gregor, přední vorař dvoru Bosyně, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

²⁵ Dne 14. července 1602.

²⁶ Kryštof Bělehradský, poddaný mělnického panství.

²⁷ Jan Rychtář, patrně poddaný Anny Vlinské z Dubé ze vsi Nyměchov.

²⁸ Dne 22. července 1602.

Tobiáš Pekař,²⁹ rychtář měst[ěčka] Byšic, podle povinnosti k ouřadu rychtářskému vydané a k svědomí a duši to přijavše, svědčil toto. Toho sem povědom, když sme vysláni byli od pana Bartoloměje Burdy, ouředníka byšického, do lázně Byšický Vojtěch Macura,³⁰ Kryštof Bělehradský, Jan Řezník, sousedi měst[ěčka] Byšic, otázku na Gregora, předního voraře ze dvora Bosyňského, činíce, poněvadž nyní tak těžce raněn si, pověz, od koho si zraněn, proč a z jaké příčiny, dal-li si mu k tomu příčinu, co nám odpovéd' dal, časem jemu k tomu žádné příčiny nedal, seděvši já na lavici, Jiřík Tuland Vysocký ke mně přišel a mě sekerou kladní tylatkou v hlavu udeřil a nevím, abych mu jakživ co ublížil. Přítomní toho byli v krčmě dolejší <Vacek dolejší> u Jakuba krčmáře sousedi vysocí, Jan Krejčí dolejší, Vacek dolejší, Vondra Zich, Mandalena Krčmářka vysocká a když mě uhodil, ještě řekl, aby ho hrom zabil, co je tuze seděl, aby za třitřetici kop vůl byl, že bych ho tou sekerou porazil a on mi čistě doseděl, jestli mě Pán Bůh pozdraviti neráčí, na tom chci umřítí, že jest on mi to Jiřík Tuland učinil bez příčiny. Víc nevím.

Jan Řezník,³¹ starý rychtář měst[ěčka] Byšic, po učiněný přísaze svědčil toto. Byvše vyslaný od pana Bartholoměje Burdy, ouředníka Byšického, Vojtěch Macura, Kryštof Bělehradský, Thobiáš Pekař k nebožtíkovi Gregorovi, přednímu voraři ze vsi Bosyně, do lázně Byšický z poručení pana ouředníka sem s nimi šel a přijdouc k němu, sousedi na něm se doptávali, kdo jest mu to učinil, i nemoha k němu blízko přijíti, nemohl sem slyšeti, co jest jim pravil, nebo sluchu dobrého nemám. Víc nevím.

Jiřík,³² lazebník z měst[ěčka] Byšic, po učiněný přísaze svědčil toto. Toho sem povědom, že když jest nebožtík Gregor, přední vorař udeřen byl, od Jiříka Tulanda ze vsi Vysokého, zvědouc o tom pan Fridrich³³ a nejša pan Šťastný doma, ke mně do lázně přišli a mne prosili, abych šel na Bosyň, že jest Gregor, přední vorař hrubě uražen, abych ho hojil. Přijdouc na Bosyň, sem ho uvázal a k sobě do lázně byšický přivésti kázal. Když sou ho do lázně přivezli, u mne asi tři neděle ležel, jeho sem hojil a jeho opatřil, nebo jest měl v hlavě díru velikú, až mozek z hlavy vylezl. Doptával sem se ho, kdo jest mu to učinil a on, nebožtík mi pověděl, že Jiřík Tuland z Vysokého beze vsí příčiny mne sekerou v hlavu udeřil, od kteréhožto udeření a zranění jest u mě umřel. Mluvic, jestli ho Pán Bůh pozdraviti neráčí, že na tom chce umřítí. Víc nevím.

Michal Kopíšek³⁴ ze vsi Bosyně po učiněný přísaze na kříži svědčil toto. Toho sem povědom, nejprv rvala se chasa, čeládka, sousedův vysockých, ale Gregor stál u stolu tu, kdež jsme spolu pili. V tom Václav Malej³⁵ a Jan Krejčí a Šťastný Kulhavej, syn Hoňků ze Slivna, vzali Gregora za stůl mezi sebe a Jiřík Tuland chodil s[e] sekerou po světnici, když již ta rvanice všecka spokojena byla, mluvil to, že jest sám hospodářem, poněvadž hospodáře doma není, vždy se potřhal a já rozuměje tomu, že se na někoho hněvá, chytil sem se ho, aby se spokojil, ale on tak dlouho se trhal, až i Zich, ke mně přijda, holí se na mne potřásal, až mne i v ruku udrap tak, že sem ho potom pustil, tak on hned pozadu šel k Gregorovi a uhodil ho, když on seděl za stolem a já k němu přijda, i řekl sem, ale Tulande Jiříku, co to děláš, a on obrátivši se, řekl, kdybych sobě nevážil, udělal bych ti tolik, co jemu, a já, hle, nechtěli ste pos[l]echnouti, teď jste ho zabili a kdo ví, jak vám bude, a on šel s[e] Zichem pryč, jakoby tu nebyli. Víc nevím.

²⁹ Tobiáš Pekař, rychtář z městečka Byšice, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

³⁰ Vojtěch Macura, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

³¹ Jan Řezník, starší rychtář městečka Byšice, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

³² Jiřík, lazebník z městečka Byšice, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

³³ Fridrich Zbyněk Pětipeský z Chýš a Egrberku († před 21. listopadem 1604), mladší bratr Šťastného Václava Pětipeského.

³⁴ Michal Kopíšek, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Bosyně.

³⁵ Václav Malej, poddaný mělnického panství ze vsi Vysoké.

Blažek³⁶ ze vsi Bosyně po učiněný přísaze na kříži svědčil toto. Toho sem povědom, že sem toho dne též v tý krčmě na pití byl až do večera, potom že jest pobízel čeládky dvorský, aby dali za pivo a šli domů. A v tom že jest tam přišel Jiřík Tuland, maje kladní sekeru, a Gregor ho přivítal a dal mu poctu a on pil asi třikrát, potom poděkoval a tu se žádný s žádným nevadil, v tom sem já šel ven a nežli sem zase přišel, Gregor již byl uhozený od Jiříka Tulanda leže na zemi a krejčí Dolejš lil mu pivo za krk a lál, že jest mu to Tuland nenáležitě bez vinny udělal.

³⁶ Blažek, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Bosyně.

53.

Konfirmace. Purkmistr a rada města Mšena vydávají konfirmaci a reformaci právního zápisu Šťastnému Václavovi Pětipeskému zastoupenému Mikulášem Havránkem Boleslavským. Konfirmace se týká průvodu na Jiříka Tulanda ze vsi Vysoké, jenž byl zapsán v ortelních knihách. Vidimus obsahuje přepis patrně souvisejícího s vyšetřováním vraždy z roku 1579, kdy bylo přikročeno k výsledku obviněného Matěje Kubičky útrpným právem.

[Mšeno], [po 22. červenci 1602].

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 111, česky

Nález C[onfirmace]

My, purkmistr a rada města Mšena, známo činíme tímto naším listem, vůbec přede všemi, kdež koliv čten aneb čtouce slyšán bude, a zvláště tu, kdež čísti a slyšeti náleží, že jest se nás dožádal Mikoláš Havránek Boleslavský,¹ spolusoused náš, plnomocník urozeného a statečného rytíře Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a z Egrbergku na Byšičích a Bosyni,² abychom ku potřebě jeho proti Jiříkovi Tulandovi³ ze vsi Vysokého⁴ Confirmaci⁵ i s Reformaci⁶ práva vrchního za průvod mezi stranami, jichž se dotejče, vzešlou <příčinou> a předloženou, jakž v knihách našich ortelních zapsána jest, hodný Vidim[us]⁷ vydali, znaje jeho slušnou žádost býti, tomu jsme povolili, kterážto Confirmaci i s Reformaci takto slovo od slova zapsána stojí.

My, Rudolf druhý,⁸ z Boží milosti volený římský císař, po všecy časy rozmnožitel říše, uherský, dalmátský a charvátský král, arcikníže rakouské, markrabě moravské, lucemburské a slezské kníže a lužické markrabě, oznamujem tímto listem, že rady naše k appellacím na hradě našem Pražském zřízené a usazené na ty od práva měst[ského] Třebenic⁹ odeslaná a odevzdaná zapečetěna Acta. V té při mezi Mikolášem Havránkem

¹ Mikuláš Havránek, měšťan městečka Hoštka, plnomocník Šťastného Václava Pětipeského při vyšetřování vraždy Pětipeského poddaného (1602-1603).

² Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšičích a Bosyni († 1638).

³ Jiřík Tuland, poddaný mělnického panství ze vsi Vysoké.

⁴ Vysoká, ves severně od Mělníka (Středočeský kraj), součást panství Mělník.

⁵ Confirmaci – úřední potvrzení.

⁶ Reformace – v kancelářském a právním diskursu obnovení či oprava právně závazného zápisu či výnosu.

⁷ Vidimus – potvrzení opisu listiny po srovnání s originálem.

⁸ Rudolf II. Habsburský (1552-1612), římský císař (1576-1612), český král (1575-1611), uherský král (1576-1608).

⁹ Třebenice, město jihozápadně od Litoměřic (Ústecký kraj), poddanské městečko původně pod správou svatojiřského kláštera.

*z měst[tečka] Hoštky,¹⁰ plnomocníkem Jana Buriana Sezimy z Sezimova Oustí¹¹ i na místě a k ruce Mandaliny¹² po někdy Martinovi Sladovníku¹³ pozůstalé vdovy a jiných přátel jeho z jedné a Matějem, synem Martina Kubičkového¹⁴ ze vsi Chodovlic,¹⁵ též Matějem Krčmářem¹⁶ ze vsi Sutoně¹⁷ z strany druhé, co se mordu dotýče, jakž žaloba a Acta té pře to všecko v sobě šíře obsahují a zavírají. Pováživše toho všeho s pilností podle práva, takto ten ortel na témž právě v pondělí po neděli Provodní¹⁸ léta tohoto sedmdesátého devátého mezi dotčenými v prvním artikuli, pokud se nadepsaného Matěje, syna Kubičkového, dotýče, učiněný. Napravuji, že týž Matěj, syn Kubičků, pro dostatečnější toho mordu vyhledávání k outrpnému právu dán býti má podle práva. Co se pak druhého artikule z strany Matěje Krčmáře ze vsi Sutoně dotýče, toho zanechávají při své váze, potom v tom co za právo vypovědino jest a co k apellací složeno, to aby zase navráceno bylo. Tomu na svědomí pečeti naši císařskou k tomu soudu obzvláště zřízenou jest zapečetěno. Dán na hradě našem Pražském v outerý po památce Trojice s[va]jté 16. Juní léta páně tisícího pětistého sedmdesátého devátého¹⁹ a království našich římského čtvrtého, uherského sedmého a českého též čtvrtého.
Carolus Valdstejn Baro²⁰*

Tato appellací jest čtena v přítomnosti stran obojích v pondělí po s[va]jtém Jakubu léta [15]79.

Jan Bezdězský z Bezdězí Hory,²¹ m. p.

¹⁰ Hoštka, město jihovýchodně od Litoměřic (Ústecký kraj), poddanské městečko součástí roudnického panství.

¹¹ Jan Sezima ze Sezimova Ústí na Úštěku († 1617), dědičný kraječ Království českého, přísedící zemského soudu, stavovský direktor (1609), dvorský sudí (1610-1611), nejvyšší komorník Království českého 1611-1617 a přísedící nejvyššího zemského soudu (1611-1617).

¹² Mandalena Sladovnicková, vdova po Martinovi Sladovníkovi, poddaném Jana Sezimy ze Sezimova Ústí.

¹³ Martin Sladovník, poddaný Jana Sezimy ze Sezimova Ústí.

¹⁴ Matěj Kubičkový, poddaný ze vsi Chodovlice.

¹⁵ Chodovlice, ves jihozápadně od Litoměřic (Ústecký kraj), součást Třebenic, příslušenství svatojiřského kláštera.

¹⁶ Matěj Krčmář, poddaný ze vsi Sutoň (dnes Sutom).

¹⁷ Sutom, ves západně od Litoměřic (Ústecký kraj), součást Třebenic, původně příslušenství zříceného hradu Košťálov.

¹⁸ Dne 26. dubna 1579.

¹⁹ Dne 16. června 1579.

²⁰ Karel z Valdštejna na Poličanech (1549-1604).

²¹ Jan Bezdězský z Bezdězí hory († po 1603), purkmistr města Mšena.

54.

Václav Smrčka z Mnichu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Stěžuje si, že mu jeho sekáči posekali tři řady trávy na sousední louce. Žádá zjednání nápravy a oznámení, kdy vyjedou škodu obhlédnout. Ohledně slíbeného štěněte chrtu oznamuje, že je ještě malé a je potřeba nechat je déle u feny. Leda by měl Pětipeský nějakou fenu, která by štěně dochovala. Žádá odpověď.

Čečelice, 1. srpna 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 75, česky
[bez adresy]

Urozený pane Šťastný Václave Pětipeský, pane švagře a sousede můj zvláště milý, zdraví i jiného mnoho dobrého přeji vám věrně rád. Oznamuji vám, že mi vaši sekáči při louce vaší mezi mými ležící o tři řady trávy od luk mých přesekali. Za to řádění, že to spatříc, mně to k nápravě přivedete, nebo kdyby mi se to víc na potomní čas dáti jmělo trpěti, bych to nemohl, nebo mi to zná každý, bez překážky svého rád užívá. Kdybyšte na to vyjeti toho k spatření chtěli, oznámení žádám. Dále ku paměti sem sobě přivedl, že sem vám k žádosti vaší štěně jedno po mém černým psu dáti se zakázal. Pokudž byšte o ně stáli, chtěl bych je vá[m] odeslati, ale však nákou tistu,¹ kderá by štěňata jměla, musili byšte poručiti optati, aby vám je poodchovala. Jest ještě mladý. Nechal bych je rád dýle u ní. Ale musí mi štěňata chrtáta chovati, nebo souc ne na jiným, nežli jejich dny u ní nechati, vostatek asi potom chrtát musí chovati. Jaká vůle Vaše v tom, též oznámení žádám. S tím Pán Bůh s námi. Datum na Čečelicích² v čtvrtek po svatém Jakubu léta 1602.

Václav Smrčka z Mnichu³ m. p.

¹ Tista – fena psa.

² Čečelice, ves severně od Staré Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Václava Smrčky z Mnichu a Jana Novohradského z Kolovrat.

³ Václav Smrčka z Mnichu na Čečelicích († po 1629), účastník stavovského povstání, soused Šťastného Václava Pětipeského.

55.

Adam Linhart z Najenperku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Obdržel jeho psaní, avšak nedostal avizovaný přípis psaní Jana Novohradského z Kolovrat. Také posel oznámil, že jiné psaní nedostal. Porozuměl však, že se Kolovratův poddaný dopustil mordu na poddaném Pětipeského. Proto má Pětipeský napsat Janu Novohradskému z Kolovrat přátelské psaní, aby dotčeného vraha zajistil a podal k nejbližší právní popravě, kde by byl obviněn a potrestán. Děkuje za odeslaného zajíce.

Bez místa, 11. srpna 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 3, česky

Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu příteli mému zvláště milému.

Službu svou vzkazují, urozený pane a příteli můj zvláště milej. Téhož zdraví i jiného všeho dobrého přeji vám věrně rád.

Psaní vaše v nebytí mém doma do domu mého dodané, jest mi při příjezdu mém domů dodáno. Avšak přípisu toho psaní Panu z Kolovrat¹ svědčícího, mně dodáno není. Neb i posel váš zprávu činí, že jest více žádného psaní, než toliko mně svědčící, s sebou neměl.

Však nicméně poněvadž tomu z psaní vašeho porozumívám, že se tu o mordu od poddaného pana z Kolovrat nad poddaným vaším vykonaného dotýče. Protož budete moci

¹ Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613), cisařský číšník a královský rada, hejtmán Slánského kraje (1607-1608), syn Jáchyma Novohradského z Kolovrat, soused Šťastného Václava Pětipeského.

Pánu toliko přátelské psaní o ujištění se týmž poddaným Páně a aby ho k nejbližší právní popravě podal, kdež by obviněn býti i také pro ten mord pokutu vyměřenou trpěti mohl, učiniti.

Z odeslaného zajíce, vděčně jej přijavše, vám přátelsky děkuji. S tím milost Boží rač býti s námi se všemi. Dat[um] v neděli po s[vaté]m Vavřinci léta 1602.

*Adam Linhart z Najenpergu,²
J[eho] M[ilosti] C[ísařské] služebník*

² Adam Linhart z Najenperku na Vlkavě (1566-1617), původně měšťan Starého Města pražského, nobilitován do rytířského stavu, stavovský direktor (1609), švagr Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 1614).

56.

Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Posílá svému bratranci slíbené štěně chrta. Omlouvá se, že pro zaneprázdněnost nemohl štěně doručit osobně a navštívit příbuzné v Byšicích. Vzkazuje jim pozdravy. Post scriptum žádá, aby Šťastný Václav Pětipeský zaplatil poslovi a poslal po něm pár mladých bažantů, pokud je má.

Blahotice, 21. srpna 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 36, česky

Urozenému a statečnému rytíři a mému jistě upřímně věrně a milému panu strejci a kmotru, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Přívorách, Bosyni a Byšicích, k dodání buď.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři a můj jistě milej pane strejče, zdraví, při něm jiného všeho nejlepšího dobrého od pána Boha žádající, přeji Vám a sumou všemu domu Vašemu věrně rád. Podle toho, můj přemilej pane strejče, jakož sem na žádost Vaší Vám chrtě¹ od mé černý chrtičky² připověděl, tak činím, a mému laskavému panu strejci je odsílám a na pánu Bohu žádám a vinšuji, aby se Vám vydařilo podle zalíbení a vůle Vaší, tak abyšete mohli tím častěji na mě vzpomenouti. Byl sem tý vši vůle sám k Vám přijeti a to chrtátko přinést, jak Vás, tak také mou nejmilejší paní tetu a paní matě³ navštívit, ale pán Bůh ví, že mi neníčko možné není pro mé veliké zaneprázdnění, nebo opět od pátku sem doma nebyl, až teprv včera sem v samej večer domů přijel. Vás, můj milej pane strejče, přátelsky žádám a prosím <...>, že se tak mnoho ponížíte a nejprv sami sebe, paní tetičku mou nejmilejší,⁴ pan[n]u sestru Vaší, pannu Sybilku,⁵ ode mě i od manželky⁶ mé milé služebně a přátelsky pozdravíte, s vinšováním od pána Boha žádosti

¹ Chrtě – štěně chrta.

² Chrtička – fena chrta.

³ Barbora Pětipeská z Hrušova († 1608), matka Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Barbora Pětipeská z Hrušova († 1608), matka Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Sybila Judita Pětipeská z Chýš a Egrberku († 1667 v Drážďanech), sestra Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Magdalena Pětipeská rozená Valkounová z Adlaru († 1604 v Neprobylicích), první manželka Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku.

božské oznámíte. S tím milost pána Boha rač s námi se všemi bejti. Datu[m] na Blahoticích⁷ ve středu po Nanebevzetí panny Marie léta 1602.

Vodolan Pětipeský z Chýš a z Egrberku
na Blahoticích a Neprobělicích⁸

P[ost] S[cripta]: Pana strejce prosím, že poslu poručí zaplatiti a pokudž pán Bůh mnoho bažantů naděliti jest ráčil, pana strejce strejcovsky za pár mladejch prosím. Chci se panu strejci, neřčili touž měrou, ale co mně jen pod nebem možné bude, učiniti, rač to udělati chci.

⁷ Blahotice, ves s tvrzí východně od Slaného (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1563-1623).

⁸ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobělicích († 1630), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav v letech 1612-1613 a 1614-1615, výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

57.

Jindřich Abraham Salhaus ze Salhausenu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vyřizuje stížnost poddaného Jiříka Štengla ze vsi Řepín, který byl neprávem obstaven pro dluh 13 kop míšeňských grošů Jiříkovi Češpivovi. Jmenuje rukojmí dluhu. Záležitost nebyla řádně vyřízena díky smrti jiného poddaného Václava Hanzla, který se zavázal k vyřízení dluhu s Češpivou. Záležitost také špatně projednal byšický úřad. Přesto Salhausen nezakročil proti Češpivovi pro zachování dobrého sousedství. Nyní však žádá Pětipeského, aby Češpiva upustil od neprávniho obstavení Štengla. Stateček po Hanzlovi byl již prodán. Pokud se prokáže jeho rukojemství u Češpivova dluhu, bude poškozenému spravedlivý podíl vyplacen. O všem má být zpraven byšický rychtář, aby dohlédl na urovnání záležitosti.

Řepín, 1. září 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 2-3, česky

Urozenému panu Šťastnému Pětipeskému z Chýš a Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru, kmotru a sousedu mému zvláště milému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený pane švagře, kmotře a sousede můj zvláště milý, zdraví, v něm jiného mnoho dobrého přeji vám od Pána Boha věrně rád. Tejna pana švagra učiniti nemohu, že jest mi toho zprávu učinil Jiřík Štengl ze vsi Řepína,¹ poddaný můj, kderak by v pondělí po památce Nanebevzetí Panny Marie² léta tohoto 1602 při právě byšickém od Jiříka Češpivy,³ poddaného vašeho, pro nějakých třinácté kop, kderýmžto dluhem neboštik Hanzle,⁴ poddaný můj, že by mu povinen býti měl a za to že by mu rukojmové byli Martin Hrušovský⁵ a Krystof Dlouhý,⁶ též poddaní moji, obstaven byl.

¹ Jiřík Štengl, poddaný Jindřicha Abrahama Salhause ze Salhausenu ze vsi Řepín.

² Dne 19. srpna 1602.

³ Jiří Češpiva, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

⁴ Václav Hanzle, neboštik, poddaný Jindřicha Abrahama Salhause ze Salhausenu.

⁵ Martin Hrušovský, poddaný Jindřicha Abrahama Salhause ze Salhausenu.

I v paměti mi zůstává, že za živobytí Václava Hanzle od ouřadu byšického⁷ psaní mi uči- něno bylo, kderak by sobě již psaný Čěšpiva stěžoval, že po mnohém napominámí takov- ých třinácte kop od Hanzle ani rukojmův jemu dáno není. Hned sem toho neobmeškal neboštikovi Václavovi Hanzlovi, aby se s ním spokojil a rukojmům že v rukojemství státi nedovolují, oznámiti. Týž neboštik [j]sa od rukojmův napominán, aby je vypravil, že oni za něho v rukojemství státi nechťí. On že jim oznámil, že za Čěšpivou o takových třinácte kop pokoj má, aby se o to nestarali a v tom čase bez dalšího od Jiříka Čěšpivy na mne o takový dluh vznášení týž Hanzl z toho světa vykročil. Jiřík Čěšpiva pak, věda o smrti jeho, žádného ohlášení neučinil, ani po smrti jeho psaní neobnovivši, proti všemu právu poddaného mého obstavil, nad poddaným mým vůli svou provozující vězením stížil. A to již nejednou než mnohdykráté týž Čěšpiva, poddaný váš, se dopustil, bez vědomí a povo- lení mého proti snešení sněmovnímu, víceji poddaným mým uzravši je mnohdykrát, u sebe půjčoval a obilí dráž než jiným svěřoval a potom s nimi se, jakoby poddaní jeho byli, věřil. Pročež sem mnohdykráté na tom byl, s ním o to právně rozeznán býti, však vždycky sem ušetřoval osoby vaší a dobrého sousedství (a ještě bych nerad pro něho, tak nezbed- něho, k tomu jakou příčinu dal).

Protož vás za to přátelsky žádám, že to témuž Čěšpivovi předložíte, aby od takového obstavuňku upustil, poručíte. Nebo vám oznámiti mohu, že statček po neboštikovi Hanzlo- vi ve vsi Řepíně jest prodán a závdavku jeden díl při svatým Václavě⁸ nejprve příštím složití se má. Do tohoto času věřitelům jest vázáno, nicméně pokudž Jiřík Čěšpiva jaký dluh má, tolikýž při jiných věřitelích bráti své a jak při jednom termínu, tak i při druhém platiti se každému i jemu bude. Což věřím, že tak na žádost mou učiníte.

Jinak Jiřík Čěšpiva, kdyby od svého předsevzetí ustoupiti nechťel a vás neuposlechl (ač té naděje nejsem), abyšte z něho tak mnoho moci neměli, musil bych, ač nerad, v tom nepořádném obstavuňku poddaného svého zastoupiti, maje dosti k tomu příčin právních. Nebo i toho nepořadu se týž Jiřík Čěšpiva dopustil. Na onen čas rukojmův se strhl, též jinak obstavoval a jinak také vejpis vydán, příčiny v čase právním proti tomu nepořá- dnému obstavuňku chťel bych složití a práva dáleji následovati. Kdež věřím, že toto ohlá- šení mé rychtáři byšickému poručíte v známost uvéstí. A na čem by to postaveno bylo, přátelské a sousedské odpovědi žádám. A s tím milost Boží rač s námi se všemi býti. Da- tum na Řepíně⁹ v neděli den svatého Jiljí léta 1602.

Hendrych Abraham z Solhauzu a na Řepíně¹⁰

⁶ Krystof Dlouhý, poddaný Jindřicha Abrahama Salhause ze Salhausenu.

⁷ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁸ Ke dni 28. září 1602.

⁹ Řepín, městečko a zámek východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Abrahama Salhause ze Salhausenu, poté do roku 1620 v držení Mikuláše Gerštorfa z Gerštorfu a Malšvic.

¹⁰ Jindřich Abraham Salhaus ze Salhausenu na Řepíně a Sukoradech († před 1623), účastník stavovského povstání.

58.

Polxena Rožmberská z Pernštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Předkládá stížnost svého poddaného Štefana Housky z Roudnice, který je nespravedlivě vězněn rychtářem v Byšicích pro jakýsi dluh. Tím přichází k velkým škodám a útratám. Žádá jeho propuštění z věznění. Pokud se řádně prokáže jeho vina, přinutí ho ke splacení pohledávky.

Roudnice, 6. září 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 175, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Janovi Litvínovi¹ [!] Pětipeskýmu z Chýš a z Egrberku a na Byšicích, p[anu] příteli mému milému.

Modlitbu svou vzkazuji, urozený pane příteli můj milý, zdraví a při něm jiného všeho dobrého přeji vám ráda. S poníženou prozbou na mě vznáší Štefan Houska² z města Roudnice,³ poddaný člověk můj a k vám za toto připsání prosí. Jak ochrany ode mne žádá a stížnost svou přednáší, z příležitosti zprávy sepsané jeho vyrozuměti moci budete. I poněvadž pak věci slušné žádá, jakému se zkrácení od rychtáře městečka Byšic,⁴ poddaného člověka vašeho, činí a zbytečně mimo rád práva vězením bez viny stížený <jest> k nemalým outratám a škodám přiveden jest. Protož proti vyměření práva nejsouce on jistěz dluhu ani jakejm rukojmím, aby nevinně v čem býti měl, jse na něj, Štefana Housku nastoupilo, vás v té příčině sousedsky žádám, že téhož Štefana, poddaného mého, z vězení toho, kterýmž tak zbytečně a nevinně stížen jest, propustiti poručiti rozkážete. Pokudž by komu v čemkoliv neb dlužen byl, pokudž toho kdo vyhledávati bude a na něm se jaký dluh najde, podle náležitě spravedlivosti dopomožení učiniti nepominu. Což věřím, že tak k žádosti mé učiníte. Odpovědi přátelsky žádám. Datum na Zámku Roudnickém v pátek po s[vatě]m Jiljí léta páně 1602.

*Polyxena Rožmberská rozená z Pernštejna na Roudnici nad Labem⁵
vlastní ruk[ou]*

¹ Zjevná chyba pisaře v adrese, v září 1602 již byl držitelem Byšic Šťastný Václav Pětipeský, dopis byl vřazen do LRRRA, P 10/8. K záměně křestních jmen mohlo dojít díky korespondenci roudnického úředníka s Janem Litvínem Říčanským z Říčan na Hořovicích († asi 1637), císařským radou, komorníkem a hejtmanem Podbrdského kraje.

² Štefan Houska, poddaný roudnického panství Polyxeny Rožmberské z Pernštejna.

³ Roudnice nad Labem, město, zámek a panství jihovýchodně od Litoměřic (Ústecký kraj), královské město od roku 1467, v držení Polyxeny Lobkovicové z Pernštejna (od 1592) a jejího manžela Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic (1603-1623).

⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁵ Polyxena Lobkovicová z Pernštejna (1567-1642), vdova po Vilémovi z Rožmberka a majitelka roudnického panství (od roku 1592), manželka Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic (od roku 1603).

59.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku žádá úředníky mělnického panství Linhart a Nepomuckého a Adama Plocka o propuštění jeho poddaného, nezletilého Matěje Petrovského. Jeho matka Kateřina si u Pětipeského stěžovala, že je její syn držen ve vězení ve městě Štětí bez důvodu a bez obvinění již přes osm týdnů. Pětipeský žádá zjednání nápravy.

Byšice, 18. září 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1, fol. 8, česky

Slovutným panu Linhartovi Nepomuckému¹ a panu Adamovi Plačkovi,² ouředníkům panství zámku mělnického, pánům přátelům mým milým, k dodání.

¹ Linhart Nepomucký, úředník zámku a panství Mělník.

Slovutný pane Linharte Nepomucký a pane Adame Plačku, páni přátelé moji milí, zdraví a jiného všeho dobrého Vám věrně rád přeji. Kateřina, pozůstala po někdy Janovi Petrovském,³ vznáší na mě, kterak že by Matěj,⁴ syn její, pachole nezletilý, poddanej můj, na poručení Vaše do vězení šatlavního do měst[af] Štětího⁵ dán býti a tam zůstávajíc, od žádného z ničehož právně obviněn nejsouc, přes vosum neděli soužen býti měl. Čehož bych se do Vás, souce já z Jeho Mi[lo]stí pánem Vaším v dobrém přátelském srozumění, nenadál, abyšte Vy, beze všeho na mě vznášení lidí poddaných mých se ujímati a jeho takovým vězením sužovati dopouštěti dáti měli. A protož Vás za to přátelsky žádám, že jmenované pachole poddaného mého z takového vězení ihned propustiti <poručíte> a mně jeho po tomto vyslaném mém v moc vydati poručíte. Pokudž na mě kdo co vznese, chci do něho za spravedlivé učiniti. Sem k Vám té naděje, že tak učiníte, tak aby z dalšího zaneprázdnění sjíti mohlo. Což bych i já v podobné příčině na připsání Vaše tolikéž učiniti nepominul. Načež odpovědi, čím bych sebe spraviti mohl, žádám, a s tí[m] milost Boží s námi. Datu[m] na Byšicích⁶ <v outerý> ve středu po S[va]tý Lidmile léta 1602.

Šť[astný] V[áclav] z Chýš a z Egeberku na Byšicích a Bosyni

² Adam Plaček, úředník zámku a panství Mělník, zámožný mělnický měšťan, zeť hejtmana mělnického panství Martina Pruška z Prušova.

³ Kateřina Petrovská, vdova po Janovi Petrovském, poddaná Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Matěj Petrovský, nezletilý syn Kateřiny a Jana Petrovských, poddaných Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Štětí, městečko na Labi, severozápadně od Mělníka (Středočeský kraj), poblíž Roudnice nad Labem.

⁶ Byšice, městečko východně od Mělníka (Středočeský kraj) v držení Pětipeských z Chýš a Egeberku.

60.

Eliška Roupovská z Martinic píše Janovi Jindřichovi Cukrovi z Tamfeldu. Porozuměla, že mu Šťastný Václav Pětipeský postoupil její dlužní úpis na sumu 1 000 kop grošů míšeňských. Ke svatému Havlu však nemůže dluh splatit. Žádá o odklad splátky k svatému Jiří. Ráda bude odvádět úroky, avšak ptá se, kam je má odesílat. Zavazuje se přátelstvím. Dopis byl postoupen Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

Telce, 21. září 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 61, český

Urozenému panu Janovi Jindřichovi Cukrovi z Stamfeldu a na Senci¹ etc. Panu příteli mému milému.²

Modlitbu svou vzkazují, urozený pane, příteli můj milý, téhož zdraví i jiného mnoho dobrého přeji vám ráda. Psaní, kderěz jste mi učinili, Oznamují[c], že jest vám jistota³ s dobrou vůlí na mne svědčící od pana Jana⁴ [!] Šťastného Pětipeského z Chýš a Egrbergku a na Byšicích⁵ na sumu 1 t[isíc] kop [míšeňských] odvedena a postoupena. Žáda-

¹ Jan Jindřich Cukr z Tamfeldu na Senči († před 1636), křivoklátský hejtman, hejtman Rakovnického kraje (1611-1612), účastník stavovského povstání (1618-1620).

² List byl postoupen Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³ Jistota – dlužní úpis.

⁴ Zjevná chyba pisatelky. Mínen Šťastný Václav Pětipeský.

⁵ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egeberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

jíc, abych vám takovou sumu k tomuto s[vatému] Havlu⁶ příštímu od sebe odvedla a vyplnila. Jakž též psaní vaše, to v sobě obsahujíc, zavírám. I mohu vám vpravdě oznámiti, že k témuž času s[vatému] Havlu příštímu nikderakž nebudu motci vám takové sumy přihotoviti a odvésti. Vás za to přátelsky žádám, že mi takové sumy pod týž ourok obyčejný až do s[vatéh]o Jiří⁷ příštího sčekání učiníte. Ráda vám z takové sumy úročiti chci. Nic méněji tento ourok polouletní svatohavelský příští (pokudž by vám také náležel), žádám, zase za oznámení. Ráda vám jej spraviti a odeslati chci. Toliko abych mohla věděti kde. V tom se dále odpovědi vaší zpravím. A což toho tak k této žádosti mé učiníte, vám se toho zase všelijakým dobrým přátelstvím odměniti nepominu. Za odpověď přátelskou s vykonáním žádosti mé prosím. A s tím Milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] na Telcích⁸ v sobotu den památky s[vatéh]o Mathouše Evang[elisty] Páně A. 1602.

Eliška Roupovská z Martinic na Telcích a Studeněvsi⁹

⁶ Ke dni 16. října 1602.

⁷ Ke dni 23. dubna 1603.

⁸ Telce, ves se zaniklou tvrzí východně od Loun (Ústecký kraj), roku 1622 zkonfiskovány Janu Adamovi Roupovci z Roupova.

⁹ Eliška Roupovská z Martinic na Telcích a Studeněvsi († 1616), manželka Jana Adama Roupovce z Roupova na Telcích a Studeněvsi († 1620), účastníka stavovského povstání.

61.

Řezaná cedule. Václav Smrčka z Mnichu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přeje šťastný den. Nenadál se jeho dosti uštipného a všetečného psaní, že by měl na Pětipeského škodu zametat nějaký příkop ve vsi Čečelice bez vědomí dalších společníků, přičemž mu pohrozil soudem za rozšiřování gruntů. S tím nesouhlasí. Pětipeský na zmiňovaných gruntech nevládne. Naopak je různými způsoby zabírá či prohlašuje cesty u Čečelic za svobodné. Činí tak proti zemskému zřízení. Na svůj mladistvý hřbet by toho neměl tolik klást, aby se neshrbil. Smrčka nepospíchal k soudům, aby nedal příčinu k nesousedství. Pětipeský je nedospělý, aby se mu mohl stát rádcem. Nehodlá na něm nic vysoudit, ač by mu měl dát důtklivější odpověď. Zároveň nebude snášet jeho špatné jednání.

Čečelice, 22. září 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/16, fol. 98, česky

[Bez adresy]

((No. 1, odpověď velmi důtklivou))¹

Urozenej pane Šťastnej Pětipeskej, pane sousede můj milej, tolikéž vá[m] na Pánu Bohu šťastnej den vinšuji. Psaní, kteréž mi činíte, že jste se ode mne toho nenadáli, abych v obci čečelské² bez vědomí vašeho a jiných společníků nákej příkop na škodu vaši zametati a tudy nákých soudův žádostiv s vámi bejti měl a k vám se nutkal a soudy gruntů svejch nerozšiřoval, na tu cestu s pohružkou vaší, že byšte chtěli pomysliti pořadem práva

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Čečelice, ves severně od Staré Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Václava Smrčky z Mnichu a Jana Novohradského z Kolovrat.

sobě to k nápravě přivést, mně hrozíc. Kteréžto psaní doti uštipného a všetečného sem já se nenadál. Načež vám to za odpověď dávám, že tomu, předně abych já sám jakejch obcí, v nichž vy tak mnoho vládnete jako hus³ v nebi, ste ujímati jměl, tomu zjevně odpírám. Nejednou jste měli na to vaše mně neslušné dotýkání ode mne odpověď, že vy a ne já se obcí cizích ujímáte, k svému užitku sobě obec čečelskou osobíc a cesty, kdež práv nikdy vy ani pro ((vás)) národ nepamatují, aby svobodné býti jměli, na škodu čečelské vsi obce všetečně sobě zarážíte a sobě v těch místech proti zřízení zemskému a bez povolení mého i jiných pánů a sousedů svobodnú ji míti chcete a vedle navyklosti snad první vy, vkládající se v obce cizí, své grundy tudy a ne já soudy rozšiřovati chcete (an ste snad vám zdá, že vám vše projíti má). A mohli jste dávno na to vyjeti a obec čečelskou, jestli k tomu, v čem svobodu máte, z toho vyvésti a ne všecko sobě za hřbet váš mladistvej, abyšte se neshrbili, klásti, mne, abych tak hrubě k nesousedství a k soudům nespíchal, nenapomínajíc, nebo jsem já z vašeho napomínání vzrostl a vy jste k tomu mne ještě za rádce nedospělý. Dejž Bůh, abyste mi toho užiti mohli, což jste jakkoli bez soudův dostali. Já na vás toho vysouditi a sobě také vám nic bráti, <dáti> k čemuž byšte spravedlnosti neměli, dáti nemíním. Ač bych vám jměl na vaše psaní obšírně důtklivě širší odpověď dáti. Ale na ten čas tento se zpravte a takové psaní, kdo by vám je chtěl na špatné na takové v sobě skládejte, a nemyslete sobě to, abych já vám to snášeti byl povinen. Dat[um] na Čěčelicích⁴ v neděli po [svatě]m Matouši léta 1602.

V[áclav] S[mrčka] z M[nichu]⁵

³ Míneň snad Jan Hus, a to v ironickém významu z katolického úhlu pohledu.

⁴ Čěčelice, ves severně od Staré Boleslavi (Středočeský kraj).

⁵ Václav Smrčka z Mnichu na Čěčelicích († po 1629), účastník stavovského povstání, soused Šťastného Václava Pětipeského.

62.

Jan Bořivoj Kyšperský Vřesovec z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Když přijel včerejšího dne ze štvání, obdržel od Pětipeského služebníka psaní s dotazem, kdy bude lovit rybník, že by od něj odkoupil kapry a štiky. Odpovídá, že to bude během dvou týdnů a rád mu odprodá raky, kapry i štiky. Služebníkoví podle žádosti dovolil, aby cestou zpět zastřelil na jeho rybníce ne pár, ale třeba půl kopy kačen. Hodlá opravit maštal, proto žádá o darování asi dvanácti borových klád z Pětipeského lesa. Má mu vzkázat, kde by mohl jeho poddaný toto dříví vytěžít.

Klumín, 24. září 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/15, fol. 67-68, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrberku a na Byšicích, panu ujci mému vzláště milému k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj vzláště milej, zdraví a v něm jiného všeho dobrého přál bych ti od Pána Boha věrně rád. Včerejšího dne, když sem ze štvání domů přijel, psaní tvý od služebníka tvýho bylo mi posláno, v kterémžto psaní mne žádáš, abych ti oznámil, kdy můj rybník lovití budu, že by něco kaprův a štik ode mne koupiti chtěl. A přitom abych služebníku tvému odpustil, aby tobě na mým rybníce zastřelil pár kačat. I zkázal sem služebníku tvému, aby na rybník jel, nercili pár, ale tře-

bas púl kopy, bude-li moci, aby zastřelil, a když domů bude chtít jeti, aby se u mne zastavil. I [...] ¹ tu se zase taky v něm byli že na rybníku a dnes zastřelili jest [...].² Co se lovení rybníku dotýče, oznamujiť, můj pane ujče, popřeje-li mi Pán Bůh zdraví, asi ve dvouch nedělích ((míním)) <chci> začítí lovení. Podli žádosti tvý tobě rak[ů], kaprův i štik prodati chci. Přitom tobě, můj vzláště milej pane ujče, oznamuji, že sobě maštal na svý jízdný koně spraviti chci. Tobě za to přátelsky žádám, že mi asi deset aneb dvanáct borovejch dřevce z svejch lesův, kde by nejvíce bylo, darovati budeš. Což věřím, že tuto mou prvnější žádost neoslyšíš. Pokudž by mi || to přátelství prokázati chtěl, vypravil bych poddaného mého, aby takový dříví, kde by mu poručil ukázati, po'al. S tím Pán Bůh rač shledání našeho popříti šťastně ve zdraví. Dat[um] na Klumíně³ v outerej po svatým Matouši léta 1602.

Jan Bořiboj Kyšperský z Vřesovic na Klumíně⁴

¹ Održeno.

² Održeno.

³ Klomín, též Klumín, dnes Chlumín, ves západně od Neratovic (Středočeský kraj), ves v držení Vřesovců z Vřesovic a později částečně mělnického panství, v sousedství Obříství.

⁴ Jan Bořiboj Kyšperský Vřesovec z Vřesovic na Klumíně († 1617), souseď Šťastného Václava Pětipeského.

63.

Henyk z Valdštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Upomíná ho na základě psaní Kryštofa Mimoňského, jeho spoluberníka v Boleslavském kraji, aby zaplatil dlužné berně z defense, komínů, úročných peněz a piva k termínu svatě Trojice tohoto roku. Berníci k tomu byli přísně napomenuti císařem. Pokud dlužné peníze nesloží během týdne Kryštofu Mimoňskému v Boleslavi, bude Valdštejn muset podle sněmovního snešení obstavit jeho statky. Doufá však, že k tomu nedojde. Žádá odpověď po poslu, jemuž má být zároveň zapláceno.

Dobrovice, 25. září 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 39-40, česky

Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergka na Byšicích a Bosyni, panu a příteli mému zvláště milému.

((V nebytí pana doma, komuž poručeno k otevření.))

Službu svou vzkazuji, urozený pane a příteli můj zvláště milej. Zdraví a při něm jině všecko dobré, od Pána Boha žádajíc, přeji vám věrně rád.

Zprávu mi toho činí Kryštof Mimonský,¹ berník kraje boleslavského² ke mně nařízený, že byste až posavad po našem předešlého času vám společně učiněném přátelském napo-

¹ Kryštof Mimoňský († 1620), mladoboleslavský měšťan, nařízený berník v Boleslavském kraji (1602), soudce mladoboleslavského sboru Jednoty bratrské (1610-1611), člen mladoboleslavské městské rady a primas (opakovaně od 1601 do 1620), účastník stavovského povstání.

² Henyk z Valdštejna na Dobrovinci byl spolu s Kryštofem Mimoňským v Boleslavi nařízeným berníkem Boleslavského kraje podle usnesení zemského sněmu ze dne 4. února 1602. *Sněmy české X. (1600-1604)*, č. 218, *Usnesení obecního sněmu, kterýž zahájen byl na hradě Pražském 21. ledna 1602 a zavřin téhož léta 4. února.*

menutí žádný sbírky, jak defensí³ zvláštního měštce, též z komínův i z peněz ouročních ((pokudž kde jaké na ourocích máte)), pivního termínu po svatě Trojici⁴ léta tohoto 1602, tak ani svatovavřínecký sbírky z lidí poddaných ani z kol mlejnských nespravili a neodvedli. A mezitím nás berníkův opět od J[eho] M[ilosti] C[ísařské] velmi tuhé a přísné poručení jest těchto dnův pomínulých došlo v příčině tak nečasného odvozování peněz bernických o tom J[eho] M[ilosti] C[ísařská] milostivě poroučejíc, abychme se k jednomu každému obyvateli tohoto kraje pro neodvedení sbírek sněmem svolených podle vyměření sněmovního bez ušetření osob zachovali. S tím dalším milostivým doložením, pokudž bychom se tak nezachovali, že k statkům našim o to hledíno bude a my berníci že takových zadržalých berní a sbírek praví bejti a odpovídati povinni budeme. K čemuž bych nerad přijítí dal a i pomocníkem svým v nebezpečenství zůstával a nepřejíce také vám tudy skrze vaše nečasné odvozování nějaké škody a dalšího zaneprázdnění, naschválě k vám tohoto posla posílajíc a dle povinnosti své vás přátelsky napomínajíc, žádám, že takové vejš psané a jmenované sbírky za tento rok 1602 zadržaly ihned bez dalšího prodávání a nejděle od datum tohoto psaní v týmdni⁵ pomocníku mému a berníku v městě Boleslavi,⁶ Kryštofovi Mimonskému odešlete a odvedete. A poslu tomuto naschválnímu od chůze zaplatíte. Nebo jestliže by se to od vás mimo mou všecku na- || [dě]ji po tomto již druhém přátelském napomenutí nestalo a čím tak povinni ste, ihned bez dalších odkladův to nespravili, vám se tímto naschválním psaním ohlašuji a opovídám, že po vyjití vejš dotčeného času pro nespravení a neodvedení sbírek k vám se podle sněmovního vyměření zachovati a s listem obranným k vám vyšlic, v statek váš se zvésti dáti míním. V čemž byste potom žádnému jinému než sami sobě vinu dáti museli. Ale té naděje k vám sem, že k tomu přijítí nedopustíte. Odpovědi, kderou bych sebe i druhého berníka v té věci dále zpraviti mohl, po ukazateli žádám. S tím Milost Boží s námi bejti rač. Datum na Dobrovici⁷ v středu po svatém Matouši Evangelistu Páně léta šestnáctistého druhého.

Henyk z Valdštejna a na Dobrovici⁸

³ Defense – obrana, daň na obranu země schválená stavy na zemském sněmu.

⁴ K termínu 2. června 1602.

⁵ Týmdni – týdnů.

⁶ Mladá Boleslav, královské město a centrum historického Boleslavského kraje (Středočeský kraj), jedno z nejvýznamnějších českobratrských středisek předbělohorské doby.

⁷ Dobrovice, město a renesanční zámek jihovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), roku 1558 povýšena na město, v držení Henyka z Valdštejna (do 1623).

⁸ Henyk z Valdštejna na Dobrovici a Kunstberce (1568-1623), nařízený berník v Boleslavském kraji (1602), komorník a rada arciknížete Maxmiliána Habsburského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant v Drážďanech. Kmotr Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

64.

Jan Jindřich Cukr z Tamfeldu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Pamatuje, že švagra skrze manželku Alžbětu Sibyllu z Chýš a Egrberku žádal o zapůjčení dlužního úpisu na bližší nejmenovanou paní Zajícovou. Té sám napsal, aby mu takové peníze odvedla ke svatému Havlu. Odesílá mu její odpověď. Dále oznamuje, že poslal k (patrně Ruprechtovi) Měsíčkovi z Výškova, aby dlužní úpis přijal. Ten ovšem odmítl, jelikož by mu nebyl nic platný. Děkuje Pětipeskému za prokázanou přátelskou službu a lásku. Zavazuje se službou a přátelstvím. Žádá o zprávu, zda mu jistý Albrecht zaplatil 500 kop míšeňských grošů. Rád by dostal svůj dlužní úpis zpět.

Senec, 2. října 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 30, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egerberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému.

Službu svou vzkazuji, urozenej a statečnej rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milej. Zdraví, v něm jiné všecko dobré Tobě na Pánu Bohu vinšuji, upřímně věrně rád přeji. Můj zvláště milej pane švagře, v paměti své mám, že sem předně skrze manželku¹ mou Tebe žádati dal, tolikéž sám sem Tebe žádal ((o pů[j]čku peněz)), chtíc Ty na žádost mou mně jistotu² na paní Zajícovou³ půjčiti, kterou sem od Tebe vděčně přijíti chtěl. Ji pak, paní Zajícová, sám psaní učinil, aby mně takový peníze položila k tomuto s[v]a[tému] Havlu.⁴ Odpověď, kterou mně dala, Tobě odsílám. K panu Měsíčkovi⁵ sem ten tejden zase posílal, prosil sem ho, aby tu jistotu přijal. To učiniti nechtěl, poněvadž by mně ta jistota k žádný platnosti nebyla. Tobě z takového přátelství a lásky prokázání velice přátelsky děkuji. V čem Tobě nákou líbeznou službu a přátelství prokázati mohu, vždycky Tvůj volnej sem. Za oznámení Tebe přátelsky žádám, si-li od pana Albrechta⁶ strany těch 500 kop spokojen, který Tobě <dlušen> dlužen sem spokojen, neb bych mou jistotu rád zase měl. S tím sem Tvůj volnej švagr do smrti. Pán Bů[h] rač s náma se všemi bejti. Datum na Senči⁷ tu středu po s[v]a[tém] Václavu léta 1602.

Jan Jindřich Zuker z Tamfeldu na Senči⁸

¹ Alžběta Sibylla Pětipeská z Chýš a Egerberku († 1621), první manželka Jana Jindřicha Cukra z Tamfeldu na Senči († před 1636).

² Jistota – dlužní úpis.

³ Blíže neidentifikováno.

⁴ Dne 16. října 1602.

⁵ Patrně Ruprecht Měsíček z Výškova na Uhřicích († 1617), fendrych (1614), manželka Eva Údrcká z Údrče.

⁶ Blíže neidentifikováno.

⁷ Senec, ves a tvrz jihozápadně od Rakovníka (Středočeský kraj), v držení Jana Jindřicha Cukra z Tamfeldu (1602-1609) a následně Kryštofa Častolára Loubského z Lub.

⁸ Jan Jindřich Cukr z Tamfeldu na Senči († před 1636), křivoklátský hejtman, hejtman Rakovnického kraje (1611-1612), účastník stavovského povstání (1618-1620).

65.

Jan Benjamín Služský z Chlumu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egerberku. Oznamuje, že chce uzavřít manželství s Alžbětou Pecingarovou z Bydžína, sestru Václava Mikuláše Pecingára z Bydžína na Starém Vamberce. Zve ho na svatbu, která se uskuteční v pondělí 18. listopadu 1602 na zámku Starý Vamberk. Žádá, aby den předem přijel do Hradce Králové a nazítří se mu postavil za jednoho „pána a přítele“. Zavazuje se dobrým přátelstvím a službou. Očekává odpověď.

Bez místa, 11. října 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 53, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egerberku a na Byšicích, panu ujci mému zvláště milému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři a můj zvláště milý pane ujče. Zdraví výborného kromě jiného všeho dobrého přejí vám z srdce věrně rád. Oznamuji vám, že z vůle a vnuknutí Pána Boha všemohoucího oblíbil sem sobě k stavu s[vatéh]o manželství urozenou panu Alžbětu Pecingarku z Bydžína,¹ panu sestru vlastní urozeného a statečného rytíře, pana Václava Mikoláše Pecingara z Bydžína a na Starým Vamberce,² kderýžto urozený a statečný pan Václav Mikoláš Pecingar mně již dotčené panny Alžběty Pecingarky, sestry svý, k dodání jí k témuž stavu s[vatéh]o manželství, abych se se pány a přátely svými, dá-li Pán Bůh, v pondělí po památce s[vatéh]o Martina³ nejprve příštího, to jest <jedenáctého> ((vosumnáctého)) dne měsíce listopadu léta tohoto 1602 na zámku Starým Vamberce⁴ najíti dal, den jistý jmenoval. Protož Vás za to služebně přátelsky, jako svého zvláště milého pana švagra, žádám, že mi se v té příčině za jednoho pána a přítele podle jiných pánův a přátel mých postavíte a před tímž dnem jmenovaným, to jest v neděli po svatým Martině do města Hradce Králový nad Labem⁵ tím zážeji k večeri přijedete a potomně nazejtří tím raněji s jinými pány a přáteli mými za zámek Starý Vamberk k vykonání, Bůh rač dáti šťastnému, takového mého křesťanského předsevzetí k poctivosti mý jeti a takového svadebního veselí osobou vaší ozdobiti. A s bázní Boží okrášliti nápomocný budete. A já se vám toho touž měrou i všelijakým jiným dobrým přátelstvím odsluhovati a odměňovati nepominu. Odpovědi psané žádám. S tím milost Boží s námi. Dat[um] v pátek po svatým Diviši léta 1602.

Jan Benjamín Služský z Chlumu a na Čížovicích⁶

¹ Alžběta Pecingárová z Bydžína († před 1623), sestra Václava Mikoláše Pecingára z Bydžína na Starém Vamberce, manželka Ctibora Smila Pecingára z Bydžína (od 1602).

² Václav Mikoláš Pecingár z Bydžína na Starém Vamberce († po 1624), bratr Albrechta Ctibora Pecingára z Bydžína, účastník stavovského povstání.

³ Dne 18. listopadu 1602.

⁴ Starý Vamberk, hrad a městečko jižně od Rychnova nad Kněžnou (Královéhradecký kraj), v držení Pecingárů z Bydžína (1557-1622).

⁵ Hradec Králové, krajské město (Královéhradecký kraj), královské a věnné město od roku 1225.

⁶ Jan Benjamín Služský z Chlumu na Čížovicích a Tuchoměřicích († po 1623), účastník stavovského povstání (1618-1620).

66.

Jan starší Vlk z Kvítkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odesílá mu svatohavelský úrok z půjčky 100 kop míšeňských grošů. Omlouvá se za prodlení, byl zaneprázdněn mimo domov a teprve včerejšího dne se vrátil z Prahy. Dále odesílá nájem ze čtyř dílů luk a žádá, aby mu poručil ještě dva díly luk k pronájmu navíc. Rád z nich bude platit. Stejně tak vyřizuje prosbu syna Jindřicha o pronajmutí alespoň jednoho dílu louky, pokud mu nemůže pronajmout dva. Žádá přátelskou odpověď a kvitanci.

Nemyslovice, 18. října 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 55, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu synu a švagru mému zvláště milému.

A v nebyti pana doma, dán buď tento list ku přečtení, komu jest poručeno doma.

Službu svú vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane synu a švagře můj zvláště milý. Abyšte zdraví byli a dobře se měli, toho vám věrně rád přeji. Můj milý pane švagře, tu vám posílám ourok svatohavelský z těch sto kop g[rošů], tři kopy míš[eňské]. A taky vám tu posílám z těch čtyř dílův luk, kteréžto od vás v nájmu držím, 14 kop, 44 g[rošů], vše míš[eňských]. Byl bych vá[m] takový peníze prve poslal, ale že sem doma nebyl, od drahně časův, teprva sem včera domů z Prahy přijel. Sem k vám té naděje, že mi v tom za zlý míti nebudete. Já se vám toho zase přátelsky odměniti nepominu. A jakož sem vás předešle žádal, abyšte mně ještě k těm čtyřem dílům dvou dílův poručiti nechali, vás vždy za to přátelsky žádám, že o tom poručíte poddaným svým, kterým se ty luka poručily najímati, aby mně jich nechali. Já rád z nich vám platiti chci. A Jetřich,¹ syn můj, vás taky žádá, abyšte jemu, nemůže-li bejti dvou dílův, ale od jednoho taky nechati poručili, že vám z nich rád taky platiti chce. Odpovědi přátelský od vás žádám. S tím Pán Bůh rač bejti s námi. Dán na Nemyslovicích² v pátek den s[vatě]ho Lukáše Evangelisty Páně léta 1602. ((A za kvitancí³ vás z nich žádám, že mi ji pošlete.))

Jan starší Vlk z Kvítkova a na Nemyslovicích⁴

¹ Jetřich Vlk z Kvítkova na Nemeslovicích († asi 1619), syn Jana staršího Vlka z Kvítkova.

² Nemyslovce, dříve Nemeslovce, ves jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), od 16. století v držení Vlků z Kvítkova, později Berků z Dubé.

³ Kvitance – potvrzení splacení dluhu či úroku vydané věžitelem dlužníkovi.

⁴ Jan starší Vlk z Kvítkova na Nemyslovicích a Snedovicích († před 1606), soused Šťastného Václava Pětipeského.

67.

Jiří Vančura z Řehnic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podle domluvy mu odesílá registra na statek Dolní Přivory k prodeji. Pokud by o prodeji chtěl začít jednat, žádá oznámení, kdy se opatří „pány a přáteli“, aby tak mohl učinit také sám. Omlouvá se za prodlení, neboť byl tři týdny těžce nemocen a zůstával ležet. Teprve nyní trochu chodí.

Studénka, 21. října 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 60, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a synu mému zvláště milému.

((A. 1602 ode pana Jiříka Vančury,¹ odsílá mi registra na Dolení Přivory.²))³

Službu svou vzkazují, urozený rytíři, pane švagře a synu můj zvláště milý, od Pána Boha zdraví a jiného všeho dobrého přeji vám věrně rád. Vedle předešlého v Praze s vámi

¹ Jiří Vančura z Řehnic na Studénce a Dolních Přivorách († 1610), hejtman Boleslavského kraje (1596-1597, 1598-1599, 1605-1606, 1607-1608, 1609-1610).

² Dolní Přivory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení rytířského rodu Vančurů z Řehnic (1555-1604) a následně města a panství Mělník.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

zůstání tak činím a vám rejstra k prodaji statku mého přívorského příležitě posílám a pokudž byste oumyslu byli se mnou se v jednání dáti, za to žádám, že tím prodlévati nebudete. A ke kterému času byste se pány a přáteli opatřiti chtěli, mně o tom časně oznámíte, abych i já se věděl časně pány a přáteli opatřiti. Jaká by v tom vůle vaše byla, za brzké oznámení; a že vám těch rejster tak dlouho jsem neodeslal, že za zlé jmíti nebudete, žádám. Nebo jsem ted' mnoho dní a od tří neděl v těžké nemoci postaven jsa, takměř do nyníčka v loži ležel, až již z milosti Boží zase pomalu pocházím. S tím Milost Boží s námi bejti rač. Dat[um] na Studence⁴ v pondělí po s[vaté]m Lukáši léta 1602.

Jiřík Vančura z Řehnic na Studence a Dolejších Přívorách⁵

⁴ Studénka, ves a zaniklá tvrz severovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), dříve též poplužní dvůr a panství v držení Vančurů z Řehnic, roku 1622 zkonfiskováno Jiřimu Šťastnému Vančurovi z Řehnic.

⁵ Jiří Vančura z Řehnic na Studence a Dolních Přívorách († 1610).

68.

Alžběta Hrzánová z Dubé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že si dala postavit světničku a komoru a nedostává se jí štuk na dveře a okna. Žádá odprodání štuky, pro jehož lepší odměření posílá svého zedníka. Věří ve splnění žádosti a zavazuje se dobrým sousedstvím a přátelstvím.

Vysoká Libeň, 24. října 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 97, česky

Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu synu a sousedu mému zvláště milému k dodání.

Modlitbu svou vzkazuji, urozený a můj zvláště milý pane synu a sousede. Zdraví, v něm i jiného všeho dobrého přeji Vám věrně ráda. Oznamuji Vám, že jsem teprva dala jakousi světničku a komoru dělati, do kterýžto světničky a komory nedostává se mi štuk na dveře a na okna mý skala.¹ Za to Vás, můj zvláště milý pane synu, přátelsky žádám, že mně ku potřebě mé patnácte štuk na dveře a na okna prodáte, kterýžto štuky jaké by býti měly, jak dlouhý a neb krátký, svého zedníka naschválně posílám, aby je vybral. Té jsem k Vám důvěrnosti, že tak na žádost mou učiníte a mně ku potřebě mé takový štuky prodáte. Zase Vám toho touž měrou i jiným vším dobrým sousedstvím a přátelstvím odměniti nepominu. A s tím milost Boží rač býti s námi. Datum na Libeni² ve štvrtek po sv[atém] Lukáši Evangelisu Páně léta 1602.

Alžběta Hrzánová z Dubé na Libeni a Vrutici³

¹ Míneho patrně „skla“.

² Vysoká Libeň, ves na Mělnicku severovýchodně od Byšic (Středočeský kraj), v držení Václava Hrzána z Harasova a jeho manželky Alžběty Hrzánové z Dubé.

³ Alžběta Hrzánová rozená Mracká z Dubé na Libni a Vrutici († po 1632), manželka Václava Hrzána z Harasova na Libni, Sedlci a Vrutici, pobělohorská exulantka, od roku 1628 majitelka domu v Drážďanech.

69.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podle žádosti zajistili Martina Veselého pro zjištění, zda by měl být poddaným Pětipeského. Odesílají jeho odpověď.

Mělník nad Labem, 28. října 1602

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 102, sign. L 13, Kopiář odeslaných listů 1599-1603, fol. 274v, česky

Panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu o Martina Veselý[ho] od rad.

S[lužbu] s[vou] v[zkazujeme] etc. Psaní, kteréž ste ná[m] učiniti ráčili, abychom se <vedle> Martinem Veselým,¹ spolusousedem našim, dostatečně ujistili, a to za příčinou, že by poddaný v[aší] m[ilosti] býti a v městě našem se proti jistému snešení sněmovnímu a zřízení zem[skému] zdržovati jměl, jakž též psaní v[aší] m[ilosti] to šíře obsahuje a zavírá, jemu sme porozuměli. A témuž Martinovi Veselý[mu] v známost uvedli. Co proti tomu v[aší] m[ilosti] sám za odpověď dává, z spisu je[ho] příležitě porozuměti <...> moci ráčíte. Toho sme v[aší] m[ilosti] za odpo[věd'] < kterou byste se spraviti moci ráčili > dáti nepominuli. S tím etc. Dán v m[ěstě] M[ělnice]² v pondělí den památky s[vat]ých Apoštolův Šimona Judy Tadeáše. 28. Octobris 1602.

[Bez podpisu]

¹ Martin Veselý, bednářský řemeslník, sporný poddaný Šťastného Václava Pětipeského usedlý v Mělnice nebo měšťan komorního města a panství Mělník.

² Mělník nad Labem.

70.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Na Pětipeského žádost zajistili spolusouseda Martina Veselého, jenž by měl být údajným poddaným Pětipeského. Jeho odpověď odesílají v příloze.

Mělník nad Labem, 28. října 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/17, fol. 31, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku a na Byšicích, panu nám v dobrém sousedství příznivému.¹
(V nedoma bytí páně, komu správa poručena k odevření.)*

Službu svou vzkazujeme, urozený pane nám v dobrém sousedství laskavě příznivý. Zdraví i jiného mnoho dobrého od Pána Boha všemohoucího vinšující, přejeme Vaší mi[los]ti věrně rádi.

Psaní, kteréž jste nám učinili, abychom se s Martinem Veselým,² spolusousedem našim, dostatečně ujistili za příčinou, že by poddaným vašim býti a v městě našem proti

¹ Zkrácený obsah listu se dochoval v SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 102, sign. L 13, Kopiář odeslaných listů 1599-1603, fol. 274v.

² Martin Veselý, bednářský řemeslník, sporný poddaný Šťastného Václava Pětipeského usedlý v Mělnice nebo měšťan komorního města a panství Mělník.

jistému snešení sněmovnímu a zřízení zemskému se zdržovati měl, jakž též psaní to v sobě šíře zdržuje a zavírá, jsme porozuměli. A témuž Martinovi Veselému v známost uvedli. Co proti tomu od osoby své sám za odpověď dává, z příležitostého spisu jeho porozuměti a sebe zpravití moci ráčíte. Toho jsme za odpověď dáti pominouti nemohli. S tím milost a ochrana Pána Boha se všemi námi rač býti po vseckny časy. Dán v městě Mělníce nad Labem³ v pondělí den památný s[vatéh]o Šimona a Judy, Apoštolův Páně, 28. Octobris léta P[áně] 1602.

Purgmistr a rada města Mělníka

³ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj).

71.

Martin Veselý, měšťan města Mělníku nad Labem, píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem, list byl přeposlán Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odpírá, že by byl poddaný Šťastného Václava Pětipeského. Sloužil sice jeho otci, avšak jako svobodný člověk, který mu nebyl zavázán poddaností. To může dokázat svým zachovacím i výhostním listem. Je člověkem poddaným císaři a dobře usedlým svobodným měšťanem královského města. Žádá, aby byl Pětipeský vyveden z omylu a o tomto zpraven. Doufá, že za služby prokázané jeho otci nebude jako chudý řemeslník nijak osoučen či přiveden ke škodám a útratám.

Mělník nad Labem, 28. října 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/17, fol. 32, česky

[Bez adresy]¹

Slovutné opatrnosti, vaše mi[los]ti pane purgkmistře a páni spoluradní milí, urozený a statečný rytíř, pan Šťastný Václav Pětipeský z Chýše z Egerberku na Byšicích,² jaké dopisování vašim milostem činiti ráčí, že bych poddaným jeho mi[los]ti bejti měl, abyšte ráčili mnou se zjistiti, den, kdy by pro mne poslati míti ráčil, jemu jmenovati, též i sobě od vašich mi[los]tí maje v známost uvedeno. Panu tuto odpověď dávám a pana prosím, že z omylu pan vyveden bejti ráčí, nebo na onen čas v dobré paměti pana otce³ páně, byl sem jakožto člověk sobě svobodnej, v službě zaběhnouce, tím sem bytím a službou věrnou mou panu žádnou poddaností zavázán nebyl, ani maje listy svý, jak zachovací,⁴ tak vejhostní,⁵ panu jich sem nežádal, ani žádného člověčenství neslibil. Jak pak a pokud pan mne, svého poddaného, může bejti praviti, kderěžto poddanosti odporuji a pravím, že mnou, jakožto člověkem Jeho mi[los]ti Císařské, ve všech povinnostech zavázaného a poddaného ku právu v království tomto Českém, jednomu každému dobře usedlého, a měštěninem svobodným, žádné zjistění se díti nemá, čímž pana že ráčíte zas zpravití, žádám. V kderýžto takový příčině ku panu tu důvěrnou naději mám, pro mé věrné a upřím-

¹ List byl přiložen k dopisu purkmistra a rady Mělníka nad Labem, LRRA, P 11/17, fol. 31; č. 70.

² Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

³ Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku († 1596), otec Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Zachovací list – vrchnostenské vysvědčení o narození z řádného manželství, živnosti či provozu živnosti.

⁵ Výhostní, též zhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

né služby panu otci páně prokázané, že mne jakožto řemeslníka chudého čímž koliv osočením k škodám a outratám přivozovati neráčí. Act[um] odpovědi v pondělí den s[vatéh]o Šimona Judy, 28. Octobris léta šestnáctistého druhého.

Martin Veselý, měšťenin města Mělníku nad Labem⁶

⁶ Martin Veselý, bednářský řemeslník, sporný poddaný Šťastného Václava Pětipeského usedlý v Mělnice nebo měšťan komorního města a panství Mělník.

72.

Jan Vilém Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Děkuje za odeslané bažanty. Nemůže mu sdělit, kdy se vrátí z Prahy, neboť to dosud neví. Později ho o tom včas zpraví. Pro zdraví připil Pětipeskému a Mikulášovi Trmalovi velkou sklenicí vína. Rovněž Trmal připíjí Pětipeskému. Věří, že také plní sklenici.

Praha, 14. listopadu 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/15, fol. 71, česky

Cedule k dodání urozené[mu] a statečnému rytíři, panu Šťastnému Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích.

Službu svú vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane ujče a bratře můj zvláště milej. Zdraví, v něm jiného všeho dobrého od Pána Boha všemohoucího přeji ti věrně upřímně rád. Z vodeslaných bažantův tobě velice hrubě přátelsky a bratrsky děkuji. I tobě se toho bohda všim dobrým po vše časy odměniti i odsloužiti chci. Jakž mi píšeš, abych ti oznámil, kdy se odsud z Prahy vyjeti strojím. Nemohu nic jistého voznámiti, nebo sám věděti nemohu. Však když budu míti vyjeti, tobě po naschválným poslu svým oznámím. Pro tvé zdraví připil sem panu Trmalovi¹ velkou sklenici vína a on tobě pro tvé zdraví připíjí. Věříme, že ji plníš. S tím Pán Bůh rač dáti naše šťastné v dobrém zdraví shledání. Dat[um] v Praze ve čtvrtek po svatém Martinu léta 1602.

Jan Vilém Kostomlatský z Vřesovic na Libčevsi a Nehasicích²

¹ Mínen příslušník rodu Trmalů z Toušic, patrně Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovcích († po 1628), účastník stavovského povstání, švagr Šťastného Václava Pětipeského.

² Jan Vilém Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic na Libčevsi a Nehasicích (1585-1618).

73.

Alžběta Hrzánová z Dubé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá, aby jí do městečka Sovínek poslal přísežného písaře z městečka Byšic, poddaného Šťastného Václava Pětipeského. Bude se opakovat výslech dvou sousedů, poddaných Šťastného Václava Pětipeského, k němuž se dotyční prvně nedostavili. Písař má dorazit v neděli na noc a výslech se uskuteční v pondělí o patnácté hodině. Očekává odpověď. Zavazuje se obdobnou službou.

Vysoká Libeň, 16. listopadu 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 92, česky

Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku a na Byšicích, panu synu a sousedu mému zvláště milému k dodání.

Urozený a můj zvláště milý pane synu, pane Šťastný Václave Pětipeský etc. Zdraví, v něm i jiného všeho dobrého přeji Vám věrně ráda. Naschválé k Vám tuto cedulku činím a Vás za to přátelsky žádám, že mi písaře měste[čka] Byšic¹ přísežného poddaného Vašeho odpustíte, dá-li Pán Bůh v pondělí k patnáctý hodině do měste[čka] Sovinek,² nebo ty věci v prvé k vyslyšení přijíti mají, jakž sem Vás předešle byla žádala, abyste dvoum sousedům poddaným Vaším poručili, aby pomohli těch věcí přeslyšeti, i poněvadž sou k tomu času poddaní Vaši nepřišli, jakž hodina určitá uložena byla, musila se ta věc k tomuto pondělku příštímu odložit. Tou příčinou za to Vás přátelsky žádám, že jen toliko písaři přísežnému poručíte, aby v neděli na noc do měste[čka] Sovinek přišel. Odpovědi od Vás žádám. Zase toho panu synu touž měrou i jiným vším dobrým odměniti nepominu. A s tím milost Boží rač býti s námi. Datum na Libni³ v pátek po sv[atém] Martině léta 1602.

Alžběta Hrzánová z Dubé na Libni a Vrutici⁴

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Sovinky, dříve Sovinky, městečko jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Hrzánů z Harasova (1549-1623).

³ Vysoká Libeň, ves na Mělnicku severovýchodně od Byšic (Středočeský kraj), v držení Václava Hrzána z Harasova a jeho manželky Alžběty Hrzánové z Dubé.

⁴ Alžběta Hrzánová rozená Mracká z Dubé na Libni a Vrutici († po 1632), manželka Václava Hrzána z Harasova na Libni, Sedlci a Vrutici, pobělohorská exulantka, od roku 1628 majitelka domu v Drážďanech.

74.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku odpovídá mělnickému měšťanovi Václavu Koktovi ohledně odkladu zaplacení za ovoce z Pětipeského sadů v Bosyni. Pětipeský odmítá další odklad splacení Koktova dluhu za ovoce a trvá na brzkém vyrovnání. Jinak bude nucen řešit záležitost úřední cestou.

Byšice, 8. prosince 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1, fol. 3, česky

[Bez adresy]

Slovutný p[ane] Václave Kobto,¹ měšťanině města Mělníka, příteli můj milej, téhož zdraví přeji Vám rád.

Kdež mi skrze psaní svý oznamujete, že to ovoce, kderý ste ode mě na štěpích při dvoře bosyňském koupili <...> ((<a za> a sami ho zase asi i prodali a)), poněvadž jest čas ((k placení)) přišel, a Vy za příčinou, že ste ho odbýti a zpeněžití nemohli <za> mě za další sčekání těch peněz a strpení žádáte, tak jakž týž psaní Vaše to v sobě ((šif)) obsahuje a zavírá, jemu s přečtení sem porozuměl. Což bych na žádost Vaší rá[d] to učinil a do dalšího času Vám těch peněz počkal, ale poněvadž ste mi před časem o to nic neříkali a já

¹ Václav Kokta, mělnický měšťan.

na ty peníze (majíce od sebe nemalou sumu peněz (v brzkým čase)) odvésti) jsem je konečně ubezpečil, že mi od Vás daný budou. Jakož jiný naděje do Vás nejsem, poněvadž ste dlužný, že mi je takový peníze odešlete a svý přípovědi zadosti učiníte, tak aby Vám podruhý věřeno bejti mohlo. Jestliže by se pak ihned zadosti ced[uj]ím a přípovědi Vaší nestalo, musil bych k ouřadu psaní ohradní na Vás pro dopomožení učiniti, ale nejsem tý naděje, abyste k tomu přijíti dáti dopustiti jměli. Tak sem Vás odpovědi podle žádosti Vaší zpraviti nepominul. Dat[um] na Byšicích v pondělí po Třech Králích léta 1602.

75.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zamýšlí vyslat příští pondělí některé radní k opatření gruntů do vsi Sedlce, neboť jim do nich podle zpráv někdo zasahuje. Jelikož tam Pětipeský má také poddané, zvou ho k takovému jednání.

Mělník nad Labem, 12. prosince 1602

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 102, sign. L 13, Kopiář odeslaných listů 1599-1603, fol. 282r, česky

Panu Václavovi Šťastnému Pětipeskýmu na Byšice <od pánů> psaní z strany Sedlce.

S[lužbu] s[vou] v[zkazujeme] etc. Oznamujem v[aší] m[ilos]ti, že sme toho oumyslu, dá-li P[án] B[ůh], v tom pondělí nejprv příští do vsi Sedlce¹ z prostředku svého některé osoby radní k opatření gruntův našich zádušních vyslati. Neb zpráva nás dochází, že by někdo všetečně ná[m] v ně sahati a <jich..> škodu v chrastinách učiniti jměl. Ale poněvadž tolikéž tam v týž vsi ráčíte poddané míti, vidí-li se v[aší] m[ilos]ti na ten den ta[m] vypraviti a na grundy své i sám m<...> pohleděti, byli bychom to[mu] vděčni a s v[aší] m[ilos]ti sme žádostivi se shledati. Odpovědi za oznámené žádáme. S tím etc. Dán v m[ěstě] M[ělníce]² v čtvrtek po památce Početí Panny Marie 12. [Decem]bris 1602.

¹ Sedlec, ves u Kokořina západně od Mšena (Středočeský kraj).

² Mělník nad Labem.

76.

Zikmund Měsíček z Výškova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Poddaný panství pod jeho správou Martin Dolejší ze vsi Chotětova mu oznámil, že mu Václav Stradal, poddaný Pětipeského z Byšic, dluží 9,5 kopy míšeňských grošů. Žádá o dohlédnutí na splacení tohoto dluhu bez dalšího prodlení. Zavazuje se obdobnou službou.

Brandýs nad Labem, 21. prosince 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 86-87, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egenbergku na Byšicích a Bosyni, panu bratru mému zvláště milému. ((A. 1602 od hejtmana Brandejskýho¹ o dopomožení dluhu.))²

¹ Zikmund Měsíček z Výškova na Hořelicích († asi 1613), císařský truksas a vrchní hejtman komorních panství.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Službu svou vzkazují, urozený pane bratře můj zvláště milý. Zdraví i jiného mnoho dobrého přeji vám rád.

J[eho] M[ilosti] C[isařské] poddaný Martin Dolejší³ ze vsi Chotětova⁴ k správě mé náležející, oznámil jest mi, že by mu Václav Stradal,⁵ soused [z] měst[ečka] Byšic, člověk poddaný Váš, povinnovat byl dluhu spravedlivého půl desátý kopy míš[eňských] a po částém napominání, že by mi plátcím býti zanedbával. Mne v té věci za opatření a k vám o dopomožení toho dluhu za toto připsání žádaje. K jehož žádosti tak činíc, k vám se za něho, můj zvláště milý pane bratře, psaním tímto přimlouvám, že dotčeného Václava Stradala k zaplacení jemu takového dluhu bez dalšího mého i vašeho zaneprázdnění přidržeti poručíte. Jakož bych i já v podobné příčině k připsání Vašemu učiniti rád chtěl. S tím Milost Boží s námi. Dat[um] na Brandejse⁶ v pátek den s[vatéh]o Tomáše apoštola Páně léta 1602.

Zikmund Měsíček z Vejškova,⁷

J[eho] M[ilosti] C[isařské] truksas a hejtman panství Brandejského a Benátského

³ Martin Dolejší, poddaný komorního panství Benátky nad Jizerou ze vsi Chotětov.

⁴ Chotětov, ves jihozápadně od Mladé Boleslavi, součást komorního panství Benátky nad Jizerou.

⁵ Václav Stradal, poddaný Štěstěného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

⁶ Brandýs nad Labem (Středočeský kraj), od roku 1581 královské komorní město a panství, pod správou hejtmana Zikmunda Měsíčka z Výškova (asi do 1613), později Jana Ledeckého z Granova na Dehtářích (1615-1620); pod správou hejtmana Jana Cellera z Rosenthalu (1619).

⁷ Zikmund Měsíček z Výškova na Hořelicích († asi 1613).

77.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku žádá Bohuchvala Berku z Dubé a Lipé o propuštění mlynáře Matěje Kutila i s jeho manželkou na své statky. Matěj Kutil je zároveň Pětipeskému dlužen za obilí a dluh chce splatit prací v Pětipeského mlýně v Byšicích. Zavazuje se dobrým přátelstvím a obdobnou službou. Žádá odpověď.

Byšice, bez data, 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1, fol. 4, česky

Urozenému panu panu Bo[h]uchvalovi Berkovi z Dubé a z Lipého na Loukovci, Bělé a Kuřívodech,¹ panu ke mně laskavě příznivém, <Vaši M[ilos]ti, k dodání>

Službu svou Vaši M[ilos]ti vzkazují, urozený pane, pane ke mně <při> laskavý, zdraví a v něm jinýho všeho dobrýho žádajíce přeji Vaši M[ilos]ti věrně rád. Matěj Kutil,² řemesla mlynářského poddanej Vaši M[ilos]ti předstoupil jest přede mě a oznamujíce mi, že jest něco <reštantu> vobilí, jsouce v nájmu ve mlejně mejm byšickejm (o vobrazníkům, kdeří mi s toho počet činí) dlužen pozůstal, a jsouce potřebnej člověk, mně odkud plá[t]ce bejti neví, žádajíce mě, abych ho zase do týhož mlejna svýho přijal, a tu že mi pomalu plátce bejti chce, což ohlíďajíce se na jeho chudobu a nemožnost jsem na žádosti jeho

¹ Bohuchval starší Berka z Dubé a Lipé na Loukovci, Kuřívodech a Bělé pod Bezdězem (1561– po 1621), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1600-1601, 1608-1609, 1613-1614, 1615-1616), nejvyšší berník (1615-1616), stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší purkrabí Království českého (1619-1620).

² Matěj Kutil, zchudlý mlynář, poddaný Bohuchvala staršího Berky z Dubé a Lipé.

a přímluvu (za něho) jinejch dobrejch lidí do týhož mlejna svýho přijal, tak aby mi pomalu z toho vobíli práv byl. Dále jest mě pak žádal o toto připsání <jeho a> k Vaší M[ilos]ti a jeho <týchž Matěje Kutila podd> mně [i] s manželkou i spravedlivosti <ač měl> o propuštění. Nemoha žádosti jeho oslyšeti, tak činím a Vaší M[ilos]ti za to služebně žádám, že týhož Matěje Kutila mně za pod[d]aného s manželkou jeho tolikéž spravedlivosti (ač má-li jakou na gruntech Vaší M[ilos]ti) listem zhostným³ propustiti rače a ponevadž jest toliko půjčka přátelská na žádost mou a připsání tak i činiti. Já se to Vaší [Milost]ti zase touž měrou ((kdyby kderý z pod[d]anejch mejch na grunty Vaší [Milost]ti zhostiti chtěl)), ano i jinejm dobrejm přátelství a službami odplatiti rád chci ((kdyby kderý z pod[d]anejch mejch na grunty Vaší [Milost]ti zhostiti chtěl))⁴ ((a se zakazují)). Odpovědi s vykonáním žádosti od Vaší M[ilos]ti očekávajíc, žádám. Milost. Dat[um] na Byšicích⁵ léta 1602.

Šťastný Václav Pětipeský

³ Výhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

⁴ Vpísek se stejným obsahem se v listu opakuje dvakrát.

⁵ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

78.

Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Ptá se na jeho zdraví, a zda se vydá do Prahy na svatbu Jindřicha Horňateckého z Dobročovic příští neděli. Pokud pojede, rád se mu propůjčí do služby. Žádá oznámení, odkud a kdy vyjedou. Barbora Doupvcová jede do Prahy v pátek na Horňateckého svatbu přijde spolu s Janem Vilémem Vřesovcem. Očekává, že tam bude mnoho přátel. Zavazuje se přátelstvím.

Kozomín, bez data, 1602

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 85, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a ze Egerberku a na Byšicích, Bosni a Hořejších Přívorách, panu švakru mému vzláště milému k dodání.

Službu svou vzkazují povolnou, urozenej a statečnej rytíři, pane švaře můj vzláště milěj, by zdrav byl a všelijak se dobře jměl se všema tvejma, tohož bych ti věrně z upřímnýho srdce rád přál, tak jako sám sobě.

Můj nejmilejší pane Šťastníčku, nemohl sem toho nikoli pominouti, abych tě neměl tímto kratičkejším psaním navštívití a přezvědětí, kterak se se všema tvejma na zdraví svým míváš. Podle toho tě přátelsky žádám, že mi oznámíš, strojíš-li se na pana Jindřicha Horňateckýho¹ veselí do Prahy v tuto neděli nejprve příští jeti. Pokudž by jel, chtěl bych s tebou jeti a tobě na službu hledětí a kdy by[s] vyjel a odkud, žádám, že mi oznámíš. Paní Baruška Doupvcová² se v tento pátek příští do Prahy jeti strojí a potom na Hornatecký-

¹ Jindřich Horňatecký z Dobročovic († po 1609).

² Barbora Doupvcová z Chýš a Egrberku na Vrbičanech, Samsině a Kokovicích († 1639 v Pimě), manželka Fridricha Doupovce z Doupova na Vilémově a Vraném († 1593), držitelka Vilémova, Kokovic a Vrbičan (do 1603).

ho veselí přijede. S ní pan Hans Vilím Vřesovec.³ Naději se, že jich na tom veselí moc bude. S tím já tvůj věrněj a upřímněj tovaryš až do svý nejdelší smrti zůstávám. Datum na Kozomíně⁴ v pondělí léta⁵ 1602.

Mikuláš Trmal z Toušic,⁶ m.p.

³ Jan Vilém Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic na Libčevsi a Nehasicích (1585-1618).

⁴ Kozomín, ves, tvrz a pivovar východně od Kralup nad Vltavou (Středočeský kraj), v držení Zejdlců ze Šenfeldu, roku 1622 zkonfiskovány Jindřichu Jiřimu Zejdlcovi ze Šenfeldu.

⁵ Datace neúplná.

⁶ Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovcích († po 1628), účastník stavovského povstání, švagr Šťastného Václava Pětipeského.

79.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku žádá Ladislava Sekerku ze Sedčic, aby mu vydal poddaného sirotka Pavla Knebleho. Ten je u Sekerky přechováván protiprávně a bez řádného propuštění od Pětipeského.

Byšice, 4. ledna 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1, fol. 8, česky

*((60, cedule šedesátá týhodni v sobotu po S[va]tý[m] Martině léta 1602¹))²
((A. 1602 psaní panu Ladislavovi Sekerkovi³ o přechovávání poddanýho))⁴*

Urozenému a statečnému rytíři panu Ladislavovi Sekerkovi z Sedčic a na Vodolení Vodě,⁵ panu ujci mému zvláště milému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milý, zdraví a jiného všeho dobrého Vám věrně rád přeji. Oznamuji panu ujci, že jest mi toho jistá zpráva dána, která že by pan ujec při sobě Pavla,⁶ syna Jiříka Kneble, sirotka poddaného mého, bez listu fedrovního a povolení mého přechovávatí a zdržovatí ((měl)), nemajíce se toho proti jistému zřízení zemskému i také snešení sněmovnímu dopouštětí. Protož naschválně posílám a pana ujce za to přátelsky žádám, že se jmenovaným Pavlem, sirotkem poddaným mým, dostatečně ujistí a mně jistý den, kdy bych sobě pro něho poslati měl, oznámí. Sem ku panu ujci té naděje, že tak učiní, neb pokudž by se nestalo, ač nesmejšlím, nemohl bych jináč učinit, nežli na pokutu pro přechovávání téhož poddaného mého nastoupiti, v čemž by mi se slušně za zlé míti nemoho. Ale nejsem té naděje, aby pan ujec k tomu přijíti dopustiti dáti měl, jakož bych i já na podobné příčině na připsání pana ujce tolikéž učiniti nepominul. ((Načež odpovědi, čímž bych sebe zpraviti mohl, žádám)). A s tí[m]

¹ Dne 16. listopadu 1602.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Ladislav Sekerka ze Sedčic na Odolené Vodě a Třebošnici († 1620), účastník stavovského povstání jako komisař při stavovském direktoriu (1618-1620), hejtman Kouřimského kraje (1619-1620).

⁴ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Ladislav Sekerka ze Sedčic na Odolené Vodě a Třebošnici († 1620).

⁶ Pavel Kneble, sirotek po Jiříkovi Kneblem, poddaném Šťastného Václava Pětipeského.

milost Boží rač býti s námi se všemi. Datu[m] na Byšicích⁷ v sobotu Ochtáb mlád'átek léta 1603.

*Šť[astný] V[áclav] z Chýš a z Egeberku na Byšicích a Bosyni⁸
(Téhož dne ouředníkům zámku mělnického osoba mému ouřednickovou [!] a Karla Ho-
rického))*

⁷ Byšice, městečko východně od Mělníka v majetku Šťastného Václava Pětipeského.

⁸ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

80.

Linhart Nepomucký a Adam Plaček, mělničtí úředníci, píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podle žádosti dali zjistit Salominu Ouředníčkovou. Ta tvrdí, že je poddanou panství Mělník, přestože bydlela i s manželem Matějem Ouředníčkem ve vsi Bosyně. Nikdy totiž nebyla z mělnického panství propuštěna výhostním listem.

Zámek Mělník, 12. ledna 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 18, česky

Urozenému panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egdeburku [!] na Byšicích a Bosyni, panu k nám příznivě[mu].

((A. 1603 od ouředníkův Mělnických strany poddaný.))¹

Službu svou vzkazují, urozený pane k nám příznivý. Zdraví i jiného všeho dobrého přejem vám věrně rádi. Tajiti vás nechceme, že k žádosti vaší vedle připsání vašeho k nám učiněného, Salominu Ouředníčkovou² ujistiti dáti sme chtěli, ale ona se poddaná k zámku tomuto J[eho] M[ilosti] pána našeho bejti pravi. Nebo ačkoli na ony časy s Matějem Ouředníčkem,³ manželem svým, ve vsi Bosyni⁴ jest bydlela, však že jest od vrchnosti zámku tohoto nikdy vejhostním⁵ listem zhoštěna nebyla. I pokudž by tak, jakž ona zprávu dává, bylo, tehdy nyní na ten čas bez dalšího poručení J[eho] M[ilosti] pána našeho k této žádosti vaší učiniti nám a jí se ujistiti <ne...> nenáleží. S tím Pánu Bohu poručení. Dat[um] na Zámku Mělnice⁶ v neděli po Třech králích léta 1603.

*Linhart Nepomucký⁷
Adam Plaček,⁸ ouředníci*

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Salomena Ouředníčková, poddaná panství Mělník.

³ Matěj Ouředníček, poddaný panství Mělník.

⁴ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

⁵ Výhostní, též zhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

⁶ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Jáchyma Novohradského z Kolovrat (1594-1600) a jeho syna Jana Novohradského z Kolovrat (1600-1611).

⁷ Linhart Nepomucký, úředník zámku a panství Mělník.

⁸ Adam Plaček, úředník zámku a panství Mělník.

81.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Janu Jiřímu Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Prosí bratrance, aby k němu přijel do Byšic a následně vyrazil obhlédnout statek Dolní Přivory, o jehož koupi Šťastný Václav Pětipeský patrně uvažuje. Jan Jiří má přijet i s Janem Boryněm ze Lhoty. Společně se mají Šťastnému Václavovi postavit za „pány a přátele“ v jednání s majitelem Dolních Přivor, rytířem Jiřím Vančurou z Řehnic. Bere na vědomí, že Jan Boryně ani Jan Jiří Pětipeský nejsou právě doma, přesto je znovu zve do Byšic, nejlépe příští neděli či pondělí. Žádá jejich rady v záležitosti, které sám nerozumí. Zavazuje se službou a omlouvá se, že bratrance Jana Jiřího nenavštívil cestou ze Žatecka. Musel na žádost vlastního úředníka odjet vyřizovat neodkladné záležitosti do Prahy. Očekává odpověď.

Praha, 31. ledna 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 64-65, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Jiří Janovi Pětipeskýmu z Chýš a z Ekerbergku a na Liběchovičkách, radě soudu nejvyššího purkrabství hradu pražského, panu strejci mému zvláště milýmu, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane strejče můj zvláště milej, zdraví a v něm jinýho všeho dobrýho vinšující, na pánu Bohu přeji panu strejci věrně a upřímně rád. Můj zvláště milej strejče, tak jakož jsem pana strejce mého zvláště milýho ne nejdou než několikrát za to žádal, aby se pan strejce můj laskavej tak mnoho ponížil a lásky prokázal, ke mně na Byšice¹ přijel, mě jakožto svýho služebníka a upřímnýho [s]trejce navštívil, potomně se mnou na Dolení Přivory² spatření týhož statku Doleních Přivor sjel, spatřivši téhož statku, položený a všelijaký jiný příležitosti mně se za jednoho pana přítele (pokudž bych se v trh anebo jednání o týž statek se panem Jiříkem Vančurou³ dal) postavil, což jest můj laskavej pan strejce se tak mnoho nakloniti a ohlásiti ráčil, že tak učiniti a ke mně se panem Janem Boryněm,⁴ kderéhož[t]o v tý věci jsem se tolikéž dožádal, přijeti chce, toliko aby jednom čas příležitěj tomu obrán bejti mohl. I poněvadž tomu zsrozumívám, že pan strejce a tolikéž pan Jan Boreň⁵ doma zůstávati ráčíte, služebně, důvěrně, přátelsky za to žádám, že se pan strejce tak laskavě nakloniti ráčí a přátelsky okáže a ke mně v neděli anebo v pondělí příští přijede (tolikéž ku panu Janovi Boryňovi aby se panem strejcem přijel, se přimluvil a mně v tý věci, kderý já nerozumím, opustiti, nýbrž rady svý uděliti ráčíte. Já se toho panu strejci chci zase méma volnejma službami vždyckny od[s]luhovati a všelijakým Vaší M[ilos]ti příjemném <j> a libezném přátelstvím skutečně podli možnosti odplacovati a odměňovati, ač toho celýho oumyslu jsem byl, jedouce z kraje Žateckýho, u pana strejce sám se zastaviti a připamatujíc žádost předešlou, ještě oustně žádati, ale že za někderejma pilnejma a důležitějma příčinami dojdouce mně psaní

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Dolní Přivory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat, v držení rytířského rodu Vančurů z Řehnic (1555-1604) a následně města Mělník.

³ Jiří Vančura z Řehnic na Studénce a Dolních Přivorech († 1610), hejtman Boleslavského kraje (1596-1597, 1598-1599, 1605-1606, 1607-1608, 1609-1610).

⁴ Patrně Jan Boryně ze Lhoty na Mikovicích a Mšeně († 1613).

⁵ Patrně Jan Boryně ze Lhoty na Mikovicích a Mšeně († 1613).

od prokorátora mýho,⁶ jsem toho vykonati nemohl, nýbrž ihned do Prahy stěží abych tu věc opatřil, jsem musil jeti. Služebně žádám, že mě při sobě omluvna laskavě míti a tuto mou psanou zsnaznou žádost vyplniti a ji oslejšhati neráříte. Odpovědi ty laskavý očekávati budu. Milost Boží rač bejti s námi se všemi. Dat[um] v Praze v pátek po sv[atém] Janu Zlatuústním léta 1603.

*Páně strejcův volnej slouha a strejc upřímnej
Šť[astný] V[áclav] z Chýš a z Egrbergku⁷
vlastní [rukou]*

⁶ Mínen patrně vlastní vrchnostenský úředník.

⁷ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

82.

Jiří Vančura z Řehnic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že se doptal Doroty, dcery Matouše Rejčka ze vsi Tuhaně, která slouží u Pětipeského v Byšicích jako klíčnice. Poněvadž ji jeho manželka potřebuje jako děvečku a on ji považuje za svoji poddanou, žádá, aby ji zajistil, dal uvěznit, zabavil její věci a společně s nimi mu ji vydal. Doufá, že tak učiní. Zavazuje se obdobnou sousedskou službou.

Dolní Přívory, 1. února 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 62, český

*+ Urozenýmu a statečným rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Ekrberku na Byšicích, panu švakru a synu mému zvláště milému.¹
(A. 1603 psaní od pana Jiříka Vančury² o Dorothu³ klíčnici.)⁴*

Službu svou vzkazují, urozený pane švagře a synu můj zvláště milej, zdraví a v něm jiného všeho dobrého od Pána Boha žádaje, přál bych vám věrně rád. Oznamuji vám, že jsem se Doroty,⁵ dcery Matouše Rejčka,⁶ poddané mé ze vsi Tuhaně,⁷ od mladosti gruntův mých a vrchnosti své pokrejvala a nyní na Byšicích⁸ u pana švagra v službě za klíčnici jest, skutečně doptal. I poněvadž manželka má nejmilejší týž Doroty děvečky, poddané mé k službě svý pilně potřebuje, pana švagra za to přátelsky a sousedsky žádám, že se oznámenou děvečkou, poddanou mou, dostatečně ujistíte a ji vězením opatřiti dáte, též šacajiv věci její, jakéž koliv bud'to na Horce⁹ a neb kde jinde na kruntech vašich má, aby toho jinam vyšikovati nemohla, opatřiti poručíte. A kdy bych pro ni poddané své a věci její

¹ List se týká sporu o poddanou Dornu klíčnici/Dorotu Rejčkovou – srov. list č. 85.

² Jiří Vančura z Řehnic na Studénce a Dolních Přívorách († 1610), hejtmán Boleslavského kraje (1596-1597, 1598-1599, 1605-1606, 1607-1608, 1609-1610).

³ Dorna, Dorota Rejčková, dcera Matouše Rejčka ze vsi Tuhaně a sporná poddaná Jiřího Vančury z Řehnic či Šťastného Václava Pětipeského, zároveň klíčnice Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích.

⁴ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Dorna, Dorota Rejčková, dcera Matouše Rejčka ze vsi Tuhaně.

⁶ Matouš Rejček, poddaný Jiřího Vančury z Řehnic ze vsi Tuhaň.

⁷ Tuhaň, ves severně od Neratovic (Středočeský kraj), v držení Jiřího Vančury z Řehnic (do 1610).

⁸ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁹ Patrně Horky nad Jizerou, ves jižně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj).

poslati měl, mně psaním svým oznámíte. Jsem ku panu švagru té přátelské naděje, že k žádosti mé tak učiníte. Nebo v podobné příčině na připsání vaše touž měrou, ač by se co toho podobného na kruntech mejch přitrefilo, i všelijakém dobrém přátelstvím vám se toho rád věrně sousedsky odměniti zamlouvám. Odpovědi žádám. S tím Milost Boží s námi bejti rač. Datum na Dolejších Přivorách¹⁰ v sobotu den s[va]jté Brigity léta 1603.

Jiřík Vančura z Řehnic na Studence a Dolejších Přivorách¹¹

¹⁰ Dolní Přivory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení rytířského rodu Vančurů z Řehnic (1555-1604) a následně města a panství Mělník.

¹¹ Jiří Vančura z Řehnic na Studence a Dolních Přivorách († 1610).

83.

Jindřich Vlinský z Vliněvsí píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o propuštění poddaného Matěje Slouhy, který se chce usadit na jeho gruntech ve vsi Hostín, a to i s manželkou a dětmi. Přátelsky žádá, aby je propustil výhostním listem i s majetkem, pokud nějaký mají. Jde o sousedskou půjčku. Zavazuje se obdobnou službou. Očekává odpověď s vykonáním žádosti.

Liblice, 2. února 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 37, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích a Bosyni, panu ujci a kmotru mému zvláště milému.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče a kmotře můj zvláště milý, zdraví i jiného všeho dobrého přejít věrně rád. Přitom ti oznamuji, že jest přede mne předstoupil Matěj Slouha,¹ člověk poddaný tvůj, zprávu mi toho učinil, kderak že jest sobě na gruntech mých ve vsi Hostiný² zakoupení učinil a tu na gruntech mých by se osaditi chtěl. Mne k tobě za psaní přímluvné snažně žádaje. I nemoha žádosti jeho slušné oslyšeti, tebe za to, můj zvláště milý pane ujče a kmotře, přátelsky žádám, že tomuž Matějovi Sluhovi takové koupě na gruntech mých dopřeješ a jej i manželku jeho listem vejhostním³ i se vši spravedlností jich obou (ač by kderou na gruntech tvých měli) propustíš. A což tu k přímluvě mé učiníš (poněvadž jest to půjčka sousedská), chci se ti toho touž měrou i jiným mně možným dobrým přátelstvím odměniti. Odpovědi s vykonáním žádosti mé od tebe přátelské žádám. A s tím se ti dobře jmiti vinšuji. Datum na Liblicích⁴ v neděli den památný Hromnic léta 1603.

Jindřich Vlinský ze Vliněvsí a na Liblicích⁵

¹ Matěj Slouha, poddaný Jindřicha Vlinského z Vliněvsí.

² Hostín, dříve Hostinná/Hostinný ves východně od Mělníka a severně od Byšic (Středočeský kraj), v držení Anny Homutové z Hrušova, Jindřicha Vlinského z Vliněvsí a následně Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

³ Výhostní, též zhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

⁴ Liblice, ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), do roku 1611 v držení Jindřicha Vlinského z Vliněvsí, poté v držení Anny Špetlové z Dubé.

⁵ Jindřich Vlinský z Vliněvsí na Liblicích (před 1578-1611), vzdáleně spřízněn s rodem Pětipeských z Chýš a Egrberku, blízký soused Šťastného Václava Pětipeského.

84.

[Šťastný Václav Pětipeský] píše [Jiřímu Vančurovi z Řehnic]. Odpovídá na psaní ohledně zajištění a vydání poddané Doroty, dcery Matouše Rejčka ze vsi Tuhaň, která u něj slouží jako klíčnice. Tvrdí, že podle svědectví jiných poddaných je dotčená jeho poddanou. Proto ji nevydá. Považuje to za konečnou odpověď. Protože spolu dosud zachovávali dobré sousedství a porovnali se také v některých jiných věcech, věří, že tohoto sporu Vančura přátelsky zanechá. Doufá v přátelskou odpověď.

Byšice, 4. února 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 61, česky

[Bez adresy]¹

Službu svou vzkazuji, urozený a můj vzláště jmilý pane švagře, téhož zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji panu švagru věrně rád. Psaní, kderé mi činíte, žádajíc, abych se s Dorotou,² cerou Matouše Rejčka,³ kderá by se na gruntech páně švagrových ve vsi Tuhan⁴ roditi jměla a nyní, doptajíce se jí, že u mne za klíčnici zůstává, ujistil, z přečtení jemu jsem porozuměl. A aby poddaná páně švagrova bejti jměla, zprávy jistý od poddaných svých, kteří toho povědomi jsou, srozuměti ani se doptati nemohu, než že jest poddaná má, jistou a konečnou zprávu mám. A tak ((abych)) s ní se ujistiti povinovat ((bejti jměl, při sobě nepoznávám)). Ale poněvadž pak vždyckny v dobrým přátelství a sousedství spolu zůstáváme, z čehož Pán Bůh buď pochválen, i s někderý[mi] věcmi sme se rovnali, tolikéž někderý k dobrému konci že přivedeny budou, naděje jest. Pana švagra za to přátelsky žádám, že i <s touto věcí> tyto věci do příležitýho času a našeho spolu bohda šťastného shledání zanecháte. Pokudž kdo k ní jakou spravedlivost přátelským Bohem ukáže, toho poddaná zůstane. Nejsem tý naděje, aby pan švagr neměl na tyto mý odpovědi přátelsky a ohlášení sousedským přestati, pro mé se toho zase touž měrou odměnění. Dat[um] na Byšicích⁵ v outerý po Hromnicích léta 1603.

[Bez podpisu]⁶

¹ Týká se sporu Jiříka Vančury z Řehnic se Šťastným Václavem Pětipeským o Dorotu/Dornu, Pětipeského klíčnici v Byšicích, srov. list č. 82. Dále srov. Vančurovu odpověď z 27. března 1603 list č. 95.

² Dorna, Dorota Rejčková, dcera Matouše Rejčka ze vsi Tuhaně a sporná poddaná Jiřího Vančury z Řehnic či Šťastného Václava Pětipeského, zároveň klíčnice Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích.

³ Matouš Rejček, poddaný Jiřího Vančury z Řehnic ze vsi Tuhaň.

⁴ Tuhaň, ves severně od Neratovic (Středočeský kraj), v držení Jiřího Vančury z Řehnic (do 1610).

⁵ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁶ Rukopis listu odpovídá autografu Šťastného Václava Pětipeského; stejně tak obsah sdělení.

85.

Barbora Doupovcová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Děkuje za přátelské psaní a starost. Sděluje, že se nemusí omlouvat za to, že nezpravil bratrance Jana Jiřího Pětipeského o správném datu cesty z Prahy do Týnce nad Sázavou. Cesta byla odložena, o čemž Doupovcová sama Pětipeského zpravila, proto nedošlo k žádnému obmeškání.

Vraný, 5. února 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 65, česky

Urozenýmu panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, panu strejci a synu mýmu zvláště milýmu, dán bud'.

Modlitbu svou vzkazují, urozenej a můj zvláště milej pane strejče a synu. Týhož zdraví i jinýho všeho nejlepšého dobrého Vám od Pána Boha vinšují, věrně ráda přeji. Kdež mně psaním svým navštěvujete a věděti žádáte, kterak se na zdraví svým se všemi svejmi mám, z takového přátelského navštívení a péče, kerou o mě máte, Vám velice přátelsky děkuji a Vám oznamuji, že z daru věčného Pána Boha se všemi svejmi sem zdráva. Pán Bůh rač dále pomáhati. Kdež se pak, můj zvláště milej pane strejče, omlouváte, že ste toho sami osobně vykonati nemohli a panu Jiří[mu] Janovi¹ neoznámili, strany mýho do Prahy přijetí, [n]eb sem já mu sama psala, abychme vyjeli z Prahy na Tejnec,² ale ne v pátek, ale v sobotu tuto nejprv příští.³ A tak nebyla žádná potřeba tý omluvy, neb na tom nic tak mnoho nezáleželo a s tím nic obmeškáno není. A tak na ten čas nevím, co jiného panu strejci psáti, než Pánu Bohu Vás v jeho svatou ochranu poroučím. Pán Bůh rač dáti, abychom se všickni spolu ve zdraví shledali. Dat[um] na Vraným⁴ ve středu po s[vaté]m Blažejí léta 1603.

Pos[t] Scripta: Panny tety Vaše všechny dali Vás velice pozdraviti

Barbora Doupovcová z Chýš a Egrberku na Vilimově, Žerotíně a Vraným⁵

¹ Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, přísedící purkrabského soudu.

² Týnec nad Sázavou, hrad a město severozápadně od Benešova (Středočeský kraj), v držení Jaroslava Velemyského z Velemyšlovsí († před 1612).

³ Dne 15. února 1603.

⁴ Vraný, městečko, zaniklá tvrz a pozdější rokokový zámek severně od Kladna (Středočeský kraj), v držení Doupovců z Doupova (1589-1621).

⁵ Barbora Doupovcová z Chýš a Egrberku († 1639 v Pirně), manželka Fridricha Doupovce z Doupova na Vilémově a Vraném († 1593), držitelka Vilémova, Kokovic a Vrbičan (do 1603), podruhé provdána roku 1609 za Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu († 1639 v Pirně), sestřenice Šťastného Václava Pětipeského.

86.

Vojtěch Václav Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o propuštění Maruše Šlechtové, vdovy po Matyáši Šlechtovi a dcery nebožtíka Petra Chorezdy, Kaplířova poddaného. Dotčená žije již dlouho na Kaplířových gruntech a dříve byla propuštěna na Pětipeského grunty Kaplířovou matkou. U Pětipeského nemá žádný majetek. Proto věří ve vykonání žádosti, za což se zavazuje ochotnou obdobnou službou. Očekává odpověď s vykonáním žádosti.

Bez místa, 8. února 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 58, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Dolejních Přívorách, panu Ujci a bratru mému zvláště milému.

((A. 1603 ode pana Vojtěcha Václava Kaplíře¹ o propuštění Maruše Šlechtové² jemu za poddanou.))³

¹ Vojtěch Václav Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Brodcích a Horce († po 1613), příbuzný a soused Šťastného Václava Pětipeského.

Službu svou s vinšováním na Pánu Bohu všech dobřejch věcí vzkazují, urozený pane ujče a bratře můj zvláště milej. Do nej[s]chvále k tobě posílajíc přátelsky žádám, že mně Maruši Šlechtovou, pozůstalou vdovu po Matyášovi Šlechtovi,⁴ která od mnoha let na gruntech mejch jest, z poddanosti i člověčenství listem zhostním propustíš, nebo stav svůj vdovský proměnití a s jedním poddaným mejm na stav manželský vstoupiti ch[c]e. Kteráž-to Maruše jest cera n[eboštíka] Petra Chorezdy,⁵ poddanýho mýho, byla a na grunty tvý od paní mateře⁶ mý nejmilejší, když jest statek náš držela, jest propuštěna. A poněvadž ty tak mnoho na ní nevzavší a žádný spravedlivosti na gruntech tvejch nemá, sem tý naděje, že mi jí propustíš, nebo kdyby se toho kdy trefilo, nechtěl bych ti toho odepřiti, nýbrž s ochotností propustiti, nebo to není než přátelská prozba. Za odpověď s vykonáním žádosti mé žádám. S tím Pán Bůh rač s námi bejti. Dat[um] v sobotu po s[va]tý Dorotě léta 1603.

Vojtěch Václav Kaplíř z Sulevic rukou v[lasti].⁷

² Maruše Šlechtová, vdova po Matyáši Šlechtovi, poddaná Šťastného Václava Pětipeského.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Matyáš Šlechta, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Petr Chorezda, poddaný Vojtěcha Václava Kaplíře ze Sulevic.

⁶ Eliška Kaplířová z Malovic na Neustupově a Brodích († 1584), manželka Petra Vosterského Kaplíře ze Sulevic na Neustupově a Brodích († 1576), matka Votěcha Václava, Albrechta Zdeňka a Jana Vosterských Kaplířů ze Sulevic.

⁷ Vojtěch Václav Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Brodích a Horce († po 1613).

87.

Adam Linhart z Najenperku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Poněvadž Pětipeského poddaný nebyl propuštěn z vězení ani na žádost krajských hejtmanů, zdá se mu, že Pětipeský může přistoupit k poselství řezanou cedulí. Tu mu sepsal a odesílá přiloženou. Pouze neví, zda Johance Hrzánové o propuštění poddaného poručil jen jeden či oba krajští hejtmani. To je třeba ještě doplnit spolu s datem takového nařízení. Doporučuje také napsat hejtmanům, takové psaní rovněž Pětipeskému posílá. Opravuje mylnou citaci artikulu zřízení zemského hejtmany. Dále varuje, že nebyla učiněna zmínka o mladším bratru Pětipeského. To je třeba vyjasnit, aby nedošlo k omylu. Obdrženými penězi nechal zaplatit půhony. Bude-li potřeba něco doplatit, založí Pětipeského.

Staré Město pražské, 9. února 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkovicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 9, 11, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu synu mému zvláště milému.

((A. 1604 od pana Adama Linharta¹ strany paní Johanky Hrzánové.²))³

¹ Adam Linhart z Najenperku na Vlkavě (1566-1617), původně měšťan Starého Města pražského, nobilitován do rytířského stavu, stavovský direktor (1609), švagr Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 1614).

² Johanka Hrzánová rozená Skuhrovská ze Skuhrova († před 1640), manželka Václava mladšího Homuta Hrzána z Harasova na Radonicích.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Službu svú vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane synu můj zvláště milej. Téhož zdraví i jiného všeho dobrého vám na Pánu Bohu žádajíc, přeji věrně rád.

Psaní vašemu i jiným věcem přitom poslaným sem porozuměl. A poněvadž ten poddaný váš ((ani)) na psaní pánův hejtmanův krajských z téhož vězení propuštěn není, vidí mi se, že můžete na pokutu zřízením zemským vyměřenou nastoupiti a poselství cedulí řezanou jí o to učiniti. Kteréhožto poselství kopiji sepsavši vám ji příležitostě odsílám. Než nevím, od obouch-li pánův hejtmanův, či-li jednoho toliko bylo to poručení jí, paní Johance Hrzánové⁴ učiněno, neb jste mi ho připisu neodeslal. To pak jest potřebi do téhož poselství doložiti i datum téhož poručení jmenovati. Jestliže byste pak chtěli ještě jedno psaní týmž pánům hejtmanům krajským učiniti, což pro hojnější spravedlnost se dobře státi může, kteréhož také ((kopiji jim, pánům hejtmanům svědčící)) sepsavši, vám ji příležitostě k dalšímu přečtení a tomu vyrozumění odsílám. Zůstavuji toho při vaší dobré vůli, cokoli se vám vidí učiniti, buď hned o pokutu nastoupiti, aneb pánům hejtmanům to psaní odeslati. Jakož mi se bezpečnější věci zdá býti, poněvadž v tom první napsání jim, pánům hejtmanům učiněným, artikul zřízení zemského jest zle položen, neb majíc bejti R. 14, jest R. 13⁵ doloženo. K tomu o bratru vašem mladším v něm žádné zmínky učiněno není. Ani či jest to poddaný paní Hrzánový-li, či-li sirotka syna jejího. Skrže což by se budoucně nějaký spletek⁶ státi mohl. Protož mi se vidí, aby to vše napraveno a ještě jedním psaním od vás o propuštění téhož poddaného vašeho pánův hejtmanův žádáno bylo. Také jest mi od vás psaní vaše druhé, a přitom 14 kop míš[eňských] na ty pŕuhony⁷ odeslaných dodáno. Kterěz sem služebníku mému dodal, takže již ty pŕuhony zaplacený i jiné věci vyřízeny budou. Pakliže se čeho nedostávalo (jakož naděje není), tehdy vás rád založiti chci. S tím se vám na všem dobře a šťastně jmíti vinšuji. Dat[um] v Starém Městě Pražském v neděli po svatě Panně Dorotě léta 1603.

Adam Linhart z Najenpergku, Jeho milosti Císařské služebník⁸

⁴ Johanka Hrzánová rozená Skuhrovská ze Skuhrova († před 1640).

⁵ Citace artikulů zřízení zemského. Srov. František PALACKÝ (ed.), *Zřízení zemské království českého*, Archiv český 5, Praha 1862, s. 5-266, zde s. 18.

⁶ Spletek – omyl.

⁷ Pŕuhon – obeslání k soudu, soudní obsílka.

⁸ Adam Linhart z Najenperku na Vlkavě (1566-1617).

88.

Jan Boryně ze Lhoty píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vrátí se z Plzeňského kraje, kde pobýval týden a půl. Hodlá však ochotně vyhovět Pětipeského žádosti a příští pondělí bude brzy ráno ve svém domě v Praze očekávat zprávu ohledně upřesnění místa jejich setkání. Zavazuje se službou.

Mikovice, 20. února 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 6, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému zvláště milému.

Službu svou vzkazují, urozenej a statečnej rytíři, pane ujče můj zvláště milej, Téhož zdraví i jiného všeho dobrého přeji Vám věrně rád. Ačkoliv před včerejškem z kraje Pl-

zeňského, byvši tam půl druhý neděle, domů, hrubě ustavši, sem přijel, ale k žádosti také důvěrně Vaší a souc na svého zvláště milého pana uje upřímně laskav, tak učiniti chci a nebudu-li moci, v neděli příští na noc přivstanu přede dnem a dosti ráno v pondělí dám se v Praze, bude-li vůle pána Boha, v domě svém najíti a tu dalšího oznámení, kde bych se se panem ujcem a v kderém místě shledati měl, očekávati budu. A v tom i ve všem jiném možném páně ujců volnej a upřímněj zůstávám. S tím mi[los]t a ochrana pána Boha rač býti s námi. Dat[um] na Mikovicích¹ ve štvrtek po neděli postní Invocavit léta páně 1603.

Jan Boreň ze Lhoty na Mikovicích²

¹ Mikovice, též Minkovice, Mikovice, ves, dnes součást Kralup nad Vltavou (Středočeský kraj), před rokem 1613 v držení Jana Boryněho ze Lhoty, následně syna Jana Davida Boryněho ze Lhoty.

² Jan Boryně ze Lhoty na Mikovicích a Mšeně († 1613), hejtman Slánského kraje (1609-1610).

89.

Adam Zapský ze Zap píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Rád by vykonal Pětipeského žádost, avšak jeho manželka je nemocná a sám trpí nedostatkem zdraví. Radí, aby k té věci neopomenul přizvat Václava Budovce z Budova, který je právě v Praze, bez něho nelze jednat.

Dubeč, 21. února 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/16, fol. 5, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrberku a na Byšicích a Bosyni, panu ujci a synu svému zvláště milému, bud' dán.

*Službu svú vzkazuji, urozený a můj zvláště milej pane synu a uje. Zdraví i jiného (vše-
ho) nejlepšího dobrého Vám věrně přeji, rád a za dlouhý <vinšuji> časy vinšuji. Přitom
jakou žádost na mne skrze svý psaní skládáte, tomu sem porozuměl a netoliko, ale všecko
mně možné jiné pro vás učiniti hotov budu, tolikéž pokady Pán Bůh mně k tomu snadnosti
propůjčiti ráčí. Nebo manželku svou velmi nemocnou mám a sám <vel> taky nic zdrav
nejsem. Však pana Václava Budovce,¹ kterej na ten čas v Praze jest, k tý věci nepomíjejte,
bez kteréhož ta věc jednána bejti nemůže. S tím Pán Bůh rač naše[h]o spolu shledání
v dobrým zdraví propůjčiti. Datum na Dubci² v pátek o Suchých dnech postních léta 1603.*

Adam Zapský z Zap a na Dubci³

¹ Václav Budovec z Budova na Mnichově Hradišti (1551-1621), panský stav od května 1607, čelní představitel českobratrské šlechty a stavovské protihabsburské opozice, rada apelačního soudu (1584-1602), nejvyšší berník (1592, 1594, 1595, 1596/1597), přisedící komorního soudu (1611, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618), stavovský direktor (1609, 1618-1619), prezident apelačního soudu (1619-1620).

² Dubeč, městečko a tvrz, dnes součástí Prahy (Praha 15), zkonfiskována Adamu Zapskému ze Zap (1622).

³ Adam Zapský ze Zap na Dubci a Kyjích († 1626), účastník stavovského povstání, vězněn a později popraven za vraždu (1626).

90.

Jaroslav Velemyský z Velemyšlovsi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přátelsky žádá o půjčku 2 000 kop míšeňských grošů k termínu svatého Jiří na dostatečné pojištění. Zavazuje se přátelstvím, službou a včasným zaplacením úroků i jistiny. Věř, že ho v jeho naléhavé potřebě neopustí.

Týnec nad Sázavou, 23. února 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 7, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích a Bosyni, panu ujci, švagru a kmotru mému zvláště milému k dod[ání].

Službu svou vzkazují, urozenej a statečnej rytíři, pane ujče, švagře a kmotře můj zvláště milej. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji tobě se všemi tvejmi věrně a upřímně rád.

Můj zvláště milej pane ujče, důvěrně k tobě posílám a přátelsky tě žádám, že mi tak mnoho k vůli učiníš (a pokudž nic nekoupíš) a že mi k tomuto s[va]tému Jiří¹ dvou tisíc kop míš[enských] propůjčíš na dostatečné zjištění. Dá-li Pán Bůh, bohdá že se ti toho upřímně všelijakejm dobrejm přátelstvím, ano i službami nepominu. Já tobě připo[ví]dám ouroky časné platiti a dávatí a tu sumu také dostatečně ujistiti. Což věřím, znajíce mou potřebu pilnou nyní bejtí, že mne neopustíš a mne neoslyšíš. Čehož laskavou odpověď žádám. S tím tvůj upřímněj švagr a bratr zůstávám a tobě se důvěřuji a věřím, že opuštěn od tebe nebudu. S tím dejž Pán Bůh, abych se s tebou mohl v dobrým a potěšitedlném způsobu zdraví shledati. Dat[um] na Tejnici nad Sázavou² v neděli druhou pošní léta 1603.

Jaroslav Velemyský z Velemyšlovsi a na Tejnici nad Sázavou³

¹ K termínu 23. dubna 1603.

² Týnec nad Sázavou, město severozápadně od Benešova (Středočeský kraj), v držení Jaroslava Velemyského z Velemyšlovsi († před 1612).

³ Jaroslav Velemyský z Velemyšlovsi na Týneci nad Sázavou († před 1612), švagr Šťastného Václava Pětipeského.

91.

Jan Vyšemír Rodovský z Hustiřan píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egerberku. Porozuměl jeho prosbě o propůjčení služeb Jiříka Jandy, důchodního písaře, aby ho vypravil k Pětipeskému do Byšic. Oznamuje, že Janda je právě v Praze. Až se vrátí, promluví s ním o tom. Omlouvá se, že Pětipeského nenavštívil, přestože byl do neděle v nedalekých Liblicích. Dostal zprávu, že se Pětipeský z Prahy vrátí až v sobotu. Do neděle zůstal, protože ho Jindřich Vlinský zdržel. Jindy návštěvu vynahradí.

Mladá Boleslav, 24. února 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 75, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích a Bosyni, panu švakru a bratru mému zvláště milému.

((Ode pana Jana Vyšemíra Rodovského z Hustiřan¹ z Boleslavě² psaní strany toho, kderej počty přijímati jmá od důchodníkův.))³

((A. 1603))

¹ Jan Vyšemír Rodovský z Hustiřan († po 1634), vlastník dvou domů v Mladé Boleslavi (č. 76 a 77) v sousedství bratrské tiskárny, člen mladoboleslavského bratrského sboru, pobělohorský exulant (od roku 1623 v Pírně), účastník saského vpádu (1631).

² Mladá Boleslav, královské město a centrum historického Boleslavského kraje (Středočeský kraj), jedno z nejvýznamnějších českobratrských středisek předbělohorské doby.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Službu svou vzkazují, urozený pane švakře ((a bratře)) můj vzláště milý, téhož zdraví i jiného všeho dobrého od Pána Boha žádajíc, přál bych ti věrně rád. Psaní, kteréž mi činíš, žádaje věděti, bude-li se pan Jiřík Janda⁴ k přijímání od duchovníků tvech počtů k tobě na Byšice⁵ při času středoposti vypraviti, že by pro něj vůz a koně odeslati chtěl. I můj vzláště milej pane bratře, mohu ti oznámiti, že na ten čas pan Jiřík Janda v Praze jest a sotva okolo pátku aneb soboty doma bude, však jak jen přijede, s ním o to rozmluviti chci a tobě po naschválný[m] poslu oznámiti, aby se věděl, čím zpraviti. Že se[m] pak tebe nenavštívil, byvši na Liblicích,⁶ vpravdě sem toho oumyslně neudělal, nebo jináče neví[m], než že si teprva jako v sobotu domů přijel a já se[m] se v neděli z Liblic odjeti strojil. Že jest mne pak pan Jindřich⁷ ten den u sebe zdržel, však v pondělí se[m] ranní[m] jitře[m] z Liblic domů odjel. Bohdá tobě to jinší[m] čase[m] nahradí[m]. S tím milost Pána Boha rač bejti s námi se všemi. Datu[m] v Boleslavi⁸ v pondělí <po neděli> den s[vatěh]o Matěje léta 1603.

Jan Vyšemír Rodovský z Hustiřan,⁹ m. p.

⁴ Jiřík Janda, duchovní písař ve službách Jana Vyšemíra Rodovského z Hustiřan.

⁵ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁶ Liblice, ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), částečně v držení Šťastného Václava Pětipeského, do roku 1611 v držení Jindřicha Vlinského z Vliněvsí, poté v držení Anny Špetlové z Dubé.

⁷ Jindřich Vlinský z Vliněvsí na Liblicích (před 1578-1611), vzdáleně spřízněn s rodem Pětipeských z Chýš a Egrberku, blízký soused Šťastného Václava Pětipeského.

⁸ Mladá Boleslav, královské město a centrum historického Boleslavského kraje (Středočeský kraj).

⁹ Jan Vyšemír Rodovský z Hustiřan († po 1634).

92.

Jakub Knebell píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Připomíná, že ve dvou předešlých psaních požadoval od hejtmánů komorního panství Brandýs vyplacení dlužných peněz. To mu přislíbil již Pětipeského otec Albrecht, jemuž Knebell sloužil na tažení v Uhrách. Dokonce měl podle slibu dostat o něco více. Podle knechtních register v Byšicích by mu mělo být vyplaceno sedm kop míšeňských grošů. Žádá o jejich odeslání po poslu listu a zavazuje se službou.

Bezno, 26. února 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 111, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Bosyni a Byšicích, panu mně dobrotivě příznivému, jeho m[ilosti], k do[dání].

Službu svou vždycky povolnou Vaší mi[los]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane mně dobrotivě příznivý, zdraví a v něm všeho nejlepšího dobrého od Pána Boha Vaší mi[los]ti vinšují a žádám. Přitom ku paměti Vaší mi[los]ti přivozuji, jakož jsem za dobré paměti při panu otci¹ Vaší mi[los]ti skrze psaní jedno i druhé od pánův hejtmánův panství Brandýského² osobou svou spravedlnost po otci mém mně náležitou na domě Vaší mi[lo-

¹ Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku († 1596), otec Šťastného Václava Pětipeského.

² Brandýs nad Labem (Středočeský kraj), od roku 1581 královské komorní město a panství.

stij] v měst[ečku] Byšicích³ na gruntech Vaší mi[los]ti vyhledával. A potomně jsa v službě při panu otci Vaší mi[los]ti, maje přípověď, že pokudž mi se Pán Bůh z Uher ve zdraví ráci dáti navrátiti, že nečtili tu spravedlnost, ale nětco více jiný učiniti chtějí ráci, což jsem tu naději jměl. Protož jak předešle při panu otci Vaší mi[los]ti, tak i nyní (poněvadž Pán Bůh ráčil Vaší mi[los]ti to dáti, že dědicem a pánem všeho statku zůstávati ráčíte) Vaší mi[los]t služebně žádám, že takovou spravedlnost, což by se jí koliv vyhledalo a jí na hotově bylo (až když sem na Byšicích na službě byl, jednou nahledšiv registra peněz knechtní, nacházelo se VIII kop miš[eňských]) mně propustiti a po tomto poslu odeslati ráčíte. Co tu k žádosti mé učiniti ráčíte, Vaší mi[los]ti se toho službami svejmi vždycky odsluhovati chci. S tím Vaší mi[los]t v ochranu Boží poručena činím. Dat[um] na Bezně⁴ v středu po s[vaté]m Matěji léta 1603.

Jakub Knebell⁵

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁴ Bezno, městečko s tvrzí jihovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení rytířů Bzenských z Prorubě.

⁵ Jakub Knebell, knecht (pacholek, pěšák) Albrechta Pětipeského, účastník jeho tažení v Uhrách (1594-1596).

93.

Jindřich Vlnský z Vliněvsí píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvá se za Dorotu, poddanou ze vsi Liblic a pozůstalou vdovu po Jiříkovi Hodovníčkovi z Byšic, aby jí a sirotkům byla vyplacena pozůstalost z Pětipeského gruntů. Přátelsky žádá, aby jí na Pětipeského poručení byl vyhotoven zápis pozůstalosti a došlo k porovnání. Zavazuje se obdobnou službou.

Liblice, 3. března 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 40, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci a kmotru mé[m]u zvláště milé[m]u.

Službu svú vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane ujče a kmotře můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého přejit' věrně rád.

Dorota ze vsi Liblic,¹ poddaná má, pozůstalá po ne[božtíkovi] Jiříkovi Hodovníčkovi z měst[ečka] Byšic,² přede mne jest předstoupila, zprávu mi toho učinila, kderak by po ne[božtíkovi] Jiříkovi Hodovníčkovi spravedlnost s dětmi svejmi tu v měst[ečku] Byšicích³ na gruntech tvých (nejsouc ještě s dětmi svýma rozdělena) míti měla. Mně k tobě o psaní přimluvně žádala. I nemoha její slušné žádosti oslyšeti, tebe za to přátelsky žádám, že o tom poručíš, aby se takový zápis, co by jí jakožto po ne[božtíkovi] manželu jejím a dětem jejím náleželo, rozdělit je, porovnání a zapsání učinilo. Tak aby poddaná má věděti mohla, co by tu jakej podíl jí náležitej na gruntech tvých se nacházel a zůstával.

¹ Dorota Hodovníčková, poddaná Jindřicha Vlnského ze vsi Liblice.

² Jiří Hodovníček, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

Já zase, kdyby se kdy co toho k té věci nápodobného na gruntech mých přitrefilo, nepominul bych se panu kmotru touž měrou odměniti. Odpovědi přátelské žádám. A s tím se ti dobře jmiti vinšuji. Datum na Liblicích⁴ v pondělí po neděli Oculi léta 1603.

Jindřich Vlinský ze Vliněvsí a na Liblicích⁵

⁴ Liblice, ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), do roku 1611 v držení Jindřicha Vlinského z Vliněvsí, poté v držení Anny Špetlové z Dubé.

⁵ Jindřich Vlinský z Vliněvsí na Liblicích (před 1578-1611), vzdáleně spřízněn s rodem Pětipeských z Chýš a Egrberku, blízký soused Šťastného Václava Pětipeského.

94.

Jiří Vilém Sezima ze Sezimova Ústí píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvá se za Jana Bolochovského, úředníka jeho otce, aby mu byla soudem v Bosyni vydána pozůstalost po jeho manželce. Zavazuje se bratrskou službou a žádá odpověď.

Úštěk, 7. března 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 38, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu bratru a příteli mně, ode pana Oušteckého, vzláště milému, k d[odání].

Službu svou vzkazujit', urozený pane bratře a příteli můj vzláště milý. Zdraví a jiného mnoho dobrého přejit' věrně rád. Jan Bolochovský,¹ hospodář domu pana otce² mého, dal mi toho zprávu, že by se chtěl vypraviti do vsi Bosyně³ k soudu, kderýž dnešní den držán jest za příčinou spravedlivosti manželce jeho náležející, aby mu ta od tebe propuštěna a vydána býti mohla. Mně vedle toho žádajíce za toto krátké psaní k tobě učinění. Což tak činíce a tebe, bratře můj milý, žádám a se zaň přimlouvám, že jemu takovou spravedlivost, což by se toho koli vyhledati mohlo a jemu náleželo, propustit', vydati poručíš. Já se toho tobě, což tu na přimluvu mou učiníš, odsloužiti bratrsky nepominu. Odpovědi žádám. S tím Pán Bůh s námi. Dat[um] na Oušti⁴ v pátek po neděli slove Oculi léta 1603.

Jiří Vilém Sezima z Sezimova Oustí a na Oušti a Jištěrpech,⁵ m. p.

¹ Jan Bolochovský, hospodářský úředník Jana Sezimy z Ústí na Úštěku.

² Jan Sezima ze Sezimova Ústí na Úštěku († 1617), dědičný kraječ Království českého, přísedící zemského soudu, stavovský direktor (1609), dvorský sudí (1610-1611), nejvyšší komorník Království českého 1611-1617 a přísedící nejvyššího zemského soudu (1611-1617).

³ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

⁴ Úštěk, dříve Ouští, městečko východně od Litoměřic (Ústecký kraj), městečko a panství roku 1621 zkonfiskováno Jiřímu Vilémovi Sezimovi z Ústí.

⁵ Jiří Vilém Sezima z Ústí na Úštěku, Liběšicích a Jištěrpech († 1621), účastník stavovského povstání.

95.

Jiří Vančura z Řehnic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odpovídá na psaní ohledně vydání Doroty, dcery Matouše Rečka ze vsi Tuhaň, kterou pova-

žuje za svoji poddanou. Ta však zároveň slouží u Pětipeského v Byšicích jako klíčnice. Pětipeský přešle písemně dokládal, že se narodila na jeho gruntech. Vančura však odporuje pomocí svědectví vlastních poddaných. Protože chce zachovat dobré sousedství, znovu přátelsky žádá, aby mu děvečku Dorotu vydal. Jinak bude muset zvolit právní postup.

Studénka, 27. března 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 58-59, česky

Urozenému a statečnému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a synu mému zvláště milému.

((A. 1603 ode pana Jiříka Vančury¹ o Dornu Klíčnici.²))³

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a synu můj zvláště milej, zdraví, při něm jiné všeckno dobré vinšujíc, přál bych vám věrně rád. Nepochybně že vám v paměti zůstává, jakož sem vám psaní strany Dorothy,⁴ dcery Mathouše Rejčka ze vsi Tuhane,⁵ poddané své, kterouž nyní při sobě na Byšicích⁶ za klíčnici máte a ji mimo vyměření zřízení zemského a snešení sněmovního bez listu fedrovního⁷ přechováváte, učinil, žádajíc vás, aby ste mi vejš dotčenou poddanou mou i s věcmi jejími, cožkoli věcí má, vydali. A kdy bych sobě pro ni poslati měl, mně oznámili. Na kteréžto psaní mé dali ste mi tu odpověď, že táž Dorota, dcera Matouše Rejčka, poddaná vaše, byla na kruntech vašich, že by se rodila. S tím dalším doložením, když se se mnou o prodaj statku přívorského a jiné věci narovnáte, že i o tuž děvečku se mnou se spokojiti chcete. Což ptajíc se na to dostatečně, jak otec její vlastní, tak i jiní poddaní moji ze vsi Tuhane, tu zprávu dávají, že v tom omylně zpraveni jste a že táž děvečka, vejš dotčená, vlastní a dědičná poddaná a tu ve vsi Tuhani na kruntech mejch rozená jest. I poněvadž jest z takového jednání sešlo, ušetřujíc já s vámi dobrého přátelství a sousedství, vám toto přátelské psaní činím a vás za to žádám, že se vejš jmenovanou děvečkou, poddanou mou, vedle práva a zřízení zemského ujistíte a mně ji i s věcmi jejími, kteréž jí, jak zpraven sem, pobrány sou, || mně oznámili, kdy bych pro ni poslati měl, vydáte. Jsem k vám té přátelské naděje, že dle povinnosti tak učiníte, tak aby o tuž věc jak mně, tak i vám z dalšího zaneprázdnění sjíti mohlo. K čemuž aby přijíti mělo, nejsem tý naděje. Však pokudž by toto mé přátelské psaní při vás svého místa míti nemohlo a mně táž poddaná má vydána nebyla, tehdy bych k tomu přinucen byl, že bych musil o pokutu sněmem vyměřenou nastoupiti a pořadem práva ji na vás dobývati, v čemž byste mi slušně za zlé míti nemohli. K čemuž aby přijíti mělo, víry nepřikládám. Za odpověď, kterouž bych se spraviti mohl, žádám. S tím Milost

¹ Jiří Vančura z Řehnic na Studénce a Dolních Přívorách († 1610), hejtmán Boleslavského kraje (1596-1597, 1598-1599, 1605-1606, 1607-1608, 1609-1610).

² Dorna, Dorota Rejčková, dcera Matouše Rejčka ze vsi Tuhane a sporná poddaná Jiřího Vančury z Řehnic či Šťastného Václava Pětipeského, zároveň klíčnice Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Dorna, Dorota Rejčková, dcera Matouše Rejčka ze vsi Tuhane a sporná poddaná Jiřího Vančury z Řehnic či Šťastného Václava Pětipeského, zároveň klíčnice Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích.

⁵ Matouš Rejček, poddaný Jiřího Vančury z Řehnic ze vsi Tuhaň.

⁶ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁷ Fedrovní list – vrchnostenské povolení k odchodu ze služby.

Boží s námi se všemi bejti rač. Datum na Studence⁸ ve štvrtek po Zvěstování Panny Marije léta 1603.

Jiřík Vančura z Řehnic na Studence a Dolejších Přívorách⁹

⁸ Studénka, ves a zaniklá tvrz severovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), dříve též poplužní dvůr a panství v držení Vančurů z Řehnic, roku 1622 zkonfiskováno Jiřimu Šťastnému Vančurovi z Řehnic.

⁹ Jiří Vančura z Řehnic na Studence a Dolních Přívorách († 1610).

96.

Václav Smrčka z Mnichu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Stěžuje si, že mu včerejšího dne byli Pětipeského pacholky Pekárkem a Spěváčkem lapani a ukradeni tři chrti, kteří se mu při štvání zajíce zaběhli do Pětipeského lesa Důlnice. Podle zemského zřízení žádá jejich vrácení.

Bez místa, 4. dubna 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 81, český

Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrberka na Byšicích, panu sousedu mému milému, k dodání.

V nebytí jeho doma, komu poručena správa, též k dodání.

Urozený pane Šťastný Václave Pětipeský, pane sousede můj milej, dobrý den vám na Pánu Bohu vinšuji. Včerejšího dne, jezdivši s chrtů u přítomnosti dobrého poctivého člověka, přítele mého milého, na gruntech mých nalezl sem zajíce, šval sem naň. Kterýžto do chraštíčky vaší, jenž slove Důlnice,¹ přes potok mým chrtům toliko na grunty vaše z gruntů čečelských² přeskočil a chrti moji za ni[m]. Tu ihned chrt můj jeden bilej, druhej červeně strakatej a třetí chrtice plavá okolo krku bílá sou mi od nějakého Pekárka³ a Spěváčka,⁴ pacholat vašich, zlapání a pobrání. Protož k vám toto psaní čin[ím], abyšte mi ty chrtů moje tak všetečně proti zřízení zemskému, kterážto vyměřuje, že každý po traudu⁵ svém jeti a myslivosti své užítí může, pobrané, zase vrátili a beze škody odeslati poručili. Sem té naděje, že se tak stane. Pakli by se toho nestalo, budu věděti sobě, jak tu všetečnost k nápravě náležitě přivéstí. Datum spěšně ve čtvrtek po slavném hodu Vzkříšení Pána Krista léta 1603.

Václav Smrčka z Mnichu,⁶ m. p.

¹ Důlnice, místní název nižšího lesního porostu u Byšic (Středočeský kraj).

² Čečelice, ves severně od Staré Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Václava Smrčky z Mnichu a Jana Novohradského z Kolovrat.

³ Pekárek, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Spěváček, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Traud, traudit – lov, štvání, štvát.

⁶ Václav Smrčka z Mnichu na Čečelicích († po 1629), účastník stavovského povstání, soused Šťastného Václava Pětipeského.

97.

Jan Vilém Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Nadál se, že mu podle společné úmluvy pošle kleprlíka, za něhož by

zaplatil. Ohledně společných věcí s nejvyšším hofmistrem ho zpraví osobně, až se shledají. Musel za tím účelem zaplatit určitý obnos, avšak polovina mu nebyla vrácena. Vzkazuje pozdravy fraucimoru na Vraném. Společně s Vilémem Doupovcem jim připil na zdraví. Libčeves, 10. dubna 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/15, fol. 69, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egerbergku a na Byšicích, panu ujci a bratru mému vzláště milému.

Službu svou vzkazují, zrozený a statečný rytíři, pane ujče a bratře můj vzláště milý. Zdraví, v něm jiného všeho nejlepšího dobrého na všemohoucím Pánu Bohu tobě upřímně věrně rád přeji. Tvé mi[los]ti vyslanému šaty tobě posílající odsílám. A nadál jsem se, že tak vedle našeho společného zůstání kleprlíka¹ mně odešleš. Byl bych tě za něj hned peníze poslal. I když si jej pak neposlal. Velice přátelsky tě žádám, že jej tak opatrovati dáš, aby se mu nětco neublížilo až bohdá do našeho společného shledání. Jeho bych vzíti dal.

Strany pak našich věcí, nejvyšším panem hovmistem² [!] království Českého³ (oč tě nechci psáti, když se spolu shledáme, o všem tě oznámíti chci). A co jsem již dáti musil, k tomu stroj, aby mi zasi polovici toho nevrátil. S tím Pán Bůh všemohoucí s námi bejti rač. Dat[um] na Libčevsi⁴ ve čtvrtek po neděli Provodní léta 1603.

Tvůj věrnej a upřímněj [...] [u]jec až do smrti zůstává[m]. Pro zdraví všeho fraucimoru vranského⁵ já, pan Hons,⁶ Vilím Doupovec,⁷ každý jednu velkou sklenici vína jsme připili. Věřím, že ná[m] splniš a komu chceš, připiješ.

Jan Vilím Kostomlatský z Vřesovic na Libčevsi a Nehasicích⁸

¹ Kleprlík – kulhavý kůň, cvičený ke zvláštnímu kráčivému kroku.

² Ponechán původní grafém pro zachování zvukové kvality jazyka.

³ Kryštof mladší Popel z Lobkovic na Pátku, Tachově a Divicích (1549-1609), mistr královské komory (od 1583), nejvyšší komorník (1598-1599), nejvyšší hofmistr (1599-1609).

⁴ Libčeves, ves s renesančně upravenou tvrzí/zámekem severně od Loun (Ústecký kraj), v držení Vřesovců z Vřesovic (do 1642).

⁵ Míneňy ženy spřízněných rodů Doupovců a Pětipeských na tvrzi Vraný u Kladna.

⁶ Blíže neidentifikováno.

⁷ Patně Vilém Vojtěch Doupovec z Doupova na Vilémově, Vraném a Žerotíně († 1621), účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618), stavovský komisař (1618-1620) a vojenský velitel.

⁸ Jan Vilím Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic na Libčevsi a Nehasicích (1585-1618).

98.

Zikmund Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egerberku. Omlouvá se pro zaneprázdněnost z návštěvy Pětipeského, kde měla být projednána záležitost vystavění ovčína. V dalších dnech bude zaměstnán doma i jednáním s úředníky mělnického panství ohledně záduší fary ve Vliněvsi. Nejdříve bude moci přijet v pátek ráno na hodinu či na dvě a rád švagrovi ve všem potřebném poradí.

Beřkovice, 29. dubna 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 31, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému vzláště milé[m]u.

Službu svú vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Téhož zdraví i jiného všeho dobrého přeji Vám věrně rád. Můj zvláště milý pane švagře, kdež mi opět žádost Vaši předešlou <pět> ku paměti přivozujete, strany vystavení ovčína, abych k Vám zejtranebo ve čtvrtek přijel a Vám v tý věci raden a nápomocen byl. I oznamuji panu švagru, zejtrějšího dne pilně doma činiti mám a ve čtvrtek mám počet zádušní ve Vliněvsi¹ držeti, nebo sem jej již dvakrát, prve za některými jinými zaneprázdněními odložil, a ouředníci panství Mělnického mají taky při tom býti, neb se tu poddaných Mělnických taky dotýkati bude. A tak, že tak za tou příčinou mně zejtra ani ve čtvrtek možné přijeti není. Než dá-li pán Bůh, v pátek tím raněji na hodinku neb na dvě chci k panu švagru přijeti a v čem bych panu švagru poraditi mohl, učiním rád. S tím pán Bůh rač dáti naše shledání bohdá šťastné. Datum na Beřkovicích² v outerej po neděli Cantate léta 1603.

Zigmundt Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách³

¹ Vliněves, ves západně od Mělníka na levém břehu Labe, od roku 1622 součástí panství Beřkovice.

² Dolní Beřkovice, ves a panství severozápadně od Mělníka na Labi, do roku 1621 v držení Zigmunda Belvice z Nostvic.

³ Zigmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách († 1621). Hejtman Boleslavského kraje v letech 1613-1614, královský rada Fridricha Falckého (1619-1620).

99.

Mandalena Velemyská z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vyjadřuje starost o jeho zdraví a bezpečí, sesterskou lásku a modlitby za bratrovu ochranu. Druhá sestra mu posílá jakýsi patrně tkaný přehoz. Žádá, aby více psal o novinách do Byšic. Cítí se být velmi nešťastná. Děkuje mu za bratrskou lásku a za pstruhy. Sděluje, že se byli podívat na krále, který stál asi hodinu a čtvrt na koni blízko u okna. Byl velmi pěkně provázen a bylo hezké počasí. Na modlitbách přeje štěstí Pavlu Kaplířovi ze Sulevic, který by se však měl vrátit domů, neboť mu tam někteří překážejí (patrně v otázce námluv).

Bez místa, 29. dubna 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 21-22, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu bratru mému nejmilejšímu.¹

Můj co nejmilejší milej pane bratře, čeho všechno nejlepší dobré vod Boha na dobře žádáte a Kristova bo[ž]ský požehnání a štěstí, nejprva s zdraví[m] k nám vám se navracování a šťastné a veliké se spolu vítání a za dlo[u]hý lita než s váma, ano i na zase s[h]ledávání. Z Boleslavi² se přátelé a upřímně, že též zdravě a dobře se vám děje, to sem s radostí velkou uslyšela a toho vám za dlouhá léta na Pánu Bohu na svejch nehodnejch,

¹ Paleograficky velmi náročný rukopis. Velký počet chyb a eliptických úseků snižuje místy srozumitelnost. List nebyl vydán Františkem Dvorským. Srov. jím zpracované listy adresované Šťastnému Václavovi Pětipeskému mezi lety 1600-1605; F. DVORSKÝ (ed.), *Staré písemné památky*, s. 258-275.

² Patrně Mladá Boleslav, královské město a centrum historického Boleslavského kraje (Středočeský kraj), jedno z nejvýznamnějších českobratrských středisek předbělohorské doby.

hříšná žena, žádám a oč tu naději k Bohu silnou mám. A tak vám, můj nejmilejší pane bratříčku, nevím, co jiného psáti, než že vás v ochranu boží poručím. Ten vás rač sám na každém místě vopatrovati a zachovati vode všeho zlého. A ten falaun³ Mařenka⁴ vodsílá, vám || Pán Bůh rač požeňnati + neděli vám, rač vám dáti zastrašovném, dá též, abyšte je na sebe šťastně vundali a je schodili a v něm domů zase přijeli a po něm jiných mnoho se hodili a ke všemu vašemu štěstí jich spotřebovali. Pane Bože, rač vám dáti v něm to štěstí a zdraví, pod ti[m] vinšem mnoho polního poctivýho vzácnyho frocimeru,⁵ jak vám v něm mnoho dobrýho vinšuji, a to skrze milý děvče, jak kolive dospělýho rozumu nemá, to беру k svému dobrýmu svědomí, že tebe zaut [?] nevypoštež a na teb[e] žalostivě spomíná a zláště liběž se modlívá. Již vy to vykládejte jak chcete, já vím dobře, že vy tomu se dostež smějete, ale Pánbu každýho strestá a vy a tak já toho štěstí k vám nemám, abyste mne náký noviny psali, jako na Byšice,⁶ ale Bůh ví to, proč [j]im a vo tu děvčeku taky ji dostati nemohu vždycky mně se chluběji, ale já sem k vám, všechna nešťasná, z pstruhů vám nastokráte || děkuji, co sou ti pstruhy mnoho [...] kního frocimeru jedli, ale však se mejch praví, že polovici paní Marjance poslala a podli vašeho poručení posla o vosoby některý vá[m] skázali velice pozdravovati. Byli sme se na krále dívali, stál na koni blíska u vokna, asi štvrt hodiny druhé [...] tak vesele převelmi pěkně ho provázeli a pěkněj čas byl. Pán Bůh rač dáti štěstí a panu Pavlovi Kaplířovi⁷ pověz i sám sobě, můj nejmilejší pane bratříčku, že bychom vás s jedním člověkem, jemu milým, vá[m] tu vinšovali, voznámíte mu to, když vám bude pintu vod Mařenky na jejím místě vinš dávatí, ať domů pospíší, že jemu jiní chtějí překážeti. A tak vás v ruce a vopatrování božský poručím. Datum v o[u]terej po svatejm Mark[ui] 1603.

*Mandalena Velemická,⁸ sestra vaše upřímná,
tu vám posílám to vítání krále do Prahy*

³ Blíže neidentifikováno.

⁴ Patrně Marie Anna Pětipeská z Chýš a Egrberku († 1627), sestra Šťastného Václava Pětipeského, později manželka Mikuláše Trmala z Toušic († po 1628).

⁵ Míněno patrně fraucimoru.

⁶ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁷ Pavel Kaplíř ze Sulevic na Voticích a Záluží († po 1634), nejvyšší generálkvartýrmistr stavovského vojska (1618-1620), stavovský komisař jmenovaný k vyjednávání s Gáborem Bethlenem (1619), pobělohorský exulant, důstojník saské armády (1631), generálproviantmistr švédské armády (1634).

⁸ Mandalena Velemyská z Chýš a Egrberku († po 1617), manželka Jaroslava Velemyského z Velemyšlovsi, sestra Šťastného Václava Pětipeského.

100.

Jan Novohradský z Kolovrat píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o propuštění Pětipeského poddaného Jana na Vínopalovým s manželkou a dětmi výhostním listem na mělnické panství. Zavazuje se přátelstvím a obdobnou službou.

Hradčany, 1. května 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 133, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergu na Byšicích a Bosyni, panu příteli a sousedu mému zvláště milému.

((A. 1603 od p[ana] J[ana] Novohradskýho z Kolovrat¹ o propuštění poddaného.))

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane příteli ((a sousedě)) můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého přejí vám věrně rád.

Jan na Vínopalovém² z měst[ečka] Byšic,³ člověk a poddanej váš, chtěje sobě na gruntech panství mělnického zakoupení učiniti a se tu pode mnou živiti, žádal jest mě a pana souseda o propuštění jeho s manželkou a dětmi jeho na grunty mé, za toto přimluvné připsání. K jehožto žádosti k panu sousedu, se přátelsky přimlouvaje, žádám, že mně téhož Jana na Vínopalovém s manželkou a dětmi jeho z člověčenství a poddanosti i s[e] spravedlností jich listem vejhostním⁴ propustíte. A co mně této mé přimluvy vskutku užiti, rád se vám toho podobně i jinak dobrým přátelstvím volně odměniti. Za odpověď žádám. S tím milost Boží rač bejti s námi. V domě mém na Hradčanách ve štvrtek den s[vatého] Filipa [a] Jakuba A. 1603.

*Jan Novohradský z Kolovrat a na Buštěhradě, Mělnice a Košátkách.⁵
J[eho] M[ilosti] mundšeňk.*

¹ Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613), cisařský číšník a královský rada, hejtman Slánského kraje (1607-1608), syn Jáchyma Novohradského z Kolovrat, soused Šťastného Václava Pětipeského.

² Jan na Vínopalovém, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, vlastník živnosti v městečku Byšice, propuštěn do poddanství Janu Novohradskému z Kolovrat.

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁴ Výhostní, též zhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

⁵ Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613).

101.

Václav Šlechta ze Všehrd píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvá se, aby byla Jakobovi Jukličkovi z Dolních Přívor, poddanému pod jeho správou, vyplacena pozůstalost po jeho manželce Anně z gruntu Vavrouškového v Horních Přívorách, a to pro zaopatření pozůstalých siroteků. Zavazuje se obdobnou službou.

Dolní Přívory, 1. května 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 15, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu bratru mému zvláště milému.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane bratře můj zvláště milej. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého od Pána Boha žádaje, přál bych ti věrně rád. Vedle toho ti oznamuji, že jest přede mne předstoupil Jakub Jukliček ze vsi Dolejších Přívor,¹ poddaný pána² mého a k správě mé náležející, zprávu mi toho čině, kterak by jemu spravedlnost po Anně, manželce jeho, která jest jemu od dobré paměti pana Václava Pětipeského,³ pana

¹ Jakub Jukliček, poddaný Jiřího Vančury z Řehnic ze vsi Dolní Přívory.

² Jiří Vančura z Řehnic († 1610) na Studénce a Dolních Přívorech, hejtman Boleslavského kraje (1596-1597, 1598-1599, 1605-1606, 1607-1608, 1609-1610).

³ Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích (1529-1602), hejtman Slánského kraje (1588-1589 a 1590-1591), strýc a poručník Šťastného Václava Pětipeského.

strejce tvého, jakožto poručníka otcovského, na žádost pána mého listem zhostním⁴ i se vši spravedlností její propuštěna, a že by jí spravedlnost náležeti měla na kruntech tvejch ve vsi Hořejních Přívorách⁵ na kruntu Vavrouškovým.⁶ I poněvadž pak sirotci malí dva zůstali až posavad u téhož Jakuba Juklička zůstávají a na vychování těch sirotekú nic mu se nedává, za to žádajíc, aby mezi nimi podíly učiniti poručil a na tři díly aby se to rozdělilo. A což by koliv manželce jeho spravedlivě tu náleželo, jí propustiti, tak aby ona měla takové sirotky zač vychovávat, mne za to žádaje, abych se k tobě tímto psaním přimluvil. Což nemoha jeho slušné žádosti oslyšeti, tak činím a za něho se přimlouvám a tebe žádám, což by kolivěj jemu spravedlivě po manželce jeho náleželo, vydati poručíš. Což v podobné příčině, kdyby se co toho na kruntech pána mého přitrefilo, chtěl bych tolikéž na připsání tvé učiniti. S tím Milost Pána Boha našeho s námi se všemi bejti rač. Datum na Dolejších Přívorách⁷ ve štvrtek den svatého Jakuba [a] Filipa léta 1603.

Václav Šlechta ze Všehrd,
ouředník na Dolejších Přívorách⁸

⁴ Výhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

⁵ Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

⁶ Vavroušek, sedlácký rod v Horních Přívorech, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Dolní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení rytířského rodu Vančurů z Řehnic (1555-1604) a následně města a panství Mělník.

⁸ Václav Šlechta ze Všehrd († 1633), úředník na Dolních Přívorách (do roku 1604 v držení Vančurů z Řehnic), úředník Jiříka Šťastného Vančury z Řehnic v Nasedlnicích, soused Šťastného Václava Pětipeského, exulant v Sasku (po roce 1629).

102.

Jindřich Vlinský z Vliněvsí píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že Adam Švec, poddaný Pětipeského z Byšic, si na jeho gruntech u jistého poddaného v Liblicích vyjednal ubytování, což nemohl učinit v Byšicích. Přimlouvá se, aby mu Pětipeský dal povolení k přestěhování.

Liblice, 1. května 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 46, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu ujci a kmotru mé[m]u zvláště milému.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče a kmotře můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho <př> dobrého přejiť věrně rád. Oznamujit', že jest přede mne Adam Švec z měst[ěčka] Byšic,¹ poddaný tvůj, předstoupil, zprávu toho učinil, že jest sobě u jednoho poddaného mého ve vsi Liblicích² komoru zjednal a na grunty mé (nemohouce tu v měst[ěčku] Byšicích³ komory míti) se stěhovati chce. Mne k tobě za psaní přimluvné,

¹ Adam Švec, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

² Liblice, ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), do roku 1611 v držení Jindřicha Vlinského z Vliněvsí, poté v držení Anny Špetlové z Dubé.

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

aby jemu toho dovolil, snažně žádaje. I nemohouc jeho žádosti odepřít, tak činím a za něho se k tobě přimlouvám a tebe za to přátelsky žádám, že jemu do vůle své povolení dáš a jemu toho dopřeješ, aby se na grunty mé stěhovati mohl. Což věřím, že tato přimluva má při tobě své jmísto jmíti bude. A s tím se ti dobře jmíti vinšuji. Dat[um] na Liblicích <v pátek> ve čtvrtek, den svatých Filipa a Jakuba léta 1603.

Jindřich Vlinský ze Vliněvsí⁴

⁴ Jindřich Vlinský z Vliněvsí na Liblicích (před 1578-1611), vzdáleně spřízněn s rodem Pětipeských z Chýš a Egrberku, blízký soused Šťastného Václava Pětipeského.

103.

Godfrýd Berbisdorf z Berbisdorfu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se, že nemůže vyhovět Pětipeského žádosti o účast na odhadu ceny Pětipeského mlýna, který má právě pronajatý rytíř Václav Smrčka z Mnichu. Dotyčný musí 20. května 1603 jet do Prahy, kde příštího dne zasedá zemský soud, u něhož bude svědčit v jisté záležitosti nespravedlivého půhonu. Zavazuje se přátelskou službou.

Hrušov, 15. května 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 54, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku na Bosyni a Byšicích, panu švagru mému zvláště milé[m]u.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Zdraví, v něm jiného všeho dobrého, přeji Vám věrně rád. K žádosti Vaší jistě [ze] srdce rád bych k Vám v úterý s[va]to Dušní¹ ((na noc)) přijel a na zejtří toho šacuňku² mlejna Vašeho, jehož pan ((Václav)) Smrčka³ pod plat drží, přítomen býti chtěl. I mohu Vám v pravdě oznámiti, že popřeje-li mi pán Bůh zdraví, v úterý s[va]to Dušní do Prahy <býti> <si> ((pojedou)), nebo na zejtří ((<to> jest)) v středu⁴ soud zemský menší se začne, při kterémž jsou od Florusky⁵ [!] v Boleslavě nevinně pohnán, bejti, a v <..> kderé svědky zavazovati musím. Což Vám věřím, můj zvláště milý pane švagře, že mě při sobě omluvna jmíti budete, nebo v čem((koli)) mně toliko možném Vám sloužiti mohu, máte mě vdyckny volného. S tím milost pána Boha s námi bejti rač. Dat[um] na Hrušově⁶ ve štvrtek po neděli Exaudi léta 1603.

Gotfrýd Berbistorf z Berbistorfu na Hrušově a Oujezdě⁷

¹ Dne 20. května 1603.

² Šacuňk – ocenění, odhad majetku.

³ Václav Smrčka z Mnichu na Čechelicích († po 1629), účastník stavovského povstání, soused Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Dne 21. května 1603.

⁵ Blíže neidentifikováno.

⁶ Hrušov, ves a tvrz jihozápadně od Mladé Boleslavi, do roku 1612 v držení Godfrýda Berbisdorfa z Berbisdorfu, následně jeho bratrů Ernfrýda, Jiřího Viléma a Rudolfa a Alžběty Berbisdorfové ze Štampachu (do roku 1615) a jejího druhého manžela Jan z Roupova (do 1621).

⁷ Godfrýd Berbisdorf z Berbisdorfu na Hrušově († 1612).

Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Skrze své „pány a přátele“ vyhledává odpověď ohledně sňatku s Pětipeské sestrkou. Protože mu přislíbil odpověď během tohoto zemského soudu, žádá takový termín, než se mu z Prahy rozjedou svolání „páni a přátelé“. Trmalův bratr Vilém slíbil Karlu Elsnicovi z Elsnic, že k tomu dojde do příští středy. Důvěrně prosí o sdělení výsledku námluv. Rád by pozdravoval paní Barušku, avšak ta odjela do Prahy, stejně tak Jan Vilém Vřesovec z Vřesovic. Vzkazuje pozdravy svého bratra Viléma Trmala a Jiřího Vratislava z Mitrovic. Vrbičany, 15. května 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 82, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a ze Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švakru a bratru mému jistě obzvláště velice jmilému.

Službu svou vzkazují, urozenej a statečnej rytíři, pane švaře a bratře můj obzvláště velice milej, by zdráv byl a dobře se měl, toho bych ti věrně a upřímně srdce rád přál, jako sám sobě. Nikoli sem toho pomínouti nemohl, abych tě neměl tímto kratičkým psaním navštívit a přezvědět, kterak se na zdraví svým míváš, ((že mi)) sobě oznámiti nestížíš. Podle toho, můj nejmilejší pane Šťastnej, tobě v dobrý paměti zůstává, že sem toho se vši uctívou náležitostí skrze pány přátele své vyhledával, jak předně při tobě, tak i při páních přátelích tvech, aby mně o mou ze všeho světa nejmilejší pannu sestru¹ tvou, bohdá dobrá a přátelská odpověď dána bejti mohla, na kteréžto pak mě přátelské vyhledávání si mně se ohlásil, mně odpověď o tomto soudu příští[m] zemském dáti chceš. Protož tě, můj nejmilejší pane Šťastnej, velice a přátelsky prosím, že se na mne tak laskavě ukážeš a mně jistej den, v které místo bych se svejma přáteli dáti najíti měl, skrze psaní svý oznámíš. Pan Vilím,² bratr můj, i jiní moji krevní přáteli sou se panu Karlovi Elsnicovi³ zamluvili a s ním od této středy příští v týmni⁴ pro dobrou vodpověď do Prahy jeti připověděli. Pak, můj nejmilejší pane Šťastnej, důvěrně a přátelsky tě prosím, že k tomu času, kdy by to mohlo býti, čas obereš, velikou vděčnost by mně i přítelům mým učinil, neb kdyby se přáteli moji zase z Prahy rozjeli, nevím, mohli bych je zase do Prahy dostati a jich v tom užítí. Což tě celé a nepochybné naděje k tobě sem, že taková má přátelská žádost při tobě svý místo míti bude. Já se tobě připovídám toho zase do smrti vším dobrým a tobě líbezným přátelstvím odsluhovati. Paní mateř, paní Barušku,⁵ bych byl rád od tebe pozdravoval, ale nejni doma, jela do Prahy. To nevím, kdy zase doma bude. Pan Jan Vilím Vřesovec⁶ je taky v Praze, tak sem za jisto zpraven, že jeho věc jest na dobrý víře postavena a juž že od papeže dovoleno má. Pan Vilím,⁷ bratr můj, pan Jiřík Vratislav⁸ tě skazují

¹ Anna Marie Pětipeská z Chýš a Egrberku († 1627), sestra Šťastného Václava Pětipeského, od roku 1603 manželka Mikuláše Trmala z Toušic na Myškovcích.

² Vilém Trmal z Toušic na Chvatěrubech († před 1612), bratr Mikuláše Trmala z Toušic, budoucího švagra Šťastného Václava Pětipeského.

³ Karel Elsnic z Elsnic na Evani († asi 1616), syn Václava Elsnice z Elsnic.

⁴ Týmni – týdn.

⁵ Barbora Doupovcová z Chýš a Egrberku na Vrbičanech, Samšíně a Kokovicích († 1639 v Pirně), manželka Fridricha Doupovce z Doupova na Vilémově a Vraném († 1593), držitelka Vilémova, Kokovic a Vrbičan (do 1603).

⁶ Jan Vilém Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic na Libčevsi a Nehasicích (1585-1618).

⁷ Vilém Trmal z Toušic na Chvatěrubech († před 1612).

velice ((přátelsky)) pozdraviti. S tím Pán Bůh rač se nám dáti v dobrým zdraví shledati. Datum na Vrbičanech⁹ ve štvrtek den Ochtáb Vstoupení s[vatě]ho léta 1603.

*Tvůj věrnej a upřímnej až do smrti
Mikuláš Trmal z Toušic¹⁰*

⁸ Jiří Vratislav z Mitrovic na Zvířeticích († 12. října 1615), císařský rada a hejtman Boleslavského kraje za rytířský stav (1614-1615).

⁹ Vrbičany, ves severně od Kladna (Středočeský kraj), od roku 1601 v držení Barbory Doupovcové z Chýš a Egrberku jako poplužní dvůr náležící k Vranému.

¹⁰ Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovcích († po 1628), účastník stavovského povstání, švagr Šťastného Václava Pětipeského.

105.

Zikmund Měsíček z Výškova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Povoluje Pětipeského žádosti a propouští mu do služby mlynáře a císařského služebníka Viktorína Hausera, i když má mnoho zaměstnání a není zároveň docela zdrav. Žádá, aby ho u sebe nezdržoval.

Brandýs nad Labem, 16. května 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 88-89, česky

Urozenému Panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egenburgku [!] na Byšicích a Bosyni, panu bratru mému zvláště milému.

Službu svou vzkazují, urozený pane bratře můj zvláště milý, téhož zdraví a jiného mnoho dobrého přeji vám věrně rád.

K žádosti vaší povolují, aby Viktorín Hauser,¹ mlynář a na ten čas J[eho] M[ilosti] C[ísařské] služebník (ačkoliv velká a pilná díla před rukama má, ano také na díle při nedostatku zdraví zůstává) na den určitý k vám se vypraviti mohl, jehož že dlouho při sobě zdržovati nebudete, žádám. S tím Milost Boží s námi. Dat[um] na Brandejse² v pátek po s[vatě] Žofii léta 1603.

Zikmund Měsíček z Vejškova,³

J[eho] M[ilosti] C[ísařské] truksas a hejtman panství Brandýského a Benátského

¹ Viktorín Hauser, mlynář, císařský služebník na komorním panství Brandýs nad Labem.

² Brandýs nad Labem (Středočeský kraj), od roku 1581 královské komorní město a panství, pod správou hejtmana Zikmunda Měsíčka z Výškova (asi do 1613), později Jana Ledeckého z Granova na Dehtářích (1615-1620); pod správou hejtmana Jana Celleru z Rosenthalu (1619).

³ Zikmund Měsíček z Výškova na Hořelcích († asi 1613), císařský truksas a vrchní hejtman komorních panství.

106.

Jan Novohradský z Kolovrat píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Na místě Jana na Vínopalovém, bývalého poddaného Pětipeského propuštěného výhostním listem, žádá, aby mu Pětipeský dopomohl k vyplacení závadku, jenž vznikl prodejem Vínopalovy živnosti jistému Trojanovi z Byšic. Zavazuje se přátelstvím a obdobnou službou.

Mělník, 22. května 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 135, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku a na Byšicích, panu příteli a sousedu mému zvláště milému.

((A. 1603 ode pana Jana z Kolovrat,¹ o propuštění závdavku Janovi, kderý byl na Vínopalovém.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane příteli a sousede můj zvláště milěj. Zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého přeji vám věrně rád.

Vždy nepřestává mně Jan na Vínopalovém,³ kterého ste mně listem vejhostním⁴ na grunty mé propustili, k vám za toto přímluvné připsání prosil, a to v příčině té, poněvadž jest tu živnústku svou v měst[ečku] Byšicích⁵ s vědomím a dovolením vaším za jistou sumu nějakému Trojanovi⁶ prodal a závdavek již na právě leží, z kteréhožto závdavku, jehož 85 složeno jest, toliko jemu nyní 65 propustit chcete.

Protož vás ještě přátelsky žádám, že mu ten závdavek zcela a z ouplna propustíte a jemu této mé přímluvy vskutku užítí dáte. Rád se vám toho dobrým přátelstvím volně odměniti zamlouvám. S tím milost Boží rač bejti s námi se všemi. Dán na Mělníce⁷ ve štvrtek po slavném Hodu sesláni Ducha s[vatého] A 1603.

*Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě, Mělníce a Košátkách⁸
J[eho] M[ilosti] mudšeňk*

¹ Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613), císařský číšník a královský rada, hejtmán Slánského kraje (1607-1608), syn Jáchyma Novohradského z Kolovrat, souseď Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jan na Vínopalovém, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, vlastník živnosti v městečku Byšice, propuštěn do poddanství Janu Novohradskému z Kolovrat.

⁴ Výhostní, též zhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

⁵ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁶ Trojan, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

⁷ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Jáchyma Novohradského z Kolovrat (1594-1600) a jeho syna Jana Novohradského z Kolovrat (1600-1611).

⁸ Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613).

107.

Jindřich Vlinský z Vliněvsi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přímlouvá se za propuštění Jiříka Matesů, poddaného Václava Smrčky ze vsi Čečelice, z vězení. Dotčený byl zatčen na Pětipeského gruntech, jež byly jemu i jeho pánovi zapovězeny, o čemž Vlinského zpravil suplikací. Pro mnoho neodkladné práce však nyní trpí jeho živnost nezaopatřením. Poddaný slibuje, že se bude chovat podle příslibů a nebude již na Pětipeského grunty chodit. Očekává přátelskou odpověď.

Liblice, 31. května 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 41, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu ujci a kmotru mému zvláště milé[m]u.

Službu svú vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane Šťastný Václave Pětipeský, pane ujče a kmotře můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého přejiť věrně rád.

Přítom ti oznamují, že jest na mne Jiřík Matesů ze vsi Čechelice,¹ poddaný pana Václava Smrčky,² vznesl, kderak, majíce ty grunty zapověděné se panem jeho, na gruntech tvých vzíti si jej poručil. Mne snažně skrze suplikaci svou žádaje, abych se k tobě o něj (aby z takového vězení prázděn býti mohl) přimluvil. I nemoha jeho slušné a veliké prozby oslyšeti, k tobě se, můj zvláště milý pane kmotře, za téhož Jiříka Matesů přimlouvám, že jeho z toho vězení propustiti poručíš. Poněvadž nyní pilná díla sou, aby živnůstku svou opatřiti mohl. Nebo on připovídá, že se v té věci jináče chovati a více pod těmi záповěďmi na grunty tvé choditi nechce. Pokudž možné, věřím, že této přimluvy mé při sobě užiti dáš. Za odpověď přátelskou žádám. A s tím se ti dobře jmíti vinšují. Dat[um] na Liblicích³ v sobotu po Božím těle léta 1603.

Jindřich Vlinský ze Vliněvsi a na Liblicích⁴

¹ Jiřík Matesů, poddaný Václava Smrčky z Mnichu ze vsi Čechelice.

² Václav Smrčka z Mnichu na Čechelicích († po 1629), účastník stavovského povstání, soused Šťastného Václava Pětipeského.

³ Liblice, ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), do roku 1611 v držení Jindřicha Vlinského z Vliněvsi, poté v držení Anny Špetlové z Dubé.

⁴ Jindřich Vlinský z Vliněvsi na Liblicích (před 1578-1611), vzdáleně spřízněn s rodem Pětipeských z Chýš a Egrberku, blízký soused Šťastného Václava Pětipeského.

108.

Řezaná cedule. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku zasílá jménem svým, svého bratra Fridricha Zbyňka Pětipeského a poddaného Václava Stradala řezanou ceduli Václavovi Smrčkovi z Mnichu na Čechelicích. Václav Smrčka z Mnichu se dopustil pychu, když na svobodné silnici mezi Byšicemi a Benátkami nad Jizerou u Čechelice zastavil 16. května 1603 Václava Stradala a sebral mu vůz a klisny. Pětipeský žádá jako nápravu deset kop grošů českých, jinak postoupí věc zemskému soudu. Očekává brzkou a kladnou odpověď.

Byšice, 20. června 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1, fol. 9-10, česky

*Urozenému panu Václavovi Smrčkovi z Mnichu a na Čechelicích¹ cedule řezaná k dodání.
((Smrčkovi² poselství o vzetí klisen, Václavovi Stradalovi³ o pych))
((doma nechati))⁴*

¹ Václav Smrčka z Mnichu na Čechelicích († po 1629), účastník stavovského povstání, soused Šťastného Václava Pětipeského.

² Václav Smrčka z Mnichu na Čechelicích († po 1629).

³ Václav Stradal, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

⁴ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Já, Šťastnej Václav Pětipeský z Chýš a z Egrberka na Byšicích a Bosyni, i na místě Fridricha Zbyňka Pětipeského odtudž z Chyž a z Egrbergka,⁵ bratra mého nedílného a let nemajícího, na místě a k ruce Václava Stradala z městečka Byšic,⁶ člověka poddaného mého a již psaného bratra mého let nemajícího, vedle práva a zřízení zemského tuto ceduli řezanou pečeti mou vlastní upečetěnou posílám k Vám, urozený pane Václave Smrčko z Mnichu a na Čečelicích, z příčiny té. Jakož jste léta tohoto šestnáctistého třetího od narození syna Božího počítajícího v pátek po neděli, jenž slove Exaudi,⁷ na silnici svobodné od statku mého Byšic⁸ k Benátkám Mladejm⁹ běžící, mezi vsí Čečelicemi¹⁰ a městečkem Byšicí, po kderěžto silnici Šimon pacholek, čeledín téhož Václava Stradala, hnůj na pole jeho poplatný vezl a vracejíc se s prázdným vozem, tu jste Vy, pane Václave Smrčko, k němu na své klisně přijeli, jej aby se Vám z cesty vyhnul, zaskočivše mu <od gruntův pana Mikuláše Vtelenského ze Vtelna¹¹> ((cestu)), klisny jeho podsedný se chytili a s půl vozem s cesty vystrkovaři a potom hned též dvě klisny s vozem jeho odtud vzavše jej pryč, kde se Vám vidělo, odvésti poručili, nemaje se toho tak pychem proti právu a zřízení zemskému dopustiti. A protož Vás touto cedulí řezanou podle práva a zřízení zemského na místě a k ruce svrchu psaného Václava Stradala, člověka poddaného mého, a nadepsaného bratra mého mladšího, napomínám, že sami od sebe teěž pych napravíte a pokuty zřízením zemským o pychu vyměřené, pro vzetí téhož vozu s těmi dvěma klisnami ze silnice svobodné, od Vás propadené, to jest deset kop grošův českých mně dáte a odešlete. Což chcete-li učiniti, na to od Vás odpovědi světlé, kderouž bych se spraviti¹² mohl, podle téhož práva a zřízení zemského, žádám. Dat[um] na Byšicích v <ponděli> ((pátek)) po svatém <Medardu> ((Vítě)) léta šestnáctistého třetího.

[Bez podpisu]

⁵ Fridrich Zbyněk Pětipeský z Chýš a Egrberku († před 21. listopadem 1604), mladší bratr Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Václav Stradal, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

⁷ Dne 16. května 1603.

⁸ Byšice, městečko východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Šťastného Václava Pětipeského.

⁹ Benátky nad Jizerou, město a zámek jihozápadně od Mladé Boleslavi.

¹⁰ Čečelice, ves severně od Staré Boleslavi (Středočeský kraj), v letech 1589-1622 v držení Václava Smrčky z Mnichu.

¹¹ Mikuláš Vtelenský ze Vtelna na Vtelně († 1612), soused Šťastného Václava Pětipeského z Chýš.

¹² Spokojit se.

109.

Řezaná cedule. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku zaslá řezanou cedulí Václavovi Smrčkovi z Mnichu na Čečelicích. Viní ho z urážky na cti. Cituje Smrčkova slova „šelma potvorská“ a další urážky, jež byly údajně veřejně o něm vyřknuty. Žádá omluvu podle zemského práva.

Byšice, 20. června 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1, fol. 12-13, český

*Urozenému panu Václavovi Smrčkovi z Mnichu a na Čečelicích¹ cedule řezaná k dodání.
((A. 1603 poselství k Smrčkovi o nárek pochtivosti))
((doma nechat))²*

¹ Václav Smrčka z Mnichu na Čečelicích († po 1629), účastník stavovského povstání, soused Šťastného Václava Pětipeského.

Já, Šťastnej Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergka na Byšicích a Bosyni, vedle práva a zřízení zemského tuto ceduli řezanou pečeti mou vlastní upečetěnou posílám k Vám, urozený pane Václave Smrčko z Mnichu a na Čečelicích,³ z příčiny té, jakož jste léta tohoto šestnáctistého třetího od narození syna Božího počítajícího v pátek po neděli, jež slove Exaudi,⁴ na cestě, kteráž jde od Byšic k Mladým Benátkám,⁵ mezi vsí Čečelicemi⁶ a městečkem Byšicí⁷ před dobřejmi lidmi o mně promluvíli tato slova. Šelma potvorská vzal mi tistu,⁸ nech[ť] sobě štěnat na ní nadělá, a kdyby tu byl, pohlid[ť] bych mu mezi voči, rád bych se s ním setkal na cestě a povězte to [j]emu, šelmě ((panu))⁹ Vašemu Pětipeskýmu.¹⁰ Kterýmižto slovy od Vás tak promluvenými, totiž šelma potvorská, ste mě vysoce a nevinně na mé dobré cti nařkli. Nemaje se toho proti právu a zřízení zemskému dopustiti. I dotazují se Vás touto cedulí řezanou podle práva a zřízení zemského, znáte-li se k týmž slovům od Vás tak o mně promluveným a kterémuž nářku cti. A na to od Vás odpovědi světlé, kterouž bych se zpraviti mohl, podle téhož práva a zřízení zemského žádám. Datum cedula na Byšicích v <pondělí> ((pátek)) po svatém <Medardu> ((Vítu)) léta šestnáctistého třetího.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Václav Smrčka z Mnichu na Čečelicích († po 1629).

⁴ Dne 16. května 1603.

⁵ Benátky nad Jizerou, město a zámek jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj).

⁶ Čečelice, ves severně od Staré Boleslavi (Středočeský kraj), v letech 1589-1622 v držení Václava Smrčky z Mnichu.

⁷ Byšice, městečko východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Šťastného Václava Pětipeského.

⁸ Tista – staročeský výraz pro fenu.

⁹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁰ Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

110.

Václav Vrutický z Drsníku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Nemohl ho najít doma a musel odjet, neboť jeho syn patrně zemřel na poli ztrápený psotníkem. Registra se starými počty předal (patrně klíčnici) Dorotě, hlavní registra a poznamenání čeledínů podle Pětipeského svolení úředníkovi Jiřímu Sovenickému. Spisy byly v nepořádku a dva roky neuzavřené. Resty poznamenal ve výtažích a svázal při cedulích. Odměnu za takovou písařskou a početní práci oznámil písaři. Vše náležitě opravil, tedy doufá, že si zaslouží oznámenou částku. Žádá o její odeslání po zvláštním poslu. Bez místa, 22. června 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/15, fol. 32-33, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergka na Byšicích a Bosyni, panu mně příznivému.

Službu svú vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane Šťastný Václav[e] Pětipeský, ((pane mně laskavý)), panu vinšují na Pánu Bohu štěstí, zdraví a v něm jiného všeho dobrého věrně rád přejí. Nemohši se pana doma dočkatí, za slušnou příčinou domů odjeti sem musel, nebo sem svého syna na poli mrtvého a psotníkem ztrápeného našel a nevím, jak s ním dále Pán Bůh naložiti ráčil. Nadavše se, že budu moci po své práci jako včera domů odjeti, vždy sem očekával, ale již nemoha se dočkatí, paní Dorotě¹ sem register všech

¹ Patrně Dorna/Dorota, klíčnice Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích.

i prvních i starého počtu zanechal. Toliko vedle dovození p[ána] Jiříkovi² hlavní registra stará a nyníjší s čeledinů pro vyhledání omylu, byl-li by jaký, se propůjčilo, na kteréž aby brzo vráceny k počtu byly, o to rače poručiti, nebo by se toho jinde žádné nedostalo, aby teprve sobě po dvou letech počet zavřený měl. Zvertovati³ přec sobě nenechávají přípisův. Však co zůstávají v reštu⁴ i obr[oč]níci,⁵ ráčíte míti v vejtzích při cedulíc[h] svázány. Jaká by ((pak)) ode pána měla býti za práci mou mně odměna, pán ráčí zvědět od písaře, že se od polouletních počtů dávalo 10 [kop] ke stravě, krom písaři, když přepisoval, zvláště té sem naděje, poněvadž sem to náležitě spravil, sám || i což písaři dávali, že za ty dvě léta také sem po tolika kopách beze stravy zasloužil <dale>, v čemž se panu důvěřuji, že mi v tom za zlé míti nebude, že sem déle čekati nemohl. <S tím> A pána žádám, že mi za takovou práci mou (jakožto v službě volné) po naschválním poslu odešle. A s tím Pánu Bohu pána poroučím. Dat[um] v neděli 4. po s[vaté] Trojici léta 1603.

Václav Vrutický z Drsníku,⁶ m. p.

² Patrně Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

³ Zvertovati – zamotat, zpřeházet, zamíchat (např. karty).

⁴ Rešt, též rest – dluh.

⁵ Obročník – vrchnostenský úředník, správce důchodů.

⁶ Václav Vrutický z Drsníku († po 1619), úředník buchalterie královské komory (1619).

111.

Řezaná cedule. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku opakovaně zasílá jménem svým, svého bratra Fridricha Zbyňka Pětipeského a poddaného Václava Stradala řezanou cedulí Václavovi Smrčkovi z Mnichu. Ten se dopustil pychu, když na svobodné silnici mezi Byšicemi a Benátkami nad Jizerou u Čečelic zastavil 16. května 1603 Václava Stradala a sebral mu vůz a klisny. Pětipeský žádá jako nápravu deset kop grošů českých, jinak postoupí věc zemskému soudu. Očekává brzkou a kladnou odpověď.

Byšice, 27. června 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1, fol. 11, česky

Urozenému panu Václavovi Smrčkovi z Mnichu a na Čečelicích¹ cedule řezaná k dodání.

((A. 1603 poselství Smrčkovi² o vzetí Václavovi Stradalovi³ klisen o pych))

((poselství o pych))⁴

Já, Šťastnej Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, i na místě Fridricha Zbyňka Pětipeského⁵ odtuž z Chýš a z Egrberka, bratra mého nedilného a let nemajícího, na místě a k ruce Václava Stradala z městečka Byšic,⁶ člověka poddaného

¹ Václav Smrčka z Mnichu na Čečelicích († po 1629), účastník stavovského povstání, soused Šťastného Václava Pětipeského.

² Václav Smrčka z Mnichu na Čečelicích († po 1629).

³ Václav Stradal, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

⁴ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Fridrich Zbyněk Pětipeský z Chýš a Egrberku († před 21. listopadem 1604), mladší bratr Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Václav Stradal, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

mého, a již psaného bratra mého let nemajícího, vedle práva a zřízení zemského tuto ceduli řezanou pečeti mou vlastní upečetěnou posílám k Vám, urozený pane Václave Smrčko ze Mnichu a na Čečelicích,⁷ z příčiny té. [Če]hož jste léta tohoto šestnáctistého třetího od narození syna Božího počítajícího v pátek po neděli, jež slove Exaudi,⁸ na silnici svobodné, od statku mého Byšic k Benátkám Mladým⁹ běžící, mezi vsí Čečelicemi¹⁰ a městečkem Byšicí,¹¹ po kderážto silnici Šimon, pacholek čeledín téhož Václava Stradala, hnůj na pole jeho poplatný vezl a vracejíc se s prázdným vozem, tu jste Vy, pane Václave Smrčko, k němu na své klisně přijeli, jej aby se Vám s cesty vyhnul, zaskočivše mu cestu, klisny jeho podsedný se chytili a s půl vozem s cesty vystrkovali a potom hned též dvě klisny s vozem jeho odtud vzavše je pryč, kde se Vám vidělo, odvésti poručili, nemaje se toho tak pychem proti právu a zřízení zemskému dopustiti. A protož Vás touto cedulí řezanou podle práva a zřízení zemského na místě a k ruce svrchu psaného Václava Stradala, člověka poddaného mého, a nadepsaného bratra mého mladšího napomínám, že sami od sebe teěž pych napravíte a pokuty zřízením zemským o pychu vyměřené pro vzetí téhož vozu s těmi dvěma klisnami z silnice svobodné od Vás propadené, to jest deset kop grošův českých mně dáte a odešlete. Což chcete-li učiniti, na to od Vás odpovědi světlé, kderouž bych se zpravití mohl, podle téhož práva a zřízení zemského žádám. Datum na Byšicích v pátek po svatý[m] Janu Křtiteli <Vítu> léta šestnáctistého třetího.

[Bez podpisu]

⁷ Václav Smrčka z Mnichu na Čečelicích († po 1629).

⁸ Dne 16. května 1603.

⁹ Benátky nad Jizerou, město a zámek jihozápadně od Mladé Boleslavi.

¹⁰ Čečelice, ves severně od Staré Boleslavi, v letech 1589-1622 v držení Václava Smrčky z Mnichu.

¹¹ Byšice, městečko východně od Mělníka v majetku Šťastného Václava Pětipeského.

112.

Řezaná cedule. Mariana Smrčková ze Žeberka na Čečelicích posílá řezanou ceduli Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odpovídá na předešlou řezanou ceduli Pětipeského, v níž se jí dotazoval, zda řekla poddanému Jiřímu Vránovi na cestě mezi Byšicemi a Čečelicemi 28. června 1603, že Šťastný Václav Pětipeský číhal na jejího manžela Václava Smrčku z Mnichu na Čečelicích, který se patrně pro opilost nedostavil na nezmíněné místo. Podle Pětipeského se Mariana Smrčková dopustila urážky na cti. Mariana Smrčková svojí řezanou cedulí toto obvinění odmítá a popírá, že by daná slova vyřkla. S tím se má Pětipeský spokojit.

Bez místa, 5. července 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/3, fol. 102-103, česky

Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni cedule řezaná k dodání.

((A. 1603 od paní Marjány Smrčkové, odpověď na poselství ode mě k ní o náрек poctivosti učiněný)).¹

Já, Mariana Smrčková z Žeberka a na Č<i>((e))*čelicích,² vedle práva a zřízení zemského tuto ceduli řezanou, pečeti mou vlastní upečetěnou, posílám k Vám, urozený pane*

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Šťastný Václave Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni,³ a to z příčiny té. Tak jakož ste ke mně poselství skrze ceduli řezanou, pečeti Vaší vlastní upečetěnou, z příčiny té odeslali, kterak že bych léta tohoto šestnáctistého třetího od narození syna Božího počítajícího v sobotu po svatým Janu Křtiteli, to jest 28. dne června, na cestě, kteráž jde od Byšic⁴ k Benátkům,⁵ mezi vsí Čečelicemi⁶ a městečkem Byšic, za<.>((st))avivši se proti zahradě Jíry Vránovýho,⁷ k němu Jírovi Vránovému, okopávavši on na týž zahradě sobě zeli, tyto slova mluvití měla: pán Váš onehdejšího dne číhal na mýho pana zrádně. Než že jest můj pan byl vopilej, že je nemohl, než kdyby nebyl vopilej a byl mohl, tuším. Kterýmižto slovy ode mě promluvenými, totiž pán Váš onehdejšího dne číhal na mýho pana zrádně, že bych Vás vysoce a nevinně na Vaší dobré cti nařknouti měla, čehož že bych se proti právu a zřízení zemskému dopustiti neměla, dotazující se mě touž ceduli řezanou, podle práva a zřízení zemského, znám-li se k týmž slovům, ode mě o Vás promluveným a k těmuž nářku cti. A na to ode mě odpovědi světlé, kterouž byste se spraviti mohli, podle téhož práva a zřízení zemského žádajíc, tak jakž táž cedule řezaná svrchu opáčená, kteréž datum na Byšicích v outerý po svatých Petru a Pavlu apoštolů páně léta tohoto šestnáctistého třetího,⁸ to v sobě šíř obsahujíc, zavírá. Na kteréžto poselství a ceduli řezanou Vaší vedle téhož práva a zřízení zemského Vám zase tuto svou světlou a neukrytou odpověď dávám a tomu, abych táž slova v ceduli Vaší od Vás za nářek položená tak zcela a zouplna k dotčenému Jírovi Vránovi mluvití měla, tomu zjevně a patrně odpírám. Tím sebe spraviti moci budete. Datum cedule řezané v sobotu po svatém Prokopu léta páně šestnáctistého třetího.

[Bez podpisu]

² Mariana Smrčková ze Žeberka na Čečelicích († po 1604), manželka Václava Smrčky z Mnichu na Čečelicích.

³ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrbergku na Byšicích a Bosyni († 1638).

⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrbergku (1577-1623).

⁵ Benátky nad Jizerou, město a zámek jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj).

⁶ Čečelice, ves severně od Staré Boleslavi (Středočeský kraj), v letech 1589-1622 v držení Václava Smrčky z Mnichu.

⁷ Jiří Vrána, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

⁸ Dne 1. července 1603.

113.

Václav Vrutický z Drsníku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrbergku. Nenadál se, aby mu laskavě neodpověděl a neposlal dlužné peníze za jeho práci. Jelikož se vydal ze všech peněz, žádá, aby mu poslal smluvených 40 kop nejmenované měny. Na sedmi arších má již sepsanou jistou instrukci. Věřící, že mu odpoví a zaplatí bez dalšího odkladu. Žádá, aby bylo zapláceno poslu po pěti groších českých a jednom krejcaru od míle, neboť za minulé poselství musel zaplatit sám.

Staré Město pražské, 15. července 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/15, fol. 37, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerbergku na Byšicích a Bosyni, panu mně příznivému.

Službu svou va[ší] M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane Šťastnej Václave Pětipeský, pane mně příznivý. Zdraví, v něm i jiného všeho dobrého přeji panu věrně rád. Nevím, co jest toho za příčinu, že mi pán až posavad laskavé odpovědi s vykonáním nedává, nemoha se dočekatí, z důležité potřeby své ku panu posílám a za to žádám, že mi takové peníze za práci mou odešle. Nebo vpravdě říci mohu, že sem se nyní ze všech peněz vydal, takže mnohého pro nedostatek zanechati musím. A podle toho panu oznamuji, že instrukci již sepsanou na sedmi arších mám. Když mi pán takových 40 kop dle ohlášení odešle, po témž poslu (do Byšic¹ <f> v ní závěrek) chci pánu ji poslati. Což věřím panu, že mně děle odkládati nebude. A s tím Pánu Bohu pána poroučí[m]. Dat[um] v Starém Městě Pražském den Rozesláni apoštolův Páně léta 1603.

Poslu žádám, že zapláceno od chůze bude. Smluveno po 5 g[roších] 1k[rejcary] od míle, nebo sem prve také jednomu zaplatil a 24 krejcary dáti <sem> musí.

*Václav Vrutický z Drsníku,²
J[eho] M[ilosti] C[ísařské] služebník při puchalterii komory český, m.p.*

¹ Byšice, městečko s tvrzi východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Václav Vrutický z Drsníku († po 1619), úředník buchalterie královské komory (asi 1603-1619).

114.

Adam Linhart z Najenperku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho žádosti o setkání v Praze. Pětipeský může přijet kterýkoli den tohoto týdne. Rád s ním promyslí a vyřídí jisté věci. Děkuje za odeslaného zajíce.

Staré Město pražské, 30. července 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 8, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu a příteli mému zvláště milému.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a příteli můj zvláště milej. Téhož zdraví i jiného všeho dobrého přeji vám věrně rád.

Kdež mi píšete, na který den byste sem do Prahy přijeti měli a se mnou o věci vaše promluvíti mohli. I v kterýkoli den tohoto tejdne sem přijeti můžete. Rád se k tomu uprázdni, ty věci s vámi uvážiti a spraviti chci. Za odeslaného zajíce vám přátelsky děkuji. A s tím se vám na všem dobře a šťastně jmíti vinšuji. Dat[um] v Starém Městě Pražském v středu po svatě Martě Hospodyně léta 1603.

*Adam Linhart z Najenpergku,¹
Jeho milosti Císařské služebník*

¹ Adam Linhart z Najenperku na Vlkavě (1566-1617), původně měšťan Starého Města pražského, nobilitován do rytířského stavu, stavovský direktor (1609), švagr Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 1614).

115.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Stěžují si na Michala Šolce, který se pokládá za byšického úředníka,

že v mělnických šenkovních domech často vyvolává šarvátky, chová se neřádně a ohrožuje lidi zbraní. Oznamují, že poručili rychtáři, aby ho uvěznil.

Mělník nad Labem, 7. srpna 1603

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 102, sign. L 13, Kopiář odeslaných listů 1599-1603, fol. 335r-336v, česky

Urozenému panu Václavovi Šťastné[mu] z Chýš z Egrbergku na Byšicích o Michala Šolce.

S[lužbu] s[vou] v[zkazujeme] etc., tejna nečiníme, kterak Michal Šolc¹ || poddaný v[aší] m[ilos]ti, kderý se i úředníkem byšickým býti pokládá, přicházejí, za časté do města Mělníka² všelijakých forišťův³ v domích šenkovních i šarvátek se dopouští a že se práva za nic, neřád, nebojí. V tom se pronáší, domnívajíce se právem svý[m] bejti, s obnaženou zbraní na lidi potihá. I nechťice to dýleji snášeti, v to[m] se vaší M[ilos]ti [...], jakožto v dobrém sousedství, opovídáme, že rychtáři našemu, jakž nejdříve je[h]o dostati moci bude, aby ho do vězení vzal, o to[m] sme poručili. A co mu dále z to[ho] pojde, aby přijal. V čemž že ná[m] za zlé míti neráčíte, za to v[aší] M[ilos]ti žádáme. S tím etc. Dán v M[ěstě] M[ělnice] ve čtvrtek po Proměnění Krista Pána na hoře Tábor, 7. Augusti 1603.

[Bez podpisu]

¹ Michal Šolc († 1613), úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na statku Bosyně.

² Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Jáchyma Novohradského z Kolovrat (1594-1600) a jeho syna Jana Novohradského z Kolovrat (1600-1611).

³ Forišť, forišty – poštvání, provokování, šarvátky.

116.

Řezaná cedule. Mariana Smrčková ze Žeberka posílá další řezanou ceduli Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Opakuje odpověď na předešlou řezanou ceduli Pětipeského, v níž se jí dotazoval, zda řekla poddanému Jiřímu Vránovi na cestě mezi Byšicemi a Čechelicemi 28. června 1603, že Šťastný Václav Pětipeský zrádně číhal na jejího manžela Václava Smrčku z Mnichu, který se patrně pro opilost nedostavil na nezmíněné místo. Mariana Smrčková popírá údajná slova a urážku Pětipeského ctí. S tím se má Pětipeský spokojit.

Bez místa, 14. srpna 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/3, fol. 104-105, česky

Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni cedule řezaná k dodání.

((Tuto odeslati))

((Odpověď poslední))¹

Já, Marijána Smrčková z Žeberka a na Čechelicích,² vedle práva a zřízení zemského tuto ceduli řezanou, pečetí mou vlastní upečetěnou, posílám k Vám, urozený pane Šťastný

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Mariana Smrčková ze Žeberka na Čechelicích († po 1604), manželka Václava Smrčky z Mnichu na Čechelicích.

Václave Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni,³ a to z příčiny té. Tak jakož jste mně poselství skrze ceduli řezanou, pečeti Vaší vlastní upečetěnou, z příčiny té odeslali, kterak že bych léta tohoto šestnáctistého třetího od narození syna Božího počítajícího v sobotu po svatým Janu Křtiteli, to jest dvadecátého osmého dne června, na cestě, kteráž jde od Byšic⁴ k Mladým Benátkám,⁵ mezi vsí Čečelicemi⁶ a městečkem Byšicí, zastavivši se proti zahradě Jiříka, jinak Jíry Vránovýho,⁷ člověka poddaného Vašeho z městečka Byšic, k němu, Jiříkovi Vránovému, okopávavši on na týž zahradě sobě zeli, tyto slova promluviti měla: pán Váš onehdejšího dne cíhal na mýho pana zrádně. Než že jest můj pan byl vopilej, že je nemohl, než kdyby nebyl vopilej a byl mohl, tuším. Kterýmižto slovy ode mě o Vás promluvenými, totiž pán Váš onehdejšího dne cíhal na mýho pana zrádně, že bych Vás vysoce a nevinně na Vaší dobré cti nařknouti měla, čehož že bych se proti právu a zřízení zemskému dopustiti neměla, dotazujete se mě touž cedulí řezanou, podle práva a zřízení zemského, znám-li se k týmž slovům, ode mě tak o Vás promluveným a k témuž nářku cti. Na to ode mě odpovědi světlé, kterouž byste se spraviti mohli, podle téhož práva a zřízení zemského žádajíc, tak jakž táž cedule řezaná Vaše, kteréž datum na Byšicích v pondělí po svatém Petru v okovách léta šestnáctistého třetího,⁸ to v sobě obsahujíc zavírá. Na kteréžto poselství a ceduli řezanou Vaší, Vám zase tuto svou světlou a neukrytou odpověď dávám a tomu, abych táž slova v ceduli Vaší od Vás za náрек položená tak zcela a zouplna k dotčenému Jírovi Vránovi mluviti měla, tomu zjevně a patrně odpírám. Tím sebe spraviti moci budete. Datum cedule řezané ve čtvrtek po svatým Vavřinci léta páně šestnáctistého třetího.

[Bez podpisu]

³ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrbergku na Byšicích a Bosyni († 1638).

⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrbergku (1577-1623).

⁵ Benátky nad Jizerou, město a zámek jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj).

⁶ Čečelice, ves severně od Staré Boleslavi (Středočeský kraj), v letech 1589-1622 v držení Václava Smrčky z Mnichu.

⁷ Jirí Vrána, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

⁸ Dne 4. srpna 1603.

117.

Kněz Jiří Steinwasser z Jizery, děkan ve Staré Boleslavi, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrbergku. Přimlouvá se za svého poddaného Jiříka Voborského, který by si chtěl do svatého Havla pronajmout mlýn od mlynáře Jiříka v Přivorách. Žádá, aby mu za zvolený plat mlýn pronajal. Zaručuje se za něj, neboť jde o poctivého člověka a zkušeného řemeslníka. Věřící, že se bude dobře chovat a bude Pětipeskému užitečný.

Stará Boleslav, 26. srpna 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/16, fol. 61-62, česky

+ Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu a příteli mně v Pánu Bohu milé[mu].

((A. 1603 od kněze Jiřího Štainvasera z Jizery, děkana v Starý Boleslavi.¹ Přimlouvá se za poddaného svého Jiříka Voborského,² abych mu mlejnu přivorského podnájmu dopřál.))³

¹ Jiří Steinwasser z Jizery, kapitulní děkan ve Staré Boleslavi (1596-1608).

+ *Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane Šťastný Václave, pane a příteli mně v Pánu Bohu milý. Přitom zdraví i jiného všeho dobrého na všemohoucím Pánu Bohu vaší milosti vinšují, žádám.*

Jiřík Voborský,⁴ poddaný můj kapitolní z města Starého Boleslava,⁵ požádal mne k Vaší milosti za toto připsání, zprávu dáváje, kterak by nějakou námluvu učinil s Jiříkem,⁶ mlynářem ve vsi Přívorách,⁷ kterej že by mu chtěl mlejn od svatého Havla⁸ nejprve příštího postoupiti, toliko abyste v tom své povolení dáti ráčili. I pokudž by možné bylo, k Vaší milosti se přimlouvaje, za jmenovaného Jiříka Voborskýho, poddaného svýho, žádám, že jemu takovýho mlejnu pod plat, jakýžkoli, dopříti ráčíte. Já, pokudž jeho sem povědom, vyznati o něm mohu, že jest člověk dobře zachovalý a v svém řemesle mlynářským zkušený. A naději se o něm, že se dobře chovati bude a Vaší mi[los]ti i hoditi. Té sem důvěrnosti k Vaší milosti, že této mé přimluvě u sebe místo dáti ráčíte. Milost Boží s námi. Dán v Starém Boleslavi v outerej po svatým Bartoloměji léta Páně 1603.

Kněz Jiří Stainwasser z Jizery, děkan v Starém Boleslavi⁹

² Jiřík Voborský, poddaný staroboleslavské kapituly.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Jiřík Voborský, poddaný staroboleslavské kapituly.

⁵ Stará Boleslav, dnes souměstí s Brandýsem nad Labem (Středočeský kraj), historické město s kapitulou svatého Kosmy a Damiána, katolickou kapitulní školou, děkanským kostelem svatého Václava, od roku 1613 budován poutní kostel Nanebevzetí Panny Marie.

⁶ Jiřík, mlynář a poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Horní Přívory.

⁷ Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

⁸ K termínu 16. října 1603.

⁹ Jiří Steinwasser z Jizery, kapitulní děkan ve Staré Boleslavi (1596-1608).

118.

Suplika. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše římskému císaři a českému králi Rudolfovi II. Oznamuje, že je ve sporu s Jiříkem Vančurou z Řehnic o krčmu v Horních Přívorách. Usnesli se na přátelské smlouvě skrze prostředníky a vrchnostenské výpovědi. Poníženě prosí o relaci k deskám zemským, aby mu byl učiněn výpis svědků smlouvy mezi jeho zemřelým otcem Albrechtem Pětipeským a Mikulášem Burianem Vančurou z Řehnic.

Bez místa, 27. srpna 1603

NA Praha, Stará manipulace, sign. P 67/7, fol. 2, česky

Nejjasnějšímu a nejnepřemoženějšímu velikomocnému Římskému Císaři, Uherskému a Českému králi, pánu, panu mému nejmilostivějšímu, Jeho Císařské Milosti, ponížená a pokorná supplikací ode mne, Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni.

Nejjasnější a nejnepřemoženější velikomocný Římský Císaři, Uherský a Český králi, pane, pane můj nejmilostivější.

Vaše Císařská Milosti, ve vsí poníženosti pokorně tejna nečiním, že jest mezi mnou a panem Jiříkem Vančurou z Řehnic¹ o krčmu v Hořejších Přívorách² nemalý odpor

¹ Jiří Vančura z Řehnic na Studénce a Dolních Přívorách († 1610), hejtman Boleslavského kraje (1596-1597, 1598-1599, 1605-1606, 1607-1608, 1609-1610).

a soud vznikl. O čež sme se na předkládání mnoho pánův a přátel našich, na přátelskou smlouvu, dobrovolně podali a tu věc v moc pánům smlouvcům a přátelům, kteříž nás strany ((o to)) smlouvati mají, ubrmanské³ vejповědi dali.

I souc předešle někteří svědkové od někdy dobré paměti pana Albrechta Pětipeského z Chýš a z Egrbergku,⁴ pana otce mého milého, při dckách zemských k tomu zavedení a zapsání, jichž já k tomu jednání a smlouvě pilně potřebuji. I protož Vaší Císařské Milosti ve vsí poniženosti pokorně prosím, že k tomu milostivě povoliti a relací⁵ ke dckám zemským o to, aby mi vejpis těch svědkův mezi týmž někdy panem otcem mým a někdy panem Mikulášem Burjanem Vančurou z Řehnic⁶ vedených od desk zemských vydán byl, učiniti ráčíte.⁷ V čemž se Vaší Císařské Milosti k opatření spravedlivému poroučím.

Datum supplikací v středu po památce svatého Bartoloměje léta 1603.

Vaší císařské milosti věrný poddaný
Šťastnej Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni

² Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

³ Ubrman – přísedící vrchnostenského soudu.

⁴ Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku († 1596), otec Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Relace – zpráva, výpis zápisu do desk zemských, svolení panovníka k zápisu do desk zemských či výpisu z nich.

⁶ Mikuláš Burian Vančura z Řehnic († 1596).

⁷ Ke smlouvě Albrechta Pětipeského s Mikulášem Burianem Vančurou srov. P. MAREŠ (ed.), *Korespondence Albrechta Pětipeského*, č. 147.

119.

Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Na základě předchozí žádosti přislíbujíc bratrancí pomoc ve sporu s rytířem Jirím Vančurou z Řehnic. Přeje smírné vyřešení rozepře a zachování dobrého přátelství a sousedství mezi Šťastným Václavem Pětipeským a rytířem Vančurou.

Blahotice, 31. srpna 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 40, česky

Urozenému a statečnému rytíři panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku na Byšicích, Přívorách a Bosyni, panu strejci a kmotru mému zvláště milému, k d[odání].

((A. 1603 ode pana Vodolana Pětipeského¹ odpověď, že přijeti chce))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane strejče můj zvláště milej, téhož zdraví i jiného všeho dobrého panu strejci přeji věrně upřímně rád. Z psaní páně strejcového jsem žádosti Vaší porozuměl, kderoužto žádost Vaší, pokud mi milosrdný pán Bůh zdraví popřítí ráčí, rád vykonati podle své nejvyšší možnosti chci. K kderémužto jednání

¹ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylčicích († 1630), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav v letech 1612-1613 a 1614-1615, výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

na pánu Bohu žádám předně šťastného a ve všem dobrém začátku a což tak mezi Vámi a panem Vančurou³ jest na nákem nedorozumění, aby milosrdný Bůh dáti ráčil, abyšte k dobrému spokojení přijíti mohli, tak aby mezi Vámi přátelská láska, svornost a sousedství zůstati mohla až na věky. S tím já páně strejců vždycky volnej, podle své nejvyšší možnosti zůstávám. Pán Bůh rač dáti nám se spolu všechněm v dobrém zdraví schledati. Dat[um] na Blahoticích⁴ v neděli po památce Stěti s[vatéh]o Jana léta 1603.

Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku
na Blahoticích a Neprobylicích⁵

³ Jiří Vančura z Řehnic na Studénce a Dolních Přivorách († 1610), hejtmán Boleslavského kraje (1596-1597, 1598-1599, 1605-1606, 1607-1608, 1609-1610).

⁴ Blahotice, ves s tvrzí východně od Slaného, v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1563-1623).

⁵ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích († 1630), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtmán Slánského kraje za rytířský stav v letech 1612-1613 a 1614-1615, výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

120.

Relace. Král Rudolf II. píše úředníkům menších desk zemských. Povoluje, aby Šťastnému Václavovi Pětipeskému k jeho potřebě vydali výpis svědků sporu jeho zemřelého otce Albrechta Pětipeského s Mikulášem Burianem Vančurou z Řehnic. Takový výpis mu má být vydán zapečetěn, pokud ho bude od nich vyžadovat.

Pražský hrad, 1. září 1603

NA Praha, Stará manipulace, sign. P 67/7, fol. 6, česky

Rudolf. II etc. ouředníků[m] pražský[m] menším desk zemský[ch] království Českého ((Šťastný Václav Pětipeský))¹

Urození a slovnití věrní naši milí ((milostivě věděti vá[m] dáváme, že <da...> sme)) na poníženou prozbu slovnitého Šťastné[ho] Václava Pětipeské[ho] z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, v[ěrného] n[ašeho] m[ilého] ráčili k tomu povolití, aby ku potřebě jeho jemu vejpis svědkův od někdy Albrechta Pětipeské[ho],² odtudž z Chýš a Egrberku, otce je[ho], proti někdy Mikulášovi Burianovi Vančurovi³ dckami zemskými zavedených, z týchž desk zemských zapečetěný, vydán byl. A protož vá[m] ráčíme milostivě poroučeti, abyšte témuž Šťastné[mu] Václavovi Pětipeské[mu] takový vejpis těch všech svědkův ((z desk zemských, když toho při vás hledati bude)) k jeho takové potřebě vydati nařídili. Na tom etc. Dán na h[radě] n[ašem] P[ražském] v ponděli na den s[vatéh]o Jiljí léta 1603. ((I. Septemb[ris].))

((Relation zur landtafl Felixi Wenzlu Pietipesky⁴))

¹ Srov. supliku Pětipeského k císařským úředníkům z 27. srpna 1603, list č. 118. K pozadí sporu s Jiřím Vančurou z Řehnic srov. č. 82, 85, 95.

² Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku († 1596), otec Šťastného Václava Pětipeského.

³ Mikuláš Burian Vančura z Řehnic († 1596). Šťastný Václav Pětipeský žádal suplikaci z 27. srpna 1603 o výpis svědků mezi Mikulášem Burianem Vančurou a otcem Albrechtem Pětipeským v záležitosti sporu s Jiřím Vančurou z Řehnic.

⁴ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

121.

Melichar Koutský z Umrsdorfu, úředník na Vidimi, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vypravil zpět k Pětipeskému skalníka Vávru, který měl údajně odejít z práce a zůstat něco dlužen. Dále sděluje, že poddanému Jakobovi Kuchařovi nařídil, aby zanechal nespravedlivého obstavení na Pětipeského poddaných, o čemž Pětipeského zpravil jeho rychtář Adam Jansa ze vsi Šemanovice. Žádá o setkání v Bosyni, aby mohla být záležitost vyřízena.

Vidim, 6. září 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 85, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu příteli mému milému k do[dání].

((A. 1603 od Melichara Koutského, ouředníka Vidimského¹ strany Adama² ve vsi Šemanicích.³))⁴

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane a příteli můj zvláště milej, zdraví dobrého a jiného všeho nejlepšího na Pánu Bohu panu žádám a věrně rád přeji.

Před týho dnem učinil pan psaní o Vávru⁵ skalníka, že by z díla odešel, i něco dlužný pozůstal, téhož Vávru sem v pondělí potom ku panu vypravil a jinaké nevím, že u pana v skále prací koná, bylo-li by pak co v tom jiného, zpraven bejti žádám.

Přítom panu ku paměti přivozuji psaní, kderé mi pomínulého času učiněno strany Jansy,⁶ rychtáře ve vsi Šimanovicích, poddaného páně, kdež Jakub Kuchař,⁷ poddaný správy mé v na doporučení téhož rychtáře podle práva vzetý a psaní ohradního již dávného času prošlého lidi poddané páně stavovati vůli měl, aby se toho nečinilo, ale skrze pana a osobu mou mezi nimi spokojilo, skrze též psaní pan toho při mně hledal, k tomu sem dovolil a témuž Jakobovi oznámil, aby toho obstavuňku ten čas zanechal, a tak již oznámený Jakub zase při mně toho hledá, poněvadž se tím prodlévá, aby po svém právě kráčet mohl, pokudž by pan předešle vůle byl k porovnání to přivésti, kdyby pan na Bosyn⁸ kderý den přijeti mohl, tolikéž bych s poddanými správy mé tu najíti se dáti chtěl. Za oznámení s odpovědí jistou v tom zpraven bejti žádám. S tím Milost Boží s námi bejti rač. Dat[um] na Vidimi⁹ léta 1603 v sobotu po s[vatý]m Jiljí.

Melichar Koutský z Umrsdorfu, ouředník na Vidimi¹⁰

¹ Melichar Koutský z Umrsdorfu, úředník vidimského panství Václava staršího Berky z Dubé a Lipé.

² Adam Jansa, rychtář ve vsi Šemanovice, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

³ Šemanovice, ves západně od Mšena a Kokořina (Středočeský kraj), v majetku Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁴ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Vávra, skalník (kameník), poddaný vidimského panství Václava staršího Berky z Dubé a Lipé.

⁶ Adam Jansa, rychtář ve vsi Šemanovice, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Jakub Kuchař, poddaný vidimského panství Václava staršího Berky z Dubé a Lipé.

⁸ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

⁹ Vidim, ves s tvrzí a pozdější barokní zámek severně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), do roku 1621 v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé.

¹⁰ Melichar Koutský z Umrsdorfu, úředník vidimského panství Václava staršího Berky z Dubé a Lipé.

122.

Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Včerejšího dne obeznámil Jiříka Vančuru z Řehnic s obsahem jeho listu. Nyní odesílá Pětipeskému Vančurovu odpověď. Žádá o sdělení, zda bude na nejmenované záležitosti dále trvat. V takovém případě by se měli dohodnout na setkání u Pětipeského, s čímž by měli být obeznámeni prostředníci a Jiří Vančura.

Bez místa, 11. září 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 133, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému.

((A. 1603 od pana Mikuláše Gerštorfa¹ strany smlouvání se se panem Vančurou²))³

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého přejít věrně rád. Nepominul sem dne včerejšího, jakž mně psaní Tvé došlo, panu Jiříkovi Vančurovi⁴ v známost jej uvést. Co mi na psaní mé za odpověď dává, příležitostě připsal Ti ho odsílám. I pokudž vůle Tvá jest na páních prostředcích i tolikéž na mně té věci dáleji přestati, tehdy snesouce se o jistej den jak Tobě, tak i panu Jiříkovi Vančurovi v známost bychom uvést neprodleli. Pakli dáleji na nás toho přestati nechceš, tehdy žádám, že mi v známost uvést sobě neztížíš, abych věděl, jak pány tovaryše mé, ano i druhou stranu jim zpravit. Milost Boží rač býti s námi. Dat[um] ve čtvrtek po památce Narození blahoslavené panny Marie léta 1603.

Mikuláš Gerštorf z Malvic a na Velkých Horkách⁵

¹ Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a z Malšvic na Velkých Horkách († 1620), bratr Abrahama a Oldřicha Gerštorfů z Gerštorfu, hejtman Kladského hrabství (1607), hejtman mělnického panství (1605-1607), účastník stavovského povstání, generál-proviantmistr stavovského vojska, relátor zemského sněmu (1619, 1620) posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku.

² Jiří Vančura z Řehnic na Studénce a Dolních Přívorech († 1610), hejtman Boleslavského kraje (1596-1597, 1598-1599, 1605-1606, 1607-1608, 1609-1610).

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Jiří Vančura z Řehnic na Studénce a Dolních Přívorech († 1610).

⁵ Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Velkých Horkách († 1620).

123.

Jiří Vančura z Řehnic píše Mikuláši Gerštorfovi z Gerštorfu a Malšvic, list byl přeposlán Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Jmenované prostředníky v blíže neobjasněném poddanském sporu s Pětipeským žádá o odklad, jelikož sám Pětipeský již práva odkladu užil opakovaně. Doufá ve vyslyšení.

Bez místa, 11. září 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 50, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Mikulášovi Gerštorfovi z Malšvic a na Velkých Horkách,¹ panu švagru mému zvláště milému k dodání.

¹ Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Chotěšicích, Řepíně, Velkých Horkách a Oušti († 1620), bratr Abrahama a Oldřicha Gerštorfů z Gerštorfu, hejtman Kladského hrabství (1607), hejtman mělnického

((A. 1603 přípis odpovědi od pana Jiřika Vančury² daný.))³

Službu svou vzkazují, u[rozený] a statečný rytíři, pane švagře můj vzláště milý. Zdraví etc.

Odpověď, kterouž mi na psaní mé dáváte, též i i první od pana Pětipeskýho⁴ odsíláte, z přečtení takových psaní, nač se vztahují, tomu sem všemu porozuměl. I oznamuji vám, že majíc sobě jistou komisi a poručení od J[eho] M[ilosti] C[ísařské] s panem Bohuchval[e]m Berkou⁵ etc. tuto sobotu nejprve příští to vyříditi máme. A to mezi urozenými pány, pány, panem Janem z Řičan⁶ etc. a panem Zikmundem z Vartemberka⁷ etc., oč mezi nimi a poddanými jejich činiti jest, je o to z poručení J[eho] M[ilosti] C[ísařské] vyslyšeti a pokudž možné bude i přátelsky porovnati, neb jest jim i den od nás k tomu konečně jmenován. A tak tou příčinou mi bezelstně k tomu dostačiti možné není a druhé žádných pánuv a přátel svých užiti nyní nemohu. A poněvadž jest pan Pětipeský etc. příčiny sobě předešle bral a dalšího odkladu v podobné příčině při vašich milostech páních prostřednicích žádal, kteréhož i užil. Protož vás, pane švagře můj vzláště milej, i jiných spolu pánuv prostředníkův za to přátelsky žádám, poněvadž jest on, pan Pětipeský, toho při vašich mi[los]tech páních prostřednicích užil, naději mám, že i já toho při vašich mi[los]tech v té příčině užiji, neb bezelstně mi k tomu dni za příčinou oznámenou postavití možné nijakž není. Protož za to žádám, že té věci, pokudž by pan Pětipeský na Vašich mi[los]tech toho děleji přestati chtěl, což i já rád učiniti chci, do jinšioho a příležitějšího času odložití ráčíte, jak pánuv prostředníkům, tak i panu Pětipeskýmu o tom v známost uvedete. A pokudž by pan Pětipeský na vašich mi[los]tech toho přestati nechtěl, tudy vašich [milos]tí pánuv prostředkův za to žádám, že to z sebe složití ráčíte. Já dobře budu věděti, jak pořadu práva mého v tom následovati. V čemž mi slušně za zlý jmíti moci nebude. Ale nejsem té naděje, aby toho tak se mnou žádostiv býti jměl. Milost Boží s námi. Dat[um] ve čtvrtek po Narození P[anny] M[arie]. léta 1603.

Jiřík Vančura z Řehnic a na Studence a Dolejších Přívorách⁸

panství (1605-1607), účastník stavovského povstání, generál-proviantmistr stavovského vojska, relátor zemského sněmu (1620), posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku (1621).

² Jiří Vančura z Řehnic na Studence a Dolních Přívorech († 1610), hejtman Boleslavského kraje (1596-1597, 1598-1599, 1605-1606, 1607-1608, 1609-1610).

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

⁵ Bohuchval starší Berka z Dubé a Lipé na Loukovci, Kuřívodech a Bělé pod Bezdězem (1561– po 1621), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1600-1601, 1608-1609, 1613-1614, 1615-1616), nejvyšší berník (1615-1616), stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší purkrabí Království českého (1619-1620).

⁶ Jan nejstarší Řičanský z Řičan na Červené Řečici a Novém Rychnově a Těšenově († 1623), hejtman Bechyňského kraje (1609-1610, 1611-1612, 1613-1614, 1615-1616), hejtman Vltavského kraje (1616-1617), účastník stavovského povstání.

⁷ Zikmund z Vartemberka († 1608).

⁸ Jiří Vančura z Řehnic na Studence a Dolních Přívorech († 1610).

124.

Purkmistr a rada města Kostelce nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vzkazují službu, přejí zdraví a jiné vše dobré. Děkují, že na přimluvy jejich a Jana Vosterského Kaplíře ze Sulevic propustil sousedovi Matějovi Kolářovi čtyři koně jemu zajaté za projetí bez zaplacení cla. Poznávají v tom sousedskou lásku. Nejsou však vděčni, že mu dosud nepropustil zajištěný vozík s kolářským nákladem, což je na

škodu Kolářově živnosti. Podle Pětipeského sdělení byl zadržen místo pokuty. Protože se však Kolář nechtěl zachovat svévolně, znovu se přimlouvají i s Janem Vosterským Kaplířem ze Sulevic, aby mu byl vozík s nákladem navrácen. Zavazují se dobrým sousedstvím a obdobnou službou.

Kostelec nad Labem, 12. září 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/17, fol. 19, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu nám v dobrém sousedství laskavě příznivému.
(A. 1603 od Kosteleckých o projetí cla.)¹*

Službu svou vzkazujeme, urozený a statečný rytíři, pane nám v dobrém sousedství příznivý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého přejeme Vaší Mi[los]ti věrně rádi. Že jste přimluvě urozeného a statečného rytíře, pana Jana Vosterského Kaplíře² i také žádosti naší na díle povolití ráčili a Matějovi Koláři,³ sousedu našemu, kterýž clo projel, koně čtyry zase propuštěny jsou, v tom poznávajíce sousedskou lásku, Vaší mi[los]ti, jakž i psaní Vaší mi[los]ti náležitě to v sobě obsahuje, vděčně rádi to slyšíme. Že jste pak vozíku s nákladem kolářským jako na pomnutí pokuty za Vaší mi[los]tí ještě zanechati ráčili, pokudž by jaká svévolnost (jakž psaní Vaší mi[los]ti zní) souseda našeho v té věci byla, nic toho vděčni nejsme, ale poněvadž vždy Vaší mi[los]ti týž soused náš pokoří a ten jeho nerozum dosti za vejstrahu meškáním při živnůstce a nato outratami jemu se ukazuje a že toho více učiniti nechce, připovídá, protož znajíce jej potřebného býti, vždy za to Vaší mi[los]ti žádáme a se přimlouváme, že vůli a lásku Vaší mi[los]ti otevřeně a dokonale prokázati a přimlůvu urozeného p[ana]. Jana Kaplíře i žádosti naší propuštěním takového vozíku s nákladem sousedu našemu povolití ráčíte. Tak aby přimlůva obojí plným přátelství a dobrým sousedstvím od Vaší mi[los]ti vzejskána býti mohla. A co že mírně Celný⁴ Vaší mi[los]ti též s sousedem našim v té příčině naloží, za to žádáme. My zase v náležitých a nám možných příčinách a potřebách všeho rádi pro Vaší mi[los]t učiniti chceme. S tím milost Boží s námi. Dat[um] v městě Kostelci na Labi⁵ v pátek po s[vatém] Viktorínu léta Páně 1603.

Purgmistr a rada města Kostelce na Labi

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Jan Vojtěch Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Chcebuzi a v Kostelci nad Labem († před 1616).

³ Matěj Kolář, měšťan Kostelce nad Labem.

⁴ Colný, celný – celník, výběřčí mýtného.

⁵ Kostelec nad Labem, královské komorní město a panství severozápadně od Brandýsa nad Labem (Středočeský kraj).

125.

Svědomí do plného většího zemského soudu Království českého ohledně žaloby podané Šťastným Václavem Pětipeským na Václava Smrčku z Mnichu na Čechelicích, který 6. dubna 1603 údajně střílel po Adamu Biskupovi, poddaném Pětipeského z městečka Byšice. Sepsán seznam svědků pře.¹

Praha, 1. října 1603

¹ Blíže jsou identifikovány pouze osoby šlechtického stavu a služebníci či úředníci Šťastného Václava Pětipeského.

V 55 svědomí L4²

Mezi Šťastným Václavem Pětipeským z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni³ z jedné a Václavem Smrčkou z Mnichu na Čečelicích⁴ do plného soudu zemského většího království Českého k tomu odkladní od pánův Jich mi[lost]jí a vladyk z plného soudu zemského většího na vznešení téhož Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a z Egrbergku učiněnému, zaň týž odklad v kvaternu relací zlatém léta 1603 v středu po s[vatém] Jeronýmu,⁵ co to v sobě šíř obsahuje a zavírá z st[rany] druhé.

*Jiřík Sovenickej z městečka Byšic⁶
Vít Nápravník z města Loun
Jeremiáš Haydar z Jindřichova Hradce
Jakub z Vlčího z měst[ečka] Byšic
Gregor Bradíř z města Mělníka
Tomáš Lavonský z Byšic
Jan Lipanský z Lipan a na Vysokém Veselí⁷
Václav Stradal z měst[ečka] Byšic
Vojtěch Macura z Byšic
Jiřík Náchodský jinak Rathauzský z měst[ečka] Byšic
Václav Služský z Chlumu a na Statenicích⁸
Albrecht Kekule z Stradonic a na Sobochlebích⁹
Dorota Vejnka z Byšic
Kateřina Vranka z Byšic
Šimon Ježek z Byšic
Matěj Mečírek z Byšic
Petr Bort z Bortu¹⁰
Jiřík Sovenickej z měst[ečka] Byšic
Barbora Večerková z Byšic
Pavel [J/G]niotek z měst[ečka] čeledín
Vilím Trmal z Toušic¹¹*

² Odkazuje na Desky zemské stavovské č. 51, zvané *Kvatern relací zlatej krále J. M., pánův J. M. a vladyk z plného soudu zemského od léta 1602 do 1606*. NA Praha, 1. oddělení, Desky zemské stavovské 51, fol. C 20 - C 20'. Spor byl dále popsán v půhonech i závěrečné smlouvě. Srov. Tamtéž, Desky zemské menší 37, fol. F 18 - F 23'.

³ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

⁴ Václav Smrčka z Mnichu na Čečelicích († po 1629), účastník stavovského povstání, soused Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Dne 1. října 1603.

⁶ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

⁷ Jan Lipanský z Lipan na Vysokém Veselí († po 1631).

⁸ Václav Služský z Chlumu na Statenicích († po 1608).

⁹ Albrecht Kekule ze Stradonic na Sobochlebích a Stradonicích († 1622), účastník stavovského povstání.

¹⁰ Petr Bort z Bortu († po 1628), drobný rytíř usedlý ve vsi Radouň při Mělnickém Vtelnu, hospodářský úředník.

¹¹ Vilém Trmal z Toušic na Chvatěrubech († před 1612), bratr Mikuláše Trmala z Toušic, švagra Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

Jakub Jedlička, mlynář ze mlejna Prokopovského u Byšic
Alžběta, manželka mlynáře ze mlejna Prokopovského u Byšic
Jindřich Vlnský z Vliněvsí a na Liblicích¹²
Jan Ratibor Sekerka z Sedčic¹³
Martin Hostinský jinak Pachole, měštěnin Starého Města Pražského
Gregor Bradír z města Mělníka
Jakub, jinak Kubíček
Jeremiáš Heyder z Jindřichova Hradce
Janek Poláček, služebník na ten čas pan[a] Jaroslava Packovského
Mikuláš Trmal z Toušic a na Myškovcích¹⁴
Jan Šrámek, s[l]užebník pana Jana Vilíma z Vřesovic
Adam Žiadlavej [?] z Čečelic
Jan Vilím Kostomlatský z Vřesovic a na Libčevsi a Nehasicích¹⁵
Michal Šolc, služebník pana Šťastného Václava Pětipeského¹⁶
Marta Šindelářka, hospodyně z domu pana Šťastného Vamberského
Křištof Šindeler, hospodář z domu pana Šťastného Vamberského
Zdeněk Trmal z Toušic¹⁷
Anna Vamberská z Losu a na Trmani¹⁸
Kundrat Otha z Losu a na Kníně,¹⁹ měšť
Apolena Hokyně z Starého Města Pražského z Králového Dvoru
 <...>
 <Jan Hruška z Řezna na Perutici a Selnicích>
 <Dorota Hrušková z Doupova>
Kateřina, krčmářka paní Kateřiny Kekulový
Lucie Bukovanská z Toušic a na Zbenicích²⁰
Jiřík Vrána z měst[ečka] Byšic
Jiřík Macner z Ferštenbeldu
Matěj, jinak Mach ze vsi Čečelic
Voršila, manželka Matěje, jinak Macha ze vsi Čečelic

((A. 1603 v neděli Provodní,²¹ že jest Smrčka po tom Adamovi Biskupovi²² střílel))

Adam Biskup z Byšic

Petr Matějů z Byšic

¹² Jindřich Vlnský z Vliněvsí na Liblicích (před 1578-1611), vzdáleně spřízněn s rodem Pětipeských z Chýš a Egrberku, blízký soused Šťastného Václava Pětipeského.

¹³ Jan Ratibor Sekerka ze Sedčic na Lobkovicích a Neratovicích († po 1622), účastník stavovského povstání.

¹⁴ Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovcích († po 1628), švagr Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁵ Jan Vilém Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic na Libčevsi a Nehasicích (1585-1618).

¹⁶ Michal Šolc († 1613), úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na statku Bosyně.

¹⁷ Zdeněk Trmal z Toušic na Trmani († 1619), účastník stavovského povstání, padl u Sedlčan (1619), jeho majetek zkonfiskován posmrtně.

¹⁸ Anna Vamberská z Losu na Trmani († 1614), vdova po Václavovi Trmalovi z Toušic († 1591), podruhé provdána Vamerská z Rohatec (1595), matka Zdeňka Trmala z Toušic na Trmani.

¹⁹ Kundrát Otta z Losu († po 1638).

²⁰ Lucie Bukovanská z Toušic na Zbenicích († po 1618), manželka Adama Bukovanského z Bukovan, dcera Václava Trmala z Toušic a Anny Ottové z Losu.

²¹ Dne 6. dubna 1603.

²² Adam Biskup, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

*Jíra Vranův z měst[ečka] Byšic
Jan Šafář z Čečelic
Václav Vacek, Kryštofa Fejrka syn
Jiřík Vatysů, rychtář z Čečelic
Jan, jinak Hons na Kubičkovým
Daniel Minbů z Čečelic*

126.

Svědomy. Šťastný Václav Pětipeský vydává svědectví urozené Kateřině dříve Voračické a nyní Věžníkové z Hertenbergu na Kokovicích. Dosvědčuje k potřebám slyšení u většího zemského soudu, že se dotčená uvázala společně s (nejvyšším) komorníkem k dluhu 1 400 kop míšeňských grošů. Svědomí je vydáno proti Lipoltovi Voračickému z Paběnic, toho času poručníkovi jeho vlastního mladšího bratra Vojtěcha Voračického. Šířeji pojednává o vzniku sporu suplikace, jež byla zapsána ve žlutém kvaternu podaných suplikací 3. června 1598. Pětipeský má na paměti smrt Anny Voračické z Chýš a z Egrberka, jeho tety a zároveň matky dotčených bratrů Voračických.

Bez místa, 2. října 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 104-105, česky

Svědomy ode mne, Šťastnýho Václava Pětipeskýho z Chýš a z Egrbergku na Bosyni a Byšicích.¹ Ku potřebě urozené paní Kateřině, na onen čas Voračické a již nyní Věžníkové z Hertmbergka² a na onen čas na Kokovicích,³ kteráž nemůže dotčeným uvázáním s komorníkem, položena jest tím titulem z Hertmbergka,⁴ proti urozenému panu Lipoltovi Voračickému z Paběnic,⁵ bratru vlastnímu a na ten čas nejstaršímu, Vojtěcha Voračického,⁶ odtudž z Paběnic, rozumu nemajícího k první při od panne [!] uvázání s komorníkem o sumu čtrnácte set kop míšeň[ských] učiněnému, do soudu zemského většího království Českého, k soudu tu, kdež je slyšeti náleží.

Já, Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, vyznávám tímto listem vůbec přede všemi. Jakož sem žádán od urozené paní Kateřiny na onen čas Voračické a již nyní Věžníkové z Hertmbergka a na onen čas na Kokovicích, kteráž v níže dotčeném uvázání s komorníkem položena jest, tím titulem z Hertmbergka, abych jí svědomí proti urozenému panu Lipoltovi Voračickému z Paběnic, bratru vlastnímu a na ten čas nejstaršímu Vojtěcha Voračického odtudž z Paběnic, rozumu nemajícího, na místě a k ruce téhož Vojtěcha Voračického z Paběnic jakožto majícímu sobě nad dotčeným Vojtěchem, bratrem jeho mladším, rozumu nemajícím, a [o]d pánův Jich milosti a vládce

¹ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

² Kateřina Věžníková z Hertenbergu na Kokovicích († po 1622), ovdovělá Elsnicová, provdána za Burjana Voračického z Paběnic († 1598), poté manželka Markvarta staršího rytíře Věžníka z Věžníku, účastníka stavovského povstání († 1620).

³ Kokovice, ves a zaniklá tvrz severozápadně od Kladna (Středočeský kraj), od roku 1584 součást statku Vraný v držení Doupovců z Doupova, později Kateřiny Věžníkové z Hertenbergu.

⁴ Rodné příjmení Kateřiny Věžníkové z Hertenbergu.

⁵ Lipolt Voračický z Paběnic († po 1603), syn Petra Voračického z Paběnic na Voračicích a Anny Voračické rozené Pětipeské z Chýš a Egrberku, starší bratr Vojtěcha Voračického z Paběnic.

⁶ Vojtěch Voračický z Paběnic († po 1603), syn Petra Voračického z Paběnic na Voračicích a Anny Voračické rozené Pětipeské z Chýš a Egrberku, mladší bratr Lipolta Voračického z Paběnic.

z plného soudu zemského většího království Českého poručenství dané. Tak jakž dání téhož poručenství Jich milosti v dskách zemských v kvaternu podaných na suplikaci⁷ a jiných případných při žlutém. Léta 1598 v středu po svatém Nikodému,⁸ k ní vepsané to v sobě šířeji obsahuje, k první při odporu uvázání s komorníkem o sumu čtrnácte set kop míšeňských učiněnému do soudu zemského většího království Českého vydal. A jakého svědomí na mně žádá, to jest mi od ní v známost uvedeno. I toho sem povědom a v paměti své mám, že jest Pán Bůh všemohoucí urozenou paní Annu Voračickou z Chýš a z Egrbergku⁹ prostředkem smrti z tohoto světa povolati ráčil. A že jest to v pravdě takto příčinou. K své víře a duši pro lepší toho jistotu pečeti mou vlastní toto mé svědomí sem zapečetil. Jehož jest datum ve čtvrtek po svatém Jeronýmu léta 1603.

⁷ Suplikace – stížnost.

⁸ Dne 3. června 1598.

⁹ Anna Voračická z Chýš a Egrbergku († po 1599), manželka Petra Voračického z Paběnic († 1598), teta Šťastného Václava Pětipeského.

127.

Henryk z Valdštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrbergku. Připomíná příslib daru sudu vína, na němž se smluvili v Praze. Žádá oznámení, kdy může pro víno poslat. Zavazuje se přátelstvím.

Dobrovice, 22. října 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 36, česky

*Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu a příteli mému zvláště milému k dodání.
(A. 1603 ode pana Henryka z Valdštejna¹ o víno.)²*

Službu svou vzkazují, urozený pane a příteli můj zvláště milej, zdraví s vinšováním od Pána Boha všeho dobrého přeji vám věrně rád.

Jakož jste mi z lásky přátelské při našem společném v Praze shledání sudu vína dobrého darovati se zamluvili, z čehož vám velice a přátelsky, vděčně to od vás přijímajíce, děkuji a vám se toho zase, bude-li vůle Boží, všelijakým líbezným a příjemným přátelstvím odměňovati se rád zamlouvám. Pro kteréžto víno, kdy bych k vám a kde poslati měl, žádám, že mi psaním svým oznámíte. S tím Milost Pána Boha rač s námi se všemi bejti. Dat[um] na Dobrovici³ v středu po svaté Voršile léta 1603.

Henryk z Valdštejna a na Dobrovici⁴

¹ Henryk z Valdštejna na Dobrovici a Kunstberce (1568-1623), komorník a rada arciknížete Maxmiliána Habsburského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant v Drážďanech. Kmotr Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrbergku.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Dobrovice, město a renesanční zámek jihovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), roku 1558 povýšena na město, v držení Henryka z Valdštejna (do 1623).

⁴ Henryk z Valdštejna na Dobrovici a Kunstberce (1568-1623).

128.

Zikmund Měsíček z Výškova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o propuštění Jiříka Šolce, Pětipeského poddaného, výhosním listem i se vším jeho majetkem. Bude dosazen za celníka na brandýský nebo toušeňský most. Zavazuje se obdobnou službou.

Brandýs nad Labem, 28. října 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 90-91, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egenbergku [!] na Byšicích a Bosyni, panu bratru mému zvláště milému.

((A. 1603 ode pana Zigmunda Měsíčka,¹ hejtmana panství Brandejského o propuštění Jiříka Šolce² z poddanosti na grunty císařský.))³

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane bratře můj zvláště milý. Zdraví a jiného všeho dobrého přeji vám věrně rád.

Jsouce toho oumyslu, Jiříka Šolce, člověka poddaného vašeho, ukazatele listu tohoto k službě J[eho] M[ilosti] C[ísařské] za colnýho⁴ na most brandejský⁵ a neb toušenský⁶ dosaditi. Však aby tím bezpečněji v té službě zůstávati mohl. Vás, můj zvláště milej pan bratře, že jeho z poddanosti vaší v poddanost a na grunty J[eho] M[ilosti] C[ísařské] pod správu mou listem zhostním i se vši spravedlivostí jeho (ač by jakou jměl) propustíte, přátelsky žádám. Nepominu se vám toho podobně i jiným dobrým přátelstvím zase odměniti. S tím Milost Boží s námi. Dat[um] na Brandejse v outerý den svatých Šimoniše a Judy léta 1603.

Zikmund Měsíček z Vejškova,⁷

J[eho] M[ilosti] C[ísařské] truksas a hejtman panství Brandejského a Benátského

¹ Zikmund Měsíček z Výškova na Hořelicích († asi 1613), císařský truksas a vrchní hejtman komorních panství.

² Jiřík Šolc, celný, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Colný, celný – celník, výběrčí mýtného.

⁵ Brandýs nad Labem (Středočeský kraj), od roku 1581 královské komorní město a panství, pod správou hejtmana Zigmunda Měsíčka z Výškova (asi do 1613), později Jana Ledeckého z Granova na Dehtářích (1615-1620), pod správou hejtmana Jana Cellera z Rosenthalu (1619).

⁶ Toušeň, dnes městys Lázně Toušeň východně od Brandýsa nad Labem (Středočeský kraj), součást komorního panství Brandýs.

⁷ Zikmund Měsíček z Výškova na Hořelicích († asi 1613), císařský truksas a vrchní hejtman komorních panství.

129.

Jan Vojtěch Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se za prodlení ve splácení dluhu 30 kop grošů míšeňských, jež Pětipeskému dluží za víno. Stalo se tak z důvodu jakéhosi lehkomyšlného lháře, nikoli z Kaplířovy vůle. Adam Nibšic, který se chystá do německých zemí, slíbil půjčit Kaplířovi nějaké peníze. Jakmile je získá, splatí Pětipeskému svůj dluh bez dalšího meškání.

Kostelec nad Labem, 1. listopadu 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 34, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému zvláště milému.
(Od pana Jana Vosterskýho Kaplíře¹ [...] 30 kop míš[eňských].)²*

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milý, zdraví a při něm jiného všeho nejlepšího dobrého vám, na Pánu Bohu žádajíce, věrně upřímně rád přeji. Podle toho k vám naschválně posílám a svého zvláště milého pana ujce velice a přátelsky žádám, že se na mně hněvati nebudete, že mně tich 30 kop míš[eňských], kteréž sem vám spravedli[v] po víně, nedávám, nebo to všecko pro toho lechkomyslného klamače činím, jak sem jim pro svou vlastní věc toho nečinil i pro toho ohaře činím tím, ne s ním. Dnův pominulejch byl u mě Adam Ipšic,³ povídal mi, že tento tejden do Němec⁴ jeti má a že má něco peněz půjčiti, připověděl. Protož za to žádám, můj nejmilejší pane ujče, že sobě do mne stěžovati nebude, nebo jak oni dají mně od toho sedlického dostanu, hned nemeškaje, vá[m] oplatím. A což tu pro mě učiníte, v[áš] m[ilost] se toho bohdá vším dobrým rád odsluhovati b[udu]. Za odpověď žádám. Milost Pána Boha rač býti s námi se všemi. Dán v Kostelci⁵ v sobotu den Všech svatých léta 1603.

Jan Vojtěch Kaplíř ze Sulevic a v Kostelci na Labi⁶

¹ Jan Vojtěch Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Chcebuzi a v Kostelci nad Labem († před 1616).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Patrně Adam Nybšic z Altendorfu / Nibšic z Holtendorfu na Chorouškách († po 1620).

⁴ Německé země.

⁵ Kostelec nad Labem, královské komorní město severozápadně od Brandýsa nad Labem (Středočeský kraj).

⁶ Jan Vojtěch Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Chcebuzi a v Kostelci nad Labem († před 1616).

130.

Alžběta Hrzánová z Dubé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Stěžuje si, že podle sdělení jejích synů Pětipeský při posvěcení v Radouni odňal při nějaké střelbě rapír jejímu služebníkovu a poddanému Matesovi. Rapír mu naschvál přerazil o skopce. Šlo o dobrou zbraň ze zbrojnice Hrzánové. Šťastný Václav Pětipeský za ni dosud nedal dostatečnou náhradu. Žádá zjednání nápravy. Zadruhé si stěžuje, že Pětipeský u sví Libeň nechal štvát svými psy krávy, které byly pokousány, a jedna možná nepřežije. Nenačila se takového nesousedství.

Vysoká Libeň, 3. listopadu 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 93, česky

Urozenému panu Šťastnému Václavovi z Chýš a Egrberku a na Byšicích, panu synu mému zvláště milému k dodání.

((A. 1603 ode paní Alžběty Hrzánový¹ o propuštění rapíru Matesovi a strany krav.))²

¹ Alžběta Hrzánová rozená Mracká z Dubé na Libni a Vrutici († po 1632), manželka Václava Hrzána z Harasova na Libni, Sedlci a Vrutici, pobělohorská exulantka, od roku 1628 majitelka domu v Drážďanech.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Službu svou vzkazují, urozený a můj zvláště milý pane synu, zdraví, v něm jiného všeho dobrého přeji panu synu ráda. Tajiti pana syna nemohu, že sou mi v známost uvedli synové moji Václav a Jiřík,³ kterak pan syn při posvěcení v Radouni,⁴ byvše u pana Petra,⁵ a tu při nijaké střelbě rapír Matesovi, služebník a poddanému mému, z ruky, než se nadál, vzal a jemu za všecku škodu sliboval. Potom jináč nevím, než že naschvál mezi přední plece v skopce uhodil a jej naschvál přerazil. Poněvadž jest to rapír nebyl jeho, než z rystkamer⁶ mé a sirotčí, a on svého panu praeceptorovi⁷ půjčil, když pak uviděl, že týž rapír od téhož skopce roztlačen jest, pana syna služebník můj žádal, aby mu zase tak dobrý rapír dán byl, což pan syn <neměl> jemu rapír služebníka svého dáti, na čemž já přestati nemíním. Pana syna přátelsky žádám, že takový kříže [!] zase navrátiti poručí. Já sem poručila, aby týž rapír, který ste služebník mému dali, aby vám zas dodán byl, a já ještě nevím, abych se se pány poručníky neměla o tu věc poraditi, jak bych téhož rapíru sobě tak lehce najíti měla, když mu za všecku škodu téhož rapíru slibováno bylo.

*Druhé, stěžuje sobě poddaní moji a sirotci ze vsi Libeně,⁸ kterak pan syn, jedouce tu-
dy, a čeládka při přítomnosti pana syna s nákými věžníky⁹ na krásy štváli a tu nemalou,
ale velikou škodu ti psi těm kravám uškodili a je pokousali, jakož i jednu krávu mou, kte-
rou v nájmu mám, také pokousali, tak nevím, zůstane-li živá, v pravdě bych se toho do
pana syna nenadála, aby takovou příčinu k nesousedství dáti dopustiti měl. S tím milost
Boží rač býti s námi. Datum na Libeni¹⁰ v pondělí po Všech svatých léta 1603.*

Alžběta Hrzánová z Dubé na Libeni a Vrutici¹¹

³ Václav a Jiřík Hrzánové z Harasova († po 1603), synové Václava Hrzána z Harasova na Vysoké Libni a Vrutici a Alžběty Hrzánové z Dubé.

⁴ Radouň, ves východně od Mělníka, součást Mělnického Vtelná (Středočeský kraj).

⁵ Blíže neidentifikováno.

⁶ Rystkamer, rystkomora – zbrojnice (z německého *Rüstkammer*).

⁷ Praeceptor, preceptor – soukromý (zpravidla šlechtický) učitel, vychovatel.

⁸ Vysoká Libeň, ves na Mělnicku severovýchodně od Byšic (Středočeský kraj), v držení Václava Hrzána z Harasova a jeho manželky Alžběty Hrzánové z Dubé.

⁹ Věžník – ovčácký pes, hlídací pes.

¹⁰ Vysoká Libeň, ves na Mělnicku severovýchodně od Byšic (Středočeský kraj).

¹¹ Alžběta Hrzánová rozená Mracká z Dubé na Libni a Vrutici († po 1632).

131.

Johanka Hrzánová ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že mu přislíbila odeslat pár bažantů. Poněvadž jich však má Pětipeský hojnost, prosí, aby jí po poslu tohoto listu dva bažanty odeslal. Pokud by jich neměl pár, prosí alespoň o jednoho. Zavazuje se dobrým přátelstvím a sousedskou i příbuzenskou službou.

Vidim, 16. listopadu 1603

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 88, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému zvláště milé[mu].

((A. 1603 ode paní Johanky¹ Pruskovský [!] o pár bažantů))²

¹ Johanka Hrzánová ze Sulevic na Vidimi, Kokoříně a Voticích († před 1624), manželka Oldřicha Hrzána z Harasova († 1599), spřízněna s rodem Pětipeských z Chýš a Egrberku.

+*Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milý, od Pána Boha všemohoucího zdraví se vším nejlepším dobrým panu ujci přejí věrně upřímně ráda.*

Oznámiti panu ujci mohu, že sem se v jedno místo pár bažantů od pana ujce v přátelské důvěrnosti objednati a je vodeslati zakázala.³ Poněvadž z požehnání Božího pan ujec dostatek toho má, vědouc o tom v té příčině nebývalé, k panu ujci posílám a velice přátelsky pana ujce žádám, že mně pan ujec takovými ptáky dvěma, pokudž možný bude, anebo nemohli by na takový spěch pan ujec jich pár dostati, ale jedním fedrovati,⁴ a při tomto vyslaném mým, kterémuž sem poručila, u pána ujce, pokudž by mu nezbyly, aby vočekával vodeslati a darovati ráčí. Zase všelijakým dobrým přátelstvím a volností ujcovskou a sousedskou toho se panu ujci vodměniti a vodplatiti nepominu. Dál milost a ochrana Pána Boha všemohoucího s námi se všemi býti rač. Dath[um] na Vidimi⁵ v neděli po s[vatém] Martině léta 1603.

Johanka Hrzánová z Sulevic na Vidimi, Kokoříně a Voticích⁶

² Přípis Šťastného Václava Pětipeského.

³ Zakázati se – příslibit, zavázat se.

⁴ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyříditi (záležitost).

⁵ Vidim, ves s tvrzí a pozdější barokní zámek severně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), do roku 1621 v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé.

⁶ Johanka Hrzánová ze Sulevic na Vidimi, Kokoříně a Voticích († před 1624).

132.

Průvod hlavní. Šťastného Václava Pětipeského v záležitosti Jiříka Tulanda. Přepis výpovědi svědků zločinu Jiříka Tulanda, který v krčmě vsi Vysoké na mělnickém panství smrtelně zranil Gregora, hlavního voraře dvoru Bosyně.

Bez místa, [1603]

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 106-107, česky

Průvod hlavní pana Šťastného Václava Pětipeského o Jiříka Tulanda ((od průvodní strany i odporní průvodové hlavní))¹

Průvod Jiříka Tulanda²

Ondřej Zich³ ze vsi Vysokého⁴ učiniv závazek podle práva a zřízení zemského, svědčil; co sem svědčil panu Pětipeskému,⁵ to také svědčím Jiříkovi Tulandovi.

Vacek Dolejší⁶ ze vsi Vysokého po učiněném závazku svědčil; páni milí, jaké sem koliv svědomí vydával panu Pětipeskému, to také vydávám sousedovi Tulandovi.

Jan Krejčí Dolejší⁷ ze vsi [Vyso]k[é]ho, učiniv závazek podle práva a zřízení zemského, svědčil; co jsem panu Pětipeskému svědčil, to také vysvědčuji Tulandovi.

¹ Autograf písaře kanceláře.

² Jiřík Tuland, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

³ Ondřej Zich, poddaný mělnického panství ze vsi Vysoké.

⁴ Vysoká, ves severně od Mělníka (Středočeský kraj), součást panství Mělník.

⁵ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

⁶ Vacek Dolejší, poddaný ze vsi Vysoké.

Mandalena, krčmářka Dolejší⁸ ze vsi Vysokého, učiniva povinnost na kříži podle práva a zřízení zemského, svědčila; když sou se u dveří prali Bosynští⁹ pacholci, já pravila, sousedi, co se díváte tomu, a Tuland vstal z lavice, šel mezi ně, tu se dali do Tulanda, já plamen vzavši, hubatku¹⁰ s pivem, dále nevím, co se dílo, a on, Gregor¹¹ ležel již udeřenej.

Jiřík Birans¹² ze vsi Vysokého po učiněném závazku podle práva a zřízení zemského svědčil; šel sem ven, potkal mě neboštitk Gregor, hned mne pohlavkoval a sem se mu musil brániti, vystrčili mě ven a tu sme se v síni rvali, co se v světnici dílo, to nevím, víc nevím, co svědčiti.

Bartoloměj Lefler,¹³ krčmář ze vsi Bosyně, po učiněném závazku podle práva a zřízení zemského svědčil; toho sem povědom, že jest Kateřina,¹⁴ manželka neboštitka Gergora, předního voraře ze dvoru Bosyňského, mně mluvila, že jest neboštitk Gregor byl živ dvě neděle a dva dny, více nevím.

Salomína,¹⁵ podruhně v dolejší krčmě ze vsi Vysokým, učinila závazek podle práva a zřízení zemského vysvědčila; co vím, když sou neboštitka Gregora voraře urazili, ovázala sem ho dvakrát a za to sem neslibovala, abych ho měla vyhojiti, a potom ho ode mne vzali do Bosyně, byl v Bosyni dva dny, potom ho odtud vzali na Byšice, víc nevím, co svědčiti.

Jan, jinak Hanzil ze vsi Truskavny,¹⁶ po učiněném závazku podle práva a zřízení zemského svědčil; jest tak poslal mne ouředník z panského popluží pro buben, když sme žali, potkal mne Jiřík Tuland a ptal se mne, kterak se má Gregor, a já mu pověděl, tak že jest barvíř¹⁷ pravil, že mu kost všecka do hlavy jest vražena, že jí musí šroubem vyzdvihovati, a já pověděl Jiříkovi Tulandovi, kdyby dobrého barvíře měl, že by ho mohl dobře vyhojiti. Jiřík řekl, snad mu nic nebude, a já k tomu řekl, Pán Bůh všemohoucí ví. Víc nevím, co svědčiti.

Dáno od vejpisu 48 g[rošů] Odloženo k vejpovědi do pondělka, sv[até] Trojici k hodině 14.

⁷ Jan Krejčí Dolejší, poddaný ze vsi Vysoké.

⁸ Mandalena Dolejší, krčmářka a poddaná ze vsi Vysoké.

⁹ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

¹⁰ Hubatka – konev na pivo s hubičkou, šenkýřská nálevka piva.

¹¹ Gregor, přední vorař dvoru Bosyně, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

¹² Jindřich Birans, poddaný ze vsi Vysoké.

¹³ Bartoloměj Lefler, krčmář ze vsi Bosyně, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁴ Kateřina, manželka Gregora, voraře dvora Bosyně, poddaná Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁵ Salomína, podruhně v dolní krčmě ve vsi Vysoký.

¹⁶ Jan Hanzil, poddaný mělnického panství ze vsi Truskavna.

¹⁷ Barvíř – holič, lazebník, ranhojič.

133.

Melichar Koutský z Umršdorfu, úředník na Vidimi, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Stěžuje si, že po několikerých psaních nebyl řádně potrestán Václav Holý, poddaný Pětipeského, který okradl Jakuba Kočábka o peníze a bílé šaty v Šemanovicích ve dvoře Jana Havlase. Trest měl vykonat Pětipeského rychtář ve vsi Šemanovice Adam Jansa, avšak protože tak neučinil, poškozený Jakub Kočábek nechal obstatit jeho majetek. Z takového obstavení nehodlá ustoupit, dokud mu nebude vyplacena náhrada. Odmítá stížnost Havlasovu, podle níž měl Kočábek vylákat Jansu ke hře v karty. K obstavení došlo podle práva.

Vidim, 8. ledna 1604

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 86-87, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu a příteli mému zvláště milému k dod[ání].

((A. 1604 od Melichara Koutského,¹ ouředníka Vidmského.))²

((Odpověď ouředníka Vidmského na psaní paní svědčící))³

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane a příteli můj milý, zdraví a všeho dobrého přeji vám věrně rád.

Psaní, kderěz paní mé svědčilo, v nebytí doma sem přijal, odevřel a nač se vztahuje z přečtení vyrozuměl. Ano i té věci vědom sem, kderak Jakub Kočábek,⁴ kuchař, dnů pomínul[ých] po s[vatém] Václavě, Václava Holého,⁵ poddaného vašeho, zloděje svého, kderýž mu peníze i šatův bílejších drahně toho pokradle, ve vsi Šemanovicích postihl, u Jana Havlasa⁶ dvoře, rychtáři Adamovi Jansovi⁷ práva dal, kderýchž on přijíti nechtěl, aby mu práva na zloděje tolar dal, i to učinil, přitom dopomožení žádal, třetí den se zase s lidmi dostavoval, díl těch p[.]nův na právě bylo, tu opět vedle obvinění peněz a šatů dopomožení žádal, od rychtáře zlejmi slovy odbyt jest byl a přitom i toho hledal, když k dopomožení svému přijíti nemůže, aby mu škudce jeho a zloděj vydán byl, i toho se nestalo. Potom týž Kočábek psaní k panu o dopomožení anebo vydání toho zloděje ode mne odeslal, žádná se odpověď nedala. Potom i ohradní psaní učiněno na rychtáře pro nedopomožení, i na to odpověď nebyla, a kdež sem se jednoho času prodávaje lesy s předešlým ouředníkem shledal, jemu sem to předložil, aby se nedopustilo lidí hyndrovati, do Bosyně⁸ jmenoval mi den k spokojení toho, na jmenovaný den do Bosyně sem se s Kočábkem dostavil, ouředník ani Adam Jansa jse neukázal. Po tom sročení teprva pokládal při právě Byšickém, aby Václava Holého, zloděje svého, v jistotě postiženého ku právu prve dodalého vinil. Nevidělo se mi učiniti z příčin již prošlých, vztahši to na sebe všecko týž rychtář Adam Jansa. A tak slušně podle toho jistce rychtáře v nedopomožení práva zase právem Jakub Kočábek obstavil, poněvadž na zjevného zloděje práva uměl, kopu vzítí měl, pomysleti toho vzatlu [?] a krádeže dopomáhati, kderýžto psaní vaše často jmenovanému Jakubovi Kočábkovi sem v známost uvedl. Tu odpověď dal, aby Adama Jansu od práva měl upustiti, že mu se učiniti nevidí potad, pokudž jemu podle ohradních psaní ty peníze na právě složeny a dány nebudou.

Strany pak stížnosti Jana Havlasa, jakž se toho dokládá v tom psaní, že by Jansu mocně do příbytku svého Jakub Kočábek vzal, karty z druhé krčmy dvoje přiněsti a jeho k hraní nutiti měl, že toho není o[...], tomu činí, nýbrž jsa on, Jansa na počtu zavolán, potom z příbytku jeho šel a jednou rožehnavši se, podruhé i potřetí přišel a tu teprva právo jest na něj náležitě dal a u práva se zdržuje, jakž na dlužníka náleží a ne jináče. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] na Vidimi⁹ léta 1604 v pátek po Třech Králich.

Melichar Koutský z Umrtdorfu, ouředník na Vidimi¹⁰

¹ Melichar Koutský z Umrtdorfu, úředník vidmského panství Václava staršího Berky z Dubé a Lipé.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Autograf Jiřika Sovenického, byšického úředníka Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Jakub Kočábek, kuchař a poddaný vidmského panství Václava staršího Berky z Dubé a Lipé.

⁵ Václav Holý, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Jan Havlas, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ve dvoře vsi Šemanovice.

⁷ Adam Jansa, rychtář ve vsi Šemanovice, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁸ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

⁹ Vidim, ves s tvrzí a pozdější barokní zámek severně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), do roku 1621 v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé.

¹⁰ Melichar Koutský z Umrtdorfu, úředník vidmského panství Václava staršího Berky z Dubé a Lipé.

134.

Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že Karel z Vartemberka a jeho bratr Abrahám Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic jsou pro letošní rok jmenováni krajskými hejtmany.

Velké Horky, 16. ledna 1604

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 10, česky

Urozený a statečný rytíři a můj zvláště milý pane švagře a bratře, též ti od Pána Boha všechno nejlepší dobré vinšuji a upřímně přeji. Přitom ti k žádosti tvé oznamuji, že pan Karel z Vartemberka¹ a bratr můj, pan Abrahám Gerštorf² hejtmany krajský[mí]³ tento rok jsou. A tak milost Pána Boha rač s námi býti se všemi. Dat[um] na Velkých Horkách⁴ v sobotu po Ochtábu Tří Králův léta 1604.

Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a z Malšvic na Velkých Horkách⁵

¹ Karel z Vartemberka na Hrubé Skále a Rohozci (1553-1612), císařský rada a hejtmán Boleslavského kraje (1599-1600, 1603-1604, 1605-1606, 1607-1608).

² Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Samšině († 1639 v Pírně), hejtmán Boleslavského kraje (1603-1604, 1606-1607), účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618) a stavovského povstání (1618-1620), komisař Boleslavského kraje (1619), pobělohorský exulant.

³ Hejtmany Boleslavského kraje v období 1603-1604 byli Karel z Vartemberka na Hrubé Skále a Rohozci za panský stav a Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Samšině za rytířský stav. Srov. P. MAREŠ (ed.), *Obsazování úřadu krajského hejtmána*, s. 127.

⁴ Velké Horky, tvrz u Niměřic jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Mikuláše Gerštorfa z Gerštorfu a z Malšvic (1599-1620).

⁵ Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Chotěšicích, Řepině, Velkých Horkách a Oušti († 1620), bratr Abrahama a Oldřicha Gerštorfů z Gerštorfu, hejtmán Kladského hrabství (1607), hejtmán mělnického panství (1605-1607), účastník stavovského povstání, generál-proviantmistr stavovského vojska, relátor zemského sněmu (1620), posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku (1621).

135.

Volf starší Vřesovec z Vřesovic a Doubravské Hory a Anna Vřesovcová z Trmic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zarmoucení oznamují, že jejich bratr a manžel Volf Ilburk Vřesovec z Vřesovic a Doubravské hory byl v noci na sobotu 17. ledna 1604 bez příčiny zavražděn Janem Vilémem Kostomlatským z Vřesovic na Libčovsi, a to na tvrzi Anny Údrcké z Bílé ve Třebívlicích. Zvou ho na pohřeb, který se uskuteční ve čtvrtek 5. února 1604 v kostele v Opočně. Pětipeský má přijet buď den předem do Lipence k večeri na noc, nebo v den pohřbu brzy ráno a postavit se jim za jednoho „pána a přítele“. Zavazují se službou a očekávají odpověď.

Lipenec, 20. ledna 1604

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/15, fol. 56-57, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Bosyni a Byšicích, panu ujci a švagru našemu zvláště milému.

((A. 1604 ode pana Volfa Vřesovce,¹ zuve na pohřeb pana Jana Ilburka Vřesovce.²))³

¹ Volf starší Vřesovec z Vřesovic a Doubravské Hory na Nových Hradech a Lipenci († 1634), hejtmán Žateckého kraje (1612-1613, 1615-1616), účastník stavovského povstání (1618-1620).

² Jan Ilburk Vřesovec z Vřesovic a Doubravské Hory na Křemuži, Ohniči a Oboře († 1604).

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Službu svou vzkazujem, urozený a statečný rytíři, pane ujče a švagře náš milý, zdraví a v něm jiné všecko dobré vám vinšujíc, věrně přejeme. Tajiti vás z velice zarmouceného srdce nemůžeme, kterak Pán Bůh všemohoucí nás jest velkým, žalostivým a zarmouceným křížem navštívití ráčil, tak že jest nejmilejší pan bratr a nejmilejší pan manžel můj, urozený a statečný rytíř, pan Jan Ilburk z Vřesovic z Doubravské Hory na Křemuži, Vohniči a Voboře,⁴ od pana Jana Viléma Kostomlatského z Vřesovic a na Libčovsi⁵ nenáležitě a nevinně, beze vší příčiny jemu k tomu dané, dosti málo vážné zamordován. A to na Střebivlicích⁶ na tvrzi urozené paní Anny Údrcké z Bílé,⁷ léta 1604 okolo čtvrtý hodiny na noc na sobotu po Ochtábu svatých Tří králů.⁸

I poněvadž jest to dobře povědomá věc i předně, že jest z křesťanských rodičů pošel a sám též pobožný a křesťanský život podle samého Krista Pána a spasitele našeho nařízení jest vedl, ta jest nepochybná naděje, že duše téhož nejmilejšího pana bratra a nejmilejšího pana manžela mého v počet volených svatých jest přijata. Ač tělo jeho zatím odpovídá v zemi, z níž původ svůj má, s vyvolenými svatými veselého zmrtvýchvstání očekávatí bude. I poněvadž to mrtvé tělo mého nejmilejšího bratra a pana manžela, pana Jana Ilburka z Vřesovic, jiného nepotřebuje, nežli, poněvadž jest z země pošlo, aby zase podle dobrého obyčeje a nařízení církve svaté křesťanské poctivě do země pohřbeno a pochováno bylo. I jsme toho celého oumyslu vejš dotčené mrtvé tělo léta tohoto 1604, ten čtvrtek po Hromnicích,⁹ to jest pátého dne měsíce února, poctivě do kostela opočenského¹⁰ dáti pohřbiti. Poněvadž pak takové poctivé průvody a pohřeby při přítomnosti poctivých pánů přátel a lidí jest slušné a náležité, aby se konaly, chtějíc my vás při takovém pohřbu rádi viděti, za to přátelsky žádáme, že na vejš jmenovaný den k nám na Lipenec¹¹ na noc k večeri, aneb tím raněji přijedete || a tomu vejš dotčenému mrtvému tělu pana bratra a pana manžela mého podle jiných pánů a paní i přátel našich k tomu dožádaných poslední službu a pohřební průvod do kostela opočenského prokážete a učiníte. My se toho vám v potěšitelnějších příčinách odsluhovati a odměňovati nepomineme. Za odpověď přátelskou s vykonáním žádosti naší žádáme a Pánu Bohu poroučíme. Dat[um] na Lipenci v úterý den s[vatého] Fabiána Šebestiána léta 1604.

*Wolf starší z Vřesovic z Doubravské Hory na Lipenci a Nových Hradech,¹²
Anna Vřesovcová rozená Trmická¹³*

⁴ Jan Ilburk Vřesovec z Vřesovic a Doubravské Hory na Křemuži, Ohnīci a Oboře († 1604).

⁵ Jan Vilém Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic na Libčovsi a Nehasicích (1585-1618).

⁶ Třebívlice, dříve Střebívlice, ves a tvrz na Litoměřicku jihozápadně od Lovosic (Ústecký kraj), v držení Anny Údrcké z Bílé.

⁷ Anna Údrcká z Bílé na Třebívlicích († po 1604), vdova po Zikmundovi Údrckém z Údrče na Třebívlicích († 1590).

⁸ V sobotu 17. ledna 1604.

⁹ Dne 5. února 1604.

¹⁰ Opočno, ves jihozápadně od Loun (Ústecký kraj), s kostelem Nanebevzetí Panny Marie.

¹¹ Lipenec, ves a tvrz jihozápadně od Loun (Ústecký kraj), od roku 1602 v držení Wolfa staršího Vřesovce z Vřesovic a součást jeho novohradského panství, témuž zkonfiskováno (1623).

¹² Wolf starší Vřesovec z Vřesovic a Doubravské Hory na Nových Hradech a Lipenci († 1634).

¹³ Anna Vřesovcová rozená Trmická († po 1604), manželka Jana Ilburka Vřesovce z Vřesovic a Doubravské Hory.

136.

Hans Hendrych Prollhofer z Purkersdorfu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se z účasti na svatbě Pětipeského sestry Anny Marie s Mikulášem Trmalem z Toušic na Myškovcích, která má proběhnout v pondělí 23. února

1604 ve Starém Městě pražském v domě Daniela Hrocha v Celetné ulici. Trpí nedostatkem zdraví a nevychází ze světnice. Pokud by se uzdravil, přijede. Ohledně dodání zvěřiny bude jednat s nejvyšším lovcím, neboť není nadřazeným císařského fořta.

Menší Město pražské, 6. února 1604

Zámek Nelahozeves, Lobkovicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 52-53, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému zvláště milému k dodání.
(A. 1604 ode pana Hendrycha Prolhofera¹ odpověď, zval sem ho na veselí sestry svý.)²*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý, téhož zdraví i jiného <mno> mnoho dobrého od Pána Boha vinšující, přeji vám věrně a upřímně rád.

Psaní, kderěž jste mně těchto dnův učinili, jest mně dodáno, kdež oznamujete, že jste z vůle a z vnuknutí Pána Boha všemohoucího a radou pánův a přátel vašich milejch urozenému a statečnému rytíři, panu Mikulášovi Trmalovi z Toušic a na Myškovících,³ urozenou a poctivou pannu Annu Marii Pětipeskou z Chýš a z Egrbergku,⁴ pozůstalou dceru po nebožtíkovi dobré paměti urozeném a statečném rytíři panu Albrechtovi Pětipeským z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni,⁵ panu sestru vaší, k stavu svatému manželskému zamluvili a k dodání ji k témuž stavu s[vatéh]o manželství nadepsanému panu Mikulášovi Trmalovi z Toušic den ten pondělí po Památce štolování s[vatéh]o Petra,⁶ to jest dvacátého třetího dne měsíce února léta tohoto 1604 v domě pana Daniela Hrocha⁷ v Starém Městě Pražském jmenovali, žádající, abych na týž jmenovaný den ku poctivosti panně sestře vaší k hodině devatenáctý na celém orloji do domu pana Daniela Hrocha na Celetný ulici v Starém Městě Pražském přijel a takového svadebního veselí osobou svou okrášlití a vedle jiných pozvaných pánův a přátel okvasiti nápomocen byl. Jakž též psaní vaše to v sobě šír obsahuje a zavírá, z přečtení jsem vyrozuměl. I oznamuji vám, že bych z srdce rád žádosti vaší naplniti chtěl, ale jsouce na zdraví mém nedostatečný, z světnice nevycházím a obávám se, že s těžkostí k jmenovanému času budu moci na veselí svadební dáti se najíti. Však nicméně, pokudž zdravější budu, rád žádost vaší naplniti a ku poctivosti panně nevěstě, sestře vaší, osobou mou téhož svadebního sňatku okrášlití pomáhati chci. Jestliže bych pak na vejš oznámený den nepřijel, že mne při sobě omluvna míti budete, přátelsky vás za to žádám. Kdež žádáte, pokudž bych mohl, abych vás k tomu času zvěřinou fedroval,⁸ chci na vás pamět míti a poněvadž fořstem J[eho] M[ilosti] C[ísařské] a zvěři nevládnou, s nejvyšším panem Jagrmistrem⁹ jednati, abyšte zvěřinou (pokudž možné) zvěřinou [!] fedrování býti mohli. Toho jsem vás k odpovědi na psaní tejna učiniti nemohl. S tím Milost a ochrana Pána Boha všemohoucího rač býti s námi.

¹ Jan Hendrych Prollhofer z Purkersdorfu († před 1607), hejtman panství Křivoklát (asi od 1587).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovících († po 1628), účastník stavovského povstání, švagr Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Anna Marie Pětipeská z Chýš a Egrberku na Myškovících († 1627), od roku 1604 manželka Mikuláše Trmala z Toušic na Myškovících, sestra Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku († 1596), otec Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Dne 23. února 1604

⁷ Daniel Hroch, měšťan Starého Města pražského, majitel domu v Celetné ulici.

⁸ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyřídít (záležitost).

⁹ Jagrmistr – lovcí; patrně Václav Vchynský ze Vchynic na Chlumci nad Cidlinou (1572-1626), syn Jana Vchynského ze Vchynic, nejvyšší lovcí Království českého (1603-1606).

Dat[um] v Menším Městě pražském v pátek den svatě Panny Dorothy léta šestnáctistého čtvrtého.

*Hans Hendrych Prollhofer z Purgkersdorfu,¹⁰
J[eho] M[ilosti] C[isařské] hejtman panství Křivoklátského*

¹⁰ Jan Hendrych Prollhofer z Purkersdorfu († před 1607), hejtman panství Křivoklát (asi od 1587).

137.

Adam Zapský ze Zap píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přijímá pozvání na svatbu [Pětipeského sestry] v Praze, avšak omlouvá svoji manželku, která pro nemoc nemůže chodit. Nepošle však k té příležitosti žádnou zvěřinu ani ptáky, jelikož se mu jich nedostává.

Dubeč, 7. února 1604

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/16, fol. 8, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích, panu synu mému zvláště milému, bud' dán.

((A. 1604 ode pana Adama Zabského,¹ že přijede na veselí² se svými.))³

+ *Službu svú vzkazuji, urozený a můj zvláště milej pane synu, zdraví, přitom jiného všeho dobrého vám se všemi vašimi věrně přeji a za dlůhý časy vinšuji. Přitom, vo čem psaním svejm žádáte, bude-li v tom Pána Boha vůle, tak učiniti a od vás jmenovaný dni do Prahy se dáti najíti a vám za přítele podli jiných pánův ((a přátel)) se postaviti rád chci. Než manželka má, souce vždy nemocna, kteráž choditi nemůže, možnosti k tomu svý nemá. Žádám, že jí za zlé jmíti nebudete. V tom a netoliko to vám k vůli, můj milý pane synu, učiniti, ale více, což mi možného, vám k vůli hotov zůstanu. A píšete mi, mne za to žádajíc, abych vás k tomu času zvěřinou retoval.⁴ To bych jistě rád učinil, však že z toho k svý potřebě jmíti nemohu, nevím, vás, nač bezpečiti, neb ptáků u mne žádnéjch nejní a toho mi můžete věřiti, že bych vás rači tím fedroval,⁵ nežli bych sám k svý potřebě toho <p> užítí jměl. S tím Milosti Pána Boha vás poručena činím. Datum na Dubci⁶ v sobotu po Hromnicích léta 1604.*

Adam Zapský z Zap a na Dubci⁷

¹ Adam Zapský ze Zap na Dubči a Kyjích († 1626), účastník stavovského povstání, vězněn a později popraven z vraždy (1626).

² Svatební veselí Pětipeského sestry Anny Marie s Mikulášem Trmalem z Toušic na Myškovicích se uskutečnilo v pondělí 23. února 1604 ve Starém Městě pražském v domě Daniela Hrocha v Celetné ulici. Srov. list Hanse Henrycha Prollhfera z 6. února 1604, č. 136.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Retovati – zachránit, pomoci, vysvobodit, chránit.

⁵ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyřídít (záležitost).

⁶ Dubeč, městečko a tvrz, dnes součástí Prahy (Praha 15), zkonfiskována Adamu Zapskému ze Zap (1622).

⁷ Adam Zapský ze Zap na Dubči a Kyjích († 1626).

138.

Anna Údrcká z Bílé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přijímá pozvání na svatbu Pětipeského sestry. Přeje jí štěstí a požehnání. Bude-li i s rodinou zdráva, ráda oznámeného dne přijede a přidá se ke svatebním hostům nevěsty.

Třebívlice, 8. února 1604

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 7, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému milému k dodání.

((A. 1604 ode paní Anny Audírcký,¹ že chce na veselí sestry mý přijeti))²

Modlitbu svou s žádostí od pána Boha všech dobrých věcí vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj milý. Z psaní Vašeho sem porozuměla, kterak jest pan ujec den jistý k svadebnímu veselí paní sestry³ svý milý obral a mě za to žádá, abych toho křesťanského poctivého sňatku přítomna byla. I předně panně nevěstě a panu ženichovi jejímu od věčného pána Boha štěstí a Božského hojného požehnání k tomu jejich svatému předsevzetí vinšuji a žádám. A co se osoby mý dotejče, pokudž vůle pána Boha v tom bude a pán Bůh mně s mejmi zdraví popřítí ráčí, chci na žádost páně ujcovu paměť míti a pokudž bude možná, se v oznámený den a místo ku poctivosti panny sestry jeho postaviti. S tím milost pána Boha našeho rač bejti s námi se všemi. Dat[um] na Střebívlicích⁴ v neděli po sv[atě] panně Dorotě léta 1604.

Anna Audrcká z Bilé a na Střebívlicích⁵

¹ Anna Údrcká z Bilé na Třebívlicích († po 1604), vdova po Zikmundovi Údrckém z Údrče na Třebívlicích († 1590).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Anna Marie Pětipeská z Chýš a Egrberku na Myškovcích († 1627), od roku 1604 manželka Mikuláše Trmala z Toušic na Myškovcích, sestra Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Třebívlice, dříve Střebívlice, ves a tvrz na Litoměřicku jihozápadně od Lovosic (Ústecký kraj), v držení Anny Údrcké z Bilé.

⁵ Anna Údrcká z Bilé na Třebívlicích († po 1604), vdova po Zikmundovi Údrckém z Údrče na Třebívlicích († 1590).

139.

Jiří Údrcký z Údrče píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zdraví bratrance manžela své sestry a omlouvá se, že pro velký zármutek, o němž je Pětipeskému známo, nemůže přijet na svatbu Pětipeského sestry. Budoucím manželům vzkazuje přání Božího požehnání.

Třebívlice, 8. února 1604

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 8, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeský[m]u z Chýš a Egrberku a na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému zvláště milé[m]u.

((A. 1604 ode pana Jiříka Audrckýho,¹ že na veselí přijeti nemůže))²

Službu svů vzkazuji, urozený a statečný rytíři, můj zvláště milej pane ujče, týhož zdraví a jinýho všeho dobrý[h]o Vám, na milým pánu B[ohu] žádajíc, přeji věrně rád. Jakou žádost skrze psaní Vaše na mě vzkládáte, z psaní Vašeho sem porozuměl. A v pravdě by

¹ Jiří Údrcký z Údrče na Třebívlicích (před 1573 – asi 1622), komisař stavovského direktoria (1618-1619), 1623 posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku za účast ve stavovském povstání.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

toho mýho velkýho zármutku nebylo, kderej tak pán Bůh na mě a manželku mou dopustiti ráčil, (o kderémž Vám dobře vědomo jest) srdce rád bych žádost pana ujece vykonal, ale pan ujec to sám u sebe znáti a rozvážiti může, že mi nyní do žádnéjch kratochvíli a veseli není. Pana ujece přátelsky žádám, že mi v tom při sobě o[m]luvnýho míti budete, že mi to k žádosti Vaší z již oznámený příčiny vykonati možný není. Páně ujeců já vždycky upřímný zůstávám a těm budoucím manželům od milý[h]o pána Boha božskýho požehnání žádám a vinšuji a pana ujece k šťastnému v dobrým zdraví shledání poručena činím. Dat[um] na Střebívlicích³ v neděli po památce s[va]té Doroty léta 1604.

Jiří Audrckej z Audrče a na Střebívlicích⁴

³ Třebívlice, dříve Střebívlice, ves a tvrz na Litoměřicku jihozápadně od Lovosic (Ústecký kraj), v držení Anny Údrcké z Bílé.

⁴ Jiří Údrcký z Údrče na Třebívlicích (před 1573 – asi 1622).

140.

Přípis púhonu Šťastného Václava Pětipeského proti Marianě Smrčkové ze Žeberka. Pětipeský pohání Marianu Smrčkovou ze Žeberka, aby položila řezanou ceduli ohledně nařčení cti, kde se podle práva a zřízení zemského dotazuje, zda se dotčená zná ke slo-
vům, jež o něm promluvila. Zmíněná slova a ohrazení se proti nim obsahují řezané cedule odeslané z Byšic. Podle řezané cedule z Byšic z 2. srpna 1603 Pětipeský od pře upouští. Pokuty za položení každé řezané cedule jednotlivě byly stanoveny na 1 000 kop grošů míšeňských.

Bez místa, 13. února 1604

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 102-103, český

Přípis púhonu pro položení p[ana] Šťastného Václava Pětipeského¹ proti paní Marianě Smrčkové²

((dat[um] v pátek po s[vat]é Školastice 1604³))⁴

*Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni pohání Marianu Smrčkovou z Zebergka a na Čečelicích,⁵ aby položila, ceduli řezanou Inopinati⁶ <posre-
stní kni> Marianě Smrčkové z Zebergka od něho, Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a z Egrbergku, pečeti jeho vlastní zpečetěnou, dvacet čtyři meně [!]⁷ odeslanou. Kterýž začátek tento jest já, Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni vedle práva a zřízení zemského tuto ceduli řezanou, pečeti mou vlastní upečetěnou posílám k vám, urozená paní Mariano Smrčková z Zebergka a na Čečelicích, z příčiny té. Záměrek pak též cedule řezané tento jest. I dotazuji se vás touto cedulí řezanou podle práva a zřízení zemského, znáte-li se k týmž slovům od Vás tak o mně promluvenými,*

¹ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

² Mariana Smrčková ze Žeberka na Čečelicích († po 1604), manželka Václava Smrčky z Mnichu na Čečelicích.

³ Dne 13. února 1604.

⁴ Autograf písaře kanceláře.

⁵ Mariana Smrčková ze Žeberka na Čečelicích († po 1604).

⁶ Inopinati – inopinate, inopinati – překvapivě, neočekávaně.

⁷ Míněno patrně „mně“.

a k témuž nařku cti. Na to od vás odpovědi světlé, kterouž bych se zpraviti mohl, podle téhož práva a zřízení zemského žádám. Jakž táž cedule řezaná, kteréž datum na Byšicích⁸ v pondělí po svatém Petru v okovách léta šestnáctistého třetího⁹ to v sobě šír obsahuje a zavírá.

Těž aby položila ceduli řezanou k ní, Marianě Smrčkové z Zeberka a na Čečelicích od něho, Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a z Egrbergku, pečeť jeho vlastní i pečetě naň učiněnou odeslanou, kteroužto ceduli sjednanou on, Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku <k ní> jí, Marijaně Smrčkové z Zebergka, věděti dává, že od cedule řezané poselství k ní, Marijaně Smrčkové pečeti jeho, Šťastného Václava Pětipeského, vlastní zpečetěné o nářek cti učiněného a odeslaného, kteréž datum jest na Byšicích v outerý po svatých Petru a Pavlu appoštolů Páně léta šestnáctistého třetího¹⁰ upouští a <jeho> proti ní v moc nic učí[ni]ti nežádá.

Jakž táž cedule řezaná upuštění, již datum na Byšicích v sobotu po svatém Petru v okovách léta šestnáctistého třetího¹¹ to v sobě šír obsahuje [a] zavírá.

Proti sobě slovo odporu zcela a z ouplna od počátku až do konce ku při půhonu z nařku cti do soudu zemského většího království Českého [___]¹² k svědomí.

Pokuty v položení to jedné každé cedule řezané jeden tisíc kop grošů m[išeňských] stanný.

⁸ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁹ Dne 4. srpna 1603.

¹⁰ Dne 1. července 1603.

¹¹ Dne 2. srpna 1603.

¹² Vynecháno.

141.

Jiří Vančura z Řehnic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho psaní, avšak nemůže pro nedostatek zdraví vykonat Pětipeského žádost. Na cestu se bude moci vydat teprve, až mu Bůh dopřeje více zdraví. Ohledně svého přívorského úředníka Václava Šlechty oznamuje, že mu ho podle žádosti propůjčí.

Studénka, 15. února 1604

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 66, česky

+ Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a synu mému zvláště milému.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a synu můj zvláště milej, téhož zdraví i jiného všeho dobrého od Pána Boha žádajíc, přál bych vám věrně rád.

Psaní, kteréž mi činíte, a předešle psaní ku paměti mně přivozujete, z přečtení nač se vztahuje, tomu sem porozuměl. Na kteroužto žádost vaší předešlou paměť majíc, abych ji mohl naplniti. Však vám oznámiti mohu, že teď od několika neděl při nedostatku zdraví mého postaven jsouc, v němžto až posavad zůstávajíc, nepřiliš zdráv sem. A tak se na cestu ještě velmi vydati nesmím. Však pokudž by mi Pán Bůh do toho času lepšího zdraví popříti ráčil a já se na cestu vydati mohl, chci na to paměť míti, abych mohl žádost vaší vždy naplniti. Pakli bych bezelstně toho učiniti nemohl pro příčinu oznámenou, za to žádám, že mne při sobě omluvného jmíti budete.

Dále pak kdež mi píšete a oznamujete, že ste se dožádali pana Václava Šlechty,¹ ouředníka mého přívorského, aby se vám v některých příčinách v službě propůjčil, mě za to žádáte, abych k tomu své povolení dal. Tak aby tu práci, jehož k ní potřebujete, na sebe přijíti mohl. Což panu švagru oznámiti mohu, že k tomu své povolení dávám a proti tomu nejsem, aby se vám <neměl> v některých příčinách, jež ho potřebujete, propůjčiti a posloužiti neměl. O čemž já také panu Šlechtovi píši. S tím Milost Pána Boha našeho rač bejti s námi se všemi. Dat[um] na Studence² v neděli po svatém Valentýnu léta Páně 1604.

Jiřík Vančura z Řehnic na Studence a Dolejších Přívorách³

- ¹ Václav Šlechta ze Všehrd († 1633), úředník na Dolních Přívorách (do roku 1604 v držení Vančurů z Řehnic), úředník Jiříka Šťastného Vančury z Řehnic v Nasedlnicích, soused Šťastného Václava Pětipeského, exulant v Sasku (po roce 1629).
- ² Studénka, ves a zaniklá tvrz severovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), dříve též poplužní dvůr a panství v držení Vančurů z Řehnic, roku 1622 zkonfiskováno Jiřimu Šťastnému Vančurovi z Řehnic.
- ³ Jiří Vančura z Řehnic na Studence a Dolních Přívorách († 1610), hejtmán Boleslavského kraje (1596-1597, 1598-1599, 1605-1606, 1607-1608, 1609-1610).

142.

Jiří Sovenický píše jménem Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku Václavu Šlechtovi, úředníku Jiřího Vančury z Řehnic v Dolních Přívorech. Příkládá Pětipeského odpověď. Žádá, aby zítra přišel v Praze k Pětipeskému a vzal s sebou tuto odpověď.

Byšice, 16. února 1604

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 51, česky

[Bez adresy]¹

Urozený pane Václave Šlechto,² pane a příteli ke mně příznivý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého vám věrně rád přeji. Jaká odpověď panu mému od pana Jiříka Vančury³ jest mi do rukou k dodání přišla, vám ji příležitostě odsílám. Z přečtení porozuměti moci budete. A poněvadž pán váš na ten čas k tomu povoluje, vás žádám, že k takové potřebě panu mému se propůjčíc, zejtrejšího dne k němu do Prahy vypravíte a jemu tuto odpověď, sebou vezmouc, okázete. S tím se vám dobře a šťastně míti vinšuji. Dána cedulka na Byšicích⁴ v pondělí po Devítníku léta 1604.

Jiřík Sovenický⁵

- ¹ Přiloženo k listu č. 123 z 11. září 1603.
- ² Václav Šlechta ze Všehrd († 1633), úředník na Dolních Přívorech (do roku 1604 v držení Vančurů z Řehnic), úředník Jiřího Šťastného Vančury z Řehnic v Nasedlnicích, soused Šťastného Václava Pětipeského, exulant v Sasku (po roce 1629).
- ³ Jiří Vančura z Řehnic na Studence a Dolních Přívorech († 1610), hejtmán Boleslavského kraje (1596-1597, 1598-1599, 1605-1606, 1607-1608, 1609-1610).
- ⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).
- ⁵ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

143.

Důhon. Purkmistr a rada městečka Štětí nad Labem dohání Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, aby v pondělí ve 14 hodin na jejich radnici postavil k svědomí Jana Hanzlíka ze vsi Šemanovice, podruha Kateřiny, manželky nebožtíka Gregora Voraře z Bosyně, a to pod pokutou vyměřenou podle práva a zřízení zemského předchozím půhonem.

Štětí nad Labem, 10. března 1604

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/17, fol. 86, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu laskavě příznivé[mu].¹

Službu vzkazujem va[ší] M[ilos]ti , urozený a statečný rytíři, pane k nám laskavě přízdnivý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého přejem Va[ší] M[ilos]ti věrně rádi. Učinili sme Va[ší] M[ilos]ti předešle psaní půhonné,² jemuž jest dat[um] v středu den s[va]té Konstancii³ léta tohoto 1604 k žádosti Jiříka Tulanda⁴ ze vsi Vysokého⁵ o postavení k vydání svědomí Jana, jinak Hanzlíka,⁶ podruha ze vsi Šemanovic⁷ u Kateřiny,⁸ manželky nebožtíka Gregora Voraře⁹ ze vsi Bosyně,¹⁰ na rathauze našem v pondělí den s[vatě]ho Maximiliana¹¹ v hodin 15, tak jakž týž psaní půhonné v sobě šíř obsahuje a zavírá. Toho že jest se nestalo, dožádal jest se nás týž Jiřík Tuland k Va[ší] M[ilos]ti za toto psaní důhonné,¹² kterýmž Va[ší] M[ilos]ti vedle práva a zřízení zemského dohání, abyšte vejš psané osoby poddané Va[ší] M[ilos]ti k vydání téhož svědomí na rathauze našem v tento pondělí příští v hodin 14, pod touž pokutou v půhonném psaní položenou, dostaviti poručiti ráčili. Což jsme té naděje k Va[ší] M[ilos]ti , že této právní žádosti naší odepříti neráčíte. S tím P[án] B[ůh] rač s námi se všemi býti. Dat[um] v měst[ečku] Štětí¹³ v středu po neděli Invocavit. Léta 1604.

Purkmistr a rada měst[ečka] Štětí nad Labem

¹ K vyšetřování zločinu Jiřího Tulanda, poddaného mělnického panství ze vsi Vysoké, který se dopustil vraždy voraře Grebora z Bosyně, srov. listy č. 52, 53, 132, 144, 204, 380, 385.

² Půhon – obeslání k soudu, soudní obsilka.

³ Dne 29. ledna 1604.

⁴ Jiřík Tuland, poddaný mělnického panství ze vsi Vysoké.

⁵ Vysoká, ves severně od Mělníka (Středočeský kraj), součást panství Mělník.

⁶ Jan Hanzlík, podruh, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Šemanovice.

⁷ Šemanovice, ves západně od Mšena a Kokořina (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁸ Kateřina, manželka Gregora, voraře dvora Bosyně, poddaná Šťastného Václava Pětipeského.

⁹ Gregor, přední vorař dvora Bosyně, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁰ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

¹¹ Ke dni 12. října 1603.

¹² Důhon – opětovné obeslání k soudu.

¹³ Štětí, městečko na Labi severozápadně od Mělníka (Středočeský kraj), od počátku 14. století příslušenství hradu a panství Mělník.

144.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše [purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem]. Porozuměl jejich psaní ohledně vydání poddané Kateřiny, manželky zavraž-

děného voraře Gregora ze dvora Bosyně, ke svědectví Jiříkovi Tulandovi, poddanému mělnického panství (vrahovi dotčeného Gregora). Poněvadž by Kateřina jako manželka zavražděného takovým svědectvím pohanila vlastní svědomí, odmítá ji vydat. Co se týče Jana Hanzlíka, tomu nařídil, aby se vydal podat svědectví v Tulandově případu.

Byšice, 14. března 1604

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 133, česky

[Bez adresy]¹

Moudří a opatrní páni, přátelé moji milí, zdraví, téhož i jiného všeho dobrého vám věrně rád přeji. Psaní pŕuhonný² i důchonný [!] ku potřebě Jiříka Tulanda³ ze vsi Vysokého⁴ od vás mně učiněné, nač se vztahuje, z přečtení sem porozuměl. I jest mi s nemalým podivením, do téhož Jiříka Tulanda, že on Kateřinu,⁵ manželku někdy Gregora⁶ voraře ze dvoru mého Bosyňského,⁷ poddanou mou, kteráž s ním u práva vašeho soud a rozepři anebo já na místě a k ruce její o zamordování manžela jejího mám a svědomí pohaniti svý, což proti právu jest, a protož vám se v tom ohlašuji, abych já touž Kateřinu, poddanou mou, k vydání Jiříkovi Tulandovi jakého svědomí ku právu vašemu dostavovati měl, tím sebe povinného nenacházím, čímž jak jeho, tak i sami sebe zpraviti moci budete. Co se pak Jana Hanzlíka⁸ dotýče, ten sobě o tom, aby se ku právu vašemu k vydání témuž Jiříkovi svědomí postavil, <ode mne> poručeno má. S tím milost Pána Boha rač býti s námi. Dat[um] na Byšicích⁹ v neděli, jenž slove Reminiscere léta 1604.

Šť[astný] V[áclav] z Chýš a z Egrberku¹⁰

¹ Podle kontextu adresováno purkmistrovi a radě města Mělníka nad Labem. K vyšetřování zločinu Jiřího Tulanda, poddaného mělnického panství ze vsi Vysoké, který se dopustil vraždy voraře Gregora z Bosyně, srov. listy č. 52, 53, 132, 143, 204, 380, 385.

² Pŕuhon – obeslání k soudu, soudní obsílka.

³ Jiřík Tuland, poddaný mělnického panství ze vsi Vysoké.

⁴ Vysoká, ves severně od Mělníka (Středočeský kraj), součást panství Mělník.

⁵ Kateřina, manželka Gregora, voraře dvora Bosyně, poddaná Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Gregor, přední vorař dvora Bosyně, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

⁸ Jan Hanzlík, patrně poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

¹⁰ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

145.

Barbora Doupovcová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že rytíř Mikuláš Španovský z Lisova na Pacově po náležitých přimluvách panů a přátel hodlá pojmout za manželku její dceru Annu Doupovskou z Doupova. Odpověď mu bude dána v úterý 30. března ráno na Pražském hradě ještě před zasedáním soudu. Žádá svého bratrance, aby přijel do Prahy den předem a následně se jí a její dceři postavil v této záležitosti za „pána a přítele“. Zavazuje se dobrým přátelstvím. Doufá ve vyplnění žádosti a očekává odpověď.

Vraný, 15. března 1604

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 56-57, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu strejci a synu mému zvláště milému.
(A. 1604 od p[ani] Barbory Doupovcovy,¹ abych se jí za přítele postavil, k přátelský odpovědi daný panu Mikulášovi Španovskému.²)³*

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane strejče a synu můj zvláště milý. Zdraví, jiného všeho nejlepšího dobrého na Pánu Bohu žádajíc, přeji Vám věrně ráda. Nemohu před Vámi tajiti, že jest urozený a statečný rytíř, pan Mikoláš Španovský z Lisova a na Pacově,⁴ sobě z vůle Pána Boha všemohoucího a s radou pánův a přátel svých oblíbil k stavu s[vatéh]o manželství urozenou pannu Annu Doupovku z Doupova,⁵ pannu dceru mou milou, a skrze pány a přáteli své ne jednou, než několikrát toho všelijak se vši náležitou uctivostí vyhledávati dal, abych ji jemu za manželku zamluvila a nad to přátelskou odpověď jemu dala. Což pak nemohouc jeho slušné žádosti odepřítí, jemu jistý den v Praze na Hradě pražském k takové přátelské odpovědi jsem jmenovala, totiž ten outerej po neděli Letare,⁶ to jest 30. dne března, tím ranněji před zasednutím soudu. I potřebujíc k takové přátelské odpovědi dobrých pánův a přátel svých, Vás za to přátelsky žádám, že před tím v pondělí na noc do měst Pražských přijedete a na zejtří podle jiných pánův a přátel mých se mně a dcerce mé ku poctivosti za jednoho pána a přítele postavíte. A což tu ku poctivosti mé a dcerce mé učiníte, já se Vám toho zase všelijakým dobrým přátelstvím mně možným ráda odplatiti i doměnití chci. Jsem k Vám té důvěrné a přátelské naděje, že tato žádost má při Vás své místo jmíti bude. Za odpověď s vykonáním žádosti žádám. S tím milost Boží rač býti s námi se všemi. Dat[um] na Vraným⁷ v pondělí Reminiscere léta 1604.

Barbora Doupovcová z Chýš a Egrberku na Vilímově, Vraným a Žerotině⁸

¹ Barbora Doupovcová z Chýš a Egrberku († 1639 v Pirně), manželka Fridricha Doupovce z Doupova na Vilémově a Vraném († 1593), držitelka Vilémova, Kokovic a Vrbičan (do 1603), podruhé provdána roku 1609 za Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu († 1639 v Pirně), sestřenice Šťastného Václava Pětipeského.

² Mikuláš Španovský z Lisova na Pacově a Vožici († 1616), hejtman Bechyňského kraje za rytířský stav (1604-1605, 1609-1610, 1611-1612).

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Mikuláš Španovský z Lisova na Pacově a Vožici († 1616).

⁵ Anna Doupovcová z Doupova († po 1620), manželka Mikuláše Španovského z Lisova (od 1604).

⁶ Dne 30. března 1604.

⁷ Vraný, městečko, zaniklá tvrz a pozdější rokokový zámek severně od Kladna (Středočeský kraj), v držení Doupovců z Doupova (1589-1621).

⁸ Barbora Doupovcová z Chýš a Egrberku († 1639 v Pirně).

146.

Kašpar Kaplír ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Děkuje za půjčku peněz. Za takové prokázané přátelství se zavazuje i s manželkou službou. Pokud by však Pětipeský peníze nyní nepotřeboval, žádá o odklad splátky, jelikož mu jeho vlastní dlužníci, na něž Pětipeský sám poukázal, dosud nesložili hotovost. Zasílá svatojiřský úrok a žádá o kvitanci. Doufá ve vyslyšení prosby a odklad splátky jistiny. Očekává takové přátelství. Zavazuje se přátelskými službami.

Menší Město pražské, 16. března 1604

Zámek Nelahozeves, Lobkovicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 52, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému zvláště milému, k dodání.
(A. 1604 od p[ana] Kašpara Kaplíře¹ o sčekaní peněz.)²*

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane ujce můj zvláště milý, zdraví i jiného všeho nejlepšího dobrého na Pánu Bohu vinšující, přeji vám věrně rád. Jakož jest pan ujec můj zvláště milý proti dostatečnému zjištění mně a manželce³ mé milé sumy peněz zapůjčil, z takového nám prokazaného přátelství, vděčně přijímajíc, přátelsky děkujem. A poněvadž takové peníze až posavad za sebou jmáme, pana ujce za to žádám a prosím, pokudž byste též sumy k potřebě své vlastní nepotřebovali, že ji děleji za mnou a manželkou mou milou zanecháte, nebo ještě také až posavad od věřitelův, na kterýchž jest pan ujec nám ukázal, spokojeni a zaplacení nejsme a dosuzovati se musíme. Já panu ujci ouroky rád časně odsílati a odvozovati budu. Jakž pak teď příležitost ourok svatojiřský nejprv příští vám po ukazateli listu odsíláme a za kvitanci⁴ žádáme, což že pro mne učiníte a žádosti mé neoslyšíte, sumy naši dále za mnou necháte, té důvěrné naděje sem. A takového přátelství prokazaného v jistotě očekávám. Já se toho panu ujci [ve] všelijakých příčinách, dle možnosti své, každého času odsloužiti a dobrým přátelství odměniti nepominu. A s tím se panu ujci na Pánu Bohu dobře a šťastně jmíti vinšuji. Datum v Menším Městě Pražském v outery po druhé Neděli postní léta 1604.

Kašpar Kaplír z Sulevic⁵

¹ Kašpar Kaplír ze Sulevic na Miličíně, Voticích a Neustupově (1535-1621), direktor/správce úřadu prezidenta české komory/nejstarší rada české komory (1606-1611), přisedící většního zemského soudu (1612-1615), purkrabí Hradeckého kraje (1615-1619), stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší písař (1619-1620).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Eva Kaplířová ze Slavkova († 1618), manželka Kašpara Kaplíře ze Sulevic na Miličíně, Voticích a Neustupově.

⁴ Kvitance – potvrzení splacení dluhu vydané věřitelem dlužníkovi.

⁵ Kašpar Kaplír ze Sulevic na Miličíně, Voticích a Neustupově (1535-1621).

147.

Adam Mnětický z Mnětic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Stěžuje si na Pětipeského poddané, kteří orají jeho pastvy u vsi Sedlec. Žádá, aby jim to zakázal. Pokud se tak nestane, naklade tam pasti, což mu nebude moci mít nikdo za zlé. Žádá to přátelsky i pro zachování susedství. Dále předkládá stížnost poddaného Mikuláše Nováka ze vsi Sedlec, na něhož, když šel z pole, zaútočil sekerou Pětipeského poddaný Václav Šimánek. Nevěří, že se tak stalo s vědomím Pětipeského. Žádá zjednání nápravy. Očekává odpověď.

Sedlec, 3. dubna 1604

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 114, český

Urozenému panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergka na Bosyni a Byšicích, panu švagru a sousedu mému zvláště milému, k dodání.

((V nebytí pána komuž poručeno.))

((A. 1604 od p[ana] Adama Mnětického.¹))²

¹ Adam Mnětický z Mnětic na Sedlci († po 1617), příslušník rytířského rodu usedlý v Boleslavském kraji.

Službu svou vzkazují, urozený pane Šťasnej Pětipeskej, pane švagře a sousede můj zvláště milej, zdraví i jiného všeho dobrého přál bych vám toho věrně rád. Nepochybuji, že va[ší] [milosti] v paměti zůstává, když sem s vámi na Liblicích³ u pana Vlinského⁴ se shledal, tu sem vám v známost uvedl, kterak poddaný vaši ve vsi Selci⁵ na ublížení statku mého vobce vorají, z čehož mně i poddaným mým i vši obci veliká škoda pochází, o pastvy dobytkův mejm se zvorávají. Vás sem za to žádal, aby to přetrženo bylo a takové obce aby se nevoraly, ale až posavad poddaní vaši toho činiti nepřestávají. I poněvadž na újmu a ublížení statku mého předce to činí, a týž obce, jakoby jich vlastní jejich by[ly], užívají, vás, můj milej pane sousede, za to přátelsky žádám, jakž prve, tak i tímto psaní[m], že poddaný[m] vašim o tom dostatečně poručíte, aby v koních obci nevorali, a co sou platu z nich pod<. >a léta zadržali, jakž v rejstřích zapsáno, aby dali a zaplatili, aby se jest při též vsi i jiné potřeby obcím pravdu mohli, nebo již tudíž ze vsi nebudem moci jeti pro ne-spravení jest, pakli předce vorati budou, va[ší] [milosti] se tímto psaním opovídám, že po těch voraných obcích a osítejch pasti dám, v čemž mi slušně za zlý míti neráčiv budete. Poněvadž toho při vás přátelsky vyhledávám, abyšte to přetrhnouti poručili, aby raději každéj svýho, což komu Pán Bůh propůjčiti ráčil, užíval, aby tudy dobré sousedství mezi těmi poddanými zůstávati mohlo. Přitom vás, můj milej pane sousede, toho tajiti nemohu, že jest na mne vznesl Mikuláš Novák⁶ ze vsi Selce, poddanej můj, kterak když jest z pole svého domu cestou svobodnou pokojně šel, žádně((mu)) nic neubližuje, nicm[éně] na něj na též cestě outok učinil Václav, syn neboštika Šimánka z Selce,⁷ poddanej váš, s ním se beze vsí je[m]u dané příčiny vzal strkel, sekeru mu vydceví, jeho bytí amen dávati chtěl a touž sekerou je[m]u na cestě svobodný ji vzal pod řádem a práve[m]. Ješto kdyby mu poddanej můj co ublížil, mohl tě to na osobu vaši jakožto pána svého a vrchnost svou vzněsti a ne sám sobě právo činiti a jemu věci jeho na cestě svobodné bráti, nebo kdy tak mělo bejti, snadně by poddaní moci poddanej vašim takovou měrou odplatiti se mohli. Co by pak z toho počítí mohlo, sou to[m]u lépeji rozuměti můžete, já o tom ví[m], že vy jí[m] takových věcí, aby takové příčiny dávati měli, zoumyslně neporučíte ani jich neob-libujete. Protož vás za toto přátelsky žádám, že mi to na témž poddané[m] vašem i pod-danému mému, jemuž se ublížení stalo k skutečné nápravě přivéstí poručíte, aby nebylo potřeby o touž věc dalšího zaneprázdnění vá[m] činiti. Což bych já tolikéž v podobné příčině učiniti chtěl, odpovědi, kterouž bych se zpraviti mohl, od vás přátelsky žádám. S tím milost Boží rač bejti s námi se všemi. Datum na Selci⁸ v sobotu po neděli Družebné léta 1604.

Adam Mnětický z Mnětic a na Selci⁹

² Autograf Šťasného Václava Pětipeského.

³ Liblice, ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), do roku 1611 v držení Jindřicha Vlinského z Vliněvsí, poté v držení Anny Špetlové z Dubé.

⁴ Jindřich Vlinský z Vliněvsí na Liblicích (před 1578-1611), vzdáleně spřízněn s rodem Pětipeských z Chýš a Egrberku, blízký soused Šťasného Václava Pětipeského.

⁵ Sedlec, ves západně od Benátek nad Jizerou v Boleslavském kraji, v letech 1603-1617 v držení rytíře Adama Mnětického z Mnětic na Sedlci.

⁶ Mikuláš Novák, poddaný Adama Mnětického z Mnětic ze vsi Sedlec.

⁷ Václav Šimánek, poddaný Šťasného Václava Pětipeského ze vsi Sedlec.

⁸ Sedlec, ves západně od Benátek nad Jizerou (Středočeský kraj).

⁹ Adam Mnětický z Mnětic na Sedlci († po 1617).

148.

Barbora Doupovcová z Chýš a Egrberku píše Šťasnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že si rytíř Jan Vilém Kostomlatský z Vřesovic na Libčevsi

a Nehasicích po námluvách hodlá vzít za manželku její dceru Kristýnu Doupovskou. Odpověď mu bude dána v neděli 2. května 1604 ve Starém Městě pražském v domě Jaroslava z Donína v Celetné ulici. Žádá bratrance, aby přijel do Prahy den předem a následně se jí a její dceři postavil za „pána a přítele“. Zavazuje se dobrým přátelstvím a očekává odpověď. Post scriptum žádá, aby přijel do Prahy již dva nebo tři dny předem a byl jí nápomocen radou. Pokud možno, má přivést také nějakou srstnatou či pernatou zvěřinu.

Vraný, 26. dubna 1604

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 58-59, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskýmu z Chýš a z Egerberku na Bosyni a Byšicích, panu strejci a synu mému zvláště milému.

Modlitbu svou vzkazují, urozený pane, strejče můj zvláště milej. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého přejí Vám věrně ráda. Tejna před Vámi nečiním, že jest mně ne jednou než několikráte, jak sám osobně, tak i skrze někderé pány a přáteli své urozený a statečný rytíř, pan Jan Vilím Kostomlatský z Vřesovic na Libčevsi a Nehasicích,¹ v příčině, že jest té vůle o mou nejmilejší dcerku, pannu Kristýnu Doupovku z Doupova² oblíbenější, ji sobě k stavu manželskému s pány a přáteli svejmi dáti chtěli jednati, snažně žádal. I nemohouce jeho snažné žádosti, také i pánův přítel jeho, oslyšeti, jemu sem k témuž přátelskému jednání v městech pražských den, totiž v neděli Misericordias,³ to jest druhého dne měsíce Máje v hodinu první po poledni na půl orloji, jmenovala. Z kderéžto příčiny k Vám, můj zvláště milej pane strejče naschválněji posílám a Vás za to přátelsky žádám, že před jmenovaným dne[m] do měst pražských přijedete a na zejtrí do domu urozeného pana, pana Jaroslava z Donína⁴ v Starém Městě pražském v Celetné ulici k oznámené hodině najíti se dáte a což by při mně týž pan Jan Vilím Kostomlatský z Vřesovic vyhledával, mně se a dcerce mé vedle jinejch pánův a přátel mejch za jednoho pana a přítele ku poctivosti postavíte a tolikéž radou svou k tomu mně nápomocný budete. A což tu koliv k žádosti mé a ku poctivosti dcerky mé učiníte, nepominu se Vám toho ve vším dobrým přátelstvím odměniti. Odpovědi s vykonáním žádosti žádám. S tím milost Boží s námi se všemi. Dat[um] na Vraný[m]⁵ v pondělí po neděli Provodní léta 1604.

Barbora Doupovcová z Chýš a z Egerberku na Vraným, Vilímově a Žerotíně⁶

Můj zvláště milej pane strejče, přátelsky Vás za to žádám, že se, dá-li Pán Bůh, dva a neb tři dny před tím do Prahy přijedete a mně svou radou nápomocný budete. Potud, pokudž by pan strejc zvěřinu srstní a neb pernatou v domě měl, za to žádám, že mě k tomu času fedrovat⁷ budete.

¹ Jan Vilém Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic na Libčevsi a Nehasicích (1585-1618).

² Kristýna Doupovcová z Doupova († po 1618), manželka Jana Viléma Doupovce z Doupova (od roku 1604).

³ Dne 2. května 1604.

⁴ Jaroslav purkrabí z Donína († 1613), bratr Ferdinanda z Donína († 1611, prezidenta apelačního soudu 1603-1609, dvorského sudího 1609-1610 a nejvyššího hofmistra), kněžský stav od listopadu 1607, opat v Neuzelle (1611-1613).

⁵ Vraný, městečko, zaniklá tvrz a pozdější rokokový zámek severně od Kladna (Středočeský kraj), v držení Doupovců z Doupova (1589-1621).

⁶ Barbora Doupovcová z Chýš a Egerberku († 1639 v Pirně), manželka Fridricha Doupovce z Doupova na Vilémově a Vraném († 1593), držitelka Vilémova, Kokovic a Vrbičan (do 1603), podruhé provdána roku 1609 za Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu († 1639 v Pirně), sestřenice Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět.

149.

Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl, že by podle smlouvy níže psaných lidí mohla být jistá živnost v Byšicích opatřena lepším hospodářem. Pokud bude Pětipeský s níže přiloženým textem souhlasit, bude psaní odesláno Janovi Novohradskému z Kolovrat. Je připsán koncept žádosti o propuštění Kolovratova poddaného Valentina Rožka ze vsi Vrutice, který směnil živnost s Pětipeského poddaným Trojanem z Byšic. Výhostní list bude podle příslibu následně vydán Trojanovi ve prospěch Kolovrata.

Byšice, 29. dubna 1604

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 134, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni,¹ J[eho] M[ilosti] panu mému laskavému, k dodání.

Službu svou vaší mi[los]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý, zdraví a jiného všeho dobrého vaší mi[los]ti na Pánu Bohu žádajíc, věrně rád přeji. Tito lidé, jakou sou smlouvu a znění mezi sebou učinili, mně ji na spisu podali, z kterých srozumívám, že by ta živnost tu v měst[ečku] Byšicích² trochu čerstvějším a statečnějším hospodářem opatřena býti mohla, však to vše při vůli vaší mi[los]ti zanechávám, pokudž byste ráčili k tomu své povolení dáti, račte tomuto přespolnímu o propuštění připsání k panu Janovi z Kolovrat³ učiniti a souc nyní tu oba, budou moci o tu věc ku panu se s tím psaním oba dva postavit, a jestliže by pak v tom co jiného bylo, za maličké oznámení pro zprávu vaší mi[los]ti žádám. A s tím milost Pána Boha rač býti s námi. Dat[um] v měst[ečku] Byšicích ve čtvrtek po s[vatém] Jiří léta 1604.

Jiřík Sovenický⁴

Přípis panu z Kolovrat, pokudž by se psáti mělo.

S[lužbu] V[ám] vzkazují, urozený P[ane] N[a] Z[draví] etc. Tejna vaší mi[los]ti činiti nemohu, že jest přede mě předstoupil Valenta Rožek ze vsi Vrutice,⁵ poddaný vaší mi[los]ti, zprávu mi toho činí, kterak že jest učinil frejmark⁶ o živnosti s Trojanem z měst[ečka] Byšic,⁷ poddaným mým, žádajíc mě, abych jim v tom své povolení dal a k vaší mi[los]ti o propuštění jeho připsání učinil. I nemoha žádosti jeho odepríti, vaší mi[los]ti ((přátelsky a)) služebně žádám, že nadepsané<ho>((mu)) poddané<ho>((mu)) vaší mi[los]ti ((v tom povoliti)) mně na grunty mé listem zhostním⁸ i s[e] spravedlivostí jeho, až by jemu náká náležela, propustiti ráčíte. Já zase proti tomu vaší mi[los]ti Trojana, poddaného mého tak podobně listem zhostním propustiti a v podobné příčině na připsání

¹ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

² Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

³ Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613), cisařský číšník a královský rada, hejtmán Slánského kraje (1607-1608), syn Jáchyma Novohradského z Kolovrat.

⁴ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

⁵ Valenta Rožek, poddaný Jana Novohradského z Kolovrat ze vsi Vrutice.

⁶ Frejmark – směna, výměna, koupě směnou, často statků, domů či živností.

⁷ Trojan, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

⁸ Výhostní, též zhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

vaší mi[los]ti se toho touž měrou odměniti i jiným všelijakým dobrým přátelstvím odsloužití rád chci. Načež odpovědi přátelsky žádám. A s tím milost Boží s námi. Léta etc.⁹

Š[ťastný] V[áclav] z Chýš¹⁰

⁹ Autograf úředníka Jiřího Sovenického.

¹⁰ Parafováno Šťastným Václavem Pětipeským.

150.

Šťastný Vosterský Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvá se za poddaného Jana, syna Jiříka Krčmáře ze vsi Bylochov, aby směl prodat pozůstalost na gruntech Šťastného Václava Pětipeského. Jde o potřebného člověka, proto má být ušetřen odkladů soudu a má mu být vyplaceno vše dosud zadržené. Chcebuz, 3. května 1604

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 31, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš z Egrbergku na Byšicích a Bosyni etc. Panu ujci mému zvláště milému k do[dání].

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milý, předně zdraví a v něm jiného všeho dobrého na Pánu Bohu vinšujíc, přeji panu ujci upřímně a věrně rád. Odpověď, kterouž mi pan ujec na psaní mé dává, z přečtení jí, co v sobě vobshuje a zavírá, sem porozuměl. Ano i poddanému svému Janovi,¹ synu Jiříka Krčmáře ze vsi Bylochova² přečísti ji sem poručil, kterýžto, kladouc sobě to za stízné, aby se o takovou spravedlnost na tak dalekou cestu k soudům, zvláště nevěda, kdy držaný budou, trmáceti a se po dobré tím doma obmeškávati a skrze to ke škodám a outratám přivozován bejti měl, předně jest mne ku panu ujci ještě v příčině jemu takovejch zasedalých peněz gruntovních nyní o propuštění a vydání jich za toto přátelské a přimluvné připsání poddaně požádal. Vostatek, co by se mu koliv vyklásti zůstavovalo, to že buď předně panu ujci, neb někderému z poddaných pana ujcových s dovolením pana ujce prodati chce, tak aby mu a panu z tak častého trmácení a outrat sjíti mohlo, se uvoluje. Za něhož se ku panu ujci svému, zvláště milému, obzvláště vida, že potřebný člověk a dlužník lidský jest, s přimluvou a přátelsky žádám, že pan ujec vodkládajíc mu do soudu, nýbrž což by mu koliv té spravedlivosti do tohoto přítomného léta zadrženo bylo, že se k tomu skutečně aby mu to nyní v takové jeho důležité potřebě propuštěno a vydáno bylo, přičiniti a naříditi nepomine. V dostatek pak, což koliv bráti a dobrati má, buďto pan ujec sám od něho dle smlouvy sumu ujíti a někderému z poddaných svých, aby to od něho koupitit mohl, k tomu že dá své dovolení. A což tu pan ujec na přimluvu a žádost učiní, toho se panu ujci všelijakým dobrým příjemným přátelstvím vodměniti nepominu. Odpovědi žádám. Pana ujce i sám se Pánu Bohu k vochráně poroučím. Dat[um] na Scebuzi³ v outerý den památky Nalezení s[vatého] Kříže léta páně 1604.

Šťastný Vosterský Kaplíř ze Sulevic a na Scebuzi a na Snědovicích⁴

¹ Jan Krčmář, syn Jiřího Krčmáře ze vsi Bylochov, poddaný Šťastného Vosterského Kaplíře ze Sulevic.

² Bylochov, ves severně od Mělníka poblíž Dubé (Středočeský kraj), v držení Šťastného Vosterského Kaplíře ze Sulevic.

³ Chcebuz (dříve Scebuz), ves východně od Litoměřic (Ústecký kraj), do roku 1619 v držení Albrechta Šťastného Kaplíře ze Sulevic, následně do roku 1621 v držení Šťastného a Oldřicha Vosterských Kaplířů ze Sulevic.

⁴ Šťastný/Felix Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Chcebuzi a Snědovicích († před 1619), příbuzný a blízký soused Šťastného Václava Pětipeského.

151.

Zikmund z Vartemberka píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o propuštění Jiříka Roubíčka, syna Jana Roubíčka ze vsi Bosyně a poddaného Pětipeského, který se chce usadit k živnosti na Vartemberkových gruntech v městečku Mšeně. Přátelsky žádá, aby byl propuštěn výhostním listem i se vším majetkem, pokud nějaký vlastní. Zavazuje se obdobnou službou.

Nový Zámek, 10. května 1604

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 81-82, česky

[Bez adresy]

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane Šťastný Václave Pětipeský z Chýš [a] z Egrberku a na Byšicích, pane příteli můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji vám věrně rád.

Tajiti vás toho nemohu, že jest mne k vám za toto psaní žádal Jiřík Roubíček,¹ syn Jana Roubíčka² ze vsi Bosyně,³ poddaný váš, dávaje toho zprávu, že jest sobě oblíbil byt a živnost na gruntech mých v městeč[ku] Mšeně.⁴ Žádaje, aby byl na grunty od vás listem zhostním⁵ propuštěn. I poněvadž to přátelská a sousedská půjčka jest, vás, můj zvláště milej pane příteli, přátelsky žádám, že jmenovaného Jiříka Roubíčka mně na grunty mé za poddaného listem zhostním i spravedlivostí jeho (ač má-li jakou) propustíte. Já v podobné příčině vám se toho odměňovati po všechny časy rád chci. Což věřím, že tak učiníte. Načež odpovědi žádám.

Datum na Novém Zámku⁶ v pondělí 10. dne měsíce máje léta šestnáctistého čtvrtého.

Zikmund z Vartenbergka na Kamenici, Novým Zámku, Ronově a Zvířeticích⁷

¹ Jiří Roubíček, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Bosyně.

² Jan Roubíček, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Bosyně.

³ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

⁴ Mšeno, městečko severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), od roku 1588 částečně v držení Jana staršího z Valdštejna a Zikmunda z Vartemberka, roku 1605 v držení Bohuchvala Berky z Dubé a Lipé, poté Barbory Berkové z Lobkovic, roku 1622 zkonfiskováno Václavu staršímu Berkovi z Dubé a Lipé.

⁵ Zhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti

⁶ Nový Zámek v Zahrádkách, jižně od České Lípy (Liberecký kraj), rezidenční renesanční zámek Vartemberků od poloviny 16. století, panství zkonfiskováno Janu Jiřímu z Vartemberka (1622).

⁷ Zikmund z Vartemberka na Kamenici, Novém Zámku, Ronově a Zvířeticích († 1608).

152.

Jan Vyšemír Rodovský z Hustířan píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Na jeho žádost obešel řemeslníky, aby zjistil, kdy budou hotové potřebné věci. Oznamuje, že do příští soboty budou hotové ručnice, pouzdra na ně i sedla. Uzdař má již také věci připraveny. Staré kšíry mu má Pětipeský poslat k opravě, neboť uzdař k němu nemůže přijet. Pro věci si může poslat příští pondělí nebo přijet osobně.

Mladá Boleslav, 3. června 1604

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 76, česky

Urozenému panu Šťastnému Václavovi pětipeskýmu z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bo[sy]ni, panu švakru a bratru mému zvláště milému.

Služba má, urozený pan švakře a bratře můj zvláště milý, téhož zdraví a v něm jiné všechno nejlepší dobré od Pána Boha žádajíc, přál bych ti věrně rád. Na žádost tvou tak se[m] učinil a k tě[m] řemesníkům došel a přezvěděl, kdy ty všechny věci hotovy budou. I oznamuji Ti, že, dá-li Pán Bůh, do soboty příští jak ručnice, tak taky i sedla a holstry¹ hotovy budou, uzdař ten svý věci všechny již přihotoveny má, starý kšíry, máš se[m] k němu poslati, že ti je vopraviti chce, k tobě že přijeti nemůže. A tak budeš moci pro ty všechny věci, dá-li Pán Bůh, v pondělí příští pro ty všechny věci poslati aneb sá[m] přijeti, aby viděl, jaký dílo sou to dělali. Budeš-li chtíti, asi zejtra ty starý kšíry se[m] odeslati, aby ti je spravil, tak aby to po to[m] v pondělí všechno hotový bylo. S tí[m] Pán Bůh s námi bejti rač. Dat[um] v Boleslavi² ve čtvrtek po neděli Exaudi léta 1604.

Jan Vyšemír Rodovský z Hustiřan,³ m. p.

¹ Holstra, též hulstra – pouzdro na ručnici či pušku.

² Mladá Boleslav, královské město a centrum historického Boleslavského kraje (Středočeský kraj), jedno z nejvýznamnějších českobratrských středisek předbělohorské doby.

³ Jan Vyšemír Rodovský z Hustiřan († po 1634), vlastník dvou domů v Mladé Boleslavi (č. 76 a 77) v sousedství bratrské tiskárny, člen mladoboleslavského bratrského sboru, pobělohorský exulant (od roku 1623 v Pírně), účastník saského vpádu (1631).

153.

Fridrich Smolík ze Slávic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Dozvěděl se, že jeho švagr pojedje do Uher a bude mít při sobě Jiříka, syna Albrechta Hrzka. Žádá, aby dotčeného pustil k němu do Mokropsů. Pošle ho zpět zítřejšího dne.

Mokropsy, 11. června 1604

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 69, česky

+ *Urozenému panu Albrechtovi [!] Šťastnému Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku na Byšicích, panu švakru mému zvláště milému, k dodání.*

Službu svou vzkazují, urozený pane švagře můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji vám věrně rád.

Zprávu toho mám, že se pan švakr strojí do Uher jeti a při sobě že máte Jiříka,¹ syna Pana Albrechta Hrzka.² Protož vás za to přátelsky žádám, že jeho vodpustíte, aby dnešního dne ke mně na Mokropce³ přijel. Nepominu ho k vám dne zítřejšího zas vodeslati. Což věřím, že tu k žádosti mé učiníte. S tím Milost Boží rač bejti s námi se všemi. Datum na Mokropcích v pátek po slavném hodu Seslání Ducha s[vatě]ho léta Páně 1604.

Fridrich Smolík z Slávic na Mokropcích a Vonoklasích⁴

¹ Jiřík Hrzek ze Mšena († po 1604).

² Albrecht Hrzek ze Mšena († po 1604).

³ Mokropsy, dnes Horní a Dolní Mokropsy, ves na Berounce jihozápadně od Prahy u Černošic (Středočeský kraj), v držení Fridricha Smolíka ze Slávic (do 1620).

⁴ Fridrich Smolík ze Slavic na Mokropsech a Vonoklasích († 1620), účastník stavovského povstání.

154.

Jan Štefan z Donína píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Připomíná, že na Pětipeského grunty před časem propustil Mandalenu, dceru Matouše Dvořáka, do vsi Kanina, kam se provdala za Pětipeského poddaného Vondřeje. Matouš Dvořák ho nyní zpravil, že dotčený Vondřej zemřel, ale jeho dcera dosud neuzívá pozůstalého statku. Žádá o přimluvu, aby Mandalena mohla zůstat ve vlastnictví živnosti podle smluv vykonaných s vědomím Pětipeského. Jan Štefan z Donína si přeje zachování dobrého sousedství a na Pětipeského grunty propustí také dědictví po Mandaleniných rodičích. Doufá ve vykonání žádosti.

Nejvyšší purkrabství pražské, 27. června 1604

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 72, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku a na Byšicích, panu a příteli mému zvláště milému.

Službu svú vzkazuji, urozenej a statečnej rytíři, pane a příteli můj zvláště milej. Zdraví i jiného všeho dobrého přeji Vám rád. Kdež sem k žádosti Vaší před některem časem na grunty Vaše do vsi Kanina¹ Mandalenu,² dceru Matouše Dvořáka,³ Vondřejovi⁴ k stavu svatému manželskému propustil a jistý mezi nima narovnaní učiněno, jestli by ho Pán Bůh od smrti prve nežli dotčenou Mandalenu uchovati neráčil, že statček jeho všechen na ní připadnouti má. I zpravuje mě Matouš Dvořák, otec její, že jest Vondřej, poddanej Vás umřel a ona toho statečku užívati nemá, žádajíc mě k Vám za přimluvu. Jehožto žádosti oslyšeti nemoha, poněvadž jest poddaná Vaše, že jí při té živnůstce a smlouvách dobrovolných, s vědomím Vaším vykonaných, zanecháte. Tak kdyby kdy více podobně se trefilo, abych příčinu měl, tím volnější k propuštění ((býti)) nebo co ona po rodičích svých spravedlnosti míti bude, to se jí též bez vsí překážky na grunty Vaše propustí. Což věřím, že k tyto mý přimluvě a žádosti pro mé odsloužení učiníte. S tím milost Boží rač s námi všemi býti. Dat[um] při ouřadě Nejvyššího purgkrabství pražského⁵ v neděli po svatým Janu Křtiteli páně léta 1604.

*Jan Štefan z Donína,⁶
hejtman ouřadní*

¹ Kanina, ves jihozápadně od Mšena v Boleslavském kraji (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

² Mandalena Dvořáková, poddaná Jana Štefana purkrabího z Donína či pražského purkrabství.

³ Matouš Dvořák, poddaný Jana Štefana purkrabího z Donína či pražského purkrabství.

⁴ Vondřej, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Kanina.

⁵ Nejvyšší purkrabství pražské, zemsko-správní úřad vedený nejvyšším purkrabím zemským, dříve purkrabím Pražského hradu. Vedoucími kanceláře úřadu byli hejtmani, v letech 1603-1606 Jan Štefan purkrabí z Donína.

⁶ Jan Štefan purkrabí z Donína († 1606), hejtman úřadu nejvyššího purkrabství pražského (1603-1606).

155.

Vilém Sedlecký z Drchlavy píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Připomíná, že kdysi žádal v Byšicích v jeho nepřítomnosti o půjčení čtyř korců žita. Písař mu pověděl, aby na Pětipeského počkal, ale on musel odjet do Beřkovic k Zikmundu Belvicovi z Nostvic. Proto žádá znovu o takovou půjčku. Zapůjčení žita oplatí pěknou

pšenici. Dále prosí, aby ho v jeho těžkosti založil 50 kopami neuvedené měny, neboť 100 kop musel komusi zaplatit a navíc mu pobrali ovce. Pojistí Pětipeskému dluh podle přání rukojmími nebo na svědomí. Žádá odpověď na obě prosby.

Stránka, 4. července 1604

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 14, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému vzláště milému, k jeho vlastnímu dodání. ((A. 1604 od Vilíma Sedleckého¹ o žito a peníze.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane Šťastný Václave Pětipeský, pane švagře můj vzláště milej, zdraví, v něm jiného všeho a mnoho dobrého přál bych ti věrně a upřímně rád.

Dne onehdejšího byl sem na Byšicích,³ žádal sem písaře, aby mi čtyř korců žita půjčil. Mezitím mně pověděl, abych pozůstal na Byšicích, až pán domů přijede, že má přijeti dnes. Tak já za některými pilnými potřebami sem na Beřkovice⁴ ku panu Belvicovi⁵ jeti sem musil a tak. Protož tebe, můj zvláště milej pane švagře, přátelsky a důvěrně žádám, že mi těch čtyř korec žita půjčíte, nebo já chci zase k semenám vám pěkný pšenice za žito oplatiti a vám se toho vším dobrým odsloužiti nepominu. Byl bych přijel sám, ale ten Koucký⁶ stroup chce mi opět ovce pobrati dáti.

Můj vzláště milej pane švagře, možná-li jest věc, Tebe důvěrně přátelsky prosím a žádám, že mne padesáti kopami v mé pilné nastávající těžkosti a nesnázi do jistého času založíš, nebo sem paní dluhem sto kop, kdyby mi ovce vzali, vzali by mi víceji nežli za pět set, tak abych já paní spokojiti mohl, já tobě takové peníze bych zjistiti buď rukojmími, aneb na svědomí chtěl. Odpo((vě))di jak na jednu, tak na druhou věc od tebe žádám. S tím milost Boží rač bejti s námi se všemi. Dat[um] v Strance⁷ v neděli po Navštívení Alžběty léta 1604.

Vilém Sedlecký z Drhlavy a v Stráneckých dvořích⁸

¹ Vilém Sedlecký z Drchlavy na Stránce († po 1607), příslušník zchudlého vladyckého rodu Sedleckých z Drchlavy.

² Autograf Jiřího Sovenického, byšického úředníka Šťastného Václava Pětipeského.

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁴ Dolní Beřkovice, ves a panství severozápadně od Mělníka na Labi (Středočeský kraj), do roku 1621 v držení Zikmunda Belvice z Nostvic.

⁵ Zikmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách († 1621), hejtman Boleslavského kraje v letech 1613-1614, královský rada Fridricha Falckého (1619-1620).

⁶ Blíže neidentifikováno.

⁷ Stránka, ves a barokní zámek severovýchodně od Mělníka poblíž Mšena (Středočeský kraj).

⁸ Vilém Sedlecký z Drhlavy na Stránce († po 1607).

156.

Alžběta Hrzánová z Dubé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Pamatuje na slib svého manžela oplatit Pětipeskému dar koně kleprlíka. Pětipeský nyní požádal o darování dobrého koně do vojenského tažení. Hrzánová se však omlouvá, neboť sama má koní nedostatek a musí je draze kupovat, proto nemůže vyhovět jeho žádosti.

Vysoká Libeň, 9. července 1604

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 91, česky

Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu synu a sousedu mému zvláště milému, k dodání.

Modlitbu svou vzkazuji, urozený pane, synu můj zvláště milý. Téhož zdraví, v něm i jiného všeho dobrého přeji Vám věrně ráda.

Psaní, kteréž mi činíte, připomínající, kterak jste k zalíbení mého nejmilejšího pana manžela,¹ dobré a slavné paměti kleprlíka² na žádost jeho darovali, a tu můj nejmilejší pan že jest se vám zakázal, když Vy k letům svým přijdete, zase kleprlíka aneb jakéhokoli koně odměniti. I můj zvláště milý pane synu, o tom dobrou vědomost máte, že můj nejmilejší pan nemalou práci i starost o statek váš tehdáž toho času měl a teď pak nyní mně to vše ku paměti přivozujete, abych Vám za téhož kleprlíka koně dobrého do vozu vojanského darovala. V pravdě bych to z toho srdce ráda k žádosti vaší učinila, nemajíc pak nyní ve dvoře svých ku potřebě koní dosti, neb jich sama dosti draho kupovati musím. Což věřím, že pan syn, spatříc můj veliký nedostatek v tom, že žádosti jeho vykonati nemohu, při sobě omluvna míti bude. A s tím milost Boží rač býti s námi se všemi. Datum na Libeni³ v pátek po sv[atém] Prokopu léta 1604.

Alžběta Hrzánová z Dubé na Libeni a Vrutici⁴

¹ Václav Hrzán z Harasova na Vysoké Libni a Vrutici († po 1640), účastník stavovského povstání.

² Kleprlík – kulhavý kůň cvičený ke zvláštnímu kráčivému kroku.

³ Vysoká Libeň, ves na Mělnicku severovýchodně od Byšic (Středočeský kraj), v držení Václava Hrzána z Harasova a jeho manželky Alžběty Hrzánové z Dubé.

⁴ Alžběta Hrzánová rozená Mracká z Dubé na Vysoké Libni a Vrutici († po 1632), manželka Václava Hrzána z Harasova na Libni, Sedlci a Vrutici, pobělohorská exulantka, od roku 1628 majitelka domu v Dráždanech.

157.

Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přijímá pololetní splátku úroku ve výši devět kop míšeňských grošů z dluhu bratrance Šťastného Václava Pětipeského. Posílá mu uzené maso a syřečky, z nichž jeden je určen rytmistrovi Jindřichovi Matyášovi z Thurnu, veliteli jízdního pluku vyslaného k Turky obležené hornouherské pevnosti Ostřihom. Přeje bratraci i Thurnovi šťastný návrat z tažení.

Blahotice, 10. července 1604

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 41, česky

Urozenému a statečnému rytíři panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu strejci mému zvláště milému.

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane strejče můj zvláště milý, téh[oj]ž zdraví a při něm jiného všeho dobrého přeji panu strejci věrně upřímně rád. Tuto noc, přijevši domu, našel sem od pana strejce psaní a při něm ourok polouletní s[vat]o Jirský

léta tohoto 1604, totiž 9 kop míš[ěnských], kderýž sem přijal, z kderéhož pana strejce tímto psaním kvitují a prázdna činím nyní i na časy budoucí. Podle připovědi své tak činím a panu strejci uzeného maša a pár syrečků ((jeden panu stejci a druhý panu rytmistru¹)) a panu rytmistru² uzených husí posílám. Pán Bůh všemohoucí rač Vám oboum dáti toho v dobrém zdraví užítí a zase se ve zdraví šťastně s potěšením domů navrátiti a s námi, pokud milostivého pána Boha v tom vůle bude, v potěšitedlném zdraví shledati. S tím milost pána Boha rač s námi se všemi bejtí. Dat[um] na Blahoticích³ v sobotu po s[va-tě]m Kiliánu léta 1604.

*Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku
na Blahoticích a Neprobylicích⁴*

¹ Rytmistr – plukovník.

² Jindřich Matyáš hrabě z Thumu (1567-1640), rytmistr pluku českých jízdních rejtarů vypravených 24. července 1604 z Tábora k hornouherské pevnosti Ostřihom obležené Turky.

³ Blahotice, ves s tvrzí východně od Slaného, v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1563-1623).

⁴ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích († 1630), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtmán Slánského kraje za rytířský stav v letech 1612-1613 a 1614-1615, výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

158.

Václav Smrčka z Mnichu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Napomíná ho a žádá, aby mu zaplatil 50 kop míšeňských grošů nájmu za mlýn, i pokud se do svatého Havla nevrátí domů. Jde o spravedlivou věc, které se jistě nebude protivit.

Čečelice, 12. července 1604

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 72, česky

Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku a na Byšicích, list k dodání.

((A. 1604 od Smrčky¹ za sčekání [!]))²

Urozenej pane Šťastný Václave Pětipeský, předná Vám na Pánu Bohu v Vašem předsevzetí upřímné štěstí vinšuji. A vedle toho vás, napomínajíc, žádám, pokudž byšte se k řádu s[va-tě]ho Havla³ nejprv příštímu domů nenavrátili, že mne padesáte kop míšeňských, kteréž mi na roky při tom čase za mlejn váš sobě k ruce ujatej klásti spravedlivě povinni ste, složití poručíte. Nepochybují, znaje věc spravedlivou, že tak učiniti náležitě odporni nebudete. A s tím Pán Bůh s námi. Dat[um] na Čěčelicích⁴ v pondělí před svatou Marky-tou léta 1604.

Václav Smrčka ze Mnichu a na Čěčelicích⁵

¹ Václav Smrčka ze Mnichu na Čěčelicích († po 1629), účastník stavovského povstání, soused Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ K termínu 16. října 1604

⁴ Čečelice, ves severně od Staré Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Václava Smrčky z Mnichu a Jana Novohradského z Kolovrat.

⁵ Václav Smrčka z Mnichu na Čěčelicích († po 1629), účastník stavovského povstání, soused Šťastného Václava Pětipeského.

Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Doufá, že bratrance došlo jeho předešlé psaní odeslané po panu Zdeňkovi Vratislavovi z Mitrovic. Sděluje, že Šťastný Václav Pětipeský nemusí jezdit k soudu, záležitost byla prozatím odložena. Rovněž nejmenovaný rytíř Vrábský z Vrabí bude zatím s Boží pomocí spokojen. V záležitosti Anny Velemyské z Velemyšlovsi a jejího otce se nepodařilo nic vyjednat a byl vyhlášen pūhon. Jan Jiří Pětipeský ovšem věří, že i toto se podaří urovnat. Také u rytíře Jana Boryněho ze Lhoty se nepodařilo objednat lhůtu. Přesto má být Šťastný Václav v polním tažení veselý, jelikož Jan Jiří Pětipeský věří, že jim pomůže Bůh. Bratranec Vodolan Pětipeský žádá patrně o splacení dluhu, k čemuž mají posloužit peníze od věřitelů Šťastného Václava Pětipeského, které Jan Jiří již ochotně obeslal. Zaplatit přislíbili všichni kromě nejmenovaného rytíře Šanovce ze Šanova. Očekává odpověď ohledně koupě mlýna a Václava Smrčky z Mnichu. Sám radí peníze složit. Vzkazuje pozdravy od dobrých „pánů a přátel“ a od své ženy, která také vzkazuje, že svatbu dcery Anny Pětipeské odloží až po Novém roce. O neštěstí nejmenovaného rytíře Trmala z Toušic psal bratrance již předešle. Vzkazuje pozdravy rytmistrovi Jindřichovi Matyášovi z Thurnu a dalším členům protitureckého a protibočkajovského tažení. Prosí Jana Nepra z Ratibořic, aby mu posílal zprávy. Post scriptum dodává, že bratranec Vodolan Pětipeský uspořádá 1. října 1604 svatbu jedné ze svých sester.

Bez místa, 17. září 1604

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 66, český

Urozenému a statečnému rytíři panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerbergku na Byšicích, panu strejci mému zvláště milejmu, k dodání.

Službu svou vskazují, urozený a statečný rytíři, pane strejtče můj zvláště milej, téhož zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého Vám, na pánu Bohu žádajíc, přeji Vám věrně upřímně rád. Jiný naděje nejsem, než že jest Vás psaní mý Vám po panu Zdenkovi Vratislavovi¹ odeslaný došlo, v kterejmžto psaní panu strejci piši, předně k soudu že mu netřeba jeti a v těch příčinách sobě na ten čas pokoj dáti, o pana Vrábského² že též s pomocí Boží náležitě spokojen bude. U panny Velemiské³ ani u pana otce jejího nic sme nezjednali, jest pūhon⁴ vyhlášen, ale jest ta naděje, nežli přisudek přijde, že tu věc taky některak spokojíme. U pana Boryně⁵ taky sme žádný lhůty nemohli objednati, však proto všecko buďte tam veselý, pán Bůh nám pomůže. Pan Vodolen⁶ prosí o spokojení v tý své sumě, pokudž Vá[m] ti věřitelové Vaši všickni dají, jakž o tom nepochybuji, nebo sám všem psaní učinil a všickni mně připsali, kromě pana Šanovce.⁷ Od toho žádný odpovědi

¹ Zdeněk Vratislav z Mitrovic († 1641), bratr Václava staršího Vratislava z Mitrovic na Mníšku, Hrašticích a Počepicích († po 1607).

² Blíže neurčený příslušník rytířského rodu Vrábských z Vrabí.

³ Patrně dosud neprovdaná příslušnice rytířského rodu Velemyských z Velemyšlovsi.

⁴ Pūhon – obeslání k soudu, soudní obsílka.

⁵ Nejmenovaný příslušník rytířského rodu Boryně ze Lhoty. Snad Jan David Boryně ze Lhoty na Mikovicích a Mšeně († 1613).

⁶ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylcích († 1630), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav v letech 1612-1613 a 1614-1615, výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

⁷ Nejmenovaný příslušník rytířského rodu Šanovců ze Šanova, snad Jindřich Kunrát Šanovec ze Šanova, hejtman Hradu pražského (1606-1614).

až posavad míti nemohu a v Praze ho nejní. Strany pana Šmrčky⁸ kladení těch peněz za mlejn, že se má v tom činiti, za oznámení žádám. Pro Adama i má rada jest, abychom je přece kladli, však na Vaší odpověď budu čekati. Můj nejmilejší pane strejče, na ten čas nevím co jiného psáti, než že Vás ode všech Vašich upřímnejch přátel pozdravovati, zvláště pak od své ženy,⁹ ta Vám skázala, že s veselím panny Aničky¹⁰ budeme čekati, nebo to veselí nebude až po Novejm lítě. O převelikém neštěstí páně Trmalovejm¹¹ sem Vám prvý psal. S tím se Vám na všem dobře a šťastně jmíti vinšuji a strejcovsky Vás žádám, že pana rytmistra¹² i všech dobřejch tovaryšů¹³ odemě přátelsky pozdravíte. A pana Jana Neprda z Ratibořic¹⁴ obzvláště a že ho prosím, aby mně nějaký noviny napsal a kolik bláznů v svějm pachtu¹⁵ má. S tím Váš upřímny strejc zůstávám. Dat[um] v pátek po svatý Lidmile léta 1604.

P[ost] S[cripta]: pan Vodolan¹⁶ bude strojiti veselí své panně sestře v pondělí po svatým Michalu archanděli.¹⁷

J[iří] J[an] P[ěti]peský z Chýš¹⁸

⁸ Patrně rytíř Václav Smrčka ze Mnichu na Čečelicích († po 1629), účastník stavovského povstání, soused Šťastného Václava Pětipeského.

⁹ Anna Maria Pětipeská rozená Holsteinová z Grünenbergu, manželka Jana Jiřího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách.

¹⁰ Anna Pětipeská z Chýš a Egrberku, dcera Jana Jiřího Pětipeského.

¹¹ Nejmenovaný příslušník rytířského rodu Trmalů z Toušic.

¹² Jindřich Matyáš hrabě z Thurnu (1567-1640), rytmistr českého jízdního pluku vypraveného proti Turkům a Bočkajovcům (1604-1605).

¹³ Tovaryš – druh, společník, také vojenský, zde miněni členové protitureckého a protibočkajovského tažení (1604-1605).

¹⁴ Patrně Jan Ratibořský ze Chcebuze na Vahancích a Marticích († 1606), blízký soused Šťastného Václava Pětipeského na Mělnicku.

¹⁵ Pacht – smlouva, pronájem (nejčastěji hospodářský), v přeneseném vojenském diskursu též tažení.

¹⁶ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích († 1630), bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁷ Dne 1. října, patrně roku 1604.

¹⁸ Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, přisedící purkrabského soudu.

160.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Marii Anně Trmalové z Chýš a Egrberku na Myškovcích. Z polního ležení u hornouherské Ostřihomi děkuje sestře za pozdravy. Nerad uslyšel o požáru, který jí s manželem zastihl a způsobil jim veliké škody. Může zatím pomoci alespoň tak, že napsal svému úředníkovi, aby jim poslal 20 strychů žita. Vráti-li se zdráv z pole, chce poskytnout dříví na opravy a pomoci ještě jinak. Z novin pouze oznamuje, že nepřátelé Turci odtáhli po třech týdnech přes noc od dobyté pevnosti Ostřihomi i s děly, zapálili své ležení a vyrazili k Budínu. Křesťanské vojsko zůstává u Ostřihomi. Nedostává se jim peněz, za něž by mohli leccos pořídít. Vzkazuje pozdravy Jindřichovi Jiřímu Zejdlicovi ze Šenfeldu, švagrovi Mikulášovi Trmalovi z Toušic a jeho bratru Vilémovi Trmalovi, jemuž společně s dalšími tovaryši připíjí na zdraví sklenicí vína.

Ostřihom, 24. října 1604

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 135-136, česky

*Urozený paní Marii Anně Trmalové z Chýš a z Egrbergku a na Myškovcích,¹ paní sestře
mý nejmilejší, k dodání.
(A. 1604)²*

*Urozená paní sestro má nejmilejší, od Pána Boha zdraví, štěstí svýho s požehnání[m]
a jiný všeckno nejlepší dobrý přeji ti věrně upřímně rád. Má nejmilejší paní sestro, z na-
vštívení sesterskýho i tolikéž od pana³ tvýho z pozdravení vám velice děkuji a v nemoci
pak tvý tolikéž i velikém neštěstí a příhodou skrze oheň škody jsem nerad uslyšel, nad tím
zarmoucen jsouce, vám toho oboum [ze] srdce věrně nepřeji. Pán Bůh všemohoucí, ten
štědrý dárce a spomocník, rač vás zase naděliti a pomocníkem býti, pomoci jakou bych
vám (v nebytí mém doma) rád učinil, ale nevím, čím, kromě píši ouředníku svýmu Byšic-
kýmu,⁴ aby vám dvaceti strychův žita míry mělnický odeslal, prosím, že na ten čas zavděk
přijmete. Když mi se Pán Bůh pomůže šťastně domů navrátiti, vedli svý možnosti chci vám
buď k stavení dřívím a tobě něčím jiným pomoc učiniti. Pana svýho, prosím, ode mě
pozdrav a jemu <i s...> s ním zdraví a oznam, že sem z milosti Boží zdráv a dobře se
mám[m]. Pán Bůh rač vždyckny dále pomocníkem a ochranitelem bejti. Za noviny nic ob-
zvláštního nevím, co psáti, nežli že nepřítel turek ležíc před Vostřehomem⁵ tři neděle
a den ten pondělí na outerek 11. dne Octobris⁶ od pevnosti a šancův⁷ svý kúsy⁸ i lid od-
pravil a ve středu na štvrtek, to jest 13. dne toho měsíce⁹ celou noc z svýho ležení odtaho-
val a svý ležení zapálivši, ve čtvrtek v haltu držel <však zdejších> a potomně svou vši
moci cestu svou k Budínu¹⁰ vzal, tam svý ležení má a my přece před Vostřehomem s po-
kojem ležíme, za peníze dosti bychom dostati mohli, však peněz se nám nedostává. Jinýho
nic nevím psáti, než že vás obouch upřímný zůstávám. Milost Boží a ochrana rač s námi
se všemi býti. Dat[um] v ležení u Vostřehoma¹¹ 24. dne Octobris léta 1604.*

Š[ťastný] V[áclav] P[ětipeský] z Chýš a z Egrbergku¹²

*Pana tvýho, prosím, když se se panem Vilímem Trmalem,¹³ bratrem svým a panem
Jindřichem Zejdlicem,¹⁴ švagrem svým shledá, že jich ode mě přátelský pozdravy a mou*

¹ Anna Marie Trmalová z Chýš a Egrberku na Myškovcích († 1627), manželka Mikuláše Trmala z Toušic na Myškovcích, sestra Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf archiváře.

³ Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovcích († po 1628), účastník stavovského povstání, švagr Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

⁵ Ostřihom, Esztergom – maďarské okresní hraniční město na Dunaji (župa Komárom-Esztergom), jedno z historických středisek Horních Uher, arcibiskupské město od 11. století, od poloviny 16. století součást habsburské protiturecké pevnostní linie, dobytý Turky 1543, několikrát obléháno během patnáctileté války (1591-1606).

⁶ Dne 11. října 1604.

⁷ Šance – hradby, zákopy.

⁸ Kúsy, kúsy – děla, polní dělostřelectvo.

⁹ Dne 13. října 1604.

¹⁰ Budín, Buda – pravobřežní část Budapešti, sjednoceného (roku 1873) hlavního města Maďarska.

¹¹ Ostřihom, Esztergom – maďarské okresní hraniční město na Dunaji (župa Komárom-Esztergom).

¹² Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

¹³ Vilém Trmal z Toušic na Chvatěrubech († před 1612), bratr Mikuláše Trmala z Toušic, švagra Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

¹⁴ Jindřich Jiří Zejdlic ze Šenfeldu na Kozomině a Volovicích († 1620), císařský rada (1591-1611).

službu jim oznámí, panu Vilímovi Trmalovi za zdraví všech dobřejch tovaryšův sklenici vína připijím.

161.

Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Posílá mu cedulku od bratra Viléma a přátelsky žádá o půjčku 500 kop míšeňských grošů z důvodu naléhavé potřeby. Poslala k němu (Judita Kolovratová ze Šternberka) manželka nejvyššího sudího (Volfa Novohradského z Kolovrat), že se dozvěděla o možném prodeji Myškovice, jež by ráda koupila. Žádá o odeslání register. Trmal proto prosí Pětipeského, aby k němu přijel a poradil, jak by měly být sepsány.

Myškovice, 16. listopadu 1604

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 84, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švakru a bratru mému vzláště milému.

Službu svou vzkazuji, urozenej a statečnej rytíři, pane švaře a bratře můj vzláště milej. Zdraví a jiné všecko dobré přejí ti věrně rád.

Vedle toho ti cedulku od pana Vilíma¹ <Trmala>, bratra mýho, posílám a za tě, můj vzláště milej pane švaře, přátelsky prosím, poněvadž ti peníze skládají, že mi k mý veliké potřebě pěti set kop míš[eňských] na dostatečné zjištění zapůjčíš. Což tu pro mne v této příčině učiníš, já se toho vším dobrým přátelstvím rád odměniti i odsloužiti nepominu a tebe zase při času náležitě s poděkováním oplatiti a spokojiti rád chci. Nebo ti oznámiti mohu, že sem sobě tisíc kop míš[eňských] objednal. Nejvyšší paní sudí² dnes ke mně posílá, že toho zprávu má, že bych chtěl Myškovice³ prodati. Pokudž by tak bylo, že by chtěla ode mne koupiti, abych jí rejstra vodeslal. I můj vzláště milej pane švaře, pokudž by se uprázdniť mohl, přátelsky tě prosím, že ke mně zejtra bohda na noc přijedeš a jak by ty rejstra sepsána býti měly, radou svou mi v tom nápomocen budeš. Milost Boží rač bejti s námi. Datum na Myškovicích v outerej po s[vaté]m Martinu léta 1604.

Mikuláš Trmal z Toušic⁴

¹ Vilém Trmal z Toušic na Chvatěrubech († před 1612), bratr Mikuláše Trmala z Toušic, švagra Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

² Patrně Judita Kolovratová ze Šternberka († po 1622), manželka Volfa Novohradského z Kolovrat na Lnářích († 1609), nejvyššího dvorského sudího (1599-1602), nejvyššího zemského sudího (1602-1608), a nejvyššího komorníka (1608-1609).

³ Myškovice, dnes Miškovice, ves a tvrz na severovýchodním okraji Prahy (Středočeský kraj), v držení Mikuláše Trmala z Toušic (1604-1623).

⁴ Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovicích († po 1628), účastník stavovského povstání, švagr Šťastného Václava Pětipeského.

162.

Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Je potěšen zprávami o zdraví bratrance Šťastného Václava. Vyjadřuje soustrast nad smrtí Václavova mladšího bratra Fridricha Zbyňka Pětipeského. Omlouvá se, že nemůže přijet na bratrancovu žádost do Přívor, neboť je zaneprázdněn a navíc nemá k dispozici vhodné koně pro cestu. Vzkazuje pozdravy a modlitby manželky.

Bez místa, 21. listopadu 1604

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 67, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egerbergku na Byšicích a Bosyni, panu strejci mému zvláště upřímně milýmu.

((A. 1604 od p[ana] Jiřího Jana Pětipeského,¹ že ke mně nemůž přijeti.))²

Službu vskazují, urozenej a statečnej rytíři, pane strejče můj zvláště upřímně milej, téhož zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého přeji panu strejci věrně upřímně rád. Že jest pán Bůh všemohoucí ráčil se Vám dáti v dobrejím zdraví ((mezi nás)) navrátiti, toho panu strejci věrně upřímně rád přeji. Pán Bůh všemohoucí ráčiž Vá[s] dáleji svou Božskou mocí chrániti a opatrovati. O smrti pak pana bratra Vašeho,³ mého zvláště milého pana strejce, nerad sem uslyšel a jemu smrti, Vám pak zármutku, věrně nepřeji. Pán Bůh ráčiž jeho milé duši milostiv bejti a v počet vyvolenejch svejch přijíti. Co se pak žádosti páně strejcové dotejče, z toho srdce bych to rád vykonal a ku panu strejci na Přívory⁴ přijel, ale pána Boha se dokládám, že mně dobře možné nejni, jedno pro mé veliké zaneprázdnění, druhé taky rozkulhal se mně valach a u kočovskejch koní nemám žádné čeládky, tak že nemám na čem jeti. Pana strejce přátelsky žádám, že mě při sobě omluvna jmiti budete a pokudž možná ke mně zejtra přijedete, z toho srdce rád pana strejce uhlídám. Žena⁵ má kázala pana strejce přátelsky přivítati a svý modlitby s vinšováním od pána Boha všech nejlepších věcí oznámiti. S tím pán Bůh s námi. Dat[um] v neděli po památce svatý Alžběty léta 1604.

J[iří] J[an] P[ětí]peský z Chýš⁶

¹ Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egerberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egerberku, přisedící purkrabského soudu.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Ladislav Pětipeský z Chýš a Egerberku († před 21. listopadem 1604), mladší bratr Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Dolní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat, v držení rytířského rodu Vančurů z Řehnic (1555-1604) a následně města Mělník.

⁵ Anna Maria Pětipeská rozená Holsteinová z Grünenbergu, manželka Jana Jiřího Pětipeského z Chýš a Egerberku na Libochovičkách.

⁶ Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egerberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egerberku, přisedící purkrabského soudu.

163.

Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egerberku. Vyjadřuje soustrast nad smrtí Pětipeského bratra a omlouvá se z účasti na jeho pohřbu pro přílišnou zaneprázdněnost. Zavazuje se dobrým přátelstvím a službou při jiné šťastnější příležitosti. Ohledně zvěřiny slibuje, že pokud nějakou získá, odešle ji Pětipeskému po zvláštním poslu.

Doksy, 11. prosince 1604

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 104, česky

Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému zvláště milému.

Službu svú vzkazují, urozený pane švagře můj zvláště milý. Téhož zdraví i jiného všeho dobrého Vám věrně přeji. Psaní Vaše jest mi dodáno. Že pak všemohoucí pán Bůh pana bratra¹ Vašeho z tohoto světa povolati jest ráčil v pravdě Vám toho zármutku, kterejž pro to máte, nepřeji. Kdež pak týž mrtvý tělo oumyslu jste v tento č[t]vrtek nejprve příští náležitě pohřbítí dáti, mě žádajíc, abych ho k hrobu doprovoditi nápomocen byl. Což bych jistě rád žádost Vaši v skutku naplnil. Než pro mnohé zaneprázdnění, které nyní mně na překážce sou, nijakž mi možné není přijeti. Začež za to žádám, že mě při sobě omluvného míti budete. V jiném, což bych Vám v potěšite<lně>((dlně))jším dobrém přátelství se propůjčiti mohl, rád učiním. Strany zvěřiny chci žádost Vaši v paměti míti a ráči-li pán ((Bůh)) co v tom čase naděliti, neobmeškal bych po naschválným poslu to odeslati. S tím pan Bůh rač býti s námi se všemi. Dán na Dokzi² v sobotu po Početi panny Marie léta 1604.

Václav starší Berka z Dubé z Lipého na Dešné a Bezdězi³

¹ Fridrich Zbyněk Pětipeský z Chýš a Egrberku († před 21. listopadem 1604), mladší bratr Šťastného Václava Pětipeského.

² Doksy, město a renesanční zámek jihovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (1596-1621).

³ Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučení, Dešné, Housce, Vidimi, Bezdězi a Novém Berštejně (1570- 1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620).

164.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádají, aby z vězení propustil dva mělnické podruhy, kteří v jeho lesích sbírali dřevo a byli chyceni. Jejich rodiny trpí o Vánocích bídou a hladem.

Mělník nad Labem, 24. prosince 1604

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 103, sign. L 14, Kopiař odeslaných listů 1604-09, fol. 20r, česky

U[rozenému]a sta[tečnému] rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni.

Službu svou vzkazujeme, statečný rytíři, pane nám na dobrém sousedství laskavě příznivý, zdraví i jiného všeho dobrého V[áš] M[milosti]věrně rádi přejeme.

Matouš z Mylic a Matěj, jinak Mach,¹ podruzi z obecní chalupy naší, zůstávajíc u vězení V[áš] M[milosti], utíkají se k nám, žalostivě zprávu činí, že z veliké nouze a chudoby své, nemajíce sobě kde dříví koupiti, jsou do lesů V[áš] M[milosti], aby sobě nějakýho souší nasbírali, však bez seker a o jisté záповědi V[áš] M[milosti] sbírajíc takové souší, že jsou zjímáni a do vězení v městě Byšicích² dáni, v němž již několik dní zůstávají.

¹ Matěj, jinak Mach, obecní podruh v Mělnice.

² Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

Jak oni, tak i manželky a dítky [je]jich nařikají, že kusu chleba na ty hody zač sobě koupiti nemají. Nás k V[áší] M[ilosti] za přímluvu o propuštění [je]jich z takového vězení plačtivě žádajíce. Čemuž se k V[áší] M[ilosti] žádostivě přimlouváme. P[oněva]dž se nevěděti o takové[m] zapomení právní[m] sdekování také tam nebyli. A z veliké nouze a potřeby učinili, že jiné to jakožto chudině a potřebným lidem milostivě prominouti, od takového vězení prázdna zvlášť na ty slavné hody učiniti poručiti ráčíte.

Pro naši V[áší] M[ilosti] všelijakou služebnou toho odměnu. S tím se V[áší] M[ilosti] na všem dobře a šťastně míti vinšujeme. Dath v M[ěště] M[ělnice] v pátek, den Štědrého večera, 24. Decembris lita 1604.

[Bez podpisu]

165.

Augustus Křinecký z Ronova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Připomíná, že došlo ke změně termínu jeho svatby s Alžbětou Slavatovou z Chlumu a Košumberka. Nový den byl určen na neděli 17. července. Znovu žádá, aby se Pětipeský zúčastnil svatebního veselí jako „pán a přítel“ a den předem v sobotu přijel k němu do Rožďalovic. Zavazuje se přátelstvím a službou. Žádá o zprávu, kolik bude mít koní. Rožďalovice, 17. ledna 1605

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 166, český

*Urozenému panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu bratru mému zvláště milému, k dodání.
(A. 1605 ode pana Augusty Křineckého,¹ zuve na svý veselí.)²*

Službu svou vzkazují, pane bratře můj zvláště milý. Od Pána Boha zdraví i jiného všeho dobrého přejít upřímně věrně rád.

Jakožto sem pomínuých dnův psaní učinil, oznamujíc, z jaké příčiny svadební veselí mé na den mně od Jich mi[los]tí pánův přátel urozené panny, panny Alžběty šlechtičny Slavatové z Chlumu a z Košumberka³ jmenovaný vykonáno býti nemohlo, nepochybuji, že v paměti zůstává. I snesši se těchto dnův s Jich mi[lost]mi pány přáteli panny šlechtičny nadepsané k dodání mi jí k stavu svatého manželství a k vykonání takového svadebního veselí, mně den, totižto v neděli po památce Rozeslání dvanácti Apoštolů, to jest 17. dne měsíce Juli,⁴ k tomu vobrán a jmenován jest. I jakž předešle, tak i nyní tímto psáním Tebe, svého zvláště milého pana bratra, za to služebně žádám, že se mi v tý věci tak mnoho ku poctivosti mé a rodu mého propůjčiti a ke mně na Rožďalovice⁵ tu sobotu před tím dnem na noc tím dřívěji k večeri přijeti a za jednoho pána a přítele z strany mé se postaviti. A nazejtří proti panně nevěstě se mnou a s jinými pány a přáteli mými vyjeti a potomně takového svadebního veselí přítomen souc, s bázní Boží okvasiti nápomocen budeš. Já se

¹ August/Augustus Křinecký z Ronova na Rožďalovicích († asi 1612), syn Jindřicha Křineckého z Ronova.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Alžběta Slavatová z Chlumu a Košumberka († asi 1612), dcera Jindřicha Slavaty z Chlumu a Košumberka, od roku 1605 manželka Augusta Křineckého z Ronova.

⁴ Dne 17. července 1605.

⁵ Rožďalovice, město severovýchodně od Nymburka (Středočeský kraj), zkonfiskováno Křineckým z Ronova roku 1622.

toho zase všelijakým dobrým přátelstvím odměňovati a odsluhovati každého času nepominu. Kolik koní sebou jmiti budeš, tebe za oznámení žádám. S tím milost Pána Boha našeho rač býti se všemi námi. Datum na Rožďalovicích v pondělí den svatého Antonína léta 1605.

Augustus Křinecký z Ronova a na Rožďalovicích⁶

⁶ August/Augustus Křinecký z Ronova na Rožďalovicích († asi 1612).

166.

Ohradní psaní. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádají, aby dohlédl na splacení dluhu poddaného Jana Šafáře ze Šemanovic, aby sešlo z dalšího zaneprázdnění a obstavního práva. Mělník nad Labem, 19. ledna 1605. SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 103, sign. L 14, Kopiář odeslaných listů 1604-09, fol. 28v, česky

Panu Pětipeskému do Byšic

Službu svou vzkazujeme, urozený a statečný rytíři, pane nám na dobrém sousedství laskavý, zdraví i jiného všeho dobrého V[ashi] M[ilosti] věrně rádi přejeme.

P[an] Jan Petrášek,¹ spolusoused náš, nemoha dluhu od Jana Šafáře ze vsi Šimanic,² poddaného V[ashi] M[ilosti], žádnou kopu po mnohém a častém napomínání přijíti, nás jest k V[ashi] M[ilosti] za psaní toto ohradní požádal. Pročež V[ashi] M[ilost] žádáme, že nad jmenovaného Jana Šafáře k skutečnému zaplacení tak, aby V[ashi] M[ilosti] i nám z dalšího zaneprázdnění i práva stavného, kteréž se i pro škody opovídá, sejíti mohlo přidržeti ráčíte.

S tím milost boží rač býti s námi. Dáno v městě Mělnice nad Labem, v středu 19. Januarii 1605.

[Bez podpisu]

¹ Jan Petrášek, patrně poddaný mělnického zámku a panství ze vsi Kly, kde rodina Petrášků prokazatelně žila roku 1612.

² Jan Šafář, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Šemanovice.

167.

Václav Budovec z Budova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že Jan, syn nebožtíka Matěje Hochmtala ze vsi Ledce, se nedávno přistěhoval na jeho grunty. Pochyboval o jeho sňatku s Důrou, poddanou Pětipeského. Jan sice uvedl jméno kněze i místo jejich sňatku, avšak přesto byl uvržen do vězení v Mnichově Hradišti. Důra byla ztlučena od vojáků a nemohla se dostavit. Později zběhla z Budovcových statků. Jan Hochmtal následně přiznal, že Důru vyloudil sedlákovi Jírovi z Horních Přívor, poddanému Šťastného Václava Pětipeského. Protože jde o hanebný skutek proti Bohu a jeho příkázáním, zpravil tímto psaním o lotříkovi svého souseda a švagra. V přípisu dodává, že podle zprávy starého pána (patrně Václava) Cetenského z Cetna se u něj Důra dobře nechovala, utekla a bez jeho vědomí a svolení se vdala.

Mnichovo Hradiště, 20. ledna 1605

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 91-92, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egkrbergka na Byšicích a Bosyni, panu švagru mně zvláště milému, k dod[ání].

V nebytí páně doma, komuž správa poručena, k otevření.

((A. 1605 od p[ana] Václava z Budova¹ strany nákého lotříka))²

Službu svou vzkazuji s vinšováním od Pána Boha všech nejlepších věcí, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Oznamuji panu švagru, že Jan,³ syn n[ebožtíka] Matěje Hochmtala z Ledec,⁴ přistěhovavši se tu na grunty mé nevelmi dávno, byt sobě při jednom poddaným mým v místě nepatrném a skalnatém objednal, kderéhož davši před sebe s manželkou jeho, domnělou Důrou,⁵ povolati, ((nebo)) aby jeho manželka vod[d]ávaná a vlastní býti jměla, z někderých příčin a řečí lidských sem pochyboval, ale ona, právě se býti od vojákův ztlučena, že se dostaviti nemůže, se vymlouvala. On pak, Jan na dotazování mé se jeho, že táž Důra jeho vlastní a od[d]ávaná manželka jest, jmenuje místo sněti se jeho s ní i kněze, kderý je oddával. Nic méně jeho ihned do vězení šatlavního v městě mým Hradišti⁶ (kdež až posavad zůstává) davše vsaditi a opatřiti a též chvíle opět dotčenou Důru, aby přede mě dostavili, sem poručil. Ale ona, nevím jakým a od koho sobě návěstím daným, prve přeč z gruntův mých se vším svým, což jměla, zběhla. On pak, Jan výš psaný, naposledy že touž Důru, poddanou páně švagrovou, Jírovi,⁷ sedlákovi se vsi Hořejších Přívor,⁸ poddanému páně švagrovému, vyloudil a s ní se nikdy neod[d]al, přede mnou se jest přiznal. Kderýžto skutek jeho zlý a hanebný, poněvadž proti pánu Bohu a jeho s[vatý]m přikázáním celý, nechtěl sem toho před panem švagrem tajiti, nýbrž nejschváleji toto psaní činíc, v příčině té, co by dále pan švagr s tím lotříkem (poněvadž se tu poddaných Vašich dotejče) činiti chtěl, zpraven býti od pana švagra žádám. S tím milost Boží rač býti s námi. Dat[um] na Hradišti⁹ nad Jizerou ve čtvrtek po s[vaté]m Antonínu léta 1605.

Václav Budovec z Budova na Hradišti a Zásadce nad Jizerou a Kocňovicích¹⁰

¹ Václav Budovec z Budova na Mnichově Hradišti (1551-1621), panský stav od května 1607, rada apelačního soudu (1584-1602), nejvyšší berník (1592, 1594, 1595, 1596/1597), přisedící komorního soudu (1611, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618), stavovský direktor (1609, 1618-1619), prezident apelačního soudu (1619-1620).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jan Hochmtal, poddaný Václava Budovce z Budova.

⁴ Ledce, ves jihovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1623 v držení Václava Cetenského z Cetna.

⁵ Důra, patrně Hochmtalová, poddaná Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Mnichovo Hradiště, město a zámek severně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1621 v držení Václava Budovce z Budova.

⁷ Jíra, sedlák z Horních Přívor, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁸ Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

⁹ Mnichovo Hradiště, město a zámek severně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1621 v držení Václava Budovce z Budova.

¹⁰ Václav Budovec z Budova na Mnichově Hradišti (1551-1621).

Dal zprávu pan Cetenský starý,¹¹ že ona j[es]t od něho utekla, bez vůle a vědomí jeho se vdala a dobře že j[es]t se nechovala, a protož že tu nic nemá.¹²

¹¹ Patrně Václav Cetenský z Cetna na Ledci († po 1623).

¹² Přípis Václava Budovce z Budova na samostatném foliu – LRRA, sign. P 10/5, fol. 92.

168.

Adam Linhart z Najenperku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvá se za mlynáře Matouše Zvěřinku, který měl pronajatý mlýn u Byšic, aby mu Pětipeský prominul celý či alespoň polovici dlužného nájmu za deset týdnů v celkové výši 50 kop míšeňských grošů. Jde o potřebného řemeslníka, jenž byl navíc poškozen stržením mostků Václavem Smrčkou z Mnichu, díky čemuž neměl melivo. Pokud mu dluh nepromine, přimlouvá se alespoň za stanovení snesitelných termínů splátek. Zavazuje se službou.

Staré Město pražské, 20. ledna 1605

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 2-3, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu synu mému zvláště milému.

Službu svú vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane synu můj zvláště milej. Od Pána Boha všemohoucího vinšuji vám zdraví dobré i jiné všecko nejlepší. Matouš Zvěřinka,¹ kterýž od vás předešle byl mlejn u Byšic² najal, avšak pro s<c>hazení těch mostkův od pana Smrčky³ neměvši meliva, potom jej pustiti musil, žádal mě k vám za přimluvu, oznamujíc, že na něm toho nájmu za 10 nedělí padesáte kop míš[eňských] míti žádáte. A pro tejj dluh že jest také nemalej čas vězením od vás ztěžován byl. Nyní pak, nemaje odkud zaplatiti, jsouc řemeslník potřebnej, abyšte se nad ním slitovali a tejj dluh jemu odpustili, toho vyhledává. I můj laskavej pane synu, sami znáti můžete, jestližeť jest pro tu překážku pana Smrčky meliva míti nemohl, k tomu za 10 nedělí aby padesáte kop míš[eňských] dáti měl, an do roku na 85 st[rychů] najat byl, že by nebylo spravedlivou věcí od potřebného člověka takové sumy žádati. On pak k tobě k samé milosti a propuštění z téhož dluhu žádá. Pakli by bejti nemohlo odpuštění, tehdy ((o ulevení polovice a)) náké termíny snesitedlné, na kerý díl té sumy brání. Protož se ku panu synu za něj přimlouvám a otcovsky žádám, že jemu jakožto dlužníku svému pro odplatu Boží milost prokážete a jemu buď ten všecken dluh aneb polovici prominete, aneb na náké termíny jemu ku vyplnění možné učiníce sám || smlouvu bráti budete. A na skutek a milosrdenství se ohlídnete, neb nás k tomu Duch Boží napomíná, odpouštějte a bude vám odpuštěno. A tak, co v tom k přimluvě mé učiníte, důvěřte se, že vám to Pán Bůh jinou stranou nahradí. A já se toho panu synu v příčinách mně možnéjch rád odměním i odsloužím. S tím milost a ochrana Pána Boha našeho rač bejti s námi se všemi.

¹ Matouš Zvěřinka, mlynář, nájemce mlýna v Byšicích.

² Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

³ Václav Smrčka z Mnichu na Čechelicích († po 1629), účastník stavovského povstání, soused Šťastného Václava Pětipeského.

Dat[um] v Starém Městě Pražském ve čtvrtek den svatých Fabiána a Šebestiána léta 1605.

Adam Linhart z Najenpergu,⁴ m. p.

⁴ Adam Linhart z Najenperku na Vlkavě (1566-1617), původně měšťan Starého Města pražského, nobilitován do rytířského stavu, stavovský direktor (1609), švagr Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 1614).

169.

[Jiří Sovenický] píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zpravuje o poddanských, hospodářských a korespondenčních záležitostech. Posílá k němu pacholky s penězi za dříví. Sděluje, že byl v Mělníce ohledně upomínek za pohledávky. Jel na Brodce k Vojtěchu Václavu Kaplířovi ze Sulevic na Klomín s dopisy, ale nenašel pány doma. Od Augusta Křineckého z Ronova se nevrací posel. Z Hradiště přivedli lotříka Krejčího. Sovenický posílá Pětipeskému zajíce, slepice, jehně a sedm ptáků. Sládek je těžce nemocen, žádá pro něj nějaké posilnění od lékaře Floriána. Pivo svařil mládek za přítomnosti poddaného Čěšpivy. Chtěl sklízet led, ale je dosud příliš tenký, i když se polévá. V noci přšelo. Posílá 16 kop míšeňských grošů z důchodů. Ptá se, jakým titulem má napsat Adamu Berkovi z Dubé a Lipé o propuštění krčmáře.

Bez místa, 27. ledna 1605

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/16, fol. 92-93, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egerbergku na Byšicích a Bosyni, J[eho] M[ilosti], panu mému laskavému.
(A. 1605 od ouředníka o hospodářství)¹*

Službu svou vaší M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého vaší M[ilos]ti věrně rád přeji. Dnes přede dnem Pěkný Jíra² přišedše od vaší M[ilos]ti, oznámil mi jistou vůli vaší M[ilos]ti, abych ihned pacholky s koňmi, Hrdého³ a Havlasa⁴ s penězi, který by tak za lesy prodané za sebou měli, k vaší M[ilos]ti vypravil. Protož tak činím, koně s čeládkou a podle nich Jana Hrdého vypravuji. K Havlasovi sem tolikéž ihned poslal, nepochybují, že se podle poručení tak zachová. V outerý pominulý já příčinou vzeti zprávy od Zachariáše⁵ strany těch reštantův na Mělník⁶ jsem jezdil a od něho té zprávy dostal, že se v tom jináč pamatovati nemůže, nežli na onen čas, když jest tak dobré paměti J[eho] M[ilost] pán příčinou těch reštantův zadržalých obslán a upomínán byl, majíce J[eho] M[ilost] pán sumou svou za J[eho] M[ilost] C[isařskou], že jest z tý sumy takový rešt byl sražen, a ostatek že jest bylo J[eho] M[ilosti] doplaceno, což přišlo-li by k tomu, že by chtěl vaší M[ilos]ti vysvědčiti.

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Jíra Pěkný, služebník a posel Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jan Hrdý, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Jan Havlas, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce ve dvoře vsi Šemanovice.

⁵ Blíže neidentifikováno.

⁶ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Jáchyma Novohradského z Kolovrat (1594-1600) a jeho syna Jana Novohradského z Kolovrat (1600-1611).

Na Brodce⁷ k panu Kaplíři,⁸ i tolikéž na Klomín⁹ s těmi psaními sem posílám, ale že jich doma nejnám a ani kde by býti měli, nijak se upřít nemohu. Pročež pokudž byste co o nich věděti ráčili, při tomto poslu takové listy vaší M[ilos]ti odsílám, mohl by k nim tento posel jíti. Od pana Křineckého¹⁰ mi se posel až posavad s odpovědí nevrací. Nemohu se nadvítiti, co jest toho. Včera před večerem toho lotříka Krejčího¹¹ mi z Hradiště¹² přivedli, a tak již oba dva vězením zjištěné mám. Jak dáleji o nich poručiti ráčíte, při vůli vaší M[ilos]ti toho zanechávám. Pár zajíců <zses.>, slepic, jedno jehně ((a 7 ptákův)) vaší M[ilos]ti příležitostě odsílám. Sládek, ten předce v těžšej nemoci ležeti zůstává. Pán Bůh rač sám dále pomáhati. ((Tuto noc teprva potom všem přijímání s něho se pustilo, než velmi mdlý jest. Kdyby vám se nětco pro pos[i]lnění od Florijana¹³ zjednati mohlo.)) Var piva v outery svařen od mládka u přítomnosti Čěšpivy.¹⁴ Dnes sem se strožil kliditi led, ale noční dýšť nám toho překážku učinil. Již musím na náký mrazy čekati a nárámně tenkej jest. Co sem jej dal polívati, a předce tenký zůstává. Peněz vaší M[ilos]ti z důchodů 16 kop posílám. || Panu ((Adamovi)) Berkovi¹⁵ o propuštění toho krčmáře, který ten [s]kopce v Přívorách¹⁶ kupuje, jakým titulem psáti mám, za oznámení v[aší] m[ilosti] žádám. A tak nevím, co jiného v[aší] m[ilosti] psáti, nežli vaší M[ilos]ti se na všem dobře a šťastně jmíti vinšuji. Dat[um] ve čtvrtek po s[vaté]m Pavle na víru obráčení léta 1605.

J.¹⁷

⁷ Brodce, městečko jižně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Vojtěcha Václava Vosterského Kaplíře ze Sulevic, roku 1623 zkonfiskovány Václavovi Vosterskému Kaplíři ze Sulevic.

⁸ Vojtěch Václav Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Brodcích a Horce († po 1613), příbuzný a soused Šťastného Václava Pětipeského, nejvyšší velitel pěchoty (1608, 1611).

⁹ Klomín, též Klumín, dnes Chlumín, ves západně od Neratovic (Středočeský kraj), ves v držení Vřesovců z Vřesovic a později částečně mělnického panství, v sousedství Obřívství.

¹⁰ Patrně August/Augustus Křinecký z Ronova na Rožďalovicích († asi 1612), syn Jindřicha Křineckého z Ronova.

¹¹ Blíže neidentifikováno.

¹² Mnichovo Hradiště, město a zámek severně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1621 v držení Václava Budovce z Budova.

¹³ Florián, blíže neidentifikovaný lékař či apatykář, patrně z pražských měst.

¹⁴ Čěšpiva, sládek, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁵ Adam Berka z Dubé a Lipé na Sloupu († 1607).

¹⁶ Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

¹⁷ Rukopis odpovídá autografům Jiřího Sovenického, hospodářského úředníka v Byšicích.

170.

Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni. Podle poručení posílá 40 kop mišeňských grošů sirotkům Královým a 10 kop z důchodů. Dále posílá zajíce, slepice, jehně, ptáky a hrnec másla. V Přívorách u jistého hluchého hořelo z důvodu nešetřivosti. Pomohli mělničtí páni, kteří tam právě uspořádali vrchnostenský soud. Posílá mu výpis výpovědi lotříka Krejčího, kterého vyslechl před úřadem. Dále píše o skladování, košťování a zůstatku vína. Dále zpravuje o poddanských záležitostech. Od Jana Heleho byli přivedeni koně, Sovenickému se však nelíbí. Podivuje se, proč takové koupil.

[Byšice], 2. února 1605

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/18, fol. 63, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, J[eho] m[ilosti] panu mému laskavému, k dod[ání].
(A. 1605 od ouředníka)*

Službu svou vaší M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý. Vaší M[ilos]ti od všemohoucího Pána Boha žádám božského požehnání.

Dle poručení vaší M[ilos]ti tak činím a těch 40 kop m[íšeňských] ode mě sirotkům Královým¹ povinných V[áš]i M[ilosti] a při to[m] z důchodů 10 kop odsílám. Vedle toho 5 zajícův, 4 slepice, 1 jehně a za 20 g[rošů] 4 k[rejcary] ptákův 16 ((a hrnec másla)) odsílám. Přitom V[áš]i M[ilosti] oznamuji, že v pondělí pominulý z nešetrnosti ve vsi Přivorách² u toho hluchého okolo 23 hodin oheň vyšel, kterémužto téměř všechno schořelo. A kdyby předkem pomoci boží a některých pánův mělnických, kteří toho dne na Přivorách soud drželi, nebylo, Bůh ví jak, by dále bylo. Dnešního dne, měvše před ouřadem toho lotříka Krejčího,³ co tak nětco toho jako polo ústy pověděl, příležitě vejpis odsílám. A dáleji všeho při vůli vaší M[ilos]ti zanechávám. Odpověď anebo psaní vaší M[ilos]ti panu Skřineckému⁴ páně vyslanému sem dal, kterýž zpraví, po čem nakonec toho vína nechati ráčíte, vyrozumějíc jej tak po 4 ½ kopě vědro užívá. Pro formany a jistotu posla poslal ((a sou tu očekává)) a vykoštoval ho, totiž krom jednoho sudu z druhého sklepu, všechno v tom sklepe při mlejně, v němž všechno přivorský stojí, a to bílého 100 [věder] a červeného přivorského a 24 vědra. Ten tkadlec, o kterémž sem V[áš]i M[ilosti] povídal, že by sobě chtěl toho dříského⁵ Bortle⁶ dceru vzíti a vaší M[ilos]ti se podda[ným] vždy nachází, pročez sem jemu k vaší M[ilos]ti ukázal [...] koně od Jana Heleho⁷ jsou přivedeny, ale mi se nehrubě líbí, nebo ten velký odjíká na jednu zadní nohu téměř dostoupiti nemůže a jiných, co kozich na rukávicích chodí. Jinak nesoudím, nežli že tu nohu měl vymínutou. A na jiný hrubě stražený býti musí, dělá se mu na to, nevím, jak dále bude. Ten pak prostřední nevím, ráčili ste ho s tím kupovati a na něm to znáti, jest bedra sraženého, aby stálý na cestu dalekou býti měl, o něm nemnoho držím. A tak nevím, co jiného, nežli vaší M[ilos]ti šťastně domů očekávám. Dat[um] v středu den Hromnic léta 1605.

Jiřík Sovenický⁸

¹ Blíže neidentifikováno.

² Dolní Přivory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení rytířského rodu Vančurů z Řehnic (1555-1604) a následně města a panství Mělník.

³ Jan Krejčí, poddaný z městečka Mšeno.

⁴ Patrně August/Augustus Křinecký z Ronova na Rožďalovicích († asi 1612), syn Jindřicha Křineckého z Ronova.

⁵ Dřísy, ves severozápadně od Staré Boleslavi (Středočeský kraj), příslušenství kapituly ve Staré Boleslavi.

⁶ Blíže neidentifikováno.

⁷ Jan Hele, patrně koňský handlíř.

⁸ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

171.

Výpis výpovědi. Jiří Sovenický pohnal jménem Šťastného Václava Pětipeského k výpovědi Jana Krejčího, který páchal lotrovství ve vsi Přivorech u sedláka Jíry, při [byšic-kém] úřadu. Krejčí vypověděl, že na kopci jistý Svatoš a jiní poddaní vyloupili truhlu bečváře. Jindy v noci tajně vymlátili strych obilí, které pak bez vědomí sedláka prodali v Mělníce. Jmenování jsou provinilci i jejich pomocníci. Jistý Svatoš se přiznal ke smil-

stvu se selkou, s níž žertoval a odešel do stodoly, později spolu chodili do komory. Když musel odejít, pil přes noc ve vsi Kojovicích, kam za ním selka přišla a také odtud odešli spolu.

[Byšice], 2. února 1605

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/18, fol. 62, česky

Léta 1605 v středu den památný Hromnic rada držána.

Jiřík Sovenický,¹ ouředník J[eho] M[ilosti] pana, promluvení učinil, že tak jakož jest Jan Krejčí² ve vsi Přivorách³ drahnou chvíli se zdržoval, tu některé své lotrovství páchajíc, i o některých věcech, které by se tak u Jiříka Sedláka⁴ dály, dobře ví. Žádajíc, aby před ouřad puštěn byl, k němu otázku učinice.

Proti tomu Jan Krejčí oznámil, že žádné vědomosti o tom nemám a nevím o tom nic. A nepomáhal sem nic, nežli tak sem řekl jednoho času, chtějí mne vejniti a jiní chtějí toho prázdna býti, nebo na tom kopci rozloupali tu truhlu bečváři, Svatoš⁵ a jiní, a těch kloců⁶ nechali. Příhodilo se jednoho času, že přinesli času nočního k nám čtyři pacholci, povalu ovsu z polí, byl jeden Svatoš a Mudrů synek.⁷ Jiných sem neznal. To sou mlátili v stodole u sedláka. A namlátili strych ovsu a prodal jej Svatoš s Jankem, jak býval u Čiháka.⁸ A klisnami sedlákovými jej vezli. Ale sedlák o tom nevěděl. Vyházel jim k trhu slámu sedlák, aby ji vezli na Mělník.⁹ A Svatoš, Kašpar a Mareš, ti mu pomáhali. Když sedlák doma nebyl, tu slámu nakládali a ten voves navrž do té slámy zakladli. Tolikéž chmele panského prodali. Mareš a Svatoš a Janek Čiháků, jeden strych a šafář o tom věděl. Byl tehdáž na Mělníce.

Mezi námi s tou selkou ta námluva byla. Od svatýho Havla¹⁰ od jarmarku mělnického, potom sem spolu mlátili a dali sme se do jízdy a řekl sem žertů a ona řekla, pod'me do komory, ale nešli sme. Toliko předce v stodole sme činiti měli a potom třetí den teprva sme v komoře byli. A tak sme až dosavad spolu byli a když sme měli pryč jíti, já sem šel napřed do Kojovic¹¹ a pil sem tam přes noc. A ona za mnou přišla a potom šli sme spolu.

¹ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

² Jan Krejčí, poddaný z městečka Mšeno.

³ Horní Přivory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

⁴ Jíra, sedlák z Horních Přivor, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Svatoš Mudrů, poddaný komorního města a panství Mělník ze vsi Dolní Přivory.

⁶ Kloc – cár, hadr.

⁷ Svatoš Mudrů, poddaný komorního města a panství Mělník ze vsi Dolní Přivory.

⁸ Jíra Čihák, krčmář ve vsi Bosyně, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁹ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Jáchyma Novohradského z Kolovrat (1594-1600) a jeho syna Jana Novohradského z Kolovrat (1600-1611).

¹⁰ Dne 16. října 1604.

¹¹ Kojovice, ves východně od Mělníka a Byšic (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského.

ce Šarovce ze Šarova. Podle výpisu z desek zemských je dlužen Fridrichovi Šlejnicovi ze Šlejnic, Oldřichovi Říčanskému Kavkovi z Řičan, Pavlovi Dupákovi z Kelče, Jiříkovi Strakovi z Nedabylic, Janovi Šťastnému Přebořovskému z Kvasejovic, Václavovi z Frymburku, Jindřichovi Medkovi z Krymlova, Janovi Moravcovi, Marii Magdaleně Robmhákové ze Ptení, Lidmile Libštejnské z Kolovrat, Lorencovi Štorkovi ze Štorkenfelsu a Jindřichovi Penčíkovi z Penčíku. Připomíná, že Marie Magdalena Robmháková ze Ptení chtěla Pětipeskému postoupit dva dlužní úpisy na 200 kop grošů českých Václava Kosořského z Kosoře, což Pětipeský pro nejistotu dluhu odmítl. Žádá, aby to dosvědčil. Dále prosí, aby potvrdil lehkomyšlnost jejího syna, pro niž upadl do dluhů.

Bez místa, 3. února 1605

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 9-10, česky

Urozený[m]u panu Šťastný[m]u Václavovi Pětipeský[m]u z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, cedule k svědomí.

((Od p[an]í Mandeleny z Chodova))¹

Urozený pane, Šťastný Václave Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni. Vedle práva a zřízení zemského tohoto svědomí od Vás, že je mně, Mandaleně z Chodův, a to proti urozeným, panu, panu Fridrichovi Šlejnicovi z Šlejnic,² panu, panu Voldřichovi Říčanskému Kavkovi z Řičan,³ panu Pavlovi Dupákovi z Kelče,⁴ panu Jiříkovi Strakovi z Nedabylic,⁵ panu Janovi Šťastnému Přebořovskému z Kvasejovic,⁶ panu Václavovi z Frymburku,⁷ panu Jindřichovi Medkovi z Krymlova,⁸ Janovi Moravcovi,⁹ paní Máří Magdaleně Robmhákové ze Ptení,¹⁰ panně, panně Lidmile, šlechticně z Kolovrat,¹¹ panu Lorencovi Štorkovi,¹² panu Hendrychovi Pencikovi z Pencíku,¹³ kterýž v níže dotčeném vyměření Jich milosti, tím toliko titulem Hendrych Pencik položen jest, k tomu vyměření Jich milostí a vладыk na plným soudu zemským větším Království českého. Co se Mikuláše Lorence Šarovce z Šarova,¹⁴ syna mémo mladšího, uvedení jeho v velké dluhy od nich svrchu psaných a zejména jmenovaných osob dotejče. Tak, jakž o tom relaci¹⁵ pánův Jich milostí a vладыk z plného soudu zemského též o vedení svědkův, pūhonův a dūhonův k svě-

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Fridrich/Bedřich Šlejnic ze Šlejnic na Božejově a Rumburce († po 1612).

³ Oldřich/Voldřich Říčanský Cehnice/Kavka z Řičan na Přovanech († před 1606), hejtman Plzeňského kraje (1578-1579, 1598-1599, 1599-1600, 1603-1604).

⁴ Pavel Dupák z Kelče († po 1605).

⁵ Jan Jiří Straka z Nedabylic († 1616), hejtman Hradeckého kraje (1610-1611).

⁶ Jan Šťastný Přebořovský z Kvasejovic († 1639).

⁷ Václav z Frymburku († po 1605).

⁸ Jindřich Medek z Krymlova († po 1605).

⁹ Jan Moravec († po 1605).

¹⁰ Marie Magdalena Robmháková, rozená Klenovská ze Ptení († po 1605), manželka Jaroslava Robmhápa ze Suché († asi 1594).

¹¹ Lidmila Libštejnská z Kolovrat († po 1605).

¹² Lorenc Štork ze Štorkenfelsu († po 1628), nekatolicky orientovaný měšťan Starého Města pražského.

¹³ Jindřich Penčík z Penčíku na Rybňanech a Horní Libchavě († po 1623), účastník stavovského povstání (1618-1620).

¹⁴ Mikuláš Lorenc Šarovce ze Šarova († po 1618), příslušník moravského vладыckého rodu Šarovců ze Šarova.

¹⁵ Relace – zpráva, výpis zápisu do desek zemských, svolení panovníka k zápisu do desek zemských.

domí neb pro položení bráni ke dskám zemským učiněná a do kvaternu druhého podaných na suplikaci¹⁶ a jiných případných při žlutém léta 1604 v pátek po svatě Voršile¹⁷ pod literou B 28 vepsaná, to v sobě šíř obsahujíc zavírá. K tomu vyměření pánův Jich milostí a vladyk do slavného soudu zemského většního království Českého dskami zemskými vydaté žádám. Toho dobře povědomý jste a v paměti své máte, že jest táž paní Máří Magdalena ze Ptení¹⁸ chtěla Vám tolikéž těch dvou přísudkův na dvě stě kop groš[ů] Českých registry¹⁹ úřadu nejvyššího purgkrabství pražského na pana Václava Kosořského z Kosoře²⁰ postoupiti. Ale Vy vidouce, že dluh nejistej jest, nechtěl ste toho k sobě přijíti. A potomně, že jsou téhož Mikuláše Lorence Šárovice do toho uvedli a jemu jich proti učinění zápisův na pět set postoupili. Též o tom dobrou vědomost máte, že týž Mikuláš Lorenc Šárovec jest nikdá svejch věcí moudře neřídil, nýbrž co jest koliv před sebe bral, všecko nemoudře, nic k ničemuž, jest činil. A kdo chtěl, nač chtěl, že jest jej navýsti jako nějaké dítě mohl. A což Vám víceji a vejšeji o té vši věci spravedlivě povědomého jest, to že mně vedle svrchu jmenovaného práva a zřízení zemského, nic ovšem nevypouštějíc, vedle svrchu jmenovaného práva a zřízení zemského týmiž dskami zemskými seznáte a vysvědčíte. Datum cedulae k svědomí ve čtvrtek po památce Hromnic léta páně 1605.

[Bez podpisu]

¹⁶ Suplikace – stížnost.

¹⁷ Dne 22. října 1604.

¹⁸ Marie Magdalena Robmhálová, rozená Klenovská ze Ptení († po 1605).

¹⁹ Registr – rejstřík, seznam.

²⁰ Václav Kosořský z Kosoře († po 1605), patrně příbuzný pražského knihtiskaře Jana z Kosoře († 1580) a panského písaře Matyše Kosořského z Kosoře.

173.

Vojtěch Václav Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zve na svatbu svého poddaného Jiříka Myslivce, který se hodlá oženit s Kaplířovou poddanou Kateřinou Čabulanskou. Svatební veselí se uskuteční o masopustním úterý 22. února 1605. Doufá, že bude svatbě přítomen a zavazuje se službou.

Brodce, 20. února 1605

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 62, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci a bratru mému zvláště milému.
(A. 1605 ode pana Vojtěcha Kaplíře,¹ zuve na veselí Myslivce svýho.)²*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče a bratře můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého přál bych ti věrně rád.

Nemohu před tebou tajiti, kterak Jiřík Myslivec,³ předstoupivši přede mne, jest toho snažně vyhledával, abych mu Kateřinu Čabulanskou,⁴ poddanou svou, za manželku k stavu svatého manželství dal, což vidouce žádost jeho slušnou býti a prohlídajíc k jeho věr-

¹ Vojtěch Václav Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Brodcích a Horce († po 1613), příbuzný a souseď Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jiřík Myslivec, poddaný a patrně též hajný Vojtěcha Václava Vosterského Kaplíře ze Sulevic.

⁴ Kateřina Čabulanská, poddana Vojtěcha Václava Vosterského Kaplíře ze Sulevic.

ným a starým službám, tak sem učinil a jemu den k dodání a svadebnímu veselí v outerý masopustní sem jmenoval a chtěje pak tebe, svého zvláště milého pana ujce, rád přítomného jmíti, vaší mi[los]t za to služebně žádám, že mi tak mnoho lásky prokážete a ke mně v pondělí nejprv příští tím zájezi přijedeš a toho svadebního veselí přítomen budeš. Čehož se ti každého času odsloužit nepominu. S tím milost Boží rač býti s námi. Dat[um] na Brodcích⁵ v sobotu po s[vaté]m Valentinu léta 1605.

*Vojtěch Václav Kaplíř ze Sulevic a na Brodcích⁶
(Učiněno mně zase psaní druhé o vysvětlení toho zastoupení v těch 20 kopách miš[er]ských, aby je konečně odeslal.)⁷*

⁵ Brodce, městečko jižně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), od roku 1569 v držení Petra Vosterského Kaplíře ze Sulevic, 1575 povýšeny na erbovní městys, později v držení Vojtěcha Václava Vosterského Kaplíře ze Sulevic, roku 1623 zkonfiskovány Václavovi Vosterskému Kaplíři ze Sulevic.

⁶ Vojtěch Václav Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Brodcích a Horce († po 1613).

⁷ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

174.

Kryštof Vilém Sezima ze Sezimova Ústí píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o odeslání přislíbené živé bažantice, neboť mu na ní velmi záleží. Poslu zaplatí od chůze. Doufá ve splnění žádosti a zavazuje se přátelstvím a službou.

Křovice, 26. února 1605

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 39, český

Urozenému panu Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrberka a na Byšicích, panu švagru a synu mému zvláště milé[mu] k dodání.

((A. 1605))

((od p[ana] Kryštofa Sezimy¹ o bažantici naživě))²

Službu svú vzkazují, urozený pane švagře a synu můj zvláště milej, zdraví a v něm jiného všeho dobrého přál bych vám věrně a upřímně rád.

I můj zvláště milej pane švagře a synu, tak jakž ste mi se zakázali a připověděli, na mů žádost jednu bažantičku na živě darovati, protož k vám tohoto posla schválně posílám a za to vás přátelsky žádám, že mi ji po témž poslu mém odešlete, nebo mi na ní mnoho záleží. Pakli by tak nahbito býti nemohlo, tehdy vás vždy žádám, že mi ji po naschválním poslu odešlete. Já mu rád od chůze zaplatím. Což věřím, že tato žádost při vás své místo jmíti bude. A co tu k žádosti mé učiníte, já se vám toho zase vším dobrým přátelstvím odměniti nepominu. Za odpověď přátelskou s vykonáním žádosti mé žádám. A s tím Milost Pána Boha s námi se všemi býti rač. Dat[um] na Křovicí³ v sobotu po s[vaté]m Matěji léta 1605.

Kryštof Vilém Sezima z Sezimova Oustí⁴

¹ Kryštof Vilém Sezima ze Sezimova Ústí († po 1623), účastník stavovského povstání.

² Autograf Jiříka Sovenického, byšického úředníka Šťastného Václava Pětipeského.

³ Křovice, ves severně od Slaného (Středočeský kraj), roku 1623 zkonfiskována Kryštofu Vilémovi Sezimovi z Ústí.

⁴ Kryštof Vilém Sezima ze Sezimova Ústí († po 1623).

175.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvají se za propuštění podílu Jakubu Juklíčkovi z Dolních Přívor, který má po manželce Anně ve vsi Malých Přívorách na Vavrouškově chalupě. Zavazují se obdobnou službou. Ohledně pozůstalosti Pětipeského poddaného Víta Brože z Byšic sdělují, že o ni usilují jiní nejmenovaní lidé. Bude bedlivě vyhledáno, co mu má být propuštěno.

Mělník nad Labem, 26. února 1605

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 103, sign. L 14, Kopiář odeslaných listů 1604-09, fol. 29r, česky

Panu Pětipeskému na Byšice

Službu svou vzkazujeme, urozený a statečný rytíři etc.

Jakub Juklíček ze vsi Dolejších Přívor,¹ poddaný náš, majíce díl spravedlnosti po Anně, manželce své, dceři nebožky Etunny v Malých Přívorách na chalupě Vavrouškově z složeného závdavku desíti do peněz purgkrechtních za čtyry léta vosmi kop míšeňských, nás jest k V[áší] M[ilosti] za propuštění takové spravedlnosti jeho náležitě za přimluvu požádal.

Protož V[áší] M[ilosti] žádáme, že jemu takovou spravedlnost, což by na díl manželky jeho přijíti mělo, k důležité potřebě jeho propustiti do žádosti naší při sobě ujíti dáti ráčíte. Na příčině podobné i jiné povolnosti své toho se V[áší] M[ilosti] odměniti nepomíne.

Co se tkne Víta Brožova z města Byšic,² poddaného V[áší] M[ilosti], nečiníme tejna V[áší] M[ilosti], že jiní na touž spravedlnost se potahují, což bedlivě vyhledáno musí býti. Pokudž se co spravedlivého najde, témuž poddanému V[áší] M[ilosti] má býti propuštěno.

S tím se V[áší] M[ilosti] na všem dobře a šťastně míti vinšujeme. Dat[um] v městě Mělníce nad Labem, v sobotu po svatém Matěji, léta 1605.

[Bez podpisu]

¹ Jakub Juklíček, poddaný Jiřího Vančury z Řehnic a později mělnického panství ze vsi Dolní Přívory.

² Vít Brož, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Byšic.

176.

Anna Belvicová ze Štampachu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Její poddaný, Balcar Mlynář ze vsi Želízy, jí oznámil, že pohledává podíl své manželky 40 kop míšeňských grošů na Jarolímově chalupě ve vsi Šemanovice, jež leží na pozemcích Šťastného Václava Pětipeského. Žádá, aby mu byl tento spravedlivý podíl vyplacen. Za to se zavazuje podobnou přátelskou a sousedskou službou. Dále žádá, aby témuž Balcaru Mlynářovi byla vyrovnána pohledávka za šest korců pšenice, jež pozůstala po nebožtíkovi Vackovi Ovčákovi, poddaném Šťastného Václava ze vsi Chodeč. Věří v kladné vyřízení žádostí.

Liběchov, 28. února 1605

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 44, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu sousedu mému zvláště milému, k do[dání].
(A. 1615 od paní Belvicové, o propuštění spravedlivosti manželce Balcara Mlynáře.)¹*

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane Václave Šťastný Pětipeský z Chýš a z Egrbergku, pane sousede můj zvláště milý. Zdraví a při něm jiného všeho dobrého přeji Vám věrně ráda. Balcar,² mlynář ze vsi Želize,³ poddaný můj, zprávu mi učinil, že by manželce jeho na gruntech Vašich ve vsi Šemanicích⁴ na chalupy Jarolímově⁵ jistá spravedlnost podílu jejího 40 kop míšeň[ských] náležitosti měla. A poněvadž soudy sedlské držeti budete, žádal jest mě k Vám za toto přimluvné připsání, abyšte jemu k ruce manželky jeho takovou spravedlnost, co by ji koliv vykladeno bylo, propustiti poručil. Protož se k panu sousedu za něho přimlívám a přátelsky žádám, že jemu takovou spravedlnost vydati a propustiti poručíte. A já se Vám toho netoliko tou měrou, ale i jiným dobrým přátelstvím a sousedstvím odměniti nepominu. Více na mě vznáší a zprávu dává, která že jest zaneboštika Vacka Ovcáka ze vsi Chodče,⁶ též poddaného Vašeho, mně za šest korců pšenice slíbil, též i já sám jak[o]žto rukojmě za něho dáti a oplatiti musil, tak aby on zase k svému zaplacení přijíti mohl. Mně k Vám též za toto přimluvné připsání požádal. I poněvadž jest ten statek téhož [zaneboštika] Vacka prodán a závavek se při něm soudě klásti bude, pana souseda přátelsky žádám, že buďto aby mu zase taková pšenice oplacena a neb peníze za ní, co by za ní přišlo, zaplacena byla. Což věřím, že pan soused to [na] žádost mou učiniti ráčí. A s tím milost Boží s námi. Dat[um] na Liběchově⁷ v pondělí po neděli Invocavit léta 1605.

Anna Belvicová rozená z Štampachu na Liběchově a Cítově⁸

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Balcar Mlynář ze vsi Želízy, poddaný Anny Žerotínské ze Štampachu na Liběchově a Cítově.

³ Želízy, ves severně od Mělníka, součást liběchovského panství Belviců z Nostvic.

⁴ Šemánovice, ves západně od Mšena a Kokořína, v majetku Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁵ Jarolím, patrně poddaný Šťastného Václava Pětipeského usedlý ve vsi Šemánovice.

⁶ Vacek Ovcák, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Chodče.

⁷ Liběchov, městečko severně od Mělníka na pravém břehu Labe s renesančně upravenou tvrzí, od roku 1583 v držení Belviců z Nostvic, v letech 1615-1621 v držení Jana Kryštofa Belvice z Nostvic.

⁸ Anna Belvicová ze Štampachu na Liběchově a Cítově († 1614).

177.

Mikuláš Vratislav z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Opakovaně se přimlouvá, aby byl jeho poddaný Jan Jechumtal, syn šafářky z Telibského dvora Doroty, propuštěn z vězení. Jeho matka se za něj přimlouvá. Jde navíc o chudého pacholka, který se nemůže vyplatit. Zavazuje se službou. Autograf Šťastného Václava Pětipeského ze 3. března 1605 dokládá zamítavou odpověď. Dotčený nemůže být propuštěn, jelikož se dopustil zlodějství a dalších zločinů.

Březno, 1. března 1605

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 28, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku a na Byšicích, panu švakru a bratru mému zvláště milému, k dodání.

((Od p[ana] Mikuláše Vratislava z Bubna¹))

((A. 1605 o propuštění poddaného jeho, kderýž tu v Byšicích u vězení zůstává.))²

Službu svou vzkazují, urozený a můj zvláště milý pane švakře a bratře. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji Ti věrně a upřímně rád. Můj zvláště milý pane bratře, nepochybují, než že Ti v dobré paměti zůstává, jakož sem Ti dnův pomínulých psaní přátelské učinil, žádajíc Tebe a přimlouvajíc se za Jana, jinak Jechumtala,³ syna Doroty šafářky ze dvora mého Telybského,⁴ aby téhož Jana Jechumtala z vězení, do něhož se jest pro vejstupek a účinek svůj dostal, propustiti poručil. V čemž až posavad matka jeho mě nepřestávala žádati, abych ještě k Tobě toto přátelské ((psaní)) učinil. I nemoha žádosti její odepřítí, tak činím a Tebe za to, jakž prvotně, tak i nyní přátelsky žádám, že na žádost a přimlůvou mou tak mnoho učiníš a jeho s téhož vězení propustiti poručíš, poněvadž jest pacholík chudobný, tak že ani od šatlavy nebude míti co dáti. Nepo<c>hybují, než že tato má žádost při Tobě své místo míti bude. Já zase Tvůj vždycky volný sluha zůstávám. S tím milost Boží s námi býti rač. Dat[um] na Březně⁵ v outery po památce s[vatéh]o Matěje apoštola páně léta 1605.

(([A]nno 1605 ve čtvrtek po neděli Invocavit /3.3./⁶ dána odpověď. Po[něva]dž se na něj již také zlodějství pronásí, protož pro vyhledání při tom něčeho více a pro přetčení takových zlých skutkův a činův, že propuštěn býti nemůže.))⁷

Mikuláš Vratislav z Bubna a na Březně⁸

¹ Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617), hejtman Boleslavského kraje (1608-1609, 1615-1616).

² Autografy Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jan Jechumtal, syn šafářky Telibského dvora, poddaný Mikuláše Vratislava z Bubna.

⁴ Telibský dvůr, usedlost při vsi Nová Telib východně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1617 v držení Mikuláše Vratislava z Bubna, následně jeho manželky Barbory Bubnové z Budova.

⁵ Březno, městečko východně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1617 v držení Mikuláše Vratislava z Bubna, poté v držení jeho manželky Barbory Bubnové z Budova.

⁶ Dne 3. března 1605, lomítka s prepisem data jsou součástí původního textu.

⁷ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁸ Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617).

178.

Ohradní psaní. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádají, aby dohlédl na splacení uvedeného dluhu sedláka Jiřího Jíry z Horních Přívor mělnického měšťanovi Janu Pacoltovi za barchan, plátno a hrušky. Má ho přinutit ke skutečnému zaplacení, aby sešlo z dalšího zaneprázdnění i obstavního práva.

Mělník nad Labem, 2. března 1605

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 103, sign. L 14, Kopiář odeslaných listů 1604-09, fol. 30r, česky

Na Byšice o Jana Pacolta.

Službu svou vzkazujeme, urozený a statečný rytíři, p[ane], zdraví etc.

Jan Pacolt,¹ spolusoused náš, nemoha k dluhu svému spravedlivě za barchan² a plát-no, též za hrušky učenému 4 kopy, 5 gr[ošů], vše míšeňských, i škodami, medle oučty na to vzešlymi a od Jiřika, jinak Jíry, sedláka ze vsi Přivor,³ poddaného V[raš] M[ilosti] až posavad přijíti, nás jest k V[raš] M[ilosti], jakožto psaní ohradní požádal, v čemž nemoha my žádosti jeho odepríti, V[raš] M[ilosti] žádáme, že jeho, Jíru sedláka k skutečnému zaplacení tak, aby V[raš] M[ilosti] i nám dalšího zaneprázdnění i práva stavného, kteréž se i pro další škody opovídá, sjíti mohlo, přidržeti ráčíte. Jakož i my k podobné příčině učiniti hotovi bychom byli.

S tím se V[raš] M[ilosti] na všem dobře a šťastně míti vínšujeme. Dat[um] v městě Mělnice nad Labem ve středu po neděli Invocavit, 2. Martii, léta 1605.

¹ Jan Pacolt, mělnický měšťan.

² Barchan, též parchan – silná teplá bavlněná látka.

³ Jíra, sedlák z Horních Přivor, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

179.

Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podle vzkázání mu posílá koš ptáků, tři slepice, čtyři štiky a na ukázkou ještě hrst vlny, pokud by ji chtěl někomu prodávat. Dále píše, že setba z příčiny velkých mrazů ještě nemohla začít. Podle nařízení chtěl zjistit, kdy Kubiček vzal fenu, avšak nemohl nahlédnout do Pětipeského kalendářů, protože mu neposlal klíč. Nedostává se domácího hrachu k seti, proto ho zatím shání. Koupí ho co nejlaciněji, snad cestou do Bosyně. Hrachu je pro neúrodu všude nedostatek a míra stojí po čtyřech kopách neuvedené měny. Matka Pětipeskému vzkazuje, aby se jí koupilo po libře makového, lněného a dřevěného oleje.

[Byšice], 11. března 1605

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/18, fol. 64, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, J[eho]. m[ilosti] panu mému laskavému k dod[ání].

((A. 1605 od ouředníka o hospodářství))¹

Službu svou vaší M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý, zdraví a v něm Božského požehnání vaší M[ilos]ti na Pánu Bohu žádám. Podle vzkázání mně po Bersebitovi² tak činím, za již jeden a koli koš ptáků, tři slepice a čtyry štiky vaší M[ilos]ti odsílám. Nicméně i hrst vlny na okázání, s kterou že byste někomu prodávati chtíti ráčili ((naslehše)), tolikéž odsílám. Strany pak péče o setbu, kdy by časové k tomu soužili, jako i kdy prve, nerad bych zameškal. Ale že pro veliké mrazy do rolí tak podobně jako i jiný s pluhy nemůžeme, tou příčinou se jiné věci potahy dělati musejí. O nějaké poznamenání, kdy jest Kubiček³ tu fenu vzal, ráčili ste mi psáti, abych v kalendářích vaší M[ilos]ti vyhledával. Ale poněvadž mi klíč při tom odeslán nebyl, nevěděl sem, jak hledati. Hrachu že domácího k semenám nejní, vaší M[ilos]ti sem o tom dávno oznamoval. A že ho hned sem nevěděl, kde koupiti, tolikéž povídal. Až teď teprva že by ho nětco Havlas⁴ míti měl, sem

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Bliže neidentifikováno.

³ Jakub/Kubiček, poddaný a služebník Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Jan Havlas, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce ve dvoře vsi Šemanovice.

zvěděl. S ním pak o něj promluvic, že jej sobě tak draho šacuje, za to sem ho taky ještě ujal, nežli dnes jedouc na Bosyň,⁵ s ním o něj tržiti chci. A co nejlaciněji budu moci, koupím. A aby tak kde letos laciněj býti měl, ještě sem od žádného neslyšal, nežli o tom, že pěkný hrách po 4 kopách na naši míru kupovali, dokonce vím. A taky aby ho tu blízko nás kdo mnoho prodávati měl, o žádným nevím. ((Nebo téměř všickni na neourodu téhož hrachu nařikají.)) Paní mateř⁶ vaší M[ilos]ti prosí, aby se jí koupilo 1 libra makového voleje, 1 libra lněného a 1 libru dřeveného. S tím vaší M[ilos]ti se na všem dobře a šťastně jmiti vinšuji. Datu[m] v pátek po neděli Reminiscere léta 1605.

Jiřík Sovenický⁷

⁵ Bosyň, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

⁶ Barbora Pětipeská z Hrušova († 1608), matka Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

180.

Vojtěch Václav Kaplír ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl psaní ohledně rukojemství manželky Ladislava staršího Popela z Lobkovic. Posílá k ní služebníka s dlužním úpisem Marie Magdaleny Trčkové z Lobkovic na částku 3 000 neuvedené měny. Věří, že Trčková odvede i čtvrtý tisíc a zproští Pětipeského rukojemství k termínu svatého Jiří. Jakmile se služebník vrátí a paní Lobkovicová dlužní úpis přijme, podá o tom Pětipeskému zprávu.

Brodce, 28. března 1605

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 59-60, český

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci a bratru mému zvláště milému.
(A. 1605. Psaní od pana Vojtěcha Kaplíře¹ o vyvazení z rukojemství.)²*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři a můj zvláště milý pane ujče a bratře. Zdraví i jiného všeho dobrého od Pána Boha přejít věrně rád.

Psaní, kteréž mi v příčině rukojemství paní Ladslavovy z Lobkovic³ činíš, z přečtení jeho sem porozuměl. I můj zvláště milý pane ujče, mohu ti oznámiti, že tyto dny služebníka svýho ku paní s jistotou⁴ na paní Trčkovou,⁵ totiž na tři tisíce, odsílám, a tak tý naděje sem, že paní na ní přestane a čtvrtěj tisíc, dá-li Pán Bůh, při svatým Jiří⁶ paní odvésti a tebe náležitě z takového rukojemství s poděkováním vyvaditi chce. A jakž by se je domů služebník můj navrátil a paní tu jistotu přijíti ráčila, nepominu tobě skrze psaní své

¹ Vojtěch Václav Vosterský Kaplír ze Sulevic na Brodcích a Horce († po 1613), příbuzný a soused Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Ladislav starší Popel z Lobkovic na Zbiroze a Mostě (1537-1609), prezident české komory (1582-1587).

⁴ Jistota – dlužní úpis.

⁵ Marie Magdalena Trčková z Lobkovic († 1633), manželka Rudolfa Trčky z Lípy, dcera Ladislava staršího Popela z Lobkovic.

⁶ Ke dni 23. dubna 1605.

oznámiti. S tím milost Pána Boha rač býti s námi. Dat[um] na Brodcích⁷ v pondělí po Neděli smrtedlné léta 1605.

Vojtěch Václav Kaplíř z Sulevic a na Brodcích⁸

((Učiněno mi druhé psaní o ty rukojemství i o těch vše[.].))⁹

⁷ Brodce, městečko jižně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), od roku 1569 v držení Petra Vosterského Kaplíře ze Sulevic, 1575 povýšeny na erbovní městys, později v držení Vojtěcha Václava Vosterského Kaplíře ze Sulevic, roku 1623 zkonfiskovány Václavovi Vosterskému Kaplíři ze Sulevic.

⁸ Vojtěch Václav Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Brodcích a Horce († po 1613).

⁹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

181.

Adam starší Vosterský Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Potvrzuje, že Pětipeskému společně s dalšími poručníky mají odvést částku mnoha set peněz neuvedené měny na místě sirotčím. Pokud obdrží peníze od svých vlastních dlužníků, jak jsou ubezpečeni, uspokojí Pětipeského ke svatému Jiří, nejdéle pak do dvou následujících týdnů po termínu.

Chcebuz, 3. dubna 1605.

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 33, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci a bratru mému zvláště milému, k d[odání].

((A. 1605. Psaní od p[ana] Adama staršího Vosterského Kaplíře¹ o složení peněz.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče a bratře můj zvláště milý. Téhož zdraví a v něm jiného všeho dobrého od Pána Boha vinšujíc, přejít věrně a upřímně rád. Psaní tvému po přečtení, co v sobě obsahuje a zavírá, sem porozuměl. A jej ihned také jednomu z pánův poručníkův ku přečtení a přehlédnutí sem podal. A oznamují panu ujci, že my, poručníci při svatým Jiří³ nejprv příštím na místě sirotčím do mnoha set odvésti máme. Však jestli by peníze od <...> dlužníkův našich vlastních, tak jakž v tom od nich zbezpečeni jsme, při tom času dostaneme, chceme pana ujce v dluhu povinném, Bůh dá, taky pěkně s vděčností při témž času s[vatého] Jiří anebo ve dvou nedělích po něm spokojiti. S tím pana ujce i sám se Pánu Bohu k ochraně poručena činím. Datum na Scebuzi⁴ v neděli Květnou léta Páně 1605.

Adam starší Vosterský Kaplíř z Sulevic na Scebuzi a Velešicích⁵

¹ Adam starší Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Scebuzi a Velešicích († po 1607), otec Albrechta Šťastného Kaplíře ze Sulevic, účastníka stavovského povstání.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Ke dni 23. dubna 1605.

⁴ Chcebuz (dříve Scebuz), ves východně od Litoměřic (Ústecký kraj), do roku 1619 v držení Albrechta Šťastného Kaplíře ze Sulevic, následně do roku 1621 v držení Šťastného a Oldřicha Vosterských Kaplířů ze Sulevic.

⁵ Adam starší Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Scebuzi a Velešicích († po 1607).

Daniel Kryštof Chrudimský z Častolovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvá se v záležitosti Václava Moryna, na něhož bylo vyhlášeno soudem nejvyššího purkrabství pražského stanné právo na základě půhonu na Václava Hradeckého z Bukovna. Jde o dluh určitého množství obilí. Takové stanné právo chce postoupit Pětipeskému, neboť nutně potřebuje peníze. Zároveň je připraven odvést Pětipeskému revers. Moryn se chce k Pětipeskému vypravit. Chrudimský připomíná, že Václav Moryn byl starým služebníkem Pětipeského otce Albrechta, proto doufá ve vyslyšení přátelské přimluvy. Zavazuje se službou i jménem Václava Moryna.

Praha, 4. dubna 1605

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 21-22, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu a příteli ke mně laskavému.

((A. 1605 psaní od p[ana] Daniele Chrudimského¹ skrze Václava Moryny² dodané))³

Službu svú Vaší mi[los]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři. Zdraví i jiného dobrého od Pána Boha žádajíc přeji Vaší mi[los]ti věrně rád. Pan Václav Moryn⁴ oznámil mně, že se ku panu vypravit chce a s Vaší mi[los]tí o některé své věci mluvit i také při Vaší mi[los]ti toho vyhledávati, abyšte ráčili od něho stané právo, které jest na soudu nejvyššího purgkrabství pražského na vyhlášení půhonu⁵ na pana Václava Hradeckého z Bukovna⁶ dostal, přijítí ráčili. Že je Vaší mi[los]ti postoupiti chce, abyšte ráčili zase proti tomu jemu v též sumě obilí, aneb co byšte ráčili jmíti poručiti vydati. Mě za to žádal, poněvadž tak pilně na ten čas peněz potřebuje, abych se k Vaší mi[los]ti za něj přimluvil. I což tak činím, znajíc v tom jeho velikou potřebu, za něj se k Vaší mi[los]ti přimlouvám, i také žádám, že ráčíte pro něj to přátelství učiniti a této mé žádosti a přimluvy při Vaší mi[los]ti jemu učiniti dáti ráčíte. Nebo i to chce Vaší mi[los]ti učiniti, jestliže byšte neráčili k tomu brzy přijítí, ač ta naděje není, že chce od sebe Vaší mi[los]ti revers⁷ odvésti, tak že chce sám z toho práv býti. Což jsem k Vaší mi[los]ti té naděje, že tato má přimluva a jeho žádost při Vaší mi[los]ti své místo jmíti bude. A poněvadž také starý služebník pana otce⁸ Vaší mi[los]ti byl, že ho oslyšeti neráčíte. Já se toho i s ním Vaší mi[los]ti zase svými službami odsloužití chceme. S tím milost Pána Boha rač býti s námi se všemi. Dat[um] v Praze v ponděli po Květné neděli léta 1605.

Daniel Krystof Chrudimský z Častolovic⁹

¹ Daniel Kryštof Chrudimský z Častolovic († po 1605), erbovník (nobilitován roku 1596), měšťan Starého Města pražského.

² Václav Moryn/Morejn († po 1605), příslušník vladyckého rodu.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Václav Moryn/Morejn († po 1605), příslušník vladyckého rodu.

⁵ Půhon – obeslání k soudu, soudní obsílka.

⁶ Václav Hradecký z Bukovna na Veleni († po 1605), relátor zemského sněmu roku 1575 za rytířský a vladycký stav.

⁷ Revers – v právním kontextu listina odvolávací či měnicí obsah jiného dokumentu; panovnický příslib stavovských svobod; úpis týkající se poručnictví.

⁸ Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku († 1596), otec Šťastného Václava Pětipeského.

⁹ Daniel Kryštof Chrudimský z Častolovic († po 1605), erbovník (nobilitován roku 1596), měšťan Starého Města pražského.

183.

Jakub Menšík z Menštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Děkuje za jeřábka k Zelenému čtvrtku. Zavazuje se věrnými službami a dobrým přátelstvím.

Praha, 4. dubna 1605

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 63, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému zvláště milému.

((A. 1605 od p[ana] Jakuba Menšíka¹ poděkování z jeřábku odesláni.))²

Službu svou V[ashi] M[ilosti] vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milej, zdraví a jiného všeho nejlepšího dobrého přeji V[ashi] M[ilosti] věrně a upřímně rád. Že na mě tak laskavě paměť míti a mně jeřábka k zelenému čtvrtku fedrovati³ ráčíte, panu švagru z té tak laskavé na mne paměti hrubě přátelsky děkuji. A nepominu se toho panu švagru všelijakejm dobrým přátelstvím každého času zase odměňovati. S tím já zůstávám váš vždycky dobrej přítel a švagker. Pán Bůh rač dáti, abychom se v dobrým zdraví shledali. Datum v Praze, ten pátek po Květné neděli léta 1605.

Jakub Menšík z Menštejna,⁴

J[eho] M[ilosti] C[isařské] rada a purkrabě hradu Pražského

¹ Jakub Menšík z Menštejna na Velkém Vosově, Skřípli, Vitanovicích a Těmicích († 1614), místosudí (1593-1601), královský prokurátor (1601-1603), purkrabí Hradu pražského (1603-1614).

² Autograf Jiříka Sovenického, byšického úředníka Šťastného Václava Pětipeského.

³ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyřídit (záležitost).

⁴ Jakub Menšík z Menštejna na Velkém Vosově, Skřípli, Vitanovicích a Těmicích († 1614).

184.

Jaroslav Vchynský ze Vchynic a Tetova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho psaní ohledně splátky dluhu. Avšak protože mu dosud dluží Jan „Novozámecký“ Vartemberk a Jan Rudolf Trčka z Lípy po 2 000 kopách neuvedené měny, jejichž regenti již vzkázali, že k termínu svatého Jiří dluh nesplatí, nemůže Pětipeského uspokojit. Přátelsky žádá o odklad vlastní splátky k termínu svatého Havla.

Krakovec, 5. dubna 1605

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 91, česky

+ Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému zvláště milému, k d[dodání].

((A. 1605 psaní od p[ana] Jaroslava z Vchynic a z Tetova¹ o posečkání dluhu 400 kop do s[vatě]ho Havla.))²

¹ Jaroslav Vchynský ze Vchynic a Tetova na Krakovci († 1611), místokomorník Království českého (1589-1611), hejtman Rakovnického kraje za panský stav (1598-1599).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

+ *Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milý. Téhož zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji panu ujci věrně rád. Psaní, kderěz ste mi učinili, sem porozuměl. A v tom se také tak pamatují, když ste se mnou o ty peníze vám ode mne <mluvili> povinné mluvili, že se[m] oznámil, pokudž mi bud' pan z Vatmberku Novozámskej³ anebo pan Rudolf Trčka,⁴ kderýž mi po dvou tisících kopách při tomto s[vatě]m Jiřim⁵ příští[m] dáti měli, takové peníze odvedou, že vá[m] z srdce rád ty čtyry k[opy] dáti a odvésti chci. Což se[m] hned s regenty panství o to mluvití neobmeškal, kderi mi oznámili, že mně do konce k tomuto s[vatému] Jiří příští[m]u takový peníze ubezpečiti nemohou, abych se na ně nebezpečil. I nevědou[c] [ta]k spěšně, kde jinde k penězům přijíti, nežli od svých věrite[l]ů, za to svého zvláště milého pana ujce <za> přátel-sky žádám, že mi déle než do s[vatého] Havla⁶ mi těch peněz strpení míti budete. Při času vás na ně konečně ubezpečiti mohu. S tím milost Boží rač bejti s námi. Dat[um] na Krakovci⁷ v outeryj po Květné neděli 1605.*

Jaroslav ze Vchynic a z Tetova,⁸ manu p.

³ Patrně Jan z Vartemberka na Novém Zámku, Kamenici, Lipém a Zvířeticích († 1617), nejvyšší dědičný královský číšník.

⁴ Jan Rudolf Trčka z Lípy na Světlé nad Sázavou, Lipnici, Opočně a Smiřicích (asi 1557-1634), císařský rada, císařský komorník, hejtmán Hradeckého kraje za panský stav (1602-1603, 1604-1605, 1612-1613), hejtmán Čáslavského kraje za panský stav (1605-1606).

⁵ K termínu 23. dubna 1605.

⁶ K termínu 16. října 1605.

⁷ Krakovec, zřícenina hradu jihozápadně od Rakovníka (Středočeský kraj), v držení Vchynských ze Vchynic a Tetova (od 1588), roku 1623 statek a pustý hrad zkonfiskován Jiřimu Vchynskému ze Vchynic a Tetova.

⁸ Jaroslav Vchynský ze Vchynic a Tetova na Krakovci († 1611).

185.

Augustus Křinecký z Ronova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že se hodlá oženit s urozenou Alžbětou Slavatovou z Chlumu a Košumberka. Po náležitých námluvách u jejího strýce Adama a bratra Diviše Lanceboka Slavatů z Chlumu a Košumberka mu byl oznámen den sňatku pondělí 23. května 1605. Zve ho na svatební veselí a žádá, aby přijel den předem na Rožďalovice a nazítří se mu postavil za jednoho „pána a přítele“ a vyjel naproti nevěstě. Zavazuje se dobrým přátelstvím i službou a očekává kladnou odpověď.

Rožďalovice, 24. dubna 1605

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 165, česky

Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1605 ode pana Augusta Křineckého,¹ zuve na veselí svý.))²

Službu svou vzkazují, urozený pane švakře a bratře můj zvláště milý, zdraví od Pána Boha i jiného všeho dobrého přejít' věrně rád. Oznamujit', kterak jsem sobě předně z vůle a z vnuknutí Pána Boha všemohoucího potom s radou pánův a přátel mých nejbližších k stavu s[vatě]ho manželství urozenou pannu, pannu Alžbětu šlechtičnu Slavatovou

¹ August/Augustus Křinecký z Ronova na Rožďalovicích († asi 1612), syn Jindřicha Křineckého z Ronova.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

z Chlumu a z Košumberka³ oblíbil, kterážto na snažnou žádost mou a náležitě vyhledávání toho při pánech a přátelích panny šlechtičny jest mně od J[ejich] M[ilostí] pana Adama⁴ a pana Diviše Lacemboka⁵ Slavatův z Chlumu a z Košumberka, jakožto nejstaršího pana strejce a pana bratra jejího vlastního, zamluvena i také k dodání mně týž panny šlechtičny den, totiž v pondělí před svatým Duchem, to jest po neděli Exaudi, 23. dne měsíce máje⁶ na zámku Rožďalovicích⁷ jmenován. I chtěje já tebe, svého zvláště milého pana švakra a bratra, při takovém dodávání a veselí svadebním přítomného jmíti, Tebe velice a přátelsky žádám, že se mně v tý věci tak mnoho ku poctivosti mé i rodu mého propůjčiti a ke mně na Rožďalovice v neděli Exaudi na noc tím dřívěji k večeri přijedeš a za jednoho pána a přítele z strany mé se postavíš a na zejtrí ráno proti panně nevěstě se mnou a jinými pány a přáteli mejmi vyjeti a potomně takového veselí svadebního přítomen jsouc s bázní Boží okvasiti nápomocen budeš. Čehož já se tobě zase bohdá ve všelijakých příčinách mně možných vším dobrým přátelstvím odplacovati a volně odsluhovati nepominu. Jsouce ty důvěrnosti celý k tobě, že žádosti mé neoslyšíš, nýbrž ji skutečně naplníš a kolik s sebou koní jmíti budeš, za oznámení žádám. S tím milost Pána Boha s námi rač býti. Dat[um] na Rožďalovicích v neděli po s[vatě]m Jiří léta 1605.

Augustus Křinecký z Ronova a na Rožďalovicích⁸

³ Alžběta Slavatová z Chlumu a Košumberka († asi 1612), dcera Jindřicha Slavaty z Chlumu a Košumberka, od roku 1605 manželka Augusta Křineckého z Ronova.

⁴ Adam Slavata z Chlumu a Košumberka na Čestíně († 1616), hejtman Čáslavského kraje (1573-1574, 1576-1577, 1589-1590), hejtman německých lén (1595-1601) a císařský rada.

⁵ Diviš Lancebok Slavata z Chlumu a Košumberka na Košumberce († 1623), hejtman Chrudimského kraje (1606-1607, 1608-1609, 1610-1611, 1612-1613, 1614-1615, 1616-1617), syn Jindřicha Slavaty z Chlumu a Košumberka.

⁶ Zápis v deníku Šťastného Václava Pětipeského svědčí o tom, že 23. května do Rožďalovic odjel. Na druhý den se již konal mustruňk v Mladé Boleslavi vzhledem k protibočakajovskému tažení zemské hotovosti. M. ŽITNÝ (ed.), *Deník Šťastného Václava Pětipeského*, s. 229.

⁷ Rožďalovice, město severovýchodně od Nymburka (Středočeský kraj), zkonfiskováno Křineckým z Ronova roku 1622.

⁸ August/Augustus Křinecký z Ronova na Rožďalovicích († asi 1612).

186.

Barbora Doupovcová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému. Oznamuje, že z dluhu sedmi tisíc kop míšeňských grošů, jež měla u zemřelého Petra Vřesovce z Vřesovic ohledně koupě vsi Vrbičany, postoupeného Esteře Vchynské z Vřesovic, již zaplatila 3 000 kop míšeňských grošů. Vřesovcová ji žádá o obnovení jistoty na zbytek dlužné částky. Proto prosí Pětipeského, aby za ni v této půjčce znovu ručil a přitiskl k obnovenému dlužnímu úpisu svoji pečeť. Ujišťuje, že tím nebude nijak zaneprázdněn. Zavazuje se dobrým přátelstvím. Post scriptum přislíbujе odeslat Pětipeskému jeho pečeť ze starého dlužního úpisu, pokud ho dostane od Estery Vchynské z Vřesovic. Uvádí rukojmí starého dluhopisu.

Vraný, 26. dubna 1605

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 69, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku a na Byšičích, panu strejci mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1605))

((Od p[ani] Barbory Doupovcový¹ o rukojemství ku paní Vchynské²))³

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane strejče můj zvláště milej. Byste zdravý byli a všelijak se dobře měli, tohoť bych Vám jistě upřímně věrně ráda přála. Přítom Vám oznamuji, že dobrý a s[vat]ý paměti panu Petrovi Vřesovcovi⁴ sedum tisíc kop míš[enských] sem dlužná byla, který jest mi na Vrbičany,⁵ když sem je koupila, pučil. I poněvadž pak nyníčko po smrti jeho paní Estera Vchynská⁶ v držení všeho statku jeho jest, žádala jest mě, abych jí takovou jistotu⁷ obnovila, aby na ní svědčila. I tak já na takovou sumu sem jí dala a zaplatila, co mně možnýho o tomto s[vat]ým Jiří⁸ bylo, takže jí ještě zůstávám čtyry tisíce, který jest mi připověděla za mnou nechati, abych jí je ujistila s pololetní vejpovědí. Vás, můj zvláště milej pane strejče, velice přátelsky, jak můž prošeno býti, prosím, poněvadž ste taky prve panu Petrovi⁹ rukojmě za mě byli, že se též nyníčko podle jinejch pánů a přátel mejch v rukojemství postavíte a k této jistotě pečeť svou přitisknete. Což věřím a vždy velice přátelsky prosím, že to tak na mou přátelskou žádost učiníte. Já Vám tímto psaním svejm připovídám, že bohda skrze to žádného zaneprázdnění a starosti míti nebudete. Když ten čas přijde, chci Vás, beze všeho Vašeho ((zaneprázdnění)), starostí z takovýho rukojemství vyvaditi a Vám se toho všelijakým dobrým a mně možným přátelstvím odměniti a odplatiti chci. S tím milostivej Pán Bůh rač bejti s námi se všemi. Dat[um] na Vraným¹⁰ v outerý po sv[at]ým Marku léta 1605.

Barbora Doupovcová z Chýš a Egrberku na Vilímově, Vraným a Žerotíně¹¹

P[ost] S[cripta]: Když tu starú jistotu od paní Vchynský dostanu, Vaší pečeť chci Vám odeslati.

((za sumu 2000 kop g[rošů] českých) rukojmě tito páni. Jiřík Pětipeský a na Chotovinách,¹² Mikuláš Španovský a na Pacově,¹³ Jiří Jan Pětipeský na Libochovičkách,¹⁴ Jaroslav Velemický a na Tejnici¹⁵ a p[an] Šťastný Václav Pětipeský a na Byšicích¹⁶))

¹ Barbora Doupovcová z Chýš a Egrberku († 1639 v Pírně), manželka Fridricha Doupovce z Doupova na Vilémově a Vraném († 1593), držitelka Vilémova, Kokovic a Vrbičan (do 1603), podruhé provdána roku 1609 za Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu († 1639 v Pírně), sestřenice Šťastného Václava Pětipeského.

² Estera Vchynská z Vřesovic na Teplicích († po 1629), manželka Radslava Vchynského ze Vchynic († 1619).

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Petr starší Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic na Ploskovicích a Býčkovcích (1555-1604), hejtman Litoměřického kraje (1590-1591 a 1603-1604).

⁵ Vrbičany, ves severně od Kladna (Středočeský kraj), od roku 1601 v držení Barbory Doupovcové z Chýš a Egrberku jako poplužní dvůr náležející k Vranému.

⁶ Estera Vchynská z Vřesovic na Teplicích († po 1629).

⁷ Jistota – dlužní úpis.

⁸ Dne 23. dubna 1605.

⁹ Petr starší Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic na Ploskovicích a Býčkovcích (1555-1604).

¹⁰ Vraný, městečko, zaniklá tvrz a pozdější rokokový zámek severně od Kladna (Středočeský kraj), v držení Doupovců z Doupova (1589-1621).

¹¹ Barbora Doupovcová z Chýš a Egrberku († 1639 v Pírně).

¹² Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Chotovinách a Zahrádkách (1554- po 1616), strýc Šťastného Václava Pětipeského.

¹³ Mikuláš Španovský z Lisova na Pacově a Vožici († 1616), hejtman Bechyňského kraje za rytířský stav (1604-1605, 1609-1610, 1611-1612).

¹⁴ Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, přísedící purkrabského soudu.

¹⁵ Jaroslav Velemický z Velemyšlovi na Týnci nad Sázavou († před 1612), švagr Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁶ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

Vilém Sedlecký z Drchlavy píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Stěžuje si na velké neštěstí, neboť mu v nepřítomnosti doma zemřeli koně, jeden od nebožtíka Jana Vosterského Kaplíře ze Sulevic, hřebec darovaný od Karla Mrackého z Dubé a ještě třetí drahý kůň zápasí s chorobou. Zůstali mu jen dva koně do tahu. S třetím koněm od (patrně Jaroslava) Velemyského z Velemyšlovsi nemůže pracovat. Myslí, že jsou jeho koně očarováni, protože mu jich pomřelo už osmnáct. Žádá o poskytnutí nějakého koníka k tahu, podle přísloví, že v nouzi pozná přítele. Ve šťastnějších časech se mu odslouží. Věří ve vyslyšení a očekává odpověď. Ptá se, jestli je Jiřík Karlík v Praze, aby tam zase neposílal zbytečně.

Stránka, 3. května 1605

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 13, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru m[ém]u mil[ému], k dodání.
(A. 1605 ode pana Viléma Sedleckého¹⁷))¹⁸*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane Šťastný Václave Pětipeský, pane švagře a bratře můj zvláště milej. Zdraví, v něm jiného všeho dobrého přál bych ti věrně a upřímně rád.

V známost uvozuji svý veliký neštěstí, kderěz na mne těchto dnův přišlo strany koňův, nebo těch dnův, když sem doma nebyl, dva mi umřeli, ten od nebožtíka pana Jana Kaplíře,¹⁹ za který sem čtyrydce bez dvou kop miš[ěnských] dal [a] chřebec, který mi daroval pan Karel Mracký,²⁰ za ten mi dávali 21 kop g[rošů] a třetí, za který sem dal přes čtyrydce kop, ten není možné, aby mi zůstal, všecken mi schne. Nezůstávají, než dva koníky, kterými mohu táhnouti, třetí, který sem dostal od Velemitského,²¹ tím dělati nemohu, jináč nemohu srozumívati, než že sčarovány sou, poněvadž takové neštěstí na mne přišlo a mně jich tu v straně do osmnácti umřelo. Tebe, můj zvláště milej pane švagře, důvěrně a přátelsky žádám, že mi nějakým koníkem k tahu fedrovati²² budeš, sobě tím Bohdá majíc z daru Pána Boha dosti, mně neuškodíš, ale mně nyní volný prospěješ, nebo přísloví jest, v čas potřeby poznati jest. A tak souc já vždyckny tvůj věrný slouha, věřím, že mne nyní v též pilné potřebě neoslyšíš. V čas štěstí mého služebně a srdečně tobě odsluhovati se nepominu. Což věřím, že s vykonáním žádosti mé neoslyšíš. Odpovědi <dob>s vykonáním žádám. S tím milost Boží s námi bejti rač. Dat[um] v Stránce²³ v outerý po s[vatý]ch Fil[ipu] a Jakubu léta 1605.

¹⁷ Vilém Sedlecký z Drchlavy na Stránce († po 1607), příslušník zchudlého vladyckého rodu Sedleckých z Drchlavy.

¹⁸ Autograf Jiříka Sovenického, byšického úředníka Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁹ Jan Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Chcebuzi († před 1601).

²⁰ Karel Mracký z Dubé na Pyšelicích, Svojšicích a Zalešanech († 1623), císařský rada, hejtman Kouřimského kraje za panský stav (1588-1589, 1597-1598, 1600-1601, 1604-1605, 1607-1608, 1610-1611, 1616-1617), přisedicí většího zemského soudu (1612-1618), účastník stavovského povstání.

²¹ Patrně Jaroslav Velemyský z Velemyšlovsi na Týnci nad Sázavou († před 1612), švagr Šťastného Václava Pětipeského.

²² Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět.

²³ Stránka, ves a barokní zámek severovýchodně od Mělníka poblíž Mšena (Středočeský kraj).

((Můj zvláště milej pane švagře, žádám, že mi oznámíš, byl-li, je, aneb jestli pan Jiřík Karlík²⁴ zvoztá v Praze nebo mi se tam zdá daleký zbyteč[ně] zas posílati.))

Vilém Sedlecký z Drhlavy a na Stránce²⁵

²⁴ Patrně Jiřík Karlík z Nežetic na Slatiňanech († 1642), hejtman Chrudimského kraje (1605-1606, 1611-1612, 1613-1614, 1615-1616, 1616-1617), účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant.

²⁵ Vilém Sedlecký z Drhlavy na Stránce († po 1607).

188.

Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Hájí se z nařčení, že by neodpovídal bratranci Šťastnému Václavovi Pětipeskému na psaní obsahující výzvu k splacení dluhu. Jde patrně o částku 500 kop míšeňských grošů, které si Jan Albrecht Pětipeský chtěl vypůjčit u pana (patrně Ladislava Bezdrůžického) z Kolovrat. Ani jemu se ovšem nedostává hotovosti, neboť právě zapůjčil císaři Rudolfovi II. částku 20 000 kop míšeňských grošů. Jan Albrecht Pětipeský se zavazuje, že dluh splatí, jakmile získá hotovost od vlastních věřitelů nebo půjčku od Kolovrata. Koleč, 24. května 1605

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 8, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému [!] Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu strejci a bratru mému zvláště milému.

((od p[ana] Jana Albrechta Pětipeského psaní o ten dluh, kterýmž Je[ho] [mil]o[s]t námi povinnovat jest a [...] byla. A. 1605))¹

Službu svou vzkazují, urozený a můj zvláště milý pane strejče a bratře, téhož zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého vinšujíc, přeji Ti věrně rád. Kdeš mne můj zvláště milý pane strejče píšeš, že se nadiviti tomu nemůžeš, že Tě na Tvé několikero psaní, který mně <činiš> si učinil strany peněš, kterými Tě povinnovat sem, odpovědi nedávám[m] a peněš dle přípovědi své že Tě taky neodsílám. <m> I můj milý pane strejče, jest mně <jest mně> to s podivení[m], že mně o to píšeš, že Tě na Tvý psaní žádný odpovědi nedávám[m], ješto já o žádný[m] psaní[m] od Tebe, na který bych Tobě odpovědi dáti neměl, neví[m], kromě jednoho, ale to sem na Střebívlicích,² asi po týhodni přijevši tam, našel. O jiný[m] žádný[m] psaní[m] neví[m], že Tě těch peněš neodsílám, neš můj milý pane <št> strejče, že sem Tě prvi pravil ((kdyš sem Tě za ščekání jich prosil)), že jich já doma shledati nemohu, nežli že chci se o to přičiniti, abych je mohl sobě někde objednat, což sem tak učinil a u pana z Kolovrat³ sem sobě 500 kop objednal. A kdyš k svatýmu Jiří přišlo,⁴ mně z toho nich učinil, pravíc, že musí císaři <200> dvaceti tisíc půjčiti, což i tak bylo. Na to více měli mně dáti, souce mně vlas[t]ně dlužni 100 kop bes málo některý kopy a ještě mně až posavat nich nedávají, ale ještě <asi> ted' před kolikasi dni psal, že <na>

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Třebívlice, dříve Střebívlice, ves a tvrz na Litoměřicku jihozápadně od Lovosic (Ústecký kraj), v Kaplířů ze Sulevic (třebívlická větev rodu) a držení Anny Údrkové z Bílé.

³ Pravděpodobně Ladislav Abdon Bezdrůžický z Kolovrat († po 1612).

⁴ Dne 23. dubna 1605.

mě takový peníze složití chce, <ješ> čehoš bratr můj povědom jest. Nechceš-li mě věřiti, můžeš se ho zeptati a tak z tý příčiny Tobě těch pe<sas>něs neodvozuji, nebo jich neví[m], kde jinde vzíti, když mně jich nedává ten, kdo mně <jich> je dlužen. A pan z Kolovrat mně taky svý zakásky nich učinil a tak pana strejce žádám, že mně za zlý míti nebude. Pana Boha se v tom dokládám, že jest mně spravedlivě líto, že jich panu strejci sem nemohl odvésti, ale jak mně je dá, tak nepomeškám panu strejci je s poděkování[m] odvésti. Pakli pan stréch chce, tedy mu chci práva svýho postoupi[t], nebo i za[t]čen jest. S tím milost Boží rač bejti s námi. Datum na Kolči v outerý po neděli Exaudi léta 1605.

Jan Albrecht Pětipeský z Chýš⁵

⁵ Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 10. října 1613), přisedící nejvyššího purkrabského soudu, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

189.

Jan Něpr Měděnec z Ratibořic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že po odjezdu rytmistra ho postihlo neštěstí. Jeden kůň mu umřel a druhého mu sebrali při přepadení vozů Tatary i s jistým Kubíčkem. Neví, zda je ještě naživu. Žádá, aby se k němu spěšně vypravil a vyřídil tuto záležitost, neboť tomu lépe rozumí. Právě leží nedaleko Mistelbachu, pět mil od Znojma, ve vsi Paasdorf. Možná tam budou také vyplaceni a rozpuštěni. Havel Kuchař byl zajat nepřitelem. Bůh ví, zda je naživu. Modlí se za shledání v dobrém zdraví. Post scripta vzkazuje pozdravy klíčnici Dorně a vyřizuje pozdravy Bernarda Jestříbského.

Paasdorf, 26. května 1605

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 80, česky

Urozenému a statečnému rytíři, Panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku a na Byšicích, panu bratru mému vždycky upřímně milému, k dodání vlastnímu.

Službu svou vzkazují, urozený a můj vzláště milý pane bratře, pane Václave Šťastný Pětipeskej, zdraví i jiného všeho dobrého přejít' věrně a upřímně rád. Můj vzláště milej pane bratře, oznámiti tobě mohu, že hned po odjezdu pana rytmistra¹ našeho, Pán Bůh na mě neštěstí dopustiti ráčil, takže mi jeden kůň umřel a druhej, když Tataři² nás na vozy vpadli i s Kubíčkem,³ Pán Bůh ví, živ-li je, či nejni, vzat jest i s koněm. Protož můj vzláště milej pane bratře, tebe za to služebně žádám, že ihned jak Tě toto psaní dojde, sem se ((spěšně)) vypravíš a sám svou věc, nebo ty tomu všemu lépe než já rozumíš, vopatříš. Nebo na ten čas nedaleko od města Myslbochu⁴ ((pět mil od Znojma)) ve vsi v Passdorfu⁵

¹ Rytmistr – plukovník.

² K vpádům Tatarů a Bočkajovců do prostoru moravsko-uherských hranic blíže F. KAMENÍČEK, *Vpády Bočkajovců na Moravu*, Časopis Musea království českého 68, 1894, s. 88-106; 257-274, zde zejména s. 258-266; 378-397; 534-556.

³ Kubíček, účastník tažení vojska české zemské hotovosti proti Bočkajovcům a Tatrům na jaře a v létě 1605.

⁴ Mistelbach an der Zaya, okresní město v Dolních Rakousích severovýchodně od Vídně, jižně od Valtic a zemských hranic Markrabství moravského.

slově zůstáváme a tu ta naděje jest, že tu Abdankování⁶ a zaplacení budeme. Havel Kuchař⁷ od nepřítele též vzat jest, Pán Bůh ví, živ-li je, či nejni. S tím Pán Bůh rač dáti naše spolu shledání v dobrém zdraví. Datum v Passdorfu v neděli den svatě Trojice léta 1605.

Všickni tvoji známí tebe velice pozdravují.

Post Scripta: I ty všech mejch známejch ode mě pozdrav, služebně tě žádám, i Dornu,⁸ klíčnici svou nejmilejší, ode mě velice pozdrav.

*Tvůj vždycky upřímně sluha
Jan Něpr Měděňec z Ratibořic⁹*

((Bernart Jestřibský¹⁰ vzkazuje ti svý povolný služby.))

⁵ Paasdorf, městečko jihozápadně od Mistelbachu (Dolní Rakousy), severovýchodně od Vidně.

⁶ Abdaňk/abdank – rozpuštění a vyplacení vojska zemské hotovosti.

⁷ Havel Kuchař, účastník protibockajovského tažení v květnu 1605, zajat nepřítelem.

⁸ Dorna, klíčnice Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích.

⁹ Jan Něpr/Jan nejmladší Měděňec z Ratibořic († po 1623), účastník protibockajovského tažení v květnu až červnu 1605, účastník stavovského povstání.

¹⁰ Jan Bernard Jestřibský z Rýzmburka na Zvíkově († po 1629), účastník protibockajovského tažení v květnu 1605, účastník stavovského povstání.

190.

Alžběta Hrzánová z Dubé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Dozvěděla se, že se chystá k mustruňku do Brna, kam povede jízdní i pěší na místě jiných šlechticů. Žádá, aby do tohoto tažení přibral také její dva koně a sedm pěších. Ráda mu zaplatí náklady na výpravu. Ptá se, kdy vyjede, aby její muži mohli na Pětipeského vůz naložit zbroj a jiné potřeby. Očekává kladnou odpověď.

Vysoká Libeň, 13. června 1605

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 98, česky

Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu synu a sousedu mému zvláště milému, k dodání

((Toto psaní jsem v nebytí mém doma přijal a po[sa]vad na něj odpovědi dáti nemohu a na příjezd můj očekávati posel nechce, z té příčiny takové psaní ode mě posel zase přijal a s ním proti V[áš]i m[ilosti] jde.))¹

((A. 1605 od paní Alžběty Hrzánové,² abych její koně a pěší lid s sebou vzal.))³

Modlitbu svou vzkazují, urozený pane synu a sousede můj zvláště milý. Zdraví, v něm i jiného všeho dobrého, přeji Vám věrně ráda. Naschválně k vám posílám, majíce toho jistou zprávu, že k mustruňku⁴ do města Brna⁵ jeti se strojíte, a tu že koně na místě jiných

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Alžběta Hrzánová rozená Mracká z Dubé na Libni a Vrutici († po 1632), manželka Václava Hrzána z Harasova na Libni, Sedlci a Vrutici, pobělohorská exulantka, od roku 1628 majitelka domu v Drážďanech.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Mustruněk, mustruňk – svolání vojska zemské hotovosti.

⁵ Brno, hlavní město Markrabství moravského.

pánův i lid pěší vésti oumysl máte. Můj zvláště milý pane synu, Vás za to přátelsky žádám, že tak mnoho přátelství a sousedství ke mně prokážete a mý dva koně a sedm osob pěšího lidu k sobě přijmete. Já Vám ráda, co by slušného bylo, na opravu dáti chci, a kdy kderý den se vyjeti strojíte tak, abych věděti mohla, kdy takový lid k vám i koně poslati, aby zbroj a jiný potřeby na vůz Váš složiti mohli, za oznámení žádám. Té sem k vám důvěrnosti, že tak k žádosti mé učiníte. Odpovědi od Vás s vykonáním žádám. Milost Boží rač býti s námi se všemi. Datum na Libeni⁶ v pondělí po Božím těle léta 1605.

Alžběta Hrzánová z Dubé na Libeni a Vrutici⁷

⁶ Vysoká Libeň, ves na Mělnicku severovýchodně od Byšic (Středočeský kraj), v držení Václava Hrzána z Harasova a jeho manželky Alžběty Hrzánové z Dubé.

⁷ Alžběta Hrzánová rozená Mracká z Dubé na Libni a Vrutici († po 1632).

191.

Jan Novohradský z Kolovrat píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje stížnost poddaných ze vsi Nebužely, podle níž se Pětipeský pokusil zabrat díl jejich obce – osadu Na Dole s mlýnem. Loňského roku se Novohradský usnesl s Janem Jiřím Pětipeským, jemuž Šťastný Václav svěřil správu během pobytu v poli proti nepříteli, že v ta místa vyjedou a tento hraniční spor vyřeší. To se pro jiné záležitosti nestalo. Proto žádá, aby Pětipeský přijel na Košátky a vyjeli společně obhlédnout sporná místa.

Buštěhrad, 24. června 1605

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 130, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu příteli a sousedu mému zvláště milému.

((Od pana Jana z Kolovrat,¹ že by se čím pan vobce nebuželské² vkládati měl, odpověď na to psaní.))³

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane příteli a sousede můj zvláště milý, zdraví a v něm jiné všecko dobré přeji panu sousedu věrně rád. Nečiním vás tejna, že rychtář a konšelé, všecka obec ze vsi mé Nebužele⁴ opět na mě (jako i před rokem, když ste proti nepříteli v poli zůstávali) vznášejí, že byste se díl obce jich jim vlastně náležitě Na Dole⁵ nade mlejnem kroučeckým ujíti a již i ji sobě obloukovanši za svou bejti pokládati měli, prosíce mě v tom poníženež za spravedlivé opatření.

¹ Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613), cisařský číšník a královský rada, hejtmán Slánského kraje (1607-1608), syn Jáchyma Novohradského z Kolovrat, soused Šťastného Václava Pětipeského.

² Nebužely, ves a tvrz severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), v příslušenství pražského kláštera svatého Jiří, později v majetku Jana Novohradského z Kolovrat.

³ Autograf Jiřího Sovenického, byšického úředníka Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Nebužely, ves a tvrz severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj).

⁵ Na Dole, osada severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj) na potoce Pšovka pod současnou vodní nádrží Lhotka, příslušenství vsi Nebužely v držbě Jana Novohradského z Kolovrat.

I můj zvláště milý pane sousede, loňského roku, když sem tu věc v nebytí vašem doma panu Jiřímu Janovi Pětipeskýmu,⁶ jemuž ste tehdáž spravování poručili, přednesl, na tom sme se byli snesli, že sme v táž místa vyjeti a to vše spatřiti měli, což pro jiná zaneprázdnění posavad se toho nevykonalo. A protož, poněvadž se tu věci obecní dotejče, za to vás přátelsky žádám, že do vyrozumění té věci v to místo obecní vkračovati a jeho se ujímati nebudete, nebo já s panem Jiřím Pětipeským na tom sem se snesl, asi ve třech nedělích společně na Košátkách⁷ se shledati, a tu abych vám tolikéž v známost uvedl, abyšte ke mně na Košátka přijeli, kdež se na tom společně sneseme, abychom v ta místa, kdež ten odpor o nadepsanou obec jest, sjeti a tomu všemu s gruntem vyrozuměti mohli. Věřím, že tak učiníte. S tím milost Boží rač bejti s námi. Datum na Buštěhradě⁸ v pátek u vi[gi]lji s[vatě]ho Jana Křtitele Božího, léta 1605.

*Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách,⁹
J[eho] M[ilosti] C[isařské] rada a mundšeňk*

⁶ Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, přísedící purkrabského soudu.

⁷ Košátky, ves a zámek jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1613 v držení Jana Novohradského z Kolovrat na Buštěhradě.

⁸ Buštěhrad, městečko, zámek a panství východně od Kladna (Středočeský kraj), v držení Novohradských z Kolovrat (do roku 1613 Jana Novohradského z Kolovrat a následně jeho syna Zbyňka Leopolda).

⁹ Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613).

192.

Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Děkuje bratranci za návštěvu. Informuje o zdraví vlastním i rodiny. Přeje šťastný návrat z tažení zemské hotovosti pod velením Adama ze Šternberka na moravsko-uherské hranice proti Bočkajovcům. Vzkazuje pozdravy Janu mladšímu z Bubna a dalším členům tažení. Připíjí sklenicí vína na úspěch polního tažení. Žádá bratrance, aby připil na zdraví jeho a Kateřiny Ottové z Losu, budoucí Vodolanovy druhé manželky. Žádá o další zprávy z tažení, zejména o zjetí rytíře Zdeňka Řepického ze Sudoměře nepřitelem.

Blahotice, 24. srpna 1605

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 42-43, česky

Urozenému a statečnému rytíři panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích, Přívorách a Bosyni, panu strejci a kmotru mému jistě upřímně zvláště milému, k dod[ání].

((A[nnno] 1605 od pana Vodolana Pětipeského,¹ děkuje z[a] navšívěni))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři a můj jistě upřímně zvláště milej pane strejče a kmotře, téhož zdraví od pána Boha a při něm jiného všeho dobrého přeji panu

¹ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylcích († 1630), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav v letech 1612-1613 a 1614-1615, výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

strejci zase věrně a upřímně rád. Z navštívení přátelského a strejcovského na dokázání upřímný lásky panu strejci zase strejcovsky a kmotrovsky děkuji. Já nyní, děkuje pánu Bohu, spolu se všemi svejmi v dobrým způsobu zdraví zůstávám, pán Bůh ráčíž nám toho z obojí strany ještě dále na dlouze dáti a propůjčiti a Vámi ve všem předsevzetí Vašem ještě dále svého Božského požehnání a štěstí udělati a Vás i se vším tovaryštvem³ v tyto nebespečné časy odevšeho zlého chrániti a vopatrovati a abyšte se mezi nás zase šťastně domů navrátili a spolu se s radostí shledati mohli, toho bych Vám věrně a upřímně, tak jako sám sobě, a ne jináč, přál a přeji. Prosim, že ode mě zase pana Jana z Bubna⁴ i jinejm všem dobrejm tovaryšům (sám na sebe nezapomínajíc) zase mou povolnou a přátelskou službu s vinšováním od pána Boha sumou všeho dobrého oznámíte. Já tolikěž chci touž měrou to poselství na místě Vašem panu Albrechtovi⁵ strejci vyříditi a o zdraví Vašem oznámiti. Ted' Vám zase dobrou sklenici vína, spolu se panem Janem z Bubna p<ře>((ro)) zdraví Vašeho nejvyššího rytmistra lejtenampta⁶ a spolu i se vším tovaryštvem <tvým> Vaším připiji, věřím, že tak učiníte a druhou pak sklenici na dokázání upřímněj strejcovský lásky vína dobrého pro zdraví svej nejmilejší panny Kačenky⁷ připiji, mám tý důvěrnosti k Vám, že mi ji tolikěž také splníte. Chci na Vás také při sjezdu společném vždy mezi dobrejmi tovaryši spomínati a pro zdraví Vaší nejednou splniti. A bude-li odkad' sem brzy zase jaké poselství, žádám, že mi ještě napsati nestižíte, jak se Vám tam dále štěstí a dařiti bude a o panu Řepiským,⁸ kterého zajali, co slyšeti. A s tím Vás dále v ochranu věčného pána Boha poručena činím. Dat[um] na Blahoticích⁹ v středu den s[vatéh]o Bartoloměje léta 1605.

*Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku
na Blahoticích a Neproblylicích¹⁰*

-
- ³ Tovařystvo – druhové, společníci. Mínení válečníci účastníci se tažení české zemské hotovosti pod velením Adama ze Šternberka proti Bočkajovcům na moravsko-uherské hranice v létě 1605.
- ⁴ Jan mladší z Bubna na Závřší (1570-1635), evangelický rytíř a válečník, účastnil se protitureckých a protibočkajovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska (jmenován 25. května 1618).
- ⁵ Míneně patrně Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († před 7. červnem 1614), přísedící nejvyššího purkrabského soudu, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.
- ⁶ Míneně Adam ze Šternberka († 1623), pozdější nejvyšší purkrabí království českého (1608-1619 a 1620-1623).
- ⁷ Kateřina Pětipeská rozená Ottová z Losu († asi 1636), druhá manželka Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku od roku 1606.
- ⁸ Zdeněk Řepický ze Sudoměře († 1619), člen jízdního pluku Jindřicha Matyáše z Thurnu (1604-1605), podle zápisků v deníku Šťastného Václava Pětipeského byl zajat Turky 28. července 1605 u Uherského Hradiště. Srov. M. ŽITNÝ (ed.), *Deník Šťastného Václava Pětipeského*, s. 236.
- ⁹ Blahotice, ves s tvrzí východně od Slaného, v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1563-1623).
- ¹⁰ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neproblylicích († 1630), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav v letech 1612-1613 a 1614-1615, výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

193.

Jan starší Vlk z Kvítkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho upomínce splacení 100 kop míšeňských grošů k termínu svatého Havla. Avšak očekával, že je Pětipeský nebude potřebovat, navíc dluhopis je s pololetní výpovědí. Přesto se chce přičinit, aby dluh splatil. Dostane-li peníze od Gotfrýda Berbistorfa

z Berbistorfu, který mu měl již k minulému svatému Jiří splatit 300 kop míšeňských grošů, uhradí dluh Pětipeskému.

Nemyslovice, 25. srpna 1605

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 54, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a synu mému zvláště milému.

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a synu můj zvláště milý. Téhož zdraví i jiného všeho dobrého přeji vám věrně rád. Kdež mi psaní činíte z strany těch 100 kop míš[eňských], kderýchž sem vám povinovat, abych je vám k svatému Havlu¹ prv příštímú přihotovil. I můj milý pane synu, nadál sem se, že vy jich k svatému Havlu potrebovati nebudete. Poněvadž jistota² na mne svědčí s polouletí vejповědí, ale však chci se já o to postarati a budou-li mně taky od pana Gottfrýda Berbistorfa z Berbistorfu a na Hrušově³ peníze dány, kderýž jest mně také povinovat, tehdy vám je taky <rád> při tom čase s poděkováním rád dáti chci. Nebo jest mi je on, pan Gottfrýd, při s[va]tým Jiří⁴ již jminulým 300 kop míš[eňských] dáti měl. Což ty naděje sem, že mně je při svatým Havle dá. A což já mohu pro vás a vám k vůli kdy učiniti, jistě učiním vždycky věrně rád. S tím Pán Bůh rač to dáti nám se spolu v dobrém zdraví shledati. Dat[um] na Nemyslovicích⁵ ve čtvrtek po s[va]tém Bartoloměji léta 1605.

Jan starší Vlk z Kvítkova na Nemyslovicích a Snědovicích⁶

¹ K termínu 16. října 1605.

² Jistota – dlužní úpis.

³ Godfrýd Berbisdorf z Berbisdorfu na Hrušově a Újezdě († 1612).

⁴ K termínu 23. dubna 1605.

⁵ Nemyslovice, dříve Nemyslovice, ves jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), od 16. století v držení Vlků z Kvítkova, později Berků z Dubé.

⁶ Jan starší Vlk z Kvítkova na Nemyslovicích a Snědovicích († před 1606), soused Šťastného Václava Pětipeského.

194.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Nemohou vyhovět žádosti o dar páru bažantů. Ty dosud není možné nalákat na krmení, protože mají hojnost jiné potrawy. Zavazují se k pozdějšímu splnění žádosti.

Mělník nad Labem, 14. října 1605

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 103, sign. L 14, Kopiař odeslaných listů 1604-09, fol. 74v, česky

Urozenému a sta[tečnému] rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu nám v dobrém sousedství laskavě příznivému etc.

Jest nám od V[aší] M[ilosti] dnešního dne psaní odesláno, v němž nás dokládati ráčíte, že toho zprávu míti ráčíte, že bychom v lesích našich při Dolejších Přívorách¹ z milosti boží nemálo bažantův míti měli, žádajíc nás, abychom ku potřebě V[aší] M[ilosti] jich pár, totiž samce a samici kajivě² odeslali a darovali.

I ačkoliv milosti boží při týchž Přívorách něco se toho nachází, však správu toho od hajných našich máme, že majíce ještě jinde dosti pastvy, na žádnej zásyp jíti nechťejí, a tak nám možné není na ten čas tím V[aší] M[ilosti] fedrovati.³ Jinším časem netoliko to ale, co nám možného pro V[aší] M[ilost] učiniti jest, rádi učiniti chceme. Víceji že nás při sobě omluvena míti ráčíte, žádáme.

S tím dat[um] v městě Mělnice nad Labem, v pátek den svatého kalicha. 14. Octob[ris], léta 1605.

¹ Dolní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení rytířského rodu Vančurů z Řehnic (1555-1604) a následně města a panství Mělník.

² Kajivě – kajicně.

³ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyřídít (záležitost).

195.

Rudolf II. píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že činí dluhopis na 1 000 kop míšeňských grošů Jáchymovi Šťastnému Šturmovi z Hyršfeldu a Pětipeského v něm poručil jmenovat jedním z ručitelů. Žádá, aby k dlužnímu úpisu přitiskl pečeť a rukojemství přijal. Slibuje, že Pětipeského později rukojemství náležitě zproští. Za takovou službu bude u panovníka veden v dobré paměti. Přípis Pětipeského potvrzuje rukojemství a jmenuje další ručitele, datum dluhopisu a jeho pololetní výpověď.

Pražský hrad, 17. října 1605

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. B 3/1, fol. 105-106, česky

Slovutnému Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberka na Blahoticích¹ [!], věrnému našemu milému.

((A. 1606. Od J[eho] M[ilosti] Císaře, žádající za rukojemství.))²

Rudolf druhý, z Boží milosti volený Římský Císař a Uherský, Český etc. král etc.

Slovutný věrný náš milý, vědětiť milostivě dáváme, že jsme příležití na sumu jeden tisíc kop míšeňských svědčící jistotu³ též slovutnému Joachymovi Šťastnému Šturmovi z Hyršfeldu⁴ přihotoviti a tebe v ní za jednoho rukojmě našeho dostaviti poručiti ráčili.

Protož tebe milostivě žádáme, aby k takové jistotě vedle pečeti naší pečeť tvou přitiskl a za nás se v rukojemství poddaně a volně postavil.

Budeš od nás z takového rukojemství, když čas placení přijde, netoliko beze vsí tvé škody vyvazen, ale ráčimeť takovou tvou podanou volnost milostivě spominati.

¹ Zjevná chyba v domicilu. Roku 1606 byly Blahotice v držení Václava bratrance Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích, syna Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jistota – dlužní úpis.

⁴ Jáchym Šťastný Šturm z Hyršfeldu na Komořanech († po 1622), účastník stavovského povstání.

*Dán na Hradě našem Pražském v pondělí po svatém Havle léta šestnáctistého pátého,⁵
|| království našich Římského třidcátého, Uherského třidcátého třetího a Českého třidcá-
tého prvního.*

Rudolf II.⁶ etc.

Ad mandatum D[omi]ni Electi Imperatoris proprium

((A. z Šternbergka))⁷

((K. z Sebusína m. p.))⁸

*((Přitištěna pečeť k jistotě svědčící na 1000 kop míš[eňských] panu Joachimovi Šťastné-
mu Šturmovi.⁹ Plnění o s[vaté]m Jiří aneb s[vaté]m Havle s polouletní vejpovědí. Rukoj-
mové pak Václav Boreň ze Lhoty¹⁰ na Roztokách a Vilimově, p[an] Jindřich Vlinský ze
Vliněvsi a na Liblicích¹¹ a J[eho] M[ilosti] C[ísařské], již jest dat[um] na hradě Praž-
ském v pondělí po svatém Havle léta 1605.))¹²*

⁵ Dne 17. října 1605.

⁶ Rudolf II. Habsburský (1552-1612), římský císař (1576-1612), český král (1575-1611), uherský král (1576-1608).

⁷ Adam starší ze Šternberka na Bechyni († 1623), nejvyšší purkrabí Království českého (1608-1619 a 1620-1623).

⁸ Kryštof Želinský ze Sebusína na Břežanech († 1606), místopisář, místokancléř (1590-1599), nejvyšší mincmistr (1601-1606).

⁹ Jáchym Šťastný Šturm z Hyršfeldu na Komořanech († po 1622).

¹⁰ Václav Boryně ze Lhoty na Mikovicích, Roztokách, Vilimově a Vionoři († 1619).

¹¹ Jindřich Vlinský z Vliněvsi na Liblicích (před 1578–1611), vzdáleně spřízněn s rodem Pětipeských z Chýš a Egrberku, blízký soused Šťastného Václava Pětipeského.

¹² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

196.

Jan starší Vlk z Kvítkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho upomínce splacení dluhu 100 kop míšeňských grošů. Avšak omlouvá se, jelikož se již půl roku nekonal purkrabský soud, při němž měl dostat peníze od Gotfrýda z Berbištorfu. Ani jeho přátelé mu nemohou finančně vypomoci. Proto žádá o odklad splátky k termínu svatého Jiří příštího roku. Zavazuje se k včasnému zaplacení úroků.

Nemyslovice, 30. října 1605

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 53, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu ((Šťastnému)) Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egr-
berku na Byšicích a Bosyni, panu švagru, strejci a synu mému zvláště milému.*

((A. 1605 ode pana Jana staršího Vlka¹ o sčekaní 100 kop m[íšeňských].))²

*Službu svú vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře, strejče a synu můj zvláště
milý. Týhož zdraví i jiného všeho dobrého vám věrně rád a upřímně přeji. Můj milý pane
synu a strejče, kdež mně píšete, abych vám těch sto kop míš[eňských], který sem já vám
dlužen, nyní dal a je i ourok odeslal. I můj zvláště milý pane synu, vpravdě bych já to z to-*

¹ Jan starší Vlk z Kvítkova na Nemyslovicích a Snědovicích († před 1606), soused Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

ho srdce rád vykonal a vám takových sto kop míš[eňských] dal, ale poněvadž soud purgkrabský se již od půl líta nedržel a já do několika set majíce na témž soudu činiti, jako jedno se panem Kotfrýdem z Berbistorfu³ o tři sta kop míš[eňských], nemohu na tento čas od něho jich dostati a jiní, kteří sou mne dobří přátelé založiti chtěli, ti sou mně taky ((ted')) odepsali, že pro nedržení těch soudův mně toho nijak učiniti a mně jich půjčiti nemohou. Zas, můj milý pane synu, za to přátelsky žádám, že mně za zlý jmíti nebudete, že já vám takových peněz nyní dáti nijak, z příčin tu vám oznamných, nijak dáti (toť Pán Bůh ví) nemohu. A taky čeho již sobě nevím, kde objednati. Sem já k vám tý celý důvěrnosti, že mně již takových peněz do s[vatéh]o Jiří⁴ nejprve příštího sčekání učiníte. Já, dá-li Pán Bůh, vám je s poděkováním v tom času rád dáti <a> chci i toho se vám zase přátelsky odměniti, ouroky, ty vám neobmeškám zase odeslati. S tím Pán Bůh rač bejti s námi. Dán na Nemyslovicích⁵ v neděli po s[vatě]m Šimonovi Judovi léta 1605.

Jan starší Vlk z Kvítkova na Nemyslovicích a Snědovicích⁶

³ Godfrýd Berbisdorf z Berbisdorfu na Hrušově a Újezdě († 1612).

⁴ K termínu 23. dubna 1606.

⁵ Nemyslovice, dříve Nemeslovice, ves jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), od 16. století v držení Vlků z Kvítkova, později Berků z Dubé.

⁶ Jan starší Vlk z Kvítkova na Nemyslovicích a Snědovicích († před 1606).

197.

Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podivuje se, že ho bratranec Šťastný Václav Pětipeský písemně upomenul k zaplacení dluhu, jelikož patrně skrze pisatelova bratra původně přislíbil odložení splátky. Rád by Šťastnému Václavovi odeslal úrok z půjčky, nemůže tak ovšem učinit, jelikož mu hotovost dluží jeho věřitelé. Ohledně toho má již příznivé zprávy z Prahy. Slibuje, že jakmile získá hotovost, odešle bratranci peníze.

Libochovičky, 9. listopadu 1605

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 10, česky

regist německy

*Urozenému a statečnému rytíři panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergka a na Byšicích, panu strejci mému zvláště milému, dán bud'.
((A. 1605 od pana Jana Albrechta Pětipeského¹ odpověť na psaní z strany těch peněz))²*

Službu svou vzkazuji, urozenej a můj zvláště milý pane strejče, téhož zdraví a v ně[m] jiného všeho nejlepšího dobrého vinšujíc, přeji Ti rád. Psaní, které mně o peníze, kterými Ti povinnovat sem, p[san]í činíš, jest mně s podivení[m], poněvač si mně je štýře³ [!] bratra mého čekati připověděl. Ourok zadrželý byl bych Ti dávno rád odeslal, vždycky

¹ Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († před 7. červnem 1614), přísedící nejvyššího purkrabského soudu, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Míněno patrně „skrze“.

sem čekal, ač mně taky peníze složí, co mně povinnovati sou. Ale až posavat ještě mně jich nevyžly, ale jak mně z Prahy [v]zkázáno jest, že jíš při ouřadě leží. A protož [...], jak ten přijede a ty peníze mně vyčte, nebudu meškati Tobě jich odeslati. Že mě pak z takový sumy poháněti chceš, neví[m] tomu co říci, nežli pánu Bohu to poručiti, a Tobě z toho jakošto své<ho>mu zvláště milému panu strejci děkovati. S tím pan Bůh s námi. Datum na Libochovičkách ve středu před svatý[m] Martine[m] léta 1605.

Jan Albrecht Pěti[peský]⁴

⁴ Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († před 7. červnem 1614), přísedící nejvyššího purkrabského soudu, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

198.

Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Císařský poddaný Jan Chluchej ze vsi Oujezdec, který náleží pod jeho správu, si stěžoval, že při převozu sudu vína k prodeji do městečka Kostelce nad Labem projel u Přívor, aniž by zaplatil clo, o němž nevěděl. Při zpáteční cestě byl i s vozem a dvěma klisnami zadržen Pětipeského šafářem a postaven před soud. Propuštěn byl za rukojemství v sumě 50 kop míšeňských grošů. Přimlouvá se za zjednání nápravy pro zachování dobrého přátelství.

Mělník, 24. listopadu 1605

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 129-130, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému.

((A. 1605))

((Od p[ana] Gerštorfa¹ z strany poddaného J[eho] M[ilosti] C[ísařské],² který u Přívor³ cla projel.))⁴

Službu svú vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého přejít věrně rád. Vznsl jest na mě Jan Chluchej⁵ ze vsi Oujezdce,⁶ poddanej J[eho] M[ilosti] C[ísařské], k správě mé náležející, kterak prodavše vína jeden sud v še[s]t věder do městečka Kostelce,⁷ vezouc takové víno mimo Přívory,⁸ dvůr Tvůj s ním jest propuštěn a žádnej jemu že jest nic neřekl a ani on, aby se tu

¹ Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Velkých Horkách († 1620), bratr Abrahama a Oldřicha Gerštorfů z Gerštorfu, hejtman Kladského hrabství (1607), hejtman mělnického panství (1605-1607), účastník stavovského povstání, generál-proviantmistr stavovského vojska, relátor zemského sněmu (1619, 1620) posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku.

² Rudolf II. Habsburský (1552-1612), římský císař (1576-1612), český král (1575-1611), uherský král (1576-1608).

³ Dolní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení rytířského rodu Vančurů z Řehnic (1555-1604) a následně města a panství Mělník.

⁴ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Jan Chluchej, poddaný mělnického panství ze vsi Oujezdec (Újezdec).

⁶ Oujezdec, později Újezdec, ves jižně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), součást mělnického panství.

⁷ Kostelec nad Labem, královské komorní město severozápadně od Brandýsa nad Labem (Středočeský kraj).

⁸ Dolní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení rytířského rodu Vančurů z Řehnic (1555-1604) a následně města a panství Mělník.

kdy jaké clo dávalo, o tom že jest nic nevěděl a o takovém cle neslyšel. Jedouc pak zase zpátkem od šafáře Tvého s vozem a se dvěma klisnami, ku právu vzat a od téhož práva že jest na rukojmě propuštěn pod sumu 50 kop míšeňských na postavení. I poněvadž týž poddaný J[eho] M[ilosti] C[isařské] k tomu nevinně, o takové[m] cle nevědouc, přišel, žádal jest mě k Tobě, aby z takovejch rukojmí propuštěn a jemu aby to prominuto bylo, o toto přímluvné psaní. I nemoha žádosti jeho snažné oslyšeti, tak činím a Tebe za to přátelsky žádám, že do[t]čeného poddaného J[eho] M[ilosti] C[isařské] k správě mé náležejícího z takovejch rukojmí propustiti poručíš a takové jeho přečinění, pokudž by co toho bylo, mimo sebe pustíš. Jsem k Tobě té naděje, že pro zachování dobrého přátelství tak učiníš. V příčině podobné i jinak se toho odměniti nepominu. S tím milost Boží s námi bejti rač. Dat[um] na zámku Mělnice⁹ ve čtvrtek po svatě Alžbětě léta 1605.

Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a z Malšvic na Velkých Horkách, J[eho] M[ilosti] C[isařské] hejtmán panství Mělnického¹⁰

⁹ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Jáchyma Novohradského z Kolovrat (1594-1600) a jeho syna Jana Novohradského z Kolovrat (1600-1611).

¹⁰ Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Velkých Horkách († 1620).

199.

Kvitanec. Zikmund Služský z Chlumu na Tuchoměřicích potvrzuje na místě Jaroslava Vchynského ze Vchynic a Tetova Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku splacení dlužné částky 400 kop míšeňských grošů proti navrácení jistoty. Nevyčetl však žádné úroky ze lhůty od svatého Jiří roku 1602 do svatého Havla roku 1605, neboť o tom nedostal zprávu. Na svědomí ke kvitanci přitiskl sekrýt.

Bez místa, [po 25. listopadu 1605]

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 92, český

Já, Zikmund Služský z Chlumu a na Tuchoměřicích, vyznávám touto kvitancí,¹ že sem na místě pána, pana Jaroslava ze Vchynic a z Tetova vyčetl proti navrácení jistoty² urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, čtyři sta kop miš[eňských], však ouroků žádných sem nevyčetl, od datum jistoty léta šestnáctistého druhého v outerý den s[vatéh]o Jiří³ do svatého Havla jminulého léta šestnáctistého pátého,⁴ nebo sem o tom žádného poručení neměl. Tomu na svědomí sekrýt⁵ svůj vlastní sem k této kvitanci přitiskl. Čehož jest da[tum] [...]⁶ně Kateřině léta 1605.

Zikmund Služský,⁷ m. p.

¹ Kvitanec – potvrzení splacení dluhu či úroku vydané věžitelem dlužníkovi.

² Jistota – dlužní úpis.

³ Dne 23. dubna 1602.

⁴ Ke dni 16. října 1616.

⁵ Sekrýt – pečetní prsten, jím otištěná pečeť.

⁶ Přetištěno papírovou pečetí.

⁷ Zikmund Služský z Chlumu na Tuchoměřicích, Hostivici, Stanicích, Sukdole a Ouholičkách († 1606), nařízený berník Slánského kraje (1595).

200.

Jiří Theobald Černín z Chudenic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zasílá mu po vyslaném poslovi zpět štambuch, do něhož dal na Pětipeského žádost vymalovat svůj erb a připojil vlastnoruční podpis.

Újezd pod Ostrým, 16. prosince 1605

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 41, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu ujci a bratru mému zvláště milému, dán bud'.

((Od p[ana] Jiřího Tehobalda Černína,¹ že se štampuch² panu odsílá.))³

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři a můj zvláště milý pane ujče. Téhož zdraví i jiného všeho dobrého přeji Tě věrně upřímně rád. Kdež pro ten štampuch,⁴ kde-rýhož si mi zapůjčil i také na žádost Tvou erb svůj vymalovati a s podpisem ruky své dal, abych jej po vyslaném Tvým odeslal, což tak činím a jej odsílám. A v čem Tobě jaké líbez-né přátelství prokázati mohu, máš mi vždyckny volného míti. A tak milost Boží rač s námi se všemi bejtí. Datum na Oujezdě pod Vostrým⁵ v pátek po s[vat]é Luciji lé[ta] páně 1605.

Jiří Teobald Černín z Chudenic a na Oujezdě pod Vostrým a Dlažkovicích⁶

¹ Jiří Theobald Černín z Chudenic na Oujezdě pod Vostrým a Dlažkovicích († 1614).

² Štambuch – památník.

³ Autograf Jiřího Sovenického, hospodářského úředníka Šťastného Václava Pětipeského od roku 1604.

⁴ Štambuch – památník.

⁵ Újezd pod Ostrým, dnes Bílý Újed, tvrz a ves pod hradem Ostrý u Milešova, západně od Litoměřic (Severo-český kraj), v držení Černínů z Chudenic od roku 1565.

⁶ Jiří Theobald Černín z Chudenic na Oujezdě pod Vostrým a Dlažkovicích († 1614).

201.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odpovídají na psaní o výtržnosti na pozemcích Pětipeského. Mělničtí pastevcí ovcí byli přistiženi na pozemku Pětipeského šafářem Horních Přívor Martinem, který zajal jejich ovce. Byl zraněn sekerou na hlavě. Několik podruhů skončilo ve vězení. Avšak výpovědi obou stran se liší. Podle výpovědi mělnických pacholků byli sami napadeni a jejich podruzi byli zbiti šafářovým kyjem. Nyní jistě mřou ve vězení. Pro zachování dobrého sousedství žádají propuštění ovcí a podruhů. Dotčenému šafáři stanovili den 6. ledna 1606 k výslechu.

Mělník nad Labem, 21. prosince 1605

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 103, sign. L 14, Kopiář odeslaných listů 1604-09, fol. 87r-88, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni.

Službu svou vzkazujeme etc.

Ráčil jste nám psaní učiniti, v němž nám oznamovati ráčíte, kterak jest na V[áš]í M[ilost] Martin, šafář ze dvora Hořejších Přívor¹ na V[áš]í M[ilost] lítostivě vznášel, že

¹ Martin, šafář ve vsi Horní Přívory, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

by pomínaných dnů pacholci mistra ovčáckého z Dolejších Přivor,² pasouce dobytek náš ovčí pod hájkem na popluží a gruntu V[raš] M[ilosti], kterýž nyní osetej jest, skrze veliké mokro nemalou škodu týmž pasením na tom oseti jsou učinili.

Nadto vejše, když jest týž šafář takovej dobytek zajíti chtěl, že jsou, vyběhše z háje, týž pacholci a chtěje mu takovej dobytek odjiti, jej velmi škodně sekerami v hlavu ranili a nad ním vejtržnosti na gruntech V[raš] M[ilosti] se dopustili; žádajíce nás, abychom se týmiž pacholky vedle práva a zřízení zemského dostatečně ujistili a jmenovanému šafáři, poddanému V[raš] M[ilosti], od nich za spravedlivě učinili a V[raš] M[ilosti] příčiny k dobrému sousedství zachovali, jakž též psaní V[raš] M[ilosti] to v sobě šíře obsahujíc zavírá, jemu jsme vyrozuměli.

A ihned na to týchž pacholků dostatečně jsme se vyptávali, proč jsou takovou věc před sebe vzali, a bylo-li by to tak vše, jakž na nás vynášeti ráčíte. Oznamili, že jsou pasouce na gruntech našich, mimo vědomost jich, an ještě zmrzlá zem byla, že jest se některé ovce od stáda odrazily a na tož vosení v něj vešly, ale velmi malou chvílku i beze škody že jsou se pásti počaly. V tom příševše týž šafář, ty ovce s větším stádem v hromadu srazil a všechny ouhrnkem, zajavše je, pryč hnáti počal. Čehož, poněvadž jsou všechny na tom osoby V[raš] M[ilosti] nebyly, jsou jemu zbrániti chtěli. On pak, maje nějaký kej sukovatej, ihned jest je bítí počal, jednomu v hlavu dvě rány udělal a druhému téměř ruku přerazil. Takže vidouce nebýti zbyti, jsou se brániti museli, však ušetřujíc, aby z toho něco horšího nepošlo, takové stádo ovčí jsou propustiti musili, a on, šafář, ku právu je hnal, kterej mistr ovčák, chtěje z práva vyzdvihnouti pět ovcí, za radnicí na právě zanechati musil. Podruzi ti posavad, že na právě zůstávají a bezpochyby i hladem mrrou, a tak majíce oni se s žalobou utéci, on jeden, že jest utekl, a tudy V[raš] M[ilosti] nepravě že jest zpravoval, jakkoliv jest bezpochyby, že to nemůže býti, než že někdy touž měrou dobytek V[raš] M[ilosti] na grunty naše vchází a vjíti může.

Za to V[raš] M[ilost], že to mimo sebe pustiti a takové ovce z práva propustiti poručiti ráčíte, žádáme.

Co se pak tkne té bitvy a jich z strany o tom zpravení, pokudž by týž Martin Šafář od svého upustiti nemínil, nejsa žádostivi s V[raš] M[ilosti] žádného nedorozumění a nesousedství, pokládáme jemu den před sebou v pátek, den památný svatých tří králův, léta nastávajícího 1606,³ pokudž nám možné bude, o to se přičiniti a co vedle náležitosti o to o všecko srovnati a spokojiti tak, aby V[raš] M[ilosti] i nám z dalšího zaneprázdnění a nedorozumění sjíti mohlo chceme.

S tím se V[raš] M[ilosti] na všem dobře a se míti vinšujeme. Dat[um] v středu, den sv. Tomáše apoštola Páně, léta 1605.

[Bez podpisu]

² Dolní Přivory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení rytířského rodu Vančurů z Řehnic (1555-1604) a následně města a panství Mělník nad Labem.

³ Ke dni 6. ledna 1606.

202.

Opis reversu Sabiny Plikové z Pantenova, jímž postupuje Šťastnému Václavovi Pětipeskému dluh Gotfrýda Berbistorfa z Berbistorfu ve výši 1 000 kop grošů českých. Tento dluh Plikové postoupila Johana Horňatecká z Chockova k datu svatého Jiří 1605. Jsou stanoveny podmínky splacení dluhu a jeho pojištění. Zapsání reversu u pražské kanceláře bylo potvrzeno notulí. Opis listu nedokončen.

Bez místa, [asi 1605]

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 99-100, český

((Kopie reversu Sabiny Pinkové na 1000 kop míš[eňských])¹
((Šťastnému Václavovi Pětipeskému postoupěny))²

Já, Sabina Pliková z Pantenova³ známo činím tímto listem, jenž slove revers, obecně přede všemi a zvláště tu, kdež náleží.

Jakož jest urozený pan Gottfrýd Berbistorf z Berbistorfu na Hrušově a Oujezdě⁴ učinil na sebe list dluhu na papíře právem listu hlavního na sumu 1000 kop g[rošů] č[eských] urozené paní Johanně Horňatecké z Chockova⁵ i s úrokem podle nového nařízení svědčící, jakož týž list dluhu pod pečeti jeho, pana Gottfrýda z Berbistorfu, a k tomu též s přitištěním pečeti jednoho pána a druhého rytířského člověka, a kteréhožto listu dat[um] jest léta od narození syna Božího 1605 v sobotu den památný s[vatěho] Jiří,⁶ rytíře, to v sobě šíře obsahuje i zavírá. Kterýžto <list> svrchu dotčený list dluhu nadepsaná paní Johanna Horňatecká z Chockova vyplníve, dotčenému panu Gottfrýdovi z Berbistorfu zcela a zouplna tu sumu na témž listu dluhu a zjištěnou, jakž kvitancí⁷ vlastní rukou psaná, též pečeti zpečetěna, téhož pana Gottfrýda z Berbistorfu se nachází, mně jest s plnou dobrou volí téhož všeho dluhu v témž listu zapsaného, v dluhu právem a spravedlivém za stále ke mně ji právem postoupila.

I poněvadž týž svrchu dotčený list dluhu již po takovém s dobrou volí postoupení mně na túž sumu pan d[r]ží, jej též zase urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni,⁸ dědicům a budoucím jeho s plnou dobrou volí v dluhu právem a spravedlivém postupují a dávám.

I aby dotčený pan Šťastný Václav Pětipeský tím vším dostatečně (pokudž by nadepsaný pan Gottfrýd z Berbistorfu ((ač té naděje není)) proti témuž zapsání svému v čem na odpor postavovati chtěl) bezpečěn býti mohl, v to jsem se dobrovolně uvolila a tímto listem, připovídajíc, uvoluji, a jestliže by již jmenovaný p[an] Šťastný Vác[lav] Pět[ipeský] na tom jakou škodu vzal, totiž že by on, Gottfrýd z Berbistorfu proti témuž listu a dluhu jako obrany předkládal a podle nich se též sumy buď vši nebo na díle právně (o čemž, jakž dotčeno, naděje není) obranil, tak že by p[an] Šť[astný] V[áclav] P[ětipeský] něčeho odsouzen byl a z ouplna k témuž dluhu a úrokům na to vzešlým od něho, pana Gottfrýda z Berbistorfu přijíti nemohl, že mám a povinna budu témuž panu Šťast[nému] V[áclavovi] P[ětipeskému], dědicům a budoucím jeho to vše, čehož by to týž pan Gottfrýd z Berbistorfu právně obranil a pan Šťas[tný] Vác[lav] Pětip[eský] neb dědicové jeho toho odsouzení byl nebo byli, zase zcela a z ouplna jsem všemi škodami a náklady dáti a navrátiti a jeho v tom ve všem zvláště při dotčené paní Johanně Horňatecké z Chotckova jakožto téhož listu dluhu původu a podpůrci, čímž mám anebo spolu s panem Jindřichem Plinkem z Plinkštejna,⁹ panem manželem mým milým, ((jmíti budu, kdež by se ten a na čemkoliv

¹ Autograf písaře/úředníka kanceláře.

² Autograf C.

³ Sabina Pliková z Plinkštejna († po 1605).

⁴ Godfrýd Berbisdorf z Berbisdorfu na Hrušově a Újezdě († 1612).

⁵ Johana Horňatecká z Chockova († po 1607).

⁶ Dne 23. dubna 1605.

⁷ Kvitance – potvrzení splacení dluhu vydané věžitelem dlužníkovi.

⁸ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

⁹ Jindřich Plik z Plikenštejna († po 1605).

uptati mohl)) an i touž sumu mou, kterouž mi paní Johanna Horňatecká dle smlouvy ještě za týž statek Měšice,¹⁰ to jest 1000 kop gr[ošů] č[eských] 50 dukátův vyplniti má, zastoupiti připovídám.

Pakli bych toho neučinila, tehdy dávám témuž panu Šťastnému V[áclavovi] P[ětipeskému], dědicům a budoucím jeho tímto listem plnou moc a právo mě z té sumy, kteréž by tak odsouzení byli, zase vinniti, a toho na mně i na dědicích a budoucích mejch právem listovním dobejvati, tím vším způsobem a obyčejem, jakoby na to jměl list hlavní, podle obyčeje a řádu zemského a notule kanceláře Pražské.

Na potvrzení a zdržení toho pečeť mou vlastní s jistým mým vědomím dala sem k tomuto listu přitisknouti a pro lepší toho jistotu připrosila jsem urozených pana [nedokončeno]¹¹

¹⁰ Měšice, ves s tvrzí a pozdějším zámek jižně od Neratovic (Středočeský kraj), od roku 1616 ve vlastnictví Jana Černhauze z Černhauzu.

¹¹ Opis nedokončen na fol. 100; LRRP P 10/1-1.

203.

Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Na Vidimi pořídil výtah z urbáře lidí poddaných ke Kokořinu, který mu odesílá. Ohledně obilí vysetého a sklizeného v minulých letech se nemohl ničeho doptat. Dále zpravuje o stavu ovčínů, pastev a mlýnů, které jsou ve špatném stavu, dva z nich téměř pusté. Chybí tam kosy, bude potřeba spravit hřídele a zdivo. Dále zpravuje o obsahu pivních register. Vypočítává dodávku piva pro krčmy. Skalník pracuje ve sklepě, seká se dříví a týdenní cedule dosud nejsou uzavřeny. Vepře se asi nepodaří prodat před masopustem. Blíže nejmenovanému lékaři Floriánovi poslal požadované žito a žádá, aby mu řekl o nějaké silné projímadlo či lék pro nemocného Kubička, jenž má silně nemocný žaludek.

[Byšice], 4. ledna 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/18, fol. 54-55, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastné[mu] Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, J[eho] m[ilosti] panu mému laskavému, k dodání.

Službu svou vaší M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý. Vaší M[ilos]ti od všemohoucího Pána Boha vinšující zdraví a v něm Božského požehnání upřímně žádám. Podle poručení vaší M[ilos]ti, na Vidimi¹ byvše, vejtah z rejster urburních na lidech k Kokořině² náležících sem dostal. Kterýž příležitostě vaší M[ilos]ti odsílám. Co se pak dotýče rokův pominulých, obilí vysetého a zase sklizeného, tou příčinou, že jest písař od sebe rejstra k počtu odvedl a žádné paměti sobě nezanechal, nic jistého sem se uptati nemohl. Nežli toliko co jest léta pominulého naklizené a potom zase na vozy vysito. Do register písařových sem hledal a z jich též jedno poznamenání příležitostě dostal. Tolikéž co lonského roku i k letošnímu přechování ovec zavřeno bylo a jest, tolíkéž poznamenáno stojí, ovčák jest na kmen. Na kterýžto dobytek že dosti píče bejvá, tím se ho nosí, však

¹ Vidim, ves s tvrzí a pozdější barokní zámek severně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), do roku 1621 v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé.

² Kokořin, hrad severně od Mělníka (Středočeský kraj), od roku 1595 v držení Oldřicha a Tobiáše Hrzánů z Harasova, krátce v majetku Rudolfa II. (1610-1611), následně v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (do 1622).

z mnohých zpráv sem vyrozuměl, že jim píce nikdy nezbyvá, nebo zpočátku zimy až do Vánoc aneb dýle ovcím řezanku dávají. Nebo z nich žádného pravdivé zprávy nechť. Co ze mlejníků se doma na tom mlynáři praví sou, však v obouch mlejnech veliká <ab> a příliš poustky sou. A to se spraviti musí jistě s velikým nákladem, nebo téměř voltrokův³ žádných kusů dobrých nejní, řidele i kamení, to se ihned spraviti musí. V pivný registra nahlížejíc, taky sem vyrozuměl, že v kržmě kokořské a tu v Bosyni⁴ z každého varu se obyčejně po dvou sudích a více piva vybývá, nežli v sedlecký kržmě dosti málo. Tolikž vaší M[ilos]ti oznamuji, že ledu pěkného jest navezeno. Skalník tolikž ve sklepě dělá. S koňmi a klisnami dvořskými se neřihali. Cedule týhodní pro nemoc Jiříka Češpiva⁵ k zpravení nepřišly. Přitom posílám vaší M[ilos]ti z důchodů 50 kop a od Vojty za slepice 50 kop. || Ve Zdůlnici⁶ dnes dříví sekali. Počítají ty vepře, až posavad prodaný nejsou. A aby se ten masopust dobře prodati měly, malou naději mám. Listy příznávací račte dáti zpečetiti a potom v něm brali podle rejstříku ještě k listům příznávacím udělati. Slepice 4 a ptáků za 10 g[rošů] vaší M[ilos]ti odsílám.

Pan Florián⁷ mi vzkázal o to žito, které ste mu dáti ráčili, abych mu jej dal semlíti a jemu jej poslal. Přitom vaší M[ilos]ti oznamuji, že Kubíček⁸ hrubě stůně, tak podobně, jako písař má luno otekly. Přimlouvám se k vaší M[ilos]ti za něho, že jemu ráčíte od Floriána zjednati a odeslati tolikž nějaké silné počištění. Já mu dal žilno přijati, tak jak sem sobě měl od Floriána dáno, on to přijavše, dokonce zachoval a žádný stolice neměl. Z čehož srozumívám, že hrubě žaludku musí zavření býti. Již mu, prosím, račte nětco odeslati. Více nevím vaší M[ilos]ti, co psáti, nežli vaší M[ilos]ti se na všem dobře a šťastně míti vinšuji. Dat[um] v středu po novém létě 1606.

((Od pana Skřineckého žádné odpovědi se neodsílá.))

Jiřík Sovenický⁹

³ Míněny patrně mlýnské vantroky.

⁴ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

⁵ Jiří Češpiva, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

⁶ Zdůlnice, místní název, patrně les u Byšic.

⁷ Florián, blíže neidentifikovaný lékař či apatykář, patrně z pražských měst.

⁸ Jakub/Kubíček, poddaný a služebník Šťastného Václava Pětipeského.

⁹ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

204.

Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podle žádosti podrobně popisuje vsi, krčmy, chalupy, kovárny a osedlé poddané i jejich platy v okolí Kokořína. Informuje o svezení starého i nového vína, což sepsal v rejstříku. Led se pečlivě sváží a klade do lednice. Kubíček se již uzdravuje a chodí. Prášek, který mu poslal blíže nejmenovaný lékař Florián, Sovenický omylem vypil sám. Lékaři Floriánovi posílá mouku. Pětipeskému posílá tele, hrnec másla a vejce. Vypočítává částky za prodané dříví. Žádá o odeslání listu k výběru posudného. Vypočítává posudné za kvartály, včetně dluhů. Již měl kupce na vepře, ale jeden právě onemocněl. V Mělníce a okolí údajně mřou svině ve velkém. Obává se o ně. Odesílá týdenní cedule. Připomíná ještě záležitost sporu s Jiříkem Tulandem a jeho apelace při právu města Štětí, jelikož bude zasedat soud. [Byšice], 8. ledna 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/18, fol. 58-59, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, J[eho] m[ilosti] panu mému laskavému, k do[dání].

Službu svou vaší M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý. Zdraví a v něm Božského požehnání vaší M[ilos]ti na Pánu Bohu žádám. Ihned, jakž mi psaní vaší M[ilos]ti po Pěkném Jírovi¹ dodáno jest, na to, abych se toho všeho dostatečně uptati mohl, sem se pilně ptal. Předně co se dotýče platu na krčmě kokořské z tý je 1 kopa. Ta tuň pod ten plat jest k tý krčmě od pana Hrzáně² neboštika ihned, jakž ta krčma vystavena byla, oddána ((a mimo tu dává ouroku 2 kopy v roce)). Tolikéž k živnosti Jiříka Krále,³ louka pod hradem a Janovi Líbalovi⁴ hauzka⁵ pod Truskavnou,⁶ tak podobně jsou jim ty loučky od pana Hrzáně pod ourok daný. Ve vsi Kokoříně⁷ jest lidí osedlých 12, pět s potahem a 7 chalupí. Však z chalupí prázdné mimo ty jest kovárna, v níž jest kovář v nájmě ((co dává platu, do jista nevím, nežli osedný kopy, mi zprávu dávají)). Ve vsi Selci⁸ jsou osedlí 3 a ten, který koně má, náležel prve k Vidimi,⁹ ale krčma jest s druhou chalupí k Kokořínu ((náležela, však neničky)) <vša> ta krčma jest převedena na toho sedláka. Mlejn s pilou jest p[ana] Hrzáně přistaven a ten pod hradem prve byl k [K]okořínu náležející. Co se platu z krčmy a z chalup<y> bosyňských dotýče, tu jakž se dojistá uptám, vaší M[ilos]ti nepominu oznámiti.

Tolikéž víno staré i nové, což ho jest, tak jakž se na témž honě, sem zhemoval [?]. A co ho jest příležitě na rejstříku poznamenáno, odsílám. Ty koně až posavad zde na právé zůstávají. Ten pak sedlák tu přicházejíc jich na ten způsob, jakž poroučeti ráčíte, vyraziti nechce. Strany pak ledu, který jest do lednice svezen, za ten slibují, že mimo jiný léta trvati by měl, nebo jest tak zouplna kladenej a drobnejm zasejpanej, že již jináč lípe nemůže býti. K tomu každého dne jej dám vodou polívati, aby se do staré lednice dávati měl, jest věc daremní, nebo prvotně, jakž já se i šafář v to pamatujem, nikdy netrval, nežli jak vně roztálo, tak také i tam zmizel. Však jestliže by v to[m] předce vůle vaší M[ilos]ti byla, o tu práce jest málo činiti.

Strany Kubička¹⁰ vaší M[ilos]ti oznamují, že prve nežli jest mu ten prášek přinešen, jsa jinými prostřední zanášen jest, lepší tak že zase chodí. Ten pak prášek, který jemu Pěkný Jíra¹¹ přinesl, příložíc jej k tomu, co tak mně od p[ana] Floriána¹² přinesl a nepovědic mi nic, dostalo se, že jsem jej sám nepotřebujíc toho, vypil. Tu mouku panu Floriánovi posílám. Tolikéž vaší M[ilos]ti tele i zdroby celé, másla hrnec a vajec 30. || V přívorským¹³ hájku dříví jest prodáno za 8 kop 50 g[rošů] a u Hostiny¹⁴ za 55 kop 35 g[rošů] a ještě okolo 8 provazců prodávati. V horách se ještě nic neprodalo. Nevím, jak

¹ Jíra Pěkný, služebník a posel Šťastného Václava Pětipeského.

² Patrně Jan Homut Hrzán z Harasova na Chodči a Bosyni († před 1583).

³ Jiřík Král, patrně poddaný kokořinského panství.

⁴ Jan Líbal, patrně poddaný kokořinského panství.

⁵ Hauzka, hauska – obydlí, menší chalupa.

⁶ Truskavna, osada u Kokořína severně od Mělníka (Středočeský kraj), součást kokořinského panství.

⁷ Kokořín, hrad severně od Mělníka (Středočeský kraj), od roku 1595 v držení Oldřicha a Tobiáše Hrzánů z Harasova, krátce v majetku Rudolfa II. (1610-1611), následně v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (do 1622).

⁸ Sedlec, ves u Kokořína západně od Mšena (Středočeský kraj), součást kokořinského panství.

⁹ Vidim, ves s tvrzí a pozdější barokní zámek severně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), do roku 1621 v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé.

¹⁰ Jakub/Kubiček, poddaný a služebník Šťastného Václava Pětipeského.

¹¹ Jíra Pěkný, služebník a posel Šťastného Václava Pětipeského.

¹² Florián, lékař či apatykář, patrně z pražských měst.

¹³ Horní Přivory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

zejtra, kde půjdou prodávati. Membral¹⁵ [?] na list přiznávaci k posudnému ((a tyto listy přiznávaci na berně zpečetit)) račte mi odeslati. Dostane mi se ho dáti za 4 kvartály. Až do svatého Havla¹⁶ pomínulého 107 kop 36 g[rošů]. A za jeden kvartál se bude zůstávati. Na ty krmné vepře měl sem kupce. Dávali za ně po 7 kopách 6 [groších], a v tom odešli. A obávám se, za ně, hrubě jeden se dnes rozstonal. Dávají zprávu, že tu okolo Mělníka¹⁷ i jinde hrubě svině hladové i na krmnicích mrou. Pán Bůh rač sám chrániti. Cedule týhodní vaší M[ilos]ti příležitostě odsílám. A s tím vaší M[ilos]ti i sám sebe v božskou ochranu poručena činím. Dat[um] v neděli po Třech králich léta 1606.

((Ten poddaný paní Hrzánový¹⁸ dokonce již od toho s[...]jku upouští a po mnohém jemu ode mne vzkazování a jeho v tom napominání nic dbáti nechce. A tak nevím, jak se s tím statkem činiti má. Jest toho dobytka málo a toho nejní, kde hlídati. A jiný kupec žádný se nenachází. Strany té Appelací, poněvadž již zase na soudích seděti budou, račte nák jednati a připominati, aby se mohla dostati mezi vaší M[ilos]ti z jedné a Jiříkem Tulandem¹⁹ z strany druhé, odvolání od práva měst[ečka] Štětího²⁰..))

Jiřík Sovenický²¹

¹⁴ Hostín, dříve Hostinná/Hostinný, ves východně od Mělníka a severně od Byšic (Středočeský kraj), v držení Anny Homutové z Hrušova, Jindřicha Vlinického z Vliněvsi a následně Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

¹⁵ Mínen snad list, mustr, předpis či předloha.

¹⁶ K termínu 16. října 1605.

¹⁷ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Jáchyma Novohradského z Kolovrat (1594-1600) a jeho syna Jana Novohradského z Kolovrat (1600-1611).

¹⁸ Patrně Alžběta Hrzánová rozená Mracká z Dubé na Libni a Vrutici († po 1632), manželka Václava Hrzána z Harasova na Libni, Sedlci a Vrutici, pobělohorská exulantka, od roku 1628 majitelka domu v Drážďanech.

¹⁹ Jiřík Tuland, poddaný mělnického panství ze vsi Vysoké.

²⁰ Štětí, městečko na Labi severozápadně od Mělníka (Středočeský kraj), od počátku 14. století příslušenství hradu a panství Mělník.

²¹ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

205.

Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podrobně zpravuje o krmě a chalupě Jana Zlatého, jeho závdavku a povinnostech k vidimskému panství. Popisuje práce v bosyňském dvoře. Stěžuje si na Janka ze vsi Chodeč, který je u soudu na Brocně. Bylo by zapotřebí opatřit jeho dvůr lépe. Rybář před týdnem chytil tři štiky. Od té doby se ho nemůže doptat. Neví, zda ho ztrestat kyjem či vězením, jelikož by pak dvůr zůstal nezaopatřen. Olšové dříví kolem tůně se využije pro pivovar. Další kus lesa se bude kácet podle domluvy. Rozstonal se byšický šafář, otekl na prsou. Z vepřů v byšických krmnicích posla jedna svině. Když ji otevřel ras, zjistil, že to bylo patrně od krmení, čímž je vinen mlynář. Nechal uvěznit Kryštofa, starého byšického rychtáře, pro dluh. Stručně zpravuje o vyřizování dalších poddanských záležitostí s okolními vrchnostmi.

[Byšice], 11. ledna 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/18, fol. 60-61, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Štastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, J[eho] M[ilosti] panu mému laskavému, k dodání.

Službu svou vaší M[ilos]ti vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý. Vaší M[ilos]ti od všemohoucího Pána Boha žádám Božského požehnání. Strany té kovárny kokořské sem se dojistá uptal, že se z ní tohoto roku od kováře, který v ní v nájmu jest, 8 kop 6 [grošů] dáti má. Tolikéž co se tkne krčmy a chalupě v Bosyni,¹ takto jest: Jan Zlatej² koupil krčmu za 200 kop, zavdaný 20 kop, k tomu chalup za 40 kop, dědičných peněz klade z krčmy po 3 kopách a z chalupě po 2 kopách, an roku dává z krčmy po 1 kopě každého dání a z chalupě po 15 g[roších]. Mimo to z krčmy z krámu řeznického, kterýž tu vejsadný jest, dává 1 kámen loje. Co se pak dotýče těch 4 kop, kteréž stojí zapřísány, že za roboty nejni za žádný roboty, nežli že jest měl jak z krčmy, tak z té chalupě po dělníku na mláčení a jiná díla posílati. Za to jest se uvolil ty 4 kopy do roku (aby pokoj měl) dávat. A to trvá do vůle toho, kdož na tý krčmě s chalupí hospodářem jest. Načež má list od paní (v ty, jimi se zdá, že se klade jako by se z tý krčmy bosyňské jakýchsi 20 kop dávat mělo, pokudž to tam stojí, poznamenaný plat dokonce se víc nic nedává)). Tolikéž jakž jsem na lidskou správu vaší M[ilos]ti psal, že ty dvě loučky v Ko[ko]říně se pod stálý plat k těm živnostem přidaly, tu mně skutečně písař vidimský skrze psaní zpravuje, že ty loučky do vůle vrchnosti sedčí. A tak již jináče ji mimo tyto zprávy v těch příčinách vaší M[ilos]ti nevím, jak zpraviti. Strany dvoru bosyňského, že včera přijevše tam, našel sem na dvouch mlatích mladce, že mlátili. Po šafáři, kde jest, se ptavše, že od pondělka jak s kovářem na Byšice k počtu šli, ještě doma nejsou. Čeládka ačkolivěk do lesa s koňmi odjeli, však co sami chtěli, to dělali. Pro Janka Chodečského,³ tolikéž chtic do obilnice pohlídnouti, aby ke mně přišel, se poslal. Že ho doma od pondělka nejni, že jest na Brocně⁴ na soudě, odpověď mi přinešena, ješto dosti || činiti, když každou hodinu přítomen jest, že se něco dobře udělá. Protož ne pro umenšení práce mé, nežli pro dobré vaší M[ilos]ti vždy připomínám, abyšte to nák naříditi ráčili, aby ten dvůr lípe v dohlížení opatřen byl. Rybář před týhodnem⁵ chytil tři štiky. Od toho času nic víc, co sem se po něm ptal, uptati sem se ho nemohl. Po tůni hledal, volal, nic, ani aby na udice nastraženo co bylo, sem dokonce najíti nemohl. Trestati to kyjem, nevím, jak by se trefilo, jestliže pak vězením, tehdy dokonce teprva dvůr opuštěn by býti musil. Již <při> k vůli vaší M[ilos]ti to připouštím. Tolikéž mi se vidí, když nenícky tuň drží, co jest toho volší okolo vyrostlého, aby se na sáhy k pivovaru zdělalo, nebo se na tom nic nepřichová a klest do dvora bosyňského k palivu aby se obrátil. Pak jak dáleji ráčíte chtíti míti, tak učiním. V Důlnici⁶ ten kus, tak jak ste ráčili obcházeti, ve dvouch nebo dnech třech přijde k změření a voziti se přes den počíná. Šafář byšický, ten stůně. Takže leží téměř tak podobu jako Kubíček⁷ stonal, a k tomu v prsech otekl. Z těch vepřův na krmnicích byšických v pondělí ráno jedna nunvice⁸ umřela. Co se jí státi mělo, chtic zvědět, když od rasa otevřena byla, nic znáti nebylo, nežli sprostá že zerčena byla. A to ničím se nestalo, nežli zanedbáním mly-

¹ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

² Jan Zlatý, poddaný vidimského panství.

³ Jan, poddaný Štastného Václava Pětipeského ze vsi Chodeč.

⁴ Brocno, ves východně od městečka Štětí (Litoměřický kraj).

⁵ Týhodnem – týdnem.

⁶ Důlnice, místní název nižšího lesního porostu u Byšic (Středočeský kraj).

⁷ Jakub/Kubíček, poddaný a služebník Štastného Václava Pětipeského.

⁸ Nunvice – svině.

náře. Ještě kdyby se časně dohlídlo, mohlo se spomožení s pomocí Boží státi. V neděli večir teprva když již na poli umrlá byla, povídal, ano, bylo pozdě. Při jiném hospodářství nevím, než žalovat, Pán Bůh rač dále pomocníkem býti, od zlých příhod nešťastných zachovati.

Krystofa,⁹ rychtáře starého byšického, pro dluh okolo 70 kop do důchodů vaší M[ilos]ti povinnej, jsem do vězení dal. Z něhož že chce prodati a zaplatiti se odvolává, protože nevím, poněvadž se k vaší M[ilos]ti odvolává, co sobě objedná. Strany pak jeho věci vo toho Havlíčka,¹⁰ domníval sem se, že ste o něho ouřadu poroučeti ráčili. || Avšak ouřad o tom nechce nic věděti. Protož, poněvadž přátele neboštika se nemají nač souditi, vidí mi se, abyšte ráčili dáti k ouřadu cedulku napsati a jim, aby jeho na původu jeho vyslyšeli a vaší M[ilos]ti dáleji potomně to s dobrým zdáním svým přednesli. Dáleji pak všeho při dobré vůli vaší M[ilos]ti zanechávajíc, vaší M[ilos]ti na všem dobře a šťastně míti vinšuji. Datu[m] v středu po Třech králích léta 1606.

((Na ten statek Havlasovský¹¹ opět mi se nachází jeden sedlák z Chorušic,¹² kterémuž sem (poněvadž ten lotr paní Hrzánový¹³ tak fortelně šel) k tomu povolil a o propuštění jeho ku panu hejtmanovi mělnické[mu] připsání učinil. Tolikéž v Hostiný¹⁴ od tý Bešťačky koupil z Čečelic¹⁵ jeden podruh poddanej k panství brandejskému, tak podobně sem mu připsání učinil. Vždy aby ty gruntové k vaší M[ilos]ti spuštění nepřicházely. Na ten dům v měst[ečku]¹⁶ na Vínopalovém¹⁷ dokonce se žádný nenachází a tanebohá žena by ráda prodala. Však že tak hrubě a na hlavu spuštěno, k domu málo sito jest. Malou naději, aby se kupec tak rychle našel, mám. A jest živnost v povinnosti velikých, ty koně předce nevyručené zůstávají, s kterými se nemálo protráví, již tři týhodny zu zůstávají.))

Jiřík Sovenický¹⁸

⁹ Krystof, starý rychtář v Byšicích, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁰ Havlíček, poddaný komorního panství Brandýs nad Labem.

¹¹ Jan Havlas, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce ve dvoře vsi Šemanovice; Pavel Havlas, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Kanina.

¹² Chorušice, ves východně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), součást mělnického panství.

¹³ Alžběta Hrzánová rozená Mracká z Dubé na Libni a Vrutici († po 1632), manželka Václava Hrzána z Harasova na Libni, Sedlci a Vrutici, pobělohorská exulantka, od roku 1628 majitelka domu v Drážďanech.

¹⁴ Hostín, dříve Hostinná/Hostinný, ves východně od Mělníka a severně od Byšic (Středočeský kraj), v držení Anny Homutové z Hrušova, Jindřicha Vlinského z Vliněvsi a následně Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

¹⁵ Čečelice, ves severně od Staré Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Václava Smrčky z Mnichu a Jana Novohradského z Kolovrat.

¹⁶ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

¹⁷ Jan na Vínopalovém, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, vlastník živnosti v městečku Byšice, propuštěn do poddanství Janu Novohradskému z Kolovrat.

¹⁸ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

206.

Martin Bacháček Nauměřský z Nauměřic, rektor pražského vysokého učení, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zmiňuje, že se kdysi seznámil s jeho strýcem Václavem Pětipeským z Chýš a Egrberku, když kupoval Blahotice. K této koupě pozval jako svědka Jiřího Zejdlice ze Šenfeldu na Zvoleněvsi, v té době patrona Martina Bacháčka. Od té doby se považuje za přítele rodiny Pětipeských. Informuje proto Šťast-

ného Václava Pětipeského, že v knihách české kanceláře našel nesrovnalosti ohledně jarmarečního práva uděleného městečku Byšice. Data povolených jarmarků se neshodovala se dny uskutečněných trhů. Vše vypsál a záležitost bude nutné napravit. Šťastného Václava Pětipeského informuje předem. Přeje vše dobré do nového roku.

Staré Město pražské, 16. ledna 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 12-13, česky

Urozenému a statečnému rytíři panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrbergku na Byšicích, panu svému příznivému.

((A. 1606 od Mi[stra] Martina Bacháčka strany jarmarkův v měst[ečku] Byšicích))¹

Službu svů vzkazují, urozený a statečný rytíři, dobrého zdraví a při opatrování poddaných Vaší mi[los]ti hojného božské[h]o požehnání s mnohými prospěchy domácího hospodářství vinšuje, přeji Vaší mi[los]ti věrně rád. V dobré paměti snáším urozeného a statečného rytíře pana Václava Pětipeského z Chýš a Egrbergku,² byv při tom, když snad před lety padesáti kupoval Blahotice³ blíž Slaného⁴ a byv pan v dobrém přátelství s panem Jiříkem Zejdlicem na Zvoleněvsi,⁵ jeho se dožádal, aby mu se v tom prodaji a smlouvě za přítele postavil, jakož se tak stalo a já, byv toho času za pachole u pana Zejdlice, podle pána mého na Blahotice jsem se vypravil a od toho času znám pány Pětipeský, nebo pan strejc Vaší mi[los]ti, toho času pan Václav Pětipeský, mně dobrého přál. Maje pak zprávu, že ráčíte býti v držení měst[ečka] Byšic,⁶ rád jsem tak učinil a srovnával jejich jarmarky, jak jim před mnohými lety nadány jsou, že se pak při kanceláři České dvorské jináčeji nacházelo, pomínuv těch dnův, kteří předešlých let na jarmarky v měst[ečku] Byšicích kladený byly, na to místo poznamenal jsem ty dny, jak v nadání postavený jsou. Nic méněji poddaným Vaší mi[los]ti měst[ečka] Byšic psaní učiním, jestli by tu ještě něco toho na omylu zůstávalo, aby mi po někom vzkázali, že i to má k svému napravení přivedeno býti. A pro dokázání, že pánům Pětipeským upřímně všeho dobrého přeji, té mé nevelmi podstatné práce Vaší mi[los]ti oučastna činím, uctivě žádaje, abyšte aspoň mou vůli za skutek přijíti a mně znáti ráčili. S tím Vaší mi[l]o[s]t s lidmi poddanými v ochranu všemohoucího pána Boha poručena činím, on rač dáti, abyšte tento Nový rok, šťastně začínajíc, téhož roku a potom mnohých vejšeji v dobrém zdraví dočekati, Vaší mi[los]ti příbytky i také lidí poddaných všech společně i také jednoho každého obzvláště od všelijakých zlých nešťastných příhod šťastně zachovale vesele spatřiti ráčili. Toho dobrého Vaší mi[los]ti upřímně vinšuje rád přeji a budoucně příti chci. Dán v koleji krále Václava jinak císařské v Starém Městě pražské[m] v pondělí po s[va]tým Šťastným 16. January léta paně 1606.

M[istr] Martin Bacháček Nauměřský z Nauměřic, rektor učení pražského a probošt koleje krále Václava v Starém Městě Pražském⁷

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neproblyčích (1529-1602), hejtman Slánského kraje (1588-1589 a 1590-1591), strýc Šťastného Václava Pětipeského.

³ Blahotice, ves s tvrzí východně od Slaného, v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1563-1623).

⁴ Slaný, královské město severně od Kladna, středisko historického Slánského kraje, v předbělohorské době charakteristické převahou nekatolického obyvatelstva.

⁵ Jiří Zejdlic ze Šenfeldu na Homoli, Zvoleněvsi, Volovicích a Neuměřicích († asi 1572).

⁶ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka, v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁷ Martin Bacháček z Nauměřic (1539-1612), český astronom, matematik, rektor Pražského vysokého učení (1599–1600 a 1603–1612) a probošt koleje krále Václava na Starém Městě pražském.

Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zpravuje o hospodářství. Obhajuje se z nepořádku v týdenních cedulích, koně a kleprlíky začali počítat v jeho nepřítomnosti. Stěžuje si, že přívorské a bosyňské ovce hynou prašivinou. V bosyňském dvoře se ztratila voda a musí se pro všechny dobytek vozit ze vsi Vysoké. Matka nechce půjčit třené koření, proto mu ho odesílá zpět. Nedaří se mu opatřit ptáky, pouze posílá kosa, kterého sám zastřelil, k tomu čtyři slepice a vejce. Dále posílá uvedené částky peněz od mlynářů, důchodníků a za prodané dříví. Nedaří se prodat vepře. Právě dostal šest ptáků, také mu je posílá. Nedaří se mu zjistit, kdo z poddaných Václava Smrčky z Mnichu posekal dříví. Je nutno opatřit nového vinaře na přívorskou vinici a náhradu za starého celníka. Skalník doláme sklep sotva do masopustu. Neradí však, aby se do něj hned dávalo víno, než vyjde puch, protože v Mladé Boleslavi tak zkazili mnoho vína. Žádá, aby pacholeti Tomáškovi koupil pár střevíců a nějaké punčochy. Připomíná bažantnici, potřebuje komůrky pro obilí.

[Byšice], 21. ledna 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/18, fol. 56, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, J[eho] m[ilosti] panu mému laskavému, k d[odání].

Službu svou vaší M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého vaší M[ilos]ti věrně rád přeji. Jakej nedostatek v cedulích týhodních obročních vystavovati ráčíte, poněvadž ten ordinaris⁸ na týž koně a kleprlíky⁹ v nepřítomnosti mého doma bytí jest se začal, tou příčinou sem jinak nesmejšlel, nežli že z poručení V[aší] M[ilosti] se to děje. Jakož pak domlouvaje se o to k Macurovi,¹⁰ od něho mi oznámeno, že by pacholci jemu o tom jakoby takové poručení vaší M[ilos]ti býti mělo, povídati měli. Ale poněvadž se jinak nachází, ta věc napravena bude. Přitom vaší M[ilos]ti oznamuji, že ovce z ovčína přívorského tou prašivinou předce odcházejí, a to na větším dile březí, nebo jich již do třiceti zhynulo. Však mám naději, že bohdá přestane, leč by se potom v nový měsíc zase obnovovati chtělo. V bosyňském dvoře všechny vody vymřely a vyschly, takže na všecken dobytek se voda z Vysokého¹¹ voziti (téměř jedněmi koňmi oustavně) musí. Ten Vacek,¹² myslivec, včera na Byšice¹³ přišel a dnes k Přívorám¹⁴ s rukávníkem šel. Však že ti oba dva rukávníci se nehodí, nebo všechny schýle jsou. Nevím, jak mu se bude dařiti. Paní mateř¹⁵ toho třeného koření půjčiti nechce, pročej jej zase vaší M[ilos]ti ((nevěda s nim co činiti)) odsílám. Ptákův od žádného dokonce nižádných dostati nemohu. Sám sem jich tu koli kos postřelil, kterej příležitostě vaší M[ilos]ti odsílám. Přitom 4 slepice a 30 vajec nových. Peněz toliko od Hrdého¹⁶ 60 kop

⁸ Ordinaris – příkaz, uspořádání, pořádání, vrchnostenská instrukce.

⁹ Kleprlík – kulhavý kůň cvičený ke zvláštnímu kráčivému kroku.

¹⁰ Vojtěch Macura, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

¹¹ Vysoká, ves severně od Mělníka (Středočeský kraj), součást panství Mělník.

¹² Vacek, myslivec Šťastného Václava Pětipeského.

¹³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

¹⁴ Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

¹⁵ Barbora Pětipeská z Hrušova († 1608), matka Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁶ Jan Hrdý, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

a od prokopovského mlynáře 21 kop. Od přívorského 10 kop vaší M[ilos]ti odsílám. Z hor za dříví by přes 70 kop míti měli, a co Havlasovi¹⁷ vzkazují, až posavad od něho žádných peněz dostati nemohu. Těch vepřův žádnému prodati nemohu. Ihned dokonce žádný se nenachází. Domácímu Vaškovi sem prodával 4 těch menších, nechce mi za ně dáti víceji, nežli po 4 kopách. A sám vidím, že je žádný bez škody dráž vzíti nemůže, protože jak bych dáleji s nimi (poněvadž již čas krátký toho masopustu jest, aby nám přes půst nezůstali) činiti měl, za oznámení žádám. Přijavši tohoto psaní, přinešeno mi z Hostiný¹⁸ za 8 g[rošů] 6 ptákův, ty vaší M[ilos]ti odsílám. Kdo by to dříví z poddanejch Smrčkových¹⁹ sekati měli, až posavad se uptati nemohu. Nežli že podruzi tomu povídají. Co se pak jiného vinaře na přívorskou vinici dotýče, o toho starati musíme. Strany toho starého celného, který ještě u vězení zůstává, vaší M[ilos]ti připomínám, <že kte> ten který se do Hostiný z gruntův J[eho] M[ilosti] C[isařské] zhostiti²⁰ chce, nosíce již k panu hejtmánu druhé psaní, propuštěn nejni. Povídal mi, že mu od pana hejtmána || oznámeno, aby se s tím celným postavil. Ten sklep sotva od skalníka ten masopust dolámaný bude. A aby ihned potom vína do něho se dávati měly, k tomu skalník neradí. Až by ten puch z něho vyšel. Povídají, že v Boleslavi²¹ jeden taky tak podobně do nového sklepu dal vína a potom že mu všechna vína velmi zeminou nadšly. Strany pak těch vín, poněvadž na dolívku moc vychází, brzy-li budou postoupeny, či jak jináč, nic nevím. S tím vaší M[ilos]ti i sám sebe v božskou ochranu poručena činím. Datu[m] v sobotu po s[vatých] Fabijanu Šebestijanu léta 1606.

(Pacholeti Tomáškov²² pár střevíc a nějaký punčochy račte dáti koupiti. Strany té bažantnice vaší M[ilos]ti připomínám, nebo bych ty komůrky pro obilí potřeboval.)

Jiřík Sovenický²³

¹⁷ Jan Havlas, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce ve dvoře vsi Šemanovice.

¹⁸ Hostín, dříve Hostinná/Hostinný, ves východně od Mělníka a severně od Byšic (Středočeský kraj), v držení Anny Homutové z Hrušova, Jindřicha Vlinského z Vliněvsí a následně Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

¹⁹ Václav Smrčka z Mnichu na Čečelicích († po 1629), účastník stavovského povstání, soused Šťastného Václava Pětipeského.

²⁰ Výhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

²¹ Mladá Boleslav, královské město a centrum historického Boleslavského kraje (Středočeský kraj), jedno z nejvýznamnějších českobratrských středisek předbělohorské doby.

²² Tomášek, pachole Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích.

²³ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

208.

Anna Belvicová ze Štampachu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že její poddaný Balcar Mlynář si před časem vzal za manželku Dorotu Brejhanzlovou, pozůstalou vdovu po sedlákovi Brejhanzlovi ze Šemanovic a poddanou Šťastného Václava Pětipeského. Ke sňatku došlo s povolením Pětipeského strýce a poručníka Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích. Balcar Mlynář však zanedbal propuštění manželky Doroty z poddanství Pětipeských, proto se Anna Belvicová nyní přimlouvá, aby byla Dorota propuštěna na její statky, a to se řádným výhostním listem i se vším majetkem. Zavazuje se obdobnou přátelskou a sousedskou službou. Liběchov, 14. února 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 45-46, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu bratru a sousedu mému zvláště milému, k dodá[ní].
(A. 1606 od p[aní] Belvicové¹ o vydání spravedlnosti.)²*

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane bratře a sousede můj zvláště milý. Zdraví a při něm jiného všeho nejlepšího dobrého přeji Vám věrně ráda. Balcar Mlynář³ ze vsi Želize,⁴ poddaný můj na mě vznáší a zprávu dává, kterak že jest Dorotu,⁵ pozůstalou vdovu ((po)) n[ebožtiku] Brejhanzloví⁶ ze vsi Šimanovic,⁷ poddanou Vaší, sobě za manželku před některým lítem vzal, a to s povolením dobré paměti urozeného a statečného rytíře pana Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku a na Blahoticích,⁸ někdy pana strejce Vašeho a toho času držitele panství Byšického,⁹ jakž o tom ouředník¹⁰ Váš i jiní poddaní Vaši, jakž on praví, dobrou vědomost mají, aby ji sobě za manželku vzal, že jemu kdy koli ((chtíti bude)) propuštěna bejti má. Ale on až posavad, aby jemu propuštěna byla ((toho)) učiniti zanedbal, mě k panu bratru za toho přímluvné a přátelské připsání jest požádal. I nemohouce žádosti jeho odepríti, tak činím a pana bratra a souseda za to přátelsky žádám, že mi nadepsanou Dorotu poddanou a kmetičnu¹¹ Vaši za poddanou listem vejhostním¹² i se vši <i se vši> spravedlností její (ač má-li jakou) na grunty mé propustíte, což věřím, že tak učiníte. Já zase panu bratru tímto psaním připovídám, kdyby který poddaný můj a neb poddaná na grunty Vaše poddati se chtěl, jistě bez odporosti bych jej panu bratru ráda propustiti chtěla, poněvadž to jen sousedská půjčka jest, poddané jeden druhému propouštěti. Odpovědi s vykonáním žádosti mé od pana souseda očekávati budu. S tím milost Boží s námi rač se všemi bejti. Dat[um] na Liběchově¹³ v outerý den s[vatéh]o Valentina léta 1606.

Anna Belvicová rozená z Štampachu na Liběchově, Cítově a Oujezdě¹⁴

¹ Anna Belvicová ze Štampachu na Liběchově, Cítově a Oujezdě († 1614).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Balcar Mlynář ze vsi Želízy, poddaný Anny Belvicové ze Štampachu na Liběchově a Cítově.

⁴ Želízy, ves severně od Mělníka (Středočeský kraj), součást liběchovského panství Belviců z Nostvic.

⁵ Dorota Brejhanzlová, poddaná Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Šemanovice.

⁶ Brejhanzl, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Šemanovice.

⁷ Šemanovice, ves západně od Mšena a Kokořina, v majetku Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁸ Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylčicích (1529-1602), hejtman Slánského kraje (1588-1589 a 1590-1591), strýc Šťastného Václava Pětipeského.

⁹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka, v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

¹⁰ Patrně Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od dubna 1604).

¹¹ Kmetična – dcera nebo manželka kmeta, poddaného sedláka

¹² Vyhostní, též zhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti

¹³ Liběchov, městečko severně od Mělníka na pravém břehu Labe s renesančně upravenou tvrzí, od roku 1583 v držení Belviců z Nostvic, v letech 1615-1621 v držení Jana Kryštofa Belvice z Nostvic.

¹⁴ Anna Belvicová ze Štampachu na Liběchově, Cítově a Oujezdě († 1614).

209.

Jiří Fremut z Krásného Dvoru píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Připomíná, že se minulého roku měl přihlásit do praporce Jana mladšího z Bubna, což chtěl učinit. Když však vyrazil k mustruňku, jeho první cestu překazila nemoc. Po uzdra-

vení u matky se vypravil znovu, avšak onemocněl mu kůň, který následně zemřel v Praze v domě Petra Karla Holického ze Šternberka. Bez koně a se zpožděním se již nemohl připojit k ostatním. Přátelsky žádá, aby nebyl považován za nepoctivého, jelikož oznámil dostatečné příčiny nepřítomnosti.

Bez místa, 4. března 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 101-102, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu a příteli mému zvláště milému.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a příteli můj zvláště milý. Zdraví i jiné všechno dobré Vám na Pánu Bohu vinšujíc, žádám. Dle toho tajiti Vás nemohu, kterak roku jminulého 1605 pod praporec urozeného a statečného rytíře, pana Jana z Bubna,¹ nejvyššího lejtendamta,² a tovary[š]stvo jeho sem se stavěti měl, v čemž celý oumysl můj byl, tak a ne jinak učiniti. Že pak chtěje k mustrunku³ přijeti, přece sem se vypravil, ale na cestě z přepuštění Pána Boha nemocí navštíven jsa, nikterak mi možné nebylo, pro tu nemoc dáleji jeti, tak že mě má nejmilejší paní máť nemocného k sobě vzala. Potom pak, když mi Pán Bůh zase zdraví popřítí ráčil, po druhé sem se vypravil a na té cestě valach se mi roznemohl, kterýž do Prahy přiveden jsouce, v domu Jeho mi[los]ti pana Petra Karla Holického⁴ mi umřel. I nevěda, jak a odkad' jiného koně sobě spraviti, a již pozdní čas byl, za těmi příčinami k praporci a mezi tovaryžstvo postaviti sem se bezelstně nemohl. Začež Vás jakožto svého laskavého pana a přítele přátelsky a služebně žádám, že se za mě ku panu Janovi z Bubna, aby mi jak ode pana Jana, tak i spolu tovaryžstva ke zlému a k nijaké všetečnosti to přičítáno nebylo, nýbrž z oznámených příčin na dobrou stranu obráceno bylo, přimluvíte. Já se toho panu podle své nejvyšší možnosti službama svýma odsluhovati nepominu. S tím milost Pána Boha rač' býti s námi se všemi. Dat[um] v sobotu po památce středopostní léta 1606.

Jiřík Fremut z Krásného Dvoru⁵

¹ Jan mladší z Bubna na Závřší (1570-1635), evangelický rytíř a válečník, účastnil se protitureckých a protibočkajovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska (jmenován 25. května 1618).

² Lajtenampt, lajtnambt, lajtnant, lejtendant, leutenant – důstojník zástupník (např. kapitán leutenant – zástupce kapitána, generál leutenant – zástupce generála), samostatně důstojnická hodnost na úrovni poručíka.

³ Mustrunk, mustruňk – svolání vojska zemské hotovosti.

⁴ Petr Karel Holický ze Šternberka na Českém Šternberce, Trhovém a Štěpánově († 1608), hejtman Kouřimského kraje (1596-1597, 1598-1599, 1603-1604).

⁵ Jiřík Fremut z Krásného Dvoru († po 1606).

210.

Jaroslav Velemyský z Velemyšlovsi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Posílá k němu úmyslně posla, aby se vyptal na jeho zdraví. Nemohl se vypravít k němu do Byšic, neboť jeho manželka a Pětipeského sestra Mandalena spadla z postele a potloukla se. Prosí jejím jménem, aby je navštívil. Zavazuje se dobrým přátelstvím a přeje si s Boží pomocí setkání ve zdraví.

Týnec nad Sázavou, 7. dubna 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 18, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Vácslavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku a na Byšicích a Bosyni, panu švagru, kmotru, ujci a bratru mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1606 od p[ana] Jaroslava Velemitského,¹ aby J[eho] M[ilos] pán k němu na Tejnec² přijel.))³

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane ujče, švagře, kmotře a bratře můj zvláště milý. Zdraví a jiného všeho dobrého přeji ti věrně upřímně rád. Naschválně k tobě tohoto posla posílám, tak abych mohl přezvědět, kterak se na zdraví svém máš, za oznámení žádám. Vedle toho přátelsky prosím, že k nám na Tejnec brzy přijedeš, sestru svou a manželku⁴ mou nejmilejší, kteráž toho velmi hrubě žádostiva jest, v její nynější veliký těžkosti že navštívíš. Na svátky byl bych se rád k tobě na Byšice⁵ vypravil, než nemohl mi čas pro nedostatek zdraví Mandičky⁶ mý nejmilejší, pro její veliké stlučení, neb z lože byla spadla, i pro některé jiné pilné věci, o kteréž, dá-li Bůh, zviš. A protož, že mne u sebe omluvna mítí ráčíš, sem k tobě té celé důvěrné naděje. Té celé důvěrnosti sem k tobě, můj nejmilejší pane Šťastníčku, že k nám přijedeš a žádost naši naplníš, a to brzy. Já toho se tobě vším dobrým přátelstvím nepominu touž měrou odměniti i odsloužiti. Věřím a té celé důvěrné naděje sem k tobě, že žádosti mé neoslyšíš. S tím tvůj upřímný a věrný švagr zůstáváje, ochraně Pána Boha tebe i sebe poručena činím. A Pán Bůh rač nám téhož shledání v dobrém a potěšitelným zdraví a způsobu dáti. Datum na Tejnici nad Sázavou⁷ v pátek po neděli Provodní léta 1606.

Jaroslav Velemyský z Velemyšlovsi a na Tejnici nad Sázavou,⁸ m. p.

¹ Jaroslav Velemyský z Velemyšlovsi na Týneci nad Sázavou († před 1612), švagr Šťastného Václava Pětipeského.

² Týnec nad Sázavou, město severozápadně od Benešova (Středočeský kraj), v držení Jaroslava Velemyského z Velemyšlovsi († před 1612).

³ Autograf Jiříka Sovenického, úředníka Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích.

⁴ Magdalena/Mandalena Pětipeská z Chýš a Egrberku († po 1617), manželka Jaroslava Velemyského z Velemyšlovsi, sestra Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁶ Mandalena Pětipeská z Chýš a Egrberku († po 1617).

⁷ Týnec nad Sázavou, město severozápadně od Benešova (Středočeský kraj).

⁸ Jaroslav Velemyský z Velemyšlovsi na Týneci nad Sázavou († před 1612).

211.

Kněz Jiří Steinwasser z Jizery, děkan ve Staré Boleslavi, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se, že k němu nepříjede ohledně rozmluvy o jisté věci. Byl obeslán pražskou kapitulou, kam se musí vypravit, a proto neví, jak brzo se vrátí.

Stará Boleslav, 18. dubna 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/16, fol. 55, česky

+ *Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu a příteli mně v Pánu Bohu příznivé[mu].*
((A. 1606 od děkana Staroboleslavského, že přijeti nemůže [...]))¹

+ *Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a příteli mně v Pánu Bohu příznivý. Téhož zdraví i jiného všeho dobrého pánu na všemohoucím Pánu Bohu vinšujíc, upřímně žádám.*

Vpravdě bych rád pána co nejdříve navštívil a s pánem o věci někderé rozmluvil. Ale jsem obeslán od kapitoly pražské, kdež se postaviti musím, a nevím, jak se brzo budu motci vrátiti. A tak vůle Pána na ten čas vykonati nemohu. S tím ochrana Božská rač s námi býti. Dán v Starém Boleslavi² v outerej po neděli Jubilate 1606.

Kněz Jiří Stainwasser z Jizery, děkan v Starém Boleslavi³

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Stará Boleslav, dnes souměstí s Brandýsem nad Labem (Středočeský kraj), historické město s kapitulou svatých Kosmy a Damiána, katolickou kapitulní školou, děkanským kostelem svatého Václava, od roku 1613 budován poutní kostel Nanebevzetí Panny Marie.

³ Jiří Steinwasser z Jizery, kapitulní děkan ve Staré Boleslavi (1596-1608).

212.

Johanka Služská z Kvítkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrbergku. Přijala od jeho posla úrok a posílá mu přiloženou kvitanci. Na jeho žádost odkládá splátku jistiny. Píše (patrně Mikulášovi) Trmalovi z Toušic ohledně jeho dluhu 1 000 kop míšeňských grošů, aby k ní přijel a záležitost urovnali, neboť s tím má sama starost.

Zlonice, 20. dubna 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 58, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému vzláště milému.

((Od p[ani] Johanky Služské z Kvítkova¹ psaní na přijatej ourok polouletní od s[vatého] Havla až do s[vatého] Jiří léta 1606, kterýž jest jí odeslán i odveden.))²

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj vzláště milý. Téhož zdraví i jiného všeho dobrého přeji vám věrně ráda.

Ourok od vyslaného vašeho sem přijala, na kterýž vám příležitost kvitanci³ odsílám, a co se pak sumy, kterouž mi povinnovati jste, dotýče, jakž žádáte, abych vám ji za další čas sečkání učinila, i pokudž ji sama potřebovati nebudu, ráda tak <rad> za vámi, jak za jiným, míti bych ji chtěla a vám sčekání činím. Co se pak toho tisíce kop míš[enských] dotýče, od pana Trmala,⁴ piši jemu o tom, aby ke mně přijel, tak abychom to mohli již

¹ Johana Služská rozená Vlková z Kvítkova († po 1612), manželka Karla Služského z Chlumu na Tuchoměřicích, Sukdole, Chraštanech a Hostivici († 1596).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Kvitance – potvrzení splacení dluhu či úroku vydané věžitelem dlužníkov.

⁴ Patrně Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovicích († po 1628), účastník stavovského povstání, švagr Šťastného Václava Pětipeského.

spraviti a k místu přivést. Neb já na to velmi těžce myslím. S tím Pán Bůh rač bejti s námi. Datum v Zlonicích⁵ ve čtvrtek po neděli Jubilate léta 1606.

Johanka Služská z Kvítkova a v Zlonicích,⁶ m. p.

⁵ Zlonice, městečko s renesančním zámek severně od Slaného (Středočeský kraj), v držení Valkounů z Adlaru. Renesanční zámek vystavěn do roku 1602 Bohuchvalem Valkounem z Adlaru, účastníkem stavovského povstání.

⁶ Johana Služská rozená Vlková z Kvítkova († po 1612).

213.

Eva Kaplířová ze Slavkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o odklad splacení dluhu ve výši 4 000 (neuvezené měny) k termínu svatého Havla. Odvolává se k Bohu, že nemůže přijít k hotovým penězům, neboť také jí jsou mnozí dlužní a slibují zaplatit k termínu svatého Havla. Naléhavě prosí o takovou důvěrnou přátelskou službu a posílá pololetní úrok ze jmenované částky. Zavazuje se dobrým přátelstvím.

Staré Město pražské, 21. dubna 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 74, česky

Urozenému a statečným rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku a na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1606 od paní Evy Kaplířové,¹ ona žádající za sčekaní.))²

Modlitbu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milej, zdraví, při něm jinýho všeho nejlepšího dobrýho přeji panu ujci věrně ráda. Zvěděvši vo tom, že syn můj ku panu ujci jede, poručila sem mu, aby se k vaší m[ilosti] přimlouval a prosil na místě mým, abyšte ráčil tý sumy peněz, kterou panu ujci dlužna sem, ještě jen do svatýho Havla³ příštího sčekaní učiniti, nebo se Boha svýho v tom dokládám, že při tomto čase k žádným penězům přijíti nemohu, takže nevím sobě jaký rady dáti. Pro Boha jiní mne taky prosí, abych jim až do svatýho Havla čekala, že nemohou taky k penězům přijíti, vaší m[ilost], můj vždýcky zvláště milej pane ujče, prosím, jak nejvíce prošeno bejti může, že ráčíte taky se mnou strpení míti. Bůh jest svědek můj, že bych nevěděla a nevím, jak vopatřiti, to bý[ti] mělo, hned na uvázání přijíti, ač tý naděje nejsem, k svýmu zvláště milýmu panu ujci, abyšte to učiniti ráčili, proti mý tak veliký k vaší m[ilosti] důvěrnosti, i mýho nejmilejšího pana a taky syna našeho přátelský lásky a náchylnosti k vaší m[ilosti], nebo což tu pro nás učiniti ráčíte, do smrti vodsluhovati a všelijakým dobrým přátelstvím vodplacovati a úroku ze štyr ticic polouletního sto a dvaceti kop posílám a za přátelskou vodpověď prosím. S tím milost a ochrana Pána Boha našeho rač s námi bejti. Dán v Starým městě Pražským v pátek před svatým Jiřím léta 1606.

Eva Kaplířová z Slavkova⁴

¹ Eva Kaplířová ze Slavkova († 1618), manželka Kašpara Kaplíře ze Sulevic na Miličíně, Voticích a Neustupově (1535-1621).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Ke dni 16. října 1606.

⁴ Eva Kaplířová ze Slavkova († 1618).

214.

Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odpovídá zamítavě na Pětipeského žádost o odložení splacení dluhu. Přestože by mu rád takové nejmenší přátelství prokázal, potřebuje hotovost, neboť již po přimluvách odložil splátku 1 500 kop Bedřichu Doupovcovi z Doupova a rovněž (patrně Enfrýd nebo Gotfrýd) Berbisdorf z Berbisdorfu mu má teprve složit 2 000 kop míšeňských grošů. Zároveň slíbil odvést peníze za jiným účelem.

Mělník, 24. dubna 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 126, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšičích a Bosyni, panu švagru mému zvláště milému, k d[odání].

((A. 1606))

((<Od> pana Mikuláše Gerstorfa¹ na psaní odpověď v příčině sčekání dluhu))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři a můj zvláště milý pane švagře, bratře. Zdraví a sumou všechno dobré od Pána Boha přeji Ti upřímně a věrně rád. Přitom můj důvěrně zvláště milý pane švagře rád bych Ti netoliko do s[vatého] Havla,³ ale dále té malé sumy peněz čekal, a to nejmenší přátelství velice rád prokázal. Ale oznamuji Ti, že se[m] se bespečil u pana Bedřicha Doupovce⁴ asi na 1 500 kop, však na velikou přimluvu paní matere jeho jemu sem ji dýle čekati se zamluvil. A pan Berbistorf⁵ mi má složiti 2 000 kop g[rošů] m[išeňských]. <A> I tak v některým místě přece k čemu aby se stalo, šťastnou naději mám. Velice Tě prosím, že mě u sebe upřímně omluvna míti ráčíš, nebo Pán Bůh ví, že mimo naději velmi pilně peníze potřebuji a je od sebe odvésti sem připověděl. Jiným časem, kdykoliv bych Ti mohl volně a příjemně sloužiti, hotov sem. A tak milostivý Pán Bůh rač s námi se všemi býti. D[atum] na Mělnice⁶ v pondělí po neděli Cantate léta 1606.

Do dvou neděl budou moci za Tvou milostí ty peníze zůstávati

Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a na Velkých Horkách⁷

¹ Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Velkých Horkách († 1620), bratr Abrahama a Oldřicha Gerštorfů z Gerštorfu, hejtman Kladského hrabství (1607), hejtman mělnického panství (1606), účastník stavovského povstání, generál-proviantmistr stavovského vojska, relátor zemského sněmu (1619, 1620) posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Dne 16. října 1606.

⁴ Bedřich Doupovec z Doupova na Vilémově, Vraném a Žerotíně († po 1623), účastník stavovského povstání (1618-1620).

⁵ Patrně Ernfrýd Berbisdorf z Berbisdorfu († po 1621), aktivní účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618), hejtman Pražského hradu (1619-1620), krajský stavovský vojenský komisař (v kraji hradeckém a chrudimském), pobělohorský exulant; nebo Godfrýd Berbisdorf z Berbisdorfu na Hrušově († 1612).

⁶ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Jáchyma Novohradského z Kolovrat (1594-1600) a jeho syna Jana Novohradského z Kolovrat (1600-1611).

⁷ Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Velkých Horkách († 1620).

215.

Jindřich Šanovec ze Šanova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přestože mu vzkázal, že do dvou neděl po termínu svatého Jiří konečně zaplatí svůj dluh,

omlouvá se, že tak neučinil, jelikož mu nebyly složeny přislíbené peníze. Žádá ještě o krátké strpení. Zavazuje se přátelstvím a službou.

Pražský hrad, 7. května 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 9-10, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému zvláště milému.

((A. 1606 od p[ana] Šanovce,¹ žádaje, aby se sečkání za některý den stalo.))²

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagrkě můj zvláště milej, téhož zdraví i jiných všech dobrých věcí přeji panu švagru věrně a upřímně rád.

Ačkoliv jsem byl pominulých dnův při času s[vatéh]o Jiří³ panu švagru po služebniku jeho vzkázal, že tu sumu peněz, kterouž panu švagru povinen jsem, ve dvouch nedělích po s[va]tém Jiří i s ourokem konečně dáti a odvésti chci. Však až posavad z toho místa, odkudž mně jistá suma peněz složena býti měla, nic jsem nedostal. Z kteréžto příčiny takovou sumu panu švagru nyní složiti mně nikoli možné není, což mně věc nemálo lístostivá jest, že odvedením takových peněz dále odkládati musím. Služebně žádám, že mne u sebe omluvna míti ráčíte. Než oznamuji panu švagru, že, dá-li Pán Bůh, některý den z neděle jistá suma peněz mně složena bude, nepominu ihned po nejschválným poslu skrze psaní své panu švagru v známost uvésti. Přátelsky i služebně žádám, že ještě to kratičké strpení míti ráčíte. Já se toho zase panu švagru svejmi přátelskými službami i jiným vším dobrým a mně možným každého času rád odměniti a odsloužiti chci. S tím Milost Boží || rač býti s námi se všemi. Dat[um] na Hradě Pražském v neděli Exaudi léta Páně 1606.

*Jindřich Šanovec z Šanova a na Nyžburce,⁴
J[eho] M[ilosti] římského Císaře komorník a hejtman Hradu Pražského*

¹ Jindřich Kunrát Šanovec ze Šanova na Nižboru († 1614), švagr Jindřicha Michala Hýzrleho z Chodů, císařský komorník, hejtman Hradu pražského (1606-1614).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ K termínu 23. dubna 1606.

⁴ Jindřich Kunrát Šanovec ze Šanova na Nižboru († 1614).

216.

Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá, aby odeslal jistotu Johance Služské do Zlonic, neboť ta sama nemůže přijet, protože nemá žádné koně. Chce mu dát kvitanci s vlastní pečeti. Žádá o zadržený svatohavelský úrok k termínu svatého Jiří 1606. Vzkazuje pozdravy manželky Marie.

Myškovice, 12. května 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 80, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Erbergku a na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému k dod[ání].

((A. 1606 od p[ana] Mikuláše Trmala,¹ navracující jistotu² na sumu 1 000 kop míš[ěňských] po přejištění a žádá, aby ourok polouletní s[vat]ohavelskej zadržalý za rok 1605 až do s[vatéh]o Jiří léta 1606 [!].³))⁴

Službu svou vzkazují, urozenej a statečnej rytíři, pane švaře a bratře můj vzláště milej, zdraví a jiné všecko dobré přeji ti na Pánu Bohu věrně upřímně rád.

Včerejšího dne psala mi paní Johanka Služská⁵ o tu jistotu, kterou ty ještě za sebou máš, abych ji od sebe odvedl, abych k ní na Zlonice⁶ přijel, že má se mnou pilně promluvíti. Sama by chtěla přijeti, že nemá žádnéjch koní, kvitanci⁷ že mi pod pečeti svou a na svědomí dvouh jinejch dáti chce. Protož ti tuto jistotu posílám a tě přátelsky žádám, že mi tu jistotu, kterouž si jí učinil, po tomto vyslaným mým i s ourokom odešleš ((anebo ji v pondělí po svý[m] poslu na Zlonice odešli, když já tam budu)). Já tobě od ní též kvitanci přinesu na ten tisíc kop míš[ěňských], neb se k ní v pondělí příští na Zlonice jeti strojím, abych to mohl skoncovati. Mařenka⁸ má tě skazuje velice pozdraviti, že by ti přála, aby se dobře jměl. S tím milost Boží rač býti s námi se všema. Datum na Myškovicích⁹ v pátek po s[vatě]m Stanislavu léta 1606.

Mikuláš Trmal¹⁰

¹ Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovicích († po 1628), účastník stavovského povstání, švagr Šťastného Václava Pětipeského.

² Jistota – dlužní úpis.

³ Věta patrně nedokončena.

⁴ Autograf úředníka.

⁵ Johana Služská rozená Vlková z Kvítkova († po 1612), manželka Karla Služského z Chlumu na Tuchověřicích, Sukdole, Chraštanech a Hostivici († 1596), švagrová Jana Benjamína Služského z Chlumu.

⁶ Zlonice, městečko s renesančním zámkem severně od Slaného (Středočeský kraj), v držení Valkounů z Adlaru. Renesanční zámek vystavěn do roku 1602 Bohuchvalem Valkounem z Adlaru, účastníkem stavovského povstání.

⁷ Kvitance – potvrzení splacení dluhu či úroku vydané věřitelem dlužníkovi.

⁸ Anna Marie Trmalová z Chýš a Egrberku na Myškovicích († 1627), manželka Mikuláše Trmala z Toušic na Myškovicích, sestra Šťastného Václava Pětipeského.

⁹ Myškovice, dnes Miškovice, ves a tvrz na severovýchodním okraji Prahy (Středočeský kraj), v držení Mikuláše Trmala z Toušic (1604–1623).

¹⁰ Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovicích († po 1628).

217.

Adam Linhart z Najenperku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Obdržel od posla jeho psaní a kopu raků, za něž vděčně děkuje. Rád se přátelsky odslouží. Odesílá mu list i přípis nového poselství k Václavovi Smrčkovi z Mnichu, každé dvojmo. Jedno bude moci načisto přepsat, datovat a odeslat Smrčkovi.

Staré Město pražské, 13. května 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 4, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu synu mému zvláště milému.

((A. 1606 od pana Adama Linhart¹ psaní, v němž odsílal přípis poselství Václavu Smrčkovi².)³

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane synu můj zvláště milej. Téhož zdraví i jiného všeho dobrého na Pánu Bohu vám žádají, přejí věrně rád.

Vyslaný váš dodal mi psaní a přitom kopu rakův odeslaných, kteréž vděčně přijav, panu synu z odeslání jich otcovsky a přátelsky děkuji a jemu se toho rád odsloužím. A příležitě k vám odsílám to upuštění i přípis nového poselství ku panu Smrčkovi,⁴ kteréž oboje, dodauč každé dvakrát, načisto přepsati a v upuštění datum o jeden den prve nežli v poselství dostaviti, budete moci je panu Václavovi Smrčkovi, zanechajíc jich sobě druh[é], odeslati. S tím se panu synu na všem dobře a šťastně jmíti vinšuji. Dat[um] v Starém Městě Pražském v sobotu po neděli Exaudi léta 1606.

*Adam Linhart z Najenpergu,⁵
Jeho milosti Císařské služebník*

¹ Adam Linhart z Najenperku na Vlkavě (1566-1617), původně měšťan Starého Města pražského, nobilitován do rytířského stavu, stavovský direktor (1609), švagr Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolčí († 1614).

² Václav Smrčka z Mnichu na Ččelicích († po 1629), účastník stavovského povstání, soused Šťastného Václava Pětipeského.

³ Autograf Jiříka Sovenického.

⁴ Václav Smrčka z Mnichu na Ččelicích († po 1629), účastník stavovského povstání, soused Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Adam Linhart z Najenperku na Vlkavě (1566-1617).

218.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Janovi Novohradskému z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách. Porozuměl stížnosti, kterou Novohradskému vznesli rychtář, konšel a poddaní vsi Nebužely. Lituje, že ho takto zaneprázdnují, neboť popírá, že by jim činil jakékoli bezpráví. Pětipeský naopak musel dát ohradit svoje pozemky, protože mu na nich vloni poddaní Novohradského pobrali do rána posekanou trávu. Nechtěl zavdat příčinu k nesousedství, proto si dosud nestěžoval. Je potěšen, že se Novohradský chystá dotčená místa společně s ním objet, pouze žádá o včasné sdělení termínu, aby se sám mohl uvolnit. Přeje si zachování dobrého susedství a zavazuje se dobrým přátelstvím a službou.

Byšice, 28. června 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 132, česky

Urozenému panu, panu Janovi Novohradskému z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách,¹ J[eho] M[ilosti] C[ísařské] radě a mundšenku,² panu na mě laskavému a příznivému.

Službu svou vzkazují, urozený pane, pane ke mně laskavě příznivý, zdraví, téhož i jiného všeho dobrého vaší mi[los]ti věrně rád přejí.

¹ Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613), císařský číšník a královský rada, hejtmán Slánského kraje (1607-1608), syn Jáchyma Novohradského z Kolovrat.

² Mundšenk – císařský nebo královský číšník, dvorská hodnost panského stavu.

Psaní vaší mi[los]ti, kteréž mi na vznešení rychtáře, konšelův i vsí obce ze vsi Nebužele,³ poddaných vaší mi[los]ti, o jistý registr zpečetěný, co v sobě obsahuje, sem porozuměl. I vpravdě nerad sem tomu, že též obec Nebuželská svývolně tak nepravdivě vaší mi[los]ti zpravovat (a tudy zaneprázdnovati) smějí, nebo abych já se tu náěkých jich obci ujímati a sobě přivlastňovati měl, tomu patrně odpírám. Jestliže jsem co pro škody od dobytkův mně v louce mé činěných ohraditi dal, to sem jakožto na gruntech mejch vlastních dobře učiniti mohl a loňského pak roku v těch místech na vlastních gruntech mých týž poddaný vaší mi[los]ti mně trávu posekanou pobravše, do rána odnesli, což sem sobě mnohem víceji do těch zastižné (a voni do mně) pokládati mohl, ale nejša žádosti s vaší mi[los]tí se v náěk nesousedství dávati, tím sem až posavad prodlíval. A protož že toho an myslí býti račte, v to míst[o] spolu se mnou vyjeti, nad tím sem potěšen, toliko kdy a kterému dni byšte se uprázdniiti moci ráčili, že mně psaním svým oznámiti ráčíte, přátelsky žádám, tak abych i já, maje sobě častně o tý věci oznámeno, mohl se k těmuž času uprázdniiti, nebo já na jiném nejsem, nežli s vaší mi[los]tí ve všelijakém dobrém sousedství zůstávati. A raději vaší mi[los]t dobrým přátelstvím sloužiti, nežli jakou příčinu k nesousedství dávati. A s tím milost Pána Boha rač býti s námi. Dán na Byšicích⁴ v středu po s[vatém] Janu Křtiteli léta 1606.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni⁵

³ Nebužely, ves a tvrz severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), v příslušenství pražského kláštera svatého Jiří, později v majetku Jana Novohradského z Kolovrat.

⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁵ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

219.

Vilém Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se, že na jeho žádost nemůže zítřejšího dne přijet k večeři do Byšic. Pojede s Karlem Elsnicem z Elsnic do Dušníků ohledně námluv, což slíbil již dříve. Doufá, že mu to nebude mít za zlé.

Chvatěruby, 30. června 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 60, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému, k dodání. ((A. 1606 od p[ana]. Vilíma Trmala¹ na psaní odpověď.))²

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milej. Téhož zdraví a jiného všeho nejlepšího dobrého přeji ti věrně a upřímně rád.

Podli toho, můj zvláště milej pane švagře, kdež mne opět za to přátelsky žádáš, abych zejtřejšího dne k tobě tím zázeji k večeři na Byšice³ přijel. I vpravdě bych z toho srdce

¹ Vilém Trmal z Toušic na Chvatěrubech († před 1612), bratr Mikuláše Trmala z Toušic, švagra Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

žádost tvou rád vykonal, ale oznámí ti tobě mohu, že jest tento pondělí minulej pan Karel Elsnic⁴ ke mně přijel a mne za to vel[i]ce přátelsky žádal, abych s ním zejtra bohda na noc ku panu na Dušníky⁵ pro přátelskou odpověď strany panny cery jeho jel, což jsem k žádosti jeho tak učiniti připověděl. I můj zvláště milej pane švagře, za to tebe velice důvěrně přátelsky žádám, že mne v tom zle vykládati nebudeš, jako bych toho tobě nák zoumyslně k žádosti tvý učiniti a k tobě přijeti nechtěl. Jistě mi toho vpravdě věř, že jest mně toho srdečně líto, že tvý žádosti pro vejš oznámenou příčinu vykonati nemohu. Protož tebe za to velice přátelsky žádám, že mne u sebe omluvna míti budeš, neb já tvůj do smrti volný a upřímný švagr a bratr zůstávám. S tím milost Boží rač s námi se všemi bejti. Datum na Chvatěrubech⁶ v pátek po s[vaté]m Petru a Pavlu léta 1606.

Vilím Trmal z Toušic a na Chvatěrubech⁷

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁴ Karel Elsnic z Elsnic na Evani († asi 1616), syn Václava Elsnice z Elsnic, krajského hejtmána Slánského kraje (1574-1575).

⁵ Mínen patrně Kašpar Bechyně z Lažan na Trhových Dušníkách († před 1625).

⁶ Chvatěruby, ves, hrad a renesanční zámek jihozápadně od Mělníka u Kralup nad Vltavou (Středočeský kraj), od roku 1605 v držení Viléma Trmala z Toušic, následně jeho syna Václava (do 1616).

⁷ Vilém Trmal z Toušic na Chvatěrubech († před 1612).

220.

Jan Aulner z Birkenfelsu, císařský hejtmán panství Brandýs nad Labem, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o půjčku či prodej 200 strychů žita pro potřebu komorního panství Brandýs nad Labem, neboť se dozvěděl, že se Pětipeskému hojně urodilo a že ho nabízí k prodeji. Koupí by uhradil z důchodů brandýského panství. Zavazuje se přátelskou službou a očekává odpověď.

Brandýs nad Labem, 6. července 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 3-4, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrberka na Byšicích a Hořejších Přívorách, panu a příteli mému zvláště milému. V nepřítomnosti páně doma, komuž poručeno, k otevření.

((A. 1606 od Jana Aulnera, hejtmána panství Brandejskýho,¹ o prodej a neb o půjčku 200 st[rychů] žita))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a příteli můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiné všecko dobré od pána Boha přeji panu upřímně rád. Mám toho jistou zprávu, že by pan nemálo žita při hospodářství <m> svém zásobeného míti i také k roku prodávati a neb zapůjčovati chtěl. I nemohu panu oznámíti, že mi se ho ještě do nového do

¹ Jan Aulner z Birkenfelsu († 1618), hejtmán komorního panství Brandýs nad Labem (1606-1613), přednosta císařského solního úřadu v Českých Budějovicích (1618), tamtéž naverboval po pražské defenestraci žoldnéřský pluk na obranu města.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

dvou set strychův³ pro potřebu panství tohoto dostávati nebude. Pana přátelsky žádám, pokudž bych ho u pana tu sumu strychův shledati mohl, že tak k žádosti mé učiní a mně takovým žitem na odměnu do jistého času a termínu mír<o>u shán<o>ěnou proti míře svrchem na tutou zapůjčiti, anebo ((v)) jaké sumě na penězích, panu bych jej z důchodův J[eho] M[ilosti] C[ísařské]⁴ panství Brandejského platiti poručiti měl, mně jistou odpovědí po tomto vyslaným, v čem bych se zpraviti mohl, tajiti pan odporný nebudou [!]. Pro mé se toho panu netoliko v podobné příčině, ale i v jiném mně možném dobrém přátelstvím slušným odměněním a odplacením. A s tím milost Boží rač býti s námi. Dat[um] na Brandejse ve čtvrtek po s[vatě]m Prokopu léta 1606.

*Jan Aulner z Pirgkenfelzu J[eho] M[ilosti] C[ísařské]
hejtman panství Brandejského⁵*

³ Strych – staročeská míra, též korec, v plošném významu asi 2877 m², v dutém významu (sypké hmoty) asi 93 litrů.

⁴ Rudolf II. Habsburský (1552-1612), římský císař (1576-1612), český král (1575-1611), uherský král (1576-1608).

⁵ Jan Aulner z Birkenfelsu († 1618), hejtman komorního panství Brandýs nad Labem (1606-1613).

221.

Johanka Pruskovská ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Opakuje žádost o propuštění Michala Chalupníka ze vsi Bosyně i s manželkou a dětmi na její grunty do vsi Kokořín. Dosud totiž nedostala odpověď. Dotčený ji opakovaně prosil, aby mohl prodat chalupu připravenému kupci a opatřit obilí. Sousedsky žádá, aby ho Pětipeský propustil zhostním listem. Zavazuje se přátelstvím a obdobnou službou. Očekává odpověď.

Hradčany, 7. července 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 59-60, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému vzláště milému, k dod[ání].

((A. 1606))

((Psaní od Johanky Pruskovské¹ o propuštění Michala Chalupníka ze vsi Bosyně² na grunty její do Kokořína.³ Není propuštěn, má se spokojiti, [d]án v pátek po s[vatě]m Mistru Janu z Husi A[nn]o 1606.))⁴

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj vzláště milý. Od Pána Boha zdraví se vším nejlepším dobrým panu ujci přeji věrně ráda.

Pominulých dnův k žádosti Michala Chalupníka⁵ ze vsi Bosyně⁶ o propuštění jeho mně na grunty mé do vsi Kokořína⁷ za poddaného s manželkou i dítkami jeho, panu ujci sem psa-

¹ Johana Pruskovská ze Sulevic na Vidimi a Kokoříně († po 1628), manželka Oldřicha Desideria Pruskovského z Pruskova.

² Michal Chalupník, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

³ Kokořín, ves s pozdějším barokním zámekem severně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Johanky Pruskovské ze Sulevic na Vidimi a Kokoříně.

⁴ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

ni učinila. Na kteréž mi až posavad žádná odpověď dána, (aniž také týž Michal) propuštěn není.

Vždy nepřestává toho při mně vyhledávati, poněvadž čas již přichází, aby se mohl na chalup[*u*], v který nyní zůstává, kupcem zbezpečiti a jeho tu zase panu ujci, ano i sám tolikéž vedle vyhledávání svého dosaditi a co jakého vobilíčka Pán Bůh naděliti ráčil, to sobě jeden i druhý vopatríti. Jak prve, též i nyní přátelsky a sousedsky žádám, vedle předešlého psaní mého a žádosti, že pan ujec zůstavi a na grunty mé týž často psaného Michala listem zhostním⁵ propustí. Proti zase téhož přátelství a sousedství odměně. Odpovědi žádám. Milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] v Praze na Hradčanicích v pátek po památce Mistra Jana z Husince Anno 1606.

Johanka Pruskovská rozená Kaplířka z Sulevic na Vidimi a Kokoříně⁹

⁵ Michal Chalupník, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

⁷ Kokořín, ves s pozdějším barokním zámek severně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Johanky Pruskovské ze Sulevic na Vidimi a Kokoříně.

⁸ Výhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

⁹ Johana Pruskovská ze Sulevic na Vidimi a Kokoříně († po 1628).

222.

Jindřich Vlnský z Vliněvsí píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Pro vážnou příčinu se omlouvá z pozvání na oběd. Vše mu poví při vzájemném shledání. Liblice, 1. srpna 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 38, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci, kmotru a sousedu mému zvláště milému, k dodání. ((A. 1606 od p[ana] Jindřicha Vlnského,¹ že nemůže ke mně k vobědu.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče a kmotře můj zvláště milý. Téhož zdraví a v něm jiného všeho dobrého přejí ti věrně rád. Kdež mne žádáš, abych k tobě k vobědu najíti se dal. Můj zvláště milý pane ujče, vpravdě že bych to rád učinil a žádost tvou naplnil, ale pro slušnou příčinu vykonati mi možné není. Při našem spolu Bohdám shledání tobě vo všem oznámím. V čemž věřím, že mne při sobě omluvna jmiti budeš. Já tvůj vždycy volný ujec, kmotr a soused zůstávám. S tím Pán Bůh s námi. Dat[um] na Liblicích³ v outerý po s[vatém] Jakubu léta [1]606.

Jindřich Vlnský,⁴ m. p.

¹ Jindřich Vlnský z Vliněvsí na Liblicích (před 1578–1611), vzdáleně spřízněn s rodem Pětipeských z Chýš a Egrberku, blízký soused Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Liblice, ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), do roku 1611 v držení Jindřicha Vlnského z Vliněvsí, poté v držení Anny Špetlové z Dubé.

⁴ Jindřich Vlnský z Vliněvsí na Liblicích (před 1578-1611).

223.

Jetřich Vlk z Kvítkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Po svém otci nebožtíkovi zůstal Pětipeskému dlužen 100 kop míšeňských grošů k termínu svatého Havla a deset strychů žita. Žádá o strpení, neboť je sám v dlužích. Prosí, aby mu daroval žito k setbě, aby se mohl jako nový hospodář začít žít. Zavazuje se přátelstvím a službami. Rád by mu poslal dřevěného ostříže, avšak včerejšího dne jednoho živého ostříže odeslal Vojtěchu Kaplířovi ze Sulevic.

Nemyslovice, 10. srpna 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 65-66, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému.

((Psaní od pana Jetřicha Vlka¹ o sčekání 100 kop m[íšeňských] a 10 kor[ců] žita, Jeho mi[losti] panu povinných, o darování stel,² ve čtvrtek s[vatéh]o Vavřince, jinak 10. dne Augusti Anno 1606.))³

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milej. Téhož zdraví od Pána Boha i jiného všeho nejlepšího dobrého přejít věrně rád. Kdež mi oznamuješ, že ti dobré paměti pan votec můj,⁴ nebožtík, sto kop míšenských dlužen zůstal a takových sto kop míšenských že jest tebe ubezpečil o svatým Havle⁵ nejprve příštím dáti. I tolikéž žádosti a ku potřebě pana otce mého, že si jemu desíti strychův žita půjčil míry mělnické, že jest zase k setí žita z pěkného tobě oplatiti připověděl, pak já abych tobě takovou sumu i s ouroky na to, který by se vyhledaly, na s[vatéh]o Havla dal, i tolikéž takový žito k semenám. I můj zvláště milej pane švagře, poněvadž sem já v dlužích velikých po panu votci svým zůstal a rád bych každému podle svý možnosti platil po nebožtíkovi, tebe za to služebně prosím, že mi strpení míti budeš a mně nějaký těžkosti neučiníš, nebo kdybych je mohl míti, raději bych se voplatil, nežli bych dlužen byl. Tak jako nový hospodář, abych se mohl žít. Tobě věřím jako svýmu starýmu a dobrýmu příteli a tovaryši, že mne [ve] svý paměti laskavý míti uráčíš a mně takový žito na novosedlí darovati. || Já zase dle možnosti svý a tobě líbezným dobrým přátelstvím, kdy bych směl tobě v čem slo[uj]žiti, rád učiním. Vostřížka rád bych ti dřevěného odeslal, nemám, Pán Bůh ví, nežli sám jednoho. Včera sem panu Vojtěchovi Kaplířovi⁶ jednoho živého vostříže poslal. Psal mi o něj. Nevím, kdo mu o něm pověděl. S tím Pán Bůh rač s námi bejtí. Datum na Nemyslovicích⁷ den s[vatéh]o Vavřince léta 1606.

*Služebník tvůj
Jetřich Vlk z Kvítkova⁸*

¹ Jetřich Vlk z Kvítkova na Nemyslovicích († asi 1619), syn Jana staršího Vlka z Kvítkova na Nemyslovicích.

² Míněno žita k setí.

³ Autograf Jiřika Sovenického, úředníka Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích.

⁴ Jan starší Vlk z Kvítkova na Nemyslovicích a Snědovicích († asi 1606), soused Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ K termínu 16. října 1606.

⁶ Patrně Jan Vojtěch Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Chcebuzi a v Kostelci nad Labem († před 1616); nebo Vojtěch Václav Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Brodcích a Horce († po 1613), příbuzný a soused Šťastného Václava Pětipeského, nejvyšší velitel pěchoty (1608, 1611).

⁷ Nemyslovice, dříve Nemeslovice, ves jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), od 16. století v držení Vlků z Kvítkova, později Berků z Dubé.

⁸ Jetřich Vlk z Kvítkova na Nemyslovicích († asi 1619).

Bedřich Doupovec z Doupova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že si z Božího vnuknutí a s radou matky a „pánů a přátel“ vybral k manželství Johanku Hochauzarovou z Hochauzu, dceru Václava staršího Hochauzara z Hochauzu na Pšovlcích. Zve ho na svatbu, která se uskuteční v pondělí 2. října 1606. Pětipeský má přijet buď den předem k večeři či v oznámený den brzy ráno na jeho tvrz Vraný. Zde se mu má postavit za „pána a přítele“, a tím přispět k slavnostnímu rázu jeho sňatku. Zavazuje se službou a očekává odpověď.

Vraný, 29. srpna 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 54-55, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu ujci a bratru mému zvláště milému.

((Od Bedřicha Doupovce,¹ zuve na veselí své.))²

((A. 1606))³

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče a bratře můj zvláště milý. Od Pána Boha všemohoucího zdraví, při něm jiné všeckno dobré vinšujíc, věrně rád přeji. Před Tebou, můj zvláště milý pane ujče, tajiti nemohu, kterak předně z vůle a vnuknutí Pána Boha všemohoucího, s radou paní mateře⁴ mé a pánův přátel svejch milejch, sem sobě k stavu svatého manželství oblíbil urozenou pannu Johanku Hochauzarku z Hochauzu,⁵ pannu dceru urozeného a statečného rytíře, pana Václava staršího Hochauzara z Hochauzu a na Pšovlcích,⁶ kterémužto takovému křesťanskému předsevzetí a mně dotčené panny Johanky k stavu svatého manželství dodání jest mi den ten, pondělí⁷ po s[vatém] Václavu léta tohoto 1606 jmenován. I poněvadž takové křesťanské předsevzetí a sňatek bez přítomnosti vzácných pánův a přátel dle křesťanského a chvalitebného starobylého způsobu k skončení přiveden bejti nemůže, pročež Tebe, můj zvláště milý pane ujče, velice přátelsky žádám, že se ke mně tak laskavě nakloníš a jak pro poctivost mou, též panny nevěsty, k takovému křesťanskému sňatku den před tím, totiž v neděli,⁸ tím zázeji k večeři a neb na zejří k vobědu tím ranněji ke mně na tvrz mou Vranskou⁹ přijedeš a takového křesťanského předsevzetí a sňatku přítomen, jsouce v bázni Boží, okvasiti a ozdobiti nápomocen býti ráčíš. Já se toho Tobě zase všelijakejma mýma službami podle možnosti

¹ Bedřich Doupovec z Doupova na Vilémově, Vraném a Žerotíně († po 1623), účastník stavovského povstání (1618-1620).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Barbora Doupovcová z Chýš a Egrberku († 1639 v Pirně), manželka Fridricha Doupovce z Doupova na Vilémově a Vraném († 1593), držitelka Vilémova, Kokovic a Vrbičan (do 1603), podruhé provdána roku 1609 za Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu († 1639 v Pirně), sestřenice Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Johanka Hochauzarová z Hochauzu († po 1606), dcera Václava staršího Hochauzara z Hochauzu na Pšovlcích († před 1612).

⁶ Václav starší Hochauzar z Hochauzu na Pšovlcích († před 1612), hejtman Rakovnického kraje (1588-1589, 1590-1591, 1593-1594, 1596-1597, 1599-1600, 1604-1605).

⁷ Dne 2. října 1606.

⁸ Dne 1. října 1606.

⁹ Vraný, městečko, zaniklá tvrz a pozdější rokokový zámek severně od Kladna (Středočeský kraj), v držení Doupovců z Doupova (1589-1621).

odsloužití nepominu. Za odpověď laskavou s naplněním žádosti mé žádám. Panu ujci se dobře a šťastně jmiti vinšuji. Dat[um] ve Vraným 29. dne měsíce srpna léta 1606.

*Bedřich Doupovec z Doupova na Vilimově, Vraným a Žerotín[ě]*¹⁰

¹⁰ Bedřich Doupovec z Doupova na Vilimově, Vraným a Žerotíně († po 1623).

225.

Václav Zvonař z města Mladá Boleslav píše purkmistrovi a radě Mladé Boleslavi. List byl přeposlán Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Hájí se ve sporu s purkmistrem a radou městečka Byšice, jimž měl odlít nový zvon. Nedodržel lhůtu, proto Byšičtí od smlouvy odstoupili. Avšak stalo se tak z důvodu nedostatku mědi, kterou včas objednal, nicméně nedostal, podobně jako jiní zvonaři. O tom ovšem zadavatele včas zpravil. Po získání mědi již chtěl v těchto dnech zvon odlít. Musí vrátit závdavek 20 kop míšeňských grošů, což bude k jeho škodě, neboť již připravil formu. Proto je schopen vrátit deset kop k termínu svatého Havla a dalších deset kop v čase Vánoc. Starý zvon, který mu Byšičtí dali, již roztavil. Zvonovinu o váze deset liber jim vrátí. Žádá purkmistra a radu, aby se za něj přimluvili u Pětipeského a ochránili jej.

[Mladá Boleslav], [před 5. zářím 1606]

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/17, fol. 5-6, česky

[Bez adresy]¹

Vaší milosti, pane purgmistře a páni radní města zjdejšího Boleslava Mladého nad Jizerou,² milí. Psaní, kteréž j[es]t vaším mi[los]tem od urozeného a statečného rytíře, pana Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a z Egerbergku na Byšicích a Bosni³ s příležitou v něm zprávou purgmistra a konšelův měst[ečka] Byšic,⁴ poddaných páně, jehož datum opěti na Byšicích v středu u vyjití svatého Bartoloměje⁵ léta tohoto 1606 odesláno, jsouc my od vašich mi[los]tí propůjčeno, co v sobě obsahuje, jsem porozuměl. Kterak v té smlouvě se mnou o slití jim Cimbalu⁶ k obci jich učiněné, a do cedulí řezaných vepsané, státi nechtějí, berouce sobě za příčinu, že sem jim takového Cimbalu v času v cedulích položeném a potom několikterého svého uvolení neslil. Jakžkoliv slitím toho Cimbalu se prodlelo, však příčina toho jim, ouřadu, nejednou ode mne v známost uvedena byla, že pro nemožnost dostání mědi, nebo sem nejednou o měď k hoře posílal, i sám chodil, když pak netoliko já, ale i jiní zvonaři dostati mědi nemohli, jak j[es]t mi možné bylo, takový Cimbal slití, jestliže sem já jim jisté časy k slití toho Cimbalu jmenoval a tomu dosti neučinil, jiná příčina nebyla. Než že mně mědi, na níž sem i peněz zanechal, ubezpečili, a nedostavše ji, sami v hoře neměli mi co odeslati, nebo ráčíte sami, pane purgmistře

¹ List přiložen k dopisu P 10/17, fol. 4-5; č. 224.

² Mladá Boleslav, královské město a centrum historického Boleslavského kraje (Středočeský kraj), jedno z nejvýznamnějších českobratrských středisek předbělohorské doby.

³ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁵ Ve středu 23. srpna 1606, den před svátkem svatého Bartoloměje.

⁶ Cimbal – zvon.

a páni, toho povědomi bejti, jak v prodleném času ku potřebě obecní mědi se dostati nemohlo. Pročež a takovou slušnou ode mne ukázanou příčinu neměli jsou, ouřad byšický, proti smlouvě jinému zvonáři takového Cimbalu dáti slívati, poněvadž sem již jim jej tyto dni slívati chtěl. A přivedše mne k nemalým škodám, učinivše náklad na formu, že bych nějakých obmyslův proti nim užívati chtěl, směji i do svědomí sahati, ješto kdyby se rozoznati mělo, našlo by se to, že oni proti mně obmyslův vyhledávají. Jak jest pak koli nejsouce já žádostiv soudův a nevolí, k jakým škodám přiveden sem, Pánu Bohu to poroučím a jim takových 20 kop míš[eňských], co mi zavdali, navrátím teď při času s[vatéh]o Havla⁷ 10 kop a při času vánočním 10 kop míš[eňských], vše léta tohoto 1606 dáti chci. Jináče možné není těch 20 kop vyplniti než na jmenované termíny. A co se to[h]o zvonce, který mi k to[m]u Cimbalu dán byl, dotejče, poněvadž sem jej do to[h]o Cimbalu jim litýho, který mi se nepodařil, rozpustil, chci jim zvonovinu, co vážil ten zvonec, 10 liber, zase || navrátiti, kdykoliv budou chtíti. Začež vašich mi[los]tí, pane purgmistře a páni, žádám, že toto mé uvolení urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu skrze psaní vašich mi[los]tí uvésti a mne podle toho laskavě ochrániti a zastati ráčíte.

*Vášich mi[los]tí spolusoused volný
Václav Zvonař města Boleslava Mladého⁸*

⁷ K termínu 16. října 1606.

⁸ Václav Zvonař, mistr zvonářského řemesla, měšťan Mladé Boleslavi.

226.

Purkmistr a rada města Mladá Boleslav píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podle žádosti úřadu v Byšicích a Pětipeského zpravili souseda Václava Zvonaře. Odesílají jeho odpověď a přimlouvají se za strpení s potřebným řemeslníkem. Již mu chybí málo do stanovených termínů. Žádají, aby ke strpení naklonil také Byšické.

Mladá Boleslav, 5. září 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/17, fol. 4-5, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu a příteli našemu milému.

((Od Boleslavských v příčině Václava Zvonaře,¹ žádajíce těch 20 kop na termíny ouřad byšický od něho brali 10 kop na s[vatéh]o Havla² a 10 kop na Vánoce.))³

Službu svou vzkazujem, urozený a statečný rytíři, pane a příteli náš milý. Zdraví i jiného dobrého přejeme panu věrně rádi.

Psaní páně nám k žádosti ouřadu byšického učiněné, nepominuli sme Václavovi Zvonaři,⁴ sousedu našemu, v známost uvésti. Kterýžto, co nám zase spisem svým za odpověď dává, a aby příčinou tou z dalšího zaneprázdnění sjíti mohlo, jakým způsobem by je spokojiti chtěl, [k] vyrozumění týž spis jeho příležitostě panu od[s]íláme. A poněvadž do těch

¹ Václav Zvonař, mistr zvonářského řemesla, měšťan Mladé Boleslavi.

² K termínu 16. října.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Václav Zvonař, mistr zvonářského řemesla, měšťan Mladé Boleslavi.

termínů, kteréž sobě sám ukládá, daleko není, jsme té naděje, že v tom řemeslníka potřebného litujíc, do toho času s ním strpení míti budou. Začež žádáme, že jim to předložiti a k tomu je nakloniti ráčíte. S tím Milost Boží s námi. Dat[um] v městě Boleslava Mladého nad Jizerou⁵ v outerý po svatém Jiljí léta 1606.

Purkmistr a rada města Boleslava Mladého nad Jizerou⁶

⁵ Mladá Boleslav, královské město a centrum historického Boleslavského kraje (Středočeský kraj), jedno z nejvýznamnějších českobratrských středisek předbělohorské doby.

⁶ Obsazení purkmistra a rady Mladé Boleslavi shrnuje Zdeněk KAMPER (ed.), *Kronika Mladoboleslavská od Mistra Jiřího Bydžovského sepsaná*, Mladá Boleslav 1935, s. 78-79, 103-107, 124, 129, 215, 218-227.

227.

Jaroslav Velemyský z Velemyšlovi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že mu nejmenovaný dlužník slíbil zaplatit brzy v hotovosti. Ten mu však na poslední chvíli sdělil, že nemá žádné peníze a nabídl splacení vlnou za 3 000 nejmenované měny a kamenem po třech kopách patrně míšeňských grošů. Utíká se k Pětipeskému s prosbou o záchranu své živnosti. Žádá, aby přijel do Prahy v pátek, nemůže-li ve čtvrtek, aby s ním mohl osobně projednat nutnou půjčku. Zavazuje sebe i své děti službami.

Týnec nad Sázavou, 25. září 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 6, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci, švagru a kmotru mému jistě zvláště milému, k dodání.

((A. 1606 od p[ana] Jaroslava Velemyského¹ strany peněz.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče, švagře a kmotře můj zvláště milej. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého přejí ti věrně a upřímně rád. Můj nejmilejší pane švagře, nechťice tě prv ted' předešle dle tvého psaní o půjčku peněz obtěžovati, nýbrž dle tvé nejvyšší možnosti i s obmeškáváním živnůstky své, jakož pak opět o nynější příhodě ti mohu oznámiti, neuměvši já na to mysliti a mějíc, že je pan Zielniský³ sám dlužen, ale po jeho mně skázání, potřebuji-li peněz, že by mně chtěl fedrovati,⁴ což já učinil sem mu psaní, kderouž odpověď ti jeho ted' odsílám a vždy až do této hodiny mne v jistotě zbezpečoval. Nyní pak, vidouce již čas krátký, jest mi oznámil, že peněz žádných nemá, než chci-li za tři tisíce vlny vzíti, kámen po čtyrech kopách, ostatek peněz nějaký díl že by připůjčiti chtěl. I nevěda již, neboli zarmoucený člověk, co činiti a těch věcí, kderěž mně tak od lidí postávají, se nenadavši, k tobě se utíkám a tě pro Boha prosím, nechceš-li pro

¹ Jaroslav Velemyský z Velemyšlovi na Týnci nad Sázavou († před 1612), švagr Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Neidentifikováno.

⁴ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyřídit (záležitost).

mne, ale pro manželku⁵ mou a dítky mé, vzpomenouc se na ně, že tvá krev jest a že málem můžeš mi k živnutíce pomoci, mně činiti, ne[j]výš možné m[n]e fedrovati budeš a mne neopustíš. Neb[ot] Bůh můj svědek jest, že dnem i nocí se o to sem staral a starám, takže div že smyslu nezbu[d]u a nevím, proč sem tak nešťastný člověk k lidem. Vedle toho tě též služebně prosím, učíš mi tak mnoho k vůli, a poněvadž manželka má nejmilejší v Praze jest, přijed' ní k vůli do Prahy v pátek, nemůžeš-li ve čtvrtek, tak abych s tebou dále o ty věci promluvití mohl. Já se Pánu Bohu tobě ochranu poručena činím. Věřím, že mne neopustíš, pro Boha a odplatu jeho a pro mé dnem i nocí na to myslíc se zase i dítky moje odsloužení. S tím ochraně Pána Boha tebe poručena činím. Dat[um] na Tejnici nad Sázavou v pondělí den Kleofáše léta 1606.

*Tvůj až do smrti upřímný
Jaroslav z Velemyšlovsi,⁶ m. p.*

⁵ Magdalena/Mandalena Pětipeská z Chýš a Egrberku († po 1617), manželka Jaroslava Velemyského z Velemyšlovsi, sestra Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Jaroslav Velemyský z Velemyšlovsi na Týnci nad Sázavou († před 1612).

228.

Mandalena Velemyská z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Prosí bratra, aby na ni pro Boží milosrdenství nezapomínal. Přimlouvá se, aby podpořil jejího manžela, jak jen může nejvíce. Jinak bude nebohá a sirá ode všech opuštěna. Nedostali se do těžkostí kvůli její nedbalosti či útratám, což mohou mnozí dosvědčit. Neví si rady, kam by se měla jinam obrátit.

Praha, 28. září 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 26, česky¹

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu bratru mému nejmilejšímu, k dodání.
(A. 1606 od p[ani] Mandaleny Velemický²))³*

Můj nejmilejší milej pane bratříčku, prosím pro Boha, pro milosrdenství boží, nezapomínej se tak dokonce nade mnou, sirou zarmoucenou poslušnou, věrnou a upřímnou sestrou svou, která by chtěla tvý pomýšlení učiniti. Kdybych jen věděla, jak a v čem až do smrti, ne řečí, ale skutkem pro boží vodplatu a mý i dítek mých vodsloužení, fedruj⁴ pána⁵ ňák, jak můžeš nejvíce, však nebude-li přetkem Boha a tebe, již nebohá, sirá, zarmoucená vode všech přátel mých bych musila bejti vopuštěna. Však vo tom ti i jiní poctiví lidi vědí, že to nejní skrze mne, anebo mý nedbání a outraty. Však nevím sobě jaký rady dáti a co činiti a kam se vobrátiiti. V těch zármu[t]cích potěšíš mne sám spasitel v mejch těžkostech.

¹ List vydal F. DVORSKÝ (ed.), *Staré písemné památky*, č. 170, s. 277.

² Mandalena Velemyská z Chýš a Egrberku († po 1617), manželka Jaroslava Velemyského z Velemyšlovsi, sestra Šťastného Václava Pětipeského.

³ Autograf Jiřího Sovenického, úředníka Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích.

⁴ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyřídit (záležitost).

⁵ Jaroslav Velemyský z Velemyšlovsi na Týnci nad Sázavou († před 1612), švagr Šťastného Václava Pětipeského.

A tak, můj nejmilejší pane bratříčku, tebe v ochranu boží poručena činím. Pán Bůh rač bejti s námi. Datum spěšně v městech Pražskejch na den svatýho Václava léta 1606.

Mandelina Velemická⁶

⁶ Mandalena Velemyská z Chýš a Egrberku († po 1617).

229.

Jiří Karel Těmín z Těmic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Jako hrdý soldát mu děkuje za odeslaného ptáka, kterým ho podpořil v jeho nemoci. Pokud se uzdraví, bude se Pětipeskému náležitě odsluhovat. Vzkazuje pozdravy bratra Albrechta.

Praha, 1. října 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 49, český

+ *Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému vzláště milému, dán bud'.*
((A. 1606 od p[ana] Jiříka Karla Těmína,¹ děkujíce z odeslaných ptákův.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečnému [!] rytíři, pane šva[g]ře můj vzláště milý, zdraví, při něm jiného všeho nejlepšího dobrého žádám ti od Pána Boha všemohoucího věrně upřímně sirdtze [!] rád.

Můj laskavej pane švagře a bratře, z odeslaných ptáků ti velice děkuji a dá mi to Pán Bůh všemohoucí, poněvadž na mne, hrdého soldáta, který říkáje vo všecko všudy skyrze svou nemotz přijíti musím, nebude-li Božského smilování. Nezapomínáš, rád se tobě toho, můj laskavej pane šva[g]ře a bratře, bude-li v tom vůle Boží a já zase k zdraví svému přijdu, do nejdelší smirti [!] rád všelijakými líbeznýma službama rád odsloužiti chtzi. A dá-li Pán Bůh, to skutkem vyplnití. S tím Milost Boží rač býti s námi se všemi. Datum v Praze v neděli po svatém Mi[c]hale léta 1606.

((Albrecht,³ můj bratře [!], vzkázal ti svých mnoství služeb pověděti a bude-li míti příležitost, že se, dá-li Pán Bůh, když z Prahy pojede, u tebe zastaví.))

*Tvůj volný sluha až do smrti
Jiřík Karel Těmín z Těmitz a na Doubravitzi nad Úpou,⁴ m. p.*

¹ Jiří Karel Těmín z Těmic na Doubravici nad Úpou († po 1606), voják.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Mínen patrně Albrecht Mikuláš Těmín z Těmic na Žirči († 1607), bratr Jiříka Karla Těmína z Těmic.

⁴ Jiřík Karel Těmín z Těmic na Doubravici nad Úpou († po 1606).

230.

Václav Vrutický z Drsníku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přeje zdraví a čerstvé povětrí. Ptá se na jeho zdraví. Spolu s manželkou mu přejí Boží ochranu před nastalým „zlým povětrím“. Připomíná žádost o slíbených půl korce ječných

krup a půl korce pohanky; aby mu je poslal do Prahy po příhodné fůře. A poněvadž jich má Pětipeský hojnost, žádá ještě o odprodej dvanácti slepic. Od něj je dostane levněji než v Praze. Zaslechl, že paní (patrně Alžběta Hrzánová z Dubé) na Libni vážně onemocněla, patrně na mor, což jí nepřeje. Očekává laskavou odpověď.

Staré Město pražské, 4. října 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/15, fol. 39, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi pětipeskýmu z Chýš a z Egerbergku na Byšicích a Bosyni, panu mně laskavě příznivé[mu].

((A. 1606 od Václava Vrutického,¹ žádající pana o ½ str[ychu] krup a slepic, aby jemu odesláno bylo.))²

Službu svou vzkazují M[ilos]ti, urozený a statečný rytíři, pane Šťastný Václav[e] Pětipeský, mně příznivý. Zdraví dobrého i pověří čerstvého od Pána Boha všemohoucího přejí panu věrně rád. Při tomto nahodilém poselství nemohl sem pomínouti, abych va[ší] M[ilos]ti, jak na zdraví svém se míti ráčíte, nepřezvěděl a panu se v tom ohlásil, že žádost ku Pánu Bohu se ode mne i manželky mé děje, aby Pán Bůh nebeský ráčil Va[ší] M[ilos]ti jak před tímto povětrím zlým, tak od jiného zlého ochraňovati. Dále ku paměti Va[ší] M[ilos]ti přivozuji mou předešlou žádost a páně zakázání o půl korce krup ječných a půl korce pohanských, byla-li by jaká nahodilá fůra do Prahy, že mi pan ráčí poručiti je odeslati. A poněvadž pan ráčí jiným [...] slepice mimo potřebu svou dáti po 8 g[roších] m[išeňských] prodávati, bylo-li by možné panu, aby mi jich 12 prodáno <bylo> a jakž by mi to odesláno s jiným[m] bylo, hned po vyslaný[m] za ně do důchodu peníze odešely, toho od va[ší] M[ilos]ti darmo nežádám. Poněvadž toho bych laciněji nežli zde v Praze dostati mohl. Na tom přestání zaslechl sem, že paní na Libni³ ráčí těžce stonati, čehož jí nepřeji v ten mor nebezpečné stonání. S tím od va[ší] M[ilos]ti laskavě odpovědi očekávám[m] a Pánu Bohu poručena činím[m]. Dat[um] na Staré[m] Městě Pražském 4. dne měsíce října léta 1606.

*Páně volný sluha
Václav Vrutický z Drsníku,⁴ m. p.*

¹ Václav Vrutický z Drsníku († po 1619), úředník buchalterie královské komory (asi 1603-1619).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Patrně Alžběta Hrzánová rozená Mracká z Dubé na Libni a Vrutici († po 1632), manželka Václava Hrzána z Harasova na Libni, Sedlci a Vrutici, pobělohorská exulantka, od roku 1628 majitelka domu v Dráždanech.

⁴ Václav Vrutický z Drsníku († po 1619).

231.

Antonín Salhaus ze Salhausenu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egerberku. Žádá švagra o odklad splátky hlavní sumy 1 200 kop k termínu svatého Jiří nadcházejícího roku, přestože slíbil zaplatit k novému roku. Jeho dlužníci mu kvůli slavnosti v Praze nesložili žádné peníze, ani jeho služebník Synopius v Praze nic nezmohl. Právě chtěl k švagrovi vypravit posla. Kdyby bylo něco utrženo na michalských trzích v Lipsku, rád by zaplatil již k novému roku. Prosí o odklad ještě na tři měsíce, když už mu švagr sečkal skoro celý rok. Zavazuje se službou.

Bez místa, 12. října 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 10-11, německy

Dem Edlen Gestrengen unndt [...] Herrn Föelip Wentzel Pietipeskei von Khiss unndt Egerbergk, Herren auff Bissicz unndt Bosinn, Meinem freundlich lieben Herren Schwager gunstig vernehmenen freunde. Zu fallesten Handen.

Edler Gestrenger undt Insonder freundlicher Lieber Herr Schwager, gunstiger vornehmer freundt. Inen stellen meine gantzwillige dienste, mitt wundschung von Gott dem allmechtigen. Weill gluckseliger [...] benommen, habe ich des Herrn schreibens wahl empfangen. Erwinnere Ich mich mehr, als zu malh, den Ich meinen, gunstiger Herren Schwagern mitt 1 200 fl hauptsumma verschaffen, thuh mich ehe des hin malsfals, als das es mir diesen Termin Gall[.] also gehen sollte, vormult thutt. Dan mir mein gunstiger Her Schwager Im grunde der Warheitt glauben magk. Ich mich also gefast gemacht, daß mir auch diesen Termin In die 20 000 fl hatten erlegt werden fallen, Aber die Ihenigen, so mir schuldigh, geben mir leider nictes. Weissen mich an daß fecht. Die Ihenigen, so mich mit gelde zu vorlegen, vor gewiß zugesagett, können nictes einbringen, weill wegen der Infestiva zu Praga alle fechte gesperrett. Das also mein diener Synapius¹ nicht unbillich von Praga ans [.]enn Herren Schwager geschriebenen venilh er gese [?], daß mir die leudte nicht glauben haltten, sich großgunstig mitt mit zu gedulden.

Gleich nun diese Stunde als mir des Herren Schwagers Schreiben kämmett, habe Ich meinen eigenen diener zum Herren abfertigen wollen, Ihme solches wie es mir gehatt auch selbst Hertzlichen klagen wollen, habe zur [...] diener In Meissen² gehatt. Da mir auch diesen Michaeliß Marckt³ etwas In Leiptzig⁴ hatte uns gestellet werden sollen, werde Ich doch biß zu kunftigem Neuem Jahrr zогernn.

Bitte derowegen gantz freundlich weill es mir sogar ubell gehett, wider all mein Vorhoffen, daran die Infestiren zu Praga unndt Ersparung der fechte ursach, Mein großgunstigen Herr Schwager, wolle keine ungnade auff mich werffen, sondern aus betrachtung aller umbstende, mir zu sonderlicher freundschaftt (das Es nichts biß kunftige Georgj⁵ gesein kann). Doch nur wirt all Jahrr als drei Monatt von dato an sich gedulden, soll mein gunstiger Herr Schwager, mitt lautterem gantzen gulfridstalern betzaltt werden, dann mir die Zeitt zu Leiptzigk eine Summa geldes wurde erlegt worden, vergewiß darauff sich, mein Herr Schwager, zuverlassen. Bitte nochmals gantz freundlich, mein Herr Schwager, habe gedultt nur so lange, kan es nicht gar biß auff Georgi gesein. Ich verdiene es hinwieder nach bestem Vermögen. In wenigk tagen sol mein diener bey dem || Herrn Schwager die Interesze zu entrichtten sein. Wentte m[...] auff etwas gudttes, darmitt meinem Herren Ich dackbar stehen möchtte. Betröste mich nochmals, mein Herr, werde mich dieser wichtigen Noticaen halben nictt lassen, sondern gunstig befördern, undt mich Ihme felomentiret sein lassen.

Das bin Ich bestes Vermögens Jedezeiten als ein treuer knecht.

¹ Synapius, služebník Antonína Salhause ze Salhausenu.

² Míšeň, město na Labi a okres severozápadně od Drážďan (německá spolková země Sasko).

³ Michalské trhy.

⁴ Lipsko, německé město v Sasku.

⁵ K nadcházejícímu termínu svatého Jiří 1610.

Zuvordienen geflissenen. Gott alls unser Prast. Benssen⁶ In eill den 12. Octobris Ao + 1606.

*Ins Herren Schwagers Treudinstiger Freundt
Antonius von Salhaus⁷*

⁶ Patrně míněn Benešov nad Ploučnicí.

⁷ Antonín Salhaus ze Salhausenu na Benešově nad Ploučnicí († po 1612), přisedící dvorského a komorního soudu (do 1600).

232.

Jaroslav Velemyský z Velemyšlovi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Připomíná mu rukojemství v dlužním úpise jeho strejně Anně Velemyské (patrně z Jelčan a Sedlčan) a sumu 400 kop míšeňských grošů. Jeho preceptor však jistotu při přepisování ztratil a dosud ji hledá. Jakmile bude objevena, pošle ji Pětipeskému. Důvěrně žádá, aby k ní potom přitiskl pečeť a přijal ručení za jeho dluh. Nedopustí na něj kvůli tomu žádné těžkosti. Zavazuje se přátelstvím a službou.

Týnec nad Sázavou, 16. října 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 3-4, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci, švagru a kmotru mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1606 od p[ana] Jaroslava Velemyského¹ o přitištění pečeti a postavení se v rukojemství za sumu 200 kop g[rošů] č[eských] paní Anně.))²

+ *Službu svou vzkazuji, urozenej a statečnej rytíři, pane ujče, švagře a kmotře můj zvláště milej. Zdraví, v něm jiného všeho dobrého přeji ti věrně a upřímně rád.*

Můj zvláště milej pane ujče, onehdy sem ti jistotu³ svědčící na čtyry sta kop miš[eňských] poslal, kderážto jistota svědčí paní Anně Velemiský,⁴ žádajice tě, aby mi se v ní v rukojemství postavil a k ní pečeť svou přitiskl, vyluvši se, že ti prvnější pečeť až nyní k vyřízení i žet' sem ji po preceptorovi odeslal, neb sem mu tu jistotu do rukou dal. Z ní tu zase tak přepisoval a i list tobě poslal a na vinně, kam co dal, neb sám ji mezi všemi svejmi věcmi hledal a jí najíti nemohl. Ale nicméně já ti připovídám tímto psaním svým, že skrze to žádné škody míti nemáš a jen jak bych preceptora domů dostal, ji ihned bych ti ji odeslati nepominul. Protož Ti důvěrně, můj nejmilejší ujče, žádám, že k tě jistotě svědčící jí, paní Anně Velemyský, strejně mý, pečeť svou přitisknouti a za mne se v rukojemství mý postaviš. Já ti připovídám, jako [...] poctivej, že na tě žádné nejmenší těžkosti skrze to rukojemství dopustiti nechci. A že se ti toho bohdá zase vším dobrým odloužití

¹ Jaroslav Velemyský z Velemyšlovi na Týnci nad Sázavou († před 1612), švagr Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jistota – dlužní úpis.

⁴ Patrně Anna Kateřina Velemyská z Jelčan a Sedlčan na Mitrovicích († po 1606), první manželka Maxmiliána Velemyského z Velemyšlovi na Milovicích († 1615); nebo Anna Eliška Velemyská z Paběnic († po 1647), manželka Jana Viléma Velemyského z Velemyšlovi († po 1626).

nepominu. Sem k tobě té naděje, že to k žádosti mé učiníš. S tím Milost Boží s námi. Dat[um] na Tejnici nad Sázavou⁵ v pondělí den svatého Havla léta 1606.

Jaroslav z Velemyšlovsi,⁶ m. p.

⁵ Týnec nad Sázavou, město severozápadně od Benešova (Středočeský kraj), v držení Jaroslava Velemyského z Velemyšlovsi († před 1612).

⁶ Jaroslav Velemyský z Velemyšlovsi na Týneci nad Sázavou († před 1612).

233.

Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho psaní. Plní slib i Pětipeského žádost a odesílá mu přípis přiznávacího listu (hamfeštu) ke zpečetění podle jeho vůle. Pokud ho nezpečetí, chce mu odeslat vidimus pod pečeti dobrých a poctivých lidí. Ohledně druhé záležitosti přislíbujících brzké porovnání. Omlouvá se za prodlení. Zavazuje se upřímností.

Mělník, po 1. listopadu 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 120, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi z Chýš a z Egrberku na Byšičích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému, k dod[ání].

((Psaní od pana Mikuláše Gerštorfa¹ a v něm vejpis hamfeštu² nadseděný poplatný, kderý drží Brykci Brychta Husák³ ve vsi Vysokým,⁴ týž dědiny náležejí pohodci.))⁵

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Téhož zdraví a jiné všecko nejlepší dobré od Pána Boha vinšujíc, přeji Tvý mi[los]ti věrně a upřímně rád. Z psaní od Tebe v příčině jedné i druhé mně učiněného z přečtení jsem porozuměl. K[te] kteréhož žádosti Tvé, ano i vlastní zámluvě mé, tak činím a příležitostě přípis listu přiznávacího anebo hamfeštu⁶ Tvé mi[los]ti odsílám. Pokudž by na něm tak nezpečetěným přestati chtíti ráčil, to při vůli Tvé mi[los]ti zůstává. Pakli nic, chtěl bych Tvé mi[los]ti vidimus⁷ pod pečeti lidí dobrých a poctivých o<des>lati. Co se pak druhé příčiny tkne, chci se k t<om>u všelijak (jak nejdříveji čas příležitostě mně k tom<u> sloužití bude) skutečně přičiniti, aby to podle předešlé zámluvy mé k přátelskému a k místnému porovnání a skončení přijítí mohlo. Že pak tak prodleně táž obojí věc pro mnohá a veliká má zaneprázdnění nepřišla, Tvé mi[l]o[sti] za to přátelsky žádám, že mě při sobě omluvna jmíti ráčíš. Nebo já každého času Tvůj upřímný jsem a zůstávám. S tím milost

¹ Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Velkých Horkách († 1620), bratr Abrahama a Oldřicha Gerštorfů z Gerštorfu, hejtmán Kladského hrabství, hejtmán mělnického panství (1606), účastník stavovského povstání, generál-proviantmistr stavovského vojska, relátor zemského sněmu (1619,1620) posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku.

² Hamfešt, hanfešt – písemné potvrzení listiny, výsadní list, zástavní právo k nemovitosti.

³ Brikci Brychta, šafář ve vsi Vysoká (dříve Vysoký) u Mělníka.

⁴ Patrně Vysoká, ves severně od Mělníka (Středočeský kraj), součást panství Mělník; nebo Vysoká Libeň, ves na Mělnicku severovýchodně od Byšic (Středočeský kraj).

⁵ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Hamfešt, hanfešt – písemné potvrzení listiny, výsadní list, zástavní právo k nemovitosti.

⁷ Vidimus – potvrzení opisu listiny po srovnání s originálem.

Boží rač s námi bejti. Dat[um] na zámku Mělnickém⁸ po památce Všech svatých léta 1606.

Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a na Velkých Horkách, J[eho] M[ilosti] C[ísařské] hejtmán panství Mělnického⁹

⁸ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Jáchyma Novohradského z Kolovrat (1594-1600) a jeho syna Jana Novohradského z Kolovrat (1600-1611).

⁹ Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Velkých Horkách († 1620).

234.

Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se svému bratranci, že ho z důvodu nedostatku zdraví i zaneprázdněnosti v záležitosti jakéhosi sporu s nejmenovanou „hromskou kněžnou“ nenavštívil v jeho blíže nejmenovaném neštěstí. Slibuje brzkou návštěvu.

Bez místa, 4. listopadu 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 90, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerbergku na Byšicích, Bosyni a Přívorách, panu strejci a kmotru mému zvláště milejmu.

((A. 1606 do p[ana] Jiřího Jana,¹ navštěvujíc a psaní o zdraví))²

Službu svou vskazují, urozený a statečný rytíři, pane strejče můj zvláště milej, zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého přeji Vám věrně rád. Majíce toto náhodné poselství, nemohl sem pomínouti, abych pana strejce neměl tímto psaním navštívit a o zdraví Vašem převzvědouc, sebe, že sem Vás v tomto Vašem neštěstí nenavštívil, omluviti. Za což žádám, že mě pan strejce u sebe omluvna učiní, rád bych pana strejce navštívil, ale jedno pro mé veliké zaneprázdnění, kderé mně s tou hromskou kněžnou nastalo, druhé pro nedostatek zdraví svého ((toho vykonati nemohu)), však v krátkejm čase panu strejci to vynahradiť připovídám. Na ten čas se panu strejci na všem dobře a šťastně jmiti vinšují. Dat[um] v sobotu po Všech svatejch léta 1606.

Jiří Jan Pětipeský z Chýš³

¹ Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, přísedící purkrabského soudu.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, přísedící purkrabského soudu.

235.

Václav Smrčka z Mnichu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přeje dobrého zdraví. Připomíná odhad Prokopovského mlýna, z něhož je Pětipeský povinen doplácet ročně 50 kop míšeňských grošů. Žádá o doplacení dvou dlužných ročních

splátek k uplynulým termínům svatého Havla, a to také na přímluvu kněze Václava z Čechelic. Žádá odpověď.

Čečelice, 4. listopadu 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 80, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu sousedu mému milému, k dodání.

((A. 1606 Psaní od p[ana] Václava Smrčky,¹ žádá, aby se mu 100 kop za dvě léta zadržála ze mlejna prokopovského vydalo – 4. dne [Septem]bris.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane sousede můj milej. Zdraví dobrého přejí vám věrně rád. Nepochybují, že vám v dobré paměti zůstávati může prošacování³ mlejna vašeho prokopovského, kterýhožto šacuňku⁴ sami původem jste na roky po 50 kop[ách] míš[eňských] mně jej spravedlivě dopláceti povinni jste, jakož pak z poručení vašeho první roční peníze, totiž 50 kop míš[eňských] mně složeny byly a teď za dvě léta po 50 kop[ách] míš[eňských], totiž 100 kop od vás mně při každém svatém Havle⁵ již jminulém zadržáno jest. Protož vás sousedsky žádám, poněvadž víte, že spravedlivě mně tím povinni jste, že mně takových 100 kop míš[eňských] odvésti proti kvitanci⁶ poručíte. Nepochybují, abyšte toho k žádosti mé a přímluvě kněze Václava⁷ učiniti neměli. ((Odpovědi, kterouž bych se zpraviti mohl, žádám[.])) S tím Milost Boží s námi. Dat[um] na Čechelicích⁸ v sobotu po Všech svatých léta 1606.

Václav Smrčka ze Mnichu a na Čechelicích⁹

¹ Václav Smrčka z Mnichu na Čechelicích († po 1629), účastník stavovského povstání, soused Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Jiříka Sovenického, byšického úředníka Šťastného Václava Pětipeského.

³ Prošacování – odhadnutí hodnoty.

⁴ Šacuňka – odhad.

⁵ K termínům 16. října 1605 a 16. října 1606.

⁶ Kvitance – potvrzení splacení dluhu či úroku vydané věžitelem dlužníkovi.

⁷ Kněz Václav z Čechelic.

⁸ Čečelice, ves severně od Staré Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Václava Smrčky z Mnichu a Jana Novohradského z Kolovrat.

⁹ Václav Smrčka ze Mnichu na Čechelicích († po 1629).

236.

Jan Vilém Kostomlatský z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Připomíná, že jeho manželce slíbil darovat pár bažantů, slepici a kohouta. Posílá pro ně. Vzkazuje pozdravy manželky. Je na Nehasicích, které hodlá prodat. Žádá, aby k němu přijel do Libčevsi.

Nehasice, 11. listopadu 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/15, fol. 77, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku a na Byšicích, panu ujci a bratru mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1606 od p[ana]. Vilima Vřesovce,¹ žádající, aby pán paní jeho pár bažantů na živě daroval a po tom poslu odeslal.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče a bratře můj zvláště milý. Zdraví a Božského požehnání přejit' věrně a upřímně rád.

Naschválně tobě toto kratičké psaní činím, chtíc zvědět, kterak se na zdraví svém míváš a jak se ti dále z strany tvého neštěstí vedlo, žádám, že mi oznámíš. Můj zvláště milej pane ujče, naději se, žeť v dobré paměti zůstává ((když sme u tebe byli)), jakož si manželce³ mé nejmilejší pár <...> bažantů <...> slepičku a kohouta, aby sobě pro ně poslala, darovati připověděl. I což manželka má milá tak činí a pro ně posílá. A zase žádá, že jí je po tomto vyslaným odešleš. Ty naděje já i manželka má nejmilejší sme, že tak učiníš. Já nyní na Nehasicích⁴ zůstávám. Chci je prodati, když na Libčevsi⁵ přijedu. Prosim, že ke mně přijedeš a mne navštíviš. Manželka má nejmilejší tebe velice pozdravuje. Pán Bůh rač popřítí našeho shledání spolu v dobrém a šťastném zdraví. Dat[um] na Nehasicích v sobotu den s[vatéh]o Martina léta 1606.

Jan Vilím Kostomlatský z Vřesovic na Libčevsi a Nehasicích,⁶ m. p.

¹ Jan Vilém Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic na Libčevsi a Nehasicích (1585-1618).

² Přípis Jiřího Sovenického, úředníka Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích.

³ Kristýna Vřesovcová z Doupova († po 1607), manželka Jana Viléma Kostomlatského z Vřesovic.

⁴ Nehasice, ves severně od Žatce (Ústecký kraj), v držení Jana Viléma Kostomlatského z Vřesovic.

⁵ Libčeves, ves s renesančně upravenou tvrzí/zámekem severně od Loun (Ústecký kraj), v držení Vřesovců z Vřesovic (do 1642).

⁶ Jan Vilém Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic na Libčevsi a Nehasicích (1585-1618).

237.

Jan Novohradský z Kolovrat píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Stěžuje si, že Pětipeský údajně zadržuje a posléze zprudka pouští vodu na jeho Kroužecký mlýn. Tím přichází ke škodě a na žebrotu jeho poddaný mlynář, grunt i louky poddaných ze vsi Nebužely. Připomíná staré pořádky a dohodu o volném toku vody mezi bývalými držiteli míst, svým otcem Jáchymem Novohradským z Kolovrat a Janem Homutem Hrzánem z Harasova. Žádá zjednání nápravy. Nechce zavdat příčinu k narušení sousedských vztahů.

Košátky, 28. listopadu 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 131-132, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu příteli a sousedu mému zvláště milému.

((Od p[ana] Jana z Kolovrat¹ o toku vody nad mlejnem Kroužeckým,² žádá, aby zdržováno, tolikéž kdež se zdržuje, dále nembylo, toliko vody na dosti pouště[ti].))³

¹ Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613), císařský číšník a královský rada, hejtmán Slánského kraje (1607-1608), syn Jáchyma Novohradského z Kolovrat, soused Šťastného Václava Pětipeského.

² Kroužecký mlýn, poblíž osady Na Dole severně od Mělníka (Středočeský kraj) na potoce Pšovka.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Službu vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane příteli a sousede můj zvláště milej. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého od Pána Boha viňšujíc, přejí vám rád.

Vznáší na mne pan Mlynář pod Kroužkem,⁴ člověk poddaný můj, kterak byste na záhubu mlejna jeho a na ((škodu)) gruntu mého tok vody na týž mlejn zdržovati měli a nadříce vodu, že ji valem pouštěti dáte, kudyž i lidem poddaným mým nebuželským⁵ luka jejich se zbahnily, a tak tudy téhož Mlynáře témuž k žebrotě, též i lidi poddané mé příčinou zdržováním a zase pouštěním té vody k nemalým škodám přivozujete. A maje sobě o touž věc od ouředníka mého košateckého⁶ přátelské psaní učiněné, netoliko ste to, aby voda svým tokem, jakž od starodávna bejvalo a jak smlouvy mezi dobré paměti panem otcem⁷ mým nejmilejším a předešlým držitelem bosyňským,⁸ panem Homutem,⁹ o týž tok vody pod jistou pokutou (kterouž bez pochyby i vy máte) učiněné, co sebou přinášejí, zase šla, nenarídili, ale ani žádné odpovědi posavad nedali, čehož bych se vpravdě nenadál, abyšte beze vsí příčiny mně na škodu gruntův mých ke mně se tak k nesousedství nutkali, a příčinu dávati jmíti měli.

A poněvadž sem pak já na jiným nebyl a posavad nejsem, nežli s vámi v dobrém přátelství srozumění a sousedství zůstávati, vás přátelsky žádám, že to tak neprodleně nařídíte, aby na týž mlejn a grunt můj pod Kroužkem voda tokem svým, jakž od starodávna bejvalo, beze vsí překážky jíti mohla, a voda aby se z oumysla na škodu jak téhož mlejna, tak luk poddaných mých nebuželských nezadržovala a tak valem nepouštěla, tak aby ty smlouvy o týž tok učiněné svůj průchod jmíti a my z obojí strany v dobrém sousedství zůstávati mohli.

Nebo z potřeby toho doložiti musím, pokudž bych sobě tak od vás takové příčiny k nesousedství davané jměl, musil bych na ty cesty pomysliti, abych se podobně vám zase odměňoval. Ale sem k vám té naděje, že k tomu tak daleko přijíti nedopustíte. Za odpověď žádám. S tím milost Boží rač býti s námi. Datum na Košátkách¹⁰ v outerý po svatý Kateřině léta 1606.

*Jan z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách,¹¹
J[eho] M[ilosti] C[ísařské] rada mundšeňk*

⁴ Mlynář pod Kroužkem, poddaný Jana Novohradského z Kolovrat.

⁵ Nebužely, ves a tvrz severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), v příslušenství pražského kláštera svatého Jiří, později v majetku Jana Novohradského z Kolovrat.

⁶ Daniel Mašek, úředník Jana Novohradského z Kolovrat na panství Košátky.

⁷ Jáchym Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1600), hejtman Žateckého kraje (1556-1567) a Boleslavského kraje (1567-1568), nejvyšší berník (1568, 1572-1573), rada a prezident české komory (1575-1577, 1592-1597), karlístejnský purkrabí (1577-1600), zástavní držitel panství Mělník (1594-1600).

⁸ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

⁹ Jan Homut Hrzán z Harasova na Chodči a Bosyni († před 1583).

¹⁰ Košátky, ves a zámek jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1613 v držení Jana Novohradského z Kolovrat na Buštěhradě.

¹¹ Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613).

238.

Kněz Jiří Steinwasser z Jizery, děkan ve Staré Boleslavi, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Opakovaně přátelsky žádá, aby byl z vězení propuštěn jeho poddaný, obstavený při byšickém právu, jemuž se děje škoda na jeho statku. Slibuje

za něj, že se ve lhůtě šesti neděl opět k byšickému právu postaví a napraví své dluhy. Důvěrně doufá ve vyslyšení a zavazuje se přátelstvím.

Stará Boleslav, 7. prosince 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/16, fol. 57-58, česky

+ *Urozenýmu a statečným rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu a příteli mému v Pánu Bohu milé[mu].*

((Od děkana Staroboleslavského,¹ připovídaje a slibujice za Duchka, rychtáře ze Dřís,² pro koho obstavený jest, v šesti nedělích to vyplní, anebo se zase do vězení dostaví.))³

+ *Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a příteli mně v Pánu Bohu milý. Téhož zdraví i jiného všeho dobrého přeji vám věrně rád.*

Poněvadž sem nemohl toho na panu psaním svým obdržeti, aby poddanej můj při právě byšickým obstavený, vězení osvobozen byl, v němž s nemalou škodou statečku svého až posavad se zdržuje, ještě za to pana přátelsky žádám, že téhož poddaného mýho z takovýho vězení propustiti poručíte. Já zaň slibuji a připovídám, že od datum psaní tohoto v šesti nedělích pořad zběhlých zase v též místo se postaví a v tom čase, pro koho jest obstaven, nepochybně že spokojí. Té sem důvěrnosti k panu, že tato má slušná žádost při vás své místo jmiti bude. Nepominu se toho panu dobrým přátelstvím odměniti. A s tím milost Boží s námi. Dán v Starém Boleslavě⁴ ve čtvrtek po svatým Mikuláši léta Páně 1606.

Kněz Jiří Stainwasser z Jizery, děkan v Starém Boleslavi,⁵ m.p.

¹ Jiří Steinwasser z Jizery, kapitulní děkan ve Staré Boleslavi (1596-1608).

² Duchek, rychtář vsi Dřísy, poddaný staroboleslavské kapituly.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Stará Boleslav, dnes souměstí s Brandýsem nad Labem (Středočeský kraj), historické město s kapitulou svatých Kosmy a Damiána, katolickou kapitulní školou, děkanským kostelem svatého Václava, od roku 1613 budován poutní kostel Nanebevzetí Panny Marie.

⁵ Jiří Steinwasser z Jizery, kapitulní děkan ve Staré Boleslavi (1596-1608).

239.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Jiřímu Steinwasserovi z Jizery. Na jeho přímluvu propouští z vězení Duchka, rychtáře vsi Dřísy a poddaného staroboleslavské kapituly, jenž byl obstaven pro nezaplacení závdavku jmenovaným Pětipeského poddaným. Žádá, aby dohlédl na splacení dluhu, aby sešlo z dalších starostí a útrat.

Byšice, 8. prosince 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/16, fol. 56, česky¹

Děkanu Staroboleslavskému² etc. z Byšic.

Psaní vaše, kteréž mi činíte a za to žádáte, aby důchod rychtář vsi Dřís,³ poddaný váš, při právě byšickým pro nedopomožení dluhu po psaní ohradním, 5 kop miš[eňských] ob-

¹ Odpověď na předešlý list č. 238.

² Jiří Steinwasser z Jizery, kapitulní děkan ve Staré Boleslavi (1596-1608).

stavený Mikulášovi Hajnému,⁴ poddanému mému z měst[ečka] Byšic,⁵ pro nedodání závdavku, kterýž mu někdy Jindřich Šmolc⁶ na sumu závdaveční 200 kop miš[eňských], vyplnivše již 143 kop miš[eňských] ((z téhož gruntu, na kterouž týž Mikuláš Hajnej v měst[ečku] Byšicích přiseděl a [...] trhem Martin Hartuněk⁷ přisedí)) 57 kop miš[eňských] dlužno se pozůstává, povinen jest, vězení osvobozen byl a že týmž psaním svým, kteréhož jest datum v Starém Boleslavi⁸ ve čtvrtek po s[vatě]m Mikuláš⁹ léta tohoto 1606, za něj slibujete a připovídáte, že od Actum téhož psaní v šesti nedělích pořad zběhlých, týž nadepsaný <dluh> Duchek,¹⁰ poddanej váš, zase v též místo se postaví a na tom, zase pro koho jest obstaven, nepochybně že spokojí. Jakž též psaní vaše to v sobě obsahuje a zavírá.

I tak činím a na přimluvu i žádost i tolikéž na přípověď vaši, že <se> dotčený Duchek, rychtář, poddaný váš, od Actum vašeho psaní v šest nedělích pořad zběhlých v tom zase, proč obstaven jest, to vyplní anebo se zase do téhož vězení (v němž obstavený pro dluh svrchu dočtený zůstával) <propu> postaví; propustiti jsem poručil.

Však naději, že i tomu zase dluhem poddanému mému povinným poddaného mého spokojiti poručíte a k dalším právním zaneprázdněním, škodám a outratám přijíti dáti nedopustíte. Milost etc. Dat[um] na Byšicích v pátek den památný Početí Blahoslavené Panny Marie léta 1606.

Š.V.P.¹¹

³ Dřísy, ves severozápadně od Staré Boleslavi (Středočeský kraj), příslušenství kapituly ve Staré Boleslavi.

⁴ Mikuláš Hajný, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Byšic.

⁵ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁶ Jindřich Šmolc, poddaný.

⁷ Martin Hartuněk, poddaný Šťastného Václava Pětipeského s živností v Byšicích.

⁸ Stará Boleslav, dnes souměstí s Brandýsem nad Labem (Středočeský kraj), historické město s kapitulou sv. Kosmy a Damiána, katolickou kapitulní školou, děkanským kostelem sv. Václava, od roku 1613 budován poutní kostel Nanebevzetí Panny Marie.

⁹ Dne 7. prosince 1606.

¹⁰ Duchek, rychtář vsi Dřísy, poddaný staroboleslavské kapituly.

¹¹ Parafa. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

240.

Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odpovídá na ohradní psaní z pátku 8. prosince 1606, které obdržel teprve v neděli. Přečetl i přiloženou suplikaci Pětipeského poddaného Matěje Malého z městečka Byšice, který si stěžuje na Abrahama Tkadlce, poddaného panství Mělník, jenž mu dluží sedm kop a 17 grošů míšeňských. Sděluje, že se poddaný pod jeho správou hájí a odpírá takovému nařčení. Pokud Pětipeského poddaný Matěj Malý na sporu dále trvá, zve ho k výslechu na sobotu 16. prosince v 18 hodin na zámek Mělník.

Mělník, 13. prosince 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 121-122, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1606 od p[ana] Mikuláše Gerštorf[a]¹ odpověď na vohradní psaní))²

Službu svú vzkazuji urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho nejlepšího dobrého přeji Tvé mi[los]ti věrně rád. Jaké jsi mi psaní ohradní, jehož datum na Byšicích³ v pátek den památný početi blahoslavené panny Marie,⁴ to jest 8. Decemb[ris] léta ((tohoto)) 1606, učinil a mně teprva v neděli jminulou dodáno i tolikéž z suplikace aneboližto z zprávy v témž psaní Matěje Malého⁵ z měst[ec]ka Byšic, poddaného Tvé mi[los]ti, kterej sobě do Abrahama Tkadlce,⁶ poddaného J[eho] M[ilosti] C[ísařské]⁷ ze vsi Borku,⁸ pod správu mou přináležící, stěžuje, dokládaje jako by mu 7 kop 17 g[rošů] miš[eňských] povinen býti jměl, sem přijal, též psaní, co v sobě obsahuje a zavírá, z přečtení porozuměl. I poněvadž J[eho] M[ilosti] C[ísařské] poddaný jakž prve tak i nyní všemu patrně odpírá a praví, že <mu> ((poddanému Tvé mi[los]ti)) <če> čímž povinen není. Protož nevidí-li mu se na tom přestati, pokládám mu den k přeslyšení jak jedné tak i druhé straně v sobotu nejprve příští,⁹ to jest 16. Decembris, v hodin 18. na celém orloji, přede mě na zámek Mělnický.¹⁰ Tu, což poddaný Tvé mi[los]ti proti J[eho] M[ilosti] C[ísařské] nadepsanému poddanému provede, toho užiti má. S tím milost Boží s námi. Datum na zámku Mělnice v středu den s[va]jté Lucije léta 1606.

*Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a z Malšvic na Velkých Horkách,
J[eho] M[ilosti] C[ísařské] hejtmán panství Mělnického¹¹*

¹ Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Velkých Horkách († 1620), bratr Abrahama a Oldřicha Gerštorfů z Gerštorfu, hejtmán Kladského hrabství, hejtmán mělnického panství (1606), účastník stavovského povstání, generál-proviantmistr stavovského vojska, relátor zemského sněmu (1619,1620) posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁴ Dne 8. prosince 1606.

⁵ Matěj Malý, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

⁶ Abraham Tkadlec, poddaný panství Mělník ze vsi Borek.

⁷ Rudolf II. Habsburský (1552-1612), římský císař (1576-1612), český král (1575-1611), uherský král (1576-1608).

⁸ Velký Borek, ves na východním předměstí Mělníka (Středočeský kraj), součást panství Mělník.

⁹ Dne 16. prosince 1606.

¹⁰ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Jáchyma Novohradského z Kolovrat (1594-1600) a jeho syna Jana Novohradského z Kolovrat (1600-1611).

¹¹ Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Velkých Horkách († 1620).

241.

Kněz Jiří Steinwasser z Jizery, děkan ve Staré Boleslavi, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvá se, aby zhostním listem propustil poddaného Bartoloměje Drotu z Byšic s manželkou a dětmi, který chce zakoupit živnost od poddaného Martina Hartuňka. Zavazuje se obdobnou službou.

Stará Boleslav, 13. prosince 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/16, fol. 59-60, česky

+ Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu a příteli mně v Pánu Bohu zvláště milému.
((Od děkana Staroboleslavského¹ o propuštění na grunty jeho Drota² s manželkou i dětmi.))³

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane mně laskavě příznivý. Zdraví i jiného všeho dobrého na Pánu Bohu přeji Vaší mi[los]ti věrně a upřímně rád.

Dožádal jest se mne Bartoloměj Drot z Byšic,⁴ poddanej váš, abych jemu připsání učinil k Vaší mi[los]ti, abyšte jej na grunty mé i s manželkou i dětmi propustiti ráčili. Jakož pak toho oumyslu jest, od Martina Hartunka⁵ živnost v Byšicích⁶ koupiti, tomu ničemuž, když od Vaší mi[los]ti vejhost⁷ přinese, na odporu nejsem. I přimlouvám se k Vaší mi[los]ti, že témuž Bartoloměji Drotovi takový vejhost vydati ráčíte. Já zase v podobné příčině toho se Vaší mi[los]ti odměniti nepominu. S tím milost Pána Boha rač s námi se všemi býti. Datum v Starém Boleslavi⁸ den památný s[vat]é Lucie léta 1606.

Kněz Jiří Stainwasser z Jizery, děkan v Starém Boleslavi,⁹ m. p.

¹ Jiří Steinwasser z Jizery, kapitulní děkan ve Staré Boleslavi (1596-1608).

² Bartoloměj Drot, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Byšic.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Bartoloměj Drot, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Byšic.

⁵ Martin Hartuněk, poddaný Šťastného Václava Pětipeského s živností v Byšicích.

⁶ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁷ Výhostní, též zhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

⁸ Stará Boleslav, dnes souměstí s Brandýsem nad Labem (Středočeský kraj), historické město s kapitulou svatých Kosmy a Damiána, katolickou kapitulní školou, děkanským kostelem svatého Václava, od roku 1613 budován poutní kostel Nanebevzetí Panny Marie.

⁹ Jiří Steinwasser z Jizery, kapitulní děkan ve Staré Boleslavi (1596-1608).

242.

Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Pamatuje na žádost o propuštění jistého lotříka uvězněného v Byšicích. Rád by ho k Pětipeskému propustil, avšak má zprávy od svého úředníka v Horkách, že se dočtený provinilec podílel na zbláhání jeho poddaných, v čemž by patrně znovu pokračoval. Poddaní zbláhají například cestou přes Nebužely. Nerad by Pětipeského rozhněval, přesto odmítá vězněného propustit. Žádá zjednání nápravy ohledně zbláhání poddaných. Doufá v přátelské porovnání. Přeje si osobní setkání, avšak pro zaneprázdněnost to dosud nebylo možné.

Mělník, 29. prosince 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 125, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému důvěrně zvláště milé[m]u.

((A. 1606))

((Od pana hejtmána Mělnického¹ v příčině ujistění Petra,² poddaného jeho ze vsi Baštímě³))⁴

¹ Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Chotěšicích, Řepině, Velkých Horkách a Oušti († 1620), bratr Abrahama a Oldřicha Gerštorfů z Gerštorfu, hejtmán Kladského hrabství (1607), hejtmán mělnického

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví a sumou všechno nejlepší dobré od Pána Boha přeji Tvé milosti upřímně a věrně rád. Můj zvláště a důvěrně milý pane švagře a bratře, mám v paměti žádost Tvé milosti o toho lotříka, který tu u vězení v Byšicích⁵ sedí a tak se nešlechtně proti mně choval, abych ho Tvé milosti propustil. Což vskutku bych rád učilil, ale dává mi toho ouředník můj na Horkách⁶ ((zprávu)), že jest mi prve čeládky mé nemálo z Radiče⁷ sám fedrovati,⁸ když jsou ušli, pomáhal. Nad to vejše, pokudž již i propuštěn bude, že toho neumenší a na věším díle všechna má čeládka, která tak z veliké lehkomyšlnosti utíká, tu v tu stranu a k Nebuželi⁹ svůj průchod mají a ač dosti na blísce jest, však tak mistrovsky to umějí, že se žádnýho domakati nemůže. A tak nevím, jak učiniti. Tvou milost bych nerad rozhněval a taky se obávám takovýho lotrovství. Však prosím Tvé milosti, že toho do našeho shledání (o kterej aby se bohda brzy stalo, se přičiním) zanecháš. A tu, jak se budeme moci spolu přátelsky narovnat, maje k Tobě vždycky upřímnou naději, při tom to zůstane. Já bych se velice rád s Tvou milostí shledal, ale toť Pán Bůh ví, že mně až posavad nebylo možné, nebo se nikam nemohu odtáhnouti. A tak milost Pána Boha rač s námi se všemi býti. D[atum] na zámku Mělnickém¹⁰ v pátek po památce slavné Narození pána Krista léta 1606.

*T[vé] milosti volný švagr, bratr a sluha
Mikuláš z Gerštorfu¹¹*

panství (1606), účastník stavovského povstání, generál-proviantmistr stavovského vojska, relátor zemského sněmu (1619, 1620) posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku.

² Petr, poddaný Mikuláše Gerštorfa z Gerštorfu a z Malšvic ze vsi Bašť.

³ Bašť, dříve Bašť, ves, později městečko severně od Prahy (Středočeský kraj), v držení Mikuláše Gerštorfa z Gerštorfu a z Malšvic.

⁴ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁶ Velké Horky, tvrz u Niměřic jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Mikuláše Gerštorfa z Gerštorfu a z Malšvic (1599-1620).

⁷ Radič, též Radič, ves a tvrz severně od Sedlčan (Středočeský kraj), od roku 1575 v držení Myslíků z Hyršova, v letech 1615-1622 v držení Adama mladšího Myslíka z Hyršova.

⁸ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět.

⁹ Nebužely, ves a tvrz severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), v příslušenství pražského kláštera svatého Jiří.

¹⁰ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Jáchyma Novohradského z Kolovrat (1594-1600) a jeho syna Jana Novohradského z Kolovrat (1600-1611).

¹¹ Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Chotěšicích, Řepině, Velkých Horkách a Oušti († 1620).

243.

Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se z návštěvy Byšic, neboť trpí rýmou a bolestí hlavy. Navíc ho právě navštívil jeho bratr, což může Pětipeskému dosvědčit posel tohoto listu. Dále má na noc přijet účetní české královské komory k vyřízení naléhavých záležitostí. Odvolává se na upřímnost a hloubku jejich přátelství. Zve Pětipeského k obědu na druhý den. Nemusí se obávat žádného pití, neboť nepije víno. Zavazuje se službou. Přičiní se, aby ještě v týdnu cestou do Brandýsa nad Labem Pětipeského navštívil.

Mělník, 30. prosince 1606

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 127, česky

Urozenému a statečnému rytíři panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1606))

((Od pana hejtmána Mělnického, ((pana Mikuláše Gerštorfa)),¹ aby pán² k němu přijel a že s ním má pilné věci mluvit))³

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj důvěrně zvláště milý. Od Pána Boha vinšuji Tvé milosti zdraví a sumou všechno nejlepší dobré. A rád bych z toho srdce tak učinil a k Tvé milosti zejtrejšího dne přijel, ale mohu Tvé milosti oznámiti, že od pátku na tak troškou rýmu a hlavy bolení nemohu, že málo mám pokoje a k tomu přijel ke mně pan bratr můj.⁴ Jaký vyslaný Tvé milosti Ty Ti jest spatřil, k [tomu] má také na noc přijeti pan puchalter⁵ ke mně, některých pilných věcí řídit. Ačkoliv téměř se nesmím o to pokusiti, věda, že sem dávno Tvou milost navštívit měl, ale že sem to až posavad nemohl učiniti, to mi upřímně věřiti moci ráčíš. Však věda, že upřímní spolu od našeho shledání sme a sobě nic takového zle nevykládáme, co se bezelstně státi nemůže. Tvou milost služebně žádám, jestli možné, že mě zejtrejšího dne k vobědu navštívit ráčíš. Není potřebi se žádného pití obávati, nebo já nepiji žádného vína. A zase Tvé milosti každého času volný sluha zůstávám. A dá-li Pán Bůh, tento tejden se o to přičiním, abych jedouce na Brandejs⁶ k Tvé milosti zasi přijel. Což Pán Bůh rač dáti, aby se všechno naše shledání v dobrém zdraví stalo. D[atum] na zámku Mělnickém⁷ v sobotu po pámatce slavné Narození pána Krista léta 1606.

*T[vé] milosti volný sluha
Mikuláš z Gerštorfu⁸*

¹ Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Velkých Horkách († 1620), bratr Abrahama a Oldřicha Gerštorfů z Gerštorfu, hejtmán Kladského hrabství (1607), hejtmán mělnického panství (1606), účastník stavovského povstání, generál-proviantmistr stavovského vojska, relátor zemského sněmu (1619, 1620) posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku.

² Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

³ Autograf Jiřího Sovenického, hospodářského úředníka Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích.

⁴ Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Samšině († 1639 v Pirně), hejtmán Boleslavského kraje (1603-1604, 1606-1607), účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618) a stavovského povstání (1618-1620), komisař Boleslavského kraje (1619), pobělohorský exulant; nebo Oldřich Gerštorf z Gerštorfu a z Malšvic na Mačkově, Velkém Vosově a Skříplí († 1619), hejtmán komorního panství Křivoklát (1604-1606), hejtmán komorního panství Pardubice (1606), královský prokurátor (1606-1611 a 1611-1619), rada české královské komory (1607-1619), předsedící zemského soudu (od 1616), stavovský direktor (1618-1619).

⁵ Buchalter, puchalter – účetní, úředník české královské komory.

⁶ Brandýs nad Labem (Středočeský kraj), od roku 1581 královské komorní město a panství.

⁷ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Jáchyma Novohradského z Kolovrat (1594-1600) a jeho syna Jana Novohradského z Kolovrat (1600-1611).

⁸ Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Velkých Horkách († 1620).

244.

Lidmila Valatková z Kostelce píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Opakovaně žádá, aby jí pomohl přimět poddaného Václava Suchého ze vsi Chodeč k za-

placení dluhu z dědičných peněz u jejího čeledína. Již čtyři roky je na něm marně dobývá. Žádá přátelskou odpověď.

Pohoř, 1. ledna 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 5, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeské[m]u z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru mé[m]u vzláště milému, k dodání.

((A. 1607 od paní Lidmily Valatkové¹ o nekladení peněz ve vsi Chodč² na chalupu Václava Suchého³..))⁴

Modlitbu svou vzkazují, urozený pane Šťastný Václave Pětipeský, pane švagře můj vzláště milej, zdraví, v něm jiného mnoho dobrého přála bych vám věrně ráda.

Podle toho nepochybují, že vám v dobrý paměti zůstává psaní mé, které sem vám učinila o Masopustě minulém, byvše toho času dobré paměti u pana Viléma v Strance,⁵ v kterémžto psaní vás sem žádala, abyšte témuž Václavovi Suchému,⁶ poddanému mému, kterýž v Chodči na gruntech vašich na chalupi kubiškovský jest, o peníze dědičný, kterýžto mém[um] i čeledínu mému spravedlivě klásti měl a má. Pak nevím, z které příčiny mi jich klásti nechce, vymlouvajíce se, že byšte vy jemu takové peníze zbraňovati klásti měli. Nýbrž víceji než od čtyr let mně žádných peněz neklade. Vás již vždy, můj vzláště milej pane švagře, přátelsky prosím, aby mně již více takových peněz nezdržoval, neb již mně dosti dlouho odbejvá, jak se mu dobře líbí. Což věřím, vám že tato žádost má při vás své místo míti bude. Za odpověď přátelskou žádám. S tím Milost pana Boha rač bejti s námi se všemi. Dat[um] na Pohoří⁷ v pondělí den památný nového léta 1607.

Lidmila Valatková rozená Klusačka z Kostelce a na Pohoří⁸

¹ Lidmila Valatková rozená Klusáková z Kostelce na Pohoří († po 1616).

² Chodeč, ves severně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského a Zikmunda Belvice z Nostvic.

³ Václav Suchý, poddaný Lidmily Valatkové z Kostelce a později Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Chodeč.

⁴ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Vilém Sedlecký z Drchlavy na Strance († po 1607), příslušník zchudlého vladyckého rodu Sedleckých z Drchlavy.

⁶ Václav Suchý, poddaný Lidmily Valatkové z Kostelce a později Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Chodeč.

⁷ Pohoř, dnes Pohoří, ves východně od Jílového u Prahy (Středočeský kraj), v držení Lidmily Valatkové z Kostelce.

⁸ Lidmila Valatková rozená Klusáková z Kostelce na Pohoří († po 1616).

245.

Mikuláš Vtelenský ze Vtelna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o propuštění Pětipeského poddaného Svatoše, syna Petra Vovčáka z Bosyně, který se chce oženit se Salomenou, kmetičnou a vdovou po Martinu Pastuchovi z Čečelic, poddanou Vtelenského. Žádá, aby byl propuštěn výhostním listem i s majetkem, pokud nějaký vlastní. Zavazuje se dobrým přátelstvím. Podle Pětipeského přípisu byla záležitost vyřízena.

Mělnické Vtelno, 1. ledna 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/15, fol. 94, česky¹

Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Bosyni a Byšicích, panu sousedu mému zvláště milému.

((A. 1607. Psaní o propuštění na grunty pana Vtelenského Svatoše, syna Petra Vovčáka ze vsi Bosyně.² Jest propuštěn.))³

Službu svou vzkazuji, urozený pane sousede můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého vám věrně rád přeji.

Ukazatel listu tohoto, Svatoš, syn Petra Vovčáka v Bosyni, poddaný váš, vznesl jest na mne, že jest sobě oblíbil k stavu svatého manželství Salomenu, pozůstalou vdovu po neboštíkovi Martinovi Pastuchovi ze vsi Čečelic,⁴ kmetičnu⁵ a poddanou mou. Snažně mne přitom žádaje, abych jemu ji za manželku dal a sobě za poddaného od vás vyjednal. V čemž znaje já žádost jeho slušnou býti, tak činím a vás za to přátelsky žádám, že vejš jmenovaného poddaného vašeho na grunty mé i s spravedlností jeho (ač má-li jakou) listem zhostním⁶ propustíte. Věřím, že k žádosti mé tak učiníte. Čehož se vám touž měrou i jiným dobrým přátelstvím odměniti nepominu. Milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] na Vtelně⁷ v pondělí den Nového léta 1607.

Mikuláš Vtelenský ze Vtelna a na Vtelně

¹ List vydal J. KILIÁN, *Vtelensťi*, č. 19, s. 131.

² Svatoš Vovčák, syn Petra Vovčáka ze vsi Bosyně, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Salomena Pastuchová, kmetična, vdova po Martinovi Pastuchovi ze vsi Čečelice, poddaná Mikuláše Vtelenského ze Vtelna.

⁵ Kmetična – dcera nebo manželka kmeta, poddaného sedláka.

⁶ Zhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

⁷ Mělnické Vtelno, ves a tvrz východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Vtelenských ze Vtelna; ves, tvrz, dva poplužní dvory a pivovar zkonfiskovány Janu Vtelenskému ze Vtelna (1622).

246.

Mikuláš Kamýcký ze Lstiboře píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Rád by vyplnil švagrovu blíže neurčenou žádost, avšak oznamuje, že mu Žernoseky nepatří, jde o statek v držení jeho bratra. Na něj se může písemně obrátit. Doufá, že bude žádost vyplněna. Kdyby šlo o jeho grunty, ze srdce rád by tak učinil.

Kamýk, 5. ledna 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 6, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku a na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému zvláště milému.

((Od p[ana] Mikuláše Kamejtskýho¹ A. 1607))²

¹ Mikuláš Kamýcký ze Lstiboře na Kamýku († 1620), účastník stavovského povstání.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Zdraví, při tom jiný všecko dobrý přál bych vám věrně rád.

Podle žádosti pana švagra chtěl bych se rád tak zachovati, ale mohu panu švagru oznámiti, že týž Žernoseky³ mý nejsou a grunt můj není, než bratra mého.⁴ Pokudž se vidí panu švagru, mohou psaní učiniti bratru mému. Mám naději, pokudž by tam byl, že by se žádost vykonati mohla, a tak žádám, že mě při sobě omluvna míti budete, nebo kdyby na gruntech mých byl, z toho srdce rád bych žádost vyplnil. S tím milost Boží rač bejti s námi. Dat[um] na Kamejce⁵ v pátek před Tříma králi léta 1607.

Mikuláš Kamejtský ze Lstiboře a na Kamejce⁶

³ Velké Žernoseky, vinařská ves západně od Litoměřic (Ústecký kraj), v držení Viléma Kamýckého ze Lstiboře, následně jeho syna Jana Všeboha Kamýckého ze Lstiboře (do 1623).

⁴ Jan Všebor Kamýcký ze Lstiboře na Velkých Žernosecích († po 1623), účastník stavovského povstání.

⁵ Kamýk, hrad a ves severozápadně od Litoměřic (Ústecký kraj), v držení Mikuláše Kamýtského ze Lstiboře (do 1620).

⁶ Mikuláš Kamýcký ze Lstiboře na Kamýku († 1620), účastník stavovského povstání.

247.

Jakub Menšík z Menštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přeje šťastný a veselý nový rok. Děkuje za starost o zdraví jeho rodiny. Sám trpí bolestmi nohou, které mu již nechtějí sloužit. Ohledně soudu nejvyššího purkrabství sděluje, že dnešního dne z poručení císaře odložil jeho jednání do pondělka 22. ledna, o čemž píše všem radům i do kanceláře purkrabského úřadu. Vzkazuje pozdravy a modlitby manželky. Přeje si shledání ve zdraví.

Litoměřice, 6. ledna 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 68, český

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému zvláště milému.
(A. 1607 od pana Jakuba Menšíka¹ přátelský psaní)²*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, můj zvláště milý pane švagře, tolikýž Vaší M[ilos]ti od Pána Boha vinšuji tento v Nově nastalej rok šťastnej a veselej a v něm všeckno nejlepší dobré podle vlastního vinše Vaší M[ilos]ti .

S velikým potěšením psaní od pana švakra mně vodeslané sem přijal a vpravdě mi toho věřiti moci ráčíte, že sem velice žádostiv byl o způsobu zdraví Vaší M[ilos]ti zvědět. Že se pak na způsob zdraví mého a mé nejmilejší manželky³ vaší [milos]t svejmi ptáti ráčíte, velice vaší M[ilos]ti děkuji. Děkuje Pánu Bohu, já spolu s manželkou svou a se všemi mými v dobrém způsobu zůstáváme, toliko ty mý nohy předně jakýsi nešvarný

¹ Jakub Menšík z Menštejna na Velkém Vosově, Skříplí, Vitanovicích a Těmicích († 1614), místosudí (1593-1601), královský prokurátor (1601-1603), purkrabí Hradu pražského (1603-1614).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Alžběta Menšíková z Chýš a Egrberku na Vitanovicích († po 1619), manželka Jakuba Menšíka z Menštejna († 1614), poručnice jeho nezletilého syna Václava Eusebia (1616), dcera Jiřího Pětipeského z Chýš na Chotovinách, sestřenice Šťastného Václava Pětipeského.

((sou)) zůstávají a sloužiti mi nechtějí. Čehož bych i Vaší M[ilos]ti přál, abyste ráčili zdravý býti. Co se pak soudu nejvyššího purgkrabství Pražského dotejče, oznamuji panu švagru, tu dnešního dne přišlo jest mi od Jich mi[los]ti Císařský milostivě poručení, abych téhož soudu do pondělího po svatém Fabiánu a Šebestiánu⁴ vodložil, jakž o tom ihned všechném pánům radám i také k ouřadu píši, aby byl do dne svrchu psaného odložen.

Manželka má Vaší M[ilos]ti svou modlitbu vzkazuje a velice pozdravuje. Pán Bůh rač dáti, abychom se spolu v dobrém způsobu zdraví shledati mohli. Dat[um] v Lithoměřicích nad Labem⁵ v sobotu na den památný och[táb] Tři Králův léta 1607.

*Vaší M[ilos]ti vždycky volný a upřímný švagr
Jakub Menšík z Menštejna na Velkém Vosově a Šripli,⁶
J[eho] M[ilosti] C[ísařské] rada a purgkrabí Hradu Pražského
ruka vlastní*

⁴ Ke dni 22. ledna 1607.

⁵ Litoměřice, okresní město (Ústecký kraj), královské město a historické krajské město.

⁶ Jakub Menšík z Menštejna na Velkém Vosově, Skřípli, Vitanovicích a Těmicích († 1614).

248.

Adam starší Vosterský Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odpovídá na psaní ohledně Pětipeského poddaného Jana Dubového, který by se měl zdržovat na Kaplířových gruntech ve vsi Chcebuz ve službě u Filipa Petráska. Sice to nebylo jeho povinností, ale na žádost Pětipeského nechal Jana Dubového vsadit do vězení. Tam ho může držet pouze tři dny. Jelikož však Pětipeský pojede k Vilémovi Kamýckému ze Lstiboře do Libochovan, je ochoten poddaného zadržovat ještě od den později. Téhož dne si však pro něj má Pětipeský poslat. Kaplíř to vykoná, aby potvrdil dobré přátelství.

Chcebuz, 13. ledna 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 95, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému zvláště milému, k dodání.

((A. 16[0]7 od p[ana] Adama staršího Kaplíře ze Scebuze,¹ postihující syna Jana Dubového,² o kteréhož se psaní stalo, a ujištění jeho.))³

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milý, téhož zdraví a v něm jiného všeho dobrého panu ujci věrně a upřímně rád přeji. Kdež mi pan ujec psaní v příčině Jana, syna Dubového,⁴ člověka poddaného svého, že by se na gruntech mých ve vsi Scebuzi⁵ v službě u Filipa Petráska,⁶ poddaného mého zdržovati měl, v prav-

¹ Adam starší Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Scebuzi († po 1607), otec Albrechta Šťastného Kaplíře ze Sulevic, účastníka stavovského povstání.

² Jan Dubový, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Jan Dubový, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Chcebuz (dříve Scebuz), ves východně od Litoměřic (Ústecký kraj), v držení Vosterských Kaplířů ze Sulevic, do roku 1619 v držení Albrechta Šťastného Kaplíře ze Sulevic, následně do roku 1621 v držení Oldřicha Vosterského Kaplíře ze Sulevic.

dě o tom sem nižádný vědomosti neměl, nebo já, co se poddaných mých dotejče, kdo u mejš slouží nebo neslouží, za to nižádného pozoru (zvláště po čem mi nic není) nemám. Ale ihned jakž mně psaní vaše, to jest dnešního dne, došlo, na to sem se ptáti poručil a doptavši se toho, že týž jistý Jan, poddaný váš, u poddaného mého v službě jest, tomu jsem se ihned uzříti a jej vězením vopatříti poručil. Kteréhož, až bych nebyl a nejsem povinen, než toliko do třetího dne, to jest do pondělka nejprv příštího (dle práva) dodržeti, ale poněvadž posel pana ujce, jakž pan srozuměl, dále totéž ku panu Vilímovi Kamýckému z Elstiboře na Libochovani⁷ jeti umínil, uznávaje, že by k tomu dni zase ku panu ujci (snad) vrátiti se nemohl, protož panu ujci téhož poddaného páně ujcového do outerka neprv příštího dodržeti chci a dýleji nic. A tak pan ujec o tom věda, budou sobě moci pro něho v týž den tím raněji poslati, bude panu ujci vydán. Nebo já na jiném nejsem, nežli panu ujci všeliké dobré přátelství dle nejvyšší možnosti mu prokázati. S tím pana ujce i sám se panu Bohu k ochraně poručena činím. Dat[um] na Scebuzi⁸ v sobotu Ochtáb Tří Králův léta 1607.

Adam starší Vosterský Kaplíř ze Sulevic a na Scebuzi⁹

⁶ Filip Petrásek, poddaný Adama Vosterského Kaplíře ze Sulevic ze vsi Chcebuz.

⁷ Vilém Kamýcký ze Lstiboře na Žernosecích a Libochovanech († po 1607).

⁸ Chcebuz (dříve Scebuz), ves východně od Litoměřic (Ústecký kraj).

⁹ Adam starší Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Scebuzi († po 1607), otec Albrechta Šťastného Kaplíře ze Sulevic, účastníka stavovského povstání.

249.

Kněz Jiří Steinwasser z Jizery, děkan ve Staré Boleslavi, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se, že se pro zaneprázdnění nemůže dostavit k urovnání záležitostí svého rychtáře Duchka ze vsi Dřís a Pětipeského poddaného Mikuláše Hajného. Uplynul již smluvený termín. On však díky přítomnosti hostů císaře musí v příbytku „snášet krysy“. Žádá o odklad jednání do čtyř neděl. Sám se k němu vypraví k přátelskému porovnání.

Stará Boleslav, 17. ledna 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/16, fol. 63-64, česky

+ *Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerbergku na Bosyni a Byšicích, panu příteli mně v Pánu Bohu milému.*

((Od děkana, že vedle termínu sobě uloženého pro některé zaneprázdnění přijeti nemůže. Dáleji odklad beře nejdýle do 4 neděl.))¹

+ *Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a příteli mně v Pánu Bohu příznivý. Zdraví i jiného všeho dobrého s prospěšenstvím mnohým, netoliko v tomto roce v nově nastalým, ale za jiná mnohá líta, panu vinšujíc, přejí věrně rád.*

Poněvadž již termín,² kderýho sem sobě na pánu k dostavení Duchka, rychtáře mého ze vsi Dřís,³ dožádal, přichází a já s pánem o některé věci mezi mnou a Mikulášem Hain-

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Srov. listy č. 238, 241.

ným⁴ [!] vzešel, se porovnatí měl. K témuž času, panu se opovídaje, dostačiti nemohu. Nebo v přítomnosti J[eho] M[ilosti] C[ísařské] časté hosti a to nelež[en]í a kryš v příbytku mým snášeti a trpěti musím. I pokudž by možné bylo, přátelsky pána žádám, že se mnou nejdýle do čtyř neděl strpení míti bude. Já se sám k pánu chci vypraviti a o věci mezi mnou a pánem vzešlé přátelsky porovnatí. Té jsem důvěrnosti k pánu, že této mé slušné žádosti povolí. A s tím milost Boží s námi. Dán v Starém Boleslavi⁵ v středu den s[vatéh]o Antonína léta Páně 1607.

Kněz Jiří Stainwasser, zřízený děkan v Starém Boleslavi⁶

³ Duchek, rychtář vsi Dřísy, poddaný staroboleslavské kapituly.

⁴ Mikuláš Hajný, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Byšic.

⁵ Stará Boleslav, dnes souměstí s Brandýsem nad Labem (Středočeský kraj), historické město s kapitulou svatých Kosmy a Damiána, katolickou kapitulní školou, děkanským kostelem svatého Václava, od roku 1613 budován poutní kostel Nanebevzetí Panny Marie.

⁶ Jiří Steinwasser z Jizery, kapitulní děkan ve Starém Boleslavi (1596-1608).

250.

Jan Aulner z Birkenfelsu, císařský hejtman panství Brandýs nad Labem, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o propuštění poddaného Václava Nováka s rodinou ze vsi Čečelice na komorní panství Brandýs nad Labem, kde se stanou poddanými císaře Rudolfa II. Příkládá jeho suplikaci. Zavazuje se dobrým přátelstvím a sousedstvím. Očekává odpověď.

Brandýs nad Labem, 23. ledna 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 5-6, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu příteli mému zvláště milému.

((A. 1607 od p[ana] hejtmána Brandejského o propuštění Václava Nováka))¹

Službu svů vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a příteli můj zvláště milý, zdraví i jiného všeho dobrého přeji Vám věrně rád. Václav Novák,² jsouce na gruntech J[eho] M[ilosti] C[ísařské]³ na ten čas v Čečelicích,⁴ čeho při mně vyhledává a za jakou přimluvu mě žádá, tomu z příležití suplikací, kderouž Vám pro vyrozumění odsílám, porozuměti moci budete. V čemž nemohouce žádosti jeho tak snažné do pláče odepřiti, tak činím, ku panu se za něj, Nováka přimlouvám a přátelsky žádám. Poněvadž tý[ž] Václav Novák dobrovolně s manželkou a dítkami svejmi chce rád poddaným J[eho] M[ilosti] C[ísařské] býti a na panství Brandejském umínil se tu živiti a zůstávati, že téhož často psaného Václava Nováka s manželkou a dítkami listem vejhostním⁵ na grunty J[eho] M[ilosti] C[ísař-

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Václav Novák, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

³ Rudolf II. Habsburský (1552-1612), římský císař (1576-1612), český král (1575-1611), uherský král (1576-1608).

⁴ Čečelice, ves severně od Staré Boleslavi (Středočeský kraj), v letech 1589-1622 v držení Václava Smrčky z Mnichu a částečně Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Výhostní, též zhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

skěj i spravedlnosti jeho propustíte a přimluvy za něj učiněné užiti dáte. Čehož se panu netoliko v podobné příčině, ale i jiným dobrým přátelstvím a sousedstvím nepominu, odpovědi přátelské žádajíc. Milost Boží se všemi býti rač. Dat[um] na Brandejse v o[u]terý po památce svatě Anežky léta 1607.

Jan Aulner z Pirkhenfelzu, J[eho] M[ilosti] C[ísařské]
hejtman na Brandejse⁶

⁶ Jan Aulner z Birkenfelsu († 1618), hejtman komorního panství Brandýs nad Labem (1606-1613), přednosta císařského solního úřadu v Českých Budějovicích (1618), tamtéž naverboval po pražské defenestraci žoldnéřský pluk na obranu města.

251.

Jan Ratibor Sekerka ze Sedčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že pracně zadržel lotra a zemského škůdce Jana Hanouše ze vsi Byškovice, který přepadl dvůr Matěje Pospíšila v Neratovicích, ztloukl jej, posekal a po mučení mu ukradl peníze. Lotr byl předán k nejbližší popravě do Kostelce nad Labem. Protože předtím také okradl jistého Srba, který přebývá u úředníka v Byšvicích, žádá, aby se týž Srb dostavil příští úterý do Kostelce nad Labem k svědectví. Cestou se má zastavit u Sekerky. Zavazuje se službou a očekává odpověď.

Lobkovice, 25. ledna 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 30, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastný[m]u Pětipeský[m]u z Chýš a z Egrberka a na Byšvicích a Bosyni, panu ujci mé[m]u zvláště milé[mu], k d[odání].

((A. 1607 od p[ana] Sekerky z Lobkovic¹ o vzetí lotra, kterýž Srbovi, kterej u úředníka zůstává, zlodějstvím škodu učinil.))

((Na Byšice))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milej. Od Pána Boha všemohoucího vinšují pa[n]ju ujci zdraví, při něm jiné všecko nejlepší dobré.

Oznamují panu ujci, že jsem toho lotra jménem Jana Halouše,³ zloděje a škůdce zemského ze vsi Byškovic,⁴ kderej ve čtvrtek po Třech králích⁵ v noci sám osmej do vsi mé Neratovic⁶ přišel a do dvoru Matěje Pospíšila⁷ vpadl, na něj dveře vyrazil, posekal, ztlouk a převelmi zmučil, takže nebohej o penězích pověditi musil i o všem, ano i což on měl, i jeho manželka od peněz a šatů jim jest pobráno. Kderéhožto škůdce v sobotu minulou s nemalou prací vzíti sem poručil a k nejbližší popravě do Kostelce⁸ jej sem podal. I po-

¹ Jan Ratibor Sekerka ze Sedčic na Lobkovicích a Neratovicích († po 1622), účastník stavovského povstání.

² Autograf úředníka Jiříka Sovenického.

³ Jan Halouš, zloděj a zemský škůdce ze vsi Byškovice.

⁴ Byškovice, dříve Biškovice, ves, dnes součástí Neratovic (Středočeský kraj).

⁵ Dne 11. ledna 1607.

⁶ Neratovice, původně ves na levém toku Labe severně od Prahy (Středočeský kraj), roku 1622 zkonfiskovány Janu Ratiborovi Sekerkovi ze Sedčic.

⁷ Matěj Pospíšil, sedlák, poddaný Jana Ratibora Sekerky ze Sedčic, majitel dvoru v Neratovicích.

⁸ Kostelec nad Labem, královské komorní město a panství severozápadně od Brandýsa nad Labem (Středočeský kraj).

něvadž jest tomu Srbu,⁹ kderej v městečku Byšicích¹⁰ u ouředníka bydlí, taky šaty a peníze pokradl, pana ujce přátelsky prosím a žádám, že pan ujec poručení své učíní, aby se ten Srb v outerý nejprv příští u svítání do Kostelce vypravil a zprávu svou před právem učinil, a pokudž možné, u mne se aby dřív než do Kostelce přijede, zastavil. Já se toho panu ujci odměniti vším dobrý[m] zakazuji. Odpovědi přátelsky žádám. ((S tím Pán Bůh s ná-[mi].)) Datum na Lobkovicích¹¹ den s[vatéh]o Pavla na víru obrácení léta 1607.

Jan Radibor Sekerka z Sedčic a na Lobkovicích¹²

⁹ Srb, poddaný, snad srbského původu, přebývající v Byšicích u úředníka.

¹⁰ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

¹¹ Lobkovice, dnes východní část Neratovic (Středočeský kraj), do roku 1615 v držení Jana Ratibora Sekerky ze Sedčic.

¹² Jan Ratibor Sekerka ze Sedčic na Lobkovicích a Neratovicích († po 1622).

252.

Kateřina Prollhoferová z Velemyšlovsi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že po náležitých námluvách rytíře Věňka Bukovského z Hustiřan mu s radou matky a „pánů a přátel“ oznámila den svatby, a to v úterý 20. února 1607 v Novém Strašecí. Zve ho na svatební veselí. Žádá, aby přijel den předtím na noc. Očekává odpověď.

Nové Město pražské, 1. února 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 54-55, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému z Chýš a z Egrbergku a na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému zvláště milému, k dod[ání].
(A. 1607 od paní Kateřiny Prollhoferový,¹ zuve na veselí.))²*

Modlitbu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milý. Zdraví a při něm jiného všeho dobrého přeji panu ujci věrně upřímně ráda.

Přítom panu ujci oznamuji, kderak urozený a statečný rytíř, pan Věňek Bukovský z Hustiřan a na Červených Poličanech³ mnohokrátě sám osobně i se pány a přáteli svými při paní mateři mé nejmilejší a panu bratru mém nejmilejším, co sobě též páních a přátelích mých vždycky se vši náležitostí, abych se jemu za manželku dostati mohla, vyhledával a jistý den, abych jemu, témuž panu Věnkovi Bukovskému k odpovědi dáni jmenovala, žádal. I nemohouce též žádosti jeho i pánů a přátel jeho oslyšeti, s radou paní mateře mé nejmilejší a pana bratra mého nejmilejšího, též pánů a přátel mých milých, jemu sem den, aby se do města Nového Strašecího⁴ spolu se pány přáteli svými v outerý po s[va]té Pan-

¹ Kateřina Prollhoferová z Velemyšlovsi († po 1608), maželka Jana Hendrycha Prollhofera z Purkersdorfu, podruhé provdána za Věňka Bukovského z Hustiřan (od 1607).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Věňek (Václav) Bukovský z Hustiřan na Červených Poličanech († 1623), účastník stavovského povstání, hejtman pěchoty stavovského vojska v Kutné Hoře (1618-1619).

⁴ Nové Strašecí, město východně od Rakovníka (Středočeský kraj).

ně Julianě,⁵ to jest 20. dne měsíce února léta tohoto 1607 k odpovědi najíti dal, jmenovala. I poněvadž se taková věc bez pániů a přátel konati nemůže, vaši mi[lost] prosím, že ((v pondělí na noc den předtím)) <na týž> ke mně do města Nového Strašecího mně ku poctivosti mé přijeti a za pána a přítele se postaviti ráčíte. Věřím, že tato má žádost při vaši m[ilosti] svý místo jmiti bude. Odpovědi s vykonáním žádosti mé od vaši m[ilosti] očekávati budu. S tím milost Boží s námi se všemi bejti rač. Dat[um] v městě Novém Pražském ve čtvrtek před Hromnicemi léta 1607.

Kateřina Prolhoverová z Velemyšlovsi⁶

⁵ Dne 20. února 1607.

⁶ Kateřina Prollhoferová z Velemyšlovsi († po 1608).

253.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 3. února 1607

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. AK 13/3, Regestáře došlé korespondence 1607-1608, fol. 1r, česky

N. 3¹

*Od pana Šťastného Václava Pětipeského v příčině nějaké cesty u Přívor a Havla Pavlíkovo-
vého,² myslívce. Dodáno 3. Februarii A. 1607.*

¹ Ponecháno číslování písaře úřadu purkmistra a rady města Mělník nad Labem. Číslování zápisu v registáři probíhalo chronologicky vždy od data obnovení městské rady a úřadu purkmistra.

² Havel Pavlíků, myslivec, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

254.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 9. února 1607

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. AK 13/3, Regestáře došlé korespondence 1607-1608, fol. 2v, česky

N. 7

*Od urozeného p[ana] Václava Šťastného Pětipeského, žádá na místě Jiříka Sovenického,¹
ouředníka u něho, aby mu obeslati dovoleno bylo Jana Pacolta,² Jiříka Beneše³ ku pátku
po sv[atém] Petru stolování, 23. Februarii. Dodáno 9. Februaris A. 1607.*

¹ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

² Jan Pacolt, mělnický měšťan.

³ Jiřík Beneš, poddaný či měšťan Mělníka nad Labem.

255.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 2. března 1607

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. AK 13/3, Regestáře došlé korespondence 1607-1608, fol. 4r, česky

Od pana Šťastného Václava Pětipeského z Chýš etc., že kasani¹ Bartunkovi ze vsi Nechanic² zase navracuje. Dodáno 2. Martii A. 1607.

¹ Kasaň, Kasanka – ozdobný, řasený oděv, sukně, plášť či stuha.

² Bartuněk, poddaný ze vsi Nechanice.

256.

Alexandr Kyj z Hyršfeldu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se z účasti u purkrechtního soudu ve vsi Chodeč a tomu předcházejícímu pozvání na noc do Byšic. Příští pátek je totiž obeslán před zemský soud. Pokud bude záležitost odložena, rád přijede a bude nápomocen později. Zavazuje se službou.

Dolní Beřkovic, 4. března 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 98, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mně zvláště milému.

((Od p[ana] Alexandra Kyje¹ odpověď, že k soudu purkrechtnímu přijeti nemůže z příčiny ob[e]jslání k soudu zemskému.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Téhož zdraví i jiného všeho nejlepšího dobrého přeji ti věrně a upřímně rád. Přitom, kdež mi psaní činiš, oznamuji, že dá-li Pán Bůh, v nejprv příští sobotu soud purgrechtní ve vsi Chodč³ držeti toho oumyslu si, žádajíc mě, abych k tomu dni neb před tím dnem na noc na Byšice⁴ k tobě přijel a takového soudu purgrechtního z téhož statečku vydržeti nápomocen byl. I oznamuji ti <...>, že v pátek nejprv příští podle obeslání před soudem zemským státi a za tou příčinou k tobě přijeti nebudu moci. Vidí-li se ti toho soudu do jiného času odložit, rád k tobě přijedu a jeho vydržeti nápomocen budu. S tím tvůj volný zůstávám. Datum na Beřkovicích⁵ v neděli první v postě léta 1607.

Alexandr Kej z Hyršfeldu a na Brocně⁶

¹ Alexandr Kyj z Hyršfeldu na Brocně († po 1609), rytíř a soused Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Chodeč, ves severně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského a Zikmunda Belvice z Nostvic.

⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁵ Dolní Beřkovic, ves a panství severozápadně od Mělníka na Labi (Středočeský kraj), do roku 1621 v držení Zikmunda Belvice z Nostvic.

⁶ Alexandr Kyj z Hyršfeldu na Brocně († po 1609).

257.

Anna Žerotínská ze Štampachu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvá se, aby Pětipeský dohlédl na splacení dluhu poddaného Vacka Ovčáka ze vsi Chodeč, který dluží poddanému Balcara Mlynáře ze vsi Želíz za pšenici. Jelikož Pětipeský právě pořádá vrchnostenské soudy, měla by být záležitost urovnána. Dále se přimlouvá, aby byl Balcaru Mlynářovi vyplacen dědický podíl jeho manželky Doroty

z Jarolímovy chalupy ve vsi Šemanovice. Zavazuje se obdobnou službou a očekává odpověď.

Liběchov, 8. března 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/16, fol. 48-49, česky¹

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrpergku na Byšicích a Bosyni, panu sousedu mému zvláště milému, k dod[ání].

((A. 1607. Psaní od p[ani] Žerotínovy² o dluh a spravedlnost manželky Balcara Mlynáře ze vsi Želiz.³))⁴

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane sousede můj zvláště milý. Zdraví a při něm jiného všeho dobrého přeji vám věrně ráda. Nejedno sem vám psaní na vznešení Balcara Mlynáře ze vsi Želize, poddaného mého, o dluh 18 kop m[íšeňských] jemu za rukojemství jeho od n[eboštika] Vacka Ovčáka ze vsi Chodče,⁵ poddaného vašeho, za pšenici jemu nechanou povinných a do důchodův mejch od téhož Mlynáře za téhož Ovčáka odvedených, jsem učinila. Jakou mi pak odpověď na týž psaní mé jedno i druhé jste dávali a té vsí věci až do nejprv příštího soudu chodečského odkládali, jakž týž psaní aneb odpověď vaše, jichž jest dat[um] na Byšicích⁶ v neděli po s[vatém] Františku, to jest 8. dne měsíce Octobris, léta jminulého 1607, to v sobě obsahuje a zavírá.

I nepřestává mně nadepsaný poddaný můj v té věci tak za opatření a téhož dluhu aspoň jednou tak od dávného času za dopomožení snažně žádati. A poněvadž tyto dni na gruntech vašich soudy sedlské držeti toho oumyslu jste, že mu, poddanému mému již jmenovanému, k takovému spravedlivému dluhu k zaplacení skutečnému přidržeti poručíte, k panu sousedu se zaň přimluvíc, přátelsky žádám. Tak aby z obstavuňku v psaním předěšlém opověděného a pro nenarovnání na to vzešlých škod sjíti mohlo. Ale nejsem té naděje k panu sousedu, abyšte k tomu přijíti dopustiti dáti měli.

Co se pak n[ebožky] Doroty,⁷ manželky jeho, jemuž také nějaká spravedlnost na chalupy Jarolímovy⁸ na gruntech vašich ve vsi Šimanovicích⁹ leží, kteréžto že by na právé i s se vším kladením 17 kop m[íšeňských] ležeti mělo, k panu sousedu za to se přimlouvám a přátelsky připsání takové spravedlnosti se k vpuštění jest požádal. I nemohouce žádosti jeho slušné odepríti, k panu sousedu se zaň přimlouvajíc, přátelsky žádám, že se mu || takovou spravedlnost při této chalupě vydati a propustiti poručí. Jsem k panu soused té naděje, že tak na žádost mou učiní. Já se vám zase toho v podobné příčině i jiným dobrým přátelstvím odměním a odsloužím. Odpovědi pro zprávu žádám. Milost Boží s námi.

¹ List nebyl vydán Františkem Dvorským. Srov. jím zpracované listy adresované Šťastnému Václavovi Pětipeskému mezi lety 1605-1608; F. DVORSKÝ (ed.), *Staré písemné památky*, s. 275-286.

² Anna Žerotínská ze Štampachu na Liběchově, Cítově a Oujezdci († 1614), podruhé provdána za Jana Lorence ze Žerotína (1606).

³ Balcar Mlynář ze vsi Želízy, poddaný Anny Žerotínské ze Štampachu na Liběchově a Cítově a Jana Lorence ze Žerotína.

⁴ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Vacek Ovčák, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Chodeč.

⁶ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁷ Dorota Mlynářová, manželka Balcara Mlynáře, poddaného Anny Žerotínové ze Štampachu ze vsi Želízy.

⁸ Jarolím, patrně poddaný Šťastného Václava Pětipeského usedlý ve vsi Šemanovice.

⁹ Šemanovice, ves západně od Mšena a Kokořina (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

Dat[um] na Liběchově¹⁰ ve čtvrtek po neděli, jenž slove Invocavit, jinak 8. dne měsíce března léta 1607.

Anna Žerotínská rozená z Štampachu na Liběchově, Cítově a Oujezdci¹¹

¹⁰ Liběchov, městečko severně od Mělníka na pravém břehu Labe (Středočeský kraj) s renesančně upravenou tvrzí, od roku 1583 v držení Belviců z Nostvic, Jana Lorence z Žerotína, v letech 1615-1621 v držení Jana Kryštofa Belvice z Nostvic.

¹¹ Anna Žerotínská ze Štampachu na Liběchově, Cítově a Oujezdci († 1614).

258.

Anna Žerotínská ze Štampachu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že jí do důchodních platů a Havlovi, rychtáři vsi Sitné, zůstávají dlužní Pětipeského poddaní Jan Nejedlý ze vsi Truskavna a Adam Jansa z Šemanovic za pšenici v uvedených částkách. Žádá o urovnání pohledávek. Zavazuje se přátelstvím a obdobnou službou.

Liběchov, 8. března 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/16, fol. 51, česky¹

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu sousedu mému zvláště milému, k dodá[ní].

((A. 1607 od p[ani] Žerotínový² psaní přátelské o dopomožení dluhů některých.))³

Modlitbu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane sousede můj zvláště milý. Zdraví a při něm jiného mnoho dobrého přeji vám věrně ráda.

Tajiti panu sousedu nemohu, že jest mi do důchodův mejch Jan Nejedlý z Struskavny,⁴ poddaný váš, za sedum korců pšenice, jeden každý korec po 2 kopách 45 gr[ošich], nyní 19 kop 15 gr[ošů], vše míšeň[ských], a Havlovi, rychtáři ze vsi Sitného,⁵ poddanému mému, Adam Jansa z Šimanovic,⁶ poddaný váš, pozůstalého dluhu též za pšenici 8 kop 30 gr[ošů] č[eských]. I nemoha já ani poddaný můj nadepsaných poddaných pana souseda k zaplacení svému nikterakž přijíti, pana souseda za to, poněvadž dluh spravedlivý jest, přátelsky žádám, že nadepsané poddané k zaplacení takového dluhu přidržeti poručíte. Já se vám toho v podobné příčině i jiným přátelstvím ráda odměniti nepominu. Odpovědi žádám. S tím Pán Bůh rač bejti s námi se všemi. Dat[um] na Liběchově⁷ ve čtvrtek po neděli, jenž slove Invocavit, léta 1607.

Anna Žerotínská rozená z Štampachu na Liběchově, Cítově a Oujezdě⁸

¹ List nebyl vydán Františkem Dvorským. Srov. jím zpracované listy adresované Šťastnému Václavovi Pětipeskému mezi lety 1605-1608; F. DVORSKÝ (ed.), *Staré písemné památky*, s. 275-286.

² Anna Žerotínská ze Štampachu na Liběchově, Cítově a Oujezdci († 1614), podruhé provdána za Jana Lorence ze Žerotína (1606).

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Jan Nejedlý, poddaný Šťatného Václava Pětipeského ze vsi Truskavna.

⁵ Havel, rychtář vsi Sitné, poddaný Anny Žerotínské ze Štampachu.

⁶ Adam Jansa, rychtář ve vsi Šemanovice, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Liběchov, městečko severně od Mělníka na pravém břehu Labe (Středočeský kraj) s renesančně upravenou tvrzí, od roku 1583 v držení Belviců z Nostvic, Jana Lorence z Žerotína, v letech 1615-1621 v držení Jana Kryštofa Belvice z Nostvic.

⁸ Anna Žerotínská ze Štampachu na Liběchově, Cítově a Oujezdci († 1614).

Purkmistr a rada městečka Mšena píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvají se za Jana Pekaře, jejich spolusouseda a poddaného Barbory Berkové z Lobkovic, aby jeho ženě Lidmile byla vyhledána sirotčí pozůstalost ve svrších na Pětipeského gruntech. Dále se přimlouvají o vyplacení dědického podílu spolusouseda Jiříka Roubíčka na Roubíčkovské chalupě v Bosyni, na niž si klade nároky Pětipeského poddaný Václav Řezník z Byšic.

Mšeno, 8. března 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/17, fol. 70-71, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu nám v dobrém sousedství laskavě příznivému, Jeho mi[los-ti].

((A. 1607 od Mšenských o propuštění lidem sousedním jejich některé spravedlnosti. Jest propuštěno.))⁹

Službu svou Vaší milosti vzkazujem, urozený a statečný rytíři, pane nám v dobrém sousedství laskavě příznivý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého Vaší milosti věrně rád přeji [!].

Tento Jan Pekař,¹⁰ poddaný je[ji] M[ilos]ti pani¹¹ naší a sused náš nás k vaší M[ilos]ti za to psaní přimluvné žádal, dávaje zprávu, kderak Lidmila, někdy cera Izajjaše Pekaře¹² ze vsi Bosyně,¹³ manželka jeho, jsa je[ji] M[ilos]ti pani naší se vši s spravedlností propuštěna, praví se po otci sem spravedlivost míti ((po témž otci svém)), cera že by od dobré a svaté paměti pana otce¹⁴ vaší milosti se všemi svršky pro touž Lidmilu, jakožto týž sirotka, nahoní vzata ((byla)), vaší milosti prosí, aby to vyhledáno a ujištěno býti jmohlo. Nicméně Jiřík Roubíček,¹⁵ spolusoused náš, má spravedlnost na gruntech Vaší M[ilos]ti ve vsi Bosyni na chalupě Roubíčkovské, ta[m] nároky se klade k vyzdvižení toho s plnomocmi Václava Řezníka z měst[ečka] Byšic.¹⁶ Tou příčinou k vaší M[ilos]ti susedsky se přimlouváme a žádáme, že || takové spravedlivosti vyhledati a propustiti poručiti ráčíte. My vaší milosti zase, co se města našeho dotýče, skutkem toho dokázajíce, což se doplatí na Václava Řezníků, ráčíte [?]. Odměňovati chceme. Dat[tum] v měst[ečku] Mšene¹⁷ ve čtvrtek po neděli Invocavit léta 1607.

Odpovědi žádáme.

Purkmistr a rada městečka Mšena

⁹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁰ Jan Pekař, poddaný Barbory Berkové z Lobkovic na Bezdězu z městečka Mšeno.

¹¹ Barbora Berková z Lobkovic na Bezdězu († po 1612), držitelka Mšena.

¹² Lidmila Pekařová, poddaná Barbory Berkové z Lobkovic na Bezdězu, dcera Izajjaše Pekaře z Bosyně.

¹³ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

¹⁴ Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku († 1596), otec Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁵ Jiřík Roubíček, poddaný městečka Mšeno, původem z Bosyně.

¹⁶ Václav Řezník, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Byšic.

¹⁷ Mšeno, městečko severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), od roku 1588 částečně v držení Jana staršího z Valdštejna a Zikmunda z Vartemberka, roku 1605 v držení Bohuchvala Berky z Dubé, poté Barbory Berkové z Lobkovic, roku 1622 zkonfiskováno Václavu staršímu Berkovi z Dubé a Lipé.

260.

Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že se jeho manželce narodil syn. Zve ho na křtiny, které se uskuteční v neděli 25. března 1607 v Myškovících. Přátelsky žádá, aby toho dne přijel k obědu a přijal kmotrovství jejich dítěte. Zavazuje se přátelstvím a službou. Očekává odpověď.

Myškovice, 9. března 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 76, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosni, panu švakru a bratru mému vzláště milému, k dodání.
(A. 1607 od p[ana]. Mikuláše Trmala,¹⁸ zuve na křtiny.)¹⁹*

Službu svou vzkazují, urozenej a statečnej rytíři, pane švaře a bratře můj vzláště milej, zdraví a jiné všecko dobré přeji vám věrně upřímně rád. Podle toho vám, můj vzláště milej pane švaře, oznamuji, že Pán Bůh všemohoucí mý nejmilejší manželce²⁰ šťastně pomocníkem a nám spolu manželům k jménu svému zvelebení a nám rodičům ku potěšení syna dáti jest ráčil. Z čehož jméno jeho svaté rač býti na věky zvelebena a slaveno. I jsouce já toho oumyslu témuž děťátku, synu našemu, podle nařízení samého Krista Pána a řádu církve svaté pokřtiti dáti, a to tu neděli po středoposti²¹ nejprve příští, za to vás, můj vzláště milej pane švaře, přátelsky žádám, že ke mně na Myškovice²² na den vejš oznámenej tím raněji k vobědu přijedete a témuž synu našemu křtu svatého dopomohouce, před Pánem Bohem v rukojemství se postavíc, kmotrem budete. Já se vám toho zase všelijakejm dobrejm přátelstvím a službami odsluhovati nepominu. Což věřím, že této mé křesťanské žádosti neodepřete. Za odpověď přátelskou s vykonáním žádosti žádám. S tím milost Boží rač bejti s námi. Datum na Myškovících v pondělí po s[vaté]m Řehoři léta 1607.

Mikuláš Trmal z Toušic a na Myškovících²³

¹⁸ Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovících († po 1628), účastník stavovského povstání, švagr Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

²⁰ Anna Marie Trmalová z Chýš a Egrberku na Myškovících († 1627), manželka Mikuláše Trmala z Toušic na Myškovících, sestra Šťastného Václava Pětipeského.

²¹ Dne 25. března 1607.

²² Myškovice, dnes Miškovice, ves a tvrz na severovýchodním okraji Prahy, v držení Mikuláše Trmala z Toušic (1604-1623).

²³ Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovících († po 1628).

261.

Václav Smrčka z Mnichu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Stěžuje si, že jeho poddanému Honsu Krydlovi byla zabrána klisna, protože díky nepozornosti jeho pohůnka minulé pondělí vběhla na osení Pětipeského. Nestalo se tak však naschvál. Dotčený se snažil marně zjednat nápravu v Pětipeského nepřítomnosti doma u jeho úředníka. Proto ho Smrčka napomíná, aby podle zřízení zemského zjednal nápravu a nařídil navrácení klisny. Pokud by kdokoli z jeho poddaných učinil nějakou úmyslnou škodu, náležitě ho ztrestá.

Čečelice, 15. března 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 76, česky

*Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, v nebytí jeho doma ouředniku byšického, list k dodání.
(Od p[ana] Václava Smrčky¹ v příčině vzaté klisny.)²*

Urozenej pane Šťastnej Václave Pětipeskej. Oznamuji vám, že jest mi toho zprávu dal poddaný můj Hans Krydl,³ že byste jemu v pondělí jminulou klisnu jeho vopratní, když toliko maličko trochu na vosení vaše v nedopatření pohunka jeho přehnána byla, vypřáhnouti a vzítí poručiti jměli. On že jest dne včerejšího se dožádal lidí poddaných pana Mikuláše Vtelenského,⁴ aby takovou jeho klisnu vyručili, že když škoda touž klisnou učiněna obvedena bude, rád zaplatiti, ano i záročné dáti chce. Toho ničehož jest v nebytí vašem doma u ouředníka vašeho obdržeti nemohl. Nýbrž že jest mu vzkázáno, tomu že jináče rozuměti nemůžete, jako by se vám na[v]zdory taková věc činiti jměla. Čemuž on vysoce na odporu jest, aby se toho tak svývolně dopustiti jměl. Protož vás podle práva a zřízení zemského napominám, že takovou škodu, kteráž jest se vám buďto od něho nebo snad od některého druhého poddaného mého stala, odvésti a prošacovati⁵ dáte a jemu na rukojmé klisnu jeho propustiti poručíte. Nepomine se poddaný můj podle zřízení zemského zachovati, Vám škodu zaplatiti i zaročné složiti. Jestliže jest se pak od kterého jiného poddaného mého vám co navzdory z oumysla učinilo, vyrozumějíc já tomu, nebudu od toho, abych takového náležitě ztrestati poručiti neměl. S tím Milost Boží s námi. Dat[um] na Čěčelicích⁶ ve čtvrtek po s[vatém] Řehoři léta 1607.

Václav Smrčka ze Mnichu a na Čěčelicích⁷

¹ Václav Smrčka z Mnichu na Čěčelicích († po 1629), účastník stavovského povstání, soused Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Hons Krydl, poddaný Václava Smrčky z Mnichu.

⁴ Mikuláš Vtelenský ze Vtelna na Vtelně († 1612), soused Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Prošacovat – zjistit, odhadnout.

⁶ Čěčelice, ves severně od Staré Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Václava Smrčky z Mnichu a Jana Novohradského z Kolovrat.

⁷ Václav Smrčka z Mnichu na Čěčelicích († po 1629).

262.

Zikmund Měsíček z Výškova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrbergku. Z titulu úřadu hejtmana korunních panství žádá o propuštění Michala Šolce, správce dvora Bosyně a Pětipeského poddaného, na mělnické panství. Šolc ho požádal za tuto přímluvu. Protože je to sousedská výpůjčka, doufá v kladné vyřízení. Zavazuje se obdobnou službou.

Praha, 16. března 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 82-83, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1607 do p[ana] Zikmunda Měsíčka¹ o propuštění Michala Šolce² na panství Mělnické³ na grunty J[eho] M[ilosti] C[ísařské].))⁴

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého přeji panu švagru věrně rád. Panu švagru oznamuji, že jest mně poddaný jeho Michal Šolc, kterej na ten čas správcem ve dvoře páně švagrový bosynského⁵ zůstává, aby na panství J[eho] M[ilosti] C[ísařské] mělnické propuštěn býti mohl, za toto přímluvné připsání snažně požádal. Což jeho žádost slušnou býti i toliko půjčky přátelský a sousedský to uznávajíce, pana švagra za to přátelsky, poněvadž jest se předešle k připsání mému vždyckny volný najíti dal, že i tuto k připsání a přímluvě mé tak učiní a téhož Michala Šolce, poddaného svého, na též panství mělnické i s spravedlností jeho propustiti odporen nebude, žádám. Já zase kdyby se z kderého koliv J[eho] M[ilosti] C[ísařské] panství kterej z poddaných na grunty vaše obrátiti chtěl, k připsání pana švagra touž měrou i jiným dobrým přátelstvím se odměniti nepominu. S tím Pán Bůh s námi býti rač. Dat[um] v Praze v domě mém v pátek po s[vatě]m Řehoři léta 1607.

Zikmund Měsíček z Víškova,⁶

J[eho] M[ilosti] C[ísařské] rada, truksas a hejtman panství Jeho mi[losti] v Království Českém etc.

¹ Zikmund Měsíček z Výškova na Hořelicích († asi 1613), císařský truksas a vrchní hejtman komorních panství.

² Michal Šolc († 1613), úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na statku Bosyně.

³ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Jáchyma Novohradského z Kolovrat (1594-1600) a jeho syna Jana Novohradského z Kolovrat (1600-1611).

⁴ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

⁶ Zikmund Měsíček z Víškova na Hořelicích († asi 1613).

263.

Godfrýd Berbisdorf z Berbisdorfu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Doufá, že obdržel jeho předešlé žalostivé psaní a vyrozuměl z něj jeho prosbu a příslib. Dosud nedostal odpověď. Přátelsky prosí, aby ji Pětipeský poslal obratem po poslovi. Dovolává se Božího svědectví, že chce Pětipeskému raději přátelsky sloužit než mu učinit jakoukoli křivdu. Stěžuje si, že na něj Bůh seslal požár a utrpěl veliké škody.

Hrušov, 18. března 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 53, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mé[m]u zvláště milé[m]u.

Službu svú vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví, v něm jiného všeho dobrého, přejit' věrně rád. Nepochybují, že si psaní mé přede-

šl<é a>¹ žádostivé podání, tolikéž i prosbu mou, zakázání² v něm obsaženého v uvážení svém jmíti ráčil. I p<...> posavad odpovědi od Tebe nemám, přátelsky prosím, že mi po ukazateli laskavú a učinlivú odpověď dáti ráčíš, neb Bůh jest mi svědek, že bych Ti raději sloužiti, nežli jaké protimyslnosti učiniti chtěl. Také Ti žaluji, že mě pán Bůh ohněm navštívití ráčil, skrze nějž k veliké škodě jsem přišel. S tím jsem Tvůj volný. Milost pána Boha s námi se všemi. A. na Hrušově³ v neděli Oculi 1607.

Gotfrýd Berbistorf z Berbistorfu na Varnsdorfu a Hrušově⁴

¹ Dodatečně přeškrtnuto, nikoli autorem dopisu.

² Zakázání – slib, závazek.

³ Hrušov, ves a tvrz jihozápadně od Mladé Boleslavi, do roku 1612 v držení Godfrýda Berbistorfa z Berbistorfu, následně jeho bratrů Ernfrýda, Jiřího Viléma a Rudolfa a Alžběty Berbistorfové ze Štampachu (do roku 1615) a jejího druhého manžela Jan z Roupova (do 1621).

⁴ Godfrýd Berbistorf z Berbistorfu na Hrušově († 1612).

264.

Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá bratrance o spěšnou půjčku ve výši 1 000 kop míšeňských grošů. Peníze nemůže vyzvednout osobně, proto prosí, aby mu je Šťastný Václav Pětipeský odeslal do Prahy po svém písaři. Obratem mu odvede dlužní úpis a navštíví ho v Byšicích, kde bude moci zůstat do neděle. V Byšicích má také patrně dojít k jeho schůzce s nejmenovaným člověkem italského původu („Vlachem“).

Bez místa, 20. března 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkovicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 74, česky

Urozenému a statečnému rytíři panu Šťastnému <Pě> Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerbergku na Byšicích a Bosyni, panu strejci a kmotru mému zvláště milému.

((A. 1607 od p[ana] Jiřího Jana¹ o půjčku 1000 kop míš[eňských], aby panu odeslané byly))²

Službu svou vskazují, urozenej a statečnej rytíři, pane strejče můj zvláště upřímně milej, zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého panu strejci na pánu Bohu žádajíce, přejí věrně upřímně rád. Naschváleji ku panu strejci tohoto posla odsílám, nemohouce sám pro ty peníze, kderé jest mně pan strejc, ke mně se tak laskavě ukážíc, půjčiti se zakázal, přijeti ani koho mám poslati, přátelsky žádám, že pan strejc ještě mně tu lásku strejcovskou prokáže a po svém písaři takové peníze mně do Prahy odešle. Já ihnedky jemu jistotu³ odvésti nepominu a jak ty peníze odvedený budou, s ním hnedky na Byšice⁴ pojedu a u Vás do neděle zůstatí moci budu, o čemž i tomu vlachu⁵ byšće vskázati mohli. A tak vždy k Vám, můj zvláště milej pane strejče té důvěrné naděje sem, že od pana strejce

¹ Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, přísedící purkrabského soudu.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jistota – dlužní úpis.

⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁵ Vlach – nejmenovaný člověk patrně italského původu.

opuštěn nebudu, nýbrž při své žádosti že zůstaven budu. S tím milost Boží rač nám popřítí šťastného spolu zhlédání. Dat[um] spěšně v outery po neděli Oculi léta 1607.

Jíří Jan Pětipeský z Chýš a z Egerbergku⁶

⁶ Jan Jirí Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, přisedící purkrabského soudu.

265.

Zikmund z Vartemberka píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vypravil k němu pražského žida Enocha Noska, který s ním promluví o jisté záležitosti. Pětipeský má po něm zpět vzkázat svůj úmysl, aby byl Vartemberk ubezpečen. Podle Pětipeského přepisu jde o půjčku peněz.

Nový Zámek, 23. března 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 83-84, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu a příteli mému vzláště milému.
(A. 1607 od pana Zikmunda z Vartembergka¹ o půjčku peněz.)²*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a příteli můj vzláště milý. Téhož zdraví i jiného všeho dobrého přál bych panu věrně rád.

Jakou odpověď mně pan na psaní mé jemu předešle strany zapůjčení sumy peněz učiněné dává, co v sobě obsahuje, jsem porozuměl. I tak činím a Enocha Noska,³ Žida pražského, sem se dožádal, aby se ku panu vypravil a co na místě mým se panem promluví, pana za to přátelsky žádám, že tomu všemu netoliko místo a víru dá. Nýbrž se na žádost mou ke mně volně prokáže a oumysl svůj skrze téhož Žida s vykonáním žádosti mé, nač bych se ubezpečiti měl, v známost uvésti nepomine. Čehož se zase panu vším dobrým a líbezným přátelstvím odsloužiti <zase> rád chci. S tím milost Pána Boha rač s námi se všemi bejti. Dat[um] na Novém Zámku⁴ v pátek po neděli, jenž slove Oculi, léta 1607.

*Zikmund z Vartemberka na Novém Zámku, Lipém, Kamenici a Ronově,⁵
dědičný šenk Království Českého*

¹ Zikmund z Vartemberka na Kamenici, Lipém, Novém Zámku, Ronově a Zvířeticích († 1608), dědičný nejvyšší královský číšník.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Enoch Nosek, pražský žid (roku 1607 ve službě Zikmunda z Vartemberka).

⁴ Nový Zámek v Zahrádkách, jižně od České Lípy (Liberecký kraj), rezidenční renesanční zámek Vartemberků od poloviny 16. století, panství zkonfiskováno Janu Jiřímu z Vartemberka (1622).

⁵ Zikmund z Vartemberka na Kamenici, Lipém, Novém Zámku, Ronově a Zvířeticích († 1608).

266.

Godfrýd Berbisdorf z Berbisdorfu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se, že pro nemoc nemůže přijet do Myškovic, aby tam v přítom-

nosti Jana Jiřího Pětipeského, bratrance Šťastného Václava Pětipeského, dojednal úvěrovou záležitost. Dále si stěžuje, že je to daleká cesta, na niž by nyní nestačil. Navíc je právě velká voda a má zprávu od (patrně Jindřicha) Vlinského z Vliněvsi, že nebude možné jet přes kostelecké mosty. Prosí o odklad jednání. Zavazuje se přátelskými službami. Kdyby nebyl nemocen, vyrazil by na cestu hned v noci. Dovolává se božího svědectví, že to pro jeho nemoc není možné. Věří, že ho Šťastný Václav omluví také u Jana Jiřího Pětipeského a témuž vzkáže jeho pozdravy. Očekává laskavou odpověď.

Hrušov, 24. března 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 50-51, česky

Urozené[m]u a statečné[m]u rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egkerbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mé[m]u vdyckny laskavé[m]u a zvláště milé[m]u.

Službu svú vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane strejče můj laskavý a zvláště milý. Zdraví, při něm jiných všech dobrých věcí přejít věrně rád. Přijevši ted' hodinu na noc z Prahy ((nemocný)) domů, našel sem psaní, v němž mi oznamuješ, abych zítra bohda tím ranněji na Myškovice¹ přijel a při přítomnosti pana Jana Jiřího,² mého laskavého pana švagra, s Tebou se sčel a za zatčení přijal. Což bych z toho srdce rád učinil a Tobě z té lásky služebně velice děkuji. Bohda se svého vysoce dokládám, že mi není možné zejtra přijeti a také cesta daleká jest, nemohl bych stačiti a k tomu voda veliká, obávám se (povězť dnešního dne pan Vlinský³ k Bradejsu⁴ zajel), že Vy páni ((přes)) Kostel<ci>ecký⁵ mosty moci nebudete. Protož Tvej milosti služebně a velice prosím, že naše shledání do jiného <času> ((dne)) poodložiti ráčíš. Všecko rád zas pro Tebe učiním a toho přátelství každého času službama svýma volným odsloužiti nepominu. Neb kdybych <ještě> nemocen nebyl, jel bych ihned v noci. To pán Bůh vidí, že mi možné není. Již Tvý milosti věřím, že tak učiníš a ode mě panu strejci Tvý[m]u, panu a švagru mé[m]u vdyckny laskavému mejch mno[ž]ství služeb oznámiti ráčíš. Jehož také služebně a velice prosím, aby se za mě k Tobě přimluviti ráčil, neb se uznávám panu povinnen sloužiti a té lásky do mé nejdelší smrti odsluhovati. S tím milost pána Boha s námi. Odpovědi laskavé očekávati budu. A. na Hrušově⁶ v druhou hodinu na noc v sobotu po neděli Oculi 1607.

*Tvůj vdyckny volný š[vagr], b[ratr] a s[luha]
Gotfrýd Berbistorf z Berbistorfu a na Hrušově⁷*

¹ Myškovice, dnes Miškovice, ves a tvrz na severovýchodním okraji Prahy, v držení Mikuláše Trmala z Toušic (1604-1623).

² Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, přísedící purkrabského soudu.

³ Příslušník rytířského rodu Vlinských z Vliněvsi, patrně Jindřich Vlinský z Vliněvsi na Liblicích (před 1578-1611), vzdáleně spřízněn s rodem Pětipeských z Chýš a Egrberku, blízký soused Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Brandýs nad Labem, od roku 1581 královské komorní město císaře Rudolfa II.

⁵ Kostelec nad Labem, královské komorní město severozápadně od Brandýsa nad Labem.

⁶ Hrušov, ves a tvrz jihozápadně od Mladé Boleslavi, do roku 1612 v držení Godfrýda Berbisdorfu z Berbisdorfu, následně jeho bratrů Ernfrýda, Jiřího Viléma a Rudolfa a Alžběty Berbisdorfové ze Štampachu (do roku 1615) a jejího druhého manžela Jan z Roupova (do 1621).

⁷ Godfrýd Berbisdorf z Berbisdorfu na Hrušově († 1612).

267.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 25. března 1607

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. AK 13/3, Regestáře došlé korespondence 1607-1608, fol. 7r, český

N. 23

Od pana Pětipeského z Byšic, aby propustili paní Mandalenu,¹ dceru Vaňasa z Selec² Danešovi z Kaniny³ za manželku a panu. Za poddanou. Dodáno 25. Marti 1607.

¹ Mandalena Vaňasová, poddaná mělnického panství ze vsi Sedlec.

² Sedlec, ves u Kokořína západně od Mšena (Středočeský kraj).

³ Kanina, ves jihozápadně od Mšena v Boleslavském kraji (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku a Alžběty Hrzánové z Dubé.

268.

Jindřich Šanovec ze Šanova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Pětipeského služebník mu oznámil, že bude pohnán před soud nejvyššího purkrabství z důvodu promlčení jistoty na jeho dluh. Ubezpečuje, že to není nutné, neboť k termínu svatého Jiří bude dluhopis starý právě tři roky, jak se v ní Pětipeský může přesvědčit. Lituje, že dosud dluh nesplatil, jelikož mu jeho vlastní dlužníci zatím nesložili přislíbenou hotovost. Pokud bude prodán statek Koporeč, jehož nabyt obranným listem jako věřitel pro cizí nesplacený dluh, bude moci Pětipeskému splatit vlastní pohledávku.

Pražský hrad, 27. března 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 7-8, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrbergka na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému zvláště milému k dodání.

((A. 1607 od pana Jindřicha Šanovce¹ v příčině dluhu mně povinného.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého od Pána Boha vinšující, přeji panu švagru věrně rád. Služebník pana švagra oznámil mi, že pan švagr oumyslu jest v příčině dluhu panu švagru ode mne povinného pány rukojmě mé (obávaje se, aby jistota,³ kterouž jsem na onen čas na týž dluh učinil, k promlčení nepřišla) k soudu nejvyššího purkrabství pražského poháněti. I můj zvláště milý pane švagře, není se potřeby obávati, aby táž jistota <k promlčení> při tomto nejprve příštím s[va]tém Jiří⁴ k promlčení přijíti měla, nebo ji teprv při témž jmenovaném času s[va]téh]o Jiří zouplna 3 léta budou. Jakž pan švagr nahlédnouti do ní bude motci, tomu, že jináč není, dobře vyrozuměti.

A kdyby <v čem> dlužníci moji, kteří mně též již dávno nemalou sumu peněz složití měli, mně až posavad také neodkládali, byl bych mohl panu švagru dluh povinný dávno

¹ Jindřich Kunrát Šanovec ze Šanova na Nižboru († 1614), švagr Jindřicha Michala Hýzrla z Chodů, císařský komorník, hejtman Hradu pražského (1606-1614).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jistota – dlužní úpis.

⁴ K termínu 23. dubna 1607.

odvésti. Ale jsouc od nich bezpečen, nadál jsem se, že vedle přípovědi jejich mně peníze složeny budou. A tak bezpečivše se, jinými penězi jsem se neopatřil a pana švagra až posavad spokojiti nemohl. Což mi nemálo věc lítostivá jest. Pana švagra velice přátelsky žádám, že mi v tom za zlé míti nebude.

Vedle toho panu švagru oznamuji, že jsem před některým týhodnem⁵ v příčině statku Koporečského,⁶ kteréhož || pro nesložení mně sumy peněz, mně na něm náležitě listem obranným v držení jsem vešel, suplikaci J[eho] M[ilosti] C[ísařské] podal, žádajíc, aby J[eho] M[ilost] C[ísařská] předešle nařízeným pánům komisařům, aby se k tomu přičinili, aby týž statek co nejdříve prodán byl, milostivé poručení učiniti ráčil. Kterejžto suplikaci vejpis služebníku pana švagra ku přečtení pro zprávu jsem ukázati dal. I pokudž by týž statek do neprve příštího s[vatě]ho Jiří⁷ k prodaji nepřišel, tehdy nepominu práva svého mně na něm náležitě jinému, kdo mi sumu mou složí, postoupiti. Tak abych k penězům přijíti a pana švagra již aspoň jednou při tomto nejprv příštím s[vatě]m Jiří spokojiti mohl. Velice přátelsky žádám, poněvadž jest pan švagr až posavad tak dlouhé strpení měl, že mi ještě to krátké sčekaní až do dotčeného nejprv příštího s[vatě]ho Jiří učiniti ráčí. Já se panu švagru toho mně prokazovaného dobrého přátelství svejmi přátelskými službami i jiným vším dobrým a mně možným přátelstvím každého času rád zase odměňovati a odsloužiti chci. Jsem ku panu švagru té důvěrné naděje, že žádost má při panu švagru místo své míti bude. S tím Milost Boží rač býti s námi se všemi. Dat[um] na Hradě pražském v outerý po neděli družebné léta 1607.

*Jindřich Šanovec z Šanova a na Nyžburce,⁸
Jeho Mi[los]ti Císaře římského komorník a hejtman Hradu Pražského,
rukou vlastní*

⁵ Týhodnem – týdnem.

⁶ Koporeč, součást obce Lišnice, jižně od Mostu (Ústecký kraj), od roku 1607 v držení Jindřicha Šanovce z Šanova.

⁷ K termínu 23. dubna 1607.

⁸ Jindřich Kunrát Šanovec ze Šanova na Nižboru († 1614).

269.

Jindřich Jiří Zejdlic ze Šenfeldu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podle žádosti mu posílá štěně chrta jako dar a přeje, aby se dobře vyvedlo. Také posílá artikule, v nichž se Benátčané nechtějí protivit papeži. Žádá, aby mu je po přečtení neprodleně odeslal zpět.

Kozomín, 29. března 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/16, fol. 19, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému zvláště milému k d[odání].

((A. 1607 od p[ana]. Jindřicha Zejdlice,¹ odsílající chrtě a jakýsi artikule německý.))²

¹ Jindřich Jiří Zejdlic ze Šenfeldu na Kozomíně a Volovicích († 1620), císařský rada (1591-1611).

² Autograf Jiřího Sovenického, úředníka Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milej. Téhož zdraví a při něm jiného všeho dobrého přeji panu švagru věrně rád. Vedle žádosti páně švagrovi teď to chrtátko, kderý sem panu švagru darovati řek, posílám. A aby se dobře podařilo, vinšuji.

Těž také posílám příležitostě ty artikule, v nichž páni Benátčani proti s[va]jtému Otcí křiví bejti nechtí. Za to pana švagra přátelsky žádám, přečtouce je, že mi je zase bez prodlení odešle. Tak abych je <zase> již jsou mohl navrátiti. S tím Milost Pána Boha rač bejti s námi se všemi. Dat[um] na Kozomině³ ve čtvrtek po neděli Letare léta 1607.

Jindřich Jiří Zejdlic⁴

³ Kozomin, ves, tvrz a pivovar východně od Kralup nad Vltavou (Středočeský kraj), v držení Zejdliců ze Šenfeldu, roku 1622 zkonfiskovány Jindřichu Jiřímu Zejdlicovi ze Šenfeldu.

⁴ Jindřich Jiří Zejdlic ze Šenfeldu na Kozomině a Volovicích († 1620).

270.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 6. dubna 1607

SOka Mělník, AM Mělník, inv. č. AK 13/3, Regestáře došlé korespondence 1607-1608, fol. 8v, český

N. 13

Odpověď od p[ana] Šťastného Václava Pětipeského a na Byšicích, že jistý den na týž meze vyjeti a P[anu] P[urkmistru] skrze psaní oznámeno se uvéstí chce. Dodáno 6. Aprilis A. 1607.

271.

Jan Vilém Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Ptá se na jeho zdraví. Dozvěděl se, že má při sobě velkou sumu peněz, jimiž by mohl posloužit nějakému dobrému tovaryši. Proto z důvodu naléhavé potřeby žádá, aby mu půjčil 3 000 nebo 2 000 kop míšeňských grošů, případně alespoň 1 500 kop téže měny, a to na dostatečné pojištění rukojmími. Pokud totiž během pěti neděl nesloží jistou sumu, hrozí mu ztráta statku Nehasicí, jímž ručí v dluhopisu. Prosí o půjčku peněz do termínu svatého Havla. Zavazuje se dobrým přátelstvím a službami. Očekává odpověď.

Libčeves, 9. dubna 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/15, fol. 72-73, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosni, panu ujci a bratru mému důvěrně zvláště milému, k dod[ání]. ((A. 1607 od p[ana] Jana Viléma Vřesovce¹ o půjčení peněz.))²

¹ Jan Vilém Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic na Libčevsi a Nehasicích (1585-1618).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče a bratře můj důvěrně zvláště milý. Zdraví a božského požehnání přejít věrně upřímně rád.

Vedle toho tobě toto kratičké psaní nejschválně činím, chtic zvědět, kterak se na zdraví svém míváš, za oznámení žádám. Přitom oznamuji, že jest mně nyní znamenitá a pilná potřeba nastala, i souce tyto dny v Městech Pražských, zpráva mně toho jistá došla, že by drahně ((sumou)) peněz při sobě ležeti měl, takže by jich nepotřeboval, nýbrž některému dobrému tovaryši jimi že by dobře posloužiti mohl.

I protož tebe, můj důvěrně zvláště milý pane ujče a starý dávní bratře, za to přátelsky a služebně žádám a prosím, že mně k takové důležité potřebě mé jakožto svýho zvláště milýho pana ujce a bratra asi třemi neb dvěma, a nemohlo-li by býti než dy [!], ale půl druhým tisícem kopami míšenskými fedrovati³ a založiti ráčíš. Já bych to tvé mi[los]ti dostatečně, jak by koliv sám chtíti ráčil, s dostatečnými rukojměmi, koho by sám chtěl, ujistiti chtěl.

Nebo oznámiti mohu, majíc zápis na statček můj Nehasice⁴ a uvázání sem přijíti musil a po pěti nedělích, pokudž bych jisté sumy peněz nesložil, takový statček s mou velikou škodou postoupiti bych musil. Protož tebe, můj důvěrně zvláště milý pane ujče a bratře, přátelsky a ujcovsky prosím, že mne v této mé nastalé potřebě neopustíš, nýbrž mne takovými penězi až do svatýho Havla⁵ nejprve příštího založíš. Já bohdá při témž nejprve příštím svatém Havle obě takovou sumu s poděkováním navrátiti || a toho se zase dobrým přátelství tobě odměniti a službami svými každého času odsloužiti rád chci. Já bych chtěl k tvé mi[los]ti sám přijeti, tobě na službu hleděti a takové peníze zabezpečiti.

Tý celý nepochybný a důvěrný naděje sem, že tak na žádost mou učiniti ráčíš. Já tvý mi[los]ti zase volný ujec, bratr i služebník až do smrti zůstávám. Za odpověď s naplněním žádosti mé žádám. S tím Milost Boží rač býti s námi se všemi. Dat[um] na Libčovsi⁶ v pondělí po neděli Květné léta 1607.

Jan Vilím Kostomlatský z Vřesovic na Libčovsi a Nehasicích⁷

³ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyříditi (záležitost).

⁴ Nehasice, ves severně od Žatce (Ústecký kraj), v držení Jana Viléma Kostomlatského z Vřesovic.

⁵ K termínu 16. října 1607.

⁶ Libčeves, ves s renesančně upravenou tvrzí/zámkem severně od Loun (Ústecký kraj), v držení Vřesovců z Vřesovic (do 1642).

⁷ Jan Vilém Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic na Libčevsi a Nehasicích (1585-1618).

272.

Bohuchval Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egerberku. Sděluje, že porozuměl psaní ohledně své poddané Anny Kutilové, ženy mlynáře. Omluvil jí, že se k němu nedostavila. Alena Kutilová dluží devět kop míšeňských grošů jiné Berkově poddané Aleně Bernatce z Bělé pod Bezdězem. Na jarmarku v Mladé Boleslavi se nechala slyšet, že dluh chce zaplatit, aby jí Alena Bernatka nedala do vězení pro dlužníky. Berka žádá, aby Alena Kutilová zanechala podobných obran a bez dalšího prodloužení dluh zaplatila po poslu tohoto listu, na což má Pětipeský dohlédnout.

Bělá pod Bezdězem, 18. dubna 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 67, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastný[m]u Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a synu mému zvláště milému.

*((A. 1607 od p[ana] Bohuchvala Berky odpověď na psaní v příčině dluhu Anny Kutilový mlynářky Bernatce do města Bělé povinného))¹
((staropanský na rok 1607 prvního půl léta.))²*

Službu svou vzkazuji, urozený pane švagře a synu můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého, vinšující od pána Boha, přeji panu švagru věrně rád. Jaké jest mi psaní pan švagr učinil v příčině Anny, mlynářky Kutilovej[h]o,³ poddaný mej, z přečtení jeho nač se vztahuje, všemu jsem porozuměl ((a)) předně znaje toho slušnou příčinu, pro kterou se táž Anna, poddaná má na poručení přede mě se postaviti nemohla, ji při sobě omluvna mám. A co se pak toho dluhu jejího dotýče, kterýmž jest Aleně Bernatce⁴ do města Bělé, poddaný mé spravedlivě povinna, panu švagru oznamuji, že jest táž Bernatka po smrti muže též Anny Kutilový za ní za 9 kop míš[eňských] slíbila i také za ní takových 9 kop míš[eňských] dáti musila, což se i prokázati (kdyby k tomu přišlo) může. Nebo i to panu švagru oznámiti mohu, že jest se táž Anna Kutilová k takové[m]u dluhu o jarmarce v Boleslavi znala a že chce též Bernatce pěkně zaplatiti, jen aby jí do vězení nedávala, připověděla. Protož za to pana švagra žádám, že též Anně Kutilce, poddané mé oznámiti poručí, aby takových daremných obran na straně zanechala, nýbrž raději takových 9 kop nadepsané Bernatce bez dalšího zaneprázdnění dala a po tomto vyslaným odeslala. Což věřím, že pan švagr tak učiní. S tím pán Bůh s námi býti rač. Datum na Bělý⁵ v středu po slavném hodu Vzkříšení pána Ježíše Krista léta 1607.

*Páně švagru volný otec zůstávám,
Bohuchval Berka z Dubé z Lipého na Loukovci, Kuřích Vodech, Bělé a Chýšech⁶*

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Anna Kutilová, žena mlynáře Kutila, poddaná Bohuchvala staršího Berky z Dubé a Lipé.

⁴ Alena Bernatka, Bernatová, poddaná Bohuchvala staršího Berky z Dubé a Lipé z městečka Bělá pod Bezdězem.

⁵ Bělá pod Bezdězem, městečko severozápadně od Mladé Boleslavi, v držení Bohuchvala staršího Berky z Dubé a Lipé (1596-1620), následně Albrechta z Valdštejna.

⁶ Bohuchval starší Berka z Dubé a Lipé na Loukovci nad Jizerou († po 1622), stavovský direktor (1618-1619) a nejvyšší purkrabí Království českého (1619-1620).

273.

Jan Vilém Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že na sebe činí jistotu k dluhu Esteře Vchynské z Vřesovic na sumu 2 000 kop míšeňských grošů. Důvěrně žádá, aby se vedle jiných „pánů a přátel“ stal ručitelem jeho půjčky a přitiskl k dluhopisu svoji pečeť. Slibuje, že mu nenastanou žádné těžkosti a bude rukojemství náležitě zproštěn. Zavazuje se přátelstvím a službou. Přípis Pětipeského uvádí náležitosti jistoty a jména dalších ručitelů.

Libčeves, 18. dubna 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/15, fol. 76, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu strejci a bratru mému důvěrně vzláště milému. ((A. 1607 psaní od p[ana] Vilíma Vřesovce¹ o přitíštění pečeti a postavení se k rukojemství. Stalo se.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče a bratře můj vzláště milý. Zdraví a božského požehnání přejít věrně a upřímně rád.

Přítom ti oznamuji, že z příčin mně vlastně a pilně náležitých dělám na sebe jistotu³ s vejpovědí polouletní na sumu dva tisíce kop grošův Českých s ourokem a s rukojměmi právem listu hlavního, a to urozené paní, paní Esterě Vchynské rozené z Vřesovic na Doubravské Hoře, Teplici, Hanspachu a Zahořanech⁴ svědčící, v kteréžto jistotě i ty za mne podle jiných pánův a přátel mých za jednoho pána rukojmě z upřímné důvěrnosti, kterouž k tobě mám, postaven si. A teď ti ji příležitostě odsílám a za to přátelsky velice prosím, že se za mne podle jiných jedním pánem rukojmí postavíš a pečeť svou k též jistotě přitisknouti dáš. A já tobě tímto psaní připovídám, jakž na dobrého a poctivého rytířského člověka náleží, že tě z takového rukojemství žádné škody a těžkosti na tebe ani dědice budoucí tvý pro to nedopouštějíc, pořádně vyvaditi a toho se tobě buď takovým neb jiným přátelstvím odplatiti i odsloužiti chci. S tím milost Boží rač býti s námi se všemi. Datum na Libčovsi⁵ v středu po Velikonoci. Léta 1607.

Jan Vilím Kostomlatský z Vřesovic na Libčovsi a Nehasicích⁶

((Přítíštěna pečeť vedle p[ana]. Jana Charváta z Bernštejna a na Bělošicích,⁷ p[ana]. Jaroslava Kaplíře z Sulevic a na Čížkovicích,⁸ p[ana]. Jakuba staršího Kyšperského z Vřesovic a na Chobolicích,⁹ p[ana]. Bryckého Štampacha z Štampachu na Kněžicích a Minicích,¹⁰ p[ana]. Jana Bořivoje Kyšper[ského] z Vřesovic a na Klumíně¹¹ a p[ana]. Šťastného Vlka. Jistoty datum ve čtvrtek po svatém Jiří léta 1607 s polouletní vejpovědí.))¹²

¹ Jan Vilém Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic na Libčevsi a Nehasicích (1585-1618).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jistota – dlužní úpis.

⁴ Estera Vchynská z Vřesovic na Teplicích († po 1629), manželka Radslava Vchynského ze Vchynic († 1619).

⁵ Libčeves, ves s renesančně upravenou tvrzí/zámekem severně od Loun (Ústecký kraj), v držení Vřesovců z Vřesovic (do 1642).

⁶ Jan Vilém Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic na Libčevsi a Nehasicích (1585-1618).

⁷ Jan Charvát z Barštejna/Bernštejna na Bělušicích († 1625), příslušník původem saského rytířského rodu.

⁸ Jaroslav Kaplíř ze Sulevic na Čížkovicích († před 1615), hejtman Litoměřického kraje (1605-1606, 1607-1608, 1609-1610, 1611-1612, 1613-1614).

⁹ Jakub Kyšperský Vřesovec z Vřesovic na Chobolicích († po 1607), syn Jaroslava Kyšperského z Vřesovic na Klumíně.

¹⁰ Brikcí Štampach ze Štampachu na Kněžicích, Oplotech a Minicích († po 1615), hetjman Žateckého kraje (1610-1611, 1614-1615).

¹¹ Jan Bořivoj Kyšperský Vřesovec z Vřesovic na Klumíně († 1617), soused Šťastného Václava Pětipeského.

¹² Přípis Šťastného Václava Pětipeského.

274.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 21. dubna 1607

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. AK 13/3, Regestáře došlé korespondence 1607-1608, fol. 9v, česky

N. 25

Od p[ana] Pětipeského, žádá za propuštění z poddanosti Mandalenu,¹ dceru Vaňasovou z Selce² Danešovi³ do Kaniny⁴ za manželku aby dána byla. Dodáno v sobotu 21. Aprilis A. 1607.

¹ Mandalena Vaňasová, poddaná mělnického panství ze vsi Sedlec.

² Sedlec, ves u Kokořina západně od Mšena (Středočeský kraj).

³ Daneš, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Kanina.

⁴ Kanina, ves jihozápadně od Mšena v Boleslavském kraji (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku a Alžběty Hrzánové z Dubé.

275.

Kancelář nejvyššího purkrabství pražského vydává svod na majetek Godfrýda Berbisdorfa z Berbisdorfu ve prospěch Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

Dotčený nezaplatil jistinu ve výši 1 000 kop grošů českých a dva pololetní úroky Šťastnému Václavovi Pětipeskému. Svod je vydán na statky Hrušov s příslušenstvím, Brodce s příslušenstvím, ves Doubravičku, Cetno a příslušející dvory a vesnice.

Praha, [po 25. dubnu 1607].

Zámek Nelahozeves, Lobkovicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 112, česky

Vejpis svodu pana Šťastného Václava Pětipeského v tvrz Hrušov s dvory poplužními i se vším příslušenstvím k tomu

((Zvod na Hrušov a všeliká psaní ode pana Gottrýda Berbistorfa¹ mně učiněná léta 1607.))²

Má se zvěsti Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni.³ V dědiny a dědictví Gottfrýda Berbistorfa z Berbistorfu na Hrušově a Újezdě,⁴ totižto v tvrz Hrušov⁵ s dvorem poplužním, s poplužím při též tvrzi ležícím, s dědinami, lukami, vinicemi, s pivovarem, sladovnou, ovčínem v[e] ves Hrušov s krčmou v ní vejsadní, s lidmi osedlými i neosedlými, s dědinami, lukami, štěpnicemi, s říčkou Jizerou, hatí. Tudiž v dvůr za městečkem Brodci⁶ popluží, s poplužím, s dědinami, ornými i neornými, v[e] ves Doubravičku,⁷ což tu má. V[e] ves Cetno,⁸ což tu má. V městečku Brodcích, což

¹ Godfrýd Berbisdorf z Berbisdorfu na Hrušově a Újezdě († 1612).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

⁴ Godfrýd Berbisdorf z Berbisdorfu na Hrušově a Újezdě († 1612).

⁵ Hrušov, ves a tvrz jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1612 v držení Godfrýda Berbisdorfa z Berbisdorfu, následně jeho bratrů Ernfrýda, Jiřího Viléma a Rudolfa a Alžběty Berbisdorfové ze Štampachu (do roku 1615) a jejího druhého manžela Jan z Roupova (do 1621).

⁶ Brodce, městečko jižně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), od roku 1569 v držení Petra Kapliře ze Sulevic, 1575 povýšeny na erbovní městys, roku 1623 zkonfiskovány jeho synovi Václavovi Kapliři ze Sulevic.

⁷ Doubravička, ves západně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Godfrýda Berbisdorfa z Berbisdorfu.

tu má, s jiným vším a všelijakým k též tvrzi, dvorům a vesnicím příslušenstvím, čehož tu též Gottfrýd Berbistorf dědičného v držení a užívání jest. A to pro nedostiučinění náležící na soudu nej<vyššího> purkrabství pražského, mezi týmž Šťastným Václavem Pětipeským z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni z jedné a dotčeným Gottfrýdem Berbistorfem z Berbistorfu na Hrušově a Oujezdě z strany druhé pořiznému. A pro nedání a nezaplacení Jednoho tisíce kop grošův Českých, dobrých stříbrných rázu pražského jistiny.⁹ Též pro nedání a nezaplacení dvou ourokův polouletních od soboty den památný svatého Jiří rytíře léta 1605¹⁰ až do dne svatého Jiří léta 1606¹¹ na sumu svrchu psanou vzešlých a zadržalých šedesáti kop grošův Českých dluhu pravého a spravedlivého. Tak, jakž relaci¹² od úřadu nejvyššího purkrabství pražského na právo vedení ke deskám zemským vyšla. V kvaternu památném bílém novém léta MDCVII v středu den svatého Marka E[vangelisty]¹³ třetí plněji svědčí a to vše v sobě šíře obsahuje a zavírá.

K tomu v škodách a nákladích a kdež původ povede plným právem.

⁸ Cetno, Horní a Dolní Cetno, vsi západně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj) na Strenickém potoce, v držení Godfrýda Berbisdorfa z Berbisdorfu.

⁹ Jistina – dlužná částka, hlavní částka dluhu (bez úroků).

¹⁰ Dne 23. dubna 1605.

¹¹ Dne 23. dubna 1606.

¹² Relace – zpráva, výpis zápisu do desek zemských.

¹³ Dne 25. dubna 1607.

276.

Jiří Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Nemůže vyhovět Pětipeského žádosti o prodej deseti kop prken z jeho pily, jelikož nechal v bzeneckém dvoře postavit novou budovu, na niž byl přebytek prken spotřebován. Stavba by měla být hotova do konce roku, poté rád prkna Pětipeskému poskytne, pokud o ně včas požádá. Rád by se na tom domluvil předem. Žádá o omluvu.

Nový Berštejn, 1. května 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 87, česky

Urozenému panu Šťastnému Vácslavovi Pětipeskému z Chýš z Egerpergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému zvláště milému.

((A. 1607 ode pana Jiříka Berky¹ strany prken))²

Službu svou vzkazují, urozený pane švagře můj zvláště milý. Téhož zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji Vám věrně rád. Jakož mně píšete, že byste toho zprávu měli, že bych při pile své dostatek prken na prodej jmíti měl, Vy pak jich nemálo ku potřebě Vaší potřebujete, mě za to žádáte, abych Vám jich 10 kop prodati dáti poručil. I v pravdě Vám oznámiti mohu, že letošního roku ještě jedno stavení ve dvoře mým Bzenským zgruntu nový vystaviti ((sem)) dal. Potřebující já pak nemálo prken k témuž stavení, tak že jich sotva sám též rok dosti mítí budu, ale té naděje sem, že již tento rok vše dostaveno bude. Však na potomní čas, pokudž byste jich kde víceji ho potřebovali a mně časněji od Vás oznámeno bylo, rád bych toho pro Vás učiniti chtěl a Vám jich nařezati dáti poručil. Což

¹ Jiří Berka z Dubé a Lipé na Novém Berštejně (1583-1618).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

by<ch> ste jich koliv potřebovali, tolikéž i o ně by[ch] se rád s Vámi smluviti chtěl. Což věřím, že mě na ten čas při sobě (že vůli Vaši vykonati nemohu) omluvna jmíti budete. S tím milost Boží s námi bejti rač. Dat[um] na Novém Berštejně³ v outery den svatých Filip a Jakuba léta 1607.

Jiří Berka z Dubé z Lipého a na Novém Berštejnu⁴

³ Nový Berštejn, ves a renesanční zámek jižně od České Lípy (Liberecký kraj), při zámku provozován od poslední třetiny 16. století panský pivovar, v držení Berků z Dubé do roku 1621.

⁴ Jiří Berka z Dubé a Lipé na Novém Berštejně (1583-1618).

277.

Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že dostal zprávu od císařského poddaného Jiříka Jirandy ze vsi Chorušice pod jeho správou o obstavení Jirandova majetku kvůli dluhu 7 kop a 30 grošů míšeňských, jež má u Pětipeského. Jelikož Jiří Jiranda takový dluh popírá, Mikuláš Gerštorf žádá Pětipeského, aby nařídil řádné slyšení. Pokud bude Jirandův dluh shledán oprávněným, požaduje o tom zprávu.

Mělník, 10. května 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 128, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému, k d[odání].

((A. 1607))

((Od p[ana] hejtmána Mělnického¹ o Jirandu, aby vyslyšán v své rozepři byl.))²

Službu svú vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého přeji panu švagru věrně a upřímně rád. Dal mi toho zprávu Jiřík Jiranda³ ze vsi Chorušic,⁴ poddanej J[eho] M[losti] C[ísařské]⁵ a pod správu mou náležející, kterak dnes tři neděle pro dluh, totiž 7 kop 30 g[rošů] míšeňských, kterej že by do důchodu pana švagra povinnovat býti jměl (jsouce dluh[eu] na odporu) v měst[tečku] Byšicích⁶ na gruntech pana švagra nevinně že jest obstaven, žádajíce mě snažně ku panu švagru za to přimluvné připsání. I poněvadž od něho to uznávání, že dluhu odpírá, pana švagra za to přátelsky žádám, že o tom nařízení učiní, aby ta věc k vyslyšení přišla a pokudž on, Jiranda by přesvě[d]čen byl a to se při něm našlo, že dlužen jest, žádám od pana švagra zpraven v tom býti. Jakož bych i zase toho podobně pan[eu] švag-

¹ Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Velkých Horkách († 1620), bratr Abrahama a Oldřicha Gerštorfů z Gerštorfu, hejtman Kladského hrabství (1607), hejtman mělnického panství (1606-1607), účastník stavovského povstání, generál-proviantmistr stavovského vojska, relátor zemského sněmu (1619, 1620) posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jiřík Jiranda, poddaný panství Mělník ze vsi Chorušice.

⁴ Chorušice, ves východně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), součást mělnického panství.

⁵ Rudolf II. Habsburský (1552-1612), římský císař (1576-1612), český král (1575-1611), uherský král (1576-1608).

⁶ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

kru odměňovati nepominul. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] na zámku Mělníce⁷ ve čtvrtek po neděli Jubilate léta 1607.

*Mikuláš z Gerštorfu a z Malšvic na Velkých Horkách,
J[eho] M[ilosti] C[ísařské] hejtman panství mělnického⁸*

⁷ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Jáchyma Novohradského z Kolovrat (1594-1600) a jeho syna Jana Novohradského z Kolovrat (1600-1611).

⁸ Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Velkých Horkách († 1620).

278.

Jindřich Šanovec ze Šanova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá nevpuštění Pětipeského posla k němu ohledně splacení dluhu, je totiž nemocen, takže k němu nemohli ani císařští komorníci. Rád by splatil dluh. Přestože byl ubezpečen svými dlužníky, nebyla mu dosud složena žádná hotovost. Žádá ještě o malé strpení do týdne. Doufá ve vyslyšení důvěrné žádosti a zavazuje se dobrým přátelstvím.

Pražský hrad, 10. května 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 5-6, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému zvláště milému, k d[odání].

((A. 1607 od pana Jindřicha Šanovce,¹ J[eho] M[ilosti] K[rálovské] komorníka, že sumu mně povinnou dáti chce, však neví kdy.))²

Službu svú vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Téhož zdraví a jiného všeho nejlepšího přeji panu švagru věrně a upřímně rád.

Pane švagře zvláště milý, psáti ráčíš, že včerejšího dne, posílajíc ke mně písaře svého, přede mne přijíti nemohl a abych panu švagru oznámil, kde by pan švagr k tažení sumy peněz ode mne povinné odeslati měl.

I můj zvláště milý pane švagře, že jest včerejšího dne písař pana švagkra přede mne pušten nebyl, žádná jiná příčina, než nedostatek zdraví mého, nebyla, nebo i někteří J[eho] M[ilosti] C[ísařské] komorníci ke mně puštění býti nemohli. Co se pak peněz dotýče, Pána Boha se v tom dokládám, že až posavad ještě, byvše na ně ubezpečen, dostati nic nemohu, nebo kdybych je pod srdcem svým měl, chtěl bych nyní pana švagkra rád spokojiti a na sebe od pana švagkra dopisování nedopouštěti. Avšak panu švagru oznámuji, že mi mají v konečnosti tohoto týhodne³ peníze přinešeny býti, na něž ubezpečen jsem, kterýchžto jak dostanu, nepominu panu švagru služebníka svého s oznámením, kde by pan švagr a kdy k stažení a přijetí těch peněz odeslati měl.

Začež pana švagkra vždy přátelsky žádám, že <mně> pan švagr ještě se mnou malé strpení jmiti a takové sumy za některý den mně sčekání učiniti || ráčí. Nepominu se toho přátelsky panu švagru každého času zase všelijakým mně možným dobrým přátelstvím

¹ Jindřich Kunrát Šanovec ze Šanova na Nižboru († 1614), švagr Jindřicha Michala Hýzrla z Chodů, císařský komorník, hejtman Hradu pražského (1606-1614).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Týhodne – týdne.

příjemně odměňovati. Jsem ku panu švagru té důvěrnosti, že žádost má při panu švagru místo své jmiti bude. S tím milost Boží s námi býti rač. Dat[um] na hradě Pražském ve čtvrtek po neděli Jubilate léta 1607.

*Jindřich Šanovec z Šanova a na Nyžburce,⁴
J[eho] M[ilosti] C[ísařské] komorník a hejtman hradu Pražského*

⁴ Jindřich Kunrát Šanovec ze Šanova na Nižboru († 1614).

279.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 15. května 1607

SOka Mělník, AM Mělník, inv. č. AK 13/3, Regestáře došlé korespondence 1607-1608, fol. 10v, česky

N. 31

Od p[ana] Šťastného Václava Pětipeského, na Alžbětu Celatkovou,¹ aby Dorotě, dceři Adama Ševce,² dala za službu půl druhého léta 12 kop gr[ošů] českých. Dodáno 15. Mai A. 1607.

¹ Alžběta Celatková, měšťanka či poddaná Mělníka nad Labem.

² Adam Švec, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

280.

Johanka Služská z Kvítkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Posílá k němu posla pro zpožděný svatojiřský úrok. Doufá, že jí úrok odešle zapečetěný, neboť sama nutně potřebuje peníze. Posel vydá Pětipeskému kvitanci.

Zlonice, 25. května 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 60, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Bosyni a Byšicích, panu ujci mému vzláště milému, k d[odání].

((Od paní Služský¹ o ourok s[va]tojiřský i s kvitancí²))³

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj vzláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého přeji vám věrně ráda. Můj vzláště milý pane ujče, naschvále k vám tohoto posla posílajíc, přátelsky vás žádám, že mi ourok svatojiřský již pomínulý, od vás mně povinný, po vyslaném mém tomto odešlete. Nebo nyní velmi pilně peněz potřebuji. Což vždy věřím, že tak učiníte a mně takový ourok zpečetit, jej po vyslaném mém odešlete. On vám kvitanci taktěž proti odvedení takových peněz od sebe odvede. S tím milost

¹ Johana Služská rozená Vlková z Kvítkova († po 1612), manželka Karla Služského z Chlumu na Tuchoměřicích, Sukdole, Chraštanech a Hostivici († 1596), švagrová Jana Benjamína Služského z Chlumu.

² Kvitance – potvrzení splacení dluhu či úroku vydané věřitelem dlužníkov.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Pána Boha rač býti s námi. Datum v Zlonicích⁴ v pátek po památce Vstoupení Krista Pána na nebe léta 1607.

Johanka Služská z Kvítkova a v Zlonicích⁵

⁴ Zlonice, městečko s renesančním zámek severně od Slaného (Středočeský kraj), v držení Valkounů z Adlaru. Renesanční zámek vystavěn do roku 1602 Bohuchvalem Valkounem z Adlaru, účastníkem stavovského povstání.

⁵ Johana Služská rozená Vlková z Kvítkova († po 1612).

281.

Jakub Menšík z Menštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Děkuje za přátelskou starost o zdraví jeho rodiny. Sám již může trochu chodit, ale pouze velmi namáhavě. Manželka těžce onemocněla zimnicí, ale má naději, že se od včerejška již uzdravuje. Přeje si shledání ve zdraví. Děkuje za poslané raky.

Praha, 2. června 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 69, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni. Panu švagru mému zvláště milému.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, můj zvláště milej pane švagře. Téhož zdraví a jiného všeho dobrého panu švagru přeji věrně a upřímně rád.

Můj zvláště milej pane švagře, velice Vaší M[ilos]ti děkuji, že ráčíte na mně přátelskou paměť míti, mne navštěvovati a na způsob zdraví mého a mé nejmilejší manželky se ptáti. I oznamuji Vaší M[ilos]ti, že já, děkuje Pánu Bohu, již drobet zase pocházím, ale dosti pracně. Manželka pak má, ta jest na těle pořád velmi těžce na zimnici stonala, ale však mám naději ku Pánu Bohu, poněvadž dne včerejšího menší na ni přijíti jest nepřišla, žeť ji již přestane, což Pan Bůh rač dáti. Vaší M[ilos]ti bychom tolikéž přáli, abyste ráčili zdraví býti a vsecko aby se po vlastní vůli Vaší M[ilos]ti dobře a šťastně vedlo ((a byli bychom toho vděčni, abychom se s va[ší] [milos]ti mohli brzo shlídati)). Z vodeslaných rakův, který sem jistě vděčně přijal, velice panu švagru děkuji. Rád se toho zase Vaší M[ilos]ti všelijakým příjemným přátelstvím odměňovati nepominu. I zůstáváje Vaší M[ilos]ti vždycky volnej a upřímněj švagkr, vinšují se Va[ší] M[ilos]ti na všem dobře a šťastně jmíti. Dat[um] v Praze v sobotu po neděli Exaudi léta 1607.

Váš vždycky volnej švagkr

*Jakub Menšík z Menštejna na Velkém Vosově a Skříplí,¹
J[eho] M[ilosti] C[ísařské] rady a purgkrabě hradu Pražského
Rukou vlastní*

¹ Jakub Menšík z Menštejna na Velkém Vosově, Skříplí, Vitanovicích a Těmicích († 1614), místosudí (1593-1601), královský prokurátor (1601-1603), purkrabí Hradu pražského (1603-1614).

282.

Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že Jan Řezník a Jan, jinak Honsa z Kolče, byli zatčeni a uvězněni úředníkem z Košátek poté,

co v košáteckých lesích sbírali dřevo. Sovenický mu napsal o propuštění proti rukojmím, ten však trvá na zaplacení pokuty z pychu podle vyměření zemského zřízení. Doporučuje napsat Janu Novohradskému z Kolovrat do Košátek, který tam právě je a jistě již o tom byl zpraven. Navíc minulý čtvrtek poručil Nebuželským posekat dříví u bosyšného rybníka, což by se mělo hájit. Uvádí jména svědků. Byl podle poručení u (patrně Abrahama) Gerštorfa z Gerštorfu, který vzkazuje, že se chystá do Prahy, kde se setkají k rozmluvě.

Bez místa, 9. června 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/18, fol. 52, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, J[e]ho M[ilosti], panu mému laskavému, k d[odání].

Vaší M[ilos]ti, pane můj laskavý, vaší M[ilos]ti na Pánu Bohu žádám Božského požehnání. A přitom tajiti nemohu, kterak v tento čtvrtek pominulý ouředník košátecký¹ nadšedše na lesích košáteckých, že mu Jan Řezník² a druhou že mu Jan jinak Honsa z Kolče,³ toliko že náké dříví drobné sbírali, jest je vzal, na Košátka⁴ dovedl a do vězení dáti poručil. O kteréž sem mu učinil připsání, žádajíc, aby je z takového vězení propustiti poručil. Ale toho při něm užiti nemohu. <Nýbrž> Ani na rukojmí je dáti nechce. Toliko na ty, aby slíbili, že pokuta o pychu zřízením zemským vyměřená na nich dopomožena bude. Tak jakž z odpovědi jeho porozuměti moci ráčíte. I poněvadž pan z Kolovrat⁵ na Košátkách nyní jest a bez pochyby ta věc mu přednešena jest <ráčí>, vidí-li se vaší M[ilos]ti ku panu o týž osoby psaní učiniti, to při vůli vaší M[ilos]ti zůstavuji. Ve čtvrtek pominulý tolikéž pan z Kolovrat pod rybníčkem bosyšným při tom blankování⁶ byl. A jakž zpraven sem, že jest poručil Nebuželským⁷ ty blanky posekati. Protož kdyby toho sekati co přišel, mělo-li by se jim toho hájiti.

Pokudž panu z Kolovrat ráčíte o ty osoby psáti, jest jedna Dorota, manželka Jana Řezníka, Hons Tkadlec,⁸ ten že manželka jeho robátko při prsech malé má, sám na místě jejím zůstává.

Včera sem u pana Geřtorfa⁹ byl, oč ste mi poručiti ráčili, mluvil. Povídal, že jest nětco toho s vaší M[ilos]ti při shledání na Klomíně¹⁰ mluvil a v tyto dni se do Prahy jeti strojí. Tu že se s vaší M[ilos]ti shledá. A oč potřeby bude, s vaší M[ilos]ti promluví. Jiného vaší

¹ Patrně Pavel Šebesta, hospodářský úředník Jana Novohradského z Kolovrat v Košátkách.

² Jan Řezník, starší rychtář městečka Byšice, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jan/Honsa, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Koleč.

⁴ Košátky, ves a zámek jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), panství do roku 1613 v držení Jana Novohradského z Kolovrat na Buštěhradě.

⁵ Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613), císařský číšník a královský rada, hejtman Slánského kraje (1607-1608), syn Jáchyma Novohradského z Kolovrat, soused Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Míněno patrně „blanky/plaňky“ ve významu drobného dříví.

⁷ Nebužely, ves a tvrz severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), v příslušenství pražského kláštera svatého Jiří, později v majetku Jana Novohradského z Kolovrat.

⁸ Jan Tkalec, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

⁹ Patrně Abraham Gerštorf z Gerštorfu a z Malšvic na Samšíně († 1639 v Pirně), hejtman Boleslavského kraje (1603-1604, 1606-1607), účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618) a stavovského povstání (1618-1620), komisař Boleslavského kraje (1619), pobělohorský exulant.

¹⁰ Klomín, též Klumín, dnes Chlumín, ves západně od Neratovic (Středočeský kraj), ves v držení Vřesovců z Vřesovic a později částečně mělnického panství, v sousedství Obříství.

M[ilos]ti nevím, co psátí, nežli vaší M[ilos]ti se na všem dobře a šťastně míti vinšuji. Datu[m] v sobotu po s[vatém] Medardu léta 1607.

Jiřík Sovenický¹¹

¹¹ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

283.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 2. července 1607

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. AK 13/3, Regestáře došlé korespondence 1607-1608, fol. 12v, česky

N. 15

Od p[ana] Šťastného Václava Pětipeského v příčině Alžběty Celatkové.¹ Dodáno 2. Juli A. 1607.

¹ Alžběta Celatková, měšťanka či poddaná Mělníka nad Labem.

284.

Vilém Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že koupil statek Ouholice od Jana Benjamína Služského z Chlumu za 8 500 kop míšeňských grošů. Protože Služský potřebuje na hotovosti 500 kop, žádá Pětipeského o půjčku takové sumy k příštímú svatému Jiří. Je mu známo, že Pětipeský má vždy v hotovosti nějaké peníze, proto se s důvěrou obrací právě na něj. Zavazuje se přátelstvím a službou. Očekává odpověď.

Chvatěruby, 14. července 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 62, česky

Urozenýmu a statečnýmú rytíři, panu Václavovi Šťastnýmú Pětipeskýmú z Chýš a z Egerberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mýmú obzvláště důvěrně milýmú, k dodání.

((Od pana Vilíma Trmala¹ o půjčku peněz.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři a můj vzláště důvěrně milej pane švagře a bratře. Zdraví a při něm jinýho všeho dobrýho přeji ti věrně upřímně rád. Můj vzláště milej pane švagře, oznamuji ti, že sem koupil statček oucholícký³ od pana Benja-

¹ Vilém Trmal z Toušic na Chvatěrubech († před 1612), bratr Mikuláše Trmala z Toušic, švagra Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Ouholice, dnes Nové a Staré Ouholice, ves na levém břehu Vltavy severně od Kralup nad Vltavou (Středočeský kraj), od roku 1607 v držení Viléma Trmala z Toušic.

mína Sluskýho⁴ za půl deváta tisíce kop miše[ňských]. I potřebující on tak naspěch pět set kop miš[ěnských], připověděl sem mu je v týmdni⁵ konečně shledati. I můj zvláště milej pane švagře, poněvaď o tom vím, že ty vždycky nahotově někerou sumu peněz ležeti máš, k tobě se s důvěrností přátelsky utíkám a tebe za to velice přátelsky prosím, že mně těch pěti set kop až do svatýho Jiří⁶ nejprve příštího na dostatečný zjištění půjčíš. Já ti se toho zase připovídám vším dobrým a příjemným přátelstvím odměňovati a dosluhovati. Tý důvěrný naděje k tobě souc věřím, že mne v této mý důležitý potřebě neopustíš. Za odpověď přátelskou žádám. S tím Pán Bůh všemohoucí rač s námi se všemi bejti. Datum na Chvatěrubích⁷ v sobotu po svatý Markytě léta 1607.

*Tvůj upřímný švagr a bratr zůstávám
Vilím Trmal z Toušic⁸*

⁴ Jan Benjamín Služský z Chlumu na Čížovicích a Tuchoměřicích († po 1623), účastník stavovského povstání (1618-1620).

⁵ Týmdni – týdnem.

⁶ K termínu 23. dubna 1608.

⁷ Chvatěruby, ves, hrad a renesanční zámek jihozápadně od Mělníka u Kralup nad Vltavou (Středočeský kraj), od roku 1605 v držení Viléma Trmala z Toušic, následně jeho syna Václava (do 1616).

⁸ Vilém Trmal z Toušic na Chvatěrubech († před 1612).

285.

Martin Fruwein z Podolí, císařský služebník, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egerberku. Oznamuje, že se v jeho domě v Praze ve středu 25. července bude konat svatba jeho bratra Benjamína Fruweina. Přátelsky žádá, aby mu k té příležitosti k uctění přítomných „pánů a přátel“ zaslal nějakou zvěřinu, protože jí prý má na svých gruntech hojnost. Zavazuje se službou.

Praha, 16. července 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 104, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egerbergku na Byšicích a Bosyni, panu a příteli mně laskavě příznivému a zvláště milému, k dodání.

((Od p[ana] Martina Fruvejna¹ o zvěřinu))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a příteli mně laskavě příznivý a zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého Vám, na Pánu Bohu žádaje, věrně rád přeji. Podle toho Vám oznamuji, že dá-li Pán Bůh, v středu den památky s[vatéh]o Jakuba apoštola nejprve příští,³ zde v Praze v domě mém bratru mému Benjamínovi Fruvejnovi⁴ veselí svadební strojiti budu a potřebující pro uctění pánův a přátel

¹ Martin Fruwein z Podolí († 1621), měšťan Starého Města pražského, rytířský stav od roku 1619, stavovský direktor (1609, 1611, 1618-1619), hofrychtěl královských a věnných měst (1619-1620).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Dne 25. července 1607.

⁴ Benjamín Fruwein z Podolí († po 1620), původem slezský právník, později pražský měšťan, bratr Martina Fruweina z Podolí, účastníka stavovského povstání (1618-1620).

k tému pozvaných něco od zvěřiny, i také věduce, že z milosti Boží na gruntech Vašich toho v hojnosti máte, ano, že ke mně všelijakou láskou přátelskou nakloněný jste, z té příčiny a z obzvláštní důvěrnosti Vás za to služebně žádám, pokudž možné jest, že mně k témuž dni nějakou zvěřinou buď vysokou, neb pernatou fedrovati,⁵ a to tak naříditi ráčíte, aby po některým z lidí poddaných Vašich časně na čerstvě sem do Prahy do domu mého dodáno býti mohlo. A já se Vám toho každého času podle možnosti mé odsloužiti nepominu. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Datum v Praze v pondělí po památce Rozeslání s[vatý]ch apoštolův léta 1607.

*Martin Fruvejn z Podolí,⁶
m. p.*

⁵ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět.

⁶ Martin Fruwein z Podolí († 1621), měšťan Starého Města pražského, rytířský stav od roku 1619, stavovský direktor (1609, 1611, 1618-1619), hofrychtěl královských a věnných měst (1619-1620).

286.

Mandalena Velemyská z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Ptá se na jeho zdraví. Od té doby, co od něj odjela, trpí bolestmi hlavy, jistě z ustavičných starostí. Prosí, aby na ni nezapomínal, neboť mu sama často píše, aby se dozvěděla o jeho zdraví. Zavazuje se sesterskou láskou. Jelikož nemá nic jiného, z lásky mu odesílá několik parem.

Týnec nad Sázavou, 26. července 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 28, česky¹

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu bratru mému nejmilejšímu k dodání.

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane bratříčku můj nejmilejší, na Pánu Bohu ti zdraví a jiného všeho dobrého vinšují a věrně ráda přeji, tak jako sama sobě nejirači.

Podle toho, můj nejmilejší pane bratříčku, nikoli sem toho pomínouti nemohla, abych tě neměla navštívití tímto psaním svým a přezvědětí, kterak se na zdraví svým máš. Za oznámení žádám. Já, což sem od vás odjela, vždycky na hlavu stoní[m]. Nevím, z jaké příčiny, než z ústavičných mých starostech. Můj nejmilejší pane bratříčku, nezapomínej na mne, ale měj mne v své laskavé paměti, nech[t] nejsem odpuštěna. Já vždycky na tebe zpomínám a jak jen mohu, nikdy nepominu k tobě poselství vypraviti, abych vždy věděti mohla o zdraví tvým. Prosím, že ty též učiníš a také časem mne svým psaním navštívíš. Já tvá vždycky volná a poslušná sestra zůstávám. S tím všemohoucí Pán Bůh rač dáti, abychom se v dobrém zdraví shledali. Datum na Tejnici nad Sázavou² ve čtvrtek po s[vatým] Jakubu léta Páně 1607.

¹ List ve zkrácené podobě vydal F. DVORSKÝ (ed.), *Staré písemné památky*, č. 172, s. 279.

² Týnec nad Sázavou, město severozápadně od Benešova (Středočeský kraj), v držení Jaroslava Velemyského z Velemyšlovsi († před 1612).

((Nemajíc co jiného z lásky ti odsílati, teď ti několik kusů barem³ z hoření řeky odsílám, ač věda, že jich prve tak mnoho máš jako já. Věřím a prosím, že z mála zavděk přijmeš a P[án] Bůh rač ti dáti je v dobrým zdraví požití.))

Mandalena Velemyská z Chýš,⁴ m. p.

³ Barmy – parmy, druh říční ryby.

⁴ Mandalena Velemyská z Chýš a Egrberku († po 1617), manželka Jaroslava Velemyského z Velemyšlovsi, sestra Šťastného Václava Pětipeského.

287.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

Byšice, 29. července 1607

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. AK 13/3, Regestáře došlé korespondence 1607-1608, fol. 13v, česky

N. 10

Od pana Šťastného Václava Pětipeského odpověď na ceduli řezanou, přinešeno od Víta Peldřimovského,¹ písaře páně, a Adama Biskupa² z městečka Byšic. Dodáno 29. Juli A. 1607.

¹ Vít Peldřimovský/Pelhřimovský, písař při pražských úřadech a ve službě Šťastného Václava Pětipeského.

² Adam Biskup, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

288.

Regest. Řezaná cedule. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 29. července 1607

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. AK 13/3, Regestáře došlé korespondence 1607-1608, fol. 13v, česky

N. 11

Od p[ana] Šťastného Václava Pětipeského cedule řezaná o přechovávání Martina Veselého,¹ bednáře, dodaná skrze Víta Peldřimovského,² písaře páně a Adama Biskupa³ z městečka Byšic 29. Juli A. 1607.

¹ Martin Veselý, bednářský řemeslník, sporný poddaný Šťastného Václava Pětipeského usedlý v Mělnice nebo měšťan komorního města a panství Mělník.

² Vít Peldřimovský/Pelhřimovský, písař při pražských úřadech a ve službě Šťastného Václava Pětipeského (do 1607).

³ Adam Biskup, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

289.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 29. července 1607

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. AK 13/3, Regestáře došlé korespondence 1607-1608, fol. 13v, česky

N. 12

Od Jiříka Sovenického,¹ ouředníka na Byšicích, aby sobě Andreas Hyrš² poslal pro peníze, kteréž jest dopomohl na Matoušovi Matoušků³ a Jiříkovi sedláku.⁴ Dodáno 29. Juli A. 1607.

¹ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

² Andreas Hyrš, měšťan Mělníka nad Labem.

³ Matouš Matoušků, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Patně Jíra, sedlák z Horních Přivor, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

290.

Mikuláš Hrzán z Harasova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že si půjčuje 500 kop grošů českých na dobu tří let od Johany Horňatecké z Chockova. Žádá Pětipeského, aby se stal jeho druhým rukojmím v dlužním úpisu. Doufá ve vyslyšení prosby. Ptá se, kdy mu bude moci odeslat jistotu ke zpečetění. Zavazuje se dobrým přátelstvím a očekává odpověď.

Staré Město pražské, 6. srpna 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkovicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 104, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému zvláště milému.

((Od pana Mikuláše Hrzána,¹ abych se za něho v rukojemství postavil.))²

Službu svou vzkazují, urozené a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště důvěrně milej, zdraví s prospěchem, jiného všeho nejlepšího dobrého od Pána Boha všemohoucího za dlouhý čas vinšují a žádajíce, přeji panu ujci věrně upřímně rád. Přitom panu ujci v důvěrnosti tajiti nemohu, že z příčin mně pilně důležitých dělám na sebe jistotu³ právem listu hlavního s ourokem a s rukojměmi na pět se kop grošů če[ských] svědčící urozené paní Johaně Horniatecké z Chockova,⁴ dědicům a budoucím jejím, splacením od datum též jistoty ve třech letech pořad zběhlých. V kteréžto jistotě sem pana ujce vedle druhého pana rukojmě též za jednoho z upřímné naděje a důvěrnosti, kterou k panu ujci vždycky sem měl a mám, dostaviti dal, přátelsky žádám, že tuto žádost mou pan ujec oslyšeti neráčí. Já připovídám na pana ujce pro takové rukojemství žádného zaneprázdnění a škod nedopouštěti, nybrž z takového rukojemství pořádně vyvaditi a se takového dobrého přátelství v této důležité potřebě mé mně prokázaného zase buď touž měrou i jiným vším dobrým odsloužiti a odměniti nepominu. Té naděje jsouce, že tato má žádost při panu ujci své místo míti bude. Zvláště poněvadž tak podle něj čas mně k placení jest, a kdybych měl

¹ Mikuláš Hrzán z Harasova na Ronově a Stolinkách († 1617), syn Adama Hrzána z Harasova († 1619).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jistota – dlužní úpis.

⁴ Johana Horňatecká z Chockova domicil († po 1607).

a kde takovou jistotu k zpečetění odeslati, služebně za oznámení žádám. S tím se panu ujci poručena činím a na všem dobře a šťastně míti vinšuji. Datum v Starém městě Pražském⁵ v pondělí den Proměnění Pana Krista léta 1607.

*Pana ujce ve všem volný sluha
Mikuláš Hrzán z Harasova⁶*

⁵ Staré Město pražské.

⁶ Mikuláš Hrzán z Harasova na Ronově a Stolinkách († 1617), syn Adama Hrzána z Harasova († 1619).

291.

Karel Mracký z Dubé, císařský rada a hejtman Kouřimského kraje, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že od císaře obdržel stížnost kněze Wolfganga Zelendera z Prošovic. Ten viní Stanislava Thomanidese, opata kláštera svatého Prokopa, že Pětipeskému zastavil číši svatého Prokopa a faru, jež náleží klášteru. Odesílá mu suplikaci k přečtení. Z nařízení císaře má jako hejtman Kouřimského kraje zjednat nápravu. Přátelsky žádá, aby číši i faru vrátil. Očekává odpověď.

Pyšely, 7. srpna 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 86, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskýmu z Chýš a z Egrberku a na Byšicích, panu příteli a švakru mému zvláště milému.

((V nebytí páně do[ma] [ko]muž poručeno k přijetí))

Službu svou vzkazují, urozený pane příteli a švakře můj zvláště milej. Zdraví i jiného všeho dobrýho přeji Vám věrně rád. Jeho Mi[los]t Císařská, pán náš nejmilostivější, ráčí nám hejtmanům kraje Kouřimského¹ psaní na zprávu kněze Wolfganga Zelendera z Sprošovic² činiti a podli toho suplikaci jeho, v níž sobě do kněze Stanislava Tomanydese,³ na onen čas opata kláštera svatého Prokopa,⁴ i do Vás stěžuje, že by Vám číši svatého Prokopa a faru k tomuž klášteru svatého Prokopa náležitou, v dosti malé sumě zastaviti, jměl odsílati, kteréžto suplikaci jeho připsi Vám příležitě ku přečtení dalšímu vyrozumění odsílám, z níž, přečtouc, nač se vztahuje, porozumíte. Podli toho nám J[eho] M[ilost] C[ísařská]⁵ ráčí poroučeti, abychom to při Vás nařídili, abyšte Vy zase tu číši svatého Prokopa navrátiti a faru postoupili. Poněvadž jest on, kněz Stanislav toho zastavovati Vám nemohl a neměl a Vy na to půjčovati. Protož Vám jménem a na místě J[eho] M[ilost] C[ísařské] poroučím a od osoby mý na místě druhýho pana tovaryše mýho pana hejtmana přátelsky žádám, že takovo<u> číši svatého Prokopa knězi Wolfgangovi Zelendarovi z Sprošovic navrátíte a faru zase postou<píte>. Věřím, že tak učiníte. Od-

¹ Hejtmany Kouřimského kraje byli v období let 1607-1608 Karel Mracký z Dubé za panský stav a Jan Ostrovec z Kralovic za rytířský stav. Srov. P. MAREŠ (ed.), *Obsazování úřadu krajského hejtmana*, s. 163.

² Wolfgang Zelender/Salender z Prošovic († 1619), opat Broumovského kláštera (1602-1619).

³ Stanislav Thomanides († po 1607), opat Sázavského kláštera (1597-1606).

⁴ Sázavský klášter, klášter u městečka Sázava severovýchodně od Benešova (Středočeský kraj), původně slovanský a od roku 1032 benediktinský klášter, od 13. století též klášter svatého Prokopa.

⁵ Rudolf II. Habsburský (1552-1612), římský císař (1576-1612), český král (1575-1611), uherský král (1576-1608).

*povědi, již bych se <spravití m>ohl, od Vás žádám. Vinšujíc se Vám od Pána Boha do-
b<ře a št>astně jmíti. Dat[um] na Pyšelích⁶ v outerej po památce Proměnění pána Kris-
ta léta 1607.*

*Karel z Dubé a na Pyšelích,
Jeho Mi[los]ti římského císaře rada a hejtman kraje Kouřimského⁷*

⁶ Pyšely, městečko a zámek severně od Benešova (Středočeský kraj), v držení Karla Mračského z Dubé (1587-1623).

⁷ Karel Mracký z Dubé na Pyšelích, Svojsčicích a Zalesanech († 1623), císařský rada, hejtman Kouřimského kraje za panský stav (1588-1589, 1597-1598, 1600-1601, 1604-1605, 1607-1608, 1610-1611, 1616-1617), přísedící většího zemského soudu (1612-1618), účastník stavovského povstání.

292.

Jan Ratibor Sekerka ze Sedčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že když od Pětipeského přijel domů, přepadla ho přes noc těžká zimnice. Nemůže vyjet mezi „pány a přátele“, aby mohl odvézt (patrně Zikmundu) Měsíčkovi z Výškova slíbenou sumu. Posílá k Pětipeskému posla a přátelsky žádá o zapůjčení 50 kop grošů českých do svatého Havla, aby mohl splnit slib Měsíčkovi. Zavazuje se ke včasnému splacení i s úroky.

Lobkovice, 10. srpna 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 27, česky

*Urozenému a statečné[m]u rytíři, pa[n]u Václavovi Šťastnému Pětipeskýmu z Chýš a z Egrberka na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému obzvláště milému, k dodá[ní] vlastní[mu].
((Od pana Jana Ratibora Sekery¹ o půjčku peněz))²*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, můj zvláště milej pane ujče, od Pána Boha všemohoucího panu ujci vinšují dobré[h]o zdraví, při ně[m] jiné všecko nejlepši dobré.

Oznamují panu ujci, jak sem včera do[m]ů od pana ujce přijel, i napadla mne v noci hrozná a těžká zimnice, takže nikam z do[mu] svého ((jsouce v takové[m] Boží[m] trestá-ní)) vyjeti mezi své milé přáteli nemohu, abych mohl panu Měsíčkovi³ tu sumu, kderouž sem mu zjednati připověděl, odvésti. Ačkoliv již něco před rukama má, ale ne všecko. Z celé důvěrnosti tohoto posla ku pa[nu] ujci posílá[m] a prosí[m] služebně a přátelsky, že mi pan ujec jedinejch 50 kop g[rošů] Českých do dne s[vatéh]o Havla⁴ zapůjčí a já bych již je[mu] svou přípověď mohl splniti. Jak pro mne, tak pro ně[ho], že to p[an] ujec učiní, velice žádám. Budem se toho oba hlediti pa[nu] ujci (obzvláště pak já) do smrti vši[m] dobrý[m] odsluhovati a odměňovati, ujistíte já je pa[nu] ujci s ouroke[m], jak mi

¹ Jan Ratibor Sekerka ze Sedčic na Lobkovicích a Neratovicích († po 1622), účastník stavovského povstání.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Patrně Zikmund Měsíček z Výškova na Hořelicích († asi 1613), císařský truksas a vrchní hejtman komorních panství; nebo Ruprecht Měsíček z Výškova na Uhřicích († 1617), fendrych (1614).

⁴ K termínu 16. října 1607.

oznámí. *A tak věří[m], že má tato špatná žádost u pana ujce své místo obdrží. <A za> Odpovědi přátelské s vykonání[m] od pana ujce mé žádosti očekávati budu. Milost a ochrana Pána Boha nebeské[h]o rač s námi býti. Datu[m] na Lobkovicích⁵ v pátek, den s[vatéh]o Vavřince léta 1607.*

*Panu ujci služebnej přítel a sluha
Jan Ratibor Sekerka z Sedčic a na Lobkovicích⁶*

⁵ Lobkovice, dnes východní část Neratovic (Středočeský kraj), do roku 1615 v držení Jana Ratibora Sekerky ze Sedčic.

⁶ Jan Ratibor Sekerka ze Sedčic na Lobkovicích a Neratovicích († po 1622).

293.

Jan Novohradský z Kolovrat píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Dozvěděl se, že Pětipeský zbraňuje Hansi Šífovi, ovčákovi v Byšicích, aby u něho ke svatému Václavu ukončil službu a přešel do služby Jana Novohradského z Kolovrat. Protože Novohradský s jeho službou již počítá, přátelsky žádá, aby Pětipeský nebránil ovčákově vůli, zaplatil mu a propustil ho i s jeho věcmi do Kolovratovy služby. Za to se zavazuje přátelstvím a obdobnou službou.

Košátky, 15. srpna 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 128-129, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu příteli a sousedu mému zvláště milému.
(Od pana Jana Novohradského z Kolovrat¹ za příčinou ovčáka byšického.)²*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane příteli a sousede můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji vám věrně rád.

Hans Šíf,³ na ten čas ovčák váš, v známost jest mně uvedl, že jest skrze ouředníka vašeho hned při s[vatém] Jiří⁴ jminulém vám v známost uvéstí dal, dosloužíce vám roku svého, při nejprvnějším s[vatém] Václavě⁵ mimo ten čas děleji že u vás v službě zůstati nemíni, abyšte se v tak prostranném čase jiným ovčákem opatřili. A tak nechtíce on po vyjití toho času zaháleti, mně jest za ovčáka od příštího s[vatéh]o Václava sloužití připověděl, však nyní porozumívaje, že by se jemu v tom od vás překážka díti chtěla, ane[b] byste jej mimo vůli jeho děleji v službě zdržovati mínili. I chtíce on připovědi své mně za dosti učiniti, aby od vás v tom hyndrován nebyl, žádal jest mne k vám za toto připsání.

Kdež znaje žádost jeho slušnou bejti, přátelsky vás žádám, že téhož Jana Šífa mimo vůli jeho v další službě podrobovati nebudete, a že aby své připovědi mně zadosti učiniti

¹ Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613), cisařský číšník a královský rada, hejtmán Slánského kraje (1607-1608), syn Jáchyma Novohradského z Kolovrat, soused Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Hans Šíf, ovčák, poddaný Šťastného Václava Pětipeského v městečku Byšice.

⁴ Dne 23. dubna 1607.

⁵ Ke dni 28. září 1607.

neměl, hyndrovati nebudete. Nýbrž, když čas jeho vejde, jemu zaplatíte a věci jeho propustíte, pokojně od sebe odbudete, tak abych já, bezpečíce se na něho a nemaje jiného ovčáka, v tom zmejen a tudy k škodě přiveden nebyl. Já se toho zase panu sousedu dobrým přátelstvím odměniti volně nepominu. Za odpověď žádám. A s tím milost Boží rač bejti s námi. Dat[um] na Košátkách⁶ v sobotu po s[vatém] Vavřinci léta 1607.

*Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách.⁷
J[eho] M[ilosti] rada, mundšeňk a hejtman kraje Slánského*

⁶ Košátky, ves a zámek jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1613 v držení Jana Novohradského z Kolovrat na Buštěhradě.

⁷ Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613).

294.

Řezaná cedule. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše purkmistrovi a konšelům města Mělník nad Labem. Žádá, aby vyhledali Martina Veselého, bednářského řemeslníka a Pětipeského poddaného, který se usadil v jejich městě. V případě následné žádosti o jeho vydání tak mají učinit. Očekává odpověď.

Byšice, 21. srpna 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/3, fol. 93-94, česky

Slovutné opatrnosti pánům purgkmistru a konšelům i vsí obci města Mělníka nad Labem cedule řezaná i dodání.

((Znovu učiněného poselství. O ujištění. A.¹ [?]))²

Já, Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni,³ vedle práva a zřízení zemského tuto ceduli řezanou pečeti mou vlastní upečetěnou posílám k Vám, slovutné opatrnosti pane purgkmistře a konšelé i všeckna obec města Mělníka nad Labem,⁴ z příčiny té. Jakož mezi sebou v sousedství v městě Mělníce nad Labem Martina Veselého,⁵ řemesla bednářského, člověka poddaného mého, usedlého máte a zdržujete, protož Vás vedle nadepsaného práva a zřízení zemského touto cedulí řezanou napomínám, že se týmž Martinem Veselým, člověkem poddaným mým, dostatečně ujistíte, tak kdybych k Vám pro něho odeslal, abyšte mi mohli jeho vydati. Což chcete-li tak učiniti, na to od Vás odpovědi světlé a neukryté, kterouž bych se zpraviti mohl, podle téhož práva a zřízení zemského, žádám. Datum cedule řezané na Byšicích v outerý po památce Nanebevzetí panny Marie, to jest 21. dne měsíce Augusti, léta šestnáctistého sedmého.

¹ Patrně chybějící datace v Pětipeského registru.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

⁴ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Jáchyma Novohradského z Kolovrat (1594-1600) a jeho syna Jana Novohradského z Kolovrat (1600-1611).

⁵ Martin Veselý, bednářský řemeslník, poddaný Šťastného Václava Pětipeského usedlý v Mělníce.

295.

Regest. Řezaná cedule. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 22. srpna 1607

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. AK 13/3, Regestáře došlé korespondence 1607-1608, fol. 14r, česky

N. 6

Cedule řezaná od p[ana] Pětipeského z Byšic, že upouští od cedulí řezaných na Martina Veselého¹ prve poslaných. Dodána 22. Augusti A. 1607.

¹ Martin Veselý, bednářský řemeslník, sporný poddaný Šťastného Václava Pětipeského usedlý v Mělníce nebo měšťan komorního města a panství Mělník.

296.

Regest. Řezaná cedule. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 22. srpna 1607

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. AK 13/3, Regestáře došlé korespondence 1607-1608, fol. 14r, česky

N. 7

Druhá cedule řezaná od pana Pětipeského z Byšic na Martina Veselého,¹ aby se s ním dostatečně ujistil[i], a kdyby pan pro něj obeslal, jej vydali. Dodáno 22. Augusti A. 1607.

¹ Martin Veselý, bednářský řemeslník, sporný poddaný Šťastného Václava Pětipeského usedlý v Mělníce nebo měšťan komorního města a panství Mělník.

297.

Vít Pelhřimovský píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že písař Jan Turovinský, kterého předešle doporučil na svoje místo po skončení služby, z čehož však pro Turovinského neštěstí zase sešlo, je již nyní opět zdrav. Má zkušenosti a dobré známosti při vrchních úřadech, proto ho Pětipeskému znovu doporučuje do služby. Takových písařů se běžně nedostává. Ohledně výpisů od úřadu Starého Města pražského slibuje, že je pořídí příští čtvrtěk, až bude obnovena rada. Neprodleně je pak odešle do Byšic.

Nové Město pražské, 27. srpna 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 36-37, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu mně laskavému, k dodání jeho mi[los]ti.

((A. 1607 od písaře Vítha Pelchřimovského,¹ dohazuje jiného písaře na své místo.))²

¹ Vít Pelhřimovský, písař při pražských úřadech a ve službě Šťastného Václava Pětipeského (do 1607).

Službu svou vaší mi[los]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ke mně laskavý. Zdraví a jiného všeho nejlepšího dobrého přeji vaší mi[los]ti věrně upřímně rád. Jakož jsem předešle vaší mi[los]ti Jana Turovinského,³ písaře, prve než rok můj u vaší mi[los]ti vyšel, v službu na místě mém commendiroval.⁴ A příčinou neštěstí jeho, že se až posavad ke službě a povinnosti písařské nedostavuje, jest sešlo.

I poněvadž pak nyní díky Pánu Bohu zase zdráv jest a vaší mi[los]ti dle povědomosti v městech pražských při vrchních ouřadech dobré známosti, ano také jinde se všudy dobře chovajíc, o němž jistá naděje jest, že se i vaší mi[los]ti dobře, věrně a poslušně chovati bude i se hodí a na to (dle mé žádosti), pokudž byšte jej potřebovati ráčili, vždy až posavad očekává.

Za to Vaší mi[los]ti služebně žádám, že jej v tu povinnost písařskou na místo mé laskavě přijíti ((ráčíte)), a pokudž byšte pak jeho ihned potřebovati ráčili, on by se k vaší mi[los]ti na Byšice⁵ najíti dáti neobmeškal. Že mi zase po naschválním poslu oznámí stížiti sobě neráčíte. Nebo nyní v písařích, zvláště těch, jenž by práv Království tohoto a příležitosti soudův v Městech Pražských povědomi byli, málo se nachází a velikej nedostatek jest.

Co se pak dotejče těch vejpisův od úřadu Starého Města Pražského, Vaší mi[los]ti oznamují, že nyní ouřad Staroměstský se obnovuje a k nim přijíti nemohu, nežli ve čtvrtek nejprv příští, a všelijak se o to starám, abych co nejvíce budu motci, takových nálezů vyhledati a vaší mi[los]ti přihotovati, jakož pak opět velmi starého jednoho nálezu jsem se uptal a jej vaší mi[los]ti, neprodlívaje, vypsanej na Byšice odešlu. Milost Boží s námi všemi býti rač. Datum v Novém Městě Pražském v pondělí po svatém Bartoloměji léta 1607.

Vít Pelhřimovský,⁶ m. p.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jan Turovinský, písař při pražských úřadech.

⁴ Commendirovat – doporučit, dohodit, zprostředkovat.

⁵ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁶ Vít Pelhřimovský, písař při pražských úřadech a ve službě Šťastného Václava Pětipeského (do 1607).

298.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 4. září 1607

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. AK 13/3, Regestáře došlé korespondence 1607-1608, fol. 16v, česky

N. 31

Od p[ana] Šťastného Václava Pětipeského o vydání Martina Veselého,¹ že poddaným jeho jest. Dodáno 4. Septembris léta 1607.

¹ Martin Veselý, bednářský řemeslník, sporný poddaný Šťastného Václava Pětipeského usedlý v Mělníce nebo měšťan komorního města a panství Mělník.

299.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše nejmenovanému správci komorního panství Brandýs nad Labem v záležitosti poddanského incidentu. Jeho poddaný Martin,

šafář statku Přívory, postřelil údajně Jakuba, poddaného svobodného sedláka Martina, majitele dvora ve Všetatech, který náleží pod správu císařského komorního panství Brandýs nad Labem. Šťastný Václav Pětipeský byl správou Brandýsa nad Labem požádán, aby vydal ke svědectví poddaného Jakuba. Šťastný Václav Pětipeský dále jmenuje několik osob ze všetatského dvora, které viní ze škůdcovství na jeho vlastních gruntech. V záležitosti řešení incidentu zve správce města a komorního panství Brandýs nad Labem či jeho zástupce do Byšic 28. září 1607.

Byšice, 7. září 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1, fol. 14, česky

[Bez adresy]

Službu svú, urozený.[!] Psaní, kderé mi činíte, jehož datum na Brandejse² v pondělí po památce s[vatéh]o Bartoloměje léta tohoto 1607,³ v příčině Martina, dvořáka všetackýho,⁴ J[eho] M[ilosti] C[ísařské] poddaného a k správě Vaší přináležejícího, kderak by Martin <příčin zamčenej>, šafář můj přívorský,⁵ Jakuba,⁶ pacholka jeho na lúkách blíž Všetat⁷ z dlouhé ručnice beze vsí příčiny postřelil. Žádajíc Vy, napominajíce mne, podle práva a zřízení zemského, abych týmž šafářem se dostatečně ujistil a den Vám na místě a k ruce J[eho] M[ilosti] C[ísařské] poddaného Jakuba k vinění téhož šafáře jmenoval. Jakž též psaní Vaše to v sobě, šíře obsahujíc, zavírá. Však prve než takové psaní od Vás mi odeslané k dodání ((a témuž šafáři v známost uvedení <přis>)) přišlo, jakou svou stížnost v suplikaci uvedenou jest mi podal, tu příležitostě Vám posílám a Vás podle práva a zřízení zemského žádajíc, napominám, že v též suplikaci dotčenými osobami, zejména Janem Holým, synem Maruše Žiškový, Jakubem a Bartoněm, jinak Bárťou,⁸ pacholky Martina dvořáka, vše ze vsi Všetat, jakožto pomocníci a škůdci na gruntech mých, zdraví Martina šafáře, člověka poddaného mého ((se dostatečně zjistíte)), když dále co budu míti chtíti pro takovou nevážnou věc před sebe užiti, abych věděl, kde a jak k nim přijíti. Strany pak žádosti Vaší, na místě a k ruce J[eho] M[ilosti] C[ísařské] poddaného, kdež mne o srocení k obvinění mého šafáře přívorského žádáte, tak činím a Vám den před osobu mou <jmenovitě> v domě mém ((na Byšicích)), den památný příštího s[vatéh]o Václava, termínuji. Bud' že sám ke mně se vypraviti chcete a neb na svém místě někoho vyslati. Tu vyslyšíc obojí strany <kde by komu v čem> byl[!]i by poddaný můj poddanému J[eho] M[ilosti] C[ísařské] v čem tresten, má se ode mne za spravedlivé státi. A v tom zas odpovědi mou nepominul sem Vás zpraviti. S tím

¹ Nedokončené oslovení, bez zkratky, pisatel nevynechal místo ani pro pozdější doplnění.

² Brandýs nad Labem (Středočeský kraj), od roku 1581 královské komorní město a panství císaře Rudolfa II.

³ Dne 27. srpna 1607.

⁴ Sedlák Martin, vlastník svobodného dvora ve Všetatech, poddaný císaře Rudolfa II. pod správou komorního panství Brandýs nad Labem.

⁵ Martin, šafář ve vsi Přívorech, statku Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Jakub, pacholek sedláka Martina ze svobodného dvora ve Všetatech v poddanství císaře Rudolfa II. pod správou komorního panství Brandýs nad Labem.

⁷ Všetaty, vesnice východně od Neratovic (Středočeský kraj), součást komorního panství Brandýs nad Labem.

⁸ Čeledínové svobodného sedláka Martina ze dvora ve Všetatech.

*M[ilost] B[oží] s[námi]. Dat[um] na Byšicích <v sobotu> v pátek u vigiliji památky
Narození panny Marije ((7. Septembris)) léta 1607.*

[Bez podpisu]

300.

Jindřich Vlinský z Vliněvsi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvá se za propuštění Doroty, dcery děvečky Salominy ze vsi Hostín, poddané Pětipeského ve dvoře Horní Přívory, k uzavření manželství s Řehořem Foklem, poddaným Vlinského ze vsi Hostín. Přátelsky žádá, aby byla propuštěna výhostním listem i s majetkem, pokud nějaký vlastní. Zavazuje se obdobnou službou.

Liblice, 11. září 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 43, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci, kmotru a sousedu mému zvláště milému.

((Od pana Vlinskýho¹ v příčině o propuštění ze dvora přívorskýho² děvečky k stavu s[vatého] manželství. Dodáno 11. Septembris.))³

Službu svú vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče, kmotře a sousede můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého přejít na Pánu Bohu věrně upřímně [ze] srdce rád.

Oznamujíť, že jest přede mne předstoupil Řehoř Fokl ze vsi Hostiný,⁴ poddaný můj, zprávu mi toho učinil, kderak že jest sobě oblíbil k stavu s[vatého] manželství Dorotu, dceru Salominy, děvečky ze vsi Hostiný,⁵ poddanou tvou, kderáž jest ve dvoře tvém v Hořeních Přívorách.⁶ Mně snažně k tobě o psaní toto přimluvné poddaný můj žádaje. I nemoha slušné žádosti jeho oslyšeti, tak činím a k tobě se za poddaného svého přimlouvám. A tebe za to, můj zvláště milý pane ujče a kmotře, přátelsky a sousedsky žádám, že výš dotčenou Dorotu, poddanou tvou, poddanému mému za manželku dáš a ji na grunty mé z poddanosti i se vši spravedlností (ač by kderou na gruntech tvých měla) listem vejhostním⁷ propustíš. Já zase, kdyby se kdy co toho na gruntech mých přitřefilo, připovídám se ti toho touž měrou odměniti. Odpovědi od tebe přátelské žádám. A s tím milost Pána Boha s námi býti rač. Dat[um] na Liblicích⁸ v outerý po Narození Panny Marie léta 1607.

Jindřich Vlinský ze Vliněvsi a na Liblicích⁹

¹ Jindřich Vlinský z Vliněvsi na Liblicích (před 1578-1611), vzdáleně spřízněn s rodem Pětipeských z Chýš a Egrberku, blízký soused Šťastného Václava Pětipeského.

² Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

³ Autograf Jiřího Sovenického, Pětipeského úředníka v Byšicích.

⁴ Řehoř Fokl, poddaný Jindřicha Vlinského z Vliněvsi ze vsi Hostín.

⁵ Dorota, děvečka, dcera Salominy ze vsi Hostín, poddaná Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj).

⁷ Výhostní, též zhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

⁸ Liblice, ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), do roku 1611 v držení Jindřicha Vlinského z Vliněvsi, poté v držení Anny Špetlové z Dubé.

⁹ Jindřich Vlinský z Vliněvsi na Liblicích (před 1578-1611).

301.

Bartoloměj Fliessenbach z Fliessenbachu, hejtman roudnického panství, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egberku. Porozuměl jeho psaní o příčině uvěznění Jiříka Cihláře, poddaného roudnického panství, jehož je správcem. Za propuštění dotčeného ovšem prosí jeho manželka a především majitel panství (Zdeněk Vojtěch Popel z Lobkovic), jemuž má uvězněný vypálit cihly. Na místě svého pána se přátelsky přimlouvá a slibuje, že dohlédne na zaplacení Cihlářova dluhu, o němž žádá písemné svědectví. Nebude-li propuštěn, stane se tak k nelibosti roudnického pána.

Roudnice nad Labem, 13. září 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 99-100, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egbergku na Byšicích a Bosyni, panu příteli mému zvláště milé[mu], k d[odán]í.

((I. 7/2))¹

((Od p[ana] hejtmána panství Roudnického² v příčině Jiříka Cihláře,³ poddaného, abych ho propustiti z vězení.))⁴

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane příteli můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiné všecko dobré přeji Vám věrně rád. Z psaní Vašeho (v němž mi za kderou příčinou Jiříka Cihláře,⁵ poddaného Jeho mi[los]ti pána mého,⁶ pod správu mou náležejícího, vězením stížiti dáti ste poručili, za odpověď dáváte) sem porozuměl. Na čímž nic povděčen nejsem, ale však nemohouce žádosti manželky téhož Jiříka oslyšeti, an i také aby Jeho mi[los]ti páně dilo (majíc on Jiřík nemálo cihel k témuž dilu vypáliti) meškáno nebylo, za téhož Jiříka se ((vždy)) přimlouvám a na místě J[eho] M[ilost]i pána Vás přátelsky žádám, že jej z takového vězení propustiti poručíte. Já, čímž by Vám tak spravedlivě povinen byl, k skutečnému zaplacení jej přidržeti nepominu, jsouc k Vám té naděje, že tak učiníte. Jináče sic, pokudž by se toho nestalo (ač o tom nesmejším), J[eho] M[ilost]i pán z nahoře psané příčiny žádného zalíbení nad tím jmíti by neráčil. S tím milost Pána Boha rač bejti s námi. Dat[um] na Roudnici⁷ ve štvrtek po památce Narození panny Marie léta 1607.

Můj laskavý pane bratře, čím Vám povinen bude, at' na sebe zápis učiní, když mi ho odešlete, chci ho k tomu dostatečně přidržeti. Váš vždy služebný

*Bartoloměj Flispach z Flinspachu,
hejtma[n] panství Roudnického⁸*

¹ Pozdější přípis archiváře.

² Bartoloměj Fliessenbach z Fliessenbachu († 1617), původně rožmberský úředník, později hejtman roudnického panství (1600-1610) ve službách Polyxeny Lobkovicové z Pernštejna.

³ Jiřík Cihlář, poddaný města a panství Roudnice v držení Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic.

⁴ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Jiřík Cihlář, poddaný města a panství Roudnice v držení Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic.

⁶ Zdeněk Vojtěch Popel z Lobkovic (1568-1628), nejvyšší kancléř (1599-1628), knížecí stav (od 1623), čelní představitel české katolické šlechty, majitel roudnického panství od roku 1603 po sňatku s Polyxenu Rožmberskou z Pernštejna.

⁷ Roudnice nad Labem, město, zámek a panství jihovýchodně od Litoměřic (Ústecký kraj), královské město od roku 1467, v držení Polyxeny Rožmberské z Pernštejna (od 1592) a jejího manžela Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic (1603-1623).

⁸ Bartoloměj Fliessenbach z Fliessenbachu († 1617), původně rožmberský úředník, později hejtman roudnického panství (1600-1610) ve službách Polyxeny Lobkovicové z Pernštejna.

302.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše hejtmanovi roudnického panství Bartoloměji Fliessenbachovi z Fliessenbachu. Porozuměl psaní s žádostí o propuštění roudnického poddaného Jiříka Cihláře z šatlavního vězení v městečku Byšicích. Přestože má pro utrpenou škodu k věznění dotčeného důvod, vyhovuje žádosti jeho pána (Zdeňka Vojtěcha z Lobkovic) a bez dalšího prodlení ho propouští. Žádá zaplacení 40 kop míšeňských grošů za způsobenou škodu ve lhůtě dvou týdnů, jak mu bylo přislíbeno.

Byšice, 15. září 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 98, česky

((Hejtmanovi roudnického panství))⁹

Službu svou vzkazuji, urozený pane, příteli můj zvláště milý. Téhož zdraví a v něm jiného všeho dobrého Vám věrně rád přeji. Jaké mi opět psaní činíte a za Jiříka Cihláře¹⁰ z města Roudnice,¹¹ poddaného J[eho] M[ilosti] pána Vašeho,¹² Vám k správě náležejícího, abych jeho z vězení šatlavního <v kterémž> v kterémž v měst[ečku] Byšicích¹³ zůstává ((na zápis)) propustiti povolil, se přimlouváte, sem porozuměl. I ačkoliv k tomu slušnou příčinu od téhož cihláře ((sobě danou)) mám, proč bych <téhož cihláře> jeho z takového vězení prve (leč mně to <z> ((v)) sumě za škodu od něho mně ((učiněnou)) <stalou> odvedena bude) propustiti povoliti neměl. Však ušetřujíc v tom přimlavy Vaší, <jeho> aby dílo J[eho] M[ilosti] pána Vašeho proň obmeškáváno nebylo, tak činím (a jeho na ((jistý)) zápis, že mně ((od něho)) od dneška ve dvou nedělích pořad zběhlých 40 kop m[íšeňských] za touž škodu od něho mi učiněnou dáno a odvedeno bude, z téhož vězení propustiti sem povolil, k čemuž že vedle Vašeho zakázání¹⁴ skutečně od Vás přidržán bude, jiné naděje nejsem. A s tím milost Pána Boha rač býti s námi. Datu[m] na Byšicích v sobotu po památce Povýšení s[vatéh]o Kříže 15. Septembris léta 1607.

Š[ťastný] V[áclav] P[ětipeský] z Ch[yš]¹⁵

⁹ Bartoloměj Fliessenbach z Fliessenbachu († 1617), původně rožmberský úředník, později hejtman roudnického panství (1600-1610) ve službách Polyxeny Lobkovicé z Pernštejna. Identifikaci potvrzuje Petr KOPIČKA (ed.), *Deníky roudnického hejtmana Blažejše Albína z Weisenberku z let 1611 a 1625*, Praha 2003, s. xxi.

¹⁰ Jiřík Cihlár, poddaný města a panství Roudnice v držení Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic.

¹¹ Roudnice nad Labem, město, zámek a panství jihovýchodně od Litoměřic (Ústecký kraj), královské město od roku 1467, v držení Polyxeny Rožmberské z Pernštejna (od 1592) a jejího manžela Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic (1603-1623).

¹² Zdeněk Vojtěch Popel z Lobkovic (1568-1628), nejvyšší kancléř (1599-1628), knížecí stav (od 1623), čelní představitel české katolické šlechty, majitel roudnického panství od roku 1603 po sňatku s Polyxenou Rožmberskou z Pernštejna.

¹³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

¹⁴ Zakázání – slib, závazek.

¹⁵ Parafa Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

303.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 27. září 1607

SOka Mělník, AM Mělník, inv. č. AK 13/3, Regestáře došlé korespondence 1607-1608, fol. 17r, česky

N. 11

Od pana Šťastného Václava Pětipeského z Chýš, aby navrácen byl rapír ouředníku jeho. Dodáno 27. Septembris A. 1607.

304.

Mandalena Velemyská z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá bratra naléhavě o pomoc. Po návratu do Týnce nenašla manžela doma. Dozvěděla se, že jejich statky byly právě prodány manželce Adama Hodějovského z Hodějova. Ten již poručil svolat poddané ze všech vesnic. Trh se stal za přítomnosti Jana Litvína a Jana nejstaršího Říčanských z Řičan I Adama Velemyského z Velemyšlovsí. Prosí, aby bratr přijel a pomohl jí. Obává se, aby nepřišla o své dědictví po rodičích. Vše se děje velmi spěšně. Neví, jak se zachovat ohledně svršků a poddaných, které jí manžel propustil. Omlouvá se, že pokud v psaní chybila, bylo to spěchem.

Týnec nad Sázavou, 17. října 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/16, fol. 96-97, česky¹

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu bratru mému nejmilejšímu, k do[dání].

Můj přenejmilejší pane bratříčku, všecko nejlepší dobré, to voč byste sobě na Pánu Bohu žádali, vám věrně upřímně ráda přeji. Tak jako sama sobě.

Podle toho, můj nejmilejší pane bratříčku, naschvále k vám stěžně posílám a vám oznamuji, že jak sem domů přijela, pána² sem doma nenašla a to sem hned za jistou novinu nejprvní uslyšela, že jest pán z Hodějova³ tomu jistému, který na Tejnici⁴ opatruje, na koni psaní poslal, poroučíc mu, aby hned bez meškání do všech vesnic poslal a poddaný všechny aby na nahoru obeslal, že bude lidi pán můj paní z Hodějova postupovati, že jest se trh stal,⁵ a to při přítomnosti dvou pánů z Řičan⁶ a pana Adama Velemyského.⁷ Protož

¹ List vydal F. DVORSKÝ (ed.), *Staré písemné památky*, č. 174, s. 281.

² Jaroslav Velemyský z Velemyšlovsí na Týnci nad Sázavou († před 1612), švagr Šťastného Václava Pětipeského.

³ Adam Hodějovský z Hodějova na Týnci nad Sázavou († 1640), účastník stavovského povstání a bitvy na Bílé hoře, důstojník Mansfeldovy armády během dánské války, důstojník saské armády (1640).

⁴ Týnec nad Sázavou, město severozápadně od Benešova (Středočeský kraj), v držení Jaroslava Velemyského z Velemyšlovsí († před 1612) a následně Adama Hodějovského z Hodějova.

⁵ Zámek a městečko Týnec nad Sázavou s poplužním dvorem, pivovarem, chmelnicemi, mlýnem a dalším příslušenstvím koupila od Jaroslava Velemyského z Velemyšlovsí 17. října 1607 Dorota Hodějovská z Harasova za 29 500 kop míšeňských grošů. Srov. Vklad prodeje do desek větších zemských trhových. NÁ Praha, DZ, DZV 181, fol. H 14.

⁶ Jan Litvín Říčanský z Řičan na Hořovicích († asi 1637), císařský rada a komorník, hejtman Podbrdského kraje (1602-1603, 1604-1605, 1605, 1606, 1607-1607, 1609-1610, 1610-1611, 1612-1613, 1613-1614, 1615-1616), přední účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618) a stavovského povstání (1618-1620); Jan nejstarší Říčanský z Řičan na Červené Řečici a Novém Rychnově a Těšenově († 1623), hejtman Bechyňského kraje (1609-1610, 1611-1612, 1613-1614, 1615-1616), hejtman Vltavského kraje (1616-1617), účastník stavovského povstání.

vás, můj nejmilejší pane bratříčku, pro Boha, pro milosrdenství Boží prosím, předně k Pánu Bohu a k vám se utíkám a vám se důvěřuji a na vás spolím, předně na Boha, že mne neopustíte. A poněvadž jest již jistá věc, že jest se trh stal, ale nic nevím, jak nebo zač, že tak mnoho pro mne učiníte a ke mně té bratrské lásky dokážete, poněvadž víte, že se vám ve vším důležitým a radou sem se vaší vždycky spravovala a spravuji a spravovati chci. Vám věřím, že mne v ničemž neopustíte a ve všem že mne opatříte, || tak abych dokonce již o svy nepřišla po svých milých rodičích. Ještě jednu pro Boha prosím, že mne neopustíte. Ale sem že přijedete, tak abych se smutná, sirá, zarmoucená žena již dokonce se o zdraví anebo o rozum nepřipravila. Neb se to velmi spěšně děje. Dnes se trh stal a zejtra má býti postupování. Nevím se, nebohá žena, jak se v tom mám spraviti z strany svršků anebo poddaných mně propuštěných od mého nejmilejšího pána. A tak vás prosím, můj nejmilejší pane bratříčku, že mi za zlé míti nebudete, jestliže sem tu co zle napsati dala, neb nevím, jak sem jednu pro velikou žalost a druhý pospíchajíc. Tak vás, můj nejmilejší pane bratříčku, v ochranu Boží i sama sebe poručena činím. Datum spěšně na Tejnici nad Sázavou⁸ v středu po s[vatě]m Havle léta Páně 1607.

M[andalena] V[elemyská]⁹

⁷ Adam Velemyský z Velemyšlovi na Olbramovicích († 1609), hejtman Vltavského kraje za rytířský stav (1598-1599, 1600-1601, 1602-1603, 1606-1607).

⁸ Týnec nad Sázavou, město severozápadně od Benešova (Středočeský kraj).

⁹ Mandalena Velemyská z Chýš a Egrberku († po 1617), manželka Jaroslava Velemyského z Velemyšlovi, sestra Šťastného Václava Pětipeského.

305.

Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Upomíná bratrance o slíbenou půjčku 600 kop míšeňských grošů. Prosí o tuto důležitou podporu v nouzi. Dostal zprávu od Tiburciho Žďárského ze Žďáru, zemského soudce a purkrabího Menšího Města pražského, že mu původně přislíbenou hotovost nakonec nepůjčí Bedřich Doupovec z Doupova. Jan Jiří Pětipeský se cítí zmýlen a prosí Šťastného Václava Pětipeského o podporu. Žádá zprávu, kdy si bude moci peníze vy-zvednout proti dlužnímu úpisu.

Libochovičky, 19. října 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 75, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu strejci a kmotru mému zvláště milému, k dodání.

((od pana Jiřího Jana Pětipeského,¹ 1607))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane strejče a kmotře můj zvláště důvěrně milý, zdraví a v něm jiného všeho dobrého, žádajíc na pánu Bohu, přeji panu strejci věrně a upřímně rád. Naschválně ku panu strejci posílám a svou předešlou žádost o fedruňk³

¹ Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, přísedící purkrabského soudu.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Fedruňk (z německého die Förderung) – podpora, pomoc, příspěvek.

a půjčku 600 kop mí[šeňských] k tomuto času panu strejci ku paměti přivozujíc, vždy pana strejce žádati nepřestávám, že pan strejc mě v této mé důležité potřebě fedrovati⁴ bude. Nadál sem se, že tento čas dáleji pana strejce obtěžovati nebudu, ale včerejšího dne pan Tiburcí Žďárský⁵ mně odpisuje, nebo souce od Bedřicha Doupovce⁶ na jistou sumu peněz ubezpečen, mně jest ji do jistých let zapůjčiti se zakázal.⁷ Ale souce od něho zmejlén, též mně odpisuje, a tak mezi dvouma stolicemi zůstávám seděti a nevědouce se kam obrátiti, vždy té celé naděje ku panu strejci sem, že od něho opuštěn nebudu. A tak v té důvěrné naději ku panu strejci souc, kdy bych pro takové peníze s jistotou,⁸ buď sám přijeti, anebo odeslati měl, oznámení očekávati budu. Já zase páně strejciův ze všemi svejmi upřímněj strejc zůstávám a odpovědi potěšitedlné očekávati budu. Pán Bůh rač nám pomůči šťastného spolu v dobrým a potěšitedlným zdraví schledání. Dat[um] na Libochovičkách⁹ v pátek po s[vaté]m Havle léta 1607.

Jiří Jan Pětipeský z Chýš¹⁰

⁴ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět.

⁵ Ctibor Tiburcí Žďárský ze Žďáru na Kladně (1545-1615), hejtman Slánského kraje za rytířský stav (1581-1582, 1589-1590, 1603-1604, 1605-1606), přisedící zemského a dvorského soudu (od 1595), hejtman Menšího Města pražského (1599-1612), purkrabí karlíštejnský za rytířský stav (1612-1613) a císařský rada.

⁶ Bedřich Doupovec z Doupova na Žerotíně († po 1623).

⁷ Zakázati se – přislíbit, zavázat se.

⁸ Jistota – dlužní úpis.

⁹ Libochovičky, ves ve Slánsku východně od Kladna v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1560-1621).

¹⁰ Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, přisedící purkrabského soudu.

306.

Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Opakuje prosbu k bratranci o půjčku 600 kop míšeňských grošů. Předesešlé psaní zanechal jeho posel v Byšicích u hospodářského úředníka Šťastného Václava Pětipeského. Věří, že ho bratranec nenechá v nouzi.

Bez místa, 22. října 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 76, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťasnému Vácslavovi Pětipeskejmu z Chýš a z Egerbergku na Byšicích a Bosyni, panu strejci, kmotru mému zvláště milejmu.
(od pana Jiřího Jana Pětipeského¹ 1607))²*

Službu svou vskazují urozenej a statečnej rytíři, pane strejče a kmotře můj zvláště upřímně milej, zdraví a v něm jiného všaho dobrého přeji panu strejci věrně rád. Těchto pomínulejch dnův učinil sem panu strejci přátelské psaní o těch šest set kop mí[šeňských], ale nenalezši Vás posel můj doma, psaní ouředníku³ Vašemu jest zanechal. Nastávajice

¹ Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, přisedící purkrabského soudu.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od dubna 1604).

mně pak tak důležitá potřeba, opěti ku panu strejci odsílám a pro Boha za dobrou a přátelskou odpověď žádám a vždy věřím, že od pana strejce opuštěn nebudu, jinaké nebude-li toho fedruňku⁴ páně strejcova, budu museti na věc jíti, čehož věřím, že byště mně nepřáli. A tak radostně odpovědi dobré od pana strejce očekávati budu. S tím milost Boží rač bejti s námi. Dat[um] spěšně v pondělí po svatejm Lukáši léta 1607.

Jiří Jan Pětipeský z Chýš⁵

⁴ Fedruňk (z německého die Förderung) – podpora, pomoc, příspěvek.

⁵ Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, přísedící purkrabského soudu.

307.

Jaroslav Vchynský ze Vchynic a Tetova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Sděluje, že jeho synovi Jiříkovi byl oznámen den sňatku s Annou Kaplířovou ze Sulevic, pozůstalou dcerou po nebožtíkovi Zdeslavovi Kaplířovi ze Sulevic na Košťálově, a to v neděli 19. listopadu 1607. Zve ho proto na svatební veselí. Pětipeský má přijet den předem do Dlačima, odkud nazítří spolu s jinými „pány a přáteli“ doprovodí Vchynského syna. Zavazuje se obdobnou službou, jelikož takové bude Pětipeský sám časem potřebovat. Žádá o zprávu, kolik bude mít koní. Dále prosí, aby poslal nějaké dary k uc-tění přítomných „pánů a přátel“.

Praha, 8. listopadu 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 93, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu ujci a kmotru mému zvláště milému.

((A. 1607 ode pana Jaroslava ze Vchynic,¹ místokomoří království Uherskýho² [!], zuve na veselí syna svýho.))³

Službu svú vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého přeji vám věrně rád. Oznamuji vám, že jest Jiříkovi,⁴ synu mé[mu], k dodání k stavu s[vatého] manželství urozené panny Anny Kaplířky,⁵ dcery po dobré paměti panu Zdeslavovi Kaplíři z Sulevic a na onen čas na Košťálově⁶ pozůstalé, 19. den měsíce Novembris, to jest neděle s[vaté]. Alžběty⁷ na zámku Teplici⁸ od páně strejcu

¹ Jaroslav Vchynský ze Vchynic a Tetova na Krakovci († 1611), místokomorník Království českého (1589-1611), hejtmán Rakovnického kraje za panský stav (1598-1599).

² Jaroslav Vchynský vykonával v letech 1589-1611 úřad místokomorníka Království českého, nikoli uherského.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Jiří Vchynský ze Vchynic a Tetova na Krakovci († po 1627), hejtmán Žateckého kraje za panský stav (1599-1600), hejtmán Rakovnického kraje za panský stav (1613-1614), účastník stavovského povstání.

⁵ Anna Kaplířová ze Sulevic († po 1623), dcera Zdeslava Kaplíře ze Sulevic na Košťálově, od roku 1607 druhá manželka Jiřího Vchynského ze Vchynic a Tetova.

⁶ Zdeslav starší Kaplíř ze Sulevic na Košťálově († před 1603), hejtmán Litoměřického kraje (1600-1601).

⁷ Dne 19. listopadu 1607.

⁸ Teplice, lázeňské město západně od Ústí nad Labem (Ústecký kraj), renesanční zámek vystavěný a držený Vchynskými ze Vchynic (1580-1634).

a přátel její[ch] jistej de[n] jmenován. Protož vás za to přátelsky žádám, že v neděli před tím dnem tím zážeji k večeri do Dlačíma⁹ přijedete a na zejtrí vedli jinejch pániův a přátel do Teplice s synem mým pojedete a je[mu] se za pána a přítele postavíte. Čehož já se vám touž měrou přátelsky odplatím a syn můj (poněvadž časem sá[m] toho též potřebovati budete) odplácti nepomine. Odpovědi žádám. S tím milost Boží rač býti s námi. Dat[um] v Praze ve štvrtek po s[vatém] Linhartu 1607.

Kolik koní míti budete, za oznámení žádá[m], a může-li z[.] pan ujec pro lepší uctění pániův a přátel fedrovati,¹⁰ že tak učiní.

*Jaroslav ze Vchynic a z Tetova na Krakovci,¹¹
místokomorník království Českého*

⁹ Blažim, dříve též Dlačím, ves a zaniklá tvrz západně od Loun (Ústecký kraj), v držení Dlačimských z Vřesovic (do 1629).

¹⁰ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyřídit (záležitost).

¹¹ Jaroslav Vchynský ze Vchynic a Tetova na Krakovci († 1611).

308.

Přech Hodějovský z Hodějova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podle slibu mu po svém služebníkově Vavřincovi Arnoštovském odesílá do Prahy zapůjčenou sumu 4 000 kop míšeňských grošů s úrokem. Omlouvá se za prodlení, které způsobili jeho vlastní dlužníci. Rád by vyhověl Pětipeského žádosti a poslal mu peníze do Byšic, avšak jeho služebník Vavřinec Arnoštovský vyřizuje podobné záležitosti ještě jinde, proto dojde k vrácení peněz v Praze, kde mu ostatně také byly zapůjčeny. Děkuje za prokázanou přátelskou lásku. Zavazuje se dobrým přátelstvím a službou.

Konopiště, 14. listopadu 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 18, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egkrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému zvláště milému, k dodání. V nebytnosti pána doma, komuž poručeno toto psaní k odevření i té věci k opatření a vyřízení, dáno bud'. ((A. 1607 ode pana Hodějovského,¹ že mi 4 000 kop povin[n]ý do Prahy odsílá))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milej. Od Pána Boha zdraví a při něm jiného všeho dobrého žádajíc, přeji panu ujci věrně a upřímně rád. Podli přípovědi svý tak činím a sumu mně od pana ujce půjčenou, jmenovitě čtyři tisíce kop míšeňských, i s ourokem na ní přišlymi, po služebníku svém Vavřincovi Arnoštovským³ do Prahy posílám. Že jsem pak tak dlouho takovou sumou pana ujce meškal a ji neodeslal, tím to scházelo, že sem také k penězům od dlužníkův svých až teď nyní přijíti nemohl. Za kterouž příčinou při panu ujci přátelsky omluven býti žádám. Co odeslání

¹ Přech Hodějovský z Hodějova na Tloskově, Konopišti, Milevsku a Lčovicích (1566-1610), panský stav od roku 1601, císařský rada, hejtman Vltavského kraje za rytířský stav (1593-1594, 1596-1597), hejtman Kouřimského kraje za panský stav (1606-1607, 1608-1609).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Vavřinec Arnoštovský, úředník Přecha Hodějovského z Hodějova na Konopišti.

takové sumy na Byšice⁴ dotýče, věrně bych rád vedle žádosti páně ujcovy to pohodlí učinil a svým potahem ji dovézt na Byšice poručil, ale panu ujci se v tom předně omluvna činím ((a oznamuji)), že týž služebník můj Vavřinec Arnoštovský ještě jinší sumu na místě mém odvozovati i také zase z některých míst k sobě přijímati má. Což tou příčinou se to trefiti a žádost páně ujcova vykonána býti nemůže. Pro kterouž tedy že sobě pan ujec do Prahy ihned po přečtení tohoto psaní pošle, žádám, neb mi taky tu v Praze půjčena byla. Takové pak přátelské lásky, kteréž také mně pan ujec dokázal, panu ujci podobnou měrou i jiným vším přátelstvím dobrým se volně odměniti a odplatiti nepominu. S tím milost Pána Boha našeho s námi se všemi býti rač. Datum na Konopišti⁵ v středu po památce svatého Martina léta 1607.

*Páně ujců[v] upřímně volnej ujec zůstává[m]
Přech z Hodějova na Konopišti, Tloskově, Milivšti a Lčovicích,
Jeho mi[los]ti císaře římského rada,⁶
rukou vlastní*

⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁵ Konopiště, hrad a později romantický zámek západně od Benešova (Středočeský kraj), v držení Hodějovských z Hodějova (1604-1621).

⁶ Přech Hodějovský z Hodějova na Tloskově, Konopišti, Milevsku/Milevském klášteře a Lčovicích (1566-1610).

309.

Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vzkazuje službu a přeje Boží požehnání. Oznamuje, že sedláci a všechna obec za přítomnosti jistého Jakuba Peřiny, správce nebo písaře mlýna, jenž náleží Kostelci, zakopali cestu k přívorskému mlýnu u Pětipeského plotů. Cesta byla vždy svobodná. Nepochybuje, že bude chtít zjednat nápravu. Byla mu dána odpověď, že se to stalo z poručení hejtmána brandýského. Dále se ptá, zda má poslat čtyři zbylé koroptve a kolik ptáků. Ohledně hospodářství se stará o co nejlepší opatření. V Byšicích nikdo nestůně. V Hostíně onemocněly děti a mřou na neštovice. Při kostelích je slyšet zvonění. V Bosyni stonají a umírají na bolesti. Někdo také onemocněl ve dvoře.

Bez místa, 27. listopadu 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/18, fol. 53, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergu na Byšicích a Bosyni, J[eho]. m[ilosti] panu mé[mu] laskavému, k do[dání].

Službu svou vaší M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý. Vaší M[ilosti] od všemohoucího Pána Boha žádám Božského požehnání.

Nevěda dojista, kdy domů na Byšice¹ přijeti ráčíte, k vaší M[ilosti] schválně posílajíc, oznamuji, že dnešního dne sedláci a sumou všechna obec s přítomností někého Jakuba

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

Peřiny,² který tu v Kostelci³ nad mlejnem za správce aneb písaře ustanovený jest, vidouce tu nedaleko mlejna přívorského⁴ konec těch obcí jich, k té oulici a k plotům vaší M[ilos]ti, tu sou při těch jich obcích aneb pastvách i na díle do gruntův vaší M[ilos]ti příkop vymítali, a tu cestu k mlejnu přívorskému zakopali, takže se tudy jezdit nemůže. Ačkolivěk pokudž by tak kdo z strany druhé do téhož mlejna přijeti chtěl, můž se tomu příkopu ((však s škodou vaší M[ilos]ti)) vyhnouti. Avšak poněvadž jest se té cesty nikdy prve od žádného nebránilo, o to, aby se zase to očistilo, nepochybuji, že se postarati ráčíte. <b.> Když to vymítali, šel sem k nim, doptávajíc se, z čího se to poručení děje. Oznámeno mi od toho Peřiny, že z poručení pana hejtmana brandejského.⁵

Jestliže byšte do Prahy jeti ráčili, mám tu doma 4 korotve zbylý a kolikž ptáků, co bych s tím činiti měl, za oznámení žádám. Strany hospodářství, to jak nejlépe rozumím a mohu, opatřiti se starám. Včera teprva řezník prvních 1 kopu skopců vzal a za ně peníze dal. Pravi, že každého týhodne po 1 kopě bráti chce. Jiného nevím vaší M[ilos]ti, co psáti. U nás, díky Pánu Bohu, žádný nestůně. V Hostiný⁶ děti stoní i také odcházejí na neštovice. Při těch pak kostelích tu okolo nás každého dne doslejhám zvonění. Na Bosyni⁷ ve vsi stoní i mrou na bolesti. A ve dvoře též vždycky některý stůně. S tím vaší M[ilos]ti v božskou ochranu poručena činím. Datu[m] v outery po s[vatý] Panně Kateřině léta 1607.

Jiřík Sovenický⁸

² Jakub Peřina, písař nad mlýny komorního panství Brandýs nad Labem, ustanovený správce mlýna náležícího komornímu městu Kostelec nad Labem.

³ Kostelec nad Labem, královské komorní město a panství severozápadně od Brandýsa nad Labem (Středočeský kraj).

⁴ Horní Přivory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

⁵ Jan Aulner z Birkenfelsu († 1618), hejtman komorního panství Brandýs nad Labem (1606-1613), přednosta císařského solního úřadu v Českých Budějovicích (1618), tamtéž naverboval po pražské defenestraci žoldnéřský pluk na obranu města.

⁶ Hostín, dříve Hostinná/Hostinný, ves východně od Mělníka a severně od Byšic (Středočeský kraj), v držení Anny Homutové z Hrušova, Jindřicha Vlinského z Vliněvsi a následně Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁷ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

⁸ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

310.

Suplika. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše direktorům a radům královské komory. Stěžuje si na Jakuba Peřinu, písaře nad mlýny císařského panství Brandýs nad Labem. Ten s poddanými císaře v úterý 27. listopadu 1607 přišel od vsi Všetat k mlýnu u Horních Přivor a dal zakopat starobylost a svobodnou cestu na Pětipeského gruntech. Řekl, že to udělal na rozkaz hejtmana v Brandýse nad Labem. Poněvadž se tak stalo bez příčiny a k velké škodě Pětipeského, žádá zjednání nápravy.

Byšice, 29. listopadu 1607

NA Praha, Stará manipulace, sign. P 67/23, fol. 1, česky

Urozeným a statečným pánům rytířům, J[eho] M[ilosti] C[ísařské]. pánům directorům a radám zřízené komory v království Českém. Panu Ujci a pánům švagkrům ke mně laskavě příznivým. Jich mi[los]tem.

Službu svou Vašim mi[los]tem vzkazují, urození a stateční páni rytíři, pane ujče a páni švagrové mně laskavě přízniví. Od všemohoucího Pána Boha zdraví a v něm jiné všechno nejlepší dobré vinšující, žádám věrně a upřímně rád.¹

Vedle toho Vašim mi[los]tem oznamuji, kderak jest léta tohoto přítomného v outerý po svaté Panně Kateřině,² to jest 27. Novembris, Jakub Peřina,³ písař nade mlejny J[eho] M[ilosti] C[isařské] k panství brandejškému⁴ náležejícím zřízený, s lidmi a poddanejšími J[eho] M[ilosti] C[isařské] ze vsi Všetat,⁵ přijdouce k mezím mezi obcí všetatskou a grunty mými ke vsi Hořejším Přívorám⁶ náležícím, kudyž cesta k též vsi Hořejším Přívorám a mlejnu mému při vsi Hořejších Přívorách ležícímu starobylá a svobodná jest. Tu jest dotčený Jakub Peřina týmž poddaným J[eho] M[ilosti] C[isařské] takovou cestu svobodnou a starodávní na gruntech mých vlastních zakopati dal. Takže se tudy k též vsi Hořejším Přívorám a gruntům mým přijížděti nemůže. Pravíce, že to z poručení pana hejtmána brandejského⁷ činí. I poněvadž jest se to od jmenovaného Jakuba Peřiny stalo beze vsí příčiny ode mne k tomu dané, na velikou škodu a ublížení gruntův mých. Vašich mi[los]tí za to služebně žádám, že mně to k slušné nápravě přivéstí a týž příkop zase poručiti dáti zametati a tu cestu očistiti, tak aby se zase tudy volně (jakož kdy prve, bez všeelijakých překážek jezdívalo) jezdití mohlo, ráčíte. Tak abych gruntův mých, jako i kdy prve, volně užívati mohl. Nepochybné naděje jsouce, poněvadž slušný a spravedlivý věci vyhledávám, že tak učiní a mně sobě laskavě poručeního majíc, žádost mou naplniti ráčíte. Milost Boží s námi býti rač. Dat[um] na Byšicích⁸ ve čtvrtek po svaté Panně Kateřině, to jest 29. Novembris léta 1607.

*Vašim mi[los]tem k službám hotový
Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni*

¹ Ke sporu s hejtmanem Brandýsa nad Labem o zakopanou cestu srov. list č. 309, 311.

² Dne 27. listopadu 1607.

³ Jakub Peřina, písař nad mlýny komorního panství Brandýs, ustanovený správce mlýna náležícího komornímu městu Kostelec nad Labem.

⁴ Brandýs nad Labem (Středočeský kraj), od roku 1581 královské komorní město a panství, pod správou hejtmána Zikmunda Měsíčka z Výškova (asi do 1613).

⁵ Všetaty, ves jihovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), od roku 1584 součást královského komorního panství Brandýs nad Labem.

⁶ Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

⁷ Jan Aulner z Birkenfelsu († 1618), hejtman komorního panství Brandýs nad Labem (1606-1613).

⁸ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrbergku (1577-1623).

311.

Česká královská komora píše Janovi Aulnerovi z Birkenfelsu, hejtmanu panství Brandýs nad Labem. Tlumochí stížnost Šťastného Václava Pětipeského, na jehož gruntech u Horních Přívor cestou od Všetat nechal údajně Jakub Peřina, císařský písař brandýského panství nad mlýny, zakopat s pomocí poddaných nějakou cestu či silnici. To se stalo bez příčiny a ke škodě Pětipeskému. Poroučejí, aby s dotčeným Jakubem Peřinou vyjeli na ta místa a vptali se osedlých lidí z gruntů, zda cesta byla odjakživa svobodná či komu náležela a jaká byla příčina k jejímu zakopání. Žádají o tom neprodleně podrobnou zprávu na komoru. List byl postoupen Pětipeskému.

Pražský hrad, 4. prosince 1607
NA Praha, Stará manipulace, sign. P 67/23, fol. 2, česky

((Šťastný Václav Pětipeský))
Hejtmanu brandejské[mu], panu Janovi Aulnerovi z Pirkenfelsu¹

Urozený pane hejtmane, příteli náš milý.

Píše nám na komoru pan Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergka na Byšicích, stěžujíc sobě do Jakuba Peřiny,² písaře nade mlejny, J[eho] M[ilosti] panu k panství brandejskému³ náležejícími, kderak v outerý po s[vaté] Panně Kateřině jminulý, přišedší týž písař s někderými lidmi poddanými z téhož panství k mezím mezi obcí všetatskou a grunty jeho, pana Pětipeského, blíž vsi Hořejších Přívor⁴ ležícím, tu že by na místě tom nějakou cestu a silnici ((jak i oznamuje)) v gruntech jeho vlastních <..> zakopati dáti jměl, takže již tudy tak jako předešle k oznámené vsi a k mlejnu ((jeho)) tu vystavenému přijížděti nemůže. ((An)) že by se <také>, jakž týž psaní oznamoval, z poručení vašeho státi mělo. Žádajíc nás týž pan Šťastný Václav Pětipeský za to, poněvadž jest k tomu, což se tu stalo, žádné příčiny dal a takové té cesty zakopání gruntům jeho k velké škodě a ublížení se vztahuje, aby ta věc zase v předešlý způsob uvedena byla a on svých gruntův, tak jako předešle, svobodně užívati mohl.

I nemajíc o té věci, proč a za jakou příčinou to předsevzato, jest žádné vědomosti a nechtíc, aby se komu z osob těch, jenž grunty v svěřeni mají, jaké v čem ublížení díti jmělo. Protož na místě J[eho] M[ilosti] C[ísařské] vám poroučíme, byste vyjedouce ((s dotčeným Jakubem Peřinou)) v táž místa, kdež oznámená cesta zakopaná neb zametaná jest, to o jistě spatřiti i také lidi tu osedlých a těch gruntův povědomých na to se vyptali. Byla-li by jest táž cesta od starodávna v gruntech vejš psaného pana Pětipeského, či-li nebyla, a měla-li jest rušení i také přec pro kderou příčinu smetána býti. A za kolikerym najdete, o tom všem nám tu neprodleně zprávu vaší ((gruntovní)) na komoru učiníte. Na tom etc. Dán na h[radě] P[ražském] v outerý den s[vaté] Barbory, jinak 4. dne měsíce prosince l[éta] 1607.

[Bez podpisu]

¹ Jan Aulner z Birkenfelsu († 1618), hejtmán komorního panství Brandýs nad Labem (1606-1613).

² Jakub Peřina, písař nad mlýny komorního panství Brandýs, ustanovený správce mlýna náležícího komornímu městu Kostelec nad Labem.

³ Brandýs nad Labem (Středočeský kraj), od roku 1581 královské komorní město a panství.

⁴ Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

312.

Alexandr Kyj z Hyršfeldu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o dopomožení k vyrovnání dluhu Matěje Rychtáře, jemuž ručí jako rukojmí Václav Suchý, oba poddaní Pětipeského. Matěj Rychtář dluží deset kop grošů míšeňských Václavovi Řezačovi, poddanému Hyršfeldovu. Zavazuje se obdobnou službou.

Brodce, 7. prosince 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 97, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagrku a bratru mému zvláště milému.
(A. 1607 od p[ana] Alexandra Keje¹ o dopomožení dluhův.)²*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagrkě a bratře můj zvláště milý, zdraví a jiného všeho dobrého přejí ti věrně rád. Václav Řezač,³ poddaný můj, dává mi toho zprávu, kterak že by mu Matěj Rychtář⁴ 10 kop míš[eušských] a Václav přijmí Suhej⁵ za to rukojmí jest, ale poddaný tvoji ze vsi Chodče⁶ (dlužen pozůstává), takže po mnohém přátelském napominání k žádnému zaplacení přijíti nemůže, mne jest za toto připsání o dopomožení téhož spravedlivého dluhu (požádal). Což nemoha žádosti jeho oslyšeti, tak činím a za to přátelsky žádám, že svrchu psaného Matěje i s rukojmím, čím jest mu povinovat, dal a zaplatil, což bych i já v podobné příčině odměnu též učiniti nepominul. S tím milost Boží rač bejti s námi. Dat[um] v měst[eučku] Brodcích⁷ v pátek po s[vaté]m Mikoláši léta 1607.

Alexandr Kej z Hyršfeldu a na Brocně⁸

¹ Alexandr Kyj z Hyršfeldu na Brocně († po 1609), rytíř a soused Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Václav Řezač, poddaný Alexandra Kyje z Hyršfeldu.

⁴ Matěj Rychtář, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Chodeč.

⁵ Václav Suchý, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Chodeč.

⁶ Chodeč, ves severně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského a Zikmunda Belvice z Nostvic.

⁷ Brodce, městečko jižně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), od roku 1569 v držení Petra Vosterského Kapliře ze Sulevic, 1575 povýšeny na erbovní městy, později v držení Vojtěcha Václava Vosterského Kapliře ze Sulevic, roku 1623 zkonfiskovány Václavovi Vosterskému Kapliři ze Sulevic.

⁸ Alexandr Kyj z Hyršfeldu na Brocně († po 1609).

313.

Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že zamýšlí přijet o vánočních svátcích z Kladska do svého domu. Nemá žádné seno, proto žádá o přátelské odprodání svých dvou vozů. Ptá se, kdy a kam si pro ně může poslat. Zavazuje se dobrým přátelstvím a doufá ve vyslyšení žádosti.

[Bez místa],¹ 17. prosince 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 124, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagra a bratru mé[m]u zvláště milému.

((A. 1607 od p[ana] Mikuláše Gerštorfa o seno))²

((4. January A[nn]o 1608 od pana Mikuláše Gerštorfa,³ žádající za 2 vozy sena, jeden vůz mu darován. Odpověď dána ut supra.))⁴

¹ List zaslán patrně z města Kladska, správního centra Kladského hrabství.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Velkých Horkách († 1620), bratr Abrahama a Oldřicha Gerštorfů z Gerštorfu, hejtman Kladského hrabství (1607), hejtman mělnického panství (1606), účastník sta-

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví při něm jiné všecko dobré od Pána Boha vinšujíc, přejít věrně a upřímně rád. Můj zvláště milý pane švagře, nemohu Tě tajiti, že sem toho celého oumyslu po těchto svátcích vánočních nejprv příští, do domu mého z Kladska⁵ se vypraviti a tu za některý čas i pozůstatí. A nemajíce pro koně své žádného sena, Tebe, mého zvláště milého pana švagra, přátelsky žádám, že mi ku potřebě mé dva vozy sena zanecháš a mně, co bych za něj, kdy neb kde pro něj poslati měl, psaním Tvým oznámíš. Rád Ti jej zaplatiti a toho prokazaného pohodlí Tobě, mému zvláště milému panu švagra, všelijakým mně ((možným)) a Tobě líbezným přátelstvím se odměniti chci. Věřím, že tak na žádost mou učiníš. Milost Boží s námi. Dat[um] v pondělí po s[va]té Luciji léta 1607.

Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a z Malšvic na Velkých Horkách, J[eho] M[ilosti] C[ísařské] rada a hrabství Kladského hejtman⁶

vovského povstání, generál-proviantmistr stavovského vojska, relátor zemského sněmu (1619, 1620) po smrti odsouzen ke konfiskaci majetku.

⁴ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Kladsko, okresní město na jihu Dolnoslezského vojvodství v Polsku, centrum historického Kladského hrabství, v držbě Habsburků od roku 1534 i ve střídané zástavní držbě.

⁶ Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Velkých Horkách († 1620).

314.

Matyáš Lvovický ze Lvovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Dostal zprávu, že Pětipeský obstavil a uvěznil Adama Haramuleho ze vsi Středmy, poddaného mělnického panství, pro ručitelství v dluhu šesti kop míšeňských grošů Jana Rouse, poddaného mělnického panství, za dva sudy piva Kryštofu Krčmářovi ze vsi Bosyně, poddanému Pětipeského. Jan Rous však takový dluh popírá. Lvovický proto stanovil termín ke slyšení na 26. prosince 1607. Pokud se dluh prokáže, dohlédne na jeho urovnání.

Mělník, 23. prosince 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 41-42, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu a příteli mému zvláště milému, k dodání. ((Psaní od pana hejtmána Mělnického¹ dodáno 24. Decembris Ano 1607.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a příteli můj milý, zdraví a jiné všecko dobré na Pánu Bohu vám vinšujíc, přeji věrně a upřímně rád. Maje toho zprávu, že byste též pro nesložení 6 kop g[rošů] za 2 sudy piva od Jana Rousa³ ze vsi Vysokého,⁴ poddaného J[eho] M[ilosti] C[ísařské], slibem za Kryštofa⁵ Krčmáře ze vsi Bosyně,⁶

¹ Matyáš Lvovický ze Lvovic, hejtman mělnického panství (1607-1611).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jan Rousa, poddaný mělnického panství ze vsi Vysoká.

⁴ Vysoká, ves severně od Mělníka (Středočeský kraj), součást panství Mělník.

⁵ Kryštof Krčmář, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Bosyně.

⁶ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

poddaného vašeho, do důchodův našich povinných Adama Haramule⁷ ze vsi Středmy,⁸ poddaného J[e]ho M[ilosti] C[isařské], na ten čas při měst[ečku] Byšicích⁹ obstavenému a v vězení zůstávajícímu, propustiti nechtěli. I poněvadž týž Jan Rous, jakž sem vám prvotně psal, tomu patrně a světle odpírajíc, praví, že jest on nikdy za téhož Krystofa Krčmáře neslibil a že ničímž povinen není. Vidouc, že ta věc na odporu jest, témuž poddanému vašemu tuto středu příští, totiž den s[vatéh]o Štěpána,¹⁰ k vyslyšení a k urovnání té věci jmenuji. Pokudž by čím tak do důchodův vašich vedle rukojemství spravedlivě povinovati byl a naň se to prokáže, rád vám odpomožení učiniti chci. S tím Pán Bůh s námi. Datum na Zámku Mělnickém¹¹ v neděli po památce s[vatéh]o Thomáše léta 1607.

*Matyáš Lvovický ze Lvovic,¹²
J[e]ho M[ilosti] C[isařské] hejtman panství Mělnického*

⁷ Adam Haramule, poddaný komorního panství Mělník ze vsi Střemy.

⁸ Střemy, ves severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), součást mělnického panství, později v držení Zikmunda Belvice z Nostvic (do 1621).

⁹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

¹⁰ Dne 26. prosince 1607.

¹¹ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Jáchyma Novohradského z Kolovrat (1594-1600) a jeho syna Jana Novohradského z Kolovrat (1600-1611).

¹² Matyáš Lvovický ze Lvovic, hejtman mělnického panství (1607-1611).

315.

Václav Blekta z Outěchovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o propuštění Kristýny Šnejdrové na své statky. Dotčená poddaná si nebyla jista, zda v poddanství podle svého předešlého muže Matouše Schuberta ze vsi Hostín příslušela Pětipeskému či vrchnosti jejího druhého manžela. Zavazuje se službou a očekává odpověď.

Horní Valtinov, bez data, 1607

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 102-103, česky

Urozenému a statečnému rytíři panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému zvláště milému, k dod[ání].

((A. 1607 od p[ana] Blekty o propuštění na grunty Kristýny Šnejdrové))

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiné všechno nejlepší panu švagru na pánu Bohu všemohoucím vinšují a přejí. Vedle toho panu švagru oznámíti mohu, že jesti ke mně přišla Kristýna Šnejdrová,¹ poddaná pana švagra, kteréž prvotně v Hostinný² na gruntech pana švagra s manželem jejím prvnějším jménem Matoušem Schubertem³ v područství byla, mě za to značně žádá-

¹ Kristina Šnejdrová, poddaná Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Hostín.

² Hostín, dříve Hostinná/Hostinný, ves východně od Mělníka a severně od Byšic (Středočeský kraj), díly vsi v držení Anny Homutové z Hrušova, Jindřicha Vlinického z Vliněvsí a Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a z Egrberku.

³ Matouš Schubert, poddaný ze vsi Hostín.

la, abych panu švagru psaní učinil a za to pana švagkra prosil, aby mně ji pan švagkr z poddanosti propustil, že se na grunty mé manžel její nynější, kterýž jest poddaný Gerlických pánův, obrátiti a ona bez chyby, poněvadž manželka jeho jest, se s ním na grunty mé hnouti chce. I nevědouce ona pak, čím by poddaná byla, ano mně toho správu učinila, že nemůže věděti, jestli jest prvnější manžel její Matouš Schubert vejhost,⁴ který jest při sobě měl, n[ebožtiku] dobré paměti panu otci⁵ pana švagkra dal a neb nedal. Ale přece nechtějíce ona pana švagkra v tom pobíhati a pana švagkra za vrchnost svou má. I nemohouce já pak slušné žádosti její i tolikéž manžela jejího oslyšeti, pana švagkra za to služebně v důvěrnosti žádám, že mně pan švagkr touž Kristýnu vejš dotčenou propustí. A já se toho panu švagru zase zamlouvám touž volností odměňovati i odsluhovati. Odpovědi učinlivé s vykonáním žádosti mé od pana švagkra očekávati budu. S tím milost Boží s námi býti rač. Datum na Hořením Valtínově⁶ léta 1607.

Václav Blekta z Outěchovic a na Hořením Valtínově⁷

⁴ Výhostní, též zhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

⁵ Míneň Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku († 1596), otec Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Velký Valtínov, dříve Horní a Dolní Valtínov, ves a zámek severovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), do roku 1615 v držení vladyckého rodu Blektů z Outěchovic.

⁷ Václav Blekta z Outěchovic na Horním Valtínově († po 1607), příslušník vladyckého rodu Blektů z Outěchovic.

316.

Výhostní list. Mikuláš Klusák z Kostelce píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Propouští z poddanosti královského komorního panství Poděbrady Havla Bílka ze vsi Choťanky, který se usadil ve vsi Kojovice na gruntech Šťastného Václava Pětipeského. Doufá v obdobnou službu z Pětipeského strany.

Poděbrady, 1. ledna 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 107, česky

Urozenýmu a statečnýmú rytíři, panu Šťastnýmú Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1608. Vejhost ode pana Mikuláše Klusáka,¹ hejtmana panství J[eho] M[ilosti] C[ísařské] Poděbradskýho na Havla Bílka,² manželku a dítky jeho, kderý sobě koupil na gruntech mejch ve vsi Kojovicích.³))⁴

((4. January A. 1608. Vejhost na Havla Bílka ze vsi J[eho] M[ilosti] C[ísařské] Choťanek⁵ k panst[ví] Poděbradskému přináležející za správy hejtmanské pana Mikuláše Klusáka z Kostelce, že jest propuštěn.))⁶

¹ Mikuláš Klusák z Kostelce († po 1629), hejtman komorního panství Poděbrady, člen Jednoty bratrské, účastník stavovského povstání (1618-1620), omilostněn (1622).

² Havel Bílek, poddaný komorního panství Poděbrady, roku 1608 propuštěn do poddanství Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

³ Kojovice, ves východně od Mělníka a Byšic (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Choťanky, ves východně od Poděbrad (Středočeský kraj), součást komorního panství Poděbrady.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Zdraví, v něm jiného všeho dobrého přejí panu švagru věrně rád. K žádosti páně švagrovoy tak činím a Havla Bílka ze vsi Choťánek, poddaného J[eho] M[ilosti] C[ísařské], k správě mé přináležejícího z poddanosti, kderouž J[eho] M[ilosti] C[ísařské] zavázán byl, s manželkou a dítkami jeho i s[e] spravedlností, ač mu jaká náleží, tímto listem za poddaného panu švagru propouštím. Jsem té naděje ku panu švagru, kdyby se co tomu podobného trefilo, ((že se)) J[eho] M[ilosti] C[ísařské] odměniti nepominete. S tím milost a vochrana Boží rač býti s námi se všemi. Dat[um] na Poděbradech⁷ v outerý den památky Nového léta 1608.

*Mikoláš Klusák z Kostelce,⁸
J[eho] M[ilosti] C[ísařské] hejtman panství Poděbradského*

⁶ Autograf odesílatele.

⁷ Poděbrady, lázeňské město jihovýchodně od Nymburka (Středočeský kraj), vodní hrad od 13. století, od roku 1495 královské komorní město.

⁸ Mikuláš Klusák z Kostelce († po 1629).

317.

Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přeje šťastný a veselý nový rok, k tomu dlouhé zdraví. Vzkazuje pozdravy a modlitby své manželky a dcery. Z vůle Boží jsou na Chotovinách všichni zdraví. „Morové povětrí“ již ustupuje. Ptá se na zdraví Václavových sester a švagrů, kteří, jak slyšel, byli morem zasaženi. Prosí o vyřízení pozdravů. Přeje si shledání v dobrém zdraví, dříve než zemře.

Chotoviny, 4. ledna 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 69, česky

Urozenýmu a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu strejci mému důvěrně zvláště milýmu, k dodání. ((1608 od Jiříka Pětipeského,¹ děkuje z navštívení.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane strejče můj jistě důvěrně zvláště milý, týhož na Pánu Bohu všemohoucím vinšují vám i všem domu vašemu šťastný a veselý nový lito s prospěchem dlouhého zdraví a přitom všeho nejlepšího dobrého za mnohá lita. A pře[d]kem milostem dobrú a roskošnú kuličku, abyšte svú roskošný a svý pokušení míti mohli, čehož bych vám z toho srdce věrně a upřímně rád přál. Z takového laskavého strejcovského navštívení jak mne, tak mojí nejmilejší manželky³ spolu s cerkú⁴ mú velice hrubě děkujeme a zase my všickni panu strejci, tolikýž vinšujeme, přejeme věrně a upřímně

¹ Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Chotovinách a Zahrádkách († 1617), strýc Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Kateřina Pětipeská rozená Sádlová z Vražného († 1615).

⁴ Dorota Pětipeská z Chýš a Egrberku († po 1616), dcera Jiřího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Chotovinách, sestřenice Šťastného Václava Pětipeského.

radý, já skrze mý a oni svý modlitby s vinšováním vše z nejlepších věcí vzkazujeme, a že na nás nezapomínáte ((žádáme)). Co se zdraví našich dotýče, i oznamuji panu strejci, že děkuje Pánu Bohu všemohoucimu, na ten čas, děkuje Pánu Bohu, sme všichni do vůle Boží zdraví, Pán Bůh rač dále popříti a o vašem zdraví sme týž rádi uslyšeli, Pán Bůh rač vám dlouho zdraví dáti, což vám na Pánu Bohu všichni moji na Chotovinách⁵ vinšujeme a věrně upřímně přejem. Strany povětrí morovýho děkuje Pánu Bohu, již se přetrhá a týho od několika nedělí jest, majíce zprávu, že pan Jaroslav⁶ s paní Ma[n]delinkú⁷ v nim jesti, i pan Mikuláš Trmal⁸ s paní Marijankú.⁹ Prosím zvláště milýho pana strejce, že sobě nestíží jak pány švakry, tak naše přemilý paní strejny ode mě a manželky mý a dcery naše služby a modlitby s vinšování[m] všech nejlepších věcí přednésti a že jich prosíme, poněvadž se tak daleko od nás odebrali, aby na nás nezapomínal[i] a na nás někdy taky [v]zpomenuli, čehož Pán Bůh ráčí dáti, naše bohdá se s vámi se všemi v dobrým a brzkým zase spolu shledání, než umru, a tak všech vašich milostech do smrti zůstávám. Datum na Chotovinách v pátek po novým létě léta 1608.

*Váš volný a upřímný strejce
Jiřík Pětipeský z Chýš a z Egrbergku¹⁰*

⁵ Chotoviny, ves, tvrz a později zámek severně od Tábora (Jihočeský kraj), v držení Jiřího Pětipeského z Chýš a Egrberku (1585-1615) a Bohuslava Víta ze Rzávého.

⁶ Jaroslav Velemyský z Velemyšlovsi na Týnci nad Sázavou († před 1612), švagr Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Magdalena/Mandalena Pětipeská z Chýš a Egrberku († po 1617), manželka Jaroslava Velemyského z Velemyšlovsi, sestra Šťastného Václava Pětipeského.

⁸ Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovcích († po 1628), švagr Šťastného Václava Pětipeského.

⁹ Marie Anna Pětipeská z Chýš a Egrberku († 1627), sestra Šťastného Václava Pětipeského, manželka Mikuláše Trmala z Toušic († po 1628).

¹⁰ Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Chotovinách a Zahrádkách († 1617).

318.

Jindřich Vlnský z Vliněvsi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá, aby poručil poddanému Adamu Švistkrautovi, chalupníkovi ze vsi Hostín, aby se dostavil příští sobotu okolo sedmnácté hodiny k vydání svědectví ve sporu Vlnského poddaného Černohlávka ze vsi Hostín. Spor je veden o nějaké vozové kolo. Zavazuje se obdobnou službou.

Liblice, 9. ledna 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 42, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému ((z Chýš)) z Egerberku na Byšicích a Bosyni, panu ujci a kmotru mému zvláště milému.
((A. 1608 od p[ana] Jindřicha Vlnského¹ strany svědomí.))²*

*Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče a kmotře můj zvláště milý.
Zdraví i jiného všeho dobrého přejít' věrně rád. Oznamujíť, že jest přede mne předstoupil*

¹ Jindřich Vlnský z Vliněvsi na Liblicích (před 1578-1611), vzdáleně spřízněn s rodem Pětipeských z Chýš a Egrberku, blízký soused Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Černohlávek ze vsi Hostiný,³ poddaný můj, maje rozepři s druhým poddaným mým o nějaké kolo vozní. Nemoha já na jejich z obojí strany přestati, potřebuje k svědomí Adama Švistkrauta, chalupníka ze vsi Hostiný,⁴ poddaného vašeho. Protož tebe za to přátelsky žádám, že o tom témuž poddanému svému dostatečně poručíš, čeho by tak povědom byl a věděl, aby před osobou mou oznámil. A to tuto sobotu nejprve příští okolo 17 hodi[ny] ke mně nahoru aby přišel. A což k žádosti mé učiníš, kdyby ti toho jaká potřeba kdy nastala, tobě se chci touž měrou odměniti. A s tím milost Pána Boha rač býti s námi se všemi. Dat[um] na Liblicích⁵ v středu po s[va]tých Třech králích léta 1608.

Jindřich Vlinský ze Vliněvsi a na Liblicích⁶

³ Černohlávek, poddaný Jindřicha Vlinského z Vliněvsi ze vsi Hostín.

⁴ Adam Švistkraut, chalupník, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Hostín.

⁵ Liblice, ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), částečně v držení Šťastného Václava Pětipeského, do roku 1611 v držení Jindřicha Vlinského z Vliněvsi, poté v držení Anny Špetlové z Dubé.

⁶ Jindřich Vlinský z Vliněvsi na Liblicích (před 1578-1611).

319.

Jetřich Vlk z Kvítkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odesílá mu chovanou lišku a přeje šťastný nový rok a Boží požehnání.

Nemyslovice, 9. ledna 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 64, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru, bratru a strejci mému zvláště milému, k dodání. ((Od p[ana]. Vlka,¹ liška odeslaná při něm, 9. dne Januari A. 1608.))²

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře, bratře a strejče můj zvláště milej. Zdraví i jinýho všeho dobrého přeji ti věrně a upřímně rád. Můj zvláště milý pane strejče, tu ti lišku chovanou, kterou mi darovali, posílám. Novýho lita a vinšuji ti tento rok nový nastalý, aby se ti šťastně všecko vedlo a božtího požehnání. S tím milost Pána Boha rač s námi bejti. Datum na Nemyslovicích³ ve středu po Třech králích léta 1608.

Jetřich Vlk z Kvítkova na Nemyslovicích⁴

¹ Jetřich Vlk z Kvítkova na Nemeslovicích († asi 1619), syn Jana staršího Vlka z Kvítkova.

² Autograf Jiřího Sovenického, úředníka Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích.

³ Nemyslovice, dříve Nemyslovice, ves jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), od 16. století v držení Vlků z Kvítkova, později Berků z Dubé.

⁴ Jetřich Vlk z Kvítkova na Nemeslovicích († asi 1619).

320.

Zikmund Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zve svého švagra na svatbu dcery Elišky Belvicové, která bude 18. února 1608 provdána za rytíře Alexandra Kyje z Hyršfeldu na Brocně, jejich společného souseda. Pětipeský se má otci nevěsty postavit za „pána a přítele“ a přispět svou přítomností k slavnostní spole-

čenském úrovni svatby. Zavazuje se dobrým přátelstvím a službou. Očekává odpověď. Prosí Pětipeského, aby předem poslal nějakou zvěřinu, že zaplatí poslovi.

Beřkovice, 21. ledna 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 27-28, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrpergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a sousedu mému zvláště milému, k d[odání]. ((Léta 1608, 23. January, psaní od pana Zigmunda Belvice¹ dodáno na Byšice,² žádajíc, aby pan na Beřkovice³ na veselí ráčil v pondělí masopustní⁴ přijeti. Dána odpověď.))⁵

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a sousede můj zvláště milý, od pána Boha zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji panu švagru věrně rád. Přitom před panem švagrem netajím, kderak z vůle pána Boha všemohoucího a s radou pánův a přátel svých i také na přimluvu vzácných J[ich] m[il]o[s]tí pánův a na mnohou snažná žádost urozeného a statečného rytíře pana Alexandra Keje z Hyršfeldu a na Brocně⁶ sem urozenou pannu Elišku Belvicu z Nostvic,⁷ dceru mou k stavu s[vatéh]o manželství dáti zamluvil a den k veselí svadebnímu jemu k dodání dcerky mý tento pondělí masopustní, to jest 18. dne měsíce února na Beřkovicích⁸ jměnoval. I poněvadž takové veselí svadební bez přítomnosti dobrých, poctivých lidí se vykonati nemůže, pan[a] švagra za to přátelsky žádám, že na týž den tejm dřívěji k obědu ke mně na Beřkovice přijede, mně se za jednoho pana a přítele postaví a tak ku poctivosti mně, dcerce mý, týž veselí svadební přítomností svou ozdobíc, jeho z bázně Boží okvasiti nápomocen by<s>((d))e.⁹ [!] A což tu na žádost mou pan švagr učiní, já se toho panu švagru všelikým dobrým přátelstvím odměniti a odplatiti nepominu. Odpovědi učinlivě žádám. A s tím milost pána Boha rač býti s námi se všemi. Datum na Beřkovicích v pondělí po památce s[vatý]ch Fabiána a Šebestyána léta 1608.

Zigmund Belvicz z Nostvic na Beřkovicích a Střemách¹⁰

P[ost] S[cripta]: Můj zvláště milý pane švagře, za to přátelsky žádám, že mě k tomu času nějakou zvěřinou (pokudž ji před rukama míti budete) pro uctění J[e]ho m[il]os[ti] fedrovati¹¹ budete a den nebo dva před tím po poslu mně ji odešlete. Já poslu rád zaplatím a panu švagru zase tou měrou volný zůstávám.

¹ Zigmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách († 1621), hejtman Boleslavského kraje v letech 1613-1614, královský rada Fridricha Falckého (1619-1620).

² Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

³ Dolní Beřkovice, ves a panství severozápadně od Mělníka na Labi, do roku 1621 v držení Zigmunda Belvice z Nostvic.

⁴ Dne 18. února 1608.

⁵ Autograf Jiřího Sovenického, hospodářského úředníka Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích.

⁶ Alexandr Kyj z Hyršfeldu na Brocně († po 1608), rytíř a soused Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Eliška Belvicová z Nostvic († po 1608), dcera Zigmunda Belvice z Nostvic na Beřkovicích a Střemách.

⁸ Dolní Beřkovice, ves a panství severozápadně od Mělníka na Labi, do roku 1621 v držení Zigmunda Belvice z Nostvic.

⁹ Míněno „bude“.

¹⁰ Zigmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách († 1621), hejtman Boleslavského kraje v letech 1613-1614, královský rada Fridricha Falckého (1619-1620).

¹¹ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět.

321.

Šťastný Vosterský Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Nepřeje mu zármutek, jímž je Bůh navštívil. Omlouvá se, že nemůže vykonat Pětipeského žádost, neboť trpí dnou, nemůže vstát z lůžka a musí být nošen. Pětipeského matce, která právě zemřela, přeje, aby byla její duše přijata mezi Bohem vyvolené. Pětipeskému i jeho sestřím vzkazuje Božskou potěchu v jejich zármutku. Dodává, že nemůže poslat zvěřinu, protože je u nich hodně sněhu, což nedovoluje myslivost.

Chcebuz, 7. února 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 32, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému zvláště milému, k dodání.

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milý. Téhož zdraví kromě jiného všeho dobrého na Pánu Bohu žádajíc, přeji vám věrně rád.

Zármutku, kterýmž vás Pán Bůh navštíviti ráčil, panu ujci svému zvláště milému nepřeji. Pán Bůh rač sám potěšitelem vašim bejti. A žádost pana ujce svého zvláště milého bych věrně rád vykonal, ale mohu panu ujci oznámiti, kderak ta dna sedm nedělí v těžkém trestání Božským postaven jsem a ty dna mně velmi strápily, že nikdež z lůžka nevstávám, též mne snesou, a tak žádosti svého zvláště milého pana ujce (ač se tím znám povinovat bejti) nijakž mně možné vykonati není, nebo nevím, kdy mě Pán Bůh ráčí pomocníkem z té těžkosti bejti a k Pánu Bohu se v tom důvěřuji, že sám ráčí mejm lékařem bejti. Dobré paměti paní mateři vaší vinšuji, aby Pán Bůh duši její v počet volenejch svejch přijíti ráčil a vás i paní sestřím vašim v tom zármutku potěšitelem bejti. A tak pana ujce svého zvláště milého i sám se k ochraně Pánu Bohu poručena činím. Dat[um] na Chcebuzi¹ ve čtvrtek po s[va]té Panně Dorotě léta 1608.

Šťastný Vosterský Kaplíř z Sulevic na Scebuzi a Snědovicích²

Pana ujce bych zvěřinou fedroval,³ ale na ten čas myslivosti provozovati nemohu, a to z příčiny té, že velký sněhy u nás jsou. Jestli Pán Bůh co k tomu času nadělí, chci pana ujce svého zvláště milého věrně rád fedrovati a po naschválným poslu odeslati.

¹ Chcebuz (dříve Scebuz), ves východně od Litoměřic (Ústecký kraj), do roku 1619 v držení Albrechta Šťastného Kaplíře ze Sulevic, následně do roku 1621 v držení Šťastného a Oldřicha Vosterských Kaplířů ze Sulevic.

² Šťastný/Felix Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Chcebuzi a Snědovicích († před 1619), příbuzný a blízký soused Šťastného Václava Pětipeského.

³ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyřídit (záležitost).

322.

Jakub Menšík z Menštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vyjadřuje mu soustrast se smrtí matky. Omlouvá se z účasti na jejím pohřbu, jež má proběhnout ve čtvrtek 21. února v kostele v Liblicích, kam byl pozván s manželkou. Je příliš zaneprázdněn úředními věcmi a navíc trpí bolestmi nohou, na něž téměř nemůže stoupnout. Proto by nebyl na pohřbu moc platný. Jindy to chce vynahradiť. Zavazuje se přátelstvím a službou.

Staré Město pražské, 8. února 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 66-67, česky

Urozenému a statečnému rytíři, pa[nu] Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému zvláště milému, k dodání.

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milej, od všemohoucího Pána Boha zdraví, při něm jiného všeho dobrého žádajíce, přeji Vaší mi[los]ti věrně a upřímně rád. Nerad sem tomu z psaní vaší m[ilos]ti vyrozuměl, kderak jest Pán Bůh vaší m[ilos]ti zármutkem navštíviti a Vaší mi[los]ti nemilejší paní mateř¹ prostředkem smrti časné z tohoto plačtivého oudolí pojiti a k počtu svých vyvolených připojiti ráčil. V kderéžto tak žádosti mně přijaté s Vaší m[ilos]ti mám a nesu upřímné a křesťanské utrpení, Pána Boha všemohoucího věrně žádajíce, aby postem svým vaší mi[los]ti zase radostí potěšiti a obveseliti ráčil. A že témuž mrtvému tělu ve čtvrtek po neděli masopustní,² to jest 21. měsíce Februari v kostele Vaší mi[los]ti liblickým³ poslední službu prokázati a tak též mrtvé tělo v přítomnosti vzácných Jich mi[lostí] pánův a přátel, pokudž by-li ((dát)) chtíti ráčíte mně, abych téhož křesťanského skutku spolu s manželkou⁴ mou nejmilejší vykonati nápomocen byl a k vaší mi[los]ti na Byšice⁵ den předtím přijel, žádajíce. I můj zvláště laskavý pane švagře, ráčíte o mně přezvědět, že vaší mi[los]ti ve všem velikou povolnost prokazovati sem volen, obzvláště pak tuto poslední službu paní mateři Vaší mi[los]ti nejmilejší prokázati bych rád chtěl. Kdyby mě od toho jak z ouřadní někderé pilně věci, též i někderé domácí a vlastní kderěž právě toho času řízeny býti mají, nezbraňovaly a v to nevkróčily. A také vy, můj laskavý pan švagr, o nedostatku noh mých, na kderěž nyní těžce dostupovati mohu, tak že bych za tou příčinou vaší mi[los]ti malou platnost přítomnosti svou mohl prokázati, za jiným časem, když lepší prázdnotu míti <budu> a lípe na ty své nohy se po<viti>stavovati moci budu, všechno vaší mi[los]ti (Bůh dej v veselejší a potěšitedlnějším způsobu) vynahradiť chci. A přitom žádám, že mě při sobě za doloženými příčinami laskavě omluvna míti ráčíte. A s tím se Vaší mi[los]ti od Pána Boha všemohoucího na všem dobře a šťastně míti vinšuji. Dat[um] v Starém Městě Pražském v neděli po svatě Dorotě léta 1608.

*Vaší mi[los]ti vždycky věrný sluha
Jakub Menšík z Menštejna⁶*

¹ Barbora Pětipeská z Hrušova († 1608), matka Šťastného Václava Pětipeského.

² Dne 21. února 1608.

³ Liblice, ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), částečně v držení Šťastného Václava Pětipeského, do roku 1611 v držení Jindřicha Vlinického z Vliněvsí, poté v držení Anny Špetlové z Dubé.

⁴ Alžběta Menšíková z Chýš a Egrberku na Vitanovicích († po 1619), manželka Jakuba Menšíka z Menštejna († 1614), poručnice jeho nezletilého syna Václava Eusebia (1616), dcera Jiřího Pětipeského z Chýš na Chotovinách, sestřenicí Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁶ Jakub Menšík z Menštejna na Velkém Vosově, Skřípli, Vitanovicích a Těmicích († 1614), místosudi (1593-1601), královský prokurátor (1601-1603), purkrabí Hradu pražského (1603-1614).

323.

Jetřich Vlk z Kvítkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vyjadřuje mu soustrast se smrtí matky. Ohledně účasti na jejím pohřbu slibuje, že budou-li

s manželkou zdraví, přijedou den před oznámeným termínem pohřbu do Byšic a nazítří doprovodí tělo do hrobu. Posílá mu alespoň pár koroptví, neboť jinou zvěřinu ani káňata pro tuhou zimu nemá.

Nemyslovice, 8. února 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 63, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru, strejci a bratru mému zvláště milému k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře, strejče a bratře můj zvláště milej. Téhož zdraví a v něm jiné všechno nejlepší dobré na Pánu Bohu žádajíce, přeji panu švagru, strejci a bratru věrně a upřímně rád. Kdež mi pan švagr, strejc a bratr oznamuje, že tě Pán Bůh všemohoucí zármutkem navštíviti a paní mateř¹ tvou nejmilejší prostředkem smrti časné z tohoto bídného světa vytrhnouti a k sobě do své věčné slávy pojíti jest ráčil, tobě toho jistě zármutku nepřeji. Pán Bůh rač tě potěšiti. Toho oumyslu že jsi, takové mrtvé tělo paní mateře tvé nejmilejší náležitě dáti pohřbíti, a to ten čtvrtek po neděli masopustní,² mne za to žádáš, abych ve středu před tím dnem i s manželkou svou k tobě na Byšice³ přijel a nazejtří to tělo mrtvé paní mateře tvé k hrobu provoditi pomohl. I jestliže mně nic nezajde a budu zdrav i s manželkou svou, nebo oba dva nepřilízně sme zdraví, žádost tvou křesťanskou rád naplním. Můj zvláště milej pane švagře, strejče a bratře, pár korotví, který mi pan Šír z Housky⁴ poslal, zase ti je daruji. Poslal bych ti rád, víceji jich nemám, nebo ((o))kolo mne nevím, aby pár jich byl. Všeckno na díle myslivci a potom jestřábi, nerci káně, co se pouštělo anebo zůstalo, že tak hrubý sněhy jsou, pohubili. S tím milost a ochrana Pána Boha všemohoucího rač bejti s námi. Datum na Nemyslovicích⁵ v pátek po svatý panně Dorotě léta 1608.

Tvůj sluha

Jetřich Vlč z Kvítkova na Nemyslovicích,⁶ m. p.

¹ Barbora Pětipeská z Hrušova († 1608), matka Šťastného Václava Pětipeského.

² Dne 28. února 1608.

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁴ Blíže neidentifikováno.

⁵ Nemyslovice, dříve Nemeslovice, ves jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), od 16. století v držení Vlčů z Kvítkova, později Berků z Dubé.

⁶ Jetřich Vlč z Kvítkova na Nemeslovicích († asi 1619), syn Jana staršího Vlka z Kvítkova.

324.

Adam Zapský ze Zap píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vyjadřuje mu soustrast se smrtí matky. Omlouvá se z účasti na pohřbu, jelikož není zdrav a jeho manželka je právě v šestinedělí. Zavazuje se přátelstvím.

Dubeč, 8. února 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/16, fol. 6, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu synu a švagru mému zvláště milému.

((A. 1608 od p[ana] Adama Zapskýho,¹ že nemůž ke mně přijeti.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři a můj zvláště milej pane synu a švagře, Pán Nebeskej ((svou milost)) ráčiž s vámi ve všem činiti a vás v zármutku v tomto potěšiti. Toho vá[m] věrně a upřímně viňšují.

Přítom kdež manželce mé psaní jste učinili, voznamující vo smrti vaší milý paní matere,³ toho jest i se mnou nerada uslyšala a kdež za to žádáte, aby tam do příbytku vašeho se vypravila a na to mrtvý tělo, nežli zabeďněno bylo, pohleděla, vám v tom voznamují, že k tomu své možnosti nemá, nebo od šesti neděl pokoje pro nedostatek zdraví svého vycházeti nemůž a já tol[i]kýž nic zdráv nejsem. Žádám, že za zlé v tom míti nebudete, neb sem starej upřímněj váš přítel váš [!]. S tím vás milosti Pána Boha poručena činím. Dat[um] na Dubci⁴ v pátek po Hromnicích léta 1608.

Adam starší Zapský z Zap a na Dubci⁵

¹ Adam Zapský ze Zap na Dubči a Kyjích († 1626), účastník stavovského povstání, vězněn a později popraven z vraždy (1626).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Barbora Pětipeská z Hrušova († 1608), matka Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Dubeč, městečko a tvrz, dnes součástí Prahy (Praha 15), zkonfiskována Adamu Zapskému ze Zap (1622).

⁵ Adam Zapský ze Zap na Dubči a Kyjích († 1626).

325.

Jan Boryně ze Lhoty píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vyjadřuje mu soustrast nad úmrtím jeho matky Barbory z Hrušova. Rád by přijel na její pohřeb, avšak omlouvá se, neboť již před čtyřmi týdny slíbil Karlu Čejkovi z Olbramovic účast na pohřbu jeho bratra Jana Čejky z Obramovic v Kácově.

Mikovice, 9. února 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 8, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému zvláště milému.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milý. Téhož zdraví i jiného všeho dobrého přeji Vám věrně rád. Předně panu ujci zármutku skrze vykročení smrti časné z tohoto bídného světa paní matere Vaší milé,¹ věrně nepřeji. Pán Bůh rač sám potěšení býti. Žádost pak mého zvláště milého pana ujce rád bych jistě naplnil, ale před čtyřma nedělemi jsem zamluven, připověďevši svému zvláště milému panu švagru, panu Karlovi Čejkovi,² že rovněž na týž den u něho na Kácově³ a také na pohřebě pana Jana,⁴ bratra jeho dobré paměti budu. Z kteréžto příčiny že žádosti mého zvláště milého pana ujce naplniti a ku pohřbu dobré paměti paní matere jeho nadjíti se dáti

¹ Barbora Pětipeská z Hrušova († 1608), matka Šťastného Václava Pětipeského.

² Karel starší Čejka z Olbramovic na Kácově a Zdislavicích († 1627), účastník českého stavovského povstání.

³ Kácov, městys na Sázavě jihozápadně od Kutné Hory (Středočeský kraj), do roku 1623 v držení Karla staršího Čejky z Olbramovic.

⁴ Jan Čejka z Olbramovic na Losinách († 1608).

mocí nebudu, důvěrně a ujcovsky žádám, že mě na tento čas pan ujec při sobě omluvného jmíti bude. S tím milost a ochrana pána Boha rač býti s námi. Dat[um] na Mikovicích⁵ v sobotu po s[va]jté panně Dorotě léta 1608.

Jan Boreň ze Lhoty na Mikovicích a Mšeném⁶

⁵ Mikovice, též Minkovice, Mikovice, ves, dnes součást Kralup nad Vltavou (Středočeský kraj), před rokem 1613 v držení Jana Boryněho ze Lhoty, následně syna Jana Davida Boryněho ze Lhoty.

⁶ Jan Boryně ze Lhoty na Mikovicích a Mšeně († 1613), hejtman Slánského kraje (1609-1610).

326.

Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl Pětipeského psaní o smrti jeho matky Barbory Pětipeské z Hrušova a vyjadřuje svou soustrast. Přijímá pozvání na pohřeb, který se v oznámený den uskuteční v Byšicích. Přijede i s manželkou podle prosby den předem, aby následně prokázal tělu spolu s jinými „pány a přáteli“ poslední službu.

Samšina, 9. února 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 114, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému zvláště milému.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Od Pána Boha všemohoucího zdraví s vinšováním všeho nejlepšího dobrého přeji panu švagru též upřímně věrně rád. Psaní, kt[e]rých mně pan švagr činí, jsem přijal a z přečtení jeho, nač by se vztahovalo, jsem porozuměl. Což panu švagru toho velkého zármutku, kterým Pán Bůh všemohoucí pana švagra navštívil a dobré paměti paní mateř¹ pana švagra nejmilejší z tohoto bídného oudolí skrze smrt časnou k své věčné slávě pojíti ráčil, srdečně nepřejí. Poněvadž pak v tom vůle Pána Boha všemoho[u]cího se naplnila, jeho Božské vůli to pokorně poručiti náleží a tím se těšiti, že bohda v nebeské radosti a s potěšením velkým se zase shledáme s našimi nejmilejšími přáteli. K žádosti mého zvláště milého pana švagra, pokudž mně Pán Bůh zdraví k tomu času popřítí ráčí, rád se o to přičiním, abych v den mně od pana švagra oznámený spolu s manželkou mou nejmilejší na Byšice² ku panu švagru přijel a na druhý den tělo mrtvé dobré paměti paní mateře mého zvláště milého pana švagra nejmilejší k hrobu doprovodil a tu poslední službu podle jiných pánův a přátel vykonal. Neb ve všem mně možném panu švagru příjemné a líbezné služby činiti vždycky volný páně švagru přítel zůstávám. S tím milost Pána Boha všemohoucího rač s námi bejti. Datum na Samšině³ v sobotu po s[va]jté Dorotě léta 1608.

Abraham Gerštorf z Malšvic a na Samšině⁴

¹ Barbora Pětipeská z Hrušova († 1608), matka Šťastného Václava Pětipeského.

² Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

³ Samšina, ves a tvrz západně od Jičína (Královéhradecký kraj), v držení Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu a Malšvic (1605-1620).

⁴ Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Samšině († 1639 v Pirně), hejtman Boleslavského kraje (1603-1604, 1606-1607), účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618) a stavovského povstání (1618-1620), komisař Boleslavského kraje (1619), pobělohorský exulant.

Dorota Hodějovská z Harasova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se z účasti na pohřbu jeho matky v Byšicích. Spolu s manželem totiž jedou koncem února do Studence, který má kupovat jejich zeť Vilém z Roupova. Její manžel Přeč Hodějovský z Hodějova si přeje setkání s dcerou a zetěm.

Konopiště, 9. února 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 16, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému zvláště milému, k dodání.

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milý. Od Pána Boha téhož zdraví a při něm jiného všeho dobrého vinšující, přeji panu ujci věrně ráda. Že jest Pán Bůh všemohoucí pana ujce zármutkem navštívití a nejmilejší paní máteř⁵ páně ujcova a mou zvláště milou paní tetu prostředkem smrti z tohoto světa povolati ráčil i dále žádosti páně ujcově, kterouž na mě, abych se k jistému dni ku pohřbu takového mrtvého těla do domu páně ujcova na Byšice⁶ najíti dala, vzkládá, tomu všemu z psaní mně odeslaného jsem porozuměla. I jak předně paní mateři páně ujcově takové smrti tak i panu ujci zármutku a žalosti věrně nepřeji. A podlí žádosti páně ujcovy věrně ráda bych tak učinila, ale panu ujci oznámiti mohu, že Jeho mil[lo]s[st], pan Vilím z Roupova,⁷ pan syn můj, jsa oumyslu statek ((na)) Studenicí<ch>⁸ u pana Jana z Řičan⁹ ((od pana z Náchoda¹⁰)) kupovati, má tu na konec masopustu se najíti dáti i spolu s paní Johankou,¹¹ dcerou mou. I chtějíce můj nejmilejší pan¹² spolu se mnou, se panem z Roupova i s dcerou mou se rádi shledati, dá-li Pán Bůh, v outerej masopustní¹³ tam na Studenec jeti se strojíme. Což za tou příčinou žádost páně ujcova vykonána býti moci nebude. Přátelsky že mě pan ujec při sobě omluvnou jmiti bude, žádám. S tím milost Pána Boha našeho s námi se všemi býti rač. Datum na Konopišti¹⁴ v sobotu po památce s[va]jté panny Doroty léta 1608.

Dorota Hodějovská rozená z Harasova a na Konopišti¹⁵

⁵ Barbora Pětipeská z Hrušova († 1608), matka Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁷ Václav Vilém Roupovec z Roupova na Trnovanech a Žitenicích (1580-1641), hejtman Litoměřického kraje (1606-1607, 1608-1609, 1611-1612), stavovský defensor (1609) a direktor (1611, 1618-1619), nejvyšší kancléř (1619-1620), pobělohorský exulant, důstojník Thurnovy armády a účastník saského vpádu (1631).

⁸ Nový Studenec, dříve Studenec, ves a tvrz – později renesanční zámek východně od Chotěboře (kraj Vysočina), do roku 1615 v držení Bohuchvala Jaroslava Březnického z Náchoda.

⁹ Patrně Jan mladší Řičanský z Řičan na Kosově Hoře, Červené Řečici a Novém Rychnově († po 1622), hejtman Bechyňského kraje (1609-1610, 1611-1612, 1613-1614, 1615-1616), hejtman Vltavského kraje (1616-1617), účastník stavovského povstání.

¹⁰ Bohuchval Jaroslav Březnický z Náchoda na Předboři, Libici a Horním Studenci († 1615), číšník arciknížete Matyáše Habsburského.

¹¹ Johanka Roupovcová z Hodějova, dcera Přecha Hodějovského z Hodějova a Doroty Hodějovské z Harasova, manželka Viléma Roupovce z Roupova († 1633).

¹² Přeč Hodějovský z Hodějova na Tloskově, Konopišti, Milevska u Lčovicích (1566-1610), panský stav od roku 1601, císařský rada, hejtman Vltavského kraje za rytířský stav (1593-1594, 1596-1597), hejtman Kouřimského kraje za panský stav (1606-1607, 1608-1609).

¹³ Dne 19. února 1608.

¹⁴ Konopiště, hrad a později romantický zámek západně od Benešova (Středočeský kraj), v držení Hodějovských z Hodějova (1604-1621).

¹⁵ Dorota Hodějovská z Harasova na Konopišti a Týnci nad Sázavou († 1614), manželka Přecha Hodějovského z Hodějova.

328.

Jindřich Otta z Losu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vyjadřuje soustrast nad smrtí jeho matky. Omlouvá se pro zaneprázdnění z účasti na jejím pohřbu. Rád by poskytl zvěřinu, avšak toho času žádnou nemá.

Komárov, 9. února 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 25, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému zvláště milému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Též vám od Pána Boha zdraví a všecko potěšitelný dobrý vinšují a z srdce přejí.

Zarmutku pro smrt paní matere¹ vaší vám nepřejí. Ale poněvadž na to se rodíme, abychom mřeli, a k takovému dobrému skončení každého dne se strojití máme, protož nad smrtí hrubě nám žalostiti nesluší. Na pohřeb pak toho mrtvého těla dobré paměti paní matere vaší rád bych přijel, ale maje přitom časté jiné pilné zaneprázdnění, který se odložití nemůže, nebudu moci toho vykonati. Protož, že mne v tom pan švagr omluvného míti ráci, přátelsky žádám. Zvěřinou bych pana švagra k tomu pohřbu rád fedroval,² ale může mi tomu pan švagr věřiti, že ((na tento čas)) žádné nemám. A s tím se panu švagru na všem dobře míti vinšuji. Dat[um] na Komárově³ v sobotu Ochtáb Hromnic léta 1608.

Jindřich Otta,⁴ m. p.

¹ Barbora Pětipeská z Hrušova († 1608), matka Šťastného Václava Pětipeského.

² Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyřídít (záležitost).

³ Komárov, městečko jihozápadně od Hořovic (Středočeský kraj), v předbělohorské době proslulo výrobou železa, včetně technologie vysoké pece, zavedené zde po roce 1602; v držení Jindřicha Otty z Losu (1602-1621).

⁴ Jindřich Otta z Losu na Komárově a Nižboru († 1621), hejtman Podbrdského kraje (1602-1603), nejvyšší berník (1609-1611), stavovský direktor (1618-1619), popraven 21. 6. 1621.

329.

Jeroným Čejka z Olbramovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Se zármutkem přijal zprávu o smrti Pětipeského matky Barbory Pětipeské z Hrušova, vdovy po Albrechtovi Pětipeském z Chýš a Egrberku, jenž byl svého času plukovníkem nad jedním tisícem koní z Království českého. Rád přijímá pozvání na pohřeb i přesto, že trpí dnou. Pokud by nedorazil, bylo by to z důvodu nemoci. V takovém případě žádá o omluvu.

Chvaly, 11. února 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 27, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergka na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému zvláště milém[u], k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milý. Od Pána Boha zdraví dobrého Vám žádám a věrně přejí. Vyrozuměl jsem z psaní Vašeho, že jest

*Pán Bůh všemohoucí vedle své vůle Vám zármutkem navštívití a paní mateř¹ Vaší nejmi-
lejší (pozůstalou vdovu) dobré paměti urozeného a statečného rytíře, pana Albrechta
Pětipeského z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni,² na onen čas nejvyššího nad
jedním tisíce[m] koní z Králo[v]ství českého vyslanými, vzácné a dobré paměti urozenou
paní Barboru Pětipeskou z Hrušova,³ prostředkem této časné smrti z tohoto světa povolati
ráčil. Ano i žádost od Vás na mně vzložené této časné smrti paní mateři Vaší a Vám zár-
mutku nepřejí. Pán Bůh rač Vás potěšiti a jí lehké odpočinutí dáti. Žádost Vaší, pokudž
bych zdravější byl (nebo sem teď na dna drahný čas ležel), bude-li v tom vůle Pána Boha,
všeho oumyslu sem naplniti. Jestliže bych pak nepřijel, tehdy slušně <...> pro nedostatek
zdraví mého, mě omluvného že míti budete, žádám. S tím milost a ochrana Pána Boha
našeho rač býti s námi. Dat[um] na Chvalách⁴ v pondělí po neděli Sexagesima léta 1608.*

Jeroným Čejka z Olbramovic a na Chvalách⁵

¹ Barbora Pětipeská z Hrušova († 1608), matka Šťastného Václava Pětipeského.

² Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku († 1596), otec Šťastného Václava Pětipeského.

³ Barbora Pětipeská z Hrušova († 1608), matka Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Chvaly, ves s tvrzí a pozdější zámek, součást Horních Počernic (čtvrť na východě Hlavního města Prahy),
před rokem 1609 v držení Jeronýma Čejky z Olbramovic.

⁵ Jeroným Čejka z Olbramovic na Chvalách a Počernicích († 1609), hejtman Kouřimského kraje (1600-
1601, 1604-1605, 1606-1607).

330.

Jan Jindřich Cukr z Tamfeldu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egr-
berku. Omlouvá se švagrovi z účasti na pohřbu Pětipeského matky Barbory Pětipeské
z Hrušova, který se má uskutečnit 21. února 1608 v Byšicích. Uznává povinnost přijet i se
svojí manželkou Alžbětou Sibyllou Cukrovou z Chýš a Egrberku, avšak nemohou tak
učinit, neboť se jim právě narodil syn, jehož tou dobou chtějí pokřtít. Přátelsky žádá
o omluvení z účasti na pohřbu vzhledem k oznámené příčině.

Pšovlky, 11. února 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roud-
ničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 29, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrber-
ku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému důvěrně a zvláště milému.*

*Službu svou vzkazuji, urozenej a statečnej rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště mi-
lý. <Zd>((Té))hož zdraví, v něm jiného všeho nejlepšího dobrého, panu švagru na pánu
Bohu vinšuji, upřímně věrně rád přeji. Jakž pan švagkr a bratr můj zvláště milej mně
smutným srdcem oznamuje, že jest Pán Bůh všemohoucí paní mateř¹ jeho nejmilejší z to-
hoto světa skrze časnou smrt povolati ráčil, na mně že pak pan švagkr žádá, <že> abych
21. dne měsíce February² na <s> ((By))šice³ do do[m]u jeho přijel a to mrtvé tělo*

¹ Barbora Pětipeská z Hrušova († 1608), matka Šťastného Václava Pětipeského.

² Dne 21. února 1608.

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrber-
ku (1577-1623).

k [h]robu doprovoditi pomohl a službu poslední podle jinejch pánův a přátel prokázal. I můj zvláště milý pane švagře, uznávajíce se to povinně a náležitě i s manželkou⁴ mou milou učiniti a žádost páně švagkrovo vykona[ti], ale oznamuji, že jest Pán Bůh manželce mé milé šťastně pomoci ráčil a nám spolu syna dal. Souce toho oumyslu na týž čas takové nemluvnátko syna mého ((dátí)) okřítí, z příčiny té žádost páně švagkrovo vykonati nemohu. Protož služebně a přátelsky žádám, že mě z té vejš oznámené příčiny při sobě omluvna míti ráčíš. S tím milost Boží s námi bejti rač. Datum na Pšovlcích⁵ v pondělí po s[vaté] Dorotě léta 1608.

*T[vůj] v[olný] š[vagr] do smrti
Jan Jindřich Zuker z Tamfeldu a na Senči⁶*

⁴ Alžběta Sibylla Pětipeská z Chýš a Egrberku († 1621), první manželka Jana Jindřicha Cukra z Tamfeldu na Senči († před 1636).

⁵ Pšovlky, ves a tvrz západně od Rakovníka (Středočeský kraj), v držení Jindřicha Cukra z Tamfeldu.

⁶ Jan Jindřich Cukr z Tamfeldu na Senči († před 1636), křivoklátský hejtman, hejtman Rakovnického kraje (1611-1612), účastník stavovského povstání (1618-1620).

331.

Alžběta Hrzánová z Dubé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvá se za poddaného Jíru Novotného ze vsi Vysoká Libeň, jehož majetek byl obstarán Jiříkem Čěšpivou z městečka Byšice v příčině dluhu Matěji Ondráčkovi při byšickém právu. Přimlouvá se, aby byl Jíra Novotný propuštěn z vězení. Po prodeji Ondráčkova statku má být dotčený dlužník zbaven závdavku. Zavazuje se obdobnou službou. Žádá, aby Pětipeský ani jeho poddaný nepůjčovali jejím poddaným více než tři kopy grošů českých, jinak za vzniklé dluhy nehodlá ručit.

Vysoká Libeň, 11. února 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 96, česky

Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu synu mému zvláště milému k dodání ((1608 od paní Alžběty Hrzánové¹ o Jíru Novotného,² kterej obstaran byl.))³

Modlitbu svou, urozený pane, synu můj zvláště milý, zdraví, v něm i jiného všeho dobrého přeji vám ráda. Zprávu mi toho učinil Jíra Novotnej ze vsi Libeně,⁴ poddaný můj a sirotčí, kterak že jest od Jiříka Čěšpivy z měst[ečka] Byšic,⁵ poddaného Vašeho, v příčině Matěje Ondráčkova⁶ při právě Byšickým,⁷ což za něj slíbil, obstaran, kterýžto poddaný

¹ Alžběta Hrzánová rozená Mracká z Dubé na Libni a Vrutici († po 1632), manželka Václava Hrzána z Harasova na Libni, Sedlci a Vrutici, pobělohorská exulantka, od roku 1628 majitelka domu v Drážďanech.

² Jíra Novotnej, poddaný Alžběty Hrzánové z Dubé ze vsi Vysoká Libeň.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Jíra Novotnej, poddaný Alžběty Hrzánové z Dubé ze vsi Vysoká Libeň.

⁵ Jiří Čěšpiva, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

⁶ Matěj Ondráček, poddaný městečka Byšice.

⁷ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

můj a sirotkův na čest a víru do času jmenovitého se vyručiti nemůže. Vás za to, pane synu, přátelsky žádám, že to při témž Jiříkovi Čěspivovi a rychtáři měst[ečka] Byšic, poddaných Vašich, naříditi poručíte, aby týž Jíra Novotnej, poddaný můj a sirotkův, z takového vězení propuštěn byl. I za týž dluh připovídám, když týž statek Ondráčkovský k prodeji přijde, že takovej dluh, proč jest nyní poddaný můj obstaven, z závdavku vypraven bude. Té důvěrnosti jsem k Vám, že tak na přímlovu mou učiníte. Já zase v podobné příčině Vám se toho odměniti nepominu. Milost Boží rač býti s námi se všemi. Datum na Libeni⁸ v pondělí po svatě Dorotě léta 1608.

Post Scripta: Vás za to, můj zvláště milý pane synu, přátelsky žádám, že lidem poddaným mým a sirotčím Vy ani poddaní Vaši mimo 3 kopy grošů čes[kých] půjčovati nebudete, nebo já na lidech poddaných svých více dopomáhati nebudu, což věřim, že tak na žádost mou učiníte.

Alžběta Hrzánová rozená z Dubé na Libeni a Vrutici⁹

⁸ Vysoká Libeň, ves na Mělnicku severovýchodně od Byšic (Středočeský kraj), v držení Václava Hrzána z Harasova a jeho manželky Alžběty Hrzánové z Dubé.

⁹ Alžběta Hrzánová rozená Mracká z Dubé na Libni a Vrutici († po 1632), manželka Václava Hrzána z Harasova na Libni, Sedlci a Vrutici, pobělohorská exulantka, od roku 1628 majitelka domu v Dražďanech.

332.

Mikuláš Vratislav z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho žádosti o návštěvě Byšic, avšak pro zaneprázdněnost a nepřítomnost dalších důležitých osob tak sám neučiní. Po návratu domů zjistil, že se mu mnoho „pánů a přátel“ vymluvilo z pozvání na křtiny a musí nyní zvat jiné. Tím je opět nemálo zaneprázdněn. Omlouvá se, že nevyhoví Pětipeského žádosti. Tím více se bude snažit splnit jinou budoucí Pětipeského službu. Přijede-li k němu Václav Smrčka z Mnichu, vyřídí mu, aby k Pětipeskému dojel. Vzkazuje pozdravy (patrně Jaroslavovi) Velemyskému z Velemyšlovsi a (patrně Mikuláši) Trmalovi z Toušic. Odmítá dobrozdání ohledně bláznovství poddaného Měděnce.

Březno, 11. února 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 29-30, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému.

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého od pána Boha vinšujíc, přeji Ti věrně a upřímně rád. Z psaní nám společně od Tebe učiněného a mně samému dodaného, je bedlivě přečtouce, jemu dáleji sem porozuměl, co se příjezdu našeho vedle zámluvy od nás učiněné, kterýž se v středu nejprve příští k<e> Tobě ((na Byšice¹)) vykonati měl, dotejče, nemajíc na ten čas těch osob, jichž se více nežli mě samého dotejče, při sobě toliko sám od

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

sebe odpovědí Tebe zpraviti pominouti sem nemohl. Nebo pan Jan Rodovský,² jakž sem k Boleslavi³ přijížděl, sednouce ode mě z saní, tu v městě v domě svém zůstal a pan Smrčka⁴ také, jakž sem domů přijel, davši sobě kleprlíky⁵ osedlati, ihned do Nymburka⁶ ku panu strejci svému odjel. Mám naději, že zase ke mně tím dříve přijeti nepomine. Můj zvláště milý pane švagře a bratře, oznamuji ti, že přijevši domů, našel ((sem)) na věcím díle psaní od pánův přátel svých, kderé sem na křtiny zval, každej se vymlouvajíc, že pro příčiny hodné přijeti ke mně moci nebude, tak že nyní zase jiným psátí dáti, a abych někoho u sebe míti mohl, o to se starati musím. Pročež jak v té příčině, tak i v jiném, chtíc sobě něco k tomu času přihotoviti, na ten čas nemalého zaneprázdnění mi nastalo. Pro kteroužto oznámenou příčinu, nemajíc téměř ještě nic přihotoveného, (což sám znáti můžes) že mi žádosti Tvé o zámluvě mé dosti učiniti a k Tobě přijeti nejní možné. Služebně žádám, že mě při sobě omluvného míti budeš. Jiným časem, dá-li pán Bůh, Tobě to vynahraditi tuplovaně z toho srdce rád chci. Pokudž pan Smrčka ke mně přijede, jeho na svým místě a spolu k Tobě vypraviti se přičiním. Prosím, že ode mě jak panu Velemickému,⁷ tak také panu Trmalovi⁸ mých množství služeb s vinšováním od pána Boha všeho dobrého oznámiti sobě nestížíš. Psaní od pana Jana, strýce svého, dostavši, oč mi píše, to se konečně tak státi <mo> ((boh))dá má. Co se pak Měděnce blázna⁹ dotejče, poněvadž on v poddanosti, kterouž se mi dobrovolně zavázal zůstat, abych jemu na jeho bláznovství jakou odpověď dávati měl, toho von hoden nejní. Dá-li pán Bůh, při shledání mém s ním, na jednu každou dykezi¹⁰ odpověď slušnou a neomylnou míti má. S tím milost Boží s námi býti rač. Dat[um] na Březně¹¹ v pondělí při [svatém] Valentinu¹² léta 1608.

*Tvůj vždycky každého času až do smrti
volný sluha, švagr a bratr zůstávám
Mikuláš Vratislav[us] z Bubna a na Březně¹³*

² Patrně Křinecký z Ronova.

³ Mladá Boleslav, královské město a centrum historického Boleslavského kraje (Středočeský kraj), jedno z nejvýznamnějších českobratrských středisek předbělohorské doby.

⁴ Patrně Václav Smrčka ze Mnichu na Čechelicích († po 1629), účastník stavovského povstání, soused Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Kleprlík – kulhavý kůň.

⁶ Nymburk, královské a později okresní město na Labi (Středočeský kraj).

⁷ Jaroslav Velemyský z Velemyšlovi na Týnci nad Sázavou († před 1612), švagr Šťastného Václava Pětipeského.

⁸ Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovcích († po 1628), švagr Šťastného Václava Pětipeského.

⁹ Měděnec blázen, blíže neidentifikovaný poddaný Mikuláše Vratislava z Bubna.

¹⁰ Dykez – zkomolený či nářečný tvar pro otázku.

¹¹ Březno, městečko východně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1617 v držení Mikuláše Vratislava z Bubna, poté v držení jeho manželky Barbory Bubnové z Budova.

¹² Den svátku svatého Valentina připadl i v přestupném roce 1608 k datu 14. února, nelze vyloučit dvojí dataci listu – pondělí před svatým Valentinem (11. února) či po něm (18. února).

¹³ Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617), hejtman Boleslavského kraje (1608-1609, 1615-1616).

333.

Václav Věžník z Věžník píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vyjadřuje mu soustrast se smrtí matky. Omlouvá se z účasti na jejím pohřbu, neboť již přislíbil účast jinde a nemůže svůj slib zrušit. Zavazuje se přátelskou službou v jiném čase.

Třebešice, 12. února 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 31, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému.

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milej. Téhož zdraví a jiného všeho dobrého žádajíc, přeji panu švagru věrně rád. Z přečtení psaní od pana švagra mně učiněného, co v sobě obsahuje a zavírá, sem porozuměl. A jakž paní mateři¹ Tvé milosti smrti a tobě zármutku jistě nepřeji. A žádost páně švagrovu bych z toho srdce rád naplnil. Nežli jsouc tuto neděli pominulou k témuž času jinam zamluven, pokudž mi Pán Bůh zdraví propůjčiti ráčí, takže již nikoliv mimo moc boží toho zrušiti a připověď svou nemohu. A tak žádám, že mne při svý mi[los]ti omluvný míti ráčíš. Jinším časem, kdy bych mohl panu švagra jakou přátelskou službu prokázati, hotov sem. S tím milost boží rač s námi býti se všemi. Dán na Třebešicích² v outerej po svatý Dorotě léta 1608.

Václav Věžník z Věžník a na Třebešicích,³ m. p.

¹ Barbora Pětipeská z Hrušova († 1608), matka Šťastného Václava Pětipeského.

² Třebešice, ves s tvrzí a pozdější barokní zámek východně od Benešova (Středočeský kraj), v držení Věžníků z Věžník (od roku 1599).

³ Václav Věžník z Věžník na Třebešicích a Bořenovicích († po 1629), hejtman Kouřimského kraje za rytířský stav (1613-1614), účastník stavovského povstání.

334.

Henyk z Valdštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Na jeho žádost mu propůjčuje kuchaře Matouše. Z vážných příčin však nemůže přijet k oznámenému pohřbu. Žádá o omluvu.

Dobrovice, 25. února 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 33, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu a příteli mému zvláště milému.

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane a příteli můj zvláště milej. Téhož zdraví a jiného všeho dobrého od Pána Boha vinšujíc, přeji vám věrně rád.

K žádosti vaší tak rád činím a Mathouše,¹ kuchaře svého, ku potřebě vaší propůjčuji. Než co se mne dotejče, vpravdě z příčin hodných žádosti vaší naplniti a k tomu pohřbu² přijeti nemohu. Žádám při vás velice omluven bejtí. Milost Boží s námi. Datum na Dobrovici³ v pondělí Masopustní léta 1608.

Henyk z Valdštejna a na Dobrovici⁴

¹ Matouš, kuchař Henyka z Valdštejna na Dobrovici.

² Jde o pohřeb Pětipeského matky Barbory Pětipeské z Hrušova († 1608).

³ Dobrovice, město a renesanční zámek jihovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), roku 1558 povýšena na město, v držení Henyka z Valdštejna (do 1623).

⁴ Henyk z Valdštejna na Dobrovici a Kunstberce (1568-1623), komorník a rada arciknížete Maxmiliána Habsburského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant v Drážďanech. Kmotr Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

335.

Albrecht Hrušovský z Hrušova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se z pohřbu své tety Barbory Pětipeské z Hrušova, Pětipeského matky, který se má uskutečnit ve čtvrtek 28. února 1608 v kostele v Liblicích. Pro naléhavou záležitost nemůže odjet z Prahy.

Strahov, 27. února 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 54, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému milému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři a můj zvláště milý pane ujče, pane Václave Šťastný Pětipeský, zdraví, týhož jinýho všeho dobrýho žádajíc od p[ána] B[oha], přeji Vám rád. Tak jakož ste mi dnův pomínuých v nebytí mým doma psaní učinili, oznamujice mi, kterak že jest P[án] B[ůh] všemohoucí Vás zármuťkem navštíviti ráčil a dobrý paměti urozenou paní Báru Pětipeskou rozenou Hrušovskou,¹ paní máteř Vaší milou z tohoto světa k svý věčný slávě pojíti jest ráčil. Což Vám nepřeji. Ale poněvadž jest se tak P[ánu] B[ohu] líbilo, což tomu ří[c]t. Dáleji mi pak oznamujíc, že ste to mrtvý tělo toho oumyslu podli řádu křesťanskýho dáti náležitě pohřbíti v kostele Vašem Liblicským,² to jest tento štvrtek ((nejprv)) příští,³ mě za to žádajice, abych ku panu ujci na týž den oznámený k obědu přijel a to mrtvý tělo dobrý paměti paní strejny svý milý k hrobu podli jiných dobrých pánův a přátel doprovoditi nápomocen byl. I můj zvláště milý pane ujče, žádost Vaší toho celýho oumyslu ano i povinnost tu křesťanskou a přátelskou byvši naplniti a k Vám se dáti najíti. Nežli mohu Vám oznámiti, že jest mimo naději mou mně z Prahy pilná věc zašla, tak že mi možný nejni odložití a dnešního dne [v] Praze býti musím, čehož se pot[o]mně doptati můžete. Prosím, že mě pan ujec, znajice takovou příčinu, omluvnu míti bud'. S tím se panu ujci na všem dobře a šťastně míti vinšuji. Dat[um] na Strahově, první středa Postní líta 1608.

Albrecht Hrušovský z Hrušova na Strahově⁴

¹ Barbora Pětipeská z Hrušova († 1608), matka Šťastného Václava Pětipeského.

² Liblice, ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), do roku 1611 v držení Jindřicha Vlinského z Vliněvsí, poté v držení Anny Špetlové z Dubé.

³ Dne 28. února 1608.

⁴ Albrecht Hrušovský z Hrušova na Strahově († po 1608).

336.

Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se Pětipeskému, že se mu nepostaví za „pána a přítele“ v záležitosti poddanského sporu se Zikmundem Belvicem z Nostvic. Pro velkou zaneprázdněnost nebude moci přijet. Pokud by však Pětipeský jednání odložil, má mu dát vědět. Zavazuje se přátelstvím a vzkazuje pozdravy své manželky.

Samšina, [mezi 28. únorem a 1. březnem]¹ 1608

¹ Období suchých dnů připadá na čtyři varianty liturgického roku, vždy tři dny po středě následující po první neděli postní, před nedělí svatě Trojice, a tedy po Letnicích, po Povýšení svatého Kříže a po svatě Lucii – blíže Marie BLÁHOVÁ, *Historická chronologie*, Praha 2001, s. 268-269.

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 107, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému zvláště milému.
(1608 od pana Abrahama Gerštorfa² odpověď, že přijeti nemůže.)³*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Téhož zdraví s vinšováním od Pána Buoha všemohoucího všeho nejlepšího dobrého přeji panu švagru upřímně věrně rád. Psaní, kteréž mně pan švagr činí, jsem přijal a z přečtení jeho, nač by se vztahovalo, jsem porozuměl. Což bych v pravdě z toho srdce rád žádost pana švagra naplnil, na den v psaní od pana švagra mně oznámený ku panu švagru přijel, a dáleji se [s] panem švagrem ku panu Zigmundovi Belvicovi⁴ sjel a v té příčině, o kterouž pan švagr s poddanými jeho činiti míti bude, za přítele panu švagru volně se propůjčil. I v pravdě panu švagru oznamuji, že právě těch dnův mnohá pilná zaneprázdnění míti budu, kterých nikoliv odložití nemohu, pro kteroužto příčinu tehdáž žádost[i] pana švagra vykonati mně možné není. Protož pana švagra přátelsky a služebně žádám, že mě při sobě omluvna míti ráčí. Pokudž by pak panu švagru se vidělo té věci do jiného krátkého času odložití a mně že by pan švagr rád při tom měl, když mně pan švagr o tom oznámí, rád volně panu švagru bůhdá se najíti dám a ve všem mně možném páně švagru volný přítel a sluha zůstávám. Manželka má nejmilejší vzkazuje panu švagru modlitbu s vinšováním od Pána Boha všemohoucího zdraví a při něm jiné všeckno nejlepší dobré oznámiti. S tím milost Pána Boha všemohoucího rač s námi bejti. Datum na Samšině⁵ v neděli po suchých dnech léta 1608.

*Panu švagru volný a sloužití hotový zuostávám
Abraham Gerštorf z Malšvic a na Samšině⁶*

² Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Samšině († 1639 v Pirně), hejtman Boleslavského kraje (1603-1604, 1606-1607), účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618) a stavovského povstání (1618-1620), komisař Boleslavského kraje (1619), pobělohorský exulant.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Zigmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Sřtemách († 1621), hejtman Boleslavského kraje v letech 1613-1614, královský rada Fridricha Falckého (1619-1620).

⁵ Samšina, ves a tvrz západně od Jičína (Královéhradecký kraj), v držení Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu (1605-1620).

⁶ Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Samšině († 1639 v Pirně).

337.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrbergku. Vzkazují službu, přejí zdraví a jiné vše dobré. Přimlouvají se za správce jejich školy Jana Voborského a kantora Andráše Joannidese i na místě jejich žáků, aby jim proti původní úmluvě nekrátil zaopatření. Jde o potřebné mládence, kterým peníze poslouží jako svatá almužna. Jmenovaní se Pětipeskému odmění modlitbami.

Mělník nad Labem, 1. března 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/17, fol. 34, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu nám v dobrém sousedství laskavě příznivému.
(A. 1608 od Mělnických strany žakovstva))¹*

Službu svou vzkazujeme, urozený a statečný rytíři, pane nám v dobrém sousedství laskavě příznivý. Zdraví i jiného všeho dobrého Vaší mi[los]ti věrně rádi přejeme. Jan Voborský,² správce školy naší, spolu s Andreášem Joannidesem,³ kantorem svým, na místě všeho žakovstva našeho, jakého sou nám spisu podali a jakou přímlovou nás k Vaší mi[los]ti žádají, ten Vaší mi[los]ti příležitostě pro vyrozumění odsíláme. A pokudž by tak bylo, jakž sou praeceptora svého i nás tím zpravili, že by jim jak na smluvené sumě 5 kop sraženo býti mělo, nadto nemajíce náležitého v stravě opatření, ještě z té sumy 30 kop míš[eňských] v hospodě za stravu a pití 8 kop míš[eňských], že sou dáti musili. Vpravdě se nám vidí, že by se jim tu proti zámělavě Vaší mi[los]ti nemalé zkrácení státi musilo. Protož se k Vaší mi[los]ti vedle nich, jakožto potřebných mládenců, přimlouváme, že neráčíte jim takové škody příti, nýbrž jim to, což sou tak utratili, i co na smluvené sumě jim dodáno není, vynahraditi ráčíte. A což tak na přímlovu naší učiniti ráčíte, jakobyšte almužnu svatou jim dáti ráčili. Není pochybné, že na modlitbách svých Vaší mi[los]ti vynahrazení od Pána Boha žádati nepominou. S tím milost Boží se všemi námi býti rač. Datum v městě Mělnice nad Labem⁴ v sobotu první postní léta 1608.

Purgmistr a rada města Mělníka nad Labem

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Jan Voborský, správce školy v Mělníku nad Labem.

³ Andreáš Joannides, kantor školy v Mělnice nad Labem.

⁴ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Jáchyma Novohradského z Kolovrat (1594-1600) a jeho syna Jana Novohradského z Kolovrat (1600-1611).

338.

Smlouva [opis]. Prostředníci Jiří Jan Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Jan Přeč Třemeský ze Železna svědčí v přátelské smlouvě mezi Šťastným Václavem Pětipeským a Rudolfem Salhausem ze Salhausenu na Ledcích. Pětipeský pohnal na místě svého poddaného Pavla Havlasa ze vsi Kanina Rudolfa Salhause ze Salhausenu k většímu zemskému soudu z příčiny pychu. Okolnosti blíže dokládá půhon. Pětipeský však ustupuje od soudu na základě přátelského porovnání skrze prostředníky. Salhausen zaplatí Pavlu Havlasovi jako náhradu za pych 60 kop míšeňských grošů podle níže stanovených podmínek.

Bez místa, 3. března 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 56-57, česky

((Smlouva mezi mnou a p[anem] Rudolfem Solhauzem¹ strany Pavla Havlasa² ze vsi Kani-ny³))⁴

¹ Rudolf Jan Salhaus ze Salhausenu na Ledcích († po 1608).

² Pavel Havlas, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Kanina.

Léta 1608 v pondělí po neděli *Reminiscere* námi, Jiřím Janem Pětipeským z Chýš a z Egrbergku na Libochovičkách⁵ a Janem Přechem Třemezským z Železna a na Semčicích,⁶ stala se smlouva přátelská, celá a dokonalá, a to mezi urozenými a statečnými rytíři, panem Šťastným Václavem Pětipeským z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni⁷ z jedné a panem Rudolfem Solhauzem z Solhauzu a na Leducích⁸ z strany druhé, a to taková smlouva: Jakož jest urozený a statečný rytíř, pan Šťastný Václav Pětipeský z Chýš etc. jeho, pana Rudolfa Solhauza z Solhauzu etc., do slavného soudu zemského většího na místě a k ruce Pavla Havlasa,⁹ poddaného svého, z pychu a nad pych pohnal, jakž týž pŕhon¹⁰ to v sobě šířeji obsahuje i plněji zavírá. Tu my z počátku psaní prostředci a smlouvcové tu všecknu věc při sobě pováživši a stranám předloživši, pana Šťastného Václava Pětipeského z Chýš k tomu jsme přivedli, že jest od takového pŕhonu upustil, jej přetrhnutí dal. Však na ten a takový způsob, aby on, pan Rudolf z Solhauzu, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému na místě a k ruce poddaného jeho Pavla Havlasa za ten pych šedesáte kop míš[ěnských] dal a zaplatil na tento níže psaný způsob. Předně těch třidceti kop míš[ěnských], kterýž jest pan Solhauz, na témž gruntu byvši, vykladl, témuž Pavlovi k lepšímu zůstati mají. Potomně šestnácte kop míš[ěnských], co jest týž Pavel panu z Solhauzu povinnovat má, sobě poraziti. Ostatních pak čtrnácte kop míš[ěnských] || pan Rudolf Solhauz při nejprv příštím s[vatém] Jiří¹¹ po dat[u] smlouvy této, anebo ve dvou nedělích potomna povinnovat jest jemu, Pavlovi Havlasovi dáti a zaplatiti. Pakli by toho neučinil a takových čtrnácte kop míš[ěnských] nedal a nezaplatil, tehdy ihned pan Pětipeský bude moci ke dskám zemským jíti zatykač vyžádati a jeho, pana Rudolfa Solhauza aneb dědice a budoucí jeho, pokudžby Pán Bůh v tom časté smrti neuchoval, pro těch čtrnácte kop míš[ěnských] zatknouti. On pak, pan Solhauz, žádným způsobem z neřádného zatčení vinití moci nemá. A co tak námi zpočátku psanými prostředky a smlouvcí mezi stranami smluveno a narovnáno jest, to jsme na dvě přepsati dali a každé straně jednu smlouvu odvedli. Což že tomu všemu zadosti činiti chtějí, rukou dáním jsou sobě připověděli a ty smlouvy pečeti svými stvrdili a pro lepší toho jistotu dožádali jsou se nás prostředků, že jsme také k těm smlouvám pečeti naše sobě dědicům a budoucím našim beze vší škody na svědomí přitiskli. Jichž jest datum léta a dne svrchu psaného.

Š. V. Pětipeský z Chýš a z Egrbergku rukou vlastní
Rudolf Jan Salhausen¹²

Jiří Jan Pětipeský z Chýš¹³

Jan Přeč Třemezský z Železna¹⁴

³ Kanina, ves jihozápadně od Mšena v Boleslavském kraji (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku a Alžběty Hrzánové z Dubé.

⁴ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, přisedící purkrabského soudu.

⁶ Jan Přeč Třemezský ze Železna na Semčicích († po 1637), účastník stavovského povstání.

⁷ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

⁸ Rudolf Jan Salhaus ze Salhausenu na Leducích († po 1608).

⁹ Pavel Havlas, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Kanina.

¹⁰ Pŕhon – obeslání k soudu, soudní obsílka.

¹¹ K termínu 23. dubna 1608.

¹² Rudolf Jan Salhaus ze Salhausenu na Leducích († po 1608).

¹³ Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611).

¹⁴ Přeč Třemezský ze Železna na Semčicích († po 1637).

Václav a Jiří Hrzánové z Harasova, vlastní bratři, píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přejí zdraví a jiné vše dobré. Děkují za pozdravy a projevenou lásku. V okolí vypukl mor, avšak oni ho byli z Boží přízně uchráněni. Hledí si učení a dalších exercicií. Byli by však rádi, kdyby je jejich matka poslala na příhodnější místo. Doufají, že odjedou brzy, neboť se chtějí rychle něčemu naučit a také se projet. Nevědí, co psát za noviny, neboť válka v Nizozemí skončila a vyjednává se o míru. Vyprošují si další přízeň Pětipeského jako svého strýce. Žádají zprávy o jeho zdraví. Zavazují se službou a přejí si brzké shledání.

Sien, 9. března 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 106, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích a Bosyni, panu ujci našemu zvláště milému k dodání.

((A. 1608 od p[ana] Václava a pana Jiřího, bratří vlastních Hrzánův,¹ navštěvují mne.))²

Službu svou, urozený a náš zvláště milý pane ujce, vzkazujeme, téhož zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího od Pána Boha všemohoucího panu ujci věrně a upřímně rádi přejeme.

Psaní pana ujce jest nám dodáno od posla ve středu po neděli druhé v postě, neb 5. dne měsíce března,³ kteréž nám velmi milé a vděčné bylo a z přečtení jeho nemálo sme se rozveselili. Nebo z něho netoliko o zdraví pana ujce našeho zvláště milého sme přezvěděli, ale také i lásku, kterouž k nám pan ujec jakž prve, když sme doma blízko byli, měl, tak že i ještě posavad, když sme od pana ujce místem vzdáleni, má a ji i skutkem dokázati nepomijí. Z kteréžto lásky a paměti na nás panu ujci služebně děkujeme. My panu ujci oznamujeme, že děkuje Pánu Bohu, vždycky, co jsme zde, až posavad mírného zdraví užíváme, ačkoli zde na mnoha místech mor se začínal a již dosti blízko vokoło nás byl, však chvála Pánu Bohu před tím sme bezpečni byli a ochráněni. Na ten čas zde samého učení sme hleděli a žádných jiných exercitií,⁴ v nichž bychom rádi, aby nás její mi[lost] paní máte⁵ naše nejmilejší někam jinam obrátiti ráčili, kdež bychom lepší příhodnosti ke všemu míti mohli, jakž se pak nadějeme, že zde dlouho zůstávati nebudeme. Myslíme nato, abychom něčemu se naučíc a se projedouc, brzo domů se dostali, tak abychom se panem ujcem naším nejmilostivějším se shledati a navštěvovati mohli. Nýbrž nemajíc co zvláštního a nového, poněvadž nyní válka v Nýderlandu přestala a o pokoj se jedná, psáti, pana ujce našeho zvláště milého prosíme, že na nás předce pamatovati, naším laskavým panem ujcem zůstávati i nám tím častěji v příhodnosti o zdraví a způsobu svém oznámiti stěžovati sobě nepomine, nebo nám to velmi milou a vděčnou věcí býti má. My zase v čem bychom panu ujci platně sloužiti mohli, vždycky hotovi sme. A s tím se panu ujci na všem dobře a šťastně míti viňšujeme. Pán Bůh rač dáti, abychom se ve

¹ Václav a Jiří Hrzánové z Harasova († po 1608), synové Václava Hrzána z Harasova na Vysoké Libni a Vrutici a Alžběty Hrzánové z Dubé.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Dne 5. března 1608.

⁴ Exercitium – cvičení, často písemné, cvičení písemného překladu do cizího jazyka, duchovní cvičení.

⁵ Alžběta Hrzánová rozená Mracká z Dubé na Libni a Vrutici († po 1632), manželka Václava Hrzána z Harasova na Libni, Sedlci a Vrutici, pobělohorská exulantka, od roku 1628 majitelka domu v Drážďanech.

zdraví dobrém shledati mohli. Datum v městě Syjenu⁶ 9. Marti, neb třetí neděli v postě léta páně 1608.

*Václav Hrzán z Harasova a Jiří Hrzán z Harasova,⁷
bratři vlastní*

⁶ Patrně Sien, německé městečko východně od Trevíru (Landkreis Birkenfeld).

⁷ Václav a Jiřík Hrzánové z Harasova († po 1608), synové Václava Hrzána z Harasova na Vysoké Libni a Vrutici a Alžběty Hrzánové z Dubé.

340.

Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Děkuje bratřanci za starost o jeho zdraví. Slibuje, že nejpozději o svatém Jiří 1608 odešle úrok, jelikož Šťastný Václav Pětipeský potřebuje hotovost k přikoupení statku. Přeje bratřanci štěstí a boží požehnání v této koupí. Omlouvá se, že mu nemůže odeslat vyžádanou knížku, která obsahuje jeho vlastní výpis měř z desk zemských, neboť ji má doma na Libochovičkách a musí ještě zůstat v Praze při soudu nejvyššího purkrabství z důvodu těžkého onemocnění nejvyššího purkrabího dnou. Knížku odešle Šťastnému Václavovi ihned po návratu z Prahy.

Praha, 29. března 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 69, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku a na Byšicích a Bosyni, panu strejci mému vždycky upřímně milému, k dodání.
(A. 1608 od p[ana] J[irího] Jana Pětipeského¹ strany odeslání ouroku)²*

Službu svou vskazují, urozený a statečný rytíři, pane strejče můj zvláště milý, téhož zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji Vám upřímným srdcem věrně rád. Psaní, kderž ste mi učinili, jest mi dodáno, z kderéhožto po přečtení, co v sobě obsahuje a zavírá, sem porozuměl a panu strejci, že se o zdraví mé stará, předně děkuji a potom oznamuji, že děkujíc pánu Bohu v lepším zdraví než prve pozůstaven jsem. Pán Bůh všemohoucí ráciž dále pomocníkem a ochráncem bejti. Co se pak žádosti páně strejcový dotejče, abych panu strejci časně ourok s[vat]o Jiřskej za příčinou přikoupení statku odeslal, tak učiniti chci a nebude-li moci dřívěji bejti, tehdá konečně na s[vatě]ho Jiří pan strejce takovej ourok míti má. K tý pak koupí a trhu panu strejci štěstí a Božský požehnání vinšuji. Druhou pak žádost páně strejcovou, co se tý knížky <a Vy> měřičný, kderá jest z desk zemskejch rukou mou vlastní psaná dotejče, majíc ji doma na Libochovičkách³ a nyní pro soud nejvyššího purgkrabství Pražského, kderýž jest držán v Praze, zůstávati musím, nebo pan purgkrabě⁴ těžce nemocen na podakra⁵ leží, Vám na žádost Vaší ji odeslati nemohu.

¹ Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, přisedící purkrabského soudu.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Libochovičky, ves ve Slánsku východně od Kladna v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1560-1621).

⁴ Adam ze Šternberka na Bechyni († 1623), nejvyšší purkrabí Království českého (1608-1619 a 1620-1623); nebo Jakub Menšík z Menštejna na Vitanovicích a Těmicích († 1614), místosudí (1593-1601), královský prokurátor (1601-1603), purkrabí Hradu pražského (1603-1614).

Však jak nejdříveji domů přijedu, Vám ji po naschválným poslu odeslati nepominu. S tím milost Boží rač bejti s námi. Dat[um] v Praze v sobotu po památce Zvěstování Blahosla-vené panny Marie léta 1608.

*Páně strejcův upřímný
J[irí] J[an] P[ěti]peský z Chýš a z Egrbergku⁶*

⁵ Podakra – podagra – dna, nemoc vodnatění převážně dolních končetin.

⁶ Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, přísedící purkrabského soudu.

341.

Zachariáš Šolc píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o za-
slání jednoho beránka k Zelenému čtvrtku. Za to se zavazuje službou a doufá ve vyslyšení
žádosti.

Mělník nad Labem, 4. dubna 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roud-
ničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 27, česky

*Urozené[mu] a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Eger-
berku na Byšicích a Bosyni, panu ke mně v dobré přízni náchylnému, k d[odání].
(A. 1608 od Zachariáše Šolce¹ o beránka zeleného čtvrtku.)²*

*Dle toho Vaší M[ilos]ti za to služebně žádám, že mne jedním beránkem Zeleného
čtvrtku fedrovatí³ ráčíš. Já se toho Vaší M[ilos]ti vždycky odsluhovati povinen budu
i věrně rád chci. Věřic, že tato má žádost při Vaší M[ilos]ti své místo sobě najde. A s tím
Vaší [milos]t Pánu Bohu poručeného činím. Dat[um] v městě Mělnice⁴ v pátek, jenž slove
Veliký léta 1608.*

*Vaší M[ilos]ti v službách volný
Zachariáš Šolc⁵*

¹ Zachariáš Šolc, mělnický měšťan.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyřídít (záležitost).

⁴ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství,
v zástavní držbě Jáchyma Novohradského z Kolovrat (1594-1600) a jeho syna Jana Novohradského z Ko-
lovrat (1600-1611).

⁵ Zachariáš Šolc, mělnický měšťan.

342.

Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš
a Egrberku. Děkuje bratranci za poslaného jeřábka, neboť by mu jinak bývala chyběla
zvěřina na uspořádaných hodech. Je nadále nemocen. Léčba ani lázeň mu nepomohly
a obává se, že nazítí v neděli nebude moci jít na bohoslužbu. Posílá bratranci vyžádanou
knížku, kterou sám ručně napsal během vlastního „pacholectví“. Radí, že další podstatné
knihy či informace by Šťastný Václav Pětipeský mohl získat od zemského měřiče Šimona
Podolského z Podolí. V post scriptu vzkazuje pozdravy své rodiny. Šťastný Václav má

případně pozdravovat svého švagra Jaroslava Velemyského z Velemyšlovsi a jeho manželku Magdalenu, sestru Šťastného Václava.

Libochovičky, 5. dubna 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 68, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskej[m]u z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu strejci a kmotru mému zvláště upřímně milému. ((A. 1608 od p[ana] Jiřího Jana Pětipeského,¹ děkuje z odeslaného jeřábka.))²

Službu svou vskazuji, urozený a statečný rytíři, pane strejče a kmotře můj zvláště milý, téhož zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého panu strejci věrně rád přeji. Z přátelské a strejcovské péče, kderou pan strejce o mě i všechny mé má, tolikéž z[a] odeslaného jeřábka velice přátelsky a strejcovsky děkuji. Pán Bůh všemohoucí rač panu strejci za toho jednoho jeřábka zase jinejch sto naděliti. Neb kdyby pana strejce nebylo, na tyto slavný hody dokonce bych žádný zvěřiny neměl, an se mně to jak živo, co sem svejm hospodářem, netrefilo, abych dokonce žádný zvěřiny míti neměl. O zdraví svém panu strejci oznamuji, že přece nemocnejm zůstávám, dnes sem přijímal nějaké lékařství a na to sem se v lázni potil, tak sem hrubě zemdlel, že nevím, kderak zejtra bohdá k službám Božím se vypravím. Pán Bůh rač mně sám pomocníkem bejti. Knižku, o kderou mně píšete, příležitostě Vám odsílám, jest ještě za mého pacholectví ode mě psaná. Nežli vidím, že pokudž byste co toho podstatného míti chtěli, že byste to při panu Simeonovi,³ měřičovi zemským, dostati mohli. S tím milost Boží rač s námi bejti. Dat[um] na Libochovičkách⁴ v Bílou sobotu léta 1608.

P[ost] S[cripta]: Má nejmilejší manželka i děti moji vskázali pana strejce přátelsky pozdraviti a svý modlitby oznámiti. A pokudž pan Velemickej⁵ spolu s paní manželkou⁶ svou u pana strejce jest, prosím, že sobě nestížíte naše přátelský služby a modlitby jim oznámiti.

Jiří Jan Pětipeský z Chýš⁷

¹ Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, přisedící purkrabského soudu.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Šimon Podolský z Podolí (1561-1617), geometr, zeměměřič a malíř na Starém Městě pražském, zemský měřič (1600-1617).

⁴ Libochovičky, ves ve Slánsku východně od Kladna v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1560-1621).

⁵ Jaroslav Velemyský z Velemyšlovsi na Týnci nad Sázavou († před 1612), švagr Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Magdalena Velemyská z Chýš a Egrberku († po 1617), sestra Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, přisedící purkrabského soudu.

343.

Václav Vrutický z Drsníku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Děkuje za beránka poslaného k Zelenému čtvrtku. Na Pětipeského žádost ohledně přijímání počtů od důchodních písařů odpovídá, že pro ně nemůže přijet do Byšic pro mnoho práce. Žádá, aby je doručil do Prahy, kde na nich bude odpoledne pracovat, jelikož Pěti-

peský bude posílat do buchalterie počty svých regentů. Až pro ně přijede, opravily by se případné nedostatky. Termín domovních počtů lze odložit do července, neboť ke svatému Janu vyjdou teprve dva roky. Do té doby se vymlátí větší díl obilí, otelí dobytek a vybahní ovce. Také na císařských panstvích se počty přijímají k termínu svatého Jana a Vánoc. Staré Město pražské, 5. dubna 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/15, fol. 35, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egerbergku na Byšicích a Bosyni, panu ke mně laskavému.

((A. 1608 od p[ana] Václava Vrutického¹ strany přijímání počtův.))²

Službu svou M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane Šťastnej Pětipeský, mně příznivý. Téhož zdraví i v něm jiného všeho dobrého přeji panu věrně rád. Z odesla[ně]ho beránka zeleného čtvrtku, vděčně přijímaje, panu služebně děkuji. Jaká páně další žádost s otázkou, mohl-li bych se panu v přijímání počtův od důchodkův³ uprázdniti, abych panu v známost uvedl. Jakož má volnost vždycky by byla a jest, aby se takové počty u pána na Byšicích⁴ řídily, však že mně to již tak snadně potkati jako prve nemůže, pro mnoho práce, než pokudž by pán chtěl ty počty sem ke mně do Prahy odeslati, tehdy, přijda domů, z hůry odpůldne bych zase v nich pracoval, a poněvadž i jim pán k nim do puchalterie⁵ počty svých regentů posílati a tu každý doma v nich pracuje, že by pán mohl také je mně svěřiti a tu bedlivěji se vyhledati bude moci, nežli tam nakvap činiti. A když by se na místo spravily, ku panu potom bych vzkázal, kdy by pán pro ně poslati měl, tu na den neb na dva přijeda, co by na nedostacích bylo, by se dokonalo. Což panu věřím, že toto podání mé v dobré obrátí. S tím || pánu na všem se dobře a šťastně míti vinšuji. Dat[um] v Starém Městě pražském v Bílou sobotu léta 1608.

P. S. Z domu se, že teprv k svatě[mu] Janu⁶ dvě léta těm počtům vyjdou, jestli by pan zanechati chtěli do vyjití posledního Juli měsíce, až by se i větší díl obilí vymlátil, aneb jak se koliv panu vidí nebo i dobytek do toho času se vytelí i ovce vybahní, tak jakž i na panstvích J[e]ho M[ilos]ti C[ísařské] se přijímá, do Vánoc a do s[vatě]ho Jana polouletní počty se zavírají.

Václav Vrutický z Drsníku⁷

¹ Václav Vrutický z Drsníku († po 1619), úředník buchalterie královské komory (1619).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Důchodky – daně odváděné panovníkovi jako vrchnosti či jejich předpisy.

⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egerberku (1577-1623).

⁵ Buchalterie, puchalterie – česká královská komora, účtárna.

⁶ K termínu 6. května 1608.

⁷ Václav Vrutický z Drsníku († po 1619).

344.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egerberku. Přimlouvají se za propuštění klisen poddanému Urbanu Soukalovi z Nedomic. Převážel s nimi z Byšic včely, na něž měl právo po své manželce. Byl však

zastaven a klisny mu byly obstaveny v Byšicích. Žádají jejich propuštění, aby potřebný člověk nebyl poškozen v jeho živnosti. Nebude-li souhlasit, sdělují termín 6. května na radnici v Mělníce ve 13 hodin k soudnímu výslechu.

Mělník nad Labem, 30. dubna 1608

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 103, sign. L 14, Kopiář odeslaných listů 1604-09, fol. 131v, česky

Panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku, na Byšicích a Bosyni, panu a sousedu našemu milému.

Službu svou V[áší] M[ilosti] vzkazujeme, urozený a statečný rytíři, pane a sousede náš milý. Zdraví i jiné všechno nejlepší dobré V[áší] M[ilosti] přejeme věrně rádi.

Urban Soukal ze vsi Nedomic,¹ poddaný náš, vnesl jest na nás, kterak žádost Ambrože Janiby² z města Byšic,³ poddaného páně otce vlastního, manželky jeho, má ke včely, pravíc jmenovaný Janiba, že je z poručení ouředníka⁴ V[áší] M[ilosti] byšického je od sebe obýti má a sobě, jakožto jest přijeti a je odvésti chtěl. Pro kteréžto včely přijdouc do města Byšic a chtíc je vísti do obydlí svého, nevědouc, z jaké příčiny, od ouřadu tu V[áší] M[ilosti] byšického zastaven a na právo i s klisnami vzat jest. Kteréžto klisny jeho až posavad na témž právě v městě Byšicích obstaveny že zůstávají, žádajíc nás v té věci jakožto vrchnosti za ochranu.

Čímž znajíce my se býti povinni, za to V[áší] M[ilosti] žádáme, poněvadž jest výš jmenovaný Urban Soukal, poddaný náš, tak jakž toho zprávu jim a v tom se velice Boha dokládá a tím oumyslem, jako by takové včely, jedouc okolo humen i gruntův V[áší] M[ilosti], kradmo a sobě vyvézti měl. Nýbrž nemohouc žádosti otce manželky své oslyšeti, to učinil, že jemu takové klisny jeho z práva města Byšic propustiti poručiti ráčíte. Tak aby nebohý chudý člověk, v něm tak pilná díla, obmeškáván nebyl.

Pakli by co v tom jiného bylo, jsme V[áší] M[ilosti] před námi na rathauze mělnickém v outerý po neděli Cantate⁵ nejprve příští v hodin na celém orloji 13 po vyslyšení, jak V[áší] M[ilosti], tak i poddaného našeho, pokudžby čím spravedlivě poddaný náš V[áší] M[ilosti] povinen bude, chceme od něho za spravedlivé učiniti.

S tím milost boží rač býti s námi. Datum v městě Mělníce nad Labem, ve středu po neděli Jubilate, léta 1608.

¹ Urban Soukal, poddaný mělnického panství ze vsi Nedomice.

² Blíže neidentifikováno.

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁴ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

⁵ Ke dni 6. května 1608.

345.

Ladislav Sekerka ze Sedčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podle předešlé dohody zaslalá soupis svršků, jež náleží ke statku Třebošnice. Nyní již nezbyvá, pokud se statek Pětipeskému líbí, aby byl prodán. Žádá o odpověď. Vypočítává příslušenství statku: dědiny, záhony, záhumenky, lány a rybník. Žádá odpověď.
Odolena Voda, 10. dubna 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 25, česky

+ *Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku a na Byšicích a Bosyni, panu uji mě[mu] zvláště milé[mu].*
(*(A. 1608, 12. Aprilis. Dodáno od pana Ladislava Sekyrky¹ strany prodaje statečku třebošnického².)*)

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milý, zdraví s prospěchem všeho dobrého přál bych vám věrně rád. Vedle mého s vámi na tom zůstání poznamenání, co bych vám od svrškův při tom statku Třebošnicích zanechati chtěl, příležitě odsílám. A poněvadž pak na ničem jiným nepozůstává, nežli pokudž by se vám týž stateček můj líbil, aby se o něj tržilo. Jaká by další vůle vaše v tom byla, tím neprodlévající, žádám, že mi oznámíte a v tom mně místnou odpovědí zpravíte.

Co se dotýče dědin [d]vorných,³ onehdy berně vyčítající je vaši, kde téměř dvou je honců,⁴ jsou toliko záhony jedny počítali, kterýž davši znova bedlivě vočítati, samých dědin ke dvoru nalézanych ((spravedlivě)) načtlo se 4, 3 kop zahomen a 13 záhonův. A rybník má v sobě počteno půl páta lánů. A tak do desíti lánův všech dědin i s sedlskými přinejmenším se najde.

Odpovědi žádám. S tím milost Boží ráčíž býti s námi. Dat[um] na Vodolině Vodě⁵ ve čtvrtek po slavném hodu Vzkříšení Pána Krista léta 1608.

Ladislav Sekyrka z Sedčic,⁶ m. p.

¹ Ladislav Sekerka ze Sedčic na Odolené Vodě a Třebošnici († 1620), účastník stavovského povstání jako komisař při stavovském direktoriu (1618-1620), hejtman Kouřimského kraje (1619-1620).

² Třebošnice, zaniklý statek a poplužní dvůr jižně od Mělníka (Středočeský kraj), dnes poblíž Postřižina, v držení Ladislava Sekerky ze Sedčic.

³ Příslušenství statku a poplužního dvora Třebošnice.

⁴ Honec, honce – naháněč, jezdec, honitba, pastvina, plošná míra honitby či pastviny

⁵ Odolena Voda, dříve Vodolina Voda, městečko severně od Prahy (Středočeský kraj), do roku 1620 v držení Ladislava staršího Sekerky ze Sedčic.

⁶ Ladislav Sekerka ze Sedčic na Odolené Vodě a Třebošnici († 1620).

346.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vzkazují službu, přejí zdraví a jiné vše dobré. Na žádost a přímluvu Pětipeského povolují, aby si jeho poddaný vzal za manželku Evu, šafářku z jejich obecního dvora, avšak pod podmínkou, že na její místo opatří jinou vhodnou šafářku, jak jim slíbil. Zavazují se vším volným sousedstvím.

Mělník nad Labem, 19. dubna 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/17, fol. 33, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu nám v dobrém sousedství laskavě příznivému.
(*(A. 1608 od p[ánů] Mělnických strany poddaný.))¹*

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Službu svou vzkazujeme, urozený a statečný rytíři, pane nám v dobrém sousedství laskavě příznivý. Zdraví i jiného všeho dobrého Vaši mi[los]ti věrně rádi přejeme.

Na žádost a přímluvu V[raš]i M[ilosti] (ač vpravdě ouředník náš obecní nemálo se na tom v tento čas potřebný zastavoval) Evu,² šafářku ze dvora našeho obecního, zamluvili sme se Ondřejovi Šraňkovi,³ poddanému V[raš]i M[ilosti] k stavu s[vatéh]o manželství dodati. Však na ten čas, když žádosti své připovědi učiní a jinou šafářku na místě její[m] do téhož dvora našeho obecního, kderáž by se hoditi mohla, dostaví. I poněvadž jest tomu před námi žádosti učiniti připověděl a to se stane, netoliko v té příčině, ale ve všem volným nás spolusousedy volné ráčíte jmíti. S tím milost Pána Boha se všemi námi býti rač.

Datum v městě Mělnice nad Labem⁴ v sobotu po Svátosti, 19. Aprilis léta 1608.

Purkmistr a rada města Mělnika nad Labem

² Eva, šafářka dvora města a komorního panství Mělník nad Labem.

³ Ondřej Šraňek, poddaný Štěstného Václava Pětipeského.

⁴ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Jáchyma Novohradského z Kolovrat (1594-1600) a jeho syna Jana Novohradského z Kolovrat (1600-1611).

347.

Purkmistr a rada města Mladá Boleslav píše Štěstnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podle žádosti napomenuli spolusouseda Jana Žateckého k zaplacení dluhu za víno. Jeho odpověď s vlastní přímluvou odesílají Pětipeskému. Jde o potřebného člověka, který obstavením přichází ke škodě. Přímlouvají se, aby vyhověl jeho žádosti. Zavazují se přátelskou službou.

Mladá Boleslav, 24. dubna 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/17, fol. 2-3, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Štěstnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu a příteli našemu zvláště milému.

((Z města Mladého Boleslava,¹ za příčinou Jana Žateckého² dluhu za víno 48 kop povinného, jeho mi[los]ti panu přímluva, v středu po neděli Jubilate dodáno, léta 1608.))³

Službu svou vzkazujem, urozený a statečný rytíři, pane a příteli náš zvláště milý. Zdraví i jiného dobrého přejeme panu věrně rádi.

Jaké jste nám psaní v příčině dluhu od Jana Žateckého, spolusouseda našeho, za víno povinného učiniti ráčili, toho sme témuž Janovi s dostatečným k zaplacení napomenutím v známost uvésti nepominuli. Kterýž, co nám za odpověď dává a za jakou přímluvu nás v tom ku panu žádá, pro vyrozumění spis od něho nám podaný příležitostě odsíláme. V čemž žádosti snažné dotčeného souseda našeho odepříti nemohouce, za něho se ku panu přimlouváme a za to přátelsky žádáme, že prohlídnouce ku potřebnosti jeho, ano také i ke škodě, kteréž tak příčinou stavení, jakž nám to dobře vědomé jest, přišel, k žádosti jeho se

¹ Mladá Boleslav, královské město a centrum historického Boleslavského kraje (Středočeský kraj), jedno z nejvýznamnějších českobratrských středisek předbělohorské doby.

² Jan Žatecký, měšťan v Mladé Boleslavi.

³ Autograf Jiřího Sovenického, úředníka Štěstného Václava Pětipeského v Byšicích.

nakloniti a přimluyv této naši jemu k platnosti užiti dáti ráčíte. Pro naše se toho přátelské i jinak příjemně panu každého času odměnění. S tím milost Boží s námi. Dat[um] v městě Boleslava Mladého nad Jizerou⁴ v čtvrtek po svatém Jiří léta 1608.

Purkmistr a rada města Boleslava Mladého nad Jizerou⁵

⁴ Mladá Boleslav, královské město a centrum historického Boleslavského kraje (Středočeský kraj), jedno z nejvýznamnějších českobratrských středisek předbělohorské doby. Jan Žatecký, měšťan v Mladé Boleslavi.

⁵ Obsazení purkmistra a rady Mladé Boleslavi shrnuje Z. KAMPER (ed.), *Kronika Mladoboleslavská*, s. 78-79, 103-107, 124, 129, 215, 218-227.

348.

Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zve bratrance na křtiny svého právě narozeného syna. Šťastný Václav má přijet den předem, tedy v sobotu 3. května 1608 do Libochoviček k večeři. Druhého dne se má na žádost Jana Jiřího Pětipeského stát kmotrem jeho syna. Doufá ve vyslyšení této křesťanské žádosti a zavazuje se službou. Očekává odpověď. Post scriptum žádá, aby mu Šťastný Václav Pětipeský k příležitosti křtin poskytl nějakou zvěřinu. Dále sděluje, že má připraveny vrbové sazenice, pro něž si Šťastný Václav Pětipeský může poslat.

Libochovičky, 25. dubna 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 63, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu strejci a kmotru mému upřímně zvláště milému, k dodání.

((A. 1608 od pana Jiřího Jana Pětipeského,¹ zuve na křtiny.))²

((A. 1608 26. Aprilis od pana Jiřího Jana psaní, žádajíc, aby Jeho mi[l]ost pán³ na Libechovičky⁴ přijeti ráčil.))⁵

Službu svou vskazuji, urozený a statečný rytíři, pane strejče a kmotře můj upřímně zvláště milej, zdraví i jiného všeho nejlepšího dobrého Vám od pána Boha všemohoucího vinšujíc, přeji věrně a upřímně rád. Přitom panu strejci oznamuji, kterak pán Buoh všemohoucí mý nejmilejší manželce,⁶ den památky svatosti, šťastně pomocníkem bejti a nám manželům ku potěšení synáčka dáti ráčil. I chtěje já témuž nemluvnátku podle nařízení Krista pána a obyčeje církve svaté všeobecné, skrze správce duchovního, tu neděli po svatém Filipu Jakubu nejprv přístí, to jest 4. dne měsíce Máje, křtem svatým dáti poslou-

¹ Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Mínen Šťastný Václav Pětipeský.

⁴ Libochovičky, ves ve Slánsku východně od Kladna v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1560-1621).

⁵ Autograf Jiřího Sovenického, hospodářského úředníka Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od dubna 1604).

⁶ Anna Maria Pětipeská rozená Holsteinová z Grünenbergu, manželka Jana Jiřího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách.

žiti a v počet věrnejch křesťanův a vyvolenejch Božích uvésti. Protož Vás, můj zvláště milej pane strejče, za to přátelsky žádám, že ten den před tím, totiž v sobotu den Nalezení svatého Kříže,⁷ ke mně do domu mého na Libochovičky⁸ tím raději k večeri přijeti a témuž synáčku mému za jednoho pana rukojmě a kmotra před trůnem Božím se postaviti ráčíte. Já se toho panu strejci bohdá touž měrou i jiným dobrým a Vám příjemným přátelstvím odměniti a odsloužiti připovídám. Což věřím, že tato má křesťanská žádost při panu strejci své místo míti bude. Za odpověď s vykonáním žádosti mé žádám. S tím milost Boží rač s námi se všemi bejti. Dat[um] na Libochovičkách v pátek den s[vatéh]o Marka evangelisty páně, léta 1608.

P. S. Můj zvláště milej pane strejče, pokudž možná, žádám, že mně k tomu času nějakou zvěřinou fedrovati⁹ budete. A strany těch sazenic vrbových, jak jsem p[anu] strejci připověděl, dal jsem jich několik kop přihotoviti, kdy se panu strejci líbiti bude, může sobě pro ně poslati.

Páně strejcův upřímnej
Jiří Jan Pětipeský z Chýš¹⁰

⁷ Dne 3. května 1608.

⁸ Libochovičky, ves na Slánsku východně od Kladna (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1560-1621).

⁹ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit.

¹⁰ Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

349.

Oldřich Vosterský Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vyhovuje Pětipeského žádosti, proto poručil vydat jeho poddanému Jiříkovi Vrabcovi pozůstalost po rodičích. Doufá, že mu Pětipeský vyhová v obdobné záležitosti. Zavazuje se službou.

Radouň, 25. dubna 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 35, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému zvláště milému, k do[dání].

((A. 1608 od p[ana] Voldřicha Kaplíře,¹ že propouští spravedlnost J[eho] M[ilosti] p[anu].))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milý, téhož zdraví a v něm i jiného všeho dobrého panu ujci věrně rád přeji. K žádosti pana ujce tak činím a Jiříkovi Vrabcovi,³ poddanému panu ujcovému, nábytky a svršky, což tak po rodičích jeho ((zůstalo)), vydati sem poručil a on to k sobě přijal. Sem té naděje, kdyby se taková věc strefila, že mi se toho pan ujec odměniti nepomine. A tak panu ujcovi vždycky volný

¹ Oldřich Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Radouni a Chcebuzi († 1653), pobělohorský exulant a důstojník švédské armády.

² Autograf Jiříka Sovenického, byšického úředníka Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jiřík Vrabec, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

zůstávám. S tím milost Pána Boha rač býti s námi. Dat[um] v Radouni⁴ v pátek den s[vatého] Marka léta páně 1608.

Voldřich Vosterský Kaplíř z Sulevic a na Radujeni⁵

((Psáno o peněžitou spravedlnost v neděli, jenž slove Cantate, to jest 4. dne měsíce máje léta 1608.))⁶

⁴ Radouň, ves a tvrz východně od Mělníka, součást Mělnického Vtelna (Středočeský kraj), v držení Hrzánů z Harasova a Oldřicha Vosterského Kaplíře ze Sulevic.

⁵ Oldřich Vosterský Kaplíř ze Sulevic a Chcebuži († 1653).

⁶ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

350.

Jan mladší Varlejh z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje mu, že se hodlá oženit s urozenou Esterou Mitrovskou z Nemyšle, vdovou po rytíři Volfovi Koňasovi z Vydří. Žádal Pětipeského, aby se mu společně s dalšími postavil za významného „pána a přítele“ a jel s ním v úterý 6. května 1608 do Jitkova, kde měly proběhnout zasnuby. Nyní však oznamuje, že z toho sejde, a to zejména kvůli „vojenskému pokřiku“. Proslýchá se, že se v okolí Jitkova bude zdržovat nemalý počet vojáků, proto se také jeho „páni a přátelé“ míní odtud vystěhovat. Proto neopomněl Pětipeského zároveň varovat.

Hradec Králové, 29. dubna 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 51, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému.

((A. 1608 od pana Jana mladšího z Bubna,¹ zuve na svý veselí.))²

Službu svú vzkazuji, urozený pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví a jiného všeho dobrého od Pána Boha Vám přeji věrně rád. Tak jakož sem Vám pomínutých dnův psaní učinil a v známost uvedl, kterak sem sobě z vůle a vnuknutí Pána Boha všemohúcího a s radou pánův a přátel svých k stavu svatého manželství oblíbil urozenou paní Esteru Mitrovskou z Nemyšle,³ pozůstalou vdovu po urozeném a statečném rytíři panu Volfovi Koňasovi z Vydří na Budči a Kynicích,⁴ přitom žádajíce, poněvadž jest mně od pánů a přátel paní vdovy k přátelské odpovědi den, totiž ten outerej po svatých Filipu a Jakubu, jinak 6. máje prv příštího,⁵ na Jitkově⁶ jmenován, abyšte se tak mnoho snížili a před týmž

¹ Jan mladší Varlejh z Bubna na Závřší (1570-1635), evangelický rytíř a válečník, účastnil se protitureckých a protibočkajovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska (jmenován 25. května 1618).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Ester Mitrovská z Nemyšle (1581-1618), vdova po Volfu Koňasovi z Vydří na Budči a Bolunkově († před 1608), poté manželka Jana mladšího z Bubna.

⁴ Volf Koňas z Vydří na Budči a Bolunkově († před 1608), přísedící menšího moravského zemského soudu (1595).

⁵ Dne 6. května 1608.

dnem na noc tím zážejí k večeri do města Chotiboře⁷ přijeli, na zejtrí se mnou na Jítkov jeli a mně se podle jiných pánův a přátel mých k tomu dožadanych k té přátelské odpovědi za jednoho předního pana a přítele postavili. I oznamuji Vám, <...> že z toho sjezdu mého za mnohými příčinami a roztržitostmi nynějšími Vám <...> povědomými a zvláště za příčinou vojenského pokřiku, kterýž vůbec jde, schází, nebo proslejšati jest, že rovně v ten čas nemalej počet lidu válečného okolo těch míst se zdržovati chce. Pročež i moji milí páni a přátelé z Jítkova se vystěhovati miní. O čemž sem Vám (věduce o Vaší nepřiležitosti) oznámiti opominouti sem nemohl. Vás za to služebně žádám, že mě při sobě omluvna jmíti budete. S tím milost Pána Boha s námi býti rač. Datum z města Hradce nad Labem⁸ v outerej po svatém Marku léta 1608.

Jan mladší z Bubna⁹

⁶ Jítkov, ves a tvrz jihovýchodně od Chotěboře (kraj Vysočina), v držení Mitrovských z Nemyše.

⁷ Chotěboř, město severně od Havlíčkova Brodu (kraj Vysočina), původně věnné (do roku 1393) a následně poddanské město, v držení Trčků z Lípy (1497-1634).

⁸ Hradec Králové, krajské město (Královéhradecký kraj), královské a věnné město od roku 1225.

⁹ Jan mladší Varlejš z Bubna na Závřší (1570-1635).

351.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Opakovaně se přimlouvají za propuštění klisen poddanému Urbanu Soukalovi z Nedomic, jemuž byly obstaveny soudem v Byšicích. Nedostali odpověď na psaní s termínem jimi určeného slyšení. Jejich poddaný je zpravuje, že mu klisny dosud nebyly navráceny. Protože se Pětipeský ani v zastoupení nedostavil k oznámenému výslechu, sousedsky žádají, aby poručil klisny zmíněnému Soukalovi propustit. Tím by vyhověl spravedlnosti. Jinak zvolí právní řešení sporu.

Mělník nad Labem, 6. května 1608

SOka Mělník, AM Mělník, inv. č. 103, sign. L 14, Kopiař odeslaných listů 1604-09, fol. 132r, česky

Panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému

Službu svou V[áš] M[ilosti] vzkazujem, urozený a statečný rytíři, pane sousede náš milý, zdraví etc.

Minulejch dnů jest od nás psaní v příčině propuštění tří klisen Urbanovi Soukalovi ze vsi Nedomic,¹ poddanýmu našemu, tady od ouředníka² V[áš] M[ilosti] byšického tu v městě Byšicích³ bez všelijaké hodné příčiny, jak tomu poněkud srozumíváme, při právě obstaveny jsou. V[áš] M[ilosti] učiněno přitom [v] den jistý před námi vejš jmenovaného poddaného našeho V[áš] M[ilosti] jmenován[í] [!], na kteréžto psaní od V[áš] M[ilosti] k nám žádná odpověď dána není, ani klisny téhož Urbana Soukala tak, jakž nás zpravuje, jemu propuštěny nejsou.

¹ Urban Soukal, poddaný mělnického panství ze vsi Nedomic.

² Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

Čemuž jistě, poněvadž na den jmenovaný jste se postaviti a na žádného na místě svým vyslati, a toho ničehož, z jaké příčiny takové klisny poddanému našemu zdržovati ráčíte, přednáseti jste neráčili, co by se to díti chtělo, vrozuměti nemůžeme. A toho jsme se, uvolujíc, my se byli od V[raší] M[ilosti], v čem k jim od poddaného našeho vedle práv Království tohoto českého za spravedlivé učiniti, nenadáli [!].

Protož vždy ještě za to V[raší] M[ilost] sousedsky žádáme, že témuž Urbanovi Soukalovi takové klisny propůjčiti poručiti ráčíte. My, jak předešle, tak i nyní, v tom se ohlašujeme, že od něho za spravedlivé učiníte. Pakli by se toho nestalo, jistě bychom na tu cestu pomysleti musili, jak bychom poddaného našeho v té příčině zastati měli, v čemž byste nám slušně za zlé míti moci neráčili. Odpovědi žádáme.

S tím milost etc. Datum v městě Mělníce,⁴ v úterý po neděli Cantate, léta 1608.

⁴ Mělník nad Labem.

352.

Jan Benjamín Služský z Chlumu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho psaní, že neodpovídá na dopis. Chtěl se s ním setkat v Liběchovičkách, když se to nestalo, posílá k němu svého posla. Ohledně dluhu se omlouvá, že dosud nezaplátil. Nějaké peníze mu měl složit Vilém Trmal z Toušic. Také chtěl prodat obilí v Praze, což se dosud nepodařilo. Proto prosí o strpení. Nemohl se s čeládkou vypravit zcela bez peněz, aby nezemřel hladu. Žádá, aby mu to neměl za zlé. Zavazuje se dobrým přátelstvím a službou.

Tuchoměřice, 8. května 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 54-55, česky

[Bez adresy]

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane ujče a bratře můj zvláště milý. Téhož zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji panu ujci věrně rád. Psaní tvé přijavši, jemu sem porozuměl, kdež v něm dokládáš, že ti to s podivením, že bych ti odpovědi mé na psaní tvé učiněné z Liběchovic¹ dáti neměl, i mohu ti oznámiti, že sem se nadál s tebou se na Liběchovičkách² tam shledati v neděli minulou, ale když se toho nestalo, ihned sem k tobě posla svého v outerý minulý vypravil s psaním, kderěž mi se až posavad domů nevrací. Co se pak sumy peněz tobě ode mne ((povinných)) dotejče, <povinné> abych ti jich odeslal, i jistě bych to rád učinil, ale ještě sem do konce od pana Vilíma Trmala³ nic nedostal, ale na každou hodinu očekávám, jakž by mi je jedno[u] odvedl, nechci nic meškati. Předevčirem naschváleji sem do Prahy jezdil, chtěice nětco obilí zaprodati, kderé ležeti mám, ale nemoh sem však nic míněji ještě, dá-li Pán Bůh, zejtra ještě naschváleji chci dáti zaprodati, pro čem již koliv bude, tak abych tobě mohl, nebude-li motci více, o dvě stě shledati, a tobě co nejdříve motci bude odeslati. Co se pak těch tří set od pana Vilíma

¹ Libochovičky, ves ve Slánsku východně od Kladna (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1560-1621).

² Libochovičky, ves ve Slánsku východně od Kladna (Středočeský kraj).

³ Vilém Trmal z Toušic na Chvatěrubech († před 1612), bratr Mikuláše Trmala z Toušic, švagra Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

Trmala dotýče a jestliže bych jich od něho nedostal, tebe za to služebně, jakž můž proseno bejti, prosím, že jich || se mnou strpení míti budeš. Kdyby těchto různic a nevolí nebylo, byl bych se všelijak to přičinil a postaral, abych ti je shledal a odvedl, ale můžeš mi toho věřiti, že sem na sebe k té vejpravě do tří set kop míš[eňských] vynaložil a ještě všecko spraveno nemám. Já pak na cestu sebou vzíti, nechťice s čeládkou tam hladem zemřítí, i s koni. I ještě můj milý pane ujče, pro Boha prosím, neměj mi za zlé v těch a v takových přičinách, poněvadž tomu dobře rozuměti můžeš, že to nečiním nák svévolně, nežli z velké potřeby. Což tu kolivěk k žádosti mé učiniti ráčíš, připovídám se ti toho a do mé smrti vším dobrým odsluhovati. S tím milost Pána Boha všemohoucího rač se nám dáti v dobrém zdraví shledati. Datum na Tuchoměřicích⁴ ve čtvrtek po Památce Nalezení s[vatéh]o Kříže léta 1608.

*Tvý milosti upřímně volně hotový ujec a sluha až do smrti
Jan Benjamín Služský z Chlumu⁵*

⁴ Tuchoměřice, ves a tvrz západně od Prahy (Středočeský kraj), v držení Služských z Chlumu (1520-1615), poté Jindřicha Oty z Vartenberka (do 1621).

⁵ Jan Benjamín Služský z Chlumu na Čížovicích a Tuchoměřicích († po 1623), účastník stavovského povstání (1618-1620).

353.

Bohuchval Valkoun z Adlaru píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Navštívil Viléma Trmala z Toušic ve Chvatěrubech, aby Pětipeskému zaplatil sumu, kterou mu dluží Valkoun. Jde o částku 500 kop míšeňských grošů a úroky. Již by jinak sám Pětipeskému dluh splatil. Přimlouvá se za Johanu Služskou z Kvítkova, aby jí Pětipeský odeslal úrok, neboť ona velmi nutně potřebuje peníze. Zavazuje se službou.

Bez místa, 13. května 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 43, česky

+ *Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci a kmotru mýmu zvláště milému, k dodání.*

((A. 1608 ode pana Bohuchvala Valkouna¹ strany pokojení mně, co mi povinnován jest.))²

((A. 1608, 14. Mai od pana Bohuchvala Valkouna))³

+ *Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, můj obzvláště milý pane ujče a kmotře, zdraví a jiné všecko dobré přeji tvý milosti věrně a upřímně rád.*

Včera sem přijel od pana Viléma Trmala z Chvatěrub,⁴ jezdíce k němu naschvál za tou příčinou, aby vedle jistého celého mého s ní[m] zůstání tvou milost v sumě ode mne tobě povinné bud' cele, nebo na díle, tak jak by spokojen dobře býti mohl, spokojil.

¹ Bohuchval Valkoun z Adlaru na Zlonicích, Račiněvsi a Poštovicích († 1653), hejtman Slánského kraje (1616-1617), pro katolické vyznání omilostněn za zavržení Ferdinanda II. během stavovského povstání.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Autograf byšického úředníka Jiřího Sovenického.

⁴ Vilém Trmal z Toušic na Chvatěrubech († před 1612), bratr Mikuláše Trmala z Toušic, švagra Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

Což jest mi oznámil, že těchto dnův při shledání s tebou v Praze to sobě při tobě objednal. Za ourok a pět set kop miš[eušských] tyto dni tobě po vyslanejch tvejch odeslati, vostatní pak sumu na sebe přijmouc, tobě půjčiti má.

Což mi se za dobré vidělo, vůli tvé vyrozuměti, začez žádám, že mi oznámiti ráčíš. Neb se o to jistě velmi starám, abych dobře tvou milost spokojiti mohl. Jakož kdyby tyto překážky nebylo, konečně a zajisto byl bych celou tu sumu dáti chtěl i mohl.

Však co nyní pro nás v té věci činiš na potřebu jich M[ilos]ti panu Trmalovi i spolu se mnou se ti toho odměniti i odsloužiti chceme. Strany ouroku paní Johance Sluský⁵ onehdy si pravil v Praze, abych já jí jej dal z tý sumy. A pan Trmal zase praví, že těch pět set [kop] a celej ourok tobě při nich proti kvitanci⁶ vedle zůstání našeho v Praze odeslati má, takže paní Johance nemá odkud dáti. Přimlouvám se, odešli jí ten ourok, velmi peněz potřebuje. S tím tvůj upřímný a volný do smrti zůstávám. Dat[um] v outerý po neděli Křížové léta 1608.

Bohuchval Valkoun z Adlaru,⁷ m. p.

⁵ Johana Slušská rozená Vlková z Kvítkova († po 1612), manželka Karla Slušského z Chlumu na Tuchoměřicích, Sukdole, Chraštevanech a Hostivici († 1596), švagrová Jana Benjamína Slušského z Chlumu.

⁶ Kvitance – potvrzení splacení dluhu či úroku vydané věřitelem dlužníkovi.

⁷ Bohuchval Valkoun z Adlaru na Zlonicích, Račiněvsí a Poštovicích († 1653).

354.

Mikuláš Vratislav z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Dostal zprávu od Godfrýda Berbisdorfa z Berbisdorfu, že by se u Kostelce nad Vltavou měli do jejich kraje opět dostat vojáci arciknížete Matyáše Habsburského. Žádá zprávy o tomto nebezpečí. Dále prosí o noviny z Prahy, kam má Pětipeský blíže než on.

Březno, 18. června 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 31, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému, k d[odání]. ((A. 1608 od pana Mikuláše Vra[islava] z Bubna¹ strany vojákův.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Od pána Boha Ti zdraví a v něm jiného všeho dobrého vinšujíc, přeji věrně a upřímně rád. Zprávu toho jistou mám od pana Gotfrýda Berbistorfa,³ že by teď nyní opět něco vojáků arciknížecích⁴ u Kostelce⁵ přes vodu sem do našeho kraje přepraviti mělo a ti že dále sem do tohoto kraje vždy se dostati toho oumyslu jsou. Můj zvláště milý pane švagře, bratře, pokudž by co takového nebezpečného v jistotě bylo, žádám, že mi zase tím

¹ Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617), hejtmán Boleslavského kraje (1608-1609, 1615-1616).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Godfrýd Berbisdorf z Berbisdorfu na Hrušově († 1612).

⁴ Matyáš Habsburský (1557-1619), arcikníže rakouský, král uherský (1608-1619), král český (1611-1619), římský císař (1612-1619).

⁵ Kostelec nad Labem, královské komorní město severozápadně od Brandýsa nad Labem (Středočeský kraj).

dříve, tak aby se tomu nějak v cestu vkročiti mohlo, oznámiti nepomineš. O novinách z Prahy, poněvadž odtud blíže nežli já sem, pokudž o čem jistém co víš, tolikž žádám, že mi oznámíš. Což věřím, že tak učiníš. S tím milost Boží s námi býti rač. Dat[um] na Březně⁶ v středu po [svat]é[m] Vítu léta 1608.

*Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení,⁷
hejtman kraje Boleslavského*

⁶ Březno, městečko východně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1617 v držení Mikuláše Vratislava z Bubna, poté v držení jeho manželky Barbory Bubnové z Budova.

⁷ Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617), hejtman Boleslavského kraje (1608-1609, 1615-1616).

355.

Purkmistr a rada města Kostelce nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vzkazují službu, přejí zdraví a jiné vše dobré. Stěžují si na škody způsobené na císařském městě vojáky arciknížete Matyáše. Nebudou-li moci dobýt císařských statků, hrozí vypálením. Každodenně snáší velké nebezpečí. Vedle císaře naléhavě prosí také Pětipeského, aby jim přispěl s vojskem na pomoc. Omlouvají vojáky, kteří se zdrželi při obraně města. Očekávají laskavou odpověď a poroučí se v jeho ochranu.

Kostelec nad Labem, 19. června 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/17, fol. 23, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu nám v dobrém sousedství laskavě příznivému.
(A. 1608 od Kosteleckých strany vojáků.)¹*

Službu svú vzkazujeme, urozený a statečný rytíři, pane nám v dobrém sousedství laskavě příznivý. Zdraví dobrého přejeme Vaší mi[los]ti věrně rádi. Oznamujem Vaší mi[los]ti, že ti nevážní škůdcové v tom křikem svým jsou se pronesli, že na témž městu J[eho] M[ilosti] C[ísařské],² jinak nebudou-li jeho moci dobýti, ohněm se chtějí mstiti.³ I poněvadž již každodenní veliké nebezpečí snášíme a trpíme, dokázavši toho na vsi též J[eho] M[ilosti] C[ísařské] Jiřicích,⁴ k Vaší mi[los]ti jakožto panu sousedu svému se utíkáme, jako jste nám pomoci činiti ráčili s svým lidem dřív, těchto že nás i ještě zejtřejšího dne i v ty dny opouštěti a pokudž jest možné, Vaší mi[los]ti větčího počtu jízdních shledati a okolních sousedův se dožádati, ráčíte. My, což pro nás i místo Jeho mi[los]ti císařské učiniti ráčíte, budoucí poděkování učiniti i toho zase všim dobrým sousedstvím

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Rudolf II. Habsburský (1552-1612), římský císař (1576-1612), český král (1575-1611), uherský král (1576-1608).

³ Dne 6. června 1608 si hejtman komorního panství Brandýs nad Labem Jan Aulner z Birkenfelsu stěžoval české komoře, že ani nelze sepsat škody způsobené vojskem arciknížete Matyáše. Jeho uherské oddíly stále přepadali vsi komorního panství. V Kostelci nad Labem a v Jiřicích odehnali poddaným mnoho koní a dobytka a Jiřice dokonce vypálili. Pobili také několik poddaných, vyloupili dva kostely a mnoho královských dvorů. Srov. V. LIVA (ed.), *Regesta fondu militare II* (1590-1617), s. 385.

⁴ Jiřice, ves západně od Kostelce nad Labem (Středočeský kraj), součást komorního panství Brandýs nad Labem.

odměniti se nepomineme. A že jsou někteří z Vaší mi[los]ti coldatův⁵ [!] v městě se pozdrželi, až by na nás co přišlo, jim že to na dobrou stránku vynaloženo bude, i laskavou odpovědí, že zpraveni budeme, žádáme. S tím Pánu Bohu v ochranu Vaší mi[los]t poručena činíme. Dat[um] naspěch v městě Kostelci na Labi⁶ ve čtvrtek po s[vatě]m Vítu, 19. Juní léta 1608.

Purkmistr a rada města Kostelce na Labi

⁵ Miněno *soldátů* – *vojáků*.

⁶ Kostelec nad Labem, královské komorní město a panství severozápadně od Brandýsa nad Labem (Středočeský kraj).

356.

Purkmistr a rada města Kostelce nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vzkazují službu, přejí zdraví a jiné vše dobré. Podle žádosti opatřili všechny věci a vozy. Podle nařízení hejtmána Boleslavského kraje i Pětipeského s nimi nebude nijak hýbáno. Ohledně zásobení proviantem sdělují, že již nemálo vydali buď vojsku arciknížete, když leželo v Čelákovcích a Toušeni, nebo do ležení. Přesto podle své možnosti posílají Pětipeskému do ležení ještě dva sudy piva a pět strychů ovsa. Věří, že to bude vděčně přijato. Musí totiž nadále zásobovat vojsko, které u nich zůstává. Přimlouvají se, aby svým nemalým vojskem přispěl k ochraně potřebných poddaných.

Kostelec nad Labem, 22. června 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/17, fol. 22, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích a Bosyni, panu nám v dobrém sousedství laskavě příznivému. ((A. 1608 od Kosteleckých))¹

Službu svú vzkazujeme, urozený a statečný rytíři, pane nám v dobrém sousedství laskavě příznivý. Zdraví dobrého přejeme Vaší mi[los]ti věrně rádi. Jakž nám psaní činiti ráčíte, ty všecky věci i vozy, i což tak na nich jest, to abychom opatřili, to vše náležitě opatřeno jest. A dále k svědomí Jeho mi[los]ti pána hejtmána kraje boleslavského² i Vaší mi[los]ti tím hýbáno nebude. Z strany pak profantův,³ abychom Vaší mi[los]ti fedrovali,⁴ Vaší mi[los]ti oznamujeme, že jsme již nemálo předešle, buď Jeho mi[los]ti Arciknížetci,⁵ když v Čelákovcích⁶ i v Toušeni⁷ leželi, tolikéž i do ležení nejednou fedrovali.⁸ Však po-

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Hejtmány Boleslavského kraje byli v období let 1608-1609 Bohuchval Berka z Dubé a Lipé na Loukovci a Kuřívodech za panský stav a Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně za rytířský stav. P. MAREŠ (ed.), *Ob-sazování úřadu krajského hejtmána*, s. 128.

³ Profant, profiant – proviant, válečný materiál, zásoby, munice.

⁴ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyřídit (záležitost).

⁵ Matyáš Habsburský (1557-1619), arcikníže rakouský, král uherský (1608-1619), král český (1611-1619), římský císař (1612-1619).

⁶ Čelákovice, město na Labi východně od Prahy (Středočeský kraj), v majetku královské komory.

⁷ Toušeň, dnes městys Lázně Toušeň východně od Brandýsa nad Labem (Středočeský kraj), součást komorního panství Brandýs.

⁸ K pobytu vojska arciknížete Matyáše Habsburského v oblasti Kostelce nad Labem, Brandýsa nad Labem a okolí v červnu 1608 srov. V. LÍVA (ed.), *Regesta fondu Militare II. (1590-1617)*, s. 380-391.

kudž nám možné jest, to činíme, mimo to, což sme již učinili, do ležení Vaší mi[los]ti ještě dva sudy piva a pět stry[chu] ovsa odsíláme. Že za vděčně přijato bude, sousedsky žádáme. Neb který lid ještě u nás se zdržuje, ten tolikéž fedrovati musíme.⁹ A co se pak poddáných některých, ač na mále kteří pro ochranu při městě se zdržují, dotýče, poněvadž při Vaší mi[los]ti jiného lidu nemálo jest, že jim toho přiti ráčíte, Vaší mi[los]ti tolikéž sousedsky žádáme. My, což nám možného, zase všelijaké dobré sousedství Vaší mi[los]ti prokázati chceme. S tím Pánu Bohu v ochranu Vaší mi[los]t poručena činíme. Dat[um] v městě Kostelci na Labi¹⁰ v neděli třetí po památce s[vat]é Trojice léta 1608.

Purgkmistr a rada města Kostelce na Labi

⁹ Kosteletci žádali již 23. června 1608 o ochranu hejtmana komorního panství Brandýs nad Labem Jana Aulnera z Birkenfelzu. Uherští vojáci jim třikrát přepadli a vyloupili předměstí a zabili dvě osoby. Žádost přednesená Jiřimu Thurzovi byla bez úspěchu. Srov. tamtéž, s. 386.

¹⁰ Kostelec nad Labem, královské komorní město a panství severozápadně od Brandýsa nad Labem (Středočeský kraj).

357.

Bohuchval Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Dorazil do Loukovce, kde ho zastihlo Pětipeského psaní. Až přijede do Bělé nad Bezdězem, odešle mu po zvláštním poslu peníze za zakoupeného valacha. Stěžuje si, že valach často klesá a již ho dvakrát zklamal na projížďce. Zaplatí však za něj. Omlouvá se za svoji nepřítomnost doma.

Loukovec nad Jizerou, 30. června 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 80, česky

Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a synu mému zvláště milému.

Má volná služba, urozený a můj zvláště milý pane švagře a synu, od pána Boha věčného panu synu všechno dobré žádám. Psaní pana syna zde v Loukovci¹ mi dodané jest. Jak na Bělou² přijedu, nepominu panu po naschválný[m] poslu panu synu za ten valach peníze poslati. Než <těch> to mohu panu švagru v pravdě psáti, že často klesá i dvakrát již se mnou po projížďce hrubě doložil, avšak co sem ztržil ((s poděkování[m])), rád zaplatím, a že se tím mejm nebytím doma, pakli vážno, [o]mluvu žádám. S tím pán Bůh s námi tam šťastně shledoucí. V pondělí po s[vat]ých Petru a Pavlu léta 1608.

Bohuchval Berka³

¹ Loukovec nad Jizerou, ves s tvrzi severovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1622 v držení Bohuchvala Berky z Dubé a Lipé, následně v držení jeho syna Aleše (do roku 1624) a poté Albrechta z Valdštejna.

² Bělá pod Bezdězem, městečko severozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Bohuchvala staršího Berky z Dubé a Lipé (1596-1620), následně Albrechta z Valdštejna.

³ Bohuchval starší Berka z Dubé a Lipé na Loukovci nad Jizerou († po 1622), stavovský direktor (1618-1619) a nejvyšší purkrabí Království českého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1600-1601, 1608-1609, 1613-1614, 1615-1616).

Mandalena Velemyská z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přeje vše dobré. Stěžuje si na nedostatek zdraví. Její manžel těžce onemocněl. Vytýká bratrovi, že na ně zapomíná s dopisováním, čemuž už se diví i jiní lidé. Sděluje, že se v pražských městech a na polích a vinicích dějí velké škody a mordy od cizích národů. Pro vlastní velké starosti nemůže více psát. Prosí, aby jí prostřednictvím svého úředníka nechal koupit a poslat slepici, kuře, dvě jehňata a tele. Odešle mu peníze. V Praze je velká drahota.

Praha, 1. července 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 27, česky¹

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni panu bratru mému nejmilejšímu, k dodání.

Můj nejmilejší pane bratříčku, všecko nejlepší dobré vám na Pánu Bohu vinšuji a věrně ráda přeji. Tak jako sama sobě.

Podle toho, můj nejmilejší pane bratříčku, nemohla sem toho nikoli pominouti, abych vás neměla navštívit a přezvědět, kterak se na zdraví svým máte. Já vám oznamuji, že se nic dobře nemám. Pán můj² velmi těžek jest, t[ě]ž[ší] nežli kdy prve byl, a tak Pán Bůh rač sám pomáhati a jeho lékařem bejti. Prosim vás, můj nejmilejší pane bratříčku, že na nás zarmoucené tak hrubě zapomínati nebudete, nebo nevím, kterak sem toho na vás zasloužila, nebo se tomu lidé divějí, že sme vám tak hrubě skrze poselství vaše v zapomenutí přišli. Z strany novin tak jistého nevím, co psáti, než že velké věci v měst[ech] Pražských od těch cizích národů a po polích, vinicích mordy a škody se činějí a pro svou velikou starost více vám psáti na ten čas nemohu. Za to vás také, můj přenejmilejší pane bratříčku, prosím, že ouředníkovi³ svému poručíte, aby mi skoupil některou slepici, kuře, asi 2 jehňat, a kdyby tele mohl celé, že mu ráda zase jiné penězi odešlu, nech[t] mi || je po tom poslu, jak ho paní Marjánka⁴ ke mně poslati má, oznámí. Pán můj, Bernhart,⁵ poručili ti svy služby oznámiti a velice pozdraviti, že tě prosejí, aby na ně nezapomínal. A tak, můj nejmilejší pane bratříčku, za odpověď, kterou bych se zpraviti mohla, jestli bych tu nic dostati nemohla, prosím, abych se někde jinde v tom mohla opatřiti, neb jest zde veliká drahota. Tak vaše upřímná sestra až do smrti zůstávám, předně Bohu a vám ve všem se poručena činím. S tím milost Boží s námi. Datum v Praze v outerý po [svatých] Petra a Pavla léta Páně 1608.

Mandalena Velemyská⁶

¹ List ve zkrácené podobě vydal F. DVORSKÝ (ed.), *Staré písemné památky*, č. 177, s. 286.

² Jaroslav Velemyský z Velemyšlovi na Týnci nad Sázavou († před 1612), švagr Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

⁴ Marie Anna Pětipeská z Chýš a Egrberku († 1627), sestra Šťastného Václava Pětipeského, později manželka Mikuláše Trmala z Toušic († po 1628).

⁵ Blíže neidentifikováno.

⁶ Mandalena Velemyská z Chýš a Egrberku († po 1617), manželka Jaroslava Velemyského z Velemyšlovi, sestra Šťastného Václava Pětipeského.

359.

Henyk z Valdštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Dozvěděl se, že má na svých gruntech hojnost bažantů. Žádá o darování jednoho kohouta bažanta a jeho odeslání po poslu listu.

Dobrovice, 11. července 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 26, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu a příteli mému vzláště milému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a příteli můj vzláště milý. Zdraví a jiného všeho dobrého od Pána Boha vinšujíc, přejí vám věrně rád. Přitom naschválně k vám toto psaní své činím, věduce o tom, že z daru Pána Boha všemohoucího od bažantů, nejsouce jich žádný tak jako já, na gruntech svých v hojnosti máte. I vás za to velice žádám, že tak mnoho pro mne učiníte, mně jednoho živého kohouta bažanta darovati budete a po tomto vyslaném mém jej odešlete. Což se vám důvěřuji, že mne v této žádosti mé neoslyšíte. Nepominu se vám toho zase vším dobrým přátelstvím odměniti a odplatiti. Milost Boží s námi býti rač. Datum na Dobrovici¹ v pátek svatém Kiliánu léta 1608.

*Váš každého času upřímný přítel, upřímněj
Henyk z Valdštejna a na Dobrovici²
Henyk z Valdštejna, m.p.*

¹ Dobrovice, město a renesanční zámek jihovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), roku 1558 povýšena na město, v držení Henyka z Valdštejna (do 1623).

² Henyk z Valdštejna na Dobrovici a Kunstberce (1568-1623), komorník a rada arciknížete Maxmiliána Habsburského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant v Drážďanech.

360.

Bohuchval Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Sděluje, že dosud nedostal žádné odpovědi od úředníků města Mělník nad Labem v Pětipeského záležitosti. Teprve dnes přijel domů a hned zase pojede do Prahy k zemskému soudu, kde bude další tři týdny, proto nemůže určit žádný termín k setkání. Žádá o strpení a další odklad jednání. Pokud by to nebylo možné, bude muset pro svoji zaneprázdněnost z jednání odstoupit.

Bělá pod Bezdězem, 28. srpna 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 68, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a synu mému vzláště milému.
((1608 od pana Bohuchvala Berky¹ o vodložení dne, že ještě od Mělnických žádného psaní nemá.))²*

¹ Bohuchval starší Berka z Dubé a Lipé na Loukovci nad Jizerou († po 1622), stavovský direktor (1618-1619) a nejvyšší purkrabí Království českého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje (1600-1601, 1608-1609, 1613-1614, 1615-1616).

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a synu můj důvěrně zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého přeji panu synu věrně upřímně rád. Můj zvláště milý pane švagře a synu, psaní, které mi činíte, přijevši teprva dnes domů, z přečtení jeho, nač se vstahuje, jsem vyrozuměl. A mohu panu synu oznámiti, že od pánův Mělnických³ psaní o touž věc žádného sobě učiněného ještě nemám, nebo oni snad na oznámení mé v tom očekávají a já nynčko před soudem zemským, majíce pilný odjezd, dříve tři neděl zde na Běly⁴ zase nebudu, nemohu žádného dne jmenovati. Protož, pokudž možné, pana syna za strpení a další odklad té věci žádám. Pakli by možné nebylo, nechť mi pan syn zase oznámí, já bych jim v tom musil oznámiti, a to [ze] sebe složití, čehož sem pana syna zase touto odpovědí mou pro správu toho tejna učiniti nemohl. S tím pán Bůh s námi býti rač. Datum na Bělé ve čtvrtek po s[vaté]m Bartoloměji léta 1608.

*Volný otec, švagru a sluha zůstává[m]
Bohuchval Berka z Dubé z Lipého na Loukovci nad Jizerou,
Kuřívodech, Bělé a Chýšech, hejtman kraje Boleslav[skýho]⁵*

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Purkmistr a radové úřadu města Mělník nad Labem.

⁴ Bělá pod Bezdězem, městečko severozápadně od Mladé Boleslavi, v držení Bohuchvala staršího Berky z Dubé (1596-1620), následně Albrechta z Valdštejna.

⁵ Bohuchval starší Berka z Dubé a Lipé na Loukovci nad Jizerou († po 1622).

361.

Zdeněk Lev Libštejnský z Kolovrat píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o poskytnutí koně kleprlíka, neboť ten jeho se rozkulhal a nemůže pokračovat v cestě. Dorazil do Byškovic k (patrně Zdeňku Vojtěchu Popelovi) z Lobkovic, odkud chce pokračovat ke strýci Jáchymovi Libštejnskému z Kolovrat do Rabštejna. Vrať se bude stejnou cestou. Pětipeského proto navštíví a vykoná požadovanou službu. Důvěrně doufá ve vyslyšení prosby a zavazuje se přátelstvím.

Byškovice, 8. září 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 153, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťasnému Pětipeskému z Chýš a z Ekerberku na Byšicích etc. Panu bratru a tovaryši mému obzvláště a důvěrně milému, k dodání.

((A 1608 ode pana Zdeňka z Kolovrat,¹ žádá o kleprlíka,² <...> daroval jsem mu dobrýho kleprlíka.))³

Službu svou vzkazují, můj obzvláštní a důvěrně milý pane bratře a tovaryši, zdraví a v něm mnoho nejlepšího dobrého přeji Ti věrně a upřímně rád. Nepochybuji, že v dobrý paměti míti ráčíš, že mně k[l]epříkem fedrovati chceš. I poněvadž neníčko na Biškovice⁴

¹ Zdeněk Lev Libštejnský z Kolovrat na Sloupu († 1640), hejtman Boleslavského kraje (1610-1611), 1624 povýšen do hraběcího stavu.

² Kleprlík – kulhavý kůň cvičený ke zvláštnímu kráčivému kroku.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Byškovice, dříve Biškovice, ves dnes součástí Neratovic (Středočeský kraj).

k jeho milosti panu z Lobkovic⁵ přijedouce, mně se hrubě kreprlík můj nejlepší ros<tonal>kulhal a hrubě mu jedno ušlo, takže z místa nemůže, tvou milost upřímně a důvěrně žádám, <že mou> že mně nějakým k[l]eprlíkem lecjakým, co se tvý milosti nehodí, fedrovati⁶ ráčíš. Poněvadž odtud tak pilně se k panu strejci mýmu, k panu Jáchymovi⁷ na Rabštejn⁸ strojím, jak zase z Rabštejna přijedu, poněvadž tudy to má cesta zase bude, tvý milosti se zase toho dobrodiní odsloužíc, na službu postavím a tvou milost navštívím. Sem tý celý a důvěrné naděje k tvý mi[llosti], že mne v tyto mý tak veliký prozbě oslyšeti neráčíš. Já zase neřkuli k[l]eprlíkem, ale čím koliv budu jen mocti tvý milosti se toho odsloužím a odměním. S tím tvý milosti sluha zůstávám. Datum na Biškovcích na den Narození Panny Marie léta 1608.

*Tvý milosti upřímný a věrný bratr a sluha
Zdeněk z Kolovrat, m. p.⁹*

⁵ Patrně Zdeněk Vojtěch Popel z Lobkovic (1568-1628), nejvyšší kancléř (1599-1628), knížecí stav (od 1623), čelní představitel české katolické šlechty, majitel roudnického panství od roku 1603 po sňatku s Polyxenou Rožmberskou z Pernštejna.

⁶ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyřídit (záležitost).

⁷ Jáchym Libštejnský z Kolovrat na Rabštejně, Libkovicích, Oudřči a Martinicích (1577-1635), účastník stavovského povstání, potrestán konfiskacemi veškerého majetku, 1631 účastník saského vpádu.

⁸ Rabštejn nad Střelou, městečko a zřícenina hradu severně od Plzně (Plzeňský kraj), v držení Libštejnských z Kolovrat (1622 zkonfiskováno Jáchymovi Libštejnskému z Kolovrat).

⁹ Zdeněk Lev Libštejnský z Kolovrat na Sloupu († 1640).

362.

Ctibor Smil Pecingár z Bydžina píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že se k němu do Kunčic dostal Jan Kovář, krejčí a syn Fabiána Kováře ze vsi Přívory. Předložil mu fedrovní list od Pětipeského. Pecingár ho však po svědectví Kunčických považuje původem za svého poddaného. Žádá o sdělení, proč také Pětipeský považuje Jana Kováře za svého poddaného. Prozatím poručil Kovářovi, aby neopouštěl jeho grunty.

Kunčice, 8. září 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 33-34, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému vzláště milému, k dodání.
((1608 od pana Ctibora Pecinkara¹ o Jana, syna Kovařového² ze vsi Přívor.³))⁴*

*Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj vzláště milý.
Zdraví i jiného všeho dobrého přejit' věrně rád.*

¹ Ctibor Smil Pecingár z Bydžina na Nechanicích a Kunčicích († 1623), hejtman Hradeckého kraje (1608-1609, 1610-1611, 1612-1613), účastník stavovského povstání.

² Jan Kovář, krejčí, poddaný ze vsi Horní Přívory.

³ Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

⁴ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Tajiti před tebou nemohu, kterak Jan, syn Fabiána Kováře ze vsi Přivor,⁵ řemesla krejčovského, kterýž se na gruntech mejch v měst[ečku] Nechanicích rodil, majíc od tebe list fedrovní,⁶ až do tohoto s[vatéh]o Martina⁷ nejprv příštího, vandrujíc po řemesle témž krejčovském, k krejčímu mému dvorskému do vsi Kunčic⁸ se dostal a tu jest od některejch poddanejch mejch, že dědičnej poddanej můj jest, jemuž i někteří kmotrový byli, poznán, takže postaven jsa přede mne, jemu jsem, proč by se tak dlouho přede mnou, vrchností svou nestavěl, domlouval a od něho té odpovědi dostal, že jest on nevěděl jináce, nežli že poddanej tvůj jest, ukázavši mi list fedrovní od tebe jemu daný. Kterýž co v sobě dále obsahuje a zavírá, pře[č]těvši jej, jemu sem vyrozuměl. I jest mi to s podivením, za jakou příčinou a podli čeho ty sobě téhož Jana za poddaného bejti pokládáš. Pročež naschválně <k tobě> tobě toto psaní činíc, za to tě přátelsky žádám, že mi o tom oznámíš, za jakou příčinou sobě na něm poddanost připisuješ, tak abych věděti mohl. Nebo sem mu o tom dostatečně poručil, aby zatím z gruntův mejch neodcházal, až v tý věci od tebe místné zprávy dostanu. Odpovědi žádám. S tím milost Boží s námi bejti rač. Dat[um] na Kunčicích v pondělí den památky Narození Panny Marie léta 1608.

*Ctibor Smil Pecingkar z Bydžína na Nechanicích a Kunčicích,⁹
hejtman kraje Hradeckého*

⁵ Horní Přivory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj).

⁶ Fedrovní list – vrchnostenské povolení k odchodu ze služby.

⁷ Ke dni 11. listopadu 1608.

⁸ Kunčice, ves a tvrz západně od Hradce Králové (Královéhradecký kraj), zkonfiskovány Ctiborovi Pecingárovi z Bydžína (1622).

⁹ Ctibor Smil Pecingár z Bydžína na Nechanicích a Kunčicích († 1623).

363.

Jan mladší Říčanský z Řičan píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že se dohodl s bratry, aby na sebe přepsal všechny dluhy po otci. Proto obnovuje také dlužní úpis Mandaleně Dvořecké ze Skuhrova na Novém Podolí na sumu 2 000 kop grošů českých, kde je vedle jiných uveden jako ručitel také Pětipeský. Důvěrně žádá, aby k němu Pětipeský přitiskl svou pečeť. Zavazuje se, že Pětipeského i jeho dědice v budoucnu řádně zproští rukojemství.

Kosova Hora, 19. září 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 83, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrberka a na Byšicích, panu švagru a bratru mému zvláště milému.

((1608 od pana Jana mladšího z Řičan¹ o přitisknutí pečeti k listu o rukojemství.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý, zdraví a jiného všeho dobrého přeji tvý mi[los]ti věrně rád.

Oznamuji ti, že sem se s bratřími svými snesl, abych sám všechny jistoty³ a dluhy od jeho mi[los]ti dobré paměti otce našeho povinný přejistil a na sebe převedl. Z té příčiny

¹ Jan mladší Říčanský z Řičan na Kosově Hoře, Červené Řečici a Novém Rychnově († po 1622), hejtman Bechyňského kraje (1609-1610, 1611-1612, 1613-1614, 1615-1616), hejtman Vltavského kraje (1616-1617), účastník stavovského povstání.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

obnovuji a činím jistotu na sebe na 2 000 kop g[rošů] Českých s ourokem a s rukojmími právem listu hlavního, a to urozené paní Mandaleně Dvořecké z Skuhrova a na Novém Podolí⁴ svědčíci. V níž za mne podle jinejch dobrých pánův a přátel mých za jednoho pána rukojmí z upřímné důvěrnosti, kterouž k tvý mi[los]ti mám, postaven si a ji k tvý mi[los]ti ted' příležitě posílám a za to přátelsky žádám, že za mne podle jiných jedním panem rukojmí[m] býti a pečet' svou k takové jistotě přitisknouti poručiti ráčíš. A já tvý mi[los]ti i dědicům tvým tímto listem připovídám, že tě z takového rukojemství, žádné škody a těžkosti na tě proto nedopouštějíc, pořádně vyvaditi a tvé mi[losti], buď takovým, neb jiným dobrým přátelství[m] odměniti se nepominu. S tím Milost Boží s námi býti rač. Dat[um] na Kosově Hoře⁵ v pátek po s[vat]é Lidmile léta 1608.

Tvé mi[losti] ve všem volný zůstávám
Jan mladší z Řičan na Kosově Hoře, Staré Červené Řečici a Novém Rychnově,⁶ m. p.

((Rukojmové urozené paní Mandaleně Dvořecké z Skuhrova a na Novém Podolí za sumu 2 000 kop g[rošů] Čes[kých]: p. Heřman Černín z Chudenic a na Nebilovech,⁷ J[eho] M[ilosti] C[ísařské] komorník; Mikuláš Španovský z Lisova a na Pacově;⁸ Jindřich Střela z Rokyc a na Křisoudově;⁹ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni; placení s polouletní vejpovědí.))

³ Jistota – dlužní úpis.

⁴ Magdalena Dvořecká ze Skuhrova na Načeradci, Novém Podolí a Šebířově († po 1630), manželka Viléma Dvořeckého z Olbramovic († 1620), účastníka stavovského povstání.

⁵ Kosova Hora (dříve Hora Kosová), městečko a původně renesanční zámek východně od Sedlčan (Středočeský kraj), v držení Jana mladšího a Viléma Řičanských z Řičan (do 1622).

⁶ Jan mladší Řičanský z Řičan na Kosově Hoře, Červené Řečici a Novém Rychnově († po 1622).

⁷ Heřman Černín z Chudenic (1576-1651), panský stav (od 1623), hraběcí stav (od 1627) nejvyšší sudí dvorský (1645-1648), nejvyšší sudí (1649-1650), nejvyšší komorník (od 1650) a nejvyšší hofmistr (od 1651), císařský diplomat.

⁸ Mikuláš Španovský z Lisova na Pacově a Vožici († 1616), hejtman Bechyňského kraje za rytířský stav (1604-1605, 1609-1610, 1611-1612).

⁹ Jindřich Střela z Rokyc na Křisoudově († po 1623), účastník stavovského povstání.

364.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 20. září 1608

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. AK 13/4, Regestář došlé korespondence 1608, fol. 1r, česky¹

N. 8

Od pana Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, žádá za svědomí Petra Čihák² z Dolejších Přivory³ proti p[anu] Václavovi Smrčkovi.⁴ Dodáno 20. Septembris A. 1608.

¹ Dochovaný regestář obsahuje pouze regista korespondence došlé mezi 12. zářím a 10. prosincem 1608. Zápisy zbývajících období roku 1608 se nedochovaly.

² Petr Čihák, poddaný mělnického panství ze vsi Dolní Přivory.

³ Dolní Přivory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení rytířského rodu Vančurů z Řehnic (1555-1604) a následně města a panství Mělník.

⁴ Václav Smrčka z Mnichu na Čečelicích († po 1629), soused Šťastného Václava Pětipeského.

365.

Jan z Vartemberka píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Připomíná příslib dodatečné půjčky k již vypůjčené sumě. Jelikož se blíží termín svatého Havla, žádá zprávu, kolik by si ještě mohl vypůjčit. Dluh by mohl být potvrzen jedním dlužním úpisem.

Nový Zámek, 24. září 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 70, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku a na Byšicích, panu bratru mému vzláště milému.

((1608 od pana Jana z Vartmberka¹ o půjčení peněz.))²

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane bratře můj vzláště milý. Zdraví, při něm jiného všeho dobrého panu bratru věrně rád přeji. Podle toho v pochybnosti nemám, že panu bratru v dobré paměti pozůstává žádost má na něj vzložená strany půjčky peněz. Kdež mi pak pan bratr přípověď učinil a se ke mně ohlásil, pokudž jemu toliko možné, že mi ještě k prvnější sumě něco víceji připůjčiti míní.

I poněvadž pak s[va]tý Havel³ se přibližuje a já od pana bratra bych rád zpraven bejti chtěl, jestli by mně nějakou jistou sumou retovat⁴ a propůjčiti nemohl. Pana švagra tímto psaním svým navštívit, přátelsky žádajíce, nač bych se ubezpečiti jistě a konečně měl, že mi to pan bratr v známost pro zprávu uvésti sobě ztěžovati nebude. Co se ujištění dotýče, může se potomně jedna i druhá suma a do jedné jistoty⁵ postavená bejti. A s tím milost Pána Boha rač s námi se všemi bejti. Datum na Novém Zámku⁶ 24. dne měsíce Septembris léta 1608.

Pana bratra volný přítel

Jan z Vartmberka na Novém Zámku, Lipém, Kamenici a Zvířeticích,⁷

nejvyšší dědičný šenk království Českého

Jan z Vartmberka, m. p.

¹ Jan z Vartemberka na Novém Zámku, Kamenici, Lipém a Zvířeticích († 1617), nejvyšší dědičný královský číšník.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Termín 16. října 1608.

⁴ Retovat – zachránit, pomoci, vysvobodit, chránit.

⁵ Jistota – dlužní úpis.

⁶ Nový Zámek v Zahrádkách, jižně od České Lípy (Liberecký kraj), rezidenční renesanční zámek Vartemberků od poloviny 16. století, panství zkonfiskováno Janu Jiřímu z Vartemberka (1622).

⁷ Jan z Vartemberka na Novém Zámku, Kamenici, Lipém a Zvířeticích († 1617).

366.

Petr Gerštorf z Gerštorfu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvá se, aby bylo mustherům na základě jejich žádosti skrze jednoho z Pětipeského poddaných přidáno k měsíčnímu platu po jedné kopě míšeňských grošů. Dále přátelsky žádá, aby jim nechal poslat suknice, prach a olovo. Zavazuje se službou.

Poděbrady, 27. září 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 134, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskýmu z Chýš a z Egerberku na Byšicích, Bosyni a Vobříství, panu švagru a bratru mému zvláště důvěrně milému.

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého od Pána Boha Tvý mi[losti] přeji věrně a upřímně rád. Přitom Tvý <mi> mi[losti] tejna nečiním, že poddaný z panství Tvého pod správu mou od Jich m[ilosti] pánův mustherův¹ uvedený, přijdouce ke mně, za to mě snažně žádal, abych se k Tobě přimluvil, aby jim jednomu každému po 1 kop[ě] míš[eňské] k službě měsíční přidáno bylo. I nemoha žádosti jejich odeprítí, k Tobě se za ně přimlouvaje, před ně jak prve tak i nyní přátelsky žádám, že jim sukničky, prach, volovo a po té 1 kopě míš[eňských] odeslati nařídíš. Pro mé se toho Tobě každého času volně vinšuji. Dat[um] v Poděbradech² v sobotu po s[vaté]m Matouši léta 1608.

*Tvý milosti volný švagr a sluha zůstávám
Petr z Gerštorfu³*

¹ Musther – stavy pověřené komisař provádějící mustruňk, přehlídku vojska zemské hotovosti, příslušník panského či rytířského stavu.

² Poděbrady, lázeňské město jihovýchodně od Nymburka (Středočeský kraj), vodní hrad od 13. století, od roku 1495 královské komorní město.

³ Petr Gerštorf z Gerštorfu († po 1623), účastník stavovského povstání.

367.

Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se, že nemůže vyhovět blíže neurčené žádosti svého bratrance. Jeho manželka Kateřina Pětipeská z Losu mu právě porodila syna a dosud se po porodu nezotavila. Nemůže ji opustit a omlouvá se zároveň, že Šťastného Václava Pětipeského v nejbližší době nemůže navštívit.

Blahotice, 2. října 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 44, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu strejci mému zvláště milému, k d[odání].

((1608 od pana Vodolana Pětipeského¹ odpověď, kdež jest žádán, aby se panu za přítele strany p[ana] Semčky² [!] postavil.))³

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane strejče můj zvláště milej, téhož zdraví a při něm jiného všeho dobrého na pánu Bohu žádaje, přeji panu strejci věrně upřímně rád. Žádost, kderouž na mě můj zvláště milej pan strejce vskládá, jsem z psaní páně strejcového porozuměl. Kderoužto žádost, v pravdě znajíce se tím panu strejci povi-

¹ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích († 1630), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav v letech 1612-1613 a 1614-1615, výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

² Míneň pravděpodobně Václav Smrčka z Mnichu.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

nen bejti, bych jistě se vší chutí rád vykonal, ale v pravdě panu strejci oznamuji, že jest pán Bůh všemohoucí v tento pondělí minulý, manželce⁴ mé nejmilejší šťastně pomoci a nám manželům ku potěšení syna dáti ráčil. Od toho pak času manželka má milá v tak velikejch těžkostech leží, že panu strejci vypraviti nemohu, nebo včera a dnes tak velmi trudná jest, že téměř o[d] ní nikam odjiti nemůžem, a to ve dne v noci. Nevím, jak pán Bůh všemohoucí dále s ní naložiti ráčí, od kderžto manželky mé milé tak truchle, abych odjeti měl, můž pan strejc u sebe to dobře rozvážiti, že mi se trefiti slušně nemůže. A tak za tou příčinou žádosti páně strejcovy vykonati mně možné není. Začež Vás jako svého zvláště milého pana strejce strejcovsky velice hrubě žádám, že mě u sebe v oznámené příčině omluvného jmíti budete. Jiným časem v če[m] bych mohl panu strejci jaké pohodlné přátelství prokázati, má mě pan strejc podle mé nejvyšší možnosti volného poznati. Jsem ku panu strejci té důvěrné a přátelské naděje, že pan strejc u sebe této omluvě mé místo dá. A tak panu strejci na všem dobře a šťastně se jmíti vinšuji. Dat[um] na Blahoticích⁵ ve čtvrtek po s[vatě]m Michalu archandělu léta 1608.

Vodolan starší Pětipeský z Chýš⁶

⁴ Kateřina Pětipeská rozená Ottová z Losu († asi 1636), druhá manželka Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku od roku 1606.

⁵ Blahotice, ves s tvrzí východně od Slaného, v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1563-1623).

⁶ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích († 1630), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav v letech 1612-1613 a 1614-1615, výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

368.

Jan z Vartemberka píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o propuštění pacholka Kryštofa, syna poddaného Kryštofa Kranči, který podle zpráv Martina Kranči, purkmistra městečka Bakova, přebývá u Pětipeského. Přátelsky žádá, aby ho propustil výhostním listem i se vším majetkem, pokud nějaký vlastní. Zavazuje se obdobnou službou.

Zvířetice, 6. října 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 73-74, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému na Byšicích a Bosyni, panu bratru a švagru mému zvláště milému

((1608 od pana Jana z Vartmberka¹ o propuštění pacholete.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane bratře a <příteli> švagře můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého přeji panu bratru věrně rád.

Jakej jest mi spis poddaný můj Martin Kranča,³ purkmistr měst[ečka] Bakova,⁴ v příčině pacholátka a syna Krystofa Kranči,⁵ ktorejž jest na onen čas v měst[ečku] Byšicích⁶

¹ Jan z Vartemberka na Novém Zámku, Kamenici, Lipém a Zvířeticích († 1617), nejvyšší dědičný královský číšník.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Martin Kranča, purkmistr městečka Bakov nad Jizerou, poddaný Jana z Vartemberka.

bydlel ((podal)); a jsouce týž pacholátko pod panem bratrem, aby z poddanosti mohl propuštěn bejtí, příležitě pan bratr vyrozumí. Poněvadž on, poddaný můj Martin Kranča, týž pacholátko za své vlastní (nemajíc žádných dětí a člověk zásobný jest) chce vzíti a jemu dobře učiniti míni a panu bratru na témž pacholátku snad také nemnoho záleží, pana bratra za to přátelsky žádám, že mi týž pachole, jehož jméno Krystof jest, za poddaného na grunty mé listem zhostním⁷ se spravedlivostí, pokudž k tomu má aneb míti bude, propustí. A této přímluvy mé jemu v tom platně při sobě užiti dá. Já se panu bratru v též libosti rád odměním a odplatím. S tím Milost Boží rač s námi se všemi bejtí. Dat[um] na Zvířeticích⁸ v outerý den s[vat]é Fidy panny léta 1608.

*Jan z Vartemberka na Novém Zámku, Lipém, Kamenici a Zvířeticích,⁹
nejvyšší šenk království Českého*

⁴ Bakov nad Jizerou, městečko severně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Vartemberků (do roku 1617 Jana z Vartemberka, následně Jana Jiřího z Vartemberka, jemuž zkonfiskováno roku 1622).

⁵ Kryštof Kranča, poddaný Jana z Vartemberka.

⁶ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁷ Výhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

⁸ Zvířetice, ves a zřícenina hradu u Bakova nad Jizerou severně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Vartemberků (1526-1612), následně Jiřího Vratislava z Mitrovic (do 1617) a Jana Vlka z Kvít-kova, jemuž byly zkonfiskovány (1621).

⁹ Jan z Vartemberka na Novém Zámku, Kamenici, Lipém a Zvířeticích († 1617).

369.

Vilém Vojtěch Doupovec z Doupova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přijal a porozuměl psaní z Prahy ze 4. října 1608, které posel doručil 10. října. Pětipeskému zřejmě nedošlo jeho poslední psaní s pololetním úrokem, které den předtím k němu odeslal. Žádá o odklad splátky dluhu. S odvoláním na poctivost svého rodu slibuje splatit dluh i s úroky bez dalšího prodlení a napominání. Připomíná, že je teprve čerstvým hospodářem a Pětipeskému se zprvu také dobře nevedlo, když se ujal statků a byl dlužen věřitelům otce. Odvolává se na pokrevní příbuzenství. Zavazuje se přátelstvím a službou.

Vraný, 11. října 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 61, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému zvláště milému k dodání.
((1608 od pana Viléma Vojtěcha Doupovce¹ o čekání peněz.))²*

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milý. Téhož zdraví a v něm jiného množství dobrého na Pánu Bohu vinšujíc, Tvé milosti věrně rád přeji. Psaní T<...>((vé)), které mi činíš a jemuž jest dat[um] v městech pražských v oute-

¹ Vilém Vojtěch Doupovec z Doupova na Vilémově, Vraném a Žerotíně († 1621), účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618), stavovský komisař (1618-1620) a vojenský velitel.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

ry po svat[é]m Františku,³ jsem přijal po vyslaným Tvým 10. dne měsíce října, ((i)) co by v sobě obsahovalo, z přečtení téhož jsem vyrozuměl. Nadto vejš, že jest Tebe ode mě mé psaní dojíti nemušelo, který jsem aš před týho dnem Tobě i s ourokem polouletním na sumu Tobě povinnou vzešlým, poslal. I můj zvláště milej pane ujče, jak v předešlým psaní mým, tak v tomto Tebe přátelsky za to žádati nepřestávám, že takovejch peněz na další časy za mnou necháš. Já, jako poctivej Doupovec, Tebe miním a chci s pomocí Pána Boha pěkně a beze všeho zaneprázdnění zaplatiti, ouroky z též sumy Tobě časně a bez napominání za tím vypravovati. Toliko měj nade mnou lítost svou, krevním Tvým přítelem a tak novotným hospodářem. Však jsi Ty taky hned všechny nemohl pojednou zaplatiti, pány věřitele <T>((s))vý, když si ujal statek, než až si potrval v statku. Z takového velikého prokázaného přátelství já se Tobě všelijakým mně možným přátelstvím zas odměniti a odsloužiti nepominu. S tím milost Boží rač býti s námi se všemi. Dat[um] na Vraným⁴ 11. dne měsíce října léta 1608.

V[ilím] Vojtěch Doupovec z Dou[pova]⁵

³ Dne 7. října 1608.

⁴ Vraný, městečko, zaniklá tvrz a pozdější rokokový zámek severně od Kladna (Středočeský kraj), v držení Doupovců z Doupova (1589-1621).

⁵ Vilém Vojtěch Doupovec z Doupova na Vilémově, Vraném a Žerotině († 1621), účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618), stavovský komisař (1618-1620) a vojenský velitel.

370.

Barbora Doupovcová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že se rytíř Abraham Gerštorf z Gerštorfu na Samšině skrze své „pány a přátele“ a po náležitých přimluvách uchází o její ruku. Odpověď mu bude dána v pondělí 3. listopadu 1608 v Kokovicích. Barbora Doupovcová žádá svého příbuzného, aby toho dne časně přijel a připojil se během námluv k jejím „pánům a přátelům“. Zavazuje se dobrým přátelstvím.

Kokovice, 19. října 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 67, česky

Urozenému a statečnému rytíři panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku a na Byšicích, panu strejci mému zvláště milé[m]u, k do[dá]ní.

((A. 1608))

((Od paní Barbory Doupovcovy,¹ že jest k dáni odpovědi panu Abrahamovi Gerstorfovi² v pondělí po s[vatý]ch Šimonu a Hudy³ jmenovala, žádajice, aby pan toho byl přítomen.))⁴

¹ Barbora Doupovcová z Chýš a Egrberku († 1639 v Pirně), manželka Fridricha Doupovce z Doupova na Vilémově a Vraném († 1593), držitelka Vilémova, Kokovic a Vrbičan (do 1603), podruhé provdána roku 1609 za Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu († 1639 v Pirně), sestřenice Šťastného Václava Pětipeského.

² Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Samšině († 1639 v Pirně), hejtman Boleslavského kraje (1603-1604, 1606-1607), účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618) a stavovského povstání (1618-1620), komisař Boleslavského kraje (1619), pobělohorský exulant.

³ Míneňo „Judy“. Dne 3. listopadu 1608.

⁴ Autograf Jiřího Sovenického, hospodářského úředníka Šťastného Václava Pětipeského.

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane strejče můj zvláště milý. Zdraví, jiného všeho dobrého na Pánu Bohu Vám vinšujíc, věrně ráda přeji. Nemohu před panem strejcem tajiti, kterak urozený a statečný rytíř, pan Abraham Gerštorf z Gerštorfu a na Samšíně⁵ od dávných časův skrze své milé pány a přátele všelijak šetrně a vážně při mně nejednou toho jest s pilností vyhledával, abych s rodem jeho se spřizniti, a pokudž by v tom vůle Pána Boha byla, jemu k stavu svatému manželskému dostati se mohla. Po kteréžto jeho při mně tak šetrném a snažném vyhledávání nepominula sem o to [se] svejmi milejmi pány a přáteli <mejmi> jistou radu vzíti a poněvadž pak s týmiž pány a přáteli mejmi na tom sem se snesla, že vejš jmenovanému panu Abrahamovi Gerštorfovi z Gerštorfu ten pondělí po s[vat]ém Šimonyši Judy⁶ jistá odpověď se dáti má. Protož, chtějíce já ráda pana strejce mého zvláště milého při tom míti, přátelsky za to žádám, že pan strejce na vejš jmenovaný den tím zázeji ke mně na Kokovice⁷ přijedete a v té příčině za jednoho pana a přítele mně se postaví. Já se toho panu strejci vším dobrým přátelstvím odměniti nepominu. S tím milost Boží rač bejti s námi se všemi. Dat[um] na Kokovicích ve čtvrtek po s[vat]jým Lukáši léta 1608.

Barbora Doupovcová z Chýš a Egrberku a na Kokovicích⁸

⁵ Abraham Gerštorf z Gerštorfu a z Malšvic na Samšíně († 1639 v Pirně).

⁶ Dne 3. listopadu 1608.

⁷ Kokovice, ves a zaniklá tvrz severozápadně od Kladna (Středočeský kraj), od roku 1584 součást statku Vraný v držení Doupovců z Doupova.

⁸ Barbora Doupovcová z Chýš a Egrberku († 1639 v Pirně).

371.

Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Spolu s psaním zasílá Pětipeskému půlroční úrok z půjčky 1 000 kop neuvedené měny. Děkuje za odložení splátky. Vyřizuje pozdravy a modlitby své manželky.

Koleč, 28. října 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 6, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťas[t]nému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrberka na Byšicích a Bosyni, panu strejci mém[u] zvláště milému, dán bud'.

((1608 od pana Jana Albrechta Pětipeskýho¹))²

Službu svou vzkazují, urozený a můj zvláště milý pane strejče, téhož zdraví a v ně[m] jiného všeho nejlepšího dobrého na pánu Bohu vinšujíc, přeji panu strejci mému upřímně rád. Můj zvláště milý pane strejče, ourok z tisíce kop pololetní, totižto 30 kop panu strejci vedle psaní jeho po vyslané[m] pana stréceové[m] odsílám a panu strejci z[a] sěkání peněs děkuji. Manželka³ má kázala pana strejce přátelsky pozdraviti a svou modlitbu

¹ Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († před 7. červnem 1614), přísedící nejvyššího purkrabského soudu, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Eva Pětipeská z Údrče († po 1621), manželka Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 1614), bratrance Šťastného Václava Pětipeského.

pověděti. S tím pán Bů[h] rač bejti s námi. Datu[m] na Kolči v outerý den památky svatého Zimeniše⁴ und Judy léta 1608.

Jan Albrecht Pětipeský⁵

⁴ Zimeniše – Šimona.

⁵ Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († před 7. červnem 1614), přísedící nejvyššího purkrabského soudu, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

372.

Bohuchval Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Děkuje za poslané hrozny vína a zavazuje se přátelskou službou. Ohledně krajského sjezdu informuje, že byl podle mandátu Rudolfa II. odložen, zároveň se však bude týkat závažných zemských záležitostí a případného zavedení zvláštního řádu. Nepochybuje proto, že se s Pětipeským setká v Mladé Boleslavi u příležitosti krajského sněmu.

Bělá pod Bezdězem, 30. října 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 81-82, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bos[y]ni, panu švagru a synu mému zvláště milému k dodání.

((1608 od pana Bohuchvala Berky¹))²

Má povolná služba, urozený a můj zvláště milej pane švagře a synu, od pána Boha věčného, panu synu všeho nejlepšího vinšujíc, žádá[m]. Z odeslaného vína v [h]roznicích panu synu velice děkuji. Bohdá se toho zase při jiný[m] přátelstvím odslouží[m]. Co se sje[z]du našeho po krajích dotejče, ten se podle téhož mandátu ((od J[eho] mil[osti] císařské³ vyšlého)), poněvadž se sněmu odložilo a potřeba naše toho aby nějaký řád v zemi nařízen byl, kdyby co na nás, čehož Bože ostříhati rač, přišlo, vykonati musí. Protož nepochybují, že se s pane[m] švagrem o sněm tu v Boleslavi⁴ bohdá shledám. Což pán Bůh rač dáti šťastně. S tím milost Boží s námi. Datum na Bělý⁵ ve štvrtek po s[vatých] Šimonu Judy léta 1608.

Volný švagr, otec a sluha zůstává[m] páně synu starou měrou

Poslu dáno od cesty 24 d[enárů]

Bohuchval Berka⁶

¹ Bohuchval starší Berka z Dubé a Lipé na Loukovci nad Jizerou († po 1622), stavovský direktor (1618-1619) a nejvyšší purkrabí Království českého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1600-1601, 1608-1609, 1613-1614, 1615-1616).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Rudolf II. Habsburský (1552-1612), římský císař (1576-1612), český král (1575-1611), uherský král (1576-1608).

⁴ Mladá Boleslav, královské město a centrum historického Boleslavského kraje (Středočeský kraj), jedno z nejvýznamnějších českobratrských středisek předbělohorské doby.

⁵ Bělá pod Bezdězem, městečko severozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Bohuchvala staršího Berky z Dubé (1596-1620), následně Albrechta z Valdštejna.

⁶ Bohuchval starší Berka z Dubé a Lipé na Loukovci nad Jizerou († po 1622).

373.

Jan Aulner z Birkenfelsu, císařský hejtman panství Brandýs nad Labem, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá, aby byl poddanému komorního panství Brandýs nad Labem Tomáši Novákovi ze vsi Všetaty vydán dobytek, který zdědil po zemřelé matce Dorotě Valentové z Kájovic. Dotčený hovězí dobytek je nyní v držení Mikeše Nabukového z Byšic, poddaného Šťastného Václava Pětipeského. Ten má Tomáši Novákovi zároveň zaplatit dlužný nájem k termínu svatého Martina. Zavazuje se službou.

Brandýs nad Labem, 1. listopadu 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 2, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberka na Byšicích a Bosyni, panu a příteli mému zvláště milému, k dodá[ní].
(1608 od hejtmana Brandejskýho strany nějakejch krav))¹*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a příteli můj zvláště milý. Zdraví a jiného všeho dobrého od pána Boha přeji Vám věrně rád. Vznáší na mě J[eho] M[ilosti] C[ísařské] poddanej Tomáš Novák² ze vsi Všetat,³ k správě mé náležející, kde-rak by neboška Dorota Valentová z Kájovic,⁴ vlastní máte jeho, jednu krávu a jalovici na nájem Mikšovi, slove Nakubovým,⁵ do Byšic⁶ odevzdati jměla a potom z tohoto světa prostředkem smrti vykročila, pravíce se z statečku mateřského nevybytí a k témuž dobytku přední právo a spravedlnost míti, žádajíce mě za opatření i také, aby mu týž dobytek po mateři jeho pozůstalej z gruntů Vašich vydán byl, za toto přímlyvné připsání. K jehožto žádosti tak činím a za to Vás přátelsky žádám, poněvadž čas nájmu při tomto příštím s[vaté]m Martině vycházeti bude,⁷ že to nařídíte a o tom poručíte, aby napřed psaný Mikeš jménem Nakubovým týž dobytek, kterej za sebou má, i také co nájmu koliv dlužen zůstává, témuž Novákovi vydal. Jsem k Vám té naděje, že na připsání mé tak učiníte, čehož se panu netoliko v podobné příčině, ale i jiné mně možné dobrým přátelstvím a sousedstvím odjmeniti nepominu. Nebo Novák se svoluje z toho všeho jednomu každému práv býti a za škody poddanému Vaši mi[flos]ti slibuje. S tím milost Boží rač s námi bejti. Dat[um] na Brandejse v sobotu den památný Všech svatých léta 1608.

*Jan Aulner z Pirkenfelzu, J[eho] M[ilosti] C[ísařské]
hejtman na Brandejse⁸*

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Tomáš Novák, poddaný komorního panství Brandýs nad Labem ze vsi Všetaty.

³ Všetaty, ves jihovýchodně od Mělníka nad Labem, od roku 1584 součást královského komorního panství Brandýs nad Labem.

⁴ Dorota Valentová z Kájovic, matka Tomáše Nováka, poddaného panství Brandýs nad Labem ze vsi Všetaty.

⁵ Mikeš Nabukový, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

⁶ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁷ Dne 11. listopadu 1608.

⁸ Jan Aulner z Birkenfelsu († 1618), hejtman komorního panství Brandýs nad Labem (1606-1613), přednosta císařského solního úřadu v Českých Budějovicích (1618), tamtéž naverboval po pražské defenestraci žoldněrský pluk na obranu města.

374.

Johanka Služská z Kvítkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o odeslání dlužného svatojiřského a svatohavelského úroku, dohromady 180 kop grošů míšeňských, které má na jejím místě odvézt Janu Benjamínovi Služskému z Chlumu. Ten byl Služskou k přijetí peněz zplnomocněn a vydá Pětipeskému kvitanci. Sama musí také splácet dluhy.

Zlonice, 9. listopadu 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 59, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému zvláště milému, k dodání.

((Od paní Johanky Služský z Kvítkova¹ strany ouroku 1608))²

Modlitbu svou vzkazují vám, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji vám věrně ráda. Podle toho vám oznamuji a vás za to velice přátelsky žádám, že mně ourok s[vat]ohavelský nyní minulej, totiž devadesáte kop míšeňských, i také s[vat]ojiřský prve minulý zadržalý, též devadesáte kop z sumy té, kterouž za vámi mám, což obojího toho ouroku učiní jedno sto vosumdesáte kop míšeňských, dáte. A panu Janovi Benjamínovi Služskému z Chlumu³ na místě mém a mně k ruce odvedete. Nebo sem se jeho v tom dožádala, aby on takové peníze od vás na místě mém přijali a vás také z takového ouroku od vás přijatého na místě mém kvitoval.⁴ Nebo mi vskutku toho věřiti můžete, že do mnoha set od sebe, tak což sem poctivým lidem připověděla, dáti a odvésti musím. A oni se vždyckny na mě dopisují. Což té celé naděje k vám jsem, že mně takové peníze dáte a odešlete, tak abych já také připovědi své dosti učiniti mohla. S tím Pán Bůh všemohoucí rač s námi se všemi býti a nás opatrovati. Datum v Zlonicích⁵ v neděli po s[vaté]m Linhartu léta Páně 1608.

Johanka Služská z Kvítkova⁶

¹ Johana Služská rozená Vlková z Kvítkova († po 1612), manželka Karla Služského z Chlumu na Tuchoměřicích, Sukdole, Chrašťanech a Hostivici († 1596), švagrová Jana Benjamína Služského z Chlumu.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jan Benjamín Služský z Chlumu na Čížovicích a Tuchoměřicích († po 1623), účastník stavovského povstání (1618-1620).

⁴ Kvitovat – vydat kvitanci, potvrzení o splacení dluhu či úroku, navrácení dlužního úpisu věřitelem dlužníkov.

⁵ Zlonice, městečko s renesančním zámek severně od Slaného (Středočeský kraj), v držení Valkounů z Adlaru. Renesanční zámek vystavěn do roku 1602 Bohuchvalem Valkounem z Adlaru, účastníkem stavovského povstání.

⁶ Johana Služská rozená Vlková z Kvítkova († po 1612).

375.

Anna Žerotínská ze Štampachu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Na místě svého poddaného Václava Kučery ze vsi Oujezd žádá o dohlédnutí na urovnání dluhu Pětipeského poddaných Jana Nejedlého ze vsi Březinka a Jakuba Kopydlanského ze vsi Šemanovice. Ti dluží poddanému Kučerovi celkem jednu kopu 15 grošů míšeňských. Žádá o nápravu.

Liběchov, 11. listopadu 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/16, fol. 50, česky¹

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu sousedu mému zvláště milému, k dodání.

((1608 od paní Anny Žerotínské² v příčině dluhu, že by poddaní J[eho] M[ilosti] pána dlužní býti měli poddanému jejimu.))³

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane sousede můj zvláště milý. Zdraví od Pána Boha i jiného všeho dobrého přeji vám věrně ráda.

Václav Kučera, poddaný můj ze vsi Oujezda,⁴ předstoupivši přede mne, zprávu mi učinil, kderak sou jemu poddaní vaši, totiž Jan Nejedlej ze vsi Březinky⁵ 3 kopy a Jakub Kopydlanský ze vsi Šimanovic⁶ 1 kopu 15 gr[ošů] míšeňských již od dávného času dlužní. A až posavad od nich k zaplacení takových dluhů po mnohém a častém jich napomínání přijíti nemůže. Mne za toto připsání k vám o dopomožení téhož dluhu žádajíc. I nemohouc žádosti jeho odepřítí, vás za to přátelsky žádám, že o tom týmž svrchu psaným poddaným vašim, aby poddanému mému takový dluh při této chůzi jeho dali a zaplatili ((dostatečně poručíte)), tak aby z ohradního psaní a dalšího z obojí strany zaneprázdnění sjíti mohlo. S tím milost Pána Boha rač býti s námi. Dat[um] na Liběchově⁷ v outerý den s[vatéh]o Martina léta 1608.

P. S. Pan manžel⁸ můj nejmilejší panu sousedu svou službu s vinšováním od Pána Boha všeho dobrého oznámí vzkazuje.

Anna Žerotínská rozená z Štampachu na Liběchově, Cítově a Oujezdě⁹

¹ List nebyl vydán Františkem Dvorským. Srov. jím zpracované listy adresované Šťastnému Václavovi Pětipeskému mezi lety 1605-1610; F. DVORSKÝ (ed.), *Staré písemné památky*, s. 275-291.

² Anna Žerotínská ze Štampachu na Liběchově, Cítově a Oujezdci († 1614), podruhé provdána za Jana Lorence ze Žerotína (1606).

³ Autograf Jiřika Sovenického, úředníka v Byšicích.

⁴ Václav Kučera, poddaný Anny Žerotínské ze Štampachu ze vsi Oujezd.

⁵ Jan Nejedlej, poddaný Šťatného Václava Pětipeského ze vsi Březinka.

⁶ Jakub Kopydlanský, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Šemanovice.

⁷ Liběchov, městečko severně od Mělníka na pravém břehu Labe (Středočeský kraj) s renesančně upravenou tvrzí, od roku 1583 v držení Belviců z Nostvic, Jana Lorence z Žerotína, v letech 1615-1621 v držení Jana Kryštofa Belvice z Nostvic.

⁸ Jan Lorenc ze Žerotína na Čestíně Kostele a Liběchově, Cítově a Oujezdci (1583-1619), císařský truksas, druhý manžel Anny Belvicové ze Štampachu (od roku 1606).

⁹ Anna Žerotínská ze Štampachu na Liběchově, Cítově a Oujezdci († 1614).

376.

Bohuchval Valkoun z Adlaru píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrbergku. Omlouvá se za zpoždění splátky dluhu. Stalo se tak kvůli Vilémovi Trmalovi z Toušic, který Valkounovi stále neodvádí dlužné peníze a vždy ho pouze ubezpečuje brzkým splacením. Jakmile mu Trmal zaplatí, zpraví o tom Pětipeského.

Štafa [Zlonice], 15. listopadu 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 44, česky

+ Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, mému zvláště milému panu ujci a bratru a kmotru. ((1608 od pana Bohuchvala Valkouna,¹ omlouvá se strany peněz.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, můj obzvláště milej pane ujče a kmotře, všecko dobré tvý milosti na Pánu Bohu upřímně věrně žádá[m].

Naschvále tohoto posla k tobě posílám a přátelsky prosím, že mne omluvna jmíti ráčíš, že ti tak dlouho ostatní sumy povinné zadržuji. To za tou příčinou, že od pana Trmala³ zdržení samé, kterýž mně vždycky na každou hodinu nyní bezpečí, neb k němu vždycky posílám a jej napomínám, aby mi vedle svého zbezpečení brzy je odvedl, abych zase tebe, kteréhož tolikéž sem tak zbezpečil, spokojiti mohl. Ač se jemu to připomínání nelíbí, ale já na to musím nemálo dbáti, souce jiný[m] povinen, jinde, kromě kde mi taky dlužen, hledati svého nevím.

Můj zvláště milej pane ujče, rač mne omluvného jmíti, nebo jistě osobou svou nic nedá sjíti, abych tebe pak ne s poděkování[m] veliký[m] spokojiti neměl a tou i jinou měrou se volně odsluhovati a odměňovati. A jak mi pan Trmal vzkáže, tehdy bych ti věděti dal, aby je mohl na Chvatěrubech⁴ jednou prací poručiti vyzvednouti. S tím Milosti Boží poručení budme. Dán na Štafě⁵ v sobotu po s[vaté]m Martinu 1608.

*Tvý milosti vždycky volný
Bohuchval Valkoun z Adlaru⁶*

¹ Bohuchval Valkoun z Adlaru na Zlonicích, Račiněvsi a Poštovicích († 1653), hejtman Slánského kraje (1616-1617), pro katolické vyznání omilostněn z účasti ve stavovském povstání.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Vilém Trmal z Toušic na Chvatěrubech († před 1612), bratr Mikuláše Trmala z Toušic, švagra Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁴ Chvatěruby, ves, hrad a renesanční zámek jihozápadně od Mělníka u Kralup nad Vltavou (Středočeský kraj), od roku 1605 v držení Viléma Trmala z Toušic, následně jeho syna Václava (do 1616).

⁵ Štafa, dnes Zlonice, městečko s renesančním zámek severně od Slaného (Středočeský kraj), v držení Valkounů z Adlaru. Renesanční zámek vystavěn do roku 1602 Bohuchvalem Valkounem z Adlaru, účastníkem stavovského povstání.

⁶ Bohuchval Valkoun z Adlaru na Zlonicích, Račiněvsi a Poštovicích († 1653).

377.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Jiřímu Sovenickému, byšickému důchodnímu písaři. Přeje zdraví. Dostal psaní a pět kop neuvedené měny za kvasnice. Upomíná ho k získání peněz od krejčího z Prahy a několika poddaných. Dostal peníze od strýce poslané po jistém Petrovi, avšak v Nových Drážďanech tuto minci velmi neradi berou, proto utrpí při nákupu škodu.

Nové Drážďany, 23. listopadu 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/18, fol. 18, česky

Jiříkovi Sovenickému, písaři důchodnímu byšickému, tento list k dodání

Jiříku, písaři byšický, by zdrav byl a dobře se měl, toho bych ti přál věrně rád. Psaní to od tebe jest mi dodáno a těch pět kop za kvasnice, tolikéž jakž mi píšeš strany těch pěti

kop, od krejčího z Prahy, že se obáváš, že o ně přijdu, jestli je můžeš dostat, přičiň se k tomuž a víceji od Andresa Struskavny¹ dvě kopě a půl druhý kopy od pekaře zaručiti, aby v zapomenutí nepřišly. Co jse pak dotejče peněz, který mi pan strejc po panu Petrovi² odsílá, jsou dodaný, ale já nevím, jak svejch peněz pozbudu nebo zde tu minci velmi neradi berou a jest mezi nimi velmi mnoho pode milý [?] penězích, ((za dva grejcary)) musím na nich mnoho škodovati. S tím se dobře měj. Datum v Nových Drážďanech³ v čtvrtek 23. dne listopadu léta [16]08.

Šťastný Václav Pětipeský,⁴ rukou vlastní

¹ Andres, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Truskavna.

² Blíže neidentifikováno.

³ Drážďany (hlavní město Saska), Nové Drážďany/Nové město na severním břehu Labe, obě města spojena v jednu obec od roku 1550.

⁴ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

378.

Jan Lorenc ze Žerotína píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odesílá mu patrně rejstřík na ves Oujezd. Chce se s ním setkat k přátelskému jednání ohledně pojištění dílu vsi. Žádá o oznámení Pětipeského vůle v blíže nepopsané záležitosti. Liběchov, 16. prosince 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/16, fol. 39, český

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrpergka na Byšicích a Bosyni, panu bratru a sousedu mému zvláště milému.
((A. 1608 od pana Jana Lorence z Žerotína strany vsi Oujezdce.))*

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane bratře a sousede můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho nejlepšího dobrého přejít věrně a upřímně rád. Tak k žádosti tvé činím a tu tupi¹ na ves Oujezd² posílám, nahlídnouc v ni, jak se líbiti bude. Ve jménu Boží[m], chtěl bych se s tebou v přátelské jednání dáti i tolikéž v ten díl vsi ujistiti a jaká pak v tom dále vůle tvá bude, žádám, že mi skrz psaní své oznámíš. Tak aby se věděl, čím zpravit. S tím milost Pána Boha rač s námi se všemi bejti. Dán na Liběchově³ v outerý po s[vatě] Luciji léta 1608.

*Jan Lorenc z Žerotína a na Liběchově,⁴
římského císaře, Jeho mi[losti] truksas*

¹ Míněno snad „tubi“, ve významu tuba, role, písemnost, rejstřík.

² Oujezdec, později Újezdec, ves jižně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Jana Lorence ze Žerotína, později součást mělnického panství.

³ Liběchov, městečko severně od Mělníka na pravém břehu Labe (Středočeský kraj) s renesančně upravenou tvrzí, od roku 1583 v držení Belviců z Nostvic, Jana Lorence z Žerotína, v letech 1615-1621 v držení Jana Kryštofa Belvice z Nostvic.

⁴ Jan Lorenc ze Žerotína na Čestíně Kosteje a Liběchově, Cítově a Oujezdci (1583-1619), císařský truksas, druhý manžel Anny Belvicové ze Štampachu (od roku 1606).

379.

Mikuláš Vratislav z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Využívá náhodného poselství a ptá se na Pětipeského zdraví. Sám je s celou rodinou celkem zdrav. Připomíná prosbu své manželky Barbory Bubnové z Budova o cibuli a posílá pro ni vůz s důvěrou, že ji Pětipeský nechá vydat jeho poslovi.

Březno, 18. prosince 1608

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 32, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému.

((A. 1608 od p[ana] Mikuláše Vratislava z Bubna¹ o cibuli))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého vinšujíc, přeji Ti věrně a upřímně rád. Podle tohoto náhodného poselství nemohl sem toho pominouti, abych Tobě ohlášení své učiniti a přitom, kterak se na zdraví svým máš, přezvědět neměl. O čemž že mi zase oznámiti sobě nestižíš, nepochybně věřím. Já, děkuje pánu Bo[h]u, až do této chvíle se všemi svejmi v mírném způsobu zdraví postaven zůstávám. Vedle našeho společného na tom zůstání a manželce³ mé podle zámluvy od Tebe učiněné tak činím a teď pro tu cibuli s vozem kočárkem odsílajíc, důvěrně naděje <k> ((js))em, že ji vyslanému mýmu vydati poručíš. Já zase Tvůj volný sluha v každé míře zůstávám. S tím milost Boží s námi býti rač. Dat[um] na Březně⁴ ve čtvrtek po s[va]té Luciji léta 1608.

*Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení,⁵
hejtman kraje Boleslavského*

¹ Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617), hejtman Boleslavského kraje (1608-1609, 1615-1616).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Barbora Bubnová z Budova na Březně a Skašově (1582-1620), manželka Mikuláše Vratislava z Bubna (od roku 1605), neteř Václava Budovce z Budova.

⁴ Březno, městečko východně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1617 v držení Mikuláše Vratislava z Bubna, poté v držení jeho manželky Barbory Bubnové z Budova.

⁵ Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617), hejtman Boleslavského kraje (1608-1609, 1615-1616).

380.

Matyáš Lvovický ze Lvovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se, že se s ním Pětipeský nebude moci setkat v záležitosti Jiříka Tulanda, poddaného mělnického panství. Lvovický byl obeslán k české komoře, proto odjíždí do Prahy. Přimlouvá se, aby bylo Tulandovi učiněno nějaké milosrdenství, neboť ten se k němu opakovaně obrací se suplikací. Tulandův spis Pětipeskému odesílá k bližšímu vyrozumění. Lvovický tvrdí, že více než Tuland je vinen Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu, který celou věc zdržuje. Zavazuje se službou a dobrým přátelstvím.

Mělník, 9. ledna 1609

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 45-46, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu bratru mému zvláště milému.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane bratře můj zvláště milý, od Pána Boha všemohoucího sumou všeckno nejlepší dobré v tomto Novém roce přeji Tvé milosti věrně a upřímně rád. Jistého oumyslu toho sem byl, abych dnešního dne tvou milost v příbytku tvé milosti, a to v příčině Jiříka Tulanda,¹ poddaného J[eho] M[ilosti] C[isařské], k správě mé přináležejícího, navštívil. I poněvadž věčejšího dne poručení od Jich mi[los]tí pánův rad komory České mně došlo, abych se konečně dnešního dne do Prahy vypravil, žádám, že mi tvá milost za zlé míti nebude. Co se pak svrchu dotčeného poddaného J[eho] M[ilosti] C[isařské] dotýče, tak jakož sem předešle dnův minulých k tvé milosti se za něho přimlouval, ještě se tímto psaním přimlouvám a přátelsky žádám, že mu se nákej milosrdnej skutek od tvé milosti učiní. Nebo nepřestává toho při mně skrze suplikaci² svou a nabíhání na mě, kterouž tvé milosti pro další vyrozumění odsílám, vyhledávati. Nebo tak velice poddaný J[eho] M[ilosti] C[isařské] není ten vinen, jako Pan Mikuláš Gerštorf,³ zdržujíc tu věc na sobě, připovídajíc, že ji chce k místu a k konci přivést, čehož jest se nestalo. Což věřím a sem té naděje k tvé milosti, že to na přimlůvu mou tvá milost učiní. Já zase v podobný příčině tvé milosti se toho i jinším dobrým přátelstvím odměniti nepominu. S tím milost Boží s námi býti rač. Datum na zámku Mělnickém⁴ v pátek po Třech Králích léta 1609.

Matyáš Lvovický ze Lvovic⁵

¹ Jiřík Tuland, poddaný mělnického panství ze vsi Vysoké.

² Suplikace – stížnost.

³ Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Chotěšicích, Řepině, Velkých Horkách a Oušti († 1620), bratr Abrahama a Oldřicha Gerštorfů z Gerštorfu, hejtman Kladského hrabství (1607), hejtman mělnického panství (1605-1607), účastník stavovského povstání, generál-proviantmistr stavovského vojska, relátor zemského sněmu (1620), posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku (1621).

⁴ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Jáchyma Novohradského z Kolovrat (1594-1600) a jeho syna Jana Novohradského z Kolovrat (1600-1611).

⁵ Matyáš Lvovický ze Lvovic, hejtman mělnického panství (1607-1611).

381.

Joachim Pražský píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přeje vše dobré. Ohledně porušení hraničního práva poddaným Matějem Vecírkem a potrestání jeho zlého chování radí, aby nejezdil k hraničnímu soudu do Kostelce nad Labem, poslal tam svého úředníka s odvoláním a provinilce potrestal sám. Vypočítává náklady na úřední úkony. Žádá o zaslání dlužných peněz.

Byšice, 12. ledna 1609

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 51, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu mně laskavému, jeho mi[los]ti.

Službu svou Va[š]i M[ilos]ti, urozený a statečný rytíři, pane mně laskavý, vzkazují a přítom všecko dobré a spasitedlné na Pánu Bohu panu vinšujíc, přeji rád.

Podle s va[ší] [milos]tí mého na tom zůstání příčiny vodvolání od práva hraničného proti zlému chování Matěje Vecírka¹ před vrchní právo odsílám, ač vidí se mi dost podstatné býti, však co by se va[ší] M[ilos]ti libilo, neb nic to přemazat, neb i jináče při vůli zůstavuji. Strany pak Kosteleckých,² že psali, abyšte s příslibem takových příčin jeho, Vecírka tam dostaviti poručiti ráčili, vidí se mi zbytečně v tom něčím jejich býti v této věci, co ráčíte s poddaným va[ší] M[ilos]ti míti, ať oni nerovnají rozepři jiných mezi lidmi, nechajíc jich od udevřítí, jest tato [věc?] daleko rozdílná [!]. Protož ho tam nejní potřeba, ale ouředník va[ší] M[ilos]ti se tam postavíc, ihned takovou actu tu, kdež náleží, odeslati sou povinni a musejí nejpotomně soudu appellací přinešena bude. Pro zbytečnú outratu aby jízdu k témuž soudu hraničného sešlo, tam z přeslyšení <bude> se appellací bude se moci dostavit, a aby svojí va[ší] M[ilos]ti bylo třebas tam i na něm dát vykonat exekuci.

Strany pak práce [...]vím a uznávám va[ší] M[ilos]ti vděčnost vělijakou, však zas mimo jiné pánu se zamlouvám povolnou a hotovou službou mou, co jest mi na tu při dáno, panu oznamuji toliko 2 kopy míš[eňských] z důchodu a ouředník na tu při půjčil mi též 2 kopy míš[eňských]; víc nic mi dáno nejní a o několik chůzi za příčinou té pře učiniti sem musel, začez spravedlivě již tak i od těch sepsání příčin i po tom po starém se s Appellací dvanáct kop i s těmi štyrmi počítaje sem zaplatil a ve štvrtek sám i na Byšice³ do Mělníka⁴ chůz[i] má, stavím se u ouředníka, bude-li co potřeba psáti do Prahy, o víc se nic appellaci to zpravím. Prosím, že ráčíte poručiti, aby za tuž práci zaplaceno bylo. Nemůže-li všech, ale polovic a ostatek jiným časem. Já toho pánu vším mně možným služebně se budu chtíti toho odsluhovati. S tím Milost Boží, k ochraně va[ší] M[ilos]ti poroučím. Dat[um] v měste[čku] Sadský⁵ v neděli první po Třech králích léta 1609.

Va[ší] M[ilos]ti k službám povolný
Joachim Pražský,⁶ m. p.

¹ Matěj Vecírek, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

² Purkmistr a rada města Kostelce nad Labem, královského komorního města severozápadně od Brandýsa nad Labem (Středočeský kraj).

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁴ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), věnné město, komorní panství, v zástavbě Jáchyma Novohradského z Kolovrat (1594-1600) a jeho syna Jana Novohradského z Kolovrat (1600-1611).

⁵ Sadská, město jihozápadně od Nymburka (Středočeský kraj), povýšena na město roku 1607.

⁶ Joachim Pražský, úředník ve službách Šťastného Václava Pětipeského.

382.

Regest. Jiří Sovenický, Pětipeského úředník v Byšicích, píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 26. ledna 1609

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 5v, česky

N. 14

Od Jiřího Sovenického,¹ ouředníka na Byšicích. Žádá, aby pana Pavla Poražku,² poddaného p[ana]. Pětipeského, [s] Václavem [a] Janem, poddanými zádušními zdejšími se sešli. Dodáno 26. Januari A. 1609.

¹ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

² Pavel Poražka, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

383.

Mikuláš Španovský z Lisova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že se jeho manželce narodil syn. Zve ho na křtiny, které se uskuteční v neděli 15. března v Pacově. Pětipeský má přijet den předem k večeři a další den se stát jedním z kmotrů Španovského syna. Zavazuje se přátelstvím.

Pacov, 3. února 1609

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 32, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému zvláště milému.

((A. 1609 ode pana Mikuláše Španovského,¹ zuve na křtiny.))²

Službu svou vzkazuji, urozenej a statečnej rytíři, pane švagře můj zvláště milej. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji panu švagru věrně rád. Oznamuji panu švagru, že jest všemohoucí Pán Bůh mé milé manželce³ štásně pomoci a nám spolu syna dáti ráčil, z čehož na věky pochválen bejti rač. Jsouce pak já toho oumyslu témuž děťátku křtem svatým dáti posloužiti, pana švagra za to přátelsky žádám, že pan švagkr ke mně na Pacov⁴ v sobotu po svatém Řehoři⁵ tím zázeji k večeři přijede a nazejtří, totiž v neděli druhou v postě, slove Reminiscere,⁶ témuž děťátku za jednoho pána rukojmě při křtu svatém se postaví. Já se toho panu švagru vším dobrým přátelství[m] odměniti nepominu. S tím milost Pána Boha s námi se všemi bejti rač. Dán na Pacově v outerej Masopustní léta 1609.

Mikuláš Španovský z Lisova na Pacově⁷

¹ Mikuláš Španovský z Lisova na Pacově a Vožici († 1616), hejtman Bechyňského kraje za rytířský stav (1604-1605, 1609-1610, 1611-1612).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Anna Španovská z Doupova († po 1620), dcera Barbory Doupovcové z Chýš a Egrberku.

⁴ Pacov, město a renesančně upravený hrad západně od Pelhřimova (kraj Vysočina), do roku 1613 v držení Španovských z Lisova, následně Ladislava Víta ze Rzávého, témuž konfiskováno roku 1623.

⁵ Dne 14. března 1609.

⁶ Dne 15. března 1609.

⁷ Mikuláš Španovský z Lisova na Pacově a Vožici († 1616).

384.

Vilém Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se, že na jeho žádost nemůže zítřejšího dne přijet. Právě se vrátil ze Zvoleněvsi a musel přijmout léky, neboť ho velmi trápí ledvinový kámen, proto nemůže vyjet na koni. Pokud se mu uleví, chce za ním přijet.

Chvatěruby, 20. února 1609

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 61, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému.

((A. 1609 od pana Viléma Trmala,¹ že přijeti nemůže.))²

¹ Vilém Trmal z Toušic na Chvatěrubech († před 1612), bratr Mikuláše Trmala z Toušic, švagra Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milej. Týhož zdraví, při něm jinýho všeho dobrýho přeji ti věrně rád. Můj zvláště milej pane švagře, žádost tvou bych z toho srdce rád vykonal a k tobě zejtrějšího dne přijel. Ale mohu ti vpravdě oznámiti, že sem teprva tyto hodiny ze Zvoleněvsi³ domů přijel a tak mne velmi kámen v ledvích trápí, že mne nejní možný na koni vyjeti, nebo sem sotva domů přijel a hned lékařství náký přijímati musím. I bude-li mně jen nětco málo lípěji, že bych mohl na koni jeti, chci se k tomu přičiniti, abych žádost tvou vykonati mohl. S tím Pán Bůh rač s námi se všemi bejti. Datum na Chvatěrubích⁴ v outery po Ochtábu Tří Králův léta 1609.

Vilím Trmal z Toušic,⁵ m. p.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Zvoleněves, ves na Slánsku severovýchodně od Kladna, do roku 1604 v držení Zejdlců ze Šenfeldu, poté Jiřího Vratislava z Mitrovic (1604-1609) a následně Jana Milnera z Milhauzu (1609-1621).

⁴ Chvatěruby, ves, hrad a renesanční zámek jihozápadně od Mělníka u Kralup nad Vltavou (Středočeský kraj), od roku 1605 v držení Viléma Trmala z Toušic, následně jeho syna Václava (do 1616).

⁵ Vilém Trmal z Toušic na Chvatěrubech († před 1612).

385.

Purkmistr a konšelé městečka Štětí nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměli jeho psaní o pokutě 100 kop míšeňských grošů a trestu vězení pro Jiříka Tulanda na základě rozsudku odvolacího soudu. Dotčený Tuland byl uvězněn a žádá skrze přímluvu krajského hejtmána o odklad zaplacení vzhledem k vězení. Připojují se s přímluvou. Jakmile Tuland peníze složí, zpraví Pětipeského.

Štětí nad Labem, 26. února 1609

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/17, fol. 84, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu k nám dobrotivě a laskavě příznivému.
(A. 1609 od Štětských strany Tulanda¹))²*

Službu svú vzkazujem Vaší mi[los]ti, urozený a statečný rytíři, pan k nám laskavě příznivý. Jsouce zdrav, abyšte se dobře míti ráčili, toho vaší mi[los]ti rádi přejeme.

Jaké psaní jedno i druhé jste nám za příčinou placení peněz od Jiříka Tulanda³ 100 kop m[išeňských] a vykonávání Executi vězením podle ortele jich mi[los]tí pánův rad nad Appellacímí ((učiniti ráčili, porozuměli sme)). I d[.]zavši se k nám nadepsaný Jiřík Tuland a davši zprávu, že takových peněz, jsa u vězení, shledati nemůže, žádal nás, abychom k Jeho mi[los]ti panu hejtmanu⁴ psaní za něho přimluvné učinili. Aby pan hejtman se k vaší mi[los]ti za čas prodlenější takových k placení peněz se přimluviti ráčil. I dána jest

¹ Jiřík Tuland, poddaný mělnického panství ze vsi Vysoké.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jiřík Tuland, poddaný mělnického panství ze vsi Vysoké.

⁴ Hejtmány Boleslavského kraje byli v období let 1608-1609 Bohuchval Berka z Dubé a Lipé na Loukovci a Kuřívodech za panský stav a Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně za rytířský stav. P. MAREŠ (ed.), *Obsazování úřadu krajského hejtmána*, s. 128.

nám zase od J[eho] M[ilosti] pana hejtmána odpověď, že vaši mi[los]ti přímluvné psaní učiniti ch[ce]. Pak na ten čas nevíme, jestli vaši mi[los]ti jaké psaní o sčekaní peněz učiněno, jakž nám zase od pana hejtmána psaní, načem-li ta věc zůstávala, učiněno bude. A peníze na právě našem složený budou od toho Jiříka Tulanda, nepominem to ihned vaši mi[los]ti v známost uvésti. Neb se nyní Pána Boha (jsa v u vězení) dokládá, že jich tak na rychlo opatřiti nemůže. Tou odpovědí sme vaši mi[los]t zpraviti nepominuli. S tím milost Pána Boha rač býti s námi se všemi. Dat[um] v měst[ečku] Štětí nad Labem⁵ ve čtvrtek po s[vatém] Matěji léta 1609.

Purkmistr a konšelé města Štětí nad Labem

⁵ Štětí, městečko na Labi severozápadně od Mělníka (Středočeský kraj), od počátku 14. století příslušenství hradu a panství Mělník.

386.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Alexandrovi Kyjovi z Hyršfeldu na Brocně. Stěžuje si na závadu v koupi statku Chodeč i tůně a rybníka, jež ke statku náležejí. Pětipeský je řádně koupil 29. června 1604 za svědectví Kašpara Kapliře ze Sulevic, Václava Budovce z Budova, Jana Jiřího Pětipeského z Chýš a Viléma staršího Konecchlumského z Konecchlumí. Podle obsahu trhové smlouvy měl mít zaručeno právo výlovu rybníka a tůně, zadržování vody v nich i jejich vypouštění. Dostal se však do sporu s Janem Mlynářem Kroupeckým, poddaným Jana Novohradského z Kolovrat, o zadržování vody a výlov ryb. Podle práva je Alexandr Kyj povinen tuto závadu koupeného statku a příslušenství odstranit. Pětipeský žádá zjednaní nápravy.

Byšice, 14. března 1609

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 129-130, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Alexandrovi Kyjovi z Hyršfeldu a na Brocně,¹ panu švagru a bratru mému zvláště milému.

((Psaní o tůni a zastoupení té závady, na kterouž se pan z Kolovrat² potahuje.))³

((Poslové Michal Šolc Žitavský,⁴ služebník, a Václav Kovář ze vsi Bosyně.⁵ Dodáno ve čtvrtek po s[vatém] Řehoři l[éta] 1609.))

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane šagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví a jiného všeho nejlepšího dobrého přeji vám věrně upřímně rád.

V dobré paměti vám zůstává, jaká jest se smlouva dobrovolná a přátelská a trh celý a dokonalý léta tisícího šestistého čtvrtého v outerý, den památný svatých Petra a Pavla,⁶ apoštolův Páně [s] urozenými a statečnými rytíři, panem Kašparem Kapliřem z Sulevic

¹ Alexandr Kyj z Hyršfeldu na Brocně († po 1609), rytíř a soused Šťastného Václava Pětipeského.

² Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613), císařský číšník a královský rada, hejtmán Slánského kraje (1607-1608), syn Jáchyma Novohradského z Kolovrat.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Michal Šolc († 1613), úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na statku Bosyně.

⁵ Václav Kovář, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Bosyně.

⁶ Dne 29. června 1604.

a na Miličině,⁷ J[eho] M[ilosti] C[ísařské] radou, panem Václavem Budovcem z Budova a na Hradišti nad Jizerou,⁸ panem Jiřím Janem Pětipeským z Chýš a z Egrbergku a na Liběchovičkách,⁹ úřadu nejvyššího purkrabství pražského radou a panem Vilímem starším Konecchlumským z Konecchlumu¹⁰ a v městě Hoře Kutné,¹¹ jakožto prostředníky a smlouvce od nás k tomu dožádanými, stala. A to mezi vámi, prodávajícím z jedné a mnou, kupujícím z strany druhé. O ves Chodeč¹² se všim a všelijakým k ní příslušenstvím. Kteroužto smlouvou mezi jinými věcmi vy jste mně také tůně s rybníčkem, s potoky, vodotočinami, s volšinami, vrbinami prodali, jakž dále táž smlouva, kteráž se na registra od vás mně k trhu vydaná vztahuje, to vše v sobě šíře obsahuje a zavírá, v kterýchžto registřích od vás mně k trhu vydaných také zejména tento artikul doložen jest.

Pod těmi též leží podolí, tůně anebo jezero, z něhož se voda spustiti nemůže, do níž potok stálý teče, nechť jest jakkoliv veliké sucho, vždyckny se dvě kola, do něho i z něho, vody jde a doleji pod ní mlejn o třech kolách jest, kterýž dosti vody mívá. Ta tůně jest z díle dobře za patery hony podole, v níž znamenitých velikých a rozličných ryb dostatek jest a té tůně bejvá (což mnohým lidem vědomé jest) užíváno do půl druhého sta kop míš[ěnských], a to nejvíc tím způsobem, že pod ní rybník jest. Kterýžto rybník se na druhé za rovno s t[ou] tůní, když z té tůně ryby vycházejí a po rybníce chodí. Tehdy tůni zarážeti a rybník do roka kolikrát chce spustiti a sloviti může. Jakž tolikéž táž registra k trhu vydaná to vše v sobě šíře obsahují a zavírají.

Podle kteréžto smlouvy trhové a register k trhu vydaných při vykazování mně od vás týchž dědin, mně dotčenou smlouvou trhovou prodaných, jaké táž tůně výš dotčená a pod ní rybník vykázán jest. S tím při tom doložením, že já týž rybník zároveň s tou tůní nadřovati, a když z té tůně ryby vycházejí a po rybníce chodí, tehdy touž tůni zarážeti a rybník do roku kolikrát chci spustiti a sloviti dáti mohu. Kteréžto tůně i také rybníku já jsem tím způsobem, jakž mi od vás prodáno, do register vloženo a vykázáno jest, užíval a užívati hledím.

I poněvadž mně od urozeného pána, pana Jana Novohradského z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách,¹³ J[eho] M[ilosti] C[ísařské] rady a Mundšeňka,¹⁴ též také úředníka páně panství Košateckého¹⁵ Daniela Maška¹⁶ na místě a k ruce Jana Mlynáře Kraupec-

⁷ Kašpar Kaplíř ze Sulevic na Miličině, Voticích a Neustupově (1535-1621), direktor/správce úřadu prezidenta české komory /nejstarší rada české komory (1606-1611), přisedící většího zemského soudu (1612-1615), purkrabí Hradeckého kraje (1615-1619), stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší písař (1619-1620).

⁸ Václav Budovec z Budova na Mnichově Hradišti (1551-1621), panský stav od května 1607, čelní představitel českobratrské šlechty a stavovské protihabsburské opozice, rada apelačního soudu (1584-1602), nejvyšší berník (1592, 1594, 1595, 1596/1597), přisedící komorního soudu (1611, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618), stavovský direktor (1609, 1618-1619), prezident apelačního soudu (1619-1620), spisovatel, stavovský diplomat, popraven 21. června 1621.

⁹ Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, přisedící purkrabského soudu.

¹⁰ Vilém starší Konecchlumský z Konecchlumí na Spyticích, Pukšicích a Zéhúbech (1551-1621), důstojník císařského vojska (1594-1605), účastník stavovského povstání, stavovský válečný komisař a velitel zemské hotovosti z Čáslavska a Chrudimska, popraven 21. 6. 1621.

¹¹ Kutná Hora, okresní město (Středočeský kraj), horní město od středověku, stříbrné doly, do roku 1550 ražba pražských grošů.

¹² Chodeč, ves severně od Mělníka nad Labem v držení Šťastného Václava Pětipeského a Zikmunda Belvice z Nostvic.

¹³ Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613).

¹⁴ Mundšeňka – císařský nebo královský číšník, dvorská hodnost.

¹⁵ Košátky, ves a zámek jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1613 v držení Jana Novohradského z Kolovrat na Buštěhradě.

kého,¹⁷ člověka poddaného páně, nemalá, než veliká překážka v držení a užívání též tůně a rybníka pod ní ležícího se děje. Jako bych já sobě též tůně, když by voda na rybníce zároveň s tůní nadržána byla, na ní vody zarážeti a dotčeného rybníka, kdyby mi se koliv vidělo, spustiti a jeho volně slovití dáti mohl.

Kdež také pan se na smlouvu mezi dobré paměti panem otcem páně nejmilejším a předešlým držitelem Boseným, panem Janem Homutem¹⁸ etc., o týž tok vody pod jistou pokutou učiněnou odvolává, jakž tomu z přípisu příležitých psaní mně od téhož pana Jana Novohradského z Kolovrat a úředníka páně svědčících obšírněji vyrozuměti motci budete.

O kteréžto smlouvě a závadě na týž statek touž smlouvou mezi týmž někdy panem Joachymem Novohradským z Kolovrat¹⁹ a panem Janem Homutem²⁰ etc. učiněnou uvedené. Vy ste mně při trhu ani při vykazování týchž gruntův nic neoznámil a žádné zminky neučinili. K čemuž kdyby přijisti mělo a týž pan Jan Novohradský z Kolovrat mně v užívání dotčené tůně a rybníku dále jakou překážku činiti, vodu z téhož rybníku, kdež by mu se vidělo a zdálo, spouštěti dáti mohl, k tomu na mně ještě na pokutu nastupovati měl, musel bych skrze to k nemalým než velikým škodám přicházeti a zaplativše vám touž ves Chodeč dosti draho, ještě kdybych sobě při trhu o též závadě oznámeno měl, nebyl bych za ní s tou závadou ani třetího dílu dal. Nemohl bych bezpečně svého zaplaceného statku, obzvláště pak té tůně, rybníka nadržováním a spouštěním vody, a což mi tak do register k trhu vydaných od vás položeno jest, užívati.

Vy pak jste se dotčenou smlouvou trhovou mezi námi učiněnou všechny závady z téhož statku svěsti a o čistotu zavázali, správu, již týž statek třetinou vejš činí, máte, neb jmíti budete, přede všemi závadami. Podle čehož touž závadu z téhož statku svého povinni jste. A protož vás za to přátelsky žádám, že mně v tom proti témuž panu Janovi Novohradskému z Kolovrat, čeho tak při mně na místě a k ruce téhož Jana Mlynáře Kroupeckého, člověka poddaného svého, vyhledává, chťice mně k dostiučinění té smlouvy mezi někdy panem Joachymem Novohradským z Kolovrat a panem Janem Homutem etc. učiněné, kteréž vám i také druhé smlouvy mezi týmiž stranami učiněné, kterouž se prvnější smlouvy potvrzuje a na ní se vztahuje, také příležitostě přípis odsílám, z níž tomu jaká veliká závada na týž statek uvedená a zapsaná jest, vyrozumíte i přivésti zastoupíte. Touž závadu již oznámenou smlouvou svědčící z téhož statku mně od vás zapsanej a nezavadnej prodaného svedete, jej očistíte, to tak opatříte. Aby mi se v nadržované vody na též tůni a rybníce od téhož Jana Mlynáře Kroupeckého stavováním vody, když by mi se líbilo, překážka nedála a mně i vám aby z dalšího zaneprázdnění sjíti mohlo. Odpovědi, kterouž bych se spraviti mohl, žádám. Milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] na Byšicích²¹ v středu po Neděli postní Reminiscere, to jest 14. dne měsíce Marti léta 1609.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni²²

¹⁶ Daniel Mašek, úředník Jana Novohradského z Kolovrat na panství Košátky.

¹⁷ Jan Mlynář Kroupecký, poddaný Jana Novohradského z Kolovrat na panství Košátky.

¹⁸ Jan Homut Hrzán z Harasova na Chodči a Bosyni († před 1583).

¹⁹ Jáchym Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1600), hejtman Žateckého kraje (1556-1567) a Boleslavského kraje (1567-1568), nejvyšší berník (1568, 1572-1573), rada a prezident české komory (1575-1577, 1592-1597), karlístejnský purkrabí (1577-1600), zástavní držitel panství Mělník (1594-1600).

²⁰ Jan Homut Hrzán z Harasova na Chodči a Bosyni († před 1583).

²¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

²² Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

Mandát. Rudolf II. píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích. Oznamuje, že pro roztržku minulého roku, odražení cizího vojska, ochranu poddaných království a opravy způsobených škod nebude moci uspokojit Pětipeského i další věřitele k nadcházejícímu termínu svatého Jiří. Z té příčiny ho časně upozorňuje, že dojde k odkladu splátky královského dluhu.

Pražský hrad, 23. března 1609

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. B 3/1, fol. 107-108, česky

Slovutnému Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberka na Byšicích, věrnému našemu milému.

Rudolf druhý, z Boží milosti volený Římský císař, Uherský a Český král etc.

Slovutný věrný náš milý. Ráčili sme té milostivé naděje býti, žeť suma tvá peněz, kderouž za námi jmáš a kterážť jest již před drahním časem zaplacená býti měla, při tomto již se přibližujícím čase svatého Jiří¹ zaplacená býti motci bude. Jakož pak někderé jisté prostředky, odkud by takovou tvou sumou spokojen býti mohl, od nás k tomu obraný sou byly. I že pak roku jminulého ta roztržka² tomu jest v cestu vkročila, takže ta suma peněz, kderouž si ty i někderí [j]ini věritelové Naši spokojeni býti měli, na očistění závad na panství Naše uvedených a dckami zemskými Království Našeho Českého nemálo sum peněz pojištěných za příčinou vybití ven z tohoto království lidu válečného od nás pro ochranu jak osoby naší vlastní, tak i obyvatelův království našeho Českého věrných poddaných našich milých verbovaného a najatého potřebována býti musí, takže tobě při témž času svatého Jiří záplata sumy tvé státi se motci nebude.

Za tou i jinými slušnými příčinami vidělo se nám za dobré při tobě to časně tímto milostivým psaním naším předjíti, milostivě tebe za to žádajíc, že nám k milostivému a obzvlášt-nímu zalíbení našemu takové tvé sumy do někderého volnějšiho a prostrannějšiho času sčekání učiníš. A v tom k nám, králi a pánu svému, tak jakž k tobě té celé a milostivé na-děje býti ráčíme, poddaně a volně se ukážeš.

A my, poznajíc takovou tvou poddanou volnost, ráčímeť ji jako i předešlou milostí naší Císařskou a Královskou spomínati i nahražovati.

Dán na Hradě Našem Pražském v pondělí po neděli postní Oculi, jinak dvacátého třetího dne měsíce března léta šestnáctistého devátého. A království našich Římského třidcátého čtvrtého, Uherského třidcátého sedmého a Českého též třidcátého čtvrtého.

*Rudolf II. etc.*³

*Ad mandatum D[omi]ni Electi Imperatoris proprium
(Kašpar Kaplír, m. p.)*⁴

¹ K termínu 23. dubna 1609.

² K roztržce mezi Rudolfem II. a arciknížetem Matyášem Habsburským i s přehledem staršího bádání V. BŮŽEK (ed.), *Ein Bruderzwist*.

³ Rudolf II. Habsburský (1552-1612), římský císař (1576-1612), český král (1575-1611), uherský král (1576-1608).

⁴ Kašpar Kaplír ze Sulevic na Miličíně, Voticích a Neustupově (1535-1621), direktor/správce úřadu prezidenta české komory /nejstarší rada české komory (1606-1611), přisedící většního zemského soudu (1612-1615), purkrabí Hradeckého kraje (1615-1619), stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší písař (1619-1620).

388.

Zikmund Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá, aby Pětipeský propustil řádným výhostním listem poddaného Jiříka Lekše ze vsi Hostín na Belvicovy statky do vsi Lhotka. Připomíná, že o totéž žádal už před několika týdny. Jiřík Lekš prodal svůj grunt a živnost řádně osadil jiným hodnověrným člověkem, proto se za něho znovu přimlouvá, aby byl propuštěn s manželkou a dětmi. Zavazuje se dobrým přátelství a službou.

Beřkovice, 25. března 1609

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 29, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egkrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru, bratru a sousedu mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1609 od pana Zikmunda Belvice¹ o propuštění Jiříka Lekše.))²

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře, bratře a sousede můj zvláště milý. By zdráv byl a dobře se měl, přál bych Ti toho věrně rád. Učinil jsem panu švagru před některou nedělí psaní, žádajíc, aby pan švagr mně Jiříka Lekše,³ poddaného svého ze vsi Hostinný⁴ listem vejhostním⁵ z poddanosti i ze vši spravedlnosti jeho na grunty mé do vsi Lhotky⁶ propustil. Na kterýžto psaní mně pan švagr za odpověď dal, že jak domů z Prahy přijede, vyptajíc se na ty věci, že mě o tom o všem, odpovědí svou nemeškajíc, spraviti chceš. I poněvadž týž Jiřík Lekeš chalup[u] neb živnostku svú na gruntech Tvý mi[los]ti prodal a hodnověrným člověkem grunt vosadil a živnústku, kterouž jest na gruntech mých koupil, opatření svého potřebuje. Mně jest týž poddaný Tvůj ještě za toto přimluvné psaní k Tobě požádal. Protož pana švagra za to přátelsky žádám, že téhož Jiříka s manželkou a dítkami i s[e] [s]pravedlnost[i] jeho (ač má-li jakou) na grunty mé listem vejhostním propustíš. Já zase touž měrou i jiným dobrým přátelstvím panu švagru se odměním a odplatím. Za odpověď, kterouž bych se spraviti mohl, žádám. S tím pán Bůh rač dáti naše vshledání bohdá šťastné. Dat[um] na Beřkovicích⁷ v středu den památky Zvěstování panny Marie léta 1609.

Zigkmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách⁸

¹ Zikmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách († 1621), hejtman Boleslavského kraje v letech 1613-1614, královský rada Fridricha Falckého (1619-1620).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jiřík Lekš, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Hostín.

⁴ Hostín, ves východně od Mělníka a severně od Byšic, v držení Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁵ Výhostní, též zhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

⁶ Lhotka, ves východně od Mělníka, v držení Zikmunda Belvice z Nostvic na Beřkovicích a Střemách.

⁷ Dolní Beřkovice, ves a panství severozápadně od Mělníka na Labi, do roku 1621 v držení Zikmunda Belvice z Nostvic.

⁸ Zikmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách († 1621).

389.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 31. března 1609

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 6r, česky

Od pana Václava Šťastného Pětipeskýho. Že není podle smlouvy poddaným jeho podle smlouvy od synův Poražkových zaplaceno. Dodáno 31. Marti A. 1609.

390.

Vilém Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho psaní, že se chystá v neděli či pondělí po jednání všech tří stavů na cestu do Heidelberku s Václavem Vilémem z Roupova a že má i se svým synem včas přijet do Prahy. Děkuje, že syna vezme s sebou. Protože nemůže právě shledat víc peněz, dá mu na cestu alespoň sto tolarů, avšak vezme s sebou do Prahy řetěz, který případně někde dají do zástavy. Zavazuje se přátelstvím a službou.

Chvatěruby, 3. dubna 1609

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 63, česky

Urozenýmu a statečným rytíři, panu Šťastnému Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšičích a Bosyni, panu švagru a bratru mýmu obzvláště důvěrně milýmu, k dodání.

Poslu jest zaplaceno.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště důvěrně milej. Týhož zdraví, při něm jinýho všeho nejlepšího dobrýho přeji ti věrně upřímně rád. Můj zvláště milej pane švagře, jakž mně voznamuješ, že dá-li Pán Bůh, zejtra Bohdá do měst Pražských pojeděš a dá-li Pán Bůh, v neděli anebo v pondělí tím raněji podli volení jich m[ilostí] všech Tři stavův na cestu do Hadlberku¹ se panem z Roupova² se vypraviti strojíš, abych tolikéž já [se] synem³ svejm do Prahy přijel. I můj zvláště milej pane švagře, že žádost mou, kerou sem na tebe vložil strany syna mýho ((v svý paměti)) máš, velice přátelsky tobě děkuji a chci tak učiniti a dá-li Pán Bůh, v neděli do Prahy k tobě přijeti, neb vím, že se dřív pondělka vypraviti moci nebudete a taky ti mohu voznamiti, že v neděli u sebe posluhování míti budu. Rád bych, aby taky <te...> syn můj, prve než pojedě, k stolu večere Páně se mnou šel. Co se peněz to tejče, na přísahu mou mně věř, že na tak spěšnej čas nemohu víceji shledati než sto tolarův, ty sebou tobě přinesu, však sebou vemu řetěz, nebude-li moci jináče bejti, již jej někde zastavíme za tu některou neděli. A co tu na žádost mou učiníš, chci se toho vším dobrým a příjemným přátelstvím vodměniti. S tím Pán Bůh rač se nám dáti spolu v dobrým zdraví shledati. Datum spěšně na Chvatěrubích⁴ v pátek po neděli Družebné léta 1609.

Vilém Trmal z Toušic⁵

¹ Heidelberg, německé univerzitní a bývalé krajské město na řece Neckar (Bádensko-Württembersko), středisko kalvinismu a sídlo falckých kurfiřtů.

² Václav Vilém Roupovec z Roupova na Trnovanech a Žitenicích (1580-1641), hejtman Litoměřického kraje (1606-1607, 1608-1609, 1611-1612), stavovský defensor (1609) a direktor (1611, 1618-1619), nejvyšší kancléř (1619-1620), pobělohorský exulant, důstojník Thurnovy armády a účastník saského vpádu (1631).

³ Václav Trmal z Toušic na Chvatěrubech († po 1621), syn Viléma Trmala z Toušic a synovec Mikuláše Trmala z Toušic, švagra Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Chvatěruby, ves, hrad a renesanční zámek jihozápadně od Mělníka u Kralup nad Vltavou (Středočeský kraj), od roku 1605 v držení Viléma Trmala z Toušic, následně jeho syna Václava (do 1616).

⁵ Vilém Trmal z Toušic na Chvatěrubech († před 1612), bratr Mikuláše Trmala z Toušic, švagra Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

391.

Adam Linhart z Najenperku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho psaní. Sděluje, že se Pětipeský uvězněním poddaného Václava Smrčky z Mnichu dopustil protiprávního jednání, jelikož porušil lhůtu dvou neděl k doručení zapovídacího listu. Proto radí, aby poddaného bez dalšího dopisování raději propustil a poručil mu, aby se více nedopouštěl pychu, nechce-li být pokutován. Ohledně uvěznění Pětipeského poddaného doporučuje obrátit se na krajské hejtmany. Ohledně prasat radí, aby upytlačený dobytek raději zajal a nevydával řezanou ceduli. Nebyl mu dodán zajíc, o kterém Pětipeský psal.

Staré Město pražské, 2. května 1609

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 16, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku, panu a příteli mému zvláště milému.

Službu svú vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a příteli můj zvláště milej. Téhož zdraví i jiného všeho dobrého přeji vám věrně rád.

Psaní vašemu mně učiněnému sem porozuměl. I vidí mi se, že ste od dodání toho listu zapovídacího¹ měli dvě neděle vyčkati a před vyjitím dvou nedělí poddaných pana Smrčky² do vězení bráti neměli. Což ste příliš brzo učinili a přitom pořadu práva pochybili. Pročež mi se, abyšte nečekajíc na náké o to dopisování a poselství činění, téhož poddaného jeho, pana Smrčky s tím, s čímž vzat jest, propustili, tak aby domů se navrátiti mohl. Však mu poručíc, aby se toho víceji nedopouštěl, nechce-li pokuty z pychu vyměřené propadnouti.

Z strany pak vzeti poddaného vašeho do vězení vidí mi se, abyšte to na pány hejtmany krajský³ vnesli, oznámice, kde ten člověk poddaný váš vzat jest. A aby páni hejtmáné panu Smrčkovi poručili jej z téhož vězení propustiti.

Co se těch prasat dotejče, máte na vůli je dáti přijíti, aneb začatého pořadu práva se držeti, než přijmete-li je, již jeho z toho pychu poháněti moci nebudete. Kdybyšte pak který dobytek jeho [...]⁴ědčili a zajíti ho nemohli, museli byšte k němu poselství cedulí řezanou o odeslání zaročného z každého dobytku po jednom groši českým ((učiniti)), ale lépeji by bylo, aby zajat býti mohl. Ten zajíc, o kterýmž píšete, není mi dodán. A s tím se vám na všem dobře a šťastně jmíti vinšuji. Dat[um] v Starém Městě pražském v sobotu po svatém Marku Evangelistu Páně léta 1609.

*Adam Linhart z Najenpergu,⁵
Jeho milosti Císařské služebník*

¹ Zápověď – zákaz, rozkaz, vyhláška.

² Václav Smrčka z Mnichu na Čechelicích († po 1629), účastník stavovského povstání, soused Šťastného Václava Pětipeského.

³ Krajskými hejtmany Boleslavského kraje byli v období 1609-1610 Jan Albrecht Křinecký z Ronova za panský stav a Jiřík Vančura z Řehnic za rytířský stav. Bliže P. MAREŠ, *Obsazování úřadu krajského hejtmána*, s. 128.

⁴ Poškozeno.

⁵ Adam Linhart z Najenperku na Vlkavě (1566-1617), původně měšťan Starého Města pražského, nobilitován do rytířského stavu, stavovský direktor (1609), švagr Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 1614).

392.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 14. května 1609
SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 19v, česky

N. 17

Od urozeného a statečného rytíře pana Václava Šťastného Pětipeského z Chýš a na Byšicích v příčině o Jana Ru[n]jaře. Dodáno 14. Mai A. 1609.

393.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 25. května 1609
SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 21v, česky

N. 32

Urozeného a statečného rytíře pana Václava Šťastného Pětipeského z Chýš a na Byšicích a Bosyni. Dodáno 25. Mai A. 1609. V příčině Matěje poddaného zádušního a synův jeho.

394.

Jan Bořivoj Kyšperský z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přijal zprávy o jednání všech tří stavů království přijímajících pod obojí z minulé soboty na zemském sněmu. Pětipeský ho zve do Prahy k jednání, jež bude obnoveno příští středu. Děkuje za takové zprávy a zavazuje se přátelstvím a službami. Bude-li zdrav, do Prahy k oznámenému dni přijede.

Klumín, 8. června 1609

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/15, fol. 62, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci a bratru mému zvláště milému.

((A. 1609 od pana Jana Bořiboje¹ [...]))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče a bratře můj zvláště milej. Téhož zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji ti věrně a upřímně rád.

Psaní, kteréž mi činíš, zprávu toho dávajíc, že v sobotu tuto pojminulou všickni tři stavové království tohoto pod obojí přijímající na sněmu obecném jsou se jednomyslně snesli (poněvadž tohoto obecného sněmu pro slavnost tuto vejroční) odloženo jest, až do středy nejprve příští, pročez v té příčině, že což jich strany pod obojí v Praze zůstávají, téhož dne dočekati mají. Však i mně o tom věděti dáváš, abych se také k tomu sněmu obecnému na týž den nadjíti dal. Jakož též psaní tvé v sobě plněji svědčí a zavírá, z přečtení jeho jsem porozuměl.³

¹ Jan Bořivoj Kyšperský Vřesovec z Vřesovic na Klumíně († 1617), soused Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jednání zemského sněmu směřující k ustanovením prvního stavovského direktoria (27. 6. 1609) a vyhlášení Rudolfova Majestátu (9. 7. 1609), nověji shrnuje Jiří JUST, 9. 7. 1609. *Rudolfův Majestát. Světla a stíny náboženské svobody*, Praha 2009, s. 59-72.

I můj zvláště milej pane ujče, služebně a přátelsky tobě děkuji, že jsi mně o té věci toho tejna neučinil a že o mne takovou péči a starost máš. Tobě se toho zase příjemným přátelstvím a mně možnejm odsloužití a odměniti nepominu. I pokudž mi milý Pán Bůh zdraví k tomu času popřítí ráčí, tehdy konečně na týž den dotčený k témuž sněmu, tu kdež náleží, se nadjiti dám. Pročež jsem tě touto odpovědí zase tejna učiniti nepominul. Milost Boží rač bejti s námi se všemi. Dat[um] na Klumíně⁴ v pondělí svatodušní léta 1609.

Jan Bořivoj Kyšperský z Vřesovic a na Klumíně⁵

⁴ Klomín, též Klumín, dnes Chlumín, ves západně od Neratovic (Středočeský kraj), ves v držení Vřesovců z Vřesovic a později částečně mělnického panství, v sousedství Obřiství.

⁵ Jan Bořivoj Kyšperský Vřesovec z Vřesovic na Klumíně († 1617).

395.

Výhostní list. Jan Novohradský z Kolovrat píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Výhostním listem propouští z poddanství Maruši, kmetičnu a manželku Ondřeje Beneše, poddaného Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Čečelice, avšak bez jejich dětí, neboť se mu na statku Košátky nedostává lidí. Zároveň si vymínjuje, že bude moci oba manžele kdykoli ztrestat, pokud by o něm křivě mluvili, protože na něj vždy byli hubatí a chovali se neposlušně.

Buštěhrad, 18. června 1609

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 126-127, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu příteli a sousedu mému zvláště milému. ((Vejhost¹ na Maruši,² manželku Vondřeje Benešového,³ léta 1609.))⁴

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane příteli a sousede můj zvláště milej, téhož zdraví a jiného všeho dobrého přeji vám věrně rád.

Kdež se na žádost a snažnou prozbu Ondřeje Benešového ze vsi Čečelic, poddaného vašeho, ke mně přimlouváte, abych vám Maruši, manželku jeho, kteráž poddanou mou jest, i s dětmi jejími na grunty vaše za poddanou listem vejhostním propustil.

I k žádosti vaší tak činím a vám dotčenou Maruši, manželku Ondřeje Benešového ze vsi Čečelic, poddaného vašeho, kmetičnu⁵ poddanou mou z člověčenství k poddanosti a poddanosti, kterouž mně zavázána jest, i se vši spravedlivostí její, ač má-li jakou (však bez dětí jejich, poněvadž na skromně lidí na statku mém košáteckém⁶ mám) tímto listem vejhostním propustím, žádné práva ani vrchnosti sobě na ní dědicům a budoucím svým nepozůstávajíce, na budoucí a věčné časy. Kdež k vám té naděje sem, že se po-

¹ Výhostní, též zhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

² Maruše Benešová, kmetična a manželka Ondřeje Beneše ze vsi Čečelice, poddaná Jana Novohradského z Kolovrat, roku 1609 propuštěna do poddanství Šťastného Václava Pětipeského.

³ Ondřej Beneš, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Čečelice.

⁴ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Kmetična – dcera nebo manželka kmeta, poddaného sedláka.

⁶ Košátky, ves a zámek jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1613 v držení Jana Novohradského z Kolovrat na Buštěhradě.

dobným způsobem k žádosti mé odměniti nepominete. S tím milost Boží rač bejti s námi. D[atum] na Buštěhradě⁷ ve štvrtek dne Božího těla A. 1609.

*Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách,⁸
J[eho] M[ilosti] C[isařské] rada a mundšenk.*

Post Scripta: A poněvadž pak jak též Ondřej Benešů, tak i ona, Maruše, manželka jeho ke mně dosti nešetrně a neposlušně se chovali, majíce oba dva prostranné huby, to sobě vymíňují, pokudž kdy co, buď řečí, anebo jinak proti mně se dotkli, aby ode mne náležitě ztrestáni bejti mohli.

⁷ Buštěhrad, městečko, zámek a panství východně od Kladna (Středočeský kraj), v držení Novohradských z Kolovrat (do roku 1613 Jana Novohradského z Kolovrat a následně jeho syna Zbyňka Leopolda).

⁸ Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613), císařský číšník a královský rada, hejtmán Slánského kraje (1607-1608), syn Jáchyma Novohradského z Kolovrat, soused Šťastného Václava Pětipeského.

396.

Vilém Vojtěch Doupovec z Doupova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho psaní s žádostí o odvedení peněz ke svatému Havlu. Chtěl tak učinit, avšak připomíná, že vstoupil do vojenské služby jako praporečník. Vojsko se pohybuje na jeho statcích a v okolních vesnicích, což ho stojí mnoho peněz. Proto žádá o přátelský odklad splátky ku svatému Jiří. Doufá ve vyslyšení prosby a zavazuje se přátelstvím.

Vraný, 19. srpna 1609

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 60, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích a Bosyni, panu ujci a bratru mému zvláště milému.
(A. 1609 od pana Doupovce¹ o sčekání peněz)²*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče a bratře můj zvláště milý. Téhož zdraví a jiného všeho dobrého na Pánu Bohu vinšující, tobě věrně rád přeji. Můj zvláště milý pane ujče, kdež m[n]ě psaním svým (vzkázání Tvé po služebniku mém, ano i oustní se mnou o to v Praze promlouvání v příčině odvedení při času s[vatě]ho Havla³ sumy Tobě povinné) ku paměti přivozuješ, žádaje mě, abych Ti touž sumu konečně k témuž času zhotovil, po přečtení jemu sem vyrozuměl. V pravdě tak se[m] učiniti chtěl, ale mezi tím nepochybují, že dobrou vědomost máš, nemoha mnohé žádosti oslyšeti, slíbil sem urozenému panu, panu Štefanovi,⁴ hraběti, jeho fendrychem⁵ býti, kderýž na gruntech

¹ Vilém Vojtěch Doupovec z Doupova na Vilémově, Vraném a Žerotíně († 1621), účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618), stavovský komisař (1618-1620) a vojenský velitel.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Dne 16. října 1609.

⁴ Patrně Štěpán Illesházy (1541-1609), uherský hrabě, uherský palatin, vojevůdce a čelní zastávce rakousko-uherské konfederace s arciknížetem Matyášem Habsburským (1608-1609). Jeho podíl na vpádu arciknížete Matyáše Habsburského do Království českého v srpnu 1608 dokládá V. Líva (ed.), *Regesta fondu Militare II*, s. 333.

mých a volkolních vesnicích kvartýr⁶ svůj má a mě vychováním nemálo stojí.⁷ Z kderžto příčiny pana ujce a bratra svého velice přátelsky žádám, že se mnou ještě do s[vatě]ho Jiří⁸ přátelské strpení jmíti budeš, při témž času s pomocí Boží o to se všelijak postarám, abych Tě spokojiti mohl. Té důvěrné naděje k Tobě sem, že k této mé slušné žádosti neodpříš. Já se Tobě toho všelijakým mně možným přátelstvím odměniti nepominu. S tím milost Boží rač s námi se všemi býti. Dat[um] na Vraným⁹ 19. dne srpna léta 1609.

Vilím Vojtěch Doupovec z Doupova na Vraným, Žerotíně a Vrbičanech¹⁰

⁵ Fendrych – praporečník, velitel praporce, vojenská hodnost.

⁶ Kvartýr – vojenské ubytování, ležení.

⁷ Od července 1609 se na Boleslavsku pohybovali nevyplacení žoldnéři hraběte Jindřicha Matyáše z Thurnu – srov. V. LÍVA (ed.), *Regesta fondu Militare* II, s. 407.

⁸ Dne 23. dubna 1610.

⁹ Vraný, městečko, zaniklá tvrz a pozdější rokokový zámek severně od Kladna (Středočeský kraj), v držení Doupovců z Doupova (1589-1621).

¹⁰ Vilém Vojtěch Doupovec z Doupova na Vilémově, Vraném a Žerotíně († 1621), účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618), stavovský komisař (1618-1620) a vojenský velitel.

397.

Anna Berková z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá svého švagra o nápravu v záležitosti poddaného Hanse Kelligka. Podle jeho stížnosti mu má být spravedlivě zaplaceno za námahu a vykonanou práci.

Česká Lípa, 15. září 1609

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 97, německy

Dem Edlen Gestrengen unnd Ehrenvestes Hern Stiaatnei Wenzel Petipeski von Chisch unnd Egerbergk, auf Bischicz unnd Bosinn. Meinem Freundlichen Lieben Herrn Schwager.

Mein gebeth mit Wunschung von Got dem Almechtiengen aller gluckselieger Wolstandt zuvor Aler Gestrenger unnd Ehrenvester, Insonderß freundlicher, Lieber Herr Schwager, Waß Supplicanto Hanß Kelligk,¹ alhier zur Leippen² mein Unterthaner, an mich schriftlichen gelangen lassen, hat derselbe Inliegende zu Vernehmen. Weil dan dieß nichts unbillighes, sondern allein dieß, was er gearbeitet, Zahlung <behet> begehret, suchet. Alß ist mein Freundliches Bitten, die Anordnung zu Thun, damit mit oben gemelten meinem Unterthanen Rechnung gehalten, unnd diß ihme vor seine Muhe unnd Arbeit gezahlet werden möchte, versehe mich (damit wir Beidersets Vuuberloffēn bleiben möchten), es von Ihme geschehen werde. Bin solches in dergleichen hinwiederumb zu beschulden Willigk. Q at unser Zrost der Leippe³ den 15. [Septem]bris A. 1609.

*Anna Berekin Geborne Berekin von der Dauba und Leippen,
Frau auf Leippen unnd Birkstein⁴*

¹ Hans Kelligk, poddaný Anny Berkové z Dubé a Lipé.

² Česká Lípa, okresní město a vodní hrad (Liberecký kraj), do roku 1621 v držení Berků z Dubé a z Lipého a členů rodů z Vartemberka a Salhausů ze Salhausenu.

³ Česká Lípa.

⁴ Anna Berková z Dubé a Lipé na Lípě a Birkštejně († 1617), provdána Salhausenová, pohřbena v České Lípě.

398.

Hendrych Abraham Salhaus ze Salhausenu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Hodlá si vypůjčit určitou sumu od Kryštofa Nybšice z Altendorfu při ručení deskovým zápisem na statek Řepín. Protože si ručením na týž statek vypůjčil také od Pětipeského, ubezpečuje, že Pětipeský nepřijde k žádné škodě. Slibuje, že ke svatému Jiří dlužnou sumu Pětipeskému splatí. Zavazuje se přátelstvím a službou. Včas odešle svatohavelský úrok z vypůjčené částky.

Sukorady, 6. října 1609

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 6, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a kmotru mému zvláště milému.

((A. 1609 od pana Solhauza na Řepíně¹ strany vypůjčení peněz ode mne a ode pana Nybšice.²))³

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a kmotře můj zvláště milý. Téhož zdraví i jiného mnoho dobrého od Pána Boha vinšující, vám věrně rád přeji.

Psaní, kderěz mně činíte, že toho zprávu máte, že by pan Krystof Nybšic⁴ mně na statek řepínskej⁵ a na zápis dskami zemskými někderé sumy peněz půjčovati měl, jest mně dodáno. A co by dále s sebou přinášelo, z přečtení jeho jsem vyrozuměl. I mohu panu švagru oznámiti, že jest poněkud tak, kderak dotčený pan Krystof Nybšic chce mne k s[vatému] Havlu⁶ nejprve příštímú někderý sumy peněz na zápis dskami zemskými statku řepínského zapůjčiti. Však poněvadž vy prve na týž statek řepínský pro jistou sumu zápis dskami zemskými ode mne učiněný máte, chci to tak opatřiti, že vy v té příčině žádné škody neponesete, aniž jakého nebezpečství Vám se obávati potřebí bude. Nýbrž při s[vatém] Jiří⁷ budoucně příštím vedle znění zápisu vám takovou sumu složit nepominu. A takového přátelství každého času vám se odsluhovati zakazují. Ourok s[vat]ohavelský z té sumy příšlý časně panu švagru odešlu. A s tím Milost Boží s námi býti rač. Datum na Sukoradech⁸ v outerý po s[vatém] Jeronýmu léta 1609.

Hendrych Abraham Solhauz z Solhauzu na Řepíně [a] Sukoradech⁹

¹ Jindřich Abraham Salhaus ze Salhausenu na Řepíně a Sukoradech († před 1623), účastník stavovského povstání.

² Kryštof Nybšic z Altendorfu na Konárovicích († 1657).

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Kryštof Nybšic z Altendorfu na Konárovicích († 1657).

⁵ Řepín, městečko a zámek východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Mikuláše Gerštorfa z Gerštorfu a Malšvic a Abrahama Salhause ze Salhausenu.

⁶ K termínu 16. října 1609

⁷ K termínu 23. dubna 1610

⁸ Sukorady, ves východně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Jindřicha Abrahama Salhause ze Salhausenu a poté Mandaleny Malovcové z Nostvic.

⁹ Jindřich Abraham Salhaus ze Salhausenu na Řepíně a Sukoradech († před 1623).

399.

Henyk z Valdštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Dozvěděl se, že má malého koníčka, který by se mohl hodit do vozičku pro jeho syna Jindřicha.

Prosí, aby mu ho prodal a pokud možno přivezl k němu do Dobrovice. Pokud nebude moci přijet, rád by věděl, jak je koník starý, na kolik ho Pětipeský cení a kdy by pro něj mohl sám poslat. Zavazuje se přátelstvím a službou. Žádá odpověď.

Dobrovice, 6. října 1609

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 28, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu příteli mému zvláště milému, k d[odání].

((A. 1609 od pana Henyka z Valdštejna,¹ abych malýho konička synu jeho nechal.))²

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane příteli ((a synu)) můj zvláště milý. Zdraví od Pána Boha a jiného všeho dobrého přeji Vám věrně rád.

Tímto svým psaním nemohl sem pomínouti vás navštívit za tou příčinou, majíce zprávu, že máte malíčký koniček, kterýž by se do malého vozejků k vození mého malého synáčka Jindřicha³ hoditi mohl. Pokudž by tak bylo, vás žádám, že mi tu vděčnost přátelskou prokážete a možné-li vám se uprázdňiti, ke mně na Dobrovici⁴ přijeti a mně téhož konička za peníze dopříti a s sebou na ukázání jej ke mně vzíti, odporný nebudete. A pakli by vám možné ke mně přijeti nebylo a chěl-li byste mi ho prodati, nepominul bych k vám na Byšice,⁵ aby na něj pohleděl a jej stržil, služebníka svého vyslati, a co byste ho cenili a jakž jest starý, žádám vás přátelsky, že mi zase v známost uvedete; kdy bych vyslaného mého, kterého den ((k vám)) vypraviti měl. Rád se vám toho dobrou přátelskou měrou vším dobrým odměnití zamlouvám. Odpovědi učinlivé žádajíc. S tím Milost Boží s námi se všemi býti rač. Datum na Dobrovici⁶ v outerý po svatém Františku léta 1609.

*Panu synu každého času důvěrný otec a přítel, sused [a] sluha
Henyk z Valdštejna na Dobrovici a Kunstberce⁷
Henyk z Valdštejna*

¹ Henyk z Valdštejna na Dobrovici a Kunstberce (1568-1623), komorník a rada arciknížete Maxmiliána Habsburského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant v Drážďanech.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jindřich z Valdštejna († po 1623), syn Henyka z Valdštejna, účastníka stavovského povstání, pobělohorský exulant v Drážďanech.

⁴ Dobrovice, město a renesanční zámek jihovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), roku 1558 povýšena na město, v držení Henyka z Valdštejna (do 1623).

⁵ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁶ Dobrovice, město a renesanční zámek jihovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), roku 1558 povýšena na město, v držení Henyka z Valdštejna (do 1623).

⁷ Henyk z Valdštejna na Dobrovici a Kunstberce (1568-1623).

400.

Mikuláš Vratislav z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že se jeho manželce Barboře Bubnové z Budova narodil syn. Zve Pětipeského na křtiny, které se uskuteční v úterý 3. listopadu 1609. Pětipeský by měl přijet den předem k večeři. Žádá, aby se druhého stal jedním z kmotrů novorozeného syna. Rád by věděl, pro kolik koní mají připravit maštale. Doufá ve splnění prosby a zavazuje se dobrým přátelstvím.

Březno, 20. října 1609

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 33, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milé[m]u.

((A. 1609 ode pana Mikuláše Vratislava z Bubna,¹ zuve na křtiny.))²

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Od pána Boha zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji Ti věrně rád. Přitom Ti, můj zvláště milý pane švagře, oznamuji, kterak že jest pán Bůh všemohúci manželce³ mé nejmilejší šťastně pomocníkem bejtí a nám spolu syna dáti ráčil, z čehož pán Bůh pochválen býti rač. Jsouce já pak toho oumyslu podle nařízení církve svaté i také podle dobrého řádu křesťanského témuž děťátku synu svému křtem svatým, a to, dá-li pán Bůh, v voute-rej po památce všech svatých,⁴ jinak 3. dne listopadu nejprve příštího, náležitě dáti posloužit. Z té slušné příčiny Tebe, můj zvláště milej pane švagře, přátelsky žádám, že ke mně, dá-li pán Bůh, v pondělí před týmž oznámeným dnem, tím zázeji k večeri přijedeš a na zejtří bohdá témuž synáčku mému se v rukojemství před pánem Bohem za jednoho pana kmotra postavíš. Což k Tobě té důvěrné naděje sem, že tak učiníš. Já se Ti toho zase vším jakým dobrým přátelstvím odměňovati rád chci. Odpovědi s naplněním žádosti mé (i také kolik koní sebou mítí chceš, pro spravení ((maštali)) za oznámení) žádám. S tím milost Boží s námi býti rač. Dat[um] na Březně⁵ v vouterý po s[vaté]m Lukáši evangelistu páně léta 1609.

Tvůj volný bratr a tovaryš až do smrti

Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení⁶

¹ Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617), hejtman Bole-slavského kraje (1608-1609, 1615-1616).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Barbora Bubnová z Budova na Březně a Skašově (1582-1620), manželka Mikuláše Vratislava z Bubna (od roku 1605), neteř Václava Budovce z Budova.

⁴ Dne 3. listopadu 1609.

⁵ Březno, městečko východně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1617 v držení Mikuláše Vratislava z Bubna, poté v držení jeho manželky Barbory Bubnové z Budova.

⁶ Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617).

401.

Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku a Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Prosí bratrance, aby odložil splátku dluhu rytíři Vilému Vojtěchovi Doupovcovi z Doupova alespoň o čtvrt či půl roku, neboť ten na ně skrze Tiburcího Žďárského ze Žďáru naléhá ohledně splacení jejich dluhu 2 000 kop grošů neuvedené měny. Ctibor Tiburcí Žďárský ze Žďáru, zemský soudce a hejtman Menšího Města pražského, bratry Jana Jiřího a Jana Albrechta Pětipeské z Chýš a Egrberka na Libochovičkách z důvodu rukojemství dluhu podmínečně zatkl. Bratři Pětipeští prosí bratrance Šťastného Václava o pomoc v jejich těžkosti. K vyplacení jim byla stanovena lhůta pouze do svaté Kateřiny. Zavazují se službou. Nové Město pražské, 1. listopadu 1609

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 70, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu strejci našemu zvláště milému.
(A. 1608 od pánův strejcův o sčekání peněz panu Doupovcovi¹))²*

Službu svou vzkazujem, urozený a statečný rytíři, pane strejče náš zvláště milý, zdraví a v něm jiného všeho dobrého přejem panu strejci věrně rádi. Nepochybujem, že panu strejci vědomé jest, kderak pan Ctibor Tyburcí Žďárský,³ majíce nás pro pana Vilíma Vojtěcha Doupovce⁴ zatčené, na nás pro dva tisíce kop těžce nastupuje a pan Vilím Vojtěch Doupovec, majíce nás vyvaditi,⁵ panem strejcem se vymlouvá, že Vás v jisté sumě peněz při tomto čase spokojiti má. Protož my toto naschválný psaní ku panu strejci činíme a pana strejce za to velice přátelsky žádáme, že pan strejc nás v tyto těžkosti, kderá se na nás valí, litovati bude a panu Doupovcovi té <je> své sumy ještě do půl léta anebo do čtvrt léta sčekání učiní, tak aby on nás mohl vyvaditi, nebo nic déleji než do dne svatě Kateřiny⁶ přiroč<z>í⁷ máme. A co tu pan strejc kolivěk na žádost a přimluvu naší učiní, nepominem se toho zase panu strejci skutečně odměniti. Za odpověď učinlivou žádáme a s tím se panu strejci na všem dobře a šťastně míti vinšujeme. Dat[um] v Novém Městě pražském v neděli <po> v Octáb<ě> Všech svatých léta 1609.

*Jiří Jan Pětipeský z Chýš⁸
Jan Albrecht Pětipeský z Chýš⁹*

¹ Vilém Vojtěch Doupovec z Doupova na Vilémově, Vraném a Žerotíně († 1621), účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618), stavovský komisař (1618-1620) a vojenský velitel.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Ctibor Tiburcí Žďárský ze Žďáru na Kladně (1545-1615), hejtman Slánského kraje za rytířský stav (1581-1582, 1589-1590, 1603-1604, 1605-1606), přisedící zemského a dvorského soudu (od 1595), hejtman Menšího Města pražského (1599-1612), purkrabí karlíštejnský za rytířský stav (1612-1613) a císařský rada.

⁴ Vilém Vojtěch Doupovec z Doupova na Vilémově, Vraném a Žerotíně († 1621), účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618), stavovský komisař (1618-1620) a vojenský velitel.

⁵ Vyvadit – vykoupit, vyplatit, vysvobodit (vězně, rukojmí, dlužníka).

⁶ Dne 25. listopadu 1609.

⁷ Přiročí – lhůta, odklad.

⁸ Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, přisedící purkrabského soudu.

⁹ Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 10. října 1613), přisedící nejvyššího purkrabského soudu, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

402.

Anna Homutová z Hrušova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že před ní předstoupil Pětipeského poddaný Jakub Vaněk, syn nebožtíka Vaňka z Čechelic, a oznámil, že hodlá uzavřít manželství s její poddanou Mandalenou Kočí, ovdovělou kmetičnu ze vsi Hostín. Žádá o propuštění dotčeného i s jeho majetkem do jejího poddanství. Zavazuje se obdobnou službou a dobrým přátelstvím. Očekává kladnou přátelskou odpověď.
Hostín, 10. listopadu 1609

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 26, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chyš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému zvláště milému, k dodání.

Modlitbu svou vzkazují, urozený a můj zvláště milej pane ujče. Zdraví Vám na Pánu Bohu a při něm jiné všechno nejlepší dobrý a potěšitelný vinšujíc, přeji věrně ráda. Můj zvláště milej pane ujče, mohu Vám oznámiti, že jest přede mě předstoupil Jakub,¹ poddaný Váš, syn neboštika Vaňka z chalupy Čečelický,² oznamující mně skrze přáteli své, kterak jest sobě z vůle a z vnuknutí Božího oblíbil k stavu svatého manželství Mandalínu,³ pozůstalou vdovu po Janovi Kočím,⁴ kmetičnu⁵ a poddanou mou a sirotčí ze vsi Hostinné,⁶ žádající mě snažně za to, abych jemu ji za manželku dala a jeho na panu ujci za poddaného vyjednala. Nemohouce jednou ani podruhý jeho veliký žádosti oslyšeti, poněvadž jest to taky Pánem Bohem věc nařízená, pokudž ho budu moci na panu ujci vyjednat, jsem svý povolení k tomu dala. A tak Vás, můj nejmilejší pane ujčičku, za to přátelsky žádám, poněvadž se taky k statku přiřizení má a jeho tu dobrá věc potkává, že pan ujec taky proti tomu nebude, mně z poddanosti a člověčenstvím i spravedlnosti jeho, ač pokudž by jakou měl, propustíte. Já se panu ujci v podobný příčině i jinejm všelijakejm dobrým přátelstvím odměniti a syn můj panu ujci sloužiti nepominu. Což jsem tý celý naděje ku panu ujci svýmu, že tato má žádost u pana ujce oslyšena nebude. A za odpověď přátelskou s vykonáním žádosti mé žádám. A tak se panu ujci na všem dobře a šťastně míti vinšuji. A milostivou hubičku k tomu. Dán na Hostinné v outerý před svatým Martinem léta 1609.

Anna Homutová z Hrušova a na Hostinné⁷

¹ Jakub Vaněk, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Čečelice.

² Čečelice, ves severně od Staré Boleslavi (Středočeský kraj), v letech 1589-1622 v držení Václava Smrčky z Mnichu.

³ Mandalena Kočí, poddaná Anny Homutové z Hrušova ze vsi Hostín, vdova po Janovi Kočím.

⁴ Jan Kočí, poddaný Anny Homutové z Hrušova ze vsi Hostín.

⁵ Kmetična – dcera nebo manželka kmeta, poddaného sedláka.

⁶ Hostín, ves východně od Mělníka a severně od Byšic (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského z Chyš a Egrberku a Anny Homutové z Hrušova.

⁷ Anna Homutová z Hrušova na Petrovicích († po 1609).

403.

Vilém Miřkovský z Tropčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chyš a Egrberku. Podle vzájemné dohody a svobodného trhu v Březně mu odesílá tříletou plavou klisnu za tu plesnivou, kterou má Pětipeský od (patrně Jana Něpra) Měděnce z Ratibořic. Přeje, aby se mu dobře vyvedla.

Vrchlabí, 10. listopadu 1609

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 106, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chyš a na Byšicích, panu švagru a bratru mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1609 od pana Vilíma Miřkovského,¹ že mi odsílá hřebici z frejmarcování.²))³

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj vzláště milý, od Pána Boha všemohoucího tvé milosti zdraví, při něm jiného všeho nejlepší dobrého přeji věrně rád. Podle zůstání <našeho> a frejmarku⁴ našeho na Břesně⁵ tak činím a tobě tu plavů hřebici⁶ tříletú vpravdě z upřímné ruky za tu svoljji za plesnivú, kterou od pana Měděnce⁷ míti ráčíš, odsílám. Pán Bůh rač dáti, aby se tvé milosti dobře podařila, a za to prosím, že mi zase tu klisnu po tomto poslu odeslati ráčíš. Podle toho tvé milosti starú měřú upřímný sluha zůstávám. S tím milost Boží s námi se všemi bejti rač. Datum na Vrchlabí⁸ v outerý před s[vatým] Martinem léta 1609.

Vilím Miřkovský Stropčic a na Vrchlabí etc.⁹

¹ Vilém Miřkovský z Tropčic na Vrchlabí († po 1624), hejtman Hradeckého kraje (1604-1605, 1607-1608, 1609-1610), účastník stavovského povstání.

² Frejmarkování – směnný obchod, handlování, handlířský trh.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Frejmark – směna, směnný obchod, často zvířat, statků, domů či živností.

⁵ Březno, městečko východně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1617 v držení Mikuláše Vratislava z Bubna, poté v držení jeho manželky Barbory Bubnové z Budova.

⁶ Hřebice – klisna.

⁷ Příslušník rodu Měděnců z Ratibořic, patrně Jan Něpr/Jan nejmladší Měděnec z Ratibořic († po 1623), účastník protibočkajovského tažení v květnu-červnu 1605, účastník stavovského povstání.

⁸ Vrchlabí, město západně od Trutnova (Královéhradecký kraj), poddanské město proslulé cechovní výrobou a hutněním železa již v polovině 16. století, v letech 1602-1624 v držení Viléma Miřkovského z Tropčic.

⁹ Vilém Miřkovský z Tropčic na Vrchlabí († po 1624).

404.

Anna Homutová z Hrušova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Opakuje svoji žádost o propuštění poddaného. Nenadála se záporné odpovědi. Pětipeský by měl být schopen nahradit pluhaře jiným ze svých poddaných, jichž má sto. Vyrozuměla, že dotčený lotřík je ve vězení. Přesto žádá o jeho propuštění, jelikož jde o manželský sňatek. Zároveň jde o sousedskou půjčku, proto by měl Pětipeský uvězněnému odpustit. Petrovice, 16. listopadu 1609

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 27, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému zvláště milému, k dodání.

Modlitbu svou vzkazují, urozený a můj zvláště milej pane ujče. Téhož zdraví, v něm jiného všeho nejlepšího dobrého Vám, na Pánu Bohu žádajíc, věrně přeji. Můj zvláště milej pane ujče, odpovědi tý z Vašeho psaní jsem se nijakž nenadála, aby pan ujec tý první žádosti mý oslyšeti měl. Poněvadž pak za hrubou věc nežádám, že mi pan ujec v psaní svým dokládá, že ho za pluhaře sám potřebovati bude, že se mu čeládky nedostává. I nevím, kterak by to mělo bejti, majíc pan ujec na sta poddanejch, aby pan ujec neměl k své potřebě sobě dosti čeládky vybrati. Tak jsem srozuměla, že tento lotřík nemnoho při těch věcech bejval. Ještě jednou panu ujci toto psaní činím a vždy za to pana ujce přátelsky

žádám, majíce pak od pana ujce v prvnějším psaní zakázání,¹ když <h>((se)) před pana ujce dostaví, že na žádost mou přátelský odpovědi dostanu. Však vždy věřím, že téhož stavu manželskýho, což jest od samýho Pána Boha nařízeno, rušiti nebudete a jemu v tom svý laskavý dovolení dáte a na mě ho za poddaného propustíte. Necht' ještě pan ujec nemá ke mně tý naděje, abych se neměla panu ujci vším dobrým odplatiti. Kdybyste mě kdy v čem žádali, neb toliko nejní nežli půjčka. Však já k panu ujci nemám tý naděje, aby pan ujec měl tuto žádost mou první oslyšeti. Než nýbrž potrestajíc jeho, jakožto milostivý pan jeho, z toho vězení propustíte. Poněvadž máme jedni druhým jejich provinění odpustiti. Nebo kdyby mi pan ujec v tý příčině odepřel, muselo by mi jistě toho líto bejti. Odpovědi od pana ujce s vykonáním žádosti mé očekávati budu. S tím milost Boží rač bejti s námi se všemi. Dat[um] na Petrovicích² v pondělí po svatým Martině léta 1609.

Anna Homutová z Hrušova a na Hostinný³

¹ Zakázání – slib, závazek.

² Petrovice, ves a zámek, později součást Prahy (Praha 10), v držení Anny Homutové z Hrušova na Petrovicích a Hostině.

³ Anna Homutová z Hrušova na Petrovicích a Hostině († po 1609).

405.

Jaroslav Velemyský z Velemyšlovsi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odpovídá na psaní jeho manželce ohledně vyslání koní. Mohou vyjet nejdříve ve středu, Pětipeský pro ně může poslat v úterý na noc. O novinách nic neslyší, ani o nejvyšších velitelích. Pouze sděluje, že se včerejšího dne na nejmenovaném zámku dohadovali o zemské hotovosti. Vzkazuje pozdravy manželky Mandaleny.

Bez místa, 29. listopadu 1609

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 5, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, p[anu] ujci, švagkru a kmotru mému zvláště milému, k d[odání].

Službu svou tvej M[ilos]ti vzkazují, urozenej a statečnej rytíři, pane Šťastný Václave Pětipeský, pane ujče, švagkře a kmotře můj zvláště milý. Všeckno nejlepší dobré ti od Pána Boha vinšují a věrně přejí.

Můj zvláště milý pane švagkře, kdež manželce¹ mé nejmilejší připsi, aby ti oznámila, kdy by měl pro nás koně poslati. I dříve mně možný ni manželce mé vyjeti nejní, až ve středu bohdá, tak aby bohdá v outerý na noc koně sem pro nás přijely, než souc k vyjeti máme. O novinách my neslyšeti, ani o nejvyšších.² Včera do 23. hodiny na zámku byli, ještě se o tu defens³ tahají, vykonati nemohou. S tím tvůj upřímný švagkr a sluha zůstá-

¹ Magdalena/Mandalena Pětipeská z Chýš a Egrberku († po 1617), manželka Jaroslava Velemyského z Velemyšlovsi, sestra Šťastného Václava Pětipeského.

² K okolnostem jednání o defensi na zemském sněmu roku 1609 a vývoji stavovské politiky po vydání Rudolfova Majestátu a zřízení direktoria J. B. NOVÁK, *Pád Rudolfa II.*, s. 65-80; T. STERNECK, *Zwischen Bruderzwist und Einfall des Passauer Kriegsvolks*, s. 449-470.

³ Defense – obrana, zemská hotovost, daň na obranu země schválená stavy na zemském sněmu.

vám. Mandička⁴ tě velice i maličku pozdravuje. Dat[um] ve středu po1. neděli Adventní léta 1609.

Jaroslav z Velemyšlovsí,⁵ m.p.

⁴ Mandalena Pětipeská z Chýš a Egrberku († po 1617).

⁵ Jaroslav Velemyský z Velemyšlovsí na Týnci nad Sázavou († před 1612), švagr Šťastného Václava Pětipeského.

406.

Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Děkuje bratrancí za přátelskou návštěvu a oznamuje, že pocítuje zlepšení svého zdravotního stavu. Odpovídá na otázku, kde si nechal vyrobit pivovarnickou pánev, jaká je její velikost a jaké byly náklady na zhotovení. Jan Jiří Pětipeský si pánev nechal vyrobit u kotláře, který sídlí v červeném domě v Široké ulici na Starém Městě pražském. Pánev pojme pět věrtelů. Nevzpomíná si ovšem, jaké byly přesné náklady v mědi. Chválí poctivost a zručnost kotláře a doporučuje ho bratrancí. Veškeré měděné zakázky si nechává dělat právě u něj.

Nové Město pražské, 22. prosince 1609

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 71, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerbergku na Byšicích a Bosyni, panu strejci mému zvláště milejmu, k d[odání].
(A. 1609 od pana Jiřího Jana¹ o pánvi do pivovaru, po čem ji ce[ntnýř] bral.)²*

Službu svou vskazuji, urozenej a statečnej rytíři, pane strejče můj zvláště milej, téhož zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji panu strejci věrně rád. Z přátelského navštívení a péče, kderou pan strejc o mě a zdraví mé má, velice přátelsky děkuji. O panu strejci oznamuji, že přece tak skoro v jednostejném způsobu zdraví pozůstávám, avšak vždy přece děkuje pánu Bohu, jakéz takéž polepšení zdraví svého na sobě pocítuji. Pán Bůh rač sám dáleji pomocníkem a lékařem mým bejti. Dáleji, co se pana strejce žádosti dotejče, abych mu oznámil, kde sem svou pánev pivovarní dal dělati, po čem se centnýř³ bral a kolik sudů⁴ drží, i oznamuji panu strejci, že sem ji dal dělati u toho kotláře, jak se na Širokou ulici jde, kderej má ten červeně malovanej dům, a ta pánev má drží 5 věrtelů,⁵ ale po čem sem centnýř bral, nemohu se pamatovati, neb kdy sem já tu pánev projednával, tehdáž ten kotlár sám měl a neb držel ty hamry měděný, ale potom hned byly mu odňaty a Lorencovi Štorkovi⁶ s velikou škodou toho kotláře puštěny, tak že hned tehdáž asi vo čtyry ((neb tři)) kopy⁷ mědi přiskočilo. A tak mě on v té smlouvě nechtěl státi a z pro-

¹ Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, přisedící purkrabského soudu.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Centýř – staročeská váhová míra o hmotnosti 61,6 kg.

⁴ Sud – staročeská dutá míra, ve vztahu k pivu o objemu 244,74 l.

⁵ Věrtel – staročeská dutá míra o objemu 23,5 l.

⁶ Lorenc Štork ze Štorkenfelzu († po 1628), nekatolicky orientovaný měšťan Starého Města pražského.

⁷ Kopa – číslovka o hodnotě 60, ve vztahu k váze kovů může označovat počet hřiven kovu, v tomto případě mědi (1 hřivna = 0,253 kg).

středkováním neboštika po ceně a panu <...>je tě nevím, dobře-li se pamatují, že po 18 kopách miš[eňských] přece jest mně centnýř pustil a dva centnýře staré mědi za jedenovej. Jest takto dobrej člověk a dobrej řemeslník, já všechno, co tak od mědi potřebuji, od něho беру. S tím milost Boží rač bejti s námi a nám šťastného spolu v dobrejm zdraví zhledání popřítí. Dat[um] v Novejm Městě pražskejm v outerý po svatejm Tomáši léta 1609.

Jiří Jan Pětipeský z Chýš⁸

⁸ Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, přísedící purkrabského soudu.

407.

Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměla, že je v peněžní tísní a ke svatému Jiří by potřeboval hotovost. Lituje jeho nouze a přeje mu, aby mohl penězi zásobit své chudé přátele. Dále vyrozuměla, že má vrátit jeho sestře Mandičce půjčku 2 000 kop neuvedené měny, které si od ní vypůjčila pro svého chudého syna Viléma Vojtěcha, a to ke svatému Jiří. Poněvadž však Mandička prokazuje takovou službu i jiným a cizím lidem, žádá o odklad splátky. K termínu svatého Jiří nebude mít v truhle žádné peníze. Vynasnaží se přesto splatit dluh co nejdříve. Bude stačit odklad snad jen o půl roku. Znovu naléhavě prosí o přímlovu. Zavazuje se dobrým přátelstvím a službou a vzkazuje pozdravy svého manžela. Samšina, 30. prosince 1609

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 149-150, český

Urozenýmu [a] statečným, rytíři panu Šťasným Václavovi Pětipeskýmu [z] Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu strejci, synu mýmu zláště milýmu, dán bud'. ((A. 1609 od paní Barušky Gerštorfový¹ strany peněz, kderý paní Mandičce,² sestře mý dlužna jest.))³

Modlitbu svú vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane strejče a synu můj z[v]láště milý. Týhož zdraví i jinýho všeho nejlepšího dobrýho panu strejci vinšují a přeji. Přitom, kdež mi, můj z[v]láště milý pane strejče, psaní činíte a oznamujete, jak byste hrubě k svatému Jiří⁴ peněz potřebovali, což jistě nad panem strejcem velikou lítost mám, že tak málo peněz má. Pán Bů[h] rač pana strejce nadělití a mnoho peněz dáti, tak aby včas svých chudý[ch] přátel mohl nimiž fedrovati.⁵ Což jistě upřímně panu strejci na Pánu Bohu vinšují a žádám. Dále pak žeť zprávu toho pan strejc má, že bych paní Mandičce,⁶ paní

¹ Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku na Samšině a Kokovicích († 1639 v Pirně), mladší sestra Jana Jiřího a Jana Albrechta Pětipeských z Chýš a Egrberku na Libochovičkách, od roku 1609 manželka Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu († 1639 v Pirně), sestřenice Šťastného Václava Pětipeského.

² Magdalena/Mandalena Pětipeská z Chýš a Egrberku († po 1617), manželka Jaroslava Velemyského z Velemyšlovsi, sestra Šťastného Václava Pětipeského.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Dne 23. dubna 1610.

⁵ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět.

⁶ Magdalena/Mandalena Pětipeská z Chýš a Egrberku († po 1617).

sestře Vaší, dva tisíce dlužna byla a že by Vám takový dva tisíce půjčiti k Vaší důležitý potřebě připověděla, žádajice mi, abych pana strejce takovými penězi nemeškala a Vám je konečně ((o svatý[m] Jiří)) složila. I, můj z[v]lášť milý pane strejče a synu, k tomu se znám, že sem svý milý paní tetě takový dva tisíce dlužna a jí sem je zjistila⁷ <peně> a co sem jejich k svý potřebě nepotřebovala, než syn můj, Vilím Vojtěch,⁸ ale paní teta vidouce syna mýho chudýho, obávajice se, že by ji nemoh těch dvou tisíc zapla((titi)), jeho za jis[t]ce míti nechtěla než mě a já sem se nedala, poněvač takový přátelství jiným cizím činí, k[t]eří sou jí mině dobrýho přátelství učinili než já. Že mi takový taky ((dobrý přátelství)) jakožto svý krevní a starší přítelkyni, k[t]erou je první za svou velikou přítelkyni sobě pomním pokládala ((učiní)), že takový peníze u mě dále nechá, poněvač jest se jí v[z]dycky časně ((ourok)) odvozoval. A tak já v pravdě dokonce o žádných penězích ještě k svatýmu Jiří nevím a pana strejce na to konečně bespečiti nemohu, poněvač je v truhle nemám. Ale poněvač o tom vím, že panu strejci býti mají a ví[m], že jich tak hrubě potřebovati budete, podli svý nejvy[s]ší možnosti, nešanujice⁹ žádný práce aniž starosti, či se o to všelijak postarati, abych paní tetu v tom dluhu spokojila a jí s poděkování[m] oplatila, co sem jí dáti možný mi nebylo. Teda pana strejce velice hrubě prosím, že mi u sebe omluvnou míti budete a k paní sestře Vaší se za mě přimluvíte, aby se mnou strpení další měla. Nemuseli déle býti, jen asi za půl léta, což věřím, že tak učiníte. Já se toho [ch]ci svýmu z[v]lášť milýmu panu strejci všelijakým dobrým přátelstvím odměniti a odplatiti. Můj nejmilejší pán¹⁰ dal pana strejce velice přátelsky pozdraviti a svý přátelský služby s vinšováním od Pána Boha mnoho dobrých věcí oznámiti a při příležitosti<ležitě> tosti pana strejce <i> nepomine navštívití a Vám to všecko vynahraditi. Tý naděje souce, že nás pan strejce týž nepomine navštívití. S tím milostivý Pán Bů[h] rač býti s námi se všemi. Datum na Samšíně¹¹ tu středu po Mládátkách léta šestnáctistýho devátýho.

Barbora Gerštorfová z Chýš a z Ekrberku na Samšíně a Kokovicích¹²

⁷ Zjištění – vydání jistoty (dlužního úpisu).

⁸ Vilém Vojtěch Doupovec z Doupova na Vilémově, Vraném a Žerotíně († 1621), účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618), stavovský komisař (1618-1620) a vojenský velitel.

⁹ Šanovat – šetřit, mít ohled.

¹⁰ Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Samšíně († 1639 v Pirně), hejtman Boleslavského kraje (1603-1604, 1606-1607), účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618) a stavovského povstání (1618-1620), komisař Boleslavského kraje (1619), pobělohorský exulant.

¹¹ Samšina, ves a tvrz západně od Jičina (Královéhradecký kraj), v držení Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu (1605-1620).

¹² Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku na Samšíně a Kokovicích († 1639 v Pirně).

408.

Jan Lorenc ze Žerotína píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Jelikož se dozvěděl, že Pětipeský hodlá držet selské soudy, žádá o dohled nad splacením dluhu svému poddanému Balcarovi Mlynářovi ze vsi Želízy, jemuž byl dlužen Pětipeského poddaný a nebožtík Vacek Ovčák ze vsi Chodeč. Splacení dluhu za šest strychů pšenice ostatně upomínala i Žerotínova manželka. Doufá v urovnání záležitosti, aby sešlo z dalšího prodlení. Zavazuje se přátelstvím a službami. Žádá odpověď.

Liběchov, 3. ledna 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/16, fol. 40-41, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrpergku na Byšicích a Bosyni, panu bratru a soused mému zvláště milému, k dodání.

((Léta 1610 od pana Jana Lorence z Žerotína.))

((Dodáno toto psaní v outerý po Třech králích o dopomožení dluhu 18 kop na statku Vaccka z Chodče.¹ Dána odpověď, když soud držán bude a pokudž z čeho bude podle velikosti a malosti vedle jiných, že dopomoženo bude.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane bratře a sousede můj zvláště milý. Od Pána Boha zdraví, při něm jiné všeckno dobré na tento nastalý nový rok věrně a upřímně rád přeji.

Ku paměti přivozuji předešlou přímluvu mou, kterouž jsem k tobě léta pominulého 1609, když jsi u mne na Liběchově³ byl, učinil. Přimlouvajice se za Balcara Mlynáře, poddaného mého ze vsi Želize,⁴ kterak postavice se za šest strychův pšenice neboštiku Vackovi Ovčáku ze vsi Chodče,⁵ na onen čas poddanému tvému, po 3 kopách míš[eňských] svěřené v rukojemství. Takové peníze za dotčeného nebo[štika] Vaccka Ovčáka, což tak za touž pšenici, totiž 18 kop míš[eňských] učinilo, do důchodův mejch složiti a zaplatiti jest musel.

Kdež jakž na onen čas, tak i nyní za dotčeného Mlynáře, poddaného mého, se přimlouvajice, tebe, svého zvláště milého pana bratra a souseda, za to přátelsky a sousedsky žádám, tak jakož jsi na psaní od manželky⁶ mé milé tobě v té příčině učiněné nejednu odpověď dával, že jak jenom soudy sedlské držány budou, na to se vyptati a jeho spokojiti poručiti chceš. Že i nyní (poněvadž srozumívám, že takové soudy sedlský držeti oumysl máš) tak učiníš a toho poddaného mého při této nynější chůzi jeho spokojiti poručíš. Jsouc k tobě té přátelské naděje, že k dalšímu zaneprázdnění přijíti nedopustíš. V přitřefené podobné příčině touž měrou i jiným dobrým přátelstvím se ti toho zase odměniti rád chci. Odpovědi učinlivě žádám. A milosti Boží nás všeckny poručena činim. Dat[um] na Liběchově, 3. dne Januari léta Páně 1610.

*Jan Lorenc z Žerotína na Liběchově, Cítově a Oujezdu,⁷
J[eho] M[ilosti] C[isařské] truksas*

¹ Vacek Ovčák, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Chodeč.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Liběchov, městečko severně od Mělníka na pravém břehu Labe (Středočeský kraj) s renesančně upravenou tvrzí, od roku 1583 v držení Belviců z Nostvic, Jana Lorence z Žerotína, v letech 1615-1621 v držení Jana Kryštofa Belvice z Nostvic.

⁴ Balcar, mlynář ze vsi Želízy, poddaný Anny Belvicové ze Štampachu na Liběchově a Cítově a Jana Lorence ze Žerotína.

⁵ Vacek, ovčák, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Chodeč.

⁶ Anna Belvicová ze Štampachu na Liběchově, Cítově a Oujezdě († 1614).

⁷ Jan Lorenc ze Žerotína na Čestíně Kosteletě a Liběchově, Cítově a Oujezdci (1583-1619), císařský truksas, druhý manžel Anny Belvicové ze Štampachu (od roku 1606).

409.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 7. ledna 1610

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 48r, česky

Od pana Šťastného Václava Pětipeského z Chyš, aby páni propustili z poddanosti Duchka Mudrů¹ z Přivory,² dodáno 7. Januári.

¹ Duchek Mudrový, poddaný komorního města a panství Mělník ze vsi Dolní Přivory.

² Dolní Přivory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení rytířského rodu Vančurů z Řehnic (1555-1604) a následně města a panství Mělník.

410.

Přech Hodějovský z Hodějova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chyš a Egrberku. Oznamuje, že Adam Budovec z Budova si skrze svého otce Václava Budovce z Budova a „pány a přátele“ namlouvá k manželství jeho dceru Margaretu Hodějovskou. Odpověď dostane za přítomnosti „pánů a přátel“ na zámku Konopišti v pondělí 15. února 1610. Žádá, aby se mu Šťastný Václav u této příležitosti propůjčil za „pána a přítele“ k poctivosti jeho, celého rodu i jmenované dcery a přijel oznámeného dne k večeru na Konopiště. Zavazuje se službou a očekává odpověď.

Konopiště, 13. ledna 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 15, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chyš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni a Přivorách, panu ujci mému zvláště milému, k dodání.
(A. 1610 od pana Přecha z Hodějova,¹ zuve na veselí panny dcery svý.)²*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milý. Od Pána Boha zdraví a při něm jiného všeho dobrého přeji panu ujci věrně a upřímně rád. Podle toho panu ujci oznamují, že jest urozený pán, pan Adam Budovec z Budova³ skrze Jeho mi[l]o[s]t, pana Václava Budovce z Budova na Hradišti nad Jizerou, Zásadce a Kocnovicích,⁴ Jeho mi[lo]s[ti] císaře římského radu, pana otce svého a jiné Jich mi[lo]s[ti] pánů a přáteli své, při mně a Jich mi[l]o[s]t[ech] páních a přátelích mých toho ve vši náležitě šetrnosti poctivě a přátelsky vyhledával, abych dceru svou, pannu Margkaretu šlechtičnu z Hodějova⁵ jemu k stavu svatému manželskému zamluvil. Na kteréhožto takové poctivě a šetrně páně a Jich mi[lo]s[ti] pana otce a pánův přátel páně vyhledávání jsem panu k přátelské odpovědi dáni den jmenoval, aby se s Jich mi[l]o[s]t[m]i pány a přáteli svými v pondělí den památný s[vatéh]o Faustyna,⁶ to jest 15. dne měsíce února, na zámek Ko-

¹ Přech Hodějovský z Hodějova na Tloskově, Konopišti, Milevsku a Lčovicích (1566-1610), panský stav od roku 1601, císařský rada, hejtman Vltavského kraje za rytířský stav (1593-1594, 1596-1597), hejtman Kouřimského kraje za panský stav (1606-1607, 1608-1609).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Adam Budovec z Budova na Kocňovicích (1587- po 1627), syn Václava Budovce z Budova, pobělohorský exulant (dožil v Haagu).

⁴ Václav Budovec z Budova na Mnichově Hradišti (1551-1621), panský stav od května 1607, čelní představitel českobratrské šlechty a stavovské protihabsburské opozice, rada apelačního soudu (1584-1602), nejvyšší berník (1592, 1594, 1595, 1596/1597), předsedící komorního soudu (1611, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618), stavovský direktor (1609, 1618-1619), prezident apelačního soudu (1619-1620).

⁵ Markéta Hodějovská z Hodějova († před 1652), dcera Přecha Hodějovského z Hodějova, manželka Adama Budovce z Budova (od 1610).

⁶ Dne 15. února 1610.

nopiště⁷ najiti dáti ráčil. I poněvadž pak té věci bez přítomnosti vzáctných Jich mi[los]ti pánův a přátel mých vykonati by nenáleželo a chtějíce já pana ujce <jakožto> svého zvláště milého toho rád přítomna jmiti, pana ujce za to přátelsky žádám, že na týž oznámený den ke mně na zámek Konopiště tím zázeji k večeri přijeti a ku poctivosti mé, rodu mého a též z před jmenované dcery mé milé, za jednoho pána a přítele se postaviti pan ujec ráčí. Jsem Té nepochybně naděje, že tuto přátelskou a slušnou žádost mou pan naplnit ráčí. Čehož se panu zase touž podobnou měrou i jináče vším dobrým přátelstvím každého času odměniti a odsloužiti chci. Odpovědi žádám. Datum na Konopišti ve středu Ochtáb s[va]jtých Tří králův léta 1610.

*Přech z Hodějova na Konopišti, Tloskově, Milivšti a Lčovicích,⁸
J[eho] M[ilosti] C[isaře] řím[ského] rada*

⁷ Konopiště, hrad a později romantický zámek západně od Benešova (Středočeský kraj), v držení Hodějovských z Hodějova (1604-1621).

⁸ Přech Hodějovský z Hodějova na Tloskově, Konopišti, Milevsku a Lčovicích (1566-1610).

411.

Václav Budovec z Budova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zve na námluvy svého syna Adama Budovce, jenž si s pomocí „pánů a přátel“ a vybral za budoucí manželku Markétu Hodějovskou z Hodějova, dceru Přecha Hodějovského z Hodějova. Odpověď bude ze strany nevěsty dána na Konopišti v pondělí 15. února 1610. Pětipeský má přijet den předem do Prahy a druhý den po snídani v Jesenici má společně s dalšími „pány a přáteli“ podpořit Budovcova syna. Věřtí, že mu prokáže toto dobré přátelství. Zavazuje se službou a očekává přátelskou odpověď.

Praha, 14. ledna 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 89-90, český

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku a na Byšicích, panu švagru mně zvláště milému, k d[odání].
(A. 1610 od pana Václava Budovce,¹ zuve na veselí syna svého pana Adama Budovce.²)³*

Službu svou Vaší mi[los]ti vzkazují, s vinšováním od Pána Boha všech nejlepších věcí, urozený a statečný rytíři, pane švagře mně zvláště milý. Oznamuji Vaší M[ilosti] , že z vůle a vnuknutí Pána Boha všemohoucího syn můj Adam Budovec z Budova,⁴ též s radou nás rodičův svých a pánův a přátel našich, jest toho při Jeho milosti urozeném panu, panu Přechovi z Hodějova a na Konopišti, Milivště, Tloskově, Ležovicích a Maršovcích,⁵

¹ Václav Budovec z Budova na Mnichově Hradišti (1551-1621), panský stav od května 1607, čelní představitel českokobratrské šlechty a stavovské protihabsburské opozice, rada apelačního soudu (1584-1602), nejvyšší berník (1592, 1594, 1595, 1596/1597), přisedící komorního soudu (1611, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618), stavovský direktor (1609, 1618-1619), prezident apelačního soudu (1619-1620).

² Adam Budovec z Budova na Kocňovicích (1587- po 1627), syn Václava Budovce z Budova, pobělohorský exulant (dožil v Haagu).

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Adam Budovec z Budova na Kocňovicích (1587- po 1627), syn Václava Budovce z Budova, pobělohorský exulant (dožil v Haagu).

⁵ Přech Hodějovský z Hodějova na Tloskově, Konopišti, Milevsku a Lčovicích (1566-1610), panský stav od roku 1601, císařský rada, hejtman Vltavského kraje za rytířský stav (1593-1594, 1596-1597), hejtman Kouřimského kraje za panský stav (1606-1607, 1608-1609).

Jeho Mi[ilos]ti císaře římského radě, též při Její M[ilos]ti paní manželce páně a Jich milostech páních a přátelích jich, se vši náležitou uctivostí snažně vyhledával, aby se mu urozená panna, panna Margaryta, šlechtična rozená z Hodějova,⁶ z svrchu psaného pana Přecha z Hodějova panna dcera, za manželku, byla-li by to vůle Boží, zamluvila. Po kterémžto tak snažném přátelském a důvěrném téhož syna mého i nás rodičův a pánův a přátel jeho vyhledávání, ráčil jest pan Přeč z Hodějova s radou Jich milostí pánův a přátel svejch k dání dobré a přátelské odpovědi na zámku Konopišti jmenovati ten pondělí po neděli Sexagesima, den svatéh]o Faustina, jináč 15. den February.⁷ A protož Vaší M[ilos]ti přátelsky za to žádám, že ku poctivosti, jakž syna mého, tak i nás rodičův a pánův a přátel jeho do měst Pražských den před tím, to jest tu neděli, jenž slove Sexagesima,⁸ se najíti dáti, a dá-li pán Bůh, na zejtrí v pondělí již jmenovanéj ve 13 hodin na celém orloji z měst Pražských do Novoměstskýho rathauzu⁹ s jinejmi Jich mi[l]o[s]t[m]i pány a přáteli, kdežto se před týž rathauz v hodinu již jmenovanou sjeti ráčí, nejprv do Jesenice¹⁰ k snídani a odtud na zámek Konopiště¹¹ jeti ráčíte. Té nepochybné naděje k Va[ší] M[ilos]ti jsouce, že to přátelství, jakž k synu mému, tak i k nám rodičům jeho prokázati ráčíte. Čehož se jak syn můj, tak i my rodičové jeho Va[ší] M[ilos]ti touž měrou i jináč všelijakejm dobrem přátelstvím odměni((ti)) bohdá nepomineme. Za přátelskou odpověď Vaší M[ilos]ti žádám. S tím milost Pána Boha rač s námi bejti. Datum v Praze ve čtvrtek den svatého Šťastného 14. Januari léta 1610.

*Va[ší] M[ilos]ti volný švagr
Václav Budovec z Budova a na Hradišti nad Jizerou, Zásadce a Kocňovicích,¹²
J[eho] m[ilosti] císaře římského rada*

⁶ Markéta Hodějovská z Hodějova († před 1652), dcera Přecha Hodějovského z Hodějova, manželka Adama Budovce z Budova (od 1610).

⁷ Dne 15. února 1610.

⁸ Dne 16. února 1610.

⁹ Radnice Nového Města pražského.

¹⁰ Jesenice, ves jižně od Prahy (Středočeský kraj), v předbělohorské době v majetku vyšehradské kapituly.

¹¹ Konopiště, hrad a později romantický zámek západně od Benešova (Středočeský kraj), v držení Hodějovských z Hodějova (1604-1621).

¹² Václav Budovec z Budova na Mnichově Hradišti (1551-1621).

412.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 14. ledna 1610

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 49v, český

N. 20

*Od pana Šťastného Václava Pětipeskýho z Chýš a na Byšicích, ohradení na Svatoše Holuba¹ pro 6 kop 30 gr. českých. Dodáno 14. Januari A. 1610.
Jest odpověď dána.*

¹ Svatoš Holub, poddaný mělnického panství.

413.

Matyáš Lvovický ze Lvovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Ptá se, zda by mu Pětipeský mohl odprodat ječmen nebo pšenici pro potřeby císařského pivovaru, a to buď za tržní cenu, nebo na dluh do termínu svatého Jiří.

Mělník, 18. ledna 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 43-44, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu bratru mému vzláště milému, k dod[ání].

((A. 1610 od hejtmána Mělnického¹ o prodej ječmena a pšenice.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane bratře můj zvláště milej. Zdraví a jiného všeho nejlepšího od Pána Boha tvé mi[los]ti vinšujíc, upřímně žádám.

Naschvále k tvé mi[los]ti odsílám a za to přátelsky žádám, že mi tvá milost oznámíti sobě nestíží, a pokudž co ječmene anebo pšenice na prodej míti ráčí, že mně ku potřebě vlastní J[eho] M[ilosti] C[ísařské] pivovaru za peníze, jak v trhu po čem platí, anebo do s[va-tě]ho Jiří³ proti dostatečnému zjištění⁴ fedrovati⁵ ráčí. Já na jiném nejsem, než vedle smluvení tvé mi[los]ti rád z důchodův plátce býti chci a pokudž na hotově takové obilí tvá mi[los]t by neměla, jak brzy bych fedrován býti mohl, od tvé mi[los]ti oznámení očekávati budu. S tím Pán Bůh rač popřítí našeho spolu šťastného shledání. Datum na zámku Mělnickém⁶ v pondělí po s[va-tě]m Šťastným léta 1610.

Matyáš Lvovický ze Lvovic,⁷

J[eho] M[ilosti] C[ísařské] hejtmán na panství Mělnickém

¹ Matyáš Lvovický ze Lvovic, hejtmán mělnického panství (1607-1611).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Ke dni 23. dubna 1610

⁴ Zjištění – vydání jistoty (dlužního úpisu), pojištění půjčky.

⁵ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyřídit (záležitost).

⁶ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Jáchyma Novohradského z Kolovrat (1594-1600) a jeho syna Jana Novohradského z Kolovrat (1600-1611).

⁷ Matyáš Lvovický ze Lvovic, hejtmán mělnického panství (1607-1611).

414.

Výhostní list. Purkmistr a rada města Mělníka nad Labem propouštějí Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku poddaného Duchka Mudrového ze vsi Dolní Přívo-ry, a to navzdory jeho nevhodnému chování k vrchnosti. Vyhovují žádosti pro zachování dobrého sousedství. Doufají v obdobnou službu. Podle Pětipeského přípisu byl dotyčný oběšen.

Mělník nad Labem, 20. ledna 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/17, fol. 35-36, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu a sousedu k nám příznivému, k dodání.

((Vejhost¹ od Mělnických na Duchka Mudrového, 1610. Jest voběšen [!].))²

Službu svou Vaší mi[los]ti vzkazujem, urozený a statečný rytíři, pane sousede k nám příznivý. Zdraví i jiného všeho dobrého od Pána Boha všemohoucího přejeme Vaší mi[los]ti věrně rádi.

Psaní, které jste nám o propuštění z gruntův našich na grunty Vaší mi[los]ti Duchka Mudrového ze vsi Dolejších Přívor,³ poddaného našeho, učiniti ráčili, přečtouc, i co v sobě dále obsahovalo, jsme vyrozuměli. Ačkoliv pak jmenovaný poddaný náš pro jeho neposlušná konání jakožto k vrchnosti chování toho by užiti neměl. Ale však ušetřujíc mi v tom dobrého sousedství, tak činíme a jmenovaného Duchka Mudrového, poddaného našeho, z gruntův našich a z poddanosti, kterou nám zavázán byl, na grunty Vaší mi[los]ti tímto listem propouštíme. Jsouc té naděje, že vedle zámluvy Vaší mi[los]ti v podobné příčině nám se toho odměniti ráčíte. S tím milost Boží rač bejti s námi. Datum v městě Mělnice nad Labem⁴ v středu den památný s[vatéh]o Fabiana a Šebestiana léta 1610.

Purkmistr a rada města Mělníka nad Labem

¹ Výhostní, též zhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Duchek Mudrový, poddaný komorního města a panství Mělník ze vsi Dolní Přívory.

⁴ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Jáchyma Novohradského z Kolovrat (1594-1600) a jeho syna Jana Novohradského z Kolovrat (1600-1611).

415.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 28. ledna 1610

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 51v, česky

N. 7

Od urozeného pana Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a z Egerberku na Byšicích a Bosyni, z Václava Stradala¹ práva zdejšího snímá. Dodáno 18. Januari A. 1610.

¹ Václav Stradal, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

416.

Řezaná cedule. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egerberku píše Adamovi Mnětickému z Mnětic v záležitosti sporu o poddaného. Čeledín Jan, syn Jiřího Karase, bývalého poddaného Šťastného Václava Pětipeského, je neprávem přechováván v Mnětického dvoře v Sedlci. Pětipeský žádá podle zemského práva zaplacení pokuty 50 kop grošů českých ve lhůtě dvou týdnů.

Byšice, 8. února 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1, fol. 17, česky

Urozenému panu Adamovi Mnětickýmu z Mnětic a na Sedleci¹ cedule řezaná, k dod[ání].

Já, Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, vedle práva a zřízení zemského tuto ceduli řezanou pečeti mou vlastní upečetěnou, posílám k Vám, urozený pane Adame Mnětický z Mnětic a na Sedlci,² z příčiny té, jakož Vy ve dvoře Vašem sedleckém³ při sobě za čeledína při koních Jana, syna někdy Jiříka Karasa,⁴ člověka poddaného mého rodilého ((na gruntech mých)) ve vsi Kanině⁵ bez jistého povolení mého a listu fedrovního proti snešení⁶ sněmovnímu, kteréž se stalo na Hradě pražském v pondělí den svatého Šťastného léta tisícího pětistého osmdesátého pátého⁷ a zavřino téhož léta v středu po svatě Školastyce,⁸ zdržujete a přechováváte. Toho se tak proti těmž snešení sněmovnímu dopustiti a jeho u sebe tak přechovávati nemajíc. Pročež jste mně pokuty týmž snešením sněmovním vyměřené, to jest padesáte kop grošův českých propadli. Protož Vás touto cedulí řezanou vedle téhož snešení sněmovního napomínám, že <se předně týmž Janem, synem někdy Jiříka Karasa, člověkem poddaným mým rodilým ve vsi Kanině, dostatečně ujistíte a mně, kdybych sobě pro něho poslati měl, po vyslaných mých oznámíte, nic> méně ((touž)) pokutu od Vás <mně> tak pro přechování téhož člověka poddaného mého propadenou ((to jest)) těch padesáte kop grošův českých od dodání Vám tohoto poselství mého ve dvou nedělích pořad zběhlých dáte a odešlete. Tak aby mi nebylo potřeba s Vámi o to jakého dalšího soudního zaneprázdnění míti. Což chcete-li tak učiniti, na to od Vás odpovědi světlé a neukryté, kterouž bych se spraviti mohl, vedle nadepsaného práva a zřízení zemského žádám. Dat[um] cedule řezané na Byšicích v pondělí ((<den> po Neděli slove Devětník, to jest 8. dne měsíce února léta šestnáctistého desátého)).

O jiné osoby týmž způsobem o jednu každou osobu obzvláštní poselství učiniti a napsati.

- ¹ Adam Mnětický z Mnětic na Sedlci († po 1617). Příslušník rytířského stavu usedlý v Boleslavském kraji.
- ² Adam Mnětický z Mnětic na Sedlci († po 1617).
- ³ Sedlec, ves západně od Benátek nad Jizerou v Boleslavském kraji, v letech 1603-1617 v držení rytíře Adama Mnětického z Mnětic na Sedlci.
- ⁴ Jiří Karas. Poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrbergku.
- ⁵ Kanina, ves jihozápadně od Mšena v Boleslavském kraji, v držení Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrbergku.
- ⁶ Snesení – sněmovní usnesení.
- ⁷ Dne 14. ledna 1585.
- ⁸ Dne 13. února 1585.

417.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 8. února 1610

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 52r, česky

N. 22

Od pana Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a z Egerberku na Byšicích a Bosyni, aby pan Fabián Kolínský¹ navrátil Michalovi Šolcovi² sekryt³ a palaš.⁴ Dodáno 8. Februari A. 1610.

- ¹ Fabián Kolínský, rychtář města Mělník nad Labem.
- ² Michal Šolc († 1613), úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrbergku na statku Bosyně.
- ³ Sekryt – pečetní prsten, jím otištěná pečeť.
- ⁴ Palaš – šavle, téměř rovná se širokou čepelí a košem u jílce, chorvatského a uherského původu.

418.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 19. února 1610

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 54v, česky

N. 1

Od urozeného a statečného rytíře pana Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni strany pana Michala Šolce,¹ služebníka a poddaného páně, a p[ana] Fabiana Kolínského,² rychtáře městského, o nějakéj sekrýt³ a palaš⁴ v příčině druhý, dodáno 19. Februari 1610.

¹ Michal Šolc († 1613), úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na statku Bosyně.

² Fabián Kolínský, rychtář města Mělník nad Labem.

³ Sekrýt – pečetní prsten, jím otištěná pečeť.

⁴ Palaš – šavle, téměř rovná se širokou čepelí a košem u jílce, chorvatského a uherského původu.

419.

Jakub Menšík z Menštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho psaní ohledně složení 1 000 kop grošů českých. Vzhledem k Pětipeského potřebě se chce postarat o včasné splacení. Vzkazuje pozdravy a modlitby manželky, Pětipeského sestřenice, i s jejich dětmi, „maličkými poupátky“.

Velký Vosov, 26. února 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 65, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egkrbergka na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému zvláště milému.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý, téhož zdraví a v něm jiné všecko dobré přeji Vaší m[ilos]ti věrně rád.

Psaní, kderé mi činíti ráčíte, z strany složení ((Vaší m[ilos]ti)) toho tisíce kop grošův Českých. I poněvadž toho Vaší m[ilos]ti taková potřeba nastává, všelijak se o to chci starati, abych Vaší m[ilos]ti k tomu času tou sumou nemeškal <a s tím se>. Manželka¹ má, strejna Vaší m[ilos]ti, i s svejmi maličkými poupátky spolu modlitbu a vinš od Pána Boha všech nejlepších věcí zase vzkazuje. S tím se Vaší m[ilos]ti na všem dobře a šťastně jmíti vinšují. Dat[um] na Velkém Vosově² v pátek první v postě léta 1610.

*Vaší m[ilos]ti vždycky volný švagkr
Jakub Menšík z Menštejna³*

¹ Alžběta Menšíková z Chýš a Egrberku na Vitanovicích († po 1619), manželka Jakuba Menšíka z Menštejna († 1614), poručnice jeho nezletilého syna Václava Eusebia (1616), dcera Jiřího Pětipeského z Chýš na Chotovinách, sestřenice Šťastného Václava Pětipeského.

² Osov, dříve Vosov Velký, ves s tvrzí jižně od Berouna (Středočeský kraj), na místě zaniklé původní tvrže barokní zámek, v držení Jakuba Menšíka z Menštejna (do 1614), následně Oldřicha staršího Gerštorfa z Gerštorfu, jemuž byla zkonfiskována.

³ Jakub Menšík z Menštejna na Velkém Vosově, Skříplí, Vitanovicích a Těmicích († 1614), místosudí (1593-1601), královský prokurátor (1601-1603), purkrabí Hradu pražského (1603-1614).

420.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 1. března 1610

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 55r, česky

N. 14

Od u[rozeného] a st[atečného] rytíře pana Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni v příčině Salominy, pana Jana Hořickýho¹ dcery, že by u Jana Havelty² nyní zůstávala. Dodáno 1. Marti A. 1610.

¹ Jan Hořický, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

² Jan Havelta, poddaný mělnického panství.

421.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 4. března 1610

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 56r, česky

N. 19

Od pana Šťastného Václava Pětipeského z Chýš, že ohradí na Albrechta Hrdličku.¹ Dodáno 4. Marti A. 1610.

Přičeno tomu jeho je dodatečně.

¹ Albrecht Hrdlička, mělnický měšťan.

422.

Řezaná cedule. Adam Mnětický z Mnětic na Sedlci píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku odpověď na řezanou ceduli. Brání se z nařčení, že na svých gruntech přechovává Tomáše Knejslíka, poddaného Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice, bez řádného fedrovního (propouštěcího) listu. Odmítá zaplatit pokutu 50 kop grošů českých. Sám Knejslík vypověděl, že se narodil na panství Rudolfa II. Jeho manželka je ovšem poddanou Adama Mnětického, proto přes den pracuje právě ve vsi Sedlec.

Sedlec, 5. března 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/3, fol. 74-75, česky

Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, odpověď na ceduli řezanou. 4.

Já, Adam Mnětický ze Mnětic a na Selci,¹ vedle práva a zřízení zemského tuto světlou a neukrytou odpověď pečeti mou vlastní upečetěnou dávám Vám, urozený pane

¹ Adam Mnětický z Mnětic na Sedlci († po 1617). Příslušník rytířského stavu usedlý v Boleslavském kraji a soused Šťastného Václava Pětipeského.

Šťast<..>((n))ý Václave Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni.² Jakož ste ke mně ceduli řezanou pečeti Vaší upečetěnou, již jest datum na Byšicích³ v pondělí po svatě Školastice léta tohoto 1610,⁴ poslali, že bych na gruntech svých ke vsi Selci⁵ v chalupě své v podružství Tomáše Knejslýka,⁶ poddaného Vašeho, rodilého v městě Byšicích, syna n[ěkdy] Jana Tkalce,⁷ bez povolení Vašeho a listu fedrovního⁸ přechovával a Vám tudy 50 kop g[rošů] českých pokuty propadl,⁹ jakž též poselství Vaše to v sobě plněji svědčí. Čemuž já světle odpírám, abych kterého poddaného Vašeho svým vědomím v též chalupě své v podružství jmíti měl a týž Tomáš Knejslýk, jehož Vy sobě za poddaného kladete, tomu aby se v městě Byšicích roditi a poddanej Váš býti jměl, světle odpírám. Ale praví, že jest se rodil na gruntech J[eho mil]o[sti] císařský,¹⁰ pročež on svobody své užívá, a ne tak u mě ((toliko)), než kde mu se dobře líbí, z peněz pracuje a poněvadž manželka jeho na gruntech mých, jsouc poddanou mou, zůstává, jemu jako manželu jejimu, pokudž by kdy tu k ní na gruntech mé přišel (o čemž já nevím) jsem gruntů svých nezapověděl, nebo tu ve vsi Selci na větším díle u poddaných Vašich se zdržuje a na den dělá, pokudž poddaný Váš jest, budete věděti jak k němu přikročiti. Já abych měl poddaný cizí spravovat a neb v ně se vtírat, toho mně se učiniti nevidí. A tak Vám tou pokutou, kderž při mně bez potřebně a zbytečně vyhledáváte, povinen nejsem. Poněvadž on na gruntech mých bytu žádného projednaného nemá. V čemž touto mou světlo[su] a neukrytou odpovědí vedle práva a zřízení zemského Vám časně dodanou sebe spraviti moci budete. Dána cedule na Selci v pátek první v postě léta 1610.

² Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁴ Dne 10. února 1610.

⁵ Sedlec, ves západně od Benátek nad Jizerou v Boleslavském kraji, v letech 1603-1617 v držení rytíře Adama Mnětického z Mnětic na Sedlci.

⁶ Tomáše Knejslýka, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice, syn Jana Tkalce.

⁷ Jan Tkalec, patrně poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

⁸ Fedrovní list – vrchnostenské povolení k odchodu ze služby.

⁹ Pokuta za přijetí poddaného bez řádného fedrovního listu novou vrchností byla vyměřena zemským zřízením odlišně pro jednotlivé stavy.

¹⁰ Rudolf II. Habsburský (1552-1612), římský císař (1576-1612), český král (1575-1611), uherský král (1576-1608).

423.

Řezaná cedule. Adam Mnětický z Mnětic na Sedlci píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku odpověď na řezanou ceduli. Odmítá zaplatit pokutu 50 kop grošů českých za přechovávání Doroty Karasové, dcery Markéty Karasové, vdovy po Jiřím Karasovi. Odmítá nařčení, že Markéta Karasová je v Mnětického podružské službě neprávem. Dorota se stará o starou nemocnou ovdovělou matku, což je v souladu s křesťanskými zásadami. Mnětickému není známo žádné zemské nařízení, podle něhož by měl být obviněn a pokutován.

Sedlec, 5. března 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/3, fol. 76-77, česky

Urozenému panu, Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni. Odpověď na ceduli řezanou.

Já, Adam Mnětický ze Mnětic a na Selci,¹ vedle práva a zřízení zemského tuto odpověď světlou a neukrytou pečeti mou vlastní upečetěnou dávám Vám, urozený pane Šťastný ((Václave)) Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni.² Jakož jste ke mně ceduli řezanou pečeti Vaší upečetěnou, již jest datum na Byšicích³ v pondělí po svatě Školastice léta tohoto 1610,⁴ poslali, mě se dotazujíc, s volí-li a z poručení mého Markéta Karasová,⁵ Dorotu,⁶ dceru někdy Jiříka Karasa,⁷ poddaného mého, a dceru svou u sebe v podružství⁸ přechovává, či-li o své újmě. Jestliže by z poručení mého ji u sebe v podružství přechovávala, mně touž svou řezanou cedulí napominajíc, abych Vám pokuty 50 kop g[rošů] č[eských] dal a odeslal. A pakli by táž poddaná má o své újmě touž dceru svou u sebe přechovávala, abych Vám na ní 10 kop g[rošů] č[eských] ve čtyřech nedělích dopomohl. I aby ona, Markéta Karasová, z poručení mého to učinila, tomu světle odpírám. A tak ne z poručení mého, ale z poručení a přikázání Božího táž Dorota při materi své, jakž předešle při otci do živobytu jeho zůstávala, zůstává a z práce rukou svých matku svou, poněvadž jest ji z maličkosti máté její vychovala, zase živí, nebo táž matka její sobě nic vydělati ani po žebrotě choditi pro sešlost věku a nemoc svou nemůže. Pročež Vám skrze to žádnou pokutou povinen nejsem, ani na vejš dotčené poddané své dopomáhati, nebo Vám ničímž povinná není. A aby zřízení zemské neb snešení sněmovní vyměřovati a na to se vztahovati jmělo, kdy by děti vlastní rodiče své v sešlosti věku jich opatrovali, že by buď vrchnost těch gruntů a neb sami rodičové v pokutu upadli ((žádného smyšlení nemám)) a vidí mně se, že by to způsob křesťanský býti nemohl. A tak touto mou světlou a neukrytou odpovědí vedle práva a zřízení zemského Vám časně dodanou se spraviti moci budete. Datum odpovědi na Selci⁹ v pátek první v postě léta 1610.

- ¹ Adam Mnětický z Mnětic na Sedlci († po 1617). Příslušník rytířského stavu usedlý v Boleslavském kraji.
- ² Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).
- ³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).
- ⁴ Dne 10. února 1610.
- ⁵ Markéta Karasová, manželka Jiřího Karase, poddaného Šťastného Václava Pětipeského.
- ⁶ Dorota Karasová, dcera Markéty a Jiřího Karase, poddaného Šťastného Václava Pětipeského.
- ⁷ Jiří Karas, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.
- ⁸ Podružství – služba podruha.
- ⁹ Sedlec, ves západně od Benátek nad Jizerou v Boleslavském kraji, v letech 1603-1617 v držení rytíře Adama Mnětického z Mnětic na Sedlci.

424.

Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Dozvěděl se od svého hospodářského úředníka Šebesty, že ho bratranec Šťastný Václav Pětipeský žádá, aby se mu propůjčil za „pána a přítele“ v záležitosti sporu s rytířem (patrně Václavem) Smrčkou z Mnichu. Rád by bratranci v tomto vyhověl, onemocněl ovšem růží, nemůže se hnout z místnosti a musí být přenášen. K tomu má velmi oteklé hrdlo. Barvíř mu zakázal opouštět světnici.

Blahotice, 5. března 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 94, česky

Urozenému a statečnému rytíři a mému jistě důvěrně a mně milému panu strejci, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Bosyni a Byšicích, k dodání.

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane strejče můj jistě důvěrně milej, zdraví a při něm jiného všeho nejlepšího dobrého, od pána Boha žádajíce, přeji panu

strejci věrně rád. Můj laskavej pane strejče, Šebesta,¹ ouředník můj, dal mi tu zprávu, že by pan strejce s ním mluvíti měl a přitom jemu oznámiti, že dá-li pán Bůh, zejtra ráno se panem Smrčkou² slyšán bejti má, žádajice mě, abych já se podle jinejch pánů a přátel panu strejci <za> ((též za jednoho)) přítele propůjčil, což znajice se panu strejci nečtili tím, ale mnohem více sloužiti a všelijaké ztrejcovský volné služby po všecy časy prokazovati i taky skutkem konati. Ale v pravdě panu strejci oznámiti mohu, že ode všerejška říkajice z místa se hnouti nemohu, kromě kde mě přenesou, nebo ta bídná růže opět na mě přišla, velikou bolest a nesnáz nésti musím. Druhý taky nevím, co jest mi se udělalo v hrdle, všechno hrdlo oteklý mám, tak že mi barvíř³ zapověděl [ze] světnice jíti. Začež svýho jistě milého pana strejce strejcovsky služebně žádám, že mě pan strejce pro oznámené příčiny u sebe omluvna míti bude, že žádost jeho na ten čas vykonati nemohu, nebo v pravdě, kdyby ta příčina nedostatkem mého [zdraví] nezbraňovala být, o půl noci bylo se vsí chutí a ochotností, rád panu strejci sloužiti chci. S tím milost pána Boha rač s námi bejti a nám se dáti v brzkém čase ve zdraví shledati. Dat[um] spěšně na Blahoticích⁴ v pátek po Přenešení sv[atéh]o Václava léta 1610.

Vodolan starší Pětipeský z Chýš⁵

¹ Šebesta, hospodářský úředník Vodolana Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích.

² Patrně rytíř Václav Smrčka ze Mnichu na Čecelících († po 1629), účastník stavovského povstání, soused Šťastného Václava Pětipeského.

³ Barvíř – holič, lazebník, ranhojič.

⁴ Blahotice, ves s tvrzí východně od Slaného, v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1563-1623).

⁵ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích († 1630), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav v letech 1612-1613 a 1614-1615, výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

425.

Purkmistři a rada města Kutná Hora píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvají se za propuštění Václava Hodovníčka, syna nebožtíka Jiříka Hodovníčka z Byšic, s manželkou i dětmi do Kutné Hory. Dotčený tam několik let pracuje v hornickém řemesle a chce se tak nadále žít. Žádají, aby byl propuštěn výhostním listem i s majetkem, pokud nějaký vlastní.

Kutná Hora, 5. března 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/17, fol. 24, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu příteli našemu vzláště milému.

Službu svou vzkazujem, urozený a statečný rytíři, pane příteli náš vzláště milý. Zdraví a v něm všeho dobrého přejeme vám věrně a upřímně rádi. V jaké příčině jest nás k vám za toto připsání a přimluvu Václav Hodovička,¹ někdy Jiříka Hodovička z měst[ečka] Byšic,² poddaného vašeho syn, požádal, k Vaší mi[los]ti toho nyní žádost jeho na příležitím spisu vám odsíláme a podle toho, nemohouce žádosti jeho odepřítí, přátelsky se při-

¹ Václav Hodovníček, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

² Jiří Hodovníček, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

mlouváme, poněvadž zůstávaje zde při Horách v díle a službě J[eho] M[ilosti] C[ísařské] od několika let, dílu tam hornímu obykl i v něm dáleji zůstávati, prací svou sebe, manželku a dívky své tu spoře živiti míní, že pospadnul týchž Jeho Milosti Císařské Hor, k tomu se nakloniti a jeho z člověčenství a poddanosti, kterou vám zavázán jest, i s spravedlností, ač má-li jakou, listem zhostním³ na častopsané J[eho] M[ilosti] Císařské Hory pod ochranu naši propustiti poručíte. Jakož bychom i my na přímlovu a připsání vaše v podobné příčině, ač by se kdy co toho trefilo, totéž rádi učiniti chtěli. S tím milost Boží s námi býti rač. Dat[um] v Horách Kutných⁴ v pátek po památce Přenešení s[vatéh]o Václava léta Páně 1610.

Purkmistři a rada na Horách Kutných

³ Výhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

⁴ Kutná Hora, okresní město (Středočeský kraj), královské horní město od středověku se stříbrnými doly.

426.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 7. března 1610

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 57v, česky

N. 22

Od Jiříka Sovenického,¹ ouředníka na Byšicích, aby byla vydána Salomína, poddaná pana Šťastného Václava Pětipeského. Dodáno 7. Marti A. 1610.

¹ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

427.

Petr Vok z Rožmberka píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku a Janu Milnerovi z Milhauzu. Nepochybuje, že pamatují, jak na žádost obyvatel Mladé Boleslavi a z náboženských důvodů odkoupil od purkmistra a rady Mladé Boleslavi bratrský dům s chrámem, školou a jiným příslušenstvím. Jmenuje je společně správci a plnomocníky nad bratrským domem, záduším, výchovou a vzděláváním kněží i mládeže. Přátelsky žádá, aby takové poručnictví přijali. Artikuly správcovství budou sepsány po společném snešení. Jakékoli zaneprázdnění s touto službou spojené jim vynahradí Bůh jeho štědrostí.

Třeboň, 17. března 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 107-108, česky

Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, též panu Janovi Milnerovi z Milhauzu,¹ pánům přátelům mně milým, společně k otevření.

Urození páni přátelé moji milí, zdraví dobrého i jiných při něm všech prospěšných a pohodlných věcí vám od Pána Boha žádaje, přejí věrně rád.

¹ Jan Milner/Myllner z Milhauzu/Mylhauzu († 1618), od roku 1594 v rytířském stavu, dvorský sekretář, palatin (1604-1608), čelný představitel nekatolické stavovské opozice.

V dobré vědomosti vám jest, nepochybují, že jsem nejednou od měšťanův a sousedův města Mladého Boleslava nad Jizerou² za to žádán, abych jim v tom, kterak by dům Bratrský³ s[e] sborem neb chrámem Božím i školou i jiným k němu příslušenstvím zase služebníkům a správcům jejich způsobem předešlým k užívání přiveden býti mohl, nápomocen byl. Kdež já,⁴ na to pozor maje, abych se podle své nejvyšší možnosti i v tomto mém sešlém věku všelijak na to, kterak čest a sláva Boží rozmnožována, jisté učení a pravda jeho vzdělávána i utvrzována byla, vynasnažoval, to sem učinil, že jsem týž chrám se vším jeho příslušenstvím od purkmistra a rady starších obecních i na místě naší obce téhož města Mladého Boleslava koupil,⁵ a aby po mé smrti, památku majíce, mně sobě na budoucích časích připomínati mohli, jej se vším jeho příslušenstvím správcům a kněžím jednoty Bratrské⁶ odevzdati a zapsati úmyslu jsem, jakž sem k tomu i plnomocníky jisté nařídil.

I chtěje já tomu, aby takový dům se vším, což k němu náleží, jakožto věc zádušní, ne k jinému, než k čemuž ode mne dobrým oumyslem odevzdán býti má, totiž k vychovávání kněží a správcův, s plnomocníky jejich, též cvičení v pobožnosti i umění literním mládeže, těch, jenž se z jednoty Bratrské jmenují, užíván byl, umínil sem to k správě a opatrování jistým osobám svěřiti.⁷ A poněvadž tolikéž mimo jiné obzvláštní péči o to, aby jisté učení a pravda Pána svůj průchod míti a zrůst bráti mohla, vedete, podle obzvláštní k vám důvěrnosti osoby vaše, jakožto mimo jiné k tomu způsobné, jsem sobě za poručníky a správce téhož záduší oblíbil. Protož vás za to přátelsky žádám, že práci tu pobožnou a slavnou s sebou odplatu přinášející od plnomocníkův na místě mém nařízených k sobě přijmouce, páni poručníci a ochráncové nadjmenovaného záduší býti a k tomu se při právě města Mladého Boleslava nad Jizerou k žádosti této mé i přiznati, odporovati nebudete. Čehož pro snadnější opatrování jistý způsob, jakž by to správcováno býti mohlo, z společného s vámi snešení bude po Artikulích sepsán a v jistou formu uveden. Z kteréžto pobožné a svaté práce, jestli by kdy od vás buď při věcech domácích, aneb jakýchkoliv jiných co obmeškáno bylo, Bůh všemohoucí vám požehnati a to vše Božskou svou štědrostí hojně vynahradiť ráčí. A já tolikéž, budu-li moci v které příčině vám jakou vděčnost prokázati a v čem se zase podle dobrého přátelství propůjčiti, každého času volně rád učiním.

S tím všecko toto jednání dalšímu Božímu řízení a vás v laskavou ochranu jeho poručena činím. Datu[m] na Třeboni⁸ v středu po neděli postní Oculi léta 1610.

*Petr Vok z Rožmberka,⁹
vladař domu Rožumberského,
rukú vlastní*

² Mladá Boleslav, královské město a centrum historického Boleslavského kraje (Středočeský kraj), jedno z nejvýznamnějších českobratrských středisek předbělohorské doby.

³ Bratrský sbor v Mladé Boleslavi, nová budova sboru od roku 1554 na Českobratrském náměstí, trojlodní renesanční kostel s gotickými okny podle návrhu italského architekta Mattea Borgorellioho; Karmel – českobratrská škola a tiskárna v Mladé Boleslavi, pojmenována podle biblického pohoří Karmel (starozákonní příběh proroka Eliáše). Vznikla počátkem 16. století v místě bývalého minoritského kláštera, jež Tovačovští z Cimburka darovali českým bratřím. Škola i tiskárna byly uzavřeny roku 1624.

⁴ K podílu Petra Voka z Rožmberka na vydání a vztažení obsahu Rudolfova Majestátu k Jednotě bratrské nověji blíže J. JUST, *Rudolfův majestát*, s. 87-90.

⁵ Srov. J. PÁNEK, *Petr Vok z Rožmberka*, s. 196; A. MOLNÁR, *Boleslavští bratři*, s. 244-245.

⁶ K bratrskému kněžstvu v Mladé Boleslavi podrobně J. JUST (ed.), *Archiv Matouše Konečného I/1*, s. 15-40; charakter bratrského školství shrnuje M. RŮČKOVÁ (ed.), *Archiv Matouše Konečného II*, s. 19 an.

⁷ Boleslavští kněží vzpomínali poručení Petra Voka z Rožmberka ještě roku 1614. Srov. M. RŮČKOVÁ (ed.) *Archiv Matouše Konečného II*, s. 426-427.

⁸ Třeboň, město východně od Českých Budějovic (Jihočeský kraj), do roku 1611 v držení Petra Voka z Rožmberka, následně Petra ze Švamberka (do 1620).

⁹ Petr Vok z Rožmberka (1539-1611), rožmberský vladař (1592-1611), mecenáš a člen Jednoty bratrské.

428.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 23. března 1610

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 57r, česky

N. 3

Od pana Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, úrokuje Albrechta Hrdličku¹ a Václava Hoříckého,² poddaného svého, před ouředníka byšického³ k první středě po neděli smrtelné. Dodáno 23. Marti A. 1610.

¹ Albrecht Hrdlička, mělnický měšťan.

² Václav Hořícký, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

429.

Hendrych Abraham Salhaus ze Salhausenu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Pamatuje, že po Pětipeského služebníkovi v Praze vzkázal, že hotově splatí dluh 4 500 neuvedené měny. Pouze se ptá, kde má peníze složit, zda při úřadu desek zemských, kde byl učiněn zápis, nebo v domě Pětipeského. Ohledně dluhu 2 000 neuvedené měny, které Pětipeskému postoupil (patrně Karel starší) Čejka z Olbramovic, ujišťuje, že ho rádně splatí i s úroky. Pokud by se k tomuto svatému Jiří bez nich Pětipeský obešel, rád by to odložil až k termínu svatého Havla.

Sukorady, 8. dubna 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 7, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a kmotru mému zvláště milému. ((A. 1610. Že mi peníze dáti chce. Toto psaní od pana Hendrycha Abrahama z Solhauzu¹ do Prahy s sebou vzíti.))²

Službu svú vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a kmotře můj zvláště milý. Téhož zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji vám věrně rád. Psaní mi činíte, připomínajíc, že sem v Praze po služebníkovi vašem vzkázal, že peníze mně propůjčené, totiž půl pátá tisíce vám nahotově odvésti chci. I můj zvláště milý pane švagře a kmotře, poněvadž sem jednou řekl, tak chci učiniti. Toliko žádám věděti, poněvadž sem já takovou sumu dzkami zemskými zapsal, měl-li bych při těch dzkách ty peníze vyčísti, aneb chtěl-li-li byste to opatřiti, abych vám je v domě vašem vyčísti dal. To bych také učinil. Strany pak těch dvou tisíc od pana Čejky³ vám postoupených, o to se též chci starati, abych vás mohl spokojiti. Pakli bych při tomto svatém Jiří⁴ nemohl vás v těch dvou tisících spokojiti, teh-

¹ Jindřich Abraham Salhaus ze Salhausenu na Řepině a Sukoradech († před 1623), účastník stavovského povstání.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Patrně Karel starší Čejka z Olbramovic na Kácově a Zdislavicích († 1627), účastník českého stavovského povstání.

⁴ K termínu 23. dubna 1610.

dy, pokudž by možné bylo a pan švagr a kmotr bez těch dvou tisíc mohl býti, chtěl bych je panu švagru a kmotru při svatém Havle⁵ nejprve přistím i s ouroky s poděkováním dáti. S tím Pán Bůh s námi a odpovědi žádám. Dat[um] na Řepíně⁶ ve čtvrtek zelený léta 1610.

Hendrych Abraham z Solhauzu na Řepíně, Sukoradech a Visce⁷

⁵ K termínu 16. října 1610.

⁶ Řepín, městečko a zámek východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Mikuláše Gerštorfa z Gerštorfu a Malšvic a Abrahama Salhause ze Salhausenu.

⁷ Jindřich Abraham Salhaus ze Salhausenu na Řepíně a Sukoradech († před 1623).

430.

Smlouva. Zikmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích uzavírá v přítomnosti svědků Jana Jiřího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách, Viléma Trmala z Toušic na Chvatěrubech, Věnika Bzenského z Proruby na Niměřicích, Oldřicha Vosterského Kaplíře ze Sulevic na Radujně, Jana Štampacha ze Štampachu na Košicích a měšťana Nového Města pražského Kašpara Uzlara z Krancperku smlouvu s rytířem Šťastným Václavem Pětipeským z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni. Poddaní Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku Jiřík Čejka a Václav Ouřadovej spáchali zločin vraždy na Václavu Homolkovi, poddaném Zikmunda Belvice z Nostvic. Viníci budou potrestáni pokutou 100 kop grošů míšeňských, které skrze Zikmunda Belvice z Nostvic budou odvedeny vdově a sirotkům po Václavu Homolkovi. Viníci mají být dále potrestáni čtyřmi týdny vězení o chlebu a vodě, z něhož budou v neděli ráno vyváděni před kostel, kde budou během bohoslužby klečeti a konat pokání. Jako jejich vrchnost dohlédne na vyplnění trestů Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku.

Dolní Beřkovice, 19. dubna 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1, fol. 15-16, česky

Přípis smlouvy mezi panem Zigmundem Belvicem¹ k němu stalý o lidi poddaný léta 1610.

Léta 1610 v pondělí po Provodní Neděli, námi Jiřím Janem Pětipeským z Chýš a z Egerbergku a na Libochovičkách,² Vilímem Trmalem z Toušic a na Chvatěrubech,³ Věnikem Bzenským z Prorubě a na Niměřicích,⁴ Voldřichem Vosterským Kaplířem z Sulevic a na Radujně⁵ a Janem Štampachem z Štambachu a na Košticích,⁶ Kašparem Uzlařem z Krancpergku,⁷ měšťanem Nového Města pražského, stala se smlouva celá a dokonalá mezi urozeným a statečným rytířem panem Zigmundem Belvicem z Nostvic na Beřkovi-

¹ Zikmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích († 1621), hejtman Boleslavského kraje v letech 1613-1614.

² Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

³ Vilém Trmal z Toušic na Chvatěrubech († před 1612), bratr Mikuláše Trmala z Toušic, švagra Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁴ Věněk Bzenský z Prorubě na Niměřicích a Bezně († 1616).

⁵ Oldřich Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Radouni a Chcebuži († po 1617).

⁶ Jan Štampach ze Štampachu na Košicích na Košticích († po 1620).

⁷ Kašpar Uzlar z Krancperku († po 1620), měšťan Nového Města pražského, ve službách Šťastného Václava Pětipeského.

cích,⁸ původem s jedné: a též urozeným a statečným rytířem panem Šťastným Václavem Pětipeským z Chýš a z Egerpergku na Byšicích a Bosyni strany druhé: A to taková, předně kdež jest bylo a zamordován podle obvinění činiti při právě městys Byšic o zamordování Václava Homolky⁹ ((též i o výtržnosti pro nocování nad Honzem jinak Janem Vol-fem, obou dvou lidí poddaných)) <člověka poddaného> již dotčeného pana Zigmunda Belvice, kte[re]jchžto skutkův by se měli <...> Jiřík Čejka¹⁰ a Vávra Úřadovej,¹¹ oba dva lidé a poddani dotčeného pana Šťastného Václava Pětipeského dopustiti, jakž též obvinění, ano i od obviněnejch na to odpovědi jich ku právu prošlé, v sobě šířeji obsahujíc, zavírají. Tu mi, svrchu jmenovaní a napřed psaní smlouvcové, bez pohoršení práva a spravedlnosti jedné každé strany sme v té příčině na místě a k ruce tejkž poddaných, jich právního předsevzetí vyslyšíce, vyrozuměli a porozuměvše tomu, že se tu netoliko samých poddaných a téhož spáchaného skutku, též i chudoby jich by dotýkati chtělo, nýbrž také i vrchnosti jich, zůstávajíce ony spolu v dobrém srozumění a přátelství, též sousedské svornosti a lásce, když by táž věc dáleji při právě zavěšena a pořadem práva jíti a rozeznána bejti jměla, že by tu nemalé a další zaneprázdnění, škod i outrat, ano také i větší nevole a zášti mezi nimi stranami a zvláště dotčené vrchnosti jich pojíti mohlo, dosahše předně obojí strany mocí a pováživše toho všeho z bedlivé plnosti, takto mezi dotčenými stranami ubrmanskou¹² vejpovědi vypovídáme. Předně (však pokudž sou jaké nevole a nedorozumění i zášti mezi nimi, totižto vrchnosti jich, strany týchž poddaných vzešly), že se to všechno zdvihá, moří, kosí a v nic obrací, podle toho, že ty oba dva poddané pana Šťastného Václava Pětipeského, Jiřík Čejka a Vávra Ouřadový, budou povinni za týž skutky (jakým pak koliv způsobem spáchaný) panu Zigmundovi Belvicovi k ruce pozůstalé vdově a sirotkům po nebožtíkovi Václavovi Homolkovi v sumě jmenovité jedno sto kop míš[eňských] <adt> dáti a odvésti, však rozdílně na termíny takto, počnouce hned od Actum této smlouvy anebo nejdýleji ve dvouch nedělích potom třiceti pět kop míš[eňských] a pomně při času svatého Havla <p> šesti kop<ách> míš[eňských] a odtudž každého roku při času s[vatéh]o Havla po šesti kopách míš[eňských] až do vyplnění té vsí napřed dotčené sumy. A jestli že by se pak kterému termínu odvedení tejkž peněz za dosti nestalo, tehdy že ihned zcela zouplna vsí sumou beze všeho dalšího odporu a právního zaneprázdnění nic sobě do konce ku pomoci neberouce, což by lest a chytrost lidská vymysleti mohla, též odvésti a dáti povinný býti mají. A vedle toho týž Jiřík Čejka a Vávra Ouřadový mají od téhož pana Šťastného Václava Pětipeského, jakožto vrchnosti jich, s poručení jeho v obzvláštním vězení, kdež by jinejch vězňův nebylo, za čtyry neděli pořad zběhlejch, o samém toliko chlebě a vodě živi a ztrestaný daný bejti mají. Však s tím při tom položením, aby oni oba dva Jiřík Čejka a Vávra Ouřadový též povinný byli v těch čtyřech nedělích pořad zběhlých <...> každou neděli ráno před kostelem, kdež nejbližeji od téhož vězení, v kterémž by zůstávali, do kostela se chodí a slovo Boží káže, též služba Boží konati bude, aby bez přikrytí hlavy stáli nebo klečeli a po vykonání toho vždyckny zase od kostela od téhož vězení až do vyjití jmenovaných 4 neděl se postavili. A odtudž potomně také toho, jak panu Belvicovi, tak i dědicům a budoucím jeho, též i poddaným páně, ničímž zlým, řečí i skutkem, všelijak na věčný a budoucí časy nevzpomínati a se nevymstívati a tudy tomu všemu, aby se zadosti stalo, má a povinen bude urozený pan

⁸ Zigmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích († 1621). Hejtman Boleslavského kraje v letech 1613-1614.

⁹ Václav Homolka, poddaný Zigmunda Belvice z Nostvic.

¹⁰ Jiřík Čejka († asi 1614), poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

¹¹ Vávra Ouřadovej, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

¹² Ubrmanský – výraz pro vrchnostenský (soud).

Šťastný Václav Pětipeský týž vězně a poddané své dáti dostatečně jak vězením, tak i jinak skrze jisté rukojmé zjistiti, aby sobě druhá strana do konce též nyní i na časy budoucí neměla co stěžovati. Tomu na svědomí a pro lepší toho jistotu i důvěrnost ku právu sme my svrchu a napřed psané smlouvové k této smlouvě a ubrmanské¹³ vejповědi sekryty¹⁴ své neb pečeti přitiskli a rukama svejma zejména se podepsali. Stalo se na Beřkovicích¹⁵ léta a dne ut supra.

¹³ Ubrmanský – staročeský výraz pro vrchnostenský soud.

¹⁴ Sekryt – staročeský výraz pro pečtní prsten, jím otištěnou pečeť.

¹⁵ Dolní Beřkovice, ves a panství severozápadně od Mělníka na Labi (Středočeský kraj), do roku 1621 v držení Zikmunda Belvice z Nostvic.

431.

Petr Kryštof Kapoun píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o přátelský odklad dluhu. K nadcházejícímu svatému Jiří chtěl splatit 1 000 kop míšeňských, avšak jeho příbuzný, který mu měl poskytnout hotovost, zahynul po pádu s koně, právě když byl Kapoun na cestě k němu. Doufá ve vyslyšení žádosti a odklad splátky ke svatému Havlu. Dozvěděl se o chystané Pětipeského ženitbě, přeje mu boží přízeň. V post scriptu oznamuje, že odesílá úrok a žádá kvitanci.

Zaječice, 3. května 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 4, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a Egrberku ((a na Byšicích)), panu švagru a bratru mému zvláště a důvěrně jmilému, k dodání. ((A. 1610 od p[ana] Petra Kryštofa Kapouna¹ o sčekání peněz.))²

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště důvěrně milý. Zdraví a v něm všecko nejlepší dobré přeji ti věrně a upřímně rád.

Vedle toho, tak jakož tvé mi[los]ti podle pojištění jeden tisíc kop míšeňský[ch] povinen sem a plnění času při tomto svatém Jiří³ přicházejícím nastává, i můj upřímně důvěrně milej pane švagře, na jiném sem nebyl, než abych tvou mi[los]t mně v prokázaném přátelství spokojil. A v tom, jedu ku panu ujci svému pro takové peníze, nešťastná příhoda se trefila, s koněm velmi těžce padl, takže v některých hodinách umřel a žádného pořízení neučinil a v takovej statek divná tahanice nyní jest, takže já nevím, koho upomínati, neb se toho několikeri ujímají. Z té příčiny tvé mi[los]ti jakožto svého vždycky laskavého pana švagra a bratra za to služebně žádám, že mi té sumy až do času svatého Havla⁴ sčekání učiniti ráčíš, pro mé se ti toho zase každého času svolné vodsloužení, nebo na tak krátký čas bych se i vdlužiti chtěl, neví[m] skoro jak a kde, a tak se tvé milosti důvěřuji, že tato má slušná žádost při tvé mi[losti] místo míti bude.

¹ Petr Kryštof Kapoun ze Svojkova na Zaječicích a Holejšovicích († 1621), účastník stavovského povstání, fendrych stavovského vojska (1618-1619).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Dne 23. dubna 1610.

⁴ Dne 16. října 1610.

Dáleji pak dochází nás zde zpráva, že se ženiti chtějí ráčíš. Pán Bůh rač ti sám pomáhati, aby mohl brzo vobímati a milovati. S tím Pán Bůh rač s námi se všemi býti. Datum na Zaječicích⁵ v pondělí po neděli Jubilate léta 1610.

*Tvé milosti volný sluha do lopaty a motyky
Petr Kryštof Kapoun ze Svojkova na Zaječicích a Holejšovicích⁶*

((Tolikéž ourok vodsílám, za kvitanci⁷ žádám.))

⁵ Zaječice, ves s tvrzí jihovýchodně od Chrudimi (Pardubický kraj), v držení Petra Kryštofa Kapouna ze Svojkova (do 1621).

⁶ Petr Kryštof Kapoun ze Svojkova na Zaječicích a Holejšovicích († 1621), účastník stavovského povstání, fendrych stavovského vojska (1618-1619).

⁷ Kvitance – potvrzení splacení dluhu vydané věžitelem dlužníkovi.

432.

Bernard a Jan Jiří Hodějovští z Hodějova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přejí zdraví a jiné vše dobré. Odesílají Pětipeskému přislíbených pět psů. Omlouvají se za zpoždění, neboť jim předtím téměř všichni psi pomřeli. Bernard Hodějovský se post scriptum omlouvá, že nedeslal slíbeného šestého psa. Žádného vhodného nemá. Brzy mu chce dlužného psa poslat i s dobrým obojkem.

Konopiště, 9. května 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 11, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskýmu z Chýš a z Egkrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci a bratru našemu zvláště a důvěrně milému, k do-
dání.*

((A. 1610 od pánův Hodějovských,¹ posílají mi 5 psův.))²

Službu svou vzkazujeme, urozený pane ujče a bratře náš zvláště a důvěrně milý. Od Pána Boha zdraví a při něm jiného všeho dobrého vinšujíc, přejeme Va[ší] M[ilos]ti věrně a upřímně rádi. Podli naši dávný Va[ší] M[ilos]ti učiněné zámluvy a přípovědi teď přítomně pět psův, kteréž nepochybujeme, že Va[ší] M[ilos]ti do kraje výborně dobře se hoditi budou moci, odsíláme. A Va[ší] M[ilos]ti za to služebně žádáme, že je od nás s vděčnou myslí přijíti a že jich tak dlouho neodsíláme, nám to na dobrou stránku vyložiti ráčíte. Bylo by se prve vykonalo, ale pro prve Va[ší] M[ilos]ti oznámenou příčinu, že nám takměř všickni psi pomřeli (až jsme sobě teď teprva zase dosti prac<ně> koliksi jich shledali) státi se nemohlo. S tím se Va[ší] M[ilos]ti a nás všechny k ochraně Pána Boha činíme poručena. Datum na Konopišti³ v neděli 9. den Mai léta 1610.

Bernart a Jan Jiří, bratři vlastní z Hodějova⁴

¹ Bernard mladší Hodějovský z Hodějova na Konopišti a Milevsku († 1646), stavovský defensor (1609), účastník stavovského povstání (vojenský komisař Oldřicha Vchynského a mustřmistr), pobělohorský exulant a důstojník švédské armády; Jan Jiří Hodějovský z Hodějova na Česticích a Lčovicích († 1620), účastník stavovského povstání.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Konopiště, hrad a později romantický zámek západně od Benešova (Středočeský kraj), v držení Hodějovských z Hodějova (1604-1621).

⁴ Bernard mladší Hodějovský z Hodějova na Konopišti a Milevsku († 1646); Jan Jiří Hodějovský z Hodějova na Česticích a Lčovicích († 1620).

<...> Tvý mi[los]ti, můj důvěrně milý pane uče a bratře, služebně prosím, že mně za zlý míti neráčíš, že Ti šestýho psa podle přípovědi mé neodsílám. Jistě bych <to> Tvý mi[los]ti rád takového psa odeslal, ale na svou pravdu takového psa, který by se k Tvý mi[los]ti kromě těch pěti, které Tvý mi[los]ti odsílám, na tento čas mezi svými psi nemám. Tvý mi[los]ti pak na místě toho jednoho v brzkým času jednu svurku⁵ dobrých odeslati chci.

Tvý mi[los]ti upřímný volný ujec a slouha vždycky
Bernhart z Hodějova⁶

⁵ Svůrka – psí obojek.

⁶ Bernard mladší Hodějovský z Hodějova na Konopišti a Milevsku († 1646).

433.

Jan Vtelenský ze Vtelna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Na místě svého otce připomíná žádost o propuštění Jiříka Lokše, poddaného Pětipeského ze vsi Hostín, na otcovy grunty. Pětipeský se k tomu již zavázal. Poddaný má být propuštěn výhostním listem s manželkou, dětmi a majetkem.

Mělnické Vtelno, 16. května 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/15, fol. 96, česky¹

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému vzláště milému.

((A. 1610 od pana Jana Vtelenskýho² o propuštění Jiříka Lokše,³ jest z z[...] propuštěn a děti vymíněný a st[...] rukojmě zástavy, že syn neuteče ze dvora závdavkem tolikéž propuštěn bude.))⁴

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj vzláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého přejit' věrně upřímně rád. Nepochybují, že tobě v dobré paměti zůstává, jakž sem tebe onehdyšího dne, když sem se s tebou v domě tvém v Praze shledal, za to žádal, aby Jiříka Lokše ze vsi Hostinný,⁵ poddaného tvého, panu otci⁶ mému na grunty jeho, kdež jest sobě zakoupení učinil, listem zhostním⁷ propustil. Když na žádost mou tak učiniti mně si se zakázal. Protož tebe za to přátelsky žádám, že tu žádost pana otce mého skrze psaní předešlé, i tolikéž na žádost mou oustní svrchu jmenovaného poddaného svého i manželkou i s dítkami ((a spravedlností)) jeho na grunty pana otce mého listem zhostním propustíš a závdavek, který jemu na právě leží, jemu propustiti a vydati poručíš. Té naděje k tobě sem, že na žádost mou tak učiníš. Čehož já se

¹ List vydal J. KILIÁN, *Vtelenští*, č. 21, s. 135-136.

² Jan Vtelenský ze Vtelna na Vtelně († asi 1633), syn Mikuláše Vtelenského ze Vtelna, soused Šťastného Václava Pětipeského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant.

³ Jiřík Lokš, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Hostín.

⁴ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Jiřík Lokš, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Hostín.

⁶ Mikuláš Vtelenský ze Vtelna na Vtelně († 1612), soused Šťastného Václava Pětipeského z Chýš.

⁷ Výhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

tobě touž měrou i jinak volně odsluhovati a odměňovati nepominu. Milost Boží s námi. Dat[um] na Vtelně⁸ v neděli Křížovou léta 1610.

Jan Vtelenský ze Vtelna,⁹ m. p.

⁸ Mělnické Vtelno, ves a tvrz východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Vtelenských ze Vtelna; ves, tvrz, dva poplužní dvory a pivovar zkonfiskovány Janu Vtelenskému ze Vtelna (1622).

⁹ Jan Vtelenský ze Vtelna na Vtelně († asi 1633).

434.

Jan Vtelenský ze Vtelna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvá se, aby Jiříku Lokšovi, původně poddanému Pětipeského, jenž byl propuštěn na grunty Vtelenského otce Mikuláše, byl vydán závdavek na prodaném gruntu u Pětipeského. Odtud je již vyháněn, avšak musí opatřit svoji živnost. Vtelenský dohlédne, aby Lokš svého syna nechal ve službě u Pětipeského, což bylo podmínkou jeho propuštění.

Bez místa, 29. května 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/15, fol. 97, česky¹

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému.

((Od pana Vtelenského² o toho lotra Lokše,³ dodáno v sobotu před Svatým duchem A. 1610.⁴))⁵

Služba má, urozený a můj zvláště milý pane švagře a bratře, vinšujit' na Pánu Bohu dobrý a šťastný den, při tom jiné všecko dobré. Jiřík Lokš z Hostiny,⁶ kteréhož jsi pomínilých dnův panu otci mému propustil, předstoupivši přede mne, snažně mne za to žádal, abych se za něho k tobě přimluvil, aby mu závdavek jeho, kterýž na gruntech tvých má, propuštěn byl, tak aby on taky z gruntův <sv.> tvých se vystěhovati a živnost, kterouž jest na gruntech pana otce mého koupil, sobě mohl opatřiti, nebo že jeho z gruntu toho, kterýž jest v Hostině⁷ prodal, tam už jej vyhánějí. Co se rukojmí dotýče, kteří by za syna jeho slíbili, že jemu nikterak možné nejní takových dostati, nežli on že syna svého k tomu všelijak míti chce, aby ze dvora tvého neodcházel, poněvadž jest předešle nikdy neušel a 10 kop míš[eňských], kterýž mu o s[vatém] Havle⁸ naměstek jeho složiti má, těch že na gruntech tvých zanechati chce témuž synu svému k dobrému. Potom pak nemůže žádných dětí více, což jinému nežli tomu synu, poddanému tvému, k dobrému býti nemá. <Pak> Nemoha

¹ List vydal J. KILIÁN, *Vtelenští*, č. 22, s. 136-137.

² Jan Vtelenský ze Vtelna na Vtelně († asi 1633), syn Mikuláše Vtelenského ze Vtelna, soused Šťastného Václava Pětipeského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant.

³ Jiřík Lokš, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Hostín, propuštěn na grunty Mikuláše Vtelenského ze Vtelna (1610).

⁴ Dne 29. května 1610.

⁵ Autograf Jiřího Sovenického, Pětipeského úředníka v Byšicích.

⁶ Jiřík Lokš, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Hostín.

⁷ Hostín, dříve Hostinná/Hostinný, ves východně od Mělníka a severně od Byšic (Středočeský kraj), v držení Anny Homutové z Hrušova, Jindřicha Vlinského z Vliněvsí a následně Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁸ K termínu 16. října 1610.

žádosti a jistého nabíhání jeho oslyšeti, přátelsky tě žádám, že jemu závdavek zase propustiti poručíš, tak aby on živnůstku svou mohl sobě opatřiti. Já tobě se v tom zakazuji. Kdyby koli, o čemž nesmejšlím, často jmenovaný Jiřík Lokš syna svého, poddaného tvýho, přes vůli tvou na gruntech pana otce mého přechovával, já jeho skutečně chci o to ztrestati dáti. A s poddaným tvým se ujistiti a tobě vydati. Té naděje k tobě sem, že na žádost mou tak učiníš. Já se ti toho touž měrou i jinak odsluhovati a odměniti nepominu. Pán Bůh s námi. Dat[um] v sobotu p[řed] s[vatým] duchem léta 1610.

Jan Vtelenský ze Vtelna,⁹ m. p.

⁹ Jan Vtelenský ze Vtelna na Vtelně († asi 1633).

435.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 2. června 1610

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 67v, česky

N. 17

Od pana Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku a na Byšicích, aby se páně ujistilo Janem Mejstříkem¹ ze vsi Tuhaň.² Dodáno 2. Juni A. 1610.

((Za panem Samuelem zůstává.))

¹ Jan Mejstřík, poddaný ze vsi Tuhaň.

² Tuhaň, ves severně od Neratovic (Středočeský kraj), v držení Jiřího Vančury z Řehnic (do 1610).

436.

Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o půjčku 30 strychů ovsa pražské míry, neboť se mu pro neúrodu již nedostává. Dozvěděl se, že ho Pětipeský má nazbyt. Říká se, že oves již není nikde ani za peníze k dostání. Doufá, že ho vyslyší. Zavazuje se oplatit půjčku pěkným ovsem. Vzkazuje pozdravy manželky.

Myškovice, 8. července 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 81, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a ze Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švakru a kmotru mému vzláště milému, k dodání. ((A. 1610 od p[ana] M. Trmala¹ o půjčku vovsa.))²

¹ Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovicích († po 1628), účastník stavovského povstání, švagr Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Službu svou vzkazují, urozenej a statečnej rytíři, pane švaře a kmotře můj vzláště milej. Zdraví a jiné všecko nejlepší dobré na Pánu Bohu žádajíce, přál bych ti věrně a upřímně rád.

Vedle toho k tobě, můj vzláště milej pane švaře, naschválně posílám, zprávu toho majice, že by ještě drahně vosva míti měl. I pokudž by tak bylo, za to tě velice a přátelsky prosím, že mi tak mnoho lásky prokážeš a k mý tak veliké potřebě tricíti strychův pražské míry vosva zapůjčíš, nebo hned ani strychu nemám a nevím se hned, kde v něj vobjítí, nebo ho hned říkají, že ani za peníze koupiti nejní kde. Domníval sem se, že mi ho ještě zbejvati bude, tak jak jest ho na slámu mnoho bylo, ale tak velmi v plivy³ byl, že sotva některej že tři mandele⁴ strych dal, souce k tobě té celé přátelské důvěrné naděje, že mně v této příčině neopustíš. Já ti zase tímto psaním jako poctivej připovídám, jak jen vosvy sklizeny budou, tobě jej zase pěknýho s poděkováním oplatiti, buď do Byšic⁵ vobročníkům, anebo potřebovali by ho do Prahy hospodyní v domě tvejm, bych jej odvésti dal. A kdy bych pro něj poslati měl, za oznámení žádám. Manželka⁶ má ti skazuje svou modlitbu zadosti od Pána Boha všeho dobrýho oznámiti. Milost Boží rač bejti s námi. Datum na Myškovicích⁷ ve štvrtek po památce s[vatéh]o Mistra Jana Hussy léta 1610.

Přátelsky žádáme já i manželka má, kterak se na zdraví svým máš, že nám oznámiti sobě nestížíš.

Mikuláš Trmal z Toušic⁸

³ Plivy – plevy.

⁴ Mandel – početní jednotka v hodnotě patnáct kusů.

⁵ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁶ Anna Marie Trmalová z Chýš a Egrberku na Myškovicích († 1627), manželka Mikuláše Trmala z Toušic na Myškovicích, sestra Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Myškovice, dnes Miškovice, ves a tvrz na severovýchodním okraji Prahy (Středočeský kraj), v držení Mikuláše Trmala z Toušic (1604-1623).

⁸ Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovicích († po 1628).

437.

Matyáš Sobek ze Šemberů píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odpovídá na Pětipeského psaní ohledně dvou poddanských sporů. Zaprvé hájí poddaného své správy Jana Kašpara ze vsi Střížovice, který měl údajně urazit nadávkou Michala Šolce, Pětipeského služebníka. Těmuž měl dokonce vyhrožovat sražením s koně. Byl určen termín ke slyšení v Byšicích, kam se dostaví, žádá však přítomnost Pětipeského poddaného Jiříka Krčmáře z Bosyně jako svědka. Zadruhé hájí poctivost poddaného Jana Zlatého ve sporu s Jakubem Hanychem, poddaným Pětipeského z Bosyně. Ohledně toho učinil odklad na šest týdnů, a to podle zřízení zemského.

Vidim, 12. července 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 2-3, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku a na Byšicích, panu ke mně laskavě příznivému.

((A. 1610 od Matyáše Sobka¹))²

¹ Matyáš Sobek ze Šemberů († po 1610), služebník buchalterie české komory a správce panství Vidim a Kokořín.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ke mně laskavě příznivý. Zdraví, v něm jiného všeho dobrého přeji vaší M[ilos]ti věrně rád.

Odpověď, kterouž ste mně na psaní mé učiněné z strany Jana Kašparového z Strážovic,³ J[eho] M[ilosti] C[ísařské] poddaného k správě mé náležejícího, jakž sobě do Michala Šolce Žitavského,⁴ služebníka a poddaného páně, že jest ho nenáležitě beze vsí příčiny na silnici svobodné J[eho] M[ilosti] C[ísařské] zranil (stěžoval) a mne v té věci za opatření žádal, dávati a přitom též zprávu proti tomu od již psaného Michala Šolce podanou odsilati a toho v též odpovědi, kteréž datum na Byšicích v středu po památce Mistra Jana z Husince,⁵ Mučedlnika Božího, a mně dodáno v pátek po témž,⁶ vše léta tohoto 1610, obšírněji dokládati ráčíte, z přečtení sem porozuměl.

I tak sem učinil a témuž poddanému J[eho] M[ilosti] C[ísařské] to v známost uvedl, kterýž na svém stojí a praví, že jest mu to beze vsí příčiny a nenadále učinil, aby on kdy svrchu jmenovaného Michala Šolce na poctivosti haněti a šelmou nazejvati a jemu odpovídati měl, že ho s koně sraziti chce, tomu světle a patrně odpírá. Že se toho nenajde a naň neukáže a že jest to věc smyšlená. Však nicméně k žádosti páně dle napomenutí zřízení zemského sem se zachoval a při témž Janovi Kašparovém to nařídil, aby mezitím časem často jmenovanému služebníkovu a poddanému páně, pokudž vyslyšaný nebudou, skutkem i řečí pokoj dal. A dále podli oznámení a sročení ve čtvrtek nejprve příští, dá-li Pán Bůh, to jest den Rozesláni dvanácti Apoštolův,⁷ tak učiniti a s týmž jistým Janem Kašparovejím [z] Strážovic do Byšic⁸ se najíti dáti, anebo na místě svém vodeslati chci, jsouc té naděje, že pan od služebníka a poddaného svého J[eho] M[ilosti] C[ísařské] poddanému chudému, robotnému člověku to k slušné nápravě přivede. A potřebuje se k té věci pro správu a svědomí Jiřík Krčmář z Bosyně,⁹ poddanej páně. Žádám, že jemu o tom, aby se na týž den tam v Byšicích tolikéž najíti dal a čeho spravedlivě povědom, to se znal, poručiti ráčíte. A dále, jakž Pán dokládá strany Jana Zlatého,¹⁰ J[eho] M[ilosti] C[ísařské] poddaného, že s tím Jakubem Hanychem ze vsi Bosyně,¹¹ poddaným páně, spokojený nejsou a že sem do šesti neděl k průvodům, aby to naň Jakub Hanych provozoval, odložil, a že to pánu s podivením, že Jan Zlatej, nejsouc k žádnému právu k obvinění sročen, že to na poddaném páně jmíti chci, abychom průvod¹² svůj k tomu || mému sročení sobě hotovil, mně žádajíc s napomenutím zřízení zemského, abych se s týmž Janem Zlatejm dostatečně zjistiti dal a jeho při nejbližším právě den k vinění, poněvadž že se k soudu nut[il] a jak se to obšírněji v témž psaní na správu něčí, snad omylnou, dokládá, to sem vše již psanému Janovi Zlatému z Bosyně [!], J[eho] M[ilosti] C[ísařské] poddanému v známost uvedl, kterýžto jak předešle, tak i nyní tomu světle a patrně odepřel a odpírá, že ničímž témuž Jakubovi Hanychovi v té příčině povinen není a že se s ním již smlouvati

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jan Kašpar, poddaný vidimského panství ze vsi Strážovice.

⁴ Michal Šolc († 1613), úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na statku Bosyně.

⁵ Dne 7. července 1610.

⁶ Dne 9. července 1610.

⁷ Dne 15. července 1610.

⁸ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁹ Jiřík Krčmář, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Bosyně.

¹⁰ Jan Zlatý, poddaný vidimského panství.

¹¹ Jakub Hanych, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Bosyně.

¹² Průvod – ochranný list, vrchnostenské písemné osvědčení.

nemá a k žádnému soudu že se nenutkal a nenutká, než své poctivosti že hájí. Mně v[ž]dy v té věci pro Boha za ochranu a opatření prosí.

I poněvadž se tu velikého nářku na jeho poctivosti dotejče a práva zřízení, kdo koho v čem nařiká a praví, a jistý že to naň dostatečně u[k]ázati chce, jakož pa[k] oč pak i poddaný vaší M[ilos]ti v to se uvolil a zoumysla se k soudu nutíc, na žádném předložení přestati nechtěl, jest povinnovat to učiniti a ukázati. A neukáže-li, jaká pokuta takového následuje podli práva a zřízení zemského, každé to podniknouti musí a já že sem k průvodům v té příčině oběma stranám do šesti neděl den jmenoval, aby se s tím zhotovili, tu, co ukáže a provede, že se chci k stranám dle spravedlnosti zachovati a s pomocí Pána Boha spravedlivou vejповědí vyslyšeti takové svědomí a průvodce podělití. Což jsem slušně mohl učiniti a každé může podli vyměření práva a zřízení zemského, jak poddaný, kde před kým viněný bejti mají a bez pořádného průvodův a svědkův vyslyšeni. Žádné nemůže a nemá bejti v ničemž odsouzen, když sou sobě strany na odporu, jakož i v této příčině sem v ničemž pořadu práva proti poddaném páně nepominul, než v tom se náležitě zachoval na žádost a psaní k vinění téhož Jana Zlatého, J[eho] M[ilosti] C[ísařské] poddaného, poněvadž na odporu jest, den jmenoval a tu jest přede mnou často psanej Jan Zlatej obviněn byl a odpověď svou dal, že on tím ničímž vinnej není a toho že se naň od žádného, dokud živo, neprovede a neukáže. Což sem na sama holá slova žalobníka a původa nemohl J[eho] M[ilosti] C[ísařské] poddaného, an se po duši největšího pokladu poctivosti dotejče, aniž se naň neukázalo a neprovedlo, křivého || učiniti než na průvod odložití. A tak tehdy pan nemá se čemu diviti, že sem na průvod do šesti neděl odložil, učinil sem to pro vyhledání hojné spravedlnosti. Ukáže-li se, co toho, a provede, budu se věděti v tom, jak zachovati. A že se do toho času poodložil, i proto se učinilo pro nastávající pilná díla a žně, a jest jim i toho propůjčeno bez pohoršení práva spravedlnosti, mohou-li se v tom čase sami spokojiti, aby mohlo z dalšího zaneprázdnění, outrat [a] škod zbytečných sjíti, že by jim lépe bylo. A pakli se nesmluví, tehdy podle oznámeného dne, aby se s průvody svými dali na Vidimi¹³ přede mnou najíti, že se chci k stranám dle náležitosti řádu a práva zachovati. A což vidí-li se panu při tom poddaného svého zanechati, to při tom zůstávají. Než abych já měl J[eho] M[ilosti] C[ísařské] poddaného Jana Zlatého někam jinam ku právu k obvinění jeho podávati, an již podli sročení na žádost páně přede mnou obviněn a žádného zkrácení se ode mne v takové i v jiné příčině žádnému, co se poddaných J[eho] M[ilosti] C[ísařské] k mé správě náležející dotejče, nestalo, toho já nijakž na ten čas učiniti a jinam ku právu jeho k vinění podávati a tak lehce podle sobě od J[eho] M[ilosti] C[ísařské], pána a krále našeho nejmilostivějšího, lidí chudých poddanejch i statku svěčení J[eho] M[ilosti] C[ísařské] opustiti nemohu a nemíním. V čemž mně žádnéj, ani pán, v té příčině za zlé míti nemůže. A tak sem nemohl pomínouti, než vaší M[ilos]ti touto odpovědí zpravití. S tím Milost Pána Boha rač s námi se všemi bejti. Dat[um] na Vidimi v pondělí před svatou Pannou Markytou A. 1610.

Matyáš Sobek z Šemberú,¹⁴
J[eho] M[ilosti] C[ísařské] služebník při puchalterii komory České
a správce Jeho M[ilos]ti statku Vidimského a Kokořinského.

¹³ Vidim, ves s tvrzí a pozdější barokní zámek severně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), do roku 1621 v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé.

¹⁴ Matyáš Sobek ze Šemberú († po 1610), služebník buchalterie české komory a správce panství Vidim a Kokořin.

438.

Jan Novohradský z Kolovrat píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podle Pětipeského žádosti nařídil svému košáteckému úředníkovi zjistit přítomnost a poddanství jisté Anny, manželky ševce Jakuba Troska, jež by měla přebývat v nájmu na jeho gruntech ve vsi Čečelice. Až se něco dozví, dá Pětipeskému vědět.

Buštěhrad, 25. července 1610.

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 124-125, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu sousedu mému zvláště milému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane sousede můj zvláště milý. Téhož zdraví a jiného všeho dobrého, od Pána Boha vinšující, přejí Vám věrně rád.

Z psaní vašeho v příčině Anny,¹ manželky Jakuba Troska² ševce, kteráž nyní na gruntech mých ve vsi Čečelicích³ v nájmě s manželem svým že by zůstávati jměla, co v sobě šíře obsahuje a zavírá, z přečtení jeho jsem porozuměl. Kteréžto psaní pro další tomu vyrozumění věci té, že by táž Anna Ševcová, poddaná byla, vyhledání, nepominul jsem ihned ouředníku svému Košateckému⁴ téhož psaní vašeho pro zpravení mne od něho v té věci odeslati, jemu tak aby z svrchu psaná Anna, pokudž na gruntech mejch upsána bude, v dostatečně ujištěna byla, poručiti. A když to od ouředníka mého vykonáno <by> a mně zase o té věci oznámeno bude, nepominu vám skrze psaní mé, čím byste se zpraviti mohli, oznámiti. S tím milost Boží rač s nám bejti. Da[tum] na Buštěhradě⁵ v neděli den památný s[vatého] Jakuba, apoštola Božího léta 1610.

*Jan Novohradský z Kolovrat a na Buštěhradě a Košátkách,⁶
J[eho] M[ilosti] C[isařské] rada a mundšenk*

¹ Anna Trosková, manželka ševce Jakuba Troska, domnělá poddaná Šťastného Václava Pětipeského zdržující se na gruntech Jana Novohradského z Kolovrat.

² Jakub Trosek, švec, usedlý v nájmu ve vsi Čečelice.

³ Čečelice, ves severně od Staré Boleslavi (Středočeský kraj), v letech v držení Václava Smrčky z Mnichu a Jana Novohradského z Kolovrat.

⁴ Daniel Mašek, úředník Jana Novohradského z Kolovrat na panství Košátky.

⁵ Buštěhrad, městečko, zámek a panství východně od Kladna (Středočeský kraj), v držení Novohradských z Kolovrat (do roku 1613 Jana Novohradského z Kolovrat a následně jeho syna Zbyňka Leopolda).

⁶ Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613), cisařský číšník a královský rada, hejtmán Slánského kraje (1607-1608), syn Jáchyma Novohradského z Kolovrat, soused Šťastného Václava Pětipeského.

439.

Jan Lorenc ze Žerotína píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odesílá mu suplikaci Anny, dcery nebožtíka Jíry Holferta z Liběchova a jeho poddané, která zůstává ve vězení v Byšicích, jelikož údajně nezaplatila za prodané plátno. To jí bylo ve skutečnosti ukradeno nějakými lotry. Podrobněji se o tom dozví z přiložené suplikace. Přimlouvá se za propuštění poddané a žádá zjednání nápravy.

Liběchov, 31. července 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/16, fol. 38, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu bratru a sousedu mému zvláště milému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane bratře a sousede můj zvláště milý. Od Pána Boha zdraví i jiného všeho dobrého věrně a upřímně rád přeji.

Jakou mi teď suplikaci Anna, dceranebožtíka Jíry Holferta ze vsi Liběchova,¹ poddaná má a sirotčí, kterouž tam v měst[ěčku] svém Byšicích² pro nějaké plátina od lotrův pokračené, jakoby je ona od nich kupovati měla, u vězení zůstává, odeslala. Tobě ji zase pro vyrozumění odsílám a za to bratrsky žádám, co by za příčinou v tom bylo, že mi psaním svým oznámíti poručíš. Tak abych se věděl, čím zpraviti a jak poddanou mou a sirotčí zastati. Odpovědi učinlivé žádám. S tím milost Boží rač s námi se všemi bejti. Datum na Liběchově³ v sobotu po s[vatě] Anně léta 1610.

*Jan Lorenc z Žerotína na Liběchově, Cítově a Oujezdci,⁴
J[eho] M[ilosti] C[isařské] truskas*

-
- ¹ Anna Holfertová/Holfertka, dcera nebožtíka Jíry Holferta z Liběchova, poddaná Jana Lorence ze Žerotína.
² Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrbergku (1577-1623).
³ Liběchov, městečko severně od Mělníka na pravém břehu Labe (Středočeský kraj) s renesančně upravenou tvrzí, od roku 1583 v držení Belviců z Nostvic, Jana Lorence z Žerotína, v letech 1615-1621 v držení Jana Kryštofa Belvice z Nostvic.
⁴ Jan Lorenc ze Žerotína na Čestíně Kostele a Liběchově, Cítově a Oujezdci (1583-1619), císařský truskas, druhý manžel Anny Belvicové ze Štampachu (od roku 1606).

440.

Jan Lorenc ze Žerotína píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrbergku. Posílá mu 20 kop míšeňských grošů na místě své poddané Anny Holfertové a žádá, aby byla propuštěna z vězení. Dotčená byla zadržena pro dluh za prodané plátino. Žádá, aby se u jejích věřitelů přimluvil, aby s ní naložili milosrdně a křesťansky. Doufá, že tak učiní. Zavazuje se obdobnou službou. V post skriptu žádá, aby mu poslal opis vyznání zločinců, kteří Annu Holfertovou o plátino později oloupili.

Liběchov, 8. srpna 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/16, fol. 37, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu bratru a sousedu mé[mu] zvláště milému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane bratře a sousede můj zvláště milý. Od Pána Boha zdraví i jiného všeho dobrého upřímně a věrně ti rád přeji.

Příležitostě posílajíce pro Annu Holfertku,¹ poddanou mou a sirotčí, která tam v měst[ěčku] tvém Byšicích² u vězení zůstává, poddané své tobě těch 20 kop m[íšeňských] odsílám. A za to sousedsky žádám, že touž jistou Annu vyslaným poddaným mým vydati

-
- ¹ Anna Holfertová, poddaná Jana Lorence ze Žerotína.
² Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrbergku (1577-1623).

poručíš. Podli toho tě tolikéž bratrsky a sousedsky žádám a za touž Annu se přimlouvám, že se k tomu sám přičiníš, aby tíž lidé, s kterými se o ta plátna umlouvati má, s ní některak milosrdně a křesťansky naložili a s ní se vedle slušnosti smlouvali. Nebo jistě by ona těch peněz nyní nikoli shledati nebyla mohla, nežli že sem já jí je půjčiti musel. A také, co se jest dáti uvolila, to jest z bázně a z strachu učinila. A jí takovejch peněz shledati možné není.

Což že k žádosti mé tak učiníš, k tobě té důvěrné a sousedské naděje jsem. V čem ti koli mně možným jaké sousedství zase prokázati mohu, touž i jinou měrou se ti toho každého času odměniti nepominu. Odpovědi učinlivé žádám. S tím milost Boží rač s námi se všemi bejti. Datum na Liběchově³ v neděli 8. dne Augusti léta Páně 1610.

Tvůj upřímně volný bratr a sused
Jan Lorenc z Žerotína na Liběchově, Cítově a Oujezdci,⁴
J[eho] M[ilosti] C[ísařské] truksas

Post scripta: Přitom za to žádám, že mi vejpis vyznání těch lotříků týž A[nny] Holfertky se dotejkající vydati a odeslati poručíš. Actum V. in Literis

³ Liběchov, městečko severně od Mělníka na pravém břehu Labe (Středočeský kraj) s renesančně upravenou tvrzí, od roku 1583 v držení Belviců z Nostvic, Jana Lorence z Žerotína, v letech 1615-1621 v držení Jana Kryštofa Belvice z Nostvic.

⁴ Jan Lorenc ze Žerotína na Čestíně Koste a Liběchově, Cítově a Oujezdci (1583-1619), císařský truksas, druhý manžel Anny Belvicové ze Stampachu (od 1606).

441.

Purkmistr a rada městečka Štětí nad Labem píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podle žádosti vyslechli Annu Šafářovou, jež by měla být rukojmím dluhu svého bratra Janu Provazníkovi, poddanému Pětipeského. Šafářová však takové rukojemství popírá. Bude tedy nutné společné jednání vrchnostenského soudu.

Štětí nad Labem, 8. září 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/17, fol. 85, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu k nám dobrotivě a laskavě příznivé[mu].

Službu svou vzkazujem Vaši mi[los]ti, urozený a statečný rytíři, pane k nám dobrotivě a laskavě příznivý. Téhož zdraví a jiného všeho dobrého od Pána Boha vinšujíc, rádi přejeme. Psaní, kteréž ste nám k žádosti Jana Provazníka,¹ poddaného vaši mi[los]ti, v příčině Anny, s[es]try Šafářovy,² obyvatelkyně při měst[ěčku] našem, nějaké[ho] [ru]kojemství v zaplacení od bratra jejího za nějakého [...]an[č]ř]ence, téhož Provazníka, po přečtení, co by v sobě dál [ob]sahovalo, jemu sme lépeji vyrozuměli. I neobmejšleli jsme <...> touž Annu, Šafářovu před sebe povolati a jí též psaní přečísti dáti. Ona tomu, aby se za bratra svého v jaké rukojemství postavovati měla, všemu světle odepřela

¹ Jan Provazník, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

² Anna Šafářová, poddaná z městečka Mšeno.

a oznámila, že jest bratra jejího předešle upominal[a] za takové hojení a od něho díl peněz brala a vostatek na něho nastupoval, jí nic nežli odvésti nic nečekal a nemohouc ostatku na bratra její[ho] dostati, teprv že chce na ní nastupovati. I poněvadž taková věc na odporu jest, nebude-li poddaný vaši mi[los]ti Jan Provazník na tom chtíti přestati, nežli na touž Annu nastupovati, tehdy by jináč býti nemohlo, nežli pro vyhledání mezi nimi spravedlnosti, musili by k právu našemu k jistému dni sroceni býti. Tou odpovědí sme Vaši mi[los]ti zpraviti nepominuli. S tím ochrana Boží rač býti se všemi námi. Dat[um] v měst[ečku] Štětí nad Labem³ na den Narození Panny Marie léta 1610.

Purgkmistr a rada měst[ečka] Štětí nad Labem

³ Štětí, městečko na Labi severozápadně od Mělníka (Středočeský kraj), od počátku 14. století příslušenství hradu a panství Mělník.

442.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 16. října 1610

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 71r, česky

N. 19

Od p[ana] Šťastného Václava Pětipeského z Chýš Egrberku v příčině Jiříka Mlynáře Skuherského.¹ Dodáno 16. Octobris A. 1610.

¹ Blíže neidentifikováno.

443.

Mikuláš Vratislav z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že z vůle Boží a skrze své „pány a přátele“ požádal Jan Adam z Víckova na Čejkovicích o ruku jeho sestry Mariany. Svatba se bude konat v pondělí 22. listopadu 1610 v jeho sídle v Žamberku. Žádá, aby přijel den předem k večeri a poté se při sňatku propůjčil straně nevěsty za jednoho „pána a přítele“. Doufá ve vyslyšení žádosti a zavazuje se dobrým přátelstvím. Očekává odpověď.

Březno, 18. října 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 34-35, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1610 od pana Mikuláše z Bubna,¹ zuve na veselí panny sestry svý.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví od pána Boha, při něm jiného všeho dobrého vinšující, přejít věrně a upřímně

¹ Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617), hejtman Bole-slavského kraje (1608-1609, 1615-1616).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

rád. Před Tebou toho tajiti nemohu, kterak z vůle a vnuknutí pána Boha všemohoucího urozený a statečný rytíř, pan Jan Adam z Víckova a na Čejkovicích,³ při mně jest toho jak skrze osobu svou, tak i skrze vzácné pány přáteli své ve vsí uctivosti a náležitosti vyhledával, a aby se jemu urozená panna Mariánka z Bubna,⁴ sestra má k stavu s[vatéh]o manželství dostati mohla, za to jest nejednou, nežli mnohokrátě snažně žádal. I vidouce a to seznávajíce, že v tom vůle předně pána Boha věčného jest, s radou a dobrým uvážěním Jich mi[los]tí svých milých pánův a přátel, nemohši jeho křesťanské a náležité žádosti oslyšeti, jemu sem výš dotčenou pannu Mariánku, sestru svou, k stavu s[vatéh]o manželství zamluvil a jemu ji k dodání k témuž stavu s[vatéh]o manželství den v pondělí po památce Obětování panny Marie nejprve příští,⁵ to jest 22 dne Novembris u mě na Žamberku⁶ k vykonání veselí svadebního jmenoval. I poněvadž takový veselí svadební bez vzácných a poctivých pánův a přátel konati se nemůže, protož Tebe za to, jakožto svého zvláště milého pana švagra a bratra služebně prosím, že pro poctivost rodu mého a panny sestry mé a toho poctivého sňatku mně se za jednoho pana a přítele postaviš. A ke mně na Žamberk v neděli před tímž dnem na noc tím zážeji k večeri přijedeš a potomně téhož veselí svadebního vedle jiných pánův a přátel mejch s bázní Boží okvasiti nápomocen budeš. Znaje žádost mou slušnou a křesťanskou býti, věřím, že tak k žádosti mé učiníš. Já se toho Tobě každého času zase všelijakým dobrým přátelstvím mně možným přátelstvím [!] odsloužiti nepominu. Odpovědi přátelskou s vykonáním žádosti mé od Tebe zase zpraven býti žádám. A s tím se Ti od pána Boha na všem dobře a šťastně míti vinšuji. Dat[um] na Břežně⁷ v pondělí po památce s[vatéh]o Havla léta 1610.

Mikuláš Vratislav z Bubna na Břežně, Liticích, Žamberku, Horním Jelení a Skašově⁸

³ Jan Adam Prusinovský z Víckova na Čejkovicích (1589-1627), moravský evangelický rytíř, čelní představitel moravské stavovské opozice, účastník stavovského odboje, rada Fridricha V. Falckého, vůdce valašského povstání (1621-1622).

⁴ Mariana z Bubna (1586-po 1622), sestra Mikuláše Vratislava z Bubna na Břežně (1579-1617), od listopadu 1610 manželka Jana Adama Prusinovského z Víckova (1589-1627).

⁵ Dne 22. listopadu 1610.

⁶ Žamberk, město a renesanční zámek severovýchodně od Ústí nad Orlicí (Pardubický kraj), jedno z center jednoty bratrské, od roku 1575 v držení Mikuláše z Bubna.

⁷ Břežno, městečko východně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1617 v držení Mikuláše Vratislava z Bubna, poté jeho manželky Barbory Bubnové z Budova.

⁸ Mikuláš Vratislav z Bubna na Břežně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617).

444.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 18. října 1610

SOka Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 71r, česky

N. 21

*Od p[ana] Šťastného Václava Pětipeského v příčině Martina Vyžrala, jinak Nejedlýho.¹
Dodáno 18. Octobris A. 1610.*

¹ Martin Vyžral, jinak Nejedlý, mydlář, mělnický měšťan.

445.

Václav Chotouchovský z Nebovid píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o odložení splátky dluhu 6 000 kop míšeňských grošů, které si vypůjčil ke koupi vsi Bratčice. Z důvodu velkého zaneprázdnění úředními povinnostmi a nesplácení jeho vlastních pohledávek nemá hotovost. Peníze měl původně odvést do dvou týdnů po svatém Havlu 1610. Žádá o odklad k termínu dvou týdnů po svatém Jiří 1611.

Nové Město pražské, 20. října 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 12, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Vácslavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému zvláště milému.

((A. 1610 od pana Václava Chotouchovského¹ o čekání 6 000 kop m[íšeňských].))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého přeji panu švagru věrně rád. Jakož jest mi pan švagr 6 000 kop míš[eňských] na dostatečnej zápis na ves Bračice³ k žádosti mé času pominulého půjčil, majíc já takovou sumu panu švagru zase při tomto času svatém Havle⁴ a neb ve dvou nedělích potom dáti a složiti. I panu švagru oznámiti mohu, že pro veliká zemská zaneprázdnění, o kterýchž sám pan švagr dobře ví, jsouce také od poctivých lidí, kteří mi povinni jsou i jinde půjčkou zbezpečen, k žádným penězům přijíti nemohu. Svého zvláště milého pana švagra za to přátelsky žádám, že pa[n] švagr na žádost mou tak učiní a takové svrchu psané sumy mně až do sv[atého] Jiří nejprv příštího⁵ a dvě neděle potom sčekání učiní. Já ji bohda panu švagru při témž čase s poděkováním odvésti, ano také i vším dobrým přátelstvím, panu švagru se toho odměniti nepominu. Odpovědi s naplněním žádosti mé od pana švagra očekávati budu. S tím milost Boží rač s námi bejti. Dán v Novém Městě pražském v středu po s[vatém]m Lukáši evangelistu páně léta 1610.

*Václav Chotouchovský z Nebovid a na Žlebach,⁶
J[eho] M[ilosti] C[isaře] římského rada*

¹ Václav Chotouchovský z Nebovid na Žlebech (asi 1569-1618), účastník válek v Nizozemí a ve Francii (1586-1593), účastník protitureckých tažení (1594-1604), relátor zemského sněmu (leden-únor 1601), hejtman Čáslavského kraje (1606-1607, 1608-1609 a 1611-1612), císařský rada (do 1611), účastník stavovského povstání, správce Kutné Hory a úřadu mincmistra.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Bratčice, dříve Bračice, ves jihovýchodně od Čáslavi (Středočeský kraj), v držení Václava Chotouchovského z Nebovid (asi 1610-1618).

⁴ Dne 16. října 1610.

⁵ Dne 23. dubna 1611.

⁶ Václav Chotouchovský z Nebovid na Žlebech (asi 1569-1618).

446.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 20. října 1610

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 69v, česky

Od urozeného a statečného rytíře pana Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v příčině Martina Vyžrala,¹ mydláře, a Václava Hořického.² Dodáno 20. Octobris 1610.

((P[anu] Martinovi Mydláři))

¹ Martin Vyžral, mydlář, mělnický měšťan.

² Jan Hořický, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

447.

Jaroslav purkrabí z Donína, papežský komorník, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že dluhopis na příslibených 5 000 kop míšeňských grošů je již připraven. Přátelský žádá, aby mu oznámil, kde si bude moci takové peníze proti dlužnímu úpisu vyzvednout. Dodává, že jeho ručiteli budou nejvyšší hofmistr Království českého Ferdinand purkrabí z Donína, nejvyšší sudí Království českého Adam mladší z Valdštejna a císařský komorník Jan Rudolf Trčka z Lípy.

Praha, 24. října 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 76, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu a příteli mému obzvláště milému, k dodání.

((A. 1610 ode pana Jaroslava z Donína,¹ že již jistota na 5 000 kop m[išeňských] zhotovena jest, abych oznámil, kde mu je vyčítati dám.))²

Službu svou, urozenej pane a příteli můj obzvláště milej, vzkazuji. Zdraví i jiného všeho dobrého vinšuji a přeji Vám věrně rád. Můj obzvláště milej pane a příteli, oznamuji Vám, že jistota³ na ty peníze, které od Vás zakázané⁴ mám, již připravena jest. Za to přátelsky žádám, že mně skrze psaní své oznámíte, kde bych takové peníze vyz[d]vihnouti proti odevzdání té jistoty mohel. A já, v čem bych Vám jaké volné přátelství a příjemné prokázati a neb v čem sloužiti mohel, máte mě každého času volného poznati. S tím Pán Bůh rač s námi bejti. Dán v Praze v neděli po svatě[m] Lukáši léta 1610.

Váš volnej přítel

*Jaroslav purkhrabě z Donína, Jeho svatosti pape[ž]ské komorník⁵
m. p.*

¹ Jaroslav z Donína († 1613), bratr Ferdinanda z Donína († 1611, presidenta apelačního soudu 1603-1609, dvorského sudího 1609-1610 a nejvyššího hofmistra), kněžský stav od listopadu 1607, opat v Neuzelle (1611-1613), papežský komorník.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jistota – dlužní úpis.

⁴ Zakázati se – příslibit, zavázat se.

⁵ Jaroslav z Donína († 1613), kněžský stav od listopadu 1607, opat v Neuzelle (1611-1613), papežský komorník.

Rukojmové sou pan hofmister nejvyšší králo[v]ství Českého,⁶ pan sudí nejvyšší království Českého⁷ a pan Rudolf Terčka.⁸

⁶ Ferdinand purkrabí z Donína na Ratajích nad Sázavou († 1611), prezident apelačního soudu (1603-1609), dvorský sudí (1609-1610), nejvyšší hofmistr (1610-1611).

⁷ Adam mladší z Valdštejna na Hrádku nad Sázavou, Lovosicích, Dymokurech, Židlochovicích a Dobroviči (1569-1638), přísedící zemského soudu, hejtman Litoměřického kraje za panský stav (1600-1601, 1603-1604), maršálek českého královského dvora (1605-1607), nejvyšší berník (1605, 1607, 1611), nejvyšší sudí (1608-1611), nejvyšší hofmistr (1611-1619).

⁸ Jan Rudolf Trčka z Lípy na Světlé nad Sázavou, Lipnici, Opočna a Smiřicích (asi 1557-1634), císařská rada, císařský komorník, hejtman Hradeckého kraje za panský stav (1602-1603, 1604-1605, 1612-1613), hejtman Čáslavského kraje za panský stav (1605-1606).

448.

Baltazar Hyršperger z Kynigsheinu píše Adamovi Dornovi z Aunetu. Odesílá mu dluhopis na koupi příslibeného zlatého řetězu s diamanty, rubíny a perlami a k němu náležející zlatou záponu s diamanty a velkými rubíny. Doručitel listu mu za vydání klenotů odvede řádnou kvitanci. Zavazuje se k řádnému splacení ceny klenotů podle úmluvy v dluhopise, k němuž své pečeti a podpisy přidali dva svědkové. Zavazuje se dobrým přátelstvím a službou. List byl postoupen Pětipeskému.

Bez místa, 25. října 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 117, česky

Urozenému panu Adamovi Dornovi z Aunetu, Jeho mi[los]ti Císařské Colmači,¹ panu a příteli mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1610 od pana Baltazara Hyršpergera² strany nějakých klínův.))³

Službu svou vzkazuji, urozený pane a příteli můj zvláště milý, zdraví i jiného všeho dobrého od Pána Boha Vám věrně rád přeji.

Jakož ste mi se v tom na dvoje psaní mé vám z strany fedrování⁴ některých klínův učiněné zakázati, že mi halspant⁵ zlatý s diamanty, rubíny a perlami a při něm záponu⁶ též zlatou s diamanty a rubíny velkými zavěšenou, za tři tisíce kop míšeň[ských], kterýž sem očitě spatřil i jej dokonce za dotčenou sumu vytržil, dopřítí a nechati chcete. I davše já podle našeho společného zůstání a na jednání jistotu⁷ právem listu hlavního na papíře psanou, pod pečeti mou a k tomu jiných dvou poctivých pánův, pánův dožádaných, pečeti na svědomí podle mé přitištěnými, s podpisem každého z nás ruky vlastní, vám ode mne na touž sumu vejše jmenovanou svědčící, náležitě zhotoviti, tu vám nyní příležitost po dodateli⁸ psaní tohoto mého odsílám a důvěrně žádám, že touž jistotu k sobě přijmete a proti tomu také ihned témuž dodateli psaní tohoto mně k ruce týž řetěz a neb halspant

¹ Mínen patně colmistr Adam Dorn z Aunetu († po 1611).

² Jan Baltazar Hyršperger z Kynigsheinu na Vartemberce († po 1622), účastník stavovského povstání.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyřídít (záležitost).

⁵ Halspant, halsband – náhrdelník, obojek.

⁶ Zápona – ozdoba spona.

⁷ Jistota – dlužní úpis.

⁸ Dodatel – doručitel, posel listu.

zlatý i s[e] záponou při něm svrchu dotčenou (načež vám týž vyslaný můj nyní ode mne pořádnou kvitanci odvede), odvedete a vydáte. A já vám tímto psaním, jakž na dobrého a poctivého člověka rytířského náleží, připovídám, že podle znění jistoty, když čas plnění přijde, touž svrchu oznámenou sumu dluhu pěkně s poděkováním zaplatím a toho se vám všelijakým dobrým přátelstvím rád příjemně odměniti nepominu. S tím milost Boží rač se všemi námi býti. Datum v pondělí po svaté Voršile léta 1610.

Baltasar Hyršperger z Kyniksheinu⁹

⁹ Jan Baltazar Hyršperger z Kynigsheinu na Vartemberce († po 1622), účastník stavovského povstání.

449.

Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Prosí bratrance o strpení ohledně splátky úroků i jistiny svého dluhu. Hotovost si chce vypůjčit skrze přímluvu purkrabího Hradu pražského Jakuba Menšíka z Menštejna od Kateřiny Benedové z Nečtin. Dále žádá, aby mu Šťastný Václav odeslal do Prahy patrně erbovník či titulář.

Nové Město pražské, 6. listopadu 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 72, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskejmu z Chýš a z Egerbergku na Byšicích a Bosni, panu strejci a kmotru mému zvláště milejmu, k d[odání]. ((A. 1609 od pana Jiřího Jana Pětipeského,¹ žádá, abych s tím strpení jměl, že mě z obou jistot² ouroky spraviti a jistoty obě přejistiti chce.))³

Službu svou vzkazuji, urozenej a statečnej rytíři, pane strejče a kmotře můj zvláště milej, zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji Vám věrně upřímně rád. Všelikderak se o to snažím, abych pana strejce fedroval⁴ a jemu na sumu ode mě povinnou něco peněz zchledal, jakož pak na přímluvu pana purgkrabě hradu Pražského⁵ od paní Káči Benedov⁶ zakázání sobě učiněné mám, že mně jistou sumu peněz půjčiti chce, toliko abych do středy příští s ní strpení měl, tu že mně na konec oznámí, jak mnoho mně půjčiti moci bude. Jen ta věc na nějakejm porovnání o statek její po panu manželu jejím pozůstává. Protož Vás můj zvláště upřímně milej pane strejče za to přátelsky žádám, že se mnou ještě za někde-rej den strpení míti budete. Já pana strejce jak v ourocích tak také v přejištění a obnovení jistot náležitě s velikou vděčností spokojiti chci a co pan strejce pro mě činí, toho se vdyckny vděčně odměňovati i odsluhovati připovídám. Na ty erby a jména žádám,⁷ že pan strejce nezapomene a mně je při příležitosti do Prahy odešle. S tím milost Boží rač bejti

¹ Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, přisedící purkrabského soudu.

² Jistota – dlužní úpis.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit.

⁵ Jakub Menšík z Menštejna na Vitanovicích a Těmicích († 1614), místosudí (1593-1601), královský prokurátor (1601-1603), purkrabí Hradu pražského (1603-1614).

⁶ Kateřina Benedová z Nečtin († po 1610).

⁷ Míneň snad erbovník, popř. titulář.

s námi se všemi. Dat[um] v Novej[m] Městě pražskejm v sobotu po památce Všech svatejch léta 1610.

Jiří Jan Pětipeský z Chýš⁸

⁸ Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, přísedící purkrabského soudu.

450.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 8. listopadu 1610

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 87v, česky

N. 8

Od p[ana] Václava Šťastnýho Pětipeskýho z Chýš etc., že na to, pokudž možné, pomejšlí, aby k obnovení rady přijeti mohl. Dodáno 8. Novembris A. 1610.

451.

Nejvyšší zemští úředníci a císařští radové píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Jménem Rudolfa II. nařizují, aby se v úterý 16. listopadu dostavil do české kanceláře na Pražském hradě, kde vyslechne vůli císaře.

[Pražský hrad], 12. listopadu 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/3, fol. 47-48, česky

Urozenému vladyce, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskýmu z Chýš a z Egerberku a na Byšicích, příteli našemu milému.

Urozený vladyko, pane příteli náš milý. Od pána Boha všemohoucího všecko dobré žádáme. Vedle toho Vás tejna nečiníme, že toho J[eho] M[ilosti] C[ísařské],¹ pána nás všech nejmilostivějšího pilná potřeba ukazuje, abyšte se v outerý po svatém Martinu nejprve příští² na cestu vypravili, do měst Pražských přijeli, v kanceláři české na Hradě pražském najíti dali, příčinám a vuoli J[eho] M[ilosti] C[ísařské] vyrozuměli. S tím se Vám dobře jmíti vinšujem. Dán v pátek po svatém Martinu léta 1610.

J[eho] M[ilosti]C[ísařské] nejvyšší ouředníci zemští království Českého, J[eho] M[ilosti]C[ísařské] rady³

¹ Rudolf II. Habsburský (1552-1612), římský císař (1576-1612), český král (1575-1611), uherský král (1576-1608).

² Dne 16. listopadu 1610.

³ K obsazení nejvyšších zemských úřadů v době vlády Rudolfa II. blíže F. PALACKÝ, *Přehled současných nejvyšších důstojníků a úředníků*, s. 371-375.

452.

Jmenování komise. Česká královská komora píše Lorencovi ze Žerotína na Liběchově a Cítově, Zikmundu Belvicovi z Nostvic na Beřkovicích a Věňkovi Bzenskému z Pro-

rubě. Poněvadž již byli před časem jmenováni komisaři v záležitosti sporu o lesy a grundy mezi Šťastným Václavem Pětipeským a Václavem Smrčkou z Mnichu, nařizují je opětovně komisaři v dalším poddanském sporu mezi jmenovanými rytíři. O průběhu jednání mají podat královské komoře relaci.

Pražský hrad, 12. listopadu 1610

NA Praha, Stará manipulace, sign. P 67/26, fol. 1, česky

((Šťastný Václav Pětipeský))

Dne 12. Novemb[ris] l[éta] P[áně] 1610

S[lužbu] s[vou] v[zkazujeme], urozený pane, páni urození, páni přátelé naši milí. Zdraví etc.

Z příležitosti psaní pana Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a z Egrbergku ráčíte a budete motci porozuměti, čeho tak při vás v příčině učinění s ním s námi na jednoho člověka osedlého ve vsi Dřísech¹ vyhledává. I poněvadž prve v příčině lesův, na Království² slove, a gruntův panu Smrčkovi³ náležejíc k spatření od nás za komisaře nařízené býti ráčíte a jste. A nepochybně ta věc od va[šich] m[ilosti] a vás dobře vyřízena bude. Protož jménem a na místě J[eho] M[ilosti] C[isařské], P[ana] N[ašeho] N[ejmilostivějšího], va[ším] m[ilostem] a na vás napomínáme, od osob našich přátelsky žádajíc, když tu první na va[še] m[ilosti] a vás vloženou komisi v příčině těch gruntův p[anu] Smrčkovi náležejících před sebe vezmete, abyšte i tento grunt ((jednou prací)) se vším jeho příslušenstvím spatřili a zač by spravedlivě stál a proti če[mu] směněn býti mohl, toho povázíc, nám o tom vedle jiných věcí relací⁴ psanou <na ko⁵....> učiniti ráčili a učinili. Na t[om] etc. Dán na hradě Pražském v pátek po s[vatém] Martinu, to jest 12 dne měsíce listopadu léta 1610.

((P[anu] Lorencovi z Žerotína na Liběchově a Cítově,⁶ p[anu] Zikmundovi Belvicovi z Nostic na Beřkovicích a Střemách⁷ a p[anu] Věnkovi Bzenskýmu z Prorubě.⁸))

¹ Dřísy, ves severozápadně od Staré Boleslavi (Středočeský kraj), příslušenství kapituly ve Staré Boleslavi.

² Místní název lesa, patrně na Mělnicku.

³ Václav Smrčka z Mnichu na Čečelicích († po 1629), účastník stavovského povstání, soused Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Relace – zpráva.

⁵ Míneňo „na královskou komoru“.

⁶ Jan Lorenc ze Žerotína na Čestíně Kosteletě a Liběchově, Cítově a Oujezdci (1583-1619), císařský truksas.

⁷ Zikmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách († 1621), hejtman Boleslavského kraje v letech 1613-1614, královský rada Fridricha Falckého (1619-1620).

⁸ Věněk Bzenský z Prorubě na Niměřicích a Bezně († 1616).

453.

Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vzkazuje službu a zpravuje o poddanských záležitostech. Odesílá mu příznávací listy k berni, aby je dal zpečetit a daň se mohla odvést. Nemohl dostat peníze od důchodních písařů. Dnes jede ke stání do Mšena.

Bez místa, 18. listopadu 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/18, fol. 51, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, J[eho] M[ilosti] panu mému laskavému, k d[odání].
(A. 1610)¹

Službu svou vaší M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého vaší M[ilos]ti na Pánu Bohu vinšujíc, věrně rád přeji. Včerejšího dne ten Punčochář² obviněn jest a k odpovědi dáni do 2 neděl odklad se stal. Strany pak tý Bešťačky³ vaší M[ilos]ti oznamují, že jest se jí právo zhajovalo, před se pustí, poněvadž jí od její šest neděl nevyšel, jakož i Jáchym⁴ k tomu neradil. Však předce v nepřítomnosti její stížnost ku právu přednešena jest a svědomí od těch žen hostínských⁵ práva zapsáno. Odklad do 2 neděl učiněn. Přitom vaší M[ilos]ti odsílám listy příznávací k odvedení berní, abyšte je zpečetiti dáti ráčili. Tak aby se ta berně odvésti mohla. Peněz sem od důchodníků⁶ žádných dostati nemohl. Sám dnes jedu do Mšena⁷ k stání. Jiného nevím vaší M[ilos]ti, co psáti, nežli vaší M[ilos]ti i sám sebe v božskou ochranu poručena činím. Datu[m] ve štvrtek po s[vatém] Brikci léta 1610.

*Vaší M[ilos]ti věrný poddaný
Jiřík Sovenický⁸*

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Blíže neidentifikováno.

³ Patrně manželka Jiří Bešťačka, poddaného Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Hostín.

⁴ Blíže neidentifikováno.

⁵ Hostín, dříve Hostinná/Hostinný, ves východně od Mělníka a severně od Byšic (Středočeský kraj), v držení Anny Homutové z Hrušova, Jindřicha Vlinského z Vliněvsi a následně Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁶ Důchodník – výběřčí důchodů, důchodní písař.

⁷ Mšeno, městečko severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), od roku 1588 částečně v držení Jana staršího z Valdštejna a Zikmunda z Vartemberka, roku 1605 v držení Bohuchvala Berky z Dubé, poté Barbory Berkové z Lobkovic, roku 1622 zkonfiskováno Václavu staršímu Berkovi z Dubé a Lipé.

⁸ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

454.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 20. listopadu 1610

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 87r, česky

N. 6

Od p[ana] Šťastného Václava etc. z Chýš, že aby Samuel Hořický,¹ poddanej páně, byl propuštěn z vězení. Dodáno 20. Novembris A. 1610.

¹ Samuel Hořický, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

455.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 20. listopadu 1610

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 87r, česky

Od [ana] Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni v příčině Michala Šolce.¹ Dodáno 20. Novembris A. 1610.

¹ Michal Šolc († 1613), úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na statku Bosyně.

456.

Ctibor Tiburcí Žďárský ze Žďáru píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že po náležitých námluvách zasnoubil dceru Annu Marii Žďárskou ze Žďáru Hertvíkovi Vratislavovi z Mitrovic na Mníšku. Zve Pětipeského na svatební veselí, které se uskuteční v domě Václava Viléma Popela z Lobkovic v Menším Městě pražském v pondělí 3. ledna 1611. Pětipeský má přijet den předem do Prahy a naitří se mezi 12. a 13. hodinou zúčastnit svatby na straně nevěsty.

Kladno, 25. listopadu 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/16, fol. 28-29, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1610 od pana Tiburcího starýho Žďárského,¹ zuve na veselí paní dcery svý.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milý. Zdraví, podle něho i jiného všeho dobrého od Pána Boha vinšující, přeji vám upřímně a věrně rád.

Nečiním vás tejna, kderak předně z vůle a určení Pána Boha všemohoucího, potom k milostivý přímluvě J[eho] M[ilosti] Krále a pána,³ pána našeho nejmilostivějšího, Jich m[ilos]tí nejvyšších pánův ouředníkův a pánův soudcův zemských, ano i jiných mnohých vzáctných pánův, obzvláště pak na přátelské, snažné a časté vyhledávání urozeného pána, pana Hertvíka Vratislava z Mitrovic a na Mníšku,⁴ urozenou pannu Annu Marii Žďárskou ze Žďáru,⁵ dceru svou, témuž panu Hertvíkovi Vratislavovi z Mitrovic k stavu s[vatéh]o manželství sem zamluvil. I také k dodání dcery své panu Vratislavovi za manželku a k vykonání veselí svadebního den, totižto v pondělí po památce Nového léta 1611 nastalého, to jest třetího dne měsíce ledna, jmenoval. Kterěžto svadební veselí v domu dobré paměti urozeného pana Jana Václava z Lobkovic⁶ a již nyní urozeného pana Vác-

¹ Ctibor Tiburcí Žďárský ze Žďáru na Kladně (1545-1615), hejtman Slánského kraje za rytířský stav (1581-1582, 1589-1590, 1603-1604, 1605-1606), přisedící zemského a dvorského soudu (od 1595), hejtman Menšího Města pražského (1599-1612), purkrabí karlíštejnský za rytířský stav (1612-1613) a císařský rada.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Rudolf II. Habsburský (1552-1612), římský císař (1576-1612), český král (1575-1611), uherský král (1576-1608).

⁴ Hertvík Vratislav z Mitrovic na Mníšku († 1624), hejtman Podbrdského kraje za panský stav (1611-1612), pohřben na Strahově.

⁵ Anna Marie Žďárská ze Žďáru (1590-1635), od roku 1611 manželka Hertvíka Vratislava z Mitrovic na Mníšku.

⁶ Jan Václav z Lobkovic na Jiřetíně a Litvínově († 1608), hejtman Starého Města pražského (1590-1608).

lava Vilima nejmladšího z Lobkovic na Duchcově, Střekově, Velkém Litvíně a Všechlapích⁷ v Menším Městě pražském ležícím, s pomocí Boží šťastně se vykonati má. I jsouce já žádostiv vás při takovém křesťanském a pobožném sňatku svadebním přítomného jmíti, za to vás, můj zvláště milý pane ujče, přátelsky žádám, že den předtím do měst pražským přijedete a nazejtří do oznámeného domu mezi 12. a 1. hodinou na půl orloji najíti se dáte a takovému svadebnímu veselí s bázní Boží vokvasiti nápomocni souce, osobou svou ozdobíte a ok[r]ásníte. Čehož já se zase v podobné || příčině touž měrou i jinejm všelijakejm dobrým mně možnejm a vám příjemným přátelství každého času volně odměniti nepominu. Za odpověď přátelskou s vykonáním žádosti mé vás žádám. S tím milost Boží rač býti s námi se všemi. Dat[um] na Kladně⁸ ve čtvrtek den památný svatě panny Kateřiny léta 1610.

*Ctibor Tiburcí Žďárský ze Žďáru na Kladně a Červeném Oujezdci,⁹
J[eho] M[ilosti] C[ísařské] rada a hejtmán Menšího Města pražského*

⁷ Václav Vilém z Lobkovic na Duchcově, Jiřetině, Litvínově, Všechlapích a Střekově († 1621), hejtmán Litoměřického kraje (1614-1615).

⁸ Kladno, okresní město (Středočeský kraj), od poloviny 16. století v držení Žďárských ze Žďáru.

⁹ Ctibor Tiburcí Žďárský ze Žďáru na Kladně (1545-1615).

457.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 1. prosince 1610

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 89r, česky

N. 18

Od p[ana] Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v příčině Samuela Hořického,¹ aby z zdejšího vězení propuštěn byl. Dodáno 1. Decembris A. 1610.

¹ Samuel Hořický, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

458.

Hertvík Vratislav z Mitrovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že se hodlá oženit s Marií Žďárskou ze Žďáru, dcerou Ctibora Tiburcího Žďárského ze Žďáru. Po náležitých námluvách u otce, matky Sibylly Žďárské z Hořovic a skrze císaře a mnohé přátele mu byl oznámen termín svatby na pondělí 3. ledna 1611. Zve ho na svatební veselí, které se uskuteční v domě Václava Viléma Popela z Lobkovic na Menším Městě pražském. Pětipeský má přijet den předem do domu nejvyššího kancléře Zdeňka Vojtěcha z Lobkovic u kostela svatého Tomáše a nazítří se zúčastnit svatby jako jeden z jeho „pánů a přátel“. Věří ve vykonání žádosti, zavazuje se přátelstvím a službou.

Mníšek, 3. prosince 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkovicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/15, fol. 18-19, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Pětipeskýmu z Chýš a z Egrpergku a na N. Panu bratru a švagru mému zvláště milému, k dodání.
(A. 1610 ode pana Hertvíka Vratislava,¹ zuve na svý veselí.²))³*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj jistě zvláště milý. Zdraví šťastného, při něm jiného všeho dobrého od Pána Boha žádajíc, přeji panu švagru věrně rád.

Podle toho panu švagru oznamuji, kterak z milostivé vůle a jistého řízení Pána Boha všemohoucího jsem sobě k s[ta]vu s[vatéh]o manželství urozenou pannu Mariji Žďárskou ze Žďáru,⁴ dceru urozeného a statečného rytíře, pana Ctibora Tiburcího Žďárského ze Žďáru na Kladně a Červeném Oujezdci,⁵ J[eho] M[ilosti] C[isaře] Římského rady a hejtmána Menšího Města Pražského, oblíbil a toho při téměř panu Žďárským, panu otci, a paní Sibyle Žďárské z Hořovic,⁶ paní mateři panny, jak skrz J[eho] M[ilost] C[isařskou]⁷ a jich mi[flos]ti pány a přáteli svý, i tolikéž sám osobně, aby táž panna Anna Marije mně za manželku dána byla, náležitě vyhledával i to při nich obdržel, že jsou mně touž pannu dceru svou k stavu s[vatéh]o manželství zamluvili a den k dodání a potvrzení řádem církevním takového manželství ten pondělí po Novém lítě nejprve příští⁸ v domě urozeného pána, pana Viléma Václava z Lobkovic⁹ v Menším Městě Pražském, jmenovali. I poněvadž takový sňatek křesťanský a veselí svadební bez přítomnosti Jich mi[flos]ti vzáctných pánův a přátel konati se nemůže, pana švagra mého zvláště milého za to přátelsky žádám, že v neděli předtím do Měst Pražských s Její mi[flos]ti paní manželkou¹⁰ [!] svou přijeti a na zejtří k druhé hodině na půl orloje po poledni do domu Zdeňka Adalbertha z Lobkovic,¹¹ J[eho] M[ilosti] C[isařské]. rady a nejvyššího pana kanclíře království Českého v Menším Městě Pražském, u s[vatého] Tomáše¹² ležícího, se najíti dáti, odtud spolu se mnou do toho vejš jmenovaného domu jeti a tu takového svadebního veselí podle jiných pánův a přátel, přítomni jsouc, okvasiti nápomocni býti ráčíte. Kdež té celé naděje jsem, že tato má žádost při panu švagru místo své jmíti bude. A já se toho panu švagru všelijakým dobrým přátelství odměniti a odsloužiti nepominu. Odpovědi s naplně-

¹ Hertvík Vratislav z Mitrovic na Mníšku († 1624), hejtmán Podbrdského kraje za panský stav (1611-1612), pohřben na Strahově.

² K témuž svatebnímu veselí byl Pětipeský pozván otcem nevěsty. Srov. list Tiburcího Žďárského ze Žďáru z 25. listopadu 1610; č. 456.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Anna Marie Žďárská ze Žďáru (1590-1635), od roku 1611 manželka Hertvíka Vratislava z Mitrovic na Mníšku.

⁵ Ctibor Tiburcí Žďárský ze Žďáru na Kladně (1545-1615), hejtmán Slánského kraje za rytířský stav (1581-1582, 1589-1590, 1603-1604, 1605-1606), předsedící zemského a dvorského soudu (od 1595), hejtmán Menšího Města pražského (1599-1612), purkrabí karlístejnský za rytířský stav (1612-1613) a císařský rada.

⁶ Sibyla Žďárská rozená Hradištská z Hořovic († po 1610), manželka Ctibora Tiburcího Žďárského ze Žďáru, matka Anny Marie Žďárské ze Žďáru.

⁷ Rudolf II. Habsburský (1552-1612), římský císař (1576-1612), český král (1575-1611), uherský král (1576-1608).

⁸ Dne 3. ledna 1611.

⁹ Václav Vilém z Lobkovic na Duchcově, Jiřetíně, Litvínově, Všechlapích a Sřekově († 1621), hejtmán Litoměřického kraje (1614-1615).

¹⁰ Roku 1610 Šťastný Václav Pětipeský ještě nebyl ženatý. Jeho sňatek s první a jedinou ženou Johankou Myškovou ze Žlunic se uskutečnil až v říjnu 1617.

¹¹ Zdeněk Vojtěch Popel z Lobkovic (1568-1628), nejvyšší kancléř (1599-1628), knížecí stav (od 1623), čelní představitel české katolické šlechty.

¹² Kostel svatého Tomáše na Malé Straně v Praze, barokně přestavěný chrám při klášteře obutých augustiniánů na rohu Letenské a Tomášské ulice u Malostranského náměstí.

ním žádosti mé žádám. S tím Milost Pána Boha našeho rač s námi se všemi býti. Dat[um] na Mníšku¹³ v pátek po s[vaté]m Ondřeji léta 1610.

*Panu švagru k službě volný
Hertvík Vratislav z Mitrovic a na Mníšku M[estě]¹⁴*

¹³ Mníšek pod Brdy, město a zámek jihozápadně od Prahy (Středočeský kraj), v držení Vratislavů z Mitrovic (1487-1655), sídlo mníšecké větve rodu.

¹⁴ Hertvík Vratislav z Mitrovic na Mníšku († 1624).

459.

Jan R[atibor] S[ekerka] ze Sedčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Připomíná příslib půjčky, neboť na něj stále naléhá (patrně manželka Viléma Svitáka z Landštejna) „Landštejnská“. Ptá se, zda a za jakých ručitelských podmínek má připravit dluhopis. Chtěl k Pětipeskému přijet osobně, avšak utrpěl před čtrnácti dny těžký pád a úraz, kdy si srazil kus kůže a svalstva na noze, která se mu dosud nezhojila.

Lobkovice, 5. prosince 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 29, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastný[m]u Pětipeskýmu z Chýš a z Egerberkha a na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému obzvláště milému, k do[dání].
(A 1610 od pana Jana Ratibora Sekerky¹ o půjčku peněz.)²*

Má služba.

S vinšem vše[h]o nejlepšího dobrého za pozdravení vzkazují, urozený a statečný rytíři, můj obzvláště milej pane ujče. Jakož sobě má[m] od tvý mi[losti] laskavý zakázání ((učiněný)) strany půjčky těch peněz, poněvadž si neráčil do[m]a býti, musil sem ten čas vyčkati. Přátelsky prosí[m], nerač mě opouštěti, nebo ta Landštejnská³ vždycky na mne posílá. A prosím za oznámení, jakou chceš míti jistotu,⁴ s rukojmími-li, či-li na svědomí, žádá[m] býti zprave[n]. Já, jakož sem prve v tom tvý mi[los]ti se ohlásil, že ráčíš míti na mne to[h]o dluž[n]íka, s nímž bohda dobře spokojen býti ráčíš. A já taky chci na to mysliti, abych líbeznou vděčnost prokázal a s poděkování[m] pěkně zaplatil. Můj milej pane ujče ((sjel bych k tvý mi[los]ti sám, ale)) vzal sem veliký pád a ouraz, jest to[h]o dnes čtrnáctý den, jak sem sobě kus masa i s koží na hnátě srazil, takže ještě nejsem dokonce zahojen. Pán Bůh rač nám popřítí štěstího shledání. Dat[um] na Lobkovicích⁵ v neděli po svaté Barboře léta 1610.

Jan R[atibor] S[ekerka] z Sedčic,⁶ m. p.

¹ Jan Ratibor Sekerka ze Sedčic na Lobkovicích a Neratovicích († po 1622), účastník stavovského povstání.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Blíže neidentifikováno. Snad manželka či matka Viléma Svitáka z Landštejna († 1612), posledního pána z Landštejna, císařského rady a hejtmána Nového Města pražského.

⁴ Jistota – dlužní úpis.

⁵ Lobkovice, dnes východní část Neratovic (Středočeský kraj), do roku 1615 v držení Jana Ratibora Sekerky ze Sedčic.

⁶ Jan Ratibor Sekerka ze Sedčic na Lobkovicích a Neratovicích († po 1622).

460.

Petr Chotek z Chotkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Prosí o půjčku 100 tolarů, neboť musí nutně nakupovat slámu, již se mu nedostává. Doufá ve vyslyšení prosby a zavazuje se přátelstvím.

Větrušice, 10. prosince 1610

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 8, česky

Urozenému a statečnému rytíři panu Šťastnému Pětipeskému <...> na Byšicích, panu švagkrovi, mu zvláště milýmu, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane Šťastnej Pětipeskej,¹ pane švagkře můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho nejlepšího dobrého, toho bych Tvý milosti věrně a upřímně rád přál. Podle toho, můj zvláště milý pane švagkře, Tvý milosti přátel-sky žádám, že tak mnoho lásky mi prokážeš a mně sto toлары <...>((půj))číš proti dosta-tečným ujištění, nebo tak veliká a pilná potřeba mi nejňčko nastává, že slám žádnéjch nemám, takže muším všechny slámy kupovati. Juž prosím, že v tý pilný a důležitý mý veli-ký potřebě opuštěn nebudu. Já připovídám se toho všim mně možnejm přátelstvím odmě-niti, což věřím, že v tom oslyšán nebudu. Za laskavou odpověď žádám. S tím milost Pána Boha rač s námi bejti se všemi. Datum na Větrušicích² v pátek po svatým Mikoláši léta 1610.

Petr Chotek z Chockova a na Vodochodech a Větrušicích³

¹ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

² Větrušice, ves severně od Prahy (Středočeský kraj), v držení Petra Chotka z Chockova na Vodochodech a Větrušicích (asi do 1617) a následně vyšehradské kapituly (před 1620).

³ Petr Chotek z Chotkova na Vodochodech a Větrušicích († po 1617).

IV. Seznam pramenů a literatury

1. Prameny nevydané

Archiv hlavního města Prahy

Sbírka rukopisů

- Trhové městské knihy Nového a Starého Města pražského, sign. 2201-2203, Liber contractuum 11-13
- Knihy inventářů, sign. 1172-1176, 1208-1210

Historický ústav Akademie věd České republiky

Pozůstalost Augusta Sedláčka,

- Sešity genealogických výpisků, sign. P 97, 98

Lobkowicz Collections, o. p. s. Zámek Nelahozeves

Lobkovicové roudničtí – Rodinný archiv

- sign. B 3/1
- sign. B 219
- sign. B 237
- sign. D 126
- sign. D 132
- sign. K 18/5
- sign. K 18/6
- sign. P 10/1-14
- sign. P 11/15-18

Národní archiv Praha

Desky zemské, Desky zemské větší, Praha

- č. knihy 68 (*Kvatern památný červený od 1586 do 1587*), 1586-1587
- č. knihy 89 (*Kvatern větší zápisný popelatý od léta 1576 do léta 1584*), 1576-1581
- č. knihy 131 (*Kvatern trhový šedivý*), 1602

Desky zemské, Desky zemské menší, Praha

- č. knihy 115 (*Kvatern obeslání ke 4 a 12 nedělům modrý od léta 1585*), 1585-1608
- č. knihy 137 (*Registra starostova půhonná rudá léta 93 a 94*), 1593-1594

Nejvyšší purkrabství pražské

- inv. č. 91 (*Registra milostí dáni JM Cís. n. p. p.*), 1592-1616, kniha 91
- inv. č. 92 (*Registra milostí dáni JM Cís. n. p. p.*), 1617-1634, kniha 92

Sbírka genealogická Dobřenského

- inv. č. 22 (*Babka z Mezeříčka*)
- inv. č. 34 (*Bechyně z Lažan*)
- inv. č. 37 (*Belvic z Belvic, později z Nostvic*)
- inv. č. 47 (*Berka z Dubé*)
- inv. č. 86 (*Boryně ze Lhoty*)
- inv. č. 117 (*z Bubna*)

- inv. č. 140 (*Cetenský z Cetně*)
- inv. č. 196 (*z Donína*)
- inv. č. 200 (*Doupovec z Doupova*)
- inv. č. 248 (*Fremut z Krásného Dvoru*)
- inv. č. 271 (*Gerstorf z Gerstorfu*)
- inv. č. 358 (*Hodějovský z Hodějova*)
- inv. č. 390 (*Hrzán z Harasova*)
- inv. č. 402 (*Chrt ze Rtína*)
- inv. č. 441 (*Kamýcký ze Lstiboře*)
- inv. č. 444 (*Kaplíř ze Sulevic*)
- inv. č. 470 (*Klusák z Kostelce*)
- inv. č. 483 (*z Kolovrat*)
- inv. č. 522 (*Křinecký z Ronova*)
- inv. č. 584 (*z Lobkovic Hasištejnský (Popel)*)
- inv. č. 610 (*Malovec z Malovic*)
- inv. č. 611 (*Malovec z Chýnova*)
- inv. č. 662 (*Mitrovský z Nemyšle*)
- inv. č. 740 (*Oudrcký z Oudrče*)
- inv. č. 775 (*Pětipeský z Chyš a Egrberku*)
- inv. č. 890 (*z Roupova*)
- inv. č. 908 (*z Říčán*)
- inv. č. 935 (*Sekerka z Sedčic*)
- inv. č. 912 (*Sádlo z Vražného*)
- inv. č. 1000 (*Smrčka z Mnichu*)
- inv. č. 1069 (*Šlik z Pasounu a Holiče a Lokte*)
- inv. č. 1085 (*ze Šternberka*)
- inv. č. 1170 (*z Valdštejna*)
- inv. č. 1176 (*z Vartenberku*)
- inv. č. 1178 (*Velemyský z Velemyšlovsi*)
- inv. č. 1187 (*Vchynský ze Vchynic a z Tetova*)
- inv. č. 1229 (*Vřesovec z Vřesovic*)
- inv. č. 1230 (*Vtelenský z Vtelna Jizerného*)
- inv. č. 1289 (*Zejdlíc ze Šenfeldu*)

Sbírka přepisů z domácích a zahraničních archivů

- Vídeň (dvorská kancelář, Kriegsakten, Feldakten, Bohemica)

Stará manipulace, Praha

- inv. č. 188, sign. B 6/1–190 (*Berkové z Dubé, rodinné a majetkové záležitosti, dluhy*), kart. 87–95
- inv. č. 689, sign. D 1/1 (*Půjčky králi, ručení za ně, komorní dluhy, korespondence*), kart. 539–550
- inv. č. 704, sign. D 1/P 28 (*Půjčky a ručení abecedně. Václav a Albrecht Pětipeští z Chyš a Egerberka*), kart. 579
- inv. č. 716, sign. D 6/1–98 (*purkrabí z Donína, rodinné a majetkové záležitosti*), kart. 587–591
- inv. č. 776, sign. D 66/1–30 (*Doupovcové z Doupova, rodinné a majetkové záležitosti, spory*), kart. 652
- inv. č. 1205, sign. H 3/1–24 (*Hrušovští z Hrušova, majetkové a rodinné záležitosti*), kart. 844–845
- inv. č. 1268, sign. H 66/1–56 (*Hrzánové z Harasova, majetkové a rodinné záležitosti*), kart. 897–899
- inv. č. 1580, sign. K 1/138 (*Protokol výslechu šesti direktorů Bohuslava z Michalovic, Martina Fruweina, Pavla z Říčán, Kašpara Kaplíře, Felixe Otty z Losu, Václava Pětipeského 1621*)
- inv. č. 1590, sign. K 11/1–47 (*Novohradští z Kolovrat*), kart. 1103–1105
- inv. č. 1605, sign. K 26/1–10 (*Kraje a krajské zřízení v Čechách*), kart. 1130–1135

- inv. č. 1645, sign. K 65/1-117 (*Kapliřové ze Sulevic, rodinné a majetkové záležitosti*), kart. 1179-1181
- inv. č. 1993, sign. L 39/1–366 (*Lobkovicové, rodinné a majetkové záležitosti*), kart. 1394-1406
- inv. č. 2236, sign. M 55/35 (*Svatební smlouva Štátného Václava Pětipeského s Johankou Myškovou ze Žlunic*)
- inv. č. 2640, sign. P 67/1-31 (*Pětipeští z Chýš a Egerbergu, majetkové a rodinné záležitosti*), kart. 1641
- inv. č. 2680, sign. P 106/B 80 (*Městská, cechovní a soukromá privilegia; Byšice*), kart. 1722

Sbírka genealogicko-heraldická Wunschwitzova

- inv. č. 880 (*Pětipeský z Chýš a Egerbergu*)

Sächsisches Hauptstaatsarchiv Dresden

Sammlung Bergmann

- Band 1, 11, 13

Geheimer Rat (Geheimes Archiv)

- 7212/1, N. 54-55 Registratur
- Loc. 10331/14, Drittes Buch (*Einnehmung dererjenigen, so aus Böhmen und von anderen Orthen weichen müssen [...] 1629–1632*)
- Loc. 10332/2, Vierdtes Buch (*Einnehmung dererjenigen, so aus Böhmen und den anderen Orthen weichen müssen [...] 1634–1650*)

Státní oblastní archiv Třeboň

Historica Třeboň

- inv. č. 70614, sign. 6075/3, (1605, 30. července, *Adam ze Šternberka oznamuje Petru Vokovi z Rožmberka, že spojené české a moravské vojsko vytáhne na Skalici*)

Cizí rody – registratura

- Pětipeský z Chýš, kart. 84, nesign., nefol.

Státní okresní archiv Mělník

Archiv města Mělník

- inv. č. AK 13/2-4, nesign., Regestáře došlé korespondence 1606-1608
- inv. č. 95, sign. L 52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614
- inv. č. 96, sign. L 53, Regestář došlých listů 1614-1629
- inv. č. 102, sign. L 13, Kopiář odeslaných listů 1599-1603
- inv. č. 103, sign. L 14, Kopiář odeslaných listů 1604-1609
- inv. č. 104, sign. L 15, Kopiář odeslaných listů 1610-1615
- inv. č. 105, sign. L 16, Kopiář odeslaných listů 1619-1620

2. Staré tisky a prameny vydané

BAREŠ, František (ed.), *Listy, úřední korespondence, m. Boleslava Mladého z l. 1588, 1589, 1599*, Mladá Boleslav 1916.

BAYKAL (ed.), Bekir Sitki, *Peçevi Ibrahim Efendi, Peçevi Tarihi I-II*, Ankara 1999 (= Kültür ve Turizm Bakanlıđı Yayınları).

BURDOVÁ, Pavla, *Desky zemské 1541-1869. Inventář*, Praha 1990.

- BURDOVÁ, Pavla, *Rejstříky k deskám zemským, Obnovené vklady po požáru desek 1541 I-II*, Praha 1977-1981 (= Inventáře a katalogy Státního ústředního archivu v Praze 23).
- BURDOVÁ, Pavla, *Rejstříky k deskám zemským, II. díl. Vklady desek zemských věších z let 1543-1562, I-II, 1. a 2. část*, Praha 1986 (= Inventáře a katalogy Státního ústředního archivu v Praze).
- BURDOVÁ, Pavla, *Desky zemské. Ukázky a rozbor vkladů nejstarších desek*, Praha 1984.
- DVORSKÝ, František (ed.), *Staré písemné památky žen a dcer českých*, Praha 1872.
- DVORSKÝ, František – EMLER, Josef (edd.), *Reliquiae tabularum terrae citationum vetustissimae – Nejstarší zbytky desk zemských půhonných*, Praha 1868.
- EMLER, Josef (ed.), *Reliquiae tabularum terrae regni Bohemiae anno MDXLI igne consumptarum – Pozůstatky desk zemských Království českého 1541 pohořalých I-II*, Praha 1870-1872.
- FEJTOVÁ, Olga (ed.), *Jednota bratrská v městech pražských v době předbělohorské a rejstřík členů pražského sboru*, Praha 2014.
- FRASER (ed.), Charles, *Mustafa Naima, Annals of the Turkish Empire from 1591 to 1659 of the Christian era*, London 1832.
- GINDELY, Antonín – DVORSKÝ, František – KROFTA, Kamil – NOVÁK, Jan Bedřich – VOLF, Miloslav (edd.), *Sněmy české od léta 1526 až po naši dobu I–XI, XV*, Praha 1877-1925, 1955.
- GLÜCKLICH, Julius (ed.), *Václava Budovce z Budova korrespondence z let 1579-1619*, Praha 1908.
- GLÜCKLICH, Julius (ed.), *Nová korrespondence Václava Budovce z Budova z let 1580-1616*, Praha 1912.
- HAUSENBLASOVÁ, Jaroslava (ed.), *Der Hof Kaiser Rudolfs II. Eine Edition der Hofstaatsverzeichnisse 1576-1612*, Praha 2002 (= Fontes Historiae Artium 9).
- CHALUPA, Aleš – ČECHURA, Jaroslav – RYANTOVÁ, Marie (edd.), *Berní rula 8-9, kraj Boleslavský*, Praha 2001.
- JANÁČEK, Josef (ed.), *Pavel Skála ze Zhoře, Historie česká. Od defenestrace k Bílé hoře*, Praha 1984.
- JIREČEK, Josef – JIREČEK, Hermenegild (edd.), *Zřízení zemská království českého XVI. věku*, Praha 1882 (= Codex iuris Bohemici, Tomi IV. Pars 1. Sectio 1: Jura et constitutiones regni bohemiae saeculi 16).
- JUST, Jiří (ed.), „*Hned jsem k Vám dnes naschválí posílka svého vypravit*“. *Kněžská korespondence Jednoty bratrské z českých zemí z let 1610-1618*, Praha 2011 (= Archiv Matouše Konečného 1).
- KAMENÍČEK, František (ed.), *Prameny ke vpádům Bočkajovců na Moravu a k ratifikaci míru vídeňského od zemí Koruny české 1605-1606*, Praha 1894.
- KAMPER, Zdeněk (ed.), *Kronika Mladoboleslavská od Mistra Jiřího Bydžovského sepsaná*, Mladá Boleslav 1935.
- KILIÁN, Jan (ed.), *Martin Prušek z Prušova. Studie životopisná a edice hejtmanského kopiáře z let 1611-1614/1616*, Mělník 2007.
- KOLDINSKÁ, Marie – MAŤA, Petr (edd.), *Deník rudolfínského dvořana. Adam mladší z Valdštejna 1602-1633*, Praha 1997.
- KREUZ Petr – MARTINOVSKÝ Ivan (edd.), *Vladislavské zřízení zemské a navazující prameny (Svatováclavská smlouva a nařízení o ručnicích)*, Praha 2007.
- LÍVA, Václav (ed.), *Prameny k dějinám třicetileté války. Regesta fondu Militare Archivu Ministerstva vnitra ČSR v Praze II. 1590-1617*, Praha 1938.
- LÍVA, Václav (ed.), *Prameny k dějinám třicetileté války. Regesta fondu Militare Archivu Ministerstva vnitra ČSR v Praze III. 1618-1625*, Praha 1951.
- MARAT, František (ed.), *Soupis poplatnictva 14 krajův království Českého z r. 1603*, Věstník Královské české společnosti nauk, třída filosoficko-historicko-jazykozpytná 1898, Praha 1899, s. 1-129.

- MAREK, Pavel (ed.), *Svědectví o ztrátě starého světa. Manželská korespondence Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic a Polyxeny Lobkovické z Pernštejna*, České Budějovice 2005 (= Prameny k českým dějinám 16.-18. století, řada B, svazek I).
- MAREŠ, Petr (ed.), *Albrecht Pětipeský z Chýš a z Egrberku – edice korespondence*, Praha 2005 (Diplomová práce).
- MAREŠ, Petr (ed.), *Karel Častovec Myška ze Žlunic. Život předbělohorského rytíře ve světle rodinné korespondence*, Ústí nad Labem 2000.
- MAREŠ, Petr (ed.), *Korespondence Albrechta Pětipeského z let 1570-1596*, České Budějovice 2015 (= Prameny k českým dějinám 16.-18. století, řada B, svazek VII).
- MIKULEC, Jiří (ed.), *Mikuláš Dačický z Heslova, Paměti (s úvodem Josefa Janáčka)*, Praha 1996.
- NOVÁČEK, Vojtěch Jaromír (ed.), *Drobné zprávy historické. Z kalendářů při deskách zemských chovaných*, Památky archeologické a místopisné 16, 1893-1895, s. 47- 52, 99-108, 159-164, 323- 324, 499- 506, 801-810.
- PALACKÝ, František (ed.), *Zřízení zemské Království českého*, in: Archiv český V, Praha 1862.
- PÁNEK, Jaroslav (ed.), *Jan Zajíc z Házmburka. Sarmacia, aneb zповěď českého aristokrata*, Praha 2007 (= Manu propria 4).
- PÁNEK, Jaroslav, *Paměti českého šlechtice z poloviny 16. století. „Sarmacie“ Jana Zajíce z Házmburka*, Folia historica bohemia 14, 1990, s. 17-98.
- PÁNEK, Jaroslav (ed.), *Václav Březan, Životy posledních Rožmberků II*, Praha 1985.
- PAPROCKÝ Z HLOHOL, Bartoloměj, *Diadochus, tj. posloupnost knížat a králů českých, biskupů a arcibiskupů pražských a všech třech stavů slavného Království českého, to jest panského, rytířského a městského III*, Praha 1602 (reprint Praha 2005).
- PETRÁČKOVÁ, Věra – VOGELTANZ, Jan (edd.), *Příběhy Jindřicha Hýzrla z Chodů*, Praha 1979.
- PETRŮ, Eduard (ed.), *Bartoloměj Paprocký z Hlohol. O válce turecké a jiné příběhy. Výbor z Diadochu*, Praha 1982.
- POKORNÝ, Pavel (ed.), *Pamětní kniha nejvyšších úředníků v Čechách*, *Paginae historiae* 21, 2013, s. 130-190.
- PROKEŠ, Jaroslav (ed.), *Protokol vyšlé korespondence kanceláře českých direktorů z let 1618 a 1619*, Praha 1934 (= Sborník Archivu Ministerstva vnitra Republiky československé VII.).
- ROUBÍK, František (ed.), *Prameny k dějinám třicetileté války. Regesta fondu Militare Archivu Ministerstva vnitra ČSR v Praze I. 1527-1589*, Praha 1937.
- ROUBÍK, František – CULKOVÁ, Dagmar – KOLLMANN, Josef, *Salbuchy. 1527-1832. Numerický inventář a abecední rejstřík I-VI*, Praha 1981 (= Inventáře a katalogy fondů Státního ústředního archivu v Praze).
- RŮČKOVÁ (ed.), Markéta, *„Poslušensví synovské vzkazují Vám, můj nejmilejší pane otče“. Studium a korespondence kněžského dorostu Jednoty bratrské v letech 1610-1618*, Praha 2014 (= Archiv Matouše Konečného 2).
- SEDLÁČEK, August (ed.), *Rozvržení sbírek a berní r. 1615 dle uzavření sněmu generálního nejvyššími berníky učiněné*, Praha 1869.
- STERNECK, Tomáš (ed.), *Historica Třeboň 1526-1547. Listy, listiny a jiné prameny k politickým dějinám období zrodu habsburské monarchie I. Písemnosti z let 1526-1535*, Praha 2010 (= Documenta res gestas Bohemicas saeculorum XVI-XVIII illustrantia, Series A, Volumen II/1).
- TIEFTRUNK, Karel (ed.), *Pavla Skály ze Zhoře Historie česká I-V*, Praha 1865-1868, 1870.
- VAVROUŠKOVÁ, Anna (ed.), *Desky zemské království českého. Řada I. Kvaterny trhové. Svazek 1. Kvatern trhový běžný černý od léta 1541-1542 (Desky zemské větší č. 1)*, Praha 1941.
- VAVROUŠKOVÁ, Anna (ed.), *Desky zemské království českého. Řada I. Kvaterny trhové. Svazek 2. Kvatern trhový běžný červený od léta 1542-1543 (Desky zemské větší č. 4)*, Praha 1935.

- VYBÍRAL, Zdeněk (ed.), *Paměti Pavla Korky z Korkyně. Zápisky křesťanského rytíře z počátku novověku*, České Budějovice 2014 (= Prameny k českým dějinám 16.-18. století, řada B, svazek V)
- ŽITNÝ, Miroslav (ed.), *Deník Šťastného Václava Pětipeského z roku 1605*, in: Václav Bůžek (ed.), *Šlechta raného novověku pohledem českých, francouzských a španělských historiků*, České Budějovice 2009 (= Opera historica 13), s. 187-262.

3. Staré tisky

- OERTEL, Hieronymus, *Chronologia, oder Historische Beschreibung aller Kriegsempörungen und Belagerungen, auch Scharmützen und Schlachten, so in Ober- und Under-Ungarn, auch Sibenbürgen mit den Türcken von Anno 1395 bis auff gegenwertige Zeit gedenkhwürdig geschehen*, Nürnberg 1615.
- PAPROCKÝ Z HLOHOL, Bartoloměj, *Památka Čechům u Kheredes a nebo Erle, měsíce října léta Páně 1596 pobitým, učiněná od Bart. Paprockého z Glohol a Paprocké Woly*, Staré Město pražské 1596.
- WALLHAUSEN, Johann Jacob, *Kriegskunst zu Pferdt / darinnen gelehret werden, die initia und fundamenta der Cavallery, aller vier Theilen: Als Lantziers, Kührissiers, Carbiners und Dragoens, was von einem jeden Theil erfordert wirdt, was sie praestiren können, sampt deren exercitien, Neue, schöne Inventionen etlicher Batailien mit der Cavallerey ins Werck zu stellen; Mit dargestellten Beweistumben, was an den edlen Kriegskünsten gelegen [...]*, Oppenheim: De Bry 1616.

4. Literatura

- BALCÁREK, Pavel, *Kardinál František Ditrichštejn. Gubernátor Moravy*, České Budějovice 2007.
- BAREŠ, František, *Paměti města Ml. Boleslavě I-II*, Mladá Boleslav 1921-1920.
- BAREŠ, František, *Soupis památek historických a uměleckých v politickém okrese Mladoboleslavském*, Praha 1905.
- BAREŠ, František, *Šlechtické a erbovní rodiny v městě Boleslava Mladého v letech 1471-1620*, Mladá Boleslav 1893.
- BĚLIČ, Jaromír – KAMIŠ, Adolf – KUČERA, Karel, *Malý staročeský slovník*, Praha 1979.
- BÍLEK, Tomáš V., *Dějiny konfiskací v Čechách po r. 1618 I-II*, Praha 1882.
- BLÁHOVÁ, Marie, *Historická chronologie*, Praha 2001.
- BOBKOVÁ, Lenka, *Exulanti z Prahy a severozápadních Čech v Pirně v letech 1621-1639*, Praha 1999.
- BOČKOVÁ, Hana, *Rytíř křesťanský Václava Budovce z Budova*, Sborník prací filosofické fakulty brněnské univerzity – řada literárně-vědná 5, 1998, s. 19-24.
- BÖHM, Ludvík, *Královské věnné město Mělník a okres Mělnický*, Mělník 1892.
- BURDOVÁ, Pavla, *Úřad desek zemských*, Sborník archivních prací 36, 1986, s. 273-381.
- BŮŽEK, Václav, „Dobré přátelství“ v listech Pětipeských z Chýš na sklonku předbělohorské doby, *Porta Bohemica* 1, 2001, s. 27-42.
- BŮŽEK, Václav, *Ferdinand Tyrolský mezi Prahou a Innsbruckem. Šlechta z českých zemí na cestě ke dvorům prvních Habsburků*, České Budějovice 2006 (= Monographia historica 7).
- BŮŽEK, Václav, *Každodenní život na statcích Šťastného Václava Pětipeského z Chýš očima hospodářských úředníků počátkem 17. století*, in: Marie Koldinská – Alice Velková (edd.),

- Historik zapomenutých dějin. Sborník příspěvků věnovaných prof. dr. Eduardu Maurovi, Praha 2003, s. 198-210.
- BŮŽEK, Václav, *Nižší šlechta v politickém systému a kultuře předbělohorských Čech*, Praha 1996.
- BŮŽEK, Václav, „Páni a přátelé“ v myšlení a každodenním životě české a moravské šlechty na prahu novověku, *Český časopis historický* 100, 2002, s. 229-264.
- BŮŽEK, Václav, *Protiturecké tažení roku 1594. Hospodářské a politické aspekty generalátu Petra Voka z Rožmberka*, Jihočeský sborník historický 58, 1989, s. 53-66.
- BŮŽEK, Václav, *Rytíři renesančních Čech*, Praha 1995.
- BŮŽEK, Václav, *Úvěrové podnikání nižší šlechty v předbělohorských Čechách*, Praha 1989.
- BŮŽEK, Václav, *Sebezprezentace křesťanského rytíře ve výzdobě císařského sálu v Bučovicích*, in: Hana Ambrožová – Tomáš Dvořák – Bronislav Chocholáč – Libor Jan – Pavel Pumpř (edd.), *Historik na Moravě. Profesoru Jiřímu Malířovi, předsedovi Matice moravské a vedoucímu Historického ústavu FF MU, věnují jeho kolegové, přátelé a žáci k šedesátinám*, Brno 2009, s. 311-322.
- BŮŽEK, Václav, *Svědectví o šíření Machiavelliho idejí v Čechách koncem 16. století*, *Acta Universitatis Palackianae Olomucensis – Historica* 30, 2001, s. 59-65.
- BŮŽEK, Václav a kolektiv, *Společnost českých zemí v raném novověku. Struktury, identity, konflikty*, Praha 2010.
- BŮŽEK, Václav (ed.), *Ein Bruderzwist im Hause Habsburg (1608-1611)*, České Budějovice 2010 (= *Opera historica* 14).
- BŮŽEK, Václav – HRDLIČKA, Josef, *Dvory velmožů s erbem růže. Všední a sváteční dny posledních Rožmberků a pánů z Hradce*, Praha 1997.
- BŮŽEK, Václav – HRDLIČKA, Josef – KRÁL, Pavel – VYBÍRAL, Zdeněk, *Věk urozených. Šlechta v českých zemích na prahu novověku*, Praha – Litomyšl 2002.
- BŮŽEK, Václav – KRÁL, Pavel – JAKUBEC, Ondřej, *Jan Zrinský ze Serynu. Životní příběh synovce posledních Rožmberků*, Praha 2009.
- BŮŽEK, Václav – KRÁL, Pavel (edd.), *Člověk českého raného novověku*, Praha 2007.
- CERMAN, Ivo, *Chotkové. Příběh úřednické šlechty*, Praha 2008.
- ČAREK, Josef – HLAVSA, Václav – JANÁČEK, Josef – LÍM, Václav, *Ulicemi města Prahy od 14. století do dneška. Názvy mostů, nábřezí, náměstí, ostrovů, sadů a ulic hlavního města Prahy, jejich změny a výklad*, Praha 1958.
- ČEPELÁK, Jiří, *Vlinští z Vliněvsí*, Mělník 2007.
- ELZNIC, Václav, *Glosář pro rodopisce a kronikáře*, Praha 1978.
- FAROQHI, Suraiya, *The Ottoman Empire and the World Around It*, London 2004 (= *Library of Ottoman Studies*).
- FLORI, Jean, *Rytíři a rytířství ve středověku*, Praha 2008.
- FRIEDRICH, Gustav, *Rukověť křesťanské chronologie*, Praha 1934 (reprint Praha-Litomyšl 1997).
- GEBAUER, Jan, *Slovník staročeský I-II*, Praha 1903-1916.
- GINDELY, Antonín, *Dějiny českého povstání léta 1618 I-III*, Praha 1878.
- GRULICH, Josef, „Slavnostní okamžiky“ – svatební a křestní obřad v období raného novověku (*Závěry tridentského koncilu a pražské synody ve světle jihočeských matričních zápisů z 2. poloviny 17. století*), *Historická demografie* 23, 2000, s. 49-82.
- HANZALOVÁ, Jarmila, *Soupis osobních písemných pozůstalostí a rodinných archivů v České republice*, Praha 1997.
- HAUSENBLASOVÁ, Jaroslava – ŠRONĚK, Michal, *Urbs Aurea. Praha císaře Rudolfa II.*, Praha 1997.
- HODGES, Richard, „Last-minute Turkish Victory“, *History Today* 46, 1996, č. 10, s. 32-35.

- HOLÝ, Martin, *Výchova a vzdělání české a moravské šlechty v 16. a v první třetině 17. století*, Folia historica bohemia 21, 2005, s. 111-210.
- HOLÝ, Martin, *Zrození renesančního kavalíra. Výchova a vzdělávání šlechty z českých zemí na prahu novověku (1500-1620)*, Praha 2010.
- HOSÁK, Ladislav, *Historický místopis země Moravskoslezské*, Praha 2004 (reprint).
- HRABĚTOVÁ, Irena, *Erbovní pověsti v českých spisech Bartoloměje Paprockého z Hlohol*, Brno 1992.
- HRABĚTOVÁ, Irena, *Genealog Bartoloměj Paprocký z Hlohol a erbovní pověst*, in: Sborník příspěvků IV. setkání genealogů a heraldiků, Ostrava 1992, s. 34-37.
- Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku I-VII*, Praha 1981-1989.
- HREJSA, Ferdinand, *Česká konfese, její vznik, podstata a dějiny*, Praha 1912.
- HREJSA, Ferdinand, *Sborové Jednoty bratrské*, Praha 1935.
- HULINSKÝ, Jindřich, *O rodu Pětipeských na Slánsku*, Slánský obzor 40, 1932, s. 20-24.
- IWAŃCZAK, Wojciech, *Po stopách rytířských příběhů*, Praha 2001.
- JANÁČEK, Josef, *Rudolf II. a jeho doba*, Praha 1987.
- JEŘÁBEK, Karel, *Lobkovický archiv roudnický*, Praha 1948.
- JIREČEK, Josef, *Rukověť k dějinám literatury České do konce XVIII. věku I-II*, Praha 1875-1876.
- JUNGMANN, Josef, *Slovník česko-německý I-V*, Praha 1835-1839.
- JUST, Jiří, *9. 7. 1609. Rudolfův majestát. Světla a stíny náboženské svobody*, Praha 2009.
- KADERÁBEK, Josef, *Nerovný boj o víru? Město Slaný a Martinicové v letech 1602-1665*, České Budějovice 2013 (Disertační práce).
- KAMENÍČEK, František, *Vpády Bočkajovců na Moravu*, Časopis Musea království českého 68, 1894, s. 88-106; 257-274.
- KAMENÍČEK, František, *Zemské sněmy a sjezdy moravské. Jejich složení, obor působnosti a význam (od nastoupení na trůn krále Ferdinanda I. až po vydání obnoveného zřízení zemského 1526-1628)* I-III, Brno 1902.
- KILIÁN, Jan, *Historické náhrobníky a epitafy Mělnicka*, Mělník 2004.
- KILIÁN, Jan, *Kropáčové z Krymlova*, Mělník 2007.
- KILIÁN, Jan, *Město ve válce, válka ve městě. Mělník 1618-1648*, České Budějovice 2008.
- KILIÁN, Jan, *Vtelnští ze Vtelna*, Mělník-Mělnické Vtelno 2009.
- KLECANDA, Vladimír, *Přijímání cizozemců na sněmu do Čech za obyvatele*, in: Sborník prací věnovaných Prof. Dru. Gustavu Fridrichovi k šedesátým narozeninám 1871-1931, Praha 1931, s. 456-467.
- KLECANDA, Vladimír, *Přijímání do rytířského stavu v zemích českých a rakouských na počátku novověku*, Časopis archivní školy 6, 1928, s. 1-125.
- KLECANDA, Vladimír, *Tři kapitoly o českomoravských erbovnících*, Zprávy Českého zemského archivu 7, 1932, s. 69-96.
- KNOZ, Tomáš, *Pobělohorské konfiskace: moravský průběh, střeoevropské souvislosti, obecné aspekty*, Brno 2006.
- KODETOVÁ, Olga, *Komorní soud. 1471-1783. Inventář*, Praha 1965 (= Inventáře a katalogy fondů Státního ústředního archivu v Praze).
- KOSINA, Michal, *Václav Šťastný Pětipeský z Chýs a Egrberka ve světle své korespondence (Příspěvek ke studiu nižší šlechty na přelomu 16. a 17. století)*, Ústí nad Labem 1997 (Diplo-
mová práce).
- KRÁL, Pavel, *Křtiny, svatby a pohřby. K vzájemné reflexi panovnických a šlechtických přechodových rituálů ve druhé polovině 16. a první polovině 17. století*, in: Václav Bůžek – Pavel Král (edd.), *Šlechta v habsburské monarchii a císařský dvůr (1526 - 1740)*, České Budějovice 2003 (= Opera historica 10), s. 439- 456.

- KRÁL, Pavel, *Mezi životem a smrtí. Testamenty české šlechty v letech 1550 až 1650*, České Budějovice 2002.
- KRÁL, Pavel, *Pohřební slavnosti jako prostředek a místo komunikace raně novověké společnosti*, in: Václav Bůžek – Pavel Král (edd.), *Slavnosti a zábavy na rezidenčních dvorech v raném novověku*, České Budějovice 2000 (= Opera historica 8), s. 315-332.
- KRÁL, Pavel, *Ronšperské setkání. Švaberský pohřeb jako místo politické komunikace předbělohorské šlechtické společnosti*, Jihočeský sborník historický 68, 1999, s. 291-307.
- KRÁL, Pavel, *Smrt a pohřby české šlechty na počátku novověku*, České Budějovice 2004 (= Monographia historica 4).
- KRÁL Z DOBRÉ VODY, Vojtěch, *Českomoravská heraldika*, Praha 1900.
- KUČA, Karel, *Města a městečka v Čechách a na Moravě a ve Slezsku IV*, Praha 2000.
- LEDVINKA, Václav, *Dům pánů z Hradce pod Stupni (Příspěvek k poznání geneze a funkci renesančních šlechtických paláců v Praze)*, Folia historica bohemia 10, 1986, s. 269-316.
- LEDVINKA, Václav, *Úvěr a zadlužení feudálního velkostatku v předbělohorských Čechách*, Praha 1985.
- LETOŠNÍK, Václav, *Die böhmische Landtafel: Inventar, Register, Übersichten*, Prag 1944.
- LIPTAI, Ervin, *Magyarország hadtörténete*, Budapest 1985.
- LÍVA, Václav, *Studie o Praze pobělohorské III. Změny v domovním majetku a konfiskace*, in: Václav Vojtišek (ed.), *Sborník příspěvků k dějinám hlavního města Prahy IX*, Praha 1935, s. 1-437.
- LUDIKAR, Augustin Česlav, *O řádu maltánském se zvláštním zřetelem na Čechy*, Klatovy 1878.
- MACHEK, Václav, *Etymologický slovník jazyka českého*, Praha 1971.
- MAREŠ, Petr – ŽITNÝ, Miroslav, *Ediční zpřístupnění písemností Pětipeských z Chýš a Egrberku (1570-1620)*, Opera historica 16, 2015, s. 54-69.
- MAREŠ, Petr, *Krajské mustrunky a krajští mustrheři v organizaci vojenské správy předbělohorských Čech (1565-1618)*, Paginae historiae 21, 2013, s. 298-321.
- MAREŠ, Petr, *Obsazení úřadu krajského hejtmána v Čechách v letech 1553/1554-1556/1557*. Časopis Národního muzea, řada historická – Series Historia 179, 2010, s. 42-62.
- MAREŠ, Petr, *Obsazování úřadu krajského hejtmána v Čechách za vlády Ferdinanda I. a soupis krajských hejtmánů z let 1537/1538-1560/1561 podle register české královské kanceláře*. Paginae historiae 19, 2011, s. 7-93.
- MAREŠ, Petr, *Obsazování úřadu krajského hejtmána v předbělohorském období a soupis krajských hejtmánů na základě dochovaných seznamů z let 1563/1564-1616/1617*, Praha 2009.
- MAREŠ, Petr, *Přisedící většího zemského soudu Českého království (1542-1620) na habsburských dvorech a na dvoře Fridricha Falckého*, Paginae historiae 18, 2010, s. 7-62.
- MAREŠ, Petr, *Soupis přisedících komorního soudu Českého království v letech 1527-1620*, Praha 2013.
- MAŠEK, Petr, *Šlechtické rody v Čechách, na Moravě a ve Slezsku I-II*, Praha 2008, 2010.
- MAŤA, Petr, *Svět české aristokracie (1500-1700)*, Praha 2004.
- MATOUŠEK, Josef, *Turecká válka v evropské politice v letech 1592-1594, obraz z dějin diplomacie protireformační*, Praha 1935.
- MOLNÁR, Amedeo, *Boleslavští bratři*, Praha 1952.
- MOLNÁR, Amedeo, *Česko-bratrská výchova před Komenským*, Praha 1956.
- MŽYKOVÁ, Marie – MAŠEK, Petr – KASÍK, Stanislav, *Lobkowiczové. Dějiny a genealogie rodu*, České Budějovice 2002.
- Ottův slovník naučný I-XXVIII*, Praha 1888-1909.
- NOVÁK, Jan Bedřich, *Rudolf II. a jeho pád*, Praha 1935.

- ODSTRČIL, Petr, „*Křesťanský rytíř*“, *Antiakorán a antikrist*, in: Celostátní vědecká konference – Historie 1998, Praha 2000, s. 111-147.
- PALACKÝ, František, *Přehled současný nejvyšších důstojníků a úředníků*, in: Jaroslav Charvát (ed.), *Dílo Františka Palackého I*, Praha 1941, s. 365-417.
- PÁNEK, Jaroslav, *Der Adel im Turnierbuch Erzherzog Ferdinands II. von Tirol (Ein Beitrag zur Geschichte des Hoflebens und der Hofkultur in der Zeit seiner Statthalterschaft in Böhmen)*, *Folia historica bohemica* 16, 1993, s. 77-96.
- PÁNEK, Jaroslav, *Podíl předbělohorského českého státu na obraně střední Evropy proti osmanské expanzi*, *Československý časopis historický* 36, 1988, s. 856-872; 37, 1989, s. 71-84.
- PÁNEK, Jaroslav, *Stavovství v předbělohorské době*, *Folia historica bohemica* 6, 1984, s. 163-219.
- PÁNEK, Jaroslav, *Turecké nebezpečí a předbělohorská česká společnost*, *Studia Comeniana et historica* 23, 1981, s. 23-72.
- PÁNEK, Jaroslav, *Výprava české šlechty do Itálie v letech 1551-1552*, České Budějovice 2003.
- PETRAŇ, Josef, *Poddaný lid v Čechách na prahu třicetileté války*, Praha 1993.
- PRÁŠEK, Justin V., *Brandejs nad Labem, město, panství i okres I-III*. Brandýs nad Labem 1908-1910-1913.
- PRÁŠEK, Justin V., *Okres Brandejský nad Labem. Nástin historicko – archeologický*, Praha 1875.
- PRCHAL, Vítězslav, *Obraz křesťanského rytíře? Turčika ve šlechtických zbrojnicích raného novověku*, *Theatrum historiae* 2, 2007, s. 123-136.
- PROFOUS, Antonín – SVOBODA, Antonín, *Místní jména v Čechách. Jejich vznik, původní význam a změny I-IV*, Praha 1947-1957.
- RATAJ, Tomáš, *České země ve stínu půlměsíce. Obraz Turka v raně novověké literatuře z českých zemí*, Praha 2002.
- REJCHRTOVÁ, Noemi, *Václav Budovec z Budova*, Praha 1984.
- Riegerův slovník naučný I-XII*, Praha 1860-1890.
- RICHTEROVÁ, Alena, *Vývoj roudnické lobkovické knihovny*, Praha 1989.
- ROUBÍK, František, *Pravidla pro vydávání pramenů k novějším dějinám (16.-20. století)*, *Archivní časopis* 7, 1957, s. 59-65.
- ROUČKA, Bohuslav – RŮŽIČKA, Vladimír, *Pracovní heslář českého právněhistorického terminologického slovníku*, Praha 1975.
- RŮČKOVÁ, Markéta, *Studenti Jednoty bratrské na počátku 17. století, aneb kněžský dorost z Archivu Matouše Konečného*, Praha 2009 (Diplomová práce).
- Rukověť humanistického básnictví v Čechách a na Moravě od konce 15. do začátku 17. století I-V*, Praha 1966-1982.
- RYANTOVÁ, Marie, „*In perpetuum sui memoriam scripsit*“. *Raně novověké památníky jako prostředek uchování paměti*, in: Václav Bůžek – Pavel Král (edd.), *Paměť urozenosti*, Praha 2008, s. 106-115.
- RYANTOVÁ, Marie, *Krajina zemí habsburské monarchie – „vlastní“ a „cizí“ ve světle cestovních deníků a památníků*, in: Václav BŮŽEK – Pavel KRÁL (edd.), *Společnost v zemích habsburské monarchie a její obraz v pramenech (1526-1740)*, České Budějovice 2006 (= *Opera historica* 11).
- RYANTOVÁ, Marie, *Památníky aneb štambuchy, to jest alba amicorum. Kulturně historický fenomén raného novověku*, České Budějovice 2007.
- ŘÍČAN, Rudolf, *Dějiny Jednoty bratrské*, Praha 1957.
- SEDLÁČEK, August, *Hrady, zámky a tvrze Království českého I-XV*, Praha 1995-1999.
- SEDLÁČEK, August, *Místopisný slovník historický Království českého*, Praha 1998.
- SEDLÁČEK, August, *Pýcha urozenosti a vývody u starých Čechův a Moravanův*, Praha 1914.

- SEJK, Roman, *Urozenost, majetek a moc (Šternberkové v 16. a 17. století)*, České Budějovice 2002 (Diplomová práce).
- SHAW, Stanford J., *History of the Ottoman Empire and Modern Turkey I. Empire of the Gazis*, Cambridge 1976.
- SCHULZ, Václav, *Povinnosti manův k Hrádku Křivoklátu*, Časopis Musea Království Českého 80, 1906, s. 463-467.
- SCHULZ, Václav, *Příspěvky k dějinám soudu komorního Království českého z let 1526-1627*, Praha 1904 (= Historický archiv České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění 24).
- SOUKUP, Pavel, *Dvoji ideál křesťanského rytíře v husitském období*, Český časopis historický 99, 2001, s. 1-32.
- STERNECK, Tomáš, *Žoldnéřský praporec Jana Aulnera z Birkenfelsu a Zdeňka Lva Libštejnského z Kolovrat na počátku třicetileté války (k osudům vojenské jednotky naverbované na Českokobudějovicku v polovině roku 1618)*, Jihočeský sborník historický 81, 2012, s. 128-163.
- ŠIMEK, František, *Slovníček staré češtiny*, Praha 1947.
- ŠIMICOVÁ, Eva, *Křivoklátská manská kniha z let 1454-1566*, Rakovnický historický sborník 5, 2004, s. 23-81.
- ŠŤOVIČEK, Ivan a kol., *Zásady vydávání novověkých historických pramenů z období od počátku 16. století do současnosti*, Praha 2002.
- ŠULC, Jaroslav, *Dějiny Byšic*, Mělník 2008.
- TEIGE, Josef, *Základy starého místopisu Pražského. (1437-1620). Oddíl I. Staré Město pražské I-II*, Praha 1910-1915.
- TEPLÝ, František, *Příspěvky k dějinám českého zemědělství*, Praha 1926.
- TÓTH, Sándor László, *A mezőkeresztesi csata és a tizenöt éves háború*, Szeged 2000.
- VELC, Ferdinand, *Soupis památek historických a uměleckých v politickém okresu slanském*, Praha 1904.
- VOCELKA, Karl, *Die politische Propaganda Kaiser Rudolfs II. (1576-1612)*, Wien 1981.
- VOREL, Petr, *Aristokratické svatby v Čechách a na Moravě v 16. století jako prostředek společenské komunikace a stavovské diplomacie*, in: Václav Bůžek – Pavel Král (edd.), *Slavnosti a zábavy na dvorech a v rezidenčních městech raného novověku*, České Budějovice 2000 (= Opera historica 8), s. 191–206.
- VOREL, Petr, *Velké dějiny země Koruny české VII (1526-1618)*, Praha-Litomyšl 2005.
- VYBÍRAL, Zdeněk, *Politická komunikace aristokratické společnosti českých zemí na počátku novověku*, České Budějovice 2005.
- WANG, Andreas, *Der Miles Christianus im 16. und 17. Jahrhundert und seine mittelalterliche Tradition. Ein Beitrag zum Verhältnis von sprachlicher und graphischer Bildlichkeit*, Bern 1975 (= Mikrokosmos. Beiträge zur Literaturwissenschaft und Bedeutungsforschung 1).
- ŽITNÝ, Miroslav, *Ideál křesťanského rytířství v očích Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na přelomu 16. a 17. století*, České Budějovice 2011 (Diplomová práce).
- ŽITNÝ, Miroslav, *Ideál křesťanského rytířství v paměti rytířského rodu Pětipeských z Chýš a Egrberku*, in: Václav Bůžek – Jaroslav Dibelka (edd.), *Utváření identity ve vrstvách paměti*, České Budějovice 2011 (= Opera historica 15), s. 183-217.
- ŽITNÝ, Miroslav, *Keresztes 1596. Vytváření obrazu prohrané bitvy s Turky a její druhý život*, Český časopis historický 111, 2013, s. 31-65.

V. Seznam obrazových příloh

Obr. 1 – Vyobrazení erbu Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Pamětní knize nejvyšších zemských úředníků z roku 1629. Národní Archiv Praha, Archiv českých stavů, inv. č. 7, Pamětní kniha nejvyšších úředníků v Čechách z let 1605-1774, fol. 6.

Obr. 2 – Otisk hlavní pečeti Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku z roku 1608. Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 57.

Obr. 3 – Fragment hlavní pečeti věřitele Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na dlužním úpise z roku 1620. Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 96 (list č. 135).

Obr. 4 – Ozdobný podpis Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v listu adresovaném sestře Marii Anně Trmalové z Chýš a Egrberku z polního ležení u Ostřihomi v říjnu 1604. Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 135 (list č. 160).

Obr. 5 – Ukázka záhlavního regestu Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku z roku 1604. Adresát těmito rukopisnými registry opatřil většinu jemu zasláných listů. Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí – Rodinný archiv, sign. P 10/15, fol. 56-57 (list č. 135).

Obr. 6 – Podpisová značka Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku z roku 1604. Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 135 (list č. 149).

Obr. 7 – Podpis Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku z roku 1612. Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 73 (list č. 595).

Obr. 8 – Instrukce Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku hospodářskému úředníkovi Jiřímu Sovenickému v Byšicích z roku 1604. Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 133 (list č. 144).

Obr. 9 – Ukázka titulatury Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku z října 1620 v době vrcholu rytířovy kariéry. Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 70 (list č. 1194).

Obr. 10 – Přepis půhonu Šťastného Václava Pětipeského na Marianu Smrčkovou z Mnichu z roku 1604. Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 102-103 (list č. 140).

Obr. 11 – Mandát císaře Rudolfa II. z října 1605, jímž žádá Šťastného Václava Pětipeského o přijetí rukojemství v dluhu Jáchymovi Šťastnému Šturmovi z Hyršfeldu. Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí – Rodinný archiv, sign. B 3/1, fol. 105-106 (list č. 195).

Obr. 12 – Regestář úřadu purkmistra a rady města Mělník nad Labem z roku 1614 s obsahy doručené korespondence Šťastného Václava Pětipeského. Státní okresní archiv Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 9.

Obr. 13 – Kopiář úřadu purkmistra a rady města Mělník nad Labem z roku 1619 s obsahy korespondence odeslané Šťastnému Václavovi Pětipeskému. Státní okresní archiv Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 105, sign. L 16, Kopiář městské rady 1619-24, fol. 8.

Obr. 14 – Poselací list Šťastného Václava Pětipeského adresovaný Polyxeně Lobkovicové z Pernštejna z července 1621, v němž žádá o přímluvy k udělení milosti za účast ve stavovském povstání. Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí – Rodinný archiv, sign. B 237, fol. 63.

Obr. 15 – Podoba zámku Byšice v 17. století. Převzato z August Sedláček, *Hrady, zámky a tvrze království českého XV. Kouřimsko a jihozápadní Boleslavsko*, Praha 1935, s. 72.

Obr. 16 – Púdorys čtyřkřídlého arkádového zámku Byšice, který z původní tvrze nechal přestavět Šťastný Václav Pětipeský. Převzato z August Sedláček, *Hrady, zámky a tvrze království českého XV. Kouřimsko a jihozápadní Boleslavsko*, Praha 1935, s. 71.

Obr. 17 – Severní křídlo zámku Byšice s průčelím na kolorované pohlednici. Fotoarchiv autora. Taktéž dostupné online: <http://www.stredoceske-zamky.cz>.

Obr. 18 – Letecký pohled na zámek Byšice z roku 1980. Převzato z *Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku III*, Praha 1984, s. 68.

Obr. 19 – Zámek Obříství na Labi na kresbě Aleše Pařízka z roku 1796. Převzato z August Sedláček, *Hrady, zámky a tvrze království českého XV. Kouřimsko a jihozápadní Boleslavsko*, Praha 1935, s. 265.

Obr. 20 – Severovýchodní část Staroměstského náměstí na rytině Philipa van der Bosche, Johanna Welchera a Aegidia Sadelera z roku 1606 (výřez). V prostoru dnešního paláce Kinských vlastnil Šťastný Václav Pětipeský od roku 1617 dům „U Beránků“. Výřez z mědirytu Philipa van der Bosche – Johannes Wechter – Aegidius Sadeler, *Pohled na Prahu z roku 1606*, Archiv hlavního města Prahy. Převzato z Jaroslava Hausenblasová – Michal Šroněk, *Urbs aurea. Praha císaře Rudolfa II.*, Praha 1997, s. 208-209.

Obr. 21 – Byšice a blízké okolí na mapě „Druhého vojenského plánování“ z 19. století (výřez). Dostupné online: <http://mapy.cz>

Obr. 22 – Vpád Pasovských na Malou Stranu 15. února 1611, jemuž s praporcem jízdy čelil jako stavovský rytmistr také Šťastný Václav Pětipeský. Výřez z grafického listu neznámého autora *Vpád pasovského vojska do Prahy v roce 1611*, Národní galerie Praha. Převzato z Jaroslava Hausenblasová – Michal Šroněk, *Urbs aurea. Praha císaře Rudolfa II.*, Praha 1997, s. 158-159.

Obr. 23 – Obrana pevnosti Ostřihom proti tureckému obléhání na podzim roku 1604, již se účastnil také Šťastný Václav Pětipeský. Detail ilustrace z paměti Jindřicha Hýzrleho z Chodů. Převzato z Věra Petráčková – Jan Vogeltanz (edd.), *Příběhy Jindřicha Hýzrla z Chodů*, Praha 1979, obr. č. 6.

Obr. 24 – Obléhání pevnostního města v Uhrách během patnáctileté války a polní ležení císařského vojska. Detail ilustrace z paměti Jindřicha Hýzrleho z Chodů. Heinrich Hiesserle von Chodaw, *Raiss-Buch und Leben*, Knihovna Národního muzea v Praze, sign. VI A 12, Praha, fol. 31r.

Obr. 25 – Holdování českých stavů Matyášovi Habsburskému v březnu 1611, jehož se s praporcem jízdy účastnil také Šťastný Václav Pětipeský. Převzato z Věra Petráčková – Jan Vogeltanz (edd.), *Příběhy Jindřicha Hýzrla z Chodů*, Praha 1979, obr. č. 16.

Příloha na s. 537-541 – *Rodokmen Pětipeských z Chýš a Egrberku*. Zpracoval Mgr. František Koreš.

Tabulka A – Rodokmen Václava Odolena Pětipeského z Chýš a Egrberku

Tabulka B – Rodokmen Vojtěcha Pětipeského z Chýš a Egrberku

Tabulka C – Rodokmen Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku

Tabulka D – Rodokmen Mikuláše Pětipeského z Chýš a Egrberku

Tabulka E – Rodokmen Jiřího Pětipeského z Chýš a Egrberku

VI. Slovník archaismů a germanismů

- abdank, abdaňk** – rozpuštění a vyplacení vojska
abholung – vyzvednutí, vyvolání
arkebuzír – střelec z arkebuzy, krátké jezdecké pušky
antrittgeld, anritgeld – vstupné, vstupní poplatek
apatykýř, apatykář – lékárník
apelací, appellací – odvolací soud, odvolání
approbací – potvrzení, schválení, zplnomocnění
artiklsprýf – výpis ze sněmovních artikulů
artykul – článek, sněmovní článek
asekurace – pojistná smlouva
asekurátor – pojištěnec
assicurati – pojištění
barchan, parchan – silná teplá bavlněná látka
barvíř – holič, lazebník, ranhojič
brak – druh, výběr, výlov, horší výběr; ve vojenském diskursu kule do děl větších ráží
befel – rozkaz, nařízení
befehlshaber – důstojník, vojenský velitel
buchalter, puchalter – účetní, úředník české královské komory
buchalterie, puchalterie – česká královská komora, účtárna
centýř – staročeská váhová míra o hmotnosti 61,6 kg
certifikace, certivitace – osvědčení, průkaz
cimbal – zvon
coch – patrně míra ve vodním stavitelství
colika – kolika, bolestivý záchvat v břišní krajině
colný, celný – celník, výběřčí mýtného
commendirovat – doporučit, dohodit, zprostředkovat
confirmace – úřední potvrzení
contento – spokojenost
contentýrovat – napravit, vyrovnat, uspokojit
crimen falsi – obvinění, žaloba, trestný čin
černidlo – inkoust
čítí – vidět, vnímat

čtvrtec – dutá míra o objemu asi 5,8 litru
deputát – naturální dávka, příjem, výstav piva
defense – obrana, zemská hotovost, daň na obranu země schválená stavy na zemském sněmu
direkce – české stavovské direktorium v letech 1618-1619
důhon – opětovné obeslání k soudu
důchodky – daně odváděné panovníkovi jako vrchnosti či jejich předpisy
důchodník – výběrčí důchodů, důchodní písař
erbovník – měšťan užívající erbu a erbovního titulu
facalít – kapesní šátek
fandle – prapor
fedrovat – podporovat, poskytnout, zásobit, přispět, vyřídit záležitost
fedrovní list – vrchnostenské povolení k odchodu ze služby
fedruňk – podpora, pomoc, příspěvek
feldmaršálek – polní maršálek
fendrych – praporečník, velitel praporce, vojenská hodnost
fišný, fišmajstr – porybný
forišt, forišty – poštvání, provokování, šarvátky
forota – zásoba
fortel – podvodný úmysl, lest
fořtmistr – polesný
forýr, furýr – vojenský zásobovač, poddůstojník
fracimer, fracimor – urozené ženy
frejmarcování – směnný obchod, handlování, handlířský trh
frejmark – směna, směnný obchod, často zvířat, statků, domů či živností
gutrholt – patrně výraz pro vysvědčení dobré, oddané vojenské služby
halspant, halsband – náhrdelník, obojek
haltýř, haltěř – sádky na ryby
hamfešt, handfest – písemné potvrzení listiny, výsadní list, zástavní právo k nemovitosti
hauzka, hauska – menší obydlí, chalupa
herynk – slaneček
hokyně – hokynářka
holstra, hulstra – pouzdro na ručnici či pušku
hole – poleno, trám, dříví

honec, honce – naháněč, jezdec, honitba, pastvina, plošná míra honitby či pastviny
hrez – rez, onemocnění vinné révy
hručnice, ručnice – pistole, malá puška
hřebice – klisna
hřivna – staročeská váhová jednotka, nejčastěji kovů
hubatka – konev na pivo s hubičkou, šenkýřská nálevka piva
husar – lehký vojenský jezdec, původně uherský
chrtě – štěně chrta
chrtička – fena chrta
ingrossator – písař, úředník, zapisující větším tučným písmem
inopinati – překvapivě, neočekávaně
intent – záměr, právní záměr
jagrmistr – lovčí
jistec – pravý původce, věřitel, ručitel, rukojmí, žalobce
jistina – dlužná částka, hlavní částka dluhu bez úroků
jistota – dlužní úpis
kasaň, kasanka – ozdobný, řasený oděv, sukně, plášť, stuha
katit se – zlobit se, ošklivit se
klaní – bodání, píchání, turnajový zápas, souboj
kleprlík – kulhavý kůň cvičený ke zvláštnímu kráčivému kroku
kloc – cár, hadr
kmet – starší člen obce, soudce, vladyka, konšel, přisedící soudu, poddaný sedlák
kmetična – dcera nebo manželka kmeta, poddaného sedláka
knecht – pacholek, tovaryš, sluha, ve vojenském diskursu lehký pěšák
koflík – pohár, pohárek
kolatura – farnost, případně farní obvod více farností při nedostatku kněží
kolator – patron, představený kněze
kontribuce – gruntovní, pozemková daň
kundšaft, kunšoft – potvrzení, osvědčení; řemeslnické vysvědčení; ve vojenském významu výzvědy, zvěď
kúsy – děla, polní dělostřelectvo
kvarcen – kámen, lámaný do tvaru kvádrů
kvartýr – vojenské ubytování, ležení
kventík – váhová jednotka, přibližně 4 gramy

lapačka – loupež, podvod
lot – váhová jednotka, přibližně 16 gramů
man – leník, uživatel půdy či statků propůjčených vrchností
mantlík – kabát, kabátek
mandel – početní jednotka v hodnotě 15 kusů
mimochodník – lehký cestovní kůň cvičený ke kráčivému kroku
mlatec – zemědělský pracovník
mundšenk – císařský nebo královský číšník, dvorská hodnost
mustrovat – svolat, vypravit vojsko
mustrunk – svolání vojska zemské hotovosti
nunvice – svině
obročník – vrchnostenský úředník, správce důchodů
okvasiti – oslavit
ordinance, ordonance – vojenský rozkaz, předpis
ordonanc – vojenský posel
ordinaris – příkaz, uspořádání, pořádání, vrchnostenská instrukce
ort – drobný peníz, často v hodnotě 15 grošů
ouštipně – uštěpačně
pacht – smlouva, hospodářský pronájem
palaš – šavle se širokou čepelí a košem u jílce, chorvatského a uherského původu
pankyt – banket, hostina
pas – průchod, cesta, hraniční přechod
pasírovati – dovolit, odpustit, povolit, prominout
plivy – plevy
podlom – prořezání výhonků vinné révy pro zajištění plodnosti, též smítka, smítání
podružství – služba podruha
pokova – okovaný kůň
possesí – vlastnictví
povržit – povalit
profant, profiant – proviant, válečný materiál, zásoby, munice
prostice soli – bečka soli, v dutém objemu asi 87 litrů
prošacovat – zjistit, odhadnout
průhon – cesta k prohánění dobytka, často hrazená

průvod – ochranný list, vrchnostenské písemné osvědčení
půhon – obeslání k soudu, soudní obsílka
pře, při – spor
přejistění – převedení dluhu, přepsání dlužního úpisu
přínos – uvedení nevěsty do ženichova sídla
příročí – lhůta, odklad
pštolung, pštoluňk – verbovní list, dokument vydaný panovníkem k naverbování vojska
punkt – bod záležitosti
punt – spiknutí
purkrechtní registra – soupis poddanských povinností k vrchnosti
purkrechtní soud – vrchnostenský, městský soud
reformace – v právním diskursu obnovení či oprava právně závazného zápisu či výnosu
regiment – pluk
registr – rejstřík, seznam
rejstra, lejstra – listiny
rejstra, registra – rejstříky, seznamy
rejtar – jízdní voják
relace – zpráva; výpis z desek zemských, svolení panovníka k zápisu do nich
reces – smlouva odstupní, činící ústupek od původního ujednání
renthaus – rentmisterský úřad, důchodový úřad královské komory
rentmistr – pokladník úřadu
rentmistrský úřad – úřad rentmistra (pokladníka) komory Království českého
restcedule – dlužní úpis
rešt, rest – dluh
reštant, restant – dluh, pohledávka, nevyřízený spis
retovati – zachránit, pomoci, vysvobodit, chránit
revers – listina, která odvolává či mění obsah jiného dokumentu; panovnícký příslib stavovských svobod; úpis poručnictví
rystkamer, rystkomora – zbrojnice
rytmistr – plukovník
salva guardia – ochranná garda, ochranná hlídka, záchrana
salvírovati se – zachránit se, ustoupit
sekrýt – pečetní prsten či jím otištěná pečeť
spletek – omyl

spravedlnost – dědický podíl, majetkový podíl, sirotčí podíl, důchod
srokovat se – domluvit se, smluvit
stavuňk, obstavuňk – obstavení majetku zpravidla pro dluh
stavunk – zastavení, pozastavení
strych, korec – plošná míra 2 877 m²; dutá míra sypaných plodin o objemu 93 litrů
sud – staročeská dutá míra, 244,74 litrů
suplikant – stěžovatel
svědomí – svědectví, upomenutí
svůrka – psí obojek
šacuňk – ocenění, odhad majetku
šal, šál – větší hrnek, často cínový
šance – hradby, zákopy
šancovat – kopat zákopy, budovat polní opevnění
šanovat – šetřit, mít ohled
štance – kolek, razítko
štráf – vojenský či strážní výjezd, nájezd
šraňk – závora, mříž, ohrada
šrejbyš – psací stůl
šorc – slavnostní zástěra; drátěná rytířská zástěra, zdobená plenta
štokfiš – treska
šuldprýf, šuldbryf – dlužní úpis
tenatní – síťové, týkající se sítě
tenatník – výrobce sítí
tista – fena psa
tovaryš – druh, společník, také vojenský
tovaryšstvo – druhové, společníci
traud, traudit – lov, štvání, štvát
troup – nadávka, hulvát, hňup, zabeďněnec, špalek
tře – třenice, pře
týhodne – týdne
turbírovati, turbovati – vyrušovati, znepokojovati
ubrman – přisedící vrchnostenského soudu
ubrmanský – výraz pro vrchnostenský soud, týkající se vrchnostenského soudu

ušanovat – ušetřit, mít ohled
výhostní – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti
věrtel – dutá míra o objemu asi 23,5 litru
vejrunk, vejrůnk – roční splátka ceny usedlosti po odpočtu závdavku
věžník – ovčácký pes, hlídací pes
vidimus – potvrzení opisu listiny po srovnání s originálem
vinš – přání
Vlach – Ital
vostředek – brázda, vršek záhonu
vrci se – vrhnout se někam, vojensky vytáhnout
vybrakovat – vyprázdnit, vybrat, vyndat, vykuchat, vykrást
vyhostit – získat či propustit poddaného výhostním listem od původní vrchnosti
vyvadit – vykoupit, vyplatit, vysvobodit (vězně, rukojmí, dlužníka)
záduší – církevní majetek, zpravidla přináležející ke kostelu, farnosti
zachovací list – vrchnostenské vysvědčení o narození z řádného manželství, živnosti či provozu živnosti
zakázání – slib, závazek
zakázati se – přislíbit, zavázat se
zápona – ozdobná spona
zápověď – zákaz, rozkaz, vyhláška
zapovědět – zakázat, rozkázat
závada – ve finančním diskursu závazek, dluh, zástavní právo
zdělití se – rozdělit se, podělit
zhajovati – zabraňovat, zakazovat, hájit
zhost, zhostný list – propuštění do poddanství k jiné vrchnosti
zjištění – vydání dlužního úpisu, jistoty; pojištění půjčky
zvertovati – zamotat, zpřeházet, zamíchat
žakovstvo – studenti, klerici, nižší kněžstvo
žilka – bičik

VII. The Correspondence of Šťastný Václav Pětipeský of Chýše and Egrberk from years 1600-1621 (Summary)

Editing Early Modern ego-source texts from nobility milieu enriches current history studies and it has also had crucial significance in the modern Czech historiography. These sources are represented by various types of personal documents covering diaries, memoirs and correspondence. Such texts often contain reflections of political, economical, social and cultural characteristics of studied period and therefore enrich the traditional interpretation of „general“ political history with everyday-life and intellectual horizons of its contemporaries. That is why this editorial project has been focused on publishing one of the largest known and preserved collection of letters written within aristocratic milieu at the end of pre-White-Mountain period in Bohemian lands.

The main source base of the offered edition is formed by documents of lesser noble family Pětipeský of Chýše and Egrberk. These texts are nowadays deposited in the family archive of Lobkowicz Collections, o.p.s., Chateau Nelahozeves. They represent the most significant collection of lesser nobility correspondence in the current Czech Republic area. This collection is unique in terms of its extent (approximately 1,400 items) and chronological range (covering years 1570-1621), including in its core two generations of the lesser noble family. The texts can be divided into two autonomous groups. The first contains documents related to Albrecht Pětipeský (born 1533-1537, died 1596) including approximately 400 letters from years 1570-1596. The second group is represented by documents related to the son of Albrecht named Šťastný (Felix) Václav (born probably 1582, died 1638). There are around a thousand of letters which were in this edition supplemented by more than two hundred related documents from other archival institutions, mostly the State District Archives in Mělník (Central Bohemia) and the National Archives in Prague.

The collection of letters of Šťastný Václav Pětipeský offers in total 1,203 letters covering years 1600-1621 with vast informative value. The texts are mostly of income character and reflect significant events since the end of so-called „Fifteen Years' War“, followed by „Bruderzwist“ in Habsburg family (1608-1611), Passau mercenaries' raid (1611), confessionalisation of Bohemian estate policies resulting in the Bohemian Revolt (1618-1620). All these significant political and military events are reflected in informal communication of lesser noblemen from Central Bohemian region who maintained contacts with Šťastný Václav Pětipeský becoming either the addressee (recipient), addressor (sender) of the letters; or one of contracting parties in several edited institutional documents. In geographical terms the documents of Šťastný Václav Pětipeský cover mostly the regions of Mělnicko and Mladoboleslavsko (Central Bohemia). The predominant part of the collection is formed by personal correspondence (letters). There are further contained documents of seigniorial administration, central administrative and court offices and three mandates published and addressed to knight Pětipeský by the emperor Rudolf II. Majority of the texts reflect mostly the every-day and ordinary life of the correspondents in wide spectre of its aspects. These describe Šťastný Václav Pětipeský as a local estate authority and a knight dealing with land administration, especially on its district level. The thematic variety of texts enables to deepen crucial research topics studied by current historiography and fulfil discursive categories of Early Modern aristocratic milieu, such as noble family life, its rituals, social networks, property matters and developing career strategies of noblemen.

Šťastný Václav Pětipeský was born in rather an insignificant knight family originally settled on tiny estates in Slaný district West of Prague. His father Albrecht moved the

family seat to a small town Byšice near to Mělník on the confluence of the rivers Elbe and Moldau. The local fertile land enabled to develop profitable agricultural business. According to his first handwritten letters, Šťastný Václav Pětipeský was brought up and educated to identify himself with the roles of a family landlord (he was the oldest of three sons), politically active estate performer and a Christian knight who should have been able to defend Christian lands against expanding Ottoman Turks. These ideas were presented and spread by contemporary masculine ideals of Miles Christianus, renewed by humanistic, theological and also official Habsburg propagandistic discourse. The edited texts illustrate that such ideas influenced later social and political deeds of the introduced knight.

After his first war experience gained in Hungary during autumn 1604 when the nobleman took part in successful defence of fort Esztergom sieged by Ottoman Turks, Šťastný Václav Pětipeský had to accept the role of family householder, because his father had died in one of the battles with Ottomans already in 1596. Having reached the adult age in his 20 years, the knight soon overtook family estates and started developing his own social and political contacts. There were also maintained several close friendships with his former military leaders and fellows among soldiers. Farming in fertile Central Elbe Basin area based on growing quality crops, breeding beef cattle and sheep, and even developing wine industry and brewing beer enabled Šťastný Václav Pětipeský to gather considerable money in cash which he later used for loan business. He was asked for credit by both upper and lower situated noblemen and aristocrats mostly of protestant orientation (The Unity of the Brethren and Utraquists) and became a well-known money-lender entrepreneur.

The residential structure of Šťastný Václav Pětipeský consisted from estate Byšice (townlet and shares in four villages); estate Horní Přívory (fortress, seigniorial farmyard, village) and estate Bosyně (fortress, seigniorial farmyard, three complete villages and shares in other three villages), all inherited after his father. Especially estate Byšice became the noble family seat and administrative centre of property possessions of Pětipeský family until confiscations in after-White-Mountain period. The knight extended his real property possessions by acquisition of lucrative estate Horní Přívory (farmstead on the bank of the river Elbe) in 1602 and Obříství (another profitable seigniorial farmyard, village and fortress on the river Elbe) in 1617, which he gained after marrying Johana Myšková of Žlunice from a neighbouring lesser noble family. The knight also owned a town house in the New Town of Prague and at the time of his marriage he bought a representative mansion in the Old Town Square in Prague neighbouring with several houses of prominent Czech protestant opposition leaders such as Václav Budovec of Budov. All these lucrative possessions were confiscated by Habsburg cabinet after the lost Bohemian Revolt (in spring 1621) during which he took part in leading estate representation as one of the directors from the lesser nobility estate. He also served as a court marshal of Friedrich V of Pfalz, the Bohemian King at that time (1619-1620).

The edited correspondence enables to reconstruct broad social and political contacts of Šťastný Václav Pětipeský of Chýše and Egrberk who was repeatedly visited by his friends and relatives not only concerning his loan business. He was often invited to provide patronage over important bargain, political and social matters. After he had gained his adultery, there had been numeral occasions in which he deepened his social status as godfather, wedding and funeral guest of his mostly protestant noble relatives and friends. All these social events were deeply ritualised and contained symbolical means of presenting the noble origin of its participants. The edited correspondence supports the

thesis of advancing confessionalisation of Bohemian nobility milieu during the first two decades of the 17th Century. It also provides wide text source to study the relationships of a lesser noblemen within both nuclear and extended family and his position in kinfolk networks. There are revealed mutual news about health, illnesses, private and public activities of individuals. Other texts refer to so-called spiritual (non-kinship) family. Such social networks were maintained by special ritualised and symbolical means and contacts expressed by the period discursive category of „lords and friends“ (patrons and clients).

Another interesting topic widely reflected in the edited letters is the role of authority while the letters served mostly as communicative mean for representatives of local townlet and village self government and subjects. A certain amount of letters deals with asking for releasing from subject bondage or conflicts with neighbouring estate authorities with people subjected to the introduced knight. There can also be followed the career of Šťastný Václav Pětipeský as a knight estate member involved in district administration level in Boleslav district and leading military units during above mentioned war conflicts (especially in 1611-1617). Some letters deal with his role as the arbitrator of disputes solved by district hetmans.

The offered edition contains introductory biographical, formal and thematic analysis and collection of transcribed letters itself. The single letters are ordered chronologically and furnished with introductory overviews and heading regesta. The footnote apparatus characterises in details all contained personal and geographical names, terms and archaisms, context of the letters and all important codicological features. The transcribed texts are followed by literature and sources list and indexes (personal, topographical and thematic). The collection of the letters sent or delivered to Šťastný Václav Pětipeský had to be divided into two volumes (volume no.1 contains 460 letters from years 1600-1610; vol.2 contains 743 letters from years 1611-1621).

This project aims to offer a modern critical edition of extraordinary Early Modern knight's correspondence. The extent text materials will enable historiography further detailed study of crucial current research topics (war experience, masculine aspects involved in upbringing proces and education, military discursive terms, everyday life of lesser nobility, social milieu of pre-White-Mountain Bohemia, land administration mechanism, confessionalisation, economical background, money-lendering practices, and others) and not least enrich genealogical, regional-historic and historical-topographical facts. The edition should be followed by detailed biography of Šťastný Václav Pětipeský of Chýše and Egrberk.

VIII. Jmenný rejstřík

Rejstřík odkazuje na veškeré osoby, které se vyskytují v textu úvodní studie, ediční poznámky (bez chronologického přehledu a tabulkových přehledů písemností) a prvního dílu edice korespondence Šťastného Václava Pětipeského z let 1600-1610. V případě úvodní studie a ediční poznámky číslice *kurzívou* odkazují na číslo stránky. V případě edice odkazují na číslo písemnosti číslice vytištěné bez kurzívy. Rejstříkové heslo obsahuje příjmení, popřípadě příjmení a predikát rodu nebo rodiny, a stavovské zařazení. U jednotlivců bylo zjišťováno jméno, dostupná životopisná data, rodinné vztahy, majetková držba, působnost v zemských či dvorských úřadech včetně krajské úrovně (s ohledem na chronologický rámec podrobněji pouze do roku 1621), u poddaného obyvatelstva příslušnost k vrchnosti. Provdané ženy jsou řazeny pod příjmením manžela. Členové panovnických rodů a jednotlivci, u nichž nebylo uvedeno příjmení, jsou řazeni podle křestních jmen. Rejstřík neodkazuje pouze na několik blíže neidentifikovaných osob, které zohledňuje poznámkový aparát písemností.

Andres, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Truskavna 377

z Anhaltu, říšský knížecí rod

– *Kristián I.* [n. 11. 5. 1568, z. 17. 4. 1630], anhaltsko-bernburský kníže, správce Horní Falce, protestantský diplomat, přední člen Protestantské unie (od roku 1608), vrchní velitel českých stavovských vojsk (1619-1620) 57

Arnošt Habsburský [n. 15. 7. 1553, z. 12. 2. 1595], syn Maxmiliána II. Habsburského, rakouský arcivévoda, místodržitel ve Španělském Nizozemí (od 1592) 37

Arnoštovský, *Vavřinec*, úředník Přecha Hodějovského z Hodějova v Konopišti 308

Aulner z Birkenfelsu, *Jan* [z. 1618], nižší šlechtický stav (nobilítován roku 1600), hejtman komorního panství Brandýs nad Labem (1606-1613), přednosta císařského solního úřadu v Českých Budějovicích (1618), tamtéž naverboval po pražské defenestraci žoldněřský pluk na obranu města 25, 220, 250, 309-311, 355, 356, 373

Babka z Mezeříčka, původem moravský vladycký rod, větev z Mezeříčka usedlá na Jihlavsku

– *Jáchym* [z. po 1622], povýšen do rytířského stavu, účastník stavovského povstání 38

Bacháček z Nauměřic, *Martin* [n. 1539, z. 17. 2. 1612], český astronom, matematik a rektor pražského vysokého učení (1599-1600 a 1603-1612), autor kalendářů, prognostik a drobných spisů 206

Baleč, patrně poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Hostín 46

Bartuněk, poddaný ze vsi Nechanice 255

Basta, italský šlechtický rod

– *Jiří (Giorgio)* [n. 1550, z. 20. 11. 1607], císařský generál, vrchní velitel vojsk v Uhrách během patnáctileté války 32

Báthory, uherský šlechtický rod

– *Zikmund* [n. 1572, z. 1613], manžel Marie Kristýny Habsburské, na Libochovicích, 1585-1602 sedmihradský kníže, 1596 rytíř Řádu zlatého rouna 17

Bednář, *Matěj*, radní města Benátek nad Jizerou (1601) 6

Bechyně z Lažan, rytířský rod,

– *Kašpar* [z. před 1625], na Trhových Dušníkách 219

Bělehradský, *Kryštof*, poddaný mělnického panství 52

Belvic z Nostvic, rytířský rod

– *Eliška* [z. po 1608], dcera Zikmunda Belvice z Nostvic na Bečkovcích a Střemách, od roku 1608 manželka Alexandra Kyj z Hyršfeldu na Brocně 320

– *Kašpar* [z. 1629 v Pimě], syn Zikmunda Belvice z Nostvic na Bečkovcích a Střemách, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant 50

– *Zikmund* [z. 1621], na Bečkovcích a Střemách, hejtman Boleslavského kraje (1613-1614), královský rada Fridricha Falckého (1619-1620) 37, 98, 155, 320, 336, 388, 430, 452

Beneda z Nečtin, rytířský rod

– *Kateřina* [z. po 1610] 449

Beneš, *Jiřík*, poddaný či měšťan Mělníka nad Labem 254

Benešová, *Maruše*, manželka Ondřeje Beneše ze vsi Čečelice, kmetična, poddaná Jana Novohradského z Kolovrat, roku 1609 propuštěna do poddanství Šťastného Václava Pětipeského 395

Beneš, Ondřej, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Čechelice 395

Berbisdorf z Berbisdorfu, rytířský rod německého původu

– *Ernfryd* [z. po 1621], syn Jiřího, bratr Godfrýda, na Hrušově, Žumberku a Sluhách, majitel domu na Hradčanech (v Ungeltu), císařský fořtmistr v Pardubicích, aktivní účastník pražské defenestrace (23. 5. 1618), hejtman Pražského hradu (1619-1620), stavovský vojenský komisař v Hradeckém a Chrudimském kraji, pobělohorský exulant 214

– *Godfrýd* [z. 1612], syn Jiřího, manželka Alžběta ze Štampachu, na Hrušově a Újezdě 29, 103, 193, 196, 202, 214, 263, 266, 275, 354

Berka z Dubé a Lipé, panský rod

– *Adam* [z. 13. 7. 1607], syn Zikmunda, na Sloupu 169

– *Anna*, viz Salhausenová

– *Bohuchval starší* [n. 1561, z. po 1621], syn Albrechta, manželka Mandalena Slavatová z Chlumu a Košumberka, na Loukovci, Kuřívodech a Bělé pod Bezdězem, hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1600-1601, 1608-1609, 1613-1614, 1615-1616), nejvyšší berník (1615-1616), stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší purkrabí (1619-1620), pobělohorský exulant 77, 123, 272, 357, 360, 372

– *Bohuslav*, viz Bohuchval starší

– *Jiří* [n. 1583, z. 1618], syn Adama, bratr Václava, manželky Barbora ze Schönburku, Kateřina z Necheru, Kateřina z Müns-terberku, na Novém Berštejně 276

– *Václav starší* [n. 1570, z. 1625], syn Adama, bratr Jiřího, manželky Barbora z Lobkovic, Anna Marie z Oppersdorfu, na Loučení, Deštné, Housce, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně, hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí vlády Fridricha Falckého (1619-1620), pobělohorský exulant 34, 49, 52, 55, 163

Berková, rozená z Lobkovic, Barbora [z. po 1612], manželka Václava staršího Berky z Dubé a Lipé, na Bezdězu a Mšeně 259

Bernatová/Bernatka, Alena, poddaná Bohuchvala staršího Berky z Dubé a Lipé z Bělé pod Bezdězem 272

Bersebit, blíže neidentifikováno 179

Beřkovská, rozená Netvorská z Břízy, Alžběta/Eliška [z. po 1620], manželka Jindřicha Beřkovského ze Šebířova, na Lojovicích 48

Beřkovský ze Šebířova, rytířský rod

– *Jindřich* [n. 1581, z. 1619 – úmrtí dokládá korespondence, list č. 1039], syn Jáchyma, manželka Alžběta/Eliška Netvorská z Břízy, na Lojovicích, hejtman Kouřimského kraje (1608-1609, 1610-1611) 48

Beštěk, Jiří, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Hostín 16, 453

Bezdězský z Bezděží hory, erbovní rod

– *Jan* [z. po 1603], purkmistr města Mšena 53

Bezdužický z Kolovrat, panský rod

– *Ladislav/Vladislav Abdon* [n. 19. 1. 1591, z. 1623], syn Václava Ludvíka, manželky Sidonie Kaplířové ze Sulevic, Eva Magdalena ze Žeberka, na Středoklukách, účastník stavovského povstání 188

Bílek, Havel, poddaný komorního panství Poděbrady, roku 1608 propuštěn do poddanství Šťastnému Václavovi Pětipeskému 316

Biskup, Adam, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice 125, 287, 288

Blažejová, Anna, vdova po měšťanovi Starého Města pražského Jiřím Blažejovi 44

Blažek, Jan, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Bosyně 52

Bleka z Outěchovic, rytířský rod

– *Václav* [z. po 1607], na Horním Valtinově 315

z Bílé, rytířský rod německého původu

– *Jindřich/Hendrych* [z. po 1623], na Sezemicích, účastník českého stavovského povstání 43

Birans, Jindřich/Jiřík, poddaný ze vsi Vysoké 132

Bočkaj, Štěpán [n. 1555, z. 29. 12. 1606], sedmihradský velmož, sedmihradský kníže (od 1604), vůdce uherské protihabsburské opozice a povstání (1604-1606) 33, 36-37

Bočkajovci, uherští, původem sedmihradští povstalci vedení Štěpánem Bočkajem proti habsburské nadvládě a rekatolizaci (1604-1606) 35-36, 38

Bolochovský, Jan, hospodářský úředník Jana Sezimy z Ústí v Úštěku 94

Bort z Bortu, rytířský rod

- *Petr* [z. po 1628], hospodářský úředník rytířů Vtelenských ze Vtelna, usedlý ve vsi Radouň 46, 49, 125

Boryně ze Lhoty, rytířský rod

- *David* [z. 1624], syn Václava, na Roztokách, Klecanech a Vilémově, účastník stavovského povstání 48
- *Jan* [z. 1613], na Mikovicích a Mšeně, hejtman Slánského kraje (1609-1610) 49, 42, 81, 88, 325
- *Jan* [z. asi 1631], syn Václava, na Roztokách, Vilémově a Vinoři, účastník stavovského povstání 48
- *Jan David* [z. asi 1640], syn Jana, na Mikovicích a Mšeně 159
- *Václav* [z. 1619], otec Davida a Jana, na Mikovicích, Roztokách, Vilémově a Vinoři 48, 42, 195

Bořita z Martinic, panský rod, hraběcí stav od roku 1622

- *Jaroslav* [n. 6. 1. 1582, z. 21. 11. 1649], syn Jaroslava, na Smečně, karlstejnský purkrabí za panský stav (1616-1618, 1621-1622), královský místodržící, čelný katolický politik 10, 40

Brejhanzl, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Šemanovice 208

Brejhanzlová, Dorota, poddaná Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Šemanovice 208

Brodský, Samuel, radní města Benátky nad Jizerou (1601) 6

Brož, Vít, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Byšic 175

Brychta, Brikejí, šafář ve vsi Vysoké u Mělníka 233

Březnický z Náchoda, panský rod

- *Bohuchval Jaroslav* [z. 1615], Mariana Předbořská z Předboře, na Předboři, Libici a Horním Studenci, číšník arciknížete Matyáše Habsburského 327

z Bubna, rytířský rod

- *Jan mladší Varlejch* [n. 1570, z. 1635 v Halle], syn Jana, manželka Anna z Dohalic, na Závřší, evangelický rytíř a válečník, účastník protitureckých a protibočkajovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska (jmenován 25. května 1618), pobělohorský exulant, důstojník Mansfeldovy armády (1625-1626), účastník saského vpádu (1631),

důstojník a vyjednaváč švédské armády (1632-1634), generál nizozemské armády (1635) 42, 50, 57-58, 192, 209, 350

- *Mariana* [n. 1586, z. 1622], sestra Mikuláše Vratislava, manželka Jana Adama Prusinovského z Víckova (od 1610) 42, 443

- *Mikuláš Vratislav* [n. 1579, z. 1617 v Březně], syn Jindřicha Varlejcha, manželka Barbora Budovcová z Budova, na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení, hejtman Boleslavského kraje (1608-1609, 1615-1616) 9, 45, 177, 332, 354, 379, 400, 443

Bubnová, rozená Budovcová z Budova, *Barbora*, [n. 1582, z. 1620], neteř Václava Budovce z Budova, manželka Mikuláše Vratislava z Bubna (od 1605), na Březně a Skašově 379, 400

Budovec z Budova, rytířský rod 63

- *Adam* (III.) [n. 14. 7. 1587, z. po 1627 v Haagu], syn Václava, manželka Markéta Hodějovská z Hodějova (od února 1610), na Kocňovicích, pobělohorský exulant 41, 51, 410-411

- *Václav* [n. 28. 8. 1551, z. 21. 6. 1621], syn Adama (II.), manželka Anna z Vartembergu, na Mnichově Hradišti, panský stav (od 1607), čelní představitel česko-bratrské šlechty a stavovské protihabsburské opozice, rada apelačního soudu (1584-1602), nejvyšší berník (1592, 1594, 1595, 1596/1597), přisedící komorního soudu (1611, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618), stavovský direktor (1609, 1618-1619), prezident apelačního soudu (1619-1620), spisovatel, stavovský diplomat, popraven 18, 41, 44-45, 51, 57-58, 65, 35, 39, 89, 167, 386, 410-411

Budovcová, rozená Hodějovská z Hodějova, *Markéta* [z. před 1652], dcera Přecha Hodějovského z Hodějova, manželka Adama Budovce z Budova (od 1610) 410-411

Bukovanská, rozená Trmalová z Toušic, *Lucie* [z. po 1618], manželka Adama Bukovanského z Bukovan, dcera Václava Trmala z Toušic a Anny Ottové z Losu, na Zbenicích 125

Bukovská, rozená Pětipeská z Chýš a Egrberku, *Alžběta* [z. 1617 – dokládá korespondence], dcera Václava Odolena Pětipeského z Chýš a Egrberku, manželka Jana Bukovského z Hustiřan 8, 48

Bukovský z Hustiřan, rytířský rod

- *Jan starší* [z. asi 1620], manželka Alžběta Pětipeská z Chýš a Egrberku, na Miřejově a Sedlci, císařský truksas, účastník stavovského povstání (1618-1620), vojenský komisař Boleslavského, Hradeckého a Kouřimského kraje (1619) 8, 48
- *Věněk/Václav* [z. 1623], na Červených Poličanech, účastník stavovského povstání, hejtman pěchoty stavovského vojska v Kutné Hoře (1618-1619) 42, 252

Buquoy de Longueval, *Karel Bonaventura* [n. 9. 1. 1571, z. 10. 7. 1621], původem z francouzsko-nizozemského hraběcího rodu, císařský generál, vítěz v bitvě na Bílé hoře, zakladatel jihočeského buquoy-ského panství 57

Burda, *Bartoloměj*, úředník v Byšicích, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 52

Bůžek, *Václav* [n. 1959], český historik a univerzitní pedagog 65-66

Byšický, *Blahoslav*, českobratrský kněz, působil v Byšicích (1615) 51

Bzenský z Prorubě, rytířský rod

- *Jan* [z. 1620], manželka Anna Maria Bzenská z Gerštorfu, na Bezně a Velkých Všelích 46, 48
- *Věněk* [z. 1616], syn Adama, manželka Mandalena Dubanská z Duban, na Niměřicích a Bezně 48, 430, 452

Bzenská, rozená Dubanská z Duban, *Mandalena* [z. po 1616], manželka Věňka Bzenského z Prorubě, na Niměřicích 48

Cehnice z Řičan, rytířský rod

- *Oldřich/Voldřich* [z. před 1606], na Pňovanech, hejtman Plzeňského kraje (1578-1579, 1598-1599, 1599-1600, 1603-1604) 172

Celatková, *Alžběta*, měšťaňka Mělníka nad Labem 279, 283

Celler z Rosenthalu, *Jan* [z. po 1623], prokatolicky orientovaný hejtman panství Brandýs nad Labem, Benátky nad Jizerou, Lysá nad Labem a Přerov, královský rada 51

Celidon, viz Čelidon

Cetenský z Cetna, rytířský rod

- *Václav* [z. po 1623], na Ledcích a Vinařicích, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant 167

Cibulka, *Jan*, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice 18, 44

Cihlář, *Jiřík*, poddaný města a panství Roudnice v držení Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic 301, 302

Colonna z Felsu, panský rod tyrolského původu

- *Linhart* [n. 1565, z. 13. 4. 1620], na Andělské Hoře a Bochově, svobodný pán, předák luteránské šlechty, velitel stavovského vojska (1609, 1611), přisedící většího zemského soudu (1612-1618), plukovník stavovského vojska během stavovského povstání, padl u Sinzendorfu 53

Cukr z Tamfeldu, rytířský rod 63

- *Jan Jindřich* [z. před 1636], manželka Sibylla Pětipeská z Chýš a Egrberku, poté Ludmila Šlivicová ze Šlivic, na Senči, křivoklátský hejtman, hejtman Rakovnického kraje (1611-1612), účastník stavovského povstání 11, 29, 30, 60, 64, 330

Cukrová z Tamfeldu, rozená Pětipeská z Chýš a Egrberku, *Alžběta Sibylla* [z. 1621], první manželka Jana Jindřicha Cukra z Tamfeldu na Senči (od 1604) 11, 29, 30, 64, 330

Cukrová, rozená Údrcká z Údrče, *Johanka* [z. po 1602], manželka Bernarda Cukra z Tamfeldu, matka Jana Jindřicha Cukra z Tamfeldu 30

Čabulanská, *Kateřina*, poddaná Vojtěcha Václava Vosterského Kapliře ze Sulevic 173

Čech, *Jan* [z. po 1612], vojenský zásobovač, poddůstojník Šťastného Václava Pětipeského během pasovského vpádu (1611) 43

Čejka, *Jiří*, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 430

Čejka z Olbramovic, rytířský rod

- *Jan mladší* [z. 1608], na Losinách 325
- *Jeroným* [z. 1609], na Chvalách a Počernicích, hejtman Kouřimského kraje (1600-1601, 1604-1605, 1606-1607) 329
- *Karel starší* [z. 1627], manželka Johana Hrzánová z Harasova, na Kácově a Zdislavicích, účastník českého stavovského povstání 325, 429

Čepelák, *Jiří* [n. 1983], český historik 66, 71

Černín z Chudenic, rytířský rod 50, 63

- *Heřman* [n. 24. 7. 1576, z. 7. 3. 1651], panský stav (od 1623), hraběcí stav (od 1627), nejvyšší sudí dvorský (1645-1648), nejvyšší sudí (1649-1650), nej-

- vyšší komorník (od 1650) a nejvyšší hofmistr (od 1651), císařský diplomat 363
- *Humprecht starší* [n. 1570, z. 1632], bratr Heřmana, na Kostomlatech, místokomorník (1614-1622), stavovský direktor za rytířský stav (1618-1619), omilostněn z účasti ve stavovském povstání, purkrabí Hradu pražského (1628-1629) 59
 - *Jiří Theobald* [z. 1614], na Újezdě pod Ostrým a Dlažkovicích 50, 200

Černohlávek, poddaný Jindřicha Vlinského z Vliněvsi ze vsi Hostín 318

Češpiva, sládek, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 169

Češpiva, *Jiří*, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice 57, 203, 331

Čihák, *Jira*, krčmář ve vsi Bosyně, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 171

Čihák, *Petr*, poddaný mělnického panství ze vsi Dolní Přívory 364

Damad Ibrahim paša, velkovezír Osmanské říše, vojevůdce sultána Mehmeda III. v době patnáctileté války (1594-1604) a v bitvě u Keresztese (1596) 16-17

Daneš, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Kanina 267, 274

Debis, *Kryštof*, poddaný mělnického panství ze vsi Vysoké 52

z Ditrichštejna, panský rod

- *František* [n. 22. 8. 1570, z. 19. 9. 1636], olomoucký biskup (1599-1636), kardinál, císařský rada, moravský zemský správce (od 1620), dědičný říšský kníže (od 1624) 39

Dlouhý, *Kryštof*, poddaný Jindřicha Abrahama Salhause ze Salhausenu 57

Dohalská, rozená Pětipeská z Chýš a Egrberku, *Kateřina* [z. po 1644], dcera Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahotičích, provdána za blíže neurčeného člena vladyckého rod Dohalských z Dohalic 10

Dolejší, *Jakub*, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 33, 86

Dolejší, *Mandalena*, krčmářka a poddaná ze vsi Vysoké, poddaná mělnického panství 132

Dolejší, *Martin*, poddaný komorního panství Benátky nad Jizerou ze vsi Chotětov 76

Dolejší Vacek, poddaný mělnického panství ze vsi Vysoké 52, 132

Domináček z Písnice, *Jindřich*, na Herthenberku [n. 1555, z. 7. 8. 1608], právník, rožmberský kancléř (1582-1587), královský prokurátor (1593-1601), místokancléř království (1601-1608) 22

purkrabí z Donína, původem říšský panský rod

- *Ferdinand* [z. 1611], na Ratajích nad Sázavou, prezident apelačního soudu (1603-1609), dvorský sudí (1609-1610), nejvyšší hofmistr (1610-1611) 447

- *Jan Štefan* [z. 1606], hejtman úřadu nejvyššího purkrabství pražského (1603-1606) 154

- *Jaroslav* [z. 1613], bratr Ferdinanda a Jana, kněžský stav (od 1607), opat v Neuzelle (1611-1613), papežský komorník 148, 447

Dorna, viz Dorota Rejčková

Dorota, děvečka, dcera Salominy ze vsi Hostín, poddaná Šťastného Václava Pětipeského 300

Dorn z Aunetu, *Adam* [z. po 1611], císařský colmistr 448

Doupovec z Doupova, rytířský rod 14-15, 20, 37, 41

- *Bedřich/Fridrich* [z. po 1623], syn Fridricha, bratr Viléma Vojtěcha, na Vilémově, Vraném a Žerotíně, účastník stavovského povstání, omilostněn 11, 14-15, 20-21, 42, 2, 214, 224, 305

- *Fridrich* [z. 1593], manžel Barbory Pětipeské z Chýš a Egrberku, na Vilémově a Vraném, hejtman Zateckého kraje (1593, nahrazen) 11

- *Vilém Vojtěch* [z. 1621], syn Fridricha, bratr Bedřicha, na Vilémově, Vraném a Žerotíně, účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618), stavovský komisař (1618-1620) a vojenský velitel, posmrtně odsouzen za účast ve stavovském povstání 11, 14-15, 20, 29, 2, 97, 369, 396, 401, 407

Doupovcová, rozená z Chýš a Egrberku, *Alžběta* [z. po 1600], sestra Barbory Doupovcové z Chýš a Egrberku 1,

Doupovcová, rozená z Chýš a z Egrberku, *Barbora* [z. 1639 v Pirně], manželka Fridricha Doupovce z Doupova, podruhé provdána roku 1609 za Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu, sestřenice Šťastného Václava Pětipeského, na Samšině, Vilémově, Vrbičanech, a Kokovicích 11, 14, 19-20, 29, 41-42, 47, 1, 78, 85, 145, 148, 186, 224, 370

- Doupovcová, Kristýna** [z. po 1620], manželka Jana Viléma Doupovce z Doupova (od roku 1604) 148
- Drot, Bartoloměj**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Byšic 241
- z Drsníku**, viz Vrutický z Drsníku
- Dubový, Jan**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 248
- Duchek**, rychtář vsi Dřísy, poddaný staroboleslavské kapituly 238, 239, 249
- Dupák z Kelče**, Pavel [z. po 1605], erbovník 172
- Dvorský, František Ivan** [n. 3. 10. 1839, z. 28. 10. 1907], český archivář a historik, ředitel Archivu země České (od 1892) 65-66, 71
- Dvořák, Matouš**, poddaný Jana Štefana purkrabího z Donína či pražského purkrabství 154
- Dvořáková, Mandalena**, poddaná Jana Štefana purkrabího z Donína či pražského purkrabství 154
- Dvořecká, rozená Skuhrovská ze Skuhrova, Magdalena** [z. po 1630], manželka Viléma Dvořeckého z Olbramovic, na Načeradci, Novém Podolí a Šebířově 363
- Dvořecký z Olbramovic**, rytířský rod
- *Prokop* [z. 21. 6. 1621], na Maštově, účastník stavovského povstání, direktor za rytířský stav (1618-1619), podkomoří českých královských měst (1619-1620), popraven 58
- Elsnic z Elsnic**, rytířský rod
- *Karel* [z. asi 1616], syn Václava, manželky Anna Šlivická ze Šlivic, následně Ale na Hrzková ze Mšena, na Evani 104, 219
- Eva**, šafářka dvora města a komorního panství Mělník nad Labem 346
- Florián**, lékař či apatykář, patrně z pražských měst 169, 203, 204
- Fridrich V. Falcký** [n. 26. 8. 1596, z. 29. 11. 1632], falcký kurfiřt (1610-1623), vůdce Protestantské unie, král český (korumován 4. 11. 1619) 49, 56-57
- Ferdinand I. Habsburský** [n. 10. 3. 1503, z. 25. 7. 1564], římský král (od 1531), římský císař (1556-1564), český (1526-1562) a uherský král (1526-1563) 15
- Ferdinand II. Habsburský (Štýrský)** [n. 9. 7. 1578, z. 15. 2. 1637], arcikníže rakouský a vévoda štýrský (1590-1637), český král (od 1617), uherský král (od 1618) a římský císař (1619-1637) 57-59
- Ferdinand Tyrolský** [n. 14. 6. 1529, z. 24. 1. 1595], syn Ferdinanda I. Habsburského, bratr Maxmiliána II. Habsburského, rakouský arcikníže, burkundský vévoda, tyrolský hrabě, 1547-1567 místodržitel v českých zemích 15
- Fliessenbach z Fliessenbachu, Bartoloměj** [z. 1617], rožmberský úředník, spoluregent rožmberského dominia (1590-1599), hejtmán roudnického panství (1600-1610) ve službách Polyxeny Lobkovické z Pernštejna 301-302
- Fokl, Řehoř**, poddaný Jindřicha Vlnského z Vliněvsi ze vsi Hostín 300
- Francouz, Valentin Jense**, měšťan Starého Města pražského 43-44
- Fraynd, Jáchym**, někdejší věřitel Albrechta Pětipeského z Chýs a Egrberku, otce Šťastného Václava Pětipeského 29, 36
- Fremut z Krásného Dvoru**, rytířský rod
- *Jiří* [z. po 1606], na Dvorcích 209
- Fruwein z Podolí**, erbovní a rytířský rod (od 1619)
- *Benjamín* [z. po 1620], bratr Martina, na Mezném, původem slezský právník, později pražský měšťan, přísedící apelačního soudu, sekretář stavovského direktoria, nobilitován do rytířského stavu (1619), účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant 285
 - *Martin* [z. 7. 6. 1621], právník a prokurátor Starého Města pražského, rytířský stav od roku 1619, defensor za městský stav (1609, 1611), direktor za městský stav (1618-1619), hofrychtář královských a věnných měst (1619-1620) 285
- z Frymburku**, viz Mazanec z Frymburku
- Gerštorf z Gerštorfu**, rytířský rod
- *Petr* [z. po 1623], manželka Markéta Bzenská z Prorubě, císařský fořtmistr panství Poděbrady a Kolín, účastník stavovského povstání 42, 366
- Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic**, rytířský rod
- *Abraham* [z. 1639 v Pirně], na Samšině, hejtmán Boleslavského kraje (1603-1604, 1606-1607), účastník pražské defenestrace (23. 5. 1618) a stavovského povstání (1618-1620), komisař Boleslavského kraje (1619), pobělohorský exulant 11, 42, 48, 134, 282, 326, 336, 370

- *Mikuláš* [z. 1620], bratr Abrahama a Oldřicha, na Velkých Horkách, hejtman Kladského hrabství (1607), hejtman mělnického panství (1605-1607), účastník stavovského povstání, generál-proviantmistr stavovského vojska, relátor zemského sněmu (1619, 1620), posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku 48, 122, 123, 134, 198, 214, 233, 240, 242, 243, 277, 313, 380
- *Oldřich* [z. 21. 1. 1619], bratr Mikuláše a Abrahama, na Mačkově, manželka Salomena z Rejbic, na Velkém Vosově a Skřípli, hejtman komorního panství Křivoklát (1604-1606), hejtman komorního panství Pardubice (1606), královský prokurátor (1606-1611 a 1611-1619), rada české královské komory (1607-1619), přisedící zemského soudu (od 1616), direktor za rytířský stav (1618-1619) 48
- Gerštorfová z Malšvic**, *Alžběta*, viz Vlková, rozená Gerštorfová z Malšvic
- Gerštorfová z Gerštorfu**, *Anna*, viz Karlíková, rozená Gerštorfová z Gerštorfu
- Gerštorfová, rozená Bzenská z Prorubě**, *Markéta* [z. po 1616], dcera Adama Bzenského z Prorubě, od roku 1616 manželka Petra Gerštorfa z Gerštorfu 42
- Gerštorfová, rozená z Chýš a Egrberku**, *Barbora*, viz Doupovcová, rozená z Chýš a Egrberku 407
- Gerštorfová, rozená z Chýš a Egrberku**, *Anna Alžběta* [z. po 1611], manželka Petra Gerštorfa z Gerštorfu (od 1611) 8
- Gerštorfová, rozená z Rejbic**, *Salomena* [z. po 1623], manželka Oldřicha Gerštorfa z Gerštorfu, na Velkém Vosově 48
- Glücklich**, *Julius* [n. 10. 5. 1876, z. 28. 9. 1950], český historik a univerzitní pedagog 65
- Gregor**, přední vorař dvoru Bosyně, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 26, 28, 52, 132, 143, 144, 204, 380, 385
- Gregorová**, *Kateřina*, manželka Gregora, voraře dvora Bosyně, poddaná Šťastného Václava Pětipeského 132, 144
- Hajný**, *Mikuláš*, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Byšic 239, 249
- Halouš**, *Jan*, zloděj a zemský škůdce ze vsi Byškovice 251
- Hanzle**, *Václav*, poddaný Jindřicha Abrahama Salhause ze Salhausenu 57
- Hanych**, *Jakub*, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Bosyně 437
- Hanzil**, *Jan*, poddaný mělnického panství ze vsi Truskavna 132
- Hanzlík**, *Jan*, podruh, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Šemanovice 143, 144
- Haramule**, *Adam*, poddaný komorního panství Mělník ze vsi Střemy 314
- Harant z Polžic a Bezdručic**, rytířský rod
- *Kryštof* [n. 1564, z. 21. 6. 1621], 1603 povýšen do panského stavu, na Pecce, cestovatel, hudební skladatel, stavovský diplomat, účastník stavovského povstání, vojenský komisař Boleslavského, Kouřimského a Hradeckého kraje (1619), velitel dělostřelectva Thurnovy armády (1619), prezident české komory (leden-listopad 1620), popraven 58
- Hartuněk**, *Martin*, poddaný Šťastného Václava Pětipeského s živností v Byšicích 239, 241
- Hauser**, *Viktorín*, mlynář, císařský služebník na komorním panství Brandýs nad Labem 105
- Havel**, rychtář vsi Sitné, poddaný Anny Žerotinské ze Štampachu 258
- Havel**, *Jiřík*, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Šemanovice 3
- Havelta**, *Jan*, poddaný mělnického panství 420
- Havlas**, *Jan*, správce dvorů v Bosyni a Šemanovicích, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 133, 169, 179, 207
- Havlas**, *Pavel*, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Kanina 205, 338
- Havlíček**, poddaný komorního panství Brandýs nad Labem 205
- Havránek**, *Mikuláš*, měšťan městečka Hoštka, plnomocník Šťastného Václava Pětipeského při vyšetřování vraždy Pětipeského poddaného (1602-1603) 53
- Hektór**, mýtický syn trojského krále Priama a jeho manželky Hekabé, velitel trojských vojsk ve válce s Achájeci 18
- Hele**, *Jan*, patrně koňský handlíř 170
- z Helfenburku**, *Žofie Albínka*, abatyše kláštera svatého Jiří na Pražském hradě (1601-1630) 21, 24, 41

- Herkule**, *Vlach Jan*, stavitel patrně italského původu ve službách Šťastného Václava Pětipeského (1611-1619) 24, 264
- Hodějovská, rozená Hrzánová z Harasova**, *Dorota* [z. 1614], manželka Přecha Hodějovského z Hodějova, na Konopišti a Týnci nad Sázavou 327
- Hodějovská z Hodějova**, *Markéta*, viz Budovcová, rozená Hodějovská z Hodějova 41, 410-411
- Hodějovský z Hodějova**, rytířský a panský rod (od 1601) 41
- *Adam* [z. 1640], syn Přecha, na Týnci nad Sázavou, účastník stavovského povstání a bitvy na Bílé hoře, důstojník Mansfeldovy armády během dánské války, důstojník saské armády 304
 - *Bernard mladší* [z. 1646], syn Přecha, na Konopišti a Milevsku, stavovský defensor (1609), účastník stavovského povstání, vojenský komisař Oldřicha Vchynského a mustřmistr, pobělohorský exulant a důstojník švédské armády 432
 - *Jan Jiří* [z. 1620], syn Přecha, na Česticích a Lčovicích, účastník stavovského povstání 432
 - *Přech* [n. 1566, z. 4. 4. 1610], otec Bernarda mladšího, Bohuslava, Jana Jiřího, Adama, Jana a Přecha mladšího, manželka Dorota Hrzánová z Harasova, na Tloskově, Konopišti, Milevsku a Lčovicích, panský stav od roku 1601, císařský rada, hejtman Vltavského kraje za rytířský stav (1593-1594, 1596-1597), hejtman Kouřimského kraje za panský stav (1606-1607, 1608-1609) 29, 41, 308, 327, 410-411
- Hodovnicková**, *Dorota*, poddaná Jindřicha Vlinského ze vsi Liblice 93
- Hodovniček**, *Jiří*, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice 93, 425
- Hodovniček**, *Václav*, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice 425
- z Hohenfeldu**, říšský hraběcí rod
- *Otto Heinrich* [n. 1645, z. 25. 2. 1719], manžel Evy Anny Ludmily Pětipeské z Chýš a Egrberku, poslední ženské příslušnice rodu 12
- z Hohenfeldu, rozená Pětipeská z Chýš a Egrberku**, *Eva Anna Ludmila* [n. 1652, z. 1681], dcera Adama Felixe Pětipeského z Chýš a Egrberku, poslední ženská příslušnice rodu Pětipeských z Chýš a Egrberku 12
- z Hohenlohe**, říšský hraběcí rod
- *Jiří Fridrich* [n. 6. 9. 1569, z. 7. 7. 1645], na Langenburku, Boleslaví, Kosmonosích a Krulichu, císařský válečný rada, plukovník a generál-vachtmistr v protitureckých válkách (1605), generál-lajtnant stavovského vojska (1618-1620), velitel nizozemské jízdy v bitvě na Bílé hoře, omilostněn (1622), tajný dvorský rada, švédský regent ve Švábsku (1631)
- Hochauzarová z Hochauzu**, *Johanka* [z. po 1606], dcera Václava staršího Hochauzara z Hochauzu na Pšovlicích 42, 224
- Hochauzarová z Hochauzu**, *Lidmila* [z. po 1620], dcera Bernarta na Baštěku, sestra Salomeny Zvíkovské z Hochauzu 49
- Hochauzar z Hochauzu**, rytířský rod
- *Václav starší* [z. před 1612], na Pšovlicích, hejtman Rakovnického kraje (1588-1589, 1590-1591, 1593-1594, 1596-1597, 1599-1600, 1604-1605) 224
- Hochmtal**, *Jan*, poddaný Václava Budovce z Budova 167
- Hochmtalová**, *Důra*, poddaná Šťastného Václava Pětipeského 167
- Holfertová/Holfertka**, *Anna*, dcera Jíry Holferta z Liběchova, poddaná Jana Lorence ze Žerotína 439
- Holický ze Šternberka**, větev panského rodu ze Šternberka
- *Petr Karel* [z. 28. 9. 1608], na Českém Šternberce a Trhovém Štěpánově, hejtman Kouřimského kraje za panský stav (1596-1597, 1598-1599, 1603-1604) 209
- Holý**, *Václav*, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 133
- Homolka**, *Václav*, poddaný Zikmunda Belvice z Nostvic 430
- Homut z Harasova**, rytířský rod 26
- *Jan* [z. před 1583], na Chodči a Bosyni 204, 237, 386
- Homutová, rozená Hrušovská z Hrušova**, *Anna* [z. po 1609], na Petrovicích a Hostíně 402, 404
- Homutová, rozená Skuhrovská ze Skuhrova**, *Johanka* [z. před 1640], manželka Václava mladšího Homuta Hrzána z Harasova na Radonicích 87
- Honkův**, *Šťastný*, poddaný Jana Novohradského z Kolovrat ze vsi Slivno 52
- Horňatecká, rozená Chotková z Chockova**, *Johana* [z. po 1607] 202, 290

- Hornátecký z Dobročovic**, rytířský rod
- *Jindřich* [z. po 1609], syn Bohuslava, bratr Davida, na Zalešanech 78
- Hořický, Jan**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 420, 446
- Hořický, Samuel**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 454, 457
- Hořický, Václav**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 428
- Houska, Štefan**, poddaný roudnického panství Polyxeny Lobkovické z Pernštejna 58
- Hradecký z Bukovna**, vladýcký a rytířský rod
- *Václav* [z. po 1605], na Veleni, relátor zemského sněmu roku 1575 za rytířský a vladýcký stav 182
- Hrdlička, Albrecht**, mělnický měšťan 421, 428
- Hrdý, Jan**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 169, 207
- Hrušovský z Hrušova**, rytířský rod
- *Albrecht* [z. po 1608], na Strahově 335
 - *Oldřich* [z. 1598], syn Václava Hrušovského z Hrušova, bratr Jetřicha, Jindřicha staršího, Smila, Viléma, Václava staršího a Johanky Hrušovských z Hrušova, na Horních Přivorách, v Kostelci nad Labem 22
- Hrušovský, Martin**, poddaný Jindřicha Abrahama Salhause ze Salhausenu 57
- Hzán z Harasova**, rytířský rod
- *Adam* [z. 1619], na Lanškrouně, Ronově, Ctěnicích, Červeném Hrádku a Skalce, majitel domu ve Starém Městě pražském, purkrabí Hradeckého kraje (1605-1615), karlštejnský purkrabí (1615-1618) 51
 - *Jan Adam* [z. 1630], bratr Zdeslava a Viléma Jiřího, na Červeném Hrádku a Skalce 48
 - *Jiří* [z. po 1618], syn Václava Hrzána z Harasova na Vysoké Libni a Vrutici a Alžběty Hrzánové z Dubé, na Vrutici 339
 - *Mikuláš* [z. 1617], syn Adama Šťastného, na Ronově a Stolinkách 51, 290
 - *Tobiáš* [z. 1599], syn Václava Hrzána z Harasova, manžel Elišky Mracké z Dubé, bratr Jana Jiřího Hrzána z Harasova, poručník Šťastného Václava Pětipeského, na Housce, Kropáčově Vrutici, Vysoké Libni, relátor usnesení zemských a generálních sněmů (1595-1596) 19, 21
- *Václav* [z. po 1640], syn Václava Hrzána z Harasova na Vysoké Libni a Vrutici a Alžběty Hrzánové z Dubé, na Vysoké Libni a Vrutici, účastník stavovského povstání 156, 339
 - *Vilém Jiří* [z. 1620], na Lanškrouně a Lanšperku, pohřben v kostele svatého Jakuba na Starém Městě pražském 48
 - *Zdeslav* [z. 1642], manželka Alžběta/Eliška Haugvicová z Biskupic, na Lanškrouně, Lanšperku, Skalce a Ronově, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant, účastník saského vpádu (1631) 48
- Hrzánová, rozená Mracká z Dubé, Alžběta** [z. po 1632], manželka Václava Hrzána z Harasova, na Libni a Vrutici, pobělohorská exulantka, od roku 1628 majitelka domu v Drážďanech 37, 5, 49, 68, 73, 130, 156, 190, 204-205, 230, 331, 339
- Hrzánová, rozená Kaplířová ze Sulevic, Johanka** [z. před 1624], manželka Oldřicha Hrzána z Harasova, na Vidimi, Kokořině a Voticích, spřízněna s rodem Pětipeských z Chýš a z Egrberku 25, 87, 131
- Hrobčický z Hrobčic**, rytířský rod
- *Racek* (Radslav) [z. po 1602], na Budenicích 30, 42
- Hroch, Daniel**, měšťan Starého Města pražského, majitel domu v Celetné ulici 136
- Hzek ze Mšena**, erbovní a rytířský rod
- *Albrecht* [z. po 1604] 153
 - *Jiřík* [z. po 1604] 153
- Hudeček, Pavel**, poddaný Jiřího Vančury z Řehnic a následně Šťastného Václava Pětipeského 4
- Husák, Jakub**, poddaný mělnického panství ze vsi Újezd 233
- Hyrš, Andreas**, měšťan Mělníka nad Labem 289
- Hyršperger (Hyršpergár) z Kynigsheinu**, rytířský rod
- *Jan Baltazar* [z. po 1622], na Vartemberce, účastník stavovského povstání 448
- Hýzrle z Chodů**, rytířský rod
- *Jindřich Michal* [n. 10. 1. 1575, z. 18. 4. 1665], ve dvorských službách arciknížete Arnošta Rakouského (od 1584), rytmistr habsburských oddílů v Uhrách (od 1594), nejvyšší zbrotmistr (1610), důstojník císařských vojsk během stavovského povstání, povýšen do panského stavu (1626), velitel

posádky v Českých Budějovicích (1631), autor známých životopisných pamětí a připojeného *Kriegsdiscursu* 9, 32-33, 36-37

Chalupník, Adam, poddaný Ladislava staršího Sekerky ze Sedčic ze vsi Třebošnice 318

Chalupník, Michal, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 221

Chanovská, rozená Příchovská z Příchovic, Anna [z. po 1619], manželka Jindřicha Chanovského z Dlouhé Vsi, na Smolotelích 48

Chanovský z Dlouhé Vsi, rytířský rod

– *Jindřich* [z. 1619], manželka Anna Příchovská z Příchovic, otec Adama a Jana Viléma staršího [z. 1672], na Smolotelích, písař úřadu menších desek zemských, místosudí (1616-1617) 48

Charvát z Barštejna (Bernštejna), původem saský rytířský rod

– *Jan* [z. 1625], na Bělušicích 273

Chlebka, Markyta, kmetična, poddaná Alžběty Hrzánové z Dubé 49

Chlucej, Jan, poddaný mělnického panství ze vsi Oujezdec (Újezdec) 198

Chorezda, Petr, poddaný Vojtěcha Václava Kaplíře ze Sulevic 86

Chotek z Chotkova, rytířský rod 63

– *Petr* [z. po 1617], na Vodochodech a Větrušicích 460

Chotouchovský z Nebovid, rytířský rod

– *Václav* [n. asi 1569, z. 26. 9. 1618], na Žlebech, manželka Alena Bohdanecká z Hodkova, účastník válek v Nizozemí a ve Francii (1586-1593), účastník protitureckých tažení (1594-1604), relátor zemského sněmu (leden-únor 1601), hejtman Čáslavského kraje (1606-1607, 1608-1609 a 1611-1612), císařský rada (do 1611), účastník stavovského povstání, správce Kutné Hory a úřadu mincmistra 29, 445

Chrt ze Rtína, rytířský rod

– *Jan Lipolt* [z. 1625], na Zvoleněvsi 38

Chrudimský z Častolovic, erbovní rod

– *Daniel Kryštof* [z. po 1605], erbovník (nobilován 1596), měšťan Starého Města pražského 182

Jakub, pacholek sedláka Martina ze svobodného dvora ve Všetatech v poddanství císaře Rudolfa II., pod správou komorního panství Brandýs nad Labem 299

Jan, šafář v Byšicích, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 205

Jan (Honsa), poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Koleč 205

Janáček, Josef [n. 9. 10. 1925, z. 20. 10. 1994], český historik 56

Janda, Jiřík, důchodní písař ve službách Jana Vyšemíra Rodovského z Hustířan 91

Jiřík, mlynář, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Horní Přívory 117

Jandousek, Jan, rychtář, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 49

Jansa, Adam, rychtář ve vsi Šemanovice, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 121, 133, 258

Jarolím, poddaný Šťastného Václava Pětipeského usedlý ve vsi Šemanovice 176, 257

Jaroš, Urban, poddaný Jana Novohradského z Kolovrat ze vsi Nebužely 46

Jechumtal, Jan, syn šafářky Telibského dvora, poddaný Mikuláše Vratislava z Bubna 177

Jestříbský z Rýzmburka, větev panského rodu

– *Jan Bernard* (Bernart) [z. po 1629], syn Jana, na Zvíkově, účastník protibočkajovského tažení v květnu 1605, účastník stavovského povstání 189

Jíra, sedlák z Horních Přívor, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 167, 171, 178, 289

Jiřík, lazebník z městečka Byšice, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 52

Jiranda, Jiřík, poddaný panství Mělník ze vsi Chorušice 277

Joannides, Andreáš, kantor školy v Mělnice nad Labem 337

Juklíček, Jakub, poddaný Jiřího Vančury z Řehnic a později mělnického panství ze vsi Dolní Přívory 101, 175

z Kaliště a Ottersdorfu, Libuše viz Duchoslavová, rozená z Kaliště a Ottersdorfu

Kamýcký ze Lstiboře, rytířský rod

– *Mikuláš* [z. 1620], na Kamýku, účastník stavovského povstání 246, 248

– *Jan Všebor* [z. po 1623], na Velkých Žernosecích, účastník stavovského povstání 246

– *Vilém* [z. po 1607], na Žernosecích a Libochovanech 248

Kaplíř ze Sulevic, rytířský rod 63

- *Adam starší Vosterský* [z. po 1607], na Scebuzi (Chcebuzi) a Velešicích, otec Albrechta Šťastného Kaplíře ze Sulevic, účastníka stavovského povstání, sezení na Velešicích potvrzuje korespondence 181, 248
 - *Albrecht Vosterský* [z. 1616], syn Kašpara Kaplíře ze Sulevic na Miličíně, Voticích a Neustupově, manželka Magdalena Údrcká z Údrče, otec Kašpara, Zdeňka a Oldřicha, na Kolči a Voticích, pohřben v Neustupově 45
 - *Jan Vosterský* [z. před 1601], na Chcebuzi 187
 - *Jan Vojtěch Vosterský* [z. před 1616], na Scebuzi (Chcebuzi) a v Kostelci nad Labem 124, 129, 223
 - *Jaroslav* [z. před 1615], bratr Jana Kaplíře ze Sulevic, na Nové Vsi, Čížkovicích, Želechovicích, relátor usnesení zemských a generálních sněmů (1590, 1596, 1596, 1599, 1608, 1609/1610), hejtman Litoměřického kraje (1605-1606, 1607-1608, 1609-1610, 1611-1612, 1613-1614) 273
 - *Kašpar* [n. 1535, z. 1621], manželka Eva Radimská ze Slavkova, na Miličíně, Voticích a Neustupově, direktor/správce úřadu prezidenta české komory/nejstarší rada české komory (1606-1611), přisedlíci většího zemského soudu (1612-1615), purkrabí Hradeckého kraje (1615-1619), stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší písař (1619-1620) 22, 29, 58, 10, 37, 146, 386, 387
 - *Oldřich Vladislav Vosterský* [z. po 1620], v městě Štětí nad Labem 46
 - *Oldřich Vosterský* [z. 1653], na Radouni a Chcebuzi, pobělohorský exulant a důstojník švédské armády 349, 430
 - *Pavel* [z. po 1634], na Voticích a Záluží [z. po 1634], nejvyšší generálkvartýrmistr stavovského vojska (1618-1620), stavovský komisař jmenovaný k vyjednávání s Gáborem Bethlenem (1619), pobělohorský exulant, důstojník saské armády (1631), generálproviantmistr švédské armády (1634) 50, 99
 - *Šťastný/Felix Vosterský* Kaplíř [z. před 1619], na Chcebuzi a Snědovicích, příbuzný a blízký soused Šťastného Václava Pětipeského 150, 321
 - *Václav Vosterský* [z. po 1629], manželka Alžběta Kaplířová rozená z Bílé, na Brodcích [z. po 1629], účastník stavovského povstání, relátor generálního sněmu roku 1620, pobělohorský exulant, vrátil se 1629 s příslibem konverze ke katolictví 46-47
 - *Vojtěch Václav Vosterský* [z. po 1613], na Brodcích a Horce, příbuzný a soused Šťastného Václava Pětipeského, nejvyšší velitel pěchoty (1608, 1611) 38, 40, 43, 86, 169, 173, 180, 223
 - *Zdeslav starší* [z. před 1603], syn Mikuláše Kaplíře ze Sulevic, bratr Jiříka Kaplíře ze Sulevic, Lidmily, provdané Kamýcké, pak Rychnovské ze Sulevic a Magdaleny, provdané Vosterské Kaplířové ze Sulevic, na Košťálově, 1583 výběrčí posudného v Litoměřickém kraji, relátor usnesení zemských a generálních sněmů (1593, 1595, 1596, 1596), hejtman Litoměřického kraje (1600-1601) 14, 307
- Kaplířová, rozená Pětipeská z Chýš a Egrberku, Anna Eusebie** [z. po 1611], sestra Vodolana staršího z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylcích, manželka Viléma Felixe/Šťastného Viléma Kaplíře ze Sulevic 8
- Kaplířová, rozená Malovcová z Malovic, Eliška** [z. 1584], manželka Petra Vosterského Kaplíře ze Sulevic na Neustupově a Brodcích [z. 1576], matka Votěcha Václava, Albrechta Zdeňka a Jana Vosterských Kaplířů ze Sulevic 86
- Kaplířová, rozená Radimská ze Slavkova, Eva** [z. 1618], manželka Kašpara Kaplíře ze Sulevic na Miličíně, Voticích a Neustupově 29, 10, 37, 146, 213
- Kapoun ze Svojkova, rytířský rod**
- *Petr Kryštof* [z. 1621], manželka Anna Marie Adelspachová z Damstorfu, na Zaječicích a Holejšovicích, účastník stavovského povstání, fendrych stavovského vojska (1618-1619) 29, 431
- Karas, Jirí**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 416, 423
- Karasová, Markéta**, manželka Jiřího Karase, poddaného Šťastného Václava Pětipeského 423
- Karasová, Dorota**, dcera Markéty a Jiřího Karase, poddaných Šťastného Václava Pětipeského 423
- Karel II. Lotrinský**, vévoda z Mayenne [26. 3. 1554, z. 4. 10. 1611], guvernér Burgundska, od roku 1588 vůdce Katolické ligy ve Francii 20, 2

- Karel V. Habsburský** [n. 24. 2. 1500, z. 21. 9. 1558], španělský král (1516-1556), římský král (od 1519), římský císař (od 1530) 15
- Karlík z Nežetic**, rytířský rod
- *Jiřík* [z. 1642], na Slatiňanech, hejtman Chrudimského kraje (1605-1606, 1611-1612, 1613-1614, 1615-1616, 1616-1617), účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant 43, 187
- Karlíková, rozená Gerštorfová z Gerštorfu**, *Anna* [z. asi 1627], dcera Jiřího Gerštorfa z Gerštorfu na Cholticích a Svojšících, druhá manželka Jiříka Karlíka z Nežetic 43
- Kašpar, Jan**, poddaný vidimského panství ze vsi Střížovice 437
- Kavka z Řičan**, větev panského rodu z Řičan (viz Řičanský z Řičan) 44
- Kekule ze Stradonic**, rytířský rod
- *Albrecht* [z. 1622], na Sobochebích a Stradonicích, účastník stavovského povstání 125
- Khýn z Khýhu**, erbovní rod
- *Vilém* [z. po 1612], voják stavovského vojska (1610-1611) 50
- Kilián, Jan** [n. 1976], český historik 64, 66, 71
- Kluchva, Jakub**, poddaný Václava Smrčky z Mnichu na Ččelicích, souseda Šťastného Václava Pětipeského 6
- Klusák z Kostelce**, vladycký rod
- *Mikuláš* [z. po 1629], hejtman komorního panství Poděbrady, člen Jednoty bratrské, účastník stavovského povstání (1618-1620), omilostněn (1622) 316
- Knebell, Jakub**, knecht (pacholek, pěšák) Albrechta Pětipeského, otce Šťastného Václava Pětipeského, účastník Albrechtova tažení do Uher (1594-1596) 92
- Kneble, Pavel**, sirotek po Jiříkovi Kneblovi, poddaném Šťastného Václava Pětipeského 79
- Knejslýk, Tomáš**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice 422
- Koc z Dobrše**, rytířský rod 63
- Kočábek, Jakub**, kuchař a poddaný vidimského panství Václava staršího Berky z Dubé a Lipé 133
- Kočí, Jan**, poddaný Anny Homutové z Hrušova ze vsi Hostín 402
- Kočí, Mandalena**, vdova po Janovi Kočím, poddaná Anny Homutové z Hrušova ze vsi Hostín 402
- Kohout, Vít**, pekař, poddaný 21, 24, 41
- Kokta, Václav**, mělnický měšťan, jeden ze čtyř kaprálů domobrany města (1631), cechmistr cechu krejčích (1636), později rychtář města Mělník nad Labem 74
- Kolář, Matěj**, měšťan Kostelce nad Labem 124
- Kolínský, Fabián**, konšel města Mělník nad Labem (1605), patrně též rychtář města (okolo 1610), možná záměna s Kolínským Firmiánem (rychtář města Mělník nad Labem prokazatelně okolo roku 1613, roku 1614 konšel) 417, 418
- Koňas z Vydří**, rytířský rod
- *Volf* [z. před 1608], na Budči a Bolunkově, přísedící menšího moravského zemského soudu (1595) 350
- Konecchlumský z Konecchlumí**, rytířský rod
- *Vilém starší* [n. 1551, z. 21. 6. 1621], na Sptycích, Pukšicích a Zéhúbech, důstojník císařského vojska (1594-1605), účastník stavovského povstání, stavovský válečný komisař a velitel zemské hotovosti z Čáslavska a Chrudimska, popraven 21. 6. 1621 386
- Konečný, Matouš** [n. 1569, z. 8. 2. 1622], kněz a biskup Jednoty bratrské, správce mladoboleslavské bratrské diecéze, literát 51
- Kopišek, Michal**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Bosyně 52
- Kopřiva, Kryštof**, měšťan z Mnichova Hradiště 33
- Kopydlanský, Jakub**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Šemanovice 375
- Kosořský z Kosoře**, pražský erbovní a tiskařský rod
- Václav [z. po 1605], příbuzný pražského knihtiskaře Jana Kosořského z Kosoře [z. 1580] a panského písaře Matyše Kosořského z Kosoře 172
- Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic**, rytířský rod
- *Jan Vilém* [n. 1585, z. 1618], manželka Kristýna Doupovcová z Doupova, na Libčevsi a Nehasicích 29, 47, 72, 97, 104, 148, 236, 271, 273
 - *Petr starší* [n. 1555, z. 1604], na Ploskovicích a Býčkovcích, hejtman Litoměřického kraje (1590-1591 a 1603-1604) 186

- Koutský z Umrtdorfu**, *Melichar*, úředník vidimského panství Václava staršího Berky z Dubé a Lipé 121, 133
- Kovář**, *Havel*, patrně poddaný Šťastného Václava Pětipeského nebo města Mělník nad Labem
- Kovář**, *Jan*, krejčí, poddaný ze vsi Horní Přivory 362
- Kovářka**, *Lidmila*, jinak Kohoutová, manželka pekaře Víta Kohouta, poddaná kláštera svatého Jiří 21, 24, 41
- Kovář**, *Václav*, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Bosyně 386
- Král**, *Jiřík*, patrně poddaný kokořinského panství 204
- Král**, *Pavel* [n. 1972], český historik 47
- Králka**, *Dorota*, kmetična, poddaná Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice 11
- Kranča**, *Kryštof*, poddaný Jana z Vartemberka 368
- Kranča**, *Martin*, purkmistr městečka Bakov nad Jizerou, poddaný Jana z Vartemberka 368
- Krčmář**, *Jan*, syn Jiřího Krčmáře ze vsi Bylochov, poddaný Šťastného Vosterského Kaplíře ze Sulevic 150
- Krčmář**, *Jiřík*, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Bosyně 437
- Krčmář**, *Kryštof*, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Bosyně 314
- Krčmář**, *Matěj*, poddaný ze vsi Sutoň (dnes Sutom) 53
- Krejčí**, *Adam*, poddaný Doroty Vlkové ze Sulevic ze vsi Čakovice, propuštěn do poddanství Šťastnému Václavovi Pětipeskému (1602) 27
- Krejčí**, *Jan*, poddaný z městečka Mšeno 40, 170, 171
- Krejčí**, *Jan* „*Dolejší/Dolejně*“, poddaný ze vsi Vysoké 52, 132
- Krydl**, *Hans*, poddaný Václava Smrčky z Mníchů 261
- Krystof**, starý rychtář v Byšicích, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 205
- Křinecká, rozená Slavatová z Chlumu a Košumberka**, *Alžběta* [z. asi 1612], dcera Jindřicha Slavaty z Chlumu a Košumberka, manželka Augusta Křineckého z Ronova (od 1605) 42, 165, 185
- Křinecký z Ronova**, panský rod 332
- *August/Augustus* [z. asi 1612], syn Jindřicha Křineckého z Ronova, na Rožďalovicích 41-42, 165, 169, 185
- *Jan Albrecht starší* [z. po 1622], na Březně a Novém Ronově, hejtman Bechyňského kraje (1593-1594, 1597-1598, 1599-1600), hejtman Boleslavského kraje (1609-1610) 391
- Kubiček**, účastník tažení vojska české země hotovosti proti Bočkovcům a Tattům na jaře a v létě 1605 189
- Kubiček** (Jakub), poddaný a služebník Šťastného Václava Pětipeského 179, 203, 204, 205
- Kubičkovy**, *Matěj*, poddaný ze vsi Chodovlice 53
- Kučera**, *Václav*, poddaný Anny Žerotinské ze Štampachu ze vsi Oujezd 375
- Kuchař**, *Havel*, účastník protibočkovského tažení v květnu 1605, zajat nepřítelem 189
- Kuchař**, *Jakub*, poddaný vidimského panství Václava staršího Berky z Dubé a Lipé 121
- Kunaš z Lukovec** (Kuneš z Loukovce), vladýcký rod
- *Mikuláš* [z. po 1618], na Strkově a Jinočanech 43
- Kunašová, rozená Služská z Chlumu**, *Mandalena* [z. po 1618], manželka Mikuláše Kunaše z Lukovec (od 1618) 43
- Kutil**, *Matěj*, zchudlý mlynář, poddaný Bohuchvala staršího Berky z Dubé a Lipé 77
- Kutilová**, *Anna*, žena mlynáře Matěje Kutila, poddaná Bohuchvala staršího Berky z Dubé a Lipé 372
- Kyj z Hyršfeldu** (Kej z Hyršfeldu), rytířský rod
- *Alexandr* [z. po 1609], na Brocně, souseď Šťastného Václava Pětipeského 42, 256, 312, 320, 386
- Kyšperský Vřesovec z Vřesovic**, rytířský rod 53
- *Alžběta* [z. 1619 – dokládá korespondence], sestra Jana Bořivoje Kyšperského z Vřesovic a Voršily Kyšperské z Vřesovic, na Klumíně a Chobolicích 48
- *Jakub* [z. po 1607], syn Jaroslava Kyšperského z Vřesovic na Klumíně, na Chobolicích 273
- *Jan Bořivoj* [z. 1617 – dokládá korespondence], manželka Johana Údrcká z Údrče (od 1604), na Klumíně, souseď Šťastného Václava Pětipeského 22, 46, 48, 53, 9, 62, 273, 394,

- *Jaroslav* [z. 1601], otec Jana Bořivoje, Kryštofa, Jakuba, Kašpara a Bohuslava Kyšperských z Vřesovic, na Klumině 9
- *Kašpar* [z. 1613 – dokládá korespondence], bratr Jana Bořivoje Kyšperského z Vřesovic, na Klumině 48, 9
- *Voršila* [z. po 1619], sestra Jana Bořivoje Kyšperského z Vřesovic, na Klumině a Chobolicích 48

z Landštejna, panský rod

- *Vilém Sviták* [z. 1612], poslední pán z Landštejna, císařský rada, hejtman Nového Města pražského 459

Lažanský z Bukové, rytířský rod

- *Ferdinand Rudolf* [z. 1657], důstojník císařské armády během stavovského povstání 40

Lefler, *Bartoloměj*, krčmář ze vsi Bosyně, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 132

Lekš, *Jiřík*, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Hostín 388

Leopold, *Habsburský (Pasovský)* [n. 9. 10. 1586, z. 13. 9. 1632], rakouský arcikníže, bratr Ferdinanda II., pasovský a štrasburský biskup (do 1626), místodržící Tyrolska a rakouských zemí (1618-1625), vládce Tyrolska (od 1625) 54

Líbal, *Jan*, patrně poddaný kokořinského panství 204

Libštejnská z Kolovrat, *Lidmila*, viz Žerotínská z Kolovrat 172

Lifejn, *Václav*, císařský správce panství Brandýs nad Labem 15

z Lipé, rozená Zárubová z Hustiřan, *Marie* [z. asi 1652], manželka Pertolda Bohobuda z Lipé (od 1606) 48

Libštejnský z Kolovrat, větev panského rodu z Kolovrat 63

- *Jáchym starší* [n. 1577, z. 1635], manželka Kateřina Libštejnská z Kolovrat rozená Berková z Dubé, na Rabštejně, Libkovicích, Oudři a Martinicích, účastník stavovského povstání, potrestán konfiskacemi veškerého majetku, účastník saského vpádu (1631) 43, 361

– *Zdeněk Lev* [z. 1640], na Sloupu, hejtman Boleslavského kraje (1610-1611), povýšen do hraběcího stavu (1624) 361

Lhotský ze Ptení, moravský vladýcký rod

- *Jan* [z. po 1638], pobělohorský exulant (od roku 1628 v Pirně) 27, 29, 22, 31

z Lichtenštejna, panský rod

- *Karel* [n. 30. 7. 1569, z. 12. 2. 1627], moravský nejvyšší sudí (1599-1601), moravský zemský hejtman (1604-1607), tajný císařský rada (od 1600), opavský kníže (od 1614), správce Království českého (od 1620), místodržící Království českého (od 1622) 39, 58

Linhart z Najenperku, erbovní a rytířský rod

- *Adam* [n. 1566, z. 2. 8. 1617], manželka Hedvika z Habartic, na Vlkavě, na Vlkavě, původně měšťan Starého Města pražského, nobilitován do rytířského stavu, stavovský direktor (1609) 26, 55, 87, 114, 168

Lipanský z Lipan, vladýcký rod

- *Jan* [z. po 1631], na Vysokém Veselí, poslední mužský člen rodu 125

z Lobkovic, panský rod rozdělený na větve Hasištejnských z Lobkovic (nezastoupení) a Popelů z Lobkovic (následují níže) 62, 67

- *Jan Václav* [z. 1608], na Jiřetíně a Litvínově, hejtman Starého Města pražského (1590-1608) 456

- *Kryštof mladší* (řečený Tlustý) [n. 1549, z. 24. 5. 1609], na Pátku, Tachově a Divicích, mistr královské komory (od 1583), prezident apelačního soudu (1592-1603), nejvyšší komorník (1598-1599), nejvyšší hofmistr (1599-1609) 97

- *Ladislav starší* [n. 1537, z. 11. 3. 1609], na Zbiroze a Mostě, prezident české komory (1582-1587) 180

- *Václav Vilém* [z. 1621], na Duchcově, Jiřetíně, Litvínově, Všechlapích a Střekově, hejtman Litoměřického kraje (1614-1615) 456, 458

- *Vilém starší* [n. 1549, z. 1626], na Horšovském Týně, císařský kraječ, hejtman Plzeňského kraje za panský stav (1596-1597, 1600-1601, 1602-1603, 1604-1605, 1606-1607, 1610-1611, 1612-1613), stavovský direktor (1609, 1611 a 1618-1619), nejvyšší hofmistr (1619-1620) 45, 58-59

- *Zdeněk Vojtěch* [n. 15. 8. 1568, z. 16. 6. 1628], na Vysokém Chlumci, Jistebnici a Roudnici, císařský rada, hejtman Vltavského kraje za panský stav (1598-1599), nejvyšší kancléř (1599-1628), knížecí

- stav (od 1623), čelní představitel české katolické šlechty, majitel roudnického panství (od 1603) po sňatku s Polyxenou Rožmberskou z Pernštejna 53, 58-61, 63-64, 22, 301, 302, 361, 458
- Lobkovičká, rozená z Lobkovic**, Alžběta [z. před 1637], dcera Jana (V.) Popela z Lobkovic na Točniku, manželka Kryštofa mladšího Popela z Lobkovic (od 1581) 63
- Lobkovičká, rozená z Pernštejna**, Polyxena [n. 1567, z. 24. 5. 1642], manželka 1. Viléma z Rožmberka (do 1592), 2. Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic (od 1603), majitelka roudnického panství (od roku 1592) 58-60, 63-64, 58
- Lokš**, Jiřík, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Hostín, propuštěn Mikulášovi Vtelenskému ze Vtelna (1610) 433, 434
- Lvovický ze Lvovic**, Matyáš, hejtman mělnického panství (1606-1611) 314, 380, 413
- Macura**, Vojtěch, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice 52, 207
- Mach**, Matěj, obecní podruh v Mělnice 164
- Matyáš Habsburský** [n. 24. 2. 1557, z. 20. 3. 1619], arcikníže rakouský, král uherský (1608-1619), král český (1611-1619), římský císař (1612-1619) 9, 52-55, 64, 354, 356
- Malej**, Václav, poddaný mělnického panství ze vsi Vysoké 52
- Malovec z Chýnova**, rytířský a panský rod
– Jiří [z. 1647], bratr Ctibora, manželka Mandalena Belvicová z Nostvic, na Vimperku, Újezdě, Jincích a Svatém Poli, hejtman Menšího Města pražského (1625-1629), purkrabí Hradeckého kraje (1629-1638), povýšen do panského stavu (1638) 42, 46, 49
– Kryštof [z. 1620], syn Ctibora, na Vimperku 49
- Malovcová z Chýnova, rozená Belvicová z Nostvic**, Mandalena [z. 1644], manželka Jiřího Malovce z Malovic a Chýnova, na Liběchově, Sukoradech a Újezdě (od 1615) 42
- Malý**, Matěj, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice 240
- Mareš**, Petr [n. 1977], český archivář a historik 6-7, 61, 65
- Martin**, šafář ve vsi Horní Přívory, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 201, 299
- Mašek**, Daniel, úředník Jana Novohradského z Kolovrat na panství Košátky 237, 386, 438
- Matesů**, Jiřík, poddaný Václava Smrčky z Mnichu ze vsi Čechelice 107
- Matouš**, kuchař Henyka z Valdštejna na Dobrovici 334
- Matoušků**, Matouš, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 289
- Maxmilián II. Habsburský** [n. 31. 7. 1527, z. 12. 10. 1576], český král (1562-1575), uherský král (1563-1576), římský císař (1564-1576) 15
- Maxmilián Tyrolský** [n. 12. 10. 1558, z. 2. 11. 1618], mladší bratr Rudolfa II., rakouský arcikníže, velmistr řádu německých rytířů (1590-1618), místodržící ve Štýrsku (1593-1595), vládce Tyrolska (od 1602) 17
- Mazanec z Frymburku**, erbovní a rytířský rod
– Václav [z. po 1605] 172
- Medek z Krymlova**, Jindřich [z. po 1605], erbovník, syn univerzitního mistra Václava Medka [z. 1567], povýšeného do erbovního stavu (1541) 172
- Měděnc**, „blázen“, poddaný Mikuláše Vratislava z Bubna 332
- Měděnc z Ratibořic**, vladycký rod
– Jan Něpr/Jan nejmladší [z. po 1623], účastník protibockajovského (1605), účastník stavovského povstání 189, 403
- Mehmed III.** [n. 26. 5. 1566, z. 21. 12. 1603], syn Murada III., 1595-1603 sultán Osmanské říše 16-17
- Mejstřík**, Jan, poddaný ze vsi Tuhaň 435
- Melicharová**, Mandelina, manželka řezníka Melichara, poddaná Jana Novohradského z Kolovrat 11
- Menšík z Menštejna**, rytířský rod
– Jakub [z. 1614], manželka Alžběta Pětipeská z Chýš a Egrberku, na Velkém Vosově, Skříplu, Vitanovicích a Těmicích, písař nejvyššího purkrabství, místosudí (1593-1601), královský prokurátor (1601-1603), purkrabí Hradu pražského (1603-1614), právník, spisovatel 12, 48, 183, 247, 281, 322, 340, 419, 449
– Václav Eusebius [z. po 1616], syn Jakuba Menšíka a Alžběty Pětipeské 12
- Menšíková, rozená z Chýš a Egrberku**, Alžběta [z. po 1619], na Vitanovicích,

manželka Jakuba Menšíka z Menštejna, poručnice jeho nezletilého syna Václava Eusebia (1616), dcera Jiřího Pětipeského z Chýš na Chotovinách, sestřenice Šťastného Václava Pětipeského 12, 48, 247, 322, 419

Měsíček z Vyškova, rytířský rod

– *Ruprecht* [z. 1617], manželka Eva Údrcká z Údrče, na Uhřicích, fendrych stavovského vojska (1614) 64

– *Zikmund* [z. asi 1613], na Hořelicích, císařský truksas a vrchní hejtman komorních panství 26, 51, 76, 105, 128, 262, 292

z Michalovic, rytířský rod

– *Bohuslav* [n. 1565, z. 21. 6. 1621], na Rvenicích a Novém Sedle, místopisář Království českého (1590-1611), místokancléř Království českého (1612-1617), stavovský direktor (1609 a 1611), purkrabí Hradeckého kraje (1619-1620), účastník stavovského povstání, popraven 58

Millner z Milhauzu (Myllner z Mylhauzu), rytířský rod

– *Jan* [z. 1618], od roku 1594 v rytířském stavu, dvorný sekretář, palatin (1604-1608), čelný představitel nekatolické stavovské opozice 51, 427

Mimoňský, *Kryštof* [z. 1620], mladoboleslavský měšťan, nařízený berník v Boleoslavském kraji (1602), soudce mladoboleslavského sboru Jednoty bratrské (1610-1611), člen mladoboleslavské městské rady a primas (opakovaně od 1601 do 1620), účastník stavovského povstání 63

Miřkovský z Tropčic, rytířský rod

Vilém [z. po 1624], na Vrchlabí, hejtman Hradeckého kraje (1604-1605, 1607-1608, 1609-1610), účastník stavovského povstání 403

Mitrovská z Nemyše, *Ester* [n. 1581, z. 1618], manželka 1. Volfa Koňase z Vydří na Budči a Bolunkově [z. před 1608], 2. Jana mladšího z Bubna 42, 350

Mlejnský, *Martin*, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Přívory 33

Mlynář pod Kroužkem, poddaný Jana Novohradského z Kolovrat 237

Mlynář, *Balcar*, poddaný Anny Belvicové/Žerotínské ze Štampachu na Liběchově a Cítově a Jana Lorence ze Žerotína ze vsi Želízy 176, 208, 257, 408

Mlynářová, *Dorota*, manželka Balcara Mlynáře, poddaného Anny Žerotínové ze Štampachu ze vsi Želízy 257

Mlynář Kroupecký, *Jan*, poddaný Jana Novohradského z Kolovrat na panství Košátky 386

Mnětický z Mnětic, rytířský rod

– *Adam* [z. po 1617], na Sedlci 147, 416, 422, 423

Moravec, *Jan*, blíže neidentifikován 172

Moryn/Morejn, *Václav* [z. po 1605], příslušník vladckého rodu 182

Moudrý, *Václav*, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 49

Mracký z Dubé, panský rod

– *Karel* [z. 1623], na Pyšelicích, Svojsčicích a Zalesanech, císařský rada, hejtman Kouřimského kraje za panský stav (1588-1589, 1597-1598, 1600-1601, 1604-1605, 1607-1608, 1610-1611, 1616-1617), přisedící většího zemského soudu (1612-1618), účastník stavovského povstání 187, 291

Mudra, *Duchek*, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Hostín, později poddaný komorního města a panství Mělník ve vsi Dolní Přívory 409, 414

Mudrů, *Svatoš*, poddaný komorního města a panství Mělník ze vsi Dolní Přívory 171

Myllner z Mylhauzu, viz Millner z Milhauzu

Myslivec, *Jiřík*, poddaný a patrně též hajný Vojtěcha Václava Vosterského Kapliře ze Sulevic 43, 173,

Myška ze Žlunic, rytířský rod

– *Jan Častovec* [z. po 1612], na Obříství 42

– *Jan Častovec* [z. po 1629], na Malých Bečvárkách a Uršovicích 42

– *Karel Častovec* [n. asi 1558, z. 1602], otec Johany a Barbory, na Obříství 44, 47, 49, 28, 34, 47

Myšková, rozená Kapliřová ze Sulevic, *Mandalena* [z. 1617], manželka Karla Častovce ze Žlunic na Obříství, matka Johanky Myškové, manželky Šťastného Václava Pětipeského (od 1617) 29, 47, 28, 34, 47

Myšková, rozená Kostomlatská z Vřesovic, *Anna Dorota*, sestra Jana Habarta Kostomlatského Vřesovce z Vřesovic, manželka Jana Častovce Myšky ze Žlunic (od 1613) 42

- Nabukový, Mikeš**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice 373
- Náchodský**, „Rathauszský“, *Jiří*, obyvatel městečka Byšice 4
- Nejedlej, Jan**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Březinka 375
- Nejedlý, Jan**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Truskavna 258
- Nepomucký, Linhart**, úředník zámku a panství Mělník 59, 80
- Netolický, Petr Prokop**, městský rychtář v Mnichově Hradišti 33
- Nibšic**, viz Nybšic z Altendorfu
- Nosek, Enoch**, pražský Žid (roku 1607 ve službě Zikmunda z Vartemberka) 265
- z Nostic** (z Nostvic), rytířský rod
- *Kateřina Eufrozina* [z. po 1620], dcera Jindřicha z Nostic na Malšovicích a Desavě v Horní Lužici 43
- Novák, Mikuláš**, poddaný Adama Mnětického z Mnětic ze vsi Sedlec 147
- Novák, Tomáš**, poddaný komorního panství Brandýs nad Labem ze vsi Všetaty 373
- Novák, Václav**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 250
- Novohradský z Kolovrat**, větev panského rodu z Kolovrat
- *Jáchym* [z. 17. 1. 1600], manžel Anny Bezdrůžické z Kolovrat, otec Jana Novohradského z Kolovrat, na Želenicích, Košátkách, Buštěhradě, hejtman Žateckého kraje (1556-1557), hejtman Boleslavského kraje (1567-1568), relátor usnesení zemských a generálních sněmů (střídavě v letech 1561-1599), nejvyšší berník (1568, 1572, 1573, přísedící dvorského a komorního soudu (1571-1577), rada dvorské komory (1573-1575), prezident české komory (1575-1577, 1592-1597), karlstějnský purkrabí (1577-1600) 237, 386
 - *Jan* [z. 1613], syn Jáchyma, manželka Alžběta Kolovratová rozená Berková z Dubé a Lipé, na Buštěhradě a Košátkách, císařský číšník a královský rada (dokládá titulatura v korespondenci), hejtman Slánského kraje (1607-1608), soused Šťastného Václava Pětipeského 3, 12, 45, 46, 52, 55, 100, 106, 149, 191, 218, 237, 282, 293, 386, 395, 438
- Novotný, Jakub**, poddaný Alžběty Hrzánové z Dubé ze vsi Krpy 5
- Novotnej, Jira**, poddaný Alžběty Hrzánové z Dubé ze vsi Vysoká Libeň 331
- Nybšic z Altendorfu** (Nibšic z Holtendorfu), rytířský rod
- *Adam* [z. po 1620], na Chorouškách 129
 - *Alžběta* [z. po 1620], dcera Adama Nybšice z Altendorfu na Chorouškách 129
 - *Kryštof* [z. 1657], na Konárovicích 398
- Ondráček, Matěj**, poddaný městečka Byšice 331
- Ostrovec z Královic** (Vostrovec z Kralovic), rytířský rod
- *Jan* [z. po 1622], na Vlašimi, účastník stavovského povstání, mistr královské komory (1619-1620), vězněn na Zbiroze (1622) 59
- Otta z Losu**, rytířský rod
- *Jindřich* [z. 1621], na Komárově a Nižboru, hejtman Podbrdského kraje (1602-1603), nejvyšší berník (1609-1611), direktor za rytířský stav (1618-1619), karlstějnský purkrabí za rytířský stav (1619-1620), popraven 21. 6. 1621 58, 328
 - *Kundrát* [z. po 1638] 125
- Oudrcký**, viz Udrcký z Údrče
- Ouřadovej, Vávra**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 430
- Ouředníček, Matěj**, poddaný panství Mělník 80
- Pacolt, Jan**, mělnický měšťan 178, 254
- Paprocký z Hlohol a Paprocké Vůle, Bartoloměj** [n. 1540-1543, z. 1614], původem polský humanistický dějepisec, heraldik a genealog 7-8, 12-13, 16-19
- Pastucha, Martin**, poddaný Mikuláše Vtelenského ze Vtelna ze vsi Čečelice 18, 44
- Pastuchová, Salomena**, kmetična, vdova po Martinovi Pastuchovi ze vsi Čečelice, poddaná Mikuláše Vtelenského ze Vtelna 245
- Pavel V.**, vlastním jménem *Camillo Borghe-se* [n. 17. 9. 1552, z. 28. 1. 1621], římskokatolický papež (1605-1621) 39
- Pavel z Tarsu**, apoštol, světec 34
- Pavlíků, Havel**, myslivec, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 253
- Pecingár z Bydžína**, rytířský rod
- *Čtibor Smil* [z. 1623], na Nechanicích a Kunčicích, hejtman Hradeckého kraje (1608-1609, 1610-1611, 1612-1613), účastník stavovského povstání 362,
 - *Kateřina*, viz Trmalová, rozená Pecingárová z Bydžína

- *Václav Mikuláš* [z. po 1624], bratr Albrechta Ctibora, na Starém Vamberce, účastník stavovského povstání 65
- Pecingárová z Bydžína**, *Alžběta* [z. před 1623], manželka Ctibora Smila Pecingára z Bydžína (od 1602) 41, 65
- Pekárek**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 96
- Pekař**, *Jan*, poddaný Barbory Berkové z Lobkovic na Bezdězu z městečka Mšeno 259
- Pekařová**, *Lidmila*, dcera Izajáše Pekaře z Bosyně, poddaná Barbory Berkové z Lobkovic na Bezdězu 259
- Pekař**, *Tobiáš*, rychtář z městečka Byšice, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 52
- Pěkný**, *Jira*, služebník a posel Šťastného Václava Pětipeského 169, 204
- Peldřimovský/Pelhřimovský**, *Vít*, písař při pražských úřadech a ve službě Šťastného Václava Pětipeského (do 1607) 287, 288, 297
- Penčík z Penčíku**, vladický rod
- *Jindřich* [z. po 1623], manželka Anna ovdovělá Nosticová, na Rybňanech, Horní Libchavě a Žandově, účastník stavovského povstání 172
- Peřina**, *Jakub*, písař nad mlýny komorního panství Brandýs nad Labem, ustanovený správce mlýna, který náležel komornímu městu Kostelec nad Labem 309, 310, 311
- Pětipeská, rozená Goldackerová z Weberstadtu**, *Barbara Elizabetha* [z. po 1652], manželka Adama Felixe Pětipeského z Chýš a Egrberku, posledního příslušníka rodu Pětipeských z Chýš a Egrberku
- Pětipeská, rozená Holsteinová z Gronenberku** (Kronenberku), *Anna Marie* [z. po 1614], manželka Jana Jiřího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách (do 1612)
- Pětipeská, rozená Hrušová z Hrušova**, *Barbora* [z. 1608], manželka Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Byšicích [z. 26. 10. 1596], matka Šťastného Václava Pětipeského 19–21, 49, 30, 56, 179, 207, 322–330, 333, 335
- Pětipeská, rozená Charvátová z Barštejna**, *Anna* [z. 1591], manželka Vojtěcha Pětipeského z Chýš a Egrberku 10
- Pětipeská, rozená z Kronenperku**, *Anna Marie* [z. po 1615], manželka Jana Jiřího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách 11
- Pětipeská, rozená Netvorská z Břízy**, *Markéta*, první manželka Mikuláše Pětipeského z Chýš a Egrberku 12
- Pětipeská, rozená Ottová z Losu**, *Kateřina* [z. asi 1636], druhá manželka Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku (od 1606) 10, 192, 367
- Pětipeská, rozená z Rozenhonu**, *Markéta* [z. 1567], první manželka Václava Odolena Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích 8
- Pětipeská, rozená Sádlová z Vražného**, *Alžběta*, druhá manželka Mikuláše Pětipeského z Chýš a Egrberku 12
- Pětipeská, rozená Sádlová z Vražného**, *Kateřina* [z. 1615], manželka Jiřího Pětipeského na Chotovínách a Zahrádkách 12, 317
- Pětipeská, rozená Skuhrovská ze Skuhrova**, *Johana Kateřina* [z. po 1620], manželka 1. Bedřicha Pětipeského z Chýš a Egrberku na Chrustenicích a Vysokém Újezdě (od 1615), 2. N. Homut z Harasova, na Chrustenicích a Vysokém Újezdě 12, 42
- Pětipeská, rozená Údrcká z Údrče**, *Eva* [z. 1649 v Drážďanech], dcera Jiřího Údrckého na Třebivlicích, manželka Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči [z. 10. 10. 1613], bratrance Šťastného Václava Pětipeského 11, 8, 371
- Pětipeská, rozená Valkounová z Adlaru**, *Magdalena* [z. 1604 v Neprobylicích], první manželka Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku 10, 48, 56, 138
- Pětipeská, rozená Vojkovská z Milhostic**, *Ižalda* [z. po 1622], druhá manželka Václava staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích (od 1570), matka Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku, teta Šťastného Václava Pětipeského 8, 10
- Pětipeská, rozená Vosterská Kaplířová ze Sulevic**, *Dorota* [z. po 1586], manželka Odolena Pětipeského z Chýš a Egrberku na Dolní Kamenici a Bělči (nejpozději od 1529) 7
- Pětipeská, rozená Myšková ze Žlunic**, *Johana* [z. 17. 1. 1650], manželka 1. Šťastného Václava Pětipeského z Chýš

- a Egrberku na Byšicích a Bosyni (od 4. 10. 1617), 2. Václava Eusebia z Lobkovic (od 3. 11. 1638) 29, 44-45, 47, 55, 59-60
- Pětipeský z Chýš a Egrberku**, rytířský rod 6-14, 17-21, 47, 60, 63
- *Adam Felix* [n. 1611, z. 1661 v Pírně], syn Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči [z. 1614], exulant a důstojník švédské armády (1639) 7, 11-12, 24-25, 60
 - *Albrecht* [z. 26. 10. 1596], syn Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, manželka Barbora Hrušovská z Hrušova, otec Šťastného Václava Pětipeského, na Byšicích, hejtman Boleslavského kraje (1578-1579, 1583-1584) 6-8, 13-29, 31, 33, 37, 40, 51, 61-62, 22, 29, 36, 40, 43, 71, 92, 118, 120, 136, 182, 259, 315, 329
 - *Albrecht* [z. 26. 10. 1596], syn Václava Odolena Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích, padl v Uhrách v bitvě u Keresztese po boku strýce Albrechta
 - *Albrecht* [z. po 1619], syn Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích [z. 1630], bratrance Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku 10
 - *Alžběta* [z. před 1602], dcera Václava Odolena Pětipeského z Chýš a Egrberku, sestřenice Šťastného Václava Pětipeského 8
 - *Alžběta Sibyla*, viz Cukrová z Tamfeldu, rozená Pětipeská z Chýš a Egrberku
 - *Anna Eusebie*, viz Kaplířová, rozená Pětipeská
 - *Dorota* [z. před 1602], dcera Václava Odolena Pětipeského z Chýš a Egrberku, sestřenice Šťastného Václava Pětipeského 8
 - *Dorota* [z. po 1616], dcera Jiřího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Chotovinách, sestřenice Šťastného Václava Pětipeského 13, 317
 - *Eliška* [z. 1608], dcera Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích 10
 - *Eva* [z. po 1602], dcera Václava Odolena Pětipeského z Chýš a Egrberku, sestra Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích sestřenice Šťastného Václava Pětipeského 8, 48
 - *Eva Anna Ludmila* [z. 1681], dcera Adama Felixe Pětipeského z Chýš a Egrberku, poslední členka rodu v ženské linii, pobyt v saském exilu (Drážďany) 7
 - *Fridrich/Bedřich* [z. 1617], syn Jiřího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Chotovinách [z. 1617], manželka Johana Kateřina Skuhrovská ze Skuhrova (od 1615), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, na Chrutenicích a Vysokém Újezdě 12, 42
 - *Fridrich Zbyněk* [z. před 21. listopadem 1604], syn Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Byšicích [z. 26. 10. 1596], mladší bratr Šťastného Václava Pětipeského 14, 19, 21, 23, 27, 34, 49, 2, 22, 48, 52, 108, 111
 - *Isolda* [z. po 1622], dcera Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích 10
 - *Jan* [z. po 1620], syn Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích, člen stavovského vojska (1618-1620) 10
 - *Jan Albrecht* [z. 10. října 1613], syn Vojtěcha Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Hnidousech [z. 1599], na Libochovičkách a Kolči, přisedící nejvyššího purkrabského soudu, bratranec Šťastného Václava Pětipeského 11, 29, 60, 8, 17, 188, 192, 197, 371, 401
 - *Jan Jiří* [z. 1612], syn Vojtěcha Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Hnidousech [z. 1599], bratr Jana Albrechta, manželka Anna Marie Holsteinová z Grunenberku (Kronenberku), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, na Libochovičkách, přisedící purkrabského soudu 11, 13, 29, 37, 81, 85, 159, 162, 186, 191, 234, 264-266, 305-306, 338, 340, 342, 348, 386, 401, 406, 430, 449
 - *Jan mladší* [z. před 1602], syn Václava Odolena Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích 8
 - *Jan starší* [z. asi 1596], syn Václava Odolena Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích, účastník bojů v Uhrách, padl tamtéž
 - *Jan Vojtěch* [z. po 1618], syn Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči 11
 - *Jindřich Bohumil* [z. 1639], syn Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích, pobělo-

- horský exulant, důstojník švédské armády (1637), velitel posádky v Erfurtu 10, 60
- *Jiří* [n. před 1548, z. 1617], syn Odolena Pětipeského z Chýš a Egrberku na Dolní Kamenici [z. po 1549], manželka Kateřina Sádlová z Vražného, strýc Šťastného Václava Pětipeského, na Chotovinách a Zahradkách 12, 40, 186, 317, 338
 - *Kateřina* [z. po 1602], dcera Václava Odolena Pětipeského z Chýš a Egrberku, sestřenice Šťastného Václava Pětipeského 8
 - *Kateřina*, viz Dohalská, rozená Pětipeská z Chýš a Egrberku
 - *Ladislav Ferdinand* [z. 1602], syn Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku [z. 26. 10. 1596], mladší bratr Šťastného Václava Pětipeského 14, 21-22, 162
 - *Magdalena* [z. po 1602], dcera Václava Odolena Pětipeského z Chýš a Egrberku, sestřenice Šťastného Václava Pětipeského 8
 - *Magdalena/Mandalena*, viz Velemyská, rozená Pětipeská z Chýš a Egrberku
 - *Marie Anna*, viz Trmalová, rozená Pětipeská z Chýš a Egrberku
 - *Mikuláš* [n. 1538-1547, z. 1596], bratr Albrechta Pětipeského, manžel Markéty Netvorské z Břízy, pak Alžběty Sádlovny z Vražného, strýc Šťastného Václava Pětipeského, na Dolní Kamenici, Veleni 12
 - *Odolan* [z. asi 1616 – dokládá korespondence], syn Mikuláše Pětipeského z Chýš a Egrberku 12
 - *Odolen* [z. po 1549], manželka Dorota Vosterská Kaplířová ze Sulevic, otec Jana, Václava Odolena, Lipolta, Vojtěcha, Albrechta, Mikuláše, Jiřího a Anny Pětipeských z Chýš a Egrberku, na Dolní Kamenici a Bělči 7
 - *Odolen* [z. před 1606], syn Vojtěcha Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči 10
 - *Sibyla Judita*, viz Rúthová, rozená Pětipeská z Chýš a Egrberku
 - *Soliman*, syn Mikuláše Pětipeského z Chýš a Egrberku 12
 - *Šťastný Václav* [n. asi 1582, z. 1638], syn Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Byšicích [z. 26. 10. 1596], manželka Johana Myšková ze Žlunic (od 4. 10. 1617), na Byšicích a Bosyni, účastník tažení do Uher (1604), účastník tažení české zemské hotovosti proti Bočkajovcům (1605), rytmistr stavovského vojska (1611), hejtman Boleslavského kraje za rytířský stav (1611-1612, 1616-1617, 1620 – dokládá korespondence), člen stavovského direktoria za rytířský stav (1618-1619), dvorský maršálek Fridricha Falckého (1619-1620), hejtman zámku a panství Mělník nad Labem (1619-1620), účastník stavovského povstání, vězněn na Zbizoze (1622-1623), konvertita ke katolicismu, omilostněn, místosudí úřadu menších desek zemských (1626-1629), místokomorník úřadu menších desek zemských (1629-1638)
 - *Václav* [z. po 1602], syn Mikuláše Pětipeského z Chýš a Egrberku 12
 - *Václav* [z. před 1606], syn Vojtěcha Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči 10
 - *Václav (Václav Odolen)* [n. 1529, z. 7. 3. 1602], syn Vojtěcha, bratr Albrechta Pětipeského, manželka 1. Markéta z Rozenhonu (od 1561), 2. Isolda Vojkovská z Milhostic a Vojkova (od 1571), na Dolní Kamenici, Blahoticích, Neprobylicích, relátor usnesení zemských a generálních sněmů (střídavě od 1569 do 1601), hejtman Slánského kraje za rytířský stav (1588-1589, 1590-1591), mustřher Slánského kraje (1596, 1598, 1601), strýc a poručník Šťastného Václava Pětipeského 8, 14-16, 19-22, 47, 51, 5, 10, 21, 40, 101, 206, 208
 - *Vilém* [z. před 1602], syn Václava Odolena Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích 8
 - *Vodolan mladší* [z. asi po 1616], syn Mikuláše Pětipeského z Chýš a Egrberku na Kamenici, strýce Šťastného Václava Pětipeského 12
 - *Vodolan mladší* [z. po 1619], syn Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích, bratrance Šťastného Václava Pětipeského 10
 - *Vodolan starší* [z. asi 1640], syn Václava Odolena Pětipeského na Blahoticích a Neprobylicích [n. 1529, z. 7. 3. 1602], manželka 1. Magdalena Valkounová z Adlaru (do 1604), Kateřina Ottová z Losu (od 1606), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, na Blahoticích a Neprobylicích, hejtman Slánského kraje za rytířský stav (1612-1613, 1614-1615), výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský

- exulant 8-10, 22, 29, 32, 60, 16, 36, 48, 56, 119, 157, 159, 192, 367, 424
- *Vojtěch Jiří* [z. 1599], na Libochovičkách, strýc Šťastného Václava Pětipeského 10-11
 - Petr**, poddaný Mikuláše Gerštorfa z Gerštorfu a Malšvic ze vsi Bašf 242
 - Petrásek**, *Filip*, poddaný Adama Vosterského Kaplíře ze Sulevic ze vsi Chcebusz 248
 - Petrovská**, *Kateřina*, vdova po Janovi Petrovském, poddaná Šťastného Václava Pětipeského 59
 - Petrášek**, *Jan*, patrně poddaný mělnického zámku a panství ze vsi Kly, kde rodina Petrášků žila roku 1612 166
 - Petrovský**, *Matěj*, nezletilý syn Kateřiny a Jana Petrovských, poddaných Šťastného Václava Pětipeského 59
 - Plaček**, *Adam*, úředník zámku a panství Mělník, zámožný mělnický měšťan, zeť hejtmana mělnického panství Martina Pruška z Prušova 80, 59
 - Plik z Plikenštejna** (Plick z Plickensteinu), erbovní, později nobilitovaný rod (1647)
 - *Jindřich* [z. po 1605]
 - *Sabina* [z. po 1605]
 - Plocek**, *Adam*, viz Plaček
 - Popel**, viz z Lobkovic
 - Poražka**, *Pavel*, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 382
 - Pospíšil**, *Matěj*, sedlák, poddaný Jana Rati-bora Sekerky ze Sedčic, majitel dvoru v Neratovicích 251
 - Prollhofer z Purkersdorfu** (Pröllenhofer z Purkersdorfu), *Jan Hendrych* [z. před 1607], manželka Kateřina Prollhoferová z Velemyšlovsi, nobilitován do šlechtického stavu (1585), na Týništi u Bochova, hejtman panství Křivoklát a Zbiroh 136
 - Prollhoferová, rozená Velemyská z Velemyšlovsi**, *Kateřina* [z. po 1608], manželka 1. Jana Hendrycha Prollhofera z Purkersdorfu, 2. Věňka Bukovského z Hustířan (od 1607) 42, 252
 - Provazník**, *Jan*, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 441
 - Prusinovský z Víckova**, moravský rytířský rod
 - *Jan Adam* [n. 1589, z. 1627], na Čejkovicích, moravský evangelický rytíř, čelní představitel moravské stavovské opozice, účastník stavovského odboje, rada Fridricha V. Falckého, vůdce valašského povstání (1621-1622) 42, 443
 - Pruskovská, rozená Kaplířová ze Sulevic**, *Johana* [z. po 1628], manželka Oldřicha Desideria Pruskovského z Pruskova, na Vidimi a Kokořině 27, 221
 - Prušek z Prušova**, *Martin* [n. asi 1567, z. 1631], výběrčí posudného v Rakovnickém a Slánském kraji, hejtman mělnického panství (1611-1614, 1618-1619, 1623-1626), císařský rychtář mělnického panství (1621-1623), mělnický primas (1626-1631) 64
 - Přehořovský z Kvasejovic**, rytířský rod
 - Jan Šťastný* [z. 1639 v Praze], manželka Veronika Častolárová z Dlouhé Vsi [z. 1637] 172
 - Podolský z Podolí**, pražský erbovní rod
 - *Šimon* [n. 1561, z. 1617], geometr, zeměměřič a malíř ve Starém Městě pražském, zemský měřič (1600-1617) 342
 - Ratibořský ze Chcebuze**, vladycký rod z Mělnicka
 - *Jan* [z. 1606], na Vahancích a Marticích, blízký soused Šťastného Václava Pětipeského na Mělnicku 159
 - Rejček**, *Matouš*, poddaný Jiřího Vančury z Řehnic ze vsi Tuhaň
 - Rejčková**, *Dorota*, dcera Matouše Rejčka ze vsi Tuhaň, klíčnice Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích, sporná poddaná Jiřího Vančury z Řehnic či Šťastného Václava Pětipeského 82, 84, 95, 110
 - Rejchrtová**, *Noemi* [n. 1940], česká historička a univerzitní pedagožka 65, 71
 - Rodovský z Hustířan**, vladycký rod
 - *Jan Vyšemír* [z. po 1634], vlastník dvou domů v Mladé Boleslavi (č. 76 a 77) v sousedství bratrské tiskárny, člen mladoboleslavského bratrského sboru, pobělohorský exulant (od roku 1623 v Pirně), účastník saského vpádu (1631) 32, 91, 152
 - Ropal z Rifmberku**, rytířský rod
 - *Adam* [z. 1620] 49
 - *Alena* [z. po 1620] 49
 - *Bohumila* [z. po 1620] 49
 - *Hedvika* [z. po 1620] 49
 - *Jan Strachota* [z. po 1620] 49
 - *Mariana* [z. po 1620] 49
 - Roubíček**, *Jan*, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Bosyně 151
 - Roubíček**, *Jiří*, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Bosyně 151

Roubíček, Jiřík, poddaný městečka Mšeno, původem z Bosyně 259

z Roupova, panský rod

– *Jan Adam* [z. 1620], na Telcích a Studeněvsi, hejtman Slánského kraje (1610-1611, 1611-1612, 1613-1614, 1615, 1616), účastník stavovského povstání 12

– *Kryštof Karel* [z. po 1620], na Humpolci, hejtman Časlavského kraje (1698-1599, 1616-1617), účastník stavovského povstání 57

– *Václav Vilém* [n. asi 1580, z. 20. 9. 1641], na Trnovanech a Žitenicích, hejtman Litoměřického kraje (1606-1607, 1608-1609, 1611-1612), stavovský defensor (1609) a direktor (1611, 1618-1619), nejvyšší kancléř (1619-1620), pobělohorský exulant, důstojník Thurnovy armády a účastník saského vpádu (1631) 45, 53, 56, 327, 390

Roupovská, rozená z Martinic, Eliška [z. 1616], manželka Jana Adama Roupovce z Roupova na Telcích a Studeněvsi, na Telcích a Studeněvsi 29, 12, 60

Rousa, Jan, poddaný mělnického panství ze vsi Vysoké 314

Rožek, Valenta, poddaný Jana Novohradského z Kolovrat ze vsi Vrutice 149

z Rožmberka, Petr Vok [n. 1. 10. 1539, z. 6. 11. 1611], na Třeboni, rožmberský vladař (1592-1611), mecenáš a člen Jednoty bratrské 15, 36, 51, 427

Rubecula, viz Červenka

Robmhálová, rozená Klenovská ze Ptení, Marie Magdalena, [z. po 1605], manželka Jaroslava Robmhápa ze Suché 172

Rudolf II. Habsburský [n. 18. 7. 1552, z. 20. 1. 1612], římský císař (1576-1612), český král (1575-1611), uherský král (1576-1608) 18, 32, 39-40, 52-55, 63, 53, 195, 198, 220, 240, 250, 277, 291, 355, 372, 387, 422, 451, 456, 458

Rúthová, rozená Pětipeská z Chýš a Egrberku, Sibyla Judita [z. 1661], dcera Jana Jiřího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách, sestřenice Šťastného Václava Pětipeského, manželka Zdeslava Rútha z Dírného [z. 1648], pohřbena v Dráždanech (Frauenkirche) 11

z Růženého, viz Dlouhý z Růženého

Rychtář, Jan, patrně poddaný Anny Vlínské z Dubé ze vsi Nyměchov 52

Rychtář, Jan, poddaný Jana Novohradského z Kolovrat ze vsi Kojovice 11

Rychtář, Matěj, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Chodeč 312

z Rýzmburka, viz Jestřibský z Rýzmburka

Řepický ze Sudoměře, rytířský rod

– *Zdeněk Michal* [z. 1619], na Zboří, člen jízdního pluku Jindřicha Matyáše z Thurnu (1604-1605) 192

Řezač, Václav, poddaný Alexandra Kyje z Hyršfeldu 312

Řezník, Jan, starší rychtář městečka Byšice, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 52, 282,

Řezník, Václav, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Byšic 259

Říčanský z Řičan, panský rod

– *Jan Litvín* [z. asi 1637], na Hořovicích, císařský rada a komorník, hejtman Podbrdského kraje (1602-1603, 1604-1605, 1605, 1606, 1607-1607, 1609-1610, 1610-1611, 1612-1613, 1613-1614, 1615-1616), přední účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618) a stavovského povstání (1618-1620) 304, 327

– *Jan mladší (nejstarší)* [z. po 1622], na Kosově Hoře, Červené Řečici a Novém Rychnově, hejtman Bechyňského kraje (1609-1610, 1611-1612, 1613-1614, 1615-1616), hejtman Vltavského kraje (1616-1617), účastník stavovského povstání 123, 304, 327, 363

– *Markéta*, viz Zahrádecká, rozená Říčanská z Řičan

– *Pavel* [z. asi po 1627], na Dubu, císařský rada, hejtman Prácheňského kraje (1600-1601, 1610-1611, 1614-1615, 1616-1617), účastník stavovského povstání, direktor za panský stav (1618-1619), správce české komory (1619-1620), po zmírnění trestu smrti vězněn na Zbiroze (do 1627) 55, 58-59

Salhaus ze Salhausenu (Sahlhausen), rytířský rod původem z Míšně

– *Jindřich Abraham* [z. před 1623], na Řepíně a Sukoradech, účastník stavovského povstání 29, 57, 398, 429

– *Antonín* [z. po 1612], na Benešově nad Ploučnicí, přisedící dvorského a komorního soudu (do 1600) 231

– *Rudolf Jan* [z. po 1608], na Ledcích 338

Salomína, podruhně v dolní krčmě ve vsi Vysoké 132

ze Sebužína, rozená Voděradská z Hrušova, Magdalena [z. po 1615], na Břežanech 817

Sedláček, August [n. 1843, z. 1926], český historik, heraldik a genealog 23, 65

Sedlecký z Drchlavy, vladický rod

– *Vilém* [z. po 1607], na Stránce 155, 187, 244

Sekerka ze Sedčic, rytířský rod

– *Ladislav* [z. 1620], manželka Voršila Smrčková z Mnichu, na Odolené Vodě a Třebošnici, účastník stavovského povstání jako komisař stavovského direktoria (1618-1620), hejtman Kouřimského kraje (1619-1620 – prokazuje titulatura v korespondenci) 79, 345

– *Jan Ratibor* [z. po 1622], na Lobkovicích a Neratovicích, účastník stavovského povstání 29, 125, 251, 292, 459

Sezima ze Sezimova Ústí, panský rod

– *Jan* [z. 1617], na Úštěku, dědičný kraječ Království českého, přisedící zemského soudu, stavovský direktor (1609), dvorský sudí (1610-1611), nejvyšší komorník Království českého (1611-1617), přisedící nejvyššího zemského soudu (1611-1617) 53, 94

– *Jiří Vilém* [z. 1621], na Úštěku, Liběšicích a Jištěrpech, účastník stavovského povstání 94

– *Kryštof Vilém* [z. po 1623], účastník stavovského povstání 174

Schubert, Matouš, poddaný ze vsi Hostín 315

svobodný pán ze Schwarzenberku, od 1599 říšský hrabě, (*Freiherr/Graf zu Schwarzenberk*), panský rod

– *Adolf* [n. 1551, z. 29. 7. 1600], rada dvorské válečné rady, 1597-1600 nejvyšší polní maršálek, nejvyšší nad městem Vídeň 16

Skála ze Zhoře, Pavel [n. asi 1583, z. po 1640], původem žatecký erbovník, konšel, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant, spisovatel a historik 56

Skoták, Jan, poddaný Johanky Hrzánové ze Sulevic na Vidimi, Kokoříně a Voticích 25

Sladovník, Martin, poddaný Jana Sezimy ze Sezimova Ústí 53

Sladovníková, Mandalena, vdova po Martinovi Sladovníkovi, poddaném Jana Sezimy ze Sezimova Ústí 53

Slavata z Chlumu a Košumberka, panský rod

– *Adam* [z. 1616], na Čestíně, hejtman Čáslavského kraje (1573-1574, 1576-1577, 1589-1590), hejtman německých lén (1595-1601), císařský rada 185

– *Alžběta*, viz Křinecká, rozená Slavatová z Chlumu a Košumberka

– *Diviš Lancebok* [z. 23. 2. 1623], na Košumberce, hejtman Chrudimského kraje (1606-1607, 1608-1609, 1610-1611, 1612-1613, 1614-1615, 1616-1617), syn Jindřicha Slavaty z Chlumu a Košumberka 185

– *Jindřich* [z. 1620], na Dolních Počernicích, Dymokurech, Skále, Kostelci, Dubu a Kolodějích, zahynul při výbuchu střelného prachu v jičinském zámku (1. února 1620), účastník stavovského povstání, komorník Fridricha Falckého (1619-1620), posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku (1622) 48-49

Slavatová, rozená Smiřická ze Smiřic, Marie Markéta Salomena [n. 1597, z. 1655], manželka Jindřicha Slavaty u Chlumu a Košumberka, na Skalách, Náchodě, Dymokurech, Dolejších Počernicích a Kostelci nad Černými lesy, dědička smiřického majetku (od 1618) po smrti bratra Albrechta Jana Smiřického, poručnice bratra Jindřicha Jiřího Smiřického, členka dvora Fridricha Falckého a královny Alžběty Falcké, pobělohorská exulantka, účastnice saského vpádu (1631) 48

Slouha, Matěj, poddaný Jindřicha Vlinického z Vliněvsi 83

Služská, rozená Pecingárová z Bydžína, Alžběta, manželka Jana Benjamína Služského z Chlumu na Čížovicích a Tuchoměřicích (od 1602) 44

Služská, rozená Vlková z Kvítkova, Johana [z. po 1612], manželka Karla Služského z Chlumu na Tuchoměřicích, Suchdole, Chrašťanech a Hostivici [z. 1596], švagrová Jana Benjamína Služského z Chlumu 29, 212, 216, 280, 353, 374

Služský z Chlumu, rytířský rod

– *Jan Benjamin* [z. po 1623], manželka Alžběta Služská z Bydžína (od 1602), na Čížovicích a Tuchoměřicích, účastník stavovského povstání 41, 65, 284, 352, 374

– *Václav* [z. po 1608], na Statenici 125

– *Zikmund* [z. 1606], na Tuchoměřicích, Hostivici, Staticích, Suchdole a Ouholičkách nařízený berník Slánského kraje (1595) 199

Smiřický ze Smiřic, panský rod 63

– *Albrecht Jan* [n. 17. 12. 1594, z. 18. 11. 1618], syn Zikmunda Smiřického, na Skalách, Kumburce, Dubu, Dymokurech, Hořicích, Kostelci nad Černými lesy, Náchodě a Škvorci, dědic smiřického majetku (od 1614) 48

Smiřická, rozená z Lobkovic, *Barbora* [n. 1570, z. 1610], na Bezdězu a Doksech, manželka Albrechta Vladislava Smiřického ze Smiřic na Hrubé Skále (od 1595) 63, 29, 40, 43

Smolík ze Slávic, vladýcký rod

– *Fridrich* [z. 1620], na Mokropsech a Vonoklasích, účastník stavovského povstání 153

Smrčka z Mnichu, rytířský rod

– *Václav* [z. po 1629], manželka Mariana Smrčková ze Žeberka, na Čečelicích, účastník stavovského povstání, soused Šťastného Václava Pětipeského 21, 6, 54, 61, 96, 103, 108, 111, 125, 158, 235, 261, 332

Smrčková, rozená ze Žeberka, *Mariana* [z. po 1604], na Čečelicích, manželka Václava Smrčky z Mnichu na Čečelicích 112, 116, 140

Sobek ze Šemberů, *Matyáš* [z. po 1610], služebník buchalterie české komory a správce panství Vidim a Kokořín 437

Soukal, *Urban*, poddaný mělnického panství ze vsi Nedomice 344, 351

Sovenický, Jiří, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích (od 1603) 23-27, 29, 55, 63, 110, 125, 142, 149, 160, 169, 170, 171, 179, 203- 205, 207, 208, 254, 282, 289, 306, 309, 344, 351, 358, 377, 382, 426, 428, 453

Spěváček, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 96

Srb, poddaný, který přebýval v Byšicích u úředníka Šťastného Václava Pětipeského 251

Steinwasser z Jizery, *Jiří*, kapitulní děkan ve Staré Boleslavi (1596-1608) 117, 211, 238, 239, 241, 249

Stolonijs, Jiří Ignatius [z. po 1641], kněz, pardubický děkan (1637), později děkan v Časlavi (asi 1641) 62

Stradal, Václav, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice 76, 108, 111, 125, 415

Straka z Nedabylic, vladýcký a rytířský rod – *Jan Jiří* [z. 1616], hejtman Hradeckého kraje (1610-1611) 172

Strakonický, Adam, radní města Benátek nad Jizerou (roku 1601) 6

Střela z Rokyc, rytířský rod

– *Jindřich* [z. po 1623], manželka Dorota Ostrovcová z Královic, na Křivšoudově, účastník stavovského povstání 40, 363

Suchý, Václav, poddaný Lidmily Valatkové z Kostelce a později Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Chodeč 244, 312

Synapius, služebník Antonína Salhause ze Salhausenu 231

Šafářová, Anna, poddaná z městečka Mšeno 441

Šafář, Jan, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Šemanovice 125, 166

Šanovec ze Šanova, rytířský rod

– *Jindřich Kunrát* [z. 1614], manželka Lidmila Voděhradská z Hrušova, švagr Jindřicha Michala Hýzrleho z Chodů, na Nižboru, císařský komorník, hejtman Hradu pražského (1606-1614) 215, 268, 278

Šarovec ze Šarova, moravský vladýcký rod

– *Mikuláš Lorenc* [z. po 1618] 172

Šebesta, hospodářský úředník Vodolana Pětipeského z Chýš a Egrberku v Blahoticích 424

Šebesta, Pavel, hospodářský úředník Jana Novohradského z Kolovrat v Košátkách 282

Šif, Hans, ovčák, poddaný Šťastného Václava Pětipeského v městečku Byšice 293

Šimánek, Václav, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Sedlec 147

Šlechta ze Všehrd, vladýcký rod

– *Václav* [z. 1633], úředník v Dolních Přivorách (do roku 1604 v držení Vančurů z Řehnic), úředník Jiříka Šťastného Vančury z Řehnic v Nasedlnicích, soused Šťastného Václava Pětipeského, exulant v Sasku (po 1629) 23, 46, 101, 141, 142

Šlechtová, Maruše, vdova po Matyáši Šlechtovi, poddaná Šťastného Václava Pětipeského 86

Šlechta, Matyáš, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 86

- Šlejnic ze Šlejnic**, panský rod
– *Fridrich/Bedřich* [z. po 1612], na Božejo-
vě a Rumburce 172
- Šlik z Pasounu a Holejče**, panský rod
– *Jáchym Ondřej* [n. 9. 9. 1569, z. 21. 6.
1621], na Svijanech, císařský rada, krá-
lovský maršálek (1611), hejtman Bole-
slavského kraje (1613-1614), vůdce stav-
ovské opozice, přední účastník pražské
defenestrace, stavovský direktor (1618-
1619), nejvyšší zemský sudí (1619-1620),
zemský správce Horní Lužice, v roce
1621 popraven 44, 57
– *Šebestián* [z. 1594], na Švamberce,
Rabštejně, Bečově, relátor usnesení zem-
ských a generálních sněmů (od 1554),
služebník Ferdinanda Tyrolského (1574),
rytmistr v jezdeckém pluku (1574), plu-
kovník jezdeckého pluku v Uhrách (1593-
1594) 14-16
- Šmolc, Jindřich**, poddaný 239
- Šnejder, Jan**, syn Ulricha Šnejdera, podda-
ný Barbory Smiřické z Lobkovic na Bez-
děžu z městečka Mšeno 29
- Šnejdrová, Kristýna**, poddaná Šťastného
Václava Pětipeského ze vsi Hostín 315
- Šolc, Jiřík**, celník, poddaný Šťastného Vác-
lava Pětipeského 128
- Šolc (Žitavský), Michal** [z. 1613], úředník
Šťastného Václava Pětipeského z Chýš
a Egrberku na statku Bosyně 15, 115,
125, 262, 386, 417, 418, 437, 455
- Šolc, Zachariáš** [asi 1612], mělnický měšťan
(od 1600) 19, 341
- Španovský z Lisova**, rytířský rod
– *Mikuláš* [z. 1616], manželka Anna Dou-
povcová z Doupova, na Pacově a Vožici,
hejtman Bechyňského kraje za rytířský
stav (1604-1605, 1609-1610, 1611-1612)
41, 145, 186, 363, 383
- Španovská, rozená Doupovcová z Doup-
ova, Anna**, [z. po 1620], manželka Mikulá-
še Španovského z Lisova (od 1604) 41,
383
- Špetlová, rozená Mračská z Dubé, Anna**,
na Liblicích [z. před 1640], manželka 1.
Jindřicha Vlinského z Vliněvsí [z. 1611],
2. Jetřicha Špetla z Janovic [z. 1640] 7
- Šrámek, Václav**, měšťan Mladé Boleslavi
125
- Šraněk, Ondřej**, poddaný Šťastného Vác-
lava Pětipeského 346
- Štampach ze Štampachu**, rytířský rod
– *Briekí* [z. po 1615], na Kněžicích, Oplo-
tech a Minicích, hejtman Žateckého kraje
(1610-1611, 1614-1615) 273
– *Jan starší* [z. 1623], na Děčanech, Košti-
cích a Semči 430
- ze Šternberka**, panský rod
– *Adam starší* [z. 10. 4. 1623], na Bechyni,
hejtman Nového Města pražského (1581-
1599), dvorský sudí (1597-1599), nej-
vyšší sudí (1599-1602), nejvyšší komor-
ník (1602-1608), nejvyšší purkrabí Krá-
lovství českého (1608-1619, 1620-1623)
35, 39-41, 50, 53, 59, 192, 195, 340, 396
– *Adam mladší* [z. 1633], na Vodolicích
a Pátku, syn Štěpána Jiřího ze Šternberka,
od roku 1615 zeť Adama mladšího ze
Šternberka 42
– *Ladislav* [z. 1615], na Zelené Hoře a Plánici
40
– *Štěpán/Štefan Jiří* [z. 1625], na Postolopr-
tech a Voticích, bratr Adama ze Šternber-
ka, hejtman Kouřimského kraje za panský
stav (1593-1594), hejtman Žateckého kra-
je za panský stav (1609-1610, 1611-
1612), podkomoří králové (1603), prezi-
dent české komory (1603-1606), hejtman
německých lén (1603-1623), císařský ra-
da 39, 56, 59, 396
- Šternberková, rozená z Valdštejna, Apo-
lena/Apolonie/Polyxena** [z. asi 1630],
sestřenice Adama mladšího z Valdštejna,
druhá manželka Jana ze Šternberka, na
Lomnici, Tuří a Záběhlicích 42
- Šternberková, rozená z Hohenzollernu**
(ovdovělá Hradecká), *Marie Maximiliana*
[z. 11. 9. 1649], manželka 1. Jáchyma
z Hradce, 2. Adama ze Šternberka na Be-
chyni (od 1605) 40
- Štengl, Jiřík**, poddaný Jindřicha Abrahama
Salhause ze Salhausenu ze vsi Řepín 57
- Štork ze Štorkenfelzu, Lorenc** [z. po 1628],
erbovník, nekatolicky orientovaný měš-
ťan Starého Města pražského 172, 406
- Štosová, rozená Pětipeská z Chýš a Egr-
berku, Magdalena**, viz Velemyská, roze-
ná z Chýš a Egrberku
- Šturm z Hyršfeldu**, erbovní a rytířský rod
– *Anna Marie*, viz Vostromiřská, rozená
Šturmová z Hyršfeldu
– *Jáchym Šťastný* [z. po 1622], na Komořa-
nech, účastník stavovského povstání 40,
195
- Šumanová, Anna**, majitelka „Šumanské
tiskárny“ ve Starém Městě pražském (od
1594) 18

ze Švamberka

- *Jan Jiří* [n. 1548, z. 15. 4. 1617], na Ronšperku, Orlíku, Kestřanech a Třeboni, císařský rada, dvorský sudí (1603-1609), nejvyšší komorník (1609-1611), hejtman Vltavského kraje za panský stav (1597-1598), hejtman Bechyňského kraje (1612-1613), čelní představitel českého nekatolické šlechty, otec Petra ze Švamberka 41, 44-45
 - *Petr* [n. 1577, z. 24. 9. 1620], na Zvíkově, Orlíku a Třeboni, hejtman Plzeňského kraje (1605-1606, 1607-1608, 1611-1612, 1615-1616, 1617-1618), hejtman Bechyňského kraje (1616-1617), rada dvorského a komorního soudu (od 1612), stavovský direktor (1618-1619), dvorský sudí (1619-1620) 45
- Švec**, *Adam*, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice 102, 279
- Švistkraut**, *Adam*, chalupník, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Hostín 318
- Švonc**, *Hans Georg*, někdejší věřitel Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku (před 1596) 36

Těmín z Těmic, rytířský rod

- *Jiří Karel* [z. po 1606], na Doubravici nad Úpou, voják 50, 229

Thomanides, *Stanislav* [z. po 1607], opat Sázavského kláštera (1597-1606) 291

z Thurnu, původem rakouský hraběcí rod

- *Jindřich Matyáš* [24. 2. 1567, z. 28. 1. 1640], rytmistr českého jízdního pluku vypraveného proti Turkům a Bočkovcům (1604-1605), karlstějnský purkrabí (1611-1617, 1619-1620), dvorský sudí (1617-1618), čelní představitel protihabsburské opozice, generál lajtnant stavovského vojska (1618-1620), vrchní velitel stavovského vojska od 1. května 1620 9, 31-33, 35, 39, 50, 53, 55, 57, 157, 159, 192, 396

Tkadlec, *Abraham*, poddaný panství Mělník ze vsi Borek 240

Tkalec, *Jan*, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice 282, 422

Tomášek, pacholek Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích 207

Trčka z Lípy, panský rod

- *Jan Rudolf* [n. asi 1557, z. 29. 9. 1634], manželka Marie Magdalena Trčková z Lobkovic, na Světlé nad Sázavou, Lipnici, Opočně a Smiřicích, císařský rada,

císařský komorník, hejtman Hradeckého kraje za panský stav (1602-1603, 1604-1605, 1612-1613), hejtman Časlavského kraje za panský stav (1605-1606) 39, 184, 447

- *Vilém* [z. 1597], na Větrném Jeníkově, Opočně a Smiřicích, od 1588 panský stav, 1595, 1596 plukovník v pěším pluku v Uhřích 16

Trčková, rozená z Lobkovic, *Marie Magdalena* [z. 1633], manželka Rudolfa Trčky z Lípy, dcera Ladislava staršího Popela z Lobkovic 180

Trmal z Toušic, rytířský rod

- *Mikuláš* [z. po 1628], manželka Marie Anna Pětipeská z Chýš a Egrberku, na Myškovcích, účastník stavovského povstání, švagr Šťastného Václava Pětipeského 29, 39-40, 45-46, 72, 78, 104, 125, 160-161, 212, 216, 260, 317, 332, 436
- *Václav* [z. po 1621], syn Viléma, synovec Mikuláše, na Chvatěrubech 42, 390
- *Vilém* [z. 22. 6. 1611 – dokládá korespondence], bratr Mikuláše Trmala z Toušic, na Chvatěrubech 53, 104, 125, 160-161, 219, 284, 352-353, 376, 384, 390
- *Zdeněk* [z. 1619], na Trmani, účastník stavovského povstání, padl u Sedlčan (1619), jeho majetek zkonfiskován postmrtně 125

Trmalová, rozená Pětipeská z Chýš a Egrberku, *Marie Anna* [z. 1627], dcera Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Byšicích [z. 26. 10. 1596], sestra Šťastného Václava Pětipeského, manželka Mikuláše Trmala z Toušic (od 1603) 20-21, 33, 38, 46, 49, 160, 216, 260, 436

Trmalová, rozená Pecinárová z Bydžína, *Kateřina* [z. po 1612], dcera Albrechta Pecinára z Bydžína na Choustníkovicích Hradišti, první manželka Václava Trmala z Toušic na Chvatěrubech (od 1613) 42

Trojan, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice 106, 149

Trosek, *Jakub*, švec, usedlý v nájmu ve vsi Čečelice 438

Trosková, *Anna*, manželka ševce Jakuba Troska, domnělá poddaná Šťastného Václava Pětipeského na gruntech Jana Novohradského z Kolovrat 438

Tschernembl, *Georg Erasmus* [n. 26. 1. 1567, z. 18. 11. 1626], příslušník stavu rakouských svobodných pánů, vůdce hor-

- norakouské protestantské opozice, vojevůdce Protestantské unie, iniciátor konfederace s českými stavy, účastník bitvy na Bílé hoře, poté v exilu v Horní Falci, Heidelberku a Ženevě 57
- Tuland, Jiřík**, poddaný mělnického panství ze vsi Vysoké 28, 52, 53, 132, 143, 144, 204, 380, 385
- Turovinský, Jan**, při pražských úřadech 297
- Údrcká, rozená z Bílé, Anna** [z. po 1604], na Třebívlicích, vdova po Zikmundovi Údrckém z Údrče na Třebívlicích [z. 1590] 135, 138
- Údrcká, rozená Pětipeská z Chýš a Egrberku, Amálie**, manželka Adama Údrckého z Údrče 10-11
- Údrcký z Údrče**, rytířský rod
- *Eva*, viz Pětipeská, rozená Údrcká z Údrče
 - *Jiří* [n. před 1573, z. 1622], manželka Johana Kyšperská z Vřesovic, otec Evy Pětipeské z Údrče, na Třebívlicích, komisař stavovského direktoria (1618-1619), posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku za účast ve stavovském povstání (1623), majitel třebívlického panství (1603-1607) 17, 139
 - *Johana*, viz Cukrová z Tamfeldu, rozená Údrcká z Údrče
- Urda, Bartoloměj**, úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (1603) 23
- Uzlar z Krancperku**, pražský erbovní rod
- *Kašpar* [z. po 1620], manželka Eva Uzlarová z Krancperku, měšťan Nového Města pražského, ve službách Šťastného Václava Pětipeského 25, 430
- Vacek**, myslivec, Šťastného Václava Pětipeského 207
- Vacek**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Chodeč 52
- Vacek**, ovčák, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Chodeč 176
- Valatková, rozená Klusáková z Kostelce, Lidmila** [z. po 1616], na Pohoří 244
- z Valdštejna**, panský rod 63
- *Adam mladší* [n. 1569, 24. 8. 1638], na Hrádku nad Sázavou, Lovosicích, Dymokurech, Židlochovicích a Dobrovici, přísedící zemského soudu, hejtman Lito-
- měřického kraje za panský stav (1600-1601, 1603-1604), maršálek českého královského dvora (1605-1607), nejvyšší berník (1605, 1607, 1611), nejvyšší sudí (1608-1611), nejvyšší hofmistr (1611-1619) 55-56, 447
 - *Henyk* [n. 1568, z. 1623], na Dobrovici a Kunstberce, nařízený berník v Boleslavském kraji (1602), komorník a rada arciknížete Maxmiliána Habsburského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant v Drážďanech, kmotr Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku 63, 127, 334, 359, 399
 - *Jindřich* [z. po 1623], syn Henyka z Valdštejna, účastníka stavovského povstání, pobělohorský exulant v Drážďanech 399
 - *Karel* [n. 1549, z. 18. 5. 1604], na Poličanech 53
 - *Polyxena*, viz Šternberská, rozená z Valdštejna
 - *Zdeněk* [z. 1633], manželka Anna Marie z Kolovrat, dcera Jáchyma Libštejnského z Kolovrat, na Novém Zámku/Olešnici, účastník stavovského povstání 43
- Valdštejnová, rozená Libštejnská z Kolovrat, Anna Marie** [z. po 1635], dcera Jáchyma Libštejnského z Kolovrat, manželka Zdeňka z Valdštejna na Novém Zámku/Olešnici (od 1619) 43
- Valentová z Kájovic, Dorota**, matka Tomáše Nováka, poddaného panství Brandýs nad Labem ze vsi Všetaty 373
- Valkoun z Adlaru**, rytířský rod
- *Bohuchval* [z. 1653], na Zlonicích, Račíněvsi a Poštovicích, hejtman Slánského kraje (1616-1617), pro katolické vyznání omilostněn z účasti ve stavovském povstání 29, 353, 376
- Vamberská, rozená Ottová z Losu, Anna** [z. 1614], na Trmani, vdova po Václavovi Trmalovi z Toušic [z. 1591], podruhé provdána Vamberská z Rohatec (1595), matka Zdeňka Trmala z Toušic na Trmani 125
- Vančura z Řehnic**, rytířský rod
- *Jiří* [z. 1610], syn Václava Vančury z Řehnic, bratr Jana Buriana Vančury z Řehnic, na Studénce, Lhoticích, Dolních Přivorách, hejtman Boleslavského kraje (1596-1597, 1598-1599, 1605-1606, 1607-1608, 1609-1610), muštrher Boleslavského kraje (1606), berník v Bo-

- leslavském kraji (1598) 21, 23, 4, 23, 35, 38, 39, 67, 81, 82, 95, 101, 118, 122, 123, 141, 142
- *Mikuláš Burian* [z. 1596], syn Jindřicha Vančury z Řehnic, bratr Magdaleny, provdané Kostomlatské, pak Vratislavové, na Dolních Přívorách a Mratině 118, 120
 - Vaněk, Jakub**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Čechelice 402
 - Vaňasová, Mandalena**, poddaná mělnického panství ze vsi Sedlec 267, 274
 - z Vartemberka** (Vartenberka), panský rod 63
 - *Jan* [z. 1617], na Novém Zámku, Kamenici, Lipém a Zvířeticích, nejvyšší dědičný královský číšník 29, 184, 365, 368
 - *Ota Jindřich (Otta Hendrych)* [z. 29. 10. 1625], na Tuchoměřicích, Čičovicích, Novém Zámku a Lipé, syn Karla z Vartemberka na Hrubé Skále a Rohozci, osvobozen z provinění během stavovského povstání (1622) 44
 - *Karel* [n. 1553, z. 1612], bratr Kryštofa a Jaroslava z Vartemberka, manžel Kateřiny z Mansfeldu, na Hrubé Skále a Rohozci, císařský rada, hejtman Boleslavského kraje (1599-1600, 1603-1604, 1605-1606, 1607-1608), nejvyšší dědičný královský číšník 53, 134
 - *Zikmund* [z. 13. 2. 1608], na Kamenici, Lipém, Novém Zámku, Ronově a Zvířeticích, dědičný nejvyšší královský číšník 123, 151, 265, 365, 368
 - Vávra**, skalník (kameník), poddaný vidimského panství Václava staršího Berky z Dubé a Lipé 121
 - Vavroušek**, sedlácký rod v Horních Přívozech, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 101,
 - Vecírek, Matěj**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 381
 - Velemyská, rozená z Jelčan a Sedlčan**, *Anna Kateřina* [z. po 1606], na Mítrovicích, první manželka Maxmiliána Velemyského z Velemyšlovsi na Milovicích 232
 - Velemyská, rozená Voračická z Paběnic**, *Anna Eliška* [z. po 1647], manželka Jana Viléma Velemyského z Velemyšlovsi 232,
 - Velemyská, rozená Pětipeská z Chýš a Egrberku**, *Magdalena/Mandalena* [z. po 1617], dcera Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Byšicích [z. 26. 10. 1596], manželka 1. Jaroslava Velemyského z Velemyšlovsi (od 1595), 2. Mikuláše Štose z Kounic (od 1617), sestra Šťastného Václava Pětipeského 21, 38, 1, 99, 210, 227-228, 286, 304, 342, 358, 405, 407
 - Velemyský z Velemyšlovsi**, rytířský rod 159
 - *Adam* [z. 1609], strýc Jindřicha Velemyského z Velemyšlovsi, manželka 1. Dorota Voračická z Paběnic, 2. Veronika Boryňová ze Lhoty, na Olbramovicích, hejtmán Vltavského kraje za rytířský stav (1598-1599, 1600-1601, 1602-1603, 1606-1607) 304
 - *Jaroslav* [z. před 1612], na Týnci nad Sázavou, manželka Mandalena Pětipeská z Chýš a Egrberku (od 1595), švagr Šťastného Václava Pětipeského 21, 29, 90, 186, 187, 210, 227, 228, 232, 304, 317, 332, 342, 358, 405
 - neprovdaná příslušnice rytířského rodu Velemyských z Velemyšlovsi 159
 - Veselý, Martin**, bednářský řemeslník, sporný poddaný Šťastného Václava Pětipeského usedlý v Mělníce, nebo měšťan komorního města a panství Mělník 69, 70-71, 288, 294-296, 298
 - Věžník z Věžník**, rytířský rod
 - *Václav* [z. po 1629], manželka Marie Pětipeská z Chýš a Egrberku [z. 1621], sestřenice Šťastného Václava Pětipeského, na Třebešicích a Bořenovicích, hejtmán Kouřimského kraje za rytířský stav (1613-1614), účastník stavovského povstání 8, 333
 - Věžníková, rozená z Hertenberka**, *Kateřina* [z. po 1622], na Kokovicích, ovdovělá Elsnicová, provdána za Burjana Voračického z Paběnic [z. 1598], poté manželka Markvarta staršího Věžníka z Věžník, účastníka stavovského povstání [z. 1620] 126
 - Věžníková, rozená Pětipeská z Chýš a Egrberku**, *Marie* [z. 1621], dcera Václava Odolena Pětipeského z Chýš a Egrberku, manželka Václava Věžníka z Věžník (od 1610) 8
 - Vchynská, rozená Vřesovcová z Vřesovic**, *Esterka* [z. po 1629], na Teplících, manželka Radslava Vchynského ze Vchynic [z. 1619] 186, 273
 - Vchynská, rozená Kaplířová ze Sulevic**, *Anna* [z. po 1623], dcera Zdeslava Kaplíř

- ře ze Sulevic na Košťálově, druhá manželka Jiřího Vchynského ze Vchynic a Tetova (od 1607) 42
- Vchynský ze Vchynic a Tetova** (Kinský), rytířský rod
- *Jaroslav* [z. 23. 11. 1611], na Krakovci, místokomorník Království českého (1589-1611), hejtman Rakovnického kraje za panský stav (1598-1599) 20, 184, 307
 - *Jiří* [z. po 1627], na Blšanech a Krakovci, hejtman Žateckého kraje za panský stav (1599-1600), hejtman Rakovnického kraje za panský stav (1613-1614), účastník stavovského povstání 29, 42, 307
 - *Václav* [1572-1626], na Chlumci nad Cidlinou, syn Jana Vchynského ze Vchynic, nejvyšší lovcí Království českého (1603-1606) 136
- z Víckova**, viz Prusinovský z Víckova
- na Vínopalovém**, *Jan*, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, vlastník živnosti v městečku Byšice, propuštěn do poddanství Janu Novohradskému z Kolovrat 100, 106, 205
- Vlach**, viz Herkule
- Vlinský z Vliněvsi**, rytířský rod
- *Jindřich* [n. před 1578, z. 1611], na Liblicích, vzdáleně spřízněn s rodem Pětipeských z Chýš a z Egrberku, blízký soused Šťastného Václava Pětipeského 21, 7, 16, 83, 91, 93, 102, 107, 125, 147, 195, 222, 265, 300, 318
- Vlinská**, *Anna*, viz Špetlová, rozená Mračská z Dubé
- Vlk z Kvítkova**,
- *Jan Albrecht* [z. po 1634], na Snědovicích a Čakovcích, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant (1631 v Drážďanech) 43
 - *Jan starší* [z. asi 1606], na Nemyslovicích a Snědovicích, soused Šťastného Václava Pětipeského 29, 14, 66, 193, 196, 223
 - *Jetřich* [z. asi 1619], syn Jana staršího Vlka z Kvítkova na Nemyslovicích, na Nemyslovicích 66, 223, 319, 323
- Vlková, rozená Gerštorfová z Malšvic**, *Alžběta* [z. po 1631], dcera Mikuláše Gerštorfa z Gerštorfu a Malšvic, manželka Jana Albrechta Vlka z Kvítkova (od 1618), pobělohorská exulantka 43
- Vlková, rozená Kaplířová ze Sulevic**, *Dorota* [z. po 1602], druhá manželka Jana staršího Vlka z Kvítkova, na Snědovicích 29, 27, 32
- Vlková, rozená Zalužanská ze Zalužan**, *Eliška* [z. po 1619], patrně manželka Jetřicha Vlka z Kvítkova na Nemeslovicích, na Nemeslovicích 48
- Voborský**, *Jan*, správce školy v Mělníku nad Labem 337
- Voborský**, *Jiřík*, poddaný staroboleslavské kapituly 117
- Volf**, *Jiří*, úředník Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích (1618-1620) 27
- Vondřej**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Kanina 154
- Voračická, rozená Pětipeská z Chýš a Egrberku**, *Anna* [z. po 1599], dcera Odolena Pětipeského z Chýš a Egrberku na Kamenici, sestra Albrechta Pětipeského, manželka Petra Voračického z Paběnic [z. 1598], teta Šťastného Václava Pětipeského 126
- Voračický z Paběnic**, rytířský rod
- *Lipolt* [z. po 1617], syn Petra Voračického z Paběnic na Voračicích a Anny Voračické rozené Pětipeské z Chýš a Egrberku, starší bratr Vojtěcha Voračického z Paběnic, v Praze 126
 - *Vojtěch* [z. 1618], syn Petra Voračického z Paběnic na Voračicích a Anny Voračické rozené Pětipeské z Chýš a Egrberku, mladší bratr Lipolta Voračického z Paběnic, na Měšeticích 126
- Vostříška**, *Mandalena*, poddaná Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Sedlec 43
- Vostromířská, rozená Šturmová z Hyršfeldu**, *Anna Marie* [z. po 1627], dcera Adama Šturma z Hyršfeldu na Komořinkách, manželka Bohuslava Vostromířského z Rokytníka (od 1620) 43
- Vostromířský z Rokytníka**, rytířský rod
- *Bohuslav* [z. po 1634], manželka Anna Marie Šturmová z Hyršfeldu (od 1620), na Košilově, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant, účastník saského vpádu (1631) 43
 - *Václav* [z. po 1622], na Vostromíři a Bítovanech, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant
- Vostrovec z Kralovic**, viz Ostrovec z Kralovic
- Vrábský z Vrabí**, rytířský rod 159
- Vovčák**, *Svatoš*, syn Petra Vovčáka ze vsi Bosyně, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 245

Vrabec, Jiří, správce dvora Bosyně, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 349

Vraštil, Jan, poddaný mělnického panství ze vsi Vysoké 52

Vratislav z Mitrovic, rytířský rod, někteří členové nobilitováni do panského a hraběcího stavu 63

– *Hertvík* [z. 1624], panský stav od roku 1607, manželka Anna Marie Žďárská ze Žďáru (od 1611), na Mníšku, hejtman Podbrdského kraje za panský stav (1611-1612), pohřben na Strahově 42, 456, 458

– *Jiří* [z. 12. 10. 1615], na Zvířeticích, císařský rada a hejtman Boleslavského kraje za rytířský stav (1614-1615), strýc Hertvíka a Viléma Vratislavů z Mitrovic 9, 104

– *Vilém* [z. 19. 1. 1637], na Mníšku, rytíř řádu johanitů, plukovník císařského vojska (1604-1605, 1608-1609, 1611-1613), panský stav od roku 1607, císařský truksas (od 1617), císařský číšník (od 1610), hejtman nad trabanty (1611-1612), dvorský válečný rada, komtur johanitského řádu (od 1614), od roku 1620 v hraběcím stavu, generální převor johanitů (1627-1637), od roku 1627 řečený „Strakonický“ 35

– *Zdeněk* [z. 1641], bratr Václava staršího Vratislava z Mitrovic na Mníšku, panský stav od roku 1607, hraběcí stav (od 1637), na Hrašticích a Počepicích 159

Vratislavová, rozená Žďárská ze Žďáru, Anna Marie [n. 1590, z. 1635], manželka Hertvíka Vratislava z Mitrovic na Mníšku (od 1611) 42, 456, 458

Vrutický z Drsníku, Václav [z. po 1619], úředník buchalterie královské komory (asi 1603-1619) 110, 113, 230, 343

Vřesovcová, rozená Doupovcová z Doupova, Kristýna [z. po 1607], manželka Jana Viléma Kostomlatského z Vřesovic 236

Vřesovcová, rozená Myšková ze Žlunic,

– *Barbora* [z. 1665 v Drážďanech], manželka Jana Habarta Kostomlatského Vřesovce z Vřesovic, na Dlačímě, Ploskovicích a Libčevsi, pobělohorská exulantka (v Drážďanech), švagrová Šťastného Václava Pětipeského 29

Vřesovcová, rozená Trmická z Trmic,

– *Anna* [z. po 1604], manželka Jana Ilburka Vřesovce z Vřesovic a Doubravské Hory 47, 135

Vřesovec z Vřesovic a Doubravské Hory, rytířský a panský rod (od 1607)

– *Jan Ilburk* [z. 1604], manželka Anna Vřesovcová rozená Trmická, na Křemuži, Ohniči a Oboře 135

– *Vilém* [z. 1640], syn Jana Vřesovce z Vřesovic a Doubravské Hory na Podsedicích, na Podsedicích a Vchynicích, nejvyšší mincmistr (1612-1618 a 1621-1628), prezident české komory (1625-1628), hraběcí stav (od 1628) 54

– *Volf Ilburk* [z. 9. 2. 1634], manželka Alžběta Berková z Dubé a Lipé, na Podsedicích a Vchynicích, královský truksas (od 1598), nejvyšší nad jízdou v Uhrách (1604-1605), královský rada (od 1610), královský komorník (od 1611), nejvyšší lovcí, generálvachtmistr saského kurfiřta (od 1620), hraběcí stav od roku 1628, pohřben v kostele svatého Víta 9, 47, 49, 135

– *Volf starší* [z. 9. 12. 1634], na Nových Hradech, Lipenci a Touchovicích, hejtman Žateckého kraje (1612-1613, 1615-1616), účastník stavovského povstání (1618-1620) 47, 135

Vtelenská, rozená Smolíková ze Slávic, Dorota [z. 1613], manželka Mikuláše Vtelenského ze Vtelna, matka Jana a Jiřího Vtelenských ze Vtelna 48

Vtelenská, rozená Šenová z Šenu, Lidmila [z. po 1631], manželka Jana Vtelenského ze Vtelna (od 1613), pobělohorská exulantka 42

Vtelenský ze Vtelna, rytířský rod 49

– *Jan* [z. asi 1633], syn Mikuláše Vtelenského ze Vtelna, manželka Lidmila Šenová z Šenu (od 1613), na Vtelně, soused Šťastného Václava Pětipeského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant 42, 46, 48, 54, 433, 434

– *Jiří* [z. po 1629 v Pirně], syn Mikuláše Vtelenského ze Vtelna, na Vtelně, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant 48

– *Mikuláš* [z. 1612], na Vtelně, soused Šťastného Václava Pětipeského 18, 44, 108, 245, 261, 433

Vyžral, Martin [z. asi 1620], jinak Nejedlý, mydlář, zámožný mělnický měšťan, majitel domu „U Zlaté hvězdy“ na náměstí, potomci pobělohorskými exulanti 444, 446,

Zapský ze Zap, rytířský rod

- *Adam* [z. 1626], na Dubči a Kyjích, účastník stavovského povstání, vězněn a později popraven za vraždu (1626) 35, 39, 89, 137, 324

Záruba z Hustířan, rytířský rod

- *Jan* [z. po 1642], na Radimi, Cerekvicích a Seči, účastník stavovského povstání, účastník švédského vpádu (1634) 48

Zárubová, rozená z Valdštejna, *Anna* [n. 1566, z. 1620], manželka Karla mladšího Záruby z Hustířan [z. 1619], na Radimi 48

Zejdlic ze Šenfeldu, rytířský a následně panský rod

- *Jindřich Jiří* [z. 1620], manželka Anna Trmalová z Toušic, na Kozomině a Volovicích, císařský rada (asi do 1611) 160, 269
- *Jiří* [z. 1573], manželka Markéta z Bělé, otec Hertvíka Zejdlice ze Šenfeldu, hejtmán Slánského kraje (1567-1568), na Homoli, Zvoleněvsi, Volovicích a Neuměřicích 206

Zelender/Salender z Prošovic, *Wolfgang* [z. 1619], opat Broumovského kláštera (1602-1619) 291

Zelnej, Václav, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 26

Zich, Ondřej, poddaný mělnického panství ze vsi Vysoké 52, 132

Zlatý, Jan, poddaný vidimského panství 205, 437

Zvěřinka, Matouš, mlynář, nájemce mlýna v Byšicích 168

Zvíkovská, rozená Hochauzarová z Hochauzu, *Salomena* [z. 1620], manželka Bohuslava Zvíkovského z Brodu na Zvíkovci a Podmoklích, sestra Lidmily Hochauzarové z Hochauzu 49

Zvonař, Václav, mistr zvonařského řemesla, měšťan Mladé Boleslavi 225, 226

Žatecký, Jan, měšťan v Mladé Boleslavi 347

Žďárská, rozená Hradišťská z Hořovic, *Sibyla* [z. po 1610], manželka Ctibora Tiburcího Žďárského ze Žďáru, matka Anny Marie Žďárské ze Žďáru 458

Žďárský ze Žďáru, rytířský rod

- *Ctibor Tiburcí* [n. 1545, z. 6. 4. 1615], manželka Sibyla Hradišťská z Hořovic (do 1610), na Kladně, hejtmán Slánského kraje za rytířský stav (1581-1582, 1589-1590, 1603-1604, 1605-1606), přísedící

zemského a dvorského soudu (od 1595), hejtmán Menšího Města pražského (1599-1612), karlíštejnský purkrabí za rytířský stav (1612-1613) a císařský rada 42, 305, 401, 456, 458

Želinský ze Sebužína, rytířský rod

- *Kryštof* [z. 1606], na Břežanech, místopisář, místokancléř (1590-1599), nejvyšší mincmistr (1601-1606) 195

Žerotínská, rozená Libštejnská z Kolovrat, *Lidmila* [z. 1606], druhá manželka Jana Jetřicha ze Žerotína na Napajedlech 172

Žerotínská, rozená Štampachová ze Štampachu, *Anna* [z. 1614], na Liběchově, Cítově a Oujezdci, podruhé provdána za Jana Lorence ze Žerotína (1606) 257, 258, 375

ze Žerotína, panský rod 63

- *Jan Lorenc* [n. 1583, z. 1619], na Čestíně, Liběchově, Cítově a Oujezdci, císařský truksas, druhý manžel Anny Belvicové ze Štampachu (od roku 1606) 257, 375, 378, 408, 439, 440, 452

IX. Zeměpisný rejstřík

Rejstřík obsahuje názvy zemí, krajů, míst, vodstev a dalších geografických útvarů, které se objevují v textu úvodní studie, ediční poznámky a edice korespondence Šťastného Václava Pětipeského vyjma poznámkového aparátu studie a chronologického přehledu písemností. Rejstřík neobsahuje geografická jména, jež jsou součástí titulatury zastoupených osob uvedených ve jmenném rejstříku. V případě úvodní studie a ediční poznámky odkazují číslíce otištěné *kurzívou* na číslo stránky. Číselné odkazy bez kurzívy odkazují na číslo písemnosti v edici. Názvy zahraničních lokalit jsou uvedeny v jazyce státu, na jehož území se v současnosti nacházejí a pouze se stručnou charakteristikou. U toponym na území České republiky byl zjišťován jejich charakter, poloha od někdejšího okresního města a příslušnost do současného kraje (v závorce), zda byla samostatným celkem nebo součástí vyššího správního celku, jméno majitele nebo majitelů, a to pouze s ohledem ke sledovanému období (1600-1620). Charakter lokality, samostatnost nebo součást vyššího celku a jméno majitele nebo majitelů odpovídá stavu v období, ke kterému se vztahuje zmínka v textu. Městské čtvrti, historická pražská města, ulice, kostely a další součásti dnešního hlavního města jsou zařazeny pod heslem Praha.

Bakov nad Jizerou, poddanské městečko severně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v majetku Vartemberků, do roku 1617 Jana z Vartemberka, následně Jana Jiřího z Vartemberka (témuž zkonfiskováno 1622) 368

Bašť (*Bašt*), poddanská ves, později městečko severně od Prahy (Středočeský kraj), v majetku Mikuláše Gerštorfa z Gerštorfu a Malšvic 242

Bechyně, poddanské město a zámek jihozápadně od Tábora (kraj Jihočeský), středisko historického Bechyňského kraje, centrum samostatného svobodného panství, v majetku Petra Voka z Rožmberka (do 1611) 40

Bělá pod Bezdězem, poddanské městečko severozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), centrum samostatného panství, v majetku Bohuchvala staršího Berky z Dubé a Lipé (1596-1620), následně Albrechta z Valdštejna 272, 357, 360, 372

Benátky nad Jizerou, poddanské město a zámek jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, komorní město a panství 6, 108-109, 111-112, 116

Beroun, okresní město (Středočeský kraj), královské a krajské město (od 13. stol.), účast ve stavovském povstání 12

Berštejn, viz Nový Berštejn (Starý Berštejn je pouze zříceninou hradu)

Bezno, poddanské městečko s dvěma tvrziemi jihovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), centrum samostatného

svobodného statku, v majetku rytířů Bzenských z Prorubě 92

Bílá hora, návrší a čtvrť na západním okraji Prahy (Praha – Ruzyně), dějiště bělohorské bitvy 8. 11. 1620 58

Blahotice, poddanská ves s tvrzí východně od Slaného (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1563-1621) 8-10, 22, 26, 36, 48, 56, 119, 157, 192, 195, 206, 367, 424

Blažim, dříve též Dlačim, poddanská ves a zaniklá tvrz západně od Loun (Ústecký kraj), v majetku Dlačimských z Vřesovic 307

Boleslavský kraj, jeden ze čtrnácti historických krajů, krajským městem bylo město Mladá Boleslav 11, 22, 26, 28, 30, 34-35, 41, 43, 45-46, 49, 52, 54-55, 57, 63, 354, 356, 379

Borek, viz Velký Borek

Bosyně, poddanská ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), dnes součást obce Vysoká, centrum samostatného svobodného statku, v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621) 25-27, 52, 80, 94, 132-133, 143-144, 151, 179, 221, 245, 259, 262, 309, 314, 386, 437

Brandýs nad Labem (Středočeský kraj), královské komorní město a panství, pod správou hejtmana Zikmunda Měsíčka z Výškova (asi do 1613), později Jana Ledeckého z Granova (asi 1615-1619) a hejtmana Jana Cellera z Rosenthalu (1619) 25, 15, 26, 51, 76, 105, 128, 220, 250, 299, 310-311, 373

- Bratčice** (*Bračice*), poddanská ves jihovýchodně od Čáslavi (Středočeský kraj), v majetku Václava Chotouchovského z Nebovid (asi 1610-1618) 445
- Bratislava** (*Prešpurk*), město v Uhrách, dnes hlavní město Slovenské republiky 17
- Bratrský sbor** v Mladé Boleslavi, nová budova sboru od roku 1554 na Českobratrském náměstí, trojlodní renesanční kostel s gotickými okny podle návrhu italského architekta Mattea Borgorelliho (viz též Karmel) 11, 15, 51, 427
- Brno**, královské a krajské město (Jihomoravský kraj), středisko historického Brněnského kraje 35, 38, 190
- Brocno**, poddanské městečko a tvrz východně od Litoměřic (Ústecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Jiřího Vosterského Kaplíře ze Sulevic 205
- Brodce**, poddanské městečko a zámek jižně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v majetku Vojtěcha Václava Vosterského Kaplíře ze Sulevic, roku 1623 byly zkonfiskovány Václavovi Vosterskému Kaplíři ze Sulevic 47, 6, 169, 173, 180, 275, 312
- Březinka**, poddanská ves severně od Mělníka (kraj Středočeský), dnes část obce Kokořín, část vsi patřila k samostatnému svobodnému statku Bosyně, část k samostatnému svobodnému statku Kropáčova Vrutice, část k samostatnému svobodnému statku Kokořín, na rozhraní držeb Václava staršího Berky z Dubé a Lipé a Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku 26, 375
- Březno**, poddanské městečko a tvrz východně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, do roku 1617 v majetku Mikuláše Vratislava z Bubna, poté jeho manželky Barbory Bubnové z Budova 177, 332, 354, 379, 400, 403, 443
- Brusel**, hlavní město Belgie, historické centrum Vlámka 37
- Buda** (*Budín*), hrad a historické sídlo uherských králů v Uhrách na Dunaji, dnes část města Budapešti, hlavního města Maďarské republiky (pravobřežní část Budapešti sjednocené 1873) 16, 160
- Budnice**, poddanská ves s tvrzí a později zámek severně od Slaného (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Hrobčických z Hrobčic (1550-1623) 42
- Buštěhrad**, poddanské městečko, zámek a panství východně od Kladna (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného panství, v majetku Novohradských z Kolovrat (do roku 1613 Jana Novohradského z Kolovrat a následně jeho syna Zbyňka Leopolda) 191, 395, 438
- Bylochov**, poddanská ves severně od Mělníka poblíž Dubé (Středočeský kraj), v majetku Šťastného Vosterského Kaplíře ze Sulevic 150
- Byšice**, poddanské městečko s tvrzí (zámkem) východně od Mělníka (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623) 12, 19-27, 34, 38-39, 49, 52, 58, 60, 4, 13, 15-16, 18-20, 33, 43, 52, 59, 74-84, 86-95, 97, 99, 100-102, 106, 108-109, 111-113, 115-116, 140, 142, 144, 149, 155, 164, 168, 205-208, 210, 218-219, 225, 239-242, 251, 256-257, 264, 277, 297, 302, 308-310, 314, 320, 322-323, 326-327, 330-333, 344, 351, 368, 373, 381, 386, 399, 422-423, 436-437, 439-440
- Byškovice** (*Biškovice*), poddanská ves, dnes součástí Neratovic (Středočeský kraj) 251, 261
- Cetno**, Horní a Dolní Cetno, poddanské vsi západně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj) na Strenickém potoce, v majetku Hendrycha Berky z Dubé a Lipé a poté Godfrýda Berbisdorfa z Berbisdorfu 22, 275
- Cítov**, poddanská ves a tvrz západně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), centrum svobodného statku rozděleného do několika dílů, v majetku Jana Kryštofa Belvice z Nostvic (do 1623), následně v manské držbě 452
- Čakovice**, poddanská ves východně od Prahy (Středočeský kraj), dnes součástí Prahy 18, před rokem 1620 součást komorního panství Brandýs nad Labem 27
- Čečelice**, poddanská ves a tvrz jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, díly v majetku Václava Smrčky z Mnichu a Jana Novohradského z Kolovrat, Šťastného Václava Pětipeského (příslušenství

- Byšic), Mikuláše Vtelenského ze Vtelna (příslušenství Mělnického Vtelna) a komorního panství Kostelec nad Labem 22, 6, 44, 54, 61, 108-109, 111-112, 116, 125, 158, 205, 235, 245, 250, 261, 402, 438
- Čechy**, království, historické území, dnes z větší části na území České republiky 12, 17, 33-34, 38-40, 52, 54-56, 59, 60, 65, 20, 22, 71, 97, 120, 125-126, 140, 172, 262, 265, 297, 307, 310, 329, 351, 365, 368, 387, 394, 447, 451, 458
- Čelákovice**, poddanské a komorní město na Labi východně od Prahy (Středočeský kraj), v majetku královské komory 356
- Česká Lípa**, okresní město a vodní hrad (Liberecký kraj), poddanské městečko a svobodné panství do roku 1621 v částečném majetku Berků z Dubé a Lipé a členů rodu z Vartemberka a Salhausenů ze Salhausu 397
- České Budějovice**, královské a krajské město (Jihočeský kraj), opora katolicismu a habsburské vlády během stavovského povstání, obléháno Thurnovou armádou 54
- Dlázďení staré**, viz Praha – Staroměstské náměstí
- Dlažím/Dlažim**, viz Blažim
- Dobrovice**, poddanské město a renesanční zámek jihovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného panství, v majetku dědiců Jindřicha z Valdštejna a Markéty Popelové z Lobkovic Viléma Voka z Valdštejna a Henyka z Valdštejna (do 1623) 63, 127, 334, 359, 399
- Doksy**, komorní (do 1588) a poté poddanské město a renesanční zámek jihovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Jana z Vartemberka a následně Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (1596-1621) 29, 40, 163
- Na Dole**, poddanská osada severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj) na potoce Pšovka pod současnou vodní nádrží Lhotka, příslušenství poddanské vsi Nebužely, v majetku Jana Novohradského z Kolovrat 191
- Dolní Rakousy**, spolková země na severovýchodě Rakouska (*Niederösterreich*), do roku 1920 byly součástí tohoto území také nynější česká území Západní Vitorazsko, Valticko a Dyjský trojúhelník (tzv. České Rakousy) 16, 189
- Dolní Beřkovice** (*Beřkovice*), ves a panství severozápadně od Mělníka na Labi (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku a panství, v majetku Kryštofa Viléma Sezimy ze Sezimova Ústí a poté Zikmunda Belvice z Nostvic (do 1621) 50, 98, 155, 256, 320, 388, 430
- Dolní Kamenice**, poddanská ves a tvrz severně od Kladna (kraj Středočeský), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Odolena Pětipeského z Chýš a Egrberku, pak Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, pak Mikuláše a Jiříka Pětipeských z Chýš a Egrberku, pak Mikuláše Pětipeského z Chýš a Egrberku 7, 12
- Dolní Přívory**, poddanská ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetát (Středočeský kraj), v majetku rytířského rodu Vančurů z Řehnic (1555-1604) a následně města a panství Mělník 23, 24, 23, 35, 38, 67, 81-82, 101, 162, 170-171, 175, 194, 198, 201, 364, 409, 414
- Doubravička** (*Doubravice*), poddanská ves západně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), příslušenství samostatného svobodného statku Horní Cetno, v majetku Godfrýda Berbisdorfa z Berbisdorfu 275
- Dražičky**, poddanská ves jihozápadně od Tábora, krátce v majetku Fridricha Pětipeského z Chýš a Egrberku (1615-1617) 12
- Dresden** (*Drážďany*), hlavní město spolkové republiky Sasko, Nové Drážďany (Nové město) na severním břehu Labe, obě města spojena v jednu obec roku 1550, hlavní sídelní město saského kurfiřta 11, 377
- Dřísy**, poddanská ves severozápadně od Staré Boleslavi (Středočeský kraj), díl vsi v příslušenství kapituly ve Staré Boleslavi, díl vsi v příslušenství Byšic v majetku Šťastného Václava Pětipeského 22, 170, 238-239, 249, 452
- Dubeč**, viz Praha – Dubeč
- Důlnice**, místní název nižšího lesního porostu u Byšic východně od Mělníka (Středočeský kraj) 96, 205
- Eger** (*Erlau, Erle, Jager*), město a pevnost v Uhrách, dnes v Maďarské republice, východně od Budapešti 16-18, 32

Erfurt, hlavní město spolkové německé republiky Durynsko, během třicetileté války dvakrát dobyt a vydrancováno Švédy 10

Esztergom (*Ostřihom*), město v Uhrách, dnes v Maďarské republice, severně od Budapešti (župa Komárom-Esztergom), od poloviny 16. století součást habsburské protiturecké pevnostní linie, dobyt Turky 1543, několikrát obléháno během patnáctileté války 9, 31-34, 160

Evropa, kontinent 32

Frauenkirche, evangelicko-luteránský kostel v Drážďanech, původně gotický dóm s častou pohřební funkcí, později barokně upraven, místo pohřbů několika českých exulantských rodin, je zde pohřbena například Sibyla Judita Rútová, rozená Pětipeská z Chýš a Egrberku 11

Hatvan (*Hatván, Hátván*), městečko a pevnost v Uhrách, dnes v Maďarské republice, severovýchodně od Budapešti 16

Heidelberg, německé univerzitní a bývalé krajské město na řece Neckar (Bádensko-Württembersko), středisko kalvinismu a sídlo faleckých kurfiřtů 53, 390

Na Herbarsku (*Herbarsko*), místní název dědiny náležející k samostatnému svobodnému statku Byšice 22

Hnidousy, poddanská ves a dvůr, dnes část obce Kladno (Středočeský kraj), centrum samostatného lenního statku; léno panství Křivoklát, v majetku Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku, poté Vojtěcha Pětipeského z Chýš a Egrberku 10-11

Horky nad Jizerou, poddanská ves jižně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj) 82

Horní Cetno, viz Cetno

Horní Lužice, historická součást zemí Koruny české (1370-1635)

Horní Uhry, viz Uhry

Horní Přivory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku členů rytířského rodu Vančurů z Řehnic, poté v majetku Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621) 25-28, 22, 78, 101, 117-118, 167, 169, 171, 178-179, 201, 204, 207, 220, 300, 309-311, 362

Horšovský Týn, poddanské město a zámek severně od Domažlic (Plzeňský kraj), centrum samostatného svobodného panství, v majetku Kryštofa mladšího Popela

z Lobkovic, poté Viléma staršího Popela z Lobkovic, jemuž bylo roku 1621 zkonfiskováno 44

Hořepník, poddanské městečko severozápadně od Pelhřimova (kraj Vysočina), na podzim roku 1618 místo polního ležení českého stavovského vojska 50

Hostín (*Hostinná/Hostinný*), poddanská ves východně od Mělníka a severně od Byšic (Středočeský kraj), část v příslušenství samostatného svobodného statku Byšice, část náležící k samostatnému svobodnému statku Liblice, díly vsi v majetku Anny Homutové z Hrušova, Jindřicha Vlinského z Vliněvsí a Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku 22, 24, 27-28, 16, 46, 83, 300, 309, 315, 388, 402, 434, 453

Hradec Králové, krajské město (Královéhradecký kraj), královské a věnné město od roku 1225, středisko historického Hradeckého kraje 350

Hrušov, poddanská ves a tvrz jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, do roku 1612 v majetku Godfrýda Berbisdorfů z Berbisdorfů, následně jeho bratrů Ernfrýda, Jiřího Viléma a Rudolfa a Alžběty Berbisdorfůvých ze Štampachu (do 1615) a jejího druhého manžela Jan z Roupova (do 1621) 103, 193, 202, 263, 267, 275

Chcebuz (*Scebuz*), poddanská ves a tvrz východně od Litoměřic (Ústecký kraj), dnes část obce Štětí, centrum samostatného svobodného statku, do roku 1619 v majetku Albrechta Šťastného Kaplíře ze Sulevic, následně v majetku Šťastného a Oldřicha Vosterských Kaplířů ze Sulevic (do 1621) 150, 181, 248, 321

Chodeč, poddanská ves severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, rozděleného na několik částí, v majetku Jana Homuta z Harasova, Šťastného Václava Pětipeského a Zikmunda Belvice z Nostvic 176, 205, 244, 256, 386, 408

Chorušice, poddanská ves východně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), součást mělnického panství 277

Choťánky, poddanská ves východně od Poděbrad (Středočeský kraj), součást komorního panství Poděbrady 316

- Chotětov**, poddanská ves jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), součást komorního panství Brandýs nad Labem a Benátky nad Jizerou 76
- Chotoviny**, poddanská ves, tvrz a později zámek severně od Tábora (Jihočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Jiřího Pětipeského z Chýš a Egrberku (1585-1615) a následně Bohuslava Víta ze Rzávého 12, 317
- Chrusterice**, poddanská ves a tvrz severovýchodně od Berouna (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Fridricha/Bedřicha Pětipeského z Chýš a Egrberku (od 1616) 12
- Chvaly**, poddanská ves s tvrzí a pozdější zámek na východním okraji Prahy (Středočeský kraj), dnes část Horních Počernic, před rokem 1609 v majetku Jeronýma Čejky z Olbramovic 329
- Chvatěruby**, poddanská ves, hrad a renesanční zámek jihozápadně od Mělníka u Kralup nad Vltavou (Středočeský kraj), od roku 1605 v majetku Viléma Trmala z Toušic a následně jeho syna Václava (do 1616) 219, 284, 353, 376, 384, 390, 430
- Innsbruck**, hlavní město tyrolského hrabství, dnes město v Rakouské republice, západně od Vídně 59
- Istanbul** (*Cařihrad, Konstantinopol*), historicky hlavní město Osmanské říše, dnes největší město v Turecké republice, západně od Ankarý 17
- svatého Jakuba**, původně gotický kostel ve Starém Městě Pražském při minoritském klášteře z první poloviny 13. století, později barokně a klasicistně upraven 43
- Jenichov** (*Nyměchov, Nyněchov, Niněchov*), poddanská ves severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), dnes část obce Střemy, součást košáteckého panství Jana Novohradského z Kolovrat, později součást samostatného svobodného statku Liblice v majetku Vlinských z Vliněvsi, do roku 1621 v majetku Smila Vlinského z Vliněvsi (poručnictví matky Anny Vlinské z Dubé) 16, 45
- Jesenice**, poddanské městečko jižně od Prahy (Středočeský kraj), původně ves v majetku vyšehradské kapituly 41, 411
- Jičín**, poddanské a později okresní město (Královéhradecký kraj), do roku 1607 v majetku členů panského rodu Trčků z Lípy, poté Zikmunda Smiřického ze Smiřic a následně jeho syna Albrechta Jana Smiřického, jemu posmrtně zkonfiskováno (1622) 49
- Jiřice**, poddanská ves a tvrz severozápadně od Kostelce nad Labem (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Mikuláše Vančury z Řehnic, následně jeho dcer Kateřiny, Salomeny a Mandaleny, poté v majetku Václava Korduleho ze Sloupna, následně součást komorního panství Brandýs nad Labem 355
- Jitkov**, poddanská ves a tvrz jihovýchodně od Chotěboře (kraj Vysočina), centrum samostatného svobodného statku, v majetku členů rytířského rodu Mitrovských z Nemyšle 350
- Kácov**, poddanské městečko na Sázavě jihozápadně od Kutné Hory (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, do roku 1623 v majetku Karla staršího Čejky z Olbramovic 325
- Kadaň**, královské město, hrad a františkánský kostel jihozápadně od Chomutova na řece Ohři (Ústecký kraj), aktivně se účastnilo stavovského povstání 14
- Kamýk**, hrad a poddanská ves severozápadně od Litoměřic (Ústecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Mikuláše Kamýtského ze Lstiboře (do 1620) 246
- Kanina**, poddanská ves severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), část vsi součástí svobodného statku Bosyně v majetku Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, díl vsi v majetku Alžběty Hrzánové z Dubé 26, 45, 49, 154, 267, 274, 338, 416
- Kaniž**, viz Nagykanizsa
- Karmel**, českobratrská škola a tiskárna v Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), pojmenována podle biblického pohoří Karmel (starozákonní příběh proroka Eliáše), vznikla počátkem 16. století v místě bývalého minoritského klášteře, který Továčovští z Címburka darovali českým bratřím, škola i tiskárna byly roku 1624 uzavřeny 11, 427
- Keresztes** (*Kereteš, Kheredes*), ves východně od Egeru (severní Maďarsko, župa Borsod-Abaúj-Zemplén megye), dnes

Mezőkeresztes, dějiště největší polní bitvy patnáctileté války (26. 10. 1596), v níž osmanské vojsko Mehmeda III. porazilo spojené habsburské, české a uherské oddíly 8, 16-19

Kladno, poddanské městečko a později okresní město (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, od poloviny 16. století v majetku Ctibora Tiburciho Žďárského ze Žďáru 10, 456

Kłodzko (*Kladsko*), okresní město na jihu Dolnoslezského vojvodství v Polsku, centrum historického Kladského hrabství, v držbě Habsburků (od 1534) i ve střídavé zástavní držbě 313

Klomin (*Klumin, Chlumin*), poddanská ves západně od Neratovic (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, část v majetku Jana Bořivoje Kyšperského z Vřesovic, část náležící k mělnickému panství 22, 169, 282, 394

Kojovice (*Kojevice*), poddanská ves východně od Mělníka (Středočeský kraj), dnes část obce Kropáčova Vrutice, díl vsi v majetku Šťastného Václava Pětipeského jako příslušenství svobodného statku Byšice, díl vsi součástí košáteckého panství Novohradských z Kolovrat 22, 11, 171, 316

Kokořín, hrad a poddanská ves severně od Mělníka (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, od roku 1595 v majetku Oldřicha a Tobiáše Hrzánů z Harasova, krátce v majetku Rudolfa II. (1610-1611), následně v majetku Václava staršího Berký z Dubé a Lipé a Johanky Pruskovské ze Sulevic 26-27, 203-204, 221

Kokovice, poddanská ves a zaniklá tvrz severozápadně od Kladna (Středočeský kraj), dnes součást obce Klobuky, centrum samostatného svobodného statku, od roku 1584 součást statku Vraný v majetku Doupovců z Doupova, později Kateřiny Věžníkové (Elsnicové) z Hertenberku 11, 126, 370

Koleč, poddanská ves a dvůr severovýchodně od Kladna (Středočeský kraj), renesanční tvrz zde vybudoval kolem roku 1600 Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku, v majetku téhož (do 1611) 10, 8, 17, 282

Kolín, město, od roku 1591 komorní město a zámek (kraj Středočeský), centrum sa-

mostatného svobodného panství, v majetku Kašpara ze Žerotína, pak Kašpara Melichara ze Žerotína jako zástavní panství, od roku 1591 Rudolfa II. Habsburského, později účast ve stavovském povstání 8

Komárno (*Malé Komárno*), město a pevnost v Uhrách, při ústí Váhu do Dunaje, dnes ve Slovenské republice, východně od Bratislavy 34

Komárov, poddanské městečko jihozápadně od Hořovic (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v předbělohorské době proslulo výrobou železa, včetně technologie vysoké pece, zavedené zde po roce 1602, v majetku Jindřicha Otty z Losu (1602-1621) 328

Konopiště, hrad a později romantický zámek západně od Benešova (Středočeský kraj), dnes součást Benešova, centrum samostatného svobodného statku, v majetku Hodějovských z Hodějova (1604-1621) 41, 308, 327, 410-411, 432

Koporeč, malá poddanská ves jižně od Mostu (Ústecký kraj), dnes součást obce Líšnice, od roku 1607 v majetku Jindřicha Šanovce z Šanova 268

Kosova Hora (*Hora Kosová*), poddanské městečko a renesanční zámek východně od Sedlčan (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Jana mladšího a Viléma Říčanských z Říčan (do 1622) 363

Kostelec nad Labem, poddanské a poté královské komorní město a panství jižně od Mělníka (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku 49, 124, 129, 198, 251, 266, 309, 354-356

Košátecký potok, pravostranný přítok Labe (ústí v Neratovicích), napájel rybníční a mlýnskou soustavu u Košátek, Byšic a Všetat 24, 27

Košátky, poddanská ves, tvrz a zámek jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku a panství, v majetku Jana Novohradského z Kolovrat (do 1613) 11, 45-46, 191, 237, 282, 293, 386, 395

Košice (*Cassou, Cashaie*), hornouherské pevnostní město, dnes krajské město na východě Slovenské republiky (Košický kraj) 17

Kozomín, poddanská ves, tvrz a pivovar východně od Kralup nad Vltavou (Středočeský kraj), centrum samostatného

- svobodného statku, v majetku Zejdlců ze Šenfeldu, roku 1622 zkonfiskovány Jindřichovi Jiřímu Zejdlcovi ze Šenfeldu 78, 269
- Krakovec**, zřícenina hradu jihozápadně od Rakovníka (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Vchynských ze Vchynic a Tetova (od 1588), roku 1623 statek a pustý hrad zkonfiskován Jiřímu Vchynskému ze Vchynic a Tetova 184
- Kroužecký mlýn**, mlýn poblíž osady Na Dole severně od Mělníka (Středočeský kraj) na potoce Pšovka 237
- Krpy**, poddanská ves východně od Mělníka (Středočeský kraj), dnes součást Kropáčovy Vrutice, dílem v majetku Alžběty Hrzánové z Dubé na Libni a Vrutici, jejího syna Václava Hrzána z Harasova, mělnického panství a města Mělník nad Labem 5, 11
- Křovice**, poddanská ves severně od Slaného (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, roku 1623 zkonfiskována Kryštofu Vilémovi Sezimovi z Ústí 174
- Kunčice**, poddanská ves a tvrz západně od Hradce Králové (Královéhradecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, zkonfiskovány Ctiborovi Pecingárovi z Bydžína (1622) 362
- Kutná Hora** (*Hory Kutné*), královské horní a později okresní město (Středočeský kraj) 386, 425
- Labe**, česká řeka, evropský veletok v povodí Severního moře 24-27
- Ledce**, poddanská ves jihovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, do roku 1623 v majetku Václava Cetenského z Cetna 167
- Leipzig** (*Lipsko*), německé město v Sasku se statutem samostatného okresu 231
- Lhotka**, poddanská ves a vrchnostenský dvůr východně od Mělníka (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, částečně v majetku Zikmunda Belvice z Nostvic a částečně Šťastného Václava Pětipeského 388
- Libčeves**, poddanská ves s renesančně upravenou tvrzí (zámkem) severně od Loun (Ústecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Jana Viléma Kostomlatského Vřesovce z Vřesovic (do 1618) 97, 236, 271, 273
- Liběchov**, poddanské městečko s renesančně upravenou tvrzí severně od Mělníka na pravém břehu Labe (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Belviců z Nostvic, Jana Lorence z Žerotína, poté v majetku Jana Kryštofa Belvice z Nostvic (1615-1621) 176, 208, 257-258, 375, 378, 408, 439-440
- Libeň**, viz. Vysoká Libeň
- Liblice**, poddanská ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, do roku 1611 v majetku Jindřicha Vlinského z Vliněvsi, poté v majetku jeho manželky Anny Vlinské/Špetlové z Dubé a sirotků Smila a Kateřiny Vlinských, částečně v majetku Šťastného Václava Pětipeského 24, 7, 83, 93, 102, 107, 222, 300, 318, 335
- Libochovičky** (*Liběchovičky*, *Liběchovice*), poddanská ves a tvrz ve Slánsku východně od Kladna (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku členů rytířského rodu Pětipeských z Chýš a Egberku (1560-1621) 10-11, 81, 305, 340, 342, 348
- Linec** (*Linz*), hlavní město rakouské spolkové země Horní Rakousy 54
- Lipenec**, poddanská ves a tvrz jihozápadně od Loun (Ústecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, od roku 1602 v majetku Volfa staršího Vřesovce z Vřesovic a součást jeho novohradského panství, témuž zkonfiskováno (1623) 135
- Litoměřice**, královské a krajské město (Ústecký kraj), středisko historického Litoměřického kraje 247
- Litoměřický kraj**, jeden ze čtrnácti historických krajů, krajským městem byly Litoměřice 9
- Lobkovice**, poddanská ves a zámek jižně od Mělníka (Středočeský kraj), dnes východní část Neratovic, do roku 1615 v majetku Václava Budovce z Budova a Jana Ratibora Sekerky ze Sedčic 251, 292, 459
- Loukovec nad Jizerou**, poddanská ves a tvrz severovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného panství, do roku 1622 v majetku Bohuchvala Berky z Dubé a Lipé, následně v majetku jeho syna Aleše (do 1624) a poté Albrechta z Valdštejna 357

- Meißen** (*Míšeň, Mišno*), hornolužické město na Labi a okres severozápadně od Drážďan (německá spolková země Sasko) 231
- Menší Město pražské**, dnes Malá Strana – viz Praha – Malá Strana
- Mělnické Vteln**, poddanská ves a tvrz východně od Mělníka (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku rozděleného na dvě části, část v majetku Vtelenských ze Vtelna, ves, tvrz, dva poplužní dvory a pivovar zkonfiskovány Janu Vtelenskému ze Vtelna (1622) 44, 245, 431
- Mělník nad Labem**, královské věnné a později zástavní město a zámek (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného panství s lenním systémem, v zástavní držbě Jáchyma Novohradského z Kolovrat (1594-1600) a jeho syna Jana Novohradského z Kolovrat (1600-1611), následně v zástavní držbě Viléma Vchynského ze Vchynic (1611-1613), v letech 1614-1618 ve správě katolického hejtmána Jakuba Hořického z Tepence, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku 22, 40, 45, 3, 69-71, 75, 80, 106, 115, 144, 169, 171, 198, 204, 214, 240, 242-243, 262, 277, 294, 314, 337, 341, 346, 351, 360, 380-381, 413-414, 417-418
- Měšice**, poddanská ves s tvrzí a pozdějším zámek severně od Prahy (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Jana Semechovského ze Semechova, od roku 1616 ve vlastnictví Jana Černhauze z Černhauzu 202
- Mezőkeresztes**, viz Keresztes
- Mikovice** (*Minkovice, Mikovice*), poddanská ves jihozápadně od Mělníka (Středočeský kraj), dnes součást Kralup nad Vltavou, před rokem 1613 v majetku Jana Boryněho ze Lhoty, následně syna Jana Davida Boryněho ze Lhoty 42, 81, 88, 325
- Mistelbach an der Zaya**, okresní město v Dolních Rakousech severovýchodně od Vídně, jižně od Valtic a zemských hranic Markrabství moravského 189
- Míšeň**, viz Meißen
- Mladá Boleslav** (*Boleslav Mladý, Bunzel*), královské a krajské město a zámek (Středočeský kraj), centrum historického Boleslavského kraje, středisko samostatného panství, jedno z nejvýznamnějších česko-bratrských středisek předbělohorské doby 11, 31-32, 35, 42, 51, 63, 91, 99, 152, 207, 225-226, 332, 347, 372, 427
- Mnichovo Hradiště** (*Hradiště nad Jizerou*), poddanské město a zámek severně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), centrum samostatného statku, do roku 1621 v majetku Václava Budovce z Budova 167, 169
- Mníšek pod Brdy**, poddanské město a zámek jihozápadně od Prahy (Středočeský kraj), centrum svobodného statku a panství, v majetku členů rodu Vratislavů z Mitrovic (1487-1655), sídlo mníšecké větve rodu 458
- Mokropsy**, ves na Berounce jihozápadně od Prahy u Černošic (Středočeský kraj), dnes Horní a Dolní Mokropsy, centrum samostatného svobodného statku, v majetku Fridricha Smolíka ze Slávic (do 1620) 153
- Morava** (*Markrabství moravské*), markrabství, historické území, dnes část České republiky 34-36, 39, 53, 192
- Na Mořežabsku** (*Mořežabsko*), místní název dědiny náležející k samostatnému svobodnému statku Byšice 22
- Mšeno**, poddanské městečko severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), součást samostatného svobodného panství Bezděz, od roku 1588 částečně v majetku Jana staršího z Valdštejna a Zikmunda z Vartemberka, roku 1605 v majetku Bohuchvala Berky z Dubé, poté Barbory Smřické (Berkové) z Lobkovic, roku 1622 zkonfiskováno Václavu staršímu Berkovi z Dubé a Lipé 29, 40, 53, 151, 259, 453
- Myškovice** (*Miškovice*), poddanská ves a tvrz na severovýchodním okraji Prahy (Středočeský kraj), v majetku Mikuláše Trmala z Toušic (1604-1623) 39, 125, 216, 260, 266, 436
- Nagykanizsa** (*Velká Kaniža; Kaniž*), město v Uhrách, dnes v Maďarské republice, jihozápadně od Budapešti 32
- Nanebevzetí Panny Marie**, kostel vybudovaný v raně barokním stylu v letech 1613-1625 podle návrhu italského architekta Giovanni Maria Filippiho ve Staré Boleslavi, nejstarší český mariánský kostel, kde je uloženo Palladium země české, jedno z center svatováclavského kultu 117

- Nebužely**, poddanská ves a tvrz severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), v příslušenství pražského kláštera svatého Jiří, později v majetku Jana Novohradského z Kolovrat 45-46, 191, 218, 237, 242, 282
- Nedomice**, poddanská ves východně od Neratovic (Středočeský kraj), součást komorního panství Brandýs nad Labem 344, 351
- Nehasice**, poddanská ves severně od Žatce (Ústecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Jana Viléma Kostomlatského z Vřesovic 148, 236, 271
- Nemyslovice** (*Nemeslovice*), poddanská ves a tvrz jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Jana staršího Vlka z Kvítkova a poté jeho syna Jetřicha Vlka z Kvítkova (do 1619) 14, 66, 193, 196, 223, 319, 323
- Neprobylice**, poddanská ves a dvě tvrže severně od Kladna (kraj Středočeský), v majetku Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku (do 1602) a následně jeho syna Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku (do 1621) 9-10, 22, 47
- Neratovice**, původně poddanská ves na levém toku Labe severně od Prahy (Středočeský kraj), roku 1622 zkonfiskovány Janu Ratiborovi Sekerkovi ze Sedčic 251
- Neuzelle**, cisterciácký klášter na hranicích Dolní Lužice a Braniborska (Braniborsko, Landkreis Oder-Spree) 447
- Nógrád** (*Novohrad, Nové Zámky*), hrad a pevnostní město v Uhrách, dnes v Maďarské republice, severně od Budapešti 34
- Nové Strašecí**, poddanské město východně od Rakovníka (Středočeský kraj), součást panství Křivoklát 252
- Nový Berštein**, poddanská ves a renesanční zámek jižně od České Lípy (Liberecký kraj), dnes část obce Dubá, centrum samostatného svobodného panství, při zámku provozován od poslední třetiny 16. století panský pivovar, v majetku Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (do 1621) 276
- Nový Studenec** (*Studenec*), ves a tvrz (později renesanční zámek) východně od Chotěboře (kraj Vysočina), centrum samostatného svobodného statku a panství, do roku 1615 v majetku Bohuchvala Jaroslava Březnického z Náchoda 327
- Nový Zámek** (*Zahrádky*), poddanská ves a renesanční zámek jižně od České Lípy (Liberecký kraj), centrum samostatného svobodného panství, rezidenční zámek Vartemberků od poloviny 16. století, panství zkonfiskováno Janu Jiřímu z Vartemberka (1622) 151, 265, 365
- Nymburk**, královské a okresní město na Labi (Středočeský kraj) 332
- Nyměchov/Nyněchov**, viz Jenichov
- Obříství** (*Vobříství*), poddanská ves, hospodářský dvůr a tvrz na levém břehu Labe jižně od Mělníka (Středočeský kraj), do roku 1617 v majetku členů rodu Myšků ze Žlunic, roku 1618 je Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku odkoupil od spoludědiců své manželky Johany Myškové ze Žlunic 29, 47
- Odolená Voda** (*Vodolina Voda*), poddanská ves severně od Prahy (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, do roku 1620 v majetku Ladislava staršího Sekerky ze Sedčic 345
- Olbramovice**, poddanská ves a tvrz jižně od Benešova (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, do roku 1614 v majetku členů rytířského rodu Velemyských z Velemyšlovi, následně Doroxy z Fürstenberka jako součást panství Líštno 325, 429
- Opočno**, poddanská ves jihozápadně od Loun (Ústecký kraj) 135
- Osov**, (*Vosov Velký*), poddanská ves s tvrzí jižně od Berouna (Středočeský kraj), na místě zaniklé původní tvrže barokní zámek, centrum svobodného samostatného statku a panství, v majetku Jakuba Menšíka z Menštejna (do 1614), následně Oldřicha staršího Gerštorfa z Gerštorfu, jemuž bylo zkonfiskováno 419
- Ostříhom**, viz Esztergom
- Ouholice**, poddanská ves na levém břehu Vltavy severně od Kralup nad Vltavou (Středočeský kraj), dnes Nové a Staré Ouholice, centrum samostatného svobodného statku, od roku 1607 v majetku Viléma Trmala z Toušic 284
- Oujezdec**, poddanská ves jižně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), dnes Újezdec, centrum svobodného samostatného statku, v majetku Jana Lorence ze Žerotína, později součást mělnického panství 198

- Paasdorf**, městečko jihozápadně od Mistelbachu (Dolní Rakousy), severovýchodně od Vídně 189
- Pacov**, poddanské město a renesančně upravený hrad západně od Pelhřimova (kraj Vysočina), centrum svobodného samostatného statku a panství, do roku 1613 v majetku Španovských z Lisova, následně Ladislava Víta ze Ržavého, jemuž bylo zkonfiskováno (1623) 41, 145, 186, 363, 383
- Petrovice**, poddanská ves a zámek východně od Prahy (Středočeský kraj), dnes součást Prahy 10, centrum svobodného samostatného statku, v majetku Anny Homutové z Hrušova 404
- Pirna** (*Perno*), město na Labi v německé spolkové zemi Sasko jihovýchodně od Drážďan (zemský okres Saské Švýcarsko-Východní Krušné hory), jedno z center pobytu českých a moravských pobělohorských exulantů 11-12, 60
- Plzeň**, královské a krajské město (Plzeňský kraj), během stavovského povstání obsazeno Petrem Arnoštem z Mansfeldu (od 21. listopadu 1618 do března 1621) 88
- Poděbrady**, komorní město a zámek jihovýchodně od Nymburka (Středočeský kraj) 8, 316, 366
- Pohoř** (*Pohoří*), ves východně od Jílového u Prahy (Středočeský kraj), dnes Pohoří, v majetku Lidmily Valatkové z Kostelce 244
- Porýní** (*Rheinland*), oblast v západním Německu po obou březích Rýna, dnes převážně na území spolkového státu Porýní-Falc (Rheinland-Pfalz), historicky sporné území mezi Francií a Německem (Pruskem) 54
- Prachatice**, královské a poddanské město (Jihočeský kraj), do roku 1601 v majetku Petra Voka z Rožmberka, následně v majetku Rudolfa II. Habsburského 50, 54
- Popovice**, viz Velké Popovice.
- Praha**, hlavní město Českého království 16, 23, 25, 32, 34, 41, 44-45, 53-55, 57, 59, 3, 31, 39, 72, 81, 125, 182-183, 228, 262, 275, 281, 285, 307, 340, 358, 411, 447
- Praha – U Beránků**, dům na Staroměstském náměstí v Praze ve vlastnictví Šťastného Václava Pětipeského (1617-1621 a znovu 1630-1638) 25, 44-45, 55, 60
- Praha – Betlémská kapele**, původně gotický dvoulodní kostel na Starém Městě pražském, před rokem 1609 kališnický kostel, od vydání Rudolfova Majestátu (1609) ve správě Jednoty bratrské, od roku 1622 pod správou jezuitů 49
- Praha – Dubeč**, poddanské městečko a tvrz, dnes Praha 10 – Dubeč (kraj Hlavní město Praha), centrum samostatného svobodného statku, zkonfiskováno Adamu Zapस्कému ze Zap (1622) 89, 137, 324
- Praha – Hradčany**, historické královské město, dnes městská čtvrť Hlavního města Prahy 39, 100, 221
- Praha – Hvězda**, renesanční letohrádek stojící ve stejnojmenné oboře na severovýchodním úpatí Bílé hory, dnešní Praha-Liboc (Praha 6) 57
- Praha – Hybernská**, ulice v Novém Městě pražském ústící na západě k Prašné bráně a dnešní třídě Na Příkopě 43
- Praha – kostel svatého Jakuba**, původně gotický kostel ve Starém Městě Pražském při minoritském klášteře z první poloviny 13. století, barokně a klasicistně upraven 43
- Praha – Jindřišská**, ulice v Novém Městě pražském propojující dnešní Václavské a Senovážné náměstí (název podle kostela svatého Jindřicha), kde od roku 1614 vlastnil dům Šťastný Václav Pětipeský 43
- Praha – Karlův most**, nejstarší dochovaný pražský most propojující historické Staré Město pražské a Malou Stranu 57
- Praha – Libeň**, poddanská ves a tvrz, dnes Praha 8 – Libeň (kraj Hlavní město Praha), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Tobiáše Hrzána z Harasova 5, 130
- Praha – Malá Strana** (*Menší Město pražské*), historické královské město, dnes městská čtvrť Hlavního města Prahy 54, 6, 10, 37, 136, 146, 456, 458
- Praha – Nové Město** (*Nové Město pražské*), historické královské město, dnes městská čtvrť Hlavního města Prahy 10, 25, 30, 41, 43, 53, 55, 252, 297, 401, 406, 445, 449
- Praha – Petrovice**, poddanská ves a tvrz, dnes Praha 10 – Petrovice (kraj Hlavní město Praha), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Václava Homuta z Harasova 404
- Praha – Staré Město** (*Staré Město pražské*), historické královské město, dnes městská čtvrť Hlavního města Prahy 18, 30, 43-45,

51, 25, 87, 113-114, 136, 148, 168, 206, 213, 217, 230, 290, 322, 343, 391, 406

Praha – Staroměstské náměstí (*Staré dláždění, Dláždění staré*), historické centrum Starého Města pražského 25, 45, 60, 39

Praha – Strahovská brána (*Černá, Hansturkovská*), zaniklá součást západního opevnění Prahy původně podél dnešní Nerudovy ulice, roku 1611 prolomena pasovským vpádem na Malou Stranu, 8. 11. 1620 vojsky Ferdinanda II. po vítězné bitvě na Bílé hoře 57

Praha – Strašnice, poddanská ves východně od Prahy, dnes součástí hlavního města (Praha 10, Praha 3), v předbělohorské době v majetku Nového Města pražského, v letech 1619-1620 patrně krátce (dílem) v majetku Šťastného Václava Pětipeského 3

Praha – kostel svatého Tomáše, kostel na Malé Straně v Praze, barokně přestavěný chrám při klášteře obutých augustiniánů na rohu Letenské a Tomášské ulice u Malostranského náměstí 458

Praha – Týnský chrám, gotický kostel Matky Boží před Týnem ve Starém Městě pražském na východní straně Staroměstského náměstí, středisko utrakvistické dolní konzistoře (do 1621) 44

Praha – U červeného koníčka, dům v Rybné ulici (*Za svatým Jakubem*), ve Starém Městě pražském 43, 44

Pražský hrad, historické sídlo českých králů a centrum zemských úřadů 53, 58-59, 21-22, 24, 41, 120, 154, 195, 215, 268, 278, 311, 387, 449, 451-452

Prešpurk, viz Bratislava

Prokopovský mlýn, místní název, nájemní mlýn v majetku Šťastného Václava Pětipeského u Horních Přívor, jihovýchodně od Mělníka nad Labem v sousedství Všetat (Středočeský kraj) 125, 207, 235

Přívory, viz Horní Přívory, Dolní Přívory

Pšovka, pravostranný přítok Labe v Mělníce, protéká Kokořínskem, napájel mlýnskou soustavu včetně Kroužeckého mlýna 26

Pšovlky, poddanská ves a tvrz západně od Rakovníka (Středočeský kraj), po roce 1600 v majetku Libštejských z Kolovrat a Jindřicha Cukra z Tamfeldu 330

Pyšely, poddanské městečko a zámek severně od Benešova (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku a panství, v majetku Karla Mrackého z Dubé (1587-1623) 291

Rabštejn nad Střelou, poddanské městečko a zřícenina hradu severně od Plzně (Plzeňský kraj), dnes část obce Manětín, centrum samostatného svobodného panství, v majetku Šebestiána Šlika z Holejče a hraběte z Pasounu a Lokte, poté Libštejských z Kolovrat, 1622 zkonfiskováno Jáchymovi Libštejskému z Kolovrat 361

Radič (*Radič*), poddanská ves a tvrz severně od Sedlčan (Středočeský kraj), od roku 1575 v majetku Myslíků z Hyršova, v letech 1615-1622 v majetku Adama mladšího Myslíka z Hyršova 242

Radouň, ves a tvrz východně od Mělníka (Středočeský kraj), součást Mělnického Vtelna, v majetku členů rytířského rodu Hrzánů z Harasova a Oldřicha Vosterského Kaplíře ze Sulevic 130, 349

Rakovnický kraj, jeden ze čtrnácti historických krajů, krajským městem bylo město Rakovník 9

Rakovník, komorní a okresní město (Středočeský kraj), centrum historického Rakovnického kraje 57

Ronšperk, zámek a poddanské městečko severozápadně od Domažlic (Plzeňský kraj), dnes součást Poběžovic, v majetku Jana Jiřího ze Švamberka (1573-1617) a následně jeho syna Petra ze Švamberka 44

Roudnice nad Labem, královské a později poddanské město, zámek a panství jihovýchodně od Litoměřic (Ústecký kraj), v majetku Polyxeny Lobkovické (Rožmberské) z Pernštejna (od 1592) a jejího manžela Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic (od 1623) 59, 58, 301-302

Rožďalovice, poddanské městečko a tvrz severovýchodně od Nymburka (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného panství, zkonfiskováno Křineckým z Ronova (1622) 165, 185

Řepín, poddanské městečko a tvrz (zámek) východně od Mělníka (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Mikuláše Gerštorfa z Gerštorfa a Malšvic a Abrahama Salhause ze Salhausenu 57, 398, 429

Samšina, poddanská ves a tvrz západně od Jičína (Královéhradecký kraj), v majetku Abrahama Gerštorfa z Gerštorfa a Malšvic (1605-1620) 326, 336, 370, 407

- Scebuz**, viz Chcebuz
- Sedlec**, poddanská ves a tvrz severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), dnes část obce Mšeno, centrum samostatného svobodného statku rozděleného na několik částí, část vsi příslušenství svobodných statků Bosyně a Kokořín, část v letech 1603-1617 v majetku rytíře Adama Mnětického z Mnětic na Sedlci 26, 29, 147, 203, 416, 422-423
- Sedmihradsko**, knížectví, historické území, dnes větší část na území Rumunské republiky 16
- Semčice**, poddanská ves a tvrz jihovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, roku 1621 zkonfiskovány Janu Přechovi Třemeskému ze Železna 338
- Sien**, německé městečko východně od Trevíru (Landkreis Birkenfeld) 339
- Sitné**, poddanská ves severně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v majetku Václava staršího Berky z Dubé a Lipé 258
- Skalica** (*Uherská Skalice*), svobodné královské město v Horních Uhrách, dnes okresní město v jihozápadním Slovensku (Trnavský kraj), strategická pohraniční pevnost, obléhána i střídavě dobyta během patnáctileté války 9, 35, 39
- Slánský kraj**, jeden ze čtrnácti historických krajů, krajským městem bylo město Slaný 9, 11, 15
- Slaný**, královské město severně od Kladna (Středočeský kraj), středisko historického Slánského kraje, v předbělohorské době charakteristické převahou nekatolického obyvatelstva 8, 10, 47, 57
- Smečno**, poddanské město a zámek severozápadně od Kladna (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného panství, v majetku Jaroslava Bořity z Martinic 9
- Snědovice**, poddanská ves, renesančně upravená tvrz a pozdější barokní zámek východně od Litoměřic (Ústecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Jana Vlka z Kvítkova a jeho dědiců 27, 32
- Sovínky** (*Sovinky*), městečko jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), součást samostatného svobodného statku Kropáčova Vrutice, v majetku Hrzánů z Harasova (do 1623) 73
- Stará Boleslav** (*Boleslav Starý*), poddanské město, hrad a kolegiální kapitula svatých Kosmy a Damiána severovýchodně od Prahy (Středočeský kraj), dnes souměstí s Brandýsem nad Labem, od roku 1613 budován poutní kostel Nanebevzetí Panny Marie, v majetku kolegiální kapituly svatých Kosmy a Damiána 117, 211, 238-239, 241, 249
- Staré dláždění**, viz Praha – Staroměstské náměstí
- Starý Vamberk**, hrad a poddanské městečko jižně od Rychnova nad Kněžnou (Královéhradecký kraj), centrum samostatného svobodného panství, v majetku Pecin-gárů z Bydžína (1557-1622) 65
- Stránka**, poddanská ves a pozdější barokní zámek severovýchodně od Mělníka poblíž Mšena (Středočeský kraj) 155, 187
- Strašecí**, viz Nové Strašecí
- Strážnice** (*Strašnice*), poddanská ves severně od Mělníka (Středočeský kraj), dnes část obce Vysoká, součást mělnického panství 3
- Střemy**, poddanská ves a tvrz severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, částečně náležící mělnickému panství, později v majetku Zikmunda Belvice z Nostvic (do 1621) 314
- Studenec**, viz Nový Studenec
- Studénka**, poddanská ves a zaniklá tvrz severovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), poplužní dvůr a centrum samostatného svobodného statku a panství, v majetku členů rytířského rodu Vančurů z Řehnic, roku 1622 zkonfiskováno Jiřímu Šťastnému Vančurovi z Řehnic 23, 35, 67, 95, 141
- Sukorady**, poddanská ves východně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v majetku Jindřicha Abrahama Salhause ze So-lhausenu a poté Mandaleny Malovcové z Nostvic 398
- Sušice**, původně královské město jihovýchodně od Klatov (Plzeňský kraj), v předbělohorské době centrum solného obchodu, pivovarnictví a řemeslné výroby 54
- Sutom**, poddanská ves západně od Litoměřic (Ústecký kraj), součást Třebenic, původně příslušenství zříceného hradu Košťálov 53
- Svatá říše římská** (*Říše*), volné společenství zemí pod autoritou římského císaře zahrnující země Koruny české, německé a ra-

kouské země, Nizozemí, Švýcarsko a drobné státy v severní a střední Itálii 20

Svojkov, poddanská ves severovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), příslušenství hradu Sloup, v majetku Zdeňka Lva Libštejnského z Kolovrat 431

Šemanovice (*Šimaňovice, Všemaňovice*), poddanská ves severovýchodně od Mělníka poblíž Kokořína (Středočeský kraj), dnes část obce Kokořín, ves patřila k samostatnému svobodnému statku Bosyně, v majetku Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku 26, 3, 121, 133, 143, 166, 176, 179, 207-208, 257-258, 375

Štětí, poddanské městečko na Labi severozápadně od Mělníka (Středočeský kraj), od počátku 14. století příslušenství zámku a panství Mělník 59, 143, 204, 385, 441

Strasbourg (*Štrasburk*), hlavní město Alsaska (východní Francie), v letech 1592-1604 v takzvané válce štrasburských biskupů mezi protestanty a katolíky 20, 1-2

Tábor, královské město (Jihočeský kraj), na straně stavovského povstání (1618-1620) 12-13, 31, 54

Telce, poddanská ves se zaniklou tvrzí východně od Loun (Ústecký kraj), roku 1622 posmrtně zkonfiskovány Janu Adamovi Roupovci z Roupova 12, 60

Telibský dvůr, hospodářský dvůr při poddanské vsi Nová Telib, východně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1617 v majetku Mikuláše Vratislava z Bubna, následně jeho manželky Barbory Bubnové z Budova 177

Teplice, poddanské město, tvrz a zámek západně od Ústí nad Labem (Ústecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, renesanční zámek vystavěný Vchynskými ze Vchynic (1580-1634) 307

Toušeň, poddanské městečko východně od Prahy (Středočeský kraj), dnes městys Lázně Toušeň, součást komorního panství Brandýs 128, 356

Truskavna, poddanská ves u Kokořína severozápadně od Mělníka (Středočeský kraj), dnes část obce Kokořín, ves patřila k samostatnému svobodnému statku Bosyně 26, 132, 204, 258, 377

Třebenice, poddanské městečko jihozápadně od Litoměřic (Ústecký kraj), původně pod správou svatojiřského kláštera 53

Třebešice, poddanská ves s tvrzí a pozdější barokní zámek východně od Benešova (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku a panství, v majetku členů rytířského rodu Věžníků z Věžníků 333

Třebívlice (*Střebívlice*), poddanská ves a tvrz jihozápadně od Litoměřic (Ústecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Vosterských Kaplířů ze Sulevic (třebívlická větev rodu) a Anny Údrcké z Bílé 47, 17, 135, 138-139

Třeboň, poddanské město a zámek západně od Jindřichova Hradce (Jihočeský kraj), do roku 1611 v majetku Petra Voka z Rožmberka, následně Petra ze Švamberka (do 1620) 427

Tuhaň, poddanská jižně od Mělníka (Středočeský kraj), součást samostatného svobodného statku Dolní Přivory, v majetku Jiřího Vančury z Řehnic (do 1610), následně města a panství Mělník 82, 84, 95, 435

Tuchoměřice, poddanská ves a tvrz západně od Prahy (Středočeský kraj), centrum svobodného samostatného statku a panství, v majetku Služských z Chlumu (1520-1615), poté Jindřicha Oty z Vartemberka (do 1621) 352

Týnec nad Sázavou (*Tejtec*), poddanské městečko severozápadně od Benešova (Středočeský kraj), v majetku Jaroslava Velemyského z Velemyšlovsi a následně Adama Hodějovského z Hodějova 85, 90, 210, 227, 232, 286, 304

Uhry (*Horní Uhry*), království, historické území, dnes z větší části na území Maďarské republiky 15-16, 19, 31, 33-35, 50, 92, 153, 160

Újezd, viz Oujezdec

Újezd pod Ostrým, tvrz a poddanská ves západně od Litoměřic (Ústecký kraj), dnes Bílý Újed, příslušenství hradu Ostrý u Milešova, v majetku Černínů z Chudenic (od 1565) 200

Ústí nad Labem, královské a krajské město (Ústecký kraj), na straně stavovského povstání (1618-1620)

Úštěk (*Ouštj*), poddanské městečko, hrad a zámek severovýchodně od Litoměřic (Ústecký kraj), centrum samostatného svobodného panství, v majetku Jana Sezimy ze Sezimova Ústí, roku 1621 zkon-

fiskováno Jiřimu Vilémovi Sezimovi ze Sezimova Ústí 94

Vác (*Waizen; Waitzen; Vácov*), město v Uhřech, dnes v Maďarské republice, severně od Budapešti, několikrát obléháno i dobyto během patnáctileté války 16

Velký Borek, ves na východním předměstí Mělníka (Středočeský kraj), součást panství Mělník 240

Velké Horky (*Horky*), poddanská ves a tvrz jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Mikuláše Gerštorfa z Gerštorfu a Malšvic (1599-1620) 134, 242

Velké Žernoseky, poddanská ves a tvrz západně od Litoměřic (Ústecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Viléma Kamýckého ze Lstiboře, následně jeho syna Jana Všeboha Kamýckého ze Lstiboře (do 1623) 246

Velký Valtínov (*Horní, Dolní Valtínov*), poddanská ves a zámek severovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, do roku 1615 v majetku členů vládeckého rodu Blektů z Outěchovic 315

Větrušice, poddanská ves severně od Prahy (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Petra Chotky z Chockova (asi do 1617) a následně vyšehradské kapituly 460

Vídeň (*Wien*), hlavní město Rakouského arciknížectví a hlavní sídlo římsko-německých císařů, dnes Rakouské republiky 17, 32, 34, 55

Vidim, poddanská ves s tvrzí a pozdější barokní zámek severně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Oldřicha Hrzána z Harasova a poté Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (do 1621) 13, 121, 131, 133, 203-205, 437

Vilémov, poddanské městečko a tvrz jižně od Chomutova (Ústecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Fridricha Doupovce z Doupova, jeho dědiců a manželky Barbory Doupovcové (Gerštorfové) z Chýš a Egrberku (do 1621) 11-12, 15, 19-20

Vitanovice, poddanská ves a tvrz severně od Tábora (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku

Jakuba Menšíka z Menštejna (1612-1614), následně jeho syna Václava Eusebia a Menšíkovy pozůstalé manželky Alžběty Menšíkové z Chýš a Egrberku 12

Vliněves, poddanská ves a tvrz západně od Mělníka (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, později součást panství Beřkovice 98

Vlkava, poddanská ves a tvrz (zámek) jižně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Adama Linharta z Najenperku (1608-1617) a následně jeho synů a manželky Hedviky Linhartové z Habartic 55, 391

Vosov, viz Osov

Notice, poddanské městečko a zámek východně od Sedlčan (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Evy Kaplířové ze Slavkova (1604-1616), následně Pavla Kaplíře ze Sulevic 25, 131

Vraný, poddanské městečko, zaniklá tvrz a pozdější rokokový zámek severně od Kladna (Středočeský kraj), v majetku Fridricha Doupovce z Doupova a následně jeho manželky Barbory Doupovcové (Gerštorfové) z Chýš a Egrberku 14, 20, 1, 85, 97, 145, 148, 186, 224, 369, 396

Vrbičany, poddanská ves severně od Kladna (Středočeský kraj), součást samostatného svobodného statku Vraný, od roku 1601 v majetku Barbory Doupovcové (Gerštorfové) z Chýš a Egrberku 11, 104, 186, 396

Vrchlabí, poddanské město a zámek západně od Trutnova (Královéhradecký kraj), centrum svobodného statku a panství, proslulé cechovní výrobou a hutněním železa již v polovině 16. století, v letech 1602-1624 v majetku Viléma Miřkovského z Tropčic 403

Vrutice, poddanská ves jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), dnes Kropáčova Vrutice, centrum samostatného svobodného statku, poplužní dvůr a pivovar, v majetku Hrzánů z Harasova, roku 1622 zkonfiskovány Václavovi Hrzánovi z Harasova 149

Všetaty, poddanská ves a tvrz jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku rozděleného na několik částí, část v majetku kapituly ve Staré Boleslavi, část v majetku

Hynka a Karla Vrábských z Vrábí, část samostatného svobodného statku Dolní Přivory, část náležející komornímu panství Brandýs nad Labem 24, 299, 310-311, 373

Vteln, viz Mělnické Vteln

Vysoká, poddanská ves severně od Mělníka (Středočeský kraj), původně součást svobodného statku Kokořín, poté součást panství Mělník a samostatného svobodného statku Bosyně 52-53, 132, 143-144, 207, 314, 331

Vysoká Libeň (*Libeň*), poddanská ves a tvrz východně od Mělníka (Středočeský kraj), dnes část obce Mělnické Vteln, centrum samostatného svobodného statku, v majetku Václava Hrzána z Harasova a jeho manželky Alžběty Hrzánové z Dubé, později jejich syna Václava (mladšího) Hrzána z Harasova 3, 49, 68, 72, 130, 156, 190, 233, 331

Zahrádky, viz Nový Zámek

Zahrádky, poddanská ves a dvůr severně od Tábora (Jihočeský kraj), v majetku Jiřího Pětipeského z Chýš a Egrberku, poté Kateřiny Vojkovské z Hertensdorfu 12

Zaječice, poddanská ves s tvrzí jihovýchodně od Chrudimi (Pardubický kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Petra Kryštofa Kapouna ze Svojkova (do 1621) 431

Zbiroh, poddanské městečko a hrad severovýchodně od Rokycan (Plzeňský kraj), v letech 1621-1623 zde byli věznění předáči české stavovské opozice včetně Šťastného Václava Pětipeského 59

Zdůlnice, místní název, patně les u Byšic, východně od Mělníka 203

Zlonice (*Štáf, Štafa*), poddanské městečko a tvrz (renesanční zámek) severně od Kladna (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Valkounů z Adlaru, renesanční zámek vystavěn do roku 1602 Bohuchvalem Valkounem z Adlaru, účastníkem stavovského povstání 212, 216, 280, 374, 376

Zvířetice, poddanská ves a hrad u Bakova nad Jizerou severně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného panství, v majetku Vartemberků (1526-1612), následně Jiřího Vratislava z Mitrovic (do 1615) a Jana Vlka z Kvítkova, jemuž byly zkonfiskovány (1621) 368

Zvoleněves, poddanská ves a tvrz severovýchodně od Kladna (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, do roku 1604 v majetku Zejdlců ze Šenfeldu, poté Jiřího Vratislava z Mitrovic (1604-1609) a následně Jana Milnera z Milhauzu (1609-1621) 384

Žamberk, poddanské město a renesanční zámek severovýchodně od Ústí nad Orlicí (Pardubický kraj), centrum samostatného svobodného panství, jedno z center jednoty bratrské, v majetku Mikuláše z Bubna 443

Žatecký kraj, jeden ze čtrnácti historických krajů, krajským městem bylo město Žatec 9, 11, 81

Želízy, poddanská ves severně od Mělníka (Středočeský kraj), součást samostatného svobodného statku Horní Bečkovice a liběchovského panství, v držení Zikmunda Belvice z Nostvic 176, 208, 257, 408

Žernoseky, viz Velké Žernoseky

Žerotín, poddanská ves a hrad jihovýchodně od Loun (kraj Ústecký), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Fridricha Doupovce z Doupova, poté jeho ovdovělé manželky Barbory Doupovcové (Gerštorfové) z Chýš a Egrberku 11

IX. Věcný rejstřík

Výběrový věcný rejstřík odkazuje na vybrané pojmy, které se vyskytují v edici korespondence Šťastného Václava Pětipeského vyjma poznámkového aparátu. Odkaz se vztahuje vždy na číslo písemnosti. Vzhledem k rozsáhlosti vydávaného písemného materiálu neobsahuje rejstřík všechny zaznamenané tematické okruhy. Výběr hesel byl veden snahou zachytit kategorie z oblasti práva, diplomatiky, státní a vrchnostenské správy, financí, hospodářství, vojenství, vrchnostenských vztahů (kromě termínu „*poddaný*“), přechodových rituálů každodenního života šlechty a zdraví.

- Abdaňk, abdankování** 189
Akta, acta 53, 71, 239, 381, 430, 440
Apatyka, apatykář 169, 203, 204
Apelace 53, 204, 385
Apelační soud (*právo vrchní, vyšší*) 381
Aprobace (*aprobaci*) 35
Artikul, artikule (*Artykul*) 53, 87, 269, 386, 427
- Barviř** 52
Bažant, bažantnice 56, 72, 131, 174, 194, 207, 236, 359
Berně 63, 204, 345, 453
Berník, berníci 63
Bitva 201
Bolest 48, 243, 309, 322, 424
Buchalterie 110, 113, 230, 243, 343, 437
- Cedule, cedulka** 35, 36, 72, 161, 205
Cedule dílčí 110
Cedule k svědomí 172
Cedule řezaná 61, 87, 108-109, 111-112, 116, 140, 142, 225, 287-288, 294-296, 391, 416, 422-423
Cedule k svědectví 73
Cedule týdenní (*týhodní*) 79, 203-204, 207
Celný (*colný*), celník 124, 128, 207
Clo 124, 198
- Daň, daně** 63, 204, 345, 453
Dar 2, 8, 50, 62, 85, 127, 131, 156, 174, 187, 194, 223, 236, 269, 313, 323, 359, 361,
Defense (*defensi*) 63, 405
Děkan 117, 211, 238-239, 241, 249,
Dělo viz kús, kúsy 160
Desky zemské 20, 22, 172, 340, 429
Dluh 5, 10, 13, 19-20, 32-34, 36-37, 47, 57-58, 60, 74, 76-77, 126, 129, 155, 157, 159, 166, 168, 172, 178, 181-182, 184, 186, 188, 193, 196-197, 202, 204-205, 212-215, 232, 238-239, 244, 257-258, 268, 272-273, 275, 277-278, 312, 314, 331, 347, 352-353, 363, 365, 369, 375-376, 401, 407-408, 413, 429, 431, 440-441, 445, 448-449
Dlužní úpis (*jistota*) 12, 14, 20, 30, 32, 34, 37, 47, 60, 64, 180, 186, 193, 195, 199, 216, 232, 264, 268, 273, 290, 305, 363, 365, 447-449, 459
Dlužník, dlužníci 33, 133, 146, 150, 168, 181, 227, 231, 268, 272, 278, 308, 331, 445, 459, viz též dluh
Dna viz podagra
Dobrá vůle 233
Dřevo, dříví 62, 160, 164, 169, 179, 203-205, 207, 223, 282
Důhon 6, 143, 172
Důchod, důchodník 5, 19, 35, 91, 169-170, 203, 205, 207, 220, 230, 239, 257-258, 277, 314, 343, 377, 381, 408, 413, 453
- Erbovník** 449
- Fara** 98, 291, viz též záduší
Fedruňk, fedrovat 131, 136-137, 148, 183, 187, 194, 227-228, 242, 271, 285, 305-307, 320-321, 328, 341, 348, 356, 361, 407, 413, 448-449
Fendrych 396
Fortel 205
Fořt, fořtmistr (*foršt mistr*) 136
Fraucimor (*fracimer*) 97
Frejmark, frejmarkování 403
- Grunt, gruntovní** 3, 13, 16, 18-19, 25-27, 29, 43-44, 49, 61, 75, 77, 82-84, 86, 92-93, 95-96, 100-102, 106-108, 128, 149-151, 154, 167, 176, 191, 201, 205, 207-208, 218, 221, 237, 239, 241, 244-246, 248, 250, 257, 259, 262, 276-277, 285, 299-300, 309-311, 315-316, 338, 344, 359, 362, 368, 373, 388, 395-396, 414, 416, 422-423, 433-434, 438, 452,
- Hanfešt, hamfešt** (příznávací list) 233
Hejtman 26, 51, 76, 92, 105, 128, 136, 154, 198, 205, 207, 215, 220, 233, 240, 242-

- 243, 250, 262, 268, 277-278, 301-302, 309-311, 313-314, 316, 373, 413, 456, 458; krajský hejtman 4, 23, 87, 134, 291, 293, 354, 356, 360, 362, 379, 385, 391
- Herynk** (slaneček) 19
- Hofmistr** 97, 447
- Hospodář** 17, 52, 94, 125, 149, 205, 223, 342, 369
- Hospodářství** 169, 179, 205-207, 220, 306, 309
- Chůze** 32, 51, 63, 113, 174, 375, 381, 408
- Chrt** (*chrtě, chrtátka*) 54, 56, 96, 269
- Instrukce** 113
- Inventář** viz *šacuňk*
- Jagrmistr** (lovčí) 136
- Jednání** 9, 17, 23, 33, 35, 38-39, 42, 49, 61, 67, 81, 95, 98, 118-119, 148, 247, 249, 266, 336, 360, 378, 390-391, 394, 427, 448
- Jistec** 133
- Jistina** 275
- Jízda** 46, 96, 159, 169, 309-310, 352-353, 381
- Kancelář** (*cancellář, kancelář*) 31, 275; kancelář česká 31, 206, 451; kancelář pražská 202, 275
- Kancléř** (*cancellarius*) 22
- Kantor** 337
- Kapitula** 211, 239, 241, 249
- Kapr, kapři** 62
- Kláster** 21, 24, 41, 291
- Kleprlík** 97, 156, 207, 332, 361, viz též *kůň, valach*
- Klisna, klisny, (klisátka)** 108, 111, 171, 198, 203, 261, 344, 351, 403
- Kmet, kmetična** 11, 49, 208, 245, 395, 402
- Kmotr, kmotrovství** 7, 16, 36, 56-57, 83, 90, 93, 102, 107, 119, 192, 210, 222, 227, 232, 234, 260, 264, 300, 305-307, 318, 342, 348, 353, 362, 376, 383, 398, 400, 405, 429, 436, 449
- Knihy** 342
- Knecht** 231
- Knechtův registra** 92
- Komisař** 268, 452
- Komise** (*comisi*) 21, 123, 452
- Kostel, chrám** 135, 309, 322, 335, 427, 430, 458
- Křtiny, křest** 260, 330, 332, 348, 383, 400
- Kšaft, kšaftovní list, porřízení o statku** 431
- Kůň, koně** 46, 62, 91, 124, 156, 162, 169-170, 187, 189-190, 204-205, 207, 209, 216, 313, 405, 431, 437
- Kús, kúsy** (dělo, dělostřelectvo) 160
- Kvartál** 204
- Kvartýr** 396
- Kvatern** 275
- Kvitance** 146, 199, 202, 212, 216, 235, 280, 374, 431, 448
- Kvitování, vykvitování, kvitovat** 374
- Láska** 64, 81, 119, 124, 127, 174, 192, 213, 264, 266, 285, 308, 339, 436, 460; láska bratrská 304; láska křesťanská 28; láska sesterská 99, 286, 358
- Leitnant** (*lejtnant, lejtenampt*) 192, 209
- Lékař** (*líkař*) 321, 358, 406
- Léky** (*líkařství*) 384
- Léta** spravedlivá a dospělá/nedospělá 61, 99
- Ležení vojenské** (*polní*) 160, 356
- List, listy, lístek** 1, 6, 39, 43, 53, 66, 71, 122-123, 126, 131, 146, 158, 169, 202, 205, 232, 243, 261, 272, 359, 363, 377, 448
- List fedrovní** 79, 95, 362, 416, 422
- List hlavní; list obyčejný hlavní** 273, 290, 448
- List obranný** 63, 202, 268
- List příznávací** 203-204, 233, 453
- List k výběru posudného** 204
- List výhostní, list zhostný, výhost** 3, 26-27, 40, 43, 71, 77, 80, 83, 100-101, 106, 149, 151, 207-208, 221, 241, 245, 250, 300, 315-316, 368, 388, 395, 414, 425, 433
- List zachovací** 71
- List zatýkací, zatýkač** 338
- List zapovídací** 391
- Mandát** 22, 195, 372, 387
- Manželství** (*stav svatého manželství*) 17, 29, 65, 86, 136, 145, 148, 154, 165, 173, 185, 208, 224, 245, 252, 300, 307, 320, 350, 370, 402, 404, 410-411, 443, 456, 458
- Mlýn** 46, 77, 103, 117, 158-159, 168, 191, 203, 235, 237, 309-311
- Mlynář** 77, 105, 117, 125, 168, 203, 205, 207, 237, 272, 386
- Mor** (*bolest morní, morové povětrí, morní rána, metla božská*) 230, 317, 339
- Mord** 52-53, 55, 135, 144, 358, 430
- Musther** 366
- Mustruňk** 190, 209
- Nález** 53, 297
- Nářek cti, nářek poctivosti** 109, 112, 140
- Navštívení, návštěva** 8, 20, 85, 91, 98, 160, 192, 234, 243, 317, 332, 406
- Nejvyšší** viz *plukovník*

- Nejvyšší úředníci a soudci zemští** 20, 97, 182, 247, 268, 275, 340, 447, 451, 456, 458
- Nemoc** 4, 23, 47-48, 67, 89, 137, 160, 169, 203-204, 209, 229, 266, 278, 309, 340, 342, 358, 423-424
- Nepřítel, nepřítel** 160, 189, 191-192
- Noviny** 2, 99, 159-160, 304, 339, 354, 358, 405
- Obeslání** 169, 254, 256, 451
- Obilí, obilnice** 18, 44, 57, 77, 171, 182, 203, 205, 207, 221, 343, 352, 413
- Obročí, obročník** 35, 110, 207, 436,
- Obstavení, obstavování** 11, 13, 19, 33, 57, 63, 121, 133, 166, 178, 238-239, 314, 331, 344, 347, 351,
- Obstavuňk, stavuňk** 33, 57, 121, 257, 277
- Odvolání** 204, 381
- Ovce, ovčín** 155, 201, 203, 207, 275, 343
- Ovčák** 201, 203, 293
- Patron** 206
- Pečeť** 30, 140, 186, 195, 202, 232-233, 273, 338, 363, 448, viz též *sekrýt*
- Peníze** 10, 30, 36-37, 63-64, 66, 74, 97, 113, 129, 133, 146, 155, 159-161, 176, 181-182, 184, 188, 193, 196-197, 214-215, 227, 230-231, 235, 244, 251, 264, 268, 271, 278, 284, 305, 308-309, 337, 352-353, 357-358, 374, 376-377, 385, 399, 407-408, 413, 429, 431, 436, 440, 445, 447, 453
- Pěší, knecht** 190
- Pivo** 19, 52, 63, 169, 203, 314, 356
- Pivovar** 205, 275, 406, 413
- Písař** 18, 20, 30, 110, 155, 203, 264, 278, 287-288, 297, 309-311; písař důchodní 35, 91, 377; písař městský 73
- Plnomocník** 53, 427
- Pluk (regiment)** 157
- Plukovník (nejvyšší)** 329, 405
- Podagra (podakra)**, dna 321, 329, 340
- Podruh, podruhyně, podružství** 132, 143, 164, 201, 205
- Pohřeb** 28, 50, 135, 163, 322-330, 333-335
- Pokuta** 40, 55, 79, 87, 95, 108, 111, 124, 140, 143, 237, 282, 385-386, 391, 416, 422-423, 430, 437
- Pokřik (poplach, pozdvižení)** 350
- Porod** 95, 260, 330, 367, 383, 400, 422
- Porovnání** 57, 314, 408, 449
- Poručení** 5, 13, 19, 24, 29, 41, 49, 52, 59, 63, 80, 87, 93, 99, 123, 169-170, 199, 203, 207, 235, 247, 251, 268, 272, 282, 309-311, 344, 380, 423
- Poručení** 126
- Poručník, poručnice, poručníci** 21, 30, 40, 43, 101, 126, 130, 181, 208, 427
- Posel** 30, 32, 55-56, 169, 190, 200, 243, 248, 280, 306, 369
- Poselství** 87, 108-109, 111-113, 116, 140, 192, 217, 230, 234, 286, 358, 379, 391, 416, 422
- Posudné** 204
- Povolení** 19, 22, 57, 61, 79, 102, 117, 141-142, 149, 208, 402, 416, 422
- Poznamenání** 110, 179, 203, 345
- Praporečník** viz *fendrych*
- Právo** 11, 53, 133, 147, 182, 198, 202, 275, 344, 373, 381, 386, 453,
- Preceptor** 130
- Proviant (profanty)** 356
- Pře, rozepře** 33, 53, 140, 144, 277, 318, 381
- Přípis** 55, 87, 110, 122-123, 140, 149, 167, 195, 217, 233, 245, 265, 273, 291, 386, 405, 414
- Půhon** 87, 143-144, 159, 182, 338
- Pych** 108, 111, 282, 338, 391
- Rak, raci** 62, 217, 281
- Rána (rána boží; rána morová)** viz *mor*
- Rathaus (radnice)** 13, 33, 143, 344, 411
- Relace** 22, 31, 118, 120, 125, 172, 275, 452
- Revers** 182, 202
- Registra (rejstra, lejstra)** 35, 67, 92, 110, 161, 203, 386
- Rejstřík** 172, 203-204, 378
- Rešt, reštant** 77, 110, 169
- Ručitel (rukojmi)** 57-58, 155, 186, 195, 198, 232, 271, 273, 282, 290, 312, 363, 434, 441, 447, 459
- Ručnice** 152, 299
- Rukojemství** 33, 57, 180, 186, 195, 198, 232, 257, 260, 273, 290, 314, 363, 400-401, 408, 441
- Rybník** 62, 282, 345, 386
- Rystkomora (rystkamer)** 130
- Rytmistr** 157, 159, 189, 192
- Sbírka zemská** 63
- Schuldbrief (šuldtbrief, šuldbřýf)**
- Sčekaní peněz (odklad dluhu)** 36
- Sekrýt** 199, 417-418, 430, viz též *pečeť*
- Sirotek, sirotci** 79, 87, 93, 101, 130, 259, 331, 430
- Sjezd** 192, 350, 372
- Sladovna** 275

- Služba** 78, 271, 361
Směna 149
Smlouva 338, 430, 437
Smlouva trhová 386
Smlouva a směna 118
Smrt 2, 28, 30, 47, 50, 57, 64, 78, 97, 104, 126, 132, 135, 154, 162-163, 186, 213, 219, 228, 266, 271, 292, 317, 322-330, 333-335, 338, 352, 358, 373, 427
Sněm zemský (obecní, generální) 57, 63, 69-70, 79, 95, 372, 394, 416, 423,
Soldát, soldateska 229
Soud (vrchnostenský, selské soudy) 17, 53, 61, 94, 118, 144-145, 150, 159, 170, 176, 204-205, 225, 257, 351, 408, 437
Soud hraniční 381
Soud městský (purkrechtní) 256, 297
Soud nejvyššího purkrabství pražského (soud purkrabský) 81, 182, 196, 247, 268, 275, 340
Soud škodní
Soud zemský 35, 103-104, 108, 111, 125-126, 140, 172, 338, 360, 456
Soudce, soudci 305, 401, 416
Spis 69-70, 110, 149, 226, 337, 347, 368, 380, 425
Sročení (srocení), sročit 299, 437, 441
Stav svatého manželství viz manželství
Stavové 390, 394
Suma, suma peněz 10, 19, 32, 34, 37, 60, 146, 168-169, 182, 197, 202, 212-215, 231, 265, 268, 271, 278, 284, 308, 337, 352, 353, 365, 369, 374, 376, 387, 396, 398, 401, 430-431, 445
Suplika, suplikace 21-22, 41, 71, 107, 118, 126, 172, 225, 240, 250, 268, 291, 299, 310, 380, 439
Svatba (svatební veselí) 17, 65, 78, 136-139, 159, 165, 173, 185, 224, 252, 285, 307, 320, 350, 410-411, 443, 456, 458
Svědectví (svědomí) 25, 30, 51-53, 99, 125-126, 132, 140, 143-144, 155, 172, 199, 216, 225, 318, 338, 356, 364, 430, 437, 448, 453, 459
Svědek, svědkové 213, 227, 263

Šacuňk, šacování, šacovat 103, 179, 235
Šance (hradby, zákopy) 50, 160
Šestinedělí 324
Štika, štiky 62

Tažení 92, 156-157, 159, 190, 192

Tista (fena) 54, 109
Tovaryš, tovaryštvo 159, 192
Trh 22, 81, 171, 206, 231, 239, 304, 340, 386,
Trh koňský 170

Učení 130
Účet 343
Ujištění 55, 242, 248, 294, 365, 460
Úrok, úroky 10, 12, 14, 20, 30-32, 34, 47, 60, 66, 90, 146, 157, 196-197, 199, 202, 212-213, 216, 275, 280, 292, 308, 340, 353, 369, 371, 374, 398, 407, 428-429, 431, 449
Úřad 57, 170-172, 226, 247, 262, 275, 297, 386
Úřad desek zemských 429
Úřad soudu komorního 122
Úředníci 52, 80
Usnesení sněmu (nařízení, *snešení*, vyměření, zavření) 63, 69-70, 79, 95, 416, 423, 427

Valach 357
Válka 2, 339
Věřitel, věřitelé 57, 146, 159, 188, 197, 268, 369, 387
Vepř, vepřín 203-205, 207
Veselí svatební viz svatba
Vězení 58-59, 82, 87, 107, 115, 164, 167-169, 177, 201, 205, 207, 238-239, 242, 248, 272, 282, 301-302, 314, 331, 385, 391, 404, 430, 439-440, 454, 457
Vězení šatlavní 23, 33, 59, 167, 177, 302
Věžník (ovčácký pes) 130
Vidimus 53, 233
Vinice 207, 275, 358
Víno 19, 127, 129, 198, 204, 207, 243, 347
Voják 167, 350, 354-355
Vojsko 354-355
Vorař 52, 132, 143-144
Vůz, vozík, vozy 91, 108, 111, 190, 313, 379
Výhost viz list výhostní
Výpis 118, 120, 170, 172, 297, 340, 440
Výpověď 195
Vyslyšení (přeslyšení, slyšení) 13, 73, 126, 201, 240, 277, 314, 341, 344, 351, 361, 381, 437
Výtah 203
Výtržnost 430
Vyvazení, vyvadit (zprostit ručitelství v dluhu) 180, 186, 195, 273, 290, 363, 401

Zachovací list 71
Zajetí 189, 192, 201, 351, 391,
Zakoupení 27, 83, 100, 357, 433
Zámek 52, 58-59, 65, 80, 151, 185, 198,
233, 240, 242-243, 265, 277, 307, 314,
365, 368, 380, 405, 410-411, 413
Záplata 387
Zatčení 107, 266, 282, 338, 401
Zatýkač viz list zatýkací
Závdavek 57, 106, 175-176, 205, 225, 239,
331, 433-434
Zbraně 115, 130
Zbroj 130, 190
Zbrojnice 130
Zhost viz list výhostní
Zimnice 281, 292
Zpráva 1, 13, 58, 84, 159, 167, 169, 192,
197, 203, 205, 240, 242, 339, 354, 362,
394, 431
Zranění 30, 52, 132, 201, 437
Zřízení zemské 33, 51-52, 61, 69-70, 79,
87, 95-96, 108-112, 116, 132, 140, 143,
172, 201, 261, 294, 299, 416, 422-423,
437, viz též právo
Žakovstvo 337
Žid, židé 264
Žně 8, 437

Obsah

I. Poslední generace rytířského rodu Pětipeských z Chýš a Egrberku

/7-13/

II. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku

1. Otcovský odkaz ve výchově rytíře

/14-21/

2. Dědic a správce rodových statků

/21-31/

3. Válečný zážitek z protitureckých tažení

/31-37/

4. Šťastný Václav Pětipeský ve vztazích dobrého přátelství

/38-52/

5. Mezi pasovským vpádem a stavovským direktoriem

/52-58/

6. Konverze, rehabilitace a poslední roky života rytíře Pětipeského

/58-60/

III. Edice korespondence Šťastného Václava Pětipeského

1. Popis a dochování písemností

/61-66/

2. Ediční zásady

/66-70/

3 Vědeckoinformační aparát

/70-71/

4. Přehledy

/72-106/

5. Edice

/107-523/

IV. Seznam pramenů a literatury

/524-534/

V. Seznam obrazových příloh

/535-536/

Rodokmen Pětipeských z Chýš a Egrberku

/537-541/

VI. Slovník archaismů a germanismů

/542-548/

**VII. The Correspondence of Šťastný Václav Pětipeský of Chýše
and Egrberk from years 1600-1621 (Summary)**

/549-551/

VIII. Jmenný rejstřík

/552-582/

IX. Zeměpisný rejstřík

/583-597/

X. Věcný rejstřík

/598-602/

Korespondence
Šťastného Václava Pětipeského
z Chýš a Egrberku
z let 1600–1610

Miroslav Žitný (ed.)

Prameny k českým dějinám 16.–18. století
Documenta res gestas Bohemicas saeculorum
XVI.–XVIII. illustrantia

Řada/Series B

Svazek/Volumen VII/1

Grafickou úpravu a vazbu navrhl Mgr. Tomáš Halama
V roce 2015 vydala Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích,
Filozofická fakulta, Branišovská 31a, 370 05, České Budějovice

Technický redaktor PhDr. Jan Šimánek

Vytiskla Nová tiskárna Pelhřimov, spol. s r. o.

Krasíkovická 1787, 393 01 Pelhřimov

Vydání první

Náklad 400 výtisků

ISBN 978-80-7394-544-2

Documenta
res gestas
Bohemicas
saeculorum
XVI. – XVIII.
illustrantia

Miroslav Žitný (ed.)

Korespondence
Šťastného Václava
Pětipeského
z Chýš a Egrberku
z let 1611–1621

rameny k českým dějinám 16. - 18. století

Documenta
res gestas
Bohemicas
saeculorum
XVI. - XVIII.
illustrantia

Vědecký redaktor
prof. PhDr. Václav BŮŽEK, CSc.

Recenzenti
doc. PhDr. Josef HRDLIČKA, Ph.D.
Mgr. Tomáš STERNECK, Ph.D.

Kniha vychází za podpory projektu Grantové agentury České republiky *Svět mužskosti. Nižší šlechta z českých zemí ve válkách počátkem novověku* GA ČR 13-17978 S.

Na obálce je otištěn erb Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, jak jej zachycuje Pamětní kniha nejvyšších zemských úředníků z roku 1629 ze sbírek Národního archivu v Praze.

© Mgr. Miroslav Žitný (ed.), 2016
© Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Historický ústav Filozofické fakulty

ISBN 978-80-7394-575-6

I. Úvod

Edice písemností Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku z let 1600-1621 byla vzhledem k mimořádnému rozsahu dochovaných textů (1 203 jednotlivin) rozdělena do dvou svazků. Předkládaný díl navazuje na první díl edice s titulem *Korespondence Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku z let 1600-1610*, který vyšel jako sedmý svazek ediční řady *Prameny k českým dějinám 16.-18. století, řada B*, v Českých Budějovicích koncem roku 2015. Jako druhý díl téhož svazku je zařazena také tato kniha, která obsahuje navazující prameny z období let 1611-1621. Jednotlivé texty jsou seřazeny chronologicky v rámci průběžného číslování vzhledem k celkovému počtu vydaných písemností Šťastného Václava Pětipeského, v tomto dílu tedy počínaje číslem 461.

První díl edice korespondence sledovaného příslušníka rytířského stavu obsahuje úvodní tematické kapitoly osvětlující genealogii posledních generací Pětipeských z Chýš a Egrberku a biografii rytíře Šťastného Václava (zaměřenou na rodovou válečnickou tradici v jeho výchově, dědictví a správu rodinných statků, přehled úvěrového podnikání, válečný zážitek z protitureckých tažení, rozbor sociálního okolí a kontaktů rytíře, pohled na růst politické kariéry mezi pasovským vpádem a stavovským direktoriem a konečně na okolnosti jeho pobělohorského uvěznění, konverzi, částečnou společenskou rehabilitaci a závěr života, které však již dochovaná korespondence nereflktuje). První díl edice dále obsahuje popis dochovaných písemností s charakteristikou patřičných fondů, shrnutí jejich dosavadního badatelského využití, vymezení edičních zásad (české texty byly transkribovány, německé texty byly transliterovány), charakteristiku poznámkového aparátu a tabulkové i chronologické přehledy vydaných písemností. Celkem 460 textů otištěných v prvním dílu je doplněno grafickou přílohou, seznamem pramenů a literatury, grafickými rodokmeny, slovníkem archaismů a germanismů a nezbytnými rejstříky (jmenný, zeměpisný a věcný).

Druhý díl edice zpřístupňující celkem 743 jednotlivin z období let 1611-1621 (pod čísla 461-1203), k nimž je přiřazen také svojí datací i obsahem ojedinělý list z roku 1637, neobsahuje úvodní tematickou studii, ediční poznámku, grafické přílohy, rodokmeny ani seznam literatury a pramenů, které jsou společné pro obě její části. Z praktických důvodů a pro zachování přehlednosti předkládá tento díl jen příslušné tabulkové přehledy písemností, včetně rozsáhlých úvěrových operací Šťastného Václava Pětipeského ve sledovaném období. Jednotlivé texty byly editovány na základě zásad otištěných ve zmíněném prvním dílu (české texty transkribovány, německé texty transliterovány) a vybaveny co do pojetí identickým poznámkovým aparátem a záhlavními registry. Písemnosti zde otištěné doplňuje seznam zastoupených archaismů a germanismů a samostatné rejstříky (jmenný, zeměpisný a věcný).

Také většina textů předložených v druhé části edice by nemohla být vydána bez laskavého souhlasu pana Williama Lobkowicze, jemuž i zde děkuji za udělení patřičných oprávnění ke studiu, zpracování a publikaci písemností uložených v Lobkowiczském archivu v rámci Lobkowiczských sbírek, o.p.s., na zámku v Nelahozevsi.

Velké poděkování za pomoc a trpělivost patří na tomto místě přede všemi prof. PhDr. Václavu Bůžkovi, CSc., za veškeré odborné vedení i korektury ediční práce a PhDr. Janu Šimánkovi za pečlivou technickou redakci obou dílů. Další upřímné díky jsou jmenovitě uvedeny před úvodem prvního dílu edice.

Miroslav Žitný

II. Chronologický přehled písemností

461. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Václavovi staršímu Berkovi z Dubé a Lipé.
Byšice, 7. ledna 1611
462. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Byšice, 11. ledna 1611
463. Mikuláš Klusák z Kostelce píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Poděbrady, 13. ledna 1611
464. Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nové Město pražské, 28. ledna 1611
465. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 5. února 1611
466. Vincenc Fink z Finkštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Dobrovice, 8. února 1611
467. Bohuslav Elsnic z Elsnic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Kobylníky, 11. února 1611
468. Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Myškovice, 11. února 1611
469. Mandalena Velemyská z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, [únor 1611]
470. Jaroslav Velemyský z Velemyšlovi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 2. dubna 1611
471. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 19. dubna 1611
472. Vilém Bohuslav Chrt ze Rtína píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, Menší Město pražské, 20. dubna 1611
473. Albrecht Kříž Čachovský ze Svémyslic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, Menší Město pražské, 20. dubna 1611
474. Matyáš Lvovický ze Lvovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Mělník, 25. dubna 1611

475. Jaroslav Velemyský z Velemyšlovsi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
[Praha], 27. dubna 1611
476. Jaroslav Velemyský z Velemyšlovsi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
[Praha], 28. dubna 1611
477. Jaroslav Velemyský z Velemyšlovsi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
[Praha], 29. dubna 1611
478. Jaroslav Velemyský z Velemyšlovsi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
[Praha], 3. května 1611
479. Andreas Wolf von Sebisch píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Prachatice, 20. května 1611
480. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 24. května 1611
481. Jaroslav Velemyský z Velemyšlovsi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 23. června 1611
482. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Byšice, 5. července 1611
483. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Matyášovi Lvovickému ze Lvovic.
Byšice, 30. července 1611
484. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Byšice, 21. srpna 1611
485. Adam Linhart z Najenperku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Staré Město pražské, 25. srpna 1611
486. Cedule k svědomí. Kateřina Mladotová z Dohalic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 5. září 1611
487. Anna Vlinská z Dubé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Liblice, 14. září 1611
488. Sezima z Vrtby píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nové Město pražské, 20. září 1611

489. Mandalena Velemyská z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 26. září 1611
490. Baltazar Hyršperger z Kynigsheinu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 4. října 1611
491. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 5. října 1611
492. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 8. října 1611
493. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 8. října 1611
494. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Byšice, 9. října 1611
495. Karel z Vartemberka píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 10. října 1611
496. Mandát. Jakub Menšík z Menštejna vydává mandát ohledně zástavního práva, list byl doručen či postoupen Šťastnému Václavovi Pětipeskému.
Pražský hrad, 15. října 1611
497. Václav Vilém z Roupova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 16. října 1611
498. Karel z Vartemberka píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 17. října 1611
499. Karel Jindřich Křinecký z Ronova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Rožďalovice, 31. října 1611
500. Jindřich Abraham Salhaus ze Salhausenu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Řepín, 31. října 1611
501. Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Doksy, 8. listopadu 1611
502. Jan Vilém Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nehasice, 10. listopadu 1611
503. Půhon. Adam z Valdštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Praha, 12. listopadu 1611

504. Sezima z Vrtby píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nové Město pražské, 15. listopadu 1611
505. Hendrych Penčík z Penčíku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 17. listopadu 1611
506. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 19. listopadu 1611
507. Vilém Mírkovský z Tropčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vrchlábí, 24. listopadu 1611
508. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 28. listopadu 1611
509. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 28. listopadu 1611
510. Řezaná cedule. Matyáš Lvovický ze Lvovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nové Město pražské, 1. prosince 1611
511. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 15. prosince 1611
512. Řezaná cedule. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Matyáši Lvovickému ze Lvovic.
Byšice, 15. prosince 1611
513. Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Doksy, 22. prosince 1611
514. Zikmund Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Beřkovice, 27. prosince 1611
515. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše císaři Matyáši Habsburskému.
Bez místa, [po 1611]
516. Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Doksy, 3. ledna 1612
517. Václav starší Berka z Dubé a Lipé a Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku, hejtmani Boleslavského kraje, píše Anně Vlinské z Dubé.
Doksy, 3. ledna 1612

518. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Václavovi staršímu Berkovi z Dubé a Lipé.
Byšice, 7. ledna 1612
519. Vojtěch Koutský z Jenštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Nové Město pražské, 10. ledna 1612
520. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 16. ledna 1612
521. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 24. ledna 1612
522. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 4. února 1612
523. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 4. února 1612
524. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Byšice, 5. února 1612
525. Vojtěch Koutský z Jenštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nové Město pražské, 9. února 1612
526. Jan Bzenský z Prorubě píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 12. února 1612
527. Jiří Gerštorf z Gerštorfu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nové Město pražské, 15. února 1612
528. Kryštof Albrecht z Roupova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Staré Město pražské, 20. února 1612
529. Jan Čech píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mladá Boleslav, 22. února 1612
530. Bohuchval Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bělá pod Bezdězem, 23. února 1612
531. Šťastný Václav Pětipeský píše Kryštofovi Albrechtovi z Roupova.
Byšice, 23. února 1612

532. Zikmund Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Beřkovic, 1. března 1612
533. Purkmistr a rada města Mšena píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Mšeno, 18. března 1612
534. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Mělník nad Labem, 19. března 1612
535. Cedule (dohoda). Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku uzavírá dohodu s Matějem Machovským, mlynářem ze vsi Obříství. Bez místa, 29. března 1612
536. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Mělník nad Labem, 1. dubna 1612
537. Karel Jindřich Křinecký z Ronova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Rožďalovice, 7. dubna 1612
538. Jakub Menšík z Menštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Pražský hrad, 7. dubna 1612
539. Henyk z Valdštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Dobrovice, 14. dubna 1612
540. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Henykovi z Valdštejna. Byšice, 15. dubna 1612
541. Vilém Khýn z Khýnu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Nové Město pražské, 17. dubna 1612
542. Regest. Radové české komory píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem ohledně rukojemství Šťastného Václava Pětipeského. [Byšice], 23. dubna 1612
543. Zikmund Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Beřkovic, 28. dubna 1612
544. Oldřich Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Bez místa, 30. dubna 1612
545. Ernfrýd/Jiří Vilém či Rudolf Berbisdorf z Berbisdorfu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Hrušov, 2. května 1612

546. Purkmistr a rada Mělníka nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 7. května 1612
547. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 8. května 1612
548. Šebestián Lounský píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Blahotice, 8. května 1612
549. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 11. května 1612
550. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 22. května 1612
551. Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Myškovice, 25. května 1612
552. Jaroslav purkrabí z Donína píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 27. května 1612
553. Jan mladší Varlejš z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Závrší, 31. května 1612
554. Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Doksy, 1. června 1612
555. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Václavovi staršímu Berkovi z Dubé a Lipé.
Byšice, 3. června 1612
556. Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Doksy, 3. června 1612
557. Jan Jiří Žďárský ze Žďáru píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
[Bez místa], 5. června 1612
558. Vojtěch Koutský z Jenštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nové Město pražské, 7. června 1612
559. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 14. června 1612
560. Kašpar Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 22. června 1612
561. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 25. června 1612

562. Jan Novohradský z Kolovrat píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Hradčany, 30. června 1612

563. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 3. července 1612

564. Purkmistr a rada Mělníka nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš
a Egrberku.
Mělník nad Labem, 6. července 1612

565. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 25. července 1612

566. Vilém Jindřich Bezdrůžický z Kolovrat píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš
a Egrberku.
Staré Město pražské, 2. srpna 1612

567. Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egr-
berku.
Doksy, 5. srpna 1612

568. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 16. srpna 1612

569. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 17. srpna 1612

570. Purkmistr a rada Mělníka nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš
a Egrberku.
Mělník nad Labem, 17. srpna 1612

571. Jiří Vratislav z Mítrovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Zvířetice, 6. září 1612

572. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 7. září 1612

573. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému
z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 7. září 1612

574. Bohuchval Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš
a Egrberku.
Praha, 8. září 1612

575. Alena Hyršpergerová z Kocně píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Vartemberk, 9. září 1612

576. Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Samšina, 21. září 1612
577. Jan Zbyněk Zajíc z Házmburka píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Budyně nad Ohří, 22. září 1612
578. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 28. září 1612
579. Albrecht Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 28. září 1612
580. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Ladislavovi Abdonovi Bezdruzického z Kolovrat.
Byšice, 1. října 1612
581. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Byšice, 5. října 1612
582. Vilém Hendrych Bezdruzický z Kolovrat píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bystré, 7. října 1612
583. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 12. října 1612
584. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 16. října 1612
585. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Jaroslavovi purkrabímu z Donína.
Byšice, 20. října 1612
586. Jan Benjamín Služský z Chlumu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Tuchoměřice, 21. října 1612
587. Jan mladší Říčanský z Říčan píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Červená Řečice, 23. října 1612
588. Vilém a Hertvík Vratislavové z Mitrovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mníšek, 3. listopadu 1612
589. Karel Jindřich Křinecký z Ronova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Rožďalovice, 5. listopadu 1612

590. Vodolan starší a Jan Albrecht Pětipeští z Chýš a Egrberku a Jan Benjamín Služský z Chlumu píší úředníkům menších desek zemských. List byl postoupen Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

Bez místa, 7. listopadu 1612

591. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

Mělník nad Labem, 8. listopadu 1612

592. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

Mělník nad Labem, 8. listopadu 1612

593. Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

Samšina, 9. listopadu 1612

594. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše purkmistrovi a radě města Slaného.

Byšice, 10. listopadu 1612

595. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Václavu Vilémovi z Roupova.

Byšice, 11. listopadu 1612

596. Jiří Šťastný Vančura z Řehnic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

Studénka, 17. listopadu 1612

597. Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

Praha, 24. listopadu 1612

598. Mikuláš Hložek z Byslavic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

Nusle, 7. prosince 1612

599. Václav Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

Chvatěruby, 10. prosince 1612

600. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 12. prosince 1612

601. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 29. prosince 1612

602. Věněk Bzenský z Prorubě píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

Bez místa, 4. ledna 1613

603. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 7. ledna 1613

604. Smlouva. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku uzavírá smlouvu s purkmistrem a radou města Mělník nad Labem.

Mělník nad Labem, 9. ledna 1613

605. Kašpar Uzlar z Krancperku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Mělník nad Labem, 12. ledna 1613
606. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 16. ledna 1613
607. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 16. ledna 1613
608. Adam Linhart z Najenperku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Staré Město pražské, 18. ledna 1613
609. Jan Vtelenský ze Vtelna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Mělnické Vtelno, 23. ledna 1613
610. Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Nové Město pražské, 31. ledna 1613
611. Jan Bzenský z Prorubě píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Velké Všelisy, 11. února 1613
612. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Byšice, 16. února 1613
613. Mikuláš Zajíček z Hošťálkovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Dobrovice, 24. února 1613
614. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Byšice, 1. března 1613
615. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Byšice, 6. března 1613
616. Mikuláš Vratislav z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Staré Město pražské, 14. března 1613
617. Šťastný Vamberský z Rohatec píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Lounínský Dvůr, 15. března 1613
618. Jan Baltazar Hyršperger z Kynigsheinu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Praha, 30. března 1613
619. Vojtěch Václav Kaplír ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Bez místa, 31. března 1613

620. Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Samšina, 1. dubna 1613
621. Jan Bořivoj Kyšperský z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Klumín, 9. dubna 1613
622. Vilém Miřkovský z Tropčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Vrchlabí, 17. dubna 1613
623. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 20. dubna 1613
624. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 24. dubna 1613
625. Jan Habart Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Ploskovice, 24. dubna 1613
626. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 26. dubna 1613
627. Mandalena Kateřina Berková z Chlumu a Košumberka píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bělá pod Bezdězem, 3. května 1613
628. Regest. Jiří Sovenický, úředník Šťastného Václava Pětipeského, píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 10. května 1613
629. Jan a Jiří Vtelnští ze Vtelna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělnické Vtelno, 10. května 1613
630. Petr Bort z Bortu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Radouň, 12. května 1613
631. Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Blahotice, 24. května 1613
632. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 29. května 1613
633. Alexandr z Ordeliku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 3. června 1613

634. Věňek Bukovský z Hustířan píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Benátky nad Jizerou, 7. června 1613
635. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Mělník nad Labem, 5. července 1613
636. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 13. července 1613
637. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Mělník nad Labem, 24. července 1613
638. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Mělník nad Labem, 1. srpna 1613
639. Mikuláš Vratislav z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Březno, 12. srpna 1613
640. Šebestián Lounský píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Blahotice, 13. srpna 1613
641. Henyk z Valdštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Dobrovice, 17. srpna 1613
642. Adam Linhart z Najenperku píše Janu Albrechtovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Praha, 26. srpna 1613
643. Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku píše švagrovi Adamovi Linhartovi z Najenperku. List byl přeposlán Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku jako prostředníkovi jednání. Libochovičky, 27. srpna 1613
644. Opis závěti Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku odeslán k revizi Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Praha, 28. srpna 1613
645. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 29. srpna 1613
646. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Mělník nad Labem, 29. srpna 1613
647. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Byšice, 12. září 1613

648. Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Blahotice, 24. září 1613
649. Rudolf Zejdlic ze Šenfeldu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 24. září 1613
650. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 26. září 1613
651. Rudolf Zejdlic ze Šenfeldu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Choceň, 28. září 1613
652. Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Myškovice, 29. září 1613
653. Jiří Údrcký z Údrče píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Libochovičky, 11. října 1613
654. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Byšice, 12. října 1613
655. Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Blahotice, 14. října 1613
656. Kněz Zachariáš Cruciger z Bedrštorfu, děkan ve Staré Boleslavi, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Stará Boleslav, 28. října 1613
657. Marie Anna Trmalová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Hubojedy, 4. listopadu 1613
658. Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Hubojedy, 4. listopadu 1613
659. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 5. listopadu 1613
660. Instrukce. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Jiřímu Sovenickému.
Byšice, 14. listopadu 1613
661. Rudolf Zejdlic ze Šenfeldu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Choceň, 15. listopadu 1613
662. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 23. listopadu 1613
663. Jan mladší Varlejh z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Závřší, 25. listopadu 1613

664. Kněz Václav Liblický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Liblice, 27. listopadu 1613
665. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 27. listopadu 1613
666. Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Samšina, 11. prosince 1613
667. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Byšice, 17. prosince 1613
668. Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Samšina, 31. prosince 1613
669. Kněz Jiří Bohdanecký píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
[Bez místa], [1613]
670. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Byšice, 3. ledna 1614
671. Jan Bzenský z Prorubě píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Drštěkryje, 4. ledna 1614
672. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Byšice, 24. ledna 1614
673. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 28. ledna 1614
674. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 1. února 1614
675. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše prezidentovi a radům apelačního soudu.
Bez místa, 3. února 1614
676. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše stížnost prezidentovi a radům apelačního soudu.
Bez místa, 3. února 1614
677. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 17. února 1614
678. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 19. února 1614

679. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 19. února 1614
680. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Mělník nad Labem, 20. února 1614
681. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Byšice, 21. února 1614
682. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 25. února 1614
683. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Janu Litvínovi z Říčan. Byšice, 26. února 1614
684. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. Nové Město pražské, 26. února 1614
685. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 1. března 1614
686. Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Samšina, 1. března 1614
687. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 7. března 1614
688. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 8. března 1614
689. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 10. března 1614
690. Vojtěch starší Koutský z Jenštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Nové Město pražské, 12. března 1614
691. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 13. března 1614
692. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 14. března 1614
693. Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Doksy, 27. března 1614

694. Vilém Miřkovský z Tropčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vrchlabí, 28. března 1614
695. Mikuláš Španovský z Lisova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Pacov, 31. března 1614
696. Anna Marie Pětipeská z Kronenperku píše Evě Pětipeské z Údrče. Dopis byl postoupen Šťastnému Václavovi Pětipeskému. Nové Město pražské, 7. dubna 1614
697. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 8. dubna 1614
698. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 9. dubna 1614
699. Kněz Zachariáš Cruciger z Bedrštorfu, děkan ve Staré Boleslavi, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Stará Boleslav, 12. dubna 1614
700. Mikuláš Vratislav z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Březno, 18. dubna 1614
701. Jakub Menšík z Menštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Pražský hrad, 20. dubna 1614
702. Opis reversu. Jiří Hrzán z Harasova na Vrutici vydává revers Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na přednostní prodej statku Vrutice se vším příslušenstvím. Bez místa, 23. dubna 1614
703. Kněz Zachariáš Cruciger z Bedrštorfu, děkan ve Staré Boleslavi, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Stará Boleslav, 23. dubna 1614
704. Bernard mladší Hodějovský z Hodějova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Staré Město pražské, 24. dubna 1614
705. Přibík Sekerka ze Sedčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Lobkovice, 24. dubna 1614
706. Regest. Jiří Sovenický píše jménem Šťastného Václava Pětipeského purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 26. dubna 1614
707. Kněz Zachariáš Cruciger z Bedrštorfu, děkan ve Staré Boleslavi, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Stará Boleslav, 28. dubna 1614

708. Bohuchval Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bělá pod Bezdězem, 30. dubna 1614
709. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 3. května 1614
710. Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Kokovice, 5. května 1614
711. Vojtěch starší Koutský z Jenštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nové Město pražské, 9. května 1614
712. Bohuchval Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bělá pod Bezdězem, 11. května 1614
713. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 14. května 1614
714. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
Byšice, 30. května 1614
715. Lidmila Babková z Olbramovic píše nejvyššímu sudímu Království českého a přisedícím většihozemského soudu. List byl postoupen Šťastnému Václavovi Pětipeskému.
Bez místa, 6. června 1614
716. Jiří, Vodolan starší a Šťastný Václav Pětipeští z Chýš a Egrberku a Eva Pětipeská z Údrče píše nejvyššímu sudímu Království českého a přisedícím většihozemského soudu.
Bez místa, 7. června 1614
717. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
Byšice, 19. června 1614
718. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
Byšice, 19. června 1614
719. Jiří Šťastný Vančura z Řehnic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Studénka, 19. června 1614
720. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 23. června 1614
721. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 1. července 1614

722. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 3. července 1614
723. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 5. července 1614
724. Jiří, Vodolan starší a Šťastný Václav Pětipeští z Chýš a Egrberku píší Evě Pětipeské z Údrče. Blahotice, 5. července 1614
725. Jiří, Vodolan starší a Šťastný Václav Pětipeští z Chýš a Egrberku píší Jiřímu Údrckému z Údrče. Blahotice, 5. července 1614
726. Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Bez místa, 7. července 1614
727. Jan Bořivoj Kyšperský z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Klumín, 9. července 1614
728. Jiří a Vodolan starší Pětipeští z Chýš a Egrberku píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Blahotice, 19. července 1614
729. Suplika. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše radům apelačního soudu v Praze. [Byšice], 24. července 1614
730. Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku píše Jiříkovi staršímu, Vodolanovi staršímu a Šťastnému Václavovi Pětipeským z Chýš a Egrberku. Bez místa, 5. srpna 1614
731. Fridrich Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Bez místa, 30. srpna 1614
732. Jan Zilvár ze Silbrštejna a Pilníkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žireč, 5. září 1614
733. Jan purkrabí z Donína píše Evě Pětipeské z Údrče. List byl postoupen Šťastnému Václavovi Pětipeskému jako jednomu z poručníků zmíněných sirotků. Bez místa, 9. září 1614
734. Jáchym Ondřej Šlik z Holejče a Pasounu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Svijany, 11. září 1614

735. Jan Bořivoj Kyšperský z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Klumín, 11. září 1614
736. Eva Pětipeská z Údrče píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Libochovičky, 14. září 1614
737. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 18. září 1614
738. Eva Pětipeská z Údrče píše Šťastnému Václavovi, Jiřímu a Vodolanovi staršímu Pětipeským z Chýš a Egrberku.
Libochovičky, 19. září 1614
739. Alžběta Menšíková z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Staré Město pražské, 28. září 1614
740. Vojtěch starší Koutský z Jenštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 23. října 1614
741. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 25. října 1614
742. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 27. října 1614
743. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 28. října 1614
744. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Jiřímu Janovi Hrzánovi z Harasova.
Byšice, 29. října 1614
745. Petr Gerštorf z Gerštorfu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Poděbrady, 30. října 1614
746. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 5. listopadu 1614
747. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 6. listopadu 1614
748. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 11. listopadu 1614
749. Šebestián Lounský, úředník v Blahoticích, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Blahotice, 15. listopadu 1614

750. Vilém Miřkovský z Tropčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vrchlabí, 21. listopadu 1614
751. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 22. listopadu 1614
752. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 22. listopadu 1614
753. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Mělník nad Labem, 8. prosince 1614
754. Alžběta Kolovratová z Dubé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Buštěhrad, 14. prosince 1614
755. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], [19. prosince 1614]
756. Kněz Zachariáš Cruciger z Bedrštorfu, děkan ve Staré Boleslavi, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Stará Boleslav, 19. prosince 1614
757. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 20. prosince 1614
758. Šebestián Lounský píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Blahotice, 21. prosince 1614
759. Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Blahotice, 23. prosince 1614
760. Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Komárov, 28. prosince 1614
761. Jan Felix Miliveský, převor brandýské školy, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. [Brandýs nad Labem], [po 1614]
762. Jan Vtelenský ze Vtelna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Mělnické Vtelno, 3. ledna 1615
763. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 13. ledna 1615
764. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 15. ledna 1615

765. Jan mladší Varlejh z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Závřší, 24. ledna 1615
766. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 31. ledna 1615
767. Valentin Jense Francouz píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Staré Město pražské, 2. února 1615
768. Jan Bořivoj Kyšperský z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Klumín, 7. února 1615
769. Václav starší Berka z Dubé a Lipé a Jiří Vratislav z Mitrovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Doksy, 10. února 1615
770. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 17. února 1615
771. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 18. února 1615
772. Řezaná cedule. Anna Vlinská z Dubé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Liblice, 20. února 1615
773. Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Myškovice, 20. února 1615
774. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Byšice, 22. února 1615
775. Nejvyšší berníci Království českého píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Pražský hrad, 26. února 1615
776. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Václavovi staršímu Berkovi z Dubé a Lipé a Jiřímu Vratislavovi z Mitrovic, hejtmanům Boleslavského kraje. Byšice, 26. února 1615
777. Bohuslav nejstarší Víta ze Rzávého píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Chotoviny, 28. února 1615
778. Jan Ledecký z Granova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Brandýs nad Labem, 6. března 1615
779. Jiří Vratislav z Mitrovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zvířetice, 6. března 1615

780. Mikuláš Vratislav z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Žamberk, 10. března 1615

781. Nejvyšší úředníci, zemští soudci, císařští radové a místodržící Království českého píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Pražský hrad, 11. března 1615

782. Nejvyšší zemští úředníci, zemští soudci a císařští radové a místodržící píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Pražský hrad, 11. března 1615

783. Anna Vlinská z Dubé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Liblice, 13. března 1615

784. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše nejvyššímu purkrabímu Království českého a nejvyšším zemským úředníkům, soudcům a místodržícím Království českého.
Bez místa, 17. března 1615

785. Řezaná cedule. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Anně Vlinské z Dubé.
Byšice, 17. března 1615

786. Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Myškovice, 21. března 1615

787. Purkmistr a rada města Nymburka píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nymburk, 21. března 1615

788. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše nejmenovanému adresátovi.
Nové Město pražské, 22. března 1615

789. Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Doksy, 30. března 1615

790. Václav starší Berka z Dubé a Lipé a Jiří Vratislav z Mitrovic píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Doksy, 30. března 1615

791. Vojtěch starší Koutský z Jenštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku.
Nové Město pražské, 8. dubna 1615

792. Jan Ratibor Sekerka ze Sedčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Lobkovice, 11. dubna 1615

793. Fridrich Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 13. dubna 1615

794. Mikuláš Vratislav z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Březno, 14. dubna 1615
795. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 15. dubna 1615
796. Jindřich Penčík z Penčíku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Horní Libchava, 18. dubna 1615
797. Jindřich Jan Kapoun ze Svojkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš
a Egrberku.
Kněžmost, 20. dubna 1615
798. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Vilémovi Miřkovskému z Tropčic.
Byšice, 22. dubna 1615
799. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Václavovi staršímu Berkovi z Dubé
a Lipé a Jiřímu Vratislavovi z Mitrovic, císařským radům a hejtmanům Boleslavského kraje.
Mladá Boleslav, 27. dubna 1615
800. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 1. května 1615
801. Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš
a Egrberku.
Samšina, 3. května 1615
802. Prezident a rada komory Království českého píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému
z Chýš a Egrberku.
Pražský hrad, 6. května 1615
803. Jan David Boryně ze Lhoty píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mikovice, 8. května 1615
804. Adam Služský z Chlumu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nové Město pražské, 12. května 1615
805. Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš
a Egrberku.
Vítanovice, 21. května 1615
806. Jiří Hrzán z Harasova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Vrutice, 26. května 1615
807. Mikuláš Vratislav z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Březno, 8. června 1615
808. Jan Habart Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipes-
kému z Chýš a Egrberku.
Praha, 17. června 1615

809. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Byšice, 19. června 1615
810. Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Doksy, 28. června 1615
811. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 21. června 1615
812. Jan Ledecký z Granova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Brandýs nad Labem, 2. července 1615
813. Jan Diviš ze Žerotína píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Židlochovice, 9. července 1615
814. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 17. července 1615
815. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 24. července 1615
816. Jan mladší Varlejš z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Závřší, 27. července 1615
817. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Mandaleně ze Sebusína, rozené
Voděhradské z Hrušova.
Byšice, 30. července 1615
818. Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Myškovice, 4. srpna 1615
819. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Jiřímu Vratislavovi z Mitrovic.
Byšice, 9. srpna 1615
820. Revers. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku postupuje dlužní úpis Adama
Nybšice z Altendorfu Vojtěchovi staršímu Koutskému z Jenštejna.
Bez místa, 20. srpna 1615
821. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 21. srpna 1615
822. Václav Šlechta ze Všehrd píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Kněžmost, 21. srpna 1615
823. Mocný obranný list. Úředníci menších desek zemských vydávají mocný obranný list
krajským nejvyšším berníkům proti Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 24. srpna 1615

824. Jáchym Ondřej Šlik z Holejče a Pasounu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Svijany, 25. srpna 1615
825. Jáchym Ondřej Šlik z Holejče a Pasounu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Svijany, 26. srpna 1615
826. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Byšice, 28. srpna 1615
827. Jetřich Sekerka ze Sedčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Měcholupy, 29. srpna 1615
828. Václav Šlechta ze Všehrd píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nasedlnice, 6. září 1615
829. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Byšice, 6. září 1615
830. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Byšice, 9. září 1615
831. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 10. září 1615
832. Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nové Město pražské, 25. září 1615
833. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Mandaleně Malovcové, rozené Belvicové z Nostvic.
Byšice, 28. září 1615
834. Adam mladší z Valdštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 29. září 1615
835. Václav Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Chvatěruby, 16. října 1615
836. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Jiřímu Hrzánovi z Harasova.
Byšice, 19. října 1615
837. Zikmund Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Beřkovice, 21. října 1615
838. Řezaná cedule. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Anně Špetlové z Dubé.
Byšice, 23. října 1615

839. Řezaná cedule. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Anně Špetlové z Dubé.
Byšice, 23. října 1615
840. Řezaná cedule. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Anně Špetlové z Dubé.
Byšice, 23. října 1615
841. Řezaná cedule. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Anně Špetlové z Dubé.
Byšice, 23. října 1615
842. Jan Kryštof a Kašpar Belvicové z Nostvic píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Liběchov, 29. října 1615
843. Mikuláš Vratislav z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Březno, 25. listopadu 1615
844. Vojtěch starší Koutský z Jenštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku.
Nové Město pražské, 28. listopadu 1615
845. Vilém Jindřich Bezdrůžický z Kolovrat píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bystré, 9. prosince 1615
846. Adam Linhart z Najenperku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 11. prosince 1615
847. Purkmistr a rada Nového Města pražského píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nové Město pražské, 11. prosince 1615
848. Ctibor Smil Pecingár z Bydžína píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Kunčice, 12. prosince 1615
849. Pavel Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Židlochovice, 13. prosince 1615
850. Zdeněk Smolík ze Slávic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Velké Bašty, 26. prosince 1615
851. Jindřich Sezima z Ústí píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, [1615]

852. Ctibor Smil Pecingár z Bydžína píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

Kunčice, 4. ledna 1616

853. Pavel Kaplír ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

Nové Město pražské, 26. ledna 1616

854. Václav Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

Chvatěruby, 3. února 1616

855. Jan Bořivoj Kyšperský z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

Klumín, 12. února 1616

856. Řezaná cedule. Anna Vlinská/Špetlová z Dubé píše Janu Ratiborovi Sekerkovi ze Sedčic.

Bez místa, 15. února 1616

857. Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

Byšice, 1. března 1616

858. Mandalena Velemyská z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

Bez místa, 11. března 1616

859. Purkmistr a rada města Mšena píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

Mšeno, 21. března 1616

860. Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

Bez místa, 23. března 1616

861. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Ladislavu Abdonovi Bezdužickému a Václavovi Trmalovi z Toušic.

Byšice, 24. března 1616

862. Mandalena Velemyská z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

Bez místa, 5. dubna 1616

863. Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

Doksy, 9. dubna 1616

864. Jan Ledecký z Granova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

Brandýs nad Labem, 9. dubna 1616

865. Ctibor starší Vrchotický z Loutkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

Přestavky, 16. dubna 1616

866. Jan Ledecký z Granova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Brandýs nad Labem, 18. dubna 1616
867. Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Doksy, 29. dubna 1616
868. Smlouva trhová (koncept) mezi Janem Vtelenským ze Vtelna a Janem Bzenským z Prorubě za prostřednictví Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku. Bez místa, 2. května 1616
869. Relace. Král Matyáš Habsburský píše úředníkům menších desek zemských, aby vydali Šťastnému Václavovi Pětipeskému výpis svědků ve sporu s Annou Špetlovou z Dubé. Pražský hrad, 9. května 1616
870. Svědomí. Jan Vyšemír Rodovský z Hustiřan vydává svědectví Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku proti Anně Vlinské/Špetlové z Dubé na Liblicích. Bez místa, 28. května 1616
871. Bohuchval Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Bělá pod Bezdězem, 1. července 1616
872. Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Doksy, 10. července 1616
873. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Alžbětě Hrzánové z Dubé. Byšice, 20. července 1616
874. Alžběta Hrzánová z Dubé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vysoká Libeň, 26. července 1616
875. Mandalena Malovcová z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Bez místa, 30. července 1616
876. Bernard mladší Hodějovský z Hodějova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Staré Město pražské, 2. srpna 1616
877. Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Blahotice, 8. srpna 1616
878. Šťastný Václav Pětipeský píše Jáchymovi Ondřeji Šlikovi z Holejče a Pasounu. Byšice, 18. srpna 1616
879. Šťastný Václav Pětipeský píše Václavu Trmalovi z Toušic. Byšice, 24. srpna 1616

880. Eva Pětipeská z Údrče píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Libochovičky, 26. srpna 1616
881. Jan Litvín Říčanský z Řičan píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Hořovice, 26. srpna 1616
882. Ctibor Smil Pecingár z Bydžína píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Bez místa, 27. srpna 1616
883. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Pavlovi Vosterskému Kaplíři ze Sulevic. Nové Město pražské, 3. září 1616
884. Jan Sezima ze Sezimova Ústí píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Úštěk, 7. září 1616
885. Jiří Malovec z Chýnova a Vimperku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Újezd, 8. září 1616
886. Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Doksy, 16. září 1616
887. Eva Pětipeská z Údrče píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Libochovičky, 28. září 1616
888. Anna Špetlová z Dubé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Liblice, 28. září 1616
889. Bohuchval Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Bělá pod Bezdězem, 6. října 1616
890. Jan Kryštof Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Liběchov, 8. října 1616
891. Mikuláš Hložek z Byslavic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Bez místa, 9. října 1616
892. Henyk z Valdštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Dobrovice, 14. října 1616
893. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Václavovi Vosterskému Kaplíři ze Sulevic. Byšice, 17. října 1616

894. Petr Gerštorf z Gerštorfu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Poděbrady, 31. října 1616

895. Vilém Miřkovský z Tropčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vrchlabí, 31. října 1616

896. Purkmistr a rada města Česká Lípa píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Česká Lípa, 19. listopadu 1616

897. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Henykovi z Valdštejna. Byšice, 22. listopadu 1616

898. Jáchym Ondřej Šlik z Holejče a Pasounu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Svijany, 7. prosince 1616

899. Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Myškovice, 8. prosince 1616

900. Václav Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Brodce, 14. prosince 1616

901. Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Bez místa, 21. prosince 1616

902. Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Samšina, 23. prosince 1616

903. Mandalena Bzenská z Duban píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Niměřice, 24. prosince 1616

904. Lidmila Valatková z Kostelce píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Bez místa, 27. prosince 1616

905. Jan Kryštov Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Liběchov, 29. prosince 1616

906. Jan Celler z Rozenthalu, královský rada a hejtman komorních panství, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Brandýs nad Labem, 2. ledna 1617

907. Mikuláš Hložek z Byslavic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Nusle, 4. ledna 1617

908. Vojtěch starší Koutský z Jenštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Nové Město pražské, 18. ledna 1617

909. Jan Horský z Grünfeldu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 23. ledna 1617
910. Zachariáš Kába z Rybňan píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Pražský hrad, 27. ledna 1617
911. Karel starší ze Žerotína píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Rosice, 31. ledna 1617
912. Adam mladší z Valdštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 15. února 1617
913. Eva Pětipeská z Údrče píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Libochovičky, [30. března] 1617
914. Bohuchval Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Staré Město pražské, 1. března 1617
915. Bohuchval Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Chýše, 4. března 1617
916. Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Blahotice, 8. března 1617
917. Jan Bukovský z Hustiřan píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mířejov, 13. března 1617
918. Eva Pětipeská z Údrče píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Libochovičky, 4. dubna 1617
919. Ladislav starší Sekerka ze Sedčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Odolena Voda, 12. dubna 1617
920. Mikuláš Vratislav z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
[Mnichovo] Hradiště, 14. dubna 1617
921. Anna Zárubová z Valdštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 26. dubna 1617
922. Alžběta Cukrová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Veselí, 7. května 1617
923. Jindřich Beřkovský ze Šebířova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 10. května 1617

924. Výpis půhonu. Jan Jiří Bukovanský Pinta z Bukovan pohání Jana purkrabího z Donína k soudu nejvyššího purkrabství, list byl zaslán Šťastnému Václavovi Pětipeskému vzhledem k jeho funkci hejtmana Boleslavského kraje.
Bez místa, 12. května 1617
925. Zdeněk Lev Libštejnský z Kolovrat píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Svojkov, 11. června 1617
926. Eva Pětipeská z Údrče píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Libochovičky, 13. července 1617
927. Michal Porubský z Poruby píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Byšice, 26. července 1617
928. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 12. srpna 1617
929. Otta Jindřich z Vartemberka píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nové Město pražské, 5. září 1617
930. Jáchym Ondřej Šlik z Holejče a Pasounu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Svijany, 16. září 1617
931. Henyk z Valdštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Dobrovice, 20. září 1617
932. Johana Vřesovcová z Údrče, sestry Voršila a Alžběta Kyšperské z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Klumín, 21. září 1617
933. Václav Miller píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Doksy, 27. září 1617
934. Michal Porubský z Poruby píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Byšice, 30. září 1617
935. Vilém Miřkovský z Tropčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nové Město pražské, 3. října 1617
936. Jiří Malovec z Chýnova a Vimperku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Jince, 8. října 1617
937. Mikuláš Vratislav z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 18. října 1617

938. Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Řepín, 28. října 1617
939. Pavel Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Tábor, 16. listopadu 1617
940. Regest. Úředník Šťastného Václava Pětipeského píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 17. listopadu 1617
941. Václav Vrutický z Drsníku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 5. prosince 1617
942. Martin Fruwein z Podolí píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 21. prosince 1617
943. Dluhopis. Tobiáš Huml z Rydprštorfu vystavuje dlužní úpis Mandaleně Štosové, rozené Pětipeské z Chýš a Egrberku, dluhopis byl postoupen Šťastnému Václavovi Pětipeskému.
Bez místa, 30. prosince 1617
944. Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Blahotice, 3. ledna 1618
945. Anna Hamzová z Kobylího píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Staré Město pražské, 4. ledna 1618
946. Jindřich Služský z Chlumu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nové Město pražské, 20. ledna 1618
947. Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Blahotice, 22. ledna 1618
948. Jan Bzenský z Prorubě píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Velké Všelisy, 25. ledna 1618
949. Petr Gerštorf z Gerštorfu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Poděbrady, 26. ledna 1618
950. Jan Albrecht Vlk z Kvítkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Snědovice, 28. ledna 1618
951. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 3. února 1618
952. Alžběta Kyšperská z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Klumín, 9. února 1618

953. Burian Šlechta ze Všehrd píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mladá Boleslav, 16. února 1618
954. Bohuchval Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 20. února 1618
955. Jan Vojtěch Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mladá Boleslav, 27. února 1618
956. Pavel Hrabáně z Přerubenic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Pečky, 8. března 1618
957. Michal Porubský z Poruby píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Byšice, 11. března 1618
958. Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nové Město pražské, 14. března 1618
959. Nejvyšší úředníci a zemští soudcové Království českého píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Pražský hrad, 19. března 1618
960. Jan Vojtěch Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mladá Boleslav, 19. března [1618]
961. Michal Porubský z Poruby píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Byšice, 27. března 1618
962. Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Vraný, 5. dubna 1618
963. Barbora Vřesovcová ze Žlunic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Ploskovice, 18. dubna 1618
964. Václav mladší a Oldřich Homutové z Harasova píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Radonice, 19. dubna 1618
965. Bernard mladší Hodějovský z Hodějova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Konopiště, 22. dubna 1618
966. Kašpar Kaplír ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Neustupov, 23. dubna 1618

967. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 28. dubna 1618
968. Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Samšina, 1. května 1618
969. Regest. Stavové Království českého pod obojí píší purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Praha], 31. května 1618
970. Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
[Bez místa], [po květnu 1618]
971. Vilém Vojtěch Doupovec z Doupova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Vraný, 9. června 1618
972. Jiří Volf píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Byšice, 9. června 1618
973. Jan nejstarší Říčanský z Řičan píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Červená Řečice, 17. června 1618
974. Půhon. Kristýna Kostomlatská z Vřesovic, rozená z Doupova, pohání Šťastného Václava Pětipeského k svědomí.
Bez místa, 17. června 1618
975. Jakub Dlouhý z Růženého píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 18. června 1618
976. Jiří Volf píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Byšice, 18. června 1618
977. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 26. června 1618
978. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 29. června 1618
979. Jakub Dlouhý z Růženého píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 6. července 1618
980. Výhostní list. Václav Hrzán z Harasova propouští Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku poddanou Marjánu, dceru Vavřince Dlouhého ze vsi Krpy.
Vysoká Libeň, 8. července 1618

981. Ctibor Smil Pecingár z Bydžína píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Kunčice, 9. července 1618
982. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 10. července 1618
983. Jan mladší Varlejch z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 14. července 1618
984. Jakub Dlouhý z Růženého píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 19. července 1618
985. Jiří Volf píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Byšice, 20. července 1618
986. Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Blahotice, 30. července 1618
987. Jan mladší Varlejch z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Hůry, 3. srpna 1618
988. Jan mladší Varlejch z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Hůry, 5. srpna 1618
989. Jan mladší Varlejch z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
České Budějovice, 10. srpna 1618
990. Jan mladší Varlejch z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Vráto, 11. srpna 1618
991. Jakub Dlouhý z Růženého píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 12. srpna 1618
992. Výhostní list. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 13. srpna 1618
993. Karel Jestřibský z Rýzmburka píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 14. srpna 1618
994. Burian Šlechta ze Všehrd píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Říčany, 14. srpna 1618
995. Pavel Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 16. srpna 1618
996. Jan mladší Varlejch z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Třeboň, 23. srpna 1618

997. Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Myškovice, 23. srpna 1618
998. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 26. srpna 1618
999. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Václavovi staršímu Berkovi z Dubé a Lipé a Janovi Vlkovi z Kvítkova. Nové Město pražské, 3. září 1618
1000. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše purkmistrovi a radě Nového Města pražského. Nové Město pražské, 11. září 1618
1001. Barbora Bubnová z Budova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Březno, 13. září 1618
1002. Jiří Volf píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Byšice, 15. září 1618
1003. Pavel Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Hořepník, 12. října 1618
1004. Mikuláš Bohuslav Hložek ze Žampachu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Kladno, 13. října 1618
1005. Jan mladší Varlejš z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Hořepník, 25. října 1618
1006. Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Kokovice, 30. října 1618
1007. Eva Pětipeská z Údrče píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Libochovičky, 3. listopadu 1618
1008. Adam mladší z Valdštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Židlochovice, 9. listopadu 1618
1009. Jetřich Vlk z Kvítkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Nemyslovice, 9. listopadu 1618
1010. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 11. listopadu 1618
1011. Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Samšina, 25. listopadu 1618

1012. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 30. listopadu 1618
1013. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 3. prosince 1618
1014. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Kašparovi Kaplířovi ze Sulevic. Byšice, 5. prosince 1618
1015. Jiří Volf píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. [Byšice], 5. prosince 1618
1016. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Janovi Linhartovi z Najenperku, stavovskému praporečníkovi. Obříství, 6. prosince 1618
1017. Barbora Vřesovcová ze Žlunic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Libčeves, 8. prosince 1618
1018. Anna Alžběta Čáslavská z Podolí píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Bez místa, 17. prosince 1618
1019. Alžběta Popelová z Lobkovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Praha, 17. prosince 1618
1020. Markéta Salomena Slavatová ze Smiřic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Dub, 17. října 1618
1021. Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Doksy, 18. prosince 1618
1022. Jan mladší Varlejch z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Rudolfov, 24. prosince 1618
1023. Jan Jindřich Cukr z Tamfeldu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Veselí, 24. prosince 1618
1024. Henyk z Valdštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Dobrovice, 29. prosince 1618
1025. Pavel Vrabc píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Byšice, 30. prosince 1618
1026. Petr Gerštorf z Gerštorfu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Poděbrady, 31. prosince 1618

1027. Jan mladší Varlejš z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Rudolfof, 4. ledna 1619
1028. Jiří Volf píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Byšice, 6. ledna 1619
1029. Zikmund Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Beřkovice, 6./7. ledna 1619
1030. Jakub Dlouhý z Růženého píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Bez místa, 8. ledna 1619
1031. Alžběta Kyšperská z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Staré Město pražské, 12. ledna 1619
1032. Výhostní list. Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic propouští Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku poddaného Kryštofa Glanera ze vsi Ostrý. Menší Město pražské, 20. ledna 1619
1033. Jiřík Karlík z Nežetic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Praha, 23. ledna 1619
1034. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Elišce Vlkové ze Zalužan. Nové Město pražské, 24. ledna 1619
1035. Jan mladší Varlejš z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Rudolfof, 25. ledna 1619
1036. Kněz Kašpar Arsenius z Radbuzy, děkan svatovítské kapituly, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Pražský hrad, 19. února 1619
1037. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Alžbětě Beřkovské z Břízy. Nové Město pražské, 20. února 1619
1038. Salomena Gerštorfová z Rejbic, Abraham a Mikuláš Gerštorfové z Gerštorfu a Malšvic píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Staré Město pražské, 21. února 1619
1039. Alžběta Beřkovská z Břízy píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Nové Město pražské, 23. února 1619
1040. Anna Chanovská z Příkladovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Smolotely, 25. února 1619
1041. Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Blahotice, 28. února 1619

1042. Jan mladší Varlejch z Bubna píše Johaně Pětipeské ze Žlunic, manželce Šťastného Václava Pětipeského.
Rudolfov, [únor 1619]
1043. Purkmistr a rada Nového Města pražského píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nové Město pražské, 4. března 1619
1044. Jan mladší Varlejch z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Rudolfov, 5. března 1619
1045. Jan starší Dobřenský z Dobřenic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Chvalkovice, 10. března 1619
1046. Voršila Kyšperská z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Horní Chobolice, 11. března 1619
1047. [Hejtman mělnického panství] píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 16. března 1619
1048. Pavel Vrabec Bosoňský píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Byšice, 25. března 1619
1049. Jiří Volf píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Byšice, 17. dubna 1619
1050. Dorota Bzenská z Řehnic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mladá Boleslav, 22. května 1619
1051. Jan Celler z Rosenthalu, hejtman komorních panství, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Brandýs nad Labem, 30. května 1619
1052. Anna Špetlová z Dubé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Liblice, 3. června 1619
1053. Pavel Vrabec Bosoňský píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Byšice, 10. června 1619
1054. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 26. června 1619
1055. Kryštof Karel z Roupova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 29. června 1619
1056. Jan mladší Varlejch z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Lomnice nad Lužnicí, 4. července 1619

1057. Lidmila Haugvicová z Doupova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

Kokovice, 7. července 1619

1058. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše purkmistru a radě města Mělník nad Labem.

Obříství, 7. července 1619

1059. Jan Siderius píše purkmistru a radě Mělníka nad Labem. List byl přeposlán Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

[Mělník nad Labem], 11. července 1619

1060. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

Mělník nad Labem, 12. července 1619

1061. Jakub Dlouhý z Růženého píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

Bez místa, 26. července 1619

1062. Jiří Volf píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

Byšice, 5. srpna 1619

1063. Jan Duchoslav z Libína píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

Hradec Králové, 11. srpna 1619

1064. Jiří Volf píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

Byšice, 17. srpna 1619

1065. Dorota Bzenská z Řehnic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

Krnsko, 19. srpna 1619

1066. Alžběta Menšíková z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

Vitanovice, 21. srpna 1619

1067. Václav starší Dobranovský z Dobranova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

Peltenberg, 22. srpna 1619

1068. Jiří Volf píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

Byšice, 28. srpna 1619

1069. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 9. září 1619

1070. Jindřich nejstarší Talacko z Ještetic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.

Chotouchov, 16. září 1619

1071. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Adamovi Jiřímu Kokořovcovi z Kokořova.
Jesenice, 23. září 1619
1072. David a Jan Boryňové ze Lhoty píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nové Město pražské, 28. září 1619
1073. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše příbuznému adresátovi, vlastnímu nejmenovanému „ujci“.
Mělník nad Labem, 28. září 1619
1074. Jáchym Libštejnský z Kolovrat píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Rabštejn, 28. září 1619
1075. Jiří Volf píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Byšice, 5. října 1619
1076. Výpověď. Doroty Stradalové pořízená u městského práva v Byšicích pro potřeby Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.
[Byšice], 5. října 1619
1077. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 17. října 1619
1078. Jan Ledecký z Granova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Brandýs nad Labem, 18. října 1619
1079. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 19. října 1619
1080. Kopie obeslání jistých osob v příčině postoupení mělnického panství se všemi poddanými i manskými statky Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
[Praha], 19. října 1619
1081. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 25. října 1619
1082. Zikmund Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Beřkovice, 27. října 1619
1083. Georgeus Francke z Míšně píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
[Wittenberg], [před 4. listopadem 1619]
1084. Václav Matyáš z Borovska píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bukol, 12. listopadu 1619

1085. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 22. listopadu 1619
1086. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 4. prosince 1619
1087. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, [mezi 4. a 6. prosincem 1614]
1088. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 13. prosince 1619
1089. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 28. prosince 1619
1090. Ohradní psaní. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 4. ledna 1620
1091. Ohradní psaní. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku
Mělník nad Labem, 4. ledna 1620
1092. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 7. ledna 1620
1093. Zikmund Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Beřkovice, 8. ledna 1620
1094. Johanka Chobotská z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nové Město pražské, 8. ledna 1620
1095. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 10. ledna 1620
1096. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 11. ledna 1620
1097. Purkmistr a rada Starého Města pražského píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Staré Město pražské, 13. ledna 1620
1098. Oldřich Vladislav Vosterský Kaplír ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Štětí, 16. ledna 1620

1099. Ohradní psaní. Zikmund Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Střemy, 17. ledna 1620

1100. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 18. ledna 1620

1101. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 20. ledna 1620

1102. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 20. ledna 1620

1103. Výhostní list. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 21. ledna 1620

1104. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 21. ledna 1620

1105. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše purkmistrovi a konšelům městečka Štětí.
Mělník nad Labem, 22. ledna 1620

1106. Václav Vilém z Roupova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Menší Město pražské, 22. ledna 1620

1107. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše purkmistrovi a konšelům města Štětí pod jeho správou.
Mělník nad Labem, 23. ledna 1620

1108. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 24. ledna 1620

1109. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 24. ledna 1620

1110. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 24. ledna 1620

1111. Jan Přeč Třemeský ze Železna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Semčice, 24. ledna 1620

1112. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 29. ledna 1620

1113. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 29. ledna 1620
1114. Vladislav Odkolek z Oujezdce píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Sedlec, 29. ledna 1620
1115. Vladislav Odkolek z Oujezdce píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Sedlec, 31. ledna 1620
1116. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Václavovi staršímu Berkovi z Dubé a Lipé. Obříství, 4. února 1620
1117. Matouš Pazderák, berník Litoměřického kraje, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Litoměřice, 5. února 1620
1118. Jan Záruba z Hustiřan a Marie z Lipé, rozená Zárubová z Hustiřan, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Staré Město pražské, 6. února 1620
1119. Adam Jiří Kokořovec z Kokořova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žlutice, 9. února 1620
1120. Ladislav starší Sekerka ze Sedčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odolena Voda, 10. února 1620
1121. Kundšoft. Václav Miler píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Bez místa, 12. února 1620
1122. Markéta Salomena Slavatová ze Smiřic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Kostelec nad Černými lesy, 17. února 1620
1123. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Mělník nad Labem, 21. února 1620
1124. Zdeslav a Jan Hrzánové z Harasova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Staré Město pražské, 22. února 1620
1125. Jan Kryštof Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Cítov, 23. února 1620

1126. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 26. února 1620
1127. Aleš Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Loukovec nad Jizerou, 29. února 1620
1128. Václav Matyáš z Borovska píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Bukol, 2. března 1620
1129. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Mělník nad Labem, [po 4. březnu 1620]
1130. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Mělník nad Labem, [mezi 4. a 18. březnem 1620]
1131. Purkmistr a rada Mladé Boleslavi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Mladá Boleslav, 6. března 1620
1132. Opis dluhopisu Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku vydaného Barboře Gerštorfové z Chýš a Egrberku. Bez místa, 15. března 1620
1133. Jan Ledecký z Granova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Brandýs nad Labem, 16. března 1620
1134. Jan Strachota, Alena, Mariana, Hedvika a Bohumila Ropalovi z Rifmberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Praha, 26. března 1620
1135. Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Samšina, 1. dubna 1620
1136. Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Samšina, 3. dubna 1620
1137. Jiří Malovec z Chýnova a Vimperku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Jince, 4. dubna 1620
1138. Pavel Zámostský ze Světic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Praha, 5. dubna 1620
1139. Jakub Dlouhý z Růženeho píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Bez místa, 10. dubna 1620

1140. Jakub Dlouhý z Růženého píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 27. dubna 1620
1141. Anna Marie Holzingerová píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Praha, 27. dubna 1620
1142. Anna z Fürstenberka, rozená z Lobkovic, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému
z Chýš a Egrberku.
Praha – Hradčany, 28. dubna 1620
1143. Jakub Dlouhý z Růženého píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 3. května 1620
1144. Johanka Pětipeská ze Žlunic píše manželovi Šťastnému Václavovi Pětipeskému
z Chýš a Egrberku.
Mělník, 4. května 1620
1145. Markéta Salomena Slavatová ze Smiřic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému
z Chýš a Egrberku.
Praha, 4. května 1620
1146. Lidmila Hochauzarová z Hochauzu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš
a Egrberku.
Nové Město pražské, 7. května 1620
1147. Jakub Dlouhý z Růženého píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 13. května 1620
1148. Ohradní psaní. Příbík Sekerka ze Sedčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému
z Chýš a Egrberku.
Menší Město pražské, 15. května 1620
1149. Jan Přech Třemešský ze Železna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš
a Egrberku.
Semčice, 18. května 1620
1150. Jan mladší Varlejch z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Eggenburg, 20. května 1620
1151. Jan Přech Třemešský ze Železna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš
a Egrberku.
Praha, 20. května 1620
1152. Jan Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bechlín, 30. května 1620
1153. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému
z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 2. června 1620

1154. Jan Jiří z Vartemberka píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nový Zámek, 3. června 1620

1155. Jan mladší Varlejš z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Eggenburg, 12. června 1620

1156. Purkmistr a rada města Nymburk píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Nymburk, 15. června 1620

1157. Jan Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Blahotice, 20. června 1620

1158. Aleš Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 20. června 1620

1159. Jakub Dlouhý z Růženého píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 20. června 1620

1160. Jindřich Otto Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Liběchov, 29. června 1620

1161. Jindřich z Bílé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Menší Město pražské, 30. června 1620

1162. Jan Kryštof Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Cítov, 3. července 1620

1163. Anna Valatková ze Sebusína píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Krupná, 10. července 1620

1164. Suplika. Jiří Lokaj, rychtář ve vsi Vrbno, man mělnického panství v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského, píše prezidentovi a radě komory Království českého. List byl postoupen Pětipeskému.
Bez místa, 12. července 1620

1165. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 12. července 1620

1166. Prezident a radové komory Království českého píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Pražský hrad, 13. července 1620

1167. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 17. července 1620

1168. Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 20. července 1620
1169. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 22. července 1620
1170. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Alžbětě Hrzánové z Dubé.
Mělník, 22. července 1620
1171. Svědomí. Jan Vtelenský ze Vtelna na Vtelně vydává svědectví k potřebě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.
Bez místa, 26. srpna 1620
1172. Aleš Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Loukovec, 29. srpna 1620
1173. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 2. září 1620
1174. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 2. září 1620
1175. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 2. září 1620
1176. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše hejtmanům Boleslavského kraje [Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku].
Mělník nad Labem, 11. září 1620
1177. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.
[Byšice], 11. září 1620
1178. Bohuslav Vostromířský z Rokytníka píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Staré Město pražské, 12. září 1620
1179. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, 20. září 1620
1180. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Mělník nad Labem, [po 20. září 1620]
1181. Jan Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Jihlava, 22. září [1620]

1182. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 26. září 1620
1183. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 28. září 1620
1184. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 1. října 1620
1185. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 1. října 1620
1186. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 9. října 1620
1187. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 9. října 1620
1188. Kristof Köler píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Ústí nad Labem, 12. října 1620
1189. Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 13. října 1620
1190. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Mělník nad Labem, 14. října 1620
1191. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Mělník nad Labem, 14. října 1620
1192. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Mělník nad Labem, 16. října 1620
1193. Fridrich Smolík ze Slávic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. [Praha], 19. října 1620
1194. Kašpar z Krancperku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Praha, 22. října 1620
1195. Jan Ledecký z Granova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Brandýs nad Labem, 24. října 1620
1196. Jan mladší Varlejch z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Praha, 25. [října] 1620
1197. Adam Zapský ze Zap píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Praha, [po 8. 11. 1620]

1198. Jiří Vilém Sezima z Ústí píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.
Bez místa, [před 1621]
1199. Suplikace. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše císaři Ferdinandovi II.
Habsburskému.
Byšice, 9. dubna 1621
1200. Suplikace. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Polyxeně Lobkovické
z Pernštejna.
Pražský hrad, 31. července 1621
1201. Suplikace. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Zdeňkovi Vojtěchovi
Popelovi z Lobkovic.
Pražský hrad, 14. září 1621
1202. Kněz Jiří Ignatius Stolonius, pardubický děkan, píše Šťastnému Václavovi Pětipes-
kému z Chýš a Egrberku.
Pardubice, 23. září 1637
1203. [Šťastný Václav Pětipeský] píše neznámému adresátovi.
Bez místa, Bez data

III. Přehledy zastoupení jednotlivých druhů písemností

Přehled počtu zastoupení písemností v jednotlivých letech a měsících pro druhý svazek (1611–1621, č. 461–1203)

Rok/Měsíc:	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Bez datace
1611	4	5	–	8	3	1	2	2	4	11	9	5	1
1612	6	10	4	9	9	9	3	5	9	8	10	4	–
1613	9	3	6	7	6	2	3	9	6	4	9	3	1
1614	4	11	11	13	6	6	9	2	8	6	7	8	1
1615	5	11	13	9	7	5	6	10	7	8	2	6	1
1616	2	3	5	6	3	–	5	7	6	7	2	8	–
1617	6	1	5	4	3	1	2	1	6	4	2	3	–
1618	7	5	6	6	2	8	8	12	4	5	6	13	1
1619	9	7	6	1	2	4	6	7	6	7	2	5	1
1620	26	12	7	8	10	9	9	2	11	13	–	–	1+(1)
1621	–	–	–	1	–	–	1	–	1	–	–	–	–
Nedatováno	2+(1)												

Přehled zastoupení jednotlivých druhů písemností pro druhý svazek (1611–1621, č. 461–1203)

Cedule (žádost o svědectví)	11
List poselací (adresát ŠVP ¹)	422
List poselací (odesílatel ŠVP)	163
Mandát	2
Obeslání	1
Ohradní psaní	4
Půhon	3
Regesta Pětipeského listů z AM Mělník	110
Relace	1
Revers	3
Řezaná cedule	9
Smlouva	2
Suplika	5
Svědění	3
Výhostní list	4

¹ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku.

Přehled úvěrových operací Štastného Václava Pětipeského včetně žádostí o půjčku či rukojemství v dluhu rekonstruovaný podle korespondence z let 1611-1621:

DLUŽNÍK ŠTASTNÉHO VÁCLAVA PĚTIPESKÉHO	OBDOBÍ	ČÁSTKA²	DŮVOD SDĚLENÍ
Mikuláš Klusák z Kostelce	1611, I	6 000 k.g.m.	odklad splátky jistiny
Anna Vlinská z Dubé	1611, IX	3 000 k.g.m.	žádost o půjčku
Baltazar Hyršperger z Kynigsheinu	1611, X-1613, IV	3 000 k.g.m.	odklad splátky jistiny, splátka úroku
Smil Vostromířský z Rokytníka	1611, X	200 k.g.m.	splátka dluhu
Karel Jindřich Křinecký z Ronova	1611, X	?	zpoždění splátky dluhu
Jindřich Abraham Salhaus ze Salhausenu	1611, X	?	odklad splátky jistiny
Jan Vilém Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic	1611, XI	2 000 k.g.m.	žádost o rukojemství
Jindřich Penčík z Penčíku	1611, XI-1615, IV [!]	1 000 k.g.m.	postoupení dluhopisu odklad splátky jistiny
Kryštof Albrecht z Roupova	1612, II	500 k.g.m. 1000 k.g.m.	obnovení dluhopisu, splátka úroku, odklad splátky jistiny, odklad splátky úroků
Karel Jindřich Křinecký z Ronova	1612, IV-XI	86 k.g.m.	odeslání dluhopisu
Oldřich Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic	1612, IV	1 000 k.g.m.	vyzvednutí sumy
Ernfrýd//Rudolf Berbisdorf z Berbisdorfu	1612, V	?	odklad splátky jistiny
Vodolan Pětipeský z Chýš a Egrberku	1612, V	50 k.g.m.	odklad splátky
Jaroslav purkrabí z Donína	1612, V	?	obnovení dluhopisu
Albrecht Kaplír ze Sulevic	1612, VI	5 000 k.g.m.	žádost o rukojemství
Vilém Jindřich Bezdrůžický z Kolovrat	1612, VIII	3 000 k.g.m.	žádost o rukojemství
Jiří Vratislav z Mitrovic	1612, IX	1 000 k.g.m.	odklad splátky jistiny
Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku	1612, IX	4 000 k.g.m.	žádost o půjčku
Vilém a Hertvík Vratislavové z Mitrovic	1612, XI	1 500 k.g.m.	odklad splátky jistiny
Adam Linhart z Najenperku	1613, I	5 000 k.g.m.	odklad splátky jistiny
Mikuláš Zajíček z Hošťálkovic	1613, II	100 k.g.m.	odklad splátky jistiny, odeslání úroku
Vilém Miřkovský z Tropčic	1613, IV-1614, XI	700 k.g.č.	žádost o půjčku, žádost o odklad splátky, odeslání úroku, žádost o kvitanci
Alexandr z Ordeliku	1613, VI-1614, XI	1 000 k.g.m.	žádost o rukojemství
Jan Litvín z Řičan	1614, II-1616, VIII	400 k.g.m.	upomínka splátky jistiny a úroku, žádost o odklad splátky jistiny

² Částky úvěrů jsou uvedeny v kopách grošů míšeňských [k.g.m.], v kopách grošů českých [k.g.č.] nebo v rýnských zlatých [r.zl.].

Přehled úvěrových operací Šťastného Václava Pětipeského – pokračování

Mikuláš Španovský z Lisova	1614, III	5 000 k.g.m.	žádost o půjčku
Petr a Vilém Malovcové z Malovic	1614, IV	2 500 k.g.m.	vypovězení dluhu, za nějž ručil také ŠVP ³
Jiří Jan Hrzán z Harasova	1614, X	2 000 k.g.m.	upomínka splátky jistiny a úroků
Petr Gerštorf z Gerštorfu	1614, X	100 kop [?]	splátka (patrně úroku)
Jan Diviš ze Žerotína	1615, II-1615, X	1 000 k.g.m.	rukojemství v dluhu odklad splátky dluhu
Mikuláš Vratislav z Bubna	1615, III-1615, X	?	odklad splátky jistiny
Vilém Miřkovský z Tropčic	1615, IV	140 k.g.m.	odklad splátky jistiny, odeslání kvitance za úrok
Císař Matyáš Habsburský (prostřednictvím komory Království českého)	1615, V	300 kop [?]	žádost o půjčku
Jiří Hrzán z Harasova	1615, V-1615, X	500 k.g.m.	odeslání dluhopisu
Václav starší Berka z Dubé a Lipé	1615, VI	400 k.g.m.	upomínka splátky jistiny
Adam Nybšic z Altendorfu	1615, VII	30 k. 40 g.m.	postoupení dluhopisu
Václav Trmal z Toušic	1615, X	1000 k.g.m.	odeslání zpožděných úroků, obnovení dluhopisu
Zikmund Belvic z Nostvic	1615, X	[1000] k.g.m.	odeslání úroku, obnovení dluhopisu
Jindřich Kunát Dobřenský z Dobřenic	1615, XII	?	zproštění rukojemství
Václav Trmal z Toušic	1616, III	300 k.g.m.	žádost o půjčku ⁴
Ctibor starší Vrchotický z Loutkova	1616, IV	30 kop [?]	upomínka splátky
Václav starší Berka z Dubé a Lipé	1616, IV	1 000 k.g.č.	žádost o rukojemství
Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku	1616, VIII	?	žádost o odklad splátky
Jáchym Ondřej Šlik z Holejče a Pasounu	1616, VIII-1616, X	1 000 k.g.m.	žádost o odklad splátky
Václav Trmal z Toušic	1616, VIII	200 + 1 300 k.g.m.	upomínka splátek
Pavel Vosterský Kaplíř ze Sulevic	1616, IX	5 000 k.g.m.	upomínka splátky jistiny
Václav Vosterský Kaplíř ze Sulevic	1616, X	5 000 k.g.m.	upomínka splátky jistiny a úroku
Alexandr z Ordeliku	1617, I	?	rukojemství v dluhu
Karel starší ze Žerotína	1617, I	1 000 r.zl.	převedení dluhu nebo odklad splátky
Mandalena Štosová z Chýš a Egrberku	1617, XII	40 k.g.m.	postoupení dluhopisu
Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku	1618, I	2 000 kop [?]	žádost o odklad splátky
Václav mladší a Oldřich Homutové z Harasova	1618, IV	500 k.g.m.	žádost o odklad splátky

³ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku.

⁴ K umoření jiného Trmalova dluhu.

Přehled úvěrových operací Štastného Václava Pětipeského – pokračování

Jan Jiří Hodějovský z Hodějova	1618, IV	2 000 k.g.m.	žádost o odklad splátky
Bernard mladší Hodějovský z Hodějova	1618, IV	300 k.g.m.	splátka v hotovosti
Vilém Vojtěch Doupovec z Doupova	1618, VI	3 000 k.g.m.	žádost o půjčku ⁵
Adam mladší z Valdštejna	1618, XI	?	žádost o odklad splátky
Melichar Liberský (měšťan Nového Města pražského)	1619, III	45 k.g.m.	uhrazení dluhu ⁶
Kryštof Karel z Roupova	1619, VI	?	žádost o odklad splátky
Vladislav Odkolek z Oujezdce	1620, I	?	žádost o odklad splátky
Anna Marie Holzingerová	1620, IV	500 kop [?]	žádost o odklad splátky
Jan Jiří z Vartemberka	1620, VI	?	žádost o odklad splátky, odeslání úroku
Gabriel Kryštof ze Sebusína	1620, VII	100 k.g.m.	postoupení dluhopisu ⁷
Václav starší Berka z Dubé a Lipé	1620, VII	2 500 kop [?]	splátka v hotovosti, žádost o kvitanci

VĚRITEL ŠTASTNÉHO VÁCLAVA PĚTIPESKÉHO	OBDOBÍ	ČÁSTKA	DŮVOD SDĚLENÍ
Kateřina Mladotová z Dohalic	1611, IX	3 000 k.g.m. + 200 k.g.m.	upomínka splátky jistiny a úroků
Anna Hamzová z Kobylího	1618, I	300 k.g.m.	upomínka splátky v hotovosti
Dorota Bzenská z Řehnic	1619, VIII	3 000 k.g.m.	upomínka splátky jistiny a úroků
Jan Přech Třemešský ze Železna	1620, I-V	3000 [?]	upomínky splátky jistiny a úroků
Barbora Pětipeská z Chýš a Egrberku	1620, III	933 k. 6 g.m.	vystavení dluhopisu
Markéta Salomena Slavatová ze Smiřic	1620, V	?	upomínka splátky
Fridrich Smolík ze Slávic	1620, X	1 400 k.g.m.	upomínka splátky

⁵ K umoření jiného Doupovcova dluhu.

⁶ Po uvěznění dlužníka, při rukojemství jeho manželky a na základě přímluv purkmistra a rady Nového Města pražského.

⁷ Od původního věřitele Gabriela Kryštofa ze Sebusína, jímž byla Anna Valatková ze Sebusína.

IV. Edice

461.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Václavovi staršímu Berkovi z Dubé a Lipé. Přimlouvá se na místě Pavla Zikmunda, rychtáře ze vsi Březinka a manžela Maruše, dcery nebožtíka Matěje Starého, aby bylo dotčené Maruši vyplaceno spravedlivé věno. Maruše má podle řádného kšaftu zemřelého otce nárok na 54 kop a 30 míšeňských grošů při ročním úroku ve výši čtyř kop téže měny, výtěžek z prodeje chalupy a jednu jalovici. Vyplacení tohoto podílu ovšem brání její macecha, poddaná Václava Berky z Dubé a Lipé. Ta navíc hodlá bez vědomí nevlastní dcery Maruše prodat chalupu za pouhých 40 kop míšeňských grošů, přičemž Pavel Zikmund zná jiné kupce připravené zaplatit 60 kop, proto se obává škody a nespravedlnosti. Pětipeský žádá, aby Berka prostřednictvím svého vidimského úředníka zjednal nápravu.

Byšice, 7. ledna 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 97-98, český

[Bez adresy]¹

((A. 1611 panu Václavovi Berkovi² o propuštění spravedlivosti Pavla Zikmundového³ manželce ze vsi Březinky.⁴))⁵

Službu svou Vaši M[ilos]ti vzkazují, urozený pane, pane švagře ke mně laskavě příznivý. Zdraví, v něm jiného všeho dobrého, na pánu Bohu žádaje, přeji Vaši M[ilos]ti věrně rád. Pavel Zikmundů,⁶ rychtář ze vsi Březinky,⁷ poddaný můj, předstoupivši přede mě, zprávu činí, která by Maruši,⁸ manželce jeho, nebožtík Matěj Starý,⁹ rychtář, otec její ze vsi Dobřeň,¹⁰ poddaný Vaši M[ilos]ti na panství vidimském,¹¹ při posledním porizení jakožto dceři své vlastní společně s macechou její 115 kop míšeňských v přítomnosti osob na rejstříku poznamenaných ((odkázati)), a při tom chalupu, zač by se nejdrážeji prodati mohla, a ode dvou krav, jedna jalovice, aby jí odchována a od macechy její potomně vydána byla, o tom všem kšaftovati jměl a takové peníze, že je již na roky po 4 kop[ách] míšeň[ských] se kladou, ke mně se v tom oznámený poddaný můj ve vsi poní-

¹ Jde o koncept poselacího listu.

² Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučeni, Deštné, Housce, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

³ Pavel Zikmund, rychtář ve vsi Březinka, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Březinka, ves severně od Mělníka nad Labem poblíž Kokořina (Středočeský kraj), na rozhraní držeb Václava staršího Berky z Dubé a Lipé a Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁵ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Pavel Zikmund, rychtář ve vsi Březinka, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Březinka, ves severně od Mělníka nad Labem poblíž Kokořina (Středočeský kraj), na rozhraní držeb Václava staršího Berky z Dubé a Lipé a Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁸ Maruše Zikmundová, manželka Pavla Zikmunda, rychtáře ve vsi Březinka a poddaného Šťastného Václava Pětipeského.

⁹ Matěj Starý, rychtář ve vsi Dobřeň, poddaný Václava staršího Berky z Dubé a Lipé na panství Vidim.

¹⁰ Dobřeň, ves severně od Mělníka (Středočeský kraj), součást vidimského panství Václava staršího Berky z Dubé a Lipé.

¹¹ Vidim, ves s tvrzí a pozdější barokní zámek severně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), do roku 1621 v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé.

ženosti na místě Maruše, manželky své, utíkajíc, za připsání k Vaší M[ilos]ti o propuštění manželce jeho týž spravedlivosti jí naležitě sníženě žádá. I pokudž tomu tak jest, jakž týž poddaný můj mě zpravuje, Vaší M[ilos]ti přátelsky žádám a se přimlouvám, že manželce téhož poddaného mého, co na podíl její spravedlivosti 54 kop 30 g[rošů] míšeňských přijde, že jí nyní ty 4 kopy míšeňské propustiti poručiti ráčíte. Dále zpravuje mě, že by macecha manželky jeho sama o své újmě bez vědomí manželky jeho touž chalupu za 40 kop míšeň[ských] prodati jměla. Čemuž vejš psaný poddaný můj na místě manželky své místa nedává, nýbrž že ty lidi, kteříž touž chalupu za 60 kop míšeň[ských] koupiti chtějí, před rukami jsou se ohlašuje. I aby v tom jedné ani druhé straně na újmu a zkrácení <...> spravedlivosti nebylo, Vaší M[ilos]ti žádám, že o tom ouředníku vidimskému poručiti ráčíte, aby mezi nimi ten prodej o touž chalupu nový učinil a je o to i jiné věci s macechou porovnal, tak aby potomně tolikéž jalovice Maruši, manželce Pavla Zigmunda, macecha její vydati se nezbraňovala. A což tu na přimluvu mou poddanému mému učiniti ráčíte, já zase v podobné příčině touž měrou se odměniti i jinak všelijakým dobrým přátelstvím odměniti a odsloužiti Vaší M[ilos]ti nepominu. Odpovědi od Vaší M[ilos]ti žádám. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Datum na Byšicích¹² v pátek po svatých Třech králích léta 1611.

*Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni*¹³

¹² Byšice, městečko s renesančně upravenou tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

¹³ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

462.

Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podle poručení mu odesílá 50 kop míšeňských grošů, více peněz neshromáždil. Ohledně hospodářství oznamuje, že nadále stoná a umírá hovězí dobytek, žádné léčení nepomáhá. Vypočítává fůry svezeného dříví a žitné slámy ze stohů. Pokud cesty zůstanou sjízdné, mohlo by to být hotovo do týdne. Pětipeský má uvědomit jistého žida ohledně opatření obilí, jelikož se právě dá dobře mlátit. Přeje šťastný a brzký návrat domů. Odesílá mu ke kontrole psaní (patrně Alžbětě) Hrzánové z Dubé ohledně poddaných ze vsi Kanina. Žádá o sdělení, co jí má odpovědět, pokud by Pětipeský nepřijel brzy domů.

Byšice, 11. ledna 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/18, fol. 33, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, J[e]ho M[ilosti], panu mému laskavému, k d[odání]. ((A. 1611 o hospodářství))¹

Službu svou Vaší M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý. Vaší M[ilos]ti na všemohoucím Pánu Bohu žádám božského požehnání. Na poručení Vaší M[ilos]ti tak činím a při Němci² padesáte kop m[íšeňských] odsílám. Více sem shledati nemohl. Přitom Vaší M[ilos]ti oznamují, že ten dobytek rohatej předce stůně a mře. V no-

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Němec, služebník Šťastného Václava Pětipeského téhož příjmení či německého původu.

ci umřela březí kráva dobrá a 2 se roznemohly. Telat při kravách, které šafářka osaditi chtěla, umřely tři. A co se jim dělá, dokonce nic platno nejní. Takže sobě již s tím nevíme, co počítí. Pán Bůh rač sám dále chrániti. Toho dříví včera sem přivezl[i] 29 for Hostinští,³ co měli jeti do lesa, musili ten stuh žitný nad Prokopovým⁴ mlejnem odvésti, nebo v sobotu v noci opět z něho 3 mandele sklepovali. Nadál sem se, kdyby byly tak cesty stálý, že by se bylo to dříví toho týhodne⁵ odvésti mohlo, ale bude-li tak přšeti, nevím, jak nám cesty sloužití budou. Však jak nejlépe budu moci, to (aby se odvésti mohlo) přičiniti se chci. Tomu židu o to obilí, aby jej sobě opatřil, vzkázati račte, poněvadž se nyní tak silně mlátiti dá, aby beze škody bylo kde sypati. Jiného tak nevím Vaší M[ilos]ti, co psáti. Pán Bůh rač Vaší M[ilos]ti dáti se šťastně domů v dobrém zdraví navrátiti. Dat[um] v outerý po Třech králích léta 1611.

((Tuto zprávu od lidí kanských⁶ na to psaní paní Hrzánový,⁷ k přehlídnutí Vaší M[ilos]ti odsílám. Pokudž byšte pro některé zaneprázdnění domů přijeti tak brzo moci neráčili, jakou byšte odpověď paní Hrzánový dáti chtíti ráčili, račte mi to (smejším, že tam odsud lidé budou) poslati, tak aby tím nic obmeškáno nebylo.))

Vaší M[ilos]ti věrný poddaný
Jiřík Sovenický⁸

³ Hostín, dříve Hostinná/Hostinný, ves východně od Mělníka a severně od Byšic (Středočeský kraj), díly vsi v majetku Anny Homutové z Hrušova, Jindřicha Vlnského z Vliněvsi a Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁴ Prokopovský mlýn, nájemní mlýn v majetku Šťastného Václava Pětipeského u Horních Přivor, jihovýchodně od Mělníka nad Labem v sousedství Všetat.

⁵ Týhodne – týdne.

⁶ Mínění obyvatelé vsi Kanina.

⁷ Patně Alžběta Hrzánová, rozená Mracká z Dubé na Libni a Vrutici († po 1632), manželka Václava Hrzána z Harasova na Libni, Sedlci a Vrutici, pobělohorská exulantka, od roku 1628 majitelka domu v Dražďanech.

⁸ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

463.

Mikuláš Klusák z Kostelce píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Z Pětipeského psaní neporozuměl, kdy se vrátí z Prahy a zda by se mohli setkat. Z důležitých příčin s ním však musí osobně mluvit. Oznamuje, že od Václava Chotouchovského koupil statek Bratčice, na němž však vážne dluh 6 000 kop grošů míšeňských Pětipeskému. Žádá o odklad splátky této částky, neboť jemu samotnému dluží jiní lidé, včetně krále. Uvedenou sumu chce Pětipeskému pojistit při rukojemství hodnověrných a poctivých lidí. Očekává odpověď.

Poděbrady, 13. ledna 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 109-110, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku a na Byšicích, panu švagru mému zvláště milému, k dod[ání].

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Zdraví, při něm i všeho dobrého na Pánu Bohu panu švagru žádám a věrně rád přeji. Z odpovědi, kterouž mi pan švagkr na psaní mé dává, vyrozuměti nemohu, kdy pan švagkr z měst pražských domů se navrátí a jak, kdy bych ku panu švagru, anebo pan švagkr ke

mně přijeti mohl. Však chtěje rád se panem švagrem pilně rozmluviti, naschválně tohoto posla mého ku panu švagru odsílám a v známost uvozuji, kterak že sem těchto dnův pomínulých od pana Václava Chotouchovského¹ stateček jeho bračickéj² koupil, i jest mi od téhož pana Václava Chotouchovského oznámeno, že by pan švagr sobě zápis dskami na šest tisíc kop míš[eňských] na témž statečku míti měl, což abych já sobě takovou závadu dotčeného statečku svedl. I nemoha pak tak pojednou ku penězům svým, kteréž jak za J[eho] M[ilostí] Králem³ a panem svým, taky za některými poctivejmi lidmi jmám, přijíti, panu švagru toto své psaní činím, služebně a přátelsky žádám, pokudž možná věc jest, a pan švagr, aby na mne těch šesti tisíc kop míš[eňských] přestati mínil. Chtěl bych je panu švagru dostatečně rukojmími hodnověrnými pojistiti. Anebo pokudž by pan švagr chtěl na jistotách,⁴ jakž svrchu dotčeno, kteréž jak od J[eho] M[ilostí] K[rálovské], tak i od některých poctivých lidí sobě pojištěno jmám, přestati. Chtěl bych je panu švagru i s dobřejmi volemi odevzdati a postoupiti. V čemž jaká by vůle pana švagra byla, za oznámení a odpověď po tomto poslu žádám. A s tím Milost Pána Boha rač bejti s námi se všemi. Datum na Poděbradech⁵ ve štvrtek Ochtáb s[vatých] Tři Králův léta 1611.

Mikuláš Klusák z Kostelce,⁶
J[eho] M[ilostí] C[ísařské] hejtmán panství Poděbradského

¹ Václav Chotouchovský z Nebovid na Žlebech (asi 1569-1618), účastník válek v Nizozemí a ve Francii (1586-1593), účastník protitureckých tažení (1594-1604), relátor zemského sněmu (leden-únor 1601), hejtmán Čáslavského kraje (1606-1607, 1608-1609 a 1611-1612), císařský rada (do 1611), účastník stavovského povstání, správce Kutné Hory a úřadu mincmistra.

² Bračice, dříve Bračice, ves jihovýchodně od Čáslavi (Středočeský kraj), v držení Václava Chotouchovského z Nebovid (asi 1610-1618).

³ Rudolf II. Habsburský (1552-1612), římský císař (1576-1612), český král (1576-1611), uherský král (1576-1608).

⁴ Jistota – dlužní úpis.

⁵ Poděbrady, královské komorní město jihovýchodně od Nymburka (Středočeský kraj).

⁶ Mikuláš Klusák z Kostelce († po 1629), hejtmán komorního panství Poděbrady, člen Jednoty bratrské, účastník stavovského povstání (1618-1620), omilostněn (1622).

464.

Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Informuje bratrance, že na jeho radu se budou v domě Markéty Smiřické ze Smiřic v Novém Městě pražském dne 14. února 1611 konat námluvy Petra Gerštorfa z Gerštorfu a Vodolanovy sestry Anny Pětipeské. Strana ženicha již dostatečně o námluvách vyjednávala s Vodolanovou matkou Ižaldou Pětipeskou z Milhostic i se samotným Vodolanem. Žádá bratrance Šťastného Václava, aby přijel do Prahy večer před námluvami a druhého dne se v šestnáct hodin odpoledne postavil mezi „pány a přátele“ strany budoucí nevěsty.

Nové Město pražské, 28. ledna 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 45-46, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému ((Václavovi)) Pětipeskýmu z Chýš a z Egerbergku na Byšicích a Bosynni, panu strejci a kmotru mému zvláště milému.

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři a můj zvláště důvěrně milý pane strejče a kmotře, zdraví a při něm jiného všeho dobrého, na pánu Bohu žádaje, přeji panu strejci věrně upřímně rád. Podle toho panu strejci oznamuji, že na snažné a mnohé skrze poctivé

<lidi> a vzácné lidi a pány přátele urozeného a statečného rytíře pana Petra Gerštorfa z Gerštorfu,¹ jak při urozené paní Ižaldě Pětipeský z Milhostic a z Vojkova a na Bysni,² paní matere mé nejmilejší, tak také při mně a páních strejcích mejch milejch, vyhledávání a žádost[i], aby jemu urozená panna Anna Pětipeská z Chýš a Egrberku,³ panna sestra má milá, k stavu svatého manželství zamluvena bejti mohla, jsem témuž panu Petrovi Gerštorfovi z Gerštorfu k odpovědi přátelské, a pokudž by čeho dále vyhledával, s Va[ší] M[ilos]ti radou a dobrým uvážením, s jistým vědomím dotčené paní matere mé nejmilejší, den v pondělí památný svatého Valentýna, to jest 14. dne měsíce února, nejprve příštího v Novém Městě pražském, v domě urozené panny, panny Marušky Markéty Smiřické z Smiřic,⁴ pozůstalé dcery po dobré paměti panu, panu Zigmundovi Smiřickém z Smiřic,⁵ jmenoval. I chtíc já pana strejce, jakožto svého zvláště milého krevního pana přítele, při dotčené odpovědi přítomného jmíti ku pomoci a k radě, pana strejce za to přátelsky a služebně žádám, že k žádosti mé a paní matere mé nejmilejší a ku poctivosti pak panně sestře mé milé tak mnoho učiniti a před oznámeným dnem na noc do měst pražských přijeti a potomně na oznámený den a do oznámeného domu v hodin na celém orloji šestnácte se nadjíti a vedle jiných pánův a přátel mých milých v dotčené příčině se za jednoho pána a přítele postaviti ráčíte. A co tu na žádost mou pan strejc učiní, panu strejci se toho vše-lijakým dobrým a příjemným přátelstvím mně možným odměniti i odsloužiti připovídám. Jsem ku panu strejci té důvěrné a přátelské naděje, že tato žádost má při panu strejci své místo jmíti bude. Odpovědi s účinnivou žádostí očekávati budu. S tím milostivý pán Bůh rač s námi se všemi bejti. Dat[um] v Novém Městě pražském v pátek po památce Obrá-
ně s[vatéh]o Pavla na víru křesťanskou léta 1611.

*Páně strejcův volnej strejce
Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku
na Blahoticích a Neprobylicích⁶*

¹ Petr Gerštorf z Gerštorfu († po 1623), císařský fojtmistr panství Poděbrady a Kolín, účastník stavovského povstání.

² Ižalda Pětipeská, rozená Vojkovská z Milhostic († po 1622), druhá manželka Václava staršího Pětipeského na Blahoticích († 1602) od roku 1570, matka Vodolana staršího Pětipeského.

³ Anna Alžběta Pětipeská z Chýš a Egrberku († před 1616), dcera Václava Odolena Pětipeského z Chýš a Egrberku, sestra Vodolana staršího Pětipeského, od roku 1611 manželka Petra Gerštorfa z Gerštorfu.

⁴ Marie Markéta Salomena Smiřická ze Smiřic (1597-1655), později manželka Jindřicha Michala Slavaty z Chlumu a Košumberka (1588-1620).

⁵ Zigmund Smiřický ze Smiřic na Hrubé Skále a Kostelci nad Černými lesy († 1608).

⁶ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích († asi 1640), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav (1612-1613 a 1614-1615), výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

465.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 5. února 1611

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 99v, česky
N. 5¹

¹ Záhlavní číslování regist označovalo pořadí písemnosti doručené úřadu purkmistra a rady města Mělník nad Labem od data obnovení městské rady během jejího funkčního období.

*Od pana [...] Pětipeskýho z Chýš a Egrberku, že posílá pro Matouše,² poddaného svého.
Dodáno 5. Februari A. 1611.*

² Blíže neidentifikováno.

466.

Vincenc Fink z Finkštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přátelsky žádá o zaslání třiceti rýnských po poslu tohoto listu. Pětipeský mu tyto peníze slíbil v Praze. Sděluje, že hodlá přijet ve čtvrtek do Prahy a vykonat Pětipeskému blíže neobjasněnou službu. Pětipeského přípis naznačuje, že peníze Finkštejnovi odeslal ještě téhož dne.

Dobrovice, 8. února 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 93-94, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberku, rytmistru nad jednou kumpanií rejtarů, mému zvláště milému panu bratru, k dodání.

((Na toto psaní odesláno 8. dne února 30 r[ýnských].))¹

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane bratře můj zvláště milý. Zdraví, v něm jiného všeho dobrého přeji Ti věrně rád. Podli toho, můj laskavý pane bratře, nashvál tohoto posla k Tvý milosti posílám a Tebe za to přátelsky žádám, aby mi 30 r[ýnských] po tomto poslu odeslal. Jak si mi v Praze ((půjčiti)) připověděl, <však> však potom můžeš sobě poraziti. Dá-li Pán Bůh, ve štvrtek² do Prahy přijedeme a Tobě na službu hleděti budeme. S tím se Ti na Pánu Bohu dobře míti vinšují. Dat[um] na Dobrovici³ 8. Febru[ari] léta 1611.

*T[vůj] v[olný] b[ratr] a sluha
Vi[n]cens Fink z Finkštejna⁴*

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Dne 17. února 1611.

³ Dobrovice, město a renesanční zámek jihovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Henyka z Valdštejna (do 1623).

⁴ Vincenc Fink z Finkštejna († po 1611).

467.

Bohuslav Elsnic z Elsnic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že po návratu domů zjistil z psaní svého příbuzného, že ho nechce propustit patrně z vojenské služby. Důvodem žádosti o propuštění je, že se schyluje ještě k něčemu horšímu, než Elsnic očekával. Omlouvá se, že nemůže vykonat Pětipeského vůli.

Kobylníky, 11. února 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 90, česky

Uro[ze]nému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egerberku a na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému zvláště milému, k dodání.

Službu svou vzkazu[ji], urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Zdraví, při něm jiného všeho dobrého přeji panu švagru [ze] srce rád. Podle toho panu švagru oznamu[ji] z lítosti, že přijedouc včerejšího dne domů a to psaní panu ujci sem doved, i dal mi za odpověď, že jest k tomu nikdy svou vůli nedal, abych pod panem švagr[em] jeti měl, než že jest panu švagru tu odpověď dal, že musí nejprve vyrozuměti, co to but<...> bejti. I poněvadž vidí, že se k něčemu horší<mu> schyluje, než se nadál, pročez mě sám potřebovati, přece mě nižádným způsobem propustiti nechce. Pročez pana švagra služebně žádám, že mě pan švagr při sobě om[l]jvna míti bude, nebo se to, Bůh ví, s mou vůli nestalo. Již to muším Pánu Bohu na ten čas poručiti a pana švagra prosím služebně, že mi pan švagr za zlé míti nebude. Zasi se jinším časem panu švagru odloužiti nepominu. S tím milost Boží rač bejti s námi ze všemi. Datum v Kob[yl]nicích¹ 11. dne Februari léta 1611.

*Páně švagrův volný služebník
Bohuslav Elsnic z Elsnic²*

¹ Kobylníky, ves severozápadně od Slaného (Středočeský kraj), roku 1623 posmrtně zkonfiskována Bernardovi Elsnicovi z Elsnic, otci Bohuslava Elsnice z Elsnic.

² Bohuslav Elsnic z Elsnic na Kobylnicích († po 1644), syn Bernarda Elsnice z Elsnic (stavovského komisaře), účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant ve službách saské armády (1631).

468.

Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o peníze za nějaké dukáty, které mu mají být odeslány po písaři. Pětipeského služebník Němec mu již předešle odvedl celkem sedm kop míšeňských grošů, proto zbývá ještě 45 kop míšeňských grošů. Upomíná Pětipeského, neboť nutně potřebuje hotovost. Pokud by peníze nemohl poslat, žádá o jejich odečtení od úroků z vlastní půjčky a vydání patřičné kvitance. Vzkazuje pozdravy manželky. Ptá se, co je nového v Praze, pokud by hrozilo nebezpečí, žádá o zprávu, aby se mohli včas vystěhovat.

Myškovice, 11. února 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 79, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a ze Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švakru a kmotru mému vzláště milému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozenej a statečnej rytíři, pane švaře můj vzláště milej. Zdraví a přitom jiné všecko dobré od Pána Boha žádajíce, přál bych ti věrně rád.

Vedle toho k tobě, můj vzláště milej pane švaře, naschválně posílám a přátelsky tě prosím, pokudž by mi mohl ty peníze za ty dukáty dáti, že mi je písaři mýmu dáti a odvésti poručíš. Dal mi tvůj Němec¹ jednou pět kop miš[eňských] a podruhý dvě kopě miš[eňských], a tak mi se zůstává ještě čtyřeceti pět kop miš[eňských]. Přátelsky tě prosím, že mi za zlé jmíti nebudeš, že tě upomínám, nebo žádných peněz hned nemám a pro ty zlé cesty nemohu žádného vobilí k prodaji poslati. A pakli by nemohl všech poslati, teda jedom patnácte kop miš[eňských] a třiceti kop miš[eňských] ouroku s[vat]ojíš[ského] příš-

¹ Němec – služebník Šťastného Václava Pětipeského téhož příjmení či německého původu.

tího sobě vyraz a kvitanci² na ten ourok, že mi dáti poručíš, žádám. Manželka³ má nejmilejší skazuje tě velice přátelsky pozdraviti a že tě velice prosí spolu i se mnou, že nám sobě nestížíš oznámiti, co v Praze novýho slyšeti a kdy by tak co nebezpečnýho bylo, že nám znáti dáš, abychom se mohli časně vystěhovati. Což tu pro nás učiníš, já se ti toho zase vším dobrým přátelstvím odsloužiti a odměniti nepominu. S tím Pán Bůh s námi se všema bejti rač. Datum na Myškovicích⁴ v pátek po s[vat]jé Školastiky [!] léta 1611.

Mikuláš Trmal z Toušic⁵

² Kvitance – potvrzení splacení dluhu či úroku vydané věřitelem dlužníkovi.

³ Anna Marie Trmalová z Chýš a Egrberku na Myškovicích († 1627), manželka Mikuláše Trmala z Toušic na Myškovicích, sestra Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Myškovice, dnes Miškovice, ves a tvrz na severovýchodním okraji Prahy (Středočeský kraj), v držení Mikuláše Trmala z Toušic (1604-1623).

⁵ Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovicích († po 1628), účastník stavovského povstání, švagr Šťastného Václava Pětipeského.

469.

M[andalena] V[elemyská] z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přeje bratrovi štěstí a boží ochranu v jeho blíže neuvedeném vojenském výjezdu. Její dcera Marie se za něj stále modlí. Přeje mu brzký návrat domů, neboť někteří jeho spolubojovníci budou jezdit v Praze a společně budou nasazovat vlastní životy. Prosí, aby jí napsal a nezapomínal na ni. Cítí se opuštěna a zdůrazňuje, že její dítě je také jeho dítětem.

Bez místa, [únor 1611]

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/16, fol. 94-95, česky¹

Urozenýmu a statečnýmú rytíři, panu Šťastnýmú Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, p[anu] bratru mému nejmilejšimu, k dod[ání].

Můj přenejmilejší, milej, nejmilejší pane bratříčku, předně bo[ž]ský požehnání a v tomto šťastnejm vod nás ven vejedu, bohdá šťastně, vám vinšuji a na svejch nehodnejch modlitbách vám vstávaje, abych je[n] to všechno nejlepší dobrý, co mne není možná vypsati, což jest vám nejlepšího duši i tělu, ten vás rač sám ochraňovati a vode všeho zlýho a neštěstí všelijakýho rač pro svý bo[ž]ský milosrdenství a mne, zarmoucenou, věrnou, truchlou sestru, rač nás sám s mejma se všema ochraňovati. Vás ve svý paměti máme, i to přemilý dítě Marijička,² žádný modlitby nemine, aby v ní vás nemenovala. To k ní [a] k svýmu svědomí tak srdnatě, jako by byla velká, za vás svý [...] modlitby taky podle svýho umění Bohu je vodsílá. A tak, můj nejmilejší po Bohu pane bratříčku a můj nejmilejší, ochranče a příteli, Bože, můj Bože mil[o]srdnej, || se rač nehodný nás uslyšeti a dáti se vám ve zdraví šťas[t]ně mezi nás brzo domů navrátiti. Co pak má tak bejti, někteří vaší budou v Praze jezdit a vy vo svý hrdla budete hráti a v šance sázeti. A tak, vaše upřímná, nemohu mnoho psáti, než upřímně Pán Bůh svý hledí, kdo jest dnes hotovej,

¹ List nebyl vydán Františkem Dvorským. Patrně vzhledem k značné paleografické náročnosti a faktu, že identifikaci pisatelky umožňuje až širší kontext Pětipeského listů.

² Marie Velemyská z Velemyšlovsi († po 1612), dcera Jaroslava Velemyského a Marie Mandaleny Velemyské z Chýš a Egrberku.

Pánbů rač dáti šťas[t]ně, podle mýho vinš[e] a žádosti, a za to vás žádám, že na mne tak nezapomenete a mně taky asi na jedno psaní vodpověď dáte. Druhama lepší stěží [?], že vodpovědi dostanu. A já tak nešťas[t]ně sem, pro Boha, nezanechte mne tak hrubě vocebe [!].³ To mý dítě v to spominá, a tak vaše. Pámbů rač s náma bejti. Datum [...].⁴

M[andalena]. V[elemyská].⁵

³ Míňeno „od sebe“.

⁴ Nedokončeno, blíže nedatováno.

⁵ Mandalena Velemyská z Chýš a Egrberku († po 1617), manželka Jaroslava Velemyského z Velemyšlovi (od 1596), starší sestra Šťastného Václava Pětipeského.

470.

Jaroslav Velemyský z Velemyšlovi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá zprávy o jeho zdraví. Po Pětipeského úředníkovi mu posílá tři jeřábky, jednoho podle instrukce úředníkovi dostal sám a děkuje za něj. O novinách nic neví, pouze že byli zatčeni tři tajní radové a jeden z nich přes noc ujel z Prahy. Vzkazuje mu manželčiny modlitby. Jeho dcera Mařenka připíjí Pětipeskému skleničkou vína a často na něj myslí. Neví, co si s ní mají počít (patrně s odhledem k takto prokazované lásce Pětipeského neteře). Vzkazuje pozdravy nejvyššímu veliteli, Pavlu Kaplíři ze Sulevic a dalším dobrým vojákům. V přípisu oznamuje, že manželka Mandalena na zdraví Pětipeského darovaného jeřábka společně s fraucimorem dobře opeče.

Bez místa, 2. dubna 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 9, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, rychtmistru¹ nad jedním ste[m] koní, panu ujci, švagru, kmotru a bratru mému zvláště milému, k dod[ání].

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče, švagře, kmotře a bratře můj zvláště milý, zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého přeji věrně a upřímně rád.

Můj zvláště milej pane ujče, nemohl sem toho pomínouti, poněvadž mně se toto poselství nahodilo, abych tě neměl tímto psaním navštívit a přezvědět, kterak se na zdraví svém máš a jak si z milosti Boží šťastně na místo dojel, žádám, že mně zase oznámíš. Ouredník tvůj ti teď 3 jeřábky posílá. Než nevím, donese-liť co ti posel. Prosil dáti mně jednoho odeslat. Já i s Mandičkou² Ti z něho přátelsky děkujeme. O novinách zde žádných nic neslyšeti, než vím, že o tom víš, že Hanybal³ a ještě jiný 3 tejný rady sou vzati a jeden na včerejšek nocí [z] Prahy ujel. Manželka⁴ má nejmilejší i tolikéž já i Mařenka⁵ má tobě

¹ Míňeno „rytmistru“.

² Mandalena Velemyská z Chýš a Egrberku († po 1617), manželka Jaroslava Velemyského z Velemyšlovi (od 1596), starší sestra Šťastného Václava Pětipeského.

³ Patrně Karel Hanibal purkrabí z Donina (1588-1633), člen dvorské válečné rady, prezident slezské komory, plukovník císařského vojska (1621).

⁴ Mandalena Velemyská z Chýš a Egrberku († po 1617).

⁵ Marie Velemyská z Velemyšlovi († po 1612), dcera Jaroslava Velemyského a Marie Mandaleny Velemyské z Chýš a Egrberku.

své služby [a] modlitby s vinšem od Pána Boha všech nejlepších věcí skazujeme. Vinšující ti od Pána Boha jeho božské ochrany. On rač sám tvým ochráncím a opatrovníkem býti a šťastného shledání v dobrým potěšitelným způsobu a zdraví rač nám dáti se shledati. Mařenka má hrubě notně často zpomíná a skleničku vína s postavkou svou sklonem za tvý zdraví připíjí a bezděk nám vždyckny za tebou do kf[...] jíti chce. Nevíme sobě, s ní co počítí. Pana nejvyššího i pana Pavla Kaplíře⁶ žádám, že sobě jich ode mne neztížíš pozdraviti a mé služby jim oznámíti i všech zemných dobrých tovaryšův. S tím tvůj upřímný švagkr zůstáváje, ochraně Pána Boha tebe i sebe poručena činím. Dat[um] 2. dne Aprilis léta 1611.

*Tvůj upřímný švagr a sluha
Jaroslav z Velemyšlovsi,⁷ m. p.*

((Mandička ti vzala jeden jeřábek, neb kdoví, donese-li tyto, slibující, že jej pro tvý zdraví s pěkným fraucimerem⁸ sní a já druhých s dobrými tovaryši, bohda na pondělí, dobře opečený vystaví [...]))

⁶ Pavel Kaplír ze Sulevic na Voticích a Záluží († po 1634), nejvyšší generálkvartýrmistr stavovského vojska (1618-1620), stavovský komisař jmenovaný k vyjednávání s Gáborem Bethlenem (1619), pobělohorský exulant, důstojník saské armády (1631), generálproviantmistr švédské armády (1634).

⁷ Jaroslav Velemyský z Velemyšlovsi na Týnci nad Sázavou († před 1612), švagr Šťastného Václava Pětipeského.

⁸ Fraucimer, fraucimor – urozené ženy.

471.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 19. dubna 1611

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 107r, česky

N. 21

Od pana Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, aby Jan Štamp¹ s Alenou, manželkou svou, dluh Davidovi,² židu z Byšic,³ povinnej, zaplatili, ohradní psaní. Dodáno 19. Aprilis A. 1611.

¹ Jan Štamp, poddaný či měšťan města Mělník nad Labem.

² David, žid usedlý v Byšicích (1611).

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

472.

Vilém Bohuslav Chrt ze Rtína píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zdraví jej do polního ležení. Posílá mu sklenici, z níž spolu často pili, aby společně s dalšími upřímnými tovaryši mezi vojáky připili na jeho zdraví. Doufá, že brzy bude mezi nimi. Vzkazuje pozdravy všem dobrým válečníkům. Zavazuje se přátelstvím.

Praha, Menší Město pražské, 20. dubna 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 16, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Pětipeskému z Chýš a Egrberku a na Byšicích, panu bratru a tovaryši mému zvláště milému, k dodání.
(A. 1611 od pana Chrta,¹ posílá sklenici.)²*

Službu svou povolnou, můj nejmile[j]ší bratře, Ti vzkazují. Zdraví a všeho nejlepšího Ti na Pánu Bohu věrně rád přeji. Můj nejmile[j]ší a starej upřímněj tovaryši, z upřímný lásky pro Tvý zdraví z tyto sklenice častokrát sme pili a Tobě ji posílám. Prosim, že pro mý zdraví a pro všech upří[m]nejch tovaryšův z ní sobě připijete. A bohda v krátkým čase tam mezi Vámi budu. Prosim, že vode mě všech dobrejch tovaryšův pozdravíš. A s tím Tvůj upřímněj tovaryš až do smrti zůstávám. Pán Bůh rač dáti, abychme se v dobrým zdraví shledali. Datum v Praze na Malý Straně 20. Abrilu [!] 1611.

Vilím Bauslav Chyrt z Zertína³

¹ Vilém Bohuslav Chrt ze Rtína († po 1611), hejtman pěšího praporce stavovského vojska (1611).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Vilém Bohuslav Chrt ze Rtína († po 1611).

473.

Albrecht Kříž Čachovský ze Svémyslic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Ptá se na zdraví. Na Pětipeského písemnou výzvu odeslal svoje koně. Žádá, aby je Pětipeský vzal pod svoji ochranu a velení. Ptá se, jak se mají s dalšími vzácnými a poctivými vojáky v polním ležení. Vzkazuje pozdravy Karlu Křineckému z Ronova, jehož má Pětipeský symbolicky pokárat za pozdní příjezd k vojsku.

Menší Město pražské, 20. dubna 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 173, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Pětipeskému z Chýš a Egrberku a na Byšicích, panu bratru mému zvláště důvěrně milému, k dodání.
(A. 1611 od p[ana] Albrechta Čachovského,¹ omlouvá se, že jest koně před 3 nedělni poslal.)²*

Službu svou povolnou tvý M[ilos]ti vzkazují, urozený a můj zvláště milý pane bratře a důvěrný tovaryši, zdraví i jiného všeho nejlepšího dobrého, od Pána Boha vinšujíc, tvý M[ilos]ti věrně a upřímně žádám.

Pominouti sem nemohl, skrze toto poselství, abych tvou [milo]st tímto kratičkým psaním navštívit neměl a o zdraví tvý M[ilos]ti přezvědět. Můj zvláště milý pane bratře, tak jakž si mi psaní poslati ráčil, abych koně svý dostavil, i tak jsem učinil a již před třima nedělni tam sem je odeslal, za což tvý M[ilos]ti služebně žádám, že je do svý paměti a ochrany mítí ráčíš. A kderak se vám tam³ daří a jak se máte, skrze psaní sem tý naděje

¹ Albrecht Kříž Čachovský ze Svémyslic († po 1611), příslušník vladyckého rodu v císařských službách.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Koncem dubna 1611 bylo českými stavy dosud vydržováno žoldnéřské vojsko i vojsko zemské hotovosti proti pasovskému vpádu. Srov. Václav LÍVA (ed.), *Prameny k československým dějinám vojenským. Regesta fondu Militare archivu Ministerstva vnitra Republiky československé v Praze II*, Praha 1938, s. 432-434.

sem [!], že mně tejna učiniti neráčíš. J[eho] M[ilost] pana Karla Křineckého⁴ i toho všeho poctivého a vzácného tovaryšstva ode mne pozdraviti, mejch povolných množství služeb oznámiti sobě stížiti neráčíš. A panu Karlovi,⁵ že jest tak dlouho doma zůstával, kyjem dobře dáti rač. S tím milost Boží s námi býti rač. Dat[um] na Malý Straně 20. April[is] léta 1611.

*Tvý milosti volný sluha až do smrti zůstávám
Albrecht Kříž Čachovský ze Svémyslic⁶*

⁴ Karel Jindřich Křinecký z Ronova na Rožďalovicích († po 1614), syn Jindřicha Křineckého z Ronova, bratr Augusta Křineckého z Ronova.

⁵ Karel Jindřich Křinecký z Ronova na Rožďalovicích († po 1614).

⁶ Albrecht Kříž Čachovský ze Svémyslic († po 1611).

474.

Matyáš Lvovický ze Lvovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Stěžuje si, že když maštaliř mělnického zámku Bartoň jel s bílým císařským koněm a zastavil ve vsi Bosyně, tamější krčmář Jíra Čihák bez jeho dovolení na koně vsedl, jezdit s ním a skákal sem tam, až jej ochromil zlomením přední nohy. Tím je jisté, že kůň byl zmrhán. Proto žádá exemplární potrestání všetečného poddaného, a to pokutou 50 kop míšeňských grošů, které mají být odvedeny do dvou týdnů k důchodu mělnického panství. Pokud se tak nestane, obstaví podle práva majetek některého z Pětipeského poddaných. Avšak věří, že takové řešení Pětipeský nedopustí.

Mělník, 25. dubna 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 47-48, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu bratru mému vzláště milému, k dod[ání].

((V nebytí pána doma, komu správa poručena jest, k otevření.))

((Matyáš Lvovický ze Lvovic,¹ hejtman na Mělníce 1607-1611.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane bratře můj vzláště milej. Zdraví a přitom jiného všeho dobrého od Pána Boha přeji tvé Mi[los]ti věrně rád.

Nemohu přitom tvé Mi[los]ti tajiti, že v potřebě jisté Bartoň,³ na ten čas marštalář⁴ z zámku J[eho] M[ilosti] C[ísařské] Mělnického,⁵ na koni bílém císařském v pondělí po druhé neděli Velikonoční,⁶ jenž Misericordias slove, léta tohoto přítomného 1611 jest vyjel, a když skrze Bosyni⁷ jeti se mu dostalo, tu od některých svých známejch před krč-

¹ Matyáš Lvovický ze Lvovic, hejtman mělnického panství (1607-1611).

² Pozdější přípis archiváře.

³ Bartoň, maštaliř v zámku Mělník nad Labem, poddaný mělnického panství.

⁴ Marštalář – maštaliř.

⁵ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), komorní panství, v zástavní držbě Jáchyma Novohradského z Kolovrat (1594-1600) a jeho syna Jana Novohradského z Kolovrat (1600-1611), následně v zástavní držbě Viléma Vchynského ze Vchynic (1611-1613).

⁶ Dne 18. dubna 1611.

⁷ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

mou (tak jakž zpravuje) jest zastaven byl a dolu z téhož koně sešel. V tom Jíra Čihák,⁸ krčmář bosyňský, člověk poddaný tvý Mi[los]ti, mimo vědomí a povolení jeho, téhož koně se zmocnil a vsedši na něj, s ním sem i tam, kdež se jemu dobře vidělo a líbilo, jest jezdil a běhal, až téhož koně vochromil a nohu mu přední zlámal, takže předpsaný Marštalíř pěšky na zámek jest se vrátiti musel. I poněvadž takový kuň z důchodův J[eho] M[ilosti] C[ísařské] koupen byl a při zámku pro důležité potřeby jest se choval, příčinou pak všetečnou dotčený od Jíry Čiháka, krčmáře poddaného tvé Mi[los]ti, jest zmrhán, čemuž dokonce odepříti nemůže. Protož tvé Mi[los]ti za to přátelsky žádám, že při často psaném krčmáři, poddaným tvým, takovou nenáležitou všetečnost k vejstraze jiným skutečně ztrestceš a na něm, aby z takového koně práv byl a za škodu do důchodův J[eho] M[ilosti] C[ísařské] 50 kop míš[eňských] ve dvou nedělích pořad zběhlých odvedl, dopomožení učiniti ráciš. Pokudž by se toho nestalo, tehdy se v tom vohrazuji a vopovídám, že bych takové sumy na jiných poddaných tvé Mi[los]ti právem stavním dobývati slušně dáti musel. K čemuž že přijíti nedopustiš, sem k tvé Mi[los]ti té naděje. S tím milost Boží s námi býti rač. Dat[um] na Zámku Mělnickém v pondělí den s[vatéh]o Marka Evangelisty Páně léta 1611.

Matyáš Lvovický ze Lvovic,⁹
J[eho] M[ilosti] C[ísařské] hejtman panství Mělnického

⁸ Jíra Čihák, krčmář ve vsi Bosyně, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁹ Matyáš Lvovický ze Lvovic, hejtman mělnického panství (1607-1611).

475.

Jaroslav Velemyský z Velemyšlovi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podává zprávu o usnesení generálního sněmu ze dne 27. dubna 1611. Král bude korunován 12. června 1611.

[Praha], 27. dubna 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 10, česky

[Bez adresy]¹

27. dne Aprilis snesli² sme se na tom, aby J[eho] M[ilost] K[rálovská]³ byl korunován na den Božího vstoupení.⁴

[Bez podpisu]⁵

¹ Relace byla přiložena k listům, které adresoval Jaroslav Velemyský z Velemyšlovi Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

² Jde o jednání generálního sněmu zemí Koruny české svolaného Rudolfem II. pod nátlakem stavů od 11. dubna 1611. Ve sněmovní propozici pronesené 12. dubna 1611 Rudolf II. svolil, aby byl jeho bratr Matyáš Habsburský přijat a korunován českým králem. Srov. *Sněmy české XV/2*, č. 40, s. 53-54. Dále srov. Jan Bedřich NOVÁK, *Rudolf II. a jeho pád*, Praha 1935, s. 371-491.

³ Matyáš Habsburský (1557-1619), rakouský arcikníže, uherský král (1608-1619), český král (1611-1619), římský císař (1612-1619).

⁴ Dne 12. června 1611.

⁵ Autograf relace odpovídá Jaroslavu Velemyskému z Velemyšlovi na Týnci nad Sázavou († před 1612), švagra Šťastného Václava Pětipeského. Relace byla přiložena k listům Velemyského patrně již adresátem.

476.

Jaroslav Velemyský z Velemyšlovsi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podává zprávy o jednání generálního sněmu v Praze. Podle příkázání nejvyššího purkrabího nejprve vystoupili s požadavky stavovští komisaři. Poté nejvyšší purkrabí upozornil, že je podle zemského zřízení zapotřebí nařízení nejvyšších zemských úředníků a soudců. Po přimluvě nejvyššího sudího začali úředníci schvalovat bez dalšího odporu blíže nejmenované články.

[Praha], 28. dubna 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkovicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 11, česky

[Bez adresy]

28. dne Aprilis⁶ přišli p[an] purkrabě hradu pražského⁷ s radami svejmi a p[ány] comisaři našimi, oznamující, že by nám chtěli někeré věci po tomhle přednesení a vedle zřízení zemského a nevyšších ouředníků a soudcův zemských bejti [!]. Tu kázal ihned p[an] purgkrabě hradu pražského i s radami soudu purgkrabství p[ražského] comisařům našim vystoupiti. Tu hned p[an] purgkrabě nejvyšší začal mluvit, že jest slušným vidí, aby nařízení bylo dáno od J[eho] M[ilosti] nejvyšších p[ánů] ouředníků [a] soudcův zemských, tak jakž zřízení zemské to v sobě obsahuje a zavírá. Tu vystoupili p[an] purkrabě nejvyšší [se] svejmi, kdeřiz s ním vystupují (krom již ni lidi mezi námi nebejaví [...]). Tu p[an] sudí nejvyšší⁸ přimlůvu učinil, p[áni] ouředníci počali schvalovati, bez tomu na odpor stalo [se] a pravili, že soud zemskéj nyní drže[n] není, zřízení zemský že praví, že kdyby osobu z obou činiti měla, tedy jak by se zachovati mělo. Ale tu že se nedotýče osoby jedny, ale předně J[eho] M[ilosti] C[ísařské]. Potom, čeho by všeho K[rále] Českého nejpřednějšího ze stavu panského, totiž J[ejich] M[ilosti] p[an] z Felsu,⁹ p[an] Vilím z Lobkovic [!].¹⁰ A naposledy, že nám není vejprav podáno od p[ana] purkrabího hradu pražského a rad jeho nařízení, ale vejprav povoliti, že by nám chtěli. [...]

[Bez podpisu]¹¹

⁶ Za přítomnosti poselstva saského kurfiřta projednávali čeští stavové na generálním sněmu, který Rudolf II. pod tlakem svolal od 11. dubna 1611, odpověď na císařovy požadavky ohledně jeho abdikace. Proti tvrdému postoji českých stavů se postavili Slezané. Podle dobrozdání brunšvických, saských a mohučských vyslanců požadovali stavové zachování smluv z let 1608 a 1610, rozpuštění pasovského vojska, potrestání původců jeho vpádu, korunovaci Matyáše Habsburského českým králem a další body včetně odstranění „škodlivých rádců“. Srov. *Sněmy české XV/2*, č. 206, s. 213. K průběhu generálního sněmu v dubnu 1611 blíže J. B. NOVÁK, *Rudolf II. a jeho pád*, s. 371-491.

⁷ Adam starší ze Šternberka na Bechyni († 1623), nejvyšší purkrabí Království českého (1608-1619 a 1620-1623).

⁸ Jiří z Talmberka na Jankově (1578-1623), nejvyšší sudí (1611-1617), nejvyšší komorník (1617-1623).

⁹ Linhart Colonna z Felsu (1565-1620), velitel stavovského vojska (1609, 1611), přisedící většího zemského soudu (1612-1618), plukovník stavovského vojska během stavovského povstání.

¹⁰ Vilém starší Popel z Lobkovic na Horšovském Týně († 1626), stavovský direktor (1609, 1611 a 1618-1619), nejvyšší hofmistr (1619-1620).

¹¹ Autograf odpovídá Jaroslavu Velemyskému z Velemyšlovsi. List byl přiložen k jeho korespondenci adresované Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

477.

Jaroslav Velemyský z Velemyšlovsi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podává zprávy o jednání generálního sněmu v Praze ze dne 29. dubna 1611.

Postupně vystoupili zástupci moravských, slezských, hornolužických a dolnolužických stavů. Moravskou delegaci vedli Karel starší ze Žerotína, Ladislav Popel z Lobkovic a nejvyšší moravský písař [Jan Čejka z Olbramovic]. Se Slezany byl přítomen kníže [Karel II. Minstrberský] a další nejmenovaní šlechtici; šlo o nejmenované zástupce Horní a Dolní Lužice. Nejprve promluvil Karel starší ze Žerotína, že se podle přání českých stavů dostavili ke generálnímu sněmu. Politoval škody způsobené pasovským vpádem a ptal se na jeho příčinu a důvod obeslání stavovských delegací korunních zemí. Následně předal zapečetěné psaní nejvyššímu sudímu Jiřímu z Talmberka. Poté promluvil nejvyšší purkrabí Adam ze Šternberka a poděkoval vyslaným za přítomnost u sněmu. Nato mu němečtí vyslanci předali jejich psaní. Velemyský neví, je-li také tak upřímné jako moravské. V závěru byly předány články od císaře Moravanům, Slezanům i Lužičanům, aby se k nim vyjádřili.

[Praha], 29. dubna 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 12, česky

[Bez adresy]

29. dne Aprilis byli od nás jisté osoby vypraveny pro pány Moravany, p[ány] Slezáky, pro Horní pány Lužičany, pro Dolejší p[ány] Lužičany. Ti přišli na právě. Z p[ánů] Moravců¹ J[eho] M[ilost] p[án], pan Karel z Žerotína,² p[an] Ladislav z Lobkovic,³ p[an] písař nejvyšší moravský⁴ a dva měštěni, p[áni] Slezáci,⁵ s nimi J[eho] M[ilost] kníže slezský,⁶ dva stavu panského, tři stavu rytířského a doktor, <a tři měštěni> za nimi Horní Lužičani⁷ stavu panského a rytířského, 2 měštěni, z Dolejších Lužičanů⁸ jen dvě osoby. Posudněvši se, p[an] z Žerotína⁹ nejprv za ty začal, mluvil pěkně, kderak na žádost naši z psaní sou jisté osoby k tomuto generálnímu sněmu¹⁰ vyslány, tu že nám svěřují své služby a nám že upřímně toho nepřejí strany vpádu do země naší toho lidu pasovského.

¹ Moravané, moravští stavové. Srov. *Seznam moravských vyslaných k sněmu a jejich diet* ze dne 29. dubna 1611. *Sněmy české XV/2*, č. 213, s. 243-244.

² Karel starší ze Žerotína na Rosicích, Přerově a Brandýse nad Orlicí (1564-1636), moravský zemský hejtmán (1608-1615), přední člen a patron Jednoty bratrské.

³ Ladislav/Lacek mladší Popel z Lobkovic na Holešově († 1621), bratr Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic, místodržící moravského hejtmánství (1606-1607, 1615), moravský zemský hejtmán (1615-1619).

⁴ Jan Čejka z Olbramovic na Polici a Bystřici nad Pernštejnem († 1623), nejvyšší písař Markrabství moravského (1608-1618), moravský stavovský direktor (1618-1619), účastník stavovského povstání.

⁵ Slezané, slezští stavové. Srov. *Seznam slezských vyslaných k sněmu* ze dne 29. dubna 1611. *Sněmy české XV/2*, č. 214, s. 244.

⁶ Karel II. Minstrberský (1545-1617), kníže minstrberský a olešnický, vrchní slezský hejtmán (od 1608).

⁷ Hornolužičané, hornolužičtí stavové. Srov. *Seznam hornolužických vyslaných k sněmu* ze dne 29. dubna 1611. *Sněmy české XV/2*, č. 215, s. 244-245.

⁸ Dolnolužičané, dolnolužičtí stavové.

⁹ Karel starší ze Žerotína na Rosicích, Přerově a Brandýse nad Orlicí (1564-1636).

¹⁰ Generální sněm byl na nátlak stavů svolán Rudolfem II. od 11. dubna 1611. Projednával především Rudolfovu abdikaci a přijetí a korunovaci Matyáše Habsburského českým králem. Podle protokolu o jednání českých stavů s moravskými, slezskými a lužickými vyslanci 29. dubna 1611 pronesl úvodní řeč Karel starší ze Žerotína, jemuž odpověděl nejvyšší purkrabí Adam ze Šternberka a odevzdal mu sněmovní listiny a císařovy články s odpovědí stavů. Nejvyšší purkrabí dále požádal Žerotína, aby odevzdal za Moravany jejich vyjádření příštího dne. Dále oznámil, že čeští stavové již sjednali termín korunovace Matyáše Habsburského. Totéž bylo předneseno Lužičanům a Slezanům. Také oni mluvili podobně jako Žerotín. Následujícího dne však neměli svá vyjádření hotova. *Sněmy české XV/2*, č. 217, s. 245-255. K podrobnému průběhu dubnového sněmu roku 1611 blíže srov. J. B. NOVÁK, *Rudolf II. a jeho pád*, s. 371-491.

A co by toho za příčinu bylo, proč sou obesláni, abychme jim oznámili. A tu hned psaní p[an] z Žerotína zpečetěný podal p[anu] sudímu nejvyššímu.¹¹ Potom mluvil p[an] purkrabě¹² k těmto druhým vyslaným poděkování jim na místě J[eho] M[ilosti] C[ísařské] učinil, že sou na poručení J[eho] M[ilosti] C[ísařské] k tomuto generálnímu sněmu || dali se najíti. Tu všickni ti Němci¹³ vyslaní dali zpečetěný psaní purkrabímu nejvyššímu, nevím, byli-li sou tak upřímný jako p[an] z Žerotína. Tu potom, jak se Moravanům, Slezákům, Lužičanům propustíci artikule J[eho] M[ilosti] C[ísařské] i artikule vyslaným jim k sněmu, že by podány od nás byly, aby odpověď svou dali. [...]

[Bez podpisu]¹⁴

¹¹ Jiří z Talmberka na Jankově (1578-1623), nejvyšší sudí (1611-1617), nejvyšší komorník (1617-1623). Sněmovní protokol citovaný výše však uvádí v této roli nejvyššího purkrabiho Království českého, tedy Adama ze Šternberka.

¹² Adam starší ze Šternberka na Bechyni († 1623), nejvyšší purkrabí Království českého (1608-1619 a 1620-1623).

¹³ Míněni vyslanci saského kurfiřta Jana Jiřího I., kteří byli jednání generálního sněmu přítomni. Srov. *Sněmy české XV/2*, č. 210, s. 235-240.

¹⁴ Autograf odpovídá Jaroslavovi Velemyskému z Velemyšlovi, švagrovi Šťastného Václava Pětipeského.

478.

Jaroslav Velemyský z Velemyšlovi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá zprávy o jeho zdraví. Odesílá mu popis jednání generálního sněmu až k dnešnímu dni. Korunovace Matyáše Habsburského králem proběhne 12. května. Oznamuje mu to včas, aby na ni mohl přijet do Prahy. Dostal zprávy o uvěznění Jana Vlka [z Kvít-kova] z důvodu spiknutí. Vězeň píše panovníkovi suplikaci o zmírnění trestu a opatření stravou. Jisté osoby mu usilovaly o život. U sněmu přednesli Moravané, Slezané a Lužičané vyjádření ke stavovským artikulům. Zavazuje se službou a přátelstvím. Žádá od Pětipeského novinky.

[Praha], 3. května 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 13, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšičích a Bosyni, rychtmistru¹ nad jedním stem koní, panu ujci, švagkru, kmotru a bratru mému nejmilejšímu, k vlastní[m]u dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče, švagkře, kmotře a bratře můj nejmilejší, zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji tvé M[ilos]ti věrně a upřímně rád.

Nemohl sem toho pomínouti, poněvadž této skalní potřeby mám, abych tvé M[ilos]ti neměl navštívití skrze psaní své a zvědětí, kderak se na zdraví svém míti ráčíš, za oznámení žádám. Vedle toho, co dobrého od onehdejšku jest řízeno, ted' vaší milosti poznamenáno odsílám. A že J[eho] M[ilost]i K[rálovská]² konečně na den Božího vstoupení³ koru-

¹ Míněno „rytmistru“.

² Matyáš Habsburský (1557-1619), rakouský arcikníže, uherský král (1608-1619), český král (1611-1619), římský císař (1612-1619).

³ Dne 12. května 1611. Uvedené datum je v rozporu s faktickou korunovací Matyáše Habsburského českým králem, k níž došlo až téměř o dva týdny později v katedrále svatého Víta 23. května 1611. Srov. Josef JANÁČEK, *Pád Rudolfa II.*, Praha 1973, s. 195.

nována bejti ráci, tvé M[ilos]ti o tom oznamuji. Tak aby mohl časně sám zase k tomu korunování přijeti.⁴ Dne včerejšího to psaní od Havla⁵ nebylo podáno, jen žádal, že má toho zprávu, kderak by Jan Vlk⁶ v těžkým vězení seděl a puntu⁷ těžkú v sobě neprávem zle opatřen bejti měl. Protož že J[eho] M[ilost] žádá, aby mu bylo ulehčeno, stravou náležitě opatřen aby byl, poněvadč [!] J[eho] M[ilosti] K[rálovské] na něm nemálo než mnoho záležití, praví ohledně těch vosob, keří o bezhrdlí křiv[i] stály a o čemž jemu zle smejšlely. Potom dávají Moravani,⁸ Slezáci,⁹ Lužičani,¹⁰ každý obzvláštňě, svou odpověď pustíc, kde mu s [...] omluvnou přistoupili k našem těm artikulům, kerejšto vejpis rad [...]lání. A tak va[ší] M[ilos]ti upřímný ujec, švagr, slou[ha] [do] smrti zůstávám. Pán Bůh rač popřítí našeho shledání v dobrým potěšitedlným způsobu zdraví. Co dobře u vás slyšeti, za oznámení žádám. Dat[um] 3. dne Mai léta 1611.

Jaroslav z Velemyšlovi,¹¹ m. p.

⁴ Obsahem jednání generální sněmu dne 3. května 1611 bylo projednání patentu o berních, vyjádření Slezanů a Lužičanů ke článkům císaře a českých stavů a projednání celkem 40 předkorunovačnických článků navržených českými stavy. Blíže srov. *Sněmy české XV/2*, č. 266, s. 315.

⁵ Blíže neidentifikováno.

⁶ Mínen snad Jan starší Vlk z Kvítokva na Zvířeticích († před 1640), účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant v Pirně (od 1628), účastník saského vpádu (1631).

⁷ Punt – spiknutí.

⁸ Moravští stavové přítomní generálnímu sněmu v dubnu a květnu 1611. Srov. *Seznam moravských vyslaných k sněmu a jejich diet ze dne 29. dubna 1611. Sněmy české XV/2*, č. 213, s. 243-244.

⁹ Slezští stavové přítomní generálnímu sněmu v dubnu a květnu 1611. Srov. *Seznam slezských vyslaných k sněmu ze dne 29. dubna 1611. Tamtéž*, č. 214, s. 244.

¹⁰ Lužičtí stavové přítomní generálnímu sněmu v dubnu a květnu 1611.

¹¹ Jaroslav Velemyský z Velemyšlovi na Týnci nad Sázavou († před 1612), švagr Šťastného Václava Pětipeského.

479.

Andreas Wolf von Sebisch píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Obšírně si stěžuje svému nadřízenému veliteli, že mu jeho velitel Schmoltzen nařídil ostříhat si vousy, které označil za neupravené. Zdánlivě pitoreskní spor však obsahuje hlubší smysl a znamená symbolickou urážku Sebischovy válečnické cti. Pisatel se cítí ponížen, jelikož byl uražen „na place“ a navíc pod praporem a před ostatními vojáky. Opakovaně se odvolává na válečnickou čest a věrnou vojenskou službu doloženou mimo jiné zápisy mustrovního písaře. Přísahá, že s polním maršálem pojede do boje a že je připraven nasadit ve válce vlastní „tělo, čest i krev“.

Prachatice, 20. května 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 38-39, německy

Elder, Gestrenger insonds großgunstiger unnd gebietender Herr unnd Obrister Leutenambt. E. G. werden sonder Zweifel noch wohl in guter gedanchtuß haben, welcher massen in beÿweßen Herrn Schmoltzen' den nechst verwichenen 12 dito ich mich beÿ E. G. klar semet pro sempe protestando angegeben, ehe mein weniges leben gantzlich in die schantz zuschlagen, oder gantzlichen von der Compania außzusetzen, dan mir zu meinem nicht wenigem schimpff unnd soraieindicio, daß kleinste härlein meines barts wider

¹ Schmoltzen, N., velitel stavovského vojska (1611).

meinen willen krümmen, will geschweigen abschneiden zu lassen. Ob wohl ich die gesellschaft etlicher massen zugefallen, den bart ein Zeitlang eingebunden zu tragen, ohngefahr gewilliget, stehet doch solches in meiner willkur zu halten, so lang ich will. Sintemall Ich nicht auff anstehung meines barts, sonder meines ehelichen gemüts, geworben worden bin. Wan dann mir an heute vom Herrn Fendrich² (geschweige deren vom [...]schoneský auff mich in bömischer Sprach außgegesenen trotzworten so mich weniger alß nichts schrecken). Dermassen mit ungestünn zugeredt werden, also daß es auff offenen platz in viler beýwesen geschworen, unt wider mich undter der Fahnen nicht zu dulden, oder mich Ihnen mit verstehung meines barts (so ich biß auff dato vor fürtes und Herrn Unweg-fachen getragen) gleichförmig zu machen; dennenhero ich leichtlich abnehmen und ermessen kan, wofür Ich in ihr dißmahl angefangene schlechte kurtzweill (wie ich dan ausser || Herr Obrist, oder E. G. solches mit vorhergehenden ihrem eignen exempell solches schaffen und haben wollen, dazu mit nichten willigen will und soll) nicht consentiren wurde. Waß Ungelegenheit stichreden und despect, ia [!] redlichen mehr gefahr von vermeinten fremden, dan von öffentlichen frindden mir herauß erwachten möchte.

Solchen un [!] vorzukommen, vnd E. G. mit klagen hinfuro zu verschonen, mich aber alß einen forestiero, zu deme sich etliche mutwillige weise [...]tige vor Ungelegenheit zu assecuriren gelanget an E. G. und ansinnen, mir neben einem hoffentlich wohlverdienten testimonio, mit anmerckung des motinen vordanck ich außgetzten meinen ehelichen nahmen widerzugeben und folgen zulassen, auch den Musterschreiber³ anzubefehlen, damit er mit mir (als der ich mehr wegen ehre, dan gelds und guts, welches ich wenig hiervonbringen werde, mich gebrauchen lasse) entweder allhier oder dort zu Prag mit vorberenns des Herrn Obristen, in gleichen unsers genedigen H. Feldmarschal schs [!] abreiten. will ihnen gehorsambst zu erkennen geben, ob <ich> mir darumb, daß ich in schmellerung meines glimppfes beý meinen patronen nicht wollen willigen die Fahne intenciret undt verboten werden soll.

Damit aber solch mein außsetzen nicht daß ansehen habe, eines verzagten weibichen gemuts, will ich in continenti undter ander kriegs commend, es sey alß ein Freýreiter oder Underreiter mich undter zustellen wisse.

Wofern aber E. G. mich beý itzo tragenden seinem hohen befehl versichern will, nicht alleine vor sie Perschon, so ud [!] auch mit undt neben meinem genedigen Herrn Obristen über mir biß auff den abdanckplatz⁴ (da ich schon dem ed und antwort werde zu geben wissen) haindtheben und mich schutzen will, daferne zu Verteidigung meiner ehren undt wie das spruch redet, aug und barts, ich etwaß zu thuen, so mir undt villeicht andern nicht lieb, genotdrungen wurde, bin ich ferner erbötig, neben meiner anitzo vorgesetzten kriegsobrigkeit undt ehelicher Company, leib, ehe und blut zu zusetzen.

Bitte umb ehesten beschaid, wornach ich mich zu richten.

Mich hiemit E. G. zu protection under dienstlichste gehorsambt empfelende. Datum in eill Prachatitz⁵ den 20 May Ao 1611. x.

Euer G. steh.
Treiewilligster allzeit
Andreas Wolff von Sebisch⁶ MP

² Fendrych – praporečník, nižší důstojnická hodnost.

³ Mustschreiber, mustrovní písař, zapisovatel počtu, výzbroje a výstroje vojska.

⁴ Abdankplatz, místo vyplacení a rozpuštění vojska.

⁵ Prachatice, okresní město (Jihočeský kraj), do roku 1601 v majetku Petra Voka z Rožmberka, následně v majetku Rudolfa II. Habsburského.

⁶ Andreas Wolf von Sebisch († po 1611), voják a patrně nižší důstojník stavovského vojska (1611).

480.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 24. května 1611
SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 111v, česky

N. 27

*Od p[ana] Václava Šťastného Pětipeského z Chýš etc., za příčinou Anny, manželky Jiříka Vrtana¹ z městečka Byšic.² Dodáno 24. Mai A. 1611.
(Samuel jej má)*

¹ Jiřík Vrtan, patrně poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Byšic.

² Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

481.

Jaroslav Velemyský z Velemyšlovsi píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Ptá se na jeho zdraví. Oznamuje, že několik dní ležel nemocný, manželka Mandička je jen mírně zdráva a obě jejich malé děti stonají. Informuje o obnoveném obsazení zemských úřadů. Nejvyšším purkrabím zůstal Adam ze Šternberka, nejvyšším hofmistrem se stal Adam mladší z Valdštejna, nejvyšším sudím je Jiří z Talmberka, nejvyšším kancléřem zůstal Zdeněk Vojtěch Popel z Lobkovic, nejvyšším dvorským sudím se stal Vilém Slavata z Chlumu a Košumberka, karlštejnským purkrabím hrabě Jindřich Matyáš z Thurnu a nejvyšším písařem zůstal Jan Klenovský z Klenového a Janovic. Ostatní úřady ještě nejsou obnoveny. Sděluje, že včera zemřel jejich společný švagr Vilém Trmal z Toušic.

Bez místa, 23. června 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 8, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerbergku na Byšicích a Bosyni, rychtmistru¹ nad jedním sto koní arkebusiných,² panu ujci, švagru a bratru mému jistě obzvláště milému, k vlastnímu dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče, švagře a kmotře můj jistě obzvláště milý. Zdraví, v něm jiného všeho dobrého přeji tvé M[ilos]ti věrně upřímně rád. Můj zvláště milej pane švagře, nemohl sem toho pominouti, abych tě neměl tímto svým psaním navštívit a přezvědět, kderak se na zdraví svým máš. Já ti o svém zdraví oznamuji, že nehrubě sám zdráv nejsem, teď několik dní nemocen ležel. Mandička,³ ta při mírném zdraví zůstává, než malý naše nám obě stoní. Pán Bůh rač sám dále pomáhati. O novinách tvý M[ilos]ti nevím, co jiného psáti, než do dneška ouřady tyto již obnoveny máme. P[an] purkrabě nejvyšší⁴ zůstal, p[an] sudí jest prvnější hofmistr,⁵ p[an] Ouštět-

¹ Míneho „rytmistru“.

² Arkebuzír – střelec z arkebuzy, krátké jezdecké pušky, později pistole, jízdní střelec typický pro období třicetileté války.

³ Mandalena Velemyská z Chýš a Egrberku († po 1617), manželka Jaroslava Velemyského z Velemyšlovsi (od 1596), starší sestra Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Adam starší ze Šternberka na Bechyni († 1623), nejvyšší purkrabí Království českého (1608-1619 a 1620-1623).

sky⁶ hejtman, p[an] Jiří z Talmberku nejvyšší sudí,⁷ p[an] Canclíř⁸ též zůstal, p[an] Slavata sudí dvorský,⁹ p[an] hrabě z Turnu¹⁰ purkrabě karlštejnský, p[an] písař nejvyšší¹¹ též zůstal. Jiní ouřadi ještě nejsou obnoveni. P[an] místopisár¹² dnes [b]ohdá se svou pečeti vyzdvihl a odpuštění vzal. Nevím, jak dále bude. Náš p[an] Vilím Trmal¹³ včera o půlnoci na hlavní nemoc umřel. Smiluj se mu P[án] Bůh nad duši. Jiného ti nevím, co psáti. Tvůj upřímný švagr a sluha do smrti zůstávám. Pán Bůh s námi. Dat[um] 24. dne Juní léta 1611.

Jaroslav z Velemyšlovsi,¹⁴ m. p.

-
- ⁵ Adam mladší z Valdštejna na Hrádku nad Sázavou, Lovosicích, Dymokurech, Židlochovicích a Dobrovice (1569-1638), přisedící zemského soudu, hejtman Litoměřického kraje za panský stav (1600-1601, 1603-1604), maršálek českého královského dvora (1605-1607), nejvyšší berník (1605, 1607, 1611), nejvyšší sudí (1608-1611), nejvyšší hofmistr (1611-1619).
- ⁶ Mikuláš Gerstorf z Gerstorfu a Malšvic na Chotěšicích, Řepině, Velkých Horkách a Oušti († 1620), bratr Abrahama a Oldřicha Gerstorfu z Gerstorfu, hejtman Kladského hrabství (1607), hejtman mělnického panství (1605-1607), účastník stavovského povstání, generál-proviantmistr stavovského vojska, relátor zemského sněmu (1620), posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku (1621).
- ⁷ Jiří z Talmberka na Jankově (1578-1623), nejvyšší sudí (1611-1617), nejvyšší komorník (1617-1623).
- ⁸ Zdeněk Vojtěch Popel z Lobkovic (1568-1628), nejvyšší kancléř (1599-1628), knížecí stav (od 1623), čelní představitel české katolické šlechty, majitel roudnického panství (od 1603) po sňatku s Polyxenou Rožmberskou z Pernštejna.
- ⁹ Vilém Slavata z Chlumu a Košumberka (1572-1652), přední katolický politik, karlštejnský purkrabí (1604-1611), dvorský sudí (1611-1617), prezident komory Království českého (1612-1618, 1620-1623), nejvyšší sudí (1617-1618, 1620-1623).
- ¹⁰ Jindřich Matyáš hrabě z Thurnu (1567-1640), rytmistr českého jízdního pluku vypraveného proti Turkům a Bočkajovcům (1604-1605), karlštejnský purkrabí (1611-1617, 1619-1620), dvorský sudí (1617-1618), čelní představitel protihabsburské opozice, generál lajtnant stavovského vojska (1618-1620), vrchní velitel stavovského vojska od 1. května 1620.
- ¹¹ Jan Klenovský z Klenového a Janovic na Žinkovech († 1624), nejvyšší písař Království českého (1597-1619, 1620-1624).
- ¹² Bohuslav z Michalovic na Rvenicích a Novém Sedle (1565-1621), místopisár Království českého (1590-1611), místokancléř Království českého (1612-1617), stavovský direktor (1609 a 1611), purkrabí Hradeckého kraje (1619-1620), účastník stavovského povstání, popraven 21. 6. 1621.
- ¹³ Vilém Trmal z Toušic na Chvatěrubech († 1611), bratr Mikuláše Trmala z Toušic, švagra Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.
- ¹⁴ Jaroslav Velemyský z Velemyšlovsi na Týnci nad Sázavou († před 1612), švagr Šťastného Václava Pětipeského.

482.

Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že dostal vzkaz rychtáře Zvelebila, aby Pětipeskému podal zprávy o hospodářství a dalších novinách. Nového je pouze to, že minulou neděli mu posel krále ukázal mandát se jmenováním hejtmanů Boleslavského kraje. Těmi byli nařizeni Václav starší Berka z Dubé a Šťastný Václav Pětipeský. Posel u něj dále zanechal patrně jmenovací list. Dále podává zprávy o hospodářství. Byly svezeny stohy a mlátí se žito i ostatní obilí, kterého je taková hojnost, že ho dvanáct mlatců nevmlátí ani do týdne. Kupci proto nařídil přestat jiné obilí nakupovat. Sklízí se seno z luk. Na vinicích se daří vinné révě. Kameník Herkule pracuje na pilíři. Skalník láme kámen a cihlář pracuje v Bosyni, kde mají být vypáleny cihly a dvě pece vápna. Bedlivě dohlíží na další hospodářství.

Byšice, 5. července 1611

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, J[eho] M[ilosti] panu mému laskavému, k d[dodání].

Službu svou Vaší M[ilost]i vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý. Vaší M[ilost]i od všemohoucího Pána Boha žádám Božského požehnání. Tyto chvíle, byvše Zvelebil¹ na Myškovicích,² jest mi vzkázáno, že by nějaké náhodné poselství z Prahy k Vaší M[ilost]i býti mělo. Pokudž bych Vaší M[ilost]i chtěl co psáti, abych psaní odeslal. I nevím na ten čas, mimo předešlá psaní, Vaší M[ilost]i co psáti takového, nežli že v neděli pomínulou posel J[eho] M[ilosti] Královské s mandátem, jdouce po kraji boleslavským, u mne se zastavil a z přečtení téhož mandátu sem porozuměl, že J[eho] M[ilost]i Královská týmž mandátem svým pánům stavům kraje boleslavského v známost uvozuje, že jim za pány hejtmany krajský, pana Václava staršího Berku³ a Vaší m[ilost]i⁴ nařizuje. Jakož pak i psaní tohoto, Vaší M[ilost]i svědčícího, u mne zanechal. Kteréž Vaší M[ilost]i příležitostě odsílám. A přitom Vaší M[ilost]i oznamuji, že již ostatní stohové, 2 žitný svezeny sou a z nich se mlátí. Obilí mláčeného do 3 kop strychů jest a ještě soudím, že ho tento tejdén 12 mlatců nevymlátí. Kupci kupovati obilí již ulevují, nebo mi z tý nový obilí mají. Sena z luk kliditi dám a žně se přibližují. Na vinicích, díky Pánu Bohu, pěkně stojí. Herkule⁵ na tom pilíři dělá. Skalník láme, cihlár na Bosyni⁶ dělá, nebo se strojí to líto dvě pece vápna spolu s cihlami vypáliti. Jiné pak domácí hospodářství v poplužích to dílem se neopouští. S tím Vaší M[ilost]i se šťastně v dobrém zdraví domů navrátiti vinšuji. Datu[m] v outery po s[va]tý[m] Prokopu léta 1611.

*V[áš]i M[ilosti] věrný poddaný
Jiřík Sovenický⁷*

¹ Jakub Zvelebil, rychář ze vsi Hostín, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

² Myškovice, dnes Miškovice, ves a tvrz na severovýchodním okraji Prahy (Středočeský kraj), v majetku Mikuláše Trmala z Toušic (1604-1623).

³ Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučeni, Deštné, Housece, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtmán Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

⁴ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

⁵ Jan Herkule Vlach, stavitel patrně italského původu ve službách Šťastného Václava Pětipeského (1611-1619).

⁶ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

⁷ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

483.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Matyášovi Lvovickému ze Lvovic. Pětipeského poddaný Jiřík Krčmář ze vsi Bosyně byl obeslán Lvovickým k soudu ohledně ochromení Krčmářova koně. K tomu mělo údajně dojít při opilecké výtržnosti obviněného. Vzhledem k tomu Krčmář hodlal skrze bosyňského úředníka Michala Šolce požadovat pouze mírnou náhradu, a to sumu 50 kop grošů neuvedené měny za téhož koně. Ta mu však dosud nebyla vyplacena. Avšak mezitím nějací plnomocníci vznesli při měst-

ském soudu v Mělníku obstavení majetku Pětipeského poddaného Matěje Rychtáře ze vsi Chodeč. To se odehrálo v Pětipeského nepřítomnosti. Proto je takové obstavení protiprávní. Pětipeský žádá jeho ukončení a zároveň vyrovnání škody Jiříku Krčmářovi. Zavazuje se obdobnou službou. Očekává odpověď.

Byšice, 30. července 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 40, česky

Urozenému panu Matyášovi Lvovickému ze Lvovic,¹ J[eho] M[ilosti] C[ísařské] hejtmanu panství zámku Mělnického, p[anu] bratru mému vzláště milému.

Službu svou vzkazuji, urozený pane bratře můj vzláště milý, zdraví a v něm jiného všeho dobrého přejít věrně rád.

Tyto dny, přijevše domů na statek svůj, učinil mi toho zprávu ouředník² můj, kterak že by v nebytí mém doma jeho od tebe nějaký psaní mně svědčící strany nějakého koně od Jiříka Krčmáře³ ze vsi Bosyně,⁴ poddaného mého, zchromení dojiti mělo, kteréhožto Krčmáře před sebe obešlíc, jemu aby se před tebe postavil a pokudž by tu čím vinen byl, s tebou aby se spokojil, že jest poroučel. Jakož pak že jest týž Krčmář skrze Michala Šolce,⁵ ouředníka mého bosyňského, při tobě toho vyhledával, poněvadž jest se ta škoda na tom koni nějakou nešťastnou náhodou ((a při času opilství)) přitrefila, jsouc on člověk potřebný, aby nějakým mírným způsobem k ní nahrazení takové škody připuštěn býti mohl, ale toho že jest nic užiti nemohl a teď že by se pro sumu 50 kop gr[ošů], za téhož koně položenou, obstavuňk⁶ při právě města Mělníka ((od nějakých plnomocníků tvých)) na Matěje Rychtáře⁷ chodeckého neprávem státi měl, tak jakž mi toho vejpis přednesl, proti kterémužto obstavuňku neprávinnému v zastoupení v tom poddaného mého bych musil týž stavuňk nařikati dáti a příčiny v času právním (anby tobě snad nepřijemný býti mohly) ku právu, proč týž obstavuňk nepořádný jest, složití, ale ušetříc v tom dalšího zaneprázdnění, které by nám oběma stranám pojíti mohlo, naschválně k tobě toto psaní činíc, přátelsky žádám, že od téhož obstavuňku upustiti dáš a s týmž Jiříkem Krčmářem bosyňským o touž škodu na tom koni stalou se <ni> nějakým mírným prostředkem narovnatí odporen nebudeš. V podobný příčině (až by se k tomu kdy co podobného na gruntech mých přitrefilo) na připsání tvé tobě se toho touž měrou odplatiti nepominu <a s tím ..> Odpovědi, kterouž bych se zpraviti mohl, žádám. A s tím milost Pána Boha rač býti s námi. Datum na Byšicích⁸ v sobotu po s[va]tý Martě ((to jest 30. dne Juli)) léta 1611.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, nařizený rytmistř v Království českém, hejtman kraje Boleslavského

¹ Matyáš Lvovický ze Lvovic, hejtman mělnického panství (1607-1611).

² Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od 1603).

³ Jiřík Krčmář, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Bosyně.

⁴ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

⁵ Michal Šolc († 1613), úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na statku Bosyně.

⁶ Obstavuňk – obstavení majetku.

⁷ Matěj Rychtář, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Chodeč

⁸ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že mu nějaký posel přinesl z Prahy obeslání k soudu, proto mu je obratem odesílá, aby nedošlo k prodlení. Stejně tak psaní od Anny Vlinské z Dubé v blíže neobjasněné záležitosti. Zatím mu neposílá týdenní cedule, jelikož se dozvěděl, že příští pátek bude v Praze, proto mu je odvede tam i s dalšími zprávami. Ohledně hospodářství sděluje, že vinná réva se na vinicích pěkně barví a měkne. Pouze melouny se nevydařily. U Byšic byl do stodol sklizen oves. U Přívor budou zítra dovážány snopy. Domácí posel dorazil včerejšího dne z Prahy a vyřídil zprávu, že Pětipeského švagr Jaroslav Velemyský z Velemyšlovi těžce onemocněl a patrně i jeho dcera Mária.

Byšice, 21. srpna 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/18, fol. 32, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, nařízenému rytmistru v Království českém a hejtmanu kraje Boleslavského, J[eho] m[ilosti] panu mému laskavému, k d[odání].

Službu svou Vaší M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého Vaší M[ilos]ti, na Pánu Bohu vinšující, věrně rád přeji. Oznamuji vaší m[ilosti], že včera v nebyti mne doma nějaký posel pražský tento p[uhon]¹ přinezši, jej v domě mém zanechal. Protož jej k Vaší M[ilos]ti naschválně posílám, poněvadž čas krátký jest, aby se v tom nějakého obmeškání nestalo. Psaní od paní Vlinský,² kteráž sem za sebou měl, tolikéž Vaší M[ilos]ti odsílám. Cedule týhodní³ Vaší M[ilos]ti neposílám, vědouce o to, že dá-li Pán Bůh, k pátku příštímú v Praze býti se strojiti ráčíte. Tu je Vaší M[ilos]ti odvésti i o jiném o všem dále zprávu učiniti nepominu. Vína díky Pánu Bohu na vinicích pěkně stojí, zabarvují i také zaměkují. Nežli do melounův nic není. U Byšic⁴ voves z polí do stodol sklizen. U Přívor⁵ zejtra dovážán bude. Jinej, což se ho svázalo, odvezen jest. Včera přišel posel domácí z Prahy. Povídal mi, že pan Jaroslav Velemyský⁶ hrubě stůně. Tak srozumívám, i Mária.⁷ Na ten čas nevím, co jiného Vaší M[ilos]ti psáti. Pán Bůh rač dáti, abyšte se ráčili domů v dobrém zdraví navrátiti. Dat[um] z Byšic v neděli 21. Augusti léta 1611.

((O J[eho]. M[ilosti]. K[rálovsk]é slyšeti, že se zejtra z Prahy až na Brandejs vyjeti strojiti ráčí.))

*V[aší] M[ilosti] věrný poddaný
Jiřík Sovenický⁸*

¹ P[uhon] – obeslání k soudu, soudní obsílka.

² Anna Vlinská/Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsí († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

³ Týdenní cedule.

⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁵ Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v majetku Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

⁶ Jaroslav Velemyský z Velemyšlovi na Týnci nad Sázavou († před 1612), švagr Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Marie Velemyská z Velemyšlovi († po 1612), dcera Jaroslava Velemyského a Marie Mandaleny Velemyské z Chýš a Egrberku.

⁸ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

485.

Adam Linhart z Najenperku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl, že byl Pětipeský obeslán (patrně Ferdinandem Rudolfem) Lažanským z Bukové před komorní soud. Takovou nepřijemnost mu nepřeje. Nepominul o tom promluvit s Lažanským, ten však nechce přistoupit na jiné než soudní řešení pře. S tím související pŕuhony budou vyhlášeny příštího dne. Na místě Pětipeského je převezme (patrně Benjamín) Fruwein z Podolí. K obeslání se však Pětipeský musí dostavit osobně, a to příští středu. Má přijet den předem na noc. Země již není v obležení a nepřátelé byli vyhnáni ven, proto již Pětipeskému taková případná výmluva nepostačí.

Staré Město pražské, 25. srpna 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 2, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmantu kraje boleslavského, panu synu mému zvláště milému, k dod[ání].

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane synu můj zvláště milý. Téhož zdraví a přitom jiné všeckno nejlepší dobré vám, na Pánu Bohu žádajíc, přeji věrně rád.

Porozuměl sem z psaní Vašeho, že <st> od pana Ladžanského¹ do soudu komorního z jistých věcí pohnání a obeslání <jste>. Čehož panu synu, že tím způsobem má pan syn tak často býti jich mi[los]tem v známost přivozován ((býti)), nepřeji. Očež sem se panem Ladžanským nepominul mluvit, a jakž předešle, tak i nyní jemu předkládati, aby k smlouvě přistoupil, neb sou se k tomu znáti nechce, aby se měl kdy s vámi ((o to)) spokojiti a vám to odpustiti. Však proti tomu nejni, když ty pŕuhonové² a obeslání vyhlášení budou, aby bez pohoršení práva svého neměl se v přátelskou smlouvu dáti ((než před vyhlášením nijakž k tomu povolit nechce)). Pročež ti pŕuhonové dne zejtrejšího vyhlášení budou, k nimž pan Fruweyn³ na místě vašem státi bude, majíc je od vás sobě odeslané, než k tomu obeslání sami osobně státi musíte, kteréž teprva ve středu nejprve příští k vyhlášení přijde. Protož pana syna za to žádám, že sami osobně sem v outerej nejprve příští na noc přijedete a na zejtrí sami k tomu obeslání stanete, neb, nejsouc v obležení a nepřátelé z země vybiti souc, s těžkostí by vám ta výmluva postačiti mohla. Čehož sem za odpověď pro zprávu pana syna tejna učiniti nemohl. S tím milost Boží s námi býti rač. Dat[um] ve staré Praze⁴ ve štvrtek po s[vaté]m Bartoloměji léta 1611.

Adam Linhart z Najenperku a na Vlkavě⁵

¹ Patrně Ferdinand Rudolf Lažanský z Bukové († 1657), důstojník císařské armády během stavovského povstání.

² Pŕuhon – obeslání k soudu, soudní obsílka.

³ Patrně Benjamín Fruwein z Podolí († po 1620), původem slezský právník, později pražský měšťan, bratr Martina Fruweina z Podolí, účastníka stavovského povstání (1618-1620); nebo Martin Fruwein z Podolí († 1621), měšťan Starého Města pražského, rytířský stav od roku 1619, stavovský direktor (1609, 1611, 1618-1619), hofrychtěř královských a věnných měst (1619-1620).

⁴ Staré Město pražské.

⁵ Adam Linhart z Najenperku na Vlkavě (1566-1617), původně měšťan Starého Města pražského, nobilitován do rytířského stavu, stavovský direktor (1609), švagr Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 1614).

486.

Cedule k svědomí. Kateřina Mladotová z Dohalic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Upomíná ho, aby ve sporu s Janem Benjaminským Služským z Chlumu u soudu nejvyššího purkrabství pražského podal svědectví, jež se týká dlužních úpisů. Jan Benjaminský Služský z Chlumu jí postoupil Pětipeského dluhopisy na částku 3 000 kop míšeňských grošů. Žádá jejich splacení, a to včetně úroků, které již činí 200 kop, čtyřicet pět míšeňských grošů a šest penízů. Pětipeský již údajně odeslal zmíněný úrok Johaně Služské z Kvítkova, tetě Jana Benjaminského. Podle práva a zemského zřízení žádá nápravu uhrazením pohledávek.

Bez místa, 5. září 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/3, fol. 78, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, cedule k svědomí, k dodání.

Urozený a statečný <rytí>ři, pane Václave Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni. Vedle práva a zřízení zemského tohoto svědomí od Vás, že <jí paní> Kateřině, na onen čas Chlumové a již nyní Mladotový z Dohalic,¹ proti urozenému panu Janovi Benjaminskému Služskému z Chlumu na Tuchoměřicích a Čičovicích² ku při pŕihonné³ do soudu nejvyššího purkrabství pražského vydati žádám. Toho že dobře povědom jste a o tom dobrou vědomost máte. Jakož jest týž pan Jan Benjaminský Služský z Chlumu postoupil mně, Kateřině Mladotový z Dohalic, dvou jistoť⁴ svědčících na sumu tři tisíce kop míšeňských, na Vás svědčících. Na kterýchžto tři tisících kopách míšeňských, že jest mně tolikéž ouroku nedodalého za jeden rok a šest nedělí pořad zběhlých až do datum poslední dobré vůle od něho mně dané, postoupil. Kteréhožto úroku učinilo jest dvě stě kop, čtyřiceti pět grošův, šest peněz, vše míš[eňských], kterýžto ourok vedle téhož postoupení mně od téhož pana Jana Benjaminského Služského na Vás, že jsem jej od Vás míti (přátelsky toho vyhledávajíc) žádala. Ale však jeho že jsem dostati nemohla a Vy, že jste mně jeho proto dáti nechtěli, právě že jste tejj ourok prve urozené paní Johance Služské z Kvítkova,⁵ kteréž jest táž jistota na sumu nahoře dotčenou tehdáž svědčila, vyplnili a odeslali. A tak tou již oznámenou příčinou, že jsem já od Vás takového ouroku nedostala a Vy že jste jeho mně dáti nechtěli a posavad ještě nedali a neodvedli ((on pak pan Jan Benjaminský Služský že mně takový ourok sám dáti povinen jest)). A což Vám více a vejše o té věci vědomého jest, to vše, nic ovšem nevypouštějíc, žádám, že mně vedle nadepsaného práva a zřízení zemského seznáte a vysvědčíte. Dat[um] cedule k svědomí v pondělí po svatém Jiljí léta páně 1611.

[Bez podpisu]

¹ Kateřina Mladotová z Dohalic na Stakorech (tvrz zakoupila roku 1609).

² Jan Benjaminský Služský z Chlumu na Tuchoměřicích († po 1623), aktivní účastník stavovského povstání (1618-1620).

³ Pŕihon – obeslání k soudu, soudní obsílka.

⁴ Jistota – dlužní úpis.

⁵ Johana Služská, rozená Vlková z Kvítkova, manželka Karla Služského z Chlumu na Tuchoměřicích, Sukdole, Chraštánek a Hostivici († 1596), strýce Jana Benjaminského z Chlumu.

487.

Anna Vlinská z Dubé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že k termínu svatého Havla musí zaplatit některým svým věřitelům pozůstalé

dluhy po manželovi Jindřichovi Vlnském z Vliněvsi, a to zejména Bohuchvalovi Valkounovi z Adlaru za zakoupený dům ve Starém Městě pražském. Proto důvěrně žádá o půjčku 3 000 kop míšeňských grošů s pololetní výpovědí proti náležitěmu pojištění na svědomí či rukojmími. Doufá, že její prosbu vyslyší, jelikož Pětipeský podobně finančně podpořil mnoho z jeho „pánů a přátel“. Zavazuje se ke včasnému splacení úroků i jistiny. Očekává odpověď.

Liblice, 14. září 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 49-50, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu kmotru a sousedu mému zvláště milému, k dodání. ((A. 1611 ode paní Vlnský¹ o půjčku peněz, půjčil sem 1000 kop miš[eňských].))²

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane kmotře a sousede můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého panu kmotru od Pána Boha vinšují a věrně ráda přeji.

Tejna pana kmotra učiniti nemohu, že k svatému Havlu³ nejprve příštím drahně peněz potřebuji k spokojení některých dlužníků [!]⁴ po dobré paměti nejmilejším panu manželu⁵ mým pozůstalých. Zvláště pak dluhu panu Bohuslavovi Valkounovi z Adlaru⁶ za dům v Starém Městě pražském ležící a od něho koupený povinovati potřebovati budu. Z té příčiny ku panu kmotru se utíkám, přátelsky prosím, že pan kmotr a soused mně tak mnoho přátelství prokáže a k svrchu dotčenému času, totiž svatému Havlu nejprve příštím,⁷ proti odvedení, dostatečnému zjištění,⁸ buď na svědomí nebo s rukojměmi, pod obyčejný ourok s polouletní vejpovědí tři tisíce kop g[rošů] miš[eňských] zapůjčiti odporen nebude. Té naděje k panu kmotru jsem, poněvadž pan kmotr nejedny dobrý pány a přáteli své podobným způsobem v jejich potřebách retovati⁹ ráčí, že mi tuto mou slušnou žádost na sebe složenou pan kmotr neoslyší. A já se panu kmotru tímto psaním zakazuji a připovídam jak ouroky časně, tak i hlavní sumy při času plnění jejího beze vší nesnáze a zaměstknáních || pana kmotra s poděkováním dáti zase oplatiti. Odpovědi s naplněním žádosti mé očekávati budu. S tím Milost Pána Boha rač s námi se všemi bejtí. Datum na Liblicích¹⁰ ve středu den Povýšení s[vatéh]o Kříže léta 1611.

Anna Vlnská rozená z Dubé a na Liblicích¹¹

¹ Anna Vlnská/Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlnského z Vliněvsi († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Ke dni 16. října 1611.

⁴ Míněno patrně „věřitelů“ či „dluhů“.

⁵ Jindřich Vlnský z Vliněvsi na Liblicích (před 1578–1611), vzdáleně spřízněn s rodem Pětipeských z Chýš a Egrberku, blízký soused Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Bohuchval Valkoun z Adlaru na Zlonicích, Račiněvsi a Poštovicích († 1653), hejtman Slánského kraje (1616-1617), pro katolické vyznání omilostněn za zavržení Ferdinanda II. během stavovského povstání.

⁷ K termínu 16. října 1611.

⁸ Zjištění – vydání jistoty (dlužního úpisu), pojištění půjčky.

⁹ Retovati – zachránit, pomoci, vysvobodit, chránit.

¹⁰ Liblice, ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), částečně v držení Šťastného Václava Pětipeského, do roku 1611 v držení Jindřicha Vlnského z Vliněvsi, poté v držení Anny Vlnské/Špetlové z Dubé.

¹¹ Anna Vlnská/Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640).

488.

Sezima z Vrtby píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Včera přijel ve dvě hodiny v noci do Prahy. V kanceláři se nic nedozvěděl o bližší neobjasněné (patrně vojenské) záležitosti, pouze to, že ho chtějí vyplatit za vojenskou službu, avšak teprve mu oznámí, kdo mu zaplatí. Žádá, aby k němu vypravil (patrně Jana Něpra) Měděnce z Ratibořic s jestřábem od jeho bratra. Ten může jet na jeho koni kleprlíku. Dodává, že nejvyšší lajtnant zítřejšího dne vyjede z Prahy a pojedje k Pětipeskému a dalším vojákům.

Nové Město pražské, 20. září 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/15, fol. 31, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Pětipeskému z Chýš a Egrberku a na Byšicích, panu švakru a bratru mému obzvláště milému, k dodání.

Urozený a statečný rytíři, pane švakře a bratře můj obzvláště milý. Na Pánu Bohu všecko dobré žádám a svou hotovou službu vzkazuji.

Oznamuji ti, že sem včera od dvě hodině na noc do <k...> Prahy přijel. V kanceláři Vaší M[ilos]ti nic nevím [!], ještě pány obeslán, čekaje sem [!], nežli že mne ráci chtějí abďankovati.¹ Kdo, to mi oznámí.

Prosím tebe, můj pane bratře, vyprav ke mně sem ihned pana Měděnce² s tím jestřábem, tím od mého bratra. Však netřeba mu psát, nežli jen tu malou klisenu³ vzíti, nechť jede tudy k Janovicům.⁴ Jich prosím, pana Měděnce, ať ku Praze po noci na sebe vezme, nechť jede na mým kleprlíku.⁵

A víc zůstávám. Pán Bůh rač popřítí našeho shledání v dobrým zdraví. Nejvyšší laitanant⁶ zejtra odsud vyjede a k vám pojedje.

Psáno v Novém Městě pražském v outery po památce Povýšení s[vatého] Kříže 1611.

*Tvý mi[los]ti ve všem bratr a hotový sluha
Sezima z Vrtby⁷*

¹ Abďank/abďank – rozpuštění a vyplacení vojska zemské hotovosti.

² Patrně Jan Něpr/Jan nejmladší Měděněc z Ratibořic († po 1623), účastník protibockajovského tažení v květnu-červnu 1605, účastník stavovského povstání.

³ Míněno patrně „klisenu“ – klisnu.

⁴ Vrchotovy Janovice, městečko s renesančně upravenou tvrzí, později zámek, východně od Sedlčan (Středočeský kraj), v držení Sezimy z Vrtby.

⁵ Kleprlík – kulhavý kůň, cvičený ke zvláštnímu kráčivému kroku.

⁶ Lajtnant – důstojník (např. *Kapitán lieutenant* – zástupce kapitána, *generál lieutenant* – zástupce generála), samostatně důstojnická hodnost na úrovni poručíka.

⁷ Sezima z Vrtby na Janovicích, Úlehli a Křešicích (1578-1648), císařský rada, hejtman Vltavského kraje (1606-1607, 1608-1609, 1610-1611, 1613-1614, 1615-1616), vojenský komisař (1608, 1609, 1611), hejtman Nového Města pražského, hraběcí stav (od 1624).

489.

M[andalena] V[elemyská] z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Jako zarmoucená a opuštěná vdova ho naléhavě prosí o pomoc. Chtěli jí po smrti manžela připravit o dům a vystěhovat. Je zcela na mizině, nikdo jí neskládá peníze. Ještě nezaplatila ani za sukno. Prosila Pětipeského úředníka Jiřího Sovenického, aby jí vydal nějaké věci, ale ten jí odbyl, že o tom Pětipeského neuvědomí. Cítí se zcela

opuštěna. Žádá o jeden tisíc peněz nejmenované měny, jelikož její bratr má, jak známo, peněz nazbyt.

Bez místa, 26. září 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/16, fol. 90-91, česky ¹

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku, rytmistru nejvyššímu, panu bratru mému nejmilejšímu, k dodání v městě Prachaticích.

Můj nejmilejší pane bratříčku, všechno nejlepší dobré, co sobě a mně na Pánu Bohu požádáte, vám, jakož sobě sama, věrně ráda přeji. A nemohouce toho při svý[m] zarmoucení snepřenést, abych vás neměla svejm sirejm zarmouceným psaním navštívit a zvědět vo vašem zdraví. Můj přenejmilejší pane bratříčku, já vám voznamuji, že veliký starosti mi nastaly. Vo všelijaké věci, vo ten dům, chtěli bezděk, abych se z něho ven stěhovala, a všelijaký jiný věci, že jest nemám sobě zač jinýho koupiti, nebo mi žádněj peněz klásti nebudou. Toho pohnal a zatejkalo, neboštík, můj přenejmilejší pán, ² a tak smutná, sirá a zarmoucená, nevím sobě jaký rady dáti. A ještě sem všech suken nezaplátila a vašemu Jiříkovi³ sem naschvále prosila vo ty věci, j[a]k sem vás prosila a vy mu poro[u]čeli, a von tu mně tu vodpověď dává, že vám nechce vo tom voznámiti. Můj nejmilejší bratříčku, nevopuste mne, sirý, pro Boha vás prosím, a taky vás prosím, můj nejmilejší pane bratříčku, jestli jest možná, učiňte pro mne tak mnoho a k něčemu [...] pro to velký jejich zakazování mně vode paní mne || [h]ofmistrovi⁴ vode paní [!] vdovy, jak chce se za mne k jich milostem páním s[t]avích [!], kdyby mně jaká potřeba nastala, abych jejímu synu u vás tři [ti]síce z[j]ednala ((že chce se přimlouvati)), že se jim na jakejsi statek nedostává, na dostatečný rukojmí. Můj nejmilejší pane bratříčku, nech[t] sem jen jednou k vám tak šťastně a blíž ke mně, netolikéž i mojí velkou naději, že vás tak mohu z[v]jednouti, juž to potřetí vás prosím, učiňte to pro mne, sirou, já sobě neničko v mí sirobě mohu přáteli, s kým mohu způsobiti, a vo ten mně tisíc taky prosím. Já k vám píši, můj přemilej pane bratříčku, nevopo[u]štějte mne, jistě sirý vdovy, však máte peněz mimo svou potřebu a mně na vobí dobře učiníte. Můj nejmilejší pane bratříčku, a tak předně Pánu Bohu pod ochranu a potom vám, jak prve, tak i neničko, poro[u]čím. Datum spěšně v pondělí před svatým Václavem léta 1611.

M[andalena] V[elemyská]⁵

¹ List nebyl na rozdíl od jiných dopisů pisatelky Šťastnému Václavovi Pětipeskému vydán Františkem Dvorským. Patrně díky značné paleografické náročnosti, zřejmě nesouvislosti až nesrozumitelnosti částí textu a faktu, že identifikaci autora umožňuje teprve širší kontext Pětipeského korespondence.

² Jaroslav Velemyský z Velemyšlovsi na Týnci nad Sázavou († před 1612), manžel Mandaleny Velemyské z Chýš a Egrberku, švagr Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

⁴ Patrně Adam mladší z Valdštejna na Hrádku nad Sázavou, Lovosicích, Dymokurech, Židlochovicích a Dobrovici (1569-1638), přísedící zemského soudu, hejtman Litoměřického kraje za panský stav (1600-1601, 1603-1604), maršálek českého královského dvora (1605-1607), nejvyšší berník (1605, 1607, 1611), nejvyšší sudí (1608-1611), nejvyšší hofmistr (1611-1619).

⁵ Autograf odpovídá jiným listům podepsaným Mandalenou Velemyskou z Chýš a Egrberku.

490.

Baltazar Hyršperger z Kynigsheinu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o odklad splátky dluhu 3 000 kop míšeňských grošů, na něž Pětipeskému postoupil dluhopis Adam Dorn z Aunetu, a to k termínu příštího svatého Jiří. Díky

dlouho trvajícím výtržnostem, které nedávno všichni zažili, se vydal z peněz. Zároveň mu dluží hotovost jiní lidé. Ptá se, komu může odvést svatohavelský úrok. Doufá ve vyplnění žádosti a zavazuje se službou. Očekává odpověď.

Praha, 4. října 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 115, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu bratru mému zvláště milému.

((Dodáno na Byšice 5. Octobris Anno 1611.))¹

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane bratře můj zvláště milý. Od Pána Boha zdraví i jiného všeho dobrého přeji panu bratru věrně rád.

Jakož pan bratr sobě jistotu² postoupenou na mě, kderáž svědčí na tři tisíce kop mí[šeňských], od urozeného pana Adama Dorna z Aunetu,³ J[eho] M[ilosti] C[ísařské] colonače [!]⁴ jmá. Jí majíce, já panu bratru při nynějším příštím s[vatém] Havle plátce býti, sám pan bratr o tom ví, že v tak veliké a dlouho trvající výtržitosti, kderé jsme téměř všickni pokusiti musili, ze všech peněz sem se vydal a nový, ubezpečice se na jiné, kderíž mně tolikéž nemálo povinni jsou, že mně něco peněz složí, to mne zmejlilo. Poněvadž pak nim bych i panu bratru takovou sumu peněz složil (což možné není), že pan bratr v jisté místo takovou sumu pod ourok zase dá, ano i pan bratr mi se v psaní svém zakázal, že mně v příčině tý všelijaké přátelství příjemné prokazovati chce, pana bratra za to velice a služebně žádám, že pan bratr té summy až do příštího s[vatéh]o Jiří⁵ ještě za mnou zanechá. Když ten čas vyjde, já panu bratru tůž sumu i s ourokem s poděkováním zaplatiti chci. Komu pak bych nyní tento ourok s[vat]ohavelský odvésti měl, pana bratra za oznámení žádám, ihned toho učiniti nepominu. Což té celé a důvěrné naděje ku panu bratru jsem, že tato žádost má při panu své místo jmiti bude, a já se toho zase vždycky rád panu bratru odsloužiti a odměniti nepominu. Odpovědi učinlivé od pana bratra očekávati budu. S tím milost Boží s námi býti rač. Datum v Praze den s[vatéh]o Františka léta 1611.

Baltazar Hyršperger z Kynigsheinu⁶

¹ Autograf patrně Jiříka Sovenického, hospodářského úředníka Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích.

² Jistota – dlužní úpis.

³ Adam Dorn z Aunetu († po 1611), císařský colmistr.

⁴ Míneho patrně „colmistra“.

⁵ Dne 23. dubna 1612.

⁶ Jan Baltazar Hyršperger z Kynigsheinu na Vartenberce († po 1622), účastník stavovského povstání.

491.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 5. října 1611

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 126v, česky

N. 11

Od J[eho]M[ilosti] P[ana], P[ana] Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku etc., o roze-

při s panem Matyášem Lvovickým¹ o nepořádný obstavuňk,² řezané cedule jsou přinešené a roznešené.³ Dodáno ve středu po sv[atém] Františku A. 1611.

¹ Matyáš Lvovický ze Lvovic, hejtman mělnického panství (1607-1611).

² Stavuňk, obstavuňk – obstavení majetku zpravidla pro dluh.

³ Ke sporu Pětipeského s Matyášem Lvovickým srov. listy č. 474, 483.

492.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 8. října 1611

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 129v, česky

N. 17

Od p[ana] Šťastného Pětipeského, že dodáno k ouřadu purkmistrskému strany dluhu do důchodu páně. 8. Octobris A. 1611.

493.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 8. října 1611

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 129r, česky

N. 21

Od p[ana] Václava Šťastného Pětipeského etc., za příčinou ouředníka jeho. Dodáno 8. Octobris A. 1611.

494.

Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vysvětluje, že mu do Prachatic již odeslal částku 200 kop míšeňských grošů z dluhu Smila Vostromířského z Rokytníka. Doufá, že peníze již obdržel. Dále mu posílá tři kopy broskví, 100 hroznů vína a týdenní cedule osiva a výtěžku z mláčení obilí. Stěžuje si, že by raději vykonával nejtěžší práci, než vymáhal peníze a zpožděné dluhy od poddaných. Napomíná je opakovaně, proto bude další zpoždění na jejich odpovědnosti. Včas napomenul poddané z dědin k zaplacení platů a úroků. Vzkazuje pozdravy duchovních správců kostela v Liblicích, kde právě truhlář začal opravovat strop. Náklady se rozdělí mezi Pětipeského a Annu Vlinskou z Dubé. Napsal Věňkovi Bzenskému z Prorubě o zapůjčení myslivce, ten je však zatím zaneprázdněn. Pečlivě dohlíží na hospodaření ve dvorech.

Byšice, 9. října 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/18, fol. 35-36, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, nařízenému rytmistru v Království českém a hejtmanu kraje boleslavského, J[eho] m[ilosti], panu mému laskavému, k d[odání].

Službu svou Vaší M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý. Vaší M[ilos]ti, od všemohoucího Pána Boha vinšující, zdraví a v něm Božského požehnání věrně rád přeji.

V pátek pomínuj, když jest mi psaní Vaší M[ilos]ti skrze pana Vtelenského¹ dodáno bylo, jej přečteš, že těch 200 kop m[íšeňských] ode mne na rozkaz Vaší M[ilos]ti panu Smilovi Vostromířskému² odvedených ste dostati neráčili, nevěda, co toho jest, naschválněji sem do Prahy poslati musil a na to se vyptal, že teprva ten, kdož týž peníze Vaší M[ilos]ti dodati měl, v outerý z Prahy do Prachatic³ vyjel. Jinak nesmejším, nežli že ste jich již dostati ráčili. Přitom Vaší M[ilos]ti břeskví 3 kopy a 100 roznů vína odsílám. Tolikéž i cedule týhodní,⁴ z kterých vyrozuměti moci ráčíte, jak mnoho při kterém dvoře vysito jest, i tolikéž z mlatu jak mnoho vysejpa. Co se ode mne peněz k upomínání za obilí dotýče, všelijak se o to starám, abych je, což nejdřívěji býti může, dostal. Ale jak mi pracné vzláště od poddaných domácích přichází, mohl bych raději nejtěžší práci konati. Důchodníky o zadržalý reštanty sem netoliko po psaní Vaší M[ilos]ti i prve dosti napomínal a napomínám. Jak se v tom zachovají, jim z toho odpovídat. Ouroky stálý i všechny platy z luk a z dědin, aby častně schystajíc, odvozovali, lidi napomenuti sou. Tyto psaní dostavši, Vaší M[ilos]ti příležitě odsílám. Dnes, byvše posluhování v kostele liblickém,⁵ správce duchovní tu přítomni, věda, že k Vaší M[ilos]ti poselství půjde, velice pozdraviti poručili. Ten strop na kostele sem projednal truhláři. Má k tomu dáti svy prkna. Má se mu za to vše dáti od obojí strany 60 kop m[íšeňských], jakož jak z důchodů Vaší M[ilos]ti 10 kop a od paní Vlinské,⁶ tak podobně 10 kop jest zavdáno. Panu Věnkovi Bzenskému⁷ o toho myslivce sem psal. Dal odpověď, že ho pro to pilný seti tehdáž odpustiti nemůže. Však jak oseje, že ho rád Vaší M[ilos]ti propůjčiti chce. Hospodářství dvořské, aby dobře spraveno býti mohlo, všelijak se o to starám. S tím Vaší M[ilos]ti v božskou ochranu poručena činím. Dat[um] 9. dne Octobris léta 1611.

*V[áš] M[ilost]i věrný poddanej
Jiřík Sovenický⁸*

¹ Jan Vtelenský ze Vtelna na Vtelně († asi 1633), syn Mikuláše Vtelenského ze Vtelna, soused Šťastného Václava Pětipeského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant.

² Smil Vostromířský z Rokytніка na Podolském Kostelci († po 1626), účastník stavovského povstání.

³ Prachatice, okresní město (Jihočeský kraj), do roku 1601 v majetku Petra Voka z Rožmberka, následně v majetku Rudolfa II. Habsburského.

⁴ Týdenní cedule.

⁵ Liblice, ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), částečně v majetku Šťastného Václava Pětipeského, do roku 1611 v majetku Jindřicha Vlinského z Vliněvsi, poté v majetku Anny Vlinské/Špetlové z Dubé.

⁶ Anna Vlinská/Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsi († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

⁷ Věněk Bzenský z Prorubě na Niměřicích a Bezně († 1616).

⁸ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

495.

Karel z Vartemberka píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že k termínu svatého Havla má odvést velkou sumu peněz. Protože ví, že Pětipeský má po ruce hotovost, důvěrně žádá o zapůjčení alespoň 1 000 kop míšeňských grošů. Zavazuje se k včasnému splacení jistiny i úroků. Věří ve vyslyšení a zavazuje se službou. Opakuje naléhavou prosbu.

Praha, 10. října 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 76-77, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku a na Byšicích, panu příteli mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1611 ode pana z Vartemberka¹ o půjčku peněz.))²

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane příteli můj zvláště milý, od Pána Boha zdraví i jiného všeho dobrého žádám vám věrně rád.

Oznamuji vám, že k tomuto s[vatému] Havlu³ nejprve příštímú jistou sumu peněz, na čemž mi vysoce mnoho záleží, dáti a odvésti mám. A věduce o tom, že vy z daru Božího peníze mezi rukami máte, vás, jakožto svého zvláště a důvěrně milého pana přítele, ke kterémuž tu obzvláštní důvěrnost a naději mám, za to přátelsky žádám, že mi k tomu času s[vatého] Havla to přátelství tak vděčně prokážete a na dostatečné ujištění pod ourok náležitý, pokudž více býti nemohlo, ale[spoň] jeden tisíc kop míš[enských] zapůjčíte. A já vám zase s poděkováním oplatiti, ouroky časně spravovati i budoucně mně nejvejš možné všelijakým dobrým přátelstvím příjemně a náležitě se toho odměňovati nepominu. Což Bohdá skutkem poznati máte.

Té nepochybně a důvěrně naděje k vám jsem, že tato nejprvnější žádost při vás své místo míti bude. S tím Milost Boží rač s námi se všemi zůstávati. Dat[um] v Praze v pondělí po s[vatém] Františku léta 1611.

*Váš upřímný nejvolnější přítel a strejc
Karel z Vartenberka na Rohozci a Skalách,⁴
uherského a českého krále, Jeho Mi[losti] C[ísařské] rada,
nejvyšší a dědičný šenk Kr[álovství] českého
Karel z Vartenberka, m. p.*

((Můj zvláště milý pane příteli, za to vás velice přátelsky žádám, že mne v této mé první žádosti neoslyšíte, nýbrž v ní menší v nevelký potřebě podle mé k vám upřímné důvěrnosti fedrovati⁵ budete, nebo mi na tom velice mnoho záleží, jistě mi v tom nemalou nýbrž velikou vděčnost prokážete, čehož se já vám každého času příjemně a vděčně vším dobrým služebně odplacovati a odměňovati nepominu.))

¹ Karel z Vartemberka na Hrubé Skále a Rohozci (1553-1612), císařský rada a hejtman Boleslavského kraje (1599-1600, 1603-1604, 1605-1606, 1607-1608), nejvyšší dědičný královský číšník.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ K termínu 16. října 1611.

⁴ Karel z Vartemberka na Hrubé Skále a Rohozci (1553-1612).

⁵ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyříditi (záležitost).

496.

Mandát. Jakub Menšík z Menštejna dává na vědomí, že podle nařízení úředníků kanceláře menších desk zemských nejvyššímu purkrabímu Adamu ze Šternberka a jemu, purkrabímu Hradu pražského, propadl Bohuslav Měděnec z Ratibořic na Nových Dvorech pro nezaplacení 300 kop míšeňských grošů a úroků v řádném termínu Kašparovi Bechýňovi z Lažan ves Radičky s dvorem a vším příslušenstvím. Podle deskového zápisu bylo zá-

stavní právo postoupeno Václavu Vamberskému z Rohatec. Proto Menšík posílá služebníka Jiříka Dubánka, aby Václava Vamberského z Rohatec uvedl v řádné držení sepsaných majetků a dohlédl na skládání poddanství do jeho rukou. Mandát byl doručen či postoupen Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

Pražský hrad, 15. října 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 61-62, česky

[Bez adresy]

Jakub Menšík z Menštejna na Velkém Vosově a Skříplí,¹ Jeho Milosti Císařské a krále Mathyáše Uherského a Českého,² Jeho mi[los]ti rada a purgkrabí hradu pražského, Vaším milostem službu svou a vám všeckno dobré vzkazují a na vědomí dávám, že úředníci pražští menší desk zemských vynesli sou na urozeného pána, pana Adama z Šternberka na Bechyni a Sedleci,³ Jeho mi[los]ti Královské radu a nejvyššího purgkrabí pražského, tudíž i na mne, dávající nám znáti, že léta 1611 v pondělí po svatým Vítu⁴ urozený vladyka, pan Bohuslav Měděnc z Ratibořic a na Novejch Dvořích⁵ přijal za uvázání od Mikuláše Hofmana,⁶ komorníka při dskách zemských, [u]rozenému vladyku, panu Václavovi Vamberskému z Rohatec,⁷ majícimu sobě všecka práva vedle zápisu od něho, pana Bohuslava Měděnce z Ratibořic, panu Kašparovi Bechyňovi z Lažan⁸ učiněného a od toho pana Kašpara Bechyně z Lažan kup ten, dskami zemskými p[o]stoupené v dědiny a dědicství jeho, pana Bohuslava Měděnce z Ratibořic a na Novejch Dvořích, totiž v[e] ves Radíčkách⁹ s dvorem poplužním, s poplužím, potoky, lesy, háji, porostliny, se vším a všelijakým příslušenstvím k též vsi a dvoru poplužnímu s poplužím, potoky, lesy, háji, porostliny, se vším a všelijakým příslušenstvím, což k též vsi a dvoru poplužnímu s poplužím přísluší a přináleží, se vši zvolí a s plným panstvím, a to pro nedání a nezaplacení tří set kop miš[ěnských] na svatého Havla¹⁰ léta 1609 a dvě neděle po tom k zaplacení příštích nedalých a nezaplacených. Též pro nedání a nezaplacení úrokův tří polouletních, to jest od svatého Havla léta 1609 až do svatého Jiří¹¹ léta tohoto 1611 dvatceti sedmi kop miš[ěnských] na sumu hlavní vzešlých, nedalých a nezaplacených. A to vedle zápisu od něho, pana Bohuchvala Měděnce z Ratibořic jemu, panu Kašparovi Bechyňovi z Lažan a vedle téhož zápisu postoupení práva panu Václavovi Vamberskému z Rohatec, svědčícího, jakž týž zápis plněji svědčí. K tomu v škodách a nákladích tu, kdež uvázání nadepsaný pan Václav Vamberský z Rohatec, tak jakž je spravuje a skutečné držení dědin nadepsaných vpuštěn není, žádaje jich v tom za další opatření. Neb i úředníci pražští Menší desk zemských mně o tom znáti dávají a k tomu z úřadu svého napomínají, abych téhož pána, pana Václava Vamberského z Rohatec, v skutečné držení dědin nadepsaných uvedl a uve-

¹ Jakub Menšík z Menštejna na Velkém Vosově, Skříplí, Vitanovicích a Těmicích († 1614), místosudi (1593-1601), královský prokurátor (1601-1603), purkrabí hradu pražského (1603-1614).

² Matyáš Habsburský (1557-1619), rakouský arcikníže, král uherský (1608-1619), král český (1611-1619), římský císař (1612-1619).

³ Adam ze Šternberka na Bechyni († 1623), nejvyšší purkrabí Království českého (1608-1619 a 1620-1623).

⁴ Dne 20. června 1611.

⁵ Bohuslav Měděnc z Ratibořic na Nových Dvorech († před 1616).

⁶ Mikuláš Hofman, komorník úřadu menších desk zemských (1611).

⁷ Václav Vamberský z Rohatec († 1617).

⁸ Kašpar Bechyně z Lažan na Trhových Dušníkách († před 1625).

⁹ Radíč, dnes část obce Ješetice jihovýchodně od Sedlčan (Středočeský kraj).

¹⁰ Ke dni 16. září 1609.

¹¹ Ke dni 23. dubna 1611.

douce jej před každým člověkem právem odporným, kdož by jemu přitom kterou nespravedlivou proti právu překážku činiti chtěl, obhajoval a bránil, tak a tím způsobem, pokudž to úřadu mému spravedlivě náleží.

Protož já teď posílám Jiříka Dubánka¹² <hro...>, holomka přísežného a služebníka úřadu mého, aby on nadepsaného pana Václava Vamborského z Rohatec v skutečně držení dědin nadepsaných uvedl a lidé aby jemu člověčenství slibovali a v tom aby jemu žádný sám skrze sebe, úředníky ani služebníky své žádné překážky, aby něčím, pakliby se jemu v tom od koho koliv jaká překážka stala, k takovému každému musil bych se jmiti a zachovati podle práva a úřadu mého a téhož zřízení zemského. Dán na hradě Pražském pod mou pečeti v sobotu po svatém Diviši léta šestnáctistého jedenáctého.

*Pavel Vús z Petřína,¹³
vrchní písař soudu nejvyššího purkrabství pražského*

¹² Jiřík Dubánek, přísežný holomek a služebník úřadu purkrabství Hradu pražského.

¹³ Pavel Vús z Petřína, vrchní písař soudu nejvyššího purkrabství pražského.

497.

Václav Vilém z Roupova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvá se za Karla z Vartemberka, který se dozvěděl, že bude Pětipeskému složeno několik tisíc v hotovosti, a proto by si od něj chtěl vypůjčit 2 000 kop míšeňských grošů. Žádá o prokázání dobrého přátelství a zapůjčení takové sumy k termínu svatého Havla na dostatečné pojištění rukojmími nebo statkem. Zavazuje se přátelstvím a službou.

Bez místa, 16. října 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 67, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi z Chýš a Egrberku na Byšičích a V[o]břístvíj etc., panu švagru a bratru mému důvěrně a obzvláště milému.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj důvěrný a obzvláště milý, zdraví i jiné vše nejlepší dobré tvé mi[losti] věrně a upřímně vinšují.

Čehož pan Karel z Vartemberku etc. ráčil jest mne žádati k tvé mi[losti] za tuto přimluvu, potřebujíc pan nyní něco peněz a vida, že tvé mi[losti] několik tisíc složeno býti má, aby panu tu lásku a dobré přátelství prokázati a při tomto nyní přicházejícím svatým Havle dva tisíce kop míš[eňských] na dostatečné, buď rukojmími aneb na statku, zjištění půjčil. Pročež důvěrně se k tvý mi[losti], můj pane bratře, za pána přimlouvám a služebně žádám, že jemu, dle možnosti své, přimlavy mé užiti dáš. Nepominu se tvé mi[losti] touž měrou i jiný[m] všelijaký[m] příjemný[m] přátelství[m] slu[žeb]ně odměňovati. S tím milost Boží rač s námi se všemi býti. Spěšně 16. dne Octobris léta 1611.

*Tvé mi[losti] upřímný bratr a sluha
V[áclav] z Roupova,³ m. p.*

¹ Karel z Vartemberka na Hrubé Skále a Rohozci (1553-1612), císařský rada a hejtman Boleslavského kraje (1599-1600, 1603-1604, 1605-1606, 1607-1608).

² K termínu 16. října 1611, shoduje se s datací listu [!].

³ Václav Vilém Roupovec z Roupova na Trnovanech a Žitenicích (1580-1641), hejtman Litoměřického kraje (1606-1607, 1608-1609, 1611-1612), stavovský defenzor (1609) a direktor (1611, 1618-1619), nejvyšší kancléř (1619-1620), pobělohorský exulant, důstojník Thurnovy armády a účastník saského vpádu (1631).

Karel z Vartemberka píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Opakuje naléhavou prosbu o půjčku peněz. Dosud nedostal odpověď na předchozí psaní. Nevěděl, že je Pětipeský v Praze, proto k němu schválně posílá. Připojuje přímlyvu Václava Viléma z Roupova. Doufá, že jej v naléhavé potřebě podpoří. Zavazuje se nejvyšším možným přátelstvím. Zavazuje se k včasnému splacení jistiny i úroků.

Praha, 17. října 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 79, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku a na Byšicích, panu příteli mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1611 od pana Karla z Vartemberka¹ o půjčku peněz.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane příteli můj zvláště milý. Zdraví, při něm jiného všeho dobrého od Pána Boha žádám.

Nepochybuji, že vám žádostivé psaní³ mé nedávno pomínulých dnův učiněné <stray>, kteréž jsem vám strany půjčky peněz k tomuto termínu s[vatéh]o Havla⁴ učinil, v paměti zůstává. Na kderěž až posavad žádné odpovědi jsem nedostal. A majíce sobě zprávu danou, že byste zde těchto dnův v městech pražských býti měli, o čemž kdybych byl věděl, byl bych s vámi se rád shledal a sám oustně o touž věc promluvil. Ale poněvadž pak se toho štěstí jsem míti nemohl a o tom, čemuž jsem vpravdě nerad nic nevěděl, k vám tohoto posla naschválně posílám a vás v té příčině a přátelské důvěrnosti, jakožto svého zvláště milého pana přítele, za to žádám, že v této mé tak pilné vysoce důležité a nevyhnutelné potřebě mé touž půjčkou peněz oznámenou mne fedrovati⁵ budete. A této žádosti mé i při předešlém psaní mým pana Václava Viléma z Roupova⁶ přímlyvy k vám za mne učiněné při sobě pro mé toho vám zase mně nejvejš možným všelikderakým příjemným a dobrým přátelstvím odměnění skutečně užiti dáte. Odpovědi učinlivé od vás očekávati budu. S tím Milost Boží rač s námi se všemi bejti. Dat[um] v Praze v pondělí po s[vatě]m Havle léta 1611.

*Váš upřímný volný přítel
Karel z Vartemberka,⁷ m. p.*

((Jak předešle, taky tolikěž i nyní vás za to přátelsky a důvěrně žádám, že v této mé nejvyšší tak veliké a důležité mé nastupující potřebě, k této mé přátelsky učiněné žádosti učinlivě naplníte. Máte to Bohdá zase poznati, že netoliko vám zase včas taková suma i s ouroky s vděčností a poděkováním oplatiti ode mne bude.))

¹ Karel z Vartemberka na Hrubé Skále a Rohozci (1553-1612), císařský rada a hejtman Boleslavského kraje (1599-1600, 1603-1604, 1605-1606, 1607-1608), nejvyšší dědičný královský číšník.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ List opakuje prosbu z Vartemberkova dopisu ze dne 10. října 1611, srov. listy č. 495, 497.

⁴ K termínu 16. října 1611.

⁵ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyřídit (záležitost).

⁶ Václav Vilém Roupovec z Roupova na Trnovanech a Žitenicích (1580-1641), hejtman Litoměřického kraje (1606-1607, 1608-1609, 1611-1612), stavovský defensor (1609) a direktor (1611, 1618-1619), nejvyšší kancléř (1619-1620), pobělohorský exulant, důstojník Thurnovy armády a účastník saského vpádu (1631).

⁷ Karel z Vartemberka na Hrubé Skále a Rohozci (1553-1612).

499.

Karel Jindřich Křinecký z Ronova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho psaní ohledně zpoždění splátky dluhu. Žádá o prominutí. V brzkých dnech se za ním chce vypravit osobně a přivést peníze. Ohledně mustrovního písaře tvrdí, že nejde o nic závažného v blíže neurčené záležitosti. Až se setkají osobně, vše mezi sebou urovnají.

Rožďalovice, 31. října 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 171, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni a hejtmanu kraje boleslavského a nařízenému rytmistru od Jich mi[los]tí pánův stavův Království českého, panu švagru a bratru mému zvláště milému, k dodání.

Službu svou tvé mi[los]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý, zdraví od Pána Boha a jiného všeho dobrého přeji tvé mi[los]ti věrně rád. Kdež mi psáti a tomu se diviti ráčíš, že tvé mi[los]ti těch peněz až dosavad ouředniku tvé mi[los]ti sem neposlal, začez tvé mi[los]ti žádám, že mě to na zlou stranu, že sem tím až dosavad prodlíval, vykládati neráčíš, nýbrž mě při sobě omluvného jmíti ráčíš. Však nicméně, dá Pán Bůh, v krátkých dnech k tvé mi[los]ti se osobně vypraviti a tvé mi[los]ti takové peníze sebou přivésti chci.

Co se Mustršrejbera¹ dotejče, však o tom dobrou vědomost míti ráčíš, že toho namnoze není, když dá Pán Bůh, k tvé mi[los]ti přijedu, a všeckno mezi námi porovnáno bude. S tím milost Boží s námi se všemi rač býti. Datum na Rožďalovicích² v pondělí po památce s[vat]ěho Šimona a Judy léta 1611.

*Tvé mi[los]ti služebník zůstávám
Karel Hendrych Křinecký z Ronova a na Rožďalovicích³*

¹ Mustršrejber – vojenský mustrovní písař, zapisovatel shromážděného vojska zemské hotovosti.

² Rožďalovice, město severovýchodně od Nymburka (Středočeský kraj), zkonfiskováno Křineckým z Ronova (1622).

³ Karel Jindřich Křinecký z Ronova na Rožďalovicích († po 1614), syn Jindřicha Křineckého z Ronova, bratr Augusta Křineckého z Ronova.

500.

Jindřich Abraham Salhaus ze Salhausenu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Pro dluh 2 000 kop míšeňských grošů byl od švagra postižen zatýkacím listem. Nemůže však zaplatit, neboť musel odvést 4 000 kop míšeňských grošů jiné nejmenované osobě. Posílal k Pětipeskému švagra Fridricha Hanibala Kellera s žádostí o odklad splátky do svatého Jiří příštího roku. Dále slibuje, že Pětipeského zprostí rukojemství v dluhu (patrně Alžběty) Hrzánové z Dubé a dluhu (patrně Bohuchvalu) Berkovi z Dubé a Lipé. V brzkých dnech mu bude vrácena pečeť. Zavazuje se službou a přátelstvím.

Řepín, 31. října 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 4-5, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egerbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru, kmotru a sousedu mému zvláště mně milému.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a kmotře můj zvláště milý, od Pána Boha všemohoucího zdraví a v něm jiného všeho dobrého vinšující, přeji panu švagru upřímně věrně rád.

Tak jakož jsem nyní těchto dnův pomínulých listem zatýkacím pro sumu 2 000 kop míš[eňských] od pana švagra zatčen a nemoha nyní takovou sumu pro příčinu tu shledati, že jsem také tyto dni přes 4 000 kop míš[eňských] od sebe dáti a odvésti musel, nyní tak naspěch, abych panu švagru, jakž bych nejraději chtěl, zaplatiti mohl. Čehož jsem také tuto sobotu minulou mého zvláště milého pana švagra, pana Fridricha Hanibala Keller[a]¹ k vám posílal, žádající, aby mi pan švagr pod tím zatčením do s[vatého] Jiří² příštího přiročí dal. Jakož pak i nyní nejschválněji k vám tohoto posla posílám a za to vždy pana švagra a kmotra velice přátelsky žádám, že mně v tý příčině tak mnoho přátelství prokážete a sčekání takové sumy do jmenovaného času s[vatého] Jiří příštího mně učiníte. Však pod tímž zatčením, neb vpravdě na tento čas takových peněz shledati mi možné není, důvěřující, že mi takového přátelství prokázati a tuto mou žádost naproti odporní nebudete.

Co se pak paní || Hrzánový³ dotýče, já také pana švagra a kmotra mého zvláště milého nejděleji ve dvou nedělích v konečnosti z takového rukojemství vyvaditi a tu věc náležitě spokojiti chci. Strany pana Berky⁴ ta věc již také spokojena a vyvazena jest. Neprodleně v krátkých dnech bude panu švagru pečeť zase navracena. A tak již, můj zvláště milý pane švagře, vždy žádajíc, věřím, že tyto mé žádosti neoslyšíte, nýbrž při sobě místa užiti dáte. Já se vám toho zase všelijakým dobrým a příjemným přátelství odměniti i odsloužiti nepominu. Odpovědi přátelské s naplněním této žádosti mé očekávající. Milost Boží s námi. Datum na Sukoradech⁵ v pondělí po s[vatých] Šimonu a Judy léta 1611.

Hendrych Abraham z Solhauzu,⁶ m. p.

¹ Fridrich Hanibal Keller († po 1611), švagr Jindřicha Salhause ze Salhausenu.

² K termínu 23. dubna 1612.

³ Patrně Alžběta Hrzánová, rozená Mracká z Dubé na Libni a Vrutici († po 1632), manželka Václava Hrzána z Harasova na Libni, Sedlci a Vrutici, pobělohorská exulantka, od roku 1628 majitelka domu v Drážďanech.

⁴ Patrně Bohuchval starší Berka z Dubé a Lipé na Loukovci, Kuřívodech a Bělé pod Bezdězem (1561–po 1621), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1600-1601, 1608-1609, 1613-1614, 1615-1616), nejvyšší berník (1615-1616), stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší purkrabí Království českého (1619-1620).

⁵ Sukorady, ves východně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Jindřicha Abrahama Salhause ze Salhausenu a poté Mandaleny Malovcové z Nostvic.

⁶ Jindřich Abraham Salhaus ze Salhausenu na Řepině a Sukoradech († před 1623), účastník stavovského povstání.

501.

Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egerberku. Připomíná Pětipeskému příslib půjčky 100 kop míšeňských grošů z doby před dvěma týdny. Potřebuje hotovost k doplacení koupě statku Vidim. Přátelsky žádá, aby mu Pětipeský peníze zapůjčil na běžný úrok do svatého Havla příštího roku. Žádá odpověď obratem po poslu tohoto listu, kdy a kolik peněz mu Pětipeský bude moci zapůjčit. Zavazuje se dobrým přátelstvím a obdobnou službou.

Doksy, 8. listopadu 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 132-133, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu <Albrechto> [!] ((Václavo))vi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje boleslavského, panu švagru a bratru mému důvěrně zvláště milému.

*((V nebytí páně doma, komuž poručeno, k otevření a té věci co nejdříve vyřízení.))¹
((A. 1612 od p[ana] Václava Berky² o půjčku peněz.))³*

Službu svú vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj důvěrně zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého panu švagru od pána Boha vinšuji a věrně rád přeji. I nejní pochybno, nežli že panu švagru v dobré paměti pozůstává, kderak že sem ho jak oustně sám, tak také skrze služebníka svého času pominulého v příčině zapůjčení některou sumu žádati dal. V čemž se mi pan švagr poněkud i zakázal⁴ a byvše před dvěma nedělemi služebníka můj v městech pražských, mi po něm vzkázal, že by mi pan švagr chtěl dříve jedenácti dní, co by mi a jak mnoho mohl zapůjčiti, skrze psaní své v známost uvésti. I očekávajíc na to každodenně, ale až posavad se ho dočkati nemohu. Já pak, potřebujíc důležitě peněz k doplacení statku Vidimského,⁵ schválně tohoto svého posla k panu švagru odsílám a za to, jakž předešle, tak i nyní <za to> přátelsky žádám, že mi pan švagr jistou sumu ((totiž 100 kop míš[eňských])) proti dostatečnému zjištění⁶ a pod ourok obyčejný až do s[vatě]ho Havla⁷ nejprve příštího zapůjčí. A byl bych toho povděčen, kdyby pan švagr chtěl jistotu⁸ na svědomí přijíti, nebo bych nerad se o rukojmí ((odřekši se sám za jiného býti)) postaral, tak aby mně, kdyby jim toho za potřeby bylo, v tom také nepodrobovali. Jaká jež v tom vůle pana švagra a kdy bych pro takové peníze a pro kolik tisíc kop odeslati jměl, po tomto poslu za oznámení žádám. Dá mi to pán Bůh, že pana švagra při času určitém s poděkováním bez všelijakého zaneprazdnění spokojím. A co tu koliv pan švagr v tý příčině pro mě učiní, nepominu se mu toho zase touž měrou (kdyby mu v tom jaká potřeba nastala) a já ho v tom fedrovati⁹ mohl i jiným vším dobrým a příjemným přátelstvím odměniti. A s tím pán Bůh s námi. Dat[um] na Dokzi¹⁰ 8. dne měsíce Novemb[ris] A[nn]o 1611.

*Václav starší Berka z Dubé z Lipého na Dešné, Vidimi a Bezdězi,
hejtman kraje Boleslavského¹¹*

¹ Autograf pisatele listu.

² Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučeni, Dešné, House, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Zakázati se – přislíbit, zavázat se.

⁵ Vidim, ves s tvrzí a pozdější barokní zámek severně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), do roku 1621 v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé.

⁶ Zjištění – vydání jistoty (dlužního úpisu).

⁷ Dne 16. října 1612.

⁸ Jistota – dlužní úpis.

⁹ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět.

¹⁰ Doksy, město a renesanční zámek jihovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (1596-1621).

¹¹ Václav starší Berka z Dubé a Lipé (1570-1625).

502.

Jan Vilém Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že obnovil dlužní úpis Esteře Vchynské z Vřesovic na dluh 2 000 kop českých grošů. Důvěrně žádá, aby k dluhopisu Pětipeský jako prve přitiskl pečeť a přijal za něj rukojemství. Zavazuje se, že mu z toho nevznikne žádná škoda. Až mu bude navrácen starý dluhopis, vrátí Pětipeskému jeho první pečeť. Očekává přátelskou odpověď.

Nehasice, 10. listopadu 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/15, fol. 70, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrpergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému vzláště důvěrně milému, k dodání.
(Na toto psaní postavil sem se v rukojemství paní Esteře Vchynské,¹ spolu podle jiných za sumu dvou tisíce kop g[rošů] českých, za pana Viléma Kostomlatského z Vřesovic.² Léta 1611.)³*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj vzláště důvěrně milý. Zdraví a jiné všeckno dobré a prospěšné, od všemohoucího Pána Boha vinšující, přeji panu ujci věrně a upřímně z toho srdce rád.

Vedle toho oznamuji panu ujci, že jistotu⁴ na dva tisíce kop grošův českých urozené paní, paní Esteře Vchynské z Tetova rozené z Vřesovic a na Teplicí⁵ svědčící, poněvadž toho ode mne žádá, obnovuji. V níž za jednoho mého pána rukojmě vedle jiných pánův a přátel pan ujec z přátelské důvěrnosti dostaven jest. Pročež pana ujce zase z přátelské důvěrnosti za to služebně žádám, že k též obnovené jistotě, kderouž příležitost odsílám, zase své pečeti s podpisem vlastní své ruky přitisknouti poručiti a vždy jedním panem mým rukojmím vedle jiných, tak jako i prve, býti se nestížíte, pro mě se toho panu ujci jak v podobné příčině, tak i v jiné, vším dobrým přátelství[m] a službami mými volně odsloužení a odměnění. V čemž že pan ujec žádosti mé u sebe místa dáti odporen nebude, k panu ujci se cele důvěřuji. A když mi bude stará jistota navrácena, pečeť od též jistoty netoliko chci s poděkováním panu ujci navrátiti. Ale také i z toho ze všeho (nedopouštějíc na pana ujce pro to žádné škody a těžkosti) pořádně a náležitě vyvaditi. Odpovědi přátelské s naplněním žádosti mé od pana ujce žádám. S tím milost Boží rač býti s námi se všemi. Dat[um] na Nehasicích⁶ ve čtvrtek na den Přenesení s[vat]é Ludmily. Léta 1611.

*Jan Vilém Kostomlatský z Vřesovic na Libčevsi a Nehasicích,⁷
m. p.*

¹ Estera Vchynská z Vřesovic na Teplicích († po 1629), manželka Radslava Vchynského ze Vchynic (†1619).

² Jan Vilém Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic na Libčevsi a Nehasicích (1585-1618).

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Jistota – dlužní úpis.

⁵ Estera Vchynská z Vřesovic na Teplicích († po 1629).

⁶ Nehasice, ves severně od Žatce (Ústecký kraj), v držení Jana Viléma Kostomlatského z Vřesovic.

⁷ Jan Vilém Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic na Libčevsi a Nehasicích (1585-1618).

503.

Půhon. Adam mladší z Valdštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Z titulu nejvyššího komorního sudího a na žádost Jana Ledčanského z Popic ho

napomíná, aby příští středu poslal k podání svědectví ke komornímu soudu Kašpara Hampole, Tomáše Kováře, Jakuba, jinak Kubíčka a Jiříka, jinak Jircla – Pětipeského poddané a služebníky, a to pod pokutou vyměřenou předešlým púhonom.

Praha, 12. listopadu 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 24, česky

Urozenému Vladyce, Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, příteli milému.

Urozenej vladyko, příteli milý. Jakož jsi pohnán listem z ouřadu mého na žádost urozeného vladyky Jana Ledčanského z Popic na Třebotově a Hrnčírích,¹ aby postavil Kašpara přijímám Hampole,² služebníka a čeledína svého nachlebniho, Tomáše Kováře,³ člověka poddaného a služebníka svého, Jakuba, jinak Kubíčka,⁴ člověka poddaného a služebníka svého, Jiříka, jinak Jircla,⁵ člověka poddaného a služebníka svého, všechny a jednoho každého obzvláště proti sobě k první při púhonné z slov hanlivejch do soudu komorního Království českého k svědomí, ale že jsi toho, jakž mne zpravuje, nenařídil. Protož tobě z téhož ouřadu mého podruhé toho den pokládám, v středu po datum listu tohoto nejprve příští, aby svrchu psané lidi při úřadu soudu komorního na Hradě pražském podle práva postavil, a to pod pokutou prve od prvního púhonu⁶ položenou. Dán na Hradě pražském v sobotu po s[vaté]m Martinu léta 1611.

Adam Mladší z Valdštejna na Hrádku nad Sázavou, Lovosicích a Dymokurách,⁷ J[eho] M[ilosti] C[isarské] tejná rada, komorník a J[eho] M[ilosti] krále Mathyáše Uherského též rada, komorník a nejvyšší hofmistr Království českého

¹ Jan starší Ledčanský z Popic na Třebotově a Hrnčírích († před 1653), účastník stavovského povstání, účastník Thurnovy výpravy proti Vídni (1619).

² Kašpar Hampole, čeledín, služebník Šťastného Václava Pětipeského.

³ Tomáš Kovář, poddaný a služebník Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Jakub/Kubíček, poddaný a služebník Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Jiřík/Jircl, poddaný a služebník Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Púhon – obeslání k soudu, soudní obsílka.

⁷ Adam mladší z Valdštejna na Hrádku nad Sázavou, Lovosicích, Dymokurech, Židlochovicích a Dobrovičích (1569-1638), přisedící zemského soudu, hejtman Litoměřického kraje za panský stav (1600-1601, 1603-1604), maršálek českého královského dvora (1605-1607), nejvyšší berník (1605, 1607, 1611), nejvyšší sudí (1608-1611), nejvyšší hofmistr (1611-1619).

504.

Sezima z Vrtby píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Připomíná příslib daru velkého psa od Pětipeského. Posílá si pro něj. Zavazuje se dobrým přátelstvím a službou. Přeje si shledání ve zdraví. Pětipeského připis dokládá, že slíbeného psa Vrtbovi poslal.

Nové Město pražské, 15. listopadu 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/15, fol. 30, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku na Byšicích, panu švakru a bratru mému obzvláště milému, k dodání.

((A. 1611 od pana Sezimy z Vrtby¹ o velkého psa, poslán jest.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švakře a bratře můj jistě obzvláště milý. Zdraví i jiné všecko nejlepší dobrý, tvý milosti na Pánu Bohu žádajíc, věrně rád přejí. Můj obzvláště milý pane bratře, jakož si mi ráčil se zamluviti, psa toho svého velkého darovati, pro něj odsílám. Prosím, že mi ho ráčíš odeslati. Já zase nepominu se toho tvý mi[los]ti dobrým přátelství[m] odplatiti i příjemně odsloužiti. Tak já tvý mi[los]ti [v]olný švagr, bratr a hotový sluha zůstávám. Pán Bůh rač popřítí našeho shledání v dobrým zdraví. Dat[um] v Novým Městě pražským v outerý po památce s[vatého] Martina léta Páně 1611.

Sezima z Vrtby³

¹ Sezima z Vrtby na Janovicích, Úlehli a Křešicích (1578-1648), císařský rada, hejtman Vltavského kraje (1606-1607, 1608-1609, 1610-1611, 1613-1614, 1615-1616), vojenský komisař (1608, 1609, 1611), hejtman Nového Města pražského, hraběcí stav (od 1624).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Sezima z Vrtby na Janovicích, Úlehli a Křešicích (1578-1648).

505.

Hendrych Penčík z Penčíku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl z jeho předešlého psaní, že Michal Keller postoupil dluhopis svědčící na Penčíkův dluh 1 000 kop grošů českých Pětipeskému. Dluh je spravedlivý a Penčík se zavazuje splatit ho i s úroky. Ty raději odvede Pětipeskému jako svému dobrému příteli a „tovaryši“ než někomu jinému.

Bez místa, 17. listopadu 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 40, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu švagru mému zvláště milému.

((A. 1611 od p[ana] Hendrycha Pencika¹ strany postoupení jistoty.²))³

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý, zdraví, při něm jiného všeho dobrého, na Pánu Bohu vinšující, přejí tě upřímně věrně rád. Z psaní tvého porozumívám, že by tobě Michal Keller⁴ jistotu na mne svědčící na jeden tisíc kop grošův českých postoupiti chtěl. I pokudž by týž Michal Keller tobě takovou jistotu s pořádnou dobrou vůlí postoupil a odevzdal, proti tomu dokonce nejsem, aby ji přijíti neměl, nebo týž dluh spravedlivý jest a mně v ní, kdež musím, za rukojemství drahnou sumu peněz dáti, v díle půjčení a tobě, jakožto svému dobrému tovaryši, raději takovou sumu, nežli komu jinému, dlužen bejtí i ouroky časně bohda vyplňovati chci. Což sem

¹ Jindřich Penčík z Penčíku na Rybňanech, Horní Libchavě a Žandově († po 1623), účastník stavovského povstání (1618-1620).

² Jistota – dlužní úpis.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Michal Keller, věřitel Jindřicha Penčíka z Penčíku (1611).

tebe na žádost tvou tejna učiniti nechtěl. S tím milost Boží rač bejti s námi se všemi. Datum ve štvrtek po s[va]tým Otmaru léta 1611.

Hendrych Pencíg z Pencígku na Žandově a Libchavě,⁵ m. p.

⁵ Jindřich Penčík z Penčíku na Rybňanech Horní Libchavě a Žandově († po 1623).

506.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamují, že odesílají Pětipeskému na jeho žádost odpověď druhé strany v blíže neozřejmeném právním sporu. K dalšímu slyšení u jejich úřadu určili termín 20. ledna příštího roku 1612. Zdůraňují, že neopomněli Pětipeského v této záležitosti včas uvědomit.

Mělník nad Labem, 19. listopadu 1611

SOka Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 104, sign. L 15, Kopiař odeslaných listů 1610-15, fol. 18v, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Bol[eslavského].

Jaké jste nám psaní, jehož dat[um] na Byšicích¹ v pondělí po památce všech svatých léta tohoto přítomného 1611, nám učiniti ráčili, z příčiny jeho jsme vyrozuměli, i také stranám, jichž se dotejkalo, ve známost uvésti nepominuli.

Co by proti témuž psaní za odpověď dávali, příležitostě V[ashi] M[ilosti] v ní ve spisu pro vyrozumění odsíláme. A poněvadž právní věci při nás vyhledávají, pročež den k provozování i dovozování toho všeho do pátku po svatém Antonínu, 20. Januari léta budoucího 1612, stranám terminujeme. Co se pak v témž psaní nás dotejče, za to žádáme, že nás v tak, jak prve V[ashi] M[ilosti] jsme o čistým odkladu zprávou učiniti nepominuli [!]². Actum v sobotu po svatém Ottma[ru], 19. Novembris léta 1611.

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Patrně nedokončeno.

507.

Vilém Miřkovský z Tropčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odesílá mu svatohavelský úrok ve výši 12 kop mišeňských grošů a omlouvá se za zpoždění. Žádá o vystavení kvitance na tuto splátku. Prosí o odklad splátky jistiny, jelikož právě není při penězích. Zavazuje se přátelstvím a službou.

Vrchlabí, 24. listopadu 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 107, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku a na Byšicích, panu švagru a bratru mému zvláště upřímně milému.

((A. 1611 ode pana Vilima Miřkovského,¹ ourok odsílá a za další sčekání žádá.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví, v něm i jiného od Pána Boha všeho dobrého přeji Vaší mi[los]ti věrně rád. Podle toho, můj zvláště milej pane švagře, tvé M[ilos]ti ourok s[vato]havelský, totižto 12 kop miš[eňských] odsílám a tvé M[ilos]ti za to služebně a přátelsky žádám, že mně za zlé jmíti neráčíš, že jsem ti tak dlouho jmenovaného ouroku neodeslal. Kvitanci³ na odeslaný ourok tvé mi[los]ti žádám, že mi po tomto poslu odeslána bude a tu sumy [!] děleji za mnou, poněvadž na ten čas při penězích nejsem, nechati ráčíš, služebně žádám. Já se toho tvé mi[los]ti Bohdá zase, jakž v zaplacením, tak i jiným všelijakým dobrým a líbezným přátelstvím, odsloužiti i odměniti nepominu. S tím Milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] na Vrchlabi⁴ ve čtvrtek po Obětování Panny Marije léta 1611.

*Vilim Miřkovský z Stropčic a na Vrchlabi, etc.*⁵

¹ Vilém Miřkovský z Tropčic na Vrchlabi († po 1624), hejtman Hradeckého kraje (1604-1605, 1607-1608, 1609-1610), účastník stavovského povstání.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Kvitance – potvrzení splacení dluhu vydané věžitelem dlužníkovi.

⁴ Vrchlabi, město západně od Trutnova (Královéhradecký kraj), poddanské město proslulé cechovní výrobou a hutněním železa již v polovině 16. století; v letech 1602-1624 v držení Viléma Miřkovského z Tropčic.

⁵ Vilém Miřkovský z Tropčic na Vrchlabi († po 1624).

508.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 28. listopadu 1611

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 132v, česky

N. 2

Od p[ana] Šťastného Václava Pětipeského etc., o vzetí dvouh klisen pod mostem mělnickým poddanému J[eho] M[ilosti] pana. Dodáno 28. Novembris A. 1611.

509.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 28. listopadu 1611

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 132v, česky

N. 3

Od p[ana] Šťastného Václava Pětipeského o dluh povinný do důchodu páně. 28. Novembris A. 1611.

510.

Řezaná cedule. Matyáš Lvovický ze Lvovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Obviňuje ho z urážky na cti, protože se podle Pětipeského tvrzení měl

dopustit zločinu proti městskému i zemskému právu, a to neoprávněného užívání titulu rytířského stavu. Tato údajná urážka vznikla během sporu ohledně obstavení majetku Matěje, rychtáře ze vsi Chodče a poddaného Šťastného Václava Pětipeského. Matyáš Lvovický ze Lvovic vyzývá Šťastného Václava Pětipeského, aby se přihlásil ke spisu, který údajně zaslal úřadu města Mělník a v němž zpochybnil urozenost Matyáše Lvovického ze Lvovic. Dovolává se zemského práva.

Nové Město pražské, 1. prosince 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/3, fol. 72-73, česky

Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egkerbergku na Byšicích a Bosyni, nařízenému rytmistru v Království českém a na ten čas hejtmanu kraje Boleslavského, cedule řezaná k dod[ání].

Já, Matyáš Lvovický ze Lvovic¹ vedle práva a zřízení zemského tuto ceduli řezanou, pečeti mou vlastní upečetěnou, posílám k Vám, urozený pane Šťastný Václave Pětipeský z Chýš a z Egkerbergku na Byšicích a Bosyni,² nařízený rytmistře³ v Království českém a na ten čas hejtmane kraje Boleslavského,⁴ z příčiny té. Jakož jste Vy léta tohoto šestnáctistého jedenáctého v pátek po památce narození blahoslavené panny Marie,⁵ slovutné opatrnosti pánům, purgkmistru a spolu radním města Mělníka nad Labem, pod jménem a titulem Vaším tomu stavuňku⁶ v sobotu po s[vaté]m Prokopu léta ((tisícího)) še<stnác>stistého jedenáctého⁷ ode mě, jakožto toho času hejtmana a správce J[eho] M[ilosti] C[ísařské] panství Mělnického, skrze plnomocníky k tomu ode mě nařízené na místě a k ruce Jeho mi[los]ti císařský pro kuň J[eho] M[ilosti] C[ísařské]⁸ na Matěje,⁹ rychtáře ze vsi Chodče,¹⁰ člověka poddaného Vašeho, při právé města Mělníka vykonanému odporující, spisu ku právu podali a v témž spisu Vašem toho doložili. Druhé, do téhož stavuňku ti ňáci za plnomocníky položení, o kderýchž já, kdo jsou k němu nařízeni, žádné vědomosti nemám, jsou pana Matyáše Lvovického za statečného rytíře vepsati dali, čehož se nikdy neukáže, aby do stavu rytířského kdy přijat býti a rovnost s námi v stavu rytířském míti měl. A i ta věc jest nepořádná, jakž právo městský pod literou O 5, rozdílem 5 to těžce pod pokutou Crimine Falsi¹¹ zapovídá, se nedělati tím, čím není, jako knězem, pánem, rytířským člověkem, ano zas měštěninem, jakž to týž spis Váš a slova výš dotčená v té druhé příčině doložena to v sobě obsahují a zavírají. Kterýmižto slovy od Vás v témž spisu doloženými a na osobu mou vztaženými, totiž těmi, a i ta věc jest nepořádná, jakž právo městské pod literou O 5 rozdílem pátým to těžce pod pokutou Crimine Falsi zapovídá, se nedělati čím

¹ Matyáš Lvovický ze Lvovic, hejtman mělnického panství (1607-1611).

² Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

³ Rytmistr – plukovník.

⁴ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku vykonával úřad krajského hejtmana Boleslavského kraje za rytířský stav v letech 1611-1612 a 1616-1617. Srov. P. MAREŠ, *Obsazování úřadu krajského hejtmana*, s. 129, 130.

⁵ Dne 9. září 1611.

⁶ Stavuňk – obstavení majetku.

⁷ Dne 9. července 1611.

⁸ Rudolf II. Habsburský (1552-1612), římský císař (1576-1612), český král (1576-1611), uherský král (1576-1608).

⁹ Matěj, rychtář ze vsi Chodeč, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁰ Chodeč, ves severně od Mělníka.

¹¹ Crimen falsi – obvinění, žaloba, trestný čin.

není, jako knězem, pánem, rytířským člověkem, ano zas měštěninem, jste mě, jakož bych, nejsa člověkem rytířským, ním se činil, tudy *Crimine Falsi*, což se v témž citovaném od Vás artikuli práva městského faleš všeliká, kteráž se působí, když pravda lstně a podvodně v lež se proměňuje, vykládá, na sebe potáhnouti měl, nevinně falší nařkli. Ješto já tomu, abych takové falše se dopustiti a tím, čímž bych nebyl, totiž stavu rytířského, se činiti měl, světle a patrně odpírám. Toho se Vy proti právu a zřízení zemskému dopouštěti a mě tak nevinně a nedůvodně na mé vždycky dobře zachovalé cti nařikati nemajíce. A protož se Vás vedle téhož práva a zřízení zemského touto cedulí řezanou dotazuji, znáte-li se k témuž spisu pod jménem a titulem Vaším ku právu města Mělníka podanému, k týmž slovům v něm položeným a k témuž nářku cti. Na to od Vás světlé a neukryté, již bych se spraviti mohl, žádám odpovědi. Dat[um] cedule řezané v Novém Městě pražském v domě mém na Mikulandovic ulici ve čtvrtek po památce s[vatéh]o Ondřeje léta 1611.

511.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 15. prosince 1611

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 134v, český

N. 23

Od pana Šťastného Václava Pětipeského z Chýš etc., v příčině Václava Waltera.¹ Dodáno 15. Decembris A. 1611.

¹ Václav Walter, mělnický měšťan, majitel měšťanského domu.

512.

Řezaná cedule. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Matyáši Lvovickému ze Lvovic. Odpovídá na řezané cedule hejtmana mělnického panství Matyáše Lvovického, který byl Pětipeským nařčen z neoprávněného obstavení majetku Matěje, rychtáře ze vsi Chodeč, a z neoprávněného užívání titulu rytířského stavu. Pětipeský zdůrazňuje, že při nezákonném obstavení majetku jeho poddaného byl se svým jezdeckem v Prachaticích z důvodu obrany země. Znovu zpochybňuje urozenost Matyáše Lvovického ze Lvovic, není si vědom, že by patřil do rytířského stavu a mohl mu být roven v urozenosti. Odmítá Lvovického argument, že rytířský titul získal jeho děd Jan Karásek ze Lvovic. Pětipeský se o tom informoval také u úřadu desek zemských, kde se příjmení Lvovický ze Lvovic objevilo pouze ve spojitosti s erbovníky, z nichž jeden je erbovníkem Nového Města pražského. Proto odmítá falešné obvinění z urážky Lvovického stavu, alespoň dokud jej Lvovický řádně neprokáže.

Byšice, 15. prosince 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/3, fol. 89-90, český

Já, Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, hejtman kraje Boleslavského,¹ vedle práva a zřízení zemského tuto cedulí řezanou, pečeti mou vlastní

¹ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638) vykonával úřad krajského hejtmana Boleslavského kraje za rytířský stav v letech 1611-1612 a 1616-1617. Srov. P. MAREŠ, *Obsazování úřadu krajského hejtmana*, s. 129, 130.

upečetěnou, posílám k Vám, urozený pane Matyáši Lvovický ze Lvovic,² tak jakž sobě ten titul sami dáváte, z příčiny té: Jakož jste ke mně dvoje poselství se dvěma cedulemi řezanými pečeti Vaší vlastní upečetěnými a jedno každé obzvláště učinili, v nichž obouch příčinu vypisujete, že bych já léta tohoto šestnáctistého jedenáctého v pátek po památce narození blahoslavené panny Marie,³ slovně opatrnosti pánům purgkmistru a spoluradním města Mělníka nad Labem,⁴ pod jménem a titulem mým, tomu stavuňku⁵ v sobotu po svatém Prokopu léta tisícího šestistého jedenáctého,⁶ od Vás, jakožto toho času hejtmana a správce panství Mělnického, skrze plnomocníky k tomu od Vás nařízené, na místě a k ruce Jeho mi[flos]ti císařský⁷ pro kuň J[eho] M[ilosti] C[ísařské] na Matěje, rychtáře ze vsi Chodče,⁸ člověka poddaného mého, při právě města Mělníka vykonanému, odporující spisu ku právu podati a v témž spisu mém toho doložití měl. Druhé, do téhož stavuňku ti náci za plnomocníky položení, o kterýchž já, kdo jsou k mému nařízení, žádné vědomosti nemám, jsou pana Matyáše Lvovického za statečného rytíře vepsati dali, čehož se nikdy neukáže, aby do stavu rytířského kdy přijat býti a rovnost s námi v stavu rytířském míti měl. A v druhé ceduli řezané Vaší toho víc dokládaje. A i ta věc jest nepořádná, jakž právo městský pod literou D 5, rozdílem 5, to těžce pod pokutou Crimine Falsi⁹ zapovídá, se nedělati tím čím není, jako knězem, pánem, rytířským člověkem, ano zas měšténím, jakž by to týž spis můj a slova výš dotčená, v té druhé příčině doložená, v sobě obsahovati a zavíratí měla, kterýmižto slovy ode mě v témž spisu doloženými a v první ceduli Vaší opatčenými, že bych Vás na stavu Vašem rytířském vysoce dotknouti a zlehčiti a v druhé ceduli slovy opačenými, kteréž by na osobu Vaší vztažené byly, že bych Vás nevinně falši nařknouti měl. A protož se m[ě] vedle téhož práva a zřízení zemského týmiž oběma cedulemi řezanými a jednou každou obzvláště dotazujete, znám-li se k témuž spisu pod jménem a titulem mým, ku právu města Mělníka podanému, k týmž slovům v něm v té druhé příčině položeným a k témuž Vás na stavu Vašem rytířském dotknutí a zlehčení i také v druhé ceduli k témuž nářku cti, na to ode mě světlé a neukryté, kterouž by jste se spraviti mohli, žádaje odpovědi. Jakž též obě cedule řezané i jedna každá obzvláště, jichžto jednostejné datum jest v Novém Městě pražském v domě Vašem na Mikulandovic¹⁰ ulici ve čtvrtek po památce s[vatéh]o Ondřeje léta 1611,¹¹ to vše v sobě šíř obsahujíc zavírají. Na kteréžto obě cedule řezané, i jednu každou obzvláště, vedle téhož práva a zřízení zemského Vám tuto světlou a neukrytou odpověď dávám. Ačkoliv jsem tehdáž při spisování příčin proti tomu nepořádnému obstavuňku doma nebyl a ty mně přednešené a ukázané nebyly, ale v potřebě zemské krygsmanské¹² potřebovati se davše, v Prachaticích¹³ při rejtarstvu¹⁴ svém jsem zůstával a o tom, v jakých slovích ty příčiny sepsané jsou, vědomosti neměl. Však k tomu se znám, když jsem o témž obstavuňku zvě-

² Matyáš Lvovický ze Lvovic, hejtman mělnického panství (1607-1611).

³ Dne 9. září 1611.

⁴ Mělník nad Labem, město, zámek a panství ve středních Čechách.

⁵ Stavůnk – obstavení majetku.

⁶ Dne 9. července 1611.

⁷ Rudolf II. Habsburský (1552-1612), římský císař (1576-1612), český král (1576-1611), uherský král (1576-1608).

⁸ Matěj, rychtář ve vsi Chodče, poddaný Šťastného Václava Pětipeského. Chodče, ves severně od Mělníka.

⁹ Crimen falsi – obvinění, žaloba, trestný čin.

¹⁰ Mikulandská ulice na Novém Městě pražském.

¹¹ Dne 1. prosince 1611.

¹² Krygsmán, též kryksman – válečník, voják.

¹³ Prachatice, město v jihozápadních Čechách, do roku 1601 v držení Petra Voka z Rožmberka, následně v držení Rudolfa II. Habsburského.

¹⁴ Rejtarstvo – jezdecktvo.

děl, že jsem plnomocníku svému týž obstavuňk, kterýmž jste Vy se proti mně zoumysla nutkali a na omluvě i příčině Vám skrze psaní mé oznámené slušně a spravedlivě přestati nechťeli, nařikati poručil a mezi jinými příčinami také i tu příčinu, že jste se za statečného rytíře v témž obstavuňku klásti neměli a že o tom, aby jste do stavu rytířského přijati býti a rovnost se mnou v starožitnosti rodu míti měli, žádné vědomosti nemám, doložiti poručil. Že pak Vy nyní v poselství Vašem oznamujete, že by pan Jan, přijímím Karásek (ze Lvovic), děd Váš býti <a Vy po něm tého> měl a jsouc on do stavu rytířského přijat, Vy po něm téhož stavu rytířského pořádně užívati a titulem rytířského člověka v témž obstavuňku, že jste se položiti mohli. Čehož jste, aby týž pan Jan, přijímím Karásek,¹⁵ děd Váš, býti a Vy po něm téhož přijmí a titule užívati, Karáskem se jmenovati a psáti měli, neukázali. A tak, nemohši se já ve dskách zemských tím titulem, jehož Vy nyní proti těmž přijetí užíváte, Lvovický ze Lvovic, žádného přijetí do stavu rytířského doptati, nýbrž o několika osobách toho titule ze Lvovic užívajících, že sou toliko lidé erbovní¹⁶ a jeden z nich měšténinem v Novém Městě pražském, byli a byl, jsem věděl, slušně jsem podle dané od Vás mně příčiny a ke mně se nutkání, tím týž obstavuňk nařikati dáti a poručiti mohl. Což jestliže Vy při příčinách téhož obstavuňku v něm položených odvedete a že jste vnukem pravým přirozeným téhož někdy pana Jana Karáska ze Lvovic a jeho přijmí že se na Vás vztahuje, po němž že Vy toho titule i stavu užívati můžete, ukážete, budu věděti, co k tomu říkati a co prokážete, za toho Vás jako i jiní dobří poctiví lidé držeti budu, a Vy podle průvodu Vašeho budete moci, toho k čemu právo míti budete, užívati. Než aby jste Vy se v témž obstavuňku za statečného rytíře klásti a mně v starožitnosti rodu rovný býti mohl. Ta pak slova v druhé ceduli řezané opáčená a v témž spisu položená, aby na osobu Vaši vztážená a to o Vás, že by jste Vy se Crimen Falsi dopustiti měli, v nich psáno býti mělo a také já Vás nevinně, abych falší nařknouti měl, tomu všemu světle odpírám. A tím se budete moci na též oboje poselství Vaše spraviti. Datum na Byšicích¹⁷ ve čtvrtek po třetí neděli Adventní léta 1611.

¹⁵ Jan Karásek ze Lvovic († před 1611), příslušník vladyckého rodu.

¹⁶ Erbovník – měšťan užívající erbu a erbovního titulu.

¹⁷ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

513.

Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Jako na hejtmany Boleslavského kraje se na ně obrátila Anna Vlinská z Dubé se stížností, že její poddaná Voršila, manželka rychtáře ze vsi Nyměchov, byla na pokyn Jana Novohradského z Kolovrat odvečena ze vsi a zavřena do vězení v Košátkách. Tam již porodila dítě a dosud je tam zadržována. Jako krajští hejtmani mají zaříditi propuštění jmenované Voršily. Proto odesílá Pětipeskému svoje stanovisko a koncept listu k Janu Novohradskému z Kolovrat. Žádá, aby provedl případné úpravy a psaní mohlo být Kolovratovi odesláno co nejdříve. Kolovratovu odpověď postoupí následně Anně Vlinské.

Doksy, 22. prosince 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 125-126, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu švagru, bratru a sousedu mému zvláště milému.

((A. 1612 od p[ana] Václava Berky¹ strany pana z Kolovrat² a paní Anny Vlinský.³))⁴

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři pane švagře, bratře a sousede můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého od pána Boha vinšující, panu švagru věrně rád přeji. Jaké psaní paní Anna Vlinská z Dubé a na Liblicích⁵ jest nám, hejtmanům krajským,⁶ učinila, jemuž datum ve čtvrtek po svatém Ondřeji⁷ a mně teprva v outerej⁸ nyní jminulej dodáno, stěžující sobě do urozeného pana, pana Jana Novohradského z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách,⁹ že z poručení páně poddaný jeho ze vsi Nyměchova,¹⁰ vpád učinivše na grunty její a sirotčí, Voršilu,¹¹ manželku Jana rychtáře ze vsi Nyměchova, mocně vzavše, ji ode všeho zavedli a na Košátka¹² dodali, kdež až posavad zůstává. Žádající z povinnosti ouřadu našeho hejtmanského, abychom panu poručili, ji i s dítětem jejím, v témž vězení zplozeném, z té vazby propustiti. A měli-li by pán co do paní, aby ji z toho, kdež náleží, vinil, to panu švagru pro další vyrozumění i také, co bychom témuž panu z Kolovrat psáti měli, davše své zdání sepsati, příležitostě odsílám. Což vidí-li se panu švagru to při tom zanechati, anebo co poopraviti, k vůli jeho to vše pozůstavuji. Jaké by pak dáleji dobré zdání pana švagra bylo, za oznámení žádám. Nebo že potřebnou věc uznávám, aby takové psaní co nejdříveji možné zhotoveno a panu z Kolovrat odesláno bylo. A co nám ode pana zase na to za odpověď daná bude, touž odpovědi abychom věděli, jak paní zpraviti. S tím pán Bůh s námi se všemi bejti rač. Dat[um] na Dokzi¹³ ve čtvrtek po svatém Tomáši apoštolu páně léta 1611.

Václav starší Berka z Dubé z Lipého na Dešné, Vidimi a Bezdězi,
hejtman kraje Boleslavského¹⁴

¹ Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučeni, Dešné, Housce, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

² Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613), cisařský číšník a královský rada, hejtman Slánského kraje (1607-1608).

³ Anna Vlinská, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsi († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

⁴ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Anna Vlinská, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640).

⁶ Hejtmany Boleslavského kraje byli v prosinci 1611 Václav starší Berka z Dubé a Lipé za panský stav a Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku za rytířský stav – srov. P. MAREŠ, *Obsazování úřadu krajského hejtmána*, s. 128.

⁷ Dne 1. prosince 1611.

⁸ Dne 20. prosince 1611.

⁹ Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613).

¹⁰ Jenichov, též Nyměchov, Nyněchov, Niněchov, ves severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), součást liběchovického panství Vlinských z Vliněvsi, do roku 1621 v držení Smila Vlinského z Vliněvsi (poručnictví matky Anny Vlinské z Dubé).

¹¹ Voršila, manželka Jana, rychtáře ze vsi Jenichov, poddaná Anny Vlinské z Dubé.

¹² Košátky, ves a zámek jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1613 v držení Jana Novohradského z Kolovrat na Buštěhradě.

¹³ Doksy, město a renesanční zámek jihovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (1596-1621).

¹⁴ Václav starší Berka z Dubé a Lipé (1570-1625).

514.

Zikmund Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Připomíná, že v loňském roce půjčil Pětipeskému tisíc prejzových cihel. Letos již dvakrát

psal jeho byšickému úředníku o jejich vrácení, avšak dosud se toho nedočkal. Prejzové cihly právě potřebuje na pokrývání krovů své beřkovické tvrze. Žádá proto o jejich brzké odeslání, pokud budou sjízdné cesty, aby nedošlo k opětovnému zdržení pokrývače. Do budoucna se zavazuje, že takové cihly v případě potřeby znovu rád zapůjčí. Žádá odpověď.

Beřkovice, 27. prosince 1611

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 22, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egerberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru, bratru a sousedu mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1611 od pana Zigmunda Belvice o cihly.))¹

Službu svú vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře, bratře a sousede můj zvláště milý. Zdraví s prospěchem, jiného mnoho dobrého, od pána Boha všemohúcího vinšujíc, přeji panu švagru věrně upřímně rád. Nepochybují, že panu švagru v dobré paměti zůstává, kterak jsem jemu na žádost a připsání jeho pomínulého léta 1610 jeden tisíc cihel prejsových zapůjčil, kteréž mi až posavad (an jsem ouředníku Tvé mi[los]ti byšickému² letos dvoje psaní o oplacení jich učinil) odvedeny nejsou. I poněvadž já, dá-li pán Bůh, na jaře krovy na tvrzi své Beřkovské³ pokrývati dáti oumyslu jsem a takových cihel prejsových pilně potřebovati budu. Protož Tvé mi[los]ti za to přátelsky žádám, že mi těch tisíc cihel prejsových, když ted', dá-li pán Bůh cesty dobrý budou, zase odeslati a oplatiti ráčíš, tak aby potomně pokrývač na jaře dílem svým obmeškán jako letos nebyl. Věřím, že tak učiniti ráčíš. A jestliže by pan švagr budoucně ode mě takových anebo jiných cihel potřebovati ráčil, nebudu proti tomu, abych ho nimi fedrovati⁴ a jemu jich zapůjčiti neměl. Za odpověď žádám. S tím milost Boží rač s námi se všemi býti a našeho společného shledání v dobrém spůsobu zdraví popřítí. Datum na Beřkovicích v outerej den památky s[vatěh]o Jana evangelisty páně léta 1611.

Zigmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách⁵

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egerberku v Byšicích (od 1603).

³ Dolní Beřkovice, ves a panství severozápadně od Mělníka na Labi, do roku 1621 v držení Zigmunda Belvice z Nostvic.

⁴ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět.

⁵ Zigmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách († 1621), hejtman Boleslavského kraje v letech 1613-1614, královský rada Fridricha Falckého (1619-1620).

515.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egerberku píše císaři Matyáši Habsburskému. Prosí, aby mu bylo vystaveno svolení k výpisu z desek zemských. Žádost se týká výpisu jmen svědků, které Šťastný Václav Pětipeský uvedl ve sporu s Annou Špetlovou z Dubé o některé grunty a cestu k prohánění dobytka. Blíží se slyšení a vzhledem k tomu, že právě nezasedá zemský sněm, žádá Šťastný Václav Pětipeský o relaci k úřadu desek zemských touto cestou.

Bez místa, [po 1611]

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/3, fol. 51, česky

Nejjasnějšímu a nejnepřemoženějšímu římskému císaři, uherskému a českému králi, panu mému nejmilostivějšímu, ponížená žádost ode mě, Šťastného Václava z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni.

Nejjasnější a <nejnepřemoženě>jší římskej císaři, uherský <a český králi> pane můj nejmilostivější, <nejmilostivější císa[ři] můj>. Před V[aši] C[ísařskou] M[ilostí]¹ poníženě <...> nemohu, že mezi urozenou paní, paní Annou Špetlo<vou> z Dubé a na Liblicích² a mnou o některé grunty a jiné věci [o]bvzvláště o průhon³ na odporu dávným zůstává, o čemž sme z obojí strany na jistých páních přátelích k mocné ubrmanské⁴ vejpovědi přestali, tak že mezi ná((mi na)) průvod a svědky, kderé z obojí strany zavéstí máme, spravedlivou mocnou ubrmanskou vejpověď činiti mají. I poněvadž já svědků svých, kderé sem dskami zemskými jak pro smrt, tak ku při proti panu Jetřichovi Špetlovi⁵ <zavedl> dskami zemskými zavedl a zapsati dal ((a ještě zapsati a zavéstí dám)), potřebuji k té smlouvě a mocné ubrmanské vejpovědi, jichž to bez relací⁶ V[aši] C[ísařské] M[ilosti] a neb soudu zemského vejpisu dostati nemohu a nyní se soud zemský nedrží a den k slyšení mezi námi jmenovaný se přibližuje. Protož V[aši] C[ísařskou] M[ilost] za to poníženě a poddaně prosím, že o to relaci k dskám zemským učiniti k tomu povolití a to naříditi ráčíte, aby mi vejpis z desk zemských všech těch svědkův, kterěz sem koliv sobě dskami zemskými bud' pro smrt, neb ku přem, proti též paní Anně Špetlově i také panu Jetřichovi Špetlovi zanéstí a zapsati dal ((a ještě zapsati a zanéstí dám)), k té smlouvě a mocné ubrmanské vejpovědi vydán býti a já jich užítí mohl. S tím se V[aši] C[ísařské] M[ilosti] k milostivému opatření poroučím.

*Vaši císařské mi[los]ti věrný poddaný
Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku
na Byšicích a Bosyni⁷*

¹ Matyáš Habsburský (1557-1619), rakouský arcikníže, uherský král (1608-1619), český král (1611-1619), římský císař (1612-1619).

² Anna Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlnského z Vliněvsi († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

³ Průhon – cesta k prohánění dobytka, často ohrazená.

⁴ Ubrmanský – staročeský výraz pro vrchnostenský soud, týkající se vrchnostenského soudu.

⁵ Jetřich Špetl z Janovic na Liblicích († 1640).

⁶ Relace – zpráva, svolení panovníka k zápisu do desek zemských či výpisu z nich.

⁷ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

516.

Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přeje zdraví, štěstí a boží přízeň do nového roku. Právě obdržel v Doksech odpověď Jana Novohradského z Kolovrat, císařského číšníka a královského rady, na jejich psaní z titulu krajských hejtmanů Boleslavska ohledně stížnosti Anny Vlnské z Dubé. Po přečtení a srozumění ho odesílá Pětipeskému společně s přípisem Kolovratovy odpovědi Anně Vlnské. Mezi Kolovratem a Vlnskou vznikl spor o poddanou Voršilu, ženu rychtáře Jana ze vsi Jenichov. Krajským hejtmanům již nepřísluší soudit poddanskou přináležitost. Usuzuje, že by se dotčení měli se svým sporem obrátit k zemskému soudu. Očekává odpověď.

Doksy, 3. ledna 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 127-128, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu švagru, bratru a sousedu mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1612 od p[ana] Václava Berky,¹ strany pana z Kolovrat² a paní Vlinský.³))⁴

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře, bratře a sousede můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého a tento nový nastalý rok šťastný a potěšitelný, od pána Boha vinšujíc, přeji panu švagru věrně rád. Jakou odpověď urozený pan, pan Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách,⁵ J[eho] M[ilosti] C[ísařské] mundšenk⁶ a J[eho] M[ilosti] K[rálovské] rada, nám, hejtmanům krajským na stížné psaní urozené paní Anny Vlinské rozené z Dubé a na Liblicích⁷ dávati ráčí, to jest mi dnešního dne na Dokez⁸ dodáno. A co v sobě dáleji týž psaní s odesláním přípisu, co jest pan jí, paní Vlinský na psaní její na onen čas za odpověď dal, v sobě obsahuje. Předšší jej, sem porozuměl. A dáleji to vše pro vyrozumění též panu švagru příležitě odsílám. I poněvadž mezi týmž panem z Kolovrat a touž paní Vlinskou o jmenovanou poddanou veliký odpor se nachází a pan jí vždy, že poddaná⁹ jeho jest, sobě pokládá. Náš pak ouřad, abychom poddanost souditi měli, tak [d]alece nevyměřuje. Vidí se u mě, abychom paní vejpis té odpovědi odeslali a <ne>vidí-li se jí na té odpovědi přestati. A má-li pana z čeho tého viniti, aby v tom pořad práva, kterémuž pan i ona paní přináleží, následovala. Jakož pak davše něco toho sepsati k dalšímu dobrému zdání pan<a>((u)) švagru teď odsílám a jaká vůle v tom pana švagra jest, za oznámení žádám. S tím pán Bůh s námi se všemi bejti rač. Datum na Dokzi v outerej po Novém létě léta 1612.

*Václav starší Berka z Dubé a z Lipé na Dešné, Vidimi a Bezdězi,
hejtman kraje Boleslavského¹⁰*

¹ Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučeni, Deštné, Housce, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší soudi za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

² Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613), císařský číšník a královský rada, hejtman Slánského kraje (1607-1608).

³ Anna Vlinská, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsi († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

⁴ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613).

⁶ Mundšenk – císařský nebo královský číšník, dvorská hodnost panského stavu.

⁷ Anna Vlinská, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640).

⁸ Doksy, město a renesanční zámek jihovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (1596-1621).

⁹ Voršila, manželka Jana, rychtáře ze vsi Jenichov.

¹⁰ Václav starší Berka z Dubé a Lipé (1570-1625).

517.

Václav starší Berka z Dubé a Lipé a Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku, hejtmani Boleslavského kraje, píší Anně Vlinské z Dubé. Z titulu svého úřadu vyřídili její stížnost ohledně nespravedlivého uvěznění její údajné poddané Voršily Rychtářové, man-

želky Jana rychtáře ze vsi Nyměchov. Dotčenou nechal uvěznit Jan Novohradský z Kolovrat, jehož odpověď Vlnské odesílají. Z Kolovratovy odpovědi porozuměli, že se dotčená poddaná již ve vězení ani na Kolovratových gruntech nezdržuje. Proto nevidí důvod k dalšímu trvání pře.

Doksy, 3. ledna 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 94, česky

Službu svou vzkazujem, urozená paní sestra, kmotra, sousedo naše zvláště milá, zdraví i jiného všeho dobrého, od Pána Boha žádáje, přejeme Vám rádi. Jak ste nám dnův nedávno pominulejch psaní stížné na urozeného pana, pana Jana z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách,¹ J[eho] M[ilosti] C[isařské] mundšenka a J[eho] M[ilosti] K[rálovské] rady, učiniti ráčili, na příčině Voršily,² manželky Jana Rychtáře³ ze vsi Nyněchova,⁴ již sobě za poddanou vaši a sirotčí pokládáte a ji, že by pan vězením nikdy nezasloužilém zdržujíc, z téhož vězení na psaní vaše propustiti nechtěl, žádajíce nás, abychom z povinnosti ouřadu našeho hejtmanského panu psaní učinili, aby ji i s dítětem jejím z takového vězení propustiti poručil, jakž taková stížnost vaše v sobě dáleji obsahuje, sme po přečtení porozuměli. I nepominuli jsme takové psaní vaše oznámenému panu z Kolovrat ihned odeslati a podle toho sme panu psaní učinili, bylo-li by toho tak, jakž nás zpravujete, jeho sme z povinnosti ouřadu našeho napomenuli, aby touž Voršilu z téhož vězení propustiti poručil, a pakli by v tom co jiného bylo, aby nás jistou odpovědí zase zpravil. Jakáž odpověď na to nám dána jest, týhož psaní příležitost pro vyrozumění vejpis odsíláme zpečetěný, při čem zůstaven býti a čeho dále na nás žádá porozuměti ráčíte. A poněvadž z týž odpovědi pana z Kolovrat na psaní naše nám dané to nám porozumívaje, že často dotčená Voršila, manželka Jana Rychtáře nenichovského (o kterouž tak mezi vámi a týmž panem z Kolovrat veliký odpor se nachází a pan tolikéž ji sobě za poddanou pokládá) více již v takovém vězení (jakž ste vy nás psaním svým zpraviti ráčili) aniž na gruntech páně se nezdržuje, z té příčiny vidí se nám, pokudž na té páně odpovědi paní přestati nechce a chtěli-li byste pana z čeho toho dále viniti, pořad práva se žádnému nezavírá, čímž sme odpovědi vás tejna učiniti nepominuli. S tím milost Božská s námi se všemi býti rač. Datum na Dokzi⁵ v outerý po novém létě léta 1612.

*Václav starší Berka z Dubé a z Lipé na Dešně, Vidimi a Bezdězi etc.⁶
Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni etc.⁷
Hejtmané kraje Boleslavského*

¹ Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613), císařský číšník a královský rada, hejtman Slánského kraje (1607-1608), syn Jáchyma Novohradského z Kolovrat.

² Voršila Rychtářová, patrně poddaná Anny Vlnské z Dubé ze vsi Nyměchov.

³ Jan Rychtář, patrně poddaný Anny Vlnské z Dubé ze vsi Nyměchov.

⁴ Jenichov, též Nyměchov, Nyněchov, Niněchov, ves severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), součást liběchovického panství Vlnských z Vliněvsi, do roku 1621 v držení Smila Vlnského z Vliněvsi (poručnictví matky Anny Vlnské z Dubé).

⁵ Doksy, město a renesanční zámek jihovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (1596-1621).

⁶ Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučeni, Dešně, Housce, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

⁷ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638), vykonával úřad krajského hejtmána Boleslavského kraje za rytířský stav v letech 1611-1612 a 1616-1617. Srov. P. MAREŠ, *Obsazování úřadu krajského hejtmána*, s. 129, 130.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Václavovi staršímu Berkovi z Dubé a Lipé, spoluhejtmanovi Boleslavského kraje za panský stav. Přeje zdraví, vše dobré a šťastný nový rok 1612. Porozuměl odpovědi Jana Novohradského z Kolovrat i přípisu, co by mělo být napsáno Anně Vlinské z Dubé. Nahlédl do patričního článku zemského zřízení a přiložil koncept vlastní odpovědi. Pokud s tím bude Berka spokojen, má jej zpečetit a odeslat zpět Pětipeskému k přitištění jeho pečeti. Ten vše obratem pošle Vlinské. Dále nemůže tajit, že se v kraji proslýchají zvěsti o zlodějství, krádežích a místy i mordech. Proto navrhuje, aby z titulu hejtmanů vydali patent vrchnostem a především městům, aby byly všechny podezřelé osoby zatýkány a vyšetřovány na příslušných místech. Což předkládá Berkovu posouzení.

Byšice, 7. ledna 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 131, český

[Bez adresy]¹

Službu svou vaší mi[los]ti vzkazuji, urozený pane, pane švagře, bratře a sousede můj zvláště milej a na mě laskavej. Téhož zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého a tento nový nastalý rok šťastný a potěšitelný vinšuji a přeji vaší mi[los]ti upřímně a věrně rád.

Psaní, které ste mi učiniti, a odpověď, kterou nám pan Jan Novohradský z Kolovrat² na psaní naše panu učiněné ((dává)), i tolikéž přípis, co bychom paní Anně Vlinský³ za odpověď dáti měli, odeslati ráčili, kterážto psaní všecka přečteše, co v sobě obsahují, jim sem vyrozuměl a co bychom za odpověď vejš dotčený paní Anně Vlinský dáti měli, my dobrý a prostný zdání, nahlídše do zřízení zemskýho R. 14 <zdání>, v týmž psaní jí svědčícím, však na vopravu vaší mi[los]ti sem doložil, tý naděje souc <aby z doložení zřízení zemskýho R. 14 nahlídnouti>, že s tím spokojeni býti račte, kterážto psaní i přípisy všecky příležitě vaší mi[los]ti zase odsílám, a když zpečetění zhotoviti a zpečetiti a mně též k zpečetění odeslati račte, nepominu takové psaní jí, paní Vlinský, odeslati, tak aby se věděla dále čím zpravit.

Přítom vaší mi[los]ti tejna nečiním, že <kerak> v tomto kraji zhusta proslejchati, kerak v mnohých místech všelijaký zlodějství, krádeže i místem mordy se dějí, protož vidělo-li by se vaší mi[los]ti za dobrý, vedle zřízení zemskýho, abychom společně patent po kraji poslali a pánům stavům vobzvláštěně pak měst v tom napomenuli, kde by takový lidi ty, kteří by tak v nějakém podezření zůstávali, jímání a tu, kdež náleží, dodávání byli, to vše při dobrém zdání a vůli vaší pozůstavuji. A s tím <se vaší mi[los]ti k službě navš> milost Boží s námi se všemi býti. Dat[um] na Byšicích⁴ v sobotu po Třech králích léta 1612.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, hejtman kraje Boleslavskýho⁵

¹ List byl adresován spoluhejtmanovi Boleslavského kraje za panský stav Václavovi staršímu Berkovi z Dubé a Lipé, jenž vykonával úřad v období 1611-1612 – srov. P. MAREŠ, *Obsazování úřadu krajského hejtmana*, s. 128.

² Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613), císařský číšník a královský rada, hejtman Slánského kraje (1607-1608), syn Jáchyma Novohradského z Kolovrat.

³ Anna Vlinská/Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsí († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁵ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

519.

Vojtěch Koutský z Jenštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho psaní. Po rozmluvě s Martinem Fruweinem z Podolí radí, aby dal „zametat“ (patrně zasypat) jistou strouhu v místech gruntů zřejmě v sousedství pozemků Jana Novohradského z Kolovrat. Post scriptum se připomíná ohledně příslibeného vína.

Nové Město pražské, 10. ledna 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 94, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu a příteli mně v dobré přízni zvláště milému.

((1612 od p[ana] Vojtěcha Koutského,¹ abych tu strouhu pod Bosyni² zase zametati dal.))³

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane a příteli mně v dobré přízni zvláště milý. Téhož zdraví i jiného všeho dobrého přeji Vaší mi[flos]ti věrně rád. Psaní va[ší] M[filos]ti mně učiněnému sem porozuměl. I oznamuji va[ší] M[filos]ti, že sem o tu věc, oč mi psáti ráčíte, se panem Martinem Fruweinem⁴ promluvení měl a vidí se nám oběma společně, abyšte tu strouhu, zase kdež gruntové va[ší] M[filos]ti jsou, zametati dáti a panu z Kolovrat⁵ i také poddaným páně grundy v tich místech zapověděti ráčili. S tím se va[ší] M[filos]ti na všem dobře a šťastně míti vinšuji. Dat[um] v Novém Městě pražském v outerý po Třech Králích léta 1612.

P. S. Podle toho va[ší] M[filos]ti z strany toho vína, že na mne paměť míti ráčíte, připomínám[em].

Vojtěch Koutský z Jenštejna⁶

¹ Vojtěch Koutský z Jenštejna († po 1628), radní Nového Města pražského, účastník stavovského povstání, omilostněn, exulant (po roce 1627).

² Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Martin Fruwein z Podolí († 1621), měšťan Starého Města pražského, rytířský stav od roku 1619, stavovský direktor (1609, 1611, 1618-1619), hofrychtěř královských a věnných měst (1619-1620).

⁵ Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613), císařský číšník a královský rada, hejtman Slánského kraje (1607-1608), syn Jáchyma Novohradského z Kolovrat, soused Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Vojtěch Koutský z Jenštejna († po 1628).

520.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 16. ledna 1612

SOka Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 138r, česky

N. 18

Od p[ana] Šťastného Václava Pětipeského, žádá rukojem [!] obeslaným na Václava Waltera.¹ Dodáno 16. Januari A. 1612.

¹ Václav Walter, mělnický měšťan, majitel měšťanského domu.

521.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 24. ledna 1612
SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 141v, česky

N. 12

Dodáno od p[ana] Pětipeského v outerý po sv[atých] Fabiánu a Šebestiánu 24. Januari léta 1612.

522.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýs a Egrberku. Odesílají mu odpověď hejtmana mělnického zámku Martina Pruška z Prušova a úředníka Zikmunda Belvice z Nostvic jménem Jiřího Beneše Litoměřického jako nařízených císařských plnomocníků, jež se týká blíže neurčené záležitosti, o níž obě jmenované osoby včas uvědomili.

Mělník nad Labem, 4. února 1612

SOKA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 104, sign. L 15, Kopiář odeslaných listů 1610-15, fol. 22v, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému, etc.

Službu svou vzkazujeme, etc.

Jaké jest nám psaní nedávno pominulých dnů, dotýkající se plnomocníkův od J[ejich] M[ilosti] K[rálovské] zřízených, pana Martina Pruška,¹ hejtmana zámku mělnického a Jiříka Beneše Litoměřického,² od V[así] M[ilosti] učiněné bylo, nepominuli jsme jim je v známost uvésti.

Co by pak proti témuž psaní za odpověď dali: příležitostě V[así] M[ilosti] ji pro vyrozumění odsíláme. V kteréžto příčině nechtěli jsme V[así] M[ilosti] tejna učiniti. S tím dat[um] v sobotu po Hromnicích, 4. Feb[ruari] léta 1612.

¹ Martin Prušek z Prušova (asi 1567-1631), výběrčí posudného v Rakovnickém a Slánském kraji, hejtman mělnického panství (1611-1614, 1618-1619, 1623-1626), císařský rychtář mělnického panství (1621-1623), mělnický primas (1626-1631). Pruškovu korespondenci v únoru 1612 přibližují záznamy v jeho kopiáři, které vydal Jan KILIÁN (ed.), *Martin Prušek z Prušova. Studie životopisná a edice hejtmanského kopiáře z let 1611-1614/1616*, Mělník 2007, s. 94-97.

² Jiří Beneš, úředník Zikmunda Belvice z Nostvic (1612).

523.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýs a Egrberku. Odesílají Pětipeskému odpověď na jeho rozsáhlé psaní ohledně blíže neurčené záležitosti Martina Pruška z Prušova, hejtmana mělnického zámku, a Jiříka Beneše, úředníka Zikmunda Belvice z Nostvic. Oznamují, že jednání se odložilo na příští pátek.

Mělník nad Labem, 4. února 1612

SOKA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 104, sign. L 15, Kopiář odeslaných listů 1610-15, fol. 22r, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrberku, etc., hejtmanu kraje Boleslavského.

Službu svou vzkazujeme, etc.

Jaké jest nám psaní od V[áš]i M[ilosti], jehož dat[um] na Byšicích¹ v pondělí po Ochtabu svatých tří králů léta 1612 přítomného učiněno, z obšírnosti jeho jsme vyrozuměli.

Jest nám v pravdě s podivením, abychom my, nemaje sobě žádného od J[eho] M[ilosti] K[rálovské] zřízených pánů rad komory české poručení učiněného, jaké zprávy při odkladu práva na průvod uděleného jejich milos[tem] odsílati měli.

Nýbrž že se tu Martina Pruška² a Jiřika Beneše³ dotejče, v známost uvésti nepominuli. Kterážto jaké na spisu v něm ohlášení jsou nám proti témuž psaní podali, příležitostě V[áš]i M[ilosti] je pro vyrozumění odsíláme. A poněvadž o odkladu termínovaném vědomost prve míti neráčíte, vedle téhož odkladu ku pátku prv příštímú, k průvodnímu již oznámeného [?] toho zanecháváme. V čemž se V[áš]i M[ilosti] jsme pro zprávu tejna učiniti nechtěli.

S tím dat[um] v sobotu po Hromnicích, 4. Februari léta 1612.

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Martin Prušek z Prušova (asi 1567-1631), výběřčí posudného v Rakovnickém a Slánském kraji, hejtmán mělnického panství (1611-1614, 1618-1619, 1623-1626), císařský rychtář mělnického panství (1621-1623), mělnický primas (1626-1631). Pruškovu korespondenci v únoru 1612 přibližují záznamy v jeho kopiáři, které vydal J. KILIÁN (ed.), *Martin Prušek z Prušova*, s. 94-97.

³ Jiří Beneš, úředník Zikmunda Belvice z Nostvic (1612).

524.

Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že k němu posílá s tímto listem nejmenovaného poddaného Václava staršího Berky z Dubé, který se chce oženit se vdovou pozůstalou po nebožtíkovi Tůmovi ze vsi Sedlec a stát se Pětipeského poddaným. Sám nemohl Václavu Berkovi z Dubé napsat o jeho propuštění. Přije Pětipeskému šťastný návrat domů.

Byšice, 5. února 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/18, fol. 37, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, J[eho] M[ilosti] panu mému laskavému k dod[ání].

((A. 1612 od ouředníka))¹

Službu svou Vaší M[ilos]ti, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý, Vaší M[ilos]ti od všemohoucího Pána Boha žádám Božského požehnání. Ukazatel listu tohoto, jsa poddaným pana Václava Berky,² že jest sobě oblíbil pozůstalou vdovu po n[ebožtíkovi]

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučeni, Deštné, House, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtmán Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

Tůmovi³ ve vsi Selci,⁴ o tom mi píše Michal⁵ z Bosyně.⁶ A chtěje poddaným Vaší M[ilos]ti býti, aby mu psaní ku panu jeho dáno bylo, toho vyhledává. I nemoha já sám o své újmě jemu takového psaní dáti, k Vaší M[ilos]ti jej vysílám, aby sobě toho při Vaší M[ilos]ti vyhledával. A s tím Vaší M[ilos]ti šťastně v dobrém zdraví domů se navrátiti vinšuji. Datu[m] v neděli po s[va]jtý Veronice léta 1612.

*V[aší] M[ilosti] věrný poddaný
Jiřík Sovenický⁷*

³ Tůma, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Sedlec (nebožtík roku 1612).

⁴ Sedlec, ves u Kokořina západně od Mšena (Středočeský kraj).

⁵ Patrně Michal Porubský z Poruby, správce Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích a Bosyni.

⁶ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

⁷ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

525.

Vojtěch Koutský z Jenštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přijal psaní s penězi a porozuměl mu. Podal a zaplatil blíže neurčenou „úmluvu“, soudní obsílky a půhony. K dalším termínům bude vyřizovat ostatní důležité věci. Vypočítává náklady na provedené úřední úkony. Pětipeského písař mu dosud vyplatil pouze deset tolarů, proto se mu už nedostává dalších peněz. Až skončí zasedání komorního soudu, vyřídí požadovaný výpis svědků v nejmenované záležitosti.

Nové Město pražské, 9. února 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 96, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu a příteli zvláště milému.

((A. 1612 od pana Vojtěcha Koutského,¹ že vŕeckny půhony,² důhony,³ úmluvy a vejписы, co toho potřebí bude na svědcích jakýho svědomí žádati, připis odeslati chce.))⁴

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a příteli můj zvláště milej. Téhož zdraví i jiného všeho dobrého přeji Va[ší] M[ilos]ti věrně rád.

Psaní Va[ší] M[ilos]ti s odeslanými penězi jest mi dodáno, kterémuž z přečtení, nač se vztahuje, sem porozuměl. A oznamuji Va[ší] M[ilos]ti, že jsem ty vŕeckny věci, totiž úmluvu, obeslání a půhony pro položení, kdy co podati a zaplatiti náleželo, podal. A když čas a termín vycházeti bude, také <tyh> důhony vypraviti nepominu. Podle toho Va[ší] M[ilos]ti oznamuji, že tak jest, že jest mi písař Va[ší] M[ilos]ti deset tolarů před svátky odvedl. Kterýmž jsou některé vejписы k sepsání toho obeslání z neřádného zatčení při

¹ Vojtěch Koutský z Jenštejna († po 1628), radní Nového Města pražského, účastník stavovského povstání, omilostněn, exulant (po roce 1627).

² Půhon – obeslání k soudu, soudní obsílka.

³ Důhon – opětovné obeslání k soudu.

⁴ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

dskách zemských i také soudu purkrabském vyplatil. A což na vejpravu toho obeslání náleželo, zaplatil. Neb žádný, když tak pilná potřeba co ((vyhle))dávati a psáti přijde, nic darmo učiniti nechce, nýbrž to jeden dvojnásobnými neb trojnásobnými penězi zaplatiti musí. A za některé vejписы k ukazování při úřadě i také v rukou se jich míti musím, z kterýchžto peněz jest mi okolo čtyř kop míš[enských] sotva zbylo, čímž ještě vejpis té úmluvy, kteráž o zastoupení podaná jest a na osmi arších psaná, musím zaplatiti. Co se poznamenání těm svědkům dotejče, rád bych to byl Va[ší] M[ilos]ti odeslal, ale že toho namnoze bude a ještě soud komorní se drží, nemohl sem toho tak naspěch vykonati, avšak jak jen nejspěšněji moci budu, rád to vykonám. S tím se Va[ší] M[ilos]ti na všem dobře a šťastně jmiti vinšuji. Dat[um] v Novém Městě pražském ve čtvrtek po svatý Dorotě léta páne 1612.

Vojtěch Koutský z Jenštejna⁵

⁵ Vojtěch Koutský z Jenštejna († po 1628).

526.

Jan Bzenský z Prorubě píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zarmoucen oznamuje, že nad ránem zemřel jeho syn Mikuláš. Zve ho na pohřeb, který se uskuteční příští středu 22. února 1612 v kostele v Bezně, kde bude tělo pochováno po boku předků Bzenských. Pětipeský má přijet na oběd a poté se s dalšími „pány a přáteli“ zúčastnit pohřebního průvodu. Zavazuje se službou. Očekává odpověď.

Bez místa, 12. února 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 110, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi <Šťastnému> Pěti<pes>kýmu z Chýš a z Egkrbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavské[h]o, panu švagru a bratru mé[m]u zvláště milému.

((A. 1612 od pana Jana Bzenskýho,¹ zuve na pohřeb syna svýho.))²

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Od Pána Boha zdraví a jiné všecko dobré vinšujíc, přeji Ti věrně rád. Nemohu Tě tajiti, že Pán Bůh všemohúcí těžkým zármutkem mě navštíviti a Mikuláše,³ syna mýho, dnes přede dnem skrze smrt časnou z tohoto světa k své věčné slávě povolati ráčil. Jehožto mrtvé tělo sem toho oumyslu ve středu⁴ nejprve příští v Bezně⁵ v kostele, tu, kdež předkové naši odpočívají, dáti pochovati. Protož Tebe, mého zv<l>áště milého pana švagra a bratra, za to přátelsky žá<dá>m, že v jmenovaný den tím raněji k vobědu ke mně <do> domu mého přijedeš a po vobědích to mrtvé tělo p<od>le⁶ jiných pániův a přátel k hrobu

¹ Jan Bzenský z Prorubě na Bezně a Velkých Všelích († 1620).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Mikuláš Bzenský z Prorubě († 1612), syn Jana Bzenského z Prorubě na Bezně a Velkých Všelích († 1620).

⁴ Dne 22. února 1612.

⁵ Bezno, městečko s tvrzí jihovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení rytířů Bzenských z Prorubě.

⁶ Časté proškrtávání je patrně sekundárního původu.

doprovoditi náp<o>mocen budeš. Já se Tobě toho v potěšitedlnějším způsobu ve všem možným a Tobě libezným odměniti nepominu. Odpovědi očekávati budu. Milost Pána Boha rač s námi se všemi býti. Dat[um] v neděli 12. dne Februari léta 1612.

*Jan Bzenský z Prorubě na Bezně a Velkých Všelísích*⁷

⁷ Jan Bzenský z Prorubě na Bezně a Velkých Všelísích († 1620).

527.

Jiří Gerštorf z Gerštorfu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Připomíná slíbený dar páru živých bažantic. Posílá pro ně zvláštního posla a přátelsky žádá o jejich zaslání. Zavazuje se dobrým přátelstvím.

Nové Město pražské, 15. února 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 115, česky

Urozenému a statečnému rytíři a mému zvláště milému panu švagru, panu Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Ekrberku a na Byšicích, k dodání.

(A. 1612 od pana Jiřího z Gerštorfu¹ o pár bažantic.)²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milej. Zdraví od Pána Boha a v něm jiného všeho dobrého přeji Vám věrně rád. Nepochybuji, že v dobré paměti máte, jakož ste mi z lásky přátelské pár bažantic na živě darovati se zamluvili, pro kteréžto k Vám tohoto posla naschválně posílám a Vás za to přátelsky žádám, že mi je po témž poslu odešlete. A což tu k žádosti mé učiníte, rád se Vám toho zase v příčině podobný touž měrou i jinejm všelijakým dobr<r>ým přátelstvím odměniti chci. Což té přátelské důvěrné naděje k Vám sem, že tak k žádosti mé učiníte. S tím milost Pána Boha rač bejti s námi se všemi. Datum <v středu> v Praze v Novým Městě v středu po svatým Valentinu léta 1612.

*Jiřík Gerštorf z Gerštorfu a na Cholticích a Svojsicích,
J[eho] M[ilosti] U[herského] a Českého krá[le] rada³*

¹ Jiřík Gerštorf z Gerštorfu na Cholticích a Svojsicích († 1613), relátor zemského sněmu (1596), hejtman Chrudimského kraje (1598-1599, 1600-1601, 1604-1605, 1607-1608), přisedící zemského soudu (od 1610), královský rada Matyáše Habsburského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jiřík Gerštorf z Gerštorfu na Cholticích a Svojsicích († 1613).

528.

Kryštof Albrecht z Roupova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. V uplynulých dnech nemohl v Praze odvést Pětipeskému dluhopis 500 kop českých grošů, neboť ten z neuvedených důvodů nebyl vyhotoven; stejně tak zdrženou splátku úroku. Nyní je dlužní úpis již vyhotoven a zpečetěn, proto žádá, aby si pro něj Pětipeský poslal. Odešle mu také úrok. Žádá však o odklad splátky hlavní sumy k termínu svatého Havla. Doufá ve vyslyšení, zavazuje se přátelstvím a službou.

Staré Město pražské, 20. února 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 63-64, česky

+ *Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku a na Byšicích, panu švagru mému zvláště milé[mu].*
((A. 1612 dne 22. Februari ode pana Krystofa Albrechta z Roupova,¹ abych pro jistotu² obnovenou a pro ourok vodeslal, z sumy děle mu sčecal, za to žádá.))³

+ *Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého přeji Vaší M[ilost]i věrně rád.*

Jakož Vaší M[ilost]i jistotu, kderáz zní na pět set kop grošů Českých obnovuji, pomínutých dnův, když jste ráčili v městech pražských býti, byl bych Vaší M[ilost]i i s ourokiem zadržalým takovou jistotu odvedl, ale za nějakými příčinami zhotovena býti nemohla. Nyní pak táž jistota, jsouce zhotovena a zpečetěna, Vaší M[ilost]i za to žádám, že vyslaného svého pro tuž jistotu i ourok odeslati ráčíte. Co se pak hlavní sumy dotejče, Vaší M[ilost]i za to žádám, že až do příštího s[vatéh]o Havla⁴ mně od Vaší M[ilost]i sčekána bude. Všelijak se o to postarati chci, abych mohl takovou sumu s poděkováním při téměř čase od Vaší M[ilost]i odvésti. Té důvěrnosti k Vaší M[ilost]i jsem, že tato žádost má naplněna bude. Já se toho Vaší M[ilost]i zase vším dobrým přátelstvím odměniti nepominu. S tím se Vaší M[ilost]i na všem dobře a šťastně jmíti vinšuji. Dat[um] v Starém Městě pražském 20. Februari léta 1612.

*Pouze volnej sluha
Krystof Albrecht z Roupova,⁵
Jeho m[ilosti] uherského a českého krále rada,
nařízený nejvyšší v kraji Čás[lavském] a hejtman Starého Města praž[ského]*

¹ Kryštof Albrecht z Roupova († 1614), plukovník stavovského vojska (1605, 1608-1609), nejvyšší (plukovník) v Čáslavském kraji (1611-1612), hejtman Starého Města pražského (1609-1614), přísedící dvorského a komorního soudu (od 1611).

² Jistota – dlužní úpis.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Ke dni 16. října 1612.

⁵ Kryštof Albrecht z Roupova († 1614)

529.

Jan Čech píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vojenský zásobovač a poddůstojník Pětipeského připomíná slib dodání zvěřiny a deseti slepic na jeho svatbu, jak to bylo domluveno při jeho návštěvě Byšic minulého pondělí. Děkuje za takovou velkorysost a projevené dobrodinství. Posílá si pro slepice. Zavazuje se službou.

Mladá Boleslav, 22. února 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 25-26, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu ke mně laskavému, k dodání.

V nebytí J[eho] M[ilosti] páně doma, tomu, komuž poručeno j[es]t.

((A. 1612 od mýho forýra,¹ abych ho fedroval² zvěřinou na jeho veselí, stalo se.))³

Službu svou Vaší M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ke mně laskavě příznivý. Zdraví při něm jiné suma všecko nejlepší dobré Vaší M[ilos]ti vinšujíc, přejí věrně a upřímně rád. Podle toho Vaší M[ilos]ti ku paměti přivozují, kderak v pondělí pominulý, byvši na Byšici,⁴ oznámíc Vaší M[ilos]ti předsevzetí své, kderak z vůle Boží sem oumysl pře[d] sebe vzal, abych stav svůj svobodný proměnil a v stav manželský vstoupil. Jakž k žádosti mé, ano i z nezasloužilého na Vaší M[ilos]ti takového dobrého a laskavého dobrodiní, kderý ste <kderý st> ke mně ukázati a mně připovědí jakž zvěřinou, tak také 10 slepic darovati a fedrovati ráčili. Pro kderéžto slepice k Vaší M[ilos]ti odsílám a Vaší M[ilos]ti služebně žádám, že týmž vyslaným je vydati poručiti ráčíte. Já se Vaší M[ilos]ti připovídám svými službami, ač špatným[i], toho rád odsluhovati. S tím Vaší M[ilos]ti Pánu Bohu v jeho Božskou ochranu poroučena činím. Dat[um] v městě Mladého Boleslava⁵ nad Jizerou v středu po Devítniku léta 1612.

*Vaší M[ilos]ti v službách volný
Jan Čech⁶*

¹ Forýr, furýr – vojenský zásobovač, poddůstojník.

² Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁵ Mladá Boleslav, královské město a centrum historického Boleslavského kraje (Středočeský kraj).

⁶ Jan Čech († po 1612), vojenský zásobovač, poddůstojník Šťastného Václava Pětipeského (během roku 1611).

530.

Bohuchval Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. S politováním oznamuje, že pro zaneprázdněnost vystupuje ze sporu Pětipeského s úřadem města Mělník nad Labem. Mělnickým úředníkům to již písemně oznámil. Odesílá k Pětipeskému posla a žádá o pochopení a omluvení. Zavazuje se dobrým přátelstvím.

Bělá pod Bezdězem, 23. února 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 66, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťasnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrperku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a synu mému důvěrně zvláště milému.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a synu můj důvěrně zvláště milý. Zdraví, jiného všeho dobrého, Vám věrně rád přejí. Můj zvláště milý pane synu, tak jakož sem na onen čas, oč tak spolu s ouřadem Mělnickým¹ činiti máte, to na sebe ku porovnání vzal. Což bych byl jistě rád, nelitující v tom žádné práce, vykonal, ale pro mnohá má pilná zanepráz[d]nění a nečastný doma bývání, čemuž jistě konce není,

¹ Jedná se o spor Šťastného Václava Pětipeského s mělnickým hejtmanem Matyášem Lvovickým ze Lvovic. K tomu srov. listy č. 474, 483, 491, 510, 512.

postačiti sem nemohl. Tou příčinou sem pánům mělnickým odepsal, že tu věc z sebe skládám. Pročež teď také naschválně ku panu synu tohoto posla posílám a za to žádám, poněvadž toho pro oznámené zanepráz[d]nění děle na sobě zdržovati nemohu, že mě pan švagkr v tom taky přátelsky omluvna učiní. Sice v čem budu moci panu švagkru jaké příjemné přátelství prokázati a sloužiti, volný zůstávám. S tím pán Bůh s námi býti rač. Datum na Bělé² ve čtvrtek po neděli slove Devítiník léta 1612.

*Pane synu, velmi sluha zůstává[m]
Bohuchval starší Berka z Dubé z Lipého na Loukovici nad Jizerou,
Kuřívodech, Bělé a Chýšech, J[eho] M[ilosti] královský rada,³
vlastní rukou*

² Bělá pod Bezdězem, městečko severozápadně od Mladé Boleslavi, v držení Bohuchvala staršího Berky z Dubé (1596-1620), následně Albrechta z Valdštejna.

³ Bohuchval starší Berka z Dubé a Lipé na Loukovci nad Jizerou († po 1622), stavovský direktor (1618-1619) a nejvyšší purkrabí Království českého (1619-1620).

531.

[Šťastný Václav Pětipeský] píše [Kryštofovi Albrechtovi z Roupova]. Porozuměl další z jeho žádostí o odklad splátky dluhu 1 000 kop míšeňských grošů. Protože Roupovec nezapltil odložené úroky k vánočním svátkům, jak slíbil, nemůže mu již nadále splacení dluhu odkládat. Proto se obrátil na jeho ručitele, aby podle práva složení peněz zajistili. Žádá, aby mu to neměl za zlé. Sám totiž musí splácet vlastním věřitelům. Obrátí se však i na Roupovcovy věřitele, aby mu případně odložili splácení.

Byšice, 23. února 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 66, český

[Bez adresy]¹

Službu svou Vaší M[ilosti] vzkazuji, urozený pane, pane švagkrě můj vzláště milý a ke mně laskavý. Téhož zdraví a v něm jinýho všeho dobrýho přeji Vaší M[ilosti] věrně rád. Psaní, kderé mi činíte, abych pro jistotu² <kde... od Vaší M[ilosti]> a ourok od Vaší M[ilosti] mně zadržalý odeslal, sumy pak hlavní do času s[vatéh]o Havla³ sčekání učinil, žádati ráčíte. Při témž čase <k tomu při...> jak o to postarati chtějí račte, abyste mi sumu s poděkováním odvésti přili, tak jak též psaní Vaší M[ilosti], jehož jest dat[um] v Starém Městě pražském 20. Februari léta přítomného 1612,⁴ to v sobě šíře obsahuje a zavírá, jemu sem vyrozuměl. I v dobré paměti mý zůstává, že ste se mnou při času s[vatéh]o Havla pomínulého nejednou na palouce [!] mluvíti a abych Vaší M[ilosti] těch tisíc kop m[íšeňských], kterýž mi spravedlivě povinný bejti račte, sčekání učinil, žádati ((ráčili)), mně jistotu týmiž rukojměmi ((jak předešlými)) spečetěnou o s[vatém] Jiří⁵ nejprve přišitím obnoviti ((a pojistiti)), i ourok zadržalý vyplatiti chtějí račte. Proti čemuž sem já ne-

¹ Jde o neodeslaný koncept listu.

² Jistota – dlužní úpis.

³ K termínu 16. října 1612.

⁴ Srov. list č. 528 Kryštofa Albrechta z Roupova z 20. února 1612 s žádostí odkladu splátky téhož dluhu.

⁵ K termínu 23. dubna 1612.

byl, ale <abyšte...> že ste tímž prodlívati ráčili, Vaší M[ilosti] nejednou skrze služebníky svý i naposledy sám oustně před domem aneb lozumentem⁶ Vaší M[ilosti] <sem se omluvna učinil>, pokudž byšte mně <ouroku do č> do času svátkův tehďáž nejprve příš-tích ((vánočních)) a již jminulých ourokův i z tý jistoty obnovený odeslati neráčili, že týž sumy za Vaší M[ilosti] dá((le)) nemíním zanechati, nýbrž pořad práva ku pánům rukoj-mím zachovati chci. S tím sem se Vaší M[ilosti] omluvna učinil <což sem již i na stranu Vaší M[ilosti] souce já tolikěž dlužník lidskej, komu čím povinovat sem, jemu ((každému)) práv bejti, obzvláště ouroky časně ((dávati musím)) i také někderým věřitelům svým při nejprv příštím s[vatě]m Jiří a s[vatě]m Havle sumy hlavní od sebe odvésti mám. Pro kde-rýžto označené příčiny <pány rukojmí Vaší M[ilosti] sem pohnati musel, v čemž slušně za zlé mi klásti neračte> že sem (abych k týmž termínům k penězům přijíti a někderý věřitele svý pokojiti mohli) pány rukojmí Vaší M[ilosti] pohnati sem musil, v čemž že mi slušně za zlé míti moci neračte, však vždy ušetřujíc v tom žádosti Vaší M[ilosti], budu-li moci ((co)) při týchž páních věřitelích svejch, aby buď toho na Vaší M[ilosti] přestali, aneb mně další sčekání učinili, co obdržeti při shledání se s Vaší M[ilosti] v Praze, nepominu <Vaší M[ilosti]> na psaní a žádost Vaší M[ilosti] s jistem odpověď dáti. A s tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] na Byšicích⁷ 23. dne Februari léta 1612.

[Bez podpisu]

⁶ Lozument – obydlí, noclehárna, ležení, vojenský tábor.

⁷ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

532.

Zikmund Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Stěžuje si, že mu ve dvoře Bechlín došlo seno, protože louky posekali a píci pobrali vojáci, kteří leželi na jeho pozemcích. Žádá o prodej čtyř vozů sena, jelikož se doslechl, že Pětipeský má sena ještě dostatek k prodeji. Rád za něj zaplatí běžnou cenu. Připomíná, že mu Pětipeský stále dluží 1 000 prejzových cihel, právě by byla vhodná doba k jejich vrácení, neboť by se daly převézt na saních. Zavazuje se dobrým přátelstvím a očekává odpověď. Závěrem zve Pětipeského příští neděli do Beřkovic na přátelskou návštěvu.

Beřkovice, 1. března 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 26, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu švagru, kmotru, bratru a sousedu mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1612 od pana Zigmunda Belvice,¹ žádá o prodej sena a placení krycích cihel. Stalo se.))²

Službu svú vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře, kmotře, bratře a sousede můj zvláště milej. Zdraví, v něm jiného všeho dobrého od pána Boha všemohúciho vinšu-

¹ Zikmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách († 1621), hejtman Boleslavského kraje (1613-1614), královský rada Fridricha Falckého (1619-1620).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

jíc, přeji panu švagru věrně upřímně rád. Přitom Tvé mi[los]ti oznamuji, že se mně při dvoře mém Bechlínském³ pro dobytek ovčí sena nedostává za příčinou tou, že jsou mi vojáci, kteří tu na gruntech mých leželi, všechny trávy na lukách posekali a pobrali. I mám toho zprávu, kterak že by ještě něco sena na prodej míti ráčil. Pokudž by tak bylo, pana švagra za to přátelsky žádám, že mně ho asi tři nebo čtyři vozy pak švagkr prodati poručí. Po čem se koliv jiným prodává, jej Tvé mi[los]ti také rád zaplatiti chci. Vedle toho nepochybuji, že panu švagru v dobré paměti zůstává, že jsem na žádost jeho před dvěma lety 1 000 cihel prejsových zapůjčil, kteréž mi až posavad zase oplacené nejsou a já jich teď na jaře pilně potřebovati budu. Pokudž by je na ten čas pan švagkr vypálené před rukami měl, za to žádám, že mi je odeslati poručiti ráčíš, nebo by se nyní na saních pěkně svésti mohly. Co tu nyní pan švagkr na žádost mou učiní, toho se jemu zase podomnou [!] měrou i jiným vším dobrým přátelstvím odměniti a odplatiti nepominu. Za odpověď, kterou bych se zpraviti mohl, s vykonáním žádosti mé, žádám. S tím pán Bůh rač s námi se všemi býti a našeho společného shledání v dobrém spůsobu zdraví popřítí. Datum na Beřkovicích⁴ ve čtvrtek po památce s[vatěh]o Matěje, apoštola Páně, léta 1612.

Post Scripta:

Můj zvláště [milý] pane švagře, Tvé mi[los]ti za to přátelsky žádám, že, dá-li pán Bůh, v tuto neděli nejprv příští ke mně na Beřkovicce na přátelské shledání <při> tím dřívěji k vobědu přijeti a mě navštívití ráčíš, uhldám Tvou mi[l]o[s]t u sebe z toho srdce rád.

Zigmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách⁵

³ Bechlín, ves východně od Roudnice nad Labem (Středočeský kraj), v držení Zikmunda Belvice z Nostvic.

⁴ Dolní Beřkovicce, ves a panství na Labi severozápadně od Mělníka, do roku 1621 v držení Zikmunda Belvice z Nostvic.

⁵ Zigmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách († 1621).

533.

Purkmistr a rada města Mšena píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Na základě stížnosti Pětipeského poddaných Vávry Černého a Adama Mlynáře z Prokopovského mlýna obeslali měšťana Petra Pecháčka, který jmenovaným dluží částky třicet a deset kop míšeňských grošů. Jeho odpověď přikládají. Věc je potřeba projednat, proto žádají, aby se dotyční věřitelé dostavili na jejich úřad příští čtvrtek 5. dubna 1612. Pokud se dluhy prokážou, rádi dohlédnou na jejich urovnání.

Mšeno, 18. března 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/17, fol. 68-69, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu nám v dobrém sousedství laskavě příznivému, Jeho M[ilos]ti.

((V nebytí Jeho M[ilos]ti páně doma, panu úředniku, aneb komu poručeno k dodání.))

Službu svou Vaší mi[los]ti vzkazujem, urozený a statečný rytíři, pane na nás laskavý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého přejeme Vaší M[ilos]ti věrně rádi. Na vznešení Váv-

ry Černého¹ a Adama Mlynáře² ze mlejna Prokopovského,³ poddaných vaší mi[los]ti, psaní ste nám učiniti ráčili. Kderak aby Petr Pecháček,⁴ spoloused náš, Vávrovi Černému ((30 kop m[í]š[e]nských] zůstal a)) Adamovi Mlynáři, aneb manželce jeho 10 kop m[í]š[e]nských], takové psaní témuž Petrovi přechází sme poručili. Kderýž zase proti tomu za zprávu spis nám podal, kderýž Vaší M[ilos]ti příležitost pro zprávu odsíláme. Co za obranu bere, ráčí pan, i koho se dotýče, porozuměti. A pokudž by poddaný Vaší M[ilos]ti na obraně od souseda našeho Vaší M[ilos]ti doložené přestati nechtěl, nedopouštějíc pro tu věc obstavunku,⁵ pokládáme poddaným Vaší M[ilos]ti Vávrovi Černému a Adamovi Mlynáři den k přeslyšení té věci od čtvrtku nejprve příštího za dvě neděle, to jest ten čtvrtek po neděli postní Letare,⁶ nejprve příští. Necht' se na rathauz náš v hodin 16 na celém orloji postaví. Což tak prokáže a čím soused náš povinen bude, rádi dopomožení učiníme. Dat[um] v městě Mšenu⁷ v pondělí po druhé neděli v postě léta 1612.

Purgmistr a rada města Mšena

¹ Vávra Černý, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

² Adam Mlynář, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Byšic, nájemce Prokopovského mlýna.

³ Prokopovský mlýn, nájemní mlýn v držení Šťastného Václava Pětipeského u Horních Přívor, jihovýchodně od Mělníka nad Labem v sousedství Všetat.

⁴ Petr Pecháček, měšťan Mšena.

⁵ Stavůnk, obstavůnk – obstavení majetku zpravidla pro dluh.

⁶ Ke dni 5. dubna 1612.

⁷ Mšeno, městečko severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), od roku 1605 v držení Bohuchvala Berky z Dubé a Lipé, poté Barbory Smiřické/Berkové z Lobkovic, roku 1622 zkonfiskováno Václavu staršímu Berkovi z Dubé a Lipé.

534.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vyhověli žádosti Pětipeského a odeslali komoře Království českého jeho žádost o obstavení majetku osoby, jež spadá k městskému právu města Mělník. Z komory dosud nepřišla odpověď. Stanovili mu termín 6. dubna 1612 k přednesení jeho rezoluce k obstavení majetku, což má učinit osobně, popřípadě v zastoupení u jejich městského úřadu.

Mělník nad Labem, 19. března 1612

SOKA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 104, sign. L 15, Kopíř odeslaných listů 1610-15, fol. 24r, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského.

Službu svou vzkazujeme, etc.

Psaní, kteréž jste nám učiniti ráčili, jehož datum na Byšicích¹ v pondělí po Ochtabu svatých tří králův léta přítomného 1612, abychom je J[ejich] M[ilostem] pánům radám komory Království českého pro vrozumění odeslali, žádosti V[áš] M[ilosti] jsme tak učinili, anobř i brzké resoluci na ně očekávali. Že pak až posavad plnomocníci J[eho] M[ilosti] K[rálovské], držice se pořádu práva svého, touž resoluci nic ohlašující míti

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

nechtějí, nýbrž se právní žádosti při nás vyhledávají, pročez V[áší] M[ilosti] k publikování průvodu, kdež činiti jest při právě našem o obstavunk, ještě den, to jest ten pátek po neděli Laetare 6. Aprilis, termínujeme, a vidí-li se V[áší] M[ilosti] k těmuž dni státi, neb někoho zplnomocniti a touž resoluci ku právu našemu přednésti, to při vůli V[áší] M[ilosti] zanecháváme.

V čemž jsme V[áší] M[ilosti] pro zprávu tejna učiniti nechtěli. S tím dat[um] v pondělí Ochtab svatého Řehoře, 19. Marti, léta 1612.

535.

Cedule (dohoda). Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku uzavírá dohodu s Matějem Machovským, mlynářem ze vsi Obříství. Ten má postavit v Hostíně čeren zadaných rozměrů z nového kvalitního dříví. Za dílo obdrží 30 kop míšeňských grošů. Dohoda je potvrzena dvěma řezanými cedulemi, z nichž jedna bude uložena u Pětipeského úředníka v Byšicích a druhá se ponechá mlynáři Matěji Machovskému. Veškeré náklady zakázky se mají v cedulích průběžně zaznamenat. K smlouvě byl vyplacen závdavek ve výši dvou kop míšeňských grošů.

Bez místa, 29. března 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/3, fol. 86, česky

Cedule s mlynářem Vobřístevským¹ o čeren v lisu Hostinským.² 30 kop m[išeňských].

Léta páně 1612 ve štvrtek po neděli Oculi,³ od J[eho] M[ilosti] urozeného a statečného rytíře pana Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni,⁴ hejtmána kraje Boleslavského, projednáno jest dílo Matějovi Machovskému, mlynáři Vobřístevskému,⁵ a to takové, že má postaviti v lisu Hostinském⁶ čeren ((<..>(2)) loket dýlky a 4 lokte vyvetlé šířky)) zcela a z nového dříví, s břetenem [!]⁷, zkríní novou, a což k tomu koliv čeho zapotřebí bude udělati, až sumou do zavření, kteréžto dílo jako dobrý mistr na schválení pánův a jiných dobrých mistrův hodně a náležitě udělati připovídá. Od kteréhožto díla tak hodně a nenáležitě udělaného jemu, Matějovi Machovskému, se dáti má třiceti kop m[išeňských]. A pro lepší toho paměť jsou dvě cedule řezané zdělané, z nichž jedna za ouředníkem Byšickým⁸ a druhá za dotčeným Matějem zůstává, a co se kdy na takové dílo dá, to se do těchto cedulí zapisovati a poznamenávati bude. Stalo se léta a dne svrchu psaného.

Na takový dílo při smlouvě zavdaný dvě kopy m[išeňské].

¹ Obříství, ves a tvrz na levém břehu Labe jižně od Mělníka, do roku 1617 v držení Myšků ze Žlunic, roku 1618 ji odkoupil od spoludědiců své manželky Johany Myškové ze Žlunic Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku.

² Hostín, dříve Hostinná/Hostinný, ves východně od Mělníka a severně od Byšic (Středočeský kraj), díly vsi v majetku Anny Homutové z Hrušova, Jindřicha Vlinského z Vliněvsi a Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

³ Dne 29. března 1612.

⁴ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

⁵ Matěj Machovský, mlynář ze vsi Obříství.

⁶ Hostín, ves východně od Mělníka a severně od Byšic, majetek Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁷ Míněno patrně se „vřetenem“.

⁸ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od dubna 1603).

536.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvají se, aby Pětipeský dohlédl na zaplacení dluhu jejich poddanému Matěji Dubovému ze vsi Tuhaň. Ten žádá vyplacení 30 kop grošů neuvedené měny, jež náleží jeho manželce Lidmile, která nárokuje podíl z gruntu svého zemřelého otce Jana Knobla ve vsi Truskavna. Částku má vyplatit patrně nebožtíkův bratr Andreas Knoble. Matěj Dubový doručuje tento list osobně.

Mělník nad Labem, 1. dubna 1612

SOkA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 104, sign. L 15, Kopíř odeslaných listů 1610-15, fol. 122v-122r, česky

*Panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu k nám vždy [...]*¹

Službu svou vzkazujeme, urozený a statečný rytíři, pane [...]

[...]nivý, zdraví i jiného dobrého, etc.

Vznesl jest na nás Matěj Dubovej² ze vsi Tuhaně,³ poddaný náš, že by ve vsi Truskavně⁴ na gruntech V[áš]i M[ilosti] na gruntě Jarošovém Lidmile,⁵ manželce jeho, 30 kop grošů dluhu spravedlivého někdy od nebožtíka Jana Knobla,⁶ otce jejího vlastního, Andreasovi,⁷ bratru nebožtíka Jana Knobla, půjčeného a týž Lidmile na témž gruntě náležeti mělo. Kteréžto peníze, jak toho zprávu činí, již nyní klásti se mají. Žádajíc nás vedle toho k V[áš]i M[ilosti] o vydání jemu takových peněz za tohoto připsání, v čemž znajíc poddaného našeho slušnou žádost býti.

Přimlouvajíc se vedle něho, za to V[áš]i M[ilosti] žádáme, že to vyhledati, a pokudž by poddanému našemu na místě manželky jeho co spravedlivě na gruntech V[áš]i M[ilosti] náleželo, jemu to při této jeho nynější chůzi, jakožto člověku chudému, vydati pomoci ráčíte.

My se toho zase V[áš]i M[ilosti] v podobné příčině touž měrou na potomní čas odměniti chceme. Odpovědi žádáme. S tím, etc. V městě Mělníce nad Labem v neděli, jenž slove Laetare, 1612.

¹ List byl značně poškozen, pravé okraje nedochované, další části zcela nečitelné.

² Matěj Dubový, poddaný města Mělník nad Labem ze vsi Tuhaň.

³ Tuhaň, ves severně od Neratovic (Středočeský kraj), v majetku Jiřího Vančury z Řehnic (do 1610), následně Mělníka nad Labem.

⁴ Truskavna, osada u Kokořína severně od Mělníka (Středočeský kraj), součást kokořínského panství.

⁵ Lidmila Dubová, manželka Matěje Dubového, poddaného města Mělník nad Labem ze vsi Tuhaň.

⁶ Jan Knoble, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Truskavna, majitel gruntu, nebožtík (1612).

⁷ Andreas Knoble, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Truskavna, bratr Jana Knobleho, majitele gruntu tamtéž.

537.

Karel Jindřich Křinecký z Ronova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odesílá mu dluhopis na sumu 86 kop míšeňských grošů. Omlouvá se za prodlení. Zavazuje se službou.

Rožďalovice, 7. dubna 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 168, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu švagru a bratru mému zvláště milému.

((A. 1612 od p[ana] Karla Křineckého,¹ že mi jisto[tu]² odsílá.))³

Službu svou tvé mi[los]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře zvláště milý. Zdraví od Pána Boha a jiného všeho dobrého přeji tvé mi[los]ti věrně rád.

Podle předšlé tvé mi[los]ti žádosti tak činím a tvé mi[los]ti to pojištění na sumu vosm-desáte šest kop míš[eňských] příležitě odsílám. A že jsem s tím až dosavad prodlíval, tvé mi[los]ti za to žádám, že mne při sobě omluvného jmíti ráciš. Jsouce já tvé mi[los]ti každého času zůstávám služebník. S tím se tvé mi[los]ti na všem dobře i šťastně míti vinšuji. Datum na Rožďalovicích⁴ v sobotu po Neděli Družebné L[éta] 1612.

Karel Hendrych Křinecký z Ronova a na Rožďalovicích⁵

¹ Karel Jindřich Křinecký z Ronova na Rožďalovicích († po 1614), syn Jindřicha Křineckého z Ronova, bratr Augusta Křineckého z Ronova.

² Jistota – dlužní úpis.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Rožďalovice, město severovýchodně od Nymburka (Středočeský kraj), zkonfiskováno Křineckým z Ronova roku 1622.

⁵ Karel Jindřich Křinecký z Ronova na Rožďalovicích († po 1614).

538.

Jakub Menšík z Menštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že ho Jan Benjamín Služský z Chlumu požádal, aby Pětipeského opětovně obeslal z důvodu pŕhonné pře Johany Služské z Kvítkova. A to nejprve ohledně svatojiřského úroku z pŕjčky 3 000 neuvedené měny Pětipeskému z roku 1608. Dále cituje poselací listy a pŕhony, které se sporu týkají. Pŕhony byly vydány proti Kateřině, dříve Chlumové a nyní Mladotové z Dohalic, k soudu nejvyššího purkrabství pražského roku 1608. Pětipeskému je uložen termín v pátek 13. dubna 1612, do něhož má dodat citované dokumenty pod pokutou uvedenou v pŕhonu.

Pražský hrad, 7. dubna 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 71, česky

Urozenému vладыce, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu příteli mému milému.

Službu svou vzkazují, urozený vладыko, pane příteli můj milý. Věřte, že jest mne žádal urozený vладыka, pan Jan Benjamin Služský z Chlumu,¹ abych vás z úřadu svého podruhé obeslal. Z té příčiny, poněvadž jste jí psaní poselacího od Johanky <od Johan> Služské z Chlumu,² k vám učiněného, kterými vás přátelsky žádá, abyšte jí ourok svatojiřský léta

¹ Jan Benjamín Služský z Chlumu na Tuchoměřicích († po 1623), účastník stavovského povstání (1618-1620).

² Patrně Johana Služská, rozená Vlková z Kvítkova († po 1612), manželka Karla Služského z Chlumu na Tuchoměřicích, Sukdole, Chrašt'anech a Hostivici († 1596), švagrová Jana Benjamína Služského z Chlumu.

1608 z sumy tři tisíce po svém poslu odeslal, kteréhožto psaní datum jest ve Zlonicích³ v pondělí po [svatém] Michalu⁴ léta 1608. Těž připsu psaní od Jiřika Sovenického,⁵ ouředníka vašeho, ku Johance Služské z Chlumu odeslaného. Těž druhé psaní poselacího od též paní Johanky Služské z Kvítkova⁶ k vám učiněného a odeslaného. Kteréhožto psaní datum jest ve Zlonicích ve čtvrtek den [svatého] Diviše⁷ léta 1608. Těž jiného psaní poselacího od též paní Johanky Služské z Kvítkova k vám učiněného a odeslaného, kteréhožto psaní datum jest v Zlonicích v pátek den Obětování⁸ Panny Marie léta 1608. Jakž též všechny psaní v púhonu⁹ obsažené to v sobě šířeji zavírají. A to proti urozené paní Kateřině na onen čas Chlumové a již Mladotové z Dohalic¹⁰ ku při púhonné do soudu Nejvyššího purkrabství pražského po púhonu nepoložili. Protož pokládám vám toho podruhé den k[e] kladení svrchu dotčených psaní v pátek po neděli smrtedlné¹¹ nejprv budoucí, a to pod pokutou v púhonu jmenovanou. Dán na hradě Pražském v sobotu po Neděli Laetare léta 1612.

Jakub Menšík z Menštejna,¹²

J[eho] M[ilosti] K[rálovské] rada a purkrabě hradu Pražského

³ Zlonice, městečko s renesančním zámek severně od Slaného (Středočeský kraj), v držení Valkounů z Adlaru.

⁴ Dne 29. září 1608.

⁵ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od 1603).

⁶ Johana Služská, rozená Vlková z Kvítkova († po 1612), manželka Karla Služského z Chlumu na Tuchověčicích, Sukdole, Chrašřanech a Hostivici († 1596), švagrová Jana Benjamína Služského z Chlumu.

⁷ Dne 9. října 1608.

⁸ Dne 21. listopadu 1608.

⁹ Púhon – obeslání k soudu, soudní obsílka.

¹⁰ Kateřina Mladotová z Dohalic na Stakorech († po 1612), majitelka tvrze Stakory od roku 1609.

¹¹ Ke dni 13. dubna 1612.

¹² Jakub Menšík z Menštejna na Velkém Vosově, Skříplí, Vitanovicích a Těmicích († 1614), místosudí (1593-1601), královský prokurátor (1601-1603), purkrabí Hradu pražského (1603-1614).

539.

Henyk z Valdštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá, aby k němu přijel do Dobrovice z důvodu naléhavé osobní rozmluvy. Nebude-li moci, přijede k němu sám, ale jen pokud ho nezanepřázní. Žádá odpověď.

Dobrovice, 14. dubna 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 41, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egdenbergka [!] a na Byšicích, panu synu mému vzláště milému.

((A. 1612 ode pana Henyka z Valdštejna,¹ abych k němu přijel, anebo že on ke mně přijeti chce.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane synu můj vzláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého od Pána Boha přeji panu synu věrně rád.

Naschválně k panu synu toto psaní své činím a pana syna za to žádám, že pan syn tak mnoho k žádosti mé učiní a ke mně na Dobrovici³ se vypraví a mne navštíví. Nebo bych

¹ Henyk z Valdštejna na Dobrovici a Kunstberce (1568-1623), nařízený berník v Boleslavském kraji (1602), komorník a rada arciknížete Maxmiliána Habsburského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant v Drážďanech, kmotr Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

rád o pilné věci s panem synem oustně mluvití chtěl. A pokudž by pak pan syn nemohl se ke mně vypraviti, chtěl bych sám osobně ku panu synu přijeti a s ním oustně o některé pilné věci rozmluviti. Pokudž bych žádného zaneprázdnění panu synu neučinil. Za odpověď, kterou bych se zpraviti mohl, pana syna žádám. S tím Milost Boží s námi býti rač. Datum na Dobrovici v sobotu po neděli Smrte[lně] léta 1612.

*Panu synu do smrti upřímný strejc zůstávám
Henyk z Valdštejna na Dobrovici a Kunstberce⁴
Henyk z Valdštejna, m. p.*

³ Dobrovice, město a renesanční zámek jihovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Henyka z Valdštejna (do 1623).

⁴ Henyk z Valdštejna na Dobrovici a Kunstberce (1568-1623).

540.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Henykovi z Valdštejna. Omlouvá se z návštěvy Dobrovice, jelikož se po Velikonocích musí spěšně vrátit do Prahy kvůli nějakým důležitým věcem. Z toho důvodu žádá, aby ho Valdštejn navštívil u něj v Byšicích. Zavazuje se přátelstvím a službou.

Byšice, 15. dubna 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 29, česky

Urozenému panu, panu Henykovi z Valdštejna na Dobrovici a Kunstberce,¹ panu otci mému vzláště milému, k dodání.

Službu svou Vaší M[ilos]ti vzkazují, urozený pane, pane otče ke mně laskavý, zdraví a jiného všeho dobrého, vinšující od Pána Boha, přeji Vaší M[ilos]ti věrně rád. Oznamuji vaší mi[los]ti, že jsem včerejšího dne z Prahy domů přijel a, majíce některý důležitý věci před těmito slavnostními Velikonocema sobě spraviti, po svátcích ihned zase ku Praze pospíšiti musím. Pročež čas mi nepostačuje k vaší mi[los]ti na Dobrovici² přijeti. Věřím, že mne pro příčinu oznámenou při sobě omluvného jmiti a vedle ohlášení vaší mi[los]ti ke mně, dá-li Pán Bůh, zejtrejšího dne anebo v outerý nejprve příští přijeti račte, za to vaší mi[los]t služebně a synovsky žádám. Rád vaší mi[los]t v domě svým uhlídám a oč potřebí bude promluvití a toho se všelijakým dobrým přátelstvím odsloužití chci. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Datum na Byšicích³ v Květnou neděli léta 1612.

*Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni,
hejtman kraje Boleslavského⁴*

¹ Henyk z Valdštejna na Dobrovici a Kunstberce (1568-1623), komorník a rada arciknížete Maxmiliána Habsburského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant v Drážďanech, kmotr Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

² Dobrovice, město a renesanční zámek jihovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Henyka z Valdštejna (do 1623).

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁴ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638) vykonával úřad krajského hejtmána Boleslavského kraje za rytířský stav v letech 1611-1612 a 1616-1617. Srov. P. MAREŠ, *Obsazování úřadu krajského hejtmána*, s. 129, 130.

541.

Vilém Khýn z Khýnu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Obrací se na něj jako na patrona a připomíná slib deseti dukátů, které mu Pětipeský přislíbil ve vojenském ležení v Prachaticích, když se v přítomnosti Viléma Střidborského přimlouvali za jistého knechta k nejvyššímu veliteli Vojtěchu Václavovi Vosterskému Kaplíři ze Sulevic. Rád by přijel osobně, ale nemá jak a navíc se nemá čím vyplatit z hospody. Také na posla si musel vypůjčit. Zavazuje se službou. Omlouvá se za špatný rukopis, neboť, jak Pětipeský ví, není žádným písařem.

Nové Město pražské, 17. dubna 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 100-101, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egergerku a na Byšicích, panu švagru a patronu ke mně laskavě příznivému. Jeho Milosti.
((A. 1612 od Vilíma Khýna,¹ abych mu 10 dukátů daroval.))²

Službu svou povolnou vzkazuji Vašnosti, urozený a statečný rytíři, pane švagře a patroně můj zvláště milý, zdraví i jiného všeho dobrého přeji Vašnosti věrně rád. Dále pak Vašnosti ku paměti přivozuji, nepochybně že se ráčíte pamatovati, strany těch 10 dukátů, kteréž ste mně ráčili připovědě[ti] darovati, když sme ještě v Prachaticích³ leželi,⁴ ty doby, když ste ráčili za toho knechta⁵ ku panu nejvyššímu Vo[j]těchovi Kaplířovi⁶ přimlouvati, kdež jest pan Vilím Střidborský⁷ při tom byl, trvám, že i rač šli [!] dobrou vědomost o tom má. Protož Vašnost velice prosím, že mne v této mé potřebě veliké neráčíte opustiti a mně je po tomto poslu odeslati. Neb byl bych sám rád k Vašnosti přijel, ale Pán Bůh ví, že se nemám čím z hospody vyplatiti, neb sem sobě i na posla peněz musil vypůjčiti. Připovídám, že se toho bohdá Vašnosti všim dobrým chci odsloužiti. Prosím, Vašnosti, jestliže jest co nedobře psáno, že se o to neračte hněvati, ráčíte dobře vědět ((račte)), že žádněm písařem nejsem. S tím Vašnost v ochranu Boží poručena činím. Dat[um] v Novém Městě pražském 17. dne měsíce dubna Anno 1612.

Vašnosti služebník až do smrti
Vilím Khýn z Kýnu⁸

¹ Vilém Khýn z Khýhu († po 1612), erbovník, voják stavovského vojska (1610-1611).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Prachatice, okresní město (Jihočeský kraj), do roku 1601 v držení Petra Voka z Rožmberka, následně v držení Rudolfa II. Habsburského.

⁴ Stavovské vojsko zajišťovalo zemské hranice z ležení u Prachatic proti pasovskému vpádu v prosinci roku 1610; k tomu blíže J. B. NOVÁK, *Rudolf II. a jeho pád*, s. 90-91; V. LÍVA (ed.), *Regesta fondu Militaire II (1590-1617)*, s. 429-430.

⁵ Knecht – pacholek, tovaryš, sluha, ve vojenském diskursu lehký pěšák.

⁶ Vojtěch Václav Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Brodcích a Horce († po 1613), příbuzný a soused Šťastného Václava Pětipeského, nejvyšší velitel pěchoty (1608, 1611).

⁷ Vilím Střidborský, člen stavovského vojska (1611).

⁸ Vilém Khýn z Khýhu († po 1612).

542.

Regest. Radové české komory píší purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem ohledně rukojemství Šťastného Václava Pětipeského.

[Byšice], 23. dubna 1612

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 150r, česky

N. 14

Od J[eho]M[ilosti]C[ísařské] rad zřízené komory v Království českém v příčině p[ana] Šťastného Václava Pětipeského z Chýš, pán[ě] se propouštějí z rukojemství. Dodáno 23. Aprilis A. 1612.

543.

Zikmund Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odpovídá na dotaz ohledně prodeje ovcí. Je připraven prodat okolo 90 letošních mladých jehňat. S jejich prodejem zamýšlí začít od příštího pondělí 6. května a pokračovat po dobu dvou dalších týdnů. Zve Pětipeského, aby se s vlastním ovčákem přijel na jehňata podívat, neboť má o ovce zájem také Jan Častovec Myška ze Žlunic. Tomu ovšem Zikmund Belvic prozatím sdělil, že jsou zamluvena pro Pětipeského. Teprve pokud je nebude chtít, nabídne je Myškoví. Dále nabízí k prodeji také podobný počet ovcí, s tím by však bylo lépe počkat do podzimu. Žádá odpověď ohledně těchto nabídek. Dále připomíná příslib půjčky 1 000 kop míšeňských grošů, které mají být odvedeny Janu staršímu Štampachovi ze Štampachu. Záležitost by bylo nejlépe vyřídit v Praze během příštího týdne. Zikmund Belvic z Nostvic má již pro Pětipeského připraven dlužní úpis. Žádá odpověď.

Beřkovice, 28. dubna 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 25, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu švagru, kmotru, bratru a sousedu mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1612 od pana Zigmunda Belvice strany ovec.))¹

Službu svú vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře, kmotře, bratře a sousede můj zvláště milý, téhož zdraví, při něm jiného všeho dobrého, od pána Boha všemohúcího vinšující, přeji Tvé mi[los]ti věrně upřímně rád. Psaní Tvé mi[los]ti, kteréž si mi těchto dnův učiniti ráčil, připamatující mi v něm, když sem u Tvé mi[los]ti na Byšicích² byl, že jsem se ohlásil, že bych drahně dobytku ovčího na prodej měl. I mám to v své dobré paměti, že jsem se ohlásil, že bych něco toho na prodej měl, totižto ovec starých, kteréž se na podzim prodávají a ne nyní v tento čas, okolo času s[vatéh]o Bartoloměje,³ když se vopraví, je prodávám i s vlnou a pro starost mohou se ještě <dso> chovati dvě i tři léta, než tohoto času jarního jehňata prodávám. Smejším, že jich okolo půl třetí kopy nebo více bude. Jsou jehňata mladý, než kdyby se do dobrý pastvy dostali, tehdy by se tudíž vopravili. Jestliže se Tvé mi[los]ti vidí, jsem toho oumyslu je prodávati od tohoto ponděl-

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Byšice, městečko s renesančně upravenou tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj) v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

³ Svátek svatého Bartoloměje připadal shodně ke dni 24. srpna.

ka příštího, ve dvou nedělích. Ráčíš toho dne ke mně na Beřkovice⁴ přijeti a ovčáka svého sebou vzíti. Jestliže by se mu líbily, chtěl bych je Tvé mi[los]ti prodati a mimo jiné dopřítí, nebo i tyto dny pan Jan Myška z Vobřístvi⁵ u mě byl a o prodej tých[ž] jehňat se mnou mluvil. Oznámil sem mu, že si je ráčil sobě u mě zamluviti. Než pokudž bys Ty jich vzíti neráčil, že bych mu je nechati chtěl. Co se pak těch ovec dotýče, smejšlím, že jich bude také asi přes půl třetí kopy, ač sem jich jak živ na jaře neprodával. Však pokudž by se Tvé mi[los]ti líbily, chtěl bych je Tvé mi[los]ti nechati a prodati. Než mně se vidí strany ovec, že jest lépe do podzimku jich tak nechati, až by se vopravily, než jehňata v svrchu oznámený čas ráčíš moci dostati. Jaké vůle Tvé mi[los]ti v tom jest, za oznámení žádám. Vedle toho Tvé mi[los]ti ku paměti přivozuji strany toho 1000 kop míš[ěnských], kteréhož si mi tak zapůjčiti se zamluviti ráčil. Poněvadž mi pan Jan Štampach⁶ tyto dny píše, žádá věděti, ((kdy a)) kde bych mu je chtěl vyčísti. I poněvadž se v tým dni do měst pražských jeti strojím, mohlo-li by to býti v městech pražských nebo o tom vím, že též k tomu času ráčíš tam býti. Napsal bych panu Štampachovi, aby tam též přijel a takové peníze čtený přijal, tak aby jich nebylo potřebí po druhé vyčítati a vysazovati. Pakli by je tohoto tejdén ((příští)) ještě u mě ráčil chtíti vysázeti a ke mně přijeti, uhlídal bych Tvou milost u sebe z srdce rád. Jistotu⁷ přihotovenou také již před rukami mám. Za odpověď, kterou bych se jak v jedné, tak i v druhé příčině zpraviti mohl, žádám. S tím milost Boží rač s námi se všemi býti a našeho společného shledání v dobrém způsobu zdraví popřítí. Datum na Beřkovicích⁸ v sobotu po s[va]t[é]m Jiří rytíři léta 1612.

Zigmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách⁹

⁴ Dolní Beřkovice, ves a panství severozápadně od Mělníka na Labi, do roku 1621 v držení Zikmunda Belvice z Nostvic.

⁵ Jan Častovec Myška ze Žlunic na Obrístvi († po 1612).

⁶ Patrně Jan starší Štampach ze Štampachu na Košticích († po 1620).

⁷ Jistota – dlužní úpis.

⁸ Dolní Beřkovice, ves a panství severozápadně od Mělníka na Labi (Středočeský kraj).

⁹ Zigmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách († 1621), hejtman Boleslavského kraje v letech 1613-1614, královský rada Fridricha Falckého (1619-1620).

544.

Oldřich Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přátelsky děkuje za příslib půjčky 1 000 kop míšeňských grošů, pro něž si měl poslat tohoto dne. Rád by tak učinil, avšak oznamuje, že psaní obdržel teprve včerejšího dne večer a nemá v Praze žádného spolehlivého posla. Proto prosí, aby mu Pětipeský poslal sumu do Prahy po své sestře, pokud tam bude mít cestu. Jinak vyzvednutí peněz proti řádnému dluhopisu odloží o několik dní. Chce pro peníze poslat někoho spolehlivého. Děkuje za prokázané přátelství a zavazuje se službou.

Bez místa, 30. dubna 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 116-117, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému ((Václavovi)) Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu švagru mému zvláště milému, k d[odání].

((A. 1612 od pana Voldřicha Gerštorfa,¹ že mu peněz půjčiti chci, děkuje.))²

Službu svú povolnou vzkazuji, urozený a statečný rytíři a můj zvláště milý pane švagrkře. Téhož zdraví a jiného všeho nejlepšího dobrého přeji Va[ší] M[ilos]ti věrně rád. Můj zvláště milý pane švagrkře, na mou důvěrnou žádost takovou paměť míti ráčíte a mně 1 000 kop míš[eňských], abych sobě dnešního dne s jistotou³ na svědomí poslal, zapůjčiti chtíti ráčíte, z toho Va[ší] M[ilos]ti přátelsky děkuji. A byl bych tak rád učinil a dnešního dne sobě pro ně s jistotou poslal, ale oznamuji panu švagru, že teprva včera v neděli k večeru mně takové psaní došlo a nemaje tak na spěch ((zde v Praze)) žádného věrného posla, mýho zvláště milého pana švagra za to velice přátelsky žádám, že mi tak velikou lásku ještě prokáže a tu sumu sem do Prahy po paní sestře své <...>,⁴ kdyby paní sem jeti ráčila, vypraví, anebo ke středě nebo čtvrtku mně to odloží. Chtěl bych někoho jistého pro takovou sumu s jistotou vypraviti. A toho se panu švagru jako i všeho předešle prokázaného přátelství vším dobrým a příjemným přátelstvím odsluhovati. Sem ku panu švagru té důvěrné naděje, že v této mé taky žádosti (ač se skoro za to stydím, že vždy jednu za druhou vzkládám) od pana švagra oslyšán nebudu. S tím se Va[ší] M[ilos]ti od Pána Boha všemohoucího na všem dobře a šťastně míti vinšuji. Dat[um] v pondělí po Provodní neděli léta páně 1612.

*Panu švagru k službě hotový zůstávám
Voldřich Gerštorf,
J[eho] M[ilosti] královské rada⁵*

¹ Oldřich Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Mackově († 1619), hejtman komorního panství Křivoklát (1604-1606), hejtman komorního panství Pardubice (1606), královský prokurátor (1606-1611 a 1611-1619), rada české královské komory (1607-1619), přisedící zemského soudu (od 1616), stavovský direktor (1618-1619).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jistota – dlužní úpis.

⁴ Míneňna patrně Marie Anna Trmalová z Chýš a Egrberku († 1627), mladší sestra Šťastného Václava Pětipeského, manželka Mikuláše Trmala z Toušic; nebo Magdalena Velemyská z Chýš a Egrberku († po 1617), starší sestra Šťastného Václava Pětipeského, manželka Jaroslava Velemyského z Velemyšlovsi.

⁵ Oldřich Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Mackově († 1619).

545.

Ernfrýd / Jiří Vilém / Rudolf Berbisdorf z Berbisdorfu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o odklad splácení dluhu, k čemuž mělo dojít k uplynulému dni svatého Jirí či do dvou následujících týdnů, a to pro nenadálou smrt jeho bratra Godfrýda Berbisdorfa z Berbisdorfu a s ní spojenými vydáními. Prosi o lhůtu dalších čtyř týdnů. Děkuje a zavazuje se službou.

Hrušov, 2. května 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 49, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, hejtmantu kraje Boleslavského, panu švagru a bratru mému důvěrně milému a laskavému, k dodání.

((A. 1612 od p[ana] Berbistorfa¹ o sčekání peněz.))²

Službu svou povolnou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště důvěrně milý a na mě laskavý. Zdraví, v něm jiného všeho dobrého, přeji Tvý m[ilos]ti upřímně věrně rád. Na jiném sem nebyl, nežli Tvou m[ilos]t v dluhu, kterýmž Tvé m[ilos]ti povinnen sem, dle zapsání svého při s[va]tém Jiří nyní jminulém, anebo ve dvouh nedělich potom s poděkováním spokojiti. Ale mimo naději mou mně opět nenadále vydání příčinou smrti mého nejmilejšího pana bratra, pana Gotfrýda,³ přišlo, z té příčiny a nevyhnutedlné potřeby své takové přinucen sem, další lhůty při Tvé m[ilos]ti hledati. Jakož pak služebně prosím, že se v té příčině láskou ke mně nakloniti a takového dluhu ještě do čtyr neděl pořad zběhlých sčekání učiniti ráčíš. Nepominu Tvou m[ilos]t v tom času náležitě a s poděkováním spokojiti a toho dobrodiní Tvé m[ilos]ti všelijak příjemně se odsluhovati. Odpovědi laskavé žádám. Milost a ochrana pána Boha všemohoucího se všemi námi býti rač. Dat[um] na Hrušově⁴ ve středu po neděli Provodní léta 1612.

*Tvý m[ilos]ti starý volný a upřímný sluha až do hrobu
[...] B[erbistorf] z Berbistorfu⁵*

¹ Jeden z bratrů Godfrýda Berbisdorfa z Berbisdorfu – Ernfrýd († po 1621), Jiří Vilém či Rudolf Berbisdorf z Berbisdorfu († po 1621).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Godfrýd Berbisdorf z Berbisdorfu na Hrušově († 1612).

⁴ Hrušov, ves a tvrz jihozápadně od Mladé Boleslavi, do roku 1612 v držení Godfrýda Berbisdorfa z Berbisdorfu, následně jeho bratrů Ernfrýda, Jiřího Viléma a Rudolfa a Alžběty Berbisdorfové ze Štampachu (do 1615) a jejího druhého manžela Jan z Roupova (do 1621).

⁵ Jeden z bratrů Godfrýda Berbisdorfa z Berbisdorfu – Ernfrýd († po 1621), Jiří Vilém či Rudolf Berbisdorf z Berbisdorfu († po 1621).

546.

Purkmistr a rada Mělníka nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvají se, aby Pětipeského poddaný a řezník Karel Hořický odložil splátku dluhu za prodané kůže Uršule, vdově po koželuhovi a mělnickém měšťanovi Danielovi Kožešníkovi. Vdova Uršula Kožešníková se zavázala zaplatit pohledávku k termínu svatého Bartoloměje, přestože se necítí být povinna vyrovnat dluh za nebožtíka manžela. Zavazují se obdobnými službami.

Mělník nad Labem, 7. května 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/17, fol. 39, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu nám v dobrém sousedství laskavě příznivému.

((A. 1612 od Mělnických, strany dluhu Karlovi Hořickému,¹ řezníku, za kůže povinnýho.))²

¹ Karel Hořický, řezník, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Službu svou vzkazujem, urozený a statečný rytíři, pane k nám v dobrém sousedství laskavě příznivý. Zdraví i jiného všeho dobrého přejeme V[áš] M[ilosti] věrně rádi. Uršula, zůstala vdova po n[ěkdy] Danielovi Kožešníku,³ na onen čas sousedu našem, maje sobě v známost uvedeno psaní nám od V[áš] M[ilosti] v příčině dluhu za kůže Karlovi Hořickému,⁴ poddanému V[áš] M[ilosti] povinného, učiněné, čeho by při nás vyhledávala a za jakou přímluvu k V[áš] M[ilosti] nás žádala, z spisu příležitostého dostatečně vyrozuměti ráčíte. I poněvadž na žádným odporu, nejsouc tím dluhem spravelivě povinna, se býti pravi a jej vopraviti při času s[vatéh]o Bartoloměje⁵ nejprv příštího se uvoluje, že to, prohlídaje k jejím nedostatkům a sirobě, při nadepsaném Karlovi Hořickém, aby takového dluhu jí do téhož času posečkal, naříditi ráčíte, se přimlouváme. Jakož bychom i my v podobné příčině chtěli se toho V[áš] M[ilosti] hotově odměniti. S tím milost Pána Boha rač s námi býti se všemi. Dat[um] v městě Mělníce nad Labem⁶ v pondělí po neděli Misericordias léta 1612.

Purgmistr a rada města Mělníka nad Labem⁷

³ Daniel Kožešník, koželuh, měšťan Mělníka nad Labem.

⁴ Karel Hořický, řezník, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ K termínu 24. srpna 1612.

⁶ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Viléma Vchynského ze Vchynic (1611-1613), v letech 1614-1618 ve správě katolického hejtmána Jakuba Hořického z Tepence, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁷ Přehled obsazení purkmistra a městské rady města Mělníka v letech 1613-1619 podává i s odkazy na prameny J. KILJÁN (ed.), *Martin Prušek z Prušova*, s. 22-25.

547.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 8. května 1612

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 151r, česky

N. 20

Od u[rozeného] p[ana] Šťastného Václava Pětipeského z Chýš, etc., v příčině Voršily,¹ pozůstalý vdovy po n[ěkdy] Danielovi Kožešníkovi,² o dluh povinný poddanému páně. Dodáno 8. Mai A. 1612.

¹ Voršila Kožešníková, vdova po Danielu Kožešníkovi, koželuhu a mělnickém měšťanovi.

² Daniel Kožešník, koželuh, měšťan Mělníka nad Labem.

548.

Šebestián Lounský píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Jménem svého pána Vodolana Pětipeského z Chýš a Egrberku žádá o odklad splátky dluhu 50 kop míšeňských grošů. Již příští neděli mu je chce složit v Praze i s úroky. Věří ve vyslyšení své prosby a zavazuje se službami.

Blahotice, 8. května 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 5, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu mně laskavě příznivému. Jeho mi[los]ti.

((A. 1612 od Šebesty,¹ p[ana] Vodolanovýho,² že mi chce peníze do Prahy přivéztí.))³

Službu svou Vaší M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane mně laskavě příznivý, zdraví i jiného všeho dobrého, na Pánu Bohu vinšujícíce, přeji Vaší M[ilos]ti služebně rád.

Psaní Vaší M[ilos]ti, kderěz ráčíte činiti pánu mému v příčině těch padesáti kop míš[eňských], mně na místě pana mého ku potřebě jeho zapůjčených, jsem od pána svého přijal a co by v sobě obsahovalo, z něho porozuměl. Vaší M[ilos]ti služebně za to žádám, že ráčíte kratičké strpení jmíti, a to nejmíně do tyto neděli nejprv příští, chci Vaší M[ilos]ti s poděkováním ((v Praze)) takové peníze i s ourokem, kderýmž pán můj Vaší M[ilos]ti povinen jest, odvésti. Sem té celé a služebně naděje, že tato má žádost při Vaší M[ilos]ti své jmísto jmíti bude. Já se toho Vaší M[ilos]ti všelijakými dobrými mně možnými službami a Vaší M[ilos]ti příjemnými odsloužiti nepominu. S tím milost Boží rač s námi se všemi býti. Datum na Blahoticích⁴ v outery po neděli Misericordias 1612.

*Vaší M[ilos]ti v službách volný
Šebestián Lounský⁵*

¹ Šebestián Lounský († po 1614), úředník Vodolana Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích (asi od 1602).

² Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích († asi 1640), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav (1612-1613 a 1614-1615), výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Blahotice, ves s tvrzí východně od Slaného (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1563-1621).

⁵ Šebestián Lounský († po 1614), úředník Vodolana Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích.

549.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 11. května 1612

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 152v, česky

N. 21

Od p[ana] Pětipeskýho v příčině Voršily,¹ n[ěkdy] p[o] Danieli Kožešniku,² dodáno 1. Mai A. 1612.

¹ Voršila Kožešniková, vdova po Danielu Kožešníkovi, koželuhu a mělnickém měšťanovi.

² Daniel Kožešník, koželuh, měšťan Mělníka nad Labem.

550.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 22. května 1612

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 154r, česky

N. 13

Od p[ana] Šťastného Václava Pětipeského z Chýš, etc., skládá důklad poroty plnomocníkům Matyáše Lvovického.¹ Dodáno 22. Mai A. 1612.

¹ Matyáš Lvovický ze Lvovic, hejtman mělnického panství (1607-1611).

551.

Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Děkuje, že zařídí pohřeb jeho dceři v Byšicích. Za to se zavazuje službou. Pokud nic nenamítá, napíše Alžbětě Hrzánové z Dubé do Libně, Anně Vlinské z Dubé, (patrně Janovi) Vtelenskému ze Vtelna, Jindřichovi Jiřímu Zejdlicovi ze Šenfeldu a synovci Václavu Trmalovi z Toušic, aby přijeli příští pondělí na Byšice k obědu a zúčastnili se pohřbu. Zatím neví, co dotyční odpovědí. Ptá se, má-li také pozvat Petra Borta z Bortu. Vzkazuje pozdravy manželky.

Myškovice, 25. května 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 74, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu švakru a kmotru mému vzláště milému, k dodání.

((A. 1612 od pana Mikuláše Trmala,¹ děkuje, že dcerce jejich pohřeb chci učiniti.))²

Službu svou vzkazují, urozenej a statečnej rytíři, pane švaře a kmotře můj vzláště milej. Zdraví a jiné všecko dobré, od Pána Boha žádajíce, přeji ti věrně upřímně rád.

I můj vzláště milej pane švaře, předně z tak laskavého ohlášení, které si mně a mý nejmilejší manželce³ učinil a pohřeb tý naší nejmilejší ceři u sebe na Byšicích⁴ učiniti se zakazuješ, přátelsky a služebně ti děkujeme. Dá mi to Pán Bůh, že ti se toho zase v potěšitedlnějších příčinách každého času odsluhovati a odměňovati budu. A pokudž to proti tobě nejní, piši tu paní Hrzánový na Libeň⁵ a paní Vlinský⁶ a panu Vtelenskýmu,⁷ aby k tobě na Byšice v pondělí příští tím raněji k vobědu přijeli. Piši taky panu Jindřichovi

¹ Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovících († po 1628), účastník stavovského povstání, švagr Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Anna Marie Trmalová z Chýš a Egrberku na Myškovících († 1627), manželka Mikuláše Trmala z Toušic na Myškovících, sestra Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁵ Alžběta Hrzánová, rozená Mracká z Dubé na Libni a Vrutici († po 1632), manželka Václava Hrzána z Harasova na Libni, Sedlci a Vrutici, pobělohorská exulantka.

⁶ Patrně Anna Vlinská, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsí († 1611).

⁷ Patrně Jan Vtelenský ze Vtelna na Vtelně († asi 1633); Jiří Vtelenský ze Vtelna († 1629 v Pirně) či Mikuláš Vtelenský ze Vtelna na Vtelně († 1612), soused Šťastného Václava Pětipeského z Chýš.

Zejdlicovi⁸ a Václavovi,⁹ strejci svýmu, ale nic o nich nevím, aby přijeti mohli, nebo pan Zejdlic, ten stůně, a Václav, strejc, ten se strojí do Hradecka. Nežli paní manželka, smejšlím, že s manželkou mou spolu v neděli příští na noc k tobě přijedou a vidí-li ti se, můj vzláště milej pane švaře, panu Petrovi Bortovi¹⁰ skázati, aby taky v pondělí k tobě přijel, to při vůli tvý zůstavuji. A tak tvůj upřímnej švagr až do smrti zůstávám. Datum na Myškovovicích¹¹ v pátek den s[vatéh]o Urbana biskupa léta 1612.

Manželka má nejmilejší skazuje tě velice přátelsky pozdravovati s žádostí od Pána Boha všech věcí dobrých oznámiti.

Mikuláš Trmal¹²

⁸ Jindřich Jiří Zejdlic ze Šenfeldu na Kozomině a Volovicích († 1620), císařský rada (1591-1611).

⁹ Václav Trmal z Toušic na Chvatěrubech († po 1621), syn Viléma Trmala z Toušic a synovec Mikuláše Trmala z Toušic, švagra Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁰ Petr Bort z Bortu († po 1628), drobný rytíř usedlý ve vsi Radouň při Mělnickém Vtelnu, hospodářský úředník zámožnějších šlechticů v regionu.

¹¹ Myškovice, dnes Miškovice, ves a tvrz na severovýchodním okraji Prahy (Středočeský kraj), v držení Mikuláše Trmala z Toušic (1604-1623).

¹² Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovovicích († po 1628).

552.

Jaroslav purkrabí z Donína píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho psaní, které obdržel 25. května 1612, v němž žádá o obnovení dluhopisu za přítomnosti vyžádaných ručitelů. Připomíná, že se Pětipeský původně spokojil s dvěma rukojmími – Fridrichem purkrabím z Donína a Janem purkrabím z Donína – a vyžádal si ještě Adama staršího z Valdštejna. Se souhlasem Pětipeského také uvedl mezi svými ručiteli Albrechta Kaplíře ze Sulevic. Celá záležitost se však zdržela vzhledem k jeho bolesti zubů a nepřítomnosti některých ručitelů v Praze. Omlouvá se za zdržení a prosí o obnovení dluhopisu na další rok. Zavazuje se přátelstvím a službou. Dodává, že chtěl jistotu Pětipeskému doručit osobně, ale pro nemoc ji musel poslat. Hodlá jej brzy navštívit, aby se omluvil ještě osobně.

Praha, 27. května 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkovicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 79-80, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Ekgrbergku na Byšicích a Bosyni, panu a příteli mému obzvláště milému, k dodání.

((A. 1612 ode pana Jaroslava purgkrabího z Donína¹ o přejištění jistoty.))²

Službu svou, urozený a statečný rytíři, pane a příteli můj obzvláště milý, Vaší M[ilos]ti vzkazují. Zdraví a v něm jiného všeho nejlepšého od Pána Boha vinšují Vaší M[ilos]ti a přeji upřímne a věrně rád. Po přečtení psaní Vaší M[ilos]ti, 25. dne měsíce máje přijatého, co by v sobě obsahovati jmělo, jsem vyrozuměl, v kterémžto psaní dokládati ráčíte, abych Vaší M[ilos]ti zase jistotu³ obnovil a rukojmě jiné a ty, které by Vaš[e] m[ilos]t

¹ Jaroslav purkrabí z Donína († 1613), bratr Ferdinanda z Donína († 1611, prezidenta apelačního soudu 1603-1609, dvorského sudího 1609-1610 a nejvyššího hofmistra), kněžský stav od listopadu 1607, opat v Neuzelle (1611-1613), papežský komorník.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jistota – dlužní úpis.

chtíti ráčili, postavil. I mohu Vaš[i] M[ilos]ti oznámiti, že jste se mnou na tom zůstati a na těch páních rukojmých Vaš[i] M[ilos]ti ode mě oznámených, totižto na p[anu], panu Fridrichovi purgkhrabí z Donína⁴ a na panu, panu Janovi purgkhrabí z Donína,⁵ na těch dvouch toliko přestati jste ráčili. Avšak mě se Va[še] [milo]st ptajícimu, kterého bych víceji za rukojmě postaviti jměl, p[ana], pana Adama staršího z Valdštejna a na Žehušicích⁶ poručiti jste ráčili, což jsem učinil a za rukojmě Jeho mi[los]ti postavil. Poněvadž též pan Albrecht Kaplíř z Sulevic⁷ Vaš[i] M[ilos]ti příjemnej jest, podle jiných Jich mi[los]ti též jsem ho za rukojmě postavil. Jsouce té naděje, že na něm i na jiných vejš nadepsaných páních ruko[j]mích ((přestati)) a s nimi spokojený bejti ráčíte. Že pak to obnovení jistoty se prodloužilo, nedostatek zdraví mého, který až posavad snáším, totiž náramné bolení zubův, v to vkročilo a též někteří z pánův rukojmů (jako p[an], pan Fridrich purgkhrabě z Donína) v Praze bejti neráčili, <k> kterému sem naschvále posílati musil. Pročež Vaš[i] M[ilos]ti přátelsky žádám, že (že tak dlouho ta jistota obnovená a Vaš[i] M[ilos]ti odeslána nebyla) mně za zlé jmíti pro příčiny vejš oznámené neráčíte a té takové sumy podle společného zůstání našeho do roka pořad zběhlého od datum obnovení jistoty této sčekání učiniti a s tou jistotou, kterou Vaš[i] M[ilos]ti odsílám, i s těmi pány rukojměmi spokojený bejti ráčíte. Já Vaš[i] M[ilos]ti takovou sumu k tomu času shledati, ji přihotovati a Vaši M[ilos]ti bez dalšího zaneprázd[n]ění spokojiti chci. A v čem bych se koliv toho přátelství prokázaného zase mými službami Vaš[i] M[ilos]ti odsloužiti a jiným všelijakým dobrým a Vaš[i] M[ilos]ti příjemným přátelstvím odměniti mohl, každého času mě volného jmíti ráčíte. S tím milost Boží rač s námi se všemi bejti. Datum v Praze 27. dne měsíce máje léta šestnáctistého dvanáctého.

Jaroslav purgkhrabě z Donína, Jeho Sva[tos]ti papežské komorník,⁸
pán a opat kláštera Novoželského⁹

Vaši mi[los]ti volnej přítel a ujec
Jaroslav purkhrabě z Donína,¹⁰ m. p.

P. S. Chtěl jsem jistotu Vaši M[ilos]ti donésti sám, kterou sem ji též proto zadržel, ale když jsem nemocen, Vaš[i] M[ilos]ti ji poslati musím. Ale když na klášter pojedu, u Vás se zastavím a Vaš[i] M[ilos]ti omluvna se učiním.

⁴ Fridrich z Donína na Bílém Újezdci († 1634), hejtman Slánského kraje (1600-1601, 1603-1604, 1608-1609, 1611-1612), přisedící většího zemského soudu (1611-1616).

⁵ Jan purkrabí z Donína († 1620), bratr Ferdinanda a Jaroslava purkrabích z Donína.

⁶ Adam starší z Valdštejna na Žehušicích († 1615), císařský mundšenk, císařský rada, podkomoří věnných měst, hejtman Časlavského kraje (1599-1600, 1604-1605, 1606-1607, 1608-1609, 1610-1611, 1614-1615).

⁷ Albrecht Kaplíř ze Sulevic na Kolči a Voticích († 1616).

⁸ Jaroslav purkrabí z Donína († 1613).

⁹ Neuzelle, cisterciácký klášter na hranicích Dolní Lužice a Braniborska (Braniborsko, Landkreis Oder-Spree).

¹⁰ Jaroslav purkrabí z Donína († 1613).

553.

Jan mladší Varlejš z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Domníval se, že Pětipeský již dávno obdržel částku 500 kop nevedené měny, které půjčil jeho manželce. Uvedené peníze mu poslal na svátek svatého Jiří po Janu Burianovi

Kapliřovi ze Sulevic do Prahy se vzkazem, že úrok zaplatí později při osobním setkání v Praze. Porozuměl, že se tak nestalo. Vyjadřuje lítost a zdůrazňuje, že to nebylo úmyslné. Neprodleně toto nedorozumění napraví, neboť se chystá do Prahy k zemskému soudu. Zavazuje se přátelstvím a službou.

Závřší, 31. května 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 52, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egerberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1612 od pana Jana mladšího z Bubna¹ strany peněz.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Téhož zdraví i jiného všeho dobrého přeji Tvé mi[los]ti věrně rád. Můj zvláště milej pane švagře, co se dotejče těch 500 kop, kderý jste mé manželce³ půjčiti ráčil, za jiný sem neměl, nežli že si je již dávno dostal a již tím dokonce ubespečen byl. Nebo sem je po panu Burjanovi Kapliřovi⁴ poslal a jemu v pondělí svatého Jiří minulýho,⁵ když ku Praze jel, odvedl a jeho žádal, aby je Tvé mi[los]ti na místě mým odvedl. A když do Prahy přijedu, ourok že sebou přivezu, že odvésti chci a na místě manželky mej vod osoby svý děkovati budu. Ale jakž z psaní Tvo[ji] mi[los]ti porozumívám, že se toho nestalo, čehož mi jest velice lítostivo. Za též žádám, že to k mé zoumyslnosti a nedbanlivosti přičítati neráčíš, nýbrž to sám neobmeškám opatřiti. A poněvadž teď k soudu zemskému do Prahy konečně bohda jeti strojím, jak do Prahy přijedu, nepominu Tvou mi[los]t s poděkováním spokojiti a tolikéž všelijakým líbezným přátelstvím odměniti i odsloužiti. Dat[um] na Závřší⁶ ve štvrtek den památky slavný Vstoupení Pána a spasitele našeho v nebe léta 1612.

*Tvý mi[los]ti sluha volný
Jan mladší z Bubna⁷*

¹ Jan mladší Varlejš z Bubna na Závřší (1570-1635), evangelický rytíř a válečník, účastnil se protitureckých a protibočkovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska (jmenován 25. května 1618).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Ester Mitrovská z Nemyše (1581-1618), vdova po Volfu Koňasovi z Vydří na Budči a Bolunkově († před 1608), poté manželka Jana mladšího z Bubna.

⁴ Jan Burian Kapliř ze Sulevic na Potštejně († 1618), rytmistr stavovského vojska pod velením Jindřicha Matyáše z Thurnu, zastřelen v boji 26. listopadu 1618 u Světlé nad Sázavou.

⁵ Dne 23. dubna 1612.

⁶ Závřší, dvůr a zaniklá tvrz severně od Chocně (Královéhradecký kraj), tvrz součástí potštejnského panství byla v letech 1608-1621 v majetku Jana mladšího z Bubna.

⁷ Jan mladší Varlejš z Bubna na Závřší (1570-1635).

554.

Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egerberku. Právě obdržel psaní od nejvyšších úředníků, soudců a místodržících Království českého ohledně jejich hejtmanského úřadu v Boleslavském kraji. Psaní odesílá Pětipeskému. Upozorňuje, že jejich úřad skončil na svatého Jiří 1612. Král navíc nepobývá v zemi, a proto pravomoc jmenování nových úředníků připadá místodržícím. Žádá, aby Pětipeský sepsal odpověď k místodržitelství, zároveň navrhuje, aby se opětovně omluvili

(patrně z výkonu úřadu krajských hejtmanů). Je připraven Pětipeského odpověď přečíst a opatřit vlastní pečeti.

Doksy, 1. června 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 92-93, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru, bratru a sousedu mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1612 od p[ana] Václava Berky¹ strany nějakého psaní od J[ich] m[ilosti] pánův místodržících.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře, bratře a sousede můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého panu švagru věrně přeji. Dnešního dne, příjemši ke mně pan Bernart Leben z Kornu na Dokezi,³ dodavši mi psaní od Jich mi[los]tí nejvyšších pánův ouředníkův a soudcův zemských, J[eho] M[ilosti] k[rálovské] místodržících a rad v Království českém, dotýkající se jeho věci, oč nám, jakožto na onen čas hejtmanům krajským, od Jich mi[los]tí psáno bylo. A co nám dáleji znovu Jich mi[los]tí v té příčině psáti ráčí, tomu sem po přečtení porozuměl. Za kteroužto příčinou vidělo mi se takové psaní panu švagru ku přečtení odeslati a po přečtení tomu dáleji, jaké se nám poručení společně činí, pan švagkr porozuměti moci bude. Já pak při sobě jináče souditi nemohu, než poněvadž čas náš při svatém Jiří nyní jminulém⁴ dle povolání ouřadu našeho vycházel a do konce vyšel, že podle zřízení zemského bychom tím povinný nebyli, takovou věc k sobě přijíti, neohlédající se na to, že vlastně J[eho] m[ilost] k[rálovská] v zemi býti neráčí, tehdy Jich mi[los]tem to vše v moc pozůstává, jiné pány hejtmany krajské ustanoviti a zříditi. Však to dáleji panu švagru k dalšímu uvážení podávám a co by se jemu v té příčině vidělo za dobré býti, za oznámení žádám. It[em] měli bychom, jakž předešle, tak i vždy nyní, se omluvna činiti a to k sobě přijíti. Budu od pana švagkra odpovědi očekávati. Což jakou bychom na to odpověď dáti měli, může pan švagr to dáti sepsati a mně k dalšímu přehlídnutí a k spečetění odeslati. A tak, odpovědi očekávající, pán Bůh s námi se všemi býti rač. Dán na Dokzi⁵ v pátek po Nanebevstoupení pána Krista léta 1612.

*Václav starší Berka z Dubé a z Lipé,
na Loučení, Dešné, Vidimi a Bezdězi⁶*

¹ Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučení, Dešné, Housce, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Bernard Leben z Kornu na Doksech († po 1612), patrně posel místodržitelství (1612).

⁴ Dne 23. dubna 1612.

⁵ Doksy, město a renesanční zámek jihovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (1596-1621).

⁶ Václav starší Berka z Dubé a Lipého (1570-1625).

555.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egerberku píše Václavovi staršímu Berkovi z Dubé a Lipé. Odpovídá na dotaz v záležitosti vykonání jisté služby v komisi, která souvisí

s úřadem krajských hejtmanů, jež však pro Berku i Pětipeského skončila k termínu svatého Jiří roku 1612. Po přečtení Berkova dopisu i instrukce z místodržitelství soudí, že jsou povinni službu komise vykonat. Odesílá instrukci zpět a hodlá se s Berkou sejít ve středu či ve čtvrtek k ústnímu projednání záležitosti. Očekává odpověď obratem po poslu tohoto listu.

Byšice, 3. června 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 101, česky¹

Urozenému panu, panu Vácslavovi staršímu Berkovi z Dubé a z Lipé na Dešině, Vidimi, Loučeni a Bezdězi, panu švagru, bratru a sousedu mému zvláště milému a na mě laskavému, k dodání.

Službu svou Vaší M[ilos]ti vzkazují, urozený pane, pane švagře, bratře a sousede můj zvláště milý a na mě laskavý. Téhož zdraví i jiného všeho dobrého, od pána Boha vinšující, přeji Vaší M[ilos]ti upřímně a věrně rád. Jaké mi psaní činiti a v něm od Jich m[ilos]tí nejvyšších pánův ouředníkův a soudcův zemských J[eho] M[ilosti] k[rálovské]² místodržících³ psaní ((dotejkající se pana Bernarta Lebu z Skornu⁴)) <.....> ((ná))m oběma svědčící, odsílati račte, po přečtení <jich> <cho>, nač se týž poručení Jich m[ilos]tí vztahuje, a psaní Vaší M[ilos]ti, co v sobě obsahuje, sem porozuměl. <A obávám se že vedli> I ačkoliv čas hejtmanství našeho při s[va]tým Jiří minulým <abychom tu věc vyslyšeli> nás jménem J[eho] M[ilosti] k[rálovské] obnovující, ((těž)) předešlé nařízení napomínati a poroučeti, bychom, nedadouc sobě ničemuž překážeti, ani nějakých obran požívajíc, tu věc předse ((neprodleně)) vzali a jakožto komisaři od Jich m[ilos]tí nařízení, byť pak i jiní hejtmané mezi tím nařízením byli, vyřídili. A vyřízení svýho zprávy s dobrým zdáním a navrácením všech spisův Jich m[ilos]tí učiniti nepomíjeli, poroučeti ráci. Vedle kteréhožto poručení vidí mi se, že touž komisi k sobě přijíti ji vyříditi ((a po vyřízení)) <a> Jich m[ilos]tí toho zprávu učiniti povinni sme. <((že pak týž poručení))> však vše k dalšímu dobrému uvážení Vaší M[ilos]ti připouštím a týž poručení Vaší M[ilos]ti zase příležitostě odsílám <sám pak>. A pokudž bych buď v středu a neb ve čtvrtek Vaší M[ilos]ti žádnýho zanepřázdňení neučinil <a>((ch))těl bych k Vaší M[ilos]ti přijeti a to o všeckno dále oustně promluvíti. Odpovědi, kterou bych se spraviti mohl, po tomto poslu mým žádám. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Datum na Byšicích⁵ v neděli po památce Vstoupení pána Krista léta 1612.

[Bez podpisu]

¹ Jde o opověď na předchozí Berkův list č. 554.

² Matyáš Habsburský (1557-1619), rakouský arcikníže, uherský král (1608-1619), český král (1611-1619), římský císař (1612-1619).

³ K obsazení zemských úřadů v dané době blíže František PALACKÝ, *Přehled současný nejvyšších důstojníků a úředníků*, in: Jaroslav Charvát (red.), *Dílo Františka Palackého I*, Praha 1941, s. 365-417, zde s. 375-376.

⁴ Bernard Leben z Kornu na Doksech († po 1612), patrně posel místodržitelství (1612).

⁵ Byšice, městečko s renesančně upravenou tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

556.

Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho psaní ohledně záležitosti svobodného pána Bernharda Löbla

z Grainburgu. Přestože již skončila lhůta jejich hejtmanského úřadu, přistupuje na Pětipeského dobrozdání. Oznamuje však, že se o svatodušních svátcích vypraví do Teplíc, kde nějakou dobu zůstane. Z toho důvodu je nutné věc odložit, než se vrátí zpět. Dále sděluje, že ho Pětipeský nebude moci navštívit v jeho domě v Děčíně, neboť příštího dne vyrazí obhlédnout své nové hospodářství v Loučeni.

Doksy, 3. června 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 131, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, panu švagru, bratru a sousedu mému zvláště milému.
((A. 1612 od p[ana] Václava Berky¹ strany p[ana] Bernarta Leble.²))³*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře, bratře a sousede můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého, od pána Boha vinšující, přeji panu švagru věrně rád. Jakou mi odpověď na mé psaní pan švagr dává v příčině pana Bernharta Leble,⁴ po přečtení sem porozuměl. I ačkoliv čas náš hejtmanskej krajskej při s[vat]ém Jiří nyní jminulým vyšel, ale k dobrému zdání pana švagra přistupují, než moho panu švagru oznámiti, že sem toho oumyslu, dá-li pán Bůh, v tyto svátky svatodušní nejprve příští do Teplice⁵ se vypraviti, ano i za některej čas tam zůstati míním. Za tou příčinou té věci se odklad státi musí. Než jest poněkud mnoho, jak nám i práva a zřízení zemská o tom vyměřují, že po vyjití času našeho ročního s[vat]o Jiřského již tu věc k sobě přijíti máme. Avšak jakkoliv jest, když dá Bůh, z Teplice se domů zase navrátím, spolu se o den jistý, kdy by to bejti mělo, snesem. Bud' jestli v tom čase týž pan Lebl ke mně, anebo ku panu švagru přijede, bude se mu moci to také za odpověď dáti. A kdež pan švagr tého dokládá, že mě chce bud' v středu, anebo ve čtvrtek nejprve příští navštívit a o tuž věc se mnou promluvit. I rád bych pana švagra v domě svém v Děčíně⁶ <rád> uhlídal. Ale pana švagra toho netajím, že se zejtra bohda na Loučeň⁷ jesti strojím a na své nové hospodářství pohleděti. Čehož sem pana švagra touto odpovědí tejna učiniti nechtěl. S tím pán Bůh s námi. Dat[um] na Dokz⁸ v neděli 3. Juní léta 1612.

Václav starší Berka z Dubé a z Lipé na Loučíně, Dešné, Vidimi a Bezdězi⁹

¹ Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučeni, Dešné, Housce, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtmán Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

² Bernhard Löbl z Grainburgu († po 1612), svobodný pán, člen místodržitelství.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Bernhard Löbl z Grainburgu († po 1612).

⁵ Teplice, lázeňské město západně od Ústí nad Labem (Ústecký kraj).

⁶ Děčín, královské město v Litoměřickém kraji severovýchodně od Ústí nad Labem (Ústecký kraj).

⁷ Loučeň, městys severně od Nymburka (Středočeský kraj), v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (1612-1621).

⁸ Doksy, město a renesanční zámek jihovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (1596-1621).

⁹ Václav starší Berka z Dubé a Lipé (1570-1625).

557.

Jan Jiří Žďárský ze Žďáru píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Rád by se s ním sešel. Jelikož se dozvěděl, že je v Praze, žádá Pětipeského, aby k němu přijel do Červeného Újezdce. Zavazuje se dobrým přátelstvím a očekává odpověď.

[Bez místa], 5. června 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/16, fol. 31, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu ujci a bratru mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1612 od pana Jana Jiřího Žďárského,¹ abych k němu na Červený Oujezdec² přijel.))³

Službu svou vzkazují, urozený statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milý. Zdraví i jiného mnoho dobrého, na Pánu Bohu žádajíc, přeji vám věrně a upřímně rád.

Žádostiv souce se s tebou shledati a pilně přátelské promluvení vykonati, poněvadž na tento čas v Praze jsi, tebe, svého zvláště milého pana ujce, za to přátelsky žádám, že se tak ponížíš a ke mně na Červené Oujezdec⁴ přijedeš. Té volnosti přátelské tobě se zase v podobné příčině i ve všem jiném dobrém přátelství dle možnosti mé odměniti a vodplatiti rád chci. Za odpověď přátelskou žádám]. S tím milost Pána Boha rač bejti s námi se všemi. Dat[um] v outerý po neděli Exaudi léta 1612.

*Tvůj volnej ujec a bratr
Jan Jiří Žďárský ze Žďáru a na Kladně⁵*

¹ Jan Jiří Žďárský ze Žďáru na Kladně († 1626), edelknob Rudolfa II. (1595-1598), katolík, autor cestopisu (Sicílie, Malta, Florencie z cesty se strýcem Jiřím Kokořovcem z Kokořova v letech 1599-1601), relátor zemského sněmu (1617), signatář stavovské konfederace (1619), omilostněn z trestu za účast ve stavovském povstání (1622), císařský proviantmistr (od 1622), říšský hraběcí stav (1622).

² Červený Újezd, ves a renesančně upravená tvrz západně od Prahy (Středočeský kraj), v držení Žďárských ze Žďáru (1527-1685).

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Červený Újezd.

⁵ Jan Jiří Žďárský ze Žďáru na Kladně († 1626).

558.

Vojtěch Koutský z Jenštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Jaroslav purkrabí z Donína mu oznámil, že Pětipeskému hodlá obnovit dlužní úpis, v němž požádal o ručení mezi jinými také Albrechta Kaplíře ze Sulevic, s čímž však Pětipeský vyslovil nesouhlas. Jiného rukojmího však Donín nemůže nyní sehnat. Proto se rozhodl ručit zápisem na svůj dům, jenž bude vložen do zemských desek, aby Pětipeského nijak nepoškodil. Přimlouvá se za svolení k takovému úkonu, který bude proveden příští týden prostřednictvím podpůrného listu.

Nové Město pražské, 7. června 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 95, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu a příteli mně laskavě příznivému, k dodání.

((A. 1612 od pana Koutského¹ v příčině pana Jaroslava Purkrabího z Donína.))²

¹ Vojtěch Koutský z Jenštejna († po 1628), radní Nového Města pražského, účastník stavovského povstání, omilostněn, exulant (po 1627).

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a příteli můj laskavě příznivý. Zdraví i jiného všeho dobrého přejí Va[ší] M[ilos]ti věrně rád.

Jeho m[ilos]t pán, pan Jaroslav Purkrabě z Donína, ráčil mi dáti v známost uvéstí, že jest Va[ší] M[ilos]ti jistotu⁴ obnoviti a do ní mezi jinejmi rukojmími za jednoho rukojmě pana Albrechta Kaplíře z Sulevic⁵ dostaviti ráčil, na kterémžto rukojmí že se zastavovati ráčíte. Kteroužto jistotu že by pan ráčil rád dáti přepsati a jiného rukojmí na místě jeho dostaviti. Avšak nyní že žádného tak naspěch, kdož by se za Jeho m[ilos]t pána v rukojemství postavil, před rukama míti neráčí. Avšak aby v tom s Va[ší] [milos]ti žádné zkrácení nebylo, ráčí se v tom zakazovati, což by se dluhu téhož rukojmí dotejkalo, že by s Va[ší] m[ilos]ti zápis <list> podpůrcí na domě svým nezávadným a dskami zemskými se řídícím ((dskami zemskými)) učiniti ráčil, že by téhož rukojmě z takového rukojemství vyvaditi chtěl, jakž pak sám pan Va[ší] m[ilos]ti o té věci obsírněji psáti ráčí.

I poněvadž by to beze vsí škody Va[ší] M[ilos]ti dobře býti mohlo a jeho m[ilos]t pan takový <list> ((zápis)) podpůrcí ihned v středu nejprv příští vykonati chtíti by ráčil. Protož se k Va[ší] M[ilos]ti za Jeho M[ilos]t pána přimlouvám, že k té žádosti Jeho M[ilos]ti páně přistoupiti, k tomu povoliti i proti <odvedení> ((učinění)) takového <listu> ((zápisu)) podpůrcího takovou jistotu přijíti ráčíte.

S tím se Va[ší] M[ilos]ti na všem dobře a šťastně jmíti vinšuji. Dat[um] v Novém Městě pražském ve čtvrtek po neděli Exaudi. Léta páně 1612.

Vojtěch Koutský z Jenštejna.⁶

² Jaroslav purkrabí z Donína († 1613), bratr Ferdinanda z Donína, kněžský stav (od 1607), opat v Neuzelle (1611-1613), papežský komorník.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Jistota – dlužní úpis.

⁵ Albrecht Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Kolči a Voticích († 1616), syn Kašpara Kaplíře ze Sulevic na Miličíně, Voticích a Neustupově, otec Kašpara Zdeňka a Oldřicha Kaplířů ze Sulevic.

⁶ Vojtěch Koutský z Jenštejna († po 1628).

559.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 14. června 1612

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 157r, česky

N. 6

Od pana Václava Šťastného Pětipeského v příčině Václava Waltera¹ o REZOLUCI. Dодáno 14. Juni A. 1612.

((za p[anem] písařem jest))

¹ Václav Walter, mělnický měšťan, majitel měšťanského domu.

560.

Kašpar Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Na Pětipeského žádost povoluje, aby se jeho syn Albrecht stal ručitelem v dlužním úpisu Jaroslava purkrabího z Donína na 5 000 kop míšeňských grošů Pětipeskému jako věřiteli.

Byla splněna podmínka, že Donín bude ručit zápisem na vlastní dům. Žádá, aby Pětipeský v budoucnu dohlédl na řádné zproštění Kaplířova syna z rukojemství ve jmenovaném dluhu. Své svolení potvrzuje přitištěním vlastního sekrýtu.

Praha, 22. června 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 49-50, česky¹

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1612 od p[ana] Kašpara Kaplíře,² <strany> že k tomu dovoluje, aby jeho syn rukojmím za J[eho] M[ilost] pana z Donína³ byl.))⁴

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého panu švagru na Pánu Bohu žádám a věrně upřímně rád přeji.

Urozený pán, pan Jaroslav Purkrabě z Donína,⁵ etc., v známost jest mi uvéstí ráčil, kterak on činí na sebe jistotu⁶ na pět tisíc kop míš[eňských] panu švagru svědčící, v ní urozeného a statečného rytíře, pana Albrechta Kaplíře z Sulevic, etc.,⁷ syna mého nejmilějšího, podle jinejch pánův rukojmí Jeho M[ilosti] za jednoho rukojmí postaviti ráčil. Však pan švagr, dokavadž by ode mne, že k tomu povolují, sobě oznámeno neměl, i syna mého za rukojmě přijíti že nechce, přátelsky při mně pan toho vyhledávající, abych k tomu své povolení dal a takovou vůli mou panu švagru v známost uvedl.

Kdež já, nemohouce žádosti pana oslyšeti a obávající se tolikéž, aby syn můj budoucně skrze to nějakého zaneprázdnění a škody neměl a nenesl, na ten způsob, když pan jemu, k synu mému, to, že jeho náležitě z takového rukojemství vyvadí, na domu Jeho M[ilosti] zápisem pojistiti ráčí, k tomu jsem povolil. Což poněvadž se jest stalo a syn můj na dům pana sobě zápis učiněný má, proti tomu býti jsem nemohl, nýbrž jemu k takovému rukojemství povolují, a to že tak jest tímto listem mým, sekrýtem⁸ mým vlastním zpečetěným, panu švagru oznamuji. Té naděje jsouc, že pan k tomu, aby syn můj skrze to nějaké zaneprázdnění měl, dopustiti neráčí. S tím milost Pána Boha našeho rač s námi se všemi bejti. Dat[um] v Praze v pátek po Božím těle léta 1612.

*Kašpar Kaplíř ze Sulevic na Neustupově a Miličíně,⁹
J[eho] M[ilosti] uherského a českého krále rada a soudce zemský*

¹ K této úvěrové operaci srov. předcházející list č. 559.

² Kašpar Kaplíř ze Sulevic na Miličíně, Voticích a Neustupově (1535-1621), direktor/správce úřadu prezidenta české komory/nejstarší rada české komory (1606-1611), přisedící většního zemského soudu (1612-1615), purkrabí Hradeckého kraje (1615-1619), stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší písař (1619-1620).

³ Jaroslav purkrabí z Donína († 1613), bratr Ferdinanda z Donína, kněžský stav od listopadu 1607, opat v Neuzelle (1611-1613), papežský komorník.

⁴ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Jaroslav purkrabí z Donína († 1613).

⁶ Jistota – dlužní úpis.

⁷ Albrecht Kaplíř ze Sulevic na Kolči a Voticích († 1616), syn Kašpara Kaplíře ze Sulevic na Miličíně, Voticích a Neustupově.

⁸ Sekrýt – pečetní prsten, jím otištěná pečeť.

⁹ Kašpar Kaplíř ze Sulevic na Miličíně, Voticích a Neustupově (1535-1621).

561.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 25. června 1612
SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 158v, česky

N. 11

Od p[ana] u[rozeného] statečného rytíře p[ana] Václava Šťastného Pětipeského z Chýš, etc. Dodáno mezi 23. a 24. hodinou 25. Juni A. 1612.

562.

Jan Novohradský z Kolovrat píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Stěžuje si, že Pětipeského hajní Zikmund Vanka a Mikuláš Tatarů minulou sobotu zastavili jeho poddaného Adama Krčmáře ze vsi Hled'sebe a odvedli mu klisny i s vozem do Byšic. Koně s vozem tam dosud zůstávají i přes písemnou stížnost Novohradského úředníka Pětipeského úředníkovi. Žádá zjednání nápravy, aby jeho poddaný nenesl další škody. Nepochybuje, že tak učiní a zavazuje se přátelstvím a službou.

Hradčany, 30. června 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 142, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu příteli a sousedu mému zvláště milému, k d[dodání]. ((A 1612 od p[ana] Jana))¹

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane příteli a sousede můj zvláště milý. Zdraví a jiného všeho dobrého od Pána Boha vinšujíc, přeji vám věrně rád.

Vznáší na mne Adam Krčmář² ze vsi Hled'sebe,³ člověk poddanej můj, kterak, vyslavši v sobotu po Božím Těle⁴ nyní jminulou pohunka svého s vozem se dvěma klisnama pro pivo na Košátka,⁵ že jsou mu beze vsí příčiny Zikmund Vanka⁶ a Mikuláš Tatarů,⁷ hajní vaši, v cestě, kteráž před les Matějko⁸ od dávního času uježděná běží a kudy všickni jezdí, vůz ten i s těmi klisnami vzali, do Byšic⁹ obrátili a ty, že posavad ani na psaní ouředníka mého ouředníku vašemu učiněné, zase vráceny nejsou, prosíce mne též poddaný můj v tom za opatření. I za tou příčinou panu sousedu toto mé psaní naschválně činím a za to přátelsky žádám, poněvadž jest se panu sousedu k tomu žádná příčina nedála, ani škoda jaká stala, nýbrž tou cestou každý vždyckny bez překážky jezdívali, že to při ouředníku

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Adam Krčmář, poddaný Jana Novohradského z Kolovrat ze vsi Hled'sebe.

³ Hled'sebe, ves východně od Mělníka (Středočeský kraj), součást mělnického panství Jana Novohradského z Kolovrat.

⁴ Dne 23. června 1612.

⁵ Košátky, ves a zámek jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1613 v držení Jana Novohradského z Kolovrat na Buštěhradě.

⁶ Zikmund Vanka, hajný Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Mikuláš Tatarů, hajný Šťastného Václava Pětipeského.

⁸ Místní název lesního porostu východně od Byšic.

⁹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

svém skutečně a neprodleně nařídíte, aby témuž Adamovi Krčmáři mému ty klisny s vozem zase navráceny byly, tak aby on v své chudé živnuštěce další újmy nenesl. V čemž že tato slušná žádost má své místo jmíti bude, nepochybují. A já se toho panu sousedu zase dobrým přátelstvím volně odměniti nepominu. Za odpověď žádám. A s tím milost Boží s námi. Dat[um] na Hradčanech v domě mém v sobotu po s[va]tých Petru a Pavlu léta 1612.

*Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách,¹⁰
J[eho] M[ilosti] Královské rada.*

¹⁰ Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613), císařský číšník a královský rada, hejtmán Slánského kraje (1607-1608), syn Jáchyma Novohradského z Kolovrat, soused Šťastného Václava Pětipeského.

563.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 3. července 1612
SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 158r, česky

N. 16

Od u[rozeného] a statečného rytíře p[ana] Václava Šťastného Pětipeského z Chýš, že žádá za obeslání na pana Martina Pruška¹ a Jiříka Beneše² od rady k outerku. 3. Juli. A. 1612.

¹ Martin Prušek z Prušova (asi 1567-1631), výběrčí posudného v Rakovnickém a Slánském kraji, hejtmán mělnického panství (1611-1614, 1618-1619, 1623-1626), císařský rychtář mělnického panství (1621-1623), mělnický primas (1626-1631). Pruškovu korespondenci v polovině roku 1612 přibližují záznamy v jeho kopiáři, které vydal J. KILIÁN (ed.), *Martin Prušek z Prušova*, s. 95-97.

² Jiří Beneš, úředník Zikmunda Belvice z Nostvic (1612).

564.

Purkmistr a rada Mělníka nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Na jeho žádost mu odesílají odpověď poručníků nad sirotky po nebožtíkovi Martinu Veselém, mělnickém měšťanovi. Jde o spor ohledně kšaftu a pozůstalosti dotyčného Veselého.

Mělník nad Labem, 6. července 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/17, fol. 40, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu k nám v dobrém sousedství laskavě příznivému.
(V nebytí páně, komuž jest poručeno.)*

Službu naši s vinšováním zdraví i jiného všeho dobrého, urozený a statečný rytíři, pane nám v dobrém sousedství laskavě příznivý, vzkazujem. Nepominuli jsme psaní, kteréž jste nám v příčině kšaftu Martina Veselého,¹ na onen čas souseda našeho, jehož jest

¹ Martin Veselý, bednářský řemeslník, sporný poddaný Šťastného Václava Pětipeského usedlý v Mělníce nebo měšťan komorního města a panství Mělník.

dat[um] na Byšicích² v pátek po památce Božího těla,³ to jest 22. Juni, a nám dodané 25. Juni,⁴ vše léta přítomného 1612, učiniti ráčili, poručníkům nad dítkami a statečkem po něm zůstalým, od něho ještě za živobytnosti své zřízeným, v známost uvésti. Kteřížto, co by na proti tomu za odpověď dávali a jaké obrany své přednášeli, z spisu od nich nám podaného, ježž příležitost V[ashi] M[ilosti] odsíláme, dostatečně vyrozuměti a tím zpraveni moci býti ráčíte.

S tím milost a ochrana Pána Boha rač s námi býti se všemi. Dat[um] v městě Mělnice nad Labem⁵ v pátek den památný M[istra] Jana z Husince léta 1612.

Purkmistr a rada města Mělníka nad Labem⁶

² Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

³ Dne 22. června 1612.

⁴ Dne 25. června 1612.

⁵ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Viléma Vchynského ze Vchynic (1611-1613), v letech 1614-1618 ve správě katolického hejtmana Jakuba Hořického z Tepence, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁶ Přehled obsazení purkmistra a městské rady města Mělník v letech 1613-1619 podává i s odkazy na prameny J. KILJÁN (ed.), *Martin Prušek z Prušova*, s. 22-25.

565.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 25. července 1612

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 158r, česky

N. 17

Od u[rozeného] a statečného rytíře p[ana] Václava Šťastného Pětipeského z Chýš, etc. Dodáno mezi 23. a 24. hodinou k ouřadu purkmistrskému města Mělníka nad Labem. 25. Juni [!]¹ A. 1612.

¹ Zjevná chyba v dataci. Pořadí listu v registáři odpovídá jeho doručení v měsíci červenci 1612.

566.

Vilém Jindřich Bezdrůžický z Kolovrat píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přátelsky žádá, aby k jeho dlužnímu úpisu Jindřichovi Kunátovi Dobřenskému na částku 3 000 kop míšeňských grošů přitiskl svoji pečeť a přijal tím rukojemství ve jmenovaném dluhu. Jistota dosud zůstává u Pětipeského. Prosí o její odeslání, aby si mohl od Dobřenského vyžádat starý dluhopis. Zavazuje se službou.

Staré Město pražské, 2. srpna 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 146, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu bratru mému zvláště milému, k d[odání].

((A. 1612 od pana Vilima Bezdrůžického z Kolovrat,¹ abych se za něj panu Kunátovi Dobřenskému² v rukojemství postavil.))³

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane bratře můj zvláště milý, zdraví a jiného všeho dobrého od Pána Boha vinšujíc, přejí tvé mi[losti] věrně rád. Přitom k tvé mi[losti] tohoto posla naschválně posílám a jakž předešle, tak i nyní tvé mi[losti] za to přátelsky žádám, že k té jistotě,⁴ kterouž na sebe panu Jindřichovi Kunátovi Dobřenskému⁵ na tři tisíce kop míšeňských činím a za tvou mi[losti] zůstává, přitisknouti, za mě se v témž rukojemství postaví a po tomto poslu odeslati ráčíš, tak abych ji panu Kunátovi odvésti a starou od něho vyzdvihnouti mohl. Sem té naděje, že tak ráčíš učiniti. Já se toho tvý mi[losti] zase touž měrou v podobné příčině odměniti i vším dobrým odplatiti nepominu. S tím milost Pána Boha našeho rač s námi se všemi bejti. Dat[um] v Starém Měště pražském ve štvrtek po neděli šestý po svatě Trojici léta 1612.

*Tvé milosti volný sluha zůstávám.
Vilím Hendrych Bezdrůžický z Kolovrat na Bystrém a Pšovlcích⁶*

¹ Vilém Jindřich Bezdrůžický z Kolovrat na Bystrém a Pšovlcích (1589-1642), císařský rada a komorník, hejtman Chrudimského kraje (1611-1612).

² Jindřich Kunát/Kunata Dobřenský z Dobřenic na Valech a Orli († 1619), hejtman Chrudimského kraje (1608-1609, 1609-1610, 1612-1613).

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Jistota – dlužní úpis.

⁵ Jindřich Kunát/Kunata Dobřenský z Dobřenic na Valech a Orli († 1619).

⁶ Vilém Jindřich Bezdrůžický z Kolovrat na Bystrém a Pšovlcích (1589-1642).

567.

Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že ohledně komise v záležitosti (patrně Bernarda Lebena z Kornu) napsal do Jablonné i do Mimoně, aby se zástupci těchto měst dostavili příští úterý do Mladé Boleslavi na radnici. Jablonští tak chtějí učinit. Mimonští dosud neodpověděli, protože patrně nemají českého písaře. Dnešního dne ještě napíše purkmistrovi Mladé Boleslavi, aby jim k jednání připravil na radnici pokoj. Proto žádá Pětipeského, aby se v určený den ráno dostavil na místo. Záležitost chce vyřídit rychle vzhledem k vlastnímu zaneprázdnění.

Doksy, 5. srpna 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 129-130, česky¹

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš z Egrbergku na Byšicích a Bosyně, panu švagru a bratru mému důvěrně zvláště milému.
((A. 1612 od pana Václava staršího Berky² strany komisi společný vyřízení.))³*

¹ Srov. listy č. 554-555.

² Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučeni, Deštné, Housec, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Službu svú vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého panu švagru od pána Boha vinšují a věrně přeji. Co se naši komisi v příčině pana Lebna⁴ totýče, oznamuji panu švagru, že sem jak do Jabloný,⁵ tak i do Mimoně,⁶ dotýkajíce se jich, aby se v outerej⁷ příští do města Boleslavě⁸ na rathauz⁹ najíti dali, psaní učinil. Jablonští, ti připsali, že tak učiniti chtějí. Od Mimoňských pak ještě až posavad žádné odpovědi nemám. Srozuměti, že žádného písaře Českého neměli, však ta naděje, že se též v ta místa vypraví. Dnešního dne pak také p[anu] p[urkmistru] města Boleslavě Mladého psaní činím, za to žádajíc, aby nám v místě radním pokoj, tak abychom tu věc před sebou ((v outerý příští)) vzíti mohli, dali. Protož pana švagra za to žádám, že na týž den tím raněji se do téhož města vypraví, tak abychom tu věc s pomocí Boží před sebe vzíti a já zase ten den domů, maje mnoho zaneprázdnění, dostačiti mohl. Jest ta naděje, že tak pan švagr učiní. <Pro> ((A)) s tím milost Božská se všemi námi bejti rač. Dat[um] na Dokzi¹⁰ v neděli 5. dne měsíce Augusti léta 1612.

Václav starší Berka z Dubé z Lipého na Loučeni, Dešné, Vidimi a Bezdězi¹¹

⁴ Patrně Bernard Leben z Kornu na Doksech († po 1612), patrně posel místodržitelství (1612).

⁵ Jablonné v Podještědí, dříve Jablonná, poddanské město západně od Liberce (Liberecký kraj), před rokem 1623 v držení Jindřicha Berky z Dubé a Lipé a Markéty Hozlaurové z Liběchova.

⁶ Mimoň, poddanské město východně od České Lípy (Liberecký kraj), do roku 1621 v držení Jana Myllnera z Mylhauzu.

⁷ Dne 14. srpna 1612.

⁸ Mladá Boleslav, královské město a centrum historického Boleslavského kraje (Středočeský kraj).

⁹ Rathaus, rathauz – radnice.

¹⁰ Doksy, město a renesanční zámek jihovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (1596-1621).

¹¹ Václav starší Berka z Dubé a Lipé (1570-1625).

568.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 16. srpna 1612

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 165v, česky

N. 11

Od u[rozeného] p[ana] Šťastného Václava Pětipeského z Chýš etc. Žádá na místě svým plnomocníkovi svému Jiříkovi Sovenickému¹ za vstoupení. Dodáno 16. Aug[ustij] A. 1612.

¹ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od 1603).

569.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 17. srpna 1612

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 165r, česky

Od u[rozeného] a statečného rytíře p[ana] Václava Pětipeského z Chýš, etc. Žádá za vystoupení v outerý příští 21. Aug[ustí] plnomocníku svému. Do rady dodáno 17. Aug[ustí] A. 1612.

570.

Purkmistr a rada Mělníka nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Dostali skrze prokurátora Václava Magrleho ze Sobíšku zprávu, že spor o pozůstalost mezi poručníky sirotků po nebožtíkovi Martinovi Veselém a Pětipeským bude nakonec urovnán přátelskou cestou, nikoliv zemským soudem. Žádají o sdělení termínu, k němuž vypraví za Pětipeským několik zástupců městské rady a poručníky nad sirotky dotyčného nebožtíka. Očekávají odpověď.

Mělník nad Labem, 17. srpna 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/17, fol. 41, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu nám v dobrém sousedství laskavě příznivému.

Službu naši vzkazujem, urozený a statečný rytíři, pane nám v dobrém sousedství laskavě náklonný. Zdraví výborného i jiného všeho dobrého přejem Vaší M[ilos]ti věrně rádi.

Dnův nedávno pomínuých spolu s poručníky nad dítkami a statečkem po Martinovi Veselým,¹ na onen čas sousedu našem, zůstalým zřízenými, při p[anu] Václavovi Magrlovi z Sobíška,² prokurátoru našem, aby o tuž věc, o kterouž při soudě zemském v příčině téhož Martina Veselého činiti jest, s Va[ší] M[ilos]ti jednal, tak aby k přátelskému raději porovnání, než k nějakému delšímu jak V[aší] M[ilos]ti, tak nám zaneprázdnění přijíti mohlo, náležitě jsme vyhledávali. Od kteréhožto, že proti tomu nikoliv nejsouc, když toliko s V[aší] M[ilos]ti o to jednáno bude, že k to[mu], aby ta věc k spokojení svému přijíti mohla, laskavě nakloniti se ráčíte, oznámení přátelské jsme dostali. I pokudž k takovému jednání den jistý obrati ráčíte, nepominuli bychme dle nadepsaných poručníkův, osob některých z prostředku<v> našeho, poněvadž se tu obce naší dotejče, k Va[ší] M[ilos]ti na ten den vypraviti. Odpovědi, kterou bychme se zpraviti mohli, žádáme. S tím milost P[ána] Boha rač s námi býti se všemi. Dat[um] v městě Mělníce nad Labem³ v pátek po památce Nanebevzetí Blahoslavené Panny Marie léta šestnáctistého dvanáctého.

Purkmistr a rada města Mělníka nad Labem⁴

¹ Martin Veselý, bednářský řemeslník, sporný poddaný Šťastného Václava Pětipeského usedlý v Mělníce nebo měšťan komorního města a panství Mělník.

² Václav Magrle ze Sobíšku († po 1625), prokurátor, měšťan Starého Města pražského (od 1598), stavoský defensor (1609), člen deputace k Rudolfovi II. v únoru 1611, autor historického spisu, přísedící zemského sněmu, osvobozen z účasti ve stavovském povstání (1623).

³ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Viléma Vchynského ze Vchynic (1611-1613), v letech 1614-1618 ve správě katolického hejtmana Jakuba Hořčického z Tepence, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁴ Přehled obsazení purkmistra a městské rady města Mělník v letech 1613-1619 podává i s odkazy na prameny J. KILIÁN (ed.), *Martin Prušek z Prušova*, s. 22-25.

571.

Jiří Vratislav z Mitrovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se za zpoždění splátky dluhu 1 000 kop nejmenované měny k uplynulému termínu svatého Havla. Jeho vlastní dlužník mu přislíbil vyplatit takovou částku již před dvěma týdny, avšak nyní její odevzdání stále odkládá. Ubezpečuje Pětipeského, že peníze opatří ve čtvrtek či v pátek. Rád by je poslal do Byšic, avšak jeho úředník Martin onemocněl a jiného důvěryhodného posla nemá. Proto žádá, aby si pro splátku Pětipeský sám poslal do Zvířetic, jelikož to není daleko. Jeho posly zaopatří stravou a obrokem pro koně; měli by dorazit v pátek na noc. Peníze jim vydá proti navrácení dlužního úpisu.

Zvířetice, 6. září 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/15, fol. 23-24, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště a důvěrně milému, k dodání.

((A. 1612 od p[ana] Jiřího Vratislava,¹ abych sobě pro peníze poslal.))²

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři a můj zvláště milej pane švagře a bratře, téhož zdraví a při něm jiného všeho dobrého, tvý mi[los]ti vinšujíc, věrně rád přeji.

Můj zvláště milej pane švagře a bratře, důvěrně žádám, že mi za zlé jmíti neráčíš, že tak dlouho, an již 2 neděle po s[vatém] Havle³ prošly, tvou mi[lost] nespokojuji. Jeden můj dobrý přítel teď předně k tomu neděli mi mluvil, a mně drahnou sumu, ubezpečevši mne na to, že mi ji, zase abych tvou mi[lost] spokojiti mohl, zajisto při vyjití 2 neděl odvésti chce. A nyní mi den ode dne odkládá, takže nevím, kdy k svému přijítí moci budu. A poněvadž, Pán Bůh nerad, připsavši tvý mi[los]ti, že ti takovou sumu zajisté dáti a s poděkováním oplatiti chci, jináče učinil [!], protož se vši pilností se o to starám, abych takových 1 000 kop shledati mohl, jakož mám jistou naději, že bohdá ve čtvrtek, aneb v pátek je pospolu jmíti budu. Kteroužto sumu podle žádosti tvý mi[los]ti rád bych ti až na Byšice⁴ poslati chtěl. Ale poněvadž můj Martin,⁵ který všecky mé peníze přijímá i vydává, stůně, nikoliv se mu na cestu vypravití možné nejni; a za druhé jiného, komu bych takovou věc svěřiti mohl, nemám, i protož tvou milost za to přátelsky žádám, že sám sobě sem ke mně na Zvířetice⁶ (poněvadž daleko || nejni) pro takovou sumu odeslati ráčíš. Mají vyslaný tvý mi[losti] stravou i jich koňové vobrokem náležitě opatření bejti. Necht' sou zde v pátek na noc neb v sobotu, tmu nemají. Proti odvedení jistoty⁷ zajisté má jim takovejch 1 000 kop i s polouletním ourokem vyčteno bejti. O čemž sem pro zprávu, tak aby si ráčil

¹ Jiří Vratislav z Mitrovic na Zvířeticích († 12. října 1615), císařský rada a hejtman Boleslavského kraje za rytířský stav (1614-1615).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Po termínu 16. října 1612.

⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁵ Martin, důchodní písař a úředník Jiřího Vratislava z Mitrovic ve Zvířeticích.

⁶ Zvířetice, ves a zřícenina hradu u Bakova nad Jizerou severně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Vartemberků (1526-1612), následně Jiřího Vratislava z Mitrovic (do 1615) a Jana Vlka z Kvitkova, jemuž byly zkonfiskovány (1621).

⁷ Jistota – dlužní úpis.

vědět, čím se zpraviti, tvou mi[lost] tejna učiniti pomínouti nechtěl. S tím milost Pána Boha rač s námi se všemi bejti. Dat[um] spěšně na Zvířeticích 6. [Septem]bris léta 1612.

*Tvý milosti volný sluha
Jiří Vratislav,⁸ m. p.*

⁸ Jiří Vratislav z Mitrovic na Zvířeticích († 12. října 1615).

572.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 7. září 1612

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 170r, česky

N. 23

Od u[rozeného] p[ana] Šťastného Václava Pětipeského z Chýš etc. v příčině Martina Brzobohatého.¹ Dodáno 7. Septembris A. 1612.

¹ Martin Brzobohatý, patně poddaný či měšťan města Mělník, či poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

573.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamují, že na základě jeho žádosti uvědomili Dorotu Veselou, dceru Martina Veselého, kvůli blíže neuvedené záležitosti. Budou Pětipeského dále informovat.

Mělník nad Labem, 7. září 1612

SOKA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 104, sign. L 15, Kopíř odeslaných listů 1610-15, fol. 48v, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni.

Službu svou, etc.

Psaní, kteréž dat[um] na Byšicích¹ ve čtvrtek po svatém Jiljí léta přítomného, od V[así] M[ilosti] dostavši, z něho jsme vyrozuměli, a poněvadž se tu Doroty V[eselé], Martina Veselého² dcery, dotýká, co proti němu dále říkati nebo tomu uvyknouti chtíti bude, to jí v známost uvéstí nepomineme.

S tím milost boží rač býti s námi. Dat[um] v městě Mělnice nad Labem,³ v pátek po svatém Jiljí 7. Septem[bris] 1612.

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Martin Veselý, bednářský řemeslník, sporný poddaný Šťastného Václava Pětipeského usedlý v Mělnice nebo měšťan komorního města a panství Mělník.

³ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), v zástavní držbě Viléma Vchynského ze Vchynic (1611-1613), v letech 1614-1618 ve správě katolického hejtmána Jakuba Hořického z Tepence, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

574.

Bohuchval Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Na přání Pětipeského se i přes svou zaneprázdněnost zastaví společně s manželkou ve středu k přátelské návštěvě a večeři u něj v Byšicích. Prosí však, aby ohledně toho jeho hostitel nebyl nijak zaneprázdněn. Dodává, že právě obdržel nařízení, aby se ještě do pátku zdržel v Praze, přesto se však bude snažit odjet již ve středu.

Praha, 8. září 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 85-86, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku a na Byšicích, panu synu, švagru mému důvěrně zvláště milému, k d[odání].

((A. 1612 od pana p[ana] Bohuchvala Berky,¹ že ke mně i s[e] svou paní přijeti chce.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane synu a švagře můj důvěrně zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého od pána Boha panu synu věrně upřímně rád přeji. Přitom panu synu oznamuji, že dle žádosti jeho a přípovědi mé, ač velmi domů pospíchám, tak chci učiniti a, dá-li pán Bůh, v tuto příští středu ku panu synu s manželkou³ svou nejmilejší k večeři přijeti a pana syna přátelsky navštívit. Však pana syna za to prosím, že sobě v té příčině žádné nejmenší nepřiležitosti činiti nebude. Čehož sem pana syna tejna učiniti nechtěl. S tím milost Boží rač býti s námi se všemi. Dat[um] v Praze v neděli po Narození panny Marie Anno 1612.

*Páně švagrů volný a též sluha zůstává[m]
Bohuchval starší Berka⁴*

Této hodiny, když sem to psaní dopisoval, přišlo mi poručení, abych ještě do pátku odsud neodjížděl. Ale já bohdá tak se k tomu skutečně přičiním, abych mohl odsud v středu vyjeti [!]⁵.

¹ Bohuchval starší Berka z Dubé a Lipé na Loukovci nad Jizerou († po 1622), stavovský direktor (1618-1619) a nejvyšší purkrabí Království českého (1619-1620), hejtmán Boleslavského kraje za panský stav (1600-1601, 1608-1609, 1613-1614, 1615-1616).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Kateřina Mandalena Berková, rozená Slavatová z Chlumu a Košumberka († po 1613), manželka Bohuchvala staršího Berky z Dubé a Lipé, dcera Zachariáše Slavaty z Chlumu a z Košumberka.

⁴ Bohuchval starší Berka z Dubé a Lipé na Loukovci nad Jizerou († po 1622).

⁵ Patrně nedokončeno, míněno „vyjeti mohl“.

575.

Alena Hyršpergerová z Kocně píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Z důležitých příčin odmítá žádost o propuštění kováře Zikmunda Krbna na Pětipeského grunty. Pokud na tom bude trvat, je ochotna vystavit mu pouze roční fedrovní list, aby mohl pracovat na Pětipeského gruntech. Omlouvá se a doufá v zachování přátelství a sousedství.

Vartemberk, 9. září 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 118, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu a příteli mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1612 od paní Hyršpergarový,¹ že kováře propustiti nechce.))²

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a příteli můj zvláště milý, téhož zdraví, při něm jiného mnoho dobrého přeji panu též věrně ráda.

Psaní, kteréž mi činí[te], žádajíce, abych vám Zikmunda Krbna,³ kováře a poddaného mé[ho] z člověčenství a z poddanosti propustila, sem přijala a zprávu z něho obšírnou vzala. Ačkoliv pak žádost pana naplniti bych chtěla a jeho propustila, však vám oznámiti mohu, že z příčin důležitých a dostatečných nikterakž toho učiniti a žádost pana naplniti nemohu. Než pokudž pan na tom přestati [ne]⁴ chce, tehdy list fedrovní⁵ podle sněmu poddanému svému, aby se na gruntech pana živiti a řemeslo své dělati mohl, jemu do roka pořad zběhlého dáti míním, žádaje přátelsky a sousedsky, poněvadž žádost páně naplniti sem nemohla, že mne u sebe omluvna učiniti bude. S tím milost Boží s námi. Datum na Vartemberce⁶ v neděli po Narození Blahoslavené Panny Marie léta 1612.

Alena Hyršpergarová rozená Škopovna z Kocně a na Vartemberce⁷

¹ Alena/Helena Hyršpergerová, rozená Škopková z Kocně na Vartemberce († 1621).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Zikmund Krbno, kovář a poddaný Alžběty Hyršpergerové rozené Škopkové z Kocně na Vartemberce.

⁴ Podle významu sdělení doplněn zápor.

⁵ Fedrovní list – vrchnostenské povolení k odchodu ze služby.

⁶ Vartemberk, hrad upravený na renesanční zámek východně od České Lípy (Liberecký kraj), před rokem 1622 v držení rytířů Hyršpergerů z Kynigsheinu.

⁷ Alena/Helena Hyršpergerová, rozená Škopková z Kocně na Vartemberce († 1621).

576.

Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Připomíná přátelskou žádost o půjčku synovi Vilému Vojtěchu Doupovcovi k vyplacení věna své blíže nejmenované dcery, provdané Kolovratové. Pětipeský přislíbil, že pokud nebude sám nic přikupovat ke svým statkům, několik tisíc půjčí. Blíží se termín svatého Havla a pisatelka vyřizuje také dluhy svého syna. Protože se dozvěděla, že Pětipeský nic nového nekoupil, přimlouvá se, aby jejím prostřednictvím půjčil synovi 4 000 kop míšeňských grošů, a to proti řádnému dlužnímu úpisu. Zavazuje se včasným zaplacením úroků i jistiny. Chystá se do Prahy k zemskému soudu. Při té příležitosti by půjčku ráda vyřídila, a to buď prostřednictvím rukojmí, nebo ručením synovým statkem. Zavazuje se přátelstvím a očekává odpověď. Vzkazuje pozdravy svého manžela.

Samšina, 21. září 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 147-148, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu strejci a synu můmu z[v]láště milému, dán buď.

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane strejče a synu můj z[v]láště milý. Byšte zdravý byli a všelijak se dobře měli, tohoť bych Vám jistě a upřímně věrně ráda

přála. Přitom, můj zvláště milý pane strejče, nepochybuji, že Vám v dobrý paměti má několikerá přátelská žádost zůstává strany půjčky peněz synu mému Vilímu Vojtěchovi Doupovcovi¹ k vyplacení a spokojení věna paní cery mé, někdejší paní z Kolovrat.² Což na mou přátelskou žádost to laskavý zakázání od svýho milýho pana strejce sem dostala, pokud byste nic nekoupili k statku Vašemu, že byste nechtěli na syna mého zapomenouti a jeho někerým tisícem fedrovati³ a půjčiti. I poněvač pak již svatý Havel⁴ velmi blízko jest a já se nesmím na někerý pány <vy> dlužníky syna mého bespečiti, v konečnosti by mi k tomu času dali, co sou mu dlužní, neb mi jaksi od poli⁵ se zakazují takový dluh dáti a spokojiti. A já bych velice nerada syna svýho v jeho doma nebytí nezavedla a k nákým škodám nepřivedla. Což milostivý Pán Bů rač zachovati. Poněvač sem konečna zpravena, že můj milý pan strejce nic nekoupil, z tý koupi sešlo, jak pan syn kupoval od pana jak prvý, tak i nyní Vás, můj zláště milý pane strejče, z tý upřímný důvěrnosti přátelsky, jako svýho milýho pana strejce a syna, prosím, a se za syna svýho přimlouvám, že mu z této jeho pilný a důležitý potřebě k tomuto svatýmu Havlu nejprví příštímú čtyři tisíce kop míšeňských půjčíte na dostatečný zjištění.⁶ Já panu strejci připovídám, že Vám vdycky včas ouroky darovány býti mají a dyž čas placení přijde, pěkně beze všeho zanepráznění s velikým poděkováním má Vám zaplaceno býti. A což koli tu na mou přátelskou žádost a přimlůvu synu mému v jeho doma nebytí učiníte, jaký dobrý přátelství či se Vám toho všelijakým dobrým a mně na světě možným přátelstvím <učiniti> odměniti a odplatiti <...> a popřeje-li milý Pán Bů, se bohdá synu mému ve zdraví domu navrátiti, má se toho panu strejci službami svými od<měnění>sloužiti. Poněvač se strojím do měst Pra[ž]ských jeti k soudu zemskému, pokud by týž pan strejce tam byl, při shledání [ch]těla bych <se> s panem strejcem o to rozmluviti a se sněsti. Jak bych to měla takovou sumu na místě syna svýho panu strejci zjisti. Bud' s jistotou s hodnými pány rukojměmi, neb zápis na statek syna svýho učiniti. Jak by se koli panu strejci za nejlepší vidělo, tak bych učiniti [ch]těla. Což věřím a vdy velice přátelsky prosím, že tak učiníte a v tyto veliký potřebě syna mého a mně takovou půjčkou nevopustíte. Za vodpověď přátelskou s vykonáním žádosti mé žádám. S tím milostivý Pán Bů rač býti s námi se všemi. Datum na Samšině⁷ den svatýho Matouše léta [16]12.

Můj nejmilejší pan⁸ dal pana strejce velice přátelsky pozdravi[ti] a svý přátelský služby oznámiti.

Barbora Gerštorfová z Chýš a z Ekrberku⁹

¹ Vilém Vojtěch Doupovec z Doupova na Vilémově, Vraném a Žerotině († 1621), účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618), stavovský komisař (1618-1620) a vojenský velitel.

² N. Kolovratová z Doupova/Gerštorfu († po 1612), dcera Barbory Doupovcové/Gerštorfové z Chýš a Egrberku.

³ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět.

⁴ Dne 16. října 1612.

⁵ Míněno patrně od „poloviny“.

⁶ Zjištění – vydání jistoty (dlužního úpisu).

⁷ Samšina, ves a tvrz západně od Jičina (Královéhradecký kraj), v držení Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu (1605-1620).

⁸ Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Samšině († 1639 v Pirně), hejtman Boleslavského kraje (1603-1604, 1606-1607), účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618) a stavovského povstání (1618-1620), komisař Boleslavského kraje (1619), pobělohorský exulant.

⁹ Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku na Samšině († 1639 v Pirně), manželka Fridricha Doupovce z Doupova na Vilémově a Vraném († 1593), držitelka Vilémova, Kokovic a Vrbičan (do 1603), podruhé provdána (1609) za Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu († 1639 v Pirně), sestřenicí Šťastného Václava Pětipeského.

577.

Jan Zbyněk Zajíc z Házmburka píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zve ho jménem císaře Matyáše Habsburského a jím zřízených komisařů na jednání o blíže neurčené záležitosti do města Slaného. Jednání se uskuteční příští sobotu 1. října 1612. Podle přípisu se Pětipeský z jednání omluvil.

Budyně nad Ohří, 22. září 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 4–5, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku a na Byšicích, panu příteli mému zvláště milému.

((A. 1612 v sobotu po s[vaté]m Matouši evangelistu páně))

((Dána odpověď, že přijeti nemohu.))¹

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane příteli můj zvláště milý. Zdraví a v něm všeho jiného dobrého přeji Vám věrně rád. Vedle toho Vás tejna nečiním, kterak jest mně pominulých dnův jisté poručení Jeho Mi[los]ti Císařský pána, pána nás všech nejmilostivějšího, došlo, kdež Jeho Mi[los]t osobě mý a jiným některým k tomu od Jeho Mi[los]ti nařízeným pánům komisařům, abychom s osobou Vaší o některé věci osoby Jeho Mi[los]ti vlastní se dotýkající rozmluvili a jednali, milostivě poroučeti ráčí. I poněvadž pak toho oumyslu sem, spolu s jinejmi Jich Mi[los]tí k tomu nařízenými, dá-li Pán Bůh, tuto sobotu nejprv příští v městě Slaným² shledání míti, Vás jménem Jeho Mi[los]ti Císařský napomínám, od osoby pak mý a na místě jiných Jich Mi[los]tí pánův komisařů, přátelsky žádám, že na týž den, též tím raněji do města Slaného se nadjíti dáti a tu dále milostivý vůli Jeho Mi[los]ti Císařský vyrozuměti ráčíte. S tím milost Boží s námi. Datum na Budyni³ ve štvrtek u Vigilji svatého Matouše apoštola páně léta 1612.

Páně volný přítel

*Jan Zbyněk z Hazumburgku na Budyni a Brozanech,
Jeho Mi[los]ti Císařské rada, president nad apelacimi,
nejvyšší a dědičný truxas Království českého,⁴
ruka vlas[tní]*

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

² Slaný, královské město severně od Kladna (Středočeský kraj), středisko historického Slánského kraje, v předbělohorské době charakteristické převahou nekatolického obyvatelstva.

³ Budyně nad Ohří, hrad a město západně od Roudnice nad Labem (Ústecký kraj), rodové sídlo pánů Zajíců z Házmburka.

⁴ Jan Zbyněk Zajíc z Házmburka na Budyni a Brozanech (1570-1616), prezident apelačního soudu (1610-1616) a dědičný truksas Království českého, hejtman Slánského kraje (1593-1594, 1596-1597, 1598-1599, 1599-1600, 1605-1606, 1609-1610), hejtman Litoměřického kraje (1604-1605, 1607-1608), přisedící dvorského a komorního soudu, přisedící zemského soudu.

578.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 28. září 1612

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 170v, česky

Od [rozeného] p[ana] Šťastného Václava Pětipeskýho z Chýš v příčině přípovědi kšaftu Martina Brzobohatýho¹ na statek. Dodáno 28. Septembris A. 1612.

¹ Martin Brzobohatý, patně poddaný či měšťan města Mělník, či poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

579.

Albrecht Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že se jeho manželce narodil syn. Zve ho na křtiny, které proběhnou v neděli 7. října 1612 v kostele svatého Jiljí na Starém Městě pražském. Žádá, aby se toho dne v 11 hodin dopoledne dostavil do blízkého domu jeho otce a následně se stal kmotrem jeho novorozeného syna. Zdůrazňuje vzácnost a význam Pětipeského kmotrovství a hloubku takového křesťanského závazku. Očekává odpověď. Žádá o případné dodání zvěřiny či drůbeže k pohoštění dalších „pánů přátel“ a kmotrů.

Praha, 28. září 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 80-81, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1612 od p[ana] Albrechta Kaplíře,¹ zuve na křtiny syna svýho.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého panu ujci na Pánu Bohu žádám a věrně upřímně rád přeji.

Tajiti před panem ujcem nemohu, kterak Pán Bůh všemohoucí mé nejmilejší manželce³ šťastně pomocníkem bejti a nám spolu ku potěšení synáčka dáti jest ráčil. Z čehož Pán Bůh od nás pochválen býti a téhož synáčka našeho, abychom k jeho Božské cti a chvále, sobě rodičům k obzvláštnímu potěšení a jinýmu, našim milým pánům přátelům všechněm ku poctivosti dochovati mohli, dáti rač.

I poněvadž to v hříších počaté a narozené nemluvnátka nic jiného spasitedlnějšího nepotřebuje, nežli aby řádem církve svaté křesťanské skrze svátost křtu svatého samým Pánem Kristem ustanoveného obmýti hříchův a nového zrození dojiti mohlo a pokřtěno bylo, k takovému skutku křesťanskému tu neděli po svatém Františku, totiž den 7. Octobris, nejprv příští, jsem obral. A poněvadž bez přítomnosti lidí poctivých křesťanských konán býti nemůže, pana ujce za mého a téhož nemluvnátka našeho vzáctného pana kmotra jsem zvolil. Služebně za to pana ujce žádám, že na jmenovaný den v jedenácte hodin na půl orloji do domu pana otce⁴ mého nejmilejšího blíž kostela svatého Jiljí⁵ v Starém Městě pražském ležícího přijeti a témuž nemluvnátka před Pánem Bohem a církvi svatou v ruko-

¹ Albrecht Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Kolči a Voticích († 1616), syn Kašpara Kaplíře ze Sulevic na Miličíně, Voticích a Neustupově, otec Kašpara Zdeňka a Oldřicha Kaplířů ze Sulevic.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Magdanela Kaplířová z Údrče († 1631 v Pirně), manželka Albrechta Vosterského Kaplíře ze Sulevic.

⁴ Kašpar Kaplíř ze Sulevic na Miličíně, Voticích a Neustupově (1535-1621), stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší písař (1619-1620), otec Albrechta Vosterského Kaplíře ze Sulevic.

⁵ Kostel svatého Jiljí, gotický kostel při dominikánském klášteře ve Starém Městě pražském, v předbellohorské době kališnický, od roku 1626 spravován dominikány.

jemství se postaviti a panem kmotrem býti ráčíte. Já za takový křesťanský Pánu Bohu vzáctný a líbezný skutek panu ujci se toho všelijakou přátelskou službou odsloužiti a synáčka svého vedle nejvyšší možnosti do času svého a jeho živobyti ku pobožnosti a panu ujci k prokazování vděčnosti a povolných služeb s pilností vésti chci. Odpovědi učinlivé od pana ujce žádám. S tím milost a ochrana Pána Boha našeho s námi bejti rač. Datum v Praze v pátek den [svatě]ho Václava léta 1612.

*Albrecht Kaplíř z Sulevic a na Voticích*⁶

P. S. Můj zvláště milý pane ujče, pokudž by Pán Bůh k témuž dni oznámenému pana ujce jakou zvěřinou srstnatou anebo pernatou naděliti ráčil, služebně za to pana ujce žádám, že se se mnou pro uctění Jich mi[lost]jí pánův a kmotrův zděliti a fedrovati⁷ ráčí. Já zase toho panu ujci se všelijakou přátelskou službou odměniti nepominu. ((Actum ut supra.))

⁶ Albrecht Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Kolči a Voticích († 1616).

⁷ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyfídit (záležitost).

580.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Ladislavovi Abdonovi Bezdružickému z Kolovrat. Zasílá mu stížnost svého poddaného mlynáře Adama Prokopovského, jehož zřejmě okradl Bezdružického poddaný Václav, syn nebožtíka mlynáře Šebka. Žádá, aby mu Bezdružický podle práva a zřízení zemského dotyčného poddaného zadržel a sdělil termín k vznesení jeho obvinění. Zavazuje se dobrým přátelstvím a obdobnou službou.

Byšice, 1. října 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 86, česky

*Urozenému pánu, panu Ladislavovi Abdonovi Bezdružickému z Kolovrat a na Středoklukách,¹ panu bratru mému zvláště milému, k d[odání].
(A. 1612 o zjištění se s poddaným jeho, kterýž se krádeže dopustil.))²*

Službu svou vzkazují, urozený pane, pane bratře můj zvláště milý, zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji tvé m[ilos]ti věrně rád.

Adam, mlynář Prokopovský,³ člověk poddanej můj, co na mě vznáší a jakého opatření při mně vyhledává, z příležitosti suplikací od něho mně podaný porozuměti moci ráčíš. I poněvadž jest se tu dotčený Václav, syn n[ěkdy] Šebka mlynáře,⁴ poddaný tvůj, tak zřejmě krádeže dopustil, tvé m[ilos]ti za to přátelsky žádám a vedle práva a zřízení zemského napomínám, že se s týmž poddaným tvé mi[los]ti ujistiti dáti a mně na místě a k ruce vejš jmenovaného Adama mlynáře, poddaného mého, jistý den k vinění jmenovati ráčíš. Čehož já se tvé m[ilos]ti v podobný příčině (až by se kdy k tomu co podobného na gruntech mých přitrefilo) touž měrou odměniti i jiným všelijakým dobrým přátelstvím odplatiti

¹ Ladislav/Vladislav Abdon Bezdružický z Kolovrat na Středoklukách (1591-1623), účastník stavovského povstání.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského z Chýš.

³ Adam Prokopovský, mlynář a poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Václav Šebek, syn mlynáře a poddaný Vladislava Abdona Bezdružického z Kolovrat na Středoklukách.

nepominu. Odpovědi, kterouž bych sebe i poddaného mého zpraviti mohl, očekávám. S tím milost Pána Boha rač býti s námi. Datum na Byšicích⁵ v pondělí po s[vatém] Michalu Archandělu Páně léta 1612.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni.⁶

⁵ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁶ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

581.

Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odesílá mu požadovanou vlnu v sedmi pytlích. Dále vypočítává prodaný dobytek a utržené peníze (100 skopců a 20 ovcí). Dohlíží na vybírání poddanských platů. Poručil myslivci, aby něco zastřelil. Nemá žádné ptáky, avšak poručil, aby služebník Michal nějaké opatřil. Odesílá 56 kop míšeňských grošů za prodané šindele.

Byšice, 5. října 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/18, fol. 38, český

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, J[e]ho M[ilosti], panu mému laskavému.
(1612 od ouředníka)*

Službu svou Vaší M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý. Od všemohoucího Pána Boha žádám Vaší M[ilos]ti božského požehnání.

Vlnu, o kterouž mi psáti ráčíte, v sedmi žocích odsílám. Skopců byšických 100 s nadáním jednoho po 1 kopě 22 g[roších] m[išeňských] a 20 vovec po 52 g[roších] sem prodal. 84 kop ihned dal a 70 kop v týmdni¹ po s[vatém] Havle² konečně dáti má. Duchovníkům³ strany peněz hotovení sem poručil a v čem jim nápomocen moci budu, rád, aby zupomínati svý dluhy mohli, k tomu se přičiniti chci. Myslivci, aby své povinnosti pilen byl a nětco zastřeliti mohl, sem poručil. Ptáků žádných nemám, však Michalovi,⁴ aby ty čihače napomenul, aby je zhotovil. Peníze za 56 kop šindele po 10 g[roších] m[išeňských] odsílám. A s tím Vaší M[ilos]t v božskou ochranu poručena činím. Dat[um] v pátek po s[vatém] Františku léta 1612.

*V[aší] M[ilosti] věrný poddaný
Jiřík Sovenický⁵*

¹ Týmdni – týdnu.

² Po termínu 16. října 1612.

³ Důchodník – výběřčí důchodů, důchodní písař.

⁴ Blíže neidentifikováno.

⁵ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

582.

Vilém Jindřich Bezdrůžický z Kolovrat píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Připomíná žádost o pritištění Pětipeského pečeti a přijetí rukojemství v jeho

dlužním úpise Jindřichovi Kunátovi Dobřenskému z Dobřenic, jak Pětipeský slíbil. Porozuměl, že pečeť nepřitiskl, jelikož ztratil klíč od psacího stolu. Aby však jistota nepřišla nazmar, opětovně žádá o její zpečetění. Slibuje, že Pětipeského řádně a ve stanovené lhůtě rukojemství zprostí. Zavazuje se službou. Podle přípisu Pětipeský vyhověl žádosti teprve 13. října 1613.

Bystré, 7. října 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 148-149, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu bratru mému zvláště milému, k d[odání].

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane bratře můj zvláště milý, zdraví a jiného všeho dobrého, od Pána Boha vinšujíc, přeji tvé mi[losti] věrně rád. Nepochybuji, že v paměti své jmíti ráčíš, kterak sem s tvou mi[losti] budoucně v městech Pražských mluvil a tvé mi[losti], oznamujíc, že na sebe jistotu¹ na tři tisíce kop míšeňských svědčící urozenému a statečnému rytíři, panu Jindřichovi Kunáthovi Dobřenskému z Dobřenic na Vorli a Valích nad Labem,² činím, žádal, aby se za mě v rukojemství postaviti a vedle jiných pánův rukojmí mejch pečeť svou k též jistotě přitisknouti ráčil, v čemž si mi se zamluviti a žádost mou vykonati připověditi ráčil. I nepominul sem ihned též jistoty tvé mi[losti] odeslati, kterouž si za sebou několik několik neděli jmíti ráčil, pro kteroužto jistotu k tvé mi[losti], nadavši se, že zpečetěna jest, sem poslal a tvé mi[losti] psaní, aby mi odeslána byla, učinil, kterážto jistota mně jest odvedena a vedle toho odpověď na psaní mé od tvé mi[losti] jest dodána, na niž mi psáti ráčíš, že si klíček od šrejbtýše,³ kde pečeť svou jmíti ráčíš, si ztratiti ráčil, za tou příčinou že takové jistoty zpečetiti motci neráčíš, a tak táž jistota až posavad dopečetěna není. Protož tohoto posla k tvé mi[losti] s touž jistotou naschváleji posílám a jakž předešle, tak i nyní za to přátelsky žádám, poněvadž si mi se prve v tom zamluviti a připovědětí ráčil, že tak učiniti, za mě se v též jistotě vedle jiných za jednoho pána rukojmí postaviti a vedle záměly své pečeť svou přitisknouti ráčíš, tak aby táž jistota k zmaření nepřišla a já ji témuž panu Jindřichovi Kunáthovi Dobřenskému z Dobřenic odvésti a odeslati mohl. Já tvé mi[losti] připovídám, že tvou mi[lost] z takového rukojemství beze všeho zaneprázdnění vyvaditi chci. Sem k tvé mi[losti] té naděje, že tak učiniti ráčíš. Čehož se já nepominu tvé mi[losti] dobrým odměniti. S tím milost Pána Boha našeho rač s námi se všemi bejti. Dat[um] na Bystrým⁴ v neděli po svatém Františku léta 1612.

Tvé milosti volný sluha zůstávám.

*Vilém Hendrych Bezdrůžický z Kolovrath na Bystrým a Pšovlcích,⁵
rukou vlastní*

¹ Jistota – dlužní úpis.

² Jindřich Kunát/Kunata Dobřenský z Dobřenic na Valech a Orli († 1619), hejtman Chrudimského kraje (1608-1609, 1609-1610, 1612-1613).

³ Šrejbtýš – psací stůl.

⁴ Bystré, městečko jihovýchodně od Svitav (Pardubický kraj), v držení Viléma Jindřicha Bezdrůžického z Kolovrat (1604-1642).

⁵ Vilém Jindřich Bezdrůžický z Kolovrat na Bystrým a Pšovlcích (1589-1642), císařský rada a komorník, hejtman Chrudimského kraje (1611-1612).

((Podle žádosti tohoto psaní v sobotu po sv[atým] Diviši⁶ léta 1612 přitištěna pečeť v rukojemství k jistotě svědčící panu Jindřichovi Kunáthovi Dobřenskému z Dobřenic na Vorli, Valích nad Labem na sumu 1 500 kop gr[ošů] českých plnej sumy z polouletní vejpovědi. Aktum jistoty v pondělí dne sv[atého] Jiří léta 1612. Rukojmové pan Burjan Berk[a] z Dubé [a] z Lipého,⁷ Vladislav Abdon Bezdrůžický z Kolovrath.⁸))⁹

⁶ Dne 13. října 1612.

⁷ Burian Lev Berka z Dubé a Lipé na Rychmburce († 1626), hejtman Chrudimského kraje za panský stav (1609-1610).

⁸ Ladislav/Vladislav Abdon Bezdrůžický z Kolovrat na Středoklukách (1591-1623), účastník stavovského povstání.

⁹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

583.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Opakovaně ho zvou k jednání ohledně kšaftu, jehož plnění vzneslo bratrstvo literátského kůru. Odmítají Pětipeského žádost o odklad, jelikož nevysvětlil řádně jeho příčiny. Trvají na původním termínu.

Mělník nad Labem, 12. října 1612

SOkA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 104, sign. L 15, Kopiař odeslaných listů 1610-15, fol. 62v, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni.

Službu svou, etc.

Psaní, kteréž jest nám léta přítomného 1612, 28. Septembris¹ od V[áší] M[ilosti] do dáno, z něho jsme vyrozuměli, i také koho se dotejkalo, v známost jim uvésti nepominuli.

Co se tkne pánů starších obecních našich, to vedle svého, na místě vši obce ujištění, se drží. Bratrstvo kůru literátského, jaké zastavení kšaftu předneslo, při těch tolikéž ku zůstavení, v ně se postaveného, nechtěvi dávatí vohlášením svým předešlým, ujistiti žádají.

A poněvadž v jednom rozmlouvání s V[áší] M[ilostí] a vyslanými našimi v té, ano i jinši započaté věci (však bez pohoršení práva a spravedlnosti), aby ouhrnkem přátelskou smlouvou porovnání býti mohlo, se státi, kterouž toliko na samém od dožádaných pánů skrze psaní dni k té smlouvě termínovaném pozůstává. Pročež, aby jaký odklad k původním státi se měl, zbytečně uznáváme býti.

S tím pán Bůh s námi. Dat[um] v městě Mělnice nad Labem,² v pátek po svatém Diviši, léta 1612.

¹ Ke dni 28. září 1612.

² Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Viléma Vchynského ze Vchynic (1611-1613), v letech 1614-1618 ve správě katolického hejtmána Jakuba Hofčického z Tepence, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku. Přehled obsazení purkmistra a městské rady města Mělníka v letech 1612-1613 podává i s odkazy na prameny J. KILIÁN (ed.), *Martin Prušek z Prušova*, s. 20-22.

584.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Sdělují, že společně s úředníky a písaři nic nevědí o údajné Pětipes-

kého apelaci ohledně blíže neobjasněné právní záležitosti Pětipeského a mělnického měšťana Václava Waltera. Stejně tak nevědí, kdy by ji údajně měl zadržovat.

Mělník nad Labem, 16. října 1612

SOKA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 104, sign. L 15, Kopiař odeslaných listů 1610-15, fol. 72r, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni.

Službu svou, etc.

Téhož zdraví i jiného všeho dobrého přejeme V[áš] M[ilosti] věrně rádi.

Co by jaká Apellací v příčině V[áš] M[ilosti] a Václava Waltera¹ ku právu našemu svědčící od jejich milostí pánů rad odeslána býti měla, o tom my, též písaři, ano i služebníci příszejní naši žádné vědomosti nemáme. Kdo by ji pak za sebou zadržovati měl, nevíme. O čemž na poručení jejich milostí pánů zprávy činí, kdež do Apellací [...], jsme V[áš] M[ilosti] tejna učiniti nechťeli.

S tím milost Boží rač býti s námi. Dat[um] v městě Mělníce nad Labem,² v středu po ochtabu svatých tří králů, 16. Octobris léta 1612.

¹ Václav Walter, mělnický měšťan, majitel měšťanského domu, člen městské rady.

² Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Viléma Vchynského ze Vchynic (1611-1613), v letech 1614-1618 ve správě katolického hejtmána Jakuba Hořického z Tepence, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku. Přehled obsazení purkmistra a městské rady města Mělníka v letech 1612-1613 podává i s odkazy na prameny J. KILIÁN (ed.), *Martin Prušek z Prušova*, s. 20-22.

585.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Jaroslavovi purkrabímu z Donína. Na základě Donínova dopisu k němu odesílá posla s kvitancí pro dlužný úrok. Žádá o splacení a bedlivé zapečetění peněz. Rád ho přivítá při návštěvě v Byšicích, až Donín pojedje do Lužice.

Byšice, 20. října 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 72, česky

Urozenému panu, panu Jaroslavovi purkrabímu z Donína,¹ jeho svatosti papežské komorníku, oppatu a panu kláštera Vohradského, panu ujci ke mně laskavě příznivému (([Jeho] M[ilosti])), k dodání.

Službu svou Vaší M[ilosti] vzkazují, urozený pane, pane ujče ke mně laskavě příznivý, zdraví i jiného všeho dobrého, od Pána Boha vinšujíc, přeji Vaší M[ilosti] upřímně a věrně rád. Vedle připsání Vaší M[ilosti] tak činím a posla ukazatele listu tohoto s kvitancí² pro ourok odsílám, a že jej písaři Vaší M[ilosti] bedlivě z ouplna stáhnouti a ((zpečetěnej mně po týmž mým poslu odeslati)) zpečetiti poručiti ráčíte, Vaší M[ilosti] za to

¹ Jaroslav purkrabí z Donína († 1613), bratr Ferdinanda z Donína, kněžský stav od listopadu 1607, opat v Neuzelle (1611-1613), papežský komorník.

² Kvitance – potvrzení splacení dluhu vydané věřitelem dlužníkovi.

laskavě žádám. Když pak z měst pražských do Lužic³ jeti, že se ke mně zastaviti a mě v domě mým navštíviti chtějí rače, z toho Vaší M[ilosti] služebně a velice děkuji. Vaší M[ilost] v domě svejím rád uhlídáti a Vaší M[ilost] se toho všelijakým dobrým přátelstvím odsloužiti nepominu. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Datum na Byšicích⁴ v sobotu po s[vatým] Lukáši Evangelistu Páně léta 1612.

[Bez podpisu]⁵

³ Horní Lužice – historická součást zemí Koruny české (1370-1635); Dolní Lužice – historická součást zemí Koruny české (1348-1635).

⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁵ Rukopis textu odpovídá autografu Šťastného Václava Pětipeského.

586.

Jan Benjamín Služský z Chlumu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vrací mu 15 strychů žita, které si půjčil loňského roku. Děkuje za prokázané přátelství a strpení, nebyl totiž několik dní doma. Žádá o půjčku 500 kop míšeňských grošů proti dostatečnému pojištění. Zavazuje se ke včasnému splacení hlavní sumy i úroků. Peníze nutně potřebuje. Prosí o sdělení, kdy a kam pro ně může poslat. Chtěl se za Pětipeským vypravit osobně, ale musí na žádost královského prokurátora do Prahy.

Tuchoměřice, 21. října 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 56-57, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu ujci a bratru mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1612 od Pana Jana Benjamína Služského,¹ žádá o půjčku peněz a žito odplacuje.))²

+ *Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče a bratře můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého, od Pána Boha žádající, přeji panu ujci věrně rád.*

*Naschváleji teď panu ujci žita patnácte strychův míry vaší, kteréhož jest mi pan ujec k žádosti mé léta 1611 zapůjčiti poručil, posílám a panu ujci velice služebně z prokázaného přátelství děkuji, že mně ho tak dlouho sčekání učinil. Čehož se, dá Pán Bůh, panu ujci všim dobrým přátelstvím mně možným a panu ujci libezným odsloužiti a odměniti nepominu. A pana ujce za to žádám, že se pan ujec zhoršovati nebude, že jsem takové žito dřívěji nedešlal, nebo jsem od několik dní doma nebyl. Dáleji pak pana ujce za to služebně a přátelsky jak prve oustně, tak také i nyní tímto psaním žádám, že mi pan ujec tak mnoho lásky a přátelství prokáže a mně pěti set kop míš[eňských] proti dostatečnému zjištění zapůjčí. Já panu ujci z nich časně ourok odvozovati a potom i sumu hlavní, kdyby ji pan ujec ode mne míti chtěl, bez všelijakého zaneprázdnění dáti a oplatiti s poděkováním chci. Čehož služebně žádám[*m*] pana ujce, že mně takovými pěti sty kopami fedrovatí³ a mně jich zapůjčiti nepomine. Nebo mi nimi tak vděčně poslouží pan ujec, nercili aby mi*

¹ Jan Benjamín Služský z Chlumu na Čížovicích a Tuchoměřicích († po 1623), účastník stavovského povstání.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyřídit (záležitost).

zapůjčeny, ale jako darovány byly. Nebo o tom dobře vím, že jsem ještě nikdy od pana ujece v ničemž, oč jsem koliv kdy pana ujece požádal, oslyšán nebyl. Tak také i nyní mám tu naději ku panu ujci, že i v této žádosti mé snažně od pana ujece oslyšán a opuštěn nebudu v této mé tak || nevyhnutelné veliké potřebě. A kdy bych a kde pro takových pět set kop sobě přijeti anebo poslati měl a jak by to pan ujec pojištěno jmiti chtíti ráčil, za oznámení žádám. Odpovědi učinlivé od pana ujece očekávati budu.

S tím milost a ochrana Pána Boha všemohoucího rač býti s námi se všemi. Dat[um] na Tuchoměřicích⁴ v pondělí po svatém Lukáši Evangelistu Páně léta 1612.

((Můj zvláště milý pane ujece, vždy velice služebně tvé mi[los]ti prosím, oč ti píši, že mně neopustiti, nýbrž též pomoci, o který tě prosím, že mně fedrovati budeš v této mý důležité potřebě a mně jich půjčíš. Věř mi toho vskutku, že já zase pěkně oplatím, jakž jednom dostanu přísudku na těch, které sem dal pohnati, kteří mi dlužni, a tebe se toho do smrti vším mně nejvýžše možným odsloužiti připovídám. Což vždy věřím, že nebudu oslyšán a opuštěn od tebe. Byl bych sám rád k tobě se vypravil, ale musím do Prahy, nebo mi prokurátor⁵ vzkazuje.))

*Tvůj upřímně volně hotový ujec a sluha až do smrti
Jan Benjamín Služský z Chlumu na Tuchoměřicích a Čížovicích⁶*

⁴ Tuchoměřice, ves a tvrz západně od Prahy (Středočeský kraj), v držení Služských z Chlumu (1520-1615), poté Jindřicha Oty z Vartenberka (do 1621).

⁵ Patně Oldřich Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Mačkově, Velkém Vosově a Skřípli († 1619), hejtman komorního panství Křivoklát (1604-1606), hejtman komorního panství Pardubice (1606), královský prokurátor (1606-1611 a 1611-1619), rada české královské komory (1607-1619), přisedící zemského soudu (od 1616), stavovský direktor (1618-1619).

⁶ Jan Benjamín Služský z Chlumu na Čížovicích a Tuchoměřicích († po 1623).

587.

Jan mladší Říčanský z Řičan píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Připomíná zaslání slíbeného divokého kance nebo páru bažantů. Jeho sestra Markéta z Řičan se bude v Kosově Hoře v úterý 6. listopadu 1612 vdávat za Jiříka Zahrádeckého ze Zahrádek na Červeném Oujezdci. Na svatbě bude přítomno mnoho moravských a českých pánů a přátel. Proto žádá o zaslání slíbené zvěřiny do jeho domu v Novém Městě pražském v Široké ulici. Zavazuje se službou. Očekává odpověď a splnění žádosti.

Červená Řečice, 23. října 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 84, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergka a na Byšicích etc., panu švagru a bratru mému zvláště milému.
(A. 1612 od pana Jana mladšího z Řičan,¹ žádá o zvěřinu.)²*

¹ Jan mladší Říčanský z Řičan na Kosově Hoře, Červené Řečici a Novém Rychnově († po 1622), hejtman Bechyňského kraje (1609-1610, 1611-1612, 1613-1614, 1615-1616), hejtman Vltavského kraje (1616-1617), účastník stavovského povstání.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví a jiného všeho dobrého od Pána Boha přeji tvé milosti věrně rád.

Jakož sem tvé milosti švagrovsky žádal, aby mne vepřem divokým neb párem bažantův fedrovati³ ráčil, dle kderěžto žádosti sem zámluvy od tvé milosti dostal. Poněvadž pak pannu, pannu Markytu, šlechtičnu z Řičan,⁴ pannu sestru mou, urozenému a statečnému rytíři, panu Jiříkovi Zahrádeckému z Zahrádek a na Červeném Oujezdci⁵ k stavu s[vaté]ho manželství zamluviti mám a den k přátelské odpovědi daný v outerý po památce Všech svatých,⁶ aby se na Kosově Hoře⁷ se pány a přáteli svými najiti dal, sem jmenoval. I očekávaje, co pak nemálo pánů a přátel, jakž z Markrabství moravského, tak i z tohoto Království, k tvé milosti naschválně posílám, švagrovsky a bratrsky žádám, že mně takový vepř aneb pár bažantův dle zakázání svého do domu mého v Novém Městě pražském na Široký ulici ležícího vedle Zvonařů před tím některý den odeslati ráčíš. Čehož se tvé milosti každého času hotově odměniti nepominu. Odpovědi s naplněním žádosti mé od tvé milosti očekávati budu. Milost Boží rač s námi se všemi býti. Dat[um] na Řečici⁸ v outerý po památce s[vaté]ho Lukáše Evangelisty Páně léta 1612.

*Tvé mi[losti] ve všem volný zůstávám
Jan mladší z Řičan na Kosově Hoře, Staré Červené Řečici a Novém Rychnově,⁹
vlastní rukou svou.*

³ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyřídit (záležitost).

⁴ Markéta Řičanská z Řičan († po 1623), od roku 1612 manželka Jiříka Zahrádeckého ze Zahrádek.

⁵ Jiřík Zahrádecký ze Zahrádek na Červeném Oujezdci a Hrotovicích († asi 1623), sudí menšího práva brněnského, moravský direktor a hejtman Brněnského kraje (1619-1620).

⁶ Dne 6. listopadu 1612.

⁷ Kosova Hora (dříve Hora Kosová), městečko a původně renesanční zámek východně od Sedlčan (Středočeský kraj), v držení Jana mladšího a Viléma Řičanských z Řičan (do 1622).

⁸ Červená Řečice, město a zámek severně od Pelhřimova (kraj Vysočina), v držení Řičanských z Řičan (do 1623).

⁹ Jan mladší Řičanský z Řičan na Kosově Hoře, Červené Řečici a Novém Rychnově († po 1622).

588.

Vilém a Hertvík Vratislavové z Mitrovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Dostali zprávu, že Pětipeskému dluží jejich strýc Jiří Vratislav z Mitrovic na Zvířeticích okolo 1 500 kop míšeňských grošů. Přátelsky žádají, aby jim odložil splátku tohoto dluhu až k termínu svatého Jiří při dostatečném pojištění rukojmími. Za prokázané přátelství se zavazují službou. Očekávají kladnou odpověď.

Mníšek, 3. listopadu 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudniční (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/15, fol. 20-21, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku a na Byšicích, panu švagru a bratru našemu zvláště milému, k dodání.

((1612 od pana Viléma a pana Hertvíka Vratislavic,¹ abych na nich přestal ten 1 500 kop, kderej mi pan Jiří Vratislav² dáti má.))³

¹ Vilém Vratislav z Mitrovic na Mníšku († 1637), rytíř řádu johanitů, plukovník císařského vojska (1604-1605, 1608-1609, 1611-1613), od roku 1607 v panském stavu, císařský truksas (od 1617), císařský číšník (od 1610), hejtman nad trabanty (1611-1612), dvorský válečný rada, komtur johanitského řádu (od 1614),

Službu svou vzkazujem, urozený a statečný rytíři, pane švagře náš zvláště milý, zdraví i jiného všeho dobrého od Pána Boha přejeme panu švagru věrně rádi. Zpráva nás toho dochází, že by pan Jiří Vratislav z Mitrovic a na Zvířeticích,⁴ pan strejc náš, panu švagru okolo patnácti set kop miš[eušských] od sebe odvozovati a dáti tyto dni měl. Pokudž by pan švagr těch peněz tak pilně k své vlastní potřebě nepotřeboval a měl-li by je komu jinému pod ourok nechati. Velice důvěrně a přátelsky našeho zvláště pana švagra za to žádáme, že též sumy až do s[vatéh]o Jiří⁵ příštího na dostatečné toho s rukojměmi panu švagru pojištění za námi nechati a takové přátelství nám prokázati ráčí. Při témž čase pana švagra ourokem i sumou náležitě spokojiti i takového přátelství panu švagru se dobrým přátelství[m] odměniti a odsloužiti nepominem. Jakž pak té důvěrné naděje ku panu švagru sme, že žádost naše oslyšána nebude. Odpovědi, kterouž bychom se (s vykonáním žádosti naší) zpraviti mohli, od pana švagra žádáme. S tím milost Boží rač bejti s námi se všemi. Dat[um] na Mníšku⁶ v sobotu po památce Všech svatých léta 1612.

Vilím a Hertvík, bratři vlastní Vratislavové z Mitrovic a na Mníšku⁷

od roku 1620 v hraběcím stavu, generální převor johanitů (1627-1637); Hertvík Vratislav z Mitrovic na Mníšku († 1624), hejtman Podbrdského kraje za panský stav (1611-1612), pohřben na Strahově.

² Jiří Vratislav z Mitrovic na Zvířeticích († 12. října 1615), císařský rada a hejtman Boleslavského kraje za rytířský stav (1614-1615), strýc Hertvíka a Viléma Vratislavů z Mitrovic.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Jiří Vratislav z Mitrovic na Zvířeticích († 12. října 1615).

⁵ K termínu 23. dubna 1613.

⁶ Mníšek pod Brdy, město a zámek jihozápadně od Prahy (Středočeský kraj), v držení Vratislavů z Mitrovic (1487-1655), sídlo mníšecké větve rodu.

⁷ Vilém Vratislav z Mitrovic na Mníšku († 1637); Hertvík Vratislav z Mitrovic na Mníšku († 1624).

589.

Karel Jindřich Křinecký z Ronova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vždy měl na paměti, aby mu splatil dluh. Každou chvíli má obdržet takové peníze, proto ještě žádá o malé strpení. Jakmile peníze získá, odešle je do Byšic. Zavazuje se dobrým přátelstvím a službou.

Rožďalovice, 5. listopadu 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 169, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému, k dodání. ((A. 1612 od p[ana] Karla Křineckého¹ strany peněz.))²

Službu svou Tvé mi[los]ti vzkazují, urozený pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví od Pána Boha a jiného všeho dobrého Tvé mi[los]ti přeji věrně rád.

Psaní od posla Tvé mi[los]ti dnešního dne jest mi dodáno. Přečtouce ho, co by v sobě obsahovalo, sem porozuměl z něho. I vpravdě mohu Tvé mi[los]ti oznámiti, že na to vždýckny dobrou paměť mám, abych Tvé mi[los]ti takové peníze, kderýmiž povinován

¹ Karel Jindřich Křinecký z Ronova na Rožďalovicích († po 1614), syn Jindřicha Křineckého z Ronova, bratr Augusta Křineckého z Ronova.

² Autograf Jiříka Sovenického, byšického úředníka Šťastného Václava Pětipeského.

sem, odeslal. Nebo každou chvíli téměř na peníze očekávám. Nicméně za to přátelsky Tvou mi[lost] a služebně žádám, že se mnou malé strpení jmíti ráčíš. Jakž nejprve k penězům přijdu, Tvé mi[los]ti neprodleně takové peníze na Byšice³ s poděkováním odeslati nepominu. Tvé mi[los]ti vždy věřím a žádám, že tak učiní a se mnou malé strpení jmíti ráčíš. Já se toho Tvé mi[los]ti zase, což tu koliv pro mě učiniti ráčíš, vším dobrým přátelstvím odměniti a odsloužiti nepominu. S tím Milost Pána Boha našeho s námi býti rač. Dat[um] na Rožďalovicích⁴ v pondělí po Památce Všech svatých léta 1612.

Karel Hendrych Křinecký z Ronova a na Rožďalovicích⁵

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁴ Rožďalovice, město severovýchodně od Nymburka (Středočeský kraj), zkonfiskováno Křineckým z Ronova (1622).

⁵ Karel Jindřich Křinecký z Ronova na Rožďalovicích († po 1614).

590.

Vodolan starší a Jan Albrecht Pětipeští z Chýš a Egrberku a Jan Benjamín Služský z Chlumu píší úředníkům menších desk zemských. Jako rukojmí zemřelého Jana Jiřího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách byli obesláni v záležitosti urovnání jeho dluhů. Dotyčný dlužil částku 1 000 kop českých grošů i s úroky Veronice Velemyské ze Lhoty na Olbramovicích. Pisatelé se spolu s rytířem Kryštofem Šlivicem ze Šlivic stali svědky dlužního úpisu. Veronika Velemyská poté postoupila dluhopis měšťanovi Starého Města pražského Václavu Litoměřickému z Jizbice. Ten postoupil dlužní úpis Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Kryštof Šlivic mezitím zemřel. Šťastný Václav Pětipeský nyní pohnal rukojmí dlužního úpisu před soud nejvyššího purkrabství pražského. Vymáhá ovšem také díl Kryštofa Šlivice ve výši 83 kop a 20 stříbrných českých pražských grošů a k tomu osmi pololetních úroků od termínu svatého Havla 1608 do termínu svatého Havla 1612. Rukojmí jsou povinni vyplatit dlužní úpis i s úroky, proto žádají, aby jim byl odečten uvedený podíl zemřelého Kryštofa Šlivice, a to i s úroky k datu odpovědi kanceláře menších desk zemských. List byl postoupen Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

Bez místa, 7. listopadu 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 92-93, česky

Urozeným a statečným rytířům, panům úředníkům pražským menším desk zemských, pá-nům a přátelům našim zvláště milým, spis od nás, rukojmův někdy pana Jiřího Jana Pětipeského z Chýš a z Egrbergku v outrž [!]¹ zejména podepsaných.

Vaše mi[los]ti, urození a stateční rytíři, páni úředníci pražští menších desk zemských, páni a přátelé naši zvláště milí. Jakož jest J[eho] M[ilost] C[isařská], pán náš nejmilostivější, vseckny věřitele a rukojmě někdy urozeného a statečného rytíře pana Jiřího Jana Pětipeského z Chy<š>š a z Egerbergku a na Libochovičkách,² J[eho] M[ilosti] C[isař-

¹ Míněno patrně „outržku“.

² Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, přisedící purkrabského soudu.

ské] rady, ((před Va[še] M[ilos]ti)) na průvod podati ráčil. K[e] kterémužto průvodu Vašich mi[los]tí jistej den jmenován jest. I nečiníme Vašich mi[los]tí toho tejna, že jest týž, někdy pan Jiří Jan Pětipeský, dlužen byl urozené paní Veronice Velemyské ze Lhoty a na Volbramovicích³ jeden tisíc kop grošův českých i s ourokem, v kterémžto listu dluhů jsme se my, níže podepsaní rukojmové, vedle někdy urozeného pana Krystofa Šlivice z Šlivic a na Vosluhově⁴ ((za něj pana Jiřího Jana Pětipeského)) postavili. Kterýžto list dluhů a sumu v něm zapsanou, táž paní Veronika Velemyská ze Lhoty jest panu Václavovi Litoměřickému z Jizbice⁵ pořádně s dobrou volí dala a odevzdala. Týž pan, pan Václav Litoměřický z Jizbice, zase jest týž list dluhů s dobrou volí i s touž dobrou volí, výš připomenutou, od též paní Veroniky Velemyské ze Lhoty, jemu, panu Václavovi Litoměřickému z Jizbice, svědčící a dan<ou>ý ((urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerbergku na Byšicích a Bosyni⁶)) dal a odevzdal. A pohnavši nás všechny čtyry rukojmě dotčený pan <Václav> Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egerbergku pro též rukojemství do soudu nejvyššího purgkrabství pražského, v tom jest týž pan Krystof Šlivic z Šlivic, jakožto jeden rukojmě, dřív než jest se na něj přisudek pro díl jeho stal, prostředkem smrti z tohoto světa vykročil. Z jehožto dílu týž pan Šťastný Václav Pětipeský nás, živé pozůstávající ((rukojmé a)) jednoho každého, obzvláště z sumy peněz z osmdesáti tří kop, dvaceti grošův českých, dobrých stříbrných, rázu pražského, jistinný. K tomu z osmi ourokův polouletních, ode dne svatého Havla opata,⁷ léta pominulého tisícího šestistého osmého, až do dne památky svatého Havla léta přítomného šestnáctistého dvanáctého,⁸ na sumu svrchu psanou jistinnou vzešlých a zadržalých, jmenovitě ze dvaceti kop grošův českých ((do soudu nejvyššího purgkrabství pražského)) pohání. Jakéž týž púhonov⁹ plněji svědčí. Z kteréhožto rukojemství my ((očekávajíc na sebe přisudkův)) se sami vyvaditi musíme. A protož Vašich mi[los]tí za to žádáme, že nám touž sumu, těch osmdesáti tří kopy, dvaceti grošův českých i s ouroky na ní od datum téhož listu ((dluhův)), to jest ode dne svatého Havla opata léta pominulého tisícího šestistého osmého, až do Actum vejповědi Vašich mi[los]tí přisouditi ráčíte. V čemž se Vašich mi[los]tem k opatření spravedlivému poručena činíme. Datum v středu po svatém Linhartu léta 1612.

*Vašim mi[los]tem k službám hotoví
Vodolan starší Pětipeský z Chýš a z Egerbergku a na Blahoticích,¹⁰
Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a z Egerbergku a na Kolči,¹¹
Jan Benjamín Sluzský z Chlumu a na Tuchoměřicích¹²*

³ Veronika Velemyská ze Lhoty na Olbramovicích († po 1612), manželka Adama Velemyského z Velemyšlovsi na Olbramovicích († asi 1609).

⁴ Kryštof Šlivic z Šlivic († před 1612), rytíř usedlý ve Slaném (1599).

⁵ Václav Litoměřický (Maštěrovský) z Jizbice, měšťan Starého Města pražského, popraven za účast ve stavovském povstání 21. 6. 1621.

⁶ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egerberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

⁷ Dne 16. října 1608.

⁸ K datu 16. října 1612.

⁹ Púhon – obeslání k soudu, soudní obsílka.

¹⁰ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egerberku na Blahoticích a Neprobylicích († asi 1640), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav (1612-1613 a 1614-1615), výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

¹¹ Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egerberku na Libochovičkách a Kolči († 10. října 1613), přisedící nejvyššího purkrabského soudu, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

¹² Jan Benjamín Sluzský z Chlumu na Tuchoměřicích († po 1623), aktivní účastník stavovského povstání (1618-1620).

591.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádají, aby Pětipeský propustil zhostním listem poddaného Duchka Mudru ze vsi Hostín, který by se měl ujmout gruntu jeho matky Maruše Mudrové, poddané města Mělník. Přimlouvají se, aby dotyčného propustil i s manželkou a dětmi. Zavazují se obdobnou službou. Žádají odpověď.

Mělník nad Labem, 8. listopadu 1612

SOkA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 104, sign. L 15, Kopiař odeslaných listů 1610-15, fol. 123r, česky

Panu Pětipeskýmu

Službu svou V[áš]i M[ilosti] vzkazujeme, urozený a statečný rytíři, pane k nám příznivý. Zdraví i jiného všeho dobrého od Pána Boha všemohoucího, etc.

Duchek Mudra¹ ze vsi Hostiny,² poddaný V[áš]i M[ilosti], slyšíc o tom, že Maruše Mudrová,³ matka jeho, sobě od nás jakožto vrchnosti, aby grunt, kterého nyní v držení zůstává, jinším hospodářem osadila, pomoženo má, předstoupil před nás a za to, abychom jemu jakožto synu jejímu vlastnímu mimo jiné takovej grunt dopřáli a V[áš]i M[ilosti] o propuštění jeho s manželkou a s dětmi z gruntů V[áš]i M[ilosti] na grunty naše psaní přimlouvající učinili, žádal.

Jehož žádost oslyšeti nemohouc, že se k V[áš]i M[ilosti] přimlouváme a za to žádáme, že jej z gruntů V[áš]i M[ilosti] na grunty naše s manželkou a dětmi jeho listem zhostním propustiti ráčíte. My v podobné příčině touž měrou jiným všim dobrým na potomní čas toho se V[áš]i M[ilosti] odplatiti rádi chceme. Odpověď žádáme.

S tím ochrana, etc. Datum v městě Mělnice nad Labem,⁴ ve čtvrtek po památce sv[átého] Linharta, léta 1612.

¹ Duchek Mudra, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Hostín, později poddaný komorního města a panství Mělník ve vsi Dolní Přivory.

² Hostín, dříve Hostinná/Hostinný, ves východně od Mělníka a severně od Byšic (Středočeský kraj), díly vsi v majetku Anny Homutové z Hrušova, Jindřicha Vlnského z Vliněvsí a Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

³ Maruše Mudrová, poddaná mělnického panství, matka Duchka Mudry, poddaného Šťastného Václava Pětipeského a později mělnického panství.

⁴ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Viléma Vchynského ze Vchynic (1611-1613), v letech 1614-1618 ve správě katolického hejtmána Jakuba Hořického z Tepence, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku. Přehled obsazení purkmistra a městské rady města Mělníka v letech 1613-1619 podává i s odkazy na prameny J. KILIÁN (ed.), *Martin Prušek z Prušova*, s. 22-25.

592.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádají o propuštění poddaného Duchka Mudry ze vsi Hostín i s manželkou a dětmi. Jeho matce Maruši Mudrové totiž bylo nařízeno osadit její grunt novým hospodářem. Zavazují se obdobnou službou a očekávají odpověď.

Mělník nad Labem, 8. listopadu 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/17, fol. 37-38, česky¹

¹ Originál listu, jehož obsah zachycuje záznam v kopiáři úřadu purkmistra a rady města Mělník. Srov. předchozí list č. 591.

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu k nám příznivému. ((A. 1612 od Mělnických o propuštění Duchka Mudrového.²))³

Službu svou Vaší mi[los]ti vzkazujem, urozený a statečný rytíři, pane k nám příznivý. Zdraví i jiného všeho dobrého od Pána Boha všemohoucího přejeme Vaší mi[los]ti věrně rádi.

Duchek Mudra⁴ ze vsi Hostinný,⁵ poddaný Vaší mi[los]ti, slyšíc o tom, že Maruše Mudrová,⁶ matka jeho, sobě od nás jakožto vrchnosti, aby grunt, kterého nyní v držení zůstává, jinším hospodářem osadila, poručeno má, předstoupil před nás a za to, abychom jemu jakožto synu jejímu vlastnímu mimo jiný takový grunt dopřáli a Vaší mi[los]ti o propuštění jeho s manželkou a s dítkami z gruntův Vaší mi[los]ti na grunty naše psaní přimluví učinili, žádal. Jehož my žádosti oslyšeti nemohouc, zaň se k Vaší mi[los]ti přimlouváme a za to žádáme, že jej z gruntův Vaší mi[los]ti na grunty naše s manželkou a dítkami jeho listem zhostním propustiti ráčíte. My v podobné příčině touž měrou i jiným vším dobrým na potomní čas toho se Vaší mi[los]ti odplatiti rádi chceme. Odpovědi žádáme. S tím ochrana Nejvyššího rač s námi býti. Datum v městě Mělnice nad Labem⁷ ve čtvrtek po památce s[vatě]ho Linhartá léta 1612.

Purkmistr a rada města Mělnika nad Labem⁸

² Duchek Mudra, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Hostín, později poddaný komorního města a panství Mělník ve vsi Dolní Přívory.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Duchek Mudra, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Hostín, později poddaný komorního města a panství Mělník ve vsi Dolní Přívory.

⁵ Hostín, dříve Hostinná/Hostinný, ves východně od Mělníka a severně od Byšic (Středočeský kraj), díly vsí v držení Anny Homutové z Hrušova, Jindřicha Vlnského z Vlněvsi a Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁶ Maruše Mudrová, poddaná mělnického panství, matka Duchka Mudry, poddaného Šťastného Václava Pětipeského a později mělnického panství.

⁷ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Viléma Vchynského ze Vchynic (1611-1613), v letech 1614-1618 ve správě katolického hejtmána Jakuba Hořického z Tepence, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁸ Přehled obsazení purkmistra a městské rady města Mělníka v letech 1613-1619 podává i s odkazy na prameny J. KILIÁN (ed.), *Martin Prušek z Prušova*, s. 22-25.

593.

Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Naléhavě oznamuje, že Jindřich Homut z Harasova dosud nesložil peníze vypůjčené od Pětipeského. Dlouho již se nedaří vyhovět panu (patrně Janu Novohradskému) z Kolovrat a v Praze se kvůli tomu nadarmo utrácí. Pouze nejmenovaný pan z Bubna (patrně Jan starší, Mikuláš či Jan mladší) dosud dokázal nejmenované pány z Kolovrat uklidnit. Žádá o pomoc v těchto velkých starostech, jinak snad kvůli starostem zemře. Pětipeský má zařídit, aby z důvodu neodvedení peněz Jindřichem Homutem z Harasova nepřišla k dalším velkým škodám. Za to se zavazuje dobrým přátelstvím a službou. Dále se přimlouvá, aby přijal ručitelství za půjčku jejího zetě Mikuláše Španovského z Lisova při obnovení jeho dlužního úpisu na 3 000 kop míšeňských. Očekává odpověď. Vzkazuje pozdravy svého manžela. Samšina, 9. listopadu 1612

Urozenýmu a statečným (rytíři), panu Václavovi Šťasnému Pětipeskému z Chýš a z Ekrberku na Byšicích a Bosyni, panu strejci a synu mýmu zláště milýmu, dán bud'.

Modlitbu svú vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane strejče a synu můj zláště milý. Týhož [z]draví i jinýho všeho nejlepšího dobrýho svýmu zláště milýmu panu strejci vinšují a upřímně věrně ráda přeji. Přitom k svýmu zvláště milýmu panu strejci naschvále posílám a velice hrubě přátelsky za voznámení žádám, již chce panu strejci pan Hendrych Homut¹ takový peníze, co jest Vám povinovat, složil a pan strejc mu je. Neb mohu vskutku říci, že sem se jak živa více neustarala, jako o ty peníze, že tak dlouho nemůžeme ty pány z Kolovrat² spokojiti, ourok a škody velký, nefedrujic,³ tak dlouho se v Praze na to očekává, a daremně utrácí. Včera mi opět přišlo psaní z Prahy od pisařů mých, že ještě pan Homut těch peněz neklade, než pan z Bubna⁴ již jednou se rozmyslil a je pokojil. Vás, můj nejmilejší pane strejče, pro Boha prosím, politujte mě v mý veliký starosti, poku[d]ž pan Homut ještě takový sumy nesložil, že to nák opatříte, abych já tak k velkým škodám nevinně <me> nepřicházela a toho, co sem Vám tak zo[u]plna pojistila, dostati a ujíti mohla. Neb sic možný není, že velik[ou] starostí umru. <Taky> Ale tý nepochybný celý naděje sem k svýmu milýmu panu strejci a synu, že tak učiníte a žádost mou vykonáte. Pro mý se Vám toho do smrti všelijakým dobrým přátelstvím odměnění a syna mýho odsloužení. Taky svý<ho>mu nejmilejšímu panu strejci žádost svou předešlou připomínající, velice přátelsky prosím, že obnovující paní mateřovský jistotu⁵ na tři tisíce kop míšeňských, že se v ní za mě podle mýho nejmilejšího pana a pana Španovského,⁶ pana syna mýho milýho, týž za jednoho pana rukojmě postavíte a pečeť svou k jistotě přitisknete a rukou svou se podpíšete. Od prvnější jistoty [ch]ci panu strejci Vaši pečeť navrátiti a tímto svým psaní[m] panu strejci připovídám, že [k]dyž toho čas přijde, z takovýho rukojemství beze všeho zaneprázdnění páně strejcovýho [ch]ci časně s velikým poděkováním vyvaditi a všelijakým dobrým přátelstvím se toho odměniti. Za vodpověď ((přátelskou)) s vykonáním žádosti mý žádám. S tím milostivý Pán Bů[h] rač býti s námi se všemi. Datum na Samšíně⁷ ten pátek po svatým Linhartu léta [16]12.

Barbora Gerštorfová z Chýš a z Ekrberku na Samšíně, rukou vlas[t]ní⁸

¹ Jindřich Homut z Harasova na Radonicích († po 1613).

² Patrně Jan Novohradský z Kolovrat na Buštěhradě a Košátkách († 1613), císařský číšník a královský rada, hejtman Slánského kraje (1607-1608), syn Jáchyma Novohradského z Kolovrat či další členové rodu Novohradských z Kolovrat.

³ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět.

⁴ Patrně Jan starší z Varlejš z Bubna na Dolní Libchavě († po 1623); nebo Mikuláš mladší z Bubna na Lipanské Lhotě a Skrovnici († asi 1622); nebo Jan mladší Varlejš z Bubna na Závřší (1570-1635), evangelický rytíř a válečník, účastnil se protitureckých a protibočkajovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska (jmenován 25. května 1618); nebo Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617), hejtman Boleslavského kraje (1608-1609, 1615-1616).

⁵ Jistota – dlužní úpis.

⁶ Mikuláš Španovský z Lisova na Pacově a Vožici († 1616), hejtman Bechyňského kraje za rytířský stav (1604-1605, 1609-1610, 1611-1612); zeť Barbory Gerštorfové z Chýš a Egrberku.

⁷ Samšina, ves a tvrz západně od Jičina (Královéhradecký kraj), v držení Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu (1605-1620).

⁸ Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku na Samšíně a Kokovicích († 1639 v Pírně), mladší sestra Jana Jiřího († 1611) a Jana Albrechta († 1614) Pětipeských z Chýš a Egrberku na Libochovičkách, od roku 1609 manželka Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu († 1639 v Pírně), sestřence Šťastného Václava Pětipeského.

Můj nejmilejší pán⁹ dal pana strejce velice přátelsky pozdraviti a svých mno[ž]ství přátelských služeb oznámiti, s vinšováním od Pána Boha mnoho dobrých věcí.

⁹ Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Samšíně († 1639 v Pirně), hejtman Boleslavského kraje (1603-1604, 1606-1607), účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618) a stavovského povstání, komisař Boleslavského kraje (1619), pobělohorský exulant, manžel Barbory Gerštorfové z Chýš a Egrberku.

594.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše purkmistrovi a radě města Slaného. Podivuje se, že odkládají a zdržují potrestání Václava Šebka, mlynářského tovaryše a poddaného města Slaný. Dotyčný ukradl 120 kop míšeňských grošů Pětipeského poddanému Adamovi Mlynářovi z Prokopovského mlýna. Přiznal se, že z částky utratil 22 a půl kopy za šaty a zbytek propil. Cituje několik paragrafů městského práva, podle nichž by měl být zloděj bez dalších odkladů potrestán a podroben výslechu útrpným právem prostřednictvím popravčího mistra. Tak by se odhalily další jeho zločiny, na něž má Pětipeský podezření. Vysílá do Slaného svého zplnomocněného úředníka Jiřího Sovenického, který má na výslech útrpným právem dohlédnout. Žádá, aby byla exekuce útrpným právem vykonána ihned a bez dalších odkladů.

Byšice, 10. listopadu 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/17, fol. 81-82, česky

Slovutné poctivosti pánům purkmistru a radě města Slaného, pánům přátelům mým zvláště milým.

Službu svou vzkazují, slovutné poctivosti páni přátele moji zvláště milí, zdraví i jiného všeho dobrého, od Pána Boha vinšujíc, přeji vám věrně rád. Po zjištění právem rychtářským práva našeho od Adama Mlynáře Prokopovského,¹ člověka poddaného mého, Václava, syna neboštika Šebka ze mlejna Podběloky,² tovaryše řemesla mlynářského, jakožto zjevného zloděje jeho, pro ukradení je[mu] 120 kop míš[ěňských] a s touž sumou nočně ve čtvrtek u vigíli s[vatéh]o Vavřince léta tohoto 1612,³ z téhož mlejna Prokopovského⁴ zlodějsky pryč uteklého, učinili ste mi psaní, kderéhož datum v městě Slaném⁵ ve čtvrtek po svatém Diviši též tohoto léta a mně den v něm ste termínovali, téhož Václava z takové krádeže k pondělku 15. Octobris na rathauz váš v hodin 15 k obvinění. Jakž takového psaní vašeho připsal příležitostě to sebou přináší a na týž den z takové krádeže na místě a k ruce dotčeného Adama Mlynáře, souce skrze Jiříka Sovenického,⁶ ouředníka a plnomocníka mého, k tomu nařízeného, týž zloděj z ukradené výš jmenované sumy obviněn, k ní zcela a zouplna se přiznal a za ty peníze že sobě šaty za 22 ½ kop koupil a ostatek propil. Však že o to se chce smluviti, v to se uvoloval a právo městské pod titulem o prů-

¹ Adam Mlynář, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Byšic, nájemce Prokopovského mlýna.

² Václav Šebek, mlynářský tovaryš, poddaný města Slaný.

³ Dne 9. srpna 1612.

⁴ Prokopovský mlýn, nájemní mlýn v držení Šťastného Václava Pětipeského u Horních Přívor, jihovýchodně od Mělníka nad Labem v sousedství Všetat.

⁵ Slaný, královské město severně od Kladna (Středočeský kraj), středisko historického Slánského kraje, v předbělohorské době charakteristické převahou nekatolického obyvatelstva.

⁶ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od 1603).

vodích B 36 v rozdílu 2 vyměřuje, že soudcům žádného dalšího zaneprázdnění potřeba není, kdo se k čemu přiznává, než aby zasloužilou pokutu nesl, po kterémžto přiznání jeho k takové krádeži, na vohlášení jeho, že o tuž krádež skrze přátele své se chce spokojiti, do dvou nedělí ste odklad učinili. V tom pak zase, když uvolení jeho v ničemž dosti se nestalo a zas ku právu dle odkladu přistoupeno bylo, podle žádosti plnomocníka, ouředníka mého, naň, Václava, propuštění outrpného práva z uvážení svého do dvou nedělí jako příštího pondělka a potej ste toho odložili, jakž vejpisové toho pod literou B. C. přečtené ukazují. A že majíce od pana rychtáře vašeho vy sobě zprávu učiněnou, týž škůdce zemský a zloděj, na pana svého že by to vznesl a na to ještě že by žádné odpovědi neměl, což mi jest za věc podivnou, takového zjevného zloděje a přiznalého, že právo vymlouvati a jako ještě v tom jej posilňovati a jemu protahy v zlém a škodlivém jeho předsevzetí činiti má. Nebo zdaž pán jeho jej z práva vašeho může strhnouti, když jest na právě vašem na obvinění od ouředníka mého odpověď bez pána svého, žádnou vrchností || se nezastírajíc, dal a k zlodějství se přiznal. V kteréz my příčině na pána jeho ani na žádnou odpověď ani sumou na nic jiného nic dbáti potřeba není. A protož vás žádám, že povážíc pod titulem o trápení aneb útrpném právu a po právách vyměření práva městského 6.17 a podle jeho vlastního přiznání k zlodějství, outrpný právo, že naň z před dotčeného Václava puštěno ihned bude, pro vyhledání další krádeže, kde na tom mlejně, kdež zlodějství té sumy se dočínil, za něho se dala, kam se to dívalo a kdo skutku <zlého> takového jemu nápomocen byl, žádám. A exekuci⁷ téhož trápení mistrem popravným, čehož k doslejšání nyní k tomu ouředníka mého vysílám, že konána bez všech dalších odkladův bude, se vám, jakožto právu, důvěřuji. S tím Milost Boží s námi se všemi býti rač. Datum na Byšicích⁸ v sobotu po svatým Linhartu léta 1612.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni

⁷ Exekuce, potrestání.

⁸ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

595.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Václavu Vilémovi z Roupova. Podivuje se, že si Roupovec dosud neposlal pro předjednanou půjčku 1 000 kop míšeňských grošů. Pětipeský je má připraveny v hotovosti v Byšicích. Žádá oznámení, zda-li si Roupovec peníze vypůjčí či nikoli, a to do čtvrtka 15. listopadu 1612.

Byšice, 11. listopadu 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 73, česky

Urozenému panu, panu Václavovi Vilímovi z Roupova na Trnovanech a Žitenicích,¹ J[eho] M[ilosti] C[ísařské] radě a komorníku, panu švagru a bratru mému zvláště milému a ke mně laskavému, k dodání.

¹ Václav Vilém Roupovec z Roupova na Trnovanech a Žitenicích (1580-1641), hejtman Litoměřického kraje (1606-1607, 1608-1609, 1611-1612), stavovský defensor (1609) a direktor (1611, 1618-1619), nejvyšší kancléř (1619-1620), pobělohorský exulant, důstojník Thurnovy armády a účastník saského vpádu (1631).

Službu svou vzkazují, urozený pane, pane švagře a bratře můj zvláště milý, na mě laskavý, zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji věrně rád. Jest mi s podivením, žádavši mě o půjčku peněz jednoho tisíce kop m[íšeňských], kterýž na hotově mám, že sobě pro ně posílají neráčíte. I protož, pokudž by takových peněz potřebovati, do čtvrtku nejprve příštího, věřím, že sobě pro ně na Byšice² po((slati, a pak-li byste jich na vůli potřebovati neměli, oznámiti rácte)) <šleš, aneb jestliže by jich nepotřeboval, mně oznámiti ráčíš>,³ tak abych se věděl, čím zpraviti. A s tím milost Pána Boha rač býti s námi. Datum na Byšicích v neděli, památný den s[vatéh]o Martina léta 1612.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni⁴

² Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

³ Patrna oprava při změně osoby výkladu.

⁴ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

596.

Jiří Šťastný Vančura z Řehnic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Na jeho žádost mu odesílá kapra a štiku k ochutnání. Pokud se mu budou zamlouvat, nabízí kapry a jikry k prodeji za uvedenou cenu. Žádá o včasné zamlouvení, neboť ryby jdou na odbyt. Přijet by měl nejlépe příští pátek k němu na noc. Ví o některých lidech, kteří by k termínu svatého Jiří švagrovi Pětipeskému rádi zaplatili.

Studénka, 17. listopadu 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 69, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému zvláště milému.

((A. 1612 od p[ana] Jiřího Šťastného Vančuru,¹ že mi posílá na košť kapra a štiku.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Od Pána Boha zdraví, v něm mnoho dobrého vinšující a žádající, přeji panu švagru upřímně rád.

Tak k žádosti pana švagra činím a kapr a štiku na košťování posílám a pokudž by se ryba panu švagru na jídlo líbiti bude, chci rád panu švagru kaprův i drahně jiker po 3 ½ kop míšeňský a štiky po 6 kopách vystaviti a nechati. A mohli by pan švagr v pátek příští na noc ke mně pro takové ryby (aby zmeškány nebyly, neb je odvšad berou) poslati. Pakli vím, pana švagra, kteří při s[vatém] Jiří³ rádi by zaplatili, též vystavím a mohl by také v týž den svého oznámení přijeti. S tím milost Boží rač býti s námi. Datum na Studence⁴ v sobotu po s[vatém] Martině léta 1612.

Jiří Šťastný Vančura z Řehnic a na Studence⁵

¹ Jiří Šťastný Vančura z Řehnic na Studence († po 1628), účastník stavovského povstání a blízký soused Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ K termínu 23. dubna 1613.

⁴ Studénka, ves a zaniklá tvrz severovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), dříve též poplužní dvůr a panství v držení Vančurů z Řehnic, roku 1622 zkonfiskováno Jiřimu Šťastnému Vančurovi z Řehnic.

⁵ Jiří Šťastný Vančura z Řehnic na Studence († po 1628).

597.

Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vyslala k němu zvláštního posla. Naléhavě a spěšně oznamuje, že pan Jindřich Homut z Harasova dosud nesložil v Praze při úřadu purkrabství sumu, na niž Pětipeskému vydala jistotu. Zprávu jí o tom podal její syn z prvního manželství Vilém Vojtěch Doupovec z Doupova. Prosí Pětipeského, aby jí pomohl uvedenou sumu získat, protože je už příliš zadlužena. Očekává vykonání žádosti a uspokojivou odpověď.

Praha, 24. listopadu 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 164, česky¹

[Bez adresy]

Můj zláště milej pane strejče, toho posla k Vám sválně <z> stěži posílám. Vám oznamuji, že sou ouředníci syna mého Viléma Vojtěcha² z Prahy ke mně opět s těží poslali a mně oznámili, že ještě taková suma, kerou sem panu strejci zouplna zjistila,³ složena zouplna není. A v jakým nebespečenství pro touž věc zůstávám a k velikým škodám <při> a starostí[m] přicházím, panu strejci vypsati možný mi není. Pro touž věc ve štvrtek minulý sem do měst Praských přijela i taky se ptáti dala, složil-li jest při ouřadu purkrabským pan Hendrych Homut⁴ takovou sumu panu strejci, kerou pan Vojtěch vyz[d]vihnouti měl. Ale nic až posavad pan Homut nesložil, o čemž panu strejci přátelsky oznamuji a velice hrubě, jak může prošeno býti, pro Boha prosím, že nade mnou přátelskou lítos[t] míti budete a to nák opatříte, abych já tu sumu Vám zjištěnou zouplna dostati a věřitele svý spokojiti mohla. V čem se svému nejmilejšímu panu strejci důvěrně důvěřuji, že na mě svou upřímnou přátelskou paměť míti budete a tak učiníte. A toto předešlý psaní panu strejci před některým dnem dodáno býti. Než ta jistota zhotovena a spečeřena nebyla. Tím se prodlelo. Za vodpověď přátelskou z vykonání, kerou bych se spraviti a nač v konečnosti ubespečiti mohla, žádosti mé, žádám. S tím milostivý Pán Bů[h] rač býti s námi se všemi. Datum velmi spěšně v městech pra[ž]ských tu sobotu po Obětování panny Marije léta [16]12.

Barbora Gerštorfová z Chýš a z Egrberku, rukou vlastní⁵

¹ K této záležitosti srov. list č. 593.

² Vilém Vojtěch Doupovec z Doupova na Vilémově, Vraném a Žerotíně († 1621), účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618), stavovský komisař (1618-1620) a vojenský velitel.

³ Zjištění – vydání jistoty (dlužního úpisu).

⁴ Jindřich Homut z Harasova na Radonicích († po 1613).

⁵ Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku na Samšíně a Kokovicích († 1639 v Pírně), mladší sestra Jana Jiřího († 1611) a Jana Albrechta († 1614) Pětipeských z Chýš a Egrberku na Libochovičkách, od roku 1609 manželka Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu († 1639 v Pírně), sestřenice Šťastného Václava Pětipeského.

598.

Mikuláš Hložek z Byslavic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odpovídá na jeho žádost o radu ohledně předvedení svědka, jemuž hrozí smrt, k vydání svědectví u desek zemských k nastávajícímu Božímu hodu. Oznamuje, že úřad zemských desek bude otevřen, proto může svého svědka přivést na Hrad pražský již v pondělí 10.

prosince. Zde bude moci spravedlivě a dostatečně vyřídit svoji záležitost. Přeje vše dobré a zavazuje se dalšími ochotnými službami.

Nusle, 7. prosince 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 8-9, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chyš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu a příteli mně laskavě příznivému.
(A. 1612 od p[ana] Mikuláše Hložka¹ strany svědkův.))²*

*Službu svú vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a příteli mně zvláště příznivý. Téhož dobrého zdraví a při tom jiné všecko prospěšné přeji a vinšuji panu věrně rád. Kdež mi pan oznamuje a jako[*u*] radu se mnou béře, majíc pan jednoho nákého platného svědka, kderéhož by rád, prve nežli by byl smrtí zachvácen, před těmito hody Božími při dckách zemských k svědomí zavéstí dáti chtěl. Mohlo-li by se to, dá-li pán Bůh, v pondělí nejprv příští³ vykonati, že byste ho dali na Hrad pražský přivésti, abych panu o tom oznámil. I jako svému a na mě vždycky laskavému panu a příteli oznamuji, poněvadž ještě dcky zemský před těmito hody Božími nebudou zavřeny a jiní lidé poctiví své potřeby při dckách zemských spravovati a vykonávati budou, že i Vy téhož svědka svobodně k témuž pondělímu nejprve příštímu na Hrad pražský postaviti a svou potřebu s ním vykonati dobře a spravedlivě moci ráčíte. Toho pana netajíc, panu se na všem dobře a šťastně míti vinšuji. A netoliko v tom, ale ve všem jiném mně možném a panu libezném hotov sem každého času sloužiti. A Pán Bůh rač s námi se všemi bejti. Datum na Nuslich⁴ v pátek po sv[ate]m Mikuláši léta 1612.*

Mikuláš Hložek z Byslavic⁵

¹ Mikuláš Hložek z Byslavic na Nuslich († 1614), úředník kanceláře zemských desek, syn pražského právníka a úředníka královské kanceláře Natanaela Hložka z Byslavic († 1608).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Dne 10. prosince 1612.

⁴ Nusle, dříve Dolní Nusle, čtvrt' Prahy (Praha 4), do roku 1608 v držení Nového Města pražského a částečně pražského právníka Natanaela Hložka z Byslavic, následně jeho syna Mikuláše (do 1614) a po něm pozůstalé vdovy.

⁵ Mikuláš Hložek z Byslavic na Nuslich († 1614).

599.

Václav Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chyš a Egrbergku. Oznamuje, že se hodlá oženit s Kateřinou Pecingárovou z Bydžína, pozůstalou dceru po rytíři Albrechtovi Pecingárovi z Bydžína na Hradišti. Po náležitých námluvách u jejích příbuzných a dalších „pánů a přátel“ matky Ofky Pecingárové z Bubna mu byl oznámen termín svatby. Zve na svatební veselí, které se uskuteční u něj ve Chvatěrubech v úterý 8. ledna 1613. Pětipeský má přijet toho dne brzy k obědu a následně svou přítomností okrášlit manželský sňatek. Doufá ve vyslyšení a očekává odpověď.

Chvatěruby, 10. prosince 1612

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 66, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku na Byšicích, Přivorách a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému, k dodání. ((A. 1612 od p[ana]. Václava Trmala,¹ zuve na svý veselí.))²

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milej. Zdraví a při něm jiného všeho dobrého, od Pána Boha všemohoucího žádajíce, přál bych panu švagru věrně rád.

Oznamuji mému zvláště milému panu švagru, že z vůle a z vnuknutí Pána Boha všemohoucího a s radou pánů a přátel svejch, oblíbení já sobě k stavu svatého manželství urozenou pannu Kateřinu Pecinkarku z Bydžína,³ dceru pozůstalou po dobré paměti urozeném a statečném rytíři, panu Albrechtovi Pecinkarovi z Bydžína a na Hradišti.⁴

Toho sem skrze pány a přáteli svý jak při panně, tak i při paní materi, panu bratru, páních strejcích i jinejch páních a přátelích poctivě a náležitě, aby mi táž panna Kateřina Pecinkarka k stavu svatého manželství zamluvena byla, vyhledával.

Což jsem na takovou žádost mou obdržel, že mi již dotčená panna k stavu svatého manželství zamluvena jest, a na další mé toho vyhledávání na tom sem s urozenou paní Ofkou Pecinkarovou z Bubna,⁵ paní materi, i jinejmi pány a přáteli jejimi snesli. Že dá-li Pán Bůh, v outerej po Třech Králích⁶ nejprve příštích již jmenovanou pannu Kateřinu Pecinkarku ke mně na Chvatěruby⁷ přinésti a na týž den k stavu svatého manželství šťastně, Bohdá, dodati mají.

Poněvadž pak takové svadební veselí bez dobrých pánů a přátel vykonati se nemůže, za to svýho zvláště milýho pana švagra přátelsky žádám, že na týž den, dá-li Pán Bůh, tím raněji k vobědu ke mně na Chvatěruby přijeti a takového veselí svadebního s Bázní Boží okvasiti nápomocni bejti ráčíte.

Což sem té naděje, že pan švagr žádost mou nevoslyší. Odpovědi přátelské s naplněním žádosti mé od pana švagra očekávati budu. S tím milost Boží s námi se všemi bejti rač. Datum na Chvatěrubech v pondělí po druhý neděli Adventní léta 1612.

Václav Trmal z Toušic a na Chvatěrubech⁸

¹ Václav Trmal z Toušic na Chvatěrubech († po 1621), syn Viléma Trmala z Toušic a synovec Mikuláše Trmala z Toušic, švagra Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Kateřina Pecingárová z Bydžína († po 1612), dcera Albrechta Pecingára z Bydžína na Choustníkově Hradišti, první manželka Václava Trmala z Toušic na Chvatěrubech (od 1613).

⁴ Albrecht Pecingár z Bydžína na Choustníkově Hradišti († 1602).

⁵ Ofka Pecingárová z Bubna († po 1612), manželka Albrechta Pecingára z Bydžína na Choustníkově Hradišti.

⁶ Dne 8. ledna 1613.

⁷ Chvatěruby, ves, hrad a renesanční zámek jihozápadně od Mělníka u Kralup nad Vltavou (Středočeský kraj), od roku 1605 v držení Viléma Trmala z Toušic, následně jeho syna Václava (do 1616).

⁸ Václav Trmal z Toušic na Chvatěrubech († po 1621).

600.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 12. prosince 1612

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 178r, česky

N. 11

Od p[ana] Pětipeskýho v příčině rukojmův za Mandalenu po n[ebožtíkovi] Adamovi Sena[ř/č]i.¹ 13. Decembris A. 1612.

¹ Blíže neidentifikováno.

601.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 29. prosince 1612

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 181r, česky

N. 2

Od u[rozeného] p[ana] Šťastného Václava Pětipeskýho z Chýš a Egrberku v příčině n[ěkdy] Martina Brzobohatého,¹ o smlouvu a sjezd do městečka Byšic.² Dodáno 29. Decembris, A. 1612.

¹ Martin Brzobohatý, patně poddaný či měšťan města Mělník, či poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

² Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

602.

Věňek Bzenský z Prorubě píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přeje šťastný nový rok. Stěžuje si, že mu na Nový rok ráno shořely ovčín a stodoly se zásobami sena, otavy, slámy, píce a obilí. Prosí, aby mu prodal tři nebo čtyři vozy sena pro ovce. Žádá o zprávu, kdy a kde je bude moci vyzvednout. Zavazuje se přátelstvím a očekává odpověď.

Bez místa, 4. ledna 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 112, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému, k dodání.
(A. 1613 od pana Věňka Bzenskýho¹ o prodání sena.)²*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Od Pána Boha tento nastalý Nový rok šťastný, potěšitelný, s prospěchem všech nejlepších věcí Tvé mi[fl]os[ti] vinšující, věrně rád přeji. Můj zvláště milý pane švagře, nemohu Tě tajiti, že mě Pán Bůh velikou škodou navštívití ráčil, nebo v tento outerej³ pominulej, na den Nového líta přede dnem, ovčín, na němž nemálo sen a votav, slám i jiné píce pro ovce složeno bylo, stodoly, což v nich vobilí v slamách bylo i suté vobilí, shořelo. Tou příčinou k Tobě se, mému zvláště milému panu švagru, v té mé tak nenadálé škodě utíká-jíce, přátelsky a služebně Tě žádám, pokudž možné jest, že mně pro ovce třimi nebo

¹ Věňek Bzenský z Prorubě na Niměřicích a Bezně († 1616).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Dne 1. ledna 1613.

čtyrmi vozy sena za peníze fedrovati⁴ budeš. A co by za též seno býti mělo a jak by mě neb čím fedrovati mohl i kdy bych pro ně kde poslati měl, že mi psaním Tvým oznámíš. Nepominu, jakž mi voznámeno bude, fůry pro takové seno s penězi vypraviti. A což tu na žádost mou učiníš, já se Ti toho mně prokázaného pohodlí všelijakým mně možným a líbezným přátelstvím ((v potěšitel<ným> způsobu)) vodměniti nepominu. Odpovědi Tvé mi[los]ti očekávati budu. Milost Pána Boha rač s námi se všemi býti. Dat[um] v pátek po Novém létě 1613.

Věněk Bzenský z Prorubě a na Niměřicích⁵

⁴ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět.

⁵ Věněk Bzenský z Prorubě na Niměřicích a Bezně († 1616).

603.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 7. ledna 1613

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 183r, česky

N. 16

Od p[ana] Pětipeského v příčině sjezdu do městečka Byšic¹ o Martina Veselého.² Dodáno 7. Januari, A. 1613.

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Martin Veselý, bednářský řemeslník, sporný poddaný Šťastného Václava Pětipeského usedlý v Mělnice nebo měšťan komorního města a panství Mělník.

604.

Smlouva. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku uzavírá smlouvu s purkmistrem a radou města Mělník nad Labem. Šťastný Václav Pětipeský se zavazuje, že upustí od žaloby městské rady a purkmistra města Mělník v záležitosti vydání majetku po zemřelém poddaném Martinu Veselém a jeho dcer Marie a Doroty. Mělničtí se zavazují propustit jmenované Veselovského dcery včetně jejich vlastního i po otci pozůstalého majetku do poddanství Šťastného Václava Pětipeského. Rada a purkmistr města Mělník navíc vyplatí Pětipeskému kompenzaci 300 kop míšeňských grošů, a to ve třech splátkách stanovených k termínu svatého Havla 1613 a svatého Jiří 1613 a roku 1614.

Mělník, 9. ledna 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1, fol. 18-19, česky

Léta 1613 smlouva mezi mnou a mělnickými o Nebrzobohatého a děti jeho. ((Léta 1613 při času s[vatéh]o Jiří dali první termín, 300 kop m[išeňských].))¹

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Léta páně 1613 ve středu po památce s[vatý]ch Tří králů,² námi, Bohuchvalem starším Berkou z Dubé a z Lipé na Loukovci nad Jizerou, Kuřívodech, Bělé a Chýšech,³ J[eho] M[ilosti] C[ísařské] radou, Michalem starším Slavatou z Chlumu a Košumberka a na Stránově,⁴ J[eho] M[ilosti] arciknížete Maximiliána staršího komorníkem, Hendrychem Homutem z Harasova a na Radonicích,⁵ Kašparem Uzlařem z Krancsperku,⁶ měštěninem Nového Města pražského, Danielem Winklerem, měštěninem a primátorem města Brandejsa nad Labem,⁷ stala se smlouva dobrovolná, celá, dokonalá, a to mezi urozeným a statečným rytířem panem Šťastným Václavem Pětipeským z Chýš a z Egerberku na Byšicích a Bosyni, původem z jedné a purgmistrem a radou i na místě vsí obce města Mělníka nad Labem z strany druhé, a to taková. Kdež předně v příčině jedné o vydání i s pokutou zřízením zemským vyměřenou, Martina Veselého,⁸ poddaného téhož pana Pětipeského, na soudu menším zemským, a v druhé příčině při právě města Mělníka nad Labem,⁹ tolikéž po smrti téhož Martina Veselého, poddaného páně, o vydání statku všeho a všelijakého jemu náležejícího i se dvěma dcerami jeho, Dorotou a Maruši, týž poddaných páně, vedle ohlášení a přípovědi u téhož práva od pana Pětipeského učiněného a téhož pořadu práva následujícího, činiti bylo. Jakž pŕuhon k menšímu soudu zemskému svědčící v první příčině, ano také v druhé příčině, následování práva při dotčeném právě města Mělníka, ano také naproti tomu zase od téhož p[ana] purgmistra a rady i na místě vsí obce odpovědi, jich[ž] též cedule řezané a repliky, to vše v sobě šíře obsahujíc, zavírají. Tu my, z svrchu napřed psaní smlouvcové, vyslyšíce strany v tom ve všem a předloživše jim mnohé příčiny a příklady, což by z obouch stran budoucně mezi nimi vedle dalšího následování pořadu práva, škod a outrat i jinak všelijaké zášti a nevole z toho pojiti mohlo a dosahvše od obojí strany na naše přátelské a sousedské < předkládání! > k ubrmanské¹⁰ vejповědi moci. Takto o tom ubrmanskou vejповědi mezi dotčenými stranami vypovídáme. Předně, že se všeliké zášti, nevole a zkyselení v těch obouch napřed psaných příčinách, mezi týmiž stranami vzešlý, zdvihají, moří, kazí a v nic obracejí, a dáleji p[an] Šťastný Václav Pětipeský povinen jest od téhož pŕuhonu a následující[h]o práva v soudu menším zemským a což jest tak koliv dále při témž právu zaslé, i s[e] škodami na to vzešlými, ano také i v druhé napřed dotčené příčině, skrze ohlášení a přípovědi při právě města Mělníka činěný, upustiti. Dcery pak téhož n[ěkdy] Martina Veselého, Dorotu a Maruši, ihned listem zhostným¹¹ z poddanosti i s[e] spravelivosti jich všelijakou, an by jim která kde koliv náležela, purgmistru a radě i vsí obci města Mělníka propustiti a pro

² Dne 9. ledna 1613.

³ Bohuchval starší Berka z Dubé a Lipé na Loukovci nad Jizerou († po 1622), stavovský direktor (1618-1619) a nejvyšší purkrabí Království českého (1619-1620).

⁴ Michal starší Slavata z Chlumu a Košumberka na Stránově († po 1636).

⁵ Jindřich Homut z Harasova na Radonicích († po 1613).

⁶ Kašpar Uzlar z Krancperku († po 1620), erbovník (od 1606), měšťan a radní Nového Města pražského (1611), ve službách Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Daniel Winkler, příslušník starších cechu nákladníků ve městě Brandýse nad Labem (1607-1608), nejvyšší purkrabí města Brandýs nad Labem (1613).

⁸ Martin Veselý, bednářský řemeslník, sporný poddaný Šťastného Václava Pětipeského usedlý v Mělnici nebo měšťan komorního města a panství Mělník.

⁹ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Viléma Vchynského ze Vchynic (1611-1613), v letech 1614-1618 ve správě katolického hejtmana Jakuba Hořického z Tepence, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egerberku. Přehled obsazení purkmistra a městské rady města Mělníka v letech 1613-1619 podává i s odkazy na prameny J. KILIÁN (ed.), *Martin Prušek z Prušova*, s. 22-25.

¹⁰ Ubrmanský – týkající se vrchnosti, vrchnostenského soudu.

¹¹ Výhostní, též zhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

*touž jednu i druhou věc i na též dcery n[ěkdy] Martina Veselého ani na nic víceji se ne-
navracovati, nyní i na časy budoucí on ani dědicové budoucí jeho. Naproti tomu za to
všecko ouhrnkem na penězích hotových týž p[an] purgmistr a rada na místě vsí obce m[ěs-
ta Mělníka nad Labem mají a povinný budou témuž p[anu] Šťastnému Václavovi Pětipe-
skému, dědicům a budoucím jeho, jmenovitě tři sta kop míš[eňských], a to takto: totiž
na den s[vatéh]o Jiří nejprve příštího jedno sto kop míš[eňských] a na s[vatéh]o Havla
jedno sto kop míš[eňských], vše v tomto 1613 roku, a na den s[vatéh]o Jiří v létu následu-
jícím 1614 ostatních sto kop míš[eňských] bez dalších prodlévání, škod a outrat dáti
a zaplatiti. Čemuž jsou strany sobě před námi ubrmany¹² a smlouvci dosti činiti připově-
děli. Tomu na svědomí a pro lepší jistotu i důvěrnost, my, často dotčení smlouvcové, pe-
četí a sekryty¹³ naše k této smlouvě a ubrmanské vejpovědi jsme přitiskli a rukami svými
zejména se podepsali, z nich jedné každé straně po jedné vydali. Stalo se léta a dne
z svrchu psaného.*

*Bohuchval starší Berka¹⁴
Michal starší Slavata¹⁵
Jindřich Homut z Harrasova¹⁶
Kašpar Uzlar z Krancperku¹⁷
Daniel Winkler¹⁸*

¹² Ubrmanové – přisedící vrchnostenského soudu.

¹³ Sekrýt – staročeský výraz pro pečetní prsten, jím otištěnou pečeť.

¹⁴ Bohuchval starší Berka z Dubé a Lipé na Loukovci nad Jizerou († po 1622).

¹⁵ Michal starší Slavata z Chlumu a Košumberka na Stránově († po 1636).

¹⁶ Jindřich Homut z Harasova na Radonicích († po 1613).

¹⁷ Kašpar Uzlar z Krancperku († po 1620).

¹⁸ Daniel Winkler, příslušník starších cechu nákladníků ve městě Brandýse nad Labem (1607-1608).

605.

Kašpar Uzlar z Krancperku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odesílá mu jedno vyhotovení zpečetěných smluv, jejichž duplikáty předal purkmistru a radě města Mělník nad Labem. Žádá, aby poslu vydal potvrzení o jejich doručení. Dále sděluje, že jeho manželce Evě velmi pochválil Pětipeského pivo; dlouho takové nepil. Rád by od něj koupil ještě půl sudu. Omlouvá se za takové zaneprázdnění a zavazuje se službou.

Mělník nad Labem, 12. ledna 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 69, česky¹

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích a Bosyni, panu mně vždyckny laskavě příznivému, k dodání.

Službu svou povolnou vzkazuji, Vaše M[ilos]ti, urozený a statečný rytíři, pane mně vždyckny laskavě příznivej, přitom zdraví a v něm jiného všeho dobrého i spasitedlného, od Pána Boha vinšujíc, přěji V[áš]i M[ilos]ti upřímně věrně rád. A vedle toho teď při

¹ K záležitosti srov. předchozí list č. 604.

tomto naschválném poslu a dodateli listu ty jedny smlouvy² zpečetěné dle onehdejšího dne poručení a nařízení Jich M[ilos]jtí předních pánův smlouvcův příležitostě odsílám a toho druh jedný sem panu purgkmistru a radě i na místě vši obce města Mělníka nad Labem³ odvedl a zanechal. Kdež naděje vede, že V[raš]í M[ilos]jtí bez porušení s tímto psaním dodána bude, jsouce žádostiv toho, abyšte proti témuž odvedení a dodání též smlouvy témuž poslu jistej khundešaft⁴ neb Certifikaci⁵ vydati poručiti ráčili. Přitom také V[raš]í M[ilos]jtí tajiti nemohu, že sem Evě,⁶ manželce mé, zde v městě Mělnice též téhož dne, jak sem od V[raš]í M[ilos]jtí z Byšic⁷ a z té smlouvy domů přijel a jí to pivo, kteréž sem v zámku a přibytku V[raš]í M[ilos]jtí pil, velice schválil a jistotně, nehaníce žádných jiných cizích piv, to mohu bez pochlebenství mluvit, že sem od několika časů a let tak dobrého bílého piva jak zde, tak i v Praze nepil, jako to, kteréhožto toho druh, kdybych ho mohl na mé peníze sem na Mělník půl sudu (aby jakožto na droždí neb na malce leželo) dostati, vděčně rád i hned, zač koliv by bylo, neb býti jmá, zaplatitit bych chtěl. Kdež i v té příčině V[raš]í M[ilos]jtí v[e] vaši || šetrnosti za to žádám, že mně v tom za zlé jmíti neráčíte, že Vaši M[ilos]jt tím zaneprazdňuji, nýbrž že mně to laskavě vážíti a na dobrou stránku obrátiti ráčíte. S tím sem a zůstávám každého času Vaši M[ilos]jtí volný služebník a vedle též V[raš]í M[ilos]jt Pánu Bohu všemohoucimu v jeho Božskou ochranu poručena činím. Dat[um] na pospěch v městě Mělnice nad Labem v sobotu po Třech králích A. 1613.

V[raš]í M[ilos]jtí v[ždy] v[olný]
Kašpar Uzlar z Krancperku⁸

² Jde o výše editovanou smlouvu, list č. 604.

³ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město a komorní panství, v zástavní držbě Viléma Vchynského ze Vchynic (1611-1613), v letech 1614-1618 ve správě katolického hejtmána Jakuba Hořického z Tepence, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku. Přehled obsazení purkmistra a městské rady města Mělníka v letech 1613-1619 podává i s odkazy na prameny J. KILIÁN (ed.), *Martin Prušek z Prušova*, s. 22-25.

⁴ Kundšaft, též kundšoft, kunšoft – potvrzení, osvědčení, vysvědčení (řemeslnické), osvědčení o doručení (posloví).

⁵ Certifikace, též certivitace – osvědčení, průkaz.

⁶ Eva Uzlarová, manželka Kašpara Uzlara z Krancperku († po 1613).

⁷ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁸ Kašpar Uzlar z Krancperku († po 1620), erbovník (od 1606), měšťan a radní Nového Města pražského (1611), ve službách Šťastného Václava Pětipeského.

606.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 16. ledna 1613

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 184r, česky

N. 23

V příčině Appelací mezi panem Pětipeským a Václavem Walterem.¹ Dodáno 15. Januari A. 1613.

¹ Václav Walter, mělnický měšťan, majitel měšťanského domu, člen městské rady.

607.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 16. ledna 1613

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 184r, česky

N. 25

Od p[ana] Václava Šťastného Pětipeského z Chýš, etc. O nedávný Apelací od valního práva mezi J[eho] M[ilostí] panem a Václavem Walterem.¹ 16. Januari A. 1613.

¹ Václav Walter, mělnický měšťan, majitel měšťanského domu, člen městské rady.

608.

Adam Linhart z Najenperku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že s ním mluvil místokancléř Království českého Bohuslav z Michalovic ohledně koupě domu v Starém Městě pražském od Jaroslava purkrabího z Donína. Na domě však vážne Donínův dluh 5 000 kop míšeňských grošů. Proto místokancléř žádá o přejištění takového dluhu a odklad splátek. Adam Linhart z Najenperku se přimlouvá za tuto přátelskou službu, jelikož Pětipeský jistě právě nepotřebuje hotovost. Žádá o sdělení, jakým způsobem by chtěl dluh přejistit, a to buď rukojmími či na svědomí. Očekává vstřícnou odpověď.

Staré Město pražské, 18. ledna 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 15, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu synu, kmotru a švagru mému laskavě a velice důvěrně milému.

((A. 1613 od p[ana] Adama Linharta¹))²

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane synu můj laskavý a obzvláště důvěrně milý. Zdraví prodlouženého a při něm jiného všeho nejlepšího, na Pánu Bohu panu synu žádajíc, přeji věrně rád.

Oznamuji panu synu, že jest se mnou dnes pan Místokanclíř³ Království českého mluvil, zprávu mi dává, že od Jeho mi[los]ti pána, pana Jaroslava Purkrabí z Donína,⁴ dům páně v Starém Městě pražském kupuje, jakož již toliko mezi nimi o jeden tisíc kop míšeňských činiti jest, takže naděje vede, že se mezi nimi trh stane. Pak že týž pan z Donína vykazuje dluh panu synu povinnej sumy pět tisíc kop míšeňských, podle čehož týž pan

¹ Adam Linhart z Najenperku na Vlkavě (1566-1617), původně měšťan Starého Města pražského, nobilitován do rytířského stavu, stavovský direktor (1609), švagr Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 1614).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Bohuslav z Michalovic na Rvenicích a Novém Sedle (1565-1621), místopisář Království českého (1590-1611), místokancléř Království českého (1612-1617), stavovský direktor (1609 a 1611), purkrabí Hradecského kraje (1619-1620), účastník stavovského povstání, popraven 21. 6. 1621.

⁴ Jaroslav purkrabí z Donína († 1613), bratr Ferdinanda z Donína, kněžský stav od listopadu 1607, opat v Neuzelle (1611-1613), papežský komorník.

Místokanclíř pana syna velice přátelsky za to žádá, abyšte téhož dluhu na něm přestali a do některého času sčekání té sumy učinili, že ji vám chce dostatečně přejistiti, i také ouroky časně vyplacovati a vším dobrým přátelstvím se toho panu synu odplatiti a mne v tom za přimluvu ku panu synu žádal. I maje naději, že pan syn tak pilně těch peněz nepotřebuje a soudíc, že je za panem Místokanclířem tak rádi a jistě jako za panem z Donína míti může, anobřz pro budoucí fedrunk⁵ že to s dobrým pana syna bude. Z té příčiny se ku panu synu přimlouvám a služebně žádám, že k žádosti pana Místokanclíře tak učiní, na pánu té sumy od Jeho mi[los]jti pana Jaroslava Purkrabí z Donína povinné přestane a do některého času sčekání učiní. A mně o tom, jaké byšte pojištění, bud' s rukojmími, nebo na svědomí míti chtěli, oznámíte. Za odpověď laskavou žádám. A s tím se panu synu na všem dobře a šťastně jmiti vinšuji. Datum v Starém Městě pražském v pátek po první neděli po Třech Králích léta 1613.

*Panu synu a kmotru k službám
Adam Linhart z Najepergku,⁶ m. p.*

⁵ Fedruňk (z něm. die Förderung) – podpora, pomoc, příspěvek.

⁶ Adam Linhart z Najenperku na Vlkavě (1566-1617).

609.

Jan Vtelenský ze Vtelna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že se po náležitých námluvách ožení s Lidmilou Šenovou z Šenu, dcerou nebožtíka Raymonda Šena z Šenu. Zve ho na svatbu, která se uskuteční v jeho domě ve Vtelně v pondělí 18. února 1613. Pětipeský má přijet k obědu a následně přispět svojí přítomností ke svatebnímu veselí. Zavazuje se přátelskými službami a očekává odpověď. Mělnické Vtelno, 23. ledna 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/15, fol. 103, česky¹

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému, k dodání.
(A. 1613 od pana Jana Vtelenského,² zuve na svý veselí.)³*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji panu švagru věrně rád.

Podle toho pana švagra netajím, že jsem sobě z jisté vůle a vnuknutí Pána Boha všemohoucího a s radou pánův přátel mých milých k stavu s[vatéh]o manželství oblíbil urozenou pannu Lidmilu Šenovou z Šenu,⁴ dceru dobré paměti urozeného a statečného rytíře, pana Reymonda Šena z Šenu.⁵ A vyhledávajice toho poctivě a náležitě jak při panně, tak i při páních přátelích její[ch], aby se mně k stavu s[vatéh]o manželství dostati mohla, jest mi na takové mé poctivé vyhledávání od pana bratra a pánův strejcův k stavu s[vatéh]o

¹ List vydal Jan KILIÁN, *Vtelensťi ze Vtelna*, Mělník-Mělnické Vtelno 2009, č. 24, s. 138-139.

² Jan Vtelenský ze Vtelna na Vtelně († asi 1633), syn Mikuláše Vtelenského ze Vtelna, soused Šťastného Václava Pětipeského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Lidmila Šenová z Šenu († po 1631), manželka Jana Vtelenského ze Vtelna (od 1613), pobělohorská exulantka.

⁵ Reymond Šen z Šenu († před 1613).

manželství zamluvena a den k dodání a veselí svadebnímu, ten pondělí po neděli masopustní,⁶ to jest 18. dne měsíce února na Vtelně⁷ v domě mém a bratra mého, jmenován. Poněvadž pak takový poctivý sňatek bez přítomnosti poctivých lidí a dobrých pánův a přátel konán býti nemůže, pana švagra za to přátelsky žádám, že na týž svrchu jmenovaný den, totižto 18. dne měsíce února, tím raněji k vobědu ke mně na Vtelno pan švagr přijede a podle jiných pánův a přátel toho svadebního veselí přítomen jsa, je s bázní Boží okvasiti nápomocen bude. Té naděje jsem, že pan švagr k žádosti mé tak učiní. Čehož já se panu švagru každého času dobrým přátelstvím volně odměňovati nepominu. Odpovědi přátelské žádám. S tím milost a ochrana Pána Boha našeho rač s námi se všemi býti. Dat[um] na Vtelně v středu po s[vatém] Fabiánu Šebestiánu léta 1613.

Jan Vtelenský ze Vtelna a na Vtelně⁸

⁶ Dne 18. února 1613.

⁷ Mělnické Vtelno, ves a tvrz východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Vtelenských ze Vtelna; ves, tvrz, dva poplužní dvory a pivovar zkonfiskovány Janu Vtelenskému ze Vtelna (1622).

⁸ Jan Vtelenský ze Vtelna na Vtelně († asi 1633).

610.

Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zpravuje svého bratrance o ukončení blíže nejmenované soudní pře. Dále informuje, že nejmenovaný žid, u něhož jsou v zástavě klenoty pravděpodobně jeho staršího zemřelého bratra Jana Jiřího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách, chce pro dosavadní nesplacení dluhu zastavené klenoty prodat. Jan Albrecht radí klenoty vykoupit, aby bratraci Pětipeští neutrpěli společnou škodu. Žádá Šťastného Václava Pětipeského, aby brzy přijel do Prahy k řešení záležitosti pozůstalého domu, s nímž špatně hospodaří vdova po Janu Jiřím Pětipeském (Anna Marie Pětipeská). Vzkazuje pozdravy sestřenici Magdaleně Velemyské z Chýš a Egrberku.

Nové Město pražské, 31. ledna 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 9, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrberka na Byšicích a Bosyni, panu stréhci mému zvláště milému, dán bud'.

Službu svou vzkazuji, urozený a můj nejmilejší pane strejče, zdraví a v něm jiného všeho dobrého, na pánu Bohu vinšujíc, přeji Tvý milosti věrně upřímně rád. Podle toho mýmu zvláště milému panu strejci oznamuji, že ta pře naše vyslyšána jest, ale vejpověď se ještě nestala. Neví[m], ani se doptati [ne]mohu, brzo-li se stane. Taky Ti, můj zvláště milý pane strejče, oznamuji, že ten žid, u kterýho sou ty klínoty zastavený, neboštika pana Jiřího Jana,¹ je na právo dáti chce, poněvadž lichva se mu nedává, aby mu přisouzený byly, kdyby pan strejce tak dobře učiniti chtěl a je vyplatil, tak abychme k věci škodě nepřišli, nebo Jich Milosti k to[m]u dovolení dali, jestli kdo chce, aby je vyplatil, v[š]ak by panu st[r]ejci na tom nic ne[v]zešlo. Taky Tě, můj zvláště milý pane strejče, přátelsky a služebně žádám, aby[s], co nejdříve by možné bylo, do Prahy přijel, tak abychme se o ten dů[m]

¹ Pravděpodobně Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), starší bratr pisatele a bratranec Šťastného Václava Pětipeského, dřívější vlastník téhož statku.

poradili a jak milostem suplikací poslali, aby, než pán do kněh ná[m] rukojmí vložen byl, a potom aby též i prodán byl, tak abychme se měli na čem hojiti, co za neboštika dáti musíme, nebo já se obávám, kde měli s tím dlouho mlčeti, že paní vdova² nás i sama sebe o ten dů[m] připraví, nebo jest sobě prokurátora měst[s]kého z[j]ednala a chce o to státi, aby páni novoměstí ji do toho domu uvedli, a když oni to vyhledají, že on, neboštík, v kněhách neměl, ty chás³ [!] se v něj sami uváží a tak my ani ona nich míti nebudeme. Můj zvláště milý pane strejče, pros[ím] i žádám, že pan strejce ode mě sám sebe, paní Mandičku Velemyskou,⁴ paní strejnu mou zvláště milou, přátelsky pozd[r]avi a mý služby oznámí. S tím milost Boží rač bejti s ná[m]i. Datu[m] v Novém Městě pra[ž]ském v pondělí po památce Obrácení svatého Pavla na víru křesťanskou léta 1613.

*Pana st[r]ejcův volný strejce
Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a z Egrberku⁵*

² Patrně Anna Marie Holstein z Grunenbergu († po 1614), vdova po Janu Jiřím Pětipeském z Chýš a Egrberku.

³ Míněno patrně „teház“.

⁴ Magdalena Velemyská z Chýš a Egrberku († po 1617), manželka Jaroslava Velemyského z Velemyšlovi (od 1595), sestra Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († před 7. červnem 1614), přísedící nejvyššího purkrabského soudu, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

611.

Jan Bzenský z Prorubě píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Radostně oznamuje, že se jeho manželce narodil syn. Zve ho na křtiny, které se uskuteční ve čtvrtek 14. února 1612 ve Velkých Všelisech. Pětipeský má dorazit den předem k obědu a poté se s jinými „pány a přáteli“ stát kmotrem dítěte. Doufá ve vyslyšení této prosby a zavazuje se dobrým přátelstvím.

Velké Všelisy, 11. února 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 108, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milé[m]u, k do[dání].
(A. 1613 od p[ana] Jana Bzenského,¹ zuve na křtiny.)²*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Od Pána Boha zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji <...> věrně a upřímně rád. Můj zvláště milý pane švagře, oznamuji Ti, že jest Pán Bůh všemohúcí manželce³ mé nejmiřejší šťastně pomoci a nám ((spolu)) k našemu velikému potěšení syna dáti ráčil, kderžto děťátko, bude-li v tom vůle Pána Boha našeho, jsem toho celého oumyslu v tento čtvrtek⁴ nejprve příští vedle nařízení syna Božího dáti jej pokřtiti. Tebe za to velice a přátelsky žádám, že ke mně na týž den do domu mého na Všelise⁵ den dříveji k vobědu přijedeš

¹ Jan Bzenský z Prorubě na Bezně a Velkých Všelisech († 1620).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Anna Marie Bzenská z Gerstorfu († po 1613).

⁴ Dne 14. února 1613.

⁵ Velké Všelisy, ves s tvrzí a pozdější klasicistní zámek západně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení rytířů Bzenských z Prorubě (1586-1626).

a potom mezi jinejmi pány a přáteli k tomu dožádanejmi za jednoho pana kmotra témuž děřátku Pánu Bohu v rukojemství se postavíš. Té celé a nepochybné naděje k Tobě sem, že této žádosti mé křesťanské neoslyšíš. Já se Ti toho všim dobrým přátelstvím odměniti i doplatiti nepominu. S tím milost Boží rač s námi se všemi bejti. Dat[um] na Všelísich v pondělí po s[vat]é panně Dorotě léta 1613.

Jan Bzenský z Prorubě na Bezně a Velikých Všelísich⁶

⁶ Jan Bzenský z Prorubě na Bezně a Velikých Všelísich († 1620).

612.

Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že v úterý nebyla přečtena apelace v záležitosti (patrně mělnického měšťana Václava) Waltera, který se písemně omluvil pro nemoc. Jednání bylo odloženo o dva týdny. Dále sděluje, že se v Byšicích cestou na svatbu (patrně Viléma) Hrušovského z Hrušova zastavili Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic s manželkou. Litovali, že Pětipeského nezastihli doma, proto alespoň vzkazují pozdravy. Ohledně hospodářství pouze informuje, že se v týdnu ve dvorech svázely hnoje, což bude ještě pokračovat. Zároveň byl navezen led. Správci a myslivci nařídil opatřit ptáky a srnu či jinou zvěřinu.

Byšice, 16. února 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/18, fol. 42, český

[Bez adresy]

Službu svou Vaší M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý. Vaší M[ilos]ti od všemohoucího Pána Boha žádám Božského požehnání. Přitom Vaší M[ilos]ti oznamují, že jest v outerý pominulý ta Apelací k přečtení nepřišla, tou příčinou, že te šimal¹ Walter² odeslal psaní, že jest nemocen. Stal se odklad do 2 neděl. Pan Abraham Geřtorf³ spolu se paní, jedouc na veselí cery pana Hrušky,⁴ přes noc byli na Byšicích.⁵ Že jsou Vaší M[ilos]ti doma nenašli, litovali toho a pořučili Vaší M[ilos]ti velice pozdraviti. Strany pak hospodářství nevím, co jiného psáti, nežli že se při dvořích ten tejden hnoje vozily, sna[d] děle tolikéž budou. Vidí mi se, že by již taky čas byl ty ptáky pustiti, však jak ráčíte poručiti. Ledu jest taky navezeno. Michalovi⁶ dnes o ptáky i také o srnu piši. Myslivci tolikéž, pokudž co bude zastřeliti, aby se přičinil. S tím Vaší M[ilos]ti v božskou ochranu poručena činím. Datu[m] v sobotě po s[vat]ým Valentýnu léta 1613.

*V[áš]i M[ilosti] věrný poddaný
Jiřík Sovenický⁷*

¹ Mínen snad význam „šibal“.

² Patrně Václav Walter, mělnický měšťan, majitel měšťanského domu, člen městské rady.

³ Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Samšině († 1639 v Pirně), hejtman Boleslavského kraje (1603-1604, 1606-1607), účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618) a stavovského povstání, komisař Boleslavského kraje (1619), pobělohorský exulant.

⁴ Patrně Vilém Hrušovský z Hrušova na Lhotce († 1639), příbuzný a soused Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁶ Patrně Michal Porubský z Poruby, správce Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích.

⁷ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

613.

Mikuláš Zajíček z Hošťálkovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Obrací se na svého rytmistra a patrona ohledně dluhu 100 kop míšeňských grošů. Posílá mu svatohavelský a svatojiřský úrok z této půjčky. Prosí o odklad splátky jistiny až k termínu svatého Jiří příštího roku. Nebylo mu totiž dosud vyplaceno věno jeho manželky, proto nebude moci dříve zaplatit. Za to se zavazuje službami. Žádá kvitanci na odeslané úroky a očekává odpověď.

Dobrovice, 24. února 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/16, fol. 2, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergu na Byšicích a Bos[ý]ni, panu bratru mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1613 od pana Mikuláše Zajíčka,¹ že ourok odsílá a za sčekaní sumy žádá.))²

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane bratře můj zvláště milý, zdraví a jiného všeho dobrého od Pána Boha všemohoucího přeji panu rytmistru věrně a upřímně rád.

Přítom mému zvláště milému panu rytmistru po ukazateli psaní tohoto ourok svatohavelský i tolikéž svatojiřský od 100 kop míš[eňských], které sem panu rytmistru dlužen, odsílám. Dále toho při panu rytmistru tímto mým psaním ((vyhledávám)), za to služebně prosím a žádám, že mně pan rytmistr takový sumy až do druhého svatého Jiří,³ popřeje-li nám Pán Bůh, kdy se psátí bude léta 1614, čekati bude. Já jak nyníčko, tak také i tento příští rok ourok s poděkováním, ano i sumu odvésti připovídám. A kdyby mně byli věno, co sou mi po mé manželce věnovali, dali, byl bych je při tomto svatém Jiří příštím takové peníze odvedl a panu rytmistru dal. Ale musím čekati, až do času uloženého od nich mně. Začež prosím a žádám, jak potomně, tak také i nyní, pana rytmistra prosím, že na žádost a prosbu mou pan rytmistr učiní. Já se toho panu rytmistru mými povolnými službami každého času odsluhovati připovídám. A za odpověď psanou pana rytmistra žádám. tolikéž kvitanci, abych z toho ouroku a na sumu za tento minulý rok kvitován⁴ byl, žádám. A s tím pana rytmistra Pánu Bohu a jeho svaté ochraně poručena činím. Datum na zámku Dobrovici⁵ den s[vatéh]o Matěje léta 1613.

*Panu rytmistru k službám hotový
Mikuláš Zajíček z Hošťálkovic a na dvoře v Uhercích⁶*

¹ Mikuláš Zajíček z Hošťálkovic na Uhercích († po 1623), voják stavovského vojska (1611), ve službách Henyka z Valdštejna, účastník stavovského povstání.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ K termínu 23. dubna 1614.

⁴ Kvitance – potvrzení splacení dluhu či úroku vydané věřitelem dlužníkovi.

⁵ Dobrovice, město a renesanční zámek jihovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Henyka z Valdštejna (do 1623).

⁶ Mikuláš Zajíček z Hošťálkovic na Uhercích († po 1623).

614.

Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odesílá mu výpis apelace, která byla bez přítomnosti druhé strany přečtena v úterý 26. února v záležitosti (patrně mělnického měšťana Václava) Waltera, který se vymlouvá na nemoc. Dotyčný byl obeslán, aby se dostavil k soudu do dvou týdnů. Ohledně druhé rozepře kvůli obstavení majetku sděluje, že dostali odklad jednání k termínu nadcházejícího svatého

Jiří. Hejtman mělnického panství Martin Prušek z Prušova mu ústně poradil, aby celou záležitost vyřídili prostřednictvím vrchního hejtmána (patrně komorních panství). Ohledně hospodářství informuje, že bylo prodáno konkrétní množství strychů pšenice a žita. Sedláci do dvorů sváží fůry dříví. Stavitel Jan Herkule Vlach v noci asi ve 23 hodin nechal spadnout velký kus zdiva na spodní klenbu, která se zřítla a zasypala dva slady (piva) ve sklepení. Proto ho Sovenický až do dalších instrukcí nechal uvěznit. Odesílá mu psaní od Bohuchvala Berky z Dubé a Lipé, které právě doručil jeho posel.

Byšice, 1. března 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/18, fol. 48, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Štastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, J[eho] M[ilosti] panu mému laskavému, k d[odání].

((A. 1613 o hospodářství))

Službu svou Vaší M[ilosti] vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý. Vaší M[ilosti] od všemohoucího Pána Boha žádám Božského požehnání. Podle toho odsílám Vaší M[ilosti] vejpis té Appelací,¹ kteráž v outerý (však bez přítomnosti strany druhé, kteráž se nemocí vymlouvá) přečtena byla. A poněvadž má odpovídati, jest týž Walter² ke dvěma nedělím obeslán. Strany pak druhé rozepře o ten obstavuňk,³ máme odklad k přeslyšení v průvodích do outerýho po neděli Misericordias,⁴ to jest den s[vatéh]o Jiří nejprv příštího. I srozumívám tomu, jakž sem od Pruška⁵ naslechl, kdybyšte ráčili se panem vrchním hejtmanem⁶ o tu věc promluvíti, že by ta věc mohla minouti. Protož ačkolivěk tou příčinou drahně utraceno jest, však aby se tomu krčmáři o ten kůň nějaké polechčení státi mohlo, vidí-li se Vaší M[ilosti] s tímž pánem vrchním hejtmanem promluvíti, a aby ta věc mohla minouti, jednati, toho při vůli Vaší M[ilosti] zanechávám. Michal⁷ mi píše, že jest prodal pšenice 25 str[ychů], 2 str[ychy] žita, však nepíše, po čem 7 str[ychů]. V středu z obouch dvorů i tolikěž lidé po tý jedny fůře do lesa jezdili a přivorští sedláci po třech forách odbývají. A co ho ještě zůstává, v sobotu dám opět dvořským pro něj jeti. Přitom Vaší M[ilosti] oznamují, že dnes asi ve 23 hodiny ten Vlach⁸ pustil velký kus zdi na to spodní klenutí, takže jest se klenutí sulo a dva slady zasypalo. Nevěda, co činiti, jest dán do vězení až do dalšího Vaší M[ilosti] poručení. Protož prosím, pokudž byšte tak brzo za některý den domů přijeti neráčili, že mi ráčíte napsati, co bych s tou věcí dále činiti měl. Posel od pana Bohuchvala Berky⁹ toto psaní přinesši, jej Vaší M[ilosti] odsílám a Vaší M[ilosti] v božskou ochranu poručena činím. Dat[um] v pátek po s[vatém] Matěji léta 1613.

*V[aší] M[ilosti] věrný poddaný
Jiřík Sovenický¹⁰*

¹ K této záležitosti srov. předchozí list č. 612.

² Patrně Václav Walter, mělnický měšťan, majitel měšťanského domu, člen městské rady.

³ Stavuňk, obstavuňk – obstavení majetku zpravidla pro dluh.

⁴ K termínu 23. dubna 1613.

⁵ Martin Prušek z Prušova (asi 1567-1631), výběrčí posudného v Rakovnickém a Slánském kraji, hejtman mělnického panství (1611-1614, 1618-1619, 1623-1626), císařský rychtář mělnického panství (1621-1623), mělnický primas (1626-1631).

⁶ Patrně vchní hejtman komorních panství, do roku 1613 Zikmund Měsíček z Výškova na Hořelicích.

⁷ Michal Porubský z Poruby, správce Štastného Václava Pětipeského v Byšicích.

⁸ Jan Herkule Vlach, stavitel patrně italského původu ve službách Štastného Václava Pětipeského (1611-1619).

⁹ Bohuchval starší Berka z Dubé a Lipé na Loukovci, Kuřívodech a Bělé pod Bezdězem (1561- po 1621), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1600-1601, 1608-1609, 1613-1614, 1615-1616), nejvyšší berník (1615-1616), stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší purkrabí Království českého (1619-1620).

¹⁰ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Štastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrbergku v Byšicích.

615.

Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že stavitel Jan Herkule Vlach uvězněný pro zaviněné zborcení klenby na sladovnu se vyplatil z vězení. Škoda na sladech nakonec není tak velká, jelikož ječný i pšeničný slad ležely v tlustých hromadách, které se podařilo vymést. Stavitel Vlach včerejšího a dnešního dne s čeládkou zbořil poškozenou pavlač. Až odklidí její sutiny, Sovenický mu poručí udělat nové schody u mlynáře. Ohledně hospodářství sděluje, že se nedaří prodávat obilí, jelikož formani dosud žádné nenakládají. Byšickému správci Michalovi Porubskému poručil, aby odvedl účty z jeho předešlého prodeje a snažil se další prodat za co nejvyšší cenu. Sváží se hnůj a dříví. Klestí se v otepích skládá do stohů. Klest spěšně shání také rektor školy. Další podrobné zprávy podá příště.

Byšice, 6. března 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/18, fol. 39, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, J[eho] M[ilosti] panu mému laskavému, k d[odání].
(A. 1613 o hospodářství)

Službu svou Vaší M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý. Vaší M[ilos]ti od všemohoucího Pána Boha žádám Božského požehnání. Majíc toto poselství náhodně Vaší M[ilos]ti z strany toho Vlacha,¹ oznamuji, že jest se o tu škodu Vaší M[ilos]ti na těch sladích stalou až do příjezdu Vaší M[ilos]ti z vězení vyručil. Ačkolivěk sem se ještě tím zasutím tak malé škody nenadál. Nebo že to obí, jak ječný slad, tak ta pšenice z štoky vymetaná, na hromadách vysokých tlustě leželo. Tím jest se na tom menší škoda stala. On pak předce zase včera a dnes s čeládkou tu pavlač zbořil a jak ji odklidí, ty schody mlynáři udělati dám. Já až posavad žádného obilí prodati nemám komu, nebo žádný formani neládují. Michal,² prodal-[l]i jest co víc mimo to, jak sem Vaší M[ilos]ti psal, nic nevím. Dnes po bečváři posílám mu cedulku, aby mi napsal. A je též, aby prodaje obilí, pilen (co ne[j]dráže může) pilen byl. V Přívorách³ i u Byšic⁴ hnoje vozí. Na Jisařstnej⁵ ještě přes 40 dřev odvésti zůstává. Votýpky do stohův složené sou. A v byšických lesích ještě votýpky složeny nejsou. Dodělávají klest, Rektor pospíchajíc po něm. Nyní nevím Vaší M[ilos]ti co psáti. Při jiném poselství dále Vaší M[ilos]ti více, pokudž co bude, psáti nepominu. A s tím milost Pána Boha rač býti s námi. Dat[um] v středu po neděli Reminiscere léta 1613.

V[aší] M[ilosti] věrný poddaný
Jiřík Sovenický⁶

¹ Jan Herkule Vlach, stavitel patrně italského původu ve službách Šťastného Václava Pětipeského (1611-1619).

² Michal Porubský z Poruby, správce Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích.

³ Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v majetku Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁵ Místní název lesního porostu poblíž Byšic.

⁶ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

616.

Mikuláš Vratislav z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že rytíř Václav Vostromířský z Rokytníka žádá o ruku jeho sestry Anny, a to po náležitých námluvách prostřednictvím jeho „pánů a přátel“. Byl pozván ke dni 16. dubna 1613 do Žamberka, kde mu bude dána odpověď. Mikuláš Vratislav z Bubna žádá Pětipeského, aby přijel den předem k večeři a následně se při této příležitosti postavil za jeho „pána a přítele“. Doufá v kladnou odpověď a zavazuje se službou.

Staré Město pražské, 14. března 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 36-37, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému.

((A. 1613 od p[ana] Mikuláše Vra[tislava] z Bubna,¹ abych k němu přijel a za přítele se k přátelský odpovědi postavil.))²

Službu svou vzkazují Tvé milosti, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví od Pána Boha, při něm jiného všeho dobrého, přeji Tvé milosti z srdce věrně rád. Tejna toho před Tvou milostí učiniti nemohu, kterak jest toho při mně i tolikéž při páních a přátelích mých, urozený a statečný rytíř, pan Václav Vostromířský z Rokytníka a na Bítovanech,³ netoliko skrze osobu svou, ale také i skrze mnohé a vzácné přímlyvy pánův a přátel svých, všelijak přátelsky, nejednou ale mnohokrát, se vši náležitou vážností a uctivostí žádostivě vyhledával a posavad, aby se jemu urozená panna Anna z Bubna,⁴ panna sestra má, k stavu svatého manželství dostati mohla, vyhledávati nepřestává. Na kteroužto jeho takovou náležitou šlechtou a přátelskou žádost a vzácnou přímlyvu pánův a přátel jeho, s radou Jich mi[los]tí pánův a přátel svých, k přátelské odpovědi dáni jemu sem den 16. dne měsíce dubna,⁵ to jest v outerej po neděli Provodní nejprve příští, u sebe na Žamberku⁶ jmenoval. Protož Tvé milosti za to služebně a přátelsky žádám, že ke mně, dá-li Pán Bůh, před týmž dnem, totiž v pondělí na noc, tím zázeji k večeři, na Žamberk přijeti a na zejtrí ráno mně se v té příčině za jednoho pána a přítele vedle jiných pánův a přátel mých postaviti ráčíš. A což tu k žádosti mé učiniš, já se toho zase <k> Tvé milosti každého času ve všem mně možným přátelsky odsloužiti nepominu. Jsem k Tvé milosti té celé a důvěrné naděje, že tak k žádosti mé učiniš. A s tím odpovědi od Tvé milosti s vykonáním žádosti mé očekávající. Milost Pána Boha našeho s námi se všemi býti rač. Datum v Starém Městě pražském ve čtvrtek po neděli postní Oculi léta 1613.

Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Skašově, Liticích, Žamberku a Horním Jelení⁷

¹ Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617), hejtman Boleslavského kraje (1608-1609, 1615-1616).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Václav Vostromířský z Rokytníka na Vostromíři a Bítovanech († po 1622), účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

⁴ Anna z Bubna († po 1613), sestra Mikuláše Vratislava z Bubna na Březně.

⁵ Dne 16. dubna 1613.

⁶ Žamberk, město a renesanční zámek severovýchodně od Ústí nad Orlicí (Pardubický kraj), jedno z center Jednoty bratrské, v držení Mikuláše Vratislava z Bubna (do 1617).

⁷ Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617).

617.

Šťastný Vamberský z Rohatec píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že mu (patrně Blažej) Gryspek z Gryspachu slíbil konečně složit částku 1 300 neuvedené měny ke svatému Jiří. Pokud tak podle příslibu učiní, Vamberský konečně uspokojí Pětipeského a odešle mu peníze do Byšic.

Lounínský Dvůr, 15. března 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 46, česky

*Urozenýmu a statečnýmú rytíři, panu <...> Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a synu mýmu vzláště milému, k dodání.
(A. 1613 od pana Šťastného Vamberského,¹ že chce mi peníze složiti.)²*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a synu můj vzláště milej. Týhož zdraví a v něm jinýho všeho dobrýho od Pána Boha vinšují, přeji panu švagru z srdce věrně rád.

Se panem Krispekem³ sem ((dlouze [...])) na j[eho] m[ilosti] zůstá[ní], že mi má v konečnosti třinácte set složiti při svatým Jiřím,⁴ zakázání, je složí, s poděkováním chci panu synu oplatiti, na Byšice⁵ odeslati. S tím milost Boží rač bejti s námi se všemi. Datum na Dvoře Lounínský[m]⁶ v pátek po svatým Řehoři léta páně [16]13.

*Šťastnej Vamberskej z Rohatec a na Dvoře Lounínským,⁷
hejtman kraje p[od]br[ánského], m. p.*

¹ Šťastný Vamberský z Rohatec na Tmani a Louníně († před 1618), hejtman Podbrdského kraje (1603-1604, 1605-1606, 1607-1608, 1610-1611, 1612-1613).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Patrně Blažej Gryspek z Gryspachu na Nelahozevsi († 1620), syn Floriána Gryspeka z Gryspachu, účastník stavovského povstání.

⁴ K termínu 23. dubna 1613.

⁵ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁶ Lounín, část obce Tmaň jižně od Berouna (Středočeský kraj), dříve Lounínský Dvůr, do roku 1618 v držení Šťastného Vamberského z Rohatec.

⁷ Šťastný Vamberský z Rohatec na Tmani a Louníně († před 1618).

618.

Jan Baltazar Hyršperger z Kynigsheinu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Proší o odklad splátky již opožděných úroků z půjčky, a to k termínu svatého Jiří 1613. Omlouvá se, že dosud nemohl dlužné peníze sehnat, protože dlouho nebyl doma. Doufá v zachování dobrého přátelství a těší se, že po zaplacení již nebude muset na dluhy stále myslet.

Praha, 30. března 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 101, německy

Dem Edlen Gestrengern Herrn Waczlaw <...> Sstiašnÿ Pětipeský Von Chiss und Egkerberg auff Bissicz und Bosÿni, Meinem gunstig vielgeliebten Hern Brueder.

Elder Gestrenger gunstiger Vielgeliebter Herr Brueder, Neben erbietung meiner gantz Willigsten dinste und Wunschung aller selig <...> Habe ich Zwar allen möglichen Fleiß angebehret, das ich dann Herrn Bruedern die Zinsen, die ich ihm Versessen, abfuhren hatte können, aber bis dato zu gelde nicht kommen, auch zu Hause nicht gelangen mögen. Hat darowegen meinen gantz dienstliches hochfleissiges Bitten: der Herr Brueder mir so Viel freundschaft und gunst erzeigen und mir bis Georgi¹ Frist geben. Als dan ich gewis solche Zinsen abfuhren Will und hinwieder solche gunst und Freundschaft umb den <...> Wieder zu Tag und Nacht schulden. Bitte dinstlichen, der Herr Brueder des kleinen zigs 4 oder 5 Mahren kein un gefallen tragen wolte. Gott und alle empfelendt. Datum Prag Freitages s. Palmars A. 1613.

*Den Herrn Brudern dienstwilligster
Baltesar Hirschberger²*

¹ K termínu 23. dubna 1613.

² Jan Baltazar Hyršperger z Kynigsheinu na Vartemberce († po 1622), účastník stavovského povstání.

619.

Vojtěch Václav Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že ho právě navštívil Jaroslav purkrabí z Donína. Ten chtěl téhož dne navštívit také Pětipeského, ovšem od Kaplířova lokaje se dozvěděli, že je v Praze a že ve čtvrtek se má sejít s (patrně Mikulášem Vratislavem či Janem mladším Varlejchem) z Bubna a jinými přáteli. Proto k němu posílá posla a žádá zprávu, kdy se vrátí, aby jej mohl Donín navštívit osobně.

Bez místa, 31. března 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 61, český

*Urozenému a statečnýmú rytíři, panu Václavovi Šťastnýmú Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci mémú zvláště milému, k dod[ání].
(Léta 1613 od pana Vojtěcha Václava Kaplíře.¹))²*

Má služba tvý mi[los]ti, urozený a statečný rytíři a můj zvláště důvěrně milý pane ujče a bratře. Na Pánu Bohu ti sumou všechno nejlepší dobré vinšuji.

J[eho] M[ilos]t] pán, pan Jaroslav Purkrabě z Donína,³ ráčil jest mi tak mnoho milosti prokázati a ke mně dne včerejšího přijeti a toho oumyslu bejti ráčil tvou mi[lost] dnešního dne navštívit, ale dal mi zprávu <tolikž> můj lokaj, že si s ním v Praze mluvil a tam že do středy zůstati míniš, oznámil. A ve čtvrtek že u tebe pan z Bubna⁴ i jiní přáteli budou, vzkázal. I chtěje Jeho m[ilos]t] pan z Donína rád se s tvou mi[lostí] shledati a přezvědět, kdy doma bejti ráčíš, nejschválně služebníka posílám a za oznámení tě pro-

¹ Vojtěch Václav Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Brodcích a Horce († po 1613), příbuzný a soused Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jaroslav purkrabí z Donína († 1613), bratr Ferdinanda z Donína, kněžský stav od listopadu 1607, opat v Neuzelle (1611-1613), papežský komorník.

⁴ Patrně Jan mladší Varlejch z Bubna na Závřší (1570-1635), evangelický rytíř a válečník, účastnil se protitureckých a protibočkajovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska (jmenován 25. května 1618); nebo Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617), hejtman Boleslavského kraje (1608-1609, 1615-1616).

sím, kdy doma budeš, abych mohl jeho m[ilos]t pana jistotně zpraviti. Dat[um] spěšně v neděli poslední Masopustní léta 1613.

*Službě volný sluha
Vojtěch Václav Kaplíř z Sulevic a na Dolejších Přívořích⁵*

⁵ Vojtěch Václav Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Brodcích a Horce († po 1613).

620.

Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vyhovuje jeho prosbě a přijede v pátek po Velikonocích do Byšic, odkud budou společně pokračovat do Libochoviček k Janovi Albrechtovi Pětipeskému. Vzkazuje modlitbu a přání všeho nejlepšího od své manželky.

Samšina, 1. dubna 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 112, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému zvláště milému, k dodání.

((Léta 1613 od p[ana] Abrahama Gerštorfa,¹ že ke mně přijeti chce.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Téhož zdraví s vinšováním od Pána Buoha všemohoucího všeho nejlepšího dobrého přeji panu švagru věrně rád. K žádosti přátelské pana švagra tak učiniti a v pátek, dá-li Pán Bůh, po hodech slavných vskříšení Krista Pána³ nejprv příští ku panu švagru na Byšice⁴ přijeti chci a potomně od pana švagra na Libochovičky⁵ ku panu švagru mému, zvláště milému, panu Janovi Albrechtovi Pětipeskému,⁶ čehož Pán Bůh všemohoucí rač popřítí nám v dobrém zdraví milostivě dočekatí. Manželka⁷ má nejmilejší vzkázala panu <ujci> ((švag))ru modlitbu s vinšováním od Pána Boha všemohoucího zdraví a při něm jiné všechno nejlepší dobré oznámiti. S tím milost pána Boha všemohoucího rač s námi bejti. Datum na Samšině⁸ 1. dne měsíce Aprilis léta 1613.

*Panu švagru k službě hotový
Abraham Gerštorf⁹*

¹ Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Samšině († 1639 v Pirně), hejtman Boleslavského kraje (1603-1604, 1606-1607), účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618) a stavovského povstání, komisař Boleslavského kraje (1619), pobělohorský exulant.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Velikonoce, roku 1613 neděle 7. dubna.

⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁵ Libochovičky, ves ve Slánsku východně od Kladna (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1560-1621).

⁶ Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 10. října 1613), přísedící nejvyššího purkrabského soudu, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku († 1639 v Pirně), mladší sestra Jana Jiřího († 1611) a Jana Albrechta († 1614) Pětipeských z Chýš a Egrberku na Libochovičkách, od roku 1609 manželka Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu († 1639 v Pirně).

⁸ Samšina, ves a tvrz západně od Jičína (Královéhradecký kraj), v držení Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu (1605-1620).

⁹ Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Samšině († 1639 v Pirně).

621.

Jan Bořivoj Kyšperský z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zarmoucen oznamuje, že ve čtvrtek 28. března 1613 zemřel jeho poslední bratr Kašpar Kyšperský z Vřesovic. Zve ho na pohřeb, který se uskuteční ve středu na svatého Vojtěcha 24. dubna 1613 v kostele v Klumíně, kde je pochován také Vřesovcův otec. Žádá, aby v uvedený den přijel před polednem. Zavazuje se službou.

Klumín, 9. dubna 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/15, fol. 58, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci a kmotru mému zvláště milému, k dodá[vní].
((Léta 1613 od pana Bořivoje Vřesovce,¹ zuve na pohřeb pana bratra svého.))²

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane ujče, švagře a kmotře můj zvláště milý, zdraví a v něm jiné všeckno nejlepší dobré, Pánu Bohu žádajíc, přeji panu ujci upřímně věrně rád.

Přítom panu ujci z žalostivého srdce oznamuji, že jest mne Pán Bůh zármutkem navštíviti a mého nejmilejšího a již posledního bratra, urozeného a statečného rytíře, pana Kašpara Kyšperskýho z Vřesovic³ skrze tuto časnou smrt k své věčné slávě z tohoto bidného světa ten čtvrtek po neděli Smrtné⁴ okolo 22 hodin povolati ráčil. Nad čímž nemálo než velice zarmoucen jsem. Ale jakž jest koliv, když jest se tak postiv býti a v počet volených svých svatých je přijeti a radostného zmrtychvstání popříti. I poněvadž pak již to mrtvé tělo mého nejmilejšího pana bratra nic jinšího nepotřebuje, nežli, odkud jest pošlo, aby taky zase poctivě a náležitě pohřbeno bylo, jsem toho oumyslu, bude-li vůle Boží, jej v kostele mém městečka Klumína⁵ tu, kdež dobré paměti pan otec náš nejmilejší taky v Pánu odpočívá, v středu, den svatého Vojtěcha,⁶ to jest 24. Aprilis, dáti pohřbíti. I chtějice pana ujce rád při témž pohřbu míti, pana ujce za to přátelsky žádám, že mi tak mnoho lásky prokázati a na týž vejš jmenovaný den ke mně na Klumín tím dřívěji před polednem přijeti a potomně podle jiných Jich milostí pánuv a přátel k tomu dožadáných to mrtvé tělo tu, kdež odpočívati má, doprovoditi ráčí. Což té nepochybné naděje ku panu ujci jsem, že k žádosti mé tak učiniti a tomu mrtvému tělu ještě tu poslední křesťanskou lásku prokázati ráčí. Čehož já se panu ujci zase v potěšitedlnějších příčinách odsluhovati zakazuje. Odpovědi přátelské žádám. Milost Boží rač bejti s námi se všemi. Dat[um] na Klumíně v outerej Velikonoční léta 1613.

Jan Bořivoj Kyšperský z Vřesovic a na Klumíně,⁷ m. p.

¹ Jan Bořivoj Kyšperský Vřesovec z Vřesovic na Klumíně († 1617), soused Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Kašpar Kyšperský Vřesovec z Vřesovic na Klumíně († 1613), bratr Jana Bořivoje Kyšperského z Vřesovic.

⁴ Dne 28. března 1613.

⁵ Klumín, dnes Chlumín, ves západně od Neratovic (Středočeský kraj), ves v držení Vřesovců z Vřesovic a později částečně mělnického panství, v sousedství Obříství.

⁶ Dne 24. dubna 1613.

⁷ Jan Bořivoj Kyšperský Vřesovec z Vřesovic na Klumíně († 1617).

622.

Vilém Miřkovský z Tropčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Připomíná, že mu přislíbil půjčit 1 000 kop míšeňských grošů o nadcházejícím termínu

svatého Jiří. Oznamuje, že nechal zhotovit dluhopis s rukojmími na 700 kop grošů českých. Posílá ho Pětipeskému po poslovi a žádá oznámení, kdy a kam si může poslat pro peníze. Zavazuje se dobrým přátelstvím a službou.

Vrchlabí, 17. dubna 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 103, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrberku a na Byšicích, panu švagru a bratru mému zvláště milému.

((A. 1613 od p[ana] Vilíma Miřkovského¹ o půjčku peněz.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Od Pána Boha zdraví, v něm jiného všeho dobrého vinšujíc, přeji tvé mi[los]ti věrně a upřímně rád.

Můj zvláště milý pane bratře, jakož jest mi ze tvé M[ilos]ti nyní o svatým Jiří³ jeden tisíc kop míš[eňských] k prvnější sumě půjčiti ((zamluviti)) ráčila. I voznamuji tvé M[ilos]ti, že jsem jistotou⁴ s rukojmími na sedm set kop českých zhotoviti dal. Protož posla tohoto naschválně k tvé M[ilos]ti posílajíc, tvou m[ilos]t za to přátelsky žádám, že mi oznámíš ráčíš, kde a kterej den bych s touž jistotou pro ten tisíc kop míš[eňských] poslati měl. A co tak pro mne učiniti ráčíš, Bohdá se tvé M[ilos]ti toho zase vším dobrým přátelstvím vodsloužit nepominu. S tím Milost Pána Boha s námi se všemi býti rač. Dat[um] na Vrchlabí⁵ v středu po neděli Provodni léta 1613.

*Tvé milosti k službám každého času do smrti volný sluha zůstávám
Vilím Miřkovský⁶*

¹ Vilém Miřkovský z Tropčic na Vrchlabí († po 1624), hejtman Hradeckého kraje (1604-1605, 1607-1608, 1609-1610), účastník stavovského povstání.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Ke dni 23. dubna 1613.

⁴ Jistota – dlužní úpis.

⁵ Vrchlabí, město západně od Trutnova (Královéhradecký kraj), v letech 1602-1624 v držení Viléma Miřkovského z Tropčic.

⁶ Vilém Miřkovský z Tropčic na Vrchlabí († po 1624).

623.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Mělničtí záměrně neodpověděli na žádost Pětipeského, aby propustili na jeho grunty poddaného Václava Řihu. Pětipeský totiž nevyhověl jejich předešlým dvěma žádostem o propuštění poddaných na jejich panství, zejména navrácení poddaného Duchka Mudry. Přesto se pro zachování dobrého sousedství rozhodli propustit Václava Řihu k Pětipeskému a očekávají obdobnou službu.

Mělník nad Labem, 20. dubna 1613

SOKA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 104, sign. L 15, Kopíř odeslaných listů 1610-15, fol. 126v, česky

Panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, hejtmánu kraje Boleslavského.

Službu svou vzkazujeme V[aše] M[ilosti], urozený a statečný rytíři, pane k nám příznivý. Zdraví, etc.

Psaní nám o propuštění na grunty V[aší] M[ilosti] Václava Řihu,¹ poddaného našeho, učiněného i co v sobě dále obsahovalo, jsme vyrozuměli. Že pak na předešle jedna odpověď od nás pánu dána není. Stalo se proto, nebo učinivše my dříve V[aší] M[ilosti] psaní o propuštění poddanému našemu do vsi Tuhaně² spravedlnosti, kterou manželka jeho na gruntech panských míti se pravila. Druhé o propuštění Duchka Mudry³ od nás prve pánu propuštěného, zas (když za to prosil) na grunty naše, žádné odpovědi jako od jiných pánu až posavad dostati jsme nemohli. Z té příčiny, proč odpověď V[aší] M[ilosti] od nás dána není, snadně rozuměti moci ráčíte. Však my méně, poněvadž to [o] sousedskou pujčku jest žádostí, i my tak činíme a jmenovaného Václava Řihu, poddaného našeho, z gruntů našich i s[e] spravedlivostí, ji-li jakou měl, na grunty V[aší] M[ilosti] tímto listem propouštíme. V té naději, že pan vedle zámlyvy své v podobné příčině na potomní čas touž měrou se nám odměniti ráčí. S tím milost boží rač bejti s námi. Datum v městě Mělnice nad Labem,⁴ v sobotu po neděli provodní léta 1613.

¹ Václav Řiha, poddaný města Mělník nad Labem ze vsi Tuhaň.

² Tuhaň, ves severně od Neratovic (Středočeský kraj), v majetku Jiřího Vančury z Řehnic (do 1610), následně Mělníka nad Labem.

³ Duchek Mudra, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Hostín, později poddaný komorního města a panství Mělník ve vsi Dolní Přivory.

⁴ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Viléma Vchynského ze Vchynic (1611-1613), v letech 1614-1618 ve správě katolického hejtmana Jakuba Hofčického z Tepence, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku. Přehled obsazení purkmistra a městské rady města Mělníka v letech 1613-1619 podává i s odkazy na prameny J. KILIÁN (ed.), *Martin Prušek z Prušova*, s. 22-25.

624.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Připomínají žádost poddaného Matěje Dubového o vyrovnání dluhu z dědictví jeho manželky. Přimlouvají se za vyřízení záležitosti.

Mělník nad Labem, 24. dubna 1613

SOKA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 104, sign. L 15, Kopiař odeslaných listů 1610-15, fol. 126r, česky

Panu Pětipeskýmu.

Službu svou, etc.

Matěj Dubovej¹ ze vsi Tuhaně,² poddaný náš, pravíc se míti spravedlnost dědickou po Lidmile,³ manželce své, ji po něbožtíkovi Janovi Knoblovi,⁴ otci jejím vlastním, ve vsi Truskavně⁵ na gruntech V[aší] M[ilosti], jmenovitě 30 kop grošů, náležitou. Nás o vydání jemu takové spravedlnosti a V[aší] M[ilosti] za toto připsání žádal. Čehož my žádost znajíc slušnou bejti, k V[aší] M[ilosti] se za něj přimlouvajíc, žádáme. Pokudž by se co

¹ Matěj Dubový, poddaný města Mělník nad Labem ze vsi Tuhaň.

² Tuhaň, ves severně od Neratovic (Středočeský kraj), v majetku Jiřího Vančury z Řehnic (do 1610), následně Mělníka nad Labem.

³ Lidmila Dubová, manželka Matěje Dubového, poddaného města Mělník nad Labem ze vsi Tuhaň.

⁴ Jan Knoble, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Truskavna, majitel gruntu, nebožtík (1612).

⁵ Truskavna, osada u Kokořína severně od Mělníka (Středočeský kraj), součást kokořínského panství.

vyhledati mohlo a manželce jeho spravedlivě náleželo, že o tom, aby jí vydáno bylo, naříditi ráčíte. My se toho zase V[áš] M[ilost] v podobné příčině touž měrou odměniti chceme. Odpovědi žádáme.

S tím, etc. Datum v městě Mělníce nad Labem,⁶ v středu po památce svatého Jiří, léta 1613.

⁶ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Viléma Vchynského ze Vchynic (1611-1613), v letech 1614-1618 ve správě katolického hejtmána Jakuba Hořického z Tepence, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku. Přehled obsazení purkmistra a městské rady města Mělníka v letech 1613-1619 podává i s odkazy na prameny J. KILIÁN (ed.), *Martin Prušek z Prušova*, s. 22-25.

625.

Jan Habart Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že po náležitých námluvách zasnoubil svou sestru Annu Dorotu Kostomlatskou z Vřesovic rytíři Janu Častovci Myškovi ze Žlunic. Zve ho na svatbu, která se uskuteční v pondělí 20. května na jeho zámku v Ploskovicích. Žádá, aby přijel již o den dříve a další den se pak na straně nevěsty zúčastnil svatebního veselí společně s dalšími „pány a přáteli“. Zavazuje se službou a očekává odpověď.

Ploskovice, 24. dubna 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/15, fol. 78-79, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni a Hořejších Přívorách, panu ujci a bratru mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1613 od pana J[ana] Habarta Vřesovce,¹ zuve na veselí paní sestry svý.))²

Službu svou tvý mi[los]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého, na Pánu Bohu žádajíc, přeji tvé mi[los]ti věrně rád.

Před tvou mi[los]tí tajiti nemohu, kterak oblíbenější sobě urozený a statečný rytíř, pan Jan Častovec Myška ze Žlunic a na Malých Bečvárkách,³ z vůle a vnuknutí Pána Boha všemohoucího k stavu s[vatéh]o manželství urozenou pannu Annu Dorotu Kostomlatskou z Vřesovic,⁴ pannu sestru mou milou, na snažné, časté a náležité skrze některé jich mi[los]ti vzácné pány a přátele při mně a jiných jich mi[los]tech páních a přátelích panny sestry mé toho vyhledání, jsem touž pannu Annu Dorotu, pannu sestru svou, dotčenému panu Janovi Myškovi ze Žlunic k stavu s[vatéh]o manželství zamluvil. A dá Pán Bůh, k šťastnému jich společnému týž stav s[vatéh]o manželství potvrzení, jistý den, totiž ten pondělí po neděli Exaudi,⁵ to jest 20. dne měsíce máje na zámku mém ploskovském,⁶ jme-

¹ Jan Habart Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic na Ploskovicích, Býčkovcích, Libčevsi a Nehasicích (1590-1634), účastník stavovského povstání (1618-1620), omilostněn (1623), exulant od roku 1628, zemřel Pirně, pochován v Drážďanech.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jan Častovec Myška ze Žlunic na Malých Bečvárkách a Uřiňovicích († po 1629).

⁴ Anna Dorota Kostomlatská z Vřesovic, sestra Jana Habarta Kostomlatského Vřesovce z Vřesovic, manželka Jana Častovce Myšky ze Žlunic (od 1613).

⁵ Dne 20. května 1613.

noval. I poněvadž se totěž bez přítomnosti vzácných pánův a přátel státi nemůže, tvý mi[los]ti za to přátelsky žádám, že před tím dnem na noc na zámek můj ploskovský přijeti ráčíš, ku poctivosti jich budoucích nových manželův z obojí strany pánův a přátel, také svadební veselí okrášliti a podle jiných pozvaných pánův a přátel okvasiti nápomocen býti ráčíš. Toho se tvý mi[los]ti v podobné i jiných příčinách každého času odsluhovati a příjemně všelijakým přátelství[m] nepominu odměniti. Odpovědi, jak bych se příjezdu tvý mi[los]ti těšiti měl [!]⁷. S tím milost Boží rač býti s námi. Dat[um] na Ploskovicích⁸ tu středu po s[va]tém Jiří léta 1613.

*Tvý mi[losti] každého času volný sluha
Jan Habart Kostomlatský z Vřesovic na Ploskovicích a Dlažimě,⁹ m. p.*

⁶ Ploskovice, ves a zámek severovýchodně od Litoměřic (Ústecký kraj), v držení Jana Habarta Kostomlatského Vřesovec z Vřesovic.

⁷ Věta patrně nedokončena.

⁸ Ploskovice, ves a zámek severovýchodně od Litoměřic (Ústecký kraj).

⁹ Jan Habart Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic na Ploskovicích, Býčkovcích, Libčovsi a Nehasicích (1590-1634).

626.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 26. dubna 1613

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 199v, česky

N. 5

Dodáno 26. Apr[ilis] od p[ana] Pětipeskýho v příčině vs[...]¹ n[...]² Češpivovi² od některých sousedův.

¹ Nečitelné.

² Patrně Jiří Češpiva, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

627.

Mandalena Kateřina Berková z Chlumu a Košumberka píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Posílá k němu posla pro přislíbený damaškový kabát. Odměnění se mu modlitbami za jeho péči o chudé sirotky. Omlouvá se, že nepřijela osobně. Vzkazuje pozdravy od manžela Bohuchvala staršího Berky z Dubé a Lipé.

Bělá pod Bezdězem, 3. května 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 134-135, česky

Urozenýmu a statečnýmú rytíři, panu Václavovi Šťastnýmú Pětipeskýmu z Chýš na Byšicích a Bosyni, panu synu mémú zvláště milému, k dodání vlastnímu.

((A. 1613 od paní Berkový¹ o nějaký mantlík.²))³

¹ Kateřina Mandalena Berková, rozená Slavatová z Chlumu a Košumberka († po 1613), manželka Bohuchvala staršího Berky z Dubé a Lipé, dcera Zachariáše Slavaty z Chlumu a z Košumberka.

Modlitbu svou vzkazují, urozenej a můj zvláště milý pane synu. Od pána Boha věčného Vaší mi[losti] všechno nejlepší dobrý žádám. Přitom, můj zvláště milý pane synu, na schvále tohoto posla ku panu synu posílám a Vaší mi[lost] prosím, že podle přípovědi Vaší mi[losti] mně učiněné skrze psaní, že ten mantlík damaškový, též jistý děvečce mé po tomto poslu <odešle> račte odeslati. A Vaší mi[losti] velice děkuji, že ste ráčili na přimluvu mou ale ten mantlík dáti po její te[t]ě [?]. Já se toho Vaší mi[losti] zase svými modlitbami odměňovati budu a co pro sirotky chudý učiniti račte, pán Bůh Vaší mi[losti] zase hojná odplata bejti ráčí. Byla by se sama tam pro ten mantlík vypravila i strojivši já se pryč odjeti brzo, nemohla sem jí odpustiti, avšak Vaší mi[lost] prosím, že jí ten mantlík poslati račte po tomto poslu. Pán můj nejmilejší⁴ skazuje Vaší mi[losti] svý povolný služby, s vinšováním od pána Boha všech nejlepších věcí. S tím milost Boží rač býti se všemi. Datum na Běly⁵ v pátek po s[vatých] Filipu Jakubu léta 1613.

*Mandalina Kateřina Berková,⁶
rukou svou*

² Mantlík – kabát, kabátek.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Bohuchval starší Berka z Dubé a Lipé na Loukovci nad Jizerou († po 1622), stavovský direktor (1618-1619) a nejvyšší purkrabí Království českého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1600-1601, 1608-1609, 1613-1614, 1615-1616).

⁵ Bělá pod Bezdězem, městečko severozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Bohuchvala staršího Berky z Dubé (1596-1620), následně Albrechta z Valdštejna.

⁶ Kateřina Mandalena Berková, rozená Slavatová z Chlumu a Košumberka († po 1613).

628.

Regest. Jiří Sovenický, úředník Šťastného Václava Pětipeského, píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 10. května 1613

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 200r, česky

N. 21

Z města Byšic¹ od Jiříka Sovenického² etc. v příčině místo rozmyšlený, že jest zprávu jeho o tom DICTUM, dnes dvě neděle, na komoru učinil a na RESOLUCI se očekává. Item průvod Václava Waltera,³ že přijímá. Dodáno 10. Mai A. 1613.

((p[an] Jiřík Beneš⁴ je vzal))

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od 1603).

³ Václav Walter, mělnický měšťan, majitel měšťanského domu.

⁴ Jiří Beneš, úředník Zikmunda Belvice z Nostvic (1612).

629.

Jan a Jiří Vtelenští ze Vtelna píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zarmoucení oznamují, že v úterý 30. dubna 1613 zemřela jejich matka Dorota Vte-

lenská ze Slávic. Zvou ho na její pohřeb, který se uskuteční v kostele ve Vtelně v úterý 20. května 1613. Pětipeský má přijet brzy k obědu a následně doprovodit tělo nebožky k hrobu, čímž jí prokáže poslední křesťanskou službu. Očekávají přátelskou odpověď.

Mělnické Vtelno, 10. května 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/15, fol. 99, česky¹

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a sousedu našemu zvláště milému, k dodání.
(A. 1613 od pana Jana a p[ana] Jiřího, bratři vlastních Vtelenských ze Vtelna,² zuvi na pohřeb paní matere své.)³*

Službu svou vzkazujeme, urozený a statečný rytíři, pane švagře a sousede náš zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého panu švagru věrně rádi přejeme.

Podle toho panu švagru žalostivě oznamujeme, že jest nás Pán Bůh všemohoucí dle své svaté vůle velikým a těžkým zármutkem navštívit a naši nejmilejší paní matere, urozenou paní Dorotu Vtelenskou z Slavic a na Vtelně,⁴ prostředkem smrti časné z tohoto bídného světa v jisté naději do své věčné slávy, a to ten outerý po neděli Jubilate,⁵ povolati ráčil. Jejžto tělo mrtvé, poněvadž již nic jiného nepotřebuje, nežli aby do země počestně pohřbeno bylo, jsme toho oumyslu to tělo mrtvé náležitě a křesťanským způsobem v kostele domácím ten pondělí po Božím Vstoupení,⁶ to jest 20. dne měsíce máje, dáti pohřbiti. Protož pana švagra za to přátelsky žádáme, že k nám na Vtelno⁷ do domu našeho na týž den tím raněji k obědu přijede a tomu mrtvému tělu paní matere naší nejmilejší tu poslední křesťanskou lásku prokážíc, je podle jiných pánův a přátel k hrobu doprovoditi nápomocen bude. Nepomineme se toho panu švagru v jiných potěšitelnějších příčinách odměňovati. Odpovědi přátelské žádáme. Milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] na Vtelně v pátek po neděli Cantate léta 1613.

Jan a Jiří, bratři Vtelenští ze Vtelna a na Vtelně⁸

¹ List vydal J. KILIÁN, *Vtelenští*, č. 25, s. 139.

² Jan Vtelenský ze Vtelna na Vtelně († asi 1633), syn Mikuláše Vtelenského ze Vtelna, soused Šťastného Václava Pětipeského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant; Jiří Vtelenský ze Vtelna na Vtelně († 1629 v Pirně), syn Mikuláše Vtelenského ze Vtelna, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Dorota Vtelenská ze Slávic († 1613), manželka Mikuláše Vtelenského ze Vtelna, matka Jana a Jiřího Vtelenských ze Vtelna.

⁵ Dne 30. dubna 1613.

⁶ Dne 20. května 1613.

⁷ Mělnické Vtelno, ves a tvrz východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Vtelenských ze Vtelna; ves, tvrz, dva poplužní dvory a pivovar zkonfiskovány Janu Vtelenskému ze Vtelna (1622).

⁸ Jan Vtelenský ze Vtelna na Vtelně († asi 1633); Jiří Vtelenský ze Vtelna na Vtelně († 1629 v Pirně).

630.

Petr Bort z Bortu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Radostně oznamuje, že se jeho manželce narodila dcera. Zve na její křtiny, které se uskuteční 21. května 1613. Žádá Pětipeského, aby přijel již k obědu do jeho domu a poté se stal jedním z dceřiných kmotrů. Doufá ve vyslyšení této křesťanské žádosti. Zavazuje se službou a očekává odpověď.

Radouň, 12. května 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 19, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu ((Šťastnému)) Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu bratru ke mně vždycky laskavému, k d[odání]. ((A. 1613 od pana Petra Borta,¹ zuve na křtiny.))²

*Službu svou vždycky každého času povolnou vzkazují Tvé mi[los]ti, urozený pane bratře můj zvláště milý. Zdraví, při něm jiného všeho nejlepšího dobrého od pána Boha žádám a Vaší mi[los]ti přeji věrně a upřímně rád. Podle toho Tvé mi[los]ti oznamuji, že jest pán Bůh všemohoucí manželce mé milé šťastně pomocník bejti a nám spolu ku potěšení dcerku dáti ráčil, z čehož bud' jeho svatě jméno pochváleno. I jsouce toho úmyslu témuž děťátku podle obyčeje křesťanského křtem svatým skrze správce církevního dáti posloužiti, v den v outerý po Božím vstoupení, t[*o* jest] 21. dne měsíce máje. Za to svého laskavého pana bratra přátelsky a důvěrně žádám, že na týž den tím raněji k vobědu do domu mého přijeti a za též děťátku pánu Bohu v rukojemství se postaviti ráčíš. Té nepochybné naděje jsouce, že tato má křesťanská žádost při Tvé mi[los]ti své místo jmíti bude, čehož já se zase Tvé mi[los]ti každého času volně odměňovati i odsluhovati nepominu. Odpovědi s vykonáním žádosti mé od Tvé mi[los]ti očekávati budu. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] ve vsi v Radouni³ v neděli Prosebnou léta 1613.*

*Vaší milosti služebník každého času povolný
Petr Bortt z Bortu a ve vsi v Radouni⁴*

¹ Petr Bort z Bortu († po 1628), drobný rytíř usedlý ve vsi Radouň při Mělnickém Vtelnu, hospodářský úředník zámožnějších šlechticů v regionu.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Radouň, ves východně od Mělníka, součást Mělnického Vtelna (Středočeský kraj).

⁴ Petr Bort z Bortu († po 1628).

631.

Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Jeho poddaný a písař Tomáš Libořický byl zraněn při výtržnosti ve městě Slaný a je nyní chromý. Vodolan Pětipeský žádá bratrance Šťastného Václava, aby k podání svědectví v této záležitosti propustil úředníka Jiříka Sovenického a poddaného Adama Mlynáře, oba z městečka Byšice. Zavazuje se přátelskou službou.

Blahotice, 24. května 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 49, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, mému zvláště milému panu strejci, k dodání. ((Léta 1613 od p[ana] Vodolana Pětipeského¹ strany nákého svědomí.))²

¹ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích († asi 1640), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav (1612-1613 a 1614-1615), výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři a můj vzláštně milý pane strejče, zdraví a při něm jiného všeho dobrého přeji panu strejci věrně a upřímně rád. Podle toho panu strejci tejna nečiním, že při právě města Slaného³ s nějakým Danielem Ronovským,⁴ sousedem města Slaného, na místě Tomáše Libořického,⁵ písaře a poddaného mého, o vejtržnost, zranění a chromotu činiti mám. O čemž nepochybují, že panu strejci v dobré paměti, co jest se s týmž písařem mým v městě Slaným dalo, pozůstává. A poněvadž tak daleko k tomu již přišlo, že ta rozepře na průvodích pozůstává, k[e] kterýmžto průvodům potřebují k svědomí Jiříka Sovenického,⁶ ouředníka páně strejcového, a Adama Mlynáře⁷ z měst[ečka] Byšic,⁸ obouch poddaných páně strejcových, přátelsky a strejcovsky pana strejce za to žádám, že pan strejc k tomu své povolení dá, o tom poručí, aby dotčené osoby při právě měst[ečka] Byšic v pondělí po svatě Trojici k svědomí zavedeny byly. Chci k tomu dni někoho z[e] svých k zavedení týchž svědkův vypraviti. Což tu pan strejc pro mě učiní, chci se zase v podobné příčině i jiným všelikterým dobrým přátelstvím a mně možným odměniti a odplatiti. Jsem ku panu strejci té důvěrně a přátelské naděje, že tato žádost má při Vás své místo jmíti bude. S tím milostivý pán Bůh s námi se všemi bejti rač. Datum na Blahoticích⁹ v pátek po neděli Exaudi. Anno 1613.

*Páně strejců[v] vždycky volnej
Vodolan starší Pětipeský z Chýš a z Egrbergku
na Blahoticích a Neprobylicích¹⁰*

³ Slaný, královské město severně od Kladna (Středočeský kraj), středisko historického Slánského kraje, v předbělohorské době charakteristické převahou nekatolického obyvatelstva.

⁴ Daniel Ronovský, patrně měšťan či soused města Slaný.

⁵ Tomáš Libořický, poddaný a písař Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích († asi 1640).

⁶ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od 1603).

⁷ Adam Mlynář, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Byšic.

⁸ Byšice, městečko s renesančně upravenou tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj) v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁹ Blahotice, ves s tvrzí východně od Slaného (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1563-1623).

¹⁰ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích († asi 1640), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav (1612-1613 a 1614-1615), výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

632.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Pětipeský se společně s některými sousedy nedostavil k řádně termínovanému slyšení u zemského soudu a místodržitelství. Rada města Mělník ho proto včasné informuje o dalším termínu stanoveném na 12. června 1613.

Mělník nad Labem, 29. května 1613

SOkA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 104, sign. L 15, Kopiář odeslaných listů 1610-15, fol. 88r, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni.

Službu svou vzkazujeme, etc.

K žádosti V[raš] M[ilosti], poněvadž bezelstně jste se na termínované srazení spolu s některými sousedy vašimi pro odjezd vedle citovaní před jejich milosti nejvyšší pány ouředníky a soudce zemské, J[eho] M[ilosti] C[isařské] pány rady a místodržící v Království českém, dostaviti moci neráčili, tak činíme a druhé usvěcení s týmiž osobami V[raš] M[ilosti] v středu po svatém Medardu, 12. Juni,¹ léta tohoto 1613, kteréžto časné ve známost uvedené majíce, ráčíte moci věděti, jim zpraviti.

S tím pán bůh rač býti s námi. Dat[um] 29. Mai léta 1613.

¹ K termínu 12. června.

633.

Alexandr z Ordeliku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že nechal sepsat dluhopis poručníkům nejmenovaného sirotka a statku po zemřelém Mikuláši Černoorském z Horoměřic, a to na částku 1 000 kop míšeňských grošů. Z důvěrnosti v něm uvedl Pětipeského jako jednoho z rukojmích. Žádá ho o podepsání a přítížení pečeti. Slibuje, že Pětipeského rukojemství náležitě zproští bez zaneprázdnění či škody. Zavazuje se službou. Pětipeského přípis dokládá přijetí ručení v dluhopisu, jmenuje další rukojmí, potvrzuje částku 1 000 kop míšeňských grošů a lhůtu splatnosti stanovenou na svatého Havla roku 1614.

Praha, 3. června 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 22, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku a na Byšicích, panu bratru mému laskavému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane bratře můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého, od všemohoucího Pána Boha vinšující, panu věrně žádám.

Oznamuji panu, že činím jistotu¹ na jeden tisíc kop míšeňských pánům poručníkům od někdy dobré paměti pana Mikuláše Černoorského z Hořiměřic² nad sirotkem a statkem jeho pozůstalým, kšaftem zřízeným, v kteréžto jistotě sem z důvěrnosti pana bratra za jednoho pana rukojmě položil, začož přátelsky žádám, že pan bratr k takový jistotě pečeti svou s podpisem ruky své přitisknouti poručí a za mne panem rukojmím se postaví. Já tímto psaním panu bratru připovídám, že jeho jako poctivý člověk z takového rukojemství náležitě vyvadím, takže pan bratr žádného zaneprázdnění ani škody skrze to neponese. Čehož se zase panu bratru příjemně odsloužím. S tím milost a ochrana Pána Boha našeho rač býti s námi. Datum v Praze v pondělí po slavný památce Trojice svatý léta 1613.

Tvy mi[los]ti vždyckny volný

Alexandr z Olderyku,³

J[eho] M[ilosti] C[isařské] forštmistr panství Brandejského

((Podle tohoto psaní postavil sem se v rukojemství podle pana Tomáše z Proseče a na Jirnách,⁴ a to za pana Alexandra z Olderyku, J[eho] M[ilosti] C[isařské] forštmistra pan-

¹ Jistota – dlužní úpis.

² Mikuláš Černoorský z Horoměřic († před 1613).

³ Alexandr z Ordeliku († po 1623), císařský forštmistr panství Brandýs a Přerov (1617), účastník stavovského povstání.

ství Brandejského za sumu 1 000 kop povinných po někdy Jiříkovi Košetickému z Horek⁵ do počtu při dskách zemských Království českého a panu Janovi Kirchmajerovi z Rejchvic,⁶ J[eho] M[ilosti] C[ísařské] radu rentmistru v Království českém, poručníkům mocným otcovským od někdy pana Mikuláše Černožského z Horyměřic⁷ nad sirotkem a statkem po něm pozůstalým a kšaftem jeho zřízeným Aktu[m] jistoty v pondělí nazejtří s[va]jté Trojice léta 1613 a placení na den s[vatéh]o Havla téhož léta příštího.))⁸

⁴ Alexandr z Proseče na Jirnách († po 1613).

⁵ Jiří Košetický z Horek († 1624), měšťan Nového Města pražského, depositor a ingrosátor větších desek zemských, účastník stavovského povstání.

⁶ Jan Kirchmajer z Rejchvic († 1622), radní Starého Města pražského, defenzor (1611), primátor Starého Města pražského (1611–1622), císařský rada a královský rentmistr, účastník stavovského povstání.

⁷ Mikuláš Černožský z Horoměřic († před 1613).

⁸ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

634.

Věňek Bukovský z Hustířan píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Dozvěděl se, že u Pětipeského v Byšicích je dobrý tesařský mistr. Přátelsky žádá o jeho zapůjčení a vypravení dalšího dne do Benátek nad Jizerou. Chce se s ním poradit o opravě krovů a zadat mu dobře zaplacenou práci. Doufá ve vyslyšení prosby.

Benátky nad Jizerou, 7. června 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 101-102, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a na Byšicích, panu kmotru a švagru mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1613 od pana Věňka Bukovského¹ o Jakuba tesaře.²))³

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Od Pána Boha zdraví a jiného všeho dobrého vinšujíc, přeji panu švagru věrně a upřímně rád. Vedle toho pana švagra žádám, majíc toho jistou zprávu, že by dobrý mistr tesař v městečku Byšicích,⁴ poddaný pana švagra, býti jměl. Přátelsky Tvé M[ilos]ti žádám, že o tom poručiti ráčíš, aby týž tesař se zejtra na Benátka⁵ ke mně vypravil. Chtěl bych s ním o někderé dílo radu vzíti, neb se všechny krovky na šrouby vyzdvihnouti musejí. Chci mu rád na spropitný dáti a potom, když to dílo shlidne, s úkolem mu je projednati chci. Té naděje k Tvé mi[los]ti sem, že na žádost mou tak učiniti ráčíš. S tím milost Boží s námi býti rač. Dat[um] na Benátkách 7. dne ((m[ěsíce])) Juní léta 1613.

*K Tvé milosti k službě hotový
Věňek Bukovský z Hustířan⁶*

¹ Věňek (Václav) Bukovský z Hustířan na Červených Poličanech († 1623), účastník stavovského povstání, hejtman pěchoty stavovského vojska v Kutné Hoře (1618-1619).

² Jakub, tesař v městečku Byšice, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁵ Benátky nad Jizerou, město a zámek jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), komorní město a panství.

⁶ Věňek (Václav) Bukovský z Hustířan na Červených Poličanech († 1623).

635.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádají, aby se jeho poddaný Mikuláš Dačický dostavil ve středu 17. července 1613 k úřadu rady a purkmistra města Mělník a vyrovnal dluh jistě Magdaleně Serarinsové. Jinak hrozí Pětipeského poddanému obstavení majetku.

Mělník nad Labem, 5. července 1613

SOKA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 104, sign. L 15, Kopiář odeslaných listů 1610-15, fol. 93r, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni.

Službu svou vzkazujeme, etc.

Co že se proti zprávě Mikuláše Dačického¹ a psaní V[ashi] M[ilosti] učiněného Magdalena Serarinsová² [?] za odpověď dává, z spisu jejího příležitě odeslaného vyrozuměti ráčíte. Tak bylo, jakž ona v týmž spisu toho dokládá a to, že jest týž dluh při právě našem se stal a již i učiněn s ním oučet jest, toliko na samém dopomožení ta věc pozůstává, žádost příslušnou bychom poznávali býti, vždy aby z zaneprázdnění dalšího sjíti mohlo, V[ashi] M[ilosti] za to žádáme, že témuž Mikulášovi Dačickému, poddanému V[ashi] M[ilosti], poručiti a jeho k tomu přidržeti ráčíte, aby dostatečně se před ouřad purkmistrské k nám v středu po památce rozeslání Apoštolů Páně, 17. Juli léta přítomného 1613, ještě s ní se učetl a čím spravedlivě povinnovat jí bude, ji spokojil. Jináč k žádosti její první, aby obstavila volno, nemohli bychom než stavuňk spopustiti.

S tím milost boží rač býti s námi. Dat[um] v městě Mělnice nad Labem³ v pátek po svatém Prokopu, 5. Juli léta 1613.

¹ Mikuláš Dačický, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

² Magdalena Serarinsová, patrně měšťanka či poddaná Mělníka nad Labem.

³ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Viléma Vchynského ze Vchynic (1611-1613), v letech 1614-1618 ve správě katolického hejtmana Jakuba Hořického z Tepence, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku. Přehled obsazení purkmistra a městské rady města Mělníka v letech 1613-1619 podává i s odkazy na prameny J. KILIÁN (ed.), *Martin Prušek z Prušova*, s. 22-25.

636.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 13. července 1613

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 210r, česky

N. 2

od p[ana] Šťastného Václava Pětipeského z Chýš, etc., v příčině dluhu, který některý z poddaneých statku přívorského¹ [1].² Dodáno 13. Juli A. 1613.

¹ Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v majetku Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621); nebo Dolní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení rytířského rodu Vančurů z Řehnic (1555-1604) a následně města a panství Mělník.

² Věta patrně nedokončena.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Sdělují, že Pětipeský obdrží požadovaný výpis výpovědi svědků ve sporu o urovnání dluhů mezi Pětipeského zemřelým poddaným Jiřím Češpivovou a mělnickými měšťany Ondřejem Rejnkem, Jiřím Zumrem, Fridrichem Želeckým a Mandalenou Moskvovou. Zároveň žádají, aby ke slyšení na mělnické radnici vyslal své poddané – školního správce Petra Přelouckého a Jiřího Vojáka z Byšic, kteří mají vystoupit jako další svědkové. Mělničtí citují paragrafy zemského zřízení, které se týkají povinností vrchnosti vyslat poddané k podání svědectví v takových záležitostech. Jinak se vystavuje pokutě 50 kop českých grošů.

Mělník nad Labem, 24. července 1613

SOka Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 104, sign. L 15, Kopiař odeslaných listů 1610-15, fol. 98v, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni.

Službu svou vzkazujeme, etc.

Nečiníme V[ashi] M[ilosti] tejna, že jsou nás požádali Ondřej Rejnek,¹ Jiřík Zummr,² Fridrich Želecký³ a Mandalena Moskvová,⁴ souseda a sousedé naši, v té rozepři, kteráž při právě našem v příčině některých dluhů po Jiříkovi Češpivovi⁵ vznikla, abychom V[ashi] M[ilosti] citaci k spatření svědků, kteříž se dne příštího sobotního a pondělního na rathauze našem zapisovati mají, od jednoho každého obzvláště v tomto listu našem upečetěně odeslali.

V druhé pak příčině též Jiřík Zummr a Fridrich Želecký, oba dva rozdílně potřebující k průvodu svému za svědky Petra Přelouckého,⁶ správce školního, Jiříka Vojáka⁷ z města Byšic,⁸ toho při nás vyhledávali, poněvadž ty osoby lidé poddaní V[ashi] M[ilosti] jsou, že byste jim poručiti ráčili, aby se dne též příštího sobotního, dostavíce na rathauze Byšickým, kde se jiná svědomí zapisují, to svědomí, kteréž se od nich neb plnomocníka k tomu zřízeného, vedle Z[rízení] Z[zemského], P[aragraf] 15 P[aragraf] 6 R, P[aragraf] 83, oustní žádati bude, vydali. A to pod pokutou, pokudž by toho neučinili, jeden každý jistoty 50 kop grošů českých. Za kteréžto jich žádosti jak jedna, tak druhá, nepochybujeme, než že se práva a Z[rízení] Z[emského] tak zachovati ráčíte.

S tím Pán Bůh s námi rač býti. Dat[um] v městě Mělníce nad Labem⁹ v středu po svatě Máří Magdalenské léta 1613.

¹ Ondřej Rejnek, zámožný mělnický měšťan, člen městské rady.

² Jiří Zumr/Zummr, mělnický měšťan.

³ Fridrich Želecký, mělnický měšťan, radní, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant, účastník saského vpádu (1631), zemřel na mor (asi po 1631).

⁴ Mandalena Moskvová, mělnická evangelická měšťanka, manželka radního.

⁵ Jiří Češpiva, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice. Záležitosti spojené s dlužníky Češpivy vyřizoval také mělnický hejtmán Martin Prušek z Prušova. Srov. J. KILIÁN (ed.), *Martin Prušek z Prušova*, s. 87, 183, 189, 203-204.

⁶ Petr Přeloucký, školní správce, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Jiří Voják, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

⁸ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka, v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁹ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Viléma Vchynského ze Vchynic (1611-1613), v letech 1614-1618 ve správě katolického hejtmána Jakuba Hořického z Tepence, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku. Přehled obsazení purkmistra a městské rady města Mělníka v letech 1613-1619 podává i s odkazy na prameny J. KILIÁN (ed.), *Martin Prušek z Prušova*, s. 22-25.

638.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Opakují výzvu, aby se jeho poddaný Mikuláš Dačický dostavil ke slyšení ve sporu s Magdalenou Serarinsovou, a to k nově stanovenému termínu 16. srpna 1613. Jinak povolí Serarinsové obstavení Dačického majetku.

Mělník nad Labem, 1. srpna 1613

SOKA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 104, sign. L 15, Kopiář odeslaných listů 1610-15, fol. 100v, česky

Panu Pětipeskýmu.

Službu svou vzkazujeme, etc.

Vždy neustále jakými obranami Magdalena Serarinsová¹ [?] proti Mikulášovi Dačickému² se hájí, z příležitího spisu jejího vyrozuměti ráčíte. Pročež k žádosti její ještě den k oučtu při ouřadě našem, totiž v pátek po Nanebevzetí Panny Marie 16. Augusti³ termínujeme. Pokudž by se pak týž Mikuláš Dačický na týž den nedostavil, tehdy tímto psaním na jinší poddané V[raš]i M[filosti] stavuňk jí, Magdaleně, propustíme. V čemž nám za zlé moci míti neráčíte.

S tím: Dat[um] 1. Augusti léta 1613.

¹ Magdalena Serarinsová, patrně měšťanka či poddaná Mělníka nad Labem.

² Mikuláš Dačický, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

³ Ke dni 16. srpna 1613.

639.

Mikuláš Vratislav z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Obržel od lokaje Pětipeského pozvání k návštěvě. Omlouvá se, že pro zaneprázdňenost nemůže přijet. Důvodem je jeho opilost z minulého pondělí, jejíž následky se dostavily ještě v následujících dnech. Vzhledem k tomu došlo také ke zdržení prací jeho řemeslníků a dělníků, zejména tesařů okolo Velkého březenského rybníka, kteří museli téměř zahálet. Pokud by šlo o neodkladnou záležitost, žádá o zprávu. Hodlá Pětipeského krátce navštívit okolo středy.

Březno, 12. srpna 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 38, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru, bratru a kmotru mému zvláště milému, k dodání. ((A. 1613 od p[ana] Mikuláše Vra[tislava] z Bubna,¹ že ke mně přijeti nemůže.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře, bratře a kmotře můj zvláště milý. Zdraví, při něm jiného všeho dobréh[ho] od Pána Boha, přeji Tvé mi[los]ti věrně rád. Vedle vzkázání Tvé mi[los]ti mně po lokajovi svém, chtěl bych tak učiniti a dnešního dne k Tvé mi[los]ti přijeti, ale Pána Boha se v tom dokládám, že jak sem

¹ Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617), hejtman Bole-slavského kraje (1608-1609, 1615-1616).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

v pondělí pominulý ((začal)) vopily býti, takže den po dni mně se toho až do dnešního dne celej tejden <se> dostávalo, řemes[lj]níci a dělníci, kteříž mně co dělají, zvlášť pak tesaři okolo Velkýho Březenskýho rybníku,³ skúro zaháleti musili. Protož z té příčiny, musíc k nim dohlídnouti a jak co chci míti, vyměříc ukázati, k Tvé mi[los]ti z té příčiny dnešního dne mně možné nejní přijeti. Začež Tvé mi[los]ti přátelsky žádám, že mě při osobě své omluvného jmíti ráciš. Avšak pokudž by co tak pilného bylo a Tvé mi[los]ti co na tom <ze> záležiti mělo, rač mně zase po někom dáti znáti. Chtěl bych k Tvé mi[los]ti asi okolo středy na chvilku přijeti a Tvou mil[ost] navštívit. S tím mi[los]t Boží rač bejti s námi se všemi. Datum na Březně⁴ v pondělí po s[vaté]m Vavřinci léta 1613.

Tvé mi[los]ti volný sluha až do smrti
Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Skašově, Liticích, Žamberku a Horním Jelení⁵

³ Velký březenský rybník, současný rybník Vražda, východně od Března (Středočeský kraj), součást rybníční soustavy na Křešovském potoce, přítoku řeky Klenice.

⁴ Březno, městečko východně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1617 v držení Mikuláše Vratislava z Bubna, poté v držení jeho manželky Barbory Bubnové z Budova.

⁵ Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617).

640.

Šebestián Lounský, úředník na Blahoticích, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá, aby mu odeslal zpět zapůjčený výpis dluhů po Jiřím Janovi Pětipeském od úředníků menších desk zemských, a to z poručení jeho pána Vodolana Pětipeského z Chýš a Egrberku. Ten by se s ním rád sešel k projednání jistých neodkladných záležitostí. Proto žádá o sdělení, kde a kdy by to bylo možné.

Blahotice, 13. srpna 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 6, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu mně laskavě příznivému. J[eho] M[ilosti] k dodání.

((A. 1613 od Šebesty,¹ pana Vodolana² novýho o ňáký dluhy.))³

Službu svou Vaší M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane mně laskavě příznivý. Zdraví a při něm jiného všeho dobrého od Pána Boha přeji Vaší M[ilos]ti věrně a služebně rád.

Naschvále opět k Vaší M[ilos]ti posílám a Vaší M[ilos]t služebně žádám, že mi vejpis vyměření J[ejich] M[ilostí] pánův ouředníkův Menších desk zemských z strany dluhův pozůstalých po nebožtíkovi panu Jiřím Janovi Pětipeským,⁴ kderéhož sem Vaší M[ilos]ti

¹ Šebestián Lounský († po 1614), úředník Vodolana Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích (asi od 1602).

² Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích († asi 1640), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav (1612-1613 a 1614-1615), výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, přisedící purkrabského soudu.

propůjčil, nebo pán můj o něj vždycky nastupuje. V čem já Vaší M[ilos]ti sloužiti mohu, ráčíte mne vždycky volného poznati. J[eho] M[ilos]t] pán můj Vaší M[ilos]ti vzkazuje své služby s žádostí na Pánu Bohu všech nejlepších věcí, a že Vaší M[ilos]ti za oznámení žádá, kderak se na zdraví svém i všelijak jinak míti ráčíte. A kdyby věděl, kdy a kde by Vaší M[ilos]t najíti mohl, že by k Vaší M[ilos]ti naschválně přijel. Vaší M[ilos]t navštívil a že s Vaší M[ilos]tí mnoho mluvíti o pilné věci má. V té příčině, jakou bych odpovědi pána svého zpraviti mohl, služebně též za oznámení žádám. S tím se Vaší M[ilos]ti dobře a šťastně míti vinšuji. Dat[um] na Blahoticích⁵ v outerý po s[vaté]m Vavřinci léta 1613.

*Vaší M[ilos]ti k službám povolný
Šebestián Lounský, ouředník na Blahoticích⁶*

⁵ Blahotice, ves s tvrzí východně od Slaného (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1563-1621).

⁶ Šebestián Lounský († po 1614).

641.

Henyk z Valdštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že se v jeho městečku Dobrovice bude v neděli po svatém Bartoloměji slavit památka posvěcení kostela. Zve ho na tyto oslavy, kratochvíle a setkání s „dobrymi pány sousedy“. Pětipeský má přijet den předem v sobotu k večeři a nazítří se zúčastnit slavnosti. Zavazuje se službou.

Dobrovice, 17. srpna 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 34, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbegku a na Byšicích, panu synu mému vzlaště milému, k do[dání].
(Léta 1613 od pana Henyka z Valdštejna,¹ abych k němu přijel.)²*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane synu můj vzlaště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého od Pána Boha přeji panu synu věrně rád.

Podle toho pana syna za to žádám, poněvadž v neděli po svatém Bartoloměji³ nejprve příští v městečku mém posvěcení kostela dobrovického⁴ památka se činiti bude, přičemž jest obyčej s dobrými poctivými lidmi tu památku okvasiti a ji sobě připomínati. I chtěje já tolikéž některé kratochvíle a dobré shledání s některými poctivými lidmi a pány sousedy svými míti, pana syna, jakž nahoře dotčeno, žádám, že, dá-li Pán Bůh, v sobotu na den památný svatého Bartoloměje⁵ tím zážeji k večeři přijede a tu památku připomínati a obveseliti nápomocen bude. Pro mé se toho panu synu vším dobrým odměnění. S tím

¹ Henyk z Valdštejna na Dobrovici a Kunstberce (1568-1623), komorník a rada arciknížete Maxmiliána Habsburského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant v Drážďanech. Kmotr Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Dne 25. srpna 1613.

⁴ Dobrovice, město a renesanční zámek jihovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Henyka z Valdštejna (do 1623).

⁵ Dne 24. srpna 1613.

Milost Boží s námi býti rač. Datum na Dobrovici⁶ v sobotu po památce Nanebevzetí Blahoslavené Panny Marie léta 1613.

*Panu synu upřímný a důvěrný strejc [a] soused
Henyk z Valdštejna,⁷ m. p.*

⁶ Dobrovice, město a renesanční zámek jihovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj).

⁷ Henyk z Valdštejna na Dobrovici a Kunstberce (1568-1623).

642.

Adam Linhart z Najenperku píše Janu Albrechtovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. [Podle přípisu adresáta byl však list doručen již následujícího dne Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku.] Chtěl přijet k jednání ohledně záduší kostela svatého Mikuláše na Starém Městě pražském. Avšak navrhuje, aby bylo jednání vzhledem k morové ráně odloženo. Mor se v Praze rozmáhá každým dnem více.

Praha, 26. srpna 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 14, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Janovi Albrechtovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Liběchovičkách a Kolči, [!]¹ radě soudu nejvyššího purgkrabství pražského, panu švagru mému laskavému k dodání.

((Toto psaní mi přišlo v outerý po svatým Bartholoměji² léta 1613.))³

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a švagře můj laskavý. Zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího, od Pána Boha žádajíc, přeji panu švagru věrně rád. Nečiním pana švagra tejna, že sem byl toho oumyslu vedle onehdejšího na tom zůstání se pány osadnými záduší svatého Mikuláše v Starém Městě pražském⁴ tam ven v ta místa, oč tak pan švagr s nimi činiti má, vyjeti a k dalšímu porovnání tu věc vésti. Ale poněvadž zde v městech pražských i jinde po vesnicích rána Boží morová zhusta proskakuje a den ode dne víc a víc se rozmáhá, i také z týchž pánův osadních někteří tou metličkou od Pána Boha navštíveni sou, z té příčiny uznávám za dobré, aby se na ten čas s tou věcí poodložilo, až by táž rána morová, dá-li Pán Bůh, popřestala a časové bezpečnější budou. Pročež služebně žádám, že pan švagr také s tou věcí nyní strpení míti bude, až se ten hněv Boží poukrotí. S tím se panu švagru na všem dobře a šťastně míti vinšuji. Datum v Praze z domu mého v pondělí po svatém Bartoloměji léta 1613.

Adam Linhart z Najenpergku na Vlkavě a Struhách⁵

¹ Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 10. října 1613), přísedící nejvyššího purkrabského soudu, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

² List byl doručen Šťastnému Václavovi Pětipeskému již následujícího dne 27. srpna 1613.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Kostel svatého Mikuláše na Staroměstském náměstí, původně gotický farní kostel ze 13. století s renesančními úpravami, zanikl po požáru roku 1689, v předbělohorské době luteránský.

⁵ Adam Linhart z Najenperku na Vlkavě (1566-1617), původně měšťan Starého Města pražského, nobilitován do rytířského stavu, stavovský direktor (1609), švagr Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 1614).

643.

Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku píše švagrovi Adamovi Linhartovi z Najenperku. [List byl přeposlán Šťastnému Václavovi Pětipeskému, který patrně vystupuje jako prostředník jednání.] Odpovídá na psaní ohledně sporu o pastviny s farností svatého Mikuláše na Starém Městě pražském. Vzhledem k morové ráně uznává odložení sporu, aby byl usmířen boží hněv. Vyprošuje boží ochranu leprou stíženému švagrovi i sobě.

Libochovičky, 27. srpna 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 4, česky

Odpověď panu Adamovi Linhartovi¹ na psaní jeho.

Službu svou vzkazují, urozený a můj zvláště milý pane švagře, zdraví, v něm jiného všeho nejlepšího dobrého, přeji panu švagru věrně rád. Z přečtení psaní páně švagrového, co by v sobě obsahovalo, sem vyrozuměl. I poněvadž slušnou příčinu toho, proč by páni vosadni² záduší s[vatéh]o Mikuláše v Starém Městě pražské[m],³ na paštiviště,⁴ o které mezi <rač> nima a mnou <malej spor> ((činiti)) jest, ((vedle našeho spolu na to zůstání)) vjeti nemohli, uznávám[m], k tomu aby se až milosrdný Pán Bů[h] ráčí<se> v hněvu své[m] spravedlivé[m] <se> ((se)) ukrotiti a ránu morovou přetrhnouti <se> poodložilo, bez pohoršení práva spravedlivosti své přistupuji. S tím ((pana švagra velmi zůstává[m] a ochranu pana leprou stíhujícího <se> pana švagra i sebe poručena činiti[m]. <Milosrdný pán Bů[h] rač bejti s námi se všemi>. Datu[m] na Libochovicích⁵ v outerý po svatě[m] Bartoloměji léta 1613.

Panu mému milému

*Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku
na Libchovicích a Kolči⁶*

¹ Adam Linhart z Najenperku na Vlkavě (1566-1617), původně měšťan Starého Města pražského, nobilitován do rytířského stavu, stavovský direktor (1609), švagr Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovicích a Kolči († 1614).

² Správci farnosti a farníci kostela svatého Mikuláše ve Starém Městě pražském.

³ Kostel svatého Mikuláše na Staroměstském náměstí, původně gotický farní kostel ze 13. století s renesančními úpravami, zanikl po požáru roku 1689, v předbělohorské době luteránský.

⁴ Paštiviště – pastviště.

⁵ Libochovičky, ves ve Slánsku východně od Kladna (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1560-1621).

⁶ Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovicích a Kolči († před 7. červnem 1614), přísedící nejvyššího purkrabského soudu, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

644.

Opis závěti Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku. Movitý i nemovitý majetek odkazuje synům Janu Vojtěchovi a Adamu Felixovi. Nad nimi i nad dcerou Esterou Sabinou ustanovuje poručnicí manželku Evu Pětipeskou z Údrče. Jako spoluporučníci jsou jmenováni švagr Jiří Údrcký z Údrče na Třebivlicích, strýc Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Chotovinách a Zahrádkách, Volf starší Vřesovec z Vřesovic a Doubravské Hory na Nových Hradech a Lipenici, Jan Ilburk Vosterský Kaplíř ze Sulevic, bratranec Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni a Benjamín Fruwein z Podolí. Manželce Evě Pětipeské z Údrče pojišťuje věno ve výši 5 000 kop míšeňských

grošů. Dceři Esteře Sabině Pětipeské pojišťuje věno ve výši 2 000 kop míšeňských grošů. V případě smrti manželky či jejího opětovného provdání odkazuje polovinu majetku Albrechtu Vilémovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku, kterého zároveň zavazuje zaopatřením pozůstalých dcer. V případě smrti manželky i dcer má pozůstalost připadnout jmenovanému Albrechtovi Vilémovi Pětipeskému. Závěrem si vyhrazuje právo změny či zrušení kšaftu. Svědky se stali purkrabí Pražského hradu Jakub Menšík z Menštejna na Vitanovicích a Těmicích, královský rada Albrecht Pfefferkorn z Ottopachu na Jinonicích a Albrecht Pfefferkorn z Ottopachu na Jinonicích. Podle přípisu Šťastného Václava Pětipeského jde o dosud nestvrzený kšaft.

Praha, 28. srpna 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 11-13, česky

Přípis kšaftu dobré paměti n[ěkdy] pana Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a z Egrbergku¹

((Však nejni stvrzen.))²

Já, Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Kolči, známá činím tímto listem mým kšaftním obecně přede všemi, že myslíc na to, jak všichni staří i mladí smrti té časné poddání jsme, takže téměř hodiny jisté před sebou nemajíc, nevím, kdy na mě Pán Bůh hodinku smrti časné seslati a mě z tohoto bídného světa do radosti své věčné milostivě povolati ráčí. Uznávaje pak také v tom povinnost svou a důležitou potřebu toho býti, dokudž mi ještě jeho Božská velebnost paměti dobré a rozumu zdravého udělovati a při to[m] ráčí, abych o statku svém, kterýmž mě z své přehojné milosti a štědrosti obdařiti ráčil, kšaft a pořizení učinil, tak aby známé a vědomé bylo, jaká má poslední, jistá a konečná vůle j[es]t. A protož předně duši svou milou v ruce jeho svatě Božské milosti poroučím, té celé víry a nepochybné naděje jsouce, že hříchy a provinění mých ne podle samého spravedlivého, ale vedle milostivého a nesmírného milosrdenství svého ráčiti pro zasloužení a nevinnou smrt syna svého nejmilejšího, pána Ježíše Krista, spasitele a vykupitele našeho.

Ale pak, jakož mám list mocný od slavné a svatě paměti nejjasnějšího knížete a pána, pana Rudolfa druhého,³ z Boží milosti voleného římského císaře, po všechny časy rozmnožitele říše a uherského, českého, dalmátského, charvátského krále, arciknížete rakouského, markrabí moravského, lucemburského a slezského knížete a lužického margrabí, mně na kšaftování daný. Kterýmžto listem Jeho Milost mocí královskou v Čechách milostivě svoliti k tomu ráčil, vůli svou jistou a moc plnou mně dávajíce a toho dopouštějíce, abych já všecken a všelijaký statek svůj, kterýž koliv mám a neb ještě jmíti budu, mohovitý⁴ i nemohovitý, dědičný neb zápisný, bez statkův lenních a manských, i na kderýchž by Jeho Milost nápadově spravedlivě náležely, odkázati neb poručiti mohl a moc měl. Za zdravého života, neb na smrtné posteli, komuž se mně kolivěk a kdykolivěk zdáti a líbiti bude, a také abych mohl a moc měl zdělati poručníky statku mého a dětí mých, kteříž se mně užiteční zdáti a viděti budou. A to bez Jeho M[ilos]t[i] budoucích, Jeho

¹ Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 10. října 1613), přisedící nejvyššího purkrabského soudu, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Rudolf II. Habsburský (1552-1612), římský císař (1576-1612), český král (1576-1611), uherský král (1576-1608).

⁴ Mohovitý – movitý.

Mi[los]ti králův českých i jiných všech lidí všelijaké překážky. Jakž týž list Jeho M[ilos]ti císařský pod pečeti Jeho M[ilos]ti visutou a s podpisem v něm rukou Jeho M[ilos]ti vlastní, kteréhož jest datum na Hradě pražském v pondělí po památce svatého Bartoloměje Apoštola páně léta šestnáctistého osmého,⁵ to v sobě, šíř obsahující, zavírá. Na kterýž-to list mocný Jeho M[ilos]ti císařský toto pořizení činím.

A předně všecken a všelijaký statek můj, kterýž mám neb jmíti budu, ten na dědinách, listech-majestátích, peněžích hotových, klenotech, svrscích a nábytcích, což toho koliv a na čemkoliv po smrti mé pozůstane, dávám po smrti mé a prvé, nic na způsob níže psaný, Janovi Vojtěchovi⁶ a Adamovi Šťasnému,⁷ bratřím vlastním Pětipeským z Chýš a z Egrbergku, synům mým na ten čas let nemajícím i jiným synům mým, kteréž mně pán Bůh s manželkou mou jistě dáti ráčí. Nad kterýmižto syny, též Esterou Sabinou Pětipeskou,⁸ dcerou mou, i nad jinými dětmi (dá-li je mně pán Bůh) z obojího pohlaví, jako i nad statkem jim po mně náležejícím, ustanovuji za mocnou otcovskou poručnici urozenou paní Evu Pětipeskou rozenou z Audrče,⁹ manželku mou nejmilejší, tak aby ona ihned po smrti mé (nedospěl[-l]i by žádný z synův mých před smrtí mou let svých) v tým všecken a všelijaký statek můj, buď sama o své újmě, neb s jedním komorníkem pražským se uzavázati, tého všeho se ujíti v témž mocném otcovském poručenství až do dojití let dvacíti syna mého (pokudž by však v tom čase stav svůj vdovský vdáním neproměnila) zůstávati mohla a povinna byla. A když by tíž synové moji k letům svým zřízením zemským vyměřeným přišli neb přišel, jim téhož statku bez umenšení postoupiti, neb se jí, jakožto mé milé manželce, důvěřuji, že ona dítky mé předně k známosti Pána Boha všemohoucího, k činění vůle jeho svaté, ke všelijaké pobožnosti povede, i statek jim náležitý k dobrému jich opatrovati bude. K radě pak a ku pomoci jí nařizuji a přidávám urozených a statečných rytířův, pana Jiříka Oudrckého z Oudrče a na Střebívlicích,¹⁰ pana Jiříka Pětipeského z Chýš a z Egrbergku,¹¹ pana Volfa staršího Vřesovce z Vřesovic a z Doubravské Hory na Nových Hradech a Lipenici,¹² pana Jana Ilburgka Vosterskýho Kapliře z Sulevic,¹³ pana Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni¹⁴ a pana Benjamína Fruvejna z Podolí.¹⁵ A jich za to snažně žádám, kdyby se táž manželka má v potřebě své a sirotčí k nim oč utekla, aby jí radou a pomocí svou neopouštěli. Jestliže by pak táž manželka, dříve nežli by který z synův mých k letům svým přišel, zase stav svůj vdovský vdáním proměnila a neb že by jí také Pán Bůh prostředkem smrti z tohoto světa povolati ráčil, tehdy žádám nadepsaných osob k radě přidaných, kteréž tímto pořizením

⁵ Dne 25. srpna 1608.

⁶ Jan Vojtěch Pětipeský z Chýš a Egrberku († po 1618), syn Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči.

⁷ Adam Felix Pětipeský z Chýš a Egrberku (1611-1661), syn Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči, pozdější exulant a důstojník švédské armády.

⁸ Esterá Sabina Pětipeská z Chýš a Egrberku († po 1613), dcera Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči [jiné prameny ji nezmiňují].

⁹ Eva Pětipeská z Údrče († po 1621), manželka Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči.

¹⁰ Jiří Údrcký z Údrče na Třebívlicích (před 1573 – asi 1622), otec Evy Pětipeské z Údrče, komisař stavovského direktoria (1618-1619), posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku za účast ve stavovském povstání (1623).

¹¹ Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Chotovinách a Zahrádkách († 1617).

¹² Volf starší Vřesovec z Vřesovic a Doubravské Hory na Nových Hradech a Lipenci († po 1623), účastník stavovského povstání.

¹³ Jan Ilburk Vosterský Kapliř ze Sulevic († po 1613).

¹⁴ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

¹⁵ Benjamín Fruwein z Podolí († po 1620), původem slezský právník, později pražský měšťan, bratr Martina Fruweina z Podolí, účastníka stavovského povstání.

k tomu nařizují, aby se oni ihned, buď po vdání, aneb po smrti její, jedním komorníkem pražským od desk zemských v týž statek můj všecken k ruce synům mým uvázali, jej týž komorníkem popsati dali a přijmouc na sebe poručenství, též dítky mé i statek jim náležící náležitě opatrovali. A když by k letům svým přišli neb přišel, jim neb jemu bez umenšení postoupili. Nadepsanou pak manželku mou milou takto opatruji a předně věno její, jehož podle obvěnění učiní pět tisíc kop míš[enských], jí tímto poručením na všem statku svém dědičném, jehož nyní v držení a užívání jsem, pojišťuji. Kterážto suma, dokudž v tom mocném otcovském poručení a statek v držení zůstávati bude, ji nikolivše promlčeti nemoc, nýbrž jakž by synové moji neb kterýkoliv z nich k letům svým přišel a statek sobě postoupený jměl, bude povinen jí tu sumu pět tisíc kop míš[enských] ode dne postoupení jemu téhož statku v roce pořad zběhlém vyplniti pod pokutou jedním komorníkem pražským se v týž statek uvázání. Pakli by táž manželka má stav svůj proměnila dříve, nežli by který syn můj k letům přišel, a tudý se toho mocného otcovského poručení zbavila, tehdy po vdání jejím v roce pořad zběhlém nadepsaní páni poručníci, kteříž by statku mého v držení byli, a budou povinni též manželce mé touž sumu pět tisíc kop míš[enských] od tého[ž] času i s ourokem, jakž by statku toho odstoupila, na to vzešlým vyplniti, a to pod pokutou svrchu oznámenou. Esteře Sabině Pětipeské z Chýš a z Egrbergku, dceři mé nejmilejší i jiných cerách [1], kteréž by koliv nám manželům pán Bůh ještě dáti ráčil, toto nařizují: aby při paní Evě Pětipeské, manželce mé a materi své nejmilejší, dotud a tak dlouho zůstávala a zůstávaly, dokudž by s radou a povolením též paní matere své a jiných nejbližších přátel svých k poctivému vdání nepřišla neb nepřišly, a to bez překážky bratří jejich i jiných všech lidí. A když by koliv která dcera má k poctivému vdání s radou a povolením[m] matere a jiných přátel svých přišla, tehdy tomu chci, aby jedné každé ceři mé z statku, kterýž tak po mně zůstane, synové moji, byli-li by již svých let došli a statek jim postoupen, neb nadepsaná paní poručnice neb páni poručníci, a když by tak koliv tehdáž statku mého v držení byli, poctivou vejpravou, jakž na osobu rytířskou náleží, vydali. A nad to vejše dva tisíce kop míš[enských] věna po jedné každé jmenovali. A takovou sumu věnní ode dne vdání jejího a svadebního veselí v roce pořad zběhlém pod pokutou uvázáním se komorníkem pražským od desk zemských ve všecken statek můj odvedli. A když by který z synův mých k letům svým přišel neb přišli a dcery mé ještě vdány nebyly, tehdy povinen bude, neb budou, ihned od toho času, jakž by let došel neb došli, jedné každé ceři mé z sumy její věnný těch dva tisíce kop míš[enských], ourok obyčejný při každém svatém Havle a svatém Jiří, na vychování jejich dotud a tak dlouho, dokud by se nevdala neb nevdaly, pod pokutou nadepsanou odvésti a vyplniti. Přišlo-li by také k tomu, že by synové moji prve nežli by let svých došli, zemřeli a již žádný z nich v živobytu pozůstával, tehdy tomu chci, aby táž manželka má (odvedouce však dcerám <svým> ((mým)) a jak se nadpisuje, přišla li by k vdání poctivému, vejpravu a jedné každé dva tisíce kop míš[enských]) věna toho všeho statku v mocném držení a užívání až do stavu svého proměnění a neproměnila-li by stavu svého až do smrti své, bez překážky každého člověka zůstávalo. Než jakž by stav svůj proměnila anebo neproměnila skrze smrt z tohoto světa sešla, ten všecken statek svůj (kromě svrchu dotčené sumy též manželce mé pojištěné, kterouž ona, jakožto svejím vlastním, učiniti moci bude a co by ona tu jiného svého vlastního jměla, nic neměnice, dcerám vejpravy a věna ze všeho statku dáno býti má, vyměňující takto, rozdělují a tomu chci, aby ostatek toho statku, co tak koliv po něj plnění manželce mé a cerám mým věna a vejpravy zůstane, polovici na cery mé, na rovný mezi ně podíl, z umrdlé na živou a druhá<u> polovic<i>e na Albrechta Vilíma Pětipeského z Chýš a z Egrbergku,¹⁶ strejce mého, přišel a připadl, však tak, aby týž Albrecht Vilím

¹⁶ Patrně Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích († po 1619), patrně syn Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích († 1630), bratrance Jana Albrechta Pětipeského, dotyčný příbuzný byl zároveň spíše kmotřencem pisatele kšaftu.

Pětipeský byl povinen z dílu svého jedné každé dceři mé ode dne ujiti se téhož statku ve třech letech pořad zběhlých vydati jeden tisíc kop míš[eňských]. A to tolikéž pod pokoutou uvázání se komorníkem pražským od desk zemských v díl jeho. Jestliže by pak cery mé před vdáním všechny z tohoto světa sešly, tehdy ten všecken statek jim tímto kšaftem odkázaný má přijíti a připadnouti na nadepsaného Albrechta Vilíma Pětipeského, strejce mého, nicméně sešel-li by týž Albrecht Vilím Pětipeský před dojitím let, aneb dojdá let svých, že by bez dědicův z tohoto světa sešel, tehdy podobným způsobem ten statek jemu tímto kšaftem mým odkázaný má přijíti a připadnouti na cery mé živé pozůstávající na rovný mezi ně podíl, v kterýž se bude neb budou moci buďto sami o své újmě, nebo s jedním komorníkem pražským se uvázati. Toto však sobě v moci své pozůstavuji, abych mohl a moc měl tento kšaft změnit, aneb dokonce zrušiti a jiný učiniti a učinil-li bych jiný, tehdy tento proti poslednímu žádného místa jmíti nemá. Naposledy Jich Mi[losti] nejvyšších pánův, pánův ouředníkův a soudcův zemských a rad J[eho] M[ilosti] C[ísařské] i také pánův Úřředníkův P[ražských] M[enších] d[esk] zemských za to žádám, že nad tím kšaftem a pořizemí ochrannou ruku, i také když by po smrti mé ke dckám zemským přinešen byl, že jej i s listem mocným ve dcky zemské vepsati poručiti račte. A že v tom ve všem, co se nadpisuje, má celá dokonalá a poslední vůle jest, na potvrzení pečeť mou vlastní jsem k tomuto kšaftu a pořizemí mému přivěsiti dal a v něm se svou vlastní rukou podepsal. A pro lepší toho jistotu připrosil sem urozených a statečných rytířův, pana Jakuba Menšíka z Menštejna na Vitanovicích a Těmicích,¹⁷ J[eho] M[ilosti] C[ísařské] radu a purkrabí hradu pražského, pana Albrechta Pfeřrkorna z Ottopachu a na Jenovicích,¹⁸ J[eho] M[ilosti] C[ísařské] radu, a pana Jana Benjamína Služského z Chlumu a na Tuchoměřicích,¹⁹ že sou také pečeti své podle mě k tomuto kšaftu mému přitiskli, kterýž jest dán a psán léta od narození syna Božího šestnáctistého třináctého v středu po památce svatého Bartoloměje.²⁰

¹⁷ Jakub Menšík z Menštejna na Vitanovicích a Těmicích († 1614), místosudí (1593-1601), královský prokurátor (1601-1603), purkrabí Hradu pražského (1603-1614).

¹⁸ Albrecht Pfeřrkorn z Ottopachu na Jinovicích († 1619), direktor za rytířský stav (1618-1619).

¹⁹ Jan Benjamín Služský z Chlumu na Tuchoměřicích († po 1623), aktivní účastník stavovského povstání (1618-1620).

²⁰ Dne 28. srpna 1613.

645.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 29. srpna 1613

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 216r, česky

N.13

Z Byšic¹ od p[ana] Šťastného Václava Pětipeského, žádá dalších odkladů věci stranami, jich se dotejče v listu v jedné i v druhé při ACTUM. 29. Augusti A. 1613.

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

646.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamují, že po opakovaných žádostech a projednání sporu povolili

Magdaleně Serarinsové, aby obstavila majetek Mikuláše Dačického, punčocháře a poddaného Šťastného Václava Pětipeského. Ve sporu o obstavení majetku mělnického měšťana Václava Waltera sdělují nový termín jednání 27. září 1613. Walter si vyžádal přítomnost Pětipeského nebo jeho plnomocníka. Dříve požadovaný termín nelze přijmout z důvodu morové rány. Odklad byl učiněn také na přání hejtmana mělnického panství Martina Pruška z Prušova.

Mělník nad Labem, 29. srpna 1613

SOkA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 104, sign. L 15, Kopiář odeslaných listů 1610-15, fol. 103v, český

Panu Pětipeskýmu

Službu svou vzkazujeme, etc.

Magdalena Serarinsová,¹ nechtíce nikterak na psaních ourokujících ji před V[áší] M[ilost] s Mikulášem Dačickým,² punčochářem, k oučtu přistoupiti a se svého práva strhnouti, jakého jest nám opět spisu podala, příležitost V[áší] M[ilosti] z něho vyrozuměti ráčíte.

Pročž žádosti její již několikeré oslyšení nemoha, tímto psaním jí stavuňk na spolupoddané V[áší] M[ilosti] ji propuštíme. S tím doložením, právně-li obstavy právní užije.

Přítom tolikěž V[áší] M[ilosti] oznamujeme, že jest Václav Walter³ v času právním příčiny k vrchnímu právu, co se stavného práva v hlavní při proti němu dání dotýče, složil a za obeslání k přeslyšení jich a vzkázání ACTI V[áší] M[ilosti] nebo plnomocníka žádal. Jemuž jsme jak k vykázání Acti, tak také k přeslyšení příčin, ano i apellací v postranní při, den v pátek po svatém Danieli 6. Septembris termínovali, čemuž jsme V[áší] M[ilosti] tajiti nechtěli.

A poněvadž i pro tuto ránu morovou dne zejtřejšího na radě seděno nebude a V[áší] M[ilost]i nebo plnomocníku s panem Martinem Pruškem⁴ k publikování průvodu o obstavuňk a odklad slouží. Pro tu příčinu a k žádosti téhož pana Martina jinší odklad se činí do pátku po svatém Matouši 27. Septembris.⁵ V čemž zpraveni moci býti ráčíte. S tím, etc. Dat[um] 29. Augusti.

¹ Magdalena Serarinsová, patrně měšťanka či poddaná Mělníka nad Labem.

² Mikuláš Dačický, punčochář, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

³ Václav Walter, mělnický měšťan, majitel měšťanského domu, člen městské rady.

⁴ Martin Prušek z Prušova (asi 1567-1631), výběrčí posudného v Rakovnickém a Slánském kraji, hejtman mělnického panství (1611-1614, 1618-1619, 1623-1626), císařský rychtář mělnického panství (1621-1623), mělnický primas (1626-1631).

⁵ K termínu 27. září 1613.

647.

Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se za opožděné podání zpráv, jelikož se mu nedostávalo peněz na posla. Měl neočekávaná vydání se sklízením obilí. Znepokojen oznamuje, že v Mělnice, Kostelci nad Labem i okolních vsích se rozmáhá mor a mnoho lidí umírá. V Byšicích již vymřela skoro celá rodina ovčáka. Šťastně se uzdravila pouze dcera rychtáře Tobiáše Pekaře. Zemřel šatlavní biřic a jeho dítě. Bosaňský šafář Jíra se oběsil a Sovenický musel nechat spálit jeho tělo. Dalšího nemocného zakázal přivést do městečka Byšic, dotýčný zemřel a byl zakopán za polem ve vápenici. Sovenický také nechal vypráskat z Byšic děvečku, která (patrně přes

zákaz) navštívila svoji nemocnou matku v Mělníce. Tam již podle zpráv onemocněli také někteří konšelé. Stavitel Santýn se snaží dokončit patro, avšak má problémy s čeládkou, z níž mu zbyli pouze čtyři tovaryši. Dále podává zprávy o hospodářství. Nechal zorat pro setí ozimů, s čímž se začne v neděli. Stěžuje si na podmáčení trávy na lukách kvůli velkým deštům. Kromě sudů poslaných Pětipeskému dosud prodal pouze jeden sud bílého vína do Kostelce nad Labem, avšak šenkýř mu zaplatí až po jeho vytočení. Stará se o další hospodářství. Odesílá mu celkem 80 kop míšeňských grošů v hotovosti, dobytčí registra a týdenní cedule.

Byšice, 12. září 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/18, fol. 43-44, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerbergku na Byšicích a Bosyni, J[eho] M[ilosti] panu mému laskavému, k dodání.
(A. 1613))¹*

Službu svou Vaší M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý, Vaší M[ilos]ti od všemohoucího Pána Boha vinšující zdraví a v něm Božského požehnání, věrně a upřímně rád přeji. Na poručení Vaší M[ilos]ti byl bych rád ihned v pondělí tohoto posla vypravil, ale že jsem peněz shledati nemohl, tím se prodlel. Nětco sem od klizení obilí vydal a vstatek bych rád v sobotu, anebo v neděli doplatil. Podle toho Vaší M[ilos]ti strany té boží rány morové oznamují, že jak v Mělníce,² v Kostelci³ předce po mnoha každého dne odcházejí. Tak i již po okolních vesnicích se rozmáhá. U nás pak v měst[ečku], tak jakž při odjezdu Vaší M[ilos]ti, že ovčák umřel, věděti ráčíte. Po něm ihned pachole, syn jeho, toho dne víc hrubý syn a pachole služebné taky umřeli, takže v chalupi ovčácké nezůstává nežli sama ovčáčka a ten starý pacholek a potom ovčák druhého pacholka sobě zjednal. U Tobiáše Pekaře⁴ stonalo na hlízu děvče, ale chodí zase. V šatlavě bířicovo dítě umřelo a sám, souce nemocný, odšel. Z ouplatku do Bosyně,⁵ že jest se ten Jíra, starý šafář, na své kopanině voběsil, musil sem ho dáti upáliti. Týž bířic po zpravení toho se tam složil a v sobotu, davše se přivězti, zůstával u skály, neb sem ho do měst[ečka] nedopustil přijíti. Té noci umřel. A od ženy jeho na Stradalovém⁶ poli nad tou roklí, kde vápenice býti měla, jest zakopán. U Jakuba Tesaře,⁷ byvše děvečka služebná, ta majíc na Mělníce matku, byla tam u ní asi tejdén a přijda zase, že nemocná byla, o tom zvěděvše, ihned sem ji vybiti poručil. V pastušině, který nemocný sou, ještě žádný neumřel. V Hostině⁸ jednoho podruha děvče dnes umřelo. Na Mělníce ten Samuel, Císař-

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Viléma Vchynského ze Vchynic (1611-1613), v letech 1614-1618 ve správě katolického hejtmána Jakuba Hořického z Tepence, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egerberku.

³ Kostelec nad Labem, královské komorní město a panství severozápadně od Brandýsa nad Labem (Středočeský kraj).

⁴ Tobiáš Pekař, rychtář z městečka Byšice, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egerberku (1587-1621).

⁶ Místní název polnosti, patrně v nájmu či majetku Václava Stradala, poddaného Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

⁷ Jakub Tesař, tesař v městečku Byšice, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁸ Hostín, dříve Hostinná/Hostinný, ves východně od Mělníka a severně od Byšic (Středočeský kraj), díly vsi v majetku Anny Homutové z Hrušova, Jindřicha Vlnského z Vliněvsí a Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egerberku.

ského⁹ zeť, v outerý umřel. Druhý jeden z konšelův na jeho pohřbu se těšce roznemohl, taky mu, netuší, po vystřibení té drůbeže, již se dává mezi staré lidi. Pán Bůh rač sám nás dále chrániti. Santýn,¹⁰ byvše na Byšicích,¹¹ připovídal, že to dílo asi doděláno býti mohlo, to opatřiti chce. Na toho pak paliče, že jest mu odešel, lál a povídal, že mu tak podobně na druhém díle jeden palič sám dvanásti z díla odešel, v neděli že zase přijde a v pondělí, aby ten štok se dodělal, tu přítomný že býti chce. Nyní dělají 4 tovaryši. K semenám vorati dám, ale teprva z neděle síti začnem. Jak u Byšic, tak i jiných dvorů. Těmi dešti nám opět trávy v lukách podběhly, takže opět pracné klizení bude. || Kameník sám tohoto týhodne¹² sám taky dělati pomáhá, takže by rád dodělal, pokudž by chtěl, abych s ním, počet učiníc, zaplatil, jak bych se v tom měl zachovati, prosím, račte mi napsati. Zedníkům sem tohoto týhodne neplatil, neb mi též vítceji ty dva [!]¹³ a taky Santýn mi řekl, abych jednoho týhodne plat za sebou zanechal. Strany pak jiného všeho hospodářství, aby jak nejlépe může býti, opatřeno bylo, k tomu se přičiniti podle mé nejvyšší možnosti chci. Mimo 2 sudy vína po odjezdu Vaší M[ilos]ti vystaveného jeden sud sem bílého prodal do Kostelce¹⁴ za 30 kop, ale peněz mi nedal, až vyšenkuje. Peněz, co sem mohl s Tobiášem¹⁵ shledati, Vaší M[ilos]ti od Tobiáše 56 kop a z svého vydávání 24 kop posílám. Rejstra dobytčí, cedule týhodni tolikéž Vaší M[ilos]ti posílám. Co na upomínání jest, abych do s[vyatě]ho Havla zupomínati mohl, rád se starati chci, neb vím, jak sobě prve od Vaší M[ilos]ti o té věci poručeno mám. Pán Bůh rač sám chrániti a nám zdraví popříti a Vaší M[ilos]ti<..> v dobrém zdraví dáti mezi nás se navrátiti. Dat[um] z Byšic ve štvrtek po památce Narození Panny Marie léta 1613.

V[áš] M[ilost]i věrný poddaný
Jiřík Sovenický¹⁶

⁹ Blíže neidentifikováno.

¹⁰ Santýn, zedník či stavitel patrně italského původu, ve službě Šťastného Václava Pětipeského (1613).

¹¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

¹² Týhodne – týdne.

¹³ Sdělení patrně nedokončeno.

¹⁴ Kostelec nad Labem.

¹⁵ Tobiáš Pekař, rychtář z městečka Byšice, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁶ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

648.

Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Děkuje bratranci za návštěvu a přeje mu zdraví. Sám je i s celou rodinou zatím zdráv. Neví nic nového, co by mohl bratranci sdělit. Děkuje, že jeho jménem připil na zdraví Jana mladšího Varlejcha z Bubna. Sám připíjí sklenicí vína také na jejich zdraví. Připomíná bratranci předjednanou půjčku 1 000 kop neuvedené měny. Ptá se, kdy si bude moci pro peníze poslat. Odpovědět má Pětipeský po zaplaceném poslovi.

Blahotice, 24. září 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 47-48, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu strejci a kmotru mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1613 od p[ana] Vodolana,¹ strejce.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane strejče a kmotře můj zvláště milý, téhož zdraví a při něm jiného všeho dobrého, od pána Boha žádající, přeji panu strejci věrně upřímně rád. Z přátelské péče, paměti a navštívení mě skrze psaní panu strejci velice a hrubě děkuji. Dá mi to Pán Bůh, že se toho panu strejci zase vším dobrým odměním a že pan strejce z milosti Pána Boha všemohoucího jest zdrav spolu se všemi svejmi, panu strejci toho a všechněm páně strejcovým věrně a upřímně rád přeji. Pán Bůh všemohoucí rač téhož zdraví nám všechněm za prodloužená léta popřítí. O zdraví svém panu strejci oznamuji, že ještě až dosavad spolu se všemi svými v prostředním zdraví zůstávám. Pán Bůh rač dále opatrovati. Za noviny, aby panu strejci co oznámiti mohl, nic o žádných nevím, aniž také o žádných nic neslyším. Dále též panu strejci velice děkuji, že pan strejce panu Janovi mladšímu z Bubna³ pro mé zdraví připil, čehož se panu strejci každého času při shledání s kterejmkoliv dobrým tovaryšem a přítelem naším podobně odměniti nepominu. A jak za zdraví pana strejce, tak za zdraví pana Jana mladšího z Bubna tyto chvíle dobrou sklenicí červeného vína panu strejci připijím, kdykoliv a jakéhokoliv vína panu strejci líbiti se bude, žádám, že mi ji pan strejce splní. Pán Bůh všemohoucí, rač nám z obojí strany toho dobrého vína požehnati. Dále svému zvláště milému panu strejci žádost mou na pana strejce vzloženou strany půjčky toho tisíce kop, o kderýž sem se panem strejcem jednal, ku paměti přivozuji a jak předešle, tak i nyní pana strejce přátelsky a strejcovsky žádám, že mě pan strejce v této mé veliké a nevyhnutelné potřebě neopustí a kdy bych a kde konečně pro dotčenou sumu i s ujištěním poslati měl, žádám, že mi pan strejce skrz naschválného posla oznámiti sobě nestíží. Já poslu rád zaplatiti a panu strejci toho pohodlí a přátelství všelijakým dobrým přátelstvím odměniti se chci. A tak milost Pána Boha rač s námi se všemi bejti a nám se všechněm v dobrém zdraví s potěšením shledati. Dat[um] na Blahoticích⁴ v outerý po památce s[vatě]ho Matouše Evangelisty páně léta 1613.

*Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku
na Blahoticích a Neprobylicích⁵*

¹ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích († asi 1640), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav (1612-1613 a 1614-1615), výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jan mladší Varlejš z Bubna na Závrší (1570-1635), evangelický rytíř a válečník, účastnil se protitureckých a protibočkajovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska (jmenován 25. května 1618).

⁴ Blahotice, ves s tvrzí východně od Slaného (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1563-1623).

⁵ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích († asi 1640).

649.

Rudolf Zejdlic ze Šenfeldu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Dozvěděl se, že se Pětipeský ukrývá před morem v Horním Jelení u Pardubic, proto mu píše a ptá se na jeho zdraví. Zve ho k večeři do Chocně. Zavazuje se přátelstvím.

Praha, 24. září 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/16, fol. 20-21, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu, etc. Šťastnému Pětipeskému, etc. a na Byšici [!], [šva]gru a bratru mému důvěrně milému, k dodání.
(A. 1613 od pana Rudolfa Zejdlice.¹))²*

Službu svú vzkazuji, urozenej a statečnej rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milej. Od pána Boha zdraví a v něm jiné všecko nejlepší dobré vinšujíc, přál bych věrně rád.

Můj zvláště milej pane švagře a bratře, přijevši včerejšího dne na Choceň³ a slyšeti o tvý M[ilos]ti, že by měl před ranou morovou na Jelením⁴ bejti. I nemohl jsem toho pomínouti, abych tebe neměl psaním svým navštívití a přezvědětí, kterak se na zdraví svým míti ráčíš. A jsouce tolikéž žádostiv se s tvou m[ilos]tí shledati, poněvadž jsme se tak dlouho neviděli, i za to tebe žádám, můj zvláště milej pane švagře, že mně tak mnoho lásky prokážeš a ke mně, dá-li Pán Bůh, dnes k večeri přijeti sobě nestížíš. Rád tvou m[ilos]t v domě svým uhlídám. A toho se zase vším dobrým přátelstvím odměniti nepominu. S tím milost Boží rač bejti s námi se všemi. Dat[um] na Chocni 24. [Septem]bris léta 1613.

*Tvý M[ilos]ti volnej švagr a sluha
Rudolf Zejdlic z Šenfeldu,⁵ m. p.*

¹ Rudolf Zejdlic ze Šenfeldu na Polné, Přibyslavi a Chocni († 1622), syn Hertvíka Zejdlice ze Šenfeldu, účastník stavovského povstání.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Choceň, město západně od Ústí nad Orlicí (Pardubický kraj), do roku 1603 v držení Hertvíka Zejdlice ze Šenfeldu, následně jeho syna Rudolfa Zejdlice ze Šenfeldu, jemuž bylo zkonfiskováno (1622).

⁴ Patrně Horní Jelení, městečko, zámek a pivovar východně od Pardubic (Pardubický kraj).

⁵ Rudolf Zejdlic ze Šenfeldu na Polné, Přibyslavi a Chocni († 1622).

650.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 26. září 1613

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 219v, česky

N. 9

Z Byšic¹ od p[ana] Šťastného Václava Pětipeského 23 [?]. Vyupovídá peníze po n[ebožtí-kovi] Brzobohatým,² etc. ACTU[M]. 26. Septembris A. 1613.

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Patrně Martin Brzobohatý, poddaný či měšťan města Mělník nad Labem.

651.

Rudolf Zejdlic ze Šenfeldu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vykoná jeho žádost a přijede k němu příští pondělí k obědu. Vzkazuje pozdravy Mikulášovi z Bubna.

Choceň, 28. září 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/16, fol. 22, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště důvěrně milému, k dodání.

((A. 1613 od pana Rudolfa Zejdlice,¹ že ke mně přijeti chce.))²

Službu svou tvý milosti vskazuji, urozený a můj zvláště milej pane švagře a bratře. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého od Pána Boha přeji tvý m[ilos]ti věrně rád. Kdež mi psáti ráčíš, abych k tvý m[ilos]ti přijel, tak chci učiniti a dá Pán Bůh, v pondělí příští k vobědu k tvý m[ilos]ti přijeti a tvou m[ilos]t navštíviti ((a na službu se postaviti)). S tím Milost Boží s námi rač se všemi bejti. Dat[um] na Chocni³ 28. Septembris léta 1613.

P. S. prosím, že ode mne panu Mikolášovi z Bubna⁴ mou službu oznámí sobě nestížíš.

*Tvý m[ilos]ti volnej švagkr a sluha zůstávám
Rudolf Zejdlic,⁵ m. p.*

¹ Rudolf Zejdlic ze Šenfeldu na Polné, Přibyslavi a Chocni († 1622), syn Hertvíka Zejdlice ze Šenfeldu, účastník stavovského povstání.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Choceň, město západně od Ústí nad Orlicí (Pardubický kraj), do roku 1603 v držení Hertvíka Zejdlice ze Šenfeldu, následně jeho syna Rudolfa Zejdlice ze Šenfeldu, jemuž bylo zkonfiskováno (1622).

⁴ Patrně Mikuláš mladší z Bubna na Lipanské Lhotě a Skrovnici († asi 1622); nebo Mikuláš Vratislav z Bubna na Břežně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617), hejtmán Boleslavského kraje (1608-1609, 1615-1616).

⁵ Rudolf Zejdlic ze Šenfeldu na Polné, Přibyslavi a Chocni († 1622).

652.

Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Ptá se na jeho zdraví. Sám je ještě mdlý a přepadlý, avšak příští úterý či středu se chce vypravit do Samšiny, kde mu u jistého Dvořáka zjedнала byt Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku. U něj v Myškovicích dosud není o moru nic slyšet, ani nikdo neonemocněl. Jeho manželka bude rodit, proto už by ji rád nechal někde na místě. Děkuje, že jim prokázal přátelství a ubytoval je u sebe. Zavazuje se přátelstvím a službou.

Myškovice, 29. září 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 73, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švakru a bratru mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1613 od pana Mikuláše Trmala.¹))²

Službu svou vskazuji, urozený a statečný rytíři, pane švaře a bratře můj vzláště milý, zdraví a jiné všecko dobré, na Pánu Bohu žádajíce, přeji ti věrně a upřímně rád. Můj vzláště milej pane švaře, nemohl sem toho pomínouti, abych tě neměl tímto kratičkým

¹ Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovicích († po 1628), účastník stavovského povstání, švagr Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

psaním svým navštívití a přezvědětí, kterak se na zdraví svým máš. Já ti o zdraví svém oznamuji, že z milosti Boží zdravější sem, ačkoli sem ještě mdlej a přepadlej, ale poruč se Pánu Bohu, v outerý anebo v středu příští se k Samšinu³ k tomu Dvořáku,⁴ kde mi paní Baruška Kerštorfová⁵ byt objednala, vyjeti se, ve jméno Boží, strojím. U mne v Myškovících⁶ z daru věčného Pána Boha až posavad o moru nic slyšeti není, ani žádnéj nestůně. Zůstanu u toho Dvořáka asi dvě nebo tři neděle a nebude-li u mne nic slyšeti, poruč se Pánu Bohu, pojedu domů, nebo manželka⁷ má, ta se taky do koutu strojiti bude. Rád bych, aby juž někde na místě byla. Z tý pak lásky a dobrého přátelství prokázaného, že si nás u sebe tak dlouho měl, tobě z toho nastokrátě děkuji. Dá mi to Pán Bůh, že ti se toho zase vším dobrým odměňovati a odsluhovati budu. Nebudu-li já moci, ale můj Albrecht⁸ se bohda toho odsluhovati bude. A tak, Milosrdný Pán Bůh, rač popříti našeho společného shledání v dobrém zdraví. Datum na Myškovících v neděli den s[vatě]ho Michala archanděla léta 1613.

*Tvůj upřímný švagr a sluha až do smrti
Mikuláš Trmal z Toušic a na Myškovících⁹*

³ Samšina, ves a tvrz západně od Jičina (Královéhradecký kraj), v držení Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu (1605-1620).

⁴ Blíže neidentifikováno.

⁵ Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku na Samšině a Kokovicích († 1639 v Pírně), mladší sestra Jana Jiřího († 1611) a Jana Albrechta († 1614) Pětipeských z Chýš a Egrberku na Libochovičkách, od roku 1609 manželka Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu († 1639 v Pírně), sestřenice Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Myškovice, dnes Miškovice, ves a tvrz na severovýchodním okraji Prahy, v držení Mikuláše Trmala z Toušic (1604-1623).

⁷ Anna Marie Trmalová z Chýš a Egrberku na Myškovících († 1627), manželka Mikuláše Trmala z Toušic na Myškovících, sestra Šťastného Václava Pětipeského.

⁸ Albrecht Trmal z Toušic († po 1615), syn Mikuláše Trmala z Toušic na Myškovících.

⁹ Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovících († po 1628).

653.

Jiří Údrcký z Údrče píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že v Libochovičkách právě zemřel jeho zeť Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku, bratranec Šťastného Václava Pětipeského. Zanechal po sobě manželku Evu, dceru Jiřího Údrckého, a děti. Protože měl nebožtík blízký vztah k Václavovi Pětipeskému, vzkazuje Jiří Údrcký žádost své dcery Evy, aby Pětipeský přijel do Libochoviček k projednání pohřbu a dalších záležitostí. Přimlouvá se za tuto prosbu své ovdovělé dcery.

Libochovičky, 11. října 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 9, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeský[m]u z Chýš a z Egrberku a na Byšicích a Bosyni, panu ujcí mému zvláště milé[m]u, k dodání.

((A. 1613 od pana Jiříka Audrckého,¹ oznamuje o smrti pana Jana Albrechta Pětipeského.))²

¹ Jiří Údrcký z Údrče na Třebívlicích (před 1573 – asi 1622), komisař stavovského direktoria (1618-1619), 1623 posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku za účast ve stavovském povstání.

Službu svů vzkazuji, urozenej a statečnej rytíři, pane ujče můj zvláště milej, zdraví a jiný[h]o všeho dobrý[h]o od milý[h]o p[ána] B[oha] panu ujci žádám a věrně rád přejí. Podle toho panu ujci oznamuji, kderak milej Pán Bůh mého milýho syna a pana strejce Vašeho, pana Jana Albrechta Pětipeskýho z Chýš a z Egrberku a na Liběchovičkách,³ prostředkem smrti ve čtvrtek jminulej na pátek⁴ okolo půlnoci k své věčné radosti povolati jest ráčil, a tak milej Pán Bůh manželku⁵ jeho a ceru mou i s dítkami jeho velkém[u] zarmoučení po<s>((z))ůstaviti jest ráčil, o čemž panu ujci v známost to uvozuji. A poně[va]dž nebožtík, můj milej pane s[trej]če, obzvlátní důvěrnost ku panu ujci jest měl, paní Eva,⁶ cera má, manželka dobrý paměti pana strejce Vašeho,⁷ jest toho žádostiva, aby pan ujec nestížil sobě na Liběchovičky⁸ přijeti, tak aby mohla s panem ujcem o pohřeb i o jiný věci promluvíti. Já pak k svýmu zvláště milému panu ujci se přimlouvám, že tak učiníte. S tím milost pána Boha všemohoucího rač bejti s námi se všemi. Dat[um] na Liběchovičkách v pátek po s[va]tý[m] Diviši léta 1613.

Jiří Audrckej z Audrče a na Střebívlicích⁹

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 10. října 1613), přisedící nejvyššího purkrabského soudu, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Ze čtvrtka 10. října na pátek 11. října 1613.

⁵ Eva Pětipeská z Údrče († po 1621), manželka Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 1613), bratrance Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Eva Pětipeská z Údrče († po 1621).

⁷ Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 10. října 1613).

⁸ Libochovičky, ves ve Slánsku východně od Kladna v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1560-1621).

⁹ Jiří Údrcký z Údrče na Třebívlicích (před 1573–asi 1622).

654.

Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že v Mělnice právě zemřel Pětipeského bývalý úředník na statku Bosyně Michal Šolc. Údajně prý sepsal kšaft. O jeho pozůstalost usiluje několik lidí, zejména mělnická měšťanka Alžběta Celatková a staroboleslavský děkan Zachariáš Cruciger z Bedrštorfu. Sovenický dojel do Bosyně obhlédnout pozůstalost a nechal zamknout Šolcovy komory. Nebožtík však patrně dražší věci (knihy, sklenice, lahve a ručnice) odvezl ještě před smrtí. Žádá další instrukce. Podává zprávy o řádění moru. Oproti předchozímu výčtu zemřelo mnoho dalších lidí, včetně Sovenického syna Václava. Odesílá mu týdenní cedule a stručně informuje o hospodářství. Byla zaklenuta a omítnuta sladovna. Stavitel Santýn pokročil se stavbou patra. Truhlář opravil strop jedné z komor. Byla vydlážděna pavlač a připravují se šindele. Omlouvá stručnost svých zpráv. Příkládá též list Jiřího Údrckého z Údrče se zprávou, že Pětipeského bratranec Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku právě zemřel na mor. Dodává, že ve dvoře Chodeč téměř všichni zemřeli.

Byšice, 12. října 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/18, fol. 49-50, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, J[eho] m[ilosti] panu mému laskavému, k d[odání]. ((A. 1613))¹

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Službu svou Vaší M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý. Vaší M[ilos]ti od všemohoucího Pána Boha vinšující, zdraví a jiného všeho dobrého věrně rád přeji.

Nemoha se zase Brožka² od Vaší M[ilos]ti dočekati, naschválně k Vaší M[ilos]ti posílám a oznamuji, že jest Michal Šolc³ na Mělníce⁴ umřel a nějaký kšaft (jehož Vaší M[ilos]ti vejpis odsílám) učinil. Vedle kteréhožto by se někteří odkazův, jako Alžběta Celatková,⁵ chtít a ujímati chtěli. Tak podobně pan děkan staroboleslavský⁶ by tu něco mítí chtěl, jakž psaní od něho k Vaší M[ilos]ti učiněné sebou přináší, nebo i jisté osoby k inventování posílal. Já pak jak panu děkanu, tak žádnému jinému, poněvadž Vrána od nebožtíka sobě klíče od komor a stodoly poručené měl a máry, jim[i]ž hejbatí sem nedal. A potud, pokudž sobě od Vaší M[ilos]ti o té věci dále poručeno mítí nebudu, hejbatí nedám. V čemž, jak bych se chovati měl, že mně v tom zpravití ráčíte, služebně žádám. Ve štvrtek sem byl na Bosyni.⁷ Od ovčáka počet přijímajíc a co by po nebožtíkovi v tý světnici aneb v komoře bylo, to sem přehlídnouti chtěl. Ale málo se toho nachází. Což sem vše do komory skliditi a zamknouti dal a jeden klíč Havlasovi⁸ a druhý za sebou zanechal. Srozumívám tomu, jakž mně krčmář povídal, že nebožtík, co jakých peněz zač ztrzených měl, ty že jest sebou vzal, potom pro knihy, své sklenice, flaše a jiné věci posílal, ručnice též sebou, co lepšího bylo, pobral.

Strany pak rány boží morové Vaší M[ilos]ti oznamuji, že se u nás i po okolních vesnicích předce rozmáhá, takže jich po předešlém rejstříku již drahně pomřelo. Václav,⁹ syn můj, mi také umřel a druhý při mně zůstává. Nevím, ho kam dáti, nebo, jak zpraven sem, že již z domu zdravých i nemocných několik pacholat vyzdvihli. Mře ((to)), byvše v Přívorách,¹⁰ z Přívor nesli a vezli tři umřelých, totiž kovářovu dceru, a to již druhou, syn jeho a žena tolikéž nemocný leží těšce. Od Matouše Sedláka¹¹ pachole, a to již třetí, a poslední syn jeho od Jirky Kočího,¹² též pachole, ve dvoře pekař v středu, byvše v Přívorách, se rozstonal, nemocný leží, však praví, že na sobě nic nemá.

Cedule týhodní svý a od Vrabce¹³ Vaší M[ilos]ti ((sem)) odeslal ((ale poněvadž v týmž dni zase posla k Vaší M[ilos]ti vypravití mám, tu všechny cedule s zprávou Vaší M[ilos]ti o všech věcech odeslati chci)). Od kováře, poněvadž u něho stoní a mrou, Vaší M[ilos]ti <sem> chtěl poslati, však z mých cedulí vynajítí ráčíte vydání mimo oves na klisny,

² Brožek, patrně posel Šťastného Václava Pětipeského.

³ Michal Šolc († 1613), úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na statku Bosyně.

⁴ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Viléma Vchynského ze Vchynic (1611-1613), v letech 1614-1618 ve správě katolického hejtmána Jakuba Hořického z Tepence, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁵ Alžběta Celatková, měšťanka Mělníka nad Labem.

⁶ Zachariáš Cruciger/Kriciger z Bedřstorfu, člen rudolfinské dvorské kapely, poté kapitulní děkan ve Staré Boleslavi (nejpozději 1613-1614).

⁷ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

⁸ Patrně Jan Havlas, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce dvorů v Bosyni a Šemanovicích.

⁹ Václav Sovenický, syn Jiřího Sovenického, hospodářského úředníka Šťastného Václava Pětipeského, zemřel na mor (1613).

¹⁰ Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v majetku Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

¹¹ Matouš Sedlák, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

¹² Jiří Kočí, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

¹³ Patrně Jiří Vrabec, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce dvora Bosyně; nebo Pavel Vrabec, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce dvora Bosyně.

hrách, kroupy, na čeládku, krom co vysito, jinýho nejni. Sladovna sklenutá, a to sotva se na cihel shledalo, též štok od Santýna¹⁴ včera napuštěn jest. Ta komora, kde truhlář strop dělal, jest spravena. Na pavlači vydlaženo, šindele budou. Sladovnu vomítali. A poněvadž pro samou věc smrti Michala¹⁵ k Vaší M[ilos]ti posílám, znajíc potřebu božského opatření býti, že tak krátce Vaší M[ilos]ti píší, || prosím, že mi v tom za zlé jmíti neráčíte. A s tím Vaší M[ilos]ti v božskou ochranu poručena činím. Datu[m] naspěch v sobotu po s[vatém] Diviši léta 1613.

*V [aší] M[ilosti] věrný poddaný
Jiřík Sovenický¹⁶*

((V samý večír toto psaní od pana Jiřího Oudrckého¹⁷ přinešeno, nímž oznamuje o smrti pana Jana Albrechta Pětipeského¹⁸ [!]¹⁹))

((Posla sem se ptal, nač jest to umřel, povídal, že na morní bolest.))

((Při dvořích všech osito. Míti ráčíte ten Němec v Chodči,²⁰ aby peníze skládati měl, malou naději mám, nebo do čtvrtku pominulého nezůstával v statku, nežli se dvěma malými dětmi, jiní všickni pomřeli.))

¹⁴ Santýn, zedník či stavitel patrně italského původu, ve službě Šťastného Václava Pětipeského (1613).

¹⁵ Michal Šolc († 1613), úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na statku Bosyně.

¹⁶ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

¹⁷ Jiří Údrcký z Údrče na Třebívlicích (před 1573–asi 1622), komisař stavovského direktoria (1618-1619), posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku za účast ve stavovském povstání (1623).

¹⁸ Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 10. října 1613), přisedící nejvyššího purkrabského soudu, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁹ Srov. list č. 653.

²⁰ Chodeč, ves severně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v majetku Šťastného Václava Pětipeského a Zikmunda Belvice z Nostvic.

655.

Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Informuje bratrance o zdraví svém a celé rodiny. Děkuje za půjčku 1 000 kop míšeňských grošů. Nemůže vyřídít pozdravy bratrancí Janu Albrechtovi Pětipeskému na Libochovičkách a Kolči, neboť ten minulý čtvrtek zemřel. Vodolan Pětipeský se podivuje, že jemu ani Šťastnému Václavovi nedal dosud nikdo z Libochoviček vědět o smrti bratrance. Zve Šťastného Václava do Blahotic, kde se dosud cítí v bezpečí před morem. Musejí se poradit o mnoha záležitostech. Vzkazuje pozdravy Janu mladšímu Varlejchovi z Bubna a dalším Pětipeského dobrým přátelům.

Blahotice, 14. října 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 50-51, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu strejci a kmotru mému zvláště milému, k d[odání].

((A. 1613 od pana Vodolana strejce,¹ děkuje, že mu 1 000 kop ouředníkovi půjčiti sem poručil. Oznamuje o smrti pana Jana Albrechta² strejce a žádá, abych k němu přijel.))³

¹ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích († asi 1640), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav (1612-1613 a 1614-1615), výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane strejče a kmotře můj zvláště milý, téhož zdraví a při něm jiného všeho dobrého, od Pána Boha žádajíce, přeji panu strejci i všechněm páně strejcovým věrně a upřímně rád. Že můj zvláště milý pan strejc se všemi svejmi zdráv jest, rád jsem to uslyšel a nad tím jsem potěšen. Já ještě až dosavad z milosti Pána Boha všemohoucího také se všemi svejmi zdráv jsem a na Pánu Bohu spolu s Vámi žádám, aby Pán Bůh všemohoucí ráčil nás všechny ode všeho zlého chrániti a naše společně shledání v dobrém zdraví popřítí. Z strany peněz toho tisíce kop míš[eňských], že jest pan strejc ouředníku svému⁴ o tom poručil, aby mně, co nejdříve může bejti, fedroval,⁵ panu strejci velice hrubě strejcovsky děkuji, že pan strejc svou paměť ((na mě)) má, čehož se panu strejci všelijakým dobrým příjemným přátelstvím mně možným odměniti a bohda takovou sumu s poděkováním oplatiti připovídám. A proti mně vyčtení dotčené sumy chci od sebe jistotu⁶ vedle mého panem strejcem zůstání odvésti. Z strany pozdravení od pana strejce, pana Jana Albrechta,⁷ strejce našeho, již jeho více pozdravovati není možné, nebo (pokud pan strejc již o tom neví) Pán Bůh všemohoucí prostředkem smrti z tohoto bídneho a plačtivého oudolí bohda v naději jisté do své věčné a neskonalé radosti v tento čtvrtek minulý jeho pochovati jest ráčil. Nad kderoužto smrtí jeho nemalý zármutek a lítost nesu. Nad tím pak divné rozmyšlení ((mám)), že jistá věc o smrti jeho jest a žádný, jak již z psaní páně strejcového vyrozumívám, jak panu strejci, tak i mně, jakožto strejcům jeho, o smrti jeho nic neoznamuje. Nevím nic, jak a kdo se tam na Liběchovičkách⁸ čeho ujímá. Mé zdání jest, kdyby panu strejci možné bylo ke mně na Blahotice⁹ přijeti, poněvadž ta morová ráda ještě z milosti Boží nic u mě se nezačíná ((a před ní bezpečně jest)), aby pan strejc ke mně přijel. Bylo by zapotřebí, abychom spolu o některé pilné věci promluvili a se uradíc, na místě postavili. Na čemž panu strejci i mně nemálo záleží. To panu strejci k dobrému uvážení a vůli připouštím. Vedle toho pana strejce žádám, že pan strejc předně sám sebe, pana Jana z Bubna¹⁰ a všech dobrých tovaryšův¹¹ ode mě a ode všech mých sobě nestíží přátelsky pozdraviti a mé lužby s žádostí na Pánu Bohu všech nejlepších věcí oznámiti. A tak milost Pána Boha rač s námi se všemi bejti. Dat[um] na Blahoticích¹² v ponděli 14. dne Octobris léta 1613.

*Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku
na Blahoticích a Neproblylicích¹³*

² Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 10. října 1613), přísedící nejvyššího purkrabského soudu, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od dubna 1603).

⁵ Fedrovat – podporovat.

⁶ Jistota – dlužní úpis.

⁷ Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 10. října 1613).

⁸ Libochovičky, ves ve Slánsku východně od Kladna v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1560-1621).

⁹ Blahotice, ves s tvrzí východně od Slaného (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1563-1623).

¹⁰ Jan mladší Varlejš z Bubna na Závrší (1570-1635), evangelický rytíř a válečník, účastnil se protitureckých a protibočkajovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska (jmenován 25. května 1618).

¹¹ Tovaryš – druh, společník, také vojenský.

¹² Blahotice, ves s tvrzí východně od Slaného (Středočeský kraj).

¹³ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neproblylicích († asi 1640).

656.

Kněz Zachariáš Cruciger z Bedrštorfu, děkan ve Staré Boleslavi, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podle jeho žádosti doručené v dopisu prostřednictvím byšického úředníka dal zinventarizovat a zaopatřit pozůstalost po nebožtíkovi Michalu Šolcovi na jeho gruntu v Byšicích. K opatření svršků, klisen, obilí a dalších věcí pověřil několik poddaných či členů staroboleslavské kapituly. Protože jde o grunt, který náleží částečně Pětipeskému a částečně staroboleslavské kapitule, zařídí jeho obsazení novým dobrým hospodářem.

Stará Boleslav, 28. října 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/16, fol. 72-73, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu sousedu mně v Pánu Bohu milému, k d[odání].

+ *Modlitbu svou vzkazuji Vaší mi[los]ti, urozený a statečný rytíři, pane sousede zvláště milý, zdraví a v něm jiného všeho dobrého vinšuji na Pánu Bohu a přeji Vaší mi[los]ti věrně rád.*

Jakož mi psaní od Vaší mi[los]ti od pana ouředníka byšického¹ dodáno a čehož v sobě obsahovalo a zavíralo, sem vyrozuměl.² V příčině nebožtíka Michala Šolce.³ Tak činím, ty všechny svršky, ano i jiné věci při kruntě tu v měst[ečku] Byšicích⁴ po nebožtíkovi vejš psaném zinventovat⁵ a opatřiti skrze jisté osoby a poddané kapitolní k opatrování jsem poručil. Ano, kdož by potom jaké práva a spravedlnost měl a komu by co náleželo, náležitě pojití moci bude. Klisny, ano, i vobilíčko v náležitém opatrování, jako i jiné věci, opatřiti sem nařídil. Daleko celého oumyslu jsem krunt váš kapitulní dobrým, k dobrému kapitulnímu, hospodářem osaditi. A tak šťastného shledání s Vaší mi[los]tí a s ní rozmluvení v dobrém zdraví vinšuji. S tím Milost Boží s námi býti rač. Datum v Staré Boleslavi⁶ na děkanství 28. Octob[ris] léta 1613.

K[něz]. Zachariáš Cruciger z Bedrštorfu, děkan v Staré Boleslavi⁷

¹ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od 1603).

² K řešení pozůstalosti Michala Šolce srov. list č. 654.

³ Michal Šolc († 1613), úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na statku Bosyně.

⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁵ Zinventarizovat.

⁶ Stará Boleslav, dnes souměstí s Brandýsem nad Labem (Středočeský kraj), historické město s kapitulou svatých Kosmy a Damiána, katolickou kapitulní školou, děkanským kostelem svatého Václava, od roku 1613 budován poutní kostel Nanebevzetí Panny Marie.

⁷ Zachariáš Cruciger/Kriciger z Bedrštorfu, člen rudolfínské dvorské kapely, poté kapitulní děkan ve Staré Boleslavi (nejpozději 1613-1614).

657.

Marie Anna Trmalová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Posílá bratrovi dvanáct šátků a přeje jejich šťastné užití ve zdraví. Až pořídí nizozemské plátno, dá mu ušít lepší. Stěžuje si na mdlobu, pro niž nemůže sama psát. Naléhavě prosí, aby k nim přece jen přijel na křtiny, neboť je v okolí bezpečně

a zdravé klima. Mateřsky se o ni starají „samšická teta“ Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku a Anna Španovská z Doupova. Barbora Gerštorfová vzkazuje Pětipeskému mateřské pozdravy. Prosí o nějakou zvěřinu, neboť u nich není k dostání.

Hubojedy, 4. listopadu 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 59, česky¹

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu bratru mému nejmilejšímu, k dodání.
(A. 1613 od paní Marjánky² sestry.)³*

Můj nejmilejší pane bratříčku, vinšuji vám na Pánu Bohu všechno nejlepší dobré, nic jináče než jako sama sobě.

Tu vám dvanácte facalítův⁴ posílám, Pán Bůh rač dáti, abyšte je v dobrém zdraví spotřebovali. Chtěla jsem je vám dáti po všech čtyřech stranách štíti, ale bojím se, že by jich ani do roku neušili a také nyníčky všechno, tak facalítů nesou. Prosim, že na ten čas zavděk přijmete, až sobě koupíte nydrlandského plátina, dám je vám pěkněji ušiti. Můj nejmilejší pane bratříčku, byla bych vám ((sama ráda psala)), ale nemohu, neb jsem hrubě mdlá. Vás velice prosím, jak může prošeno býti, že sem předce na ty křtiny přijedete, nebo bychom se s vámi všickni hrubě rádi shledali. Také vám v pravdě oznámiti mohu, že sem můžete bezpečně přijeti, nebo okolo nás zdravé povětří jest. O mne se nestarejte, paní Teta samšinská⁵ s paní Španovskou⁶ dobře mne opatrují. Jako mateř o mne se starají. A vzkázala vám paní Teta, že hned tomu nechce, nežli abyšte k nim na noc přijeli, nebo že ona vás sobě jináče naklade, než jako vlastního syna. Můj nejmilejší pane bratříčku, pokudž byšte mohli mne jakou zvěřinou fedrovati,⁷ velice vás prosím, že nás k tomu času fedrovati budete, nebo zde okolo nás nic za peníze dostati nemůžeme a jinými potřebami paní Teta nás neopatř[í]jí. Dat[um] v Hubojedech⁸ v pondělí po Všech svatých léta 1613.

Marie Anna Trmalová z Chýš a z Egrbergku⁹

¹ List vydal František DVORSKÝ (ed.), *Staré písemné památky žen a dcer českých*, Praha 1872, č. 193, s. 317.

² Anna Marie Trmalová z Chýš a Egrberku na Myškovcích († 1627), manželka Mikuláše Trmala z Toušic na Myškovcích, sestra Šťastného Václava Pětipeského.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Facalít – kapesní šátek.

⁵ Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku na Samšině a Kokovicích († 1639 v Pirně), mladší sestra Jana Jiřího († 1611) a Jana Albrechta († 1614) Pětipeských z Chýš a Egrberku na Libochovičkách, od roku 1609 manželka Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu († 1639 v Pirně), sestřenice Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Anna Španovská z Doupova († po 1620), dcera Barbory Doupovcové/Gerštorfové z Chýš a Egrberku, manželka Mikuláše Španovského z Lisova na Pacově a Vožici († 1616).

⁷ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyřídít (záležitost).

⁸ Hubojedy, ves a tvrz západně od Jičina (Královéhradecký kraj).

⁹ Anna Marie Trmalová z Chýš a Egrberku na Myškovcích († 1627).

658.

Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že se jeho manželce narodila dcera. Zve ho na křtiny, které se uskuteční v neděli 10. listopadu na tvrzi v Hubojedech, kde mu poskytla ubytování Apolena Šternberko-

vá z Valdštejna. Žádá, aby přijel den předem k večeři a nazítří přijal kmotrovství jeho dcery. Zavazuje se přátelstvím a službou.

Hubojedy, 4. listopadu 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 77, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a ze Erbergku na Byšicích a Bosyni, panu švakru, bratru a kmotru mému vzláště milému, k dodání ((A. 1613 od p[ana] M. Trmala.¹)) ((Tento posel se má ptáti do Horního Jelení.²))

Službu svou vzkazují, urozenej a statečnej rytíři, pane švaře, bratře a kmotře můj vzláště milej. Zdraví a jiné všecko dobré, na Pánu Bohu žádajíce, přejí ti věrně a upřímně rád. Vedle toho ti oznamuji, že Pán Bůh všemohoucí manželce³ mé nejmilejší šťastnejm pomocníkem bejti a nám spolu manželům ku potěšení ceru dáti ráčil. Z čehož jméno jeho buď na věky velebno a slaveno. Jsouce pak toho oumyslu ((týž cerce svý)) ve jméno blahoslavené Trojice svaté vedle řádu církevního křtem svatým dáti posloužiti, a to v neděli třímecítmou⁴ po [svat]é Trojici, jinak 10. dne měsíce listopadu, tebe za to, můj vzláště milej pane švaře, přátelsky a služebně žádám, že ke mně v sobotu den před tím do Hubojed⁵ na tvrz urozené paní, paní Apoleny Šternberkové z Valdštejna na Lomnici, Tuři a Záběhlicích⁶ tu, kde mi bytu popřítí ráčila, tím zázeji k večeři přijedeš a potom nazejtří ceři mé, v rukojemství Pánu Bohu se postavíc, panem kmotrem býti ráčíš. Což tu k žádosti mé učiníš, já se ti toho bohdá zase vším dobrým odměniti i odsloužiti připovídám. Milost Boží rač popřítí našeho spolu šťastného shledání. Datum v Hubojedech v pondělí po Všech svatých léta 1613.

*Tvůj upřímněj švagr až do smrti
Mikuláš Trmal z Toušic a na Myškovcích⁷*

¹ Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovcích († po 1628), účastník stavovského povstání, švagr Šťastného Václava Pětipeského.

² Horní Jelení, městečko, zámek a pivovar východně od Pardubic (Pardubický kraj), v majetku Mikuláše Vratislava z Bubna (do 1617).

³ Anna Marie Trmalová z Chýš a Egrberku na Myškovcích († 1627), manželka Mikuláše Trmala z Toušic na Myškovcích, sestra Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Dne 10. listopadu 1613.

⁵ Hubojedy, ves a tvrz západně od Jičína (Královéhradecký kraj), v držení Apoleny Šternberkové z Valdštejna.

⁶ Apolena/Apolonie Šternberková z Valdštejna na Lomnici, Tuři a Záběhlicích († asi 1630), sestřenice Adama mladšího z Valdštejna, druhá manželka Jana ze Šternberka.

⁷ Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovcích († po 1628).

659.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 5. listopadu 1613

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 223r, česky

Od p[ana] Šťastného Pětipeského, v příčině p[ani] Alžběty Celatkovy¹ a druhý v příčině odkazu po Michalovi Šolcovi.² Dat[um] 5. Nov[embris] A. 1613.³

¹ Alžběta Celatková, měšťanka Mělníka nad Labem.

² Michal Šolc († 1613), úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na statku Bosyně.

³ K záležitosti sporu o pozůstalost po Michalu Šolcovi, bývalém úředníkovi Šťastného Václava Pětipeského, o jejíž část usilovala mělnická měšťanka Alžběta Celatková, srov. listy č. 654 a 656.

660.

Instrukce. Šťastný Václav Pětipeský píše Jiřímu Sovenickému. Z důvodu morové epidemie pobývá v Horním Jelení. Žádá svého úředníka, aby bedlivě dohlédl na splátky pohledávek několika jmenovaných dlužníků. Má vyhovět (patrně Hertvíkovi či Janu Jindřichovi) Myškoví ze Žlunic a zapůjčit mu proti dluhopisu požadovanou částku. Sovenický má dále dohlédnout na vyrovnání pohledávek v obilných dávkách. Je nutné vymáhat dluhy po nebožtíkovi Jiřím Češpivovi. Ziskanou hotovost má řádně vykázat a použít v hospodářství. Podivuje se, že Alžběta Hrzánová z Dubé nechce proti původnímu slibu přimět své poddané k zaplacení dluhů. Má být exemplárně potrestán jistý lotr, který postřelil pacholka Čejku. Pětipeský odesílá Sovenickému tři membrany (čisté blankety), řezanou ceduli jednoho z dlužníků a jeho předešlý rejstřík. Dále žádá, aby byla odsouzena jistá „lotryně“ Hudečková, patrně za cizoložství. Povoluje sňatek hostinského krčmáře a dcery poddaného Dvořáka. Podivuje se, že v ovčinech umírají ovce. To má Sovenický co nejdříve vyšetřit a případně potrestat ovčáky. Dále se diví, že dosud nejde na odbyt mladé víno, přesto se s ním ovšem nemá plýtvat. Myslivec a ptáčník mají opatřit zvěřinu a nějaké ptáky. Štěpnice má být okopána, staré štěpy ošetřeny a dobře obvázány proti zajícům. Sovenický má pečlivě dohlížet na další hospodářství. Pětipeský požaduje další podrobnou relaci do dvou týdnů, ještě před počátkem adventu. Dodává, aby Sovenický společně s úředníkem Jáchymem Pražským vznesli protest proti závěti bývalého Pětipeského úředníka Michala Šolce, který nedávno zemřel.

Byšice, 14. listopadu 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/18, fol. 45-47, česky

[Bez adresy]¹

Jiříku Sovenický,² ouředniče můj věrný milý. Zdraví dobrého přál bych ti toho věrně rád.

Z přečtení psaní porozumívám tomu, že ta rána morová se neumenšuje, nýbrž čím dále se více rozmáhá. I poněvadž se tak Pánu Bohu líbí, nevím tomu, co říci. Pán Bůh všemohoucí, rač dále hněv svůj ukrotiti a tu ránu morovou přetrhnouti. Dále jest mi s nemalým podivením[m], za jakou příčinou pan Leskovec,³ jsouce zatčen, též jiní, kteří mi co <v>skládati <měli>, jako i ouroky odvozovati měli, <a obzvláště> pak Tobiáš Kam-

¹ Instrukce reaguje na Sovenického předcházející zprávy o moru a hospodářství z přelomu října a listopadu 1613, srov. listy č. 647 a 654.

² Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

³ Patrně Šebestián Leskovec z Leskovce na Běrunicích, Veltrubech a Horní Cerekvici († 1627), manželka Dorota Slavatová z Chlumu a Košumberka.

bor,⁴ jsouce mu ode mne nakonec poručeno, svýho reštu že neodvozuje. Poněvadž tak já panu Myškovi⁵ jsem se v tom zamluvil, že mu peněz půjčiti chci, tehda měj a přidrž jeho, Kambora, k tomu, aby ten všecken rešt od sebe odvedl. Sám pak tolikěž, co zvyupomínati máš, též, co nejvíceji můžeš, zvyupomínej. ((Mělnickejm, panu Rabkovi,⁶ panu Čejkovi,⁷ co sou mi dlužni, aby mi složili. Němci⁸ z Chodče⁹ žádný platy nedávej, nebo se obávám, kdyby obilí vymlátíl, že bych potom na něm s těžkem co dostati mohl. Protož, nechce-li dobrovolně, vězením ho k zaplacení přidrž.))

A cokoliv peněz shledati moci budeš, to panu Myškovi na proti odvedení jistoty <svědčící> ode paní manželky jeho mně svědčící, vyčti. Strany obilnejch reštův <jak...> jsou-li všechny, zvyupomínaný, nic mi nepíšeš. Pročež, jestliže nejsou zvyupomínaný, kdo čím povinnovat jest, je k tomu, aby opláceli, měj. Nebo poněvadž žádnéjch berní nedávají, jim snázeji platit přijde. Co dluhův po n[ebožtíkovi] Čěšpivovi¹⁰ pozůstalejch zvyupomínáš, to dá[!] ceduli za příjem sobě pokládej, tak aby se věděti mohlo, kdy od koho a jak mnoho přijmeš. Paní Hrzánová,¹¹ že nechce nežli vedle sněmovního snešení dopomáhati, jest mi to s podivením, nebo jednou oustně i skrze psaní mně se v tom ohlásila, že kdo co tak z poddanejch jejích spravedlivě povinnovat jest, že dopomožení činiti chce. || Strany toho lotra, kterej pacholka Čějku¹² postřelil, přičiň se o to, aby zjištěn a čeho se tu dopustil, pořádně obvinilý, potomně pro týž skutek náležitě ku příkladu jinejm ztrestán býti mohl. ((Tři membrany,¹³ tolikěž tvůj rejstřík a Kamborovu ceduli řezanou zase příležitostě ti odsílám.)) Ta lotryně Hudečková,¹⁴ poněvadž toho krčmáře prázdna bejti nechce, hled', aby ji mohl dostati <a k.> a dostanouc ji, ku právu ji dej a co jí právo za právo uzná, vedle toho se k ní zachovej. Tomu krčmáři hostínskýmu, aby sobě tu dceru Dvořákovou¹⁵ za manželku pojal, na přímlovu tvou k tomu povoluj. Strany ovčáka Novotného¹⁶ byšického pišeš mi, že s kmen [?] bejti nemůže a že mi odsíláš poznamenání, co jest se předešlejm ovčákům bez kenu [?] služby dávalo a ovec chovalo. Ale neoděslals mi toho a tak nevím, čím se zpravití. Protož při druhým poselství mi o tom zprávu učíň. Stravu pak takovou, jaká se jinejm ovčákům, totiž bosyňskému a přívorskému dává, taky dávej. Skopce, že jsou tak lacino prodány, tolikěž ovce, že v ovčinech (jak z cedula dobytčí vyrozumívám) mrou, jest mi to s podivením. Protož čím jest to, na to pozor dej a jsou-li ti ovčáci vinni, na nich toho postíhej. Čím by to mělo bejti, že toho mladého vína pítí nechtějí, domyslití se nemohu. <Protož> Pokudž by pak tak bylo, jakž pišeš, nechť by se nevystavovalo, nýbrž bedlivě a pilně hlídalo, tak aby se potomně vyhlídaný odbyti mohl. Však at' mi se nikam nerozmr-

⁴ Tobiáš Kambor, dlužník Šťastného Václava Pětipeského (1613).

⁵ Patrně Hertvík Myška ze Žlunic na Bartoušově, Spyticích a Lužné († 1622), křivoklátský hejtman (1608), účastník svavovského povstání; nebo Jan Jindřich starší Myška ze Žlunic na Zaječicích (asi 1569-1651), majitel domu na Spálené ulici v Novém Městě pražském (dům řečený Robmhapovský), účastník stavovského povstání, od roku 1629 exulant.

⁶ Blíže neidentifikováno.

⁷ Blíže neidentifikováno.

⁸ Němec, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Chodeč.

⁹ Chodeč, ves severně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v majetku Šťastného Václava Pětipeského a Zikmunda Belvice z Nostvic.

¹⁰ Jiří Češpiva, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

¹¹ Alžběta Hrzánová, rozená Mracká z Dubé na Libni a Vrutici († po 1632), manželka Václava Hrzána z Hara-sova na Libni, Sedlci a Vrutici, pobělohorská exulantka, od roku 1628 majitelka domu v Drážďanech.

¹² Čejka, pacholek Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích.

¹³ Membrana, též blanket – zpečetěný nepopsaný pergamen s funkcí plné moci.

¹⁴ Hudečková, poddaná Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁵ Blíže neidentifikováno.

¹⁶ Novotný, ovčák, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Byšic.

hává. Vrabcovi¹⁷ sukno na kalhoty <tak ..ohu> || a na kabát takové<ho> barvy, jak jiná čeládka má, mají, však můžeš něco lacinějšího kup a jemu je ušítí dej. Myslivec, ten ať se k tomu všelijak přičiní, co může nejvíceji korotví chytiti i také s hejnejm, pilně do lesův na ty cesty skrze lesy, aby nima nejezdili, bez žádný myslivosti po gruntech mejch neprovozovali, ať pilně dohlídá. Neučiní-li tak, nechť jest tím jist, že ode mne ztrestán bude. Vrána¹⁸ též ať se přičiní, aby mohl ještě více bažantův chytiti. V štěpnici starý štěpy pěkně okopati a vystrouhati, mladý pak dobře obvázati dej, tak aby jich zajíci nepojedli. Jinýho pak všeho hospodářství vedle svý nejvyšší možnosti pilen bud' a k němu obzvláštěně pak nyní na Bosyni¹⁹ pilně dohlídej. Tý naděje jsem, že tak a ne jináč věrně a poslušně se zachováš a o všem, co se kde a jak hospodaří aneb děje, o tom všem s dostatkem mně piš a nejdýleji ve čtvrtek po svatý Kateřině²⁰ posla ke mně vyprav. Tak aby ještě před adventem zde u mne na Jeleni²¹ byl. Nebo nyníčko že jsi tak dlouho ke mně posla nevypravil, dosti jsem se o to nastaral. A tak všemohoucí Pán Bůh, rač s milostí svou nám všem přítomen býti, ode všeho zlého chrániti, hněv svůj ukrotiti, to morový nakažení přetrhnouti a popříti, abych se mezi vás v dobrém zdraví navrátiti mohl.

Datum na Horním Jeleni²² ve čtvrtek po s[vatě]m Martinu léta 1613.

((Strany n[ebožtíka] Michala,²³ poněvadž velký reštanty, o kterejchž sem ti v prvnějším psaní psal, obzvláštěně když počet z vápna a z cihel činiti bude, obávám se, že jako i při dobytčích se vynajdou a jich přibude, jakž z příležitího rejstříku tomu šířeji vyrozuměti moci budeš. Protož bedlivě to s Jáchymem²⁴ usad'te, aby týmuž kšaftu jeho s dostatkem odpor se položiti a kdo by čeho po něm se ujímati chtěl anebo ujal-li se toho, opatřte, abych budoucně o to k němu hleděti a svýho postíhati mohl.))

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku, etc.

¹⁷ Patrně Jiří Vrabec, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce dvora Bosyně; nebo Pavel Vrabec, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce dvora Bosyně.

¹⁸ Vrána, ptáček/čihák, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁹ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

²⁰ Dne 28. listopadu 1613.

²¹ Horní Jelení, městečko, zámek a pivovar východně od Pardubic (Pardubický kraj), v majetku Mikuláše Vratislava z Bubna (do 1617).

²² Horní Jelení, městečko, zámek a pivovar východně od Pardubic (Pardubický kraj).

²³ Michal Šolc († 1613), úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na statku Bosyně.

²⁴ Patrně Jáchym Pražský, úředník ve službách Šťastného Václava Pětipeského.

661.

Rudolf Zejdlíc ze Šenfeldu píše Šťastnému Václavu Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že včerejšího dne napsal Mysliboru Hamzovi, že ho společně navštíví v Morašicích. Proto žádá Pětipeského, aby k němu přijel den předem na večeři do Chocně. Choceň, 15. listopadu 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/16, fol. 23, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému, etc. Pětipeskýmu, na ten čas na Horním Jeleni,¹ panu švagru a bratru mému vzláště milému, k dodání.

¹ Horní Jelení, městečko, zámek a pivovar východně od Pardubic (Pardubický kraj), v majetku Mikuláše Vratislava z Bubna (do 1617). Na podzim r. 1613 se zde Šťastný Václav Pětipeský ukrýval před morovou epidemií.

((A. 1613 od pana Rudolfa Zejdlice.²))³

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého od Pána Boha přeji tvé mi[los]ti věrně rád.

Přítom tvé mi[los]ti oznamuji, že sem včerejšího dne panu Mysleborovi Hamzovi⁴ psaní učinil, že víc se, dá Pán Bůh, zejtrejšího dne tím zážejí s tvou mi[los]tí ((k němu na Morašice⁵)) přijeti. Protož tvé mi[los]ti žádám, že ke mně dnes k večeri přijeti sem na Choceň⁶ ráčíš. S tím milost a ochrana boží s námi býti rač. Dat[um] na Chocni v pátek po [svatě]m Martinu léta 1613.

Rudolf Zejdlic z Šenfeldu na Polné, Přibyslavi a Chocni⁷

² Rudolf Zejdlic ze Šenfeldu na Polné, Přibyslavi a Chocni († 1622), syn Hertvíka Zejdlice ze Šenfeldu, účastník stavovského povstání.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Myslibor Hamza ze Zábědovic na Hořiněvsi, Kozojeticích, Morašicích, Nedělišti a Světi († 1617), hejtmán Hradeckého kraje (1598-1599, 1606-1607), hejtmán Chrudimského kraje (1614-1615).

⁵ Morašice, ves a tvrz západně od Chrudimi (Pardubický kraj), v držení Mylibora Hamzy ze Zábědovic (okolo 1613).

⁶ Choceň, město západně od Ústí nad Orlicí (Pardubický kraj), do roku 1603 v držení Hertvíka Zejdlice ze Šenfeldu, následně jeho syna Rudolfa Zejdlice ze Šenfeldu, jemuž bylo zkonfiskováno (1622).

⁷ Rudolf Zejdlic ze Šenfeldu na Polné, Přibyslavi a Chocni († 1622).

662.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 23. listopadu 1613

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 225v, česky

N. 14

Od p[ana] Šťastného Václava Pětipeského z Chýš, etc., v příčině Anny Jablonský.¹ Dodáno 23. Novembris A. 1613.

¹ Anna Jablonská, patrně měšťanka Mělníka nad Labem.

663.

Jan mladší Varlejš z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že díky zvláštnímu poselství do Hradce Králové ho může pozdravit skrze toto psaní a přeptat se na jeho zdraví. Doporučuje, aby se seznámil s nejmenovaným doktorem, neboť jde o dobrého člověka obdařeného rozumem přímo od Boha. Mohl by v případě potřeby dobře poradit a pomoci. Sám zůstává i s rodinou v boží ochraně.

Závřší, 25. listopadu 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 53, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému důvěrně zvláště milému, k dodání.

((A. 1613 od pana Jana z Bubna.¹))²

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj důvěrně zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého, od Pána Boha našeho žádajíc, přejít' Tvé mi[los]ti věrně a upřímně rád. Podle toho, můj zvláště milej pane švagře, maje toho nashválný poselství do Hradce,³ nemohl sem toho pominouti Tvý M[ilos]ti tímto svým psaním navštívití a pře((z))vědětí, kderak se Tvá mi[los]t jmiti ráčíš, nebo bych Tvý mi[los]ti toho věrně rád přál, aby se Tvý mi[los]ti všelijak dobře a šťastně vedlo. Můj zvláště milej pane švagře, přitom Tvý M[ilos]ti radím, aby se se pane[m] doktorem seznámiti ráčil, nebo jest člověk dobrej a od Pána Boha rozumem obdařenej, kderýž Tvý mi[los]ti v čas potřeby, čehož Pán Bůh uchovati rač, raditi uměti bude a Tvá <mi[los]t> k němu se utéci moci ráčíš. Já z milosti Boží až posa<vad> pospolu se všemi mými v ochraně Boží zůstávám. Pán Bůh ráčíž nás dále z obojí strany v tom dobrém zdraví i ode všeho zlého milostivě chrániti a přítomen býti. S tím Tvý M[ilos]ti volný švagr a bratr zůstáva<je>((m)). Milosti a ochraně Boží nás všechny poroučím. Dat[um] na Závřší⁴ v pondělí den s[va]jté Kateřiny léta 1613.

Tvůj k službě
J[an] m[ladší] z Bubna⁵

¹ Jan mladší Varlejš z Bubna na Závřší (1570-1635), evangelický rytíř a válečník, účastnil se protitureckých a protibočkajovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Hradec Králové, krajské město (Královéhradecký kraj), královské a věnné město.

⁴ Závřší, dvůr a zaniklá tvrz severně od Chocně (Královéhradecký kraj), tvrz součástí potštejnského panství byla v letech 1608-1621 v majetku Jana mladšího z Bubna.

⁵ Jan mladší Varlejš z Bubna na Závřší (1570-1635).

664.

Kněz Václav Liblický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Rozepisuje důvody morové rány spočívající zejména v nedostatku víry. Udává starozákonní příklad Davidova hrdinství. Z milosti boží se však morová metla již utiňuje a přestává se ozývat zvonění za mrtvé. Nemá zprávy o Mikulášovi Trmalovi z Toušic a Marii Trmalové z Chýš a Egrberku, pouze se dozvěděl, že se jim narodila dcerka. Připojuje poděkování za patronát nad nejmenovaným člověkem. Žádá o pořízení nějakých punčoch a střeveců. Upomíná Pětipeského na služby boží, na kterých vše záleží.

Liblice, 27. listopadu 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 26, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku a na Byšičích, dán bude Je[h]o mi[los]ti.

((A. 1613 od p[atera] Václava Liblického.¹))²

¹ Kněz Václav Liblický, farář v Liblicích u Mělníka (1613).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Službu svou vzkazují Vaší mi[los]ti, urozený a statečný rytíři, pane ke mně v lásce křesťanské příznivý. Za dost zdraví, potěšeního, Boží ochrany a mdloby víry posílení i šťastného prospěchu ve všem před se brání, k šťastnému panování, důvěření, pří[z]ni na modlitbách svých žádám. Žádostiv jsa věděti a slyšeti, kderak se ráčiti míti, doptati se (([n]a příhodnost)) musil sem si k Vaší M[ilos]ti chvati [?] a potoužiti, jak sme na pořád, truchlivi, v metličkách Božích, že jako sirotci všickni bez ochránců zůstáváme. <zůstáváme> Nemůžet tak býti, jich bylo plno, když nyní toho konec jest vlastní, předcet' nemoh tak býti. Já vím, žeť to nemůže nic upomenouti <pr> na povinnost každodenní ve všeliký zprávě, neb není malá víc nad jinými Pánova[.].³ David⁴ byl hrdina, onť jest žádal, aby na něho a dům jeho pokuta Boží došla, ale což tuto jiného zůstává, nic, mdloba víry. Dobré jest říkati, pane, přispěj nám víry a opět panu věřím z pomožení do víry. Ani my nyní, nemajíce všickni nic toho nejvyššího Monarchu nad sebou, těšíme se jeho milosrdenství a ještě zdraví jsme a nyní tohoto týhodne,⁵ jakoby nám ruky své podati ráčil, na naše prosby, kterýž k milosti jeho Božské odsíláme, jakož zase by doma zůstávající, tak i za všecky vzdálené a za Vaší M[ilos]t, aby milý Bůh ráčil dobrým duchem svým vždycky, abyšte ráčili těm, kderýchž by Pán Bůh ráčil zanechati, laskavým ochráncem býti, slovem i skutkem k dobrému sloužití. Nyní se z milosti Boží pokojí ta metlička Boží, není oslyšeti, přestává se zvoniti an i o nemocných, buď Pán Bůh pochválen. O panu Mikulášovi⁶ a paní Marjánce⁷ neslyším, kde sou a jak se mají, toliko sem jednou zaslechl, že jim Pán Bůh ráčil dáti dcerku, Pán Bůh ráčiž jim dáti, aby se z toho těšiti mohli k slávě Boží, bude-li příležitost, věřím, že sobě neráčíte ztížití jich obou ode mne pozdraviti, že bych jim též přál, aby svou maličkou z područství do dědičství šťastně se navrátili, kdež jest lípe jako doma, a odtud, kde lípe jako v nebi, starý služebník byla. Vaší M[ilos]ti svý služby vzkazuje a že by vždy ještě Vaší M[ilos]ti sloužil a rád u ní, tak i prosí, abyšte ráčili na něho laskavě pamatovati. An i ni v začátku zimy některak fedrovati,⁸ aby nohy obuti mohl a nějaký punčochy a střevíce, pokudž ho ještě Pán Bůh neráčí zavolati. Vždy se tím potěšuji, že ráčíte laskavě chrániti jeho, aby škodlivého nedostatku nesnášel. S tím Vaší M[ilos]ti se vším dvorem i sebe v mocnou ochranu Pána Boha poroučím. Datum v Liblicích⁹ ve středu po s[vat]jé Kateřině léta 1613.

*Na služby Boží, kdež možné jest, neračte zapomínati, na tom všecko dobré záleží.
K[něž]. V[áclav].¹⁰*

³ Díra v papíru.

⁴ David, starozákonní izraelský král.

⁵ Týhodne – týdne.

⁶ Patrně Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovcích († po 1628), účastník stavovského povstání, švagr Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Patrně Anna Marie Trmalová z Chýš a Egrberku na Myškovcích († 1627), manželka Mikuláše Trmala z Toušic na Myškovcích, sestra Šťastného Václava Pětipeského.

⁸ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyříditi (záležitost).

⁹ Liblice, ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), do roku 1611 v držení Jindřicha Vlinického z Vliněvsí, poté v držení Anny Špetlové z Dubé.

¹⁰ Kněz Václav Liblický, farář v Liblicích u Mělníka (1613).

665.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvají se za Daniela Kavku, dlužníka Pětipeského, který proti uhrazení pohledávky neprotestuje, aby mu Pětipeský odložil splátku.

Mělník nad Labem, 27. listopadu 1613

SOkA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 104, sign. L 15, Kopiař odeslaných listů 1610-15, fol. 104v, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni.

Službu svou vzkazujeme, etc.

V jaké slušné příčině a uctivé žádosti předešel jest nás Daniel Kavka,¹ obyvatel při městě našem, z spisu nám podaného i příležitosti V[raš]i M[ilosti] odeslaného vyrozuměti ráčíte. A poněvadž vejmluvy on mylně nám povědomě předstírá a svou nemožnost, nejsa dluhu na odporu, vmlouvá, za něho se k V[raš]i M[ilosti] přimlouváme, že v těch jeho uvoleních jistý prostředek a nebo další sečkání, až by jemu Pán Bůh pomocníkem býti ráčil, učiniti ráčíte.

Pro naši toho V[raš]i M[ilosti] v podobné příčině volnou odměnu. S tím milost boží rač býti s námi. Datth v městě Mělnice nad Labem² v středu po svatě Kateřině, 27. Novembris léta 1613.

¹ Daniel Kavka, patrně měšťan či poddaný města Mělník nad Labem.

² Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Viléma Vchynského ze Vchynic (1611-1613), v letech 1614-1618 ve správě katolického hejtmana Jakuba Hořického z Tepence, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku. Přehled obsazení purkmistra a městské rady města Mělník v letech 1613-1619 podává i s odkazy na prameny J. KILIÁN (ed.), *Martin Prušek z Prušova*, s. 22-25.

666.

Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Jako milující teta mu právě v této nebezpečné době přeje pevné zdraví. Ptá se, kam se uchýlil před morovou nákazou. Sama není příliš zdráva a nemá se dobře, neboť její manžel se po půl roce nemoci dosud nezotavil a také děti střídavě marodí. Rovněž je velice zarmoucena nad nedávnou smrtí svého bratra Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku. Stěžuje si, že všichni její sourozenci kromě poslední sestry Alžběty již zemřeli. Jedinou útěchu nachází ve víře. Vzkazuje pozdravy manžela, který se od Mikuláše Trmala z Toušic dozvěděl, že se je Pětipeský chystá navštívit. Rozhodně je tím nijak nezdrží, a naopak má přijet brzy. Post scriptum žádá, aby napsal, kdy přijede.

Samšina, 11. prosince 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 143-144, česky

Urozenýmu a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťasnému Pětipeskýmu z Chýš a z Egrberku na Byšicích, Bosyni, panu strejci a synu mýmu zvláště milýmu, dán bud'.

((A. 1613 od paní Bary Gerštorfový.¹))²

¹ Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku († 1639 v Pirně), mladší sestra Jana Jiřího († 1611) a Jana Albrechta († 1614) Pětipeských z Chýš a Egrberku na Libochovičkách, od roku 1609 manželka Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu († 1639 v Pirně), sestřenice Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Modlitbu svú vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane strejče a synu můj zvláště milý. Vinšují Vám od milýho věčného Pána Boha předně zdraví, štěstí, Bo[ž]ský hodný pozhnaní Boží, při duši i tělu Vašem, sumou všecko nejlepší dobrý, co byste sobě sami na milým Pánu Bohu požádali, toho bych Vám jistě upřímně věrně ráda přála, jako Vaše upřímná strejna a máti. Můj zvláště milej pane strejče, majíce toto náhodný poselství do Hra[d]ce,³ nemohla sem toho nikoli pominouti, abych Vás neměla v těchto nebespečných a jistě zarmúcených časech nynějších navštívit, jako svýho milýho pana strejce, a zvědět, kerak se máte <m>((n))a zdraví Vašem a jak se Vám na všem vede, prosím, že mi psaním svým <zas> oznámíte, kde nyní pře[d] tím morovým povětřím zůstáváte, neb bych jistě svému zvláště milému panu strejci přála, aby se Vám všecko na všem dobře a šťas[t]ně vedlo. Já pak svému milému panu strejci oznamuji, že nepřiliš zdravá sem a dobře se nemám. Těmi svými rozličnými svými starostmi o svý nemocný, neb od půl líta ted' můj nejmilejší pan⁴ mi stonal a ještě nepřiliš zdrav jest a dítky mý jak jedno zdravo jest, druhý nemocný jest. Nyní pak můj milý Pán Bů[h] opět mi velikým a nevypravitelným zármutkem navštívit ráčil, o čemž nepochybuji, že panu strejci dobře povědomo jest, jak jest mi můj Pán Bů[h] toho mýho jediničkýho posledního nejmilejšího pana bratra⁵ z tý bídnosti zdejší do tý neskonalý radosti k sobě pojít ráčil, na[d] čímž jistě převelice zarmúcena sem, takže již <tak> samotná pozůstávám, souce všech svých milých bratrů, sester zbavena, krom tý jediničký ((paní Alžbětky⁶)). Pán Bů[h] rač sám mým potěšitelem a pomocníkem býti ve všech mých žalostech a starostech mým mocným ochráncem. Můj nejmilejší pán dal pana strejce velice přátelsky pozdraviti a svou přátelskou službu i s vinšování[m] od Pána Boha mnoho dobrých věcí oznámiti a že je slyšel od pana Trmala,⁷ pana kmotra mýho milýho, že se pan strejc k nám strojí přijeti a nás<s> navštívit. Kdyby nám svým příjezdem náky zanepráznění neucinil, že pana strejce přátelsky prosí, abyšte tak učinili a kdykoli přijedete, že oba srdečně v svý chaloupce rádi vidět budeme. A tak milostivý Pán Bů[h] rač býti s námi se všemi. Datum na Samšíně⁸ tu středu po svatým Mikoláši léta šestnáctistýho 13.

Svýho zvláště milýho pana strejce přátelsky za oznámení žádám, kdy byste [ch]těli v konečnosti mezi nás přijeti, tak aby pan můj Vás doma dočecal, neb lečdys dru[h]dy jede ((leckamsi)). A vdy prosím, že již konečně mezi nás přijedete a se žádnému svýsti nedáte. Váš Kašpar⁹ at' se strojí na Kaplitolu¹⁰ přijeti.

Barbora Gerštorfová z Chýš a z Egrberku na Samšíně¹¹

³ Hradec Králové, krajské město (Královéhradecký kraj), královské a věnné město.

⁴ Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Samšíně († 1639 v Pirně), hejtman Boleslavského kraje (1603-1604, 1606-1607), účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618) a stavovského povstání, komisař Boleslavského kraje (1619), pobělohorský exulant.

⁵ Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 10. října 1613), přísedící nejvyššího purkrabského soudu, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Alžběta Bukovská z Chýš a Egrberku na Mířejově a Sedlci († 1617), manželka Jana staršího Bukovského z Hustiřan.

⁷ Patrně Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovcích († po 1628), účastník stavovského povstání, švagr Šťastného Václava Pětipeského.

⁸ Samšina, ves a tvrz západně od Jičína (Královéhradecký kraj), v držení Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu (1605-1620).

⁹ Blíže neidentifikováno.

¹⁰ Patrně kapitula – sbor kanovníků s právem volby biskupa, administrativně-právní sbor kanovníků v rámci diecéze, též řádový sbor či sbor nekatolických duchovních se správními pravomocemi.

¹¹ Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku († 1639 v Pirně).

Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odesílá mu na jeho žádost 100 kop míšeňských grošů v hotovosti. Oznamuje, že si (patrně Hertvík či Jan Jindřich) Myška ze Žlunic dosud nevyzvedl vyjednanou půjčku 500 kop míšeňských grošů. Ohledně morové rány oznamuje, že v Byšicích od 7. prosince dosud nikdo nezemřel. Pouze žena poddaného Vojtěcha Macury dostala morové hlízy. Také u sousedů mor pomalu ustupuje, jen v Hostině skonaly děti krčmáře. Sleduje, jak se okolní šlechta vrací do svých sídel; Alžběta Hrzánová přijela z Pyšel, avšak ve Vysoké Libni možná nezůstala, jelikož tam lidé hodně umírali na mor. Bratři Jan a Jiří Vtelenští ze Vtelna jeli do Prahy, ale jinak již také pobývají ve Vojnině. Mikuláš Vratislav z Bubna se včerejšího dne vrátil z Nelahozevsi domů a chce se s Pětipeským brzy sejít. Sovenický dohlíží na upomínání splátek dluhů a poddanských platů. Dále řeší s prokurátorem Jáchymem Pražským spor o pozůstalost po bývalém úředníkovi Michalu Šolcovi. Stručně informuje o hospodářství – ptáčník Vrána konečně opatřil nějaké ptáky, myslivci se však nedaří. Ve dvořech se s klisnami odváží hnůj, z lesů se sváží dříví, zejména olšové pro pivovar. Dva týdny se nevařilo pivo, teprve teď byl udělán jeden var bílého piva. V pátek a v sobotu se bude vařit černé. Odesílá týdenní cedule. Věř, že Pětipeskému více napíše také jeho sestra Mandalena Velemyská z Chýš a Egrberku. Přeje mu brzký a šťastný návrat domů.

Byšice, 17. prosince 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/18, fol. 40-41, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastné[mu] Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, J[eho] M[ilosti] panu mému laskavému, k dodání.

((A. 1613))

Službu svou Vaší M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého i také božského požehnání, Vaší M[ilos]ti na Pánu Bohu vinšující, přejí věrně a upřímně rád.

Na psaní Vaší M[ilos]ti mně po Brožkovi¹ odeslané, dle poručení Vaší M[ilos]ti byl sem toho oumyslu okolo pátku zase jeho tam vypraviti, ale že pak včera mne cedulka Vaší M[ilos]ti, abych jej ihned k Vaší M[ilos]ti vypravil, došla, protož také tak činím a při něm Vaší M[ilos]ti jedno sto kop m[íšeňských] odsílám. Pan Myška² těch pěti set, které sem mu zhotovil, ještě ode mne nevyzdvihl, nežli posílal ke mně, abych jich neroztrhoval, že očekává na toho, kdo je má od něho bráti, až k němu přijede, tu že by takové peníze (i pokudž bych mohl co víc shledati) by chtěl přijíti a na ně jistotu od paní své odvésti.

Strany pak té rány boží morové Vaší M[ilos]ti oznamují, ačkolivěk jich po předešlém odchodu k Vaší M[ilos]ti Brožkovém v Byšicích³ okolo pěti umřelo, však již od 7. Decembris u nás žádný neumřel. Ačkolivěk někteří těmi neřestmi uraženi sou, jako i myslivec. Však zase pocházejí a kdo by tak dokonce ležeti měl, mimo Macurku,⁴ která k svým přede-

¹ Brožek, patrně posel Šťastného Václava Pětipeského.

² Patrně Hertvík Myška ze Žlunic na Bartoušově, Spyticích a Lužné († 1622), královský hejtman (1608), účastník svavovského povstání; nebo Jan Jindřich starší Myška ze Žlunic na Zaječicích (asi 1569-1651), majitel domu na Spálené ulici v Novém Městě pražském (dům řečený Robmhapovský), účastník stavovského povstání, od roku 1629 exulant.

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁴ Patrně žena Vojtěcha Macury, poddaného Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

šlým neřestem (jakž zpraven sem) taky hlízy dostala, o žádném nevím. V Hostiný⁵ z gruntův paní Vlinský⁶ u krčmáře teď pořád děti mřeli. Již taky popřestává, jako i po okolních vesnicích již tak častého zvonění neslejšati. Mám naději, poněvadž tak tuhá zima jest, že se toho Bůh dáti ráčí, dokonce zastaví. Nežli nevím tu okolo ještě o žádném, kdo sou tak z statkův aneb z sídel svých odjeli, aby zase přijeli. Paní Hrzáňová⁷ včera z Pyšel⁸ jela, to nevím, zůstala-li jest na [Li]beni,⁹ neb sou tam taky mřeli. Pomínulých dnův páni Vtelenští¹⁰ jeli do Prahy, i také již zase doma ti zůstávají v tom Vojetíně.¹¹ A jakž naslejšám, že se o podíly své rovnati strojí. Ale nevím, jak. Pan Mikuláš z Bubna¹² včera jel domů z Nelahozevsí.¹³ Ptal se mne, kde ráčíte zůstávati, že by se rád s Vaší M[ilos]tí o pilnou věc chtěl shledati. Privil sem mu, kde mám k Vaší M[ilos]tí posla vypraviti, neb na ně rovně cedulka Vaší M[ilos]tí došla.

Co se zvyupominání reštu jak peněžitého, tak obilného dotýče, toho ještě nemálo upomínati jest. A to mimo všechny jiný léta pracně jde. Takže bych se nikdy za to, aby komu co svěřeno a půjčováno býti mělo, nechťel přimlouvati. Ty věci tomu děkanu, tak jak mi prokurátor Jáchym¹⁴ k tomu radil, nevěděl sem, jak hájiti. Když dá Pán Bůh, že ten kšaft, poněvadž o něj právní spor vzešel, k zdvižení přijde, bude se věděti, co o to říkati, poněvadž jest děkan jisté osoby k opatření těch věcí vystavil, nyní tomu nevím, co říkati.¹⁵ ||

Těch pochytaných ptáků Vrána¹⁶ dosti pilen jest. Nežli nyní v Důlnici¹⁷ o žádných se nic neví. A myslivec, chodě zase se psem, ještě žádných nedostal. K přijímání obilí, poněvadž o jiném nevím, kdo by se k tomu hoditi měl, nyní, co se tak mlátiti začalo, sem toho bosyňského krčmáře postavil, jemu rejstra sám nák začíti a aby také cedule od sebe vydával, vpraviti chci. Nežli aby to tam bez nikoho správního, který by ke všemu, obzláště pak k čeládce dohlížel, nadlouze býti mělo, nemohlo by mým také tím některým dohlídnutí[m] s velkým řádem býti. An Michal,¹⁸ byvše tam bytem, leda když neřád se našel. Od paní Mandičky¹⁹ mimo ta psaní, kteráž sem kdy dostavše, Vaší M[ilos]tí posílal, o žádných ne-

⁵ Hostín, dříve Hostinná/Hostinný, ves východně od Mělníka a severně od Byšic (Středočeský kraj), díly vsí v majetku Anny Homutové z Hrušova, Jindřicha Vlinského z Vliněvsí a Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁶ Anna Vlinská/Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsí († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

⁷ Alžběta Hrzáňová, rozená Mracká z Dubé na Libni a Vrutici († po 1632), manželka Václava Hrzána z Harasova na Libni, Sedlci a Vrutici, pobělohorská exulantka.

⁸ Pyšely, městečko a zámek severně od Benešova (Středočeský kraj), v majetku Karla Mračského z Dubé (1587-1623).

⁹ Vysoká Libeň, ves na Mělnicku severovýchodně od Byšic (Středočeský kraj), v majetku Václava Hrzána z Harasova a jeho manželky Alžběty Hrzánové z Dubé, později jejího syna Václava.

¹⁰ Jan Vtelenský ze Vtelna na Vtelně († asi 1633), syn Mikuláše Vtelenského ze Vtelna, souseď Šťastného Václava Pětipeského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant; Jiří Vtelenský ze Vtelna na Vtelně († 1629 v Pirně), syn Mikuláše Vtelenského ze Vtelna, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

¹¹ Vojetín, ves jižně od České Lípy (Liberecký kraj), hospodářský dvůr pod hradem Houska, v držení Vtelenských ze Vtelna.

¹² Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617), hejtman Boleslavského kraje (1608-1609, 1615-1616).

¹³ Nelahozeves, ves a zámek jihozápadně od Mělníka (Středočeský kraj).

¹⁴ Jáchym Pražský, úředník ve službách Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁵ Jde o spor o pozůstalost Michala Šolce, zemřelého úředníka Pětipeského. K tomu srov. listy č. 647 a 654.

¹⁶ Vrána, ptáček/čihák, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁷ Důlnice, místní název nižšího lesního porostu u Byšic (Středočeský kraj).

¹⁸ Michal Šolc († 1613), úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na statku Bosyně.

¹⁹ Magdalena Velemyská z Chýš a Egrberku († po 1617), dcera Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Byšicích [z. 26. 10. 1596], manželka Jaroslava Velemyského z Velemyšlovsi (od 1595), sestra Šťastného Václava Pětipeského.

vím. Při dvořích koňmi a klisnami se hnoje vozí. Poněvadž k tomu časové slouží, ted' pak v svátky a po ty dni, jakž se obyčejné hnoje nevozívají, dám to dříví pivovarské z Jisařství²⁰ voziti, neb se[m] již i lidem, aby se ho také po třech forách přivéztí mohlo, skrze rychtáře oznámiti dal. A jestliže byste pak ráčili se strojiti, což bych raději vidal, brzy domů přijeti, musil bych, pro kuchyni dáti nákého dříví zchystati. Nebo nyní žádného nejní, kromě co se v ratejni třískami a v pekárni votýpkami páli. Pro hvozď tolikéž volšového dříví nic vráceno nejní. Měl-li bych ho co dáti vraceti, prosím, račte mi zase napsati. Nyní dám k sušení sladem bráti. U Bosyně²¹ na kuchynce, co ho tam zůstává z lonského, již ho také namnoze nejní. Cedule týhodní troje Vaší M[ilos]ti posílám, v nichž toliko jeden var za příjem přichází, nebo se ted' pořád po dva týhodne nevařilo. A teprva včera zavařil na bílý pivo a v pátek nebo v sobotu černý pivo vařiti budou. Nyní pak tak nevím, co psáti. Pán Bůh nebeský rač v tom pomoc svou svatou dáti, abyšte ráčili zase brzy domů v dobrém zdraví mezi nás přijeti. O Praze, jak tam strany moru jest, od řezníkův, a tak kteří zde bývají, naslejchati, že předce promírají. Mám naději, že paní Mandička nětco toho Vaší M[ilos]ti jistěho píše. S tím milost a ochrana Pána Boha rač s námi se všemi býti. Datu[m] z Byšic v outerý den památný Moudrosti boží léta 1613.

V[aší] M[ilosti] věrný poddaný
Jiřík Sovenický²²

²⁰ Místní název lesního porostu poblíž Byšic.

²¹ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

²² Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od 1603).

668.

Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přeje šťastný a veselý nový rok. Oznamuje, že jeho manželka dnes napsala hejtmanovi Vraného, aby do Byšic poslal saně. Přátelsky žádá, aby ho Pětipeský nechal i s manželkou na saních odvézt do Mladé Boleslavi do domu Jana Rodovského z Hustiřan. Prosí, aby to zařídil ještě před odjezdem do Vrchlabí prostřednictvím svého úředníka v Byšicích. Za toto přátelství se zavazuje službou.

Samšina, 31. prosince 1613

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 113, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu a švagru mému zvláště milému.

((A. 1613 od pana Abrahama Gerzštorfa,¹ abych dal saně přivéstí.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a švagře můj zvláště milý. Od Pána Boha všemohoucího vinšují panu švagru dobrý a šťastný jitro a zejtra, bohdá, nastávající rok 1614 veselý, prospěšný a potěšitelný a při něm jiné všeckno nejlepší

¹ Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Samšině († 1639 v Pírně), hejtman Boleslavského kraje (1603-1604, 1606-1607), účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618) a stavovského povstání, komisař Boleslavského kraje (1619), pobělohorský exulant.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

dobré upřímně věrně rád. Přitom panu švagru přátelsky oznamuji, že manželka³ má nejmilejší dnes na Vraný⁴ panu hejtmanu píše, aby jí ten tejden saně z Vranýho až na Byšice⁵ ku panu švagru poslal. Což pana švagra přátelsky a velice žádám, že mně a manželce mý nejmilejší tu přátelskou lásku prokázati a až do města Boleslavě⁶ dovésti poručiti ráčí k domu pana Jana Rodovského.⁷ Pokudž by pan švagr poselství ten tejden na Byšice měl, prosím, že pan švagr o tom ouředniku svýmu napsati poručiti ráčí, aby, dá-li Pán Bůh, v pondělí příští do Boleslavě dodaný byly. Pakli by pan švagr poselství ten tejden neměl, pana švagra přátelsky žádám, že před odjezdem svým na Vrchlabí⁸ úředniku svýmu Byšickému⁹ o to napsati poručiti a též psaní mně jsem odeslati ráčí. Rád, co tu pan švagr na žádost mou a manželky mý k nám přátelsky prokázati ráčí, panu švagru se toho bohdá volně odměníme. S tím milost Pána Boha všemohoucího rač s námi bejti. Datum na Samšíně¹⁰ v outerý dne s[vatéh]o Silvestra léta 1613.

Abraham Gerštorf¹¹

³ Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku († 1639 v Pirně), mladší sestra Jana Jiřího († 1611) a Jana Albrechta († 1614) Pětipeských z Chýš a Egrberku na Libochovičkách, od roku 1609 manželka Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu († 1639 v Pirně).

⁴ Vraný, městečko, zaniklá tvrz a pozdější rokokový zámek severně od Kladna (Středočeský kraj), v držení Doupovců z Doupova (1589-1621).

⁵ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁶ Mladá Boleslav, královské město a centrum historického Boleslavského kraje (Středočeský kraj), jedno z nejvýznamnějších českobratrských středisek předbělohorské doby.

⁷ Jan Rodovský z Hustiřan († po 1629 v Pirně), vlastník dvou domů v Mladé Boleslavi (č. 76 a 77) v sousedství bratrské tiskárny, člen mladoboleslavského bratrského sboru, pobělohorský exulant (od 1623 v Pirně).

⁸ Vrchlabí, město západně od Trutnova (Královéhradecký kraj), poddanské město proslulé cechovní výrobou a hutněním železa již v polovině 16. století, v letech 1602-1624 v držení Viléma Miřkovského z Tropčic.

⁹ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od 1603).

¹⁰ Samšina, ves a tvrz západně od Jičína (Královéhradecký kraj), v držení Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu (1605-1620).

¹¹ Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Samšíně († 1639 v Pirně).

669.

Kněz Jiří Bohdanecký píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Jako farář ve Vysoké upomíná k zaplacení dlužných platů ze dvorů Bosyně a Chodeč. Jen z bosyňského postrádá za každý rok devět mandelů žita a pšenice, různé koledy, letniční platy a další dávky. Z chodečského dvoru ještě víc. Pětipeský osobně je dlužen již za tři a půl roku. Žádá o nápravu a urovnání pohledávek. Zároveň upozorňuje, že z Pětipeského pivovaru vždy odebíral pivo a nyní již na něj nemá. Proto žádá o dar jednoho sudu piva, který by rád vypil s poctivými lidmi na Pětipeského zdraví. Zavazuje se službami.

[Bez místa], [1613]

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/16, fol. 80-81, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmanovi kraje Boleslavského, Jeho M[ilos]ti ponížena a kaplanská žádost ode mne, na modlitbách volnoslužebného kněze Jiřího Bohdaneckého, služebníka Božího v[e] Vysokým.

((1613 strany poplatku.))¹

Vaší M[ilos]ti, urozený a statečný rytíři, pane Šťastný Václave Pětipeský z Chýš a Egerbergku, etc. Modlitbu, zdraví výborné a jiné všechno nejlepší dobré podle duše i těla od Pána Boha všemohoucího Vaší mi[los]ti vinšuji.

Majíce se z Vysokého podle vůle Pána Boha všemohoucího jinam odebrati, k Vaší mi[los]ti, jakožto panu křesťanskému, poníženě se vši náležitou uctivostí se utíkám, žádajíce Vaší mi[los]ti z téhož dvoru bosyňského² i také chodečského³ za půl čtvrté léta mně aspoň pro odplatu Pána Boha všemohoucího, co se Vaší mi[los]ti líbiti ráčí, štědrou ruku na penězích aneb na obilí otevřítí ráčíte. Nebo, jakž v knize mšálu,⁴ která v kostele vysokém zůstává, i také pamětníci takového platu živí zůstávají, nachází se každého roku 9 man[delů]⁵ pše[nice] a 9 man[delů] žita, že se vydávati má. Z chodečského to ještě víc. Jiní pak poplatkové, koleda, letníky⁶ a jiné případnosti také měly by se platiti. I poněvadž v tom půl čtvrtém roce od Vaší mi[los]ti ani jednoho, ani druhého platu sem nevzal, na mou potřebnost račte se ohlédnouti a mně čímkoli račte fedrovati,⁷ láskou račte se nakloniti. A pomáhajíc z pivovaru Vaší mi[los]ti piva za mé peníze každého ročně mnoha kopa-ma s dobrými poctivými lidmi vypijeti, ještě rád bych téhož piva oučasten byl, při odjezdu peněz pak na ně nemám. Prosím Vaší mi[los]ti, jeden sud darujte, chci ho s dobrými poctivými lidmi pro zdraví Vaší mi[los]ti vypíti a Vaší mi[los]ti i všemi službami poníženými se toho odsloužiti. S tím Vaší mi[los]t ochraně Boží poručena činím. A laskavé odpovědi od Vaší mi[los]ti očekávám.

*Vaší mi[los]ti na modlitbách volný služebník
kněz Jiří Bohdanecký,⁸ služebník cirkve Vysoké,⁹ m. p.*

¹ Autograf Jiřího Sovenického, byšického úředníka Šťastného Václava Pětipeského.

² Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egerberku (1587-1621).

³ Chodeč, ves severně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského a Zikmunda Belvice z Nostvic.

⁴ Mšál – misál.

⁵ Mandel – početní jednotka v hodnotě 15 kusů.

⁶ Letník – plat církvi obvykle odváděný k termínu Letnic.

⁷ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyřídit (záležitost).

⁸ Jiří Bohdanecký, kněz, farář ve Vysoké u Mělníka (1613).

⁹ Vysoká, ves severně od Mělníka (Středočeský kraj), součást panství Mělník.

670.

Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egerberku. Na Pětipeského poručení mu podává zprávy o průběhu morové rány. Již ustupuje a několik dní u nich nikdo nezemřel, proto by Pětipeský již mohl přijet. Dosud nic neví o okolní šlechtě, kromě toho, že Alžběta Hrzánová z Dubé se chystá znovu odjet do Vrchlabí. Domů se chtějí vrátit Zikmund Belvic z Nostvic a Václav Smrčka z Mnichu. Ohledně opatření lomového kamene navrhuje, aby se písemně obrátili na souseda Václava staršího Berku z Dubé a Lipé, protože žádný vhodný kámen pro cihelnu na Pětipeského gruntech není. Dále informuje o hospodářství. Z lesů kolem Bosyně se sváží dříví, zejména pro pivovar, potom budou vozit vápno. Stejně tak z okolí Byšic a Přívor se sváží dříví pro pivovar

a kuchyni. Sovenický nechal uvěznit poddaného Vrabce, který se dopustil cizoložství s poddanou Měčkovou, proslulou „vopící“. Od doby, co byl uvězněn, již mu „narostly velké rohy“. Přimlouvá se za krejčího Machka, který by se rád oženil s dcerou Mandaleny Klatovské a stal se tak poddaným Pětipeského, což by bylo přínosné pro jejich živnost. Podle nařízení posílá peníze Pětipeského sestře Marii Anně Trmalové do Myškovic. Nedostal dosud odpověď z Kozomína. Závěrem oznamuje, že byl právě vypsán zemský sněm do Českých Budějovic.

Byšice, 3. ledna 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/18, fol. 23-24, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu mému laskavému, k do[ání].

Službu svou Vaší M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý. Vaší M[ilos]ti, od všemohoucího Pána Boha vinšující, zdraví a v něm jiného všeho dobrého, věrně a upřímně rád přeji. Na poručení Vaší M[ilos]ti tak činíc, dnešního dne tohoto posla vypravujíc, Vaší M[ilos]ti oznamují, co se předně ta boží rána morová dotýče, že čím dáleji již se pokojí, tak pokudž byste toho příležitost svou znáti ráčili, pro tu nebezpečnost byste moci ráčili dobře domů (nechtíc snad) ihned doma zůstatí, ale na některý den přijeti, nebo již od několika mnoho dní u nás žádný neumřel ((i včera jedno dítě)), krom co tak ještě někteří po povstání s těmi neřestmi se procházejí, ale mám naději, když tak čerstvý časy sou, že se, bohdá, to dokonce upokojí. O okolních páních až posavad nic nevím, kdo by tak ještě doma býti měli, kromě paní Hrzánový,¹ a ta že zase pryč, totiž na Vrchláb,² se odjeti strojí, slyším. Včera sem na Bosyn³ skrze Střemy⁴ jel, pravili mi, když sem se na to ptal, že se pan Belvic⁵ tyto dni strojí na statek svůj domů přijeti. Smrčka⁶ též pro své věci fůry vypraviti poručil a v tyto dny se domů přijeti strojí. Strany schystání kamene k cihelně bosyňské, poněvadž na gruntech svých příležitostého lomu jmiti neráčíte, jinak ho opatřiti nemohu, leč ráčíte poručiti panu Berkovi⁷ napsati, aby povolil takového kamení dáti nalámati ((v své skále)). A poněvadž díla cihlářského nic schystáno nejní, a nic pro mrazy dělati cihlář moci nebude, bude se moci takové kamení částečně schystati. Však naproti žádosti takového lomu kamene ráčíte se musiti ku panu Berkovi dopisovati. Jedno, že v sobotu po památce Boží moudrosti, jsouce toho přítomen, sám na zajíce ste

¹ Alžběta Hrzánová, rozená Mracká z Dubé na Libni a Vrutici († po 1632), manželka Václava Hrzána z Harasova na Libni, Sedlci a Vrutici, pobělohorská exulantka, od roku 1628 majitelka domu v Drážďanech.

² Vrchlábí, město západně od Trutnova (Královéhradecký kraj), poddanské město v letech 1602-1624 v majetku Viléma Mířkovského z Tropčic.

³ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

⁴ Střemy, ves severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), součást mělnického panství, později v majetku Zikmunda Belvice z Nostvic (do 1621).

⁵ Patrně Zikmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách († 1621), hejtman Boleslavského kraje (1613-1614), královský rada Fridricha Falckého (1619-1620).

⁶ Václav Smrčka z Mnichu na Ččelicích († po 1629), účastník stavovského povstání, soused Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučeni, Deštné, House, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

v tý pod Sitnou⁸ honiti a do vlastních gruntů vyštvaťi, kudy se netajiti, měly prosekávati a potom na druhé straně v zádušním lese chodeckém, kdež se dvě leče dělávaly, ty líčeti dal. A že toho dne jako před těmito hody pomínulými, jak hajní i jiní lidé (na to počes[t]ně davše) na Mělníce⁹ při trhu byli, žádný z hajných k tomu nepřišel. I vidělo-li by se Vaší M[ilos]ti jemu o to psáti, aneb k oustnímu mluvení toho poodložiti, při vůli Vaší M[ilos]ti zanechávám. Lidé při Bosyni to dříví pro cihelnu a co ho k pivovaru zděláno do dvora po 11 ½ sázích svozují, když toho odbudou, aby se k vápnu vožení chystali, sobě napomenutý učiněno mají. U Byšic¹⁰ a Přívor¹¹ to dříví z Císařství¹² k pivovaru vozí. Jak bych příležitost poznal, tu stojatou vochoz posekati a svoziti dám. Tohoto měsíce mimo jeden || den, totiž čtvrtek příští, pro kuchyni dříví sekati pro starost měsíce nedám, nybrž v nastání nového měsíce i také pro hvozď, což potřeba bude, sekati dám. Taky před Vaší M[ilos]tí tajiti nemohu, že Vrabec,¹³ seznámivši se s Měčkovou,¹⁴ tou vopící, k ní docházal a na koledu, majíc na sebe osazeno, tam vzat a do vězení dán. A obávám se, bojíce se, že jak z toho vězení propuštěn bude, že se na vandr dá. Smyslil sem sobě, abych ho mohl vymoci, jej do vězení dám a do dalšího poručení Vaší M[ilos]ti v něm nechám, nebo mu již velký rohy narostly. Tohoto Macha,¹⁵ krejčího bratr, oblíbivši sobě k stavu svatého manželství dceru Mandeliny Klatovský¹⁶ a chtějíc poddaným Vaší M[ilos]ti býti, žádal mne k Vaší M[ilos]ti za přimluvu, abyšte mu ji za manželku dáti ráčilil. Vidí mi se, poněvadž živnůstka bez hospodáře již dávný čas zůstává, aby k dalšímu spuštění nepřišla, pokudž by chtěl dobrý hospodář býti, že by se mu k tomu povolití mohlo. Však toho při dobré vůli Vaší M[ilos]ti zanechávám. Z Myškovic¹⁷ paní Marijance¹⁸ tyto peníze odeslané posílám. Z Kozomína¹⁹ sem žádných odpovědí nedostal. Víceji nevím Vaší M[ilos]ti, co psáti. Oznamuji, že v pátek pomínulý, to jest dnes tejden, se sněm vypisuje. K pondělímu po svatém Pavlu na víru obrácení do města Českých Budějovic.²⁰ A s tím Vaší M[ilos]ti v božskou ochranu poručena činím. Dat[um] v pátek po novém létu léta 1614.

V[áš] M[ilost]i věrný poddaný
Jiřík Sovenický²¹

⁸ Sitné, ves severně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v majetku Václava staršího Berky z Dubé a Lipé.

⁹ Mělník nad Labem, okresní město (Středočeský kraj), královské komorní město a panství.

¹⁰ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

¹¹ Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v majetku Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

¹² Místní název lesního porostu poblíž Byšic.

¹³ Patrně Jiří Vrabec, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce dvora Bosyně; nebo Pavel Vrabec, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce dvora Bosyně.

¹⁴ Blíže neidentifikováno.

¹⁵ Mach, krejčí, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁶ Mandelina Klatovská, poddaná Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁷ Myškovice, dnes Miškovice, ves a tvrz na severovýchodním okraji Prahy (Středočeský kraj), v majetku Mikuláše Trmala z Toušic (1604-1623).

¹⁸ Marie Anna Trmalová z Chýš a Egrberku († 1627), dcera Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Byšicích, sestra Šťastného Václava Pětipeského, manželka Mikuláše Trmala z Toušic (od 1603).

¹⁹ Kozomín, ves, tvrz a pivovar východně od Kralup nad Vltavou (Středočeský kraj), v majetku Zejdlců ze Šenfeldu, zkonfiskovány Jindřichu Jiřímu Zejdlcovi ze Šenfeldu (1622).

²⁰ České Budějovice, krajské město (Jihočeský kraj), královské město.

²¹ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od 1603).

671.

Jan Bzenský z Prorubě píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že se jeho manželce narodil syn. Zve ho na jeho křtiny, které se uskuteční v neděli 12. ledna 1614 v Drštěkryjích v domě Jana Gerštorfa z Gerštorfu. Pětipeský tam má přijet k obědu a následně se s dalšími „pány a přáteli“ stát kmotrem dítěte. Zavazuje se dobrým přátelstvím a službou.

Drštěkryje, 4. ledna 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 109, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egkrbergka na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému vzláště milému, k d[odání].

((Od pana Bzenskýho,²² zuve na křtiny.))²³

((A. 1614))

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Od Pána Boha zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji Ti věrně a upřímně rád. Oznamuji Ti, že jest Pán Bůh všemohoucí manželce mé nejmilejší šťastně pomoci a nám spolu k našemu velikému potěšení těchto pomínutých dnův na tento svět syna dáti ráčil, kderémužto děťátku jsem toho celého oumyslu, <podle> bude-li v tom vůle Pána Boha, podle nařízení syna Božího Křtem svatým v tu neděli²⁴ po Třech králich nejprve příštích dáti posloužiti. Tebe za to, svého vzláště milého pana švagra, přátelsky žádám, že na týž den na Drštěkryje²⁵ do domu urozeného a statečného rytíře, pana Jana Gerštorfa z Gerštorfu,²⁶ tím dřívěji k vobědu přijedeš a potomně vedle jiných pánův a přátel k tomu dožádaných témuž malému synáčku mému se za jednoho pana kmotra Pánu Bohu v rukojemství postaviš. Já se ti toho vším dobrým přátelstvím odměniti rád chci. S tím milost Boží rač s námi se všemi bejti. Dat[um] na Drštěkryjích v sobotu po Novém létě 1614.

Jan Bzenský z Prorubě na Bezně a Velkých Všelísích²⁷

²² Jan Bzenský z Prorubě na Bezně a Velkých Všelísích († 1620).

²³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

²⁴ Dne 12. ledna 1614.

²⁵ Drštěkryje, ves západně od Jičina (Královéhradecký kraj), tvrz, ves a poplužní dvůr v držení Jana Gerštorfa z Gerštorfu (do 1617) a Jana Oldřicha Gerštorfa z Gerštorfu (do 1628).

²⁶ Jan Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Drštěkryjích († 1617), hejtman Boleslavského kraje (1602-1603, 1604-1605).

²⁷ Jan Bzenský z Prorubě na Bezně a Velkých Všelísích († 1620).

672.

Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se, že nedokázal zabránit Mělnickým, aby povolili odklad jednání v záležitosti jistých dlužníků Šťastného Václava Pětipeského. Tvrdě zakročil proti Tobiáši Pekaři, kterého dal ještě se šenkýři a krčmáři zavřít do šatlavního vězení pro dluhy za pivo a patrně další pohledávky. Příkládá jejich rejstříky. Aby však nezůstaly krčmy bez obsluhy, některé po výměně za rukojmí propustil. Žádá o instrukce, jak s nimi dále naložit. Dosud nedostal odpověď od Zikmunda Belvice z Nostvic ohledně zakoupení cihel. Vhodné cihly jsou k dostání také ve Mšeně. Pátrá po patrně zběhlém poddaném Jiřím Kuchaři, který se podle

zpráv potlouká v Praze. Na jeho stopu nasadil posla Brožka. Příkladá dopis z Prahy od Pětipeského sestry Magdaleny Velemyské a týdenní cedule. Dosud nedostal odpověď od Václava staršího Berky z Dubé a Lipé ohledně lomového kamení, ani od (patrně Karla) Čejky z Olbramovic kvůli dluhu. Další dluhy vymáhá od několika poddaných. Janu Havlasovi, správci v Bosyni, vyřídí Pětipeského instrukce. Ohledně hospodářství sděluje, že se dále sváží z lesů dříví a ve dvorech hnůj. Po větším zatopení v nových komínech však v jedné z komor opadala omítka. Mělničtí opět odložili odsouzení viníka, který postřelil pacholka Čejku. Hledaný (patrně Jiří) Vrabc byl již dopaden a uvězněn za zběhnutí. Na mor zemřela dcera poddaného Vondry a krčmář z Hostína, jelikož měl dvě hlízy, avšak ovčák tam zemřel jen na zimnici. Přesto by Pětipeský již mohl přijet domů, jelikož všichni okolní šlechtici se už vrátili. Udělalo se pouze málo varů piva. Doslechl se o uspořádání dědictví mezi bratry Václavem a Jiřím Hrzány z Harasova, proto dojel do Libně, aby připomněl dluhy jejich poddaných a požádal o jejich urovnání. Byl však odmítnut. Proto bude zapotřebí dluhy vymáhat řezanými cedulemi a připomenout matce bratrů Alžbětě Hrzánové z Dubé její předešlý slib dohlédnout na urovnání pohledávek. Dědictví Hrzánů se nakonec nerozhodlo z důvodu nepřítomnosti Václava Budovce z Budova a Karla Mrackého z Dubé. Závěrem se přimlouvá za vyřízení jisté záležitosti ve prospěch poddaného kočího Šimka.

Byšice, 24. ledna 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/18, fol. 25-26, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, J[eho] M[ilos]ti panu mému laskavému, k d[odání].

Službu svou Vaší M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý, Vaší M[ilos]ti od všemohoucího Pána Boha vinšující zdraví a v něm jiného všeho dobrého věrně rád přeji. Že jsou Mělničtí ten odklad pro ty žádosti druhé straně učinili, jim sem toho zhájiti nemohl, vymlouvají se ti dlužníci a potahují na svědomí Karla, písaře Vaší M[ilos]ti.

Tobiáše Pekaře¹ na poručení Vaší M[ilos]ti sem rychtáři do vězení šatlavního vzíti dal. V živnosti jeho mimo náky ty brambory a náky hadříky nemají, nebo dobytku žádného nechovají, obilí, co svého měl, to dávno spekl a kupovaného nemá. Jaký mi odvod na pozůstávající svůj rešte [!] podal, Vaší M[ilos]ti ho připsal, rovnajíc s jeho vydáním proti ceduli, kterou s Vaší M[ilos]ti na svůj rešt má, nedostatek velký nacházím. Kterýž ihned při počtu se nacházel. A tu ještě za ty piva na větším díle odpírají, dal sem ty krčmáře a šenkýře do vězení. Nařikají s pláčem a velikou přísahou se Pána Boha dokládají, že jsou více dlužní nezůstali, nežli co na vrubích bylo. Nevím, jak o ně poručiti ráčíte, nechťíc, aby domové šenkovní a krčmy pusté zůstávaly. Kterí mají rukojmě a do dalšího poručení je propouštím, protož Vaší M[ilos]ti prosím, že mi ráčíte poručiti, jak se k nim dále chovati mám.

S panem Belvicem,² když sem o změnu těch cihel mluvil, dal mi za odpověď, že chce na ty krycí cihly dáti pohleděti, a pokudž hodný sou, mně zase odpovědi jistou zpraviti. A nemohší odpovědi dostati, zase ku panu (vidouce, že se v neděli do Prahy na koupi koní jeti stroj) dnes posílám. Pokudž se v tom bude chtíti Vaší M[ilos]ti propůjčiti, ihned bych

¹ Tobiáš Pekař, rychtář z městečka Byšice, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

² Zikmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách († 1621), hejtmán Boleslavského kraje (1613-1614), královská rada Fridricha Falckého (1619-1620).

takové cihly svěsti dal. A pakli by jich nechati nechtěl a ve Mšeně³ je hotový měli, měl[-l]i bych co koupiti, od Vaší M[ilos]ti v tom zpraven býti žádám. Až sic nedostavili od pana Belvice místné odpovědi, ještě k němu jednou sjeđu, tak abych mohl nětco objednat.

Strany toho Jíry Kuchaře,⁴ naslehši, že by se měl v Praze potloukati, tam sem naschvále posílal, ale souce zle zpraven, tam sem se ho uptati nemohl, nežli Brožek⁵ po odchodu svém, slyším, že se v Praze tluče. Vzkázáno má, aby ke mně přišel. Jakž ho k sobě dostanu, ihned, poněvadž srozumívám, že o tom Kuchaři ví, jeho k němu vypravím. Tak aby ho sebou k Vaší M[ilos]ti přivésti mohl. Přitom poselství z Prahy dostal sem toto psaní od pani Mandičky,⁶ kteréž Vaší M[ilos]ti odsílám. Při těchto cedulích týhodních. Tomu pekaři na rukojmí 5 st[rychů] žita sem vyměřiti dal. Obávám se, že mu hrubě platný budou. A potom rukojmové za něho platiti musejí. Od pana Václava Berky⁷ na psaní o to kamení i také od toho pana Čejky⁸ o těch 50 kop odpovědi (poslavši ta psaní po Bosyňských) sem nedostal.

Dnes na Bosyň jedouc i o ty peníze od toho Němce z Chodče,⁹ abych dostal, se přičiním. Havlasovi¹⁰ nemohši se s ním shledati, o jistém poručení Vaší M[ilos]ti sem vzkázal a dnes sobě pro něj na Bosyň¹¹ pošlíc, o jisté vůli Vaší M[ilos]ti pověditi nepominu. || Strany pak hospodářství vaší [milo]sti oznamuji, že při dvoře byšickém a přívorském dříví z lesů pro pivovar, hvozdu a kuchyni vozí, a na Bosyni z koňmi hnůj vozí. Obávám se, že v těch zdech ty komíny z hvozdu (nebude-li jinak, když se nad krov vyženou) ničemně se trefovati budou, nebo velikými parami kde zvenku jako v tý krajní komoře vápnem dinkováno jest. To vápno, co ted' to vyjižený bylo, všechno odprchlo. Nevím taky, jestli tím, že se to dinkování pozdě dělalo, či co v tom jest. V outerý příští na Mělnice s těmi kšaftovníky stání míti budou. A potom k vinění toho, který Čejku¹² postřelil, v outerý po Hromnicích do Štětího¹³ přece den termínovaný mám. Kdybych věděl, že by ten Vrabec¹⁴ nezběhl, abych ho k náký pomoci užítí mohl, přimlouval bych se za něho, aby mohl toho vězení prázen býti. Ale obávajíce se, aby neodešel, nevím se za něho jak přimlouvati. Pokudž byste ráčili k tomu povolití, aby na čest propuštěn byl (neb za něho žádný neslíbi), při vůli vaší [milo]sti toho zanechávám. Strany pak těch dvou osob, o nichž sem vaší [milo]sti v předešlém psaní, že jsou umřely v Byšicích,¹⁵ psal, vaší [milo]sti oznamuji, že to děvče Vondrovo¹⁶ na morní bolest umřelo, ten pak ovčák drahní čas na zimnici stonal. Jestli mu

³ Mšeno, městečko severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Bohuchvala Berky z Dubé, poté Barbory Smiřické/Berkové z Lobkovic, zkonfiskováno Václavu staršímu Berkovi z Dubé a Lipé (1622).

⁴ Jiří Kuchař, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Brožek, patrně posel Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Magdalena Velemyská z Chýš a Egrberku († po 1617), manželka Jaroslava Velemyského z Velemyšlovsi (od 1595), sestra Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučeni, Deštné, Housece, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

⁸ Patrně Karel starší Čejka z Olbramovic na Kácově a Zdislavicích († 1627), účastník stavovského povstání.

⁹ Němec, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Chodeč.

¹⁰ Jan Havlas, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce dvorů v Bosyni a Šemanovicích.

¹¹ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

¹² Čejka, pacholek Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích.

¹³ Štětí, městečko na Labi severozápadně od Mělníka (Středočeský kraj), od počátku 14. století příslušenství panství Mělník.

¹⁴ Patrně Jiří Vrabec, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce dvora Bosyně.

¹⁵ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

¹⁶ Patrně Zikmund Vondra, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Březinka.

se k tomu co zlého přivrhlo, nic jistého se uptati nemohu. Nežli ten krčmář v Hostiný¹⁷ měl 2 hlízy, po němžto zůstávajíc ta krčma, obávám se, manželka po něm mladá, téměř děvče souc, že málo na hospodáři 2 klisenky a jiný dobytek, což se ho nachází, a jinými věcmi, jak by se to opatřiti mělo, vaší [milo]sti za radu žádám. Kdyby se kupec nahodil, aby ta krčma prodala, vidělo by mi se za nejlepší věc, nežli nyní tou boží ranou morovou nehrubě se kupci táhnou. Na Bosyni slyším, že ovčáku dítě umřelo. Nevím, nač. Takto sice nyní, pokudž by se nic více neobnovilo, vidí mi se, pokudž by se vaší [milo]sti líbilo, za nic bezpečnou domů přijeti. Ačkolivěk někdy ne u nás, ale i jinde někdy někdo se rozne- může a i odejde. Ale již tu okolní všickni páni, kteříž tak byli odjeli, zase na statky své přijeli. Pán Bůh rač sám dále ochrániti. Varové nečastý sou, nebo ten var v pátek po no- vém létu svařený teprva včera k dostavení přišel. A v tento outerý pominulý jiný var, kte- rýž do zejtrejší cedule za příjem půjde, jest svařený. Naslechši, že jako v pátek pominulý, to jest dnes tejden, páni Hrzánové¹⁸ se děliti mají. Abych o ten dluh od těch poddaných jich připomenul, do Libeně¹⁹ sem chodil a s Tomášem, aby dopomožení bez obstavunku učinil, žádal. Oznamil mi, že mimo pomožení, které se mu ode pánů stalo, žádného dopo- možení učiniti nemůže. A taky že na těch lidech pro mnoství dluhův nejni čeho dopomáha- ti. Nýbrž k tomu se přimlouval, aby jim toho do nového čekáno býti mohlo, že by to chtěl cedulemi řezanými opatřiti. Že by potom to bylo bez dalších hedrunků zaplaceno. I nema- je sobě o tý věci tak mnoho poručeno, měli bych k tomu povolití, anebo pro tu nedodalou sumu, kteréž 80 kop a některý groš jest, psaní obnoviti a paní²⁰ její zámlovu, že dopomoci chce, připomenouti. Tak sice nemohu k žádnému obstavunku při[jíti]. || Nebo příčinou rozepsání pro ty dluhy těch ohradních psaní téměř již k nám žádný přespólní jak do mlej- na vozením, tak na práva horní nenakoukne. Každý se štítí. A jinde po městech se nemám kdy toulati, takže mi se s tím upomínáním spravedlivě stejská. Páni Hrzánové se nepoděli- li pro nepřítomnosti pana Budovce²¹ a pana Mrackého.²² Slyším, že toho do 4 neděl odlo- ženo. Ten Šimek,²³ kočí, chtěje sobě od vaší [milo]sti tu záveskou [?] vyjednávatí, prosil mne, abych jeho místo jiného posla k vaší [milo]sti poslal, co mu za odpověď dáti ráčíte, na tom nechť přestane. S tím vaší [milo]sti v božskou ochranu poručena činím. Datu[m] v pátek po s[vatý]ch Fabiánu, Šebestiánu léta 1614.

V[áš] M[ilosti] věrný poddaný
Jiřík Sovenický²⁴

¹⁷ Hostín, dříve Hostinná/Hostinný, ves východně od Mělníka a severně od Byšic (Středočeský kraj), díly vsi v majetku Anny Homutové z Hrušova, Jindřicha Vlnského z Vliněvsí a Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

¹⁸ Václav († po 1640) a Jiřík († po 1618) Hrzánové z Harasova, synové Václava Hrzána z Harasova na Vysoké Libni a Vrutici a Alžběty Hrzánové z Dubé.

¹⁹ Vysoká Libeň, ves na Mělnicku severovýchodně od Byšic (Středočeský kraj), v majetku Václava Hrzána z Harasova a jeho manželky Alžběty Hrzánové z Dubé, později jejího syna Václava.

²⁰ Alžběta Hrzánová, rozená Mracká z Dubé na Libni a Vrutici († po 1632), manželka Václava Hrzána z Harasova na Libni, Sedlci a Vrutici, pobělohorská exulantka, od roku 1628 majitelka domu v Dráždanech.

²¹ Patrně Václav Budovec z Budova na Mnichově Hradišti (1551-1621), panský stav od května 1607, čelní představitel českobratrské šlechty a stavovské protihabsburské opozice, rada apelačního soudu (1584-1602), nejvyšší berník (1592, 1594, 1595, 1596/1597), přisedící komorního soudu (1611, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618), stavovský direktor (1609, 1618-1619), prezident apelačního soudu (1619-1620), spisovatel, stavovský diplomat, popraven 21. června 1621.

²² Karel Mracký z Dubé na Pyšelích, Svojšicích a Zalešanech († 1623), císařský rada, hejtman Kouřimského kraje za panský stav (1588-1589, 1597-1598, 1600-1601, 1604-1605, 1607-1608, 1610-1611, 1616-1617), přisedící většího zemského soudu (1612-1618), účastník stavovského povstání.

²³ Šimek, kočí, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

²⁴ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od 1603).

673.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 28. ledna 1614
SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 233v, česky

N. 9

Od p[ana] Šťastného Václava Pětipeského, etc. Žádá o propuštění obstavuňku¹ na sousedy z Starého Města pražského. ACTUM 28. Janua[ri] A. 1614.

¹ Stavuňk, obstavuňk – obstavení majetku zpravidla pro dluh.

674.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 1. února 1614
SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 234v, česky

N. 14

Od p[ana] Pětipeského, etc., v příčině některých dlužníkův. ACTUM. 1. Februari A. 1614.

675.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše prezidentovi a radům apelačního soudu. Stěžuje si, že jeho úředník na statku Bosyně Michal Šolc sepsal bez jeho vědomí kšaft na úřadu města Mělník, kam se nechal dovézt. Závět' byla již 9. října 1613 přečtena Šolcově sestře. Pětipeský se odvolává na příslušný paragraf zemského zřízení, podle něhož je takový kšaft neplatný. Stěžuje si, že Mělničtí proti němu používají různých úskoků a argumentují domnělými výjimkami z práva, a to i podle práva městského. To se ovšem nemůže vztahovat na Pětipeského zemřelého poddaného. Navíc tvrdí, že o Šolcovu pozůstalost nespravedlivě usiluje rodina mělnického prvního konšela. Žádá zřízení nápravy včetně nařízení, aby mu Mělničtí vydali Šolcův zmíněný neplatný kšaft.

Bez místa, 3. února 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/3, fol. 36-36, česky

Jeho Milosti Císařské panu presidentu a pánům radám zřízeným nad apelacemi, pánům mně dobrotivě příznivým. Jich milostem stížnost Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a z Egrbergka na Byšicích a Bosyni.

((strany na Michala Šolce))¹

((Acti proti Abholun[g]² kšaftovní tu))³

Jeho Císařské Milosti, Vaší m[ilo]sti pane, pane presidente⁴ a Vaše m[ilo]sti páni rady zřízené nad apelacemi na Hradě pražském, páni mně v dobré lásce přízniví. Vznáším

¹ Ke sporu o pozůstalost Michala Šolce mezi Šťastným Václavem Pětipeským, úřadem purkmistra a rady města Mělník a několika dalšími stranami srov. listy č. 647 a 654.

² Abholung – vyzvednutí, vyvolání.

³ Dodatečné autografy, nejedná se patrně o rukopis Šťastného Václava Pětipeského.

na Vaše m[ilo]sti, kderak v tuto, ted' již nyní pomínulou, ránu Boží morovou Michal Šolc,⁵ ouředník na Bosyni, dědičný poddaný můj, touž nemocí roznomohši se, bez mého vědomí dal se do Mělníka⁶ dovésti, a tak nějaký spis v způsob kšaftu, též bez mé vůle, čehož se státi nemělo, ani od ouřadu, věda všickni, že poddaný můj jest, neměl se přijímat, učinil. A nejsou mi na počtě vyčteny, nemálo mu reštu⁷ pozůstáváje a ten sestře jeho, nebožtíka, k vůli ve středu po památce s[vatéh]o Františka 9. Octobris⁸ jest přečten, o kderémž, když sem zvěděl, zachovavši se podle vyměření právního práva městského E 43 o odpor témuž spisu při jich právě Mělnickým sem v outerej po památce všech svatých 5. Novembris,⁹ dřív 4 nedělí od přečteného, učinil. A toho dne na kšaftovníky spisu téhož neslušného obeslání k přeslyšení příčin téhož mého odporu ke dvěma nedělím k outerku den svatě Alžběty,¹⁰ sem <...> vyžádal, jakž týchž mých příčin Actum jest 19. Novembris,¹¹ vše léta jminulého 1613. A že tím odkaze[m] poddaného mého Michala Šolce nejvíc svědčí primasovi¹² a matce ženy jeho, též i něco vši obci, abych v spravedlnosti mé utlačen byl, oni, ouřad Mělnickéj, po přečtení týchž mých příčin téhož spisu v způsob kšaftu, co by ti kšaftovníci proti odporu mému a příčinám říkati chtěli, od 19. Novembris až do 28. Januari do 5 nedělí odklad učinili, pro všelijakých ouskokův proti mně požívání. A při témž čase, jako outerka pomínulého, jakoby náká žaloba byla ode mě na někoho učiněna, kladli mi Excepti,¹³ kderěz plnomocníci moji slyšeti nechtěli. A to pro příčiny tyto. Jedno, že právo městský E 43 o tom nevyměřuje, aby proti odporu a příčinám spisu v způsob kšaftu, kderého kdo jakou Excepti klásti mohl, ale průvod, byl[-l]i by s původem při příčinách na hotově, že maje dát publikovat, nebyli by z práva k týmž průvodům, že má jísti odklad a ne k jaké Excepti se státi. Druhé, že ta věc jest vo Excepti proti odporům kšaftův prve přesousena, jakž rozsudek toho z práva Vaší m[ilo]sti do Ounhoště¹⁴ vynešený v sobě ukazuje, kderéhož tuto přepis pro upamatování pánův přednáším. A podle toho Vaše m[ilo]sti žádám, podle předestřené podobeného příkladu, že poručením svým to při purgkmistru a radě města Mělníka naříditi ráčíte a mně malý takový spis v způsob kšaftu Michala Šolce, poddaného mého, tvrzen býti či nemá s vejhradou práva vrchního, neprodleně vyslyšeli. Jinak dále, budou-li chtíti oni, Mělničtí, jakých ouskokův požívati, poněvadž se nějaký odkaz od poddaného dotčeného mého na obec Mělnickou vztahuje a oni konšel z té obce sou, nechtěl bych nima v té při rozeznám býti, aniž by mě mohli v tom souditi, osobně přísudek jaký činiti. Kderěz takové mé žádosti právní, že od Vaší milosti odepríno nebude, se důvěřuji. Actum stížnosti v pondělí po památce Hromnic léta 1614.

Pánům k službám povolný
Šťastný Václav Pětipeský z Chýš
a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni¹⁵

⁴ Jan Zbyněk z Házmburka na Budyni († 1616), prezident apelačního soudu (1609-1616).

⁵ Michal Šolc († 1613), úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrbergku na statku Bosyně.

⁶ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství.

⁷ Rešt, též rest – dluh.

⁸ Dne 9. října 1614.

⁹ Dne 5. listopadu 1614.

¹⁰ Dne 19. listopadu 1614.

¹¹ Dne 19. listopadu 1614.

¹² Primas – první konšel.

¹³ Excepti – výjimka z práva.

¹⁴ Unhošť – poddanské město jižně od Kladna (Středočeský kraj), součást panství Křivoklát.

¹⁵ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrbergku na Byšicích a Bosyni († 1638).

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše stížnost prezidentovi a radům apelačního soudu. Jeho poddaný Michal Šolc, úředník na Pětipeského statku Bosyně, nechal bez vědomí Šťastného Václava Pětipeského sepsat závěť poté, co onemocněl morem. Šolcův kšaft byl sepsán na radnici v Mělníce a po jeho smrti přečten 9. října 1613. Šťastný Václav Pětipeský se ohradil proti takto nezákonnému jednání a nechal svolat soud ke dni 19. listopadu 1613. Stěžuje si, že podle údajné závěti odkázal jeho poddaný Michal Šolc majetek primasovi a matce Šolcovy ženy. Pětipeský se cítí poškozen na úkor Mělnických. Poukazuje na úskoky z jejich strany a odkládání řešení sporu o deset týdnů až do konce ledna 1614. Argumentuje doklady o zamítnutí výjimek v řešení podobných případů podle městského práva ze strany apelačního soudu. Žádá apelační soud, aby nařídil Mělnickým vydání Šolcovy závěti do Pětipeského rukou a následně zrušení její právní účinnosti. I přes úskoky ze strany Mělnických si přeje zachování dobrých sousedských vztahů.

Bez místa, 3. února 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1, fol. 22-23, česky

Jeho Milosti Císařské panu presidentu a pánům radám zřízeným nad apelacemi, pánům mně dobrotivě příznivým, Jich Milostem.¹

Stížnost

*Šťastného Václava Pětipeského[ho] z Chýš
a z Egrbergu na Byšicích a Bosyni*

Jeho Císařské Milosti, Vaš[e] M[ilos]t[i] pane, pane presidente² a Vaše M[ilos]t[i] páni rady zřízené nad apelacemi na Hradě pražském,³ páni mně v dobré lásce přízniví. Vznáším na Vaš[e] M[ilos]t[i], kderak v tuto, ted' již nyní pominulou ránu morovou Boží, Michal Šolc,⁴ ouředník na Bosyni,⁵ dědičný poddaný můj, touž nemocí roznemohši se, bez mého vědomí dal se do Mělníka⁶ dovésti a tam nějaký spis v způsob kšaftu, též bez mé vůle, čehož se státi nemělo, ani od nich ouřadu, věda všickni, že poddaný můj jest, neměl se přijímat, učinil a nejsouc mi na počtě vyčteny, nemálo mu reštů pozůstáváje a ten sestře jeho nebožtíka k vůli ve středu po památce s[vatéh]o Františka, 9. Octobris,⁷ jest přečten, o kderémž, když sem zvěděl, zachovavši se podle vyměření právního práva městského E. 43 o odpor témuž spisu při jich právě Mělnických, sem v outerej po památce všech svatých, 5. Novembris,⁸ dřív 4 nedělí od přečteného učinil a toho dne na kšaftovníky spisu téhož neslušného, obesláni k přeslyšení příčin téhož mého odporu ke dvěma nedělím,

¹ Jde pravděpodobně o čistopis konceptu listu se stejným sdělením editovaného výše pod č. 675. Ke sporu o pozůstalost Michala Šolce, Pětipeského úředníka v Bosyni, který zemřel na mor, srov. dále listy č. 647, 654 a 675.

² Jan Zbyněk z Házmburka na Budyni († 1616), prezident apelačního soudu (1609-1616).

³ Přisedící (radové) apelačního soudu v únoru 1614.

⁴ Michal Šolc († 1613), úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na statku Bosyně.

⁵ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

⁶ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství.

⁷ Dne 9. října 1613.

⁸ Dne 5. listopadu 1613.

k outerku den svaté Alžběty,⁹ sem sobě vyžádal, jakž týchž mých příčin Actum jest 19. Novembris¹⁰ v léta jminulýho 1613. A že tím odkazem poddaného mého Michala Šolce nejvíc svědčí primasovi a matce ženy jeho, též i něco vši obci, abych v spravedlnosti mé utlačen byl, oni, ouřad Mělnickej, po přečtení týchž mých příčin téhož spisu v způsob kšaftu, co by ti kšaftovníci proti odporu mému a příčinám říkati chtěli, od 19. Novembris až do 28. Januari do desíti neděli odklad učinili, pro všelijakých ouskokův proti mně požívání. A při témž čase, jako outerka pomínulého, jakoby nějaká žaloba byla ode mě na někoho učiněna, kladli mi Excepti, kderěz plnomocníci moji slyšeti nechtěli. A to pro příčiny tyto. Jedno, že právo městský E. 43 o tom nevyměřuje, aby proti odporu a příčinám spisu v způsob kšaftu, kderého kdo jakou Excepti klásti mohl, ale p[r]ůvod, byli by s průvodem při příčinách na hotově, že mají dát publikovat, nebyli by z práva k týmž průvodům, že má jistý odklad, a ne k jaké Excepti se státi. Druhé, že ta věc jest v Excepti proti odporům kšaftův prvé přesouzena, jakž rozsudek toho z práva Vaší M[ilos]ti vynešený v sobě ukazuje, kderéhož tuto přepis pro upamatování pánův přednáším. A podle toho Vaší M[ilos]ti žádám, podle předestřeného podobného příkladu, že poručením svým to při purgmistru a radě města Mělníka naříditi ráčíte, aby mi odklad k průvodům příčin mých odporu mého učinili a mně malý takový spis v způsob kšaftu Michala Šolce, poddaného mého, tvrzen býti či nemá, s vejhradou práva vrchního, neprodleně vyslyšeli. Jinak dále, budou-li chtíti oni, Mělničtí, jakých ouskokův požívat, poněvadž se nějaký odkaz od poddaného do[t]čeného mého na obec mělnickou vztahuje a oni konšelé z té obce sou, nechťel bych nima v té při rozeznán býti, aniž by mě mohli v tom souditi a sobě přisudek jaký činiti. Kderěz takové žádosti mé právní, že od Vaší M[ilos]ti odepřino nebude, se důvěřuji. Actum stížnosti v pondělí po památce Hromnic léta 1614.

Pánům k službám povolný
Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku
na Byšicích a Bosyni

⁹ Dne 19. listopadu 1613.

¹⁰ Dne 19. listopadu 1613.

677.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 17. února 1614

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 237v, česky

N. 5

Od p[ana] Pětipeskýho z Byšic,¹ etc., strany kšaftu n[ěkdy] Michala Šolce.² ACTUM. 17. Februa[ri] A. 1614.³

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Michal Šolc († 1613), úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na statku Bosyně.

³ Ke sporu o pozůstalost Michala Šolce, Pětipeského úředníka v Bosyni, který zemřel na mor, srov. dále listy č. 647, 654 a 675-676.

678.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 19. února 1614

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 237v, česky

N. 5

Od p[ana] Šťastného Václava Pětipeského z Byšic,¹ etc., v příčině obstavuňku² na paláci p[ani] sousedky své. ACTUM 19. Febr[uari] A. 1614.

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Stavůňk, obstavuňk – obstavení majetku zpravidla pro dluh.

679.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 19. února 1614

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 237v, česky

N. 7

Od p[ana] Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni. ACTUM 19. Februari 1614.

680.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Opětovně se přimlouvají, aby Pětipeský odložil splátku dluhu Danielu Kavkovi, který zaplatí, jakmile to bude možné.

Mělník nad Labem, 20. února 1614

SOKA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 104, sign. L 15, Kopíř odeslaných listů 1610-15, fol. 105r, česky

Panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému, etc.

Službu svou vzkazujeme, etc.

Dle psaní druhého od V[áš]i M[ilosti] nám v příčině Daniele Kavky¹ učiněného, jakou žádost jest nás v spisu svém týž Daniel Kavka, V[áš]i M[ilosti] příležitě odsílajícím, předešel, vyrozuměti ráčíte. Poněvadž dluhu na odpor se nestaví, jedině toho, aby další volnější sečkání proti dostatečnému rukojemství užiti maje, jakožto člověku potřebnému, za něho se přimlouváme, že jemu toho přiti ráčíte. Pro naši V[áš]i M[ilosti] v podobné příčině volnou odměnu.

S tím milost boží rač býti s námi. Dat[um] v městě Mělnice nad Labem² v první čtvrtek v postě léta 1614.

¹ Daniel Kavka, patrně měšťan či poddaný města Mělník nad Labem.

² Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Viléma Vchynského ze Vchynic (1611-1613), v letech 1614-1618 ve správě katolického hejtmana Jakuba Hořčického z Tepence, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku. Přehled obsazení purkmistra a městské rady města Mělníka v letech 1612-1613 podává i s odkazy na prameny J. KILIÁN (ed.), *Martin Prušek z Prušova*, s. 20-22.

Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že pacholku Havlovi poslal kůň na cestě do Horního Bousova. Posílá pro ryby do Března a jménem Pětipeského žádá tamějšího správce Lišvice, aby mu odeslal dobré ryby. Mikuláš Vratislav z Bubna by se podle zpráv poddaných měl vrátit každým dnem. V noci byl pozorován požár nedaleko Myškovice, naštěstí však shořely jen obě krčmy a selský dvůr ve Veleni. Pětipeský se již může vrátit domů, protože morová nákaza podle všeho opadla. Všichni nemocní, o nichž Sovenický psal minule, se již zotavili. Nemá zprávy o dalších zemřelých. Pouze domácí žid, kterého potkal cestou ze Vtelna a Libně, mu říkal, že kdosi další onemocněl. Jeho zprávy však nemusí být hodnověrné. Také v Bosyni na Roubíčkově gruntu se nemocní již zotavují.

Byšice, 21. února 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/18, fol. 22, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, J[eho] M[ilos]ti] panu mému laskavému, k dodání.

Službu svou Vaší M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavej, zdraví a v něm jiného všeho dobrého, na Pánu Bohu vinšující, přeji Vaší M[ilos]ti věrně rád.

Včera ve tři hodiny na noc čeládka domů ode pana přijeli, o Havlovi,¹ pacholku, že s vojkovským koněm na cestě pro nemoc téhož koně zůstal, povídali. Dnes pak, přijevše tyž Havel, že jest ten kůň v Hořením Bousově² umřel, oznámil. Pro ryby dnes na Březno³ posílám a aby hodný a dobrý Vaší M[ilos]ti odeslány byly, jménem Vaší M[ilos]ti panu Lišvicovi⁴ piši. Zejtra jich domů očekávám. Trubec,⁵ svozující na Březně, jak brzo pan z Bubna⁶ tu se přijeti strojí, uptal se, že ho každého dne očekávají. Dnes v noci jminulé, jsouce spatřen oheň ku Praze, podle položení sem se obával, že by daleko Myškovice⁷ nebyl, ale uptal sem se toho v jistotě, že v[e] Veleni⁸ obě krčmy a potom jeden dvůr selský shořely. A poněvadž kočí zase pro Vaší M[ilos]t domů navrácení jede, co se povětrí morního dotýče, ačkolivěk v předešlém psaní sem Vaší M[ilos]ti o některých, kdo tak nemocní byli, psal, ale zase všickni z těch povstali, o jiném pak žádném, aby do této chvíle jak v městě[čku], tak po těchto blízkých vesnicích, aby nemocný býti měl, uptati se nemohu, pročež neuznávám Vaší M[ilos]ti se (však pokudž tak dále Pán Bůh chrániti ráci) jakého nebezpečnosti obávati. Ačkolivěk dnes, douce z lesův, sešel sem se s domácím židem, mně povídal za jistou věc, douce ze Vtelna⁹ a z Libně,¹⁰ že jsou mu povídali, že by jeden

¹ Blíže neidentifikováno.

² Horní Bousov, ves východně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), část Dolního Bousova.

³ Březno, městečko východně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1617 v majetku Mikuláše Vratislava z Bubna, poté jeho manželky Barbory Bubnové z Budova.

⁴ Lišvic, patrně úředník Mikuláše Vratislava z Bubna v Březně.

⁵ Blíže neidentifikováno.

⁶ Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617), hejtman Boleslavského kraje (1608-1609, 1615-1616).

⁷ Myškovice, dnes Miškovice, ves a tvrz na severovýchodním okraji Prahy (Středočeský kraj), v majetku Mikuláše Trmala z Toušic (1604-1623).

⁸ Veleň, poddanská ves a tvrz severovýchodně od Prahy (kraj Středočeský), v majetku Mikuláše Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁹ Mělnické Vtelno, ves a tvrz východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Vtelenských ze Vtelna; ves, tvrz, dva poplužní dvory a pivovar zkonfiskovány Janu Vtelenskému ze Vtelna (1622).

sedlák již od třetího dne a potom kdos druhý na morní bolest ležeti měli. Ale to jest od nás podál a taky nevím, jest to tak, jak jest slyšel, či jinak. Byť pak i to pravda byla, však jest od nás podál. Na Bosyni¹¹ ten na Roubíčkovým¹² taky na ty neřesti ležíval, ale již povídají, že jest lepší. Pán Bůh nebeský, rač sám dále chrániti a Vaši M[ilost]i šťastně v dobrém zdraví dáti se domů navrátiti. Dat[um] v měst[ečku] Byšicích v pátek 21. Februari léta 1614.

*V[aší] M[ilosti] věrný poddaný
Jiřík Sovenický¹³*

¹⁰ Vysoká Libeň, ves na Mělnicku severovýchodně od Byšic (Středočeský kraj), v majetku Václava Hrzána z Harasova a jeho manželky Alžběty Hrzánové z Dubé, později jejího syna Václava.

¹¹ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

¹² Jan Roubíček, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Bosyně.

¹³ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

682.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 25. února 1614

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 237r, česky

N. 11

Od p[ana] Pětipeskýho, etc., v příčině dlužníků do důchodu páně. ACTUM 25. Feb[ruari] A. 1614.

683.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Janu Litvínovi z Říčan. Pětipeský žádá splacení půjčky 400 kop míšeňských grošů a úrok z této půjčky k termínu svatého Jiří 1614. Částka má být odeslána do Byšic, případně do Prahy. Pokud by Jan Litvín nemohl dluh splatit, má Pětipeskému vystavit nový dluhopis k termínu svatého Havla téhož roku a odeslat Pětipeskému úrok. Šťastný Václav Pětipeský očekává odpověď a v přípisu znovu žádá splacení úroku, protože sám musí někomu odvést jistou větší částku.

Byšice, 26. února 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1, fol. 20, česky

Urozenému panu, panu Janovi Litvínovi z Říčan a na Hořovicích,¹ J[eho] M[ilosti] C[ísařské] radě a komorníku, panu švagru a bratru mému zvláště milému a ke mně laskavému k dodání.

((A. 1614 o přejištění sumy))

¹ Jan Litvín z Říčan na Hořovicích († asi 1637), přední účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618) a stavovského povstání (1618-1620).

Službu svou Vaši mi[l]o[sti] vzkazují, urozený pane, pane švagře a bratře můj zvláště milý a ke mně laskavý, zdravý a v něm jiného všeho dobrého, od pana Boha vinšujíc, přeji tvý mi[los]ti věrně a upřímně rád. Jakož jsem ku potřebě tvý mi[l]o[sti] čtyř set kop míš[eňských] zapůjčil, majíce pak nemalou sumu peněz při nejprv příštím svatém Jiří od [s]ebe odvésti, tvý mi[l]o[sti] za to přátelsky a služebně žádám, že mi nadepsanou sumu i s ourokem na ní vzešlým k vejš dotčenýmu svatému Jiří nejprve příštím zhotoviti a oplatiti, a pokud možné ke mně na Byšice,² pakli by bejti nemohlo, tehdy do Prahy <odeslati> ((pokudž by pak týž sumy děle potřebovati ráčil, toliko jistotu (<obyčejn>) svědčící do s[vatéh]o Havla nejprve příštího pod ourok obyčejný obnoviti a ourok <posešlý odeslati> vzešlý odeslati)) ráčíš a <...> k žádosti mé učiniti ráčíš. Nepominu se tvý mi[l]o[sti] toho všelijakým dobrým přátelstvím volně odsluhovati. Odpovědi s naplněním žádosti mé, kterou bych se zpravití mohl, po tomto poslu mém očekávati budu. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Datum na Byšicích v středu po svatém Matěji apoštolu Páně léta 1614.

*((Tvý milosti každýho času sloužiti hotový))
Šťastný Václav Pětipeský z Chýš
a z Egerbergku na Byšicích a Bosyni*

((Můj zvláště jmilý pane švagře, poněvadž při času s[vatéh]o Jiří nejprve příštím již celoroční ourok mně zůstávati ráčíš, já pak při týmž čase nemalou sumu od sebe odvésti mám. Protož tvý mi[los]ti za to přátelsky žádám, že vedle připsání a zamluvení svýho ourok ((mně)) časně odeslati ráčíš <se důvěřuji>, nebo kdyby mně týž ourok časně od tvý M[ilos]ti <odved> odeslán a odveden bejti neměl, tehdá bych též i sumy tvý mi[l]o[sti] čekati nemohl. Protož tehdy se důvěřuji, že to opatřiti ráčíš, tak abych já v tom obmeškán nebyl a k tomu, co od sebe odvésti mám, odvésti a svý zámlu[vě]<...> dosti učiniti mohl. Vedle toho tvý mi[los]ti upřímný a volný švagr a sluha zůstávám. S tím milost Boží s ná[mi].))

² Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egerberku (1577-1623).

684.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egerberku píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. Zajímá se o pozůstalost movitého i nemovitého majetku po Alžbětě Štýrské, mělnické měšřance. Táže se, zda pozůstalost připadla její dceři Salomeně, manželce Václava Nedvěda, či někomu jinému. Dosud neobdržel od Mělnických žádnou odpověď. V případě dalšího prodlení ze strany Mělnických uvědomí Šťastný Václav Pětipeský úředníky místodržitelství. Žádá brzkou odpověď.

Nové Město pražské, 26. února 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1, fol. 21, česky

Slovutné opatrnosti pánům purgkmistru a radě města Mělníka nad Labem, pánům přátelům a sousedům mým milým, k dodání.

((Rukojmí <na tou> Šimona Sládka,¹ Adam Mlynář²))

¹ Šimon Sládek, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

[Službu] svou vzkazují, slovně opatrnosti páni přátelé a sousedé moji milí, zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji Vám věrně rád. Učinil sem Vám předešle přátelské psaní, věděti od Vás žádaje, kdo by statku všeho mohovitého i nemohovitého po Alžbětě Štýrské³ pod právem Vaším zůstalého nápadníkem byl a jeho v držení a užívání zůstával. Zdaž by Salomena,⁴ dcera nebožky a manželka pana Václava Nedvěda,⁵ jeho se ujala, sama ním vládne, či-li od nebožky, jakými zápisy s ní někdo jinej v témž statku, buď dáním, anebo odkázáním spolčenej jest, či-li toliko tý a ní Salomeny samou nápadem, nebo-ližto dědicím právem jesti, všečen ten statek připadl ((ale žádné místné odpovědi sem od Vás dostati nemohl, a protož, jakž předešle, tak i nyní, Vás za to žádám, že mi toho jistou zprávu, kdo by téhož statku, jakýmž pak koliv způsobem v držení byl, učiníte a)), že mě neprodleně zas svou odpovědí ((po tomto poslu mém)) zpravíte, tak aby mi nebylo potřeba to na Jich Milosti pány, pány místodržící v stížnosti své vznýsti a s Vámi o to zaneprázdnění míti. Nebo tu nic neslušného ani neprávnického užití nežádám, ale v tom, čím ste povinni mně i jednomu každému, toho odporu učiniti že nebudete, se Vám důvěřuji. S tím milost pána Boha všemohoucího rač býti s námi se všemi. Dat[um] v Novém Městě pražském v domě mém v sobotu po památce svatě Trojice léta 1614.

<odpovědi brzké žádám>

Šťastný Václav
Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergka
a Byšicích a Bosyni

² Adam Mlynář, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Byšic, nájemce Prokopovského mlýna.

³ Alžběta Štýrská († asi před 1614), měšťanka Mělníka nad Labem.

⁴ Salomena Nedvědová, dcera Alžběty Štýrské († asi před 1614), mělnické měšťanky.

⁵ Václav Nedvěd z Peclinovce, manžel Salomeny Štýrské, mělnický měšťan, konšel a primas.

685.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 1. března 1614

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 239v, česky

N. 19

Od p[ana] Pětipeskýho z Byšic,¹ že děkování činí p[ánům],² že jest povoleno v radě vydati svědomí na p[aní] Marianě, manželky p[ana] Jiříka Zemana.³ ACTUM 1. Marti A. 1614.

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem

³ Jiří Zeman, patrně měšťan Staré Boleslavi.

686.

Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Děkuje za jeho návštěvu i péči, kterou o ni a jejího manžela má. Oznamuje, že zůstávají v uspokojivém zdraví. Její manžel má však nemocné nohy, střídavě ho obě bolí. Dnes obdržel psaní z Pardubic; má tam dojet, chce-li zastihnout svého bratra ještě živého. I přes nemoc nohou tam pojede. Má o něj velkou starost. Chystali se

do Vraného, ale budou muset cestu odložit. Potom se s ním rádi setkají. Vzkazuje modlitby a pozdravy manžela.

Samšina, 1. března 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 161, česky

Urozenýmu a statečnýmú rytíři, panu Šťastnýmú Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Ekrberku na Byšicích, Bosyni, panu strejci a synu mýmu z[v]láště milýmu, dán bud'.

((A. 1614 od paní Báry Gerštorfový,¹ za navštívení děkuje.))²

Modlitbu svú vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane <uj> strejče a synu můj zvláště milý. Týhož zdraví i jinýho všeho nejlepšího dobrýho Vám od Pána Boha vinšují a upřímně věrně ráda přeji, tak jako Vaše upřímná máti a strejna. Z přátelskýho navštívení a péče, kerou o mýho nejmilejšího pana³ máte a na nás nezapomínáte, Vám velice hrubě přátelsky spolu s mým nejmilejším panem děkuji a Vám oznamuji, že tak v mírným zdraví, jak ste [od] nás odjeli, se všemi svými zůstáváme. Než můj nejmilejší pan, ten přece nikam nemůže na svý nohy. S týma drobet jedný vyšlo, na kerou prví stonal, a přišlo mu do druhý. A dnes mu přišlo psaní z Pardubic,⁴ [ch]ce-li svýho pana bratra živýho zastati, aby tam přijel. Tak ihned, souce sám nemocný na ty svý nohy, tam jede, o kerýhož se jistě hrubě starám. Pán Bů[h] rač sám jeho průvo[d]cem býti a jej sám laskavě opatrovati. Strojili sme se z neděle na Vraný,⁵ Bůh milej ví, jak již to bude, kdy se tam vypraviti moci budeme. Kdykoliv tam pojedeme, nechceme spolu s panem svým pana strejce minouti. Než jak sme se panu strejci zakázali, tak to vykonati (([ch]ceme)). Můj nejmilejší pan dal pana strejce velice hrubě přátelsky pozdraviti a svých mnostvích přátelských služeb s vinšováním od Pána Boha mnoho dobrých věcí oznámiti. S tím milostivý Pán Bů[h] rač býti s námi se všemi. Datum na Samšině⁶ tu sobotu po svatým Matěji léta [16]14.

Podle poznamenání od posla, ručníky, ubrusy i selvity⁷ sem přijala. Jak svý ubrusy, tak Vaše, jak možný bude, pěkně vybiliti dáti [ch]ci hrubě ráda.

Barbora Gerštorfová z Chýš a z Ekrberku⁸

¹ Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku na Samšině a Kokovicích († 1639 v Pirně), mladší sestra Jana Jiřího († 1611) a Jana Albrechta († 1614) Pětipeských z Chýš a Egrberku, od roku 1609 manželka Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu († 1639 v Pirně), sestřenice Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Samšině († 1639 v Pirně), hejtman Boleslavského kraje (1603-1604, 1606-1607), účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618) a stavovského povstání (1618-1620), komisař Boleslavského kraje (1619), pobělohorský exulant.

⁴ Pardubice, krajské město (Pardubický kraj), královské komorní město, koncem předbělohorské doby převážně nekatolické.

⁵ Vraný, městečko, zaniklá tvrz a pozdější rokokový zámek severně od Kladna (Středočeský kraj), v držení Doupovců z Doupova (1589-1621).

⁶ Samšina, ves a tvrz západně od Jičina (Královéhradecký kraj), v držení Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu (1605-1620).

⁷ Selvit – patrně druh stolní či jiné domácí tkaniny.

⁸ Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku na Samšině a Kokovicích († 1639 v Pirně).

687.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 7. března 1614

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 240v, česky

N. 27

Od p[ana] Šťastného Václava Pětipeského z Byšic,¹ v příčině p[ani] Alžběty Celatkovy.² ACTUM 7. Marti A. 1614.

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Alžběta Celatková, měšťanka Mělníka nad Labem.

688.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 8. března 1614

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 240v, česky

N. 28

Od p[ana] Šťastného Václava Pětipeského, etc., v příčině p[ani] Alžběty Štýrský,¹ dodáno 8. Marti A. 1614.

¹ Alžběta Štýrská, měšťanka Mělníka nad Labem.

689.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 10. března 1614

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 240v, česky

N. 30

Od p[ana] Pětipeského, 10. Marti dodáno psaní, při zdržení [...] přívorského¹ v při [...].²

¹ Patrně Dolní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení rytířského rodu Vančurů z Řehnic (1555-1604) a následně města a panství Mělník; nebo Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

² Nečitelné.

690.

Vojtěch starší Koutský z Jenštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že Pětipeského půhony byly podány k úřadu nejvyššího purkrabství. Avšak jednání soudu přerušila morová rána. Vyhlášeny tedy budou moci být až při příštím zasedání soudu nejvyššího purkrabství, jehož termín však dosud není znám.

Nové Město pražské, 12. března 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 90, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu a příteli mně laskavě příznivému, k dodání.
((1614 od pana Koutského¹))²*

Službu svou vzkazují Va[ší] M[ilos]ti, urozený a statečný rytíři, pane a příteli mně laskavě příznivej. Téhož zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji Va[ší] M[ilos]ti věrně rád.

Psaní Va[ší] M[ilos]ti mně učiněnému jsem porozuměl. I oznamuji Va[ší] M[ilos]ti, že ti pŕuhonové Va[ší] M[ilos]ti jsou k ouřadu purkrabskýmu podáni, ale že toho času již rána Boží morová zde v městech pražských proskakovala, za tou příčinou žádná vejprava až posavad nebyla a takový pŕuhonové nejvyššího soudu k vyhlášení svému přijíti moci nebudou, až teprva budoucího soudu, kterýž kdy bude držán, ještě věděti nemohu, až teprva při vzdání tohoto nejprv příštího soudu. S tím se Va[ší] M[ilos]ti na všem dobře a šťastně jmíti vinšuji. Dat[um] v Novém Městě pražském v pátek vo s[vatým] Řehoři³ léta 1614.

Vojtěch starší Koutskej z Jenštejna⁴

¹ Vojtěch Koutský z Jenštejna († po 1628), radní Nového Města pražského, účastník stavovského povstání, omilostněn, exulant (po 1627).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Patrně chyba v dataci, den svatého Řehoře připadl roku 1614 na středu 12. března.

⁴ Vojtěch Koutský z Jenštejna († po 1628).

691.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 13. března 1614

SOka Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 240r, česky

N. 31

Od plnomocníkův pana Šťastného Pětipeského z Byšic,¹ důklad skládají, 2 toлары, 1 dukát, sumou 5 kop, 24 gr[ošů]. Dodáno 13. Marti A. 1614.

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

692.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 14. března 1614

SOka Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 240r, česky

N. 32

Od pana Pětipeského, psaní do rady dodáno. Actum 14. Marti. Za panem písařem zůstávají při ACTI.

693.

Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Posílá Pětipeskému k velikonočním svátkům darem pár jeřábků. Chtěl mu věnovat lepší zvěřinu, avšak vzhledem k velké zimě a dlouho trvajícímu sněhu u něj v horách mu jeho myslivci nic lepšího neopatřili. Zahynulo mnoho srn, zbylé jsou jen kost a kůže. Až bude zase hojnost zvěřiny, se švagrem se rád podělí.

Doksy, 27. března 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 123-124, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerperku na Byšicích a Bosyni, panu švagru, bratru a sousedu mému zvláště milému, k dodání. ((A. 1614 od pana V[áclava] Berky,¹ odsílá mi pár jeřábkův.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře, bratře a sousede můj zvláště milý. Zdraví a při něm jiné všechno nejlepší dobré, od pána Boha panu švagru vinšujíc, věrně rád přeji. Přitom schválně panu švagru k těmto nastávajícím velikonočním svátkům pár jeřábků odsílám, té naděje jsouc, že pan švagr zavděk přijme. Pán Bůh rač jich panu švagru i všechněm, kteří od nich jísti budou, k dobrému zdraví dáti požití. Jakž sem pak na to myslil, abych mohl pana švagra nějakou jinou zvěřinou fedrovati,³ ale za příčinou té veliké zimy a dlouho zvláště zde na horách trvajícího sněhu mi ((nic)) myslivci moji způsobiti nemohli. Neb skrze to i srny velmi k hrubé záhubě přišly, takže na nich nic není, toliko kost a kůže zůstává. Jiným časem, když tak pán Bůh co naděliti ráčí, s panem švagrem se rád zděliti chci. Panu švagru volný švagr a bratr zůstávajíc. Milosti Boží poručena činím. Dán na Dokzi⁴ 27. Marti 1614.

*Václav starší Berka z Dubé a z Lipé na Loučině,
Dešné, Vidimi a Bezdězi⁵*

¹ Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučení, Deštné, Housce, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtmán Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět.

⁴ Doksy, město a renesanční zámek jihovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (1596-1621).

⁵ Václav starší Berka z Dubé a Lipé (1570-1625).

694.

Vilém Miřkovský z Tropčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Připomíná příslib půjčky 1 000 kop míšeňských grošů proti dostatečnému pojištění a na obyčejný úrok k termínu svatého Jiří. Pokud by mu Pětipeský nemohl zapůjčit celou sumu, žádá alespoň 600 kop míšeňských grošů, jelikož musí peníze odvést Anně Salomeně Harantové z Hořovic. Zavazuje se službou a včasným splacením půjčky. Protože nemá nic jiného, odesílá Pětipeskému alespoň jeřábka.

Vrchlabí, 28. března 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 108-109, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku a na Byšicích, panu švagru a bratru mému zvláště milému.
(A. 1614 ode pana Viléma Miřkovsk[ého]¹ o další sčekání, abych ještě víceji připůjčil, žádá.)²*

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj upřímně zvláště milý. Zdraví, v něm i jiného od Pána Boha všeho nejlepšího dobrého, přeji tvé mi[los]ti věrně rád. Můj zvláště milý pane švagře, nemohl jsem toho pominouti, nýbrž tvé mi[los]ti tímto psaním svým navštívit. A žádost mou strany půjčky peněz k přátelský paměti přivozovati. Jak předešle, tak i nyní za to služebně a přátelsky prosím a žádám, že mně tu lásku prokážeš a k tomuto s[vatému] Jiří³ k mé veliké potřebě 1 000 kop míš[enských] proti dostatečnému pojištění a ouroky obyčejnými zapůjčiti a laskavě fedrovati⁴ ráčíš. Jesliže by pak vždy mimo naději mou tvá mi[los]t mně zouplna ten tisíc kop půjčiti moci neráčil, tehdy tvé mi[los]ti prosím o šest set kop, nebo tvé mi[los]ti oznámiti mohu, že paní Harantovy⁵ jistou sumu peněz k tomuto s[vatému] Jiří dáti a složiti musím. Což té celé a nepochybné naděje k tvé mi[los]ti jsem, že mou žádost laskavě naplniti [!]. Já, Bohdá, co tu pro mne v tý příčině učiniti ráčíš, se toho vším dobrým odsloužím a při času terminovaném taky s poděkováním rád zaplatiti chci. Nemaje pak na ten čas co jinšího, Tvé mi[los]ti jeřábek jeden posílám, za to služebně žádám, že se mnou zavděk přijíti ráčíš. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] na Vrchlabi⁶ v outery den památky Blahoslavené Panny Marie Zvěstování léta 1614.

*Tvé milosti volný sluha
Vilém Miřkovský z Stropčic a na Vrchlabi⁷*

¹ Vilém Miřkovský z Tropčic na Vrchlabi († po 1624), hejtman Hradeckého kraje (1604-1605, 1607-1608, 1609-1610), účastník stavovského povstání.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Ke dni 23. dubna 1614.

⁴ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyřídit (záležitost).

⁵ Anna Salomena Harantová z Hořovic na Pecce († 1632), třetí manželka Kryštofa Haranta z Polžic a Bezdruzic, poději druhá manželka Heřmana Černína z Chudenic.

⁶ Vrchlabi, město západně od Trutnova (Královéhradecký kraj), poddanské město v letech 1602-1624 v držení Viléma Miřkovského z Tropčic.

⁷ Vilém Miřkovský z Tropčic na Vrchlabi († po 1624).

695.

Mikuláš Španovský z Lisova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrbergku. Nerad se dozvěděl, že mu Pětipeský nebude moci půjčit smluvených 5 000 kop míšeňských grošů. Ubezpečil totiž již některé svoje věřitele, že jim splatí vlastní dluhy. Znovu prosí o potřebnou půjčku, neboť v krátkém čase takovou sumu jinde nesežene. Nemusí švagrovi jako rozumnému člověku vysvětlovat, k jakým škodám jinak přijde. Jeho manželka děkuje za odeslanou Bibli kralickou. Vzkazuje pozdravy a služby svých synů Michálka a Fridrýška.

Pacov, 31. března 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 27, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému zvláště milému.
(A. 1614 od pana Mikuláše Španovského¹ o půjčku peněz.)²*

Službu svou vzkazují, urozenej a statečnej rytíři, pane švagře můj zvláště milej, od Pána Boha zdraví a jiného všeho dobrého přeji panu švagru věrně rád. Že pan švagr můj zvláště milej z milosti Boží na dobrém způsobu zdraví zůstává, panu švagru toho věrně rád přeji a panu švagru oznamuji, že z daru Božího se všemi svejmi při mírným zdraví pozůstávám. Pán Bůh rač nás z obojí strany při témž dobrém zdraví do vůle své i dále milostivě chrániti a opatrovati. Můj zvláště milej pane švagře, z psaní páně švagrova tomu sem porozuměl, že by mně pan švagr těmi 5 000 kop míš[enských] k času příštího s[vatého] Jiří fedrovati³ nemohl, což sem jistě velice nerad uslyšel, nebo již někderé své věřitele na konec na sumu tu sem ubespečil, v té naději, věda, že z milosti Boží pan švagr dobře s takovou sum[o]u i také z větší lásky může, by pak jiné případnosti prodajem obilí k tomu připojený nebyly. Protož svého zvláště milého pana švagra jakožto toho, v němž v důvěrnosti svou naději skládám, za to přátelsky prosím, že mně v této mé potřebě neopustí, nýbrž takovou sumou fedrovati bude. Já panu švagru jí podle žádosti jeho ujistiti a toho velikého přátelství panu švagru zase všim mně možným odplatiti se nepominu a od pana švagra přátelské, potěšitedlné odpovědi očekávati budu. Nebo můj zvláště milej pan švagr znáti může, že mně již v tak krátkém času jinde takové sumy sobě mi přijíti nikoliv možné není a od těch, kderej[ch] sem již ubespečil, jaké by se na mně škody a těžkosti uvalily, to já panu švagru jako rozumnému k uvážení připouštím. Má nejmilejší manželka⁴ panu švagru modlitbu vzkazuje a z odeslané České Bibli⁵ velice děkuje a při shledání sama ještě děkovati bude. S tím Milost Boží s námi bejti rač. Dán na Pacově⁶ v pondělí Velikonoční léta 1614.

Posel páně švagra musel čekati, a to až jinej posel z Kácova⁷ odpověď na psaní paní sestry páně přinesl.

((Můj Michálek⁸ i Fridryšek⁹ panu švagru svý neustalečný služby s vinšem od všemohoucího Pána Boha všech dobrých věcí vzkazují a lásce páně švagrově poručena se činí.))

*Páně švagrově volný švagr do smrti
Mikuláš z Lisova,¹⁰ m. p.*

¹ Mikuláš Španovský z Lisova na Pacově a Vožici († 1616), hejtman Bechyňského kraje za rytířský stav (1604-1605, 1609-1610, 1611-1612).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyfídit (záležitost).

⁴ Anna Španovská z Doupova († po 1620), dcera Barbory Doupovcové/Gerštorfové z Chýš a Egerberku, manželka Mikuláše Španovského z Lisova na Pacově a Vožici († 1616).

⁵ Mínen výtisk Bible kralické.

⁶ Pacov, město a renesančně upravený hrad západně od Pelhřimova (kraj Vysočina), do roku 1614 v držení Španovských z Lisova, následně Ladislava Víta ze Rzávého, témuž konfiskováno (1623).

⁷ Kácov, městys na Sázavě jihozápadně od Kutné Hory (Středočeský kraj), do roku 1623 v držení Karla staršího Čejky z Olbramovic.

⁸ Michal Španovský z Lisova († 1619), syn Mikuláše Španovského z Lisova na Pacově a Vožici.

⁹ Fridrich Španovský z Lisova († po 1614), syn Mikuláše Španovského z Lisova na Pacově a Vožici.

¹⁰ Mikuláš Španovský z Lisova na Pacově a Vožici († 1616).

696.

Anna Marie Pětipeská z Kronenperku píše Evě Pětipeské z Údrče. Žádá svou švagrovou, aby jí z pozůstalosti po Janu Albrechtovi Pětipeském z Chýš a Egrberku na Libochovičkách, bratru svého manžela, vyplatila věno ve výši 3 085 kop a 48 míšeňských grošů, jak stvrzuje zápis v deskách zemských z roku 1613. Eva Pětipeská z Údrče se totiž stala poručnicí nad majetkem sirotků pozůstalých po Janu Albrechtovi Pětipeském. Anna Marie Pětipeská z Kronenperku se ocitla ve finanční tísní, proto žádá o brzké vyplacení svého podílu včetně úroků. Očekává odpověď, kdy a kam si bude moci pro peníze přijet. Dopis byl postoupen Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

Nové Město pražské, 7. dubna 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 77-78, česky

Urozené paní Evě Pětipeský, rozené Oudrcké z Audrče na Libochovičkách a Kolči, paní kmotře a švakrové mé zvláště milé, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozená paní Evo Pětipeská z Oudrče, paní kmotra a švagrová má zvláště milá, zdraví i jiného všeho dobrého přeji Vám věrně ráda. Jakž jest mně, Anně Mariji Pětipeský,¹ pozůstalé vdově po někdy panu Jiřím Janovi Pětipeským,² mém nejmilějším panu, dobré paměti před Jich milostmi pány ouředníky pražskými při dckách zemských věna mého a vejšejí nad věno, což sem provedla a prokázala, přisouzeno tři tisíce vosmdesáte pět kop čtyřiceti osm grošů, vše míšeňských, tak jakž v kvaternu památném novým modrým léta 1613 v outerej po svaté Trojici H 18 to vše v sobě šířeji obsahující, zavírá. A poněvadž vy, má zvláště milá paní kmotra, po dobré paměti panu manželu Vašem,³ jakožto poručnice dítek Vašich od něho zřízená, statku po něm pozůstalého ((ste se ujaly a)) v opatrování zůstáváte, Vás přátelsky žádám, že mně takovou sumu peněz jistinou výš oznámenou i s ourokem na to vzešlým od sebe odvedete, vyplníte a dáte. Nebo důležitě pilně potřebuji a dáleji bez těch peněz nikoliv býti nemohu. A kdy bych k Vám, kde v které místo a kterého dne v jistotnosti pro takový peníze měla odeslati, anebo sama přijeti a proti dostatečnému vykvitování⁴ od Vás týž své peníze přijíti, žádám přátelsky, že mi skrze psaní v známost uvedete. Máte mě sobě zase vždyckny ve všem povolnou. Laskavé odpovědi od Vás očekávám. A s tím milost pána Boha s námi se všemi býti rač. Datum v Novém Městě pražském v pondělí po neděli Provodní léta 1614.

Anna Marije Pětipeská z Kronenperku, po někdy panu Jiřím Janovi Pětipeským pozůstalá vdova.⁵

¹ Anna Marie Pětipeská z Kronenperku († po 1614), vdova po Janu Jiřím Pětipeském z Chýš a Egrberku na Libochovičkách.

² Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1612), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, přísedící purkrabského soudu.

³ Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 10. října 1613), přísedící nejvyššího purkrabského soudu, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Vykvitovat – poskytnout kvitanci, potvrzení o splacení dluhu či úroku.

⁵ Anna Marie Pětipeská z Kronenperku († po 1614).

697.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 8. dubna 1614

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 242r, česky

N. 11

Od p[ana] Šťastného Václava Pětipeského, etc., do rady dodáno, za panem písařem zůstává nutný. ACTUM 8. Aprilis] A. 1614.

698.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 9. dubna 1614

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 243v, česky

N. 12

Téhož dne přinešeno psaní k ouřadu ohradní od p[ana] Šťastného Václava Pětipeského z Byšic,¹ etc., v příčině paní Alžběty Štýrský² o INVENTÁŘ po n[ěkdy] Michalovi Šolcovi.³ Dodáno 9. Aprilis A. 1614.

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Alžběta Štýrská, měšťanka Mělníka nad Labem.

³ Michal Šolc († 1613), úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na statku Bosyně.

699.

Kněz Zachariáš Cruciger, děkan ve Staré Boleslavi, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl Pětipeského pozvání k osobní rozmluvě. Avšak omlouvá se, neboť byl obeslán pražským arcibiskupem k vyřízení berní a některých jiných věcí. Neví, kdy se vrátí z Prahy. Pokud by věc nemohla být odložena, žádá o zprávu dopisem či vzkaz po Pětipeského úředníkovi.

Stará Boleslav, 12. dubna 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/16, fol. 65, česky

Urozenému a statečnému rytíři a vladykovi, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích a Bosyni, panu mně v Kristu Pánu milému.

Modlitbu svou, urozený vladýko, pane Šťastný Václave, pane v dobrém sousedství můj, téhož zdraví dobrého od Pána Boha všemohoucího, vaší mi[los]ti přeji věrně rád. Z psaní jsem vyrozuměl, jehož datum 12. Aprilis,¹ čeho ráčíte při mně vyhledávati. To j[e]st, abych se těchto dnův sám osobně na přátelský promluvení k vaší mi[los]ti vypravil. I mohu vpravdě vaší mi[los]ti oznámiti, že jsem k pondělku příštímu k jeho milosti panu Arcibiskupu,² aneb nejdéleji k outerku, obeslán skrze psaní k tomu berně sněmem schválené v těch pražských městech, k tomu i strany nějakých věcí mám vyřizovati. A tak sám

¹ Dne 12. dubna 1614.

² Jan Lohelius (1549-1622), katolický kněz, premonstrát, opat Strahovského kláštera (1582-1612), dvanáctý arcibiskup pražský (1612-1622) a velmistr křížovníků s červenou hvězdou (1612-1622).

nevím, v který den se zase do příbytku svého navrátím. Avšak jestliže by nějaké pilné věci byly (jestliže bych nemohl přispěti a k vaší mi[los]ti přijeti), žádám, že buďto skrze své psaní, buďto skrze vaší mi[los]ti pana ouředníka v známost mně dáti uvésti ráčíte poručiti. S tím milost Boží rač býti s námi. Datu[m] na děkanství v Staré Boleslavi³ 12. dne April[is] 1614.

K[něz] Zachariáš Kriciger, děkan v Staré Boleslavi,⁴ m. p.

³ Stará Boleslav, dnes souměstí s Brandýsem nad Labem (Středočeský kraj), historické město s kapitulou svatých Kosmy a Damiána, katolickou kapitulní školou, děkanským kostelem svatého Václava, od roku 1613 budován poutní kostel Nanebevzetí Panny Marie.

⁴ Zachariáš Cruciger/Kriciger z Bedřestorfu, člen rudolfinské dvorské kapely, poté kapitulní děkan ve Staré Boleslavi (nejpozději 1613-1614).

700.

Mikuláš Vratislav z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl Pětipeského žádosti ohledně zaplacení úroku z půjčky peněz. Sám již chtěl osobně bez dalšího dopisování tyto peníze přivést, avšak pro velké zaneprázdnění to nemohl učinit. Přiveze peníze osobně příští pondělí či úterý. Doufá v Pětipeského pochopení a strpení.

Březno, 18. dubna 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 41, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru, bratru a kmotru mému zvláště milému, k do-d[ání].

((A. 1614 od pana Mikuláše Vratislava z Bubna¹ strany ouroku.))²

Službu svou Tvý mi[los]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře, bratře a kmotře můj zvláště milý. Téhož zdraví, při něm jiného všeho dobrého, od Pána Boha žádající, přeji Ti věrně upřímně rád. Psaní od Tvé mi[los]ti učiněné v příčině odvedení peněz ouroku z sumy ode mě povinné z přečtení jeho dáleji sem tomu porozuměl. Majíc na Tvou milost paměť, v pravdě na jiném sem nebyl a nejsem, nežli tyto dny konečně sám osobně bez dopisování s takovými penězi k Tvý mi[los]ti přijeti. Ale pro některá svá velmi pilná zaneprázdnění nemohouce se dřívěji vypravit, dá-li milý Pán Bůh, v pondělí, anebo outerej³ nejprve příští konečně s takovými penězi sám osobně k Tvé mi[los]ti chci přijeti a je s poděkováním odvésti. Věřím, že do toho času strpení a mě při sobě omluvného jmiti ráčíš. A s tím milost Pána Boha našeho rač s námi bejti. Dat[um] na Březně⁴ v pátek po druhé neděli po Veliké noci léta 1614.

Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Skašově, Liticích, Žamberku a Horním Jelení⁵

¹ Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617), hejtman Bole-slavského kraje (1608-1609, 1615-1616).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Dny pondělí 21. dubna 1614 nebo úterý 22. dubna 1614.

⁴ Březno, městečko východně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1617 v držení Mikuláše Vratislava z Bubna, poté v držení jeho manželky Barbory Bubnové z Budova.

⁵ Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617).

Jakub Menšík z Menštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Sděluje, že bratři Petr a Vilém Malovcové z Malovic na Kamení a Proseči, dědicové po otci Malovci Malovcovi z Malovic a zároveň zástupci svých nezletilých bratrů Rudolfa a Václava, oznamují prostřednictvím úřadu nejvyššího purkrabství pražského půlroční výpovědní lhůtu dluhu Oldřicha Desideria Pruskovského a jeho manželky Johany Pruskovské ze Sulevic na sumu 2 500 kop českých grošů i s úroky. Pětipeský je čtvrtým ručitelem v dluhopise Pruskovských, Proto je také včas obeznámen o výpovědní lhůtě dluhu. Nebude-li Malovcům zapláceno, zachovají se podle podmínek stanovených dlužním úpisem.

Pražský hrad, 20. dubna 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 72, česky

Urozenému vладыce, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergka na Byšicích a Bosyni, panu příteli mému milému.

((A. 1614 od 2 pánův bratří Malovcův i na místě 2 bratří nezletilých, pakli by [?] tu na před věděti dávají za pana a paní Matěje Pruskovský.))¹

Službu svou vzkazují, urozený vладыko, pane příteli můj jmilý. Vězte, že sou mě žádali urozený vладыky, pan Petr² starší a pan Vilím³ mladší, bratři Malovcové z Malovic na Kameně a Proseči, synové a dědicové po někdy Malovcovi z Malovic na Kameně a Proseči⁴ pozůstalí, léta mající i na místě Rudolfa⁵ a Václava,⁶ bratři svých mladších a let nemajících, abych vám z úřadu svého oznámil: Jakož ste rukojmím sám čtvrtý v listu dluhu na papíře právem listu hlavního psaném za urozeného pána, pana Voldřicha Desideriusa Pruskovského, svobodného pana z Pruskova a na Starých Hradech,⁷ Jeho mi[los]ti římského Císaře radu a místodržícího nejvyššího komornictví, a paní, paní Johanku Pruskovskou, rozenou z Sulevic na Vidimi a Kokoříně,⁸ oba spolu manželky, na sumu půl třetího tisíce kop grošů če[ských] dobrých stříbrných, razu pražského, jemu, někdy Malovcovi z Malovic, s ourokem v něm svědčícím zaplatiti ste se pod pokoutou, když by strana straně půl léta před s[vatý]m Jiřím anebo s[vatý]m Havlem napřed věděti dala, že po vyjití toho půl léta napřed věděti a daného touž sumu i s ouroky dáti a zaplatit máte. Jakž týž list dluhu, kderéhož dat[um] léta 1607 v outerý den s[vatéh]o Havla⁹ plněji svědčí.

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Petr starší Malovec z Malovic na Kamení a Proseči († 1624), syn Malovce Malovce z Malovic na Kamení a Proseči, účastník stavovského povstání.

³ Vilém mladší Malovec z Malovic († po 1630), syn Malovce Malovce z Malovic na Kamení a Proseči, účastník svavovského povstání.

⁴ Malovec Malovec z Malovic na Kamení a Proseči (1557-1612), otec Petra, Adama, Viléma, Rudolfa a Václava Malovců z Malovic.

⁵ Rudolf Malovec z Malovic († 1632), syn Malovce Malovce z Malovic na Kamení a Proseči.

⁶ Václav Malovec z Malovic († asi 1640), syn Malovce Malovce z Malovic na Kamení a Proseči.

⁷ Oldřich/Voldřich Desiderius Pruskovský, svobodného pán z Pruskova na Starých Hradech († 1618), nejvyšší dvorský komorník (1606-1612).

⁸ Johana Pruskovská ze Sulevic na Vidimi a Kokoříně († po 1628), manželka Oldřicha Desideria Pruskovského z Pruskova.

⁹ Dne 16. října 1607.

Podle kteréhožto listu dluhu znění výš psaní bratří Malovcové vám toho půl léta na před věděti dávají a sumu předpsanou vypovídají, tak abyšte při času s[vatéh]o Havla nejprv budoucího touž sumu i ouroky dali a zaplatili, neb nestalo-li by se toho, praví, že by se k vám vedle téhož listu dluhu znění zachovati museli. A protož vám oznamuji, abyš- te, vědouce o tom, to tak opatřit a skrže to ke škodě nepřišli. Dán na hradě Pražském v pondělí po neděli Jubilate léta 1614.

*Jakub Menšík z Menštejna na Vitanovicích a Těmicích,¹⁰
J[eho] M[ilosti] C[ísařské] rada a purkrabí hradu Pražského*

¹⁰ Jakub Menšík z Menštejna na Velkém Vosově, Skřípli, Vitanovicích a Těmicích († 1614), místosudi (1593-1601), královský prokurátor (1601-1603), purkrabí Hradu pražského (1603-1614).

702.

Opis reversu. Jiří Hrzán z Harasova vydává revers Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na přednostní prodej statku Vrutice se vším příslušenstvím. Zavazuje se prodat uvedený statek pouze Šťastnému Václavovi Pětipeskému v řádném trhu, při vydání trhovách smluv a za přítomnosti „pánů a přátel“ obou smluvních stran. Jako svědkové reversu přitiskli své pečeti s podpisy Jan Vtelenský ze Vtelna a Petr Bort z Bortu.

Bez místa, 23. dubna 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 110, český

Já, Jiří Hrzán z Harasova a na Vrutici,¹ známó činím tímto listem, jenž revers slove, že z dobré a svobodné vůle své, i znavše dobré přátelství od urozeného a statečného rytíře, pana Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni,² pana ujce svého zvláště milého, sobě učiněné a v skutku prokázané, tímto listem reversem připovídám, kdyby mi koliv na prodej byl statek můj Vrutický³ se vším k němu příslušenstvím, na čem ten koliv jest, nic nevyměňující, jak toho v držení a užívání nyní sem, prodati, rejstra⁴ trhová vydati, v trh s ním, panem Šťastným Václavem Pětipeským, vjíti a zač by spravedlivě stál, toho všeho statku svýho týmž trhem, jakž bychom se spolu smluviti mohli, u přítomnosti dobrých pánů a přátel, jichž bychom se z obojí strany dožádali, nechati a mimo jiné se s ním smluviti chci a mimo něho, pana Šťastného Václava Pětipeského, téhož všeho statku mého žádnému jinému neprodati. Tomu na svědomí k tomuto listu reversu svému pečeť svou vlastní sem přitisknouti dal a rukou svou vlastní sem se podepsal a na svědomí připrosil sem se urozených a statečných rytířův, pana Vtelenskýcho ze Vtelna a na Vtelně⁵ a pana Petra Borta z Bortu a v Radouni,⁶ že sou také pečeti své podle mé, však sobě, dědicům a budoucím svým beze vší škody, přitiskli a v něm se též svýma

¹ Jiří Hrzán z Harasova na Vrutici († po 1618), syn Václava Hrzána z Harasova na Vysoké Libni a Vrutici a Alžběty Hrzánové z Dubé.

² Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

³ Vrutice, později Kropáčova Vrutice, ves jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), ves, tvrz, poplužní dvůr a pivovar v držení Hrzánů z Harasova (konfiskovány 1622 Václavovi Hrzánovi z Harasova).

⁴ Rejstra – listiny, například trhové (kupní).

⁵ Jan Vtelenský ze Vtelna na Vtelně († asi 1633), syn Mikuláše Vtelenského ze Vtelna, soused Šťastného Václava Pětipeského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant.

⁶ Petr Bort z Bortu († po 1628), drobný rytíř usedlý ve vsi Radouň při Mělnickém Vtelnu, hospodářský úředník.

vlastníma rukama podepsali. Čehož jest datum v středu, den svatého Jiří léta šestnáctistého štrnáctého.⁷

⁷ Dne 23. dubna 1614.

703.

Kněz Zachariáš Cruciger z Bedrštorfu, děkan ve Staré Boleslavi, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Připomíná předešlé psaní, kde oznámil, že by ho rád navštívil a osobně s ním promluvil. Včerejšího dne obdržel Pětipeského dopis s pozváním k takové návštěvě. Avšak je příliš zaneprázdněn domácími i duchovními záležitostmi. Proto ho zve na děkanství do Staré Boleslavi k zítřejšímu dni. Očekává odpověď. Sám se k němu vypravit nemůže. Doufá, že bude vážit cestu na děkanství.
Stará Boleslav, 23. dubna 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/16, fol. 70-71, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu příteli mému zvláště milému, k dodání.

Modlitbu svou Vaší mi[los]ti vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane a příteli můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého přeji Vaší mi[los]ti věrně rád.

Nepochybuji, že panu v dobré paměti se snáší, kterak dnův pominulých jsem psaní Vaší mi[los]ti odeslal, jsa toho oumyslu, pokudž by čas a prázdnot k tomu postačovala, dáti se ((k Vaší mi[los]ti)) najíti a tu s Vaší mi[los]tí o věci potřebné promluviti. Čehož jsem pro mnohá domácí, duchovní i jiná zaneprázdnění vykonati nemohl. Dne pak včerejšího od Vaší mi[los]ti psaní jest mi dodáno, kteréž jsem přijal i z přečtení porozuměl. A myslíc na to vždy, abych se k Vaší mi[los]ti sám vypraviti a tu s Vaší mi[los]tí podle téhož psaní rozmluviti chtěl, žádné příležitosti vynajíti nemohu. Pokudž Vaší mi[los]ti se líbí ke mně sem na děkanství do Staré Bolslavi¹ dne zejtrejšího dáti se najíti, mohli bychom o věci potřebné pokojně promluviti. Načež od Vaší mi[los]ti odpovědi místné očekávám. Jinak, jakž dotčeno, sám se k Vaší mi[los]ti vypraviti nemohu. Na Vaší mi[los]t očekávati budu. Jsa té naděje k Vaší mi[los]ti, že se tak laskavě skloniti a tu práci sem na děkanství vážiti ráčíte. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] na děkanství v Starém Boleslavi v středu 23. Aprilis léta 1614.

*K[něz] Zachariáš Kriciger z Bedrštorfu,
děkan v Staré Bolesl[avi],² m. p.*

¹ Stará Boleslav, dnes souměstí s Brandýsem nad Labem (Středočeský kraj), historické město s kapitulou svatých Kosmy a Damiána, katolickou kapitulní školou, děkanským kostelem svatého Václava, od roku 1613 budován poutní kostel Nanebevzetí Panny Marie.

² Zachariáš Cruciger/Kriciger z Bedrštorfu, člen rudolfínské dvorské kapely, poté kapitulní děkan ve Staré Boleslavi (nejpozději 1613-1614).

704.

Bernard mladší Hodějovský z Hodějova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho psaní ohledně složení jistiny a úroku z půjčky. Oznamuje, že jeho předchozí dopis si nemohl přečíst, neboť se po odeslání z Prahy na

Konopiště ztratil vinou jeho úředníka, zatímco Hodějovský byl v Českých Budějovicích (na jednání zemského sněmu). Tam měl s sebou také dlužný svatohavelský úrok, protože věřil, že se s Pětipeským v Českých Budějovicích potká. Omlouvá se za takto zaviněné prodlení. Je připraven zaplatit mu do jednoho a půl týdne hlavní sumu 400 kop míšeňských grošů i s úroky. Děkuje za prokázané přátelství a zavazuje se službou. Post scriptum oznamuje, že toho dne zemřel „dobrý a šlechetný pán“ Albrecht Václav Smiřický ze Smiřic.

Staré Město pražské, 24. dubna 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 12, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chyš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci a bratru mému jistě důvěrně zvláště milému, k do-
d[ání].*

((A. 1614 od pana Bernarta z Hodějova.¹))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče a bratře můj jistě důvěrně zvláště milej. Zdraví a jiného všeho dobrého, na Pánu Bohu vinšujíc, též Tvé mi[los]ti věrně rád přeji. Psaní předešlé, mně učiněné, kdež mi ku paměti přivozovati ráčíš, z druhého mně odeslaného i další žádosti o složení sumy i ouroku, z přečtení jeho jsem porozuměl. I mohu Tvé mi[los]ti oznámiti, že to první psaní odsud z Prahy na Konopiště³ odesláno bylo a od ouředníka mého v mém doma nebytí, byv tehdáž v Budějovicích,⁴ někam zmrháno a ztraceno jest. Tou příčinou, co by takové psaní v sobě obsahovalo, věděti ani odpovědi žádná naň Tvé mi[los]ti dáti sem nemohl. Domnívajíc se pak, že s Tvou mi[los]tí shledání své v Budějovicích jmíti budu, ourok povinný svatohavelský s sebou majíc, bych byl odvedl, ale pro nepřítomnost Tvé mi[los]ti až dosavad jej sem z[a] sebou zdržel. Žádám, že mě při sobě jak pro nedání odpovědi, tak i neodvedení ourokův omluvna jmíti ráčíš. Bude-li vůle Pána Boha, v týmže dni⁵ a neb nejdéle v půl druhé neděli sumu hlavní 400 kop míš[eňských] i s ouroky Tvé mi[los]ti odeslati a té přátelské volnosti <ode mě> Tvé mi[los]ti mně prokázané všelijak příjemně odměniti i odsloužiti hleděti chci. S tím milost Pána Boha našeho rač býti s námi se všemi. Dat[um] v Starém Městě pražském ve čtvrtek po svatém Jiří léta 1614.

*Tvé mi[los]ti volný ujec, bratr a slouha
Bernhart mladší z Hodějova⁶*

P. S. Tvé mi[los]ti oznamuji, že našeho pana Smiřického,⁷ toho dobrého šlechetného pána, dnes času ranního Pán Bůh smrtí časnou z tohoto světa pojíti ráčil.

¹ Bernard mladší Hodějovský z Hodějova na Konopišti a Milevsku († 1646), stavovský defenzor (1609), účastník stavovského povstání (vojenský komisař Oldřicha Vchynského ze Vchynic a musthrer), pobělohorský exulant a důstojník švédské armády.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Konopiště, hrad a později romantický zámek západně od Benešova (Středočeský kraj), v držení Hodějovských z Hodějova (1604-1621).

⁴ České Budějovice, krajské město (Jihočeský kraj), královské město.

⁵ V týmže dni – v týdnu.

⁶ Bernard mladší Hodějovský z Hodějova na Konopišti a Milevsku († 1646).

⁷ Albrecht Václav Smiřický ze Smiřic na Kostelci nad Černými lesy a Škvorci († 1614), hejtman Kouřimského kraje za panský stav (1612-1613); zemřel 24. dubna 1614.

705.

Přibík Sekerka ze Sedčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Připomíná žádost o půjčku 100 kop míšeňských grošů jeho otci, kterou nemohli vyřídit pro Pětipeského nepřítomnost doma. Pokud mu peníze již složil (patrně Vilém) Hrušovský z Hrušova, posílá pro ně posla a prosí, aby jeho otce k předešlým 400 kopám míšeňských grošů založil ještě nově žádanou sumou. Zavazuje se službou.

Lobkovice, 24. dubna 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 32, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrberka na Byšicích a Bosyni, panu ujci a bratru mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1614 od pana Přibíka Sekerky,¹ abych panu otci jeho ještě 100 kop půjčil.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče a bratře můj zvláště milý. Od Pána Boha zdraví i jiných všech nejlepších věcí, tvý mi[los]ti žádajíc, přeji věrně rád. Tak jakož sem pomínuých dnův tvou mi[lost] o zapůjčení mi na dostatečný ujištění peněz skrze psaní žádal, kderážto má žádost, nemohši docela pro nepřiležitost tvou své místo míti, však <mně> 100 kop miš[eňských], pokudž by je od pana Hrušovského³ složeno měl, na ujištění jich od pana Otce, k těm prvnějším 400 kop[ám] mně založiti si se zakázati ráčil. Protož teď k tvý mi[losti] posílám a pokudž složeny sou, přátelsky žádám, že kdybych (je ujistic skrz pana otce, tak jakž vůle tvá) je vyzdvihnouti mohl, mně věděti dáti ráčíš. Já zase ve všelijakých příčinách tvý mi[losti] sloužiti sem hotov. S tím milost Boží s námi. Dat[um] na Lobkovicích⁴ ve čtvrtek po neděli Jubilate léta 1614.

*Tvý mi[los]ti k službě
Přibík z Sedčic⁵*

¹ Přibík Sekerka ze Sedčic († po 1622), syn Jana Ratibora Sekerky ze Sedčic na Lobkovicích.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Patrně Vilém Hrušovský z Hrušova na Lhotce († 1639), příbuzný a blízký soused Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Lobkovice, dnes východní část Neratovic (Středočeský kraj), do roku 1615 v držení Jana Ratibora Sekerky ze Sedčic.

⁵ Přibík Sekerka ze Sedčic († po 1622), syn Jana Ratibora Sekerky ze Sedčic na Lobkovicích.

706.

Regest. Jiří Sovenický píše jménem Šťastného Václava Pětipeského purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 26. dubna 1614

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 249v, česky

N. 18

Od Jiříka Sovenického¹ a Joachyma Pražského² z měst[a] Byšic,³ etc. Žádají za obeslání osob v něm poznamenaných k outerku příštímu do rady. Actum 26. Aprilis A. 1614.

¹ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od 1603).

² Jáchym Pražský, úředník ve službách Šťastného Václava Pětipeského.

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku.

Kněz Zachariáš Cruciger z Bedrštorfu, děkan ve Staré Boleslavi, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl Pětipeského sdělení, že ho navštíví cestou do Prahy kvůli osobnímu vyřešení některých nedorozumění mezi ním a staroboleslavskou kapitulou. Avšak zastavil se u něj právě prezident české komory (Vilém Slavata z Chlumu a Košumberka), aby vyřídil záležitosti stavby kostela Blahoslavené Panny Marie ve Staré Boleslavi. Proto se omlouvá, že musí Pětipeského návštěvu odložit. Jakmile stavební záležitosti vyřídí, dá Pětipeskému vědět po zvláštním poslovi, kdy ho bude moci navštívit na staroboleslavském děkanství. Podle přípisu přijal psaní úředník Jiří Sovenický a poslal jej po jisté ženě Pětipeskému. Ten obratem odpověděl, že děkana Crucigera navštíví, co nejdříve to bude možné.

Stará Boleslav, 28. dubna 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/16, fol. 67-69, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergu na Byšicích a Bosyni, panu příteli a sousedu mému zvláště milému.

Modlitbu svou vzkazují Vaši mi[los]ti, urozený a statečný rytíři, pane příteli a sousede můj zvláště milý. Předně zdraví i jiného všeho nejlepšího dobrého, od Pána Boha všemohoucího žádajíc, přeji Vaši mi[los]ti věrně rád.

Z psaní mně od Vaši mi[los]ti učiněného, kteréhož dat[um] na Byšicích¹ v středu den s[vatě]ho Jiří² rytíře, léta tohoto přítomného 1614, co by v sobě obsahovalo, sem porozuměl. Dokládajíc toho v témž psaní Vaši mi[los]ti, že byste se na děkanství u mne, tu v Staré Boleslavi³ v tento outerej příští vedle připsání od Vaši mi[los]ti mně učiněného, poněvadž toho dne tudy cesta Vaši mi[los]ti do Prahy bude, za někderými příčinami zastaviti chtíti ráčili. Nad čímž sem vpravdě také nemálo potěšen byl, aby tak ta někderá nedorozumění mezi Vaši mi[los]ti a kapitoly naší k svému místu a konci přivedena býti mohla. Ale že pak dnešního dne J[eho] M[ilost] pan prezident komory Království českého,⁴ jedouce a zastavivši se tu v kostele Blahoslavené Panny Marie v Starém Boleslavi,⁵ mně jest, abych někderé věci pilně těchto dnův beze všech odkladův, co by se tak stavení téhož kostela Blahoslavené Panny Marie tu v Starém Boleslavi dotýkalo a přináleželo, jak při domácím hospodářství, tak také i v městech pražských, na místě vši kapitoly vyřídil a spravil. I pročez tehdy z té příčiny, abych Vaši mi[los]ti jistě v outerej příští očekávati a se zakazovati pro oznámené příčiny jměl, nic jistého oznámiti nemohu, nežli jak by co nejdříve a nejspěšněji ty věci k svému vyřízení a spravení přišly, nepominu Vaši

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Dne 23. dubna 1614.

³ Stará Boleslav, dnes souměstí s Brandýsem nad Labem (Středočeský kraj), historické město s kapitulou svatých Kosmy a Damiána, katolickou kapitulní školou, děkanským kostelem svatého Václava, od roku 1613 budován poutní kostel Nanebevzetí Panny Marie.

⁴ Vilém Slavata z Chlumu a Košumberka (1572-1652), přední katolický politik, karlstějnský purkrabí (1604-1611), dvorský sudí (1611-1617), prezident komory Království českého (1612-1618, 1620-1623), nejvyšší sudí (1617-1618, 1620-1623), nejvyšší komorník (1623-1625), nejvyšší hofmistr (1627-1628), nejvyšší kancléř (1628-1652).

⁵ Kostel Nanebevzetí Panny Marie, ranně barokní kostel vybudovaný v letech 1613-1625 podle návrhu italského architekta Giovanni Maria Filippiho ve Staré Boleslavi, nejstarší český mariánský kostel, zde uloženo Palladium země české, jedno z center svatováclavského kultu.

mi[los]ti po poslu svém naschválím skrze psaní své, kdy byste ke mně na děkanství tu do Staré Boleslavě přijeti jmiti ráčili, v známost uvésti. S tím Milost Boží s námi býti rač. Dat[um] v Starém Boleslavi v neděli Cantate léta 1614.

K[něž]. Zachariáš Kriciger z Bedřstorfu, děkan v Staré Boleslavi,⁶ m. p.

((Ukazatelkyně handfeštu⁷ tohoto dodala jest psaní na Byšice⁸ urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni,⁹ svědčící, a to od důstojného a ctihodného kněze Zachariáše Kricigera z Bedřstorfu,¹⁰ děkana v Staré Boleslavi, oznamující, že dle připsání svého dne zejřejmějšího doma nebude, nýbrž jak by se zase domů navrátil, že chce jiný den k tomu J[eho] M[ilosti] panu jmenovati. K čemuž J[eho] M[ilosti] pán povolovati <...>, však aby se to což nejdříve státi mohlo a častně o témž dni věděti dále žádati ráčí. Actu[m] v pondělí po neděli Cantate léta 1614. Jiřík Sovenický.¹¹))¹²

⁶ Zachariáš Cruciger/Kriciger z Bedřstorfu, člen rudolfínské dvorské kapely, poté kapitulní děkan ve Staré Boleslavi (nejpozději 1613-1614).

⁷ Hamfešt, handfešt – písemné potvrzení listiny, výsadní list, zástavní právo k nemovitosti.

⁸ Byšice, městečko s tvrzi východně od Mělníka (Středočeský kraj).

⁹ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

¹⁰ Zachariáš Cruciger/Kriciger z Bedřstorfu, kapitulní děkan ve Staré Boleslavi (nejpozději 1613-1614).

¹¹ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od 1603).

¹² Autograf Jiřího Sovenického, byšického úředníka Šťastného Václava Pětipeského.

708.

Bohuchval Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odesílá mu svatojiřský úrok ve výši 45 kop míšeňských grošů a žádá o zaslání kvitance. Zároveň přátelsky žádá o prodloužení splatnosti úvěru. Slibuje, že mu bude včasně odvádět další úroky. Zavazuje se přátelskou službou.

Bělá pod Bezdězem, 30. dubna 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 69, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu ((Václavovi)) Šťastnému Pětipeskýmu z Chýš a z Egerberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a synu mému důvěrně zvláště milému, k dodání.

((A. 1614 od pana Bohuchvala Berky,¹ ouroky Jiřský odsílá a sumy za další sčekání žádá.))²

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a synu můj důvěrně zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého panu švagru věrně rád přeji. Můj zvláště milý pane švagře, ourok tento s[vat]o Jiřský z sumy ode mě panu švagru povinné, totiž

¹ Bohuchval starší Berka z Dubé a Lipé na Loukovci nad Jizerou († po 1622), stavovský direktor (1618-1619) a nejvyšší purkrabí Království českého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje (1600-1601, 1608-1609, 1613-1614, 1615-1616).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

45 kop, po těchto vyslaných svých posílám. Kvitanci³ naň, že mi pan švagkr odešle, sumy pak hlavní děleji za mnou zanechá, pana švagkra přátelsky a služebně žádám. Já panu švagkru rád ouroky časně vypravovati, ano i toho se zase vším dobrým odměniti i odsloužití ((skutečně)) nepominu. S tím milost Boží s námi býti rač. Dat[um] na Bělé⁴ v středu po neděli Cantate léta 1614.

*Páně švagkrův volný otec a sluha zůstává[m]
Bohuchval Berka z Dubé z Lipého na Loukovci nad Jizerou,
Kuřívodech, Bělé a Chýšech, J[eho] M[ilosti]C[ísařské] rada,
hejtman kraje Boleslavského,⁵ vlastní rukou*

³ Kvitance – potvrzení splacení dluhu či úroku vydané věžitelem dlužníkovi.

⁴ Bělá pod Bezdězem, městečko severozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Bohuchvala staršího Berky z Dubé (1596-1620), následně Albrechta z Valdštejna.

⁵ Bohuchval starší Berka z Dubé a Lipé na Loukovci nad Jizerou († po 1622).

709.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 3. května 1614

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 250v, česky

N. 24

Od p[ana] Šťastného Václava Pětipeského, etc. Bere odvolání k vrchnímu právu v příčině Jiříka Kohoutaře.¹ Dodáno 3. Mai A. 1614.

¹ Jiří Kohoutař, patně poddaný Šťastného Václava Pětipeského či města Mělník nad Labem.

710.

Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odesílá mu na místě svého syna úrok z půjčky. Omlouvá se za prodlení, neboť byla velmi zaneprázdněna a postihly ji starosti a nepříjemnosti, které dosud nezažili ani její předkové. O tom mu řekne blíže v Praze, kam se chystá vyjet. Prosí o omluvu za prodlení splátky. Zavazuje se přátelstvím. Žádá o zaslání kvitance po poslu tohoto listu.

Kokovice, 5. května 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 157-158, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu strejci a synu mému zvláště milému, k d[odání].

((A. [!] od paní Gerštorfový,¹ že ourok na místě syna svého odsílá.))²

¹ Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku na Samšině a Kokovicích († 1639 v Pirně), mladší sestra Jana Jiřího († 1611) a Jana Albrechta († 1614) Pětipeských z Chýš a Egrberku na Libochovičkách, od roku 1609 manželka Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu († 1639 v Pirně).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane strejče a synu můj zvláště milý. Zdraví, jiného všeho dobrého, na Pánu Bohu Vám vinšuje, věrně ráda přeji. Na jiném sem nebyla, nežli sama z rukou svých ourok na místě syna mého tím časněji odvésti, ale majíc tak těžká a veliká zaneprázdnění, kderýchž sem prve já ani předkové naši s těžkem kdy pocítili, bohda při našem šťastném shledání panu synu nepominu toho všeho oznámiti. A nyní opět z důležitých příčin do měst pražských jeti se strojím. Panu synu ourok na místě syna mého povinný odsílám a jeho přátelsky žádám, že tak dlouho z příčin vejš oznámených odeslán není, mě při sobě omluvnú jmíti bude. Jemu se toho mně možným přátelstvím odměniti nepominu. Kvitanci,³ že vyslanému pan syn proti odvedení téhož ouroku dáti poručí, žádám. S tím milost Boží rač býti s námi se všemi. Dat[um] na Kokovicích⁴ v pátek po Božím Vstoupení léta 1614.

Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku na Samšíně a Kokovicích⁵

Páně strejcova dáma Mandička⁶ <ke...> vzkázala Vám dobrou šťastnou noc a že Vás prosí, abyšte <...> pro ni přijeli. Pakli nechcete, abyšte pro ni poslali maličký sánky se zvonci, že mi je [ch]ce sebou vzíti, že tak jitě k Vám pojede, že bude jistě blinkati [?] a že dyš [s]te odjeli, že dostala malýho kalana [?], jakýhosi mladýho pana, že jí dosti prosil, aby ho sobě vzala, že ho <nechtěla> nechce, než Vás, že jí připověděl zlatohlavou sukničku. Ale co je po tý sukni, že ona ho přece nechce ho míti než Vás.

³ Kvitance – potvrzení splacení dluhu vydané věžitelem dlužníkovi

⁴ Kokovice, ves a zaniklá tvrz severozápadně od Kladna (Středočeský kraj), od roku 1584 součást statku Vraný v držení Doupovců z Doupova.

⁵ Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku na Samšíně a Kokovicích († 1639 v Pírně).

⁶ Patrně neprovdaná dcera Barbory Gerštorfové z Chýš a Egrberku či jiná urozená dívka s ní spojená. Podle kontextu sdělení nápadnice Šťastného Václava Pětipeského.

711.

Vojtěch starší Koutský z Jenštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho psaní a odesílá mu přiloženě všechny požadované věci. Omlouvá se z osobní návštěvy, protože v pondělí 12. května odjede vyřídit jistou záležitost do Rakovnického kraje.

Nové Město pražské, 9. května 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 89, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu příteli mně laskavě příznivému, k dodání.

Službu svou vzkazují V[áš] M[ilos]ti, urozený a statečný rytíři, pane a příteli mně laskavě příznivý. Téhož zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji Va[ší] M[ilos]ti věrně rád.

Psaní Va[ší] M[ilos]ti mně učiněnému sem porozuměl. I tak činím a Va[ší] M[ilos]ti ty všechny věci příležitostě odsílám. Než co se dotejče příjezdu mého k Va[ší] M[ilos]ti, jistě bych to srdečně rád vykonal, ale poněvadž v pondělí nejprv příští v jakési spatření do kraje Rakovnického sjeti sem připověděl, anóbrž konečně jeti mám. Za tou příčinou ne-

budu moci žádosti Va[ší] M[ilos]ti vykonati, v čemž žádám, že mě omluvna při sobě jmíti ráčíte. Dat[um] v Novém Městě pražském v pátek po Božím vstoupení. Léta 1614.

Vojtěch starší Koutskej z Jenštejna¹

¹ Vojtěch Koutský z Jenštejna († po 1628), radní Nového Města pražského, účastník stavovského povstání, omilostněn, exulant (po 1627).

712.

Bohuchval Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho psaní ohledně opatření prken. Ihned poslal pro mlynáře Zourka, který ještě před dvěma týdny měl prken dost. Ten je však již všechny rozprodal okolním sousedům. Zároveň nyní nemá špalky na řezání nových prken a ani neví, kde dřevo koupit. Bude tedy řezat prkna nejdříve na zimu.

Bělá pod Bezdězem, 11. května 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 70, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a synu mému zvláště milému, k d[odání].
(A. 1614 od pana Bohuchvala Berky¹ strany prken.)²*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a synu můj zvláště milý. Zdraví, v něm jiné všecko dobré, vinšující od pána Boha, přeji panu synu upřímně věrně rád. Psaní, kteréž mi pan syn činí, z přečtení jeho všemu sem porozuměl. I nepominul sem hned pro téhož Zourka mlynáře³ poslati, kterýž zprávu dává, že kdyby byl přede dvěma nedělními věděl, majíc tehdáž dosti prken, že by je byl [ze] srdce rád mimo jiné p[anu] synu nechal. Ale rozprodavši je na ten čas vokolním pánům všechny, že na ten čas žádných před rukami nemá. A by' chtěl jiné nyní řezati, nemajíce špalku a nevědouc, je kde kúpiti, dříveji zimu že řezati moci nebude. Čehož sem zase pana syna pro zprávu toho tejna učiniti nemohl. S tím milost Boží rač býti s námi. Dat[um] na Bělé⁴ v neděli po Božím Vstoupení léta 1614.

*Páně synu upřímně volný otec a sluha
Bohuchval Berka z Dubé z Lipého na Loukovci, Kuřívodech,
Bělé a Chýšech, J[eho] M[ilosti] C[ísařské] rada,⁵ <a hejtman kraje Boleslavského>,⁶
vlastní rukou*

¹ Bohuchval starší Berka z Dubé a Lipé na Loukovci nad Jizerou († po 1622), stavovský direktor (1618-1619) a nejvyšší purkrabí Království českého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1600-1601, 1608-1609, 1613-1614, 1615-1616).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Zourek, mlynář, poddaný Bohuchvala staršího Berky z Dubé a Lipé.

⁴ Bělá pod Bezdězem, městečko severozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Bohuchvala staršího Berky z Dubé a Lipé (1596-1620), následně Albrechta z Valdštejna.

⁵ Bohuchval starší Berka z Dubé a Lipé na Loukovci nad Jizerou († po 1622).

⁶ Přeškrtnuto pisatelem, což poukazuje na čerstvý konec funkce krajského hejtmána Boleslavska za panský stav.

713.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odpovídají na ohradní psaní Pětipeského z 8. dubna 1614. Mělo dojít k projednání obstavení majetku měšťanky Alžběty Štýrské, která se postavila na odpor Pětipeskému. Před termínem jednání však zemřela. Pětipeský požádal o sdělení, kdo se přihlásil o její pozůstalost. Mělničtí oznamují, že dosud nevynesli žádný rozsudek ani úřední „rozeznání“, komu by taková pozůstalost náležela. Proto také k žádnému závěru dosud nedošlo.

Mělník nad Labem, 14. května 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/17, fol. 42-43, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu k nám v sousedství v dobrém laskavě náklonnému.

Službu naši vzkazující, urozený a statečný rytíři, pane k nám v dobrém sousedství laskavě náklonný. Zdraví i jiného všeho dobrého přejeme V[áš] M[ilosti] věrně rádi. V které příčině jste nám ohradní psaní, jehož dat[um] na Byšicích¹ v outerej po neděli Provodní,² jinak 8. Aprilis léta 1614, učiniti ráčili, z přečtení jsme vyrozuměli a nechťjíc, aby někdo z sousedův našich stavuňkem nějakým stěžován byl, k jistému dni před nás s n[ěkdy] Alžbětou Štýrskou,³ když jest na odporu byla, sročili. Že pak dřív, nežli [k] takovému sročení přišlo, Pán Bůh ji z tohoto světa povolati ráčil, smrti její z takového sročení sešlo. Jiným psaním nás žádati ráčíte, abychme o tom, kdo by se k statku po ní pozůstalému právo míti pravil, neb na koho by týž statek ihned dědicky neb nápadem připadl, zprávu Va[ší] M[ilos]ti a jiné sročení s týmiž osobami k jistému dni k vinění, učinili. I oznamujem V[áš] M[ilosti], že na koho by takový statek připadl, před námi žádný rozsudek ani rozeznání se jest nestalo, a tak jakého sročení učiniti, poněvadž právo neurčuje, kdo chce koho z čeho viniti, že ví, jak se k němu zachovati, nám nesluší. Tím se zpravití moci ráčíte. S tím milost Boží rač býti s námi. Dat[um] v městě Mělníce nad Labem⁴ v středu po neděli Exaudi léta 1614.

Purkmistr a rada města Mělníka nad Labem⁵

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Dne 8. dubna 1614.

³ Alžběta Štýrská, měšťanka Mělníka nad Labem.

⁴ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Viléma Vchynského ze Vchynic (1611-1613), v letech 1614-1618 ve správě katolického hejtmána Jakuba Hořického z Tepence, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁵ Přehled obsazení purkmistra a rady města Mělník v letech 1613-1619 podává i s odkazy na prameny J. KILIÁN (ed.), *Martin Prušek z Prušova*, s. 22-25.

714.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem v záležitosti pozůstalosti po zemřelé Alžbětě Štýrské. Šťastný Václav Pětipeský dosud nedostal od Mělnických odpověď, komu připadl majetek Alžběty Štýrské. Dozvěděl se, že zemřelá sepsala závěť. Žádá o zaslání výpisu z této závěti. Post scriptum

žádá Mělnické o brzké ukončení sporu s Václavem Walterem. Již loňského roku opakovaně spor projednával prostřednictvím svého úředníka Jiřího Sovenického v době morové nákazy a dodržel všechny lhůty i písemné náležitosti.

Byšice, 30. května 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1, fol. 24, česky

Slovutné opatrnosti pánům purgkmistru a radě města Mělníka nad Labem, pánům přátelům a sousedům mým milým, k dodání.

Službu svou vzkazují, slovutné opatrnosti páni přátelé a sousedé moji milí, zdraví a v něm jiného všeho dobrého přejí Vám věrně rád. Učinil sem Vám předešle psaní, žádající od Vás zpraven býti, na koho ten statek po nebožce Alžbětě Štýrské zůst[a]lý pod právem Vaším připadl, aneb kdo by ho v držení a v užívání zůstával, načež jest mi jakás odpověď dána byla, jako byste o tom nic věděti nechtěli. I od pominulých dnův došla jest mně jistá zpráva, že by ona nebožka <...> kšaft nějaký učinila, a ten [?] po neděli Exaudi¹ že jest k vysvě[dčení] a přečtení při právě Vašem svému přišel. I souc mi toho pilná potřeba, pro kderou jeho vejpisu potřebuji, Vás žádám, že i s vysvědčením jeho panu písaři Vašemu radnímu vejpis téhož kšaftu proti jisté záplatě mi neprodleně vydati poručíte a k outerku do rady Vaší po druhé neděli po svatě Trojici, neb 10. Juni,² na pana Jana staršího Smažíka,³ též jiné obeslání na Jiříka Kohouta,⁴ k tomu dni k přeslyšení příčin k vrchnímu právu a vyzdvižení Actí obeslání, že mi dopřejete, se důvěřuji. Obsílky rozdílný 2 g[rošů] příležitě odsílám, čehož v jedné i <v> druhé své žádosti, že užijí v tom právu, se důvěřuji. Čehož já se Vám dobrým přátelstvím odměniti nepominu. S tím milost a ochrana pána Boha rač s námi bejti se všemi. Datum na Byšicích⁵ v pátek po památce Svaté Trojice léta 1614.

Post scripta

Co se pak dotýče rozepří mejch s Václavem Walterem,⁶ já jeho ku právu Vašemu sobě připravovat povinen nejsem, a to proto: jedno máte za sebou mé psaní, že sem já na rukojmích za něj z rozdílných práv, když ste mi o něm oznamovali, přestati nechtěl, ale proti vůli mé, pravíce Vy sami sobě taková rukojemství pořádná býti, ste na něm přestali. Druhé, loňského roku, v tu morovou ránu, psaní Vaše jest ouředníkovi mému učiněno, když k přetržení přijde, že chcete strany zas k jistému dni sročiti, aby na čem předešle u práva zůstáno, to jíti dále pořádně mohlo, a již nejednou o to domlouvání a dopisování máte, vždy Vás žádám, že mi s tou věcí děle protahovati nebudete, ale mně téhož Waltera ku právu dostavíte, tak aby mi nebylo potřebí o to dalšího zaneprázdnění míti.⁷

*Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egerbergka
na Byšicích a Bosyni*

¹ Někdy po 11. květnu 1614. Patrně opomenuto zapsání dne daného týdne.

² Dne 10. června 1614.

³ Jan Smažík, mělnický měšťan, člen rady města Mělník nad Labem (roku 1614).

⁴ Jiří Kohout, poddaný města Mělník nad Labem, rod Kohoutů poddaný mělnické městské obci žil ve vsi Kozlov (dnes Rybáře).

⁵ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egerberku (1577-1623).

⁶ Václav Walter, mělnický měšťan, majitel měšťanského domu.

⁷ K dlouhodobému sporu Šťastného Václava Pětipeského a mělnického měšťana Václava Waltera srov. listy č. 511, 520, 559, 584, 606-607, 612, 614, 628, 646.

Lidmila Babková z Olbramovic píše nejvyššímu sudímu Království českého a přisedícím většího zemského soudu. Žádá, aby bylo uznáno její právo na pozůstalost po zemřelém rytíři Kryštofovi Šlivicovi ze Šlivic. Podle závěti se hlavním dědicem stal jeho bratr Kašpar Šlivic ze Šlivic, manžel Lidmily Babkové z Olbramovic. Obhájí vlastní dědická práva vůči Melicharovi Šlivicovi ze Šlivic, který podle závěti nemá právo na pozůstalost jeho bratra Kryštofa. Jako jeden ze svědků závěti se uvádí Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobilicích. List byl postoupen Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

Bez místa, 6. června 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 32-33, česky

Jeho mi[lo]sti nejvyššímu panu sudímu zemskému Království českého¹ a Jich mi[lo]sti nejvyšším pánův ouředníkům a soudcům zemským,² pánům milostivým, ponížená žádost odemě Lidmily Babkové z Olbramovic a na Mratině.³

Vaše mi[lo]sti, nejvyšší pane sudí zemský Království českého a Vaše mi[lo]sti, nejvyšší páni ouředníci a soudcové zemští, páni milostiví. Na Vaše mi[lo]sti poníženě vznáším, kterak jest urozený pán Krystof Šlivic z Šlivic a na Vosluchově⁴ za živobyті svého o statku svém Johance Šlivicové z Zap,⁵ manželce své, a Bohuchvalovi,⁶ synu svém, jisté porízení dskami zemskými učinil a týž statek dotčenému synu svému odkázavši, nad ním za poručnici touž Johanku z Zap nařídil a ji k radě a ku pomoci přidal urozené a statečně rytíře pana Bernarta Elsnice z Elsnic a na Kobelnicích,⁷ pana Jindřicha Jiřího Zejdlice z Šenfeldu na Kozomině⁸ a pana Vodolana Pětipeského z Chýš a z Egrbergka na Blahoticích a Neprobilicích,⁹ živé pozůstávající, s tím doložením, jestliže by pán Bůh ji, Johanku Šlivicovou, dříve dojití let téhož syna jeho od smrti uchovati neráčil, tehdy aby dožádané osoby k radě jí přadaný¹⁰ [!] ihned, vyžádajíc komorníka od desk zemských, svršky a nábytky popisovati dadouc,¹¹ [!] v týž statek s dotčeným ko-

¹ Jiří z Talmberka na Jankově (1578-1623), nejvyšší sudí (1611-1617), nejvyšší komorník (1617-1623).

² Mezi přisedící většího zemského soudu patřili v červnu 1614 Jan Sezima z Ústí na Úštěku († 1617), dědičný kraječ Království českého, přisedící zemského soudu, stavovský direktor (1609), dvorský sudí (1610-1611), nejvyšší komorník Království českého (1611-1617) a přisedící nejvyššího zemského soudu (1611-1617); Adam mladší z Valdštejna (1569-1638), Vilém Slavata z Chlumu a Košumberka (1572-1652), Jindřich Matyáš hrabě z Thurnu (1567-1640), Fridrich z Donína († 1634), Matouš Děpold Popel z Lobkovic (asi 1564-1621), generální převor johanitů (1591-1621); Linhart Colonna z Felsu (1565-1620); Karel Mracký z Dubé († 1623) a Kašpar Kaplíř ze Sulevic na Miličíně, Voticích a Neustupově (1535-1621), direktor/správce úřadu prezidenta české komory/nejstarší rada české komory (1606-1611), přisedící většího zemského soudu (1612-1615), purkrabí Hradeckého kraje (1615-1619), stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší písař (1619-1620).

³ Lidmila Babková z Olbramovic na Mratině († po 1623).

⁴ Kryštof Šlivic ze Šlivic († před 1612), rytíř usedlý ve Slaném (1599).

⁵ Johana Šlivicová ze Zap († po 1612), manželka Kryštofa Šlivice ze Šlivic.

⁶ Bohuchval ze Šlivic, starší syn Kryštofa Šlivice ze Šlivic, rytíře usedlého ve Slaném.

⁷ Bernard Elsnic z Elsnic na Kobylnicích a Patokryjích (1550-1619), rytíř usedlý ve Slánsku.

⁸ Jindřich Jiří Zejdlic ze Šenfeldu na Kozomině a Volovicích († 1620), císařský rada (1591-1611).

⁹ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobilicích († asi 1640), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav (1612-1613 a 1614-1615), výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

¹⁰ Miněno patrně „přidané“.

¹¹ Miněno „dát“.

morníkem se uvázali, jej drželi a opatrovali do let syna jeho. Strany pak nápadu nařídili takto, jestliže by pán Bůh syna jeho Bohuchvala bez dědicův z tohoto světa pojiti ráčil, tehdy ten všecken statek, což by ho koli a na čemkoli pozůstalo, že tomu chce, aby toho všeho nápad šel na někdy pana Kašpara Šlivice z Šlivic,¹² bratra jeho a manžela mého nejmilejšího, a děti jeho, kteréž tehďáz měl a neb míti mohl. Pana Melichara pak Šlivice¹³ a dítky jeho, též paní Alžbětu Zapskou z Šlivic¹⁴ i s dítkami jejími, z jistých příčin všeho toho nápadu dotčeným kšaftem svým zbavil, tak jakž týž kšaft, jehož V[raš] M[ilosti] přípisu podávám, plněji svědčí. I tajiti V[raš] M[ilosti] nemohu, že jest pán Bůh všemohoucí z tohoto světa prostředkem smrti touž paní Johanku Šlivicovou z Zap,¹⁵ poručnici mocnou otcovskou, od nadepsaného pana Krystofa Šlivice z Šlivic nad týmž synem jeho a statku jemu náležitým, zřízenou, po jejížto smrti já, jakožto vlastní máte dítětek svých a zřízených týmž kšaftem nápadnice, učinila sem nadepsaným osobám dotčeným kšaftem k radě jí, někdy paní Johance Šlivicové z Zap, přidaným psaní přátelské, aby se vedle důvěření někdy téhož pana Krystofa Šlivice z Šlivic zachovali, statek sirotčí popsati dadouc, jej dotčenému sirotku k dobrému v své opatrování vzali, anebo téhož poručenství, dadouc mně o tom věděti, náležitě se odepsali, tak abych já, jakožto vlastní máte dítětek svých a nejbližších nápadnic téhož statku, věděla, jakého při V[raš] M[ilostech] opatření, jak témuž sirotku, tak dítkám svým, vyhledávati. Na kteréžto psaní mé dotčené osoby mně žádné odpovědi posavad nedali, o čemž nepochybně z jejich návštěji zvěděvši dotčený pan Melichar Šlivic (kterýž všeho nápadu i s dítkami svými týmž kšaftem zbaven jest), vedle milosti krále Vladislava poručenství nad oznámeným sirotkem a statkem jemu náležitým, na sebe přijal, a tak tudy dítky mé o jich, kšaftem nařízený nápad, připravit by chtěl. Pročež, mělo-li se to státi a má-li týž Melichar Šlivic dotčeného poručenství užiti, toho já při uvážení V[raš] M[ilostem] zůstavuji. Než za to toliko V[raš] M[ilosti] žádám, poněvadž před oznámené sirotci, dcerky mé po dotčeném panu Kašparovi Šlivicovi, jsou za nejpřednější nápadnice od často psaného pana Krystofa Šlivice z Šlivic po synu jeho nařízení, že mně svou laskavou paměť míti, a pokudž by před řečený pan Melichar Šlivic toho poručenství užiti měl, že to skrze milostivou relaci ke dskám zemským při témž jeho zaručení milostivě a laskavě naříditi ráčíte. Co se nápadu často psaným kšaftem zřízeného dotejče, že to při tom kšaftu zůstaviti ráčíte, tak aby on, pan Melichar Šlivic, vedle svého zaručení proti kšaftu svrchu psanému žádného nápadu před dítkami mými míti nemohl, než vše aby při zřízeném nápadu zůstávalo, v čemž se dále ve všem V[raš] M[ilostem] k ochraně milostvé poručena činím. Datum v pátek po Ochtábu těla Božího 1614.

Lidmila Babková z Olbramovic a na Mratině¹⁶

¹² Kašpar ze Šlivic, mladší syn Kryštofa ze Šlivic, rytíře usedlého ve Slaném.

¹³ Melichar Šlivic ze Šlivic, patrně další ze synů Kryštofa ze Šlivic, rytíře usedlého ve Slaném.

¹⁴ Alžběta Zapská ze Šlivic, patrně sestra Kryštofa ze Šlivic, rytíře usedlého ve Slaném.

¹⁵ Johana Šlivicová ze Zap († po 1612), manželka Kryštofa Šlivice ze Šlivic.

¹⁶ Lidmila Babková z Olbramovic na Mratině († po 1623).

716.

Jiří, Vodolan starší a Šťastný Václav Pětipesť z Chýš a Egrberku a Eva Pětipeská z Údrče píší nejvyššímu sudímu Království českého a přísedícím většího zemského soudu. Žádají o povolení prodeje statku po Albrechtovi Pětipeském z Chýš a Egrberku, zemřelém manželovi Evy Pětipeské z Údrče. Zřikají se pozůstalých dluhů. Požadují vyslání

inventarizační komise k sepsání pozůstalosti. Prodej statku má poskytnout prostředky na uhrazení pohledávek u věřitelů i zaopatření sirotků. Eva Pětipeská z Údrče žádá, aby se statku ve prospěch sirotků mohla dočasně sama ujmout.

Bez místa, 7. června 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 30-31, česky

Jeho mi[los]ti nejvyššímu panu panu sudímu zemskému¹ Království českého a Jich mi[los]ti nejvyšším pánům, pánům ouředníkům a soudcům zemským,² pánům milostivým, žádost od nás, Jiříka,³ Vodolana staršího⁴ a Šťastného Václava,⁵ strejcův vlastních Pětipeských z Chýš a z Egrbergku a Evy Pětipeské rozené z Oudrče.

Vaše milosti, nejvyšší pane, pane sudí zemský Království českého a Vaše milosti, nejvyšší páni, páni ouředníci a soudcové zemští, páni milostiví. Vašich milostí tajiti nemůžeme, že jest pán Bůh všemohoucí z uložení svého času pomínulého prostředkem smrti této časné z tohoto světa povolati ráčil někdy urozeného a statečného rytíře, pana Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a z Egrbergku na Kolči a Libochovičkách,⁶ soudu nejvyššího purgkrabství pražského radu, pana strejce našeho a manžela mého nejmilejšího Evy Pětipeské, rozené z Oudrče.⁷ Po jehožto smrti žádný z nás přátel jeho ani já sama Eva Pětipeská za příčinou dluhův od něho lidem povinných, jichž nemálo se nachází, se neujali a neujímáme, nechťice tudy v náhém nebezpečnosti zůstávati. Důchodové pak z statku po něm pozůstalého, jehož na skrom[n]ě jest, na zaplacení nejen hlavní sumy, ale ani ourokův nijakž nevystačují. Týž statek také od žádného se neopatruje, což bez veliké škody sirotkův i také věřitelův býti nemůže. Z těch příčin Vašich milostí za to služebně a modlitěbně žádáme, že račte k tomu laskavě povolití, aby statek po témž někdy panu Janovi Albrechtovi Pětipeském pozůstalý prodán byl a k takovému prodaji jisté pány komisaře naříditi a věřitele na průvod před pány úředníky pražské menší desk zemských podati račte. A poněvadž sirotci žádného opatření nemají a statek také od žádného se neopatruje, protož Vašich milostí já, Eva Pětipeská, za to žádám, že k tomu milostivě a laskavě

¹ Jiří z Talmberka na Jankově (1578-1623), nejvyšší sudí (1611-1617), nejvyšší komorník (1617-1623).

² Mezi přísedící většího zemského soudu patřili v červnu 1614 Jan Sezima z Ústí na Úštěku († 1617), dědičný kraječ Království českého, přísedící zemského soudu, stavovský direktor (1609), dvorský sudí (1610-1611), nejvyšší komorník Království českého 1611-1617 a přísedící nejvyššího zemského soudu (1611-1617); Adam mladší z Valdštejna (1569-1638), Vilém Slavata z Chlumu a Košumberka (1572-1652), Jindřich Matyáš hrabě z Thurnu (1567-1640), Fridrich z Donína († 1634), Matouš Děpold Popel z Lobkovic (asi 1564-1621), generální převor johanitů (1591-1621); Linhart Colonna z Felsu (1565-1620); Karel Mracký z Dubé († 1623) a Kašpar Kaplíř ze Sulevic na Miličíně, Voticích a Neustupově (1535-1621), direktor/správce úřadu prezidenta české komory/nejstarší rada české komory (1606-1611), přísedící většího zemského soudu (1612-1615), purkrabí Hradeckého kraje (1615-1619), stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší písař (1619-1620).

³ Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Chotovinách a Zahrádkách († 1617), strýc Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích († asi 1640), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav (1612-1613 a 1614-1615), výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

⁵ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

⁶ Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († před 7. červnem 1614), přísedící nejvyššího purkrabského soudu, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Eva Pětipeská z Údrče († po 1621), manželka Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 1614).

povoliti račte, abych já statku se ujíti a jej až do prodaje opatrovati mohla. A já nepominu dříve a prve, nežli statku v opatrování vejdu, komorníka od desk zemských vyžádati a svrsky a nábytky po témž panu manželu mém pozůstalý v přítomnosti pánův strejcův Pětipeských, níže podepsaných, dáti popsati a inventář ke dckám zemským položiti. V čemž sebe i sirotky Vaším milostem k opatření poručena činím. Datum v sobotu po Ochtábu Božího těla léta 1614.

Vaší mi[los]ti k službám volní a na modlitbách trvající
Jiřík,⁸ Vodolan starší⁹ a Šťastný Václav,¹⁰ strejcové vlastní Pětipeští z Chýš a z Egrberku
a Eva Pětipeská, rozená z Oudrče.¹¹

⁸ Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Chotovinách a Zahrádkách († 1617).

⁹ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylčicích († asi 1640).

¹⁰ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

¹¹ Eva Pětipeská z Údrče († po 1621).

717.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

Byšice, 19. června 1614

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 255v, česky

N. 8

Od p[ana] Pětipeského z Byšic,¹ že pokládá vysvědčení kšaftu n[ěkdy] paní Alžběty Štýrské² nepořádné býti. Přitom žádá za obeslání p[ani] Salomenu Nedvědovou,³ pana Jana Smažika.⁴ Též povoluje Václavovi Socholupovi⁵ z Záboří⁶ svědky zavésti, učinivši však protestací. Dodáno 19. Juni A. 1614.

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Alžběta Štýrská, měšťanka Mělníka nad Labem.

³ Salomena Nedvědová, rozená Štýrská, manželka Václava Nedvěda z Peclinovce, mělnického měšťana, konšela a primase.

⁴ Jan Smažik, mělnický měšťan, radní a opakovaně též purkmistr.

⁵ Václav Socholup, poddaný Mělníka nad Labem ze vsi Záboří.

⁶ Záboří, farní ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj).

718.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem v záležitosti sporu o pozůstalost po jeho zemřelém bosoňském úředníkovi Michalu Šolcovi. Připomíná předešlá psaní, v nichž žádal, aby majetek, který Michal Šolc nechal uschovat do domu mělnické měšťanky Alžběty Štýrské, byl řádně zinventarizován. Michal Šolc podle Šťastného Václava Pětipeského neprávem nechal sepsat svoji závěť na úřadu města Mělník. Pětipeský původně žádal také vyslechnutí Alžběty Štýrské, ta však již zemřela, proto netrvá na její výpovědi. Žádá však obeslání její dcery Salomeny, provdané Nedvědové, aby se již zítřejšího dne (20. června 1614) o třinácté hodině dostavila na radnici města Mělník k řádnému vyřešení sporu o pozůstalost Michala Šolce

a Alžběty Štýrské. Pětipeský popírá platnost údajné ústní závěti Alžběty Štýrské, kterou měla pozůstalost pravděpodobně odkázat své dceři Salomeně. Šťastný Václav Pětipeský znovu zpochybňuje závěť Michala Šolce, kterou podle Pětipeského neoprávněně sepsali mělnický úředník Václav Libický a písař Jiří Morávek. Pětipeský pokládá Šolce za svého dědičného poddaného, který podle zemského zřízení směl sepsat kšaft pouze s jeho svolením. Závěrem žádá obeslání mělnického radního Jana Smažíka, aby se příští pátek o třinácté hodině také dostavil na úřad města Mělník ohledně řešení výše popsaného sporu. Post scriptum Pětipeský požaduje soupis svědků v záležitosti vraždy, které se na jeho poddaném Jiřím Čejkovi dopustil poddaný města Mělník nad Labem Matěj, zet' Václava Socholupa ze vsi Záboří.

Byšice, 19. června 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1, fol. 25-27, česky

O pŕuhonu psaní a kundšoft¹

Ukazatel kundšaftu dodal psaní od urozeného a statečného rytíře pana Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni. A při tom obsílky 4 g[roše] m[išeňský] k ouřadu purgmistrskému města Mělníka nad Labem.² Act[um] 19. Juní A. 1614.³

Václav Libický⁴

p[ana] p[urkmistra], pánův služebník

Slovutné opatrnosti pánům purgmistru a radě města Mělníka nad Labem, pánům přátelům a sousedům mým zvláště milým.⁵

Službu svú vzkazuji, slovutné opatrnosti páni přátelé ((a sousedé)) moji zvláště milí, zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji Vám věrně rád. Učinil sem Vám psaní, kderéhož datum na Byšicích⁶ v outerej po provodní neděli léta ((tohoto)) 1614⁷ v příčině Alžběty Štýrské,⁸ kderáž bez všeho vědomí a povolení mého od Michala Šolce,⁹ poddaného a ouředníka mého bosyšského, jesti nemalou sumu a jiných svrškův a nábytkův k ní z statku mého odvezl a jí to odvedl, aneb do svého vzkladu u ní v domě jí schovati dal, souce na počtě nevyčtený, čehož se namnoze najde, žádajíc Vás týmž psaním přátelsky, abyšte tu Alžbětu Štýrskou, před sebe povolajíc, jí k tomu přidrželi, aby všech těch věcí, co tak kolivěk od nadepsaného Michala Šolce, poddaného a ouředníka mého, též od poslův, jak za zdravého života, též v nemoci i po smrti jeho, k sobě přijala, aneb u ní v skladu svém schované měl, bud' na penězích, klenotích a jiných svršcích ty, jakýmižkoliv jmény se by jmenovati mohli, mně (nezastírajíc se žádným spisem v způsob kšaftu, kderéhož

¹ Kundšaft, kundšoft, kunšoft – potvrzení, osvědčení o doručení zásilky vydané poslovi.

² Mělník nad Labem, okresní město (Středočeský kraj), královské komorní město, zámek a panství.

³ Autograf mělnického úředníka Václava Libického. Dopis Šťastného Václava Pětipeského byl z kanceláře úřadu města Mělník nad Labem vrácen odesílateli.

⁴ Václav Libický, úředník města Mělník nad Labem.

⁵ Ke sporu o pozůstalost Michala Šolce srov. listy č. 483, 654, 656, 660, 667, 675-676, 698.

⁶ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁷ Dne 3. června 1614.

⁸ Alžběta Štýrská († asi 1614), měšťanka Mělníka nad Labem.

⁹ Michal Šolc († 1613), úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na statku Bosyně.

moci činiti bez mého povolení on, Michal Šolc, neměl a nemohl, do něhož mi nic nejní a ani nižádný nekáže na něj dbáti) v poznamenání neb v inventář pořádný, to uvedouc, mně vydala. Pokládajíc sobě to proti též Alžbětě Štýrské jeden tisíc kop g[rošů] č[eských] i že pak než čas a termín osoby mé s ní ku právu srocení o tuž věc ((ji k vinění)) přišel, jesti táž Alžběta prostředkem smrti z tohoto světa vykročila, když takové srocení na takové dopisování mé jminulo. Ale však poněvadž Salomena,¹⁰ manželka pana Václava Nedvěda,¹¹ statku po též Alžbětě zůstalého, jakožto dcera, se ujala, protož obnovujíc předešlé psaní, z předu dočené mé, nyní ((proti té Salomeně)) podle něho žádám k zejtrejšímu dni do rady před Vás obesláni na ní <Salomenu> k hodině třináctý, z čeho bych ji tak chtěl, jakožto držitelkyni statku po mateři své, viniti, aby mi ku právu stála a z toho odpovídala. Dále i v tom sobě za věc těžkou a obtížnou pokládám, jest mi od práva Vašeho jakejs vejpis vydán, maje barvu sobě danou, že by nějakej kšaft oustní Alžběta Štýrská učiniti a Salomeně, dceři své, odkazy nějakým spisem v způsob kšaftu Michala Šolce, poddaného mého, kderéhož bez vědomí a vůle mé činiti moci neměl a nemohl, sobě <poru odkázané> učiněné, po ruce neměla. A ten oustní prej kšaft, že by Jiří Morávek¹² a Václav Libický¹³ vysvědčiti měli, kderěz vysvědčení jest nepořádné a proti právu učiněné. Jiřík Morávek, jsa obce Vaší služebníkem v pisařství městským, a Václav Libický, služebník ouřadu, a tēm práva zjevně a patrně kšaftův vysvědčovati zbraňují, kderé ji jako i prvnější naříkám. Pravíce jej na podvod a oklamání práva, nebo on, Michal Šolc, poddaný dědičný můj, neměl tý moci o těch věcech kšaftovati, kderěz by pravil koliv jeho býti bez mého k tomu povolení, ani ona, nebožka, též po smrti její táž Salomena těch věcí se ujímati, podle čehož netoliko mně toho vracením všeho tato Salomena, ale i sumu, co <mi> tak koliv po nebožtikovi v jakých nedostatcích na čemkoliv se najde, povinna býti musí. A k tomu víc i to přistupuje, podle vyměření sněmovního, když ta Alžběta Štýrská toho nedočkala, aby soudem ta rozepře o týž spis v způsob kšaftu Michala Šolce mohla k místnému konci přivedena býti, smrtí její tomu soudu konec se stal, a ten spis v způsob kšaftu <v nic přišel a> k zrušení přišel a tak, nemaje sobě nic nebožka právně ujištěného a takyť jest moci neměla, čeho v pořádnou possessí¹⁴ nevešla a na to zápisu žádného neměla, zvlášt' cizích věcí dceři své postupovat <aby mohla>, kderěz takové oustní ňáké <vysvěd> odkázání nemůže jakožto podvodní knihami žádnými se tvrditi, což bude chtíti v průvodě svém ukazovati. A přitom žádám za dovolení obesláni též k pátku¹⁵ příštímu do rady před Vás k hodině třináctý rozdílného na pana Jana staršího Smažika,¹⁶ spoluradního Vašeho, obsílky dva bílá [?] se posílají. A [s] tím milost Boží s námi všemi býti rač. Datum na Byšicích ve štvrtek po památce svatého Víta léta 1614.

Post scripta

Matěj,¹⁷ zeť Václava Socholupa¹⁸ ze vsi Záboří,¹⁹ k té rozepři, kderouž se mnou má při právě měst[ěčka] Štětí²⁰ o mord, kderéhož nad poddaným mým Jiříkem Čejkou²¹ z dlouhé

¹⁰ Salomena Nedvědová, dcera Alžběty Štýrské († asi 1614), mělnické měšťanky.

¹¹ Václav Nedvěd z Peclinovce, manžel Salomeny Štýrské, mělnický měšťan, konšel a primas.

¹² Jiří Morávek, pisař úřadu města Mělník nad Labem.

¹³ Václav Libický, úředník města Mělník nad Labem.

¹⁴ Possesí – vlastnictví.

¹⁵ Ke dni 27. června 1614.

¹⁶ Jan Smažík, mělnický měšťan, člen rady města Mělník nad Labem (roku 1614).

¹⁷ Matěj, poddaný města Mělník nad Labem, zeť Václava Socholupa ze vsi Záboří.

¹⁸ Václav Socholup, poddaný města Mělník nad Labem ze vsi Záboří.

¹⁹ Záboří, ves jihovýchodně od Mělníka.

ručnice postřelením se dočinil, dnešního dne při právě Vašem, že někderé svědky zapisovati sobě dáti chce, citujíc plnomocníky mé k spatření jich, i nemoha oni k tomu dostihnouti, straně při dostavení týchž svědkův, aby se oznámilo, že sobě tu protestací²² činím, buď týchž svědkův při publikování hájiti, anebo proti nim dáti mluvíti aneb psáti. Toho abych užítí mohl, jmen pak a přijmí jednoho každého na registříčku, aby mi vydáno bylo, potřebujíc toho.

²⁰ Štětí, městečko na Labi severozápadně od Mělníka (Středočeský kraj), příslušenství zámku a panství Mělník.

²¹ Jiří Čejka († asi 1614), poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

²² Protestace – protest.

719.

Jiří Šťastný Vančura z Řehnic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že mu úředník Jana Jindřicha Kapouna ze Svojkova vzkázal, že statek Valečov není na prodej. Pokud by oba díly mínil prodat, dal by mu o tom Kapoun vědět. Takovou zprávu by pak Vančura hned předal Pětipeskému.

Studénka, 19. června 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 67, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švakru mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1614 od pana Jiřího Vančury,¹ statek valečovský² že není na prodej.))³

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Od Pána Boha zdraví, v něm jiné všecko dobré vinšující, přeji panu švagru věrně upřímně rád.

A přitom mému zvláště milému panu švagru oznamuji, že jsem k panu Kapounovi⁴ strany statku jeho valečovského, zda-li by oba díly prodaný chtěly přijíti, posílal. I jest mi po ouředníkovi jeho oustně vzkázáno, že nyní toho oumyslu není a prodati kdyby oba díly mínili, že by mne, poněvadž <kdy> by se jim kupec chtěl nahoditi, oznámiti nepominul. I kdyby co takového mně od pana Kapouna buďto psáno, nebo zkázáno bylo, ihned nepominul bych o tom panu švagru napsati a oznámiti. A tak nyní pan švagr ráčí se moci tím zpravití. S tím milosti Boží poručení buďme. Datum na Studence⁵ ve čtvrtek po s[vat]ém Vítě léta 1614.

Jiří Šťastný Vančura z Řehnic a na Studence⁶

¹ Jiří Šťastný Vančura z Řehnic na Studence († po 1628), účastník stavovského povstání a blízký souseď Šťastného Václava Pětipeského.

² Valečov, zřícenina hradu, bývalá ves, poplužní dvůr a panství, dnes součást vsi Boseň severovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), od roku 1602 v držení Jindřicha a Kryštofa Kapounů ze Svojkova, témuž zkonfiskováno (1621).

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Jindřich Jan Kapoun ze Svojkova na Valečově († po 1622), účastník stavovského povstání.

⁵ Studénka, ves a zaniklá tvrz severovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), dříve též poplužní dvůr a panství v držení Vančurů z Řehnic, roku 1622 zkonfiskováno Jiřímu Šťastnému Vančurovi z Řehnic.

⁶ Jiří Šťastný Vančura z Řehnic na Studence († po 1628).

720.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 23. června 1614
SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 255r, česky

N. 11

Od p[ana] Pětipeského z Byšic,¹ o paní Salomínu Nedvědovou² a p[ana] Janka staršího Smažika,³ s ohlášením téhož, dodáno 23. Juni A. 1614.

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Salomena Nedvědová, rozená Štýrská, manželka Václava Nedvěda z Peclinovce, mělnického měšťana, konšela a primase.

³ Jan Smažík, mělnický měšťan, radní a střídavě též purkmistr.

721.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 1. července 1614
SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 256r, česky

N. 24

Od p[ana] Pětipeského z Byšic,¹ v příčině p[ana] Jana staršího Smažika² a p[ani] Salominy Nedvědové.³ Dodáno 1. Juli A. 1614.

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Jan Smažík, mělnický měšťan, radní a opakovaně též purkmistr.

³ Salomena Nedvědová, rozená Štýrská, manželka Václava Nedvěda z Peclinovce, mělnického měšťana, konšela a primase.

722.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 3. července 1614
SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 95, sign. L52a, Regestář došlé korespondence 1608-1614, fol. 256r, česky

N. 25

Od p[ana] Pětipeského z Byšic,¹ že přijímá odkladu, kterýž v příčině p[ani] Salominy Nedvědové² učiněn. Dodáno 3. Juli A. 1614.

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Salomena Nedvědová, rozená Štýrská, manželka Václava Nedvěda z Peclinovce, mělnického měšťana, konšela a primase.

723.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 5. července 1614

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 1v, český

N. 2

Od p[ana] Pětipeského z Byšic,¹ v příčině Jana staršího Smažíka.² Dodáno 5. Juli A. 1614.

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Jan Smažík, mělnický měšťan, radní a střídavě též purkmistr.

724.

Jiří, Vodolan starší a Šťastný Václav Pětipeští z Chýš a Egrberku píší Evě Pětipeské z Údrče. Bratrance Pětipeští byli jmenováni komisary v záležitosti prodeje statku po jejich zemřelém bratrance Janu Albrechtovi Pětipeském z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči. Oznamují vdově Evě Pětipeské z Údrče, že poskytl registra statků Libochovičky a Koleč místokomorníkovi Království českého Humprechtu Černínovi z Chudenic. Pokud by Černín nechtěl statky koupit, vyhoví žádosti otce Evy Pětipeské Jiřího Údrčského z Údrče, který by jim rád dohodil jiného vhodného kupce. Registra statků nyní odesílají Evě Pětipeské, neboť jim byla právě od místokomorníka navrácena. Žádají, aby jim Jiří Údrčský z Údrče brzy oznámil jméno vhodného kupce, protože o statky mají zájem i jiní. Také vdova Eva Pětipeská z Údrče si má rozmyslet, bude-li mít o koupi jednoho či obou statků zájem a případně to oznámit.

Blahotice, 5. července 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 73, český

Urozené paní Evě Pětipeské rozené z Oudrče na Libochovičkách a Kolči,¹ paní tetě a švagrové, naší zvláště milý, k dodání.

Služby své vzkazujeme, urozená paní teta a švagrová naše zvláště milá, zdraví a v něm jiného všeho dobrého, od pána Boha vinšující, přejeme Vaší mi[los]ti upřímně a věrně rádi. Při našem společném se shledání na Libochovičkách² pan Jiřík Oudrckej,³ pan otec Vaší mi[los]ti, jest se ohlásil, abychom [s] prodajem statku Libochoviček a Kolče⁴ nepospíchali, že by nám dobrého kupce dohoditi chtěl, načež sme mu za odpověď dali, že jsme se panu místokomorníkovi⁵ v tom zakázali, na týž statky registra vydati, však pokudž by on kupovati nechtěl, tehdy že Vaší mi[los]ti aneb tomu, kohož by nám pan otec Vaší mi[los]ti za kupce dohodil, registra vydati i také vedli slušnosti a mírnosti radí, o týž statky v trh dáti a smlouvatí se chceme. Poněvadž pak od nadepsaného pana místokomorníka

¹ Eva Pětipeská z Údrče († 1649 v Dráždanech), manželka Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku († 1614), bratrance Šťastného Václava Pětipeského.

² Libochovičky, ves ve Slánsku východně od Kladna v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1560-1621).

³ Jiří Údrcký z Údrče na Třebívlicích (před 1573 – asi 1622), komisař stavovského direktoria (1618-1619), 1623 posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku za účast ve stavovském povstání.

⁴ Koleč, ves východně od Slaného (Středočeský kraj), renesanční tvrz zde vybudoval kolem roku 1600 Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku († 1611), do roku 1614 v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku.

⁵ Humprecht starší Černín z Chudenic (1570–1632), místokomorník (1614-1622), purkrabí Hradu pražského (1628-1629).

register sme zase dostali (i ačkoliv jiní kupci se nacházejí však), majíce my na ohlášení pana otce Vaší mi[los]ti a zakázání naše dobrou paměť, tak činíme a příležitostě táz registra <ku> panu otci Vaší mi[los]ti odsíláme a on, že je bud' Vaší mi[los]ti aneb jinému tomu, kdož by takové statky kupovati chtěl, odevzdá a oumysl jeho neprodleně nám zase oznámí a touž věc pro dobrý sirotčí fedrovatí⁶ nápomocen že bude, jeho ((za to)) žádáme. My, vyzvědouce na něm, kdo by kupcem býti chtěl, že bychom nepominuli ihned o jistý den ku prodávání týhož statku se snýsti a o týmž dni kupujícímu skrze psaní oznámiti. Protož, pokudž byste týž oba dva statky, anebo toliko jeden koupiti oumyslu býti ráčili, ráčíte moci ku panu otci svýmu sjeti, o to se s ním poraditi, nebo jak předešle, tak i nyní v tom se ohlašujeme, že týž statky bud', anebo jeden Vaší mi[los]ti, naši zvláště milý paní tetě a švagrový, rádi mimo jiný, co na nás jest, dopříti a zač by spravedlivě stály, o ně se smluviti chceme. Pakli byste neráčili býti oumyslu týchž statkův, aneb jednoho koupiti, tehdy žádáme, že tato registra s psaním panu otci Vaší mi[los]ti svědčícím neprodleně ihned odeslati a co nám za odpověď dá, touž odpověď odešlic, oumysl Vaší mi[los]ti oznámiti ráčíte. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Datum na Blahoticích⁷ v sobotu po s[atý]m Prokopu léta 1614.

*Jiřík,⁸ Vodolan starší⁹ a Šťastný Václav,¹⁰ strejcové vlastní
Pětipeští z Chýš a z Egrbergku na Blahoticích, Neprobylicích,
Byšicích a Bosyni, nařízení komisaři ku prodaji statkův
Libochoviček a Kolče*

⁶ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit.

⁷ Blahotice, ves s tvrzí východně od Slaného (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1563-1623).

⁸ Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Chotovinách a Zahrádkách († 1617).

⁹ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích († asi 1640), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtmán Slánského kraje za rytířský stav (1612-1613 a 1614-1615), výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

¹⁰ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

725.

Jiří, Vodolan starší a Šťastný Václav Pětipeští z Chýš a Egrberku píší Jiřímu Údrckému z Údrče. Jako nařízení komisaři k prodeji statků Libochovičky a Koleč pozůstalých po Janu Albrechtovi Pětipeském z Chýš a Egrberku opakují výzvu k Jiřímu Údrckému z Údrče, otci vdovy Evy Pětipeské z Údrče. Podle původního slibu chtějí statky přednostně nabídnout k odkoupení jeho ovdovělé dceři Evě Pětipeské, neboť místokomorník (Humprecht Černín z Chudenic) jim vrátil listiny a o koupi sám patrně nemá další zájem. Odesílají mu vrácená registra statků. Jsou připraveni sejít se ohledně prodeje s kupcem, kterého Jiří Údrcký doporučí.

Blahotice, 5. července 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 80, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Jiříkovi Oudrckýmu z Oudrče a na Střebívlicích,¹ panu ujci našemu zvláště jmilému, k d[odání].

¹ Jiří Údrcký z Údrče na Třebívlicích (před 1573 – asi 1622), komisař stavovského direktoria (1618-1619), 1623 posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku za účast ve stavovském povstání.

Služby své vzkazujeme, urozený a statečný ryt[i]ři, pane ujče náš zvláště jmilý, zdraví a jinýho všeho dobrého, od pána Boha vinšující, přejeme panu ujci věrně upřímně rádi. Při našem společném se shledání na Libochovičkách² pan ujec jest <nás žádal> ((se ohlásil)), abychom prodajem statku Libochoviček a Kolče³ nespáchali, že by nám dobrého kupce dohoditi chtěl, načež sme mu za odpověď dali, že sme se panu místokomorníku⁴ v tom zakázali na týž statky registra vydati. Však pokudž by on kupovati nechtěl, tehdy že paní dceři jeho, aneb tomu, kohož by nám pan ujec za kupce dohodil, registra vydati. I také vedli slušnosti a mírnosti rady o týž statky ((v trh dáti a)) smlouvati se chceme. Poněvadž pak od nadepsanýho pana místokomorníka rejster sme zase dostali, <a s tých i také> (((a ačkoliv))) jiní kupci se nacházejí, však), majíce my na zakázání naše dobrou paměť, tak činíme a příležitě táž rejstra panu ujci odsíláme. A že je pan ujec bud' paní dceři svý, anebo jinému ((tomu)), kdož by takové statky kupovati chtěl, odevzdati oumysl jich neprodleně nám ((zase)) oznámiti a touž věc pro dobrý sirotčí fedrovati⁵ nápomocen bejti ráci, za to žádáme. My, vyzvědouce ((na panu ujci)), kdo by kupcem bejti chtěl, nepominuli bychom ihned o jistý den ku prodávání týhož statku se snýsti a o týmž dni kupujícímu <aby> skrze psaní oznámiti. Vedli toho, jak předešle, tak i nyní, v tom se ohlašujeme, že týž statky bud' oba, anebo jeden paní dceři pana ujce, naši zvláště jmilý paní tetě, švagrový rádi mimo jiný ((co ((na)) nás)) dopříti a zač by spravedlivě stály, s jedním každým o ně se smlouvati chceme a odpovědi brskou, že zpravený budeme, se důvěřujeme. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] na Blahoticích⁶ v sobotu po s[vat]é[m] Prokopu léta 1614.

*Jiřík,⁷ Vodolan starší,⁸ Šťastný Václav,⁹ strejcové vlastní
Pětipěští z Chýš a z Egebergku na Blahoticích, Neprobylicích,
Byšicích a Bosyni, <od J[eho] M[ilosti]> nařízení komisaři
ku prodaji statků Libochoviček a Kolče*

² Libochovičky, ves ve Slánsku východně od Kladna (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1560-1621).

³ Koleč, ves východně od Slaného (Středočeský kraj), renesanční tvrz zde vybudoval kolem roku 1600 Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku († 1611), do roku 1614 v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku.

⁴ Humprecht starší Černín z Chudenic (1570-1632), místokomorník (1614-1622), purkrabí Hradu pražského (1628-1629).

⁵ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět.

⁶ Blahotice, ves s tvrzí východně od Slaného (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1563-1623).

⁷ Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Chotovinách a Zahradkách († 1617).

⁸ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích († asi 1640), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav (1612-1613 a 1614-1615), výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

⁹ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

726.

Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Sděluje bratranci, že do Libochoviček odeslal obě zpečetěná psaní, jež se týkají uspořádání pozůstalosti po bratranci Janu Albrechtovi Pětipeském. Zve ho do Blahotic k projednání jisté záležitosti týkající se staršího příbuzného Pětipeských, Vodolanovy matky Ižaldy Pětipeské z Milhostic a města Děčín. Dále má být projednána záležitost (patrně rytíře Adama Felixe) Vojkovského z Milhostic. Odesílá zpět zapůjčený pečetní prsten. Zavazuje se dobrým přátelstvím a službou. Očekává odpověď.

Bez místa,¹ 7. července 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 54, česky

Urozenému a statečnému rytíři a mému jistě věrně nejmilejšímu panu strejci a kmotru, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích, Bosyni a Přívorách, k dodání buď.

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane strejče můj nejmilejší, téhož zdraví a při něm jiného všeho nejlepšího dobrého, od pána Boha žádajíce, přeji panu strejci věrně rád. Ty psaní,² jedno i druhé spečetí,³ je sem ihned na Liběchovičky⁴ poslal, až posavad ještě žádné odpovědi místné nemám. Jak jakou odpověď dostanu, nepominu ji panu strejci o[de]slati. Též panu strejci ku paměti přivozuji, dle jeho se ke mně zamluvení, že se se panem strejcem o jistě den snéstí ráčíte a tu spolu ke mně na Blahotice⁵ ((přijedete)) a potom dál bysme ku paní materi⁶ mé nejmilejší ((pojedete)), aby sem promluvití ráčila [?], což tu teház v Děčíně⁷ od Vašich m[ilos]tí sem' přijal, a bylo místo vděk, že pak starěj pan strejc sobě to do dlouhé truhly podle jeho starého způsobu a zvyklost[i] odkládá, an již tuto žně před rukama sou. Protož vždy svého milého a na mě laskavého pana strejce ještě strejcovsky žádám, pokudž mocen jest, aby [se] pan strejc tak mnoho ponižil a jen toliko panu Petrovi⁸ jistě den jmenoval, kdy by konečně měl ku p[anu] strejci přijeti. A druhé psaní p[anu] Adamovi Vojkovskému,⁹ kdy by konečně pan strejc moh u mě bejti, jen toliko to psaní do dom[au] podle mého Krystofovi¹⁰ dodati, aby ihned ve dne a v noci s tím psaním ku panu Vojkovskému¹¹ poslal a panu Vojkovskému též jistě den menoval, což věřim panu strejci, že mi tu strejcovskou milost prokáže, pokudž možné jest, a mě neopustí. Zase má mě p[an] strejc podle mé nejvyšší možnosti volného a což tu pro mě a na žádost mou učiní, nepominuť se panu strejci toho přátelství prokazaného do smrti odsluhovati. Sekryt¹² panu strejci zase odsílám. Odpovědi učinlivé žádostiv očekávají budu. S tím milost pána Boha rač s námi se všemi bejti. Dat[um] velmi spěšně v pondělí po s[vaté]m Prokopu léta 1614.

*Panu strejců volný upřímný zůstávám
V[odolan]. s[taří]. Pětipeský z Chýš¹³*

¹ List mohl být napsán v Blahoticích, sídle pisatele, během pobytu v Praze či jinde.

² Jde o předcházející listy č. 724 a 725.

³ Míněno „zpečetiv“.

⁴ Libochovičky, ves ve Slánsku východně od Kladna v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1560-1621).

⁵ Blahotice, ves s tvrzí východně od Slaného (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1563-1623).

⁶ Ižalda Pětipeská, rozená Vojkovská z Milhostic († po 1622), druhá manželka Václava staršího Pětipeského na Blahoticích († 1602) od roku 1570.

⁷ Děčín, okresní město (Litoměřický kraj), královské město.

⁸ Blíže neidentifikováno.

⁹ Patrně rytíř Adam Felix Vojkovský z Milhostic a Vojkova na Osečanech (do roku 1611) a Kněvízi, pozdější evangelický exulant, poručík saské armády (1631) a ve vojsku Jindřicha Matyáše z Thurnu, († po 1636 v Sasku).

¹⁰ Blíže neidentifikováno.

¹¹ Patrně rytíř Adam Felix Vojkovský z Milhostic a Vojkova na Osečanech (do roku 1611) a Kněvízi, pozdější evangelický exulant, poručík saské armády (1631) a ve vojsku Jindřicha Matyáše z Thurnu, († po 1636 v Sasku).

¹² Sekrýt – staročeský výraz pro pečtní prsten, jím otištěnou pečeť.

¹³ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylících († asi 1640), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav (1612-1613 a 1614-1615), výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

727.

Jan Bořivoj Kyšperský z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se, že k němu zítřejšího dne nepřijede. Jedou k němu Kašpar, Vojtěch, Albrecht a Adam Kaplířové ze Sulevic, kteří se sešli na Třebívlicích k prodeji statku Adama Kaplíře Albrechtovi Kaplíři ze Sulevic.

Klumín, 9. července 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/15, fol. 65, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci a kmotru mému zvláště milému, k dodání.
(A. 1614 od pana Jana Bořiboje Vřesovce,¹ proč ke mně nemůže přijeti.)²*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče a kmotře můj zvláště milý. Téhož zdraví a v něm jiného všeho dobrého, na Pánu Bohu vinšující, přeji tvé mi[los]ti věrně upřímně rád. Můj zvláště milý pane ujče, z toho srdce rád bych k žádosti tvý mi[los]ti zejtrejší den přijel. Však mohu tvý mi[los]ti oznámiti, že pan Kašpar Kaplíř³ se paní, pan Vojtěch Kaplíř⁴ a pan Albrecht Kaplíř⁵ se paní u pana Adama Kaplíře⁶ na Střebivlic[í]j⁷ jsou. Pan Albrecht Kaplíř kupuje od pana Adama <statek> Kaplíře statek. Odtad mu píší, že se strojí všichni zejtra, bohdá, ke mně přijeti. A tak za tou příčinou nejní mi možná zejtra, bohdá, k tvý mi[los]ti přijeti. Pročež prosím, že mne ráčíš omluvného míti. Vším časem chci to všeckno tvý mi[los]ti vynahraditi. S tím milost Pána Boha rač s námi se všemi bejti. Dat[um] na Klumíně⁸ v středu po svatým Kiliánu léta 1614.

Jan Bořiboj Kyšperský z Vřesovic,⁹ m. p.

¹ Jan Bořivoj Kyšperský Vřesovec z Vřesovic na Klumíně († 1617), soused Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Kašpar Kaplíř ze Sulevic na Miličíně, Voticích a Neustupově (1535-1621), direktor/správce úřadu prezidenta české komory/nejstarší rada české komory (1606-1611), přisedící většního zemského soudu (1612-1615), purkrabí Hradeckého kraje (1615-1619), stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší písař (1619-1620).

⁴ Jan Vojtěch Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Chcebuzi a v Kostelci nad Labem († před 1616).

⁵ Albrecht Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Kolči a Voticích († 1616), syn Kašpara Kaplíře ze Sulevic na Miličíně, Voticích a Neustupově, otec Kašpara, Zdeňka a Oldřicha Kaplířů ze Sulevic.

⁶ Adam mladší Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Třebívlicích († asi 1617).

⁷ Třebívlice, dříve Střebivlice, ves a tvrz na Litoměřicku jihozápadně od Lovosic (Ústecký kraj), v držení Kaplířů ze Sulevic (třebívlická větev rodu) a držení Anny Údrkové z Bílé.

⁸ Klomín, též Klumín, dnes Chlumín, ves západně od Neratovic (Středočeský kraj), ves v držení Vřesovců z Vřesovic a později částečně mělnického panství, v sousedství Obříství.

⁹ Jan Bořivoj Kyšperský Vřesovec z Vřesovic na Klumíně († 1617).

728.

Jiří a Vodolan starší Pětipeští z Chýš a Egrberku píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odesílají mu nařízení nejvyšších zemských úředníků, místodržících, císařských radů a soudců Království českého. Žádají brzkou odpověď v této blíže neobjasněné záležitosti, neboť se sami chtějí zachovat podle vůle Šťastného Václava Pětipeského.

Blahotice, 19. července 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 79, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu strejci a kmotru <mém> našemu zvláště milému.

Službu svou vzkazujeme, urozený a statečný rytíři, pane strejče a kmotře náš zvláště milý, zdraví a při něm jiného všeho dobrého od pána Boha přejeme Vám věrně upřímně rádi. Jaké nám J[ejich] M[ilosti] nejvyšší páni ouředníci a soudcové zemští, J[ejich] M[ilosti] C[ísařské] rady a místodržící v Království českém poručení činiti ráčí, kderž Vám ku přečtení odsíláme, z něhož, co v sobě obsahuje a zavírá, vyrozuměti moci budete. Vás za to přátelsky žádáme, že nám neprodleně ihned zase o vůli Vaší oznámíte, tak abychom se věděli čím zpravit, nebo co vy učiníte, podle Vás tolik učiniti chceme. S tím milost Pána Boha rač s námi se všemi bejtí. Dat[um] na Blahoticích¹ v sobotu po památce Rozeslání s[vatý]ch apoštolův léta 1614.

Jiřík² a Vodolan starší³ Pětipeští z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neproblyčích

¹ Blahotice, ves s tvrzí východně od Slaného (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1563-1623).

² Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Chotovinách a Zahrádkách († 1617).

³ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neproblyčích († asi 1640), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav (1612-1613 a 1614-1615), výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

729.

Suplika. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše radům apelačního soudu v Praze. Oznamuje, že mu měl připadnout majetek po zemřelých poddaných Jiříkovi Češpivovi a jeho manželce Mandaleně z Byšic. Ti zemřeli bez dědiců, avšak jejich majetek zůstává v držení mělnického radního Jana staršího Smažíka. Cituje řezanou ceduli odeslanou Mělnickým, vymezení vrchnostenského práva nad takovým pozůstalým majetkem podle příslušného paragrafu zemského zřízení i Svatováclavské smlouvy a popisuje spor s Mělnickými a Smažíkem. Zpochybňuje měšťanské svědky Smažíka, který patrně o majetku nebožtíků rozhodl bez přítomnosti či zastoupení Pětipeského. Zatímco Pětipeský vyslal k úřadu mělnického purkmistra své rukojmí se zpečetěným listem plné moci, Smažík nic obdobného neudělal. Navíc porušil lhůty pro takové jednání stanovené zemským zřízením. Pětipeský žádá zjednání nápravy.

[Byšice], 24. července 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 128, česky

Vaše milost[i], urozený pane, pane urozený a statečný, pane rytíři, urozený a vysoce učený obojích práv pane doktore, J[eho] M[ilosti] C[ísařské] Vaše milosti, páni rady zřízení nad appellacímí na hradě Pražském, páni mně v dobré lásce přízniví ((a páni přátelé moji)).

Oznamuji vašich milostem, kderak se z poddaných mých v městečku mém Byšicích¹ z sobami a věkem sešlý člověk Jiřík Češpiva² s Mandalenou,³ manželkou svou, [v]zavši vůb[e]jc truhle<itce> jednu v druhé složenou, jakž mně zpráva po smrti týchž manželův ((bez přátel z světa sešlých)) teprv došla, namnoze svrškův a klenotův na zlatě, stříbře a tolařích jednomu měštěninu do města Mělníka,⁴ Janovi staršímu Smažíkovi,⁵ k věrné ruce a schování a souc potom ode mne skrze ceduli řezanou poselství k němu mého, toho mně z navrácení, jaký to od úmrtí Jiří[ka] na mne <pananebožtí> připadlo, požádán, aby i tomu všemu odepřel, jej sem na právu jich k takové ceduli ((poselství mého)) a odpovědi jeho obeslati a skrz plnomocníky mé. Však po památce s[vatéh]o Víta⁶ teď nedávno jminulého při právě tomu za odklad toho k průvodům práva požádati dal. Kterýžto Jan starší Smažík s plnomocníky mými odklad k takovým průvodům do šesti nedělí se jesti snesl, avšak kdyby kderá strana v tom zase s takovým průvodem se nehotovila, ještě další chvíli aby užila, a k tomu oni, ouřad, povolili, však abych mu k škodám kručil [!] a jisté osoby z poddaných mých s jistým povolením ku práv jich, jichž by purkmistru rukou dáním za mne rukojemství potvrdili, odeslal. Což sem tak učinil a hned nazejtří v sobotu dvě osoby mocné od obce odeslal z poddaných mých sousedi z měst[ečka] Byšic ku právu jich, Mělnických, poslal. Kdeří právu rukou dáním, aby za mne připověděli, jesli bych proti němu, Janovi staršímu Smažíkovi, v té při pád vzal, tehda oni rukojmové učiní se, nezastírajíc sumou na jich právě z takových škod podle práva, aby odpovědi dali a pravili by-li a potom psaní rukou mou k dosti učinění <sem> toho všeho se podepsal a sekrýtem⁷ mým <při> upečetil. Jakž připsu toho psaní tuto při vaše milo[sti] pod literou A předestřené-ho vyrozuměti ráčíte. Takové psaní od práva jest přijato a za právem zůstává, ale Smažík obmyslův v tom pořadu práva chtíc požívati, takových rukojmův rukou dáním přijíti nedal. Až by pře nebylo, pod pečeti mou, an o pečeti mé při jeho se domlouvání proti plnomocníkům mým o takové zaručení od něho žádná zmínka se <neleže> nestala a sumou v takovejch příčinách, kde jakž do v[l]ožení, v čemž poddaným od dědičné vrchnosti k jakému rukojemství se činí, do toliko skrz psaní sekrýtem upečetěné ku právům se děje a zřízení zemskému v smlouvě Svatováclavský pod literou AE: 14 patrně vyřízení jest. Měštěnin byl-li by z jakého svěčení od ((koho)) z stavův obviněn, j[e]ž to právo o takový rozsudkem svým ve třech měsících pořad zběhlých učiniti má. Vašich milostí žádám, že při purkmistru a radě města Mělníka nad Labem poručením va[š]im to dostatečně naříditi ráčíte, aby oni, nepatříc na žádné už škody toho Jana staršího Smažíka, spolu jich radního, ani mu v ručení nefalzujič, jistý o[d]klad první, prvně ((o to svěčení)) nám z obojí strany k průvodům učinili ((a podle dotčeného artikule zřízení zemského v těch třech měsících o tom s vejhradou práva vrchního vyslyšeli)) a ti rukojmě v psaní mém kaž [!] připsi přednešení tuto Vašich milostem obsažně zejména rukou dáním přijali a jich rukojemství zapsati dali. Pakli-by na těch přestati nechtěl, jině z poddaných mých nech[ť] sobě zvolí, chci dáti mu je k takovému oznámenému rukojemství, jakž to psaní mé zní, k zapsání ((dostatečnému))

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Jiří Češpiva, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

³ Mandalena Češpivová, manželka Jiříka Češpivy, poddaného Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

⁴ Mělník nad Labem, okresní město (Středočeský kraj), královské komorní město, zámek a panství.

⁵ Jan starší Smažík, mělnický měšťan, mělnický radní a střídavě též purkmistr.

⁶ Dne 15. června 1615.

⁷ Sekrýt – pečetní prsten, jím otištěná pečeť.

osobně dostaviti. Aby se takové slušně přednešení stížnosti mé též náležitého opatření dosáhn[u]lo, Vaši[m] milostem se důvěřuji. Dat[um] stížnosti ve švrtek 24. Juli léta 1614.

*Pánům k službám povolný
Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni*

730.

Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku píše Jiříkovi staršímu, Vodolanovi staršímu a Šťastnému Václavovi Pětipeským z Chýš a Egrberku. Přimlouvá se za svou švagrovou Evu Pětipeskou z Údrče, pozůstalou vdovu po jejím bratrovi Janu Albrechtovi Pětipeském z Chýš a Egrberku na Libochovičkách. Zbylo po něm mnoho dluhů. Vdova Eva Pětipeská chce odkoupit statek Libochovičky a také žádá o svěření statku Koleč do své správy na místě pozůstalých sirotků. Zdůrazňuje, že jedná v zájmu sirotků, proto se obrací na jejich poručníky. Je připravena zaopatřit je v nouzi také svým vlastním věnem. Úroky z pozůstalých dluhů mezitím rostou. Proto Barbora Gerštorfová naléhá, aby se bratřenci Pětipeští jako poručníci konečně řádně záležitostí zabývali. Přimlouvá se, aby vdově Evě Pětipeské z Údrče jmenovali termín k jednání. Jde především o včasné a řádné zaopatření sirotků, jimž se každým prodlením děje větší škoda. Závěrem shrnuje důvody přimluv, zdůrazňuje mateřskou lásku ovdovělé švagrové Evy Pětipeské a nutnost pojištění jejího věna na statku Koleč.

Bez místa, 5. srpna 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 151-153, česky

Urozeným a statečným rytířům, panu Jiříkovi staršímu Pětipeskému z Chýš a z Egerberku, panu Vodolanovi staršímu Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Blahoticích a Neproblyčicích, panu Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích a Bosyni, pánům strejcům mým zvláště milým, k společnému neb rozdílnému dodání.

Modlitbu svou vzkazují, urození a stateční rytíři, páni strejci moji zvláště milí. Vinšují Vám od všemohoucího Pána Boha zdraví i jiného všeho nejlepšího dobrého, co by sobě páni strejcové sami na milým Pánu Bohu požádali, toho' bych jim jistě upřímně věrně ráda přála. Přitom pánům strejcům svým zvláště milým oznamuji, že je tyto dny u mě byla mýho nejmilejšího bratra, pana Jana Albrechta Pětipeského¹ (dobrý paměti), paní manželka jeho,² paní kmotra a švagrová má nejmilejší, velice přátelsky mě žádajíc s pláčem, abych se za ní a dítky její k pánům strejcům svým milým přimluvila. Poněvadž jest tak mnoho dluhů po panu jejím zůstalo, abyste jí ten stateček Libochovičky³ prodati ráčili, že by jej chtěla sobě k ruce koupiti, takže by se tu dluhu něco splatiti a ubýti mohlo, že by tak moc na úroky nešlo. A stateček Koleckej,⁴ ten abyste jí k jejímu opatrování svěřili, že by

¹ Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 10. října 1613), přisedící nejvyššího purkrabského soudu, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

² Eva Pětipeská z Údrče († po 1621), manželka Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 1613), bratrance Šťastného Václava Pětipeského.

³ Libochovičky, ves ve Slánsku východně od Kladna (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1560-1621).

⁴ Koleč, ves východně od Slaného, renesanční tvrz zde vybudoval kolem roku 1600 Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku († 1611), do roku 1614 v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku.

proti tomu bejti nechtěla, aby to neměla dítkám svým uručiti, ano i s pomocí Boží, dítkám svým tak hospodařiti a dluhy splacovati (co by jich tak zůstalo podle své nejvyšší možnosti), že všickni páni strejcové a přátelé dítek mají s ní (bohdá) dobře spokojeni (i sami dítky její) bejti. A popřeje-li Pán Bůh, k šťastnému zrostu dáti přijíti. Nic méněji kdyby jí Pán Bůh ráčil požehná<ti>((ní)) své Božské dáti, že by brzo dluhy zaplatiti mohla, že by jim hleděla, aby jim každého roku něco i přibejvalo. Svě věno že by chtěla za nimi nechati v tom Kolečkém statečku do let jejich a postoupení statku jejich. Tý důvěrnosti jsouce k pánům strejcům a dítkám svým, že by v tom dobře opatřena byla, aby nebyla povinna statku dítkám svým postoupiti, až by jí věno její dáno bylo. Co se nápadu dotejče a kdyby Pán Bůh dítek jejich uchovati neráčil, (což milosrdný Pán Bůh rač chrániti), že toho nežádá užiti, než to, komu spravedlivě by náleželo, že by to přála. Jistě s mnohým zakazováním a velikým pláčem mně za tu přimluvu žádala a Pána Boha se dokládala, že svými dítkami upřímně věrně (jako upřímná máti) míní. A kdyby k nim tý lásky mateřský neměla, že by, dokud živa, o ten statek nestála a tý veliký práce na se nebrala, vědouce o tý zlý a nepobožný čeledi, než že by jim tak převelice ten stateček v celosti po panu otci jejím dochovala, který je jistě s velikou těžkostí a prací z požehnání Božího dobyl. Kdyby se ráda chtěla v to uvoliti, že každého roku chce dluhu zaplatiti a neb přichovati, že jí možný není to učiniti, že neví co a jak, kdyby se več uvolila a potý z toho bejti nemohla (jako se mnohdy kráté to stává), že všeliký neštěstí a příhody se lidem stávají a škody od ohně, od povodní, též krupobití, takže by snad za svý dobrý a upřímný mínění o všecko svý přijíti mušela a i snad že by to nepostačilo. Což že pro Boha prosí, abyste ráčili sami (jako dobrý a rozumní páni přátelé její) to rozsouditi a povážiti, že nerovný líta nyní bejvají, někdy lepší, někdy menší úrody a tyto jaký statečky na ničem jiným nejsou, než na hospodářství obilným, a ten stateček Libochovičky, že velice prosí, aby se jí tak nechal, jak (dobré paměti) její pán jej ujal. Pro lepší vychování dítek jejich, na který čím dále víceji náklad (zvláště na toho staršího na učení jeho a potom i jiný potřeby) bude. I nemohouce já žádosti její slzavý oslyšeti a znajíce se k tomu povinna bejti, vidouce taky těch nebohých sirotků velikú škodu bejti, že se již od roku tím prodlévá a suma velikou škodu (ano i ouroků žádným lidem se nevydává), spatřujíce. Vás, moji milí a nejmilejší páni strejci pro odplatu Boží prosím, že sobě ty nebohý sirotečky poručený jmíti a se jich již opravdově ujíti ráčíte, jich v tom již dále neopouštějíc. Pokud by se pánům strejcům za dobrý vidělo, abyšte paní vdově den jmenovati (kde by se tak koliv pánům strejcům vidělo) a tu abyšte koštovati s ní o ta věci rozmluviti a v smlouvě se s ní dáti ráčili, tak zda-li by co podsatněji [!] bylo, kdyby o to rozmluvení společné bylo, než to psaní a již jednou konec (aspoň) tomu učiněn býti mohl. Což by tak bez škody sirotčí a paní mateři její se uznalo, poněvadž se lidé o veliké věci (a to i cizí) smlouvají, snad tuto taky Pán Bůh požehná, že se vlastní matka s dítkami svými urovnati moci bude, neb mi se zdá, že možný není. Sama zkusivše toho, po sobě hádám, by upřímná máte zlé dítkám svým učiniti měla [!]. Což věřím a vždy, moji zvláště milí páni strejci, velice přátelsky, jak může prošeno bejti, prosím, že se již toho ujíti, do toho opravdově vložití a co možno nejdřív to k šťastnému brzskému konci přivéstí ráčíte. Ano, i že obě strany sobě poručeno jmíti (co byste tak ráčili seznati, že by bejti mohlo, na obě strany sirotci a paní mateři jejich bez ublížení a škody jejich) k spravedlivé ochraně ztížiti sobě neráčíte. A tak tý nepochybný naděje k pánům strejcům svým nejmilejším sem, že jim toto mé přimluví [!] užiti dáti ráčíte. Pro mý se toho (bohdá) do mé smrti a paní máte sirotkův dobrým přátelstvím odměnění od Pána Boha, za to očekávání hojný odplaty a těch nebohých sirotkův jejich povolný službami (k čemuž je, popřeje-li jim Pán Bůh bohdá šťastného vzrostu, jejich paní máte vésti chce) odsloužení. S tím

milost Boží s námi bejti rač. Dat[um] v outerý den památný Matky boží sněžné A[nn]o 1614.

Barbora Gerštorfová z Chýš a z Egerberku na Kokovicích a Samšině⁵

Libochovičky⁶ chci, aby prodány k ruce její byly, a Kolecký stateček, aby jí k opatrování dán byl do let sirotčích a podle své nejvyšší možnosti každého roku že chce dluhů platiti, že proti tomu nechce bejti, aby to neměla uručiti. Že by ráda se uvoliti chtěla, co který rok by zaplatiti chtěla, že se Boha dokládá, že neví co, že se bojí, kdyby se ve⁷ uvolila a potom z toho bejti nemohla, že by velikú starost o to jměla. Tu lásku mateřskou že chce dítkám svým prokázati a své věno na Kolč⁸ za nimi nechati, až (bohda) do šťastného vzrostu dítek svých, a potom aby pány v tom opatřena byla, aby nebyla povinna dítkám svým statku Koleckého postupovati (kdyby jim Pán Bůh ráčil k šťastnému vzrostu dáti přijíti), až by věno její dáno jí bylo. Nic míněji v tom se týž paní ohlašuje, kdyby jí milý Pán Bůh ráčil zdraví, štěstí a božské požehnání dáti, aby dítkám svým dluhy zaplatiti (dříve let jejich), tehdá jako upřímná věrná máti chce i jim to přichovati, a tak jak dítky její, tak i páni přáteli její to (bohda) vskutku poznati mají, její upřímný věrný mateřský mínění.

Barbora Gerštorfová z Chýš <z Ekrb>, rukou vlasní⁹

⁵ Barbora Gerštorfová z Chýš a Egerberku na Samšině a Kokovicích († 1639 v Pimě), sestra Jana Jiřího a Jana Albrechta Pětipeských z Chýš a Egerberku, od roku 1609 manželka Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu († 1639).

⁶ Libochovičky, ves ve Slánsku východně od Kladna (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egerberku (1560-1621).

⁷ Ve významu „v co“.

⁸ Koleč, ves východně od Slaného (Středočeský kraj), renesanční tvrz zde vybudoval kolem roku 1600 Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egerberku († 1611), do roku 1614 v držení Pětipeských z Chýš a Egerberku.

⁹ Barbora Gerštorfová z Chýš a Egerberku na Samšině a Kokovicích († 1639 v Pimě).

731.

Fridrich Pětipeský z Chýš a Egerberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egerberku. Zdraví bratrance z polního ležení. Prosí ho naléhavě, aby mu odeslal nějaké peníze. Již si patrně musel vypůjčit od praporečníka. Vzkazuje pozdravy od fendrycha Ruprechta Měsíčka z Výškova.

Bez místa, 30. srpna 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 89, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích a Bosyni, panu bratru mýmu nejmilejšímu, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane Šťastný, pane bratře můj nejmilejší, předně <žádám> štěstí, zdraví a v něm jiné všeho nejlepší dobrý přejít věrně a upřímně rád. Vedle toho, můj nejmilejší pane bratře, sem toho pominouti nemoh, abych ti neměl touto kratičkou cedulkou navštívit a přezvědět, kderak se na zdraví svejm máš, prosím, že mi oznámíš. A přitom tě žádám, že mi někerej peníz pošleš, neb mohu ti ozná-

miti, že p[an] fendrych¹ <pozša> peněz, kam má cestu, [!]² pro mě učiňš, já se ti svejma službama odloužim. Pan fendrych skázal tě pozdraviti. S tím p[án] B[ůh] s námi býti rač se všemi. Dat[um] spěšně v ležení polním v sobotu po s[atě]m Bartoloměj[i] lét[a] 1614.

*Tvůj upřímnej bratr až do smrti
Fridrich z Chýš Pětipeský³*

*P[an] fendrych, pan Měsíček,⁴ půjčil mi dukátu,
prosím, že mu ho zase na mým místě voplatíš.*

¹ Fendrych – praporečník, velitel praporece, nižší důstojnická hodnost.

² Sdělení patrně nedokončeno.

³ Fridrich/Bedřich Pětipeský z Chýš a Egrberku na Chrustenicích a Vysokém Újezdě († 1617), syn Jiřího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Chotovinách, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Ruprecht Měsíček z Výškova na Uhřicích († 1617), fendrych stavovského vojska (1614).

732.

Jan Zilvár ze Silbrštejna a Pilníkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že se jeho manželce narodila dcera. Zve na křtiny, které se uskuteční v úterý 23. září v jeho domě v Žírči. Žádá, aby Pětipeský přijel den předem k večeři a nazítří se stal kmotrem jeho dcery. Zavazuje se přátelstvím a službami. Očekává odpověď.

Žíreč, 5. září 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/16, fol. 25-26, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a Egerberku a na Byšicích, panu švagru a bratru mému zvláště milému, k dodání
(A. 1614 od pana Jana Sylvara,¹ zuve na křtiny.)²*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švakře a bratře můj zvláště milý. Zdraví, při něm jiného všeho dobrého, od Pána Boha žádajíc, přeji panu švagru věrně rád. Tajiti toho před panem švagrem nemohu, že jest Pán Bůh všemohoucí z milosrdenství svého manželce mé milé šťastně pomoci a nám rodičům spolu ku potěšení dcerku dáti ráčil. Začež Pánu Bohu povinně děkujeme. I souce toho oumyslu, dá-li Pán Bůh, v outerý po svatém Matouši,³ to jest 23. dne měsíce Septembris, nejprve příští, tuž dcerku naši vedle nařízení Krista Pána a řádu církve svaté skrze modlitby a koupel křtu svatého Pánu Bohu obětovati.

Z tý příčiny pana švagra za to přátelsky a důvěrně žádám, že, dá-li Pán Bůh, v pondělí po svatém Matouši, to jest 22. dne měsíce Septembris, tím zázeji k večeři, ke mně do domu mého na Žireč⁴ přijeti a potom nazejtří dcerce naší při křtu svatém se v rukojemství před Pánem Bohem a církví jeho vedle jiných dožádaných pánův kmotrův se postaviti,

¹ Jan Zilvár ze Silbrštejna a Pilníkova na Žírči, Petrovicích a Smidarech († po 1622), bratr Adama Zilvára ze Silbrštejna, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Dne 23. září 1614.

⁴ Žíreč, dříve Žíreč/Žirec, ves s tvrzí později přestavěnou na barokní zámek, východně od Dvora Králové nad Labem (Královéhradecký kraj), roku 1622 zkonfiskovány Janu Zilvárovi ze Silbrštejna a Pilníkova.

pan švagkr odporen býti neráci. Jsem ku panu švagkru té naděje, že této mé žádosti křesťanské oslyšeti neráci. Pro mě se toho panu švagkru všelijakou šetrnou volností odměnění i odsloužení. Odpovědi žádaje. Milost Boží s námi býti rač. Dat[um] na Žirci⁵ v pátek po svatém Jiljí opatu léta 1614.

Jan Zylvar z Sylbrštejna a Pilníkova na Žirči, Petrovicích a Smidařích⁶

⁵ Žireč, dříve Žireč/Žirec.

⁶ Jan Zilvár ze Silbrštejna a Pilníkova na Žirči, Petrovicích a Smidarech († po 1622).

733.

Jan purkrabí z Donína píše Evě Pětipeské z Údrče. Oznamuje, že mu 30. srpna 1614 Anna Marie Pětipeská z Grunenbergu postoupila pohledávku ve výši 3 085 kop a 48 míšeňských grošů, která se váže ke statku pozůstalém po jejím manželovi Janu Jiřím Pětipeském z Chýš a Egrberku na Libochovičkách. Odkazuje na příslušný zápis v deskách zemských. Porozuměl, že Eva Pětipeská z Údrče sama odkoupila pozůstalý statek. Než přikročí k exekuci podle práva, považoval za dobré uvědomit o tom Evu Pětipeskou tímto psaním. Očekává odpověď. List byl postoupen Šťastnému Václavovi Pětipeskému jako jednomu z poručníků sirotků jeho bratrance Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku.

Bez místa, 9. září 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 81-82, česky

Urozené paní Evě Pětipeský rozené Údrcký z Údrče na Libochovičkách a Kolči, paní přítelkyni mé milé, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozená paní přítelkyně má milá. Zdraví i jiného mnoho dobrého, od Pána Boha všemohoucího Vám vinšujíc, věrně rád přeji. V známost Vám uvozuji, že léta tohoto 1614 v sobotu po s[vaté]m Bartoloměji¹ urozená paní Anna Marie Pětipeská rozená Holštejnarka z Kronenpergku,² vdova, postoupila mi pořádně deskami zemskými sumy 3 085 kop 48 gr[ošů] 2 1/2 d[enárů] míš[eňských] vejповědi pánův úředníkův pražských menších desk zemských, kteří věřiteli a rukojměmi někdy pana Jiřího Jana Pětipeského³ přisouzené, tak jakž táž vejповěď a podle ní postoupení práva ve deskách zemských v kvaternu památným Novým modrým léta 1613 v outerý po s[vaté] Trojici H 18 to vše v sobě šíř obsahuje a zavírá. Podle kteréhožto postoupení práva byl jsem toho oumyslu na Exekuci právní nastoupiti a právo na statek vésti. Ale porozuměl jsem tomu, že jest paní ten statek někdy pana Jiřího Jana Pětipeského po smrti manžela svého trhem koupila. Pročež vidělo mi se za dobré dřívěji, nežli bych nač toho nastoupil, Vám toto psaní přátelské učiniti a Vás před škodami, kteréž by proto vzešly, se opatrovati. Nebo nestane-li se toho, Vám se tímto psaním svým opovídám, že bych musil pořad práva a Exekuci právní následovati. Odpovědi, kterouž bych se zpraviti mohl, od Vás očeká-

¹ Dne 30. srpna 1614.

² Anna Marie Holstein z Grunenbergu († po 1614), vdova po Janu Jiřím Pětipeském z Chýš a Egrberku († 1611).

³ Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, přísedící purkrabského soudu.

vá[m]. S tím milost Boží s námi bejti rač. Datum v outerý po Narození panny Marie léta 1614.

*Jan purgrabě z Donína na Lamberce a Valtínově Hořejším,⁴
[Jeho] M[ilosti] C[isářské] rada a komorník*

⁴ Jan purkrabí z Donína na Lamberce a Hořejším Valtínově († 1620), císařský rada a komorník, bratr Ferdinanda a Jaroslava purkrabích z Donína, věřitel Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku († před 19. zářím 1614).

734.

Jáchym Ondřej Šlik z Holejče a Pasounu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Na jeho přání poručil svému rychtáři v Turnově, aby zjistil přítomnost Salomeny, dcery nebožtíka Adama Ševce z Byšic a poddané Pětipeského. Ta však podle zpráv na jeho gruntech nezůstává. Pokud by ji jeho služebníci objevili, zpraví o tom Pětipeského neprodleně. Ohledně pokuty vyměřené zřízením zemským, kterou by měl případně na Salomeně Švecové dobývat, sděluje, že tak učiní, pokud bude žena usvědčena. Avšak kdyby se všichni obyvatelé království měli tímto zabývat, jiné důležitější záležitosti by díky takovému zaneprázdnění nebylo možné vyřizovat.

Svijany, 11. září 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 20, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu a příteli mému zvláště důvěrně milému, k dod[ání].
((A. 1614 od pana hraběte Šlika.¹))²*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a příteli můj důvěrně zvláště milý. Téhož zdraví a v něm jiného všeho dobrého, od Pána Boha vinšující, přejí Vaší mi[los]ti upřímně rád.

Psaní, kderěz jste mi učinili v příčině zdržování na gruntech mých v městě Turnově³ proti snešení sněmovnímu kmetičné⁴ poddané vaší Salomeny,⁵ dcery n[ebožtíka] Adama Ševce⁶ z městečka Byšic,⁷ z něho po přečtení další žádosti vaší sem dostatečně vyrozuměl. Vedle kteréžto žádosti vaší tak sem učinil a na dotčenou poddanou vaší skrze rychtáře mého vrchního v městě Turnově dostatečně ptáti se nařídil. Ale ničehož se dokonce

¹ Jáchym Ondřej Šlik z Holejče a Pasounu na Svijanech (1569-1621), císařský rada, královský maršálek (1611), hejtman Boleslavského kraje (1613-1614), vůdce stavovské opozice, třetí pražské defenestrace, stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší zemský sudí (1619-1620), zemský správce Horní Lužice, popraven 21. 6. 1621.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Turnov, město jižně od Liberce (Liberecký kraj), v držení Jáchyma Ondřeje Šlika (do 1615), následně Albrechta Jana Smiřického (do 1618).

⁴ Kmetična – dcera nebo manželka kmeta, poddaného sedláka.

⁵ Salomena Švecová, kmetična, poddaná Šťastného Václava Pětipeského, dcera Adama Ševce z městečka Byšice.

⁶ Adam Švec, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

⁷ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

doptati nemoha, od téhož mého rychtáře v jistotě zpraven jsem, že od několika nedělí na gruntech mých nezůstává. S čímž bych byl nepominul ní se dostatečně dáti zjistiti a vám o tom, abyšte sobě pro ni poslali, ihned napsati. Co se pak dobývání pokuty snešením sněmovním vyměřené dotýče, jest ovšem tak, pokudž poddaná vaše na gruntech mých při poddaným mým usvědčena jest, že bych se musil vedle téhož snešení tak zachovati a na poddaným mým takový pokuty vám dopomáhati, ale kdybychme se všickni obyvatelé království tohoto, kdeří jak statky pozemské máme, k sobě vedle znění často psaného snešení sněmovního chovati měli, musily by všechny jiný soudy aneb práva zatím odpočívati a soudcové toliko v dopomáhání nám pokut s námi zaneprázdnění jmíti. S tím milost Boží s námi býti rač. Dat[um] na Svijanech⁸ 11. Septembris léta 1614.

*K službám každého času volný zůstávám
Joachym Ondřej Šlik z Holejče, hrabě z Pasaunu a z Lokte a na Svijanech⁹*

⁸ Svijany, ves, zámek a pivovar západně od Turnova (Liberecký kraj), panství v držení Jáchyma Ondřeje Šlika (do 1621).

⁹ Jáchym Ondřej Šlik z Holejče a Pasounu na Svijanech (1569-1621).

735.

Jan Bořivoj Kyšperský z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Obdržel pozvání na hon, během něhož se k Pětipeskému sjedou Vojtěch Václav a Pavel Kaplířové ze Sulevic. Sice je nemocen, ale pokud se mu nepřitíží, rád zítra přijede i se svými chrty.

Klumín, 11. září 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/15, fol. 66, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci a kmotru mému zvláště milému, cedulku k dodání. ((A. 1614 od p[ana] Bořiboje Vřesovce.¹))²

Služba má tvý mi[los]ti, urozený a statečný rytíři, pane ujče a kmotře můj zvláště milej, téhož zdraví a v něm jiné všechno nejlepší dobré, na Pánu Bohu žádajíc, přeji tvý mi[los]ti upřímně věrně rád.

Můj zvláště milej pane ujče, kdež mi skrze psaní své <prátelské> oznamovati ráčíš, že zejtra, Bohdá, na noc pan Vojtěch Václav Kaplíř³ a pan Pavel Kaplíř⁴ s[e] svou myslivostí k tobě zuví, žádajíc mne podle toho, abych zejtra, Bohdá, také na noc k tvý mi[los]ti se svejmi chrty najíti dal. Můj zvláště milej pane ujče, ačkoliv velmi nedostatečný na svém zdraví jsem, pokudž by mi hůřeji nebylo, tak chci učiniti a zejtra, Bohdá, na noc k tvý mi[los]ti, pokudž v tom vůle Pána Boha bude, přijeti chci. S tím Pán Bůh šťastného shle-

¹ Jan Bořivoj Kyšperský Vřesovec z Vřesovic na Klumíně († 1617), soused Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Vojtěch Václav Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Brodcích a Horce († po 1613), příbuzný a soused Šťastného Václava Pětipeského, nejvyšší velitel pěchoty (1608, 1611).

⁴ Pavel Kaplíř ze Sulevic na Voticích a Záluží († po 1634), nejvyšší generálkvartýrmistr stavovského vojska (1618-1620), stavovský komisař jmenovaný k vyjednávání s Gáborem Bethlenem (1619), pobělohorský exulant, důstojník saské armády (1631), generálproviantmistr švédské armády (1634).

dání v dobrém zdraví nám společně popřítí rač. Datum na Klumíně⁵ v čtvrtek po Narození Blahoslavené Panny Marie léta 1614.

*Tvý mi[los]ti volnej ujec a švagr
Jan Bořivoj Kyšperský z Vřesovic⁶*

⁵ Klumín, dnes Chlumín, ves západně od Neratovic (Středočeský kraj), ves v držení Vřesovců z Vřesovic a později částečně mělnického panství, v sousedství Obříství.

⁶ Jan Bořivoj Kyšperský Vřesovec z Vřesovic na Klumíně († 1617).

736.

Eva Pětipeská z Údrče píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá, aby jí odpustil další úroky ze zapůjčených 30 000 nejmenované měny a půjčil ještě další potřebné 4 000 neuvedené měny. Zdůrazňuje, že peníze potřebuje pro zachování dědictví vlastních dětí po zemřelém manželovi Albrechtovi Pětipeském z Chýš a Egrberku, bratranci Pětipeského. Musela odkoupit zadlužený statek (Libochovičky). Znovu naléhavě prosí o odpuštění vysokých úroků z půjčky. Odesílá mu blíže neurčené smlouvy.

Libochovičky, 14. září 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 18, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu ujci a kmotru mému zvláště milému.

Modlitbu svou vzkazují, urozený a můj zvláště milý pane ujče, zdraví a jiného všeho dobrého na pánu Bohu přeji věrně ráda. Můj zvláště milý pane ujče, Vaší mi[los]ti oznamuji, že mně nejní možná ty ouroky podvoliti se dáti, neboť Pán Bůh ví, žeť mi se mnozí tomu diví, že sem tak mnoho podala třiceti a čtyry tisíce, všickni praví, že za to nestojí, že dosti placení za třicet tisíc. Můj zvláště milý pane ujče, Vaší mi[los]ti prosím, že račte od těch ouroků upustiti a mně v těch třicíti št[y]r tisících dopřítí, poněvadž to jináče ten statek kupuji pro svy dítky, abych jim jej s pomocí pána Boha dochovati mohla. Vaší mi[los]ti pro vodplatu Boží prosím, že nade mnou račte lítost nákou míti ((a od těch ouroků pustiti)). Vaší mi[los]ti ty smlouvy po svým poslu odešly, jen je nejprv panu votci okáži. S tím milost pána rač bejti s námi se všemi. Datum na Liběchovičkách¹ v neděli po Narození panny Marie léta 1614.

Eva Pětipeská z Oudrče²

¹ Libochovičky, ves ve Slánsku východně od Kladna (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1560-1621).

² Eva Pětipeská z Údrče († po 1621), manželka Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 1614), bratrance Šťastného Václava Pětipeského.

737.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 18. září 1614

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 6v, česky

N. 8

Od p[ana] Pětipeskýho z Byšic,¹ v příčině dlužníkův jeho. Dodáno 18. Sept[embris] A. 1614.

((dodáno do rady))

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

738.

Eva Pětipeská z Údrče píše Šťastnému Václavovi, Jiřímu a Vodolanovi staršímu Pětipeským z Chýš a Egrberku. Stěžuje si, že i jako kmotrové a zároveň poručníci nad sirotky po jejím zemřelém manželovi Janu Albrechtovi Pětipeském jí nedali k nahlédnutí smlouvy, jež se týkají manželovy pozůstalosti (statků Koleč a Libochovičky) ještě před jejich zapečetěním. Odvolává se na boží svědectví a tvrdí, že se dostala do dluhů ze snahy uchovat dědictví pro vlastní osiřelé děti. Stěžuje si dále, že se po manželovi objevily dluhy, o nichž se nevědělo před odkoupením statku, jehož cena právě vzrostla na částku 40 000 neuvedené měny. Eva Pětipeská se ocitla pod tlakem manželových věřitelů Jana z Donína, příslušníků rodu pánů z Kolovrat a dalších, kteří usilují o pozůstalý statek v případě, že jim nesplatí v hotovosti jejich pohledávky. Stěžuje si, že nemá k dispozici dlužní úpisy po zemřelém manželovi, jimiž by mohla doložit výši pohledávek. Žádá adresáty o pomoc a ochranu před věřiteli, aby byla i se svými sirotky vůbec nějak zaopatřena.

Libochovičky, 19. září 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 24, česky

Urozeným a statečným rytířům, pánům Jiříkovi,¹ Vodolanovi staršímu,² panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Blahoticích [!]³ a Byšicích, pánům ujcům a kmotrům mým zvláště milým, k dodání.

Modlitbu svou vzkazuji, urození a moji zvláště milí páni ujcové, zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji Vaším mi[los]tem ráda. Ty smlouvy o Koleč⁴ a Liběchovičky⁵ od mi[los]tech zpečetěny sem dostala, já jak sama přečtla, tak i pánům a přátelům svým ukázala a jich za radu, co bych tak v tý věci činiti měla, žádala. K čemu my všickni už radí, abych měla k tak nesmírný věci a těm smlouvám přistoupiti, anebo že bych jak sama

¹ Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Chotovinách a Zahrádkách († 1617).

² Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylících († asi 1640), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav (1612-1613 a 1614-1615), výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

³ Zjevná chyba pisatelky v domicilu, Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku pobýval na Byšicích a Bosyni, zatímco na Blahoticích se roku 1614 psal jeho bratranec Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku († 1630).

⁴ Koleč, ves východně od Slaného (Středočeský kraj), renesanční tvrz zde vybudoval kolem roku 1600 Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku († 1611), do roku 1614 v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku.

⁵ Libochovičky, ves ve Slánsku východně od Kladna (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1560-1621).

sebe, tak i sirotky vo všecko připraviti musila, nebo račte o tom dobře věděti, že sem toho vždycky při Vaší m[ilos]tech vyhledávala, aby ty předně jak od těch ourokův uputiti ráčí, druhý taky aby se ty zápisy aspoň na jeden statek vztahovaly. I tolikýž sem se nadála, za což jsem i Vaš[ich] m[ilos]tí žádala, že mi ty smlouvy dřívěji k přehlídnoutí odeslaný budou, nežli byste je zpečetiti ráčili, čehož sem ničehýhož při Vaší m[ilos]ti až posavad obdržeti nemohla, a nevím tomu co jiného říci, nežli pánu Bohu poručiti. Pán Bůh sám nejlípeji věděti ráčí, žeť sem pro nic jiného toho statku nekupovala a do takových starostí a dluhů se dáti nemínila, nežli pro tu samou příčinu, abych to těm sirotkům a dítkám svejm dochovati mohla. Ale takovejím způsobem vidím, že by mi jej nebylo možný držeti, nebo skůro s těmi zadržalejmi ouroky a jinejmi dluhy, který se prva nacházejí a kterejch se první nic nevědělo, ani žádná zmínka o nich nebyla, do štyrcítí tisíc by mi ten statek přišel. Jakož pak již pan Jan z Donína,⁶ páni z Kolovrat⁷ a jiní mi psaní činí a se vohrazují, pokudž bych jim hned hotových peněz nesložila, že by mi se chtěli v statky uvazovati. Kdybych aspoň byla tak v tom opatřena, jak jest tý dobrý paměti můj nejmilejší pan manžel platiti jměl, kdybych dostatečný jistoty⁸ složila, aby je věřitelové ode mě poviný byli vzíti. Ale toto všeckno hotový míti chtějí a jak pro sumu i pro ouroky, aby mi se v statek uvázali. Což takovejím způsobem, nemoha hned k tak mnoho hotovejím penězům přijíti a žádosti svý v ničemž při Vaš[ich] m[ilos]tí vzíti a zdržeti, možný nejní. Protož Vaší m[ilos]tí zase jak rejstra,⁹ tak i smlouvy odsílám, snad páni ujcové lepší mých dítek znají, nežli aby mně to mírností ten statek dopřán byl. Pánu Bohu to poroučím a Vaší m[ilos]tí prosím, že nade mnou a těmi sirotky svou vochranu zdržeti račte, tak abych svýma milýma dítkama taky někde vopatřena býti mohla. S tím milost pána Boha rač bejti s námi se všemi. Datum na Liběchovičkách v pátek po svatě Lidmile léta 1614.

Eva Pětipeská rozená z Oudrče¹⁰

⁶ Jan z Donína († 1620), věřitel Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁷ Příslušníci panského rodu Kolovratů z Kolovrat, věřitelé Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku († před 19. zářím 1614).

⁸ Jistota – dlužní úpis.

⁹ Rejstra, lejstra – listiny.

¹⁰ Eva Pětipeská z Údrče († po 1621), manželka Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči, bratrance Šťastného Václava Pětipeského.

739.

Alžběta Menšíková z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zarmoucená oznamuje, že minulě úterý 22. září 1614 ráno zemřel její manžel Jakub Menšík z Menštejna, císařský rada a purkrabí Hradu pražského. Zve ho na pohřeb, který se uskuteční v pátek 3. října 1614 v kostele svatého Jakuba na Starém Městě pražském. Žádá, aby přijel mezi 8. a 9. hodinou ranní a prokázal jejímu manželovi poslední křesťanskou službu.

Staré Město pražské, 28. září 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 75, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egkebergku na Byšičích a Vosině [!], panu strejci mému zvláště milému.

((A. 1614 od paní Alžběty Menšíkové,¹ zuve na pohřeb pana manžela svýho.))²

Modlitbu svou vzkazují, urozený a můj zvláště milej pane strejče, od všemohoucího Pána Boha zdraví a v něm jiného všeho dobrého panu strejci věrně žádám a vinšuji.

A přitom toho žalostivě před Vaší mi[los]tí tejna nečiním, že jest můj nejmilejší pan manžel, urozený a statečný rytíř, pan Jakub Menšík z Menštejna,³ na onen čas Jeho mi[los]ti Císaře Římského rada a purkrabě hradu Pražského, prostředkem smrti časné ku věčné radosti a slávě z tohoto světa jminulý outery⁴ mezi jednou a druhou hodinou po polednách ((na půl orloji)) vykročil. Kteréžto tělo mrtvé téhož svého nejmilejšího pana manžela, chtěje podle křesťanského církve svatě ustanovení a zvyklého obyčeje pohřbíti dáti. Vaší mi[los]tí za to žádám, že se k takovému pohřbu a vykonání služeb božích, dá-li Pán Bůh, tento pátek,⁵ nejprv příští, to jest třetího dne měsíce října mezi hodinou vosmou a devátou ráno na půl orloje, do kostela a chrámu Páně k svatému Jakubu⁶ v Starém Městě pražském ležícím najíti dáti a témuž mému nejmilejšímu panu manželu tu poslední křesťanskou lásku prokázati ráčíte. Já se toho Vaší mi[los]tí, Bohdá, v potěšitedlnějších příčinách každého času odměňovati nepominu. S tím se Vaší mi[los]tí od Pána Boha na všem dobře a šťastně jmíti vinšuji. Dat[um] v Starém Městě pražském na neděli den s[vatéh]o Václava léta 1614.

Alžběta Menšíková z Chýš a z Egrberka⁷

¹ Alžběta Menšíková z Chýš a Egrberku na Vitanovicích († po 1619), manželka Jakuba Menšíka z Menštejna, poručnice nezletilého syna Václava Eusebia (1616), dcera Jiřího Pětipeského z Chýš na Chotovinách, sestřenicí Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jakub Menšík z Menštejna na Velkém Vosově, Skřípli, Vitanovicích a Těmicích († 1614), místosudí (1593-1601), královský prokurátor (1601-1603), purkrabí Hradu pražského (1603-1614).

⁴ Dne 22. září 1614.

⁵ Dne 3. října 1614.

⁶ Kostel svatého Jakuba na Starém Městě Pražském, původně gotický kostel při minoritském klášteře z první poloviny 13. století, později barokně a klasicistně upraven.

⁷ Alžběta Menšíková z Chýš a Egrberku na Vitanovicích († po 1619).

740.

Vojtěch starší Koutský z Jenštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho psaní. Poněvadž Pětipeský nemůže v pátek přijet do Prahy, bude ho očekávat až v pondělí ve svém domě.

Praha, 23. října 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 91, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberka na Byšicích a Bosyni, panu a příteli mně laskavě příznivému, k dodání.

((1614 od Koutského¹))²

¹ Vojtěch Koutský z Jenštejna († po 1628), radní Nového Města pražského, účastník stavovského povstání, omilostněn, exulant (po roku 1627).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Službu svou vzkazují Va[ší] M[ilos]ti, urozený a statečný rytíři, pane a příteli můj zvláště milý, téhož zdraví i jiného všeho dobrého přeji Va[ší] M[ilos]ti věrně rád.

Psaní Va[ší] M[ilos]ti učiněnému jsem porozuměl a poněvadž pak, dá-li Pán Bůh, v pátek nejprv příští sem do Prahy přijeti moci neráčíte, na Va[ší] M[ilos]t, dá-li Pán Bůh, v pondělí chci rád doma posečkatí. S tím Va[ší] M[ilos]ti na všem dobře a šťastně jmíti vinšuji. Dat[um] ve čtvrtek po s[va]té Voršile léta 1614.

Vojtěch starší Koutskej z Jenštejna³

³ Vojtěch Koutský z Jenštejna († po 1628).

741.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 25. října 1614

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 7r, česky

N. 1

Od p[ana] Pětipeskýho z Byšic,¹ v příčině koní poddaného jeho obstaveného. Dodáno 25. Octob[ris] A. 1614.

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

742.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Na základě jeho žádosti uvědomili jisté lidi o Pětipeského protestu proti zadržení koně jeho poddaného. Odesílají mu jejich písemné obrany proti takovému nařčení.

Mělník nad Labem, 27. října 1614

SOKA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 104, sign. L 15, Kopiář odeslaných listů 1610-15, fol. 112v, česky

Panu Pětipeskému na Byšice¹

Službu svou vzkazujeme, etc.

V jaké příčině od V[aší] M[ilosti] jest se dopisování stalo, dále v příčině nějakého koně zdržujícího se při městě našem, z kteréhožto, co by v sobě obsahovalo, jsme vyrozuměli, i také jim o tom v známost uvéstí nepominuli.

Co zase za obrany své dávají příležitostně v spisích jejich, pro vyrozumění V[aší] M[ilosti] odsíláme. S tím se na všem dobře a šťastně míti vinšujeme. Dat[um] 27. Oct[obris] léta 1614.

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

743.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 28. října 1614

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 7r, česky

N. 4

*Od p[ana] Pětipeského, etc., z Byšic,¹ žádá obsilky na Jiříka Kohouta² a příslušný apella-
cí. Dodáno 28. Octob[ris] A. 1614.*

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Jiří Kohout, poddaný města Mělník nad Labem, rod Kohoutů poddaný mělnické městské obci žil ve vsi Kozlov (dnes Rybáře).

744.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Jiřímu Janovi Hrzánovi z Harasova. Podivuje se, že mu po uplynutí dvou týdnů od termínu svatého Havla neodeslal dlužnou částku 2 000 kop míšeňských grošů podle znění řádných dluhopisů. Protože sám potřebuje hotovost, žádá o jejich neprodlené odeslání po poslovi listu do Byšic, nejpozději pak do druhého dne. Příští pátek totiž bude muset opět odjet do Prahy. Očekává odpověď.

Byšice, 29. října 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 127, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Jiřímu Janovi z Harasova a na Vrutici,¹ panu ujci, bratru a sousedu mému zvláště milému k dodání spěšně. V nebytí pana Hrzáně doma, p[anu] Petrovi Bortovi² k dodání a tý věci opatření.

Službu svou s žádostí od Pána Boha všech dobrých věcí vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujcě, bratře a sousede můj zvláště milý. Poněvadž svatý Havel jminul a již i dvě neděle po tom zejtra vyjdou <protož>, jest mi s podivením, že mi ty dva tisíce kop m[íšeňských] vedle znění jistot a šultbrýfů³ od sebe neodvozuješ. <...> Poněvadž pak já <od sebe> zejtrejšího dne od sebe peníze odvozovati jmám, nejschváleji k tobě odsílám a žádám, že mi takovou sumu povinnou vedle znění jistot a šultbrýfů, nemůže-li bejti dnes, ale[spoň] zejtra konečně tím zážeji na Byšice⁴ odešleš, anebo sám přivezeš. Jsem tý naděje, že, s tím neodkládajíce, tak učiníš. Načež odpovědi ((kderou bych se zpravití mohl)) po tomto vyslaným mým očekávám, <kderou bych se> nebo v pátek příští zase do Prahy odjeti musím. Milost Boží s námi se všemi býti rač. Datum spěšně na Byšicích 29. [Octo]bris léta 1614.

*Tvůj volný ujec a sluha
Šťastný Václav z Chýš a z Egrbergku⁵*

¹ Jiří Hrzán z Harasova na Vrutici († po 1618), syn Václava Hrzána z Harasova na Vysoké Libni a Vrutici a Alžběty Hrzánové z Dubé.

² Petr Bort z Bortu († po 1628), drobný rytíř usedlý ve vsi Radouň při Mělnickém Vtelnu, hospodářský úředník šlechticů v regionu.

³ Šuldprýf, šuldbrýf – dlužní úpis.

⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁵ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

Petr Gerštorf z Gerštorfu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se z návštěvy Byšic, neboť k němu do Poděbrad přijede na noc Václav Vchynský ze Vchynic. Nemá u sebe požadovaný dluhopis Jana Albrechta Pětipeského na 300 kop míšeňských grošů. Ten je ještě s ostatními věcmi někde ve Slánském kraji. Poslal pro něj a nařídil, aby jej posel při zpáteční cestě předal Pětipeskému v Praze. Sám pojede do Prahy příští neděli, pokud mu zbude čas. Jestliže by se tak nestalo, navštíví Pětipeského v pondělí či v úterý v Byšicích, aby ho mohl uspokojit ohledně částky 100 kop neuvedené měny (patrně úroku).

Poděbrady, 30. října 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 141-142, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberka na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému upřímně důvěrně milému, k do-
dání.*

((A. 1614 od p[ana] Petra Gerštorfa.¹))²

Službu svou poslušnou vzkazují Tvý milosti, urozený a statečný rytíři a můj upřímně milý pane švagře a bratře. Od všemohoucího Pána Boha téhož zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji Tvý milosti věrně upřímně rád. Předně Tvý milosti služebně a přátelsky děkuji, že se o mě tak starati ráčíš. Dá mi to Pán Bůh, že se toho Tvý milosti poslušně odsloužím. Co se pak dnešního příjezdu k Tvý milosti dotýče, srdečně bych to rád vykonal a k Tvý milosti přijel, ale poněvadž dnešního dne J[e]ho M[ilost] pan Václav ze Vchynic³ sem na Poděbrady⁴ na noc přijeti ráčí, mně možné není. Jistotu⁵ na tři sta kop míšeňských svědčící na dobrý paměti pana Jana Albrechta,⁶ pana strejce svého, tu také zde nemám. Jest ještě se všemi věcmi v Slánském kraji, pro ni naschválně posílám a svému sem poručil, když zpátkem pojede, aby ty jistoty u Tvý milosti v Praze nechal. Já, poku[d]ž mi jenom] čas postačí, v neděli příští do Prahy přijedu, jestli bych pak nemoh, tehdy konečně v pondělí neb v outerý k Tvý milosti na Byšice.⁷ A již Tvý milosti se k ochraně v tej věci poručím. Tak abych tu mohl také v těch sta kopách Tvou milost spokojiti. A s tím se Tvý milosti na všem dobře a štás[t]ně míti vinšuji. Pán Bůh rač našeho spolu schledání v dobrým zdraví propůjčiti. Datum v Poděbradech ve čtvrtek po svatých Šimону a Judy léta 1614.

*Tvý milosti volný sluha zůstávám
Petr z Gerštorfu⁸*

¹ Petr Gerštorf z Gerštorfu († po 1623), císařský fořtmistr panství Poděbrady a Kolín, účastník stavovského povstání.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Václav Vchynský ze Vchynic na Chlumci nad Cidlinou (1572-1626), syn Jana Vchynského ze Vchynic, nejvyšší lovčí Království českého (1603-1606).

⁴ Poděbrady, lázeňské město jihovýchodně od Nymburka (Středočeský kraj), vodní hrad a královské komorní město.

⁵ Jistota – dlužní úpis.

⁶ Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 10. října 1613), přisedící nejvyššího purkrabského soudu, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁸ Petr Gerštorf z Gerštorfu († po 1623).

746.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 5. listopadu 1614
SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 8v, česky

N. 8

Poručení z Appellací o p[ana] Václava Šťastného Pětipeského v příčině Waltera.¹ Dodáno 5. Novembr[is] A. 1614.

¹ Patrně Václav Walter, mělnický měšťan, majitel měšťanského domu.

747.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 6. listopadu 1614
SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 8v, česky

N. 9

Od p[ana] Pětipeského z Byšic,¹ žádá k outerku obsílky na Jiříka Kohouta.² Dodáno 6. Novemb[ris] A. 1614.

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Jiří Kohout, poddaný města Mělník nad Labem, rod Kohoutů poddaný mělnické městské obci žil ve vsi Kozlov (dnes Rybáře).

748.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 11. listopadu 1614
SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 8v, česky

N. 12

Od urozeného a s[tatečného] r[ytíře], pana Šťastného Václava Pětipeského, odsílá úrok z škody útratní a nákladní na té při, kterouž měl s Jiříkem Kohoutem.¹ Dodáno 11. Nov[embris] A. 1614.

¹ Jiří Kohout, poddaný města Mělník nad Labem, rod Kohoutů poddaný mělnické městské obci žil ve vsi Kozlov (dnes Rybáře).

749.

Šebestián Lounský, úředník v Blahoticích, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podle žádosti se obrátil na Viléma Modletického, měšťana Slaného a bývalého zemského berníka, ohledně neodvedených berní. Ten však odpověděl, že nemíní ustoupit a bude u Pětipeského vymáhat berně podle předešlých napomenutí. Ohled-

ně domluvy setkání Šťastného Václava Pětipeského nemohl se svým pánem Vodolanem Pětipeským promluvit, jelikož měl hosty a patrně byl i opilý. Jakmile to půjde, pokusí se schůzku zařídít. Mělo by k němu dojít do dvou týdnů.

Blahotice, 15. listopadu 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 4, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu mně laskavě příznivému, J[eho] M[ilosti], k d[odádní].

Službu svou Va[ší] M[ilos]ti ve vsi poníženosti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane mně laskavě příznivý. Zdraví a při něm jiného všeho dobrého od Pána Boha přeji Va[ší] M[ilos]ti věrně a služebně rád. Vedle žádosti Va[ší] M[ilos]ti tak jsem učinil a včerejšího dne teprva v samej večer jsem p[ana] Vilíma Modletického,¹ měštěnána a někdy vejběřčího berní zemských v městě Slaném,² došel, jemu psaní od Va[ší] M[ilos]ti dodal, i také s ním o berně zadržalé, na kderýchž by se potahovat chtěl, a víceji, co ste mně poručiti ráčili, s ním dostatečně promlouvání měl. Načež mi odpověď dal, že proti své ruce a svému svědomí bejti nemíni a s Va[ší] M[ilos]tí se o všeckno náležitě že narovnatí chce, že jest pak Va[ší] M[ilos]ti skrze psaní z dotčených berní napomenul, že jest z té příčiny udělal, že na dotčené berně jsou mu peníze bez listův příznávacích odvedeny, avšak vynesou-li tak mnoho, co by berně zadržáno bylo, to že neví, z čeho se příznávati bude. Co se pak dotýče s Va[ší] M[ilos]tí shledání a té věci k místu a ke konci přivedení, pokud byste neráčili ku panu mému nejděle ve dvouh nedělích na Blahotice³ přijeti, aneb pán můj k Va[ší] M[ilos]ti, tehdy že sám k Va[ší] M[ilos]ti přijeti a týž věci k místu a ke konci přivesti chce. Co se pak pana mého dotýče, má hosti, přál sem s ním o to sečtení promlouvati, týměř nedal k sobě slova promluviti, avšak pro veselost jeho při tom sem pana až do příležitějšího času zanechal, když příležitý čas uhlídám, vše to panu předněsti chci. S tím se Va[ší] M[ilos]ti na všem dobře a šťastně jmíti vinšuji. Dat[um] na Blahoticích v sobotu po s[vaté]m Martinu léta 1614.

*K službám povolný
Šebestián Lounský, ouředník na Blahoticích⁴*

¹ Vilím Modletický († po 1614), měšťan Slaného, zemský berník (před 1614).

² Slaný, královské město severně od Kladna (Středočeský kraj), středisko historického Slánského kraje, v předbělohorské době charakteristické převahou nekatolického obyvatelstva.

³ Blahotice, ves s tvrzí východně od Slaného (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1563-1621).

⁴ Šebestián Lounský († po 1614), úředník Vodolana Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích (asi od roku 1602).

750.

Vilém Miřkovský z Tropčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o odklad splátky dluhu do termínu příštího svatého Jiří. Do té doby sežene peníze, jelikož mu několik lidí přislíbilo hotovost. Pokud by chtěl Pětipeský obnovit dluhopis, a to jakýmkoli způsobem, má mu ho poslat. Odesílá poslední úrok a omlouvá se za prodlení. Musel vyplatit částku 2 600 kop míšeňských grošů Adamu Zilvárovi ze Silbrštejna, jelikož byl pro nesplácení dluhu již zatčen. Žádá o kvitanci na odeslaný úrok. Zavazuje se

službou a přátelstvím. Vzkazuje pozdravy Jiřího Hrzána z Harasova, s nímž Pětipeskému připíjí pintou vína.

Vrchlabí, 21. listopadu 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 110, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku a na Byšicích, panu švagru a bratru mému zvláště milému, k do[dání].

((A. 1614 od p[ana] Vilíma Miřkovského¹ o sčekání peněz.))²

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví, v něm i jiného od Pána Boha všeho nejlepšího dobrého, tvé mi[los]ti vinšujíc, přeji věrně upřímně rád. Nepochybuji, nežli že žádost má předešlá v příčině toho dluhu ode mne k tvé mi[los]ti povinovatý v paměti dobré pozůstává. Pročež zase naschválně k tvé mi[los]ti tohoto posla posílám, za to tvé mi[los]ti, jakožto svého zvláště milého pana bratra a švagra, jak předešle, tak také i nyní, služebně prosím a žádám, že mi tu lásku prokázati a se mnou až do s[vatého] Jiří³ nejprve příštího sčekání míti ráčíš. Já tvé mi[los]ti při témž času, jsouce v konečnosti na několika místech na peníze ubezpečen, Bohdá, s poděkováním rád spokojiti chci. A pokudž by se tvé mi[los]ti vidělo jistotu⁴ obnoviti, rád to chci učiniti a takovou jistotu, na jakékoliv způsob chtíti ráčíš, co nejdřívěji dodauc, ji obnoviti, tvé mi[los]ti odeslati. Vedle toho tvé mi[los]ti ourok příležitě odsílám, za to služebně žádám, že mi za zlé jmíti neráčíš, že jsem jej tvé mi[los]ti dřívěji neodvedl, nebo tvé mi[los]ti tu pravdivě oznámiti mohu, že jsem panu Adamovi Zilvarovi⁵ přes 2 600 kop míš[eňských], jsouce v zatčení, složiti musel. Žádám, že mi kvitanci⁶ na odeslaný ourok odeslati ráčíš. A což v té příčině pro mě učiniš, tvé mi[los]ti se zase všelijakým příjemným a libezným přátelstvím odsloužiti i odměniti nepominu. S tím Milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] na Vrchlabí⁷ v pátek po s[vaté] Alžběty léta 1614.

Vilím Miřkovský z Stropčic a na Vrchlabí⁸

((Můj nejmilejší pane bratříčku, k tvé milosti té celé naděje jsem, že zač prosím, to pro mne učiniš. Já se toho tvé milosti do smrti podle možnosti své odsloužím. Pan Jiří Hrzán⁹ službu vzkazuje a spolu pintou vína pro zdraví připíjem. S tím tvůj každého času sluha zůstávám.))

¹ Vilém Miřkovský z Tropčic na Vrchlabí († po 1624), hejtman Hradeckého kraje (1604-1605, 1607-1608, 1609-1610), účastník stavovského povstání.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Ke dni 23. dubna 1615.

⁴ Jistota – dlužní úpis.

⁵ Adam Zilvár ze Silbrštejna a Pilníkova/Silvar ze Siberštejna na Vlčicích, Třemešné a Třebnoušovsi (1583-1624), účastník stavovského povstání.

⁶ Kvitance – potvrzení splacení dluhu či úroku vydané věřitelem dlužníkovi.

⁷ Vrchlabí, město západně od Trutnova (Královéhradecký kraj), poddanské město, v letech 1602-1624 v držení Viléma Miřkovského z Tropčic.

⁸ Vilém Miřkovský z Tropčic na Vrchlabí († po 1624).

⁹ Jiří Hrzán z Harasova na Vrutici († po 1618), syn Václava Hrzána z Harasova na Vysoké Libni a Vrutici a Alžběty Hrzánové z Dubé.

751.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 22. listopadu 1614
SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 8r, česky

N. 13

Od p[ana] Pětipeského z Byšic.¹ Dodáno 12. Nov[embris] mezi hodinou 22. a 23. A. 1614.

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

752.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 22. listopadu 1614
SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 9v, česky

N. 1

Od p[ana] Pětipeského z Byšic, v příčině odkladu a publikování úroku proti Jiříkovi Kohoutovi.¹ Dodáno 22. Sept.[!]² A. 1614.

¹ Jiří Kohout, poddaný města Mělník nad Labem, rod Kohoutů poddaný mělnické městské obci žil ve vsi Kozlov (dnes Rybáře).

² Jde jednoznačně o chybu v dataci písaře, jelikož předchozí zápis o obnovení městské rady je datován 21. listopadu 1614; navazující zápis 24. listopadu 1614.

753.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Opakovaně se přimlouvají za Daniela Kavku, aby mu Pětipeský odložil splacení dluhu. Jde o potřebného člověka, který je jinak ochoten zaplatit, jakmile to bude možné. Odesílají Pětipeskému jeho odpověď.

Mělník nad Labem, 8. prosince 1614

SOKA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 104, sign. L 15, Kopiář odeslaných listů 1610-15, fol. 115r, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Pětipeskému na Byšice.¹

Službu svou vzkazujeme, etc.

Jakého jest nám spisu Daniel Kavka,² obyvatel při městě našem, podal, ten V[áš] M[ilosti] pro vyrozumění odsíláme. A poněvadž se ve své potřebnosti tak platiti svoluje a tomu za dosti činiti připovídá, pokudž možné jest, k V[áš] M[ilosti] se za něho při-

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Daniel Kavka, patrně měšťan či poddaný města Mělník nad Labem.

mlouváme, že vedle jeho svolení, takové sečkání jemu učiniti ráčíte. Pro naši toho V[áš]í M[ilosti] v podobné příčině odměnu.

S tím milost Boží rač býti s námi. Dat[um] v pondělí po svatém Mikuláši léta 1614.

754.

Alžběta Kolovratová z Dubé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Jan Rosa – poddaný Pětipeského, má na Buštěhradě projednáno „tenatní“ dílo (patrně výrobu sítě). Pětipeský však pro něj poslal, aby se vrátil zpět do Byšic. Alžběta Kolovratová se přimlouvá, aby Rosu nijak nepotrestal za svévolný odchod do Buštěhradu. Zároveň prosí, aby ho propustil na pár týdnů k dokončení práce. Zavazuje se dobrým přátelstvím.

Buštěhrad, 14. prosince 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 155, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu příteli a sousedu mému zvláště milému, k do[dání].
((A 1614 od paní Alžběty Kolovratové,¹ přimlouvá se za Rosu, poddaného mého, abych ho propustil, aby na Buštěhradě² tenata³ spravil.))

+ *Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane příteli a sousede můj zvláště milěj. Zdraví i jiného všeho dobrého přeji panu sousedu od Pána Boha věrně ráda.*

Jan Rosa,⁴ tenatník,⁵ člověk poddanej pana souseda, majíce sobě od ouředníka mého buštěhradského dílo tenatní⁶ projednáno, dal mi toho zprávu, že jest pan souseď pro téhož Jana Rosu naschválního posla sem na Buštěhrad vypraviti nařídil, s tím při tom poručěním, aby se ihned před pana souseda na Byšice⁷ dostavil. I obávajíce se nadepsaný Jan tenatník, aby z poručení pana souseda proto (že jest beze všeho vědomí páně sem na Buštěhrad odešel) trestán nebyl, požádal mě často psaný Jan Rosa ku panu sousedu za tuto přimlůvu. Kdež, nemoha takové snažné žádosti jeho oslyšeti, tak činím a pana za to přátelsky žádám, že témuž poddanému svému netoliko tu vinu odepríti, ale také (vyřídíce on poručení páně) ke mně sem zase některý tejděn odpustiti ráčíte, tak aby on to dílo, kderěž zde projednáno, i také již na díle začato, dohotoviti mohl. Jakož ku panu sousedu jiné naděje nejsem, nežli ((že)) tato žádost má pro mé se toho vším dobrým přátelstvím hotovou odměnu při panu sousedu své místo obdrží. A s tím milost Boží ráčič bejti s námi. Dat[um] na Buštěhradě v neděli po s[vat]é Luciji léta 1614.

*Alžběta Kolovratová rozená Berkovna z Dubé a z Lipé
na Buštěhradě, Zákupí a Košátkách⁸*

¹ Alžběta Kolovratová, rozená Berková z Dubé na Buštěhradě, Košátkách a Zákupěch († po 1614), manželka Jana Novohradského z Kolovrat.

² Buštěhrad, městečko, zámek a panství východně od Kladna (Středočeský kraj), v držení Novohradských z Kolovrat (do roku 1613 Jana Novohradského z Kolovrat a následně jeho syna Zbyňka Leopolda).

³ Tenata – patrně síť (*teneto, teneta*).

⁴ Jan Rosa, tenatník, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Tenatník – patrně výrobce sítí (podle *tenata, teneto* – síť).

⁶ Tenatní – síťové, týkající se sítě (podle *tenata, teneto* – síť).

⁷ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁸ Alžběta Kolovratová, rozená Berková z Dubé na Buštěhradě, Košátkách a Zákupěch († po 1614).

755.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], [19. prosince 1614]
SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 10r, česky

N. 16

Od p[ana] Pětipeského z Byšic,¹ v příčině Václava,² škůdce jeho poddaného. Dodáno 19. Juli [!]³ A. 1615.

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Blíže neidentifikováno.

³ Opět jde o zjevnou chybu v dataci, předcházejí i navazují zápisy jsou z prosince 1614.

756.

Kněz Zachariáš Cruciger, děkan ve Staré Boleslavi, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vyjadřuje lítost nad požárem v Pětipeského dvoře v Byšicích a dalšími škodami, které v kraji způsobily neúroda a krupobití. Nemůže mu však podle žádosti zapůjčit poddané, fůry a potahy ke svážení dříví na opravy, jelikož má od arcibiskupa a kapituly přísně nařízeno, aby všichni svázeli kámen a dříví ke stavbě kostela Blahoslavené Panny Marie ve Staré Boleslavi. Žádá o pochopení a omluvu. Zavazuje se k jiným možným službám.

Stará Boleslav, 19. prosince 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/16, fol. 66, česky

+ Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerbergku na Byšicích a Bosyni, jeho mi[losti] panu příteli a sousedu mému důvěrně milému. ((A. 1614 od p[ana] děkana Staroboleslavského,¹ že nemůže poručiti poddaným kapitolním, aby mi dříví přivéstí pomohli.))²

Službu svou Vaší mi[los]ti vzkazují, urozený pane příteli a sousede ke mně v lásce křesťanské náchylný, téhož zdraví i jiného všeho dobrého, od Pána Boha vinšující, přeji Vaší mi[los]ti věrně a upřímně rád.

Z psaní mně od Vaší mi[los]ti odeslaného porozumívám, v němž dokládáte o škodě skrze oheň na dvoru byšickém³ (ano, i za to žádáte) ráčíte, abych to při poddaných kapitoly naší to nařídil, aby oni, kteří tak potahy mají, po dvou, buď jedné fůře dříví z Dlouhého Boru⁴ k stavení Vaší mi[los]ti učinili. Přednášejíce velikou nemožnost při poddaných Vaší mi[los]ti, to samým vykonati, jedno pro neourodu a škodu krupobitím (nicméně ho, jakož pak i poddaní kapitoly naší, toho přepuštění Božského oučastní jsou). Já pak jak

¹ Zachariáš Cruciger/Kriciger z Bedřestorfu, člen rudolfínské dvorské kapely, poté kapitulní děkan ve Staré Boleslavi (nejpozději 1613-1614).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁴ Dlouhý bor, patrně místní název lesa poblíž Staré Boleslavi.

Vaší mi[los]ti takové škody, tak i poddaným, v pravý pravdě nepřejí. Bůh rač sám potěšitelem a pomocníkem býti. Co se pak forování dle žádosti Vaší mi[los]ti dotýče, rád z toho srdce pro Jeho mi[lost] pana to bych učinil, ale že takto minulých dnův od J[eho] M[ilosti] K[rálovské],⁵ pana arcibiskupa⁶ a vši kapitoly naší při poddaných kapitolních jest to nařízeno, aby k[e] kostelu Blahoslavené Panny Marije⁷ jak kamení, tak i dříví, což potřeba, ústavičně vozili, i jakož pak i vozy. A tak kdybych já je od takových prací jim vyměřených mimo dovolení vši kapitoly odtrhl, přísné domluvy <bych> snad na sebe bych očekával. V čemž Vaší mi[los]ti služebně prosím, že mne v tom omluvna míti ráčíte. V jiné[m] přitom, v čom Vaší mi[los]ti sloužiti mohu, rád učiniti chci. S tím Milost Boží rač s námi býti. Datum v Starém Boleslavi⁸ v pátek po památce Moudrosti Boží léta 1614.

*Kněz Zachariáš Cruciger z Bedřstorfu,⁹
děkan Staroboleslavský, m. p.*

⁵ Matyáš Habsburský (1557-1619), rakouský arcikníže, uherský král (1608-1619), český král (1611-1619), římský císař (1612-1619).

⁶ Jan Lohelius (1549-1622), katolický kněz, premonstrát, opat Strahovského kláštera (1582-1612), dvanáctý arcibiskup pražský (1612-1622) a velmistr křížovníků s červenou hvězdou (1612-1622).

⁷ Kostel Nanebevzetí Panny Marie, raně barokní kostel vybudovaný v letech 1613-1625 podle návrhu italského architekta Giovanni Maria Filippiho ve Staré Boleslavi, nejstarší český mariánský kostel, zde uloženo Palladium země české, jedno z center svatováclavského kultu.

⁸ Stará Boleslav, dnes souměstí s Brandýsem nad Labem (Středočeský kraj), historické město s kapitulou svatých Kosmy a Damiána, katolickou kapitulní školou, děkanským kostelem svatého Václava, od roku 1613 budován poutní kostel Nanebevzetí Panny Marie.

⁹ Zachariáš Cruciger/Kriciger z Bedřstorfu, kapitulní děkan ve Staré Boleslavi (nejpozději 1613-1614).

757.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 20. prosince 1614

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 12v, česky

N. 4

Od p[ana] Šťastného Václava Pětipeského, v příčině p[ana] Ondřeje Rejnika,¹ Jiřika Kohouta² a Magdaleny Moskvový.³ Dodáno 20. Decembr[is] A. 1614.

¹ Ondřej Rejnek, zámožný mělnický měšťan, člen městské rady.

² Jiří Kohout, poddaný města Mělník nad Labem, rod Kohoutů poddaný mělnické městské obci žil ve vsi Kozlov (dnes Rybáře).

³ Mandalena Moskvová, mělnická evangelická měšťanka, manželka radního.

758.

Šebestián Lounský píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Na místě svého pána Vodolana Pětipeského přijal od Šťastného Václava Pětipeského tři dopisy. Jakmile jeho pán dorazí domů, předá mu je a po zvláštním poslu odešle odpověď. Vodolan Pětipeský odjel do Košťálova, kde zůstává u Adama Vchynského ze Vchynic a Tetova. Odtud má jet do Komárova. Přeje si, aby se shledali a mohli přátelsky vyřídit dluhy a záležitost pozůstalosti po společném bratraci Janu Albrechtovi Pětipeském.

Blahotice, 21. prosince 1614

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu mně laskavě příznivému, J[eho] M[ilosti].

Službu svou Va[ší] M[ilos]ti poníženu vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane mně laskavě příznivý, zdraví a při něm jiného všeho dobrého od Pána Boha na svých nehodných modlitbách sniženě žádám a Va[ší] M[ilos]ti služebně věrně rád přeji.

Od tohoto posla i také pomínulých dnův od druhého posla z města Slaného¹ v nebytí J[eho] M[ilosti] pána mého doma jsem od Va[ší] M[ilos]ti psaní dvoje a třetí, jakž srozumívám od pana strejce Va[ší] M[ilos]ti, přijal, kderž, jakž pán můj domů přijeti ráčí, ihned nepominu jej panu dodatí a na ně zase odpovědi po naschválným poslu (jakou pan poručiti Va[ší] M[ilos]ti dáti) odeslati. Mohu Va[ší] M[ilos]ti oznámiti, že pán můj od čtvrtku na Košťálově² u pana Vchynského³ zůstává. Na pána od soboty doma očekávám, nevím, co jest pan domů jeti neráčí. A dnes vedle připsání na Komárově⁴ by bejti měl. Tam se přes svátky zůstati strojí, abyť ihned na Komárov jeti měl, na dotčená psaní Va[ší] M[ilos]ti v konečnosti odpověď⁵ způsobím a odešlu a velice bych toho povděčen byl, abyšte se ráčili spolu shledati a oč tak činiti ještě jest z strany dluhův někderých mezi panem mým a Va[ší] M[ilos]tí na místě sirotkův pozůstalých po nebožtíkovi panu Janovi Albrechtovi Pětipeským,⁵ o to nějak přátelsky narovnati k místu a ku konci přivesti. A tak se Va[ší] M[ilos]ti na všem dobře a šťastně služebně jmiti vinšuji. Dat[um] na Blahoticích⁶ v pondělí o s[vatém] Tomáši Apoštolu Božím léta 1614.

*Va[ší] M[ilos]ti k službám povolný
Šebestián Lounský⁷*

¹ Slaný, královské město severně od Kladna (Středočeský kraj), středisko historického Slánského kraje, v předbělohorské době charakteristické převahou nekatolického obyvatelstva.

² Košťálov, zřícenina hradu a ves u Třebenic, jihozápadně od Litoměřic (Ústecký kraj), do roku 1609 v majetku Kaplířů ze Sulevic, poté Adama Vchynského ze Vchynic, roku 1622 hrad již pustý.

³ Adam Vchynský (Kinský) svobodný pán ze Vchynic a Tetova († po 1628), účastník svavovského povstání, pobělohorský exulant, důstojník dánské armády.

⁴ Komárov, městečko jihozápadně od Berouna (Středočeský kraj), v držení Jindřicha Otty z Losu (1602-1621).

⁵ Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 10. října 1613), příseďící nejvyššího purkrabského soudu, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Blahotice, ves s tvrzí východně od Slaného (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1563-1621).

⁷ Šebestián Lounský († po 1614), úředník Vodolana Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích (asi od roku 1602).

759.

Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se, že pro velkou zaneprázdněnost nenavštívil svého bratrance v Byšicích. Slibuje, že se vynasnaží vyhovět prosbě v blíže neuvedené záležitosti (patrně bratrance) Fridricha. Pokud to nebude pro jeho zaneprázdnění úřadem hejtmána Slánského kraje možné, prosí o pochopení. Musí rovnou vyrazit do Komárova k řešení neodkladných záležitostí.

Blahotice, 23. prosince 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 52-53, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu strejci mému zvláště důvěrně milému, k d[odání].

((A. 1614 od pana Vodolana¹ strejce, pokudž bude moci, že k přimluvě mý žádost pana Fridricha naplniti chce.))²

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane strejče a kmotře můj jistě zvláště důvěrně milý, téhož zdraví a při něm jiného všeho dobrého, na pánu Bohu žádaje, panu strejci i všemu domu páně strejcovému přeji věrně a upřímně rád. Přijevši tuto noc dosti pracně domů, našel sem od pana strejce dvoje psaní, z něhož sem vyrozuměl, co v sobě obsahuje a zavírá. V pravdě jsem sám toho od několika dní žádostiv se panem strejcem, abych se shledati a o někderé věci přátelsky promluvíti mohl, jakož i sám toho oumyslu jsem byl, ku panu strejci na Byšice³ sjeti, avšak vždyckny ledajakás zaneprázdnění a pojezdy mně zajdou, že mi toho vykonati zbraňují. Co se pak žádosti o přimluvy páně strejcovy za pana Fridricha,⁴ pana strejce, dotejče, pokud mi pán Bůh do toho času zdraví popřítí ráčí a něco jiného bezelstného, co by mi na překážku bylo, mně nezajde, všeli jak se k tomu přičiniti chci, abych žádost jak páně strejcovu, tak také žádost pana Fridricha naplniti mohl. Pakli bych vždy nemohl, ač se nenaději, tehdy pana strejce přátelsky a strejcovsky žádám, že mě pan strejc jak při sobě, tak při panu Fridrichovi a jiných páních a přátelích omluvného jmiti ráčí. Sice co já k vůli a zalíbení panu strejci učiniti mohu, učiním všecko rád, nebo ihned já se na Komárov⁵ za pilnými potřebami jeti musím.

A tak pán Bůh všemohoucí rač dáti nám se spolu všechněm v dobrém a potěšitedlném zdraví shledati. Dat[um] na Blahoticích⁶ v outerej po s[vatě]m Tomáši apoštolu Božím léta 1614.

*Páně strejců[v] volnej sluha
Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku
na Blahoticích a Neprobylicích,⁷
hejtman kraje Slánského⁸*

¹ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích († asi 1640), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav (1612-1613 a 1614-1615), výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁴ Fridrich/Bedřich Pětipeský z Chýš a Egrberku na Chrustenicích a Vysokém Újezdě († 1617), syn Jiřího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Chotovinách, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Komárov, městečko jihozápadně od Berouna (Středočeský kraj), v držení Jindřicha Otty z Losu (1602-1621).

⁶ Blahotice, ves s tvrzí východně od Slaného (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1563-1623).

⁷ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích († asi 1640).

⁸ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku vykonával funkci hejtmána Slánského kraje za rytířský stav v letech 1612-1613 a 1614-1615.

760.

Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se bratranci, že se s ním nemůže sejít k urovnání vzájemně blíže nejmenované záležitosti (patrně řešení pozůstalosti po společném bratranci Janu Albrechtovi Pětipeském), neboť onemocněl růží a nemůže stoupnout na nohu. Přeje si zachování příbuzenské lásky a dobrého přátelství. Vodolan starší sám trpí v dané záležitosti velkou škodu, nechce ale uškodit sirotkům a také Šťastný Václav Pětipeský si má nechat říci, neboť řešení věci je snadné. Vodolan věří, že dá-li mu Bůh více zdraví, vrátí se z Komárova domů příští středu či čtvrtek, aby se mohli sejít. Vzkazuje pozdravy Fridrichu Pětipeskému, bratranci Šťastného Václava Pětipeského.

Komárov, 28. prosince 1614

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 95-96, česky

Urozenému a statečnému rytíři a mému nejmilejšímu panu strejci a kmotru, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři a můj nejmilejší pane strejče, téhož zdraví a při něm všechno nejlepší dobré v tomto nastávajícím roku, od pána Boha žádajíce, přeji panu strejci věrně rád. Z psaní páně strejce po přečtení sem porozuměl a v pravdě, kdybych moh pro nedostatek zdraví svého, v kderémž od pána Boha postaven sem, totiž na tu bídnou růži, že téměř na nohu dostoupiti nemohu (znajíce se tím povinen bejti) a tolikéž, aby raději mezi námi dosti málo láska zůstala, oč tak dosti naskrovně ((mezi námi)) jest, porovnali. I můj nejmilejší pane strejče, tém věcem jest velmi snadno pomoci, jen toliko nechť sobě pan strejc dá říci, nebo já nic nevyhledávám sirotkům co ublížiti, nechť se pan strejc taky na mě rozpomene, jakou já prve škodu trpím a nesu. Protož nepochybují, že mě taky politujete a pokudž možné jest, pana strejce služebně strejcovsky žádám, že se pan strejc tak mnoho poníží a dá-li pán Bůh, ve středu, anebo ve štvrtek prv příští, pokudž by mi pán Bůh zdraví popřítí ráčil a já jen maličko na tu nohu choditi budu moci, hned domů pojedu. Což věřím, že pan strejc mou nyní slušnou omluvu při sobě míti bude. Též žádám, že pan strejc zase ode mě sám sebe i pana Fridricha,¹ strejce mého, strejcovsky pozdraví. A tak já se panu strejci poručena činím. S tím milost pána Boha rač s námi se všemi bejti. Dat[um] velmi spěšně na Komárově² v neděli po slavnej[m] hodu Narození Krista pána léta 1614.

*Páně strejců upřímnej
Vodolan s[tarší] Pětipeský z Chýš³*

¹ Fridrich/Bedřich Pětipeský z Chýš a Egrberku na Chrutenicích a Vysokém Újezdě († 1617), syn Jiřího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Chotovinách, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

² Komárov, městečko jihozápadně od Berouna (Středočeský kraj), v držení Jindřicha Otty z Losu (1602-1621).

³ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahotičích a Neprobylicích († asi 1640), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav (1612-1613 a 1614-1615), výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

761.

Jan Felix Miliveský, převor brandýské školy, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Skrze purkmistra a radní města Brandýs nad Labem dostal výzvu, aby k němu odeslal studenty či kleriky brandýské školy. Avšak kvůli zaneprázdnění se k němu ne-

může vypravit, ani studenty či kleriky odeslat. Opakovaně žádá o omluvu. Vypraví se k němu příští den brzy ráno.

[Brandýs nad Labem], [po 1614]

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/16, fol. 77, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu mně laskavému.

((Strany žákovstva.¹))

Službu svou s vinšováním všeho dobrého od všemohoucího Pána Boha Vaší mi[los]ti, upřímně na modlitbách svejch vzkazujíc, vinšuji.

Vzkázání a žádost Vaší mi[los]ti Je[ho] M[ilos]ti panu purkmistru a pánů[m] radním j[es]t dodána od Vaší mi[los]ti, totiž aby žákovstvo školy jejich bylo k Vaší mi[los]ti odesláno, poroučejíc. Což i od J[eho] M[ilos]ti pana purkmistra věc ta všecka byla mi v známost uvedena. Ale poněvadž skrze mnohá zaneprázdnění k Vaší mi[los]ti předně se nemohu sám vypravit, ni žákovstva odeslat, žádám snažně, že neráčíte toho za zlé vážiti. Dá Pán Bůh v štěstí a zdraví dočekati, raným jitre[m] chci k Vaší mi[los]ti se vypravit. V čemž i po druhé žádám, že neráčíte mi v té věci za zlé míti. S tím Vaší mi[los]ti dobře a šťastně se jmíti vinšuji.

*Va[ší] M[ilos]ti v službách volný
Jan Felix Milivesský, převor školy brandejské²*

¹ Žákovstvo – studenti, klerici, nižší kněžstvo.

² Jan Felix Milivesský, převor českobratrské partikulární školy v Brandýse nad Labem (asi před 1614). Působnost partikulární školy v Brandýse nad Labem, jež byla i přes mandát proti Jednotě bratrské z roku 1602 orientována ještě kolem roku 1614 na výuku v duchu českobratrského školství, dokládá Zikmund WINTER, *Život a učení na partikulárních školách v Čechách v XV. a XVI. století*, Praha 1901, s. 27, 46, 106.

762.

Jan Vtelenský ze Vtelna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že se jeho manželce narodila dcera. Zve ho na křtiny, které se uskuteční ve Vtelně v pondělí 12. ledna 1615. Žádá, aby se stal kmotrem jeho dcery. Očekává přátelskou odpověď.

Mělnické Vtelno, 3. ledna 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/15, fol. 98, česky¹

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru, bratru a sousedu mému zvláště milému, k d[odání].

((A. 1615 od pana Jana Vtelenskýho,² zuve na křtiny.))³

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře, bratře a sousede můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji tvé mi[los]ti věrně rád.

¹ List vydal J. KILIÁN, *Vtelenský*, č. 26, s. 139-140.

² Jan Vtelenský ze Vtelna na Vtelně († asi 1633), syn Mikuláše Vtelenského ze Vtelna, soused Šťastného Václava Pětipeského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Tvé mi[los]ti netajím, že jest Pán Bůh všemohoucí manželce mé nejmilejší šťastným pomocníkem býti a nám spolu ku potěšení dcerku dáti ráčil. Jižto podle nařízení a příkázání syna Božího jsem toho oumyslu křtem svatým skrze správce církevního ten pondělí po Třech králich,⁴ to jest 12. dne měsíce ledna, dáti posloužiti. Tvé mi[los]ti za to přátelsky žádám, že na jmenovaný den ke mně tím raněji k obědu přijedti a dcerce mé za jednoho pana kmotra v rukojemství Pánu Bohu se postaviti ráčíš. Jsouce té naděje, že k žádosti mé tak učiniti ráčíš. Odpovědi přátelské očekávati budu. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] na Vtelně⁵ v pátek 3. dne měsíce ledna léta 1615.

Jan Vtelenský ze Vtelna a na Vtelně⁶

⁴ Dne 12. ledna 1615.

⁵ Mělnické Vtelno, ves a tvrz východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Vtelenských ze Vtelna; ves, tvrz, dva poplužní dvory a pivovar zkonfiskovány Janu Vtelenskému ze Vtelna (1622).

⁶ Jan Vtelenský ze Vtelna na Vtelně († asi 1633).

763.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 13. ledna 1615

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 13v, česky

N. 4

Od p[ana] Pětipeského z Byšic,¹ odsílá zas P[anu] P[urkmistru] [a] R[adě] vejpisy spisů od p[ana] rychtáře a konšelů k.la [?]² s[vatého] Jana ve Voboře.³ Dodáno 13. Januari A. 1615.

((Dodáno do rady.))

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Patrně zkratka písaře úřadu pro „kostel“.

³ Kostel svatého Jana v Oboře, zaniklý kostel na Malé Straně v Praze.

764.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 15. ledna 1615

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 13r, česky

N. 7

Od p[ana] Pětipeského z Byšic,¹ žádá registru o provozování škod nákladných a outratných v té při, kterou s Jiříkem Kohoutem² měl. Dodáno 15. Januari A. 1615.

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Jiří Kohout, poddaný města Mělník nad Labem, rod Kohoutů poddaný mělnické městské obci žil ve vsi Kozlov (dnes Rybáře).

Jan mladší Varlejš z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Kvůli onemocnění malého syna se omlouvá z návštěvy Prahy. Přátelsky žádá, aby ho Pětipeský v Praze omluvil také u paní Evy Kaplířové ze Slavkova a vzkázal jí přátelský pozdrav. Mělo dojít k jednání ohledně prodeje statku Votice. Jan mladší Varlejš z Bubna však nemůže přijmout částku 45 000 neuvedené měny, na níž Kaplířová trvá. Koupil by statek pouze za cenu 30 000 neuvedené měny. Jinak hodlá od prodeje odstoupit. Žádá Pětipeského o další vyjednávání a omlouvá se, že ho podrobuje tak těžké práci. Zavazuje se službou.

Závrší, 24. ledna 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 57, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému důvěrně zvláště milému, k dodání.

((Léta 1615 od p[ana] Jana z Bubna¹ strany statku Votického.²))³

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj obzvláště milý. Od Pána Boha zdraví i jiného všeho nejlepšího dobrého přejít věrně a upřímně rád. Byl sem toho celého oumyslu do Prahy jeti, ale že Pán Bůh ráčil synáčka mého nemocí navštívit, takže se vosejpá velmi, takže za tou příčinou musím doma zůstávati. Tebe pak, svýho zvláště milýho pana švagra, žádám přátelsky, že sobě neztižíš toho pro mě učiniti a s paní Kaplířovou⁴ že promluvíš, předně oznámice mý služby a že není mi možné do Prahy přijeti podle vzkázání předešlýho za oznámenou příčinou. Co se pak toho statku Otického⁵ dotejče, jak sem se paní skrže pana bratra mého⁶ dal mluvit i tolikéž skrže pana Burjana Kaplíře⁷ a i poněkud sem se jim odevřel [?], k jaký sumě bych mohl přistoupiti. A od nich tolikéž sem povyrozuměl, že paní nemíni od 45 000 ustoupiti, pokudž že by ten celej oumysl její byl, obávám se, že bychom se daremně zaměstnávali, nebo já bych nemohl býti, nežli s někderej[m]a třiceti tisíc[i]. Prosím, můj pane švagře, že tomu povyrozumíš, pokudž že by paní nemínila pod štyryceti dobře míň dáti se tisíc v jednání, že bych se nesměl pokusiti dáleji o to jednati. Však s přívěnký [?] jistými, až by se potom vyrozumělo, nebo seč bych býti nemohl, v to bych se pokusiti nesměl. A již věřím, že mně nepudeš míti za zlý, že Tě tak v těžkou práci podrobují. Ne-

¹ Jan mladší Varlejš z Bubna na Závrší (1570-1635), evangelický rytíř a válečník, účastnil se protitureckých a protibočkajovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska (jmenován 25. května 1618), pobělohorský exulant.

² Votice, město a zámek východně od Sedlčan (Středočeský kraj), v držení Evy Kaplířové ze Slavkova (1604-1616), manželky Kašpara Kaplíře ze Sulevic.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Eva Kaplířová ze Slavkova († 1618), manželka Kašpara Kaplíře ze Sulevic na Miličíně, Voticích a Neustupově (1535-1621).

⁵ Votice, město a zámek východně od Sedlčan (Středočeský kraj), v držení Evy Kaplířové ze Slavkova (1604-1616), manželky Kašpara Kaplíře ze Sulevic.

⁶ Mikuláš mladší z Bubna na Lipanské Lhotě a Skrovnici († asi 1622).

⁷ Jan Burian Kaplíř ze Sulevic na Potštejně († 1618), rytmistr stavovského vojska pod velením Jindřicha Matyáše z Thurnu, zastřelen v boji 26. listopadu 1618 u Světlé nad Sázavou.

pominu Ti se toho líbezňe odsluhovati skutečně. A s tím ochrana Pána Boha rač býti s námi. Dat[um] na Závřší⁸ v sobotu po s[va]jtý[ch] Fabiánu, Šebestyánu léta 1615.

*Jan mladší z Bubna⁹
Tvůj k službě volný*

⁸ Závřší, dvůr a zaniklá tvrz severně od Chocně (Královéhradecký kraj), tvrz součástí potštejského panství byla v letech 1608-1621 v majetku Jana mladšího Varlejša z Bubna.

⁹ Jan mladší Varlejš z Bubna na Závřší (1570-1635).

766.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 31. ledna 1615

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 15v, česky

N. 22

Od p[ana] Pětipeského z Byšic,¹ odsílá appellaci mezi ním a p[anem] Janem Smažikem² k přeslyšení a publikování, téhož žádá za obeslání. Dodáno 31. Januari A. 1615.

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Jan Smažik, mělnický měšťan, radní a střídavě též purkmistr.

767.

Valentín Jense Francouz píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že se hodlá oženit s Annou Blažejovou, vdovou po Jiřím Blažejovi, měšťanovi Starého Města pražského. Po náležitých námluvách a přimluvách přátel se v úterý 24. února 1615 uskuteční svatba. Zve Pětipeského do domu U Červeného koníčka za kostelem svatého Jakuba na Starém Městě pražském, aby svou přítomností přispěl ke svatebnímu veselí. Má přijet v oznámený den ve dvacet hodin. Zavazuje se přátelstvím a službou. Očekává odpověď.

Staré Město pražské, 2. února 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 167-168, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egerbergku na Byšicích, panu mně laskavě a dobrotivě příznivému, Jeho mi[los]ti, k dod[ání].

Službu svou povolnou Vaší mi[los]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane mně laskavě a dobrotivě příznivý. Od všemohoucího Pána Boha vejborného dlouhého zdraví a v něm jiného všeho nejlepšého dobrého Vaší mi[los]ti i všemu slavnému rodu Vaší mi[los]ti vinšovati a žádati nepřestávám. Před Vaší mi[los]tí toho tajiti nemohu, kterak předně z jisté vůle a vnuknutí Pána Boha všemohoucího i také s radou pánův, přátel a patronův mých laskavých jsem sobě k stavu s[vatéh]o manželství oblíbil poctivou paní Annu,¹ pozůstalou vdovu po dobré paměti slovutném panu Jiříkovi Blažejovi, měštěninu

¹ Anna Blažejová, vdova po měšťanovi Starého Města pražského Jiřím Blažejovi.

Starého Města pražského a písaře při záduší kostela s[vatéh]o Pavla.² A toho jsem jak předně při páních a přátelích jejich, [v]šak i při těž paní vdově, jak sám osobně, ano i skrze některé pány a přáteli své, aby se mi táž paní vdova za manželku dostati mohla, všelijakou šetrnou uctivostí náležitě vyhledával. Na kteréžto mé pilné a časté vyhledávání toho jsem při paní vdově, ano i při páních a přátelích jejich, že jest mně často jmenovaná paní vdova k stavu s[vatéh]o manželství zamluvena, obdržel, k dodání a potvrzení řádem církevním takového manželství a k vykonání veselí svadebního den, totiž v outerej den památný s[vatéh]o Matěje apoštola Páně,³ to jest 24. dne měsíce Februari léta tohoto 1615, v domě, jenž slove U červeného koníčka,⁴ za svatým Jakubem v Starém Městě pražském,⁵ jsou jmenovali. I poněvadž takový svadební a křesťanský sňatek bez přítomnosti Jich mi[los]ti vzácných pánův dle nařízení církve svaté konati se nemůže, uznávaje já Vaší mi[los]ti, vždyckny láskou křesťanskou pána k sobě nakloněného, chtěje velmi rád Vaší mi[los]ti při témž sňatku svadebním přítomného jmiti, Vaší mi[los]ti služebně, snažně a uctivě za to žádám, že se tak mnoho ponižiti, mně tu milost a lásku prokázati a na výš jmenovaný den do svrchu psaného domu v hodin 20 na celém orloji najiti se dáti, mým vzácným panem hostem býti a to takové svadební veselí vedle jiných Jich mi[los]ti pánův mých laskavých osobou Vaší mi[los]ti okvasiti ráčíte. Co tu koliv pro mě učiniti ráčíte, já se toho zase Vaší mi[los]ti i všemu slavnému rodu Vaší mi[los]ti všelijakými volnými službami každého času odsluhovati a na svých nehodných modlitbách od Pána Boha Vaší mi[los]ti dlouhého věku a všech nejlepších věcí dobrých žádati chci. A tak od Vaší mi[los]ti laskavé odpovědi s naplněním žádosti mé očekávám. Vaší mi[los]ti se na všem dobře a šťastně jmiti vinšuji. Dat[um] v Starém Městě pražském v pondělí den památky Hromnic léta 1615.

*Vaší mi[los]ti k službám hotový
Valentin Jense Francouz⁶*

² Jiřík Blažej, měšťan Starého Města pražského, písař záduší kostela svatého Pavla.

³ Dne 24. února 1615.

⁴ Dům U červeného koníčka v Rybné ulici (dříve Za svatým Jakubem) na Starém Městě pražském.

⁵ Kostel svatého Jakuba na Starém Městě pražském, původně gotický kostel při minoritském klášteře z první poloviny 13. století, později barokně a klasicistně upraven.

⁶ Valentin Jense Francouz, měšťan Starého Města pražského.

768.

Jan Bořivoj Kyšperský z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se, že nevyplní jeho žádost, jelikož má jet s Vojtěchem Kaplířem ze Sulevic obhlédnout hrochovský statek. Kaplířovi se sice vymlouval na nedostatek zdraví, avšak ten na něj naléhal a připomněl mu jeho slib rukou dáním. Jindy to Pětipeskému vynahradí.

Klumín, 7. února 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/15, fol. 61, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci, kmotru a bratru mému vzláště milému.
((A. 1615 od p[ana] Vřesovce,¹ že nemůže přijeti.))²*

¹ Jan Bořivoj Kyšperský Vřesovec z Vřesovic na Klumíně († 1617), soused Šťastného Václava Pětipeského.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče a kmotře a bratře můj vzláště milej, zdraví a v něm jiné všeckno nejlepší dobré, na Pánu Bohu žádajíc, přeji tvý mí[los]ti upřímně a věrně rád. Pána Boha se svýho dokládám, že bych žádost tvý mí[los]ti z toho srdce rád vykonal, nežli tak, jakož jsem dnešního dne skrz psaní své oznámil, že pan Vojtěch Kaplíř³ dnešního dne má ke mně přijeti a zejtra, Bohdá, že mám s ním na spatření statku hrochovskýho jeti. Ačkoliv jsem se vylouval, že mi nebude možný pro nedostatek zdraví svýho s ním jeti, ale však, že jest mne tak hrubě napomínal a rukou dani[m] že jsem mu v Praze připověděl, aby ke mně na Klumín⁴ přijel, že chci s ním na spatření toho statku jeti. A tak ještě prosím, můj vzláště milej pane ujče, že mne při tvý mí[los]ti omluvného jmíti ráčíš. Jinším časem chci to všeckno vynahraditi. S tím milost Pána Boha našeho rač s námi se všemi bejti. Datum na Klumíně v sobotu po s[va]jté Dorotě léta 1615.

Jan Bořivoj Kyšperský z Vřesovic a na Klumíně⁵

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jan Vojtěch Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Chcebuzi v Kostelci nad Labem († před 1616).

⁴ Klumín, dnes Chlumín, ves západně od Neratovic (Středočeský kraj), ves v držení Vřesovců z Vřesovic a později částečně mělnického panství, v sousedství Obříví.

⁵ Jan Bořivoj Kyšperský Vřesovec z Vřesovic na Klumíně († 1617).

769.

Václav starší Berka z Dubé a Lipé a Jiří Vratislav z Mitrovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Z titulu hejtmanů Boleslavského kraje odpovídají na psaní ohledně stížnosti na užívání „velkých měř“ obyvateli města Lipé (České Lípy) a jeho okolí při prodeji obilí. Toto město však nepatří do Boleslavského kraje. Odkazují proto Pětipeského na hejtmana Litoměřického kraje či na místodržitele Království českého. Zavazují se jinou přátelskou službou.

Doksy, 10. února 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 121-122, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru našemu zvláště milému, k dodání.
(Léta 1615 od p[ánů] hejtmanův krajských, strany velký míry.))¹*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře náš zvláště milý. Téhož zdraví a při něm jiného všeho dobrého, panu švagru vinšujíc, rádi věrně přejeme. Psaní, kteréž nám pan švagkr schválně (v příčině města Lipého,² že by přece oni i tu okolo přisedící obyvatelé mimo snešení sněmovní velké míry při prodaji obilí užívati měli) činí, přijavše, jemu po přečtení, co by v sobě šířeji obsahovalo, jsme porozuměli. A poněvadž město Lipá ani tu okolní revír do kraje tohoto a tudy pod správu naší hejtmanskou nepřináleží, z té příčiny pan švagkr jako rozumný znáti může, že by se netrefilo, abychom jim o to co říkati měli. Protož že žádosti páně švagrový naplniti nemůžem, že

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Česká Lípa, okresní město a vodní hrad (Liberecký kraj), do roku 1621 v držení Berků z Dubé a Lipé a členů rodů z Vartemberka a Salhausů ze Salhausenu.

nám za zlé jmíti nebude, přátelsky žádáme. V jiným, v čem bychom mu mohli jaké dobré a libezné přátelství prokázati, jsme každého času volní. Však nic méněji, vidí-li se panu švagru o tu věc k Jich M[ilos]ti pánům místodržícím, aneb panu hejtmantu kraje Litoměřického³ utéci, nepochybujem, že to při nich, aby se více nedálo, zastaveno bude. S tím milost Pána Boha rač s námi býti. Dat[um] na Dokzi⁴ 10. Februari léta 1615.

*Václav starší Berka z Dubé z Lipého na Loučeni, Dešné, Vidimi a Bezdězi,
hejtman kraje Boleslavského⁵*

*Jiří Vratislav z Mitrovic a na Zvířeticích,
J[eho] M[ilosti] c[ísaře] římského rada, nejvyšší a hejtman kraje Boleslavské[h]o⁶*

³ Hejtmany Litoměřického kraje byli v únoru 1615 Václav Vilém z Lobkovic na Duchcově za panský stav a Jiří Údrcký z Údrče za rytířský stav – srov. P. MAREŠ, *Obsazování úřadu krajského hejtmána*, s. 173.

⁴ Doksy, město a renesanční zámek jihovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (1596-1621).

⁵ Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučeni, Dešné, House, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

⁶ Jiří Vratislav z Mitrovic na Zvířeticích († 12. října 1615), císařský rada a hejtman Boleslavského kraje za rytířský stav (1614-1615).

770.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 17. února 1615

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 16r, česky

N. 16

Od p[ana] Pětipeského z Chýš, etc., o přísahy, přepis p[ana] Jana Smažíka.¹ Dodáno 17. Februari A. [16]15.

((za p[anem] primasem))

¹ Jan Smažík, mělnický měšťan, radní a střídavě též purkmistr.

771.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 18. února 1615

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 17v, česky

N. 23

Od pana Šťastného Václava Pětipeského, etc. Dodáno 18. Februari A. 1615.

((Panu Pruš[kovi]¹))

¹ Martin Prušek z Prušova (asi 1567-1631), výběrčí posudného v Rakovnickém a Slánském kraji, hejtman mělnického panství (1611-1614, 1618-1619, 1623-1626), císařský rychtář mělnického panství (1621-1623), mělnický primas (1626-1631).

Řezaná cedule. Anna Vlinská z Dubé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Z titulu poručnice nad dětmi Smilem a Kateřinou Vlinskými z Vliněvsi, sirotky po Jindřichovi Vlinském z Vliněvsi na Liblicích, důrazně zakazuje Pětipeskému i jeho poddaným jakékoli užívání statků, které patří jí a jejím dětem, a to zejména myslivost, pastvu a vstup na pozemky v okolí vsi Hostín. Jinak se Pětipeský vystavuje pokutě vyměřené zemským zřízením.

Liblice, 20. února 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/3, fol. 112-113, česky

Urozenému a statečnému rytíři panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, cedule řezaná k dodání.

((A. 1605 dodáno 21. Februari, Jan Šnobl¹ a Jan krčmář Hořejší,² obé ze vsi Liblic.³))

((list záповědi gruntův))⁴

Já, Anna Vlinská, rozená z Dubé a na Liblicích,⁵ mocná otcovská poručnice nad Smilem⁶ a Kateřinou,⁷ synem a dcerou po někdy urozeným a statečným rytíři, panu Jindřichovi Vlinském ze Vliněvsi a na Liblicích,⁸ panu manželu mém pozůstalými, též nad statkem po něm pozůstalým, kšaftem od téhož někdy pana Jindřicha Vlinského ze Vliněvsi na list mocný královský učiněným a ve dsky zemské vloženým, nařízená, jakž týž kšaft v k(vv)aternu trhovém lazourovým léta 1611 v sobotu po památce Narození panny Marije⁹ L:2 to v sobě šířeji obsahuje a zavírá. Jakožto držitelkyně statku všeho a všelijakého po témž někdy panu Jindřichovi Vlinském ze Vliněvsi pozůstalého, na místě a k ruce týchž svrchu zejména jmenovaných dítek mých, vedle práva a zřízení zemského touto cedulí řezanou, pečeti mou vlastní upečetěnou, posílám k Vám, urozený a statečný rytíři, pane Šťastný Václave Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni z příčiny té, že Vám z jistých a hodných příčin, kteréž sobě od Vás a lidí poddaných Vašich k tomu dané mám, lidem poddaným Vašim, čeládce služebné Va((ší)) náchlební i přístavní i čeládce lidí poddaných Vašich, všechny a všelijaké krunty mé a sirotčí, kromě cest a stezek Jeho mi[los]ti královský svobodných a krunty těch, kteréž společně máme, jmenovitě ve vsi Hostíně¹⁰ zapovídám, tak abyšte Vy ihned, čeládka Vaše i lidé poddaní Vaši a čeládka jich ježděním, chozením, myslivosti všelijaké provozováním, dobytka všelijakého pasením, všech a všelijakejch gruntův mých a sirotčích, krom cest a stezek Jeho mi[los]ti králov-

¹ Jan Šnobl, patrně poddaný Anny Vlinské z Dubé ze vsi Liblice.

² Jan Hořejší, krčmář, patrně poddaný Anny Vlinské z Dubé ze vsi Liblice.

³ Liblice, ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), částečně v majetku Šťastného Václava Pětipeského, do roku 1611 v majetku Jindřicha Vlinského z Vliněvsi, poté v majetku Anny Vlinské/Špetlové z Dubé.

⁴ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Anna Vlinská, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsi († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

⁶ Smil Vlinský z Vliněvsi, syn Jindřicha Vlinského z Vliněvsi na Liblicích (před 1578-1611).

⁷ Kateřina Vlinská z Vliněvsi, dcera Jindřicha Vlinského z Vliněvsi na Liblicích (před 1578-1611).

⁸ Jindřich Vlinský z Vliněvsi na Liblicích (před 1578-1611), vzdáleně spřízněn s rodem Pětipeských z Chýš a Egrberku, blízký soused Šťastného Václava Pětipeského.

⁹ Dne 10. září 1611.

¹⁰ Hostín, dříve Hostinná/Hostinný, ves východně od Mělníka a severně od Byšic (Středočeský kraj), díly vsi v majetku Anny Homutové z Hrušova, Jindřicha Vlinského z Vliněvsi a Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

ský, jakž nahoře dotčeno, svobodných, od dodání Vám tohoto mého poselství všelijak prázdny byli. Ač se chcete pokuty zřízením zemským vyměřené uvarovati. Čimž sebe, čeládku Vaší, lidi poddané Vaše i čeládku jich zpraviti moci budete. Datum cedule řezané na Liblicích v pátek po neděli Devítniku léta 1615.

773.

Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podle jeho žádosti chce přijet zítřejšího dne k Bořivojovi Kyšperskému Vřesovcovi z Vřesovic do Klomína, přestože není zdrav a vrátila se mu zimnice. Jeho dcera Estera také dosud není zdráva, i když její neštovice zmizely. Napiše (patrně Jiřímu) Údrckému z Údrče, aby je v neděli čekal doma k obědu. Vzkazuje pozdravy manželky.

Myškovice, 20. února 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 71, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švakru, bratru a kmotru mému vzláště milému, k dodání. ((Léta 1615 od p[ana] Mikuláše Trmala,¹ že chce na Klomín² přijeti.))³

Službu svou vzkazuji, urozenej a statečnej rytíři, pane švaře a kmotře můj vzláště milý. Zdraví a jiné všecko nejlepší dobré, na Pánu Bohu žádajíce, přeji ti věrně a upřímně rád.

K žádosti tvý a pana Fridricha⁴ tak učiniti chci a zejtrejšího dne na noc ku panu Bořivojovi Vřesovci⁵ na Klomín⁶ přijeti chci. Ačkolivěk na zdraví svém nejsem zdrav a ta zimnice štvrtodenní zase na mne přišla a Esterka⁷ taky nejní zdráva. Skovaly se jí ty naštovice, ale nedám sobě jí překážeti. Panu Oudrckému,⁸ aby nás v neděli k vobědu doma dočkal, napiši a ranním jítrem k němu pošlu. Přátelsky tě prosím, že ode mne i od manželky⁹ mé nejmilejší předně sám sobě, panu Fridrichovi¹⁰ mou službu a modlitbu [s] žádosti na Pánu Bohu všeho dobrého oznámiti nestížíš. S tím milost Boží rač bejti s námi. Datum na Myškovicích¹¹ v pátek po Devítniku léta 1615.

Mikuláš Trmal z Toušic¹²

¹ Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovicích († po 1628), účastník stavovského povstání, švagr Šťastného Václava Pětipeského.

² Klomín, dnes Chlumín, ves západně od Neratovic (Středočeský kraj), ves částečně v držení Barbory Vřesovcové ze Žlunic (kolem roku 1619) a mělnického panství, v sousedství Obřívství.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Patrně Fridrich/Bedřich Pětipeský z Chýš a Egrberku na Chrutenicích a Vysokém Újezdě († 1617), syn Jiřího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Chotovinách, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Jan Bořivoj Kyšperský Vřesovec z Vřesovic na Klumíně († 1617).

⁶ Klomín, dnes Chlumín, ves západně od Neratovic (Středočeský kraj).

⁷ Estera Vřesovcová z Vřesovic, dcera Jana Bořivoje Kyšperského z Vřesovic a Johany Údrcké z Údrče.

⁸ Patrně Jiří Údrcký z Údrče na Třebívlicích (před 1573 – asi 1622), komisař stavovského direktoria (1618-1619), 1623 posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku za účast ve stavovském povstání.

⁹ Anna Marie Trmalová z Chýš a Egrberku na Myškovicích († 1627), manželka Mikuláše Trmala z Toušic na Myškovicích, sestra Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁰ Patrně Fridrich/Bedřich Pětipeský z Chýš a Egrberku na Chrutenicích a Vysokém Újezdě († 1617).

¹¹ Myškovice, dnes Miškovice, ves a tvrz na severovýchodním okraji Prahy (Středočeský kraj), v držení Mikuláše Trmala z Toušic (1604-1623).

¹² Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovicích († po 1628).

Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že než stačili mezi poddanými rozhlásit zákaz užívání pastvin, lesů a dalších pozemků v okolí vsi Hostín, který před dvěma dny vydala Anna Vlinská z Dubé, byli rychtářem v Liblicích zajati poddaní Šimon, byšický sládek, a Bartoloměj Jiříkovský z Hostína. Žádá instrukce, jak v tomto případě dále postupovat. Oproti tomu byli v Byšicích usvědčeni patrně z podobného přečinu tři poddaní Anny Vlinské z Dubé, jmenovitě Jan Ouznice, Adam Nafuklovín a Důra Vávrová, všichni také z Hostína. Dodává, že vězeň Jiřího Hrzána z Harasova se dobýval z vězení a po přikování se málem oběsil. Sovenický již o tom nechal Hrzánovi napsat.

Byšice, 22. února 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/18, fol. 29, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, J[eho] m[ilosti], panu mému laskavému, k do[dání].

Vaší m[ilos]ti, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý, Vaší m[ilos]ti, od všemohoucího Pána Boha vinšující, zdraví a v něm jiného všeho dobrého věrně rád přeji.

Oznamuji Vaší m[ilos]ti, že věřejšího, nežli se ty záповědi¹ mezi lidmi prohlásily, Šimon,² sládek byšický, všedši za nákou příčinou k sládkovi, tu jest vzat. Bartoň³ z Hostiný,⁴ maje náké obilí v Liblicích⁵ bráti, když dříví do Byšic⁶ přivezl, tam do Liblic sobě pro to obilí zajel, taky vzat. A oba dva u rychtáře v Liblicích na právě zůstávají. Měli-li by se nák vyrukovati, či co dále činiti, Vaší m[ilos]ti za oznámení prosím. Naproti čemuž poddaný paní Vlinské⁷ po dodání poselství Vaší m[ilos]ti sou tolikéž v Byšicích tři byli a že ještě o té záповědi všickni nevěděli, vzati nebyli. Však usvědčeni sou, totiž Jan Ouznice⁸ z Hostiný a Adam Nafuklovín,⁹ též z Hostiný, přivezli kováři byšickému votýpky. Důra, manželka Vávry,¹⁰ soustala z Liblic, ta[m] byla za nákou potřebou na baště.

Tolikéž Vaší m[ilos]ti oznamuji, že ten vězeň pana Jiřího Hrzána¹¹ v noci se dobýval a jsa nad míru ukován, kdyby se rychtář k tomu v devět hodin nepřihodil, byl by odešel. A když zas rychtář podruhý do šatlavy s biřicem vešel, již ho k tomu schystaného, že se

¹ Jde o zákaz užívání pastvin, lesů a dalších pozemků Pětipeského poddanými, který řezanou cedulí vydala o dva dny dříve (20. února 1615) sousedka Anna Vlinská z Dubé na Liblicích. Srov. list č. 772.

² Šimon Bavor, sládek, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

³ Bartoloměj Jiříkovský, syn Matouše Jiříkovského ze vsi Hostín, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Hostín, dříve Hostinná/Hostinný, ves východně od Mělníka a severně od Byšic (Středočeský kraj), díly vsi v majetku Anny Homutové z Hrušova, Jindřicha Vlinského z Vliněvsi a Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁵ Liblice, ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), částečně v majetku Šťastného Václava Pětipeského, do roku 1611 v majetku Jindřicha Vlinského z Vliněvsi, poté v majetku Anny Vlinské/Špetlové z Dubé.

⁶ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁷ Anna Vlinská/Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsi († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic.

⁸ Jan Ouznice, poddaný ze vsi Hostín.

⁹ Adam Nafuklovín, poddaný ze vsi Hostín.

¹⁰ Blíže neidentifikováno.

¹¹ Jiří Hrzán z Harasova na Vrutici († po 1618), syn Václava Hrzána z Harasova na Vysoké Libni a Vrutici a Alžběty Hrzánové z Dubé.

oběsiti chtěl, spatřil. Pročež pomordován jest a panu Hrzáňovi ouřadu sem o tý věci psáti poručil. S tím milost Pána Boha rač býti s námi. Datu[m] v neděli den Stolování s[va-těj]o Petra léta 1615.

*V[áš] M[ilosti] věrný poddaný
Jiřík Sovenický¹²*

¹² Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od 1603).

775.

Nejvyšší berníci Království českého píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Z titulu svého úřadu ho upomínají, aby zaplatil dlužné sbírky a daně dříve, než mu budou nuceni uložit řádně vyměřené pokuty. Tímto včasným upozorněním mu prokazují dobré přátelství. Zadržované peníze má odvést i s příznávacími listy za rok 1614 bernímu úřadu na Pražském hradě ihned po obdržení tohoto listu. Jinak se vystavuje pokutám či obstavení majetku.

Pražský hrad, 26. února 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/3, fol. 11-12, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu příteli našemu milému, k dodání.
(A. 1615 od nejvyšších pánův berníkův o berní.))¹*

Službu svú vzkazujem, urozený a statečný rytíři, pane příteli náš milý, zdraví a jiné všeckno dobré, na pánu Bohu žádajíce, přejem Vám věrně. Jaké jest se dobrovolné snešení a jisté vyměření na sněmu obecném v městě Budějovicích Českých léta pomínulého 1614 držaném z strany nečasného odvozování sbírek a pod kterou pokutou stalo, nepochybně, že o tom dobrou vědomost máte. I poněvadž vedle téhož svolení ještě některé sbírky odvésti a dáti jste pomínuli a my, kdybychom dle téhož sněmu k Vám (jakož povinni jsme) pro neodvedení toho přistoupiti měli, nesmejšlíme, abychom Vám v té příčině jaké příjemné přátelství prokázali. Protož, dříve nežli bychom vyměření a pokuty sněmovní následovati chtěli, schválně toto psaní Vám činíce a podle snešení sněmovního napomínajíce, od osob pak našich s pilností žádáme, že ihned po přečtení tohoto psaní našeho ty zadržalé sbírky i s listy příznávacími za léto 1614 k úřadu berničnému na hrad Pražský odeslati a peníze odvésti poručíte. A pokudž by se toho nestalo, v tom se Vám omluvna činíme, že beze všech odkladův, tak jakož sněm ukazuje, se zachovati a vyzdvihnouce od desk zemských list obranný pro takové neodvedené zbirky i tolikéž pokutu, v statek Váš uvázání učiniti bychom museli. Nebo netoliko pro takové nedovyupomínané reštanty,² jak od Jeho milosti císařské pána, pana nás všech nejmilostivějšího, též Jich milostí nejvyšších pánův ouředníkův a soudcův zemských, Jeho milosti císařské rad a místodržících v Království českém, nemalé napomínání, ale i od těch osob, kterým z téhož svolení dáno a zaplaceno býti má, nařikání doslejchati musíme. Odpovědi očekávati budeme. S tím se

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Reštant, restant – dluh, pohledávka, nevyřízený spis.

Vám dobře míti vinšujeme. Datum na Hradě pražském při berni zemské ve čtvrtek po památce svatého Matěje apoštola Páně, 26. dne měsíce února léta paně 1615.

*Nejvyšší berníci Království českého,
sněmem léta 1614 držaném voleni³*

³ K tomu srov. August SEDLÁČEK (ed.), *Rozvržení sbírek a berní roku 1615 dle uzavření sněmu generálního nevyššími berníky učiněné*, Praha 1869, s. iii-viii.

776.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Václavovi staršímu Berkovi z Dubé a Lipé a Jiřímu Vratislavovi z Mitrovic, nařízeným hejtmanům Boleslavského kraje. Žádá, aby byl jeho poddaný Bartoloměj Jiříkovský ze vsi Hostín propuštěn z vězení, do něhož ho uvrhla Anna Vlinská z Dubé, poručnice Smila a Kateřiny Vlinských, sirotek po Jindřichovi Vlinském z Vliněvsi na Liblicích. Bartoloměj Jiříkovský byl zavřen bez příčiny, když přijel do Liblic pro obilí ke Kateřině Tuncové. Anna Vlinská navíc o jeho uvěznění v řádné lhůtě neuvědomila Pětipeského a dopustila se tak porušení zemského práva a zřízení. Pětipeský navíc měl mít podle zemského práva lhůtu dva týdny, aby se zařídil podle řezané cedule Anny Vlinské. Podle ní zakázala 20. února 1615 Pětipeského poddaným užívání jejích pastvin, lesů a dalších pozemků. Vlinská však lhůtu nedodržela a Pětipeského poddané nechala zatýkat již po dvou dnech. Pětipeský žádá, aby krajští hejtmani zjednali nápravu. Očekává odpověď.

Byšice, 26. února 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 99-100, česky

Urozenému panu, panu Vácslavovi staršímu Berkovi z Dubé a z Lipé na Loučini, Dešné, Vidimi a Bezdězi,¹ a statečnému rytíři, panu Jiřímu Vratislavovi z Mitrovic a na Zvířeticích,² J[eho] M[ilosti] C[ísařské] radě a nařízenému nejvyššímu, hejtmanům kraje Boleslavského, pánům švagkrům a bratřím ke mně laskavému [!] a mým zvláště milým, k dodání.

Službu svou Vaší mi[los]ti vzkazují, urozený pane, pane a statečný rytíři, páni švagrové a bratři ke mně laskaví a moji zvláště milí. Zdraví a v něm jiné všechno nejlepší dobré, od pána Boha žádajíce, přejí Vaší mi[los]ti upřímně a věrně rád. Přitom, na Vaše mi[los]ti vznášejíce, oznamuji, že jest urozená paní Anna Vlinská,³ rozená z Dubé na Liblicích, mocná otcovská poručnice nad Smilem⁴ a Kateřinou,⁵ synem a dcerou po někdy

¹ Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučeni, Dešné, Housec, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

² Jiří Vratislav z Mitrovic na Zvířeticích († 12. října 1615), císařský rada a hejtman Boleslavského kraje za rytířský stav (1614-1615).

³ Anna Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsi († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

⁴ Smil Vlinský z Vliněvsi, syn Jindřicha Vlinského z Vliněvsi na Liblicích (před 1578-1611).

⁵ Kateřina Vlinská z Vliněvsi, dcera Jindřicha Vlinského z Vliněvsi na Liblicích (před 1578-1611).

urozeném a statečném rytíři, panu Jindřichovi Vlinským ze Vlině((vsi)) a na Liblicích,⁶ panu manželu jejím pozůstalými, též nad statkem po něm pozůstalým, kšaftem od téhož někdy pana Jindřicha Vlinského ze Vliněvsi na list mocný královský učiněným a ve dcky zemské vloženým, nařízená, jakž týž kšaft v kvaternu trhovém lazourovém léta 1611 v sobotu po památce Narození pan[n]y Marie⁷ L.2. to v sobě šířeji obsahuje a zavírá, jakožto držitelkyně statku Liblického⁸ i jiného všeho a všelijakého po témž někdy panu Jindřichovi Vlinským ze Vliněvsi pozůstalého, léta tohoto 1615 v sobotu po neděli, která slove Devětník,⁹ <ve dvoře Liblickém, týmž sirotkům dítkám jejím náležitým> Bartoloměje,¹⁰ syna Matouše Jiříkového ze vsi Hostinný,¹¹ ((člověka)) poddaného mého, kdež jest za potřebou svou do vsi Liblic k[e] Kateřině Tunce,¹² poddané sirotkův dítek jejích, s vozem pro obilí přijel, vzíti a do vězení k rychtáři svému do Liblic vsaditi poručila, v kterémžto vězení jej posavad zdržuje a má, nemajíc toho bez hodné a slušné příčiny (nic toho aby se týž poddaný můj čeho nenáležitého dopustiti měl, prve na mě, jakožto pána jeho, nevznesše a za napravení toho nežádavše), proti právu a zřízení zemskému učiniti a učinivše.¹³ Já jí psaní přátelské o propuštění téhož Bartoně¹⁴ z vězení (jehož ted' příležitě přepis Vaší mi[los]ti posílám), toho jest ani na tuž žádost mou učiniti nechtěla. A protož Vašich mi[los]tí za to přátelsky žádám, že vedle zřízení zemského R.14 z ouřadu svého hejtmanského dotčené paní Anně Vlinské, výš oznámené mocné otcovský poručnici, o tom napsati ráčíte, aby téhož Bartoně, syna Matouše Jiříkovského ze vsi Hostinný, člověka poddaného, mého ihned z téhož vězení propustiti poručila a déle v něm nezdržovala. A já se v tom před Vaší mi[los]tí uvoluji, že se chci [s] ním dostatečně ujistiti, a bude-li jeho chtíti z čeho přede mnou viniti, den jistej jmenovati a provedla-li by naň co, od něho zas spravedlivě učiniti a k nápravě to přivésti. Aneb byla-li by toho potřeba, jej před Vaší mi[los]tí postaviti a ač se domejšlim, že jest sobě k němu příčinu tu vzala, jako by po záповědi gruntův od ní mně učiněné na též grunty liblické přijeti měl. Ješto jest teprva toho dne ta záповěď dodána byla, kteréž sem já žádného místa nedal, nedávám, ale ji za nepořádnou býti pravím. A věda ona, že na každou ceduli dvě neděle čas k odpovědi dáni slouží, přinejmenším jest byla povinna tejj čas ty dvě neděle vyčkati, a tak jest žádné slušné příčiny k ztěžování téhož Bartoně vězením neměla a nemá. V čemž sem k Vaší M[ilost]i té naděje, že to tak při ní paní Anně Vlinské nadepsané poručnici opatřiti ráčíte, aby týž Bartoň, poddaný můj, mohl ihned z téhož vězení propuštěn býti. Za odpověď žádám. A s tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] na <Dokzi> Byšicích¹⁵ ve čtvrtek po svatém Matěji léta 1615.

Šťastnej Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni¹⁶

⁶ Jindřich Vlinský z Vliněvsi na Liblicích (před 1578–1611), vzdáleně spřízněn s rodem Pětipeských z Chýš a Egrberku, blízký soused Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Dne 10. září 1611.

⁸ Liblice, ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), do roku 1611 v držení Jindřicha Vlinského z Vliněvsi, poté v držení Anny Špetlové z Dubé.

⁹ Dne 21. února 1615.

¹⁰ Bartoloměj Jiříkovský, syn Matouše Jiříkovského ze vsi Hostín, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

¹¹ Hostín, ves východně od Mělníka a severně od Byšic (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

¹² Kateřina Tuncová, poddaná Smila a Kateřiny Vlinských z Vliněvsi ze vsi Liblice.

¹³ Srov. list č. 773.

¹⁴ Bartoloměj Jiříkovský, syn Matouše Jiříkovského ze vsi Hostín, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁵ Byšice, městečko s renesančně upravenou tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577–1623).

¹⁶ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

Bohuslav nejstarší Víta ze Rzavého píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Děkuje za připomenutí jeho rukojemství v dluhu Diviše ze Žerotína Pětipeskému v částce 1 000 kop míšeňských grošů. Bohuslav Víta ze Rzavého za něj ručí společně s Pavlem Kaplířem ze Sulevic. Nechce dopustit promlčení dluhopisu, proto ihned Žerotínovi i Kaplířovi napíše, aby Pětipeský neutrpěl žádnou škodu. Žádá, aby na něj nespěchal s púhonem k soudu. Za takové přátelství se zavazuje službami.

Chotoviny, 28. února 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/15, fol. 108, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku a na Byšici, panu švagru mému vždycky upřímně důvěrně milému, dán bud'.

((A. 1615 ode pana Bohuslava Víthy,¹ že se promlčení ubrániti nechce.))²

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj jistě vždycky upřímně zvláště milý. Od Pána Boha zdraví a při něm jiného všeho dobrého žádaje, přeji panu švagru věrně rád. Z přátelského ohlášení a mně o tom oznámení, vděčně to od pana švagra přijímajíc, že sem se panem Pavlem Kaplířem³ vám se v rukojemství za pána, pana Diviše z Žerotína,⁴ za sumu jeden tisíc kop míš[eňských] postavil, což mi již z paměti mé povýšlo, za to vám velice přátelsky děkuji, že mne v tom pan švagr ušetřuje. Nicméně chci o tom neprodleně jeho mi[los]ti panu z Žerotína i panu Pavlovi Kaplíři psaní dostatečné učiniti, aby táž věc opatřena a pan švagr v tom spokojen býti mohl. Začež pana švagra přátelsky žádám, že na mne s púhonem⁵ chvátati neráčí, abych já se měl mému milému panu švagru jakejm promlčením takové jistoty⁶ brániti, toho mne Pán Bůh rač uchovati. Není se potřeby nic toho panu švagru obávati, nýbrž nepominu se takového přátelství v tom mne ušetření všelijakým dobrým přátelství[m] příjemně odměniti. Milosti a ochraně Pána Boha všickni poručeni bud'me. Datum na Chotovinách⁷ v sobotu po svatém Matěji léta P[áně] 1615.

*Panu švagru k službám volný
Bohuslav nejstarší Vítha z Zeravého a na Chotovinách⁸*

¹ Bohuslav nejstarší Víta ze Rzavého na Chotovinách a Záhoří († 1631), hejtmán Bechyňského kraje (1616-1617).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Pavel Kaplíř ze Sulevic na Voticích a Záluží († po 1634), nejvyšší generálkvartýrmistr stavovského vojska (1618-1620), stavovský komisař jmenovaný k vyjednávání s Gáborem Bethlenem (1619), pobělohorský exulant, důstojník saské armády (1631), generálproviantmistr švédské armády (1634).

⁴ Jan Diviš ze Žerotína (1575-1616), na Náměšti, Židlochovicích, Pouzdřanech a Brandýse nad Orlicí, mladší nevlastní bratr Karla staršího ze Žerotína, jeden z čelních představitelů moravských evangeliků.

⁵ Púhon – obeslání k soudu, soudní obsílka.

⁶ Jistota – dlužní úpis.

⁷ Chotoviny, ves, tvrz a později zámek severně od Tábora (Jihočeský kraj), v držení Jiřího Pětipeského z Chýš a Egrberku (1585-1615) a následně Bohuslava Víta ze Rzavého.

⁸ Bohuslav nejstarší Víta ze Rzavého na Chotovinách a Záhoří († 1631).

Jan Ledecký z Granova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Trvá na potrestání Matyáše, rychtáře vsi Chotětov na mělnickém panství, který prodal

obilí podle „staré boleslavské míry“. Tím porušil sněmovní snešení a vyhlášení obecného sněmu, ačkoli měl jako rychtář dohlížet na jeho dodržování. Odmitá tedy, že by ho nařkl z všetečnosti, lotrovství a šibalství neprávem. Sám by takový přečin ve své správě trestal podle práva náležitou pokutou.

Brandýs nad Labem, 6. března 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 17-18, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egkerbergku na Byšicích a Bosyni, panu a příteli mému zvláště milému a mně laskavému, k do-
d[ání].*

((A. 1615 od hejtmana panství Mělnického¹))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a příteli můj zvláště milý a mně laskavý. Zdraví a jiného všeho nejlepšího dobrého, na Pánu Bohu všemohoucím vinšujíc, přeji panu věrně a upřímně rád.

Z psaní páně, čeho jest se ten všetečný lechkomyslný člověk Mathyáš, rychtář Chotětovský,³ prodavši obilí na Starou Boleslavskou míru, proti sněmovnímu snešení dopustil a jaké pokuty a trestání zasloužil, jsem vyrozuměl. I jest mi vpravdě do téhož Mathyáše (kderýž prve na vroubeno mnoho má) s podivením, majíce sobě o tom vedle jiných poddaných J[eho] M[ilosti], aby sousedům svým to v známost uvedl a to při nich dostatečně nařídil, aby na žádnou jinou míru mimo tu, kderá na sněmu obecném vyhlášena jest, žádného obilí pod skutečným trestáním a pokutou týmž sněmovním snešení[m] vyměřenou neprodávali, poručeno, že jest se sám proti těmž sněmovnímu snešení dopustiti směl. Za kderoužto příčinou, jsouce obeslán, to při něm i při nich, pokudž by se kdo toho dopustil, ihned zastaveno a on pro tuž svou všetečnost skutečně jiným ku příkladu ztrestán býti má. Nebo, uchovej mě Pán Bůh, jsouce já též jeden z obyvatelův, abych v nejmenším punktu⁴ proti těmž sněmovnímu snešení čeho se dopustiti, aneb poddaným J[eho] M[ilosti] přehlídati jměl. Nýbrž nařídívši a poručívši, jak sem o sněmovním snešení převvěděl, na panství vše<ch> poddaným J[eho] M[ilosti] K[rálovské] a mně k správě přináležejícím, na jakou míru obilí prodávati mají, rád snešením sněmovním a poručením svým ruku držeti a to, aby se tomu dosti učinilo, míti chci. Jestliže by pak kdo z J[eho] M[ilosti] K[rálovské] poddaných mimo vědomost mou lotrem a šibalem byl a pokoutně to učinil, já pak vědomosti o tom nemajíc, nemohl bych tím vinen býti, avšak doptajíc se takového jeho lotrovství proti dobrému svědomí a povinnosti, musel bych tu jeho lechkomyslnost jiným ku příkladu ztrestati. S tím milost Boží rač býti s námi. Dat[um] na Brandejse⁵ v první pátek v postě léta 1615.

Jan Ledecký z Granova,⁶

J[eho] M[ilosti] K[rálovské] hejtman panství Brandejského, Přerovského a Lyského.

¹ Jan Ledecký z Granova na Dehtářích († po 1620), hejtman komorních panství Brandýs nad Labem, Přerov a Lysá nad Labem (1615-1620).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Matyáš, rychtář ve vsi Chotětov, poddaný mělnického panství.

⁴ Punkt – bod záležitosti.

⁵ Brandýs nad Labem (Středočeský kraj), od roku 1581 královské komorní město a panství, pod správou hejtmana Jana Ledeckého z Granova na Dehtářích (1615-1620).

⁶ Jan Ledecký z Granova na Dehtářích († po 1620).

Jiří Vratislav z Mitrovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Doufá, že již obdržel přešešlé psaní a odeslal je Anně Vlinské z Dubé, protože hned včerejšího dne totéž odeslal Václavovi staršimu Berkovi z Dubé ke zpečetění. Věc by tedy měla být náležitě vyřízena. Pokud se Anna Vlinská nebude chtít podle psaní zachovat, měl by Pětipeský jako „rozumný cavaliero“ vědět, co dále učinit. Sám bude připraven jej společně s dalšími přáteli podpořit. Zavazuje se službou.

Zvířetice, 6. března 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/15, fol. 22, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený rytíři, pane švagře a bratře můj vzláště milý, téhož zdraví, při něm jiného všeho dobrého, tvý mi[los]ti od Pána Boha vinšujíc, rád věrně přeji.

Jináče sem se, můj obzvláště milý pane švagře, nenadál, než že již to psaní jsi dostati i paní Vlinský¹ odeslati ráčil. Nebo hned před včerejším za panem Berkou,² tak aby jej zpečetil a tu, kdež náleží, odeslal, sem jej poslal. Nepochybuji, že ta věc náležitě opatřena a vyřízena jest. Nebude-li chtíti paní Vlinská podle téhož našeho psaní tak se zachovati, ráčíš zvědět, dáleji jako rozumný cavaliero s tou věcí co činiti. Já od sebe tvý, jakož nepochybuji i s pány tovaryši mými, rád podle povinnosti své se zachovati a tu věc fedrovati³ hleděti budu. Souc já tvý mi[los]ti každého času volný švagr a sluha, zůstávám. S tím Milost Pána Boha rač býti s námi. Dat[um] na Zvířeticích⁴ 6. Marti léta 1615.

Jiří Vratislav z Mitrovic⁵

¹ Anna Vlinská/Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsí († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

² Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučeni, Deštné, Housece, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší soudi za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

³ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyřídit (záležitost).

⁴ Zvířetice, ves a zřícenina hradu u Bakova nad Jizerou severně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Vartemberků (1526-1612), následně Jiřího Vratislava z Mitrovic (do 1615) a Jana Vlka z Kvítkova, jemuž byly zkonfiskovány (1621).

⁵ Jiří Vratislav z Mitrovic na Zvířeticích († 12. října 1615), císařský rada a hejtman Boleslavského kraje za rytířský stav (1614-1615), strýc Hertvíka a Viléma Vratislavů z Mitrovic.

Mikuláš Vratislav z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Je si vědom povinnosti splatit k termínu svatého Jiří svůj dluh. Sám však nemůže získat hotovost od vlastních dlužníků, navíc toho času musí zaplatit nemalou sumu Ondřeji Hofmanovi z Grünbüchlu a Střechova za odkoupený statek. Žádá proto o přátelský odklad splátky. Slibuje, že z jistiny včas odvede úrok. Zavazuje se dobrým přátelstvím i službou a očekává vstřícnou odpověď.

Žamberk, 10. března 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 46-47, česky

*Urozenému a statečnému rytíři panu Václavovi Šťastnému Pětipeskýmu z Chýš a z Egrberku a na Byšicích, panu švagru a bratru mně vzláště důvěrně milému.
(A. 1615 od p[ana] Mikuláše z Bubna¹ o sčekání peněz.)²*

Službu svou vzkazuji Tvé milosti, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště důvěrně milý. Zdraví od Pána Boha, při něm jiného všeho dobrého, přeji Tvé milosti z srdce věrně rád. Tak jakož sem Tvé milosti jistou sumu peněz povinen, kterouž bych Tvé milosti při tomto s[va]t[ém] Jiří od sebe odvésti a dáti měl, ale poněvadž od pánův dlužníkův k tomu času těžce jakých peněz dostati moci budu a k tomu při témž čase urozenému panu, panu Ondřejovi Hofmanovi,³ taky nemalou, ale velikou sumu peněz za statek od něho koupený klásti mám, protož Tvé milosti za to služebně a přátelsky prosím, že mně takové sumy do dalšího času sčekání učiníš. Já Tvé milosti takovou sumu, dá Pán Bůh, zase rád s poděkováním oplatiti a dáti ourok časně odvésti a Tvé milosti toho přátelství se každého času buď touž měrou, anebo všelijakým dobrým přátelstvím mně možným odsloužití chci. Jsem k Tvé milosti té celé a důvěrné naděje, že tak k žádosti mé ráčíš učiniti. A s tím odpovědi od Tvé milosti s vykonáním žádosti mé očekávající, Tvé milosti se od Pána Boha na všem dobře a šťastně míti vinšuji. Datum na Žamberce⁴ první outerej v postě léta 1615.

Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Skašově, Liticích, Žamberce a Horním Jelení⁵

¹ Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617), hejtman Boleslavského kraje (1608-1609, 1615-1616).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Ondřej Hofmann z Grünbüchlu a Střechova (asi 1570–1617), příslušník původem rakouského panského rodu usedlého také v Čechách, od roku 1607 po smrti otce Ferdinanda dědic moravských rodových majetků.

⁴ Žamberk, město a renesanční zámek severovýchodně od Ústí nad Orlicí (Pardubický kraj), jedno z center Jednoty bratrské, v držení Mikuláše z Bubna.

⁵ Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617).

781.

Nejvyšší úředníci, zemští soudci, císařští radové a místodržící Království českého píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Nařizují jménem císaře, aby Šťastný Václav Pětipeský propustil z vězení poddaného Václava Smrčky z Mnichu na Čečelicích. Svědek sporu Václav Hurta, Smrčkův poddaný, vypověděl, že úředník Šťastného Václava Pětipeského uvěznil a obstavil majetek Pavla Ovčáka, jiného Smrčkova poddaného, z důvodu krádeže nějakých sazenic. Pětipeský má vyplnit vůli císaře.

Pražský hrad, 11. března 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/3, fol. 45-46, česky

*Urozenému vладыce,¹ panu Václavovi Šťastnému Pětipeskýmu z Chýš a z Egerbergku na Byšicích a Bosyni, panu příteli našemu milému.
(léta 1615)²*

¹ Zjevná chyba v titulatuře, rodu Pětipeských z Chýš a Egrberku příslušel rytířský stav.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Urozený vladyko, příteli nám milý. Co na nás též urozený vladyka Václav Smrčka ze Mnichu a na Čečelicích³ z strany Václava Hurty,⁴ poddaného svého, že by od ouředníka Vašeho⁵ za příčinou jiného poddaného jeho Pavla Ovčákového⁶ pro pobrání od něho nějakých sazenic, jakž mu se to přičítá, obstaven a vězením těžce sužován býti jměl, vznáší a čeho dáleji při nás vyhledává, tomu z příležitosti suplikací a spisův šířeji vyrozumíte. I poněvadž nadepsaný suplikant jistce⁷ postaviti se uvoluje, na čemž slušně přestati může. Protož jménem a na místě J[eho] M[ilosti] C[isařské],⁸ pána našeho nejmilostivějšího, Vám poroučíme, abyšte proti postavení téhož jistce, druhého poddaného jeho z vězení, v němž zůstává, konečně propustiti nařídili. Jistce pak dostaveného nenáležitě ztěžovati nedopouštěli, vědouce, že na tom jistou a milostivou vůli J[eho] M[ilosti] C[isařské] naplníte. Dán na Hradě pražském v středu po neděli Invocavit léta 1615.

*Nejvyšší ouředníci a soudcové zemští
J[eho] M[ilosti] C[isařské] místodržící
a rady v Království českém⁹*

³ Václav Smrčka ze Mnichu na Čečelicích († po 1629), účastník stavovského povstání, soused Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Václav Hurta, poddaný Václava Smrčky z Mnichu na Čečelicích.

⁵ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od 1603).

⁶ Pavel Ovčák, poddaný Václava Smrčky z Mnichu na Čečelicích.

⁷ Jistec – pravý původce, věřitel, ručitel, žalobce.

⁸ Matyáš Habsburský (1557-1619), rakouský arcikníže, uherský král (1608-1619), český král (1611-1619), římský císař (1612-1619).

⁹ Jiří z Talmberka na Jankově (1578-1623), nejvyšší sudí (1611-1617), nejvyšší komorník (1617-1623). K obsazení dalších úřadů bliže F. PALACKÝ, *Přehled současný nejvyšších důstojníků a úředníků*, s. 375-376.

782.

Nejvyšší zemští úředníci, zemští soudci a císařští radové a místodržící píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odesílají mu stížnost Václava Smrčky z Mnichu na opakované příkoří, kterého se Pětipeský údajně dopustil na Smrčkovi i jeho poddaných. Jménem císaře nařizují, aby se v úterý 17. března 1615 v 8 hodin ráno dostavil do české dvorské kanceláře na Pražském hradě a podal náležitě vysvětlení.

Pražský hrad, 11. března 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/3, fol. 49-50, česky

Urozenému vladyce, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích a Bosyni, panu příteli našemu milému.

Urozený vladyko, příteli nám milý. Posíláme Vám suplikaci urozeného vladyky Václava Smrčky ze Mnichu na Čečelicích,¹ z níž, jaké sobě stížnosti do Vás, že byste jemu a poddaným jeho všelijakých protimyslností činiti měli, pokládal, šířeji porozumíte. Přítom jménem a na místě J[eho] M[ilosti] C[isařské],² pána našeho nejmilostivějšího, Vám

¹ Václav Smrčka z Mnichu na Čečelicích († po 1629), účastník stavovského povstání, soused Šťastného Václava Pětipeského.

² Matyáš Habsburský (1557-1619), rakouský arcikníže, uherský král (1608-1619), český král (1611-1619), římský císař (1612-1619).

poroučejíce, abyste nám na ní konečně v outerej nejprv příští,³ jenž jest den sedumnáctej měsíce tohoto přítomného, odpověď Vaši dali a tolikéž sami se před námi v kanceláři J[eho] M[ilosti] C[ísařské] české na týž den v osmý hodině na půl orloji osobně postavili a tu se opověditi dali. Jináče nikoliv nečiníce. Dán na Hradě pražském v středu po neděli Invocavit léta 1615.

Nejvyšší ouředníci a soudcové zemští,
J[eho] M[ilosti] C[ísařské] rady a nařízení
místodržící v Království českém⁴

³ Dne 17. března 1615.

⁴ K obsazení nejvyšších zemských úřadů v době vlády Matyáše Habsburského blíže F. PALACKÝ, *Přehled současný nejvyšších důstojníků a úředníků*, s. 375-376.

783.

Anna Vlinská z Dubé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Na místě svých osiřelých dětí odpovídá na řezanou ceduli Pětipeského datovanou 21. února 1615. Odmítá, že by mu přislíbila spoluužívání nějakých gruntů v okolí Liblic a vsi Hostín. Pětipeský si stěžoval, že neprávem uvěznila dva jeho poddané, staršího sládka a čeledína z Byšic Šimona Kopřivu a Bartoloměje Jiříkovského ze vsi Hostín. Podivuje se štiplavosti Pětipeského psaní. Přestože dotyčné poddané Pětipeského nechala zavřít právem, propouští je. Bude se však napříště dovolávat práva jinde.

Liblice, 13. března 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 47-48, česky¹

Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, list k dodání.

((A. 1615 v pondělí první postní od paní Vlinský,² že sládka propustiti poručila.))³

Urozený pane sousede milý. Psaní, které jste mně učinili, že jest vám od Jiříka Sovenického,⁴ ouředníka vašeho byšického, v známost uvedeno, že sou po učiněné záповědi vám kruntův (jež v ceduli řezané poselství svého za mne a sirotkův dítek mých býti pokládám, čemuž že mi odpíráte a tomu, aby ti gruntové, které sem vám tak zapověděla, mý a dítek mých býti; a toliko mně a dítkám mým samým náležeti měli, že místa nedáváte) v sobotu po neděli Devítníku⁵ léta tohoto 1615, dva poddané vaše, Šimona, příjmím Kopřivu,⁶ sládka staršího, čeledína vašeho z měst[ečka] Byšic,⁷ a Bartoloměje, syna Matou-

¹ List vydal Jiří ČEPELÁK, *Vlinští z Vliněvsí*, Mělník 2007, s. 94-95. Ke sporu Pětipeského s Annou Vlinskou z Dubé dále srov. listy č. 772, 774, 776.

² Anna Vlinská/Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlnského z Vliněvsí († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

³ Autograf Jiřího Sovenického, byšického úředníka Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od roku 1603).

⁵ Dne 21. února 1615.

⁶ Šimon Kopřiva, starší sládek, čeledín a poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

še Jiříkového⁸ ze vsi Hostiny,⁹ vzíti a vězením opatřiti dala. Což že vám nemůže, než velice lítostivo bejti, s čím se ode mne mimo nadějí vaší nedavši (prý) mne k tomu žádné příčiny, proti vši spravedlivosti potkáváte. Ještě, že kdybyšte na pořad práva pamatovati nechtěli a na něj pozoru nedali, že byšte mohli tak dobře lidi poddané mé, neboližto sirotčí, jako já vaše, na gruntech vašich vlastních vzíti a do vězení dáti. Ale že to zřízením zemským zapověděno jest. Což také že budete věděti sobě, jak k místu a konci věsti. Toho že se pomijíte a nestvrzující té záповědi domnělé v ničemž, aby to gruntové, kteréž sem vám zapověděla, mé a dítek mých býti měli, mne bez pohoršení práva a spravedlivosti vaší žádáte. Abych též oba dva poddané vaše z téhož vězení ihned propustiti poručila, mne že vy se dostatečně chcete ujistiti. A budu-li je chtíti z čeho před vámi viniti, pokudž bych co na ně provedla a ukázala, že by se čeho proti zřízení zemskému dopustili, od nich mně k nápravě přivesti a za spravedlivé učiniti. Tak jakž též psaní vaše, kteréhož datum na Byšicích v pondělí po Stolování svatého Petra,¹⁰ to jest dvacátého třetího dne měsíce února léta 1615, to || v sobě šír obsahuje a zavírá.

Na kteréžto vaše psaní vám toto za odpověď dávám a vždy se tomu divím, že vy, mouhou jinším způsobem všechny věci vaše (ač máte-li co proti mně) mohli byšte před <..> sebe bráti a ne tak štiplavě a zbytečně proti mně se nůtkati. A vždy v něčem, co se gruntův mých a dítek mých dotejče, je sobě neprávě přivlastniti, chtěce polapiti. Ješto již nejednou tomu sem odepřela a odpírám, abyšte vy tu jakej spolek spolu se mnou i na místě dítek mých v týchž kruntech míti měli. Pročež na takové nepřátelské vaše psaní nebyla bych povinna bez odvedení mně prve pokuty zřízením zemským vyměřené a od týchž lidí vašich propadené jich propouštěti, ale však bez pohoršení práva a spravedlivosti své, též lidi na ten čas sem propustiti rozkázala. Budu věděti brzkým časem, ne před vámi, ale tu, kdež náleží, touž věc sobě slušně na právě pořadem práva přivesti. A toho sem vás tejna za odpověď na psaní vaše učiniti nechtěla. S tím Pán Bůh s námi býti rač. Dat[um] na Liblicích¹¹ v pátek první v postě léta 1615.

*Anna Vlinská rozená z Dubé a na Liblicích,¹²
mocná a otcovská poručnice dítek po někdy panu Jindřichovi Vlinským z Vliněvsi¹³
pozůstalých nařízená*

⁸ Bartoloměj Jiříkovský, syn Matouše Jiříkovského ze vsi Hostín, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁹ Hostín, dříve Hostinná/Hostinný, ves východně od Mělníka a severně od Byšic (Středočeský kraj), díly vsi v držení Anny Homutové z Hrušova, Jindřicha Vlinského z Vliněvsi a Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

¹⁰ Dne 23. února 1615.

¹¹ Liblice, ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), částečně v držení Šťastného Václava Pětipeského, do roku 1611 v držení Jindřicha Vlinského z Vliněvsi, poté v držení Anny Vlinské/Špetlové z Dubé.

¹² Anna Vlinská/Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640).

¹³ Jindřich Vlinský z Vliněvsi na Liblicích (před 1578-1611), vzdáleně spřízněn s rodem Pětipeských z Chýš a Egrberku, blízký soused Šťastného Václava Pětipeského.

784.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše nejvyššímu purkrabímu Království českého a nejvyšším zemským úředníkům, soudcům a místodržicím Království českého. Odpovídá na výzvu zaslou mu minulý čtvrtek 12. března 1615, aby se vyjádřil ke stížnosti rytíře Václava Smrčky z Mnichu. Šťastný Václav Pětipeský obě přiložené Smrčkovy stížnosti přečetl. Lituje, že Smrčka obtěžuje nejvyšší úředníky takto malichernými

záležitostmi. Smrčkova psaní, jež se týkají oběšení jeho dvou chrtů, označuje za pomluvy. Dále píše, že Smrčka je odjakživa zarputilý a myslí, což dokládá nejen spor, který již vedl se svými sousedy. Šťastný Václav vyzdvihuje vlastní bezúhonnost, poctivost a „usedlost v zemi“ a Smrčkovy stížnosti označuje za urážku zemského soudu. Sám se cítí poškozen a vážně dotčen na cti, neboť Smrčkovi prokazoval vždy spíše dobré skutky. Odmítá, že by se proti němu či jeho poddaným dopustil čehokoli „všetečného“. Totéž se bohužel nedá říci o Smrčkově vztahu k němu a dalším sousedům. Dovolává se zemského práva i dobrých zvyklostí a odmítá vlastní vinu na sporu. Žádá, aby úředníci nevěřili Smrčkovým stížnostem a zjednali nápravu ve smyslu urážky na cti i jiných přečinů z jeho strany. Podle Pětipeského by měl být k soudu obeslán Václav Smrčka z Mnichu.

Bez místa, 17. března 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/3, fol. 39-40, česky

*Jeho milosti nejvyššímu panu, panu purkrabí pražskému a Jich milostem nejvyšším pá-
nům ouředníkům a soudcům zemským, J[eho] M[ilosti] C[ísařské] radám a nařízeným
místodržcím v Království českém, Jich milostem pánům ke mně laskavě příznivým, odpo-
věd' ode mě, Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni*

*Vaší milosti nejvyšší pane, pane purkrabě pražský¹ a Vaší milost nejvyšší páni, páni
ouředníci a soudcové zemští, J[eho] M[ilosti] C[ísařské] rady a nařízení místodržící
v Království českém, páni ke mně laskavě přízniví. Ve čtvrtek pomínu² ráčili ste mně
dvoje poručení rozdílná a v každém tom poručení obzvláštní suplikaci, od pana Václava
Smrčky³ Vaším milostem poddanou, odeslati, poroučejíce jménem a na místě J[eho]
M[ilosti] C[ísařské],⁴ pána nás všech nejmilostivějšího, mně, abych na touž jednu
i druhou suplikaci a stížnosti jeho Vaším milostem dnešního dne odpověd' svou dal.
A k tomu ještě také sám se před Vaše milosti v kanceláři J[eho] M[ilosti] C[ísařské]
České postavil a odpovědět dal, kteréžto poručení a v nich přiložené suplikaci odeslané
přečteš a stížnostem v týchž suplikacích doloženejm vyrozuměvši dosti lítostivě to sná-
ším, že takovejmi marnejmi a lehkejšími jeho stížnostmi má se Vaši[m] m[ilos]te[m] za-
neprázdnění činiti. Ješto neměl-li jest první suplikaci oč jiného nežli o oběšení dvou
chrtův podávati a babské klevety v to pojímati, mohl' jest takovejch stížností také na
straně zanechati, na něž neznám v tom ani kady hodné býti odpověd' jakou dávati, věda
že takové stížnosti o věšení chrtův do těch slavných míst nepřináležejí. A jináče tomu
rozuměti nemohu, nežli že on, Václav Smrčka, vedle své starobylé navyklosti z pouhé
své vysokomyslné urputné mysli, nemaje co podstatnějšího do mě sobě stížiti,⁵ to sobě
z domnění nazbíral, čím by mě tejrati, před Vaši[mi] [milo]stmi nevinně oškřiviti mohl,
nepamatujíce na to, oč jest se mnou na slavném soudu zemském větším činiti jměl. A vy-
hledávajíce toho a žádajíce Vašich milostí on, Václav Smrčka, ke mně za přimluvu, co
sem na vzáctný přimluvy Vašich milostí za něho ke mně činěný (vysoce a velice v tom
přimluv Vašich milostí sobě já vážice), též na žádost jeho samého, paní manželky i prá-*

¹ Adam ze Šternberka na Bechyni († 1623), nejvyšší purkrabí Království českého (1608-1619 a 1620-1623).

² Dne 12. března 1615.

³ Václav Smrčka z Mnichu na Čečelicích († po 1629), účastník stavovského povstání, soused Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Matyáš Habsburský (1557-1619), rakouský arcikníže, uherský král (1608-1619), český král (1611-1619), římský císař (1612-1619).

⁵ Míneho „stěžovat“.

tel jeho učinil, s ním se v smlouvu dal, jeho neštěstí a těžkosti při tom nevyhledávaje, domnívající se, že se tím katí⁶ a proti mně pokojně chovati bude. On pak za mé dobrodiní jemu učiněné, majíce se mi toho dobrým odměňovati, na zvošklivení mě před Vaší milostmi větším dílem ne právě nedůvodně a na dile smyšlené stížnosti na mě sobě stěžovati a mě dosti ouštípně,⁷ důtklivě dotejkati, mě zlechčující, sám pak sebe vychvalovati a očisťovati nestydatě smí. Ješto jak jest on, Václav Smrčka, svůj věk pokojně vedli prikázání Božího nařízení církve svatý i zřízení řádu a práva království tohoto strávil, to některejm poctivejm a dobrejm lidem v paměti zůstává. Jakož smejšlim, že by se s toho drahně při rozepřech, který jest na slavným soudu zemským větším se mnou i s jinějma jměl, z svědkův k těm rozepřem vedenejch i jináče najíti a vyhledati mohlo. Jjá pak, abych se proti němu kdy co všetečného, zač bych se stydět, dopustiti, jemu a poddanejmu jeho v čem křiv bejti a bezprávi vězením stěžovati nebo ((chovající se naproti němu vždyckny pokojně a příčiny k ničemuž nikdy ne<předešle i budoucně>dávající <abych se> kdyby se budoucně ((on)) ke mně s čím nutkati a mě příčinu dávati chtěl)) <jeho zmužilosti, s níž se on vychlubeje, majíce sobě od něho příčinu danou> a jináče bejti nemohlo ((abych se jeho zmužilosti, s níž se on sám vychlubeje)), co oslejšchati jměl, tomu zjevně a patrně odpírám. Čehož bohdá on nikdy neprokáže, nýbrž to pravím, že bych podstatnější příčiny jměl sobě co do něho stěžovati, jaké jest on mně a poddaným ((mým)) protimyslnosti a příkoří činil, nejen když pohružky těžké některé čeládce mé dělal, ale po některých se sháněl, mně říci nešetně, že sem mu špatnej, aby mi psáti měl, vzkazoval a mnoho jiného před sebe neslušně bral. Což vše já, Bohdá, časem svým pořadem práva sobě k nápravě přivesti míním. Ta pak věc o toho poddaného, dotejče se obs[t]javuňku právního a k žádnému suplikování nepřináleží, pročež toho při tom procesu začatým zůstavuji a nechťice Vašich milostí zbytečně (jako on to učinil) zaneprázdnňovati, věda, že zde v tomto království pořad práva jest a jeden každý, stane-li se komu jaká křivda a bezprávi, týmž pořadem práva to sobě k slušný nápravě přivozovati může, jakož pak i já toho následovati a co jest mi se od něho jaký ublížení stalo, o to k němu pořadem práva hleděti chci. Protož Vašich milostí za to služebně a prosítebně žádám, že takovým jeho nepodstatným, neprávním a větčím dílem nedůvodným a na dile z prosta vymyšleným stížnostem věřiti a o mě toho, který by jemu i poddaným jeho svývolně a všetečně příčinu dávati jměl, smejšleti neračte, nýbrž má-li on, Václav Smrčka, co proti mně ((souce já jemu v tomto království dosti usedlý)), nech[t] ke mně pořad práva zachová, jemu ze všeho práv býti a odpovídati chci. Příčemž, že mně milostivě zůstaviti, jeho pak Smrčku před sebe obešlíc, čeho jest se tu dopustil, aby toho více nečinil, a má-li co ke mně, v tom aby pořad práva zachoval, napomenouti a podobně, jak on toho žádá, před ním mně pokoj učiniti račte. V čemž ve všem k milostivé a laskavé ochraně Vaším milostem poručena se činím. Datu[m] v outerý po neděli postní, jenž slove Reminiscere léta 1615.

Vaším milostem k službám volný
Šťastný Václav Pětipeský z Chýš
a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni

⁶ Katit se – zlobit se, ošklivit se.

⁷ Ouštípně – uštěpačně.

Řezaná cedule. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše řezanou cedulí Anně Vlinské z Dubé. Odpovídá na dvě řezané cedule, které od ní předešle obdržel. První obsahovala stížnost na Pětipeského byšického úředníka Jiřího Sovenického, který měl údajně 16. února 1615 přijít na pozemky Anny Vlinské u mlýna Lejkov a na mostě přes Košátecký potok nařídít přeseknutí a shození závory a váhy. Podle druhé řezané cedule Jiří Sovenický přišel na most již 26. ledna 1615 a nechal srazit zámek mostní závory a závoru otevřít, čímž se dopustil protiprávního jednání. Šťastný Václav Pětipeský odmítá, že by se jeho úředník měl dopustit takové výtržnosti, natož z jeho rozkazu. Jiříka Sovenického seznámil se stížnostmi, ten rovněž odmítá nařčení z takových činů. Pětipeský obhájuje svého úředníka, který si s čeládkou pouze uvolnil průjezd svobodnou cestou, jež byla vždy volná k užívání i jeho předkům. Zve Annu Vlinskou do Byšic, kde je možné podle práva uspořádat řádný vrchnostenský soud a prošetřit celou záležitost.

Byšice, 17. března 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/3, fol. 99-100, česky

Urozené paní Anně Vlinské rozené z Dubé a na Liblicích, mocné otcovské poručnici nad Smilem a Kateřinou, synem a dcerou po někdy urozeném a statečným rytíři panu Jindřichovi Vlinském z Vliněvsi a na Liblicích, manželu jejím, pozůstalými, též nad statkem po něm pozůstalým, kšaftem od téhož někdy pana Jindřicha Vlinského ze Vliněvsi na list mocný královský učiněným a ve dsky zemské vloženým, nařízené, jakž týž kšaft v kvaternu trhovém lazourovým, léta 1611 v sobotu po památce Narození panny Marie L: 2 to v sobě šířeji obsahuje a zavírá, jakožto držitelkyni statku všeho a všelijakého po témž někdy panu Jindřichovi Vlinském ze Vliněvsi pozůstalém, cedule řezaná k dodání.¹

((Odpověď na dvoje poselství strany ouředníka))

Já, Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, vedle práva a zřízení zemského, tuto ceduli řezanou, pečeti mou vlastní upečetěnou, posílám k Vám, urozená paní Anno Vlinská z Dubé a na Liblicích,² mocná otcovská poručnice nad Smilem³ a Kateřinou,⁴ synem a dcerou po někdy urozeném a statečném rytíři, panu Jindřichovi Vlinském ze Vliněvsi a na Liblicích,⁵ panu manželu Vašem pozůstalými, též nad statkem po něm pozůstalým, kšaftem od téhož někdy pana Jindřicha Vlinského ze Vliněvsi na list mocný královský učiněným a ve dsky zemské vloženým, nařízená, jakž týž kšaft v kvaternu trhovém lazourovým léta 1611 v sobotu po památce Narození panny Marie⁶ L: 2 to v sobě šířeji obsahuje a zavírá, jakožto držitelkyně statku všeho a všelijakého po témž někdy panu Jindřichovi Vlinském ze Vliněvsi pozůstalého, na místě a k ruce týchž svrchu zejména jmenovaných dítek Vašich, z příčiny té. Jakž ste ke mně dvoje poselství se dvěma cedulemi řezanými, pečeti Vaší vlastní upečetěnými, a jedno každý obzvláště učinili.

¹ K tomuto sporu srov. listy č. 772, 774, 776.

² Anna Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsi († 1611), druhá manželka Jeřicha Špetla z Janovic († 1640).

³ Smil Vlinský z Vliněvsi, syn Jindřicha Vlinského z Vliněvsi na Liblicích (před 1578-1611).

⁴ Kateřina Vlinská z Vliněvsi, dcera Jindřicha Vlinského z Vliněvsi na Liblicích (před 1578-1611).

⁵ Jindřich Vlinský z Vliněvsi na Liblicích (před 1578-1611), vzdáleně spřízněn s rodem Pětipeských z Chýš a Egrberku, blízký soused Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Dne 10. září 1611.

V první dokládaje, že by léta tohoto šestnáctistého patnáctého v pondělí po neděli Devít-níku,⁷ Jiřík Sovenickéj,⁸ ouředník a poddanej můj Byšickéj, přišedši s pomocníky svými na grunty Vaše dědičné a sirotčí na mostek, kdež se ke mlejnu Vašemu Lejkovu⁹ chodí a jez-dí, a tu že jest na témž mostku kázal šraňk¹⁰ neb váhu přeseكاتi a na zem povrži[t]i.¹¹ A v druhé ceduli oznamujete, že by též léta tohoto šestnáctistého patnáctého v pondělí po obrácení svatého Pavla na víru křesťanskou¹² týž Jiřík Sovenickéj, ouředník byšickéj, přiševši na grunty Vaše dědičné a sirotčí, na mostek, kady se k nadepsanému mlejnu jez-dí, zámek, kterýmž šraňk aneb váha na témž mostku zamčena byla, sraziti a týž šraňk odevřiti dáti měl, čehož obého že by se tak proti právu a řádu dopustiti neměl. Dotazujíc se mě týmiž oběma cedulemi řezanými a jednou každou obzvláště, z vůle-li a poručení mého jest to týž Jiřík Sovenickéj učinil, jakž též obě dvě cedule řezané Vaše a jedna každá obzvláště, jichž to jednostejné datum jest v středu první v postě léta 1615,¹³ to v sobě obšírněji zdržují a zavírají. Na kterážto obě dvě cedule řezané Vaše a jednu každou obzvláště tuto Vám světlou a neukrytou odpověď podle téhož práva a zřízení zemského dávám a tomu, aby týž Jiřík Sovenickéj, ouředník můj Byšickéj, na gruntech, jakž toho v týchž cedulech nepravě dokládáte, Vašich dědičnejch a sirotčích, v nadepsaném místě týž šraňk a neb váhu přeseكاتi rozkázati i také před tím zámek od též váhy odraziti dáti a jaké vejtržnosti se tu z vůle a z poručení mého dopustiti měl, zjevně a světle odpírám. Týž pak ouředník můj, maje sobě též oboje poselství Vaše v známost uvedené, také tomu, aby s pomocníky svými na grunty Vaše dědičné a sirotčí přijíti, touž váhu přeseكاتi poru-čiti a před tím od ní zámek odraziti dáti měl, zjevně a světle odpírám. Než tak praví, že jest on s čeládkou mou, veza seno z luk mejch byšickéjch řečenejch dilu Hrušovskej¹⁴ na vovčín můj Herbaskěj¹⁵ náležející k Byšicím¹⁶ a podruhé od Byšic do Přívor,¹⁷ s touž če-ládkou jedouc, vše cestou starobylou svobodnou, kteréž sou nad paměť lidskou předkové moji, držitelové statku Byšic, i já svobodně jezdívali a ji užívali, tu, když sou projeti ne-mohli a žádnej jim téhož šraňku odevřiti a tady jim jeti dáti nechtěl, věda, že žádnej cesty svobodné přehrazovati a zhajovati¹⁸ nemá, sou sobě táž čeládka má touž cestu odhradili a odprázdnil, touž váhu přes cestu přesahující přesekali i také tejj zámek před tím odra-zili, aby tady volně projeti mohli. To že jsou z té příčiny a přinucené potřeby učiniti musi-li, čímž sou se táž čeládka ani ouředník můj žádné výtržnosti nedopustili. Na kterýmžto jeho ouředníkovu odporu, nebude-li se Vám viděti přestati a budete-li toho žádostivi, poněvadž tu pořádné právo vejsadní v Byšicích mám, že Vám chci tím Jiříkem Sovenic-kým jistej den před též právo jmenovati, Vás volně vyslyšeti dáti a jestliže co na něj pro-

⁷ Dne 16. února 1615.

⁸ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od 1603).

⁹ Lejkov, mlýn na Košáteckém potoce mezi Liblicemi a Byšicemi, v držení Anny Vlinské, později Špetlové z Dubé.

¹⁰ Šraňk – závora, mříž, ohrada.

¹¹ Povržit – povalit.

¹² Dne 26. ledna 1615.

¹³ Dne 11. března 1615.

¹⁴ Díl pozemků Barbory Pětipeské z Hrušova († 1608), matky Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁵ Horní a Dolní Harbasko, usedlosti severně od Byšic a severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), před rokem 1621 ovčín v držení Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁶ Byšice, městečko s renesančně upravenou tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj) v držení Pětipes-kých z Chýš a Egrberku (1577-1623).

¹⁷ Dolní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat, v držení rytířské-ho rodu Vančurů z Řehnic (1555-1604) a následně města Mělník.

¹⁸ Zhajovat – zabraňovat, zakazovat, hájit.

vedete a ukážete, Vám to k slušné nápravě přivésti a za spravedlivé učiniti chci. Čímž se touto odpovědí mou na též poselství Vaše oboje zpraviti moci budete. Datum cedule řezané na Byšicích v outery po neděli postní, jenž slove Reminiscere, léta 1615.

786.

Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zve ho do Myškovic, kde se u něj příští úterý sejde hodně „pánů a přátel“. Má přijet k večeři na přátelskou návštěvu. Zavazuje se přátelstvím a službami. Vzkazuje pozdravy a modlitby od své manželky.

Myškovice, 21. března 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 75, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švakru, kmotru a bratru mému vzláště milému. ((Léta 1615 od p[ana] Mikuláše Trmala,¹ abych k němu přijel.))²

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švaře, kmotře a bratře můj vzláště milej, zdraví a jiné všecko nejlepší dobré od Pána Boha žádajice, přejí ti věrně a upřímně rád. Vedle toho ti, můj vzláště milej pane švaře, oznamuji, že, dá-li Pán Bůh, v tento outerej nejprve příští drahně dobrejch pánuv přátel k sobě očekávám, souce pak toho žádostiv tebe, můj vzláště milej pane švaře, rád tolikéž přítomného míti, tebe za to přátelsky a služebně žádám, že, dá-li Pán Bůh, ke mně na týž den tím zážeji k večeri na přátelské shledání přijedeš, souce k tobě té celé naděje, že tak učiníš a žádosti mé neoslyšíš. Zase ti se toho touž měrou i jiným vším dobrým přátelstvím odsloužit nepominu. Odpovědi učinlivý očekávati budu. S tím Milost Boží rač býti s námi se všemi. Datum z Myškovic³ v sobotu po neděli Reminiscere léta 1615.

Manželka⁴ má skazuje ti svou modlitbu a přátelské pozdravení s žádostí od Pána Boha všeho dobrého oznámiti.

Mikuláš Trmal z Toušic⁵

¹ Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovicích († po 1628), účastník stavovského povstání, švagr Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Myškovice, dnes Miškovice, ves a tvrz na severovýchodním okraji Prahy (Středočeský kraj), v držení Mikuláše Trmala z Toušic (1604-1623).

⁴ Anna Marie Trmalová z Chýš a Egrberku na Myškovicích († 1627), manželka Mikuláše Trmala z Toušic na Myškovicích, sestra Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovicích († po 1628).

787.

Purkmistr a rada města Nymburka píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamují, že včerejšího dne se poddaný Václav Piskač po obvinění vlkavským úředníkem Kašparem Milnerem a výslechu útrpným právem přiznal k vraždě. Přitom vypověděl trestné činy několika dalších Pětipeského poddaných z Horních Přívor.

Žádají, aby je nechal zajistit a poslat do Nymburka příští úterý 24. března 1615 v 16 hodin, aby při mučení slyšeli výpověď obviněného a v případě potřeby se také stali svědky jeho smrti. Doufají, že to na základě práva a zřízení zemského nařídí. Pětipeského přípis úředníkovi potvrzuje vydání jmenovaných osob. Pětipeský schvaluje, aby byla jejich provinění potrestána.

Nymburk, 21. března 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/17, fol. 72, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu a příteli nám laskavému.

((V nebytí jeho mi[los]ti páně k dodání, komuž správa poručena.))

((Léta 1615 od pánů Nymburských, aby se jisté osoby k vejvodu dostavily.))¹

Službu svou vzkazujem, urozený a statečný rytíři, pane a příteli nám laskavě příznivý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého přejeme Va[ší] M[ilos]ti věrně rádi.

Oznamujeme Vaši mi[los]ti, že sme dne včerejšího k Václavovi Piskačovi,² vedle obvinění z mordu na něho od pana Kašpara Milnera,³ ouředníka vlkavského,⁴ učiněného outrpným právem, přistoupiti dali. Kterýžto Václav Piskač k takovému mordu dobrovolně se před námi v soudě přiznavše, potom mezi jiným svým vyznáním na Víta Malého,⁵ Svatoše,⁶ Jiříka Sedláčka⁷ chalupníka, Hanička šafáře,⁸ vše ze vsi Přivor,⁹ lidí poddaných Va[ší] M[ilos]ti, některé věci jest vyznal. Pročež Va[ší] M[ilos]ti žádáme, že se s nimi ujistiti a je k vejvodu k nám do Nymburka¹⁰ tento outerý nejprv příští v hodin 16, aby při trápení jeho takové vyznání slyšeli, a byla-li by toho potřeba i při smrti přítomni byli, podle práva a zřízení zemského naříditi ráčíte. S tím milost Boží s námi býti rač. Dán v Nymburce v sobotu po neděli postní Reminiscere léta 1615.

((Podle tyto žádosti jejich slušný a právní, tak se zachovej a s nima osobný se zjistce, k vejvodu dostáno, tak aby nepravost jejich ztrestána a přetržena býti mohla.))¹¹

Purgmistr a rada města Nymburka na Labi

¹ Autograf Jiřího Sovenického, byšického úředníka Šťastného Václava Pětipeského.

² Václav Piskač, poddaný města Nymburk, obviněn z vraždy (1615).

³ Kašpar Milner, úředník Adama Linharta z Najenperku ve Vlkavě.

⁴ Vlkava, ves a tvrz jižně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), upravená po roku 1600 na malý zámek, v držení Adama Linharta z Najenperku (1608-1617) a následně jeho synů a manželky Hedviky z Habartic.

⁵ Vít Malý, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Horních Přivor.

⁶ Patně Svatoš Mudrů, poddaný komorního města a panství Mělník ze vsi Dolní Přivory.

⁷ Jiřík Sedláček, chalupník, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Horních Přivor.

⁸ Haniček, šafář, poddaný Šťastného Václava z Horních Přivor.

⁹ Horní Přivory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

¹⁰ Nymburk, okresní město na Labi (Středočeský kraj), královské a komorní město.

¹¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

788.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrbergku píše nejmenovanému adresátovi. Porozuměl prosbě svého dlužníka o odklad splátky jistiny i úroku z jeho dluhu (neuvezené výše

a měny). Nemůže však déle čekat, neboť bude hotovost potřebovat k termínu svatého Jiří. Osobu zároveň informoval půl roku předem a vzkázal jí žádost opětovně také po nejmenovaném příslušníkovi nižšího šlechtického rodu Šlechtínů ze Sezemic a písaři. Doufá, že jeho žádost vyplní. Zavazuje se dobrým přátelstvím.

Nové Město pražské, 22. března 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 44, česky

[Bez adresy]¹

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Téhož zdraví a v něm jiného všeho dobrého, od Pána Boha vinšujíc, přeji Tvé m[ilo]sti věrně <a upřímně> rád. Žádosti Tvé [milo]sti, kterouž na mě vzkládati ráčíš, sem porozuměl. I poněvadž sem Tvé [milo]sti ((dosti dlouhý čas tý sumy sčekaní činil, též)) častně půl léta napřed věděti ((dne)), nic méně po panu Šlechtínovi,² ouředníkovi i také písaři <Tvůj> vzkázal, že takových peněz k svatému Jiří ((nejprve příštímu))³ potřebovati budu, žádajíc, aby mi k témuž času přihotovil, protože vždy té nepochybné naděje sem, že mně takovou <pomocí> ((sumu i s ourokem vzešlým)) (na ktero((u)) se v konečnosti [u]bezpečím), k témuž času s[svatéh]o Jiří ((nejprve příštímu)) přihotovic, odvésti ((a složiti a ke mně na Byšice⁴ odeslati i škodami)) <peněz vrátím> ráčíš tak, aby <...z budoucího> z dalšího zaneprázdnění sjíti mohlo. <Čehož já se Tvé [milo]sti všelijakým dobrým přátelstvím odměniti nepominu>. A s tím milost Pána Boha rač býti s námi se všemi. Datu[m] v Novém Městě pražském v domě mém, jenž slove na Dlaženi,⁵ v neděli, jenž slove Oculi, léta 1615.

[Bez podpisu]

¹ Jedná se o koncept listu nejmenovanému dlužníkovi Šťastného Václava Pětipeského, vzhledem ke kontextu písemnosti i foliaci a uložení listu patrně Mikuláši Vratislavovi z Bubna.

² Patrně příslušník nižšího šlechtického rodu Šlechtínů ze Sezemic usedlých na Čáslavsku.

³ Dne 23. dubna 1615.

⁴ Byšice, městečko s renesančně upravenou tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj) (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁵ Na dláždění, ulice v Novém Městě pražském doložena od konce 14. století, východně od Prašné brány.

789.

Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá svého souseda a příbuzného, aby ho zaštitil v roli „pána a přítele“ v jistém vrchnostenském soudu, jak předešle slíbil. Mezi jeho poddaným a poddaným souseda Zikmunda Belvice z Nostvic totiž došlo k vraždě. Záležitost bude projednána u Zikmunda Belvice v Beřkovicích, kam se má Pětipeský dostavit v pondělí 6. dubna 1615 dopoledne. Václav Berka tam dorazí z Vidimi také včas. Věří, že Pětipeský dodrží svůj slib. Zavazuje se přátelstvím.

Doksy, 30. března 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 90-91, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému důvěrně zvláště milému, k dodání.

((Léta 1615 od p[ana] Václava Berky,¹ abych se mu za přítele postavil.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj důvěrně zvláště milý. Zdraví a při něm jiné všechno dobré, od pána Boha panu švagru vinšují, věrně rád přeji. Přitom nepochybně, že pan švagr v paměti své jmiti bude, jakož sem ho, byvše spolu v městech pražských, aby mi se za pana přítele, majíce o mord mezi poddaným mým a pana Belvice³ činiti a pokudž možné i porovnání míti, postavil, žádal. V čemž mi se pan švagr, že tak učiniti chce, zakázal. Ku panu švagru toto schválný psaní činíc, jak prve sám oustně, tak i nyní za to přátelsky žádám, aby mi se v[e] výš oznámené příčině za pana přítele propůjčil a v pondělí prv příští 6. dne měsíce Aprilis⁴ na Beřkovice⁵ ku panu Zigmundovi Belvicovi⁶ tím raněji ((nebo ta věc před jídlem se konati a řídití má)) přijel. Nebo já také tam toliko z Vidimě⁷ tím dřívěji přijeti chci. Což tu koliv pan švagr na žádost mou učiní, nepominu se toho zase panu švagru vším dobrým přátelstvím odměniti. Odpovědi učinlivě očekávajíc, milosti Boží poručena činim. Dat[um] na Dokzi⁸ 30. dne měsíce Marti 1615.

*Tvůj volnej švagr a bratr zůstávám
Václav starší Berka z Dubé a z Lipé,
na Loučině, Dešné, Vidimi a Bezdězi,
hejtman kraje Bolesl[avského]
V[áclav] B[erka]⁹*

¹ Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučeni, Deštné, House, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Zikmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách († 1621), hejtman Boleslavského kraje v letech 1613-1614, královský rada Fridricha Falckého (1619-1620).

⁴ Dne 6. dubna 1615.

⁵ Dolní Beřkovice, ves a panství severozápadně od Mělníka na Labi (Středočeský kraj), do roku 1621 v držení Zikmunda Belvice z Nostvic.

⁶ Zikmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách († 1621).

⁷ Vidim, ves s tvrzí a pozdější barokní zámek severně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), do roku 1621 v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé.

⁸ Doksy, město a renesanční zámek jihovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (1596-1621).

⁹ Václav starší Berka z Dubé a Lipé (1570-1625).

790.

Václav starší Berka z Dubé a Lipé a Jiří Vratislav z Mitrovic píše Šťastnému Václavu Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Z titulu krajských hejtmanů Boleslavska oznamují, že stanovili termín k projednání záležitosti s Annou Vlinskou z Dubé na Liblicích, vdovou po Jindřichovi Vlinském z Vliněvsí. Pětipeský se má dostavit ve čtvrtek 9. dubna 1615 ve 14 hodin do Mladé Boleslavi. Nepochybují, že tak učiní a přijede ještě dříve, neboť sami se hodlají na místě zdržet pouze asi hodinu.

Doksy, 30. března 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 119-120, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Vácslavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru našemu zvláště milému, k dodání.¹
(A. 1605 od pánův hejtmanův krajských, srokuje² mě se paní Vlinskou.³))⁴*

Službu svou vzkazujem, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře náš zvláště milý. Od pána Boha zdraví i jiného všeho dobrého panu švagru vinšujíc, rádi věrně přejeme. Podle žádosti našeho zvláště milého pana švagra tak činíme a k vyslyšení té věci, oč tak se paní Annou Vlinskou⁵ činiti má, jistý den, totižto ve čtvrtek po neděli Judica, to jest 9. Aprilis⁶ k hodině 14 v městě Boleslava Mladého,⁷ pokládáme. Nepochybujíc, že paní tak učiní a k tomu dni a hodině termínovaný se najíti dá. Protož zapotřebí, aby pan švagr tam na týž den též tím raněji přijel. Neb my také nejdýl asi hodinu na den tam se bejti strojíme. S tím milost pána Boha našeho rač bejti s námi. Dat[um] na Dokzi⁸ 30. Marty léta 1615.

*Vácslav starší Berka z Dubé a z Lipé na Loučině, Dešné, Vidimi a Bezdězi⁹
Jiří Vratislav z Mitrovic a na Zvířeticích,
Jeho Mi[los]t[i] císaře římského rada a nejvyšší hejtman kraje Boleslavského¹⁰*

¹ Ke sporu Pětipeského s Annou Vlinskou z Dubé srov. listy č. 772, 774, 776, 785.

² Srokovat se – domluvit, smluvit se, sejít se k jednání.

³ Anna Vlinská, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vlněvsi († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

⁴ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Anna Vlinská, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640).

⁶ Dne 9. dubna 1615.

⁷ Mladá Boleslav, královské město a centrum historického Boleslavského kraje (Středočeský kraj), jedno z nejvýznamnějších českobratrských středisek předbělohorské doby.

⁸ Doksy, město a renesanční zámek jihovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (1596-1621).

⁹ Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučeni, Dešné, Housce, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

¹⁰ Jiří Vratislav z Mitrovic na Zvířeticích († 12. října 1615), císařský rada a hejtman Boleslavského kraje za rytířský stav (1614-1615).

791.

Vojtěch starší Koutský z Jenštejna píše Šťastnému Vácslavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho psaní a přijal odeslaných 48 kop míšeňských grošů. Podle žádosti posílá Pětipeskému výpis z nálezů komorního soudu.

Nové Město pražské, 8. dubna 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkovicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 88, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Vácslavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergka na Byšicích a Bosyni, panu a příteli mně laskavě příznivému.

Službu svou vzkazují Va[ší] M[ilos]t[i], urozený a statečný rytíři, pane a příteli mně laskavě příznivý. Téhož zdraví i jiného všeho dobrého přeji Va[ší] M[ilos]t[i] věrně rád.

Psaní V[áš]i M[ilos]t[i] s odeslanými 48 k[opami] miš[eňskými] jest mi dodáno, které-muž z přečtení, nač se vztahuje, jsem porozuměl. I tak činím a Va[ší] M[ilos]t[i] vejpis toho nálezů na soudu komorním učiněného příležitostě odsílám.

S tím se Va[ší] M[ilos]ti na všem dobře a šťastně míti vinšuji. Dat[um] v Novém Městě pražském v středu po neděli postní Judica léta 1615.

Vojtěch starší Koutský z Jenštejna¹

¹ Vojtěch Koutský z Jenštejna († po 1628), radní Nového Města pražského, účastník stavovského povstání, omilostněn, exulant (od 1627).

792.

Jan Ratibor Sekerka ze Sedčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Rád by k němu zajel, avšak chystá se hned ráno k lovcímu do Brandýsa nad Labem k naléhavé rozmluvě. Lovčí mu totiž vzkázal, že bude u Čakovic vyhánět kance. Čekali na něj společně s (patrně Janem Jindřichem nebo Hertvíkem) Myškou ze Žlunic a panem Bořivojem a nemohli se ho dočkat. Slibuje náhradu a omlouvá se za stručnost, měl u sebe právě jistě „pány a přátele“. Vzkazuje jejich pozdravy.

Lobkovice, 11. dubna 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 26, česky

[Bez adresy]

((A. 1615 od pana Jana Ratibora Sekerky¹))²

Má služba.

Urozenej a statečnej rytíři, můj obzvláště milej pane ujče, zdraví, téhož všeho nejlepšího dobrého přeji tvé mi[los]ti věrně rád. Srdečně bych rád k tvé mi[los]ti sjel, však se raničko ku pa[n]u Jagrmistru³ na Brandejs⁴ jeti strojí[m], maje s ní[m] pilně pomluviti. Skázal, že bude dnes u Čakovic,⁵ aby mohl to[h]o kance odtad vyhnati. Čekali sme naň p[an] Myška⁶ i p[an] Bořivoj,⁷ nemohli sme se ho dočkati. Nahradím ti to, kdy kážeš. P[r]osí[m] odpust, žeť tak krátce píši, nebo sem měl ((a mám)) u sebe dobré pány a přáteli. Pan Myška i pan Bořivoj ti pozdraviti laskavě poručili. Milost Boží s námi. Dat[um] na Lobkovicích⁸ v sobotu po Smrtdlný neděli léta 1615.

R[atibor]. z Sedčic,⁹ manu p.

¹ Jan Ratibor Sekerka ze Sedčic na Lobkovicích a Neratovicích († po 1622), účastník stavovského povstání.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jagrmistr – lovcí.

⁴ Brandýs nad Labem (Středočeský kraj), od roku 1581 královské komorní město a panství, pod správou hejtmana Zikmunda Měsíčka z Výškova (asi do 1613), později Jana Ledeckého z Granova na Dehtářích (1615-1620); pod správou hejtmana Jana Celleru z Rosenthalu (1619).

⁵ Čakovice, ves východně od Prahy (dnes součástí Prahy 18), původně součást komorního panství Brandýs nad Labem.

⁶ Příslušník rytířského rodu Myšků ze Žlunic, snad Jan Jindřich starší Myška ze Žlunic na Zaječicích (asi 1569-1651), majitel domu ve Spálené ulici v Novém Městě pražském (dům řečený Robmhapovský), účastník stavovského povstání, od roku 1629 exulant; nebo Hertvík Myška ze Žlunic na Bartoušově, Spyticích a Lužné († 1622), královský hejtman (1608), účastník svavovského povstání.

⁷ Blíže neidentifikováno.

⁸ Lobkovice, dnes východní část Neratovic (Středočeský kraj), do roku 1615 v držení Jana Ratibora Sekerky ze Sedčic.

⁹ Jan Ratibor Sekerka ze Sedčic na Lobkovicích a Neratovicích († po 1622).

793.

Fridrich Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přeje bratranci dobré zdraví. Oznamuje, že s otcem navštívili a prohlíželi jistý statek v blíže nejmenovaných horách. Předpokládá, že o statek bude mít zájem i Šťastný Václav Pětipeský. Připomíná svou blíže neuvedenou prosbu. Chtěl by bratrance navštívit o (velikonočních) svátcích v Byšicích.

Praha, 13. dubna 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 83, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberka na Byšicích a Bosyni, panu strejci mému nejmilejšímu, k dodání.

((Léta 1615 od p[ana] Fridricha Pětipeského,¹ že ke mně přijeti chce.))²

Službu svou vždyckny povolnou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane strejče můj zvláště milý, zdraví i jiné všeckno nejlepší dobré na pánu Bohu vinšuji <vinšuji> panu strejci věrně rád. Tyto pomínulý dny byl sem se panem odcem³ mým v horách,⁴ ohledávali sme jakejsi stateček. Pak smejšlím, že jej sám otec bude chtít koupiti, pokudž se druhá strana bude mínit smluvit. Pana strejce služebně prosím, že pan strejc na nás nezapomene, nýbrž svou laskavou paměť míti bude a co tu pan strejc pro mě učiní, já se toho bohdá do smrti panu strejci od[s]luhovati budu. Bude-li pan strejc vo svátcích doma, chtěl bych ku panu strejci přijeti a jemu na službu hleděti. S tím pán Bůh rač dáti, abych se se panem strejcem mohl v dobrým zdraví shledati. Datum v Praze ten pondělí po Květný neděli léta 1615.

*Páně strejců vždyckny služeb[nik]
Fridrich Pětipeský z Chýš a z Egerberka⁵*

¹ Fridrich/Bedřich Pětipeský z Chýš a Egrberku na Chrustenicích a Vysokém Újezdě († 1617), syn Jiřího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Chotovinách, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Chotovinách a Zahrádkách († 1617).

⁴ Mohlo se jednat o pohoří či některé z horních měst.

⁵ Fridrich Pětipeský z Chýš a Egrberku na Chrustenicích a Vysokém Újezdě († 1617).

794.

Mikuláš Vratislav z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Včerejšího dne obdržel od posla pozvání Pětipeského do Byšic. Omlouvá se, pro velké zaneprázdnění lovem plůdku a nasazováním kaprů na rybnících nemůže přijet. Rybnickým pracem musí být osobně přítomen, neboť jeho úředník Novotný dosud nemá s tímto hospodařením zkušenosti. Prosí, aby na něj Pětipeský nenaléhal ohledně splacení dluhu. Žádá o odklad k termínu svatého Havla 1615, jinak přijde k veliké škodě. Věřící, že mu takovou škodu Pětipeský nepřeje. Doufá ve vyslyšení prosby a očekává přátelskou odpověď.

Březno, 14. dubna 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 55, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru, kmotru a bratru mému zvláště milému, k dodání.

((*Od p[ana] Mikuláše z Bubna¹ o půjčku peněz léta 1615.*))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře, kmotře a bratře můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého, od Pána Boha všemohoucího žádajíc, přeji Ti věrně rád. Vedle dne včerejšího, mně po vyslaném mým od Tvé mi[los]ti vzkázání, srdečně bych tak rád učinil a k Tvé mi[los]ti dnešního dne na Byšice³ přijel, Tvou mi[los]t navštívil, ale pro veliké své domácí <velké> zaneprázdnění a rybnický[m] plodovými lovem a zase jiné rybníky na kapry nasazování, při čem sám osobně býti musím, chci-li, aby mně to jakž náleží, poněvadž ještě ouředník Novotnej⁴ rybníků povědom nejni, spraveno bylo, k Tvé mi[los]ti přijeti mně možné nejní. Věřím, že mně v tom za zlé jmíti neráčíš. Co se pak žádosti mé, skrze psaní dne včerejšího na Tvou mi[los]t vzložené, dotejče, jak týmž psaním, tak i tímto nynějším, vždy Tvou mi[los]t přátelsky žádati nepřestává[m], že tak učiniti a na mě kvapně o tuž sumu peněz nalíhati, nýbrž mně ji do dalšího času, totiž svatého Havla nejprve příštího,⁵ (sčekání učiniti) ráčíš. Nebo nestane-li se mně toho dobrého přátelství od Tvé mi[los]ti, jistě k nemalé než k veliké škodě přijíti musím. Což sem k Tvé mi[los]ti té celé a nepochybné naděje, že tak učiniti k žádosti mé (nepřejíc mně té škody) ráčíš. Odpovědi přátelské od Tvé mi[los]ti žádám. S tím milost Boží rač bejti s námi se všemi. Datum na Březně⁶ v outerej po neděli Květné léta 1615.

Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Skašově, Liticích, Žamberce a Horním Jelení⁷

¹ Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617), hejtman Bole-slavského kraje (1608-1609, 1615-1616).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Byšice, městečko s renesančně upravenou tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁴ Novotný, úředník Mikuláše Vratislava z Bubna na Březně.

⁵ Dne 16. října 1615.

⁶ Březno, městečko východně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1617 v držení Mikuláše Vratislava z Bubna, poté v držení jeho manželky Barbory Bubnové z Budova.

⁷ Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617), hejtman Bole-slavského kraje (1608-1609, 1615-1616).

795.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 15. dubna 1615

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 20r, česky

N. 11

Od pana Pětipeského, odsílá důklad. Dodáno 15. April[is] A. 1615.

796.

Jindřich Penčík z Penčíku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl, že dluh, který mu má k termínu svatého Jiří splatit, Pětipeský postoupil Václavu staršímu Berkovi z Dubé a Lipé. Musí však zároveň zaplatit velkou sumu peněz Aleši Berkovi z Dubé a Lipé za statek Libchava. Proto žádá, aby na něj Pětipeský nenaléhal se splacením, nýbrž s ním měl strpení do letničního soudu, kde se mají konečně vy-

čísliť pohľadávky věřitelů na Janovi z Vartmberka, který věřitelům celkem dluží asi 10 000 neuvedené měny. Zavazuje se přátelstvím a službou. Dobře ví, že Pětipeský má dostatek na hotovosti.

Horní Libchava, 18. dubna 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 38, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskýmu z Chýš a z Egerbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému, k dodání.

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví, při něm jiného všeho nejlepšího dobrého přeji panu švagru věrně a upřímně rád.

Z psaní pana švagra porozumívám, že tu <js..> jistou sumu peněz, kderouž panu švagru povinnovat jsem, nyní složití Jeho mi[los]ti panu Václavovi staršímu Berkovi¹ k tomuto termínu svatojiršskému² prv příštímú postoupiti se zakázal. Můj zvláště milej pane švagře a bratře, tebe přátelsky tajiti nemohu, jakž pak nepochybují, že panu švagru dobře vědomo, že drahnou sumu peněz při tomto termínu Jeho mi[los]ti panu Alšovi Berkovi³ za statek Libchavský⁴ od něho koupenej nyní klásti mám. Majíce já pak tak drahnou sumu peněz mezi lidmi tvými <což k>, na pospěch přijiti nemohu, jinde se v ně dlužití musím, mou velikou škodou, tak abych práv za takový statek bejti mohl. Z té příčiny pana švagra ještě přátelsky žádám, byvše s nimi <ještě> prve v dobrým přátelství a srozuměním, že na mne tak kvapně nastupovati nebude, nýbrž jen až do příštího soudu zemského letničného⁵ se mnou strpení míti bude, kdež se vyměření pana Jana z Vartmberka⁶ ((věřitelům)) konečně státi má, a kdež tolikéž přes deset tisíc za ním majíc, podle vyměření konečně díl očekávám. Tu pana švagra s poděkováním spokojiti nepominu. A což tu pan švagr pro mne učiní, toho se já všelijakým líbezným přátelstvím odměniti a odsloužiti nepominu. Jeho mi[los]t pana Václava Berky, poněvadž vím, že pan švagr z daru Pána Boha dobře jiný cesty k založení pana takovou sumou má, i jeho mi[los]t pán tolikéž sám sebe v tom retovati⁷ může. S tím Milost Boží rač bejti s námi se všemi. Datum na Libchavě⁸ 18. dne měsíce Dubna léta 1615.

Hendrych Penčík z Penčíku na Žandově a Libchavě⁹

¹ Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučeni, Deštné, Housec, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

² Ke dni 23. dubna 1615.

³ Aleš Berka z Dubé a Lipé na Loukovci nad Jizerou († 1640), hejtman Boleslavského kraje (1620), syn Bohuchvala Berky z Dubé a Lipé.

⁴ Horní Libchava, ves a renesanční zámek severozápadně od České Lípy (Liberecký kraj), do roku 1611 v držení Jana z Vartmberka, do roku 1614 v držení jeho neteře Doroty Berkové z Dubé a následně Jindřicha Penčíka z Penčíku, jemu zkonfiskována 1622.

⁵ Letnice připadly roku 1615 na neděli 7. června.

⁶ Jan Jiří z Vartemberka na Hrubém Rohozci, Zbizoze a Novém Zámku († po 1631), účastník stavovského povstání, nejvyšší číšník Fridricha Falckého (1619-1622), exulant v Sasku a účastník saského vpádu (1631).

⁷ Retovati – zachránit, pomoci, vysvobodit, chránit.

⁸ Horní Libchava, ves a renesanční zámek severozápadně od České Lípy (Liberecký kraj).

⁹ Jindřich Penčík z Penčíku na Rybňanech Horní Libchavě a Žandově († po 1623), účastník stavovského povstání (1618-1620).

797.

Jindřich Jan Kapoun ze Svojkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o půjčku 1 000 kop míšeňských grošů vzhledem k neočekávanému vydání, a to do termínu svatého Havla téhož roku. Žádá o sdělení, kdy si může pro peníze poslat nebo přijet osobně. Zavazuje se službou.

Kněžmost, 20. dubna 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 10, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a na Byšicích, panu švagru mému zvláště milému.

(A. 1615 od p[ana] Hendrycha Jana Kapouna¹ o půjčení peněz.)

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Zdraví i jiného mnoho dobrého, na Pánu Bohu vinšujíc, přeji panu švagru věrně a upřímně rád.

V[aší] mi[losti], zvláště důvěrně milému panu švagru, naschválněji toto své psaní činím a v důležitých svých potřebách se k panu švagru utíkajíc, oznamuji, že jest na mne nenadále těchto dnův pomínutých, o kderž jsem se nikdy nenadál, spěšná potřeba přišla, majíc neprodleně od sebe v blízkých dnech nemalou sumu peněz odvésti a nevědouce se takové sumy kde objít, ku panu švagru se utíkám a za to přátelsky služebně žádám, že mně k této mé tak nastalé důležité potřebě na dostatečný pojištění (až do s[vatého] Havla nejprve příštího²) 1 000 kop míšeňských zapůjčiti ráčí. Já panu švagru, Bůh dá, jak sumu, ano tak i ourok na tuž sumu příšlém od sebe při vyjití času s poděkováním odplatím. V tom se mému laskavému panu švagrku důvěřuji, že mi se v tom dobrém přátelství užítí dáti ráčí, v tu nepochybnou naději přicházím. Kdy a kde bych sobě pro takovou sumu 1 000 kop míšeňských s dostatečným pojištěním vodeslati jměl, za oznámení žádám. Bud' že bych sám osobně pro ni přijel, anebo na svém místě odeslal. Což tu k žádosti a potřebě mé učiněno bude, panu švagru volně a hotově každého času se odměňovati i odsloužiti v možných příčinách nepominu. S tím milost a ochrana Boží s námi býti rač. Datum v měst[ěcku] Kněžnina Mostu³ v Pondělí velikonoční léta 1615.

Hendrych Jan Kapoun ze Svojkova a na Valečově.⁴

¹ Jindřich Jan Kapoun ze Svojkova na Valečově († po 1622), účastník stavovského povstání.

² Ke dni 16. října 1615.

³ Kněžmost, městečko severovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), příslušenství hradu Valečov, v držení Jindřicha Kapouna ze Svojkova (do 1621).

⁴ Jindřich Jan Kapoun ze Svojkova na Valečově († po 1622).

798.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Vilému Miřkovskému z Tropčic. Přijal svatojiřský úrok z půjčky a kvituje z něj Miřkovského i jeho dědice. Porozuměl jeho žádosti o odklad splátky jistiny ve výši 140 kop míšeňských grošů. Pro zachování dobrého přátelství již splacení dluhu odložil z termínu loňského svatého Havla na termín svatého Jiří letošního roku 1615. Nyní však nemůže vzhledem k naléhavé potřebě hotovosti splátku znovu odložit. Žádá o neprodlené splacení jistiny. Nerad by přistoupil k právnímu vymáhání.

Byšice, 22. dubna 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 126, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Vilémovi Miřkovskému z Stropčic a na Vrchlábí,¹ panu švagru a bratru mému zvláště milému, k dodání.

((Pane můj milý)) ((Pane můj milý, téhož zdra[ví]))²

((Službu svou vzkazují, urozený pane, pane bratře můj))³

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Téhož zdraví i jiného všeho dobrého od Pána Boha přeji tvé mi[los]ti věrně rád.

Od posla tvý mi[los]ti ourok s[vat]o jiřský přijavši, z něho tebe, dědice a budoucí tvé od sebe, dědicův a budoucích svých kvitují⁴ <pr...> <co s...>. Kdež mě pak žádati ráčíš, abych tvý mi[los]ti hlavní sumy do času s[vatéh]o Havla⁵ nejprve příštího sčekání učinil, i můj zvláště milý pane švagře, ráčíš o tom věděti, že sem ((na velkou žádost)) tvý mi[los]ti těch 140 kop m[íšeňských] k důležitý potřebě zapůjčil a pokud sem mohl, i sčekání činil, a byvši u tvý mi[los]ti na Vrchlábí,⁶ již rok minul, o masopustě tebe sem žádal, aby mi touž sumu, kterouž k příštímu s[vatém]u Jiří⁷ zhotoviti, <a> že si mně pak o další sčekání žádati ráčil, tvý mi[los]ti sem touž sumu ((však na ten způsob, aby mi konečně o svatým Havle ji oplatil, sčekání učinil a že se tak a nejináč stane, na to sem se v jistotu tehda ubezpečil, o čemž sem tvý mi[los]ti nejednou psal. Že jest se pak nestalo, až posavad od tvý mi[los]ti spokojen nejsem, jest mi to lítostivě)) a vpravdě, kdybych neušetřoval v tom s tvou mi[los]tí dobrého přátelství, mohl sem v tom pořad práva následovati a k svému již dávno přijíti, ale smejšlejíc o tvý mi[los]ti, když sem v čas potřeby ((takový sumy tvé mi[los]ti)) zapůjčil, že mně bez soudného zaneprázdnění spokojiti a zaplatiti ráčíš, o čemž ještě nepochybují, že vícím já to žádám, že mně touž sumu neprodleně oplatiti a na Byšice⁸ odeslati ráčíš, nebo žádnýho dalšího sčekání (potřebující sám peněz) učiniti nemohu. Jestliže by se nestalo, již bych musel na jinou cestu pomysliti, kderak bych k svému přijíti mohl <ale nesmejšlím, aby[s] k tomu přijíti dáti jměl> než by mně slušně za zlý jmiti nemohl, ale vždy nejsem tý naděje, aby ráčil dopustiti dáti k tomu přijíti a já svýho spravedlivýho dluhu abych musel se dosuzovati a skrz to zaneprázdnění sobě činiti. S tím milost Pána Boha rač býti s námi se všemi. Datum na Byšicích v středu po Veliké noci 1615.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni⁹

¹ Vilém Miřkovský z Tropčic na Vrchlábí († po 1624), hejtmán Hradeckého kraje (1604-1605, 1607-1608, 1609-1610), účastník stavovského povstání.

² Autograf nezjištěn.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského na rubu listu, patrně pouze fragment konceptu jiného textu.

⁴ Kvitovat – vydat kvitanci, potvrzení o splacení dluhu či úroku.

⁵ Dne 16. října 1615.

⁶ Vrchlábí, město západně od Trutnova (Královéhradecký kraj), v letech 1602-1624 v držení Viléma Miřkovského z Tropčic.

⁷ Dne 24. dubna 1615.

⁸ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁹ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Václavu staršímu Berkovi z Dubé a Lipé a Jiřímu Vratislavu z Mitrovic, císařským radům a hejtmanům Boleslavského kraje. Stěžuje si, že Anna Vlinská z Dubé na Liblicích, poručnice nad statky Smila a Kateřiny Vlinských, sirotky po Jindřichu Vlinském z Vliněvsi, neprávem uvěznila jeho poddané Šimona Kopřivu, staršího sládka a čeledína, a Matouše Jiříkovského ze vsi Hostín. Vlinská se opakovaně nedostavila k řádnému slyšení u hejtmanského úřadu, čímž porušila zemské zřízení, „zlehčila“ úřad a Pětipeského, který se osobně dostavil, přivedla k nemalým škodám. Podle právního výměru by měla dostat pokutu 2 000 kop grošů blíže neuvedené měny. Pětipeský upozorňuje na svou úctu k hejtmanskému úřadu a žádá zjednaní nápravy.

Mladá Boleslav, 27. dubna 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkovicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 122-123, česky

[Bez adresy]¹

C[opie]²

*Zůstání se v poslední žádosti mý, dy<že>by se <pani> něco jinačeji psáti a žádati jmělo.*³

Vaší mi[los]ti, urozený ((pane, pane Václave starší Berko z Dubé a z Lippého⁴)) a statečný rytíři, pane Jiří Vratislave z Mitrovic,⁵ J[eho] M[ilosti] C[ísař]e rado[vé], nařízení nejvyšší páni hejtmané kraje Boleslavského <i na místě J[eho] M[ilosti] urozeného pana, pana Václava staršího Berky z Dubé a z Lipé a nyní nepřítomného předního a spoluhejtmana kraje Boleslavského>. Jakož jste mne ((předešle)) ku vznešení mé jedno i druhé, z něhož prvního datum na Byšicích⁶ ve čtvrtek po svatém Matěji a druhého v outerý po neděli, jenž slove Reminiscere,⁷ vše léta 1615, s urozenou paní Annou Vlinskou rozenou z Dubé a na Liblicích,⁸ mocnou otcovskou poručnicí nad Smilem a Kateřinou,⁹ synem a dcerou po někdy urozeném a statečném rytíři, panu Jindřichovi Vlinském z Vliněvsi a na Liblicích,¹⁰ panu manželu jejím pozůstalým, ten nad statkem po něm pozůstalým kšaftem a od téhož někdy pana Jindřicha Vlinského ze Vliněvsi na list mocný královský učiněným a ve dsky zemské vloženým nařízenou, jakž týž kšaft v kvaternu trhovém

¹ Jde o kopii listu odeslaného Pětipeským.

² Patrně autograf Šťastného Václava Pětipeského

³ Ke sporu Pětipeského s Annou Vlinskou z Dubé srov. listy č. 772, 774, 776, 785.

⁴ Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučeni, Deštné, Housec, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

⁵ Jiří Vratislav z Mitrovic na Zvířeticích († 12. října 1615), císařský rada a hejtman Boleslavského kraje za rytířský stav (1614-1615).

⁶ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁷ Dne 17. března 1615.

⁸ Anna Vlinská/Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsi († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

⁹ Kateřina Vlinská z Vliněvsi, dcera Jindřicha Vlinského z Vliněvsi na Liblicích (před 1578-1611); Smil Vlinský z Vliněvsi, syn Jindřicha Vlinského z Vliněvsi na Liblicích.

¹⁰ Jindřich Vlinský z Vliněvsi na Liblicích (před 1578-1611), vzdálené spřízněn s rodem Pětipeských z Chýš a Egrberku, blízký soused Šťastného Václava Pětipeského.

lazurovým léta 1611 v sobotu po památce Narození Panny Marie¹¹ L. 2 to v sobě šíř ob-
sahuje a zavírá, jakožto s držitelkyní statku všeho a všelijakého po témž někdy panu Jin-
dřichovi Vlnským z Vliněvsí pozůstalého, na místě a k ruce týchž svrchu zejména jmeno-
vaných dítek jejích, do města krajského Boleslava Mladého nad Jizerou¹² ke čtvrtku po
neděli Judica,¹³ to jest 9. Aprilis, hodině 14. z ouřadů vašich mi[los]tí hejtmanského sro-
čiti ráčili za tou příčinou, abych tu před vašim[i] mi[los]t[m]i v stížnostech mých, který
sem tak <nezdílně> učinil (že jest dotčená paní Anna Vlnská ve dvoře Liblickém
sirotkům a dítkům jejím náležejícím <předně> Šimona Kopřivu,¹⁴ sládku staršího, čeledí-
na, člověka a poddaného mého, když jest za potřebou svou k sládkovi sirotčímu do
Liblic¹⁵ přišel a potom Bartoloměje, jinak Bartoně,¹⁶ syna Matouše Jiříkového ze vsi Hos-
tinný,¹⁷ též člověka poddaného mého, kterýž za potřebou svou do též vsi Liblic k[e] Kate-
řině Tůmce,¹⁸ poddané sirotkův, dítek jejích, s vozem pro obilí přijel, tejho dne příčiny
vzítí a do vězení týž oba dva poddané mé ((rozkázati ty lidi) k rychtáři svému tu ve vsi
Liblicích vsaditi a do vůle své v něm držeti, poručila, jakž též stížnost má šířeji to obsahu-
je a zavírá. Podle zřízení zemského R. 14 se paní Vlnskou vyslyšen byl, k takovému sro-
čení já nechtěje ouřadu vašich mi[los]tí hejtmanského lehčiti, poslušně jsem se ((ke dni
vámi jmenovanému)) postavil a <při témž komiss...> se všemi potře[bami] svými na místě
a k ruce nadepsaného svého poddaného k vyslyšení a rozeznání se shotovil, a nicméně
i z vašich mi[los]tí pánův hejtmánův krajských jeden sám osobně do města krajského k to-
mu cíli a sročení přijeti a druhý na místě svém jisté osoby vyslati jste ráčili, vedle čehož
já v stížnostech svých, kdyby se paní Anna Vlnská k těmž sročení byla postavila anebo
plnomocníka na místě svém vyslala, tu příčiny své, proč jest poddané mé na gruntech
sirotčích bráti a je vězením stěžovati dala, přednesla a toho se zpravila, mohl sem o to,
vyslyšán i od vašich mi[los]tí, spravedlivě v tom rozeznán býti. Ale když jest toho pominu-
la, k sročení se nepostavila, ani na svém místě plnomocníka nevyaslala, tudy proti zřízení
zemskému ouřadu vašich mi[los]tí hejtmanského netoliko neušetřila, ale mně k meškání,
zanepřázdňení i k škodám nemalým přivedla, anóbrž staného práva na sebe pro týž poku-
ty dopustila ((podle rozeznání staného práva dva [ti]síce grošův tehďáž hned žádá)), ač-
koliv pak ona, paní Anna Vlnská, předtím nahoře položeným dnem a sročením, totiž ve
středu po neděli Judica, velmi nečasně psaní vašim milostem, oboum pánům hejtmánům
svědčící na Dokez¹⁹ (panu, panu Václavovi ((staršímu)) Berkovi, jednomu z vašich
mi[los]tí pánův hejtmánův, jest odeslala, pravice se nebyti povinna před vaš[e] mi[los]tí
se mnou jaké slyšení jmíti, můj Intent²⁰ mý stížnosti i zřízení zemské k vašich mi[los]tí nás
sročení, k čemu a k jakému cíli se stalo, jináč natahujíc, tomu všemu jiný vejklad dává,
jakž též psaní její šířeji v sobě to zavírá a že mu j((en)) za místa <..> dá<...>vá a na je-
jím vejkladu a vinně za vámi přestati ((nemohl, onehda že)) ji samé proti mně soudcím

¹¹ Dne 10. září 1611.

¹² Mladá Boleslav, královské město a centrum historického Boleslavského kraje (Středočeský kraj).

¹³ Dne 9. dubna 1615.

¹⁴ Šimon Kopřiva, starší sládek, čeledín a poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁵ Liblice, ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), do roku 1611 v držení Jindřicha Vlnského z Vliněvsí, poté v držení Anny Špetlové z Dubé.

¹⁶ Bartoloměj Jiříkovský, syn Matouše Jiříkovského ze vsi Hostín, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁷ Hostín, dříve Hostinná/Hostinný, ves východně od Mělníka a severně od Byšic (Středočeský kraj), v drže-
ní Anny Homutové z Hrušova a následně Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

¹⁸ Kateřina Tůmka, poddaná Smila a Kateřiny Vlnských z Vliněvsí ze vsi Liblice.

¹⁹ Doksy, město a renesanční zámek jihovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), v držení Václava star-
šího Berky z Dubé a Lipé (1596-1621).

²⁰ Intent – záměr, právní záměr.

svě[d]čiti a vejповěd' vykonati nenáleželo, ale zdálo-li jest se jí co toho, měla se tím před vašimi milostmi hájiti, načež bych byl nevěděl, co já odpověd' dávati ((a jakž ste nezáslužně uznati ráčili, že na stížnosti k dnešnímu dni se mnou znovu sročení má, proto taky se paní žádného sročení nestalo, toho sem při tom zanechal a podruhé k tomuto dni sem do města krajského osobně k tomu sročení se postavil a na čem že táž paní Anna Vlinská mi k tomuto dni před vaše mi[los]ti se nepostavila, plnomocníka žádného nevyslala)). A protož nepatřičně já na žalobě její obranný a takové daremní vejklady od zřízení zemského R. 14. nikam neodstupuji, nýbrž při něm zachováván býti chci a od vašich mi[los]tí spravedlivého opatření na místě a k ruce vejš psaných poddaný[ch]((o)) ((mého)) [!] a jednoho každého vejš psaný[h]((o)) ((Šimona, přijímá Kopřivy, sládka staršího, čeledína, člověka)) poddaný<m>[h]((o)) <svým> ((o mého)) a jednoho každého, obzvláště za stané právo a přisouzení týmž staným právem na ní, paní Anně Vlinský, tý<ch>ž pokuty podle často psaného zřízení zemského R. 14. každému z nich obzvláště, poněvadž jest jí na sebe nestáním svým již vztáhla, žádám. A že o takovém sročení a mém k němu se postavení, jakož o jejím ouřadu hejtmanského zlehčení, k němu nestání, stanného práva na sebe dopuštění jich mi[los]tem ((do soudu komorního)), kdež náleží, místnou a dostatečnou relaci²¹ svou učiniti ((vedle níž bych dále po právě svém kráčetí a též pokuty listem zatýkacím dobejvati mohl, při tom též všecka psaní a na vznešení na vašim mi[los]tem příložití)) ráčíte, vašim mi[los]tem cele se důvěřuji. Datum v Městě Mladém Boleslavi <ve čtvrtek po neděli Judica,²² to jest 9. Aprilis léta 1615> ((v pondělí po neděli Provodní léta 1615²³)).

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni²⁴

²¹ Relace – zpráva, výpis zápisu do desek zemských.

²² Dne 9. dubna 1615.

²³ Dne 27. dubna 1615.

²⁴ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

800.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 1. května 1615

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 21r, česky

N. 1

Od p[ana] Pětipeského z Byšic,¹ etc., v příčině Petra Mnichovského.² Dodáno 1. Mai A. 1615.

((za p[anem] Pruškem³))

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Petr Mnichovský, patrně poddaný Mělníka nad Labem.

³ Martin Prušek z Prušova (asi 1567-1631), výběrčí posudného v Rakovnickém a Slánském kraji, hejtmán mělnického panství (1611-1614, 1618-1619, 1623-1626), císařský rychtář mělnického panství (1621-1623), mělnický primas (1626-1631).

Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Stěžuje si, že Anna Marie Pětipeská z Kronenberku, vdova po Jiřím Janovi Pětipeském z Chýš a Egrberku, odvezla svou osiřelou dceru Sybilu Juditu Pětipeskou, dosud vlastní matkou řádně nezaopatřenou, z domácnosti Anny Španovské z Doupova, dcery Barbory Gerštorfové, kde jí pisatelka zajistila dobrou výchovu a záze-
mí. Sybila byla od Španovských odvezena bez jakéhokoli vysvětlení do Prahy. Poté se dostala zpět ke Španovským a sama se nechce vrátit k matce. Barbora Gerštorfová žádá Pětipeského a další poručníky její neteře Sybily, aby pomohli vyjednat u císaře svěření Sybiliny výchovy rodině Anny Španovské z Doupova. Tam je podle pisatelky dobře a poctivě vedena, o čemž se všichni mohou přesvědčit. Jejího pobytu u matky v Praze se Gerštorfová obává. Sibylina matka však trvá na tom, aby jí dceru do dvou týdnů vrátili. Vzkazuje pozdravy manžela.

Samšina, 3. května 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 159-160, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu strejci a synu mému zvláště milému, k dodání.
(A. 1615 od paní Barbory Gerštorfovy¹ o pannu Sybilku.²)³*

Modlitbu svú vzkazují, urozenej a statečný rytíři, pane strejče a synu můj zvláště milý. Byšte zdravý byli a všelijak se dobře měli, toho' bych panu strejci upřímně věrně ráda přála. Přitom, můj zvláště milej pane strejče, nepochybují, že Vám v dobrý paměti zůstává, jak dobrý paměti neboštika, pana bratra mého nejmilejšího, pana Jiří[ho] Jana Pětipeskýho⁴ cerka Sybilka⁵ po smrti jeho velký sirobě a na ní postavena souce, v městech Pra[ž]ských u paní materi své byla a v jakým opatření a chování byla. To Pán Bů[h] nejlipe a poctiví lidé dobře vědí, o čemž by bylo mnoho psáti. Hledíce já na její sirobu a opuštěnost a od poctivých ((lidí)) slyšice o její nouzi snášení a velikým neopatření, dív mi se nad ní mý sr[d]je přátelský nerozpuklo. Znajíce se jí v tom bytí povinna podli krevnosti přátelské, vidouce, že se jí žádný neujímá v její sirobě, byla bych ji ráda sama k sobě vzala, ale majíce sama dítky svý, s to sem býti nemohla. Ale aspoň sem přece ty prošetky obrala, abych jí z tý nouze pomoci mohla. Ceru svou⁶ sem k tomu měla a jí žádala, kerá má pana Španovskýho,⁷ aby se nad ní sirou slitovala a k sobě ji vzala a jí nevopouštěla. A pána jejího, pana Španovskýho, pana syna mého <a la> obzvláště milýho, za to sem žádala, aby proti tomu nebyl, žejť ((vím)), že to proti Vám, pánům strejcům, nebude.

¹ Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku na Samšině a Kokovicích († 1639 v Pirně), od roku 1609 manželka Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu († 1639 v Pirně), sestřenice Šťastného Václava Pětipeského.

² Sybila Judita Pětipeská z Chýš a Egrberku († 1661 v Drážďanech), sestřenice Šťastného Václava Pětipeského, dcera Jana Jiřího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách, manželka Zdeslava Rútha z Dirného.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, přisedící purkrabského soudu.

⁵ Sybila Judita Pětipeská z Chýš a Egrberku († 1661 v Drážďanech).

⁶ Anna Španovská z Doupova († po 1620), dcera Barbory Doupovcové/Gerštorfové z Chýš a Egrberku, manželka Mikuláše Španovského z Lisova na Pacově a Vožici († 1616).

⁷ Mikuláš Španovský z Lisova na Pacově a Vožici († 1616), hejtman Bechyňského kraje za rytířský stav (1604-1605, 1609-1610, 1611-1612).

Že ji rači mezi námi přáteli viděti budete, než aby tak v Pra[ž]ským z[d]vižení⁸ a tý nouzi byla. Což i s Vámi sem jednou o to obšírné promluvení měla, aby to pr[o]ti Vám, pánům strejcům, nebylo, sem se doptávala. Což sem z Vás, svýho milýho pana strejce, porozuměla, že to proti Vám nic není, že s tím dobře spokojený ste. Nyní pak, čehož sme se vždycky báli a báti sme se nemohli, vidouce paní máti⁹ její, že cera má ji již pěkně s velikou prací vyvedla a k tomu má, aby taky Pána Boha svýho znala a pilně se Pána Boha svýho znáti se učila, což jistě k tomu velikou chuť má a jistě se výsti ke všemu dá, tak že by ce[r]ka byla, že by tak bohdá vyvedena byla, že by Pánu Bohu svýmu ke cti a chvále jeho svatý milosti živa byla a potom všechněm přátelům Vaší milostem k velikému potěšení, že ji od cery mý na krá[t]ce vzíti beze vší příčiny. Nemůžeme věděti proč. Kolikráte již o ní zkazovala a psala. Nyní pak uložila čas ceři mý, aby ji ve dvou nedělích p<...>řivezla. Nepřiveze-li jí, že sama pro ní přijede a jí sobě veme. A děvčeti se hrubě nechce od cery mý. Protož naschválí svýmu milýmu panu strejci posílám a velice důvěrně a přátelsky prosím, že se nad tím nebohým chudým sirotečkem slitujete a o to, pokud se panu strejci vidí, jiným pánům strejcům napíšete a jí v její sirobě ujíti se ráčíte. Jeho milosti císařský¹⁰ žádati račte, aby v moci pánům strejcům zůstávala a při ceři mý, jakožto krevní přítelkyni, aby zanechána byla. Neb to Pán Bů[h] ví, v poctivým místě a dobrým vedení zůstává. Přála bych, by možný bylo, abyšte <jí> její vedení proti prvnějšímu viděti mohli. Tak smejšlím, že by se všechněm pánům přátelům Vaší milostem líbila. Lípe než aby hned u paní matere svý v tý Praze zůstávala. Což nepochybují, že jejího vedení povědomý ste. Což věřím a v[ž]dy svýho milýho pana strejce důvěrně, pro Boha, prosím, pro tu důvěrnou lásku <kerou ste> strejcovskou, kerou ste k jejímu panu ujci měli, že se jí ujmete a z toho poctivýho vedení ji vzíti nedopustíte. Pro odplatu Pána Boha všemohoucího, popřeje-li jí Pán Bůh, k šťastnému zrostu a zdravýmu rozumu přijíti, ona, bohdá, souce k tomu vedena, bude se toho panu strejci všelijakými uctivými a povinnými službami svými odsluhovati a za pány strejce se svý <se> každýho času pilně se modliti a na svých modlitbách ne<ku>bude nikoli zapomínati a my všichni přáteli její, keří ji dobrýho přejeme, [ch]ceme se toho všechněm pánům strejcům Vaší milostem všelijakým dobrým přátelstvím odměňovati. Za vodpověď přátelskou a radu upřímnou, kerak bychme s tou věcí dále či<ti>niti měli, kdyby ji nám přece vzíti [ch]těli, svýho milýho pana strejce důvěrné žádosti mý žádám a prosím. S tím milostivý Pán Bů[h] rač býti s námi se všemi. Datum na Samšině¹¹ den Nalezení svatýho Kříže léta [16]15.

Můj nejmilejší pán dal pana strejce velice přátelsky pozdraviti a svou přátelskou službu oznámiti.

Barbora Gerštorfová z Chýš a z Ekrberku¹²

⁸ Míněno „pozdvížení“, možná v souvislosti s pasovským vpádem v únoru 1611

⁹ Anna Marie Pětipeská z Kronenberku († po 1615), vdova po Janu Jiřím Pětipeském z Chýš a Egrberku na Libochovičkách.

¹⁰ Matyáš Habsburský (1557-1619), rakouský arcikníže, uherský král (1608-1619), český král (1611-1619), římský císař (1612-1619).

¹¹ Samšina, ves a tvrz západně od Jičina (Královéhradecký kraj), v držení Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu (1605-1620).

¹² Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku na Samšině a Kokovicích († 1639 v Pirně).

802.

Prezident Vilém Slavata z Chlumu a Košumberka a rada komory Království českého píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Upomínají ho, aby pokladnímu úřadu komory Království českého složil sumu 300 kop grošů nevedené měny, které přislíbil půjčit císaři proti řádnému dluhopisu. Podepsaný dluhopis je již připraven v kanceláři komory a císařský posel čeká na peníze. Šťastný Václav Pětipeský má proto hotovost neprodleně doručit.

Pražský hrad, 6. května 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/3, fol. 17-18, česky

Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergka na Byšicích, panu příteli našemu milému.

((A. 1615 z komory, abych 300 kop, který sem se půjčiti zamluvil, odeslal.))¹

Urozený pane, příteli náš milý, jakéž jste se k milostivé žádosti J[eho] M[ilosti] C[ísařské],² pána našeho nejmilostivějšího, na vyhledávání toho při Vás skrze obzvláštní pány komisaře od J[eho] M[ilosti] C[ísařské] k tomu nařízené, prohlídajíce k příčinám a potřebám J[eho] M[ilosti] C[ísařské] nevyhnutelným, v tom zamluvili a jistou sumu peněz proti dostatečnému od J[eho] M[ilosti] C[ísařské] Vám té sumy pojištění zapůjčiti zakázali. I poněvadž taková jistota³ na sumu Vám svědčící od J[eho] M[ilosti] C[ísařské] již podepsaná, nám odeslaná a k vyzdvižení té sumy i od jiných podobným způsobem zapůjčených peněz, od J[eho] M[ilosti] C[ísařské] jistá osoba sem již vypravena jest, kderáž zde na takové peníze očekává. Za tou příčinou, jménem a na místě J[eho] M[ilosti] C[ísařské], Vás napomínáme, od osob našich přátelsky žádajíc, že touž sumu peněz neprodleně do ouřadu J[eho] M[ilosti] C[ísařské] rentmistrského⁴ v Království českém odeslati a ji proti odvedení Vám též na to svědčící jistoty vyčísti poručiti nepominete. Dán na Hradě pražském v středu po neděli Misericordias léta 1615.

*Císaře Jeho milosti president⁵
a rady zřízené komory
v Království českém*

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Matyáš Habsburský (1557-1619), rakouský arcikníže, uherský král (1608-1619), český král (1611-1619), římský císař (1612-1619).

³ Jistota – dlužní úpis.

⁴ Rentmistrský úřad – úřad rentmistra (pokladníka) komory Království českého, vyvinul se po polovině 16. století z funkce „starého mistra“ královské komory.

⁵ Vilém Slavata z Chlumu a Košumberka (1572-1652), přední katolický politik, karlístejnský purkrabí (1604-1611), dvorský sudí (1611-1617), prezident komory Království českého (1612-1618, 1620-1623), nejvyšší sudí (1617-1618, 1620-1623), nejvyšší komorník (1623-1625), nejvyšší hofmistr (1627-1628), nejvyšší kancléř (1628-1652).

803.

Jan David Boryně ze Lhoty píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že mu jeho věřitelé včas nesložili peníze, on však přislíbil hotovost zase jiným osobám. Proto naléhavě žádá Pětipeského o zapůjčení 2 000 kop míšeňských grošů, jelikož nutně potřebuje hotovost, a to pouze do termínu svatého Havla, kdy mu částku splatí

i s úrokem. Očekává odpověď, kdy si bude moci pro peníze poslat, a to při jakékoli formě jejich pojištění. Zavazuje se věrnými službami.

Mikovice, 8. května 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 9-10, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku a na Byšicích, panu ujci a bratru mému důvěrně zvláště milému, k dodání.

Službu svou povolnou Tvý M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče a bratře můj zvláště <mi> ((dů))věrně milý. Zdraví i jiného mnoho dobrého, od pána Boha vinšujíc, přeji Tvý M[ilos]ti upřímně rád. Podle toho mohu Tvý M[ilos]ti oznámiti, že souce ubezpečen od několika věřitelův mých, že mi peníze do několika tisíc složiti měli a já, ubezpečivši zas jiné, k svejm přijíti nemohu. A slyševši, že Tvý M[ilos]ti drahně tisíc složiti mají, Tvý M[ilos]ti, svého laskavého pana ujce, služebně prosím, že mi dvou tisíc kop míš[ěnských] zapůjčiti ráčíš, nic dýleji, jen do s[vatéh]o Havla, neb Tvý M[ilos]ti je ještě dřív i s ourokem odvésti chci. A kdybych pro takové peníze poslati jměl, žádám, že mi oznámiti ráčíš, a za jakýkoliv pojištění. Já se takové lásky, kterou mi prokázati ráčíš, každého času Tvý mi[los]ti se toho odsluhovati budu. S tím milost Boží rač býti s námi. Dat[um] na Mikovicích¹ v pátek po n[eděli] Misericordias léta 1615.

*Tvej M[ilos]ti každého času k službě
Jan David Boreň ze Lhoty,² rukou mou*

¹ Mikovice, též Minkovice, Mikovice, ves, dnes součást Kralup nad Vltavou (Středočeský kraj), před rokem 1613 v držení Jana Boryněho ze Lhoty, následně syna Jana Davida Boryněho ze Lhoty.

² Jan David Boryně ze Lhoty na Mikovicích a Mšeně († asi 1640), syn Jana Boryněho ze Lhoty na Mikovicích a Mšeně († 1613).

804.

Adam Služský z Chlumu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o odeslání dlužných úroků za prodaného koně. Z částky 50 kop míšeňských grošů zároveň mají být odečteny úroky z půjček 700 a 300 kop míšeňských grošů Služskému od Pětipeského vypočítané podle termínů na celkovou výši 26 kop a 45 míšeňských grošů. Až Pětipeský zaplatí vzniklý rozdíl, vrátí mu dlužní úpis. Kdyby na něj ostatní nenaléhali o hotovost, sám by Pětipeského nezanepřázdňoval. Doufá ve vyplnění žádosti. Žádá odpověď.

Nové Město pražské, 12. května 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 61, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému zvláště milému, k dodání.
(Léta 1615 od pana Adama Služského¹ o peníze za kůň.)²*

¹ Adam Služský z Chlumu na Suchdole a Tuchoměřicích († 1617).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého na Pánu Bohu přejí věrně rád.

I můj zvláště milý pane ujče, naschválněji tvé Milosti tohoto posla posílám. Oznámiti mohu, komu takové peníze mám dáti, že sou ke mně posla, abych je přijal, že chtějí je ode mne zase půjčiti. Tebe, tvou Milost, přátelsky žádám, že mi takovou kvitanci³ <kvitanc> odešleš na paní Kaplířovou,⁴ tak abych já takové peníze dostati mohl. A ostatek též tě žádám, tvou Milost, že mi je odešleš po poslu svým. Totižto za kůň, kterej sem tvé Milosti nechal, totižto za padesáte kop míš[eňských] a ouroku učiní z těch sedmi set kop míš[eňských], který sem přijal tu středu po neděli Reminiscere,⁵ totižto sedumnácte kop míš[eňských] a štyryceti pěti grošů a půl páta peníze, též ze tří set kop míš[eňských], od s[vaté]ho Havla⁶ až do s[vaté]ho Jiří⁷ již pomínulého, učiní 9 kop míš[eňských], a tak v jedny s tím učiní 26 kop 45 gr[ošů], 4 ½ p[enize]. Cožkoli pan ujec na žádost mou učiní a mně tu kvitanci odešle, též ostatek peněz, já tolikéž jistotu⁸ chci navrátiti. Já se toho připovídám panu ujci vším dobrým odměňovati, nebo kdyby tak tuze na mne nenalíhovali, nechtěl pana ujce zaneprázdnovati tímto psaní[m]. Sem té celé a nepochybné naděje, že žádosti mé neoslyší pan ujec. Za odpověď laskavou žádám s vykonáním žádosti mé. S tím Milost Bo[ží] s námi bejti, etc. Datum v Novým Městě Pražs[kým] [v] outerý po neděli Jubilate léta Páně 1615.

Adam Služský z Chlumu a na Sukdolu,⁹ m. p.

³ Kvitance – potvrzení splacení dluhu či úroku vydané věžitelem dlužníkovi.

⁴ Patrně Magdanelna Kaplířová z Údrče († 1631 v Pirně), manželka Albrechta Vosterského Kaplíře ze Sulevic; nebo Alžběta Kaplířová, rozená z Bílé († po 1623), manželka Václava Vosterského Kaplíře ze Sulevic.

⁵ Dne 18. března 1615.

⁶ K termínu 16. října 1614.

⁷ K termínu 23. dubna 1615.

⁸ Jistota – dlužní úpis.

⁹ Adam Služský z Chlumu na Suchdole a Tuchoměřicích († 1617).

805.

Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že se jeho syn Fridrich hodlá po řádných námluvách oženit s Johanou Kateřinou ze Skuhrova, pozůstalou dcerou po rytíři Oldřichovi Skuhrovském ze Skuhrova. Svatba nebude odložena ani kvůli smrti Pětipeského manželky a Fridrichovy vlastní matky. Šťastný Václav Pětipeský má přijet v neděli 31. května 1615 do Benešova k večeři a druhého dne se zúčastnit svatby jeho syna. Za to se společně se synem zavazuje dobrým přátelstvím.

Vitanovice, 21. května 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 67-68, česky

Urozenýmu a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu strejci mému zvláště milému.

((A. 1615 od pana Jiříka Pětipeského,¹ zuve na veselí pana Fridricha,² syna svýho.))³

¹ Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Chotovinách a Zahrádkách († 1617), strýc Šťastného Václava Pětipeského.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane strejče můj jistě zvláště milý. Zdraví i jiného všeho nejlepšího dobrého přeji Vám věrně rád. Přitom tajiti nemohu, kterak syn můj Fridrich⁴ z vůle a vnuknutí Pána Boha všemohoucího a s radou dobrých svých pánův a přátel jest sobě k stavu svatého manželstva oblíbil urozenou pannu Johanku Kateřinu Skuhrovskou z Skuhrova,⁵ pozůstalou ceru po někdy dobré paměti urozeného a statečného rytíře, pana Voldřicha Skuchrovského z [S]kuhrova.⁶ Já, o to vyhledávajíc náležitě se vši šetrností skrze své pány a přátele, jak při jich milostích pánech poručnicích, tak při panu bratru a paních sestřích panny Johanky Kateřiny Skuhrovské, aby synu mému jmenovaná panna Johanka Kateřina k stavu svatého manželstva zamluvena býti mohla, nasazně a častě pak nás a pánův přátel našich toho vyhledávám, též urozená panna Johanka Kateřina jest mému synu Fridrichovi skrze jeho milosti nejvyššího pana, pana sudího Království českého k stavu svatého manželstva zamluvena a den k [j]menování téhož svadebního veselí mezi tím časem a svatým duchem k [j]menování zakázán byl. Ale poněvadž Pán Bůh všemohoucí v to kročiti a mou nejmilejší manželku,⁷ syna mého Fridricha vlastní paní mateř, z tohoto bídného světa ku věčné své slávě pojíti a nás zármutkem navštívit ráčil. Domnívajíce se, aby též příčina k prodloužení téhož stavu svatého manželstva nebyla, vás za to přátelsky žádám, že mně a synu mému tak mnoho přátelství prokážete a do města Benešova⁸ na noc k večeri, tím zázeji, tu neděli po památce vstoupení Pána Krista,⁹ to jest třicátého prvního dne měsíce máje, do města Benešova přijedete a odtud v pondělí ráno spolu s jinými pány a přáteli mýma mně a synu mému k vůli na Zvěstov¹⁰ ku panu Voldřichovi Skuhrovskému z Skuhrova¹¹ pojedete a za syna mého, pokudž by co nejdřívěji veselí býti mohlo, se laskavě a přátelsky přimluvíte. Já zase i syn můj zakazujeme se vám toho všelijakým dobrým přátelstvím každého času odsluhovati. Datum na Vitanovicích¹² v štvrtek po neděli Cantate léta 1615.

Jiřík Pětipeský z Chýš a z Egrbergku¹³

² Fridrich/Bedřich Pětipeský z Chýš a Egrberku na Chrutenicích a Vysokém Újezdě († 1617), syn Jiřího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Chotovinách, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Fridrich/Bedřich Pětipeský z Chýš a Egrberku na Chrutenicích a Vysokém Újezdě († 1617).

⁵ Johana Kateřina Pětipeská ze Skuhrova († po 1620).

⁶ Oldřich Skuhrovský ze Skuhrova na Louňovicích († 1594), zavražděn na tvrzi Vitanovice Oldřichem Malovcem z Malovic a třemi dalšími zemany.

⁷ Kateřina Pětipeská, rozená Sádlová z Vražného († 1615).

⁸ Benešov, okresní město (Středočeský kraj), poddanské město v držení Hodějovských z Hodějova (1604-1623).

⁹ Dne 31. května 1615.

¹⁰ Zvěstov, ves a renesančně upravená tvrz jihovýchodně od Benešova (Středočeský kraj), v držení Oldřicha mladšího Skuhrovského ze Skuhrova.

¹¹ Oldřich (mladší) Sezima Karel Skuhrovský ze Skuhrova na Louňovicích a Zvěstově († 1647), účastník stavovského povstání, později omilostněn, hejtman Kouřimského (1636) a Bechyňského (1639) kraje.

¹² Vitanovice, ves a tvrz severně od Tábora (Středočeský kraj), v držení Jakuba Menšíka z Menštejna (1612-1614) a následně jeho syna Václava Eusebia, respektive Menšíkovy pozůstalé manželky Alžběty rozené Pětipeské z Chýš a Egrberku jako poručnice nezletilého syna.

¹³ Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Chotovinách a Zahrádkách († 1617).

806.

Jiří Hrzán z Harasova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podle předchozí dohody mu odesílá zpečetěný dluhopis na 500 kop míšeňských grošů. Věř, že ho od posla přijme a odešle zpět hotovost.

Vrutice, 26. května 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 109, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci a bratru mému zvláště milému, k dodání.
(A. 1615 od pana Jiřího Hrzána,¹ posílá pro peníze.)²*

Službu svou vzkazuji tvé m[ilosti], urozený pane ujče a bratře můj zvláště milý, zdraví, při něm jiného všeho dobrého od Pána Boha tvé m[ilosti] žádám a přeji věrně rád.

Podle toho naschválně k tobě tohoto posla posílám vedle našeho společného na tom snešení, tvé mi[losti] jistotu³ zpečetěnou na 500 kop m[íšeňských] odsílám. Věřím, že ji od téhož posla přijmeš. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Datum na Vrutici⁴ v outerý po neděli Křížové léta 1615.

Jiří Hrzán z Harasova a na Vrutici⁵

¹ Jiří Hrzán z Harasova na Vrutici († po 1618), syn Václava Hrzána z Harasova na Vysoké Libni a Vrutici a Alžběty Hrzánové z Dubé.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jistota – dlužní úpis.

⁴ Vrutice, později Kropáčova Vrutice, ves jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), ves, tvrz, poplužní dvůr a pivovar v držení Hrzánů z Harasova, zkonfiskovány Václavu Hrzánovi z Harasova (1622).

⁵ Jiří Hrzán z Harasova na Vrutici († po 1618).

807.

Mikuláš Vratislav z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrbergku. Oznamuje, že jeho poddaní plavci dřeva splavili k městu Nymburk kopy trámů a tři kopy krovů v jednotné délce 22 loktů. Napsal o tom Pětipeskému již minulou středu, aby se na zamluvené dříví přijel osobně podívat, či poslal někoho v zastoupení. O dříví mají zájem také jiní kupci. Mikuláš Vratislav z Bubna dosud nedostal odpověď, avšak chce slíbené zamluvení dodržet, proto posílá ještě zvláštního posla a žádá neprodleně zprávu, zda Pětipeský o dřevo skutečně stojí.

Břežno, 8. června 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 45, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Egrbergku a z Chýš na Byšicích a Bosni, panu švagru, kmotru a bratru mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1615 od p[ana] Mikuláše Vra[tislava] z Bubna¹ o dříví, aby se zhlídalo.))²

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře, kmotře a bratře můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého, od Pána Boha žádajíc, přejit' věrně rád. Pomí-

¹ Mikuláš Vratislav z Bubna na Břežně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617), hejtman Bolešlavského kraje (1608-1609, 1615-1616).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

nulé středy³ učinil sem Tvé mi[los]ti psaní, oznamujíc, že sou plavci, poddaní moji, jednu kopy trámův a tři kopy krovů, vše zdýli po 22 loktech, až k městu Nymburku⁴ připlavili. Žádajíc Tvé mi[los]ti, aby na spatření takového dříví bud' sám osobně se vypraviti, anebo někoho na svém místě, jako pátku⁵ pominulého, vyslati a i k smluvení jeho neobmeškal a já, že bych taky ouředníka svého k témuž dni byl vypravil, tak jakž psaní mé plněji svědčí. I nemohouce se od Tvé mi[los]ti až dosavad žádné odpovědi <...> dočekati, ještě tohoto posla naschválního svého k Tvé mi[los]ti vypravuji a za to žádám, že mi oznámíš, potřebuješ-li takového dříví a kdy by se mohl na spatření i smluvení takového dříví k Nymburku vypraviti, anebo na svém místě vyslati, že bych já tolikéž ouředníka svého k témuž dni tam vypraviti neobmeškal. Nebo na též dříví jiné kupce mám, kteří je rádi ode mě koupiti chtějí. Ale poněvadž Tvé mi[los]ti ode mě zamluveno jest, nerad bych jináče učinil a jinému je prodal. V tom ve všem od Tvé mi[los]ti po tomto poslu mém odpovědi zpraven býti žádám. A s tím milost Boží rač býti s námi. Datum na Březně⁶ v pondělí svatodušní léta 1615.

Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Skašově, Liticích, Žamberku a Horním Jelení⁷

³ Dne 3. června 1615.

⁴ Nymburk, okresní město na Labi (Středočeský kraj), královské město.

⁵ Dne 5. června 1615.

⁶ Březno, městečko východně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1617 v držení Mikuláše Vratislava z Bubna, poté v držení jeho manželky Barbory Bubnové z Budova.

⁷ Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617).

808.

Jan Habart Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýs a Egrberku. Připomíná příslib půjčky 300 kop míšeňských grošů na lhůtu čtyř týdnů. Posílá pro ně služebníka a doufá, že se nevrátí s prázdnou. Zavazuje se ke včasnému splacení a k doživotním službám.

Praha, 17. června 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/15, fol. 80-81, česky

+ *Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťasnému Pětipeskému z Chýs a na Byšicích, etc., panu ujci a bratru mému důvěrně vzláště milému, k dodání.*

((A. 1615 od p[ana] Habarta Vřesovce¹ o půjčku peněz.))²

((Na toto psaní půjčeno panu Janovi Habartovi Kostomlatskému z Vřesovic a poslaný po služebníku jeho Vítovi³ 300 kop g[rošů míšeňských] 18. Juni A. 1615.))⁴

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj vzláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého, na Pánu Bohu vinšující, přeji tvý mi[losti] věrně srdce rád. Nic méně, než jako vlastně sám sobě.

¹ Jan Habart Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic na Ploskovicích, Býčkovcích, Libčovsi a Nehasicích (1590-1634), účastník stavovského povstání (1618-1620), omilostněn (1623), exulant od roku 1628, zemřel Pírně, pochován v Drážďanech.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Blíže neidentifikováno.

⁴ Autograf Jiřího Sovenického, úředníka Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích.

Můj vzláště milý pane ujče, jak sem tvou m[ilost] včerejšího dne v městech pražských v domě pana votce mého prosil a žádal, aby mi 300 kop do 4 neděl, nic děle, zapůjčil, což si se ráčil zakázati, mně takový peníze zapůjčiti. Ted' mýho služebníka pro takový 300 kop odesílám a tvou m[ilos]t služebně žádám, že mi je ráčíš zapůjčiti, po mým vyslaným mi je odeslati. Já se ti tímto psaním zakazuji [v] konečnosti ve štyrech nedělích zase s poděkováním odvésti a zase se tvý m[ilosti] toho do smrti hleděti odsluhovati. A tak té celé a důvěrné naděje k tvý m[ilosti] sem, že mi práz[d]nýho služebníka mého nepustíš a mý žádosti neoslyšíš. S tím milost Pána Boha rač bejti s námi se všemi. D[atum] v Praze v středu po svatě Trojici léta 1615.

*Tvý m[ilosti] každého času povolný a upřímný ujec a sluha
Jan Habart Kostomlatský z Vřesovic na Dlažimě a Ploskovicích,⁵ m. p.*

⁵ Jan Habart Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic na Ploskovicích, Býčkovcích, Libčovsi a Nehasicích (1590-1634).

809.

Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Na žádost mu odesílá tři kopy raků, deset skřivanů, příznávací listy a registra posudného. Dosud nemohl sepsat příznávací listy, jelikož nevěděl rozsah kvartálů. Navíc je vždy zpravidla psal přímo u výběřčího, jenž nedovoloval domácí sepisování. Odesílá jistý půlroční soupis. Oznamuje, že patrně Kateřina Redernová z Holejče a Pasounu poslala spolu s přiloženým listem několik osob, aby zatkly jistého obviněného kališníka. Ten má být exemplárně potrestán, patrně již poslali pro popravčího mistra. Dosud se neprodalo žádné obilí, pouze truhlář z České Lípy odkoupil devět strychů. Nemá zprávy od Jana Havlase, hospodářského správce v Bosyni. Podle poručení propustil z vězení služebníka Jana Vtelenského ze Vtelna.

Byšice, 19. června 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/18, fol. 28, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, J[e]ho M[ilosti] panu mému laskavému, k d[odání].
(A. 1615)*

Službu svou Vaší m[ilos]ti vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý. Vaší m[ilos]ti, od všemohoucího Pána Boha vinšující, zdraví i jiného všeho dobrého věrně rád přeji.

Podle toho 3 kopy rakův, 10 skřivanů, listy příznávací a rejstra na posudný dvoje odesílám. Jedny na 15 kvartálů a druhý na 23. Vedle kterých ráčíte chtíti posudný odvozovati, buď těch 15, anebo všechny. Listy příznávací bych byl napsal, nevím, kolik jich na týž kvartály bude potřeba. A taky prve vždyckny sem je u vejběřčího psával, neb mu nikdy vhod doma na psaní nebyvaly. Jak je bude chtíti míti, dá fortnu, můž je pachole přepsati. Nežli na toho půl ouroku napsaný list taky posílám. A vedle toho Vaší m[ilos]ti oznamuji, že jest paní Rederová¹ vyslala podle tohoto psaní jistý osoby, aby ten kališník byl obvi-

¹ Patrně Kateřina Redernová, rozená Šliková z Holejče a Pasounu (asi 1564-1617), manželka Melchiora z Redernu (od 1582), regentka panství Liberec, Zvíkov a Zawidów.

něh, ano i také dále podle práva ztrestán, jakož pak včera po obvinění pro mistra posláno, jinak nesmejším, nežli že dnes přijede. Obilí žádného za hotové peníze prodáno nejni, kromě truhlář z Lipého² vzal 9 str[ychů] a dnes mi za něj, co zůstává, peníze odvésti má. O Havlasovi³ taky nic nevím, aby co prodati měl. Dělníci z hos [?] teprva včera, k dnešku se jich něco sešlo. Toho písaře pana Vtelenského,⁴ tak jak mi poručeno, z vězení sem propustiti dal. Jiného nevím, co Vaší m[ilos]ti psáti, nežli vaší m[ilos]t i sám sebe v Božskou ochranu poručena činím. Dat[um] v outerý po Božím těle léta 1615.

V[aší] M[ilosti] věrný poddaný
Jiřík Sovenický⁵

² Česká Lípa, okresní město a vodní hrad (Liberecký kraj), do roku 1621 v majetku Berků z Dubé a Lipé a členů rodů z Vartemberka a Salhausenů ze Salhausu.

³ Jan Havlas, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce dvorů v Bosyni a Šemanovicích.

⁴ Patrně Jan Vtelenský ze Vtelna na Vtelně († asi 1633), syn Mikuláše Vtelenského ze Vtelna, soused Šťastného Václava Pětipeského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant; nebo Jiří Vtelenský ze Vtelna na Vtelně († 1629 v Pimě), syn Mikuláše Vtelenského ze Vtelna, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

⁵ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od 1603).

810.

Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl psaní ohledně splacení dluhu 400 kop míšeňských grošů. Při odjezdu poručil písaři, aby hotovost získal od Berkových dlužníků a odvedl ji Pětipeskému. K jeho nelibosti se však vymáhání takových pohledávek zdrželo. Peníze proto předá Pětipeskému až v Praze. Omlouvá se za zpoždění splátky. Posla listu vypravil zpět s odpovědí již po dvou hodinách.

Doksy, 28. června 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 117-118, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému, k dod[ání].

((A. 1615 od pana Václava Berky,¹ že mi ty 400 kop m[išeňských] v tým dni² odvésti dáti chce.))³

Službu svú vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého panu švagru od pána Boha vinšují, věrně upřímně rád přeji. Z psaní pana švagra, kteréž mi v příčině těch čtyř set kop míš[ěňských], jež mu na tu sumu mně soudem nejvyššího purgkrabství pražského postoupenou dodati zůstávám, činí, sem všemu po přečtení vyrozuměl. A v pravdě, poručivši při mém odjezdu, aby písař můj takovou sumu od lidí, kteří mi tak povinni sou ((na místě

¹ Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučeni, Deštné, Housce, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtmán Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

² Tým dni – týdnem.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

polesného mého)) zupomínal a panu švagru odvedl. Že jest to neučinil, nad tím nic povděčen nejsem. Poněvadž pan nejdýle týho dne⁴ v městech pražských bejti se strojí, nepominu panu švagru takovou sumu sebou přivésti a tu ihned vysázeti poručiti. Načež se pan švagr v jistotě ubezpečiti moci bude ((a že se tím poněkud prodlilo, žádám, že mě při sobě omluvna míti bude)). A s tím sem pana švagkra zase touto odpovědí mou tejna učiniti nepominul. Milost Božská se všemi námi bejti rač. Dat[um] na Dokzi⁵ 28. dne měsíce Juni A. 1615.

*Tvuj upřímněj švagr a bratr zůstávám
Václav starší Berka z Dubé z Lipého na Loučeni, Dešné, Vidimi a Bezděži⁶*

Posel ke mně přišel po devátý hodině ((na)) půl orloji a zase vypraven k jedenáctý hodině

⁴ Týho dne – týdne.

⁵ Doksy, město a renesanční zámek jihovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (1596-1621).

⁶ Václav starší Berka z Dubé a Lipé (1570-1625).

811.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 21. června 1615

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 25v, česky

N. 13

Od p[ana] Pětipeského z Byšic,¹ o zjištění Thomase Písaře.² Dodáno 21. Juni A. 1615.

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Tomáš Písař, patrně poddaný města Mělník nad Labem.

812.

Jan Ledecký z Granova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o propuštění Havla Krejčího, poddaného Pětipeského ze vsi Horní Přívory, na komorní panství Brandýs nad Labem, kde se jmenovaný chce usadit a poctivě žít. Přimlouvá se za vydání výhostního listu pro něj i jeho manželku. Podle přípisu Pětipeského se tak nestalo.

Brandýs nad Labem, 2. července 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 11, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egkerbergku na Byšicích a Bosyni, panu a příteli mému laskavému.

((A. 1615 od hejtmána Brandejskýho¹ o propuštění Hav[l]a Krejčího.² Nestalo se.))³

¹ Jan Ledecký z Granova na Dehtářích, hejtmán komorních panství Brandýs nad Labem, Přerov a Lysá nad Labem (asi 1615-1620).

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři a můj laskavý pane a příteli, zdraví i jiného všeho nejlepšího dobrého, od Pána Boha všemohoucího vinšující, přeji panu věrně a upřímně rád.

Havel ((Krejčí)) ze vsi Hořejších Přívor,⁴ poddaný páně, jsouce toho oumyslu ve vsi sobě zakoupení učiniti, tu se s manželkou svou osaditi a živiti, abych mu k tomu své povolení dal a jeho z člověčenství a poddanosti, kderouž panu i s manželkou svou zavázán jest, do poddanosti J[e]ho] M[ilosti] C[isařské] a pod správu svou vyjednal, snažně mě ku panu za toto připsání jest požádal.

I poněvadž na gruntech J[e]ho] M[ilosti] C[isařské] se rád osaditi a s manželkou svou živiti a dobrým hospodářem býti chce, žádosti jeho snažné oslyšeti nemoha, tak činím a za něho se vši pilností se přimlouvajíc, za to pana přátelsky a služebně žádám, že jemu tu lásku prokázati, jeho z člověčenství a poddanosti, kderouž panu zavázán jest, s manželkou i se vši spravedlností jeho do poddanosti J[e]ho] M[ilosti] C[isařské] na toto panství Brandejské a pod správu mou listem zhostním⁵ propustiti a této mě šetrné přimlavy užiti dáti ráci. Tak jakož bych i já na připsání páně v podobné i v jiné mně možné příčině učiniti a toho se všelijakým líbezným přátelstvím hotově a volně odměniti a odsloužiti nepominul. Odpovědi žádám. A s tím milostivá ochrana Pána Boha našeho s námi se všemi býti rač. Dat[um] na zámku Brandejse⁶ 2. Juli A. 1615.

*K službám volný
Jan Ledecký z Granova,⁷*

J[e]ho] M[ilosti] C[isařské] hejtman panství Brandejského, Přerovského a Lysského

² Havel Krejčí, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Horní Přívory.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1604-1621).

⁵ Zhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

⁶ Brandýs nad Labem (Středočeský kraj), od roku 1581 královské komorní město a panství, pod správou hejtmána Jana Ledeckého z Granova na Dehtářích (1615-1620).

⁷ Jan Ledecký z Granova na Dehtářích († po 1620), hejtman komorních panství Brandýs nad Labem, Přerov a Lysá nad Labem.

813.

Jan Diviš ze Žerotína píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o odklad splátky dluhu 1 000 kop míšeňských grošů, který měl vyrovnat k termínu svatého Havla. Zavazuje se ke včasnému zaplacení dalších úroků. Doufá v prokázání takové přátelské služby a očekává odpověď.

Židlochovice, 9. července 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/16, fol. 46-47, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberka na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému zvláště milé[mu].

((A. 1615 od pana Jana Diviše z Žerotína,¹ žádá o sčekání peněz.))²

¹ Jan Diviš ze Žerotína (1575–1616), na Náměšti, Židlochovicích, Pouzdřanech a Brandýse nad Orlicí, mladší nevlastní bratr Karla staršího ze Žerotína, jeden z čelních představitelů moravských evangeliků.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Od Pána Boha zdraví a jiného všeho dobrého vám upřímně přeji.

Jakož sobě za mnou sumu peněz 1 000 kop m[išeňských] zápisem pořádným pojištěnu máte, kteroužto sumu peněz bych vám při tomto nejprve příštím svatém Havle³ pokládati povinen byl. Však z důležité potřeby a pro jiné mnohé vydání své k tomu nikoli na ten čas přijíti moci nebudu. Z té příčiny vám toto psaní časně činím a vás za to přátelsky žádám, že mně to přátelství prokážete a vejš psané sumy peněz mimo svatý Havel příští do dalšího času sečkání učiníte. Já vám z ní ourok časně spraviti poručím a takového přátelského pohodlí, kteréž mně tu od vás prokázáno bude, všelijak líbezně a volně vším dobrým se odměniti i odplatiti nepominu. Té naděje jsouce, že tato žádost má při vás své místo jmiti bude. Načež odpovědi učinlivé očekávaje, na všem se vám dobře a šťastně jmiti vinšuji. Datum na Židlochovicích⁴ 9. Juli A. 1615.

Váš k službě volný švagr

*Jan Diviš z Žerotína na Náměšti, Židlochovicích a Brandejse nad Orlicí,⁵
J[eho] M[ilosti] C[ísaře] římského, též J[eho] M[ilosti] arciknížete Maximiliána nejstaršího rakouského komorník*

³ K termínu 16. října 1615.

⁴ Židlochovice, město jižně od Brna (Jihomoravský kraj), v držení Jana Diviše ze Žerotína do roku 1616, následně v majetku Adama mladšího z Valdštejna, od roku 1619 v držení Ladislava Velena ze Žerotína.

⁵ Jan Diviš ze Žerotína (1575-1616).

814.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 17. července 1615

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 26r, česky

N. 16

Od p[ana] Pětipeského z Byšic,¹ v příčině Václava, škůdce jeho poddaného. Dodáno 17. Juli A. 1615.

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

815.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 24. července 1615

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 27v, česky

N. 1

Od p[ana] Pětipeského, v příčině škůdce, na němž outrpného práva žádá. 24. Juli A. 1615.

816.

Jan mladší Varlejš z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egerberku. Pro dalekou cestu a probíhající žně nemůže přijet do Prahy. Proto přátelsky žádá zprávy o jednání zemského sněmu ohledně čtyř artikulů a vystoupení stavovských delegací Moravanů, Slezanů a Lužičanů. Dále žádá zprávy, jež se týkají Opavy. Rád by byl s Pětipeským a jeho přáteli, ale nebude to ještě nějakou dobu možné. Jeho bratr se chystá do Prahy. Obtěžuje Pětipeského pouze z důvěrnosti. Zavazuje se přátelstvím a službou.

Závřší, 27. července 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 56, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému obzvláště milému, k d[odání].

((A. 1615 od pana Jana mladšího z Bubna,¹ žádá věděti, na čem strany těch 4 artykulův na sněmu zavřino jest.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Od Pána Boha zdraví a jiné všecko dobré přeji Tvé mi[los]ti věrně a upřímně rád. Nemožou na ten čas osobně pro dalekost cesty od žní odjeti a do Prahy přijeti, za to Tvé mi[los]ti přátelsky žádám, že mi oznámíš, předně o zdraví svým a potomně, co nyní při sněmě se řídí a jak sou ty artykule ((4)) další se pány Moravany,³ Slezáky⁴ a Lužičany⁵ na místě postavený. Tolikéž strany Opavy⁶ a jináče, co se dobrého tam nebo zlého děje. Nic by mi nebylo líbezněji, nežli mezi Vámi býti přítomen, ale tak brzo mi možný nejní. Můj bratr⁷ se v krátkých dnech strojí též do Prahy, a že obtěžují Tvou mi[los]t, činím to z důvěrnosti, pro mé zase v podobné příčině i jináč líbezně a příjemně odsloužení. A s tím ochrana Pána Boha rač býti s námi se všemi. Dat[um] na Závřší⁸ v pondělí po památce s[vatéh]o Jakuba apoštola léta 1615.

*Tvé mi[los]ti volný k službě
Jan mladší z Bubna⁹*

¹ Jan mladší Varlejš z Bubna na Závřší (1570-1635), evangelický rytíř a válečník, účastnil se protitureckých a protibočkajovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska (od května 1618).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Zástupci stavů Markrabství moravského.

⁴ Stavovští zástupci Slezských knížectví.

⁵ Stavovští zástupci Horní a Dolní Lužice.

⁶ Opava, královské město, zemské centrum českého Slezska (Moravskoslezský kraj), od roku 1613 Opavské knížectví v držení Karla staršího z Lichtenštejna.

⁷ Mikuláš mladší z Bubna na Lipanské Lhotě a Skrovnici († asi 1622).

⁸ Závřší, dvůr a zaniklá tvrz severně od Chocně (Královéhradecký kraj), tvrz součástí potštejnského panství byla v letech 1608-1621 v majetku Jana mladšího z Bubna.

⁹ Jan mladší Varlejš z Bubna na Závřší (1570-1635).

817.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egerberku opakovaně žádá Mandalenu ze Sebusína, rozenou Voděhradskou z Hrušova, svou sousedku a příbuznou, o propuštění poddaného sladovníka Matěje Roztočila. Přimlouvá se, aby jmenovanému odpustila požadované

vyplacení výhostního listu v podobě dvou štočků kmentu (drahé bavlněné tkaniny). Jde o chudého člověka, jehož celý majetek je sotva v takové hodnotě. Očekává kladné vyřízení a odpověď.

Byšice, 30. července 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1, fol. 28, česky

Urozené paní paní Mandaleně z Sebusína,¹ rozené Voděradský z Hrušova a na Břežanech, paní a švagrové mé zvláště milé, k dodání.

Službu svou Vaší mi[los]ti vzkazují, urozená paní, paní švagrová má zvláště milá, zdraví a v něm jiného všeho dobrého, od pána Boha vinšující, přeji Vaší mi[los]ti upřímně a věrně rád. Na psaní mé a žádost o propuštění Matěje Roztočila,² řemesla sladovnického, člověka poddaného Vaší mi[los]ti, ráčili ste se skrze psaní své ohlásiti, když Vaší mi[los]ti dvě štuky kmentu³ za vejhost⁴ koupí a odvede, že mně jeho za poddaného propustiti ((chtíti)) ráčíte. Poněvadž pak já toho dobře povědom sem, že vejš dotčený poddaný Vaší mi[los]ti člověk nuznej a potřebnej jest, takže nic víceji, než co rukama svýma vydělá, a všeho svýho jmění tak mnoho, co by za ty dvě štuky kmentu dáti měl, nemá. Protož Vaší mi[los]t, jak předešle, tak i nyní, ještě za to se vši pilností přátelsky, důvěrně a služebně žádám, že od téhož koláře [?] dvou štuk kmentu (politujíc v tom chudoby a nemožnosti jeho) ((těž povážice toho, že na týchž gruntech žádný spravedlivosti jemu náležiti bráti nemá)) upustiti a již často jmenovaného Matěje Roztočila listem zhostným <i ze vši spravedlnosti, pokudž by mu jaká na gruntech Vaší mi[los]ti i sirotčích náležela> mně za poddaného propustiti ráčíte. Nepominu se toho jak Vaší mi[los]ti, tak i pánu synům Vaší mi[los]ti, v podobný příčině touž měrou a jináče všelijakým dobrým přátelství[m] volně odsloužiti, na kterěz toto psaní <...> od Vaší mi[los]ti odpovědi přátelské ((s naplněním žádosti mé)) očekávati budu. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] na Byšicích⁵ ve čtvrtek po svatý Martě léta 1615.

*Šťastný Václav Pětipeský z Chýš
a z Egrberku na Byšicích a Bosyni*

¹ Magdalena ze Sebusína na Břežanech, rozená Voděradská z Hrušova († po 1615).

² Matěj Roztočil, sladovník, poddaný Mandaleny ze Sebusína.

³ Kment – hladká bavlněná tkanina plátňové vazby z jemné příze.

⁴ Výhostní, též zhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

⁵ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

818.

Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o půjčku 30 kop míšeňských grošů, pro něž posílá svého posla Matouše. Zavazuje se splatit je během dvou či tří týdnů. Věří ve vyslyšení žádosti a zavazuje se službami. Vzkazuje pozdravy manželky.

Myškovice, 4. srpna 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 78, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a ze Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švakru, bratru a kmotru mému vzláště milému, k dodání.

(A. 1615 od pana Trmala,¹ žádá za půjčku 30 kop m[íšeňských].)²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švaře, bratře a kmotře můj vzláště milej. Zdraví a jiné všecko dobré, na Pánu Bohu žádajíce, přeji ti věrně a upřímně rád. Vedle toho tě, můj vzláště milej pane švaře, za to přátelsky prosím, že mi tak mnoho lásky a přátelství prokážeš a k mý pilný a důležité potřebě třicíti kop m[íšeňských] zapůjčíš a Mathoušovi³ mýmu je vyčísti poručíš. Já ti tímto psaním svým připovídám ve dvouh anebo nejdýleji ve třech nedělích s poděkováním voplatiti. Což věřím a tý důvěrné naděje k tobě sem, že tyto žádosti mé nevoslyšíš. Zase ti se toho vším dobrým odsloužiti nepominu. Manželka⁴ má tě vskazuje velice pozdraviti. Žádosti od Pána Boha všeho dobrého oznámíti. S tím Pán Bůh s námi. Datum na Myškovících⁵ v outerej po sedmý neděli po s[vat]é Trojici léta 1615.

Mikuláš Trmal z Toušic⁶

¹ Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovících († po 1628), účastník stavovského povstání, švagr Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Matouš, služebník či posel Mikuláše Trmala z Toušic na Myškovících.

⁴ Anna Marie Trmalová z Chýš a Egrberku na Myškovících († 1627), manželka Mikuláše Trmala z Toušic na Myškovících, sestra Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Myškovice, dnes Miškovice, ves a tvrz na severovýchodním okraji Prahy (Středočeský kraj), v držení Mikuláše Trmala z Toušic (1604-1623).

⁶ Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovících († po 1628).

819.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Jiřímu Vratislavovi z Mitrovic. Jako prostředník ve sporu mezi Jiřím Vratislavem z Mitrovic a Václavem Budovcem z Budova o travu posekanou na Budovcových lukách a dědičných gruntech oznamuje, že Budovec napsal stížnost Jáchymu Ondřeji Šlikovi. Budovec si stěžuje, že nedošlo k dohodnutému urovnání konfliktu. Žádá ho o určení termínu setkání za účelem přátelského urovnání sporu, patrně po skončení sněmu, a zajištění svědků. Pětipeský již o tom napsal také Šlikovi. Rád by přispěl k zachování přátelství a dobrého sousedství mezi oběma stranami.

Byšice, 9. srpna 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/15, fol. 14, česky

Urozenému a statečném rytíři, panu Jiřímu Vratislavovi z Mitrovic a na Zvířeticích, J[eho] M[ilosti] C[ísařské] radě a nařízenému nejvyššímu, panu švagru a bratru mému vzláště milému.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj vzláště milý, zdraví a v něm jiného všeho dobrého, od Pána Boha viňšující, přeji tvé M[ilos]ti věrně rád.

Oznamuji tvé mi[los]ti, že jest pán, pan Václav z Budova,¹ J[eho] M[ilosti] C[ísařské] rada, učinil psaní J[eho] M[ilosti] pánu, panu Joachymovi Ondřejovi Šlikovi z Holejče <han..> ((hraběti z Passounu a z Lokte, J[eho] M[ilosti] C[ísařské] radě a osobě mé))² svědčící, do tvé M[ilosti] sobě stěžující, kterak že by po jistém na nás toho přestání, oč tak mezi týmž panem z Budova a tvou M[ilosti] na nedorozumění zůstávalo, trávu na lukách a gruntech jeho dědičných (kterouž sou sobě lidé poddaní jeho posekati dali) pobratiti dáti ráčil. Čehož že jest se pod jistým na nás toho přestání[m] státi nemělo ((žádajíc nás, abychom <tu závad> z sebe složili, on že by pro touž věc k tvý M[ilosti] průchod <..> práva zachovati chtěl)) i shleda s ním, sem o to rozmluvení jměl <a tak mnoho> a z něho vy<rozuměl, pokudž by jim pan hrabě na sebe to zdržeti a jistý den mezi Vaší M[ilosti] a ve sjezdu na to obrati> a k tomu se přimouval, poněvadž by se tu mezi Vaší M[ilosti] ((k soudnému)) k zanepřázdňení ((schylovalo)) <...a k škodám se schylovati chtělo, abyšte>, pokudž by s tím pan hrabě to na sobě zdržeti a <k tomu> jistý den k takovému vejezdu a přátelskému porovnání ((vedle předešlého na tom zůstání a to aby se stalo ihned po zadržení sněmu tohoto)) jmenovati ráčil <tu že bychom vaší M[ilosti] zavedouc z obojí strany sobě svědky ((při dadouc jedna každá strana k nám po dvou osobách)), tu že bychom vaší mi[los]ti o to vyslyšeti a pokudž možné i přátelským způsobem porovnati chtěli ((kteréto psaní)) <očěž> J[eho] M[ilosti] panu hraběti sem <psaní učinil> ((odeslal)). A protož tvé M[ilosti] naschválně toto psaní činíc, přátelsky věděti žádám, <.htu> ráčili by chtíti vedle předešlého na mé ((toho)) přestání přestati, já vedle J[eho] M[ilosti] pana hraběte v tom, čemu bych rozumně, tak aby mezi Vašimi M[ilosti]mi svornost a dobré přátelství a sousedství zůstávati mohlo, v tom bych rád pracovati chtěl. A s tím milost Pána Boha rač bejti s námi. Dat[um] na Byšicích³ v neděli po památce Proměnění Pána Krista léta 1615.

Š[ťastný] V[áclav] z Ch[ýš]⁴

¹ Václav Budovec z Budova na Mnichově Hradišti (1551-1621), panský stav od května 1607, čelní představitel českobratrské šlechty a stavovské protihabsburské opozice, rada apelačního soudu (1584-1602), nejvyšší berník (1592, 1594, 1595, 1596/1597), přisedící komorního soudu (1611, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618), stavovský direktor (1609, 1618-1619), prezident apelačního soudu (1619-1620), spisovatel, stavovský diplomat, popraven 21. června 1621.

² Jáchym Ondřej Šlik z Holejče a Pasounu na Svijanech (1569-1621), císařský rada, královský maršálek (1611), hejtman Boleslavského kraje (1613-1614), vůdce stavovské opozice, třetí pražské defenestrace, stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší zemský sudí (1619-1620), zemský správce Horní Lužice, popraven 21. června 1621.

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁴ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

820.

Revers. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku postupuje prostřednictvím úředníka Jiříka Sovenického dluhopis na částku 30 kop a 40 míšeňských grošů Adama Nybšice z Altendorfu na Chorouškách Vojtěchovi staršímu Koutskému z Jenštejna a jeho dědicům. Platnost stvrzuje přítisťením sekrýtu.

Bez místa, 20. srpna 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 125, česky

Já, Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni,¹ na místě a k ruce Jiříka Sovenického,² úředníka Byšického, člověka poddaného svého, známo činím tímto listem, vůbec přede všemi, obzvláště tu, kdež náleží, že ten list na papíře psaný a tuto dotčený, kterýž nadepsanému Jiříkovi Sovenickému, ouředníku Byšickému, dědicům a budoucím jeho i tomu každému, kdož by tento list sobě měl odevzdaný a postoupený, na dluh pravý a spravedlivý třiceti kop a štyriceti grošů míšeňských se vztahuje. V němžto jistec a pravý dlužník téhož dluhu jest urozený pan Adam Nibšic z Holtendorfu a na Chorouškách,³ tak a na ten čas i pod těmi všemi pokutami tu se mnou s přitištěním sekrytu⁴ svého a podepsáním ruky své vlastní plniti se zapsán, jakž týž list, kterémuž jest datum v sobotu po památce obětování Panny Marie,⁵ to jest 22. dne měsíce listopadu léta 1614, to vše v sobě šíře obsahuje a zavírá. Slovutnému panu Vojtěchovi staršímu Koutskému z Jenštejna,⁶ etc., dal sem s dobrým svým rozmyslem a mocí listu tohoto dávám dědicům a budoucím jeho, tak aby týž pan Vojtěch starší Koutský, dědicové a budoucí jeho z té sumy výše psané jeho, pana Adama Nibšice z Holtendorfu, buď přátelským způsobem napomínati, anebo se toho na něm pořadem práva dosuzovati, tu sumu vyzdvihnouti, ji k sobě přijíti a týmž listem a dluhem v něm zapsaným i také tímto listem mým odevzdávajícím učiniti mohl a měl moc, jako s[e] svým vlastním, tak a ne jinak, jako by jim samým týž list výš dotčený slovo od slova zejména svědčil, a to bez všelijakého mého, dědicův a budoucích mých i jiných všech lidí odporu a všelijaké překážky, neb sobě na místě a k ruce téhož člověka poddaného mého dále na témž listu a dluhu v něm zapsaném žádného práva a spravedlivosti nepozůstávají. Tomu na svědomí pečeť svou vlastní jistým mým vědomím dal sem přitisknouti k tomuto listu dobrovolně a v něm sem se svou vlastní rukou podepsal. Čehož datum ve štvrtek po s[va]tý[m] Agapitu.⁷

¹ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

² Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od 1603).

³ Adam Nybšic z Altendorfu / Nibšic z Holtendorfu na Chorouškách († po 1620).

⁴ Sekrýt – pečetní prsten, jím otištěná pečeť.

⁵ Dne 22. listopadu 1614.

⁶ Vojtěch Koutský z Jenštejna († po 1628), radní Nového Města pražského, účastník stavovského povstání, omilostněn, exulant (po 1627).

⁷ Dne 20. srpna 1615.

821.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 21. srpna 1615

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 29r, česky

N. 15

Od p[ana] Šťastného Václava Pětipeského, etc. Posilá k přeslyšení outrpného vyznání Adama Biskupa¹ a Tomáše Skočdopole.² Dodáno 21. Aug[usti] A. 1615.

¹ Adam Biskup, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

² Tomáš Skočdopole, patrně poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

822.

Václav Šlechta ze Všehrd píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho psaní. Vypravil se k Jindřichovi Kapounovi ze Svojkova hned ráno, ten mu však sdělil, že jeho díl statku Valečov není na prodej. Druhý díl statku náleží jeho strýci a na prodej by mohl být, pokud za něj dobře zaplatí.

Kněžmost, 21. srpna 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 14, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskýmu z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště a důvěrně milému, k dodání.

((A. 1615 od pana Václava Šlechty,¹ že Valečov² nejní na prodej.))³

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milej. Téhož zdraví a v něm jiné všechno dobré, vinšujíc na Pánu Bohu, přeji ti věrně rád. Psaní, které jsi mi učinil, z přečtení, nač se vztahuje, sem porozuměl. I můj zvláště milej pane švagře, oznámiti mohu, že sem nepominul ihned na ráno ku panu Hendrychovi Kapounovi⁴ jeti a s ním o touž věc dostatečně sem promlouvání jměl. Což jest mi za odpověď dal, že jeho díl nyní jemu na prodej nejní, než abychom na prodaji byli, že tvé milosti předně oznámiti chce. Co se pak dotěče druhého dílu, poněvadž druhého pana Kapouna⁵ jest, nic jistého nevím, než srozuměl sem od pana Hendrycha Kapouna, že by pan strejc jeho proti tomu nebyl, aby svýho dílu neměl prodati, kdo by mu jej dobře zaplatil. Pak nevím, chtěl-li by ten, poctivej pán, jeden díl bez druhého koupiti. A tak sem <s> tvou milost odpovědi, kterou by se nyní zpravití mohl, tejna učiniti nemohl. S tím milost Pána Boha rač s námi se všemi bejti. Datum z Kněžnina Mostu⁶ v pátek po s[va]tém Bernartu léta 1615.

Václav Všehrdskej Šlechta ze Všehrd⁷

¹ Václav Šlechta ze Všehrd († 1633), úředník v Dolních Přívorách (do roku 1604 v držení Vančurů z Řehnic), úředník Jiříka Šťastného Vančury z Řehnic v Nasedlnicích, soused Šťastného Václava Pětipeského, exulant v Sasku (po roku 1629).

² Valečov, zřícenina hradu, bývalá ves, poplužní dvůr a panství, dnes součást vsi Boseň severovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), od roku 1602 v držení Jindřicha a Kryštofa Kapounů ze Svojkova, témuž zkonfiskováno (1621).

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Jindřich Jan Kapoun ze Svojkova na Valečově († po 1622), účastník stavovského povstání.

⁵ Petr Kryštof Kapoun ze Svojkova na Zaječicích a Holejšovicích († 1621), účastník stavovského povstání, fendrych stavovského vojska (1618-1619).

⁶ Kněžmost, městečko severovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), příslušenství hradu Valečov, v držení Jindřicha Kapouna ze Svojkova (do 1621).

⁷ Václav Šlechta ze Všehrd († 1633).

823.

Mocný obranný list. Úředníci menších desek zemských vydávají mocný obranný list krajským nejvyšším berníkům nařízeným zemským sněmem proti Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku, který dluží několik splátek berní a sbírek vyměřených zemským sněmem. Nejvyšší berníci jsou tímto listem zmocněni k zabavení a prodeji ma-

jetků osob, které neodvedou mimořádně berně nařízené zemským sněmem v Českých Budějovicích z ledna až února 1614. Podle příslušného článku sněmovního snešení budou získané peníze použity na úhradu škod a pokut z toho vzešlých. Nebudou-li stačit peníze z prodeje movitého majetku, mají berníci právo přikročit také k zastavení či odprodeji části nebo celých nemovitostí. O všem má být učiněn řádný zápis do desek zemských. Podle zpráv krajských berníků Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku dluží tyto berně již za několik termínů. Je napomínán tímto obranným listem, aby krajským berníkům konečně zaplatil dlužné berně, sbírky i vyměřené pokuty z prodlení. Pětipeského statky právě propadly obstavení dokud pohledávky neuhradí.

Praha, 24. srpna 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/3, fol. 10, česky¹

*Urozeným, statečným, slovatným, opatrným, pánům, rytířům, vladykám, měšťům, Království českého i jiným všem obyvatelům téhož království, jimž tento list ukázán bude. Úředníci pražští menší desk zemských. Službu svou vzkazujem a na vědomí V[áš] M[ilosti] a Vám dáváme. Jakož j[es]t se jisté svolení a snešení ode všech tří stavův království tohoto na sněmích obecních, a zvlášť pak na minulém sněmu, kterýž <léta> **v městě Budějovicích Českých léta 1614 v středu po s[vat]ém Pavlu na víru křesťanskou obrácení držán,**² a téhož léta ve čtvrtek po s[vat]ém Matěji zavřin,³ z strany sbírek a svolených pomoci⁴, aby ty časně pro nevyhnutelnou a důležitou všech potřebu vycházely a od jednoho každého z obyvatelův a osob z stavův bez zadržování vyplňované byly, stalo. **V kterémžto sněmě i ten artykul doložen jest: Kdož by pakkoli na jmenovaném to témž sněmě termíny takové sbírky a pomoci svolených berníkům <krajským> nejvyšším k tomu týmž sněmem zřízeným, po jednom každém termínu prošlém v <týmž dni pořad zbě> ((čtyrech nedělích pořad zběhlých)) <hlém>, zcela a zouplna neodvedl, tehdy ihned berníci ((nejvyšší))⁵ <v jednom každém kraji>, i vezmouce list obranný od desk zemských, tomu každému pro neodvedení takových svolených sbírek a pomoci v jeho statek se uvázati a z něho na svrscích a nábytcích jakýchkoli do té a takové zadržalé sumy, ((s pokutou sněmem vyměřenou)) i s škodami a náklady na to vzešlymi prodávati aby moc měli. Pakli by na svrscích a nábytcích ta suma zadržalá se shledati nemohla, tehdy díl statku do té sumy buďto zastaviti, aneb prodati aby mohli. A což by takkoli prodáno bylo, toho jeden každý, kdož by koupil, užiti má. ((a dotčený nejvyšší berníci co by)) <a kteříž by pak berníci krajští co> toho statku a komužkoli prodali, tomu, aneb těm ve dcký zemské, aby jej vložití mohli, jakž týž artykul sněmovního svolení to v sobě obsahuje a zavírá. I zpravují nás berníci <a výběrci kraje> ((nejvyšší)), že by urozený a statečný rytíř pan Václav Šťastný Pětipeský z Chýš a z Erbergku na Byšicích⁶ po nejednom napomenutí dotčených svolených pomoci, <totiž> ((za posled[n]í termíny a co se toho koli vedle listův přiznávacích))⁷ seče a vyhledá, až posavad týmž berníkům krajským od sebe***

¹ Jedná se o schematizovaný tisk, do něhož byly doplněny aktualizované informace, v edici označeny tučně kurzívou.

² Dne 29. ledna 1614.

³ Dne 27. února 1614.

⁴ Pomoc – mimořádná daň, často pro válečné účely.

⁵ Mechanismus výběru zemských berní nařízených tímto sněmem popisuje A. SEDLÁČEK (ed.), *Rozvržení sbírek a berní roku 1615*, s. iii-viii.

⁶ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

⁷ Podle berního rejstříku z roku 1615 zaplatil Šťastný Václav Pětipeský berně vyměřené zemským sněmem z ledna až února 1614 pouze k první termínu, další tři termíny zůstaly neproplaceny. Na svých statcích

odvésti a vyplniti zanedbával, žádajice nás, abychom podle svrchu dotčeného artykule sněmovního svolení list obranný jim od desk zemských vydali, tak aby se v statek téhož pana Václava Šťastného Pětipeského z Chýš a z Erbergku uvázati mohli: Kdež my, vědouce o takovém jistém sněmovním svolení a nařízení a majíce sobě od J[ich] milostí nejvyšších pánův ouředníkův zemských o tom jisté poručení, tak činíme a Vás podle práva a téhož snešení sněmovního napomínáme, abyšte ihned, jakž Vás tento list obranný dojde, aneb na statek Váš dodán bude, je, svrchu psané berníky **((nejvyšší))** <krajské> aneb kohož by koli na místě svém vyslali, v statek Váš beze všeho odporu vpustil, a lidé aby jim člověčenství slibovali, a téhož statku v držení a užívání byli, dotud, dokudž byste jim takové svolené sbírky a pomoci i s škodami **((a pokutou pro nečasné odvedení propadenou))** od sebe neodvedli. O čemž vědouc, tak se zachovejte, ač se chcete pokuty další **týmž sněmem** vyměřené uvarovati, vedle kteréž oni, často psaní berníci, <krajští> **((nejvyšší))** k jednomu každému se zachovati mají. Dán v desk zemských na Hradě pražském pod pečeti zemskou království tohoto českého léta 1615 v pondělí 24. dne měsíce Augusti.

přiznal ke zdanění 101 osedlých, ½ dílu fary a 6 mlýnských kol, začež mu byla vyměřena výše sbírky 264 kop grošů českých a daň ve výši 1 tisíc 33 kop a 40 grošů českých. Srov. A. SEDLÁČEK (ed.), *Rozvržení sbírek a berní roku 1615*, s. 5.

824.

[Jáchym Ondřej Šlik z Holejče a Pasounu] píše [Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku]. Oznamuje, že dosud nedostal odpověď ohledně sporu o grunty mezi Václavem Budovcem z Budova a Jiřím Vratislavem z Mitrovic, v němž byl společně se Šťastným Václavem Pětipeským ustanoven za prostředníka. Znovu mu tedy píše a žádá o vyjádření, zda přistoupí na navržené přátelské porovnání. Poté by oběma stranám oznámili termín setkání, k němuž by měl zajistit ještě svědectví dvou dalších „pánů a přátel“.

Svijany, 25. srpna 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkovicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/16, fol. 101-102, česky

[Bez adresy]¹

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane sousede a příteli můj vždycky zvláště milý. Vejborného zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého, na Pánu Bohu všemohoucím viňšujice, přeji Vaší mi[los]ti věrně upřímně rád.

Jaké sem psaní Vaší mi[los]ti pominulých dnův strany toho nedorozumění s Jeho mi[lostí] pánem, panem Václavem z Budova,² o grunty vzniklé učinil, o tom dobrou vědomost jmíti ráčíte. Na kteréžto však psaní mé mně až posavad žádná odpověď dána není.

¹ Podle kontextu sdělení byl list původně adresován patrně Jiřímu Vratislavovi z Mitrovic, druhé straně ve sporu o grunty s Václavem Budovcem z Budova. Ke Šlikově a Pětipeského prostřednictví v tomto sporu srov. listy č. 819 a 825.

² Václav Budovec z Budova na Mnichově Hradišti (1551-1621), panský stav od května 1607, čelní představitel českobratrské šlechty a stavovské protihabsburské opozice, rada apelačního soudu (1584-1602), nejvyšší berník (1592, 1594, 1595, 1596/1597), přísedící komorního soudu (1611, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618), stavovský direktor (1609, 1618-1619), prezident apelačního soudu (1619-1620), spisovatel, stavovský diplomat, popraven 21. června 1621.

I nejsouce na jiném, s urozeným a statečným rytířem, panem Šťastným Václavem Pětipeským,³ panem tovaryšem mejm, vedle společného našeho na tom zůstání mezi Vašich mi[los]tí stranami v tý věci věrně a upřímně pracovati. A pokudž by vůle Pána Boha všemohoucího v tom byla a my tak šťastné nalezení Vašich mi[los]tí o všechno pěkně porovnatí a spokojiti. Z té příčiny na místě svým a dotčeného pana tovaryše svého naschválě opět toto psaní Vaší mi[los]tí činím a za to přátelsky a důvěrně žádám, že nám oumysl svůj oznámíte ráčíte, nebo pokudž ráčíte na nás, dožadáných smlouvcův, podobným způsobem jako pan z Budova vedle předložení našeho přátelského chítí přestati, nepominuli bychom Vaším mi[los]tem stranám jistý den k jednání a Bohdá šťastnému porovnání o ty věci jmenovati. A za to žádati, abyste nám po dvouh páních přátelích přidati ráčili. Tak abychom || vyrozumějce prve dostatečným zprávám lidským (na čem sama podstata tý věci záležiti chce) mohli Vaší mi[los]tí tím bezpečněji ubrmanskou⁴ vejповědí svou podělití. S tím milost Boží rač s námi se všemi býti. Dat[um] na Svijanech⁵ 25. Augusti léta 1615.

[Bez podpisu]⁶

³ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

⁴ Ubrmanský – výraz pro vrchnostenský soud, týkající se vrchnostenského soudu.

⁵ Svijany, ves, zámek a pivovar západně od Turnova (Liberecký kraj), panství v držení Jáchyma Ondřeje Šlika (do 1621).

⁶ Autorem je patrně Jáchym Ondřej Šlik z Holejče a Pasounu, srov. další listy adresované Pětipeskému ze Svijan – č. 734, 825, 898, 930. Jeho autorství potvrzuje také kontext sdělení.

825.

Jáchym Ondřej Šlik z Holejče a Pasounu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Poté, co napsal Jiřímu Vratislavovi z Mitrovic ohledně sporu s Václavem Budovcem z Budova, dostal odpověď, že ten ho již přesvědčil patrně pro přátelské urovnání. Proto pouze zbývá, aby oběma stranám jako prostředníci v jejich sporu vybrali den k jednání. Navrhuje termín 8. října, neboť Václav Budovec z Budova nemůže dosud odjet od komorního soudu a sněmu. Rozhodnutí ponechává na Pětipeském.

Svijany, 26. srpna 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 21, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu a příteli mému důvěrně a zvláště milé[m]u, k d[dodání].¹

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a příteli můj důvěrně a zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého, na Pánu Bohu všemohoucím vinšující, přeji panu upřímně rád.

Prvně, jako sem toto psaní Numero 1 panu Jiřímu Vratislavovi² činiti chtěl, přišla mně odpověď páně na prvnější psaní mé Numero 2, z kteréžto se vyrozumí, že týž pan Vratislav zejskán jest, takže již nic jinšího nepozůstává, než toliko aby stranám den k jednání

¹ Ke Šlikově a Pětipeskému prostřednictví v tomto sporu srov. listy č. 819 a 824.

² Jiří Vratislav z Mitrovic na Zvířeticích († 12. října 1615), císařský rada a hejtman Boleslavského kraje za rytířský stav (1614-1615).

jmenován byl. I pokudž se panu líbí, vidí mně se, aby osmý den měsíce října (poněvadž pan z Budova³ od soudu komorního a nynějšího sněmu bezpečně odjeti nemůže) k tomu obrán byl. Však to vše při další vůli pánu zůstavuji. S tím milost Boží rač s námi se všemi býti. Dat[um] na Svijanech⁴ 26. dne měsíce srpna léta 1615.

*Joachym Ondřej Šlik z Holejče, hrabě z Pasounu a z Lokte a na Svijanech,⁵
J[eho] M[ilosti] C[ísařské] rada*

³ Václav Budovec z Budova na Mnichově Hradišti (1551-1621), panský stav od května 1607, čelní představitel českobratrské šlechty a stavovské protihabsburské opozice, rada apelačního soudu (1584-1602), nejvyšší berník (1592, 1594, 1595, 1596/1597), přisedící komorního soudu (1611, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618), stavovský direktor (1609, 1618-1619), prezident apelačního soudu (1619-1620), spisovatel, stavovský diplomat, popraven 21. června 1621.

⁴ Svijany, ves, zámek a pivovar západně od Turnova (Liberecký kraj), panství v držení Jáchyma Ondřeje Šlika (do 1621).

⁵ Jáchym Ondřej Šlik z Holejče a Pasounu na Svijanech (1569-1621), císařský rada, královský maršálek (1611), hejtman Boleslavského kraje (1613-1614), vůdce stavovské opozice a třetí pražské defenestrace, stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší zemský sudí (1619-1620), zemský správce Horní Lužice, popraven 21. června 1621.

826.

Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Teprve teď se mu naskytla příležitost odeslat Pětipeskému do Prahy čtrnáct velkých melounů. Doma jich prý zůstává ještě mnoho menších. Dále odesílá přepsané rejstříky kováře z Horních Přívor a seznam skopců a ovcí na prodej. Vzkazuje, aby služebník Němec nakoupil a po fůře odeslal do Byšic železo, které je potřeba (patrně pro stavební práce). Na stavbě pracují malíř a kameník, kterého již napomínal, aby nepil. Stručně informuje o hospodářství. U Horních Přívor se navázalo přes 23 kop snopů ovsu. Přikládá dopis, který byl právě doručen z Košátek.

Byšice, 28. srpna 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/18, fol. 27, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, J[eho] m[ilosti] panu mému, laskavě k dodání.

Službu svou Vaší m[ilos]ti vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane mně laskavý, Vaší m[ilos]ti od všemohoucího Pána Boha žádám Božského požehnání. Nemoha po nižádný fůře náhodné melounů Vaší m[ilos]ti odsílati, nyní jich při tomto poslu Vaší m[ilos]ti posílám 14. Víc jich nemohl vzíti. A zůstává jich doma moc. Však drobnějších nežli tyto. Tolikéž odsílám rejstra kováře přívorského k počtu, které Vrabec¹ přepsal. Tolikéž poznamenání skopcův ku prodeji, nežli ovec co bude, ješt nejsou brakovaný, až po stříži. To železo nechť Němec² koupí a při náhodné fůře odešle. Jest ho potřeba. Ze dříví dva dělají. Malíř sám druhý a kameník toliko sám jeden. Včera pro korbel nedělal, napomínám ho, aby pilně dělal. Připovídá, že sobě zjedná tovaryše. Toho ovsu na Raholinu³ se navázalo

¹ Jiří Vrabec, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce dvora Bosyně; nebo Pavel Vrabec, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce dvora Bosyně.

² Němec, služebník Šťastného Václava Pětipeského téhož příjmení či německého původu, patrně ze vsi Chodeč.

³ Raholina, místní název, polnost náležející ke dvoru Obříství.

23 kop 5 snopů, a tak jest všeho u Přívor⁴ ovsu 96 kop 21 snopů. Jiného tak nevím, co Vaší m[ilos]ti psáti, nýbrž v Božskou ochranu Vaší m[ilos]ti poručena činím. Dat[um] v pátek po s[va]tý[m] Bartoloměji léta 1615.

V[áš] m[ilosti] věrný poddaný
Jiřík Sovenický⁵

((Když již posel jíti měl, toto psaní z Košátek⁶ přinešeno.))

⁴ Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v majetku Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

⁵ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od 1603).

⁶ Košátky, ves a zámek jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v majetku Jana Novohradského z Kolovrat na Buštěhradě (do 1613) a poté jeho synů Zbyňka Leopolda a Albrechta Jana Novohradských z Kolovrat.

827.

Jetřich Sekerka ze Sedčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho přímluvě ohledně odpuštění úroků z dluhů pozůstalých sirotkům po Janu Albrechtu Pětipeském (bratranec Šťastného Václava Pětipeského), které Sekerkovi jako pohledávky připadly podle zápisů v zemských deskách. Přestože mu dosud žádné úroky zaplacený nebyly, na přímluvu švagra odpouští jejich polovinu. Avšak pouze za podmínky, že mu bude splacen zbytek.

Měcholupy, 29. srpna 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 31, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergu na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému vzláště milému.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj vzláště milý. Téhož zdraví a v něm jiné nejlepší dobré panu švagru věrně a upřímně rád přeji.

Psaní od pana švagra jest mi dodáno, kdež pan švagr žádá a na místě těch sirotkův po dobré paměti pana Albrechta Pětipeského¹ se přimlouvá, abych od těch ouroků, které s nimi od desk zemskejch přisouzeny ((a mně sumou náleží)) upustil. I můj milý pane švagře, oznámiti mohu, že sou mi nikda žádné ouroky nebyly dány a těch peněz sem nic neužíval, nevím, jakkoli od takovejch ouroků upustiti měl. Nicméně na přímluvu pana švagra tak učiniti se chci a polovici od tich ouroků upouštím. Tak abych k ostatní sumě přijíti mohl. Milost Boží rač s námi se všemi býti. Datum na Měcholupech² v sobotu po svatém Bartoloměji léta 1615.

Jetřich z Sedčic,³ m. p.

¹ Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 10. října 1613), přisedící nejvyššího purkrabského soudu, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

² Měcholupy, ves a tvrz jižně od Žatce (Ústecký kraj), roku 1623 zkonfiskovány Jetřichu Sekerkovi ze Sedčic.

³ Jetřich Sekerka ze Sedčic na Měcholupech († asi 1637), účastník stavovského povstání.

Václav Šlechta ze Všehrd píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že se jeho manželce narodil syn. Zve ho na křtiny, které se uskuteční v neděli 13. září v jeho vsi Nasedlnice. Má přijet den předem na noc a nazítří se stát jedním z kmotrů jeho syna vedle dalších „pánů a přátel“. Doufá ve vyslyšení přátelské prosby. Zavazuje se službou a přátelstvím. Očekává odpověď. Připojuje žádost o nějakou zvěřinu. Podle pozdějšího Pětipeského přípisu nestačil na křtiny dorazit.

Nasedlnice, 6. září 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 13, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště a důvěrně milému, k do-
dání.*

((A. 1615 od p[ana] Václava Šlechty,¹ zuve na křtiny syna svýho, nemohl sem dostačiti přijeti.))²

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milej, zdraví a v něm jiné všechno dobré, vinšujíc na Pánu Bohu, přeji tvé milosti věrně rád.

Podle toho, můj zvláště milej pane švagře, oznamuji tvé milosti, že jest všemohoucí Pán Bůh manželce mé nejmilejší šťastně pomoci a nám spolu syna dáti jest ráčil. Z čehož jméno jeho svaté pochváleno bejti rač. I poněvadž týž syn náš křtu svatého potřebuje, sem toho oumyslu témuž synu našemu křtem svatým dáti posloužiti v neděli po památce narození Panny Marie,³ nejprv příští. I poněvadž pak takový křest bez přítomnosti dobrých poctivých lidí konati se nemůže, tvou milost za to, jakožto svého zvláště milého pana švakra, přátelsky žádám, že ke mně do vsi Nasedlnic⁴ před týmž jmenovaným dnem k večeri, tím zázeji na noc přijeti ráčíš a na ráno témuž synu našemu podle jiných pánů a přátel mých, ode mne dožádaných, za jednoho pana kmotra postaviti se ráčíš. Což celé a nepochybné naděje k tvé mi[los]ti jsem, že žádost má slušná od tvé mi[los]ti naplněna bude. Já se toho tobě všelijakými službami mejmi odsluhovati i odměňovati nepominu. Za odpověď, kterou bych se zpraviti mohl, tvé mi[los]ti žádám. S tím milost Pána Boha rač s námi bejti se všemi. Datum z Nasedlnice⁵ v neděli po svatém Jiljím oppatu léta 1615.

P. S. Můj zvláště milej pane šva[g]ře, pokud ti všemohoucí Pán Bůh k tomu času nějaké zvěřiny naděliti ráčí, že mně jí fedrovati⁶ ráčíš, služebně žádám.

Václav Všehrdskej Šlechta z Všehrd⁷

¹ Václav Šlechta ze Všehrd († 1633), úředník v Dolních Přivorách (do roku 1604 v držení Vančurů z Řehnic), úředník Jiříka Šťastného Vančury z Řehnic v Nasedlnicích, soused Šťastného Václava Pětipeského, exulant v Sasku (po roku 1629).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Dne 13. září 1615.

⁴ Nasedlnice, dnes Násedlnice, součást obce Kněžmost severovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Jiříka Vančury z Řehnic (do 1622).

⁵ Nasedlnice, dnes Násedlnice, součást obce Kněžmost severovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj).

⁶ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyřídit (záležitost).

⁷ Václav Šlechta ze Všehrd († 1633).

829.

Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Po příhodné fůře mu odesílá 28 divokých ptáků, 30 skřivanů, jednu křepelku a 47 melounů. K tomu pro jeho stůl 60 bochníků chleba a větel hrachu. Oznamuje, že malíř pokročil s výmalbou zdí z lešení, přičemž jeho pacholek spadl a potloukl se. Kameník pracuje pomalu. Zedník bude prý hotov do dvou týdnů a chystá se vydat do Prahy pro tovaryše. Při tom se bude s Pětipeským moci domluvit o dalším stavebním postupu. Stručně informuje o hospodářství. U Byšic šafář osil 18 strychů žita. U Horních Přívor mají teprve zoráno pro setbu. Zatím čekají na déšť.

Byšice, 6. září 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/18, fol. 30, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, J[eho] m[ílosti] panu mému laskavému, k d[odání].
(A. 1615)

Službu svou Vaší m[ílos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane mně laskavý. Vaší m[ílos]ti zdraví a v něm jiného všeho dobrého, od Pána Boha vinšující, přeji věrně rád.

Přijevše dnes domů a zvědévše o této náhodné fůře, odsílám Vaší m[ílos]ti čizních ptáků 28 a skřivanů 30, křepelku 1 + melounů 47. Chleba pro stůl Vaší m[ílos]ti 60 bochníků, hrachů 1 v[ětel]. A přitom oznamuji, že jest malíř, napáleje dobrý díl v těch dnech, co doma sem nebyl, udělal. A jak srozumívám, kdyby mu pacholík, spadna z lešení, se nepotlouk, že by mnohem víc udělal. Kameník hrubě nespěchá a obává se, aby zedníků nemeškal, poněvadž po vzkazování nemůž tovaryše dostati. Strojí se zejtra sám do Prahy pro tovaryše jíti, nebo zedník praví, že se zdmi krom napříňku¹ za 2 neděle strojí se hotov býti. Poručil sem se mu u Vaší m[ílos]ti zastaviti, vy tomu sami nětco říci. Šafář byšický včera vosil 18 str[ychů] žita a zejtra, pokudž Pán Bůh času popřeje, dopoledne nětco také vsíti se strojí. V Přívorách² ještě nic nesili, nežli jak mne zpravují, rolí hotové má pod několik strychů. A že trochu rudnato, čeká-li se tím na dýšť. Tak narychlo nevím, co víc psáti, když se k Vaší m[ílos]ti navrátím, nepominu Vaší m[ílos]ti dále místně o všem oznámiti. S tí[m] Vaší m[ílos]t v božskou ochranu poručena činím. Dat[um] v neděli po s[vaté]m Jiljí léta 1615.

((Nádoby, v čem se ty melouny dodávají, račte poručiti Němci,³ aby je zase těmto na vůz vzíti dal.))

*V[aší] M[ílosti] věrný poddaný
Jiřík Sovenický⁴*

¹ Patrně výraz z oblasti stavebnictví označující rovný či příčný kus zdiva, snad s opěrnou funkcí.

² Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v majetku Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

³ Němec – služebník Šťastného Václava Pětipeského téhož příjmení či německého původu, snad ze vsi Chodeč.

⁴ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od 1603).

830.

Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vysvětluje, proč nepříjel za Pětipeským do Prahy – důvodem je setba a starost o hospodářství. Při seti

zůstává v polích dohlížet bosyňský správce Vrabec. Vypočítává žitem a pšenici oseté strychy u Byšic, Horních Přívor a Bosyně. Dále přikládá rejstřík výtěžků z mláčení obilí v jednotlivých dvorech. Zedník včerejšího dne z důvodu svátku nepracoval. Zdi jsou hotové do výše horních oken (v patře), kromě štukování bude hotov do dvou týdnů. Kameník sehnal cestou do Prahy tovaryše, proto již pracují ve dvou. Dnešního dne nechá česat chmel v Horních Přívorách, kde by zároveň do konce týdne chtěl stříhat ovce. Odesílá mu 13 melounů, máslo, celkem 15 velkých a malých ptáků, registra vaření piva a dopis od Václava Šlechty ze Všehrd. Přikládá rejstřík správce Jana Havlase o prodeji obilí. Ten má být doručen Václavovi Vrutickému z Drsníku, úředníkovi účtárny královské komory. Závěrem žádá instrukce ohledně vybírání poddanských platů. Dodatečně se ptá, jak se zachovat v případě jistého zločince, o kterém právě obdržel psaní od purkmistra a rady města Mělník nad Labem.

Byšice, 9. září 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/18, fol. 31, český

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, J[eho] m[ilos]ti panu mému laskavému, k dodání.
(A. 1615)*

Službu svou Vaší m[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane mně laskavý, Vaší m[ilos]ti zdraví a v něm jiného všeho dobrého, od Pána Boha vinšující, přeji věrně rád. Chtěl sem vedle poručení Vaší m[ilos]ti do Prahy zase přijeti, ale že doma toho pilná potřeba mne jest, obávající se, abych něčím Vaší m[ilos]ti hospodářství neobmeškal, doma zůstávám, nebo nyní že se již, poněvadž toho čas velký nastává, seje. Vrabec¹ vždyckny při seji v poli zůstává. Řemesníci pak, když čeho před rukami nemají, nevědí, kde čeho hledati. U dvora byšického vysito žita 22 str[ychů] a dnes ráno vzali 8 str[ychů], již co stihnou vorati, bude se pořad síti. U Přívor² co se dnes bude moci zadělati, to se žita vseje a pozná. Zejtra dám pořad pšenici síti. U Bosyně³ tolikéž zejtra pšenici síti začnou. Co které vobilí při dvořích, co mlátí, vysejpa, Vaší m[ilos]ti příležitě poznamenáno odsílám. Zedník včera pro svátek nedělal. Má zdi hotové u hořeních voknech asi z lokte. Tak praví, že ve dvou týhodnech⁴ krom štuk hotovej bude. Kameník, včera douc do Prahy pro tovaryše, dostal ho na cestě. Dnes sám druhý dělá. V Přívorách dnes dám česati chmel, a pokudž čas postačí, rád bych toho týhodne ovce stříhati dal. Neb již čas toho jest. Melounů 13, máslo a ptáků od čiháka velkých 5 a malých 10, registra varní a psaní od pana Václava Šlechty⁵ Vaší m[ilos]ti posílá[m]. Tolikéž rejstřík Havlasů⁶ od prodaje lidem obilí. Račte jej poručiti panu Vrutickýmu⁷ dodati. A co jest v něm více, nežli Vaší

¹ Jiří Vrabec, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce dvora Bosyně; nebo Pavel Vrabec, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce dvora Bosyně.

² Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v majetku Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

³ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

⁴ Týhodnech – týdnech.

⁵ Václav Šlechta ze Všehrd († 1633), úředník na Dolních Přívorách (do roku 1604 v držení Vančurů z Řehnic), úředník Jiříka Šťastného Vančury z Řehnic v Nasedlnicích, souseď Šťastného Václava Pětipeského, exulant v Sasku (po roku 1629).

⁶ Jan Havlas, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce dvorů v Bosyni a Šemanovicích.

⁷ Václav Vrutický z Drsníku († po 1619), úředník buchalterie královské komory (asi 1603-1619).

m[ilos]tiným, račte do svejch připsati. Ti lidé každodenně s těmi penězi přicházejí. Nevím, jim jistého dne k skládání takových peněz uložit. Co se toho platu z toho Ostrého Ujezda⁸ dotýče, nic jistého se uptati nemohu, nežli jak tuto sem poznamenal. Nyní nevím, co jiného Vaší m[ilos]ti psáti, nežli Vaší m[ilos]ti šťastně v dobrém zdraví se domů navrátiti vinšuji. Datu[m] v středu po narození Panny Marie léta 1615.

*V[áš]i m[ilosti] věrný poddaný
Jiřík Sovenický⁹*

((Mělničtí mi [v]čera odeslali psaní o toho zločince, i nevěda já, jim jaký odpovědi dáti, Vaší m[ilos]ti takový psaní odsílajíc, co bych činiti měl, za oznámení prosím.))

⁸ Patrně míněn Újezd pod Ostrým, dnes Bílý Újed, tvrz a ves pod hradem Ostrý u Milešova, západně od Litoměřic (Severočeský kraj), v majetku Černínů z Chudenic.

⁹ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od 1603).

831.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvají se za měšťana Jiřího Zůmu, který žádá Pětipeského a jeho úředníka Jiřího Sovenického o poskytnutí svědectví ve sporu o nařčení poctivosti s Jiřím Morávkem, mělnickým radním písařem. Žádají, aby Zůmovi společně vydali písemné svědectví na byšické radnici 17. září 1615. Stane se tak podle práva a zřízení zemského. Doufají ve splnění žádosti a zavazují se obdobnými službami.

Mělník nad Labem, 10. září 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/17, fol. 44-45, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích a Bosyni, panu k nám v dobrém sousedství náklonnému, k dodání.

((Dodáno v pátek po památce Narození Panny Marie 1615.))¹

Službu svou vzkazujeme, urozený a statečný rytíři, pane k nám v dobrém sousedství náklonný, zdraví a v něm jiného všeho dobrého V[áš]i M[ilosti] přejeme upřímně rádi.

Jiřík Zůma,² spolusoused náš, zprávu nám toho činí, že by k té rozepři, kterouž při právu našem o náрек poctivosti s Jiříkem Morávkem,³ též spolusousedem a písařem radním naším, trpí, jak Va[ší] M[ilos]ti, tak i Jiříka Sovenického,⁴ k svědomí potřebovati žádaje, nás k Va[ší] M[ilos]ti v tu příčinu za připsání, jehožto žádost právní býti uznavše, tak činíme a k Va[ší] M[ilos]ti za něho vedle práva a zřízení zemského se přimlouváme, že vedle cedule řezané příležíci a Va[ší] M[ilos]ti svědčící, jemu svědomí dáti a potomně nadepsanému Jiříkovi Sovenickému, poddanému Va[ší] M[ilos]ti, na rathause byšickém⁵ ve čtvrtek, jenž jest den 17. Septembris, v lítu dole psaném⁶ mezi 13. a 14. hodinou, jakž

¹ Autograf Jiřího Sovenického, byšického úředníka Šťastného Václava Pětipeského.

² Jiří Zůma, měšťan Mělníka nad Labem.

³ Jiří Morávek, písař úřadu města Mělník nad Labem, mělnický měšťan.

⁴ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od 1603).

⁵ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁶ Dne 17. září 1615.

cedule řezaná a příležitostě k srozumění, svědomí vydati a k pořádnému zapsaní přivéstí poručiti ráčíte. V tu naději přicházíme, že to vedle práva a zřízení zemského i pro zase náležitou odměnu učiniti ráčíte. S tím Milost Boží rač býti s námi. Dat[um] v městu Mělnice nad Labem⁷ v čtvrtěk po památce Narození Panny Marie léta 1615.

Purkmistr a rada města Mělníka nad Labem⁸

⁷ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Viléma Vchynského ze Vchynic (1611-1613), v letech 1614-1618 ve správě katolického hejtmána Jakuba Hořického z Tepence, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁸ Přehled obsazení purkmistra a městské rady města Mělníka v letech 1613-1619 podává i s odkazy na prameny J. KILIÁN (ed.), *Martin Prušek z Prušova*, s. 22-25.

832.

Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Jeho malý syn „Albrechtíček“ děkuje za poslané koroptve. Bylo mu přes noc těžko, až zrána se mu ulevilo. Ohledně sněmu píše, že by rád koupil (patrně výtisk sněmovního snešení), avšak (výtisky či opisy) nejsou ještě hotovy. K dostání budou asi až příští sobotu. Vzkazuje pozdravy manželky a syna.

Nové Město pražské, 25. září 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 83, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švakru a kmotru mému vzláště milému, k dodání.

((A. 1615 od p[ana] Mikuláše Trmala.¹))²

Službu svou vzkazují, urozenej a statečnej rytíři, pane švaře a kmotře můj vzláště milěj, zdraví a přitom jiné všecko nejlepší dobré, od Pána Boha žádajíce, přeji ti věrně a upřímně rád. Z odeslaných ptákův a korotví Albrechtíček³ velice služebně děkuje a o zdraví jeho oznamují, že v neděli na pondělek velmi těžkej v noci byl, takže sme s ním přes půl noci nespali, až teprva ke dni. Ale děkuje Pánu Bohu, zase včera a dnes jest s ním lípeji. Pán Bůh rač dále jeho sám lékařem býti. Strany toho sněmu, byl bych jej rád koupil, ale nejsou ještě hotový. Až, dá-li Pán Bůh, v sobotu příští, jak jen budou hotový, chci jej hned koupiti. Manželka⁴ má tě skazuje velice pozdravovati a Albrechtíček ti tolikéž vzkazuje svý povolný a poslušný služby, žádosti od Pána Boha všeho dobrýho oznámiti. S tím Milost Boží rač s námi se všema bejti. Datum v Novém Městě pražském v outerej po s[vaté]m Firmianu léta 1615.

Mikuláš Trmal z Toušic a na Myškovcích⁵

¹ Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovcích († po 1628), účastník stavovského povstání, švagr Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Albrecht Trmal z Toušic († po 1615), syn Mikuláše Trmala z Toušic na Myškovcích, synovec Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Anna Marie Trmalová z Chýš a Egrberku na Myškovcích († 1627), manželka Mikuláše Trmala z Toušic na Myškovcích (od roku 1603), sestra Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovcích († po 1628).

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Mandaleně Malovcové, rozené Belvicové z Nostvic. Odpovídá na žádost o odprodej 10 000 cihel a vápna. Přestože cihly sám potřebuje, vyhovuje po přímlově Jiřího Malovce z Malovic a Chýnova a cihly jí prodá, jakmile za ně předem zaplatí. Dále je ochoten prodat jí více vápna, než bylo původně dohodnuté množství 15 džberů. Přestože je o Pětipeského vápno zájem mezi jeho sousedy, kterým již určité množství přislíbil, bude moci prodat Belvicové požadovaných 60 džberů. Vypočítává zvláště cenu cihel a vápna, celková cena za cihly i vápno bude 54 kop a 40 míšeňských grošů. Peníze mají být odeslány příštího dne, než Pětipeský odjede z Byšic.

Byšice, 28. září 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 47, česky

Urozené panně Mandelině Belvitce z Nostvic na Cítově a Oujezdě,¹ panně šva<g>kr[ov]ý mý a sousedě mý zvláště milý, k dodání.

((A. 1615 strany vápna a cihel.))²

Službu svou Vaší M[ilos]ti vzkazují, urozená panno, švagrová a soused[k]o má zvláště milá. Téhož zdraví a v něm jiného všeho dobrého, od pána Boha vinšujíc, přeji Vaší M[ilos]ti věrně rád. Kdež mi opět psáti, abych Vaší mi[los]ti 10 tisíc cihel ku potřebě <...> zanechal, žádati ráčíte, sem porozuměl. I ačkolivěk sám k vlastní potřebě své takových cihel potřebuji, však k tak důležité potřebě na žádost Vaší M[ilos]ti a přímlovu pana Jiří<ka>((ho)) Malovce³ ((mého zvláště milého pana ujce)) tak chci učiniti, pokudž, dá-li pán Bůh, dne zejtrejšího tím raněji mi peníze odeslati ráčíte, těch 10 tisíc cihel zdících nechati chci. A ačkolivěk mi toliko vo 15 džberů vápna ste psáti ráčili, skalník pak můj, který Vaší [mi]o[s]ti kámen lámati má, mně zprávu dal, že byste do šedesáti džberů vápna potřebovati ráčili. Pokudž by tak bylo prve, nežli bych takové vápno jinam rozprodal, o kteréž mně mnozí okolní páni sousedi, abych jim ho nechal, píší, chtěl bych ho tolikéž (pokudž ještě před rukami jest, Vaší [milo]sti, jestliže by mi za něj jako i za ty cihly dne zejtrejšího, prve nežli bych pryč odjel, peníze odeslány byly) poručiti vyměřiti <a co se za sto cihel i tolikéž za džber vápna dává, příležitostě poznamenáno> za 100 cihel po 22 g[rošův] učini za 10 tisíc 36 kop 40 g[rošů] m[išeňských] a 1 ((džber vápna po 18 g[roších] m[išeňských] učini)) a za 60 džberů vosumnáste kop m[išeňských] <což by> ((a tak by)) obojího učinilo 54 kop 40 g[rošů] m[išeňských]. A s tím milost pána Boha rač býti s námi se všemi. Dat[um] na Byšicích⁴ v pondělí den s[vatéh]o Václava léta 1615.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni⁵

¹ Mandalena Malovcová, rozená Belvicová z Nostvic na Liběchově, Sukoradech a Újezdě († 1644), manželka Jiřího Malovce z Malovic a Chýnova.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jiří Malovec z Chýnova a Vimperku († 1647), hejtmán Menšího Města pražského (1625-1629), purkrabí Hradeckého kraje (1629-1638), povýšen do panského stavu (1638).

⁴ Byšice, městečko s renesančně upravenou tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁵ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

Adam mladší z Valdštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že Adam mladší ze Šternberka se prostřednictvím otce Štěpána Jiřího ze Šternberka uchází o jeho dceru Polyxenu z Valdštejna. Po náležitých námluvách mu byl oznámen termín svatby na pondělí 23. listopadu 1615. Zve Pětipeského na svatební veselí, které se uskuteční v domě Václava Viléma z Lobkovic na Menším Městě pražském. Pětipeský tam má přijet v jednu hodinu odpoledne. Očekává přátelskou odpověď.

Praha, 29. září 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 20-21, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému na Byšicích a Bosyni, panu a příteli mému zvláště milému, k d[dodání].

((A. 1615 od pana Adama z Valdštejna,¹ nejvyššího hofmistra, zuve na veselý panny cery svý.))²

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane a příteli můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého přeji vám věrně rád.

Tajiti před vámi nemohu, kterak jest urozený pán, pan Adam mladší z Šternberka a na Pátku,³ při mně toho jak skrze Jeho mi[los]t, urozeného pána, pana Štěfana Jiřího z Šternbergka na Postoloprtech a Vodolicích,⁴ J[eho] M[ilosti] C[ísařské] radu, Německých lén hejtmana, pana otce svého, tak skrze vzácné pány a přátele své nejednou uctivě a náležitě vyhledávati a za to žádati ráčil, aby se Jeho mi[los]ti má nejmilejší dcerka, urozená panna, panna Polyxena šlechtična z Valdštejna,⁵ za manželku dostati mohla.

Kterémužto J[eho] M[ilosti] páně takto vzácnému a šetrnému i pobožnému a křesťanskému při mně i dotčené dcerce mé vyhledávání nemoha slušně odepřiti, jmenovanou dcerku svou, pannu Polyxenu, Jeho mi[los]ti, vejš psanému panu, k stavu s[vatého] manželství sem zamluvil a k dodání jí den v pondělí po Obětování Panny Marie⁶ po datu listu tohoto nejprve příští, kterýž bude 23. den měsíce listopadu, sem jmenoval.⁷

Kteréžto veselí svatební, poněvadž se bez přítomnosti vzácných pánův a přátel konati nemůže a já vás, jakožto svého zvláště milého pana přítele, přítomného míti žádostiv jsem.

Protož vás za to přátelsky žádám, že v neděli předtím do měst pražských přijeti a na dotčený den k hodině první na půl orloji po poledni do domu urozeného pána, pana ||

¹ Adam mladší z Valdštejna na Hrádku nad Sázavou, Lovosicích, Dymokurech, Židlochovicích a Dobrovici (1569-1638), přísedící zemského soudu, hejtman Litoměřického kraje za panský stav (1600-1601, 1603-1604), maršálek českého královského dvora (1605-1607), nejvyšší berník (1605, 1607, 1611), nejvyšší sudí (1608-1611), nejvyšší hofmistr (1611-1619).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Adam mladší ze Šternberka na Vodolicích a Pátku († 1633), syn Štěpána Jiřího ze Šternberka, od roku 1615 zeť Adama mladšího ze Šternberka.

⁴ Štěpán/Štefan Jiří ze Šternberka na Postoloprtech a Voticích († 1625), bratr nejvyššího purkrabího Adama ze Šternberka, hejtman Kouřimského kraje za panský stav (1593-1594), hejtman Žateckého kraje za panský stav (1609-1610, 1611-1612), podkomoří králové (1603), prezident české komory (1603-1606), hejtman německých lén (1603-1623), císařský rada.

⁵ Polyxena Šternberská z Valdštejna († 1620), dcera Adama mladšího z Valdštejna, od roku 1615 manželka Adama mladšího ze Šternberka.

⁶ Dne 23. listopadu 1615.

⁷ Dvoudenní svatební veselí a jeho významné hosty popsal Adam mladší z Valdštejna ve svém deníku. Přinos nevěsty do domu ženichova otce Štěpána ze Šternberka proběhl 25. listopadu 1615. Blíže Srov. Marie KOLDINSKÁ – Petr MAŤA (edd.), *Deník rudolfinského dvořana. Adam mladší z Valdštejna 1602-1633*, Praha 1997, s. 236.

Václava Vilíma z Lobkovic⁸ v Menším Městě pražském najíti se dáte a ku poctivosti mé a mé nejmilejší dcerky za jednoho pana hosta postaviti a takového křesťanského sňatku osobou svou ozdobiti a okvasiti nápomocni budete. Čehož já se vám vši přátelskou volností odměniti zakazuji. Odpovědi přátelské od vás očekávati budu. S tím milost Pána Boha s námi býti rač. Dat[um] v Praze v outerý den s[vatéh]o Michala Archanděla Páně, 29. Septembris A. 1615.

*Pana švakra volný přítel
Adam z Valdštejna na Hrádku nad Sázavou, Lovosicích a Hustopečích,⁹
J[eho] M[ilosti] C[ísařské] rada, komorník a nejvyšší hofmistr Království českého
Adam z Valdštejna*

⁸ Václav Vilém z Lobkovic na Duchcově, Jiřetíně, Litvínově, Všechlapích a Střekově († 1621), hejtman Litoměřického kraje (1614-1615).

⁹ Adam mladší z Valdštejna na Hrádku nad Sázavou, Lovosicích, Židlochovicích a Dobrovici (1569-1638).

835.

Václav Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Ptá se na jeho zdraví. S omluvou za prodlení odesílá úrok z půjčky 1 000 kop míšeňských grošů za tři uplynulé termíny, totiž 90 kop míšeňských grošů. Vysvětluje, že ke zpoždění došlo kvůli smrti řezníka, který mu měl složit hotovost. Odesílá novou jistotu a žádá o zaslání starých dluhopisů. Děkuje za odklad splátky jistiny k termínu svatého Jiří příštího roku. Zavazuje se přátelstvím a službou.

Chvatěruby, 16. října 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkovicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 68, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švakra mému zvláště milému, k dodání.
(A. 1615 od p[ana] Václava Trmala,¹ odsílá mi ourok a jistotu².)³*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švaře můj zvláště milý. Zdraví, při něm jiné všechno nejlepší dobré přál bych Tvý Milost[os]ti věrně a upřímně srdce rád. Můj zvláště milý pane švaře, naschválně k tvý Milosti posílám, předně abych mohl přezvědět, kterak se na zdraví svém máti ráčíš, za oznámení žádám. Můj laskavý pane švaře, ourok tvý Milosti povinovatej, za tři termíny zadržalej, z tisíce kop miš[eňských] tvý Milosti odsílám, totiž 90 kop miš[eňských] dobře vyčtených. Žádám, že mi za zlý máti neráčíš, že ti je tak dlouho neodsílám. Pána Boha se dokládám, že sem byl na ty peníze před dvouma nedělni ubezpečen a v tom ten řezník, kterej mi je dáti měl, umřel. Což věřím, že mne v té příčině omluvna při sobě máti ráčíš. Jistotu tvý Milosti tak obnovuji a tu ji tvý Milosti příležitě odsílám. Žádám, že mně starý jistoty odeslány budou. A tvý Milosti služebně děkuji, že mně sčekaní až do svatého Jiří⁴ činíti ráčíš. Nepominu se toho tvý Milosti

¹ Václav Trmal z Toušic na Chvatěrubech († po 1621), syn Viléma Trmala z Toušic a synovec Mikuláše Trmala z Toušic, švagra Šťastného Václava Pětipeského.

² Jistota – dlužní úpis.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ K termínu 23. dubna 1616.

zase všelijakým mně možným přátelstvím odměniti i odsloužiti. S tím Milost a ochrana Pána Boha rač býti s námi se všemi. Datum na Chvatěrubech⁵ v pátek, den svatého Havla léta 1615.

Václav Trmal z Toušic,⁶ m. p.

⁵ Chvatěruby, ves, hrad a renesanční zámeček jihozápadně od Mělníka u Kralup nad Vltavou (Středočeský kraj), od roku 1605 v držení Viléma Trmala z Toušic, následně jeho syna Václava (do 1616).

⁶ Václav Trmal z Toušic na Chvatěrubech († po 1621).

836.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Jiřímu Hrzánovi z Harasova. Oznamuje, že mu proti původní domluvě a očekávání dosud neodeslal úrok z vypůjčené výše neuvedené sumy. Zve ho do Byšic ještě téhož dne k obědu, kde se mají domluvit na zaplacení úroku a cestě do Prahy k zápisu pojištění dluhu do desek zemských.

Byšice, 19. října 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 124, česky

Urozenému panu, panu Jiřímu Hrzánovi z Harasova a na Vrutici,¹ panu bratru a sousedu mému zvláště milému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený pane, pane ujče, bratře a sousede můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého, od Pána Boha žádajíc, přeji ti upřímně a věrně rád.

Nadál sem se, že vedli připsání svýho v pátek minulej mně ourok odeslati, tolikéž ((včerejšího)) <dnešního> dne doma dočkati ráčíš, poněvadž jest se pak nestalo, žádám, že dnešního dne tím zázeji k vobědu ke mně přijeti ráčíš, tak abych s tebou <o to> promluvíti a o jistý den se sněsti ((mohl, kdy)) bychom společně do Prahy ((sjeti chtěli, tak aby mi)) vedli předešlýho ((se mnou)) na tom zůstání <aby mi> tu sumu, kterouž mi povinnovat si na statku svejm, zápisem při deskách zemských pojistiti ráčil. Sem tý naděje, že tak učiniti, ke mně k vobědu přijeti a mě navštívití ráčíš. S tím milost Boží s námi se všemi býti a naše společný shledání v dobrým zdraví popříti rač<iš>. Datum na Byšicích² v pondělí po svatým Lukáši léta 1615.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni³

¹ Jiří Hrzán z Harasova na Vrutici († po 1618), syn Václava Hrzána z Harasova na Vysoké Libni a Vrutici a Alžběty Hrzánové z Dubé.

² Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

³ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

837.

Zikmund Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odesílá mu svatohavelský úrok ve výši 30 kop míšeňských grošů a obnovený dlužní úpis. Omlouvá se za zpoždění, které bylo způsobeno delší nepřítomností svědků potřebných k zpečetění obnoveného dlužního úpisu. Žádá o odeslání starého dlužního úpisu. Vzhledem k tomu, že ho před čtyřmi týdny Pětipeský ujistil, že nepotřebuje hotovost ze splacení dluhu, slíbil zapůjčit peníze Václavu staršímu Berkovi z Dubé. Slibuje však, že dluh splatí. Jeho poddaní jeli do Bosyně pro slíbené cihly, avšak tam jim oproti příslibenému

tisící cihel vydali pouze 500 kusů. Zikmund Belvic mezitím nechal vypálit vlastní pec, proto nebude další cihly již potřebovat. Šťastný Václav Pětipeský si tedy může poslat pro dříve zapůjčené cihly k Belvicovi. Zároveň mu nabízí půjčení dalších cihel, a to zdících či obkládacích dlaždic.

Beřkovice, 21. října 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 21, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru, kmotru, bratru a sousedu mému zvláště milému, k d[odání].

((A. 1615 od pana Zikmunda Belvice, ourok odsílá a sčekání žádá.))¹

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře, kmotře, bratře a sousede můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého přeji Tvé M[ilost]i věrně a upřímně rád. Ted' Tvý M[ilost]i posílám ourok s[va]to Havelský, totižto 30 kop m[íšeňských] a jistotu² obnovenou a že jsem tak dlouho Tvý M[ilost]i ourok neposlal a jistotu neobnovil, žádám, že mi za zlé jmíti neráčíš. Nebo za tou příčinou se to stalo, že ti, kteří měli na svědomí přitisknouti, doma nebyli, že jsou byli v Praze. Přijmouc jistotu žádanou, že mi starou jistotu odeslati ráčíš [!]. Kdyby mi byl neráčil psáti přede třemi neb čt[y]rmi nedělni, že tý sumy mně déleji sčekání učiniti ráčíš, byl bych Tvou M[ilost]i při tomto termínu spokojil a zaplatil, ale když jsem z psaní Tvé M[ilost]i porozuměl, že jich potřebovati neráčíš, zamluvil jsem se, že je J[eho] M[ilosti] panu Václavovi staršímu Berkovi³ půjčiti chci. Bohdá Tvý M[ilost]i také s poděkováním zaplatiti připovídám. Poddaní moji věřejšího dne jezdili do Bosyně⁴ pro cihly, jak si mi psáti ráčil, že mi jich ještě tisíc zapůjčiti chtíti ráčíš. Nechtěli jim je vyčísti, museli tam vozy nechati a zase s koňmi domů jeti, až teprva dnes jsem psaní Tvý M[ilost]i tam jim odeslal, tak jsou poddaným mým pět set jich vyčtli, více jich vyčísti nechtěli. I poněvadž pec také jsem tyto dny vypáliti dal a ted' brzy je vyvozovati bude a více ji na ten čas jich potřebovati nebudu. Protož, jak jen vyvezeny budou, ráčíš mou [?] sobě ke Chodč⁵ zase pro patnácte set, bud' zdících nebo dlažiček, cihel odeslati. O tom poručeno, aby Tvé M[ilost]i vyslaným vydány a vyčteny byly. A kdybykoliv ráčil zase potřebovati, bud' zdících nebo dlažiček, rád Tvý M[ilost]i propůjčím. S tím já Tvé M[ilost]i volný zůstávám. Pán Bůh rač dáti naše shledání šťastné. Dat[um] na Beřkovicích⁶ v středu po s[vaté]m Havle líta 1615.

*Zigkmund Belvic z Nostvic
na Beřkovicích a Střemách⁷*

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Jistota – dlužní úpis.

³ Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučeni, Deštné, Housce, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

⁴ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrbergku (1587-1621).

⁵ Chodeč, ves severně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Zikmunda Belvice z Nostvic.

⁶ Dolní Beřkovice, ves a panství severozápadně od Mělníka na Labi (Středočeský kraj), do roku 1621 v držení Zikmunda Belvice z Nostvic.

⁷ Zikmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách († 1621), hejtman Boleslavského kraje (1613-1614), královská rada Fridricha Falckého (1619-1620).

Řezaná cedule. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku posílá řezanou ceduli Anně Špetlové z Dubé na Liblicích. Jako poručnice nad pozůstalými statky po Jindřichu Vlin-ském z Vliněvsi se jí ptá, zda se Jan Herout ze vsi Hostín, poddaný sirotků Smila a Kateřiny Vlinských z Vliněvsi, dopustil z jejího nařízení pychu, když 22. září 1611 sebral dvě klisny byšickému šafáři Janovi na žitném poli, jež patří Šťastnému Václavovi Pětipeskému. Pokud se tak stalo, je Anna Špetlová podle zemského zřízení povinna zaplatit Pětipeskému pokutu ve výši deseti českých grošů. Pokud se Jan Herout dopustil pychu z vlastní vůle, má být přinucen k zaplacení pokuty, případně by byla Anna Špetlová povinna zaplatit pokutu za svého poddaného.

Byšice, 23. října 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/3, fol. 87-88, česky

1.¹ *O Jana Herouta ze vsi Hostinný.*²

Já, Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni,³ vedle práva a zřízení zemského, tuto ceduli řezanou, pečeti mou vlastní upečetěnou, posílám k Vám, urozená paní, paní Anno Špetlová, rozená z Dubé a na Liblicích,⁴ mocná otcovská poručnice nad Smilem⁵ a Kateřinou,⁶ synem a dcerou po někdy urozenému panu Jindřichovi Vlinskému ze Vliněvsi a na Liblicích,⁷ panu manželu Vašem, pozůstalými, též nad statkem po něm pozůstalým, kšaftem od téhož někdy pana Jindřicha Vlinského ze Vliněvsi na list mocný královský učiněným a ve dsky zemské vloženým, nařízená, jakož týž kšaft v kvaternu trhovém lazourovejm léta 1611 v sobotu po památce narození panny Marie⁸ L: 2: to v sobě šířeji obsahuje a zavírá. A jakožto držitelně statku všeho a všelijakého po témž někdy panu Jindřichovi Vlinském ze Vliněvsi pozůstalého, z příčiny té, jakož jest léta tohoto šestnáctistého patnáctého v outerý po svatým Matouši⁹ Jan Herout ze vsi Hostinný,¹⁰ člověk poddanej nadepsaných sirotkův dítek Vašich, po jisté záповědi ((ode mě)) gruntův ((mých Vám a lidem poddaným nadepsaných sirotkův dítek Vašich)) na grundy mé vlastní a dědičné a ((na)) pole žitem osité, ku dvoru mému Byšickému¹¹ náležící ((ležící v místě <v> kdež slove Na Herbarsku¹²)) <v> ((při))šel <a tu na témž poli ositém Janovi,¹³ šafáři byšickému a poddanému mému> klisny své dvě (kteréz jest mu na škodě

¹ Číslice označuje první řezanou ceduli adresovanou Pětipeským Anně Špetlové z Dubé v jednom dni. Srov. následující list č. 839.

² Jan Herout, poddaný Smila a Kateřiny Vlinských z Vliněvsi ze vsi Hostín.

³ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

⁴ Anna Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsi († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

⁵ Smil Vlinský z Vliněvsi, syn Jindřicha Vlinského z Vliněvsi na Liblicích.

⁶ Kateřina Vlinská z Vliněvsi, dcera Jindřicha Vlinského z Vliněvsi na Liblicích.

⁷ Jindřich Vlinský z Vliněvsi na Liblicích (před 1578-1611), vzdáleně spřízněn s rodem Pětipeských z Chýš a Egrberku, blízký souseď Šťastného Václava Pětipeského.

⁸ Dne 10. září 1611.

⁹ Dne 22. září 1615.

¹⁰ Jan Herout, poddaný Smila a Kateřiny Vlinských z Vliněvsi ze vsi Hostín.

¹¹ Byšice, městečko s renesančně upravenou tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj) v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

¹² Na Herbarsku, místní název dědiny náležící k statku Byšice.

¹³ Jan, šafář v Byšicích, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

postihši a zaj<ím>al) odňa<l>((vše)), nemaje se toho proti právu a zřízení zemskému <tím> pychem dopustiti. I dotazují se Vás ((vedle nadepsaného práva a zřízení zemského)) touto cedulí řezanou, z vůle-li a poručení Vašeho jest to týž nadepsaný poddaný sirotčí učinil a na týž grunty mé vlastní <v>((při))šel, či-li sám o své újmě jest se téhož pychu dopustil. Jestliže jest to s volí a poručením Vaším učinil, Vás touto cedulí řezanou napomínám, že sami od sebe týž pych napravíte a mně pokutu zřízením zemským o pychu vyměřenou, to jest deset kop grošův českých, dáte a odešlete. A pakli jest se oznámený poddaný sirotčí sám o své újmě téhož pychu dočinil, Vás též napomínám, že se ním dostatečně vedle práva a zřízení zemského ujistíte a ujistíte se ním, na něm mně též pokuty týž zřízením zemským o pychu vyměřené, to jest pět kop grošů českých, dopomůžete a nemá-li ji, sami touž pokutu za něho dáte anebo mně jej v též pokutě vydáte, a chcete-li tak učiniti, na to od Vás odpovědi světlé a neukryté, kterouž bych se zpraviti mohl, vedle nadepsaného práva a zřízení zemského žádám. Datum cedule řezané na Byšicích v pátek po svatý <Kateř> Voršile léta šestnáctistého patnáctého.

839.

Řezaná cedule. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše řezanou cedulí Anně Špetlové z Dubé na Liblicích. Kateřina Slavičková ze vsi Liblice, poddaná Smila a Kateřiny Vlinských z Vliněvsi, sirotků pozůstalých po prvním manželovi Anny Špetlové Jindřichovi Vlinském z Vliněvsi, se dopustila pychu na pozemcích Šťastného Václava Pětipeského. Tomu předcházelo vydání zákazu vstupu poddaných Anny Špetlové z Dubé a sirotků Vlinských na Pětipeského pozemky. Ptá se, zda k popsánému pychu došlo s vědomím či na rozkaz Anny Špetlové jako vrchnosti. Pokud ano, požaduje podle zemského práva vyplacení pokuty ve výši deseti kop grošů českých. Pokud se Kateřina Slavičková dopustila pychu z vlastní vůle a bez vědomí vrchnosti, žádá, aby Anna Špetlová dohlédla na zaplacení pokuty pěti kop grošů českých. Požaduje odpověď.

Byšice, 23. října 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/3, fol. 91-92, česky

2.¹ O Kateřinu, manželku Jiřího Slavička.²

Já, Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, vedle práva a zřízení zemského, tuto cedulí řezanou, pečeti mou vlastní upečetěnou, posílám k Vám, urozená paní, paní Anna Špetlová, rozená z Dubé a na Liblicích,³ mocná otcovská poručnice nad Smilem⁴ a Kateřinou,⁵ synem a dcerou po někdy urozeném panu Jindřichovi Vlinském ze Vliněvsi a na Liblicích,⁶ panu manželu Vašem pozůstalými, též nad statkem po něm pozůstalým, kšaftem od téhož někdy pana Jindřicha Vlinského ze Vliněvsi na list

¹ Číslice označuje druhou řezanou cedulí adresovanou Pětipeským Anně Špetlové z Dubé v jedno dni. Srov. předcházející list č. 838.

² Kateřina Slavičková, poddaná Kateřiny a Smila Vlinských z Vliněvsi ze vsi Liblice.

³ Anna Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsi († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

⁴ Smil Vlinský z Vliněvsi, syn Jindřicha Vlinského z Vliněvsi na Liblicích.

⁵ Kateřina Vlinská z Vliněvsi, dcera Jindřicha Vlinského z Vliněvsi na Liblicích.

⁶ Jindřich Vlinský z Vliněvsi na Liblicích (před 1578-1611), vzdáleně spřízněn s rodem Pětipeských z Chýš a Egrberku, blízký soused Šťastného Václava Pětipeského.

mocný královský učiněným a ve dky zemské vloženým nařízená, jakž týž kšaft v kvaternu trhovém lazourovým léta 1611 v sobotu po památce Narození panny Marie⁷ L: 2: to v sobě šířeji obsahuje a zavírá, a jakožto držitelkyni statku všeho a všelijakého po témž někdy panu Jindřichovi Vlnským ze Vliněvsi pozůstalého z příčiny té. Jakož jest léta tohoto šestnáctistého patnáctého v neděli, jenž slove Provodní,⁸ Kateřina,⁹ manželka Jiříka příjmím Slavička¹⁰ ze vsi Liblic,¹¹ kmetična¹² a poddaná nadepsaných sirotkův dítek Vašich, po jisté záповědi ((ode mě)) gruntův ((mých Vám a lidem poddaným sirotkův nahoře dotčených)), jdouce ode vsi Libeně¹³ skrze lesy, jenž slove V Lískách,¹⁴ tu jest táž dotčená a zejména jmenovaná Kateřina, manželka Jiříka Slavička, kmetična a poddaná nadepsaných sirotkův dítek Vašich, z cesty vykročila a týmž lesem po gruntech svých vlastních a dědičných, k statku mému byšickému náležející<m>((ch)), šla, nemaje se toho proti právu a zřízení zemskému <tím> pychem dopustiti. I dotazují se Vás ((vedle nadepsaného práva a zřízení zemského)) touto cedulí řezanou, z vůle-li a z poručení Vašeho jest to táž nadepsaná kmetična a poddaná sirotčí učinila a na týž grunty mé vlastní vešla, či-li sama o své újmě jest se téhož pychu dopustila. Jestliže to s volí a poručením <a poručením> Vaším učinila, Vás touto cedulí řezanou napomínám, že sami od sebe týž pych napravíte a mně pokutu zřízením zemským o pychu vyměřenou, to jest deset kop grošův českých, dáte a odešlete. A pakli jest se oznámená kmetična a poddaná sirotčí sama o své újmě téhož pychu dočinila, Vás též napomínám, že se ní dostatečně vedle práva a zřízení zemského ujistíte a ujistíte se ní, na ní mně též pokuty, týmž zřízením zemským o pychu vyměřené, to jest pět kop grošův českých, dopomůžete. A nemá-li ji, sami <s> touž pokutu za ní dáte, anebo mně ji v též pokutě vydáte. A chcete-li tak učiniti, na to od Vás odpovědi světlé a neukryté, kterouž bych se zpraviti mohl, vedle nadepsaného práva a zřízení zemského žádám. Datum cedule řezané na Byšicích¹⁵ v pátek po svatý Voršile léta šestnáctistého patnáctého.

⁷ Dne 10. září 1611.

⁸ Dne 26. dubna 1615.

⁹ Kateřina Slavičková, poddaná Kateřiny a Smila Vlnských z Vliněvsi ze vsi Liblice.

¹⁰ Jiřík Slaviček, poddaný Kateřiny a Smila Vlnských z Vliněvsi ze vsi Liblice.

¹¹ Liblice, ves jihovýchodně od Mělníka, do roku 1611 v držení Jindřicha Vlnského z Vliněvsi, poté v držení Anny Špetlové z Dubé.

¹² Kmetična – dcera nebo manželka kmeta, poddaného sedláka.

¹³ Vysoká Libeň, ves na Mělnicku, severovýchodně od Byšic.

¹⁴ Místní název lesního porostu mezi Byšicemi a Vysokou Libní (východně od Mělníka nad Labem).

¹⁵ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

840.

Řezaná cedule. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Anně Špetlové z Dubé na Liblicích. Jiřík Ovčáků, jinak Dlouhý ze vsi Liblice, se dopustil pychu na Pětipeského pozemcích a zdržoval se v hospodě v Hostíně u Pětipeského poddaného krčmáře Jiřího Rumpala. Tomu předcházelo vydání zákazu vstupu poddaných Anny Špetlové a sirotků Vlnských na Pětipeského pozemky. Žádá Annu Špetlovou jako poručnici Smila a Kateřiny Vlnských z Vliněvsi, sirotků po jejím prvním manželovi Jindřichovi Vlnském z Vliněvsi, aby zaplatila pokutu podle zřízení zemského vyměřenou na deset kop grošů českých, pokud k pychu došlo s jejím vědomím. Pokud se Jiřík Ovčáků dopustil pychu z vlastní vůle a bez vědomí vrchnosti, má Anna Špetlová dohlédnout na zaplacení pokuty ve výši pěti kop grošů českých. Očekává odpověď.

Byšice, 23. října 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/3, fol. 95-96, česky

*O Jiříka Ovčákovoého, jinak Dlouhého.*¹

Já, Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, vedle práva a zřízení zemského, tuto ceduli řezanou, pečeti mou vlastní upečetěnou, posílám k Vám, urozená paní, paní Anno Špetlová, rozená z Dubé a na Liblicích,² mocná otcovská poručnice nad Smilem³ a Kateřinou,⁴ synem a dcerou po někdy urozeném panu Jindřichovi Vlinským ze Vliněvsi a na Liblicích,⁵ panu manželu Vašem, pozůstalými, též nad statkem po něm pozůstalým, kšaftem od téhož někdy pana Jindřicha Vlinského ze Vliněvsi na list mocný královský učiněným a ve dcky zemské vloženým nařízená, jakž týž kšaft v kvaternu trhovém lazourovým léta 1611 v sobotu po památce Narození panny Marie⁶ L:2 to v sobě šířeji obsahuje a zavírá. A jakožto držitelkyně statku všeho a všelijakého po témž někdy panu Jindřichovi Vlinským ze Vliněvsi <...> pozůstalého, z příčiny té. Jakož jest <s paní a> léta tohoto šestnáctistého patnáctého v neděli po svatým Matouši Evan<d>((g)e-list<y>((u))⁷ Páně Jiřík Ovčáků, jinak Dlouhej⁸ ze vsi Liblic,⁹ člověk poddanej nadepsaných sirotkův dítek Vašich, po jisté záповědi¹⁰ ((ode mě)) gruntův ((mých, Vám a lidem poddaným nadepsaných sirotkův dítek Vašich)) na grunty mé vlastní a dědičné do vsi Hostinný¹¹ přišel a tu v též vsi Hostinný v krčmě u Jiříka Rumpala,¹² poddaného mého, se zdržoval, nemaje se toho proti právu a zřízení zemskému tím pychem dopustiti. I dotazují se Vás ((vedle nadepsaného práva a zřízení zemského)) touto cedulí řezanou, z vůle-li a z poručení Vašeho jest to týž nadepsaný poddaný sirotčí učinil a na týž grunty mé vlastní <přišel, či-li> ((přišel, či-li)) sám o své újmě jest se téhož pychu do<...>((pu))sti. Jestliže jest to s volí a poručením Vaším učinil, Vás touto cedulí řezanou napominám, že sami od sebe týž puch napravíte a mně pokutu zřízením zemským o puchu vyměřenou, to jest deset kop grošův českých, dáte a odešlete. A pakli jest se oznámený poddanej sirotčí sám o své újmě téhož pychu dočinil, Vás též napominám, že se ním dostatečně vedle práva a zřízení zemského ujistíte a ujistíte se ním, na něm mně též pokuty, týmž zřízením zemským o puchu vyměřené, to jest pět kop grošův českých, dopomůžete, a nemá-li ji, sami za

¹ Jiřík Ovčáků, jinak Dlouhý, poddaný Smila a Kateřiny Vlinských z Vliněvsi ze vsi Liblice. Jde již o třetí řezanou ceduli adresovanou Pětipeským Anně Špetlové téhož dne a v otázce pychu některého z jejich poddaných. Srov. předcházející listy č. 838-839.

² Anna Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsi († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

³ Smil Vlinský z Vliněvsi, syn Jindřicha Vlinského z Vliněvsi na Liblicích.

⁴ Kateřina Vlinská z Vliněvsi, dcera Jindřicha Vlinského z Vliněvsi na Liblicích.

⁵ Jindřich Vlinský z Vliněvsi na Liblicích (před 1578-1611), vzdáleně spřízněn s rodem Pětipeských z Chýš a Egrberku, blízký soused Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Dne 10. září 1611.

⁷ Dne 27. září 1615.

⁸ Jiřík Ovčáků, jinak Dlouhý, poddaný Smila a Kateřiny Vlinských z Vliněvsi ze vsi Liblice.

⁹ Liblice, ves jihovýchodně od Mělníka, do roku 1621 v držení Jindřicha Vlinského z Vliněvsi, poté v držení Anny Špetlové z Dubé.

¹⁰ Záповěď – zákaz, rozkaz, vyhláška.

¹¹ Hostín, ves východně od Mělníka a severně od Byšic, v držení Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

¹² Jiřík Rumpal, krčmař ve vsi Hostín, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

něho touž pokutu dáte, anebo mně jej v též pokutě vydáte. A chcete-li tak učiniti, na to od Vás odpovědi světlé a neukryté, kterouž bych se zpraviti mohl, vedle nadepsaného práva a zřízení zemského, žádám. Datum cedule řezané na Byšicích¹³ v pátek po svatý Voršile léta šestnáctistého patnáctého.

¹³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

841.

Řezaná cedule. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Anně Špetlové z Dubé. Jako poručnice nad sirotky Smilem a Kateřinou Vlinskými z Vliněvsi, dětmi jejího prvního manžela Jindřicha Vlinského z Vliněvsi, má zaplatit pokutu za pych jejich poddaného Jiříka Slavička ze vsi Liblice. Ten se dopustil pychu na pozemcích Šťastného Václava Pětipeského u vsi Vysoká Libeň, čemuž předcházelo vydání zákazu vstupu poddaných Anny Špetlové a sirotek Vlinských na Pětipeského pozemky. Pokud se tak stalo s vědomím či nařízením vrchnosti, žádá Pětipeský zaplacení pokuty stanovené zemským zřízením na deset kop grošů českých. Pokud jednal Jiřík Slaviček z vlastní vůle a bez vědomí vrchnosti, má Anna Špetlová dohlédnout, aby zaplatil pokutu pěti kop grošů českých, případně je zaplatit za něj. Žádá odpověď.

Byšice, 23. října 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/3, fol. 97-98, česky

O Jiříka Slavička.¹

Já, Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni,² vedle práva a zřízení zemského, tuto ceduli řezanou, pečeti mou vlastní upečetěnou, posílám k Vám, urozená paní, paní Anno Špetlová, rozená z Dubé a na Liblicích,³ mocná otcovská poručnice nad Smilem⁴ a Kateřinou,⁵ synem a dcerou po někdy urozeném panu Jindřichovi Vlinském ze Vliněvsi a na Liblicích,⁶ panu manželu Vašem pozůstalými, též nad statkem po něm pozůstalým, kšaftem od téhož někdy pana Jindřicha Vlinského ze Vliněvsi na list mocný královský učiněným a ve dcky zemské položeným nařízená, jakž týž kšaft v kvaternu trhovém lazourovým léta 1611 v sobotu po památce narození panny Marie⁷ L: 2 to v sobě šířeji obsahuje a zavírá, a jakožto držitelkyni statku všeho a všelijakého po témž někdy panu Jindřichovi Vlinském ze Vliněvsi pozůstalého, z příčiny té. Jakož jest léta tohoto šestnáctistého patnáctého v neděli, jenž slove Provodní,⁸ Jiřík, příjmím Slaviček⁹

¹ Jiřík Slaviček, poddaný Kateřiny a Smila Vlinských z Vliněvsi ze vsi Liblice. Jde již o čtvrtou řezanou ceduli adresovanou Pětipeským Anně Vlinské z Dubé během jednoho dne a týkající se obvinění jejího poddaného z pychu. Srov. předcházející listy č. 838-840.

² Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

³ Anna Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsi († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

⁴ Smil Vlinský z Vliněvsi, syn Jindřicha Vlinského z Vliněvsi na Liblicích (před 1578-1611).

⁵ Kateřina Vlinská z Vliněvsi, dcera Jindřicha Vlinského z Vliněvsi na Liblicích (před 1578-1611).

⁶ Jindřich Vlinský z Vliněvsi na Liblicích (před 1578-1611), vzdáleně spřízněn s rodem Pětipeských z Chýš a Egrberku, blízký soused Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Dne 10. září 1611.

⁸ Dne 26. dubna 1615.

ze vsi Liblic,¹⁰ člověk poddanej nadepsaných sirotkův dítek Vašich, po jisté záповědi¹¹ ((ode mě)) gruntův ((mých, Vám a lidem poddaným sirotkův nahoře psaných)), jdouce ode vsi Libeně¹² skrze lesy, jenž slove V Lískách,¹³ tu jest týž dotčený a zejména jmenovaný Jiřík Slaviček, poddaný nadepsaných sirotkův dítek Vašich, z cesty vykročil a týmž lesem po gruntech svých vlastních a dědičných k statku mému byšickému náležející<m>((ch)) šel, nemaje se toho proti právu a zřízení zemskému tím pychem dopustiti. I dotazují se Vás ((vedle nadepsaného práva a zřízení zemského)) touto cedulí řezanou, z vůle-li a <s> ((z)) poručení Vašeho jest to týž nadepsaný poddaný sirotčí učinil a na týž grunty své vlastní vešel, či-li sám o své újmě jest se téhož pychu dopustil. Jestliže jest to s volí a poručením Vaším učinil, Vás t[o]uto cedulí řezanou napomínám, že sami od sebe týž pych napravíte a mně pokutu zřízením zemským o pychu vyměřenou, to jest deset kop grošův českých, dáte a odešlete. A pakli jest se oznámený poddaný sirotčí sám o své újmě téhož pychu dočinil, Vás též napomínám, že se ním dostatečně vedle práva a zřízení zemského ujistíte a ujistíte se ním, na něm mně též pokuty tím zřízením zemským o pychu vyměřené, to jest pět kop grošův českých, dopomůžete. A nemá-li ji, sami touž pokutu za něho dáte, anebo mně jej v též pokutě vydáte. A chcete-li tak učiniti, na to od Vás odpovědi světlé a neukryté, kterouž bych se zpraviti mohl, vedle nadepsaného práva a zřízení zemského, žádám. Datum cedule řezané na Byšicích¹⁴ v pátek po svatý Voršile léta šestnáctistého patnáctého.

⁹ Jiřík Slaviček, poddaný Kateřiny a Smila Vlinských z Vliněvsi ze vsi Liblice.

¹⁰ Liblice, ves jihovýchodně od Mělníka, do roku 1611 v držení Jindřicha Vlinského z Vliněvsi, poté v držení Anny Špetlové z Dubé.

¹¹ Záповěď – zákaz, rozkaz, vyhláška.

¹² Vysoká Libeň, ves na Mělnicku severovýchodně od Byšic (Středočeský kraj), v majetku Václava Hrzána z Harasova a jeho manželky Alžběty Hrzánové z Dubé, později jejího syna Václava.

¹³ Místní název lesního porostu mezi Byšicemi a Vysokou Libní (východně od Mělníka nad Labem).

¹⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

842.

Jan Kryštof a Kašpar Belvicové z Nostvic píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamují, že Jiří Malovec z Malovic a Chýnova se u jejich otčima Jana Lorence z Žerotína a rytířů Václava, Jana a Asmana Štampachů ze Štampachu uchází o ruku jejich urozené sestry Magdaleny Belvicové z Nostvic. Ti společně oznámili Jiřímu Malovcovi z Malovic a Chýnova, že mu ohledně sňatku dají odpověď ve středu 25. listopadu 1615. Přátelsky žádají Pětipeského, aby uvedeného dne přijel do Prahy a ve 20 hodin večer se dostavil do domu Jiřího Malovce z Malovic, zemského soudce a purkrabího Hradeckého kraje, na Starém Městě pražském poblíž kostela svatého Jiljí. Žádají, aby jim byl v roli „pána a přítele“ nápomocen radou a zúčastnil se svatby. Zavazují se dobrým přátelstvím i službou a prosí o odpověď.

Liběchov, 29. října 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 40-41, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš na Byšicích a Bosyni, panu švagru našemu milému, k dodání.

((A. 1615 od p[ánů] Belvicův, zvou na veselí p[aní] sestry svý.))¹

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Službu naší volnou Vám vzkazujeme, urozený a statečný rytíři, pane švagře náš zvláště milý. Zdraví a jiné vše dobré, žádajíc Vás, vinšujeme upřímně a věrně. Nemůžeme před Vámi tajiti, kterak urozený a statečný rytíř, pan Jiří Malovec s Chejnova² ve vsí uctivé šetrnosti a náležitosti při nás i při Jeho mi[los]ti panu, panu Janovi Lorencovi z Žerotína na Čestíně Kosteletě,³ panu votčímovi našem, laskavě, též při urozených a statečných rytířích, panu Václavovi,⁴ panu Janovi,⁵ panu Asmanovi,⁶ bratřích vlastních z Štampachu na Valči,⁷ Košticích,⁸ Hořeticích,⁹ páních ujcích našich zvláště milých, jak skrz osobu svou vlastní, tak skrz Jich mi[l]o[s]t pány přáteli svý milý, toho častokráte vyhledával, aby se jemu panna sestra naše milá, urozená panna Mandalena Belvička z Nostvic,¹⁰ k stavu svatého manželství dostati mohla. I na takové svrchu dotčené vzáctné a častokráte náležité jeho vyhledávání jsme jemu, dotčenému panu Jiřímu Malovcovi, den k odpovědi dáni jmenovali, totiž ve středu den svatě Kateřiny,¹¹ kterýž bude 25. dne měsíce listopadu. I za to Vás přátelsky žádáme, že nám tu lásku prokážete a před tím jmenovaným dnem do měst pražských se vypravíte a na zejtří, den svatě Kateřiny k hodině dvacátý na celém orloji, do domu Jeho mi[los]ti radě, soudce zemského a purgkraběte kraje Hradeckého,¹² nedaleko od svatého Jiljího v Starém Městě pražském přijedete, nám se za jednoho vzáctného pana přítele postavíte a jaká by se odpověď témuž panu Jiřímu Malovcovi (na další vyhledávání jeho) dáti jměla, radou svou nápomocný budete a ji nám udělíte. Toho se Vám vším dobrým odsloužit nepominem. Za odpověď s vykonáváním žádosti naší prosíme. S tím ochrana Boží s námi se všemi bejti rač. Datum na Liběchově¹³ ve čtvrtek po svatých Šimonu Judovi, 29. dne měsíce října léta 1615.

*Vám k službám vždycky volní
Jan Kryštof a Kašpar, bratři vlastní
Belvicové z Nostvic a na Liběchově¹⁴*

² Jiří Malovec z Chýnova a Vimperku († 1647), hejtman Menšího Města pražského (1625-1629), purkrabí Hradeckého kraje (1629-1638), povýšen do panského stavu (1638).

³ Jan Lorenc ze Žerotína na Čestíně Kosteletě a Liběchově (1583-1619), druhý manžel Anny Belvicové ze Štampachu (od 1606).

⁴ Václav starší Štampach ze Štampachu na Valči a Červeném Hrádku (1567-1658), hejtman Žateckého kraje (1609-1610 a 1616-1617).

⁵ Jan starší Štampach ze Štampachu na Děčanech, Košticích a Semči († 1623).

⁶ Asman starší Štampach ze Štampachu na Sedčicích a Hořeticích (1566-1638), hejtman Žateckého kraje (1613-1614), pobělohorský evangelický exulant.

⁷ Valeč, pozdně renesanční zámek a městečko jihozápadně od Podbořan, v majetku Kryštofa Štampacha ze Štampachu (1570-1584) a následně jeho syna Václava staršího Štampacha ze Štampachu (1585-1622).

⁸ Košnice, ves severovýchodně od Loun, do roku 1623 v majetku Jana staršího Štampacha ze Štampachu.

⁹ Hořetice, ves severně od Žatce, do roku 1622 v majetku Asmana Staršího Štampacha ze Štampachu.

¹⁰ Magdalena Belvicová z Nostvic († 1644), od roku 1615 manželka Jiřího Malovce z Malovic a Chýnova.

¹¹ Dne 25. listopadu 1615.

¹² Jiří Malovec z Chýnova a Vimperku († 1647), hejtman Menšího Města pražského (1625-1629), purkrabí Hradeckého kraje (1629-1638), povýšen do panského stavu (1638).

¹³ Liběchov, městečko severně od Mělníka nad Labem na pravém břehu Labe (Středočeský kraj) s renesančně upravenou tvrzí, v letech 1615-1621 v držení Jana Kryštofa Belvice z Nostvic.

¹⁴ Jan Kryštof Belvic z Nostvic na Cítově, Kostelci a Počáplích († před 1630); Kašpar Belvic z Nostvic († 1629 v Pirně), syn Zikmunda Belvice z Nostvic na Beřkovicích a Stěmách († 1621).

Mikuláš Vratislav z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se z plánovaného setkání ve Vlkavě u Adama Linharta z Najenperku. Musí odjet do Prahy ohledně blíže neuvedené záležitosti Heřmana Černína z Chudenic. V Praze bude muset zůstat do příštího pátku. Potvrzuje prodej příslibených ryb, a to dva džbery „vybrakovaných“ (vykuchaných) kaprů, výstavní kapry, štiky a „drůbež“ (drobné ryby či rybí potěr). Pětipeský si má pro ně poslat, jeho poslům budou řádně odměřeny.

Březno, 25. listopadu 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 54, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Egrbergku a z Chýš na Byšicích a Bosni, panu švagru, bratru a kmotru mému vzláště milému.
(A. 1615 od p[ana] Mikuláše z Bubna¹ omluvné psaní.)²*

Službu svú vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře, bratře a kmotře můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého od Pána Boha přeji Tvé mi[los]ti věrně rád. Na jiným sem nebyl, nežli abych se s Tvou mi[los]tí na Vlkavě³ u pana Adama Linharta⁴ shledati mohl a odtud aby mě v domě mém navštívil. Mně majíc velmi pilný odjezd do Prahy z strany pana Heřmana Černína,⁵ o čemž dobře věděti ráčíš, nebude mi možné, abych se do pátku příštího z Prahy vypraviti mohl. V čemž věřím, že mě při sobě, že Tvé mi[los]ti v domě <d> ((p))očkati moci nebudu, ((omluvného a i)) za zlé míti neráčíš, nebo mi na tom, abych jej spokojiti mohl, nemálo záleží. Nežli co se vystavení ryb dotejče, o tom sem poručil, aby 2 džbery kaprův vybrakovaných,⁶ ostatek vejstavních, nic méně štik i drůbeže, aby Tvé mi[los]ti, co by toho koliv potřebovati ráčil, aby vystaveno bylo. Pro kteréž, kdy se koliv Tvé mi[los]ti líbí, ráčíš moci sobě pro ně poslati, budou vyslaným Tvé mi[los]ti odměřený. A s tím milost Boží rač býti s námi. Dat[um] na Březně⁷ v středu den s[vat]é Kateřiny léta 1615.

Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Skašově, Liticích, Žamberce a Horním Jelení, hejtman kraje Boleslavského⁸

¹ Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617), hejtman Boleslavského kraje (1608-1609, 1615-1616).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Vlkava, ves a tvrz jižně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), upravená po roku 1600 na malý zámek, v držení Adama Linharta z Najenperku (1608-1617) a následně jeho synů a manželky Hedviky z Habartic.

⁴ Adam Linhart z Najenperku na Vlkavě (1566-1617), původně měšťan Starého Města pražského, nobilitován do rytířského stavu, stavovský direktor (1609), švagr Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 1614).

⁵ Heřman Černín z Chudenic (1576-1651), panský stav (od 1623), hraběcí stav (od 1627) nejvyšší sudí dvorský (1645-1648), nejvyšší sudí (1649-1650), nejvyšší komorník (od 1650) a nejvyšší hofmistr (od 1651), císařský diplomat.

⁶ Vybrakované – vyprázdňené, vykuchané.

⁷ Březno, městečko východně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1617 v držení Mikuláše Vratislava z Bubna, poté v držení jeho manželky Barbory Bubnové z Budova.

⁸ Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617).

844.

Vojtěch starší Koutský z Jenštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Na Pětipeského žádost mu odesílá smlouvy a jiné věci u něj zanechané. Rád na něj bude pamatovat v blíže neuvedené záležitosti při soudu nejvyššího purkrabství.

Nové Město pražské, 28. listopadu 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 92, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni. Panu mně laskavě příznivému.

Službu svou vzkazují Va[ší] M[ilos]ti, urozený a statečný rytíři, pane a příteli mně laskavě příznivý. Téhož zdraví i jiného všeho dobrého přeji Va[ší] M[ilos]ti věrně rád. Na připsání Va[ší] M[ilos]ti tak činím a příležitostě Va[ší] M[ilos]ti ty smlouvy i jiné věci za mnou zanechané odsílám.

S tím se Va[ší] M[ilos]ti na všem dobře a šťastně míti vinšuji. Dat[um] v Novém Městě pražském v sobotu po svatě Kateřině léta 1615.

P. S. Na soudu purkrabském rád chci na Va[ší] M[ilos]t paměť míti.

V[ojtěch] s[tarší] Koutskej z Jen[štejna]¹

¹ Vojtěch Koutský z Jenštejna († po 1628), radní Nového Města pražského, účastník stavovského povstání, omilostněn, exulant (po 1627).

845.

Vilém Jindřich Bezdrůžický z Kolovrat píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že Pětipeského řádně zprostil rukojemství za dluh Jindřichovi Kunátovi Dobřenskému z Dobřenic v neuvedené výši. Dobřenský dlužní úpis postoupil Janu Albrechtovi staršímu Křineckému z Ronova. Dluh byl splacen řádně a se všemi úroky. Vrací Pětipeskému jeho pečeť. Zavazuje se dobrým přátelstvím a obdobnou službou. Bystré, 9. prosince 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 150-151, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku a na By[šicích]. Panu švagru a bratru mému zvláště milému, k d[odání].

((A 1615 od pana Viléma Hendrycha z Kolovrat,¹ že mě z rukojemství vyvadil a touž měrou mně se odměniti chce.))²

Službu svou tvé mi[losti] vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví a jiného všeho dobrého, od Pána Boha vinšující, přeji tvý mi[losti] věrně a upřímně rád.

¹ Vilém Jindřich Bezdrůžický z Kolovrat na Bystrém a Pšovcích (1589-1642), císařský rada a komorník, hejtman Chrudimského kraje (1611-1612).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Tak, jakž jsi se za mne za jednoho pana rukojmí vedle jiných v té jistotě³ ode mne na jistou sumu peněz panu Jindřichovi Kunátovi Dobřenskému z Dobřenic⁴ učiněné a od téhož pana Jindřicha Kunáta Dobřenského panu Janovi Albrechtovi staršímu Křineckému z Ronova⁵ dobrou volí postoupené a odevzdané, postaviti a zapsati ráčil. I poněvadž sem pak dnův těchto pomínutých takovou sumu peněz i s ouroky a se všemi škodami zcela a zouplna zaplatil a takovou jistotu i pány rukojmí své vyvadil, ted' tvé mi[losti] pečeť vlastní od též jistoty navracuji a posílám a z takového mně prokázaného přátelství Tvé mi[losti] děkuji. A čehož se Tvé mi[losti] v podobných příčinách i jiným dobrým přátelstvím odměniti rád chci. S tím milost a ochrana Pána Boha rač s námi bejti. Dat[um] na Bystrém⁶ ve středu po památce početi Panny Marie, 9. dne Decembris léta 1615.

*Tvé milosti volný sluha
Vilím Hendrych Bezdrůžický z Kolovrat a na Bystrém⁷
rukou vlastní*

³ Jistota – dlužní úpis.

⁴ Jindřich Kunát/Kunata Dobřenský z Dobřenic na Valech a Orli († 1619), hejtman Chrudimského kraje (1608-1609, 1609-1610, 1612-1613).

⁵ Jan Albrecht starší Křinecký z Ronova na Březně a Novém Ronově († po 1622), hejtman Bechyňského kraje (1593-1594, 1597-1598, 1599-1600), hejtman Boleslavského kraje (1609-1610).

⁶ Bystré, městečko jihovýchodně od Svitav (Pardubický kraj), v držení Viléma Jindřicha Bezdrůžického z Kolovrat.

⁷ Vilém Jindřich Bezdrůžický z Kolovrat na Bystrém a Pšovlicích (1589-1642).

846.

Adam Linhart z Najenperku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho psaní. Na žádost o právní radu odpovídá, že Pětipeský může nechat svůj dobytek pást na gruntech Anny Špetlové/Vlinské z Dubé, stejně jako to může učinit ona. Oběma stranami vyhlášené „zápovědi gruntů“ totiž nemají žádnou právní moc. Pětipeský ani Špetlová/Vlinská však nemají právo jeden druhému zatýkat dobytek, bránit v pastvě či průchodu poddaných po jejich pozemcích. Děkuje za poslaného zajíce.

Praha, 11. prosince 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 5, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšičích a Bosyni, panu synu mému laskavému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane synu můj laskavej. Téhož zdraví a přitom jiného všeho dobrého přeji panu synu věrně rád.

Psaní páně synovému sem porozuměl. I vidí mi se, že může také pan syn dobytek po gruntech paní Vlinský¹ dáti pásti, tak jako i ona to nyní činiti může, neb nyní ta záповěd² gruntův žádné moci nemá, což by z té smlouvy sešlo, než na tento čas jeden druhému dobytků zajímati, pastev hájiti, ani lidem poddaným po gruntech svých choditi, hájiti moci

¹ Anna Vlinská/Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsi († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

² Záповěd' – zákaz, rozkaz, vyhláška.

*neráčíte. S tím se panu synu na všem dobře a šťastně jmíti vinšuji. Dat[um] v Praze v pátek po památce Početí Blahoslavené Panny Marie léta 1615.
Z odeslaného zajíce panu synu velice přátelsky děkuji.*

Adam Linhart z Najenpergku na Vlkavě a Struhách³

³ Adam Linhart z Najenperku na Vlkavě (1566-1617), původně měšťan Starého Města pražského, nobilitován do rytířského stavu, stavovský direktor (1609), švagr Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 1614).

847.

Purkmistr a rada Nového Města pražského píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádají, aby přiměl poddaného Šimona Bavora k zaplacení dluhu 15 kop míšeňských grošů jejich měšťanovi Vítu Melčarovi, jehož spis přikládají. Doufají ve splnění žádosti, aby sešlo z dalšího zaneprázdnění.

Nové Město pražské, 11. prosince 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/17, fol. 77-78, česky

Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Eglbergku, panu a příteli našemu milému.

((Dodáno 29. Januari léta 1616, téhož dne dán kundšoft¹..))²

((O Šimona sládk³))

Službu svou vzkazujeme, urozený pane a příteli náš milý. Od Pána Boha všemohoucího zdraví a jiné všeckno dobré přejeme vám věrně rádi. Jakého dopomožení Vít Melčar,⁴ měšténín náš, dluhu patnácti kop g[rošů] míš[eňských] na Šimonovi Bavorovi,⁵ poddaném vašem, skrze toto připsání naše vyhledává, tomu lépeji z spisu jeho příležitostného porozumíte. I abychom vám o tuž věc budoucně daremního zaneprázdnění více nečinili, i přátelsky vás za to žádáme, že témuž poddanému vašemu, aby dotčeného měšténína našeho v takovém dluhu v času právním beze všech průtahův dalších spokojil, o tom skutečně poručíte. Odpovědi očekávajíce. S tím milost Boží rač s námi býti. Datum v Praze v pátek po památce Početí Blahoslavené Panny Marie léta 1615.

Purkmistr a rada Nového Města Pražského

¹ Kundšaft, též kundšoft, kunšoft – potvrzení, osvědčení (řemeslnické), osvědčení o doručení (poslovi).

² Autograf Jiřího Sovenického, úředníka Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích.

³ Šimon Bavor, sládek, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Vít Melčar, měšťan Nového Města pražského.

⁵ Šimon Bavor, sládek, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

848.

Ctibor Smil Pecingár z Bydžína píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl žádosti, aby přijel do Prahy v pátek po Třech kráľích 8. ledna 1616 za účelem uzavření smlouvy s Annou Vlinskou/Špetlovou z Dubé. Chválí ho, že chce urovnat tuto záležitost s „fracimorem“. Pokud bude i s manželkou zdrav, rád vykoná takovou službu. Zavazuje se „starou měrou“ přátelství.

Kunčice, 12. prosince 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 32, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu ujci a bratru mému důvěrně zvláště milému, k dodání. ((A. 1615 od pana Ctibora Smila Pęcingara,¹ pokud bude zdravější, že mně se za přítele k tý smlouvě se paní Špetlovou² postaviti chce.))³

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče a bratře můj vzláště milý, téhož zdraví a v něm jiného všeho dobrého, od Pána Boha vinšujíc, přeji Tvý mi[los]ti upřímně a věrně rád.

Jaké mi psaní v příčině povolení k přátelské smlouvě mezi osobou tvou a na onen čas paní Annou Vlinskou a již paní Špetlovou⁴ činiti ráčíš, žádajíc mne, abych ku pátku po Třech králích⁵ nejprve příštích do měst pražských přijel a přijíti, smlouvou, oč tak mezi vámi činiti jest, Tvý mi[los]ti se za jednoho přítele postavil, všemu tomu sem dále z přečtení porozuměl. A chválím to Tvé mi[los]ti, že chceš s fraucimerem⁶ v pokoj vjítí, tak aby měly příčinu, některá z nich se nad tvou mi[los]tí slitovati a tvou mi[los]t sobě za manželka vzítí. Co se pak žádosti tvé mi[los]ti o vypravení se do Prahy k té smlouvě dotejče, pokudž mně a manželce mé Pán Bůh lepšího zdraví, nežli teď od některých časů při nás se nachází, propůjčiti ráčí, tedy žádost Tvé mi[los]ti věrně rád naplniti hotov sem. Jestliže pak nepřijedu, teda rač věřiti, že toho zoumyslně neučiním. A s tím tvé mi[los]ti, starou měrou zůstávaje, v ochranu Pána Boha nás všechny poručena činím. Datum na Kunčicích⁷ v sobotu po památce Početí Panny Marie léta 1615.

Ctibor Smil Pęcingkar z Bydžína na Nechanicích a Kunčicích⁸

¹ Ctibor Smil Pęcingár z Bydžína na Nechanicích a Kunčicích († 1623), hejtman Hradeckého kraje (1608-1609, 1610-1611, 1612-1613), účastník stavovského povstání.

² Anna Vlinská/Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsi († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Anna Vlinská/Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640).

⁵ Dne 10. ledna 1616.

⁶ Fraucimer, fraucimor – urozené ženy.

⁷ Kunčice, ves a tvrz západně od Hradce Králové (Královéhradecký kraj), zkonfiskovány Ctiborovi Pęcingárovi z Bydžína (1622).

⁸ Ctibor Smil Pęcingár z Bydžína na Nechanicích a Kunčicích († 1623).

849.

Pavel Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Rád dostal zprávy o jeho zdraví a přeje mu jeho dlouhé trvání. Sám je také zdravý. Dorazil do Židlochovic na statky Diviše ze Žerotína. Zde se setkal s jistým dobrodincem a dalšími lidmi. Vzpomínali na Pětipeského a připili mu na zdraví. Vyhoví jeho prosbě a k oznámenému termínu přijede do Prahy, aby mu podle možnosti pomohl. V Židlochovicích se dozvěděl zlou zprávu, že se Diviš ze Žerotína rozstonal a nemocný ulehl na svém statku v Pouzdřanech. V noci stěží pozřel trochu rumu.

Židlochovice, 13. prosince 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 44, česky

Urozenýmu a statečným rytíři, p[anu] Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosni, panu ujci a bratru mému důvěrně a zvláště milýmu, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče a bratře můj důvěrně zvláště milý. Téhož zdraví, při něm jinýho všeho nejlepšího dobrýho žádám od Pána Boha tvé Milosti upřímně věrně rád. Že z Milosti Pána Boha při dobrým způsobu zdráv bejti ráčíš, nad tím se[m] potěšen. Pan Bůh rač téhož dobrýho zdraví tvé M[ilos]ti za mnohá prodloužená léta s požehnáním svým svatým popřítí. Já tvé Milosti oznamuji, že též sem na zdráv [!] a dnes na Židlochovice¹ z Brna, jsa na noc z statku pana Diviše Žerotína,² přijel, se panem dobrodínkem se shledal, Kozsi³ neráčil při tom bejti ((než na)) osobně, však sme na tvou Milost ve všem dobrým spomínali i pro zdraví připili. Jakou žádost na mě vkládati ráčíš, z psaní tvé Milosti sem porozuměl. I jináče se v tom bejti povinýho, abych tvé Milosti, mýmu důvěrně milýmu panu ujci, podle mé možnosti sloužil a obzvláště v takových příčinách, co by se (nejmilejšího) dotejkalo, tak chci učiniti a před tím dnem neb dva ((do měst pražských naschvále)) přijeti a tvé Milosti na službu hleděti, však kromě Moci Boží. Oznamuji tvé Milosti, přijeda na Židlochovice, zlou novinu sem uslyšel, že pan Žerotín⁴ vážně se velmi těžko rostonal, míli odsud na statku svém pouzdřanským⁵ leží, dnes v noci přece stěžnu rumu pojal. Pán Bůh rač popřítí našeho shledání v dobrým a šťastným zdraví. Datum pěšně na Židlochovicích 13. Decembris léta 1615.

*Tvé Milosti volný sluha a upřímný ujec až do † zůstávám.
Pavel z Sulevic⁶*

¹ Židlochovice, město jižně od Brna (Jihomoravský kraj), v držení Jana Diviše ze Žerotína do roku 1616, následně v majetku Adama z Valdštejna, roku 1619 v držení Ladislava Velena ze Žerotína.

² Jan Diviš ze Žerotína (1575–1616), na Náměšti, Židlochovicích, Pouzdřanech a Brandýse nad Orlicí, mladší nevlastní bratr Karla staršího ze Žerotína, jeden z čelních představitelů moravských evangelíků.

³ Blíže neidentifikováno.

⁴ Jan Diviš ze Žerotína (1575–1616).

⁵ Pouzdřany, ves s tvrzí (později přestavěnou na barokní zámek) jižně od Židlochovic (Jihomoravský kraj), v majetku Jana Diviše ze Žerotína.

⁶ Pavel Kaplíř ze Sulevic na Voticích a Záluží († po 1634), nejvyšší generálkvartýrmistr stavovského vojska (1618–1620), stavovský komisař jmenovaný k vyjednávání s Gáborem Bethlenem (1619), pobělohorský exulant, důstojník saské armády (1631), generálproviantmistr švédské armády (1634).

850.

Zdeněk Smolík ze Slávic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho psaní a žádosti, aby ho během projednávání jeho rozepře s Annou Špetlovou v Praze podpořil v roli „pána a přítele“. Odpovídá, že pokud bude zdráv, rád to udělá.

Velké Bašty, 26. prosince 1615

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 68, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1615 od p[ana] Zdenka Smolika,¹ že mi se k tý smlouvě s Špetlovou² za přítele postaviti chce.))³

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj vzláště milej. Téhož zdraví a v něm jiného všeho dobrého, od Pána Boha vinšujíc, přeji panu švagru upřímně věrně rád. Dáti pak z přečtení psaní vašeho sem porozuměl, co se dotěje nějakých nedorozumění mezi osobou vaší a paní Annou, někdy Vlinskou a již nyní paní Špetlovou,⁴ kteréžto rozepře a odporové k přátelskému, bez pohoršení práva jedny i druhé straně, na přátele podáno jest, kterémužto přátelskému jednání v pátek po Třech Králích⁵ nejprve příštích den v městech pražských obrán jest, mne žádajíc, abych se panu švagru na týž den k takovému jednání vedle jiných pánův a přátel vašich za přítele postavil. I pokudž mi Pán Bůh zdraví popřítí ráčí, tak chci učiniti a do měst pražských přijeti a v čem bych mohl jaké přátelství panu švagru prokázati, rád vykonati chci. S tím milost Pána Boha rač bejti s námi se všemi. Datum na Velikým Bašti⁶ v sobotu, den svatého Štěpána léta Páně 1615.

Zdeněk Smolík z Slavic na Velikým Bašti a Bořenovicích⁷

¹ Zdeněk Smolík ze Slavic na Velké Bašti († 1620), účastník stavovského povstání.

² Anna Vlinská/Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsí († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského. Ke sporu Pětipeského s Annou Vlinskou/Špetlovou srov. listy č. 838-841, 846, 848.

⁴ Anna Vlinská/Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640).

⁵ Ke dni 8. ledna 1616.

⁶ Velké Bašty, též Veliký Bašť, dnes Bašť, ves severovýchodně od Prahy (Středočeský kraj), do roku 1620 v držení Zdeňka Smolika ze Slavic.

⁷ Zdeněk Smolík ze Slavic na Velké Bašti († 1620).

851.

Jindřich Sezima z Ústí píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Jelikož musí uspokojit některé své věřitele a nechce peníze žádat od otce, který je potřebuje na koupi statku Rochov od Jana Kryštofa z Valdštejna, přátelsky a důvěrně žádá o půjčku 500 kop neuvedené měny do termínu svatého Havla. Pokud mu Pětipeský bude ochoten půjčit, přijede osobně dojednat podrobnosti.

Bez místa, [1615]

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 42, česky

+ *Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a Egerberku na Byšicích, etc., panu bratru v důvěrnosti mému obzvláště milému, k dodání.*

((A. 1615 od pana Jindřicha Oušteckého o půjčku peněz.))¹

Služby své volností hotové tvé M[ilos]ti vzkazují, urozený a mně v důvěrnosti obzvláště milý pane bratře. Od Pána Boha všemohoucího, vinšujíce tvé M[ilos]ti výborného zdraví, všeliký dokonalý Contento² tvé M[ilos]ti upřímně přeji.

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Contento – spokojenost (od ital. „contenti“ – spokojení).

Podli toho, netajíce před tvou M[ilos]tí, potřebujice k spokojení některých věřitelů svých důležitě peněz a nechťice na tento čas od Jeho M[ilos]tí pana otce³ od peněz žádati, vědouce, že strany tý koupě statku rochovského⁴ s panem Janem Krystofem z Valdštejna⁵ jak peněz, které před rukami pan otec má, tak i pilně potřebovati i též při pánech a přátelích svých o zapůjčení jednati bude, poznávajice pak od tvé M[ilos]tí vždyckny všelijaké náchylné libezné přátelství, ano i vědouce tvou M[ilos]t z požehnání Božského v dobré příležitosti postaveného býti, z té příčiny tvou M[ilos]t, svého důvěrně milého pana bratra, přátelsky žádám, že mně tak mnoho přátelství prokázati a mně na dostatečné ujištění s rukojměmi podle libosti až do s[va]jtého Havla⁶ nejprve příštího 500 kop založiti obtížiti sobě neráčíš. Nepominul bych v čas oznámený s poděkováním tvé M[ilos]tí odplatiti a takového mně prokázaného příjemného přátelství každého času odměnice odsluhovati. A pokudž by ta přátelská žádost má (jakož té nepochybně naděje jsem) při tvé M[ilos]tí své místo našla, nemeškal bych osobně k tvé M[ilos]tí přijeti a dáleji oustně k dobrému zalíbení tvé M[ilos]tí o všeckno rozmluviti. A s tím nás všech ochraně nebeské poručena činice zůstavuji.

*Tvé M[ilos]tí každého času k službě volný bratr a sluha
Jindřich Sezima z Oustí⁷*

³ Jan Sezima ze Sezimova Ústí na Úštěku († 1617), dědičný kraječ Království českého, přisedící zemského soudu, stavovský direktor (1609), dvorský sudí (1610-1611), nejvyšší komorník Království českého (1611-1617) a přisedící nejvyššího zemského soudu (1611-1617).

⁴ Rochov, ves jižně od Litoměřic (Ústecký kraj), v držení Jana Kryštofa z Valdštejna, od roku 1615 Jana a později Jiřího Viléma Sezimy z Ústí, jemu zkonfiskována (1623).

⁵ Jan Kryštof z Valdštejna na Hostinném a Rochově (1577-1616), hejtmán Hradeckého kraje (1607-1608, 1609-1610, 1613-1614, 1615-1616).

⁶ K termínu 16. října 1615.

⁷ Rochov, ves jižně od Litoměřic (Ústecký kraj), v držení Jana a později Jiřího Viléma Sezimy z Ústí, jemu zkonfiskována (1623).

852.

Ctibor Smil Pecingár z Bydžína píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se z účasti na projednávání sporu s Annou Vlinskou/Špetlovou z Dubé v Praze. Je nemocen, neduživý a nemůže vycházet z pokoje. Navíc onemocněla také jeho manželka. Proto se nemohou vydat na cestu do Prahy. Jindy se vynasadí Pětipeskému vyhovět. Žádá o zprávy, co je v Praze nového ohledně chystané korunovace (císařovny Anny českou královnou). Zavazuje se přátelstvím. Vzkazuje pozdravy a omluvu ostatním „pánům a přátelům“ (patrně přizvaným k témuž jednání).

Kunčice, 4. ledna 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 30, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci a bratru mému vzláště milému, k d[odání]. ((1616 od p[ana] Pecinkara,¹ že pro nedostatek jeho zdraví s paní Špetlovou² do Prahy nemůže.))³

¹ Ctibor Smil Pecingár z Bydžína na Nechanicích a Kunčicích († 1623), hejtmán Hradeckého kraje (1608-1609, 1610-1611, 1612-1613), účastník stavovského povstání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče a bratře můj vzláště milý, téhož zdraví i jiného všeho dobrého, od Pána Boha vinšujíc, přeji Tvý mi[los]ti upřímně a věrně rád.

Žádost Tvý mi[los]ti na mne skrze psaní vloženu v paměti sem měl a toho oumyslu byl ji skutkem vykonati a k té smlouvě přátelské do měst pražských v pátek po Třech Králích⁴ příštích léta tohoto 1616 najíti se dáti a v té příčině Tvý mi[los]ti za jednoho přítele se postaviti. Ale Tvé mi[los]ti oznámiti mohu, že od Pána Boha navštíven jsa, na zdraví svém velice nedostatečně a neduživej sem, takže ani z pokoje svého ven vycházeti nemohu a manželka má podobně též na zdraví svém velmi churavá jest, takže mně nyní není možné na cestu se vydati a do měst pražských jeti a Tvé mi[los]ti žádost naplniti. Tvé milosti za to přátelsky a služebně žádám, že vůli za skutek přijíti a mne u sebe omluvna jmíti ráčíš. Jiným časem, dá Pán Bůh, pokudž má možnost stačiti moci bude, Tvý mi[los]ti vždycy starou měrou zůstávati chci.

Dále, co teď při tom korunování⁵ v městech pražských nového slyšáno bude, Tvé mi[los]ti za to přátelsky žádám, že mně zase skrz psaní v známost uvésti ráčíš. Já se toho Tvé mi[los]ti vším dobrým přátelstvím odměniti nepominu. S tím milost Pána Boha s námi se všemi býti rač. Dat[um] na Kunčicích⁶ v pondělí po Novém létě 1616.

A za to též přátelsky žádám, že mne tam mezi jinými dobrými pány a přáteli omluvna učiniti ráčíš, že k tomu korunování do měst pražských přijeti nemohu.

Ctibor Smil Pecingkar z Bydžína na Nechanicích a Kunčicích⁷

² Anna Vlnská/Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlnského z Vliněvsí († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Ke dni 8. ledna 1616.

⁵ Korunovace manželky císaře Matyáše, rakouské arcikněžny Anny Tyrolské proběhla v katedrále Pražského hradu dne 10. ledna 1616. Blíže Jiří MIKULEC (ed.), *Mikuláš Dačický z Heslova, Paměti*, Praha 1996, s. 180-181.

⁶ Kunčice, ves a tvrz západně od Hradce Králové (Královéhradecký kraj), zkonfiskovány Ctiborovi Pecingárovi z Bydžína (1622).

⁷ Ctibor Smil Pecingár z Bydžína na Nechanicích a Kunčicích († 1623).

853.

Pavel Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že se uzdravuje, může již trochu jíst, ale pro mdlobu dosud nemůže chodit a zůstává na lůžku. Děkuje za zasláné slepice a vejce. Za takto projevenou přátelskou lásku se zavazuje službou. Přeje si šťastné shledání v dobrém zdraví. Post scriptum dodává, že nedostal koroptve a ptáky, o nichž mu Pětipeský psal, a to patrně omylem.

Nové Město pražské, 26. ledna 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 46-47, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku a na Byšicích, etc. Panu ujci a bratru mému obzvláště jistě důvěrně milému. ((1616 od p[ana] Pavla Kaplíře¹ odpověď a navštívení.))²

¹ Pavel Kaplíř ze Sulevic na Voticích a Záluží († po 1634), nejvyšší generálkvartýrmistr stavovského vojska (1618-1620), stavovský komisař jmenovaný k vyjednávání s Gáborem Bethlenem (1619), pobělohorský exulant, důstojník saské armády (1631), generálproviantmistr švédské armády (1634).

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče a bratře můj jistě obzvláště důvěrně milý. Od Pána Boha téhož zdraví a jiného všeho nejlepšího dobrého přeji tvé mi[los]ti zase věrně a upřímně rád.

Z jak laskavé paměti na mne a upřímného mne skrze psaní své navštěvování a na zdraví mé se dotazování, abych tvé mi[los]ti oznámil, že toho žádostiv jsi, tvé mi[los]ti velice děkuji a oznamuji, že chvála nejvyššímu Pánu Bohu, vždycky den ode dne se mnou se polepšuje, takže žádné bolesti víceji při sobě nenalézám a již také i pojisti drobet mohu. Než ta mdloba, ta se při mně ještě zdržuje, pro níž ještě ani choditi nemohu, nýbrž na lůžku ležeti musím. Nicméně však mám tu celou důvěrnou naději ku Pánu Bohu, že mne jakž té mdloby zbaviti, tak také i k dokonalému prvnímu zdraví mému brzy přivésti ráčí. Což tvé mi[los]ti na všemohoucím Pánu Bohu věrně žádám, aby tvou mi[lost] také v dobrém a stálém zdraví na prodloužené časy utvrzovati a při něm chrániti ráčil. Z odeslaných mně od tvé mi[losti] <jedné korotve> slepic <ptáků> a vajec s velikou vděčností je přijímce, tvé mi[losti] služebně děkuji. Všeljak se snažiti chci, abych se tvé mi[losti] té upřímné lásky odměniti a odsloužiti mohl. A tak, zůstáváje tvé mi[los]ti věrný a upřímný sluha, lásce tvé mi[losti] se poručeného činím. Pán Bůh rač popříti naše spolu shledání v dobrém a šťastném zdraví. Datum v Novém Městě pražském 26. Januari A. 1616.

P. S. Koroptve ani ptáky, o kterých psáti ráčíš, že se posílají, sem nedostal, mělo se to nějakým omylem státi.

*Tvé milosti upřímný ujec a věrný sluha zůstávám
Pavel z Sulevic³*

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Pavel Kaplíř ze Sulevic na Voticích a Záluží († po 1634).

854.

Václav Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Ptá se na jeho zdraví. Chce se s ním shledat a zve ho na návštěvu a večeři do Chvatěrub příští sobotu. Za to se zavazuje službou. Je u něj právě také strýc Mikuláš Trmal z Toušic s manželkou. Očekává kladnou odpověď.

Chvatěruby, 3. února 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 67, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku a na Byšicích, panu švakra a kmotru mému zvláště milému, k dodání.

((Od pana Václava Trmala,¹ abych k němu přijel, 1616.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj vzláště a důvěrně milý. Zdraví, při něm jiné všechno nejlepší dobré přál bych tvý Mi[los]ti věrně a upřímně rád. Vedle toho, můj vzláště milej pane švaře, nemohl sem toho pomínouti, abych tě tímto psaním neměl navštívit a o zdraví tvém převzvědět, kterak se na zdraví svém mívati ráčíš,

¹ Václav Trmal z Toušic na Chvatěrubech († po 1621), syn Viléma Trmala z Toušic a synovec Mikuláše Trmala z Toušic, švagra Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

za oznámení žádám. Můj zvláště milej pane švaře, jsouc já žádostiv hrubě rád se s tvou Milostí shledati, tebe, jakožto svého zvláště milého pana švakra, služebně přátelsky žádám, že ke mně na Chvatěruby,³ dá-li Pán Bůh, v tuto nejprv příští sobotu tím zážejí k večeři přijeti ráčíš. Budu na tvou Milost s radostí vočekávati a zase se toho panu švakru touž měrou i jinejma mně možnejma službami vodměniti i odsloužiti připovídám. Pan strejce můj, pan Mikoláš,⁴ taky u mne i se paní⁵ bejti ráčíš. Odpovědi k žádosti mé naplněné s radostí očekávati budu. S tím Pán Bůh rač dáti, abychom se v dobrém zdraví spolu shledati mohli. Datum na Chvatěrubech ve středu po Hromnicích léta 1616.

Václav Trmal z Toušic,⁶ m. p.

³ Chvatěruby, ves, hrad a renesanční zámek jihozápadně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), od roku 1605 v držení Viléma Trmala z Toušic, následně jeho syna Václava (do 1616).

⁴ Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovcích († po 1628), účastník stavovského povstání, švagr Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Anna Marie Trmalová z Chýš a Egrberku na Myškovcích († 1627), manželka Mikuláše Trmala z Toušic na Myškovcích, sestra Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Václav Trmal z Toušic na Chvatěrubech († po 1621).

855.

Jan Bořivoj Kyšperský z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že se jeho manželce narodila dcera. Zve ho na křtiny, které se uskuteční ve čtvrtek 18. března v Klumíně. Žádá, aby přijel den předem na večeři. Zavazuje se přátelstvím a službou.

Klumín, 12. února 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/15, fol. 63, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci, kmotru a bratru mému zvláště milému, k dodá[ni].

((A. 1616 od pana Bořivoje,¹ zuve na křtiny.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče a kmotře můj zvláště milej. Od všemohoucího Pána Boha vinšují tvý mi[los]ti zdraví, při tom jiné všeckno nejlepší dobré. Podle toho ti, můj zvláště milej pane ujče, oznamuji, že jest Pán Bůh všemohoucí mý nejmilejší manželce³ šťastným pomocníkem býti a nám, spolu manželům, jménu svému zvelebení a nám rodičům ku potěšení cerku dáti jest ráčil. Z čehož jméno jeho svaté rač býti pochváleno. I jsouc já toho úmyslu témuž děťátku, cerce naší, podle nařízení samého Krista Pána a řádu církve svaté křtem svatým dáti posloužiti a jí ve jméno Blahoslavené Trojice svaté pokřtiti dáti, a to ten čtvrtek po neděli masopustní,⁴ to jest 18. dne měsíce března. Tvou mi[los]t služebně přátelsky prosím, že ke mně na Klumín⁵ ten den předtím,

¹ Jan Bořivoj Kyšperský Vřesovec z Vřesovic na Klumíně († 1617), soused Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Johana Údrcká z Údrče, manželka Jana Bořivoje Kyšperského Vřesovce z Vřesovic (od 1604).

⁴ Dne 18. března 1616.

⁵ Klumín, dnes Chlumín, ves západně od Neratovic (Středočeský kraj), ves v držení Vřesovců z Vřesovic a později částečně mělnického panství, v sousedství Obříství.

tím zázeji k večeri pro přátelské shledání přijedti ráciš. Já se tvý M[ilos]ti toho zase vším dobrým přátelstvím odměniti a odsloužiti zakazuji. S tím milost Pána Boha ráciž s námi bejtí; šťastného shledání v dobrém způsobu zdraví popřítí. Datum na Klumíně v pátek po sva[řt]ě Dorotě léta 1616.

*Tvý mi[losti] volný v jeho službě
Jan Bořiboj Kyšperský z Vřesovic,⁶ m. p.*

⁶ Jan Bořiboj Kyšperský Vřesovec z Vřesovic na Klumíně († 1617).

856.

Řezaná cedule. Anna Vlinská/Špetlová z Dubé píše Janu Ratiborovi Sekerkovi ze Sedčic. Jako poručnice nad statky syna Smila, sirotka pozůstalého po Jindřichovi Vlinském z Vliněvsi, ho podle zřízení zemského žádá o vydání svědectví v půhonném sporu o puch proti Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Popírá, že by Pětipeský měl jakékoli právo k průhonu pastvinami, jež náleží ke vsi a kolatuře Liblice. Žádá Sekerku o zapečetěné písemné svědectví. Řezaná cedule byla postoupena Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

Bez místa, 15. února 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 92-93, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Janovi Ratiborovi Sekerkovi z Sedčic a na Neratovicích,¹ cedule řezaná k svědomí.

Urozenej a statečnej rytíři, pane Jene Ratibore Sekerko z Sedčic. Vedle práva a zřízení zemského tohoto svědomí od vás, že je mně, Anně, na onen čas Vlinské a již nyní Špetlové z Dubé a na Liblicích,² mocné otcovské poručnici nad Smilem Vlinským ze Vliněvsi a na Liblicích,³ panu manželu mém pozůstalým, též nad statkem po něm pozůstalým, kšaftem od téhož někdy pana Jindřicha Vlinského z Vliněvsi⁴ na list mocný královský učiněným a ve dsky zemské vloženým nařízené, tak jakž týž kšaft ve dskách zemských v kvaternu trhovém lazurovém léta 1611 v sobotu po památce narození Panny Marie⁵ L: 2 vložení to v sobě šíře obsahuje a zavírá. Proti urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni,⁶ ku při půhonné z puchu do slavného soudu zemského většího Království českého vydáte žádám.⁷

Toho že dobře povědomi jste a v své paměti jmáte, že shledávajíc se my s urozeným a statečným rytířem, panem Václavem Smrčkou ze Mnichu a na Čechelicích,⁸ panem sou-

¹ Jan Ratibor Sekerka ze Sedčic na Neratovicích († po 1622), účastník stavovského povstání.

² Anna Vlinská/Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsi († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

³ Smil Vlinský z Vliněvsi, syn Jindřicha Vlinského z Vliněvsi na Liblicích.

⁴ Jindřich Vlinský z Vliněvsi na Liblicích (před 1578–1611), vzdáleně spřízněn s rodem Pětipeských z Chýš a Egrberku, blízký soused Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Dne 10. září 1611.

⁶ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

⁷ Ke sporu Pětipeského s Annou Vlinskou/Špetlovou z Dubé srov. listy č. 838-841, 846, 848.

⁸ Václav Smrčka ze Mnichu na Čechelicích († po 1629), účastník stavovského povstání, soused Šťastného Václava Pětipeského.

sedem mým a panem švagrem vaším, častokráte jste to od něho slejchávali, že mi pan Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni velkej outisk svývolně činí a v společnost gruntův sirotčích a nákej u něho m[i] přes občiny a pastviště liblické,⁹ pravíc jej sobě, maje k tomu jak pan otec jeho, tak ani on žádné spravedlnosti, vkládá a tudy dítky mý o jich vlastní dědictví připraviti chce. Ješto že nemá v gruntech a pastvištích i občinách liblických žádné společnosti, krom jen toliko, v samé souce z kollatoře Liblické,¹⁰ též že nemá přes občiny a pastviště liblické žádného svobodného průhonu na luka svá, nadto pak spolku, než toliko že má průhon starobylej, kterež jde od městečka Byšic¹¹ skrz silnici v polích liblickejch ležící až k té vsi Liblicům a odtud teprva cestou až na luka byšická, smlouvou od pana Smila Vliniského rozšířenej, což ste vše netoliko od téhož pana Václava Smrčky, ale také i od jinejch mnohejch lidí slejchati, beze žádnýho spolku na gruntech a občinách liblických, méně pak přes ty občiny a pastviště liblický průhonu svobodnýho, týž pan Šťastný Václav Pětipeský s lidmi poddanejmi svejmi nemá. O tom i sami na díle zvědětí ráčíte.

A což více a vejše vám o té věci vědomého jest, žádám, že mi to vše listem pod pečeti svou seznáte a vysvědčíte.

Datum cedule k svědomí v pondělí, jenž slove Masopustní, léta šestnáctistého šestnáctého.

⁹ Liblice, ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), do roku 1611 v držení Jindřicha Vliniského z Vliněvsí, poté v držení Anny Vliniské/Špetlové z Dubé.

¹⁰ Kollatura, též kollatura – farnost, farní obvod (správa více farností při nedostatku kněží).

¹¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrbergku (1577-1623).

857.

Jiří Sovenický píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrbergku. Podle nařízení mu odesílá do Prahy dlužní úpisy, ke kterým se mohl dostat až včera večer, když mu od Pětipeského doručili klíče od jeho pokoje. Dále posílá kapra, rosol, vařené štiky, pečeného kapra a hrách pro čeládku. Pro déšť se nemohlo začít s orbou. Proto se zatím s klisnami svází hnůj. Ve velké světnici od páry opadalo vápno, proto by měl promluvit se stavitelem (Janem Herkulem) Vlachem o přestavbě komínů. Tesař připravil minulý týden dříví, s nímž vypravil čeládku do Neratovic. Mezi Bosyní a Horními Přívorami se převážel oves. Včera začaly práce na vinici v Hostíně. Vinař v Horních Přívorách to odložil na čtvrtek.

Byšice, 1. března 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/18, fol. 57, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, J[e]ho m[ilosti] panu mému laskavému, k d[odání].

((A. 1616 o hospodářství))

Službu svou Vaší m[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, Vaší m[ilos]ti pane můj laskavý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého, od Pána Boha vinšující, přeji Vaší m[ilos]ti věrně rád. Na poručení Vaší m[ilos]ti, dostavši teprve u večer[a] včera klíče od pokoje Vaší m[ilos]ti, jistoty¹ po Nezbedovi,² jenž za jinou příčinou do Prahy jde, posí-

¹ Jistota – dlužní úpis.

lám. A při tomto poslu od ryb, kapra a štuku z rosola, vařený štiky a kapra pečeného, hrachu pro čeládku čtvrtce posílám. A vedle toho Vaší m[ilos]ti oznamuji, že dnes, kdyby byl Pán Bůh v noci deště nedal, byli by jak u Byšic,³ tak u Přívor⁴ vorati začali. Ale pro mokro z toho sešlo. Dá-li Pán Bůh příhodné časy, nemá ničím obmeškáváno býti. Zatím se s klisnami nezahálí. U Byšic dříví a v Přívorách hnůj vozi. Nemohu se dobře pamatovati, psal-li sem Vaší m[ilos]ti v předešlém psaní, že v tý velký světníci proti těm komínům všeckno od té páry zase vápno opadalo. Jestliže byste ráčili moci s tím Vlachem⁵ promluvíti, byl to nák jinak přezdíti aneb někudy jinudy ty komíny vyvésti. Tesař jminulého týhodne⁶ dříví sekal a tohoto týhodne čeládku na Neratovice⁷ vypravil. Včera kočí na Bosyně⁸ pro míru ovsu s Vrabcem⁹ do Bosyně jezdil a dnes opět do Přívor. Včera na hostínský vinici dělali začali. V Přívorách vinař odkládá do štvrtku. O jiném tak nevím, co Vaší m[ilos]ti psáti. Pán Bůh rač Vaší m[ilos]ti se dáti v dobrém zdraví šťastně domů navrátiti. Datu[m] v outerý po neděli Reminiscere léta 1616.

V[áš] M[ilost]i věrný poddaný
Jiřík Sovenický¹⁰

² Blíže neidentifikováno.

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁴ Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v majetku Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

⁵ Jan Herkule Vlach, stavitel patrně italského původu ve službách Šťastného Václava Pětipeského (1611-1619).

⁶ Týhodne – týdne.

⁷ Neratovice, původně ves na levém toku Labe severně od Prahy (Středočeský kraj), roku 1622 zkonfiskovány Janu Ratiborovi Sekerkovi ze Sedčic.

⁸ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

⁹ Jiří Vrabc, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce dvora Bosyně; nebo Pavel Vrabc, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce dvora Bosyně.

¹⁰ Jiří Sovenický, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku v Byšicích (od 1603).

858.

Mandalena Velemyská z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Lituje, že neuposlechla jeho bratrské rady. Je zarmoucena, truchlí a prosí o odpuštění. Prosí, aby jí v nouzi neopouštěl a znovu jí prokázal bratrskou lásku. Bez místa, 11. března 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 25, česky¹

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi z Chýš a Egrberku na Byšicích, Bosyni a Hořejších Přívorách, panu bratru mému nejmilejšímu, k vlastnímu dodání a otevření, dán bud'.

+ Můj v tom světě nejmilejší pane bratříčku, všechno nejlepší dobré podli duše i těla. Já smutná, zarmoucena, truchlivá sestra, velikejm zármutku postavena a nad svou nepo-

¹ List v neúplném rozsahu vydal F. DVORSKÝ (ed.), *Staré písemné památky*, č. 197, s. 324.

slušností žalostiva truchlím a vždyckny želím a musím želeti, co sem učinila, že sem neposlechla rady vaší. Můj přenejmilejší pane bratříčku, co sem zarmou[uj]cena učinila, to právě soudu Božího a z uložení Boha k mému žalostivému kříži, což tomu smutná, zarmoucená, truchlivá sestra říci mám. A nebude-li Pána Boha a vaší pomoci a rady a milosti a lásky a odpuštění a smilování nade mnou, smutnou, truchlivou, zarmoucenou sestrou vaší a za tu neposlušnou rady vaší upřímně se seznávám bejti. Co sobě počínati budu? Musím truchlením velikejm v něco přijíti! Protož pro Boha a jeho milosrdenství boží prosím, smutně, truchlivě a žalostivě, jako ta nejponiženější žebrákyně, vás, můj v tom světě nejmilejší pane bratříčku, že odpuštění toho, co sem vás neposlechla, že mně to všeckno odpustíte a mne zase k sobě k svý bratrský lásce, mne, zarmoucenou a pokornou sestru, k sobě na milost přijmete a mně to všeckno odpustíte. A mne sobě mne [!] poručíte, jako prve, zase na mne laskav budete a mne že neopustíte v ničemž. Pro Boha a milosrdenství boží, prosím, smutná, zarmoucená sestra vaše. || A tak, můj přenejmilejší pane bratříčku, pro Boha prosím za laskavou a milosrdnou odpověď od vás. Datum žalostivě v pátek středopostní 1616.

M[andalena] S[estra],² m. p.

² Mandalena Velemyská z Chýš a Egrberku († po 1617), manželka Jaroslava Velemyského z Velemyšlovsi (od 1596), starší sestra Šťastného Václava Pětipeského.

859.

Purkmistr a rada města Mšena píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádají, aby dohlédl na splacení dluhů několika poddaných a dědiců živnosti po Janu Buršovi ze vsi Kanina. Ti jsou dlužni uvedené drobné částky za máslo, dříví a žito svým měšťanům Jiřímu Lustykovi a Jiřímu Novákovi. Zavazují se obdobnými službami.

Mšeno, 21. března 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/17, fol. 46-47, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu k nám v dobrém sousedství laskavě příznivému. ((A. 1616 od Mšenských o dopomožení dluhův.))¹

Službu svou Va[ší] M[ilos]ti vzkazujem, urozený a statečný rytíři, pane k nám v dobrém sousedství laskavě příznivý. Zdraví i jiného všeho nejlepšího dobrého přejeme Va[ší] M[ilos]ti věrně a upřímně rádi.

Vznesli jsou na nás Jiřík Lustyk,² souseď náš, kderak že jest jemu pozůstal dluhu spravedlivého neboštik Jan Buršů³ ze vsi Kaniny⁴ za máslo 1 kopy, za dříví 44 g[rošů] a za 1 st[rych] žita 36 g[rošů]. Čehož v sumě učiní 2 kopy 20 g[rošů]. Jiřík Novák,⁵ obyvatel při

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Jiří Lustyk, měšťan města Mšeno.

³ Jan Buršů, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Kanina.

⁴ Kanina, ves jihozápadně od Mšena v Boleslavském kraji (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku a Alžběty Hrzánové z Dubé.

⁵ Jiří Novák, poddaný či měšťan města Mšeno.

měst[ečku] našem, již že má dluh spravedlivý povinný za dříví od Mandaleny,⁶ pozůstalé vdovy po n[ěkdy] Janovi Buršovém s Vavřincem,⁷ zetěm jejím z též vsi Kaniny, 2 kopy m[íšeňské]. A nemoha k svému po mnohém napomenutí přijíti, nás k Vaší milosti za psaní přimlounvé žádali. I maje zprávu, že dluhové spravedliví jsou, k Va[ší] m[ílos]ti se za ně přimlouváme, že poddané své, kdož té živnosti užívají, přidržeti k zaplacení poručiti ráčíte. Pro naše v též libosti i jiné služebné odměnění. S tím Milost Boží rač býti s námi se všemi. Datum v měst[ečku] Mšene⁸ 21. Marti léta 1616.

Purgkmistr a rada města Mšena

⁶ Mandalena Buršová, poddaná Šťastného Václava Pětipeského, vdova po Janu Buršovi ze vsi Kanina.

⁷ Vavřinec, poddaný ze vsi Kanina.

⁸ Mšeno, městečko severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), roku 1605 v držení Bohuchvala Berky z Dubé, poté Barbory Smiřické/Berkové z Lobkovic, roku 1622 zkonfiskováno Václavu staršímu Berkovi z Dubé a Lipé.

860.

Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podle společné domluvy dojel do Olbramovic, kde ve dvoře hledal pannu „Dorničku“ – dceru Dorotu, sestřenicí Šťastného Václava Pětipeského. Nalezl ji na lůžku a ptal se jí, zda si chce vzít jakéhosi „chlapa“, poddaného hraběnky (z Fürstenberku), což by bylo „k hanbě a posměchu starožitnosti rodu“. Proto jí to zakázal. Dorota Pětipeská se hájila, že jí vlastní příbuzní nic nedali, a proto nemají právo jí v tom zabraňovat. Nato jí Pětipeský vyhrožoval, že v tom případě nechají zmíněného „chlapa“ potrestat. Před odjezdem upozoroval, že je celá zarudlá. Dále žádá Šťastného Václava, aby dojel do Vitanovic, kde ho ráda přivítá jeho dcera Alžběta provdaná Menšíková, která mu vzkazuje pozdravy. Kromě toho píše, že sestra Mikuláše Španovského z Lisova v Pacově chtěla také utéct s jistým bakalářem. Otec jí dal zavřít do světnice, kde umřela. Proto je potřeba Dorotě Pětipeské včas zabránit v něčem podobném. Neúspěšně se snažil vypátrat jejího zmiňovaného svůdce. Dále je potřeba vyřídit hraběnce Dorotě Fürstenberské ze Šternberka, aby napsala na Líšno ohledně včasného zajištění klíčů, aby z případných škod nebyli nakonec obviněni Pětipesští.

Bez místa, 23. března 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 63-64, česky¹

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu strejci mému důvěrně zvláště milýmu.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane strejče můj jistě upřímně zvláště milý, zdraví a v něm jinýho všeho nejlepšého dobrýho přeji panu strejci věrně upřímně rád, za mnohá a prodloužená líta. Podle našeho společného zůstání, abych dojel na Volbramovice² a přezvěděl o panně Dorničce,³ tak-li těžce stůně a zase, neprodlévajíc,

¹ Obsah listu vydal August SEDLÁČEK, *Hrady, zámky a tvrze Království českého VIII. Rakovnicko a Slánsko*, Praha 1996, s. 145-146.

² Olbramovice, ves a tvrz jižně od Benešova (Středočeský kraj), do roku 1614 v držení rytířů Velemyských z Velemyšlovsi, následně Doroty Fürstenberské na Leštně, součást panství Lešno/Lištno.

³ Dorota Pětipeská z Chýš a Egrberku († po 1616), dcera Jiřího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Chotovinách, sestřenicí Šťastného Václava Pětipeského.

oznámil, tak sem učinil. I přijevši do dvora, ptal sem se na ní, pravili mi, nějaká stará žena, že jest nahoře. Šel jsem upřímně do světnice, ji sem nenašel, toliko děveček bylo asi šest, který předly, ptal jsem se, kde je, dali za odpověď, že nevědí, souce tam, povědom, kancelářská byla odevřen[a], nahlídi do ní, nikoho jí tam, ihned tu komora podli, tak sem jí, tu komoru, odevřel a na všechna voblečení, zavítá jak náleželo na pannu, ona leže přes lože a nohu měla dolu spuštěnu, jsouce velice bledá, aby něco jinýho nebylo, ptal sem se jí, kterak se má, že sem toho pominouti nemohl, když sem o její nemoci těžký slyšel, že mi velice z navštívení děkuje, potom mezi jinou řečí sem se jí ptal, že slyším, že by svůj stav změnití chtěla a chlapa paní hrabincínýho⁴ sobě za manžela voliti chtěla, že bychom se toho všichni páni strejci do vás toho nenadáli, souce již nemladá, aby sobě i všem tomu rodu starožitnému takovou hanbu a posměch činiti měla, protož aby toho nečinila. Pověděla zase, že páni strejci, činíc, nedali a od nich nic nemá, nežítě toho a na to nemysleti, abyšte toho chlapa vzítí měli, jes[t]li by se to stalo, že chceme [v]šichni páni strejci na tu cestu mysliti, aby na hrdle ztrestán byl. Zase pověděla, že není žádný na světě, aby jí toho zabránil, že ona jináče neučiní. Čeho že bude tak všechna, musí zapálena bejti anebo tím [v]šechna něco jí zaruce.⁵ Protož, můj nejmilejší pane strejče, prosím, co prošeno může bejti, že tak učiníte a na Vitanovice⁶ podle zůstání jistého přijedete a ohlídnete, jak víte, dále pojedem. Jaký zůstání bylo, paní Menšíkova,⁷ dcera moje, že vás ráda uhlídá a vzkazuje vás velice pozdraviti a modlitby svý pověděti. Pana Španovskýho⁸ sestra taky chtěla tu v Pacově⁹ s nějakým bakalářem pryč jíti, nemohši toho jináče přerhnuti, dal jí do světnice zavřítí a že v ní umřela. Protož mi se vidí, co nejdřívě aby se jí v cestu vyšlo a tím neprodlívalo. Toho lehkomyšlnýho člověka sem se doptati nemohl, nadíce, vědě, že se schoval, potvorník, nebo sem se s pilností po něm ptal, pravili, že doma není, že někde ve dvořích jest. Můj nejmilejší pane strejče, poněvadž paní hrabince všechno spravuje a ode všeho klíče má, vidí mi se, aby pan strejc přece paní hrabince se opověděl a paní hrabinka psaní učinila buď na Lišno,¹⁰ nebo komu by chtěla, aby od ní klíče vzali a co svý moci má, aby odvedla, co jejího jest, aby jí to všechno vydáno bylo, aby potom hned paní hrabinka neřekla, že skrze nás k nějaký škodě přišla a na nás toho postíhati chtěla. Dále panu strejci k uvážení jeho poroučím. S tím milost Boží s námi rač bejti. Datum ve středu po neděli Smrtedlný lita 1616.

Váš upřímný strejc zůstávám
Jiřík Pětipeský z Chýš a z Egrberka¹¹

⁴ Dorota hraběnka Fürstenberská, rozená z Holická ze Šternberka na Leštně († 1633), majitelka panství Lešno od roku 1614, manželka Václava ze Smřic, poté Maxmiliána Trčky z Lípy a následně Kryštofa II. z Fürstenberku.

⁵ Zaruce – rudnoucí, zarudá, příznak nemoci.

⁶ Vitanovice, ves a tvrz severně od Tábora (Středočeský kraj), v držení Jakuba Menšíka z Menštejna (1612-1614) a následně jeho syna Václava Eusebia, respektive Menšíkovy pozůstalé manželky Alžběty rozené Pětipeské z Chýš a Egrberku jako poručnice nezletilého syna.

⁷ Alžběta Menšíková z Chýš a Egrberku na Vitanovicích († po 1619), manželka Jakuba Menšíka z Menštejna († 1614), poručnice jeho nezletilého syna Václava Eusebia (1616), dcera Jiřího Pětipeského z Chýš na Chotovinách, sestřenice Šťastného Václava Pětipeského.

⁸ Mikuláš Španovský z Lisova na Pacově a Vozici († 1616), hejtman Bechyňského kraje za rytířský stav (1604-1605, 1609-1610, 1611-1612).

⁹ Pacov, město a renesančně upravený hrad západně od Pelhřimova (kraj Vysočina), do roku 1613 v držení Španovských z Lisova, následně Ladislava Víta ze Rzávého, témuž konfiskováno roku 1623.

¹⁰ Lišno, dříve Lešno/Lištno, část městečka Bystřice jižně od Benešova (Středočeský kraj), středisko panství, do roku 1614 v držení rytířů Velemyských z Velemyšlovsi, následně Doroty Fürstenberské na Leštně.

¹¹ Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Chotovinách a Zahrádkách († 1617), strýc Šťastného Václava Pětipeského.

861.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Ladislavu Abdonovi Bezdrůžickému z Kolovrat v záležitosti zprostředkování splacení dluhu Václava Trmala z Toušic. Pětipeský se chtěl s Ladislavem Abdonem Bezdrůžickým z Kolovrat sejít v této záležitosti v Praze, k čemuž pro něj z neznámého důvodu nedošlo. Odesílá proto Bezdrůžickému ke zpečetění smlouvu ohledně splacení Trmalova dluhu ve výši 300 kop míšeňských grošů.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Václavovi Trmalovi z Toušic. Zasílá mu ke zpečetění smlouvu ohledně splacení Trmalovy půjčky 300 kop míšeňských grošů Ladislavovi Bezdrůžickému z Kolovrat. Nepochybuje, že Trmal kvitanci Bezdrůžickému podle smlouvy brzy splatí. Podivuje se, že si Trmal dosud neposlal pro stejnou částku, kterou pro něj má Šťastný Václav Pětipeský připravenou v hotovosti, jak slíbil. Trmal si může poslat pro peníze ještě téhož týdne. Pětipeský rovněž posílá Trmalovi přepis listu zasláního Ladislavu Abdonovi Bezdrůžickému z Kolovrat.

Byšice, 24. března 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1, fol. 29, česky

Připis psaní panu p[anu] Ladislavovi Abdonovi Bezdrůžickému z Kolovrat,¹ tolikéž panu Václavovi Trmalovi² o zpečetění smluv mezi nimi stalých.

Panu <Zdeňkovi> Ladislavovi Abdonovi Bezdrůžickému z Kolovrat.³

Službu svou vzkazují, urozený pane, pane švagře a bratře můj zvláště milý, zdraví a v něm jiného dobrého, od pána Boha vinšujíc, přeji tvý mi[l]osti upřímně a věrně rád. Až do minulý neděle v městech pražských sem zůstával a na tvou mi[l]ost očekával, domnívající se, že vedli společného se mnou na tom zůstání do měst pražských přijeti, ty smlouvy zpečetiti a vedli znění týchž smluv 300 kop m[išeňských] <s sobě> ode pana Trmala přijeti a jeho z nich dostatečně vykvitovati ráčíš. Že si pak do měst pražských přijeti a ty věci sobě vyříditi neráčil, jest mi to s nemalým podivením. Pročez nejschváleji <kterými> ((<předně> tvý mi[l]osti <a potomně> panu Trmalovi)) takové smlouvy k zpečetění odsílám <a jak jich od tvý mi[l]osti zpečetěnejch dostanu, nepominu jedný i druhý straně po jedný odvésti panu Trmalovi p>. A když je tak obě dvě strany zpečetiti račte, ((ráčíš)) moci <jedna i druhá strana>, jedný za sebou zanechati a druhou panu Trmalovi po tomto poslu mým odeslati, o čemž tolikéž panu Trmalovi píši, <aby tvý> když smlouvy zpečetěný dostane, aby tvý mi[l]osti <takové pení> ty 300 kop m[išeňských] vedli znění smlouvy odvedl. Nepochybuji, že tak učiní. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] na Byšicích,⁴ ve čtvrtek po neděli Smrtedlný léta 1616.

Panu Václavovi Trmalovi

Smlouvy mezi panem Ladislavem Abdonem Bezdrůžickým z Kolovrat a tebou stalé příležitě <tvý> k zpečetění odsílám, rač je <vedli> (nechajíc místa panu z Kolovrat) vedli něho zpečetiti a po tomto vyslaným mým panu z Kolovrat odeslati. A když pan z Kolovrat tako-

¹ Vladislav Abdon Bezdrůžický z Kolovrat na Středoklukách (1591-1623), účastník stavovského povstání.

² Václav Trmal z Toušic na Chvatěrubech († po 1621), syn Viléma Trmala z Toušic a synovec Mikuláše Trmala z Toušic, švagra Šťastného Václava Pětipeského.

³ Ladislav/Vladislav Abdon Bezdrůžický z Kolovrat na Středoklukách (1591-1623).

⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

vé smlouvy zpečetí, od tohoto vyslanýho mého bude tvý mi[l]osti jedna smlouva zpečetěná zase <navrácena> ((odvedena)) ((a když takovou smlouvu zpečetěnou dostali <ráčíš>, nepochybují, že mně vedli znění smlouvy ty peníze odvésti ráčíš, na ten způsob)). Co se pak těch 300 kop m[išěšských], kteréž sem tvý mi[l]osti ((na ten způsob, že by mi je na den s[vatě]ho Jiří nejprv příštího zase oplatil)) zapůjčit se zamluvil, ty od toho času na hotově ležeti mám. A že sobě pro ně odsílati neráčíš, jest mi s podivením. Protož, ráčíš-li jich potřebovati, můžeš sobě ještě tento tejden pro ně odeslati, budou vyslanýmu tvý mi[los]ti vyčteny ((i také)). Co panu z Kolovrat píši ((pro((lepší)) vyrozumění)), týhož psaní připis ti <odsílám>.

862.

Mandalena Velemyská z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Lituje své neposlušnosti, že neuposlechla jeho rady z bratrské lásky. Je velmi zarmoucena, nešťastná a trápí ji velké starosti. Pokorně prosí o bratrské odpuštění a zachování lásky.

Bez místa, 5. dubna 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 24, česky¹

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na [By]šicích, panu bratrovi mýmu nejmilejšímu a upřímnýmu, k vlastnímu dodání bud'.

((A. 1616 od p[ani] Velemyský))²

Můj v tom světě nejmilejší a neupřímnější pane bratříčku, všechno nejlepší dobrý od Pána Boha. Já, smutná, zarmoucená, truchlivá sestra vaše trpím, truchlím a želim svý[ho] velikýho nerozumu a svý neposlušnosti, co sem učinila, že sem vaší věrný upřímný bratrský rady neposlechla a svý vůle že sem učinila, proti svýmu velikýmu neštěstí a trápení a kříži a starosti, [v] kterémž mně není rovna. V tom se poznávám a vám se kořím a podávám a vaší milostivý, milosrdný a upřímný bratrský lásce a milosti se podávám a v moc se odevzdávám a k nohám chci padnouti. A chci se kořiti a za odpuštění a milosrdnou lásku a odpuštění pro Boha a milosrdenství boží prosím, že se zase nade mnou smutnou, úpěním a slzami svejma, srce svýho pro Boha a slzami svejma vás prosím a prositi nechci přestati, do smrti abyste mně to mé neposlušenství a rady vaší neužití bratrsky odpustili a bratrsky vážili a odpustili a na mne se || nehněvali a mně zase prvnější bratrskou a upřímnou vobrátili a zase mne k sobě do svýho bratrskýho srce přijali a nad mou velikou žalostí a zármutkem se bratrsky, pro milosrdenství boží, slitujte se nade jmým velikým křížem, kterej já mám. Kdyby pravo nebylo, samý ochrany boží a poznání pravdy boží, co jest dobrýho, již bych musila z veliký žalosti sobě zahořovati, než Pánbu mi ještě taky ráčí rozumem svejm zpravovati a k vám přece vám za mne ještě přec milosti ke mně zarmoucený prokážete. A tak pánu Bohu a vám se poručím a pro Boha za lásku prosím. Datum v o[u]terej Velikonoční léta 1661 [!].³

M[andalena]. S[estra].⁴

¹ List v neúplném rozsahu vydal F. DVORSKÝ (ed.), *Staré písemné památky*, č. 198, s. 325.

² Autograf Jiřího Sovenického, byšického úředníka Šťastného Václava Pětipeského.

³ Zjevná chyba, míněn rok 1616.

⁴ Mandalena Velemyská z Chýš a Egrberku († po 1617), manželka Jaroslava Velemyského z Velemyšlovsi (od 1596), starší sestra Šťastného Václava Pětipeského.

863.

Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl Pětipeského psaní ohledně návštěvy Housky příští pondělí, kterou vyřizoval Berkův bezděžský úředník. Odkládá plánovanou zítřejší návštěvu Pětipeského v Doksech. Tím dříve má příští pondělí dorazit na Housku k dohodnutému jednání, kde se Pětipeský postaví Berkovi za „pána a přítele“. Poté spolu pojedou do Doks k přátelské návštěvě. Zavazuje se za takovou službu dobrým přátelstvím.

Doksy, 9. dubna 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 114-115, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Vácslavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egebergka na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému.

((Od p[ana] V[áclava] Berky,¹ abych na Dokez² přijel. 1616.))³

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Téhož zdraví i jiné všechno dobré od pána Boha panu švagru vinšuji a věrně rád přeji. Z psaní pana švagra mně učiněného, co by v sobě obsahovalo, z přečtení sem všemu porozuměl. V němž pan švagr oznamuje, že vedle vzkázání po ouředníku mém bezděžském⁴ ke mně na Housku⁵ v pondělí příští chce, dotazujíc se, přece-li to jednání s panem synem a paní manželkou jeho bude. Panu švagru oznamuji, že se to, dá-li pán Bůh, v pondělí prv příští⁶ za jistý konati a před se vzítí má. Pana švagra za to, jak kdy prve, tak i nyní ještě přátelsky žádám, že v pondělí příští, ač bych byl pana švagr[a] z vděčnosti rád u sebe zejtra na Dokzi⁷ jměl, tím raněji na Housku přijedete a mně se v těch příčinách, co se tak konati má, vedle jiných pánův a přátel k tomu ode mě dožádaných, za jednoho pana a přítele postaví a potomně po vyřízení těch věcí se mnou na Dokez pojedě a mě navštíví. Z srdce rád pana švagra u sebe na Dokzi uhlídati chci. Co tu pan švagr na žádost mou učiní, nepominu se mu toho zase vším dobrým přátelstvím odměniti i odsloužiti. S tím milost Boží s námi všechněmi býti rač. Dán na Dokzi 9. Aprilis léta 1616.

*Tvůj upřímný švagr a bratr
Vácslav starší Berka z Dubé a z Lipé na Loučeni, Dešné,
Housce, Vidimi a Bezděži
V[áclav] B[erka]⁸*

Posel dodal psaní [v] 5 německých a zase vypraven v 6 hodin a dáno poslu 15 g[rošů]⁹

¹ Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučeni, Dešné, Housce, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

² Doksy, město a renesanční zámek jihovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (1596-1621).

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Bezděz, hrad a ves jihovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (1607-1621).

⁵ Houska, renesančně upravený hrad a ves jihovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (1615-1621).

⁶ Dne 18. dubna 1616.

⁷ Doksy, město a renesanční zámek jihovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (1596-1621).

⁸ Václav starší Berka z Dubé a Lipé (1570-1625).

⁹ Autograf pravděpodobně Jiřího Sovenického, byšického úředníka Šťastného Václava Pětipeského.

Jan Ledecký z Granova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Na místě Jakuba Fouska a Šimona Bureše, poddaných panství Brandýs pod jeho správou, se přimlouvá, aby jim pro jejich nedostatek způsobený neúrodou bylo společně prodáno nebo zapůjčeno sedm strychů žita. Osobně dohlédne na jeho zaplacení či vrácení, popřípadě se toho ujme jiný hejtman panství. Zavazuje se dobrým přátelstvím a službou. Podle přípisu Pětipeského bylo žádosti vyhověno a žito bylo poskytnuto z Horních Přívor.

Brandýs nad Labem, 9. dubna 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 7, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu a příteli mému laskavému.

((Od předešlého hejtmána Brandejského¹ přímůlva za poddaný o žito ze Lhotky.²))³
((A. 1616))

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a příteli můj laskavý. Zdraví i jiného všeho dobrého, od Pána Boha vinšujíc, přeji panu věrně a upřímně rád.

J[eho] M[ilosti] C[ísařské] poddaní k panství Brandejskému⁴ a k správě mé přináležející, Jakub Fousek⁵ a Šimon Bureš⁶ ze vsi Lhoty,⁷ majíce též tohoto ((roku)) veliký nedostatek v obilí, aby jim od pana ta láska prokázána byla a na sčekanou až do s[vatého] Václava⁸ příštího, léta tohoto 1616, oběma společně 7 strychů žita, totiž Fouskovi 3 strychy a Buršovi 4 [strychy] prodáno aneb zapůjčeno býti mohlo, snažně mně ku pánu za toto připsání jsou požádali.

V čemž žádost jejich snažnou oslyšeti nemoha, tak činím a za ni se vši pilností se přimlouvajíc, za to pana služebně a přátelsky žádám, že pan této mé přímůlvě jim tu lásku prokázati a takových 7 str[ychů] žita až do jmenovaného času buď na sčekanou prodati a neb zapůjčiti ráčí. Při vyjití času k zaplacení a neb oplatčení zase takového obilí ode mne anebo budoucích pánův hejtmanův skutečně přidrženi býti mají. A já se toho panu zase všelijakým přijemným přátelstvím a ve všelijakých mně možných příčinách odměniti a odsloužiti nepominu. A s tím Milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] na zámku Brandejse v sobotu 9. Aprillis l[éta] 1616.

Jan Ledecký z Granova a na Dehtářích,⁹

J[eho] M[ilosti] hejtman panství Brandejského, Přerovského a Lysského

((Odměřeno z Přívor¹⁰ 7 str[ychů] žita po 2 [kopách] 20 g[roších].))¹¹

¹ Jan Ledecký z Granova na Dehtářích († po 1620), hejtman komorních panství Brandýs nad Labem, Přerov a Lysá nad Labem (asi 1615-1620).

² Lhota, ves severně od Brandýsa nad Labem v sousedství Byšic (Středočeský kraj), součást komorního panství Brandýs.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Brandýs nad Labem (Středočeský kraj), od roku 1581 královské komorní město a panství, pod správou hejtmána Jana Ledeckého z Granova na Dehtářích (1615-1620).

⁵ Jakub Fousek, poddaný komorního panství Brandýs nad Labem ze vsi Lhota.

⁶ Šimon Bureš, poddaný komorního panství Brandýs nad Labem ze vsi Lhota.

⁷ Lhota, ves severně od Brandýsa nad Labem v sousedství Byšic (Středočeský kraj).

⁸ Ke dni 28. září 1616.

⁹ Jan Ledecký z Granova na Dehtářích († po 1620), hejtman panství Brandýs nad Labem (asi 1615-1620).

¹⁰ Dolní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení rytířského rodu Vančurů z Řehnic (1555-1604) a následně města a panství Mělník nad Labem.

¹¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

865.

Ctibor starší Vrchotický z Loutkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Obdržel upomínku splacení dluhu Pětipeského bratrancům. Zároveň se omlouvá za zprodlení splátky dluhu v částce 30 kop nejmenované měny Pětipeskému. Příčinou jsou nedávná velká vydání na pohřeb matky. Žádá o odklad k termínu svatého Havla. Zavazuje se službou a doufá ve vyslyšení.

Přestavlky, 16. dubna 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/15, fol. 29, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egebergku na Byšičích a Bosyni, panu švakru mému vzláště milému, k dodání.

((A. 1616 od P[ana] Ctibora Vrchotického¹ strany dluhu.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švakře můj vzláště milej. Téhož zdraví, při něm jiného všeho nejlepšího dobrého, na Pánu Bohu žádajíce, přejí vám upřímně věrně rád. Psaní, kteréž mi v příčině dluhu, kterýmž pánům strejcům vašim povinovat sem, jest mi dodáno. Že sem pak pana švakra týmiž penězi, jakožto pana poručníka, nespokojil, žádám přátelsky při panu švakru omluven bejti. Na psaní páně švakrovo, že sem tolikýž odpovědi nedal, nestalo se za žádnou příčinou, nežli že tehdáž pohřeb mé nejmilejší paní matere mé vykoná[n] byl a m[n]oho poctivejch lidí sem u sebe měl. Však i nyní pana švakra za to přátelsky žádám, že pan švakr se mnou o týž dluh, totiž 30 kop, do svatého Havla,³ strpení j[m]jíti bude. Při tom čase panu švakru připovídám tímto psaním takové peníze s přátelským a služebným poděkováním oplatiti a panu švakru chci se toho přátelsky odsloužiti, nebo jistě kdyby i k tomu pohřbu mého tak velkého vydání nebylo a že sem se ze všech peněz vydal, chtěl bych ihned po tomto poslu panu švakru takový peníze odeslati. Té přátelské naděje sem, že tato žádost má při panu švakru svý místo jmíti bude. S tím Pán Bůh rač bejti s námi se všemi. Datum na Přestavlcích⁴ v sobotu po Provodní neděli 1616.

Ctibor starší Vrchotický z Loutkova a na Přestavlcích⁵

¹ Ctibor starší/nejstarší Vrchotický z Loutkova na Přestavlcích († po 1624), hejtman Vltavského kraje (1613-1614, 1616-1617).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ K termínu 16. října 1616.

⁴ Přestavlky, ves s tvrzí jihovýchodně od Sedlčan (Středočeský kraj), pozdější zámek Nové Mitrovice, v držení Ctibora Vrchotického z Loutkova (do 1622).

⁵ Ctibor starší/nejstarší Vrchotický z Loutkova na Přestavlcích († po 1624).

866.

Jan Ledecký z Granova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvá se, aby několika jmenovaným poddaným brandýského panství ze vsi Nedomice pod jeho správou bylo odměřeno a odprodáno sedm strychů žita a tři strychy ječmene s odkladem zaplacení k termínu svatého Václava téhož roku. Na zaplacení dohlédne osobně, popřípadě někdo jiný z budoucích hejtmanů panství. Zavazuje se přátelstvím a službou. Podle přípisu Pětipeský žádosti vyhověl; zní bylo poskytnuto z Byšic.

Brandýs nad Labem, 18. dubna 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 10, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrkerbergku na Byšicích a Bosyni, panu a příteli mému laskavému.
(A. 1616)

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři a můj laskavý pane a příteli, zdraví i jiného všeho dobrého, od Pána Boha vinšujíc, přejí panu věrně a upřímně rád.

Níže poznamenaných J[eho] M[ilosti] C[ísařské] poddaných ze vsi Nedomic,¹ k panství Brandejskému² a k správě mé přináležejících, kteří podobně tohoto roku v obilí veliký nedostatek snášejí, snažné žádosti nemoha oslyšeti, za ně se ku panu se vši pilností přimlouvajíc, za to přátelsky a služebně žádám, že pan jim tu lásku prokázati a vedle jisté námůvky jim společně na sčekanou až do s[vatéh]o Václava³ příštího, léta tohoto 1616, žita: 7 str[ychů] a ječmene: 3 str[ychy] prodati a odměřiti poručiti. Této pak mý přimůvky užiti dáti ráci. Při vyjití času ode mne anebo budoucích pánův hejtmanův k zaplacení takového obilí skutečně přidržáni býti mají. A já se toho panu všelijakým líbezným a příjemným přátelstvím odměniti nepominu. A s tím Milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] na Zámku Brandejse v pondělí po neděli Misericordias léta 1616.

Havlíček⁴ a Václav Beránek⁵ ze vsi Nedomic.

((18. dubna odměřeno v Byšicích⁶ 7 str[ychů] žita a 3 str[ychy] ječmena za 22 kop 50 gr[ošů] m[išeňských.))⁷

*Jan Ledecký z Granova a na Dehtářích,⁸
J[eho] M[ilosti] C[ísařské] hejtman panství
Brandejského, Benátského, Přerovského a Lyského*

¹ Nedomice, ves východně od Neratovic (Středočeský kraj), součást komorního panství Brandýs nad Labem.

² Brandýs nad Labem (Středočeský kraj), královské komorní město a panství, pod správou hejtmana Jana Ledeckého z Granova na Dehtářích (asi 1615-1620).

³ Ke dni 28. září 1616.

⁴ Havlíček, poddaný komorního panství Brandýs nad Labem.

⁵ Václav Beránek, poddaný komorního panství Brandýs nad Labem.

⁶ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrkerku (1577-1623).

⁷ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁸ Jan Ledecký z Granova na Dehtářích († po 1620), hejtman komorních panství Brandýs nad Labem, Přerov a Lysá nad Labem.

867.

Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrkerku. Oznamuje, že připravuje dlužní úpis pro nejvyššího komorníka Království českého Jana Sezimu z Ústí na částku 1 000 kop českých grošů. Proto žádá Pětipeského, aby jako svědek přitiskl k dluhopisu svou pečeť. Přitom slibuje, že Pětipeskému ani jeho dědicům nevzniknou žádné škody. Věří, že Pětipeský vyhoví jeho žádosti. Zavazuje se dobrým přátelstvím. Dodává, že mu odesílá tetřeva, neboť nemá právě jinou zvěřinu. Dále oznamuje, že Pětipeskému brzy zaplatí svatojiřský úrok z půjčky.

Doksy, 29. dubna 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 116, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému, k d[odání].

Službu svú vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého panu švagru od pána Boha vinšují a věrně přejí. Podle toho panu švagru oznamuji, že činím jistotu¹ Jeho mi[los]ti nejvyššímu panu komorníku Království českého² na 1 000 kop g[rošů] českých. Protož pana švagra za to žádám, že k též jistotě podle mé a pana Jiřího Berky,³ pana bratra mého zvláště milého, na svědomí pečeť svou přitiskne. Panu švagru tímto psaním připovídám, že panu švagru, dědicům a budoucím jeho, beze vší škody bejti má. Což věřím, že tak na žádost mou učiní. Pro mé se toho panu švagru vším dobrým přátelstvím odměnění. S tím milost Božská se všemi námi bejti rač. Dat[um] na Dokzi⁴ 29. Aprilis A. 1616.

Václav starší Berka z Dubé z Lipého na Loučeni, Dešné, Housce, Vidimi a Bezdězi⁵

Post Script:

Přítom nemaje co jinšího od zvěřiny nyní před rukami, panu švagru tetřeva odsílám. Za to žádám, že pan švagr tak za vděk přijme. Ourok s[vat]o Jiřský panu švagru z sumy jemu povinné, jak jen ((nyní)) p[ana] Šena⁶ spokojím, panu švagru odvésti poručiti nepominu.

¹ Jistota – dlužní úpis.

² Jan Sezima z Ústí na Úštěku († 1617), dědičný kraječ Království českého, přisedící zemského soudu, stavovský direktor (1609), dvorský sudí (1610-1611), nejvyšší komorník Království českého (1611-1617) a přisedící nejvyššího zemského soudu (1611-1617).

³ Jiří Berka z Dubé a Lipé († 1618), starší bratr Václava staršího Berky z Dubé a Lipé, souseda Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Doksy, město a renesanční zámek jihovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (1596-1621).

⁵ Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučeni, Dešné, Housce, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtman Boleoslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

⁶ Patrně příslušník rodu Šenu z Šenu.

868.

Smlouva trhová (koncept) mezi Janem Vtelenským ze Vtelna a Janem Bzenským z Prorubě za prostřednictví Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egerbergku, hejtmána Boleoslavského kraje. Jan Vtelenský prodává šenk, tak jak ho společně s bratrem Jiřím zdědil po otci Mikulášovi Vtelenském ze Vtelna za sumu 350 kop míšeňských stříbrných grošů pražského rázu. Suma je splatná včetně úroků k termínu příštího svatého Havla. Jan Bzenský je přítom povinen zaplatit dluh poddaného Bartoně Šlapala za pivo z Vtelenského pivovaru. Dále jsou stanoveny podmínky vkladu trhu do desek zemských a sankce obou smluvních stran za případné porušení smlouvy. Pro stvrzení platnosti smlouvy byly přitíženy pečeti prostředníka, prodávajícího a kupujícího.

Bez místa, 2. května 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 82-83, česky

((Přípis smlouvy trhové o šeňk ve vsi Všelísích¹ mezi panem Janem Vtelenským² a panem Janem Bzenským.³))⁴

Léta páně 1616 v pondělí po svatých Filipu a Jakubu,⁵ mnou, Šťastným Václavem Pětipeským z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni,⁶ hejtmánem kraje Boleslavského,⁷ jakožto prostředníkem a smlouvčím od níže psaných stran k tomu dožádaným, stala se smlouva dobrovolná a přátelská a trh celý dokonalý, a to mezi urozenými a statečnými rytíři, panem Janem Vtelenským ze Vtelna a na Vtelně⁸ prodávajícím z jedné, a panem Janem Bzenským z Prorubě a na Velkejch Všelísích⁹ kupujícím strany druhé. A to taková smlouva a trh, že jest jmenovanéj pan Jan Vtelenský dědictví své, totiž dědičnej šeňk ve vsi Velkejch Všelísích na gruntu, na kterýmž nyní Bartoň Šlapal,¹⁰ poddaný jeho, pana Bzenského, osedlý zůstává, tak jakž toho po panu Mikulášovi Vtelenským ze Vtelna a na Vtelně,¹¹ panu otci, spolu se panem Jiřím Vtelenským ze Vtelna,¹² bratrem svým, společně zdědivši, podle smlouvy o podíly bratrské mezi nimi, panem Janem a panem Jiřím, bratřími vlastními Vtelenskými ze Vtelna, stále v držení a užívání byl. A jakž před tím o týž šeňk smlouva trhová mezi u[rozeným] panem Albrechtem prodávajícím a u[rozeným] panem Mikulášem, panem otcem jich kupujícím, bratříma vlastníma Vtelenskýma ze Vtelna léta [!]¹³

Plněji svědčí, nic sobě tu dědicům a budoucím svým žádného práva ani jaké zvláštnosti nepozůstávajíc, prodal jest a touto smlouvou prodává jemu, panu Janovi Bzenskému z Prorubě, dědicům a budoucím jeho za sumu tři sta a padesáte kop míš[ňských], dobrých stříbrných, razu pražského, kteroužto sumu on, pan Jan Bzenský, s dědici a budoucími svými jemu, panu Janovi Vtelenskému, dědicům a budoucím jeho, na den s[vatéh]o Havla nejprve příštího, anebo dvě neděle potom, konečně i s ourokem obyčejným od dat[a] smlouvy této na touž sumu vzešlým zaplatiti. Tolikéž co jest nadepsaný Bartoň Šlapal, poddaný pana Jana Bzenského, jemu, panu Janovi Vtelenskému, za piva z pivovaru jeho vzatá dlužen pozůstal, on pak, Jan Bzenský, takového dluhu k zaplacení nejdéle do dne s[vatéh]o Havla nejprve příštího na týmž poddaným svým dopomožení učiniti má a povi-

¹ Velké Všelisy, ves s tvrzí a pozdější klasicistní zámek západně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení rytířů Bzenských z Prorubě (1586-1626).

² Jan Vtelenský ze Vtelna na Vtelně († asi 1633), syn Mikuláše Vtelenského ze Vtelna, soused Šťastného Václava Pětipeského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant.

³ Jan Bzenský z Prorubě na Bezně a Velkých Všelísích († 1620).

⁴ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Dne 2. května 1616.

⁶ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638)

⁷ Šťastný Václav Pětipeský vykonával úřad krajského hejtmána Boleslavského kraje za rytířský stav v letech 1611-1612 a 1616-1617. Srov. P. MAREŠ, *Obsazování úřadu krajského hejtmána*, s. 129-130.

⁸ Jan Vtelenský ze Vtelna na Vtelně († asi 1633).

⁹ Jan Bzenský z Prorubě na Bezně a Velkých Všelísích († 1620).

¹⁰ Bartoň Šlapal, poddaný Jana Bzenského z Prorubě na Velkých Všelísích.

¹¹ Mikuláš Vtelenský ze Vtelna na Vtelně († 1612), soused Šťastného Václava Pětipeského z Chýš.

¹² Jiří Vtelenský ze Vtelna († 1629 v Pirně), syn Mikuláše Vtelenského ze Vtelna, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

¹³ Tato část textu byla podtržena dodatečně, věta nedokončena.

nen jest, takový pak šeňk on, pan Jan Vtelenský, kdyby mu pan Jan Bzenský štyry neděle napřed věděti dal, ve dsky zemské vložití a třetinou vejš tak, jakž země za právo jmá, čím jmá aneb jmíti bude, především závadami, ač byli-li by jaké, spravovati (však kupující sám od vkladu zaplatiti) má. Pakli-by která strana druhé straně kterémukoli artikuli v této smlouvě obsaženému a doloženému zadosti neučinila, tehdy bude motci strana, stranu listem zatýkacím, vyžádajice jej podle této smlouvy od desk zemských, k dosti učinění této smlouvy přidržeti a tuto smlouvu bez přítomnosti druhé strany, jedna strana bude moci sobě dáti, ve dsky zemské vložití, kdy se jí koli věc líbiti a zdáti bude. A což tu tak mnou, svrchu psaným smlouvčím a prostředníkem smluveno a na místě postaveno jest, to jsou sobě oboje strana, jakž na dobré rytířské lidi náleží, zdržeti a tomu všemu dosti učiniti připověděli. Čehož pro lepší jistotu já, svrchu psaný smlouvčí a prostředník, dvě smlouvy v jednostejná slova sepsati davše, pečeti svou (však dědicům a budoucím mým beze vší škody) je zpečetivše a utvrdivše, jedné každé straně jednu sem odvedl, k nimž na zdržení a k tomu všemu dosti učinění i oni, strany, pečeti jich podle pečeti mé jsou přitiskli. Stalo se léta a dne svrchu psaného.

869.

Relace. Král Matyáš Habsburský píše úředníkům menších desek zemských. Na oprávněnou žádost Šťastného Václava Pětipeského povoluje a nařizuje, aby mu úředníci menších desek zemských vydali zpečetěný výpis svědků ve sporu s Annou Špetlovou z Dubé na Liblicích o grunty a průhon.

Pražský hrad, 9. května 1616

NA Praha, Stará manipulace, sign. P 67/12, fol. 15, česky

*((Relací na svědky Šťastného Václava Pětipeského))¹
Oúředníkům menším pražským.*

Matthias, etc.

Slovutný V[ěrní]. N[áš]. M[ilí]., věděti vám milostivě dáváme, že jest na nás ve vší poniženosti vznesl slovutný Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, V[ěrní]. N[áš]. M[ilí]., kterak by k té smlouvě a mocné ubrmanské² vejповědi, kteráž se mezi ním z jedné a urozenou Annou Špetlovou z Dubé na Liblicích,³ Nám milou, z strany druhé, o některé grunty, obzvláště pak o průhon státi má, svědkův těch, které jest sobě <dckami zemským> tak ku přem proti ((dotčené Anně Špetlové a)) urozenému Jetřichovi Špetlovi⁴ ((titul)) N[ášemu]. V[ěrnému]. M[ilému]. dckami zemskými zavedl a zapsati dal, aneb ještě zavěsti a zapsati dá, potřeboval. Nás v tom za milostivé opatření a relaci tuto naši poniženě prosíce. Jehožto žádost, znajíce My slušnou býti, k ní milostivě povolovati, vám pak při tom poroučeti ráčíme, abyšte, věduce o takovém povolení vašem, takových svědomí jemu vejpis zpečetěný hodnověrný k dotčené potřebě <jeho> ((a ubrmanské vejповědi)) vydati nařídili, věduce. Dán na hradě našem Pražském v pondělí po památce Nalezení s[vatého] Kříže léta 1616. ((9. Mai.))

¹ Týká se sporu mezi Pětipeským a Annou Vlinskou/Špetlovou z Dubé na Liblicích o vzájemný zákaz přístupu poddaných na jejich grunty a jeho následné porušování a opakované obviňování poddaných z pychu. Srov. listy č. 838-841, 846, 848.

² Ubrmanský – výraz pro vrchnostenský soud, týkající se vrchnostenského soudu.

³ Anna Vlinská/Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsi († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

⁴ Jetřich Špetle z Janovic († 1640), druhý manžel Anny Vlinské/Špetlové z Dubé.

Svědění. Jan Vyšemír Rodovský z Hustiřan vydává svědectví Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku proti Anně Vlinské/Špetlové z Dubé na Liblicích, poručníci nad Smilem a Kateřinou, sirotky po Jindřichovi Vlinském z Vliněvsi. Podle přání Pětipeského, který by rád zachoval dobré sousedské vztahy, promluvil s paní Annou Vlinskou, která se k Pětipeskému chovala „nesousedsky“, zasahovala do jeho gruntů, zbraňovala pohybu poddaných na cestách i využívání svobodných průhonů. Pětipeský ji dosud šetřil s ohledem na její vdovství a přál si přátelské urovnání sporu zprostředkované „pány a přáteli“ obou stran. To však Vlinská odmítla, což Jan Vyšemír Rodovský z Hustiřan jako prostředník oznamuje Pětipeskému. Ten podle Rodovského projevil dobrou vůli k urovnání sporu. K potvrzení platnosti přitiskl k tomuto svědectví vlastní pečeť.

Bez místa, 28. května 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 73-74, česky

Já, Jan Vyšemír Rodovský z Hustiřan¹ a v Městě Boleslava Mladého nad Jizerou,² známo činím tímto listem vůbec přede všemi a zvláště tu, kdež náleží. Jakož jsem žádán od urozeného a statečného rytíře Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmána kraje Boleslavského, abych jemu svědomí,³ kdy a kde by koliv toho potřeboval, proti urozené paní, paní Anně, na onen čas Vlinské a již nyní Špetlové, rozené z Dubé a na [Li]blicích,⁴ mocné otcovské poručníci nad Smilem⁵ a Kateřinou,⁶ synem a dcerou po někdy urozeném panu Jindřichovi Vlinském z Vliněvsi a na Liblicích, manželu jejím pozůstalým, též nad statkem po něm pozůstalým, kšaftem od téhož někdy pana Jindřicha Vlinského ze Vliněvsi⁷ na list mocný královský učiněným a ve dsky zemské vloženým nařízením, jakž týž kšaft v kvaternu trhovém Lazaurovém léta 1611 v sobotu po památce narození Panny Marie B. 2. to v sobě šířeji obsahuje a zavírá. Jakožto držitelkyní statku všeho a všelijakého po témž někdy panu Jindřichovi Vlinském z Vliněvsi pozůstalého, před pány smlouvce a ubrmany⁸ na kterýchž jsou mi strany toho k mocné ubrmanské vejповědi přestali, vydal a jakého svědomí ode mne žádá, to jest mi od něho v známost uvedeno.

I toho jsem povědom a v své paměti mám, že jest mne týž pan Šťasnej Václav Pětipeský (nežli jest se paní a mnou tehdáž Vlinskou jaký pořad práva začal) za to žádal, abych se paní promluvil, že by se toho do paní, aby se k němu tak zoumysla nepřátelstvím a všelijakých příčin proti němu vyhledáváním nutkati, jemu v kruntý šahati, svobodných

¹ Jan Vyšemír Rodovský z Hustiřan († po 1634), vlastník dvou domů v Mladé Boleslavi (č. 76 a 77) v sousedství bratrské tiskárny, člen mladoboleslavského bratrského sboru, pobělohorský exulant (od roku 1623 v Pirně), účastník saského vpádu (1631).

² Mladá Boleslav, královské město a centrum historického Boleslavského kraje (Středočeský kraj), jedno z nejvýznamnějších českobratrských středisek předbělohorské doby.

³ Týká se sporu mezi Pětipeským a Annou Vlinskou/Špetlovou z Dubé na Liblicích o vzájemný zákaz přístupu poddaných na jejich grundy a jeho následné porušování a opakované obviňování poddaných z pychu. Srov. listy č. 838-841, 846, 848.

⁴ Anna Vlinská/Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsi († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic.

⁵ Smil Vlinský z Vliněvsi, syn Jindřicha Vlinského z Vliněvsi na Liblicích (před 1578-1611).

⁶ Kateřina Vlinská z Vliněvsi, dcera Jindřicha Vlinského z Vliněvsi na Liblicích (před 1578-1611).

⁷ Jindřich Vlinský z Vliněvsi na Liblicích (před 1578-1611), vzdáleně spřízněn s rodem Pětipeských z Chýš a Egrberku, blízký soused Šťastného Václava Pětipeského.

⁸ Ubrman – přisedící vrchnostenského soudu.

cest a průhonů i podaným jeho hájiti měla, nenadál. A kdyby v tom paní, že jest ženou a vdovou neušetřoval, že by věděl s Boží pomocí, jak podli práva paní odpírati, však nicméně že ušetřujíc v tom paní a dobrého sousedství, nežli v zlým nesousedství a nedorozumění, že paní za to žádá, aby paní od svýho předsevzetí a jemu k soudům příčinu dáváním upustila. On na jiným že není, nežli ku paní všelijaký dobrý sousedství zachovávatí a v čem by mohl, že by raději paní sloužiti chtěl. Na kteroužto žádost jeho, pana Pětipeskýho, tak sem učinil a s touž paní Annou, tehdáž Vlinskou a již nyní Špetlovou o to mluvil a jí, tohož se nadpisuje, oznámil. A jí, co by tak mezi nimi bylo jaký nedorozumění, aby to raději přátelským způsobem, mezi nimi volíce, sobě některý pány přáteli z vobojí strany porovnáno bejti mohlo, žádal. Že pan Pětipeskej hotov jest to učiniti, k přátelskému porovnáni přistoupiti, ale žádný smlouvě přátelský (jakkoli sem to paní mnohem obšírněji předkládal) povoliti jest nechtěla, nýbrž naproti tomu jest mi táž paní Anna, tehdáž Vlinská, to nakonec zase za odpověď, aby[ch] ji panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu oznámil, dala, totiž že kdyby týž pan Šťastný Václav Pětipeský jakou nejmenší spravedlnost k tomu oč mezi nimi činiti jest měl, že by nikoli přátelský smlouvy žádostiv nebyl, nežli že on dobře ví a to zná, že k ní, čemuž tomu žádnýho práva a spravedlnosti nemá, protože se k ní skrze mne k přátelskému porovnáni hlásí, což sem já panu Pětipeskýmu zase v známost uvéstí nepominul. A což tuto svědčím, to že jest vskutku a vpravdě tak, to přijímám k své víře a duši. Pro lepší toho jistotu pečeti svou vlastní toto mé svědomí jsem zapečetil, jehož dat[um] v sobotu po památce Soslání ducha svatého na Apoštoly léta 1616.

871.

Bohuchval Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Děkuje za poslané třešně. Je připraven oplatit tuto přátelskou službu. Lituje, že neuposlechl Pětipeského radu a nevyjel až v noci, neboť patrně z letního horka pocítil „těžkost v prsou“. Poslu již bylo zapláceno patnáct grošů.

Bělá pod Bezdězem, 1. července 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 83-84, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Vácslavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu švagru a synu mému důvěrně zvláště milému, k dodání.

((A. 1616 ode pana Bohuchvala Berky,¹ děkuje z odeslaných třešní a že toho lituje, že jest u mě nezůstane přes noc.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a synu můj důvěrně zvláště milý. Zdraví, v něm jiného všeho nejlepšího dobrého přál bych panu synu z upřímného srdce věrně rád. Z odeslaných třešní a z té paměti synovské, vděčně přijavši, přátelsky děkují. Sem hotov panu synu se toho příjemně odsluhovati. A bylo mi toho líto, že sem rady pana syna neposlechl a nečekal, až v noci abych jel, nebo sem se tak hrubě Bohu

¹ Bohuchval starší Berka z Dubé a Lipé na Loukovci nad Jizerou († po 1622), stavovský direktor (1618-1619) a nejvyšší purkrabí Království českého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1600-1601, 1608-1609, 1613-1614, 1615-1616).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

nelkal, že sem velmi v prsech těžek byl. Pán Bůh nám nechce [...] dáti. S tím pana syna i sám sebe v ochranu věčného pána Boha poroučím. Datu[m] na Bělý³ v pátek po s[vatých] Petru a Pavlu léta 1616.

*Páně švagrův volný sluha
Bohuchval Berka⁴
Poslu je zaplaceno a 15 g[rošů] dáno.⁵*

³ Bělá pod Bezdězem, městečko severozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Bohuchvala staršího Berky z Dubé (1596-1620), následně Albrechta z Valdštejna.

⁴ Bohuchval starší Berka z Dubé a Lipé na Loukovci nad Jizerou († po 1622).

⁵ Autograf odesílatele.

872.

Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o propuštění Kateřiny, dcery nebožtíka Zikmunda Vondry ze vsi Březinka, na jeho statky. Berkův poddaný Jan Řezáč ze vsi Sitné si totiž hodlá vzít Kateřinu za manželku, v čemž Berka shledává křesťanský skutek a boží vůli. Doufá, že Pětipeský vyhoví této sousedské žádosti a vydá Kateřině Zikmundové řádný zhostný list. Zavazuje se přátelstvím a obdobnou službou. Očekává odpověď.

Doksy, 10. července 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 108-109, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu švagru, bratru a sousedu mému důvěrně zvláště milému, k dod[ání].

((A. 1616 od pana Václava Berky¹ o propuštění Kateřiny,² dcery n[ebožtíka] Vondry Zikmundového³ ze vsi Březinky.))

((Jest propuštěna.))⁴

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře, bratře a sousede můj důvěrně zvláště milý. Zdraví i jiné všechno dobré od pána Boha panu švagru vinšují a věrně upřímně rád přeji. Jan, syn n[ěkdy] Jana Řezáče⁵ ve vsi Sytný,⁶ člověk poddaný můj, zprávu mi toho učinil, kterak že jest sobě předně z vůle a z vnuknutí pána Boha všemohou((cího)) k stavu svatého manželství Kateřinu,⁷ dceru n[ěkdy] Zikmunda Vondry⁸ ve vsi Březince,⁹ kmetičnu¹⁰ poddanou pana švagra, oblíbil i namluvil, takže již na jiném

¹ Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučeni, Deštné, Housec, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

² Kateřina Vondrová, poddaná Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Březinka.

³ Zikmund Vondra, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Březinka.

⁴ Autografy Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Jan Řezáč, poddaný Václava staršího Berky z Dubé a Lipé ze vsi Sitné.

⁶ Sitné, ves severně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé.

⁷ Kateřina Vondrová, poddaná Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Březinka.

⁸ Zikmund Vondra, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Březinka.

⁹ Březinka, ves severně od Mělníka nad Labem poblíž Kokořina (Středočeský kraj), na rozhraní držeb Václava staršího Berky z Dubé a Lipé a Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

nežli na povolení nás obou vrchností nepozůstává, mně poniženě a snažně za toto přimluvné psaní ku panu švagru, aby mu se za manželku dostati a mně na grunty mé v poddanost <...> ((propušt))ěna býti mohla, jest prosil. Uznávajíc já jeho v tom slušnou a náležitou věc býti, vyhledávajíc věci křesťanské a samým pánem Bohem nařízené, za něho se přimlouvajíc, pana švagra přátelsky a sousedsky, jsouc [t]o mezi námi sousedská půjčka, žádám, že mi nadepsanou Kateřinu z poddanosti i spravedlnosti její (ač má-li jakou na gruntech pana švagra anebo by jmíti mohla) listem zhostným¹¹ propustí a jemu, Janovi, poddanému mému, za manželku a této přimluvy a žádosti mé při sobě k platnosti vzíti dá. Co tu pan švagkr učiní, nepominu se mu toho zase vším dobrým přátelstvím i touž měrou odměniti. Odpovědi učinlivě očekávajíc. Milost Boží s námi všechněmi býti rač. Dán na Dokzi¹² 10. dne měsíce Juli 1616.

*Tvůj upřímný švagr a bratr
Václav starší Berka¹³*

¹⁰ Kmetična – dcera nebo manželka kmeta, poddaného sedláka.

¹¹ Výhostní, též zhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

¹² Doksy, město a renesanční zámek jihovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (1596-1621).

¹³ Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučeni, Deštné, Housce, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625).

873.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Alžbětě Hrzánové z Dubé. Stěžuje si, že jeho ovčákovi Janovi ze vsi Bosyně vyhrožovali Vávra a Řehák, poddaní Alžběty Hrzánové ze vsi Kanina, že pokud ho přistihnou pást na polích okolo Kaniny, hodlají ho i s pacholky zbit či zastřelit. Takovým výhrůžkám se Pětipeský velmi diví. Upozorňuje, že ves Kanina patří sice jemu i Hrzánové, avšak jeho poddaní tam převažují. Přesto mají nařízeno nebránit pastvě na společných pozemcích. Pokud by došlo k nějaké škodě, žádá její řádné odhadnutí a oznámení. Žádá zjednání nápravy pro zachování dobrého přátelství a sousedství. Očekává uspokojivou odpověď.

Byšice, 20. července 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 90, česky

Urozené paní Alžbětě Hrzánové rozené z Dubé a na Libeni, paní mateři a sousedě mé zvláště milé k dodání.

Službu svou Vaší mi[los]ti vzkazuji, urozená paní mátě a sousedo má zvláště milá, zdraví a v něm jiného všeho dobrého, od Pána Boha vinšujíc, přeji Vaší mi[los]ti upřímně a věrně rád. Jan,¹ ovčák můj bosyňskej, vznesl jest na mě, že by Vávra² a Řehák,³ oba dva ze vsi Kaniny,⁴ lidé a poddaní Vaší mi[los]ti, s[e] stády dobytku mýho ovčího po polích vsi Kaniny (on jim na žádnejch obilích žádně škody nečinil) pásti zbraňovati chtěli

¹ Jan, ovčák a poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Bosyně.

² Vávra, poddaný Alžběty Hrzánové z Dubé ze vsi Kanina.

³ Řehák, poddaný Alžběty Hrzánové z Dubé ze vsi Kanina.

⁴ Kanina, ves jihozápadně od Mšena v Boleslavském kraji (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku a Alžběty Hrzánové z Dubé.

a k tomu ještě jemu i pacholkům jeho pohružku učiniti měli, jestliže tu po polích kanskejch je více pásti zastihnou, že je bítí i stříletí chtějí. I pokudž tomu tak jest, jak mě týž ovčák můj bosenýsky zpravuje, jest mi to s nemalým podivením, že týž Vávra a Řehák, lidé poddaní Vaší mi[los]ti, takovou neslušnou věc před sebe vzítí směli. Poněvadž táž ves Kanina nás obouch společně, nadto vejše mejch poddanejch v ní víceji jest, nemůže mi žádný na týchž společných gruntech stády dobytkův mejch pásti dáti zbraňovati, a aby se co toho s vědomím a vůlí Vaší mi[los]ti dáti mělo, o tom nesmejšlím. Protož Vaší mi[los]t za to přátelsky a sousedsky žádám, že na nadepsaných Vávrovi a Řehákovi, lidech poddanejch svejch, čeho sou se tu dopustili, mně to k nápravě přivésti jim i jinejm ve vsi Kanině, lidem a poddanejm Vaší mi[los]ti, o tom dostatečně poručiti a při nich to naříditi račte, aby čeládce mý stády dobytkův mejch po gruntech a polích společných pásti nezbraňovali a k nim pokojně se chovali, tak aby Vaší mi[los]ti i mně z dalšího zaneprázdnění sjíti mohlo, nebo jak ovčáci, tak i jiní pastýři moji ode mě sobě poručeno mají, aby žádnýmu žádné škody nečinili. Přesto, jestliže by kterež z týchž pastýřův aneb ovčákův mejch svévolně kterému z poddanejch Vaší mi[los]ti na obilí jakou škodu učinili, nech[ť] touž škodu pořádně obvěsti a prošacovati⁵ dáti, ((když z to))ho na mě vznešeno bude, budu věděti, podli slušnosti a spravedlnosti, jim to jak k nápravě přivésti a já na jiném nejsem, nežli s Vaší mi[los]tí v dobrým přátelství a sousedství zůstávati, načež odpovědi, kterouž bych se zpraviti mohl, očekávati budu. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] na Byšicích⁶ 20. dne Juli léta 1616.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni,
hejtman kraje Boleslavského⁷

⁵ Prošacovat – zjistit, odhadnout.

⁶ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁷ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

874.

Alžběta Hrzánová z Dubé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odpovídá na stížnost ohledně Pětipeského poddaného Jana Ovčáka ze vsi Kanina. Tomu mělo být vyhrožováno a zbraňováno v pastvě u vsi Kanina poddanými Hrzánové rychtářem Vávrou a Řehákem. Dotyční to popřeli. Naopak rychtář Vávra uvedl, že minulý rok způsobil Jan Ovčák škodu na obilí, když u Kaniny pásal ovce. Hrzánová žádá zjednání nápravy, aby nebyla dále zavdána příčina k „nesousedství“. Přeje si zachování dobrého přátelství.

Vysoká Libeň, 26. července 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 99, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu synu a sousedu mému zvláště milému, k dodání.¹

¹ Jde o odpověď na předchozí list č. 873.

Modlitbu svou Vaší mi[losti] vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane Šťastný Václave Pětipeský, pane synu a sousede můj milý, téhož zdraví, v něm i jiného všeho dobrého, přeji Vaší mi[losti] ráda.

Psaní, kteréž mi činiti ráčíte, jehož jest datum na Byšicích² dne 20. Juli léta 1616,³ v němž mi oznamovati ráčíte, že Jan Ovčák Bosyňský⁴ vznesl na Vaší mi[lost], že by Vávra a Řehák,⁵ oba dva ze vsi Kaniny,⁶ poddaní moji, s[e] stády dobytku ovčího po polích vsi Kaniny pásti zbraňovati chtěli, a k tomu že i pacholkům jeho pohružku učiniti měli. Vaší mi[losti] oznamuji, že jsem pro téhož Vávru a Řeháka, lidi poddané své, poslati nepominula a jim to v známost uvedla, kterýžto osoby tomu na odporu jsou, že jsou nikdy témuž Ovčáku pásti nezbraňovali, ani jim žádné pohružky neučinili, kromě před rokem Vávra Rychtář, že jest přišel k svému obilí a on, týž Ovčák tu pásal, škodu mu s dobytkem učinil, tak on že jest se k němu domlouval, aby mu škody nečinil, že by to musel vznésti tu, kdež by náleželo. Začez Vaší mi[losti] přátelsky žádám, že témuž Ovčákovi poručiti ráčíte, aby on škod nečinil a příčinu k nesusousedství nedával. Já tolikéž na jiném nejsem, než s vaší mi[lostí] v dobrým přátelství a susedství zůstávati. S tím milost Boží rač býti s námi se všemi. Datum na Libení⁷ dne 26. Juli léta 1616.

Alžběta Hrzánová rozená z Dubé a na Libení⁸

² Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

³ Dne 20. července 1616.

⁴ Jan Ovčák, ovčák a poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Bosyně.

⁵ Vávra, poddaný Alžběty Hrzánové z Dubé ze vsi Kanina; Řehák, poddaný Alžběty Hrzánové z Dubé ze vsi Kanina.

⁶ Kanina, ves jihozápadně od Mšena v Boleslavském kraji (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku a Alžběty Hrzánové z Dubé.

⁷ Vysoká Libeň, ves na Mělnicku severovýchodně od Byšic (Středočeský kraj), v držení Václava Hrzána z Harasova a jeho manželky Alžběty Hrzánové z Dubé.

⁸ Alžběta Hrzánová, rozená Mracká z Dubé na Libni a Vrutici († po 1632), manželka Václava Hrzána z Harasova na Libni, Sedlci a Vrutici, pobělohorská exulantka, od roku 1628 majitelka domu v Drážďanech.

875.

Mandalena Malovcová z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že na základě povolení mocného císařského listu nechala sepsat svůj kšaft. Žádá, aby k němu Pětipeský jako svědek přitiskl svou pečeť. A to beze vší škody jemu i jeho dědicům.

Bez místa, 30. července 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 57, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru mé[mu] zvláště milému, k dodání.

((A. 1616 od paní Mandaleny Malovcovy,¹ abych přitiskl k[e] kšaftu. Stalo se.))²

¹ Mandalena Malovcová, rozená Belvicová z Nostvic na Liběchově, Sukoradech a Újezdě († 1644), manželka Jiřího Malovce z Malovic a Chýnova.

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého Vaší M[ilos]ti, na Pánu Bohu žádaje, přeji věrně rád.

Tejna Vaší M[ilos]ti činiti nemohu, kterak, rozvažující smrtedlnost lidskou, že všickni umřítí musíme, než když kderého Pán Bůh z tohoto světa povolati ráčí, nevíme. Pročež jsem na list mocný J[eho] M[ilosti] C[ísařské], mně na kšaftování daný, kšaft a porřízení učinila a Vaší M[ilos]t z té důvěrnosti, kderouž k Vaší M[ilos]ti mám, v témž kšaftu na svědomí (doložiti dala). Pročež Vaší M[ilos]ti za to žádám, že pečeť Vaší M[ilos]ti podle mé, však dědicům a budoucím svým beze vsí škody, k tomuto kšaftu přitisknouti ráčíte. S tím Vaší M[ilos]ti v ochranu Boží poroučím. Datum v sobotu po památce s[va]té Marty léta od Narození syna Božího šestnáctistého šestnáctého.

Mandalena Malovcová z Nost[vic]³

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Mandalena Malovcová, rozená Belvicová z Nostvic na Liběchově, Sukoradech a Újezdě († 1644).

876.

Bernard mladší Hodějovský z Hodějova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Sděluje, že se spolu se svými bratry a strýcem Smilem v Praze rozhodli přijet k němu do Byšic a vykonat požadovanou službu. Žádá odpověď po poslu tohoto listu. Vzkazuje (patrně Jiřímu a Janovi) Vtelenským ze Vtelna pozvání na společnou štvanici příští pátek. Přeje si šťastné shledání ve zdraví.

Staré Město pražské, 2. srpna 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 17, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chyš a z Egrbergka na Byšicích a Bosyni, panu ujci a bratru mému důvěrně zvláště milému, k dodání. ((<A>[nno] 1616 od pana Bernharta z Hodějova,¹ že se p[any] bratřima svejma a strejcem ke mně přijeti chtějí.))²

Službu svou Tvé mi[los]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče a bratře můj důvěrně zvláště milý. Zdraví a jiného všeho dobrého, na Pánu Bohu vinšujíc, přeji Tvé mi[los]ti věrně upřímně rád. Zůstávající zde nyní v městech pražských spolu s bratřimi svými a panem Smilem,³ strejcem našim, za jistými příčinami, na tom jsem se spolu s nimi snesl, abychom se do kra<je> Boleslavského⁴ projeli a Tvé mi[los]ti v domě na službu se postavili. <A j>estliže bychom tehdy v příležitosti a nějakého zaneprázdnění nevy<jeli>, bude-li vůle Pána Boha, ve čtvrtek nejprve příští k Tvé mi[los]ti na <By>šice⁵ přijeti

¹ Bernard mladší Hodějovský z Hodějova na Konopišti a Milevsku († 1646), stavovský defenzor (1609), účastník stavovského povstání (vojenský komisař Oldřicha Vchynského a mustřmistr), pobělohorský exulant a důstojník švédské armády.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Smil Hodějovský z Hodějova na Chotěticích, Heřmanicích, Arnoštově, Červeném Újezdě a Tloskově († po 1622), hejtman Vltavského kraje za panský stav (1616-1617), účastník stavovského povstání, komorník Fridricha Falckého (1619-1620), pobělohorský exulant.

⁴ Boleslavský kraj, historický kraj Království českého s centrem v Mladé Boleslavi.

⁵ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

oumyslu jsme. Žádaje, že mně odpovědi po tomto schvalně vyslaném odpovědi zpraviti sobě stížiti neráčíš. Pánům sousedům svým, pánům Vtelenským,⁶ rač napsati, abychom sobě v pátek příští myslivost poštváním učiniti mohli. S tím Pán Bůh rač nám takového společného shledání popřítí šťastně, v dobrém způsobu zdraví. Datum <na Konopišti⁷> v Starém Městě pražském v outerej po památce s[vatéh]o Petra v okovách léta 1616.

*Tvý mi[los]ti upřímný ujec a slouha
Bernart mladší z Hodějova a na klášteře Milevském⁸*

⁶ Patrně Jiří Vtelenský ze Vtelna na Vtelně († 1629 v Pírně), syn Mikuláše Vtelenského ze Vtelna, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant a Jan Vtelenský ze Vtelna na Vtelně († asi 1633), syn Mikuláše Vtelenského ze Vtelna, soused Šťastného Václava Pětipeského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant.

⁷ Konopiště, hrad a později romantický zámek západně od Benešova (Středočeský kraj), v držení Hodějovských z Hodějova (1604-1621).

⁸ Bernard mladší Hodějovský z Hodějova na Konopišti a Milevsku († 1646).

877.

Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Je potěšen, že jeho bratranec hodlá přikoupit nejmenovaný statek. Přeje mu v této koupí štěstí. Odpovídá na výzvu ke splacení dluhu a prosí o odklad, jelikož by hotovost mohl získat pouze odprodejem části vlastního majetku, čímž by uškodil sobě i svým dědicům. Zavazuje se dluh splatit co nejdříve. V případě vlastní smrti ujistuje Šťastného Václava Pětipeského, že by všechny pohledávky byly urovnány z pozůstalosti, protože patrně právě stoná. Jak známo, Pětipeskému hotovost neschází, proto by s bratrancem měl mít strpení. Zavazuje se dobrým přátelstvím.

Blahotice, 8. srpna 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 34-35, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Vácslavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu strejci a kmotru mému zvláště milému, k dodání.

((Od pana Vodolena,¹ žádajíc za další zčekání.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane strejče a kmotře můj zvláště milý, téhož zdraví a při něm jiného všeho dobrého, od pána Boha vinšující, přeji panu strejci věrně upřímně rád. Z psaní páně strejcového vyrozumívám, že jest pan strejce přece toho oumyslu statku více sobě přikoupiti, k[e] kteréžto koupí panu strejci od pána Boha štěstí, Božského požehnání upřímně vinšuji a žádám. Dále v témž psaní pan strejce můj zvláště milý jistou žádost (mně s napomináním) na mě vskládá, jsem též žádosti vyrozuměl, kderouž (věda o tom, že sem tím povinen) bych v pravdě rád naplnil. Ale panu strejci svému zvláště důvěrně milému, jak žádost, tak i nynější mou velikou ne-

¹ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích († asi 1640), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav (1612-1613 a 1614-1615), výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

možnost ku paměti přivozují, že když sem teď pominulých nedávných časů u pana strejce na Byšicích³ byl, pana strejce velice snažně sem žádal, aby pan strejce na tento čas na mě tak tuze nenastupoval, že takové sumy nyní v mejch velikejch těžškostech kde vzíti nevím, leč bych musel díl statečku svého na mou a dítek svých velikou škodu uprodati. A poněvadž pan strejce z milosti pána Boha všemohoucího za jinými jiných peněz bez nedostatku má, nadál sem se, že pan strejce vedle žádosti mé veliké na ten[t]o čas nade mnou strpení majíc, se mnou spokojen bude. Nebo pan strejce ode mě jináč poznati nemůže, než že sem panu strejci nikdá k tak tuhému napominání příčiny nedal a bohdá do smrti nedám. Protož, jak předešle, tak i nyní, pana strejce vždy přátelsky a strejcovsky žádám, že pan strejce mě na tento čas při sobě litovati bude a na těžškost mě nastupovati nebude, nýbrž žádosti mé veliké a bezelstné užití mi dá. Až mě milý Bůh z těch neřestí a těžškostí pomoci ráčí. Jestliže by mě pak pán Bůh v tom času prve, nežli bych ten dluh zaplatil, od smrti uchovali neráčil, po mé smrti, bohdá, najdou se ti lidé, že budou moci a jmíti z čeho panu strejci i každému věřiteli mému odkud zaplatiti. Jsem ku panu strejci té důvěrné a přátelské naděje, že tato žádost má bezelstná při panu strejci své místo jmíti bude. A což tu koliv pan strejce pro mě a dítky mé učiní, chci se panu strejci toho i se všemi dítkami svejmi vším dobrým odměniti i odsloužiti. S tím pán Bůh ochranou svou rač s námi se všemi bejti. Datu[m] na Blahoticích v pondělí po Proměnění Pána Krista na hoře Tábor. Léta 1616.

*Páně strejců v[ě]rnej strýc, kmotr a sluha až do smrti zůstávám
Vodolan Pětipeský z Chýš a z Egrbergku
na Blahoticích a Neproblylicích⁴*

³ Byšice, městečko s renesančně upravenou tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj) v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁴ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neproblylicích († asi 1640).

878.

[Šťastný Václav Pětipeský] píše Jáchymovi Ondřejovi Šlikovi z Holejče a Pasounu. Oznamuje, že hodlá zakoupit statek Chotěšice od Henyka z Valdštejna. Z toho důvodu žádá, aby mu Šlik splatil dluh 1 000 kop míšeňských grošů k termínu svatého Havla. Pokud však z koupě Chotěšic sejde, je ochoten odložit splátku k příštímu svatému Jíří. O tom dá Šlikovi vědět během tří týdnů. Zavazuje se přátelskými službami.

Byšice, 18. srpna 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 25, česky

Urozenému panu, panu Joachymovi Ondřejovi Šlikovi z Holejče, hraběti z Basounu a z Lokte a na Svijanech,¹ J[eho] M[ilosti] C[isařské] radě, panu ke mně laskavě příznivému, J[eho] M[ilosti], k d[odání].

¹ Jáchym Ondřej Šlik z Holejče a Pasounu na Svijanech (1569-1621), císařský rada, královský maršálek (1611), hejtman Boleslavského kraje (1613-1614), vůdce stavovské opozice, třetí pražské defenestrace, stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší zemský sudí (1619-1620), zemský správce Horní Lužice, popraven 21. června 1621.

Službu svou Vaší mi[los]ti vzkazují, urozený pane, pane ke mně laskavě příznivý, vejborného a dlouhověkého zdraví s prospěchem všech nejlepších věcí, na Pánu Bohu všemohoucím vinšující, přejí Vaší mi[los]ti upřímně a věrně rád.

Z přečtení psaní od Vaší mi[los]ti mně učiněného, co v sobě obsahuje a zavírá, tomu sem porozuměl. I oznamuji Vaší mi[los]ti, že jest mně pan Henyk z Valdštejna² na statek Chotěšice³ registra ku prodaji vydati ráčil a pokudž mne co mírného potkati moci bude, tyž statek Chotěšickéj ode pana koupiti oumyslu sem, k[e] kteréžto koupi nemálo peněz hotovejch potřebovati budu. Za kteroužto příčinou Vaší mi[los]ti za to služebně žádám, že mne ((předně)) při sobě laskavě omluvného a dále na mne svou laskavou paměť majíc, ten tisíc kop míš[eňských] při nejprv příštím s[vatě]m Havle,⁴ kterýž oznámený potřebě mý oplatiti račte. Však jestliže by pan z Valdštejna o tyž statek Chotěšickéj se smluviti chtíti ráčil a trh mezi námi se rozešel <ktorejž nejděle v třech nedělích> tehdy nejsem proti tomu, abych Vaší mi[los]ti neměl ten tisíc kop míš[eňských] do času s[vatě]ho Jiří⁵ nejprve příštího sčekaní učiniti. A na čem ta věc pozůstávati bude, nepominu Vaší mi[los]ti ve třech nedělích to v známost uvěsti. Nebo ve všem mně možným Vaší mi[los]ti sloužiti sem žádostiv a k službě se poručena činím. S tím milost a ochrana Pána Boha všemohoucího s námi se všemi býti rač. Dat[um] na Byšicích⁶ 18. Augusti léta 1616.

[Bez podpisu]⁷

² Henyk z Valdštejna na Dobrovici a Kunstberce (1568-1623), komorník a rada arciknížete Maxmiliána Habsburského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant v Drážďanech.

³ Chotěšice, farní ves východně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Jana mladšího z Valdštejna a Henyka z Valdštejna, později konfiskovány Mikuláši Gerštorfovi z Gerštorfu.

⁴ K termínu 16. října 1616.

⁵ K termínu 23. dubna 1617.

⁶ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁷ Rukopis odpovídá autografům Šťastného Václava Pětipeského, stejně tak kontext sdělení potvrzuje autorství.

879.

[Šťastný Václav Pětipeský] píše Václavu Trmalovi z Toušic. Upomíná ho k uhrazení již odložené splátky dluhů v částkách 200 a 1 300 kop míšeňských grošů k již uplynulému termínu svatého Jiří. Poněvadž dosud ani přes odklad nezaplatil a Pětipeský sám potřebuje hotovost, nemůže mu poskytnout další odklad k bližícímu se termínu svatého Havla. Žádá o pochopení a splacení dluhu i s úroky.

Byšice, 24. srpna 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 64, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Trmalovi z Toušic a na Chvatěrubech, panu švagru a kmotru mému vzláště a důvěrně milému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a kmotře můj zvláště milý. Téhož zdraví, při něm jiné všechno nejlepší dobré přál bych tvý mi[los]ti věrně a upřímně rád.

Jakou odpověď na psaní mé mně dávati a za další sčekání žádati ráčíš, tomu sem z přečtení též odpovědi porozuměl. I poněvadž dvě stě pozůstávající při minulým s[vatě]m Jiří¹ v jistotě² složití a zaplatit <si> majíc, až posavad toho se neděje, těch pak třinácté set kop míš[ěnských] na ten způsob do času s[vatě]ho Havla³ nejprv příštího a již přicházejícího sčekání jsem učinil, ale mi při týmž čase v jistotě složeny byly. Načež, že mně složeny budou, sem se ubezpečil. Poněvadž pak nyní i k svařtém[u] Havlu k svý vlastní důležitý potřebě nemalou než velkou sumu peněz míti a shledati musím, ((za tou příčinou)) žádosti tvý mi[los]ti naplniti a dalšího sčekání učiniti nemohu. Žádám, že mne při sobě omluvného jmíti a jednu i druhou sumu vedli znění jistot a zapsání svýho i s ouroky na týž sumy vzešlými zaplatit ráčíš. S tím Milost Boží s námi se všemi býti rač. Datum na Byšicích⁴ 24. Augusti léta 1616.

[Bez podpisu]⁵

¹ K termínu 23. dubna 1616.

² Jistota – dlužní úpis.

³ K termínu 16. října 1616.

⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁵ Rukopis odpovídá autografům Šťastného Václava Pětipeského, stejně tak kontext listu.

880.

Eva Pětipeská z Údrče píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se, že k Pětipeskému dosud nevypravila svého staršího syna Jana Vojtěcha Pětipeského. Z důvodu smrti manžela Jana Albrechta a vlastní zaneprázdněnosti dosud nemohla pro takovou cestu opatřit synovi vhodný doprovod. Slibuje, že syna k Pětipeskému do Byšic přiveze příští sobotu nebo neděli.

Libochovičky, 26. srpna 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 25, český

Urozenému a statečnému rytíři panu Šťasnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Eberbergu na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu ujci a kmotru mému milýmu.

Modlitbu svou vzkazuji a od pána Boha všechno dobrý a potěšitedlný Vaší milosti, můj vzvláště milý pane ujče a kmotře, vinšuji a žádám. Psaní, kderé mi činiti ráčíte, přečtouce je, v něm sem porozuměla, že sobě stěžovati ráčíte strany syna mýho Jana Vojtěcha,¹ k Vaší milosti jak dlouho neposílám, ani sama nevezu. Pána Boha se v tom dokládám, že bych jej byla tehďáz přivezla, jak sem s Vaší milostí byla pravila, než pro nemoc a smrt dobré paměti pana Albrechta,² že sem [se] svou nejmilejší paní mateř³ při něm byla, takž pro jiný svý pilný potřeby sem se vypraviti nemohla a taky sem neměla a nemám, pán

¹ Jan Vojtěch Pětipeský z Chýš a Egrberku († po 1618), syn Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 1614).

² Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 10. října 1613), přisedící nejvyššího purkrabského soudu, bratranec Šťastného Václava Pětipeského, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

³ Johana Údrcká, rozená Kyšperská z Vřesovic.

Bůh, nikoho svým synem na cestu poslati. Vaší m[ilos]ti velice žádám, že mě při sobě omluvna jmíti ráčíte. Jestli pán Bůh zdraví popřítí ráčí, dá-li pán Bůh, tuto sobotu nebo tuto neděli nejprve přísti⁴ k Vaší mi[losti] přivéztí chci. A tak s tím milost pána Boha rač bejti s námi se všemi. Datum na Libochovičkách ten pátek po sv[atým] Bartoloměji apoštolu páně léta 1616.

Eva Pětipeská z Audrče a na Libochovičkách⁵

⁴ Ve dnech 3. až 4. září 1616.

⁵ Eva Pětipeská z Údrče († po 1621), manželka Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 1614), bratrance Šťastného Václava Pětipeského.

881.

Jan Litvín Říčanský z Řičan píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o odklad splátky dluhu 400 kop míšeňských grošů až do termínu svatého Jiří příštího roku, neboť k nadcházejícímu termínu svatého Havla musí za rukojemství (v nejmenovaném dluhu) zaplatit 2 500 kop grošů míšeňských. Navíc utrpěl neúrodou ozimu a musí nakupovat ječmen, oves a dokonce i slámu. Prosí za takovou přátelskou službu. Je ochoten přednostně prodat Pětipeskému svého hnědého okovaného koně, o něhož mají mnozí zájem. Ostatně pro něj nemá oves ani „pěkné stádo“, což by si kuň zasloužil. Žádá odpověď.

Hořovice, 26. srpna 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 85-86, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku a na Byšicích, panu švagru a bratru mému zvláště důvěrně milému, k dod[ání].
(A. 1616 od pana Jana Litvína z Řičan,¹ žádá, abych mu peněz sčecal.)²*

Službu vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště důvěrně milej. Téhož zdraví i jiného všeho nejlepšího dobrého Tvý mi[los]ti upřímným srdcem na Pánu Bohu věrně žádám.

Psaní tvý mi[losti] jsem přijal a co by v sobě obsahovalo, z něho jsem po přečtení vyrozuměl. I můj zvláště milej pane švagře a bratře, za to tvou mi[los]t velice žádám, že mi těch 400 kop míš[eňských], pokudž jest možné, do času s[svatéh]o Jiří³ léta 1617 nejprve příštího sčekání učiniti ráčíš. Nebo tvý M[ilos]ti vpravdě oznámiti mohu, že ted' při tomto svatém Havle⁴ opět za rukojemství do 2 500 kop míš[eňských] od sebe dáti a odvésti musím a k tomu také Pán Bůh všemohoucí takovou neourodu tohoto roku na mne dopustiti ráčil, že obilíčko ozimého velmi na mále, ječmene pak a ovsu dokonce žádných, ani slám nemám. Všecko kupovati musím. Načež mi těžce 1 500 kop míš[eňských] vystačiti moci bude. Pročež věřím, že mne v této žádosti mé oslyšeti neráčíš. Dá-li Pán Bůh, při

¹ Jan Litvín Říčanský z Řičan na Hořovicích († asi 1637), císařský rada a komorník, hejtman Podbrdského kraje (1602-1603, 1604-1605, 1605,1606, 1607-1607, 1609-1610, 1610-1611, 1612-1613, 1613-1614, 1615-1616), přední účastník třetí pražské defenestrace a stavovského povstání.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ K termínu 23. dubna 1617.

⁴ K termínu 16. října 1616.

*s[vatě]m Jiří takovou sumu tvý mi[los]ti s vděčností a poděkováním zaplatiti a toho dob-
rého přátelství se všelijak libezně odměniti i přátelsky odsloužiti nepominu.*

*A vedle toho, můj zvláště milej pane bratře, tak jakž jsi se mnou někol[i]krátě mluvil,
pokudž by mi ((kdy)) můj starej hnědej ((pokova))⁵ na odbytu byl, abych jej tvý M[ilos]ti
dopřál a prodal. I nemaje stáda pěkného žádného, ani dostatku ovsu, pokudž o něj státi
chtíti ráčíš, nejsem odporen (ač sice někteří jiní o něj hrubě stojí) tvý M[ilos]ti jej dopřá-
ti. A jest jistě škoda, že někde mezi pěknem stádem býti nemá! Pročež jaká by vůle tvý
M[ilos]ti v tom byla, za oznámení i za odpověď na toto psaní mé žádám. S tím ochrana
Pána Boha všemohoucího s námi býti rač se všemi. Dat[um] na Hořovicích⁶ v pátek po
památce s[vatého] Bartoloměje léta [1]616.*

*Tvý m[ilos]ti k přátelské službě volný švagr a bratr
Jan Litvín z Řičan a na Hořovicích,⁷
císaře římského, uherského a českého krále, Jeho M[ilos]ti rada a komorník, etc., m. p.*

⁵ Pokova – okovaný kůň.

⁶ Hořovice, město a zámek jihozápadně od Berouna (Středočeský kraj), od roku 1525 v držení Řičanských z Řičan, roku 1622 zkonfiskovány Janu Litvínovi z Řičan.

⁷ Jan Litvín Řičanský z Řičan na Hořovicích († asi 1637).

882.

Ctibor Smil Pecingár z Bydžína píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že trpí palčivou bolestí v pravém boku, která ho bodá skrz na skrz do páteře, až křičí bolestí. Neví, jak s ním Bůh dále naloží. Bude-li zdrav, rád vykoná vyžádanou službu. Psaní pro Jana mladšího Varlejcha z Bubna si nechal u sebe. Předá mu ho, až pojedje z Prahy, kdy se u něj má zastavit. Bratr Jana mladšího Varlejcha z Bubna Mikuláš někde „čejkuje“ a nikdo neví, kde právě je. Nedaleko na Jitkově u Jiřího Mitrovského z Nemyšle se jednalo o svatbě, což však muselo přerušit z důvodu Pecingárovy nemoci. Více pro mdlobu nemůže psát.

Bez místa, 27. srpna 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 29, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu ujci a bratru mému zvláště důvěrně milému.

((A. 1616 od pana Ctibora Smila Petcinkara,¹ že pro nemoc s těžkem na Chotěšice² bude moci přijeti.))³

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pan ujče a bratře můj zvláště upřímně milý. Téhož dobrého zdraví a v něm všech dobrých věcí tobě taky od milýho Pána Boha žádám a přeji věrně rád. A oznamuji ti, že od outerka minulého jsem v[e] velikým trestání

¹ Ctibor Smil Pecingár z Bydžína na Nechanicích a Kunčicích († 1623), hejtman Hradeckého kraje (1608-1609, 1610-1611, 1612-1613), účastník stavovského povstání.

² Chotěšice, farní ves východně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Jana mladšího z Valdštejna a Henyka z Valdštejna, později konfiskovány Mikuláši Gerštorfovi z Gerštorfu.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Božím. Na jakousi hroznou palčivost a v pravým boku na těžký klaní⁴ naskrz až do páteře, tak že někdy zkríknoti musím. Pán Bůh rač dále mým líkařem sám bejti. A protož nevím, jak dále sem mnou Pán Bůh naložiti ráčí, budu-li moci žádosti tvou vykonati. Bezpeč se, budu-li moci, že to rád vykonám, pakliže nepřijedu, budeš moci rozuměti, že toho zoumyslně nečiním. Psaní panu Janovi z Bubna⁵ sem za sebou nechal, jest nyní v Praze, má se u mne konečně zastaviti, když zase zejtra nebo v pondělí pojede, dodám jemu ho rád. Ale milostivě o něm držím, aby mohl ti se propůjčiti, poněvadž jest na cestě a domů jemu to taky všecko stí[ž]ně. Pan Mikuláš,⁶ bratr jeho, kdo ví, kde nyní tčejkuje. Maličko ne míli na Jitkově⁷ u pana Jíry Mitrovského,⁸ jedná tam sobě rozuměti o dodání svý nejmilejší. Velmi jest to nyní tak nemocí mou roztržito. Aby jedný mohl z nás někoho užiti. Více psáti pro mdlobu nemohu. Pán Bůh dej naše shledání v dobrým zdraví. Dat[um] v sobotu po s[vatém] Bartoloměji léta 1616.

*Tvůj do smrti
Ctibor Smil Pecingkar,⁹ m. p.*

⁴ Klaní – bodání, píchání, turnajový zápas, souboj.

⁵ Jan mladší Varlejš z Bubna na Závři (1570-1635), evangelický rytíř a válečník, účastnil se protitureckých a protibočkajovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska.

⁶ Mikuláš mladší z Bubna na Lipanské Lhotě a Skrovnici († asi 1622).

⁷ Jitkov, ves a tvrz jihovýchodně od Chotěboře (kraj Vysočina), v držení Mitrovských z Nemyšle.

⁸ Jíří starší Mitrovský z Nemyšle na Jitkově († po 1629), účastník stavovského povstání, omilostněn (1623), purkrabí pražského hradu (1623-1628).

⁹ Ctibor Smil Pecingár z Bydžína na Nechanicích a Kunčicích († 1623).

883.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Pavlovi Vosterskému Kaplíři ze Sulevic. Lituje, že se dlouho nesetkali osobně. Ptá se na jeho zdraví, sám není zcela zdrav. Ohledně smlouvy s Jetřichem Špetlem z Janovic a Annou Špetlovou z Dubé žádá, aby se 18. října 1616 dostavil do domu Bohuchvala Berky na Starém Městě pražském. Důvěrně prosí, aby tam podal vlastní písemné svědectví, za což se zavazuje službou. Připomíná splacení dluhu 5 000 kop míšeňských grošů. Potřebuje hotovost, protože hodlá zakoupit statek Chotěšice od Henyka z Valdštejna. Zavazuje se přátelstvím a službou.

Nové Město pražské, 3. září 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 41, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Pavlovi Vosterskému Kaplířovi z Sulevic a na Záluží,¹ panu ujci mému jistě důvěrně obzvláště a velice milému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče a bratře můj jistě důvěrně obzvláště a velice milej, zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého, od Pana Boha vinšujíc, přejí tvý mi[los]ti upřímně a věrně rád.

¹ Pavel Kaplíř ze Sulevic na Voticích a Záluží († po 1634), nejvyšší generálkvartýrmistr stavovského vojska (1618-1620), stavovský komisař jmenovaný k vyjednávání s Gáborem Bethlenem (1619), pobělohorský exulant, důstojník saské armády (1631), generálproviantmistr švédské armády (1634).

Můj nejmilejší pane ujče, velmi za obtížný mně to jest, že se tak prodlouženéj čas s tvou mi[los]tí shledati a o některé pilné věci důvěrně, jakožto s mým milým panem ujcem, promluviti a se poraditi nemohu, majíce pak toto náhodné psaní, nemohl sem toho pomínouti tvou mi[los]t] navštívití, chtěice rád věděti, kterak se na svém zdraví i jináč mívati ráčíš. Já z milosti Pána Boha v prostředním zdraví postaven sem, Pán Bůh všemohoucí rač nás z obojí strany dále chrániti. Přitom tvý mi[los]t]i oznamuji, že ((přece)) smlouva mezi panem Špetlem² a paní Špetlovou³ a osobou mou v outerý den s[vatého] Lukáše, to jest 18. dne měsíce října, ((v Starým Městě pražským)) v domě Pana Bohuchvala Berky⁴ předsevzata býti má, k[e] kteréžto smlouvě vomlulu vašich mi[los]t]i a jinejch toho k mocné ubrmanské⁵ vejpovědi přestal. Protož tvý mi[los]t]i, jakožto svýho důvěrného a nejmilejšího pana ujce, jak předešle oustně, potomně skrze psaní, tak i ještě tímto psaním, za to přátelsky <snažně> ((velice)) důvěrně žádám, poněvadž si to k sobě ((vedle jinejch k ubrmanské vejpovědi)) přijíti ráčil, že na mě svou paměť míti, k vejš oznámenýmu 18. dni říjnu do měst pražských přijeti a vedle jistého snešení, na tom zůstání, spolu s jinejma ((touž věc)) před sebe vzíti. A což tu na žádost mou učiniti ráčíš, zakazují se tvý mi[los]t]i se toho dle nejvyšší možnosti svý vším dobrým přátelstvím každého času upřímně a volně odsluhovati. Dále tvý mi[los]t]i tajiti nemohu, že sem toho oumyslu ode pana Henyka z Valdštejna⁶ statek Chotěšický⁷ kupovati a mám naději, že se i stane, k čemuž nemalou sumu peněz na hotově míti a shledati musím. Protož tvý mi[los]t]i za to žádám, že mi k tak důležité a pilné potřebě mé těch pět tisíc kop míš[eňských] k nejprv příštímu s[vatému] Havlu zhotoviti a oplatiti ráčíš, zase jinším časem, až jestliže by toho potrebovati ráčil a já peníze před rukami měl, chci tvý mi[los]t]i, co poručiti ráčíš, všecko rád učiniti. S tím tvý mi[los]t]i se poručena činím a neproměnitelně upřímně věrný ujec a volný sluha zůstávám a na tuto jednu i druhou žádost mou odpovědi učinlivě <přátelské obzvláště pak naše společný přátelské> a přátelské s radostí očekávati budu. Milost a ochrana Pána Boha všemohoucího s námi se všemi býti a naše společný shledání v dobrým a potěšitelným zdraví popřítí a dáti rač. Dat[um] v Novém Městě pražským v domě mém 3. dne září léta 1616.

<((nebo tak kdyby se státi nemohlo))>

[Bez podpisu]

² Jetřich Špetle z Janovic na Liblicích († 1640), soused Šťastného Václava Pětipeského.

³ Anna Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsí († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

⁴ Bohuchval starší Berka z Dubé a Lipé na Loukovci, Kuřívodech a Bělé pod Bezdězem (1561- po 1621), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1600-1601, 1608-1609, 1613-1614, 1615-1616), nejvyšší berník (1615-1616), stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší purkrabí Království českého (1619-1620).

⁵ Ubrmanský – výraz pro vrchnostenský soud, týkající se vrchnostenského soudu.

⁶ Henyk z Valdštejna na Dobrovici a Kunstberce (1568-1623), komorník a rada arciknížete Maxmiliána Habsburského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant v Drážďanech, kmotr Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁷ Chotěšice, farní ves východně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Jana mladšího z Valdštejna a Henyka z Valdštejna, později konfiskovány Mikuláši Gerštorfovi z Gerštorfu.

884.

Jan Sezima ze Sezimova Ústí píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Dostal zprávu od svých poddaných ze vsi Brusov, že Jiřík Richter, který vypálil jeden dvůr Sezimova poddaného, zběhl na Pětipeského grunty do vsi Chodče. Žádá o jeho zat-

čení a sdělení, kdy pro něj může poslat. Odvolává se přitom na zemské zřízení. Zavazuje se obdobnou službou.

Úštěk, 7. září 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 40, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskýmu z Chýš a z Egerbergku a na Byšicích, panu a příteli mému zvláště milé[mu].

((1616 od J[eho] m[ilosti] nejvyššího p[ana] komorníka o zjištění Jiříka Richtera z Chod[če]¹.)²

Službu svou vzkazují, urozený pane a příteli můj zvláště milej, zdraví, při něm jiného všeho dobrého přál bych vám věrně rád.

Nemohu před vámi toho tejna učiniti, kderak sou přišli ke mně lidé poddaní moji ze vsi Brusova,³ zprávu mi toho učinili, kderak by se doptati měli Jiříka Richtera⁴ na gruntech vašich ve vsi Chodči,⁵ kderej jest jednoho poddanýho mýho beze vsí příčiny jemu dvůr vypálil a maje se z toho vyvozovati, souc na rukojmích, z gruntův mejch zběhl a utekl, žádajice za opatření. I poněvadž týž jistej jest poddanejm mejm, kterýž se z Míšeň⁶ přibrál a mně sobě za pána vzal, za to vás přátelsky žádám, ano i podli práva a zřízení zemského napomínám, že se ním dostatečně ujistiti poručíte a kdy bych pro něj poslati měl, den jmenovati budete. Což i já, kdyby se věc k tý napodobný přitrefila, též bych učiniti chtěl. S tím milost Boží s námi. Datum na Oustí⁷ v středu po s[va]tým Jiljí léta 1616.

Jan Sezima z Sezimova Oustí a na Oustí,⁸

J[eho] C[ísařské] M[ilosti] rada a dědičný kraječ a nejvyšší komorník K[rále] č[eského]

¹ Jiřík Richter, poddaný Jana Sezimy z Ústí.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Brusov, ves severovýchodně od Litoměřic (Ústecký kraj), příslušenství panství Úštěk v držení Jana Sezimy a později jeho syna Jana Viléma Sezimy z Ústí (do 1621).

⁴ Jiřík Richter, poddaný Jana Sezimy z Ústí.

⁵ Chodeč, ves severně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského a Zikmunda Belvice z Nostvic.

⁶ Míšeň, hornolužické město na Labi a okres severozápadně od Drážďan (německá spolková země Sasko).

⁷ Úštěk, dříve Ouští, městečko východně od Litoměřic (Ústecký kraj), městečko a panství roku 1621 zkonfiskováno Jiřímu Vilémovi Sezimovi z Ústí.

⁸ Jan Sezima ze Sezimova Ústí na Úštěku († 1617), dědičný kraječ Království českého, přisedící zemského soudu, stavovský direktor (1609), dvorský sudí (1610-1611), nejvyšší komorník Království českého (1611-1617) a přisedící nejvyššího zemského soudu (1611-1617).

885.

Jiří Malovec z Chýnova a Vimperku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egerberku. Oznamuje, že se jeho manželce narodil syn. Zve ho na křtiny, které se uskuteční v pondělí 19. září v Újezdě (u Hořovic). Žádá, aby přijel již brzy ráno a následně se stal kmotrem jeho syna. Zavazuje se přátelstvím a doufá ve vyslyšení této křesťanské žádosti.

Újezd, 8. září 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 52, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egkrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci a bratru mému důvěrně zvláště milému, k dodání. ((1615¹ od p[ana] Jiřího Malovce,² zuve na křtině.))³

Službu svou tvé mi[los]ti vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane ujče a bratře můj důvěrně zvláště milý, zdraví od Pána Boha a jiného všeho dobrého Tvé mi[los]ti přeji upřímně a věrně rád.

Vedle toho, můj zvláště milý pane švagře, velikou radostí tvé mi[los]ti tajiti nemohu, že jest Pán Bůh všemohoucí mě a manželku⁴ mou nejmilejší z milosrdenství svého milostivě potěšiti a jí, manželce mé nejmilejší, laskavým a milostivým pomocníkem bejti a v pondělí po s[va]jtém Jilji⁵ šťastný porod popřítí a nám spolu syna milého předně pro čest a slávu svou a nám rodičům ku potěšení dáti a do vůle své svatě propůjčiti ráčil. Za kde-rážto dobrodinní jeho Božské milosti čest, chvála vzdána buď.

Poněvadž pak to nemluvnátko, syn náš milý, mimo znovuzrození z vody ducha svatého a přijetí svátosti křtu svatého, jinak v počet volených Božích pojato a poctěno býti nemůže, jsem toho oumyslu, bude-li vůle Pána Boha, podle nařízení cirkve svaté téhož synáčka mého milého v pondělí po neděli Miserere, jenž jest 19. dne měsíce září, správci duchovnímu dáti pokřtiti. I nemohouce to bez přítomnosti dobrých a věrných křesťanův býti a znajíce Tvou mi[lost] obzvláště vždyckny k nám ve všem dobrém nakloněnu bejti, Tvou mi[los]t, můj zvláště milý pane ujče a bratře, služebně a přátelsky žádám, že na týž svrchu jmenovaný den ke mně na Oujezd⁶ tím raněji přijeti ráčíš a témuž nemluvnátku, synu mému nejmilejšímu, při křtu svatým, přednesouce jej na modlitbách svých ku Pánu Bohu všemohoucímu, za rukojmě a mně a manželce mé nejmilejší za pana kmotra se postaviti. A této křesťanské žádosti mé neoslyšeti ráčíš. Za odpověď s naplněním žádosti mé přátelské Tvou m[ilost] žádám. S tím Milost Pána Boha našeho se všemi námi. Dat[um] na Oujezdě ve čtvrtek, den Narození Panny Marie léta 1616.

Jiří Malovec z Chejnova a z Vintrbergka a na Oujezdě⁷

¹ Zjevně chyba v dataci registrem, datace pisatele v textu listu odpovídá roku 1616.

² Jiří Malovec z Chýnova a Vimperku († 1647), hejtman Menšího Města pražského (1625-1629), purkrabí Hradeckého kraje (1629-1638), povýšen do panského stavu (1638).

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Mandalena Malovcová, rozená Belvicová z Nostvic na Liběchově, Sukoradech a Újezdě († 1644), manželka Jiřího Malovce z Malovic a Chýnova.

⁵ Dne 5. září 1615.

⁶ Újezd u Hořovic, ves jihozápadně od Berouna (Středočeský kraj), v držení Jiřího Malovce z Malovic a Chýnova.

⁷ Jiří Malovec z Chýnova a Vimperku († 1647).

886.

Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egkrberku. Hodlá zakoupit díl statku Berštejn a ptá se, kde by mezi hranicemi jejich gruntů mohl nastat případný spor. Žádá, aby se jako svědek zúčastnil jednání o koupi dílu statku Berštejn. Společně s bratrem Jiřím již objeli dané pozemky a stanovili datum jednání na 22. září 1616. Zve Pětipeského den předem do Doks k večeři. Následujícího dne ráno pojedou do Berštejna. Doufá v kladnou odpověď a zavazuje se dobrým přátelstvím.

Doksy, 16. září 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudniční (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 112-113, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu švagru a bratru mému důvěrně zvláště milému, k dodání.

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj důvěrně zvláště milý. Zdraví i jiné všechno nejlepší dobré od pána Boha panu švagru vinšuji a věrně rád přeji. Tyto pomínulé dny panu švagru sem psaní učinil, oznamující, že jistý vejjezd a zhlídnutí dílu statku Berštejnského¹ jmiti budu, k čemuž pana švagra že se dožádati míním a tu potom odtad' (pokudž možné), kdež by tak mezi grunty našimi odpor býti, chtěl sjeti, to spatřiti a pokudž možné, k dobrému konci přivésti nepominuli. I oznamuji panu švagru, že jest mezi mnou a panem Jiřím Berkou,² panem bratrem mým zvláště milým, již k takovému spatření i pokudž bude moci bejti k ztržení téhož dílu, jistý den, totiž 22. dne měsíce tohoto Septemb[ris]³ obrán a jmenován. Protož pana švagra, jakž kdy předešle, tak i nyní, za to přátelsky žádám, že mi tak mnoho přátelství prokáže a ke mně na Dokez⁴ ten den předtím, to jest den svatého Matouše⁵ nejprve příštího, tím zázeji k večeri přijede a na zejří ráno, dá Bůh, mně se za jednoho pana a přítele postavíc, v ta místa vypraviti nepomine. Což věřím, že tak pan švagr na žádost mou učiní. Pro mne se toho panu švagru touž měrou i jiným vším dobrým přátelstvím odměnění. S tím milost Božská s námi všechněmi býti rač. Dán na Dokzi 16. Septem[bris] 1616.

*Páně švagrů každého času volnej bratr a soused zůstá[vá]m
Václav starší Berka z Dubé a z Lipé na Loučení, Dešné,
Houce, Vidimi a Bezdězi, hejtman kraje Boleslavského
V[áclav] B[erka]⁶*

¹ Nový Berštejn, ves a renesanční zámek jižně od České Lípy (Liberecký kraj), při zámku provozován od poslední třetiny 16. století panský pivovar, v držení Berků z Dubé do roku 1621.

² Jiří Berka z Dubé a Lipé († 1618), starší bratr Václava staršího Berky z Dubé a Lipé, souseda Šťastného Václava Pětipeského.

³ Dne 22. září 1616.

⁴ Doksy, město a renesanční zámek jihovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (1596-1621).

⁵ Dne 21. září 1616.

⁶ Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučení, Dešné, Houce, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

887.

Eva Pětipeská z Údrče píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odovídá na psaní, v němž Šťastný Václav Pětipeský žádal, aby jistý (preceptor) Vacek vyučoval jejího syna Adama Felixe každý den ráno dvě hodiny abecedě. Eva Pětipeská tvrdí, že je její syn na výuku v necelých čtyřech letech zatím příliš mladý. Preceptora mu zjedná později. Dále se omlouvá z návštěvy Byšic o letošních Vánocích, neboť očekává v Libochovičkách návštěvu rodičů. Prosí, aby Šťastný Václav Pětipeský propustil z Byšic

na Vánoce do Libochoviček jejího staršího syna Vojtěcha. Je připravena poslat pro něj vlastní koně. Slibuje, že po Vánocích syna Vojtěcha opět odešle k Pětipeskému do Byšic. Libochovičky, 28. září 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 21, česky¹

Urozenému a statečnému rytíři panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu ujci a kmotru milému, k dodání.

Modlitbu svou vzkazují Vašnosti, urozený pane ujče a kmotře můj milý, na pánu Bohu žádajíce, Vašnosti všechno dobré upřímně ráda přeji. Kdež v psaní svejm dokládati račte, abych poručila Vackovi,² aby každéj den ráno i od víčera asi dvě hodiny Adámka³ abecedě poučil, tak aby pomalu zvykal. Můj milý pane ujče, mně se ještě vidí Adámek příliš malej k učení, neb nejní více starší jen tři léta, na čtvrtéj rok mu teprva [j]de, nebo aniž ještě nedobře mluvíti umí. Když pán Bůh dá, že starší bude, chci mu preceptora z[j]jednati, aby vůli Boží znáti se učil. Kdež dokládati račte, abych, dá-li pán Bůh, tyto svádky vánoční na Byšice⁴ přijela a Vojtíškoví⁵ pohlídala, kterak se učí, můj zvláště milý pane ujče, mohu vašnosti o[z]námíti, že mi nejní možná, abych mohla přijeti, neb, dá-li milý pán Bůh nám všem ve zdraví dočekati, čekám k sobě na svádky mýho nejmilejšího pana vo[t]ce,⁶ svou nejmilejší paní mateř,⁷ na žádost mou mi připověděli, čekám je, přijedou-li. Vašnosti žádám, že račte mýho Vojtíška, dá-li pán Bůh, na tyto svádky ke mně na Libochovička⁸ vodpustiti, já kdybych věděla, že ho račte vodpustiti, poslala bych svý koně pro něho. Vašnosti bych ho zasi brzo na Byšice poslala. Vašnosti prosím, že proti to<s>mu bejti neračte. S tím milost pána Boha rač bejti s námi se všemi. Datum na Libochovičkách⁹ ve středu po Obětování panny Marie léta 1616.

*Eva Pětipeská z Oudrče
a na Libochovičkách¹⁰*

¹ Obsah listu vydal A. SEDLÁČEK, *Hrady, zámky a tvrze VIII*, s. 146.

² Vacek, písař, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

³ Adam Felix Pětipeský z Chýš a Egrberku (1611-1661 Pirna), syn Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 1614), pozdější exulant a důstojník švédské armády (1639).

⁴ Byšice, městečko s renesančně upravenou tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁵ Jan Vojtěch Pětipeský z Chýš a Egrberku († po 1618), syn Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 1614).

⁶ Jiří Údrcký z Údrče na Třebivlicích (před 1573- asi 1622), komisař stavovského direktoria (1618-1619), 1623 posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku za účast ve stavovském povstání.

⁷ Johana Údrcká, rozená Kyšperská z Vřesovic.

⁸ Libochovičky, ves ve Slánsku východně od Kladna (Středočeský kraj) v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1560-1621).

⁹ Libochovičky, ves ve Slánsku východně od Kladna (Středočeský kraj).

¹⁰ Eva Pětipeská z Údrče († po 1621), manželka Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 1614), bratrance Šťastného Václava Pětipeského.

888.

Anna Špetlová z Dubé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že se pro zaneprázdnění v Praze při zemském soudu nemůže dostavit k termí-

novanému jednání, ani na svém místě nikoho vyslat. Poddaný jejich děti Havel Starý trvá na odpovědi a omluvě Jakuba Zvelebila, Pětipeského rychtáře ze vsi Hostín. Výše cituje jeho stížnost a Pětipeského odpověď.

Liblice, 28. září 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 34, česky

*Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu sousedu mému milému, k dodání.
(A v nebytí páně doma, komuž správa poručena, k dodání.)*

Modlitbu svou vzkazuji, urozený pane sousede můj milý, zdraví i jiného všeho dobrého přála bych vám ráda.

Kdež mi skrz psaní a odpověď svou oznamujete, že k žádosti mé dle ohlášení svého (poněvadž Havel, syn Urbana Starého,¹ poddanej dítek mých, na odpovědi a omluvě Jakuba Zvelebila,² rychtáře ze vsi Hostinný,³ poddaného vašeho, přestati nemínil) tak činíte a mne na místě téhož poddaného dítek mých k provozování toho, což jest sobě tak za stížnost poddanej dítek mých do výš dotčeného poddaného vašeho položil před vámi na Byšicích,⁴ den, totiž v sobotu po svatým Jeronýmu,⁵ to jest prvního dne měsíce října nejprv příštího, pokládati chtíc touž stížnost na týž den, slyšeti a pokudž se co toho tu na poddaného vašeho provedlo, od něho za spravedlivé učiniti, tak jakž to v psaní a odpovědi vaší, kteréž jest datum na Byšicích v pátek den svatě Lidmily⁶ léta tohoto 1616, obšírněji napsané a obsažené jest.

I oznamuji vám, že na týž den sobotní, od vás mně tak na místě poddaného dítek mých k provedení též stížnosti jeho položený, pro svá mnohá a pilná zanepřázdnění, o kterýchž vy i na díle dobře víte, v městech pražských při soudu zemském, kterýž se také již dotčeného dne začne, bejti musím. Z kderýchžto příčin nejní mi možné na ten čas srocení vašeho (a nemohouc k němu dostačiti, ani koho na místě svém pro táž svá pilná zanepřázdnění a odjezd vyslati) ujíti. S tím Milost Boží s námi. Dat[um] na Liblicích⁷ v středu den památný svatého Václava léta 1616.

Anna Špetlová rozená z Dubé a na Liblicích⁸

¹ Havel Starý, syn Urbana Starého, poddaný Smila a Kateřiny Vlinských z Vliněvsi.

² Jakub Zvelebil, rychtář ze vsi Hostín, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

³ Hostín, dříve Hostinná/Hostinný, ves východně od Mělníka a severně od Byšic (Středočeský kraj), v držení Anny Homutové z Hrušova a následně Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁵ Dne 1. října 1616.

⁶ Dne 16. září 1616.

⁷ Liblice, ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), částečně v držení Šťastného Václava Pětipeského, do roku 1611 v držení Jindřicha Vlinského z Vliněvsi, poté v držení Anny Špetlové z Dubé.

⁸ Anna Vlinská/Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsi († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

889.

Bohuchval Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že právě přečetl Pětipeského psaní předané poslem a porozuměl jeho

žádosti. S dalšími „pány a přáteli“ se postaví za Pětipeského ve sporu s Annou Špetlovou z Dubé, a to podle svých nejvyšších možností. Příští středu přijede v té příčině k jednání do Prahy. Zavazuje se dobrým přátelstvím.

Bělá pod Bezdězem, 6. října 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 76-77, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu švagru a synu mému důvěrně zvláště milému.

((A. 1616 od pana pana Bohuchvala Berky,¹ že za příčinou tý smlouvy mezi paní Špetlovou² a mnou do Prahy přijeti chce.))

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a synu můj důvěrně zvláště milý. Téhož zdraví a v něm jiného všeho dobrého, od pána Boha žádajíce, přál bych panu synu věrně rád. Očekávající dle mého se panem synem na tom zůstání na zprávu tu, oč tak mezi panem synem a paní Annou Špetlovou³ činiti jest, nyní pak této hodiny jest mně táž věc od posla pana syna dodána, kterouž s bedlivostí přehlídnouti i tolikéž taky v své uvázení vzíti a dle své nejvyšší možnosti v tom podle jiných Jich mi[los]tí pánův přátel k té věci dožádaných pracovati chci. A za tou samou příčinou jsem toho oumyslu příští středu⁴ bohdá do měst pražských konečně se vypraviti. Já, v čem pak dále panu synu jaké dobré a příjemné přátelství prokázati budu moci, jmá mě pan syn starou měrou vždycky volného jmíti. A s tím se panu synu na všem dobře a šťastně jmíti vinšuji. Datum na zámku Bělé⁵ ve čtvrtek po svatém Michalu léta 1616.

*Páně synu volný sluha zůstává[m]
Bohuchval Berka z Dubé a z Lipé na Loukovci nad Jizerou,
Kuřívodech, Bělé a Chýšech, římského císaře J[eho] m[ilos]tí rada⁶
vlastní rukou*

¹ Bohuchval starší Berka z Dubé a Lipé na Loukovci nad Jizerou († po 1622), stavovský direktor (1618-1619) a nejvyšší purkrabí Království českého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1600-1601, 1608-1609, 1613-1614, 1615-1616).

² Anna Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsi († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

³ Anna Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640).

⁴ Dne 12. října 1616.

⁵ Bělá pod Bezdězem, městečko severozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Bohuchvala staršího Berky z Dubé a Lipé (1596-1620), následně Albrechta z Valdštejna.

⁶ Bohuchval starší Berka z Dubé a Lipé na Loukovci nad Jizerou († po 1622).

890.

Jan Kryštof Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrbergku. Dozvěděl se, že Pětipeský má hojnost pšenice na prodej. Ptá se, kdy by ho mohl navštívit, aby s ním projednal její prodej a zároveň ho nijak nezanepřázdnil. Žádá odpověď. Podle Pětipeského přípisu šlo o prodej pšenice k setbě.

Liběchov, 8. října 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 39, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému, k dodání.

((V nebytí pána doma, komu správa poručena.))¹

((A. 1616 od pana Jana Krystofa Belvice,² abych mu k semenám pšenice prodal.))³

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého, od pána Boha vinšujíc, přeji Tvý mi[los]ti upřímně věrně rád. Majíce sobě toho, kterak by mimo potřebu svou nemálo pšenice na prodej jmíti ráčil, jistou zprávu danou, naschválně k Tvý mi[los]ti odsílajíc, (pokudž by tak bylo) za oznámení žádám, kderý čas by doma býti ráčil, a kdy bych Tvý mi[los]ti nijaké zaneprázdnění neučinil, nepominul bych k Tvý mi[los]ti přijeti a s Tvou mi[los]tí o zaprodání mně něco takové pšenice rozmluviti. Odpovědi žádajíc. Milost Boží rač býti se všemi námi. Datum na Liběchově⁴ v sobotu po s[vatě]m Františku léta 1616.

Jan Krystof Belvic z Nostvic na Liběchově a Počáplích⁵

¹ Autograf odesílatele.

² Jan Kryštof Belvic z Nostvic na Liběchově a Počáplích († před 1630).

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Liběchov, městečko severně od Mělníka na pravém břehu Labe s renesančně upravenou tvrzí (Středočeský kraj), v letech 1615-1621 v držení Jana Kryštofa Belvice z Nostvic.

⁵ Jan Kryštof Belvic z Nostvic na Liběchově a Počáplích († před 1630).

891.

Mikuláš Hložek z Byslavic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se, že do úterý nevyřídí jistou záležitost se svědky. Trpí právě těžkou kolikou a řadu dní neměl ani stolici. Apatykář mu musí dvakrát denně podávat klystýr, doktor mu podává další tekuté léky, přesto se ještě neuzdravil a několik dní se dávil. Nejí, může se pouze trochu napít piva. Nemůže ani chodit, ani sedět, pouze ležet. Vědí o tom místokomorník i úředníci. Prosí o omluvu. Kdyby byl zdrav, již by záležitost vyřídil. Učiní tak co nejdříve po zotavení. Děkuje za poslané ptáky a zavazuje se službou.

Bez místa, 9. října 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 10, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu a příteli mně laskavě příznivě[m]u.

((A. 1616 od pana Hložka,¹ že pro nemoc svou nemůže dostačiti s vejписы svědkův.))²

¹ Mikuláš Hložek z Byslavic na Nuslích († 1614), úředník kanceláře zemských desek, syn pražského právníka a úředníka královské kanceláře Natanaela Hložka z Byslavic († 1608).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Službu svú vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane a přáteli mně a laskavě příznivý. Zdraví i jiného všeho dobréh[ho] přeji Va[ší] M[ilos]ti věrně. Jakož mi opět ráčíte připomínati z strany Va[ší] M[ilos]ti svědků, abych je k outerku přihotovil. I v pravdě žet bych to byl rád učinil, ale zase na mě znova těžká nemoc přišla, již colika³ říkají, takže sem za mnoho dní žádných stolic neměl a posavad nemám. A musí mě apatykýř⁴ každý den dvakrát klistýrovati a doktor traňky⁵ dávatí a ještě mi není spomoženo, takže za příčinou tou několik dní vždycky sem se dávití bez přestání dávití musil. A již několik dní nic nejím, leč se trochu piva napiji. Takže od tý nemoci choditi ani seděti nemohu, leč ležeti musím. O čemž p[an] místokomorník i jiní páni ouředníci dobrou vědomost ráčí míti. Protož prosím, že mi ((ne))ráčíte za zlé míti. Kdybych byl zdrav, dávno by se to bylo vykonalo. Jakž mě Pán Bůh málo pozdraví, rád tu věc Va[ší] M[ilos]ti fedrovati⁶ budu. Z poslaných ptáků Va[ší] M[ilos]ti děkuji, dá-li mi Pán Bůh zdraví, každého času se Va[ší] M[ilos]ti budu odsluhovati. S tím se Va[ší] M[ilos]ti na všem dobře a šťastně míti vinšuji. Datum v neděli po s[vatém] Františku léta <a s> 1616.

*Vaší M[ilos]ti ve všem hotový služebník
Mikuláš Hložek z Byslavic⁷*

³ Colika – kolika, bolestivý záchvat v břišní krajině (pravá kolika postihuje trávicí ústrojí)

⁴ Apatykýř, apatykář – lékárník.

⁵ Traňk, trank – léčivý nápoj, tekutý lék, vodička.

⁶ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyfídit (záležitost).

⁷ Mikuláš Hložek z Byslavic na Nuslích († 1614), úředník kanceláře zemských desek.

892.

Henyk z Valdštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podivuje se, že na něj naléhá ohledně zaplacení 200 strychů ovsu, které mu půjčil kvůli loňské neúrodě a suchu. Chápal to jako přátelskou službu. Stejně tak se podivuje, že žádá zaplacení koně „mimochodníka“, kterého mu prý původně daroval z přátelské náklonnosti. Sám totiž jako „rozumný kavalír“ má vlastní mimochodníky vždy k dispozici ostatním přátelům, a nikoli „na řetízku“. Zároveň žádá o pojištěnou sumu peněz proti dlužnímu úpisu. Zavazuje se přátelstvím.

Dobrovice, 14. října 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 30-31, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšičích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu synu mému vzláště milému, k dodání.

((A. 1616 ode pana Henyka z Valdštejna¹ strany odměnění za kůň, vovsa a navrácení mně šuldtrýfu².))³

¹ Henyk z Valdštejna na Dobrovinci a Kunstberce (1568-1623), komorník a rada arciknížete Maxmiliána Habsburského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant v Drážďanech. Kmotr Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

² Šuldprýf, šuldbrýf – dlužní úpis.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane synu můj vzlaště milý. Téhož zdraví a jiného všeho dobrého od Pána Boha přeji panu synu věrně rád.

Příjevši z rybníku svého dnešního dne domů, dodáno jest mi psaní od pana syna, kteréž přečevši, co v sobě obsahuje a zavírá, z něho vyrozuměvši, jest mi i podivné bylo a vpravdě neuměl sem na to nikdy mysliti a nic sem se toho nenadál, aby mi takové psaní v příčině k žádosti pana syna prodaného těch 200 st[rychů] ovsa míry královské učiněno býti mělo. An pan syn to sám jako rozumný zná, jaký veliký nedostatek ovsu lonského roku byl a nadto pak letošního tou hroznou suchotou jest, kdež já, na nic toho se neohledaje, an to' Bůh ví, z něho sám kupovati musím, což si mi to jako k obzvláštnímu zalíbení a dokázání své volnosti přátelské, takových 200 strychů ovsa dopřál. Ted' pak dále v témž psaní pan syn mne žádá, abych mu (přec) odměnu za ten mimochodník,⁴ kterýž jest mi již před několika z lásky daroval, učinil <a takovejch> 200 strychů ovsa daroval. An pan syn to ví, že sem já, jak toho kleprlíka,⁵ ale jakživ na odměnu od žádného nic nepřijal, ani od sebe, též také tak nic nedaroval, ale potom, poněvadž se pan syn ohlásil, že ne na odměnu mi ho dává, ale z lásky jej prostentíruje [?] a nechtěl bez toho býti, tak sem jej od něho přijal, a to ovšem vždyckny pravil a mluvím, jestli že sem toho na panu synu nezasloužil, ale že se odsloužití chci, v tom ohlašoval a na tom i ještě jsem taky tak bez další zámluvy všelike || já též koně i mimochodníky mívám, proti žádnému poctivému kavalíru, na řetízku uvázané nic nemajíc, panu synu i každému poctivému kavalíru v možné příčině sloužití také rád vždyckny hotov jsem. A tak pana syna žádám, potřebujíce já k pilné a důležité potřebě své nemalou sumu peněz, pamatujíce též pan syn na to, že sem jemu vždyckny rád volen ve všem přátelství, že mně takovou sumu peněz od sebe listem zjištěnou spraviti a vedle téhož listu spokojiti nepomine. Já se dále v příčinách mně k vykonání možných každého času, v čem bych mohl panu synu jaké přátelství prokázati, volný vždyckny zůstávám. S tím Milost Boží ráčiz býti s námi. Dat[um] na Dobrovici⁶ v pátek po svatém Maximiliánu léta 1616.

*Panu synu upřímnej a důvěrnej otec, soused a sluha zůstávám
Henyk z Valdštejna a na Dobrovici a Kunstberce,⁷
Jeho mi[los]ti Arciknížete Maximiliána Rakouského rada a komorník, m. p.*

⁴ Mimochodník – lehký cestovní kůň cvičený ke kráčivému kroku.

⁵ Kleprlík – kulhavý kůň cvičený ke zvláštnímu kráčivému kroku.

⁶ Dobrovice, město a renesanční zámek jihovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Henyka z Valdštejna (do 1623).

⁷ Henyk z Valdštejna na Dobrovici a Kunstberce (1568-1623).

893.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberka píše Václavovi Vosterskému Kaplíři ze Sulevic. Podivuje se, že nedostal odpověď na několik svých předešlých psaní. Předpokládá, že tedy nemohla být doručena. Ohledně sporu s Jetřichem Špetlem z Janovic a Annou Špetlovou z Dubé oznamuje, že došlo k odkladu vzhledem ke zpoždění výpisu svědků od desk zemských. Doufá, že se shledají v Praze, kde budou moci o celé záležitosti promluvit osobně. Připomíná splacení dluhu 5 000 kop míšeňských grošů a úroku z půjčky. Pokud mu je nebude moci odvést k nadcházejícímu termínu svatého Havla, žádá o splacení nejpozději k termínu svatého Jiří. Sám totiž potřebuje hotovost. Zavazuje se přátelstvím.

Byšice, 17. října 1616

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Vosterskýmu Kaplíři z Sulevic a na Záluží, panu ujci mému důvěrně a zvláště milému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče a bratře můj důvěrně zvláště milý, zdraví a v něm jiného všeho dobrého, od Pána Boha vinšujíc, přeji Tvý mi[los]ti upřímně a věrně rád.

Učinil sem Tvý mi[los]ti několikero psaní, na kteréž žádné odpovědi sem nedostal, a co toho za příčinou jest, domyslit se nemohu, leč že taková psaní tvý mi[los]ti sou dodávány nebyly. Přitom tvý mi[los]ti oznamují, že toho jednání aneb ubrmanské¹ vejpovědi mezi panem Špetlem² a paní Špetlovou³ a osobou mou za příčinou, že jsme z obojí strany svědkův dckám zemským zavedených vejpisu dostati nemohli, až do nejprvnějšího dne po sirotčích dnech postních odloženo jest. Poněvadž pak mám naději, že tak v prodlouženém čase s tvou mi[los]tí se shledati moci ((budu)) a nebude-li moci dřívěji bejti, tehdy k týmuž nejprvnějšímu soudu že do měst pražských přijeti ráčíš. Pročež toho všeho do společného našeho spolu shledání pozůstavuji, toliko zprávu toho ((z jakých příčin ty soudní zaneprázdnění)) mezi paní Špetlovou a osobou mou vznikly, příležitostě odsílám a tvý mi[los]ti za to přátelsky a důvěrně žádám, že touž zprávu mou bedlivě přečísti <a toho poručiti> ráčíš, tak aby budoucně, když k týmuž jednání přijde, ráčil té věci povědom býti, nebo jakou zprávu toho činím, tomu všemu tak a nejináče jest. Dále pak, můj zvláště milej pane ujče, jak předešle, tak i nyní, za to tvý mi[los]ti přátelsky a důvěrně žádám, že mně těch pět tisíc kop míš[eňských] povinných při nynějším termínu času s[vatého] Havla,⁴ pokudž možné, pak-li by možné nebylo, tehdy k nejprv příštímu s[vatému] Jiří⁵ zhotoví[ti] a oplatiti a nyní toliko ourok celoroční do času s[vatého] Havla⁶ již jminulého vzešlý a zadržalý odeslati ráčíš, nebo nemalou sumu peněz na každou hodinu od sebe odvésti mám a ještě nemálo mně se nedostává. <S tím> A tak tvý mi[los]ti, jak předešle, tak i nyní, vždycky upřímný věrný ujec a volný sluha zůstávám. S tím milost Boží s námi se všemi býti a naše společný shledání v dobrým zdraví popříti a dáti rač. Dat[um] na Byšičích⁷ v pondělí po s[vatém] Havle oppatu, to jest 17. dne [Octo]bris léta 1616.

[Bez podpisu]

¹ Ubrmanský – výraz pro vrchnostenský soud, týkající se vrchnostenského soudu.

² Jetřich Špetle z Janovic na Liblicích († 1640), soused Šťastného Václava Pětipeského.

³ Anna Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsi († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

⁴ K termínu 16. října 1616.

⁵ K termínu 23. dubna 1617.

⁶ K termínu 16. října 1615.

⁷ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

894.

Petr Gerštorf z Gerštorfu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že se hodlá oženit s Markétou Bzenskou z Prorubě, pozůstalou dcerou po Adamovi Bzenském z Prorubě na Bezně, Všelisích a Niměřicích. Zve ho na svatební

veselí, které se uskuteční v Poděbradech v pondělí 21. listopadu 1616. Pětipeský má přijet den předem na večeri a druhého dne spolu s dalšími „pány a přáteli“ svou přítomností přispět k „poctivosti ženicha“ a slavnostnímu průběhu sňatku. Za takto prokázanou křesťanskou lásku se zavazuje službou. Očekává kladnou odpověď.

Poděbrady, 31. října 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 135-136, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egkrbergka na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště a důvěrně milému, k dodání.

((1616 od p[ana] Petra Ger[š]torfa,¹ zuve na veselí.))²

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milej. Zdraví, při tom jiného všeho dobrého přeji Tvý mi[los]ti věrně a upřímně rád. Před Tvou mi[los]tí netajím, kterak z vůle a vnuknutí Pána Boha všemohoucího a radou pánův a přátel mejch milejch oblíbil sem sobě k stavu svatého manželství urozenou pannu Markytku Bzenskou z Prorubě,³ pozůstalou dceru po někdy dobré paměti urozeným a statečným rytíři, panu Adamovi Bzenským z Sprorubě na Bezně, Všelísích a Niměřicích.⁴ Na mé pak snažné a poctivé vyhledávání toho, jak předně při Její mi[los]ti paní materi můj nejmilejší, tak také při páních bratrích a páních a přátelích mé nejmilejší, jest mi den k přátelské odpovědi a bohdá k šťastnému dodání od Jejich mi[los]tí dotčených pánův bratří jmenován, a to v pondělí den památný ((Obětování)) blahoslavené panny Marije,⁵ to jest 21. dne měsíce Novembris. I poněvadž pak takové veselí svadební bez přítomnosti poctivých lidí se konati nemůže, Tvý mi[los]ti za to služebně a přátelsky žádám, že mi ráčíš tu lásku prokázati a před nahoře jmenovaným dnem do města Poděbrad nad Labem⁶ tím zázeji k večeri přijeti ráčíš, na zejtrí pak ráno, vosobou svou přítomen jsa, takového svadebního veselí náležitě a poctivě s bázní Boží okvasiti nápomocen býti ráčíš. Co tu tak v takovém mém křesťanském předsevzetí ku poctivosti mé Tvá milost učiniti ráčí, nepominu se toho Tvý mi[los]ti každého času svými hotovými a volnými službami odsluhovati. Odpovědi učinlivé s naplněním žádosti mé od Tvé mi[los]ti očekávati budu. S tím milost a ochrana Pána Boha našeho rač s námi se všemi bejti. Datum na Poděbradech v pondělí po památce s[va]jtých Šimona Judy léta 1616.

*Tvý mi[los]ti každého času volný a upřímný sluha
Petr Gerštorf z Gerštorfu, J[eho] M[ilosti] C[ísařské]
forštmistr panství Poděbradského a Kolínského⁷*

¹ Petr Gerštorf z Gerštorfu († po 1623), císařský fořtmistr panství Poděbrady a Kolín, účastník stavovského povstání.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Markéta Bzenská z Prorubě († po 1616), dcera Adama Bzenského z Prorubě, od roku 1616 manželka Petra Gerštorfa z Gerštorfu.

⁴ Adam Bzenský z Prorubě na Bezně, Všelísích a Niměřicích († 1605), hejtman Boleslavského kraje (1588-1589).

⁵ Dne 21. listopadu 1616.

⁶ Poděbrady, lázeňské město jihovýchodně od Nymburka (Středočeský kraj), královské komorní město.

⁷ Petr Gerštorf z Gerštorfu († po 1623), císařský fořtmistr panství Poděbrady a Kolín, účastník stavovského povstání.

895.

Vilém Miřkovský z Tropčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odesílá zapečetěný svatohavelský úrok ve výši 42 kop míšeňských grošů. Přátelsky žádá o odklad splátky jistiny při zachování obyčejného úroku. Nemůže ji splatit nyní, i když se o to velmi staral. Žádá o kvitanci na odvedený úrok. Zavazuje se dobrým přátelstvím a službou.

Vrchlabí, 31. října 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 104-105, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egerbergku a na Byšicích, etc. Panu švagru a bratru mému zvláště milému.

((1616 od p[ana] Miřkovského,¹ že ourok posílá.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví, v něm jiného všeho dobrého, od Pána Boha žádajíc, tvé M[ilos]ti věrně rád přeji. Přitom tvé M[ilos]ti ourok polouletní sv[at]ohavelský z sumy peněz tvé M[ilos]ti povinné čtyřeceti dvě kop míš[ěňských] zapečetěné odsílám. Co se dotejče sumy jistin[n]é, vpravdě jsem se o to skutečně staral, chtějíce tvé M[ilos]ti při tomto termínu rád odvésti a zaplatiti, ale nikoliv toho vykonati mně možné není. Nýbrž tvou M[ilos]t, jak předešle, tak i nyní, za to důvěrně a služebně žádám, že mně to veliké přátelství prokázati a té sumy peněz dýleji za mnou pod ourok obyčejnej nechati a na tento odeslaný ourok kvitanci³ odeslati ráčíš. Zase v čem tvé M[ilos]ti sloužiti a dobré přátelství prokázati mohu, dle nejvyšší možnosti mé, ráčíš mne vždycky volného jmíti. S tím Milost Pána Boha s námi se všemi býti rač. Dat[um] na Vrchlabí⁴ 31. Octob[ris] léta 1616.

*Tvé milosti volný sluha zůstávám
Vilém Miřkovský z Stropčic a na Vrchlabí⁵*

¹ Vilém Miřkovský z Tropčic na Vrchlabí († po 1624), hejtman Hradeckého kraje (1604-1605, 1607-1608, 1609-1610), účastník stavovského povstání.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Kvitance – potvrzení splacení dluhu vydané věžitelem dlužníkovi.

⁴ Vrchlabí, město západně od Trutnova (Královéhradecký kraj), v letech 1602-1624 v držení Viléma Miřkovského z Tropčic.

⁵ Vilém Miřkovský z Tropčic na Vrchlabí († po 1624).

896.

Purkmistr a rada města Česká Lípa píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vysvětlují, proč se opozdily dodávky objednaného zboží, a to zámky a truhlářské výrobky. Jde totiž o výhradně ruční mistrovské práce, ovšem mistr právě těžce onemocněl horečkami. Výrobky budou, jak doufají, dodány nejpozději do tří týdnů.

Česká Lípa, 19. listopadu 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/17, fol. 26, německy

Dem Wohlgebohrner Herren, Herren Stiastney Waczlaw Pietjpeský ze Hysch az Egeberku Na Byssycých a Bosyný. Des Boleslauer Krayßes Hauptmahn, at unseren Gnedigen Herren S. Gj.

Edler Wohlgebohrner Herr, Herr, Negst wunschungk von Gott. aller seeliger wohlfarth undt E. G. untere Inn gebuhr jeder Zeit willige dienste bevehrt x. Und Haben auff E. G. schreiben so wier des 19 Novemb. empfangfen dem henddich hveldver Schließen beÿ uns also balden vor ferdern laßen, Ihme solches vorgehalten, und zur vorfertigungk der Arbeit hartt anerMahnet, welcher des auffberichtet, daß ehr der bedingungk nach solche Arbeit E. G. gerne zu recht vorfertigen wollen, wie ehe dan dehrer etwas also balden zu seinen Brudern auff Mellnigk¹ über sendet. Im Mainungk die andere follents schleunigk zu vorfertigen und E. G. Zu liefern, Es hatt ihm aber Gottes Gewaltt hieranvor hindert, daß ehr beÿ nebenst den gesellen, so solche Arbeit under seinen Handen gehabet, Lange Zeit an den Itzt grassirenden Fieber gelegen, weilen ihm aber Gott Itzo wieder auffgeholtten hett ehr die Arbeit In Handen geNommen, wolte sie ehestes ihm Nie g[.]chen vorfertigen und wie ehr Hoffe Inner halb drey wochen.

Nebenst dem Tischler und deßen wahren (da ehr dan das seine Zu wegen, desto baß forth bringen köndte) zu recht ein Andtwortten, dem sollenden, damit E. G. keine beschweer darueben haben sollen, welches E. G. wier Zur Zur Nachricht nicht vor Halten sollen, hir mit Gottliches Schutzes empfehlende, datum den 19 Novemb. A. 1616.

Burger maister undt Rathmanne zue Leipfen²

¹ Mělník nad Labem, okresní město (Středočeský kraj), královské komorní město a panství.

² Purkmistr a rada města Česká Lípa. Česká Lípa, okresní město a vodní hrad (Liberecký kraj), do roku 1621 v majetku Berků z Dubé a Lipé a členů rodů z Vartemberka a Salhausenů ze Salhausu.

897.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Henykovi z Valdštejna. Lituje, že je ze strany adresáta často a nespravedlivě upomínán ohledně dlužných 300 kop míšeňských grošů. Vzhledem k předešlému prokázání dobrého přátelství se cítí dotčen nedůvěřivým postojem Henyka z Valdštejna. Připomíná, že Valdštejnovi opatřil (patrně náhradou) slušného koně v hodnotě 300 tolarů, nikoli žádného kleprlíka (kulhavého koně). Pětipeskému by tedy měla náležet spravedlivá odměna. Pro zachování dobrého přátelství a dobrého jména Pětipeský přesto odesílá Valdštejnovi jmenovanou částku, jelikož si váží více přátelství než peněz. Odmítá nařčení z nepoctivosti a poukazuje na křivdu, jež mu byla způsobena. Jako rozumný kavalír musí Valdštejn připustit, že ho Pětipeský vědomě nechtěl nijak ošidit. Očekává zachování dobrého přátelství.

Byšice, 22. listopadu 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1, fol. 30, česky

Urozenému panu panu Henykovi z Valdštejna na Dobrovici a Kunstberce,¹ J[eho] M[ilostij] arciknížete Maximiliána rakouského radě a komorníku, panu otci mému zvláště jmilému, k dodání.

Službu svou Vaší mi[los]ti vzkazují, urozený pane, pane otče můj zvláště jmilý, téhož zdraví, v něm jiného všeho dobrého přeji Vaší M[ilos]ti věrně rád. Abych od Vaší mi[los]ti z těch 300 kop miš[eňských] tak za častý upomínán (a bez upamatování se na

¹ Henyk z Valdštejna na Dobrovici a Kunstberce (1568-1623), komorník a rada arciknížete Maxmiliána Habsburského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant v Drážďanech.

předešlý věci) z přípovědi stíhán a v podpisu Vaší mi[los]ti rukou nevinně dotejkán býti jměl, toho jsem se do Vaší mil[o]s]ti nikdy nenadál a jest mi to srdečně líto, že za mou upřímnost a k Vaší mi[los]ti důvěrnost i nejedna prokázaná přátelství místo odměny s tím se setkávám. Nebo že jsem žádného kleprlíka,² nežli koně hlavního, za kterýho sem hotovejch tři sta tolarů dal, na žádost Vaší mi[los]ti dal, a že za týž kůň mně takovou odměnu, s kterouž já dobře spokojen budu moci býti, učiniti ráčíte. V tom jste se mně nejednou ohlásiti a mě mluvíti ráčili, tomu tak a ne jináč jest, a že od Vaší mi[los]ti nic neslušného jsem nežádal, to každý vzáctný a rozumný cavaliero³ rozuměti může, čehož také při tom zůstavuji. Poněvadž pak psáti ráčíte, že tak pilně peněz potřebovati ráčíte, já pak vždyckny víceji poctivého jména a dobrého přítele nežli peněz jsem sobě vážil, Vaší mi[los]ti takový tři sta kop míš[eňských] odsílám a tak za psaní svému jsem dosti učinil. Protož tolikéž, vždy ještě o Vaší mi[los]ti to smejšlejíc, že mě škody žádati neráčíte, nýbrž čímž mně povinný býti, to od sebe učiniti ráčíte, tak abych tu otcovskou lásku ne slovy, ale skutkem poznati mohl. Bez tak obšírného a důtklivého podpisu mohlo dobře bejti. Nebo abych já z nákejma forteli⁴ a lapačkami⁵ [l]stivejmi proti Vaší mi[los]ti zacházeti jměl, tomu zjevně odpírám, a kdo by mně co takového přičítati chtěl, v tom by mně křivdu činil. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] na Byšicích⁶ v outerý po památce Obětování panny Marie, to jest 22. Novembris léta 1616.

Pokudž mně za tého znáti chtěti račte, Vaší mi[los]ti k přátelským službám volný syn zůstávám.

Šťastný Václav z Chýš a z Egrbergku

² Kleprlík – kulhavý kůň.

³ Rozumný cavaliero – diskursivní kategorie označující ctnosti šlechtice, původem z románských jazyků.

⁴ Fortel – podvodný úmysl, lest.

⁵ Lapačka – loupež, podvod.

⁶ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

898.

Jáchym Ondřej Šlik z Holejče a Pasounu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odpovídá na psaní ohledně nákupu ryb. Vypočítává cenu tuny slanečků na dvanáct kop míšeňských grošů s odvozem až do domu, kopa platýzů stojí 60 krejcarů, kopa tresek sedm kop míšeňských grošů. Jmenovitě doporučuje obchodníky s rybami. Důvěrně sděluje, jak poznat sudy s čerstvými slanečky, a to podle nakreslených značek a poklepu kladivem či klíčem. Považuje to za své tajemství v nákupu postního jídla a žádá, aby nebylo prozrazeno. Obchodníci s rybami dají vybrat pouze svým známým. Doporučuje koupit ryby včas, neboť jejich ceny ještě porostou pro velký odbyt ryb v jižních zemích – Rakousích a Uhrách.

Svijany, 7. prosince 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 23, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu bratru a příteli mému důvěrně a vzlaště milému, k dodání

((Od J[eho] m[ilosti] pana hraběte Šlika¹ 1615 strany herynkův.²))³

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane bratře a příteli můj důvěrně a vzláště milý. Vejborného zdraví s prospěchem všech nejlepších věcí, na Pánu Bohu všemohoucím vinšující, přeji tvé mi[los]ti věrně a upřímně rád.

Rovně jest sou mně herynky mý z řečina přinesli, dostal sem psaní tvé mi[los]ti, kteréžto, nač by se v podobný příčině vztahovalo, tomu se[m] z přečtení jeho vyrozuměl. I mohu tvé mi[los]ti oznámiti, že mně každá tuna na místě stojí 10 ½ kop m[í]šeňských s nákladem pak až domů 12 kop, kopa plotejsův⁴ po 60 krejcařích a kopa štokfišův⁵ po 7 kopách vše m[í]šeňských. Kupci, kteří v tom handlují, jsou dva bratři, Řehoř a Jiřík Begtlerovi,⁶ lidé poctiví a možní. Avšak kdo ty herynky koupiti má, musí tomu rozuměti. Nebo na který tuně toto znamení O se nachází, v tý sou herynky dobrý a letošní, ale na který se nachází toto znamení ə, jsou starý a zležalý. I klíčem anebo kladivem musí se zatlouci na jednu desku, kteráž druhá jest pod vodevření, jestliže hrubě zní anebo zvoní, tehdy v ní málo láku jest a herynky jsou zadčalý. Pakli nezní, nýbrž se na ní jako na nějaký prkno udeří, tehdy sou dobrý a tuny plný. To sou mý tejnosti v tom handle věci postní. Avšak žádám, abych v tom pronešen nebyl. Neb ty kupci každému ty věci vybrati nedají než toliko známému. Ráčíš-li chtíti co toho koupiti, nechť se dobře stane, neb čím dále ty věci dražší budou pro velký jejich odbyt do jižních zemí, obzvláště pak do Rakous a Uher. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] na Svijanech⁷ 7. Decembris léta 1616.

*Tvé milosti upřímný sluha zůstávám
Joachym Ondřej Šlik z Holejče, hrabě z Pasounu a z Lokte a na Svijanech,⁸
J[eho] M[ilosti] C[ísařské] rada*

¹ Jáchym Ondřej Šlik z Holejče a Pasounu na Svijanech (1569-1621), císařský rada, královský maršálek (1611), hejtman Boleslavského kraje (1613-1614), vůdce stavovské opozice, třetí pražské defenestrace, stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší zemský sudí (1619-1620), zemský správce Horní Lužice, popraven 21. června 1621.

² Herynk – slaneček.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Plotejs – platýs.

⁵ Štokfiš – treska.

⁶ Begtler, Řehoř a Jiřík, handlíři s rybami.

⁷ Svijany, ves, zámek a pivovar západně od Turnova (Liberecký kraj), panství v držení Jáchyma Ondřeje Šlika (do 1621).

⁸ Jáchym Ondřej Šlik z Holejče a Pasounu na Svijanech (1569-1621).

899.

Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje mu, že se jeho manželka stále neuzdravuje. Přestože zimnice a horkost minuly, trpí velkou pichlavou bolestí v břiše, a to nejvíce v noci. Přes den se jí trochu odlehčí. Poslal k doktorovi, který napsal, že je silně „zatvrzena“ a od žaludku jde bolest až do hlavy. Poslal jí léky. Přijala pilule na pročištění. O dalším jejím stavu mu napíše. Vzkazuje pozdravy. Děkuje za lásku, starost, příbuzenskou paměť², odeslané koroptve a sušené ovoce.

Myškovice, 8. prosince 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 65, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švakru, bratru a kmotru mému obzvláště milému.

Služba má. Urozený a statečný rytíři, pane šva[g]ře, bratře a kmotře můj obzvláště milý. Zdraví a jiné všecko nejlepší dobré, na Pánu Bohu žádajíce, přeji ti věrně a upřímně srdce rád.

O nemoci mý nejmilejší manželky¹ ti oznamuji, že se s ní nic lepšího nechce. Ačkoli jí ta zimnice a ta horkost minula, však po odjezdu tvým zbourilo se jí v životě a ve všem těle nějaký píchání a zrzení, takže žádného místa velkou bolestí nemá a k živému Bohu křičí, a to nejvíce v noci. Ve dne se jí trochu vodlehčí. Včerejšího dne posílal sem ku panu doktoru a o všem sem mu psal, jak s ní jest a co by to bylo a od čeho jest se jí to zbourilo. Píše mi zase, že nic jiného není, nežli že jest tak hrubě zatvrzena a že to [z] žaludku jde po ní až do hlavy. Poslal jí k užívání někeré věci a dnes přijala pilule pro počistění. Jak s ní dále bude, nepominu ti oznámiti. Manželka má nejmilejší skazuje tě velice přátelsky pozdravovati a že by ti ráda psala, ale že jí není možná, však z tý ((lásky a)) paměti i starosti, kterou o ni máš, i tolikéž z odeslaný[ch] korotví a suchýho ovotce nastokrátě děkuje. A tak v ochranu Pána Boha všechny poručení budme. Datum na Myškovovicích² v středu po s[vatě]m Mikuláši léta 1616.

Mikuláš Trmal z Toušic³

¹ Anna Marie Trmalová z Chýš a Egrberku na Myškovovicích († 1627), manželka Mikuláše Trmala z Toušic na Myškovovicích, sestra Šťastného Václava Pětipeského.

² Myškovice, dnes Miškovice, ves a tvrz na severovýchodním okraji Prahy, v držení Mikuláše Trmala z Toušic (1604-1623).

³ Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovovicích († po 1628), účastník stavovského povstání, švagr Šťastného Václava Pětipeského.

900.

Václav Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že se jeho manželce narodil syn. Zve ho na křtiny, které se uskuteční ve středu 28. prosince v Brodcích. Přátelsky žádá, aby se stal kmotrem jeho novorozeného syna. Za to se zavazuje přátelstvím a službou. Očekává odpověď.

Brodce, 14. prosince 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 79, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku a na Byšicích, panu ujci mému zvláště milému, k dodání.

((Od pana Václava Kaplíře,¹ zuve na křtiny na Brodce.²))³

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milej, na všemohoucím Pánu Bohu zdraví a při něm jiného všeho nejlepšího dobrého, tvý mi[losti] žádajíce, věrně a upřímně rád přeji.

¹ Václav Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Brodcích († po 1629), účastník stavovského povstání, relátor generálního sněmu roku 1620, pobělohorský exulant, vrátil se 1629 s příslibem konverze ke katolictví.

² Brodce, městečko jižně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Václava Vosterského Kaplíře ze Sulevic, jemuž byly zkonfiskovány roku 1623.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Vedle toho tvý mi[los]ti oznamuji, kterak že jest Pán Bůh všemohoucí z své Božské milosti manželce⁴ mé milé šťastně pomocníkem bejti a nám spolu ku potěšení synáčka dáti ráčil. Jehožto svaté jméno buď pochváleno. I poněvadž takové děťátko v hříších počato a na tento svět zplozeno jest, jsem toho celého oumyslu (bude-li v tom vůle Pána Boha všemohoucího) v středu, den památný Mládátek, to jest 28. dne měsíce prosince, podle ustanovení Krista Pána a řádu a obyčeje církve křesťanské témuž synáčku mému křtem svatým dáti posloužiti, aby tudy v církev svatou vkořeněn a v počet volených Božích přijat bejti mohl. Protož tvý mi[losti] za to přátelsky žádám, že v svrchu jmenovaný den tím raněji k obědu ke mně na Brodce přijedeš a potomně synáčku mému Pánu Bohu v rukojemství za pana kmotra že se postaviti ráčíš. Já se toho zase tvý mi[los]ti každého času všelijakým dobrým a libezným přátelstvím odměniti a odsloužiti nepominu. Za odpověď přátelskou s vykonáním žádosti mé žádám. S tím Milost a ochrana Pána Boha všemohoucího s námi se všemi bejti rač. Dat[um] na Brodcích v středu po Početí Panny Marije léta páně 1616.

Václav Kaplíř z Sulevic a na Brodcích nad Jizerou⁵

⁴ Alžběta Kaplířová, rozená z Bílé († po 1623), manželka Václava Vosterského Kaplíře ze Sulevic.

⁵ Václav Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Brodcích († po 1629).

901.

Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Stěžuje si na těžké onemocnění, protože již dvacátý týden leží. Nečekal, že se na něj jeho synovec bude hněvat. Odmítá nařčení z pomluvy, podle níž o Jiřím Pětipeském prohlásil, že se pleťe mezi bratrance Vodolana Pětipeského a jeho manželku. Je připraven hájit svoji čest před jakýmkoli původcem takové lži. Dotyčným má Pětipeský ukázat tento vlastnoručně psaný list. Doufá v zachování věrného přátelství. Synovec se nemá nechat obelhávat nikým cizím. Pro mdlobu nemůže napsat víc.

Bez místa, 21. prosince 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 65-66, česky

Urozenýmu a statečným rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu strejci mému důvěrně upřímně zvláště milému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane strejče můj důvěrně a upřímně zvláště milý, zdraví i jinýho všeho nejlepšího dobrýho přejí vám věrně upřímně <...> rád za mnohá a prodloužená léta. Nijakž sem toho pomínouti nemohl, abych vás tuto maličkú cedulku navštívit neměl. Však bohda upřímně a přezvědět, kterak se mívati. Já se dobře nemám, nebo již na dvacátú neděli na největším dile <...dile> ležím, nežli chodím, co se mnou dáleji Pán Bůh naložiti ráčí, to nevím. Kdybych moh[] jako nemohu, dávno bych sám u pana strejce na Byšicích¹ byl, da[...] že mně zpráva, na čemž mám nemalou nežli velikú žalost, že byšete se na mě hněvati měli a já vám jak živ příčiny ku hněvání nedal, na to pak k starosti hledíce, nerad dopustiti, znaje vás, vždycky pana strejce laskavýho, že

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

bych měl mluvit o vás, že byste pana strejce Vodolana² <z Byšic> měli proti jeho paní manželce³ posazovati, pokudž by tak bylo, žádná pravda není, merci-li abych to o vás mluvit měl o ní, jak živ na to sem nepomyslel, nebo sem taky, jak od vás, tak i od pana Vodolana, jak živ nic takovýho neslyšel, protož pana strejce jakožto rozumnýho člověka velice prosím, [že] klamům věřiti nebudete, nýbrž kdokoliv buď mužskýho nebo ženskýho pohlaví, nevymínějce žádnýho krom vás, že je musel <že je> prvý uměti těmi a takovýma nepravdivýma klamy zacházeti a přáteli dobrý v hromadu vaditi, poněvadž o mně starýho směl klamavně a nepravdivě mluvit, který se nic nebojím a světle odpírám a odpírati kdekoliv chci, protož, kdo že vám tu zprávu koliv o mně dal, že jemu ode mě tento list mou vlastní rukú psaný ukážete, koliv se s ním shledám, sám a budu věděti, kdo jest, povím že mu sám, aby se učil pravdu mluvit a neklamati, nebo sem v božský[m] trestáním a nevím, co se mnú Pán Bůh naložiti ráčí. Protož mu, zvláště milý pane strejče, prosím, že nedílu mne sobě oblamovati, nýbrž mne sobě starýho strejce poručena mítí. Rád bych více psal, pro m[d]lobu mý nemoci nemohu. S tím milost Boží rač s námi se všemi bejtí. Datum den svatýho Tomáše léta 1616.

*Váš vždycky upří[mný] strejc do smrti
Jiřík Pětipeský z Chýš a Egrberku⁴*

² Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylících († asi 1640), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav (1612-1613 a 1614-1615), výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

³ Kateřina Pětipeská, rozená Ottová z Losu († asi 1636), druhá manželka Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku od roku 1606.

⁴ Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Chotovinách a Zahrádkách († 1617), strýc Šťastného Václava Pětipeského.

902.

Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměla jeho psaní. Oznamuje, že pojedje s manželem po Novém roce do Vraného, poté v úterý na Brodce k Václavovi Kaplířovi ze Sulevic na křtiny a ve čtvrtek na Samšinu. Tam Pětipeského rádi a s vděčností uvítají. Vzkazuje pozdravy svého manžela.

Samšina, 23. prosince 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 156, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu strejci a synu mému zvláště milému, k dodání.

Modlitbu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane strejče a synu můj zvláště milý. Téhož zdraví s vinšováním od Pána Boha všemohoucího všeho dobrého přeji panu strejci upřímně věrně ráda. Psaní, které mně pan strejc činí, jsem přijala. Z přečtení jeho, nač by se vztahovalo, jsem porozuměla. I přátelsky panu strejci oznamuji, že, dá-li Pán Bůh, po Novým létě¹ na Vraný² se panem svým nejmilejším³ pojedju, v outerý⁴ pak, dá-li Pán

¹ Dne 1. ledna 1617.

² Vraný, městečko, zaniklá tvrz a pozdější rokokový zámek severně od Kladna (Středočeský kraj), v držení Doupovců z Doupova (1589-1621).

Bůh, příští spolu na Brodce⁵ ku panu Václavovi Kaplíři na Brodci⁶ na křtiny se jeti strojíme a ve čtvrtek⁷ zase na Samšín[u]⁸ pojedeme. Což podle připsání pana strejce ráda ve čtvrtek po hodech můj nejmilejší pan a já pana strejce v domě našem vyhlídáme a na pana strejce s vděčností očekávati budeme. Můj nejmilejší pan vzkázal panu strejci svému, zvláště milému panu švagru, své přátelské služby s vinšováním od Pána Boha všemohoucího všeho nejlepšího dobrého oznámiti. S tím milost Pána Boha všemohoucího rač bejti s námi. Datum na Samšíně 23. Decembris léta 1616.

*Pana strejce upřímná strejna
Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku na Samšíně a Kokovicích⁹*

³ Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Samšíně († 1639 v Pírně), hejtman Boleslavského kraje (1603-1604, 1606-1607), účastník třetí pražské defenestrace a stavovského povstání, komisař Boleslavského kraje (1619), pobělohorský exulant.

⁴ Dne 4. ledna 1617.

⁵ Brodce, městečko jižně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Václava Vosterského Kaplíře ze Sulevic, jemuž zkonfiskovány (1623).

⁶ Václav Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Brodčích († po 1629), účastník stavovského povstání, relátor generálního sněmu roku 1620, pobělohorský exulant.

⁷ Dne 6. ledna 1617.

⁸ Samšina, ves a tvrz západně od Jičina (Královéhradecký kraj), v držení Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu (1605-1620).

⁹ Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku na Samšíně a Kokovicích († 1639 v Pírně), mladší sestra Jana Jiřího a Jana Albrechta Pětipeských z Chýš a Egrberku na Libochovičkách, od roku 1609 manželka Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu.

903.

Mandalena Bzenská z Duban píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že v pátek 16. prosince 1616 v noci zemřel její manžel Věněk Bzenský z Prorubě na Niměřicích. Je zarmoucena i s pozůstalými sirotky. Zve ho na pohřeb, který se uskuteční v pondělí 9. ledna v kostele v Bezně. Pětipeský má přijet den předem v 17 hodin k pozdnímu obědu a druhého dne prokázat s ostatními „pány a přáteli“ mrtvému tělu poslední přátelskou službu a křesťanskou lásku. Zavazuje se přátelstvím.

Niměřice, 24. prosince 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 106-107, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Pětipeskému z Egeberku na Bosyni a Byšicích, panu švagru mému zvláště milému, k dodání.

((Od paní Bzenský,¹ na pohřeb zuve, 1616.))²

Modlitbu svou Vaší mi[los]ti, urozený a statečný rytíři a můj zvláště milý pane švagře a sousede. Od Pána Boha zdraví, sumou jiné všechno dobré vinšující, přeji Vaší mi[los]ti věrně ráda. Vaší mi[los]ti zarmouceně oznamuji, kterak že jest Pán Bůh všemohoucí z jisté své vůle mého nejmilejšího pana manžela, urozeného a statečného rytíře pana Věňka Bzenského z Prorubě a na Niměřicích,³ z tohoto světa prostředkem této časné smrti do

¹ Mandalena Bzenská z Duban na Niměřicích († po 1616).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Věněk Bzenský z Prorubě na Niměřicích a Bezně († 1616).

své věčné slávy vedle jisté naděje ten pátek po suchých dnech,⁴ na sobotu v noci mezi devátou a desátou hodinou, povolati a mě s dítkami mejmi velikým zármutkem navštívití ráčil. Jehožto mrtvé tělo jsem oumyslu podle dobrého obyčeje křesťanského ten pondělí po Třech králích léta tohoto v novu nastávajícího 1617, to jest 9. dne měsíce Januari,⁵ dáti náležitě v kostele bzenském⁶ pohřbíti a do země, odkudž jest vzat[o], pochovati. Vaší mi[l]o[s]t přátelsky žádám, že mi tu lásku prokázati a dá-li Pán Bůh, vejš jmenovaný den k 17. hodině, tí[m] zázeji k vobědu, ke mně na Niměřice⁷ přijeti a potomně tomu mrtvému tělu mého nejmilejšího pana již dobré paměti tu přátelskou a poslední službu jej k hrobu doprovopením i jinými pány a přáteli k tomu dožadányi prokázati ráčíte. Nepominu se Vaší mi[los]ti toho v potěšitedlnějším způsobu dobrým přátelstvím odměniti. S tím Pán Bůh s námi. Datum na Niměřicích v sobotu po s[vaté]m Tomáši léta páně 1616.

Mandalena Bzenská z Duban a na Niměřicích⁸

⁴ Dne 16. prosince 1616.

⁵ Dne 9. ledna 1617.

⁶ Bezno, městečko s tvrzí jihovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení rytířů Bzenských z Prorubě.

⁷ Niměřice, ves a pozdější empírový zámek západně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Bzenských z Prorubě.

⁸ Mandalena Bzenská z Duban na Niměřicích († po 1616).

904.

Lidmila Valatková z Kostelce píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Opakovaně žádá o dohlédnutí na splacení dluhu poddaného Václava, který přebývá ve vsi Chodeč. Dotyčný je dlužen její poddané Hátě a neodvádí roční splátky po dvou kopcích neuvedené měny. O spravedlnosti dluhu se může přesvědčit u chodečských poddaných. Očekává přátelskou odpověď.

Bez místa, 27. prosince 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 6-7, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi ((Šťastnému)) Pětipeskému z Chýš a z Ejrberku [na] Byšicích a Bosyni, panu švakru mému obzvláště milému. ((1616 od paní Lidmily Valatkové¹ o propuštění spravedlnosti.))²

Modlitbu svou vzkazuji vám, urozený a statečný rytíři, pane Václava Šťastne[j] Pětipeský, pane švaře můj obzvláště milý, zdraví a všeho dobrého přeji vám upřímně ráda. A podle toho, můj obzvláště milý pane švaře, nepochybuji, že vám v paměti zůstává psaní mé přátelský několikero, kteréž sem vám učinila a vás za to přátelsky žádala, abyšte Václavovi,³ poddaný[mu] mýmu a dětí mejch, poručili, aby peníze mně a poddaný mý Hátě, kteráž u mne v službu byla, který se z chalupě kladou, jenž slove Kuličkova, ze vsi Chodčiči,⁴ pod krví mou ležící, na kterýžto chalupě jest týž poddaný můj s dovolím pana mýho,

¹ Lidmila Valatková, rozená Klusáková z Kostelce na Pohorí († po 1616).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Patrně Václav Suchý, poddaný Lidmily Valatkové z Kostelce a později Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Chodeč.

⁴ Chodeč, ves severně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského a Zikmunda Belvice z Nostvic.

neboštika a mý[m], kteréžto peníze mně a tý ženě spravedlivě náležících mně jest nekladl od dobré paměti smrti paní Mandaleny Kyjovj a na Brocni.⁵ Kteréžto peníze každého roku po dvou kopách se klásti měly, ale ten jistý troup⁶ mně jest nikdy takový peníze nekladl až posavad. Pak já nevím, jestli to s vaším dovolením či-li jeho velikou lechkomyslností. Pročež vás, můj zvláště milý pane švaře, jakž prve několikrát, tak i nyní velice a pro Boha prosím a žádám, že tomu nešlechetníku více toho || povolovati nebudete, ale jemu poručíte mocně, aby mně mou spravedlnost nezadržel. Pak-li tomu byste nechtěli věřiti, že jest to spravedlivý dlu[h], můžete se vo to ptáti chodeckých poddaných, oni zajisté vám dobrou zprávu o tý věci dáti budou, že to mně spravedlivě náleží. Tý celý důvěrnosti k vám sem, že aspoň tento jediný list platný bude a náky lepší štěstí skrze něho míti budu. A odpovědi přátelské od vás žádám s vykonáním žádosti mé skutečně. A tak s tím vás, můj obzvláště milý pane švaře, Pánu Bohu v ochranu a opatrování poroučím. Datum dne 27. Decembris léta páně 1616.

Lidmila Valatková z Kostelce a v Pohoří,⁷ m. p.

⁵ Patně manželka Alexandra Kyje z Hyršfeldu na Brocně.

⁶ Troup – nadávka, hulvát, hňup, zabeďněnec, špalek.

⁷ Lidmila Valatková, rozená Klusáková z Kostelce na Pohoří († po 1616).

905.

Jan Kryštof Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Dozvěděl se, že Pětipeský má hojnost pšenice na prodej. Žádá o přátelskou návštěvu u Pětipeského, kde by rád domluvil koupi této pšenice, aniž by ho však chtěl zaneprázdnit.

Liběchov, 29. prosince 1616

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 38, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu švagru, bratru a sousedu mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1616 od pana Jana Krystofa Belvice¹ o pšenici.))²

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře, bratře a sousede můj zvláště milý. Zdraví i jiné všechno dobré, od pána Boha vinšujíc, panu švagru věrně rád přeji. Majíce sobě toho, kderak by pan švagkr nemálo pšenice mimo potřebu svou na prodej jmíti měl, zprávu danou. I potřebujice já něco takové pšenice, pana švagkra přátelsky za oznámení žádám, v kderý čas by pan švagr doma byl, takže bych mu žádného zaneprázdnění neučinil. Chtěl bych sám k němu přijeti a o zaprodání mně něco takové pšenice rozmluviti. S tím pán Bůh rač dáti naše spolu shledání šťastné. Datum na Liběchově³ ve čtvrtek po památce Mlád'átkách léta 1616.

Jan Krystof Belvic z Nostvic na Liběchově a Počáplích⁴

¹ Jan Kryštof Belvic z Nostvic na Liběchově a Počáplích († před 1630).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Liběchov, městečko severně od Mělníka na pravém břehu Labe s renesančně upravenou tvrzí, v letech 1615-1621 v držení Jana Krystofa Belvice z Nostvic.

⁴ Jan Kryštof Belvic z Nostvic na Liběchově a Počáplích († před 1630).

Jan Celler z Rosenthalu, královský rada a hejtman panství Brandýs nad Labem, Benátky nad Jizerou, Lysá nad Labem a Přerov nad Labem, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přeje zdraví a vše dobré v novém roce. Porozuměl obsahu psaní, které Pětipeský zaslal jeho poddaným. Má od nich však zprávy, že mu za obilí vždy řádně zaplatili a nic nedluží. Dále žádá, aby jim podle poznamenání prodal obilí s odloženou splátkou do termínu svatého Václava. Přimlouvá se, aby je takto zásobil. Zavazuje se dobrým přátelstvím. Žádá o strpení s dalšími dlužníky.

Brandýs nad Labem, 2. ledna 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 37-38, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerbergu na Byšicích a Bosyni, hejtmantu kraje Boleslavského, panu a příteli mému zvláště milému. ((1617 z Brandejsa o vobilí.))¹

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane a příteli můj zvláště milý. Zdraví, v něm všeho dobrého v tomto Novým roce, přeji Vám věrně rád. A psaní, kteréž mi v příčině J[eho] M[ilosti] C[ísařské] poddaných z správy mé činíte, z přečtení všemu jsem vyrozuměl. I poněvadž příležitostě poznamenání J[eho] M[ilosti] C[ísařské] poddaní mě v tom zpravují, že by žádný z nich Vám dlužen nebyl. A kdyžkoliv co od Vás vobilí brali, že by Vám vždycky náležitě platiti jměli. Žádajícě mě k Vám o připsání, abyšte jim dle téhož poznamenání vobilí na sčekání do s[vatého] Václava² prodali. Přitom čase že Vás náležitě spokojiti chtějí. A pokudž by, tak jak mě zpravují, bylo, vždy se za ně přimlouvám, že je v tom fedrovati³ budete. Pro mé se Vám toho vším dobrým přátelstvím odměnění. Nebo když čas k zaplacení přijde, pokudž by Vás nespokojili, mají k tomu skutečné přídčiny bejti. Co se jiných J[eho] M[ilosti] C[ísařské] poddaných dlužníkův Vašich dotejče, že s nimi strpení do Novýho⁴ jmíti budete, přátelsky žádám. S tím milost Boží s námi se všemi bejti rač. Datum na zámku Brandejse⁵ v ponděli po Novým létě léta 1617.

Jan Celler z Rosenthalu,⁶ Jeho M[ilos]ti Císařské hejtman panství Brandejského,⁷ Přerovského,⁸ Lyského⁹ a Benátskýho¹⁰

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Dne 28. září 1617.

³ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět.

⁴ Míneho patrně do termínu v novém roce 1617.

⁵ Brandýs nad Labem (Středočeský kraj), královské komorní město a panství pod správou hejtmána Jana Cellera z Rosenthalu.

⁶ Jan Celler z Rosenthalu († po 1623), prokatolicky orientovaný hejtman panství Brandýs nad Labem, Benátky nad Jizerou, Lysá nad Labem a Přerov, královský rada.

⁷ Brandýs nad Labem (Středočeský kraj), královské komorní město a panství pod správou hejtmána Jana Cellera z Rosenthalu.

⁸ Přerov nad Labem, městečko a zámek západně od Nymburka (Středočeský kraj), komorní panství.

⁹ Lysá nad Labem, město na Labi východně od Brandýsa nad Labem a Čelákovic (Středočeský kraj), komorní panství.

¹⁰ Benátky nad Jizerou, město a zámek jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), komorní město a panství.

Mikuláš Hložek z Byslavic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku, poněvadž se dozvěděl, že je v Praze. Žádá, aby mu k chystané úřední komisi opatřil svěd-

ky a zaplatil dlužných 24 kop míšeňských grošů. Je totiž těžce nemocen a potřebuje hotovost na léčení. Zavazuje se službou. Očekává odpověď. Přeje šťastný nový rok 1617.

Nusle, 4. ledna 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 55, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chyš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Litoměřického [!]¹, panu a příteli mně laskavě příznivému.

Službu svú vzkazuji Va[ší] M[ilos]ti, urozený a statečný rytíři, pane a příteli mně laskavě příznivý, zdraví i jiného všeho dobrého přeji Vaší M[ilos]ti věrně rád. Poněvadž jsem přezvěděl, že ráčíte zde v městech pražských na ten čas bejti, za to Vaší M[ilos]ti služebně žádám, že ráčíte ty svědky k té comisi, kterouž ráčíte míti, vyzdvihnouti a mně ten pozůstávající rešt, těch 24 kop miš[eňských] (poněvadž vždy přece ještě v těžké nemo-ci od Pána Boha postaven sem a se hojiti dáti musím a peněz velmi velice k tomu potřebuji) dodati a zaplatiti ráčíte. Já se toho Vaší M[ilos]ti každého času služebně odměňovati a odsluhovati budu. Za odpověď laskavou žádám. A s tím se Va[ší] M[ilos]ti na všem dobře a šťastně míti vinšuji. Datum na Nuslích² v středu po Novém létě, kterej Va[ší] M[ilos]ti šťastně a potěšeně za mnohá prodloužená léta vinšuji léta 1617.

*Va[ší] M[ilos]ti ve všem povolný služebník
Mikuláš Hložek z Byslavic³*

¹ Zjevná chyba pisatele, v období let 1616-1617 vykonával Šťastný Václav Pětipeský úřad hejtmana Bole-slavského kraje. Srov. P. MAREŠ, *Obsazování úřadu krajského hejtmana*, s. 130.

² Nusle, dříve Dolní Nusle, čtvrť Prahy od roku 1922 (Praha 4), do roku 1608 v držení Nového Města pražského a pražského právníka Natanaela Hložka z Byslavic, následně jeho syna Mikuláše (do 1614) a po něm pozůstalé vdovy.

³ Mikuláš Hložek z Byslavic na Nuslích († 1614), úředník kanceláře zemských desek, syn pražského právníka a úředníka královské kanceláře Natanaela Hložka z Byslavic († 1608).

908.

Vojtěch starší Koutský z Jenštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chyš a Egrberku. Přislíbil bažanta (patrně Jiřimu) Košetickému z Horek, úředníkovi větších desek zemských, aby byly vydány listy na odhad (patrně Adamu) Hrzánovi z Harasova. Ty budou vystaveny k termínu 10. února 1617. V té záležitosti bude potřeba promluvit ještě s panem místokomorníkem Humprechtem starším Černínem z Chudenic. Radí odeslat Košetickému bažanta, aby byla záležitost dobře vyřízena. Nepominul promluvit také s Benjaminským Fruweinem z Podolí, aby se přimluvil u Hrzána, aby Pětipeskému bez dalších škod brzy vyhověl. Fruwein odpověděl, že je to nadějně, neboť Hrzán již nechal sčítat rejstříky.

Nové Město pražské, 18. ledna 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 93, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chyš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu příteli mně laskavě příznivému.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a přáteli mně laskavě příznivý. Zdraví i jiného všeho dobrého přeji Va[ší] M[ilos]ti věrně rád. Chtíce, aby ty listy na odhad panu Hrzánovi¹ vypravený byly, zakázal jsem se panu Košetickému,² že ho jedním bažantem fedrovati³ budu. Čehož jsem učinil, takže ty listy na odhad ku pátku den s[vaté] Školastiky⁴ vypraveny budou. Pročež poněvadž, dá-li Pán Bůh, při tom času bude potřeby o to se panem místokomorníkem⁵ a panem Košetickým promluvíti, pokudž Va[ší] M[ilos]ti čas postačovati bude, vidí mi se, že dobře učiniti ráčíte, abyšte bud' sám osobně, aneb skrze psaní o to připomenouti ráčili. Zatím pak Va[ší] M[ilos]t žádám, že pana Košetického jedním bažantem fedrovati a tím sobě lepší fedruňk⁶ způsobiti ráčíte. Neb aby ta věc spokojena byla, nepominul jsem o to s panem Benjamínem Fruweinem⁷ mluvíti, aby pana Hrzáně k tomu měl, aby Va[ší] M[ilos]t bez dalších škod spokojil. Načež mi za odpověď dal, že jest té naděje, že ta věc spokojena bude, neb jest sobě s registříky sčítati dal. S tím se Va[ší] M[ilos]ti na všem dobře a šťastně míti vinšuji. Dat[um] v Novém Městě pražském v středu po s[vatém] Šťastném léta 1617.

V[ojtěch] s[taří] Koutskej z Jen[štejna]⁸

¹ Patrně Adam Hrzán z Harasova na Lanškrouně, Ronově, Ctěnicích, Červeném Hrádku a Skalce († 1619), purkrabí Hradeckého kraje (1605-1615), karlístejnský purkrabí (1615-1618).

² Jiří Košetický z Horek († 1624), měšťan Nového Města pražského, depositor a ingrossator větších desek zemských, účastník stavovského povstání.

³ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyřídít (záležitost).

⁴ Ke dni 10. února 1617.

⁵ Humprecht starší Černín z Chudenic (1570-1632), místokomorník (1614-1622), purkrabí Hradu pražského (1628-1629).

⁶ Fedruňk (z něm. die Förderung) – podpora, pomoc, příspěvek.

⁷ Benjamín Fruwein z Podolí († po 1620), původem slezský právník, později pražský měšťan, bratr Martina Fruweina z Podolí, účastníka stavovského povstání (1618-1620).

⁸ Vojtěch Koutský z Jenštejna († po 1628), radní Nového Města pražského, účastník stavovského povstání, omilostněn, exulant (po 1627).

909.

Jan Horský z Grünfeldu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvá se v blíže nepopsané záležitosti urozené Anny Zárubové z Valdštejna. Jako rada soudu nejvyššího pražského purkrabství se přimlouvá za přízeň v záležitosti Anny Zárubové, která sama Pětipeskému podrobněji píše. Zavazuje se službou a očekává kladnou odpověď.

Praha, 23. ledna 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 28, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergka a na Byšicích, panu a švagru mému laskavému, k dod[ání].

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a švagře můj zvláště milý. Od Pána Boha zdraví i jiného všeho nejlepšího dobrého přeji panu švagru věrně rád. Vedle toho Její [milo]st urozená paní, paní Anna Zárubová rozená z Valdštejna,¹ ráčila mě za

¹ Anna Zárubová z Valdštejna (1566-1620), manželka Karla mladšího Záruby z Hustiřan († 1619).

přímluvu žádati, oč tu mému laskavému panu švagru psáti ráčí, že to pan švagkr na žádost její o paní [!] pro paní učiniti ráčí. I nemoha žádosti její o paní oslyšeti, tak činím a tímto psaním k mému laskavému panu švagru se přimlouvám, služebně žádajíc, že pan švagkr žádosti Její M[ilos]ti paní, též mé i tak přímluvy, užiti dáti ráčí. Čehož já se mému laskavému panu švagru ve všem mně možným zase každého ((času)) odsluhovati zamlouvám. Odpovědi, kderou by<ch se k> se paní ráčila zpraviti, s naplněním žádosti očekávati bude. S tím milost a duši ochrana nebezského Pána s námi se všemi bejti rač. Datum pospěšně v Praze v pondělí po neděli, jenž slove Devítník, léta tohoto 1617.

*Panu švagru k službám volný
Jan Horský z Grunfeldu,²
soudu nejvyš[šího] purgk[rabství] pražsk[ého] rada*

² Jan Horský z Grünfeldu († po 1617), rada soudu nejvyššího pražského purkrabství.

910.

Zachariáš Kába z Rybňan píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Z titulu císařského rady a purkrabího Pražského hradu mu nařizuje, aby se v pátek 10. března 1617 dostavil k soudu nejvyššího purkrabství ohledně rukojemství dluhu vladky Alexandra z Ordeliku, kterého z včasného nesplacení jistiny a úroků obvinil Jiří Košetický z Horek, Jan Kirchmajer z Rejchvic a Jan Matyáš z Glauchova, kšaftem ustanovení poručníci sirotka po Mikulášovi Černoorském z Horoměřic.

Pražský hrad, 27. ledna 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 2-3, český

Urozenému vладыce, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku a na Byšicích, panu příteli mému milému.

((P[an] Václav Šťastný Pětipeský od P[ánů] poručníkův sirotka [po] p[anu] Mikulášovi Černoorským.¹))

((J[eho] M[milosti] C[ísařské]))²

((Zachariáš Kába z Rybňan,³ 1617))⁴

Službu svou vzkazují, urozený vладыko, pane příteli můj milý, vězte, že jsou mě z ouřadu mého žádali urozený Jiřík Košetický z Horek,⁵ na onen čas depositor při deskách zemských a již nyní Ingrosator⁶ větších desk zemských Království českého, p[an] Jan

¹ Mikuláš Černoorský z Horoměřic († před 1617).

² Autograf písaře kanceláře nejvyššího purkrabství.

³ Zachariáš Kába z Rybňan († 1619), rada soudu nejvyššího purkrabství pražského (1590-1597), úředník královny při deskách zemských (1599-1602), místosudí (1602-1614), purkrabí Pražského hradu (1613-1619), přisedlíci komorního soudu (1614-1618), katolík, přesto účastník stavovského povstání jako volitel Fridricha Falckého králem.

⁴ Autograf archiváře.

⁵ Jiří Košetický z Horek († 1624), měšťan Nového Města pražského, depositor a ingrosátor větších desek zemských, účastník stavovského povstání.

⁶ Ingrosátor – písař, úředník, zapisující větším tučným písmem.

Kyrchmajer z Rychvic,⁷ primátor Starého Města pražského, a p[an] Jan Matyáš z Glauchova,⁸ Jeho Mi[losti] Císařské radda a rentmistr v Království českém, kteříž v níže do-
tčeném listu dluhu, tak tím titulem toliko poručníci a mocní o[t]covští od někdy Mikuláše
Černohorského z Horyměřic⁹ nad sirotkem a statkem po něm pozůstalým, kšaftem jeho
zřízeným položeni jsou, abych vás s nimi před sebe sročil. Vinniti vás chtějí z pěti set kop
mišeňských dobrých stříbrných rázu pražského jistiny,¹⁰ k tomu ze čtyř úrokův pololetních
a jednoho čtvrtletního, to jest od času památky s[vatého] Havla¹¹ léta 1614, až do pondě-
lího po památce s[vatého] Šťastného¹² léta tohoto přítomného 1617, na sumu svrchu psa-
nou vzešlých a zadržalých z šedesáti sedmi kop třiceti grošův miš[eňských] dluhu pravého
a spravedlivého, dílu vašeho. Tu, kdež jste rukojmě sám druhý v listu dluhu na papíře
právem listu hlavního za urozeného vладыку pana Alexandra z Ordeliku,¹³ Jeho M[ilosti]
Císařské panství Brandejského a Přerovského fořtmistra,¹⁴ na onen čas na sumu jeden
tisíc kop miš[eňských] z počátku psaným Jiřikovi Košetickému z Horek, Janovi
Kyrchmajrovi z Rychnic a Janovi Matyášovi z Glauchova, s úrokem svědčícím, tak jakž
list dluhu to v sobě šíř obsahuje a zavírá, a jestliže jest co na úroky dáno a vyplaceno,
a to se pořádně podle práva provede a ukáže, toho oni, nadepsaní poručníci užiti nežáda-
jí, protož pokládám vám toho rok, abyšte při soudu nejvyššího purkrabství pražského
v pátek po neděli Letare¹⁵ nejprv budoucí, stali a jim z toho právi byli. Dán na Hradě
pražském v pátek po Obracení s[vatého] Pavla na víru léta 1617.

Zachariáš Kába z Rybňan,
J[eho] M[ilosti] C[ísařské] rada a purkrabě Hradu pražského, etc.¹⁶

⁷ Jan Kirchmajer z Rejchvic († 1622), radní Starého Města pražského, defenzor (1611), primátor Starého Města pražského (1611-1622), účastník stavovského povstání.

⁸ Jan Matyáš Netter z Glauchova († po 1629), císařský rada a rentmistr (před 1617), účastník stavovského povstání.

⁹ Mikuláš Černohorský z Horoměřic († před 1617).

¹⁰ Jistina – dlužní úpis.

¹¹ Dne 16. října 1614.

¹² Dne 16. ledna 1617.

¹³ Alexandr z Ordeliku († po 1623), císařský fořtmistr panství Brandýs a Přerov (1617), účastník stavovského povstání.

¹⁴ Fořtmistr – polesný.

¹⁵ Dne 10. března 1617.

¹⁶ Zachariáš Kába z Rybňan († 1619).

911.

Karel starší ze Žerotína píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Drží v patnosti, že je Pětipeskému k termínu svatého Jiří dlužen 1 000 zlatých. Jelikož je složité poslat je z Moravy, ptá se, jestli by mohl dluh převést na nejvyššího hofmistra [Adama mladšího z Valdštejna], který mu sám dluží několik tisíc zlatých. Není si však jist, zda bude mít Valdštejn k dispozici hotovost. Proto zároveň prosí o případný odklad splátky dluhu po jeho převedení na Valdštejna. Ptá se, zda by na něj mohl být přepsán dluhopis. Pokud nebude Pětipeský souhlasit, postará se, aby mu dluh splatil sám podle původních podmínek. Žádá odpověď.

Rosice, 31. ledna 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/16, fol. 42-43, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu a příteli mému zvláště milému.
(Od pana Karla z Žerotína¹ strany zaplacení 1 000 kop.)²*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a příteli můj zvláště milý. Od Pána Boha zdraví a při něm jiného všeho dobrého přeji vám věrně rád.

Pamatuje na to, že vám o tomto s[va]tém Jiřím³ příštím jeden tisíc zlatých pohledati mám a nejsa mi všelijak příležitě odsad z Moravy peníze do Čech posílati, musil sem, mohlo-li by to bejti, aby takovej dluh vám ode mne povinnej na J[eho] M[ilosti] C[ísařské] nejvyššího pana hofmistra Království českého⁴ převeden byl, poněvadž pan ráčí mi taky zde některý tisíc zlatých dlužen zůstávati. Avšak nevěda, byla-li by příležitost páně vás hotovými penězi o týmž čase spokojiti, ani taky mohlo-li byste vy panu (ač by při penězích nebyl) takové sumy bez nepohodlí vašeho do dalšího času sčekání učiniti.

Z té příčiny k vám naschválně posílám a tímto psaní na vůli vaši se dotazují, tak abych se věděl, čím zpraviti, neb pokudž byste při panu dotčené sumy nechati chtěli, já bych se panem o přejištění⁵ vám jí jednati chtěl. Pakli ne, postaral bych se o to, abych vám podle předešlého zakázání svýho při jmenovaným času položil.

A s tím milost Boží s námi bejti rač. Dat[um] na Rosicích⁶ 31. Januari Anno 1617.

*Váš volný k službám přítel
Karel starší z Žerotína a na Náměšti,⁷
J[eho] M[ilosti] C[ísařské], římského, uherského a českého krále rada a komorník
K[arel]. s[starší]. z Ž[eroti]na⁸*

¹ Karel starší ze Žerotína na Náměšti, Rosicích, Přerově a Brandýse nad Orlicí (1564-1636), moravský zemský hejtman (1608-1615), císařský rada a komorník, přední člen a patron Jednoty bratrské.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ K termínu 23. dubna 1617.

⁴ Adam mladší z Valdštejna na Hrádku nad Sázavou, Lovosicích, Dymokurech, Židlochovicích a Dobrovici (1569-1638), přísedící zemského soudu, hejtman Litoměřického kraje za panský stav (1600-1601, 1603-1604), maršálek českého královského dvora (1605-1607), nejvyšší berník (1605, 1607, 1611), nejvyšší sudí (1608-1611), nejvyšší hofmistr (1611-1619).

⁵ Přejištění – převedení dluhu, přepsání dlužního úpisu.

⁶ Rosice, městečko a renesanční arkádový zámek západně od Brna (Jihomoravský kraj), v držení Karla staršího ze Žerotína (do 1628).

⁷ Karel starší ze Žerotína na Náměšti, Rosicích, Přerově a Brandýse nad Orlicí (1564-1636).

⁸ Parafa odesílatele.

912.

Adam mladší z Valdštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Děkuje za potvrzení půjčky 4 000 kop míšeňských grošů. Žádá oznámení, jak má být půjčka pojištěna. Zavazuje se přátelskou službou.

Praha, 15. února 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 22, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu švagru mému zvláště milému.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého přeji vám věrně rád.

Že se k žádosti mé tak přátelsky a volně ohlašujete a k svatému Jiří¹ nejprve příštímú mně 4 000 kop miš[eňských] zapůjčiti se zakazujete, přijímajíce to od vás, vděčně vám přátelsky velice děkuji.

Přítom vás za to žádám, že mi zase oznámíte, na jaký způsob takových 4 000 kop miš[eňských] ode mne sobě pojištěny jmíti žádáte, tak abych já je tím dříve zhotoviti a potomně vám proti přijetí peněz odvésti mohl. A což tu koliv pro mne učiníte, vám se toho všelijak přátelsky a volně odměniti i odsloužiti zakazuji.

S tím Milost Pána Boha s námi bejti rač. Dat[um] v Praze v středu první po Postu léta 1617.

Pana švakra volný přítel

*Adam z Valdštejna na Hrádku nad Sázavou, Lovosicích a Židlochovicích,²
J[eho] M[ilosti] C[ísařské] rada, komorník a nejvyšší hofmistr Království českého.*

Adam z Valdštejna

¹ K termínu 23. dubna 1617

² Adam mladší z Valdštejna na Hrádku nad Sázavou, Lovosicích, Dymokurech, Židlochovicích a Dobrovici (1569-1638), přísedící zemského soudu, hejtman Litoměřického kraje za panský stav (1600-1601, 1603-1604), maršálek českého královského dvora (1605-1607), nejvyšší berník (1605, 1607, 1611), nejvyšší sudí (1608-1611), nejvyšší hofmistr (1611-1619).

913.

Eva Pětipeská z Údrče píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Prosi ho, aby v její službě v Libochovičkách ještě ponechal písaře Vacka, kterého potřebuje k zápisům o průběhu polních prací i k výuce dětí. Odvolává se na přímluvu švagrové Barbory Gerštorfové z Chýš a Egrberku.

Libochovičky, [30. března]¹ 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 22-23, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu ujci a kmotru mému zláště milému.

((A.1617 od p[ani] Evy Pětipeské o zanechání jí Vacka.²))

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče a kmotře můj zvláště milý, zdraví i jiného všeho dobrého, na Pánu Bohu žádajíce, Vaší Mi[los]ti přeji věrně ráda. Můj zvláště milý pane ujče a kmotře, jakož sem skrze psaní svý Vaší Mi[lo]sti žádala, tak taky paní švakrovou mou nejmilejší, paní Barušku Kerštorfovou,³ i tolikéž Vaší M[ilos]ti nejmilejší paní Jozyčku,⁴ mou obzláště milou paní tetičku, aby se k Vaší M[ilos]ti při-

¹ Patrně chyba pisatele v dataci, svátek svatého Arnošta připadá podle gregoriánského kalendáře roku 1617 na čtvrtek 12. ledna, nikoli na sobotu. Vzhledem ke zmíněným polním pracem se však jedná spíše o den 30. března (čtvrtek) 1617, k němuž připadal svátek Arnošta z Pardubic. V případě setí ozimů by bylo možné uvažovat ještě o dni 7. listopadu (úterý) 1617, na nějž připadl svátek Arnošta opata ve Zwiefaltenu.

² Vacek, písař, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

³ Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku († 1639 v Pírně), mladší sestra Jana Jiřího († 1611) a Jana Albrechta († 1614) Pětipeských z Chýš a Egrberku na Libochovičkách, od roku 1609 manželka Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu († 1639 v Pírně).

⁴ Patrně Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od 4. října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského, v době vzniku tohoto listu tedy teprve snoubenka Šťastného Václava Pětipeského.

mlouvaly, abyste mýho ráčili dopřítí, aby Vacek,⁵ poddanej sirotků, dýle v službě při mně byl. Což sem od nich slyšela, že ste se ráčili jim zakázati, že mi ho ráčíte zanechati. Vaší M[ilos]ti velice prosím, že na žádost mou, přimluvu jejich, ráčíte to učiniti a mně ho ku potřebě zanechati, poněvadž neníčko nemám žádnýho při službě a nevím, kde se vobjíti, neb ho velice potřebuji. Neníčko, dyž seji, aby při čeládce na poli byl a taky co se na pole obilí vezme, zapisoval a při míře byl. Vaší M[ilo]sti velice prosím, že mou žádost neráčíte oslyšeti, však se, Bohdá, bude dítkám mým hoditi, dyž Pán Bůh dá, že k zrostu přijdou, zatím se něco vycvičí. Vaší M[ilo]sti žádám, že sobě stěžovati neráčíte ode mě mý služby s vinšováním od pána Boha všechno dobré oznámiti. Vaší Mi[los]ti paní Jozyčce, mý hrubě milý paní tetičce, že svou přemilou paní tetičku velice prosím, aby se k Vaší Mi[los]ti přimluvila. Já se připovídám se toho vším dobrým ((jak Vaší Mi[los]ti, tak)) i mý nejmilejší paní tetičce vodsluhovati. S tím milost Pána Boha rač bejti s námi. Datum ((na Libochovičkách)) v sobotu na den svatýho Arnošta léta 1617.⁶

*Eva Pětipeská z Audrče
a na Libochovičkách⁷*

⁵ Vacek, písař, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Srov. pozn. č. 1.

⁷ Eva Pětipeská z Údrče († po 1621), manželka Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolčí († 1614), bratrance Šťastného Václava Pětipeského.

914.

Bohuchval Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Sděluje, že informoval Karla Mrackého z Dubé a Jetřicha Špetla z Janovic, z jakých příčin se Pětipeský nemůže zúčastnit jednání vrchnostenského soudu. Nato si Karel Mracký z Dubé velmi stěžoval, že záležitost bude opět odložena a že sám je sešlého věku a nedostatečného zdraví. Zároveň včas nevěděl o odložení slyšení, a vykonal proto zbytečnou práci. Také Anna Špetlová z Dubé si ohledně odkladu jednání velmi stěžovala, neboť již za tím účelem svolala své „pány a přátele“. Proto se všichni vzájemně domluvili, že bez dalších odkladů bude věc projednána v úterý 2. května 1617. Pětipeský se toho dne má v 16 hodin dostavit do Berkova domu ve Starém Městě pražském i s jeho „pány a přáteli“.

Staré Město pražské, 1. března 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 73, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Vácslavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu švagru a synu mému důvěrně zvláště milému, k do[dání].

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a synu můj zvláště milý. Zdraví, v něm jiného všeho dobrého přál bych panu švagru věrně rád. Vedle toho panu synu oznamuji, že jsem J[eho] M[ilosti] panu Karlovi Mratskýmu,¹ též také i J[eho] M[ilosti] panu Špetlovi² to v známost uvedl, pro které pan syn příčiny k tomu jednání

¹ Karel Mracký z Dubé na Pyšelicích, Svojšicích a Zalešanech († 1623), císařský rada, hejtman Kouřimského kraje za panský stav (1588-1589, 1597-1598, 1600-1601, 1604-1605, 1607-1608, 1610-1611, 1616-1617), přisedící většího zemského soudu (1612-1618), účastník stavovského povstání.

² Patrně Jetřich Špetle z Janovic na Liblicích († 1640).

a smlouvě, též k ubrmanské³ vejpovědi, dostačiti nemůže. Nad čímž jest J[eho] M[ilost] pan strejc, pan Karel Mratský velice ráčil těžek býti a sobě to velice stěžovati, jsouce J[eho] M[ilost] pan věku sešlého, na zdraví nedostatečný a z prostředku Jich Mi[los]tí pánův soudcův zemských že jest v tom tak málo ušanován⁴ a nevědouce o tom častně, že jest ráčil s velikou svou obtížností jsem [?] daremný práci vážiti. Její milost paní Špetlová⁵ taky ráčila velice sobě s pláčem stěžovati, majíce svý pány a přátely k nám přidany pospolu, že to opět k odkladu přijíti jmá. Avšak již sme se na tom nakonec snesli, aby takové jednání beze všech dalších odkladův a omluv (krom toliko samou mocí Boží), vy-
miňujíc ten outerý, bohdá, po svatým Filipu a Jakubu příštím,⁶ zde v domě mým v hodin 16. před sebe vzato a bohdá k šťastnému vyřízení přivedeno bylo. O čemž panu synu častně oznamuji, tak aby se na týž den a v jmenovanou hodinu sem se s pány a přátely svými nadjíti dal. Pán Bůh rač nám popříti všechněm v dobrém zdraví šťastného shledání. Datum v Starém Městě pražském v středu po neděli Oculi l[éta] 1617.

Páně švagruův volný otec a sluha
Bohuchval Berka z Dubé a z Lipé na Loukovci nad Jizerou,
Kuřívodech, Bělé a Chýšech, J[eho] M[ilosti] císaře římského rada,⁷
vlastní rukou

³ Ubrmanský – staročeský výraz pro vrchnostenský soud, týkající se vrchnostenského soudu.

⁴ Ušanovat – ušetřit, mít ohled.

⁵ Patrně Anna Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsi († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

⁶ Dne 2. května 1617.

⁷ Bohuchval starší Berka z Dubé a Lipé na Loukovci nad Jizerou († po 1622), stavovský direktor (1618-1619) a nejvyšší purkrabí Království českého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1600-1601, 1608-1609, 1613-1614, 1615-1616).

915.

Bohuchval Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se, že se pro nemoc nemohl dostavit do Prahy k jednání ohledně sporu Pětipeského s Jetřichem Špetlem z Janovic a jeho manželkou Annou. Pouze z boží milosti se jeho zdraví zlepšilo a zůstal naživu. Přestože by měl ještě zůstat doma, slibuje, že bude-li alespoň takto zdráv, dorazí příští neděli do Prahy.

Chýše, 4. března 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 74-75, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu švagru a synu mému zvláště milému, k dodání.¹

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a synu můj zvláště milý. Téhož zdraví i jiného všeho dobrého přál bych panu synu upřímně a věrně rád. Z psaní paní švagkra a syna, co by v sobě obsahovalo, všemu jsem porozuměl. A ((nikdy)) na jiném jsem nebyl, nežli vedle termínovaného dne do měst pražských se nadjíti dáti a ty

¹ K projednávání zmíněné záležitosti srov. předchozí list č. 914.

věci, oč tak mezi panem synem, panem Špetlem² a paní Špetlovou³ na nedorozumění jest a co je nám tak k ubrmanské⁴ vejpovědi v moc dáno, to s pomocí Boží k místu a konci vedle jiných Jich mi[los]tí přivésti. Ale panu švagru oznamuji, že jest na mě ((byla)) taková veliká těžkost těchto pomínutých dnův přišla, tak že kdyby samý ochrany Boží nebylo, již jsem o svém živobyti pustil. I poněvadž z milosti pána Boha při lepším zdraví pozůstávám, ač bych slušně se jměl ještě na cestu nevydávati, ale šetřice v tom pana syna, na jiném nejsem, pokudž mi pán Bůh všemohoucí ((mírného zdraví jakéhož jen nyní užívám)) <pán Bůh zdraví> propůjčiti ráčí, z neděle příští v Praze bejti, což pán Bůh rač dáti šťastně. Čehož jsem pana syna tejna učiniti nechtěl. A s tím milost Boží s námi se všemi bejti rač. Datum na Chýšech⁵ v sobotu po neděli postní Oculi léta 1617.

*Páně synu volný otec, švagkr a sluha
Bohuchval Berka z Dubé a z Lipé na Loukovci nad Jizerou,
Kuřívodech, Bělé a Chýšech, římského císaře J[eho] M[ilosti]
radá⁶*

² Patrně Jetřich Špetle z Janovic na Liblicích († 1640).

³ Patrně Anna Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsí († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

⁴ Ubrmanský – staročeský výraz pro vrchnostenský soud, týkající se vrchnostenského soudu.

⁵ Chýše, město a zámek jihovýchodně od Karlových Varů (Karlovarský kraj), do roku 1621 v držení Bohuchvala Berky z Dubé a Lipé.

⁶ Bohuchval starší Berka z Dubé a Lipé na Loukovci nad Jizerou († po 1622), stavovský direktor (1618-1619) a nejvyšší purkrabí Království českého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1600-1601, 1608-1609, 1613-1614, 1615-1616).

916.

Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Schvaluje bratranci jeho blíže neurčené křesťanské předsevzetí (patrně svatbu). Vyhovuje prosbě a slibuje, že pokud bude zdrav, vykoná bratranci Šťastnému Václavovi Pětipeskému neuvedenou službu (patrně se zúčastní námluv).

Blahotice, 8. března 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkovicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 50-51, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích, Bosyni a Přívorech, panu strejci a kmotru mé<mu důvěrně> zvláště milému, k do<dání> bud'.

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane strejče a kmotře můj důvěrně zvláště milej, téhož zdraví, žádosti od pána Boha všech nejlepších věcí, přeji panu strejci věrně rád. Z psaní mého jistě nejmilejšího pana strejce a jeho křesťanského předsevzetí po přečtení sem jemu porozuměl, kderémužto předsevzetí mého nejmilejšího pana strejce a kmotra schvaluji a na milém Pánu Bohu věrně žádám Božského požehnání. Jak v začatém jeho předsevzetí, aby se všechno panu strejci šťastně dobře podle žádosti a vůle pána Boha vedlo a konalo. Žádost, kderou pan strejce na mě skládá, znajíce se těm a jiném všelijakými mně možné<mi> službami, podle nejvyšší možnosti tak po<kud> Pán Bůh zdraví popříti ráčí, se pan<u> strejci v službu postavím. S tím milost a ochrana pána

Boha rač s námi se všemi bejti. Dat[um] spěšně na Blahoticích¹ ve štvrtek 8. Marti² léta 1617.

*Páně strejcův volný strejc i sluha
Vodolan Pětipeský z Chýš³*

¹ Blahotice, ves s tvrzí východně od Slaného (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1563-1621).

² Patrně chyba pisatele v dataci; 8. březen 1617 připadl na středu.

³ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích († asi 1640), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav (1612-1613 a 1614-1615), výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

917.

Jan Bukovský z Hustířan píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že ve čtvrtek 9. března 1617 zemřela jeho manželka Alžběta Bukovská z Chýš a Egrberku. Je zarmoucen i s pozůstalými sirotky. Zve Pětipeského na pohřeb, který se uskuteční v kostele v Lanžově ve čtvrtek 30. března. Prosí, aby přijel již den předem k večeři a druhého dne společně s dalšími „pány a přáteli“ prokázal nebožce poslední křesťanskou službu a lásku. Zavazuje se službou.

Miřejov, 13. března 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 99-100, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milé[m]u, k dod[ání].
(A. 1617 od pana Jana Bukovského,¹ zuve na pohřeb paní manželky své.)²*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví a při něm jiného všeho dobrého, od Pána Boha vinšujíc, přejí Tvé mi[los]ti věrně rád. Můj zvláště milej pane švagře a bratře, žalostivě Tvé mi[los]ti oznamuji, kterak jest mě Pán Bůh všemohoucí velikým zármutkem navštívití ráčil a urozenou paní Alžbětu Bukovskou, rozenou Pětipeskou z Chýš a z Egrberku na Miřejově a Sedlicích,³ manželku mou nejmilejší, ve čtvrtek⁴ po neděli Družebné mezi 21. a 22. hodinou z toho všech bídného světa k své svatě neskonalé slávě prostředkem smrti časné povolati a pojíti jest ráčil a mě s ní, smutného a zarmouceného člověka, s dítkami mejmi v[e] veliké sirobě zanechajíc, rozloučiti jest ráčil. I poněvadž pak též tělo mrtvé manželky mé nejmilejší nic jinšího víceji zde na tomto světě nepotřebuje, nežli, poněvadž jest z prachu země vzata, aby se zase dle způsobu křesťanského náležitě a šetrně do země vrátila. Sem toho celého oumyslu též tělo mrtvé mé nejmilejší manželky dle dobrého řádu a způsobu křesťanského ve čtvrtek po hodu slavným z mrtvých vzkříšení pána a spasitele našeho Ježíše Krista léta

¹ Jan starší Bukovský z Hustířan na Miřejově a Sedlci († 1620), císařský truksas, účastník stavovského povstání (1618-1620), vojenský komisař Boleslavského, Hradeckého a Kouřimského kraje (1619).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Alžběta Bukovská z Chýš a Egrberku na Miřejově a Sedlci († 1617), manželka Jana staršího Bukovského z Hustířan.

⁴ Dne 9. března 1617.

tohoto 1617,⁵ to jest 30. dne měsíce Marti, v kostele lanžovským⁶ dáti pohřbiti a pochovati. I protož Tvé mi[los]ti, svého zvláště milého pana švagra a bratra, za to přátelsky žádám, že ke mně na Mířejov⁷ v středu před tím dnem tím zázeji k večeri přijeti ráčíš a potom na druhý den též tělo mrtvé manželky mé nejmilejší podle jiných Jich mi[los]ti pánův a přátel mejch milejch k tomu dožádaných k místu jí k odpočívání připravenému doprovoditi nápomocen býti a tu křesťanskou lásku prokázati ráčíš. Čehož já se Tvé mi[los]ti zase v potěšitelnějších příčinách odměňovati a odsluhovati rád chci. S tím milost Boží rač býti s námi se všemi. Dat[um] na Mířejově v pondělí po neděli Smrtné léta páně 1617.

Tvý mi[los]ti volný švagr a sluha zůstávám
Jan Bukovský z Hustířan na Mířejově a Sedlicích,⁸
J[eho] M[ilosti] C[ísařské] římského truksas

⁵ Dne 30. března 1617.

⁶ Lanžov, ves jihozápadně od Dvora Králové nad Labem (Královéhradecký kraj), ve farním kostele svatého Bartoloměje se dochovaly náhrobky Bukovských z Hustířan (1568-1602).

⁷ Mířejov, ves s tvrzí jihozápadně od Dvora Králové nad Labem (Královéhradecký kraj), v držení Bukovských z Hustířan (do roku 1623).

⁸ Jan starší Bukovský z Hustířan na Mířejově a Sedlci († 1620).

918.

Eva Pětipeská z Údrče píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Prosí o pomoc při záchraně statku Libochovičky, který má z důvodu dluhů po zemřelém švagrovi Janovi Jiřím Pětipeském a zemřelém manželovi Janu Albrechtovi Pětipeském propadnout berníkům Slánského kraje. Eva Pětipeská připomíná, že statek sama odkoupila a řádně zaplatila u úředníků menších desek zemských. Připomíná také manželovu splátku ve výši 13 000 a vlastní splátku ve výši 15 000 neuvedené měny, které byly za Libochovičky zaplacený. Prosí o přímluvu a pomoc, jelikož statek vykoupila a spravuje zejména ve prospěch vlastních osiřelých dětí. Stěžuje si na neúrodu v posledních dvou letech, která jí přivedla do finanční tísně. Prosí o zapůjčení 20 strychů žita na setbu.

Libochovičky, 4. dubna 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkovicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 28-29, česky

Urozenému a stateč[né]mu rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeckýmu z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu ujci a kmotru mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1617 od p[ani] Evy Pětipeský strany berní a o vobilí.))¹

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče a kmotře můj zvláště milý, zdraví, jiného všeho dobrého přeji Vašnosti na pánu Bohu věrně ráda. Můj zvláště milý pane ujče, nepochybují, že račte dobrou vědomost v tom míti, kterak páni berníci slánští minulý rok u Vašnosti v domě měli o náký zadržalý berně, kderý jsou pozůstalý po neboštíkovi panu Jiří[m] Janovi Pětipeským² a po dobré a svatě paměti mého nejmilejšího

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách († 1611), bratranec Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, švagr Evy Pětipeské z Údrče.

pana, jakožto pána poručníka sirotků mých, Vašnosti upomínali. Slyšíce od nich pánův berníkův slánských, že ste jim ráčili na mě okázati, aby k statku mýmu hleděli o takový berně zadržalý. Můj nejmilejší pane ujče, račte dobré paměti to míti, že jsem statek koupila a taky zaplatila a vod pánů ouředníků menších desk zemských z tý sumy kvitována. Vašnosti prosím, můj nejmilejší pane ujče, pro vodplatu Boží, že nade mnou račte nákou lítost míti, vědouce, že svýma nejmilejšíma dítkama upřímně mateřsky o nich myslím, račte se na to rozmysliti, co jest dobré a svaté paměti můj nejmilejší pan³ za Libochovička⁴ dal, půl třináctá tisíce, a já dala patnáct tisíc. Pána Boha za svědka беру, že sem to učinila pro mý nejmilejší dítky, abych těch závad a i dluhu zproštěna byla. Ještě nevidím žádný lítosti na sobě, Vašnosti prosím pro pána Boha, že račte nade mnou lítost míti a i pány berníky spokojiti, tak abych já před nima taky pokoj mohla míti, nebo mi velmi hrozí, že mi Libochovičky se uváží, jestli je do týhodne⁵ nespokojím. Pán Bůh ví, žeť nevím skoro z čeho peněz utržiti a kam kterej prve vobrátití, nebo letos i skůro co Libochovička po ty dvě litě držím, velikou újmu na obilím mám i na štěpnicích, takže nevím, co nejprve kupovati, votrubu-li či-li slámu, aneb k semenám žita kupovati. Pán Bůh ví, kdyby taková újma nebyla, nechtěla bych taky proti tomu bejti, nežli nejní mi letos možná, Pán Bůh nejlípe ví. Vašnosti prosím, že mě v tom račte ušetřovati. Můj nejmilejší pane ujče, Vašnosti velice prosím, že mi račte asi dvacíti strychů žita zapůjčiti, až dá-li milej Pán Bůh v nový, Vašnosti zasi s poděkováním voplatím. K Vašnosti tý celý naděje sem, že mně mý žádosti oslyšeti neračte. Bohdá se Vašnosti na svých nehodných modlitbách před Pánem Bohem odměniti chci. S tím Vašnosti ochranu milýmu pánu Bohu poručena činím. Datum na Libochovičkách outerý po Provodní Neděli léta 1617.

Eva Pětipeská z Audrče a na Libochovič[kách]⁶

³ Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 10. října 1613), přisedící nejvyššího purkrabského soudu, manžel Evy Pětipeské z Údrče, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Libochovičky, ves ve Slánsku východně od Kladna (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1560-1621).

⁵ Týhodne – týdne.

⁶ Eva Pětipeská z Údrče († po 1621), manželka Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči.

919.

Ladislav starší Sekerka ze Sedčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvá se, aby třem jeho jmenovaným poddaným ze vsi Třebošnice poskytl celkem pět strychů žita při odloženém zaplacení, na které dohlédne.

Odolena Voda, 12. dubna 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 22, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergka na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu ujci mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1617 od p[ana] Ladislava Sekerky¹ o vystavení obilí k roku lidem poddaným jeho.))²

¹ Ladislav Sekerka ze Sedčic na Odolené Vodě a Třebošnici († 1620), účastník stavovského povstání jako komisař při stavovském direktoriu (1618-1620), hejtman Kouřimského kraje (1619-1620).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milej, zdraví a v něm i jiného všeho dobrého přál bych vám věrně rád. Přišli ke mně Tomáš Vranej,³ Jan Panáček⁴ a Adam Chalupník⁵ ze vsi Třebošnic,⁶ lidé poddaní moji, žádající mě ku panu ujci za toto připsání, abyšte Tomášovi Vranýmu 1st[rych], Janovi Panáčkovi 2 st[rychy] a Adamovi Chalupníku 2 st[rychy] žita k roku svěřili a za ně do jistého času posečkali. I nemoha žádosti jich oslyšeti, za ně se ku panu ujci přimlouvám, že jim k žádosti jich a přimlůvě můj takového žita pět strychův, jakž dotčeno, svěříte. Já je chci k skutečný záplatě přidržeti poručiti. S tím milost Pána Boha rač býti s námi. Dat[um] na Vodolině Vodě⁷ v středu po neděli Misericordias léta 1617.

Ladislav starší Sekyrka z Sedčic a na Vodolině Vodě⁸

³ Tomáš Vranej, poddaný Ladislava staršího Sekerky ze Sedčic ze vsi Třebošnice.

⁴ Jan Panáček, poddaný Ladislava staršího Sekerky ze Sedčic ze vsi Třebošnice.

⁵ Adam Chalupník, poddaný Ladislava staršího Sekerky ze Sedčic ze vsi Třebošnice.

⁶ Třebošnice, zaniklý statek a poplužní dvůr jižně od Mělníka (Středočeský kraj), dnes poblíž Postřižína, v držení Ladislava Sekerky ze Sedčic.

⁷ Odolena Voda, dříve Vodolina Voda, městečko severně od Prahy (Středočeský kraj), do roku 1620 v držení Ladislava staršího Sekerky ze Sedčic.

⁸ Ladislav Sekerka ze Sedčic na Odolené Vodě a Třebošnici († 1620).

920.

Mikuláš Vratislav z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Ptá se na jeho zdraví. Vzal na vědomí odklad jednání v záležitosti smlouvy s Annou Špetlovou z Dubé k termínu 2. května 1617. Cítí povinnost prokázat v této věci Pětipeskému službu a váží si jeho důvěrnosti. Omlouvá se, že tak nemohl učinit již dříve. Pokud by došlo k dalšímu odkladu, žádá o zprávu, neboť se proslýchá, že bude svolán zemský sněm. Zavazuje se službou a přeje si šťastné shledání.

[Mnichovo] Hradiště, 14. dubna 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 24, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšičích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu švagru a bratru mému důvěrně zvláště milému, k dodání.

Službu svou povolnou vzkazují Tvý m[ilost]i, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj důvěrně zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého, od pána Boha vinšujíc, přeji Tvé m[ilost]i věrně rád. Podle toho nemohl sem pomínouti, poně[va]dž mi se toto poselství nahodilo, abych neměl Tvou m[ilost] tímto psaním navštívit a na službu pohleděti, jsouc žádostiv věděti, jak se na svém zdraví míti ráčíš. Podle toho, kdež mi psáti ráčíš, v příčině té smlouvy se paní Špetlovou,¹ že do outerka po svatých Filipu a Jakubu² odložena j[es]t, žádajíc, abych se k tomu času v Praze najíti dal. I znám se v tom i v jiným Tvý m[ilost]i povinen býti, což vedle svý nejvyšší možnosti vykonati a najíti dáti se rád chci pro tu důvěrnost, kterou ke mně ráčíš míti. Že sem pak předešle to vykonati nemohl,

¹ Anna Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsí († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

² Dne 2. května 1617.

omluven býti žádám. Nebo se to bezelstně nestalo. Jestliže by pak příčinou jakou z té smlouvy v ten čas sjíti mělo buďto pro sněm obecný, jak se proslychá, a jinak, tehdy prosím, < tak > ((že)) mi oznámíti sobě ztížiti neráčíš pro zejskání času. A s tím Tvý m[ilos]ti sluzebník zůstávám. Pán Bůh rač popříti našeho v dobrém zdraví shledání. Dat[um] v Hradišti³ v pátek 14. Aprilis léta 1617.

*Tvý m[ilos]ti upřímný sluha do smrti
Mikuláš z Bubna⁴*

³ Patrně Mnichovo Hradiště, město a zámek severně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1621 v držení Václava Budovce z Budova.

⁴ Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617), hejtman Boleslavského kraje (1608-1609, 1615-1616).

921.

Anna Zárubová z Valdštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměla Pětipeského odpovědi ohledně žádosti o propuštění jeho poddaného Jiřího Vrabce, syna šafáře. Znovu se za jeho propuštění přimlouvá. Dotyčný žil v hříchu s její poddanou děvečkou ve vsi Chvalkovice. Tu již Zárubová potrestala vězením. Nakonec jim však povolí sňatek. Za propuštění Vrabce, který opakovaně sepisuje suplikace, se přimlouvají také Adam Linhart z Najenperku a Jan Horský. Pokud Pětipeský Vrabce propustí zhostním listem, Anna Zárubová sama dohlédne na jeho dodatečné potrestání za předešlý hříšný život s její děvečkou. Očekává přátelskou odpověď.

Praha, 26. dubna 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/16, fol. 14-15, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu a příteli mému zvláště milému, k dod[ání].

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a příteli můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého, od Pána Boha žádajíc, přeji vám věrně ráda.

Před někderou nedělí učinila jsem vám přátelské psaní k žádosti Jiříka Vrabce,¹ syna někého šafáře, poddaného vašeho, kderýž s jednou děvečkou, poddanou mou, ve vsi Chvalovicích² proti příkázání Božímu zle a nenáležitě živ byl a s ní se oddati a za manželku ji sobě vzíti a mým poddaným rád býti chce, žádajíc vás přátelsky, abyšte mně jeho na grunty mé propustili. Jakž též mé psaní dále to v sobě obsahuje. Na kderěžto psaní, jakou odpověď ste mi dali, z ní sem porozuměla.

I nepřestává toho týž Jiřík Vrabec skrz suplikaci³ své při mně vyhledávati, vel[i]ce prosíc, abych mu to jeho provinění odpustila. Tuž lotryni, poddanou svou, kderá s ním zle živa byla, jsouce ona u vězení, za manželku dala a jej na grunty své vyjednala. Což, nemoha jeho častých proseb oslyšeti, opět toto psaní své vám činím a vždy, jakž předešle

¹ Jiří Vrabec, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce dvora Bosyně.

² Chvalovice, ves jihovýchodně od Nymburka (Středočeský kraj).

³ Suplikace – stížnost.

skrz mé psaní, ano i mnohé přímluvy dobrých poctivých lidí, pana Adama Linharta⁴ a pana Jana Horského,⁵ tak i nyní vás za to přátelsky žádám, že mně téhož poddaného svého listem zhostním⁶ i s[e]j spravedlností jeho (ač má-li jakou) propustíte. Nebo vám na takovém člověku k ztrestání slušnému za provinění jeho hodného málo záleží. Věřím, že této žádosti mé i také těch poctivých lidí přímluv tak špatné věci neoslyšíte. Já se vám toho nepominu všelijakým dobrým přátelstvím zase odměniti i odplatiti. Odpovědi přátelské, abych sebe věděla, čím zpraviti, žádám. S tím Milost Boží rač býti s námi se všemi. Dat[um] v Praze ve středu po neděli Cantate léta 1617.

Anna Zárubová rozená z Valdštejna a na Radimi⁷

⁴ Adam Linhart z Najenperku na Vlkavě (1566-1617), původně měšťan Starého Města pražského, nobilitován do rytířského stavu, stavovský direktor (1609), švagr Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Li-bochovičkách a Kolči.

⁵ Patrně Jan Horský z Grünfeldu († po 1617), rada soudu nejvyššího pražského purkrabství.

⁶ Zhostní list – vrchnostenské povolení propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

⁷ Anna Zárubová z Valdštejna na Radimi (1566-1620), manželka Karla mladšího Záruby z Hustiřan († 1619).

922.

Alžběta Cukrová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přeje strýci i jeho manželce (správně však teprve snoubence) společně se svým manželem zdraví. Děkuje za darovanou klisnu. Prosí, aby ji zaslal k nim do Veselí u Rokycan. Zavazuje se za to službou. Vzkazuje pozdravy a upřímné služby manžela. Prosí, aby Pětipeský vyjednal jejich synovi službu u nějakého šlechtice.

Veselí, 7. května 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 42-43, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému s Chýš a z Egrberku na Byšicích, Bosyni a na Vobříství, panu strejci mému nejmilejšímu.

Modlitbu svou Vám vzkazují, urozený a můj jistě důvěrně ne[j]milejší pane strejčku. Byšte ráčili zdravý bejti s paní manželkou¹ Vaší, s paní tetou mou, jistě upřímně zvláště milou, t<é>((o))ho<ž> bych Vám jistě upřímně ráda přála. I můj nejmilejší pane strejčku, můj nejmilejší pán² se mnou paní manželce Vaší naše služby a modlitby s vinšováním od Pána Boha mnoho dobrého [vz]<s>kazujem. A můj nejmilejší pán panu strejci zakázání one[h]dejší klisny ke mně v Praze darovaný, našemu poho<...>ení, majíc velký nedostatek klišny, služebně i se mnou panu strejčkovi děkujeme. Prosím přátelsky, že ji k nám na Veselí³ poslati ráčíte, neb sme toliko půl míle vod Rokycan.⁴ Já se toho panu strejci s panem mým i dítkami mými toho ((od[pl]ati ti i)) vodsloužití chceme. Co tu pan stre(j)c pro nás učiniti, co tý celý důvěrnosti a naději k panu strejci sem, že to pro mě

¹ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského, v době vzniku tohoto listu tedy teprve snoubenka Šťastného Václava Pětipeského.

² Jan Jindřich Cukr z Tamfeldu na Senči († před 1636), křivoklátský hejtman, hejtman Rakovnického kraje (1611-1612), účastník stavovského povstání (1618-1620).

³ Veselí, Veselá (Veselí – Hrádek), ves jižně od Rokycan (Plzeňský kraj), v držení Jana Jindřicha Cukra z Tamfeldu (1615-1623).

⁴ Rokycany, okresní město (Plzeňský kraj), královské město, součást historického Plzeňského kraje.

učiniti ráčí. A tak mýmu nejmilejšímu panu strej((c))i poručena činím. Pán můj nejmilejší pana strejce s tou starou měrou přítel a služebník do smrti zůstávám [!]. S tím milost Boží rač bejti s námi se všemi. Datum na Veselí⁵ tu neděli po Křížových dní léta 1617.

Alžběta Cukrová s Chýš⁶

Můj nejmilejší pane strýče, prosím, že račte mý<ho s>mu synu⁷ nákýkýmu panu dohoditi.

⁵ Veselí, Veselá (Veselí – Hrádek), ves jižně od Rokycan (Plzeňský kraj), v držení Jana Jindřicha Cukra z Tamfeldu (1615-1623).

⁶ Alžběta Sibyla Pětipeská z Chýš a Egrberku († 1621), první manželka Jana Jindřicha Cukra z Tamfeldu na Senči († před 1636).

⁷ Jan Jiří Cukr z Tamfeldu († po 1618), syn Jana Jindřicha Cukra z Tamfeldu a Alžběty Sibyla Pětipeské z Chýš a Egrberku.

923.

Jindřich Beřkovský ze Šebířova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá, aby Pětipeský propustil na jeho statky své poddané Víta Pyskáče ze vsi Kojovice s manželkou Alžbětou. Vít Pyskáč hodlá na Beřkovského gruntech zakoupit živnost a poctivě se tam žít. Proto by měl být i s manželkou a majetkem propuštěn řádným výhostním listem. Zavazuje se dobrým přátelstvím a obdobnou službou. Doufá ve vyslyšení žádosti.

Praha, 10. května 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 142-143, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému zvláště milému.

Službu svú vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milý. Zdraví, při něm jiného všeho dobrého přeji Vám věrně upřímně rád. Můj zvláště milý pane ujče, vyznamují Vám, že jeden poddaný Váš, kderéhožto jméno a manželky jeho teď přítežitě na cedulce poznamenáno ((Vám)) posílám, na gruntech mejch chce sobě zakoupení učiniti a se živiti, mě za to týž poddanej Váš žádá, abych mu na gruntech svých živnosti <a to> a takového zakou((pení)) přál a na Vás jej, též [s] manželku jeho za poddané vyjednal. I nemoha žádosti jich manželův slušné odepřiti, tak činím a Vás za to, pane ujče můj milý, v důvěrnosti přátelsky žádám, že mně téhož poddaného Vašeho i manželku jeho listem zhostným¹ i spravedlnostmi jich, ač má<I>((j))i-li na gruntech Vašich jakou, propustíte. Pro mé se Vám toho bohda touž volnosti, až by se přitrefilo, i jiným dobrým přátelstvím odměněním. Té naděje sem, že pan ujec žádosti mé neoslyší. S tím milost a vochrana pána Boha našeho rač bejti s námi se všemi. Datum v Praze, v středu po neděli Exaudi léta 1617.

Jindřich Beřkovský z Šebířova a na Lojovicích²

¹ Výhostní, též zhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

² Jindřich Beřkovský ze Šebířova na Lojovicích (1581-1619), hejtman Kouřimského kraje (1608-1609, 1610-1611).

*Psátí panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu (o Vítu syna) někdy Šimona Pyskáče,³ rodi-
lého ze vsi Kojovic⁴ a o Alžbětu,⁵ manželku jeho.⁶*

³ Šimon Pyskáč, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Kojovice.

⁴ Kojovice, ves východně od Mělníka a Byšic (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Alžběta Pyskáčová, manželka Vítu Pyskáče, poddaná Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Kojovice.

⁶ Přiložená cedulka Jindřicha Beřkovského ze Šebířova byla opatřena vlastní foliací, LRRR, sign. P 10/4, fol. 143 a zůstala přiložena k listu č. 923.

924.

Výpis půhonu. Jan Jiří Bukovanský Pinta z Bukovan pohání Jana purkrabího z Donína k soudu nejvyššího purkrabství pro jeho rukojemství v dluhu Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic a Polyxeny Lobkovicové z Pernštejna. (Výpis půhonu byl patrně omylem za-
slán Šťastnému Václavovi Pětipeskému již po skončení jeho úřadu krajského hejtmána za rytířský stav v Boleslavském kraji k termínu svatého Jiří 1617).

Bez místa, 12. května 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roud-
nickí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 98, česky

[Bez adresy]

Dáno škod k ouřadu¹ 3 kopy

12. <Juni> Mai

*Jan Jiří Bukovanský Pinta z Bukovan² pohání pana Jana purkrabí z Donína³ a stateč-
ného Voldřicha Gerštorfa z Gerštorfu a z Malšvic,⁴ pro sumu 1500 kop míš[eňských], pro
rukojemství za Jeho mi[l]o[s]t pana Zdenka z Lobkovic⁵ a paní Polexinu Lobkovskou ro-
zenou z Pernštejna,⁶ z termínu a soudu n[ejvyššího]. p[urkrabství]. p[ražského]. oute-
řýmu po neděli Cantate léta 1617.*

[Bez podpisu]

¹ Úřad hejtmána Boleslavského kraje. V období 1616-1617 jej vykonával Václav starší Berka z Dubé a Lipé za panský stav a Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku za rytířský stav. Srov. P. MAREŠ, *Ob-
sazování úřadu krajského hejtmána*, s. 130.

² Jan Bukovanský Pinta z Bukovan na Bukovanech, Chrašticích a Zahrádce (1566-1619), účastník stavov-
ského povstání.

³ Jan purkrabí z Donína na Lamberce a Hořejším Valtínově († 1620), cisařský rada a komorník, bratr Ferdi-
nanda a Jaroslava purkrabích z Donína.

⁴ Oldřich Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Mačkově, Velkém Vosově a Skříplí († 1619), hejtmán komor-
ního panství Křivoklát (1604-1606), hejtmán komorního panství Pardubice (1606), královský prokurátor
(1606-1611 a 1611-1619), rada české královské komory (1607-1619), předsedící zemského soudu (od
1616), stavovský direktor (1618-1619).

⁵ Zdeňk Vojtěch Popel z Lobkovic (1568-1628), nejvyšší kancléř (1599-1628), knížecí stav (od 1623),
čelní představitel české katolické šlechty, majitel roudnického panství od roku 1603 po sňatku s Polyxe-
nou Rožmberskou z Pernštejna.

⁶ Polyxena Lobkovicová z Pernštejna (1567-1642), vdova po Vilémovi z Rožmberka a majitelka roud-
nického panství (od roku 1592), manželka Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic (od roku 1603).

925.

Zdeněk Lev Libštejnský z Kolovrat píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Naléhavě prosí, aby mu až do příštího roku půjčil 30 korců pšenice, 20 korců

žita a deset korců ječmene, protože utrpěl velkou neúrodou. Ochotně mu za obilí zaplatí. Žádá o zprávu, kdy a kam pro ně poslat. Ohledně prosby k Václavu Berkovi z Dubé a Lipé, jeho švagru, oznamuje, že i on si přeje zachování dobrého přátelství a sousedství. Rád by s nimi promluvil o urovnání jisté záležitosti na společné štvanici.

Svojkov, 11. června 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 152, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeským z Chýš a z Egrbergku a na Byšicích a Bosyni, panu bratru a tovaryši mému upřímně důvěrně milému, k dodání.

Služba má tvý milosti stálá a upřímná, urozený a statečný rytíři, pane bratře můj hrubě obzvláštěně důvěrně milý. Zdraví a v něm milosti, panu Božíčku [!], přeji tvý milosti věrně a upřímně rád. Z té veliké důvěrnosti, kterou k tvé milosti mám, v této mé veliké potřebě k tvý milosti ((se)) utíkám, služebně a velice žádám, že mně tu obzvláštní milost prokázati ráčíš a v tak mé veliké potřebě pomoci a až do r[oku n]’ového z[ap]ůjčiti 30 korců pšenice, 20 korců žita a 10 korců ječmene, poněvadž tak hrubě těžkej rok letos jest. Já se nepominu tvý milosti tý obzvláštní milosti a dobrodiní sk[u]tečně odsloužiti a pěkně s poděkováním [...]² zaplatiti. A kde ((a kdy)) bych pro takové obilí poslati měl, služebně za oznámení žádám. Oč si mně ráčil poručiti strany pana Václava Berky,³ pana švakra mého, dostatečně sem s ním rozmluvil, kterýžto mně za odpověď dal, ne teď z jara, když štvaní bude, tvý milost[i] v známost uvéstí chce, abychme sobě poštváli a tu věc k místu a konci přivedli, nebo že na jiným není, nežli jako kdy prve s tvou milostí v dobrém přátelství a sousedství zůstávati. S tím milost Pána Boha všemohoucího rač s námi se všemi bejti. Datum na Svojkově⁴ 11. [J]uni léta 1617.

*Tvý milosti upřímný, věrný a stálý bratr a povolný sluha až do +++ a lopaty, motyky
Zdeněk z Kolovrat, m. p.⁵*

¹ Održeno.

² Održeno.

³ Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučeni, Deštné, Housece, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

⁴ Svojkov, ves severovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), příslušenství hradu Sloup v držení Zdeňka Lva Libštejnského z Kolovrat.

⁵ Zdeněk Lev Libštejnský z Kolovrat na Sloupu († 1640), hejtman Boleslavského kraje (1610-1611), 1624 povýšen do hraběcího stavu.

926.

Eva Pětipeská z Údrče píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrbergku. S lítostí přijala Pětipeského zprávu o onemocnění jejího staršího syna Vojtěcha. Prosí, aby k ní Pětipeský syna odeslal k zotavení. Dále žádá o pomoc ve sporu o louku mezi vesnicemi Koleč a Kováry. Louku, jež náleží údajně dědičně k Libochovičkám, si chtějí přivlastnit kostelníci farnosti svatého Mikuláše na Starém Městě pražském. Eva Pětipeská se domnívá, že neprávem, jelikož již zaplatila i nájem z jiné louky, jehož splátku za dva roky dlužil její zemřelý manžel Jan Albrecht Pětipeský. Spor má přijet řešit patrně také nejvyšší purkrabí Království českého Adam ze Šternberka. Eva Pětipeská žádá Šťastného

Václava Pětipeského, aby v pátek či v sobotu přijel na Libochovičky a zaštilil ji ve sporu jako její „pán a přítel“.

Libochovičky, 13. července 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudniční (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 26-27, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťasnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu ujci a kmotru mému zvláště milému, k dodání.

Modlitbu svou vzkazují, urozený pane ujče a kmotře můj zvláště milý, Pán Bůh rač dáti, abyšte ráčili zdravý bejti, na všem se dobře a potěšitedlně míti, toho' na pánu Bohu Vaší mi[losti] upřímně vinšují a žádám. Můj zvláště milý pane ujče, jakož ste mi ráčili včerejšího dne psaní učiniti, dokládajíc, že by syn můj Vojtíšek¹ nedostatečný na zdraví svým bejti měl, což jsem velmi nerada to uslyšela o nemoci syna mého. Pán Bůh pro svý veliký milosrdenství ráčiž sám líkařem bejti a těch mejch milejch dítek mně v dobrým zdraví za prodloužená léta ponechati. Vaší mi[losti] prosím, že ho račte na někerej den ke mně vodpustiti, až by zase zdravější byl, Vaší mi[losti] bych ho zase na Byšice² poslala. Můj zvláště milý pane ujče, nemohouc toho štěstí míti, abych se mohla s Vaší mi[lostí] s[h]ledati, nebo bych měla mnoho pilného s Vaší mi[lostí] mluviti, a taky Vaší mi[losti] za radu žádáti, strany těch luk, jak mi chtějí vodniti z Kovár³ starší kostelníci, pravíce, že by ta louka, kderá dědičná Kolčí⁴ za pana Ouštěckého⁵ náležela. Ješto to mohu dobrými hodnověrnými lidmi prokázati, že jest ta louka dědičná Kolči náležela a žádného se platu z ní nedávalo, když dobré paměti pan Vojtěch Pětipeský⁶ Koleč koupil a tu louku že jest obrátil k Libochovičkám a od té chvíle že ji vždycky k Libochovičkám užívali, žádného nikdá platu se z ní nedávalo, aniž žádněj vo ní nikdá nic neříkal. Až teprva nejčko chtějí ji přivlastniti k záduší.⁷ Nevědouc jak, než z tý příčiny, že jest byla jedna zádušní louka, kderý se plat dával, pravíce, že dobré paměti pan manžel⁸ můj pozůstal platu za dvě lité. Tak jsem já ten plat dala a k tomu taky na ten rok, kderej jsem užívatí měla, oni vzali ten plat i stravu a louku jsou mi vodňali. Tak jsem já přišla vo peníze i vo seno, nemajíc koho, aby mi v tom nápomocen byl, mě v tom zastati, abych k takový škodě nepřišla. Nechala sem toho tak jen pro samej pokoj a voni, že jsem nic neříkala, vo to nejčko chtějí dědičnou louku sobě přivlastniti. Slyším, že Jeho milost pan purgkrabě⁹ ráči chtíti v sobotu

¹ Jan Vojtěch Pětipeský z Chýš a Egrberku († po 1618), syn Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 1614).

² Byšice, městečko s renesančně upravenou tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

³ Kováry, ves ve Slánsku severovýchodně od Kladna (Středočeský kraj), do roku 1628 součást zádušní farnosti svatého Mikuláše na Starém Městě pražském.

⁴ Koleč, ves východně od Slaného, renesanční tvrz zde vybudoval kolem roku 1600 Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku († 1611), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku.

⁵ Patrně Jan Sezima z Ústí na Úštěku († 1617), dědičný kraječ Království českého, přisedící zemského soudu, stavovský direktor (1609), dvorský sudí (1610-1611) a nejvyšší komorník Království českého 1611-1617.

⁶ Vojtěch Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku († 1599) na Libochovičkách, strýc Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Záduší farnosti svatého Mikuláše na Starém Městě pražském.

⁸ Jan Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († před 7. červnem 1614), přisedící nejvyššího purkrabského soudu, bratranec Šťastného Václava Pětipeského.

⁹ Patrně Adam ze Šternberka na Bechyni († 1623), nejvyšší purkrabí Království českého (1608-1619 a 1620-1623); není také vyloučeno, že mohlo jít o Jaroslava Bořitu z Martinic na Smečně (1582-1649),

nejprv příští do Kovár přijeti a sám na ty louka vyjeti a spatřiti. Vaší mi[losti] velice prosím, jak mně prošeno bejti, že sobě neračte pro mě stěžovati a mě za jednoho pana přítele radou svou nápomocný bejti račte. Dá-li Pán Bůh, v pátek na noc, anebo v sobotu ráno na Libochovička¹⁰ přijeti, když Jeho milost pan purgkrabě ráčí taky na ty louka vyjeti, abyšte ráčili při tom bejti a mně v tom nápomocný bejti, poněvadž spravedlivě k Libochovičkám náleží a dědičná jest, abych ji taky užívatí mohla, tak jak předešlý dobré paměti hospodáři, kderý na Libochovičkách byli. K Vaší mi[losti] tu naději mám, že mé velké prozbě voslyšeti neračte. S tím Pán Bůh rač s námi bejti. Datum na Libochovičk[ách] ve čtvrtek na den svatý Markyty léta 1617.

Eva Pětipeská z Oudrče na Libochovičkách¹¹

karlštejnského purkrabího za panský stav (1616-1618), či Adama Hrzána z Harasova († 1619), karlštejnského purkrabího za rytířský stav (1615-1618).

¹⁰ Libochovičky, ves ve Slánsku východně od Kladna (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1560-1621).

¹¹ Eva Pětipeská z Udrče († po 1621), manželka Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči, bratrance Šťastného Václava Pětipeského.

927.

Michal Porubský z Poruby píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podle nařízení k němu vypravil posla s hotovostí 46 kop míšeňských grošů, dvěma bažanty, čtyřmi skřivany, dvěma kuřaty a dvanácti raky. Vypočítává výnosy sklizně obilí. Začal se již také sklízet ječmen proti chmelnici, kde se ještě bude žít celý den. Ječmen se pilně seká také v Horních Přívorách. Hýbalo se obilím, aby nerostlo (patrně nevyklíčilo).

Byšice, 26. července 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 50, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu mně laskavě příznivému, k dodání.

((A. 1617 od ouředníka o hospodářství.))¹

Vaší mi[los]ti, urozený a statečný rytíři, pane mně laskavě příznivý, zdraví i jiného všeho nejlepšího dobrého, na Pánu Bohu vinšujíc, Vaší mi[los]ti přeji věrně rád. Podle poručení Vaší mi[los]ti tento posel se za Vaší mi[los]tí vypravuje a po něm 46 kop míš[eňských] na penězích, bažanty 2, skřivany 4, kuřat 2, rakův 12 se posílá.

Co se sklizení obilí dotejče, oznamuji Vaší mi[los]ti, že dne včerejšího po odjezdu Vaší mi[los]ti z domu, žito nad Byšicí² naklizeno jest 38 [kop] 18 snop[ů] a ještě ho v třech místech vázati zůstává do několik kop. Ječmene proti chmelnici nětco málo se též včera zažalo, a tak sežití témž kusu a v chmelnici zůstává. Porozumívám tomu, že u hájův dnes všickni dělníci s celej den budou míti ((co)) žíti.

V Přívorách³ dne včerejšího ječmen žali a sebrali, dnes tolikéž na témž díle všickni za rána dělali. A když by rosa oschla, poručeno, aby ženci to žito na Raholině⁴ sekané vázali

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

³ Horní Přívorý, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1604-1621).

a sekáči předce aby sekali. Pokudž Pán Bůh ráčí času pěknýho popřítí, nerad bych, aby se zahálelo, nýbrž, co nejvíc můž, udělalo. Obilím, kde potřeba bylo, se včera hejbalo i tolikéž dnes, aby nerostlo, se rozstavuje a hejbá. S tím Vaší mi[los]t v ochranu Pána Boha poroučím. Dat[um] na Byšicích⁵ v středu den svatě Anny léta 1617.

Michal Porubský z Poruby⁶

⁴ Raholína, místní název polnosti a mírného návrší u Horních Přivor.

⁵ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj).

⁶ Michal Porubský z Poruby, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích.

928.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 12. srpna 1617

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 59r, česky

N. 7

Od urozeného a statečného rytíře, pana Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, etc., v příčině Jana Kroka.¹ Dodáno 12. Augusti A. 1617.

¹ Blíže neidentifikováno.

929.

Otta Jindřich z Vartemberka píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přeje štěstí a požehnání v Pětipeského úmyslu oženit se s Johanou Myškovou ze Žlunic, pozůstalou dcerou po nebožtíkově Karlu Častovcovi Myškovi ze Žlunic na Obříství. K pozvání na svatbu odpovídá, že byl sice s manželkou od Boha navštíven nemalým zármutkem a zaneprázdněním, avšak budou-li zdraví, přijedou na Pětipeského svatební veselí. Pokud se nedostaví, žádá o pochopení a omluvu vzhledem k uvedeným příčinám. Nové Město pražské, 5. září 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 85-86, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu bratru mému zvláště milému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane bratře můj zvláště milý, téhož zdraví a v něm jiného všeho dobrého od Pána Boha Tvé mi[los]ti věrně rád přeji.

Psaní, kteréž si mi učiniti ráčil, v něm oznamujíc, kterak že si sobě z obzvláštního usouzení a vůle Pána Boha všemohoucího a s radou pánův a přátel Tvé mi[los]ti zvláště milých k stavu svatého manželství urozenou panu Johannu Myškovnu ze Žlunic a na Vobříství,¹ pozůstalou pannu dceru po dobré paměti urozeném a statečném rytíři, panu Karlovi Častovcovi Myškovi ze Žlunic a na Vobříství,² oblíbiti ráčil. Toho uctivě jak při paně, tak i jiných páních přátelích vyhledáváje, aby se Tvé mi[los]ti dotčená panna nejmi-

¹ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

² Karel Častovec Myška ze Žlunic na Obříství (asi 1558-1602).

lejší k stavu svatého manželství dostati mohla. Na kteréžto Tvé mi[los]ti šetrné a náležité vyhledávání jest Tvé mi[los]ti táž panna Johanna Myškovna ze Žlunic k stavu s[vatéh]o manželství zamluvena a k svadebnímu veselí jistý den uložen a jmenován jest. Žádajíc mne přitom, abych spolu s nejmilejší manželkou mou téhož veselí svadebního okvasiti (ano i ku poctivosti na koni s Tvou mi[los]tí jeti, se za jednoho přítele postavil) nápomocen byl. Kterémužto Tvé mi[los]ti poctivému předsevzetí já, jakožto vždycky upřímně všeho dobrého přející Tvé mi[los]ti, i s nejmilejší budoucí paní manželkou Tvé mi[los]ti, hojného božského požehnání vinšuji.

I ačkoliv na ten čas spolu s nejmilejší manželkou mou nemalým zármutkem a žalostí od Pána Boha navštíven, ano také i jiným mnohým zaneprázdněním a nepřiležitostí zanešen sem, však nic méněji, pokudž Pán Bůh života a zdraví dobrého popřítí ráčí, abych k jmenovanému dni veselí svadebního Tvé mi[los]ti na dokázání vděčnosti a upřímné lásky k službě Tvé mi[los]ti <bych> se najíti dáti mohl, k tomu všelijak se snažiti a příčinu bych rád dáti chtěl. A jestliže bych pak osobou svou z příčin jmenovaných přítomen bejti nemohl, žádám, že mně slušně za zlé jmíti a vykládati neráčíš. S tím milost a ochrana Boží rač bejti s námi se všemi. Dat[um] na Novém Městě pražském 5. dne měsíce Septembris 1617.

*Hendrych z Vartmberka na Tuchoměřicích, Čičovicích, Novém Zámku a Lipým,³
m. p.*

³ Otta Jindřich z Vartemberka na Tuchoměřicích, Čičovicích, Novém Zámku a Lipém († 1625), syn Karla z Vartemberka na Hrubé Skále a Rohozci, osvobozen za provinění během stavovského povstání (1622).

930.

Jáchym Ondřej Šlik z Holejče a Pasounu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl Pětipeského rozhodnutí oženit se. Gratuluje k takovému křesťanskému předsevzetí. Ohledně pozvání na svatbu odpovídá, ačkoli tou dobou jede na pohřeb Jana Jiřího ze Švamberka do Ronšperku, při zpáteční cestě pojedje přes Prahu, a bude-li zdrav, sňatku se vedle jiných pozvaných „pánů a přátel“ zúčastní. Zavazuje se přátelstvím. Svijany, 16. září 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 24, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergu na Byšicích a Bosyni, panu bratru a příteli mému důvěrně a zvláště milému.

Službu svou vzkazují tvé mi[los]ti, urozený a statečný rytíři, pane bratře a příteli můj důvěrně a zvláště milý. Výborného zdraví s prospěchem všech jiných věcí, na Pánu Bohu všemohoucím vinšujíce, přeji tvý mi[los]ti věrně a upřímně rád.

Z psaní tvý mi[los]ti jsem vyrozuměl, kterak původem Pána Boha všemohoucího stav svůj svobodný proměnití a v stav svatého manželství vstoupiti oumyslu bejti ráčíš. K[te] kterémužto křesťanskému předsevzetí tvý mi[los]ti hojně Božské požehnání z upřímného srdce vinšují a žádám. Co se pak žádosti tvý mi[los]ti na mne vložené dotejče, ačkoliv předtím na pohřbu¹ někdy Jeho mi[los]ti urozeného pána, pana Jana Jiřího z Švam-

¹ K politickému významu pohřbu Jana Jiřího ze Švamberka v Ronšperku roku 1617 podrobně Pavel KRÁL, *Ronšperské setkání. Švamberský pohřeb jako místo politické komunikace předbělohorské šlechtické společnosti*, Jihočeský sborník historický 68, 1999, s. 291-307.

bergka,² věčné paměti na Ronsperce³ bejti musím, takže o navrácení svém šťastném domův na tento čas dokonale nic nevím. Však nicméně, dopřeje-li mně všemohoucí Pán Bůh zdraví, všelijak se k tomu přičiníti chci, abych, jedouc z dotčeného pohřbu, zpátkem skrze města pražská, vedle jiných Jich mi[los]tí dožádanejch pánův a přátel, takovému křesťanskému sňatku svadebního veselí tvý mi[los]tí přítomen býti a tudy žádost tvý mi[los]tí skutkem naplniti mohl. Nebo netoliko v tom, ale mohu-li tvý mi[los]tí v čem jinším mně možným a tvý mi[los]tí příjemným jaký libezný a příjemný přátelství prokazovati, dám se k tomu každého času volný najíti. S tím milost Boží rač s námi se všemi bejti. Dat[um] na Svijanech⁴ 16. dne měsíce září léta 1617.

*Tvé milosti k službám volný zůstávám
Joachym Ondřej Šlik z Holejče, hrabě z Pasounu a z Lokte a na Svijanech,⁵
J[eho] M[ilosti] C[ísařské] rada*

² Jan Jiří ze Švamberka na Ronšperku, Orlíku, Kestřanech a Třeboni (1548-1617), císařský rada, dvorský sudí (1603-1609), nejvyšší komorník (1609-1611), hejtman Vltavského kraje za panský stav (1597-1598), hejtman Bechyňského kraje (1612-1613), čelní představitel českého nekatolické šlechty, otec Petra ze Švamberka.

³ Ronšperk, dnes Poběžovice, zámek a městečko severozápadně od Domažlic (Plzeňský kraj), v držení Jana Jiřího ze Švamberka (1573-1617) a následně jeho syna Petra.

⁴ Svijany, ves, zámek a pivovar západně od Turnova (Liberecký kraj), panství v držení Jáchyma Ondřeje Šlika (do 1621).

⁵ Jáchym Ondřej Šlik z Holejče a Pasounu na Svijanech (1569-1621), císařský rada, královský maršálek (1611), hejtman Boleslavského kraje (1613-1614), vůdce stavovské opozice, třetí pražské defenestrace, stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší zemský sudí (1619-1620), zemský správce Horní Lužice, popraven 21. června 1621.

931.

Henyk z Valdštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Rád by vyplnil jeho žádost, avšak nemá k zapůjčení žádné dlouhé „koberce na tabuli“, pouze malé koberce na roli. Žádá o omluvu. V jiné možné záležitosti se zavazuje přátelskou službou.

Dobrovice, 20. září 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 37, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu synu a sousedu mému vzláště milému, k dod[ání]. ((A. 1617 od pana Henyka z Valdštejna,¹ že nemůže půjčiti koberce na tabuli, že jich nemá.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane synu a sousede můj vzláště milý. Téhož zdraví a jiného všeho dobrého od Pána Boha přeji panu synu věrně rád.

Žádost pana syna jistě bych naplniti odporen nebyl, abych panu synu takových koberců zapůjčiti neměl. Pána Boha se v tom dokládám, že žádných koberců na tabuli ((dlouhých)) nemám, než toliko koberce malé na roli. Žádám, že mne pan syn, vida slušnú

¹ Henyk z Valdštejna na Dobrovinci a Kunstberce (1568-1623), komorník a rada arciknížete Maxmiliána Habsburského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant v Drážďanech, kmotr Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

omluvu mou, při sobě omluvného ((mne)) míti bude. V jinší příčině, v čem ((jen)) mohou panu synu jaké přátelství prokázati, hotov sem to vykonati. S tím Milost Boží s námi býti rač. Dat[um] na Dobrovici³ v středu 20. Septem[bris] léta 1617.

*Panu synu důvěrný a upřímný otec, soused [a] sluha
Henyk z Valdštejna na Dobrovici, Kunstberce,⁴ Pětčicích,⁵
J[eho] M[ilos]ti Arciknížete Maximiliána Rakouského rada a komorník, m. p.*

³ Dobrovice, město a renesanční zámek jihovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Henyka z Valdštejna (do 1623).

⁴ Henyk z Valdštejna na Dobrovici a Kunstberce (1568-1623).

⁵ Pětčice, ves s renesanční tvrzí později upravenou na barokní sýpku jihovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), roku 1623 zkonfiskována Henykovi z Valdštejna.

932.

Johana Vřesovcová z Údrče, sestry Voršila a Alžběta Kyšperské z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zarmouceny oznamují, že v neděli 3. září 1617 zemřel jejich manžel a bratr Jan Bořivoj Kyšperský Vřesovec z Vřesovic na Klumíně. Zvou ho na pohřeb, který se uskuteční v kostele v Klumíně v neděli 8. října 1617. Pětipeský má přijet toho dne ráno i s manželkou (správně v tu dobu teprve snoubenkou) a prokázat mrtvému tělu poslední křesťanskou službu. Zavazují se přátelskými službami a očekávají odpověď.

Klumín, 21. září 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/15, fol. 85-86, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu švagru a ujci našemu vzláště milému, k dodání.

Modlitbu svou Vaší mi[losti] vzkazujeme, urozený a statečný rytíři, pane švakře a ujče náš vzláště milej. Zdraví i jiné všecko nejlepší dobré, na Pánu Bohu žádajice, přejeme Vaší mi[losti] věrně rádi.

Lítostivě Vaší mi[losti] a i zarmouceného srdce oznamujeme, že jest Pán Bůh všemohoucí z uložení svého božského urozeného a statečného rytíře, pana Jana Bořivo[je] Kyšperského z Vřesovic a na Klumíně,¹ pana manžela a [naše]ho² nejmilejšího pana bratra, v neděli po svatém Jilji³ ve d[vě] hodiny na noc prostředkem smrti časné z tohoto bídného světa povolati a duši jeho k své věčné slávě (čemuž cele věříme) přijíti a nás pro smrt jeho velice zarmoutiti ráčil.

I poněvadž to mrtvé tělo dobré paměti pana manžela a našeho nejmilejšího bratra nic jiného nepotřebuje, nežli odkud pošlo, totiž z země, v zem zase počestně pohřb[eno] [a] [z]⁴ [mrt]vých vzkříšení k věčné nesmrtnosti zavolání očekáv[aní] [...].⁵ I jsme toho oumyslu s radou jich mi[los]tí pánův a přátel našich též mrtvé tělo dobré paměti pana

¹ Jan Bořivoj Kyšperský Vřesovec z Vřesovic na Klumíně († 1617), soused Šťastného Václava Pětipeského.

² Održený okraj listu.

³ Dne 3. září 1617.

⁴ Održený okraj listu.

⁵ Održeno.

manžela a našeho nejmilejšího pana bratra křesťanským způsobem náležitě, dá-li věčněj Pán Bůh, v neděli 20.⁶ po svatě Trojici, to jest 8. Octobris léta přítomného, v chrámě klumínském⁷ dáti pohřbiti.

Protož za to Vaší mi[losti] přátelsky žádáme, že témuž mrtvému tělu dobré již paměti pana manžela a našeho nejmilejšího pana bratra tu poslední lásku a povinnost křesťanskou prokázati a v neděli vejš psanou k nám na Klumín se paní manželkou⁸ Vaší mi[losti] tím raněji přijedouce a potomně téhož dne též mrtvé tělo vedle jiných Jich m[ilost]í pánův a přátel k tomu dožádaných k hrobu doprovoditi nápomocni bejti ráčíte. Kteréhožto přátelství Vaší mi[losti] v potěšitelnějších příčinách se odměniti nepomineme.

Odpovědi přátelské v učinlivou žádost naší od Vaší mi[losti] žádáme. S tím Pán Bůh rač bejti s námi se všemi. Dat[um] na Klumíně⁹ ve čtvrtek den svatých Matouše Evangelisty Páně. Léta 1617.

Johanna Vřesovcová rozená z Oudrče¹⁰

Voršila a Alžběta, vlastní sestry Kyšperské z Vřesovic na Klumíně a Hořejších Chobolicích¹¹

⁶ Dne 8. října 1617.

⁷ Klomín, též Klumín, dnes Chlumín, ves západně od Neratovic (Středočeský kraj), v držení Vřesovců z Vřesovic a později částečně mělnického panství, v sousedství Obřívství.

⁸ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského, v době vzniku tohoto listu teprve jeho snoubenka.

⁹ Klomín, též Klumín, dnes Chlumín, ves západně od Neratovic (Středočeský kraj).

¹⁰ Johana Vřesovcová z Údrče († po 1618), manželka Jana Bořivoje Kyšperského Vřesovce z Vřesovic (od 1604).

¹¹ Alžběta Kyšperská z Vřesovic na Klumíně a Chobolicích († po 1619), sestra Jana Bořivoje Kyšperského z Vřesovic; Voršila Kyšperská z Vřesovic na Klumíně a Chobolicích († po 1618), sestra Jana Bořivoje Kyšperského z Vřesovic.

933.

Václav Miller píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Sděluje, že jeho pán (Václav starší Berka z Dubé) odjel na pohřeb Jana Jiřího ze Švamberka. Předtím mu poručil, aby Pětipeskému poslal nějakou zvěřinu. Proto posílá ročního divokého kance. Pokud do přínosu (Pětipeského nevěsty Johany Myškové ze Žlunic) Pán Bůh nadělí, přičiní se, aby mu poslal ještě nějakou „pernatou nebo srstnatou“ zvěřinu. Vzkazuje služby.

Doksy, 27. září 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 94-95, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerbergku na Byšicích a Bosyni, panu ke mně vždycky laskavě příznivému, J[eho] M[ilosti], k dod[ání].

Službu svou vždycky hotovou a povolnou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ke mně vždycky laskavě příznivý. Maje sobě od J[eho] M[ilosti] pána¹ mého před odjezdem

¹ Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučeni, Deštné, Housce, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

svým na pohřeb pana otce,² též synáčka Jeho mi[los]ti pana Petra Švambergka³ poručeno, abych Vaší mi[los]ti nákou zvěřinou, pokudž by co způsobeno bylo, fedroval.⁴ Což tak činím a po tomto vyslaném Vaší mi[los]ti divokého ročního vepřika odsílám. Tý služebně naděje souce, že Vaší mi[los]ti příjemný bude. Pokudž Pán Bůh ještě co mezi tím časem a přínosem⁵ Vaší mi[los]ti naděliti ráčí, chci se k tomu všelijak přičiniti, abyšte bud' pernatou aneb jinou zvěřinou fedrování býti ráčili. A s tím Vaší mi[los]ti vždycky hotový sluha zůstáváje, v ochranu Pána Boha poroučena činím. Datum na Dokz⁶ 27. Septembris léta 1617.

Vaší mi[los]ti vždycky k službám hotový
Václav Miller, ouředník panství Bezdězského⁷

² K pohřbu Jana Jiřího ze Švamberka v Ronšperku srov. včetně odkazu na literaturu list č. 930.

³ Petr ze Švamberka na Zvíkově, Orlíku a Třeboni (1577-1620), hejtman Plzeňského kraje (1605-1606, 1607-1608, 1611-1612, 1615-1616, 1617-1618), hejtman Bechyňského kraje (1616-1617), rada dvorského a komorního soudu (od 1612), stavovský direktor (1618-1619), dvorský sudí (1619-1620).

⁴ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyfídit (záležitost).

⁵ Přínos – uvedení nevěsty do ženichova sídla.

⁶ Doksy, město a renesanční zámek jihovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (1596-1621).

⁷ Václav Miller, úředník a správce bezdězského panství Václava staršího Berky z Dubé a Lipé.

934.

Michal Porubský z Poruby píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odesílá mu tři zabité koroptve a deset velkých ptáků, aby nepřišli ke zkáze. Zvěřina od Václava staršího Berky z Dubé velice zapáchá a nemůže se déle uchovat. Musí se „opálit“, nasekat a složit.

Byšice, 30. září 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 49, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu ke mně laskavě příznivému, k dodání.

Vaší mi[los]ti, urozený a statečný rytíři, pane ke mně laskavě příznivý, zdraví i jiného všeho nejlepšího dobrého, na Pánu Bohu Vaší mi[los]ti vinšujíc, přeji věrně upřímně rád. Majíc před rukama tři korotve zabité a 10 ptáků velkých, naschválně tohoto posla k vaší mi[los]ti vypravuji a takové ptáky, aby k skáze nepřišli, po něm posílám. Ta zvěřina¹ od Jeho mi[los]ti pana Václava Berky² přinešena velice zapáchá, dýleji se chovati nemůže, aby v zkázu nepřišla. Musí se dáti opáliti, <pose>sekati a složiti dáti. S tím Vaší mi[los]t v ochranu Pána Boha poroučím. Dat[um] na Byšicích³ v sobotu po svatém Michalu Archangelu léta 1617.

*Vaší mi[los]ti k službám povolný
Michal Porubský z Poruby,⁴ m. p.*

¹ Srov. předchozí list č. 933.

² Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučeni, Deštné, Housece, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁴ Michal Porubský z Poruby, správce Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích.

935.

Vilém Miřkovský z Tropčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přijel do Prahy na Pětipeského svatební veselí, avšak nenadále onemocněl na nohy, takže téměř nemůže chodit. Proto přátelsky žádá o omluvu, jelikož se nakonec Pětipeského svatby nezúčastní. Jindy, až bude zdravější, rád vyhoví podle svých možností přátelskou službou.

Nové Město pražské, 3. října 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 111-112, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku a na Byšicích, panu švagru a bratru mému zvláště milému.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj důvěrně zvláště milej. Zdraví, v něm i jiného všeho dobrého přeji tvé mi[los]ti věrně rád.

Podle toho tvý mi[los]ti tajiti nemohu, že jsem schválně do měst pražských přijel, chtěje rád k žádosti tvý mi[los]ti podle jiných dobrých vzáctných, k tomu dožádaných pánův a přátel ku poctivosti veselí svadebnímu propůjčiti, ale oznámiti mohu, že jest mně něco do noh mých nenadále přišlo, takže skůro choditi nemohu. Pročež, že pro oznámenej nedostatek můj takového veselí svadebního tvý mi[los]ti nápomocen toho bejti na ten čas možné není, při sobě mne laskavě omluvného jmíti ráčíš, přátelsky žádám. Jinším časem, jsouc zdravější, což bych pro tvou milost učiniti příjemně a líbezně mohl, ráčíš mne podle mé nejvyšší možnosti k sobě volného jmíti. S tím milost Boží rač býti s námi se všemi. Datum v Novém Městě pražském v outerý po s[vaté]m Jeronýmu léta Páně 1617.

Vilém Miřkovský z Stropčic a na Vrchlábí, etc.¹

¹ Vilém Miřkovský z Tropčic na Vrchlábí († po 1624), hejtman Hradeckého kraje (1604-1605, 1607-1608, 1609-1610), účastník stavovského povstání.

936.

Jiří Malovec z Chýnova a Vimperku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vrátil se z Prahy. Podle žádosti i vlastního slibu odesílá Pětipeskému zadní čtvrt' jeleního a několik čerstvě chycených ptáků. Přeje jejich požití ve zdraví.

Jince, 8. října 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 53, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci a bratru mému zvláště milému, k dodání. ((A. 1617 od Jiřího Malovce,¹ že mi posílá čtvrt jelení.))²

Službu svou Tvé mi[losti] vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče a bratře můj zvláště milý. Zdraví od Pána Boha a jiného všeho dobrého Tvé mi[losti] přeji věrně rád.

¹ Jiří Malovec z Chýnova a Vimperku († 1647), hejtman Menšího Města pražského (1625-1629), purkrabí Hradeckého kraje (1629-1638), povýšen do panského stavu (1638).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Dle žádosti a zámlyvy své Tvé mi[losti] schválně čtvrt jelení zadní, kderou mně Pán Bůh mimo mou naději, přijevši domů z měst pražských, naděliti ráčil a ptákův v nově lapených odsílám. Pán Bůh rač toho Tvé mi[losti], s kýmkoliv toho požívati ráčíš, požechnati a v dobrém zdraví pojisti. S tím Milost a ochrana nebeského Pána Boha se všemi námi bejti rač. Dat[um] na Jincích³ v neděli po svatém Františku léta 1617.

*Tvé mi[los]ti k službám povolný
Jiří Malovec z Chejnova a z Vinterbergka na Oujezdu, Jincích a Svatém Poli⁴*

³ Jince, městečko severně od Příbrami (Středočeský kraj), v držení Jiřího Malovce z Chýnova a Vimperku.

⁴ Jiří Malovec z Chýnova a Vimperku († 1647).

937.

Mikuláš Vratislav z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Obrdžel Pětipeského psaní s žádostí o dosvědčení jisté koupě. Je však až do pátku zaneprázdněn. V Praze navíc nemá vlastní koně, neboť přijel s jinými. Rád dorazí k Pětipeskému v sobotu, pokud mu ovšem pošle nějaký kočár či koně. Pětipeského posel se na něj bude moci doptat ve Starém Městě pražském v domě Jana Boryně ze Lhoty. Zatím má Pětipeský připravit koupi. Mikuláš Vratislav z Bubna bude shánět purkrabího Hradeckého kraje kvůli jistému soudu. Přeje si šťastné shledání.

Praha, 18. října 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 23, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, panu švagru a bratru mému důvěrně zvláště milému, k dodání.

((A. 1617 od p[ana] Mikoláše z Bubna,¹ že se chce k trhu za přítele postaviti.))²

Služba má povolná zase Tvé M[ilos]ti, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. S vinšováním zase na pánu Bohu Tvý M[ilos]ti i všemu domu jeho sumou všechno dobrého. Tvé M[ilos]ti psaní jest mi dnešního dne ranním jitem dodáno, z něhož žádosti ((Tvé [mil]o[sti])) sem porozuměl a se tím uznávám povinen býti, nerčili v tom, ale i v jiným poručení a žádost Tvý M[ilos]ti vykonati. Ale tak naspěch nemohu pro příčiny, že jako strany svých vlastních, tak i cizích věci při sirotčích dnech až do pátku moc činiti mám a na skonání jich očekávati musím. Však nic miněji, ráčíš-li se chtíti tak mnoho ponížiti a pro mě v tento pátek příští s nákým kočárkem a párem koní poslati, tehdy bych chtěl v sobotu tím ranněji k Tvé M[ilos]ti na službu se postaviti a touž žádost naplniti. Nebo zde sebou žádných svých koní nemám, přijel sem s jinými. Sice bych Tvou m[ilos]t tím zaneprázdněval. Vyslaný Tvý M[ilos]ti bude se moci mne doptati zde na Starém Městě v domě pana Jana Da<vi>da Boryni ze Lhoty.³ Mezi tím pak rač k tomu trhu co nejdříveji vés<ti>, za dva neb tři dny můž se moc zhlídnouti a přeběhnouti zatím <do kon>, nebo také potom k našemu soudu purgk[rab]i kraje Hradecký⁴ musím pospí-

¹ Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení († 1617), hejtman Boleslavského kraje (1608-1609, 1615-1616).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jan David Boryně ze Lhoty na Mikovicích a Mšeně († asi 1640).

⁴ Adam Hrzán z Harasova na Lanškrouně, Ronově, Ctěnicích, Červeném Hrádku a Skalce († 1619), purkrabí Hradeckého kraje (1605-1615), karlístejnský purkrabí (1615-1618).

šiti. *A s tím Tvý M[ilos]ti volný zůstávám. Pán Bůh rač popřítí našeho shledání v dobrém a šťastném zdraví. Dat[um] z Prahy 18. [Octo]bris léta 1617.*

*Tvý M[ilos]ti k službě volný
Mikuláš z Bubna⁵*

⁵ Mikuláš Vratislav z Bubna na Břežně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení († 1617).

938.

Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Připomíná, že jistý řezník, poddaný Pětipeského, mu stále dluží za voly, které mu výhodně prodal. Peníze měl dostat již minulý termín svatého Jiří. Dotčený řezník mu v této záležitosti však nedal nijak vědět, ani nepožádal o žádný odklad zaplacení. Domáhá se zjednání nápravy.

Řepín, 28. října 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 123, český

[Bez adresy]

*((Od p[ana] Mikuláše Gerštorfa¹ o peníze za voly od řezníka.))
(A. 1617)²*

Službu svou vzkazují Tvý mi[los]ti, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví od Pána Boha, v něm jiného všeho dobrého přeji Tvý mi[l]o[sti] věrně rád. Tvý mi[l]o[sti] k paměti přivozují strany toho řezníka, poddaného Tvý mi[los]ti, že až posavad od něho nic dostati nemohu. Mohouce toho času takový voly tím drážěji prodat, než jich sem jich jemu nechal. Tvý mi[los]ti žádám, že jemu poručíš, aby mně děleji tím neodkládal, majíce mně takové peníze o svatým Jiří dáti jminulým. Nikdyž ani <...> ((v té)) příčině se neohlásil. Věřím, že žádost má při Tvé mi[lost]i své místo míti bude. S tím milost Pána Boha rač bejti s námi se všemi. Dat[um] na Řepíně³ v sobotu 28. Octobris léta 1617.

*Tvý milosti volný švagr, bratr a sluha
Mikuláš z Gerštorfu⁴*

¹ Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Chotěšicích, Řepíně, Velkých Horkách a Oušti († 1620), bratr Abrahama a Oldřicha Gerštorfů z Gerštorfu, hejtman Kladského hrabství, hejtman mělnického panství, účastník stavovského povstání, generál-proviantmistr stavovského vojska, relátor zemského sněmu (1620), posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku.

² Autografy Šťastného Václava Pětipeského.

³ Řepín, městečko a zámek východně od Mělníka (Středočeský kraj), do roku 1620 v držení Mikuláše Gerštorfa z Gerštorfu a Malšvic.

⁴ Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Chotěšicích, Řepíně, Velkých Horkách a Oušti († 1620).

939.

Pavel Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Včera obdržel Pětipeského psaní. Bude-li zdrav, rád vykoná oznámeného termínu požadovanou službu. Nyní se s lítostí omlouvá, jelikož právě jede do Milevska k Bernardovi Hodějovskému z Hodějova, u něhož musí vykonat jakousi povinnou službu čtyřem rytířům Vítům

ze Rzavého, čímž se cítí potupen. Naléhavě se o něco dalšího stará. Vzkazuje pozdravy Pětipeského manželce, Kašparu Kaplířovi ze Sulevic a Mikulášovi z Bubna.

Tábor, 16. listopadu 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 45, česky

Urozenýmu a statečným rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému nejmilejšímu, k dodání.

Služba má upřímná až do ř, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj nejmilejší. Téhož zdraví, při něm jinýho všechno nejlepší žádám od Pána Boha tvé Milosti věrně upřímně rád. Včerejšího dne jest mi psaní tvé M[ilosti] dodáno. Pokudž Pán Bůh zdraví popřítí ráci, ač ani to obtížně přijde, z mnohých příčin ke dni jmenovanému najíti se dám, bratra mýho, ujce milého, též co a kde dáno, rád činíc. Velkou lítost mám, dnes jedu na Milivsko¹ ku panu z Hodějova Bernartovi.² Budou tam též asi 4 páni Víthové,³ jako nějakej služebník musím jim nyní na službu hleděti. Můj nejmilejší pane ujče, div sem živ, tak se o to starám. Paní manželce tvé Milosti,⁴ t[v]é paní, stížiti [!] panu Kašparovi⁵ mé pozdravení s vinšem od Pána Boha všech nejlepších dobřejch věcí rač sobě obtížiti vzkázati. Tolikéž panu Mikulášovi z Bubna.⁶ Pán Bůh s námi. Dán spěšně v městě Táboře⁷ ve štvrtek po s[vatém] Martinovi léta 1617.

*Tvé milosti upřímný do smrti ujec a slouha
Pavel z Sulevic⁸*

¹ Milevsko, město severovýchodně od Písku (Jihočeský kraj), v držení Hodějovských z Hodějova (1581-1620).

² Bernard mladší Hodějovský z Hodějova na Konopišti a Milevsku († 1646), stavovský defenzor (1609), účastník stavovského povstání (vojenský komisař Oldřicha Vchynského a mustřmistr), pobělohorský exulant a důstojník švédské armády.

³ Příslušníci rytířského rodu Vítů ze Rzavého

⁴ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Patrně Kašpar Kaplíř ze Sulevic na Miličině, Voticích a Neustupově (1535-1621), direktor/správce úřadu prezidenta české komory/nejstarší rada české komory (1606-1611), přisedící většního zemského soudu (1612-1615), purkrabí Hradeckého kraje (1615-1619), stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší písař (1619-1620).

⁶ Patrně Mikuláš mladší z Bubna na Lipanské Lhotě a Skrovnici († asi 1622); nebo Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení (1579-1617), hejtmán Boleslavského kraje (1608-1609, 1615-1616).

⁷ Tábor, okresní město (Jihočeský kraj), od roku 1437 královské město, na straně stavovského povstání (1618-1620).

⁸ Pavel Kaplíř ze Sulevic na Voticích a Záluží († po 1634), nejvyšší generálkvartýrmistr stavovského vojska (1618-1620), stavovský komisař jmenovaný k vyjednávání s Gáborem Bethlenem (1619), pobělohorský exulant, důstojník saské armády (1631), generálproviantmistr švédské armády (1634).

940.

Regest. Úředník Šťastného Václava Pětipeského píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 17. listopadu 1617

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 65r, česky

Od ouředníka p[ana] Šťastného Václava Pětipeského, etc., o odpověď na psaní J[ejich] M[ilostí] pánů učiněné. Dodáno 17. Novemb[ris] A. 1617.

941.

Václav Vrutický z Drsníku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Pamatuje na svůj slib návštěvy Pětipeského. Dosud to nebylo možné, avšak nyní v nepřítomnosti prezidenta (české královské komory) již může přijet. Pokud mu Pětipeský pošle vůz se dvěma koňmi, může být ve čtvrtek ráno v Byšicích.

Bez místa, 5. prosince 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 85, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu ke mně příznivému, k dodání.

((A. 1617 od počítáře,¹ abych pro něho vůz a koně poslal.))²

Službu svú Va[ší] M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane mně příznivý. Téhož zdraví a v něm nejlepšího všeho dobrého od Pána Boha všemohúcího Va[ší] M[ilos]ti vinšují a žádám. Pamatujíc vždycky na přípověď' svou, byl bych to rád, dokud' dlouhý den, vykonal a chvíle mi tehdáž postačovala, jakož pak i onehdy po prvním vzkázání také sem toho úmyslu byl s Va[ší] [mil]o[s]tí jeti. Ale jak prve, tak i nyní příčinou mou nesešlo. I poněvadž nyní v nebyti J[eho] M[ilosti] pána, pana presidenta,³ odjeti budu moci, z té příčiny ku panu ve čtvrtek bych příští přijel. Kdyby pan poručiti ráčil, kočí, vůz s dvěma konikami pro mě poslati <tím raněji> ((na noc příští v středu)) a ráno<c> ve čtvrtek abych na Byšice⁴ přijeti mohl. A tak s tím Va[ší] M[ilos]ti Pánu Bohu poručena (i s Její [mil]o[s]tí paní⁵ páně) činím. Dat[um] v outerý po s[vat]é Barboře léta 1617.

*Va[ší] M[ilos]ti vždycky hotový
Václav z Drsníku⁶*

¹ Počítář, počítář – počtář, účetní, kancelářský úředník.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Vilém Slavata z Chlumu a Košumberka (1572-1652), přední katolický politik, karlstějenský purkrabí (1604-1611), dvorský sudí (1611-1617), prezident komory Království českého (1612-1618, 1620-1623), nejvyšší sudí (1617-1618, 1620-1623), nejvyšší komorník (1623-1625), nejvyšší hofmistr (1627-1628), nejvyšší kancléř (1628-1652).

⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁵ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Václav Vrutický z Drsníku († po 1619), úředník buchalterie královské komory (asi 1603-1619).

942.

Martin Fruwein z Podolí píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho psaní. Oznamuje, že Barbora Vřesovcová ze Žlunic, starší sestra Pětipeského manželky Johanky ze Žlunic, po obeslání ohledně dílu na statku Obříství prodala určité množství vína, omastku, dříví z lesů a jiných věcí. Stalo se tak na škodu a ztrátu Pětipeské-

ho manželky. Radí, aby Johanka Pětipeská poslala starší sestře přátelské psaní a napomenula ji, aby nehospodařila takto proti právu. Nedoporučuje, aby se Pětipeský s manželkou nyní pod obesláním uvazoval ve statek Obříství či v něm bydlel.

Praha, 21. prosince 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 103, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu bratru a příteli mému laskavému a zvláště milému, k dodání.

((A. 1617 od p[ana] Martina Fruvejna.¹))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane bratře můj laskavý a zvláště milý. Téhož zdraví a v něm jiného všeho dobrého, na Pánu Bohu žádaje, přeji panu bratru věrně rád. Psaní páně bratrovo jest mi dodáno, jemuž, nač se vztahuje, z přečtení sem porozuměl. A poněvadž to před rukama jest, že paní Barbora Vřesovcová,³ kterouž paní manželka⁴ páně bratrova, jakožto paní sestru starší, z dílu obsílati ráčí, po tím obesláním tolik vína a omastku prodala, ano i dříví v lesích a jiné věci z téhož statku Vobřístevského⁵ prodávati poroučí, nepochybně vše k tomu, čili aby ona toho všeho napřed sama užítí mohla. V čem by paní manželka⁶ jeho ráčila mušeti budoucně na dílu svém ztracení nésti. Tehdy vidí mi se, že paní manželka jeho ráčí moci též paní sestře své o to přátelský psaní učiniti a ji s napomenutím žádati, aby proto pod týmž již zaslým obesláním tak hospodařila, ačkoli budoucně odpovídati a práva býti mohla. Neb pokudž by se co na zkrácení jejího dílu našlo, že by paní budoucně tomu místa dáti nemohla, než aby se pan bratr spolu s paní manželkou svou nyní pod obesláním v ten statek uvazovati a neb v něm bydleti měl. K tomu z jistých příčin neradím. Avšak to vše při dalším vlastním uvážení a vůli jeho zůstavuji. S tím milost Boží rač býti s námi se všemi. Dat[um] v Praze ve čtvrtek, den s[vatého] Tomáše 1617.

*Panu bratru k službě volný
Martin Fruvejn z Podolí⁷
J[eho] M[ilosti] C[ísařské] služebník*

¹ Martin Fruwein z Podolí († 1621), měšťan Starého Města pražského, rytířský stav od roku 1619, stavovský direktor (1609, 1611, 1618-1619), hofrychtěl královských a věnných měst (1619-1620).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Barbora Vřesovcová, rozená Myšková ze Žlunic († 1664 v Dráždanech), manželka Jana Habarta Kostomlatského z Vřesovic, sestra Johanky Pětipeské ze Žlunic, manželky Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Obříství, ves a tvrz na levém břehu Labe jižně od Mělníka (Středočeský kraj), do roku 1617 v držení Myšků ze Žlunic, roku 1618 ji odkoupil od spoludědiců své manželky Johany Myškové ze Žlunic Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku.

⁶ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Martin Fruwein z Podolí († 1621).

943.

Dluhopis. Tobiáš Huml z Rydprštorfu vystavuje dlužní úpis Mandaleně Štosové, rozené Pětipeské z Chýš a Egrberku, na částku 40 kop míšeňských grošů. Zavazuje se ke splace-

ní částky do svatého Havla příštího roku či v prodloužené lhůtě dvou týdnů po termínu svatého Havla roku 1618. Dluhopis byl postoupen Šťastnému Václavovi Pětipeskému.

Bez místa, 30. prosince 1617

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1, fol. 31-32, česky

Já, Tobiáš Huml z Rydprštorfu,¹ známo činím tímto šuldprýfem,² že sem dlužen dluhu pravého a spravedlivého mně vděk půjčeného urozené paní, paní Mandaleně Štošové, rozené Pětipeské z Chýš a z Egrpergku,³ dědicům a budoucím její milosti i tomu každému, kdož by tento šuldprýf sobě odevzdaný měl, jmenovitě čtyryceti kop míš[eňských], kterýchžto čtyryceti kop míšeňských její milosti paní o svatém Havle nejprve příštím,⁴ aneb dvě neděle potom, konečně po datum listu tohoto, s poděkováním zaplatiti připovídám. Na potvrzení a zdržení toho tento šuldprýf sem pečetí svou vlastní zpečetil a v něm se rukou vlastní podepsal. Stalo se v sobotu po Mládátkách léta tisícího šestistého sedumnáctého.

Tobiáš Huml z Rydprštorfu⁵

¹ Tobiáš Huml z Rydprštorfu († po 1617), příslušník erbovního rodu.

² Šuldprýf, šuldbryf – dlužní úpis.

³ Magdalena Velemyská/Štosová, rozená Pětipeská z Chýš a Egrberku († po 1617), sestra Šťastného Václava Pětipeského, dcera Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku, manželka Jaroslava Velemyského z Velemyšlovsi (od 1595), manželka Mikuláše Štose z Kounic (od 1617), sestra Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Ke dni 16. října 1618.

⁵ Tobiáš Huml z Rydprštorfu († po 1617), příslušník erbovního rodu.

944.

Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zdraví bratrance a jemu i jeho manželce Johance Pětipeské ze Žlunic přeje zdraví a jiné vše dobré v novém roce 1618. Odpovídá na žádost Šťastného Václava kvůli splátkám dluhu ve výši 2 000 kop neuvedené měny. Podle původní dohody Vodolan Pětipeský nakonec splátku k termínu svatého Havla minulého roku bratranci neodvedl, protože ten peníze tou dobou nepotřeboval. Vodolan postoupil na základě společné dohody svůj dluh Bernardovi mladšímu Hodějovskému z Hodějova (a patrně také jeho bratrům). Vodolan Pětipeský chce přesvědčit Bernarda mladšího Hodějovského z Hodějova, aby k termínu svatého Jiří splatil částku 2 000 tisíc kop neuvedené měny Šťastnému Václavovi Pětipeskému. Ohledně další zbylé části dluhu žádá Vodolan bratrance Šťastného Václava o strpení. Věř, že se brzy vymaní z vlastních dluhů a bude moci půjčku urovnat. Vzkazuje pozdravy celé rodiny.

Blahotice, 3. ledna 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 59-60, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu strejci a kmotru mému důvěrně zvláště milému, k d[odání].

((A. 1618 od p[ana] Vodolana Pětipeskýho¹ strany peněz.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane strejče a kmotře můj zvláště důvěrně milý, téhož zdraví a při něm jiného všeho dobrého v tomto novém nastávajícím 1618. roce, aby se panu strejci v něm všeckno dobře a šťastně spolu se paní manželkou³ páně strejcovou a sumou se všemi páně strejcovými vedlo, toho upřímně na pánu Bohu všemohoucím panu strejci vinšuji a žádám. Psaní, kderěz mi pan strejc v příčině peněz panu strejci povinných činí, jsem přečetl a z něho, co v sobě obsahuje a zavírá, vyrozuměl. Pamatujíc na předešlou žádost páně strejcovu, pokudž by pan strejc k s[vatém]u Havlu pominulému peněz potřeboval, že nebudu-li moci víceji, aspoň dvěma tisíci že pana strejce fedrovati⁴ chci ((jsem se všeliak o to staral)), ale že jich pan strejc nepotřeboval, na tom naše společné zůstání bylo, abych dluhu svého ve dvouch tisících na páních z Hodějova⁵ postoupil. Jakož všeho celého oumyslu jsem, poněvadž jest pan Bernart z Hodějova⁶ statek po páních bratřích svých koupil a ujal, jak toliko práva odevřený budou, chci ku panu z Hodějova sjeti a s ním na konec zůstati. Chci, aby pana strejce k svatému Jiří prv příštímu ve dvouch tisících na místě mém spokojil. Co se pak ostatní sumy panu strejci povinné dotejče, pana strejce, jakožto mého po pánu Bohu nejmilejšího přítele, přátelsky žádám, že pan strejc se mnou další, však bohdá nedlouho, strpení jmiti bude. Chci panu strejci dotčenou sumu rád s poděkováním oplatiti a dáti a panu strejci se toho pohodlí, kderěz tu pan strejc pro mě učiní ((a činí)) všeliakým dobrým a příjemným přátelstvím mně možným odměniti i odsloužiti. Toliko ať pan strejc na mě tak spěšně nekvapí. Dá mi to pán Bůh, že se také bohdá ze všech svých dluhův pomalu vyvadím. Jsem ku panu strejci té důvěrné a přátelské naděje, že tato žádost má při panu strejci své místo jmiti bude. Dále prosím, že pan strejc sobě nestíží ode mě i ode všech dítek mých sám sebe, J[ejí] m[ilost] paní manželku⁷ svou velice přátelsky pozdraviti a množství služeb s žádostí na Pánu Bohu všech dobrých věcí oznámiti. S tím milost pána Boha rač s námi se všemi bejti. Dat[um] na Blahoticích⁸ v středu po Novém létě 1618.

Vodolan Pětipeský z Chýš a Egrberku
na Blahoticích a Neprobylicích⁹

¹ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích († asi 1640), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtmán Slánského kraje za rytířský stav (1612-1613 a 1614-1615), výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od roku 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Fedrovat – podporovat.

⁵ Bernard mladší Hodějovský z Hodějova na Milevsku († 1646), stavovský direktor (1609), pobělohorský exulant a důstojník švédské armády.

⁶ Bernard mladší Hodějovský z Hodějova na Milevsku († 1646).

⁷ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

⁸ Blahotice, ves s tvrzí východně od Slaného (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1563-1623).

⁹ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích († asi 1640).

945.

Anna Hamzová z Kobylí píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměla jeho psaní z Byšic datovaného 20. prosince 1617 ohledně 300 kop míšeňských grošů dluhu za klisny, který jí dosud nesplatil. Nenadála se, aby jí odkazoval na

Jana Benjamína Služského z Chlumu, který je Pětipeského dlužníkem. Proto již potřeťí žádá o zaplacení dluhu v hotovosti. Peníze očekává v Praze v domě Jindřicha Kunaty Dobřenského z Dobřenic. Odmítá splátku prostřednictvím vína, které nepotřebuje. Požaduje hotovost. Doufá, že nedojde k dalšímu zdržení. Očekává odpověď s vykonáním žádosti.

Staré Město pražské, 4. ledna 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 2-3, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chyš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému zvláště milému, k dod[ání].

((A. 1618 od paní Anny Hamzovy¹ o zaplacení 300 kop m[íšeňských].))²

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Zdraví a při tom jiného všeho dobrého na Pánu Bohu Vaší mi[los]ti vinšují. Jakou jste mi odpověď na psaní mé v příčině těch tří set kop míš[eňských] za klisny mně od Vaší mi[los]ti povinných a nedodalých, kteréž jest datum na Byšicích³ 20. dne Decembris léta 1617,⁴ dáti ráčili, co by v sobě obsahovalo, po přečtení sem vyrozuměla. I vpravdě sem se toho nikdy nenadála, abyšte mi na pana Jana Benjamína Služského⁵ k zaplacení ukazovati a mě tím, že on Vaší mi[los]ti neplatí, odbejvati jmíti ráčili. Ješto sem já panu Služskému ně<co> neprodávala, nýbrž Vaší mi[los]ti těch 300 kop m[íšeňských] na slovo sem uvěřila. Pročež Vaší mi[los]ti z důležité a nevyhnutelné příčiny již toto třetí psaní činíce, jakž předešle, tak i nyní, za to velice a přátelsky žádám, že mi ty tři sta kop míš[eňských] sem do měst pražských do domu pana Jindřicha Kunaty Dobřenského,⁶ na něž zde nejschváleji očekávám a jich velice pilně a důležitě potřebuji a od sebe je odvésti mám, odeslati a vyčísti poručiti <po> ráčíte. Kdež pak toho v týž odpovědi svý dokládati ráčíte, že byšte mi vína v těch penězích dáti chtíti ráčil. I oznamuji Vaší mi[los]ti, že nyní, dik Pánu Bohu, spotřebu svou vína mám a také žádného užitku tím vínem sobě přivésti nevím. Protož tý nepochybný důvěrnosti k Vaší mi[los]ti sem, že mi na penězích hotových tuž sumu 300 kop m[íšeňských] sem bez dalšího prodlení odeslati poručiti ráčíte. Odpovědi s vykonáním žádosti mý žádajíc, milosti Boží nás všeckny poručena činím. Datum v Starém Městě pražském ve čtvrtek po památce Obřezávání pána Krista léta 1618.

Anna Hamzová rozená Kobylkovna z Kobylího na Morašicích a Nedělišťích⁷

¹ Anna Hamzová z Kobylího na Morašicích a Nedělišťích († po 1618), druhá manželka Myslibora Hamzy ze Zábědovic na Morašicích, Nedělišťích a Světi († 1617).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chyš a Egrberku (1577-1623).

⁴ Dne 20. prosince 1617.

⁵ Jan Benjamín Služský z Chlumu na Tuchoměřicích († po 1623), účastník stavovského povstání (1618-1620).

⁶ Jindřich Kunát/Kunata Dobřenský z Dobřenic na Valech a Orli († 1619), hejtman Chrudimského kraje (1608-1609, 1609-1610, 1612-1613).

⁷ Anna Hamzová z Kobylího na Morašicích a Nedělišťích († po 1618), druhá manželka Myslibora Hamzy ze Zábědovic na Morašicích, Nedělišťích a Světi († 1617).

Jindřich Služský z Chlumu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že se rytíř Jan Kunáš z Lukovec, syn Mikuláše Kunáše z Lukovec na Strkově a Jinočanech, hodlá oženit s jeho sestrou Mandalenou Služskou z Chlumu. Po náležitých námluvách mu oznámil termín sňatku. Zve Pětipeského na svatbu, která se uskuteční v úterý 13. února 1618 v domě jeho strýce Jana Benjamína Služského z Chlumu v Novém Městě pražském v Pasiřské ulici. Pětipeský má i s manželkou přijet den předem a nazítří se jako „pán a přítel“ Služského a jeho sestry zúčastnit svatebního veselí. Doufá v naplnění žádosti, zavazuje se službou a očekává odpověď.

Nové Město pražské, 20. ledna 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 62-63, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému zvláště milému, k d[odání].

((A. 1618 od p[ana] Jindřicha Služského,¹ zuve na veselí paní sestry svý.))²

Službu svou Va[ší] M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milej. Od Pána Boha všemohoucího zdraví a v něm jiného všeho dobrého nejlepšího žádajíce, přeji Va[ší] M[ilos]ti věrně rád. Tejna Va[ší] M[ilos]ti nečiním, kterak urozený a statečný rytíř, pan Jan Kunáš z Lukovec,³ oblíbil sobě z jistého vnuknutí a vůle Pána Boha všemohoucího a obzvláště pak s radou urozeného a statečného rytíře, pana Mikuláše Kunáše z Lukovec na Strkově a Jinočanech,⁴ jakožto pana otce jeho vlastního, i také jiných pánův a přátel svých, k stavu s[vatě]ho manželství urozenou pannu Mandalenu Služskou z Chlumu,⁵ pannu sestru mou zvláště milou. A jak předně při ní, tak také při mně, při urozeném a statečném rytíři, panu Janovi Benjamínovi Služským z Chlumu,⁶ panu strejci mým a jejím, i jinech páních přátelích jest toho se vši uctivosti a šetrností, jak sám osobně, tak skrze pana otce svého nejmilejšího i jiný pány přátele své, častokrátě náležitě vyhledával, pokudž by v tom vůle Boží byla, aby se jemu vedle nařízení božského a obyčeje křesťanského za manželku dostala a ode mne a pana strejce mého a jejího i od pánův přátel k stavu s[vatě]ho manželství zamluvena a dodána býti mohla; s tou další jeho snažnou a šetrnou žádostí, abych jemu den a místo k přátelské odpovědi jmenoval. Což nemoha takové šetrné a uctivé žádosti a přímlyv pánův a přátel jeho v tom nikterakž oslyšeti, s mým dobrým rozmyslem a radou pana strejce a pánův a přátel svejch jsem mu den a místo, totiž v domě urozeného a statečného rytíře, pana Jana Benjamína Služského z Chlumu, pana strejce mého zvláště milého, v Novém Městě pražském, slove na Pasiřský⁷ ulici ležícího, k přátelské odpovědi dáni ten outerý po neděli Devítíku,⁸ totiž 13. dne měsíce února, obral a jmenoval; aby se na týž den v týž místo k hodině 20. na celém orloji s pány a přáteli svými najíti dal. Tu, bude-li že co, pan Jan Kunáš z Lukovec při mně vyhledávati, s radou většího počtu pánů a přátel mejch zvláště milých, že chci jemu přátel-

¹ Jindřich Služský z Chlumu († po 1618).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jan Kunáš z Lukovec/Kuneš z Loukovce na Strkově a Jinočanech († po 1627).

⁴ Mikuláš Kunáš z Lukovec/Kuneš z Loukovce na Strkově a Jinočanech († po 1618).

⁵ Mandalena Služská z Chlumu († po 1618), sestra Jindřicha Služského z Chlumu.

⁶ Jan Benjamín Služský z Chlumu na Čížovicích a Tuchoměřicích († po 1623), účastník stavovského povstání (1618-1620).

⁷ Pasiřská ulice, ulice na Novém Městě pražském, dnešní ulice Palackého.

⁸ Ke dni 13. února 1618.

skou odpověď dáti. Protož, nechtějice já bez rady pánův a přátel svých toho tak před sebe nic vzíti a učiniti, Va[ší] M[ilos]ti, jakožto pana ujce svého zvláště milého, služebně a přátelsky žádám, že se ke mně tak laskavě nakloniti a ku poctivosti panně sestře mé den předtím spolu se paní manželkou⁹ Va[ší] M[ilos]ti, totiž v pondělí po neděli Devítíku, to jest 12. dne měsíce února, tím zázeji do měst pražských přijeti a potomně nazejtří || do domu výše dotčeného pana strejce mého k hodině 17. na celém orloji najíti se dáti a takové přátelské odpovědi vedle jinejch pánův a přátel mejch k tomu dožadanejch radou nápomocni ((a přítomni)) bejti ráčíte. Znajíc slušnou žádost mou, té naděje k Va[ší] M[ilos]ti ((jsem)), že ji skutkem naplniti ráčíte. Já se toho zase Va[ší] M[ilos]ti svejmi povolnejmi službami každého času odsluhovati nepominu. Odpovědi laskavé přátelské od Va[ší] M[ilos]ti očekávati budu. S tím milost Pána Boha rač s námi býti. Datum v Praze v sobotu, to jest 20. dne měsíce Januari, léta 1618.

Vaší milosti každého času k službě hotový
Jindřich Služský z Chlumu¹⁰

⁹ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁰ Jindřich Služský z Chlumu († po 1618).

947.

Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Rozhořčen odpovídá bratranci na výzvu k zaplacení celého svého dluhu. Připomíná vztahy příbuzenství a dobrého přátelství. Stěžuje si, že Šťastný Václav jiným svým věřitelům půjčil i větší sumy a tolik na ně nenaléhá ohledně jejich splacení. Vodolan Pětipeský nemůže bratranci splatit ani slíbených 2 000 kop nejmenované měny, jelikož jemu samotnému nebyly odvedeny od věřitelů. Znovu si stěžuje na finanční tíseň. Nemá hotovost k zaplacení a nechce si pro škodu svou ani svých dětí půjčovat jinde. Znovu prosí o odklad splátky. Zavazuje se jinou dobrou službou.

Blahotice, 22. ledna 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkovicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 61-62, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu strejci a kmotru mému zvláště milému, k dodání.¹

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane strejče a kmotře můj zvláště milý, téhož zdraví a při něm jiného všeho dobrého, od pána Boha žádajíc, přeji panu strejci upřímně a věrně rád, i všemu domu páně strejcovému. Psaní od pana strejce, kderé jest do domu mého v městech pražských dodáno, jest mi odesláno, kderémuž po přečtení, nač se vztahuje a co dále v sobě obsahuje a zavírá, u něho jsem vyrozuměl. A také sem se do pana strejce tak tuhého a důtklivého psaní nenadál, a že jest mi pan strejce mně na onen čas dobré přátelství prokázal, z kderéhož panu strejci velice děkuji. Čehož sem se vždyckny panu strejci odměniti i odsloužití hleděl a posavad hledím a pana strejce mého zvláště milého sobě tak šetrím jako svého nejmilejšího přítele. Pan strejce že pak na mě tak tuze mimo možnost mou o všecknu sumu nastupuje a ji pojednou jmíti chce, nevím, jak sem toho na panu strejci zasloužil. Nedal sem panu strejci nikdá k tomu příčiny. Ještě

¹ Srov. předchozí žádost Vodolana Pětipeského o odklad splátky dluhu – list č. 943.

vím, že pan strejce jiným větší sumy čekati bude a na ně tak ((tuze)) nenastupuje. Co se pak sirotčích peněz dotýče, mé zdání jest, poněvadž je jiní užívati mohou, majíc já k nim také právo jako kdo jiný, že také za mnou jako za jiným zůstati mohou. Kdyby pak i mě Pán Bůh v tom času, prve nežli bych dotknutý dluh zaplatil, od smrti neuchoval, mám ku Pánu Bohu tu celou naději, že se po mé smrti najde, že dluhy mé budou jmiti z čeho zaplatiti. Ty z strany těch dvou tisíc, na kderé sem pana strejce k s[vatém]u Havlu minulému ubezpečil. Poněvadž na ně také ubezpečen sem byl, že mi dány nebyly, nevím komu co říci, nežli v takových nemožných příčinách spolu s jinými outrpnost nésti musím. Začež svého zvláště milého pana strejce, jak předešle, tak i nyní, vždy přátelsky a strejcovsky žádám, že mě pan strejce při předešlé žádosti mé při sobě zůstaví a pan strejce na škodu mou a dítek mých že tak kvapiti nebude, nebo mi nikoliv možné není, dotčené sumy tak pojednou zaplatiti. Mohu-li panu strejci aneb nejmenšímu páně strejcovému čím dobrým sloužití, má mě pan strejce volného (dle mé nejvyšší možnosti) vždycky poznati. Jsem ku panu strejci té důvěrně a nepochybně naděje, že tato žádost má při panu strejci své místo jmiti bude. S tím milost Pána Boha rač s námi se všemi bejti. Dat[um] na Blahoticích² v pondělí po sva[tých] Fabiánu a Šebestyánu léta 1618.

*Páně strejců volnej strejce a kmotr zůstávám až do smrti.
Vodolan Pětipeský z Chýš a Egrberku
na Blahoticích a Neprobylicích³*

² Blahotice, ves s tvrzí východně od Slaného (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1563-1623).

³ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích († asi 1640), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav (1612-1613 a 1614-1615), výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

948.

Jan Bzenský z Prorubě píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvá se za Simeona Maczieka ze vsi Hřivno, aby mu Pětipeský odložil splátku dluhu o týden do přespříští soboty. Zmíněný Bzenského poddaný chce peníze do té lhůty skutečně Pětipeskému splatit. Věří ve vyslyšení přimluvy. Zavazuje se dobrým přátelstvím.

Velké Všelisy, 25. ledna 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 111, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru, bratru a kmotru mému zvláště milému, k do-dání.

((A. 1618 od p[ana] J[ana] Bzenského,¹ abych poddanýmu jeho peněz čekal.))²

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře, bratře, kmotře můj zvláště milý. Od Pána Boha zdraví, v něm jiného všeho nejlepšího dobrého vinšujíc, přeji Tvé mi[losti] věrně a upřímně rád. Oznamuji Tvé mi[losti], že jest mě žádal Simeon Ma-

¹ Jan Bzenský z Prorubě na Bezně a Velkých Všelisích († 1620).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

cziek,³ soused ze vsi Hřivna,⁴ abych k Tvé mi[losti] za něj přimluvu učinil, majíc on Tvé mi[losti] jistou sumu peněz odvésti, aby mu takových peněz od tyto soboty příští⁵ až do druhé soboty,⁶ to jest v tým dni,⁷ sčekaní učiniti ráčil, že chce konečně Tvé mi[losti] s poděkováním takové peníze v ten čas odvésti a zaplatiti. Což věřím, že to na žádost mou učiníš. Nepominu se toho zase Tvé mi[losti] vším dobrým přátelstvím odměniti. S tím milost Pána Boha rač bejti s námi se všemi. Dat[um] na Všelisích⁸ ve čtvrtek po 2. neděli po Třech králích léta 1618.

*Tvé milo[sti] volný švagr a sluha
Jan Bzenský z Prorubě⁹*

³ Simeon Macziek, poddaný ze vsi Hřivno.

⁴ Hřivno, dříve též Řivno, ves jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), součást košáteckého panství v držení Novohradských z Kolovrat.

⁵ Dne 26. ledna 1618.

⁶ Dne 2. února 1618.

⁷ Tým dni – týdnu.

⁸ Velké Všelisy, ves s tvrzí a pozdější klasicistní zámek západně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení rytířů Bzenských z Prorubě (1586-1626).

⁹ Jan Bzenský z Prorubě na Bezně a Velkých Všelisích († 1620).

949.

Petr Gerštorf z Gerštorfu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Nerad se dozvěděl o jeho nemoci. Přeje uzdravení. Zasílá mu požadovaný recept na prášek proti (patrně ledvinovému) kameni. Jde o prostý přípravek, který však mnohým pomáhá. Jemný bílý popel z lipového dříví se má ráno pít rozmíchaný v teplém pivě. Druhým receptem proti (patrně ledvinovému) kameni, jenž používá také nejmenovaný rytíř Hrobčický z Hrobčic, je požívání jader rostlin kotvic, jež rostou ve vodě, na noc a jejich zapití pálenkou. Trochu jich Pětipeskému posílá. Ohledně ryb žádá o sdělení, kdy si pro ně pošle, aby je porybný mohl připravit. Uvádí ceny a výnosy z kaprů, štik a drůbeže na zvláštním rejstříku. Společně s manželkou vzkazuje modlitby také Pětipeského ženě.

Poděbrady, 26. ledna 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 137-138, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku, panu bratru a švagru mému zvláště milému, k dodání.

Službu svou povolnou vzkazují Tvý milosti, urozený a statečný rytíři a můj zvláště důvěrně milý pane švagře a bratře. Od Pána Boha téhož zdraví a v něm jiného všeho dobrého přejí Tvý milosti věrně a upřímně rád. Můj zvláště milý pane švagře, o nemoci Tvé jistě sem nerad uslyšel a toho Tvý milosti srdečně nepřejí. Pán Bůh rač Tě sám pozdraviti. Že pak zprávu toho máti ráčíš, že bych pro kámen nějaký prášek dělati uměl, žádajíc mě za to, abych Tvý milosti recept, jak se dělá, odeslal, jistě je sprostá věc, však mnohým lidem pomáhá. Jednom vzíti lipovýho dříví a udělati nevelký vohníček a nechati ho tak schořeti. Potom vzíti ten bílý popelíček, když uhlí s popeli zůstane tak jen jako chmejříčko, a toho požívati ráno a na noc v teplým pivě. Druhé zase, pan Hropčický¹ také užívá

¹ Příslušník rytířského rodu Hrobčických z Hrobčic.

těchto kotvic,² kderí [ve] vodě rostou, proti kamenu, vylupujíc jádra, dvě anebo tři snísti a na noc pálením zapítí, také za jistý líkařství býti praví. Tvý milosti jich příležitostě trochu posílám. Pán Bůh rač dáti, aby po nich zdráv býti ráčil. Co se ryb dotýče, rač vzkázati, kdy konečně pro ně odeslati ráčíš, aby fišný³ se dáti k tomu dni haltýř⁴ vosekati, kaprů sběr za 4 kop, štik za 6 kop, drůbež za 3 kop, podzběrnýho s výnosným 7 g[rošů] míšeňských, od každého 9 [d]žberů. Předešle ryby sem do důchodu zaplatil, co jest vydáno, na rejštríku poznamenany posílám. Pokudž se Tvý milosti líbí peníze mi odeslati aneb sobě poraziti. Manželka⁵ má milá spolu se mnou vzkazujem zase Tvý milosti paní manželce⁶ Tvé naše služby a modlitby, [s] žádostí na Pánu Bohu všeho dobrého. S tím milost Boží rač s námi se všemi býti a našeho spolu schledání v dobrým zdraví popříti. Datum z Poděbrad⁷ v pátek po s[vatém] Pavlu na víru Obrácení léta 1618.

Tvý milosti volný sluha zůstávám
Petr z Gerštorfu, J[eho] M[ilosti] C[isařské] fořtmistr⁸

² Kotvice plovoucí, vodní rostlina vzácná v Čechách, jediný zde rozšířený druh (*Trapa natans*).

³ Fišný – porybný (podobně *fišmajstr*).

⁴ Haltýř, haltěř – sádky na ryby.

⁵ Markéta Gerštorfová, rozená Bzenská z Prorubě († po 1616), dcera Adama Bzenského z Prorubě, od roku 1616 manželka Petra Gerštorfa z Gerštorfu.

⁶ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Poděbrady, lázeňské město jihovýchodně od Nymburka (Středočeský kraj), vodní hrad, královské komorní město.

⁸ Petr Gerštorf z Gerštorfu († po 1623), císařský fořtmistr panství Poděbrady a Kolín, účastník stavovského povstání.

950.

Jan Albrecht Vlk z Kvítkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že se po náležitých námluvách ožení s urozenou Alžbětou Gerštorfovou z Malšvic, dcerou Mikuláše Gerštorfa z Gerštorfu a Malšvic na Velkých Horkách, císařského rady a hejtmana Kladského hrabství. Zve ho na svatbu, která se uskuteční v pondělí 26. února 1618 v domě otce nevěsty na Menším Městě pražském. Žádá Pětipeského, aby přijel den předem do Prahy spolu s manželkou a druhý den se v 18 hodin dostavil do domu Adama Vchynského ze Vchynic také na Malé Straně, odkud vyrazí společně s dalšími „pány a přáteli“ do domu nevěsty, kam se má rovnou vypravit také Pětipeského manželka. Doufá ve vyslyšení prosby a zavazuje se službou.

Snědovice, 28. ledna 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 67-68, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu ujci mému zvláště milému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milý. Zdraví, při něm všeho dobrého, na Pánu Bohu vinšujíc, přeji panu ujci věrně a upřímně rád.

Tajiti toho panu ujci nemohu, kderak z jistého usouzení, jisté vůle a vnuknutí Pána Boha všemohoucího a s radou pánův a přátel mých milých sem sobě oblíbil k stavu

s[vatéh]o manželství urozenou pannu Alžbětu Gerštorfku z Malšvic,¹ pannu dceru urozeného a statečného rytíře, pana Mikoláše z Gerštorfu a z Malšvic na Velkých Horkách, Řepině a Chotěšicích,² J[eho] M[ilosti] císařské rady a hejtmána hrabství Kladského. A toho sem sám skrze Jich mi[los]ti pány přátele své všelijak šetrně, uctivě a náležitě, jak při panně, tak i při nadepsaném panu Mikolášovi Gerštorfovi, panu otci mým laskavým, nic méně paní materi mé nejmilejší, ano i při jiných Jich mi[los]tech páních a přátelích jich, vyhledával, aby mi se dotčená panna Alžběta, má nejmilejší, k stavu s[vatéh]o manželství dostati moci ráčila. Na kderéžto mé šetrné, uctivé a náležité vyhledávání jest mně táž panna Alžběta Gerštorfka, má nejmilejší, v tom zamluvena, ano i den jistý k dodání jí a k veselí svadebnímu, ten pondělí po s[va]tým Matěji Apoštolu Páně,³ to jest 26. dne měsíce Februari léta nyní přítomného, v domě nadepsaného pana Mikoláše Gerštorfa, pana otce mého, v Menším Městě pražským ležícím, jmenován a termínován, abych se na týž den do již jmenovaného domu s jich mi[los]tmi pány přáteli svými (čehož všemohoucí Pán Bůh rač dáti šťastně dočekať) s[e] najítí dal.

I poněvadž takovej sňatek a veselí svadební bez přítomnosti Jich mi[los]tí pánův přátel konati se nemůže, pana strejce svého zvláště milého velice důvěrně a přátelsky žádám, že do měst pražských den předtím v neděli po s[va]tým Matěji,⁴ to jest 25. dne měsíce oznámeného, spolu s její mi[los]tí paní manželkou⁵ svou na noc přijeti a nazejtří, totiž v pondělí jmenovaný, pan ujec osobou svou ke mně do domu Jich mi[los]ti páně ze Vchynic,⁶ tu u domu pana rentmistra⁷ komory České ležícího v Menším Městě pražským (paní manželka pak pana ujece u přímo do nahoře psaného domu pana otce mého), v hodinu 18. na celým orloji najítí se dáti a potomně pan ujec spolu se mnou a s jinými jich mi[los]tmi pány || přáteli ode mne dožádanými také do jmenovaného domu k týmuž svadebnímu veselí ku poctivosti mé jíti a mně se za jednoho pána a přítele postavití. A takového sňatku a veselí svadebního příjezdem svým ozdobiti a s bázní Boží okvasiti nápomocen bejti ráčí. Což tý celý a nepochybný naděje jsem, že tuto mou přátelskou a křesťanskou žádost (pro mé se panu ujeci toho zase všelijakým dobrým přátelstvím každého času volně a hotově odsloužení) pan ujec naplní. Načež odpovědi laskavé, kderouž bych se mohl zpravití, po tomto poslu mým přátelsky žádám. S tím milost Pána Boha s námi se všemi rač bejti. Dat[um] na Snědovicích⁸ v neděli po s[va]tým Pavlu na víru obrácení léta 1618.

Jan Albrecht Vlk z Kvítkova na Snědovicích a Čakovicích⁹

¹ Alžběta Gerštorfová z Malšvic († po 1631), dcera Mikoláše Gerštorfa z Gerštorfu a Malšvic, od roku 1618 manželka Jana Albrechta Vlka z Kvítkova, pobělohorská exulantka.

² Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Chotěšicích, Řepině, Velkých Horkách a Oušti († 1620), bratr Abrahama a Oldřicha Gerštorfů z Gerštorfu, hejtman Kladského hrabství, hejtman mělnického panství, účastník stavovského povstání, generál-proviantmistr stavovského vojska, relátor zemského sněmu (1620), posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku (1621).

³ Dne 26. února 1618.

⁴ Dne 26. února 1618.

⁵ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Adam Vchynský (Kinský) svobodný pán ze Vchynic a Tetova († po 1628), účastník svavovského povstání, pobělohorský exulant, důstojník dánské armády.

⁷ Jan Kirchmajer z Rejchvic († 1622), radní Starého Města pražského, defenzor (1611), primátor Starého Města pražského (1611–1622), císařský rada a královský rentmistr, účastník stavovského povstání.

⁸ Snědovice, ves, renesančně upravená tvrz a pozdější barokní zámek východně od Litoměřic (Ústecký kraj), v držení Vlků z Kvítkova.

⁹ Jan Albrecht Vlk z Kvítkova na Snědovicích a Čakovicích († po 1634), účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant (1631 v Drážďanech).

951.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 3. února 1618

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 70v, česky

N. 3

Od p[ana] Šťastného Václava Pětipeského z Chýš, etc., o propuštění Lidmily,¹ dcery p[oddaného] Říhy ze vsi Tuhaň.² Dodáno 3. Februari A. 1618.

¹ Lidmila Řihová, poddaná města Mělník nad Labem ze vsi Tuhaň.

² Tuhaň, ves severně od Neratovic (Středočeský kraj), v držení Jiřího Vančury z Řehnic (do 1610), následně Mělníka nad Labem.

952.

Alžběta Kyšperská z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvá se za své poddané, aby jim odložil uhrazení doplatku za několik strychů žita, které si poddaní kupovali ještě za života jejího zemřelého bratra Jana Bořivoje Kyšperského z Vřesovic. Jeden strych stál původně tři kopy míšeňských grošů. Pětipeský však nyní požaduje čtyři kopy míšeňských grošů za strych. Její poddaní však takový doplatek nemají z čeho uhradit. Navíc se podivuje, že došlo ke zvýšení ceny žita. Doufá ve vyslyšení přimluvy. Očekává přátelskou odpověď.

Klumín, 9. února 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/15, fol. 87, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergka na Byšicích a Bosyni, hejtmanu kraje Boleslavského, panu ujci mému vzláště milému, k do[dání].

((A. 1618 od paní Alžběty Vřesovky,¹ přimlouvá se za poddaný, abych jim za něj peníze čekal do nového [!].))²

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj vzláště milej. Zdraví i jiné všecko nejlepší dobré, na Pánu Bohu žádajíce, přeji Vaší mi[losti] věrně ráda.

Zpravují mne v tom někteří poddaní moji v měst[ečku] Klumíně,³ kterýmž jste na onen čas na připsání ještě dobré paměti pana bratra mého nejmilejšího, pana Jana Bořivoje Kyšperského z Vřesovic,⁴ některý strych žita na peníze (jenž se domnívali, jej po 3 kopách míš[eňských] odměřeno míti) do jistého času svěřiti poručiti ráčili. Těchto pak dnův, platic za týž žito poddaní moji po 3 kopách míš[eňských] (jakž za jiné neměli, nežli že tak jest), i že bylo jim od Vaší mi[losti] oznámeno, že po 4 kopách míš[eňských] každý strych

¹ Alžběta Kyšperská z Vřesovic na Klumíně a Chobolicích († po 1619), sestra Jana Bořivoje Kyšperského z Vřesovic.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Klumín, dnes Chlumín, ves západně od Neratovic (Středočeský kraj), ves v držení Vřesovců z Vřesovic a později částečně mělnického panství, v sousedství Obříví.

⁴ Jan Bořivoj Kyšperský Vřesovec z Vřesovic na Klumíně († 1617), soused Šťastného Václava Pětipeského.

sobě jsou svěřeny měli. Za kteréž žito dopláceti mají. I nevím, na čem jsou tak poddani moji omýlení. Já Vaší mi[losti] tímto psaním přátelsky žádám, poněvadž již nemají na ten čas z čeho dáti, se za ně přimlouvajíc, že jim toho ostatku až do Nového⁵ sčekaní učiniti ráčíte. Čím kdo bude Vaší mi[losti] povinen, chci je ráda k zaplacení přidržeti. Té naděje jsem k Vaší mi[losti], že této mé přimluvy při Vaší mi[losti] užiti dáti ráčíte. Odpovědi přátelské žádám. S tím Milost Boží rač bejti s námi se všemi. Dat[um] na Klumině v pátek po svatě Dorotě. Léta 1618.

Alžběta Kyšperská z Vřesovic a na Klumině⁶

⁵ Míněno patrně do příštího roku.

⁶ Alžběta Kyšperská z Vřesovic na Klumině a Chobolicích († po 1619).

953.

Burian Šlechta ze Všehrd píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Upomíná ho, aby zaplatil dluhy z posudného, a to již od snešení zemských sněmů z let 1609 a 1615 k termínu Hromnic roku 1618 celkem za 34 kvartálů, k tomu vzniklé škody a náhrady. Žádá, aby všechny pohledávky zaplatil do příští středy či čtvrtka v Mladé Boleslavi a vyvaroval se tak pokutního zatykače a dalšího stíhání.

Mladá Boleslav, 16. února 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 18, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a bratru mému zvláště milému, k dodání.
(V nebytí pána doma, komu poručeno k dodání a toho vyřízení.)*

Službu svú s žádostí na Pánu Bohu všeho dobrého vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý.

V příčině pana bratra a jiných asi 4 osob na tak však velikých restův povinnovatých, jaké poručení od Jich mi[los]tí sobě učiněné mám, pro vyrozumění přípis ho panu bratru posílám. A poněvadž mně nijakž možno není než jako služebníkovi od Jeho M[ilosti] Císařské k tomu zřízenému, co sou páni stavové Jeho M[ilosti] C[ísařské] dobrovolně svolili, a kdyby svému svolení dosti na ty termíny nečinili, s pokutou listem zatykačím toho dobývání <nap...> vyměřiti a na sebe sami uložiti, také vedle toho kráčeti. Ač chce-li se s něčím (jakž záminek téhož Jich poručení j[es]t) nepřijemnějším, kdybych pokuty sněmovní pro neplacení nenásledoval, nepotkati. Protož pana bratra za to z šetrnosti přátelsky žádám, znaje to v mé moci, na ni děle tím protahovati a restant jest nedati, nebo starého svolení vedle dvou sněmův, totiž od s[vatý]ch Filipa a Jakuba l[éta] 1609 až do s[vatý]ch Filipa a Jakuba 1615 zůstává se za 24 kvart[álů]; a nového svolení od zavření sněmu Jenerálního léta 1615 až do památky Hromnicí léta 1618 za 10 kvart[álů]. K tomu škody a náklady, že takový obojí restant, dá-li Pán Bůh, do středy neb čtvrtku příštího spraví a do Boleslavě¹ pošle. A dále sebe před pokutní sněmování zatykačem a mě před další domlouvání proti při Jich M[ilos]t[í]tech vyvaruje. Což nepochybuji, než že se to stane,

¹ Mladá Boleslav, královské město a centrum historického Boleslavského kraje (Středočeský kraj), jedno z nejvýznamnějších českobratrských středisek předbělohorské doby.

neb dotud v Boleslavi [...] na to očekávati, bohda, budu a dále nic. S tím milost Boží rač býti s námi. Dat[um] z Mladé Boleslavě v pátek po s[vaté]m Valentinu léta 1618.

Burjan ze Všehrd,² m. p.

² Burian Šlechta ze Všehrd († po 1629), výběrčí posudného v Boleslavském kraji (1618), účastník stavovského povstání.

954.

Bohuchval Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že z určitých příčin změnil svůj kšaft, v němž opět jmenoval Pětipeského jako svědka. Proto ho důvěrně žádá, aby k novému kšaftu opět přitiskl svou pečeť a vlastnoručně jej podepsal. Posílá mu ustříženou pečeť od předešlého kšaftu. Za takové prokázané přátelství mu předem děkuje a zavazuje se přátelskou službou.

Praha, 20. února 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 71-72, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu švagru a synu mému zvláště milému, k dodání.

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a synu můj důvěrně zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého, od pána Boha žádajíce, přál bych panu synu věrně rád. A při tom panu synu oznamuji, že jsem z některých příčin kšaft svůj změnití a co mi se vidělo do něho zase přiložiti a přepsati poručil, v kterémžto kšaftu pana syna na svědomí jsem zase postaviti dal. Pročež pana syna za to důvěrně žádám, že sobě nebude stížiti pečeť svou s podpisem ruky své vlastní k témuž kšaftu mému dáti přitisknouti, od kteréhožto předešlého kšaftu mého panu synu zase pečeť posílám a z takového mně od pana syna prokázaného přátelství panu synu děkuji. Čehož já se panu synu zase každého času příjemně odměnití a přátelsky odsloužití nepominu. A s tím milost a ochrana Pána Boha našeho s námi se všemi bejti rač. Datum v Praze v outerý před svatým Matějem léta 1618.

*Páně švagrův volný otec i sluha zůstává[m]
Bohuchval Berka z Dubé a z Lipé na Loukovci nad Jizerou,
Kuřívodech, Bělé a Chýšech, římského císaře J[e]ho M[ilosti] rada¹
vlastní rukou*

¹ Bohuchval starší Berka z Dubé a Lipé na Loukovci nad Jizerou († po 1622), stavovský direktor (1618-1619) a nejvyšší purkrabí Království českého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1600-1601, 1608-1609, 1613-1614, 1615-1616).

955.

Jan Vojtěch Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Jako sirotek po Janu Albrechtovi Pětipeském, bratranci Šťastného Václava, se obrací na svého strýce. Oznamuje mu, že se v českobratrské škole Karmel v Mladé Boleslavi pilně učí a zdokonaluje v pobožnosti, počestných mravech, čtení a psaní. Žádá o příbuzenské zaopatření a přízeň. Zavazuje se službami.

Mladá Boleslav, 27. února 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 82, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu strejci mému nejmilejšímu, k dodání.

Poslušensví své s službou povolnou vzkazují Vaší mi[los]ti, můj nejmilejší pane strejče, zdraví a všeho ne((j))lepšího od pána Boha. Vaší mi[los]ti ozn((a))muji, že sem chv((á))la Pánu Bohu zdráv a dobře se mám, učení svého s pomocí Boží pilen jsem a o to se snažuji, abych jak<y>((ž)) v pobožnosti předně, tak i v počestných mravích i v literním umění prospěti mohl. Podle čehož Vaší mi[los]t služebně žádám, že mě v své str<z>écovské laskavé péči míti ráčíte. Já se toho Vaší mi[los]ti službami svými a vším dobrým odmě<ně>niti nepominu. S tím Vaší milosti Pánu Bohu poro((u))čím. Dán na Karmeli¹ v Boleslavi² 27. Febr[uar]i 1618.

*Vaší mi[los]ti v službách volný<ch> strejce
Jan Vojtěch Pětipeský³*

¹ Karmel – českokobratrská škola a tiskárna v Mladé Boleslavi, pojmenována podle biblického pohoří Karmel (starozákonní příběh proroka Eliáše). Vznikla počátkem 16. století v místě bývalého minoritského klášteřa, který Tovačovští z Cimburka darovali českým bratřím. Škola i tiskárna byly uzavřeny roku 1624. Bliže Markéta RŮČKOVÁ (ed.), „*Poslušensví synovské vzkazují Vám, můj nejmilejší pane otče*“. *Studium a korespondence kněžského dorostu Jednoty bratrské v letech 1610-1618*, Praha 2014 (= Archiv Matouše Konečného 2), zde zejména s. 24-34. Ke studiu Jana Vojtěcha Pětipeského v mladoboleslavském Karmelu pod patronátem strýce Šťastného Václava Pětipeského dále srov. list č. 960.

² Mladá Boleslav, okresní město (Středočeský kraj), centrum historického Boleslavského kraje, v předbělohorské době s převahou nekatolického obyvatelstva, jedno ze středisek Jednoty bratrské.

³ Jan Vojtěch Pětipeský z Chýš a Egrberku († po 1618), sirotek po Janu Albrechtovi Pětipeském z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 1614), bratrance Šťastného Václava Pětipeského.

956.

Pavel Hrabáně z Přerubenic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že před něj předstoupil Pětipeského poddaný Václav Hodovniček, syn Jiříka Hodovnička z městečka Byšice. Oznámil, že byl zapsán v Kutné Hoře mezi havíře a živí se jako horník. Na místě starších příslušníků (cechovních mistrů) havířského řemesla se přimlouvá za jeho propuštění z Pětipeského poddanství s řádným výhostním listem i majetkem, pokud mu nějaký náleží. Zavazuje se obdobnou službou a přátelstvím. Očekává kladnou odpověď.

Pečky, 8. března 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 35-36, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu švagru mému zvláště milému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milej. Zdraví i jiného všeho nejlepšího dobrého, žádajíc na Pánu Bohu, přeji panu švagru věrně rád. Můj zvláště milej pane švagře, Václav,¹ syn nebožtíka Jiříka Hodovnička,² někdy sou-

¹ Václav Hodovniček, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

seda v měst[ečku] Byšicích,³ poddanej pana švagkra, zprávu mi toho učinil, kterak jsouce vtělen a vepsán do pořádku haviřského na Horách Kutnách⁴ a se prací horní živí, tak až posavad v potřebnosti zůstáváje, mně, vedle pánův starších nad haviři hor stříbrných, přímluvy, aby mohl k horám z poddanosti a člověčenství, kterouž jest panu švagkru zavázán, listem zhostným⁵ propuštěn býti, za toto mé přímluvné připsání snažně požádal. Čehož nemoha žádosti oslyšeti té, panu švagkru se s pilností přimlouvající, přátelsky žádám, že svrchu psaného Václava, syna neb[ožtíka] Jiříka Hodovníčka, k horám listem zhostným z poddanosti i s spravedlností jeho (ač má-li jakou) propustíte, vydati odporen býti neráčíte. Pro mé se toho panu švagkru v podobný příčině i jiným přátelstvím odměnění. Odpovědi s naplněním žádosti mé očekávati budu. S tím milost Pána Boha rač s námi býti. Datum na Pečkách⁶ ve čtvrtek po první neděli Postní léta 1618.

Pavel Hrabaně z Přerubenic na Pečkách, Kralicích a Nebovidech⁷

² Jiří Hodovníček, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁴ Kutná Hora, okresní město (Středočeský kraj), horní město od středověku, stříbrné doly.

⁵ Výhostní, též zhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

⁶ Pečky, město severozápadně od Kolína (Středočeský kraj), v držení rytířů Hrabánů z Přerubenic (asi od 1530 do 1618).

⁷ Pavel Hrabaně z Přerubenic na Pečkách, Kralicích a Nebovidech († 1618), hejtman Kouřimského kraje (1593-1594, 1598-1599), hejtman Časlavského kraje (1607-1608, 1613-1614).

957.

Michal Porubský z Poruby píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Posílá k němu posla s děvečkou Marianou podle nařízení Pětipeského manželky. Odesílá peníze od jisté Javurkové, která nemá více než 30 kop míšeňských grošů. Zbytek splatí později. Posel nezastihl Hertvíka Myšku ze Žlunic ve Sptycích a vrátil se. Myška by měl být v Praze. Nařídil mlátit ječmen ve dvorech. Odesílá mu týdenní cedule od správců ze dvorů, konev másla a lahev „mladého“ vína. Dobytek našťestí nestoná. Nedostává se vepřů ani sádla, proto nechal sádlo nakoupit v Mělníce. Javurkové se již nedostává slanečků pro čeládku, bude třeba koupit jich v Praze asi čtvrt tuny. Znovu napsali Kutnohorští o propuštění Václava Hodovníčka, za což se sám přimlouvá.

Byšice, 11. března 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 47, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ke mně laskavě příznivému, k dodání.

Vaší mi[los]ti, urozený a statečný rytíři, pane ke mně laskavě příznivý, zdraví i jiného všeho nejlepšého dobrého, na Pánu Bohu vinšujíc, Vaší mi[los]ti přeji věrně rád.

Nemajíc žádného náhodného poselství, naschválně tohoto posla s Marianou,¹ děvečkou, podle poručení její mi[losti] paní² posílám. Javurková,³ nemajíc ještě těch všech peněz

¹ Mariana, děvečka, poddaná Šťastného Václava Pětipeského.

² Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od roku 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

³ Javurková, patrně poddaná či správcová dvoru Šťastného Václava Pětipeského.

nahotově, které paní dáti má, toliko 30 kop miš[eňských] od ní sem přijal, kteréžto příležitě po tomto poslu její mi[losti] paní posílám. Ostatek že při času středopostním, tolikéž podle cedule odvésti chce. Posel, který chodil na Spytice⁴ k panu Hertvíkovi Myškoví,⁵ nenašedši ho, domu psaní zase, kterýž příležitě vaší mi[los]ti odsílám, domů přinesl. Zprávu mi učinil, že by v Praze měl býti. Pokudž jste se neráčili s ním shledati, račte poručiti tam na něj se poptati. Strany mláčení ječmenův ve dvořích jest poručeno, aby se pořád mlátily. Konev másla i flaše vína mladého, též cedule týhodní od Vrabce⁶ a Sládka⁷ se posílají. Co se telat anebo i jiného dobytka, aby stonati měly, dotejče, děkuje Bohu, na ten čas není v žádném dvoru slyšeti, aby mělo co stonati. Karel Nabijič⁸ nyní žádných vepřův, sádla žádného nemá, však podle poručení vaší mi[losti], aby se opatřilo, na Mělníce sem ho 20 žejdl[iků] po 3 gr[oších] koupil. Herynky⁹ od Javurkovy pro čeládku jminulého týhodne se vzaly, praví, že jich nemá a dávati nebude, co pro čeládku míti, aby se jich v Praze buď na čtvrt tuny, aneb na kopy nětco koupilo. Páni Horníci¹⁰ i někteří stavu rytířského, kteří vaší mi[los]ti opět o propuštění toho Václava Hodovničkova¹¹ piší, mně tolikéž za přimlůvu k vaší m[ilosti] v té věci piší a žádají. Služebně prosím vaší mi[los]t, že přimlův těch pánův, za kteréhožto i já s nimi spolu se k vaší mi[losti] přimlouvám, oslyšeti neráčíte. Nebo kdyby se co podobného i jiného ((trefilo)) a při nich ráčili byste kdy vyhledávati, vím o tom, že by k žádosti vaší mi[losti] chtěli mnoho učiniti. S tím vaší mi[lost] v ochranu Pána Boha poroučím. Dat[um] na Byšicích¹² v neděli Reminiscere léta 1618.

Vaší mi[losti] k službám vždycky povolný
Michal Porubský¹³

⁴ Spytice, dříve Spitice, ves jihovýchodně od Čáslavi (kraj Vysočina), roku 1622 zkonfiskovány Hertvíkovi Myškoví ze Žlunic.

⁵ Hertvík Myška ze Žlunic na Bartoušově, Spyticích a Lužné († 1622), královský hejtman (1608), účastník svavovského povstání.

⁶ Jiřík Vrabec, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce dvora Bosyně.

⁷ Sládek, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁸ Karel Nabijič, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce nad vepři.

⁹ Herynk – slaneček.

¹⁰ Míneňi Kutnohorští.

¹¹ Václav Hodovniček, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

¹² Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

¹³ Michal Porubský z Poruby, správce Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích.

958.

Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá bratrance, aby se stal svědkem smlouvy o postoupení vsi Byseň u Slaného. Vodolanova matka Ižalda Pětipeská z Milhostic postupuje ves synovi za dohodnutou částku. Vodolan Pětipeský žádá Šťastného Václava, aby ke smlouvě přitiskl svou pečeť. Zavazuje se dobrým přátelstvím.

Nové Město pražské, 14. března 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkovicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 57-58, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, panu strejci a kmotru mému důvěrně zvláště milému, k d[odání].

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane strejče a kmotře můj zvláště důvěrně milý, zdraví a při něm jiného všeho dobrého, od pána Boha žádaje, přejí panu strejci věrně upřímně rád. Před panem strejcem tejna nečiním, že jsem s paní mateří¹ mou nejmilejší smlouvu tu, kderáž mezi námi předešle se stala, o postoupení mně Bysně,² obnovil a s paní mateří, co bych ji na hotových peněz((ích)) dávati měl, na jisté věci se snesl. Kderážto smlouvy davše na dvě v jednostejná slova sepsati, v nichž vedle jisté vůle a žádosti paní mateře mé nejmilejší Vás, jako svého důvěrně zvláště milého pana strejce, jsem ve vši důvěrnosti do jmenovaných smluv na svědomí postaviti dal. Pana strejce, jak na místě paní mateře mé nejmilejší, tak od osoby mé, přátelsky a strejcovsky žádám, že pan strejce k dotčeným smlouvám podle pečeti našich pečeti svou na svědomí, však sobě a dědicům páně strejcovým beze škody, přitiskne. A což tu pan strejce na žádost mou učiní, nepominu se panu strejci toho zase v podobné příčině a jiným všelijakým dobrým a příjemným přátelstvím mně možným odměniti i odsloužiti. Jsem ku panu strejci té důvěrně a přátelské naděje, že tato žádost má při panu strejci své místo jmiti bude. S tím milost Pána Boha rač s námi se všemi bejti. Dat[um] v Novém Městě pražském v středu po svatém Řehoři léta 1618.

*Páně strejců volnej sluha zůstávám
Vodolan Pětipeský z Chýš a Egrberku
na Blahoticích a Neproblylicích³*

¹ Ižalda Pětipeská, rozená Vojkovská z Milhostic († po 1622), druhá manželka Václava staršího Pětipeského na Blahoticích od roku 1570, matka Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku.

² Byseň, ves západně od Slaného a jižně od Neproblylic, v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1588-1623).

³ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neproblylicích († asi 1640), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav (1612-1613 a 1614-1615), výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

959.

Nejvyšší úředníci a zemští soudcové Království českého píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Reagují na stížnost Evy Pětipeské z Údrče, vdovy po Janu Albrechtovi Pětipeském, bratrancu Šťastného Václava Pětipeského. Podle ní Šťastný Václav Pětipeský dosud zadržuje kvitance na berně a sbírky ze statku Libochovičky, které Eva Pětipeská řádně koupila. Tu již zároveň upomínali berníci Slánského kraje k jejich předložení. Uvážili také odpověď Šťastného Václava Pětipeského v této záležitosti. Rozhodli ve prospěch vdovy Evy Pětipeské. Nařizují Šťastnému Václavovi Pětipeskému, aby jí neprodleně vydal všechny zadržované daně a kvitance až k datu vystavení kupní smlouvy statku Libochovičky.

Pražský hrad, 19. března 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/3, fol. 58, česky

*Urozenému vladyce, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, příteli našemu milému.
(léta 1618))¹*

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Urozený vladyko, příteli náš milý, zdraví dobrého přejeme Vám rádi. Jakou jest nám suplikaci do plného soudu zemského urozená paní Eva Pětipeská z Oudrče a na Libochovičkách,² <sirá> vdova, za příčinou některých zadržalých kvitancí na berně a sbírky z statku Libochoviček,³ kterež jest ona od pánův komisařův za jistou sumu peněz vedle smlouvy trhové koupila a ty že by až posavad za Vámi zůstávaly a ona z takových berní a sbírek od berníkův kraje Slánského⁴ napominána byla, podala. I co zase proti tomu jejimu spisu za odpověď dáváte, tomu všemu sme vyrozuměli. I měvše to vše v svém pilném uvážení, poznávaje to, že se tu sirotkův a dotčené paní Evy Pětipeské, vdovy, opatření dotýče, Vám o tom poroučíme, abyšte Vy neprodleně takové všechny berně a kontribucí⁵ zadržalé vedle Vašeho ohlášení, co jich tak k zaplacení pozůstává, týmž berníkům od sebe odvedli a zapravili. Nicméně ty všechny kvitancí,⁶ kteréž tak ještě za Vámi až do Actum smlůvy trhové zůstávají a jí ji k rukám odvedli, o čemž vědouce, nepomíjejte se tak vedle tohoto našeho poručení (jakž Vám píšem) zachovati. Datum na Hradě pražském v pondělí po neděli Oculi léta 1618.

*Páni a vladyky, nejvyšší úředníci
a soudcové zemští v kr[álovství] Če[ském], nyní na
Hradě pražském při soudu zemském
pospolu shromáždění⁷*

² Eva Pětipeská z Údrče († po 1621), manželka Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 1614), bratrance Šťastného Václava Pětipeského.

³ Libochovičky, ves ve Slánsku východně od Kladna (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1560-1621).

⁴ Slánský kraj, historický kraj Království českého.

⁵ Kontribuce – gruntovní, pozemková daň.

⁶ Kvitance – potvrzení splacení dluhu vydané věřitelem dlužníkovi.

⁷ Přehled nejvyšších úředníků a zemských soudců Království českého v době vlády Matyáše Habsburského podává F. PALACKÝ, *Přehled současný nejvyšších důstojníků a úředníků*, s. 375-376.

960.

Jan Vojtěch Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Jako sirotek po Janu Albrechtovi Pětipeském, bratraci Šťastného Václava, se obrací na svého strýce. Oznamuje mu, že se předně věnuje katechezi a pilně se učí u preceptorů v Mladé Boleslavi. Stěžuje si, že nemá v čem chodit a prosí o zakoupení nějakých punčoch. Čtvrtletí již skončilo, prosí proto o zaplacení školného a také o zaslání nějakých peněz na nutné potřeby.

Mladá Boleslav, 19. března [1618]

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 81, česky

Urozenému panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích a Vobřívství, panu strejci mému nejmilejšímu, k dodání.¹

¹ V souvislosti s patronátem Šťastného Václava Pětipeského nad jeho synovcem Janem Vojtěchem Pětipeským srov. list č. 955, který prokazuje studium Jana Vojtěcha Pětipeského v českobratrské škole Karmel v Mladé Boleslavi. K podobě českobratrského školství v Karmelu nověji i s přehledem literatury M. RŮČKOVÁ (ed.), *Archiv Matouše Konečného II*, zde zejména s. 24-34.

Poslušenství své strejcovské vzkazují Vaší mi[los]ti, můj nejmilejší pane strejče, přál bych Vaší mi[los]ti, abyš te ráčili zdraví býti i se paní tetou mou nejmilejší. Nemohl sem toho pomínouti, abych Vaší mi[los]ti touto cedulkou neměl navštívit a péče zvědět, kterak se ráčiti na svém zdraví míti. V((a))ší mi[los]ti oznamuji, že já díky Pánu Bohu zdrav sem a dobře se mám, předně Pána Boha poslouchám a potom svých preceptorů i pilně se učím. Dále pak oznamuji Vaší mi[los]ti, že nemám v čem choditi. Vaší mi[los]ti prosím služebně, že mi ráčíte dáti ko[u]piti nějaký punčochy. Já se toho Vaší mi[los]ti chci svými pilnými službami odloužiti. Vaší mi[los]ti oznamuji, že kvartál² můj již vyšel, prosím Vaší mi[los]t, že jej ráčíte odeslati a mně některé peníz na potřeby ráčte odeslati, Vaší mi[los]ti služebně prosím. Tu již Vaší mi[los]t Pánu Bohu v jeho ochranu poro[u]čím. Dat[um] v městě v Mladé Boleslavi devatená[c]téh[o] Marti.

*Strejc poslušný do smrti
Jan Vojtěch Pětipeský³*

² Kvartál – čtvrtletí.

³ Jan Vojtěch Pětipeský z Chýš a Egrberku († po 1618), sirotek po Janu Albrechtovi Pětipeském z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 1614).

961.

Michal Porubský z Poruby píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Poněvadž se dlouho nedařilo sehnat žádného kupce na cibuli, dal ji na prodej celníkovi, aby nepřišla ke škodě. Přidal mu k dobru jednu fůru. Když ji prodá, hned odvede peníze. V Přívorách, pokud ví, nemají žádný oves k setí. Neví, odkud ho vzít.

Byšice, 27. března 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 48, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Bosyni, panu ke mně laskavě příznivému.

Vaší mi[losti], urozený a statečný rytíři, pane ke mně laskavě příznivý, zdraví i jiného všeho nejlepšího dobrého, na Pánu Bohu vinšujíc, Vaší mi[los]ti přeji věrně rád.

Poněvadž se žádný kupec na tu cibuli nenacházel, ani Kovář¹ ji ujíti nechtěl, pobídl sem na ní celnýho, chtěl-li by ji ujíti, že by se mu tak nechala. I nemaje k tý koupě velký chuti a považujíc toho, kdyby se tímto časem neprodala, že by na ní škoda se stala, i fůru, toliko aby ji ujal, jemu se[m] přidal. Kterýžto se mu vyčtlo 3 kopy 8 platní peníze, když prodá, že hned za ní chce odvésti. V Přívorách² ovsu k semenu již žádnýho není, nevím, odkud ráčíte poručiti oves tam dáti, poněvadž se ten z těch dvorův nesvezl. S tím vaší mi[lost] k ochraně Pána Boha poroučím. Dat[um] na Byšicích³ v outerý po neděli Laeta-re léta 1618.

*Vaší mi[losti] k službám povolný
Michal Porubský z Poruby⁴*

¹ Patrně Václav Kovář, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Bosyně; nebo Jan Kovář, krejčí, poddaný ze vsi Horní Přívory.

² Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1604-1621).

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁴ Michal Porubský z Poruby, správce Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích.

962.

Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odesílá mu na místě svého syna Viléma Vojtěcha Doupovce z Doupova, jenž není přítomen v zemi, svatojiřský úrok ve výši 150 kop míšeňských grošů z půjčky 2 500 kop grošů českých. Žádá o vystavení řádné kvitance a její zaslání po poslu tohoto listu.

Vraný, 5. dubna 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 146, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích a Bosyni, panu strejci a synu mému zvláště milému, k d[odání].
(Léta 1618 od paní Barbory Gerštorfový, ¹ že ourok odsílá.)²*

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane strejče a synu můj zvláště milý. Zdraví a jiného všeho dobrého, na Pánu Bohu panu strejci vinšujíc, ráda přeji. Ourok polouletní [n]a půl třetího tisíce kop grošův českých, sumy ode mě však na místě Viléma Vojtěcha Doupovce z Doupova, ³ syna mého, nyní v této zemi nepřítomného, povinné za termín [svatě]ho Jiří příštího, ⁴ léta přítomného, příležitě jedno sto padesáte kop miš[eňských] odsílám a pana strejce přátelsky žádám, že mně z tak přijatého ouroku kvitovatí⁵ bude, tak abych já při tomto poslu touž kvitanci⁶ dostatí mohla. Sem ku panu strejci té naděje, že to k žádosti mé učiní. S tím milost Boží s námi býti rač. Dat[um] na Vraným⁷ ve čtvrtek po neděli Smrtedlné léta 1618.

Barbora Gerštorfová z Chýš a z Egerberku na Samšině a Kokovicích⁸

¹ Barbora Doupovcová z Chýš a Egrberku na Samšině a Kokovicích († 1639 v Pirně), manželka Fridricha Doupovce z Doupova na Vilémově a Vraném, podruhé provdána roku 1609 za Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu († 1639 v Pirně), sestřenice Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Vilém Vojtěch Doupovec z Doupova na Vilémově, Vraném a Žerotině († 1621), účastník třetí pražské defenestrace, stavovský komisař (1618-1620) a vojenský velitel.

⁴ Dne 23. dubna 1618.

⁵ Kvitovat – vydat kvitanci, potvrzení o splacení dluhu nebo úroku.

⁶ Kvitance – potvrzení splacení dluhu nebo úroku vydané věřitelem dlužníkovi.

⁷ Vraný, městečko, zaniklá tvrz a pozdější rokokový zámek severně od Kladna (Středočeský kraj), v držení Doupovců z Doupova (1589-1621).

⁸ Barbora Doupovcová z Chýš a Egrberku na Samšině a Kokovicích († 1639 v Pirně).

963.

Barbora Vřesovcová ze Žlunic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odesílá mu blíže neurčené zapečetěné věci. Žádá svého švagra, aby jí odeslal na řůze věci, které jí ještě zůstaly zapečetěné v Obříství. Její sestra o nich ví. Jde o dvanáct ložních souprav a tři truhly. Vzkazuje pozdravy sestře. Dále vzkazuje pozdravy panny Esterky Vřesovcové.

Ploskovice, 18. dubna 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/15, fol. 82, česky

+ Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni a Vobřiství, panu švagru mému zvláště milému, k dodání.

Modlitbu svou vzkazují Vaší mi[los]ti, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Zdraví dobrého, na Pánu Bohu žádajíc, přeji Vaší mi[los]ti věrně ráda.

Příležitostě Vaší mi[los]ti ty věci zpečetěny, tak co se čeho <vohle> vyhledati dala, které by Vaší mi[los]ti k platnosti byly, odsílám a Vaší mi[los]t žádám, že mi ráčíte ty mý věci, které ještě na Vobřiství¹ zůstávají, po jistej fůře odeslati. Totiž 12 loží a tři truhly. Nebo paní sestra² o všem vlí, co mi se ještě poslati má. Paní sestře mé nejmilejší žádám, že ode mne velice pozdraviti sobě ztížiti neráčíte. S tím milost Boží rač býti s námi. Dat[um] na Ploskovicích³ 18. Aprilis léta 1618.

P. S. Můj nejmilejší pán⁴ jak Vaší mi[los]ti, tak paní sestře svý služby skazuje. Panna Esterka⁵ tolikéž paní sestře svý povolný služby pověděti skazuje.

Barbora Vřesovcová rozená ze Žlunic na Dlačimě, Ploskovicích a Libčovsi⁶

¹ Obřiství, ves, hospodářský dvůr a tvrz na levém břehu Labe jižně od Mělníka (Středočeský kraj), do roku 1617 v držení Myšků ze Žlunic, roku 1618 ji Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku odkoupil od spoludědiců své manželky Johany Myškové ze Žlunic.

² Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od roku 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského, sestra Barbory Vřesovcové ze Žlunic.

³ Ploskovice, ves a zámek severovýchodně od Litoměřic (Ústecký kraj), v držení Jana Habarta Kostomlatského Vřesovce z Vřesovic, manžela Barbory Vřesovcové ze Žlunic.

⁴ Jan Habart Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic na Ploskovicích, Býčkovcích, Libčovsi a Nehasicích (1590-1634), účastník stavovského povstání (1618-1620), omilostněn (1623), exulant od roku 1628, zemřel Pirně, pochován v Drážďanech.

⁵ Patně Ester Vřesovcová z Vřesovic, dcera Jana Bořivoje Kyšperského z Vřesovic a Johany Údrcké z Údrče.

⁶ Barbora Vřesovcová ze Žlunic na Dlačimě, Ploskovicích a Libčovsi († 1665 v Drážďanech), manželka Jana Habarta Kostomlatského Vřesovce z Vřesovic, pobělohorská exulantka (v Drážďanech), švagrová Šťastného Václava Pětipeského.

964.

Václav mladší a Oldřich, bratři Homutové z Harasova, píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odpovídají na Pětipeského žádost o zaslání dlužných 500 kop míšeňských grošů k termínu svatého Jiří do Obřiství. Nemají však hotovost. Žádají o přátelský odklad splátky k termínu svatého Havla. Slibují, že k novému termínu dluh bez dalšího odkladu splatí. Doufají v přátelský odklad. Zavazují se službami. Nyní odesílají alespoň svatojiřský úrok.

Radonice, 19. dubna 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 25, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Vobřiství a Bosyni, panu ujci našemu zvláště milému, k dodání.

Službu svou Vaší m[ilos]ti vzkazujem, urozený a statečný rytíři, pane ujče náš zvláště milý. Zdraví i v něm jiného všeho nejlepšího dobrého, od Pána Boha žádajíc, přejem panu ujci věrně a upřímně rádi. Psaní od pana ujce nám učiněné z přečtení jeho, co v sobě obsahuje a zavírá, sme porozuměli. V němž pan ujec dokládati a nás žádati ráčí, abychom mu

těch pět set kop míš[eňských], kteréž panu ujci dlužni pozůstáváme, k tomuto s[vaté]m[u] Jiří¹ nejprve příštímu přihotovili a je na Vobřístvi² odeslati. Což bychom to z toho srdce rádi učinili a takovou sumu napřed jmenovanou panu ujci odvedli a jeho spokojili. Ale jsouce již tak krátký čas jich tak naspěch shledati a se mezi poctivejmi lidmi o ně objíti možná nám nejní, pročez Vy [!],³ pana ujce, jakž prve předešle, taky nyní, skrze toto psaní přátelsky ((a služebně)) žádám, že nám takových pět set kop výš od tohoto příštího s[vatý]m Jiří až do s[vatéh]o Havla⁴ též nejprve příštího sčekání učiniti ráčí. My za to oba společně panu ujci připovídáme, že týchž napřed jmenovaných pět set kop míš[eňských] při příštím svatým ((<Hav>le)) beze všeho dalšího napomínání s poděkováními dříve času panu ujci i s ourokem odnésti a oplatiti nepominem. A jsme ku panu ujci přátelské celé naděje, že tato žádost naše přátelská <...> oslyšána nebude. My se toho pana ujce, bohda, všelijakejmi přátelskejmi službami odsloužiti nepomineme. Ted' příležitě úrok s[va]t[o] Jiřský polouletní panu u[j]ci po vyslaným našem odsíláme. S tím milost Pána Boha rač býti s námi se všemi. Datum na Radonicích⁵ ve č[t]vrtek, to je 19. dne dubna, léta 1618.

*Páně ujcovi volní služebníci zůstáváme
Václav mladší a Voldřich, vlastní bratři Homutové z Harasova a na Radonicích⁶*

¹ Dne 23. dubna 1618.

² Obříství, ves a tvrz na levém břehu Labe jižně od Mělníka (Středočeský kraj), do roku 1617 v držení Myšků ze Žlunic, roku 1618 ji odkoupil od spoludědiců své manželky Johany Myškové ze Žlunic Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku.

³ Míneho patrně „Vás“.

⁴ Dne 16. října 1618.

⁵ Radonice, ves a tvrz severovýchodně od Prahy (Praha-východ), v držení rytířského rodu Homutů z Harasova.

⁶ Václav mladší Homut z Harasova na Radonicích († 1631 v Pirně), účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant; Oldřich Homut z Harasova na Radonicích († po 1634), pobělohorský exulant, hofmistr saského generála (1631).

965.

Bernard mladší Hodějovský z Hodějova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odpovídá na psaní ohledně dluhu 2 000 kop míšeňských, které dlužil jeho bratr Jan Jiří Hodějovský z Hodějova Janovi Benjamínovi Služskému z Chlumu. Ten postoupil dluh Pětipeskému. Hodějovský se i na místě svých bratrů Bohuslava a Adama Hodějovských omlouvá za zpoždění splátky. Neměli k dispozici hotovost. Avšak po chystaném prodeji statku Lčovice pohledávku vyrovnají. Žádá o odklad do termínu svatého Havla. Ohledně vlastního dluhu 300 kop míšeňských grošů ujišťuje, že mu je zaplatí v Praze, kam se chystá v neděli.

Konopiště, 22. dubna 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 13-14, česky

+ *Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Vobřístvi a Bosyni, panu ujci a bratru mému zvláště milému, k dodání.*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče a bratře můj zvláště jmilý. Od Pána Boha téhož zdraví i jiného všeho dobrého žádaje, přeji Tvý milosti věrně rád.

Tak jakož si mi před některou málo neděli psaní učinil strany dvou tisíc kop míšeňských, které dobré paměti urozený pán, pan Jan Jiří z Hodějova,¹ pan bratr můj nejmilejší, urozenému a statečnému rytíři, panu Janovi Benjamínovi Služskému z Chlumu a v Novém Městě pražském,² povinovat byl a on je Tvý milosti postoupil. Kteréž sem já také se panem Bohuslavem,³ bratrem svým, i na místě Adama,⁴ též bratra našeho, let nemajícího, pojistil. I jistě sem se o to i s bratřími svými všelijak staral, abychme Tvý mi[los]ti takovou sumu k svatému Jiří nejprve příštímu složili. Ale nikdež sme takových peněz sobě objednati nemohli. Nebo Tvý milosti oznámiti mohu, že statek Lčovickej⁵ téhož dobré paměti pana bratra našeho k prodaji nyní přijde, jakož i rejistra⁶ trhová za jedním dobrým panem a přítelem naším zůstávají. Tvý milosti za to i s bratřími svými důvěrně žádám, že nám jmenované sumy nic déleji než do času svatého Havla,⁷ nejprv příštího, sčekaní učiniti ráciš. Při témž času je Tvý mi[los]ti v konečnosti složiti a odvésti chceme. Co se pak dotýče těch tří set kop míšeňských, kteréž já sám Tvý milosti dlužen zůstávám, poněvadž se, dá-li Pán Bůh, z neděle do Prahy jeti strojím, tu je Tvý milosti ((i s ourokem)) složiti chci. S tím milost a ochrana Pána Boha s námi býti rač. Datum na Konopišti⁸ v neděli Provodní léta 1618.

*Tvý mi[los]ti příjemně sloužiti<oti> [v]olný ujec
Bernhart mladší z Hodějova⁹*

¹ Jan Jiří Hodějovský z Hodějova na Česticích a Lčovicích († 1620), účastník stavovského povstání.

² Jan Benjamín Služský z Chlumu na Tuchoměřicích († po 1623), účastník stavovského povstání.

³ Bohuslav Hodějovský z Hodějova na Benicích a Nedvězí († po 1634), účastník stavovského povstání, účastník saského vpádu (1631).

⁴ Adam Hodějovský z Hodějova na Týnci nad Sázavou († 1640), účastník stavovského povstání a bitvy na Bílé hoře, důstojník Mansfeldovy armády během dánské války, důstojník saské armády (1640).

⁵ Lčovice, ves s tvrzí jižně od Strakonice (Jihočeský kraj), do roku 1610 v držení Přecha Hodějovského z Hodějova, následně do roku 1622 v držení jeho syna Jana Jiřího Hodějovského z Hodějova, po konfiskaci majetek Jindřicha Michala Hýzrlého z Chodů.

⁶ Rejistra, registra – rejstříky (v tomto případě trhové), seznamy.

⁷ Dne 16. října 1618.

⁸ Konopiště, hrad a později romantický zámek západně od Benešova (Středočeský kraj), v držení Hodějovských z Hodějova (1604-1621).

⁹ Bernard mladší Hodějovský z Hodějova na Konopišti a Milevsku († 1646), stavovský defensor (1609), účastník stavovského povstání (vojenský komisař Oldřicha Vchynského a mustřmistr), pobělohorský exulant a důstojník švédské armády.

966.

Kašpar Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přijímá Pětipeského omluvu z účasti na pohřbu jeho manželky, kde by býval rád viděl také jiné „pány a přátele“. Uznává oznámené příčiny, které zná z vlastní zkušenosti. Zůstává však nadále jeho „starým přítelem“.

Neustupov, 23. dubna 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 48, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Vobříství a Bosyni. Panu ujci mému zvláště důvěrně milému, k do-
dání.*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři a můj zvláště důvěrně milej pane ujče. Téhož zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého vám na Pánu Bohu žádám a věrně upřímně rád přeji. Jistě z toho srdce bych rád pana ujce byl v domě mým ku pohřbu těla manželky¹ mý nejmilejší rád viděl, i tolikéž jiné pány přátele moje. Ale poněvadž pan ujec se omluvna činí za jistějmi příčinami svými, že přijeti nemohl, a znajíce to sám u sebe, pana ujce omluvna při sobě činím. Za to žádám, že mě pan ujec ve svý paměti míti bude. Já zase pana ujce volnej starej přítel zůstávám. S tím milost a ochrana Pána Boha všemohoucího rač bejti s námi se všemi. Datum na Neustupově² v pondělí po neděli Provodní léta 1618.

Kašpar Kaplíř z Sulevic na Neustupově,³ Voticích a Miličíně. J[eho] M[ilosti] C[ísaře] římského rada a purkrabě kraje Hradeckého, etc.

¹ Eva Kaplířová ze Slavkova († 1618), manželka Kašpara Kaplíře ze Sulevic na Miličíně, Voticích a Neustupově.

² Neustupov, městečko jižně od Benešova (Středočeský kraj), v držení Kaplířů ze Sulevic.

³ Kašpar Kaplíř ze Sulevic na Miličíně, Voticích a Neustupově (1535-1621), direktor/správce úřadu prezidenta české komory/nejstarší rada české komory (1606-1611), přisedící většího zemského soudu (1612-1615), purkrabí Hradeckého kraje (1615-1619), stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší písař (1619-1620).

967.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 28. dubna 1618

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 76v, česky

N. 6

Od pana Pětipeského, v příčině některých dlužníků Pavlovi Vskazkovi¹ z města Byšic.² Dodáno 28. Aprilis A. 1618.

¹ Pavel Vskazka, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Byšic.

² Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

968.

Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Na základě Pětipeského žádosti vyřídí své švagrové, aby do Prahy odeslala fůru prachu. Porozuměl, že když prach prohlédnou lidé, kteří mu rozumějí, Pětipeský za něj náležitě zaplatí. Gerštorfova švagrová se sama již chystá na cestu do Prahy. Gerštorf s ní o tom promluví. Vzkazuje pozdravy a modlitby své manželky Pětipeskému i jeho manželce. Té posílá jednu pražskou míru mlaticového lněného semene jako dar do jejího nového sídla (patrně Pětipeského domu na Staroměstském náměstí). Přeje jí, aby jí dobře vzešlo. Není nutné je sít hustě.

Samšina, 1. května 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 109, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Vácslavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Vobříství a Bosyni, panu švagru mému zvláště milému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Téhož zdraví s vinšováním od Pána Boha všemohoucího všeho dobrého přeji panu švagru upřímně a věrně rád. Kdež mě pan švagr žádati ráčí, abych s paní švagrovou svou o prach promluvil, aby jej paní při příležitě fůře do Prahy poslala. Pohlídnouc pan švagr na něj, na rozeznání dobrých lidí, kteříž tomu rozumějí, zač by spravedlivě stál, že by jej pan švagr paní zaplatiti chtíti ráčil. Což k žádosti pan[a] švagkra rád tak učiním a paní oznámím, aby jej při fůře příležitě do Prahy odeslala, aby pan švagr na něj pohleděti mohl. Strojí se paní brzy sama, bohdá, do Prahy jeti. Bude-li jej moci sebou vzíti, s ní o to promluví. Já s manželkou¹ mou nejmilejší vzkazujem panu švagru a paní manželce² pana švagkra nejmilejší naše služby a modlitby s vinšem od Pána Boha všemohoucího všeho nejlepšího dobrého. Paní manželce pana švagkra nejmilejší, že lněného semena pražský míry, který jest mlatec,³ odsílám a na novosedlí⁴ daruji. Pán Bůh všemohoucí rač popříti, aby se paní len z něho dobře podařil. Není potřebí jej tak hustě jako hlídli [?] lněný semeno síti. S tím milost Pána Boha všemohoucího rač s námi bejti. Datum na Samšine⁵ v outerý dne s[vatý]ch Filipa a Jakuba léta 1618.

*Páně švagkrův hotový sluha
Abraham Gerštorf⁶*

¹ Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku († 1639 v Pirně), mladší sestra Jana Jiřího a Jana Albrechta Pětipeských z Chýš a Egrberku, od roku 1609 manželka Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu († 1639 v Pirně), sestřenice Šťastného Václava Pětipeského.

² Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

³ Mlatec, mlacový len – druh lnu.

⁴ Novosedlí – nové sídlo, nové bydliště, častým zvykem byl dar k „novosedlí“ čerstvě provdané ženě.

⁵ Samšina, ves a tvrz západně od Jičina (Královéhradecký kraj), v držení Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu (1605-1620).

⁶ Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Samšině († 1639 v Pirně), hejtman Boleslavského kraje (1603-1604, 1606-1607), účastník třetí pražské defenestrace a stavovského povstání, komisař Boleslavského kraje (1619), pobělohorský exulant.

969.

Regest. Stavové Království českého pod obojí píší purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Praha], 31. května 1618

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 78v, česky

N. 7

Od J[ejich] M[ilostí] pánů tří stavů Království českého pod obojí tělo i krve Krista, pána našeho a spasitele našeho přijímající.¹ Dodáno 31. Mai A. 1618.

Při tom otevřený tisknutý list, ano i zpečetěn pod pečeti všech tří stavů.

¹ Stavovské direktorium (24. května 1618 – 4. listopadu 1619). Mezi direktory za rytířský stav byl zvolen od počátku také Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku.

970.

Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměla, že se Pětipeský setká ještě toho dne s Janem mladším Varlejchem

z Bubna. Žádá, aby vyplnil její přátelskou prosbu ze včerejšího dne ohledně lokaje její dcery Kristýnky, kterou vyřizoval (patrně Jan Adam) Haugvic z Biskupic. Žádá, aby Pětipeský připomněl Janu mladšímu Varlejchovi z Bubna, že by ho dcera Kristýnka opět mohla dostat do služby, neboť z toho (patrně Jan mladší z Bubna) „má smích“. Prosí, aby ho dcera Kristýnka mohla navštívit doma jen „na pár slov“, pokud ho tím nezdrží.

[Bez místa], [po květnu 1618]

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 145, česky

Cedule k dodání mýmu zláště nejmilejšímu panu strejci, panu Šťasnému Pětipeskýmu z Chýš.

Můj přenejmilejší pane strejče, vinšuji Vám od Pána Boha všecko nejlepší dobrý. Porozuměla sem, že můj zvláště milý pan strejce shledání dnes míti bude s panem nejvyšším,¹ s panem z Bubnem.² Velice žádám, že mou přátelskou žádost včerejšího dne na pana ode mě skrze pana syna mého milýho, pana Haukvice,³ strany toho lokaje cery mý nejmilejší Kristýnky⁴ na něho složenou panu připomenouti <račte> a žádati ráčíte, aby ho mohla zase k službě svý dostati mohla [!], neb on jen z stoho <svý> svůj smích má. [Ch]ci se toho panu strejci vším dobrým odměniti, co tu koli pan strejce pro mě a ceru mou učiniti ráčí. Za voznámení pana strejce žádám, kdyby kerou hodinu dnes cera má mohla pana strejce doma nalésti a panu strejci žádnýho zanepráznění <nečiniti> neučinila, [ch]těla by k Vám asi jen na pár slov přijeti. A tak milostivej Pán Bů[h] rač býti s námi se všemi.

Barbora Gerštorfová ze Chýš⁵

¹ Jan mladší Varlejch z Bubna byl jmenován nejvyšším generálvachtmistrem stavovského vojska dne 25. května 1618, což umožňuje datovat list po tomto termínu.

² Jan mladší Varlejch z Bubna na Závřší (1570-1635), evangelický rytíř a válečník, účastnil se protitureckých a protibočkajovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska (jmenován 25. května 1618).

³ Patrně Jan Adam Haugvic z Biskupic († po 1634), účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant, rytmistr Jindřicha Matyáše z Thurnu během saského vpádu (1631-1632).

⁴ Kristýna Doupovcová z Doupova († po 1620), dcera Barbory Doupovcové z Chýš a Egrberku.

⁵ Barbora Doupovcová z Chýš a Egrberku († 1639 v Pirně), manželka Fridricha Doupovce z Doupova na Vilémově a Vraném, podruhé provdána roku 1609 za Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu († 1639 v Pirně), sestřenicí Šťastného Václava Pětipeského.

971.

Vilém Vojtěch Doupovec z Doupova píše Šťasnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že dostal psaní od rytíře Karla Chotka z Chotkova, jež obsahuje výpověď půjčky 8 000 kop míšeňských grošů. Protože nemůže z hospodářství získat takovou hotovost, žádá o přátelskou půjčku 3 000 kop míšeňských grošů k termínu příštího svatého Havla. Zároveň žádá, aby se Pětipeský přimluvil u Pavla Kaplíře ze Sulevic o půjčku o stejné výši také od něj. Zbytek peněz se Doupovec pokusí získat z hospodářství, aby Chotkovi vypovězený dluh splatil. Zavazuje se dobrým přátelstvím a včasným splacením úroků i jistiny. Očekává odpověď.

Vraný, 9. června 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 62-63, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích a Vobříství, panu ujci a bratru mému zvláště milému.

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane ujče a bratře můj zvláště milý. Zdraví, jiného všeho dobrého, na Pánu Bohu vinšujíc, Tvé mi[los]ti věrně rád přeji. Tvé mi[los]ti oznamuji, že při času [svatéh]o Jiří ted' jminulého dostal sem psaní od urozeného a statečného rytíře, pana Karla Chotka z Chodckova,¹ v kterémž mi vypovídá sumu vosum tisíc kop míš[eňských], maje ji sobě od urozené paní někdy Sl<...>((u))[ž]ské a nyní Chodkové² postoupenou. Nemoha tak naspěch z hospodářství takové sumy shledati, Tvé mi[los]ti přátelsky žádám, že mi k svatému Havlu příštímú³ na dostatečné zjištění tři tisíce kop míš[eňských] propůjčiti a za mě ku panu Pavlovi Kaplíři,⁴ by mi tolikéž sumy zapůjčil, se přimluviti ráčíš. Chtěl bych ostatní dva tisíce kop míš[eňských] z hospodářství shledati a téhož pana Chodka při tom času rád spokojiti. A co tu kolivěč pro mě učiniti ráčíš, nepominu se toho všelijakým dobrým a líbezným přátelstvím Tvé mi[los]ti odměniti a z té sumy časně ouroky odvozovati, ano i v času v plnění s poděkováním rád zaplatiti. Odpovědi učinlivé žádaje. Milost Boží rač s námi se všemi bejti. Dat[um] na Vraným⁵ v sobotu 9. dne Juní léta 1618.

*Tvé mi[los]ti k službám v[ž]dyckny volný
Vilím Vojtěch Doupovec z Doupova a [na] Vilímově, Vraným a Žerotíně⁶*

¹ Karel Chotek z Chotkova a Vojnina na Radovesicích, Červeném Újezdu a Dobřicích († 1638), účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant a účastník saského vpádu (1631).

² Blíže neidentifikováno.

³ Dne 16. října 1619.

⁴ Pavel Kaplíř ze Sulevic na Voticích († po 1634), nejvyšší generálkvartýrmistr stavovského vojska (1618-1620), stavovský komisař jmenovaný k vyjednávání s Gáborem Bethlenem (1619), pobělohorský exulant, důstojník saské armády (1631), generálproviantmistr švédské armády (1634).

⁵ Vraný, městečko, zaniklá tvrz a pozdější rokokový zámek severně od Kladna (Středočeský kraj), v držení Doupovců z Doupova (1589-1621).

⁶ Vilém Vojtěch Doupovec z Doupova na Vilémově, Vraném a Žerotíně († 1621), účastník třetí pražské defenestrace, stavovský komisař (1618-1620) a vojenský velitel.

972.

Jiří Volf píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egerberku. Podle jeho nařízení poručil včerejšího dne byšického primasovi, aby Pětipeskému do Obříství doručil jistý závdavek. Zároveň nařídil odeslat tam také výpis blíže šacuňku (odhadu majetku patrně z jeho vlastního domu). Prosí, aby mu byly navráceny košile, které zůstaly v jeho předchozím domě, v němž byl zinventarizován a odhadnut majetek. Nechal je tam pouze k vyprání. Z důvodů, jež jsou Pětipeskému známy, již mnoho utratil, proto žádá o přenechání rapíru a malé ručnice v ceně nejvýše tři kopy neuvedené měny po jistém nejmenovaném nebožtíkovi. Vzkázal celníkovi, aby u zahrady udělal plot. Ten to však odmítá a tvrdí, že daná hradba náleží vrchnosti. Žádá o další instrukce. Domluvil stavbu pece, z níž zůstanou pouze bočnice, ostatní se bude muset předělat. Bosenýský správce Vrabec dosud nese-psal registra slepic. Jakmile to napraví, odešle je Pětipeskému. Žádá, aby napsal Janu Kryštofu Belvicovi z Nostvic, jehož poddaný mu dluží peníze poznamenané na přiloženém přípisu.

Byšice, 9. června 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 90, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích, Bosyni a Vobřiství, panu mému milostivému, Jeho mi[los]ti.

Vaší mi[los]ti na nebeském Pánu Bohu všeckno nejlepší potěšitelné a spasitelné dobré žádám.

Podle poručení Vaší mi[los]ti včerejšího dne jsem panu primasovi¹ byšickému,² aby Vaší mi[los]ti ten závdavek na Vobřiství³ přinesli, oznámil. Což tak činí a Vaší mi[los]ti jej teď nesou. I také vejpis šacuňku⁴ jsem jim poručil sebou vzíti, abyšte ráčili motci do něho nahlédnouti, bude-li zapotřebí co napravovati. Vaší mi[los]ti oznamuji, že jsem v témž domě, když ještě ouřednice v něm byla, svý vlastní dvě košile, aby mně je děvečka vyprala, zanechal. Kterěz, jak zprávu toho mám, taky k prošacování přišly. Vaší mi[los]ti poniženě prosím, že ráčíte dáti o tom poručiti, aby mně zase navráceny byly. Neráčíte-li chtíti mně věřiti, račte se motci ouřednice ptáti, že jest to vpravdě tak. A poněvadž jsem, jakž sami věděti ráčíte (pro kterou příčinu), nemálo darmo utratil, Vaší mi[los]ti prosím, že mně ráčíte rapír⁵ a tu malou hručníčku⁶ ((po neboštíkovi)) darovati. Avšak nesmejším, aby to přes 3 kopy šacováno bylo. Já se toho Vaší mi[los]ti <toho> dle nejvyšší možnosti své odsluhovati připovídám. Celnýmu⁷ jsem o ten plot u jeho zahrady, aby jej udělal a hradil, řekl. On praví, že nemá čím a že jemu ta hradba nenáleží, nýbrž že se to vrbí pod hrází ke dvoru užívá. Proto, aby ten plot z něho dělán byl, a že tento starej plot taky vrchnost dělati dali. Co s tím dále činiti má, ráčíte mně motci vzkázati. Tu pec jsem s Kamborem⁸ tomu člověku projednal. Má se mu dáti od ní 2 kopy, neb musí téměř všecknu předělati, svrchu rozebrati a půdu novou udělati i trouby předělati, kromě po straně zůstanou asi dva řády starých cihel. Chtěl 4 kopy od ní jmíti. Vejtah z register na ouročný slepice ještě Vrabc⁹ nespravil. Jak jej spraví, Vaší mi[los]ti jej odešlu. S tím Vaší mi[los]ti v ochranu nebeského Pána Boha poručena činím. Dat[um] z Byšic¹⁰ v sobotu po Svátosti léta 1618.

*Vaší mi[los]ti věrný poddaný
Jiřík Volf,¹¹ m. p.*

((Vaší mi[los]ti prosím, že ráčíte poručiti p[anu] Janovi Krystofovi Belvicovi¹² psaní napsati, jest mně poddaný jeho dlužen. Posílám Vaší mi[los]ti poznamenání, co toho dluhu jest. Ráčíte motci vedle zdání svého dáti napsati a mně zase odeslati. Rád bych zejtra tam poslal.))

¹ Primas – první konšel.

² Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

³ Obřiství, ves, hospodářský dvůr a tvrz na levém břehu Labe jižně od Mělníka (Středočeský kraj), od roku 1618 v držení Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Šacuňk – ocenění, odhad majetku.

⁵ Rapír – dlouhý jednoruční meč.

⁶ Hručnice, ručnice – pistole, malá puška.

⁷ Colný, celný – celník, výběrčí mýtného.

⁸ Blíže neidentifikováno.

⁹ Jirí Vrabc, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce dvora Bosyně.

¹⁰ Byšice, městečko s renesančně upravenou tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského.

¹¹ Jiří Volf, úředník Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích (1618-1620).

¹² Jan Kryštof Belvic z Nostvic na Cítově, Kostelci a Počáplích († před 1630), soused Šťastného Václava Pětipeského.

973.

Jan nejstarší Říčanský z Řičan píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o zprávy z Prahy, jakou odpověď dal stavům císař a vyslanci od saského kurfiřta, Slezanů, Moravanů, z Uher a jiných zemí. Zda se schyluje k dobrému konci celé věci, je-li zmustrováno vojsko a kam na hranice se vypraví, bude-li se dále utrhovat (ohrožovat obyvatelstvo). Ptá se, co je nového ve Vídni a jaké vojsko najímá císař. Zavazuje se službou a očekává odpověď. Závěrem se ptá, co odpověděli Plzeňští a Budějovičtí.

Červená Řečice, 17. června 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 87, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Vobříství, direktoru, správci a radě zemské Království českého, panu švagru a bratru mému obzvláště důvěrně milému, k dod[ání].

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj obzvláště důvěrně milý. Od Pána Boha zdraví a jiného všeho dobrého přeji Tvé M[ilos]ti věrně rád.

A přitom k Tvé M[ilos]ti nejschváleji posílám a velice hrubě přátelsky žádám, že mně ráčíš v důvěrnosti oznámiti, již-li jest jaká odpověď pánům stavům od J[eho] M[ilosti] C[ísařské] přinešena a vyslani od pánů Slezáků, od kurfiřta saského¹ a od pánův Moravanův i od jiných zemí, kterýmž vysláno bylo, navrátili jsou se a co sou dobrého vyřídili, též jaká odpověď od pánů Uhrů jest pánům stavům dána, aneb co dobrého nového v Praze slyšeti jest a schyluje-li se k jakému pokojnému této vsí věci skončení, což Pán Bůh pro své milosrdenství dáti rač. A tolikéž již-li jest tento v [?] lid zmustrován,² aneb kde na hranice ((v kderá místa)) položen bude a bude-li se co více utrhovati, co slyšeti jest a co dobrého z Vídně slyšeti jest. Taky-li J[eho] M[ilost] C[ísařská] jaký lid najímáti ráčí, žádám, že mi oznámiti ráčíš. Čehož já se Tvé M[ilos]ti každého času příjemně odměňovati nepominu. Odpovědi přátelské žádám. A tak milost Boží s námi se všemi býti rač. Datum na Řečici³ v neděli po Božím těle léta páně 1618.

*Tvé [milosti] upřímný a volný švagr a bratr zůstávám
Jan nejstarší z Řičan na Staré Červené Řečici, Novém Rychnově a Těšenově,⁴
vlastní rukou*

P. S. A co jsou Plzeňští a Budějovští ((vašim mi[los]tem)) pánům direktorům⁵ na psaní jim učiněné za odpověď dali a co chtí činiti, věřím, že mi oznámiti stížití sobě neráčíš.

¹ Jan Jiří I. Saský (1585-1656) z rodu Wettinů, saský kurfiřt (1611-1656), do března 1620 spojenec protestantské Unie a českých stavů, poté na císařské straně při útoku na Lužici a Slezsko. Na straně protestantů znovu od roku 1631. Od roku 1635 po podpisu pražského míru opět na straně Habsburků proti Švédům a Francouzům.

² Mustrovat – svolat, vypravít vojsko.

³ Červená Řečice, město a zámek severně od Pelhřimova (kraj Vysočina), v držení Říčanských z Řičan (do 1623).

⁴ Jan nejstarší Říčanský z Řičan na Červené Řečici a Novém Rychnově a Těšenově († 1623), hejtman Bechyňského kraje (1609-1610, 1611-1612, 1613-1614, 1615-1616), hejtman Vltavského kraje (1616-1617), účastník stavovského povstání.

⁵ Stavovské direktorium (24. května 1618 – 4. listopadu 1619).

974.

Půhon. Kristýna Kostomlatská z Vřesovic, rozená z Doupova, pohání Šťastného Václava Pětipeského k svědomí. Má se dostavit k podání svědectví ve sporu Kristýny Kostomlat-

ské s Janem Habartem Kostomlatským z Vřesovic, nápadníkem statku Byškovice, pozůstalém po Petru starším Kostomlatském z Vřesovic, který byl kšaftem vložen do citovaných trhových zemských desek. Termín stání je určen již ke dni 18. června 1618. Za nedostavení se a nepodání svědectví je vyměřena pokuta 20 000 kop českých grošů.

Bez místa, 17. června 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/15, fol. 74, český

*Kristýna Kostomlatská pohání Šťastného Václava Pětipeského k svědomí.
(17. Juni léta 1618 dodán.)¹*

Kristýna Kostomlatská rozená z Doupova,² manželka někdy Jana Vilima Kostomlatského z Vřesovic na Libčovsi, Nehasicích a Býčkovcích,³ pohání Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a z Egrberku na Byšicích, Bosyni a Vobříví.⁴ Proti Janovi Habartovi Kostomlatskému z Vřesovic na Ploskovicích, Dlažimě a Býčkovcích,⁵ jakožto nápadníku statku býčkovského,⁶ pozemského, movitého i nemovitého, od Petra staršího Kostomlatského z Vřesovic na Ploskovicích a Býčkovcích⁷ kšaftem jeho na list mocný královský učiněným a ve dsky zemské do kvaternu trhového zlatého léta 1603 v středu po památce svatých Tří králův C. 26⁸ do nápadu zřízeného a od Estery Vchynské z Tetova, rozené z Vřesovic,⁹ podle moci jí týmž kšaftem dané, cedulemi dílčími, mezi někdy Jana Vilima Kostomlatského z Vřesovic a téhož Jana Habarta Kostomlatského z Vřesovic rozděleného. A dáleji do nápadu zřízeného a držiteli téhož statku býčkovského.

Ku při obeslané k jistému dni před úředníky pražské menší[ch] desk zemských k svědomí. Pokuty nesvědčení 20 000 kop g[rošů] č[eských]. Stání v pondělí po svatém Vitu¹⁰ nejprve přísti před úředníky pražskými menšími desk zemských na Hradě pražském.

¹ Autograf Jiřího Volfa, úředníka Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích.

² Kristýna Vřesovcová z Doupova († po 1607), manželka Jana Viléma Kostomlatského Vřesovce z Vřesovic.

³ Jan Vilém Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic na Libčevsi a Nehasicích (1585-1618).

⁴ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

⁵ Jan Habart Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic na Ploskovicích, Býčkovcích, Libčovsi a Nehasicích (1590-1634), účastník stavovského povstání (1618-1620), omilostněn (1623), exulant od roku 1628, zemřel Pirně, pochován v Drážďanech.

⁶ Byškovice, dříve Býčkovice/Biškovice, ves, dnes součástí Neratovic (Středočeský kraj).

⁷ Petr starší Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic na Ploskovicích a Býčkovcích (1555-1604), hejtman Litoměřického kraje (1590-1591 a 1603-1604).

⁸ Srov. NA Praha, DZ, DZV 132, fol. C 26-27'. Vklad do desek zemských větších trhových 8. ledna 1603.

⁹ Estera Vchynská z Vřesovic na Teplících († po 1629), manželka Radslava Vchynského ze Vchynic († 1619).

¹⁰ Ke dni 18. června 1618.

975.

Jakub Dlouhý z Růženého píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podle poručení mu odesílá jehně, dvanáct kuřat, kopy vajec a deset syrečků. Zvěřiny se právě nedostává. Sděluje, jak pokročily práce na vinici a dřevařské práce na mlýně, na jezu a jinde u vody. Chybí ovšem vhodná loď, která by práce na vodních stavbách usnadnila. Pro mlýny je potřeba stavebního kamene do základů. Informuje o polních pracích, pro velké sucho dosud není zorán úhor. Přimlouvá se za propuštění Kateřiny Luzíkové ze vsi Hole, poddané Barbory Vřesovcové ze Žlunic, k manželství s přívozníkem Pavlem

Barákem z Obříství. Barák se za tím účelem vypravil k Pětipeskému do Prahy. Jiřík Kantor ze vsi Libiš se obrátil na Mělnické, aby byl zhostním listem propuštěn do poddanství Pětipeského a k uzavření manželství s Mandalenou ze vsi Kly. Hodí se k hájemství, myslivosti i rybářství.

Bez místa, 18. června 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 92-93, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Vobříství a Bosyni, etc. Panu mně laskavě příznivému, k do[dání].

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane mně laskavě příznivý. Zdraví i jiné všechno dobré, na Pánu Bohu vinšujíc, přeji Vaší M[ilos]ti věrně rád. Dle poručení tak činím a příležitost 1 jehně, 12 kuřat, 1 kopu vajec, 10 maldříků¹ odsílám. Od zvěřiny před rukama není, nebo sám za častý luhy procházejíce, dokonce v nich nic čítí není. Na vinicích podlom dodělali, pruty spravili, na díle na velké i styčili. Tesaři dělají při pile holc,² kterouž k řejtování mnohejch kusů i jinších potřeb bejti nemůže. Pozůstává ještě ovčiny dodělati, statiny vosaditi, pod ně koly vyberaniti, vodní kolo přiložiti a žlab vypažiti, an již prkna k němu přivezené mám. Přičemž tyž tesaři i někderý holec k jezu natesali, což, když to vše spraveno bude, na slapy dělati poručím. K zastření jezu naděláno lis do čtyřcítí a dnes začali k přebíjení téhož jezu koly dělati, kterýž aby se dne zejtrejšiho přebíjeti začal, o tom sem již poručil. Pozůstane k beranění asi pode dva nebo tři cochy,³ kterýmž bych velmi nerad dlouho odkládal, ale lodi k takovému dílu, ano i k jinému se nedostává. Předesele již asi po dvakrát o poloupramici, aby se koupila aneb dělali dala ((s Vaší M[ilos]ti mluvil)), až posavad o tom nic není poručeno. Kamenů do mlejna spodku dvou jest velmi potřebí, by třetí v forotu⁴ zůstával, an i taky schází, nebylo by ke škodě. Ouhoru dokrojiti mají asi sedma dní, kteráž pro veliké sucho (an i místy témuž protahovati nemohli) dřívěji zvorány nejsou. Zvorané pak pořád se vláčejí. Z neděle bude potřeby Mikše⁵ a v štěpnici trávu na seno sekati. A tak, majíce rozdílná díla, dělníkům dostávati mi se nebude. Avšak aby se na ničem škoda nestala, na to pozor mi dáti sluší. Dáleji, což tak koliv při hospodářství zapotřebí jest, pilnosti opravdový přičiniti nepominu.

Naposledy Pavel Barák,⁶ přívozník, zprávu učinil, že jest sobě oblíbil k stavu manželskému Mandalenu, dceru Kateřiny Luzikový ze vsi Hol,⁷ kteráž u paní Burešky Vřesovcové⁸ zůstává a smlouvou vyměněna jest a aby, pokudž by v tom vůle Boží byla, svoji manželé bejti mohli, nepominul toho jak při přátelích, ano i jí samé Mandaleně, vyhledávati, proti čemuž nejsouce, dali mu na vůli, co sobě při vrchnosti její zjednati a způsobiti moci bude. Nyní sám se do měst pražských vypravil, za to Vaší M[ilos]ti ve ší poddanosti a s poníženou poslušností žádá i sám ještě oustně žádati míni, abyste mu tu milost a lásku učiniti a často psanou Mandalenu na grunty Vaší M[ilos]ti vyhostic,⁹ jemu ji za manželku

¹ Maldřík – sýr, syreček.

² Holz, holc – poleno, trám.

³ Coch – patrně míra ve vodním stavitelství.

⁴ Forota – zásoba.

⁵ Blíže neidentifikováno.

⁶ Pavel Barák, přívozník, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Obříství na Labi.

⁷ Mandalena Luziková, poddaná Barbory Vřesovcové ze Žlunic ze vsi Hole.

⁸ Barbora Vřesovcová ze Žlunic († 1664 v Drážďanech), manželka Jana Habarta Kostomlatského z Vřesovic, sestra Johanky Pětipeské ze Žlunic, manželky Šťastného Václava Pětipeského.

⁹ Vyhoštění – propuštění poddaného výhostním listem od původní vrchnosti.

dáti ráčili. Tak podobně Jiřík, syn Adama Kantora ze vsi Libiš,¹⁰ vyhledávati nepomíjí o Mandalenu z Kel,¹¹ při Její M[ilos]ti paní zůstavající, pokudž by v tom vůle Vaší M[ilos]ti byla, aby svoji manželé bejti mohli, chtěje se na grunty dáti, žádá psaní k pá-nům Mělnickým¹² o zhost¹³ a propuštění, připovídajíce se věrně a poslušně chovati. Hodí se k hájemství, myslivosti i rybářství. S tím Vaší m[ilos]t v ochranu Pána Boha všemo-houcího poručena činím. Dat[um] 18. Juni A. 1618.

J[akub]. z Růženého¹⁴

¹⁰ Jiřík Kantor, poddaný města Mělník nad Labem ze vsi Libiš.

¹¹ Mandalena, poddaná (patrně Barbory Vřesovcové ze Žlunic) ze vsi Kly.

¹² Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské komorní město a panství, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

¹³ Zhost, zhostný list, výhostní list – propuštění do poddanství k jiné vrchnosti.

¹⁴ Jakub Dlouhý z Růženého, úředník Šťastného Václava Pětipeského v Obrřívstí.

976.

Jiří Volf píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podle příkazu nařídil rychtářům Byšic, Bosyně a správci Šemanovic Havlasovi, aby dohlédli na zaplacení dlužných berní tamějších poddaných. Dále poručil sehnat a odeslat jezevčí sádlo a hřivny. V bosyňských strouhách dal nachytat sedm mandelů (celkem 105) raků. Ti však byli příliš malí, proto je nechal vysadit do „jalových“ stružek. Hájí se z nařčení, že by raky sám jedl, jelikož je do Prahy neposílá. Tvrdí, že žádného nesnědl a napříště dohlédne také na čeledě, až je půjde lovit. Ohledně žádosti o zvěřinu posílá alespoň zajíce. Myslivci poručil nějakou zastřelit. Hájí se, že řezanka poslaná do Prahy byla příliš hrubá vinou čeledi, nikoli z jeho nedbalosti. Poddaným již za to pohrozil šatlavou. Nechal zavřít několik se-káčů, kteří ztratili asi 24 otepí slámy. Práce na přívorské vinici zpozdlily deště. Je potřeba ošetřit vinnou révu. Dále popisuje výstav vína a piva pro krčmy v Pětipeského vesnicích. Stavba habarského ovčína je hotova ve zdivu, střechu nelze zatím pokrýt kvůli dešťům. Deště také zpozdlily práce na vinicích. S klisnami se vláčí na úhorech a bude se vyvážet hnůj. Mlynář, který si k Pětipeskému právě běží stěžovat do Prahy, měl být zavřen, protože peče špatný chléb ze smetků namísto mouky, kterou tajně prodává v Praze. Pilně se stará o hospodářství. Byla ukradena nějaká tráva. Bude dost ovoce kromě švestek. Daří se také pěstování chmelu.

Byšice, 18. června 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 87-88, český

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšících, Bosyni a Vobrřívstí, panu mému milostivému, Jeho mi[los]ti.
((Léta 1618))¹*

Vaší mi[los]ti, urozený a statečný rytíři, pane můj milostivý, zdraví a při něm jiné všekno nejlepší spasitedlné dobré Vaší mi[los]ti spolu s Její mi[los]ti paní na Nebeském Pánu Bohu vždyckny ústavičně vinšuji a žádám.

Kdež mně ráčíte poroučeti, abych lidem poddaným Vaší mi[los]ti, jak při panství byšickém,² tak i bosyňským,³ oznámil, aby berně zadržalé za půl druhého léta spravili

¹ Přípis archiváře.

a odvedli, tak jsem učinil a rychtářům i Havlasovi⁴ v známost uvedl. Jiné naděje nejsem, nežli že tak učiní. O sádlo jezevčí Havlasovi a pohodlnému o hřivny, aby ho něco Vaší mi[los]ti odeslali, jest poručeno. Oba dva praví, že jej nemají, ale co nejdříve budou motci, že jej objednají a při nejprvnějším poselství bude Vaší mi[los]ti odesláno. Raků jsem v bosyňských strouhách dal lapiti sedum mandel⁵ a Vaší mi[los]ti je po Maruši odsílám. Ač jich bylo 2 kop, ale bylo jich mandel příliš drobných, kázal jsem je lide[m] do vody do třech jalových struh vházeti. Kdež ráčíte psáti, poněvadž Vaší mi[los]ti žádných raků neposílám, že je musíme sami jísti, Pána Boha se dokládám, že jsem já žádného raka nesnědl, co v Byšicích zůstávám, a jinému bych taky toho trpěti nechtěl. Ač jsem já vždyckny, když je lapali a do Prahy Vaší mi[los]ti odeslati se jměli, s nimi nechodil. Protože slyším, prve taky žádný s nimi nechodival. Ale když již koliv je budou lapati, sám s nimi půjdu, abych uhlídal, co jich lapají. Strany zvěřiny, jak ráčíte psáti, nic jiného před rukama není, nežli zajíc. Toho Vaší mi[los]ti odsílám. Řekl jsem myslivci, aby někam vyšel, zdaří-li mu se co trefiti, Vaší mi[los]ti odeslati nepominu. Co se dotejče těch řezáčův, poněvadž tak hrubou řezanku do Prahy odeslali, ráčíte dokládati, že ráčíte viděti, jak jsem hospodářství pilen. Ráčíte mne motci vpravdě věřiti, že mou vinou to není, nýbrž šafáře i všeknu čelátku na svědomí mám, že jsem je nekolikráte pěkně napomínal, || i šatlavou hrozil, když jsou nechtěli poslechnouti, co je za to následuje. Já tím vinen nejsem, nech sobě vinu dávají. Co se slámy dotejče, Šedivej⁶ i Tatar⁷ se Pána Boha dokládají, že jsou z vozu v domě zase jí 24 votepů, jak ji doma naložili, shodili a že ji Kočí⁸ musil někam zandati. Ale však, jak oni, tak i řezači, u vězení jsou a nevejdou, až vykonají, oč ráčíte psáti.

Strany dělníků na vinici přívorský⁹ nepsal jsem Vaší mi[los]ti, aby toliko 4 dělníci na ní dělali, nežli že jsem Havlasovi psal, aby z Bosyně, poněvadž sic k městu na dílo chodí, aby 4 na vinici přívorskou odeslal. Tak aby se tím dřívěji dílo zdělati mohlo. Neb domácí dělníci chodí, ale těmi dešti nynějšími se opozdíme, neb se nyní ještě pruty spravují a měli bychom podlom dělati a spraviti, nežli žně přijdou. Kdež ráčíte dokládati, abych rychtáři a šenkýři sládkovému oznámil (poněvadž jste jim, aby od jiných jměli vína bráti a z ouplatku šenkovati, dovoliti neráčili), aby Vlčkovi¹⁰ i šemanovskému krčmáři zase peníze, co [j]im přebrali, navrátili, to jsem jim v známost uvedl. Oni praví, kdyby znali, že by Vaší mi[los]ti na škodu bylo, že by toho se dopustiti nechtěli, ale že to s užitkem Vaší mi[los]ti jest, prosí, abyšte se na ně hněvati neráčili, že se toho víceji dopustiti nechtějí. Jakož pak sami rozuměti ráčíte, že jest to pivovaru spíš k lepšímu, nežli ke škodě, nebo kdyby byli to víno do Šemanovic¹¹ a do Březinky¹² vzali, byli

² Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

³ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

⁴ Jan Havlas, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce ve dvoře vsi Šemanovice.

⁵ Mandel – početní jednotka v hodnotě 15 kusů.

⁶ Šedivej, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Patrně Mikuláš Tatarů, hajný Šťastného Václava Pětipeského.

⁸ Kočí, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁹ Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

¹⁰ Patrně Bartoň Vlček, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Březinka.

¹¹ Šemanovice, ves západně od Mšena a Kokořina (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského.

by jej tam celý líto měli a piva by nebrali. Ale tu to víno rychtář za tři dny vydal a šenkýř ho nemnoho má. A oni taky pivo pořád berou. Kdyby Korábník¹³ byl sám to víno nepokazil a ona lidem, když tam přijdou, nezlořečila a dřívě, nežli naleje, na peníze se neptala, byl by jej taky dávno vydal. Jakož pak nesmejším, aby ho již mnoho míti jměl, ale že nákou || trochu proto chová [?], aby se i penězi, co utržil, zakládal a dokud všec-ko nevydá, neplatil. Vína jest již všeho vystaveno 13 sudů. Do Kaniny¹⁴ ještě nevzali, nemohl jsem rychtáře na několikery poručení dostati, ale již v sobotu jse postavil, kázal jsem ho vsaditi a pravil jsem mu, že nebude puštěn, až víno vezmou. Nesmejším, aby jej v který vsi vydali, nežli ve Klích¹⁵ a v Byšicích¹⁶ rychtář a šenkýř.

U vovčina harbařského zdi jsou výhrovn[á]ny a dříví vyvezený. Dnes jsme chtěli dáti zdvihati, ale pro dešť nemůžem. Ani na vinicích nemohou dělati. S klisnami vláčíme ouho-ry a potom budem hnoje voziti.

Mlynář, slyšíc, že má do vězení jíti, běžel k Vaší mi[los]ti do Prahy, chtěje se vymlu-viti, ale není všeckno pravda, co on mluví. Však sobě ráčíte motci chléb, kterež čelátka v Praze má, dáti ukázati, kterak mnoho pisku v něm jest. On pěknější mouku do Prahy odveze a čelátce dá, co na pūdě smete.

Co se tkne hospodářství, na čem to koliv záleží, jak nejlíp mohu, opatřuji a dohlídám, aby se jak na lukách, tak na jiným žádná škoda nedála. Čehož se ráčíte motci doptati i taky, dá-li Pán Bůh, sami spatřiti, že ničehož nezanedbávám. Stěškem letos na lukách Vaší mi[los]ti z Brímě¹⁷ trávy jest ukradeno, ješto slyším, jiný léta dosti vzaty byly. Ječmeny byly počaly zde předešle těmi suchy žlutnouti, ale nyní se těmi dešti zase spravují a ovsy pěkný jsou, žita taky i hrách. Ale pšenice jsou drobný. Hlavatice se pěkně ujaly a lněné semeno pěkně vyšlo. Ovotce všelijakého bude dost. Kromě švestek není. Chmel taky velmi pěkně roste a sumou všeckno v těch deštích pěkně se spravuje, neb nyní každěj den u nás prší. A tak Vaší mi[los]ti v ochranu Boží poručena činím. Dat[um] z Byšic v ponděli po Neděli Svaté Trojici léta 1618.

Jiřík Volf^{d8}

¹² Březinka, ves severně od Mělníka nad Labem poblíž Kokořína (Středočeský kraj), na rozhraní držeb Václava staršího Berky z Dubé a Lipé a Šťastného Václava Pětipeského.

¹³ Korábník, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁴ Kanina, ves jihozápadně od Mšena v Boleslavském kraji (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku a Alžběty Hrzánové z Dubé.

¹⁵ Kly, ves na Labi jižně od Mělníka (Středočeský kraj), součást mělnického panství.

¹⁶ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

¹⁷ Místní název louky poblíž Byšic.

¹⁸ Jiří Volf, úředník Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích (1618-1620).

977.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 26. června 1618

SOka Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 81v, česky

Od pana Šťastného Václava Pětipeského, v příčině propuštění Jiříka,¹ syna Adama Kantora² ze vsi Libiše.³ Dodáno 26. Juni A. 1618.

¹ Jiřík Kantor, poddaný města Mělník nad Labem ze vsi Libiř, propuštěn Pětipeskému (1618).

² Adam Kantor, poddaný města Mělník nad Labem ze vsi Libiř.

³ Libiř, ves severozápadně od Neratovic (Středočeský kraj), součást panství Mělník nad Labem.

978.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvají se, že na Pětipeského žádost nemohou z poddanství propustit Jiřího, syna Adama Kantora ze vsi Libiř. Otec dotyčného je již starý a jako nařízeného správce obecních lesů ho zastupuje právě jeho syn. Z té příčiny ho nemohou na Pětipeského grunty propustit. Zavazují se k jiným službám.

Mělník nad Labem, 29. června 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/17, fol. 50-51, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni a Vobřístvi, panu k nám v dobrém sousedství laskavě náklonnému.

Službu naší vzkazujeme, urozený a statečný rytíři, pane k nám laskavě příznivý. Zdraví, téhož i jiného všeho dobrého, od Pána Boha vinšujíc, přejeme V[áš]. M[ilosti]. věrně rádi. Psaní, kteréž jste nám dnův pominulých v příčině propuštění z poddanosti Jiříka,¹ syna Adama Kantora ze vsi Libiše,² člověka a poddaného našeho, učiniti ráčili, i nač by se dále vztahovalo, z přečtení jsme vyrozuměli. I vpravdě snažili bychom se o to, aby žádosti V[áš]. M[ilosti]. zadosti se stalo, však poněvadž otec jeho již věkem sešlý jsouc, od obce naší za opatrovníka luhův nařízen, sám již k tomu dostačiti nemůže, nýbrž dotčeného Jiříka, syna svého, na místo své k opatření té věci vystavuje, takže tou příčinou jeho na ten čas z poddanosti té, kterouž nám jest zavázán, propustiti možné není. Pročež žádáme, že nás při V[áš]. M[ilosti]. omluvné míti ráčíte. Jinším časem, jaké bychom mohli sousedství k žádosti V[áš]. M[ilosti]. prokázati, volně se ukázati nepomineme. S tím milost Boží rač býti se všemi námi. Dat[um] v městě Mělnice nad Labem³ v pátek, den památný s[vatéh]o Petra a Pavla, Apoštolův Páně, léta 1618.

Purkmistr a rada města Mělníka nad Labem⁴

¹ Jiří Kantor, poddaný města Mělník nad Labem ze vsi Libiř.

² Libiř, ves severozápadně od Neratovic (Středočeský kraj), součást panství Mělník nad Labem.

³ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město a panství, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁴ Přehled obsazení purkmistra a městské rady města Mělníka v letech 1613-1619 podává i s odkazy na prameny J. KILIÁN (ed.), *Martin Prušek z Prušova*, s. 22-25.

979.

Jakub Dlouhý z Růženého píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Stěžuje si na neposlušnost mlynářova hospodáře, který dosud nevykonal objednané dílo

„nastupníku a slupice“. Správci dokonce zle vynadal. Proto doporučuje jiného mlynáře Burše, který dříve pracoval v Přerově nad Labem a ve vsi Litoli a později byl „přeplacen“ na brandýské panství. Ten by zhotovil dílo poctivě, pokud by najal asi deset sekerníků. Nechal zavřít neschopného sládku, který zkazil několik várek piva. Vaření bylo svěřeno poddanému Zadníkovi ze vsi Libiše, který uvařil pivo tak dobré, že ho všichni chválí a půjde i lépe na odbyt. Dále má doporučení na jistého starého zkušeného sládku, avšak bez Pětipeského souhlasu ho nechce sám přijmout. Pšenice a jiná obilí dobře zrají, sklízí se seno a na velké vinici ještě zbývá asi z poloviny „dotyčit“ révu.

Bez místa, 6. července 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 96-97, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Vobříství a Bosyni, panu mně laskavě příznivému, k dod[ání].

Služby své povinné vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane mně laskavě příznivý. Zdraví i jiné všecko dobré, na Pánu Bohu vinšující, přeji Vaší mi[los]ti věrně rád. Jakož sem s Vaší mi[los]tí mluvil v příčině nadboulivosti a nepilnosti hospodáře mlynářového, kterémuž jsouc dílo na stupníku a udělení nové slupic[e] s vědomím Vaší mi[los]ti pronajato, taková díla až posavad (bez nichž pro ujítí mé i jiné újmy důchodův prodlévati dlouho nemožné) dělati zanedbával. K čemuž mnohokráté jsouce napomínán, až naposledy i s pohruškou, ale on mi dal na to odpověď, že jeho rok vychází, kdo mu čeho nemůže dáti, také že mu toho nemůže vzíti, ačkoliv zavdavku vzavše na nadepsané dílo 5 kop. Poněvadž služby nemá zapláceno, to že může bejti poraženo. Přitom i mnoho obmyslu užívaje, toliko aby plat mu šel, než by pak dílo bylo kde chtělo, s domácimi dělníky, který sem mu na dílo dával, se hadrující, cizího aneb přespolního pro jeho již zlou pověst dostati nižádného nemůže. Ano i v neděli pominulou, nechtějící mi po jeho vůli peněz, kterýchž ani nezasloužil, k škodě Vaší mi[los]ti dáti, ode mne ze světnice s těmito slovy, křiče i po vsi (třebas tě sto kop hromů zabilo, huntrfute klukovskej, a jinejch mnohejch nesnesitelnejch řečí, který pro stud opomím), běžel. Tu nemoha jeho takové lechkováznosti dáleji snášeti, pro příklad jinejm, jeho vězením opatřiti sem poručil, pro kteréhož jdouce rychtář s konšely ve mlejně se zavřel a k nim střileti chtěl. Dáleji jak by s ním činěno mělo bejti, od Vaší mi[los]ti zpraven býti žádám. Srozumívající a dobrou zprávu majíce o Buršovi¹ mlynáři, kterýž na Přerově² a v Litoli³ mlynářem bejval a nemálo díla na mlejních tam udělal, nyní ho jeden přeplatil a do důchodův brandejských⁴ 400 kop g[rošů] půjčil. A nyní, nemaje mlejna, se mnou o službu mluvil a to dílo, kteréž zapotřebí dělati, v brzkým času se, zjednajíc sobě třebas 10 sekerníků, že by zhotovil, a jak na dobrého mistra náleží, udělal.

Druhě, tolikéž byvše v Praze, Vaší mi[los]ti zprávu sem učinil o sládkovi, jak neumělostí řemesla, potomně i velikou nedbanlivostí jeho, velmi zlá piva vařil, takže ve třech nedělích várky nebylo a chodícího po toulkách, při odjezdu svém nemoha dostačiti, jeho

¹ Bureš, mlynář, bývalý mlynář v Přerově a Litoli.

² Přerov nad Labem, městečko a zámek západně od Nymburka (Středočeský kraj), komorní panství od roku 1547.

³ Litol, ves na Labi západně od Nymburka, dnes součást Lysé nad Labem (Středočeský kraj), součást komorního panství Lysá nad Labem.

⁴ Brandýs nad Labem (Středočeský kraj), královské komorní město a panství, pod správou hejtmána Jana Ledeckého z Granova na Dehtářích (od 1615) a hejtmána Jana Cellera z Rosenthalu (1619).

těž sem poručil vězením opatřiti a Zadníkovi⁵ ze vsi Libiše⁶ várku svěřiti, který pivo z jeho sladu, hodně namáčívše, všickni že sobě chválí a kdyby tak každé várky dobré se vařilo, bylo by i odbytnější. Že pak od Vaší mi[los]ti bylo mi poručeno, abych jiného sládka ptal, což sem i tak učinil, nachází se jeden starý mistr a dobré svědectví mající, kterýž počal před postoupením statku též na Vobříství⁷ bejti, jest s ním zůstáno, kdyby mu koliv vzkázáno bylo, že chce k službě přistoupiti, opatrujíce v tom Vaší mi[los]ti dobré i užitečné, avšak bez vědomí a jistého poručení Vaší mi[los]ti nic před sebe bráti, aniž koho k službě přijímati nemíním.

Pšenice i jiná obilí z daru milosti Boží pěkná jsou. Pán Bůh rač popřítí beze škody k dozrání i oklizení přijíti. Na lukách se sena klidí, na velké vinici tyčení z půl dva zůstává.

S tím Vaší mi[los]ti v ochranu Pána Boha poručena činím. Datum v pátek, den památný Mistra Jana z Husince, mučedníka Českého, léta 1618.

J[akub] z Růženyho⁸

⁵ Zadník, poddaný ze vsi Libiš.

⁶ Libiš, ves severozápadně od Neratovic (Středočeský kraj), součást panství Mělník nad Labem.

⁷ Obříství, ves a tvrz na levém břehu Labe jižně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (od 1618).

⁸ Jakub Dlouhý z Růženyho, úředník Šťastného Václava Pětipeského v Obříství.

980.

Výhostní list. Václav Hrzán z Harasova propouští Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na jeho žádost poddanou Marjánu, dceru Vavřince Dlouhého ze vsi Kropy. Dotyčnou propouští i s jejím majetkem, pokud se takový na jeho gruntech řádně vyhledá, a zřiká se nad ní do budoucna veškerých práv a moci. Věř v obdobnou službu ze strany Pětipeského.

Vysoká Libeň, 8. července 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 107, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích, Bosyni a Vobříství, panu ujci, bratru a sousedu mému zvláště milému, k dodání.

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane ujče a bratře můj zvláště milý. Zdraví a přitom jiného všeho dobrého přeji tvé mi[losti] věrně rád. Psaní, kteréž mi V[aše] m[ilost] činí ráčí o propuštění Marjánu,¹ dcery Vavřince Dlouhého,² poddaný mý ze vsi Krop,³ tak činím a touž Marjánu výš jmenovanou Tvej m[ilosti] z poddanosti z člověčenství i se vši spravedlností (pokudž by se jí jaká na gruntech mejch vyhledala) propouštím, na ni sobě dále žádného práva ani moci nepozůstavuji, na časy budoucí. V tu naději při [t]om, že je zase touž měrou odměna se mně od Tvý m[ilosti] stane. A s tím

¹ Marjána Dlouhá, dcera Vavřince Dlouhého ze vsi Kropy, poddaná Václava Hrzána z Harasova na Libni a Vrutici.

² Vavřinec Dlouhý, poddaný Václava Hrzána z Harasova na Libni a Vrutici ze vsi Kropy.

³ Kropy, ves východně od Mělníka, součást Kropáčovy Vrutice (Středočeský kraj), v držení Alžběty Hrzánové z Dubé na Libni a Vrutici a jejího syna Václava Hrzána z Harasova.

milost Boží rač býti s námi se všemi. Datum na Libeni⁴ v neděli 4. po sv[até] Trojici léta 1618.

Václav Hrzán z Harasova na Libeni a Vrutici⁵

⁴ Vysoká Libeň, ves severovýchodně Mělníka a Byšic (Středočeský kraj), v držení Václava Hrzána z Harasova a jeho manželky Alžběty Hrzánové z Dubé, později jejich syna Václava.

⁵ Václav Hrzán z Harasova na Vysoké Libni a Vrutici († po 1640), účastník stavovského povstání.

981.

Ctibor Smil Pecingár z Bydžina píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odesílá zemské sbírky za všechny tři termíny a při té příležitosti se ptá na jeho zdraví. Stěžuje si, že dostal těžkou zimnici. Prosí důvěrně o zprávy a má-li císař početné vojsko, jestliže jím tak hrozí. Ptá se, co odpověděli Moravané. Vše zachová v tajnosti. Vzkazuje pozdravy všem přátelům a známým v direktoriu. Přeje si shledání ve zdraví. Ptá se, jak se vyvíjí jednání s Budějovickými a Plzeňskými.

Kunčice, 9. července 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 28, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích, Bosyni a Vobřístvi, panu ujci mému obzvláště, milému, k laskavému dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statný rytíři, pane ujče můj obzvláště milý. Zdraví i jiného všeho nejlepšího dobrého Tobě od Pána Boha žádám. Nemohl jsem toho pomínouti, maje toho náhodný poselství do Prahy, posílajíc ty sbírky zemské ((za všechny tři termíny)), abych tě neměl tímto psaním navštívit a přezvědět, kterak se na zdraví svém máš, žádám, že mi oznámíš. Já Ti žaluji, že jak sem z Prahy přijel, opět sem těžký zimnice dostal, div mne neumorí. Pán Bůh dále pomáhati. Velice tě, můj pane ujče, prosím, napiš mi, svému důvěrnému, na čem naše věci nyní zůstávají a co rozumět, mnoho-li pak císař toho lidu má, poněvadž nám ním tak hrozí. Páni Moravani, co vám po výzvách vašich za odpověď dali. Já vždycky, co tejnýho, víš, že to zachovávám. A témuž zase starou měrou rád vždycky zůstávám. Prosím, pozdravuj ode mne všechněch známých a milých přátel a i vašich v Direkci.¹ Milosrdný Pán Bůh ráčíž nás i vás všechny ode všeho zlého chrániti a popřítí našeho šťastného v dobrým zdraví shledání. Dat[um] na Kunčicích² v pondělí po památce Mistra Jana z Husince léta 1618.

*Tvůj do smrti
Ctibor Smil Pecingár,³ m. p.*

((Na čem s Budějovskými a Plzeňskými nyní vostává, za oznámení též prosím.))

¹ Stavovské direktorium (24. května 1618 – 4. listopadu 1619).

² Kunčice, ves a tvrz západně od Hradce Králové (Královéhradecký kraj), zkonfiskovány Ctiborovi Pecingárovi z Bydžina (1622).

³ Ctibor Smil Pecingár z Bydžina na Nechanicích a Kunčicích († 1623), hejtman Hradeckého kraje (1608-1609, 1610-1611, 1612-1613), účastník stavovského povstání.

982.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 10. července 1618

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 82v, česky

N. 16

Od p[ana] Šťastného Václava Pětipeského, etc., v příčině propuštění z poddanosti Jiříka,¹ syna Adama Kantora² ze vsi Libiše.³ Dodáno 10. Juli A. 1618.

¹ Jiří Kantor, poddaný města Mělník nad Labem ze vsi Libiř, propuštěn Pětipeskému (1618).

² Adam Kantor, poddaný města Mělník nad Labem ze vsi Libiř.

³ Libiř, ves severozápadně od Neratovic (Středočeský kraj), součást panství Mělník nad Labem.

983.

Jan mladší Varlejh z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Spěšně ho zdraví a žádá, aby u stavovských direktorů přednesl, že kvartýrkomisařům chybí instrukce ohledně ubytování praporce knechtů a rejtarů. Pětipeský má zařadit, aby byla taková instrukce z direktoria स्पěšně odeslána. Zatím se kvartýrování nějak opatří. Psaní má být posláno co nejdříve, třeba po rytmistrovi Janu Burianovi Kaplíři ze Sulevic. Sám již vytáhl z kvartýrů. Zavazuje se službou.

Bez místa, 14. července 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 58, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberku, mému důvěrně velice milému panu švagru a bratru, k स्पěšnému dodání.

Služba má Tvé mi[los]ti povolná, můj upřímně milej pane švagře. S vinšem od Pána Boha sumou všeho dobrého naschválě स्पěšně k Tvé mi[los]ti posílám a žádám, že ráčíš Jich mi[los]ti pánům direktorům přednésti, že co se dotejče toho praporce knechtů¹ losírování,² páni kvar[t]ýrkomisaři³ nemají instrukci, aby se vztahovala na knechty, toliko na rejтары. Prosím, rač způsobiti, aby jim bylo o tom napsáno. Zatím se to opatří. A prosím, aby bylo odesláno to psaní co nejdřív možný, třebas po panu rytmistru Kaplíři.⁴ Dne již dále se hejbám z kvartýrův.⁵ S tím Tvé mi[los]ti k službě zůstávám. Pán Bůh rač s námi býti. Dat[um] 14. J[u]li A. 1618.

*Tvé mi[los]ti každého času sluha
Jan mladší z Bubna⁶*

¹ Knecht – lehký pěšák, pacholek, tovaryš, sluha.

² Losírování – vojenské táboření, ležení.

³ Kvartýrkomisař – vojenská funkce ubytovacího důstojníka.

⁴ Jan Burian Kaplíř ze Sulevic na Potštejně († 1618), rytmistr stavovského vojska pod velením Jindřicha Matyáše z Thurmu, zastřelen v boji 26. listopadu 1618 u Světlé nad Sázavou.

⁵ Kvartýr – vojenské ubytování, ležení.

⁶ Jan mladší Varlejh z Bubna na Závrší (1570-1635), evangelický rytíř a válečník, účastnil se protitureckých a protibočkajovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska (jmenován 25. května 1618).

Jakub Dlouhý z Růženého píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vypočítává jehňata vzatá i ponechaná řezníkem z ovčínů v Obříství, Přivorách, Byšicích a Bosyni. Dále odkazuje na týdenní cedule ohledně meliva ve mlýnech. Jmenuje poddané, kteří zběhli k Janu Jindřichu Myškovu ze Žlunic. Nedaří se dostat je zpět. Podle poručení dojel do Byšic, aby zjistil, jestli se tam zastavili vojáci. Ti však odjeli přes ves Hostín, patrně k Zikmundu Belvicovi z Nostvic do Dolních Beřkovic. Hostínská vinice zůstává dosud nedotčena. Vypočítává škody na seně způsobené záplavami a dešti. Ze špatné péče o jednu z luk viní ovčáka z Bosyně. Jistý hospodářský úředník (snad Jiří Volf) se opil a celý den hrál karty s jedním řezníkem. Na přívorské vinici dosud není dokončeno prořezání vinné révy.

Bez místa, 19. července 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 94-95, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích, Vobříství a Bosyni, panu mně laskavě příznivému.

Služby své povinné vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane mně laskavě příznivý. Zdraví i jiné všecko dobré, na Pánu Bohu vinšujíc, přejí Vaší M[ilos]ti věrně rád.

Přítom dle poručení, jak by mnoho řezník jehňat dobíratí měl, též co jich vzato a peněz odvedeno, Vaší M[ilos]ti tuto zprávu činím. Z ovčina vobřístevského¹ – 60 [počet vzatých]² – 19 [zůstalo], v Přivorách³ vzato 70, zůstávajících – 33, v Byšicích⁴ [vzato] 62, k dobírání 39. A na Bosyni⁵ k dobírání zůstávají všechny. Na vzatejch 192 odvedl peněz na Vobříství 60 kop g[rošů]. Kdež jste ráčili psáti, že by se ve mlejné málo měřičného vyměřovalo, to každoročně, když se luka klidí, jako když se žíti bude, málo ve mlejních mlynáři meliva mívají, hledíce každý hospodář předdělání sobě forot⁶ učiniti a mouky dáti namlítí, což se z předešlých tyhodních⁷ cedulí (vožice teház k semlení po 10 [i] 12 str[yších]) poznati může, čehož se i jiným mlynářům dostává. Tak i piv nemnoho se u nás v ty časy vybejvá.

Dáleji, kdež mi bylo poručeno, aby přátele těch, kdeři za čeládku u pana Jana Jindřicha Myšky⁸ zůstávají, před sebe obeslal a jim dostatečně, aby se dostavili, poručil, což sem nepominul tak učiniti, že z domu od pana Myšky žádným způsobem, ani pěknou řečí dosti nemohli, pravice vyslaným a přátelům svým, že oni vědí, koho mají za pána. Také že pán jejich, totiž pan Jan Jindřich Myška, pravil, kdyby jim kdo chtěl ubližovati aneb na ně sáhnouti, že chce hrdlo při nich ztratiti, jakož i ten Matouš, syn Doušův⁹ ze vsi Libiše,¹⁰

¹ Obříství, ves a tvrz na levém břehu Labe jižně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (od 1618)

² V původním textu rozlišuje jednoduchá rukopisná tabulka.

³ Horní Přivory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1604-1621).

⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁵ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

⁶ Forota – zásoba.

⁷ Týhodní – týdenní.

⁸ Jan Jindřich starší Myška ze Žlunic na Zaječicích (asi 1569-1651), majitel domu ve Spálené ulici v Novém Městě pražském (dům řečený „Robmhapovský“), účastník stavovského povstání, od roku 1629 exulant.

⁹ Matouš Douša, poddaný Jana Jindřicha Myšky ze Žlunic či Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Libiše.

kderý hřebce nahoře hlídal, utekl. Ačkoli v domě, Vaší M[ilos]ti utekše, byl a potomně též zas se k panu Myškoví šel, vyslanejm nemálo vymlouval, z nichž dva zůstávají u bratra Jana ve vsi Kojeticích¹¹ a jemu vorati pomáhaje, pro kteréž sem tolikéž poručil jíti, poněkud by se nacházelo, že šafář vobřístevský hned v outerý po příjezdu Její M[ilos]ti paní,¹² chodíce do Byškovic,¹³ měl by jim dáti nějaké navěští aneb vejstrahu do Kojetic, jakož když pro jednoho mateř jeho šla, ten nedočekajice ji, ale vsedl na valach a do Prahy jel. ((O druhém ještě zprávy nemám)).

Naposledy též, dle poručení jezdice na Byšice v příčině vojáků, kteříž tam přijeti a stavuňk učiniti měli, ale potom se jinam obrátili, jedouce mimo Mělník,¹⁴ tak mám za to, že k panu Zikmundovi Belvicovi¹⁵ na Dolejší Beřkovice¹⁶ se přeplaviti dali, toliko skrze Hostinnou¹⁷ s někderejmi vozemi v outerej v noci jeli, ale škody neučinili.

I nechtíce je tam jako na procházku přijeti, zůstavil sem se na hostínský vinici, ještě až posavad dotčena není a aniž tyčky k dotyčení přivezeny jsou. Na Habarsku¹⁸ pak, ačkoli seno na ovčín svezeno, nejsouce od štítu zapobijeno ani zapořito. Nadto vrch Kalenci¹⁹ položen, jak po stranách, tak i vrchem častěji dešti velmi zamoká. Odtud sem se zastavil na lukách, toliko ze tří dílů seno, kteréž na Bosaň vezeno bejti mělo, voda pobrala, zůstávající z vody vytahaly, jsouce podkaleno, shůry omoklo, ač je rozházeli, avšak jako nějaká mrcha smrdí, jsouce shnilý, k žádnému užitku přijiti moci nebude.

U Přívor, kderý do stohu složeno mělo bejti, byvše do kup skopené, nečasným do stohu kladaním, je též voda podběhla, kteréž z vody tahati museli a dne včerejšího poznovu sušiti počali, jsouce ho polovice shnilého, ale velkým deštěm, kterýž též včera přišel, trvám, že bude moci dohníti. Mezitím, slyšice se hádati v přítomnosti své, chtíce již já nečasným sena na Bosaň odvezením ovčákovi bosaňskému škodu přičísti, že v sobotu, to jest 14. dne Juli, časně seno bylo sklizeno a shrabáno, takže pro ně, aby v pondělí bráno bylo, posláno bejti mohlo, ale v neděli, byvše tak veliký déšť, nemohlo to přes noc vyschnouti a vyvanouti, což potom v pondělí před polednem zas se druhý déšť přišel.

Než tato příčina se neukazovala, že Jiřík,²⁰ majíce těchto časů pilen hospodářství bejti, v pátek, jinak 13. dne Juli, v Leckově²¹ celý den pil a v sobotu 14. dne Juli do západu slunce v Byšicích s jedním řezníkem a zadním mlynářem v karty hrál, čemuž mlynář (když sem mu pravil, aby v karty pohráli, kdo má koho poslouchati, zdali mlynář ouředníka, anebo ouředník mlynáře) neodepřel, nýbrž toho doložil, že to neškodí pohráti s dobrým poctivým člověkem.

Pod městečkem vzavše voda most tu v těch místech pod Kolářem,²² tudy pocestní ani formané jeti nemohli, nýbrž se spátkem obraceli a jeden v městečku dva dni čekal, vidou-

¹⁰ Libiš, ves severozápadně od Neratovic (Středočeský kraj), součást panství Mělník nad Labem.

¹¹ Kojetice, farní ves jižně od Neratovic (Středočeský kraj).

¹² Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

¹³ Byškovice, dříve Biškovice, ves dnes součástí Neratovic (Středočeský kraj).

¹⁴ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské komorní město a panství, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

¹⁵ Zikmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách († 1621), hejtman Boleslavského kraje (1613-1614), královský rada Fridricha Falckého (1619-1620).

¹⁶ Dolní Beřkovice, ves a panství severozápadně od Mělníka na Labi (Středočeský kraj), do roku 1621 v držení Zikmunda Belvice z Nostvic.

¹⁷ Hostín, dříve Hostinná/Hostinný, ves východně od Mělníka a severně od Byšic (Středočeský kraj), v držení Anny Homutové z Hrušova a následně Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

¹⁸ Habarsko, místní název pastviny poblíž Obříství.

¹⁹ Kalenec, místní název louky a pastviny poblíž Obříství.

²⁰ Mínen patrně jeden z Pětipeského správců Jiřík Volf, správce Byšic.

²¹ Blíže neidentifikováno.

²² Patrně řemeslnická usedlost.

ce, že jest újma zlá, potomně i stavunkem²³ odbytu piva v hospodách mimo svou vůli musel s ním se zdržeti a s domlouváním velkým, aby takový mostek spraven byl, neodjížděti.

V Přívorách na vinici ještě podlom²⁴ není dodělán.

S tím Vaší M[ilos]ti v ochranu Pána Boha všemohoucího poručena činím. Dat[um] 19. dne Juli A. 1618.

J[akub] z R[ůženého]²⁵

²³ Stavunk – zastavení, pozastavení.

²⁴ Podlom – smítka, smítání vinné révy – prořezání výhonků pro zajištění plodnosti.

²⁵ Jakub Dlouhý z Růženého, úředník Šťastného Václava Pětipeského v Obrřívstí.

985.

Jiří Volf píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podává zprávy o hospodářství. Vydařilo se obilí, ozim i jař. Pouze žito a pšenice jsou kvůli deštům polehlé. Díky tomu žně do dvou týdnů ještě nezačnou. Zaorává se hnůj, nejvíce ho zbývá vyvézt k Čečelicím. Popisuje dostavbu ovčína Na Habarsku, krovy jsou hotové, zbývá omítnout některé stěny. Ovčáci si pochvalují množství a kvalitu sklizeného sena. Záplava však poškodila seno u Byšic a odnesla asi deset kopenců. Něco se podařilo vylovit, rozhodit a znovu se bude sušit. Na hostínské vinici skončilo okopávání, přívorská vinice se bude dokopávat asi do žní. Vinná réva na hostínské vinici onemocněla jakousi rzí. U Horních Přívor zachránil mnoho sena tím, že ho před záplavami nechal včas svézt do stohů.

Byšice, 20. července 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 84-85, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích, Bosyni a Vobrřívstí, panu mému milostivému, Jeho mi[los]ti.

Vaší mi[los]ti, urozený a statečný rytíři, pane můj milostivý, na Pánu Bohu všech věcí nejpotřebnějších s prospěchem dlouhého panování, žádostivého zdraví a pokoje, Vaší mi[los]ti ústavičně vinšuji a žádám.

Přítom Vaší mi[los]ti o hospodářství, co se při dvořích byšickém¹ a přívorském² dělá, oznamuji. Předně, že obilí jak ozimé, tak i jarní, děkuje Pánu Bohu, pěkný jest. Než že žita a pšenice se hrubě těmi dešti, který ted' vždyckny byly, hrubě položily. Pročež s těžkem dřív dvou neděl zde žně budou. S klisnami nyní musí za Vaškovejmi,³ ted' kus jest zmišžený. Nyní nad Skalou⁴ hnoje zavorávají. Zůstává ještě asi za 3 dni hnoje, kterež se na tu stranu k Čečelicům⁵ vyvésti má. Ten musí zůstati, až se ten zavorá, tak aby nevysechl. Přijde nyní

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

³ Blíže neidentifikováno.

⁴ Místní název polnosti poblíž Byšic.

⁵ Čečelice, ves severně od Staré Boleslavi (Středočeský kraj), díly vsi v držení Václava Smrčky z Mnichu a Jana Novohradského z Kolovrat, Šťastného Václava Pětipeského, Mikuláše Vtelenského ze Vtelna i komorního panství Kostelec nad Labem.

jiště do vláhy. Ovčín na Harbarsku⁶ jest dostaven i krov na ovčákovu chalupu, kromě štít jeden není dostavený. Z té příčiny, maje přivésti před týhodnem⁷ k vobmitání vápno z Bosyně,⁸ teprva jej předevcírem přivezli a zedník, nemaje dříví na druhé lešení a nechtěje jej u toho štítu bořiti, až by obvrhl. Ale jsou již zdi v suchu a již je obmitá. Taky zejtra bude dpošítej. Dnes dodělávaji snopy. Zůstává asi třetí díl dpošívati. Ale seno všeckno pod střechou, na byšickéj a přívorskéj ovčín co náleželo, jest pěkně sklizeno a odvezeno. Ačkoliv veliký rosy a časté deště překážely a několikrát, maje jej do kop dáti, déšť přišel a je zahnal. Ovčáci dostali sena dosti. Pravi, že od několika let tak m[n]oho sena a tak pěkně sklizeného nedostali.

Než co se dotejče bosyňského sena, který se z dílu bere, na těch pumorovských⁹ dílých bylo ve čtvrtek, totiž včera, tejden do kopek dáno a ovčák, jsouc tu bylo mu poručeno, aby v pátek pro něj přijeli a na společných Kovář¹⁰ a Cibulka¹¹ skopčili, v pátek a v sobotu měli pro něj přijeti. Nepřijeli, až v sobotu <v> s vosmi vozy, slyším, že jiným nebylo poručeno. Potom v neděli seno zase namoklo deštěm a v pondělí přišla tak veliká voda, pravi, že jí v Byšicích nepamatují, a těch pumorovských 10 kopenů vzala a ostatek, i na společných co nepobrali, vodou podešlo, takže se znovu rozhoditi musily. Dnes zase bude skopčený, zejtra mají pro něj || přijeti. Ale za těch 10 kopenů, co voda vzala, dvojnásobně, i víc jsme ho dostali, nebo co z těch pronajatých dílův pobrala a na pastva přívorský přinesla a co pěknějšího vytáhnouti a znovu vysušiti dal.

Vinice hostínská¹² bude zejtra krom kopání dodělaná a na přívorský zůstane asi [te]jden. Smejším, že ji do žní taky skopáme. Kdyby nebyly ty deště tak překážely, neb jsme po svátcích nemohli 2 neděle nic na nich dělati, byly by dávno i skopány. Na hostínskou přišla jakási hrez,¹³ sp[r/i]chlo [?] ho nemálo, vzláště z prutův, který byly na tyčky navedeny. Seno, který se u Přívor do stohu dáva, včera z něho tři stohy udělali, dnes ostatek složí. Byla by taky voda v něm škodu udělala, než když počala k Byšicům přicházeti, jel jsem tam spěšně s pacholky a do Přívor jsem taky poslal, že přijeli, a dal jsem jej, než voda tam přišla, na vršek k těm stohům vztáhnouti. I neudělal mu žádnou škodu. Ač slyším, že někdo Její mi[los]ti paní zprávu dal, že jest se škoda stala. Ale omylně zpravoval. Což ráčíte sami spatřiti, když ráčíte, dá Pán Bůh, zejtra domů přijeti. A já taky o všem Vaší mi[los]ti obšírnější zprávu dám. S tím Vaší mi[los]ti v ochranu nebeského Pána Boha poručena činím. Dat[um] z Byšic v pátek po Rozeslání 12 Apoštolův léta 1618.

Vaší mi[los]ti věrný poddaný
Jiřík Volf,¹⁴ m. p.

⁶ Habarsko, místní název pastviny a ovčína poblíž Obříství.

⁷ Týhodnem – týdnem.

⁸ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

⁹ Místní název louky poblíž Byšic.

¹⁰ Patně Tomáš Kovář, poddaný a služebník Šťastného Václava Pětipeského; nebo Václav Kovář, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Bosyně.

¹¹ Patně Jan Cibulka, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

¹² Hostín, dříve Hostinná/Hostinný, ves východně od Mělníka a severně od Byšic (Středočeský kraj), díly vsi v držení Anny Homutové z Hrušova, Jindřicha Vlinického z Vliněvsi a Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

¹³ Hrez – rez, onemocnění vinné révy.

¹⁴ Jiří Volf, úředník Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích (1618-1620).

986.

Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zdraví svého bratrance, k němuž vyslal posla, aby se přeptal na jeho zdraví. Prosí o zprávy, zejména ohledně Melchiora Khlesla (diplomata císaře Matyáše Habsburského). Slibuje, že bude zprávy držet v tajnosti. Těší se na brzkou odpověď.

Blahotice, 30. července 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 55, česky

Urozenému a statečnému rytíři a na mě vždycky laskavému panu strejci a kmotru, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích, Vobříství a Bosyni, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři a na mě vždycky laskavý pane strejče a kmotře, zdraví a při něm jiného všeho dobrého, od pána Boha žádaje, přejí panu strejci věrně a služebně rád. Naschválě sem se služebníku svému poručil u pana strejce zastaviti, chtěje rád zvědět, kterak se pan strejc na zdraví svém a všelijak jinak má. Vedle čehož pana strejce služebně, jakž muž prošen bejti, žádám, že pan strejc tak mnoho se ponížiti a pokudž jaké noviny má, se mnou si sdílati¹ ráčí, a zvlášť, co jest slyšeti o Klízlovi.² Chci to také v tajnosti, co mi se pan strejc propůjčí, zachovati a což tu koliv pan strejc pro mě dobrého učiní, zase se toho panu strejci všelijak jakým dobrým a příjemným přátelstvím mně možným odměniti i odsloužiti vždycky rád chci. Odpovědi učinlivě s radostí od pana strejce očekávati budu. S tím milost Pána Boha rač s námi se všemi bejti. Dat[um] na Blahoticích³ v pondělí po památce s[vatéh]o Jakuba léta 1618.

*Páně strejců volnej až do smrti zůstávám
V[odolan] P[ětí]peský z Chýš⁴*

¹ Míneně „sdílet“.

² Míneně patrně Melchior Khlesl, též Klezl (1552-1630), kardinál, vídeňský biskup, tajný císařský rada (1612-1618) a diplomat císaře Matyáše Habsburského.

³ Blahotice, ves s tvrzí východně od Slaného (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1563-1623).

⁴ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobycích († asi 1640), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav (1612-1613 a 1614-1615), výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

987.

Jan mladší Varlejch z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Sděluje, že obdržel psaní od direktoria a pražských měst ohledně opatření vojska. Je zaneprázdněn. Hejtmanům Šrafuglovi a Vamberskému nařídil střežit některá místa. Mezi tím vyřizoval přijetí hejtmana, kterého si ze Znojma vybral Pavel Kaplíř ze Sulevic za svého nejvyššího lajtnanta. Do Znojma pro něj dvakrát posílal skrze hejtmany Šrafugleho a Sicherta, což ho zdrželo. Věří alespoň, že bude Kaplířovi užitečný. Hrabě Jiří Fridrich z Hohenlohe mu právě představil hejtmana Pintu. Má o něm zprávy, že je to „dobrý soldát“, bohužel se však také hodně opíjí. Mohl by být pověřen zabezpečením Prahy. Pokud byl již hejtman pro Prahu vybrán, žádá o zprávu. Žádá informace o Pavlu Kaplířovi ze Sulevic, jaké má další hejtmany a zda se mu uzdravily nohy. Nepíše žádné noviny z pole,

neboť hrabě Jindřich Matyáš z Thurnu je právě v Praze a jistě už vše sdělil. Očekávají rozkazy. Je na cestě k Novým Hradům k obhlídce a zabezpečení hraničních cest. Vzkazuje pozdravy Pětipeského manželce a Burianovi Kaplířovi, který mu nechal zhotovit zdobený postroj. Žádá o posílení stráží.

Hůry, 3. srpna 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 64–65, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egerberku na Byšicích a Vobřístvi, directoru a správci a radě zemské nařízeným od pánů stavů k[rálovství] Č[eského], tělo a krev pána Ježíše Krista pod obojí přijímajících, panu švagru a bratru mému upřímně milému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři a můj důvěrně upřímně milej pane švagře a bratře. Od Pána Boha zdraví a sumou jiného všeho dobrého i všemu domu Tvé mi[los]ti přeji věrně rád. Tvé mi[los]ti nepochybuji, než že vědomé jest, že jest mně učiněno psaní z direktci¹ od Vašich mi[los]tí strany opatření jak Vašich mi[los]tí, tak i měst pražských, jakož slušné jest a náležité. Maje pak já velmi hrubá zanepřázdnění a nadál sem se, že jakž sem byl vykázal jistý počty a místa hejtmanu Šrafuglovi,² ano i hejtmanu Vamberskýmu,³ aby ta místa vartovali ((a kderí jedni po druhých budou, aby ta místa tak opatrovali)). A mezi tím sem se byl ubespečil na toho hejtmana, kderýho vzal pan Pavel Kaplíř⁴ za svýho n[ejvyššího] laitenamta,⁵ nebo sem byl naschvál proň dvakráte posílal do Znojma⁶ a skrze hejtmana Šrafugle a hejtmana Sichrta⁷ psáti dal a on, ke mně přijeti, se zamluvil a přijedouce, panu Kaplíři se dostal. Kdyby komu jinýmu bylo, nelíbilo by mu se to, ale panu Pavlovi⁸ v tyto potřebě to projde, nebo mu ho přeji. Bude mu velmi platnej, ale mohl mi byl něco vzkázati, abych naň nečekal. Nyní pak, abyste ráčili moci býti opatření a též města pražská, že mi Jeho mi[los]t, pan hrabě z Hohenlohu,⁹ ráčí přednášeti jednoho hejtmana Pintu.¹⁰ Mám vo něm zprávu, že je starej soldát, ale že hrubě se opíjí. Obávám se, že v městech pražských k tomu více by měl příčin, nežli zde. Za to Tvé mi[los]ti služebně žádám, že ráčíš ho ode mě žádati, pošlíce sobě pro něho, aby, což mu nejdříve možné, na poště ke mně přijel, abych s ním mohl promluvit a na místě postaviti, anebo jeho nebo jinýho neprodleně do měst pražských odeslati, tak abyste jak Vaše] M[ilos]ti páni directori, tak taky města pražská neráčili bez opatření zůstávati. A jestli již

¹ Direkce – stavovské direktorium (1618-1619)

² Šrafugle, hejtman stavovského vojska (1618).

³ Člen rodu Vamberských z Rohatec, účastníky ve stavovském povstání shrnuje Tomáš V. Bílek, *Dějiny konfiskací v Čechách po r. 1618 I*, Praha 1882, s. 540-541.

⁴ Pavel Kaplíř ze Sulevic na Voticích († po 1634), nejvyšší generálkvartýrmistr stavovského vojska (1618-1620), stavovský komisař jmenovaný k vyjednávání s Gáborem Bethlenem (1619), pobělohorský exulant, důstojník saské armády (1631), generálproviantmistr švédské armády (1634).

⁵ Lajtenampt, lajtnamt, leitenant – důstojnická hodnost na úrovni poručíka.

⁶ Znojmo, okresní město (Jihomoravský kraj), královské město.

⁷ Sichert († po 1621), hejtman stavovského vojska (1618), později nejvyšší lajtnant císařské armády.

⁸ Pavel Kaplíř ze Sulevic na Voticích († po 1634).

⁹ Jiří Fridrich hrabě z Hohenlohe na Langenburku, Boleslavi, Kosmonosích a Krulichu (1569-1645), císařský válečný rada, plukovník a generálvachmistr v protitureckých válkách (1605) generál lajtnant stavovského vojska (1618-1620), velitel nizozemské jízdy v bitvě na Bílé hoře, omilostněn (1622), tajný dvorský rada.

¹⁰ Patrně Václav Pinta Bukovanský z Bukovan na Bukovanech, Hošticích a Zahrádce († 1635), účastník stavovského povstání, hejtman stavovského vojska (1618).

jistý zůstání, kderej hejtman bude míti stále v Praze zůstávati, žádám, že mi oznámí ráčíš, jakož by byla věc hrubě potřebná. Pan Pavel Kaplíř,¹¹ koho má více za hejtmany a brzo-li přijde na nohy, žádám, že mi neráčíš sobě ztížití oznámí. O novinách nevím, co jiného psáti, poněvadž Jeho mi[los]t pan hrabě z Turnu¹² mezi Vaš[imi] M[ilos]t[m]i jest a o všem nepochybně se vším dostatkem oznámil a jakou radu s Vaš[imi] [mil]o[s]t[m]i zavře, na to očekáváme. Já tyto chvíle jedu k Novým Hradům¹³ zh[l]žeti pasy,¹⁴ jak by bylo potřebí jich opatřiti. Její mi[los]ti paní manželce¹⁵ Tvé mi[los]ti prosím, že ráčíš se snížití ode mě mé poslušné služby oznámí, s vinšováním od Pána Boha, sumou všeho dobrého, panu Kaplíři¹⁶ tolikéž a že mi udělal rejtarskej širschprunkh,¹⁷ vo toho hejtmana a že ho prosím, aby na místě mým, co by bylo v nedostatku strany těch vart, dohlídl, že já zde, ač by bylo potřebí, na místě jeho rád fedrovati¹⁸ budu. A s tím ochrana Pána Boha našeho rač s námi býti. Dat[um] ve vsi Hůře u Budějovic¹⁹ 3. Augusti An[n]o 1618.

*Tvé mi[los]ti povolný k službě
Jan mladší z Bubna²⁰*

¹¹ Pavel Kaplíř ze Sulevic na Voticích († po 1634).

¹² Jindřich Matyáš hrabě z Thurnu (1567-1640), rytmistr českého jízdního pluku vypraveného proti Turkům a Bočkajovcům (1604-1605), karlstjejský purkrabí (1611-1617, 1619-1620), dvorský sudí (1617-1618), čelní představitel protihabsburské opozice, generál-lajtnant stavovského vojska (1618-1620), vrchní velitel stavovského vojska od 1. května 1620.

¹³ Nové Hrady, město, zámek a hrad jihovýchodně od Českých Budějovic při hranicích s Rakouskem (Jihočeský kraj), panství v držení Jana Jiřího ze Švamberka (1611-1617) a následně jeho syna Petra ze Švamberka (1617-1620).

¹⁴ Pas – průchod, cesta, hraniční přechod.

¹⁵ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁶ Jan Burian Kaplíř ze Sulevic na Potštejně († 1618), rytmistr stavovského vojska pod velením Jindřicha Matyáše z Thurnu, zastřelen v boji 26. listopadu 1618 u Světlé nad Sázavou.

¹⁷ Původem německé slovo, složenina patrně z das Schirr (řemení, postroj) či schirren (zapřahnout, postrojít koně) a der Prunk – přepych, nádhera, okázalost

¹⁸ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět.

¹⁹ Hůry, ves východně od Českých Budějovic při severním okraji Rudolfova (Jihočeský kraj).

²⁰ Jan mladší Varlejš z Bubna na Závři (1570-1635), evangelický rytíř a válečník, účastnil se protitureckých a protibočkajovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska (jmenován 25. května 1618).

988.

Jan mladší Varlejš z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Ptá se na zdraví Pětipeského a jeho manželky. Sám je zdravější, než byl v Praze. Připomíná žádost o přidělení hejtmana jménem Pinta, o němž mu psali z direktoria v souvislosti s doporučením hraběte z Hohenlohe. Má dorazit s poštou co nejdříve a ohlásit se u něj. Pokud ho nepošlou, chce být včas uvědomen. Jedná se o zabezpečení ostrahy Prahy, kterou měl původně svěfenu a nyní je potřeba sehnat náhradu. Schází mu peníze pro výplatu vojska, sám není řádně vyplacen, ale věří, že po vítězství ve válce bude vše urovnané. Jeho nejvyšší lajtnant obesílá některé zkušené válečníky, neboť je jich potřeba k zabezpečení ostrahy širokých úseků. Novinky se Pětipeský dozví z psaní nejvyššího polního maršála, který právě píše do direktoria. Příští den očekává příjezd dvou kompanií do kvartýru u Českých Budějovic. Nepřítel se přibližuje. Bude-li postupovat přes meze, pokusí se ho „ve jménu sv. Trojice“ zadržet. Vzkazuje pozdravy Pětipeského manželce a Pavlu Kaplířovi ze Sulevic. Ptá se, zda k nim Kaplíř již brzy dorazí.

Hůry, 5. srpna 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 68-69, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egr-
<kre>berka na Byšicích, Bosyni a Vobříství, od Jich mi[los]tí pánu stavů k[rálovství]
Č[eského] těla a krev pána Ježíše Krista pod obojí nařízenému direktoru a radě zemské,
panu švagru a bratru mému upřímně a důvěrně milému, k dodá[ni].*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři a můj upřímně důvěrně obzvláště milej pane švagře a bratře. Od Pána Boha zdraví a sumou všecko nejlepší dobrý Tvé mi[los]ti upřímně žádám a přeji věrně rád. Tvé mi[los]ti žádám, že mi ráčíš vo svým zdraví a své nejmilejší paní manželky¹ oznámiti, kterak se míti račte. Já sem, děkuje Pánu Bohu, zdráv a dobře se mám, zdravější než sem byl v Praze. Psal se[m] byl Tvé mi[los]ti, poka[d]ž psaní dodáno jest, strany jednoho hejtmana, o kterým ste mi psáti ráčili z direkcí,² že by mi ho dohazovati ráčil Jeho mi[los]t pan hrabě z Hohenloh.³ Říkají mu Pinta.⁴ Žádaje, aby ke mně sem, což nejdříve, na poště sem přijel, abych s ním se namluvil. Prosím, že jej ráčíš ode mě žádati, aby tak učinil a jak mu oznámíš, aby, nemeškaje, sem přijel ke mně. Pakli by nemohl toho učiniti, rač mi napsati zase, abych se věděl, čím zpraviti. Nebo myslím taky, abych co nejspěšněji mohl místo <svý> k[d]o by v Praze za mě mohl opatrovati, jak Vaš[e] M[ilos]ti pány directory, tak města pražská, strany náležitý varty mohl opatrovati. Však dá Pán Bůh, že jak osobou svou nic sjíti nedám, tak taky poctivými lidmi se opatřiti moci budu ku pomoci. Ale na to peníze nemalou sumu naložiti musím. Ale abych mohl na takovej malej inkoustu to způsobiti, co mi Jich mi[los]ti páni directori na onen čas dávatí ráčili, to mi možný nebude. Nebo tyto věci se chystají daleko rozdílný od předešlých. Jakož nepominu při ((Vašich)) <Jich> mi[l]o[s]t[ech] toho vyhledávati. Služebně nemám naděje, abyste ráčili mi toho přiti, abych po týto bohda šťastný nám vojně měl svůj statček přinaložiti. Můj nejvyšší laitenamt⁵ píše panu Abrahamovi Losovi,⁶ kterého Tobě byl poručena učinil, aby taky ihned sem přijel, že ho chci fedrovati,⁷ nebo jich musím takových lidí několik potřebovati. Prosím, poruč mu to psaní dodati. V těchto příbězích a velmi roztažených místech na všechny strany jest potřebí opatření rozdílných míst. Bez takových lidí mi není možný samýmu sto bejti. <je> <n> Strany novin, Jeho mi[los]t pan feldmaršálek Vás [mil]o[s]tí do direkcí psáti ráčí. O všech věcech nebude Tvé mi[los]ti tajno, toliko žádostivý sme místný vědomosti, nemá-li bejti pokoj. Co se dyl prodlívá, věcí škoda jest. Ty 2 companie mýho n[ejvyššího] laitenamta zejtra teprvo do kvartýru⁸ k Budějovicím⁹ očekávám. Naši sousedi se pomalu k nám přibližují. Ještě nemůžeme rozuměti,

¹ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

² Stavovské direktorium (24. května 1618 – 4. listopadu 1619).

³ Jiří Fridrich hrabě z Hohenlohe na Langenburku, Boleslavi, Kosmonosích a Krulichu (1569-1645), císařský válečný rada, plukovník a generálvachmistr v protitureckých válkách (1605) generál lajtnant stavovského vojska (1618-1620), velitel nizozemské jízdy v bitvě na Bílé hoře, omilostněn 1622, tajný dvorský rada.

⁴ Patrně Václav Pinta Bukovanský z Bukovan na Bukovanech, Hošticích a Zahrádce († 1635), účastník stavovského povstání, hejtman stavovského vojska (1618).

⁵ Lajtenampt, lajtnambt, lajtnant, lejtenant, leutenant – důstojník zástupník, důstojnická hodnost na úrovni poručíka.

⁶ Blíže neidentifikováno, snad příslušník rodu Ottů z Losu.

⁷ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět.

⁸ Kvartýr – vojenské ubytování, ležení.

⁹ České Budějovice, krajské město (Jihočeský kraj), královské město.

budou-li kráčetí přes meze, ač se proslejších, kdyby počali kráčetí, jistá věc, že se na to divatí nebudeme, nýbrž ve jméno Trojice svatý jim skutečně brániti. Svě nejmilejší paní manželce, prosím, rač se snížiti mé poslušné služby oznámiti, panu Pavlovi Kaplíř¹⁰ tolikéž. A brzo-li se mezi nás pan Pavel strojí. A s tím ochrana Pána Boha našeho rač s námi býti. Dat[um] u Budějovic ve vsi Hůře¹¹ 5. Augusti An[n]o 1618.

*Tvé mi[los]ti upřímný, k službě p[ovolný]
Jan mladší z Bubna¹²*

¹⁰ Pavel Kaplíř ze Sulevic na Voticích († po 1634), nejvyšší generálkvartýrmistr stavovského vojska (1618-1620), stavovský komisař jmenovaný k vyjednávání s Gáborem Bethlenem (1619), pobělohorský exulant, důstojník saské armády (1631), generálproviandmistr švédské armády (1634).

¹¹ Hůry, ves východně od Českých Budějovic při severním okraji Rudolfova (Jihočeský kraj).

¹² Jan mladší Varlejš z Bubna na Závřší (1570-1635), evangelický rytíř a válečník, účastnil se protitureckých a protibočkajovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska (jmenován 25. května 1618).

989.

Jan mladší Varlejš z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egerberku. Přeje zdraví Pětipeskému i jeho manželce. Děkuje za zásobování jeho nejvyššího lajtnanta. Děkuje za posily 35 koní, které dostane z rozhodnutí stavovského direktoria k již svěřeným 900 koní. Pojede do Prahy s poštou, zároveň potřebuje peníze na oněch 35 koní. Ústně chce projednat záležitost ohledně jeho domu. Očekává sněm na Moravě, kam generál-lajtnant Jindřich Matyáš hrabě z Thurnu vypravil společně s Burianem Kaplířem ze Sulevic vlastní poselství. Věří v pomoc Moravanů. Císařské vojsko je také nejednotné, kromě Dampierra a Collalta. Ti leží tři míle za Novými Hrady. Další ukáže čas. Věří v Boží přízeň, neboť chápe boj jako „vlastní při“ samotného Boha. Vzkazuje pozdravy Pětipeského manželce. Neoznámil jí jméno ženy, kterou by mu měla namlouvat, neboť se domníval, že tak Johana Pětipeská učiní sama, jelikož prý o jedné sama ví. Zdá se mu, jako by dosud neovdověl a obává se zbytečného nadbílání. Proto si Johanka v této záležitosti zatím může „odpočinout“, raději teď ještě bude sám.

České Budějovice, 10. srpna 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 61-62, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích, Bosyni, Vobříství. Directoru a radě zemské, ode všech z[emských] p[ánů] stavů k[rálovství] Č[eského], pod obojí tělo a krev Pána Ježíše Krista přijímajících, nařízenému, panu švagru a bratru mému upřímně důvěrně milému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj důvěrně a upřímně milý. Od Pána Boha zdraví a sumou jiného všeho dobrého přeji Tvé mi[los]ti věrně a upřímně rád. O zdraví Tvé mi[los]ti sem hrubě rád uslyšel, tolikéž o Její mi[los]ti paní manželce¹ Tvé mi[los]ti a nad tím potěšen sem. Pán Bůh rač dáti, abyste ráčili zdraví býti za dlouhé časy a všelijak se dobře míti. A že si ráčil mého nejvyššího laitenam-

¹ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

ta,² jakž mi s velikou vděčností oznámil, sobě poručena míti a jeho vším dobrým fedrovati,³ chci se Tvé mi[los]ti všelijakými příjemnými službami odsloužiti. Skrze též poselství došlo mně psaní od Vaš[ich] [mil]o[s]tí z direkcí,⁴ že mi račte 35 koní mimo těch 900 pasírovati.⁵ Nepominu toho učiniti, bohdá, skutečně a jednom zde opatřím bezpečnost. Na poště do Prahy sjedu, bohdá, jest činiti vo 3 dny a musím taky míti anritgeld⁶ na těch 35 koní. A podle toho o svůj dům a jiný věci velmi nevyhnutelně pilný s Tvou mi[los]tí mluviti a naříditi chci, což oustnímu shledání poroučím. Na ten čas zde při pokoji zůstáváme. Jest naděje, pokud sněm v Moravě nebude s králem v jistým vyrozumění, že se s těžkem co začne mezi námi. Mezi tím opatrnosti velký potřebí jest. Vypravil sem s psaním do Moravy s někerými do Jeho mi[los]ti pana ge[nerál] leit[nanta]⁷ a někderý od sebe, taky pan Burian Kaplír⁸ Tvé mi[los]ti oznámí, nebo sem mu je ukázal. Nemám naděje o páních Moravanech, aby měli nám se za dobrodiní naše zle odměniti, nebo prorozumívám, že od Vaš[ich] [mil]o[s]tí panů direktorů jest jim se vším dostatkem psáno, ano i skrze pány komisaře nařízeno a nic zapomenuto není <není>. Lid císařskej pospolu není taky, krom Dampiro⁹ a Collalto,¹⁰ ti zůstávají toliko za Novejmi Hradý¹¹ 3 míle. Co dál bude, čas přinese. Pán Bůh bude sám říditi ty věci, nebo jeho ta pře jest vlastní. Troufáme s pomoci Boží tak dobře dáti vod sebe štusy [?] druhýmu, jako sobě druzí troufají, netrefí na Vlašky,¹² než' sou tím jisti. Její mi[los]ti, paní manželce Tvé mi[los]ti, prosím, že ráčíš se snížiti ode mě mé poslušné služby s vinšováním od Pána Boha všeho dobrého oznámiti. Že sem Její mi[los]ti mýna¹³ neoznámil, koho mi ráčí míti namlouvati, nadál sem se, poněvadž ráčila sama mně se zakázati, že již o jedný věděti ráčí. Však nic méně, jedno ať jest obyčejí takových, jako sama ráčí bejti. Teda jako by mi žena nikdá neumřela, by mi se zdálo. Však když k tomu přide a já sám povím, obávám se velikého Její mi[los]ti ode mě nabíhání a zatím budu míti lepší prázdnot, než' ráčí sobě zatím poodpočinouti. A s tím ochrana Pána Boha našeho rač s námi býti. Dat[um] u Budějovic¹⁴ 10. Augusti An[n]o 1618.

*Tvé mi[los]ti do smrti hotovej švagr, bratr a služebník
Jan mladší z Bubna¹⁵*

² Lajtenampt, lajtnambt, lejtenant – důstojnická hodnost na úrovni poručíka.

³ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět.

⁴ Stavovské direktorium (24. května 1618 – 4. listopadu 1619).

⁵ Pasírovat – dovolit, odpustit, povolit, prominout.

⁶ Patrně *Eintrittsgeld* – vstupné, vstupní poplatek.

⁷ Jindřich Matyáš hrabě z Thurnu (1567-1640), rytmistr českého jízdního pluku vypraveného proti Turkům a Bočkajovcům (1604-1605), karlštejnský purkrabí (1611-1617, 1619-1620), dvorský sudí (1617-1618), čelní představitel protihabsburské opozice, generál-lajtnant stavovského vojska (1618-1620), vrchní velitel stavovského vojska od 1. května 1620.

⁸ Jan Burian Kaplír ze Sulevic na Potštejně († 1618), rytmistr stavovského vojska pod velením Jindřicha Matyáše z Thurnu, zastřelen v boji 26. listopadu 1618 u Světlé nad Sázavou.

⁹ Jindřich Duval hrabě Dampierre (1580-1620), původem z lotrinského hraběcího rodu, císařský plukovník, padl při obléhání Prešpurku 8. října 1620.

¹⁰ Rombald XIII. hrabě Collalto (1575-1630), císařský vojevůdce a diplomat.

¹¹ Nové Hradý, město, zámek a hrad jihovýchodně od Českých Budějovic při hranicích s Rakouskem (Jihočeský kraj), panství v držení Jana Jiřího ze Švamberka (1611-1617) a následně jeho syna Petra ze Švamberka (1617-1620).

¹² Vlach – Ital

¹³ Míneňo „jména“

¹⁴ České Budějovice, krajské město (Jihočeský kraj), královské město.

¹⁵ Jan mladší Varlejš z Bubna na Závřší (1570-1635), evangelický rytíř a válečník, účastnil se protitureckých a protibočkajovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska (jmenován 25. května 1618).

Jan mladší Varlejh z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egerberku. Děkuje, že na něj pamatuje a zavazuje se službou. Stěžuje si, že příslibený hejtman Pinta mohl být potřebnější jemu v poli. Z rozhodnutí direktorů však byl jmenován vachtmistrem v Praze. Tuto funkci však měl získat sám Jan mladší Varlejh z Bubna. Nejvyšší lajtnant Ebenberger mu právě dohazuje jednoho poctivého a zkušeného rytíře, který požaduje plat 400 peněz neuvedené měny. Přestože Jan mladší Varlejh z Bubna potřebuje takového dobrého a rozumného člověka, nemůže mu platit tolik. Možná toho muže zná z předchozí vojenské služby. Sám ví o jednom „poctivém soldátovi“, který už byl několi-krát nejvyšším lajtnantem a hejtmanem nad knechty, Kryštofovi Ottovi z Losu, jenž by zároveň nežádal tak vysoký plat. Rád by přijel do Prahy k osobní rozmluvě, ale nezdá se mu bezpečně opustit nyní ležení. Snad se uvolní na tři dny s poštou, tak aby se třetího dne mohl vrátit z Prahy zpět k vojsku. Pojede-li k němu jistý poctivý člověk z Prahy, mohou se potkat cestou. Vzkazuje pozdravy nejvyššího lajtnanta Jindřicha Matyáše z Thurnu a všech spolubojovníků. Sám prosí o vyřízení pozdravů Pětipeského manželce Johance ze Žlunic.

Vráto, 11. srpna 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 66-67, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích, Bosyni a Vobřiství, p[anu] a direktoru a radě zemský, panu švagru a bratru mému důvěrně a upřímně milému, k d[odání].

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj důvěrně obzvláště milý. Od Pána Boha zdraví i jiného všeho dobrého přeji Tvé mi[los]ti věrně a upřímně rád. Že na mě ráčíš paměť míti, Tvé mi[los]ti služebně děkuji. Zase Tvé mi[los]ti k službě volný zůstávám každého času. Co se toho hejtmána Pinty¹ dotejče, že mi ho prve skrze Jich mi[los]ti pány directory přednášel a teď že zase aby v městech pražských za vachtmistra² zůstával, jemuž páni diretores [!] na místě pánův stavův službu dávati chtějí ráčí, ač mně to slušné opatření jest, poněvadž sjezdem všech 3 pánů stavů na mě vloženo jest bylo a jinou osobu sem oumyslu v městech pražských na místě svým nechati ((poněvadž sem nebespečenství tam jako zde neuznával)), toliko že se[m] chtěl toho hejtmána Pintu viděti a snad mně potřebnější mohl bejti nežli tam. I jemu s jeho lepším na ten čas to své místo má. Nyní pak n[ejvyšší] laitenamí³ Ebenberger,⁴ že mi jednoho poctivého člověka zkušeného, stavu rytířského, dohází, kderež že proti tomu není, toliko abych mu na měsíc 400, ovšem že já potřebuji člověka dobrého a rozumného, o všem dobře povědomého. Nežli abych mu 400 dáti měl, to věc jest mi nemožná. Ovšem, nevidouce čeho jak živ, snad ale poněvad[ž] jest u pana z Hermštejna⁵ byl, mám naději, kdybych ho uhlídal, že ho znám. Však, co náležitýho, dám rád. Nebo i jednoho poctivého muže taky

¹ Patrně Václav Pinta Bukovanský z Bukovan na Bukovanech, Hošticích a Zahrádce († 1635), účastník stavovského povstání, hejtman stavovského vojska (1618).

² Vachtmistr – nejvyšší strážník, často velitel městské posádky.

³ Lajtenampt, lajtnambt, lajtnant, lejtenant, leutenant – důstojník zástupník (např. kapitán leutenant – zástupce kapitána, generál leutenant – zástupce generála), samostatně důstojnická hodnost na úrovni poručíka.

⁴ Jiří Ebenberger († po 1618), nejvyšší lajtnant stavovského vojska.

⁵ Patrně Gundakar z Herbersteinu († po 1622), hejtman stavovského a později císařského vojska.

mám, kterej již starej a dobrej soldát a již několikráte hejtmanem a n[ejvyšším] laitenamtem mezi knechty⁶ byl. Jeden Loso,⁷ ale tenť jest mně tak vysoko kolku nebral. Chce-li co náležitýho vzíti, kdyby sem práci vážil, abych s ním rozmluvil, bude-li chtíti co náležitýho vzíti, učiním. Pakli by nemohlo bejti a já taky s velkou nemírnou věc býti [!], vyrozumíme spolu, ač bych rád sám do měst pražských velmi pilně, ale nevím hned jak bezpečně odjeti odsad'. Však porozumím-li, že bych mohl odjeti, uprázdním se na 3 dny na poště. Za den bych v Praze byl a jeden den v Praze ((zůstal)). Potom třetím dnem bych zase mohl zde býti. Pojede-li sem ten poctivý člověk, teda jestli bych do Prahy jel, dám na to pozor, nežť on taky dá na mě, zdali bychom se potkali spolu na cestě, já s ním mohu [dvě]ma slovy vyrozuměti. Nežť abych měl já tak mnoho dávatí každýmu, snad bych potom musil na koráb, neb musím více než jednoho míti. A tak nakonec, rač mu oznámiti, chce-li vzíti a míni-li co náleží a sluší žádati, ode mě aby přijel, že já nejsem ten, abych měl jeho práce s jeho ublížením žádati. Pakli by nemínil, než tak z vysoka, že by mi možný nebylo učiniti. Já bych přijal 200. Toliko abych při tom mohl míti na vychování z obou mých befelichů.⁸ Můj n[ejvyšší] laitenamt i všecko moje tovary[š]stvo Tvé mi[los]ti jich povolné služby vzkazují. Ode mě žádám, nerač se ztěžovati, Její mi[los]ti paní manželce⁹ Tvé mi[los]ti mé poslušné služby s vinšováním od Pána Boha všeho dobrého oznámiti. A s tím ochrana Pána Boha našeho rač s námi býti. Dat[um] u Budějovic ve vsi Vratu¹⁰ 11. Augusti An[n]o 1618.

*Tvé mi[los]ti upřímný hotový švagr a služebník
Jan m[ladší] z Bubna¹¹*

⁶ Knecht – pacholek, tovaryš, sluha, ve vojenském diskursu lehký pěšák.

⁷ Patrně Kryštof Otta z Losu na Osovci († 1620), stavovský hejtman, velitel pěchoty.

⁸ Befelich – velitel, poddůstojník.

⁹ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁰ Vráto, ves východně od Českých Budějovic (Jihočeský kraj).

¹¹ Jan mladší Varlejš z Bubna na Závřší (1570-1635), evangelický rytíř a válečník, účastnil se protitureckých a protibočkajovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska (jmenován 25. května 1618).

991.

Jakub Dlouhý z Růžného píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vyřizuje stížnost rychtáře a poddaných ze vsi Libiš, kteří byli přepadeni asi padesáti rejтары. Nemohli se doptat, komu vojáci náleží. Rejtaři roztloukli okna a světlnici přívozníkůvi, prořacovali sedláky, žádali peníze, zbili libišského krmáře se ženou a roztočili pivo. Blíže o tom podá zprávy posel. Poškození žádají radu a ochranu. Ptají se, zda se mohou v nebezpečí hájit a zvonit na poplach. Žádají o strážní gardu. Pokud jim nebude pomůže-no, nebudou moci pro tak časté „řacování“ zůstat.

Bez místa, 12. srpna 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 98, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšičích, Bosyni a Vobříství, panu mně laskavě přízni[vému].

Služby své vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane mně laskavě příznivý. Zdraví i jiné všecko dobré, na Pánu Bohu vinšujíc, přejí Vaši M[ilos]ti věrně rád.

*Rychtář spolu s[*e*] sousedy svejmi ze vsi Libiše,¹ při nichž též převozník, stížnost přednesli, kderak dnešního dne, jedouce přes přívoz rejtarův² do 50, komu by náleželi vyptati se nemohouce, jak přívozníkovi vokna v světnici roztloukli, potom v Libiši sedláky šacovali a od nich 6 [kop] by jim daný byly, žádali. Krčmáře libiš[s]kého i ženu jeho poprali a pivo roztočili, o čemž vyslanej dostatečně a obšírnější zprávu může učiniti. I nevěda, co činiti, k Vaší M[ilos]ti se utíkají a dobré rady užiti žádají. Přitom, ohlašující se, kdyby se jim tak podobně trefilo, zda-li by se měli hájiti a sobě skrže zvon znamení dáti. Přičemž nepomijí poddaně žádati, abyste jim tu milost a lásku učiniti a jim Salvam guardium³ způsobiti ráčili. Ačkoli dle možnosti svý rádi <dle možnosti svejch>žádajícím fedruňku⁴ udilejí, nyní sám vidím, že velmi pracně ty berně shledávají, kdyby za častý tak šacování, jak se nadpisuje, měli bejti, nemohli by ostati.*

S tím Vaší M[ilos]t v ochranu Pána Boha učiněna činím. Dat[um] 12 Aug[usti] A. 1618.

*Vaší M[ilos]ti v službách zůstávající
J[akub] z Růženyho⁵*

¹ Libiš, ves severozápadně od Neratovic (Středočeský kraj), součást panství Mělník nad Labem.

² Rejtar – jízdní voják.

³ Salva guardia, též salvaguardia (z italštiny) – ochranná garda, ochranná hlídka, záchrana.

⁴ Fedruňk (z něm. die Förderung) – podpora, pomoc, příspěvek.

⁵ Jakub Dlouhý z Růženyho, úředník Šťastného Václava Pětipeského v Obříství.

992.

Výhostní list. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Na opakovanou žádost propouští poddaného Jiřího Kantora ze vsi Libiš na Pětipeského grunty. Přesto, že se jim nedostává lidí vhodných k opatrování obecních lesů. Chtějí zachovat dobré sousedství. Doufají v obdobnou službu.

Mělník nad Labem, 13. srpna 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/17, fol. 48, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni a Vobříství, panu k nám v dobrém sousedství laskavě náklonnému.¹

*Službu svou naši vzkazujeme, urozený a statečný rytíři, pane k nám v dobrém sousedství laskavě náklonný. Zdraví prospěšného a při tom jiného všeho dobrého přejeme a vinšujeme V[*a*š]. M[*i*losti]. věrně rádi. Dle připsání V[*a*š]. M[*i*losti]. nám v příčině propuštění z poddanosti Jiříka, syna Kantorového² ze vsi Libiše,³ předešle učiněného, pro kterou příčinu žádost V[*a*š]. M[*i*losti]. k vopatření nepřišla, omluvu naši jsme přednesli. Že pak ji za nedostatečnou uznávati a vždy při té předešlé, nyní opět psaním opáčené žádosti, zůstaveni býti ráčíte, z psaní jsme vyrozuměli. I ačkoliv velmi na mále lidí poddanejch, obzvláště těch, kteří by k luhům obecním dohlíželi a je opatrovali, máme, však vždy pro ušetření dobrého sousedství téhož Jiříka Kantorového na grunty V[*a*š]. M[*i*losti]. listem tímto i s[*e*] spravedlností (ač by mu jaká náležela) z poddanosti, kterou*

¹ K propuštění Jiřího Kantora ze vsi Libiš srov. listy č. 975, 977-978.

² Jiřík Kantor, poddaný města Mělník nad Labem ze vsi Libiš, propuštěn Pětipeskému (1618).

³ Libiš, ves severozápadně od Neratovic (Středočeský kraj), součást panství Mělník nad Labem.

nám zavázán byl, propouštíme. Žádného další[h]o práva a spravedlnosti na něm sobě nepozůstavujeme. Jakož pak v tu naději přicházíme, že v podobné (an by se natrefila) i v jiné příčině odměny volné dosáhneme. S tím milost Boží rač býti s námi se všemi. Dat[um] v městě Mělnice nad Labem⁴ v pondělí po památce s[vatéh]o Vavřince léta 1618.

Purgmistr a rada města Mělníka nad Labem⁵

⁴ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské komorní město a panství, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁵ Přehled obsazení purkmistra a městské rady města Mělníka v letech 1613-1619 podává i s odkazy na prameny J. KILIÁN (ed.), *Martin Prušek z Prušova*, s. 22-25.

993.

Karel Jestřibský z Rýzmburka píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podle rozkazu přijel do Prahy, aby vykonal Pětipeskému jistou službu. Odesílá po poslu psaní od Ctibora Pecingára z Bydžína a jeho pozdravy. Pokud bude chtít poslat nějaké psaní, má ho připravit k zítřku, aby se nemusel zdržet. Důvěrně žádá o zprávu, ohledně čeho byl obeslán k direktoriu. Zavazuje se službou.

Bez místa, 14. srpna 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 81, česky

Cedulka k dodání urozenému a statečnému rytíři, Panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni a Vobříství, panu švagru mému důvěrně zvláště milému.

Služba má [tv]é mi[losti] vždycky povolná, etc.

Urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý, od Pána Boha všemohoucího tvé mi[los]ti vinšuji dobrou a šťastnou noc, zdraví a v něm i jiné všecko nejlepší dobré. Podle rozkazu vašich mi[los]tí tak sem se zachoval a této chvíle sem do Prahy přijel a nemoha sám osobně, poněvadž jsem trochu ustal, tvé mi[los]ti <se> na službu se postavit, po tomto vyslaném psaní od pana Ctibora Pecingára¹ tvé mi[los]ti svědčící odsílám, kterýžto tvé mi[los]ti služby své s vinšem od Pána Boha všeho nejlepšího dobrého vzkazuje. A pokudž by ráčil chtít zase co psát, tvé mi[los]ti žádám, že to zejtra, Bohdá, tím dřívěji přihotovit poručiti ráčíš, nebo bych já z hodných příčin, o kterýchž tvé mi[los]ti, dá Pán Bůh, zejtrejšího dne oznámím, jak bych od vašich mi[los]tí odpraven byl, nerad se zde dlouho zdržoval, a pokudž by možné bylo, služebně a důvěrně žádám, že mně tu lásku prokázati a za jakou příčinou od vašich mi[los]tí obeslán jsem, něco skrz malou kartičku v důvěrnosti ponavrhnouti ráčíš, ano také poněvadž dne zejtrejšího svátek bude, ráčíte-li předce v direkcí² sedět, oznámiti sobě stížití neráčíš. Tvé mi[los]ti zase ve všelijakých příčinách volný a hotový k službě zůstávám. Milost a ochrana Pána Boha rač býti s námi se všemi. Actum 14. Augusti A[nn]o 1618.

*Tvé mi[los]ti služebník
Karel z Rysumburku,³ m. p.*

¹ Ctibor Smil Pecingár z Bydžína na Nechanicích a Kunčicích († 1623), hejtman Hradeckého kraje (1608-1609, 1610-1611, 1612-1613), účastník stavovského povstání.

² Stavovské direktorium (24. května 1618 – 4. listopadu 1619).

³ Karel Jestřibský z Rýzmburka na Boharyni a Okrouhlic († po 1623), účastník stavovského povstání.

994.

Burian Šlechta ze Všehrd píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že mu bylo Tobiášem Myškou z Liboše, služebníkem buchalterie české komory, poručeno, aby urovnal dluh zadrženého posudného, jež u Pětipeského činí 70 kop míšeňských grošů. Úředníci buchalterie si toho jsou vědomi, proto poukázal na Pětipeského, jenž má Myškovi hotovost na jeho žádost složit. Dále žádá o splacení dalšího dluhu ve výši 100 kop míšeňských grošů, za což bude Pětipeský řádně kvitován. Zavazuje se službou.

Říčany, 14. srpna 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 17, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích, Bosyni a Vobříství, panu švagru a bratru mému zvláště milému, k dodání.

Službu svou s žádostí na Pánu Bohu všech potěšených věcí vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý.

Panu švagru oznamuji, že sobě od Jich mi[losti] pánů a rad zřízené komory české v Království českém o tom poručeno mám, abych z starých restantův,¹ vedle svolení léta 1610 pozůstavených, jich J[eho] M[ilosti] C[ísařské] služebníku při buchalterii komory České, panu Tobiášovi Myškovi z Liboše,² sedmdesáte kop míš[eňských] odvedl a dal. I nemaje na ten čas z týchž starých restův, odkud jeho spokojiti, jemu sem, aby takových 70 kop míš[eňských] od pana bratra dostati mohl, ku panu bratru ukázal s tím oznámením, poněvadž déle týchž starých restův zůstáváte (jakž jim v buchalterii povědomo), že jej spokojíte. Protož, za něho se přimlouvaje, pana švagra za to přátelsky žádám, když by koli týž pan Tobiáš Myška ku panu švagru starý kvitanci³ od J[eho] M[ilosti] C[ísařské] pana rentmistra⁴ na těch 70 kop míš[eňských] svědčící, s tím mu přišel, že beze všeho rozmyšlení, jemu je vydadouc, touž kvitanci od něho přijme a při budoucím našem shledání a ostatní sumy týchž restantů odvedení v penězích hotových spolu i s předešlými sta kopami míš[eňskými] mně zas odvede, bude proti odvedení toho, bohdá, pan švagr pořádně kvitován. V čemž nepochybně naděje sem, že toho učiniti pan švagr odporen nebude. Jemu volnej sluha a přítel zůstáváje, na Pánu Bohu na všem dobře se míti vinšuji. Dat[um] ze dvora Říčanského⁵ 14. dne Augusti léta 1618.

Burian ze Všehrd,⁶

J[eho] M[ilosti] Císařské výběrčí posudného v kraji Boleslavském

¹ Restant – dluh, pohledávka, nevyřízený spis.

² Tobiáš Myška z Liboše († po 1618), služebník buchalterie české komory.

³ Kvitance – potvrzení splacení dluhu či úroku vydané věžitelem dlužníkovi.

⁴ Rentmistrský úřad – úřad rentmistra (pokladníka) komory Království českého, po polovině 16. století se vyvinul z funkce „starého mistra“ královské komory.

⁵ Říčany, poddanské město jihovýchodně od Prahy (Středočeský kraj), v majetku Smiřických ze Smiřic.

⁶ Burian Šlechta ze Všehrd († po 1629), výběrčí posudného v Boleslavském kraji (1618), účastník stavovského povstání.

995.

Pavel Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá, aby mu odeslal instrukce od nejvyššího velitele, pokud nějaké má. Dostal totiž zprávu, že odešla vojenská pošta. Pětipeskému by měl stačit jen výpis.

Praha, 16. srpna 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/16, fol. 89, česky

[Bez adresy]

Vašnosti, můj laskavý pane ujče, vedle svých povolných služeb šťastný a potěšený tento den vinšuji. A přitom žádám služebně, pokudž jaké psaní ke mně od jeho mi[los]ti pana nejvyššího¹ míti ráčíte, račte je mně odeslati. Nebo mám zprávu toho, že při Ordinarií² jest posláno a vaší mi[los]ti že ve[j]pis stačí. S tím Milost Pána Boha rač s námi býti. V Praze 16. Augusti léta 1618.

*V[áš] M[ilos]ti každého času k službě volný
P[avel]. K[aplíř].³*

¹ Jindřich Matyáš hrabě z Thurnu (1567-1640), rytmistr českého jízdního pluku vypraveného proti Turkům a Bočhajovcům (1604-1605), karlstějnský purkrabí (1611-1617, 1619-1620), dvorský sudí (1617-1618), čelní představitel protihabsburské opozice, generál lajtnant stavovského vojska (1618-1620), vrchní velitel stavovského vojska od 1. května 1620.

² Ordinari/Ordinarie – ve vojenském diskursu řád, zřízení, rozkaz, též pravidelná vojenská pošta.

³ Pavel Kaplíř ze Sulevic na Voticích a Záluží († po 1634), nejvyšší generálkvartýrmistr stavovského vojska (1618-1620), stavovský komisař jmenovaný k vyjednávání s Gáborem Bethlenem (1619), pobělohorský exulant, důstojník saské armády (1631), generálproviantmistr švédské armády (1634).

996.

Jan mladší Varlejš z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Ptá se na zdraví Pětipeského i jeho manželky. Sám se má dobře a je zdrav. O novinách nebude psát, jelikož je direktorium dostává od Jindřicha Matyáše z Thurnu. Odtáhli od Českých Budějovic a leží u Třeboně. Jindřich Duval Dampierre leží s vojskem dvě míle od nich v Nové Bystřici. Mají zprávy, že proti nim stojí vojsko složené z německých, uherských a chorvatských vojáků, kteří se opevnili v zákopech. Věří, že se k nim během dvou dnů s vlastním ležením přiblíží na jednu míli tak, aby zabránili jejich nájezdům. Proslýchá se, že Moravané vyjednávají s nepřítelem a ti dobří mezi nimi nemají dostatečné slovo a nemohou prosadit svou vůli, zatímco další jsou „posedlí bázní“. Věří, že mají z Brna lepší zprávy. Doufá, že Bůh dále povede svou při spravedlivě a „nedá průchod neupřímným“. S jeho svatou pomocí zvítězí. Žádá, aby bylo do Norimberka odesláno psaní ohledně řemenů pro těžší ruční zbraně. Kvartýrmistrovi nařídil, aby Pětipeskému poslal zprávu. Žádá o peníze na žold, neboť především na vyplacení rejtaru se již vydal i z vlastních peněz. Porozuměl, že hrabě Jiří Fridrich z Hohenlohe vyjednával o jmenování nových důstojníků. Stěžuje si, že byl v tomto případě jako generálvachtmistr obejit. Mnozí důstojníci více mluví, než konají. O tom si jednou promluví osobně. Odvolává se na svou důstojnickou čest. Vzkazuje pozdravy Pětipeského manželce. Sděluje, že Pavel Kaplíř ze Sulevic odjel za svými rejтары, co táhnou k Táboru. Věří, že se během dvou tří dnů spojí s jezdectvem polního maršála. Žádá o zprávy z Římsko-německé říše. Stěžuje si na velký nedostatek v proviantu. Slíbené zásobování dlouho nedorazilo, proto ho musí opatrovat svépomocí, aby vůbec dokázal udržet pluk. Žádá zjednání nápravy. Post scriptum dodává, že oněch sto řemenů z Norimberka se má poslat proviantmistrovovi Linhartu Burkovi. Třeboň, 23. srpna 1618

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskýmu z Chýš a z Egerberka na Byšicích, Bosyni a Obrěstvi, directoru a radě zemské, panu švagru a bratru mému důvěrně a upřímně milému, k dodání.

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj upřímně důvěrně obzvláště milej. Od Pána Boha zdraví i jiného všeho nejlepšího dobrého přeji Tvé mi[los]ti věrně a upřímně rád. Můj zvláště milej pane švagře, nechťel sem pominouti, nýbrž Tvou mi[los]t skrze psaní své navštívit. Prosim, rač mi oznámiti o zdraví svým, též o Její mi[los]ti paní manželky¹ své zdraví. Já sem, děkuje Pánu Bohu, zdrav a dobře se mám. Pán Bůh rač dále opatrovati. O novinách zdejších bylo by daremný mnoho psaním zaneprázdnovati, poněvadž v direkcí² od pana hraběte³ obšírně porozumívati račte. Vřak nicméně, jak sme <zůsta> vod Budějovic⁴ odtáhli, u Třeboně⁵ polem ležeti zůstáváme a od nás 2 míle Dampiro⁶ leží v Bystřici⁷ s lidem. Dává se zpráva, všeho německýho lidu a Uhrů a Charvátů něco, kderý že sou se šanci⁸ opatřili. Tak mám naději, že nejdýle ve dvou dnech s naším ležením k nim se blíže položíme, takže nebudeme od sebe malou míli. Aby jejich štrafům,⁹ ano, i s pomocí Pána Boha, zlýho předsevzetí mohlo bejti zbraněno. Jak dále čas ukáže a Boží požehnání přispěti ráčí, nebude Vaš[i] M[ilos]ti tajno. Porozumívá se, že s pány Moravany skrze praktyky taky zacházejí, že upřímní milovníci dobrýho mají sobě cestu zamezenou. Nemohou svý dobroty užítí a druzí zase velmi choulostiví a posedlí sou bázní. Nepochybují, nežli že Vaši[m] milostem docházejí z Brna¹⁰ častý noviny a toho ráčíš býti již povědom. Vřak Pán Bůh ráčí prostředkovati a nedá neupřímným průchodu, ale svou při šťastně povede. My s pomocí jeho svatou na sobě nic sjíti nedáme. Můj pane švagře, prosím, rač fedrovati¹¹ o ty pandelíry,¹² aby do Nirmberka¹³ mohlo býti to psaní odesláno. Kvartýrmistru¹⁴ mýmu sem dále oustně poručil Tvé mi[los]ti zprávu dáti. Ovšem na těch 35 koní anritgeld,¹⁵ prosím, rač způsobiti, aby mu

¹ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

² Stavovské direktorium (24. května 1618 – 4. listopadu 1619).

³ Jindřich Matyáš hrabě z Thurnu (1567-1640), rytmistr českého jízdního pluku vypraveného proti Turkům a Bočkajovcům (1604-1605), karlstějenský purkrabí (1611-1617, 1619-1620), dvorský sudí (1617-1618), čelní představitel protihabsburské opozice, generál lajtnant stavovského vojska (1618-1620), vrchní velitel stavovského vojska od 1. května 1620.

⁴ České Budějovice, krajské město (Jihočeský kraj), královské město.

⁵ Třeboň, město východně od Českých Budějovic (Jihočeský kraj), v držení Petra ze Švamberka (do 1620).

⁶ Jindřich Duval hrabě Dampierre (1580-1620), původem z lotrinského hraběcího rodu, císařský plukovník, padl při obléhání Prešpurku 8. října 1620.

⁷ Nová Bystřice, město jihovýchodně od Jindřichova Hradce při hranicích s Rakouskem (Jihočeský kraj), od roku 1615 v držení Lucie Otýlie z Hradce a následně jejího syna Adama Pavla Slavaty z Chlumu a Košumberka.

⁸ Šance – hradby, valy, zákopy.

⁹ Štraf – vojenský výjezd, strážní výjezd, výpad, nájezd.

¹⁰ Brno, hlavní město Markrabství moravského.

¹¹ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět.

¹² Pandelír, pantalír, též bandeliér – převěšník, řemen pro těžší ruční zbraně.

¹³ Norimberk, město v Bavorsku (Spolková republika Německo, Střední Franky), císařské rezidenční město, místo konání říšských sněmů, středisko renesančního umění.

¹⁴ Kvartýrmistr – ubytovací důstojník.

¹⁵ Anritgeld – patrně Eintrittsgeld – vstupné, vstupní poplatek.

dán byl, nebo sem zatím zakládal svý peníze a zbytečných maje rejtarů, mimo předešlý verbunk,¹⁶ z peněz sem se vydal. Tolikéž bylo mi od Vaš[ich] [milos]tí z direkci psaní učiněno, že mi pan hrabě z Hohenlohu¹⁷ někderý za mý n[ejvyšší] lajtenamty¹⁸ k mýmu vachtmistrovství¹⁹ generálnímu představil. Divím se tomu, když sou tak velice schváleným[i], že jich sám nepotřebuje. Nýbrž dal jednati s panem Kaplířem,²⁰ aby mu z svých 2, buď jeho n[ejvyššího] lajtenamta, anebo hejtmana, nechal. Mám naději, že budu moci obstáti. Na ten čas však, kdyby ráčil vo opravdovým muži zvědět, chtěl bych ho fedrovati. Však skrze Tvou milost, aby mi byl oznámen, a ne takovou měrou, jako se stalo. Porozuměl sem, že by jeden člověk rád mě fedroval tím, co by mi snad nebylo k pochvale, a sám na sobě mnoho smejšlí. Dá to Pán Bůh, že se najde skutek a ten se sám bude potom stydět. Nedivím se, bejvá to u hochschprecherů.²¹ Vídal sem já taky, že nebejval skutek při někom, jako jest mnoho v mluvení. Dá-li Pán Bůh, při šťastným našem shledání i o to promluvíme spolu. <Pozanechej> Toho za sebou rač pozanechat. Však ráčíš mě i jiný taky znáti. Její mi[los]tí, paní manželce Tvé mi[los]tí, že ode mě ráčíš mé povolné služby oznámiti, velice žádám. Pan Pavel Kaplíř²² odjel od nás dnes proti svým knechtům,²³ kteří k Táboru²⁴ táhnou. Mám naději, že budeme pospolu ve 2 nebo 3 dnech a Prays²⁵ taky s rejtarstvem²⁶ pana feldmaršálka. Co z říše²⁷ slyšeti, rač mi prosím oznámiti. V profiantech²⁸ máme těžkej nedostatek, skrze pány nařízený od Vaš[ich] [mil]o[s]tí dlouhej nepřijezd a naším pilným pracem tudy velikej čas uchází. Musíme, chcem-li regiment²⁹ držeti, sami z nepřítelosti mnoho činiti. Rač se přičiniti o to, aby se co nejspěšněji mezi nás vypravili. A s tím ochrana Pána Boha našeho rač s námi býti. Dat[um] v ležení u Třeboň³⁰ 23. dne Augusti An[n]o 1618.

*Tvé mi[los]tí upřímný až do smrti
Jan mladší z Bubna³¹*

¹⁶ Verbunk – verbování, najímání vojska.

¹⁷ Jiří Fridrich hrabě z Hohenlohe na Langenburku, Boleslavi, Kosmonosích a Krulichu (1569-1645), císařský válečný rada, plukovník a generál vachtmistr v protitureckých válkách (1605) generál lajtnant stavovského vojska (1618-1620), velitel nizozemské jízdy v bitvě na Bílé hoře, omilostněn 1622, tajný dvorský rada.

¹⁸ Lajtenampt, lajtnambt, lajtnant, lejttenant, leutenant – důstojník zástupník (např. kapitán leutenant – zástupce kapitána, generál leutenant – zástupce generála), samostatně důstojnická hodnost na úrovni poručíka.

¹⁹ Vachtmistrovství – nejvyšší vojenská ostraha.

²⁰ Pavel Kaplíř ze Sulevic na Voticích († po 1634), nejvyšší generálkvartýrmistr stavovského vojska (1618-1620), stavovský komisař jmenovaný k vyjednávání s Gáborem Bethlenem (1619), pobělohorský exulant, důstojník saské armády (1631), generálproviantmistr švédské armády (1634).

²¹ Hochsprecher – chvástal, mluvka, vychloubač.

²² Pavel Kaplíř ze Sulevic na Voticích († po 1634).

²³ Knecht – pacholek, tovaryš, sluha, ve vojenském diskursu lehký pěšák.

²⁴ Tábor, okresní město (Jihočeský kraj), královské město, na straně stavovského povstání (1618-1620).

²⁵ Blíže neidentifikováno, patrně nižší velitel jízdy stavovského vojska.

²⁶ Rejtarstvo – jezdeckto.

²⁷ Svatá říše římská.

²⁸ Profant, profiant – proviant, válečný materiál, zásoby, munice.

²⁹ Regiment – pluk.

³⁰ Třeboň, město východně od Českých Budějovic (Jihočeský kraj), v držení Petra ze Švamberka (do 1620).

³¹ Jan mladší Varlejš z Bubna na Závrší (1570-1635), evangelický rytíř a válečník, účastnil se protitureckých a protibočkajovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska (jmenován 25. května 1618).

P. S. [...] můj pane švagře, do toho psaní do Nirmberka³² má doloženo býti, že mají bejti Linhartovi Burkovi³³ na místě mým ty 100 pantaliry³⁴ odvedeny.

³² Norimberk, město v Bavorsku severně od Mnichova (Spolková republika Německo, Střední Franky).

³³ Linhart Burka († po 1618), proviantmistr stavovského vojska.

³⁴ Pandelír, pantalír, též bandeliér – převěsník, řemen pro těžší ruční zbraně.

997.

Mikuláš Trmal z Toušic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Posílá pro slíbené cínové nádoby, které mu přislíbil zapůjčit. Vypočítává mísy, šály (hrnky), svícny a křenové misky. Slibuje vrátit vše beze škody v pondělí či úterý. Dále prosí, aby mu propůjčil svého kuchaře a kuchyňské nádoby, které též vrátí beze škody. Zavazuje se službou.

Myškovice, 23. srpna 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 72, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Vobřiství a Bosyni, panu švagru, bratru a kmotru mému vzláště milému.

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švaře a bratře můj vzláště milej, zdraví a jiné všecko nejlepší dobré na Pánu Bohu žádajíce, přál bych ti věrně a upřímně rád. Vedle toho pro to cínový nádobí, kterého si nám se půjčiti zamluvi[[]], posílám a přátelsky tě žádám, že je hospodyně odvésti poručíš. Jedněch mís má 30 a druhéjch mís 36 a šalů¹ 24 a svícnuv 4 a křenovejch misek 6. Já ti to zase všecko pěkně beze vši škody do Prahy v pondělí, anebo v outerý přivésti poručím a tobě se toho zase vším dobrým odsloužím. Též za to prosím, že kuchaře svýho ke mně vodpustíš, aby pomáhal jídla strojiti a kuchyňskýho nádobí mně propůjčiti poručíš. Též beze vši škody bude navraceno, což věřím, že tak učiníš pro mý toho odsloužení. Datum z Myškovic² ve štvrtek po [svatě]m Bernartu léta 1618.

Mikuláš Trmal z Toušic³

¹ Šal, šál – větší hrnek, často cínový.

² Myškovice, dnes Miškovice, ves a tvrz na severovýchodním okraji Prahy, v držení Mikuláše Trmala z Toušic (1604-1623).

³ Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovicích († po 1628), účastník stavovského povstání, švagr Šťastného Václava Pětipeského.

998.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 26. srpna 1618

SOka Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 85v, česky

N. 12

Od pana Pětipeskýho z Chýš a Egrberku, etc., v příčině Jiříka, syna Kantorova z Libiše.¹ Dodáno 26. Aug[usti] A. 1618.

¹ Jiří Kantor, poddaný města Mělník nad Labem ze vsi Libiš, propuštěn Pětipeskému (1618).

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Václavovi staršímu Berkovi z Dubé a Lipé a Janovi Vlкови z Kvítkova. Oznamuje, že podle žádosti dal zhotovit jednu kornetu s příslušenstvím, čtyři praporece pro pěchotu, jednu kornetu se střapci a korunkou pro trubače, hedvábnou šňůru a červený damaškový praporec k troubě a po čtyřech zdobených praporecích s korunkami pro rejtarstvo i pěchotu. Dále sděluje, že z Boleslavského a Kouřimského kraje lze vypravit do vojska každého pátého muže. Posílá svých 35 lidí a podle původní domluvy žádá, aby se dostali k praporci Petra Gerštorfa z Gerštorfu. Vzkazuje omluvu Boleslavským, neboť je v Praze příliš zaneprázdněn. Pokud by se (patrně k vojsku z Prahy) vypravili také Bohuchval Berka z Dubé a Lipé, Jáchym Údrcký z Údrče, hrabě Jáchym Ondřej Šlik a Václav Budovec z Budova, sami osobně nebo alespoň jejich koně, zachoval by se stejně. Zavazuje se službou. Modlí se za boží pomoc a šťastné vyřízení všech věcí.

Nové Město pražské, 3. září 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 121, česky

Urozeným: panu, panu Václavovi staršímu Berkovi z Dubé a z Lipé na Loučení, Dešně, Housce, Vidimi, Novém Beřštejně a zámku Bezdězi¹ a statečnému rytíři, panu Janovi Vlкови z Kvítkova a na Zvířeticích,² pánům švagrům a bratřím ke mně laskavému [!] a mým důvěrně zvláště jmilým, společně, aneb rozdílně k dodání.

Službu svou Vaší mi[los]ti vzkazují, urozený ((a statečný rytíři)), pane švagře a přáteli zvláště důvěrně milý, ke mně laskavý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého, od Pána Boha žádajíc, přejí Vaší mi[los]ti upřímně a věrně rád.

K žádosti Vaší mi[los]ti tak sem učinil a jednu kornetu,³ a co k tomu více náleží, též čtyry praporece pěšímu lidu sem dělati dal a to všechno, totiž jednu kornetu s třepcema a korunkou pro jednoho trubače, šňůru hedvábnou a praporec k troubě červenéj damaškovej, i rejtarstvu též čtyry praporece, čtyry korunky a čtyry <...> fandlštance⁴ pro pěchotu náležitý Vaší mi[los]ti příležitě odsílám a přitom oznamuji, že netoliko co v Boleslavském kraji, ale tolikéž co v Kouřimským kraji pátého člověka vypravití může se, dostane totiž všech třidceti pět osob, do Vaší mi[losti] kraje k mustruňku⁵ odsílám a za to velice přátelsky žádám, že týž lidi mé ((pod správu osobně měl)) praporec pana Petra Gerštorfa⁶ dáti a vnéstí račte, nebo mu tolikéž o tom piši. Co se pak ((vejpravy)) jízdy koní dotejče, račte o tom dobrou vědomost míti, za jakou příčinou ((mi ne[by]ly možné)), na ten čas zde v městech pražských zůstávati musím a na dví se roztrhnouti nemohu. Protož sem k vaší mi[los]ti té důvěrné a přátelské naděje, že mě při sobě i jinejch jich mi[los]tech páních stavích ((kraje Boleslavského)) omluvného učiniti račte. Však nicmé-

¹ Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučení, Dešně, Housce, Vidimi, Bezdězu a Novém Beřštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

² Jan starší Vlk z Kvítkova na Zvířeticích († před 1640), účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant v Pirně (od 1628), účastník saského vpádu (1631).

³ Korneta, corneta, cornet – korouhev, setnina lehké jízdy, nižší či mladší jezdecký důstojník (z francouzského slova *cornette* – korouhvička).

⁴ Fandle – prapor; štance – kolek, razítko.

⁵ Mustruňk, mustruňka – svolání vojska (zemské hotovosti).

⁶ Petr Gerštorf z Gerštorfu († po 1623), císařský fořtmistr panství Poděbrady a Kolín, účastník stavovského povstání.

ně, kdy kolivež J[eho] M[ilost] pan Bohuchval Berka,⁷ pan Joachym Oudrc[k]ej,⁸ hrabě Šlik⁹ a pan Václav Budovec¹⁰ ((všickni tři)) bud' sami jeti, anebo svý koně vypraviti ráčí, nepominu se tím způsobem tak zachovati. A v čem bych Vaši mi[los]ti dále sloužiti mohl <...> to rád učiniti chci. S tím milost Boží s námi se všemi býti, přede vši zlou a nešťastnou příhodou nás opatrovati, chrániti a dáti rač, aby tyto všeckny věci řízením jeho Božským k dobrému konci a stálému pokoji šťastně přivedeny býti mohly. Dat[um] v Novém Městě pražském v domě mém 3. dne [Septem]bris léta 1618.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni a Vobřiství

⁷ Bohuchval starší Berka z Dubé a Lipé na Loukovci, Kuřívodech a Bělé pod Bezdězem (1561- po 1621), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1600-1601, 1608-1609, 1613-1614, 1615-1616), nejvyšší berník (1615-1616), stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší purkrabí Království českého (1619-1620).

⁸ Jáchym Údrcký z Údrče na Postřizíně a Radouni († po 1625), účastník stavovského povstání.

⁹ Jáchym Ondřej Šlik z Holejče a Pasounu na Svijanech (1569-1621), císařský rada, královský maršálek (1611), hejtman Boleslavského kraje (1613-1614), vůdce stavovské opozice, třetí pražské defenestrace, stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší zemský sudí (1619-1620), zemský správce Horní Lužice, popraven 21. června 1621.

¹⁰ Václav Budovec z Budova na Mnichově Hradišti (1551-1621), panský stav od května 1607, čelní představitel českobratrské šlechty a stavovské protihabsburské opozice, rada apelačního soudu (1584-1602), nejvyšší berník (1592, 1594, 1595, 1596/1597), přisedící komorního soudu (1611, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618), stavovský direktor (1609, 1618-1619), prezident apelačního soudu (1619-1620), spisovatel, stavovský diplomat, popraven 21. června 1621.

1000.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrbergku píše purkmistrovi a radě Nového Města pražského. Přátelsky žádá, aby jeho poddaný mlynář Pavel Valous, který zranil kamenem jistou ženu či družku vojáka, když jím chtěl hodit po svini, nebyl vydán ze šatlavního vězení jistým knechtům. Ti se chystají odtáhnout a vzít Valouse s sebou. Dotyčný je poddaným Pětipeského, svého činu lituje a navíc ještě nebyl řádně vyslyšen. Zavazuje se dobrým přátelstvím.

Nové Město pražské, 11. září 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 85, česky

Slovutné poctivosti panu purkmistru a radě Nového Města pražského, pánům přátelům a sousedům mým zvláště milým, k d[odání].

Službu svou vzkazuji, slovutné poctivosti páni přátelé a sousedé moji zvláště milí. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého, od Pána Boha žádajíc, přeji vám věrně rád.

Pavel Valous,¹ řemesla mlynářského člověk a poddaný můj, vznáší na mě, kterak pomínulých dnův, chtěje po svini kamenem hoditi, jednu knechtiku² v oko udeřil, za kteroužto příčinou že jest do vězení vašeho šatlavního dán, v kterémž až posavad ještě zůstává. I činí mi zprávu, že týž knechti³ se pryč táhnouti strojí a jeho z práva bez všeho vyslyšení vyzdvihnouti a sebou vzítí chtějí, poněvadž pak jest on poddaný můj a to nerad učinil. Protož vás za to přátelsky žádám, že jeho z práva vydávati nebudete. A co tu na žádost

¹ Pavel Valous, mlynář a poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

² Knechtka – vojanda, družka či žena vojáka.

³ Knecht – pěší vojáci.

mou učiníte, nepominu se vám toho vším dobrým přátelstvím volně odměniti. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Datum v Novém Městě pražském v domě mém 11. dne [Septem]bris léta 1618.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích, Bosyni a Vobřiství

1001.

Barbora Bubnová z Budova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Pamatuje na předešlou domluvu uzavřenou v Praze ohledně vypravení synů společně s Pětipeského strýcem (patrně však dospívajícím synovcem Janem Vojtěchem Pětipeským) do Amberku do učení ke dvoru Kristiána I. z Anhaltu. Odkazuje Pětipeského na schůzku se strýcem Václavem Budovcem z Budova. Zařídí se podle jeho rady. Žádá o zprávu, kdy by případně měla syny vypravit na cestu.

Březno, 13. září 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 26, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Egrberku a z Chýš na Byšicích a Vobřiství, panu švagru mému zvláště milému, k dodání.

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Zdraví od Pána Boha, při něm jiného všeho dobrého přejí panu švagru věrně ráda. V dobré paměti mi zůstává žádost páně švagrová, na onen čas v městech pražských na mě vzložená. Kdy bych toho oumyslu byla, syny své ven z země na učení vypravit, že by pan švagkr chtěl spolu s nimi strejce¹ svého vypravit. I nečiním pana švagkra tejná, pokudž v tom rada mého nejmilejšího pana strejce, pana Václava z Budova bude, že bych toho oumyslu byla, je do města Amberku ve Falci,² kdež kníže z Anhaltu³ dvůr drží, na učení vypravit. I pokudž se pan švagkr se panem strejcem mým nejmilejším shledati moci bude a s ním vo to promluví, i také dále vyrozumí, jaká rada jeho bude, tehdy se pan švagkr na to bude moci bezpečiti, že by strejce páně švagkrů[v] s mými syny jeti mohl. A jak by brzo vypravený býti mohli, o jistý čas dále bych se se panem švagkrem snesla ((a to neprodleně aby vypraveni býti mohli)). V tom jaká další vůle pana švagkra bude, za oznámení žádám. A s tím milost Boží rač býti s námi. Datum na Březně⁴ ve štvrtek 13. Septembris léta 1618.

Barbora z Bubna, rozená z Budova, na Březně a Skašově⁵

¹ Míneně patrně Pětipeského dospívající synovec Jan Vojtěch Pětipeský z Chýš a Egrberku († po 1618), syn Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči, jemuž Šťastný Václav Pětipeský poskytoval patronát během studia v mladoboleslavském sboru Karmel. Srov. listy č. 955 a 960.

² Amberk, město v Bavorsku východně od Norimberku, historické centrum Horní Falce, rezidence falckých kurfiřtů, středisko obchodu a vzdělanosti, sídlo Kristiána I. z Anhaltu (1595-1620).

³ Kristián I. z Anhaltu (1568-1630), kníže anhaltsko-bernurský, přední člen protestantské Unie (od roku 1608), vrchní velitel českých stavovských vojsk (1619-1620).

⁴ Březno, městečko východně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1617 v držení Mikuláše Vratislava z Bubna, poté v držení jeho manželky Barbory Bubnové z Budova.

⁵ Barbora Bubnová z Budova na Březně a Skašově (1582-1620), manželka Mikuláše Vratislava z Bubna (od roku 1605), neteř Václava Budovce z Budova.

1002.

Jiří Volf píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podává zprávy o hospodářství. U Byšic vyseli již 49 strychů žita. Další pole se připravují a budou oseta okolo pátku. V Horních Přívorech bylo pro sucho vyseto teprve 10 strychů žita. Nelze dobře vláčet, suchem se odlamují příliš velké kusy ornice. V Bosyni ve středu vyseli 20 strychů pšenice. Nepodařilo se prodat hrušky a jablka, jelikož by za ně nedostali slušnou cenu. V Horních Přívorech se ve středu stříhaly ovce, zbývá dostříhat tři kopy ovcí. V Bosyni se bude prát vlna. Podle nařízení dobývá z poddaných dlužné platy. Pokud nezaplatí, nechá je uvěznit. Nevěděl o tom, že by sedláci brali Pětipeskému z fůr, protože byl tou dobou v Mělníce kvůli vojákům. Odesílá mu 20 melounů, 20 skřivanů, 44 horských ptáků, zajíce a kopy hrušek. Vše ostatní podle instrukcí vykoná.

Byšice, 15. září 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 89, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích, Bosyni a Vobřístvi, panu mému milostivému, Jeho mi[los]ti, k do[dání].

Vaší mi[los]ti, pane můj milostivý, dobré a výborné zdraví, božské požehnání i jiné všechno nejlepší spasitedlné dobrý na nebeském Pánu Bohu Vaší mi[los]ti spolu s Její mi[los]tí na svých modlitbách vinšuji a žádám.

Nemoha se příhodného poselství dočekatí, naschvál k Vaší mi[los]ti odsílám a o hospodářství, co se dělá, oznamuji. U byšického¹ dvoru jsme již vysili žita 49 str[ychů]. Dnes ten kus za Vaškovým zavlekou,² již nebudem síti, až okolo pátku, přichystáme k tomu času co nejvíc rolí. K žitu, abychom potom na pl[n]é měsíce mohli pšenici síti. V Přívorách³ teprva 10 str[ychů] žita vysil, pro suchost rolí nemůže se vláčeti, neb se hrubý kusy lámají, ale má nemálo zvoráno. Když Pán Bůh ráčí dešť dáti, bude pořád síti. V Bosyni⁴ jsem ve středu byl, vysili teház 20 str[ychů] pšenice. Chtěli jsme s Havlasem⁵ to ovotce, totiž hrušky a jablka, tam prodati, cenili jsme to oboje 50 kop. Podali nám proti tomu 5 kop, a tak jsme jej prodati nemohli. Na skopce a ovce se žádnéj neptá. V Přívorách jsme ve středu stříhali. Včera zde ale nemohli, včera dostříhati zůstalo 3 kopy ovec k dnešku. V Bosyni budou v pondělí práti. Jak vostříhají, hned poručím vlnu sem přivéztí a dle poručení Vaší mi[los]ti jí s oznámením, co jí z kterého dvoru bude, do Prahy odešlu.

Strany peněz za vína, nikterakž od nich dostati nemohu, nedají-li zejtra, káži je vsecky vsázeti a nepustím, až dají. Onehdy jste mně ráčili psáti, když sedláci jaký fůry vykonávají, že Vaší mi[los]ti vozy berou. I ráčíte mně moci vpravdě věřiti, že jsem o tom dokonce nic nevěděl. Neb jsem já teház z poručení Vaší mi[los]ti strany těch vojáků na Mělníce⁶ byl. Poněvadž jest to šafář o své újmě udělal, nech[t] Vaší mi[los]ti z toho odpovídá.

¹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

² Zavléct – zvláčet pole.

³ Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

⁴ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

⁵ Jan Havlas, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce ve dvoře vsi Šemanovice.

⁶ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské komorní město a panství, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

Posílám Vaší mi[los]ti 20 melounů, 20 skřivanů, 44 horských ptákův a 1 zajíce ((a hrušky 1 kopy)). Jiný všeckno, jak ráčíte porouče[t], bude náležitě vykonáno. S tím Vaší mi[los]ti spolu s Její mi[los]tí paní v ochranu Boží poručena činím. Dat[um] z Byšic v sobotu po Povýšení [svatéh]o + léta 1618.

Jiřík Volf,⁷ m. p.

⁷ Jiří Volf, úředník Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích (1618-1620).

1003.

Pavel Kaplír ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl Pětipeského psaní, v němž ho žádal o přenechání jednoho z Kaplírůvých koní. Avšak na žádném z jeho koní dosud nebyla uzda, kromě koní ve Voticích. I ti jsou však plaší, proto je odesílá do Prahy k pomalému zaježdění. Zavazuje se k vykonání jiné služby. Vzkazuje pozdravy Jana mladšího Varlejcha z Bubna. Jsou právě s generály v polním ležení. Chválí jednoho z hejtmanů, který je dobrým inženýrem a oplývá znamenitou válečnickou ctí. Pokud se bude udržovat zimní polní tábor, bude potřeba zbudovat rozsáhlé polní opevnění.

Hořepník, 12. října 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 42, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích, Bosyni a Vobřístvi, direktoru a soudci zemský[mu], panu ujci mému upřímně důvěrně zvláště milému, k dodání bud'.

Službu svou vzkazují tvé milosti, urozený a statečný rytíři, pane ujče a bratře můj upřímně důvěrně zvláště milý. Všeckno nejlepší dobré od Pána Boha tvé milosti žádám věrně a upřímně rád. Psaní tvé milosti sem dostal, v kderémž mne ráčíš žádati, abych tvé milosti koně svýho jednoho nechal. Ráčíš o tom věděti, že tvé milosti se vším sem k službě, pokudž by jen se co hoditi mohlo, ale na žádným uzda až posavad nebyla, krom na Voticích¹ jednou skoro mý pacholci zbyli [?], všeckno to jest plachý, ale byl sem tu je dáti do Prahy vésti a pomalu jezdit. Jak koliv tvé milosti milý <jest> já sem hotov dle na časté mé k vůli učiniti a sloužiti. Pan Jan z Bubna² tvé milosti, též paní tetě naše služby se vším od Pána Boha všech nejlepších dobřejch věcí vzkazujeme, tak do vůle Pána Boha se do ležení máme, piší páni Jeneráli. ((O dodava))teli psaní tohoto hejtmanu děku[ji], souc při nás v poli již drahnej čas, a nemá mnoho než čest s[v]ou (inženirem), jistě znamenitej člověk jest, nikda bych toho neřekl, kdybych neviděl, aby mohl svůj gutrholtt³ míti, kderýž <kdež> sme mu všickni připověděli, tak aby mohl brzy mezi nás se zase navrátiti, bude-li míti wintr lager⁴ bejti, musí se mnoho šancovati.⁵ Sem té naděje, že toho poctivýho člově-

¹ Votice, město a zámek východně od Sedlčan (Středočeský kraj), v držení Evy Kaplírřové ze Slavkova (1604-1616), manželky Kašpara Kaplírře ze Sulevic, následně Pavla Kaplírře ze Sulevic na Voticích.

² Jan mladší Varlejch z Bubna na Závřší (1570-1635), evangelický rytíř a válečník, účastnil se protitureckých a protibočkajovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska (jmenován 25. května 1618).

³ Gutrholtt – patrně výraz pro vysvědčení dobré, oddané vojenské služby.

⁴ Zimní tábor.

⁵ Šancovat – kopat zákopy, budovat polní opevnění.

ka ráčíš sobě poručenyho jmíti. Milost Pána Boha našeho s námi se všemi bejti rač. Dán v ležení polním českým od Hořepníku⁶ 12. oktobris Anno 1618.

*Tvé milosti povolný k službě do smrti
Pavel z Sulevic⁷*

⁶ Hořepník, městečko severozápadně od Pelhřimova (kraj Vysočina).

⁷ Pavel Kaplíř ze Sulevic na Voticích a Záluží († po 1634), nejvyšší generálkvartýrmistr stavovského vojska (1618-1620), stavovský komisař jmenovaný k vyjednávání s Gáborem Bethlenem (1619), pobělohorský exulant, důstojník saské armády (1631), generálproviantmistr švédské armády (1634).

1004.

Mikuláš Bohuslav Hložek ze Žampachu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že zaopatřil jednoho z koní lajtnanta Konráda Nelliho, který se mu rozkulhal cestou do Slánského kraje. Přimlouvá se, aby mu to dosvědčil u mustrherů, až bude probíhat shromáždění vojska. Měl by mu být přidělen náhradní kůň. Zavazuje se přátelskými službami.

Kladno, 13. října 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/16, fol. 27, česky

+ Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egkrbergku na Byšicích a Vobříství, panu švagru a bratru mému zvláště milému, k dodání.

+ Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví dobrého i jiného všeho nejlepšího vinšující, na Pánu Bohu přeji tvý mi[los]ti upřímně věrně rád.

Pan Kunderát Nelli,¹ lejtendamt, jedouce s mými koňmi vždyckny, stále týměř bez přestání tolik mnoho mul až tu do kraje Slánského a rozkulhajíce se mu jeden kůň na cestě, kteréhož dále nésti dáti nemohl, jest mne za to velice žádal, abych ho u sebe na Hospozejně² doma, až by zdravější byl, zanechal. Což k žádosti jeho jsem tak učinil. A on pak, týž jistý pan Citenambl,³ jest mne za toto přímlyvné psaní k vašim mi[los]tem pánům mustrherům,⁴ aby mu toho, když skrze mustruňk⁵ pojedje, spíše uvěřeno býti mohlo, požádal. Což nemoha žádosti jeho oslyšeti a vědouce o tom dobře, že to tak jest, tak činím a za něho k vašim mi[los]tem, přimlouvajíc za to přátelsky, žádám, že jemu takový jeden kůň skrze mustruňk pasovati ráčíte. Což tu koliv k žádosti učiniti ráčíš, rád se toho zase tvý mi[los]ti v podobné příčině i jinejm všelijakem dobrejm přátelstvým odměniti nepominu. S tím milost Boží rač bejti s námi se všemi. Dat[um] na Kladně⁶ 13. Octobris 1618.

¹ Konrád Nelli, lajtnant stavovského jízdního vojska (1618).

² Hospozín, ves a tvrz později přestavěná na barokní zámek, severovýchodně od Slaného (Středočeský kraj), v držení Mikuláše Bohuslava Hložka ze Žampachu (asi od 1611).

³ Blíže neidentifikováno.

⁴ Mustrher – stavy pověřené komisař provádějící mustruňk, shromáždění vojska (zemské hotovosti), příslušník panského či rytířského stavu.

⁵ Mustrunek, mustruňk – svolání, přehlídka vojska (zemské hotovosti).

⁶ Kladno, okresní město (Středočeský kraj), od poloviny 16. století v držení Žďárských ze Žďáru.

P. S. Pan Jan Jiří ze Žďáru⁷ poručil tvý mi[los]ti svý služby oznámiti.

*Tvý mi[losti] volnej sluha
Mikuláš Bohuslav z Žampachu,⁸ m. p.*

⁷ Jan Jiří Žďráský ze Žďáru na Kladně († 1626), edelknob Rudolfa II. (1595-1598), katolík, autor cestopisu (Sicílie, Malta, Florencie z cesty se strýcem Jiřím Kokořovcem z Kokořova v letech 1599-1601), relátor zemského sněmu (1617), signatář stavovské konfederace (1619), omilostněn z trestu za účast ve stavovském povstání (1622), císařský proviantmistr (od 1622), říšský hraběcí stav (1622).

⁸ Mikuláš Bohuslav Hložek ze Žampachu na Hospozíně († 1656), účastník stavovského povstání.

1005.

Jan mladší Varlejš z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zarmoucen sděluje, že po Pětipeského odjezdu měl velmi melancholickou náladu, ačkoli je rád, že je s manželkou. Také odvádí platnou práci v direktoriu, čímž je symbolicky také s ním. Přeje si opětovné brzké shledání. Sepsal v polním ležení část závěti, kterou mu hodlá brzy odeslat. Přál by si setkání v Praze, ale musí zůstat v poli. Informuje, že proti stavovskému vojsku od Tábora vytáhl císařský kapitán Kryštof Ranft z Wiesen-thalu s knechty a 300 mušketýry. Došlo ke střetu u Košetic, kde se podařilo způsobit jeho vojsku škodu. Ranft má špatnou pověst a představuje nebezpečí. Vzkazuje pozdravy Pětipeského manželce. Prosí o předání psaní bratru Mikulášovi z Bubna, je-li v Praze. Pětipeský mu má poradit ohledně blíže neuvedené záležitosti Petra ze Švamberka.

Hořepník (polní ležení), 25. října 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 59-60, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích, Bosyni a Vobříství, <panu švagru> directoru a radě zemské, panu švagru a bratru mému upřímně milému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj upřímně a důvěrně zvláště milý. Od Pána Boha zdraví i jiného všeho nejlepšího dobrého přeji Tvé mi[los]ti věrně a upřímně rád. Po odjezdu Tvé mi[los]ti jest mi velmi melankolicky bylo, ačkoliv vinšovaně sem tomu rád, že u svý nejmilejší paní manželky¹ zůstávati ráčíš, ano taky i v potřebných věcech v direkcí² tak platen, jakoby zde, býti ráčíš. Že pak na ten čas možný nejní v tomto příběhu nám tak osobně spolu se shledávati, jakž bych vinšoval, mám ku Pánu Bohu tu důvěrnou naději, že se ještě stane. Velmi bych rád podle mé veliký důvěrný žádosti před rozžehání[m] našem v ležení Tvé mi[los]ti odeslal poznamenání vůle mý, kderou sem žádostiv v porřízení mým učiniti, jakož něco na dile toho mám poznamenaný, ale do konce mi nemohl čas postačiti sobě to sepsati, jest mi potřebí to bedlivě pouseděti. Však nepominu to Tvé mi[los]ti v krátkých dnech naschvále poslati a ještě žádost svou skrze psaní Tvé mi[los]ti obnoviti, majíce naději, že tu mou upřímnou důvěrnost, kterou k Tvé mi[los]ti jak živ mám, ráčíš sobě poručenu míti. Kdybych byl mohl sám se pouprázdniti, do Prahy s Tvou mi[los]tí jeti byl bych sobě vinšoval, ale poněvadž možný mi nebylo pro velmi silný zaneprázdnění, musím to času šťastnějšímu poručiti. Nebo mě ještě Pán Bůh pro štěstí zanechati ráčí na tom světě, ačkoliv ne v[ž]dycky po mý volí, jak mi se někdy uzdá, nebejvá, ale však naposledy se dobře stává. Po odjezdu Vašich

¹ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od roku 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

² Stavovské direktorium (24. května 1618 – 4. listopadu 1619).

mi[los]tí od nás, capitan³ Ramf⁴ táhl z Tábora⁵ k nám s knechty.⁶ Do 300 mušketýrů měl. Natrefili ho nedaleko Košetic.⁷ 2 toroty⁸ [!] husarů vpadli mu na vozy a udělali mu škodu i něco jiným chudým lidem. Zle o něm mluví knechti. Neschyluje se s ním k dobrému. Je nařčen hrubě od knechtů. Zle mu svědčí. Mohl se všemu vohájiti. Strach nebo krk neb poctivost vostojili mu. Tvé mi[los]ti se dále důvěřuji, že ráčíš na mě nezapominati. Její mi[los]ti, své nejmilejší paní manželce,⁹ že ráčíš ode mě neztíziti sobě mé poslušné služby s žádostí od Pána Boha všeho dobrého oznámiti. Panu Mikulášovi,¹⁰ bratru mýmu, piši, nevím, jestli v Praze, prosím, rač mu poručiti dodati to psaní. A rač mu poraditi o pana Švamberka,¹¹ jestliže přece u něho bude, aby mu se dobře stalo. A s tím ochrana Pána Boha všemohoucího rač milostivě s námi býti. Dat[um] v ležení od Hořepek,¹² 25. Octobris An[n]o 1618.

*Tvé mi[los]ti vždycky k službě volnej
Jan mladší z Bubna¹³*

³ Capitan – kapitán.

⁴ Jan Kryštof starší Ranft z Wiesenthalu († po 1627), nejstarší komorník Rudolfa II., kapitán císařského vojska (1618-1624).

⁵ Tábor, okresní město (Jihočeský kraj), královské město, na straně stavovského povstání (1618-1620).

⁶ Knecht – pacholek, tovaryš, sluha, ve vojenském diskursu lehký pěšák.

⁷ Košetice, městečko a zámek severozápadně od Pelhřimova (kraj Vysočina).

⁸ Míněno patrně „rotý“.

⁹ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁰ Mikuláš mladší z Bubna na Lipanské Lhotě a Skrovnici († asi 1622).

¹¹ Petr ze Švamberka na Zvíkově, Orlíku a Třeboni (1577-1620), hejtman Plzeňského kraje (1605-1606, 1607-1608, 1611-1612, 1615-1616, 1617-1618), hejtman Bechyňského kraje (1616-1617), rada dvorského a komorního soudu (od 1612), stavovský direktor (1618-1619), dvorský sudí (1619-1620).

¹² Hořepek, městečko severozápadně od Pelhřimova (kraj Vysočina), ležení českého stavovského vojska v létě a na podzim 1618.

¹³ Jan mladší Varlejš z Bubna na Závři (1570-1635), evangelický rytíř a válečník, účastnil se protitureckých a protibočkajovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska (jmenován 25. května 1618).

1006.

Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Opakuje prosbu manželky Barbory Gerštorfové z Chýš a Egrberku o prodání sudu bílého vína, což předešle vyřizoval také Jan Adam Haugvic z Biskupic. Žádá Pětipeského, aby takový prodej zařídil prostřednictvím úředníka v Byšicích a oznámil, kdy pro víno mohou poslat. Příští sobotu bude v Praze, kde Pětipeskému za víno zaplatí. Vzkazuje pozdravy jeho manželce. Gerštorfova žena ji přátelsky žádá o prodání jednoho strychu cibule, protože se jim letos neurodila. Vzkazuje manželčiny modlitby a zavazuje se službou.

Kokovice, 30. října 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 110-111, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Obřizství a Bosyni, directoru a radě zemské v Království českém, panu a švagru mému zvláště milému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a švagře můj zvláště milý. Od Pána Boha všemohoucího zdraví s vinšováním všeho nejlepšího potěšitelného dobrého

přeji panu švagru věrně a upřímně rád. Přitom panu švagru přátelsky oznamuji, že mně manželka¹ má nejmilejší včera sem na Kokovice² píše, abych ku panu švagru do Prahy psaní učinil a na jejím místě pana švagra přátelsky žádá, jakž předešle skrze pana Jana Adama Haugkvice,³ pana syna našeho zvláště milého, pana švagra žádati dala, aby jí sud vína bílého na Byšicích⁴ prodal a jí cedulky úředníku svému na Byšice odeslal, kdyby pro takový víno fůru na Byšice poslala, aby jí vydáno bylo. Což naschvál tohoto posla ku panu švagru odsílám, přátelsky a velice pana švagra žádám, že k žádosti manželky mý nejmilejší pan švagr jí sud vína bílého prodá a úředníku svému k dovolení prodaje sudu vína cedulku mně při tomto poslu mým odeslati ráčí. Dá-li Pán Bůh, v sobotu příští do Prahy přijedouc, panu švagru peníze od manželky mý nejmilejší za ten sud vína odvedený panu švagru dáti chce. A panu švagru se toho, bohdá, spolu volně odměníme i odsloužím. Já a manželka má nejmilejší vzkazujem panu švagru a paní manželce⁵ pana švagra nejmilejší naše služby a modlitbu s vinšováním od Pána Boha všemohoucího zdraví dobrého a prodlouženého a při něm jiné všeckno nejlepší potěšitelné dobré oznámiti. A přátelsky paní manželku pana švagra nejmilejší ((manželka má nejmilejší)) žádati dá, poněvadž u nás cibule se letos neobrodila, aby paní jí strych⁶ prodati na Byšicích poručila a cedulku na odměnění jí odeslala. Co by za ní bejtí mělo, podle vzkázání že ráda paní peníze odeslati chce. S tím pana švagra v milostivou ochranu Pána Boha všemohoucího poručena činím. Datum na Kokovicích⁷ v outerý po památce s[vat]ých Šimona a Judy léta 1618.

*Panu švagru po všeckny časy volný a upřímný švagr a sluha
Abraham Gerštorf⁸*

¹ Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku († 1639 v Pirně), mladší sestra Jana Jiřího a Jana Albrechta Pětipeských z Chýš a Egrberku, od roku 1609 manželka Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu, sestřenice Šťastného Václava Pětipeského.

² Kokovice, ves a zaniklá tvrz severozápadně od Kladna (Středočeský kraj), součást statku Vraný v držení Doupovců z Doupova, poté Barbory Doupovcové/Gerštorfové z Chýš a Egrberku.

³ Jan Adam Haugvic z Biskupic († po 1634), účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant, rytmistr Jindřicha Matyáše z Thurnu během saského vpádu (1631-1632).

⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁵ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Strych, též korec – ve významu duté míry (sypké hmoty) asi 93 litrů.

⁷ Kokovice, ves a zaniklá tvrz severozápadně od Kladna (Středočeský kraj).

⁸ Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Samšíně († 1639 v Pirně), hejtman Boleslavského kraje (1603-1604, 1606-1607), účastník třetí pražské defenestrace a stavovského povstání, komisař Boleslavského kraje (1619), pobělohorský exulant.

1007.

Eva Pětipeská z Údrče píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Stěžuje si, že sedlák Jiří Buzín, poddaný kláštera svatého Jiří ze vsi Noutovice, vtrhl s několika sebranými vojáky do její vsi Hole, kde poddaným pobrali drůbež a Jiřímu Cibulkovi krávu, kterou si osoboval jako náhradu jistého nesplaceného dluhu. Jiřího Cibulku však chtěli také lynčovat, což Eva Pětipeská z Údrče příkře odsuzuje. Cítí se ohrožena a prosí o zastání a ochranu sebe i svých poddaných před dalšími podobnými výpady soldatesek. Není možné, aby si okolní sedláci počínali takto svévolně a zneužívali vojáky k vlastním zájmům. Žádá potrestání sedláka Buzína a zjednání nápravy.
Libochovičky, 3. listopadu 1618

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích, Vobříství a Bosyni, panu ujci a kmotru mému zvláště milému, k do-dání.

Modlitbu svou vzkazuji Vaší Mi[los]ti, urozený a statečný rytíři, pane ujče a kmotře můj milý, zdraví a jiného všeho dobrého, na pánu Bohu žádajíce, za mnohá prodloužená léta Vaší Mi[los]ti přeji věrně ráda. Podle toho Vaší Mi[los]ti oznamuji, že jest předstoupil přede mě Jiřík Cibulka,¹ poddaný můj ze vsi Hole,² s velikou žalostí, abych ho zastala, že jest včerejšího dne za vsí Noutovice³ jeden soused jménem Jiřík Buzín,⁴ poddaný paní kněžny kláštera svatého Jiří,⁵ že jest <na> nabral nějakých vojáků a s nima na Hol[i] přijel, a tak sobě tam neváživě s nima požíval, mým poddaným husy, slepice brali, a témuž Jírovi z chlíva krávu vzali, kderouž jest poddaný můj takovou krávu v dluhu tomu Jiříkovi Buzínovi vzal, nemohouc na něm dluhu svého spravedlivého dostati. Na toho jistého právo dal, rychtář právo vzal a jemu připověděl, že chce jemu k tomu dluhu nápomocen býti. A tak celý rok nemohl na něm poddaný můj nic jmíti. Radil se se mnou, co má činiti, aby mohl k dluhu svému přijíti, tak jsem já mu dala tu radu, když jináč nemůž dostati, aby mu krávu vzal, na poli aby ji při sobě zanechal, až on mně takový dluh přinese. Tak ten sedlák včerejšího dne přijel na něho s těma vojáky a bezděčně jemu ji vzal a k tomu ještě chtěli ho práti. On pak, nevědouce jak svého dobývati, žádajíc mě, abych mu dopomohla a v tom zastala, že jim hrozili, že ještě k nim přijedou. I nevěduc, jaké rady mu dáti, nebo sama se jich obávám[m], Vaší Mi[los]ti za radu a ochranu prosím, že mě račte v tom opatřiti, aby sobě tak ledakdos lechkomyslně na gruntech mých nepočínal. Nebo již dosti příliš ledajakýs příčiny daný mám, jestliže mě neračte, můj milý pane ujče, zastati, já nebudu bezpečna na statku svým vlastním, nebo již letos kolikery příčiny jsem měla. A to tak, že se jim zdá, že nemám, kdo by [se] mě zastal. K Vaší Mi[lo]sti se utíkám a velice žádám, že mi račte jak předkem mě, tak poddaný mé zastati a k tomu přivésti, aby ten jistej sedlák trestán byl, tak aby se jiní více toho nedopustili. Jestliže mu to trpěti budu, huře sobě počínati budou nežli nepřáteli. Jak že se tomu písaři kovářskému to proměnilo, jak sobě také letos na gruntech mých počínal, již by každý chtěl sobě tak počínati. K Vaší Mi[los]ti jsem tý naděje a prosím, že mě v tom račte zastati, nebo nevím, komu po Pánu Bohu se utéci, než k Vaší Mi[los]ti, tý naděje jsem. <...> ((S tím milost Pána Boha)) rač s námi se všemi bejti. Datu[m] na Libochovičkách⁶ v sobotu po <...> ((Všech svatých)) léta 1618.

*Eva Pětipeská z Oudrče
a na Libochovičkách⁷*

¹ Jiřík Cibulka, poddaný Evy Pětipeské z Údrče ve vsi Hole.

² Hole, ves na Slánsku východně od Kladna (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku, ve východním sousedství statku Libochovičky.

³ Noutovice, ves na Slánsku východně od Kladna (Středočeský kraj), v držení kláštera svatého Jiří.

⁴ Jiřík Buzín, poddaný kláštera svatého Jiří, pravděpodobně ze vsi Noutovice.

⁵ Žofie Albínka z Helfenburku, abatyše kláštera svatého Jiří na Pražském hradě (1601-1630).

⁶ Libochovičky, ves ve Slánsku východně od Kladna (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1560-1621).

⁷ Eva Pětipeská z Údrče († po 1621), manželka Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči († 1614), bratrance Šťastného Václava Pětipeského.

1008.

Adam mladší z Valdštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho výzvě k splacení dluhu, avšak předpokládá, že Pětipeský ví, v jaké náročné úvěrové situaci se ocitl, jelikož nemůže platit více věřitelům. Proto nesplatil Pětipeskému dluh k uplynulému termínu svatého Havla. Přátelsky a s připomenutím příbuzenství ho proto žádá o odložení splátky k termínu svatého Jiří příštího roku. Věří ve vyslyšení a zavazuje se přátelstvím.

Židlochovice, 9. listopadu 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 18, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích, Bosyni a Vobříství, panu švagru mému zvláště milému, k d[odání].

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý, zdraví i jiného všeho dobrého přeji vám věrně rád.

Psaní vaše, jemuž datum v Praze 20. dne měsíce října, jest mi dnešního dne dodáno a z přečtení jeho, nač se dále vztahuje, všemu porozuměl.¹ Co se žádosti vaší strany pokládání vám ode mne jisté sumy peněz povinné dotejče, jistě bych tak rád učiniti chtěl, ale poněvadž o tom dobře víte, v jakých těžkých termínech nyní postaven jsem, takže odnikud žádných peněz dostati a jiným věřitelům svým place bejti nemůžeme ((i taky peníze, kde rejmi jak předešlý berní měl, ty nyní vzaty a jinam odečteny jsou)), tak také že jsem o tom časněji nevěděl, abych se jinde o peníze byl objíti a vás spokojiti mohl. Z té příčiny pro tyto zašlé těžkosti mně nikterakž možné není, abych vás při již zašlým termínu s[vatéh]o Havla² buď hotovými penězi mohl spokojiti, aneb při věřitelých vašich mně oznámenejch v tom dluhu jim od vás povinném zastoupiti. Pročež vás za to přátelsky a švagrovsky žádám, že mne v tom při sobě omluvna jmíti budete. Nežli chci se o to všelijak snažiti a k tomu přičiniti, abych vás k příštímú termínu s[vatéh]o Jiří³ buď hotovými penězi spokojiti, aneb při oznámenejch páních věřitelích vašich v takové sumě zastoupiti mohl.

Kdež k vám té nepochybné naděje jsouc, že, povážíce těchto všech nynějších nepřiležitostí, se mnou spokojeni budete. A v čem vám zase libezné služby a přátelství prokázati mohu, máte mne vždycky volného najíti. S tím milost Boží s námi bejti rač. Dat[um] na Židlochovicích⁴ 9. Novembris léta 1618.

*Pana švakra volný přítel
Adam z Valdštejna⁵*

¹ O kontaktech Adama mladšího z Valdštejna se Šťastným Václavem Pětipeským ohledně úvěrových záležitostí svědčí zápis ve Valdštejnově deníku z 30. května 1617. Srov. M. KOLDINSKÁ – P. MAŤA (edd.), *Deník rudolfínského dvořana*, s. 286.

² K termínu 16. října 1618.

³ K termínu 23. dubna 1619.

⁴ Židlochovice, město jižně od Brna (Jihomoravský kraj), v držení Jana Diviše ze Žerotína do roku 1616, následně v majetku Adama mladšího z Valdštejna, od roku 1619 v držení Ladislava Velena ze Žerotína.

⁵ Adam mladší z Valdštejna na Hrádku nad Sázavou, Lovosicích, Dymokurech, Židlochovicích a Dobrovici (1569-1638), přisedící zemského soudu, hejtman Litoměřického kraje za panský stav (1600-1601, 1603-1604), maršálek českého královského dvora (1605-1607), nejvyšší berník (1605, 1607, 1611), nejvyšší sudí (1608-1611), nejvyšší hofmistr (1611-1619).

1009.

Jetřich Vlk z Kvítkova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se za zpoždění zaplacení nájmu za díly jistých dědin. Vždy byl schopen platit bez upomínání. Teprve letos měl velká vydání a málo příjmů. Posílá dlužných 19 kop a 54 míšeňských grošů. Doufá, že mu dané díly dědin v nájmu ponechá. Zavazuje se přátelstvím.

Nemyslovice, 9. listopadu 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 62, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku, na Byšicích, Bosyni a Vobřiství, panu švagru a bratru mému zvláště milému, k dodání.

((A. 1618 od p[ana] Jetřicha Vlka,¹ že mi peníze <zda> z dědin posílá.))²

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milej, téhož zdraví a v něm jiného všeho dobrého, od Pána Boha žádajíc, přeji tvý milosti upřímně rád. Vpravdě sem vždyckny na to mysli, abych tvý milosti časně z těch dílův, co se dává, peníze bez upomínání odeslal. Nemohlo mne to potkati i pro veliké vydání tento rok a málo příjmů mi přichází. Prosím, že mne ráčíš při sobě omluvna míti a mně těch dílův, dá-li nám Pán Bůh živu bejti, budoucně zanechati. Tvej milosti na poručení dnes ((co se z nich dává)) 19 kop 54 groše míšeňský posílám a tvý milosti upřímný švagr, bratr, strejce a sluha zůstávám. S tím milost Pána Boha rač s námi bejti. Datum na Nemyslovicích³ devátého dne měsíce listopadu léta 1618.

Jetřich Vlk z Kvítkova na Nemyslovicích⁴

¹ Jetřich Vlk z Kvítkova na Nemyslovicích († asi 1619), syn Jana staršího Vlka z Kvítkova, účastníka stavovského povstání.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Nemyslovice, dříve Nemeslovice, ves jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Vlků z Kvítkova, později Berků z Dubé a Lipé.

⁴ Jetřich Vlk z Kvítkova na Nemyslovicích († asi 1619).

1010.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 11. listopadu 1618

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 89v, česky

N. 7

Od urozeného a statečného rytíře p[ana] Šťastného Pětipeského z Chýš a Egrberku na Byšicích a Vobřiství, v příčině Jiřka Kokrhele.¹ Dodáno 11. Novembris A. 1618.

¹ Jiří Kokrhele, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

1011.

Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Prosí, aby jí napsal, jak se mu i s manželkou a dcerou Gerštorfové vede v Pra-

ze. Sami jsou celkem zdraví. Manžel jí po návratu z Byšic sdělil, že se Pětipeský mylí ohledně splátky úroku, údajně prý dluží pouze jeden pololetní úrok. Gerštorfová však připomíná, že za rok a půl odvedl pouze jeden úrok k termínu svatého Havla ve výši 30 kop míšeňských grošů. Nechtěla ho upomínat, rovněž nyní tak činí nerada, neboť její manžel zároveň dluží Pětipeskému 50 kop míšeňských grošů. Přesto žádá o zaplacení dlužného pololetního úroku, který jí má poslat po dceři Lidušce. Ta mu odvede celoroční kvitanci. Zároveň žádá, aby jí po dceři vrátil dlužní úpis na 100 kop (patrně míšeňských grošů), neboť mu tyto peníze odevzdal její manžel při návštěvě Byšic. Vzkazuje pozdravy a modlitby.

Samšina, 25. listopadu 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 162-163, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích, Bosyni a Vobříství, panu strejci a synu mému nejmilejšímu, k dodá[ní].

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane strejče a synu můj nejmilejší. Byšte zdravý byli a všelijak dobře měli s Vaši nejmilejší paní manželkou,¹ toho bych Vám jistě upřímně věrně ráda přála. Tak jako Vaše upřímná věrná máte a strejna. Můj zvláště nejmilejší pane strejče, majíce toto náhodné poselství do měst pražských, nemohla sem toho nikoliv pominouti, abych Vás neměla tímto svým kratičkým psaním navštívit a zvědět, kterak se spolu [se] svou nejmilejší paní manželkou a mou zvláště milou paní ceruškou na zdraví svém máte. Prosim, že mně psaním svým oznámíte, ste-li oba zdraví a jak se Vám na všem v městech pražských vede. Neb to můj Pán Bůh ví, že bych Vám přála, aby se Vám všechno na všem dobře a šťastně vedlo, [t]ak jak byste sobě sami na Pánu Bohu vinšovali a žádali. Já z daru věčného Pána Boha [se] svým nejmilejším panem² a se všemi svými v mírném zdraví zůstáváme, Pán Bůh rač nás z obojích stran dále milostivě opatrovat a ode všeho zlého chránit. Přitom, můj zvláště milý pane strejče, přijevši můj nejmilejší pan od Vás z Byšic,³ zprávu mi toho dával, že by pan strejc měl se mejlit o jeden polouletní ourok. Že ste povídali, že byste neměli víc dlužní bejti, nežli za jeden polouletní ourok dáti. Já pana strejce v tom velice prosím, že se pan strejc v tom pamatovati bude, že jest již tý jistotě⁴ půl druhého lita o [svatě]m Havle <jíž> minulo a jen jeden ourok sem přijala. A to první, když je se pan strejc ženil, asi den nebo dva před tím. Němec⁵ Váš mně jej do domu toho, jak cera má, paní Španovská,⁶ v Novém Městě⁷ svý dům v nájmu měla, přinesl, totiž třicet kop míš[eňských]. A vod tý doby žádnéj ourok mně pan strejc nedal. A já Vás taky z něho neupomínala, a to z příčiny tý, že sem věděla, že pan můj nejmilejší Vám padesáte kop dlužen byl. Chtíce, aby Vám tedy takovej dluh z celoročního ouroku zaplacen byl, můž mi pan strejc [v]pravdě věřiti, že jináč nejní.

¹ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

² Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Samšíně († 1639 v Pirně), hejtman Boleslavského kraje (1603-1604, 1606-1607), účastník třetí pražské defenestrace a stavovského povstání, komisař Boleslavského kraje (1619), pobělohorský exulant.

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egerberku (1577-1623).

⁴ Jistota – dlužní úpis.

⁵ Němec – služebník Šťastného Václava Pětipeského téhož příjmení či německého původu.

⁶ Anna Španovská z Doupova († po 1620), dcera Barbory Doupovcové/Gerštorfové z Chýš a Egerberku, manželka Mikuláše Španovského z Lisova na Pacově a Vožici († 1616).

⁷ Nové Město pražské.

Pán Bůh rač mě toho uchovati, abych měla pana strejce z něho upomínati, kdybych ho první vzala. A tak svýho zvláště milýho pana strejce přátelsky prosím, že mi za ten jeden půl líta ((pozůstalý ourok)) po cery mý <pani> Lidušce⁸ odešlete. Má Vám kvitanci⁹ na ourok celoroční od cery mý odvedena bejti. Tyž pana strejce prosím, že mi po ní odešlete tu jistotu na těch sto kop mí[šeňských], který sem panu strejci dlužna byla a Vám je pan můj na Byšicích odvedl. Pana strejce přátelsky žádám, že od mýho nejmilejšího pana a ode mě sami sobě a paní manželce Vaší nejmilejší naše služby a modlitby z vinšováním od Pána Boha všemohoucího zdraví dobrého a prodlouženého a při něm jiné všeckno nejlepši potěšitelné dobré oznámíte. A tak milostivý Pán Bůh rač bejti s námi se všemi. Dat[um] na Samšíně¹⁰ v neděli den s[va]jtý Kateřiny léta 1618.

Barbora Gerštorfová z Chýš a z Egrberku na Samšíně¹¹

⁸ Liduška Gerštorfová z Doupova († po 1618), dcera Barbory Doupovcové/Gerštorfové z Chýš a Egrberku.

⁹ Kvitance – potvrzení splacení dluhu vydané věřitelem dlužníkovi.

¹⁰ Samšina, ves a tvrz západně od Jičina (Královéhradecký kraj), v držení Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu a Malšvic (1605-1620).

¹¹ Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku na Samšíně a Kokovicích († 1639 v Pírně), mladší sestra Jana Jiřího a Jana Albrechta Pětipeských z Chýš a Egrberku, od roku 1609 manželka Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu a Malšvic, sestřenice Šťastného Václava Pětipeského.

1012.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 30. listopadu 1618

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 91, česky

N. 1

Od urozeného a statečného rytíře, pana Šťastného Václava Pětipeskýho, etc., v příčině Jiříka Kokrhele.¹ Dodáno 30. Nov[embris] A. 1618.

¹ Jiří Kokrhele, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

1013.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 3. prosince 1618

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 91, česky

N. 2

Od urozeného a statečného rytíře, p[ana] Šťastného Václava Pětipeskýho, odpověď dodána. 3. Decembris A. 1618.

1014.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Kašparu Kaplířovi ze Sulevic. Sděluje, že ho v Byšicích měl navštívit Bohuchval Berka z Dubé a Lipé, avšak byla u něj vojenská záložní jednotka, která včera zase odjela. Omlouvá se z účasti v direktoriu, neboť ho trápí

ledvinový kámen. Obává se, že kdyby se vydal do Prahy, těžce by takovou cestu odstonal. Žádá o vyřízení omluvy také dalším stavovským direktorům. Do Prahy snad dorazí nejdéle příští týden v pondělí, až nemoc pomine. Slibuje, že nahradí, co zamešká. Zavazuje se přátelstvím a službou.

Byšice, 5. prosince 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 91, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Kašparovi Kašparovi [!] Kaplíři z Sulevic, na Neustupově, Milčíně a Vlčkovcích,¹ J[eho] M[ilosti] C[isařské] radě a purkrabímu kraje Hradeckého, panu ujci mému zvláště milému, k dodání.

Službu svou Vaší mi[losti] vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého, od Pána Boha žádajíc, přeji Vaší mi[losti] upřímně a věrně rád. J[eho] M[ilost], pan Bohuchval Berka,² v jminulou sobotu ráčil se ke mně na Byšice³ zvát. Avšak reserva⁴ v pondělí jimulý ke mně přijeti a včerejšího dne po obědích zase ode mě odjeti. I ačkoliv sem té celé vůle byl včerejšího dne na cestu se vypraviti, ode dnešního dne mezi vaše mi[losti] do direkcí⁵ se dáti najíti a za jakou, již vejš oznámenou, příčinou bez o[d]povědi z měst pražských sem odjel, vašim milostem všem se omluvna učiniti, ale mohu vašim mi[lostem] oznámiti, že na zdraví svým nedostatečný se vynacházím. Nebo ten bidnej kamen mne trápí. A obávám se, kdybych se dříve nežli mi se upokojí na cestu vydati měl, že bych toho těžce odležeti a větší bolesti pocítiti musil. Protož vašim mi[lostem] za to velice přátelsky a služebně žádám, že mě jak při sobě, tak při jich mi[lostech] jinech páních direktorích v direkcí omluvna učiniti ráčíte. Chci se o to všelijace přičiniti, pokudž mi toliko Pán Bůh zdraví propůjčiti ráčí, abych, pokudž bude možné, v sobotu anebo nejdéle v pondělí mezi vaše mi[los]ti se najíti dáti a co obmeškám, to vynahraditi mohl. A co tu k žádosti mé učiniti ráčíte, nepominu se toho vašim mi[lostem] vším dobrým přátelstvím volně odsloužiti. S tím milost boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] na Byšicích v středu po s[va]jté Barboře, to jest 5. dne Decembris léta 1618.

*Vaším milostem k službám hotový
Šťastný Václav z Chýš a z Egrbergku*

¹ Kašpar Kaplíř ze Sulevic na Miličíně, Voticích a Neustupově (1535-1621), direktor/správce úřadu prezidenta české komory /nejstarší rada české komory (1606-1611), přisedící většího zemského soudu (1612-1615), purkrabí Hradeckého kraje (1615-1619), stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší písař (1619-1620).

² Bohuchval Berka z Dubé a Lipé na Bělé pod Bezdězem (1561- po 1622), relátor zemského sněmu (1583), hejtman Boleslavského kraje (1600-1601, 1608-1609, 1613-1614, 1615-1615), nejvyšší berník (1615-1616), přisedící komorního soudu (1615-1616, 1618), stavovský direktor (1618-1619), účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁴ Reserva – vojenská záloha.

⁵ Stavovské direktorium (24. května 1618 – 4. listopadu 1619).

1015.

Jiří Volf píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Prosí o milost a propuštění z vězení. Stěžuje si, že se již dost „nažral šatlavního smradu“. Obává se o svůj život. Svě provinění odčiní věrnou službou.

[Byšice, vězení], 5. prosince 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 86, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberku, panu mému milostivému, Jeho mi[los]ti.

Milostivý pane, Vaší mi[los]ti na nebeském Pánu Bohu spolu s Její mi[los]tí paní dobré i výborné zdraví i jiné všechno nejlepší spasitedlné dobré ústavičně vinšuji a žádám.

Přítom Vaší mi[los]ti za to ponížene a poddaně, pro Boha, jakž můž prošeno býti, prosím, že hněv svůj, kterýž ke mně jmíti ráčíte, mimo sebe pustiti, přečinění mé milostivě vážiti a mne z takového nesnesitedlného žalárního vězení propustiti poručiti dáti ráčíte. Však jsem se již dosti toho šatlavního smradu nažral. Bůh milej ví, jak toho zažiji. Strach, abych za to hrdlo dáti nemusil, neb jsem prve jak živ toho ničehož nezakušoval. Nechci se toho do své smrti proti Vaší mi[los]ti, co jsem nyní učinil, dopustiti, nýbrž dle své povinnosti a poručení Vaší mi[los]ti všechno rád vykonávati. S tím Vaší mi[los]t i Její mi[los]t a všechen rod Vaší mi[los]ti v ochranu věčného Boha poručena činím. Dat[um] z šatlavy¹ v středu po s[va]té Barboře léta 1618.

*Vaší mi[los]ti věrný a poslušný poddaný
Jiřík Volf,² m. p.*

¹ Míneha šatlava v Byšicích. Srov. Volfův list Pětipeskému ze 6. ledna 1619, č. 128.

² Jiří Volf, úředník Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích (1618-1620).

1016.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egerberku píše Janu Linhartovi z Najenperku, nařízenému stavovskému praporečníkovi. Připomíná žádost o propuštění svého poddaného Jakuba, syna nebožtíka Jana Šafáře, který je vězněn pro jistý nechtěný přečin. Odvolává se na přátelství mezi ním a Pětipeského otcem. Dotčenému poddanému má nařídít, aby po propuštění za doprovodu Pětipeského poddaných předstoupil před Pětipeského, který sám zjedná nápravu. Zavazuje se dobrým přátelstvím.

Obříství, 6. prosince 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 120, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Janovi Linhartovi z Najenperku na Vlkavě a Struhách,¹ Jich mi[los]ti pánův stavův Království českého nařízenému fendrychu,² panu a příteli mému zvláště milému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený ((a statečný rytíři)), pane a příteli můj zvláště milý, zdraví a v něm jiného všeho dobrého, od Pána Boha žádajíc, přeji Vám upřímně a věrně rád.

V paměti vám zůstává předešlá žádost má i také zámluva vaše v příčině Jakuba, syna n[ěkdy] Jana Šafáře,³ člověka poddaného mého, kterýž, tak nechcíc, do nějakého neštěstí

¹ Jan Linhart z Najenperku na Vlkavě a Struhách († po 1631), účastník stavovského povstání, fendrych stavovského vojska, omilostněn pardonem k pokutě (1628), účastník saského vpádu (1631).

² Fendrych – praporečník, velitel prapore, vojenská hodnost.

přišel a skrze to až posavad v[e] vězení zůstává. ((Poněvadž pak již drahný čas v tak těžkém vězení zůstává a zůstati má, tu lásku, která mezi dobré paměti otcem vašim a mým byla, poddaného svého prokážete.)) Protož vás za to důvěrně a přátelsky žádám, že nadepsané<ho>mu Jakub<a>u, člověk<a>u poddanému mému ((a tudy vám nijaké zaneprázdnění učiniti)), ((tuž jeho nechtěný na skutkem příhodu stalou mimo sebe pustíte a jeho)) z téhož vězení propustiti poručíte, tak aby s jinejma lidmi poddanejší mými domů se navrátiti mohl ((a přede mě postavil, jemu o tom poručíte, načež odpovědi přátelské žádám)). A co tu k žádosti mý učiníte, nepominu se vám toho vším dobrým přátelstvím volně odměniti. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] na <Byšicích⁴> Vobříství⁵ 6. dne měsíce prosince léta 1618.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni a Vobříství

³ Jan Šafář, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁵ Obříství, ves a tvrz na levém břehu Labe jižně od Mělníka (Středočeský kraj), od roku 1618 v držení Šťastného Václava Pětipeského.

1017.

Barbora Vřesovcová ze Žlunic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Příkře odmítá, že by s Pětipeským uzavřela nějakou smlouvu ohledně věna své sestry Johany, jeho čerstvé manželky. Smlouvu, kterou jí poslal, pokládá za smyšlenou. Nikdy k ní ani nepřitiskla svůj sekrýt. Nabádá ho, aby se choval, jak se sluší na manžela její sestry. Odmítnutou „svatební“ smlouvu mu odesílá zpět. Co se týče záležitosti jejího strýce Jana Častovce Myšky ze Žlunic, neví, na čem se s ním domluvil a nehodlá za něj odpovídat.

Libčeves, 8. prosince 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/15, fol. 83-84, česky

+ *Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni a Vobříství, panu ujci a švagru mému zvláště milému, k do-dání.*

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče a švagře můj zvláště milý. Téhož zdraví a při něm jiného všeho dobrého Vaší mi[losti] na Pánu Bohu vinšují a věrně ráda přejí.

Když jsem nedávno dnův pominulých v pilné své příčině k Vaší mi[losti] úředníka pána¹ mého libčovského² s psaním vypravila, ráčili jste mi po něm místo odpovědi a naplnění mé slušné žádosti své psaní odeslati. Kteréž, když mi v sobotu po s[vatě]m Ondřeji již pominulém k rukám přišlo a mně svědčilo, je sem otevřela a divy Vaší mi[losti] v něm přečetla. A jistě div Vaší mi[losti] mne předivný býti se zdá. Nebo kdež

¹ Jan Habart Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic na Ploskovicích, Býčkovcích, Libčovsi a Nehasicích (1590-1634), účastník stavovského povstání (1618-1620), omilostněn (1623), exulant od roku 1628, zemřel Pirně, pochován v Drážďanech.

² Libčeves, ves s renesančně upravenou tvrzí/zámekem severně od Loun (Ústecký kraj), v držení Vřesovců z Vřesovic (do 1642).

ráčíte psáti o nějakém zůstání, snešení mezi Vaší mi[lostí] a mnou, den před veselím svadebním v příčině věna po manželce Vaší mi[losti], paní sestře mé,³ jmenovaného učiněném, o tom takovém snešení zůstání zhola a dokonce žádné vědomosti nemám. Abych já jaké smlouvy svadební s Vaší mi[lostí] zavírali a po sestře své věno jmenovati, aneb co s rukojměmi pojišťovati měla, tomu zjevně odpírám. Ani sem kdy k takové smlouvě se netoliko přiznala, žádného, aby ji spisoval, o všem, jak rukojemství za též věno se stavěl, nedožadovala, ale co mně ani o ní neslyšela. Až teď při tom psaní Vaší mi[losti] takměř v pěti čtvrtích léta mně teprva od Vaší mi[losti] k ruce odeslána jest. I poněvadž sem já k té takové smlouvě ani sekrytu⁴ svého nepřitiskovala, aby se nepřiznávala, ji psáti neporoučela, žádného zůstání a snešení s Vaší mi[losti] nečinila, nezavírala, rukojmí žádných, aby za to věno slibovali, se nedožado(va)la, ani s těmi pány, jichž sekrytové při té mně od vás odeslané smlouvě se nacházejí, o to nemluvila, ani za jich mi[lostmi] se k pečetění té smlouvy neposílala. Protož v tu zbytečnou nouzi se vydávati, aby té takové v té sepsané od kohokoliv smlouvě Vaší mi[losti] vyplněno bylo, příčinou býti zapotřebno neuznávám. A poněvadž jste o věno beze mne s[e] sestrou mou a již paní manželkou Vaší mi[losti] namlouvati ráčili a namluvili, maje netoliko ji, ale i díl její k moci své, ráčíte moci zanechati takových okolkování, k paní manželce své věděti, jak na věrného manžela náležitě se zachovati. A poněvadž, jakž vejš dotčeno, žádné námluvy snešení a smluv s Vaší mi[lostí] o to věno sem nezavírala, jich psáti ani pečetiti nedala, jiných k pečetění neposílala, než Vaší mi[losti] ste to všecko sami beze mne psáti a hotoviti poroučeli i k sobě přijímati ráčili. Protož, nezáležíce mně na tom nic, takový || smlouvy mně neznámé, jakožto práci a ostarání vlastní, Vaší mi[losti] zase odsílám a za to pana ujce a švagra žádám, abyšte takovými smyšlenkami sebe ani mne zaneprázdnovati neráčili. Co se pak pana Jana Častovce Myšky ze Žlunic,⁵ pana strejce mého zvláště milého, dotejče, ráčíte-li s ním jakou námluvu až jmíti, ráčíte k němu o to domlouvati. Neb já žádného odpovídati nemohu. S tím Vaší mi[lost] Pánu Bohu k ochraně poroučím. Dat[um] na Libčovsi⁶ v sobotu, den památný Početí Panny Marie, léta 1618.

Barbora Vřesovcová rozená Myškovna ze Žlunic na Ploskovicích a Libčovsi⁷

³ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od roku 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského, sestra Barbory Vřesovcové ze Žlunic.

⁴ Sekryt – pečetní prsten, jím otištěná pečeť.

⁵ Patrně Jan Častovec Myška ze Žlunic na Malých Bečvárkách a Uriňovicích († po 1629).

⁶ Libčeves, ves s renesančně upravenou tvrzí/zámekem severně od Loun (Ústecký kraj).

⁷ Barbora Vřesovcová ze Žlunic na Dlažímě, Ploskovicích a Libčevsi († 1665 v Drážďanech), manželka Jana Habarta Kostomlatského Vřesovce z Vřesovic, pobělohorská exulantka (v Drážďanech), švagrová Šťastného Václava Pětipeského.

1018.

Anna Alžběta Čáslavská z Podolí píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá, aby jí po vyslaném poslovi odeslal svatohavelský úrok z půjčky, neboť je mu dobře známo, že termín splátky již uplynul. Dále žádá splacení celé jistiny a odmítá další odklad. Ve službě u paní „landhofmistrové“ potřebuje hotovost, navíc přislíbila půjčku někomu jinému. Opětovně žádá alespoň o odeslání zmíněného dlužného a zpožděného úroku. Očekává odpověď a vykonání žádosti. Vzkazuje pozdravy Pětipeského manželce.

Bez místa, 17. prosince 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 23, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, [B]osyni a Vobřiství, panu švagru mému milému, k do[dání].

Modli[t]bu svou vzkazuji V[aší] M[ilos]ti, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Zdraví, při něm všeho nejlepšího jiného dobrého pře[ji] V[aší] M[ilos]ti spolu s paní manželka[u]¹ věrně ráda. Vedle toho tot[o] naschválný psaní V[aší] M[ilos]ti činím a V[aší] M[ilos]ti za to přátelsky žádám, že mi ourok s[vat]o Have[l]ský po tomto vyslaném J[ejí] M[ilosti] p[ani], paní [!] odeslati ráčíte. Nebo ráčíte o tom dobře vědět, že mně peněz potřebí i již dávno taky s[vat]ý Havel minul. Což byste ráčili míti sami se rozpomenouti, že naposledy z čeho nakládati nemám a z prosta račte mi dáti všechnu sumu, neb V[aší] M[ilos]ti dýleji čekati nechci. Nebo já, souce v službě při J[ejí] M[ilosti] p[ani], p[ani] lanthofmistrové,² peněz potřebuji a taky jsem jich jinému pučiti řekla. Což se nadějíc, že mi snad ourok po tomto vyslaném odeslati ráčíte. Odpovědi od V[aší] M[ilosti] s vykonáním žádosti očekávati budu. Prosím, že ode mě paní manželce³ syý mý služby sobě ztížiti neráčíte. S tím Pán Bůh s námi býti rač. Dat[um] v pondělí, den Moudrosti l[éta] 1618.

Anna Alžběta Čáslavka z Podolí⁴

¹ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

² Patrně Johana Emilie Valdštejnová ze Žerotína na Lomnici († po 1618), od roku 1615 druhá manželka Adama mladšího z Valdštejna (1569-1638), nejvyššího hofmistra (od června 1611 do března 1619).

³ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650).

⁴ Patrně Anna Alžběta Čáslavská z Podolí († asi po 1618), vdova po Mikulášovi Vrchotickém z Loutkova na Vrchotičích († 1588), popřípadě její stejnojmenná dcera.

1019.

Alžběta Popelová z Lobkovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá ho o poskytnutí vhodného dřeva na mlýnskou hřídel. Od jeho úředníka z Obřiství se dozvěděla, že takové má. Žádá o zprávu, kdy by pro něj mohla poslat své podané. Ráda by to vyřídila dříve, než zamrzne Labe.

Praha, 17. prosince 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. D 126, fol. 19, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Vosyni [!] a Vobřiství, panu příteli a sousedu mému milému, k dod[ání].

Urozený a statečný rytíři, pane příteli a sousede můj milý. Zdraví a jiného všeho dobrého přeji vám ráda.

Naschvále k vám tímto psaním mém odsílám a oznamuji, že potřebuji dřevo jedno, které by se k mlejnu mému chvatěrubskému¹ na hřídel hoditi mohlo. Jsouce zpravena od

¹ Chvatěruby, ves, hrad a renesanční zámek jihozápadně od Mělníka u Kralup nad Vltavou (Středočeský kraj), od roku 1605 v majetku Viléma Trmala z Toušic, následně jeho syna Václava (do 1616), poté v držení Alžběty Lobkovicové z Lobkovic.

úředníka vašeho vobříského,² že by takové dříví v lesích se nacházelo a že bez vědomí a vůle vaší k tomu se přijíti nemůže, Vás za to přátelsky a sousedsky, že mi toho příti a to přátelství prokázati a při úředníku svém to tak, aby poddaným mým, kdyžkoliv proň vyslání budou, za peníze, co by za něj přišlo, vedle slušnosti oznámiti sobě nestížíte. Však bych ráda dřívěji k tomu přišla, nežli by Labe³ zamrzlo. Té naděje k vám, jakožto k panu souse[du], sem, že mne v tom, jak bych se dáleji zpravití mohla, odpovědi nepomine[te]. S tím Pán Bůh s námi býti rač. Datum v Praze v pondělí, den Moudrosti, 17. dne Decembris, léta 1618.

Alžběta Lobkovská z Lobkovic⁴

² Obříství, ves, hospodářský dvůr a tvrz na levém břehu Labe jižně od Mělníka (Středočeský kraj), od roku 1618 v držení Šťastného Václava Pětipeského.

³ Labe, česká řeka a evropský veletok v povodí Severního moře.

⁴ Alžběta Lobkovická z Lobkovic († před 1637), dcera Jana V. Popela z Lobkovic na Točniku, manželka Kryštofa mladšího Popela z Lobkovic (od 1581).

1020.

Markéta Salomena Slavatová ze Smiřic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zarmoucená oznamuje, že v neděli 18. listopadu 1618 mezi druhou a třetí hodinou v noci zemřel její bratr Albrecht Jan Smiřický ze Smiřic. Pokorně přijímá Boží vůli. Zve ho na pohřeb, který se uskuteční v Kostelci nad Černými lesy ve středu 30. ledna 1619. Pětipeský má přijet již v dva dny předem v pondělí ráno na Menší Město pražské do domu Smiřických, kde je uloženo tělo nebožtíka. Poté se zúčastní obřadu v kostele svatého Mikuláše, odkud teprve vyrazí pohřební průvod do Kostelce nad Černými lesy k hrobu. Věřící, že tělu prokáže poslední křesťanskou lásku. Doufá ve vyslyšení žádosti a zavazuje se přátelstvím. Očekává odpověď.

Dub, 17. prosince 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 45-46, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Vobříství. Panu švagru mému zvláště milému, k dod[ání].
(A. 1618 od paní Markéty Salomeny Slavatové,¹ zuve na pohřeb pana bratra svýho, pana Albrechta Jana Smiřického z Smiřic.²))³*

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milej. Zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého od Pána Boha přeji panu věrně ráda.

Vedle toho vám žalostivě oznamují, že jest mne Pán Bůh všemohoucí nenadále těžkým zármutkem navšíviti a podle neproměnitelného uložení svého dobré paměti urozeného

¹ Marie Markéta Salomena Slavatová, rozená ze Smiřic na Skalách, Náchodě, Dymokurech, Dolních Počernicích a Kostelci nad Černými lesy (1597-1655), manželka Jindřicha Michala Slavaty u Chlumu a Košumberka, dědička smiřického majetku od roku 1618 po smrti bratra Albrechta Jana Smiřického, poručnice bratra Jindřicha Jiřího Smiřického, členka dvora Fridricha Falckého a královny Alžběty Falcké, pobělohorská emigrantka, účastnice saského vpádu (1631).

² Albrecht Jan Smiřický ze Smiřic na Skalách, Kumburce, Dubu, Dymokurech, Hořicích, Kostelci nad Černými lesy, Náchodě a Škvorci (1594-1618), syn Zikmunda Smiřického ze Smiřic, od roku 1614 dědic smiřického majetku.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

pana, pana Albrechta Jana Smiřického z Smiřic na Skalách, Náchodě, Dymokuřích a Kostelci nad Černými lesy,⁴ pana bratra mého nejmilejšího, v neděli po Památce svatého Martina⁵ nyní pominulého mezi druhou a třetí hodinou na noc na celém orloji prostředkem smrti časné do své věčné slávy a k rozkošnému odpočinutí (kterémuž jest se jak za zdravého života, tak i v nemoci až do své poslední hodiny těšil a v tom doufanlivě se utvrzoval) povolati ráčil.

Což, když jest se Božské milosti (jehož svaté vůli a moci všeckno ustoupiti musí) tak líbilo, já, zarmoucena, nevěda tomu, co jiného říci, vůli svou vůli Boží pokorně podkloniti a jeho Božským neproměnitelným soudům to vše poručiti musím. I poněvadž to téhož mého nejmilejšího pana bratra tělo mrtvé, jenž bylo (nepochybně věřím) Chrámem ducha svatého, jiného nepotřebuje, nežli aby zase do země, z níž vzato jest, poctivě a počestně pochováno bylo a v ní radostného z mrtvých vzkříšení a zase dokonalého s duší spojení očekávalo. A jsouce já toho oumyslu též mrtvé tělo vejš jmenovaného mého nejmilejšího pana bratra vedle povinnosti své dobrým a chvalitebným křesťanským || způsobem, dá-li Pán Bůh, v středu po Obrácení svatého Pavla na víru křesťanskou,⁶ to jest 30. dne Januari, nejprve příští, v kostele při zámku Kostelci nad Černými lesy⁷ náležitě dáti pohřbiti.

Což, aby tím poctivěji se vykonati mohlo, vás za to přátelsky žádám, že k témuž času do měst pražských přijedete a před tím ten pondělí, to jest 28. Januari,⁸ do domu téhož někdy pana bratra mého nejmilejšího v Menším Městě pražském v rynku ležícího (kdež na tento čas to mrtvé tělo zůstává) tím raněji a nejdéle v hodin osum na půl orloji se najíti dáte. Odtud nejprv to tělo mrtvé do kostela svatého Mikuláše⁹ v témž Menším Městě pražském a po vykonání tu řádův křesťanských dále z měst pražských na dotčený zámek Kostelec a potom až i k hrobu doprovodíte a jemu tu poslední lásku křesťanskou (kterouž jste k živému vždycky nakloněni byli) i po smrti prokážete.

Čehož já se (jsouc té nepochybně naděje, že tato žádost má při vás své místo obdrží) vám v potěšitedlnějších příčinách všim dobrým přátelstvím odměniti nepominu. Odpovědi s naplněním žádosti očekávaje. S tím milost Pána Boha našeho s námi se všemi bejti rač. Dat[um] na zámku Dubu¹⁰ 17. [Decem]bris léta 1618.

*Markéta Salomena Slavatová, rozená z Smiřic na Skalách, Náchodě,
Dymokuřích, Dolejších Počernicích a Kostelci nad Černými Lesy¹¹*

⁴ Albrecht Jan Smiřický ze Smiřic (1594-1618).

⁵ Dne 18. listopadu 1618.

⁶ Dne 30. ledna 1619.

⁷ Kostelec nad Černými lesy, město východně od Prahy (Středočeský kraj), v držení Smiřických ze Smiřic, roku 1622 zkonfiskováno Markétě Salomeně Slavatové ze Smiřic.

⁸ Dne 28. ledna 1619.

⁹ Kostel svatého Mikuláše na Malé Straně, původně gotický farní kostel ze 13. století zasvěcený svatému Mikuláši z Myry, až do poloviny 17. století na místě dnešního barokního dómu.

¹⁰ Český Dub, městečko jižně od Liberce (Liberecký kraj), v držení Smiřických ze Smiřic, posmrtně zkonfiskováno Albrechtu Janovi Smiřickému ze Smiřic (1622).

¹¹ Marie Markéta Salomena Slavatová ze Smiřic (1597-1655).

1021.

Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přeje zdraví a k nastávajícím vánočním svátkům posílá Pětipeskému jednoho srnce. Doufá, že přijme skromný dar s povděkem.

Doksy, 18. prosince 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 110-111, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egerberku na Byšicích, Bosyni a Vobříství, panu švagru a bratru mému zvláště milému, k dod[ání].

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého, od pána Boha žádajíc, přeji panu švagru věrně rád. Nemajíce na ten co jiného, panu švagru teď příležitě k těmto nastávajícím Božím hodům vánočním jednoho srnce odsílajíc, daruji. Pán Bůh rač dáti, aby jej pan švagr v dobrým zdraví požití mohl. V té naději zůstávám, že z mála za vděk přijato bude. S tím milost Boží s námi býti rač. Dat[um] v zámku Dokzi¹ 18. [Decem]bris A. 1618.

*Páně švagrů vždyckny volnej bratr a soused každýho času zůstávám
Václav starší Berka z Dubé z Lipého na Loučení, Dešné, Housce,
Vidimi, Novém Berštejně a zámku Bezdězi
V[áclav]. B[erka].²*

¹ Doksy, město a renesanční zámek jihovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (1596-1621).

² Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučení, Dešné, Housce, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

1022.

Jan mladší Varlejš z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egerberku. Žádá, aby mu co nejdříve poslal výpis sněmovních artikulů, neboť jej nutně potřebuje pro jmenování důstojníků a napravení mnoha nedostatků ve vojsku. Dokument měl dostat již při „zmustrování“ vojska za přítomnosti Pětipeského a Václava Budovce z Budova, kdy se však jeho vydání pro zaneprázdněnost odložilo. Doufá ve vyslyšení této naléhavé žádosti. Zavazuje se službou.

Rudolfov, 24. prosince 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 63, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egerberku na Byšicích, Bosyni a Vobříství, direktoru a radě zemský k[rálovství] Č[eského], panu švagra a bratru mému upřímně zvláště milému.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj důvěrně obzvláště milý. Od Pána Boha zdraví i jiného všeho dobrého přeji Tvé mi[los]ti upřímně a věrně rád. Můj zvláště milej pane švagře, za to Tvé mi[los]ti žádám, že po náhodným poselství, co by nejdřív možné bylo, ráčíš mi tak mnoho lásky prokázati a jak na vonen čas spolu s panem z Budova¹ ráčíš ste mě s rejtarstvem² mým mustrovati,³ měl mi byl

¹ Václav Budovec z Budova na Mnichově Hradišti (1551-1621), panský stav od května 1607, čelní představitel českobratrské šlechty a stavovské protihabsburské opozice, nejvyšší berník (1592, 1594, 1595,

artyklsprýf⁴ od Vaš[ich] [mil]o[s]tí vydán bejti, ale se bylo odložilo, že mi měl byl odeslán býti, ale zaneprázdnění nám zbránilo, že mi jej odeslati ráciš. Nebo hned po svátčích ho budu potřebovati. Má se právo vosaditi pod mým nejvyšš[š]ím laitenamta⁵ kompanií⁶ a pro přetržení jinšich mnohých neřádův jest mi ho pilná potřeba. Věřím, že k žádosti mé tak učiniti ráciš. Zase Tvé mi[los]ti sem každýho času hotový k službě. A s tím ochrana Pána Boha našeho rač s námi býti. Dat[um] z Rudolfštat⁷ 24. December An[n]o 1618.

Tvé mi[los]ti volný k službě
Jan m[ladší] z Bubna⁸

1596/1597, přisedící komorního soudu (1611, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618), stavovský direktor (1609, 1618-1619), prezident apelačního soudu (1619-1620), spisovatel.

² Rejtarstvo – jezdeckvo.

³ Mustruvat – svolat, vypravit vojsko.

⁴ Artiklsprýf – výpis sněmovních artikulů.

⁵ Lajtenampt, lajtnambt, leitenant – důstojnická hodnost na úrovni poručíka.

⁶ Companie, kumpanie, kompanie – vojenská jednotka na úrovni roty, setniny o síle přibližně 100 mužů.

⁷ Rudolfov, město východně od Českých Budějovic (Jihočeský kraj), založeno jako hornické městečko roku 1585 císařem Rudolfem II. Habsburským, v letech 1618-1619 na straně stavovského povstání.

⁸ Jan mladší Varlejš z Bubna na Závrší (1570-1635), evangelický rytíř a válečník, účastnil se protitureckých a protibočkajovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska (jmenován 25. května 1618).

1023.

Jan Jindřich Cukr z Tamfeldu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egerberku. Nemohl společně s manželkou vyhovět jeho žádosti o službu, neboť je již dlouho nemocen, a pak také utrpěl škody požárem, které musí aspoň trochu napravit. Třetím důvodem je válečný nepokoj a zaneprázdnění, protože přebývá pouze půl míle od „ničemné“ Plzně. Přesto alespoň krátce švagrovi píše. Žádá o zprostředkování služby pro svého dvanáctiletého syna Jana Jiřího u nějakého šlechtice. Již ho poslal do pole k Českým Budějovicím k jistému fendrychovi, avšak pro pobyt v zimním ležení je dosud příliš mladý. V dospělejším věku by však mohl být „dobrým soldátem“, v čemž mu nechce zbraňovat. Zavazuje se službou a dobrým přátelstvím. Vzkazuje pozdravy Pětipeského manželce.

Veselí, 24. prosince 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 31-32, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích, Bosyni a Vobříství, panu švagru, bratru mému upřímně starodávnýmu a zvláště milému, k dodání.

Službu svou povolnou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj starodávný, upřímně a zvláště jmilý. Zdraví, v něm jiného všeho nejlepšího dobrého, Tvé milosti na Pánu Bohu vinšující, upřímně a věrně rád přeji. I nemoha sám osobně, tak jakž bych jistě rád chtěl, dle staré lásky a seznámení naše spolu Tvé milosti, spolu s manželkou¹ mou nejmilejší ((navštívit)) a panu švagru na službu hleděti. Jedno z příčiny a té časté

¹ Alžběta Sibyla Pětipeská z Chýš a Egerberku († 1621), první manželka Jana Jindřicha Cukra z Tamfeldu na Senči († před 1636).

a dlouho <ne> ((tr))vající mé nemoci. Druhé, že sobě zasi tu mou zhoř a škodu, která mi se od ohně stala, drobet zasi spraviti dám. Třetí pak, s týmž nepokojem válečným a zvláště pak já posavad všelijaké zaneprázdnění ((a překážky)) sem měl, neb sem jen půl druhé mile od té ničemný Plzni.² Však pana švagra mého zvláště milého tímto mém kratičkým a upřímným psaním navštěvuji. A kterak se s J[ejí] milostí, paní manželkou³ svou nejmilejší jímavati ráčíte, přátelsky za oznámení žádám. A podle toho, znajíce Tvou milost vždycky laskavého a upřímného ke mně, za to přátelsky žádám, že mně nápomocen bejti ráčíš, neb sám málo dle oznámené příčiny z domu a mezi podctivé lidi jeti mohu, abych syna mého Jana Jiříka⁴ někde k některému panu k službě <se dostatí> dáti mohl, při kterémž by také něco se učiti, zkusiti a zhlídnouti mohl, tak aby se, bohdá, taky předně Pánu Bohu, Vaší[m] milostem ((pánům přátelům)) a všem podctivejm [!] lidem chovati uměl. Léta jeho sou 12 let, měl sem jeho dole u Budějovic⁵ při jednom fendrychu⁶ i vidím, že pachole malý ((k věcem vojenským jistě jest)) a žádné stálé kvartýry⁷ posavad nemají, zima také na něho jest. Zasi tyto svátky, bohdá, pro něj odeslati chci. Bůh dá-li, se bohdá [!] u některého poctivého člověka, bud' u pána neb rytíře, chovati a Pán Bůh jemu k dospělejším letám přijíti dá, může také ještě zoldátem býti. Ode mě jemu zbráněno nebude. A což tu můj upřímně a zvláště milej pan švagr na žádost mou učiniti ráčí, nepominu se jemu, bohdá, i všemu domu jeho spolu s mýma dobrýma dítkami všelijakým možný[m] dobrým přátelství[m] odsloužiti a odměniti. Také služebně žádám, že se tak mnoho ponížiti ráčíš a J[ejí] M[ilost] paní manželce Tvé nejmilejší mejch mno[ž]ství služeb s vinšováním na Pánu Bohu všech dobrých věcí oznámiti ztížiti neráčíš. S tím milost a ochrana Boží s náma se všemi bejti rač. Datum na Veselí⁸ v pondělí po s[v]a[tém] Tomáši léta 1618.

Tvé milosti v[olný] s[luha] a švagr do smrti
Jan Jindřich Czuker z Tamfeldu a na Veselí⁹

² Plzeň, krajské město (Plzeňský kraj), královské město, během stavovského povstání obsazeno Petrem Arnoštem z Mansfeldu (od 21. listopadu 1618 do března 1621).

³ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Jan Jiří Cukr z Tamfeldu († po 1618), syn Jana Jindřicha Cukra z Tamfeldu a Alžběty Sibylly Pětipeské z Chýš a Egrberku.

⁵ České Budějovice, krajské město (Jihočeský kraj), královské město.

⁶ Fendrych – praporečník, velitel praporce, vojenská hodnost.

⁷ Kvartýr – vojenské ubytování, ležení.

⁸ Veselí, Veselá (část obce Hrádek), ves jižně od Rokycan (Plzeňský kraj), v držení Jana Jindřicha Cukra z Tamfeldu (1615-1623).

⁹ Jan Jindřich Cukr z Tamfeldu na Senči († před 1636), křivoklátský hejtman, hejtman Rakovnického kraje (1611-1612), účastník stavovského povstání (1618-1620).

1024.

Henyk z Valdštejna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Na jeho žádost mu odesílá zatčeného poddaného Matouše Kuchaře. Zavazuje se přátelstvím a doufá v obdobnou službu.

Dobrovice, 29. prosince 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 32, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni a Vobříství, panu synu a sousedu mému vzláště milému, k d[o-
dání].*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane synu a sousede můj vzláště milý. Zdraví, téhož a jiného všeho dobrého přeji panu synu věrně rád.

Psaní po vyslaných pana syna, nimiž mně, že sem jemu takové přátelství prokázal, a Matoušem Kuchařem,¹ poddaným jeho, zjistiti se poručil ((děkuje)), jest mi dodané, žádající mne přitom, abych jemu téhož poddaného po týchž vyslaných odeslal. Vedle kteréžto žádosti pana syna tak činím a téhož jistého Kuchaře sem vzíti poručil. Nebo ve všem mně možném panu synu každého času volný otec zůstávám. Jsouce té naděje, že pan syn zase mejm upřímnem synem a sousedem zůstávati bude. S tím milost Boží s námi býti rač. Dat[um] na Dobrovici² v sobotu po Mládátkách léta 1618.

*Panu synu upřímný otec, souseď i sluha zůstávám
Henyk z Valdštejna na Dobrovici a Kunstberce,³ m. p.*

¹ Matouš Kuchař, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

² Dobrovice, město a renesanční zámek jihovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Henyka z Valdštejna (do 1623).

³ Henyk z Valdštejna na Dobrovici a Kunstberce (1568-1623), komorník a rada arciknížete Maxmiliána Habsburského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant v Drážďanech, kmotr Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

1025.

Pavel Vrabec, bosyňský správce, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podle instrukce se snažil opatřit šneky, což se mu však dosud nepodařilo. Vinaři je totiž předtím všechny vynosili, jelikož se jim za jejich sběr neplatilo. Brání se nařčení, že do Prahy posílá málo ptáků. Vinen je tím poddaný Čihák z Hostína, který je nosí prodávat do Mělníka. Posílá mu čerstvě zastřelenou srnu, protože se dozvěděl, že bude mít vzácné hosty. Dále odesílá 37 kvíčal a dopis od Henyka z Valdštejna. Zítra budou Byšičtí vozit dříví, několik mlatců bude na sladovně mlátit pšenici a oves. Jiní sekají dříví. Rozvezl se jeden stoh staré ovesné slámy.

Byšice, 30. prosince 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/15, fol. 5, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni a Vobříství, J[eho] M[ilosti] panu mému, vrchnosti mé dědičné, J[eho] M[ilosti], k dodání.

Vaši mi[los]ti, urozený a statečný rytíři, pane Šťastný Václave Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích <a> Bosyni a Vobříství. Zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého, požehnání, ano i šťastného a dlouhého panování nad námi, věrnými poddanými, za mnohá prodloužená léta i J[ejí] m[ilosti] paní,¹ upřímně na modlitbách svých ponížených vinšujíc, upřímně žádáme.

Tak jakož jsem na jisté poručení Vaši mi[los]ti a cedulky mně v pátek dodané sobě poručeno jsem měl, strany šnekův, těch až posavad sem dostati nemohl. Nýbrž tak mi vinaři vzkázali, že jest je k přínosu takměř všechny vynosil, že jich není kde bráti a ž[e] se mu od nich nic nedává. Druhé, strany ptákův, tak málo že sem jich odeslal, jest toho jistá příči-

¹ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

na, že jest mi Vystrčil² hostinský oznámil, že již po dvě soboty Čihák³ hostinský ptáky na Mělník⁴ nosil, a tak smejšším, že jich tím tak málo se Vaší mi[los]ti dodává. Dnešního dne myslivec zastřelivši srnu, a já, věda, že zejtra ráčíte u sebe míti mnoho dobrých poctivých lidí, Vaší mi[los]ti ji odsílám a 37 kvíčal i tolikéž psaní od pana Henyka z Valdštejna⁵ svědčící.

Strany pak hospodářství mohu oznámiti, že zejtra, dá-li Pán Bůh, Byšičtí⁶ dříví voziti budou a mla[t]ci 4 pšenici na sladovnu mlátiti budou a 4 voves. Jiní dříví v lesích sekati mají. Z Přívor⁷ mají zejtra ječmene na slámu ječmen [!] 4, tři musejí na Bosyni.⁸ V sobotu vozili jeden stoh ovesný starej, pravíce, že pro slámy jej svěsti, že jest musil. Nyní na ten čas nevím, o čem více Vaší mi[los]ti psáti. S tím v milostivou a laskavou ochranu Hospodínovu Vaší mi[los]t i j[ej] m[ilost] paní poroučena činím. Datum na Byšičích v neděli první po Narození Krista Pána léta 1618.

Vaší mi[los]ti věrný poddaný
Pavel Vrabec Bosynský⁹

² Vystrčil, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Hostín.

³ Čihák, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Hostín.

⁴ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské komorní město a panství, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁵ Henyk z Valdštejna na Dobrovici a Kunstberce (1568-1623), nařízený berník v Boleslavském kraji (1602), komorník a rada arciknížete Maxmiliána Habsburského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant v Drážděnech, kmotr Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁶ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁷ Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

⁸ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

⁹ Pavel Vrabec, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce dvora Bosyně.

1026.

Petr Gerštorf z Gerštorfu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Děkuje za vrácení peněz, které předešle zapůjčil vojákům vyslaným od Pětipeského. Ohledně způsobu prodeje ryb oznamuje, že se prodávají na džbery; v ceně čtyři kopy za džber kaprů, šest kop za džber štik a tři kopy za džber drůbeže (drobných ryb či potěru). Ryb je nedostatek kvůli nedokončenému výlovu rybníka Blato, který přerušil mráz. Ryby, jež se podařilo svězt, jsou však dobré. Místní hejtman pro zachování vlastní reputace odpirá přednostnímu odprodávání ryb mezi přátele. Bude nutné počkat na doložení rybníků. Poděbrady, 31. prosince 1618

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 139-140, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberka na Byšičích, Bosyni a Vobříství, panu švagru a bratru mému zvláště důvěrně milému, k dodání.

Službu svou vzkazují Tvý milosti, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Od Pána Boha zdraví a v něm jiného všeho dobrého pře[ji] Tvý milosti věrně a upřímně rád. Penize odeslané mně, kderé sem byl soldátům od Tvý milosti vyslaným

zapijčil, je sem od vyslanýho zcela a zouplna přijal. Tvý milosti služebně děkuji, čeho si ráčil naříditi, že mi odeslaný sou. Co se pak žádosti Tvý milosti dotýče strany ryb, abych Tvý milosti oznámil, jak by se prodávaly, mohu Tvý milosti oznámiti, že se na džberý prodávají a d[ž]ber kaprů za čtyry kopy, štik za šest kop, drůbež¹ za tři kopy. I ačkoli jich na mále na sádkách jest, pro nesloveni² rybníka Blatu³ tak řečeného, tak když jej loviti počali, v tom mrazy přišly, takže ryby musely přes zimu pod ledem zůstati. Ale co se jich na sádky svezlo, jistě dobrá ryba jest. Však pan hejtman zdejší tomu nechce, abych jeden přítel druhýmu ryb za hotové peníze jednati měl, když mu ten sem napíše, kdo jich potřebuje, nebo on při své reputaci zůstati chce. Vidi-li se Tvý milosti jemu napsati, smyslím, že to učiní, a já také nepominul bych sám při tom býti, tak aby se Tvý milosti něco dobrýho dostati mohlo. V září jich na sběr 23. též 26., jak se kdy trefí. Z druhýho braku⁴ třiceti a neb jeden d[en] navíc. S tím se Tvý milosti na všem dobře a št[as]t[ne] míti vinšuji. Pán Bůh rač dáti, abycho[m] se v tomto přicházejícím novým roce v dobrým a št[as]t[ne]m zdraví shledati mohli. Datum z Poděbrad⁵ v pondělí po s[vyatém] Janu evandělistu páně léta 1618.

*Tvý milosti poslušný švagr a sluha zůstávám
Petr z Gerštorfu,
J[eho] M[ilosti] C[ísařské] fořtmistr⁶*

¹ Míněno patrně ve významu drobných ryb.

² Míněno „nevylovení“.

³ Blato, zaniklý rybník, dnes osada Blato severně od Poděbrad (Středočeský kraj), rybník patřil na přelomu 16. a 17. století mezi největší rybníky v Čechách (asi 900 hektarů), byl součástí Poděbradské rybníční soustavy napájené takzvanou Novou strouhou.

⁴ Brak – druh, výběr, výlov, horší výběr z dobytka či ryb.

⁵ Poděbrady, lázeňské město jihovýchodně od Nymburka (Středočeský kraj), vodní hrad, královské komorní město.

⁶ Petr Gerštorf z Gerštorfu († po 1623), císařský fořtmistr panství Poděbrady a Kolín, účastník stavovského povstání.

1027.

Jan mladší Varlejš z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že mu jeho kvartýrmistr přivedl dvě klisny. Jednu černohnědou a slepou na jedno oko, druhou světlejší a vhodnější k tahu (patrně do pole). Obává se, že pro hříbata jsou však obě příliš „prosté“. Jejich cena byla 65 kop míšeňských grošů, což neodpovídá jejich stavu. Přesto je přijal a čeká na schválení Pětipeského. Lepší koně jsou totiž již rozebráni. Ptá se na zdraví Pětipeského a jeho manželky. Dovolává se boží přízně pro stranu pod obojí. V poli je mnoho nemocných, ovšem je to boží vůle a prostředek k jejich ukáznění. Dodává, že by neměl Pětipeského s manželkou tak často obtěžovat v záležitosti paní Kristýnky (Doupovcové z Doupova), přesto věří, že na něj v tom dále pamatují. Rudolfov, 4. ledna 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 76-77, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích, Bosyni a Obrěství, direktoru a radě zemské k[rálovství] Č[eského], panu švagru a bratru mému důvěrně a upřímně milému, k dodání.

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště důvěrně a velice milej. Od Pána Boha zdraví a sumou jiného všeho nejlepšího dobrého přeji Tvé

mi[los]ti věrně a upřímně rád. Můj zvláště milej pane švagře, Tvé mi[los]ti oznamuji, že můj kvartýrmistr¹ ke mně přivedl 2 klisny. Jednu z černohnědou, ale jest na jedno voko slepá, tak jako prostřední klisny mezi sedláky se nacházejí, a druhá trochu světlejší, ale hrubě proměnná, k tahu se hodí do díla. Obávám se, že sou hrubě prostý pro hřibata. Práví, že za obě dvě dal 65 kop m[išeňských]. Kdyby ta druhá proměnná byla, tak jako ta temnější, a ta taky měla vobě voči, stály by dobře za ty peníze. Já sem je vzal na ten čas mezi svý až do dalšího Tvé mi[los]ti oznámení. Prosím, rač napsati zase svou resoluci. Takto sice v čas potřeby, zvláště k jaru, by skoro za ty peníze stály. Nelze zde nic švarného dostati, všecko to jest rozebráno, nebo já mám na Tvou mi[los]t paměť, kdyby se co mohlo trefiti. Prosím, že sobě mi neráčíš o zdraví svým a své nejmilejší paní manželky² oznámiti a podle toho mých služeb poslušných množství oznámiti. Já sem, chvála Pánu Bohu, zdráv. Pán Bůh rač dále nás z obojí strany milostivě opatrovati. Je zde mnoho nemocných, ale vojna nemůže celá bejti. I to Pán Bůh ráčí všecko způsobiti proti našemu rozumu, sou to kázně Boží pro naše polepšení. A s tím milosrdnej Pán Bůh rač dáti, abychom šťastně s veselou a potěšitelnou myslí v dobrém trvanlivém stálém pokoji mohli spolu se za dlouhý časy ve zdraví shledávati. Dat[um] v Rudolfštat³ 4. dne Januari An[n]o 1619.

*Tvé mi[los]ti do smrti upřímn[nej] služebný švagr
Jan m[ladší] z Bubna⁴*

P. S. Skoro tak často nesmím Tvou mi[los]t turbírovati,⁵ však že na mě ráčíš míti paměť s Její mi[los]tí, paní manželkou svou u Její mi[los]ti paní Kristýnky,⁶ sem té víry. Jako se našla při tom zjevným hříšníku <...>, rač po sobě hádat.

¹ Kvartýrmistr – ubytovací důstojník.

² Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

³ Rudolfovo, město východně od Českých Budějovic (Jihočeský kraj), založeno jako hornické městečko roku 1585 císařem Rudolfem II. Habsburským, v letech 1618-1619 na straně stavovského povstání.

⁴ Jan mladší Varlejš z Bubna na Závrší (1570-1635), evangelický rytíř a válečník, účastnil se protitureckých a protibočkajovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska (jmenován 25. května 1618).

⁵ Turbírovat, turbovat – vyrušovat, znepokojovat.

⁶ Kristýna Doupovcová z Doupova († po 1620), dcera Barbory Doupovcové z Chýš a Egrberku.

1028.

Jiří Volf píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o milost a propuštění ze šatlavního vězení v Byšicích, kde je držen již pět týdnů. Hájí se, že byl u Pětipeského nespravedlivě pomluven. Zavazuje se věrnou službou. Žaluje, že se v Byšicích podle zpráv od šatlavního biřice dějí vážné nekalosti. Rychtář Tobiáš Pekař a bosyňský správce Jiří Vrabec se v pekárně u Kuchařů již od svátku svatého Štěpána opíjejí, mívají tam lázně a různé hostiny, že jednou ani nemohli sníst všechny ptáky. Opilý rychtář již chtěl posekat svou ženu. Zanedbává se hospodářství a dějí se samé nekalosti, což za jeho správcovství nebývalo. Pětipeský by měl přijet domů a přesvědčit se o tom na vlastní oči. Byšice, 6. ledna 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 82-83, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích, Bosyni a Vobříství, Jeho mi[los]ti panu mému milostivému, k d[odání].¹

¹ Jiří Volf opakuje svoji prosbu o propuštění z vězení. Srov. list č. 1016.

Vaší mi[los]ti, urozený a statečný rytíři, pane můj milostivý, Pán Bůh všemohoucí rač V[áš]i. M[ilost]i. spolu s J[ej]i. M[ilost]i. paní² dáti předně zdraví, při něm své s[va]té požehnání, šťastného a prodlouženého panování, toho já Vaší mi[los]ti, jakožto věrný poddaný, od Jeho Božské mi[los]ti vinšuji a žádám.

Milostivý pane, Vaší mi[los]ti se vši náležitou uctivostí poníženě a poddaně, jak předešle, tak i ještě nyní, pro Boha prosím, že se ke mně milostí křesťanskou nakloniti, provinění mě proti Vaší mi[los]ti učiněné mně milostivě ráčíc odpustiti a z takového vězení, v kterémž již 5 neděl zůstávám, propustiti poručiti ráčíte.

Já Vaší mi[los]ti připovídám, že se vedle nejvyšší možnosti své bedlivě o to snažiti chci, abych, dokud živ budu, žádným způsobem v ničemž Vaší mi[los]ti nehněval, nýbrž poručení Vaší mi[los]ti ve všem poníženě a věrně vykonávati.

Co se pak dotejče mého při Vaší mi[los]ti od některých lidí pomluvení, kdy koliv ráčíte míti práz[d]nost, když dá Pán Bůh, ráčíte domů přijeti, den k tomu obrati a to před sebou vyslejšchati, chci jim z toho odpov[i]dati a z sebe svěsti. Račte porozuměti, že z pouhé nenávisti jsem při Vaší mi[los]ti pomluven, a to od těch, kterým jsem po jich vůli býti nechtěl a že ne pro můj užitek, ale pro Vaší mi[los]ti dobré a přetržení škod se stalo. Kdyby raději ti, kteří o mně nedůvodně mluvili, nyní Vaší mi[los]ti pravdu mluvili a jak se nyní hospodaří a spravuje, tehdy byste ráčili seznati, že za mne nikdy taková nepráva a neřádné nebyly. Včera 3 neděle strojili v pekárně lázni, po lázni panket, nemohli ptáky všechny snísti. Biřic, uzerouc se, tam přinesl, biřic řekl mně, Kamber,³ že se, Vrabc⁴ a Pekař⁵ s klíčnicí ve sklepě užrali. V středu před s[va]tým Tomášem⁶ pravil mně Kokrhel,⁷ že Vrabc a Pekař užrali byli, že mluvíti nemohli. Na s[va]tého Štěpána⁸ vzali do pekárny od Kuchařov⁹ 3 žejdlíky páleného a jen co Kubičková¹⁰ u Kuchařů byla. Na den Mlád'tek¹¹ opět byli v pekárni opilí. Přišel tam rychtář asi hodinu na noc, pila s nimi Kubičková. Dnes opět s biřicem 3 žejdlíky páleného v pekárni vypili. Biřic, uzerouc se tam, chtěl potom u rychtáře svou ženu sekati. Co se víceji ke škodě Vaší mi[los]ti nyní děje a se ukázati motci bude, když dá Pán Bůh, ráčíte domů přijeti, Vaší mi[los]ti oznámím.

Té důvěrné naděje k Vaší mi[los]ti jsem, že prozba má ponížená při Vaší mi[los]ti své místo obdrží. Odpovědi milostivé očekávaje, Vaší mi[los]ti spolu s J[ej]i. M[ilost]i. paní v ochranu Pána Boha poručena činím. Dat[um] z šatlavy byšický v neděli den s[va]tých Tří králův léta 1619.

*Vaší mi[los]ti věrný poddaný
Jiřík Volf,¹² m. p.*

² Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

³ Blíže neidentifikováno.

⁴ Jiří Vrabc, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce dvora Bosyně.

⁵ Tobiáš Pekař, rychtář z městečka Byšice, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Dne 26. prosince 1618.

⁷ Jiří Kokrhele, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁸ Dne 26. prosince 1618.

⁹ Patrně manželka Matouše Kuchaře, poddaného Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁰ Patrně manželka Jakuba/Kubička, poddaného a služebníka Šťastného Václava Pětipeského.

¹¹ Dne 28. prosince 1618.

¹² Jiří Volf, úředník Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích (1618-1620).

1029.

Zikmund Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvá se, aby jeho poddané Lidmile, vdově po Janu Volákovi ze vsi Lhotka, byly

vyplaceny spravedlivé sirotčí důchody, a to od matky Jana Voláka Anny ze vsi Míkov, poddané Šťastného Václava Pětipeského. Podle rejstříků purkrechtního soudu činí výše sirotčího důchodu tři kopy nejmenované měny ročně. Zavazuje případnou podobnou službou. Očekává odpověď.

Beřkovice, 6./7. ledna¹ 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudniční (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 19, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku na Byšicích, Bosyni, Vobříství nad Labem a zámku Mělnickém, Jeho mi[los]ti královské dvoru v Království českém maršálku, panu švagru, kmotru, bratru a sousedu mému zvláště milému, k dod[ání].

((V nebytí páně doma, k odevření panu hejtmanovi.))²

((Léta 1619 od p[ana] Zigmunda Belvice³ o spravedlnost.))⁴

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře, kmotře a bratře a sousede můj zvláště milý, pán Bůh rač dáti Tvý mi[l]o[sti] zdraví a při tom jiného všeho dobrého, přeji Tvý mi[l]o[sti] i všechněm Tvým mi[l]o[sti] milým věrně upřímně rád. Lidmila,⁵ manželka n[ěkdy] Jana Voláka⁶ ze vsi Lhotky, poddaná má, zprávu mi toho učinila, která že má spravedlnost po Anně Volačce⁷ ze vsi Míkova,⁸ vlastní materi téhož Jana Voláka, kterážto spravedlnost každého roku po 3 kopy sirotkům a dětem téhož n[ěkdy] Jana Voláka se klade, tak jakž v registrech purgkrechtních zapsáno jest. Mně jest táž nahoře jmenovaná Lidmila za toto přimluvné připsání k Tvý mi[l]o[sti] požádala. I poněvadž předešlých let týž Lidmile na místě dítek jejich a sirotkův taková spravedlnost, totižto po 3 kopách, se propouštěla, Tvou mi[l]o[st] za to přátelsky a sousedsky žádám, že tolikéž ráčíš poručiti, aby poddaný mé taková spravedlnost propuštěna byla. Já zase, kdyby se taková věc neb k tomu podobná [na] gruntech mých přítřefila, na připsání Tvý mi[l]o[sti] touž měrou bych chtěl odměniti a jiným dobrým přátelstvím odsloužiti. Za odpověď, kterou bych poddaného svého zpraviti mohl, žádám. A s tím milost Pána Boha rač býti s námi se všemi. Datum na Beřkovicích⁹ v pondělí, den s[va]tý[ch] Tří králů, léta 1619.

*Zigmund Belvic z Nostvic, na Beřkovicích a Střemách,
J[eho] M[ilosti] krá[lovské] rada¹⁰*

¹ Patrně chyba v dataci, svátek Tří králů připadl roku 1619 na neděli 6. ledna, zatímco list je datován v pondělí na Tři krále, tedy nejspíše 7. ledna 1619.

² Autograf odesílatele, Zigmunda Belvice z Nostvic.

³ Zigmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách († 1621), hejtman Boleslavského kraje (1613-1614), královský rada Fridricha Falckého (1619-1620).

⁴ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Lidmila Voláková, poddaná Zigmunda Belvice z Nostvic ze vsi Lhotka.

⁶ Jan Volák, poddaný Zigmunda Belvice z Nostvic.

⁷ Anna Voláková, matka Jana Voláka, poddaného Zigmunda Belvice z Nostvic.

⁸ Míkov, osada jihovýchodně od Mělníka nad Labem v držení Šťastného Václava Pětipeského.

⁹ Dolní Beřkovice, ves a panství na Labi severozápadně od Mělníka (Středočeský kraj), do roku 1621 v držení Zigmunda Belvice z Nostvic.

¹⁰ Zigmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách († 1621).

1030.

Jakub Dlouhý z Růženého píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvá se za vyjednání propuštění Adama Vávřů z Klomína, poddaného Barbory Vře-

sovcové ze Žlunic, a to i s jeho dětmi a spravedlností na grunt Evy Mlachubky v Obříství. Grunt je spustlý a potřeboval by hospodáře. Přišlo psaní od Václava Berky z Dubé a Lipé ohledně přívozníka, jehož milá byla uvězněna. Informuje o dalších záležitostech poddaných. Ptá se, jak zařídít zpracování masa v Byšicích a Přívorech. Obřístevská čeled' vozí dříví. Lednice je už vrchovatě naplněna ledem. Poslední várka piva již byla vystavena do krčmy. Žádá o nařízení, aby mu z Byšic odváděli jako deputát soudek piva. Tamější úředník Jiří Volf totiž svou dávku piva prodává.

Bez místa, 8. ledna 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 99, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni a Vobříství, panu mně laskavě příznivému.

Vaši M[ilos]ti, urozený a statečný rytíři, pane mně laskavě příznivý, zdraví i jiné všechno dobré, na Pánu Bohu vinšujíc, přeji Vaši M[ilos]ti věrně rád.

Přítom oznamuji, že Adam Vávru¹ z měst[ečka] Klomína² žádá užití kupu ve vsi Vobříství³ od Evy Mlachubky⁴ a vyhoštění na grunty od paní Vřesovky⁵ i s dětmi Janem, Václavem a Petrem, ano i s[e] spravedlností jemu a dětem jeho náležitou, jest dvěma dětem toliko vo[t]čím a třetí vlastní syn jeho, pokudž by vyhoštěn bejti mohl, tuž Mlachubku velmi na grunt spuštěnej a ještě se více spouští, s klisnama nemá jí kdo co nyní udělati i sama žádá, aby mohla takového gruntu prázdná bejti.

Od pana Václava Berky⁶ Vaši M[ilos]ti psaní v příčině přívozníka odsílám. Žádá Vaši m[ilos]t týž přívozníka poddané, abyšte mu ráčili k tomu dopomoci, poněvadž pan Berka v Praze bude, že poznává velikou takovým pocházením outratu a domu škodu i při přívoze obmeškání. Ta jeho milá až posavad v[e] vězení, předešlou chůzi její přišel, že mu dal přes noc při ležení, tolikéž na dvě neděle u vězení zůstává.

Jirsa⁷ Vaši M[ilos]ti připomíná o dvůr Tomsovskej, pokudž by jej měl dostati, aby se to mohlo tím dřívěji státi, že když jest ten, [k]do chtěl by v něm dáti něco spravovati a střechy zapošívati. Starý rychtárky z Kel⁸ dcera z Ploskovic⁹ přišla a z poručení paní Barušky Vřesovcové¹⁰ u myslivcovy se zastavila s vzkázáním takovým, že ji poroučí pod skutečným trestání[m], aby na Vobříství ani nikdež na gruntech vobřístevských nevyležela, ale jinde kdekoliv, buď třeba na Jistečství,¹¹ myslivec dal za ně na takový vzkázání odpověď, že ji neradí a také nevolí, než aby se na to bezpečila, podružství jinde že jí hledati, moha sobě v svém pohodlí učiniti, nebude [?].

¹ Adam Vávra, poddaný Barbory Vřesovcové z městečka Klomín.

² Klomín, dnes Chlumín, ves západně od Neratovic (Středočeský kraj), ves částečně v držení Barbory Vřesovcové (kolem roku 1619) a mělnického panství, v sousedství Obříství.

³ Obříství, ves a tvrz na levém břehu Labe jižně od Mělníka (Středočeský kraj), od roku 1618 v držení Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁴ Eva Mlachubka, poddaná Šťastného Václava Pětipeského z Obříství.

⁵ Barbora Vřesovcová ze Žlunic († 1664 v Drážďanech), manželka Jana Habarta Kostomlatského z Vřesovic, sestra Johany Pětipeské ze Žlunic, švagrová Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučeni, Deštné, Housece, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtmán Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

⁷ Jirsa, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁸ Kly, ves na Labi jižně od Mělníka (Středočeský kraj), součást mělnického panství.

⁹ Ploskovic, ves a zámek severovýchodně od Litoměřic (Ústecký kraj).

¹⁰ Barbora Vřesovcová ze Žlunic († 1664 v Drážďanech).

¹¹ Jistečství, místní název usedlosti v okolí Byšic.

Pro maso z Byšic,¹² tolikéž z Přivor¹³ chodí, nejsouce k bití dobytku, nevím, jak ráčíte naříditi o takové maso, jak jim, tak i Vobřístevským. Čeládka vobřístevská vozi dříví a byškovská honí. Lednice plná ledem vyrovnaná. Naposledy jsouce již várka poslední svařena a pivo z ní do krčmy vystaveno. Žádám Vaší M[ilos]ti služebně, že ráčíte <...> na Byšicích naříditi a o tom sládkovi poručiti, aby tak podobně jako na Vobříství každé várky deputátu¹⁴ soudek piva mi nalíval, nebo kdyby toho nebylo, kupující za hotový peníze pivo, muselo by s mou velikou škodou bejti, nebo byšickýmú ouředníku Jiříkovi Volfovi¹⁵ nalíval soudek piva a on je prodával. Z toho soudit, že bez něho mohl bejti. S tím Vaší M[ilos]ti v ochranu Pána Boha poroučím. Dat[um] 8. dne měsíce Januari léta 1619.

J[akub] z R[ůženého]¹⁶

¹² Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

¹³ Horní Přivory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1604-1621).

¹⁴ Deputát – naturální dávka, příjem, výstav piva.

¹⁵ Jiřík Volf, úředník Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích.

¹⁶ Jakub Dlouhý z Růženého, úředník Šťastného Václava Pětipeského v Obříství.

1031.

Alžběta Kyšperská z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odpovídá na žádost o propuštění poddaného Adama Vávry. Ten je sice na rok zjednan na práci u klisen v jejím dvoře, avšak pokud obsadí svůj grunt jiným dobrým hospodářem, propustí ho pro zachování dobrého sousedství zhostním listem.

Staré Město pražské, 12. ledna 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/15, fol. 88, česky

Urozenému statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích, Bosyni a Vobříství, zřízenému direktoru, panu ujci a sousedu mému vzláště milému.

((A. 1619 od paní Alžběty Vřesovky,¹ odpověď, že mně téhož poddaného na jistej způsob propustiti chce.))²

Modlitbu svou vašnosti vzkazují, urozený pane ujče a sousede můj vzláště milý, téhož zdraví a jiného všeho dobrého, od Pána Boha žádajíc, přeji vašnosti upřímně věrně ráda.

Psaní od vašnosti mně učiněné, nač se vztahuje, z něho sem porozuměla. I mohu vpravdě panu ujci oznámiti, že sem ten jistý Adam Vávru³ na tento rok jest zjednan při klisnách ve dvoře za pacholka, a poněvadž juž po času čeládek jednou jest, jinýho bych tak najíti na ten čas nevěděla. Ale souce já žádostiva vašnosti všelijaký sousedství prokazovati, abych jeho s manželkou kromě dítek neměla propustit, však pokudž mi týž Adam Vávru grunt můj zase člověkem dobrejm osadí a na tento rok na místě svém pacholkem

¹ Alžběta Kyšperská z Vřesovic na Klumině a Chobolicích († 1619), sestra Jana Bořivoje Kyšperského z Vřesovic.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Adam Vávra, poddaný Barbory Vřesovcové z městečka Klumín.

stálým opatří, jej s listem vejhostním⁴ vašnosti ráda propustím. S tím milost Pána Boha s námi býti rač. Datum v Starém Městě pražském v domě pana Kašpara Kaplíře⁵ 12. Januari léta 1619.

Alžběta Kyšperská z Vřesovic,⁶ m. p.

⁴ Výhostní list – propuštění do poddanství k jiné vrchnosti.

⁵ Kašpar Kaplíř ze Sulevic na Miličíně, Voticích a Neustupově (1535-1621), direktor/správce úřadu prezidenta české komory/nejstarší rada české komory (1606-1611), přisedící většího zemského soudu (1612-1615), purkrabí Hradeckého kraje (1615-1619), stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší písař (1619-1620).

⁶ Alžběta Kyšperská z Vřesovic na Klumíně a Chobolicích († 1619).

1032.

Výhostní list. Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Na Pětipeského žádost propouští poddaného Kryštofa Glanera ze vsi Ostrý i s jeho manželkou a majetkem. Doufá v obdobnou službu z Pětipeského strany, pokud by se na jeho gruntech nějaký poddaný chtěl usadit a založit živnost.

Menší Město pražské, 20. ledna 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 131-132, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni a Vobříství, panu švagru, bratru a sousedu mému zvláště milému, k do[dání] Jeho Mi[lost]i.

((A. 1619 vejhost na Kryštofa Glarna¹ a Barboru² manželku jeho.))³

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře, bratře a sousede můj zvláště jmilý. Zdraví a jiného všeho dobrého od Pána Boha přeji Tvý mi[lost]i věrně rád. Na žádost Tvý mi[los]ti tak činím a Kryštofa Glanera⁴ ze vsi Vostrýho,⁵ poddaného mýho, spolu s Barborou,⁶ manželkou jeho, i spravedlnosti jejich (ač by jim jaká na gruntech mých náležela) tímto listem propouštím. Jsouce té naděje, kdyby se něco podobného trefilo a poddaný Tvý mi[los]ti na gruntech mých sobě živnůstku oblobil, že proti tomu bejti neráčíš. Milost Božská rač bejti s námi se všemi. Dat[um] v Menším Městě pražském 20. Januari 1619.

*Tvý milosti volný sluha
Mikuláš z Gerštorfu⁷*

¹ Kryštof Glaner, poddaný Mikuláše Gerštorfa z Gerštorfu a Malšvic ze vsi Vostrý, v lednu 1619 propuštěn do poddanství Šťastného Václava Pětipeského.

² Barbora Glanerová, manželka Kryštofa Glanera, poddaného Mikuláše Gerštorfa z Gerštorfu a Malšvic ze vsi Vostrý, v lednu 1619 propuštěna do poddanství Šťastného Václava Pětipeského.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Kryštof Glaner, poddaný Mikuláše Gerštorfa z Gerštorfu a Malšvic ze vsi Vostrý.

⁵ Ostrý, dříve Vostrý, ves západně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Mikuláše Gerštorfa z Gerštorfu a Malšvic (do 1620).

⁶ Barbora Glanerová, manželka Kryštofa Glanera, poddaného Mikuláše Gerštorfa z Gerštorfu a Malšvic.

⁷ Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Chotěšicích, Řepíně, Velkých Horkách a Oušti († 1620), bratr Abrahama a Oldřicha Gerštorfů z Gerštorfu, hejtman Kladského hrabství (1607), hejtman mělnického panství (1605-1607), účastník stavovského povstání, generálproviantmistr stavovského vojska, relátor zemského sněmu (1620), posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku.

1033.

Jiřík Karlík z Nežetic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že se hodlá oženit s Annou Gerštorfovou z Gerštorfu, dcerou Jiřího Gerštorfa z Gerštorfu a Johany Gerštorfové z Rokyc. Po náležitých námluvách a přímluvách „pánů a přátel“ mu byl oznámen termín svatby. Zve ho proto na svatební veselí v pondělí 11. února do domu Gerštorfů v Křižalově ulici na Novém Městě pražském. Toho dne se má v 18 hodin dostavit do domu Matyáše Borbonia na Koňském trhu a odtud následně vyrazit na svatbu, kde se zúčastní svatby jako „pán a přítel“ na straně ženicha. Zavazuje se přátelstvím a službou. Očekává kladnou odpověď.

Praha, 23. ledna 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 83-84, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Vobřístvi, panu ujci a bratru mému laskavému, k dod[ání].
((Léta 1619 od p[ana] Jiříka Karlíka,¹ zuve na svý veselí.))²

Službu svou vzkazuji tvý mi[los]ti, urozený a statečný rytíři, pane ujče a bratře můj laskavý. Zdraví, v něm jiného všeho dobrého, od Pána Boha vinšujíc, přeji tvý M[ilos]ti věrně rád.

Nikoliv před tvou mi[los]tí tajiti nemohu, kterak z jisté vůle a z vnuknutí Pána Boha všemohoucího, též s radou jich mi[losti] pánův a přátel mých, oblíbil sem sobě k stavu s[vatéh]o manželství Její mi[los]t, urozenou pannu Annu Gerštorfku z Gerštorfu,³ pozůstalou pannu dceru po dobré a s[va]té paměti urozeným a statečným rytíři, panu Jiříkovi Gerštorfovi z Gerštorfu,⁴ na onen čas na Cholticích, Svojšicích, Chroustovicích a Řestokách, J[eho] M[ilosti] C[isaře] Římského radě a soudci zemským. A toho jsem jak při Její mi[los]ti, urozený paní Johance Gerštorfové, urozený Střelomeně z Rokyc na Cholticích a Svojšicích,⁵ jakožto vlastní paní mateři, tak i při páních bratrích mý ze všeho světa nejmilejší skrze Jich mi[los]ti pány a přáteli svý, aby mně se vejš jmenovaná panna Anna Gerštorfka z Gerštorfu k stavu s[vatéh]o manželství dostati moci ráčila, šetrně a náležitě vyhledával. Na kteréžto mé takové snažné vyhledávání, ano i mnoho vzáctné přímluvy Jich mi[los]tí pánův přátel mých, jest mi od Jich mi[los]tí paní matere a pánův bratrích mý nejmilejší den k dání odpovědi, totiž v pondělí ostatní masopustní, jináče 11. dne Februari, jmenován, abych se na týž oznámený den s Jich mi[lost]mi pány a přáteli svejmi do domu jejich na Novém Městě pražským na Křižalovic⁶ ulici ležícího najíti dal. Přičemž, jsouce žádostiv tvou mi[los]t, svého laskavého pana ujce, rád přítomného jmíti, Tvou mi[los]t za to služebně žádám, že mně tak mnoho lásky prokázati a na týž vejš jme-

¹ Jiřík Karlík z Nežetic na Slatiňanech († 1642), hejtman Chrudimského kraje (1605-1606, 1611-1612, 1613-1614, 1615-1616, 1616-1617), účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Anna Gerštofová z Gerštorfu († asi 1627), dcera Jiřího Gerštorfa z Gerštorfu na Cholticích a Svojšicích, druhá manželka Jiříka Karlíka z Nežetic.

⁴ Jiřík Gerštorf z Gerštorfu na Cholticích a Svojšicích († 1613), relátor zemského sněmu (1596), hejtman Chrudimského kraje (1598-1599, 1600-1601, 1604-1605, 1607-1608), přisedící zemského soudu (od 1610), královský rada Matyáše Habsburského.

⁵ Johana Gerštorfová, rozená Střelová z Rokyc († po 1613), manželka Jiříka Gerštorfa z Gerštorfu na Cholticích a Svojšicích.

⁶ Křižalova ulice na Novém Městě pražském, od 18. století Panská (mezi Jindřišskou a ulicí Na Příkopech, rovnoběžně s Václavským náměstím).

novaný den k hodině 18. na celém orloji ke mně do domu pana Matyáše Borboniusa,⁷ též na Novém Městě pražským na Koňském trhu⁸ ležícího, přijeti a odtud se mnou a s jinejmi Jich mi[los]ti pány a přáteli ode mne dožadanejmi do napřed jmenovaného domu pánův Gerštorfův jeti a mně se za jednoho předního a vzáctného pána a přítele postaviti a propůjčiti ráčíš. Já se toho tvý mi[los]ti zase každého času službami svejmi odsluhovati nepominu. Odpovědi laskavé s naplněním žádosti mé od tvý mi[los]ti očekávaje. Tvý mi[los]ti se na všem dobře a šťastně jmíti vinšuji. Datum na Slatiňanech⁹ v středu po památce s[vatých] Fabianu Šebestianu, jinak 23. dne Januari, léta 1619.

*Tvý milosti každého času k službě volný
Jiřík Karlík z Nežetic a na Slatiňanech¹⁰*

⁷ Matyáš Borbonius z Borbenheimu (1566-1629), český lékař a humanistický básník, vlastník domu na Koňském trhu v Novém Městě pražském.

⁸ Koňský trh, náměstí na Novém Městě pražském, současné Václavské náměstí.

⁹ Slatiňany, město jižně od Chrudimi (Pardubický kraj), v držení Karlíků z Nežetic (1595-1622).

¹⁰ Jiřík Karlík z Nežetic na Slatiňanech († 1642).

1034.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Elišce Vlkové ze Zalužan. Omlouvá se z pozvání na pohřeb jejího manžela, který se má uskutečnit v Nemeslovicích. Je příliš zaneprázdněn a nemůže odjet z Prahy. Zavazuje se přátelstvím.

Nové Město pražské, 24. ledna 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 119, český

Urozené paní Elišce Vlkové z Zalužan a na Nemeslovicích,¹ paní tětě mé zvláště milé, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozená paní teta má zvláště milá. Téhož zdraví a v něm jiného všeho dobrého, od Pána Boha žádajíc, přeji Vaší mi[los]ti upřímně a věrně rád.

Z psaní Vaší mi[los]ti porozuměl sem tomu, že jest Pán Bůh všemohoucí pana manžela² Vaší mi[los]ti prostředkem smrti z tohoto světa povolati ráčil, což sem nerad uslyšel a vaší mi[los]ti <takovýho> zármutku <jemu pak smrti> věrně nepřeji. ((A k žádosti Vaší mi[los]ti bych to rád učiniti)) <kdež mně pak dále žádati račte, abych k vaší mi[los]ti>> na Nemeslovice³ přijeti a to mrtvé tělo k hrobu doprovoditi a <jemu> tu poslední křesťanskou službu prokázati <nápomocen byl> <To bych [...] rád učinil>. Ale poněvadž za příčinou nynější povinnosti mé ve městech pražských <odjeti z týchž> nemohu, Vaší mi[los]ti za to přátelsky žádám, že mě při sobě omluvného jmíti račte ((se vším časem)). Mohl-li bych vaší mi[los]ti v čem jaké přátelství prokázati, to rád každého času učiniti chci. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] v Novém Městě pražském v domě mém 24. Januari léta 1619.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrberku na Byšicích, Bosyni a Vobřístvi

¹ Eliška Vlková ze Zalužan na Nemeslovicích († po 1619), manželka Jetřicha Vlka z Kvítkova na Nemeslovicích.

² Jetřich Vlk z Kvítkova na Nemeslovicích († 1619).

³ Nemyslovice, dříve Nemeslovice, ves jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v držení Vlků z Kvítkova, později Berků z Dubé a Lipé.

Jan mladší Varlejš z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egerberku. Oznamuje, že mu Dorota Mitrovská z Nemyšle a teta Ofka Gryspeková z Bubna slíbily, že přijedou do Prahy. Věří, že tam Pětipeský také bude. Dostal zprávu od Jiřího Mitrovského z Nemyšle, že v pondělí dorazí do Prahy i s manželkou. Stejně tak bude přítomen také Pavel Kaplíř ze Sulevic, který už je na cestě přes svůj statek Votice. Sám nemůže do Prahy přijet, proto poslal jako svého zástupce Václava Vostromířského z Rokytníka, aby jim byl k službám. Ohledně svých zasnub s paní Kristýnkou (Doupovcovou z Doupova), které vyjednávají Dorota Mitrovská a jeho teta, žádá o radu prostřednictvím Pavla Kaplíře ze Sulevic. Prosí, aby mu radou a přízní pomohl také Pětipeský. Vzkazuje pozdravy a služby Pětipeského manželce. Byl by rád, kdyby mohla být námluvám také přítomna. Prosí Pětipeského, aby se společně s Pavlem Kaplířem ze Sulevic za něj přimluvil u dalších urozených žen na straně nevěsty. Za to se zavazuje službou. Zdůrazňuje poctivost svého úmyslu, který začal a hodlá naplnit s Božím požehnáním. O manželství s Kristýnkou (Doupovcovou z Doupova) skutečně a upřímně stojí. Svěřuje se, že je podle známého přísloví „potřeštěn“ láskou.

Rudolfov, 25. ledna 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 72-73, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích, Bosyni a Obříství, direktoru a radě zemský k[rálovství] Č[eského], panu švagru a bratru mému důvěrně a obzvláště milému, k vlastnímu dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj důvěrně a obzvláště milej. Od Pána Boha zdraví a sumou jiného všeho nejlepšího dobrého přeji Tvé mi[los]ti věrně a upřímně rád a sumou, co sobě od Pána Boha žádati ráčíš. Můj zvláště milej pane švagře, psal sem byl předešle Tvé mi[los]ti, že jest mně se paní Dorotka Mitrovská¹ zamluvila, že do Prahy pojedje, ano i paní Ofka Gryspeková,² paní strýna má. Nepochybují, než že taky tam pojedete. Píše mi pan Jiří Mitrovskej,³ že v pondělí tento nejprv přicházející spolu se paní manželkou⁴ svou, dá-li milej Pán Bůh, v Praze budou a soudím, že paní Ofka tolikýž. Pan Pavel Kaplíř,⁵ ten již včera vyjel a na svém statku se zastaví, na Voticích,⁶ a v pondělí, bohdá, taky v Praze bude. A poněvadž pak já sem ku Praze j<eti> nemohu, ani mi na ten čas možný nejní, pana Václava Vostromířského⁷ sem vypravil do měst pražských a tu na místě mým Vašim [mil]o[s]t[em] na službu hleděl. Co se pak mého poctivého oumyslu a předsevzetí dotejče, jest Tvé mi[los]ti vědomý. Dožádal sem se pana Pavla Kaplíře, aby s Tvou mi[los]tí radu spolu vzal, kterak by

¹ Dorota Mitrovská z Nemyšle († po 1619), manželka Ctibora Vrhotického z Loutkova na Přestavlicích.

² Ofka Gryspeková z Bubna († po 1622), manželka Blažeje Gryspeka z Gryspachu.

³ Jiří starší Mitrovský z Nemyšle na Jitkově († po 1629), účastník stavovského povstání, omilostněn (1623), purkrabí Pražského hradu (1623-1628).

⁴ Dorota Pešíková z Komárova († 1667), manželka Jiřího staršího Mitrovského z Nemyšle.

⁵ Pavel Kaplíř ze Sulevic na Voticích († po 1634), nejvyšší generálkvartýrmistr stavovského vojska (1618-1620), stavovský komisař jmenovaný k vyjednávání s Gáborem Bethlenem (1619), pobělohorský exulant, důstojník saské armády (1631), generálproviantmistr švédské armády (1634).

⁶ Votice, město a zámek východně od Sedlčan (Středočeský kraj), v držení Evy Kaplířové ze Slavkova (1604-1616), manželky Kašpara Kaplíře ze Sulevic, následně Pavla Kaplíře ze Sulevic na Voticích.

⁷ Václav Vostromířský z Rokytníka na Vostromíří a Bítovanech († po 1622), účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

paní strýna má se paní Dorničkou⁸ mohly přístup k Její mi[los]ti paní Kristýnce⁹ míti a nevědouce, jak mnoho by měly na místě mým mluvit, tak abych nezkazil mnoho mluvením. Prosim přátelsky a služebně, neračte mě radou svou opouštět, nebo sice starý příslový pravdivý jest, že každé v svý při jest dítě a v svých vlastních věcech rady potřebuje, v čemž i já se za toho taky uznávám. Již se panem Pavlem račte mě míti sobě poručeného. Dáleji o všecky věci pan Václav Vostromířskej s Tvou mi[los]tí oustně promluví a žádati bude. A prosím, že se ráčíš snížiti Její mi[los]ti, své nejmilejší paní manželce,¹⁰ ode mě mé povolné služby s vinšováním od Pána Boha všeho nejlepšího dobrého praviti a podle mě se k Její mi[los]ti paní přimluvit, aby ráčili své laskavý dobrý rady svý udělit, v tom paním komisařkám ode mě dožádaným, nebo bych nerad se toho dopustil, abych dal přemluvit a taky mlčeti mně se <ne>může trefiti. Kdyby možný Její mi[los]ti paní bejti toho přítomný, za velký sobě bych to pokládal ((šťestí)). Jak za dobrý ráčíš uznati, k tomu přistupuji, nebo sem tím jist, že račte se mnou upřímně míti. Pokaždž rači paní máteř a paní Španovská,¹¹ tolikéž paní Haugvicová,¹² v Praze býti, prosím, se panem Pavlem¹³ račte mě při Jich mi[los]ti dobrého slova propů[j]čiti. Co tu koliv račte pro mě učiniti, chci se toho Vaš[i] M[ilos]ti společně svejmi službami povolně do smrti odsluhovati. To skutečně račte moci seznati. Pán Bůh rač těm věcem šťastně žehnati a své svatě požehnání dáti. Nebo sem to s jeho radou začal, taky dokonati oumyslu sem. A myslím i míním dobře bez falše, než to mně jest to smyšlení <jest>, jestli se stane, jakož Pánu Bohu věřím, že mi se paní Kristýnka¹⁴ dostane, že mi nebudou moci přátele říci, „mnoho si sliboval, vymluvils na nás naši přítelkyni a nejsi s ní dobře“. Jestli píši nemoudře, nerač mi se diviti, nebo kdo se chce ženit, každé se musí prý potřeštit. Nešť můj pan Pavel zatím mudruje. A s tím ochrana Pána Boha všemohoucího rač milostivě s námi býti. Dat[um] z Rudolffstatu¹⁵ 25. Januari léta 1619.

*Tvé mi[los]ti do smrti věrnej a upřímněj zůstávám k službě
Jan mladší z Bubna¹⁶*

⁸ Patrně Dorota Mitrovská z Nemyšle († po 1619).

⁹ Kristýna Doupovcová z Doupova († po 1620), dcera Barbory Doupovcové z Chýš a Egrberku. K námluvám Jana mladšího Varlejcha z Bubna s Kristýnou Doupovcovou z Doupova srov. listy č. 970, 1027.

¹⁰ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

¹¹ Magdalena Španovská ze Žlunic († 1623), manželka Jáchyma Španovského z Lisova na Loutkově, hejtmána Bechyňského kraje za panský stav (1608-1609, 16010-1611).

¹² Sabína Františka Haugvicová z Bubna († 1636), manželka Alexandra Haugvice z Biskupic, sestřenice Jana mladšího Varlejcha z Bubna.

¹³ Pavel Kaplíř ze Sulevic na Voticích († po 1634).

¹⁴ Kristýna Doupovcová z Doupova († po 1620), dcera Barbory Doupovcové z Chýš a Egrberku.

¹⁵ Rudolfov, město východně od Českých Budějovic (Jihočeský kraj), založeno jako hornické městečko roku 1585 císařem Rudolfem II. Habsburským, v letech 1618-1619 na straně stavovského povstání.

¹⁶ Jan mladší Varlejch z Bubna na Závří (1570-1635), evangelický rytíř a válečník, účastnil se protitureckých a protibočkajovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska (jmenován 25. května 1618).

1036.

Kněz Kašpar Arsenius z Radbuzy, děkan svatovítské kapituly, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje jménem svatovítské kapituly, že nejmenovaný držitel jistého gruntu nesložil u purkrechtního soudu žádné peníze, pouze na základě závdavku přijal splacení dluhů několika věřitelům. Bylo mu nařízeno, aby mezi jinými co nejdříve vyrovnal dluh u Adama Šimečka, Pětipeského poddaného.

Pražský hrad, 19. února 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudniční (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/16, fol. 74-75, česky

+ *Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích, Bosyni a Vobříství, panu sousedu nám v Pánu Bohu zvláště milému.*

+ *Modlitbu svou vzkazujem, urozený a statečný rytíři, pane příteli a sousede nám v Pánu Bohu milý. Téhož zdraví a v něm jiného všeho dobrého vinšujem Vaší mi[los]ti na Pánu Bohu věrně rádi.*

Z psaní Vaší mi[los]ti, jehož datum 18. Februari léta 1619,¹ co v sobě obsahuje, sme porozuměli. I na to se Vaší mi[los]ti tato zpráva v této odpovědi naší činí. Že nynější držitel toho gruntu žádných peněz při tomto soudu purkrečtním² nepoložil. Než místo závdavku přijal na sebe dluhy k zaplacení, chtě sám věřitelům podle malosti a velikosti platiti. I jest mu poručeno, aby, co bude moci nejdříve, před jinejmi tohoto Adama Šimečka,³ poddaného Vaší mi[los]ti, spokojil. Toho sme Vaší mi[los]ti tejna učiniti nepominuli. S tím ochrana Pána Boha všemohoucího rač bejti s námi se všemi. Datum na hradě Pražském v outerý po první neděli postní léta 1619.

Kněz Kašpar Arsenius z Radbuzy, děkan a kapitola kostela Pražského⁴

¹ Dne 18. února 1619.

² Purkrečtní soud – vrchnostenský, městský soud.

³ Adam Šimeček, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Kašpar Arsenius z Radbuzy († 1629), katolický kněz, kanovník svatovítské kapituly (od 1601), děkan svatovítské kapituly (1614-1629), scholastik a šířitel kultu mariánského Palladia.

1037.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Alžbětě Beřkovské z Břízy. Omlouvá se z účasti na pohřbu (patrně jejího manžela Jindřicha Beřkovského ze Šebířova). Rád by dostal křesťanské povinnosti, avšak z příčiny nynějších „neřestí“ a na něj vložených povinností musí zůstat v Praze. Zavazuje se prokázáním přátelství v jiných, méně smutných záležitostech.

Nové Město pražské, 20. února 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudniční (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 96, česky

Urozené paní Alžbětě Beřkovské z Břízy a na Lojovicích,¹ paní švagrový mé zvláště milé, k dodání.

Službu svou Vaší mi[los]ti vzkazují, urozená paní švagrová má zvláště milá. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého, od pána Boha žádajíc, přeji Vaší mi[los]ti upřímně a věrně rád. K žádosti Vaší mi[los]ti tak bych rád učiniti a to mrtvé tělo, znaje, že to povinnost křesťanská jest, k hrobu doprovoditi nápomocen býti chtěl, ale ((poněvadž za příčinou nynějších neřestí a povinností na mě vzložený)) <že za některými pilnými příči-

¹ Alžběta Beřkovská z Břízy na Lojovicích († po 1620), od roku 1596 manželka Jindřicha Beřkovského ze Šebířova.

nami svejmi> z měst pražských odjeti ((nemohu)) <musím>, z tý příčiny Vaší mi[los]ti za to přátelsky žádám, že mě při sobě omluvného jmiti račte. V potěšitedlnějších příčinách, mohu-li Vaší mi[los]ti v čem jaké přátelství prokázati, to rád každého času učiniti chci. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] v Novém Městě pražském v domě mém, 20. Februari léta 1619.

*Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích,
Bosyni a Vobříství*

1038.

Salomena Gerštorfová z Rejbic, Abraham a Mikuláš Gerštorfové z Gerštorfu a Malšvic píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zarmoucení oznamují, že v pondělí 21. ledna 1619 zemřel jejich manžel a bratr Oldřich Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Velkém Vosově a Skříplí. Přijali pokorně tuto Boží vůli. Zvou na pohřeb, který se uskuteční v neděli 17. března 1619 v kostele Matky Boží před Týnem na Starém Městě pražském. Pětipeský má i s manželkou přijet téhož dne do domu Estery Teufelové ze Streitenfeldu v Konešovic ulici na Starém Městě pražském a následně prokázat s dalšími „pány a přáteli“ mrtvému tělu poslední křesťanskou lásku, kterou nebožtíkovi projevoval i za jeho života. Zavazují se přátelstvím a službou. Očekávají odpověď.

Staré Město pražské, 21. února 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 118-119, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Vobříství, panu švagru našemu zvláště milému, k dod[ání].
((Léta 1619 od pánů, pánův Gerštorfův, zuví na pohřeb pana Voldřicha Gerštorfa,¹ pana bratra svýho.))²*

Modlitbu a služby své Vaší mi[los]ti vzkazujeme, urozený a statečný rytíři, pane švagře náš zvláště milý. Zdraví a jiné všecko nejlepší dobré od Pána Boha všemohoucího přejeme Vaší mi[los]ti věrně rádi. Vedle toho Vaší mi[los]ti žalostivě oznamujeme, že jest nás Pán Bůh všemohoucí nenadále přetěžkým zármutkem navštívití a podle neproměnitelného uložení svého dobré paměti urozeného a statečného rytíře, pana Voldřicha Gerštorfa z Gerštorfu a z Malšvic na Velikém Vosově a Skříplí,³ J[eho] M[ilosti] C[ísařské] radu, místodržícího a soudce zemského v Království českém, pana manžela a bratra našeho nejmilejšího, v pondělí po památce s[vatých] Fabiánu a Šebestyánu,⁴ to jest 21. Januara, mezi 3. a 4. hodinou na noc na celém orloji, prostředkem smrti časné do své věčné slávy a k roskošnému odpočinutí (kterémuž jest se jak za zdravý[ho] života, tak i v nemoci až do své poslední hodiny těšil, a v tom doufanlivě se utvrzoval) povolati ráčil. Což, když jest se Božské milosti (jehož s[vat]o[u] vůlí a mocí všechno ustoupiti musí) tak líbilo, mým přetěžce zarmoucení, nevěda tomum co jiného říci, vůli svou vůli Boží pokorně pod-

¹ Oldřich Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Mačkově, Velkém Vosově a Skříplí († 1619), hejtman komorního panství Křivoklát (1604-1606), hejtman komorního panství Pardubice (1606), královský prokurátor (1606-1611 a 1611-1619), rada české královské komory (1607-1619), přisedící zemského soudu (od 1616), stavovský direktor (1618-1619).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Oldřich Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Mačkově († 1619).

⁴ Dne 21. ledna 1619.

kloniti a jeho Božským neproměnitelným soudům to vše poručiti musíme. I poněvadž to mrtvé tělo téhož našeho nejmilejšího pana manžela a bratra, jenž bylo, nepochybně věříme, chrámem Duchu svatého, jiného nepotřebuje, nežli aby zase do země, z níž vzato jest, poctivě a počestně pochováno bylo a v ní v radostného z mrtvých vzkříšení a zase dokonalého s duší spojení očekávalo. I souce my toho oumyslu též mrtvé tělo vejš jmenovaného našeho nejmilejšího pana manžela a bratra vedle povinnosti své dobrým a chvalitebným křesťanským způsobem v neděli Smrtečnou,⁵ to jest 17. dne měsíce března léta přítomného 1619, do kostela Matky Boží před Tejnem⁶ dáti pohřbíti. Což aby tím poctivěji se vykonávati mohlo, Vaší mi[los]ti za to přátelsky a služebně žádáme, že vejš oznámený den v 19. hodin na celém orloji do domu urozené paní Estery Tejflové z Štrejtenfeldu,⁷ v Konešovic ulici⁸ v Starém Městě pražském ležící, s Její mi[los]ti paní manželkou⁹ Vaší mi[los]ti přijeti a témuž mrtvému tělu pana manžela a bratra našeho nejmilejšího z domu vejš psaný paní Tejflové do kostela Matky Boží před Tejnem průvod dáti a jemu tu poslední lásku křesťanskou (kterouž jste k živému vždycky nakloněný býti ráčil) i po smrti prokázati ráčíte. My se toho zase Vaší mi[los]ti v potěšitelnějších příčinách odměňovati a odsluhovati chceme. Odpovědi laskavé a učinlivé od Vaší mi[los]ti očekávati budeme. S tím milost Pána Boha všemohoucího rač s námi býti. Dat[um] v Starém Městě pražském ve čtvrtek první v postě léta 1619.

*Salomena Gerštorfová z Rejbic a z Gerštorfu na Velkém Vosově, Skříplí¹⁰
Abraham¹¹ a Mikuláš,¹² vlastní bratři Gerštorfové z Gerštorfu a z Malšvic*

⁵ Dne 17. března 1619.

⁶ Týnský chrám na Starém Městě pražském.

⁷ Ester Teufelová ze Streitenfeldu († po 1619), měšťanka a obchodnice ve Starém Městě pražském, majitelka domu v Konešovic ulici.

⁸ Konešovic ulice (též Sirková), ulice Starého Města pražského, v předbělohorské době zde fungovala Veleslavinova tiskárna.

⁹ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁰ Salomena Gerštorfová z Rejbic na Velkém Vosově († po 1623), vdova po Oldřichovi Gerštorfovi z Gerštorfu.

¹¹ Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Samšině († 1639 v Pimě), hejtman Boleslavského kraje (1603-1604, 1606-1607), účastník třetí pražské defenestrace a stavovského povstání, komisař Boleslavského kraje (1619), pobělohorský exulant.

¹² Mikuláš Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Chotěšicích, Řepině, Velkých Horkách a Oušti († 1620), bratr Abrahama a Oldřicha Gerštorfů z Gerštorfu, hejtman Kladského hrabství, hejtman mělnického panství, účastník stavovského povstání, generálproviantmistr stavovského vojska, relátor zemského sněmu 1620, roku 1621 posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku.

1039.

Alžběta Beřkovská z Břízy píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zve ho na pohřeb svého právě zemřelého manžela Jindřicha Beřkovského ze Šebířova. S pokorou snáší Boží vůli a zármutek. Pohřeb proběhne ve středu 27. února 1619 a podle přání nebožtíka v kostele u Velkých Popovic. Pětipeský má přijet den předem na večeri do Lojovic a druhého dne doprovodit nebožtíka do kostela a prokázat mu tím poslední křesťanskou lásku. Zavazuje se přátelstvím a očekává odpověď.

Nové Město pražské, 23. února 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 139-140, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku a na Byšicích a Obríství, panu švagru mému zvláště milému, k dodán[í].

((A. 1619 od paní Alžběty Beřkovské,¹ zuve na pohřeb pana svýho.²))³

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Zdraví, při tom jiného všeho dobrého, od pána Boha vinšujíc, přejí panu švagru věrně ráda. Panu švagru žalostivě oznamují, kderak jest mě Pán Bůh všemohúcí těžkým zármutkem navštívití a mého nejmilejšího pana manžela, urozeného a statečného rytíře, pana Jindřicha Beřkovského z Šebířova a na Lojovicích,⁴ v středu⁵ nyní pomínulou prostředkem smrti časné z tohoto bídného světa (nepochybně k své věčné slávě do nebeské radosti, kderěz se vždyckny za živobytí svého těšil) povolati ráčil. Čemuž já, zarmoucená, nevěda, co jiného říci, nežli poněvaď se tak jeho Božské milosti líbilo, vůli jeho svaté svou vůli i trpělivostí pokloniti a poddati musím. A poněvaď to tělo mrtvé mého nejmilejšího pana manžela jiného nepotřebuje, nežli aby do země, z níž vzato jest, zase vloženo a řádem křesťanským pohřbeno bylo, toho oumyslu jsem, dá-li pán Bůh, v středu po neděli Postní, jenž slove Reminiscere, jinak po s[va]t[é]m Matěji apoštolu Páně, to jest 27. měsíce Februari,⁶ v kostele při vsi Popovicích⁷ ležícího, tak jakž toho sám žádostiv byl, poctivě dáti pohřbíti. A chtíc já pana švagra ráda toho takového průvodu a pohřbu přítomného míti, za to pana švagra přátelsky žádám, že den před tím, to jest v outerý po s[va]t[é]m Matěji,⁸ ke mně na Lojovice⁹ tím zázeji k večěři přijedti a na zejtrí v jmenovanou středu ráno téhož těla mrtvého do svrchu psaného kostela doprovoditi nápomocný býti, a tak tu poslední křesťanskou lásku k němu prokázati ráčíte. Nejsouce já jiné naděje, nežli že tak k této žádosti mé učiniti ráčíte. Nepominu se toho panu švagru v potěšitedlnějších příčinách zas vším dobrým odměniti. Odpovědi od pana švagra žádám. A s tím ochrana Pána Boha rač s námi se všemi býti. Datum v Novém Městě pražském v sobotu první Postní léta 1619.

Alžběta Beřkovská z Břízy a na Lojovicích¹⁰

¹ Alžběta Beřkovská z Břízy na Lojovicích († po 1620), od roku 1596 manželka Jindřicha Beřkovského ze Šebířova († 1619).

² Jindřich Beřkovský ze Šebířova na Lojovicích (1581-1619), hejtman Kouřimského kraje (1608-1609, 1610-1611). K pozvání na tento pohřeb srov. také list č. 1037.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Jindřich Beřkovský ze Šebířova na Lojovicích (1581-1619).

⁵ Dne 20. února 1619.

⁶ Dne 27. února 1619.

⁷ Velké Popovice, městečko a pivovar jižně od Řičan (Středočeský kraj), v držení Markéty Mošauerové z Harasova (1597-1641).

⁸ Dne 26. února 1619.

⁹ Lojovice, ves a zámek jižně od Velkých Popovic, severně od Benešova (Středočeský kraj), do roku 1619 v držení Jindřicha Beřkovského ze Šebířova, následně jeho manželky Alžběty Beřkovské z Břízy.

¹⁰ Alžběta Beřkovská z Břízy na Lojovicích († po 1620).

1040.

Anna Chanovská z Příchovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zarmoucená oznamuje, že ve středu 6. února 1619 zemřel její manžel Jindřich Chanovský z Dlouhé Vsi na Smolotelích, místosudí Království českého. Zve Pětipeského a jeho manželku na náležitý křesťanský pohřeb, který se uskuteční 14. března v klášterním kostele svatého Jakuba na Starém Městě pražském. Manželé Pětipeští mají přijet téhož dne

ráno v osm hodin do klášterního kostela svatě Anny na Starém Městě pražském a odtud doprovodit nebožtíka k hrobu. Zavazuje se službou a očekává odpověď.

Smolotely, 25. února 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 2, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egerbergka na Byšicích, Bosyni a Vobřiství, panu švagru mně laskavě příznivému a obzvláště milému, k dodání.

((A. 1619 od paní Anny Chanovský,¹ zuve na pohřeb pána svýho.))²

Modlitbu svou Vaší mi[los]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře mně laskavě příznivý a obzvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji V[áš]i M[ilosti] věrně ráda. Truchlivým a žalostivým srdcem V[áš]i M[ilosti] tajiti nemohu, že jest Pán Bůh všemohoucí mě, smutnou ženu, zármutkem těžkým navštívití a urozeného a statečného rytíře, pana Jindřicha Chanovského Dlouhoveského z Dlouhé vsi a na Smolotelích,³ místosudího Království českého, pana manžela mého nejmilejšího, prostředkem smrti časně v středu, den památný svatý panny Doroty,⁴ z tohoto bídného a všech strastí nebezpečných plného oudolí, nepochybně bohdá k nesmrtelné věčnosti, povolati ráčil. Nevěda já, sirá žena, co jiného k tomu říci, Pánu Bohu jak sama sebe s osiřalými dítkami, tak i duši jeho v ochranu a v ruce jeho svatě poroučím. I poněvadž pak mrtvé tělo téhož pana manžela mého nic jiného nepotřebuje, nežli odkud, totiž z země vzato, aby zase do ní náležitě pochováno bylo. Jsem toho celého oumyslu, dá-li Pán Bůh, ve čtvrtek po svatém Řehoři,⁵ to jest 14. dne měsíce března nejprv příštího, v kostele při klášteře svatého Jakuba ležícím v Starém Městě pražském⁶ podle způsobu křesťanského náležitě a poctivě dáti pochovati. V[áš]i M[ilosti] za to modlitebně a snažně žádám, že, dá-li Pán Bůh, na týž den tím raněji v osm hodin na půl orloji do kostela svatě Anny, při klášteře svatý Anny a svatého Vavřince v Starém Městě pražském ležícím,⁷ s Její mi[los]tí paní manželkou⁸ V[áš]i M[ilosti] se najíti dáti a odtudž až k místu jemu připravenému do kostela svatého Jakuba doprovoditi nápomocní býti ráčíte. Čehož já, sirá, V[áš]i M[ilosti] v potěšitelnějším způsobu se modlitebně odměniti nemínu. Odpovědi laskavé od V[áš]i M[ilosti] očekávati budu. S tím milost a ochrana Pána Boha s námi se všemi býti rač. Datum na Smolotelích⁹ v pondělí po svatém Matěji apoštolu Božím léta páně 1619.

Anna Chanovská rozená Příchovská z Příchovic a na Smolotelích¹⁰

¹ Anna Chanovská z Příchovic na Smolotelích († po 1619), manželka Jindřicha Chanovského z Dlouhé Vsi.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Jindřich Chanovský z Dlouhé vsi na Smolotelích († 1619), písař menších desk zemských a místosudí Království českého (1616-1617).

⁴ Dne 6. února 1619.

⁵ Dne 14. března 1619.

⁶ Kostel svatého Jakuba na Starém Městě pražském, původně gotický kostel při minoritském klášteře z první poloviny 13. století, později barokně a klasicistně upraven.

⁷ Bývalý kostel svatě Anny při Anenském klášteře na Starém Městě pražském, původně gotický jednodlní klášterní kostel s pozdějšími barokními úpravami interiéru.

⁸ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

⁹ Smolotely, ves a zámek jihovýchodně od Příbrami (Středočeský kraj), od roku 1605 v držení Chanovských z Dlouhé vsi, Jindřicha Chanovského z Dlouhé vsi (1605-1619) a následně jeho dědiců.

¹⁰ Anna Chanovská z Příchovic na Smolotelích († po 1619).

1041.

Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Děkuje za přimluvy v záležitosti dohodnutí jeho služby u nejmenovaného příslušníka panského stavu. Dále prosí, aby se u jeho otce, jenž přebývá právě v Praze, přimluvil, aby ho z domova do služby skutečně propustil. Stěžuje si, že dosud téměř ne-opustil rodné Blahotice a rád by již posloužil obecnému a vlastnímu prospěchu i poctivým lidem. Děkuje za dosavadní přízeň a zavazuje se službami.

Blahotice, 28. února 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 2-3, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberka na Byšicích, Vobřízství a Bosyni, J[ejich] M[ilostí] pánův stavův Království českého radě a direktoru, panu strejci mně laskavě příznivému, J[eho] M[ilostí] k dodání.

Službu svou vždyczkný poslušnou Vaší mi[los]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane strejče můj a mně laskavě příznivej, zdraví a v něm jiného všeho dobrého, na pánu Bohu vinšujíc, přeji Vaší mi[los]ti věrně služebně rád. Před Vaší mi[los]ti tajiti nemohu, že jest mně zpráva došla, kterak nedávno jminulých dnův Jeho mi[l]o[s]t pan votec můj nejmilejší s Vaší mi[los]tí z strany mě nějaké promluvení učiniti, abych se někam jinam k někderému panu na službu mohl dostati, ráčil, z čehož sem vpravdě veliké potěšení jměl a mám. Že pak nyní opět slyším, že by J[eho] M[ilost] pan otec můj nejmilejší mě od předsevzetí toho jako po odtrhnouti a tu věc k delšímu termínu poodloživše (jsou nyní k tomu právě pohodlný a nejlepší čas k neděli smrtedlný) ráčil: mě jistě ta žalostivá novina velice hrubě zase zarmoutila. Pročež já dnem i nocí toho pilně a šetrně dosti přemejšleji, kterak by to tím dřívěji (bohdá šťastně) se státi a býti mohlo, k Vaší mi[los]ti, jakožto na mě laskavému panu strejci, se utíkám a za to se vši náležitou uctivostí služebně a poníženě prosím, že můj laskavý pan strejce ke mně nehodnému, tak laskavě se nakloniti a k Jeho mi[los]ti panu otci mému nejmilejšímu, poněvadž na ten čas v pražských městech zůstávati ráčí, se přimluviti ráčíte, aby mne dýleji doma zdržovati neráčil, nýbrž mě některému dobrému panu na službu commendovati¹ a odevzdati ráčil. Nebo jistě já, prve nebyvše takměř nikdež ven z Blahotic,² mám k tomu nemalou chuť, aby se ke mně náležitým věce[m] cvičiti a něco, což by k mému dobrému a prospěšnému bylo, poku[s]iti poctivým lidem posloužiti, mohl. Začež Vaší mi[los]ti ještě jednou i podruhý, pro Boha, prosím, ((že)) tuto mou žádost poníženou oslyšeti neráčíte. Vaší mi[los]ti připovídám se toho, co tu pro mě dobrého učiniti ráčíte, všelijakými vždyczkný poslužnými službami po vseckny časy odměniti a odsloužiti. S tím se Pánu Bohu, panu otci mému nejmilejšímu a Vaší mi[los]ti v té i v každé mé potřebě k milostivé a laskavé ochraně poroučena činím. Dat[um] na Blahoticích ve čtvrtek p[o] s[vatý]m Matěji apoštolu Božím léta 1619.

*Vaší mi[los]ti vždyczkný poslušný strejce
Albrecht Pětipeský³*

¹ Commendovati – naříditi.

² Blahotice, ves s tvrzí východně od Slaného (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš (1563-1623).

³ Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích († po 1619), syn Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích († 1630), bratrance Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

1042.

Jan mladší Varlejš z Bubna píše Johaně Pětipeské ze Žlunic, manželce Šťastného Václava Pětipeského. Odpovídá na její psaní ohledně darování feny chrta jménem Bystra.

Zrovna, když ho obdržel, byl u něj posel z domova, kterému obratem nařídil, aby fenu poslovi Johanky Pětipeské vydali, kdykoli pro ni přijede. K ní přidává jako dar ještě její štěň, které čeládka pojmenovala Evička. Pochopil, že Johanka Pětipeská shání psy pro manžela Šťastného Václava, který má zálibu v myslivosti. Není si jist, zda budou chrti v dobrém stavu a poslušní, neboť v jeho nepřítomnosti doma na ně možná dávají špatný pozor. Proto chce v budoucnu věnovat manželům Pětipeským lepší dar. Děkuje jim, že se za něj přimlouvají u paní Kristýnky (Doupovcové z Doupova) v souvislosti s jeho námluvami.

Rudolfov, [únor 1619]

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 80-81, česky

Urozené paní Johance Pětipeské ze Žlunic na Byšicích, Bosyni a Vobříství, paní švagrové a materi mé zvláště milé a laskavé, k dodání Její mi[ilos]ti.

Službu svou Vaš[i] M[ilos]ti povolnou vzkazují, urozená a má zvláště milá a laskavá paní švagrová a mater. Od všemohoucího Pána Boha zdraví a sumou jiného všeho dobrého přejí Vaš[i] M[ilos]ti věrně rád. Kdež mě žádati račte, abych Vaš[i] M[ilos]ti svou chrťičku,¹ který říkám Bystra, daroval a aby poslu Vaš[i] M[ilos]ti vydána byla, abych psaní učinil. Rovně, když mně to od Vaš[i] M[ilos]ti psaní došlo, byl u mě posel z domu mýho. Učinil sem o tom psaní, kdykoliveč poručiti račte, aby vyslanému Vaš[i] M[ilos]ti vydána byla. A má ceru její, který sou [j]míno čeládka má dali Evička. Ale sem ji neviděl nikdá běhati, nevím, je-li, aneb bude-li z ní co dobrého. Tu Vaš[i] M[ilos]ti k ní přidávám, nebo vím, že to račte k zalíbení svému nejmilejšímu panu² činiti. Já sem hotov na poručení Vaš[i] M[ilos]ti a pána Vaš[i] M[ilos]ti, c<o> mi na světě možného, všecko učiniti a za velký štěstí sobě to pokládám, že se Vaš[i] M[ilos]ti panu ta chrťička zalíbila, ač toho nejní hodna ta chrťice, nebo nevím, jak bude pěkně poslaná. Když mě doma nečijí,³ tuším, na mý chrty špatnej pozor dávají. Poněvadž to poznávám, že pan Vaš[i] M[ilos]ti chce bejti myslivcem. Budu myslet, abych mu z pravý ruky něco vopravdovějšího obmyslil. Tato již jest asi štvrtý štvání. Pán Bůh rač mu jich podariti. Z toho pak vzkazaného vinše, kterýho člověka sobě od Pána Boha žádám, aby mi ho milosrdnej Pán Bůh dáti ráčil, Vaš[i] M[ilos]ti na stotisícekráte služebně děkuji, a že spolu s Vaš[i] [mil]o[s]tí nejmilejším panem mě při Její mi[ilos]ti, mé nejmilejší paní Kristýnce, laskavě račte připomínati, tím sem ubespečen. Nevíc, co za to na ten čas jiného vinšovati Vaš[i] M[ilos]ti, nežli Pána Boha prositi budu, aby společně Vaš[im] [mil]o[s]t[em] neráčil dáti do smrti žádný zarmoucený hodiny, nýbrž všecko potěšitedlný a spolu Matuzalema⁴ léta. A s tím milosrdnej Pán Bůh rač popřítí, abychom spolu všickni v žádostivém stálým a vinšovaným pokoji zůstávati mohli. Dat[um] z Rudolřtatu⁵ [..]⁶ Februari An[n]o 1619.

*Vaš[i] M[ilos]ti poslušnej služebník
Jan mladší z Bubna⁷*

¹ Chrtička – fena chrta.

² Šťastný Václav Pětipeský z Chýs a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638), manžel Johany Pětipeské ze Žlunic od října 1617.

³ Čítí – vidět, vnímat.

⁴ Metuzalémova léta – výjimečně vysoký věk, úsloví spojené se starozákonním patriarchou Metuzalémem. Srov. Starý Zákon, První kniha Mojžíšova Genesis, 5, 18-27.

⁵ Rudolfov, město východně od Českých Budějovic (Jihočeský kraj), založeno jako hornické městečko roku 1585 císařem Rudolfem II. Habsburským, v letech 1618-1619 na straně stavovského povstání.

⁶ Nečitelné.

⁷ Jan mladší Varlejš z Bubna na Závrší (1570-1635), evangelický rytíř a válečník, účastnil se protitureckých a protibočakajovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska (jmenován 25. května 1618).

1043.

Purkmistr a rada Nového Města pražského píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odesílají mu psaní měšťana Melichara Liberského, který je Pětipeskému dlužen ještě 45 kop míšeňských grošů. Jeho manželka Alžběta slibuje uhradit dluh k termínu svatého Jiří. Propustili ji z vězení, neboť se musí starat o nemocného manžela, kterého z křesťanské lásky a pro těžkou nemoc z vězení propustili již předtím. Očekávají, že s tím bude Pětipeský souhlasit.

Nové Město pražské, 4. března 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/17, fol. 79-80, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni a Vobřiství, panu a příteli našemu milému.

Službu svou vzkazujeme, urozený a statečný rytíři, pane a příteli náš milý. Zdraví a jiné všecko dobré od Pána Boha všemohoucího přejeme vám věrně rádi. Co na připsání páně Melichar Liberský,¹ měšténin náš, na místě Alžběty, manželky své, za odpověď dává, tomu pan z příležitostého spisu jeho porozumětí motci bude. A pokudž tak jest, jakž zpravuje, že na takový dluh 20 kop m[íšeňských] po novém létě nyní pomínulém dáno jest, a tak toliko ještě 45 kop m[íšeňských] doplatiti má, kteréž dotčená Alžběta při času s[vatéh]o Jiří² odvésti připovídá. Nepochybujeme, že pán na místě paní manželky³ své do toho času, an nedlouhý jest, jim, manželům, sčekání toho dluhu učiní. Nebo kdybychom krásně dotčenou Alžbětu nyní pro ten dluh zjistiti dáti jměli, tehdy oznamujeme pánu, že manžel její, kterýž na místě jejím u vězení zůstával, těžce nemocen jest, jehož z téhož vězení propustiti z lásky křesťanské poručiti jsme musili, tehdy by ona nemohla jeho v takovém nedostatku zdraví opatrovati. Nicméně, jak aby další vůle páně byla, věříme, že nás psaním svým zpravití sobě ztížiti neráčí. S tím Milost Boží rač s námi býti. Datum v Praze v ponděli po neděli Oculi léta Páně 1619.

Purkmistr a rada Nového Města pražského

¹ Melichar Liberský, měšťan Nového Města pražského.

² K termínu 23. dubna 1619.

³ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

1044.

Jan mladší Varlejš z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Sděluje, že nepřijede příští neděli do Prahy vyřídít naléhavé záležitosti, jak přislíbil v minulém dopise. Objevily se totiž důležité zprávy od zvěďů, jimž musí s veliteli dobře porozumět. Popřeje-li mu Bůh zdraví, dorazí do Prahy 17. března 1619, aby vyřídil svou záležitost (patrně námluvy). Zároveň se u příležitosti stavovského sjezdu sejde s některými pány, zejména strýcem Janem starším z Bubna. Do Prahy možná došly nepřesné zprávy o Dampierrově postupu. Proto informuje, že Dampierre předešlého dne nad ránem vtrhl do Nových Hradů s vojskem o síle asi 1 400 mužů. Bránil se jim praporec knechtů pod velením hejtmana Jáchyma mladšího Slavaty z Chlumu a Košumberka, kteří nakonec ustoupili do zámku. Dampierre nic víc nezmohl, proto zplundroval městečko a odtáhl zpět do Vitorazi. Chybělo jen několik hodin, aby tam na pomoc dorazil kapitán Kristián

s praporcem knechtů od regimentu Pavla Kaplíře. Na pásu při hranicích s Rakousy velmi záleží, proto tam byl hejtman Kristián ponechán k jeho ostraze. O dalším se v direktoriu dozví z dopisů generálů. Vzkazuje pozdravy Pětipeského manželce. Prosí, aby na něj nezapomněli v záležitosti jeho námluv u Kristýnky (Doupovcové z Doupova), za což se zavazuje službou. Z Boží vůle nemůže opustit vojsko. Zároveň doufá v Boží pomoc a milost v jeho lásce. Závěrem sděluje, že mu měli z domu přinést nějaké peníze, prosí případně o jejich dobré uschování.

Rudolfov, 5. března 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 78-79, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýs a z Egerbergku na Byšicích, Bosyni a Vobříství, panu švagru a bratru mému důvěrně vzláště jmilému.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj důvěrně obzvláště jmilý. Předně zdraví, jiný všechno dobrý vinšujíc, přeji Tvé M[ilos]ti upřímně věrně rád. Učinil sem Tvé M[ilos]ti psaní, že se <těchto dnův> ((do této neděle příští)) do měst pražských přijeti strojím a co tam pilného řídití mám, nepominul sem Tvé mi[los]ti oznámiti. Že pak v tom stala se nevyhnutelná překážka v příčině některých kunšoftů,¹ který nás docházejí, až bychom ty věci lípěji povyrozuměli, pro povinnost svou nikterakž mi možný toho učiniti nejní. Však nicméně, o to se všelijak přičiňuji, abych k neděli smrtedlný,² popřeje-li mi Pán Bůh zdraví, ten můj oumysl, kterej Tvé M[ilos]ti vědomej j[es]t, před sebe vzal. Poněvadž pak v ten čas sjezd pánův stavův tam bude, s některejmi mi, obzvláště pak s panem Janem strejcem,³ mnoho sobě pilně vyřídití mám. A jiné příležitosti k takovému shledání ne vděckny bych najíti mohl. Mám naději, že do Prahy, kteří sic nejistý kunšofty do Prahy donášejí, ledacos o Dampirovi⁴ a jeho lidu, k víře nepodobného, praviti budou. <A> Však co se stalo, Tvý M[ilos]ti oznamuji, že včera asi 2 hodiny na den do Nových Hradů⁵ vpád učinil, maje asi čtrnácte set lidu. Bylo tam pana Slavaty⁶ hejtmána praporec knechtů,⁷ ty se bránili a potom se salvírovati⁸ do zámku. A nemoha nic víceji svěsti, zplundroval městečko a odtáhl zase do Vejtrohu.⁹ Bylo činiti vo některou hodinu, nemohl tam dostačiti capitan Kristián¹⁰ s praporcem knechtů od regimentu pana Pavla Kaplíře,¹¹ nebo j[es]t vodsad tam daleko. Však nicmíně, poně-

¹ Kundšaft, též kundšoft, kunšoft – výzvědy, zvěd, zprávy zvědů.

² Dne 17. března 1619.

³ Jan starší z Varlejš z Bubna na Dolní Libchavě († po 1623).

⁴ Jindřich Duval hrabě Dampierre (1580-1620), původem z lotrinského hraběcího rodu, císařský plukovník, padl při obléhání Prešpurku 8. října 1620.

⁵ Nové Hrady, město, zámek a hrad jihovýchodně od Českých Budějovic při hranicích s Rakouskem (Jihočeský kraj), panství v držení Petra ze Švamberka (1617-1620).

⁶ Jáchym mladší Slavata z Chlumu a Košumberka na Kbelích († po 1630), hejtman stavovského vojska a pobělohorský exulant.

⁷ Knecht – pacholek, tovaryš, sluha, ve vojenském diskursu lehký pěšák.

⁸ Salvírovati se – zachránit se, ustoupit.

⁹ Weitra, Vitoraz, město v Rakousku jihovýchodně od Gmündu (spolková země Dolní Rakousy).

¹⁰ Patrně fendrych pěšího praporce z pluku Pavla Kaplíře ze Sulevic.

¹¹ Pavel Kaplíř ze Sulevic na Voticích († po 1634), nejvyšší generálkvartýrmistr stavovského vojska (1618-1620), stavovský komisař jmenovaný k vyjednávání s Gáborem Bethlenem (1619), pobělohorský exulant, důstojník saské armády (1631), generálproviantmistr švédské armády (1634).

vadž nám na tom pásu vod Rakous mnoho záleží, j[es]t tam <h> týž hejtman Kristián zanechán. O jinší věci v directi¹² z psaní pánův generálův ráčíš vyrozuměti. Svě nejmilejší paní manželce¹³ žádám, že ode mě ráčíš mých poslušných služeb s vinšováním zdraví, štěstí a Božského požehnání sobě neztížití oznámiti. A že neračte na mě při mé nejmilejší paní Kristýnce¹⁴ zapomínati, nýbrž laskavě mě sobě poručena míti, služebně žádám. Nebo sem já Vaš[im] [mil]o[s]t[em] do smrti povolnej k odsloužení. Již mně spravedlivě teskno, že se tak dlouho nemohu vypraviti a Vaš[im] [mil]o[s]t[em] a své nejmilejší na službu se postaviti. Ale poněvadž toho z oumysla nečiním, nýbrž Pán Bůh ráčí mně sám to zaneprázdnění činiti. Ten taky mý nejmilejší srdce ke mně nastrojiti ráčí, že se tím dříve laskavý milosti od Její mi[los]ti dosloužím. A s tím ochrana Pána Boha všemohoucího rač s námi býti a nám spolu šťastného v dobrém zdraví shledání popříti. Dat[um] z Rudolfs-tu¹⁵ 5. Marti An[n]o 1619.

*Tvé mi[los]ti do smrti povolný k službě
Jan mladší z Bubna¹⁶*

P. S. Můj pane švagře, měli mi z domu nějaký peníze přinésti. Pokadž budou Tvé mi[los]ti žádati, aby je ráčil poručiti schovati, rač tak dobře učiniti, prosím.

¹² Stavovské direktorium (24. května 1618 – 4. listopadu 1619).

¹³ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁴ Kristýna Doupovcová z Doupova († po 1620), dcera Barbory Doupovcové z Chýš a Egrberku. K otázce námluv Jana mladšího Varlejša z Bubna s Kristýnou Doupovcovou srov. listy č. 970, 1027, 1035, 1042.

¹⁵ Rudolfov, město východně od Českých Budějovic (Jihočeský kraj), založeno jako hornické městečko roku 1585 císařem Rudolfem II. Habsburským, v letech 1618-1619 na straně stavovského povstání.

¹⁶ Jan mladší Varlejš z Bubna na Závrší (1570-1635), evangelický rytíř a válečník, účastnil se protitureckých a protibočkajovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska (jmenován 25. května 1618).

1045.

Jan starší Dobřenský z Dobřenic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvá se v záležitosti pře jaroměřského měšťana Pavla Neymana, jelikož je to jeho soused a poctivý člověk. Suplikace ohledně jeho sporu se švagrem Janem Vyknarem již údajně dorazila do direktoria. Odvolává se na dobré přátelství. Bližší informace může ústně sdělit jeho přítel a direktor Petr Millner z Milhauzu. Zavazuje se dobrým přátelstvím a vzkazuje pozdravy Pětipeského manželce, švagrové a tetě.

Chvalkovice, 10. března 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 71, česky

Urozenému a statečnému rytíři a mému zvláště milému panu švagru a bratru, panu Šťastnému Pětipesému z Chýš a Egrberku a na Byšicích a Vobřiství, k dodání.

((A. 1619 od pana Jana staršího Dobřenského,¹ přimlouvá se za nějakého měšťana z Jaroměře.²))³

¹ Jan starší Dobřenský z Dobřenic na Dobřenicích a Chvalkovicích († 1624), hejtman Hradeckého kraje (1613-1614).

² Jaromeř, město severovýchodně od Hradce Králové (Královéhradecký kraj), královské věnné město od roku 1307.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Od Pána Boha zdraví a jiného všeho nejlepšího dobrého Tvé mi[los]ti vinšují a věrně rád přeji. Můj zvláště milej pane švagře a bratře, před Tvou mi[los]tí netajím, že Pavel Neyman,⁴ soused a měšténin města Jaroměře, majíc s švagrem svejm Janem Vyknarem⁵ rozepři nákou, od několika let, čehož sem sám povědom, že mu se v té příčině veliký zkrácení od švagkra jeho děje a činí. I umínil jest se v té příčině skrze suplikaci k Vaším mi[los]te[m] pánům direktorům⁶ utéci a opatření spravedlivého vyhledávati a suplikaci Vaším milostem poddati. Začež mě, můj zvláště milej pane švagře, velice k Tvé milosti za to, aby jeho laskavým a dobrým pa((n))em a přítelem, oč by se k Tvé milosti utekl, býti ráčil. I nemoha jeho slušné a spravedlivé žádosti oslyšeti, k Tvé milosti velice se a hrubě přimlouvám a přátelsky, jako svého zvláště milého pana švagkra, za to žádám, že jeho dobrým panem a přítelem, oč by se tak k Tvé mi[los]ti utekl a Tvé milosti zač oustně požádal a oznámil, že jeho žádost uslyšeti a naplniti a dobrým panem a přítelem býti ráčíš. Pro mé se toho Tvé milosti vším dobrým odměnění a odplacení, neb on Tvé milosti o té věci další zprávu a relaci zoustní učiní. A taky jest té věci a všeho toho můj zvláště milý pan přítel, pan Petr Myler,⁷ spolu jeden z pánů direktorů, povědomý, když by se k tomu příčina k rozmluvení dala, ovšem Tvé milosti další zprávu učiní. Sem k Tvé M[ilos]ti té důvěrné naděje, že tato má žádost a přimluva u Tvé mi[los]ti své místo míti bude. Zase se toho Tvé milosti vším dobrej a mně možnejm odměniti nepominu. A s tím milost Boží rač s námi se všemi býti. Datum na Chvalkovicích⁸ v neděli Družebnou léta 1619.

Její mi[los]ti paní manželce⁹ svý a Vaší zvláště milý paní švagrový a tetě ode mě i manželky¹⁰ mé i od mých ode všech, kteříž i Tvé milosti své modlitby vzkazují, naše služby a vinš od Pána Boha všech nejlepších dobrých věcí oznámiti sobě stížiti neráčíš.

Jan starší Dobřenský z Dobřenic na Dobřenicích a Modletíně¹¹

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Pavel Neyman († asi po 1647), měšťan královského věnného města Jaromeř.

⁵ Jan Vyknar, švagr jaromeřského měšťana Pavla Neymana.

⁶ Stavovské direktorium (24. května 1618 – 4. listopadu 1619).

⁷ Petr Miller/Millner/Myllner z Milhauzu/Mylhauzu na Mimoni a Divíně († po 1621), stavovský direktor (1618-1619), rada apelačního soudu (1619-1620), místokancléf (1620), pobělohorský exulant.

⁸ Chvalkovice, městečko západně od Náchoda (Královéhradecký kraj), od roku 1600 v držení Jana staršího Dobřenského z Dobřenic.

⁹ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁰ Marie Anna Dobřenská ze Žlunic na Chvalkovicích († po 1624), manželka Jana staršího Dobřenského ze Žlunic.

¹¹ Jan starší Dobřenský z Dobřenic na Dobřenicích a Chvalkovicích († 1624), hejtman Hradeckého kraje (1613-1614).

1046.

Voršila Kyšperská z Vřesovic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zarmoucená oznamuje, že v domě Kašpara Kaplíře ze Sulevic ve Starém Městě pražském zemřela v úterý 19. února 1619 její poslední sestra Alžběta Kyšperská z Vřesovic. Zve ho na pohřeb, který se uskuteční v úterý 2. dubna v kostele v Klumíně. Pětipeský má přijet i s manželkou den předem na noc a nazítří doprovodit tělo nebožky k hrobu, čímž jí prokáže poslední křesťanskou službu. Očekává přátelskou odpověď.

Horní Chobolice, 11. března 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/15, fol. 89-90, česky

+ *Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni a Vobříství, panu ujci mému v Pánu Bohu milému, k dod[ání].*
(*(A. 1619 od paní Voršily Vřesovky,¹ zuve na pohřeb paní Alžběty Vřesovky.²)*)³

Modlitbu svou Vaši mi[los]ti vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane ujče mně v Pánu Bohu milý. Zdraví i jiného všeho dobrého, na milým Pánu Bohu vinšujice, Vaši mi[los]ti věrně ráda přeji.

Žalostivě před panem ujcem netajím, kterak jest všemohoucí Pán Bůh podle své milostivé vůle a libosti mne převelikým a srdečným zármutkem navštívití a urozenou pannu Alžbětu Kyšperskou z Vřesovic,⁴ pannu sestru mou nejmilejší a již poslední, prostředkem smrti časné z tohoto bídného světa v outerý po neděli postní Invocavit⁵ mezi 16. a 17. hodinou na celém orloji v Starém Městě pražském v domě urozeného a statečného rytíře, pana Kašpara Kaplíře z Sulevic na Neustupově, Militčíně a Sulevicích, J[eho] M[ilosti] C[ísařské] rady a purkrabě kraje Hradeckého,⁶ milostivě povolati ráčil. Jejížto duši milou jest Pán Bůh všemohoucí v počet svých vyvolených přijítí (nepochybně) ráčil, cele a dokonale věřím. A poněvadž pak to mrtvé tělo mé nejmilejší panny sestry již v Pánu Bohu odpočívá, již i nic jiného nepotřebuje, nežli toliko aby do země, odkudž jest pošlo, zase poctivě, náležitě v přítomnosti některých J[ejich] M[ilostí] pánův a přátel způsobem křesťanským pohřbeno bylo a tu Blahoslaveného vzkříšení z mrtvých v poslední den soudný dočekalo. Jsem té celé vůle, pokudž mi Pán Bůh ráčí zdraví popřítí, je v kostele klumínském⁷ způsobem křesťanským pobožně a náležitě v outerý Velikonoční,⁸ jinak měsíce 2. dne dubna léta tohoto 1619, pochovati dáti. Pročež Vaši mi[los]ti, pana ujce, za to přátelsky žádám, že v pondělí před týmž termínovaným dnem na noc spolu s paní manželkou⁹ svou nejmilejší na Klumín¹⁰ přijeti a podle jiných J[ejich] M[ilostí] pánův a přátel k tomu dožádaných, dá Pán Bůh, nazejtří v 15 hodin celého orloje témuž tělu mrtvému dobré paměti panny sestry mé || nejmilejší tu poslední lásku křesťanskou prokázati a je k místu a odpočinutí jejímu doprovoditi, nápomocni bejti ráčíte. Já zase, což tu k žádosti mé učiniti pan ujec ráčí, Bohdá, se panu ujci v potěšitedlnějším způsobu odměniti nepominu. Odpovědi učinlivé žádosti mé očekávati budu. A s tím milosti Boží poručena činím.

¹ Voršila Kyšperská z Vřesovic na Klumíně a Chobolicích († po 1619), sestra Jana Bořivoje Kyšperského z Vřesovic.

² Alžběta Kyšperská z Vřesovic na Klumíně a Chobolicích († 1619), sestra Jana Bořivoje Kyšperského z Vřesovic a Voršily Kyšperské z Vřesovic.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Alžběta Kyšperská z Vřesovic na Klumíně a Chobolicích († 1619).

⁵ Dne 19. února 1619.

⁶ Kašpar Kaplíř ze Sulevic na Miličíně, Voticích a Neustupově (1535-1621), direktor/správce úřadu prezidenta české komory/nejstarší rada české komory (1606-1611), přisedící většního zemského soudu (1612-1615), purkrabí Hradeckého kraje (1615-1619), stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší písař (1619-1620).

⁷ Klumín, dnes Chlumín, ves západně od Neratovic (Středočeský kraj), ves v držení Vřesovců z Vřesovic a později částečně mělnického panství, v sousedství Obříství.

⁸ Dne 2. dubna 1619.

⁹ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁰ Klumín, dnes Chlumín, ves západně od Neratovic (Středočeský kraj).

Dat[um] na Hořejších Choboli-cích¹¹ v pondělí po neděli postní Družebný léta Páně 1619.

Voršila Kyšperská z Vřesovic a na Hořejších Chobolicích¹²

¹¹ Chobolice, Horní/Dolní, ves a tvrz severovýchodně od Litoměřic (Ústecký kraj), v držení Vřesovců z Vřesovic.

¹² Voršila Kyšperská z Vřesovic na Klumině a Chobolicích († po 1619).

1047.

[Hejtman mělnického panství] píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egerberku. Podle Pětipeského žádosti oznámil všem dlužníkům nebožtíka Češpivy, Pětipeského poddaného, aby urovnali pohledávky. Poddaní Jan Močhuba a Matouš Holub však tvrdí, že již dříve dluhy zaplatili. Proto jim stanovil termín ke slyšení na pátek 12. dubna 1619. Pětipeský k jednání může vyslat někoho s patřičným účtem. Dále zjistil v purkrechtních knihách, že Kateřina Hlavatá dluží po smrti manžela a prodeji jeho gruntu ze závdavku ještě čtyři kopy grošů neuvedené měny, což jí bylo připomenuto. K dluhu u Pětipeského se přiznává poddaný Janderka ze vsi Míkov, toho času krčmář v Bosyni, a prosí o odklad. Jan Habák prokázal kvitancemi nižší zůstatek dluhu a odesílá ho Pětipeskému. Adam Mšenský zemřel a nový držitel jeho gruntu tvrdí, že dluh vyrovnal předchozímu hejtmanovi. Takové peníze se jistě brzy vyhledají. Jakub Husák, poddaný ze vsi Újezd, dokládá kvitancemi, že dluh již zaplatil. Půjčku dvou strychů pšenice urovná do týdne v Byšicích. Zavazuje se k dalším službám.

Mělník nad Labem, 16. března 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/17, fol. 55-56, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberu na Byšicích, Bosyni a Vobříství, direktoru, správci a radě zemské, panu mně laskavě příznivému, Jeho mi[losti] k do[ání].

Službu svou vaší mi[los]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane mně laskavý, zdraví a všechno nejlepší dobrý od Pána Boha Vaší mi[los]ti vinšují a věrně rád přeji.

Psaní mně od Vaší mi[los]ti učiněné v příčině dluhův po nebožtíkovi Češpivovi¹ na Vaší mi[los]ti případných a vod některých J[e]ho M[ilosti] C[ísařské] poddaných a mně na ten čas k správě přináležejících povinných, nepominul sem všem těm, jichž se dotýče, v známost uvést. I co se předně Jana Močhuby,² Matouše Holuba³ ze vsi Chorušic⁴ dotýče, ti aby tak velikým dluhem povinni býti měli, patrně odpírají. Ale s přísahou jistí, že sou na onen čas při sročení také odpírali a čím povinni byli, že zaplatili. Pročež, pokudž byste tomu místa dáti neráčili, nemoha v paměti toho oučtu snášeti, aby vždy tomu také pomozeno býti mohlo, položil sem jim den před sebou v pátek po neděli Provodní.⁵ Vidí-li se koho na svém místě s týmž oučtem pro lepší vyrozumění odeslati, toho při vůli Vaší

¹ Patrně Jiří Češpiva, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

² Jan Močhuba, poddaný mělnického panství.

³ Matouš Holub, poddaný mělnického panství ze vsi Chorušice.

⁴ Chorušice, ves východně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), součást mělnického panství.

⁵ Dne 12. dubna 1619.

mi[los]ti pozůstavuji. Kateřina pak Hlavatá,⁶ po smrti neboštika manžela svého že jest byla dlužna vedle nich 7 kop 30 gr[ošů], a když se grunt její prodal, pro veliké dluhy že jest na to 3 kopy 30 g[rošů] ze závdavku dáno bylo, v knihách purkrechních nacházím zapsáno. A tak, aby ještě 4 kopy toho dluhu pozůstávalo, kterejž při nejprvnějším soudu z gruntovnic peněz má bejtí Vaší mi[los]ti zaplacen, toliko aby se nejmenší připomenutí určilo, nebo sice není, co na ní vzíti.

Kdeže pak krčmář, na ten čas v Bosyni⁷ zůstávající, a Janderka z Mikova,⁸ ti [!] se k dluhu přiznávají a za sečkáni pro milosrdenství Boží prosí ((a na díle odporují)). Pokudž byste jim čekati chtítí neráčili, nevěda, jak na nich pro potřebnost jich dopomáhati, musel bych je Vaší mi[los]ti vydati.

Jan Habák z Ransovic,⁹ co jest sumy na všecek dluh svůj a komu od vás přípisy kvitancí¹⁰ i slovo od slova k vyrozumění mně podal, a vostatek dluhu – 13 kop 45 g[rošů] na hotově odsílá. Ponížžen žádajíc, aby mu také na ně kvitancí vydána byla. Adam Mšenskej, odtudž z Ransovic,¹¹ ten jest umřel. Držitel pak gruntu jeho, když závdavek složil, zprávu dává, co jest nedoplačeného dluhu Vaší mi[los]ti, totiž 7 kop, toliko pozůstávalo, že jest předešlý hejtman vyzdvihl, kteréžto peníze, mám naději, že se brzce vyhledají a Vaší mi[los]ti odvedou. Jiné praví bejtí všecko zaplacen. Jan Husák z Oujezda,¹² že jest všecek dluh penězi zaplatil, připis kvitancí příležitostě odsílá. A z strany dvou strychů pšenice, tu jest připověděl v konečnosti tohoto týhodne¹³ na Byšice¹⁴ dáti. Tím sem Vaší mi[los]ti k zprávě tajiti nemohl. Načež od Vaší mi[los]ti dalšího oznámení očekávati budu. Jsouce hotov Vaší mi[los]ti ve všem příjemném každého času sloužiti. A s tím se Vaší mi[los]ti na všem dobře a šťastně míti vinšuji. Datum z Mělníka¹⁵ v sobotu po s[vaté]m Řehoři léta 1619.

[Bez podpisu]¹⁶

⁶ Kateřina Hlavatá, poddaná mělnického panství.

⁷ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

⁸ Janderka, krčmář, poddaný mělnického panství ze vsi Mikov.

⁹ Jan Habák, poddaný mělnického panství.

¹⁰ Kvitance – potvrzení splacení dluhu či úroku vydané věřitelem dlužníkovi.

¹¹ Adam Mšenský, poddaný mělnického panství.

¹² Jakub Husák, poddaný mělnického panství ze vsi Újezd.

¹³ Týhodne – týden.

¹⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

¹⁵ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské komorní město a panství, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

¹⁶ Patrně hejtman mělnického panství Martin Prušek z Prušova (asi 1567-1631), výběřčí posudného v Rakovnickém a Slánském kraji, hejtman mělnického panství (1611-1614, 1618-1619, 1623-1626), cisařský rychtář mělnického panství (1621-1623), mělnický primas (1626-1631); hejtmanem mělnického panství byl stavovským direktoriem jmenován již po začátku povstání. Funkci vykonával patrně od července 1618 do srpna 1619. Blíže J. KILIÁN (ed.), *Martin Prušek z Prušova*, s. 28.

1048.

Pavel Vrabec Bosyňský píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podává zprávy o hospodářství. Byšický, přívorský i bosyňský ovčák měli nedostatek sena, proto jim poručil rozvézt ještě tři stohy, každému po jednom. Budou se svázet borové

soušky, jelikož ještě nelze orat. Stěžuje si na Martina Skalníka, kterému se nechce lámat kámen. Žádá, aby mu Pětipeský poručil lámat kvádry pro mlýn a k vydláždění chléva. Také tesař pracuje pomalu a pobil dosud pouze půl čeledníku. Odesílá mu týdenní cedule a žádá další instrukce. Dříví mu do Prahy opatří podle nařízení. Později podá zprávy o rozvozu ovsu.

Byšice, 25. března 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/15, fol. 4, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni a Vobřiství, J[eho] m[ilosti] panu mému, vrchnosti mé dědičné a křesťanské, J[eho] m[ilosti] k d[odání].

Vaší mi[los]ti, urozený a statečný rytíři, pane křesťanský a milostivý, zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého, požehnání Božího, na svých ponížených modlitbách dlouhého a šťastného panování nad námi, za mnohá prodloužená léta Vaší mi[los]ti i J[ejí] m[ilosti] paní,¹ upřímně vinšujíc, žádám.

Oznamuji Vaší mi[los]ti, že sem předešle, totiž v sobotu pominulou, psal o seno ovčáku byšického² a přívorskému³ a na to sem žádné odpovědi od Vaší mi[los]ti nedostal, jak bych měl učiniti. A pamatujíc já na to, že sem předešle od Vaší mi[los]ti cedulku účinnou měl, kdež bosyňskému⁴ se mělo dáti a <...> když uvidím v tom nedostatek, abych na Vaší mi[los]ti nečekal. A poněvadž nyní nemají co dávatí dobytku na byšický, přívorský i bosyňský, tak sem učinil a jim ještě po jedno[m] stoh[u] všem třem sena dnes svěsti sem poručil, nebo již neměli ani ze dne co dáti dobytku. V outerý, ve středu, ve čtvrtek ten tejdén souší budou voziti z Borový⁵ Přívorští,⁶ když nemůžeme ještě do země. A poněvadž ten Martin Skalník⁷ se k Vaší mi[los]ti naschválně vypravil do Prahy, že sem mu peněz dáti nedal, žádám, že mu ráčíte poručiti toho kvarcená⁸ lámati k tomu mlejnu, ano i na dláždění toho chléva. Srozumívám, že se mu nehrubě chce do toho lámání. Ten pak, Jakub tesař, takměř dosti málo sám na tom díle zastává, kromě co to Vaší mi[los]ti dva teprv a toho půl celníku⁹ postavil a pobil, že sem do něho ty čeličky před tím deštěm ukryl a uložil.

Cedule týhodní¹⁰ Vaší mi[los]ti po mém příležitě odsílám a Vaší mi[los]ti žádám, že mu ráčíte zase oznámiti na to mé psaní sobotní, [co se] Vaší mi[los]ti rozumí, ne[ž] tak abych se věděl, čím zpraviti, a což potřeby opatřiti. Ale pak, co se tý půjčky pšenice dotýče, na Bosyni¹¹ v tyto ceduli 12 sem ji[ž] za vydání položil, co se jí komu půjčilo. Nevím,

¹ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

² Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

³ Horní Přivory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

⁴ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

⁵ Místní název lesního porostu poblíž Horních Přivor.

⁶ Obyvatelé Horních Přivor, poddaná Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Martin Skalník, kameník, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁸ Kvarcen – kámen, lámáný do tvaru kvádrů.

⁹ Míněn patrně čeledník.

¹⁰ Týhodní – týdenní.

¹¹ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj).

jestli tak dobře činím. Račte mi napsati, jak se to bude míti pořádně zapisovati. Dříví po odjezdu zase do Prahy Vaší mi[los]ti já sumou 12 kop 85 g[rošů] a dnes se tam jíti strojím [!]. Strany toho ovsu, že sám chci Havlasovi¹² jej dáti, bosyňskému koňmi vzíti, a co se tam dělá, o všem Vaší mi[los]ti při náhodným poselství napsati nepominu. S tím Vaší mi[los]ti i j[ej] m[ilost] paní v laskavou ochranu Pána Boha všemohoucího poručena činím. Datum na Byšicích¹³ v pondělí po Květný neděli léta 1619.

*Vaší mi[los]ti věrný poddaný
Pavel Vrabec Bosyňský¹⁴*

¹² Jan Havlas, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce dvorů v Bosyni a Šemanovicích.

¹³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělnika (Středočeský kraj).

¹⁴ Pavel Vrabec, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce dvora Bosyně.

1049.

Jiří Volf píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Stěžuje si, že byl podle zpráv (stavitele) Jana Herkuleho údajně propuštěn z Pětipeského služby a na jeho místo měl být dosazen správce dvora Bosyně Jiří Vrabec. Avšak když od něj sám odcházela minulý pátek z Prahy, byl pouze pokárán. Vyčká, co mu řeknou celník a rychtář, kteří se za Pětipeským do Prahy chystají. Vrabec prý poručil sládkovi, aby Volfovi nedali žádné pivo, ale raději provaz. Celý týden nedostal ani chleba, ten si musel sám koupit u hokynářky. Vrabec je na něj hubatý. Sám snědl tři ptáky, zatímco Volf zůstal o chlebu se solí. Dále popisuje hospodářství. U Přívor je dooráno a zbývá dosít ječmen a oves. Na přívorské a hostínské vinici pokračují práce, réva je dořezána, bude se okopávat a rozvádět. Byšický šafář zpozdil orbu pole, na které má být zaset oves a ječmen. Tesař odešel pracovat do Vysoké Libně a nevrátil se ani po nařízení vzkázaném po jeho ženě. Přívorskému kováři se nechce do štěpování, protože se mu za to prý neplatí. Shánějí se plaňky. Žádá o pomoc s vyřízením jisté záležitosti u konzistoře, na což zároveň potřebuje půjčit pět kop neuvedené měny z Pětipeského důchodů. Také opatrně připomíná, že je mu dlužen část platu. Vypočítává dluhy několika poddaných. Žádá povolení, aby mohl od Jiřího Kokrhele zakoupit dům a usadit se na Pětipeského gruntech, a to na základě sňatku s nejmenovanou vdovou.

Byšice, 17. dubna 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 80-81, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích, Bosyni a Vobříství nad Labem, panu mému milostivému a dědičnému, Jeho milosti k dodání.

Vaší mi[los]ti, urozený a statečný rytíři, pane můj milostivý a dědičný, Pán Bůh všemohoucí rač Vaší mi[los]ti spolu s Její mi[los]ti paní¹ dáti předně dobré a výborné zdraví a při něm své svaté božské požehnání a sumou jiné všeckno nejlepší spasitelné dobré. Toho vašim mi[los]tem na svých zkroušených modlitbách ústavičně od jeho Božské milosti vinšovati a žádati nepřestávám.

¹ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

Včerejšího dne, přijedouce z Přívor,² dal mně sládek a mládek zprávu, že jest jim Herkule³ pravil, že jest v neděli jminulý od Vaší mi[los]ti na Vobřiství⁴ to slyšel a jste ráčili Vrabce⁵ na mém místě ustanoviti a mne z služby propouštěti. Čemuž jsem v pátek jminulý, chtěje z Prahy jiti, z řeči V[ashi]. M[ilosti]., abyšte mne z služby propouštěti ráči[li], vyrozuměti nemohl, neb mi od V[ashi]. M[ilosti]. nic víc mluveno nebylo než to, abych domů šel a věrněji se choval nežli prve. A ještě ani na Herkulovou zprávu neodstoupím, až od V[ashi]. M[ilosti]. skrz celného⁶ a rychtáře, poněvadž oni k Vaší mi[los]ti se do Prahy jeti strojí, v té věci zpraven budu. Ač i z Vrabce tomu srozumívám, nebo jest v pondělí sládkovi o tom poručil, aby mne trunku piva nedávali, a pravil, aby mně provaz dali a ne pivo. Chleba jsem taky ten tejden od pekaře kusa dostati nemohl. Včera jsem sobě od hokyně⁷ koupiti musil. Ale Vrabec své hubě sám není macecha, nebo včera, byvše já nejprv na hostínský⁸ vinici, odtud jsem skrz Liblice⁹ do Přívor šel a kde se co dělá, dohlídl. Přijda domů, on měl 3 ptáky slečeny a já jsem musil chléb, kterýž jsem sobě koupil, s[e] solí jísti.

Strany setí Vaší mi[los]ti oznamuji, v Přívorách že dnes všeckno dovorali, k vovsům i k ječmenům zejtra na Raholině¹⁰ oves dosejí a potom hned ječmen. Takže ten tenden se všeckno zadělá. Jest příhodná rolí, znamenitě pěkně se vláčí. Na vinici přívorský včera dořezali, dnes počínají kopati. Na hostínský v zejtra dořeží, neb jest dál něco rozvodu nyní klásti, jak do řezu hned budou, taky kopati, aby se to spravilo, než se bude rašiti. ||

Byšickej šafář dnes taky k ovšem dovorá a ten tejden sotva je zavláčí. Ječmen zůstane až z neděle. Kdyby mně byl chtěl na podzim poslechnouti a na vostředky¹¹ dát vorati, mohlo by již býti zasito. Ale vždyckny mne tím odbejval, že on z jara dobře zvoře a vostředku toliko 4 kop udělali. Nyničky mu to k rozsouzení podávám, zle-li jsem mu poroučel.

Strany tesaře Vaší mi[los]ti oznamuji, že jest to dilo doma rozpáral a již to všeckno tak leží, odešel do Libně¹² a tam dělá. Poručil jsem ženě jeho, aby pro něho šla, aby přišel a doma dělal. Neučinila toho. Kováři přívorskému starému jsem včera poroučel, po[ně]vadž nyní příhodný čas jest, aby štěpoval. Ono mu se do toho nechce, pravíc, že se mu od toho neplatí. Jest přes kopy planí, který na nejlepším štěpování zde a u Přívor jsou. O pláne jsem poslal k Havlasovi,¹³ co jich tam měli nakopati, aby je poslal, aby se nyní, dokud novej měsíc, vsaditi mohly.

² Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

³ Jan Herkule Vlach, stavitel patrně italského původu ve službách Šťastného Václava Pětipeského (1611-1619).

⁴ Obřiství, ves, hospodářský dvůr a tvrz na levém břehu Labe jižně od Mělníka (Středočeský kraj), od roku 1618 v držení Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Jiří Vrabec, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce dvora Bosyně.

⁶ Colný, celný – celník, výběřčí mýtného.

⁷ Hokyně – hokynářka.

⁸ Hostín, dříve Hostinná/Hostinný, ves východně od Mělníka a severně od Byšic (Středočeský kraj), díly vsi v držení Anny Homutové z Hrušova, Jindřicha Vlnského z Vliněvsí a Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egberku.

⁹ Liblice, ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), částečně v držení Šťastného Václava Pětipeského, do roku 1611 v držení Jindřicha Vlnského z Vliněvsí, poté v držení Anny Vlnské/Špetlové z Dubé.

¹⁰ Raholina, místní název, polnost náležející ke dvoru Obřiství.

¹¹ Vostředek – brázda, vršek záhonu.

¹² Vysoká Libeň, ves na Mělnicku severovýchodně od Byšic (Středočeský kraj), v držení Václava Hrzána z Harasova a jeho manželky Alžběty Hrzánové z Dubé, později jejího syna Václava.

¹³ Jan Havlas, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce ve dvoře vsi Šemanovice.

A přitom Vaší mi[los]ti za to poníženě prosím, že mne v té věci, což tak při konsistoři mám, opouštěti neráčíte, nýbrž, jakožto můj milostivý pán a dědičná vrchnost, v tom radní a pomocní býti, aby ta věc od pátku za tejdén k vyřízení přijíti mohla. Neb ráčíte věděti, že kdyby mělo dlouho trvati, že já zase nemám nač souditi, neb mne již to do deseti kop stojí a s těžkem při budoucím stání patnácti kopami vejdu. Nemám na to ještě malého peníze. Ale jsem k Vaší mi[los]ti té důvěrně naděje, poněvadž již rok před Velikou noci jminul, jak jsem se k Vaší mi[los]ti dostal, a toliko 10 kop od sládka na službu přijal a 6 kop 15 gr[ošů] od toho vína za mnou zůstalo, že mne na týž jminulý rok, co se Vaší mi[los]ti dobře líbí, dodati poručiti ráčíte. A pokudž jinde sobě k tomu času nebudu motci peněz objednati, V[áší]. M[ilosti]. poníženě prosím, že mně z důchodu ráčíte poručiti 5 kop zapůjčiti. Jen dotud, až bych potom od V[áší]. M[ilosti]. psaní ku panu Vlkovi¹⁴ dostal, aby mně tam 40 kop nahotově složených peněz propuštěno, a co mi poddaní jeho dlužní jsou, k tomu dopomoženo bylo. ||

Těž Vaší mi[los]ti za to poníženě a poddaně prosím, poněvadž jsem na tý vdově připo- věděl, když jsem ji k tomu přivésti mohl, aby se V[áší]. M[ilosti]. poddala dříve, nežli by ona tam prodala. Na gruntech V[áší]. M[ilosti]. zakoupení učiniti chci. Že mně k tomu povoliti ráčíte, abych se s Jiříkem Kokrhelem¹⁵ mohl v trh o ten dům dáti. Však na ten způsob, pokudž ji za manželku dostanu. Pakli bych ji nedostal, potom by mohl prodati, komu by chtěl. Co bych od něho koupil taky bych mu s pomocí boží zaplatil a on aby V[áší]. M[ilosti]. jest povinen vypraviti mohl.

Načež od V[áší]. M[ilosti]. spolu s Její mi[los]tí paní v ochranu věčného Pána Boha poručena činím. Dat[um] z Byšic¹⁶ v středu 17. Aprilis léta 1619.

*Vaší mi[los]ti věrný poddaný
Jiřík Volf,¹⁷ m. p.*

¹⁴ Blíže neidentifikováno. Miněn snad příslušník rytířského rodu Vlků z Kvítkova.

¹⁵ Jiří Kokrhele, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁶ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

¹⁷ Jiří Volf, úředník Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích (1618-1620).

1050.

Dorota Bzenská z Řehnic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o zaslání dlužného úroku po poslu tohoto listu, a to bez dalšího odkladu. Stěžuje si, že i s čeládkou musí být živa z hotovosti získávané z úroků, neboť nemá jako vdova žádný statek či jinou obživu. Úroky získává jen těžko a mnoho tak utratí za poštu i cestování za účelem jejich vymáhání. Proto věří, že Pětipeský úrok odešle.

Mladá Boleslav, 22. května 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 113, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích a Bosyni a Vobřiství, panu švagru mému zvláště milému, k dodání.

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milej. Zdraví i jiného všeho dobrého, žádajíce Vaší mi[l]o[sti], věrně ráda přeji. Přitom k Vaší mi[l]o[sti] naschválně posílám a za to Vaší mi[los]ti přátelsky žádám, že mi ten ourok po

tomto vyslaným odeslati a mně víceji odkládati ním neráčíte. Nebo kdybych nějaký statek jměla a odkud nějaké vyživení své s čelátkou svou jmíti mohla, nikoli bych se na Vaší mi[l]o[st] tak nedopisovala, nýbrž na hotový kroš živa býti musím. Vaší mi[los]ti to k uvážení dávám, odkad' mám <odkad' mám> smutná, sirá žena co bráti, nežli tu, kde mi ty ouroky přicházeti mají. A ještě mi to dosti s velikou těžkostí přichází. Téměř nežli jeden dostanu, že to, posilajíc a sama jezdic, utratím. Což k Vaší m[il]o[sti] té důvěrnosti jsem, že mě spokojiti a takový ourok odeslati ráčíte. S tím milost Pána Boha našeho rač s námi bejti. Datum v Mladé Boleslavi nad Jizerou¹ v středu po Seslání Ducha svatého léta 1619.

Dorota Bzenská, rozená Vančurka z Řeh[nic]²

¹ Mladá Boleslav, královské město a centrum historického Boleslavského kraje (Středočeský kraj), jedno z nejvýznamnějších českobratrských středisek předbělohorské doby.

² Dorota Bzenská, rozená Vančurová z Řehnic († po 1619), vdova po Albrechtovi Bzenském z Prorubě na Bezně a Doubravičce.

1051.

Jan Celler z Rosenthalu, hejtman brandýského, benátského, lysského a přerovského panství, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o propuštění Pětipeského poddané vdovy Mariany na brandýské komorní panství, neboť si ji chce vzít za manželku jeho poddaný Matouš Kovář ze vsi Všetaty. Zavazuje se obdobnou službou. Brandýs nad Labem, 30. května 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 35-36, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipezskému z Chýš a z Egerbergku na Byšicích, Bosyni a Vobřístvi, panu a příteli mému zvláště milému, k do[dání].
(*A. [!]¹ od p[ana] hejtmána Brandejského o propuštění poddaný.*)

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a příteli mně laskavý. Zdraví potěšeného, při něm jiného sumou všeho dobrého, od Pána Boha vinšujíc, Vaší mi[los]ti věrně rád přeji. J[eho] M[il]o[st]i <ti c[isařské] po>ddaný ku panství Brandejskému² a správě mě přináležející, Matouš Kovář ze vsi Všetat,³ čeho při mně vyhledává, z příležitostiho spisu od něho mně podaného vyrozuměti ráčíte. A poněvadž se pak stavu s[va]t[éh]o manželství dotejče, že v spisu téhož Matouše Kováře doloženou Marianu,⁴ zůstalou vdovu, jemu za m<a>nželku povoliti a ji na grunty J[eho] M[ilosti] K[rálovské] listem zhostným⁵ i se vši spravedlivostí její (ač jakou jmá a neb budoucně jmíti bude) propustiti ráčíte, k Vaší mi[los]ti se přimlouvám. V podobných příčinách k odměně jsem hotov Vaší mi[los]ti se dáti nadjíti. S tím milost Boží k ochraně jak Vaší mi[los]ti, tak sám sebe poručena činím. Dat[um] na Brandejse⁶ 30. Mai l[é]t[a] 1619.

¹ Tradiční datace registru chybí.

² Brandýs nad Labem (Středočeský kraj), královské komorní město a panství, pod správou hejtmána Jana Cellera z Rosenthalu.

³ Matouš Kovář ze vsi Všetaty, poddaný panství Brandýs nad Labem.

⁴ Mariana, vdova, poddaná Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Výhostní, též zhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

⁶ Brandýs nad Labem (Středočeský kraj), královské komorní město a panství.

Jan Celler [z] Rozenthálu,⁷ J[eho] M[ilosti] Ferdinanda druhého,⁸ uherského a českého krále rada, hejtmán panství Brandejského, Benátského,⁹ Lysského¹⁰ a Přerovského.¹¹

⁷ Jan Celler z Rosenthalu († po 1623), hejtmán komorních panství Brandýs nad Labem, Benátky nad Jizerou, Lysá nad Labem a Přerov, královský rada.

⁸ Ferdinand II. Habsburský, též Štýrský (1578-1637), rakouský arcikníže a štýrský vévoda (1590-1637), český král (od 1617), uherský král (od 1618) a římský císař (1619-1637).

⁹ Benátky nad Jizerou, město a zámek jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), komorní město a panství.

¹⁰ Lysá nad Labem, město na Labi východně od Brandýsa nad Labem a Čelákovic (Středočeský kraj), komorní panství.

¹¹ Přerov nad Labem, městečko a zámek západně od Nymburka (Středočeský kraj), komorní panství.

1052.

Anna Špetlová z Dubé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Bylo jí po čtyřech Pětipeského poddaných vzkázáno, že ho jeho hajní upozornili, že by měla nechat pokácet v borovém zádušním lese u Liblic několik kop buků. Což se stalo k újmě Pětipeského jako druhého správce liblického záduší. Citované smlouvy mezi Pětipeského otcem a jejím prvním manželem (Jindřichem Vlinským z Vliněvsi), stejně jako smlouvy mezi Pětipeským a jejím synem Smilem Vlinským znovu bedlivě prohlédne, až se dostane do Prahy.

Liblice, 3. června 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 33, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích, Bosyni a Vobříství, panu sousedu mému milému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane sousede můj milý, zdraví i jiného všeho dobrého přeji panu sousedu věrně ráda. Dnešního dne vzkázali jste mi po čtyřech poddaných vašich, že by vám od hajných vašich zpráva dána býti jměla, kterak bych v lese borovém zádušním, jenž mně právě přináleží, několik kop bu[k]ův zaznamenati a je postínajíc, k své potřebě obrátiti dáti chtěla. Pročež, pokudž by tomu tak bylo, že mne sousedsky pro ujiti dalšího zaneprázdnění napomináte, abych toho sama o své újmě, též vás jakožto (proč) druhého kolatora¹ záduší toho liblického,² nečinila, nýbrž jak se v tom chovati mám, do smluv o tuž kolaturu³ a mně ji, k ní přináležející, mezi panem votcem vašim⁴ a panem Smilem Vlinským,⁵ též mezi vámi a prvnějším panem manželem⁶ mým, učiněných nahlédlou. I ačkoliv mým vědomím nic toho, což by proti týmž smlouvám činiti mělo, neb nákému zaneprázdnění příjmu dávalo, jsouce pokoje žádostiva, sem před sebe až posavad nevzala, avšak nicméně, dle napomenutí pana souseda, chci tak učiniti

¹ Kolátor, kollator – udělitel církevního obročí, představený kněze, světský správce záduší/farnosti.

² Liblice, ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), částečně v držení Šťastného Václava Pětipeského, do roku 1611 v držení Jindřicha Vlinského z Vliněvsi, poté v držení Anny Špetlové z Dubé.

³ Kolatura, též kollatura – farnost, farní obvod (správa více farností při nedostatku kněží).

⁴ Albrecht Pětipeský z Chýš a Egrberku († 1596), otec Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Smil Vlinský z Vliněvsi, syn Jindřicha Vlinského z Vliněvsi na Liblicích (před 1578–1611).

⁶ Jindřich Vlinský z Vliněvsi na Liblicích (před 1578–1611), vzdáleně spřízněn s rodem Pětipeských z Chýš a Egrberku, blízký soused Šťastného Václava Pětipeského.

a poněvadž ty obě smlouvy výš připomenuté v Praze zůstávají, jakž nejprv do Prahy přijedu, chci je ještě bedlivě přehlédnouti a což a z nich obsaženo a vyměřeno jest, tak se vedle toho zachovati. Čehož sem zase tímto psaním odpovědi svou panu sousedu tejna učiniti pro zprávu nechtěla. S tím milost a ochrana Boží s námi se všemi bejti rač. Dat[um] na Liblicích⁷ v pondělí po první neděli po svaté Trojici léta 1619.

Anna Špetlová rozená z Dubé a na Liblicích⁸

⁷ Liblice, ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj).

⁸ Anna Vlinská/Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsí († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

1053.

Pavel Vrabec Bosyňský píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Prosí ho o přenechání nějakých starých šatů, které mu slíbil. Kdyby při polních pracích přšelo, neměl by se ani do čeho převléknout. Zavazuje se dobře pečovat o hospodářství. Byšice, 10. června 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/15, fol. 3, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni a Vobříství nad Labem, J[eho] m[ilosti] panu mému dědičnému a křesťanskému, J[eho] m[ilosti] k d[odání].

Vaší mi[los]ti, urozený a statečný rytíři, pane křesťanský a milostivý, zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého, na Pánu Bohu vinšujíc, Vaší mi[los]ti i j[ejí] m[ilosti] paní,¹ přeji Vaší mi[los]ti věrně a upřímně rád.

Přítom ve vsí snižené poddanosti Vaší mi[los]ti žádám o ty nějaký starý šaty Vaší mi[los]ti, jakož ste, ač by mi milostivě se ohlásiti nima, že nějakých ráčíte dáti pohledati, a poněvadž nyní tak pilná díla v polích budou a kdyby jakž pršky přišly, neměl bych se ani do čeho převléci, zmoknout. Protož ještě až posavad nepřestávám toho při Vaší mi[los]ti vyhledávati a sniženě žádati, pokudž byste jaké mi darovati motci ráčili, po Hralým² abych je dostati mohl. Já, jakožto věrný poddaný, připovídám, že to svou všelijakou bedlivou pilností Vaší mi[los]ti to dnymi³ věčně vynahraditi, ano, dá-li Pán Bůh, chci se o to všelikterak vynasnažiti, abych, jsouce nápomocen, časně skliditi polí i zase zasíti aby se mohlo, nechci ničím obmeškávati. S tím v laskavou Ochranu Pána Boha Vaší mi[los]ti i j[ejí] m[ilosti] paní poručena činím. Datum na Byšicích⁴ 10. dne měsíce července léta 1619.

*Vaší mi[los]ti věrný poddaný
Pavel Vrabec Bosyňský⁵*

¹ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

² Blíže neidentifikováno.

³ Míněno „dny“.

⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁵ Pavel Vrabec, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce dvora Bosyně.

1054.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvají se za propuštění Marjány, dcery Václava Kulicha ze vsi Libiš a poddané Pětipeského, na jejich grunty, aby se mohla vdát za jejich poddaného Jana, syna Adama Kantora z Libiše. Jde o sousedskou půjčku, proto doufají ve vyslyšení. Zavazují se obdobnou službou.

Mělník nad Labem, 26. června 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/17, fol. 57-58, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích, Bosyni a Vobříství, panu k nám v sousedství dobrém laskavě náklonnému.

Službu naši vzkazujeme, urozený a statečný rytíři, pane k nám laskavě příznivý. Zdraví a při tom jiného všeho dobrého přejeme V[ashi]. M[ilosti]. věrně rádi. Jan, Adama Kantora¹ ze vsi Libiše² syn, poddanej náš, zprávu nám učinil, že jest sobě k stavu s[vatěh]o manželství oblíbil Marjánu,³ dceru Václava Kulicha⁴ z též vsi Libiše, poddanou V[ashi]. M[ilosti]., k čemuž, nemoha prve, až by z poddanosti, kterouž V[ashi]. M[ilosti]. zavázána jest, propuštěna byla, přijíti. Žádal nás v té příčině za toto k V[ashi]. M[ilosti]. připsání. I poněvadž to sousedská půjčka jest, služebně za to V[ashi]. M[ilost]. žádáme, že před dotčenou Marjánu na grunty naše, tak aby se poddanému naše[mu] za manželku dostati mohla, listem zhostním⁵ i s[e] spravedlností, ač by jí jaká náležela, propustiti ráčíte. V podobné i v jiné příčině nám možné na připsání V[ashi]. M[ilosti]. odměniti se zamlouváme. S tím milost Svrchovaného s námi se všemi býti rač. Dat[um] v městě Mělnice nad Labem ve středu po památce s[vath]o Jana Křtitele léta 1619.

Purkmistr a rada města Mělníka nad Labem⁶

¹ Adam Kantor, poddaný města Mělník nad Labem ze vsi Libiš.

² Libiš, ves severozápadně od Neratovic (Středočeský kraj), součást panství Mělník nad Labem.

³ Marjána Kulichová, poddaná Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Libiš.

⁴ Václav Kulich, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Libiš.

⁵ Zhostný list, též výhostní list – propuštění do poddanství k jiné vrchnosti.

⁶ Přehled obsazení purkmistra a městské rady města Mělníka v letech 1613-1619 podává i s odkazy na prameny J. KILIÁN (ed.), *Martin Prušek z Prušova*, s. 22-25.

1055.

Kryštof Karel z Roupova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Kdyby získal peníze, bez meškání by švagrovi zaplatil. Rád by umořil svůj dluh. Dovolává se božího svědectví, že mu chybí tisíce tolarů. Nebude moci zaplatit k termínu svatého Havla. Jakmile získá peníze, ihned zaplatí. Jinak by ho nebylo zapotřebí upomínat.

Praha, 29. června 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 65, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku a na Byšicích, Bosyni a Vobříství nad Labem, panu švakru mému zvláště milému.

((A. 1619 od Pana Krystofa Karla z Roupova¹ odpověď strany složení peněz.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švakře můj zvláště milý, zdraví a v něm od Pána Boha jiného všeho dobrého přál bych panu švakru upřímně rád. Kdy by toliko pokoj Pán Bůh dáti ráčil a já k svejm penězům ((pokudž mi Pán Bůh zdraví popřeje)) od dlužníků svejch přijíti mohl, pana švakra jistě spokojiti neobmeškám, neb bych hrubě rád toho dluhu prázen byl. Pána Boha svýho se dokládám, žeť tisíce tolarů nemám a nic vám k svatýmu Havlu³ bespečiti mohu. P[oj]kudž by mi náký peníze přišly, vyčísti jich h[ned] nechám, panu švakru budu moci cokoliv v den <a> zaplatím, neb sám na zápisích vodkladních tu sumu, díky Pánu Bohu, vám bych je nahotově měl. Bůh to ví, nebylo by mně potřeby upomínati s tím. Pán Bůh s námi se všemi býti rač. Datum <na hra..> v Praze, de[n] svatých Petra a Pavla léta 1619.

Krystof Karel z Roupova,⁴ m. p.

¹ Kryštof Karel z Roupova na Humpolci († po 1620), hejtman Čáslavského kraje (1698-1599, 1616-1617).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Ke dni 16. října 1619.

⁴ Kryštof Karel z Roupova na Humpolci († po 1620).

1056.

Jan mladší Varlejch z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egerberku. Ptá se na zdraví Pětipeského i jeho manželky. Sám je chvála Bohu zdrav a má se dobře. Vyrazili k Lomnici nad Lužnicí, kde se spojili s vojáky hraběte Otto Hermana ze Styrum. Vojsko trpí nedostatkem proviantu, chleba a ovsu. Dosud nedošly zprávy od zvědů. Přesto věří ve vítězství, jelikož vedou „jednu Boží při“. Ptá se, co bylo napsáno z direktoria generálům a jaké došly zprávy z Římsko-německé říše, Moravy, Slezska a Rakous. Věří, že budou-li se uzavírat nějaké dohody, dozví se o tom. Moravané poslali obstojný regiment knechtů a 600 koní. Dalších 600 koní má ještě dorazit. Stěžuje si, že z Prahy dosud nedostal žádnou odpověď ohledně Kristýnky (Doupovcové z Doupova) v záležitosti námluv, na nichž se podílil také Pětipeský s manželkou. Pro svoji lásku z pole však odjet nemůže. Napsat svoji vyvolené sám také nemůže, nedostal by odpověď, zároveň by právě teď neuměl napsat správný titul ani začátek a konec psaní. To mu vše působí velké starosti. Děkuje za přímlyvy v námluvách matce, Pětipeskému, jeho manželce, Pavlu Kaplířovi ze Sulevic a dalším přátelům. Přestože se ujal, Kristýnka (Doupovcová) si bere příliš dlouhý čas na rozmyšlenou. Proto prosí o další přímlyvy svých přátel u ní. Vzkazuje pozdravy Pětipeského manželce a zavazuje se službou.

Lomnice nad Lužnicí, 4. července 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 74-75, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích, Bosyni a Obríství, direktoru a radě zemské k[rálovství] Č[eského], panu švagru a bratru mému důvěrně obzvláště milému, k dod[ání].

Službu svou povolnou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj důvěrně obzvláště milý. Od Pána Boha zdraví a sumou jiného všeho nejlepšího dobrého i všemu domu Tvé mi[los]ti věrně a upřímně žádám. Nechtěl se[m] pomínouti, nýbrž Tvé

mi[los]ti se tímto psaním ohlásiti, souce žádostiv o zdraví Tvé mi[los]ti, tolikéž Její mi[los]ti paní manželky,¹ nejmilejší Tvé mi[los]ti, což že mi neráčíš ztížití sobě oznámiti, služebně žádám. Já sem, chvála Pánu Bohu, zdrav a dobře se mám. Že sme se zase bliže k nepříteli podali až k Lomnici² a s tím lidem, jak s panem hrabětem Styrou³ přitáhl, strhli, o tom jest již Vaš[im] [mil]o[s]t[em] do direkcí⁴ psáno. Nepochybuji, že si ráčil tomu prve vyrozuměti, nežli v profiantích,⁵ chlebích a ovsu nedostatek trpíme. A co dále obávati se pohoršení, nebude-li pan generál profiantmistr⁶ moci toho fedrovati.⁷ Brzce jest mnoho, kteří chlíb jedí a koní, též oves. A poněvadž ještě se nenavrátili, kdeří sou vyslaný o nepříteli zvědět, ano i kundšafy⁸ od důvěrných míst v jistotě nedošly, nevím tak na spěch, co psáti. Však na dlouze nebude, jestliže budeme moci k sobě bliže přijíti, mám naději, že nebude bez dobřejch, a tak pojednou se vod sebe bez plěšu⁹ nerozejdeme. Pán Bůh rač žehnati a svou svatou milost pro svou svatou pravdu nám pomocníkem býti a Vaš[im] [mil]o[s]t[em] tam tolikéž ve všech věcech. Poněvadž jednu Boží při vedeme. Zde nevíme nic, ani je-li co psáno pánům generálům. Račte-li míti z říše od našich pánů vyslanejch jaký psaní, nebo vrátili-li sou se s dobřejm-li vyřízením. A již-li páni vyslaný z Slízka, z Moravy anebo sou-li taky z Rakous, co nepochybuji, co se bude míti zavírat, že nám to se taky vokáže. Páni Moravané pěcknej regiment knechtů¹⁰ k nám poslali a 600 koní. Druhých 600 taky brzce očekávají. Já Tvé mi[los]ti zarmouceně ža<d>(l)uji, že tak až posavad, jak sem s Prahy vodjel, vod Vašich mi[los]tí, čeho si ráčil přítomen bejti, jakou sem dostal odpověď od mý nejmilejší paní Kristýnky,¹¹ nevím, na čem zůstávám. Sám osobně, sobě lásky dosloužit, nemohu vodjeti. Kdybych Její mi[los]ti paní chtěl psáti a žádati, vím, že bych nedostal žádný psaní odpovědi a taky hned neuměl bych titule, ani začátku, ani konce psáti. A tak sem i tam se tu((r))bují¹² a těžkou mysl nesu. Ješto sice vím, že i Její mi[l]o[s]t, paní máteř ráčili i pan otec, pan bratr i Jich mi[los]ti, paní sestry za mě ráčili se přimlouvati. Co se pak osoby Tvé mi[los]ti, Její mi[los]ti paní manželky Tvé mi[los]ti, pana Pavla Kaplíře¹³ dotejče přimlavy, to již má svý místo. A přece nemohu nic sobě pomoci. Její mi[l]o[s]t paní Kristýnka ráčí sobě příliš dlouhý rozmyšlení bráti. [V]šak pak snad tak hroznej nejsem. Prosím, račte se přimlúviti ještě přece bez ustání a pro mý odsloužení Vaši[m] milostem, bohdá, příjemný, abych ale, maje téměř každý hodiny trabulírování,¹⁴ abych aspoň se tudy potěšil zase. Piši na Samšinu¹⁵ i Její mi[los]-

¹ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

² Lomnice nad Lužnicí, město západně od Jindřichova Hradce (Jihočeský kraj), do roku 1611 v držení Petra Voka z Rožmberka, následně Jana Jiřího a Petra ze Švamberka (do 1620).

³ Otto Hermann hrabě ze Styrum (1592-1644), nizozemský hrabě, plukovník ve službách českých stavů.

⁴ Stavovské direktorium (24. května 1618 – 4. listopadu 1619).

⁵ Profant, profiant – proviant, válečný materiál, zásoby, munice.

⁶ Profantmistr, profiantmistr – profantmistr, zásobovací důstojník.

⁷ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět.

⁸ Kundšaft, též kundšoft – výzvědy, zvěd, zprávy zvědů.

⁹ Plěšu – plésání, tančení.

¹⁰ Knecht – pacholek, tovaryš, sluha, ve vojenském diskursu lehký pěšák.

¹¹ Kristýna Doupovcová z Doupova († po 1620), dcera Barbory Doupovcové z Chýš a Egrberku. K průběhu námluv Jana mladšího Varlejcha z Bubna u Kristýny Doupovcové srov. listy č. 970, 1027, 1035, 1042, 1044.

¹² Turbírovati, turbovati – vyrušovat se, znepokojovat se.

¹³ Pavel Kaplíř ze Sulevic na Voticích († po 1634), nejvyšší generálkvartýrmistr stavovského vojska (1618-1620), stavovský komisař jmenovaný k vyjednávání s Gáborem Bethlenem (1619), pobělohorský exulant, důstojník saské armády (1631), generálproviantmistr švédské armády (1634).

¹⁴ Trabulírování – patrně od *trabant*, *drabant* (tělesná garda, osobní stráž), provázení, ochrana představeného.

ti, paní máteři taky a prosím, jak mohu nejlíp, aby mi bylo podle mý předešlý žádostivé prosby povoleno laskavě, abych se Její mi[los]ti paní Kristýnce mohl za služebníka zakázati. Jakož pak, když sem toho dosáhnouti nemohl, tehdáž v Praze budouce, poněkud sem zůstával s Tvou mi[los]tí na tom, abych skrze osobu Tvé mi[los]ti mohl sobě oznámeno míti, začez služebně žádám, že mi tu lásku ráčíš prokázati. Jakož pak nepochybují, že si ráčil již na mě pamatovati a tu milost mi při Její mi[los]ti paní objednati a mě ráčíš potěšiti, že k tomu paní Kristýnka, ráčí-li laskavě povoliti a mně oznámiti, já Tvé mi[los]ti se toho skutečně do smrti svejmi službami odsluhovati budu. Svě pak nejmilejší paní manželce ráčíš neztížiti sobě ode mě mé poslušné do smrti služby s vinšováním od Pána Boha všech potěšitelných dobrých věcí oznámiti a tím sem jist, že neráčíš taky na mě při mé nejmilejší laskavě zapomínati, nýbrž mě sobě poručenýho laskavě míti. A s tím ochrana všemohoucího Pána Boha rač milostivě s námi býti. Dat[um] z Lomnice¹⁶ 4. Juli An[n]o 1619.

*Tvé mi[los]ti do smrti volnej k službě zůstávám
Jan mladší z Bubna¹⁷*

¹⁵ Samšina, ves a tvrz západně od Jičina (Královéhradecký kraj), v držení Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu a Malšvic (1605-1620).

¹⁶ Lomnice nad Lužnicí, město západně od Jindřichova Hradce (Jihočeský kraj), do roku 1611 v držení Petra Voka z Rožmberka, následně Jana Jiřího a Petra ze Švamberka (do 1620).

¹⁷ Jan mladší Varlejš z Bubna na Závřší (1570-1635), evangelický rytíř a válečník, účastnil se protitureckých a protibočkajovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska (jmenován 25. května 1618).

1057.

Lidmila Haugvicová z Doupova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egerberku. Ptá se na jejich zdraví. Sama je zdráva. Odesílá mu koncept pojistné smlouvy. Žádá, aby ho nechal podepsat a zpečetit od direktorů Království českého. Oznamuje, že jí byla předešlého dne odstoupena ves Ouhorce. Neví však, jak ji spravovat. Potřebuje registra, která mají být v účetnictví královské komory. Žádá o jejich zaslání. Děkuje za takovou pomoc, radu a podporu. Zavazuje se přátelstvím a vzkazuje pozdravy Pětipeského manželce a své tetě.

Kokovice, 7. července 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 6-7, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích, Bosyni a Vobříství, nařízenému panu direktorovi Království českého, panu ujci mému zvláště milé[mu], k d[odání].

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého panu ujci s paní manželkou¹ jeho nejmilejší, na Pánu Bohu vinšujíc, věrně ráda přeji. Nemohla sem toho pominouti, abych pana ujce neměla tímto psaním navštívit a přezvědět, kterak se pan ujec s paní manželkou svou nejmilejší a paní tetou mou nejmilejší na zdraví svém i všelikterak mívá. Přátelsky žádám,

¹ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

že pan ujec sobě nestíží <sobě> to oznámiti. Což bych přála, aby pan ujec i se všemi svými všelikterak se dobře měl. Já z daru Pána Boha v prostředním zdraví zůstávám. Pán Bůh rač dále pomáhati z obojí strany. Přitom assecurati² tu panu ujci zase odsílám a přátelsky žádám, že pan ujec se tak mnoho poníží a toho dobrou příčinou bude, aby Jich m[ilosti] páni direktori K[rálovství] č[eského] své sekryty³ přitisknouti a se podepsati ráčili. Též panu ujci oznamuji, že táž vesnice Ouhorce⁴ včera mi jest odstoupena. Tak ji v držení mám, že skoro sama nevím, jak ji užívati mám, an jich nevím, z jakých ((dokonalých)) pořádků a povinností upomínati, nejsouce mi registra jejich odvedeny, na kteréžto dvoje registra se oni sami odvolávají a že v puchalteri[i]⁵ jsou, mně oznamují. Nemajíce svého nejmilejšího pana⁶ ((doma)) a zdaliž bych je a kterak dostati mohla, tomu nic nerozumím. Svého <.....>((n))ejmilejšího pana ujce velice přátelsky žádám, že jak svou upřímnou radou, tak fedruňkem⁷ k tomu nápomocen mi býti ráčí, jestli možno jest, abych tyž registra dostati mohla. Za takovou upřímnou radu a fedruňk připovídám se panu ujci všelijakým dobrým mně možným přátelstvím odměniti a paní manželce jeho se odsloužiti. Žádám přátelsky, že pan ujec se tak mnoho ponížení, své nejmilejší paní manželce a paní tetě mé nejmilejší mé povolné služby s vinšováním od Pána Boha všeho nejlepšího dobrého oznámiti stížití sobě neráčí, že ji žádám, by na mě nezapomněla. S tím milost Boží s námi býti rač. Dat[um] v Kokovicích⁸ v neděli po památce slavných mistrů Jana Husy a Jeronýma Pražského, mučedlníkův českých, léta 1619.

Lidmila Haugvicová z Doupova a na Malým Březně⁹

² Assecurati – původem italský právní termín, označuje pojištění, pojistnou smlouvu (asekurace), pojištěnce (asekurátor, italsky *assicurato*).

³ Sekryt – pro pečetní prsten, jím otištěnou pečeť.

⁴ Úherce, ves jihovýchodně od Loun (Ústecký kraj), od roku 1619 v držení Lidmily Haugvicové z Doupova.

⁵ Buchalterie, puchalterie – česká královská komora, účtárna.

⁶ Jan Adam Haugvic z Biskupic († po 1634), účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant, rytmistr Jindřicha Matyáše z Thurnu během saského vpádu (1631-1632).

⁷ Fedruňk (z něm. die Förderung) – podpora, pomoc, příspěvek.

⁸ Kokovice, ves a zaniklá tvrz severozápadně od Kladna (Středočeský kraj), součást statku Vraný v držení Doupovců z Doupova.

⁹ Lidmila Haugvicová z Doupova na Malém Březně († po 1637), dcera Barbory Doupovcové z Chýš a Egrberku, manželka Jana Adama Haugvice z Biskupic, pobělohorská exulantka (Freiberg, Sasko).

1058.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše purkmistru a radě města Mělník nad Labem. Dostal zprávu od svého rychtáře z městečka Byšice, že mělnický rychtář zavřel do šatlavního vězení jeho byšického pohodného Jiříka Babu pro dluh 10 kop míšeňských grošů mělnickému pohodnému Vítovi. Jiřík Baba nechal ve vězení jako rukojmí svou ženu, aby mohl opatřit peníze. Pětipeský považuje jeho zavření a prošacování mělnickým rychtářem za nespravedlivé a odporující dobrému sousedství. Žádá propuštění Babovy ženy. Jinak proti tomu zakročí. Žádá odpověď.

Obříství, 7. července 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/17, fol. 54, česky¹

¹ Příloženo k listu č. 1060, ze dne 12. července 1619.

Přípis psaní učiněného pánům purgmistru a spoluradním města Mělníka nad Labem.

Slovutní páni přátelé a sousedi moji milí. Zdraví, etc.

Rychtář z měst[ečka] Byšic,² přijdouc ke mně, zprávu mně toho učinil, kterak že jest Vít, pohodnej z města Mělníka,³ na Jiříka Babu,⁴ pohodlného a posla rychtářského z měst[ečka] Byšic, na pondělí jminulý právo založil a do vězení šatlavního beze vsí slušné příčiny připravil a chtěje takového vězení prázen býti, že se jest témuž Vítovi pohodnému 10 kop m[išeňských] dáti uvoliti, a nemaje takových peněz, že ženu svou tam v[e] vězení šatlavním, až by je shledati mohl, zanechati musil. Čehož bych se nenadál, abyšte rychtáři vašemu to přehlídati a trpěti měli, aby tak lidi bez hodné příčiny šacovati jměl. Protož vás tímto psaním za to přátelsky a sousedsky žádám, že rychtáři vašem[u] o tom dostatečně poručíte, aby ženu jeho, Jiříka Baby, ihned z takového vězení upustil a ji ani jeho v ničemž nehyndroval. Nebo, kdyby to tak mělo býti, abyste lidi tak šacovati jměli, musil bych na ty cesty pomysliti, jak bych takovému šacování a příčině k nesousedství dané vpříč vkročiti mohl. Odpovědi žádám. S tím, etc. Dat[um] na Vobříství⁵ v neděli 7. července léta 1619.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš, etc.

² Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

³ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské komorní město a panství, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁴ Jiří Baba, pohodný, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Byšic.

⁵ Obříství, ves, hospodářský dvůr a tvrz na levém břehu Labe jižně od Mělníka (Středočeský kraj), od roku 1618 v držení Šťastného Václava Pětipeského.

1059.

Jan Siderius, měšťan a rychtář Mělníka nad Labem, píše purkmistru a radě Mělníka nad Labem. List byl přeposlán Pětipeskému. Porozuměl psaní Šťastného Václava Pětipeského. Obhajuje své jednání ohledně uvěznění Jiřího Baby. Dotyčného nechal zavřít do šatlavního vězení na základě obvinění Víta Fíbra, mělnického pohodného, jemuž Baba ukradl tři hovězí a čtyři telecí kůže, k čemuž se sám přiznal. Druhého dne se Fíbr s Babou dohodli, že Baba sežene peníze k vyplacení a nechá v šatlavě jako rukojmí vlastní ženu. Protože však takové peníze dosud neodvedl, k čemuž se dobrovolně zavázal, jeho žena musí v šatlavě nadále zůstat. Siderius se podivuje, že se Pětipeský tolik za Babu přimlouvá, jelikož je to nepoctivý člověk. Roku 1616 byl dvakrát vyhoštěn z města Brandýs nad Labem po devítinásobném výslechu útrpným právem za bezbožné chování a provinění proti tamějším poctivým lidem. Siderius cituje zápis z černých knih města Brandýs nad Labem. Podivuje se, že kvůli takovému člověku zavdává Pětipeský příčinu k „nesousedství“. Žádá, aby jeho omluvu poslali Pětipeskému.

[Mělník nad Labem], 11. července 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/17, fol. 59-60, česky

Slovutné a vzáctné poctivosti, Vaší mi[los]ti pane purgkmistře a páni radní mně laskavě přízniví.

Jaké jest psaní od urozeného a statečného rytíře, pana Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni a Vobříství,¹ mi V[áší]. M[ílosti]. odesláno, strany Jíry Baby,² pohodlného a posla rychtářského měst[ěčka] Byšic,³ který se j[es]t do vězení šatlavního při tomto jarmarce, jenž jest v pondělí po svatých Petru a Pavlu⁴ držán byl, dostal, abych o tom V[áší]. M[ílosti]. zprávu učinil, sobě poručeno mám. V čemž V[áší]. M[ílosti]. zprávu toho činím takovou: že dne výš psaného Vít Fibr,⁵ pohodnej zdejší, přišedši ke mně, na ten čas ouřad rychtářský držícimu, žádal jest mne, abych založení práva na výš psaného Babu přijal, a to v příčině té, že jest týž Baba jemu z dobytka padlého v jeho landfrýdu⁶ koží hovězích 3 a telecích 4 odňal, k témuž jest se týž Baba přiznal. I poněvadž jednomu každému právo povolené býti má, nemohl jsem jeho, Víta Fibra žádost oslyšeti, nýbrž právo od něho přijavše, jej vězením jsa zjistil. Oni pak nazejtří mezi sebou se porovnali, takže ten Baba jemu, Vítovi nazejtří zase se zakázal, zanechavše v zástavě na místě svém v[e] vězení šatlavním ženy své. Neodvozujič tehdy často psaný Baba vedle svého dobrovolného uvolení takových peněz, slušně v zástavě zanechána jeho žena v[e] vězení se zdržuje. Pročež, abychom lidí šacovati, tak jakž v psaní jeho M[ílos]ti páně doloženo jest, tomu světle a patrně odpírám. Nýbrž, co jsem učinil, to jsem vedle povinnosti své, jsa tím zavázán, učinil. A jistě jest mi to s nemalým podivením, že J[eho]. M[ílost]. pán takových || lechkomyslných ujímati a ku právu, když slušně stížení bývají vězením, se domlouvati ráčí. Nebo tento Baba, tak jakž vejpis zápisu z knih černých města Brandejsa nad Labem⁷ v létu 1616 v středu po neděli Družebné⁸ učiněný zní: jest jednou i podruhý pro tuž takovou podobnou příčinu jako tuto, z gruntův J[eho] M[ílosti] C[ísařské]. a města Brandejsa šest mil, čtyři z dýle pod ztracením hrdla vypovědín, jsa děvětkrát, prve pro své nenáležitě proti Pánu Bohu a dobrým lidem provinění, outrpným právem tázán. Z těch tehdy a takových příčin Jeho mi[los]t pán ani kdo jiný mně za zlé jmíti nemůže a aniž o tom smejšlím, abych jeho mi[los]ti pan dosáhnul této zprávy jeho, člověka lechkomyslného, dáleji se ujímati a příčinou jeho sobě v nelibost a nesousedství V[áší]. M[ílosti]. bráti měl. S tímž já Vaší mi[los]ti skrze psaní mé u jeho m[ílos]ti pana omluvna učiniti ráčí, uctivě žádám. Datum zprávy této ve čtvrtek po památce s[vatého] Jana z Husince a Mistra Jeronýma Pražského, mučedlníkův Českých, léta 1619.

Jan Siderius, měštěnín a na ten čas rychtář města Mělník nad Labem⁹

¹ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

² Jiří Baba, pohodný, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Byšic.

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁴ Dne 1. července 1619.

⁵ Vít Fibr, pohodný v Mělníku nad Labem.

⁶ Landfrýd – dohoda správy nad územním celkem.

⁷ Brandýs nad Labem (Středočeský kraj), královské komorní město a panství, pod správou hejtmána Jana Ledeckého z Granova na Dehtářích (asi 1615-1619) a poté hejtmána Jana Celleru z Rosenthalu (1619).

⁸ Dne 16. března 1616.

⁹ Jan Siderius Písecký, měšťan, konšel (1619-1627) a císařský rychtář Mělníka nad Labem (1628-1637).

1060.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměli jeho psaní ohledně sporu mezi pohodným Jiříkem Babou z Byšic a pohodným z Mělníka. Na záležitost se ptali městského rychtáře a jeho odpověď

Pětipeskému přikládají k listu. Nepřísluší k jejich povinnostem, aby se zaneprázdnňovali šacováním někoho v podobné záležitosti.

Mělník nad Labem, 12. července 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/17, fol. 52-53, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberka na Byšicích, Bosyni a Vobřiství, panu k nám v sousedství dobrém laskavě příznivému.

((A. 1619 odpověď od Mělnických v příčině Jiříka Baby,¹ pohodného z měst[ečka] Byšic.²))³

Službu naši vzkazujeme, urozený a statečný rytíři, pane k nám laskavě příznivý. Zdraví a při tom jiného všeho dobrého přejeme a vinšujeme V[ashi]. M[ilosti]. věrně rádi.

Psaní, které jste nám na vznešení rychtáře byšického pomínulých dnův učiniti ráčili, z přečtení, nač by se vztahovalo, jsme vyrozuměli. Na kteréžto tuto odpověď V[ashi]. M[ilosti]. dáváme: že jsme my o tom žádné vědomosti, co jest se mezi těmi pohodnými sběhlo neb neseběhlo, neměli. Než dotazující se rychtáře našeho městského na tuž věc, jakou jest nám zprávu přednesl, z přečtení příležitostého spisu⁴ vyrozuměti ráčíte. My zajistě, abychme se s takovými zaneprázdnňovati a někoho šacovati dáti poroučeli, to k povinnostem naši[m] nepřisluší. V kteréžto příčině, že nás při V[ashi]. M[ilosti]. omluvné míti ráčíte, žádáme. A s tím se V[ashi]. M[ilosti]. na všem šťastně a dobře míti vinšujeme. Dat[um] v městě Mělnice nad Labem⁵ v pátek po památce s[vatý]ch Mistra Jana z Husince a Mistra Jeronýma Pražského, mučedníkův Českých, léta 1619.

Purgmistr a rada města Mělníka nad Labem⁶

¹ Jiří Baba, pohodný, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Byšic.

² Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Srov. listy č. 1058-1059.

⁵ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské komorní město a panství, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁶ Přehled obsazení purkmistra a městské rady města Mělníka v letech 1613-1619 podává i s odkazy na prameny J. KILIÁN (ed.), *Martin Prušek z Prušova*, s. 22-25.

1061.

Jakub Dlouhý z Růženého píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vyřizuje stížnost Lidmily Čejkové z Vrbna, jejíž manžel Vondra byl uvězněn po propuštění na panství Smečno. Žádá, aby zjednal nápravu u tamějšího úředníka. Odesílá úrok od Alžběty Kaplířové z Klumína. Nedostal odpověď ohledně peněz na vypravení vojáků. Dále podává zprávy o sklizení obilí, které zdržely deště.

Bez místa, 26. července 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 100, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích, Bosyni a Vobřiství nad Labem, panu mému laskavému.

Vaší M[ilos]ti, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý, zdraví i jiné všecko dobré, na Pánu Bohu vinšujíc, přeji Vaší M[ilos]ti věrně rád.

Lidmila Čejková ze vsi Vrbna¹ zprávu učinila, kderak Matouš Vondra,² jaké přijmí a odkud rodilý jest, má poznamenáno, manžel její, dodávajíc psaní ouředniku na Smečn³ o propuštění jeho, které jste mu dáti ráčili, dán do vězení a v nějaké věži stížen, až posavad že zůstává. I nemajíce táz Lidmila nižádného obilí svého na poli až posavad nic klíčeného, žádá ve vši poslušné poddanosti, aby jste ráčili poručiti k nadepsanému ouředniku o propuštění jeho z takového vězení, tak aby to, což z nadělení Božího vyvedli, obilíčka má při jinech sousedech skliditi, jí nápomocen byl, psaní napsati, kteréž, když jí dáno bude, o to se chce postarati, aby často psanému ouředniku dodáno bylo.

Od paní Kaplířový z Klomína⁴ Vaší M[ilos]ti příležitostě ourok odsílám. V příčině vypraveným vojákům na měsíc peněz odesláni, kteréž Vaší M[ilos]ti odvedeny jsou, čím bych vyslaného a na takové peníze očekávajícího zpraviti měl, až posavad žádné odpovědi nemám.

Při domácím klizení obilí pro nečasy a i častý pršení ((díl)) téměř jakoby se toliko ukrádalo. Dnes o vožení žita bylo poručeno, ale pro ranní deště až do poledne, bude-li čas, odložití se muselo. Pšenice bylo nětco více nežli přes půl honu. Přes neděli, kteráž v sobotu pro pršení dosekána bejtí nemohla, v noci na pondělek od povětrí museli krupky mezi deštěm pršetí, jest proražena a kus ovsu jdouc k[e] Klomínu⁵ tolikéž proražen. Co jí pak na hrstech bylo, až někderá, jsouc k zemi přimrštěna, počala růsti. Chvála Pánu Bohu, až posavad přílišná škoda na ní není, kderý svázáno 11 kop 46. K dovezení ještě jí přes půl druhých honů leží. Pokudž Pán Bůh času propůjčiti ráčí, v pondělí ječmen vázati (jemuž nižádná škoda se nestala) a sekáči raněji oves sekati budou. S tím Vaší M[ilos]ti v ochranu Pána Boha všemohoucího poroučím. Dat[um] 26. dne Juli A. 1619.

J[akub] z R[ůženého]⁶

¹ Ludmila Čejková, poddaná mělnického panství ze vsi Vrbno.

² Matouš Vondra, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, propuštěn na panství Smečno (1619).

³ Smečno, město a zámek severozápadně od Kladna (Středočeský kraj), panství v držení Jaroslava Bořity z Martinic.

⁴ Alžběta Kaplířová, rozená z Bilé († po 1623), manželka Václava Vosterského Kaplíře ze Sulevic.

⁵ Klomín, dnes Chlumín, ves západně od Neratovic (Středočeský kraj), ves částečně v držení Barbory Vřesovcové (kolem roku 1619) a mělnického panství, v sousedství Obříví.

⁶ Jakub Dlouhý z Růženého, úředník Šťastného Václava Pětipeského v Obříví.

1062.

Jiří Volf píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podle nařízení odesílá z Byšic do Prahy 25 sudů bílého a pět sudů červeného vína. Většina sudů pochází z předního sklepa, ostatní ze zadního. Poslal všechna loňská vína a zbytek doplnil dvouletými. Starý sud nevystavil, jelikož se mu po koštování zdál lepší a museli by také všim jiným hýbat. Ve sklepích zůstalo ještě osm a půl sudu červeného a dva sudy bílého vína. Odesílá soupis, kolik obilí se sklídilo při byšickém a přívorském dvoře. Dosud neví, kolik se sklídilo v Bosyni, protože mu správce Havlas ještě neposlal registra. Sklizeň ztížily deště, avšak přesto se podařilo všechno uskladnit suché. Jiní sousedé, například Anna Špetlová z Dubé, své obilí pokazili. Dnešního dne nechal posekat hrách u Byšic a Horních Přívor. Správně s tím počkal, neboť úředník z Dolních Přívor sekání hrachu zbytečně uspěchal. Sváží se obilí do stodol, vyváží se hnůj z habarského ovčína, kam nechal dopl-

nit chybějící slámu. Prostřednictvím rychtáře vymáhá dluhy, několik jmenovaných poddaných žádá o odklad splacení.

Byšice, 5. srpna 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 92, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích, Bysyni [!]¹ a Vobříství nad Labem, direktoru, správci a radě zemské, Jeho mi[los]ti panu mému milostivému, k dodání.

Vaší mi[los]ti, urozený a statečný rytíři, pane můj milostivý, Pán Bůh rač Vaší mi[los]ti spolu s Její mi[los]tí paní dáti zdraví a při něm své svaté požehnání, toho Vaší mi[los]ti od jeho Božské milosti žádám.

Vedle poručení V[áší]. M[ilosti]. teď 25 bílého a 5 sudů červeného vína z Byšic² do Prahy odsílám. Vzalo se z předního sklepu všecko, totiž 16 bílého a 3 červeného a z zadního sklepu 9 bílého a 2 červeného. Loňská vína se všechna vzaly a ostatek dvouletý. Ale ten starý sud vína není vystavený, protože mně se vidělo, když mi jej dnes dala košťovati, že jest lepší nežli ((to jak)) jsme vystavili. A týž leží nezáže. Byli bychom musili jiným vším vínem hnouti, kdybychom jej byli chtěli vytáhnouti. Zůstávalo ještě v sklepě červeného vína 8 sudy ½, bílého 2 sudů a v třetím ještě na dolívku má.

Přítom V[áší]. M[ilosti]. teď poznamenání posílám, co jest při dvořích byšickém a přívorském³ obilí sklizeno. Když se doklady na ostatek, V[áší]. M[ilosti]. též poznamenaný poslati hned chci. Co v Bosyni⁴ sklídili, ještě věděti nemohu, neb Havlas⁵ žádného poznamenání neposlal. Však jsem hned oněhdy po Maruše,⁶ když pro tu koroptu⁷ přišel, taky poznamenání, co obilí sklizeno bylo, odeslal. Dodal-li jest jej V[áší]. M[ilosti]., či-li nedodal, nevím.

Jaký pracný sklizení za příčinou těch dešťů jsme měli, ráčíte se motci byšických i přívorských ptáti. Budou motci V[áší]. M[ilosti]. zprávu dáti. Ale však, děkuje Pánu Bohu, všechno naschvál suchý do stodol a stohův složiti jsem dal. Ješto jiní svý obilí, obzvláště p[ani] Špetlová,⁸ pokazili, pšenici i ječmen, že se již s nimi znovu sušiti a překládati dáti musí.

Dnes jsem dal hrách u Byšic i Přívor sekati. Nesměl jsem jej dáti dřívěji sekati, aby se nevylluštěl, neb jednu hodinu přšelo, druhou byl čas ouředník z Doleních Přívor,⁹ dal jej asi před týhodnem¹⁰ posekati, praví, že mu se na větším díle vylouštěl. Pšenici dnes v Pří-

¹ Míněno „Bosyni“.

² Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

³ Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

⁴ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

⁵ Jan Havlas, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce dvorů v Bosyni a Šemanovicích.

⁶ Blíže neidentifikováno.

⁷ Míněno patrně „koroptev“.

⁸ Anna Vlinská/Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsí († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

⁹ Dolní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Vančurů z Řehnic a následně města a panství Mělník.

¹⁰ Týhodnem – týdnem.

vorách do stodol vozí i ostatní dovází, zde s klisnami vozí. Jak jen hrách domů svezou, tehdy budou z ovčína harbarského¹¹ voziti hnoje. Poněvadž žádných slám nemají, musil jsem dnes kázati mlátiti žita v Byšicích a snopy na ty z toho probřisla na oves dělati. Hálovi,¹² Kokrhelovi,¹³ hajným a kdo tak co dlužen jest, dosti přísně skrze rychtáře jest poručeno, aby V[áší]. M[ílosti]. peníze složili. Práví, že rádi V[áší]. M[ílosti]. chtějí zaplatiti, toliko že V[áší]. M[ílosti]. nyní v Praze, kteří tam s vínem jeli, chtějí prositi, abyšte malý strpení jmíti ráčili, až by nějaký obilí uprodati mohli. Francovi¹⁴ a Sládkovi¹⁵ jsem domlouval, že V[áší]. M[ílosti]. dcedule týhodní neodsílají. Práví, že je chtějí po Němci¹⁶ odeslati. S tím V[áší]. M[ílost]. spolu s J[ejí]. M[ílosti]. paní v ochranu Pána B[oha]. poručena činím. Dat[um] z Byšic v ponděli 5. dne m[ěsíce] srpna léta 1619.

V[áší]. M[ílosti]. věrný poddaný
Jiřík Volf¹⁷

¹¹ Habarsko, místní název pastviny a ovčína poblíž Obříství.

¹² Hála, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

¹³ Jiří Kokrhele, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁴ Franc, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁵ Šimon Sládek, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁶ Němec – sluzebník Šťastného Václava Pětipeského téhož příjmení či německého původu.

¹⁷ Jiří Volf, úředník Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích (1618-1620).

1063.

Jan Duchoslav z Libína píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odpovídá na Pětipeského žádost o pronájem Duchoslavova domu v Praze. Rád by mu ho pronajal, avšak pokoje již byly zamluveny a pronajaty jiným lidem. Zároveň dům ani neposkytuje dostatečné prostranství, jaké by Pětipeský pro svou osobu potřeboval. Omlouvá se, že nemůže vyplnit jeho žádost. Zavazuje se službou.

Hradec Králové, 11. srpna 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkovicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 88-89, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni a Vobříství nad Labem, panu direktoru a radě zemské slavného Království českého, panu a příteli mně laskavě příznivému, k dodání.

Službu svou vzkazuji Va[ší] M[ílos]ti, urozený a statečný rytíři, pane a příteli mně laskavě příznivej. Téhož zdraví a v něm jiného mnoho dobrého Va[ší] M[ílos]ti na Pánu Bohu věrně žádám. Psaní, kteréž mi činíti ráčíte, v příčině nájmu domu mého a manželky mý z Skalištěvského¹ v městech pražskejch, nač by se též psaní dále Va[ší] M[ílos]ti vztahovalo, tomu všemu sem vyrozuměl a v pravdě, nemajíc při tom žádného rozmyšlení, kdybyšte ráčili byli časně se v tom pronésti a v témž domě taková zvolnost pro Va[ší] M[ílos]t, o kteréž mi psáti ráčíte, se nacházela, takovej dům Va[ší] M[ílos]ti bych rád pronajíti chtěl. Ale oznamuji Va[ší] M[ílos]ti, že v témž domě pokojové již ode mě jinejm zamluvený a pronajatý jsou. A oni také již na takovej byt se ubezpečili. Ani takového prostranství v témž domě není, jakého byšte pro osobu Va[ší] M[ílos]ti potřebovati ráčili.

¹ Libuše z Kaliště a Ottersdorfu († po 1619), manželka Jana Duchoslava z Libína.

A že Va[ší] M[ilos]ti v tom nemoh<a>u podle žádosti Va[ší] M[ilos]ti nyní příjemně posloužiti, za to služebně žádám, že mě při Va[ší] M[ilos]ti omluvného míti ráčíte. Jinak, v čem bych kdy mohl Va[ší] M[ilos]ti příjemně sloužiti, hotov sem každého času to učiniti. S tím ochrana Boží Va[ší] M[ilos]ti se všemi poroučím. Datum v městě Hradci nad Labem² v neděli po svatém Vavřinci léta páně 1619.

*Vaší M[ilos]ti k službám volný
Jan Duchoslav z Libína,³ m. p.*

² Hradec Králové, krajské město (Královéhradecký kraj), královské a věnné město.

³ Jan Duchoslav z Libína († po 1623), primas Hradce Králové (1607-1615, 1619-1623), účastník stavovského povstání, člen poselstva vyjednávajícího s Moravany (1619).

1064.

Jiří Volf píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podle poručení nechal vyzkoušet, kolik chleba se může upéct z pěti věrtelů mouky. Za přítomnosti poddaných a správce z takového množství napekl pekař 73 bochníků chleba, každý o váze asi 47 lotů. Všechn tento chléb odesílá do Prahy. Žádá o vzkázání, jestli se má péct menší. V takovém množství totiž nevystačí pro čeled'. Pekař z Obříství prý již nechce sloužit. Dále podává zprávy o hospodářství. Vlácí se a z habarského ovčína se vyváží hnůj. Poté budou chystat setí ozimů. Od pondělí se bude sekát oves. Podle nařízení dopadl a uvěznil poddaného Šimka. Náhodou ho zadržel u vinařského lisu, když šel za vinařkou pít. Na vinici už dozrály hrušky „rytířky“. Pokud je Pětipeského paní nepřijede očesat, žádá o instrukce, jak s nimi naložit. Vinná réva se na vinicích pěkně zabarvuje a měkne. Věci odesílané do Prahy jsou poznamenány na přiloženém rejstříku.

Byšice, 17. srpna 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 93, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích, Bosyni a Vobříství nad Labem, Jeho mi[los]ti panu mému milostivému, k d[odání].

Vaší mi[los]ti, urozený a statečný rytíři, pane můj milostivý, Pán Bůh všemohoucí rač V[áš]i. M[ilost]i. spolu s J[ej]i. M[ilost]i. paní¹ dáti zdraví, při něm jiné všeckno nejlepší dobré, toho Vašim mi[los]tem od jeho Božské mi[los]ti ústavičně vinšuji a žádám.

Tak jakož jste ráčili poručiti, aby se 5 vě[rtelů]² mouky sprubovalo, jak mnoho chleba se bude motci z nich napéci. Vaší mi[los]ti oznamuji, že včerejšího dne v přítomnosti Adama Celného³ a Pavla Vrabce⁴ takový chléb pekař pekl. Oni jej všechen vážili, proti každému bochničku položili 45 lotů,⁵ ale když skynul a pečeněj jest, váží 47 lotů. Nadělalo se ho z těch 5 vě[rtelů] 73 bochníky. Kterýžto chléb všechen do Prahy odsílám. Ráčíte motci na něj pohleděti a mnoho-li by se podruhý měl menší dělati, vzkázati, nebo tak po

¹ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

² Věrtel – dutá míra o objemu asi 23,5 l.

³ Adam Celný, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Pavel Vrabec, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Lot – váhová jednotka (přibližně 16 gramů), 1 lot = 4 kventíky.

7 str[ychů] a 1 vě[rтели] na čed' vystačiti nemůže. Ten pekař z Vobříví⁶ ještě nepřišel. Ješto jsem mu včera po Bečváři⁷ opět vzkázal, aby přišel. On mu, slyším, pravil, že sloužiti nechce. Pak nevím, jestli to tak dnes zde, slyším, ouředník bude, od něho nakonec vím.

Strany hospodářství V[áší]. M[ilosti]. oznamuji, že u Byšic⁸ již domísili všecko, dnes vláčejí a v pondělí budou hnůj z ovčína harbarského⁹ voziti. Vyvezouc hnůj, potom budem k semenám strojiti. V Přívorách by taky dnes byli domísili, ale museli to pod hájky z tý louky, kde se jedna tráva dělá, domů odvézti. V pondělí počnou ovsy při obouch dvorích sekati.

Strany toho Šimka¹⁰ V[áší]. M[ilosti]. oznamuji, že jsem ho včerejšího dne dostal a jakž jste ráčili poručiti, vsaditi kázal. Přišel mi mimo naději do rukou. Byl jsem na vini-ci, hledíc na ty hrušky, brzo-li budou moci česati, a on, nevěda o mně, přišel do lisu, aby mu vinařka dala píti. A já jsem mu dveře zastoupil a poslal jsem pro Krčmáře,¹¹ aby mi jej pomohl do Byšic dovésti. Hrušky na vinici, totiž rytířky, jsou zralý. Pokudž paní¹² neráčí motci k česání přijeti, aby ráčili vzkázati, co se s nimi bude míti činiti. Vína na vini-cích pěkně zaměkávají. Jsou již celý hrozny zabarvený.

Co se do Prahy odsílá, jest na tomto příležitém registříku poznamenáno. S tím V[áší]. M[ilost]. v ochranu Pána Boha poručena činím. Dat[um] z Byšic v sobotu 17. srpna léta 1619.

V[áší]. M[ilosti]. věrný poddaný
Jiřík Volf¹³

⁶ Obříví, ves, hospodářský dvůr a tvrz na levém břehu Labe jižně od Mělníka (Středočeský kraj), od roku 1618 v držení Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Bečvář, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁸ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁹ Habarsko, místní název pastviny a ovčína poblíž Obříví.

¹⁰ Šimek, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

¹¹ Patrně Jiřík Krčmář, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Bosyně; nebo Kryštof Krčmář ze poddaný Šťastného Václava Pětipeského vsi Bosyně.

¹² Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650).

¹³ Jiří Volf, úředník Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích (1618-1620).

1065.

Dorota Bzenská z Řehnic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá, aby v termínu do dvou týdnů po svatém Havlu zaplatil dluh 3 000 kop míšeňských dobré pražské stříbrné ražby, a to i s řádnými úroky. Pokud by tak nemohl učinit, žádá o zaplacení alespoň 1 000 kop míšeňských, neboť sama dluží jiným věřitelům. Věřící, že tak učiní. Očekává odpověď.

Krnsko, 19. srpna 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 114-115, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Vobříví a Bosyni, panu švagru mému <důvěrně> zvláště milému, k d[odání].

Modlitbu svou Vaši mi[los]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře mně zvláště milý. Zdraví, v něm jiného všeho dobrého, na Pánu Bohu vinšující, přeji Vaši

mi[los]ti věrně ráda. Tak jakož ste mně se zapsati ráčili v listu dluhů na papíře pravém listu hlavního na sumu tři tisíce kop míš[ěnských] dobrých stříbrných rázu pražského i s ouroky svědčící, kteroužto listinou a sumu grošův že mi konečně při svatým Havle¹ a neb dvě nedělích potom konečně dáti a zaplatiti chtíti ráčíte, tak jakž týž list dluhů to v sobě šířeji obsahuje a zavírá. Podle kteréhožto listu znění k Vaší mi[los]ti naschválně odsílám a Vaší mi[los]ti za to přátelsky žádám, že mi takovou sumu, totiž tři tisíce kop míš[ěnských] i s ouroky na tuž sumu příšlými, konečně odvésti dáti poručiti ráčíte. A pokudž byšete moci neráčili mně všechny sumy o svatým Havle přihotoviti, žádám, že mi aspoň jeden tisíc kop míš[ěnských] dáti ráčíte, tak abych já, jsou[c] lidská dlužnice sama, mohla jiné své věřitele spokojiti. Což věřím, že tak učiniti ráčíte. Odpovědi od Vaší mi[l]o[sti] žádaje. S tím Pán Bůh s námi. Datum na Krnsku² v pondělí po Nanebevzetí panny Marije léta 1619.

Dorota Bzenská z Řehnic³

¹ Dne 16. října 1619.

² Krnsko, ves a zámek jižně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1616 v držení Jana Vančury z Řehnic a následně jeho dědiců (synů Fridricha a Viléma, dcery Kunigny).

³ Dorota Bzenská, rozená Vančurová z Řehnic († po 1619).

1066.

Alžběta Menšíková z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Prosí, aby na ni nezapomínal a dal jí nějaké rady, jelikož na ni, jako ovdovělou ženu, dolehl hrozný Boží soud. Vojáci z ležení (stavovského vojska) od Tábora dělají velké škody, zpusťovali její dvory, pobrali obilí a dobytek, vytloukli kamna, okna i dveře, vysekali truhly a zůstaly po nich pusté celé vesnice. Nebude mít kdo sklidit obilí, které zůstává na polích stát. Žádá o nějakou skutečnou strážní gardu. Stěžuje si, že garda, kterou jí od hraběte Thurna poslal Věnek Bukovský z Hustířan namísto ostrahy nechala poddané z okolí Vitanovic sehnat dobytek, který pak odvedli do ležení. Prosí, aby se rozpomnul na svůj slib, přispěl jí radou a promluvil také s direktory o její ochraně a zaopatření. Nemá, na koho jiného by se obrátila. Trpí velkými škodami. Vzkazuje služby a modlitby Pětipeského manželce.

Vitanovice, 21. srpna 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 77-78, česky¹

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Vobřiství, direktoru a správci a radě zemský Království českého, panu strejci mému důvěrně nejmilejšímu. Jeho mi[losti].

((A. 1619 od paní Alžběty Menší[kové].²))³

Modlitbu svou vaší mi[los]ti vzkazují, urozenej a statečnej rytíři, pane strejče můj důvěrně nejmilejší, od všemohoucího Pána Boha zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého vinšující, přejí vaší mi[los]ti věrně ráda. Přitom vaší mi[los]ti pro Boha, pro

¹ List v neúplném rozsahu otiskl F. DVORSKÝ (ed.), *Staré písemné památky*, č. 208, s. 343-344.

² Alžběta Menšíková z Chýš a Egrberku na Vitanovicích († po 1619), manželka Jakuba Menšíka z Menštejna († 1614), poručnice jeho nezletilého syna Václava Eusebia (1616), dcera Jiřího Pětipeského z Chýš na Chotovinách, sestřenice Šťastného Václava Pětipeského.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

milosrdenství Boží, prosím, že se ráčíte na mne, smutnou sirou ženou, vzpomenouti, pro ten hroznej soud Boží, ((při)) kterýmžto všickni smilování Božího potřebovati budeme, a že se ráčíte nade mnou sirou i nad dítkami a poddanejmí mejmí smilovati a že mi ráčíte nějaký rady a pomoci udělití. Mohu vaší mi[los]ti zarmouceně oznámiti, že lid vojenský z našeho ležení od Tábora⁴ veliký škody dělá, takže dvory dva pusté mám, všeckno všudy vobílí z sýpek pobrali, vokna, kamna všeckna vytloukli, dobytky zajali. Mejm nebohejm poddanejm klisata, dobytky pobrali, dveře, vokna, truhly vysekali, je všecky rozehnali, takže pustý vesnice vostaly. Vobilíčka na poli stojí a nikdo toho kliditi nemá. Vaší mi[los]ti, pro smilování Boží, prosím, že se ráčíte k tomu přimluviti, aby mi nějaká vopravdová salva guardie⁵ dána byla. Neb mohu vaší mi[los]ti oznámiti, že včerejšího dne pan Věněk Bukovský⁶ mně poslal salva Quardii od J[eho] M[ilosti] pana hraběte z Turnu,⁷ já sem se nadála, že mi nětco platná bude a těm nebohejm lidem (co ještě tak dobytek měli) kázali, abych dala domů přihnati, já jsem tak učinila. Tu voni, nebozí lidi, nad Vitanovicemi⁸ pásli a vono přijelo asi padesát jízdy a dvamecítma⁹ mušketyrů, dobytek pobrali, kteréhožto bylo do několika mnoho kop vovec, krav přes dvě kopy, svinského a jalového dobytka, toho sami nevědí, jak mnoho bylo. Ten všecken přec do ležení vodehnali. I budiž Pánu Bohu ty naši veliký křivdy a nevinnost žalováno a dejž Bože, ať slzy nás, svejch a těch našich chudejch lidí od tváři jeho svatý Božský neodstoupí, až Bůh ráčí na svou přípověď, kterou jest se nám svejm zavázati ráčil, se rozpo((menouti)). Já pak vaší mi[los]ti, pro milosrdenství Boží, prosím, že mi ráčíte v tom rady vaší mi[los]ti udělití a se mnou nějaký milosrdenství prokázati a za mě se k Jich mi[los]tem pánům direktorům¹⁰ přimluviti, aby mne, sirou vdovu, ráčili nějak vopatřiti, neb se po Pánu Bohu nemám komu jinýmu utéci, než k vašim milostem k vopatření. A že se mnou ráčíte nějakou milost učiniti, tak aby Bůh taky s vaší mi[los]tí v ten poslední hrozny soud ráčil taky milosrdenství učiniti, neb ráčíte mi toho věřiti, že ne na sta, než na tisíce škod mám, bude-li to ještě za jedinkej tejden, vo všeckno všudy přijiti musím. Což tu pro mě učiniti ráčíte, já na svejch nehodnech modlitbách Pána Boha za vaší mi[los]t prositi, aby Pán Bůh ráčil vaší mi[los]ti zde časně, potom věčně zaplatiti.

Vaší mi[los]ti velice prosím, že ráčíte vaší mi[los]ti paní manželce¹¹ ode mne mý vždycky poslušný povolný služby, vinš od Pána Boha všech nejlepších dobrých věcí vzkázati. S tím se Pánu Bohu a vaší mi[los]ti k laskavému vopatření poručena činím. Datum na Vitanovicích ve středu po Nanebevzetí Panny Marie léta Páně 1619.

Alžběta Menšíková z Chýš a z Egrbergku¹²

⁴ Tábor, okresní město (Jihočeský kraj), královské město, na straně stavovského povstání (1618-1620).

⁵ Salva guardia, též salvaguardia (z italštiny) – ochranná garda, ochranná hlídka, záchrana.

⁶ Věněk (Václav) Bukovský z Hustiřan na Červených Poličanech († 1623), účastník stavovského povstání, hejtman péchoty stavovského vojska v Kutné Hoře (1618-1619).

⁷ Jindřich Matyáš hrabě z Thurnu (1567-1640), rytmistr českého jízdního pluku vypraveného proti Turkům a Bočkajovcům (1604-1605), karlštejnský purkrabí (1611-1617, 1619-1620), dvorský sudí (1617-1618), čelní představitel protihabsburské opozice, generál-lajtnant stavovského vojska (1618-1620), vrchní velitel stavovského vojska od 1. května 1620.

⁸ Vitanovice, ves a tvrz severně od Tábora (Středočeský kraj), v držení Jakuba Menšíka z Menštejna (1612-1614) a následně jeho syna Václava Eusebia při poručnictví Menšíkovy pozůstalé manželky Alžběty rozené Pětipeské z Chýš a Egrberku.

⁹ Dvamecítma – dvacet.

¹⁰ Stavovské direktorium (24. května 1618 – 4. listopadu 1619).

¹¹ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

¹² Alžběta Menšíková z Chýš a Egrberku na Vitanovicích († po 1619).

1067.

Václav starší Dobranovský z Dobranova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému. Přeje zdraví, vše dobré a vzkazuje své služby. Oznamuje, že vojáci z Pětipeského panství nedostávají včas žold a trpí nouzí a hladem. Sám dosud nedostal zaplacen za více než měsíc služby. Pouze díky dobrým přátelům si mohl vypůjčit asi 1 000 kop míšeňských grošů a zaplatit vojákům. Peníze však nestačily ani na uhrazení měsíčního žoldu. Žádá o peníze a zásobování municí. Z vojska propustil Pavla Stráneckého, který za sebe postavil jako náhradu rytíře Hynka Zalužanského ze Zalužan. Toho Dobranovský považuje za „ctnostného mládence“. Doufá v Pětipeského příjezdu.

Peltenberg, 22. srpna 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 70, česky

Urozený a statečný rytíři. Na Pánu Bohu Tvé mi[los]ti výborného zdraví se vším nejlepším prospěšenstvím věrně žádám, upřímně přeji a služby svy hotově povolný vzkazují. Tvé mi[los]ti přitom oznamuji, že soldáti z panství Tvé mi[los]ti stran časně nedodávání žoldu jejich, velikou nouzí a hladu trpěti musejí a jakkoliv já sám ještě dosavad sem nedostal, než jednoho měsíce žoldu, však mi Pán Bůh ráčil tak dobrý pány a přátele vzbuditi, že sem se as[i] 1 000 kop m[íšeňských] vzdlužil, a tak soldátům svým zase pomalu půjčil. Což v pravdě i soldátům Tvé mi[los]ti ((se)) dostalo, takže v pravdě ten jednoho měsíce žold k uplacení mně nestačil. Ale ohlídjíc se na tu jejich nouze sčekaní, jim sem (ač sám veliký nedostatek trpím) však učinil. Protož služebně žádám, že jim neprodleně peníze i municie odeslati poroučeti ráčíš. Stran deváté<ho> osoby, jak v psaní doloženo jest, ihned v Boleslavi¹ sjednaná a dosavad hodný poctivý člověk zůstává. Nyní pak Pavel Stránecký² tak velice prosil, poněvadž svou živnůstku doma má, aby postavějíc na své místo hodnou, a ((to)) stavu rytířskou osobu, [ct]nostného mládence Hynka Zálužanského,³ jeho domů sem propustil a za něho se k Tvé mi[los]ti služebně přimlouvám, žádám a prosím, že jeho milostivě a laskavě fedrovati⁴ a nakloněnou vši milostí že jemu bejti ráčíš. Milost Boží s námi bejti rač. Dán z Peltenbergka⁵ 22. Augusti 1619.

*T[vé] mi[los]ti k službám volný
Václav starší Dobranovský z Dobranova, hejtman⁶*

¹ Mladá Boleslav, královské město a centrum historického Boleslavského kraje (Středočeský kraj), jedno z nejvýznamnějších českobratrských středisek předbělohorské doby.

² Pavel Stránecký († po 1619), člen stavovského vojska z Boleslavského kraje.

³ Hynek Zalužanský ze Zalužan († po 1619), člen rytířského rodu, účastník stavovského povstání.

⁴ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět.

⁵ Peltenberg, zaniklá osada severně od Znojma (Jihomoravský kraj), původně v majetku rytířského řádu křížovníků s červenou hvězdou.

⁶ Václav starší Dobranovský z Dobranova († po 1631), hejtman stavovského vojska (1619), pobělohorský exulant a účastník saského vpádu 1631 jako hofmistr Jindřicha Matyáše z Thurnu.

1068.

Jiří Volf píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podle nařízení mu posílá 50 otepí slámy, 20 melounů, čtyři skřivany a koroptev. Jinou zvěřinu myslivec neuložil. Podává zprávu ohledně vsi Jelenice, tamější osedlí náleží městu Mělník, také voda, která tudy teče; zbytek je patrně v držení Anny Špetlové z Dubé na Liblicích. Dluž-

níci dostali lhůtu ke splacení pohledávek do soboty, jinak budou uvězněni. Všichni chtějí zaplatit kromě jistého Uhra, který údajně od Pětipeského dostal dvoutýdenní odklad. Hajní dosud vymohli 25 kop nejmenované měny na dlužích, ostatní mají získat do soboty. Soupis ovcí na prodej odešle zítra po Kryštofovi Šenkýři. Martin Skalník odešel pracovat do Myškovic, shání ho prostřednictvím jeho ženy. Jakmile se vrátí, odešle ho do Vidimi lámat kámen. Bude se sít žito na ozim, dosud totiž čekali na dešť.

Byšice, 28. srpna 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 91, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Bosyni, Byšicích a Vobřívství nad Labem, direktoru, správci a radě zemské, Jeho mi[los]ti panu mému milostivému a dědičnému, k d[odádní].

Vaši mi[los]ti, můj milostivý pane, na nebeském Pánu Bohu V[áší]. M[ilosti]. spolu s J[ej]í. M[ilosti]. paní zdraví i jiné všeckno nejlepší spasitedlné dobré vinšuji a žádám.

Přítom teď podle poručení V[áší]. M[ilosti]. posílám s těmi kočovskými koňmi vůz slámy, totiž 50 vtepi. Nemohli jí více vzíti, protože tak veliký vtepeť jsou. Též posílám 20 melounů, 4 skřivany a 1 koroptev. Jinših nic není, neb se myslivci nyní nechce nic dařiti. Strany těch Jelenic,¹ náleží-li co tam k zámku Mělnickému,² bedlivě jsem se na to ptal. I dává Kokrhele³ zprávu a to jistí, že nic k zámku tam nenáleží, kromě voda, která od Vrutice⁴ tady teče, že k zámku náleží. Dva osedlý že jsou tam v Jelenicích, kteří paní Špetlové⁵ nenáležejí, ale ti že náležejí k městu Mělníku.

Co se těch dlužníkův dotejče, jest jim nakonec pověděno, nedají-li do soboty, cokoliv V[áší]. M[ilosti]. dlužní jsou, tehdy že budou do vězení dáni a nevyjdou, až zaplatí. Pravi všickni, že chtějí V[áší]. M[ilosti]. spokojiti, kromě Uher,⁶ ten praví, že od V[áší]. M[ilosti]. do dvou neděl sobě lhůtu danou má. Hajní mají zvyupomínaných peněz zadrženy okolo 25 kop, ostatek mají taky do soboty zvyupomínati.

Poznamenání dobytka ovčího k prodaji zejtra jej V[áší]. M[ilosti]. po Krystofovi Šenkýři⁷ odešlu. Byl bych jej V[áší]. M[ilosti]. dnes odeslal, ale nemohu se poslův, kterěž jsem včera večer na Bosyn⁸ a na Vobřívství pro to poslal, dočkati. M[arti]na Skalníka⁹ nemohu dostati, ušel někam na dílo, nechtěla ani žena jeho o něm věděti. I měl jsem ji proto v šatlavě. Včera pak mi po rychtáři vzkázala, že na Myškovicích¹⁰ dělá, abych ji

¹ Jelenice, ves východně od Mělníka (Středočeský kraj), částečně součást mělnického panství, dílem v držení Anny Špetlové z Dubé na Liblicích.

² Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské komorní město a panství, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

³ Jiří Kokrhele, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Vrutice, později Kropáčova Vrutice, ves jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), ves, tvrz, poplužní dvůr a pivovar v držení Hrzánů z Harasova (konfiskovány 1622 Václavovi Hrzánovi z Harasova).

⁵ Anna Vlinská/Špetlová, rozená Mracká z Dubé na Liblicích († před 1640), první manželka Jindřicha Vlinského z Vliněvsí († 1611), druhá manželka Jetřicha Špetla z Janovic († 1640).

⁶ Uher, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Kryštof Šenkýř, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁸ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

⁹ Martin Skalník, kameník, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁰ Myškovice, dnes Miškovice, ves a tvrz na severovýchodním okraji Prahy (Středočeský kraj), v držení Mikuláše Trmala z Toušic (1604-1623).

kázal pustiti, že pro něho půjde. Tak jsem učinil a ona hned včera pro něho šla. Jak přijde, ihned ho k lámání toho kamene a s tím psaním na Vidim¹¹ vypravím.

V pátek, dá Pán Bůh, na den s[vatéh]o Šťastného¹² zbožného, strojíme se začítí síti, ale toliko asi 2 neb 3 str[ychy] žita vysejem. Pakli by vůle V[áší]. M[ilosti]. v tom nebyla, ráčíte mi moci vzkázati. Ovsy zejtra poč[n]em vázati, čekali jsme vždycky na déšť. Včera pak přšelo, ale ne hrubě. S tím V[áší]. M[ilost]. spolu s J[ejí]. M[ilosti]. pani¹³ v ochranu věčného Pána Boha poručena činím. Dat[um] z Byšic¹⁴ v středu po s[vatém] Bartoloměji léta 1619.

V[áší]. M[ilosti]. věrný poddaný
Jiřík Volf,¹⁵ m. p.

¹¹ Vidim, ves s tvrzí a pozdější barokní zámek severně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), do roku 1621 v držení Václava staršího Berky z Dubé a Lipé.

¹² Dne 30. srpna 1619.

¹³ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁴ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

¹⁵ Jiří Volf, úředník Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích (1618-1620).

1069.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 9. září 1619

SOka Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 105v, česky

N. 1

Od u[rozeného] a s[tatečného] r[ytíře], pana Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, etc., v příčině Václava Šuda.¹ Dodáno 9. Septembris [1619].

¹ Václav Šud, mělnický měšťan a rychtář.

1070.

Jindřich nejstarší Talacko z Ještětíc píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá, aby jako jeden z direktorů přednesl stavovskému direktoriu jeho supplikaci ohledně vymáhání zaplacení spravedlivého dluhu od jistých „židovských lotrů“. Vzkazuje pozdravy manželky Pětipeského manželce. Zavazuje se službou a dobrým přátelstvím.

Chotouchov, 16. září 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 43, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích, Bosyni a Obríství, direktoru, správci a radě zemské, panu švagru a bratru mému vzláště milému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj vzláště milý. Zdraví a jiného od Pána Boha všeho dobrého přeji tvé m[ilosti] věrně a upřímně rád.

Můj zvláště milý pane švagře, z důvěrnosti té, kterouž k tvé m[ilosti] jmám, toto psaní činíc, žádám, že mně tak mnoho k vůli učiniti ráčíš a tuto suplikaci, kteráž při tomto psaní dodána bude, jich m[ilostem] pánům direktorů[m],¹ radám a správcům zemským, poněvadž taky jeden z nich býti ráčíš, přednésti sobě nestížíš. Z níž, co se pak těch lotruův židovských ((dotejče)), poněvadž <..> dluh spravedlivý jest, aby zaplacen bylo, nápomocen býti že ráčíš. Nebo na berni a vejpravu nynější nemálo peněz potřebuji. Má nejmilejší manželka² tvé m[ilosti] modlitbu její paní manželce³ tvé m[ilosti], svou přátelskou službu spolu i se mnou vzkazujeme a jí že to žádáme, aby ráčil nás v té věci fedrovati.⁴ Nepominu se toho zase tvé m[ilosti] každého času vším dobrým přátelstvím odměniti i odsloužiti. S tím milost Boží s námi býti rač. Dat[um] na Chotouchově⁵ 16. Septembris léta 1619.

Jindřich nejstarší Talacko z Ještětíc na Chotouchově a Jelčanech⁶

¹ Stavovské direktorium (24. května 1618 – 4. listopadu 1619).

² Veronika Nyklásková ze Žitenic na Chotouchově a Jelčanech († po 1619), manželka Jindřicha nejstaršího Talacka z Ještětíc.

³ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyřídit (záležitost).

⁵ Chotouchov, ves západně od Kutné Hory (Středočeský kraj), v držení Veroniky Nykláskové ze Žitenic a jejího manžela Jindřicha Talacka z Ještětíc.

⁶ Jindřich nejstarší Talacko z Ještětíc na Chotouchově a Jelčanech († 1637), účastník stavovského povstání.

1071.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Adamovi Jiřímu Kokořovcovi z Kokořova. Oznamuje, že před vypravením na cestu spočítal, že bude mít několik set kop míšeňských grošů ve stříbře. Žádá, aby mu nezpůsobil větší škody a odebral od něj dva sudy vína, jak bylo dohodnuto. Zavazuje se službami a dobrým přátelstvím.

Jesenice, 23. září 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 115, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Adamovi Jiřímu Kokořovcovi z Kokořova na Žluticích a Brůdce,¹ panu švagru a bratru mému zvláště milému, k dodání.

Službu svou tvej mi[los]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště a důvěrně milý, zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého, od Pána Boha vinšující, přeji Tvej m[ilos]ti věrně rád. Nynějšího dne na cestu sem sobě vzezření učinil a nacházím, že na tom stříbře několik set kop míš[eňských] skladovati budu. Pročež tvej mi[los]ti, můj zvláště milej pane švagře, za to velice důvěrně, přátelsky a služebně žádám, že mi ne v[ě]jtší škody příti a těch dvou sudů vína ode mě darmo žádati neráčíš. Chci se toho Tvej mi[los]ti mejmi upřímnejmi a volnejmi službami i jináče dobrým přátelstvím odsloužiti a odměniti. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] v Jesenicí² 23. Se[ptem]bris léta 1619.

*Tvej mi[los]ti volnej švagr a hotový sluha každého času zůstávám
Šťastný Václav z Chýš a z Egrbergku³*

¹ Adam Jiří Kokořovec z Kokořova na Prádle, Žluticích, Brůdce a Prohořském Hrádku († 1633), hejtman Plzeňského kraje (1615-1616), účastník stavovského povstání, volitel Fridricha Falckého, omilostněn pro katolické vyznání.

² Jesenice, městečko jižně od Prahy (Středočeský kraj), v předbělohorské době ves v majetku vyšehradské kapituly.

³ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

1072.

David a Jan Boryňové ze Lhoty píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egerberku. Zvou na pohřeb svého otce Václava, který se uskuteční v neděli 6. října 1619 v kostele Panny Marie před Týnem ve Starém Městě pražském. Pětipeský má i s manželkou přijet den předem do jejich domu na Novém Městě pražském, jemuž se říká „Myslíkovskej“ a leží na Široké ulici. Společně s dalšími „pány a přáteli“ tak prokáží nebožtíkovi poslední křesťanskou službu a lásku. Zavazují se dobrým přátelstvím a očekávají odpověď.

Nové Město pražské, 28. září 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 11-12, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egerbergku na Byšicích, Bosyni a Vobřiství, ode všech tří pánův stavův nařízenému direktoru, správci a radě zemské v Království českém, panu ujci našemu zvláště milému, k do[dání].

Službu svou vskazujeme, urozený a statečný rytíři, pane ujče náš zvláště milý. Zdraví, na něm jiného všeho dobrého, přejeme Va[ší] M[ilos]ti od pána Boha věrně rádi. Vedle toho zarmouceně před Va[ší] [mil]o[s]tí netajíme, že jest nás pán Bůh všemohoucí velikým zármutkem navštívití a pana otce našeho nejmilejšího, urozeného a statečného rytíře, pana Václava Boryně ze Lhoty na Roztokách, Vilémově,¹ prostředkem smrti jeho časné ve středu na čtvrtek mezi pátou a šestou hodinou na celém orloji po památce Narození panny Marie, to jest 11. dne měsíce září léta tohoto přítomného 1619, z tohoto bídného světa jistě a nepochybně k své věčné a neskonalé slávě a radosti v počet volených svých povolati a pojití ráčil. A poněvadž pak též mrtvé tělo dobré a vzácné paměti pana otce našeho nejmilejšího již nic jiného (nežli odkud jest pošlo, aby tam zase náležitě a poctivě, totiž do země pohřbeno a pochováno bylo) nepotřebuje. Na tom sme se s Jich mi[l]o[stmi] pány a přáteli svými ustanovili, aby témuž mrtvému tělu našeho nejmilejšího pana otce, bude-li v tom vůle Pána Boha všemohoucího, v neděli devatenáctou po svatě Trojici, jinak 6. dne měsíce října nejprve příští, do kostela Matky Boží před Tejnem² tak řečeném ve Starém Městě pražském poctivě a náležitě průvod na ten čas tu učiněn a vykonán bejti mohl. Vaší [mil]o[s]t za to přátelsky žádáme, že den před tím, to jest 5. dne měsíce října nejprve příští, sem do měst pražských i se paní manželkou³ Vaší mi[l]o[sti] přijeti a na zejtrí též mrtvé tělo našeho nejmilejšího pana otce vedle jinejch Jich mi[los]tí pánů a přátel k tomu dožádanejch, do[j]douce se do domu našeho v Novém Městě pražském, kterýžto dům od starodávna Myslíkovskej slove, na Široké ulici ležící, v němž též mrtvé tělo nyní v pánu odpočívá, v devatenácte hodin na celém orloji najíti a odtud k průvodu do svrchu oznámeného a k tomu obraného místa a chrámu Páně doprovoditi nápomocný bejti a tu poslední službu a křesťanskou lásku témuž mrtvému tělu našeho nejmilejšího pana otce spolu i s paní manželkou svou prokázati ráčíte. V čemž že tato naše zarmoucená žádost při Vaší mi[l]o[sti] své místo jmíti bude, k Vaší mi[l]o[sti] té nepochybně naděje sme. Popřeje-li nám Pán Bůh zdraví, zase se toho Va[ší] M[ilos]ti v potěšitedlnějších příčinách každého času odměniti i odsloužiti nepomineme. Odpovědi s naplněním této naší zarmoucené

¹ Václav Boryně ze Lhoty na Mikovicích, Roztokách, Vilémově a Vinoři († 1619).

² Týnský chrám ve Starém Městě pražském.

³ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

žádosti očekávati budeme. S tím milost Boží rač bejti s námi se všemi. Dat[um] v Novém Městě pražském v sobotu den s[vatě]ho Václava léta 1619.

*Vaší mi[l]o[sti] k službám povolní
David,⁴ Jan,⁵ bratři vlastní Boryňové ze Lhoty
na Roztokách a Vilémově*

⁴ David Boryně ze Lhoty na Roztokách, Klecanech a Vilémově († 1624), účastník stavovského povstání, syn Václava Boryněho ze Lhoty na Mikovicích, Roztokách, Vilémově a Vinoři.

⁵ Jan Boryně ze Lhoty na Roztokách, Vilémově a Vinoři († asi 1631), účastník stavovského povstání, syn Václava Boryněho ze Lhoty na Mikovicích, Roztokách, Vilémově a Vinoři.

1073.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše neznámému adresátovi, vlastnímu ujci. Oznamuje, že má od direktorů a zemských radů a správců pojištěno odkoupení zastaveného mělnického panství, na něž k vojenským potřebám vyplatil stavům 42 000 kop míšeňských grošů. Usiluje o jeho odprodej do dědičného vlastnictví, a to bez jakýchkoli dluhů či zástav vázaných na panství; ty by měly být převedeny na jiné královské panství. Z důvodu naléhavé potřeby hotovosti k tomuto účelu žádá ujce o půjčku co největší částky, nejméně alespoň 2 000 kop míšeňských grošů proti řádnému dluhopisu. Žádá o sdělení, kdy si může pro takové peníze poslat. Je připraven zaplatit poslovi. Zavazuje dobrým přátelstvím a službou.

Mělník nad Labem, 28. září 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 116, český

Urozenému a statečnému rytíři [bez adresáta]¹

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milý, zdraví a v něm jiného všeho dobrého, od Pána Boha žádajíc, přejí panu ujci upřímně a věrně rád.

Poněvadž od předešlých pánův direktorův,² správcův a rad zemských skrze Assecurati³ sobě to pojištěno mám, že na nejprvnějším sněmě to při jich mi[los]tech páních stavích objednatí chtějí ráci, aby mi panství Mělnické,⁴ na kteréž sem předešle k důl[e]žitě a veliké potřebě zemské na splacení lidu vojenského pánům stavům čtyřiceti dva tisíce kop míš[eňských] zapůjčil, dědičně doprodáno bylo. A závada,⁵ kteráž na témž panství jest, aby na jiné panství J[eho] M[ilosti] K[rálovské] převedena byla. I obávajíce se já, že při dokupování téhož panství nemalou sumu peněz nahotově od sebe odvésti musím. A nemohouce pro nynější zastavení práva od dlužníkův svejch žádnéjch peněz, co mi tak povinnovati jsou, dostati, pana ujče za to velice přátelsky a důvěrně žádám, že mně

¹ Adresát neuveden.

² Stavovské direktorium (24. května 1618 – 4. listopadu 1619).

³ Assecurati, assekurace – pojištění, pojišťovací smlouva.

⁴ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské komorní město a panství, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁵ Závada – závazek, dluh, zástavní právo.

k napřed dotčené velice pilné a důležité potřebě mé co nejvíceji možné peněz, a nemohlo-li by víceji bejti, tehdy toliko dva tisíce kop míš[feňských] naproti dostatečnému zjištění⁶ buď sám zapůjčiti, anebo někde jinde u dobrýho přítele objednat. A na mnoho-li bych jistotu⁷ už hotoviti. I také kdy sobě poslati měl, po tomto poslu mém anebo svém vyslaněm, kterémuž rád od chůze zaplatiti chci, mně skrze psaní své, čím bych se zpraviti mohl, oznámiti. A co tu k žádosti mé učiniti ráčí, nepominu se toho panu ujci vším dobrým přátelstvím upřímně a věrně odměniti i odsloužiti. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] na zámku Mělnickém 28. dne [Septem]bris léta 1619.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích, Bosyni, Vobřiství nad Labem a zámku Mělnickém, dvoru J[eho] M[ilosti] K[královské] v Království českém maršálek, etc.

⁶ Zjištění – vydání jistoty (dlužního úpisu).

⁷ Jistota – dlužní úpis.

1074.

Jáchym Libštejnský z Kolovrat píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zve na svatbu dcery Anny Marie, která se po náležitých námluvách bude vdávat za Zdeňka z Valdštejna na Novém Zámku. Svatební veselí se uskuteční 11. listopadu 1619 v domě Jindřicha Slavaty z Chlumu a Košumberka na Malé Straně. Žádá, aby přijel do Prahy i s manželkou den předem a druhého dne v poledne se v roli „pána a přítele“ na straně nevěsty zúčastnil svatby. Za to se zavazuje přátelstvím a službou. Očekává odpověď obratem po vyslaném poslu, neboť se v současných „neřádech“ mnozí prokazují falešnými certifikáty.

Rabštejn, 28. září 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkovicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 144-145, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích a Vobřiství, panu švagru mému zvláště milému, k dodání.
(Léta 1619))¹*

Službu svou přátelskou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého, na Pánu Bohu všemohoucím vinšujíce, panu švagru upřímně a věrně přeji. Nemohu před panem švagrem tajiti, kterak (nepochybující s vůlí a obzvláštního řízení Pána Boha velikomocného) urozený pán, pan Zdeněk z Valdštejna a na Novém Zámku,² spolu s Jich Mi[lostmi] vzácnými pány a přáteli svými při mně, manželce³ mé nejmilejší i jejích Mi[los]tech pánův a přátel mých milých toho za častý a se vši náležitou šetrností a uctivostí vyhledával, aby se jemu urozená panna, panna Anna Marije,⁴ šlechtična z Kolovrat, k stavu s[vatého] manželství dostati moh-

¹ Autograf archiváře.

² Zdeněk z Valdštejna na Novém Zámku/Olešnici († 1633), účastník stavovského povstání.

³ Kateřina Libštejnská z Kolovrat, rozená Berková z Dubé († 1635).

⁴ Anna Marie Libštejnská z Kolovrat († po 1635), dcera Jáchyma Libštejnského z Kolovrat, od roku 1619 manželka Zdeňka z Valdštejna na Novém Zámku/Olešnici.

la. Na kteréžto časté snažné a veliké vyhledávání přátelské dotčeného pana Zdeňka z Valdštejna, uradivši se s Jich Mi[lostmi] pány a přáteli svými, jemu se k přátelské odpovědi den s[vatého] Martina, jenž bude 11. dne Novembris⁵ nejprv příštího, v Praze na Malej Straně v domu naproti Starém[ui] renthauzu,⁶ náležící[m] urozenému panu, panu Jindřichovi Slavatovi z Chlumu a z Košumbergka, na Domokuři, Skále, Kostelci, Dubu a Kolodějích,⁷ den jistý jmenoval, chtěje pak pana švagra spolu i s její[ch] mi[lost]í paní manželkou⁸ pana švagra, při témž sňatku křesťanském vedle jiných Jich mi[los]tí k tomu dožádaných pánův a přátel upřímně rád jmíti, pana švagra přátelsky a snažně žádám, že mně to přátelství prokázati a dá-li Pán Bůh všemohoucí, den před 11. Novembris do měst pražských přijeti a nazejtří vo poledni okolo 12 hodin do svrchu jmenovaného domu spolu i s její Mi[los]tí paní manželkou pana švagra se nadjíti dáti a vedle jiných Jich Mi[los]tí pánův a přátel k tomu dožádaných osobami svejmi ozdobiti a okrášliti v bázni Boží nápomocni bejti ráčíte. Toho se panu švagra touž měrou i jiným všelijakým líbezným přátelstvím dle možnosti odměniti, odplatiti i odsloužiti nepominu. A poněvadž ten jistě veliký neřád (i mezi poctivými lidmi povstává), že jse poslové toliko sprostnou Certivicací,⁹ neboližto škartou, i mnohdykráte bez ní odbývají, takže jse žádný neví, jak zpraviti, z té příčiny (ač o příjezdu pana švagra nic nepochybuji), pana švagra přátelsky žádám, že mně dokonalou odpovědi zpraví, neb poslu jest dostatečně poručeno, aby bez odpovědi jistě neodcházal, nýbrž silně o ni následoval. S tím nás všeckny v milostivou a otcovskou ochranu Pána Boha nebeského poručena činím. Dat[um] na Rabštejně¹⁰ na den s[vatého] Václava, jenž jest 28. měsíce Septembris, léta 1619.

*Zůstávám po vše časy páně švagra volný a upřímný sluha.
Jáchym Libštejnský z Kolovrat na Rabštejně, Libkovicích, Oudrči, Marticích a Ratiboři¹¹*

⁵ Dne 11. listopadu 1619.

⁶ Renthau, též rentmisterský úřad, důchodový úřad královské komory.

⁷ Jindřich Slavata z Chlumu a Košumberka na Dymokurech, Skále, Kostelci, Dubu a Kolodějích († 1620).

⁸ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

⁹ Certivitace – certifikát, osvědčení, průkaz.

¹⁰ Rabštejn nad Střelou, městečko a zřícenina hradu severně od Plzně (Plzeňský kraj), v držení Libštejnských z Kolovrat (1622 zkonfiskováno Jáchymovi Libštejnskému z Kolovrat).

¹¹ Jáchym Libštejnský z Kolovrat na Rabštejně, Libkovicích, Oudrči a Martinicích (1577-1635), účastník stavovského povstání, potrestán konfiskacemi veškerého majetku, účastník saského vpádu (1631).

1075.

Jiří Volf píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Po Václavu Luňákovu mu posílá čerstvě zastřeleného divokého kance, 25 drozdů, půl sudu bílého piva, chléb na týden a dva žejdlíky soli. Popisuje pokus o zhářství dcery mlynáře Stradala, která se pokusila podpálit dům poddaného tesaře Jakuba. Předtím ještě unesla dceru Karla Řezníka. Oheň chtěla založit v komoře pomocí uhlíků, střepu, papíru a koudele, jejichž zbytky zajistil byšický rychtář. Dále popisuje hospodářství. U Byšic a Horních Přívor se orají úhory a pojedje se do Bosyně pro pivovarské dříví. Sládek připravuje svaření bílé várky piva. Otavy jsou svezeny a u Přívor jsou dva stohy. Zbývá dosušit několik kop sena. Všechno osení se dobře vyvedlo, o čemž se Pětipeský bude moct přesvědčit, přijede-li domů.

Byšice, 5. října 1619

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích, Bosyni a Vobříství nad Labem, Jeho mi[los]ti panu mému milostivému.

Vaší mi[los]ti, urozený a statečný rytíři, pane můj milostivý, Pán Bůh všemohoucí rač V[raš]í. M[ilost]. spolu s J[ej]í. M[ilosti]. paní dáti zdraví a při něm své svaté požehnání. Toho Vaší mi[los]ti od jeho Božské milosti ústavičně žádati nepřestávám.

Přítom ted' po Václavovi Luňákov¹ Vaší mi[los]ti odsílám divokého kance, kteréhož dnes zastřelil. Těž ptáků drozdů 25, půl sudu piva bílého, chléb, co se ho na tejden odsílává, a 2 [žejdlíky] soli. Měli hned ráno s tou spíží jeti, ale Korábník,² maje sobě hned večera poručeno, aby jel, on pak jel na pole pšenice vláčeti a nevypráhl, až po poledni, pročež jsem jeho do vězení dáti a teprva Luňáčkov³, aby jel, poručiti dáti musil. Z té příčiny se tou fúrou prodlilo. Přítom Vaší mi[los]ti oznamuji, že Stradalova³ dcera, která toho mlynáře měla, včera na 3. hodinu na noc oheň v tom domě, kdež Stradal bejval a nyní Tesař⁴ jest, založila. Počátek toho takový, ona, táž Stradalova cera, ukradla Karla Řezníka⁵ děvce (prosím, račte odpustiti) jakousi Kytly [?], a byvši proto před rychtářem a jsouc na ní to zuznáno, měla proto do vězení jíti a ztrestána býti. I prosila téhož Tesaře, aby za ní slíbil do dneška, že se zase na rychtu dostaviti a s touž děvkou spokojiti chce. On tak učinil. Ona pak, z rychty přijdouc domů, navázala sobě břímě šatu a ty v svý komoře měla. Kterěž on spatřil a se domníval, že pryč ujíti chce. Protož jí dnem i nocí šetřil. Ale již proti dveřům její komory na loubí spatřil, když ona to uhlí nesla. Ale nevěděl, co ona obmejšlí. I postavíc ona týž uhlí jakousi děrou na kravský chlív, na nový snopky, a šla zase do <p> komory. Tu ty snopky počaly hořeti. Vida on to, běžel spěšně, padše na ten oheň, jej zadusil a potom k[e] komoře její běžel, aby mu neutekla, křičíc na ženu, aby běžela pro rychtáře. I jest dána do šatlavy za kládu. Dnes, jsouc otázána, proč to učinila, jaký přiznání učinila, Vaší mi[los]ti jej odsílám. Měla to uhlí v střepě, pod střepem papír a na tom uhlí velikej chundel koudel. Díl jí shořel a jeden snopek se chyta. Ten střep, papír i koudel, co nedohořelo, rychtář na právě má. || Strany hospodářství V[raš]í. M[ilosti]. oznamuji: s klisnami u Byšic⁶ vorají změti a u Přívor⁷ štrejchují ouhory. V pondělí pojedou do Bosyně⁸ pro pivovarský dříví. Smejším, že sládek již častěji bude vařiti. Ten tejden udělal černou i bílou várku. Votavy máme již všecky usušený i odvezený a u Přívor dva stohy jsou udělaný. Kromě Bosynští svou všecknu neodvezli. Ješto již večera tejden do kopek dána. I Havlasovi,⁹ že suchá jest, v známost uvedeno je. A u Přívor na

¹ Václav Luňák, fořt, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

² Korábník, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

³ Patrně Václav Stradal, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

⁴ Patrně Jakub, tesař v městečku Byšice, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Karel Řezník, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egerberku (1577-1623).

⁷ Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621).

⁸ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egerberku (1587-1621).

⁹ Jan Havlas, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce ve dvoře vsi Šemanovice.

třech dílých není suchá, protože sekáči musili k semenám mlátiti. Osení, cokoliv jsme sili, všecko, děkuje Pánu Bohu, pěkně vyšlo a na větším díle zelený jest a pěkně zaděláno. Což, když ráčíte, dá Pán Bůh, domů přijeti, sami uhlídati. A s tím V[vaší]. M[ilostí]. spolu s J[ejí]. M[ilostí]. paní v ochranu věčného Pána Boha poručena činím. Dat[um] z Byšic v sobotu po s[vaté]m Františku u večer[a] léta 1619.

*Vaší mi[los]ti věrný poddaný
Jiřík Volf¹⁰*

¹⁰ Jiří Volf, úředník Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích (1618-1620).

1076.

Výpověď Doroty Stradalové pořízená u městského práva v Byšicích pro potřeby Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku jako její vrchnosti za přítomnosti primasa Petra Matějovského, Adama Biskupa, Tomáše Kováře a rychtáře Jiřího Vrány. Dotyčná je obviněna ze žhářství, ale hájí se, že uhlí, jímž měla údajně podpálit dům, nehořelo, ba ani neměla koudel či papír. Když vložila uhlí na loubí, rozpomenula se na „dobré sousedy“ a zase ho shodila. Ohledně odvedení dívky jménem Kytle vypověděla, že ji nejprve nějaké pachole vhodilo do vody, proto dívku vylovila a odnesla domů.

[Byšice], 5. října 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 78, česky¹

[Bez adresy]

Léta 1619 v sobotu po svatém Michalu Archandělu Páně,² jsouce otázka činěna na Dorotu,³ dceru neboštika Václava Stradala,⁴ oznámila:

„Včera večer šla sem, abych rozsvítla a matce pítí dala, a vzala sem uhlí na pokličku a s ním sem šla za kravský chlív na zahrádku. Ale však jest nehořelo, ale on, Jiřík Beser,⁵ pravil, že hořelo. Já sem papíru ani koudel neviděla, ani sem toho tam nekladla, ani těch perných šatů sem nevázala. Toliko ty čtyry podušky, bodej bych s nimi pryč nešla.“

Po druhé otázce oznámila, „že jest mi líto toho, že matka má leží, stůně a penízka nemá a Jira Beser nic jí, ani žádnýho peníze dáti nechce. Ještě sem se rozpomenula pro dobrý sousedy, kteří mi jakživi mnoho dobrého činili, ač jest tak, co sem tam na loub⁶ pod střechem to uhlí vložila a zase sem je shodila. A nikde více není oheň položen. A bylo to k štvrtý hodině na noc. O Tomášovi Kováři⁷ rekla: Tomáši Kováři, vy ste mi jak živi mnoho dobrýho činili a po vás sem se rozpomenula, že sem toho neučinila a to uhlí shodila.“

¹ Přiloženo k předchozímu listu č. 1075.

² Dne 5. října 1619.

³ Dorota Stradalová, poddaná Šťastného Václava Pětipeského, dcera Václava Stradala z Byšic.

⁴ Václav Stradal, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

⁵ Blíže neidentifikováno.

⁶ Loubí – podkroví, krov, trámův.

⁷ Tomáš Kovář, poddaný a služebník Šťastného Václava Pětipeského.

Tolikéž, co se dotýče Kytly,⁸ děvky, na rathauzský tu děvče Verunino⁹ sou sneslo a pachole ji do vody vhodilo a sama, ujdouc do pivovaru, já sem tu Kytly vzala a domu nesla.

*Stalo se u přítomnosti
Petra Matějového, primasa;¹⁰ Adama Biskupa;¹¹ Tomáše Kováře;¹² Jiříka Vrány, rychtáře.¹³*

⁸ Blíže neidentifikováno.

⁹ Blíže neidentifikováno.

¹⁰ Petr Matějovský, primas městečka Byšice (1619), poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

¹¹ Adam Biskup, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

¹² Tomáš Kovář, poddaný a služebník Šťastného Václava Pětipeského.

¹³ Jiří Vrána, rychtář v Byšicích, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

1077.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 17. října 1619

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 108, česky

N. 11

Od u[rozeného] a s[tatečného] r[ytíře], p[ana] Šťastného Václava Pětipeského, etc., v příčině Jiříka Kokrhele.¹ Dodáno 17. Octobris [1619].

¹ Jiří Kokrhele, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

1078.

Jan Ledecký z Granova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá, aby dohlédl na zaplacení dluhu Anně Blažkové, poddané panství Brandýs pod jeho správou, které dluží Matěj Rychtář, poddaný mělnického panství ze vsi Chotětov, částku čtyř kop míšeňských grošů. Poněvadž jde o potřebnou ovdovělou ženu, která se navíc stará o sirotky, doufá ve vyslyšení žádosti. Zavazuje se službou.

Brandýs nad Labem, 18. října 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 15, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, Mělnice a Obřívství, direktoru, radě a správci zemskému, panu a patronu mně laskavě příznivému, k dod[ání].

((A. 1619 od p[ana] hejtmana Brandejského¹ o dopomožení dluhův.))²

Službu svou Vaší M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a patronu mně laskavě příznivý. Zdraví i jiného všeho nejlepšího dobrého, od Pána Boha vinšujíc, přeji Vaší M[ilos]ti věrně a upřímně rád.

¹ Jan Ledecký z Granova na Dehtářích († po 1620), hejtman komorních panství Brandýs nad Labem, Přerov a Lysá nad Labem (asi 1615-1620).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Mně laskavě příznivý pane a patrono. Nečiním Vaší M[ilos]ti služebně tejna, kterak Anna,³ pozůstala vdova po ne[božtíkovi] Adamovi Blažkovi ze vsi Jiřic,⁴ Jeho mi[losti] královské pána, pána našeho nejmilostivějšího poddaná, k panství Brandejskému⁵ a k mé správě přináležející, předstoupivši přede mne, jest mi zprávu učinila, že by Matěj Rychtář,⁶ soused ze vsi Chotětov,⁷ Vaší M[ilos]ti poddaný, dluhu pravého 4 kopy míš[eňské] povinnovat byl. Kterýchžto 4 kop míš[eňských] on jí po častém za ním pocházení a jeho napominání odvésti zanedbává, požádala jest mne k vaší M[ilos]ti za toto přímluvné připsání a takového dluhu o dopomožení. I poněvadž táž Anna Blažková žena velmi potřebná jest a s dítkami svými osiřala, nemohouc v tom žádosti její slušné oslyšeti, k Vaší M[ilos]ti, mně laskavě příznivému panu patronu, tímto psaním svým se přimlouvajíc, za to služebně žádám, že, ohlídnouce se na tuto potřebnou ženu, jí k takovému dluhu, totiž k těm 4 kopám míš[eňským], skrze ouředníka Vaší M[ilos]ti na témž Matějovi Rychtáři Chotětovským dopomožení učiniti poručiti ráčíte. Jsem k Vaší M[ilos]ti té služebně naděje, že to na připsání mé a žádost její učiniti a odporní býti neráčíte. Pro mé se Vaší M[ilos]ti každého času volně zalíbení odsloužení. A s tím milost Boží rač s námi se všemi býti. Datum na Brandejse v pátek, den svatého Lukáše Evangelisty Páně, léta 1619.

*Vaší mi[los]ti volný k službě zůstávám
Jan Ledecký z Granova a na Dehtářích,⁸*

*J[eho] M[ilosti] K[rálovské] panství Brandejského, Benátského, Lyského a Přerovského
hejtman, rukou v[lastní]*

³ Anna Blažková, poddaná komorního panství Brandýs nad Labem ze vsi Jiřice.

⁴ Jiřice, ves západně od Kostelce nad Labem (Středočeský kraj), součást komorního panství Brandýs nad Labem.

⁵ Brandýs nad Labem (Středočeský kraj), královské komorní město a panství, pod správou hejtmana Jana Ledeckého z Granova na Dehtářích.

⁶ Matěj Rychtář, poddaný mělnického panství ze vsi Chotětov.

⁷ Chotětov, ves jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), součást komorního panství Benátky nad Jizerou.

⁸ Jan Ledecký z Granova na Dehtářích († po 1620).

1079.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 19. října 1619

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 108, česky

N. 12

Od u[rozeného] a s[tatečného] r[ytíře], pana Šťastného Václava Pětipeského, etc., v příčině některých poddaných přívorských¹ a tuhaňských.² Dodáno 19. Octobris Anno 1619. ((za p[anem] Walterem³))

¹ Dolní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení rytířského rodu Vančurů z Řehnic (do 1604) a následně města a panství Mělník.

² Tuhaň, ves severně od Neratovic (Středočeský kraj), v držení Jiřího Vančury z Řehnic (do 1610), následně Mělníka nad Labem.

³ Václav Walter, mělnický měšťan, majitel měšťanského domu, člen městské rady.

1080.

Kopie obeslání jistých osob v záležitosti postoupení mělnického panství. Nařízení stavovští komisaři obesílají Ladislava Sekerku ze Sedčic, Jáchyma Údrckého z Údrče, Vílema Údrckého z Údrče a Jeronýma Šlechtu ze Všehrd v příčině postoupení mělnického panství se všemi poddanými i manskými statky Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podivují se, že se k řešení záležitosti nedostavili do zámku Mělník k minulému termínu. Napomínají je a sdělují nový termín jednání určený na neděli 27. října 1619. Nepochybují, že se tentokrát dostaví.

[Praha], 19. října 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 117, česky

Copie

Službu svou vzkazujeme, urozený a statečný rytíři, pane švagře a příteli náš zvláště milý a laskavý. Zdraví, v něm i jiného všeho dobrého přejem vám a Va[ším] m[ilos]tem věrně rádi. Nepochybujeme, že v dobré <paměti> vědomosti vám a Vašim m[ilos]tem zůstává, že Jich m[ilos]ti páni direktorové, správcové a rady zemské panství Mělnické¹ proti sumě půjčené postoupiti (se všim plným panstvím, lidmi poddanými i tolikož i statky manskými, urozenému ((a statečnému rytíři)), panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, Vobříství, Mělnice²) ráčili a skrze nás na též panství z poručení Jeho M[ilosti]³ uveden j[es]t, že ste se pak na zámek Mělnický najíti nedali a nenašli, jest to nám komisařům s nemalým podivením bylo. I nemůžeme toho před vámi tajiti, že jsou nám nyní opět jich m[ilos]ti páni direktorové druhé psaní učiniti a nás za komisaře naříditi ráčili, abychme na místě jich m[ilos]ti jistý den k tomu obrali a vás k týmuž dni před sebe na zámek Mělnický obeslali. Z té příčiny vás a vašich m[ilos]ti za to žádáme a vedle Commissí, od jich m[ilos]ti panů direktorův na nás vzložené, z povinnosti napomínáme ((a od osob našich přátelsky žádáme)), že se na zámek Mělnický v neděli 22. po s[vaté] Trojici⁴ nejprv příští před nás postavíte a postaviti ráčíte, tu v přítomnosti vaší a vašich m[ilos]ti od jich m[ilos]ti panů direktorův jistou vůli další uslyšíte, nepochybně jest, že tak učiníte a se zachovati ráčíte. Nebo my na ten den konečně na vás a vaší [mil]ost na zámku Mělnickém očekávati budeme. S tím Pán Bůh rač býti s námi se všemi. Dat[um] 19. dne měsíce října, jinak v sobotu po s[vaté]m Havle, léta 1619.

Zikmund Belvic z Nostvic⁵ N[omen] N[escio]⁶

Zdeněk Smolík z Slavic⁷ N[omen] N[escio]⁸

Václav Vrutický z Drsníku, služebník při puchalterii komory K[rálovství] Č[eského]⁹

¹ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), komorní město a panství, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

² Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

³ Fridrich V. Falcký (1596-1632), falcký kurfiřt (1610-1623), vůdce protestantské Unie a král český (1619-1620).

⁴ Dne 27. října 1619; o 22. neděli po svaté Trojici 1619.

⁵ Zikmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách († 1621), hejtman Boleslavského kraje v letech (1613-1614), královský rada Fridricha Falckého (1619-1620).

⁶ Pouze opis podpisu, neoriginální podpis.

⁷ Zdeněk Smolík ze Slavic na Velké Bašti († 1620), účastník stavovského povstání.

⁸ Pouze opis podpisu, neoriginální podpis

⁹ Václav Vrutický z Drsníku († po 1619), úředník buchalterie královské komory (1619).

Každému obzvláště, aby se psalo

*p[anu] Ladislavovi Sekerkovi z Sedčic¹⁰
p[anu] Joachymovi Oudrckýmu z Oudrče ((na Postřižíně))¹¹
p[anu] Vilímovi Oudrckýmu¹²
p[anu] Jeronýmovi Šlechtovi ze Všehrd¹³*

¹⁰ Ladislav Sekerka ze Sedčic na Odolené Vodě a Třebošnici († 1620), účastník stavovského povstání jako komisař při stavovském direktoriu, hejtman Kouřimského kraje (1619-1620).

¹¹ Jáchym Údreký z Údrče na Postřižíně a Radouni († po 1625), účastník stavovského povstání.

¹² Vilém Údreký z Údrče na Břežanech a Libědicích († 1619-1620), účastník stavovského povstání.

¹³ Jeroným Šlechta ze Všehrd († po 1622), účastník stavovského povstání.

1081.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádají, aby přiměl jeho poddanou Zuzanu Kolovou ze vsi Vehlovice k urovnání dluhu ve výši 14 kop 45 míšeňských grošů jejich poddanému Jiřímu Richtero-
vi. Dotyčnou poddanou již opakovaně písemně upomínali, a to i prostřednictvím před-
chozích vrchností a správců mělnického panství.

Mělník nad Labem, 25. října 1619

SOKA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 105, sign. L 16, Kopiař městské rady 1619-
1624, fol. 4v, česky

*Urozenému a statečnému rytíři Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na
Byšicích, Bosyni a Vobřístvi nad Labem, Jeho milosti direktoru a radě zemské v Králov-
ství českém, panu nám v dobrém sousedství příznivému.*

*Vznesl jest na nás Jiřík Richter,¹ poddaný náš, od konventu kláštera s[atého] Vavřin-
ce² pod městem Mělníkem³ ležícího nám postoupený, kterak by Zuzana Kolová⁴ ze vsi
Vehlovice⁵ po prošlých jak přátelských, tak také ohradních k předešlým vrchnostem
a správcům panství zámku mělnického psaních až posavad dluhem spravedlivě povinným,
totiž 14 kop 45 grošů míšeňských, jeho spokojiti ponukla, žádaje nás, abychom na nevin-
né, an sobě dosti lhůty učiněné měla, stavuňk⁶ nedopřáli.*

*V kterážto příčině, ušetřice s Vaší milostí dobrého sousedství, za to Vaší milost žádá-
me, že nadepsanou Zuzanu Kolovou k zaplacení takového dluhu skutečně přidržeti poru-
čiti ráčíte. S tím milost boží rač býti s námi.*

¹ Jiří Richter, poddaný kláštera svatého Vavřince v Mělníku, později města Mělník nad Labem.

² Klášter svatého Vavřince, augustiniánský klášter a konventní kostel svatého Vavřince v Mělníku-Pšovce (založen 1263), roku 1619 majetek rozprodán stavy k úhradě vojska, roku 1620 klášter odkoupilo město Mělník nad Labem.

³ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), komorní město a panství, od srpna 1619 v držení Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁴ Zuzana Kolová, poddaná Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Vehlovice.

⁵ Vehlovice, ves na severním předměstí Mělníku nad Labem (Středočeský kraj), součást mělnického panství.

⁶ Stavuňk – obstavení majetku (zpravidla pro dluh).

1082.

Zikmund Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se z pozvání na zámek Mělník, kde měl být přítomen při komisi nařízené sta-

vovskými direktory k řešení záležitosti manské držby. V jisté neodkladné záležitosti ho totiž navštívili jeho syn Jan s manželkou i jeho zeť Oldřich Vosterský Kaplíř ze Sulevic. Je-li však jeho přítomnost bezpodmínečně nutná, bude schopen přijet příští den ráno. Společně s Oldřichem Vosterským Kaplířem ze Sulevic připijí Šťastnému Václavovi Pětipeskému na zdraví sklenici vína. Kaplíř vzkazuje Pětipeskému hodně štěstí s mělnickým panstvím, ani on totiž nemůže přijet. Omlouvá se, že musí vyřídit důležité záležitosti doma, například sběr vína.

Beřkovice, 27. října 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 20, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích, Bosyni, Vobřiství nad Labem a zámku Mělnickém, Jeho mi[l]o[sti] královské dvoru v Království českém maršálku, panu švagru, kmotru, bratru a sousedu mému zvláště milému, k dodán[í].

((A. 1619 od pana Zigmunda Belvice¹ odpověď.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře, kmotře, bratře a sousede můj zvláště milý, téhož zdraví i jiného všeho dobrého, od pána Boha žádajíc, přeji Tvý mi[losti] věrně upřímně rád. Můj zvláště milej pane švagře a bratře a sousede, z toho srdce rád bych dnešního dne k Tvý mi[los]ti na zámek Mělnickej³ přijel a tu comisi z poručení J[ejich] m[ilosti] pánův direktorův⁴ strany těch manův⁵ vyřídití nápomocen byl. Než mohu Tvý mi[los]ti oznámiti, že mám u sebe pana Voldřicha Kaplíře⁶ i se paní manželkou, paní dcerou⁷ mou, i tolikéž Jana,⁸ syna mého, i se paní manželkou jeho,⁹ majíc s nimi o některé pilné věci jednati, za kteroužto příčinou mně možná není dnešního dne přijeti. Prátelsky a služebně žádám, že mě ráčíš u sebe <k>((o))mluvna míti. A taky mi neráčíš nic oznamovati, sou-li ti páni manové na Mělnice. Pokudž by to vždy beze mě bejti nemohlo, ač mně se vidí, že ta věc může bejti beze mě vyřízená, teda bych musil zejtrějšího dne tím raněji přijeti. Panu Voldřichovi Kaplíři pro Tvý mi[los]ti zdraví velikou sklenici vína sem připil, kterýž Tvý mi[los]ti vzkazuje službu a že Tvý mi[los]ti vinšuje štěstí od pána Boha k tomu statku Mělnickému. Byl bych ho rád sebou vzal, aby k Tvý mi[los]ti se mnou přijel, než vylouvá se, že má doma pilné věci mluvíti, vína že chce dáti

¹ Zikmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách († 1621), hejtman Boleslavského kraje (1613-1614), královský rada Fridřicha Falckého (1619-1620).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), komorní město a panství, od srpna 1619 v držení Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁴ Stavovské direktorium (24. května 1618 – 4. listopadu 1619).

⁵ Man – leník, uživatel půdy či statků propůjčených vrchností

⁶ Oldřich Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Radouni a Chcebuzi († 1653), pobělohorský exulant a důstojník švédské armády.

⁷ Ludmila Kaplířová, rozená Belvicová z Nostvic († asi 1627), manželka Oldřicha Vosterského Kaplíře ze Sulevic († 1653).

⁸ Jan Belvic z Nostvic († po 1642), syn Zigmunda Belvice z Nostvic na Beřkovicích a Střemách, exulant a důstojník saské (před 1626), císařské (po 1626) a švédské armády (1639), vězněn v Děčíně a Zbiroze (1642).

⁹ Kateřina Dorota Belvicová, rozená Vlková z Kvítkova († po 1637 v Pirně), manželka Jana Belvice z Nostvic († po 1642).

sbirati. S tím pán Bůh rač dáti naše shledání bohdá šťastné. Datum na Beřkovicích¹⁰ v neděli po svatě Voršile léta 1619.

*Tvý milosti k službám volnej
Zigmund Belvic z Nostvic¹¹*

¹⁰ Dolní Beřkovice, ves a panství severozápadně od Mělníka na Labi, do roku 1621 v držení Zikmunda Belvice z Nostvic.

¹¹ Zigmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách († 1621).

1083.

Georgus Francke z Míšně píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Posílá mu slavnostní gratulaci k oslavě jeho narozenin a výročí křtu. Vyzdvihuje jeho rytířskou a křesťanskou lásku k Bohu, kterou přirovnává k andělským skutkům, zvláště v opakovaně připomínaných těžkých válečných dobách. Ve jménu Krista by se měly také další země připojit k Českému království, které představuje stranu spravedlivého boje za křesťanskou věc.

[Wittenberg], [před 4. listopadem 1619]

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P11/16, fol. 82-83, německy

Gnadt undt fridt vom gott unserm vatter undt seinem sohn Ihesu Christo unserm herrenn. Hochwohlgeborner gnädiger herr unndt ritter, ach mächtiger promotor undt befurderer, euer gnaden.

Ist mein andächtiges gebet zue gott nebenst meine underthänige gehorsahme willige dienste eußerster demut beuorenn.

Gnädiger herr, auß gantz betrübtem gemüthe, hochtriegender noth unndt höchstem ehrente können [...] ¹. Sein unwürdieger betribtter präediger underthänigst zuuerm[...] ² nicht umbgehenn. Wie das ich wegen beständiger bekändtnus umb der confession präedigt des H[eiligen] undt allein säligmanchenden evangelij von unserm gägenthäll dem bappisten in das erbärmliche ehlent sampt meinen weib undt kiendern in das erbärmliche ehlent [!] alß sanctum exilium bin eieciert, veriagett vom hauß undt hof verstoßen undt vertrieben worden. Obwelchermaßen ich auch ein nehrer undt pfleger der christlichen kirchen umb hülfe underthenigste anzuruffen högs[...]tägken. Alß werde ich in dieser ehlenen gefehrlichen langwirigen schweren lezten kriegesleuffen nothgezwungen, euer gnaden auf seinen hochlöblichen geburtstagk undt taufnahm meinen armen mühseligen betrübten zuestandt zuerkennen zuegeben, auf allerhögste gedrungen werde [!].

Gelangett hirauf an euer gnaden mein underthaniges, hochflehentliches seufzen undt bitten. euer gnaden wollen in gnädiger betrachtunge meines grosen ehrentes, darinnen ich iezo verhafft[et bin], aus angebrennen[en] ritterlicher, christlicher liebe undt trewe mir bemeltten vertriebenen präediger oberzeltten uhrsachenn halber mit einem hülfpfeningk oder steuer gnädigst bedenckenn, damit ich meines ehrentes etlichermassen

¹ Odtrženo.

² Odtrženo.

ergözzet, undt da ich mit einer vocation oder pfarrdienst erfrewett, mitt ehren annehmen möchten.

Hiran thun euer gnaden ein gar guttes gottwolgefelliges wergk christlicher barmherzigkeit. Wirdt auch solches vonn den sonn hohen gott dem almächtigen alß dem rechten belohner denen wolthaten sie zeitlich undt dort neiglich umbelohnett nichtt laßen.

Ich wils [!] auch mit meinem inbrimstigen undt eufriegen gebett gegen gott vor euer gnaden sampt die ganze hochlöbliche ritterliche verwandtnus undt freundschaft, das er dieselber (sämtlicher) bey frihen langen leben, langwirige gesundtheitt undt glückliche friedtsach nie regierunge, auch leibes undt der sehlen wolfahrtrt, (victoria) siegg undt überwündunge gegen unsere feindte verleyen wolle, zuvorbitten, in kein vergeßen stellen.

Tue hiemitt euer gnaden in dem schuz der h[eiligen] engell gott des almächtigen trewlichen empfehlen.

Euer gnaden undt ritterstandes
underdienstwilliger undt getrewer
mitarbeiter am wergk gottes

Georgeus Francke aus Meißen³ von der löblichen
undt hohen universitet Wittenbergk⁴ bürtiger,
geweßener, aber aniezo unwürdiger, betrübter,
vertriebener prædiger augespurgischer
confession, evangelischer rechter warheit,
im grosen ehendt schwebendter.

Demnach gnädiger herr, euer gnaden, heutiges dages sein hochlöblicher geburts undt taufnahm ist Felix Wenczlaw.⁵ Als will ich euer gnaden als ein unwürdiger prædiger in diesem schweren kriegesleuffen mit dem lieben undt hochseligmachenden evangelij undt gutten frieden dieses hochloblichen Königreichs Böhmen⁶ undt andere incorporirte ländern christlichen will angebunden haben. Werden sich euer gnaden mir anbefohlen sein laßen ohne hülfe undt beysteuern nicht laßen [!]. Wie dann der herr Christus selbsten sagett: Nehmet euch der heiligen notturft an. Item herberget gerne undt was ihr gegen inenn undt dürfftiegen thutt, das habett ihr umb des herren wille gethan. Ergo die räuhe [?] belohnunge von Ihesu Christo zuerwartten. Auch vonn herzen undt aufrichtigk wünschen thue, das es euer gnaden sampt die hochlöbliche dero freundschaft undt wir sampt alle ubers ihar frölich wieder undt in gutten frieden erbitten möchten, auch unter deßen mit einer christlichen beschützten qualificirten oberkeitten uns wir darumb erfrewen (gott g.) gebe seinen seegegen [!] (Amen amen).

Dem hochwolgeborenen auch edlen gestrengen
herren herren undt rittern Felix Wentzelaw
Petipeski von Kisch undt Egerbergk,⁷ herrn auf

³ Georgeus/Gregor Francke aus Meißen (1585-1651), německý luteránský teolog, doktor teologie na univerzitě ve Wittenberku, profesor teologie, děkan teologické fakulty a rektor univerzity ve Frankfurtu nad Odrou.

⁴ Wittenberk (dnes Lutherstadt Wittenberg), město na pravém břehu Labe jihozápadně od Berlína (Německá spolková země Sasko-Anhaltsko), univerzitní město (od 1502), středisko luteranismu.

⁵ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

⁶ Království české.

⁷ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

*Brischizich⁸ undt Wobrischwitz,⁹ wolverordenter
directorn des hochlöblichen Königreichs
Böhmen, residirentt in der Altten königlichen
[Pr]jaagstadt¹⁰ meinem gnädigen herren
undt rittern underdünstlich demütige zuhanden gemacht albesten gnädigist zuerb[...].¹¹*

⁸ Míneňy Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁹ Obříství, ves, hospodářský dvůr a tvrz na levém břehu Labe jižně od Mělníka (Středočeský kraj), od roku 1618 v držení Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁰ Staré Město pražské.

¹¹ Nečitelné.

1084.

Václav Matyáš z Borovska píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Připomíná svou žádost o dodání zvěřiny na svatbu jedné své blízké přítelkyně, což mu Pětipeský slíbil před několika dny v Praze. Přátelsky žádá, aby byla dodána příští týden okolo středy či čtvrta do vsi Bukole nebo jeho domu v Praze. Zavazuje se službou.

Bukol, 12. listopadu 1619

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 18, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, Vobříství a Mělnice, panu sousedu mému zvláště milému, k d[odání].

((Léta 1619 od pana z Borovska,¹ žádá o zvěřinu.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane sousede můj zvláště milej. Od pána Boha zdraví i jiné všecko dobré viňšujíc, přeji panu sousedu věrně a upřímně rád. Jakož sem pomínulých dnův při shledání v městech pražských pana souseda za to žádal, aby mně k veselí svadebnímu jedné blízké přítelkyně mé zvěřinou fedroval.³ A pan sousede mi se v tom zakázal, že to k žádosti mé učiniti chce, abych mu toliko ještě o to připomenul. Kteroužto žádost ku paměti přivozuji a pana souseda vždy za to přátelsky žádám, že na mě paměť jmiti bude a nařídí, abych nějakou zvěřinou fedrován bejti a ji z druhé neděle okolo středy neb čtvrta bud' sem do Búkole,⁴ aneb raději do Prahy do domu <svého> ((mého)) dostati mohl. Což tu pan sousede k žádosti mé učiní, nepominu se toho zase bohdá příjemně odměniti i odsloužiti. S tím milost Boží rač s námi bejti. Dat[um] na Búkoli v outerej po s[vatě]m Martině léta 1619.

*Pana souseda vždycky volný a služebný
Václav Matyáš z Borovska a na Búkoli⁵*

¹ Václav Matyáš z Borovska na Bukoli († po 1629), účastník českého stavovského povstání.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět.

⁴ Bukol, ves na pravém břehu Vltavy jihozápadně od Mělníka (Středočeský kraj), součást panství Jeviněves a Veltrusy.

⁵ Václav Matyáš z Borovska na Bukoli († po 1629).

1085.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvají se, aby přiměl poddaného Jiřího Trouсила ze vsi Strašnic k zaplacení dluhu 10 kop míšeňských grošů za jeden strych žita, za nějž ručil jejich poddaný Jakub Klíma dalšímu jejich poddanému Vavřinci Lorencovi.

Mělník nad Labem, 22. listopadu 1619

SOkA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 105, sign. L 16, Kopiář městské rady 1619-1624, fol. 8, česky

Panu Pětipeskýmu.

Jakub Klíma,¹ poddaný náš, vznesl jest na nás, že jest se Vavřincovi Lorencovi,² též poddanému našemu, a Michalovi za Jiříka Trouсила³ ze vsi Strašnic⁴ v 10 kop míš[eňských] a 1 strych žita v rukojemství postavil. Vedle kteréhožto rukojemství a svého zakázání takový dluh jest nevyvadil, takže on sám jej vypraviti musil, žádaje nás, abychom k Vaší milosti toto přátelské psaní o přidržení téhož Jiříka Trouсила k odvedení takové sumy učinili, poněvadž spravedlivé věci žádá, za něho se k Vaší milosti přimlouváme, že dotčeného poddaného Vaší milosti k tomu přidržeti ráčíte, pro podobnou toho Vaší milosti odměnu.

¹ Jakub Klíma, poddaný města Mělník nad Labem.

² Vavřinec Lorenc, poddaný města Mělník nad Labem.

³ Jiří Trousil, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Strašnice.

⁴ Strážnice, dříve Strašnice, ves severně od Mělníka (Středočeský kraj), součást mělnického komorního panství.

1086.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zvou ho k obnovení městské rady, které podle výnosu karlštejnského purkrabího a podkomořího věnných měst Jindřicha Otty z Losu proběhne v pondělí 9. prosince 1619. Žádají, aby jim k té příležitosti poskytl nějakou zvěřinu nebo ryby.

Mělník nad Labem, 4. prosince 1619

SOkA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 105, sign. L 16, Kopiář městské rady 1619-1624, fol. 10, česky

Na zámek Panu Pětipeskýmu¹ a na Beřkovice panu Belvicovi.²

Nečiníme tejna, že jest nám dne minulého pondělního urozený a statečný rytíř, pan Jindřich Otta z Losu na Komárově, Jeho Milosti krále českého rada, komorník, purkrabě karlštejnský a Její Milosti králov[ny] české měst věnných podkomoři na Království českém,³ psaní odeslati ráčil, v kterémž doloženo, že, dá Pán Bůh, v tuto neděli příští nás

¹ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

² Zikmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách († 1621), hejtman Boleslavského kraje (1613-1614), královský rada Fridricha Falckého (1619-1620).

³ Jindřich Otta z Losu na Komárově a Nižboru († 1621), hejtman Podbrdského kraje (1602-1603), nejvyšší berník (1609-1611), stavovský direktor (1618-1619), popraven 21. 6. 1621.

navštívit a v pondělí⁴ na zejtří úřad obnoviti, toho celého oumyslu dle milostivé vůle Její Milosti Královny,⁵ paní nás všech nejmilostivější, býti ráčí.

Pročež Vaší Milost za to žádáme, že pro jisté v nové vrchnosti, nám po Pánu Bohu od Jeho Milosti Královny vystavené, naším hostem býti a dá Pán Bůh, v pondělí příští k vo-
bědu přijeti ráčíte.

A pokudž by Vaše Milost co od zvěřiny a ryb před rukama bylo (jakož nepochybujeme, poněvadž se u nás tak namnoze nenachází toho), že nás částkou [?] fedrovati⁶ ráčíte, za to žádáme. Pro naši toho Vaší Milosti volnou odměnu.

⁴ Dne 9. prosince 1619.

⁵ Alžběta Stuartovna (1596-1662), nejstarší dcera anglického a skotského krále Jakuba I. Stuarta a Anny Dánské, sestra Karla I. Stuarta, manželka Fridricha Falckého (od 1613), česká královna (korunována 7. listopadu 1619).

⁶ Fedrovat – poskytnout, zásobit.

1087.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádají, aby byly mělnickému špitálu a chudině obnoveny almužny v podobě výdeje chleba z důchodů mělnického panství, jak bývalo dříve zvykem. Předpokládají, že jde o chybu písaře nebo pekaře.

Mělník nad Labem, [mezi 4. a 6. prosincem 1614]

SOKA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 105, sign. L 16, Kopiař městské rady 1619-1624, fol. 14, česky

Na zámek panu hejtmanu.¹

Vznesli na nás chudí lidé, jak ze špitálu, tak ze školy, že by jim mimo předešlý způsob chléb vycházející ztenčen z důchodů panství zámku mělnického býti měl. Pokudž se toho příčinou buď písaře, anebo pekaře státi mělo, za to žádáme, že jak předešle bývalo, aby také do týchž míst odvozováno bylo, tak aby zkrácení na své almužně nenesli, to Pánu Bohu nežalovali a my taky jejich stížnosti zbaveni býti mohli, což vše, [pro] odplatu Boží, aby se dalo, jsme té naděje, že opatřiti ráčíte. Odpovědi psané od Vaší Milosti žádáme.

¹ Zámek a komorní panství Mělník nad Labem byly v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského od srpna 1619.

1088.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 13. prosince 1619

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 112, česky

N. 1

Od urozeného a statečného rytíře, p[ana] Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, v příčině Jiříka Kokrhele¹ a Adama Řezáče.² Dodáno 13. Decembris Anno 1619.

¹ Jiří Kokrhele, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

² Adam Řezáč, patrně poddaný Šťastného Václava Pětipeského nebo města Mělník nad Labem.

1089.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádají, aby vydal svého poddaného Adama Řezáče k obvinění v záležitosti sporu Jiřího Lokaje, rychtáře ze vsi Vrbno, a Adama Zvěřiny, který zastupuje ve sporu svého podruha. Termín byl stanoven na pátek 10. ledna 1620.

Mělník nad Labem, 28. prosince 1619

SOkA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 105, sign. L 16, Kopiář městské rady 1619-1624, fol. 18, česky

Na zámek mělnický.

S[lužbu]. v[zkazujeme]., etc. Jaké psaní dotýkající se Jíry Lokaje,¹ rych[táře] vrbenského, poddaného V[áší] M[ilosti] <rychtáře Vrbenského> a podruha ((u)) Adama Zvěřiny,² souseda našeho, jménem Adama Řezáče³ zůstávajícího, od V[áší] M[ilosti] po pře[čtení] jsme vyrozuměli. A také témuž sousedu jemu v známost uvést nepominuli. Kterýžto Adam Zvěřina, uveďše to též v známost svému podruhu, v tom se jest prohlásil, že téhož Adama Řezáče <podr> k obvinění, když den termínován bude, dostaviti chce. Pročež k V[áší] M[ilosti] <den> žádosti k témuž vinění den ((na rathauze našem)), totiž ten pátek po Třech Králích,⁴ jenž přijde 10. Januari léta budoucího 1620, termínujeme. V čemž jsme V[áší] M[ilosti] pro zprávu touto odp[ově]dí tajiti nechtěli. S tím, etc. Dat[um] v sobotu, den památky Mlád[á]tek.

((Přenešeno v to srocení pro příjezd komisařův do outerka po Ochtábu⁵ Tři Králův léta 1620.))

¹ Jiří Lokaj, rychtář a man mělnického panství ve vsi Vrbno (jižně od Mělníka na levém břehu Vltavy).

² Adam Zvěřina, měšťan a obecní starší (od 1613) města Mělník nad Labem.

³ Adam Řezáč, patrně poddaný města Mělník nad Labem.

⁴ Dne 10. ledna 1620.

⁵ Dne 14. ledna 1620.

1090.

Ohradní psaní. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přejí požehnaný a šťastný nový rok. Žádají, aby přiměl poddaného Jana Trouсила ze vsi Strašnice k zaplacení dluhu deseti kop neuvedené měny a jednoho strychu žita jejich poddanému Jakubu Klímovi. Dluh vznikl rukojemstvím v pohledávce jistého Vavřince Lorce. Zavazují se obdobnou službou.

Mělník nad Labem, 4. ledna 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/17, fol. 66-67, česky¹

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, Vobříství nad Labem, zámku Mělnickém, Jeho Milosti Královské dvoru v Království českém maršálku, panu nám v dobrém sousedství laskavě příznivému.

((V nebytí J[e]ho] M[ilosti] páně doma, komu správa poručena.))

¹ Znění listu ve zkrácené podobě zachytil také kopiář úřadu purkmistra a rady města Mělník nad Labem, srov. následující list č. 1091.

((Léta 1620 od pánův Mělnických ohradní psaní na Jana Trouсила² ze vsi Strašnic.³))⁴

Službu svou vzkazujeme, urozený a statečný rytíři, pane nám v dobrém sousedství laskavě příznivý. V tomto novém nastalém roce 1620 Božského požehnání, zdraví prodlouženého, pokoje svatého od Pána Boha všemohoucího V[áší]. M[ilosti]. přejeme věrně rádi.

Jakub Klíma,⁵ poddaný náš, na připsání naše V[áší]. M[ilosti]. přátelské, učiněné v příčině Jana Trouсила ze Strašnic,⁶ pro dluh v rukojemství za něho – 10 kop a 1 str[ych] žita Vavřincovi Lorcovi⁷ vyvazený, že až posavad na rozkaz pana hejtmána učiněný, jeho nespokojuje, požádal jest nás, abychom ještě V[áší]. M[ilosti]. toto ohradní psaní učinili. V kteréžto příčině, pro zachování dobrého sousedství k V[áší]. M[ilosti]., v tu naději přicházíme, že téhož Jana Trouсила na dluh dobrodinný a spravedlivý jest, k zaplacení skutečnému přidržeti poručiti ráčíte. Pro podobnou toho V[áší]. M[ilosti]. volnou odměnu. S tím milost Boží rač býti s námi. Dat[um] v městě Mělnice nad Labem⁸ v sobotu po Novém létě 1620.

Purkmistr a rada města Mělníka nad Labem⁹

² Jan Trousil, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Strašnice.

³ Strážnice, dříve Strašnice, ves severně od Mělníka (Středočeský kraj), součást mělnického komorního panství.

⁴ Autograf Jiřího Volfa, úředníka Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích (1618-1620).

⁵ Jakub Klíma, poddaný města Mělník nad Labem.

⁶ Jan Trousil, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Strašnice.

⁷ Blíže neidentifikováno.

⁸ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské komorní město a panství, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁹ Obsazení purkmistra a rady města Mělník nad Labem v roce 1620 s odkazy na prameny přibližuje J. KILIÁN (ed.), *Martin Prušek z Prušova*, s. 30-32.

1091.

Ohradní psaní. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádají, aby přiměl poddaného Jana Trouсила ze vsi Strašnice k zaplacení dluhu deseti kop neuvedené měny a jednoho strychu žita jejich poddanému Jakubu Klímovi. Dluh vznikl rukojemstvím v pohledávce Vavřince Lorce. Zavazují se obdobnou službou.

Mělník nad Labem, 4. ledna 1620

SOKA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 105, sign. L 16, Kopiář městské rady 1619-1624, fol. 21, česky¹

Panu hejtmanu na zámek o Jakuba Klímu² na Jana Trouсила³ ze vsi Strašnic,⁴ že jest za něho <dáti musil> jsa rukojmí Vavřincovi Lorcovi⁵ 10 kop a 1 st[ry]ch dáti musil. Psaní ohradní Act[um].

¹ Jde o zkrácený záznam obsahu listu adresovaného Šťastnému Václavovi Pětipeskému, srov. předchozí list č. 1090.

² Jakub Klíma, poddaný města Mělník nad Labem.

³ Jan Trousil, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Strašnice.

⁴ Strážnice, dříve Strašnice, ves severně od Mělníka (Středočeský kraj), součást mělnického komorního panství.

S[lužbu] s[vou] v[zkazujeme]. Jakub Klíma, poddaný náš, na připsání naše V[áší] M[ilosti] přátelské učiněné v příčině Jana Trouсила ze vsi Strašnice pro dluh v rukojemství za něho – 10 kop a 1 st[ry]ch žita Vavřincovi Lorcovi vyvazený, že až posavad na rozkaz pana hejtmána ((v ničemž)) jeho nespokojuje, požádal jest nás, abychom ještě V[áší]. M[ilosti]. toto ohradní psaní učinili, v kteréžto příčině, pro zachování dobrého sousedství k V[áší]. M[ilosti]. v tu naději přicházíme, že téhož Jana Trouсила, an dluh dobrodinný a spravedlivý jest, k zaplacení skutečné mu přidržeti poručiti ráčíte. Pro podobnou toho V[áší]. M[ilosti]. volnou odměnu. <1>4 Jan[uari]. 1620.

⁵ Patrně Vavřinec Lorenc, poddaný města Mělník nad Labem.

1092.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvají se za vyřízení záležitosti jejich měšťana Jana Pacolta v souvislosti s nejmenovanými osobami, patrně Pětipeského poddanými. Příkládají Pacoltův spis. Doufají ve vyřízení záležitosti dříve, než budou muset zvolit právní řešení.

Mělník nad Labem, 7. ledna 1620

SOkA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 105, sign. L 16, Kopiář městské rady 1619-1624, fol. 21v, česky

*Na Vobříství.*¹

S[lužbu]. v[zkazujeme]. Jan Pacolt,² jakého j[es]t nám spisu podal a čeho v něm užití žádá, z příležitostého Vám odeslaného vyrozuměti moci budete. Vedle kteréhož((to)) spisu za téhož Jana Pacolta se přimlouváme, že na týchž osobách dopomožení učiníte, tak aby nebylo potřeba se jak vám, tak nám tou věcí víceji zaneprázdnovati. Jináče, čeho by dáleji při nás vyhledával, kdyby se dopomožení nestalo, nemohli bychom žádosti jeho oslyšeti, nýbrž ji <prav> naplniti <b.ti>, v čemž byste nám slušně za zlý míti nemohli. 7. Jan[uari].

¹ Obříství, ves, hospodářský dvůr a tvrz na levém břehu Labe jižně od Mělníka (Středočeský kraj), od srpna 1618 v držení Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

² Jan Pacolt, mělnický měšťan.

1093.

Zikmund Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá, aby jeho poslovi vyplatil čtyři kopy neuvedené měny sirotčího důchodu pro sirotky pozůstalé po mlynáři z Beřkovic. Ti mají v purkrechtních knihách zapsán tento důchod na gruntu, v jehož držení je právě Bartoň Krejčí ze vsi Zimoř, poddaný Šťastného Václava Pětipeského. Zavazuje se dobrým přátelstvím a očekává odpověď.

Beřkovice, 8. ledna 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 23, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích, Bosyni, Vobříství nad Labem a zámku Mělnickém, J[eho] M[ilosti] krá-

lovský nejvyššímu maršálku v Království českém, panu švagru, kmotru, bratru a sousedu mému zvláště milému, k dodá[ní].

(*Léta 1620 od p[ana] Zigmunda Belvice¹ o spravedlnost.*)²

Službu svou vzkazují Tvý mi[l]o[sti], urozený a statečný rytíři, pane švagře, kmotře, bratře a sousede můj zvláště milý, pán Bůh rač dáti Tvý mi[l]o[sti] zdraví, při něm jiného všeho dobrého přeji Tvý mi[l]o[sti] věrně upřímně rád. Přitom Tvý mi[l]o[sti] oznamují, že sirotci moji někdy mlynáře ze vsi Beřkovic³ mají spravedlnost⁴ na gruntu, kterého držení jest nyní Bartoň Krejčí⁵ ve vsi Zimoři⁶ na gruntech Tvý mi[l]o[sti], kterážto spravedlnost každého roku po 4 kopách se klade, jakž v rejstrech purgkrechtních⁷ zapsáno jest a předešle se táž spravedlnost týmž sirotkům propouštěla. Protož Tvou mi[l]o[st] za to přátelsky žádám, že takovou týmuž vyslanýmu mému propustiti poručiti ráčíš, tak aby se jim do truhlice skovati mohla. Věřím, že na žádost mou tak učini[ti] ráčíš. Já se toho Tvý mi[l]o[sti] touž měrou i jiným vším dobrým přátelstvím odměniti nepominu. Za odpověď, kterou bych se zpraviti mohl, žádám. S tím milost pána Boha rač bejti s námi se všemi. Datum na Beřkovicích ve středu po Třech králích léta 1620.

*Zigmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích
a Střemách, J[eho] M[ilosti] kr[álovské] rada⁸*

¹ Zigmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách († 1621), hejtman Boleslavského kraje (1613-1614), královský rada Fridricha Falckého (1619-1620).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Dolní Beřkovice, ves a panství severozápadně od Mělníka na Labi (Středočeský kraj), do roku 1621 v držení Zigmunda Belvice z Nostvic.

⁴ Spravedlnost – dědictví, dědický či sirotčí podíl, důchod.

⁵ Bartoň Krejčí, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Zimoř.

⁶ Dolní Zimoř, ves severně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁷ Purkrechtní registra, též purkrechtní knihy – soupis poddanských povinností k vrchnosti.

⁸ Zigmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách († 1621).

1094.

Johana Chobotská z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o zaslání suplikace a relace ohledně statku Chotýšany. Tyto písemnosti zaslali komisaři do direktoria a Johanka Chobotská je nutně potřebuje. Pobývá dosud v Praze, kde dostala zprávu (patrně z kanceláře úřadu desek zemských), že se dané dokumenty nachází u Pětipeského. Věřící, že ji nenechá čekat.

Nové Město pražské, 8. ledna 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 7, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích, Bosyni, Vobřiství, Mělníce, panu strejci mému nejmilejšímu, k d[odání].
(Léta 1620 od paní Johanky Chobotský,¹ abych jí to poručení odeslal.)²*

¹ Johanka Chobotská z Chýš a Egrberku na Chotýšanech († 1621), vdova po Vilémovi Chobotském z Ostředka na Chotýšanech, sestřenice Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

Modlitbu svú vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane strejče můj nejmilejší. Od Pána Boha zdraví i jiného všeho nejlepšího přeji panu strejci věrně ráda. Přitom naschválně ku panu strejci posílám, za to pana strejce za to [!] přátelsky žádám, pokudž tu suplikaci a relaci,³ kteráž byla od pánů komisařů do direkcí⁴ podaná strany statku Chotějšanskýho,⁵ že mi ji pan strejce po tomto poslu pošle, nebo mi ji pilná potřeba jest. Načež zde v Praze očekávám. A tak mi z kanceláře zpráva dána, že by za panem strejcem zůstávati měla. Věřím, že mně pan strejce meškati s tím nebude. Milost Boží rač s námi býti. Datum v Novým Městě pražským ve středu po Třech králích léta páně 1620.

Johanka Chobotská z Chýš a z Ekemberku⁶

³ Relace – zpráva, svolení panovníka k zápisu do desek zemských či výpisu z nich.

⁴ Stavovské direktorium (24. května 1618 – 4. listopadu 1619).

⁵ Chotýšany, ves s tvrzí a pozdějším zámek jihovýchodně od Benešova (Středočeský kraj), v držení Viléma Chobotského z Ostředku (1612-1615) a následně jeho manželky Johanny Chobotské z Chýš a Egrberku (do roku 1621).

⁶ Johanka Chobotská z Chýš a Egrberku na Chotýšanech († 1621), vdova po Vilémovi Chobotském z Ostředku na Chotýšanech, sestřenice Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

1095.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 10. ledna 1620

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 115, česky

N. 1

Od u[rozeného] a s[tatečného] r[ytíře], pana Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na Byšicích, etc., v příčině povolení zaslání rukojmův za napravení za Jiříka Lokaje.¹ Dodáno 10. Januari A. 1620.

¹ Jiří Lokaj, rychtář ve vsi Vrbno, man mělnického panství.

1096.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 11. ledna 1620

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 115, česky

N. 3

*Od urozeného a s[tatečného] r[ytíře], pana Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, v příčině obvinění Havla Kováře¹ z nářku poctivosti na místě Martina Vokáče² ze vsi Krp.³ Dodáno 11. Januari A. 1620.
(za panem písařem)*

¹ Havel Kovář, patrně poddaný Šťastného Václava Pětipeského nebo města Mělník nad Labem.

² Martin Vokáč, poddaný města Mělník nad Labem ze vsi Krpy.

³ Krpy, ves východně od Mělníka, součást Kropáčovy Vrutice (Středočeský kraj), dílem v držení Alžběty Hrzánové z Dubé na Libni a Vrutici, jejího syna Václava Hrzána z Harasova, mělnického panství a města Mělník nad Labem.

1097.

Purkmistr a rada Starého Města pražského píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvají se za měšťanku a vdovu Kateřinu Lejnkеровou, aby jí byla vydána pozůstalost z gruntu ve vsi Borkov, prodaného po smrti Jindřicha Lapiuse. Jde o potřebnou vdovu, proto by neměla být zkrácena ve svých právech.

Staré Město pražské, 13. ledna 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/17, fol. 75-76, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, Vobříství a zámku Mělnickém, J[eho] M[ilosti] Královské dvoru v Království českém maršálku, panu nám laskavě příznivému.

Službu svou vzkazujeme, urozený a statečný rytíři, pane nám laskavě příznivý, zdraví i jiného všeho dobrého přejeme Vaší mi[losti] rádi. Žádosti prosebné Kateřiny Lejnkеровy,¹ měšťky naší, v příležitých spisu nám od ní do rady podané oslyšeti nemohše, k V[áš]. M[ilosti]. se za ní, jakožto vdovu sirou a potřebnou, přátelsky přimlouvajíce, věříme, že jí takové žádosti její užiti a při komž náleží, o tom naříditi ráčíte. Aby jí, což by se jí na gruntu Jindřichovi Lapiusovi² ve vsi Borkově,³ na panství mělnickém ležícím, prodaném, děditi pozůstávalo, bez odpornosti a zadržování, tak aby v své spravedlnosti žádného zkrácení nenesla, vydáno bylo. S tím milost a ochrana Pána Boha všemohoucího s námi se všemi býti rač. Dat[um] v Praze, v pondělí v Ochtáb s[vatý]ch Tří králův, 13. Januári léta Páně šestnáctistého dvacátého.

Purkmistr a rada Starého Města pražského⁴

¹ Kateřina Lejnkеровá, měšťanka Starého Města pražského.

² Jindřich Lapius, poddaný mělnického panství ze vsi Borkov.

³ Borkov, zaniklá ves, součást mělnického panství.

⁴ Jan Kirchmajer z Rejchvic († 1622), radní Starého Města pražského, defenzor (1611), purkmistr Starého Města pražského (1611–1622), císařský rada a královský rentmistr, účastník stavovského povstání. Přehled obsazení úřadu purkmistra a rady Starého Města pražského podává Jaroslav DOUŠA, *Seznam staroměstských purkmistrů z let 1618–1622*, Pražský sborník historický 27, 1984, s. 105–110; Miloš DVOŘÁK, *Primátoři Starého Města pražského a hlavního města Prahy z let 1558–1985*, Documenta Pragensia 5, 1985, s. 243–245.

1098.

Oldřich Vladislav Vosterský Kaplíř ze Sulevic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že se jeho manželce šťastně narodila dcera. Zve Pětipeského na její křtiny, které se uskuteční příští středu 22. ledna 1620. Toho dne má v 17 hodin přijet do jeho domu a spolu s dalšími pozvanými lidmi se stát kmotrem jeho dcery. Zavazuje se službou.

Štětí, 16. ledna 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 36, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, Vobříství nad Labem a zámku Mělnickém, J[eho] M[ilosti]

*K[rálovské] dvoru v Království českém maršálku, panu ujci mému zvláště milému, k do-
[dání].*

((Léta 1620 od pana Voldřicha Vladislava Kaplíře,¹ zuve na křtiny.))²

*Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milý. Zdraví
a při něm jiné všechno dobré, od Pána Boha všemohoucího vinšujíc, přeji panu ujci
upřímně věrně rád.*

*Tajiti před panem ujcem nemohu, že Pán Bůh všemohoucí manželce mé nejmilejší
šťastným pomocníkem býti a nám ku potěšení našemu dcerku do vůle své svatě dáti
a svěřiti ráčil. I poněvadž pak to děťátko, kteréž jest pro pád prvních ročičův našich ne-
hříšných počato a narozeno, přede všemi věcmi toho potřebuje, aby vedle nařízení
a ustanovení Božského a řádu křesťanského skrze křest obmyto bylo. Jsem toho oumyslu,
dá-li Pán Bůh, v tuto středu nejprve přistí, jenž bude 22. dne Januari, též děťátko skrze
křest svatý dáti obmyti a pokřtiti. Pana ujce za to služebně a přátelsky žádám, že na ten
den vejš oznámený do domu mého k hodině 17. přijeti a podle jiných pánův kmotrův
a paní kmoter též za jednoho pana kmotra a rukojmí témuž děťátku a dcerce mé postaviti
se ráčí. Já, což tu koliv pan ujec k žádosti mé učiní, připovídám se toho panu ujci vším
dobrým odměniti a odsloužiti. Odpovědi žádajice. Milost Boží s tím se poručena činíc.
Datum ve městě Štětí³ 16. dne Januari léta 1620.*

Voldřich Vladislav Vosterský Kaplíř z Sulevic a v městě Štětí.⁴

¹ Oldřich Vladislav Vosterský Kaplíř ze Sulevic a v městě Štětí († po 1620), soused a příbuzný Šťastného Václava Pětipeského.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Štětí, městečko na Labi severozápadně od Mělníka (Středočeský kraj), příslušenství hradu a panství Mělník.

⁴ Oldřich Vladislav Vosterský Kaplíř ze Sulevic a v městě Štětí († po 1620).

1099.

Ohradní psaní. Zikmund Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá, aby jeho poddané Maruši, šafáře dvora ve Střemách, zaplatil Pětipeského poddaný Douša ze vsi Kanina dluh. Ten je vymáhán již tři roky a nebyl dosud vyrovnán ani po častém upomínání. Pětipeský má Doušovi poručit, aby uhradil dluh co nejdříve, jinak šafárka Maruše přikročí k obstavení majetku jiných Pětipeského poddaných. Očekává odpověď.

Střemy, 17. ledna 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkovicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 18, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích, Bosyni, Vobříství nad Labem a zámku Mělnickém, Jeho mi[l]o[sti] královský nejvyššímu maršálku v Království českém, panu švagru, kmotru, bratru a sousedu mému zvláště milému.

((1620, 19. Januari od pana Zigmunda Belvice¹ ohradní psaní o dopomožení dluhu na Doušovi ze vsi Kaniny, k ruce Maruši, šafáře ze dvora Střemského, dodáno.))²

¹ Zikmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách († 1621), hejtman Boleslavského kraje (1613-1614), královský rada Fridricha Falckého (1619-1620).

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře, kmotře, bratře a sousede můj zvláště milý, Pán Bůh rač dáti Tvý mi[l]o[sti] zdraví a při něm jiného všeho dobrého, přeji Tvý mi[l]o[sti] věrně upřímně rád. Maruše,³ šafářka ve dvoře mém Střemském, poddaná má, zprávu mi toho učinila, kterak že jest jí dlužen Douša⁴ dluhu pravého a spravedlivého ze vsi Kaniny,⁵ poddaný Tvý mi[l]o[sti], 3 kopy 30 g[rošů] m[íšeňských], kterýžto dluh jest jí měl před třema lety dáti a zaplatiti. Po častém napominání ji plátce bejti zanedbává. Mně jest poddaná má za opatření a za toto ohradní psaní požádala. I nemohouce žádosti její odepřítí, tak činím a k Tvý mi[l]o[sti] se za ní přimlouvám, přátelsky žádám, že témuž poddanému svému o tom dostatečně poručiti ráčíš, aby bez dalších odkladů takový dluh dal a zaplatil, nebo nestalo-li by se toho, poddaná má se tímto psaním opovídá, že na jiných poddaných Tvý mi[l]o[sti] právem obstavním toho dobývati chce. Ale nejsem té naděje, aby k tomu přijíti dopustiti dáti ráčil. Za odpověď, kterou bych poddanou svou zpraviti mohl, žádám. S tím milost Pána Boha rač bejti s námi se všemi. Datum na Střemách⁶ v pátek po Ochtábu Tří králů léta 1620.

*Zigmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích
a Střemách, Jeho mi[l]o[sti] královský rada⁷*

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Maruše, poddaná Zikmunda Belvice z Nostvic, šafářka dvora ve Střemách.

⁴ Douša, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Kanina.

⁵ Kanina, ves jihozápadně od Mšena v Boleslavském kraji (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁶ Střemy, ves severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Zikmunda Belvice z Nostvic (do 1621).

⁷ Zigmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích a Střemách († 1621).

1100.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvají se za poddaného Adama Řezáče v blíže neuvedené záležitosti. Jeho spis přikládají. Jde o potřebného člověka, proto věří ve vyslyšení přímluvy.

Mělník nad Labem, 18. ledna 1620

SOKA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 105, sign. L 16, Kopíř městské rady 1619-1624, fol. 26v, česky

Panu Pětipeskýmu na zámek.

S[lužbu] s[vou] v[zkazujeme]., etc. Adam Řezáč,¹ jakého jest nám spisu za přímlovu k V[aší]. M[ilosti]. podal, ten pro vyrozumění V[aší]. M[ilosti]. příležitostě odsíláme. A poněvadž týž Adam Řezáč se koří, za něho, pokudž možné, v jeho potřebnosti se přimlouváme, že té jeho žádosti místo dáti ráčíte. S tím, etc., 18. Jan[uari].

¹ Adam Řezáč, patrně poddaný města Mělník nad Labem.

1101.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 20. ledna 1620

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 116v, česky

N. 14

Od u[rozeného] a s[statečného] r[ytíře], pana Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, v příčině propuštění z poddanosti Matouše Hoňka¹ panu Pětipeskýmu. Dodáno 20. Jan[uari]. A. 1620.

¹ Matouš Honěk, poddaný města Mělník nad Labem.

1102.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 20. ledna 1620

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 117, česky

N. 18

Od u[rozeného] a s[tatečného] r[ytíře], pana Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na Byšicích, Bosyni a Vobříství nad Labem a na zámku mělnickém, etc. Dává odpověď na psaní J[ejí] M[ilosti] paní, paní Alžběty Hrzánové a na Libeni¹ v příčině Havla Koníře.² Dodáno 21. Jan[uari]. A. 1620.

¹ Alžběta Hrzánová, rozená Mracká z Dubé na Libni a Vrutici († po 1632), manželka Václava Hrzána z Hara-sova na Libni, Sedlci a Vrutici, pobělohorská exulantka, od roku 1628 majitelka domu v Drážďanech.

² Havel Koníř, blíže neidentifikován.

1103.

Výhostní list. Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Propouští z poddanosti Matouše Hoňka ze vsi Michalovice na Pětipeského grunty i s majetkem, pokud mu nějaký prokazatelně náleží. Očekávají obdobnou službu.

Mělník nad Labem, 21. ledna 1620

SOkA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 105, sign. L 16, Kopiář městské rady 1619-1624, fol. 27v, česky

Panu Pětipeskýmu na zámek.

S[lužbu] s[vou] v[zkazujeme], etc., téhož, etc.

Na připsání přátelské a sousedské Vaší Milosti tak činíme a téhož Matouše Hoňka ze vsi Michalovic,¹ člověka a poddaného našeho, na grunty Vaší Milosti tímto listem zhostním za poddaného i s[e] spravedlnosti, pokudž by jaká na týchž gruntech jemu náležeti bude, propouštíme, s tím doložením, pokudž čeho takového podobného při Vaší Milosti vyhledávati budeme, že nás také dle zámluvy Vaší Milosti oslyšeti neráčíte. S tím milost Boží, etc. Dat[um] 21. Jan[uari].

¹ Matouš Honěk, poddaný města Mělník nad Labem, propuštěn na mělnické panství v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského.

1104.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Opakují žádost, aby městský špitál a škola dostávaly více chleba z důchodů zámku Mělník v souladu s předešlými zvyklostmi. Na předchozí psaní (z prosince 1619) dosud nedostali odpověď. Věří, že jde o chybu písaře nebo pekaře. Doufají v nápravu, aby nebyli chudí lidé připraveni o spravedlivou almužnu a jejich úpění nedoléhlo k Bohu.

Mělník nad Labem, 21. ledna 1620

SOkA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 105, sign. L 16, Kopíř městské rady 1619-1624, fol. 27v, česky

Panu hejtmanu na zámek.¹

S[lužbu], etc.

Roku minulého 1619 učinili jsme Vaší Milosti psaní² v příčině vznášení na nás od lidí chudých jak ze špitálu, tak školy, že se jim mimo předešlý způsob chléb vycházející ze zámku ztenčuje, žádajíce, aby to, jestli jakým omylem písaře a nebo pekaře se stalo, zase napraveno bylo. Na kteréžto žádné odpovědi jsme od Vaší Milosti psané až posavad dostati nemohli. <...> Že se pak toho až posavad nenapравuje a takový chléb vycházející mimo předešlý způsob týmž chudým lidem se ztenčuje, aby většího úpění k Pánu Bohu v almužnách neodsílali, Vaší Milosti ještě za to žádáme, že jak předešle jest vycházelo, to aby nyní i na budoucí časy ještě se vydávalo. Na kteroužto žádost naší od Vaší Milosti odpovědi očekávati budeme. S tím, etc. 21. Jan[uarij].

¹ Šťastný Václav Pětipeský měl zámek a panství Mělník v zástavní držbě od srpna 1619.

² Srov. předchozí list č. 1087 z 4.-6. prosince 1619.

1105.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše purkmistrovi a konšelům městečka Štětí. Z titulu držitele mělnického panství nařizuje představeným jemu poddaného města, aby nařídili faráři ze Štětí dostavit se příští pátek 24. ledna 1620 ráno na zámek Mělník, kam svolává také jiné faráře, kteří působí na jeho panstvích. Stejně tak mají přijít také první konšel a některý z dalších konšelů. Zdůrazňuje, že jim dal o předstoupení před vrchnost vědět dostatečně předem, a nestrpí proto žádnou neposlušnost.

Mělník nad Labem, 22. ledna 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 91, česky

[Bez adresy]

Opatrní purgmistře a konšeli měst[ečka] mého Štětího,¹ věrní milí, byste zdraví byli a dobře se měli, přál bych Vám toho věrně rád. Podle toho Vám oznamuji, že sou toho některé důležité a pilné <potřeby> ((příčiny)), abych s panem farářem štětškejm, jako i s jinejma pány faráři, kteří na gruntech mejch zůstávají, oustně o některé pilné věci promluvití mohl. Pročež Vám o tom poroučím, oznamte témuž panu faráři o tom, aby, dá-li Pán Bůh, v pátek nejprve příští ((to jest 24. dne ledna)) ranním jitrem ke mně na zámek

¹ Štětí, městečko na Labi severozápadně od Mělníka (Středočeský kraj), příslušenství zámku a panství Mělník.

mělnickéj se najíti dal. Vy pak z prostředku svýho, primas² a vedli něho druhej jeden z konšelův, na týž den též ranním jitem, jak Pán Bůh den dá, přede mnou se postavte ((o čemž věda, tak se zachovejte)) a tím neobmeškávejte, ač nechcete se pro Vaší neposlušnost s něčím jinejm potkati. Dat[um] cedulky na Zámku mělnickém 22. dne Januari léta 1620.

Šťastný Václav Pětipeskej z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, Vobříství nad Labem, zámku mělnickém, Jeho mi[los]ti královské dvoru v Království českém maršálek.

² Primas – první konšel.

1106.

Václav Vilém z Roupova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Sděluje, že Pětipeskému již před dvěma týdny mělo být doručeno psaní od krále. Neví, kde se zdrželo. Právě zasedá komorní soud. Dvorský soud bude zasedat od příštího pondělí. Zatím se nesešel dostatečný počet radů a přísedících soudu, a to pro nedbalost písařů, kteří je obesílali. Proto také k němu posílá zvláštního posla s obsílkou. Žádá, aby se ihned vypravil do Prahy a v pátek se v deset („německých“) hodin dostavil do kanceláře, jelikož v sobotu a v neděli se nebude úřadovat. Doufá, že žádost splní.

Menší Město pražské, 22. ledna 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/16, fol. 99-100, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni, dvoru J[eho] M[ilosti] K[rálovské] maršálku v Království českém, panu bratru mému zvláště milému.

Službu vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane bratře můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého od Pána Boha vinšují a přejít věrně.

Obeslání od Jeho mi[los]ti královské¹ tvý mi[los]ti již před dvěma neděli dodáno býti mělo. Kde jest pak sedělo, to věděti nemohu. I poněvadž pak soud komorní svůj průchod má a to pondělí příští soud dvorský se držeti musí a pánův rad, kteří teprv povinnost vykonali, ještě spočet není, a tak pro nedbanlivost těch písařův a poslův spravedlivost lidská by se třebaš fedrovati² nemohla. Protož s takovým vobesláním ((kterěz se obnovilo)) svýho služebníka k tvý mi[los]ti stěžně posílajíc, za to přátelsky žádám, že jak tě takové obeslání od J[eho] M[ilosti] K[rálovské] dodáno bude, že ihned se na cestu vypravíš, tak aby, dá-li Pán Bůh, v pátek na nejdýl v deset hodin německých na kancelář se ohlásiti mohl. Neb v sobotu a v neděli se na kanceláři nebude seděti. A tak k tvý m[ilos]ti se naději, že konečně žádost mou naplníš. S tím milost a ochrana Božská rač býti s námi se všemi. Dat[um] v Menším Městě pražském 22. Januari léta P[áně]. 1620.

*Tvý m[ilos]ti volný b[ratr] a s[lu]ha
V. V. z R.³*

¹ Fridrich V. Falcký (1596-1632), falcký kurfiřt (1610-1623), vůdce protestantské Unie a český král (1619-1620).

² Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět, vyřídit (záležitost).

³ Václav Vilém Roupovec z Roupova na Trnovanech a Žitenicích (1580-1641), hejtman Litoměřického kraje (1606-1607, 1608-1609, 1611-1612), stavovský defensor (1609) a direktor (1611, 1618-1619), nejvyšší kancléř (1619-1620), pobělohorský exulant, důstojník Thurnovy armády a účastník saského vpádu (1631).

1107.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše purkmistrovi a konšelům města Štětí pod svou správou. Odesílá jim k potrestání Ondřeje Vodičku, řezníka a poddaného ze vsi Michalovice, který v krčmě ve vsi Mlazice u Mělníka nožem těžce poranil na noze jeho poddaného Matěje Krčmáře a ještě dva další poddané. Kdyby nebylo pomoci boží a jejich zásahu, dopustil by se mordu. Proto ho jako „mordýře“ posílá k uvěznění a následnému potrestání podle vyměření zemského zřízení.

Mělník nad Labem, 23. ledna 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/17, fol. 83, česky

Opatrným purkmistru a konšelům měst[ečka] mého Štětího, věrným milým k do[dání].

Opatrní purgmistře a konšelé měst[ečka] mého Štětího, věrní milí. Byšte zdrávi byli a dobře se měli, přál bych vám toho věrně rád. Oznamuji vám, že sou na mne vznesli rychtář a konšelé ze vsi Mlazic,¹ že nejminulý pondělí ((v noci)) na outerek Vondřej Vodička,² řezník ze vsi Michalovic,³ začavši svadu s mnohejmi ((v vsi Mlazicích v krčmě)), Matěje Krčmáře,⁴ kterež ((s ním žádné zlý vůle neměl, nežli jakožto hospodář, aby se mu co zlého nestalo)) je pokojiti chtěl, nenáležitě a zrádně nožem v nohu velmi nebezpečně <pobodl> a k tomu ještě jiný dva, Jana Blažkového⁵ a mlynáře Pětikolovýho⁶ týmž nožem pobodl. A kdyby ochrany Pána Boha všemohoucího a lidí dobrých přítomnejch nebylo, hroznej a hanebnej ((takměř ne<sl.>mnoho slejchanej)) mord, ne na jednom, ale na několika, byl by spáchal. Poněvadž pak jest se tak hanebného skutku na gruntech mejch dopustiti neměl a týž Matěj Krčmář od týhož pobodení <jeho> a ranění jeho velmi těžek a nebezpečný jest, pročěž týhož mordýře Vondřeje Vodičku, řezníka ((při skutku postiženého)) poddanejch svejch, ku právu vašemu odsílám. A že ho vězením dostatečným opatřiti dáte a jistej den ((mně i na místě a k ruce téhož Matěje Krčmáře, poddaného mého)) k obvinění jmenovati budete a v tom se vedle vyměření zřízení zemského zachováte, o tom vám poroučím. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] na zámku mělnickém 23. dne Januari léta 1620.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, Vobříství nad Labem a zámku Mělnickém, Jeho mi[los]ti Královské dvoru v Království českém maršálek

¹ Mlazice, dnes severozápadní předměstí Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), původně ves součástí mělnického panství, dnes severozápadní předměstí Mělníka nad Labem (Středočeský kraj).

² Ondřej Vodička, poddaný, řezník ze vsi Michalovice.

³ Michalovice, ves na pravém břehu Jizery západně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), součást mělnického panství.

⁴ Matěj Krčmář, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Jan Blažek, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Blíže neidentifikováno.

1108.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 24. ledna 1620

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 117v, česky

Od u[rozeného] a s[tatečného] r[ytíře], pana Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, v příčině některých sousedů. Dodáno 24. Jan[uari] A. 1620.

1109.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádají propuštění Jana Krejčího ze vsi Strašnice s manželkou Kateřinou a dcerou Mandalenou na jejich grunty, a to i s majetkem, pokud jim nějaký náleží. Mají být propuštěni výhostním listem. Žadatelé se zavazují obdobnou službou.

Mělník nad Labem, 24. ledna 1620

SOka Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 105, sign. L 16, Kopiař městské rady 1619-1624, fol. 29, česky

Panu Pětipeskému na zámek.¹

S[lužbu]. s[vou]. v[zkazujeme]., etc.

Jan Krejčí² ze vsi Strašnic,³ poddaný V[áší]. M[ilosti]., předstoupivši před nás, oznámil nám, že jest toho oumyslu na gruntech našich se osaditi ((a poddaným naším býti)), žádajíce, abychom k V[áší]. M[ilosti]. o propuštění jeho s Kateřinou manželkou a Mandalenou dcerou na grunty naše i s[e] spravedlností psaní učinili. V kteréžto žádosti, nemohouce jeho oslyšeti, V[áší]. M[ilost]. za to služebně ((a sousedsky)) žádáme, že téhož Jana Krejčího s Kateřinou manželkou, též Mandalenou dcerou, že listem zhostním⁴ za poddané <...> i se vši spravedlností (ač jim jaká na gruntech k zámku Mělnického⁵ náleží)) propustiti nám ráčíte. Pro podobnou toho V[áší]. M[ilosti]. volnou odměnu a v té příčině vším dobrým sousedským odsloužení. S tím, etc. Dat[um] 24. Jan[uari].

¹ Plné znění listu se dochovalo v LRRa, sign. P 11/17, fol. 65. Srov. následující list č. 1110.

² Jan Krejčí, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Strašnice.

³ Strašnice, dříve Strašnice, ves severně od Mělníka (Středočeský kraj), součást mělnického komorního panství.

⁴ Zhost, zhostný list, též výhostní list – propuštění do poddanství k jiné vrchnosti.

⁵ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), komorní město a panství, od srpna 1619 v držení Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

1110.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádají o propuštění poddaného Jana Krejčího ze vsi Strašnice s manželkou Kateřinou a dcerou Magdalenou na jejich grunty, kde se dotyčný chce usadit. Zavazují se obdobnou službou.

Mělník nad Labem, 24. ledna 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/17, fol. 65, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích, Bosyni, Vobříství nad Labem a zámku Mělnickém, Jeho mi[los]ti královské dvoru v Království českém maršálku, panu nám v dobrém sousedství příznivému.¹

¹ Jde o list, jehož zkrácený obsah zachytil kopiař úřadu purkmistra a rady města Mělník nad Labem, srov. předchozí list č. 1109.

*Službu svou vzkazujeme, urozený a statečný rytíři, pane nám v dobrém sousedství las-
kavě příznivý. Zdraví i jiného všeho dobrého od Pána Boha všemohoucího V[áší]. M[ílosti].
přejeme věrně rádi. Jan Krejčí ze vsi Strašnic,² poddaný V[áší]. M[ílosti]., předstoupivši před nás, oznámil nám, že jest toho oumyslu na gruntech našich se osaditi a poddaným naším býti, žádajíc, abychom k V[áší]. M[ílosti]. o propuštění jeho s Kateřinou, manželkou, a Magdalenou, dcerou na grunty naše i s[e] spravedlností, psaní učinili. V kteroužto žádosti, nemohouce jeho oslyšeti, V[áší]. M[ílosti]. za to služebně a sousedsky žádáme, že téhož Jana Krejčího s Kateřinou, manželkou, též Magdalenou, dcerou, listem zhostnám³ za poddané i se vši spravedlností (ač jim jaká na gruntech zámku Mělnického náleží) nám propustiti ráčíte. Pro podobnou toho V[áší]. M[ílosti]. zase volnou odměnu. A v té příčině všim dobrým sousedství odsloužením. S tím milost Boží rač býti s námi. Dat[um] v městě Mělnice nad Labem⁴ v pátek po s[vatém] Fabianu Šebestianu, 24. Januari léta 1620.*

Purgkmistr a rada města Mělníka nad Labem⁵

² Jan Krejčí, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Strašnice.

³ Zhostný list, též výhostní list – propuštění do poddanství k jiné vrchnosti.

⁴ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské věnné město, komorní panství, v zástavní držbě Viléma Vchynského ze Vchynic (1611-1613), v letech 1614-1618 ve správě katolického hejtmána Jakuba Hořického z Tepence, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁵ Obsazení purkmistra a rady města Mělník nad Labem v roce 1620 s odkazy na prameny přibližuje J. KILIAN (ed.), *Martin Prušek z Prušova*, s. 30-32.

1111.

Jan Přech Třemeský ze Železna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Upomíná ho ke splacení dluhu 3 000 neuvedené měny k termínu svatého Jiří i se svatojiřským úrokem. Musí totiž odvést peníze vlastním věřitelům. Zavazuje se dobrým přátelstvím a službou. Žádá odpověď.

Semčice, 24. ledna 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 54, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích, Bosyni, Vobříství nad Labem a zámku Mělnickému, dvoru J[eho] M[ílosti] K[rálovské] v Království českém maršálku, panu švagru a bratru mému vzláště důvěrně milému, k dodání.

*Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj vzláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého, od všemohoucího Pána Boha vinšujíc, přeji tvé mi[los]ti věrně upřímně rád. Můj vzláště důvěrně milej pane švagře, na tři tisíce na tvou mi[los]t ((svědčící)) postoupilo, i potřebující já takových peněz k svatému Jiří¹ nejprve příštímu, nebo velikou sumu od sebe věřitelům svým dátí mám. Tvou mi[los]t za to přátel-
sky žádám, že mi takovou sumu k svatému Jiří, totiž ty tři tisíce i s ourokem svatojiřským, zhotoviti a odvésti poručiti ráčíš. Kdybych jich tak hrubě nepotřeboval, nechtěl bych tvou*

¹ K termínu 23. dubna 1620.

mi[los]t tím zaneprázdnovati. Se[m] k tvé mi[los]ti té důvěrné naděje, že mi takové peníze konečně k svatému Jiří odvésti a dáti poručiti ráčíš. Já se toho zase tvé mi[los]ti všelijakým dobrým přátelstvím i odsloužiti zamlouvám. Za odpověď přátelskou a učinlivou tvou mi[los]t žádám. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Datum na Semčicích² v neděli po svatém Pryšce páně léta 1620.

*Tvé mi[los]ti volný švagkr, bratr a sluha
Jan Přeck Třemeský z Železna a na Semčicích³*

² Semčice, ves a tvrz jihovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), roku 1621 zkonfiskovány Janu Přeckovi Třemeskému ze Železna.

³ Jan Přeck Třemešský ze Železna na Semčicích († po 1637), účastník stavovského povstání.

1112.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 29. ledna 1620

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 117v, česky

N. 25

Od pana Pětipeského, v příčině Matěje Topiče.¹ Dodáno 29. Januari Anno 1620.

¹ Matěj Topič, patrně poddaný mělnického panství a Šťastného Václava Pětipeského nebo města Mělník nad Labem.

1113.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 29. ledna 1620

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 117v, česky

N. 26.

Od pana Pětipeského, v příčině Kateřiny Beránkové.¹ Dodáno 29. Januari A. 1620.

¹ Kateřina Beránková, poddaná či měšťanka Mělníka nad Labem; nebo poddaná mělnického panství.

1114.

Vladislav Odkolek z Oujezdce píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho psaní. Ze srdce rád by vyhověl (patrně ohledně splacení dluhu), avšak nemůže přijít k žádným penězům, neboť má pozastavena práva. Žádá o omluvu. Dozvěděl se, že chce Pětipeský koupit pěkné velké ucelené panství, proto mu na Sedlci musí záležet jen málo, jelikož je tato ves vzdálena. Chtěl by Sedlec odkoupit, což by rád domluvil k termínu svatého Jiří. Žádá odpověď.

Sedlec, 29. ledna 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 24, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, Vobříství nad Labem a zámku Mělnickém, Jeho M[ilosti] královské dvoru v Království českém maršálku, panu švagru mému zvláště milému. ((Léta 1620 od pana Vodkolka¹ strany peněz.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagrkře můj zvláště milý, zdraví a v něm jiného všeho dobrého, od Pána Boha žádajíc, panu švagru upřímně a věrně rád přeji.

Dne včerejšího, na Sedlec³ přijevši, psaní od pána švagra jest mně došlo, z přečtení téhož psaní žádosti páně švagrovoy jsem vyrozuměl. A kdybych co tak před rukami na hotově jměl, z toho srdce rád bych mému zvláště milému pánu švagru jak v tom, tak i ve všem jiném mně možném posloužil. Ale pro zastavení práv k žádným penězům jsem tu přijítí nemohl. Jakž se naději, že se i pánu švagru toho dostává, pročez přátelsky žádám, že mně pán švagr u sebe omluvného jmiti ráčí. A poněvadž tomu srozumívám, že pán švagr ráčí tak pěkný panství, kderěž pospolu bez roztržitosti jest, chtítí koupiti, vidí mně se, že pánu švagru na těch lidech zde v Selci⁴ málo záleží, poněvadž tak daleko z cesty pánu švagru jsou. Pokudž by mně je pan švagr ráčil chtítí prodati, i chtěl bych je koupit, toliko žádám, že mně časně oznámeno bude, abych mohl, což bych i s pánem švagrem smluvil, k svatému Jiří⁵ <časně> peníze shledávat. Za odpověď, abych se věděl čím zpravití, žádám. S tím milost Boží bejti s námi. Dat[um] na Sedlci ve středu po památce Obrácení [svatéh]o Pavla na víru křesťanskou léta 1620.

Vladislav Odkolek z Újezdce na Vyžším Poli a Sedlci,⁶ m. p.

¹ Vladislav Odkolek z Újezdce na Vlčím Poli a Sedlci († po 1620).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Sedlec, ves západně od Benátek nad Jizerou v Boleslavském kraji (Středočeský kraj), v držení rytíře Adama Mnětického z Mnětic na Sedlci (1603-1617), následně součást mělnického panství.

⁴ Sedlec, ves západně od Benátek nad Jizerou v Boleslavském kraji (Středočeský kraj).

⁵ Ke dni 23. dubna 1620.

⁶ Vladislav Odkolek z Újezdce na Vlčím Poli a Sedlci († po 1620).

1115.

Vladislav Odkolek z Újezdce píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrbergku. Porozuměl jeho psaní. Opakuje svou prosbu o odklad splátky dluhu Pětipeskému. Nemá žádnou hotovost z důvodu zastavení práv. Prosí o omluvu.

Sedlec, 31. ledna 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 24, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, Vobříství nad Labem a zámku Mělnickém, Jeho M[ilosti] královské dvoru v Království českém maršálku, panu švagru mému zvláště milému.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagrkře můj zvláště milý, zdraví a v něm jiného všeho dobrého, na Pánu Bohu žádajíce, panu švagru věrně rád přeji.

Jakž předešle, tak i nyní přátelsky na psaní od pána švagra, jenž jest mně došlo a z přečtení téhož psaní žádosti jsem vyrozuměl, že byste ráčili těch peněz za mnou zůstá-

vajících na hotově složití. Však mohu pan švagru upřímně oznámiti, že kdybych mohl nyní peněz na hotově shledati, z toho srdce rád bych Vám, zvláště milému pánu švagru, toho odeslati nepominul. Ale pro to zastavení práv k žádným penězům přijíti nemohu. Začež přátelsky žádám, že mně pán švagr u sebe omluvného jmíti ráčí. S tím milost Boží rač bejti s námi. Dat[um] na Sedlci v pátek po památce Obrácení s[vatéh]o Pavla na viru křesťanskou léta 1620.

Vladislav Odkolek z Oujezdce,¹ m. p.

¹ Vladislav Odkolek z Újezdce na Vlčím Poli a Sedlci († po 1620).

1116.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Václavovi staršímu Berkovi z Dubé a Lipé na Loučení, Deštné, Vidimi a Bezdězi. Přimlouvá se, aby jeho ovdovělé poddané Kateřině Barákové, přívoznici ze vsi Obříství, bylo vyplaceno věno ve výši 80 kop míšeňských grošů podle svatební smlouvy uzavřené mezi její matkou a nebožtíkem manželem Jiřím Feterem. Přikládá suplikaci Kateřiny Barákové. Za takovou přátelskou a sousedskou službu se zavazuje dobrým přátelstvím a sousedstvím. Podle přípisu byla žádost opakována 21. dubna 1620.

Obříství, 4. února 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 94, česky

Urozenému panu, panu Václavovi staršímu Berkovi z Dubé a z Lipé na Loučení, Dešné, Housce, Vidimi, Novém Berštejně a zámku Bezdězi, J[eho] M[ilosti] k[rálovské] radě a komorníku, panu švagru, bratru a sousedu mému zvláště milému a ke mně laskavému, k dod[ání].

Službu svou Vaší mi[los]ti vzkazuji, urozený pane, pane švagře, bratře a sousede můj zvláště milý a ke mně laskavý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého, od pána Boha žádajíc, přeji Vaší mi[los]ti upřímně a věrně rád. Čeho při mně Kateřina Baráková,¹ přívoznice Vobřístevská, kmetična a poddaná má, vyhledává, z příležitosti suplikaci od ní mně podaný i tolikéž z smlouvy svadební mezi mateří její a n[ěkdy] Jiřikem Feterem,² manželem jejím, staly, tomu porozuměti moci račte. I poněvadž věci slušný a spravedlivý vyhledává, Vaší mi[l]o[s]t za to přátelsky a sousedsky žádám, že o tom poručiti ((a to naříditi)) račte, aby jí takové věno její, totiž 80 kop m[íšeňských], neprodleně vydáno bylo. A co tu k žádosti mé učiniti račte, Vaší mi[los]ti v podobný příčině touž měrou i jináče vším dobrým přátelstvím a sousedstvím volně odměniti [!]. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] na Vobříství³ 4. dne Februari léta 1620.

((Jest učiněno druhé psaní o tu věc, kteréhož jest dat[um] 21. dne dubna léta 1620.))⁴

¹ Kateřina Baráková, poddaná Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Obříství, přívoznice a vdova po Jiřikovi Feterovi.

² Jiřík Feter, poddaný Václava staršího Berky z Dubé a Lipé.

³ Obříství, ves a tvrz na levém břehu Labe jižně od Mělníka (Středočeský kraj), od roku 1618 v držení Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

1117.

Matouš Pazderák, berník Litoměřického kraje, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vymáhá nemalý dluh berní, který vázne na panství Mělník. Předešli hejtmani panství mnohé odvodů nepřiznali. Právě dostal nařízení od nejvyšších berníků království dokončit upomínání dlužných berní. Žádá splacení dluhu podle sumy, za niž Pětipeský panství koupil. Pokud ji neodvede, v což nedoufá, bude muset přikročit k obrannému listu.

Litoměřice, 5. února 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkovicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 26, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egerbergku na Byšicích, Vobříství a Mělnice, maršálku dvoru J[eho] M[ilosti] Krále Českého, panu mně laskavě příznivému, k dodání.

((Léta 1620 od p[ana] Berníka z kraje Litoměřického¹ strany berní zadržalých.))²

Službu svou povolnou vzkazuji, urozený pane mně laskavě příznivý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého od Pána Boha všemohoucího přeji Vaší mi[los]ti služebně rád. Tajiti toho před V[áš]i M[ilosti] nemohu, majíc toho jistou zprávu, že na panství Mělnické³ ráčili jste některé sumy peněz J[ejich] M[ilostem] pánům, pánům stavům k potřebě zemské zapůjčiti ráčili. I jsouc já v aktu 1605 a 1606⁴ ode všech tří pánův stavův za Berníka zvolen, posavad rest nemalý na témž panství mně pozůstává, jakž z vejpisu register mých vyruzuměti moci ráčíte. Kromě škod na to vzešlých a k čemu se posavad ti páni hejtmáné nepřiznali a od nich po mnohém a častém napomínání i na komoru J[eho] M[ilosti] C[ísařské]. vznášení dostati a zvědětí jsem nemohl. Dnešního pak dne, jsouc napomenut od Jich mi[los]ti nejvyšších pánův Berníkův zemských, poručení, abych všechny resty dozvyupomínal a k berní Království českého odvedl a kvitován býti mohl. Protož, V[áš]i M[ilosti] napomínajíc, žádám, že takový rest zadrželý mně dáti poručiti a V[áš]i M[ilosti] na sumě, zač jste koupiti ráčili, poraziti [?] zas ráčíte. Nestane-li se toho od V[áš]i M[ilosti], ač jiné naděje nejsem, tehdy bych musil listem obranním takové sumy dobejvati. Odpovědi, kterou bych se zpraviti mohl, od V[áš]i M[ilosti] žádám. S tím milosti Boží račte poručení býti. Dat[um] v Litoměřicích⁵ nad Labem v středu po Obětování Pána Krista do chrámu léta 1620.

Matouš Pazderák, berník kraje Litoměřického⁶

¹ Matouš Pazderák, berník Litoměřického kraje (1605-1620).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské komorní město a panství, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁴ Srov. královský dekret obnovení krajských berníků z 31. května 1606, *Sněmy české* XI/2 (1605-1607), č. 79, s. 236-237.

⁵ Litoměřice, okresní město (Ústecký kraj), královské město, krajské město a centrum historického Litoměřického kraje.

⁶ Matouš Pazderák, berník kraje Litoměřického (1605-1620).

1118.

Jan Záruba z Hustířan a Marie z Lipé, rozená Zárubová z Hustířan píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zarmoucení oznamují, že v sobotu 25. ledna

1620 zemřela jejich matka Anna Zárubová, rozená z Valdštejna. Zvou na její pohřeb, který se uskuteční v pondělí 24. února v Týnském chrámu na Starém Městě pražském. Pětipeský má přijet i se svou manželkou den předem do Prahy a nazítří doprovodit mrtvé tělo ke hrobu, a tak prokázat poslední křesťanskou službu. Pohřební průvod vyjde od „Knechtovského“ domu na Starém Městě pražském proti kostelu svatého Jiljí. Zavazují se přátelskými službami a očekávají odpověď.

Staré Město pražské, 6. února 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/16, fol. 12-13, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, Vobřívství a zámku Mělnickém, J[eho] M[ilosti] Královské v Království českém maršálku, panu švagru našemu zvláště milému, k dod[ání].
((Léta 1620 od pana Záruby¹ a paní z Lippýho,² zuví na pohřeb paní matere svý.))³

Službu a modlitbu svou Vaší mi[los]ti vzkazujeme, urozený a statečný rytíři, pane švagře náš zvláště milý. Od Pána Boha zdraví i jiného všeho dobrého přejeme Vaší mi[los]ti věrně rádi.

Vedle toho žalostivě před Vaší mi[los]tí netajíme, že jest nás Pán Bůh všemohoucí těžkým zármutkem navštívit i Její mi[los]t, naši nejmilejší paní matere, urozenou paní, paní Annu Zárubovou, rozenou z Valdštejna na Chvalovicích a Cerekvicích,⁴ prostředkem smrti časné v sobotu mezi sedmou a osmou hodinou na půl orloji, den Obrácení s[vatéh]o Pavla k víře křesťanské,⁵ to jest 25. dne měsíce ledna léta tohoto 1620, z tohoto bídného světa k své věčné radosti a neskonalé slávě v počet volených svých pojíti a povolati a nás v zármutku a veliké žalosti pozůstaviti ráčil. I nevidouce tomu, co jiného řícti, vůli svou s vůli Boží srovnati a Pánu Bohu to poručiti musíme. A poněvadž pak též tělo mrtvé dobré paměti Její mi[los]ti paní matere naší nejmilejší nic jiného nepotřebuje, nežli, odkud jest pošlo, aby tam zase náležitě a poctivě do země pohřbeno a pochováno bylo. Na tom jsme se spolu s Jich mi[los]tmi, pány a přáteli našimi ustanovili, aby témuž tělu mrtvému naší nejmilejší paní matere, dá Pán Bůh, v pondělí po památce Stolování s[vatéh]o Petra,⁶ jinak 24. dne měsíce února nejprve příští, v kostele Matky Boží před tejnem⁷ tak řečeném v Starém Městě pražském poctivý a náležitý pohřeb učiněn a vykonán byl. Vaší mi[los]ti za to přátelsky žádáme, že den předtím, to jest 23. dne měsíce února, sem do měst pražských i s paní manželkou⁸ Vaší mi[los]ti přijeti a nazejtří též mrtvé tělo Její mi[los]ti naší nejmilejší paní matere vedle jiných Jich mi[los]tí pánův a přátel || k tomu dožádaných, dadouce se do domu, kterýž od starodávna Knechtovský, jinak u Sobotářův⁹ slove, proti

¹ Jan Záruba z Hustiřan na Radimi, Cerekvicích a Seči († po 1642), účastník stavovského povstání, účastník švédského vpádu (1634).

² Marie z Lipé, rozená Zárubová z Hustiřan († asi 1652), manželka Pertolda Bohobuda z Lipé (od 1606).

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Anna Zárubová z Valdštejna (1566-1620), manželka Karla mladšího Záruby z Hustiřan († 1619).

⁵ Dne 25. ledna 1620.

⁶ Dne 24. února 1620.

⁷ Týnský chrám na Staroměstském náměstí.

⁸ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

⁹ Knechtovský dům, původně v ulici svatého Jiljí (později Dominikánské a později Husově) na Starém Městě pražském.

kostelu s[vatěh]o Jiljí¹⁰ ležícího v Starém Městě pražském, v němž též tělo mrtvé v Pánu nyní odpočívá, k jedné hodině na půl orloji najíti, odtud do svrchu psaného chrámu Páně doprovoditi a tu poslední službu a lásku křesťanskou témuž mrtvému tělu prokázati ráčíte.

A popřeje-li nám Pán Bůh zdraví, toho se zase Vaší mi[los]ti i paní manželce Vaší mi[los]ti v radostnějších a potěšitelnějších příčinách všim dobrým přátelstvím odměniti nepomineme. Odpovědi s naplněním této naší zarmoucené žádosti očekávati budeme. A s tím milost Pána Boha našeho s námi se všemi býti rač. Dat[um] v Starém Městě pražském ve čtvrtek den svatě panny Doroty léta 1620.

*Jan Záruba z Hustiřan a na Radimi, Cerekvicích a Sedči.¹¹
Marje z Lippého rozená Zárubka a na Moravském Krumlově¹²*

¹⁰ Kostel svatého Jiljí, gotický kostel při dominikánském klášteře na Starém Městě pražském, v předbellohorské době kališnický, od roku 1626 spravován dominikány.

¹¹ Jan Záruba z Hustiřan na Radimi, Cerekvicích a Seči († po 1642).

¹² Marie z Lipé rozená Zárubová z Hustiřan († asi 1652).

1119.

Adam Jiří Kokořovec z Kokořova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Nemohl se pro nedostatek zdraví vypravit do Prahy. Trápí ho (ledvinový) kámen. Až se uzdraví, rád se s Pětipeským setká a vykoná požadovanou službu. Připomíná příslib dvou sudů vína. Rád by víno odvezl teď, dokud jsou dobré cesty. Žádá o zprávu, kdy pro něj může poslat. Věří, že mu Pětipeský vybere nějaké kvalitní. Rád by přijel i osobně, ale znovu se omlouvá z důvodu nemoci. Zavazuje se službou a očekává odpověď. Chtěl by trvanlivé víno, co se nebude kazit. Až se uzdraví, pojedě do Prahy.

Žlutice, 9. února 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 114, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, Vobřístvi nad Labem a zámku Mělnickém, dvoru J[eho] M[ilosti] K[rálovské] v Království českém maršálkovi, panu švagru a bratru mému upřímně a důvěrně milému.

(Léta 1620 od p[ana] Adama Jiřího Kokořovce¹ strany dvouh sudův vína.)²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj upřímně a důvěrně milý. Zdraví dobré i jiné všecko nejlepší, na milém Pánu Bohu Tvý m[ilos]ti vinšující, přeji upřímně a věrně rád. Můj upřímně a důvěrně milý pane švagře a bratře, na jiném jsem nebyl, nežli těchto pomínutých dnův do měst pražských se vypraviti, vinšující sobě s Tvou m[ilos]tí štěstího v dobrém a příjemném zdraví shledání, však pro nedostatek zdraví mého na tuž cestu vydati jsem se nemohl. Neb jak jsem předešle z Prahy přijel, ustavičné trápení od kamene pocítuji. Bůh dá, když to čerstvější budu, o to se přičiním, abych se s Tvou m[ilos]tí shledati a k Tvý m[ilos]ti na službu se postaviti mohl. Přitom Tvý m[ilos]ti o ty dva sudy vína mně od Tvý m[ilos]ti zakázaného připomínám,

¹ Adam Jiří Kokořovec z Kokořova na Prádle, Žluticích, Brůdku a Prohořském Hrádku († 1633), hejtman Plzeňského kraje (1615-1616), účastník stavovského povstání, omilostněn pro katolické vyznání.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

k Tvý m[ilos]ti té nepochybné naděje jsouce, že takové víno s týmž oumyslem a s touž chutí, s jakou jsi mi je dáti zakázati se ráčil, mně také odevzdati a maličkou škartičkou mi oznámiti sobě stížiti neráčíš, kdy a v které místo bych sobě pro ně poslati měl, nebo bych je rád nyní bez obtížení mnohého za dobrých cest dal odvézti. V čem že mi nětco dobrého z pravé ruky vybrati ráčíš, kdy bych se s Tvou m[ilos]ti shledati mohl, vím, že bych spíše něco hodného jedním slovem oustním nežli psaním mnohým obdržeti mohl, Bůh dá, Pán Bůh [!] tu příhodnost a příležitost dáti ráčí, že ním i Tvou m[ilost] uctiti motci budu. Ve všelikjakým příjemným přátelství i ve vši mé možnosti zase mne každého času povolného a učinlivě zakázaného míti ráčíš. S tím milost a ochrana Božská s námi se všemi býti rač. Odpovědi, kterou bych se zpraviti věděl, při tomto poslu žádám. Dat[um] na Žluticích³ v neděli po s[vat]é Dorotě léta 1620.

((Můj pane bratře, od šenkýřství toho na ta vína ráčíš straditi,⁴ vinšoval bych sobě tu, kterou slu[...]⁵ sladami taky, nebo jistě na mnoho mně se kazí [...]⁶ až mně Pánbu dozdraviti ráčí, míním do Prahy jeti.))

*Tvý mi[losti] upřímný sluha zůstávám
A[dam] J[irí] Kokořovec⁷*

³ Žlutice, město jihovýchodně od Karlových Varů (Karlovarský kraj), od roku 1575 v držení Kokořovců z Kokořova.

⁴ Míněno snad „ztratit“.

⁵ Odtrženo.

⁶ Odtrženo.

⁷ Adam Jirí Kokořovec z Kokořova na Prádle, Žluticích, Brůdka a Prohořském Hrádku († 1633).

1120.

Ladislav starší Sekerka ze Sedčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho psaní. Podle žádosti mu odesílá zpečetěné svědomí (svědectví). Odolena Voda, 10. února 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 23, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, Vobříství nad Labem a zámku Mělnickém, J[eho] M[ilosti] K[rálovské]. radě a dvoru J[eho] M[ilosti]. v Království českém maršálku, panu ujci mému zvláště milé[m]u, k dod[ání].

((Léta 1620 od p[ana] Ladislava Sekerky,¹ že mi to svědomí dává.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho nejlepšího dobrého přeji panu ujci věrně rád. Čeho při mně pan ujec skrze psaní vyhledává, z přečtení jsem porozuměl. I tak činím (a poněvadž mi to jest věcí vědomou), takové svědomí sem pečeti svou zpečetiti dal. Panu ujci je zase od-

¹ Ladislav Sekerka ze Sedčic na Odolené Vodě a Třebošnici († 1620), účastník stavovského povstání jako komisař při stavovském direktoriu (1618-1620), hejtman Kouřimského kraje (1619-1620).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

sillá[m]. A s tím se panu ujci na všem dobře a šťastně jmiti vinšuji. Dat[um] na Vodolině Vodě³ v pondělí, den s[vat]é Školastiky, léta 1620.

*Ladislav starší Sekyrka z Sedčic a na Vodolině Vodě,⁴
hejtman kraje Kouřimského⁵*

³ Odolena Voda, dříve Vodolina Voda, městečko severně od Prahy (Středočeský kraj), do roku 1620 v držení Ladislava staršího Sekerky ze Sedčic.

⁴ Ladislav Sekerka ze Sedčic na Odolené Vodě a Třebošnici († 1620).

⁵ Z dosud dochovaných pramenů bylo možno rekonstruovat obsazení hejtmanů Kouřimského kraje pouze do období let 1616-1617. Srov. P. MAREŠ, *Obsazování úřadu krajského hejtmána*, s. 165.

1121.

Kundšoft. Václav Miler píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Potvrzuje, že bylo Václavu staršímu Berkovi z Dubé a Lipé dodáno psaní ohledně Kateřiny Barákové, přívoznice ze vsi Obříství, vdovy po Jiřikovi Feterovi, v záležitosti vyplacení jejího věna. Věc bude vyřízena prostřednictvím dotazování svědků, o čemž bude Pětipeský v případě potřeby informován.

Bez místa,¹ 12. února 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 95, česky²

Ukazatel khundšaftu³ tohoto dodal jest psaní svědčící Jeho mi[l]o[sti] urozenému panu, panu Václavovi staršímu Berkovi,⁴ a to od urozeného a statečného rytíře pana Šťastného Václava Pětipeského⁵ v příčině Kateřiny Barákové,⁶ přívoznici Vobřístevské, dotýkající se věna jejího po n[ebožtiku] Jiřikovi Fetterovi.⁷ I nepomine se na tu věc dáleji zeptání učiniti a pokudž toho zapotřebí bude, v známost dáti zase uvésti. Act[um] 12. Februari A[nn]o 1620.

Václav Miler⁸

¹ Patrně jedno ze sídel Václava staršího Berky z Dubé a Lipé – Loučeni, Deštná, Houska, Vidim, Bezděz či Nový Berštejn.

² Jde o potvrzení (kundšoft) doručení Pětipeského listu adresovaného Václavu staršímu Berkovi z Dubé a Lipé dne 4. února 1620. Srov. list č. 1116.

³ Kundšaft, též kundšoft – potvrzení, osvědčení, vysvědčení (řemeslnické), osvědčení o doručení (poslovi).

⁴ Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučeni, Deštné, Housce, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

⁵ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

⁶ Kateřina Baráková, poddaná Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Obříství, přívoznice a vdova po Jiřikovi Feterovi.

⁷ Jiřík Feter, poddaný Václava staršího Berky z Dubé a Lipé.

⁸ Václav Miller, úředník a správce bezděžského panství Václava staršího Berky z Dubé a Lipé.

1122.

Markéta Salomena Slavatová, rozená ze Smiřic na Skalách, Dubu, Náchodě, Dymokurech, Počernicích a Kostelci nad Černými lesy, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zarmoucená oznamuje, že nešťastně a nenadále v městě Jičíně zemřel následkem „zapálení prachu“ její manžel Jindřich Slavata z Chlumu a Košumberka. Pokorně přijímá boží vůli a trpělivě snáší nastalé těžkosti. Zve ho na pohřeb, který se uskuteční ve středu 1. dubna 1620 v Kostelci nad Černými lesy. Pětipeský má přijet den

předtím na noc a nazítří prokázat mrtvému poslední křesťanskou službu. Zavazuje se dobrým přátelstvím a očekává odpověď.

Kostelec nad Černými lesy, 17. února 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkovicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 47-48, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerpergku a na Byšicích, Bosyni, Vobříství a zámku Mělnickém, J[eho] M[ilosti] K[rálovské]. dvoru v Království českém maršálku. Panu švagru mému zvláště milému, k dodání.

Modlitbu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého, od Pána Boha vinšujíc, přeji Va[ší] M[ilos]ti věrně ráda.

Žalostivě a zarmouceně pana švagra tajiti nemohu, kderak jest Pán Bůh všemohoucí mého nejmilejšího pana manžela, urozeného pana, pana Jindřicha Slavatu z Chlumu a z Košumberku na Dolejších Počernicích,¹ Jeho mi[los]ti krále Českého radu a komorníka, nešťastným a nenadálým domu mého v městě Jitčíně² od zapálení prachu³ vytržením v sobotu před Hromnicemi, to jest 1. Februari,⁴ nyní pomínulý, prostředkem smrti z tohoto světa povolati a skrze to mne u veliké siroby a nevypravitedlném zármutku postaviti, jeho milou duši pak nepochybně do své věčné slávy v počet svých volených povolati ráci. Čemuž zarmoucena, sirá, nevím, co jiného říci, nežli pod mocnou ruku Boží se poročit, ten kříž v trpělivosti snášeti.

Jsouc já pak toho oumyslu, to tělo mrtvé mého nejmilejšího pana manžela v kostele při zámku Kostelci,⁵ dá-li Pán Bůh, v středu po neděli postní, kteráž slove Letare, jináč družebná, to jest prvního dne měsíce Aprilis,⁶ náležitě a poctivě dáti pohřbiti. Protož Va[ší] M[ilos]ti za to přátelsky žádám, že den předtím, totiž v outerý po neděli <postní, to jest> družebné, na zámek Kostelec nad Černými lesy na noc, tím zážeji k večeri přijeti a na zejtrí téhož těla mrtvého k hrobu doprovoditi, takového pohřbu řádem křesťanským vykonati nápomocni býti ráci. Čehož já se panu švagru vším dobrým přátelstvím odměniti v potěšitelnějších příčinách nepominu. Odpovědi žádám. A s tím v ochranu Pána Boha nás všeckny poručena činím. Datum na Kostelci nad Černými lesy v ponděli po neděli Devítníku léta 1620.

Markéta Salomena Slavatová rozená z Smiřic na Skalách, Dubu, Náchodě, Dymokurích, Počernicích a Kostelci nad Černými lesy⁷

¹ Jindřich Slavata z Chlumu a Košumberka na Dolních Počernicích, Dymokurech, Skále, Kostelci, Dubu a Koloďích († 1620), zahynul při výbuchu střelného prachu v jičínském zámku (1. února 1620), účastník stavovského povstání, komorník Fridricha Falckého (1619-1620), posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku (1622).

² Jičín, okresní město (Královéhradecký kraj), do roku 1607 v držení Trčků z Lípy, poté Zikmunda Smiřického ze Smiřic a následně jeho syna Albrechta Jana Smiřického, jemu posmrtně zkonfiskováno (1622).

³ Výbuch v jičínském zámku usmrtil 41 osob a byl popsán také samostatným tiskem. Podrobný popis podal Pavel Skála ze Zhoře, srov. Karel TIEFTRUNK (ed.), *Pavla Skály ze Zhoře Historie česká III*, Praha 1867, s. 437-448. Z literatury shrnuje nověji Jindřich FRANCEK, *Dějiny Jičina*, Praha 2010, s. 88-91.

⁴ Dne 1. února 1620.

⁵ Kostelec nad Černými lesy, město východně od Prahy (Středočeský kraj), v držení Smiřických ze Smiřic, roku 1622 zkonfiskován Markétě Salomeně Slavatové ze Smiřic.

⁶ Dne 1. dubna 1620.

⁷ Marie Markéta Salomena Slavatová, rozená ze Smiřic na Skalách, Náchodě, Dymokurech, Dolních Počernicích a Kostelci nad Černými lesy (1597-1655), manželka Jindřicha Slavaty u Chlumu a Košumberka, dědička smiřického majetku od roku 1618 po smrti bratra Albrechta Jana Smiřického, poručnice bratra Jindřicha Jiřího Smiřického, členka dvora Fridricha Falckého a královny Alžběty, pobělohorská emigrantka, účastnice saského vpádu (1631).

1123.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Sdělují, že si opati, bakalář a správci školy stěžují na nedostatečné vydávání chleba z důchodů zámku a panství Mělník. Podle starého obyčeje by k chlebu měli dostávat také půl strychu másla. Opakovaně žádají, aby Pětipeský zjednal nápravu a nezanedbával potřebné lidi a almužníky ze špitálu. Ti se mu jistě odmění modlitbami.

Mělník nad Labem, 21. února 1620

SOKA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 105, sign. L 16, Kopíř městské rady 1619-1624, fol. 33, česky

Panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému, etc.

S[lužbu] v[zkazujeme], etc.

Vznesli jsou na nás opati, bakalář z koleje a správcové školy naší na místě žakovstva svého, též také chudých lidí ve špitále zůstávajících, že vedle našich psaní¹ k V[áš]i M[ilosti] přicházejících žádného polepšení v příčině chleba pečení dle starobylého způsobu nemají, nýbrž umenšení vždy dále býti poznávají, kteréžto ztenčování že jsou i u V[áš]i M[ilosti] oustně své v zamlouvání měli, jimž to za odpověď dáti jste neráčili, že proti dobrému řádu nikoliv býti chtíti neráčíte, nýbrž a aby se půl strycha másla, týž chléb dávalo, že poroučeti ráčíte.

V[áš]i M[ilosti] můžeme ku paměti přivést, že od starodávna jest každého toho dne velké míry půl strycha na týž chléb docházelo, a když královská míra vyhlášena byla, tehdy na malou míru 2 str[ychy] jest se vydávalo.

Pročez Vaší M[ilosti] za to služebně žádáme, že což jest prvotně bývalo a k tomu chudému špitálu a škole vycházelo, že se nad tím kořistiti neráčíte, nýbrž náležitý dle předešlého způsobu chléb, pro odplatu Pána Boha všemohoucího, týmž chudým lidem a almužníkům raději poroučeti dávatí ráčíte. Oni za Vaší Milostí jak v prodloužení zdraví, tak rozhojnění Božího požehnání Pána Boha žádati budou. S tím, etc. 21. Feb[ruari].

¹ Srov. listy č. 1087 a 1104.

1124.

Zdeslav a Jan, bratři Hrzánové z Harasova, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zarmoucení oznamují, že ve čtvrtek 30. ledna 1620 zemřel jejich bratr Vilém Jiří Hrzán z Harasova. Zvou ho na jeho pohřeb, který se uskuteční v neděli 19. března v kostele svatého Jakuba na Starém Městě pražském. Pětipeský má i s manželkou přijet den předem a poté společně s dalšími „pány a přáteli“ prokázat mrtvému tělu poslední křesťanskou službu. Zavazují se službou a dobrým přátelstvím. Očekávají odpo-

Staré Město pražské, 22. února 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 111-112, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergka na Byšicích, Bosyni, Obříství a zámku Mělnickém, J[eho] M[ilosti] K[rálovské] radě, komorníku, maršálku dvoru J[eho] M[ilosti] v Království českém a hejtmanu kraje Boleslavského, panu ujci a švagru našemu zvláště milému.

((Léta 1620 od pánův Hrzánův,¹ zuví na pohřeb pana bratra svýho.²))³

Služby naše vzkazujeme, urozený a statečný rytíři, pane švagře náš zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého přáli bychom panu švagru od Pána Boha všemohoucího věrně a upřímně rádi.

Podle toho pana švagra žalostivě tajiti nemůžeme, kterak že jest Pán Bůh všemohoucí urozeného a statečného rytíře, pana Vilíma Jiřího Hrzána z Harasova na Landškrouně a Landšperce,⁴ pana bratra našeho nejmilejšího, ten čtvrtek před památkou Očišťování Panny Marie, jinak hromnic,⁵ to jest 30. dne měsíce ledna léta přítomného 1620, mezi 23. a 24. hodinou na celém orloji prostředkem této časné smrti z tohoto bídného světa, nepochybně k své věčné slávě a neskonalé radosti, povolati a nás velikým zármutkem navštívití ráčí. I jehožto duši Pán Bůh všemohoucí milostivě bejti a v počet svatých volených svých do Království nebeského přijíti rač!

I poněvadž to mrtvé tělo pana bratra našeho nejmilejšího již nic jinšího nepotřebuje, než aby zase do země, Matky své, z kteréž jest pošlo, podle způsobu křesťanského poctivě a vzáctně pohřbeno a pochováno bylo. I jsme toho oumyslu též mrtvé tělo dobrý paměti pana bratra našeho nejmilejšího, dá-li Pán Bůh, v neděli čtvrtou postní, jenž slove Letare,⁶ to jest 29. dne měsíce března, v kostele svatého Jakuba v Starém Městě pražském ležícím,⁷ v hodin 19 na celém orloji, poctivě a náležitě způsobem křesťanským dáti pohřbiti. Protož pana švagra za to přátelsky žádáme, že před jmenovaným dnem, totiž v sobotu před čtvrtou nedělí postní, spolu se paní manželkou⁸ pana švagra do měst pražských přijede. Nazejtří pak v hodinu jmenovanou do domu našeho v Starém Městě pražském ležícího tu, kdež to mrtvé tělo pozůstává, se najítí dá a spolu se paní manželkou svou téměř mrtvému tělu tu poslední službu prokáže a k místu jemu uloženému vedle jiných dobrých poctivých pánů a přátel od nás k tomu dožádaných doprovoditi ráčí. My se toho panu švagru v potěšitedlnějších příčinách jiným všelijakým dobrým přátelstvím odměniti nepomineme. Za odpověď pana švagra žádáme. S tím milost Boží rač s námi se všemi bejti. Datum v Starém Městě pražském v sobotu před [svatým] Matějem, apoštolem Božím, léta 1620.

Zdeslav a Jan, bratři vlastní Hrzánové z Harasova, na Skalce, Landškrouně, Landšperku, Červeném Hrádku, Ronově a Stolinkách⁹

¹ Zdeslav Hrzán z Harasova na Lanškrouně, Lanšperku, Skalce a Ronově († 1642), účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant, účastník saského vpádu (1631); Jan Adam Hrzán z Harasova na Červeném Hrádku a Skalce († 1630), bratr Zdeslava a Viléma Jiřího Hrzánů z Harasova.

² Vilém Jiří Hrzán z Harasova na Lanškrouně a Lanšperku († 1620), pohřben v kostele svatého Jakuba ve Starém Městě pražském.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Vilém Jiří Hrzán z Harasova na Lanškrouně a Lanšperku († 1620).

⁵ Dne 30. ledna 1620.

⁶ V neděli Laetare, čtvrtá neděle postní, dne 29. března 1620.

⁷ Kostel svatého Jakuba na Starém Městě pražském, původně gotický kostel při minoritském klášteře z první poloviny 13. století, později barokně a klasicistně upraven.

⁸ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

⁹ Zdeslav Hrzán z Harasova na Lanškrouně, Lanšperku, Skalce a Ronově († 1642); Jan Adam Hrzán z Harasova na Červeném Hrádku a Skalce († 1630).

1125.

Jan Kryštof Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá, aby poddaní ze vsí Daminěves a Jenišovice, jež náleží k mělnickému panství a zároveň záduší jeho farnosti Cítov, odvedli cítovskému faráři Fridrichovi spravedlivý každoroční desátek. Věří, že již nedojde k dalšímu prodloužení. Zavazuje se dobrým přátelstvím a službou. Očekává odpověď.

Cítov, 23. února 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 36-37, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipezkýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, Vobřízství a zámku Mělnickém, Její mi[los]ti králové České v Království českém dvorův maršálek, panu švagru a bratru mému zvláště milému, k do-dání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví i jiné všechno nejlepší dobré, od pána Boha Tvý mi[los]ti vinšujíc, věrně a upřímně rád přejí. Kněz Fridrich,¹ farář můj cítovský,² nemoha k desátku svému spravedlivému, kderéhož se tak každoročně k faře a kolatoře³ mé cítovské od Daněvezských⁴ a z Jenšovic,⁵ poddaných Tvý mi[los]ti ze vsi Jenšovic a ze vsi Daněvsi k záduší⁶ cítovskému náležejí, tehdy také k témuž záduší mému a faráři Cítovskému desátek odvísti povinni jsou. Pročež Tvou mi[l]o[st]i za to, že týmž jmenovaným poddaným Tvý mi[los]ti o tom, aby faráři mému cítovskému zasedělej a zadržalej desátek neprodleně dali a odvedli, dostatečně poručiti ráčíš, přátelsky žádám. Té naděje k Tvý mi[los]ti jsouc, že pro ujiti Tvý mi[los]ti, též mně i faráři mému, dalšího zaneprázdnění a mého se zase Tvý mi[l]o[st]i tou podobnou měrou i z jiným vším dobrým přátelstvím odměnění, žádost mou vykonati ráčíš, odpovědi očekávajíc. Pán Bůh rač býti se všemi námi. Datum na Cítově 23. Februari léta 1620.

Jan Krystof Belvic z Nostvic na Cítově a Počáplích⁷

¹ Fridrich, kněz a farář v Cítově, farní vsi v držení Jana Kryštofa Belvice z Nostvic.

² Cítov, ves západně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Jana Kryštofa Belvice z Nostvic (do 1623, následně v manské držbě).

³ Kolatura, též kollatura – farnost, farní obvod (správa více farností při nedostatku kněží).

⁴ Daminěves, malá osada západně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), součást mělnického panství a záduší farnosti Cítov.

⁵ Jenišovice, malá osada západně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), součást mělnického panství a záduší farnosti Cítov.

⁶ Záduší – církevní majetek, zpravidla přináležející ke kostelu, farnosti.

⁷ Jan Kryštof Belvic z Nostvic na Cítově, Kostelci a Počáplích († před 1630).

1126.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 26. února 1620

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 121v, česky

Od p[ana] Šťastného Václava Pětipeskýho, etc., v příčině dluhu povinnovateho od n[e-božky] Magdaleny Humbalky¹ Matoušovi Šilhavému² ze vsi Hořina.³ Dodáno 26. Februari Anno 1620.

¹ Magdalena Humbalka, měšťanka či poddaná Mělníka nad Labem.

² Matouš Šilhavý, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Hořin.

³ Hořin, ves a barokní zámek západně od Mělníka (Středočeský kraj), součást mělnického panství.

1127.

Aleš Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Jelikož společně vykonávají funkci hejtmánů Boleslavského kraje, posílá mu královské nařízení hledně svolání vojska krajské hotovosti a jmenování jeho velitelů. Sám nezná žádné vhodné osoby pro důstojnické funkce, proto žádá Pětipeského, aby je sehnal a poslal do české dvorské kanceláře ještě před mustruňkem krajského vojska. Od otce Bohuchvala Berky dostal zprávu, že ohledně hodnosti rytmistra jízdy již jednal s Volgarem z Pešen. Žádá, aby mu Pětipeský oznámil, kdy pojedje do Mladé Boleslavi k mustruňku a kde tam bude pobývat. Sám navrhuje přenocování v domě „U Trunse“, bude ovšem potřeba se tam ohlásit předem, aby byl pokoj řádně přichystán a vytopen. Chápe, že se k Pětipeskému dosud nedostal patent o mustruňku, který byl svolán k datu 9. března 1620.

Loukovec nad Jizerou, 29. února 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 61-62, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Pětipeskýmu z Chýš z Egrberku na Byšičích a Bosyni, J[e]ho M[ilosti] k[rálovské] radě, dvoru J[e]ho M[ilosti] v Království českém maršálku, h[ejtmanu] k[raje] Boleslavského, panu švagru a bratru mému důvěrně zvláště milýmu.

Službu svou vzkazují Tvé M[ilos]ti, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj důvěrně zvláště milý. Od pána Boha Tvé M[ilos]ti vejborného zdraví, při tom všechno nejlepší a dobré, upřímně vinšující, věrně přeji. Jaké ode Jich mi[los]tí pánův místodržících královských jedno i druhé poručení nám h[ejtmanům] krajským¹ společně svěřící o zmustrování² lidu krajského, též o ((ob))jednání officírů, kteří by ten lid vésti jměli, sem došlo, Tvé mi[los]ti stejně po svém poslu naschválním ku přečtení odsílám. I poněvadž ta věc spěšného opatření potřebuje, zvláště strany officírů, a mně takové osoby, které by se k tomu hodily, povědomy nejsou, ale Tvá mi[l]o[s]t s mnohejmi známost má a o nich, kde sou, věděti ráčí, přátelsky žádám, možné-li jest, ještě před mustruňkem³ s některými že jednati a aby se před Jich mi[los]ti do kanceláře české postavili, to při nich způsobiti ráčíš. Nebo obávám se, při mustruňku teprva o officíry se starati, by pozdě bylo. A i mi pan otec můj⁴ nejmilejší, Jeho [mil]o[s]t z Prahy dnes psáti ráčí, že s nákým

¹ Roku 1620 vykonávali funkci hejtmánů Boleslavského kraje Aleš Berka z Dubé a Lipé († 1640) za panský stav a Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku († 1638) za rytířský stav.

² Zmustrovat – svolat, vypravit vojsko zemské hotovosti na krajské či zemské úrovni.

³ Mustruňk, mustrunk – svolání vojska zemské hotovosti na krajské či zemské úrovni.

⁴ Bohuchval starší Berka z Dubé a Lipé na Loukovci nad Jizerou († po 1622), stavovský direktor (1618-1619) a nejvyšší purkrabí Království českého (1619-1620).

panem Volgarem z Pešen,⁵ aby rytmistrem nad jízdou naší byl a ji vedl, jednati i to při něm obdržeti ráčil, nepochybujíce, že to vděčně přijmem a má-li s ním dojednati, abych Jeho M[ilos]ti oznámil. Načež sem J[eho] M[ilosti] tu odpověď dal, že J[eho] M[ilosti] panu otci od osoby své i na místě Tvé M[ilos]ti služebně děkuji, že mimo naší naději tu práci na se vzíti a toho pana rytmistra nám k dobrému obstarati ráčil, nepochybujíce, jakž nám, tak i pánům obyvatelům kraje našeho, že to příjemno bude. Co se pak shledání našeho v městě Boleslavi dotejče k mustruňku, prosím, rač mi oznámiti, který den ráčíš chtíti tam přijeti, abych v týž den já tolikéž tam k Tvé M[ilos]ti přijel a kde ráčíš chtíti lozumentem⁶ býti, vidí-li se Tvé M[ilos]ti na Novém městě u v Trunsu⁷ slove, či-li u koho koliv v městě, abychom se shledali. Však musili bychom tam napřed, aby pokoj vytopen byl a jídlo přistrojeno bylo, poslati. Patent Jich mi[los]ti rozumím, že u Tvé M[ilos]ti nebyl, ráčí den jistý k mustruňku pokládati v pondělí po neděli Invocavit, to bude 9. Marti,⁸ čehož sem tak Tvé M[ilos]ti pro zprávu našich tejna učiniti nechtěl. Milost Božská rač býti s námi. Dat[um] na Loukovci⁹ 29. Feb[ruari] A[nn]o 1620.

Tvé mi[los]ti upřímněj švagr a bratr zůstávám
Aleš Berka¹⁰

⁵ Volgar z Pešen/Peschen, rytmistr stavovského vojska (1620).

⁶ Lozument – nocleh, ubytování, skromné přechodné obydlí, utáboření, vojenské ležení

⁷ Míneň dům měšťana Simeona Trunse v Mladé Boleslavi; srov. list č. 1131.

⁸ Dne 9. března 1620.

⁹ Loukovec nad Jizerou, ves s tvrzí severovýchodně od Mladé Boleslavi, do roku 1622 v držení Bohuchvala Berky z Dubé a Lipé, následně v držení jeho syna Aleše (do roku 1624) a poté Albrechta z Valdštejna.

¹⁰ Aleš Berka z Dubé a Lipé na Loukovci nad Jizerou († 1640), hejtman Boleslavského kraje (1620), syn Bohuchvala Berky z Dubé a Lipé.

1128.

Václav Matyáš z Borovska píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Připomíná splátku 2 000 kop míšeňských grošů k termínu svatého Jiří. Potřebuje hotovost k uspokojení svých vlastních věřitelů. Navíc má některé své věci zastavené mezi židy, čímž přichází k velké škodě. Peníze kdysi půjčil Karlu Častovcovi Myškovi ze Žlunic a jeho manželce, tchánovi a tchyni Šťastného Václava Pětipeského. Věří proto, že je spravedlivě získá zpět. Souseda by neobtěžoval, kdyby tak naléhavě nepotřeboval hotovost.

Bukol, 2. března 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 16-17, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, Vobřiství nad Labem a zámku Mělnickým, J[eho] M[ilosti] C[ísařské] radě a dvoru J[eho] M[ilosti] v Království českém maršálku, panu a sousedu mému zvláště milému, k do[dání].

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři a můj zvláště milej pane a sousede. Od všemohoucího Pána Boha vinšují panu sousedu předně zdraví, při tom jiné všecko dobré, věrně a upřímně rád. Svou předešlou několikeroú žádost panu připomínám strany mně odvedení těch dvouch tisíc kop miš[eňských], začož pana souseda služebně a přátelsky

žádám, že mně takové dva tisíce kop miš[ěnských] konečně času s[vatéh]o Jiří nejprve příštího složený a odvedeny budou, poněvadž já do několika set kop mám při tom čase konečně věřitelům svým dáti a odvésti. Nebo i některé své věci mezi židy zastavené mám, a tak k nemalý škodě přicházím. A poněvadž sem já na slovo takových peněz na onen čas nebo dobré a vzácné paměti panu Karlovi Častovcovi Myškovi ze Žlunic¹ a paní manželce jeho,² panu otci a paní materi paní manželky³ páně, zapůjčil, tý důvěrnosti a celé víry sem, že mi zase voplaceny a odvedeny beze všech soudův a nesnází budou, tak abych k tak velikým škodám nepřicházel. Nebo kdybych takových peněz k své vlastní potřebě nepotřeboval, ani bych nejmenším slovem v tom pana souseda nezanepřázdňoval a raději bych je za panem sousedem měl, nežli za kejm jinejm, nebo na jiným nejsem, nežli ve všem mně možným panu sousedu sloužiti. Za odpověď služebně žádám. S tím Pán Bůh s námi se všemi bejti rač. Dat[um] na Bůkoli⁴ v pondělí po s[vatě]m Matěji, apoštolu Páně, léta 1620.

*Pana souseda ve všem volný služebník
Václav Matyáš z Borovska a na Bůkoli⁵*

¹ Karel Častovec Myška ze Žlunic na Obřívství (asi 1558-1602).

² Mandalena Myšková ze Sulevic († 1617), manželka Karla Častovce ze Žlunic na Obřívství.

³ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Bukol, ves na pravém břehu Vltavy jihozápadně od Mělníka (Středočeský kraj), součást panství Jeviněves a Veltrusy.

⁵ Václav Matyáš z Borovska na Bukoli († po 1629), účastník českého stavovského povstání.

1129.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni. Odpovídají na žádost o vyplacení dluhu Pětipeského poddaného Matouše Šilhavého z Hořína, kterému byla dlužna zemřelá Magdalena Humhalka. Ta však podle Mělnických svůj dluh řádně vyrovnala ještě před smrtí. Pětipeského poddaný Matouš Šilhavý dosud nijak neprokázal opak.

Mělník nad Labem, [po 4. březnu 1620]

SOka Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 105, sign. L 16, Kopiař městské rady 1619-1624, fol. 37, česky

Panu Pětipeskýmu.

S[lužbu] v[zkazujeme], etc.

Psaní, kteréž jste nám v příčině Matouše Šilhavého¹ ze vsi Hořína,² a to o nějaký dluh po n[ěkdy] Majdaleně Humbalce,³ jmenovitě 50 kop gr miš[ěnských] dle znění šuldbrýfu, a na nás a obec naší majícího, abychom jemu takovou sumu neprodleně odvedli, učiniti ráčili, jsme vyrozuměli.

I jest nám to s nemalým podivením, že týž Matouš Šilhavý v to se vydávati a V[aší] M[ilosti] ve vyvážení věci zaneprázdňovati smí, nebo V[aší] M[ilosti] oznámiti můžeme,

¹ Matouš Šilhavý, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Hořín.

² Hořín, ves a barokní zámek západně od Mělníka (Středočeský kraj), součást mělnického panství.

³ Magdalena Humbalka, měšťanka či poddaná Mělníka nad Labem.

že jest táž Majdalena Humhalka před několika lety takovej dluh jistotou ujištění na zvon k záduší sv[até] Lidmily odevzdala a ten také z duchodů přívorských⁴ ouředníků rádnému odveden jest.

A ta jistota,⁵ maje od ní odvedena býti, oznámila, že neví, kde jest ji poděla, až před svou smrtí v tom se prohlásila, že jest téhož Matouše Šilhavého nějak liste[m] za sebou měla, aby mu zase dány, byly požádal, aby jest mu jistotu od koho jest <...> za 10 kop spolu jednomu sousedu postupoval.

A tak, abychom my a obec naše jemu povinni býti měli, toho on nikde neukazuje, v čemž aniž jsme V[aší] M[ilosti] touto odpovědí tejna učiniti nechtěli. [Nedatováno]⁶

⁴ Dolní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v majetku rytířského rodu Vančurů z Řehnic (1555-1604) a následně města a panství Mělník.

⁵ Jistota – dlužní úpis.

⁶ Předchozí list v kopíáři na fol. 37v je datován 4. března 1620.

1130.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýs a Egrberku. Opakovaně žádají o splacení dluhu Jiřího Kokrhele na základě zpráv svých důchodních úředníků, což Pětipeský přislíbil již minulého roku. Jen pro uchování „dobrého sousedství“ dosud nepřikročili k obstavnímu právu. Doufají v brzké zjednání nápravy.

Mělník nad Labem, [mezi 4. a 18. březnem 1620]

SOKA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 105, sign. L 16, Kopíář městské rady 1619-1624, fol. 40, česky

Panu Pětipeskýmu o Kokrhele.

S[lužbu] v[zkazujeme], etc.

Nepochybujeme, než že v dobré paměti to snášeti ráčíte, kterak léta minulého několi-keré psaní na vznášení ouředníků nad důchody obecními našimi zřízených v příčině restu jistého od Jiříka Kokrhele¹ spravedlivě zůstalého V[aší] M[ilosti] o dopomožení jsme učinili, kdežto jet se nám od V[aší] M[ilosti] zakázání stalo, že jeho k zaplacení takového dluhu přidržeti poručiti ráčíte, od kteréhožto času až posavad nic dostati, tím protahová-ním na škodu obce naší, nemůžeme.

Pročež k V[aší] M[ilosti] ještě toto psaní činíme, vždy za to žádajíce, že aspoň nyní na něm dopomožení, jináče nestalo-li by se, tímto psaním se ohrazujeme, že sobě takový rest i se škodami právem stavním na něm dobývati budeme, v čemž nám slušně za zlé moci míti neráčíte.

Stím V[aší] M[ilosti] bez dalšího zaneprázdnění učiniti ráčíte, nebo kdybychom sobě dobrého sousedství v tom neušetřovali, dávno bychom poddané V[aší] M[ilosti] v tom obtížiti přinuceni byli. Jináče se nenadějice, než že to vše k náležitému opatření přivedeno od V[aší] M[ilosti] bude. S tím, etc. [Nedatováno]²

¹ Jiří Kokrhele, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

² Předchozí list je datován 4. března 1620; další list v kopíáři obsahuje dataci 18. března 1620.

Purkmistr a rada Mladé Boleslavi píší Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvají se, aby přijal omluvu jejich měšťana Simeona Trunse. Ten nemůže Pětipeského spolu s druhým krajským hejtmanem (Alešem Berkou z Dubé a Lipé) během krajského mustruňku příštího pondělí ubytovat, protože jeho těhotná žena má každým dnem porodit a nemůže tak zastávat kuchyňské práce. Krajským hejtmanům tedy zařídili ubytování v hostinci Jana Čelidona řečeném „U Hrušků“, kde budou mít večeři, teplou světnici a bílé povlečení. Čelidon má dost pokojů, aby bydleli pohodlně. Pětipeského pěchotu nechají ubytovat u Jana Železného v blízké hospodě. Zavazují se službami.

Mladá Boleslav, 6. března 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/17, fol. 7, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, Vobřiství a zámku Mělnickém nad Labem, J[eho] M[ilosti] Královské radě dvoru J[eho] M[ilosti] v Království českém maršálku a hejtmanu kraje Boleslavského. Panu nám laskavě příznivému, Jeho mi[los]ti.

Službu svou vzkazujeme, urozený a statečný rytíři, pane nám laskavě příznivý. Téhož zdraví i jiného všeho dobrého přejeme Vaší mi[los]ti věrně rádi.

Jaké jste nám psaní v příčině mustruňku¹ krajského ku pondělku prv příštímú rozepsaného a opatření Vaším mi[los]tem, jakožto pánům hejtmanům krajským, lozumentů² na Novém městě³ u Simeona Trunsů,⁴ spolusousedu našem, odeslati ráčili, tomu všemu jsme porozuměli.

I nepominuli sme téhož spolusouseda našeho před sebe povolati a o oumyslu a vůli Vaší mi[los]ti oznámiti. Kterýž nám to za odpověď dal, že by srdce rád Vaší mi[los]ti v domě svém uhlídati a dle své možnosti Vaší mi[los]ti posloužiti chtěl. Ale že manželka jeho, jsouci těhotná, na každou hodinu navštívení Božího porodem očekává. Takže by v takové příčině manželka jeho práci svou kuchyňskou, nemajíce žádného věrného a způsobného čeledína, kdo by ji v tom zastoupil, nijakž vykonati nemohla a nemůže. Služebně Vaší mi[los]ti žádajíce, že jeho v té věci laskavě omluvna míti ráčíte. Jiným časem, kdykoli příjezd Vaší mi[los]ti by sem do města byl, rád Vaší mi[los]ti v domě svém uhlídatíc, posloužiti hotov jest. Kteroužto omluvu jeho my slušnou býti uznavše a nevědouce zde v Starém městě pro Vaše mi[los]ti oba dva pány hejtmány příhodnějšího lozumentu, nařídili sme to se vším dostatkem při Janovi Čelidonovi,⁵ jinak u Hrušků, že v neděli příští s večeří, teplou světnicí a bílou poduškou na Vaše mi[los]ti oba pány hejtmány krajské⁶ (nebo i pokojův i maštali dosti má) očekávati bude. Jakož pak i pěchota Vaší mi[los]ti dobrým lozumentem u Jana Železného,⁷ blízko Vaší mi[los]ti hospody, opatřena bude. Čehož sme tak Vaší mi[los]ti k odpovědi, jsouce ku posloužení Vaší mi[los]ti hotovi, tejna

¹ Mustruňk, mustruňk – svolání vojska zemské hotovosti.

² Lozument – obydlí, noclehárna, ležení, vojenský tábor.

³ Mínená část Mladé Boleslavi.

⁴ Simeon Truns, měšťan Mladé Boleslavi.

⁵ Jan Čelidon/Celidon, měšťan Mladé Boleslavi.

⁶ Úřad hejtmána Boleslavského kraje vykonával Šťastný Václav Pětipeský v letech 1611-1612 a 1616-1617 společně s Václavem starším Berkou z Dubé. Seznamy krajských hejtmanů v Boleslavském kraji pro období let 1618-1620 se nedochovaly, avšak korespondence umožňuje obsazení úřadu rekonstruovat. Srov. P. MAREŠ (ed.), *Obsazování úřadu krajského hejtmána*, s. 128-130.

⁷ Jan Železný, měšťan Mladé Boleslavi.

učiniti nechtěli. S tím se Vaši mi[los]ti na všem dobře a šťastně jmiti vinšujeme. Dat[um] v městě Boleslava Mladého nad Jizerou⁸ v pátek po neděli Masopustní léta 1620.

Purkmistr⁹ a rada města Boleslava Mladého nad Jizerou

⁸ Mladá Boleslav, královské město a centrum historického Boleslavského kraje (Středočeský kraj), jedno z nejvýznamnějších českobratrských středisek předbělohorské doby.

⁹ Jiří Kezelius Bydžovský (1576-1655), magistr, učitel a správce malostranské školy při kostele svatého Mikuláše (1599-1604), správce školy v Mladé Boleslavi (1605-1618), městský písař a archivář Mladé Boleslavi (1605-1618), purkmistr a primas města Mladá Boleslav (1618-1623), exulant v Sasku (po 1627), autor tzv. Kezeliovy kroniky o Mladé Boleslavi.

1132.

Opis dluhopisu Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku vydaného Barboře Gerštorfové z Chýš a Egrberku. Za uvedené hřivny stříbra, stříbrné koflíky, lžice s pozlacenými stříškami, lžice s pozlacenými erby, pás, přikrývadla a jeden kus litého bílého nepozlaceného stříbra dluží Šťastný Václav Pětipeský celkem 933 kop, 4 groše a 6 peněz míšeňských. Sumu se zavazuje splatit pod obyčejným úrokem v roční lhůtě do termínu svatého Jiří roku 1621. Pro pojištění dluhopisu dal přitisknout svou pečeť a připojil vlastní podpis.

Bez místa, 15. března 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 96, česky

Já, Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, Vobřiství, zámku Mělnickém nad Labem,¹ J[eho] M[ilosti] K[rálovské] rada, dvoru J[eho] M[ilosti] v Království českém maršálek a hejtman kraje Boleslavského, známo činím tímto listem, jenž slove šuldpriff,² že jsem dlužen urozené paní Barboře Gerštorfové z Chýš a z Egrbergku na Samšíně a Kokovicích,³ dědicům a budoucím jejím, za stříbro za třidceti dvě hřivna,⁴ všech pozlaccenejch koflíkův,⁵ za dvanácte hřiven a šest lotů⁶ lžic s[e] stříškami pozlaccenejma, každý hřivno po sedumnácti kopách míšeňských. It[em] za tři hřivna jeden lot a jeden kventík⁷ též lžic s erby pozlaccenejma, každý hřivno po šestnácti kopách míšeňskejch. It[em] více za vosum hřiven deset lotů a pět kventíků, také lžic, pás, koflíček, tři přikrjvadla a jeden kus litýho, vše bílýho nepozlaccenýho stříbra po patnácti kopách míšeňských. Což do jedný summy sečtouce, učiní za to všecko stříbro v jedný sumě devět set třidceti tři kopy, čtyrydceti čtyry groše, šest peněz, vše míšeňskejch. Kteroužto summu pod ourok obyčejný ode dne s[vatě]ho Jiří nejprve příštího⁸ splacením v roce z[b]ěhlým připovídám pojistiti. A pro lepší toho jistotu a důvěření pečeť svou vlastní k tomuto šuldprýfu jsem přitisknouti dal a v něm se svou vlastní rukou podepsal. Jehož jest dat[um] v sobotu po s[vatě]m Řehoři, to jest patnáctého dne měsíce března léta šestnáctistého dvadcatého.

¹ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

² Šuldprýf, šuldbrýf – dlužní úpis.

³ Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku na Samšíně a Kokovicích († 1639 v Pirně), mladší sestra Jana Jiřího a Jana Albrechta Pětipeských z Chýš a Egrberku, od roku 1609 manželka Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu († 1639 v Pirně), sestřenice Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Hřivna – váhová jednotka, ve vztahu ke kovům o hmotnosti 0,253 kg (= tzv. „pražská hřivna“).

⁵ Koflík – pohár, pohárek.

⁶ Lot – váhová jednotka (přibližně 16 gramů), 1 lot = 4 kventíky.

⁷ Kventík – váhová jednotka (přibližně 4 gramy), ¼ lotu.

⁸ V roční lhůtě od 23. dubna 1620 do téhož data roku 1621.

Jan Ledecký z Granova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvá se, aby Evě Mužikové, ovdovělé kmetičně a poddané panství Brandýs nad Labem pod jeho správou, byla vyplacena pozůstalost, kterou její nebožtík manžel Vavřinec Mužik ze vsi Jenštejn zanechal ve vsi Libiš, jež patří k mělnickému panství. Žádá vyhledání patřičných záznamů z purkrechtních knih a zaslání jejich výpisu, aby mohlo sejít z dalšího zaneprázdnění. Zavazuje se službou.

Brandýs nad Labem, 16. března 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 8, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, Vobřiství a zámku Mělnice nad Labem, Jeho milosti královského dvoru v Království českém maršálku a hejtmanu kraje Boleslavského. Panu a patronu mně laskavě a dobrotivě příznivému. Jeho M[ilos]ti.

Službu svou Vaší M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane patrone mně laskavě a dobrotivě příznivý. Zdraví i jiného všeho dobrého, od Pána Boha vinšujíc, přeji Vaší M[ilos]ti věrně a upřímně rád. Mně laskavě příznivý pane patrone, čehož při opěti J[eho] M[ilosti] K[rále] kmetična¹ a poddaná ku panství Brandejskému² a k správě mé přináležející Eva,³ zůstala vdova po někdy Vavřincovi Mužikovi⁴ z městečka Jenštejna,⁵ vyhledává a za jakou mě přimluvu k Vaší M[ilos]ti prosí, z příležitějšího spisu jejího laskavě vyrozuměti ráčíte.

Pročez, že k žádosti její povoliti a dle téhož spisu takové žádání s[e] spravedlivostí témuž Vavřincovi Mužikovi, někdy manželu jejímu, ve vsi Libiš⁶ náležející, kterýmž jest se Janovi Mužikovi, na onen čas synu svému, zavázal, z kněh purkrechtních⁷ vyhledati a je mně pro zpravení jí odeslati, naříditi ráčíte, za ni se k Vaší M[ilos]ti služebně a s pilností přimlouvám. Tak aby již aspoň jednou v té příčině, jak Vaší M[ilos]ti, tak i mně, z dalšího zaneprázdnění sjíti mohlo. Nepominu se toho Vaší M[ilos]ti v podobných i jiných mně možných příčinách a Vaší M[ilos]ti libezně příjemných zase služebně odměniti. A s tím se Vaší M[ilos]ti na všem dobře a šťastně jmiti vinšuji. Datum na Brandejse v pondělí po druhé Neděli postní léta 1620.

*Vaší M[ilos]ti povolný služebník
Jan Ledecký z Granova a na Dehtářích,⁸*

*J[eho] M[ilosti] K[rálovské] hejtman panství Brandejského, Benátského, Lyského
a Přerovského, rukou v[lastní]*

¹ Kmetična – dceranebo manželka kmeta, poddaného sedláka.

² Brandýs nad Labem (Středočeský kraj), královské komorní město a panství, pod správou hejtmana Jana Ledeckého z Granova na Dehtářích (1615-1620).

³ Eva Mužiková, kmetična a vdova, poddaná komorního panství Brandýs nad Labem.

⁴ Vavřinec Mužik, poddaný (patrně mělnického panství) z městečka Jenštejn.

⁵ Jenštejn, městečko severovýchodně od Prahy (Středočeský kraj), součást komorního panství Brandýs nad Labem.

⁶ Libiš, ves severozápadně od Neratovic (Středočeský kraj), součást panství Mělník nad Labem.

⁷ Purkrechtní registra, též purkrechtní knihy – soupis poddanských povinností k vrchnosti.

⁸ Jan Ledecký z Granova na Dehtářích († po 1620), hejtman komorních panství Brandýs nad Labem, Přerov a Lysá nad Labem (asi 1615-1620).

Jan Strachota, Alena, Mariana, Hedvika a Bohumila Ropalovi z Rifmberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zarmoucení oznamují, že zemřel jejich bratr, rytíř Adam Ropal z Rifmberku, a to ve čtvrtek 19. března večer. Zvou ho na pohřeb, který se uskuteční v neděli 5. dubna v Betlémské kapli na Starém Městě pražském. Pětipeský má přijet i s manželkou den předem večer a nazítří prokázat mrtvému poslední křesťanskou lásku, kterou k němu choval i za života. Očekávají odpověď.

Praha, 26. března 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 79-80, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích, Vobříství a Mělnice, panu švagru našemu zvláště milému, k dodání.

Službu a modlitby své Vaší mi[los]ti vzkazujeme, urozený a statečný rytíři, pane švagře náš zvláště milý. Zdraví a jiné všecko dobré a nejlepší od Pána Boha všemohoucího přejeme Vaší mi[los]ti věrně rádi.

Vedle toho Vaší mi[los]ti žalostivě oznamujeme, že jest nás Pán Bůh všemohoucí nenadále přetěžkým zármutkem navštívití a podle neproměnitelného uložení svého dobré paměti urozeného a statečného rytíře, pana Adama Ropala z Ryfmburgku,¹ pana bratra našeho nejmilejšího, ve čtvrtek po neděli Reminiscere,² to jest 19. dne měsíce března, mezi jeden mecitmou a dva mecitmou hodinou na celém orloji prostředkem smrti časné do své věčné slávy a k prospěšnému odpočinutí, kterémuž jest se jak za zdravého života, tak i v nemoci až do své poslední hodiny těšil, a v tom doufanlivě se utvrzoval, povolati ráčil. Což, když jest se Božské milosti, Jehož svaté vůli a moci všecko ustoupiti musí, tak libilo, my, přetěžce zarmoucení bratr a sestry, nevěda tomu, co jiného říci, vůli svou vůli Boží pokorně podkloniti a jeho Božským neproměnitelným soudům to vše poroučeti musíme.

I poněvadž to mrtvé tělo téhož našeho nejmilejšího pana bratra, jenž bylo, nepochybně věříme, chrámem ducha svatého, jiného nepotřebuje, nežli aby zase do země, z níž vzato jest, poctivě a počestně pochováno bylo a v ní radostného zmrtyvých vzkříšení a zase dokonalého s duší spojení očekávalo. Jsouce my toho oumyslu též mrtvé tělo vejš jmenovaného našeho nejmilejšího pana bratra vedle povinnosti své dobrým a chvalitebným křesťanským způsobem v neděli Smrteďnou,³ to jest 5. dne měsíce dubna, léta přítomného 1620 do kostela Betlémskýho⁴ dáti pohřbiti. Což aby tím poctivěji se vykonati mohlo, Vaší mi[los]ti za to služebně a modlitebně žádáme, že den předtím, totiž v sobotu, na noc sem do měst pražských s Její milostí paní⁵ přijeti a nazejtří v 19 hodin na celém orloji do domu našeho v N[ovém] Městě pražském na Široké ulici ležícího se najíti dáti a témuž mrtvému tělu pana bratra našeho nejmilejšího z domu vejš jmenovaného vedle jiných vzáctných pánů a přátel do kostela Betlémského průvod dáti a jemu tu poslední lásku křesťanskou, kterouž ste k živému vždycky naklonění býti ráčili, i po smrti laskavě proká-

¹ Adam Ropal z Rifmberku († 1620), příslušník rytířského rodu.

² Dne 19. března 1620.

³ Dne 5. dubna 1620.

⁴ Betlémská kaple na Starém Městě pražském, gotický dvoulodní kostel z konce 14. století, kališnický kostel, od vydání Rudolfova Majestátu (1609) ve správě Jednoty bratrské, od roku 1622 byla pod správou jezuitů.

⁵ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

zati ráčíte. Já se toho i s[e] sestrami svejmi Vaší mi[los]ti zase v potěšitedlnějších příčinách laskavě učinlivě od Vaší mi[los]ti zase v potěšitedlnějších příčinách odsluhovati a modlitebně odměňovati nepominem. Odpovědi laskavé a učinlivé od Vaší mi[los]ti očekávati budeme. S tím milost Pána Boha všemohoucího rač s námi býti. Dat[um] v Městě pražském [!] ve čtvrtek 26. dne měsíce března léta 1620.

*Jan Strachota Ropal z Ryfmburgku⁶
Alena Ropalovna z Ryfmburgku⁷
Marianna Ropalovna z Ryfmburgku⁸
Hedvika Ropalovna z Ryfmburgku⁹
Bohumila Ropalovna z Ryfmburgku¹⁰*

⁶ Jan Strachota Ropal z Rifmberku († po 1620), příslušník rytířského rodu.

⁷ Alena Ropalová z Rifmberku († po 1620), příslušnice rytířského rodu.

⁸ Mariana Ropalová z Rifmberku († po 1620), příslušnice rytířského rodu.

⁹ Hedvika Ropalová z Rifmberku († po 1620), příslušnice rytířského rodu.

¹⁰ Bohumila Ropalová z Rifmberku († po 1620), příslušnice rytířského rodu.

1135.

Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že si Barbora Berková ze Šumberka předešlého dne prohlédla jeho statek Samšinu, o jehož prodeji se bude jednat příští neděli v Praze. Žádá, aby ho Pětipeský v této záležitosti podpořil v roli „pána a přítele“, jelikož o totéž požádal ještě Mikuláše mladšího z Bubna. Zavazuje se přátelstvím a službou. Vzkazuje pozdravy své manželky Pětipeskému i jeho manželce. Modlí se za šťastné shledání.

Samšina, 1. dubna 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 108, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Obřízství, zámku Mělnickém a Bosyni, J[eho] M[ilosti] K[rálovské] radě, dvorskému maršálku a hejtmanu kraje Boleslavského, panu a švagru mému zvláště milému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Od Pána Boha všemohoucího zdraví s vinšováním všeho nejlepšího potěšitedlného dobrého přeji panu švagru věrně a upřímně rád. Přitom panu švagru přátelsky oznamuji, že Její Mi[l]o[s]t paní, paní Barbora Berková¹ včerejšího dne statek můj Samšin[u]² s příležitostí jeho spatřiti ráčila a mne žádati ráčila, aby v Praze jednání naše spolu o týž stateček můj v neděli,³ dá-li Pán Bůh, nejprv příští bylo. Což, dá-li Pán Bůh, v sobotu nejprv příští do Prahy přijeti se strojím. Protož pana švagra přátelsky žádám, že na vejš jmenovaný den pan švagkr při tom jednání mně se laskavě za pána a přítele postaví, ke

¹ Barbora Berková ze Šumberka/Šenburku na Samšině († po 1638), manželka Jiřího Berky z Dubé a Lipé na Novém Berštejně.

² Samšina, ves a tvrz západně od Jičina (Královéhradecký kraj), v držení Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu (1605-1620).

³ Dne 12. května 1620.

mně se taky tak přátelsky nakloní a pana Mikuláše z Bubna⁴ na místě mém též přátelsky žádati ráčí, aby mně též za pana a přítele postaviti ráčil. Co pan švagkr k této mé žádosti ke mně laskavě prokázati ráčí, rád se toho, Bohdá, panu švagkru příjemně a líbezně odměním i odsloužím. Já a manželka⁵ má nejmilejší vzkazujem panu švagkru a paní manželce⁶ pana švagkra nejmilejší naše služby a modlitby s vinšováním od Pána Boha všemohoucího zdraví dobrého a prodlouženého a při něm jiné všechno nejlepší potěšitelné dobré. S tím Pán Bůh všemohoucí rač popřítí naše, boh((dá)), spolu v dobrém zdraví s potěšením shledání. Datum na Samšíně⁷ v středu po neděli Družebné léta 1620.

*Páně švagkru po všeckny časy volný upřímny sluha
Abraham Gerštorf⁸*

⁴ Mikuláš mladší z Bubna na Lipanské Lhotě a Skrovnici († asi 1622).

⁵ Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku († 1639 v Pirně), mladší sestra Jana Jiřího a Jana Albrechta Pětipeských z Chýš a Egrberku, od roku 1609 manželka Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu († 1639 v Pirně).

⁶ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Samšina, ves a tvrz západně od Jičina (Královéhradecký kraj).

⁸ Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Samšíně († 1639 v Pirně), hejtman Boleslavského kraje (1603-1604, 1606-1607), účastník třetí pražské defenestrace a stavovského povstání, komisař Boleslavského kraje (1619), pobělohorský exulant.

1136.

Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvá se, aby byl jejímu manželovi přítomen v roli za „pána a přítele“ při prodeji statku (Samšina). Omlouvá se, že ho o to nepožádala osobně v Praze, kam nakonec pro nedostatek zdraví nemohla přijet. Žádá, aby dohlédl na prodej statku za slušnou cenu, neboť je dobrý, ucelený a obklopený pěknými loukami a lesy. Kdyby jej prodával bratr bratru, byla by jeho poctivá cena přinejmenším 15 000 neuvedené měny. Pokud by slevili, tak nejvýš na cenu 14 000. Stane-li se tak, má kupec pamatovat na dobrý zvyk a poslat hospodyni 100 nebo 150 dukátů, nebo nějaký řetízek v ceně nejméně 50 dukátů. Jde o rozšířený obyčej, jak dobře ví. Dále žádá, aby nepřipustil odklad zaplacení, jak se o to mnozí kupci v této době snaží, a trval na zaplacení nejméně 4 000 v hotovosti a teprve zbytek na řádné splátky pojištěné dluhopisem. Prosí, aby ji s manželem v této záležitosti podpořil. Vzkazuje pozdravy jeho manželce a zavazuje se přátelstvím a službou.

Samšina, 3. dubna 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 154-155, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích, Obříství, zámku Mělnickém a Bosyni, J[eho] M[ilosti] K[rálovské] radě, dvorskému maršálku a hejtmanu kraje Boleslavského, panu strejci a synu mému zvláště milému.¹

Modlitbu svú vzkazuji, urozenej a statečný rytíři, pane strejče a synu můj zvláště milý, <byšte> vinšuji Vaší milosti spolu s Vaší nejmilejší paní manželkou² a s mou jistě ob-

¹ Pisatelka se přimlouvá za žádost manžela uvedenou v přechozím listu č. 1135.

² Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

zvláště milou paní ceruškou <p>((n))a milým věčným Pánu Bohu předně dlouhý zdraví, štěstí, hojný Bo[ž]ský požehnání ((Boží)), při duši i tělu všem a sumou všecko nejlepši dobrý, co byste sobě sami na milým Pánu Bohu požádati ráčili, toho' bych jistě svému milýmu panu strejci upří((m[n]ě)) věrně ráda přála. Přitom nepochybují, že jest psaní a žádost pana mýho nejmilejšího³ panu strejci dodáno, abyšte se mu při tom prodaji statečka jeho za jednoho pana a přítele postavití ráčili. Já pak pro nedostatek zdraví svýho [se] svým nejmilejším panem sem do měst Pra[ž]ských jeti nemohla, abych pana strej[ce] sama prosila a za pana svýho se přimluvila, abyšte ho svou radou opustiti neráčili a o někerý věci hrubě ráda rozmluviti sem [ch]těla s panem strejcem. Ale poněvač možný nebylo, Pánu Bohu to poroučím a se vši ((u))přímností a důvěrností s<e> svýho nejmilejšího pana strejce prosím, že mýho nejmilejšího pana sobě poručenýho míti račte a svou upřímnou přátelskou radou ho opouštěti neráčíte. Velice se bojím, aby toho statečku od polí darmo nedal, neb jest on hrubě dobrý. Nemnoho komu odpo<by>více, třebas s jeho velkou škodou bylo by možný bylo, přála bych, aby pan strejc viděl ten malý stateček, co při něm je, jaký pěkný lesy a luka a všecko při hromádce. Já vím, že byste jej sami schválili, <kdy>((byste))> dyž tyto dny u nás byli a jej zhlídali, hrubě na sobě to znáti dali, že se jim líbí a v[ž]dycky jej sobě chválili, víc než mi podli mýho zdání mi se zdá. Kdyby bratr bratru jej prodával, že stojí za patnáste tisíc. Nebude-li moci býti za patnáste, teda, můj přemilej pane strejče, vě[z]te, k tomu' přijde na štrnáste, co člověk nyní koupí, za štrnáste tisíc a jestli se smluví, neračte na mě zapomínati, jak zde obyčej jest, aby mu je hospodyní asi sto a neb padesáte dukátů darováno bylo, aneb náký řetízek v padesáte dukátů. To zde všudy obyčej jest, můj pán dobře ví. Strany pak placení velice prosím, při postupování at' asi čtyry tisíce dá[t]i a ostatek dobře zjistí, <po> aby se nemohli zbraňovati žádným přiročím,⁴ jak se nyní tím bránívají. Můj přemilej pane strejče, velice prosím, že mi v tom za zlý míti neračte, že tak s tím pana strejce zanepráz[d]ňovati smím. To můj Pán Bů[h] ví, majíce k panu strejci po Pánu Bohu tu největší důvěrnou naději, že na mýho pana a na mě laskavý ((byli)) a dobrýho příti račte. A proto z tý důvěrnosti se k panu strejci utíkáme a co tu koli pro nás učiníte, [ch]ceme se toho panu strej((ci)), Bohdá, oba všelijakým dobrým a možným přátelstvím odměniti a odplatiti. A tak milostivý Pán Bů[h] rač býti s námi se všemi. Datum na Samšině⁵ v pátek po neděli <Smrteľný> Družební léta [16]20.

Barbora Gerštorfová z Chýš⁶

³ Abraham Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic na Samšině († 1639 v Pirně), hejtmán Boleslavského kraje (1603-1604, 1606-1607), účastník třetí pražské defenestrace a stavovského povstání, komisař Boleslavského kraje (1619), pobělohorský exulant.

⁴ Přiročí – lhůta, odklad (*moratorium*).

⁵ Samšina, ves a tvrz západně od Jičina (Královéhradecký kraj), v držení Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu a Malšvic (1605-1620).

⁶ Barbora Gerštorfová z Chýš a Egrberku na Samšině a Kokovicích († 1639 v Pirně), mladší sestra Jana a Jana Albrechta Pětipeských z Chýš a Egrberk, od roku 1609 manželka Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu († 1639 v Pirně).

1137.

Jiří Malovec z Chýnova a Vimperku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že v sobotu 21. března 1620 zemřel jeho synovec Kryštof Malovec z Chýnova a Vimperku, syn jeho bratra, nebožtíka Ctibora Malovce. Zve ho na pohřeb, který proběhne v kostele v Jincích ve středu 22. dubna 1620 po Velikonocích. Přátelsky žádá, aby přijel do Jinců den předem i s manželkou, následně se společně s dalšími pocti-

vými lidmi zúčastnil pohřbu a prokázal mrtvému poslední křesťanskou službu. Zavazuje se službou.

Jince, 4. dubna 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 54, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskýmu z Chýš a z Egkrbergku na Byšicích, Bosyni, Vobříství a zámku Mělnickém, J[eho] M[ilosti] K[rálovské] dvoru v Království českém maršálku a hejtmanu kraje Boleslavského, panu a kmotru mému laskavému, J[eho] M[ilosti] k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče, kmotře a bratře můj zvláště milý. Od Pána Boha zdraví a jiného všeho dobrého tvé mi[losti] přeji upřímně a věrně rád.

Tajiti tvé mi[losti] nemohu, kderak Pán Bůh všemohoucí z vůle a jistého uložení svého z tohoto světa žalostivého a bídného prostředkem smrti časné Krystofa Malovce z Chejnova a z Vintrbergka,¹ syna pozůstalého po dobré paměti urozeném a statečném rytíři, panu Ctiborovi Malovci z Chejnova a z Vintrbergka na Jincích a Svatém Poli,² panu bratru mém nejmilejším, tu sobotu 21. Marti³ léta přítomného mezi první a druhou hodinou na noc na celém orloji do slávy věčné své povolati jest ráčil. Pro kderoužto smrt jeho nenadálou zarmoucen jsouce, což když se jest Božské milosti (ano, všechno jeho svaté vůli a moci ustoupiti musí) tak se líbilo, nevěda, co tomu jiného říci, nežli té vůli Boží pokorně <...> se pokloniti a neproměnitelným soudům Božským to vše poručiti musíme. I ponevadž to mrtvé tělo téhož strejce mého nejmilejšího jiného nic nepotřebuje, než aby zase do země, z níž vzato jest, poctivě pochováno bylo a toho radostného z mrtvých vzkříšení a zase dokonalého s duší spojení očekávalo. I jsouce já toho oumyslu též mrtvé tělo vejš jmenovaného mého nejmilejšího strejce vedle povinnosti své dobrým a náležitým křesťanským způsobem tu středu⁴ po Velikonoci nejprve příští léta tohoto 1620 v kostele mým jineckým⁵ dáti pohřbíti. Což aby tím poctivěji se vykonati mohlo, Tvou mi[lost] za to přátelsky a služebně žádám, že před týmž dnem na noc ke mně na Jince do domu mého i s J[eji] M[ilostí] paní manželkou⁶ svou přijeti a témuž mrtvému tělu mého nejmilejšího strejce tu poslední službu křesťanskou prokázati a k hrobu vyprovoditi nápomocen býti ráčíš. Čehož já se v příčinách potěšitedlnějších, dá Pán Bůh, radostnějších odměniti a odsloužiti Tvé mi[losti] nepominu. S tím milost Pána Boha našeho s námi býti rač. Dat[um] na Jincích v sobotu po neděli Letare léta 1620.

Jiří Malovec z Chejnova a z Vintrbergka na Oujezdě, Jincích a Svatém Poli⁷

¹ Kryštof Malovec z Chýnova a Vimperku († 1620), syn Ctibora Malovce z Chýnova a Vimperku.

² Ctibor Malovec z Chýnova a Vimperku na Jincích a Svatém Poli († 1614), bratr Jiřího Malovce z Chýnova a Vimperku.

³ Dne 21. března 1620.

⁴ Dne 22. dubna 1620.

⁵ Jince, městečko severně od Příbrami (Středočeský kraj), v držení Ctibora (do 1614) a Jiřího Malovce z Malovic a Chýnova a Vimperku (od 1614).

⁶ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Jiří Malovec z Chýnova a Vimperku na Újezdě, Jincích a Svatém Poli († 1647), hejtman Menšího Města pražského (1625-1629), purkrabí Hradeckého kraje (1629-1638), povýšen do panského stavu (1638).

1138.

Pavel Zámostský ze Světic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že smlouvy mezi sestrami (patrně Annou a Kristýnou) Doupovcovými z Doupova byly poslány k opravě Vojtěchovi Koutskému z Jenštejna a budou připraveny dnes. Pětipeskému mají být ukázány. Vzkazuje prosbu Kristýny Vratislavové z Doupova, aby požádal Vojtěcha Koutského z Jenštejna a Benjamína Fruweina z Podolí, jenž je přítelem Jana Adama Haugvice z Biskupic, aby smlouvy dosvědčili.

Praha, 5. dubna 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/16, fol. 3-4, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, Vobřiství a Mělnice, J[eho] M[ilosti] K[rálovské] radě a hejtmanu kraje Boleslavského, k jeho mi[los]ti rukám, k dodání.

Od všemohoucího Pána Boha Va[ší] M[ilos]ti šťastné a veselé jitro vinšuji a přitom Va[ší] M[ilos]ti oznamuji, že ty smlouvy mezi paními sestrami z Doupova¹ k opravě z panem Koutským² zůstávají a smejšlím, že dnes zhotoveny budou. A Va[ší] M[ilos]ti k přehlédnutí ukázány býti mají. Pročž J[ejí]. M[ilost]. paní Kristýna Vratislavová³ žádá ráčí, abyš te paní to přátelství prokázati a pana Vojtěcha Koutského,⁴ též pana Benjamína Fruweina⁵ se dožádáti ráčili, aby k Va[ší] M[ilos]ti přišli a ty smlouvy, obzvláště poněvadž pan Fruwein přítelem pana Haugvice⁶ jest, na místě postaviti nápomocni byli. Tak aby jednou ta věc k místu svému a konci přijíti mohla a paní na mysli své upokojena býti ráčila. S tím Va[ší] M[ilos]ti v ochranu Boží poroučím. D[atum] v Praze v neděli Smrtedlnou léta 1620.

*Va[ší] M[ilos]ti volný služebník
Pavel Zámostský z Světic,⁷ m. p.*

¹ Patrně Anna Doupovcová z Doupova († po 1620), manželka Mikuláše Španovského z Lisova (od 1604) a Kristýna Doupovcová z Doupova († po 1620), manželka Jana Viléma Doupovce z Doupova (od roku 1604).

² Vojtěch Koutský z Jenštejna († po 1628), radní Nového Města pražského, účastník stavovského povstání, omilostněn, exulant (od 1627).

³ Kristýna Vratislavová z Doupova († po 1620), manželka Jana Zdeňka Vratislava z Mitrovic.

⁴ Vojtěch Koutský z Jenštejna († po 1628).

⁵ Benjamín Fruwein z Podolí († po 1620), původem slezský právník, později pražský měšťan, bratr Martina Fruweina z Podolí, účastníka stavovského povstání (1618-1620).

⁶ Jan Adam Haugvic z Biskupic († po 1634), účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant, rytmistr Jindřicha Matyáše z Thurmu během saského vpádu (1631-1632).

⁷ Pavel Zámostský ze Světic († po 1620), pražský erbovník, majitel domu U Černého orla v Nerudově ulici na Malé Straně.

1139.

Jakub Dlouhý z Růženého píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podává zprávy o hospodářství, předně o prodeji jehňat řezníkovi, který přijel do Obřiství. Žádá svolení dalšímu prodeji jehňat. Při dvorech se seje pšenice, pouze v Obřiství čekají, až opadne voda, které již ubývá. Myslivec zastřelil dva bobry, které odešle zítra po synu kováře. Žádá o instrukce ohledně jiného hospodářství.

Bez místa, 10. dubna 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 101, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, Vobřiství nad Labem a zámku Mělnickém, J[eho] M[ilosti] K[rálovské] radě a též J[eho] M[ilosti] dvoru v Království českém maršálku a hejtmanu kraje Boleslavského, panu mně laskavému.

Vaší M[ilos]ti, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý, zdraví i jiné všecko dobré, na Pánu Bohu vinšující, přeji Vaší M[ilos]ti věrně a služebně rád.

Ten řezník, kderý na Vaší M[ilos]t nabíhal, na Vobřiství¹ přijel a jehňata kupoval, za vobřistevský nakonec po 45 g[roších] (který sem pouštěl po 50 g[roších]) dával, přes ty tři orty² ještě nikdy nemohl sem je z ovčína vobřistevského dražeji vyvésti. <A za> Byšický³ a přívorský⁴ toliko po 36 g[roších] ujímal. Takový prodej, při vůli Vaší M[ilos]ti pozůstávajíc, ráčíte-li trh o táž jehňata s týmž sčekáním učiniti (nebo připovídá zavdati 4 tolary široký, a co veme, hotovými platiti a na braní i dobrání cedulí řezanou <učiniti> udělati) za oznámení žádám.

Při dvořích zasito, kromě kus k jaru pšenici pozůstává, při dvoře vobřistevským síti, pokudž voda zapadne, jakož jí ubejvá, v pondělí bude zasita a zadělána. Na velké vinici kopají, na jiných též v pondělí kopati začnou. Myslivec zastřelil dva bobry. Po kovářovým synu [j]e asi Vaší M[ilos]ti zejtra odešl[u]. Jiného hospodářství, což zapotřebí dělati poručiti, oznámení žádám. A s tím Vaší M[ilos]ti v ochranu Boží poroučím. Dat[um] 10. Aprilis A. 1620.

*Vaší M[ilos]ti v službách zůstávající
J[akub] z Růženého⁵*

¹ Obřiství, ves a tvrz na levém břehu Labe jižně od Mělníka (Středočeský kraj), od roku 1618 v držení Šťastného Václava Pětipeského.

² Ort – drobný peníz, často drobné peníze v hodnotě 15 grošů.

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁴ Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1604-1621).

⁵ Jakub Dlouhý z Růženého, úředník Šťastného Václava Pětipeského v Obřiství.

1140.

Jakub Dlouhý z Růženého píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podle poručení sděluje, kolik má peněz v hotovosti z výtěžku hospodářství. Havlas poslal za pšenici 116 kop grošů nevedené měny, úroků z Obřiství má vybráno 200 kop. Bude najímat louky a musel odložit splátku domácím (v Obřiství). Z Byšic dosud nepřijal posla, neví proto, kolik pošle sládek. Z Přívora a Hostína je úrok vybrán. Prodalo se málo žita. Ječmen posílá po sedlácích. Byšickým poručil, aby bez odkladu co nejvíce poslali do Obřiství. Myslivec teprve ve dvanáct hodin přinesl bažanta, kterého posílá.

Bez místa, 27. dubna 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 102, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni a Vobříství nad Labem a zámku Mělnickém, J[eho] M[ilosti] K[rálovské]. radě, též J[eho] M[ilosti] dvoru v Království českému maršálku a hejtmanu kraje Boleslavského. Panu mému laskavému.

Vaší M[ilos]ti, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý, zdraví i jiné všecko dobré, na Pánu Bohu vinšující, přeji Vaší M[ilos]ti věrně a služebně rád. Kdež ráčíte poroučeti, abych Vaší M[ilos]ti napsal, jak mnoho peněz mám. Dne včerejšího od Havlasa¹ posláno za pšenici prodanou 116 kop, ourokův, Vobřístevských² vybraných mám 200 kop, zejtra luka najímati budu, musil sem o jeden den odložití pro domácí, kteříž odvedše ourok, aby sobě též od luk jiné peníze opatřiti mohli. Z Byšic³ nemohši dostati posla, nevím, jak mnoho sládek odešle, tolikéž včera od Byšickejch, Přívorskejch⁴ a Hostínskejch⁵ <v je..> ourok vybíral, nětco i žita prodáno, velmi na mále se ho prodává. Sto strychů ječmena posílám po sedlácích, ty platy všechny sotva do čtvrtku vybraný bejti moci budou. Avšak nicméně, po napsání tohoto psaní ještě do Byšic pošlu, aby neodkládal a jich, co nejvíce shledati moci bude, aby na Vobříství odeslal. S tím Vaší M[ilos]t v ochranu Boží poroučím. Dat[um] 27. Aprilis A. 1620.

Bažanta myslivec teprva ve dvanácte hodin dnes přinesl, nemohl dřívěji, Maruška⁶ s ním vypraven[a] bejti.

J[akub] z R[ůženého]⁷

¹ Jan Havlas, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ve dvoře vsi Šemanovice.

² Obříství, ves a tvrz na levém břehu Labe jižně od Mělníka (Středočeský kraj), do roku 1617 v držení Myšků ze Žlunic, roku 1618 ji Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku odkoupil od spoludědiců své manželky Johany Myškové ze Žlunic.

³ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁴ Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1604-1621).

⁵ Hostín, dříve Hostinná/Hostinný, ves východně od Mělníka a severně od Byšic (Středočeský kraj), v držení Anny Homutové z Hrušova a následně Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁶ Blíže neidentifikováno.

⁷ Jakub Dlouhý z Růženého, úředník Šťastného Václava Pětipeského v Obříství.

1141.

Anna Marie Holzingerová píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o odložení splátky dluhu 500 kop neuvedené měny. Vzhledem k válečným poplatkům a mnoha těžkostem nyní nemá dostatek peněz. Zavazuje se službami.

Praha, 27. dubna 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 21, německy

Dem Edlen und Gestrenngen Ritter, Herrn Felix Wenczeßlao Pietipeßkhi von Kiesch unnd Egerberg auff Bischicz, Boßini und Melniekh.¹ Von: Mautt. zu Beheim Raht unnd Marschalekh. Meinem Ingebüer g. Lieben Herrn.

¹ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638), od srpna 1619 také na Mělníce, který měl v zástavní držbě.

Edler und Gestrenger Ritter. Waß gestallt E. Ez. sieh uff meines lieben Herrn und Haußwirths gethunes erinnern, wegen erlegung der Ime restirenten 500 f. entschuldigen und umb ferrnern anstandt bitten, daß hab auß E. G. schreiben, Ich alhier leßlich verstanden. Obzwar woln mein lieber Herr und Haußwihrt, E. G. diße und andere mehr angenehme dienst und freundschaftt zuerzeigen, sonnders wohlgeneigt. Nachdeme aber die Kriegsbezallung ieczigerzeit alzu langßam und vertzüglich ist und mein lieber Haußwihrt mir alhier eczliche schuldener angewießen, welche Ich inn einem abweißen von berürtem gelte contentiren soll. Die dann sich albereit darumben angegeben und ohne verzueg befriediget sein wollen. Und Ich nun mich außer dißem anderortten nichts zu erholen weiß. allß bitt Ich gebüerlichs Fleißß E. g. wollen Inerwegung der Termin nunmehr lanngst verstrichen. Ob dießer abermaligen Anmahnung nicht ungünstiges mißfallen schöpfpen, sondern dahin bedacht sein, daß Ich obberegter 500 f. bei heigers oder nechsten tags habhafft werden und mein und meines liben Herrn Haußwihrt E. G. anderweit dinen Kann, wird Er iederzeit befließen sein. Thue hiermit E. g. dem Allmechtigen befehlen. Datum Prag 27. Aprilis Anno 1620.

*E. G. Ingebüer dienstw.
Anna Maria Holzingerin²*

² Anna Maria Holzingerin († po 1620).

1142.

Anna z Fürstenberka, rozená z Lobkovic, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že z její služby ve dvoře vsi Bubny zběhl zahradník jménem Šťastný, syn nebožtíka Jiříka Kousala ze vsi Strašnice. Dotčený se vydával původně za svobodného člověka, později za poddaného Šťastného Václava Pětipeského. Dluží 34 strychů žita, deset strychů ovsa a čtyři kopy peněz. Dále si stěžuje, že od manželky zběhlého poddaného přijala zahradní semena za 18 kop neuvedené měny, která ovšem za zaplacenou cenu nestála, a proto je přičítá k dluhu. Žádá o zjednání nápravy. Zavazuje se dobrým přátelstvím. Očekává brzkou odpověď.

Praha – Hradčany, 28. dubna 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 105-106, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, Vobříství a zámku Mělnickém nad Labem, Jeho Milosti královský radě, dvoře J[eho] M[ilosti] v Království českém maršálku a hejtmanu kraje Bolelavského, panu a příteli mému zvláště milému.

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a příteli můj zvláště milej. Zdraví i jiného všeho dobrého přeji Vaší milosti věrně ráda. Šťastný,¹ zahradník, syn někdy Jiříka Kousala ze vsi Strašnic,² kterýž se prve za člověka svobodného býti pokládal a teď teprva nedávno, pravíce se on poddaným Vaší milosti býti, byvše u mě v službě, jemu sem

¹ Šťastný Kousal, zahradník, 1620 ve službě Anny hraběnky z Fürstenberka rozené z Lobkovic, údajně poddaný Šťastného Václava Pětipeského, syn Jiříka Kousala ze vsi Strašnice.

² Strašnice, součást Hlavního města Praha (Praha 10, Praha 3), v předbělohorské době v majetku Nového Města pražského.

svěřila a k opatrování poručila ve dvoře ve vsi Bubních³ některé své věci. A maje mně on z obilí z příjmu a z vydání, tak jakž cedule týhodní⁴ od něho učiněné jsou, počet pořádný učiniti, toho jest pomínil a z služby ode mě neslušně a nenáležitě pryč zběhl. Kterýžto Šťastný, zahradník, maje mně ze třicíti čtyř strychů žita a z desíti strychů ovsa práv býti a čtyř(i) kop(y), kteréž jsem jemu zapůjčila, zase oplatiti, tomu zadosti nečiní. A přijavši já od jeho manželky některé semena zahradní za 18 kop, ač sou za to nestály, na tom na všem dluhu svém to jemu pasíruji. Protož Vaší milosti přátelsky žádám, že téhož Šťastného, zahradníka, k tomu skutečně přidržeti ráčíte, aby mně z toho ze všeho, což jest k sobě ode mě k opatrování poručeno měl, podle cedul týhodních z příjmů a z vydání počet pořádný učinil, nebo se při počtu víceji od něho mně povinno býti vynejde. Což tak na n<ěho>(ěm) výš oznámených třiceti čtyř strychy žita a deset strychů ovsa a čtyř kop jemu půjčených od Vaší mi[los]ti za dopomožení žádám. Sem k Vaší milosti té naděje, že mně k tomu ke všemu podle této mé žád<a>((o))sti dostatečné dopomožení učiniti ráčíte a v podobné příčině i v jiném dobrém přátelství se Vaší milosti toho odměňovati nepominu. Za brzskou odpověď, kteroužto bych se zpraviti mohla, Vaší milosti žádám. A s tím milost Pána Boha s námi býti rač. Datum na Hradčanech v domě mém v outerej po svatém Jiří rytíři léta 1620.

Anna hrabinka z Firstmbergka, rozená Lobkovská z Lobkovic⁵

³ Bubny, zaniklá ves, původně rybářská osada sloučená roku 1850 s Holešovicemi (Praha-Holešovice), původně rybářská osada a pozdější dvůr od roku 1621 v držení Albrechta z Valdštejna.

⁴ Týhodní – týdenní.

⁵ Anna hraběnka z Fürstenberka, rozená z Lobkovic († po 1628).

1143.

Jakub Dlouhý z Růženého píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podle nařízení mu odesílá celkem 1 006 kop grošů neuvedené měny, jež získal z Obříství, dále za prodanou pšenici od byšického sládka, byšických hajných a za prodané dříví. Podává podrobné zprávy o rozličných jarních pracích a rozdělení dobytka na pastviny. Odmítá pomluvu, že by od dvou jmenovaných mlynářů nechtěl přijmout plat. Vyřizuje poníženou omluvu Bartoně Vlčka ze vsi Březinky, který utekl z vězení, avšak vrátil se a prý se chová „potřeštěně“. Touží zůstat u své živnosti. Cituje mělnického děkana, který si při kázání stěžoval, že i přes svobodu konfese se v zábořském záduší brání svobodě božího slova. Následně děkan vyrazil do Záboří, aby tam zjednal nápravu, přičemž ho následovalo mnoho lidí. Cestou se u hřbitova střetl s rychtářem, který mu oznámil, že má od Pětipeského zakázán přístup do kostela.

Bez místa, 3. května 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 104-105, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, Vobříství nad Labem a zámku Mělnickém, J[eho] M[ilosti] K[rálovské]. radě, též J[eho] M[ilosti] dvoru v Království českém maršálku a hejtmanu kraje Boleslavského, panu mému laskavému.

((Léta 1620 od ouředníka vobřístev[ského],¹ píše o hospodářství.))²

¹ Jakub Dlouhý z Růženého, úředník Šťastného Václava Pětipeského v Obříství.

Vaší M[ilos]ti, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý, zdraví i jiné všecko dobré, na Pánu Bohu vinšující, přeji Vaší M[ilos]ti věrně a služebně rád.

Dle poručení tak činím a shledavše co nejvíceji peněz, je Vaší M[ilos]ti po Pavlovi, totiž z Vobřiství³ 545 kop, od Havlasa⁴ za pšenici prodanou 116 kop, od sládka z Byšic⁵ 292 kop, od hajnejch byšickéjch za dříví prodané 53 kop, čehož v jedné sumě činí 1 006 kop, odsílám.

Při dvořích byšickém, přívorském,⁶ vobřistevském a byškovském⁷ ouhory krojí, takže jich již nemálo skrojeno a povoráno jest. A kde zapotřebí, ploty vopravují, chmelnice zřezali, vobílí vozimy častěji prškami a velikejmi zimami za častý i přímrazím drobet se zadržely, avšak dosti jich kromě pšenice u Přívor drobet zašpičatěla. Pokudž překážka od dešťův nebude, dám ovce práti a stříhati. A z neděle na vinicích rozvody klásti. Dobytek na pastva dán, na Vopor⁸ hřebice a jalovice, k Vobřiství hřebce, voly a bejky, ten musím rozdělit, nebo v tý vohradě u Přívorů všecek nemohl by se pásti a bylo by se škodou.

Kdež jste ráčili dáti napsati, že mlynář byšickéj a mlynářka z hořeního mlejna stěžovali sobě, jako bych od nich nájmu polouletního ze mlejnuv přijíti nechtěl. Co se dotejče Vančury⁹ mlynáře, nercili abych od něho platu takového přijíti nechtěl, on mně ani malýho peníze neodvozoval, jeho v Vobřiství nevida a peněz nižádnejch na Byšicích nepřijmouce, nemohl takový zprávy činiti, že od někderých groše po 12 k[rejcarech] a 24 k[rejcarech] přijímám. Mezitím, ptajíce se na to, co by toho za příčinu bylo, sládek oznámil, že nemajíce sobě od Vaší M[ilos]ti, ano i ode mne poručeno, jak kderou minci bráti má a neodvozující též Vančura zouplna svého nájmu, tím nechtěl od něho přijíti.

Mlynářka pak, kdež se zastírá, dostavše se ve třech nedělích po s[vaté]m Havle¹⁰ do mlejna, za takový tři neděle, aby jí bylo z nájmu poraženo, v tom <ci> neslušný <...> a nenáležitý věci vyhledává, nebo po smrti manžela jejího bylo mi od Vaší M[ilos]ti poručeno, abych do téhož mlejna hořeního jinýho mlynáře uvedl a dosadil. Ona pak, když to zvéděla, ke mně přišla, žádajíce pro Boha, abych se k Vaší M[ilos]ti přimlouval, by v témž nájmu až do času s[vaté]ho Jiří zanechána byla. Přitom polouletní nájem zcela zouplna zapraviti připověděla, k čemuž i rukojmové s přiznáním <to zapra> za ní připověděli ((a slíbili)). Kdež dáleji v svém suplikování dokládá, o vystěhování předešlého mlynáře, že pro jeho věci ve mlejně zůstávající jinde komoru sobě najíti musela, to vpravdě tak není, nebo ve mlejně všecky své věci měla, až teprva po smrti muže svého, pravice, aby jich tam nepokradli, je jinam sobě vystěhovala. A jí téhož mlynáře věci ku překážce nebyly, nejsa toho namnoze toliko semence 1 st[rych], ječmena, nětco málo víc žita 1 st[rych], nadto při nájmu luk přiběhši do Kel¹¹ toliko 15 st[rychů] odvésti chtěla, tam příčinou že byvše celej nájem jich sem přijíti nechtěl.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Obřiství, ves a tvrz na levém břehu Labe jižně od Mělníka (Středočeský kraj), od roku 1618 v držení Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Jan Havlas, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, správce dvora ve vsi Šemanovice.

⁵ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

⁶ Horní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení Šťastného Václava Pětipeského (1604-1621).

⁷ Byškovice, dříve Biškovice, ves dnes součástí Neratovic (Středočeský kraj).

⁸ Vopor, místní název, pastvina poblíž Obřiství.

⁹ Vančura, mlynář, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁰ Dne 16. října 1619.

¹¹ Kly, ves na Labi jižně od Mělníka (Středočeský kraj), součást mělnického panství.

Bartoň Vlček ze vsi Březinky,¹² poznáváje veliké prohřešení, jak proti Pánu Bohu, tak i proti Vaší M[ilos]ti, příčinu klade svého odjiti, když z vězení propuštěn byl, jdouce domů, tu na cestě jako smyslem pomínut, že byl a nevěděl sám, kam jde, a toulající se semo tam a teskností nevěda, co činiti, nyní sám se zase navrátil. Přátele jeho zprávu dávají, že až posavad všecek jako potřeštílej zůstává, skrze spis mně podanej k Vaší M[ilos]ti žádá přímluvy a pro Boha prosí, abyste mu to ráčili milostivě vážiti a jeho takové přečinění jemu odpustiti a při jeho živnosti zanechatí, připovídajíce věrně a poddaně se chovati. I dle zasloužilosti trestání podnikávati.

Včerejšího dne, byvše na ranním kázání v městě Mělnice,¹³ ((děkan)) po modlení (ovšem z poručení jeho kollatorův,¹⁴ nebo poručili z Tuhaně¹⁵ pro něho přijeti a vozu mu z města půjčili, nemoha dostati zádušního zaborského¹⁶) v tato slova promluvení učinil: „Jest vám všem vědomé, kderak nad paměť lidskou to bylo, že církev zabořská vždycky své zření a k církvi zdejší měla a slova Božího, svátosti velebných, jako od Matky prsu požívala a já již na deset let v též církvi sloužice, žádné překážky mi se nedálo, až původem zlých a dábelských lidí, jiný kněz tam uveden byl, avšak potom Recesem¹⁷ od Jich M[ilos]tí pánův direktorův¹⁸ bylo to zase napraveno a pečeti dostatečně utvrzeno. A jakož nyní všickni jednoho náboženství pravíme se býti a k jedny Confesi se přiznáváme, avšak opět v církvi zaborské překážka jak slovu Božímu, tak i posluhování svátostmi <překážka> se děje, kdeří jsou pak překážku slovu Božímu činívali, k jakému trestání přicházeli, o tom jest vědomé. Avšak nicméně, jak jest koliv, předce tam pojedu a co by za příčinu toho bylo, přezvím.“ Žel za ním nemálo lidu šlo, v tom přijedouce až k[e] krchovu, s rychtářem mluvil, kterýž mu oznámil, že mu sobě od Vaší M[ilos]ti poručeno, aby ho nedal do kostela pustiti, co by toho za příčinu bylo, neví. A tak zas se do města přijel. S tím Vaší M[ilos]ti v ochranu Boží poroučím. Dat[um] 3 Mai A. 1620.

*Vaší M[ilos]ti poslušný v službách zůstávající
J[akub] z Růženého,¹⁹ m. p.*

¹² Bartoň Vlček, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Březinka.

¹³ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské komorní město a panství, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁴ Kollator – udělitel církevního obročí, představený kněze.

¹⁵ Tuhaň, ves severně od Neratovic (Středočeský kraj).

¹⁶ Záboří, farní ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj).

¹⁷ Reces – smlouva odstupní, činící ústupek od původního ujednání.

¹⁸ Stavovské direktorium (24. května 1618 – 4. listopadu 1619).

¹⁹ Jakub Dlouhý z Růženého, úředník Šťastného Václava Pětipeského v Obřívstí.

1144.

Johanka Pětipeská ze Žlunic píše manželovi Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Stěžuje si na svůj stesk z odloučení. Podle manželovy rady je dobrou přítelkyní místosudímu (Mikuláši mladšímu z Bubna). Je zdráva, ale trpí steskem. Ohledně vína oznamuje, že bílé je již ve sklepech. S dalším vínem však nastaly starosti, neboť sládek není doma. Dohadovala se ohledně vinařských prací s hejtmanem a poddanými. Ohledně peněz sděluje, že o ně napsala důchodním úředníkům v Obřívstí a v Mělnice. Eva Křinecká z Biberštejna poslala dlužných 500 neuvedené měny, její manžel mu předá zbytek v Praze. (Patrně Kryštofu) Nybšicovi z Altendorfu poslala prosbu o 200 neuvedené měny. Žádá o zaslání svého koně, neboť se o něj bude moci postarat lépe než Pěti-

peský v Praze. O koni jí pověděl (patrně Mikuláš mladší) z Bubna. Pětipeský ho může odeslat s fúrou z Prahy. Ostatně se ani nehodí, aby jezdil na tak krotkém koni. Vyřizuje pozdravy Jindřicha Kaplíře ze Sulevic, který na Pětipeského marně čekal pět dní v Mělníce. Včerejšího dne měli zábavu dlouho do noci s místosudím (Mikulášem mladším z Bubna), sedělo se i tancovalo do čtyř hodin v noci. Přála by si, aby u toho manžel byl. Obává se vojáků, kterých je prý 500 v Nymburku. Neví, kudy v případě nebezpečí ujet a jak naložit s dobyt看em. Prosí o rady, zprávy a aby manžel přijel z Prahy, kam by nerada jela. V neděli se chystá večere v Obříství. Zavazuje se láskou až do smrti a přeje si brzké shledání.

Mělník, 4. května 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 78-79, česky

Urozenému panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu, panu manželu v tom světě ne[j]milejšímu, k dodání.

Mý nejmilejší přemilý srdíčko, vinšuji vám na Pánu Bohu předně zdraví a při něm jiné všechno nejlepší dobré, co sobě sám na Pánu Bohu žádáte, toho vám jistě z upřímného srce přeji.

Mý rozmilý, přemilý srdíčko, nemohla sem toho pominouti, abych vás tím psaní[m] neměla na[v]š[t]ívití a přezvědětí, kterak se na svém zdraví máte, nebo mi se po vás hrubě steská, že sem vás tak dlouho neviděla, nebo sem se nadála, že se, dá-li Pán Bůh, v sobotu minulo[u] s vámi shledám a v onom změnilo. Mý srce, napíšete mi, kterak se máte, nebo se vo vás předraze starám, aby ste nestonali. Já vám skazuji, že sem, chvála Pánu Bohu, zdráva, než že mi se steská po vás. Jak mi píšete strany pana místosudiho,¹ abych jeho dobrou přítelkyní byla, to jistě vopravdu dělám a za něho se přimlouvám, ale ten vám, že juž bude dobře, že neníčko s to již do něco zvi, mně je již pověděl, může-li on spokojen býti, pán místosudí. A vo jiným hospodářství vám nevím, co jinýho psátí, než sem dala vonaká do losu dobytek a jak mi píšete, mý srce, vo to víno, abych ho dala spo[u]štětí do sklepů, bílého to dávno udělá[no], nebílý pěkný časy a sládek mi ho [!], neje doma, sto páni a nespo[u]štětí praví, že nebude, abych jednala z města šletýře,² aby ho spo[u]štětí, a já sem ne[ch]těla, pak nevím, co má[m] dělati, až mi napíšete, nebo sem se na ně vo to hněvala, ale vod pravýho, že voni mi to nedovolí, že je to jejich, více pak, dybyste primasovi³ psaní udělali, aby mohli naši slá[d]ci a podaní ho spo[u]štětí, nebo sládek pravil, potom abych řekla panu hejtmanovi, aby podaní někerí pomáhali, nebo se vám přide za nevelkou věc, vod sudů pod vobíli musíte dát, šletýřův⁴ pak nevím, jak nadělati. Mý srce, napište mi ze[j]tra vo tom. A vo peníze sem poručila, jak Vobřísteskýmu,⁵ tak Mělnickýmu⁶ důchodníku⁷ a paní Evě Řínecký⁸ sem vzkázala vod vás, posílá vám pět set,

¹ Mikuláš mladší z Bubna († asi 1622), místosudí vlády Fridricha Falckého (1620).

² Šletýř, šlotýř.

³ Primas – první konšel.

⁴ Šletýř, šlotýř.

⁵ Obříství, ves a tvrz na levém břehu Labe jižně od Mělníka (Středočeský kraj), od roku 1618 v držení Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské komorní město a panství, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁷ Důchodník – výběrčí důchodů, důchodní písař.

⁸ Eva Křinecká z Biberštejna († asi po 1620), manželka Karla Jindřicha Křineckého z Ronova na Rožďalovicích.

její pan v Praze vostatek dá. A panu Nipšicovi⁹ sem hned skázala vo ty dvě stě, [...] Skoza-la¹⁰ ráno přide, pak nevím, přide-li, nebo sem mu skázala, aby peníze sebou přines, jestli je přinese, teda se přimnou a mezi jiný peníze.

Mý nejmilejší srce, milý srdíčko, prosím vás velice, pošlete mi toho mýho koníčka, nech jako se má, sobě koštují, dovolí péči, nežli vy v Praze nebo na ně[j] zejtra s radostí čekati budu. Pan z Bubna¹¹ pravil, že ho máte, pro Pána Boha pošlete ho ze[j]tra po tý force a pana Sluskýho¹² vo dením pozdravte, že mu děkuji, že mi ho prodá, ale pře[c] se tak hrubě zdráhala a netilnýho neh[n]uti musí dobrými toho do smrti líto bý[t], dyby mi ho byl vodpověděl, nebo koně vod muže dycky dostati pro sebe, ale je[s]t ten [!] krotkýho, neb co by dostala, vodce [!] pan, nech nejedí na takový[m] krotkým koni.

Mý přemilý srdíčko, můj pan ujec, pan Jindřich Kaplíř,¹³ vzkazuje vám svo[u] poslušnou službu a oznámí a že je na vás zde na Mělníce čekal pět dní, že by se byl rád s vámi vy[h]ledal, nebo slo[u]ží paní Doro[t]ce¹⁴ a tam u nich i zůstává v domě, pak nevím, bude-li mítí co, přála by, aby ste včera doma byli, pan místosudí byl tak velice vesel, tancovalo se, ano my asi sme do štyr hodin na noc seděli, potom je provodili domů, pak nevím, kdy zase přišli. Mý srdce, tak se hrubě bojím vojáků, praví, že tudy potáhno[u] [...] v Nymburce to pět set, pak nevím, kudy ujeti, kde je asi strachně sváru, pro Boha, napište mi, co má[m] dělati a jak veliký škody dělají, pak nevím, má[m]-li dáti dobytky zahrati. Z města ke mně, posílají, abych jim pověděla, co budou dělati, domu-li dobytky zahrati, voni se tak hrubě bojí, Pane Bože, rač zachovati. Mý srce, napište mi, kdy mi domů přijedete, nebo by[ch] nerada do Prahy jela. V neděli se strojí my spolu večeri s pane[m] j[m]íti na Vobřiství.¹⁵ S tím se Vám, mý rozmilý přemilý srdíčko, všeckna do smrti porofučím. Pán Bůh ráci dáti, abychom se spolu v dobrým a šťastným zdraví s[h]ledali. Datum na Mělníce 4. dne máje léta 1620.

Vaše upřímná věrná manželka zůstávám do smrti
Johanka Pětipeská ze Žlunic¹⁶

⁹ Patrně Kryštof Nybšic z Altendorfu na Konárovicích († 1657).

¹⁰ Neidentifikováno.

¹¹ Patrně Jan mladší Varlejš z Bubna na Závřší (1570-1635), evangelický rytíř a válečník, účastnil se protitureckých a protibočkajovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska (jmenován 25. května 1618).

¹² Patrně Jan Benjamín Služský z Chlumu na Tuchoměřicích († po 1623), účastník stavovského povstání.

¹³ Jindřich Kaplíř ze Sulevic na Čížkovicích († po 1623), účastník stavovského povstání.

¹⁴ Patrně Dorota Kaplířová z Vřesovic na Chobolicích († 1626), manželka Alexandra Kaplíře ze Sulevic.

¹⁵ Obřiství, ves a tvrz na levém břehu Labe jižně od Mělníka (Středočeský kraj), od roku 1618 v držení Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁶ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

1145.

Markéta Salomena Slavatová ze Smiřic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Připomíná mu jeho dluh. Poněvadž musí sama složit vlastním věřitelům nemalou sumu, žádá o zaslání pololetního svatojiřského úroku. Žádá odpověď.

Praha, 4. května 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudniční (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 49, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egerberku na Obrěství a Byšicích, J[eho] M[ilosti] K[rálovské] radě a dvoru Jeho mi[los]ti maršálku, panu švagru mému zvláště milému, k dod[ání].
(*Léta 1620 od p[ani] Markéty Slavatovy¹ vo ourok.*)²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého, od Pána Boha vinšující, přeji Vám věrně ráda.

Nepochybují, že Vám v dobré paměti zůstává, jakou sumu peněz mně povinni býti ráčíte. I potřebující já nyní velmi pilně peněz a majíc také nemalou sumu svým věřitelům složiti, Vás za to přátelsky žádám, že mi z též sumy ourok polouletní svatojiřský odvésti ráčíte. Odpovědi žádám. A s tím v ochranu Pána Boha nás všeckny poručena činím. Dat[um] v Praze 4. dne Mai léta 1620.

Markéta Salomena Slavatová rozená z Smiřic na Skalách, Dubu, Náchodě, Dymokurích, Dolejších Počernicích a Kostelci nad Černými lesy³

¹ Marie Markéta Salomena Slavatová ze Smiřic na Skalách, Náchodě, Dymokurech, Dolních Počernicích a Kostelci nad Černými lesy (1597-1655), manželka Jindřicha Slavaty u Chlumu a Košumberka, dědička smiřického majetku od roku 1618 po smrti bratra Albrechta Jana Smiřického, poručnice bratra Jindřicha Jiřího Smiřického, členka dvora Fridricha Falckého a královny Alžběty Falcké, pobělohorská emigrantka, účastnice saského vpádu (1631).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Marie Markéta Salomena Slavatová ze Smiřic (1597-1655).

1146.

Lidmila Hochauzarová z Hochauzu píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egerberku. Zarmoucena oznamuje, že ve středu 6. května 1620 zemřela její sestra Salomena Zvíkovská z Hochauzu, vdova pozůstalá po Bohuslavovi Zvíkovském z Brodu na Zvíkovci a Podmoklích. Zve ho na pohřeb, který se uskuteční ve středu 20. května 1620 v Betlémské kapli v Praze. Pětipeský má i s manželkou přijet do domu Viléma Felixe Kapliře ze Sulevic v Mikulandské ulici na Novém Městě pražském a následně při pohřbu prokázat mrtvému tělu společně s dalšími „pány a přáteli“ poslední křesťanskou lásku. Zavazuje se službou a očekává odpověď.

Nové Město pražské, 7. května 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 19-20, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskýmu z Chýš a z Egerberku na Byšicích, Bosyni, Vobříství a panství mělnickém, Jeho M[ilosti] krále Českého radě a maršálku dvoru Jeho mi[los]ti, panu ujci mému laskavému, k dodání.
(*Léta 1620 od paní Lidmily Hochauzarky,¹ zuve na pohřeb paní sestry svý.*)²

Modlitbu svou vzkazují Vaší M[ilosti], urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Zdraví od Pána Boha, při něm všeho dobrého, přeji Vaší M[ilosti] věrně

¹ Lidmila Hochauzarová z Hochauzu († po 1620), dcera Bernarda Hochauzara z Hochauzu na Baštěku, sestra Salomeny Zvíkovské z Hochauzu.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

*ráda. Vedle toho Vaší M[ilos]ti žalostivě oznamuji, že jest mě Pán Bůh všemohoucí nena-
dále přetěžkým zármutkem navštíviti a podle neproměnitelného uložení svého dobré
paměti urozenou paní Salomenu Zvíkovskou, rozenou Hochauzarku z Hochauzu,³ manžel-
ku dobré paměti urozeného a statečného rytíře, pana Bohuslava Zvíkovského z Brodu na
Zvíkovci a Podmoklích,⁴ paní sestru mou nejmilejší, v středu po neděli Misericordias,⁵ to
jest 6. dne Máje, mezi 7. a 8. hodinou na celém orloji, prostředkem smrti časné do své
věčné slávy a k prospěšnému odpočinutí (kterémuž jest se jak za zdravého života, tak
i v nemoci až do své hodiny poslední těšila a v tom doufanlivě utvrzovala) povolati jest
ráčil. Což, když jest Božské milosti (jehož svaté vůli a moci všecko ustoupiti musí) tak
líbilo, já, přetěžce zarmoucená sestra, nevěda tomu co jiného říci, vůli svou vůli Boží
pokorně pokloniti musím. I poněvadž to mrtvé tělo též mé nejmilejší paní sestry, jenž bylo,
nepochybně věřím, chrámem Ducha svatého, jiného nepotřebuje, nežli aby zase do země,
z níž vzato jest, poctivě a počestně pochováno bylo a v ní radostné((ho)) z mrtvých vzkří-
šení a zase dokonalého z duší spojení očekávalo. Jsa já toho oumyslu též mrtvé tělo vejš
jmenované mé nejmilejší paní sestry vedle povinnosti své dobrým a chvalitebným křes-
tánským způsobem ve středu, den s[vatéh]o Bernarta po neděli Cantate,⁶ to jest 20. dne
Máje léta přítomného 1620, do kostela Betlémského⁷ pohřbiti dáti. Což aby se tím pocti-
věji vykonati mohlo, Vaší M[ilos]ti za to modlitebně žádám, že na týž den v 19. hodin na
celém orloji do domu někdy svrchu psané paní sestry v Novém Městě pražském na Miku-
landově ulici⁸ ležícího a již do domu urozeného a statečného rytíře, pana Viléma Felixe
Kaplíře z Sulevic,⁹ písaře menších desk zemských Království českého, i se paní manžel-
kou¹⁰ svou, již své služby s vinšováním od Pána Boha všemohoucího všech dobrých věcí
vzkazují, se najíti a tomu mrtvému tělu paní sestry mé nejmilejší vedle jiných vzáctných
pánův a přátel do kostela Betlémského průvod dáti a jí tu poslední lásku křesťanskou,
kterouž ste k živé vřdycky naklonění býti ráčili, i po smrti laskavě prokázati ráčíte. Já se
toho Vaší M[ilos]ti zase v potěšited[l]nějších příčinách modlitebně odsluhovati nepomi-
nu. Odpovědi laskavé a učinlivé od Vaší M[ilos]ti očekávati budu. S tím milost Pána Bo-
ha všemohoucího rač s námi býti. Datum v Novém Městě pražském ve čtvrtek 7. dne mě-
síce Máje léta páně 1620.*

Lidmila Hochauzarka z Hochauzu¹¹

³ Salomena Zvíkovská z Hochauzu († 1620), manželka Bohuslava Zvíkovského z Brodu na Zvíkovci a Pod-
moklích, sestra Lidmily Hochauzarové z Hochauzu.

⁴ Bohuslav Zvíkovský z Brodu na Zvíkovci a Podmoklích († po 1590).

⁵ Dne 6. května 1620.

⁶ Dne 20. května 1620.

⁷ Betlémská kaple na Starém Městě pražském, gotický dvoulodní kostel z konce 14. století, kališnický
kostel, od Rudolfova Majestátu (1609) ve správě Jednoty bratrské, od roku 1622 pod správou jezuitů.

⁸ Mikulandská ulice na Novém Městě pražském, mezi dnešní Ostrovní ulicí a Národní třídou (Praha 1).

⁹ Vilém Felix Vosterský Kaplíř ze Sulevic na Záhoří pod Miličínem († asi 1622), písař úřadu menších zem-
ských desek, účastník stavovského povstání.

¹⁰ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

¹¹ Lidmila Hochauzarová z Hochauzu († po 1620).

1147.

Jakub Dlouhý z Růženého píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podle nařízení mu odesílá 70 strychů ječmene. Popisuje hospodářství. Další nový ječmen k mlácení již není k dispozici. Na vinicích v Obříství se zítra budou klást rozvody. V Ob-

říství a Bosyni dnes stříhali ovce. Podává zprávy o obdělávání úhoru a obilninách. Byly velké vody. Lososi nevlouhvají do spuštěné lososnice. Jiné hospodářství nezanedbává.

Bez místa, 13. května 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 106, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, Vobříství nad Labem a zámku Mělnickém, J[eho] M[ilosti] K[rálovské] radě, též J[eho] M[ilosti] dvoru v Království českém maršálku a hejtmanu kraje Boleslavského, panu mému laskavému.

((Léta 1620 od ouředníka Vobří[stevského]¹ o hospodářství.))²

Vaší M[ilos]ti, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý, zdraví i jiné všecko dobré, na Pánu Bohu vinšujíc, přeji Vaší M[ilos]ti věrně a služebně rád.

Dle poručení tak činím a sedmdesáte strychů ječmena odsílám. Již více k mláčení není nového ječmena, aniž ho na seně, na špejcharích co zůstává. Na vobřístevskejch³ vinicích zejtra rozvody začnou klásti a dnes ovce v Vobříství a na Bosyni⁴ stříhali. Čeládka, aby v vorání ouhorův nezahálela, je k tomu napomínám. Na Hraholině⁵ velmi mnoho žita vyhynulo, i to, který se zase zivotavkovatělo, dosti chatrný zůstává. Za tůněmi k Semelkovu⁶ jim pšenice budou zejtra přižívatí. Na Slupce⁷ tak hrubý vody byly, nemohlo se táhnouti na ní, na ní táhnou a lososnice⁸ zapuštěna, avšak ryby do toho nejdou. Jiného pak, což zapotřebí dila při hospodářství dáti dělati, nezanedbám. S tím Vaší M[ilos]ti v ochranu Boží poručím. Dat[um] 13. Mai A. 1620.

J[akub] z Růženého⁹

¹ Jakub Dlouhý z Růženého, úředník Šťastného Václava Pětipeského v Obříství.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Obříství, ves a tvrz na levém břehu Labe jižně od Mělníka (Středočeský kraj), od roku 1618 v držení Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

⁵ Hraholina, místní název polnosti poblíž Obříství.

⁶ Semelkov, patrně zaniklá osada na Mělnicku.

⁷ Slupka, patrně zaniklý název vodního toku na Mělnicku.

⁸ Lososnice – záchytné zařízení na lososy.

⁹ Jakub Dlouhý z Růženého, úředník Šťastného Václava Pětipeského v Obříství.

1148.

Ohradní psaní. Příbík Sekerka ze Sedčic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá, aby dohlédl na splacení dluhů poddaného Matějčka Hlavatého Sekerkově poddané kmetičně Kateřině Kršníkovej ze závdavku na grunt ve vsi Kopeč. Žádá, aby se tak stalo bez dalšího zaneprázdnění a nemusel přistoupit k obstavnímu právu.

Menší Město pražské, 15. května 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 33, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na zámku Mělnice, Byšicích a Vobříství, J[eho] M[ilosti] K[rálovské] radě a maršálku dvorskému, panu ujci mému zvláště milému, k dodání.

((20. dne Máje léta 1620 dodáno v Praze.))¹

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče můj zvláště milý. Zdraví, při něm jiné všeckno nejlepší dobré přejí Tvý mi[los]ti věrně a upřímně rád. Jakož sem tvou mi[los]t nejednou skrze psaní své přátelsky žádal, aby mi spravedlnosti, totiž 50 kop míš[eňských] závdavku za grunt Matějčeka Hlavatýho ze vsi Kepeče,² poddaného tvý mi[los]ti, a k vejruňkům³ za 5 let po 10 kopách míš[eňských] zadrželým, někdy Kateřině Kršňíkovy,⁴ kmetičný⁵ poddaný mý náležící, a již nyní na mně vrchnost její pro smrt přišli, tolikéž k 10 stry[chu] ovsu a 1 1/2 strycha ječmena, na týmž Matějčkovi Hlavatým a Matějovi Hořejším⁶ též k 10 stry[chu] ovsu a k 3 1/2 stry[chu] ječmene, poddaných tvé mi[losti], z napřed jmenované vsi Kopeče⁷ dopomoci ráčil. I nemohouc jak na psaní tvé mi[los]ti učiněná, tak i na časté napominání od nich place bejti, za to předně přátelsky žádaje, dle práva a zřízení zemského napominám, že výš jmenované lidi, poddané tvé mi[los]ti, k zaplacení skutečnému takových dluhův přídržeti ráčíš. A což věřím, že tak, aby z dalšího zaneprázdnění, ano i z práva stavního, jimž se tímto psaním ohrazují, sjíti mohlo, učiniti ráčíš. Čehož se tvé mi[los]ti v podobné příčině na připsání i jináč vším dobrým odměniti nepominu. Odpovědi s naplněním žádosti mé očekávati budu. S tím milost Boží rač býti s námi. Datum v <pátek> Menším Městě pražském v pátek, den památný s[vat]é Žofije, jináč 15. dne měsíce Máje, léta 1620.

Tvé mi[los]ti k službě
Přibík Sekerka z Sedčic,⁸ m. p.

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Matějček Hlavatý, poddaný mělnického panství a Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Kopeč.

³ Vejrunk/vejruňk – roční splátka na zbývající cenu usedlosti po odpočtu závdavku.

⁴ Kateřina Kršňíková, kmetična, poddaná Přibíka Sekerky ze Sedčic.

⁵ Kmetična – dcera nebo manželka kmeta, poddaného sedláka.

⁶ Matěj Hořejší, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

⁷ Kopeč, víska západně od Neratovic, část obce Úžice (Středočeský kraj), součást mělnického panství.

⁸ Přibík Sekerka ze Sedčic († po 1622), syn Jana Ratibora Sekerky ze Sedčic na Lobkovicích.

1149.

Jan Přeč Třemešský ze Železna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Upomíná ho k zaplacení dluhu 300 kop míšeňských grošů. Připomíná, že při mustruňku v Mladé Boleslavi za ním Pětipeský přišel do bytu u Václava Šrámka a v přítomnosti (patrně Jiřího Šťastného) Vančury z Řehnic a Aleše Berky z Dubé slíbil zaplatit 300 kop z celkového dluhu 500 kop míšeňských grošů. Třemešský musí odvést právě tuto částku Henykovi z Valdštejna. Již třikrát k němu posílal posly pro úrok.

Semčice, 18. května 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 55, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Byšicích, Bosyni, Vobřiství a zámku Mělnickém nad Labem, J[e]ho M[ilosti] K[rálovské] radě dvoru J[e]ho M[ilosti] v Království českém maršálku a hejtmanu kraje Boleslavského, panu švagru mému zvláště milému, k dodání.

((Léta 1620 od p[ana] Třemeskýho¹ o peníze.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj vzláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého, od Pána Boha žádajíc, přeji tvé mi[los]ti věrně rád.

Můj vzláště milej pane švagře, kdež mi psáti ráčíš, že bych tvé mi[los]ti nějaké neušetřené psaní těchto pomínutých dnův učiniti měl v příčině těch pěti set kop míšentských, že jsi mi jich teď k tomuto již jminulému svatému Jiří³ připověděti odvésti neráčil [!]. I já, pamatujice se v tom, tak když sem já v městě Mladém Boleslavi⁴ před mustruňkem⁵ v lozumentě⁶ svém u Václava Šrámka⁷ byl, tehdy si ke mně a k panu Vančurovi⁸ s panem Alšem Berkou⁹ přijíti ráčil a já sem tvou mi[los]ti žádal, aby mi pět set kop míšentských k svatému Jiří přihotovati a dáti ráčil, že panu, panu Henykovi z Valdštejna¹⁰ tři sta kop míšentských dáti mám a dvě stě že také potřebuji. A tu si se k mé žádosti zamluviti ráčil, že tři sta kop míšentských mně odvésti chtíti ráčíš při svatém Jiří a já sem předce tvou mi[los]t žádal, aby mi pět set přihotovati a dáti ráčil. Načež si mi tu odpověď dáti ráčil, tři sta že mi dáti ráčíš, nežli druhé dvě stě že připovídati neráčíš, nežli na to že pomyslití chtíti ráčíš, pokudž bude moci bejti. Protož tvou mi[los]t za to ještě přátelsky žádám, že mně již alespoň ty tři sta k mé veliké potřebě odvésti poručiti ráčíš a který den bych pro takové tři sta a v který místo poslati měl, za oznámení tvou mi[los]t žádam. Nebo sice jistě kdybych jich tak pilně nepotřeboval, nechtěl bych tvou mi[lost] tak často upomínati. Sem k tvé mi[losti] té naděje, že k žádosti mé tak učiniti ráčíš. Nebo sice, kdyby mi takových tří set dáti neráčil k této mé veliké pilné potřebě, musilo by mi to lítostivo býti, že při tvé mi[los]ti toho obdržeti nemohu, abych svého vlastního dostati mohl a skrze to k škodám přicházeti měl. Nebo prve, třikrát k tvé mi[los]ti posílajíc, než sem ourok dostal, nemálo sem poslům vydati musil, ale již tvé mi[losti] věřím, že mně takový tři sta kop míšentských dáti ráčíš. Já se toho tvé mi[los]ti zase všelijakým dobrým přátelstvím odměniti zamlouvám. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Datum na Semčicích¹¹ v pondělí po neděli Cantate léta 1620.

Jan Přeč Třemeský z Železna a na Semčicích¹²

¹ Jan Přeč Třemeský ze Železna na Semčicích († po 1637), účastník stavovského povstání.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ K termínu 23. dubna 1620.

⁴ Mladá Boleslav, královské město a centrum historického Boleslavského kraje (Středočeský kraj), jedno z nejvýznamnějších českobratrských středisek předbělohorské doby.

⁵ Mustrunek, mustruňka – svolání vojska zemské hotovosti.

⁶ Lozument – obydlí, noclehárna, ležení, vojenský tábor.

⁷ Václav Šrámek, měšťan Mladé Boleslavi.

⁸ Patrně Jiří Šťastný Vančura z Řehnic na Studence († po 1628), účastník stavovského povstání a blízký soused Šťastného Václava Pětipeského.

⁹ Aleš Berka z Dubé a Lipé na Loukovci nad Jizerou († 1640), hejtman Boleslavského kraje (1620), syn Bohuchvala Berky z Dubé a Lipé.

¹⁰ Henyk z Valdštejna na Dobrovici a Kunstberce (1568-1623), komorník a rada arciknížete Maxmiliána Habsburského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant v Drážďanech.

¹¹ Semčice, ves a tvrz jihovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), roku 1621 zkonfiskovány Janu Přečovi Třemeskému ze Železna.

¹² Jan Přeč Třemeský ze Železna na Semčicích († po 1637).

1150.

Jan mladší Varlejch z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku z polního vojenského ležení. Z minulého psaní porozuměl, že měl být obnoven jeho

verbovní list. Nemůže si však vzpomenout, má-li dokument u sebe Pětipeský. Pokud je v bezpečí právě u něj, žádá o zaslání jeho výpisu. Ohledně toho požádal Ernfrýda Berbisdorf z Berbisdorfu o jeho přepis a odeslání. Je si vědom Pětipeského zaneprázdněnosti a nedostatku německých písařů. Obratem pošle zpět starý verbovní list. Noviny sdělí Pětipeskému Berbisdorf. Vzkazuje pozdravy Pětipeského manželce.

Eggenburg, 20. května 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 85-86, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerbergu na Byšicích, Bosyni, Obrěství a zámku Mělnice, Jeho Mi[los]ti královské radě a dvoru Jeho Mi[los]ti v K[rálovství] Č[eském] maršálku, panu švagru a bratru mému důvěrně obzvláště milému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj důvěrně obzvláště milý. Od Pána Boha zdraví a sumou jiného všeho nejlepšího dobrého přeji Tvé mi[los]ti věrně a upřímně rád. Porozuměl sem z psaní předešlého Tvé mi[los]ti, že by můj obnovené pštolung¹ měl bejti zhotovené, ale nemohu se upamatovati, ráčíš-li ho míti za sebou. I poněvadž jest u Tvé mi[l]o[st]i mi bezpečně schované, pokudž jej míti u sebe ráčíš, prosím, že mi tak mnoho lásky prokázati ráčíš a toliko, abych ho mohl připsi dostati, dožádal sem se pana Ernfrýda z Berbirstorfu,² aby jej dal přepsati a mně ho odeslat. Prosím, že mu ho ráčíš propůjčiti, nebo vím, že ráčíš míti zaneprázdnění velký a německých písařů nemnoho při sobě. Pakliže ho neráčíš míti, prosím, že ho ráčíš dostati a při sobě zanechati. Až bych dostal příležitosti, poslal bych starej Tvé mi[los]ti a ten bych proti tomu žádal zase. Co zde za noviny, od pana z Berbirstorfu ráčíš další místnou zprávu dostati. A s tím ochrana Pána Boha našeho rač milostivě s námi býti. Dat[um] z Egenburgu³ 20. Mai An[n]o 1620.

*Tvé mi[los]ti věrný služebník
Jan mladší z Bubna⁴*

Prosím, že neráčíš sobě tížiti ode mě své nejmilejší paní manželce⁵ mé povolné služby s vinšováním od Pána Boha všeho dobrého oznámiti.

¹ Pštolung, pštoluňk – verbovní list, dokument vydaný panovníkem k naverbování vojska.

² Ernfrýd Berbisdorf z Berbisdorfu († po 1621), císařský fořtmistr v Pardubicích, aktivní účastník třetí pražské defenestrace, hejtman Pražského hradu (1619-1620), stavovský vojenský komisař v Hradeckém a Chrudimském kraji, pobělohorský exulant.

³ Eggenburg, město v Rakousku východně od Hornu (Dolní Rakousy). Ve směru tažení Jindřicha Matyáše z Thurnu (červen 1619, květen 1620), srov. J. JANÁČEK (ed.), *Pavel Skála ze Zhoře. Historie*, s. 137 an.

⁴ Jan mladší Varlejš z Bubna na Závrší (1570-1635), evangelický rytíř a válečník, účastnil se protitureckých a protibočkajovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska (jmenován 25. května 1618).

⁵ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

1151.

Jan Přeč Třemešský ze Železna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egerberku. Upomíná ho ke splacení 300 kop míšeňských grošů. Porozuměl sice psaní s žádostí o odklad a přejištění dluhu, přesto trvá na vrácení svých peněz. Podivuje se, že se

o ně musí tímto způsobem doprošovat. Žádá, aby si pro ně mohl během týdne poslat do zámku Mělník. Odvede mu řádnou kvitanci. Žádá odpověď.

Praha, 20. května 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 19, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, Vobřiství a zámku Mělnickém nad Labem, J[eho] M[ilosti] K[rálovské] radě dvoru J[eho] M[ilosti] v Království českém maršálku a hejtmanu kraje Boleslavského. Panu švagru mému vzláště milému.¹
(Léta 1620 od p[ana] Třemeského.²)³*

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj vzláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého, od Pána Boha žádajíc, přeji Tvé mi[losti] věrně rád.

Můj vzláště milý pane švagře, kdež mi odpověď dávaje, v psaní svém dokládati ráčíš, abych od dneška v týdni⁴ na zámek Mělnický⁵ poslal, že mně 300 kop m[íšeňských] na sumu mně povinnou dáti chtíti ráčíš. Však abych starou jistotu⁶ Tvé mi[losti] poslal a k tomu přistoupil, aby mi jistotu obnovil a ta aby s polouletní vejповědí svědčila. Jest mi to s nemalým podivením, že mě tak penězi mými, abych k nim tak dlouho přijíti nemohl, zavazovati. A druhé, abych se za své vlastní tak prositi měl. Za to, že jich manželka má nejmilejší tak dlouho čekala, přivozovati ráčíš, již jest darmo, musím to Pánu Bohu poručiti. Ale ještě toto naschválni psaní Tvé mi[losti] činíce, žádám, pokudž možna jest, rač mi ty 300 kop m[íšeňských] na touž sumu odvésti. Chtěl bych tak podle psaní Tvé mi[losti] od dnešku v týdni pro ně na zámek Mělnický a proti odvedení peněz dostatečnou kvitanci⁷ poslati. Sem k Tvé mi[losti] té naděje, že k žádosti mé tak učiniti ráčíš. Pro mé se volné odměnění Tvé mi[losti]. Za odpověď, kterou bych se zpravití mohl, Tvé mi[losti] žádám. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] v městech pražských v středu po neděli Cantate léta 1620.

Jan Přeč Třemeský z Železna a na Semčicích,⁸ m. p.

¹ Pisatel opakuje svoji žádost o splacení dluhu z 18. května 1620. Srov. list 1149.

² Jan Přeč Třemeský ze Železna na Semčicích († po 1637), účastník stavovského povstání.

³ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

⁴ Týdni – týdn.

⁵ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), královské komorní město a panství, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

⁶ Jistota – dlužní úpis.

⁷ Kvitance – potvrzení splacení dluhu či úroku vydané věřitelem dlužníkovi.

⁸ Jan Přeč Třemeský ze Železna na Semčicích († po 1637).

1152.

Jan Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá ho, aby Pětipeský z titulu hejtmana Boleslavského kraje nechal zatknout Annu Marii Krokovou, rozenou Minkvicovou z Minkvicburku, která se údajně zdržuje ve vsi Potčiplice. Dotyčná je Belvicovi dlužna 50 kop a 4 míšeňské groše. Belvic obdržel řádný zatykač od radů komorního soudu poté, co byla Anna Marie Krovová bez úspěchu obezlána pňhonem a posléze propadla také stannému právu. Příkládá zatykač a jednu kopu míšeňských grošů.

Bechlín, 30. května 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 32-33, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egerbergku na Byšicích, Bosyni, Vobřístvi nad Labem a zámku Mělnickém, J[eho] M[ilosti] k[rálovské] radě a maršálku dvoru Jeho M[ilos]ti a hejtmanu kraje Boleslavského, panu švagru mému zvláště milému, k d[odání].

((Léta 1620 od pana Jana Belvice¹ strany nákého dluhu.))²

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švakře můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiné všeckno dobré vinšující, přeji Vašino[sti] věrně rád. Oznamuji Vašino[sti], že sem předešlých časů pohnal do soudu komorního Království českého urozenou paní Annu Mariji Krokovou, rozenou Minkvičku z Minkvic,³ viníc ji, paní, z padesáti kop a dvacíti čtyř grošů míšeňských, na kterýžto púhon, když jest na při přišlo a táž paní Křoková nestála, jsou mi Jich mi[los]ti páni rady soudu komorního ráčili dáti stanné právo, po kterémžto staném právě, vedle práva a zřízení zemského, vzal sem list zatýkáci. I poněvadž zřízení zemské o tom vyměřuje, kdož by koliv dlužníka svého, věřitel na čichž koliv gruntech zastihl, našel, nebo optal a jeho zatknouti chtěl, že má požádati vrchnost těch gruntů, aby takové zatčení učinila. Což pak paní Anna Marije Křoková, již nyní Kyzveterová, ve vsi Potčiplicích⁴ na gruntech k zámku Mělnickému náležejících zůstává a pan švagr v držení těch kruntův bejti ráci. Protož Vašino[sti] vedle téhož práva a zřízení zemského za to přátelsky žádám, že touž paní Annu Mariji tímž listem zatýkajícím zatknouti poručiti račte. Kterýžto list zatýkající příležitostě odsílám a jednu kop<a>((u)) míšeňskou od zatčení též odsílám. S tím pod ochranu pána Boha Vašino[s]ti i sám sebe poroučena činím. D[a]tum na Bechlíně⁵ v sobotu po Božím [V]stoupení l[éta] 1620.

Jan Belvic z Nostvic na Bechlíně a Vliněvsi⁶

¹ Jan Belvic z Nostvic († po 1642), syn Zikmunda Belvice z Nostvic na Beřkovicích a Střemách, exulant a důstojník saské (před 1626), císařské (po 1626) a švédské armády (1639), vězněn v Děčíně a Zbizoze (1642).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Anna Marie Křoková, rozená Minkvicová z Minkvicburku († po 1620).

⁴ Počeplice, ves jižně od Štětí na pravém břehu Labe (Počeplice), součást mělnického panství.

⁵ Bechlín, ves východně od Roudnice nad Labem (Ústecký kraj), v držení Zikmunda Belvice z Nostvic a následně jeho syna Jana do roku 1621.

⁶ Jan Belvic z Nostvic († po 1642).

1153.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egerberku. Na základě prosby měšťana Andrease Šolce, který vede spor v záležitosti vyhrožování se šafářem mělnického dvora Janem Kosytkou, žádají, aby Pětipeský vydal k poskytnutí svědectví poddanou Voršilu, v této době služebnou převora kláštera svatého Vavřince. Žena se má dostavit v pátek 5. června mezi jedenáctou a dvanáctou hodinou k jejich úřadu. Doufají, že tuto právní záležitost vyřídí.

Mělník nad Labem, 2. června 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/17, fol. 61-62, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku na Byšicích, Vobříství nad Labem a zámku mělnickém, J[eho] M[ilosti] K[rálovské] radě a maršálku dvoru Království českého, panu nám v dobrém sousedství příznivému. ((Léta 1620 od p[ánů] Mělnických o vydání svědomí.))¹

Službu naši vzkazujeme, urozený a statečný rytíři, pane nám v dobrém sousedství laskavě příznivý. Andreas Šolc² v té při, kterouž má s Janem Kosytkou,³ šafářem dvoru našeho, který někdy k[e] klášteru svatého Vavřince⁴ přináležel, kdež činiti jest o pohružku, požádal jest nás, abychom k Vaší milosti o dostavení Voršily,⁵ poddaný Vaší milosti, která nyní v službě u pana převora⁶ zůstává, k vydání svědomí v pátek po neděli Exaudi⁷ mezi hodinou jedenáctou a dvanáctou, pňhonny⁸ psaní učinili. V tu naději přicházíme, že ponevadž jest věc právní, to opatřiti poručiti dáti ráčíte. S tím Pán Bůh rač s námi býti. Datum v outerej po neděli Exaudi, 2. Juni léta 1620.

Purgkmistr a rada města Mělníka nad Labem⁹

¹ Autograf Jiřího Volfa, úředníka Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích (1618-1620).

² Andreas Šolc, mělnický měšťan.

³ Jan Kosytka, šafář dvora náležícího městu Mělník nad Labem.

⁴ Klášter svatého Vavřince, augustiniánský klášter a konventní kostel svatého Vavřince v Mělníku-Pšovce (založen 1263), roku 1619 majetek rozprodán stavy k úhradě vojska, roku 1620 klášter odkoupilo město Mělník nad Labem. K tomu blíže J. KILIÁN (ed.), *Martin Prušek z Prušova*, s. 31-32.

⁵ Blíže neidentifikováno.

⁶ Gabriel Caribdius de Monte Ulmo, převor augustiniánského kláštera svatého Vavřince v Mělníku nad Labem (1615-1620).

⁷ Ke dni 5. června 1620.

⁸ Pňhon – obeslání k soudu.

⁹ Obsazení purkmistra a rady města Mělník nad Labem v roce 1620 s odkazy na prameny přibližuje J. KILIÁN (ed.), *Martin Prušek z Prušova*, s. 30-32.

1154.

Jan Jiří z Vartemberka píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Porozuměl jeho psaní ohledně splátky dluhu k uplynulému termínu svatého Jiří. Pro nenadálá a nutná vydání to však nemohl udělat. Odesílá mu alespoň svatojiřský úrok, za jehož odvedení žádá kvitanci. Poukazuje na to, že Pětipeský hotovost tak naléhavě nepotřebuje. Ohledně jistiny dluhu žádá o prodloužení splatnosti k termínu svatého Havla. Prodloužení úroku omlouvá tím, že bylo zapříčiněno nedbalostí jeho úředníka. Zavazuje se službou.

Nový Zámek, 3. června 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 87-88, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, Vobříství a Zámku Mělnickém nad Labem, J[eho] M[ilosti] K[rálovské] radě, dvoru J[eho] M[ilosti] v Království českém maršálku a hejtmanu kraje Boleslavského. Panu a příteli mému zvláště milému.

Službu svou vzkazují, urozenej a statečnej rytíři, pane a příteli můj zvláště milej. Téhož zdraví a v něm jiného mnoho dobrého, od Pána Boha vinšujíc, přeji vám věrně rád.

Psaní vaše mně učiněné a odeslané jsem přijal a co v sobě obsahovalo, z přečtení vyrozuměl. I vpravdě na jiném sem nebyl, nežli sumu hlavní vám ode mně povinnou i s ourokem při času minulém svatém Jiří¹ odvésti a dáti chtěl. Ale že mimo všecku nadálost mou, některá pilná a nevyhnutelná vydání máje, na ten čas žádosti vaší, jakž bych rád chtěl, naplniti nemohu. Avšak vím, že takových peněz nyní tak pilně, díky Pánu Bohu, nepotřebujete. Nicméně po tomto vyslaném vašem ourok polouletní s[vat]ojiřský již minulé příležitě, [t]otíž 12 kop míš[eňských], odsílá[m]. Žádám, aby mi po příleži[tém] od vás kvitanci² na týž ourok odeslána bejti mohla.

Co se hlavní sumy dotejče, přá[te]lsky žádám, že ji za mnou, jakožto, Bohdá, na místě jistém, až do času s[vatě]ho Havla³ příštího ještě zanechati sobě nestížíte. Chci se všelijak o to postarati, abych vás spokojiti a s poděkováním navrátiti mohl. Takže dobře se mnou spokojeni bejti moci budete. A poněvadž jest se s ourokem něco prodlelo, že mi to ke zlému přičteno od vás nebude. Nebo jináče sem se nedomníval, než že podle poručení mého ouředník můj již dávno vás v ouroku spokojí a odvedl. Což věřím, že tato žádost má při vás své místo jmíti bude. Nepominu se vám toho zase budoucně, Bohdá, touž měrou i jinak všelijak odměniti. S tím milost Boží s námi bejti rač. Datum na Novém Zámku⁴ 3. dne měsíce Juni léta 1620.

*Jan Jiří z Vartemberka na Rohozci, Novém Zámku a Lippém,⁵
nejvyšší a dědičný šeňk Království českého*

¹ K termínu 23. dubna 1620.

² Kvitance – potvrzení splacení dluhu či úroku vydané věřitelem dlužníkovi.

³ K termínu 16. října 1620.

⁴ Nový Zámek v Zahrádkách jižně od České Lípy (Liberecký kraj), rezidenční renesanční zámek Vartemberků od poloviny 16. století, panství zkonfiskováno Janu Jiřimu z Vartemberka (1622).

⁵ Jan Jiří z Vartemberka na Hrubém Rohozci, Zbiroze a Novém Zámku († po 1631), účastník stavovského povstání, nejvyšší číšník Fridricha Falckého (1619-1622), exulant v Sasku a účastník saského vpádu (1631).

1155.

Jan mladší Varlejš z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Ptá se na zdraví Pětipeského rodiny. Sám je zdrav. Stěžuje si na vážný nedostatek peněz. Dosud prý o ně nikdy nebyla taková nouze, jež přerůstá ve pře, jako je tomu nyní. Je potřeba rychle zjednat nápravu. Regimenty Jindřicha Matyáše z Thurnu, Jiřího Fridricha z Hohenlohe, Ladislava Veleny ze Žerotína i Mansfeldův se bouří a již ohlásily, že počkají pouze do zítřka, jinak z pole odtáhnou i s praporci. Mají s nimi těžkou a nebezpečnou práci. Klidný je pouze regiment Pavla Kaplíře ze Sulevic, kdyby však odtáhli ostatní, také ten by v poli nezůstal. Jezdeckto jen čeká, co udělá pěchota. Nedodává se proviant, co se přiveze, je drahé, země je vyčerpána. Důstojníci dotují vojsko vlastními penězi, jak jen mohou. Brání tomu, aby se zcela nezhroutilo. Nechápe, proč tak důležitá válka není řádně zajištěna penězi. Mnozí myslí více na sebe než na „obecné dobré“. Další již nechce svěřit inkoustu. Stěžuje si na nevděčnost mnohých důstojníků. Nemohou se pořádně věnovat tažení, jelikož jen brání rozpadu vojska. Generál Thurn píše do Prahy. Je potřeba rychle získat peníze pro vojsko, jinak se rozpadne. Než by toto zažil, raději by byl v hrobě. Co píše takto důvěrně Pětipeskému, by jinému nesvěřil. Sám z vlastních peněz založil vojsko částkou 2 000 kop míšeňských grošů, které rozdělil mezi svou uherskou pěchotu a jezdeckto. Prosí o pomoc ohledně dlužné berně, z pole to nemůže vyřídit. Dále sděluje, že sice zaštilil dluh Jana Ha-

barta Vřesovce Henykovi z Valdštejna, nadále však nestrpí vlastní posměch a trvá na tom, aby Vřesovec dluh ve výši 1 500 dukátů brzy vyrovnal. Odvolává se na vlastní poctivost. Souhlasí, aby Pětipeského bratranec k němu do pole vyslal syna Vodolana. Vzkazuje pozdravy Pětipeského manželce. Zavazuje se službou.

Eggenburg, 12. června 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 82-83, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egerbergka na Byšicích, Bosyni a Vobříství, dvoru J[eho] M[ilosti] královský maršálku a radě, panu švagru a bratru mému důvěrně obzvláště milému, k dod[ání].

Službu svou Tvé mi[los]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj důvěrně obzvláště milý. Od Pána Boha zdraví a sumou jiného všeho dobrého přeji Tvé mi[los]ti věrně a upřímně rád. Nemohl sem pominouti, nýbrž se Tvé mi[los]ti ohlásiti, souce o zdraví Tvé mi[los]ti i celého domu Tvé mi[los]ti, začez žádám, že mi oznámíti sobě neráčíš ztížití. Já, chvála Pánu Bohu, sem zdrav a dobře se mám. Než peněz málo zle s námi. Rač mi věriti, můj pane švagře, že již nikdá nebylo tře¹ o peníze mezi námi, jako jest nyní. Tvé mi[los]ti v důvěrnosti píši, nebude-li jiného řádu v placení ordinarií² nařízeno, naše věc bude nebespečně. Neníčko hraběte z Turnu,³ hrabě z Holochu,⁴ moravskej Žerotínskej,⁵ tež Mancfeldovští,⁶ všickni ty regimenty se pozdvihují a teď se ohlásily, že do zejtrka počkají a chtějí z pole táhnouti s praporci.⁷ Máme s nimi hroznou nebespečnou práci. Kromě pana Kaplíře⁸ regiment ještě mlčí, ale i ten, kdyby jiní šli, taky by rovně po jinech postoupil a rejtarstvo na to jen čeká, co budou pěchota dělati. Profantů⁹ se nedodává a co se přiveze, velmi draho, peněz mezi soldáty není, země tato již všecka vyhubena. Kdo má jenom kterej peníz, všecko se zakládá pro spokojení, ale málo to jest. Jestli se

¹ Tře – míněno patrně ve významu „třenice“, „pře“.

² Ordinarie, ordinari – ve vojenském diskursu řád, zřízení, rozkaz, též pravidelná vojenská pošta.

³ Jindřich Matyáš hrabě z Thurnu (1567-1640), rytmistr českého jízdního pluku vypraveného proti Turkům a Bočkajovcům (1604-1605), karlsštejnský purkrabí (1611-1617, 1619-1620), dvorský sudí (1617-1618), čelní představitel protihabsburské opozice, generál-lajtnant stavovského vojska (1618-1620), vrchní velitel stavovského vojska od 1. května 1620.

⁴ Jiří Fridrich hrabě z Hohenlohe na Langenburku, Boleslavi, Kosmonosích a Krulichu (1569-1645), císařský válečný rada, plukovník a generál-vachtmistr v protitureckých válkách (1605), generál-lajtnant stavovského vojska (1618-1620), velitel nizozemské jízdy v bitvě na Bílé hoře, omilostněn 1622, tajný dvorský rada.

⁵ Ladislav Velen ze Žerotína na Břeclavi, Moravské Třebové a Zábřehu (1579-1638), hejtman Olomouckého kraje za panský stav (1609-1612), přisedící moravského zemského soudu (1612-1619), v květnu-červnu 1619 velitel jezdeckta v tažení Jindřicha hraběte z Thurnu proti Vidni, moravský zemský hejtman (od srpna 1619-1620), vůdce stavovského povstání na Moravě, komorník Fridricha Falckého (1620), pobělohorský exulant, vojevůdce protihabsburských koaličních armád, vrchní velitel švédských okupačních vojsk ve Slezsku (1634).

⁶ Petr Arnošt II. z Mansfeldu (1580-1626), vojevůdce protestantské Unie od roku 1610, účastník českého stavovského povstání, obléhal a dobyl Plzeň (listopad 1618), poražen v bitvě u Záblatí (10. června 1619) Karlem Bonaventurou Buquoyem.

⁷ Hrozbu rozpadu stavovského vojska pod velením Jindřicha Matyáše z Thurnu v červnu 1620 popsal také Pavel Skála ze Zhoře. Srov. J. JANÁČEK (ed.), *Skála ze Zhoře*, s. 274 an.

⁸ Pavel Kaplíř ze Sulevic na Voticích († po 1634), nejvyšší generál-kvartýrmistr stavovského vojska (1618-1620), stavovský komisař jmenovaný k vyjednávání s Gáborem Bethlenem (1619), pobělohorský exulant, důstojník saské armády (1631), generál-proviantmistr švédské armády (1634).

⁹ Profant, profiant – proviant, válečný materiál, zásoby, munice

brzo peníze nepošlou, nevím, jak dál bude. Bráníme jenom, aby se to nezrotilo v hromadu. Bože nedej. Nevím, co se myslí, vedouce tak nebezpečnou vojnu, že časně se nepracuje o peníze. Měl bych Tvé mi[los]ti mnoho psáti, ale nedá se černidlu¹⁰ svěřiti. Hledíme někdy mnozí na svý osoby více než na obecný dobrý. Kdeři pak jako přivázaný sme zde, musíme všecko nebespečný vystáti a vodpovídání na hrdle míti. Naposledy žádného poděkování. Věrná služba a upřímný mínění jest zároveň i ještě zážeji, nežli která svýho zisku hledí. Zde nyní vopravdovýho nic nemůžem před sebe vzíti, nebo máme dosti činiti pokojiti toho lidu, aby netáhli z pole a na Boží mi[los]ti, jak dál bude, nepředejde-li se to časně penězi. Jeho mi[los]t, pan generál,¹¹ ráčí psáti velmi pilně do Prahy i nyní při tomto poselství. Ovšem, co za tím stojí, nebude-li naše věc do jiný formy vlita a opravdovost, aby se penězi zavčasu předcházelo a ordinarií nařídilo, s[e] soldadeskou se namluvilo a to se drželo. Než bych sobě při tom žádal bejti, vinšoval bych sobě bejti v hrobě. Nebo není možná tím způsobem obstáti. Co Tvé mi[los]ti piši, jinýmu nepiši. Však v důvěrnosti Jeho mi[los]ti, panu písaři nejvyššímu,¹² ráčíš moci to psaní ukázati, ale jinýmu ne, aby snad nebylo řečeno, že já nařikám a jináče mi bylo vykládáno, ale vskutku že není žertu! Já teď byl sem na tři dny domů odpuštěn. Přivezl sem sobě z domu, co mi tak nachovali, 2 000 kop m[í]šeňských]. Dal sem z nich Uhrům svým do 1 200 kop a rejtarstvu po půl kopě na kuň. A jak sem sem přijel, poslali za mnou zatýkač z domu, kterej na Borovnici¹³ od desk zemských přinešen pro berně. Já se stavět nemohu, peněz nemám, poctivost mi milá žádá, Jeho mi[los]t, pan generál, na místě mým Jeho mi[los]ti královský, aby Jeho mi[los]t ráčil mě milostivě v tom opatřiti. Že mi možný není toho opatřiti, piši taky o tom Jeho mi[los]ti, panu hofmistru.¹⁴ Pan Habart Vřesovec¹⁵ panu z Valdštejna¹⁶ až posavad těch 1 500 dukátů nedává. Já zaň slibil. Nebo mi byl psal pan Vřesovec, že je v brzským času pošle a já, nechťce dopustiti, aby o něm bylo posměšně mluveno, slibil sem za něj. Nyní pan z Valdštejna nechce nic s Vřesovcem míti činiti, nežli drží se mý přípovědi. Dopustí-li na mě toho pan Vřesovec, te[h]dá já na sobě posměchu nenechám. Bude musít toho nepřijemně zažívat, to já mu, jak sem poctivej, za to slibuji. Můj zvláště milej pane švagře, ráčil si byl mi psáti o pana Vodolana,¹⁷ strejce Tvé mi[los]ti syna, že ho ke mně pan otec jeho chce vypraviti. Ale ho neposílá. Necht' ho jednom pošle, bude se moci státi podle žádosti jeho. Prosím, že neráčíš sobě ztížiti své nejmilejší paní manželce¹⁸ ode mě

¹⁰ Černidlo – inkoust.

¹¹ Jindřich Matyáš hrabě z Thurnu (1567-1640), generál-lajtnant stavovského vojska (1618-1620), vrchní velitel stavovského vojska od 1. května 1620.

¹² Kašpar Kaplíř ze Sulevic na Miličíně, Voticích a Neustupově (1535-1621), direktor/správce úřadu prezidenta české komory/nejstarší rada české komory (1606-1611), přisedící většího zemského soudu (1612-1615), purkrabí Hradeckého kraje (1615-1619), stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší pisaf (1619-1620).

¹³ Borovnice, ves jižně od Rychnova nad Kněžnou (Královéhradecký kraj), v držení Jana mladšího z Bubna od roku 1617, později Rudolfa Zejdlice ze Šenfěldu.

¹⁴ Patrně Vilém starší z Lobkovic na Horšovském Týně († 1626), stavovský direktor (1609, 1611 a 1618-1619), nejvyšší hofmistr (1619-1620), Adam ml. z Valdštejna vykonával úřad nejvyššího hofmistra pouze do 20. března 1619 – srov. P. MAREŠ, *Soupis přisedících komorního soudu*, s. 89.

¹⁵ Jan Habart Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic na Ploskovicích, Býčkovících, Libčovsi a Nehasicích (1590-1634), účastník stavovského povstání (1618-1620), omilostněn (1623), exulant od roku 1628, zemřel Pírně, pochován v Dráždanech.

¹⁶ Patrně Henyk z Valdštejna na Dobrovici a Kunstberce (1568-1623), nařízený berník v Boleslavském kraji (1602), komorník a rada arciknížete Maxmiliána Habsburského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant v Dráždanech, kmotr Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

¹⁷ Patrně Vodolan mladší Pětipeský z Chýš a Egrberku († asi 1620), syn Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahotických, bratrance Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁸ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

mé povolné služby s vinšováním od Pána Boha všeho dobrýho oznámiti. A zůstávám Vašich mi[los]ti obou věrnej služebník do hrobu. Račte mě sobě poručěného míti. A s tím ochrana Pána Boha našeho rač milostivě s námi býti. Dat[um] z Egenburgu¹⁹ 12. Juni 1620.

*Tvé mi[los]ti věrnej k službě
Jan m[ladší] z Bubna²⁰*

¹⁹ Eggenburg, město v Rakousku východně od Hornu (Dolní Rakousy). Ve směru tažení Jindřicha Matyáše z Thurnu proti Vídni (červen 1619); srov. J. JANÁČEK (ed.), *Pavel Škála ze Zhoře. Historie*, s. 137 an; dále srov. ke kontextu operací Thurnovy části stavovského vojska v červnu 1620 tamtéž, s. 274-275.

²⁰ Jan mladší Varlejš z Bubna na Závřší (1570-1635), evangelický rytíř a válečník, účastnil se protitureckých a protibočkajovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska (jmenován 25. května 1618).

1156.

Purkmistr a rada města Nymburk píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podle žádosti oznámili obsah jeho psaní v záležitosti staršího sládky mělnického pivovaru Řehoře Veseckého a jejich měšťanů Jakuba Cibulky a Kateřiny Řenhamerové všem stranám sporu. Dotyční se dohodli na dobrovolném vzájemném urovnání, což bylo zapsáno u úřadu purkmistra. Ohledně sporu Řehoře Veseckého s Matějem Krocem odešlou bez odkladu zprávu k apelačnímu soudu. Zavazují se službami.

Nymburk, 15. června 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/17, fol. 73-74, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Ebergku [!] na Byšicích, Bosyni, Vobříství nad Labem a zámku Mělnickém, J[eho] M[ilosti] K[rálovské] dvoru v Království českém maršálkovi, panu nám laskavě příznivému. (Léta 1620 od pánův Litoměřických [!] strany sládky mělnického.)²

Službu svou vzkazujeme, urozený a statečný rytíři, pane nám laskavě příznivý. Od Pána Boha zdraví i jiného všeho dobrého žádajíce, přejeme Vaší mi[los]ti věrně rádi.

Psaní, které jste nám na zprávu Řehoře,³ staršího sládky z pivovaru mělnického, učiniti ráčili, Jakubovi Chlupovi⁴ a Kateřině Řenhamerové,⁵ jichž se dotýkalo, v známost jsme uvedli, i také mezi nimi jisté narovnění vedle dobrovolného jich s Řehořem Veseckým⁶ snešení učinili a je do register ouřadu purgkmistrského zapsati dali. Co se pak akci mezi týmž Řehořem Veseckým a Matějem Krocem⁷ dotýče, to také, tím neodkládajíce, Jich mi[los]tem do Appellací,⁸ kdež náleží, odeslati nepomineme. Čehož pro zprávu Vaší mi[los]ti tejna neučiníce, v příčinách nám možných službami se zamlouváme. S tím milost Boží s námi se všemi býti rač. Dat[um] v Nymburce⁹ v pondělí po s[vaté]m Antonínu léta 1620.

Purgkmistr a rada města Nymburka na Labi

¹ Zjevná chyba v lokalizaci odesílatele.

² Autograf Jiřího Volfa, úředníka Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích.

³ Řehoř Vesecký, starší sládek pivovaru v Mělníku nad Labem.

⁴ Jakub Chalupa, měšťan či poddaný města Nymburk.

⁵ Kateřina Řenhamerová, měšťanka či poddaná města Nymburk.

⁶ Řehoř Vesecký, starší sládek pivovaru v Mělníku nad Labem.

⁷ Matěj Kroc, měšťan či poddaný města Nymburk.

⁸ Apelace, appellací – odvolací soud, odvolání.

⁹ Nymburk, okresní město na Labi (Středočeský kraj), královské komorní město.

1157.

Jan Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje strýci, že je celkem zdrav. Lituje, že k němu již dlouho nepřijel do služby. Bez koní nemůže opustit otcův statek v Blahoticích. Rád by se dostal do Prahy a prosí strýce, aby se u jeho otce Vodolana staršího Pětipeského v tomto přimluvil. Dále prosí, aby služebníku byly dány nějaké šaty do vojenského ležení. Zavazuje se službou.

Blahotice, 20. června 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 87-88, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích, Bosyni, Vobříství a mělnickém zámku nad Labem, J[e]ho M[ilosti] královský radě, maršálku a hejtmanu kraje Boleslavského, panu strejci mému nejmilejšímu, k dodání.

((Léta 1620 od p[ana] Jana Pětipeského.¹))²

Služby své poslušné a ponížené vzkazují, vašnosti, urozený a můj ze světa nejmilejší pane <otče> ((strejče)), zdraví a při tom jiného všeho nejlepšího dobrého vinšující, přeji vašnosti, můj nejmilejší pane strejče, věrně poslušně rád, tak jako sobě sami ráčíte na milým pánu Bohu žádati. Nikoli jsem nemohl toho pominouti, abych neměl vašnosti, můj nejmilejší pane strejče, tímto svý[m] nehodným kratičkým psaním navštívit, kderak se ráčíte míti. Já, chvála milému Pánu Bohu, jsem prostředně zdrav a líto mi toho, že tak dlouho k vašnosti nejedu na službu hleděti. Bůh jest můj svědek, že nemohu od pana otce³ bez těch koní <protož>, prosím vašnosti poslušně, můj nejmilejší pane strejče, že mi ráčíte tak mnoho lásky dokázati a panu otci napsati, aby mě brzy k vašnosti zase do Prahy odeslati a aby tomu služebníku nějaký šaty dal do ležení.⁴ Nepominu se vašnosti zase na svých nehodných službách až do smrti odsloužiti. Pana sestru⁵ vzkazuje vašnosti svý modlitby a služby s vinšování[m] vašnosti na milým Pánu Bohu všeho nejlepšího dobrého. Datum na Blahoticích⁶ 20. dne Juní.

*Služebník vašnostin do smrti poslušný
Jan Pětipeský⁷*

¹ Jan Pětipeský z Chýš a Egrberku († po 1620), syn Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích († asi 1640), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav (1612-1613 a 1614-1615), výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

⁴ Míněno vojenské ležení.

⁵ Jedna z dcer Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích, patrně Kateřina († po 1644) či Isolda († po 1622).

⁶ Blahotice, ves s tvrzí východně od Slaného (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1563-1623).

⁷ Jan Pětipeský z Chýš a Egrberku († po 1620), syn Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích.

1158.

Aleš Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Informuje o královském nařízení zaopatřit krajská vojska penězi a municí, které obdržel

před hodinou. Dokument přikládá a žádá o vydání dvou patentů, které následně sám zpečetí a podepíše. K nim přiloží dva výpisy královského nařízení a nechá je rozeslat po kraji. Doufá v brzké vyřízení záležitosti.

Bez místa, 20. června 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 59-60, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš z Egrberku na Byšicích, Bosyni, Vobříství a zámku Mělnickým, J[e]ho M[ilosti] k[rálovské] radě a dvoru J[e]ho M[ilosti] v Království českém maršálku, h[ejtm]anu k[raje] Boleslavského, panu švagru a bratru mému důvěrně zvláště milýmu, k spěšný[m]u dodání.

Službu svou vzkazují Tvé mi[los]ti, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj důvěrně zvláště milý. Zdraví, při tom jiného všeho dobrého, přeji Tvé [mil]o[sti] věrně rád. Jaké poručení od J[e]ho M[ilosti] k[rálovské]¹ nám společně svědčící o napomenutí pánův obyvatelův kraje Vašeho,² opatření lidu krajského penězi a municí, této hodiny mně dodáno, Tvé M[ilosti] ku přečtení posílám a za to přátelsky žádám, že o tu věc dva patenty napsati dáti, zpečetiti a mně též k zpečetění a podpisu odeslati ráčíš. Přiložiti dva vejписы téhož poručení královského já nepominu, po dvou poslich je po kraji rozeslati, aby ta věc tím dřívěji fedrována³ byla. Jakož nepochybují, že tak učiniti ráčíš, nebo sem proto nechtěl zde spisováním patentův a těch připisův poručení se meškati, aby tím spěšněji Tvé M[ilosti] to dojíti mohlo. S tím pán Bůh s [n]ámí. Dat[um] na spěch 30. Juni A[nn]o 1620.

*Tvé mi[los]ti upřímněj švagr a bratr zůstávám
Aleš Berka⁴*

¹ Fridrich V. Falcký (1596-1632), falcký kurfiřt (1610-1623), vůdce protestantské Unie a král český (1619-1620).

² Boleslavský kraj. Šťastný Václav Pětipeský vykonával úřad krajského hejtmána Boleslavského kraje za rytířský stav v letech 1611-1612 a 1616-1617. Srov. P. MAREŠ (ed.), *Obsazování úřadu krajského hejtmána*, s. 129, 130, dále vykonával úřad hejtmána Boleslavska roku 1620, což dokládá titulatura v korespondenci.

³ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět.

⁴ Aleš Berka z Dubé a Lipé na Loukovci nad Jizerou († 1640), syn Bohuchvala Berky z Dubé a Lipé.

1159.

Jakub Dlouhý z Růženého píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Stěžuje si na neposlušnost poddaných. Do Bosyně musel osobně dojet a poručit k vození fůr pšenice. Stejně tak vození vína musel nařizovat opakovaně. Tesař v Bosyni opustil práci a poté, co byl dohledán, vymlouval se na nemoc. Dokončil pouze část krovu a jeho tovaryši se rozešli. Dále vypisuje možnosti a ceny prodeje obilí v Roudnici nad Labem. Z krádeže peněz byl usvědčen Václav Strejček. Vypočítává, kolik se u něj našlo v nádobách.

Bez místa, 20. června 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/10, fol. 103, česky

[Bez adresy]

Vaši M[ilos]ti, urozený a statečný rytíři, pane můj laskavý, zdraví i jiné všecko dobré, na Pánu Bohu vinšuje, přeji Vaši M[ilos]ti, věrně rád.

Starajíce se o to, aby dle poručení jak pšenice, tak i víno tu, kdež by náleželo, přivezeno bylo, o čež i čeládky do vesnic dodány byly, ale v nynějším způsobu jakejsi divnej řád při správě zůstává. Rozkázáním jedno proti druhýmu, přitom veliká i neposlušnost, nebo v[e] Vysokým¹ a Strašnicích,² majíce sobě o fůry dosti časně v známost uvedeno, kdybych tam byl na Bosyň³ sám dne včerejšího nepřijel, nevím, aby se ta pšenice až posavad naměřena bejti mohla, domlouvajíce jim, proč se dle poručení nechovají, někdeří dali odpověď, že pytlů nemají, jiní zase: „Máme koně mdlý, nemajíce jim co dávat, musíme sobě na obrok vopatřiti.“ A to vše daremní vejmluva jest, o čemž další zprávu Vaší M[ilos]ti rychtář bosyňský učiniti moci bude.

Tak podobně i o vezení vína učiněno kolikero poručení, kdybych do vesnic sám nejel a jim oustně o fůry neporučil, bylo by, nevím kdy, vezeno <bylo>. Tesař na Bosyni od soboty minulý, nebyvše při svém díle projednaném, až teprva v středu dosti málo krovu na stodoly vytáhl a hned ve čtvrtek svátek sobě učinil, tak chtějíce, aby dílem odkládáno nebylo, musil sem ho dáti hledati, kterýž dostavivše se na dílo, nemoci že sotva živ zůstal (kterěz na něm spatřino není, jako více nedbanlivost) se vmlouval. V outerej očekávající sedláci k pomoci zdvihání takového krovu, ano i tovaryši jeho k dílu dobře přes půl dne nemoha se mistru dočekati, rozešli se zase.

Dáleji, majíce zprávu, kderak by v Roudnici⁴ obilí platiti mělo, sám sem se tam vypravil. Primasova⁵ manželka chce jednu kopu strychů ovsu koupiti, a když by oves spatřila, byl-li by hodný, i druhou kopu a jeden každý strych po 1 [kopě] 10 g[roších] č[eských] vzíti míní a žito po 1 [kopě] 50 g[roších] č[eských]. Toliko o míru se rozchází, ačkoliv nyní tam v městě míra nařízena aneb pražská se drží, avšak při měření celého strychu neužívají toliko na půl strycha měří, k tomu ještě na každém půl strychu hřebenu přinechávají. Vidělo-li by se Vaší M[ilos]ti tam dáti asi dvě fůry ovsu a 2 fůry žita pro sprubování takové míry, mohla-li by s domácí srovnána bejti, odeslati, to při vůli Vaší M[ilos]ti pozůstávají. Mám za to, žita, jak by rozhlášeno, že by se nemálo ho odbýti mohlo. S tím Vaší M[ilos]ti v ochranu Boží poručím. Dat[um] v sobotu po památce Blahoslavené Trojice s[vaté] léta 1620.

J[akub] z Růženého⁶

((Pro ukradené peníze Václavovi Strejčkovi,⁷ na který potah byl v outerej daný do vězení a hned na ráno v jeho příbytku na dvoje v těch nádobách, s kterýmiž vzaty byly, našlo se: Tolarů 31 kus[ů], dutků⁸ za 91 [kop] na míšeňských 22 kop 30 g[rošů]. Ty všecky za rychtářem bosyňským zůstávají a na třech krejcařích 3 [kopy]. Vzal je Václav Strejček jejich ženě, museli je tam přinésti.))

¹ Vysoká, ves severně od Mělníka (Středočeský kraj), součást panství Mělník.

² Strašnice, dříve Strašnice, ves severně od Mělníka (Středočeský kraj), součást mělnického komorního panství.

³ Bosyně, ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621).

⁴ Roudnice nad Labem, město, zámek a panství jihovýchodně od Litoměřic (Ústecký kraj), v držení Polyxeny Rožmberské z Pernštejna (od 1592) a jejího manžela Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic (1603-1623).

⁵ Primas – první konšel.

⁶ Jakub Dlouhý z Růženého, úředník Šťastného Václava Pětipeského v Obříství.

⁷ Václav Strejček, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, usvědčený z krádeže peněz.

⁸ Míněno patrně dukátů

1160.

Jindřich Otto Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že hodlá uzavřít manželský sňatek s Annou Žichovcovou z Duban, dcerou pozůstalou po nebožtíkovi Habartovi Žichovcovi z Duban na Drahobuzi. Po náležitých námluvách byl stanoven termín svatby na den 14. července 1620. Prosí, aby Pětipeský i s manželkou den předem přijel do Starého Města pražského a následujícího dne se v 18 hodin večer dostavil do domu Belvicovy sestry Magdaleny Malovcové z Nostvic zvaného „Na Zlaté skále“. Žádá, aby ho spolu s dalšími „pány a přáteli“ podpořil jako ženicha. Zavazuje se přátelskou službou. Očekává odpověď.

Liběchov, 29. června 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 42-43, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, Vobříství a zámku Mělnickém nad Labem, J[eho] M[ilosti] k[rále] Českého radě, dvoru J[eho] M[ilosti] v Království českém maršálku a hejtmanu kraje Boleslavského, panu švagru, otci a sousedu mému zvláště milému, k dodání.
(Léta 1620 od pana Hendrycha Belvice, zuve na svý veselí.)¹*

Službu svou Va[ší] M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a sousede můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji Va[ší] M[ilos]ti od pána Boha věrně rád. Nečiním toho Va[ší] M[ilos]ti tejna, kterak předně z vůle a vnutknutí pána Boha všemohoucího, svým dobrým rozmyslem a radou Jich [mil]o[s]tí pánův a přátel mých, oblíbil jsem sobě k stavu svatého manželství urozenou pannu Annu Žichovcovnu z Duban a na Drahobuzi,² pozůstalou pannu dceru dobré a hodné paměti [po] urozeným a statečným rytíři, panu Habartovi Žichovcovi z Duban a na Drahobuzi,³ vyhledávajice toho ve vši šetrnosti a poctivosti, jak při týž mý ze všeho světa nejmilejší, taky při Jich mi[lostech] páních a přátelích její[ch], aby mi táž panna Anna Žichovcovna k stavu s[vatéh]o manželství od Jich [mil]o[s]tí zamluvena býti a dostati se ráčila, na kderěžto mé šetrné mnohé a vzáctné vyhledávání to jsem při Jich mi[lostech] skrze Jich M[ilos]ti pány a přáteli svý objednal a obdržel, že jest mi jistý den, totižto outerý po s[vatém] Jindřichu, to jest 14. den měsíce července, k přátelský odpovědi jmenován, abych se s Jich mi[lostmi] pány a přáteli svými do měst pražských v jisté místo najíti dal, tu že mi odpověď přátelská dána, ano i bohda šťastně táž má ze všeho světa nejmilejší k témuž stavu svatého manželství od Jich mi[lostí] dodána býti má. I poznávaje, že to bez přítomnosti Jich mi[lostí] vzáctných pánův a přátel mých bejti a se konati nemůže, Va[ší] M[ilos]ti za to přátelsky a služebně žádám, že v pondělí den před tím do měst pražských spolu s Její mi[lostí] paní manželkou⁴ Va[ší] [mi]o[s]ti přijeti a nazejtří v den vejš jmenovaný v 18 hodin ke mně do domu paní sestry⁵ mé v Starým Městě pražským do [!]⁶, jenž slove na Zlatý skále,⁷ najíti se dáti se mnou a spolu s jinejmi Jich mi[lostmi] pány a přáteli mejmi k týž mý ze všeho světa nejmilejší jeti a v té věci dáleji radou Va[ší] M[ilos]ti nápomocný

¹ Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

² Anna Žichovcová z Duban na Drahobuzi a Liběšicích († po 1620).

³ Habart Žichovec z Duban na Drahobuzi († před 1620).

⁴ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Magdalena Malovcová z Nostvic († 1644), od roku 1615 manželka Jiřího Malovce z Malovic a Chýnova.

⁶ Zjevně vynechané slovo.

⁷ Dům Magdaleny Malovcové z Nostvic a Jiřího Malovce z Malovic a Chýnova na Starém Městě pražském.

býti ráčíte. Já se toho Va[ší] M[ilos]ti příjemně odměniti a přátelsky odsloužiti zakazuji. Odpovědi učinlivé od Va[ší] M[ilos]ti žádajíc. Milost Boží, rač býti s námi všemi. Dat[um] na Liběchov⁸ v pondělí den památný s[va]tých Petra a Pavla léta 1620.

Hendrych Belvic z Nostvic a na Liběchov⁹

⁸ Liběchov, městečko severně od Mělníka na pravém břehu Labe s renesančně upravenou tvrzí, v letech 1615-1621 v držení Jana Kryštofa Belvice z Nostvic.

⁹ Jindřich/Hendrych Otto Belvic z Nostvic na Liběchově († po 1629), roku 1623 potrestán za účast ve stavovském povstání konfiskací třetiny majetku, avšak následně osvobozen.

1161.

Jindřich z Bílé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že se hodlá oženit s Kateřinou Eufrozinou z Nostic, dcerou Jindřicha z Nostic na Malšovicích a Desavě v Horní Lužici. Zve Pětipeského na svatbu, která proběhne 7. července 1620 v Menším Městě pražském v domě rytíře Jana Fridricha Minkvice z Minkvic, královského rady apelačního soudu. Přátelsky žádá, aby Pětipeský i s manželkou přijel určeného data ve dvě hodiny do zmíněného domu a podpořil tak poctivost jeho křesťanského sňatku. Zavazuje se službou. Závěrem prosí o dodání pstruhů, jichž má Pětipeský z Boží přízně v Mělníku dostatek.

Menší Město pražské, 30. června 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 2-4, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerpergku na Byšicích, Bosyni, Vobřízství a zámku Mělnickém, ((J[eho] M[ilosti] K[rálovské] radě a) J[eho] M[ilosti] Králo[vské] dvoru v Království českém maršálkovi, panu švagru mému zvláště milému.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého přeji panu švagru věrně rád. Tajiti pana švagra nemohu, že z jisté vůle a vnuknutí pána Boha všemohoucího, též s radou mých milých pánův a přátel, oblíbil jsem sobě k stavu s[vatéh]o manželství urozenou pannu Kateřinu Eufrozínu z Nostic,¹ dceru urozeného a statečného rytíře pana Hendricha z Nostic na Malšvicích a Desavě v Horních Lužicích,² kderážto na mé při panu otci jejím náležité, šetrné a uctivé toho vyhledávání mně za manželku zamluvena a zasnoubena jest. I poněvadž mně k dodání den, totiž 7. Juli,³ bude ten outerý po Navštívení panny Marie léta tohoto 1620 v Menším Městě pražském v[e] Vla[š]ské ulici v domě urozeného a statečného rytíře, pana Jana Fridricha z Minkvic,⁴ J[eho] M[ilosti] K[rálovské] rady nad apelacímí, obrán a jmenován jest. Chťice Vaší M[ilos]ti, mého zvláště milého pana švagra, s paní manželkou⁵ vedle Jich [mil]o[s]tí nejvyšších pánův úředníkův, soudcův zemských a vzáctných dvořeninův

¹ Kateřina Eufrozina z Nostic († po 1620), dcera Jindřicha z Nostic na Malšovicích a Desavě v Horní Lužici.

² Jindřich z Nostic na Malšovicích a Desavě v Horní Lužici († po 1620).

³ Dne 7. července 1620.

⁴ Jan Fridrich Minkvic z Minkvic († po 1646), královský rada a přisedící apelačního soudu (1613-1628), roku 1646 povýšen do panského stavu.

⁵ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

J[eho] M[ilosti] K[rálovské],⁶ též z obou stran zvaných pánův a přátel našich milých, při též sňatku křesťanském upřímně rád jmiti, Vaši M[ilos]ti za to přátelsky žádám, že spolu s paní manželkou svou milou k témuž času do měst pražských přijeti, na svrchu jmenovaný den ve 2 hodiny na půl orloji po poledni do dotčeného domu, mně a mé nejmilejší ku poctivosti, se najíti dati a týž sňatek křesťanský vedle jiných Jich [mil]o[s]tí k tomu dožádaných pánův a přátel osobou svou ozdobiti nápomocni bejti ráčíte. Chci se toho panu švagru volně a hotově každého času odsluhovati. Milost Boží rač bejti s námi se všemi. Dat[um] v Menším Městě pražském 30. Juni 1620.

Hendrych z Bílé⁷

P. S. Poněvadž pan švagr z daru Pána Boha dostatek pstruhův u Mělníka jmiti ráčí, žádám, <že ho> za to služebně a přátelsky, že mně k tomu času někderými pro lepší uctění pana švagra i jiných Jich [mil]o[s]tí pánův a přátel fedrovati⁸ a je do domu pana strejce mého v Menším Městě pražském dodati poručiti ráčí. Toho se panu švagru zase svými volnými službami každého času rád odsluhovati chci.

⁶ Fridrich V. Falcký (1596-1632), falcký kurfiřt (1610-1623), vůdce protestantské Unie a král český (1619-1620).

⁷ Jindřich z Bílé na Sezemicích († po 1623), účastník českého stavovského povstání (1618-1620).

⁸ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět.

1162.

Jan Kryštof Belvic z Nostvic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá, aby Pětipeského poddaný Jiřík Turys ze vsi Vehlovice, jenž přísluší k mělnickému panství, byl propuštěn do poddanství k Belvicovi, jelikož se hodlá oženit s Annou, vdovou po Václavu Horákovi ze vsi Stračí a Belvicovou poddanou. Po přiřazení na jeho grunty tam chce provozovat živnost. Turysovu žádost považuje za poctivou a Bohem požehnanou, proto žádá, aby byl propuštěn i se svým majetkem na základě výhostního listu. Zavazuje se obdobnou sousedskou a přátelskou službou. Očekává odpověď.

Cítov, 3. července 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 34-35, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Vácslavovi Šťastnému Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, Vobřízství a zámku Mělnickém, dvoru J[eho] M[ilosti] k[rálovské] v Království českém maršálku, panu švagru a bratru mému zvláště milému, k dodání.

Službu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Zdraví i jiné všechno nejlepší dobré, od pána Boha vinšujíc, panu švagru věrně rád přejí. Jiřík,¹ syn neboštika Adama Turysa² ze vsi Věhlovic,³ poddaný pana švakra, přijďouc ke mně, zprávu mi toho učinil, kderak jest sobě Annu,⁴ pozůstalou vdovu po neboštíkovi

¹ Jiřík Turys, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Vehlovice.

² Adam Turys, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Vehlovice.

³ Vehlovice, ves na severním předměstí Mělníku nad Labem (Středočeský kraj), součást mělnického panství.

⁴ Anna Horáková, vdova po Václavu Horákovi ze vsi Stračí, poddaná Jana Kryštofa Belvice z Nostvic.

Václavovi Horákovi⁵ ze vsi Stračího,⁶ poddanou mou, k stavu svatého manželství namluvil. K ní se přiženiti a tu na gruntech mých živnost svou spolu s ní provozovati umínil. Snažně mě ku panu švagru za toho připsání o propuštění jeho požádal. Znaje pak věc slušnou, samým pánem Bohem nařízenou bejti, tak činím a pana švagra svého zvláště milého za to (poněvadž toliko sousedská půjčka jest), že témuž Jiříkovi Turysovi toho, aby v týž stav svatomanželskej vstoupiti a tu se na grunty mé v poddanost dostati mohl, příti a Vy ho z poddanosti své mně na grunty mé v poddanost i spravedlnosti jeho (kderá by mu tak na gruntech Tvý mi[los]ti spravedlivě náležela) listem zhostným⁷ propustiti a při této chůzi jeho jemu jej vydati poručiti ráčíš, přátelsky žádám. Tvý mi[los]ti se toho zase touž podobnou měrou i jiným všelijakým mně možným líbezným přátelstvím odměniti a odsloužiti zakazují. Odpovědi s vykonáním žádosti mé od Tvej mi[l]o[sti] očekávajíce. Pán Bůh rač býti s námi. Datum na Cítově⁸ 3. Juli léta 1620.

Jan Kryštof Belvic z Nostvic na Cítově a Kostelci⁹

⁵ Václav Horák, poddaný Jana Kryštofa Belvice z Nostvic ze vsi Stračí.

⁶ Stračí, ves na jihovýchodním předměstí Štětí nad Labem, v držení Jana Kryštofa Belvice z Nostvic.

⁷ Výhostní, též zhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

⁸ Cítov, ves západně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Jana Kryštofa Belvice z Nostvic (do 1623, následně v manské držbě).

⁹ Jan Kryštof Belvic z Nostvic na Cítově a Kostelci († před 1630).

1163.

Anna Valatková ze Sebužína píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Za stanovených podmínek mu postupuje dlužní úpis Gabriela Kryštofa ze Sebužína na Břežanech na 120 kop míšeňských grošů. Z dluhu již bylo splaceno 20 kop a jeden úrok. Zbývajících 100 kop míšeňských grošů připadá Pětipeskému.

Krupná, 10. července 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkovicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/13, fol. 8, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, Vobříství a zámku Mělnickém nad Labem, J[eho] M[ilosti] K[rálovské]. radě, maršálku a hejtmanu kraje Boleslavského, panu ujci mému zvláště milému, J[eho] M[ilosti] k dodání.

Modlitbu svou vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane ujče mně zvláště milej. Téhož zdraví, v něm jiného všeho dobrého, na Pánu Bohu vinšujíc, přeji Vaší mi[los]ti věrně ráda.

Psaní, kteréž mi činiti ráčíte, strany pana Adama Nybšice,¹ abych Vaší M[ilos]ti jistotu² na 100 kop míš[eňských], kteréž mi urozený pán, pan Kabriel Kryštof z Sebužína a na Břežanech³ dlužen zůstává, s dobrou volí Vaší M[ilos]ti postoupila, což bych ráda učinila a Vaší M[ilos]ti ji, pokudž bych jistotu jměla, s dobrou volí odeslala. Než mohu Vaší

¹ Adam Nybšic z Altendorfu/Nybšic z Holtendorfu na Chorouškách († po 1620).

² Jistota – dlužní úpis.

³ Gabriel Kryštof Želinský ze Sebužína na Břežanech, Nové Libni a Chotouni († 1626), účastník stavovského povstání.

M[ilos]ti oznámiti, že mám šuldprýf⁴ od pana z Sebužína na 120 kop miš[eňských] sobě od něho ourokům mně povinného odvedenej a na týž šuldprýf 20 kop miš[eňských] jsem od něho přijala. Ostatních pak 100 kop miš[eňských] mně až posavad dáti pozůstává. Kterýžto šuldprýf s podpisem ruky jeho vlastní Vaší M[ilos]ti odsílám. Z přečtení jeho, co v sobě obsahuje, dále vyrozuměti motci ráčíte.

Pokudž byšte jej pak přijati a týž Bětušce,⁵ nenince [?] mý a dcerce pana Adama Nybšice, takový peníze na živnosti ve vsi Jenišovicích⁶ přede všema jinejma pojistiti ráčili, já ji Vaší M[ilos]ti tímto psaním svým, totiž těch 100 kop miš[eňských] na témž panu z Sebužína, postupuji a moc dávám, tak abyšte ráčili jako svého vlastního upomínati a dobývati, jak by se Vaší M[ilos]ti dobře vidělo.

Což věřím, že mně račte zase napsati, a pokudž byšte chtíti neráčili, téhož šuldprýfu přijíti, že mi ho ráčíte zase odeslati, Vaší M[ilos]ti přátelsky žádám. S tím Vaší M[ilos]t v ochranu P[ána]. B[oha]. všemohoucího poručena činím. Datum z Krupna⁷ v pátek po svatým Mistru Janu z Husince léta 1620.

Anna Valatková rozená Zebuská z Sebužína⁸

⁴ Šuldprýf, šuldbrýf – dlužní úpis.

⁵ Alžběta Nybšicová z Altendorfu († po 1620), dcera Adama Nybšice z Altendorfu na Chorouškách.

⁶ Jenišovice, malá osada západně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), součást mělnického panství a záduší farnosti Cítov.

⁷ Snad Krupná, ves východně od Berouna (Středočeský kraj); nebo zaniklá osada na Mělnicku či území současné Prahy.

⁸ Anna Valatková ze Sebužína († po 1620).

1164.

Suplika. Jiří Lokaj, rychtář ve vsi Vrbno, man mělnického panství v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského, píše prezidentovi a radě komory Království českého. Podle žádosti Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku poslal před Vánoce roku 1619 do služby na zámek Mělník svého jedenáctiletého syna a sedmiletou dceru. O Velikonocích roku 1620 však obě děti onemocněly. Podle přání Šťastného Václava Pětipeského si je Jiří Lokaj vzal zpět domů. Děti se dosud neuzdravily. Šťastný Václav Pětipeský však již dvakrát žádal o jejich návrat do služby. Když Jiří Lokaj nechal děti doma, byl Pětipeským vyslán jeho úředník, který je prohlédl a mohl podat zprávu o jejich stavu. Pětipeský poté reagoval přísnou výzvou, aby se Jiří Lokaj dostavil na zámek Mělník, jinak bude pokutován ve výši 300 kop českých grošů. Jiří Lokaj si stěžuje, že je před vrchností kýmsi zle pomlouván. Neví, k čemu může být ve službě platná především jeho sedmiletá dcera a bojí se jít na zámek, neboť se dozvěděl, že mu tam hrozí zatčení. Za předešlých vrchností se choval vždy poslušně a poctivě, navíc je již věkem a prací sešlý. Obává se, že by ve vězení mohl zemřít. Šťastného Václava Pětipeského zároveň vnímá jako milosrdnou i laskavou vrchnost a věří, že pouze podlehl pomluvám. Jiří Lokaj přijel do Prahy, aby se mohl hájit, jelikož se doma necítil bezpečně. Prosí o ochranu své osoby, živnosti a sedmileté dcery. Odvolává se na Boží soud. List byl postoupen Pětipeskému. Bez místa, 12. července 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/3, fol. 14-15, česky

Jich milostem, urozeným pánům, panům urozeným a statečným pánům rytířům, J[eho] M[ilosti] k[rálovské] panu presidentu a radě zřízené komory Království českého, pá-

nů[m] mně milostivým, ponižená prosba o přimluvu Jiříka Lokaje,¹ rychtáře a mana ve vsi Vrbně na panství mělnickém.
((12. Juli A. 1620))²

Vašich milostí, vysoce urozený pane, pane presidente³ a páni, páni rady zřízené komory Království českého, páni milostiví. V nastávající důležité potřebě lítostivě k Vaši[m] milostem se utíkati o přimluvu v níže oznámené věci musím. Pokorně oznamujíc, jakž bylo jest mně od Jeho milosti, urozeného a statečného rytíře, pana Václava Šťastného Pětipeského z Chýš a z Egkrbergka⁴ na Byšicích, Bosyni, Vobříšství a Mělníku, pána mého milostivého, poručeno, a to asi před časem vánočním, abych syna svého v 11 letech jsoucího a cerku svou v 7 letech jsoucí na zámek Mělnický ku potřebě a posloužení Jeho milosti pánu a Jeho milosti, Její milosti paní⁵ přivedl a postavil, což sem tak poslušně učinil. Budouce týž dítky mé prosté mladé až do času po Veliké noci⁶ minulé na témž zámku, po tý se roznemohly obě jich spolu, takže mi bylo vzkázáno od Jeho mi[losti] pána, abych je zas k uzdravení domů k sobě vzal. I tak sem učinil, kderížto nemocné, nedostatečné posavad u mě zůstávají. Nicméně, nedávných dnův zase mi Jeho mi[lost] pán vzkázal a poručil, abych též dítky na zámek přivedl. I vzkázal sem z šetrnosti též zase Jeho mi[losti] pánu, že ještě týž dítky nejsou, jak náleží, zdravé, nýbrž přece neuduživé a na ložech zůstávají. I opět podruhé mi vz((k))ázati ráčil, abych je <...> přivedl ((a sám se s nimi postavil)), což mi možné učiniti nebylo. Velkou lítostí i s manželkou nad nimi, nedostatečnými lazary, žalost a bolest srdce tak nezdravé od sebe vydati ((majíce)), až pak ráčil poslati služebníka svého ke mně, aby na též dítky pohlídl, jestli tomu tak, což se i stalo, je spatřil, Jeho mi[losti] ((p))otom oznámil. Tehdy naposledy onehdá mi ráčil pán poslati ceduli přístnou, abych se ihned sám před Jeho mi[lost] pána na Mělník postavil. A nepostavím-li se, že 300 kop g[rošů] če[ských] pokuty složití musím. A já, ubohý, majíc toho zprávu, že sem u Jeho mi[losti] od zlých lidí s vošklivou (<a> pro též dítky nechťic jich hůře hovad nemocných od sebe vydati, an když i zdravé byli a Bohdá budou, nevím, to malé děvčátko sedmiletý k Jeho mi[losti] službě platná býti může) i jak se postavím, že do vězení těžkého vpraven býti mám a z něho že vypuštěn nebudu, nežli až nad oznámenou pokutu složití musím. Kdež já, zarmoucený pracovitý člověk, věkem sešlý, což množství let za živobytu svého tu na tom panství mělnickém přebývající, nikdá ještě žádného těžkého vězení a pokutování od předešlých vrchností (chovajíc se tak vždycky poslušně, což mi příslušelo, a posavad to činíce) nepokusivši, tuto pak v svých šedinách na stará kolena, zůstávajíc v[e] vězení, v pravdě obávám se zastestknouci sobě, žalost majíce, snadno o hrdlo bych přijíti mohl. A tak, ubohý člověk, nevěda sobě smutný, jaké rady pomysliti (vědouc o tom, jakž nadepsáno, že tak nevinně skrze zlé, mně závistivé lidi, při Jeho mi[losti] pánu osoučen jsem, an nikdá nesmejším, aby Jeho mi[lost] pán sám od sebe a z svého pomyšlení co mi kdy ublížiti měl, znajíc Jeho mi[losti] milosrdného a laskavého, krom vždy pravím, neupřímných lidí na mě popouzejícího, což samému Pánu Bohu k poslednímu soudu poroučím) a za tou příčinou, těžkosti se obávajíc, sem do Prahy přijel, hospodářstvíčko

¹ Jiří Lokaj, rychtář a man ve vsi Vrbně (jižně od Mělníka na levém břehu Vltavy).

² Autograf úředníka kanceláře.

³ Kryštof Harant z Polžic a Bezdružic na Pecce (1564-1621), 1603 povýšen do panského stavu, cestovatel, hudební skladatel, stavovský diplomat a direktor, prezident české komory (leden-listopad 1620).

⁴ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638), měl zámek a panství Mělník v zástavní držbě od srpna 1619.

⁵ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

⁶ Mířeny Velikonoce roku 1620.

nyní, pilně nad jiné časy opatřiti mi majíc a přináležejíc, doma, ubohý, býti nesmím a tudy, chtějíc zdraví své obhájiti, za to Vašich milostí ponížene, pro milosrdenství Boží, prosím, že mě, zarmouceného, stará [!], politovati, abych na svá stará kolena tak bez viny skrz osočení lživé z bůhdarma sužován, pokutován nebyl, za mě se k Jeho mi[losti] pánu (nýbrž abych raději jako první pokojno[u] živnůstku svou opatrovati, v ní bezpečně přebývati a tudy Jeho mi[losti] páně, čímž povinnen jsem, práv býti mohl, dále, jestli možné, když ty mé dívky zdravější budou, aby mi Jeho milost pán to malé, ubohé, mdlé, nedostatečné sedmiletý děvčátko doma zanechati ráčil. Pakli možné nebude, již jest darmo, postaviti je nepominu.). O tom o všem skrz milostivé psaní laskavě a dobrotivě přimluviti se ráčíte, za to i jiné Pán Bůh Vašich milostí hojná odplata býti ráčí, silně věřím.

*Za Vašich m[ilostí] na modlitbách trvajíc
Jiřík Lokaj, rychtář, man ve vsi Vrbně⁷*

⁷ Jiří Lokaj, rychtář ve vsi Vrbno, man mělnického panství v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského.

1165.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odesílají mu spis měšťana Jana Cypriána ohledně sporu s Pětipeského poddanou Kateřinou Želeckou. Pokud se obě strany nedohodnou na přátelském řešení, stanovují termín soudu na den 25. srpna 1620.

Mělník nad Labem, 12. července 1620

SOKA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 105, sign. L 16, Kopiař městské rady 1619-1624, fol. 55, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrberku na Byšicích, Bosyni, Vobříství, zámku mělnickému nad Labem, J[eho] M[ilosti] K[rále] radě, dvoru J[eho] M[ilosti] v Království českém maršálku a hejmanu kraje Boleslavského, etc.

Co Cyprián Janovský,¹ soused náš, na suplikaci Kateřiny Želecké,² poddané V[aši] M[ilosti], za odpověď dává, z příležitosti spisu vyrozuměti moci ráčíte.

I poněvadž více jest na odporu a právu jednomu každému k němu se odvolajícimu otevřeno, aby si je, pokudž by se o to náležitě a přátelsky strany samy před tím a ani dáleji nemínili, smluviti nechtěli, k outerku po památce svatého Bartoloměje³ nejprv příštího (dříveji zajisté protože již za časté to státi by se nemohlo a nemůže) před právo naše srojukujeme. Takovou odpovědí V[aši] M[ilosti] jsme zpravití nepominuli. S tím je datum (v M[ěště]. M[ělnice]. N[ad]. L[abem].) V neděli po památce Mistra Jana z Husince.

¹ Cyprián Janovský, měšťan Mělníku nad Labem.

² Kateřina Želecká, poddaná mělnického panství.

³ Ke dni 25. srpna 1620.

1166.

Prezident a radové komory Království českého píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Jiří Lokaj, rychtář ve vsi Vrbno a man zámku a panství Mělník, si

stěžoval úředníkům české komory, že mu Šťastný Václav Pětipeský jako zástavní držitel mělnického panství vyměřil pokutu a chce mu dokonce odebrat děti. Jeho supplikaci mu posílají. Žádají jménem krále, aby Pětipeský od takových trestů upustil, jelikož Jiří Lokaj je starý a nemocný. Přimlouvají se, aby mohl nadále pokojně vykonávat svoji živnost. Připomínají, že Pětipeský má mělnické panství svěřené do zástavní držby a opětovně ho postoupí králi. Pětipeský by neměl zavdat důvod, aby se Jiří Lokaj odvolal až ke králi.

Pražský hrad, 13. července 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/3, fol. 13 a 16, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Václavovi Šťastnému Pětipeskýmu z Chýš a z Egerbergka na Byšicích, Bosyni, Vobřízství a zámku mělnickém, Jeho milosti královské radě a dvoru Jeho milosti v Království českém maršálku, panu švagru a příteli našemu zvláště milému.

Službu svou vzkazujem, urozený a statečný rytíři, pane švagře a příteli náš zvláště milý, zdraví i jiného všeho dobrého přejeme Vám věrně. Jaké jest nám žalostivé supplikací¹ Jiřík Lokaj,² rychtář a man³ ve vsi Vrbně,⁴ k panství mělnickému přináležející,⁵ podal a v které příčině nás k Vám, aby jemu dvou dítek ještě v nedostatku zdraví zůstávajících, bráno nebylo, on také aby žádnou pokutu peněžitou ani vězením na stará kolena ztěžován nebyl a při živnuštcě své v pokoji zůstávati mohl, za přimluvu prosí, tomu příležitě z též jeho supplikaci šířeji porozuměti moci budete. I poněvadž se tu člověka věkem sešlého a dítek nemocných dotýče a Vy toho panství Jeho milosti královské,⁶ pánu našemu milostivému, na každé čas zase postoupiti jmáte. Protož jménem a na místě Jeho milosti královské Vás napomínáme, od osob pak našich, přátelsky žádajíc, se přimlouváme, že téhož Jiříka Lokaje při pokojném užívání živnuštky jeho, aby sobě v tato pilná nastalá díla, obilíčko skliditi a opatřiti dáti mohl, i těch dětí zanecháte, pokutou ani vězením k této přimluvě naši obtěžovati nebudete, tak aby sobě toho před Jeho milostí královské stěžovati příčiny nejměl. My se Vám toho zase přátelsky odměniti a dobře míti vinšujem. Dán na Hradě pražském v pondělí den svatě Markěty, to jest 13. dne měsíce července léta 1620.

*Krále Jeho milosti president⁷ a rady
zřízené komory v Království českém*

¹ Jde o předchozí list č. 1164.

² Jiří Lokaj, rychtář a man ve vsi Vrbno (jižně od Mělníka na levém břehu Vltavy).

³ Man – leník, uživatel půdy či statků propůjčených vrchností.

⁴ Vrbno, ves jižně od Mělníka na levém břehu Vltavy, součást mělnického panství.

⁵ Mělnické panství bylo v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského od srpna 1619.

⁶ Fridrich V. Falcký (1596-1632), falcký kurfiřt (1610-1623), vůdce protestantské Unie a král český (1619-1620).

⁷ Kryštof Harant z Polžic a Bezdržic na Pecce (1564-1621), 1603 povýšen do panského stavu, cestovatel, hudební skladatel, stavovský diplomat a direktor, prezident české komory (leden-listopad 1620).

1167.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 17. července 1620

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 131v, česky

Od p[ana] Pětipeskýho, v příčině rukojmí za Matěje Dolejšího¹ z Dušníků.² Dodáno 17. Juli A. 1620.

¹ Matěj Dolejší, poddaný ze vsi Dušníky.

² Dušníky, část vsi Obříství na Labi (Středočeský kraj), v majetku Šťastného Václava Pětipeského.

1168.

Václav starší Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Omlouvá se za opožděné splacení dluhu. Věří, že mu to Pětipeský nebude mít za zlé. V Praze má hotovost 2 500 kop neuvedené měny. Pětipeský si pro ně má poslat do jeho pražského domu, případně se dostavit osobně. Žádá o kvitanci připravené splátky.

Bez místa, 20. července 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 106-107, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, Vobřízství nad Labem a zámku Mělnickém, J[eho] M[ilosti] K[rálovské] dvoru v Království českém maršálku, panu švagru, bratru a sousedu mému zvláště milé[m]u.

((Léta 1620 od pana Václava Berky,¹ abych sobě pro peníze odeslal.))²

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj zvláště milý. Od Pána Boha zdraví a při něm jiného všeho dobrého přeji Vám věrně rád. Ačkoliv jsem na tom byl dřívěji panu švagru na svůj dluh, nímž mu tak povinen jsem, jistou sumu vypraviti. Ale poněvadž jsem k tomu dřívěji z jistých příčin přijiti nemohl, jsem tej naděje, že mi to od něho v zlou stranu obráceno nebude. Že pak nyní, jakž jsem zpraven, jistá suma jest, totiž 2 500 kop, v městech pražských ((kteréž mně vlastně přináležejí)) před rukama, pana švagra za to žádám, že k přijetí jich zejtra v outerej³ do týchž měst pražských do domu mého odešle, maje panu švagru aneb vyslanému jeho od ouředníka mého, jehož dnešního dne v táž místa vypravuji, jakž mně v známost uvedeno, proti náležitě kvitanci⁴ odvedeno bejti ((odpovědi žádám)). S tím milost Boží s námi bejti rač. Datum v pondělí 20. dne Juli Anno 1620.

*Páně švagrů volný
Václav starší Berka z Dubé a z Lipé na Loučeni, Deštné,
Vidimi, Housce, Novém Berštejně a zámku Bezdězi,
Jeho mi[los]ti krále Českého rada a komorník
V[áclav]. B[erka].⁵*

¹ Václav starší Berka z Dubé a Lipé na Loučeni, Deštné, Housce, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně (1570-1625), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí za vlády Fridricha Falckého (1619-1620), hejtmán Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617).

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Dne 21. června 1620.

⁴ Kvitance – potvrzení splacení dluhu či úroku vydané věřitelem dlužníkovi.

⁵ Václav starší Berka z Dubé a Lipé (1570-1625).

1169.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 22. července 1620
SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 132, česky

N. 17

Od p[ana] Pětipeskýho, v příčině p[aní] Anny Wachtlový¹ a Jana Hofmana.² Dodáno 22. Juli A. 1620.

¹ Anna Wachtlová, měšťanka Mělníka nad Labem.

² Jan Hofman, patrně poddaný mělnického panství.

1170.

Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Alžbětě Hrzánové z Dubé. Oznamuje, že jeho poddaná Jaruše, kmetična pozůstalá po Martinovi Jikrovi ze vsi Mikova, si stěžovala na Tomáše Šíbu ze vsi Radouň, poddaného Alžběty Hrzánové, který jí nesplácí dluh ani po častém napomínání. Žádá zjednání nápravy. Zavazuje se obdobnou službou, dobrým přátelstvím a sousedstvím.

Mělník, 22. července 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/7, fol. 89, česky

Urozené paní, paní Alžbětě Hrzánové, rozené z Dubé a na Libeni. Paní Mateři a sousedě mně zvláště milé, k dodání.

Službu svou vaší mi[los]ti vzkazují, urozená paní, paní Mátě a susedo má zvláště milá. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého, od Pána Boha žádajíc, přeji Vaší mi[los]ti upřímně a věrně rád.

Jaruše,¹ poz[ů]stalá [po]² Martinovi Jikrovi³ ze vsi Mikova,⁴ kmetična⁵ a poddaná má, předstoupíc přede mě, v známost jest mi uvedla, kterak že jí Tomáš Šíba⁶ ze vsi Radouně,⁷ člověk a poddaný Vaší mi[los]ti, dlužen pozůstává a po častým jeho v tom napomínání, jí že plátce bejti zanedbává. Mně za toto připsání sniženě žádajíc, v čemž znajíc já žádost její slušnou býti, tak činím a Vaší mi[lo]st za to přátelsky a susedsky žádám, že témuž Tomášovi Šíbovi ze vsi Radouně, poddanému svému, o tom dostatečně poručiti a jeho k tomu přidržeti račte, aby nadepsanou poddanou mou v tom dluhu spokojil a jí zaplatil. Tak, aby Vaší mi[los]ti i mně z dalšího zaneprázdnění sjíti mohlo. Nepominu se toho Vaší mi[los]ti v podobný příčině touž měrou i jmocí vším dobrým přátelstvím a susedstvím

¹ Jaruše, vdova pozůstalá po Martinovi Jikrovi ze vsi Mikov, poddaná a kmetična panství Mělník.

² Održeno.

³ Matěj Jikra, poddaný panství Mělník ze vsi Mikov.

⁴ Mikov, bývalá osada a les jihovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v držení Alžběty Hrzánové z Dubé, panství Mělník a později Šťastného Václava Pětipeského.

⁵ Kmetična – dceranebo manželka kmeta, poddaného sedláka.

⁶ Tomáš Šíba, poddaný Alžběty Hrzánové z Dubé ze vsi Radouň.

⁷ Radouň, ves východně od Mělníka, součást Mělnického Vtelna (Středočeský kraj).

*volně odměniti. S tím milost Boží s námi všemi býti rač. Dat[um] na zámku Mělnickém⁸
22. dne července léta 1620.*

*Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni,
Vobřiství a zámku Mělnickém nad Labem,
J[eho] M[ilosti] K[rálovské] rada, dvoru J[eho] M[ilosti] v Království českém maršálek
a hejtman kraje Boleslavského*

⁸ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), komorní město a panství, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

1171.

Svědění. Jan Vtelenský ze Vtelna na Vtelně vydává svědectví k potřebě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku. Výpovědi svědčí Adam Felix Vojkovský z Milhostic. Popisuje, jak během pasovského vpádu na Malou Stranu dne 15. února 1611 sloužil jako fendrych pod rytmistrem Šťastným Václavem Pětipeským. Když Pasovští dorazili klenutou ulicí na Malostranské náměstí, nejvyšší velitel Sezima z Vrtby spolu s rytmistrem Pětipeským na ně statečně zaútočili. Pětipeský se choval jako „pocitivý soldát“ a velitel. Nepřítele přinutili ustoupit. Sezima z Vrtby a Pětipeský s jezdeckem na sebe vážali nepříteli, zatímco Volf Ilburk Vřesovec z Vřesovic začal ustupovat se svými oddíly k Hradu. Po novém silném náporu nepřátelské pěchoty i jízdy však museli ustoupit také oni. Pětipeský se stáhl s několika pocitivými vojáky z rytířského i městského stavu také k Hradu. Několik pocitivých mužů padlo a bylo postříleno mnoho koní. Také pod Vtelenským zastřelili koně, a tak musel nasednout na jiného. K Hradu ustoupili také polní maršál Linhart Colonna z Felsu a hrabě Jindřich Matyáš z Thurnu. Šťastný Václav Pětipeský se až do vyplacení a rozpuštění vojska choval čestně, bez jakékoli újmy na pocitivity. Byli s ním spokojeni nejvyšší velitelé i všichni vojáci. Vtelenský si ještě pamatuje, že pod jedním praporcem tehdy bylo sotva 60 koní, namísto běžných 100 jezdců. Mnozí zůstali ve městě či vůbec nepřijeli.

Bez místa, 26. srpna 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/15, fol. 100-101, česky¹

W. 72.² Svědomí léta 1620 v středu po svatém Bartoloměji.

Mezi Šťastným Václavem Pětipeským z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni a Vobřiství, J[eho] M[ilosti] K[rálovské] radou, dvoru Jeho mi[los]ti v Království českém maršálkem a hejtmanem kraje Boleslavského z jedné a s kýmkoliv, proti komuž koliv, kdy a kde by koliv jemu toho potřeba nastala, vedle práva a zřízení zemského, pro smrt z strany druhé:

Jan Vtelenský ze Vtelna a na Vtelně³

Adam Felix Vojkovský z Milhostic a z Vojkova a na Velkých Kňovicích⁴

¹ List vydal J. KILJÁN, *Vtelensťi*, č. 23, s. 137-138.

² Odpovídá signatuře sbírky Stará manipulace v NA Praha, pod níž jsou zařazeny písemnosti Vtelenských ze Vtelna.

³ Jan Vtelenský ze Vtelna na Vtelně († asi 1633), syn Mikuláše Vtelenského ze Vtelna, soused Šťastného Václava Pětipeského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant.

Já, Jan Vtelenský ze Vtelna, toho jsem povědom, když sou léta 1611 v outerej Masopustní⁵ lid, který se tehdaž jmenoval passovský,⁶ na Malou Stranu vpadli, a jsouce já toho času pana Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a z Egrbergku⁷ fendrychem⁸ a on mým rytmistrem, že sme nezmustrování s zavínutými dvěma praporci, k nimž sme žádný povinnosti neučinili, na Malou Stranu jeli, o nepříteli, kde by byl, nic nevěděli. A přijevše na Malou Stranu k domu nyní pana Vilíma ze Vchynic,⁹ tu sme spatřili, že lid passovský tou klenutou ulicí na plac¹⁰ táhl. Tu jest pan Sezima z Vrtby,¹¹ nejvyšší náš, a vedle něho rytmistr náš, pan Šťastný Václav Pětipeský, s tovaryštvem svým na nepřitele uhodil a jak na poctivého soldáta a befelshabera¹² náleželo, poctivě se choval. A nepřitele sme k tomu přivedli, že jest zpátkem tou klenutou oulicí coufnouti musil. A tu jest pan nejvyšší a pan Šťastný Václav Pětipeský s tovaryštvem svým nepřitele na sobě drželi, až pan z Vřesovic¹³ s[e] svejmi rejтары k zámku se retergroval¹⁴ a nepřítel, jak jízda, tak i pěchota, ze všech stran na nás tiskli. Tak sme z toho placu odjeli. A tu se jeden každý, kde mohl, retergrovati a před silou nepřitele ujížděti musili. Tu teprva, jsouce od nepřitele velkou silou přemožení a rozražení, větším dílem k mostu a pan Šťastný Václav Pětipeský s několika z tovaryštva poctivými lidmi stavu rytířského a městského k zámku se retergrovati musil. Přičemž tu || několik poctivých lidí, též mnoho koní postříleno, jakož i pode mnou kůň zastřelen a na jiný sem vsednouti musil. Pan Leonhart Kolon z Felzu¹⁵ feldtmaršálek, kterýž s námi tu byl, a pan hrabě z Turnu¹⁶ k zámku se retergrovali. A jak při tom, tak potom až do abdanku,¹⁷ týž pan Šťastný Václav Pětipeský to, co by nejméně k újmě jeho dobrého jména a poctivosti bylo, ničehož se nedopustil, nýbrž vždycky ctně, poctivě se choval. Takže jak pan nejvyšší, tak nejvyšší lejtnant, jiní befelshaberové¹⁸ a sumou všecko tovaryšstvo s ním dobře spokojeni a náležitě obdankováni¹⁹ sme byli.

⁴ Adam Felix Vojkovský z Milhostic a Vojkova na Osečanech (do 1611) a Velkých Kňovicích, pobělohorský evangelický exulant, poručík saské armády (1631) a Jindřicha Matyáše z Thurnu, († po 1636 v Sasku).

⁵ Dne 15. února 1611.

⁶ K vpádu pasovského žoldnéřského vojska do Prahy od jihu přes Újezd blíže J. B. NOVÁK, *Rudolf II. a jeho pád*, s. 139-171; J. JANÁČEK, *Pád Rudolfa II.*, s. 184-185.

⁷ Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

⁸ Fendrych – praporečník, velitel praporce, vojenská hodnost.

⁹ Vilém Vchynský ze Vchynic na Doubravské Hoře, Teplicích, Kamenici, Benešově, Rumburce a Zahoranech († 25. února 1634 v Chebu), krátce stavovským direktorem (1618), účastník stavovského povstání, omilostněn jako katolický konvertita.

¹⁰ Malostranské náměstí.

¹¹ Sezima z Vrtby na Janovicích, Úlehli a Křešicích (1578-1648), císařský rada, hejtman Vltavského kraje (1606-1607, 1608-1609, 1610-1611, 1613-1614, 1615-1616), vojenský komisař (1608, 1609, 1611), velitel stavovského vojska (1611), hejtman Nového Města pražského, hraběcí stav od roku 1624.

¹² Befehlshaber – důstojník, vojenský velitel.

¹³ Volf Ilburk Vřesovec z Vřesovic a Doubravské Hory na Podsedicích a Vchynicích († 1634), královský truksas (od 1598), nejvyšší nad jízdou v Uhrách (1604-1605), královský rada (od 1610), královský komorník (od 1611), nejvyšší lovčí, generálvachtmistr saského kurfiřta (od 1620), hraběcí stav od roku 1628, pohřben v kostele svatého Víta.

¹⁴ Retegrovat se – ustoupit.

¹⁵ Linhart Colonna z Felsu (1565-1620), velitel stavovského vojska (1609, 1611), přísedící většího zemského soudu (1612-1618), plukovník stavovského vojska během stavovského povstání.

¹⁶ Jindřich Matyáš hrabě z Thurnu (1567-1640), rytmistr českého jízdního pluku vypraveného proti Turkům a Bočkajovcům (1604-1605), karlstějenský purkrabí (1611-1617, 1619-1620), dvorský sudí (1617-1618), čelní představitel protihabsburské opozice, generál lejtnant stavovského vojska (1618-1620), vrchní velitel stavovského vojska od 1. května 1620.

¹⁷ Abdaň/abdank – rozpuštění a vyplacení vojska.

¹⁸ Befehlshaberové – velitelé, důstojníci.

¹⁹ Vyplaceni.

I v tom se pamatují, že jest nás pod jedním praporcem mělo býti sto koní, ale sotva bylo nás šedesáte koní. Mnozí ještě nepřijeli a někteří vzadu v městě zůstali.

1172.

Aleš Berka z Dubé a Lipé píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Podle předešlé dohody posílá vůz pro přislíbené dva sudy vína a přátelsky žádá, aby mu Pětipeský vybral nějaké dobré víno. Jeho posel zároveň předá dlužní úpis na 215 kop míšeňských. List obsahuje jednotlivé položky s cenami a celkovou sumu ceny za víno. Aleš Berka přeje dobré zdraví a šťastné společné shledání.

Loukovec, 29. srpna 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/4, fol. 57, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš z Egrberku na Byšicích, Bosyni a Vobříství, J[eho] M[ilosti] K[rálovské] radě a dvoru J[eho] m[il]o[sti] v Království českém maršálku, panu švagru a bratru mému důvěrně zvláště milýmu.

*((Nejprve za dva sudy vína po 45 kopách - 90 kop m[išeňských]
po druhý za 2 sudy vína po 50 kopách - 100 kop m[išeňských]
It[em] za půl sudy vína - 25 kop m[išeňských]
suma - 215 kop m[išeňských).))¹*

Službu svou vzkazují, samým věrným a upřímným od Pána Boha a všem všech nejlepších dobrých věcí, urozený a statečný rytíři, pane švagře a bratře můj důvěrně zvláště milý. Podle našeho spolu zůstání tak činím a pro ty dva sudy vína fůru posílám a za to přátelsky žádám, že mi z pravé ruky nějaké[h]o dobrého odeslati ráčíš. Šuldbrýf na 215 kop všeho dluhu svedený vyslaný můj Tvé M[ilos]ti dodá. S tím Pán Bůh rač naše v dobrem zdraví šťastné shledání popřítí. Dat[um] na Loukovci³ 29. Aug[usti] A. 1620.

*Tvé mi[los]ti upřímněj švagkr a bratr zůstávám
Aleš Berka⁴*

¹ Autograf autora listu.

² Šuldprýf, šuldbrýf – dlužní úpis.

³ Loukovec nad Jizerou, ves s tvrzí severovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), do roku 1622 v držení Bohuchvala Berky z Dubé a Lipé.

⁴ Aleš Berka z Dubé a Lipé na Loukovci nad Jizerou († 1640), syn Bohuchvala Berky z Dubé a Lipé.

1173.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádají o zaplacení podílu na provozu vodárny a potrubí, které vede vodu také do zámku Mělník. Jeho výměr, který pochází již z doby vlády Rudolfa II., činí 15 kop míšeňských grošů, k tomu uhlí a dříví na potrubí. Dále žádají, aby se chudině, škole a špitálu z důchodu zámku a panství peklo více chleba podle předešlých zvyklostí. Očekávají zjednaní nápravy.

Mělník nad Labem, 2. září 1620

SOkA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 105, sign. L 16, Kopíř městské rady 1619-1624, fol. 60v-61, česky

Panu Pětipeskýmu o vodárně.

Oznamujeme V[ashi] M[ilosti], že na vodárnu a ruraře, jemuž táž vodárna k správě poručena jest, veliký náklad vésti musíme, pročež, poněvadž i na zámek u potřeby z ní voda se vede, žádáme, že plat, jehož jest v sumě 15 kop, uhlí a dříví na trouby, což obě od předešlých držitelů panství mělnického dle nařízení J[ejich] M[ilostí] pánů radů komory v Království českém, na místě slavné paměti J[eho] M[ilostí] císaře Rudolfa,¹ stalého odvozovanou bylo, nad <k> 8 kop a 12 gr[ošů] miš[eňských] platu, který se k záduší z Vostrovu² prve vždycky odvozoval, ale od V[ashi] M[ilosti] ničehož toho až posavad se nestalo, nyní také odvést od prvu býti neráčíte.

Vedle toho oznamujeme také, že nám zprávu činí lidé chudí ve škole a špitále zůstávající, že proti prvnějšímu obyčeji, vedle kterého pro učinění jich ze dvou věrtelů mouky velké míry chléb se pekl a jim na tejdén dáván byl, nyní toliko ze dvou věrtelů mouky míry malé se péci dává. Přimlouváme se s pilností, poněvadž se tu chudých lidí dotýče, abyste toho, majíc je ve své laskavé paměti, při prvnějším způsobu a zvyklosti zanechati ráčili.

V tu naději přicházíme, že co tu tak při V[ashi] M[ilosti] vyhledáváme, vše tu k skutečnému vykonání přijde. My, etc. S tím, etc. Dat[um] 2. Septembris Anno 1620.

¹ Rudolf II. Habsburský (1552-1612), římský císař (1576-1612), český král (1576-1611), uherský král (1576-1608).

² Vostrov/Ostrov, místní název, původně ostrov mezi rameny Vltavy u soutoku s Labem, poblíž vsi Hořín, jihozápadně od Mělníka.

1174.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádají, aby se jeho poddaný Bohuslav Nepomucký dostavil k zápisu domu měšťanky Anny Jablonské do městských knih u jejich úřadu.

Mělník nad Labem, 2. září 1620

SOkA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 105, sign. L 16, Kopíř městské rady 1619-1624, fol. 61, česky

Panu Pětipeskýmu o Jablonskou.

Anna Jablonská,¹ souseda naše, předstoupivši před nás, stížila sobě do Bohuslava Nepomuckého² ze vsi Vrbna,³ že povolivši on spolu i s jinými nápadníky smlouvně a trhu již na místě pozůstavenému o dům Ejhnhartovský⁴ ležící mezi domem Daniela Střelec⁵ z jedné a domem naším radním ze strany druhé (v kterýž i větší díl peněz při obřadě našem purkmistrském již složila) před knihy naše městské, aby dostatečně v přičinnosti jeho a jiných spolunápadníků a prodavačů na takovej dům zápis se stal, dostaviti se nechce, žádajíce nás za toto k V[ashi] M[ilosti] přímluvné psaní.

¹ Anna Jablonská, měšťanka Mělníka nad Labem.

² Bohuslav Nepomucký, poddaný mělnického panství ze vsi Vrbno.

³ Vrbno, ves jižně od Mělníka na levém břehu Vltavy (Středočeský kraj), součást mělnického panství.

⁴ Měšťanský dům v Mělníku nad Labem.

⁵ Daniel Střelec z Lebenperka, mělnický měšťan, erbovník a majitel měšťanského domu.

I poněvadž věci spravedlivé vyhledává, za skutečné při tomž Bohuslavem Nepomukem V[áší] M[ílosti] nařízení, aby se k takovému zápisu dostavil tak, za souseda naše[ho] tou příčinnou s pilností se přimlouváme.

Jakož bychom, etc. Dat[um] 2. Septembris Anno 1620.

1175.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Vyhovují jeho přimluvě a propouští z vězení Maruši, manželku poddaného Jiřího Kokrhele. Činí tak navzdory tomu, že tento Pětipeského poddaný neurovnal svoji záležitost (patrně dluh) k několika termínům stanoveným Mělnickými. Jeho manželku, zatčenou jako rukojmí, propouští pouze pro zachování dobrého sousedství.

Mělník nad Labem, 2. září 1620

SOKA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 105, sign. L 16, Kopiař městské rady 1619-1624, fol. 61, česky

Panu Pětipeskýmu o Kokrhele.

Žádost a přimluvu V[áší] M[ílosti], kterou za Jiříka Kokrhele¹ činiti ráčíte, rádi bychom skutečně naplnili, ale poněvadž on, maje sobě od nás prve termíny jmenované, žádnému z nich zadosti až posavad nečiní, dáleji mu to pasírovati nám také možné není. Pokudž rukojmě hodné za sebe zastaví a ti se nám tím, že od něho aneb od nich termínům, které bychom jemu jmenovali, zadosti se stane, dostatečně zaváže, na přimluvu V[áší] M[ílosti] a pro ušetření dobrého sousedství, Maruše, Jiříka Kokrhele manželka, takového vězení bude moci býti osvobozena.

S tím, etc. Dat[um] 2. Septembris Anno 1620.

¹ Jiří Kokrhele, poddaný Šťastného Václava Pětipeského.

1176.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše hejtmanům Boleslavského kraje [Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku]. Vysvětlují, že pěchotu i jízdu svolanou na základě královských patentů odeslali ke krajskému mustruňku do Litoměřic, jelikož jejich město i větší část poddaných spadá tam.

Mělník nad Labem, 11. září 1620

SOKA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 105, sign. L 16, Kopiař městské rady 1619-1624, fol. 64-64v, česky

Odsvěčení hejtmanům kraje Boleslavského.¹

My, purkmistr a rada města Mělníka nad Labem,² známo činíme tímto listem naším, vůbec přede všemi a obzvláště, kdež toho potřeba ukazovati bude. Jakož jest jisté vyměření skrze patenty po krajích vyšlé od J[eho] M[ílosti] Kr[álovské] pána, pána nás všech

¹ Titulatura v korespondenci prokazuje, že Šťastný Václav Pětipeský vykonával úřad hejtmana Boleslavského kraje také od dubna 1620.

² Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), komorní město a panství, od srpna 1619 v držení Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

nejmilostivějšího se stalo, aby jeden každý z obyvatelům království tohoto Českého z lidí poddaných svých desátou osobu, z měst osmou, nicméně stav panský a rytířský sami osobně podle nejvyšší možnosti a města svobodná z statkův podzemských jistý počet koní do města krajského k mustruňku, kdež náleží, vypravili. Podle kteréhožto J[eho] M[ilosti] K[rálovské] nařízení tak jsme učinili a v tom ve všem náležitě se zachovali, poněvadž město Mělník v kraji Litoměřickém leží a my v témž kraji také větší díl lidí poddaných máme, že jsme lid pěší, což se ho nám tak od města i z poddaných vypraviti dostalo, tolikéž i jízda, do téhož kraje Litoměřického časně vypravili a komu náleželo, v moc uvedli. Pročež se toho před jich mi[los]ti pány, pány komisaře v kraji Boleslavském nařízenými tímto listem, k lepšímu vyrozumění odsvědčujeme.

A pro důvěření toho, pečeť města našeho jsme k tomuto listu přitisknouti dali. Jehož Dat[um] v Mělníce, v pátek po Narození Panny Marie léta 1620.

1177.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 11. září 1620

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 136, česky

Od pana Pětipeskýho v příčině pastev. Dodáno 11. Septembris Anno 1620.

1178.

Bohuslav Vostromířský z Rokytníka píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Oznamuje, že se po náležitých námluvách ožení s Annou Marií Šturmovou z Hyršfeldu, dcerou nebožtíka Adama Šturma z Hyršfeldu na Komofanech. Zve ho na svatbu, která se uskuteční v úterý 5. října 1620 v domě Strachoty Ostrovce z Královic na Starém Městě pražském zvaném „U Zlaté husy“. Žádá, aby přijel i s manželkou oznámeného dne do domu Jiřího Hendrycha z Frankenštejna u kláštera svaté Anny ve Starém Městě pražském v 18 hodin a odtud ho doprovodili společně s dalšími „pány a přáteli“ na svatební veselí. Zavazuje se službami a očekává odpověď.

Staré Město pražské, 12. září 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/14, fol. 104-105, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a Egrberku na Byšicích, Vobřiství a na Mělníce, J[eho] M[ilosti] K[rálovské] radě, panu švagru a bratru mému obzvláště milému.

Službu svou tvý milosti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane švagře můj zvláště milý. Zdraví a v něm jiného všeho dobrého přeji tvý milosti věrně rád.

Nečiním tvou milost tejna, že sem sobě z vůle a vnuknutí Pána Boha všemohoucího, též s radou pánův a přátel mých milých oblíbil k stavu s[vatéh]o manželství urozenou pannu Annu Mariji Šturmkou z Hyršfeldu,¹ dceru pozůstalou po dobré a vzácné paměti urozeném

¹ Anna Marie Šturmová z Hyršfeldu († po 1627), dcera Adama Šturma z Hyršfeldu na Komořinkách, manželka Bohuslava Vostromířského z Rokytníka (od 1620).

a statečném rytíři, panu Adamovi Šturmovi z Hyršfeldu a na Komořinkách.² Což na snažně a mé toho jak od osoby své, též vzáctných mých pánův a přátel, jakž i při též mé ze všeho světa nejmilejší, tak při Jich mi[lostech] páních přátelích a poručnicích jmenované panny vyhledávání, sem té laskavé zámluvy dosáhl, že jest mi od Jich mi[lostí] den jakž k přátelské odpovědi, též i Bohdá k šťastnému dodání k stavu s[vatéh]o manželství jmenován, ten outerej po svatém Michalu³ nejprve příštím v domě urozeného a statečného rytíře, pana Strahoty Vostrovce⁴ v Starém Městě pražském, slove U Zlaté husy.⁵ Za což tvou milost služebně a přátelsky žádám, že na týž den nahoře jmenovaný ke mně do lozumentu⁶ mého, do domu urozeného pana Jiříka z Frankenstein⁷ při klášteře s[va]té Anny⁸ v Starém Městě pražském k hodině 18 na celém orloji i s Její mi[lostí] paní manželkou⁹ přijeti a odtud spolu se mnou a jinými Jich mi[lostmi] pány a přáteli mými do domu nahoře oznámeného pana Vostrovce || k poctivosti mé jeti a mně se za jednoho pána a přítele postaviti ráčíš. Čehož já se tvý milosti všelijakými službami i jiným volným přátelstvím touž měrou odměňovati zakazuji. Odpovědi přátelské s vykonáním žádosti očekávati budu. S tím milost a láska Boží se všemi námi bejti a popříti našeho spolu v dobrém zdraví spolu shledání. Dat[um] v Starém Městě pražském 12. dne měsíce Septembris léta 1620.

*Tvý milosti volný a poslušný služebník zůstávám
Bohuslav Vostromírský z Rokytníka,¹⁰ m. p.*

² Adam Šturm z Hyršfeldu na Komořanech († po 1607).

³ Dne 5. října 1620.

⁴ Strachota Ostrovec z Královic na Borovsku († po 1623).

⁵ U Zlaté husy, dům v Dlouhé ulici, Staré Město pražské, v držení Strachoty Ostrovce z Královic (asi do 1623).

⁶ Lozument – obydlí, ubytování.

⁷ Jiří Hendrych z Frankenstein († po 1620), erbovník Starého Města pražského.

⁸ Klášter svaté Anny, klášter dominikánek ve Starém Městě pražském.

⁹ Johana Pětipeská ze Žlunic († 1650), od října 1617 manželka Šťastného Václava Pětipeského.

¹⁰ Bohuslav Vostromírský z Rokytníka na Košilově († po 1634), účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant, účastník saského vpádu (1631).

1179.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýs a Egrberku. Stěžují si, že poddaní ze vsi Rousov neprávem ohradili pastvy souseďící s vesnicemi Velký Borek a Velký Újezd, čímž porušili stará ustanovení, včetně nařízení a zákazu vydaného již císařem Rudolfem II. Pětipeský má včas zjednat nápravu, než dojde k projevu ještě větší neposlušnosti.

Mělník nad Labem, 20. září 1620

SOKA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 105, sign. L 16, Kopíř městské rady 1619-1624, fol. 65, česky

Panu Pětipeskému o pastva.

S[lužbu] v[zkazujeme], etc.

Vznesli na nás souseď naši, že [n]a opatření J[eho] M[ilosti], slavné a svaté paměti císaře Rudolfa¹ vyměření, též dáleji J[eho] M[ilosti] pana presidenta a rad komory Krá-

¹ Rudolf II. Habsburský (1552-1612), římský císař (1576-1612), český král (1576-1611), uherský král (1576-1608).

lovství českého v příčině společného bez překážky užívání pastev s Rausoveskými,² Boreckými³ a Oujezdeckými⁴ až do milostivé na to J[eho] M[ilosti] C[isařské] resoluci, poddaní rausovští nyní v nově ohradu, ano i plot na díle okolo nich sobě vzdělali a vrbinami vysadili a to vše na velikou škodu obce a sousedů našich, též také proti své vlastní nám podané suplikaci, že s námi na dobrém sousedství v těch příčinách zůstávají sobě vinšují a žádostivi jsou.

V kteréžto příčině za to V[aší] M[ilosti] žádáme, že týmž poddaným rausovským, aby takovou ohradu proti tomuž J[eho] M[ilosti] vyměření a Inhibici⁵ v nově učiněnou, též plot vzdělaný a vysazený zkopali a zbořili, takže by takovému jich předsevzetí zlému a nikda nebývalému přítrž časně učiněn byl. Nebo, nestane-li se toho, v pravdě jest se obávati, aby něco horšího (v čemž se i sousedé naši vomluvně činí) tou příčinou nevzniklo. Ale důvěřujeme se V[aší] M[ilosti], že to nařízením V[aší] M[ilosti] přetrhnouti ráčíte. Odpovědi, jak bychom sousedy naše zpravití mohli, žádáme. S tím, etc. Dat[um] 20. Septembris 1620.

² Rousov, zaniklá obec na východním předměstí Mělníka nad Labem (Středočeský kraj).

³ Velký Borek, ves na východním předměstí Mělníka (Středočeský kraj).

⁴ Velký Újezd, ves severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj).

⁵ Inhibice – úřední zákaz, překážka.

1180.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Opakovaně se přimlouvají za propuštění jejich poddaného Jana Tichoty z vězení pro dlužníky. Přikládají jeho suplikaci. Tichota je ochoten zaplatit. Zavazují se obdobnou službou.

Mělník nad Labem, [po 20. září 1620]

SOka Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 105, sign. L 16, Kopiář městské rady 1619-1624, fol. 65v, česky

Panu Pětipeskému.

Jan Tichota,¹ poddaný náš, jakého jest nám spisu podal, z příležitího porozuměti moci ráčíte. V kteréžto příčině za téhož poddaného našeho k V[aší] M[ilosti] se přimlouváme, že jeho z vězení, poněvadž plátce býti chce, propustiti poručiti ráčíte. Pro naši toho V[aší] M[ilosti] zase volnou odměnu. S tím, etc. Dat[um] v neděli po Památce s[va]té Lidmily, 20. Septemb[ris] léta 1620.

¹ Jan Tichota, poddaný města Mělník nad Labem.

1181.

Jan Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Zdraví strýce z vojenského ležení v Jihlavě. Přeje mu pevné zdraví, sám je celkem zdrav. Z novinek může pouze sdělit, že když leželo vojsko vrchního stavovského velitele Kristiána z Anhaltu v Jemnici, uherský útok jim způsobil ztráty 200 muškterýrů a zajal jejich velitele. Nejmenovaný kníže z Výmaru byl zasažen třemi ranami do brnění, jednou ranou do nohy a jednou do krku. Také mladý kníže (patrně Kristián mladší) z Anhaltu byl „prostřelen“. Dále informuje o tažení Anhaltovy armády ve směru Znojmo

– Jindřichův Hradec, kde se vojsko již přiblížilo k ligistické armádě vévody Maxmiliána Bavorského. Šíří se zvěsti, že zemřel císař. Prosí, aby Šťastný Václav vyřídil jeho otci Vodolanovi staršímu Pětipeskému, aby mu do pole odeslal slíbený kočár a matraci, neboť je nucen ležet na zemi jako pes. Prosí opakovaně také svého strýce, aby ho zásobil matrací, penězi či jakkoli jinak. Obává se, že jinak onemocní. Zavazuje se službou.

Jihlava, 22. září [1620]

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/2, fol. 85-86, česky¹

Urozenému a statečnému rytíři, pan((u)) Václavovi Šťasnému Pětipeskému z Chýš a Egrberku na Bysicích, Vobřívství, Bosyni, na zámku Mělnickém nad Labem, J[eho] M[ilosti] Královské rada a hofmaršál[e]k, panu strejci mému nejmilejšímu, k dodání na Mělník.

Služby své poslušné a ponížené vzkazují Vaší milosti, urozený a statečný rytíři, pane strejče můj nejmilejší. Zdraví od milého Pána Boha a při tom jiného všeho nejlepšího dobrého vinšující, přeji Vaší milosti na milým Pánu Bohu věrně poslušně rád. Nikoli jsem nemohl toho pomínouti, abych neměl Vaší milosti tímto svým kratičkým a nehodným psaním navštívit, kderak se ráčíte míti na zdraví vašnostiném. Já, chvála milému Pánu Bohu, jsem prostředně zdrav. Rád bych vašnosti nového něco psal, ale nevím, co taky, kromě, když pan nejvyšší² ležel v Jemnici,³ tehdá byli Uhři 2 stě musketýrů postínali a jejich hejtmana chytili a treřilo se k tomu, kníže z Vejmeru⁴ že dostal 2 rány a tři na zbroj, jedna skrze nohu a druhá skrze krk a kníže z Anhalta mladé⁵ také prostřeleno. I povídá, že bavorský kníže⁶ přineslo ordin((an))ci,⁷ když leželi nedaleko od Znojma,⁸ aby odtách, přeč a upřímo ku Praze, aby táhl, tehdá chtěl táhnouti k Najhausu⁹ a naši mu byli hrubě blízko, i tách zase k Světly¹⁰ zpádkem, takže se neví, kudy chce svou cestu míti. Někdeří počali mluvit, že by císař¹¹ umřel, ale není nic jistého. Prosím, račte se přimluvit ku panu otci¹²

¹ Obsah listu zpřístupnil A. SEDLÁČEK, *Hrady, zámky a tvrze* VIII, s. 146.

² Kristián z Anhaltu (1568-1630), kníže anhaltsko-bernburský, přední člen protestantské Unie (od roku 1608), vrchní velitel českých stavovských vojsk (1619-1620).

³ Jemnice, královské město jihozápadně od Třebíče (kraj Vysočina), od roku 1616 v majetku Jindřicha Zahrádeckého ze Zahrádek († 1627), stavovského direktora a defensora (1619), omilostněného po udělení pardonu. Armáda Kristiána z Anhaltu ležela v Jemnici mezi 17. zářím 1620, kdy vytáhla z Moravských Budějovic, a 20. zářím 1620, kdy přes Dačice dorazila do Jindřichova Hradce.

⁴ Patrně příslušník sasko-výmarského knížecího rodu. Vojenskou kariéru knížete Bernharda Sasko-výmarského (1604-1639) ve vojsku Arnošta z Mansfeldu operujícího na českém území dokládají prameny až od roku 1622.

⁵ Příslušník knížecího rodu z Anhaltu. Kristián mladší z Anhaltu (1599-1656) se později proslavil úspěšným manévrem v bitvě na Bílé hoře. Svého otce v tažení doprovázel; zmíněné stělné zranění by tedy musel přežít.

⁶ Maxmilián I. Bavorský (1573-1651), vévoda bavorský, kurfiřt bavorský (od 1623), vůdce Katolické ligy německých knížat (od 1609) a velitel ligistických vojsk.

⁷ Ordinance – též ordonance, vojenský rozkaz, předpis; ordonanc – vojenský posel.

⁸ Znojmo, královské město na jižní Moravě. Armáda Kristiána z Anhaltu zde ležela 14. září 1620.

⁹ Najhaus – Neuhaus, Jindřichův Hradec (Jihočeský kraj), poddanské město a rezidenční město pánů z Hradce (do 1604), následně Viléma Slavaty z Chlumu a Košumberka (1572-1652). Armáda Kristiána z Anhaltu dorazila do Jindřichova Hradce 20. září 1620.

¹⁰ Světlá nad Sázavou, město a panství severozápadně od Havlíčkova Brodu (kraj Vysočina), v držení Jana Rudolfa II. Trčky z Lipy (držba Světlé 1604-1634).

¹¹ Ferdinand II. Habsburský, též Štýrský (1578–1637), rakouský arcikníže a štýrský vévoda (1590-1637), český král (od 1617), uherský král (od 1618) a římský císař (1619-1637).

*o ten kočárek a o nějaký madraci, nebo musím jako pes dycky na zemi ležeti a sobě sám všecko kupovati. Tak kdybych měl kočárek, techdá bych neníčko mohl sobě v Jihlavi¹³ voves koupiti, takže bych nemusil po tom teplém [?] platiti. Prosím, vašnosti, můj nejmi-
lejší pane strejče, račte mě taky něčím fedrovati,¹⁴ kdyby Pán Bůh mě ráčil trestati nemo-
cí, techdá jako pes mušel bych ležeti. Ani malého peníze, ani kočárku, ani madraci ne-
mám. I prosím, vašnosti, pro Pána Boha, račte se sami nade mnou slitovati a mě něčí[m]
fedrovati. Chci se Vaší milosti zase dnem i nocí na svých nehodných službách a modlit-
bách až do smrti odsloužiti. Prosím, račte panu otci také říci o ty koleša a o ty madraci,
ani kožichu nic nemám a v poli již zima. I prosím, račte mě sobě poníženého míti a něčím
fedrovati. S tím vašnost ochranu Boží poroučím. Datum v Jihlavi¹⁵ 22. Septembris.*

*Služebník do smrti vašnostin poslušný
Jan Pětipeský¹⁶*

¹² Vodolan starší Pětipeský z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích († asi 1640), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, hejtman Slánského kraje za rytířský stav (1612-1613 a 1614-1615), výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant.

¹³ Jihlava, krajské město, horní město od 13. století, v předbělohorské době s převahou německého a později luteránsky orientovaného obyvatelstva.

¹⁴ Fedrovat – podporovat, též poskytnout, zásobit, přispět.

¹⁵ Jihlava, krajské město.

¹⁶ Jan Pětipeský z Chýš a Egrberku († po 1620), syn Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích.

1182.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 26. září 1620

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 136, česky

N. 6

Od pana Pětipeského, v příčině pastev. Dodáno 26. Septembris Anno 1620.

1183.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 28. září 1620

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 136, česky

N. 7

Od pana Pětipeského, v příčině propuštění z poddanosti Matouše, syna Vavřiniclův z Michalovic.¹ Dodáno 28. Septembris Anno 1620.

¹ Matouš Vavřinclů, poddaný města Mělník nad Labem ze vsi Michalovice.

1184.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem.

[Byšice], 1. října 1620

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 136, česky

N. 9

Od pana Pětipeského, v příčině p[ani] Anny Wachtlové.¹ Dodáno 1. Octobris Anno 1620.

¹ Anna Wachtlová, měšťanka Mělníka nad Labem.

1185.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 1. října 1620

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 136, česky

N. 10

Od p[ana] Pětipeského, v příčině opravení cest. Dodáno 1. Octobris A. 1620.

1186.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 9. října 1620

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 136v, česky

N. 1

Od p[ana] Pětipeského v příčině Bernharta Zámečníka,¹ Jana Šalera,² sousedův zdejších, a Kašpara Řezníka,³ poddaného z Michalovic.⁴ Dodáno 9. Octobris A. 1620.

¹ Bernhard Zámečník, mělnický měšťan.

² Jan Šaler, mělnický měšťan.

³ Kašpar Řezník, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Michalovice.

⁴ Michalovice, ves na pravém břehu Jizery západně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj).

1187.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 9. října 1620

SOKA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 136v, česky

N. 2

Od p[ana] Pětipeského, etc., v příčině Bartoně Krejčího,¹ poddaného obce zdejší. Dodáno 9. Octobris A. 1620.

¹ Bartoň Krejčí, poddaný města Mělník nad Labem.

1188.

Kristof Köler píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Na Pětipeského žádost nechal zavřít Martina Skálu, který sloužil pod jeho praporcem. Plnomocný

list k tomu doručil Skálův otec Matěj ze vsi Hořín, poddaný Pětipeského. Martin Skála se podle Pětipeského vzkazu dopustil vážných zločinů. Ponechává na vůli Pětipeského, jak s uvězněným dále naloží.

Ústí nad Labem, 12. října 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/8, fol. 113, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, Vobříství a zámku Mělnickém nad Labem, J[eho] M[ilosti] Krá[lovské] rada, dvoru J[eho] M[ilosti] v Království českém maršálek a hejtman kraje Bolislavského. Panu mně laskavě přívětivému. Jeho M[ilos]ti k dod[ání].

Vaší M[ilos]ti, urozený a statečný rytíři, pane mně laskavě přívětivý, podli mých povolných služeb Vašich M[ilos]ti dobrého zdraví i jiného všeho dobrého přeji věrně rád.

Jakož jest Vaší M[ilos]ti plnomocenství poddanýmu svému Matějovi Skálovi¹ ze vsi Hořínu² z příčiny syna svého Martina Skály,³ též poddaného Vaší M[ilos]ti, kterýž proti Vaší M[ilos]ti velkých a nenáležitých věcí se dopustil, dáti ráčili, aby týž Matěj Skála, kdež by syna svého dosáhnouti mohl, se s ním ujistiti dal, jakž týž plnomocenství dáleji svědčí. I poněvadž často jmenovaný Matěj Skála toho svého syna Martina Skálu zde pod praporcem mým postihl a mně takovou [o]sobu od Vaší M[ilos]ti dané plnomocenství ukázal, podli kteréžto Vaší M[ilos]ti žádosti jsem se zachoval a jmenovaného Martina Skálu vězením opatřiti dal. Co Vaše M[ilos]t s ním činiti (ač toho na odporu jest) chtíti ráčí, při vůli toho Vaší M[ilos]ti pozůstavuji, toho jsem Vaší M[ilos]ti pro zprávu tejna učiniti nechtěl. Milost Boží s námi bejti rač. Dat[um] v městě Oustí nad Labem⁴ 12. Octobris léta 1620.

*Kristof Köler z města Oustí,⁵
nařízený hejtman nad jedním praporcem pěchoty z kraje Litoměřického*

¹ Matěj Skála, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Hořín.

² Hořín, ves a barokní zámek západně od Mělníka (Středočeský kraj), součást mělnického panství.

³ Martin Skála, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, syn Matěje Skály ze vsi Hořín.

⁴ Ústí nad Labem, krajské město, na straně stavovského povstání (1618-1620).

⁵ Kristof Köler, hejtman pěšího praporce vypraveného z Litoměřického kraje během stavovského povstání (1620).

1189.

Regest. Šťastný Václav Pětipeský píše purkmistrovi a radě města Mělník nad Labem. [Byšice], 13. října 1620

SOkA Mělník, AM Mělník, inv. č. 96, sign. L53, Regestář došlých listů 1614-1629, fol. 137, česky

N.7

Od p[ana] Pětipeského, v příčině Jana Vítkovského,¹ poddaného obce zdejší [z] Dolejších Přívor.² Dodáno 13. Octobris A. 1620.

¹ Jan Vítek, poddaný Mělníka nad Labem ze vsi Dolní Přívory.

² Dolní Přívory, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v držení rytířského rodu Vančurů z Řehnic (1555-1604) a následně města a panství Mělník.

1190.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Odmítají, že by jisté stížnosti Pětipeského poddaného Víta Socholupa byly oprávněné. Jmenovaný se totiž dovolával slyšení mimo stanovený termín, proto nebyli povinni s ním jednat. V záležitosti tohoto sporu odesílají Pětipeskému obranné listy měšťanů Jana Hofmana a Anny Wachtlové a žádají, aby s nimi Vít Socholupa seznámil.

Mělník nad Labem, 14. října 1620

SOKA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 105, sign. L 16, Kopiář městské rady 1619-1624, fol. 68, česky

Panu Pětipeskému odpověď.

Vít Socholup,¹ poddaný Vaší milosti, aby sobě co do nás spravedlivě stěžovati mohl, toho ukázati moci nebude, nebo my, poněvadž se tehdáž stavěl, když sročen nebyl, nevědouc o přítomnosti jeho, na něj jsme volati nemohli a také povinni nebyli.

Kde se pak dotýče Jana Hofmana² a Anny Wachtlový,³ jakých obran proti stížnosti předjmenovaného Socholupa společně užívají, z odpovědi jejich vnitřní vyrozuměti moci ráčíte.

Žádáme, že tuž odpověď jejich poddaném[u] V[áš] M[ilosti], aby se věděl, čím zpravit, ve známost uvéstí ráčíte. S tím, etc. Dat[um] ve středu po Památce s[vatéh]o Maximiliána, 14. Octobris Anno 1620.

¹ Vít Socholup, poddaný mělnického panství a Šťastného Václava Pětipeského.

² Jan Hofman, poddaný města Mělník nad Labem.

³ Anna Wachtlová, měšťanka Mělníka nad Labem.

1191.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Dostali zprávy, že by Pětipeský údajně bránil jejich děkanovi svobodně kázat v kostele v Zaboří, jenž spadá pod jejich kolaturu. V tomto ohledu odkazují na znění stavovského recesu, k jehož dodržování se nadále zavazují. Dále připomínají zaplacení podílu na údržbě vodárny a potrubí vedoucího vodu také na zámek Mělník. Odkazují na list z 2. září 1620. Doufají, že Pětipeský dostojí starým zvyklostem a zaplatí. Očekávají odpověď.

Mělník nad Labem, 14. října 1620

SOKA Mělník, Archiv města Mělník, inv. č. 105, sign. L 16, Kopiář městské rady 1619-1624, fol. 68v, česky

Panu Pětipeskému v příčině Zaboří,¹ voráře a platu z Vostrovu² k záduší náležejícímu.

Domnívali jsme se, že pro nějakou nelibost do osoby pana děkana našeho v kostele zábořským služby Boží jemu vykonávati brániti ráčíte, ale poněvadž toho, jak v jistotě zpravení jsme, ničehož nebylo a není, žádáme V[áš] M[ilosti] sousedsky, abyste nás při

¹ Zaboří, farní ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj).

² Vostrov/Ostrov, místní název, původně ostrov mezi rameny Vltavy u soutoku s Labem, poblíž vsi Hořín, jihozápadně od Mělníka.

reversu od J[ejich] M[ilosti] všechněch tří pánů stavů Království tohoto českého na onen čas nám daném, též i při způsobu prvnějším, vedle kterého děkanové naši v předjmenovaném kostele slovem Božím a svátostmi velebnými bez všelijaké překážky posluhovati, zůstaviti ráčili.

Nebo my, jakož jsme se v tom prve vždycky ohlašovali a posavad ohlašujeme, nic, co by tak na újmu týž collatury³ zábořské vztahovati se mohlo, a ani vyhledávati proti reversu nemíníme.

Pod tím také dáleji k laskavé paměti V[aší] M[ilosti] přivozujeme psaní naše, jehož jest datum ve středu po památce stětí svatého Jana⁴ léta tohoto přítomného, které jsme V[aší] M[ilosti] učinili v příčině platů některých a dříví, což vše prve vždycky od přededšlých pánů mělnického panství držitelů vždycky, jako 15 kop míš[eňských] na pomoc ruraři, kterež z vodárny naší na zámek také vodu vede a pouští, mimo ti[ch] 8 kop 12 gr[ošů] míš[enských] z ostrovu k záduší, dříví pak, o němž dotknutí na trouby k týž vodárně, žádající V[aší] M[ilosti] šetrně za nařízení, aby i nyní nám a obci naší to odvedeno bylo.

Jakož i v tu celou naději přicházíme, že proti tomu, poněvadž to prve bylo, býti neráčíte. Načež odpovědi oučinnivé od V[aší] M[ilosti] očekávati budeme. S tím, etc. Dat[um] v městě Mělnice nad Labem ve středu po památce s[vatéh]o Maximiliána, 14. Octobris Anno 1620.

³ Kolatura, kollatura – farnost, farní obvod (správa více farností při nedostatku kněží).

⁴ Dne 2. září 1620.

1192.

Purkmistr a rada města Mělník nad Labem píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Domnívali se, že mezi ním a děkanem zábořského kostela vzniklo nepřátelství. Avšak pokud tomu tak není, pro zachování dobrého přátelství připomínají, že mají zájem na dalších bohoslužbách slova a svátostech v dané kolatuře, stejně jako na dodržení stavovského recesu ohledně vykonávání církevních obřadů. Dále připomínají zaplacení podílu na údržbě vodárny a potrubí vedoucího vodu také na zámek Mělník. Odkazují na list z 2. září 1620. Doufají, že Pětipeský dostojí starým zvyklostem a zaplatí. Očekávají odpověď.

Mělník nad Labem, 16. října 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/17, fol. 63-64, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egrbergku na Byšicích, Bosyni, Vobřiství a zámku Mělnickém nad Labem, Jeho mi[los]ti královské radě, dvoru jeho mi[los]ti v Království českém maršálku a hejtmanu kraje Bolešlavského. Panu nám v dobrém sousedství laskavě příznivému.¹
(Dodáno 22. [Octo]bris A. 1620.)²*

¹ Jde o plné znění listu, jehož zkrácený obsah byl zaznamenán v kopiáři úřadu purkmistra a rady města Mělník nad Labem. Srov. předchozí list č. 1191.

² Autograf patrně úředníka Šťastného Václava Pětipeského.

*Službu naši vzkazujeme V[ashi]. M[ilosti]., urozený a statečný rytíři, pane nám v dob-
rém sousedství laskavě příznivý. Zdraví a při něm jiného všeho nejlepšího dobrého přeje-
me V[ashi]. M[ilosti]. upřímně a věrně rádi.*

*Domnívali jsme se, že pro nějakou nelibost do osoby pana děkana našeho v kostele
zabořském³ služby Boží jemu vykonávati brániti ráčíte, ale poněvadž toho, jakž v jistotě
zpraveni jsme, ničehož nebylo a není, žádáme V[ashi]. M[ilost]. susedsky, abyste nás při
recessu⁴ od jich mi[los]tí všechněch tří pánův stavův království tohoto Českého, na to na
onen čas nám daném, aby totiž vedle prvnějšího způsobu a zvyklosti děkan náš
v předjmenovaném kostele slovem Božím a svátostmi velebnými bez všelijaké překážky
posluhovati mohl, zůstaviti ráčili. Nebo my, jakož jsme se na tom prve vždycky ohlašovali
a až posavad ohlašujeme, ničehož, co by tak na újmu týž colatury⁵ zabořské vztahovati se
mohlo, nevyhledáváme a ani proti recessu vyhledávati nemíníme. Pod tím také dáleji
k laskavé paměti V[ashi]. M[ilosti]. přivozujeme psaní naše, jehož jest dat[um] v středu po
památce Stěti svatého Jana,⁶ 2. Septembris léta tohoto přítomného, které jsme v příčině
platův některých a dříví V[ashi]. M[ilosti]. učinili, což vše od předešlých držitelův panství
mělnického vždycky prve odvozováno bývalo, jako nejprve 15 kop míš[enských] na pomoc
ruraři,⁷ který z vodárny naší na zámek taky vodu vede a pouští, též 8 kop 12 g[rošů]
míš[enských] z Vostrovu,⁸ jehož také v držení zůstávati ráčíte, k záduší, mimo to dříví na
troubu k týž vodárně, jichž namnoze potřebujeme, žádáme také i nyní V[ashi]. M[ilosti].
šetrně za nařízení, aby, co tak prve odvozováno bývalo a od V[ashi]. M[ilosti]. zadrženo
jest, nám a obci naší odvedeno bylo. || Jakož i v tu celou naději přicházíme, že proti tomu
býti neráčíte. Načež odpovědi brzské a oučinnivé od V[ashi]. M[ilosti]. očekávati budeme.
S tím se V[ashi]. M[ilosti]. na všem dobře míti vinšujeme. Dat[um] v městě Mělnice nad
Labem⁹ v pátek na den památky s[vatěh]o Havla, 14. dne měsíce Octobris léta Páně
1620.*

Purgmistr a rada města Mělníka nad Labem¹⁰

³ Zábोří, farní ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj).

⁴ Reces, též recess – smlouva odstupní, činící ústupek od původního ujednání.

⁵ Kolatura, též kollatura – farnost, farní obvod (správa více farností při nedostatku kněží).

⁶ Dne 2. září 1620.

⁷ Rurař – správce potrubního vodovodu.

⁸ Vostrov/Ostrov, místní název, původně ostrov mezi rameny Vltavy u soutoku s Labem, poblíž vsi Hořín, jihozápadně od Mělníka.

⁹ Mělník nad Labem, okresní město a zámek (Středočeský kraj), komorní město a panství, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku.

¹⁰ Obsazení purkmistra a rady města Mělník nad Labem v roce 1620 s odkazy na prameny přibližuje J. KILIÁN (ed.), *Martin Prušek z Prušova*, s. 30-32.

1193.

Fridrich Smolík ze Slávic píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přátelsky napsal Pětipeskému, že mu byl postoupen dluhopis na 1 400 kop míšeňských grošů. Nabízel mu odklad splátky, avšak protože Pětipeský neodpověděl, pochopil, že mu peníze složí i s úrokem. Přátelsky žádá, aby tak skutečně učinil, neboť právě v Praze potřebuje hotovost.

[Praha], 19. října 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 70, česky

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerberku na Byšicích, Bosyni, Vobříství a zámku Mělníku, J[eho] M[ilosti] K[rálovské] radě, dvoru J[eho] M[ilosti] v Království českém maršálku a hejtmantu kraje Boleslavského, panu švakru mému vzláště milému, dán bud'.

Službu svou vzkazuji, urozený a statečný rytíři, pane švakře můj vzláště milý. Zdraví i jiného všeho dobrého přeji vám věrně rád. Učinil sem vám přátelský psaní, oznamujíc vám, že sobě mám jistotu¹ na 1 400 kop míš[eňských] i s ourokem postoupenou, a pokudž byste chtěli déle takovou sumu za sebou jmiti, abyšte mi jistotu obnovili a přejistili. Na kteréžto psaní žádné odpovědi jsem nedostal. Jest to mi snadný rozum, že nepotřebujíc takové sumy déle za sebou mít, že mi takovou sumu i s ourokem odvedete a dáte. Začež přátelsky žádám, že tak učiníte a mně takovou sumu k mé nyní důležité potřebě poručíte odvísti a vyčísti i s ourokem, nebo nahotový kroše musím zde v městech pražských zůstaviti a utratiti. Což věřím, že tak učiníte. S tím milost Boží rač s námi bejti se všemi. Dat[um] z domu mého v pondělí po svatým Havle léta 1620.

Fridrich Smolík z Slávic²

¹ Jistota – dlužní úpis.

² Fridrich Smolík ze Slavic na Mokropsech a Vonoklasích († 1620), účastník stavovského povstání.

1194.

Kašpar Uzlar z Krancperku píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egerberku. Oznamuje, že na Pětipeského žádost mu opatřil sud soli v ceně 8 kop a 50 míšeňských grošů. Měl ho sice připravený pro jiného známého, avšak posílá jej Pětipeskému po řůze z Prahy. Sud byl sice drahý, avšak je větší než obvykle. V Praze je velké pozdvižení pro nedostatek soli a její cena roste. Zavazuje se službami.

Praha, 22. října 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/12, fol. 70, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Egerperku na Byšicích, Bosyni, Vobříství a zámku Mělnickém nad Labem, J[eho] M[ilosti] K[rálovské]. radě, dvoru J[eho] M[ilosti] v Království českém, maršálku a hejtmantu kraje Boleslavského, panu mně laskavě příznivému, k dodání.

Službu svou povolnou vzkazuji V[áš]i M[ilos]ti, urozený a statečný rytíři, pane z Chýš a z Egerbergku, etc., pane mně laskavě příznivý. Téhož zdraví a v něm jiného všeho dobrého i spasitedlného, od Pána Boha vinšující, upřímně věrně rád přeji. Podle toho sem psaní V[áš]i M[ilos]ti odeslanému, co v sobě obsahujíc, zavírá, vyrozuměl. Totižto abych V[áš]i M[ilos]ti ku potřebě jednu prostici¹ soli zde v Praze koupil a ji po dodateli téhož psaní a příležitostě řůze odeslal. I ačkoliv nyní zde sůl velice <...> pro hrubý nedostatek již to skůro nelze dostati, vzáctná, ano i drahá jest. Však nicméněji sem v též potřebě a žádosti V[áš]i M[ilos]ti oslyšeti nijakž nemohl a touž jednu prostici soli, kterážto měla se

¹ Prostice, bečka soli – míra soli na sud (v dutém objemu asi 87 litrů).

dostati skrze mé objednání, tolikéž jednomu vzácnému pánu, sem ji zatím k sobě pro spěšnější fedru² přivésti a témuž vyslanému V[áší] M[ilos]ti na vůz naložiti dal. A jest také větší, nežli jiné ty obyčejný prostice bejvají, dobře o půl druhé neb dvě čtvrtce,³ kteréžto obyčejný prostice nyní tohoto času hůře ani peníze jináč nedají, nežli za 8 kop 50 gr[ošů] miš[eňských], ale takové tyto větší, jakož tato jest, sou draší skůro o 1 kopu miš[eňských]. Kteroužto sem tak nyní na spěšně pro nepřítomnost ouředníka neb písaře solního dokonale stržiti nemohl a jest také i slanější, nežli ty obyčejný, nežli pak se, dá Pán Bůh, dnes nebo zejtra s nima shledám, ji ztržiti, ano i zaplatiti, též V[áší] M[ilos]ti o tom buďto oustně nebo skrze psaní v známost uvésti nepominu. A jest veliký pokřik i nedostatek zde v Praze strany soli. S tím, jsouce každého času hotov službami svejmi, V[áší] M[ilos]t Pánu Bohu přitom v jeho svatou Božskou milost a Ochranu poručena činím. Dat[um] na pospěch v Praze ve čtvrtek po s[vaté]m Lukáši léta 1620.

V[áší] M[ilos]ti V[ždy]. V[olný].
Kašpar z Krantzperku⁴

² Fedru² (z něm. die Förderung) – podpora, pomoc, příspěvek.

³ Čtvrtce – dutá míra o objemu asi 5,8 litru.

⁴ Kašpar Uzlar z Krancperku († po 1620), měšťan Nového Města pražského, ve službách Šťastného Václava Pětipeského.

1195.

Jan Ledecký z Granova píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Přimlouvá se, aby Pětipeský propustil výhostním listem své poddané a kmetičny Evu Šedivou ze vsi Borek a Annu Mlynářovou z Byšic, které se chtějí provdat za jmenované poddané panství Brandýs nad Labem pod jeho správou. Přestože na první přátelskou žádost Pětipeský již odpověděl záporně, přimlouvá se znovu, neboť jde o manželské sňatky, tím pádem o boží vůli, a zároveň o prospěch královských komorních panství. Zavazuje se obdobnou službou. Očekává odpověď.

Brandýs nad Labem, 24. října 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/9, fol. 13-14, český

Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Ergbergku na Byšicích, Bosyni, Vobříství a Zámku Mělnickém, vše nad Labem, Jeho milosti Královské radě, dvoru Jeho mi[los]ti v Království českém maršálku a hejtmanu kraje Boleslavského, panu a patronu mně laskavě a dobrotivě příznivému, k dod[ání].

Službu svou povolnou Vaší M[ilos]ti vzkazují, urozený a statečný rytíři, pane a patrone mně laskavě a dobrotivě příznivý. Zdraví i jiného všeho dobrého, od Pána Boha vinšujíc, přeji Vaší M[ilos]ti věrně a upřímně rád.

Nepřestávají až posavad toho při mně Jeho milosti Královské pána, pána našeho nejmilostivějšího poddaní ku panství Brandejskému¹ a k mé správě přináležející, Duchek Holc² ze vsi Konětopy³ a Matěj Pečenka⁴ ze vsi Kochánků,⁵ aby mohla Eva,⁶ dcera ne-

¹ Brandýs nad Labem (Středočeský kraj), královské komorní město a panství, pod správou hejtmána Jana Ledeckého z Granova na Dehtářích (1615-1620).

² Duchek Holc, poddaný panství Brandýs nad Labem ze vsi Konětopy.

boštika Šedivého ze vsi Borku,⁷ Duchkovi Holcovi a Anna,⁸ zůstala dcera neboštika Adama Mlynáře z měst[ečka] Byšic,⁹ Matějovi Pečenkovi se za manželku dostati a na grunty J[eho] milosti královské panství Brandejského, týž obě dvě osoby kmetičny¹⁰ a poddaný Vaší M[ilos]ti, listem zhostním¹¹ propuštěny býti, snažně vyhledávati. I přivozuji sobě na paměť, že sem nedávno pominulých dnův o propuštění jmenovaných osob byl Vaší M[ilos]ti psaní šetrné s přímlovou svou učinil a na něj od Vaší M[ilos]ti zase odpovědi, že ráčíte proti tomu býti, když se[m] z druhé strany vyřízení dosáhl [!].

I poněvadž pak Vaší M[ilos]ti, mně laskavě a dobrotivě příznivý pane a patrone, též poddaný J[eho] M[ilosti] královské větci slušně a samým Pánem Bohem nařízené vyhledávají, nikoliv nemohu žádosti jich mnohých oslyšeti, tak činíc, a k Vaší M[ilos]ti za to služebně žádám, že se ráčíte tak laskavě a dobrotivě nakloniti a též jmenované osoby, kmetičny a poddaný Vaší M[ilos]ti, povolic je J[eho] M[ilosti] K[rálovské] poddaným za manželky, listem zhostním <š> i se vši jim náležející spravedlnosti z poddanosti na grunty J[eho] M[ilosti] K[rálovské] panství Brandejského a pod správu mou propustiti poručiti ráčíte. A což tu koliv k této mé šetrné a služebně přímlově a jich veliké prosbě učiniti ráčíte, já se toho nepominu Vaší M[ilos]ti zase každého času k zalíbení příjemně odsluhovati. Odpovědi s naplněním této mé žádosti od Vaší M[ilos]ti očekávati budu. A na všem se dobře a šťastně od Pána Boha jmiti vinšuji. Datum na Brandejse v sobotu po svatém Lukáši léta 1620.

Vaší M[ilos]ti povolný a hotový služebník
Jan Ledecký z Granova a na Dehtářích,¹²
J[eho] M[ilosti] K[rálovské] hejtmán
panství Brandejského, Benátského, Lyského a Přerovského

³ Konětopy, ves východně od Neratovic (Středočeský kraj) v sousedství Byšic, součást komorního panství Brandýs nad Labem.

⁴ Matěj Pečenka, poddaný komorního panství Brandýs nad Labem ze vsi Kochánky.

⁵ Kochánky, ves jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), součást komorního panství Brandýs nad Labem.

⁶ Eva Šedivá, kmetična, poddaná Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Borek.

⁷ Borek, ves západně od Brandýsa nad Labem (Středočeský kraj), součást komorního panství Brandýs nad Labem.

⁸ Anna Mlynářová, kmetična, poddaná Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice.

⁹ Byšice, městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), v držení Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623).

¹⁰ Kmetična – dceranebo manželka kmeta, poddaného sedláka.

¹¹ Zhostní list – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti.

¹² Jan Ledecký z Granova na Dehtářích († po 1620), hejtmán komorních panství Brandýs nad Labem, Přerov a Lysá nad Labem (asi 1615-1620).

1196.

Jan mladší Varlejš z Bubna píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Plní svůj slib a posílá zprávy o situaci z Prahy. Včerejšího dne dorazil král Fridrich Falcký. Jan mladší z Bubna s královskými rejтары zůstává u Hvězdy. Táhnou tam tři praporec knechtů pro posílení. Ležení vojska se posunulo k Berounu. Hrabě Jindřich Matyáš z Thurnu je také přítomen. O nepříteli se dozvěděli, že vytáhnul na Plzeň. Neví se, kam potáhne potom, zda k Rakovníku, ke Slanému či jinam. To se zatím bedlivě pozoruje. Král nezůstane dlouho, pojedě opět do ležení.

Praha, 25. [října] 1620

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/5, fol. 84, česky

*Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a z Ekrberku, mému zvláště důvěrně milému panu švakru, k dodání na zámek Mělník.
(Poslu dáno [...] 5 krejcarů.)¹*

Služba má Tvé mi[los]ti upřím[n]á až do hrobu, můj důvěrně obzvláště milej pane švagře a bratře. S žádostí od Pána Boha vše[h]o dobrého. Nechtěl sem toho pomínouti Tvou mi[los]t skrze toto psaní navštívit. Podle toho Tvé mi[los]ti dle své zámluvy oznamuji, že Jeho Mi[los]t Krá[lovs]ká² ráčil včera do Prahy přijeti a my, rejtaři Jeho Mi[los]ti, comfoirovali³ a zůstávají do další ordinanti⁴ u Hvězdy⁵ ležeti. Těž 3 praporce knechtů sem táhne pro lepší rád. Naše ležení se podalo k Berounu.⁶ Pan hrabě z Turnu⁷ též zde jest. O nepříteli praví, že se hnul za Plzeň.⁸ Neví se, kde se bude chtíti vrci,⁹ zda-li k Rakovníku,¹⁰ nebo k Slanému,¹¹ anebo kde. Na to se dává pozor. Jeho Mi[los]t královs]ká zde neráčí dlouho zůstávati, nýbrž zase do ležení jeti. A tak sem nemohl pomínouti Tvé mi[los]ti oznámiti. S tím milost Pána Boha rač bejti s námi. Datum v městech pražských 25. [...]¹² léta 1620.

*Tvé mi[los]ti k službě
Jan m[ladší] z Bubna¹³*

¹ Autorství přípisu neurčeno, patrně se jedná o úředníka hejtmanského úřadu v Mělníku nad Labem.

² Fridrich V. Falcký (1596-1632), falcký kurfiřt (1610-1623), vůdce protestantské Unie a král český (1619-1620).

³ Patrně ve významu „doprovázeli“ či „zajišťovali pohodlí“.

⁴ Do dalšího rozkazu.

⁵ Hvězda, královs]ká obora (od roku 1530) a renesanční letohrádek na Bílé hoře vystavěný arciknížetem Ferdinandem Tyrolským (1555-1558), západně od Prahy (Praha-Liboc, Praha 6).

⁶ Beroun, okresní město (Středočeský kraj), královs]ké město, účast ve stavovském povstání (1618-1620).

⁷ Jindřich Matyáš hrabě z Thurnu (1567-1640), rytmistr českého jízdního pluku vypraveného proti Turkům a Bočkajovcům (1604-1605), karlsštejnský purkrabí (1611-1617, 1619-1620), dvorský sudí (1617-1618), čelní představitel protihabsburské opozice, generál lajtnant stavovského vojska (1618-1620), vrchní velitel stavovského vojska od 1. května 1620.

⁸ Plzeň, krajské město, královs]ké město, během stavovského povstání obsazeno Petrem Arnoštem z Mansfeldu (od 21. listopadu 1618 do března 1621). Spojené císařsko-ligistické vojsko odtáhlo od Plzně k Rakovníku 21. října 1620 – srov. J. JANÁČEK (ed.), *Pavel Skála ze Zhoře. Historie*, s. 299 an.

⁹ Vrci se – vrhnout se (někam), vojensky vytáhnout.

¹⁰ Rakovník, okresní město (Středočeský kraj), královs]ké komorní město, dějiště posledního střetu před Bilou horou (bitva u Rakovníka 27. října – 6. listopadu 1620).

¹¹ Slaný, královs]ké město severně od Kladna (Středočeský kraj), středisko historického Slánského kraje, v předbělohorské době charakteristické převahou nekatolického obyvatelstva.

¹² Vynecháno.

¹³ Jan mladší Varlejš z Bubna na Závřší (1570-1635), evangelický rytíř a válečník, účastnil se protitureckých a protibočkajovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generálvachtmistr stavovského vojska (jmenován 25. května 1618).

1197.

Adam Zapský ze Zap píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Děkuje za poslaného chrta. Váží si takového přátelství, které mu Pětipeský prokazuje i v jeho pokročilém věku.

Praha, [po 8. 11. 1620]

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/16, fol. 9, česky

Urozenému statečnému rytíři a mému zvláště milému panu synu a ujci, panu Václavovi Šťastné[mu] Pětipeskému z Chýš a z Egrberka a na Byšicích.

((Od pana Adama starýho Zabskýho,¹ děkuje z odeslaného chrta.))²

Službu svou vzkazují, urozený, můj zvláště milý pane synu a ujče. Zdraví, při tom všeho nejlepšího tvý [milosti] se všemi vašimi [...] věrně přejí a za dlouhý časy vinšují. Přitom, že ste mi z lásky přátelské toho chrta dali a po poslu svým poslali, vděčně jej přijímajíc, vám z toho přátelsky děkuji a zase mne máte míti ve všem mně možné[m] volného a hotového přítele starého. Nebo se takovými někými přáteli, kteří mi lásku od sebe v mých starých letech ukazují, hrubě těším. Tak váš zůstává[m]. Milost Pána Boha rač dále s námi býti. Dán v domě mém pra[ž]ském v outerý večer.

Adam Zap na Dubci,⁴ m. p.

¹ Adam Zapský ze Zap na Dubči a Kyjích († 1626), účastník stavovského povstání.

² Autograf Šťastného Václava Pětipeského.

³ Odtrženo.

⁴ Adam Zapský ze Zap na Dubči a Kyjích († 1626).

1198.

Jiří Vilém Sezima z Ústí píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Žádá o sdělení, bude-li doma či ne. Rád by ho navštívil a osobně s ním promluvil o jisté věci. Připíjí mu na zdraví velkou sklenici vína. Vzkazuje pozdravy Mikuláši Trmalovi z Toušic.

Bez místa, [před 1621]

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/11, fol. 37, česky

[Bez adresy]

+ S[lužbu]. I můj nejmilejší pane bratříčku, prosím, že mi oznámíš, doma-li ty dny budeš, či-li nic. Chtěl bych sám k tobě naschválně přijeti a tebe navštívití a s tebou sám rozmluviti strany toho jistého věcí a tobě jednu nebo dvě sklenice vína připítí. A já ti nyníčko pro zdraví mý nejmilejší <a játi> velikou sklenici vína připíji. A prosím, že moji splníš a připíješ panu Mikulášovi Trmalovi¹ pro zdraví jeho nejmilejší. [Bez data]²

Jiří Vilém Sezima,³ m. p.

¹ Mikuláš Trmal z Toušic na Myškovicích († po 1628), účastník stavovského povstání, švagr Šťastného Václava Pětipeského.

² Vzhledem k době úmrtí Jiřího Sezimy z Ústí musel být dopis napsán do roku 1621.

³ Jiří Vilém Sezima z Ústí na Úštěku a Liběšicích († 1621), účastník stavovského povstání.

1199.

Suplikace. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše císaři Ferdinandovi II. Habsburskému. Během minulých dnů odeslal císaři do Vídně již dvě ponížené suplikace. Dosud nedostal odpověď, a proto posílá ještě třetí, jelikož se jeho bída prohlubuje. Poníženě padá na kolena a prosí o milosrdenství a odpuštění provinění a hříchů, kterých velmi lituje. Zavazuje se doživotní věrností a službami. V poníženosti očekává a doufá v milostivou odpověď.

Byšice, 9. dubna 1621

Zámek Nelahozeves, Lobkowitz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/1-1, fol. 87, česky

Nejjasnějšímu, nejnepřemoženějšímu, velikomocnému římskému císaři, uherskému a českému králi, pánu, panu mému nejmilostivějšímu, Jeho Císařské a Královské milosti, ponížená supplikací,

ode mne,

Šťastného Václava Pětipeského.¹

Nejjasnější, nejnepřemoženější a velikomocný římský císaři, uherský a český králi,² pane, pane můj nejmilostivější, všemohoucí Pán Bůh rač Vaši Císařskou milost ode všeho zlého mocně chrániti a všeho dobrého, Boží v dostatku oučastnou učiniti.

Nejmilostivější císaři, jakož sem dnův nedávno pojminulých dvojici, jednu po druhé sniženou supplikací³ Vaši Císařské milosti do Vídně vodeslal a v nich ve vši nejhlubší pokoře za odpuštění mých jakejchkoliv velikejch proti Vaši Císařské milosti provinění, pro Boha, jeho svatou milost Vaši Císařské milosti přirozenou a všemu téměř světu známou, dobrotivost prosil, takž i nyní (poněvadž na tej supplikaci mně žádné až potad milostivé odpovědi sem nedostal, bída pak má netoliko se neumenšuje, nýbrž den ode dne rozmnožuje) činím a ještě potřetí touto pokornou prozbou mou (i prvnější, s níž ku paměti přivozujíc) před Vaši Císařskou milostí se postavuji, k milostivým nohám Vaši Císařské milosti poníženě na svá kolena padám a za milost, pro Pána Boha, tci [?] jeho svaté milosrdenství, co nejvyš prošeno bejtí může, prosím, abyšte, nejmilostivější císaři, milostivejm okem svým na mě, ač padlého, však pádu svého již vysoce litujícího, vzhlédnouti, hřích můj milostivě odpustiti, mě na milost přijíti, a tak z velkých ouzkostí mých mě vysvobodíc, mým nejmilostivějším Císařem, králem a pánem býti a zůstávati ráčili, Pánu Bohu a Vaši Císařské milosti připovídám, jak sám osobou svou do nejdelší smrti ve vši poddané věrnosti s nejvyšší pilností té veliké milosti se odsluhovati, tak i jiné (čím dobrotu Vaši Císařské milosti vždy předpírající), kterémuž napomínati, a milosrdný Pán Bůh rači to Vaši Císařskou milost poroučíc, ve vši poníženosti s potěšením na milostivou a učinlivou Vaši Císařské milosti odpověď doufanlivě očekávati budu. Datum 9. Aprilis léta 1621.

¹ Ponížený podpis v samém dolním rohu reversu listu. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni († 1638).

² Ferdinand II. Habsburský, též Štýrský (1578–1637), rakouský arcikníže a štýrský vévoda (1590–1637), český král (od 1617), uherský král (od 1618) a římský císař (1619–1637).

³ Supplikace – prosba, prosebné odvolání.

1200.

Suplikace. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Polyxeně Lobkovicové z Pernštejna. Poníženě děkuje za její dosavadní přimluvy k císaři i manželovi Zdeňku Vojtěchu

Popelovi z Lobkovic, díky nimž nad ním nebyla vykonána exekuce jako nad jinými. Prosí o další přimluvy, aby ho z křesťanského milosrdenství pomohla zprostit vězení. Za to se zavazuje modlitbami a věrnými doživotními službami.

Pražský hrad, 31. července 1621

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. B 237, fol. 63, česky¹

+ *Vysoce urozený<mu> paní, paní Polexyně Lobkovské rozené z Pernštejna na Roudnici, Chlumci, Jistebnici, Sedlčanech, Krásný Hoře, Kamenici a Lobkovicích,*² *J[ejí] M[ilosti], paní ke mně milostivé, k d[odání].*

+ *Vysoce urozená paní, paní ke mně milostivá, Vaší mi[los]ti své ponížené služby vzkazují a od Pána Boha všemohoucího zdraví výborné a přitom jiné všecko nejlepší dobré a všech předsevzetích Božské požehnání upřímně věrně vinšují. Milostivá paní, že jste, Vaše milost, mé snížené prozby neoslyšeti, nýbrž milosrdenstvím křesťanským se ke mně nakloniti, za mne se předně k jeho milosti Císařský i k J[eho] M[ilosti] panu³ Vaší mi[los]ti přimlouvati a to skrze přimluvu svou při J[eho] M[ilosti] C[ísařské] obdržeti ráčili, že podle milostivé Resoluci nade mnou Executi, jak nad jinými, se nevykonala, z toho Vaší mi[los]ti poníženě a pokorně děkuji a těším se tomu, že skrze přimluvu Vaší mi[los]ti Pán Bůh ještě může J[eho] M[ilosti] C[ísařské] srdce k větší milostivosti nakloniti ráci. Pročež také k Vaší mi[los]ti se utíkám a za to, jak nejvýše a nejvíce prošeno býti může, sníženě, pro Boha, prosím, že mne neopouštěti, nýbrž z křesťanského milosrdenství mně v své milostivé paměti a sobě poručeného jmíti, k jeho milosti Císařský pánu a králi nás všech nejmilostivějšímu, tolikéž k J[eho] M[ilosti] panu Vaší milosti, se za mne přimlouvati a toho příčinou býti račte, nemohl-li bych tak brzy vězení prázden býti, ale toliko (nyní) na poctivosti, abych nyní milostivého opatření dostati mohl. A co ste tu koliv, jak předešle, pro mne učiniti ráčili, taky ještě k žádosti mé snížený učiniti račte. Pánu Bohu dnem i nocí budu se modliti, aby toho vaší mi[los]ti zde časně i potom věčně hojná odplata býti ráčil. Já pak připovídám se Vaší mi[los]ti takové milosti prokázané do mé smrti poslušně a věrně odsluhovati. S tím milosti Boží a Vaší mi[los]ti se poručena činím. Dat[um] na hradě Pražském u vězení 31. dne Juli léta 1621.*

*Vaší mi[los]ti ponížený a poslušný služebník
Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a z Egrbergku*

¹ List vydal F. DVORSKÝ (ed.), *Staré písemné památky*, č. 215, s. 358.

² Polyxena Lobkovicová z Pernštejna (1567-1642), manželka Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic (od roku 1603).

³ Zdeněk Vojtěch Popel z Lobkovic (1568-1628), nejvyšší kancléř (1599-1628), knížecí stav (od 1623), čelní představitel české katolické šlechty, majitel roudnického panství od roku 1603 po sňatku s Polyxenu Rožmberskou z Pernštejna.

1201.

Suplikace. Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku píše Zdeňku Vojtěchu Popelovi z Lobkovic. Poníženě prosí, aby císaři předal jeho suplikaci a přimluvil se za udělení (další) milosti. Rád by získal zpět hrdlo a poctivost. Přebývá ve vězení Pražského hradu bez oken a kamen, proto prosí o propuštění do domácího vězení. Za to se zavazuje císaři i Lobkovicovi doživotními poslušnými službami a modlitbami.

Pražský hrad, 14. září 1621

Vysoce urozenému panu, panu Zdenkovi Albrechtovi [!] z Lobkovic na Roudnici, Chlumci, Jistebnici, Sedlčanech, Krásný Hoře, Kamenici a Lobkovicích, J[eho]. M[ilosti]. Císaře římského, uherského a českého krále tejně radě, komorníku nejvyššímu, kancléři Království českého a Zlatého rouna rytíři,¹ J[eho]. M[ilosti]. panu ke mně milostivému, k dodání.

Vysoce urozený pane, pane ke mně milostivý. Vaši milosti své poslušné a ponížené služby vzkazují a od Pána Boha zdraví výborné, při tom jiné všecko nejlepší a nejpoctěšitelnější dobré a ve všech předsevzetích štěstí a Božské požehnání upřímně vinšují.

Milostivý pane, Vaši mi[los]ti pro Boha a milosrdenství jeho prosím a žádám, že se ke mně, zarmoucenému člověku a vězni, milostí křesťanskou nakloníte, tuto mou poníženou suplikaci² J[eho]. M[ilosti]. C[ísařské]. ode mne dodati a za mne se k J[eho]. M[ilosti]. C[ísařské]., králi a panu nás všech nejmilostivějšímu, přimlouvati račte, aby mne J[eho]. M[ilost]. C[ísařská]. mé velké a těžké prohrěšení a provinění milostivě odpustiti, další a větší dokonalou milost mi učiniti, hrdlo, poctivost mně darovati a z toho vězení, v němž oken ani kamen nejní (nejmli možné dokonale), ale toliko do domu do arrestu propustiti poručiti ráčil. Připovídám Bohu a J[eho]. M[ilosti]. C[ísařské]. věrným a poslušným poddaným do mé smrti zůstávati. A co tu Vaši milost pro mne, zarmouceného vězně, učiniti ráčí, Vaši mi[los]ti se té milosti do mé smrti poslušnými službami odsluhovati a Pánu Bohu se modliti, aby Vaši mi[los]ti toho hojnou odplatou býti ráčil. V čemž ve všem Bohu a Vaši mi[los]ti se poroučím. Datum na hradě Pražským v[e] vězení 14. dne září léta 1621.

*Vaši mi[los]ti poslušný služebník
Šťastný Václav Pětipeský, m. p.*

¹ Zdeněk Vojtěch Popel z Lobkovic (1568-1628), nejvyšší kancléř (1599-1628), knížecí stav (od 1623), čelní představitel české katolické šlechty, majitel roudnického panství od roku 1603 po sňatku s Polyxenou Rožmberskou z Pernštejna.

² Supplikace – prosba, prosebné odvolání.

1202.

Kněz Jiří Ignatius Stolonius, pardubický děkan, píše Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chýš a Egrberku. Velmi se podivuje, že Pětipeský zpochybnil platy desátků jako „závadnou věc“. Sám je pokládá za boží nařízení. Nebude se s ním dále přít a uvědomí kardinála (Arnošta Vojtěcha z Harrachu). Dále podle článků uvedených ve stížnostech podaných ze vsi Dubany Pětipeskému bodově odpovídá. Zaprvé odmítá, že by stěžovatelům neprávem zajal šest krav, učinil tak kvůli neplacení desátků, rozhodně jim je nechtěl nechat postřilet; zadruhé jde ve skutečnosti o krávy záduší vsi Třebešice, z nichž dotyční řádně neplatili nájem, znovu odmítá, že by byl on nebo jeho pacholek ozbrojeni; zatřetí odmítá, že by poddaným vyhrožoval zabitím, naopak oni mu namísto prokázání pokory hodné duchovního nadávali do „šelmy“ a „mordýře“, načež pouze jednoho z nich udeřil bičikem přes záda a švihl ještě druhého, který mu nadával tolik, že kdyby u sebe nosil zbraň, býval by ho zastřelil jako psa. Začtvrté uvádí, že dal dva pohlavky jistému poddanému, který mu začal zuřivě nadávat poté, co žádal o pohřební obřad, když ale byl dotázán, jestli byl nebožtík katolíkem. Zároveň dotyčný Stoloniovi drze odmítl za pohřeb za-

platit, neboť k tomu neměl nařízení od vrchnosti. Choval se, jakoby jednal se sobě rovným. Proto Stolonius soudí, že Dubanští jsou vzdorovití lidé. Přitom od nich nikdy nevzal za pohřeb či křest víc než 6 nebo 8 českých grošů. Ještě snad nebyl pardubický děkan, s nímž by Dubanští byli spokojeni. Raději by spravoval celé jiné panství místo této vsi. Žádá Pětipeského o zjednání nápravy, aby se dotyční ke svému knězi chovali uctivě a pokorně a řádně odváděli plat z pronajatých zádušních krav po 30 míšeňských groších. Jinak mají krávy k termínu svatého Martina vrátit záduší. Katolická církev si již nepřeje, aby se „páni a chlapi“ chovali kacířským způsobem jako dříve. Do církevních řádů se vměšují jen kacíři a „odřezanci“, nikoli rozumní světšší potentátové.

Pardubice, 23. září [1637 ?]

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 11/16, fol. 84-85, česky

+ *Urozenému a statečnému rytíři, panu Šťastnému Václavovi Pětipeskýmu z Chýš a z Egkerbergku a na Morašicích [!], Jeho mi[los]ti římského císaře, uherského a českého krále radě a místokomorníku v Království českém, panu mně v Kristu Pánu milému, k dodání.*

+ *Vaši mi[losti], urozený a statečný rytíři, pane Šťastný Václave Pětipeský, modlitbu svou Vaši mi[los]ti vzkazují.*

Z odpovědi Vaši mi[los]ti mně na psaní, které jsem v příčině desátkův 27. dne Augusti učinil, odeslané, dobře jsem jak v příčině téhož desátku, tak i suplikantův¹ nehodnověrných, co by v sobě obsahovala, porozuměl.

Desátku, co se tkne, ten že sobě za jednu závadu pokládati ráčíte, tomu se divím, neb kdo medle to řekne a usoudí, aby to, co sám Pán Bůh naříditi ráčil (jaká jest věc desátek), závadné slouti mělo, žádný ((až)) posavad pán ani J[eho]. M[ilost]. C[ísařská]. neráčila sobě takových desátkův na panství pardubském za závadnou věc pokládati. Nýbrž každoročně, čímž tak J[eho]. M[ilost]. C[ísařská]. ze svých dvorův povinna býti, odvozovati ráčí. Ale nechci mnoho s Vaši mi[los]tí o takový desátek se hyndrovati, aneb disputovati. Poněvadž ne mně, ale J[eho] M[ilosti] pánu, panu Cardinalu,² jakožto po minutí po n[ěkdy] panu doctorovi Vilhelmovi,³ děkanu pardubském, přináleží, protož nepominu J[eho]. M[ilost]. pána, pana Cardinala aneb místodržitele takovou odpovědí, kteréž sem od Vaši mi[los]ti dostal, zpravití.

Suplikanti nepravdomluvně stěžují sobě proti mně v prvním artikuli, že bych jim 6 kusův dobytka hovězího z moci sám týchž zajíti měl a jim týž dobytek, pokudž by mi ho zajíti bránili, postríleti chtěl, nadto jim na zdraví bytím a na poctivosti slovy, že jsem jim prý škodil, dokládají.

Prvního, co se tkne, že jsem jim 6 kusův dobytka hovězího zajal, tomu neodporuji, a to pro slušné a náležité příčiny, jedno 5 kusův zádušních, že platu náležitého jak od J[eho] M[ilosti] pána, pana Inspectoru, tak J[eho] M[ilosti] pana vrchního hejtmána nařízeného z jedné každé krávy zádušní v rok náj[m]u po 30 g[roších] míš[eňských] dáti odporni byli a posavad od několika let odporni jsou. Šestý pak kus, nevím, či jest byl, pro neodvození desátků.

Druhé, že ne jejich krávy, ale vlastně záduší třebošického⁴ jsou, protož vidouce já tu veliké ztenčení záduší chudého býti a věduce o jiných dobrých lidech, kteří by takový

¹ Suplikant – stěžovatel.

² Arnošt Vojtěch z Harrachu (1598-1667), kněz, 13. arcibiskup pražský (1623-1667), velmistr křížovníků s červenou hvězdou (1623-1667), kardinál (od 1626).

³ Vilhelm N., doktor, pardubický děkan (před 1637).

⁴ Třebošice, dříve Třebošice, ves jižně od Pardubic (Pardubický kraj).

plat z jedné každé krávy nájmu v rok tak po 3 g[roších] míš[eňských] odvozovati a platiti chtěli, jim, Dubanským,⁵ jako synům církve neposlušným a nehodným, zajíti a těm poctivým lidem, jako věc vlastně zádušní najíti jsem chtěl. A tak kradl-li jsem krávy z pole, ne jejich, ale vlastní, záduší chudého třebešického. A co se i toho dotýče, že bych jim krávy jejich stríletí chtěl, tu jaké lehkovážní, Boha prázdni a snad cti nemající lidé (rače od-pustiti) s pravdou se minuli a sprostně || zklamali, neb kde jest věc byla možná, mně krávy stríletí, poněvadž, sami protuplovanci, očitě jsou spatřovali, že jsem ani nejmenší zbraně, také i můj tovaryš při sobě neměli, a tak věc možná nebyla, abychom krávy stríletí měli.

Třetí, dokládajíc, že bych je měl mordovati, na zdraví a poctivosti jejich slovy škoditi, ta slova, které oni piší, že jsem jim mluvil, znám se k tomu, a až posavad mluvíti budu, pokudž jejich pobožnos[t] křesťanského života nespatriím. Než oni, což jest k podivení velkému, majíce ke mně jako k Otci svému duchovnímu přijíti a se kořiti, jako nějáci lvi, loři a Petrovští na mne jsou vyskočili a hned mordýřem a šelmou mne jsou nazývali, ješto jsem se žádného nedotkl, kromě dvou, jako Matěje Svidy,⁶ který se proti mně velice nenáležitě choval, toho jsem třikráte žilkou⁷ na záda přemrštil a víc jiného v rukou neměl, a druhého, který jest velmi malé postavy byl a toho žádná kráva nebyla, ten jest na mne řeči svou dotíral, mordýřův nadával a s koně prchnouti chtěl, toho asi dvakráte touž žilkou mrštil a děkovati Bohu může, že jsem tehdáž žádné zbraně s sebou neměl, nebo ji také neužívám a při sobě nenosím. Jináče kdybych co takového při sobě měl, proti jeho mně plundrování, rád i nerad, jsouci hněviv pro věci té, kteréž mi činil, popřen, kulkou jako psa dáti musel. Dokládajíc také, že jsem jim chtěl louky zádušní, jichž užívali, odniti a sena jich užívatí. Jest tomu tak, že jsem něco řekl, však toho jsem neučinil a rád bych tomu v oči pohlíd, kdo by mi to chtěl zbrániti, zdaliž to ke mně víceji a spravelivěji, jako k správci a Otci chudého záduší, nepatříc, nežli k[e] kterému jinému chrapounovi, který k žádnému užítku záduší není a zdaliž není bližší košile těla, nežli kabát, a protož, dá mi P[án]. B[ůh]. zdraví, přes rok chci to sprobírovati.⁸

Čtvrté, také sobě stěžují v příčině nějakých dvouch těla mrtvého pohřbu, z nichž já toliko o jednom vědomost mám a o druhým se nepamatuji. Tu přišel jest ke mně jakýsi ryšavý a pohřbu jest žádal. Já nejdřív vyptajíce se, zda-li jest Catholickým byl, nebo ne. Catholicí při chrámě Páně pohřbovati se, než na drahách jako pohané a zjevní hříšníci [!], poněvadž z církve svatě vyobcováni jsou, a tak ani Království Božího míti nemohou. Tu já, teprva po tý otázce, pravím jemu, nic dokonale nejmenujíc, co aby mi od pohřbu zaplatil. On pak jaksi zuřivě a pyšně jedním slovem || odpověděl, že on od pohřbu platiti nebude, nebo že jemu vrchnost jeho o tom neporučila. Já, nemohouce se zdržeti, jemu jsem dva pohlavky dáti musel, pro takovou jeho odpověď švarnou. Domníval se snad, troupl, že s[e] svým holomkem aneb sobě rovným jedná. A tak nedadouce mi ani krejcaru, s tím odešel. Protož od pravdy jsou Dubanští nepravostmi naplnění lidé, odsoupiili a nic toho nejmenšího slova pravdy před V[áší]. M[ilostí]. jsou nepřednesli. Jistě pravím to, že co jsem v Pardubicích děkanem, od žádného jsem z Duban víceji buď od křtu nebo od pohřbu krom 6 neb 8 Českých nevzal. I toli[k] jest ten veliký plat, že Dubanští s nic býti nemohou. Ale nedivím se tomu, že se mnou nejsou spokojeni, poněvadž ještě v Pardubicích ten děkan nebyl, s nímž by oni, on s nimi spokojen byl. A pravím to, že celé panství pardubské toho zanepřázdňení nečiní, jako ta malá a špatná ves Dubany. Mohu to říci, že bych raději ještě jedno panství pardubské k správě své měl, nežli takovou jednu malou špatnou ves Dubany, kdež mi takové příkoří a zanepřázdňení činí.

⁵ Dubany, ves jižně od Pardubic (Pardubický kraj).

⁶ Matě Svida, poddaný ze vsi Dubany.

⁷ Žilka – bičik.

⁸ Zkontrolovat.

Jsem té naděje, že ráčíte tu nezbednost, tvrdošijnost a neposlušnost proti církvi poddaných V[áší]. M[ilosti]. zkrotiti a jim poručiti, jak mne, Otce svého duchovního, aby náležitě ctili a tím, čímž jsou mi tak povinni, položiti hleděli, jako i k záduší, co jsou povinni, totižto platy z krav, z jedné každé po 30 g[roších] míš[eňských] Contentýrovali.⁹ Pokudž by pak takového platu dáti nechtěli, aby krávy vlastně zádušní při času s[vatéh]o Martina¹⁰ k témuž záduší odvésti hleděli. Nebo církev Catholická nechce, aby páni anebo chlapi kacířským způsobem, jakž jsou prvi činívali, vládli a podle své libosti užívali. Než chce při záduší, aby v nich čest a chvála Páně víc a víc se rozmáhala. Biskupové, kněží zádušními věcmi a ne páni a chlapi, aby vládli a rozkazovali. Proti kterémužto řádu ani J[eho]. M[ilost]. C[ísařská]., ani potentátové světa, jsou se nikdá nepostavili. Kromě kacíři a odřezanci církevní. Nebo nedal P[án]. B[ůh]. císaři, králi ani potentátu klíčův církevních, ale s[vatém]u Petru. Protož také velicí a rozumní páni do toho se nevtírají, čehož se i k V[áší]. M[ilosti]. naději, že vedle nařízení Krista Pána, jakožto křesťanský pán, toho se přidržeti a nám kněžím té moci od Krista Pána nám svěřené příti ráčíte. Datum na pardubském děkanství 23. dne Sep[tem]bris léta 1637 [?].

Kněz Jiří Ignatius Stolonijs, děkan pardubský¹¹

⁹ Contentýrovat – napravit, vyrovnat, uspokojit.

¹⁰ K termínu 11. listopadu 1637.

¹¹ Jiří Ignatius Stolonijs († po 1641), kněz, pardubický děkan (1637), později děkan v Čáslavi (asi 1641).

1203.

[Šťastný Václav Pětipeský] píše neznámému adresátovi. Jde o koncept odpovědi v otázce poddanského sporu. Pětipeského poddaný popírá, že by na svobodné cestě měl vypřáhnout cizího koně.

Bez místa, Bez data

Zámek Nelahozeves, Lobkowicz Collections, o. p. s., archivní soubor Lobkovicové roudničtí (LR) – Rodinný archiv, sign. P 10/6, fol. 96, česky

[Bez adresy]

S[lužbu] s[vou] vz[kazuji], [u]rozený pane švagře můj milý, téhož zdraví. Psaní Vaše pod[d]ané[m]u své[m]u ukázati sem nepominul. Čemuž, aby kůň Váš na cestě svobodné vypřáhnúti měl, odpírám. Nýbrž komu všemu i jiní všichni, kderyž do mlýna [nedokončeno].

[Bez podpisu]¹

¹ Rukopis listu odpovídá autografům Šťastného Václava Pětipeského.

V. Slovník archaismů a germanismů

- abdank, abdaňk** – rozpuštění a vyplacení vojska
abholung – vyzvednutí, vyvolání
antrittgeld, anritgeld – vstupné, vstupní poplatek
apatykýř, apatykář – lékárník
apelací, appellací – odvolací soud, odvolání
approbací – potvrzení, schválení, zplnomocnění
arkebuzír – střelec z arkebuzy, krátké jezdecké pušky
artiklsprýf – výpis ze sněmovních artikulů
artykul – článek, sněmovní článek
asekurace – pojistná smlouva
asekurátor – pojištěnec
assicurati – pojištění
barchan, parchan – silná teplá bavlněná látka
barvíř – holič, lazebník, ranhojič
befehlshaber – důstojník, vojenský velitel
befel – rozkaz, nařízení
befelich – velitel, poddůstojník
brak – druh, výběr, výlov, horší výběr; ve vojenském diskursu kule do děl větších ráží
břeskve – broskve
buchalter, puchalter – účetní, úředník české královské komory
buchalterie, puchalterie – česká královská komora, účtárna
centýř – staročeská váhová míra o hmotnosti 61,6 kg
certifikace, certivitace – osvědčení, průkaz
cimbal – zvon
coch – patrně míra ve vodním stavitelství
colika – kolika, bolestivý záchvat v břišní krajině
colný, celný – celník, výběřčí mýtného
commendirovat – doporučit, dohodit, zprostředkovat
confirmace – úřední potvrzení
contento – spokojenost
contentýrovat – napravit, vyrovnat, uspokojit
crimen falsi – obvinění, žaloba, trestný čin

černidlo – inkoust
čítí – vidět, vnímat
čtvrtec – dutá míra o objemu asi 5,8 litru
defense – obrana, zemská hotovost, daň na obranu země schválená stavy na zemském sněmu
deputát – naturální dávka, příjem, výstav piva
direkce – stavovské direktorium (24. května 1618 – 4. listopadu 1619)
důhon – opětovné obeslání k soudu
důchodky – daně odváděné panovníkovi jako vrchnosti či jejich předpisy
důchodník – výběřčí důchodů, důchodní písař
erbovník – měšťan užívající erbu a erbovního titulu
facalít – kapesní šátek
fandle – prapor
fedrovat – podporovat, poskytnout, zásobit, přispět, vyřídit záležitost
fedrovní list – vrchnostenské povolení k odchodu ze služby
fedruňk – podpora, pomoc, příspěvek
feldmaršálek – polní maršálek
fendrych – praporečník, velitel praporce, nižší důstojnická hodnost
fišný, fišmajstr – porybný
forišť, forišty – pošťování, provokování, šarvátky
forota – zásoba
fortel – podvodný úmysl, lest
fortna – brána, branka, vrata, dveře
forýr, furýr – vojenský zásobovač, poddůstojník
fořtmistr – polesný
fracimer, fracimor – urozené ženy
frejmarcování – směnný obchod, handlování, handlířský trh
frejmark – směna, směnný obchod, často zvířat, statků, domů či živností
gutrholt – patrně výraz pro vysvědčení dobré, oddané vojenské služby
halspant, halsband – náhrdelník, obojek
haltýř, haltěř – sádky na ryby
hamfešt, handfest – písemné potvrzení listiny, výsadní list, zástavní právo k nemovitosti
hauzka, hauska – obydlí, menší chalupa

herynk – slaneček
hochsprecher – vychloubač, mluvka
hokyně – hokynářka
holc – poleno, trám, dříví
holstra, hulstra – pouzdro na ručnici či pušku
honec – naháněč, jezdec, honitba, pastvina, plošná míra honitby či pastviny
hrez – rez, onemocnění vinné révy
hručnice – ručnice, pistole, malá puška
hřebice – klisna
hřivna – staročeská váhová jednotka, nejčastěji kovů
hubatka – konev na pivo s hubičkou, šenkýřská nálevka piva
husar – lehký vojenský jezdec, původně uherský
chrtě – štěně chrta
chrtička – fena chrta
ingrossator – písař, úředník, zapisující větším tučným písmem
inopinati – překvapivě, neočekávaně
intent – záměr, právní záměr
jagrmistr – lovcí
jistec – pravý původce, věřitel, ručitel, rukojmí, žalobce
jistina – dlužná částka, hlavní částka dluhu bez úroků
jistota – dlužní úpis
kasaň, kasanka – ozdobný, řasený oděv, sukně, plášť, stuha
katit se – zlobit se, ošklivit se
klaní – bodání, píchání, turnajový zápas, souboj
kleprlík – kulhavý kůň cvičený ke zvláštnímu kráčivému kroku
kloc – cár, hadr
kment – hladká bavlněná tkanina plátnové vazby z jemné příze
kmet – starší člen obce, soudce, vladyka, konšel, přisedící soudu, poddaný sedlák
kmetična – dcera nebo manželka kmeta, poddaného sedláka
knecht – pacholek, tovaryš, sluha, ve vojenském diskursu lehký pěšák
koflík – pohár, pohárek
kolator – patron, představený kněze
kolatura – farnost, farní obvod

kontribuce – gruntovní, pozemková daň

kundšaft, kunšoft – potvrzení, osvědčení; řemeslnické vysvědčení; ve vojenském významu výzvědy, zvěd

kůsy – děla, polní dělostřelectvo

kvarcen – kámen, lámaný do tvaru kvádrů

kvartýr – vojenské ubytování, ležení

kventík – váhová jednotka, přibližně 4 gramy

lapačka – loupež, podvod

lot – váhová jednotka, přibližně 16 gramů

man – leník, uživatel půdy či statků propůjčených vrchností

mandel – početní jednotka v hodnotě 15 kusů

mantlík – kabát, kabátek

membrana – blanket, zpečetěný nepopsaný pergamen s funkcí plné moci

mimochodník – lehký cestovní kůň cvičený ke kráčivému kroku

mlatec – zemědělský pracovník

mohovitý – movitý

mundšenk – císařský nebo královský číšník, dvorská hodnost

mustrovat – svolat, vypravit vojsko

mustrunk – svolání vojska zemské hotovosti

novosedlí – nové sídlo, nové bydliště, častý zvyk daru k „*novosedlí*“ ženě jako paní nové domácnosti

nunvice – svině

obročník – vrchnostenský úředník, správce důchodů

okvasiti – oslavit

ordinance, ordonance – vojenský rozkaz, předpis

ordinaris – příkaz, uspořádání, pořádání, vrchnostenská instrukce

ordonanc – vojenský posel

ort – drobný peníz, často v hodnotě 15 grošů

ouštipně – uštěpačně

pacht – smlouva, hospodářský pronájem

palaš – šavle se širokou čepelí a košem u jílce, chorvatského a uherského původu

pankyt – banket, hostina

pas – průchod, cesta, hraniční přechod

pasírovati – dovolit, odpustit, povolit, prominout

pastušina – pastouška, pastýřské obydlí
plivy – plevy
podakra – podagra – dna, nemoc vodnatění převážně dolních končetin.
podlom – prořezání výhonků vinné révy pro zajištění plodnosti, též smítka, smítání
podružství – služba podruha
pokova – okovaný kůň
possesí – vlastnictví
povržit – povalit
profant, profiant – proviant, válečný materiál, zásoby, munice
prostice soli – bečka soli, v dutém objemu asi 87 litrů
prošacovat – zjistit, odhadnout
průhon – cesta k prohánění dobytka, často hrazená
průvod – ochranný list, vrchnostenské písemné osvědčení
pře, pří – spor
přejštění – převedení dluhu, přepsání dlužního úpisu
přínos – uvedení nevěsty do ženichova sídla
příročí – lhůta, odklad (*moratorium*)
pštolung, pštoluňk – verbovní list, dokument vydaný panovníkem k naverbování vojska
půhon – obeslání k soudu, soudní obsílka
punkt – bod záležitosti
punt – spiknutí
purkrechtní registra – soupis poddanských povinností k vrchnosti
purkrechtní soud – vrchnostenský, městský soud
pych – pytláctví, poškození cizího majetku
rathaus, rathauz – radnice
reces – smlouva odstupní, činící ústupek od původního ujednání
reformace – v právním diskursu obnovení či oprava právně závazného zápisu či výnosu
regiment – pluk
registr – rejstřík, seznam
rejstra, registra – rejstříky, seznamy
rejstra, lejstra – listiny
rejtar – jízdní voják
relace – zpráva; výpis z desek zemských, svolení panovníka k zápisu do nich

renthaus – rentmisterský úřad, důchodový úřad královské komory
rentmistr – pokladník úřadu
rentmistrský úřad – úřad rentmistra (pokladníka) komory Království českého
restcedule – dlužní úpis
rešt, rest – dluh
reštant, restant – dluh, pohledávka, nevyřízený spis
retovati – zachránit, pomoci, vysvobodit, chránit
revers – listina, která odvolává či mění obsah jiného dokumentu; panovnický příslib stavovských svobod; úpis poručnictví
rystkamer, rystkomora – zbrojnice
rytmistr – plukovník
salva guardia – ochranná garda, ochranná hlídka, záchrana
salvírovati se – zachránit se, ustoupit
sekrýt – pečetní prsten či jím otištěná pečeť
snesení, snešení – sněmovní usnesení
spletek – omyl
spravedlnost – dědický podíl, majetkový podíl, sirotčí podíl, důchod
srokovat se – domluvit se, smluvit
stavunk – zastavení, pozastavení
stavuňk, obstavuňk – obstavení majetku zpravidla pro dluh
stavunk, stavuňk – zastavení, pozastavení
strych – korec, plošná míra 2 877 m²; dutá míra sypaných plodin o objemu 93 litrů
sud – staročeská dutá míra, ve vztahu k pivu o objemu okolo 244 l
suplikant – stěžovatel
svědomí – svědectví, upomenutí
svůrka – psí obojek
šacuňk – ocenění, odhad majetku
šal, šál – větší hrnek, často cínový
šance – hradby, zákopy
šancovat – kopat zákopy, budovat polní opevnění
šanovat – šetřit, mít ohled
šírschprunk – zdobený jezdecký postroj
šorc – zástěra (krojová, slavnostní), drátěná rytířská zástěra, zdobená plenta
šraňk – závora, mříž, ohrada

šrejbyš – psací stůl
štance – kolek, razítko
štok – patro
štokfiš – treska
štráf – vojenský či strážní výjezd, nájezd
štuka – štoček, cívka
šuldprýf, šuldbrýf – dlužní úpis
tenatní – síťové, týkající se sítě
tenatník – výrobce sítí
tista – fena psa
tovaryš – druh, společník, také vojenský
tovaryšstvo – druhové, společníci
traud, traudit – lov, štvání, štvát
troup – nadávka, hulvát, hňup, zabeďněnec, špalek
tře – třenice, pře
turbírovati, turbovati – vyrušovati, znepokojovati
týhodne – týdne
ubrman – přisedící vrchnostenského soudu
ubrmanský – výraz pro vrchnostenský soud, týkající se vrchnostenského soudu
ušanovat – ušetřit, mít ohled
vejrunk, vejruňk – roční splátka ceny usedlosti po odpočtu závdavku
věrtel – dutá míra o objemu asi 23,5 litru
věžník – ovčácký pes, hlídací pes
vidimus – potvrzení opisu listiny po srovnání s originálem
vinš – přání
Vlach – Ital
vostředek – brázda, vršek záhonu
vrći se – vrhnout se (někam), vojensky vytáhnout
vybrakovat – vyprázdnit, vybrat, vyndat, vykuchat, vykrást
vyhostit – získat či propustit poddaného výhostním listem od původní vrchnosti
výhostní – vrchnostenské povolení k propuštění poddaného k jiné vrchnosti
vyvadit – vykoupit, vyplatit, vysvobodit (vězně, rukojmí, dlužníka)
záduší – církevní majetek, zpravidla přináležející ke kostelu, farnosti

zachovací list – vrchnostenské vysvědčení o narození z řádného manželství, živnosti či provozu živnosti

zakázání – slib, závazek

zakázati se – přislíbit, zavázat se

zápona – ozdobná spona

zápověď – zákaz, rozkaz, vyhláška

zapovědět – zakázat, rozkázat

závada – ve finančním diskursu též závazek, dluh, zástavní právo

zavléct – zvláčet pole

zdělit se – rozdělit se, podělit

zhajovat – zabraňovat, zakazovat, hájit

zhost, zhostný list – propuštění do poddanství k jiné vrchnosti

zjištění – vydání dlužního úpisu, jistoty; pojištění půjčky

zvertovati – zamotat, zpřeházet, zamíchat

žakovstvo – studenti, klerici, nižší kněžstvo

žilka – bičík

VI. Jmenný rejstřík

Rejstřík odkazuje na veškeré osoby, které se vyskytují v textech písemností druhého dílu edice korespondence Šťastného Václava Pětipeského (písemnosti z let 1611-1621), včetně záhlavních regist. Číslo u hesel odkazuje na číslo písemnosti, nikoli na číslo stránky. Rejstříkové heslo obsahuje příjmení, popřípadě příjmení a predikát rodu nebo rodiny, a stavovské zařazení. U jednotlivců bylo zjišťováno jméno, dostupná životopisná data, základní rodinné vztahy, majetková držba (ve vztahu k dataci písemnosti), působnost v zemských či dvorských úřadech včetně krajské úrovně (s ohledem na chronologický rámec podrobněji pouze do roku 1621), u poddaného obyvatelstva příslušnost k vrchnosti. Provdané ženy jsou řazeny pod příjmením manžela. Členové panovnických rodů (včetně provdaných žen) a jednotlivci, u nichž nebylo uvedeno příjmení, jsou řazeni podle křestních jmen. Rejstřík neodkazuje pouze na několik blíže neidentifikovaných osob, které zohledňuje poznámkový aparát písemností. Heslo Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku obsahuje pouze podrobnější biogram bez číselných odkazů (podrobnou životopisnou studii i genealogii posledních generací sledovaného rodu předkládá první díl edice).

Alžběta Stuartovna [n. 19. 8. 1596, z. 13. 2. 1662], nejstarší dcera anglického a skotského krále Jakuba I. Stuarta a Anny Dánské, sestra Karla I. Stuarta, manželka Fridricha Falckého (od 1613), česká královna (korunována 7. listopadu 1619) 1086

z Anhaltu, říšský knížecí rod

– **Kristián I.** [n. 11. 5. 1568, z. 17. 4. 1630], anhaltsko-bernburský kníže, správce Horní Falce, protestantský diplomat, přední člen Protestantské unie (od roku 1608), vrchní velitel českých stavovských vojsk (1619-1620) 1001, 1181

Arsenius z Radbuzy, **Kašpar** [z. 13. 9. 1629], katolický kněz, kanovník svatovítské kapituly (od 1601), děkan svatovítské kapituly (1614-1629), generální vikář, scholastik, šířitel kultu mariánského Palladia, autor teologických spisů 1036

Baba, Jiří, pohodný, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Byšic 1058-1060

Babková, rozená Dvořecká z Olbramovic, **Lidmila** [z. po 1623], manželka N. Babky z Mezeříčka, na Mratíně 715

Baráková, Kateřina, vdova po Jiřikovi Feterovi, přívoznice, poddaná Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Obříství na Labi 1116, 1121

Barák, Pavel, přívozník, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Obříství na Labi 975

Bartoň, maštalíř v zámku Mělník nad Labem, poddaný mělnického panství 474

Bartoň, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Hostín 774

Bavor, Šimon, sládek, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 774, 847

Bečvář, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 1064

Begtler, Jiřík, handlíř s rybami 898

Begtler, Řehoř, handlíř s rybami 898

Bechyně z Lažan, rytířský rod

– **Kašpar** [z. před 1625], na Trhových Dušníkách 496

Belvic z Nostvic, rytířský rod

– **Jan** [z. po 1642], syn Zikmunda Belvice z Nostvic na Bečkovcích a Střemách, pobělohorský exulant, důstojník saské (před 1626), císařské (po 1626) a švédské armády (1639), vězněn v Děčíně a Zbiroze (1642) 1152

– **Jan Kryštof** [z. před 1630], syn Jiřího mladšího Belvice z Nostvic, manželka Anna Marie ze Salhausenu, na Cítově, Kostelci, Liběchově, Počáplích a Tupadlech 842, 890, 905, 972, 1162

– **Jindřich/Hendrych Otto** [z. po 1629], syn Jiřího mladšího Belvice z Nostvic, na Liběchově, účastník stavovského povstání, omilostněn (1623) 1160

– **Kašpar** [z. 1629 v Pirně], syn Zikmunda Belvice z Nostvic na Bečkovcích a Střemách, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant 842

– **Zikmund** [z. 1621], na Bečkovcích a Střemách, hejtman Boleslavského kraje (1613-1614), královský rada Fridricha Falckého (1619-1620) 514, 522-523, 532, 543, 670, 672, 789, 837, 984, 1029, 1080, 1082, 1086, 1093, 1099, 1125

Belvicová, rozená Vlková z Kvítkova, **Kateřina Dorota** [z. po 1637 v Pirně], man-

- želka Jana Belvice z Nostvic, pobělohorská exulantka 1082
- Beneš, Jiří**, úředník Zikmunda Belvice z Nostvic v Beřkovicích (1612) 522-523
- Beneš, Jiřík**, poddaný či měšťan Mělníka nad Labem 563, 628
- Beránek, Václav**, poddaný komorního panství Brandýs nad Labem 866
- Beránková, Kateřina**, poddaná či měšťanka Mělníka nad Labem; nebo poddaná mělnického panství 1113
- Berbisdorf z Berbisdorfu**, rytířský rod německého původu
- *Ernfrýd* [z. po 1621], syn Jiřího, bratr Godfrýda, na Hrušově, Žumberku a Sluhách, majitel domu na Hradčanech, císařský fořtmistr v Pardubicích, aktivní účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618), hejtman Pražského hradu (1619-1620), stavovský vojenský komisař v Hradeckém a Chrudimském kraji, pobělohorský exulant 545, 1150
 - *Godfrýd* [z. 1612], syn Jiřího, manželka Alžběta ze Štampachu, na Hrušově a Újezdě 545
 - *Jiří Vilém* [z. po 1612], syn Jiřího, bratr Ernfrýda, Godfrýda a Rudolfa, na Hrušově 545
 - *Rudolf* [z. po 1612], syn Jiřího, bratr Ernfrýda, Godfrýda a Jiřího Viléma, na Hrušově 545
- Berka z Dubé a Lipé**, panský rod
- *Adam* [z. 13. 7. 1607], syn Zikmunda, na Sloupu 169
 - *Aleš* [z. 1640], syn Bohuchvala, na Loukovci nad Jizerou a Kostřici, manželka Dorota z Vartemberka, účastník stavovského povstání, hejtman Boleslavského kraje (1620), pobělohorský exulant, účastník druhého saského vpádu (1634) 796, 1127, 1131, 1149, 1158, 1172
 - *Anna* viz Salhausenová
 - *Bohuchval starší* [n. 1561, z. po 1621], syn Albrechta, manželka Mandalena Slavatová z Chlumu a Košumberka, na Loukovci, Kuřívodech a Bělé pod Bezdězem, hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1600-1601, 1608-1609, 1613-1614, 1615-1616), nejvyšší berník (1615-1616), stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší purkrabí (1619-1620), pobělohorský exulant 500, 530, 574, 604, 614, 627, 708, 712, 871, 889, 914-915, 954, 999, 1014
 - *Bohuslav*, viz Bohuchval starší
- *Burian Lev* [z. 28. 3. 1626], syn Václava „nejstaršího“, manželka Franziska Hippolita z Fürstenberku, na Rychmburce, hejtman Chrudimského kraje za panský stav (1609-1610) 582
 - *Jiří* [n. 1583, z. 1618], syn Adama, bratr Václava, manželky Barbora ze Schönburku, Kateřina z Necheru, Kateřina z Münsterberku, na Novém Berštejně 867, 886
 - *Václav starší* [n. 1570, z. 1625], syn Adama, bratr Jiřího, manželky Barbora z Lobkovic, Anna Marie z Oppersdorfu, na Loučeni, Deštné, Housece, Vidimi, Bezdězu a Novém Berštejně, hejtman Boleslavského kraje za panský stav (1611-1612, 1614-1615, 1616-1617), direktor za panský stav (1618-1619), nejvyšší sudí vlády Fridricha Falckého (1619-1620), pobělohorský exulant 461, 482, 501, 513, 516-518, 524, 554-556, 567, 670, 672, 693, 769, 776, 779, 789-790, 796, 799, 810, 837, 863, 867, 872, 886, 925, 933-934, 999, 1021, 1030, 1116, 1121, 1168
- Berková, rozená ze Šumberka/Šenburku/-Schönburgu, Barbora** [z. po 1638], manželka Jiřího Berky z Dubé a Lipé, na Samšině 1135
- Berková, rozená Slavatová z Chlumu a Košumberka, Kateřina Mandalena** [z. po 1613], manželka Bohuchvala staršího Berky z Dubé a Lipé, dcera Zachariáše Slavaty z Chlumu a Košumberka 574, 627
- Beřkovská, rozená Netvorská z Břízy, Alžběta/Eliška** [z. po 1620], manželka Jindřicha Beřkovského ze Šebířova, na Lojovicích 1037, 1039
- Beřkovský ze Šebířova**, rytířský rod
- *Jindřich* [n. 1581, z. 1619 – úmrtí dokládá korespondence, list č. 1039], syn Jáchyma, manželka Alžběta/Eliška Netvorská z Břízy, na Lojovicích, hejtman Kouřimského kraje (1608-1609, 1610-1611) 923, 1039
- Bezdrůžický z Kolovrat**, panský rod
- *Ladislav/Vladislav Abdon* [n. 19. 1. 1591, z. 1623], syn Václava Ludvíka, manželky Sidonie Kaplířová ze Sulevic, Eva Magdalena ze Žeberka, na Středoklukách, účastník stavovského povstání 580, 582, 861
 - *Vilém Jindřich* [n. 5. 11. 1589, z. 11. 7. 1642], syn Jana, manželka Johana z Hochhausenu, na Bystrém a Pšovlicích, císařský

- rada a komorník, hejtman Chrudimského kraje (1611-1612) 566, 582, 845
- Biskup, Adam**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice 821, 1076
- Blažej, Jiří**, měšťan Starého Města pražského, písař záduší kostela svatého Pavla 767
- Blažejová, Anna**, vdova po měšťanovi Starého Města pražského Jiřím Blažejovi 767
- Blažek, Jan**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Bosyně 1107
- Blažková, Anna**, poddaná komorního panství Brandýs nad Labem ze vsi Jiřice 1078
- z Bílé**, rytířský rod německého původu
- *Jindřich/Hendrych* [z. po 1623], na Sezemicích, účastník českého stavovského povstání 1161
- Bohdaneký, Jiří**, kněz, farář ve Vysoké u Mělníka (1613) 669
- Borbonius z Borbenheimu, Matyáš** [n. 1566, z. 1629 v Toruni], český lékař a humanistický básník, majitel domu na Koňském trhu v Novém Městě pražském, defensor (1616), účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant 1033
- z Borovska**, nižší šlechtický rod
- *Václav Matyáš* [z. po 1629], na Bukoli, účastník českého stavovského povstání 1084, 1128
- Bort z Bortu**, rytířský rod
- *Petr* [z. po 1628], hospodářský úředník rytířů Vtelenských ze Vtelna, usedlý ve vsi Radouň 551, 630, 702, 744
- Boryně ze Lhoty**, rytířský rod
- *David* [z. 1624], syn Václava, na Roztokách, Klecanech a Vilémově, účastník stavovského povstání 1072
 - *Jan* [z. asi 1631], syn Václava, na Roztokách, Vilémově a Vnoři, účastník stavovského povstání 937, 1072
 - *Jan David* [z. asi 1640], syn Jana, na Mikovicích a Mšeně 803, 937, 1072
 - *Václav* [z. 1619], otec Davida a Jana, na Mikovicích, Roztokách, Vilémově a Vnoři 1072
- Bořita z Martinic**, panský rod, hraběcí stav od roku 1622
- *Jaroslav* [n. 6. 1. 1582, z. 21. 11. 1649], syn Jaroslava, na Smečně, karlstějnský purkrabí za panský stav (1616-1618, 1621-1622), královský místodržící, čelný katolický politik 926
- Brožek**, patrně posel Šťastného Václava Pětipeského 654, 667, 672
- Brzobohatý, Martin**, patrně poddaný či měšťan města Mělník 572-573, 578, 601, 650
- z Bubna**, rytířský rod 593
- *Anna* [z. po 1613], sestra Mikuláše Vratislava z Bubna na Březně, manželka Václava Vostromiřského z Rokytníka (od 1613) 616
 - *Jan mladší Varlejch* [n. 1570, z. 1635 v Halle], syn Jana, manželka Anna z Dohalic, na Závřší, evangelický rytíř a válečník, účastník protitureckých a protibočkovských tažení patnáctileté války (1604-1605), rytmistr stavovského vojska (1609, 1618-1620), nejvyšší generál-vachtmistr stavovského vojska (jmenován 25. května 1618), pobělohorský exulant, důstojník Mansfeldovy armády (1625-1626), účastník saského vpádu (1631), důstojník a vyjednávač švédské armády (1632-1634), generál nizozemské armády (1635) 553, 593, 619, 648, 655, 663, 765, 816, 882, 970, 983, 987-990, 996, 1003, 1005, 1022, 1027, 1035, 1042, 1044, 1056, 1144, 1150, 1155, 1196
 - *Jan starší Varlejch* [z. po 1623], syn Jana, manželka Anna Valkounová z Adlaru, na Dolní Libchavě, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant 593
 - *Mikuláš mladší* [z. asi 1622], syn Jana, bratr Jana mladšího a Jana staršího, na Lipanské Lhotě a Skrovnici 593, 651, 939, 1005, 1135, 1144
 - *Mikuláš Vratislav* [n. 1579, z. 1617 v Březně], syn Jindřicha Varlejcha, manželka Barbora Budovcová z Budova, na Březně, Liticích, Žamberku a Horním Jelení, hejtman Boleslavského kraje (1608-1609, 1615-1616) 593, 616, 619, 639, 667, 681, 700, 780, 794, 807, 843, 920, 937
- Bubnová, rozená Budovcová z Budova, Barbora**, [n. 1582, z. 1620], neteř Václava Budovce z Budova, manželka Mikuláše Vratislava z Bubna (od 1605), na Březně a Skašově 1001
- Budovec z Budova**, rytířský rod
- *Václav* [n. 28. 8. 1551, z. 21. 6. 1621], syn Adama (II.), manželka Anna z Vartemberka, na Mnichově Hradišti, panský stav (od 1607), čelní představitel česko-bratrské šlechty a stavovské protihabsbur-

- ské opozice, rada apelačního soudu (1584-1602), nejvyšší berník (1592, 1594, 1595, 1596/1597), přísedící komorního soudu (1611, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618), stavovský direktor (1609, 1618-1619), prezident apelačního soudu (1619-1620), spisovatel, stavovský diplomat, popraven 672, 819, 824-825, 1001, 1022
- Bukovská, rozená Pětipeská z Chýš a Egrberku, Alžběta** [z. 1617 – dokládá korespondence], dcera Václava Odolena Pětipeského z Chýš a Egrberku, manželka Jana Bukovského z Hustiřan 666, 917
- Bukovský z Hustiřan**, rytířský rod
- *Jan starší* [z. asi 1620], manželka Alžběta Pětipeská z Chýš a Egrberku, na Mířejově a Sedlci, císařský truksas, účastník stavovského povstání (1618-1620), vojenský komisař Boleslavského, Hradeckého a Kouřimského kraje (1619) 917
 - *Věněk/Václav* [z. 1623], na Červených Poličanech, účastník stavovského povstání, hejtman pěchoty stavovského vojska v Kutné Hoře (1618-1619) 634, 1066
- Bukovanský Pinta z Bukovan**, rytířský rod
- *Jan* [n. 1566, z. 1619], syn Přibíka staršího, manželka Ester Vchynská ze Vchynic, potom Eliška Smrčková z Mnichu, na Bukovanech, Chrašticích a Zahrádce, účastník stavovského povstání, hejtman Prácheňského kraje (1619) 924
- Bureš**, mlynář, bývalý mlynář v Přerově a Litovli 979
- Bureš, Šimon**, poddaný komorního panství Brandýs nad Labem ze vsi Lhota 864
- Burka, Linhart**, proviantmistr stavovského vojska (1618) 996
- Buršů, Jan**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Kanina 859
- Buršová, Mandalena**, vdova po Janu Buršovi, poddaná Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Kanina 859
- Buzín, Jiřík**, poddaný kláštera svatého Jiří, patrně ze vsi Noutovice 1007
- Bzenský z Prorubě**, rytířský rod
- *Adam* [z. 1605], na Bezně, Všelisích a Niměřicích, hejtman Boleslavského kraje (1588-1589) 894
 - *Jan* [z. 1620], manželka Anna Marie Bzenská z Gerštorfu, na Bezně a Velkých Všelisích 526, 611, 671, 868, 948
 - *Markéta* [z. po 1616], viz Gerštorfová z Prorubě
 - *Věněk* [z. 1616], syn Adama, manželka Mandalena Dubanská z Duban, na Niměřicích a Bezně 494, 602, 903
- Bzenská, rozená Gerštorfová z Gerštorfu, Anna Marie** [z. po 1613], manželka Jana Bzenského z Prorubě 611
- Bzenská, rozená Dubanská z Duban, Mandalena** [z. po 1616], manželka Věňka Bzenského z Prorubě, na Niměřicích 903
- Bzenská, rozená Vančurová z Řehnic, Dorota** [z. po 1619], manželka Albrechta Bzenského z Prorubě na Bezně a Doubravičce, na Bezně 1050, 1065
- Caribdius de Monte Ulmo, Gabriel** [z. po 1621], převor augustiniánského kláštera svatého Vavřince v Mělníku nad Labem (1615-1620) 1153
- Celatková, Alžběta**, měšťanka Mělníka nad Labem 654, 659, 687
- Celler z Rosenthalu, Jan** [z. po 1623], prokatolicky orientovaný hejtman panství Brandýs nad Labem, Benátky nad Jizerou, Lysá nad Labem a Přerov, královský rada 906, 1051
- Celidon**, viz Čelidon
- Celný, Adam**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 972
- Cibulka, Jan**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice 985
- Cibulka, Jiřík**, poddaný Evy Pětipeské z Údrče ve vsi Hole 1007
- z Collalta a San Salvatore**, hraběcí rod italského původu
- *Rombald* (XIII.) [n. asi 1575, z. 19. 12. 1630], císařský vojevůdce, diplomat, prezident dvorské válečné rady (1624-1630) 989
- Colonna z Felsu**, panský rod tyrolského původu
- *Linhart* [n. 1565, z. 13. 4. 1620], na Andělské Hoře a Bochově, svobodný pán, předák luteránské šlechty, velitel stavovského vojska (1609, 1611), přísedící většího zemského soudu (1612-1618), plukovník stavovského vojska během stavovského povstání, padl u Sinzendorfu 1171
- Cruciger/Kriciger z Bedřstorfu, Zachariáš**, člen rudolfínské dvorské kapely, poté kapitulní děkan ve Staré Boleslavi (nejpozději 1613-1614) 654, 656, 699, 703, 707, 756
- Cukr z Tamfeldu**, rytířský rod

- *Jan Jindřich* [z. před 1636], manželka Sibylla Pětipeská z Chýš a Egrberku, poté Ludmila Šlivicová ze Šlivic, na Senči, krávkolátský hejtman, hejtman Rakovnického kraje (1611-1612), účastník stavovského povstání 922, 1023
 - *Jan Jiří* [z. po 1618], syn Jana Jindřicha a Alžběty Sibylly Pětipeské z Chýš a Egrberku 922, 1023
- Cukrová z Tamfeldu, rozená Pětipeská z Chýš a Egrberku, Alžběta Sibyla** [z. 1621], první manželka Jana Jindřicha Cukra z Tamfeldu na Senči (od 1604) 922, 1023

Čachovský ze Svémyslic, vladycký rod

- *Albrecht Kříž* [z. po 1611], ve službách Rudolfa II. (od 1580) 473

Čáslavová z Podolí, Anna Alžběta [z. po 1618], vdova po Mikulášovi Vrchotickém z Loutkova na Vrchotcích [z. 1588] 1018

Čech, Jan [z. po 1612], vojenský zásobovač, podústojník Šťastného Václava Pětipeského během pasovského vpádu (1611) 529

Čejka, pacholek Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích 660, 672

Čejka, Jiří, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 718

Čejková, Ludmila, poddaná mělnického panství ze vsi Vrbno 1061

Čejka z Olbramovic, rytířský rod

- *Jan* [z. 1623], na Polici a Bystřici nad Pernštejnem, nejvyšší písař Markrabství moravského (1608-1618), moravský stavovský direktor (1618-1619), účastník stavovského povstání 477
- *Karel starší* [z. 1627], manželka Johana Hrzánová z Harasova, na Kácově a Zdislavicích, účastník českého stavovského povstání 672

Čelidon (Celidon), *Jan*, měšťan Mladé Boleslavi 1131

Černín z Chudenic, rytířský rod 50, 63

- *Heřman* [n. 24. 7. 1576, z. 7. 3. 1651], panský stav (od 1623), hraběcí stav (od 1627), nejvyšší sudí dvorský (1645-1648), nejvyšší sudí (1649-1650), nejvyšší komorník (od 1650) a nejvyšší hofmistr (od 1651), císařský diplomat 843
- *Humprecht starší* [n. 1570, z. 1632], bratr Heřmana, na Kostomlatech, místokomorník (1614-1622), stavovský direktor za rytířský stav (1618-1619), omilostněn z účasti ve stavovském povstání, purkrabí Hradu pražského (1628-1629) 724-725, 908

Černohorský z Horoměřic, erbovní rod

- *Mikuláš* [z. před 1613], komisař císařského celního úřadu v pražských městech 633, 910

Černý, Vávra, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 533

Češpiva, Jiří, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice 626, 637, 660, 729, 1047

Češpivová, Mandalena, manželka Jiřího Češpivy, poddaná Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice 729

Čihák, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Hostín 1025

Čihák, Jíra, krčmář ve vsi Bosyně, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 474

Dačický, Mikuláš, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 635, 638, 646

David, žid usedlý v Byšicích (1611) 471

David, starozákonní izraelský král 664

de Dampierre, lotrinský hraběcí rod

- *Jindřich Duval* [n. 1580, z. 9. 10. 1620], císařský plukovník, padl při obléhání Prešpurku 989, 996, 1044

Dlouhá, Marjána, dcera Vavřince Dlouhého, poddaná Václava Hrzána z Harasova ze vsi Krpy 980

Dlouhý, Vavřinec, poddaný Václava Hrzána z Harasova ze vsi Krpy 980

Dlouhý z Růžného, Jakub, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského v Obříví 975, 979, 984, 991, 1030, 1061, 1139-1140, 1143, 1147, 1159

Dobranovský z Dobranova, rytířský rod

- *Václav starší* [z. po 1631], na Nové Vsi, hejtman stavovského vojska (1619), pobělohorský exulant, účastník saského vpádu (1631), hofmistr Jindřicha Matyáše z Thurnu 1067

Dobřenský z Dobřenic, rytířský rod

- *Jan starší* [z. 30. 1. 1624], manželka Marie Anna Myšková ze Žlunic, na Dobřenicích a Chvalkovicích, hejtman Hradeckého kraje (1613-1614) 1045
- *Jindřich Kunát/Kunata* [z. 1619], na Valech a Orli, hejtman Chrudimského kraje (1608-1609, 1609-1610, 1612-1613) 566, 582, 845, 945

Dobřenská, rozená Myšková ze Žlunic, Marie Anna [z. po 1624], manželka Jana staršího Dobřenského z Dobřenic, na Chvalkovicích 1045

Dolejší, Matěj, poddaný ze vsi Dušníky 1167

purkrabí z Donína, původem říšský panský rod

– *Fridrich* [z. 1634], na Bílém Újezdci, hejtman Slánského kraje (1600-1601, 1603-1604, 1608-1609, 1611-1612), přísedící většího zemského soudu (1611-1616) 552, 715-716

– *Jan* [z. 1620], bratr Ferdinanda a Jaroslava, na Lamberce a Horním Valtínově, císařský rada a komorník, člen vlády Fridricha Falckého 733, 738, 924

– *Jaroslav* [z. 1613], bratr Ferdinanda a Jana, kněžský stav (od 1607), opat v Neuzelle (1611-1613), papežský komorník 552, 558, 560, 585, 608, 619

– *Karel Hanibal* [n. 1588, z. 1633], syn Abrahama, člen dvorské válečné rady, prezident slezské komory, plukovník císařského vojska (1621) 470

Dorn z Aunetu, Adam [z. po 1611], císařský colmistr 490

z Doubravské Hory, viz Vřesovec z Vřesovic a Doubravské Hory

Doupovec z Doupova, rytířský rod

– *Vilém Vojtěch* [z. 1621], syn Fridricha, bratr Bedřicha, na Vilémově, Vraném a Žerotině, účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618), stavovský komisař (1618-1620) a vojenský velitel, posmrtně odsouzen za účast ve stavovském povstání 576, 597, 962, 971

– *Kristýna/Kristýnka* [z. po 1620], dcera Barbory Doupovcové z Chýš a Egrberku 1027, 1035, 1042, 1044, 1056, 1138

Doupovcová, rozená z Chýš a Egrberku, Barbora [z. 1639 v Pirně], manželka Fridricha Doupovce z Doupova, podruhé provdána roku 1609 za Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu, viz Gerštorfová z Chýš a Egrberku

Doupovcová, Kristýna [z. po 1620], manželka Jana Viléma Doupovce z Doupova (od roku 1604) 1138

Douša, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Kanina 1099

Douša, Matouš, poddaný Jana Jindřicha Myšky ze Žlunic či Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Libiš 984

z Drsníku, viz Vrutický z Drsníku

Dubánek, Jiřík, přísežný holomek a služebník úřadu purkrabství Hradu pražského 496

Dubová, Lidmila, manželka Matěje Dubového, poddaného města Mělník nad Labem ze vsi Tuhaň 536, 624

Dubový, Matěj, poddaný města Mělník nad Labem ze vsi Tuhaň 536, 624

Duchoslav z Libína, Jan [z. po 1623], erbovník, primas Hradce Králové (1607-1615, 1619-1623), účastník stavovského povstání, člen poselstva vyjednávajícího s Moravany (1619) 1063

Duchoslavová, rozená z Kaliště a Ottersdorfu, Libuše [z. po 1619], manželka Jana Duchoslava z Libína 1063

Dvořák, N., poddaný 652, 660

Ebenberger, Jiří [z. po 1618], nejvyšší lajtnant stavovského vojska (1618) 990

Elsnic z Elsnic, rytířský rod

– *Bernard* [n. 1550, z. 1619], na Kobylnicích a Patokryjích, hejtman Slánského kraje (1611-1612, 1613-1614, 1615-1616), účastník stavovského povstání, stavovský komisař (1618-1619) 715

– *Bohuslav* [z. po 1644], syn Bernarda, manželka Magdaléna Pfefferkornová z Ottopachu, na Kobylnicích, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant ve službách saské armády (1631) 467

Fibr, Vít, pohodný v Mělníku nad Labem 1059

Fridrich V. Falcký [n. 26. 8. 1596, z. 29. 11. 1632], falcký kurfiřt (1610-1623), vůdce protestantské Unie, král český (korunován 4. 11. 1619) 1080, 1106, 1158, 1161, 1166, 1196

Ferdinand II. Habsburský (Štýrský) [n. 9. 7. 1578, z. 15. 2. 1637], rakouský arcikníže a štýrský vévoda (1590-1637), český král (od 1617), uherský král (od 1618) a římský císař (1619-1637) 1051, 1181, 1199

Feter, Jiřík, poddaný Václava staršího Berký z Dubé a Lipé 1116, 1121

Fink z Finkštejna, rytířský rod

– *Vincenc* [z. po 1611], 466

Fousek, Jakub, poddaný komorního panství Brandýs nad Labem ze vsi Lhota 864

Franc, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 1062

Francke aus Meissen, *Georgus/Gregor* [n. 1585, z. 1651], německý luteránský teolog, doktor teologie na univerzitě ve Wittenberku, profesor teologie, děkan teologické fakulty a rektor univerzity ve Frankfurtu nad Odrou 1083

Francouz, Valentin Jense, měšťan Starého Města pražského 767

Fruwein z Podolí, erbovní a rytířský rod (od 1619)

- *Benjamín* [z. po 1620], bratr Martina, na Mezném, původem slezský právník, později pražský měšťan, přisedící apelačního soudu, sekretář stavovského direktoria, nobilitován do rytířského stavu (1619), účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant 485, 644, 908, 1138
- *Martin* [z. 7. 6. 1621], právník a prokurátor Starého Města pražského, rytířský stav od roku 1619, defensor za městský stav (1609, 1611), direktor za městský stav (1618-1619), hofrychtěř královských a věnných měst (1619-1620) 519, 942

Fürstenberská, rozená Holická ze Šternberka, Dorota [z. 12. 6. 1633], dcera Otakara Holického ze Šternberka, manželka 1. Václava Smiřického ze Smiřic, 2. Maxmiliána Trčky z Lipy, 3. Kryštofa II. z Fürstenberku, na Leštně (od 1614) 860

Fürstenberská, rozená z Lobkovic, Anna [z. po 1628] 1142

Gerštorf z Gerštorfu, rytířský rod

- *Anna* [z. po 1619], dcera Jiřího Gerštorfa z Gerštorfu a Johany Gerštorfové z Rokyc 1033
- *Jiřík/Jiří mladší* [z. 17. 4. 1613], manželka Johana Štřelová z Rokyc, na Cholticích a Svojsčicích, hejtman Chrudimského kraje (1598-1599, 1600-1601, 1604-1605, 1607-1608), přisedící zemského soudu (od 1610), královský rada Matyáše Habsburského 527, 1033
- *Petr* [z. po 1623], manželka Markéta Bzenská z Prorubě, císařský fojtmistr panství Poděbrady a Kolín, účastník stavovského povstání 464, 745, 894, 949, 999, 1026

Gerštorf z Gerštorfu a Malšvic, rytířský rod

- *Abraham* [z. 1639 v Pírně], na Samšíně, hejtman Boleslavského kraje (1603-1604, 1606-1607), účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618) a stavovského povstání (1618-1620), komisař Boleslavského kraje (1619), pobělohorský exulant 612, 620, 668, 968, 1006, 1038, 1135
- *Jan* [z. 1617], na Drštěkryjích, hejtman Boleslavského kraje (1602-1603, 1604-1605) 671

- *Mikuláš* [z. 1620], bratr Abrahama a Oldřicha, na Velkých Horkách, hejtman Kladského hrabství (1607), hejtman mělnického panství (1605-1607), účastník stavovského povstání, generál-proviantmistr stavovského vojska, relátor zemského sněmu (1619, 1620), posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku 938, 950, 1032, 1038
- *Oldřich* [z. 21. 1. 1619], bratr Mikuláše a Abrahama, na Mačkově, manželka Salomena z Rejbic, na Velkém Vosově a Skřípli, hejtman komorního panství Křivoklát (1604-1606), hejtman komorního panství Pardubice (1606), královský prokurátor (1606-1611 a 1611-1619), rada české královské komory (1607-1619), přisedící zemského soudu (od 1616), direktor za rytířský stav (1618-1619) 544, 924, 1038

Gerštorforá z Malšvic, Alžběta, viz Vlková, rozená Gerštorfová z Malšvic

Gerštorfová z Gerštorfu, Anna, viz Karlíková, rozená Gerštorfová z Gerštorfu

Gerštorfová, rozená Bzenská z Prorubě, Markéta [z. po 1616], dcera Adama Bzenského z Prorubě, od roku 1616 manželka Petra Gerštorfa z Gerštorfu 894, 949

Gerštorfová, rozená z Doupova, Liduška, [z. po 1618], dcera Barbory Doupovcové/Gerštorfové z Chýš a Egrberku 1011

Gerštorfová, rozená z Chýš a Egrberku, Anna Alžběta [z. před 1616], manželka Petra Gerštorfa z Gerštorfu (od 1611) 464

Gerštorfová, rozená z Chýš a Egrberku, Barbora [z. 1639 v Pírně], manželka Fridricha Doupovce z Doupova, podruhé provdána roku 1609 za Abrahama Gerštorfa z Gerštorfu, sestřenice Šťastného Václava Pětipeského, držitelka Vilémova, Kokovic a Vrbičan 576, 593, 597, 620, 652, 657, 666, 668, 686, 710, 730, 801, 902, 913, 962, 970, 1011, 1033, 1136

Gerštorfová, rozená z Rejbic, Salomena [z. po 1623], manželka Oldřicha Gerštorfa z Gerštorfu, na Velkém Vosově 1038

Gerštorfová, rozená Štřelová z Rokyc, Johana [z. po 1613], manželka Jiříka Gerštorfa z Gerštorfu na Cholticích a Svojsčicích 1033

Glaner, Kryštof, poddaný Mikuláše Gerštorfa z Gerštorfu a Malšvic ze vsi Vostrý, v lednu 1619 propuštěn do poddanství Šťastného Václava Pětipeského 1032

- Glanerová, Barbora**, manželka Kryštofa Glanera, poddaného Mikuláše Gerštorfa z Gerštorfu a Malšvic ze vsi Vostrý, v lednu 1619 propuštěna do poddanství Šťastného Václava Pětipeského 1032
- z Glauchova**, viz Netter z Glauchova
- Gryspek z Gryspachu** (Griespek z Griespachu), rytířský rod
- *Blažej* [z. 1620], syn Floriána, manželka Žofie/Ofka z Bubna, na Nelahozevsi, účastník stavovského povstání, posmrtně odsouzen ke konfiskaci všeho majetku 617
- Gryspeková, rozená z Bubna, Žofie/Ofka** [z. po 1622], manželka Blažeje Gryspeka z Gryspachu, na Lešanech a Debně (1622) 1035
- Habák, Jan**, poddaný mělnického panství 1047
- Hála**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 1062
- Hampole, Kašpar**, čeledín, služebník Šťastného Václava Pětipeského 503
- Haniček**, šafář, poddaný Šťastného Václava ze vsi Horní Přívory 787
- Harant z Polžic a Bezdrůžic**, rytířský rod
- *Kryštof* [n. 1564, z. 21. 6. 1621], 1603 povýšen do panského stavu, na Pecce, cestovatel, hudební skladatel, stavovský diplomat, účastník stavovského povstání, vojenský komisař Boleslavského, Kouřimského a Hradeckého kraje (1619), velitel dělostřelectva Thurnovy armády (1619), prezident české komory (leden-listopad 1620), popraven 1164, 1166
- Harantová, rozená Hradištská z Hořovic, Anna Salomena** [z. 1632], třetí manželka Kryštofa Haranta z Polžic a Bezdrůžic, poději druhá manželka Heřmana Čermína z Chudenic, na Pecce 694
- z Harrachu**, původem rakouský panský rod
- *Arnošt Vojtěch* [n. 1598, z. 25. 10. 1667], kněžský stav od roku 1616, 13. arcibiskup pražský (1623-1667), velmistř křížovníků s červenou hvězdou (1623-1667), kardiál (od 1626) 1202
- Hamzová, rozená Kobylková z Kobylího, Anna** [z. po 1618], druhá manželka Myslibora Hamzy ze Zábědovic, na Morašicích a Nedělišti 945
- Hamza ze Zábědovic**, rytířský rod
- *Myslibor* [z. 1617], manželka Anna Kobylková z Kobylího, na Hořiněvsi, Kozojeticích, Morašicích, Nedělišti a Světí, hejtman Hradeckého kraje (1598-1599, 1606-1607), hejtman Chrudimského kraje (1614-1615) 661
- Haugvic z Biskupic**, panský rod
- *Jan Adam* [z. po 1634], manželka Lidmila Doupovcová z Doupova, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant, rytmistr Jindřicha Matyáše z Thurnu během saského vpádu (1631-1632) 970, 1006, 1038, 1057, 1138
- Haugvicová, rozená Doupovcová z Doupova, Lidmila** [z. po 1637], dcera Barbory Doupovcové z Chýš a Egrberku, manželka Jana Adama Haugvice z Biskupic, pobělohorská exulantka (Freiberg, Sasko), na Malém Březně 1057
- Haugvicová, rozená z Bubna, Sabina Františka** [z. 1636], manželka Alexandra Haugvice z Biskupic, sestřenice Jana mladšího z Bubna, pobělohorská exulantka 1035
- Havlas, Jan**, správce dvorů v Bosyni a Šemanovicích, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 654, 672, 809, 830, 976, 1002, 1048-1049, 1062, 1075, 1140
- Havlíček**, poddaný komorního panství Brandýs nad Labem 866
- z Helfenburku, Žofie Albínka**, abatyš kláštera svatého Jiří na Pražském hradě (1601-1630) 1007
- Hendrych z Frankenštejna, Jiří** [z. po 1620], erbovník Starého Města pražského 1178
- z Herbersteinu, Gundakar** [z. po 1622], hejtman stavovského a později císařského vojska 990
- Herkule, Vlach Jan**, stavitel patrně italského původu ve službách Šťastného Václava Pětipeského (1611-1619) 482, 614-615, 857, 1049
- Herout, Jan**, poddaný Smila a Kateřiny Vlinských z Vliněvsi ze vsi Hostín 838
- Hložek z Byslavic, Mikuláš** [z. po 1617 – dokládá korespondence], pražský erbovník, na Nuslích, úředník kanceláře zemských desek, syn pražského právníka a úředníka královské kanceláře Natanaela Hložka z Byslavic [z. 1608] 598, 891, 907
- Hložek ze Žampachu**, panský rod
- *Mikuláš Bohuslav* [z. 1656], na Hospozíně a Šestajovicích 1004
- Hodějovský z Hodějova**, rytířský a panský rod (od 1601)
- *Adam* [z. 1640], syn Přecha, na Týnci nad Sázavou, účastník stavovského povstání

- a bitvy na Bílé hoře, důstojník Mansfeldovy armády během dánské války, důstojník saské armády 965
- *Bernard mladší* [z. 1646], syn Přecha, na Konopišti a Milevsku, stavovský defensor (1609), účastník stavovského povstání, vojenský komisař Oldřicha Vchynského a mustřmistr, pobělohorský exulant a důstojník švédské armády 704, 876, 944, 965
 - *Bohuslav* [z. po 1634], syn Přecha, na Benicích a Nedvězí, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant, účastník saského vpádu (1631) 965
 - *Jan Jiří* [z. 1620], syn Přecha, na Česticích a Lčovicích, účastník stavovského povstání 965
 - *Smil* [z. po 1622], syn Jana, na Chotěticích, Heřmanicích, Arnoštově, Červeném Újezdě a Tloskově, hejtman Vltavského kraje za panský stav (1616-1617), účastník stavovského povstání, komorník Fridricha Falckého (1619-1620), pobělohorský exulant 876
- Hodovníček, Jiří**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice 956
- Hodovniček, Václav**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice 956, 957
- Hofman, Jan**, poddaný města Mělník nad Labem 1169, 1190
- Hofman, Mikuláš**, komorník úřadu menších desk zemských (1611) 496
- Hofmann z Grünbüchlu a Střechova**, původem štýrský panský rod
- *Ondřej* [n. asi 1570, z. 1617], syn Ferdinanda, manželka Johana Apolena Novohradská z Kolovrat 780
- z Hohenlohe**, říšský hraběcí rod
- *Jiří Fridrich* [n. 6. 9. 1569, z. 7. 7. 1645], na Langenburku, Boleslavi, Kosmonosích a Krulichu, císařský válečný rada, plukovník a generál-vachtmistr v protitureckých válkách (1605), generál-lajtnant stavovského vojska (1618-1620), velitel nizo-zemské jízdy v bitvě na Bílé hoře, omilostněn (1622), tajný dvorský rada, švédský regent ve Švábsku (1631) 987-988, 996, 1155
- Hochauzarová z Hochauzu, Lidmila** [z. po 1620], dcera Bernarta na Baštěku, sestra Salomeny Zvíkovské z Hochauzu 1146
- Holub, Matouš**, poddaný mělnického panství ze vsi Chorušice 1147
- Hlavatý, Matějček**, poddaný mělnického panství a Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Kopeč 1148
- Hlavatá, Kateřina**, poddaná mělnického panství 1147
- Holc, Duchek**, poddaný panství Brandýs nad Labem ze vsi Konětopy 1195
- Holzingerin, Anna Maria** [z. po 1620] 1141
- Homut z Harasova**, rytířský rod
- *Jindřich* [z. po 1613], manželka Alena Bílská z Karešova, na Radonicích 593, 597, 604
 - *Václav mladší* [z. 1631 v Pirně], manželka Johanka Skuhrovská ze Skuhrova, na Radonicích, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant 964
 - *Oldřich* [z. po 1634], na Radonicích, pobělohorský exulant, hofmistr saského generála (1631) 964
- Honěk, Matouš**, poddaný města Mělník nad Labem 1101, 1103
- Horáková, Anna**, vdova po Václavu Horákovi, poddaná Jana Kryštofa Belvice z Nostvic ze vsi Stračí 1162
- Horák, Václav**, poddaný Jana Kryštofa Belvice z Nostvic ze vsi Stračí 1162
- Horský z Grünfeldu**, erbovní rod
- *Jan* [z. po 1617], rada soudu nejvyššího pražského purkrabství 909, 921
- Hořejší, Jan**, patrně poddaný Anny Vlínské z Dubé ze vsi Liblice 772
- Hořejší, Matěj**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 1148
- Hořický, Karel**, řezník, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 546
- Hrabáně z Přerubenic**, rytířský rod
- *Pavel* [z. 1618], manželka Kateřina Říčanská z Řičan, na Pečkách, Kralicích a Nebovidech, hejtman Kouřimského kraje (1593-1594, 1598-1599), hejtman Čáslavského kraje (1607-1608, 1613-1614) 956
- Hrušovský z Hrušova**, rytířský rod
- *Vilém* [z. 1639], na Lhotce 612, 705
- Hzán z Harasova**, rytířský rod
- *Adam* [z. 1619], na Lanškrouně, Ronově, Ctěnicích, Červeném Hrádku a Skalce, majitel domu ve Starém Městě pražském, purkrabí Hradeckého kraje (1605-1615), karlštejnský purkrabí (1615-1618) 908
 - *Jan Adam* [z. 1630], bratr Zdeslava a Viléma Jiřího, na Červeném Hrádku a Skalce 1124-1125

- *Jiří* [z. po 1618], syn Václava Hrzána z Harasova a Alžběty Hrzánové z Dubé, na Vrutici 672, 702, 744, 750, 774, 806, 836
- *Václav* [z. po 1640], syn Václava Hrzána z Harasova a Alžběty Hrzánové z Dubé, na Vysoké Libni a Vrutici, účastník stavovského povstání 672, 980
- *Vilém Jiří* [z. 1620], na Lanškrouně a Lanšperku, pohřben v kostele svatého Jakuba na Starém Městě pražském 1124
- *Zdeslav* [z. 1642], manželka Alžběta/Eliška Haugvicová z Biskupic, na Lanškrouně, Lanšperku, Skalce a Ronově, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant, účastník saského vpádu (1631) 1124-1125
- Hrzánová, rozená Mracká z Dubé, Alžběta** [z. po 1632], manželka Václava Hrzána z Harasova, na Libni a Vrutici, pobělohorská exulantka, od roku 1628 majitelka domu v Drážďanech 462, 500, 551, 660, 667, 670, 672, 873-874, 1102
- Hrobčický z Hrobčic**, rytířský rod 949
- Hudečková, N.**, poddaná Šťastného Václava Pětipeského 660
- Humbalka, Magdalena**, měšťanka či poddaná Mělníka nad Labem 1126, 1129
- Huml z Rydprštorfu**, erbovní rod
- *Tobiáš* [z. po 1617] 943
- Hurta, Václav**, poddaný Václava Smrčky z Mnichu na Čechelicích 781
- Husák, Jakub**, poddaný mělnického panství ze vsi Újezd 1047
- Hyršperger** (Hyršpergár) z **Kynigsheinu**, rytířský rod
- *Jan Baltazar* [z. po 1622], na Vartemberce, účastník stavovského povstání 490, 618
- Hyršpergerová, rozená Škopková z Kocně, Alena/Helena** [z. 1621], na Vartemberce 575
- Chalupa, Jakub**, měšťan města Nymburk 1156
- Chalupník, Adam**, poddaný Ladislava staršího Sekerky ze Sedčic ze vsi Třebošnice 919
- Chanovská, rozená Přichovská z Přichovic, Anna** [z. po 1619], manželka Jindřicha Chanovského z Dlouhé Vsi, na Smolotelích 1040
- Chanovský z Dlouhé Vsi**, rytířský rod
- *Jindřich* [z. 1619], manželka Anna Přichovská z Přichovic, otec Adama a Jana Viléma staršího [z. 1672], na Smolotelích,

písař úřadu menších desek zemských, místosudí (1616-1617) 1040

Chobotská, rozená z Chýš a Egrberku, Johanka [z. 1621], manželka Viléma Chobotského z Oštědka, sestřenice Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na Chotýšanech 1094

Chorvaté 996

Chotek z Vojnína, rytířský rod

– *Karel* [z. 1638], manželka Eliška Charvátová z Barštejna, na Radovesicích, Červeném Újezdu a Dobřicích, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant a účastník saského vpádu (1631) 971

Chotouchovský z Nebovid, rytířský rod

– *Václav* [n. asi 1569, z. 26. 9. 1618], na Žlebech, manželka Alena Bohdanecká z Hodkova, účastník válek v Nizozemí a ve Francii (1586-1593), účastník protitureckých tažení (1594-1604), relátor zemského sněmu (leden-únor 1601), hejtmán Čáslavského kraje (1606-1607, 1608-1609 a 1611-1612), císařský rada (do 1611), účastník stavovského povstání, správce Kutné Hory a úřadu mincmistra 463

Chrt ze Rtína, rytířský rod

– *Vilém Bohuslav* [z. po 1611], hejtmán pěšího praporce stavovského vojska (říjen 1611) 472

Jablonská, Anna, patrně měšťanka Mělníka nad Labem 1174, 662

Jakub, tesař, poddaný Šťastného Václava Pětipeského v městečku Byšice 634, 648, 1048

Jan Jiří I. Saský [n. 5. 3. 1585, z. 8. 10. 1656], saský kurfiřt z rodu Wettinů (1611-1656), do března 1620 spojenec Protestantské unie a českých stavů, poté na císařské straně při útoku na Lužici a Slezsko, na straně protestantů znovu od roku 1631 973

Janderka, krčmář, poddaný mělnického panství ze vsi Mikov 1047

Jircl, poddaný a služebník Šťastného Václava Pětipeského 503

Janovský, Cyrián, měšťan Mělníku nad Labem 1165

Jaruše, vdova po Martinovi Jikrovi ze vsi Mikov, kmetična, poddaná panství Mělník 1170

Javurková, patrně poddaná či správce dvora Šťastného Václava Pětipeského 957

Jestřibský z Rýzmburka, větev panského rodu

– *Karel* [z. po 1623], syn Jana, bratr Jana Bernarda, na Boharyni a Okrouhlicích, účastník stavovského povstání. 993

Jikra, *Matěj*, poddaný panství Mělník ze vsi Mikov 1170

Jirsa, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 1030

Jiříkovský, *Bartoloměj*, syn Matouše Jiříkovského ze vsi Hostín, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 774, 776, 783, 799

Kába z Rybňan, rytířský rod

– *Zachariáš* [z. 1619], rada soudu nejvyššího purkrabství pražského (1590-1597), úředník královny při deskách zemských (1599-1602), místosudí (1602-1614), purkrabí Pražského hradu (1613-1619), přisedící komorního soudu (1614-1618), katolík, přesto účastník stavovského povstání jako volitel Fridricha Falckého králem 910

z Kaliště a Ottersdorfu, *Libuše*, viz Duchoslavová, rozená z Kaliště a Ottersdorfu

Kambor, *Tobiáš*, dlužník Šťastného Václava Pětipeského (1613) 660, 972

Kantor, *Adam*, poddaný města Mělník nad Labem ze vsi Libiš 975, 977-978, 982, 1054

Kantor, *Jiřík*, poddaný města Mělník nad Labem ze vsi Libiš, propuštěn Pětipeskému (1618) 975, 977-978, 982, 992, 998

Kaplíř ze Sulevic, rytířský rod

– *Adam starší Vosterský* [z. po 1607], na Scebuži (Chcebuži) a Velešicích, otec Albrechta Šťastného Kaplíře ze Sulevic, účastníka stavovského povstání, sezení na Velešicích potvrzuje korespondence 727

– *Adam mladší Vosterský* [z. asi 1617], na Třebívlicích 727

– *Albrecht Vosterský* [z. 1616], syn Kašpara Kaplíře ze Sulevic na Miličíně, Voticích a Neustupově, manželka Magdalena Údrcká z Údrče, otec Kašpara, Zdeňka a Oldřicha, na Kolči a Voticích, pohřben v Neustupově 552, 558, 560, 579, 727

– *Jan Burian* [z. 1618], na Potštejně, rytmistr stavovského vojska pod velením Jindřicha Matyáše z Thurnu, zastřelen v boji 26. listopadu 1618 u Světlé nad Sázavou 765, 983, 989

– *Jan Vosterský* [z. před 1601], na Chcebuži 553

– *Jan Ilburk Vosterský* [z. po 1613] 644

– *Jan Vojtěch Vosterský* [z. před 1616], na Scebuži (Chcebuži) a v Kostelci nad Labem 727, 768

– *Jindřich* [z. po 1623], na Čížkovicích, účastník stavovského povstání 1144

– *Kašpar* [n. 1535, z. 1621], manželka Eva Radimská ze Slavkova, na Miličíně, Voticích a Neustupově, direktor/správce úřadu prezidenta české komory/nejstarší rada české komory (1606-1611), přisedící většního zemského soudu (1612-1615), purkrabí Hradeckého kraje (1615-1619), stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší písař (1619-1620) 560, 727, 939, 966, 1014, 1031, 1046

– *Oldřich Vladislav Vosterský* [z. po 1620], v městě Štětí nad Labem 1098

– *Oldřich Vosterský* [z. 1653], na Radouni a Chcebuži, pobělohorský exulant a důstojník švédské armády 1082

– *Pavel* [z. po 1634], na Voticích a Záluží [z. po 1634], nejvyšší generál-kvartýrmistr stavovského vojska (1618-1620), stavovský komisař jmenovaný k vyjednávání s Gáborem Bethlenem (1619), pobělohorský exulant, důstojník saské armády (1631), generál-proviantmistr švédské armády (1634) 470, 735, 777, 849, 853, 883, 939, 971, 987-989, 995-996, 1003, 1035, 1044, 1056, 1155

– *Václav Vosterský* [z. po 1629], na Záluží, manželka Alžběta Kaplířová, rozená z Bílé, na Brodcích [z. po 1629], účastník stavovského povstání, relátor generálního sněmu roku 1620, pobělohorský exulant, vrátil se 1629 s příslibem konverze ke katolictví 893

– *Vilém Felix Vosterský* [z. asi 1622], manželka Ludmila Kaplířová z Beše, na Záhoří pod Miličínem, majitel domu v Novém Městě pražském na Mikulandovic ulici, písař úřadu menších zemských desek, účastník stavovského povstání 1146

– *Vojtěch Václav Vosterský* [z. po 1613], na Brodcích a Horce, příbuzný a soused Šťastného Václava Pětipeského, nejvyšší velitel pěchoty (1608, 1611) 541, 619, 735, 900, 902

Kaplířová, rozená Belvicová z Nostvic, *Ludmila* [z. asi 1627], manželka Oldřicha Vosterského Kaplíře ze Sulevic 1082

Kaplířová, rozená z Bílé, *Alžběta* [z. po 1623], manželka Václava Vosterského Kaplíře ze Sulevic 804, 900, 1061

Kaplířová, rozená Radimská ze Slavkova, *Eva* [z. 1618], manželka Kašpara Kaplíře ze Sulevic na Miličině, Voticích a Neustupově 765, 966

Kaplířová, rozená Údrcká z Údrče, *Magdalena* [z. 1631 v Pirně], manželka Albrechta Vosterského Kaplíře ze Sulevic 579, 804

Kapoun ze Svojkova, rytířský rod

- *Jindřich Jan* [z. po 1622], na Valečově, účastník stavovského povstání 719, 797, 822
- *Petr Kryštof* [z. 1621], manželka Anna Marie Adelpachová z Damstorfu, na Zaječicích a Holejšovicích, účastník stavovského povstání, fendrych stavovského vojska (1618-1619) 822

Karásek Lvovický ze Lvovic, erbovní rod 512

Karel II. Minstrberský [n. 1545, z. 1617], kníže minstrberský a olešnický, vrchní slezský hejtman (od 1608) 477

Karlík z Nežetic, rytířský rod

- *Jiřík* [z. 1642], na Slatiňanech, hejtman Chrudimského kraje (1605-1606, 1611-1612, 1613-1614, 1615-1616, 1616-1617), účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant 1033

Karlíková, rozená Gerštorfová z Gerštorfu, *Anna* [z. asi 1627], dcera Jiřího Gerštorfa z Gerštorfu na Cholticích a Svojšicích, druhá manželka Jiříka Karlíka z Nežetic 1033

Kavka, Daniel, patrně měšťan či poddaný města Mělník nad Labem 665, 680, 753

Keller, Fridrich Hanibal [z. po 1611], švagr Jindřicha Abrahama Salhausena ze Salhausu 500

Keller, Michal, věřitel Jindřicha Penčíka z Penčíku (1611) 505

Kezelius Bydžovský, Jiří [n. 1576, z. 1655], magistr, učitel a správce malostranské školy při kostele svatého Mikuláše (1599-1604), správce školy v Mladé Boleslavi (1605-1618), městský písař a archivář Mladé Boleslavi (1605-1618), purkmistr a primas města Mladá Boleslav (1618-1623), exulant v Sasku (po 1627), autor tzv. Kezeliovy kroniky o Mladé Boleslavi 1131

Khlesl (Klezi), Melchior [n. 19. 2. 1552, z. 18. 9. 1630], kardinál, vídeňský biskup, tajný císařský rada (1612-1618) a diplomat císaře Matyáše Habsburského 986

Khýn z Khýnu, erbovní rod

- *Vilém* [z. po 1612], voják stavovského vojska (1610-1611) 541

Kirchmajer z Rejchvic, erbovní rod

- *Jan* [z. 1622], radní Starého Města pražského, defenzor (1611), purkmistr Starého Města pražského (1611-1622), císařský rada a královský rentmistr, účastník stavovského povstání 633, 910, 950, 1097

Klatovská, Mandelina, poddaná Šťastného Václava Pětipeského 670

Klenovský z Klenového a Janovic, rytířský rod

- *Jan* [z. 1624], na Žinkovech, nejvyšší písař Království českého (1597-1619, 1620-1624) 481

Klíma, Jakub, poddaný města Mělník nad Labem 1085, 1090-1091

Klusák z Kostelce, vladýcký rod

- *Mikuláš* [z. po 1629], hejtman komorního panství Poděbrady, člen Jednoty bratrské, účastník stavovského povstání (1618-1620), omilostněn (1622) 463

Knoble, Andreas, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Truskavna, bratr Jana Knobleho, majitele gruntu tamtéž 536

Knoble, Jan, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Truskavna, majitel gruntu, nebožtík (1612) 536, 624

Kočí, Jan, poddaný Anny Homutové z Hrušova ze vsi Hostín 976

Kočí, Jiří, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 654

Kohout, Jiří, poddaný města Mělník nad Labem, rod Kohoutů poddaný mělnické městské obci žil ve vsi Kozlov (dnes Rybáře) 714, 743, 747-748, 752, 757, 764

Kohoutař, Jiří, viz Kohout, Jiří 709

Kokořovec z Kokořova, rytířský rod

- *Adam Jiří* [z. 1633], na Prádle, Žluticích, Brůdku a Prohořském Hrádku, hejtman Plzeňského kraje (1615-1616), účastník stavovského povstání, volitel Fridricha Falckého (1619), omilostněn pro katolické vyznání 1071, 1119

Kokrhele, Jiří, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 1010, 1012, 1049, 1068, 1077, 1088, 1130, 1175

Köler, Kristof, hejtman pěšího praporece vypraveného z Litoměřického kraje během stavovského povstání (1620) 1188

Kolovratová (Novohradská), rozená Berková z Dubé a Lipé, Alžběta [z. po 1614],

- manželka Jana Novohradského z Kolovrat, na Buštěhradě, Košátkách a Zákupcích 754
- Kolovratová (Novohradská), rozená z Doupova/Gerštorfu, N.** [z. po 1612], dcera Barbory Doupovcové/Gerštorfové z Chýš a Egrberku 576
- Koňas z Vydří,** rytířský rod
Volf [z. před 1608], na Budči a Bolunkově, přísedící menšího moravského zemského soudu (1595) 553
- Koníř, Havel,** blíže neidentifikován 1102
- Kopřiva, Šimon,** starší sládek, čeledín a poddaný Šťastného Václava Pětipeského 783, 799
- Korábník,** poddaný Šťastného Václava Pětipeského 976, 1075
- Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic,** rytířský rod
- *Anna Dorota,* viz Myšková, rozená Kostomlatská z Vřesovic
 - *Jan Habart* [n. 1590, z. 1634], manželka Barbora Myšková ze Žlunic, na Ploskovicích, Býčkovcích, Libčovsi a Nehasicích, účastník stavovského povstání, omilostněn (1623), exulant od roku 1628, zemřel Pirně, pochován v Drážďanech 625, 808, 963, 974, 1017, 1155
 - *Jan Vilém* [n. 1585, z. 1618], manželka Kristýna Doupovcová z Doupova, na Libčevsi a Nehasicích 502, 974
 - *Petr starší* [n. 1555, z. 1604], na Ploskovicích a Býčkovcích, hejtman Litoměřického kraje (1590-1591 a 1603-1604) 974
- Kostomlatská z Vřesovic, rozená z Doupova, Kristýna** [z. po 1618], manželka Jana Viléma Kostomlatského Vřesovce z Vřesovic 974
- Kosytka, Jan,** šafář dvoru náležíciho městu Mělníku nad Labem 1153
- Košetický z Horek, Jiří** [z. 1624], erbovník Nového Města pražského, depositor a ingrosátor větších desek zemských, účastník stavovského povstání 633, 908, 910
- Koutský z Jenštejna, Vojtěch** [z. po 1628], erbovník, radní Nového Města pražského, účastník stavovského povstání, omilostněn, exulant (od 1627) 519, 525, 558, 690, 711, 740, 791, 820, 844, 908, 1138
- Kovář, Havel,** patrně poddaný Šťastného Václava Pětipeského nebo města Mělník nad Labem 1096
- Kovář, Jan,** krejčí, poddaný ze vsi Horní Přívory 962
- Kovář, Matouš,** poddaný panství Brandýs nad Labem ze vsi Všetaty 1051
- Kovář, Tomáš,** poddaný a služebník Šťastného Václava Pětipeského 503, 985, 1076
- Kovář, Václav,** poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Bosyně 962, 985
- Kousal, Šťastný,** zahradník, syn Jiřika Kousala ze vsi Strašnice, ve službě Anny hraběnky z Fürstenberka, rozené z Lobkovic (1620), údajný poddaný Šťastného Václava Pětipeského 1142
- Kožešník, Daniel,** koželuh, měšťan Mělníka nad Labem 546-547, 549
- Kožešníková, Voršila,** vdova po Danielu Kožešníkovi, koželuhu a mělnickém měšťanovi 547, 549
- Krbno, Zikmund,** kovář a poddaný Alžběty Hyršpergerové, rozené Škopkové z Kocně na Vartemberce 575
- Krčmář, Adam,** poddaný Jana Novohradského z Kolovrat ze vsi Hledsebe 562
- Krčmář, Jan,** syn Jiřího Krčmáře ze vsi Bylochov, poddaný Šťastného Vosterského Kaplíře ze Sulevic 772
- Krčmář, Jiřík,** poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Bosyně 483, 1064
- Krčmář, Kryštof,** poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Bosyně 1064
- Krčmář, Matěj,** poddaný Šťastného Václava Pětipeského 1107
- Krejčí, Bartoň,** poddaný města Mělník nad Labem a posléze Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Zimoř 1093, 1187
- Krejčí, Havel,** poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Horní Přívory 812
- Krejčí, Jan,** poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Strašnice 1111
- Kroc, Matěj,** měšťan či poddaný města Nymburk 1156
- Kroková, rozená Minkvicová z Minkvicburku, Anna Marie** [z. po 1620] 1152
- Krok, Jan,** blíže neidentifikován 928
- Kršníková, Kateřina,** kmetična, poddaná Příbika Sekerky ze Sedčic 1148
- Kruciger z Bedrštorfu,** viz Cruciger z Bedrštorfu
- Křinecká, rozená z Bibrštejna, Eva** [z. asi po 1620], manželka Karla Jindřicha Křineckého z Ronova na Rožďalovicích 1144
- Křinecký z Ronova,** panský rod
- *Jan Albrecht starší* [z. po 1622], na Březně a Novém Ronově, hejtman Bechyňského kraje (1593-1594, 1597-1598, 1599-

- 1600), hejtman Boleslavského kraje (1609-1610) 473, 845
- *Karel Jindřich* [z. po 1614], syn Jindřicha Kříneckého z Ronova, bratr Augusta, manželka Eva z Biberštejna, na Rožďalovicích 473, 499, 537, 589
 - Kubiček** (Jakub), poddaný a služebník Šťastného Václava Pětipeského 503
 - Kuchař**, *Jiří*, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 672
 - Kuchař**, *Matouš*, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 1024, 1028
 - Kulichová**, *Marjána*, poddaná Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Libiš 1054
 - Kulich**, *Václav*, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Libiš 1054
 - Kunáš z Lukovec** (Kuneš z Loukovce), vladýcký rod
 - *Jan* [z. po 1627], na Strkově a Jinočanech 946
 - *Mikuláš* [z. po 1618], na Strkově a Jinočanech 946
 - Kunášová, rozená Služská z Chlumu**, *Man-dalena* [z. po 1618], manželka Mikuláše Kunáše z Lukovec (od 1618) 946
 - Kyj z Hyršfeldu** (Kej z Hyršfeldu), rytířský rod
 - *Alexandr* [z. po 1609], na Brocně, souseď Šťastného Václava Pětipeského 904
 - Kyšperský Vřesovec z Vřesovic**, rytířský rod
 - *Alžběta* [z. 1619 – dokládá korespondence], sestra Jana Bořivoje Kyšperského z Vřesovic a Voršily Kyšperské z Vřesovic, na Klumíně a Chobolicích 932, 952, 1031, 1046
 - *Estera* [z. po 1615 – dokládá korespondence], dcera Jana Bořivoje Kyšperského z Vřesovic a Johany Údrkové z Údrče 773
 - *Jan Bořivoj* [z. 1617 – dokládá korespondence], manželka Johana Údrkové z Údrče (od 1604), na Klumíně, souseď Šťastného Václava Pětipeského 621, 727, 735, 768, 773, 855, 932, 952
 - *Kašpar* [z. 1613 – dokládá korespondence], bratr Jana Bořivoje Kyšperského z Vřesovic, na Klumíně 621
 - *Voršila* [z. po 1619], sestra Jana Bořivoje Kyšperského z Vřesovic, na Klumíně a Chobolicích 932, 1046
 - Lapius**, *Jindřich*, poddaný mělnického panství ze vsi Borkov 1097
 - Lažanský z Bukové**, rytířský rod
 - *Ferdinand Rudolf* [z. 1657], důstojník císařské armády během stavovského povstání 485
 - Leben z Kornu**, *Bernard* [z. po 1612], na Doksech, patrně posel místodržitelství (1612) 554-555, 567
 - Lebl**, viz Löbl z Grainburgu
 - Ledčanský z Popic**, *Jan starší*, pražský erbovník, na Třebotově a Hrnčírích [z. před 1653], humanista, perkmistr viničných hor, prokurátor vyšších soudů, manželka Regina Bydžovská z Aventinu, účastník stavovského povstání, účastník Thurnovy výpravy proti Vídni (1619) 503
 - Ledecký z Granova**, *Jan* [z. po 1620], na Dehtářích, hejtman komorních panství Brandýs nad Labem, Přerov a Lysá nad Labem (roku 1615-1620) 778, 812, 864, 866, 1078, 1133, 1195
 - Lejnkeroová**, *Kateřina*, měšťanka Starého Města pražského 1097
 - Leskovec z Leskovece**, rytířský a panský rod
 - *Šebestián* [z. 1627], na Běrunicích, Veltrubech a Horní Cerekvici, manželka Doro-ta Slavatová z Chlumu a Košumberka 660
 - Liberský**, *Melichar*, měšťan Nového Města pražského 1043
 - Libický**, *Václav*, úředník města Mělník nad Labem 718
 - Liblický**, *Václav*, kněz, farář v Liblicích u Mělníka (1613) 664
 - Libštejnský z Kolovrat**, větev panského rodu z Kolovrat
 - *Anna Marie*, viz Valdštejnová, rozená Libštejnská z Kolovrat
 - *Jáchym starší* [n. 1577, z. 1635], manželka Kateřina Libštejnská z Kolovrat, rozená Berková z Dubé, na Rabštejně, Libkovicích, Oudřči a Martinicích, účastník stavovského povstání, potrestán konfiskacemi veškerého majetku, účastník saského vpádu (1631) 1074
 - *Zdeněk Lev* [z. 1640], na Sloupu, hejtman Boleslavského kraje (1610-1611), povýšen do hraběcího stavu (1624) 925
 - Libštejnská z Kolovrat, rozená Berková z Dubé a Lipé**, *Kateřina* [z. 1635], manželka Jáchyma Libštejnského z Kolovrat 1074
 - Linhart z Najenperku**, erbovní a rytířský rod
 - *Adam* [n. 1566, z. 2. 8. 1617], manželka Hedvika z Habartic, na Vlkavě, na Vlka-

- vě, původně měšťan Starého Města pražského, nobilitován do rytířského stavu, stavovský direktor (1609) 485, 608, 642-643, 843, 846, 921
- *Jan* [z. po 1631], na Vlkavě a Struhách, účastník stavovského povstání, fendrych stavovského vojska, omilostněn pardonem k pokutě (1628), účastník saského vpádu (1631) 1016
 - z Lipé, rozená Zárubová z Hustířan, Marie** [z. asi 1652], manželka Pertolda Bohobuda z Lipé (od 1606) 1118
 - Lišvic**, patrně úředník Mikuláše Vratislava z Bubna v Březně 681
 - Litoměřický z Jizbice, Václav** (Maštěřovský) [z. 21. 6. 1621], měšťan Starého Města pražského, popraven mečem za účast ve stavovském povstání během staroměstské exekuce 21. června 1621 590
 - z Lobkovic**, panský rod rozdělený na větev Hasištejnských z Lobkovic (nezastoupení) a Popelů z Lobkovic (viz níže)
 - *Alžběta* [z. před 1637], viz Lobkovická z Lobkovic
 - *Ladislav/Lacek mladší* [z. 20. 3. 1621], bratr Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic, na Holešově, místodržící moravského hejtmanství (1606-1607, 1615), nejvyšší komorník Markrabství moravského (1608-1615), moravský zemský hejtman (1615-1619) 477
 - *Matouš Děpolt (Strakonický)* [n. asi 1564, z. 1621], bratr Jana Václava, na Strakonících, generální převor johanitů (1591-1621) 715-716
 - *Václav Vilém* [z. 1621], na Duchcově, Jiřetíně, Litvínově, Všechlapích a Střekově, hejtman Litoměřického kraje (1614-1615) 456, 458, 834
 - *Vilém starší* [n. 1549, z. 1626], na Horšovském Týně, císařský kraječ, hejtman Plzeňského kraje za panský stav (1596-1597, 1600-1601, 1602-1603, 1604-1605, 1606-1607, 1610-1611, 1612-1613), stavovský direktor (1609, 1611 a 1618-1619), nejvyšší hofmistr (1619-1620) 476
 - *Zdeněk Vojtěch* [n. 15. 8. 1568, z. 16. 6. 1628], na Vysokém Chlumci, Jistebnici a Roudnici, císařský rada, hejtman Vltavského kraje za panský stav (1598-1599), nejvyšší kancléř (1599-1628), knížecí stav (od 1623), čelní představitel české katolické šlechty, majitel roudnického panství (od 1603) po sňatku s Polyxenou Rožmberskou z Pernštejna 481, 924, 1200-1201
 - Lobkovická, rozená z Lobkovic, Alžběta** [z. před 1637], dcera Jana V. Popela z Lobkovic na Točníku, manželka Kryštofa mladšího Popela z Lobkovic (od 1581) 1019
 - Lobkovická, rozená z Pernštejna, Polyxena** [n. 1567, z. 24. 5. 1642], manželka 1. Viléma z Rožmberka (do 1592), 2. Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic (od 1603), majitelka roudnického panství (od roku 1592) 924, 1200
 - Löbl z Grainburgu** (Löbl z Greifenburgu), původem saský panský rod
 - *Bernhard* [z. po 1612], svobodný pán, člen místodržitelství 556
 - Lohelius, Jan** [n. 1549, z. 2. 11. 1622], katolický kněz, premonstrát, opat Strahovského kláštera (1582-1612), dvanáctý arcibiskup pražský (1612-1622), velmistr křížovníků s červenou hvězdou (1612-1622) 699, 756
 - Libořický, Tomáš**, poddaný a písař Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích 631
 - Lokaj, Jiří**, rychtář ve vsi Vrbno, man mělnického panství 1089, 1095, 1164, 1166
 - Lorenc, Vavřinec**, poddaný města Mělník nad Labem 1085, 1091
 - Lounský, Šebestián**, úředník Vodolana Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích 548, 640, 749, 758
 - Luňák, Václav**, foit, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 1075
 - Lustyk, Jiří**, měšťan města Mšeno 859
 - Luzíková, Mandalena**, poddaná Barbory Vřesovcové ze Žlunic ze vsi Hole 975
 - Lvovický ze Lvovic, Matyáš**, hejtman mělnického panství (1606-1611) 474, 483, 491, 510, 512, 550
 - Macziek, Simeon**, poddaný ze vsi Hřivno 948
 - Magrle ze Sobíšku, Václav** [z. po 1625], erbovník, prokurátor, měšťan Starého Města pražského (od 1598), defensor (1609), člen deputace k Rudolfovi II. v únoru 1611, autor historického spisu, přisedící zemského sněmu, osvobozen z účasti ve stavovském povstání (1623) 570
 - Mach**, krejčí, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 670
 - Machovský, Matěj**, mlynář ze vsi Obřívství, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 535

- Matyáš Habsburský** [n. 24. 2. 1557, z. 20. 3. 1619], arcikníže rakouský, král uherský (1608-1619), král český (1611-1619), římský císař (1612-1619) 475, 478, 498, 515, 555, 756, 781-782, 784, 801, 869
- Mlachubková, Eva**, poddaná Šťastného Václava Pětipeského z Obráství 1030
- Malovec z Chýnova**, rytířský a panský rod
- *Ctibor* [z. 1614], bratr Jiřího Malovce z Chýnova, na Vimperku, Jincích a Svätém Poli 1137
 - *Jiří* [z. 1647], bratr Ctibora, manželka Mandalena Belvicová z Nostvic, na Vimperku, Újezdě, Jincích a Svätém Poli, hejtmán Menšího Města pražského (1625-1629), purkrabí Hradeckého kraje (1629-1638), povýšen do panského stavu (1638) 833, 842, 885, 936, 1137
 - *Kryštof* [z. 1620], syn Ctibora, na Vimperku 1137
- Malovcová z Chýnova, rozená Belvicová z Nostvic, Mandalena** [z. 1644], manželka Jiřího Malovce z Malovic a Chýnova, na Liběchově, Sukoradech a Újezdě (od 1615) 833, 842
- Malovec z Malovic**, rytířský rod
- *Malovec* [n. 1557, z. 1612], otec Petra, Adama, Viléma, Rudolfa a Václava Malovců z Malovic, na Kameni a Proseči 701
 - *Petr starší* [z. 1624], syn Malovce, na Kameni a Proseči, účastník stavovského povstání 701
 - *Rudolf* [z. 1632], syn Malovce, na Kameni a Proseči 701
 - *Václav* [z. asi 1640], syn Malovce, na Kameni a Proseči 701
 - *Vilém mladší* [z. po 1630], syn Malovce, na Kameni a Proseči, účastník stavovského povstání 701
- Malý, Vít**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Horních Přívor 787
- Mandalena**, poddaná ze vsi Kly 975
- z Mansfeldu, Petr Arnošt II.** [n. 1580, z. 26. 11. 1626], levoboček hraběte Petra Arnošta (I.) z Mansfeldu, vojevůdce Protestantské unie od roku 1610, účastník bojů českého stavovského povstání, obléhal a dobyl Plzeň (v listopadu 1618), poražen v bitvě u Záblatí (10. června 1619) hrabětem Karlem Bonaventurou Buquoyem 1155
- Mariana**, děvečka, poddaná Šťastného Václava Pětipeského 957
- Mariana**, vdova, poddaná Šťastného Václava Pětipeského 1051
- Martin**, duchovní písař a úředník Jiřího Vratislava z Mitrovic ve Zvířeticích 571
- Maruše**, šafářka dvora ve Sřtemách, poddaná Zikmunda Belvice z Nostvic 1099
- Matěj**, poddaný města Mělník nad Labem, zeť Václava Socholupa ze vsi Zábodí 718
- Matějovský, Petr**, primas městečka Byšice (1619), poddaný Šťastného Václava Pětipeského 1076
- Matouš**, služebník či posel Mikuláše Trmala z Toušic na Myškovcích 818
- Matyáš**, rychtář ve vsi Chotětov, poddaný mělnického panství 778
- Měděnec z Ratibořic**, vladyccký rod
- *Bohuslav* [z. před 1616], na Nových Dvorech 496
 - *Jan Něpr/Jan nejmladší* [z. po 1623], účastník protibočkajovského (1605), účastník stavovského povstání 488
- Melčar, Vít**, měšťan Nového Města pražského 847
- Menšík z Menštejna**, rytířský rod
- *Jakub* [z. 1614], manželka Alžběta Pětipeská z Chýš a Egrberku, na Velkém Vosově, Skříplu, Vitanovicích a Těmicích, písař nejvyššího purkrabství, místosudí (1593-1601), královský prokurátor (1601-1603), purkrabí Hradu pražského (1603-1614), právník, spisovatel 496, 538, 644, 701, 739
- Menšíková, rozená z Chýš a Egrberku, Alžběta** [z. po 1619], na Vitanovicích, manželka Jakuba Menšíka z Menštejna, poručnice jeho nezletilého syna Václava Eusebia (1616), dcera Jiřího Pětipeského z Chýš na Chotovinách, sestřenice Šťastného Václava Pětipeského 739, 860, 1066
- Měsíček z Výškova**, rytířský rod
- *Ruprecht* [z. 1617], manželka Eva Údrcka z Údrče, na Uhřicích, fendrych stavovského vojska (1614) 731
 - *Zikmund* [z. asi 1613], na Hořelicích, císařský truksas a vrchní hejtmán komorních panství 614
- Miliveský, Jan Felix**, převor českobratrské partikulární školy v Brandýse nad Labem (asi před 1614) 761
- z Michalovic**, rytířský rod
- *Bohuslav* [n. 1565, z. 21. 6. 1621], na Rvenicích a Novém Sedle, místopísař Království českého (1590-1611), místokancléř Království českého (1612-1617), stavovský direktor (1609 a 1611), purkrabí Hradeckého kraje (1619-1620), účast-

- ník stavovského povstání, popraven 481, 608
- Millner z Milhauzu** (Myllner z Mylhauzu), rytířský rod
- *Petr* [z. po 1621], na Mimoni a Divíně, stavovský direktor (1618-1619), rada apelačního soudu (1619-1620), místokancléř (1620), pobělohorský exulant 1045
- Miller, Václav**, úředník a správce bezděžského panství Václava staršího Berky z Dubé a Lipé 933, 1021
- Milner, Kašpar**, úředník Adama Linharta z Najenperku ve Vlkavě 787
- Minkvic z Minkvic**, rytířský rod lužického původu
- *Jan Fridrich* [z. po 1646], královský rada a přisedící apelačního soudu (1613-1628), povýšen do panského stavu (1646) 1161
- Miřkovský z Tropčic**, rytířský rod
- Vilém* [z. po 1624], na Vrchlábí, hejtman Hradeckého kraje (1604-1605, 1607-1608, 1609-1610), účastník stavovského povstání 507, 622, 694, 750, 798, 895, 935
- Mitrovská z Nemyše, Dorota**, viz Vrchoťická, rozená Mitrovská z Nemyše
- Mitrovská z Nemyše, Ester** [n. 1581, z. 1618], manželka 1. Wolfa Koňase z Vydří na Budči a Bolunkově [z. před 1608], 2. Jana mladšího z Bubna 553
- Mitrovský z Nemyše**, rytířský rod
- *Jiří starší* [z. po 1629], na Jitkově, účastník stavovského povstání, omilostněn (1623), purkrabí Pražského hradu (1623-1628) 882, 1035
- Mitrovská, rozená Pešíková z Komárova, Dorota** [z. 1667], manželka Jiřího staršího Mitrovského z Nemyše 1035
- Mladotová z Dohalic, Kateřina** [z. po 1612], na Stakorech (od 1609) 486, 538
- Mlynář, Adam**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Byšic, nájemce Prokopovského mlýna 533, 594, 631, 684
- Mlynářová, Anna**, poddaná Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice 1195
- Mnichovský, Petr** patrně poddaný Mělníka nad Labem 800
- Mnětický z Mnětic**, rytířský rod
- *Adam* [z. po 1617], na Sedlci 1114
- Modletický, Vilím** [z. po 1614], měšťan Slaného, zemský berník 749
- Morávek, Jiří**, písař úřadu města Mělník nad Labem, původem z Poděbrad, absolvent pražské univerzity, mělnický měšťan (od 1611) a konšel (během stavovského povstání), pobělohorský exulant v Dražďanech, autor humanistické poezie 718, 831
- Moskvová, Mandalena**, mělnická evangelická měšťanka, manželka radního 637, 757
- Močhuba, Jan**, poddaný mělnického panství 1047
- Mracký z Dubé**, panský rod
- *Karel* [z. 1623], na Pyšelicích, Svojsicích a Zalesanech, císařský rada, hejtman Kouřimského kraje za panský stav (1588-1589, 1597-1598, 1600-1601, 1604-1605, 1607-1608, 1610-1611, 1616-1617), přisedící většího zemského soudu (1612-1618), účastník stavovského povstání 672, 715, 914
- Mšenský, Adam**, poddaný mělnického panství 1047
- Mudra, Duchek**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Hostín, později poddaný komorního města a panství Mělník ve vsi Dolní Přívory 591-592, 623
- Mudrová, Maruše**, matka Duchka Mudry, poddaná mělnického panství, poddaného Šťastného Václava Pětipeského a později mělnického panství 591-592
- Mudrů, Svatoš**, poddaný komorního města a panství Mělník ze vsi Dolní Přívory 787
- Myllner z Mylhauzu**, viz Millner z Milhauzu
- Myška ze Žlunic**, rytířský rod
- *Hertvík* [z. 1622], na Bartoušově, Spyticích a Lužné, křivoklátský hejtman (1608), účastník svavovského povstání 660, 667, 792, 957
 - *Jan Častovec* [z. po 1612], na Obříství 543
 - *Jan Častovec* [z. po 1629], na Malých Bečvárkách a Uršovicích 625, 1017
 - *Jan Jindřich starší* [n. asi 1569, z. 1651], na Zaječicích, majitel domu ve Spálené ulici v Novém Městě pražském (dům řečený Robmhapovský), účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant (od 1629) 660, 667, 792, 984
 - *Karel Častovec* [n. asi 1558, z. 1602], otec Johany a Barbory, na Obříství 929, 1128
- Myšková, rozená Kaplířová ze Sulevic, Mandalena** [z. 1617], manželka Karla Častovce ze Žlunic na Obříství, matka Johanky Myškové, manželky Šťastného Václava Pětipeského (od 1617) 1128

- Myšková, rozená Kostomlatská z Vřesovic**, *Anna Dorota* [z. po 1613], sestra Jana Habarta Kostomlatského Vřesovce z Vřesovic, manželka Jana Častovce Myšky ze Žlunic (od 1613) 625
- Myška z Liboše, Tobiáš** [z. po 1618], služebník buchalterie české komory 994
- Mužíková, Eva**, kmetična a vdova, poddaná komorního panství Brandýs 1133
- Mužík, Vavřinec**, poddaný (patrně mělnického panství) z městečka Jenštejn 1133
- Nabijič, Karel**, správce nad vepři, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 957
- Nafuklovín, Adam**, poddaný ze vsi Hostín 774
- Nedvěd z Peclínovce, (Kostelecký), Václav** [z. 1627], manžel Salomeny Štýrské, mělnický měšťan, konšel (1617-1627) a primas (1621-1622, 1625-1627), zámožný majitel několika vinic 684, 718
- Nedvědová, rozená Štýrská, Salomena**, dcera Alžběty Štýrské, manželka Václava Nedvěda z Peclínovce, mělnického měšťana, konšela a primase 684, 717-718, 720-722
- Nelli, Konrád**, lajtnant stavovského jízdního vojska (1618) 1004
- Němec, N.**, služebník Šťastného Václava Pětipeského téhož příjmení či německého původu, patrně ze vsi Chodeč 462, 468, 660, 672, 826, 829, 1011, 1062
- Nepomucký, Bohuslav**, poddaný mělnického panství ze vsi Vrbno 1174
- Netter z Glauchova**, erbovní rod
- *Jan Matyáš* [z. po 1629], císařský rada a rentmistr (před 1617), účastník stavovského povstání 910
- Neyman, Pavel** [z. asi po 1647], měšťan královského věnného města Jaroměř 1045
- z Nostic (z Nostvic)**, rytířský rod
- *Jindřich* [z. po 1620], na Malšovicích a Desavě v Horní Lužici 1161
 - *Kateřina Eufrozina* [z. po 1620], dcera Jindřicha z Nostic na Malšovicích a Desavě v Horní Lužici 1161
- Novák, Jiří**, poddaný či měšťan města Mšeno 859
- Novohradská z Kolovrat, rozená Berková z Dubé a Lipé, Alžběta**, viz Kolovratová
- Novohradská z Kolovrat, rozená z Doupo-va/Gerštorfu, N.**, viz Kolovratová
- Novohradský z Kolovrat**, větev panského rodu z Kolovrat
- *Jan* [z. 1613], syn Jáchyma, manželka Alžběta Kolovratová, rozená Berková z Dubé a Lipé, na Buštěhradě a Košátkách, císařský číšník a královský rada (dokládá titulatura v korespondenci), hejtman Slánského kraje (1607-1608), soused Šťastného Václava Pětipeského 513, 516-519, 562, 593
- Novotný, ovčák**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Byšic 660
- Novotný, úředník Mikuláše Vratislava z Bubna na Březně** 794
- Nybšic z Altendorfu** (Nibšic z Holtendorfu), rytířský rod
- *Adam* [z. po 1620], na Chorouškách 820, 1163
 - *Alžběta* [z. po 1620], dcera Adama Nybšice z Altendorfu na Chorouškách 1163
 - *Kryštof* [z. 1657], na Konárovicích 1144
- Odkolek z Újezdce**, rytířský rod
- *Vladislav* [z. po 1620], na Vlčím Poli a Sedlci 1114-1115
- z Ordeliku, Alexandr** [z. po 1623], císařský fořtmistr panství Brandýs a Přerov (1617), účastník stavovského povstání 633, 910
- Ostrovec z Královic** (Vostrovec z Kralovic), rytířský rod
- *Strachota* [z. po 1623], na Borovsku 1178
- Otta z Losu**, rytířský rod 988
- *Jindřich* [z. 1621], na Komárově a Nižboru, hejtman Podbrdského kraje (1602-1603), nejvyšší berník (1609-1611), direktor za rytířský stav (1618-1619), karlstějnský purkrabí za rytířský stav (1619-1620), popraven (21. 6. 1621) 1086
 - *Kryštof* [z. 1620], manželka Johanka Trmalová z Toušic, na Osovci, hejtman stavovského vojska, velitel pěchoty (1620) 990
- Oudrcký**, viz Údrecký z Údrče
- Ovčák, Jan**, ovčák, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Bosyně 874
- Ovčák, Pavel**, poddaný Václava Smrčky z Mnichu v Ččelicích 781
- Ovčáků**, jinak Dlouhý, *Jiřík*, poddaný Smila a Kateřiny Vlinských z Vliněvsi ze vsi Liblice 840
- Ouznice, Jan**, poddaný ze vsi Hostín 774
- Pacolt, Jan**, mělnický měšťan 1092
- Panáček, Jan**, poddaný Ladislava staršího Sekerky ze Sedčic ze vsi Třebošnice 919

- Pazderák, Matouš**, berník Litoměřického kraje (1605-1620) 1117
- Pecingár z Bydžína**, rytířský rod
- *Albrecht* [z. 1602], manželka Ofka Pecingárová z Bubna, na Choustníkově Hradišti 599
 - *Čtibor Smil* [z. 1623], na Nechanicích a Kunčicích, hejtman Hradeckého kraje (1608-1609, 1610-1611, 1612-1613), účastník stavovského povstání 848, 852, 882, 981, 993
 - *Kateřina*, viz Trmalová, rozená Pecingárová z Bydžína
- Pecingárová, rozená z Bubna**, *Ofka* [z. po 1612], manželka Albrechta Pecingára z Bydžína na Choustníkově Hradišti 599
- Pečenka, Matěj**, poddaný komorního panství Brandýs nad Labem ze vsi Kochánky 1195
- Pecháček, Petr** měšťan města Mšeno 533
- Pekař, Tobiáš**, rychtář z městečka Byšice, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 647, 672, 1028
- Penčík z Penčíku**, vladycký rod
- *Jindřich* [z. po 1623], manželka Anna ovdovělá Nosticová, na Rybňanech, Horní Libchavě a Žandově, účastník stavovského povstání 505, 796
- z Pešen/Peschen, Volgar**, rytmistr stavovského vojska (1620) 1127
- Pětipeská, rozená Holsteinová z Grunenbergu** (Kronenperku), *Anna Marie*, viz Pětipeská, rozená z Kronenperku
- Pětipeská, rozená Hrušovská z Hrušova**, *Barbora* [z. 1608], manželka Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Byšicích [z. 26. 10. 1596], matka Šťastného Václava Pětipeského 785
- Pětipeská, rozená z Kronenperku** (Holsteinová z Grunenbergu), *Anna Marie* [z. po 1615], manželka Jana Jiřího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách 696, 733, 801
- Pětipeská, rozená Myšková ze Žlunic**, *Johana* [z. 17. 1. 1650], manželka 1. Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na Byšicích a Bosyni (od 4. 10. 1617), 2. Václava Eusebia z Lobkovic (od 3. 11. 1638) 913, 922, 929, 932, 940-942, 944, 946, 949-950, 957, 963, 968, 984, 987-990, 996, 1005-1006, 1023, 1025, 1027-1028, 1035, 1038, 1040, 1044-1046, 1048-1049, 1053, 1056-1057, 1064, 1066, 1068, 1070, 1072, 1074, 1118, 1124, 1128, 1134-1137, 1144, 1146, 1150, 1155, 1160-1161, 1164, 1178
- Pětipeská, rozená Ottová z Losu**, *Kateřina* [z. asi 1636], druhá manželka Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku (od 1606) 901
- Pětipeská, rozená Sádlová z Vražného**, *Alžběta*, druhá manželka Mikuláše Pětipeského z Chýš a Egrberku 805
- Pětipeská, rozená Skuhrovská ze Skuhrova**, *Johana Kateřina* [z. po 1620], manželka 1. Bedřicha Pětipeského z Chýš a Egrberku na Chrutenicích a Vysokém Újezdě (od 1615), 2. N. Homut z Harasova, na Chrutenicích a Vysokém Újezdě 805
- Pětipeská, rozená Údrcká z Údrče**, *Eva* [z. 1649 v Drážďanech], dcera Jiřího Údrckého na Třebivlicích, manželka Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči [z. 10. 10. 1613], bratrance Šťastného Václava Pětipeského 644, 653, 716, 724, 730, 736, 738, 880, 887, 913, 918, 926, 959, 1007, 1011, 1017-1018
- Pětipeská, rozená Vojkovská z Milhostic**, *Ižalda* [z. po 1622], druhá manželka Václava staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích (od 1570), matka Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku, teta Šťastného Václava Pětipeského 464, 726, 958
- Pětipeský z Chýš a Egrberku**, rytířský rod
- *Adam Felix* [n. 1611, z. 1661 v Pirně], syn Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči [z. 1614], exulant a důstojník švédské armády (1639) 644, 887
 - *Albrecht* [z. 26. 10. 1596], syn Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, manželka Barbora Hrušovská z Hrušova, otec Šťastného Václava Pětipeského, na Byšicích, hejtman Boleslavského kraje (1578-1579, 1583-1584) 1052
 - *Albrecht* [z. po 1619], syn Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích [z. 1630], bratrance Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku 644, 1041
 - *Alžběta Sibyla*, viz Cukrová z Tamfeldu, rozená Pětipeská z Chýš a Egrberku
 - *Anna Alžběta*, viz Gerštorfová, rozená Pětipeská z Chýš a Egrberku
 - *Anna Eusebie*, viz Kaplířová, rozená Pětipeská

- *Dorota* [z. po 1616], dcera Jiřího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Chotovínách, sestřenicе Šťastného Václava Pětipeského 860
 - *Estera Sabina* [z. po 1613], dcera Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči [jiné prameny ji nezmiňují] 644
 - *Fridrich/Bedřich* [z. 1617], syn Jiřího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Chotovínách [z. 1617], manželka Johana Kateřina Skuhrovská ze Skuhrova (od 1615), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, na Chrustenicích a Vysokém Újezdě 731, 759-760, 773, 793, 805
 - *Isolda* [z. po 1622], dcera Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích 1157
 - *Jan* [z. po 1620], syn Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích a Neprobylicích, člen stavovského vojska (1618-1620) 1157, 1181
 - *Jan Albrecht* [z. 10. října 1613], syn Vojtěcha Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Hnidousech [z. 1599], na Libochovičkách a Kolči, přisedící nejvyššího purkrabského soudu, bratranec Šťastného Václava Pětipeského 590, 610, 620, 642-644, 653-655, 666, 696, 716, 730, 745, 758, 827, 880, 918, 926
 - *Jan Jiří* [z. 1612], syn Vojtěcha Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Hnidousech [z. 1599], bratr Jana Albrechta, manželka Anna Marie Holsteinová z Grunenbergu (Kronenberku), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, na Libochovičkách, přisedící purkrabského soudu 590, 610, 640, 696, 724-725, 733, 801, 918
 - *Jan Vojtěch* [z. po 1618], syn Jana Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách a Kolči 644, 880, 887, 926, 955, 960, 1001
 - *Jiří* [n. před 1548, z. 1617], syn Odolena Pětipeského z Chýš a Egrberku na Dolní Kamenici [z. po 1549], manželka Kateřina Sádlová z Vražného, strýc Šťastného Václava Pětipeského, na Chotovínách a Zahrádkách 644, 716, 724-725, 728, 738, 793, 805, 860, 901
 - *Kateřina*, viz Dohalská, rozená Pětipeská z Chýš a Egrberku
 - *Magdalena/Mandalena*, viz Velemyská, rozená Pětipeská z Chýš a Egrberku
 - *Marie Anna*, viz Trmalová, rozená Pětipeská z Chýš a Egrberku
 - *Sibyla Judita*, viz Rúthová, rozená Pětipeská z Chýš a Egrberku
 - *Šťastný Václav* [n. asi 1582, z. 1638], syn Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Byšicích [z. 26. 10. 1596], manželka Johana Myšková ze Žlunic (od 4. 10. 1617), na Byšicích a Bosyni, účastník tažení do Uher (1604), účastník tažení české zemské hotovosti proti Bočkajovcům (1605), rytmistr stavovského vojska (1611), hejtmán Boleslavského kraje za rytířský stav (1611-1612, 1616-1617, 1620 – dokládá korespondence), člen stavovského direktoria za rytířský stav (1618-1619), dvorský maršálek Fridricha Falckého (1619-1620), hejtmán zámku a panství Mělník nad Labem (1619-1620), účastník stavovského povstání, vězněn na Zbiroze (1622-1623), konvertita ke katolicismu, omilostněn, místosudí úřadu menších desek zemských (1626-1629), místokomorník úřadu menších desek zemských (1629-1638)
 - *Vodolan mladší* [z. po 1619], syn Vodolana staršího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Blahoticích, bratrance Šťastného Václava Pětipeského 1155
 - *Vodolan starší* [z. asi 1640], syn Václava Odolena Pětipeského na Blahoticích a Neprobylicích [n. 1529, z. 7. 3. 1602], manželka 1. Magdalena Valkounová z Adlaru (do 1604), 2. Kateřina Ottová z Losu (od 1606), bratranec Šťastného Václava Pětipeského, na Blahoticích a Neprobylicích, hejtmán Slánského kraje za rytířský stav (1612-1613, 1614-1615), výrazný představitel české evangelické šlechty, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant 464, 548, 590, 631, 640, 648, 655, 715-716, 724-726, 728, 738, 759-760, 877, 901, 916, 944, 947, 958, 986, 1157, 1181
 - *Vojtěch Jiří* [z. 1599], na Libochovičkách, strýc Šťastného Václava Pětipeského 926
- Pfefferkorn z Ottopachu**, rytířský rod
- *Albrecht* [z. 1619], na Jinonicích, direktor za rytířský stav (1618-1619) 644
- Písař, Tomáš**, patrně poddaný města Mělník nad Labem 811
- Piskač, Václav**, poddaný města Nymburk, obviněn z vraždy (1615) 787
- Plocek, Adam**, viz Plaček

- Popel**, viz z Lobkovic
- Porubský z Poruby**, *Michal*, správce Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích 524, 612, 614-615, 927, 934, 957, 961
- Prays, N.**, velitel stavovské jízdy (1618) 996
- Pražský**, *Jáchym*, úředník ve službách Šťastného Václava Pětipeského 660, 667, 706
- z Proseče**, *Tomáš* [z. po 1613], na Jirnách 633
- Pruskovská, rozená Kaplířová ze Sulevic**, *Johana* [z. po 1628], manželka Oldřicha Desideria Pruskovského z Pruskova, na Vidimi a Kokořině 701
- Pruskovský z Pruskova**, *Oldřich/Voldřich Desidérius* [z. 1618], manželka Johana Kaplířová ze Sulevic, na Starých Hradech, nejvyšší dvorský komorník (1606-1612), svobodný panský stav, účastník diplomatického poselstva do Španělska s Kryštofem Harantem (1614-1615) 701
- Prušek z Prušova**, *Martin* [n. asi 1567, z. 1631], výběrčí posudného v Rakovnickém a Slánském kraji, hejtman mělnického panství (1611-1614, 1618-1619, 1623-1626), císařský rychtář mělnického panství (1621-1623), mělnický primas (1626-1631) 522-523, 563, 614, 646, 771, 800, 1047
- Přeloucký**, *Petr*, školní správce, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 637
- Pyskáč**, *Šimon*, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Kojovice 923
- Pyskáč**, *Vít*, syn Šimona Pyskáče, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Kojovice 923
- Pyskáčová**, *Alžběta*, manželka Víta Pyskáče, poddaná Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Kojovice 923
- Ranft z Wiesenthalu** (Ranfft z Wiessenthalu), *Jan Kryštof starší* [z. po 1627], nejstarší komorník Rudolfa II., nobilitován do rytířského stavu (1608), kapitán císařského vojska (1618-1624) 1005
- Redernová, rozená Šliková z Holejče a Pasounu**, *Kateřina* [n. 1564, z. 1617], manželka Melchiora z Redernu (od 1582), regentka panství Liberec, Zvíkov a Zawidów 809
- Rejnek**, *Ondřej*, zámožný mělnický měšťan, konšel města Mělník (1609-1614), obecní starší (1614), opětovně radní, příslušník starobylého mělnického rodu (od konce 16. století) 637, 757
- Richter**, *Jiřík*, poddaný Jana Sezimy z Ústí 884, 1081
- Rodovský z Hustiřan**, vladycký rod
- *Jan Vyšemír* [z. po 1634], vlastník dvou domů v Mladé Boleslavi (č. 76 a 77) v soustředí bratrské tiskárny, člen mladoboleslavského bratrského sboru, pobělohorský exulant (od roku 1623 v Pirně), účastník saského vpádu (1631) 668, 870
- Ropal z Rifmberku**, rytířský rod
- *Adam* [z. 1620] 1134
 - *Alena* [z. po 1620] 1134
 - *Bohumila* [z. po 1620] 1134
 - *Hedvika* [z. po 1620] 1134
 - *Jan Strachota* [z. po 1620] 1134
 - *Mariana* [z. po 1620] 1134
- Rosa, Jan**, tenatník, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 754
- Roubíček, Jan**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Bosyně 681
- z Roupova**, panský rod
- *Kryštof Albrecht* [z. 1614], plukovník stavovského vojska (1605, 1608-1609), hejtman Starého Města pražského (1609-1614), nejvyšší v Čáslavském kraji (1611-1612), přisedící dvorského a komorního soudu (od 1611) 528, 531
 - *Kryštof Karel* [z. po 1620], na Humpolci, hejtman Čáslavského kraje (1698-1599, 1616-1617), účastník stavovského povstání 1055
 - *Václav Vilém* [n. asi 1580, z. 20. 9. 1641], na Trnovanech a Žitenicích, hejtman Litoměřického kraje (1606-1607, 1608-1609, 1611-1612), stavovský defensor (1609) a direktor (1611, 1618-1619), nejvyšší kancléř (1619-1620), pobělohorský exulant, důstojník Thumovy armády a účastník saského vpádu (1631) 497-498, 595, 1106
- Rumpal**, *Jiřík*, krčmař ve vsi Hostín, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 840
- Ronovský**, *Daniel*, patrně měšťan či „soused“ města Slaný 631
- Rudolf II. Habsburský** [n. 18. 7. 1552, z. 20. 1. 1612], římský císař (1576-1612), český král (1575-1611), uherský král (1576-1608) 463, 510, 512, 644, 1173, 1179
- Rúthová, rozená Pětipeská z Chýš a Egrberku**, *Sibyla Judita* [z. 1661], dcera Jana Jiřího Pětipeského z Chýš a Egrberku na Libochovičkách, sestřenice Šťastného Václava Pětipeského, manželka Zdeslava

- Rútha z Dírného [z. 1648], pohřbena v Dražďanech (Frauenkirche) 801
- z Růženého**, viz Dlouhý z Růženého
- Rychtář, Jan**, patrně poddaný Anny Vlinské z Dubé ze vsi Nyměchov 517
- Rychtář, Matěj**, poddaný mělnického panství ze vsi Chotětov 1078
- Rychtář, Matěj**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Chodeč 483
- Rychtářová, Voršila**, patrně poddaná Anny Vlinské z Dubé ze vsi Nyměchov 517
- z Rýzmburka**, viz Jestřibský z Rýzmburka
- Řehák**, poddaný Alžběty Hrzánové z Dubé ze vsi Kanina 873-874
- Řenhamerová, Kateřina**, měšťanka či poddaná města Nymburk 1156
- Řezáč, Adam**, patrně poddaný města Mělník nad Labem 1088-1089, 1100
- Řezáč, Jan**, poddaný Václava staršího Berky z Dubé a Lipé ze vsi Sitné 872
- Řezník, Karel**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 1075
- Řezník, Kašpar**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Michalovice 1186
- Říčanský z Řičan**, panský rod
- *Jan Litvín* [z. asi 1637], na Hořovicích, císařský rada a komorník, hejtman Podbrdského kraje (1602-1603, 1604-1605, 1605, 1606, 1607-1607, 1609-1610, 1610-1611, 1612-1613, 1613-1614, 1615-1616), přední účastník třetí pražské defenestrace (23. 5. 1618) a stavovského povstání (1618-1620) 881
 - *Jan mladší (nejstarší)* [z. po 1622], na Kosově Hoře, Červené Řečici a Novém Rychnově, hejtman Bechyňského kraje (1609-1610, 1611-1612, 1613-1614, 1615-1616), hejtman Vltavského kraje (1616-1617), účastník stavovského povstání 587, 973
 - *Markéta*, viz Zahrádecká, rozená Říčanská z Řičan 587
- Říha, Václav**, poddaný města Mělník nad Labem ze vsi Tuhaň 623
- Říhová, Lidmila**, poddaná města Mělník nad Labem ze vsi Tuhaň 951
- Santýn, N.**, zedník či stavitel patrně italského původu, ve službě Šťastného Václava Pětipeského (1613) 647, 654
- Salhaus ze Salhausenu** (Sahlhausen), rytířský rod původem z Míšně
- *Jindřich Abraham* [z. před 1623], na Řepíně a Sukoradech, účastník stavovského povstání 500
- ze Sebuzína, rozená Voděradská z Hrušova, Magdalena** [z. po 1615], na Břežanech 817
- Sedlák, Matouš**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 654
- Sedláček, Jiřík**, chalupník, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Horních Přívor 787
- Sekerka ze Sedčic**, rytířský rod
- *Ladislav* [z. 1620], manželka Voršila Smrčková z Mnichu, na Odolené Vodě a Třebošnici, účastník stavovského povstání jako komisař stavovského direktoria (1618-1620), hejtman Kouřimského kraje (1619-1620 – prokazuje titulatura v korespondenci) 919, 1080, 1120
 - *Jan Ratibor* [z. po 1622], na Lobkovicích a Neratovicích, účastník stavovského povstání 792, 856
 - *Jetřich* [z. asi 1637], na Měcholupech, účastník stavovského povstání 827
 - *Přibík* [z. po 1622], syn Jana Ratibora Sekerky ze Sedčic na Lobkovicích 705, 1148
- Serarinsová, Magdalena**, patrně měšťanka či poddaná Mělníka nad Labem 635, 638, 646
- Sezima ze Sezimova Ústí**, panský rod
- *Jan* [z. 1617], na Úštěku, dědičný kraječ Království českého, přisedící zemského soudu, stavovský direktor (1609), dvorský sudí (1610-1611), nejvyšší komorník Království českého (1611-1617), přisedící nejvyššího zemského soudu (1611-1617) 715, 851, 867, 884, 926
 - *Jiří Vilém* [z. 1621], na Úštěku, Liběšicích a Jištěrpech, účastník stavovského povstání 1198
- Schmoltzen, N.**, velitel stavovského vojska (1611) 479
- Siderius Písecký, Jan Chrisostom**, měšťan, konšel (1619-1627) a císařský rychtář Mělníka nad Labem (1628-1637) 1059
- Sichert, N.**, [z. po 1621], hejtman stavovského vojska, později nejvyšší lajtnant císařské armády 987
- Skála, Matěj**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Hořín 1188
- Skála, Martin**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, syn Matěje Skály ze vsi Hořín 1188

Skalník, Martin, kameník, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 1048, 1068

Skočdopole, Tomáš, patrně poddaný Šťastného Václava Pětipeského 821

Skuhrovský ze Skuhrova, rytířský rod

– *Oldřich* [z. 1594], na Louňovicích, zavražděn na tvrzi Vitanovice Oldřichem Malovcem z Malovic a třemi dalšími zemanami 805

– *Oldřich (mladší) Sezima Karel* [z. 1647], na Louňovicích a Zvěstově, účastník stavovského povstání, omilostněn, hejtman Kouřimského (1636) a Bechyňského (1639) kraje 805

Sládek, Šimon, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 684, 1062

Slavata z Chlumu a Košumberka, panský rod

– *Michal starší* [z. po 1636], na Stránově 604

– *Jáchym mladší* [z. po 1630], na Kbelích, hejtman stavovského vojska a pobělohorský exulant 1044

– *Jindřich* [z. 1620], na Dolních Počernicích, Dymokurech, Skále, Kostelci, Dubu a Kolodějích, zahynul při výbuchu střelného prachu v jičínském zámku (1. února 1620), účastník stavovského povstání, komorník Fridricha Falckého (1619-1620), posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku (1622) 1074, 1122

– *Vilém* [n. 1. 12. 1572, z. 19. 1. 1652], přední katolický politik, purkrabí karlstějanský (1604-1611), dvorský sudí (1611-1617), prezident komory Království českého (1612-1618, 1620-1623), nejvyšší sudí (1617-1618, 1620-1623), nejvyšší komorník (1623-1625), nejvyšší hofmistr (1627-1628), nejvyšší kancléř (1628-1652) 481, 707, 715-716, 802, 941

Slavatová, rozená Smiřická ze Smiřic, Marie Markéta Salomena [n. 1597, z. 1655], manželka Jindřicha Slavaty z Chlumu a Košumberka, na Skalách, Náchodě, Dymokurech, Dolejších Počernicích a Kostelci nad Černými lesy, dědička smiřického majetku (od 1618) po smrti bratra Albrechta Jana Smiřického, poručnice bratra Jindřicha Jiřího Smiřického, členka dvora Fridricha Falckého a královny Alžběty Falcké, pobělohorská exulantka, účastnice saského vpádu (1631) 464, 1020, 1122, 1145

Slaviček, Jiřík, poddaný Kateřiny a Smila Vlnských z Vliněvsi ze vsi Liblice 839, 841

Slavičková, Kateřina, poddaná Kateřiny a Smila Vlnských z Vliněvsi ze vsi Liblice 839

Služská, rozená Vlková z Kvítkova, Johana [z. po 1612], manželka Karla Služského z Chlumu na Tuchoměřicích, Suchdole, Chraštanech a Hostivici [z. 1596], švagrová Jana Benjamína Služského z Chlumu 486, 538

Služský z Chlumu, rytířský rod

– *Adam* [z. 1617], manželka Kateřina Služská ze Zábědovic, na Suchdole a Tuchoměřicích 804

– *Jan Benjamín* [z. po 1623], manželka Alžběta Služská z Bydžína (od 1602), na Čížovicích a Tuchoměřicích, účastník stavovského povstání 486, 538, 586, 590, 644, 945-946, 965, 1144

– *Jindřich* [z. po 1618] 946

– *Mandalena* [z. po 1618], sestra Jindřicha Služského z Chlumu 946

Smažík, Jan, mělnický měšťan, konšel (od 1605), primas (1609, 1614), syn Václava a Anny Smažíkových, vlastník domu na předměstí a od roku 1601 též ve vnitřním městě 714, 717-718, 720-721, 723, 729, 766, 770

Smiřický ze Smiřic, panský rod

– *Albrecht Jan* [n. 17. 12. 1594, z. 18. 11. 1618], syn Zikmunda Smiřického, na Skalách, Kumburce, Dubu, Dymokurech, Hořicích, Kostelci nad Černými lesy, Náchodě a Škvorci, dědic smiřického majetku (od 1614) 1020

– *Albrecht Václav* [z. 24. 4. 1614], syn Václava Smiřického, na Kostelci nad Černými lesy a Škvorci, hejtman Kouřimského kraje za panský stav (1612-1613) 704

– *Marie Markéta Salomena*, viz Slavatová, rozená Smiřická ze Smiřic

– *Zikmund* [z. 27. 5. 1608], syn Jindřicha Smiřického, na Hrubé Skále a Kostelci nad Černými lesy 464

Smolík ze Slávic, vladýcký rod

– *Fridrich* [z. 1620], na Mokropsech a Vonnoklasích, účastník stavovského povstání 1193

– *Zdeněk* [z. 1620], na Velké Bašti, účastník stavovského povstání 850, 1080

Smrčka z Mnichu, rytířský rod

- *Václav* [z. po 1629], manželka Mariana Smrčková ze Žeberka, na Čečelicích, účastník stavovského povstání, soused Šťastného Václava Pětipeského 670, 781-782, 784, 856
- Socholup, Václav**, poddaný Mělníka nad Labem ze vsi Zábory 717-718
- Socholup, Vít**, poddaný mělnického panství a Šťastného Václava Pětipeského 1190
- Sovenický, Jiří**, hospodářský úředník Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích (od 1603) 462, 482-484, 489, 494, 500, 514, 524, 535, 538, 569, 581, 594, 612, 614-615, 628, 631, 647, 654-656, 660, 667-668, 670, 672, 681, 706-707, 774, 781, 783, 785, 809, 820, 826, 829-831, 857
- Sovenický, Václav**, syn Jiřího Sovenického, hospodářského úředníka Šťastného Václava Pětipeského, zemřel na mor (1613) 654
- Starý, Havel**, syn Urbana Starého, poddaný Smila a Kateřiny Vlinských z Vliněvsi 888
- Starý, Matěj**, rychtář ve vsi Dobřeň, poddaný Václava staršího Berky z Dubé a Lipé na panství Vidim 461
- Stolonijs, Jiří Ignatius** [z. po 1641], kněz, pardubický děkan (1637), později děkan v Čáslavi (asi 1641) 1202
- Stradalová, Dorota**, dcera Václava Stradala z Byšic, poddaná Šťastného Václava Pětipeského 1076
- Stradal, Václav**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice 1075-1076
- Stránecký, Pavel**, člen stavovského vojska z Boleslavského kraje (1619) 1067
- Strejček, Václav**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, usvědčený z krádeže peněz (1620) 1159
- Střelec z Lebenperka, Daniel**, mělnický měšťan, erbovník a majitel měšťanského domu 1174
- Střidborský, Vilím**, člen stavovského vojska (1611) 541
- ze Styrum, Otto Hermann** [n. 1592, z. 1644], nizozemský hrabě, plukovník ve službách českých stavů 1056
- Suchý, Václav**, poddaný Lidmily Valatkové z Kostece a později Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Chodeč 904
- Šafář, Jan**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Šemanovice 1016
- Šaler, Jan**, mělnický měšťan 1186
- Šebek, Václav**, mlynářský tovaryš, poddaný města Slaný 580, 594
- Šen z Šenu, Raymond** [z. před 1613] 609
- Šedivá, Eva**, poddaná poddaná Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Borek 1195
- Šenkýř, Kryštof**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 1168
- Šiba, Tomáš**, poddaný Alžběty Hrzánové z Dubé ze vsi Radouň 1170
- Šilhavý, Matouš**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Hořín 1126, 1129
- Šimeček, Adam**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 1036
- Šimek, kočí**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 672, 1064
- Šlapal, Bartoň**, poddaný Jana Bzenského z Prorubě na Velkých Všeliscích 868
- Šlechta ze Všehrd**, vladycký rod
 - *Burian* [z. po 1629], výběrčí posudného v Boleslavském kraji (1618), účastník stavovského povstání 953, 994
 - *Jeroným* [z. po 1622], účastník stavovského povstání 1080
 - *Václav* [z. 1633], úředník v Dolních Přivorách (do roku 1604 v držení Vančurů z Řehnic), úředník Jiříka Šťastného Vančury z Řehnic v Nasedlnicích, soused Šťastného Václava Pětipeského, exulant v Sasku (po 1629) 822, 828, 830
- Šlechtín ze Sezemic**, vladycký rod 788
- Šlik z Pasounu a Holejče**, panský rod
 - *Jáchym Ondřej* [n. 9. 9. 1569, z. 21. 6. 1621], na Svijanech, císařský rada, královský maršálek (1611), hejtmán Boleslavského kraje (1613-1614), vůdce stavovské opozice, přední účastník třetí pražské defenestrace, stavovský direktor (1618-1619), nejvyšší zemský sudí (1619-1620), zemský správce Horní Lužice, popraven 734, 819, 824-825, 878, 898, 930, 999
- Šlivic ze Šlivic**, původem slezský šlechtický rod
 - *Kašpar* [z. po 1612], mladší syn Kryštofa ze Šlivic 715
 - *Kryštof* [z. před 1612], rytíř usedlý ve Slaném (1599) 590, 715
 - *Melichar* [z. po 1614], ve Slaném, patrně syn Kryštofa Šlivice ze Šlivic 715
 - *Bohuchval* [z. po 1612], starší syn Kryštofa Šlivice ze Šlivic 715
- Šlivicová, rozená Zapská ze Zap, Johana** [z. po 1612], manželka Kryštofa Šlivice ze Šlivic 715

- Šnobl, Jan**, patrně poddaný Anny Vlnské z Dubé ze vsi Liblice 772
- Šolc, Andreas**, mělnický měšťan, konšel (1622-1632), primas města (1622-1625) 1153
- Šolc (Žitavský), Michal** [z. 1613], úředník Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku na statku Bosyně 483, 654, 656, 659-660, 667, 675-677, 698, 718
- Španovský z Lisova**, rytířský rod
- *Fridrich* [z. po 1614], syn Mikuláše Španovského z Lisova na Pacově a Vožici 695
 - *Michal* [z. 1619], syn Mikuláše Španovského z Lisova na Pacově a Vožici 695
 - *Mikuláš* [z. 1616], manželka Anna Doupovcová z Doupova, na Pacově a Vožici, hejtman Bechyňského kraje za rytířský stav (1604-1605, 1609-1610, 1611-1612) 593, 695, 801, 860
- Španovská, rozená Doupovcová z Doupova**, *Anna* [z. po 1620], dcera Barbory Doupovcové/Gerštorfové z Chýš a Egrberku, manželka Mikuláše Španovského z Lisova na Pacově a Vožici (od 1604) 657, 695, 801, 1011
- Španovská, rozená Myšková ze Žlunic**, *Magdalena* [z. 1623], manželka Jáchyma Španovského z Lisova na Loutkově [z. 1635] 1035
- Špetle z Janovic**, panský rod
- *Jetřich* [z. 1640], na Liblicích, soused Šťastného Václava Pětipeského 515, 869, 883, 893, 914-915
- Špetlová, rozená Mracká z Dubé**, *Anna*, na Liblicích [z. před 1640], manželka 1. Jindřicha Vlnského z Vliněvsí [z. 1611], 2. Jetřicha Špetla z Janovic [z. 1640] 484, 487, 494, 515, 518, 667, 774, 776, 779, 783, 785, 799, 838-841, 846, 848, 850, 852, 856, 869, 870, 883, 888-889, 893, 914-915, 920, 1052, 1062, 1068
- Šrafugle**, hejtman stavovského vojska (1618) 987
- Šrámek, Václav**, měšťan Mladé Boleslavi 1149
- Štamp, Jan**, [z. asi po 1631], mělnický měšťan 471
- Štampach ze Štampachu**, rytířský rod
- *Asman starší* [n. 1566, z. 1638], na Sedčicích a Hořeticích, hejtman Žateckého kraje (1613-1614), pobělohorský exulant 842
 - *Jan starší* [z. 1623], na Děčanech, Košticích a Semči 543, 842
 - *Václav starší* [n. 1567, z. 1658], na Valči a Červeném Hrádku, hejtman Žateckého kraje (1609-1610, 1616-1617) 842
- ze Šternberka**, panský rod
- *Adam starší* [z. 10. 4. 1623], na Bechyni, hejtman Nového Města pražského (1581-1599), dvorský sudí (1597-1599), nejvyšší sudí (1599-1602), nejvyšší komorník (1602-1608), nejvyšší purkrabí Království českého (1608-1619, 1620-1623) 476-477, 481, 496, 784, 926
 - *Adam mladší* [z. 1633], na Vodolicích a Pátku, syn Štěpána Jiřího ze Šternberka, od roku 1615 zeť Adama mladšího ze Šternberka 834
 - *Štěpán/Štefan Jiří* [z. 1625], na Postoloprtech a Voticích, bratr Adama ze Šternberka, hejtman Kouřimského kraje za panský stav (1593-1594), hejtman Žateckého kraje za panský stav (1609-1610, 1611-1612), podkomoří králové (1603), prezident české komory (1603-1606), hejtman německých lén (1603-1623), císařský rada 834
- Šternberková, rozená z Valdštejna**, *Apole-na/Apolonie/Polyxena* [z. asi 1630], sestřenice Adama mladšího z Valdštejna, druhá manželka Jana ze Šternberka, na Lomnici, Tuři a Záběhlicích 658,
- Štosová, rozená Pětipeská z Chýš a Egrberku**, *Magdalena*, viz Velemyská, rozená z Chýš a Egrberku
- Šturm z Hyršfeldu**, erbovní a rytířský rod
- *Adam* [z. po 1607], viz Komořanech 1178
 - *Anna Marie*, viz Vostromiřská, rozená Šturmová z Hyršfeldu
- Štýrská, Alžběta**, měšťanka Mělníka nad Labem 684, 688, 698, 713, 717-718
- Šud, Václav**, mělnický měšťan, konšel (od 1609), rychtář (1621-1623) a obecní starší (1620) 1069
- ze Švamberka**
- *Jan Jiří* [n. 1548, z. 15. 4. 1617], na Ronšperku, Orlíku, Kestřanech a Třeboni, císařský rada, dvorský sudí (1603-1609), nejvyšší komorník (1609-1611), hejtman Vltavského kraje za panský stav (1597-1598), hejtman Bechyňského kraje (1612-1613), čelní představitel české nekatolické šlechty, otec Petra ze Švamberka 930, 933
 - *Petr* [n. 1577, z. 24. 9. 1620], na Zvíkově, Orlíku a Třeboni, hejtman Plzeňského kraje (1605-1606, 1607-1608, 1611-1612, 1615-

- 1616, 1617-1618), hejtman Bechyňského kraje (1616-1617), rada dvorského a komorního soudu (od 1612), stavovský direktor (1618-1619), dvorský sudí (1619-1620) 930, 933, 1005
- Švec, Adam**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice 734
- Švecová, Salomena**, kmetična, dcera Adama Ševce z městečka Byšice, poddaná Šťastného Václava Pětipeského 734
- Talacko z Ještětic**, rytířský rod
- *Jindřich nejstarší* [z. 1637], manželka Veronika Nyklásková ze Žitenic, na Chotouchově a Jelčanech, účastník stavovského povstání 1070
- Talacková, rozená Nyklásková ze Žitenic**, *Veronika* [z. po 1619], na Chotouchově a Jelčanech, manželka Jindřicha nejstaršího Talacka z Ještětic 1070
- z Talmberka**, panský rod
- *Jiří*, [n. 1578, n. 1623], na Jankově, nejvyšší sudí (1611-1617), nejvyšší komorník (1617-1623) 476-477, 481, 715-716, 781
- Tatarů, Mikuláš**, hajný Šťastného Václava Pětipeského 562, 976
- Tesař, Jakub**, tesař v městečku Byšice, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 634, 647
- Teufelová ze Streitenfeldu, Ester** [z. po 1619], měšťanka a obchodnice ve Starém Městě pražském, majitelka domu v Konešovic ulici 1038
- z Thurnu**, původem rakouský hraběcí rod
- *Jindřich Matyáš* [n. 24. 2. 1567, z. 28. 1. 1640], rytmistr českého jízdního pluku vypraveného proti Turkům a Bočkovcům (1604-1605), karlstějnský purkrabí (1611-1617, 1619-1620), dvorský sudí (1617-1618), čelní představitel protihabsburské opozice, generál-lajtnant stavovského vojska (1618-1620), vrchní velitel stavovského vojska od 1. května 1620 481, 715-716, 987, 989, 995-996, 1066, 1155, 1171, 1196
- Tichota, Jan**, poddaný města Mělník nad Labem 1180
- Topič, Matěj**, patrně poddaný mělnického panství a Šťastného Václava Pětipeského nebo města Mělník nad Labem 1112
- Trmal z Toušic**, rytířský rod
- *Albrecht* [z. po 1615], syn Mikuláše Trmala z Toušic na Myškovcích 652
 - *Mikuláš* [z. po 1628], manželka Marie Anna Pětipeská z Chýš a Egrberku, na Myškovcích, účastník stavovského povstání 468, 551, 652, 658, 664, 666, 773, 786, 818, 832, 854, 899, 997, 1198
 - *Václav* [z. po 1621], syn Viléma, synovec Mikuláše, na Chvatěrubech 551, 559, 835, 854, 861
 - *Vilém* [z. 22. 6. 1611 – dokládá korespondence], bratr Mikuláše Trmala z Toušic, na Chvatěrubech 481
- Trmalová, rozená Pětipeská z Chýš a Egrberku, Marie Anna** [z. 1627], dcera Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Byšicích [z. 26. 10. 1596], sestra Šťastného Václava Pětipeského, manželka Mikuláše Trmala z Toušic (od 1603) 468, 544, 551, 652, 657-658, 664, 670, 773, 786, 818, 832, 854, 899
- Trmalová, rozená Pecingárová z Bydžína, Kateřina** [z. po 1612], dcera Albrechta Pecingára z Bydžína na Choustníkově Hradišti, první manželka Václava Trmala z Toušic na Chvatěrubech (od 1613) 599
- Trousil, Jan**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Strašnice 1090-1091
- Trousil, Jiří**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Strašnice 1085
- Truns, Simeon**, měšťan Mladé Boleslavi 1127, 1131
- Třemešský ze Železna**, vladycký rod
- *Jan Přeč* [z. po 1637], na Semčicích, účastník stavovského povstání 1111, 1149, 1151
- Tůma**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Sedlec (nebožtík roku 1612) 524
- Tůmka, Kateřina**, poddaná Smila a Kateřiny Vlnských z Vliněvsi ze vsi Liblice 799
- Tuncová, Kateřina**, poddaná Smila a Kateřiny Vlnských z Vliněvsi ze vsi Liblice 776
- Turys, Adam**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Vehlovice 1162
- Turys, Jiřík**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Vehlovice 1162
- Údrcká, rozená Kyšperská z Vřesovic, Johana** [z. po 1616], manželka Jiřího Údrckého z Údrče na Třebivlicích 880, 887
- Údrcký z Údrče**, rytířský rod
- *Eva*, viz Pětipeská, rozená Údrcká z Údrče
 - *Jáchym* [z. po 1625], na Postřizíně a Radouni, účastník stavovského povstání 999, 1080

- *Jiří* [n. před 1573, z. 1622], manželka Johana Kyšperská z Vřesovic, otec Evy Pětipeské z Údrče, na Třebívlicích, komisař stavovského direktoria (1618-1619), posmrtně odsouzen ke konfiskaci majetku za účast ve stavovském povstání (1623), majitel třebívlického panství (1603-1607) 644, 653-654, 724-725, 773, 887
- *Johana*, viz Cukrová z Tamfeldu, rozená Údrčká z Údrče
- *Vilém* [z. 1619-1620], na Břežanech a Libědicích, účastník stavovského povstání 1080
- Uzlar z Krancperku**, pražský erbovní rod
- *Kašpar* [z. po 1620], manželka Eva Uzlarová z Krancperku, měšťan a radní Nového Města pražského, ve službách Šťastného Václava Pětipeského 604-605, 1194
- Uzlarová z Krancperku**, *Eva* [z. po 1613], manželka Kašpara Uzlara z Krancperku 605

- Vacek**, písař, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 887, 913
- Valatková ze Sebužina**, *Anna* [z. po 1620] 1163
- Valatková, rozená Klusáková z Kostelce**, *Lidmila* [z. po 1616], na Pohorí 904
- z Valdštejna**, panský rod
- *Adam mladší* [n. 1569, z. 24. 8. 1638], na Hrádku nad Sázavou, Lovosicích, Dymokurech, Židlochovicích a Dobrovici, předsedící zemského soudu, hejtman Litoměřického kraje za panský stav (1600-1601, 1603-1604), maršálek českého královského dvora (1605-1607), nejvyšší berník (1605, 1607, 1611), nejvyšší sudí (1608-1611), nejvyšší hofmistr (1611-1619) 481, 489, 503, 715-716, 834, 911-912, 1008, 1155
- *Adam starší* [z. 26. 2. 1615], na Žehušicích, císařský mundšenk, císařský rada, podkomoří věnných měst, hejtman Časlavského kraje (1599-1600, 1604-1605, 1606-1607, 1608-1609, 1610-1611, 1614-1615) 552
- *Henyk* [n. 1568, z. 1623], na Dobrovici a Kunstberce, nařízený berník v Boleslavském kraji (1602), komorník a rada arciknížete Maxmiliána Habsburského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant v Drážďanech, kmotr Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egberku 539-540, 641, 878, 883, 892, 897, 931, 1024-1025, 1149, 1155
- *Jan Kryštof* [n. 1577, z. 15. 4. 1616], na Hostinném a Rochově, hejtman Hradecského kraje (1607-1608, 1609-1610, 1613-1614, 1615-1616) 851
- *Polyxena*, viz Šternberská, rozená z Valdštejna
- *Zdeněk* [z. 1633], manželka Anna Marie z Kolovrat, dcera Jáchyma Libštejnského z Kolovrat, na Novém Zámku/Olešnici, účastník stavovského povstání 1074
- Valdštejnová, rozená ze Žerotína**, *Johanka Emilie* [z. po 1618], na Lomnici, druhá manželka Adama mladšího z Valdštejna (od 1615) 1018
- Valdštejnová, rozená Libštejnská z Kolovrat**, *Anna Marie* [z. po 1635], dcera Jáchyma Libštejnského z Kolovrat, manželka Zdeňka z Valdštejna na Novém Zámku/Olešnici (od 1619) 1074
- Valkoun z Adlaru**, rytířský rod
- *Bohuchval* [z. 1653], na Zlonicích, Račíněvsi a Poštovicích, hejtman Slánského kraje (1616-1617), pro katolické vyznání omilostněn z účasti ve stavovském povstání 488
- Vamberský z Rohatec**, rytířský rod
- *Václav* [z. 1617] 496
- *Šťastný* [z. před 1618], na Tmani a Louníně, hejtman Podbrdského kraje (1603-1604, 1605-1606, 1607-1608, 1610-1611, 1612-1613) 617
- Vančura**, mlynář, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 1143
- Vančura z Řehnic**, rytířský rod
- *Jiří Šťastný* [z. po 1628], na Studénce, účastník stavovského povstání a blízký soused Šťastného Václava Pětipeského 596, 719, 1149
- Vanka**, *Zikmund*, hajný Šťastného Václava Pětipeského 562
- z Vartemberka** (Vartenberka), panský rod
- *Jan Jiří* [z. po 1631], na Hrubém Rohozci, Zbiroze a Novém Zámku, účastník stavovského povstání, nejvyšší číšník Fridricha Falckého (1619-1622), exulant v Sasku a účastník saského vpádu (1631) 796, 1154
- *Ota Jindřich (Otta Hendrych)* [z. 29. 10. 1625], na Tuchoměřicích, Čičovicích, Novém Zámku a Lipé, syn Karla z Vartemberka na Hrubé Skále a Rohozci, osvo-

- bozen z provinění během stavovského povstání (1622) 929
- *Karel* [n. 1553, z. 1612], bratr Kryštofa a Jaroslava z Vartemberka, manžel Kateřiny z Mansfeldu, na Hrubé Skále a Rohozci, císařský rada, hejtman Boleslavského kraje (1599-1600, 1603-1604, 1605-1606, 1607-1608), nejvyšší dědičný královský číšník 495, 497-498
 - Vávra**, poddaný Alžběty Hrzánové z Dubé ze vsi Kanina 873-874
 - Vávra, Adam**, poddaný Barbory Vřesovcové z městečka Klumín 1030-1031
 - Vavřinec, N.**, poddaný ze vsi Kanina 859
 - Vavřinců, Matouš**, poddaný města Mělník nad Labem ze vsi Michalovice 1183
 - Velemyská, rozená Pětipeská z Chýš a Egrberku, Magdalena/Mandalena** [z. po 1617], dcera Albrechta Pětipeského z Chýš a Egrberku na Byšicích [z. 26. 10. 1596], manželka 1. Jaroslava Velemyského z Velemyšlovsi (od 1595), 2. Mikuláše Štose z Kounic (od 1617), sestra Šťastného Václava Pětipeského 469-470, 481, 489, 544, 610, 667, 672, 858, 862, 943
 - Velemyská, rozená Boryňová ze Lhoty, Veronika** [z. po 1612], na Olbramovicích, manželka Adama Velemyšlovského z Velemyšlovsi na Olbramovicích 590
 - Velemyský z Velemyšlovsi**, rytířský rod
 - *Jaroslav* [z. před 1612], na Týnci nad Sázavou, manželka Mandalena Pětipeská z Chýš a Egrberku (od 1595), švagr Šťastného Václava Pětipeského 470, 475-478, 481, 484, 489
 - *Marie* [z. po 1612], dcera Jaroslava Velemyského a Marie Mandaleny Velemyské z Chýš a Egrberku, neprovdaná příslušnice rytířského rodu Velemyských z Velemyšlovsi 469-470, 484
 - Vesecký, Řehoř**, starší sládek pivovaru v Mělníku nad Labem 1156
 - Veselý, Martin**, bednářský řemeslník, sporný poddaný Šťastného Václava Pětipeského usedlý v Mělnice, nebo měšťan komorního města a panství Mělník 564, 570, 573, 603-604
 - Vchynská, rozená Vřesovcová z Vřesovic, Eštera** [z. po 1629], na Teplicích, manželka Radslava Vchynského ze Vchynic [z. 1619] 502, 974
 - Vchynský ze Vchynic a Tetova (Kinský)**
 - *Adam, svobodný pán* [z. po 1628], účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant, důstojník dánské armády 758, 950
 - *Václav* [n. 1572, z. 1626], na Chlumci nad Cidlinou, syn Jana Vchynského ze Vchynic, nejvyšší lovčí Království českého (1603-1606) 745
 - *Vilém* [z. 25. února 1634 v Chebu], na Doubravské Hoře, Teplicích, Kamenici, Benešově, Rumburce a Zahořanech, krátce stavovským direktorem (1618), účastník stavovského povstání, omilostněn jako katolický konvertita 1171
 - Vilhelm, N.**, doktor, pardubický děkan (před 1637) 1202
 - Vítek, Jan**, poddaný Mělníka nad Labem ze vsi Dolní Přivory 1189
 - Víta ze Rzávého**, rytířský rod 939
 - *Bohuslav nejstarší* [z. 1631], na Chotovinách a Záhoří, hejtman Bechyňského kraje (1616-1617) 777
 - Vlach**, viz Herkule
 - Vlček, Bartoň**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Březinka 976, 1143
 - Vlinský z Vliněvsi**, rytířský rod
 - *Jindřich* [n. před 1578, z. 1611], na Liblicích, vzdáleně spřízněn s rodem Pětipeských z Chýš a Egrberku, blízký soused Šťastného Václava Pětipeského 487, 772, 776, 783, 785, 799, 838-841, 856, 870, 1052
 - *Kateřina* [z. po 1616], dcera Jindřicha Vlinského z Vliněvsi na Liblicích 772, 776, 785, 799, 838-841, 870
 - *Smil* [z. po 1619], syn Jindřicha Vlinského z Vliněvsi na Liblicích 772, 776, 785, 799, 838-841, 856, 870, 1052
 - Vlinská, Anna**, viz Špetlová, rozená Mracká z Dubé
 - Vlk z Kvítkova**
 - *Jan Albrecht* [z. po 1634], na Snědovicích a Čakovicích, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant (1631 v Drážďanech) 950
 - *Jan starší* [z. asi 1606], na Nemyslovicích a Snědovicích, soused Šťastného Václava Pětipeského 999
 - *Jan starší* [z. před 1640], na Zvířeticích, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant v Pírně (od 1628), účastník saského vpádu (1631) 478
 - *Jetřich* [z. asi 1619], syn Jana staršího Vlka z Kvítkova, na Nemyslovicích 1009, 1034
 - Vlková, rozená Gerštorfová z Malšvic, Alžběta** [z. po 1631], dcera Mikuláše Ger-

- štorfa z Gerštorfu a Malšvic, manželka Jana Albrechta Vlka z Kvítkova (od 1618), pobělohorská exulantka 950
- Vlková, rozená Zalužanská ze Zalužan, Eliška** [z. po 1619], patrně manželka Jetřicha Vlka z Kvítkova na Nemeslovicích, na Nemeslovicích 1034
- Vodička, Ondřej**, poddaný, řezník ze vsi Michalovice 1107
- Voják, Jiří**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z městečka Byšice 637
- Vojkovský z Milhostic a Vojkova**, rytířský rod
- *Adam Felix* [z. po 1636 v Sasku], na Osečanech (do 1611) a Velkých Kňovicích, pobělohorský exulant, důstojník Jindřicha Matyáše z Thurnu, lajtnant saské armády (1631) 726, 1171
- Vokáč, Martin**, poddaný města Mělník nad Labem ze vsi Krpy 1096
- Voláková, Anna**, matka Jana Voláka, poddaného Zikmunda Belvice z Nostvic 1029
- Volák, Jan**, poddaný Zikmunda Belvice z Nostvic 1029
- Voláková, Lidmila**, poddaná Zikmunda Belvice z Nostvic ze vsi Lhotka 1029
- Volf, Jiří**, úředník Šťastného Václava Pětipeského v Byšicích (1618-1620) 972, 976, 985, 1002, 1015, 1028, 1049, 1062, 1064, 1068, 1075
- Vondrová, Kateřina**, poddaná Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Březinka 872
- Vondra, Matouš**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského, propuštěn na panství Smečno (1619) 1061
- Vondra, Zikmund**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Březinka 672, 872
- Voršila**, manželka Jana, rychtáře ze vsi Jenichov, poddaná Anny Vlinské z Dubé 513, 516
- Vostromířská, rozená Šturmová z Hyršfeldu, Anna Marie** [z. po 1627], dcera Adama Šturma z Hyršfeldu na Komořínkách, manželka Bohuslava Vostromířského z Rokytníka (od 1620) 1078
- Vostromířský z Rokytníka**, rytířský rod
- *Bohuslav* [z. po 1634], manželka Anna Marie Šturmová z Hyršfeldu (od 1620), na Košilově, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant, účastník saského vpádu (1631) 1178
 - *Smil* (z. po 1626), na Podolském Kostelci, účastník stavovského povstání 494
 - *Václav* [z. po 1622], na Vostromíři a Bítovanech, účastník stavovského povstání a pobělohorský exulant 616, 1035
- Vostrovec z Kralovic**, viz Ostrovec z Kralovic
- Vrabec, Jiří**, správce dvora Bosyně, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 654, 660, 670, 672, 826, 830, 857, 921, 957, 972, 1025, 1028, 1049
- Vrabec, Pavel**, správce dvora Bosyně, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 654, 660, 670, 826, 830, 857, 1048, 1053, 1064
- Vrána, ptáčník/čihák**, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 660, 667
- Vrána, Jiří**, rychtář v Byšicích, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 1076
- Vranej, Tomáš**, poddaný Ladislava staršího Sekerky ze Sedčic ze vsi Třebošnice 919
- Vratislav z Mitrovic**, rytířský rod, někteří členové nobilitováni do panského a hraběcího stavu
- *Hertvík* [z. 1624], panský stav od roku 1607, manželka Anna Marie Žďárská ze Žďáru (od 1611), na Mnišku, hejtman Podbrdského kraje za panský stav (1611-1612), pohřben na Strahově 588
 - *Jiří* [z. 12. 10. 1615], na Zvířeticích, císařský rada a hejtman Boleslavského kraje za rytířský stav (1614-1615), strýc Hertvíka a Viléma Vratislavů z Mitrovic 571, 588, 769, 776, 779, 790, 799, 825
 - *Vilém* [z. 19. 1. 1637], na Mnišku, rytíř řádu johanitů, plukovník císařského vojska (1604-1605, 1608-1609, 1611-1613), panský stav od roku 1607, císařský trucksas (od 1617), císařský číšník (od 1610), hejtman nad trabanty (1611-1612), dvorský válečný rada, komtur johanitského řádu (od 1614), od roku 1620 v hraběcím stavu, generální převor johanitů (1627-1637), od roku 1627 *Strakonický* 588
- Vratislavová, rozená Doupovcová z Doupova, Kristýna** [z. po 1620], manželka Jana Zdeňka Vratislava z Mitrovic 1138
- Vrchotický z Loutkova**, rytířský rod
- *Čtibor starší/nejstarší* [z. po 1624], manželka Dorota Mitrovská z Nemyšle, na Přestavlcích, hejtman Vltavského kraje (1613-1614, 1616-1617) 865
- Vrchotická, rozená Mitrovská z Nemyšle, Dorota** [z. po 1619], manželka Čtibora Vrchotického z Loutkova, na Přestavlcích 1035

Vrtan, Jiřík, patrně poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Byšic 480

z Vrtby, panský rod

– *Sezima* [n. 1578, z. 6. 3. 1648], na Janovicích, Ulehli a Křešicích, císařský rada, hejtman Vltavského kraje (1606-1607, 1608-1609, 1610-1611, 1613-1614, 1615-1616), vojenský komisař (1608, 1609, 1611), velitel stavovského vojska (1611), hejtman Nového Města pražského, hraběcí stav (od 1624) 488, 504, 1171

Vrutický z Drsníku, Václav [z. po 1619], úředník buchalterie královské komory (asi 1603-1619) 830, 941, 1080

Vřesovcová, rozená Doupovcová z Doupova, Kristýna [z. po 1607], manželka Jana Viléma Kostomlatského z Vřesovic 974

Vřesovcová, rozená Myšková ze Žlunic, Barbora [z. 1665 v Drážďanech], manželka Jana Habarta Kostomlatského Vřesovce z Vřesovic, na Dlačímě, Ploskovicích a Libčevsi, pobělohorská exulantka (v Drážďanech), švagrová Šťastného Václava Pětipeského 942, 963, 975, 1017, 1030

Vřesovcová, rozená Údrcká z Údrče, Johana [z. po 1618], manželka Jana Bořivoje Kyšperského Vřesovce z Vřesovic (od 1604) 932

Vřesovec z Vřesovic, viz Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic; Kyšperský Vřesovec z Vřesovic

Vřesovec z Vřesovic a Doubravské Hory, rytířský a panský rod (od 1607)

– *Volf Ilburk* [z. 9. 2. 1634], manželka Alžběta Berková z Dubé a Lipé, na Podsedicích a Vchynicích, královský truksas (od 1598), nejvyšší nad jízdou v Uhrách (1604-1605), královský rada (od 1610), královský komorník (od 1611), nejvyšší lovcí, generál-vachtmistr saského kurfiřta (od 1620), hraběcí stav (od 1628) 1171

– *Volf starší* [z. 9. 12. 1634], na Nových Hradech, Lipenci a Touchovicích, hejtman Žateckého kraje (1612-1613, 1615-1616), účastník stavovského povstání (1618-1620) 644

Vskazka, Pavel, poddaný Šťastného Václava Pětipeského z Byšic 967

Vtelenská, rozená Smolíková ze Slávic, Dorota [z. 1613], manželka Mikuláše Vtelenského ze Vtelna, matka Jana a Jiřího Vtelenských ze Vtelna 619

Vtelenská, rozená Šenová z Šenu, Lidmila [z. po 1631], manželka Jana Vtelenského

ze Vtelna (od 1613), pobělohorská exulantka 609

Vtelenský ze Vtelna, rytířský rod

– *Jan* [z. asi 1633], syn Mikuláše Vtelenského ze Vtelna, manželka Lidmila Šenová z Šenu (od 1613), na Vtelně, souseď Šťastného Václava Pětipeského, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant 494, 551, 609, 629, 667, 702, 762, 809, 868, 876, 1171

– *Jiří* [z. po 1629 v Pirně], syn Mikuláše Vtelenského ze Vtelna, na Vtelně, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant 629, 667, 809, 868, 876

– *Mikuláš* [z. 1612], na Vtelně, souseď Šťastného Václava Pětipeského 868

Vús z Petřína, Pavel [z. po 1611], vrchní písař soudu nejvyššího purkrabství pražského 496

Vyknar, Jan, švagr jaroměřského měšťana Pavla Neymana 1045

Vystrčil, poddaný Šťastného Václava Pětipeského ze vsi Hostín 1025

Wachtlová, Anna, měšťanka Mělníka nad Labem, patrně manželka Daniela Vachtla, obecního staršího (1620) 1069, 1185, 1190

Walter, Václav, mělnický měšťan, majitel měšťanského domu (od 1607) 511, 520, 559, 584, 606, 607, 612, 614, 628, 646, 714, 746, 1079

Winkler, Daniel, starší cechu nákladníků ve městě Brandýse nad Labem (1607-1608), nejvyšší purkrabí města Brandýs nad Labem (okolo 1613) 604

Wolf von Sebisch, Andreas [z. po 1611], voják a patrně nižší důstojník stavovského vojska (1611) 479

Zadník, poddaný ze vsi Libiš 979

Zahrádecká, rozená Říčanská z Řičan, Markéta [z. po 1623], manželka Jiříka Zahrádeckého ze Zahrádek (od 1612) 587

Zahrádecký ze Zahrádek, moravský rytířský rod

– *Jiřík* [z. asi 1623], manželka Markéta Říčanská z Řičan (od 1612), na Červeném Oujezdci a Hrotovicích, sudí menšího práva brněnského, moravský direktor (1619-1620), hejtman Brněnského kraje (1619-1620) 587

Zajíc z Házmburka, panský rod

– *Jan Zbyněk* [n. 1570, z. 1616], na Budyni a Brozanech, prezident apelačního soudu

- (1610-1616) a dědičný truksas Království českého, hejtman Slánského kraje (1593-1594, 1596-1597, 1598-1599, 1599-1600, 1605-1606, 1609-1610), hejtman Lito-měřického kraje (1604-1605, 1607-1608), přisedící dvorského a komorního soudu, přisedící zemského soudu 577
- Zajiček z Hošťálkovic**, *Mikuláš* [z. po 1623], na Uhercích, voják stavovského vojska (1611), ve službách Henyka z Valdštejna, účastník stavovského povstání 613
- Zalužanský ze Zalužan**, *Hynek* [z. po 1619], člen rytířského rodu, účastník stavovského povstání 1067
- Zámečník**, *Bernhard*, mělnický měšťan 1186
- Zámostský ze Světic**, *Pavel* [z. po 1620], pražský erbovník, majitel domu U Černého orla v Nerudově ulici na Malé Straně 1138
- Zapský ze Zap**, rytířský rod
- *Adam* [z. 1626], na Dubči a Kyjích, účastník stavovského povstání, vězněn a později popraven za vraždu (1626) 1197
- Zapská, rozená Šlivicová ze Šlivic**, *Alžběta*, patrně sestra Kryštofa ze Šlivic, rytíře usedlého ve Slaném 715
- Záruba z Hustiřan**, rytířský rod
- *Jan* [z. po 1642], na Radimi, Cerekvicích a Seči, účastník stavovského povstání, účastník švédského vpádu (1634) 1118
- Zárubová, rozená z Valdštejna**, *Anna* [n. 1566, z. 1620], manželka Karla mladšího Záruby z Hustiřan [z. 1619], na Radimi 909, 921, 1118
- Zejdlic ze Šenfeldu**, rytířský a následně panský rod
- *Jindřich Jiří* [z. 1620], manželka Anna Trmalová z Toušic, na Kozomině a Volovicích, císařský rada (asi do 1611) 551, 715
 - *Rudolf* [z. 1622], na Polné, Přibyslavi a Chocni, syn Hertvíka Zejdlice ze Šenfeldu, účastník stavovského povstání 649, 651, 661
- Zeman**, *Jiří*, patrně měšťan Staré Boleslavi 685
- Zikmundová, Maruše**, manželka Pavla Zikmunda, rychtáře ve vsi Březinka a poddaného Šťastného Václava Pětipeského 461
- Zikmund**, *Pavel*, rychtář ve vsi Březinka, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 461
- Zilvár ze Silbrštejna a Pilníkova** (Silvar ze Siberštejna), rytířský rod
- *Adam* [n. 1583, z. 1624], manželka Hedvika Zejdlicová ze Šenfeldu (do 1603), na Vlčicích, Třemešné a Třebnoušovsi, účastník stavovského povstání 750
 - *Jan* [z. po 1622], bratr Adama Zilvára ze Silbrštejna, švagr Zikmunda Zejdlice ze Šenfeldu, na Žirči, Petrovicích a Smidarech, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant 732
- Zourek**, mlynář, poddaný Bohuchvala staršího Berky z Dubé a Lipé 712
- Zůma**, *Jiří*, měšťan Mělníka nad Labem 831
- Zumr/Zummr**, *Jiří*, měšťan Mělníka nad Labem 637
- Zvelebil**, *Jakub*, rychář ze vsi Hostín, poddaný Šťastného Václava Pětipeského 482, 888
- Zvíkovský z Brodu**, *Bohuslav* [z. po 1590], na Zvíkovci a Podmoklích 1146
- Zvíkovská, rozená Hochauzarová z Hochauzu**, *Salomena* [z. 1620], manželka Bohuslava Zvíkovského z Brodu na Zvíkovci a Podmoklích, sestra Lidmily Hochauzarové z Hochauzu 1146
- ze Žampachu**, viz Hložek ze Žampachu
- Žďárský ze Žďáru**, rytířský rod
- *Jan Jiří* [z. 1626], manželka Eliška Berková z Dubé a Lipé (od 1613), na Kladně, edelknob Rudolfa II. (1595-1598), katolík, autor cestopisu (Sicílie, Malta, Florencie z cesty se strýcem Jiřím Kokořovcem z Kokořova v letech 1599-1601), relátor zemského sněmu (1617), signatář stavovské konfederace (1619), omilostněn z trestu za účast ve stavovském povstání (1622), císařský proviantmistr (od 1622), říšský hraběcí stav (od 1622) 557, 1004
- Želecký**, *Fridrich*, mělnický měšťan, radní, účastník stavovského povstání, pobělohorský exulant, účastník saského vpádu (1631), zemřel na mor (asi po 1631) 637
- Železný**, *Jan*, měšťan Mladé Boleslavi 1131
- Želinský ze Sebužina**, rytířský rod
- *Gabriel Kryštof* [z. 1626], na Břežanech, Nové Libni a Chotouni, účastník stavovského povstání 1163
- ze Žerotína**, panský rod
- *Jan Diviš* [n. 1575, z. 11. 5. 1616], na Náměšti, Židlochovicích, Pouzďanech a Brandýse nad Orlicí, mladší nevlastní bratr Karla staršího ze Žerotína, jeden z čelních představitelů moravských evangelíků 777, 813, 849

- *Jan Lorenc* [n. 1583, z. 1619], na Čestíně, Liběchově, Cítově a Oujezdci, císařský truksas, druhý manžel Anny Belvicové ze Štampachu (od roku 1606) 842
- *Karel starší* [n. 15. 9. 1564, z. 9. 10. 1636], na Náměšti, Rosicích, Přerově a Brandýse nad Orlicí, moravský zemský hejtman (1608-1615), císařský rada a komorník, přední člen a patron jednoty bratrské 477, 911
- *Ladislav Velen* [n. 1579, z. 1638], na Břeclavi, Moravské Třebové a Zábřehu, hejtman Olomouckého kraje za panský stav (1609-1612), přisedící moravského zemského soudu (1612-1619), v květnu-červnu 1619 velitel jezdeckva v tažení Jindřicha Matyáše z Thurnu proti Vídni, moravský zemský hejtman (od srpna 1619), vůdce stavovského povstání na Moravě, komorník Fridricha Falckého (1620), pobělohorský exulant, vojevůdce protihabsburských koaličních armád, vrchní velitel švédských vojsk ve Slezsku (1634) 1155

Žichovec z Duban, vladycký rod

- *Anna* [z. po 1620], na Drahobuzi a Liběšicích 1160
- *Habart* [z. asi 1620], na Drahobuzi 1160

VII. Zeměpisný rejstřík

Rejstřík obsahuje názvy zemí, krajů, míst, vodstev a dalších geografických útvarů, které se objevují v textech korespondence Šťastného Václava Pětipeského z let 1611-1621 vyjma úvodního chronologického přehledu písemností. Rejstřík neobsahuje geografická jména, jež jsou součástí titulatury zastoupených osob uvedených ve jmenném rejstříku. Číselné odkazy označují číslo písemnosti v edici, nikoli stránkování. Názvy zahraničních lokalit jsou uvedeny v jazyce státu, na jehož území se v současnosti nacházejí, pouze se stručnou charakteristikou. U toponym na území České republiky byl zjišťován jejich charakter, poloha od někdejšího okresního města a příslušnost k současnému kraji (v závorce); dále zda bylo území samostatným celkem nebo součástí vyššího celku, jméno majitele či majitelů, především s ohledem ke sledovanému období (1611-1621). Městské čtvrti, historická pražská města, ulice, kostely a další součásti dnešního hlavního města jsou zařazeny pod heslem Praha.

Amberg, město v Bavorsku východně od Norimberku (Spolková republika Německo), historické centrum Horní Falce, rezidence falckých kurfiřtů, středisko obchodu a vzdělanosti, sídlo Kristiána I. z Anhaltu (1595-1620) 1001

Bašty, viz Velké Bašty

Bechlín, poddanská ves východně od Roudnice nad Labem, v majetku Zikmunda Belvice z Nostvic (do 1621) 532, 1152

Bělá pod Bezdězem, poddanské městečko severozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), centrum samostatného panství, v majetku Bohuchvala staršího Berky z Dubé a Lipé (1596-1620), následně Albrechta z Valdštejna 530, 627, 708, 712, 871, 889

Benátky nad Jizerou, poddanské město a zámek jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, komorní město a panství 634, 908, 1051

Benešov, okresní město (Středočeský kraj), poddanské město a součást panství Konopiště, v majetku Hodějovských z Hodějova (1604-1623) 805

Beroun, okresní město (Středočeský kraj), královské a krajské město (od 13. století), účast ve stavovském povstání 1196

Berštejn, viz Nový Berštejn (Starý Berštejn je pouze zříceninou hradu)

Bezděz, hrad a poddanská ves jihovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (1607-1621) 863

Bezno, poddanské městečko s dvěma tvrziemi jihovýchodně od Mladé Boleslavi

(Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku rytířů Bzenských z Prorubě 526, 903

Blahotice, poddanská ves s tvrzí východně od Slaného (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1563-1621) 548, 631, 640, 648, 655, 724-726, 728, 749, 758-759, 916, 944, 947, 986, 1041, 1157

Blato, zaniklý rybník, dnes osada Blato severně od Poděbrad (Středočeský kraj), rybník byl součástí Poděbradské rybniční soustavy napájené takzvanou Novou strouhou 1026

Boleslavský kraj, jeden ze čtrnácti historických krajů, krajským městem bylo město Mladá Boleslav 482, 510, 512-513, 516-518, 535, 554, 769, 776, 790, 799, 868, 870, 876, 999, 1127, 1152, 1158, 1176

Borek, viz Velký Borek

Borek, poddanská ves západně od Brandýsa nad Labem (Středočeský kraj), součást komorního panství Brandýs nad Labem 1195

Borkov, zaniklá poddanská ves, součást mělnického panství 1097

Borovnice, poddanská ves jižně od Rychnova nad Kněžnou (Královéhradecký kraj), v majetku Jana mladšího z Bubna (od 1617), později Rudolfa Zejdlice ze Šenfeldu 1155

Bosyně, poddanská ves s tvrzí severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), dnes součást obce Vysoká, centrum samostatného svobodného statku, v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1587-1621) 474, 482-483, 519, 524, 647, 654, 660, 667, 669-670, 672,

676, 681, 830, 837, 857, 976, 984-985, 1002, 1025, 1047-1048, 1062, 1068, 1075, 1147, 1159

Brandýs nad Labem (Středočeský kraj), od roku 1581 královské komorní město a panství, pod správou hejtmána Zikmunda Měsíčka z Výškova (asi do 1613), později Jana Ledeckého z Granova (asi 1615-1619) a hejtmána Jana Cellera z Rosenthalu (1619) 778, 792, 812, 864, 866, 906, 979, 1051, 1059, 1078, 1133, 1195

Bratčice, dříve Bračice, poddanská ves jihovýchodně od Čáslavi (Středočeský kraj), v majetku Václava Chotouchovského z Nebovid (asi 1610-1618) 463

Bratrský sbor v Mladé Boleslavi, nová budova sboru od roku 1554 na Českobratrském náměstí, trojlodní renesanční kostel s gotickými okny podle návrhu italského architekta Mattea Borgorelliho (viz též Karmel) 955

Brno, královské a krajské město (Jihomoravský kraj), středisko historického Brněnského kraje 996

Brodce, poddanské městečko a zámek jižně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v majetku Vojtěcha Václava Vosterského Kaplíře ze Sulevic, roku 1623 zkonfiskovány Václavovi Vosterskému Kaplíři ze Sulevic 900, 902

Březinka, poddanská ves severně od Mělníka (kraj Středočeský), dnes část obce Kokořín, část vsi patřila k samostatnému svobodnému statku Bosyně, část k samostatnému svobodnému statku Kropáčova Vrutice, část k samostatnému svobodnému statku Kokořín, na rozhraní držeb Václava staršího Berky z Dubé a Lipé a Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku 461, 872, 976

Březno, poddanské městečko a tvrz východně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, do roku 1617 v majetku Mikuláše Vratislava z Bubna, poté jeho manželky Barbory Bubnové z Budova 639, 681, 700, 794, 807, 843, 1001

Brusov, poddanská ves severovýchodně od Litoměřic (Ústecký kraj), příslušenství panství Úštěk, v majetku Jana Sezimy z Ústí a později jeho syna Jana Viléma Sezimy z Ústí (do 1621) 884

Bubny, zaniklá ves, původně rybářská osada sloučená roku 1850 s Holešovicemi (Pra-

ha-Holešovice), později hospodářský dvůr, od roku 1621 v majetku Albrechta z Valdštejna 1142

Budyně nad Ohří, hrad (zámek) a město západně od Roudnice nad Labem (Ústecký kraj), centrum samostatného svobodného panství, rodové sídlo panského rodu Zajíců z Házmburka 577

Bukol, ves na pravém břehu Vltavy jihozápadně od Mělníka (Středočeský kraj), poddanská ves a vrchnostenský dvůr jihozápadně od Mělníka (kraj Středočeský), centrum samostatného svobodného statku rozděleného na několik částí, později součást panství Jeviněves a Veltrusy 1084, 1128

Buštěhrad, poddanské městečko, zámek a panství východně od Kladna (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného panství, v majetku Novohradských z Kolovrat (do roku 1613 Jana Novohradského z Kolovrat a následně jeho syna Zbyňka Leopolda) 754

Byseň, poddanská ves a tvrz západně od Slaného (Středočeský kraj), dnes část obce Tuřany, centrum samostatného svobodného statku, v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1588-1621), zkonfiskována Vodolanovi staršímu Pětipeskému z Chýš a Egrberku, následně součástí panství Smečno 958

Bystré, poddanské městečko jihovýchodně od Svitav (Pardubický kraj), v majetku Viléma Jindřicha Bezdruzického z Kolovrat (1604-1642) 582, 845

Bystřice, viz Nová Bystřice

Byšice, poddanské městečko s tvrzí východně od Mělníka (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku (1577-1623), v držení Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku (1602-1621), hlavní venkovské sídlo rytíře s renesančně upravovanou tvrzí a menším pivovarem 461, 471, 480, 483-484, 506, 512, 518, 523, 529, 531, 534, 540, 543, 551, 555, 562, 564, 571, 573, 580, 585, 589, 594-595, 601, 603, 605, 612, 615, 617, 620, 628, 631, 634, 637, 645, 647, 650, 656, 667-668, 670, 672, 677-678, 683, 685, 687, 691, 698, 706-708, 713-714, 717-718, 720-723, 729, 734, 737, 741-745, 747, 751, 753-756, 759, 763-

764, 767, 774, 776, 783, 785, 788, 794, 798-800, 811, 814, 817, 819, 831, 833, 836, 838-841, 856-857, 861, 866, 873-874, 876-879, 887-888, 893, 897, 901, 926-927, 934, 941, 945, 956-957, 961, 967, 972, 976, 984-985, 1002, 1006, 1011, 1014-1016, 1025, 1030, 1047-1049, 1053, 1058-1060, 1062, 1064, 1068, 1075, 1139-1140, 1143, 1195

Byškovice, dříve Biškovice, poddanská ves, dnes součástí Neratovic (Středočeský kraj) 974, 984, 1143

Cítov, poddanská ves a tvrz západně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), centrum svobodného statku rozděleného do několika dílů, v majetku Jana Kryštofa Belvice z Nostvic (do 1623), následně v manské držbě 1125, 1162

Čakovice, poddanská ves východně od Prahy (Středočeský kraj), dnes součástí Prahy 18, před rokem 1620 součást komorního panství Brandýs nad Labem 792

Čečelice, poddanská ves a tvrz jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, díly v majetku Václava Smrčky z Mnichu a Jana Novohradského z Kolovrat, Šťastného Václava Pětipeského (příslušenství Byšic), Mikuláše Vtelenského ze Vtelna (příslušenství Mělnického Vtelna) a komorního panství Kostelec nad Labem 985

Čechy, království, historické území, dnes z větší části na území České republiky 503, 534, 554, 608, 644, 707, 715-716, 724, 728, 775, 781, 784, 802, 823, 856, 910, 959, 969, 994, 1057, 1086, 1117, 1152, 1164, 1166, 1173, 1176, 1179, 1191

Červená Řečice, poddanské město a zámek severně od Pelhřimova (kraj Vysočina), centrum svobodného statku a panství, v majetku Říčanských z Říčan (do 1623) 587, 973

Červený Újezd, poddanská ves a renesančně upravená tvrz západně od Prahy (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Jana z Vartemberka (do 1597) a rytířské rodiny Žďárských ze Žďáru (do 1685) 557

Česká Lípa, okresní město a vodní hrad (Liberecký kraj), poddanské městečko a svobodné panství do roku 1621 v čas-

tečném majetku Berků z Dubé a Lipé a členů rodů z Vartemberka a Salhausenu ze Salhausu 669, 809

České Budějovice, královské a krajské město (Jihočeský kraj), opora katolicismu a habsburské vlády během stavovského povstání, obléháno Thurnovou armádou 670, 704, 988-989, 996, 1023

Český Dub, poddanské městečko jižně od Liberce (Liberecký kraj), centrum svobodného statku a panství, v majetku Smiřických ze Smiřic, posmrtně zkonfiskováno Albrechtu Janovi Smiřickému ze Smiřic (1622) 1020

Daminěves, malá poddanská osada západně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), součást mělnického panství a záduší farnosti Cítov 1125

Děčín, královské město severovýchodně od Ústí nad Labem (Ústecký kraj) 556, 726

Dláždění staré, viz Praha – Staroměstské náměstí

Dlažím/Dlažim, viz Blažim

Dobrovice, poddanské město a renesanční zámek jihovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného panství, v majetku Viléma Voka z Valdštejna a Henyka z Valdštejna (do 1623) 466, 539-540, 613, 641, 892, 931, 1024

Dobřeň, ves severně od Mělníka (Středočeský kraj), součást vidimského panství Václava staršího Berky z Dubé a Lipé 461

Doksy, komorní (do 1588) a poddanské město a renesanční zámek jihovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Jana z Vartemberka a následně Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (1596-1621) 501, 513, 517, 554, 556, 567, 693, 669, 789-790, 799, 810, 863, 867, 872, 886, 933, 1021

Dolní Rakousy, spolková země na severovýchodě Rakouska (*Niederösterreich*), do roku 1920 byly součástí tohoto území také nynější česká území Západní Vitorazsko, Valticko a Dyjský trojúhelník (tzv. České Rakousy) 1044, 1150, 1155

Dolní Beřkovice (*Beřkovice*), ves a panství severozápadně od Mělníka na Labi (Středočeský kraj), centrum samostatného svo-

- bodného statku a panství, v majetku Kryštofa Viléma Sezimy ze Sezimova Ústí a poté Zikmunda Belvice z Nostvic (do 1621) 514, 532, 543, 789, 837, 984, 1029, 1082, 1093
- Dolní Lužice**, historická součást zemí Koruny české (1348-1635) 552, 585, 816
- Dolní Přívory**, poddanská ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), v majetku rytířského rodu Vančurů z Řehnic (do 1604) a následně komorního města a panství Mělník 689, 785, 864, 1062, 1079, 1129, 1189
- Dolní Zimoř** (*Zimoř*), poddanská ves severně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), dílem v majetku Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku (okolo 1619) [první dosud známá písemná zmínka pochází patrně z roku 1640] 1093
- Dresden** (*Drážďany*), hlavní město spolkové republiky Sasko, Nové Drážďany (Nové město) na severním břehu Labe, obě města spojena v jednu obec roku 1550, hlavní sídelní město saského kurfiřta 884
- Dršťekryje**, poddanská ves a tvrz západně od Jičína (Královéhradecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, tvrz, ves a poplužní dvůr v majetku Jana Gerštorfa z Gerštorfu (do 1617) a Jana Oldřicha Gerštorfa z Gerštorfu (do 1628) 671
- Dubany**, ves jižně od Pardubic (Pardubický kraj), příslušenství pardubického děkanství 1202
- Dubeč**, viz Praha – Dubeč
- Důlnice**, místní název nižšího lesního porostu u Byšic východně od Mělníka (Středočeský kraj) 667
- Dušníky**, poddanská ves náležící ke svobodnému statku Obřívství na Labi (Středočeský kraj), v majetku Šťastného Václava Pětipeského (od 1617) 1167
- Eggenburg**, město v Rakousku východně od Hornu (Dolní Rakousy), ve směru tažení Jindřicha Matyáše z Thurnu proti Vídni (červen 1619) 1150, 1155
- Habarsko**, místní název pastviny a ovčína poblíž Obřívství jižně od Mělníka (Středočeský kraj), příslušenství svobodného statku, v majetku Šťastného Václava Pětipeského (od 1617) 984-985, 1062, 1064
- Na Herbarsku** (*Herbarsko*), místní název dědiny náležící k samostatnému svobodnému statku Byšice 838
- Hled'sebe**, poddanská ves východně od Mělníka (Středočeský kraj), součást mělnického panství, v zástavní držbě Jana Novohradského z Kolovrat 562
- Horní Bousov**, ves východně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), část Dolního Bousova 681
- Horní Lužice**, historická součást zemí Koruny české (1370-1635) 585
- Horní Uhry**, viz Uhry
- Hole**, poddanská ves na Slánsku východně od Kladna (Středočeský kraj), v majetku Pětipeských z Chýš a Egrberku, ve východním sousedství statku Libochovičky 975, 1007
- Horní Cetno**, viz Cetno
- Horní Jelení**, poddanské městečko, zámek a pivovar východně od Pardubic (Pardubický kraj), v majetku Mikuláše Vratislava z Bubna (do 1617) 649, 658, 660-661
- Horní Libchava**, ves a renesanční zámek severozápadně od České Lípy (Liberecký kraj), centrum samostatného svobodného statku a panství, do roku 1611 v majetku Jana z Vartmberka, do roku 1614 v majetku jeho neteře Doroty Berkové z Dubé a následně Jindřicha Penčíka z Penčíku, jemuž zkonfiskováno (1622) 796
- Horní Přívory**, ves s tvrzí jihovýchodně od Mělníka v těsném sousedství Byšic a Všetat (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku členů rytířského rodu Vančurů z Řehnic, poté v majetku Šťastného Václava Pětipeského (1602-1621) 484, 615, 636, 654, 670, 689, 787, 812, 826, 829-830, 857, 927, 961, 976, 984-985, 1002, 1025, 1030, 1048-1049, 1062, 1075, 1139-1140, 1143
- Hořepník**, poddanské městečko severozápadně od Pelhřimova (kraj Vysočina), na podzim roku 1618 místo polního ležení českého stavovského vojska 1003, 1005
- Hořetice**, poddanská ves západně od Loun (Ústecký kraj), příslušenství samostatného svobodného statku Hrušovany, v majetku Asmana Staršího Štampacha ze Štampachu 842
- Hořín**, poddanská ves a barokní zámek západně od Mělníka (Středočeský kraj), součást mělnického panství 1126

- Hořovice**, poddanské město a zámek jihozápadně od Berouna (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku v majetku Říčanských z Říčan, zkonfiskovány Janu Litvínovi z Říčan (1622) 881
- Hospozín**, poddanská ves a tvrz později přestavěná na barokní zámek, severovýchodně od Slaného (Středočeský kraj), v majetku Mikuláše Bohuslava Hložka ze Žampachu (asi od 1611) 1004
- Hostín** (*Hostinná/Hostinný*), poddanská ves východně od Mělníka a severně od Byšic (Středočeský kraj), část v příslušenství samostatného svobodného statku Byšice, část náležící k samostatnému svobodnému statku Liblice, díly vsi v majetku Anny Homutové z Hrušova, Jindřicha Vlinského z Vliněvsi a Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku 462, 535, 591, 592, 647, 667, 672, 772, 774, 776, 783, 799, 840, 888, 984-985, 1049, 1140
- Houska**, renesančně upravený hrad a poddanská ves jihovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Tobiáše Hrzána z Harasova, později Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (1615-1621) 863
- Hradec Králové**, krajské město (Královéhradecký kraj), královské a věnné město, středisko historického Hradeckého kraje 663, 666, 1063
- Hraholina**, místní název polnosti poblíž Obrěství, jižně od Mělníka (Středočeský kraj), viz též *Raholina* 1147
- Hrušov**, poddanská ves a tvrz jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, do roku 1612 v majetku Godfrýda Berbisdorfá z Berbisdorfu, následně jeho bratrů Ernfrýda, Jiřího Viléma a Rudolfa a Alžběty Berbisdorfové ze Štampachu (do 1615) a jejího druhého manžela Jana z Roupova (do 1621) 545
- Hřívno** (*Řívno*), ves jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, od roku 1560 součást košáteckého panství v majetku Jana Novohradského z Kolovrat (do 1613) 948
- Hubojedy**, poddanská ves a tvrz západně od Jičína (Královéhradecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Apoleny Šternberkové z Valdštejna 657-658
- Hůry**, poddanská ves východně od Českých Budějovic při severním okraji Rudolfova (Jihočeský kraj) 987-988
- Chobolice**, poddanská ves a tvrz severovýchodně od Litoměřic (Ústecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku členů rytířské rodiny Kyšperských Vřesovců z Vřesovic 1046
- Choceň**, poddanské město západně od Ústí nad Orlicí (Pardubický kraj), do roku 1603 v majetku Hertvika Zejdlice ze Šenfeldu, následně jeho syna Rudolfa Zejdlice ze Šenfeldu, jemuž bylo zkonfiskováno (1622) 649, 651, 661
- Chodeč**, poddanská ves severovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, rozděleného na několik částí, v majetku Jana Homuta z Harasova, Šťastného Václava Pětipeského a Zikmunda Belvice z Nostvic 669, 837, 884, 904
- Chorušice**, poddanská ves východně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), součást mělnického panství 1047
- Chotěboř**, původně věnné (do 1393) a poddanské město severně od Havlíčkova Brodu (kraj Vysočina), v majetku příslušníků panského rodu Trčků z Lípy (1497-1634) 882
- Chotěšice**, poddanská ves východně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Jana mladšího z Valdštejna a Henyka z Valdštejna, později konfiskovány Mikuláši Gerštorfovi z Gerštorfu 878, 882-883
- Chotětov**, poddanská ves jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), součást komorního panství Brandýs nad Labem a Benátky nad Jizerou 778, 1078
- Chotoviny**, poddanská ves, tvrz a později zámek severně od Tábora (Jihočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Jiřího Pětipeského z Chýš a Egrberku (do 1615) a následně Bohuslava Víta ze Rzávého 777
- Chotouchov**, poddanská ves západně od Kutné Hory (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v ma-

- jetku Veroniky Nykláskové ze Žitenic a jejího manžela Jindřicha Talacka z Ještětíc 1070
- Chotýšany**, poddanská ves s tvrzí a pozdějším zámkem jihovýchodně od Benešova (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Viléma Chobotského z Ostředku (1612-1615) a následně jeho manželky Johanny Chobotské z Chýš a Egrberku (do 1621) 1094
- Chvalkovice**, poddanské městečko západně od Náchoda (Královéhradecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Jana staršího Dobřenského z Dobřenic (asi od 1601) 1045
- Chvalovice**, poddanská ves jihovýchodně od Nymburka (Středočeský kraj), dnes část obce Kovanice, centrum samostatného svobodného statku, součást komorního panství Poděbrady 921
- Chvatěruby**, poddanská ves, hrad a renesanční zámek jihozápadně od Mělníka u Kralup nad Vltavou (Středočeský kraj), od roku 1605 v majetku Viléma Trmala z Toušic a následně jeho syna Václava (do 1616), poté Alžběty Lobkovické z Lobkovic 599, 835, 854, 1019
- Jablonné v Podještědí** (*Jablonná*), poddanské město západně od Liberce (Liberecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Jindřicha Berky z Dubé a Lipé (do 1623) 567
- Jaroměř**, královské věnné město severovýchodně od Hradce Králové (Královéhradecký kraj) 1045
- Jelenice**, poddanská ves východně od Mělníka (Středočeský kraj), dílem součást mělnického panství, dílem v majetku Anny Špetlové z Dubé 1068
- Jemnice**, královské a později poddanské město jihozápadně od Třebíče (kraj Vysočina), od roku 1616 v majetku Jindřicha Zahrádeckého ze Zahrádek 1181
- Jenichov** (*Nyměchov, Nyněchov, Niněchov*), poddanská ves severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), dnes část obce Střemy, součást košáteckého panství Jana Novohradského z Kolovrat, později součást samostatného svobodného statku Liblice v majetku Vlinských z Vliněvsí, do roku 1621 v majetku Smila Vlinského z Vliněvsí (poručnictví matky Anny Vlinské z Dubé) 513, 517
- Jenišovice**, malá poddanská osada západně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), součást mělnického panství a záduší farnosti Cítov 1125, 1163
- Jenštejn**, poddanské městečko severovýchodně od Prahy (Středočeský kraj), součást komorního panství Brandýs nad Labem 1133
- Jesenice**, poddanské městečko jižně od Prahy (Středočeský kraj), původně ves v majetku vyšehradské kapituly 1071
- Jičín**, poddanské a později okresní město (Královéhradecký kraj), do roku 1607 v majetku členů panského rodu Trčků z Lípy, poté Zikmunda Smiřického ze Smiřic a následně jeho syna Albrechta Jana Smiřického, jemu posmrtně zkonfiskováno (1622) 1122
- Jihlava**, královské město (kraj Vysočina), část majetku přiznávalo do historického Čáslavského kraje, součást Moravského markrabství, v předbělohorské době s převahou německého a později luteránsky orientovaného obyvatelstva 1181
- Jince**, poddanské městečko severně od Příbrami (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku a panství, v majetku Ctibora (do 1614) a Jiřího Malovce z Malovic a Chýnova na Vimperku (od 1614) 936, 1137
- Jindřichův Hradec** (*Najhaus, Neuhaus*), poddanské město a rezidenční město pánů z Hradce (do 1604), následně Viléma Slavaty z Chlumu a Košumberka 1181
- Jiřice**, poddanská ves a tvrz severozápadně od Kostelce nad Labem (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Mikuláše Vančury z Řehnic, následně jeho dcer Kateřiny, Salomeny a Mandaleny, poté v majetku Václava Korduleho ze Sloupna, následně součást komorního panství Brandýs nad Labem 1079
- Jítkov**, poddanská ves a tvrz jihovýchodně od Chotěboře (kraj Vysočina), centrum samostatného svobodného statku, v majetku členů rytířského rodu Mitrovských z Nemyšle 882
- Kácov**, poddanské městečko na Sázavě jihozápadně od Kutné Hory (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, do roku 1623 v majetku Karla staršího Čejky z Olbramovic 695

- Kalenec**, místní název louky a pastviny poblíž Obříství jižně od Mělníka (Středočeský kraj) 984
- Kanina**, poddanská ves severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), část vsi součástí svobodného statku Bosyně v majetku Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku, díl vsi v majetku Alžběty Hrzánové z Dubé 462, 859, 873-874, 976, 1099
- Karmel**, českobratrská škola a tiskárna v Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), pojmenována podle biblického pohoří Karmel (starozákonní příběh proroka Eliáše), vznikla počátkem 16. století v místě bývalého minoritského kláštera, který Tovačovští z Cimburka darovali členům Jednoty bratrské; škola i tiskárna byly roku 1624 uzavřeny 955
- Kladno**, poddanské městečko a později okresní město (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, od poloviny 16. století v majetku Ctibora Tiburciho Žďárského ze Žďáru 1004
- Klomín** (*Klumín, Chlumín*), poddanská ves západně od Neratovic (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, část v majetku Jana Bořivoje Kyšperského z Vřesovic, část náležící k mělnickému panství 727, 773, 932, 1030, 1061
- Kly**, poddanská ves na Labi jižně od Mělníka (Středočeský kraj), součást mělnického panství 976, 1030, 1143
- Kněžmost**, poddanské městečko severovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), příslušenství hradu Valečov, v majetku Jindřicha Kapouna ze Svojkova (do 1621) 797, 822
- Kobylníky**, poddanská ves severozápadně od Slaného (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, ves s poplužním dvorem posmrtně zkonfiskovány Bernardu Elsnicovi z Elsnic (1623) 467
- Kochánky**, poddanská ves jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), součást komorního panství Brandýs nad Labem 1195
- Kojetice**, poddanská ves jižně od Neratovic (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, součást komorního panství Kostelec nad Labem 984
- Kojovice** (*Kojevice*), poddanská ves východně od Mělníka (Středočeský kraj), dnes část obce Kropáčova Vrutice, díl vsi v majetku Šťastného Václava Pětipeského jako příslušenství svobodného statku Byšice, díl vsi součástí košáteckého panství Novohradských z Kolovrat 923
- Kokořín**, hrad a poddanská ves severně od Mělníka (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, krátce v majetku Rudolfa II. (1610-1611), následně v majetku Václava staršího Berky z Dubé a Lipé a Johanky Pruskovské ze Sulevic 461, 524, 536, 624, 976
- Kokovice**, poddanská ves a zaniklá tvrz severozápadně od Kladna (Středočeský kraj), dnes součást obce Klobuky, centrum samostatného svobodného statku, od roku 1584 součást statku Vraný v majetku Doupovců z Doupova, později Kateřiny Věžníkové (Elsnicové) z Hertenberku 710, 1006, 1057
- Koleč**, poddanská ves a dvůr severovýchodně od Kladna (Středočeský kraj), renesanční tvrz zde vybuďoval kolem roku 1600 Jan Jiří Pětipeský z Chýš a Egrberku, v majetku téhož (do 1611) 724-725, 730, 738, 926
- Kolín**, město, od roku 1591 komorní město a zámek (kraj Středočeský), centrum samostatného svobodného panství, v majetku Kašpara ze Žerotína, pak Kašpara Melichara ze Žerotína jako zástavní panství, od roku 1591 Rudolfa II. Habsburského, později účast ve stavovském povstání 956
- Komárov**, poddanské městečko jihozápadně od Hořovic (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v předbělohorské době proslulo výrobou železa, včetně technologie vysoké pece, zavedené zde po roce 1602, v majetku Jindřicha Otty z Losu (1602-1621) 758-760
- Konětopy**, poddanská ves východně od Neratovic (Středočeský kraj) v sousedství Byšic, součást komorního panství Brandýs nad Labem 1195
- Konopiště**, hrad a později romantický zámek západně od Benešova (Středočeský kraj), dnes součást Benešova, centrum samostatného svobodného statku, v majetku Hodějovských z Hodějova (1604-1621) 704, 876, 965
- Kopeč**, malá poddanská ves západně od Neratovic (Středočeský kraj), dnes část obce Úžice, součást mělnického panství 1148

- Kosova Hora** (*Hora Kosová*), poddanské městečko a renesanční zámek východně od Sedlčan (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Jana mladšího a Viléma Říčanských z Říčan (do 1622) 587
- Kostelec nad Černými lesy**, poddanské městečko a zámek východně od Prahy (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku příslušníků panského rodu Smiřických ze Smiřic, zkonfiskováno Markétě Salomeně Slavatové ze Smiřic (1622) 1020, 1122
- Kostelec nad Labem**, poddanské a poté královské komorní město a panství jižně od Mělníka (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku 647, 985
- Košátecký potok**, pravostranný přítok Labe (ústí v Neratovicích), napájel rybníční a mlýnskou soustavu u Košátek, Byšic a Všetat 785
- Košátky**, poddanská ves, tvrz a zámek jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku a panství, v majetku Jana Novohradského z Kolovrat (do 1613) a poté jeho synů Zbyňka Leopolda a Albrechta Jana Novohradských z Kolovrat 513, 562, 826
- Košetice**, poddanské městečko a zámek severozápadně od Pelhřimova (kraj Vysočina), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Mikuláše Beřkovského ze Šebířova 1005
- Košťálov**, poddanská ves, tvrz a zřícenina hradu u Třebenic, jihozápadně od Litoměřic (Ústecký kraj), dnes část obce Jenčice, centrum samostatného svobodného statku, v majetku Zdeslava Kaplíře ze Sulevic, poté Adama Vchynského ze Vchynic, roku 1622 hrad již pustý 758
- Koštice**, poddanská ves severovýchodně od Loun (Ústecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, do konfiskace roku 1623 v majetku Jana staršího Štampacha ze Štampachu 842
- Kováry**, poddanská ves ve Slánsku severovýchodně od Kladna (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, do roku 1628 součást záduší kostela a farnosti svatého Mikuláše ve Starém Městě pražském 926
- Kozomín**, poddanská ves, tvrz a pivovar východně od Kralup nad Vltavou (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Jana mladšího a Viléma Říčanských z Říčan (do 1622) 670, 715
- Krnsko**, poddanská ves a zámek jižně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, do roku 1616 v majetku Jana Vančury z Řehnic a následně jeho dědiců (synů Fridricha a Viléma, dcery Kunigny) 1065
- Krpy**, poddanská ves východně od Mělníka (Středočeský kraj), dnes součást Kropáčovy Vrutice, dílem v majetku Alžběty Hrzánové z Dubé na Libni a Vrutici, jejího syna Václava Hrzána z Harasova, mělnického panství a města Mělník nad Labem 980, 1096
- Krupná**, poddanská ves východně od Berouna (Středočeský kraj) 1163
- Kunčice**, poddanská ves a tvrz západně od Hradce Králové (Královéhradecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, zkonfiskovány Ctiborovi Pecingárovi z Bydžína (1622) 848, 852, 981
- Kutná Hora** (*Hory Kutné*), královské horní a později okresní město (Středočeský kraj) 956
- Labe**, česká řeka, evropský veletok v povodí Severního moře 1019
- Lanžov**, poddanská ves jihozápadně od Dvora Králové nad Labem (Královéhradecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Bukovských z Hustiřan 917
- Lčovice**, poddanská ves s tvrzí a pozdějším zámkem severozápadně od Prachatic (Jihočeský kraj), do roku 1610 v majetku Přecha Hodějovského z Hodějova, následně v majetku jeho syna Jana Jiřího Hodějovského z Hodějova (do 1622), po konfiskaci majetek Jindřicha Michala Hýzrleho z Chodů 965
- Lejkov**, mlýn na Košáteckém potoce mezi Liblicemi a Byšicemi, původně příslušenství svobodného statku Byšice, následně součást samostatného svobodného statku Liblice, v majetku Anny Vlinské, později Špetlové z Dubé 785
- Lhota**, poddanská ves jižně od Mladé Boleslavi v sousedství Byšic (Středočeský kraj), součást komorního panství Brandýs nad Labem 864

- Lhotka**, poddanská ves a vrchnostenský dvůr východně od Mělníka (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, částečně v majetku Zikmunda Belvice z Nostvic a částečně Šťastného Václava Pětipeského 1029
- Libčeves**, poddanská ves s renesančně upravenou tvrzí (zámkem) severně od Loun (Ústecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Jana Viléma Kostomlatského Vřesovce z Vřesovic (do 1618) 1017
- Liběchov**, poddanské městečko s renesančně upravenou tvrzí severně od Mělníka na pravém břehu Labe (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Belviců z Nostvic, Jana Lorence z Žerotína, poté v majetku Jana Kryštofa Belvice z Nostvic (1615-1621) 842, 890, 905, 1160
- Libeň**, viz Vysoká Libeň
- Libiš**, poddanská ves jižně od Mělníka (Středočeský kraj), část náležela ke svobodnému statku Obříství, část k samostatnému svobodnému statku Dolní Přívoř, poté součást panství Mělník nad Labem 977-979, 982, 984, 991-992, 1054, 1133
- Liblice**, poddanská ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, do roku 1611 v majetku Jindřicha Vlínského z Vliněvsi, poté v majetku jeho manželky Anny Vlínské/Špetlové z Dubé a sirotek Smila a Kateřiny Vlínských, částečně v majetku Šťastného Václava Pětipeského 487, 494, 664, 772, 774, 776, 783, 799, 839-841, 856, 888, 1049, 1052
- Libochovičky** (*Liběchovičky, Liběchovice*), poddanská ves a tvrz ve Slánsku východně od Kladna (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku členů rytířského rodu Pětipeských z Chýš a Egrberku (1560-1621) 620, 643, 653, 655, 724-726, 730, 736, 738, 887, 918, 926, 959, 1007
- Lišno** (*Lešno, Lišno*), poddanské městečko jižně od Benešova (Středočeský kraj), dnes součást obce Bystřice, centrum samostatného svobodného statku a panství, do roku 1614 v majetku členů rytířského rodu Velemyských z Velemyšlovsi, následně Doroty z Fürstenberka 860
- Litol**, poddanská ves na Labi západně od Nymburka (Středočeský kraj), dnes součást Lysé nad Labem, součást komorního panství Lysá nad Labem 979
- Litoměřice**, královské a krajské město (Ústecký kraj), středisko historického Litoměřického kraje 1117, 1156
- Litoměřický kraj**, jeden ze čtrnácti historických krajů, krajským městem byly Litoměřice 769, 1117, 1176, 1188
- Lobkovice**, poddanská ves a zámek jižně od Mělníka (Středočeský kraj), dnes východní část Neratovic, do roku 1615 v majetku Václava Budovce z Budova a Jana Ratibora Sekerky ze Sedčic 705, 792
- Lojovice**, poddanská ves a zámek severně od Benešova (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, do roku 1619 v majetku Jindřicha Beřkovského ze Šebířova, následně jeho manželky Alžběty Beřkovské z Břízy 1039
- Lomnice nad Lužnicí**, poddanské město západně od Jindřichova Hradce (Jihočeský kraj), do roku 1611 v majetku Petra Voka z Rožmberka, následně Jana Jiřího ze Švamberka a Petra ze Švamberka (do 1620) 1056
- Loučeň**, poddanská ves a tvrz severně od Nymburka (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Jindřicha Křineckého z Ronova a později Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (1612-1621) 556
- Loukovec nad Jizerou**, poddanská ves a tvrz severovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného panství, do roku 1622 v majetku Bohuchvala Berky z Dubé a Lipé, následně v majetku jeho syna Aleše (do 1624) a poté Albrechta z Valdštejna 1127, 1172
- Lounín** (*Lounínský Dvůr*), poddanská osada a dvůr jižně od Berouna (Středočeský kraj), dnes část obce Tmaň, do roku 1618 v majetku Šťastného Vamberského z Rohatec 617
- Lužice**, viz Horní/Dolní Lužice
- Lysá nad Labem**, komorní město na Labi západně od Nymburka (Středočeský kraj), komorní panství 906, 1051
- Markrabství moravské**, viz Morava
- Meißen** (*Míšeň, Mišno*), hornolužické město na Labi a okres severozápadně od Dráž-

- d'an (německá spolková země Sasko) 884, 1083
- Menší Město pražské**, dnes Malá Strana, viz Praha – Malá Strana
- Měcholupy**, poddanská ves a tvrz jižně od Žatce (Ústecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, roku 1623 zkonfiskovány Jetřichu Sekerkovi ze Sedčic 827
- Mělnické Vtelno**, poddanská ves a tvrz východně od Mělníka (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku rozděleného na dvě části, část v majetku Vtelenských ze Vtelna, ves, tvrz, dva poplužní dvory a pivovar zkonfiskovány Janu Vtelenskému ze Vtelna (1622) 609, 629, 681, 762
- Mělník nad Labem**, královské věnné a později zástavní město a zámek (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného panství s lenním systémem, v zástavní držbě Viléma Vchynského ze Vchynic (1611-1613), v letech 1614-1618 ve správě katolického hejtmána Jakuba Hořčického z Tepence, od srpna 1619 v zástavní držbě Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku 474, 512, 546, 564, 570, 573, 583-584, 591-592, 604-605, 623-624, 635, 637, 647, 654, 665, 670, 675-676, 680, 713, 718, 729, 831, 896, 975, 978, 984, 992, 1002, 1025, 1047, 1058, 1060, 1068, 1073, 1080-1082, 1090, 1109-1110, 1117, 1143-1144, 1151, 1170, 1176, 1192
- Mělník nad Labem – svatého Vavřince**, augustiniánský klášter a konventní kostel v Mělníku-Pšovce (založen 1263), roku 1619 majetek rozprodán stavy k úhradě platu vojska, roku 1620 klášter odkoupilo město Mělník nad Labem 1081, 1153
- Michalovice**, poddanská ves na pravém břehu Jizery západně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), díly vsi náležely městu a panství Mělník a svobodnému samostatnému statku Byšice 1107, 1186
- Mikov**, zaniklá poddanská osada a les jihovýchodně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v majetku Alžběty Hrzánové rozené Mračské z Dubé, panství a města Mělník a později Šťastného Václava Pětipeského 1047, 1170
- Mikovice** (*Minkovice, Mikovice*), poddanská ves jihozápadně od Mělníka (Středočeský kraj), dnes součást Kralup nad Vltavou, před rokem 1613 v majetku Jana Boryněho ze Lhoty, následně jeho syna Jana Davida Boryněho ze Lhoty 803
- Milevsko** (*Milivště, Milivsko, Milevský klášter*), poddanské město severovýchodně od Písku (Jihočeský kraj), v majetku členů rodu Hodějovských z Hodějova (1581-1620) 939
- Mimoň**, poddanské městečko a panské sídlo východně od České Lípy (Liberecký kraj), centrum samostatného svobodného statku a panství, do roku 1621 v majetku Jana Millnera z Milhauzu 567
- Mířejev**, poddanská ves s tvrzí jihozápadně od Dvora Králové nad Labem (Královéhradecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Bukovských z Hustiřan (do 1623) 917
- Míšeň**, viz Meißen
- Mladá Boleslav** (*Boleslav Mladý, Bunzel*), královské a krajské město a zámek (Středočeský kraj), centrum historického Boleslavského kraje, středisko samostatného panství, jedno z nejvýznamnějších česko-bratrských středisek předbělohorské doby 529, 567, 668, 790, 799, 870, 953, 955, 1050, 1067, 1131, 1149
- Mlazice**, poddanská ves severozápadně od Mělníka (Středočeský kraj), dnes severozápadní předměstí Mělníka nad Labem, součástí mělnického panství 1107
- Mnichovo Hradiště** (*Hradiště nad Jizerou*), poddanské město a zámek severně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), centrum samostatného statku, do roku 1621 v majetku Václava Budovce z Budova 920
- Mníšek pod Brdy**, poddanské město a zámek jihozápadně od Prahy (Středočeský kraj), centrum svobodného statku a panství, v majetku členů rodu Vratislavů z Mitrovic (1487-1655), sídlo mníšecké větve rodu 588
- Morašice**, poddanská ves a tvrz západně od Chrudimi (Pardubický kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Mylibora Hamzy ze Zábědovic 661
- Morava** (*Markrabství moravské*), markrabství, historické území, dnes část České republiky 477-478, 816, 911, 973, 989, 996, 1056
- Mšeno**, poddanské městečko severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), součást

samostatného svobodného panství Bezděž, v majetku Bohuchvala Berky z Dubé, poté Barbory Smiřické (Berkové) z Lobkovic, roku 1622 zkonfiskováno Václavu staršímu Berkovi z Dubé a Lipé 533, 672, 859

Myškovice (*Miškovice*), poddanská ves a tvrz na severovýchodním okraji Prahy (Středočeský kraj), v majetku Mikuláše Trmala z Toušic (1604-1623) 468, 482, 551, 652, 670, 681, 773, 786, 818, 899, 997, 1068

Najhaus, viz Jindřichův Hradec

Nasedlnice (*Násedlnice*), poddanská ves severovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), dnes součást obce Kněžmost, centrum samostatného svobodného statku, v majetku Jiřika Šťastného Vančury z Řehnic (do 1622) 828

Nedomice, poddanská ves východně od Neratovic (Středočeský kraj), součást komorního panství Brandýs nad Labem 866

Nehasice, poddanská ves severně od Žatce (Ústecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Jana Viléma Kostomlatského z Vřesovic 502

Nelahozeves, ves a zámek jihozápadně od Mělníka (kraj Středočeský) 667

Nemyslovice (*Nemeslovice*), poddanská ves a tvrz jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Jana staršího Vlka z Kvítkova a poté jeho syna Jetřicha Vlka z Kvítkova (do 1619) 1009, 1034

Neratovice, původně poddanská ves na levém toku Labe severně od Prahy (Středočeský kraj), roku 1622 zkonfiskovány Janu Ratiborovi Sekerkovi ze Sedčic 857

Neustupov, poddanské městečko jižně od Benešova (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Albrechta Vosterského Kaplíře ze Sulevic 966

Neuzelle, cisterciácký klášter na hranicích Dolní Lužice a Braniborska (Braniborsko, Landkreis Oder-Spree) 552

Niměřice, poddanská ves a pozdější empírový zámek západně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v majetku členů rytířského rodu Bzenských z Prorubě 903

Noutovice, poddanská ves na Slánsku východně od Kladna (Středočeský kraj), v majetku kláštera svatého Jiří 1007

Nová Bystřice, město jihovýchodně od Jindřichova Hradce při hranicích s Rakouskem (Jihočeský kraj), od roku 1615 v majetku Lucie Otýlie z Hradce a následně jejího syna Adama Pavla Slavaty z Chlumu a Košumberka 996

Nové Hrady, poddanské město, zámek a hrad jihovýchodně od Českých Budějovic při hranicích s Rakouskem (Jihočeský kraj), středisko samostatného svobodného panství, v majetku Jana Jiřího ze Švamberka (1611-1617) a následně jeho syna Petra ze Švamberka (1617-1620) 987, 989, 1044

Nový Berštejn, poddanská ves a renesanční zámek jižně od České Lípy (Liberecký kraj), dnes část obce Dubá, centrum samostatného svobodného panství, při zámku provozován od poslední třetiny 16. století panský pivovar, v majetku Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (do 1621) 886

Nový Zámek (*Zahrádky*), poddanská ves a renesanční zámek jižně od České Lípy (Liberecký kraj), centrum samostatného svobodného panství, rezidenční zámek Vartemberků od poloviny 16. století, panství zkonfiskováno Janu Jiřimu z Vartemberka (1622) 1154

Nürnberg (*Norimberk*), město v Bavorsku severně od Mnichova (Spolková republika Německo, Střední Franky), středověké císařské rezidenční město, místo konání říšských sněmů, středisko renesančního umění 996

Nusle (*Dolní Nusle*), poddanská ves, dnes čtvrť Prahy (od roku 1922 Praha 4), do roku 1608 v majetku Nového Města pražského a částečně pražského právníka Natanaela Hložka z Byslavic, následně jeho syna Mikuláše (do 1614) a po něm pozůstalé vdovy 598, 907

Nymburk, královské a okresní město na Labi (Středočeský kraj) 787, 807, 1156

Nyměchov/Nyněchov, viz Jenichov

Obříství (*Vobříství*), poddanská ves, hospodářský dvůr a tvrz na levém břehu Labe jižně od Mělníka (Středočeský kraj), do roku 1617 v majetku členů rodu Myšků ze Žlunic, roku 1618 je Šťastný Václav Pětipeský z Chýš a Egrberku odkoupil od spoludědiců své manželky Johany Myš-

kové ze Žlunic 535, 942, 963-964, 972, 979, 984, 1016, 1019, 1030, 1049, 1058, 1064, 1083, 1092, 1116, 1139-1140, 1143-1144, 1147

Odolena Voda (*Vodolina Voda*), poddanská ves severně od Prahy (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, do roku 1620 v majetku Ladislava staršího Sekerky ze Sedčic 919, 1120

Olbramovice, poddanská ves a tvrz jižně od Benešova (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, do roku 1614 v majetku členů rytířského rodu Velemyských z Velemyšlovi, následně Doroxy z Fürstenberka jako součást panství Líštno 860

Opava, královské město (Moravskoslezský kraj), zemské hlavní město českého Slezska, od roku 1613 knížectví Opavské v majetku Karla staršího z Lichtensštejna 816

Osov (*Vosov Velký*), poddanská ves s tvrzí jižně od Berouna (Středočeský kraj), na místě zaniklé původní tvrže barokní zámek, centrum svobodného samostatného statku a panství, v majetku Jakuba Menšíka z Menštejna (do 1614), následně Oldřicha staršího Gerštorfa z Gerštorfu, jemuž bylo zkonfiskováno 496, 1038

Pacov, poddanské město a renesančně upravený hrad západně od Pelhřimova (kraj Vysočina), centrum svobodného samostatného statku a panství, do roku 1613 v majetku Španovských z Lisova, následně Ladislava Víta ze Rzávého, jemuž bylo zkonfiskováno (1623) 695, 860

Pardubice, královské komorní a krajské město (Pardubický kraj), koncem předbělohorské doby převážně nekatolické 686

Pěčice, poddanská ves s renesanční tvrzí později upravenou na barokní sýpku jihovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), roku 1623 zkonfiskovány Henykovci z Valdštejna 931

Pečky, poddanské městečko severozápadně od Kolína (Středočeský kraj), centrum svobodného samostatného statku, v majetku členů rytířského rodu Hrabánů z Přeruběnic (asi do 1618) 956

Peltenberg, zaniklá osada severně od Znojma (Jihomoravský kraj), původně v majetku rytířského řádu křížovníků s červenou hvězdou 1067

Plzeň, královské a krajské město, během stavovského povstání obsazeno Petrem Arnoštem z Mansfeldu (od 21. listopadu 1618 do března 1621) 1023, 1196

Ploskovice, poddanská ves a zámek severovýchodně od Litoměřic (Ústecký kraj), centrum svobodného samostatného statku a panství, v majetku Jana Habarta Kostomlatského Vřesovce z Vřesovic 625, 963, 1030

Počeplice, poddanská ves severozápadně od Mělníka na pravém břehu Labe (Středočeský kraj), součást mělnického panství 1052

Poděbrady, lázeňské město a zámek jihovýchodně od Nymburka (Středočeský kraj), komorní město a panství 463, 745, 894, 949, 1026

Prachatice, královské a poddanské město (Jihočeský kraj), do roku 1601 v majetku Petra Voka z Rožmberka, následně v majetku Rudolfa II. Habsburského, později na straně stavovského povstání 479, 494, 512, 542

Popovice, viz Velké Popovice.

Pouzdrány, poddanská ves s tvrzí (později barokní zámek) jižně od Židlochovic (Jihomoravský kraj), v majetku Jana Diviše ze Žerotína (do 1616) 849

Praha, hlavní město Českého království 472, 475-478, 490, 495, 498, 503, 552, 561, 574, 579, 597, 618, 633, 642, 644, 649, 740, 793, 808, 823, 834, 846, 869, 909, 912, 921, 923, 937, 942, 954, 969, 995, 1019, 1033, 1055, 1080, 1134, 1138, 1141-1142, 1145, 1151, 1193-1194, 1196-1197

Praha – klášter svaté Anny, bývalý kostel při Anenském klášteře na Starém Městě pražském, původně gotický jednolodní klášterní kostel s pozdějšími barokními úpravami interiéru 1178

Praha – Betlémská kaple, původně gotický dvoulodní kostel na Starém Městě pražském, před rokem 1609 kališnický kostel, od vydání Rudolfova Majestátu (1609) ve správě Jednoty bratrské, od roku 1622 pod správou jezuitů 1134, 1146

Praha – Hradčany, historické královské město, dnes městská čtvrť Hlavního města Prahy 562, 1142, viz také Pražský hrad

Praha – Hvězda, renesanční letohrádek stojící ve stejnojmenné oboře na severo-

- východním úpatí Bílé hory, dnešní Praha-Liboc (Praha 6) 1196
- Praha – svatého Jakuba**, původně gotický kostel ve Starém Městě Pražském při minoritském klášteře z první poloviny 13. století, později barokně a klasicistně upraven 739, 767, 1040, 1124
- Praha – svatého Jana v Oboře**, zaniklý kostel na Malé Straně 763
- Praha – kostel svatého Jiljí**, gotický kostel při dominikánském klášteře na Starém Městě pražském, v předbělohorské době kališnický, od roku 1626 spravován dominikány 579, 842, 1118
- Praha – Knechtovský dům**, původně v ulici svatého Jiljí (později Dominikánské a později Husově) ve Starém Městě pražském 1118
- Praha – Konešovic (Sirková)**, ulice Starého Města pražského, v předbělohorské době zde fungovala Veleslavínova tiskárna 1038
- Praha – Koňský trh**, náměstí v Novém Městě pražském, dnes Václavské náměstí 1033
- Praha – Křižalova**, ulice v Novém Městě pražském, od 18. století Panská (mezi Jindřišskou a Na Příkopech, rovnoběžně s Václavským náměstím) 1033
- Praha – Malá Strana (Menší Město pražské)**, historické královské město, dnes městská čtvrť Hlavního města Prahy 472-473, 834, 950, 1020, 1032, 1106, 1148, 1161
- Praha – Mikulandská**, ulice v Novém Městě pražském, mezi dnešní Ostrovní ulicí a Národní Třídou (Praha 1) 512, 1146
- Praha – kostel svatého Mikuláše**, kostel na Malé Straně, původně gotický farní kostel ze 13. století zasvěcený svatému Mikuláši z Myry, až do poloviny 17. století na původním místě barokního domu 926, 1020, 1131
- Praha – kostel svatého Mikuláše**, kostel na Staroměstském náměstí, původně gotický farní kostel ze 13. století s renesančními úpravami, zanikl po požáru roku 1689, v předbělohorské době luteránský 642-643
- Praha – Nové Město (Nové Město pražské)**, historické královské město, dnes městská čtvrť Hlavního města Prahy 464, 488, 504, 510, 512, 519, 525, 527, 541, 558, 587, 610, 684, 690, 696, 711, 788, 791, 804, 832, 844, 847, 853, 883, 908, 929, 935, 946, 958, 965, 999-1000, 1011, 1033-1034, 1037, 1039, 1043, 1072, 1094, 1127, 1131, 1146
- Praha – Pasiřská**, ulice v Novém Městě pražském, dnešní ulice Palackého 946
- Praha – Staré Město (Staré Město pražské)**, historické královské město, dnes městská čtvrť Hlavního města Prahy 485, 487, 528, 531, 566, 579, 608, 616, 642-643, 704, 739, 767, 842, 876, 883, 914, 926, 937, 945, 1031, 1038, 1040, 1046, 1072, 1097, 1118, 1124, 1131, 1134, 1178
- Praha – Staroměstské náměstí (Staré dláždění, Dláždění staré)**, historické centrum Starého Města pražského 968
- Praha – Strašnice**, poddanská ves východně od Prahy, dnes součástí hlavního města (Praha 10, Praha 3), v předbělohorské době v majetku Nového Města pražského, v letech 1619-1620 patrně krátce (dílem) v majetku Šťastného Václava Pětipeského 1142
- Praha – Týnský chrám**, gotický kostel Matky Boží před Týnem ve Starém Městě pražském na východní straně Staroměstského náměstí, středisko utrakvistické dolní konzistoře (do 1621) 1038, 1072, 1118
- Praha – U Červeného koníčka**, dům v Rybné ulici (*Za svatým Jakubem*), ve Starém Městě pražském 767
- Praha – U Zlaté husy**, dům v Dlouhé ulici ve Starém Městě pražském, v majetku Strachoty Ostrovce z Královic 1178
- Pražský hrad**, historické sídlo českých králů a centrum zemských úřadů 496, 503, 538, 644, 675-676, 701, 729, 775, 781-782, 823, 910, 959, 974, 1036, 1166, 1200-1201
- Prokopovský mlýn**, místní název, nájemní mlýn v majetku Šťastného Václava Pětipeského u Horních Přívor, jihovýchodně od Mělníka nad Labem v sousedství Všetat (Středočeský kraj) 462, 533, 594
- Přerov nad Labem**, poddanské městečko a zámek západně od Nymburka (Středočeský kraj), komorní panství 906, 979, 1051
- Přestavky**, poddanská ves s tvrzí jihovýchodně od Sedlčan (Středočeský kraj), později zámek Nové Mitrovice, centrum samostatného svobodného statku, v ma-

jetku Ctibora Vrchotického z Loutkova (do 1622) 865

Přivory, viz Horní Přivory, Dolní Přivory

Pyšely, poddanské městečko a zámek severně od Benešova (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku a panství, v majetku Karla Mrackého z Dubé (1587-1623) 667

Rabštejn nad Střelou, poddanské městečko a zřícenina hradu severně od Plzně (Plzeňský kraj), dnes část obce Manětín, centrum samostatného svobodného panství, v majetku Šebestiána Šlika z Holejče, Pasounu a Lokte, poté Libštejnských z Kolovrat, 1622 zkonfiskováno Jáchymovi Libštejnskému z Kolovrat 1074

Radič, dnes část obce Ješetice jihovýchodně od Sedlčan (Středočeský kraj) 496

Radonice, poddanská ves a tvrz severovýchodně od Prahy (Středočeský kraj), v majetku členů rytířského rodu Hrzánů z Harasova 964

Radouň, ves a tvrz východně od Mělníka (Středočeský kraj), součást Mělnického Vteln, v majetku členů rytířských rodů Hrzánů z Harasova a Oldřicha Vosterského Kapliře ze Sulevic a Vtelenských ze Vteln 630, 1170

Raholina, místní název, polnost náležející ke dvoru Obříství jižně od Mělníka (Středočeský kraj) 826, 927, 1049

Rakovnický kraj, jeden ze čtrnácti historických krajů, krajským městem bylo město Rakovník 711

Rakovník, komorní a okresní město (Středočeský kraj), centrum historického Rakovnického kraje 1196

Rochov, poddanská ves jižně od Litoměřic (Ústecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Jana Kryštofa z Valdštejna, od roku 1615 Jana Sezimy a později Jiřího Viléma Sezimy z Ústí, jemu zkonfiskováno (1623) 851

Rokycany, královské a okresní město (Plzeňský kraj) 922

Ronšperk, zámek a poddanské městečko severozápadně od Domažlic (Plzeňský kraj), dnes součást Poběžovic, v majetku Jana Jiřího ze Švamberka (1573-1617) a následně jeho syna Petra ze Švamberka 930, 934

Rosice, poddanské městečko a renesanční arkádový zámek západně od Brna (Jiho-

moravský kraj), v majetku Karla staršího ze Žerotína (do 1628) 911

Roudnice nad Labem, královské a později poddanské město, zámek a panství jihovýchodně od Litoměřic (Ústecký kraj), v majetku Polyxeny Lobkovické (Rožmberské) z Pernštejna (od 1592) a jejího manžela Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic (od 1623) 1159

Rožďalovice, poddanské městečko a tvrz severovýchodně od Nymburka (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného panství, zkonfiskováno Křineckým z Ronova (1622) 499, 537, 589

Rudolfov, královské a poddanské město východně od Českých Budějovic (Jihočeský kraj), založeno jako hornické městečko roku 1585 císařem Rudolfem II. Habsburským, v letech 1618-1619 na straně stavovského povstání 1022, 1027, 1035, 1042, 1044

Řepín, poddanské městečko a tvrz (zámek) východně od Mělníka (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Mikuláše Gerštorfa z Gerštorfa a Malšvic a Abrahama Salhause ze Salhausenu 938

Říčany, poddanské město jihovýchodně od Prahy (Středočeský kraj), v majetku Smiřických ze Smiřic 994

Samšina, poddanská ves a tvrz západně od Jičína (Královéhradecký kraj), v majetku Abrahama Gerštorfa z Gerštorfa a Malšvic (1605-1620) 576, 593, 620, 652, 666, 668, 686, 801, 902, 968, 1011, 1056, 1135-1136

Scebuz, viz Chcebuz

Sedlec, poddanská ves a tvrz severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), dnes část obce Mšeno, centrum samostatného svobodného statku rozděleného na několik částí, část vsi příslušenství svobodných statků Bosyně a Kokořín, část v letech 1603-1617 v majetku rytíře Adama Mnětického z Mnětic na Sedlci 524, 1114

Semčice, poddanská ves a tvrz jihovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, roku 1621 zkonfiskovány Janu Přechovi Třemešskému ze Železna 1111, 1149

Semelkov, patrně zaniklá osada na Mělnicku 1147

- Sitné**, poddanská ves severně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), v majetku Václava staršího Berky z Dubé a Lipé 670, 872
- Slánský kraj**, jeden ze čtrnácti historických krajů, krajským městem bylo město Slaný 759, 918, 959, 1004
- Slaný**, královské město severně od Kladna (Středočeský kraj), středisko historického Slánského kraje, v předbělohorské době charakteristické převahou nekatolického obyvatelstva 577, 594, 631, 749, 758, 1196
- Slatiňany**, poddanské město jižně od Chrudimi (Pardubický kraj), v majetku členů rytířského rodu Karlíků z Nežetic (1595-1622) 1033
- Slupka**, patrně název zaniklého vodního toku na Mělnicku 1147
- Smečno**, poddanské město a zámek severozápadně od Kladna (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného panství, v majetku Jaroslava Bořity z Martinic 1061
- Smolotely**, poddanská ves a tvrz (zámek) jihovýchodně od Příbrami (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Jindřicha Chanovského z Dlouhé vsi (1605-1619) a následně jeho dědiců 1040
- Snědovice**, poddanská ves, renesančně upravená tvrz a pozdější barokní zámek východně od Litoměřic (Ústecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Jana Vlka z Kvítkova a jeho dědiců 950
- Spytice** (*Spitice*), poddanská ves jihovýchodně od Čáslavi (kraj Vysočina), roku 1622 zkonfiskovány Hertvíkovi Myškovci ze Žlunic 957
- Stará Boleslav** (*Boleslav Starý*), poddanské město, hrad a kolegiátní kapitula svatých Kosmy a Damiána severovýchodně od Prahy (Středočeský kraj), dnes souměstí s Brandýsem nad Labem, od roku 1613 budován poutní kostel Nanebevzetí Panny Marie, v majetku kolegiátní kapituly svatých Kosmy a Damiána 656, 699, 703, 707, 756
- Stará Boleslav – Nanebevzetí Panny Marie**, kostel vybudovaný v raně barokním stylu v letech 1613-1625 podle návrhu italského architekta Giovanni Maria Filipiho ve Staré Boleslavi, nejstarší český mariánský kostel, kde je uloženo Palladium země české, jedno z center svatovávslavského kultu 707, 756
- Staré dláždění**, viz Praha – Staroměstské náměstí
- Stračí**, poddanská ves na jihovýchodním předměstí Štětí nad Labem severozápadně od Mělníka (Středočeský kraj), v majetku Jana Kryštofa Belvice z Nostvic 1162
- Strážnice** (*Strašnice*), poddanská ves severně od Mělníka (Středočeský kraj), dnes část obce Vysoká, součást mělnického panství 1085, 1090-1091, 1109, 1159
- Střemy**, poddanská ves a tvrz severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, částečně náležící mělnickému panství, později v majetku Zikmunda Belvice z Nostvic (do 1621) 670, 1099
- Studénka**, poddanská ves a zaniklá tvrz severovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), poplužní dvůr a centrum samostatného svobodného statku a panství, v majetku členů rytířského rodu Vančurů z Řehnic, roku 1622 zkonfiskováno Jiřimu Šťastnému Vančurovi z Řehnic 596, 719
- Sukorady**, poddanská ves východně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v majetku Jindřicha Abrahama Salhause ze Salhausenu a poté Mandaleny Malovcové z Nostvic 500
- Svatá říše římská** (*Říše*), volné společenství zemí pod autoritou římského císaře zahrnující země Koruny české, německé a rakouské země, Nizozemí, Švýcarsko a drobné státy v severní a střední Itálii 996, 1056
- Světlá nad Sázavou**, poddanské město, tvrz (zámek) a panství severozápadně od Havlíčkova Brodu (kraj Vysočina), centrum samostatného svobodného panství, v majetku Buriána Trčky z Lípy a následně Jana Rudolfa Trčky z Lípy (1604-1634) 1181
- Svijany**, poddanská ves, tvrz (zámek) a pivovar západně od Turnova (Liberecký kraj), centrum samostatného svobodného panství, v majetku Jáchyma Ondřeje Šlika (do 1621) 734, 824-825, 898, 930
- Svojkov**, poddanská ves severovýchodně od České Lípy (Liberecký kraj), příslušenství

hradu Sloup, v majetku Zdeňka Lva Libštejnského z Kolovrat 925

Šemanovice (*Šimaňovice, Všemaňovice*), poddanská ves severovýchodně od Mělníka poblíž Kokořína (Středočeský kraj), dnes část obce Kokořín, ves patřila k samostatnému svobodnému statku Bосyně, v majetku Šťastného Václava Pěti-peského z Chýš a Egrberku 976

Štětí, poddanské městečko na Labi severozápadně od Mělníka (Středočeský kraj), od počátku 14. století příslušenství zámku a panství Mělník 672, 718, 1098, 1105

Tábor, královské město (Jihočeský kraj), na straně stavovského povstání (1618-1620) 939, 996, 1005, 1066

Teplíce, poddanské město, tvrz a zámek západně od Ústí nad Labem (Ústecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, renesanční zámek vystavěný Vchynskými ze Vchynic (1580-1634) 556

Truskavna, poddanská ves u Kokořína severozápadně od Mělníka (Středočeský kraj), dnes část obce Kokořín, ves patřila k samostatnému svobodnému statku Bосyně 536, 624

Třebívlice (*Střebívlice*), poddanská ves a tvrz jihozápadně od Litoměřic (Ústecký kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Vosterských Kaplířů ze Sulevic (třebívlická větev rodu) a Anny Údrcké z Bílé 727

Třebovice, dříve Třebošice, poddanská ves jižně od Pardubic (Pardubický kraj) 1202

Třeboň, poddanské město a zámek západně od Jindřichova Hradce (Jihočeský kraj), do roku 1611 v majetku Petra Voka z Rožmberka, následně Petra ze Švamberka (do 1620) 996

Třebošnice (*Třebošice*), poddanská ves a tvrz jižně od Mělníka (Středočeský kraj), v letech 1960-1970 zanikla v důsledku výstavby Spolany Neratovice, centrum samostatného svobodného statku, v majetku Ladislava Sekerky ze Sedčic 919

Tuhaň, poddanská jižně od Mělníka (Středočeský kraj), součást samostatného svobodného statku Dolní Přivory, v majetku Jiřího Vančury z Řehnic (do 1610), následně města a panství Mělník 536, 623-624, 951, 1079, 1143

Tuchoměřice, poddanská ves a tvrz západně od Prahy (Středočeský kraj), centrum svobodného samostatného statku a panství, v majetku Služských z Chlumu (1520-1615), poté Jindřicha Oty z Vartenberka (do 1621) 586

Turnov, poddanské město jižně od Liberce (Liberecký kraj), součást panství Hrubý Rohozec a Svijany, v majetku Jáchyma Ondřeje Šlika z Holejče a Pasounu (do 1615), následně Albrechta Jana Smiřického (do 1618) 734

Úherce, poddanská ves jihovýchodně od Loun (Ústecký kraj), od roku 1619 v majetku Lidmily Haugvicové z Doupova 1057

Uhry (*Horní Uhry*), království, historické území, dnes z větší části na území Maďarské republiky 973, 1181

Újezd pod Ostrým, tvrz a poddanská ves západně od Litoměřic (Ústecký kraj), dnes Bílý Újed, příslušenství hradu Ostrý u Milešova, v majetku Černínů z Chudenic (od 1565) 830

Újezd u Hořovic, poddanská ves jihozápadně od Berouna (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Jiřího Malovce z Malovic a Chýnova 885

Unhošť, poddanské město jižně od Kladna (Středočeský kraj), součást panství Křivoklát 675

Ústí nad Labem, královské a krajské město (Ústecký kraj), na straně stavovského povstání (1618-1620) 1188

Úštěk (*Ouští*), poddanské městečko, hrad a zámek severovýchodně od Litoměřic (Ústecký kraj), centrum samostatného svobodného panství, v majetku Jana Sezimy ze Sezimova Ústí, roku 1621 zkonfiskováno Jiřímu Vilémovi Sezimovi ze Sezimova Ústí 884

Valeč, pozdně renesanční zámek a poddanské městečko jihozápadně od Podbořan (Karlovarský kraj), centrum svobodného samostatného panství, v majetku Kryštofa Štampacha ze Štampachu (1570-1584) a následně jeho syna Václava staršího Štampacha ze Štampachu (1585-1622) 842

Valečov, zřícenina hradu a poddanská ves severovýchodně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), dnes součást obce

- Boseň, centrum svobodného samostatného panství, od roku 1602 v majetku Jindřicha a Kryštofa Kapounů ze Svojkova, témuž zkonfiskováno (1621) 719, 822
- Vartemberk**, hrad upravený na renesanční zámek východně od České Lípy (Liberecký kraj), centrum samostatného svobodného panství, před rokem 1622 v majetku rytířů Hyršpergerů z Kynigsheinu 575
- svatého Vavřince** (klášter), viz Mělník nad Labem – svatého Vavřince
- Vehlovice**, poddanská ves na severním předměstí Mělníku nad Labem (Středočeský kraj), součást mělnického panství 1081, 1162
- Veleň**, poddanská ves a tvrz severovýchodně od Prahy (kraj Středočeský), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Mikuláše Pětipeského z Chýš a Egrberku 681
- Velké Bašty** (*Veliký Bašt*), ves severovýchodně od Prahy (Středočeský kraj), dnes Bašť, do roku 1620 v majetku Zdeňka Smolíka ze Slávic 850
- Velký Borek**, ves na východním předměstí Mělníka (Středočeský kraj), součást panství Mělník 1179
- Velké Popovice**, poddanské městečko a pivovar jižně od Řičan (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Markéty Mošauerové z Harasova (1597-1641) 1039
- Velké Všelisy** (*Všelisy*), poddanská ves s tvrzí a pozdější klasicistní zámek západně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), centrum svobodného samostatného statku, v majetku členů rytířského rodu Bzenských z Prorubě (1586-1626) 611, 868, 948
- Velký Újezd**, ves severovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), součást mělnického panství 1179
- Veselí** (*Veselá*), poddanská ves jižně od Rokycan (Plzeňský kraj), v majetku Jana Jindřicha Cukra z Tamfeldu (1615-1623) 922, 1023
- Vidim**, poddanská ves s tvrzí a pozdější barokní zámek severně od Mělníka nad Labem (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Oldřicha Hrzána z Harasova a poté Václava staršího Berky z Dubé a Lipé (do 1621) 461, 501, 789, 1068
- Vítanovice**, poddanská ves a tvrz severně od Tábora (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Jakuba Menšíka z Menštejna (1612-1614), následně jeho syna Václava Eusebia a Menšíkovy pozůstalé manželky Alžběty Menšíkové z Chýš a Egrberku 805, 860, 1066
- Vlkava**, poddanská ves a tvrz (zámek) jižně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Adama Linhartu z Najenperku (1608-1617) a následně jeho synů a manželky Hedviky Linhartové z Habartice 787, 843
- Vojetín**, ves jižně od České Lípy (Liberecký kraj), hospodářský dvůr pod hradem Houska, v držení Vtelenských ze Vtelna 667
- Vopor**, místní název, pastvina poblíž Obříství jižně od Mělníka (Středočeský kraj) 1143
- Vosov**, viz Osov
- Vostrov** (*Ostrov*), místní název, původně ostrov mezi rameny Vltavy u soutoku s Labem, poblíž vsi Hořín, jihozápadně od Mělníka 1173, 1191-1192
- Vostrý** (*Ostrý*), poddanská ves západně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), v majetku Mikuláše Gerštorfa z Gerštorfa a Malšvic (do 1620) 1032
- Vořice**, poddanské městečko a zámek východně od Sedlčan (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Evy Kaplířové ze Slavkova (1604-1616), následně Pavla Kaplíře ze Sulevic 765, 1003, 1035
- Vraný**, poddanské městečko, zaniklá tvrz a pozdější rokokový zámek severně od Kladna (Středočeský kraj), v majetku Frdricha Doupovce z Doupova a následně jeho manželky Barbory Doupovcové (Gerštorfové) z Chýš a Egrberku 668, 686, 902, 962, 971
- Vráto**, poddanská ves východně od Českých Budějovic (Jihočeský kraj) 990
- Vražda**, dříve Velký březenský rybník, rozlehlý rybník východně od Mladé Boleslavi a Března (Středočeský kraj), součást rybniční soustavy na Křešovském potoce, přítoku řeky Klenice 639
- Vrbno**, poddanská ves jižně od Mělníka na levém břehu Vltavy (Středočeský kraj), součást mělnického panství 1061, 1089, 1095, 1166, 1174
- Vrchlabí**, poddanské město a zámek západně od Trutnova (Královéhradecký kraj), centrum svobodného statku a panství, proslulé cechovní výrobou a hutněním železa

leza již v polovině 16. století, v letech 1602-1624 v majetku Viléma Mířkovského z Tropčic 507, 622, 668, 670, 694, 750, 798, 895

Vrchotovy Janovice, poddanské městečko s renesančně upravenou tvrzí (později zámkem), východně od Sedlčan (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Sezimy z Vrtby 488

Vrutice, poddanská ves jihozápadně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), dnes Kropáčova Vrutice, centrum samostatného svobodného statku, poplužní dvůr a pivovar, v majetku Hrzánů z Harasova, roku 1622 zkonfiskovány Václavovi Hrzánovi z Harasova 702, 806, 1068

Všetaty, poddanská ves a tvrz jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku rozděleného na několik částí, část v majetku kapituly ve Staré Boleslavi, část v majetku Hynka a Karla Vrábských z Vrábí, část samostatného svobodného statku Dolní Přivory, část náležící komornímu panství Brandýs nad Labem 1051

Vtelno – viz Mělnické Vteln

Vysoká, poddanská ves severně od Mělníka (Středočeský kraj), původně součást svobodného statku Kokořín, poté součást panství Mělník a samostatného svobodného statku Bosyně 669, 1159

Vysoká Libeň (*Libeň*), poddanská ves a tvrz východně od Mělníka (Středočeský kraj), dnes část obce Mělnické Vteln, centrum samostatného svobodného statku, v majetku Václava Hrzána z Harasova a jeho manželky Alžběty Hrzánové z Dubé, později jejich syna Václava (mladšího) Hrzána z Harasova 667, 672, 681, 839, 841, 874, 980, 1049

Weitra (*Vitoraz*), příhraniční město v Rakousku jihovýchodně od Gmündu (spolková země Dolní Rakousy) 1044

Wittenberg (dnes Lutherstadt Wittenberg), okresní město na pravém břehu Labe jihozápadně od Berlína (Německá spolková země Sasko-Anhaltsko), univerzitní město (od 1502), středisko luteranismu 1083

Záboří, poddanská ves jihovýchodně od Mělníka (Středočeský kraj), farní ves a součást mělnického panství 717-718, 1143, 1191-1192

Zahrádky, viz Nový Zámek

Závřší, dvůr a zaniklá tvrz severně od Chocně (Královéhradecký kraj), původně součást potštejnského panství, v letech 1608-162 v majetku Jana mladšího z Bubna 553, 663, 765, 816

Zimoř, viz Dolní Zimoř

Zlonice (*Štaf, Štafa*), poddanské městečko a tvrz (renesanční zámek) severně od Kladna (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v majetku Valkounů z Adlaru 538

Znojmo, královské město a zámek na Moravě (Jihomoravský kraj) 987, 1181

Zvěstov, poddanská ves a renesančně upravená tvrz jihovýchodně od Benešova (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného statku, v držení Oldřicha mladšího Skuhrovského ze Skuhrova 805

Zvířetice, poddanská ves a hrad u Bakova nad Jizerou severně od Mladé Boleslavi (Středočeský kraj), centrum samostatného svobodného panství, v majetku Vartemberků (1526-1612), následně Jiřího Vratislava z Mitrovic (do 1615) a Jana Vlka z Kvítкова, jemuž byly zkonfiskovány (1621) 571, 779

Žamberk, poddanské město a renesanční zámek severovýchodně od Ústí nad Orlicí (Pardubický kraj), centrum samostatného svobodného panství, jedno z center Jednoty bratrské, v majetku Mikuláše Vratislava z Bubna 616, 780

Židlochovice, poddanské město a zámek jižně od Brna (Jihomoravský kraj), centrum samostatného svobodného panství, v majetku Jana Divíše ze Žerotína (do 1616), následně v majetku Adama mladšího z Valdštejna, od roku 1619 v majetku Ladislava Veleny ze Žerotína 813, 849, 1008

Žireč (*Žireč, Žirec*), poddanská ves s tvrzí později přestavěnou na barokní zámek, východně od Dvora Králové nad Labem (Královéhradecký kraj), roku 1622 zkonfiskovány Janu Zilvárovi ze Silbrštejna a Pilníkova 732

Žlutice, poddanské město jihovýchodně od Karlových Varů (Karlovarský kraj), centrum samostatného svobodného statku a panství, v majetku Adama Jiřího Kokořovce z Kokořova 1119

VIII. Věcný rejstřík

Výběrový věcný rejstřík odkazuje na vybrané pojmy, které se vyskytují v edici korespondence Šťastného Václava Pětipeského z Chýš a Egrberku z let 1611-1621 včetně regist a vyjma poznámkového aparátu. Odkaz se vztahuje vždy na číslo písemnosti. Vzhledem k rozsáhlosti vydávaného písemného materiálu neobsahuje rejstřík všechny zaznamenatele tematické okruhy. Výběr hesel byl veden snahou zachytit kategorie z oblasti práva, diplomatiky, státní a vrchnostenské správy, financí, hospodářství, vojenství, vrchnostenských vztahů (kromě termínu „*poddany*“), přechodových rituálů každodenního života šlechtice a zdraví.

Abdaňk, abdarkování (*obdarkování*) 479, 488, 1171

Akta, acta 506, 579, 582, 590, 633, 645-646, 650, 673-674, 676-679, 685, 687, 692, 697, 706-707, 714, 718, 959, 993, 1091, 1117, 1121

Apatyka, apatykář 891

Apelace 577, 584, 607, 612, 614, 646, 743

Apelační soud (*právo vrchní, vyšší*) 675-676, 729, 1156, 1161

Arkebuza (viz též ručnice) 481

Arkebužír (*Arkabuzír*) 481

Artikul, artikule (*artykul*) 477-478, 510, 729, 816, 823, 868, 1022, 1202

Asekurace (pojištění) 1057, 1073

Bakalář 1123

Bažant, bažantnice 527, 587, 660, 908, 927, 1140

Berně 660, 699, 749, 775, 823, 918, 959, 976, 991, 1008, 1070, 1117, 1155

Berní úřad 775

Berník, berníci 749, 775, 823, 918, 959, 1117

Bestolung (*pštolunk*) 1150

Bible, bible kralická 695

Bitva 1005

Bolest 552, 853, 882, 899, 1014, 1164 (*mor-ní bolest* – viz mor)

Buchalterie 994

Cedule, cedulka 535, 615, 667, 731, 735, 901, 923, 960, 970, 1006, 1025, 1048, 1105, 1164

Cedule dílčí 654, 660, 974

Cedule k svědomí 486, 856

Cedule řezaná 491, 510, 512, 535, 660, 672, 729, 772, 776, 783, 785, 831, 838-841, 856, 1139

Cedule týdenní (*týhodni*) 484, 494, 647, 654, 667, 672, 957, 984, 993, 1048, 1062, 1142

Cech 956

Celný (*colný*), celník 961, 972, 1048-1049, 1064

Certifikát, certifikace 605, 1074

Daň, daně 775, 959, viz též berně

Dar, obdarování 470, 504, 527, 541, 669, 693, 892, 922, 968, 1021, 1042, 1053, 1136, 1201

Děkan 654, 656, 667, 699, 703, 707, 756, 1036, 1143, 1191-1192, 1202

Děkanství 656, 699, 703, 707, 1202

Depositor 910

Desky zemské 496, 512, 515, 558, 590, 598, 640, 644, 696, 715-716, 733, 775, 823, 827, 836, 868-869, 893, 898, 908, 910, 918, 974, 1094, 1146, 1155

Direkce, direktorium, stavovské direktorium 981, 983, 987-990, 993, 996, 1005, 1014, 1044-1045, 1056, 1070, 1094

Direktor 973, 1002, 1014, 1022, 1027, 1031, 1035, 1041, 1045, 1047, 1056-1057, 1062-1063, 1066, 1068, 1070, 1072-1073, 1078, 1080-1082, 1143

Dluh 463, 471, 487, 490, 492, 494, 499-500, 502, 505, 509, 531, 533, 536, 545-548, 558, 560, 566, 571, 576, 581, 588-590, 608, 610, 613, 618, 622, 624, 633, 635-637, 640, 660, 665, 672, 680, 683, 695, 701, 716, 730, 738, 750, 753, 758, 777, 780, 788, 794, 796, 798, 810, 813, 820, 827, 836-837, 845, 847, 859, 861, 865, 868, 877-879, 881, 883, 893, 904, 910-911, 918, 924, 944-945, 947, 953, 964-965, 971-972, 994, 1008-1009, 1011, 1036, 1043, 1047, 1049, 1055, 1058, 1062, 1065, 1070, 1073, 1078, 1081, 1085, 1090-1091, 1099, 1111, 1114-1115, 1117, 1126, 1129-1130, 1141-1142, 1145, 1148-1149, 1151-1152, 1154-1155, 1163, 1168, 1170, 1172, 1175

Dluhopis, dlužní úpis (*jistota*) 486, 490, 502, 505, 528, 537, 544, 552, 566, 590, 622, 633, 660, 683, 701, 744-745, 750,

777, 802, 806, 820, 835, 867, 911, 943, 1073, 1132, 1136, 1193

Dlužník, dlužníci 487, 531, 571, 576, 660, 665, 672, 674, 682, 737, 780, 788, 810, 820, 906, 945, 967, 1047, 1055, 1068, 1073, 1152, 1180

Dny sirotčí 893, 937

Dobrá vůle 486

Dřevo, dříví 462, 535, 614-615, 667, 670, 672, 712, 756, 774, 807, 826, 857, 859, 942, 949, 975-976, 985, 1019, 1025, 1030, 1048, 1075, 1143, 1173, 1191-1192

Důhon 525

Důchod, důchodník 474, 492, 494, 509, 682, 716, 949, 979, 1029, 1049, 1087, 1093, 1104, 1123, 1130, 1144, 1173

Dvorský maršálek, viz maršál

Erbovník 512

Fara, farnost (viz též záduší) 643, 926, 1125

Farář 669, 1105

Fedrovat, fedruňk 495, 498, 501, 514, 529, 576, 579, 586-587, 593, 602, 608, 655, 657, 664, 669, 693-695, 724-725, 779, 828, 891, 906, 908, 933, 944, 987-989, 991, 996, 1056, 1058, 1067, 1070, 1084, 1086, 1106, 1158, 1161, 1181, 1194

Fedrovní list 575,

Feldmaršálek 988, 996

Fendrych 479, 731, 1016, 1023, 1171

Fišmistr (*fišmeister, fišný*) 949

Fortel 897

Fořt, fořtmistr (*forštmistr*) 633, 949, 1026

Fraucimor (*fracimer*) 470, 848

Furýr (*forýr*) 529

Garda (*guardia*) 991, 1066

Generál 1002, 1044, 1056, 1155

Generál-lajtnant 989

Generál-proviantmistr 1056

Generál-vachtmistr 996

Grunt, gruntovní 483, 513, 515, 517, 519, 532, 536, 575, 580, 591-592, 623, 656, 660, 667, 670, 681, 734, 772, 776, 783, 785, 799, 812, 817, 819, 824, 838, 839-841, 846, 856, 868-870, 872-873, 884, 886, 921, 923, 975, 978, 980, 992, 1007, 1029-1032, 1036, 1047, 1049, 1051, 1054, 1059, 1093, 1097, 1103, 1105, 1107, 1109-1110, 1148, 1152, 1162, 1195

Haltýř (sádky) 949

Hanfešt, hamfešt (příznávací list) 707

Havíř, horník 956

Hejtman 463, 474, 481, 483, 512, 522-523, 528, 614, 646, 668, 778, 812, 864, 866, 950, 987-988, 990, 996, 1002, 1026, 1029, 1044, 1047, 1051, 1067, 1078, 1087, 1090-1091, 1104, 1117, 1144, 1181, 1202; krajský hejtman 482, 484-485, 494, 499, 501, 505-506, 510, 512-513, 516-519, 524-526, 529, 532, 534, 535-537, 540, 543-546, 548, 551, 554-556, 575, 592, 608, 617, 623, 640, 669, 708, 712, 759, 769, 776, 789-790, 799, 868, 870-874, 877, 880, 882, 886-889, 891-892, 905-907, 912, 914-915, 918-921, 924, 926, 932, 952, 1120, 1124, 1127, 1131-1133, 1135-1140, 1142-1143, 1147, 1149, 1151-1152, 1154, 1157, 1160, 1163, 1165, 1170-1171, 1176, 1188, 1192-1195; hejtman německých lén 834

Herynk (slaneček) 898, 957

Hofmistr 481, 503, 834, 911-912, 1018, 1155

Horkost 899

Horník, viz havíř

Hospodář 591-592, 656, 670, 812, 979, 984, 1030-1031, 1107

Hospodářství 462, 482, 484, 494, 556, 612, 614-615, 647, 654, 660, 667, 670, 672, 707, 730, 809, 826, 829-830, 857, 926-927, 971, 975-976, 984-985, 1002, 1025, 1028, 1048-1049, 1053, 1064, 1075, 1139-1140, 1143-1144, 1147, 1164

Hřbitov, viz krchov

Chmel 830, 976

Chmelnice 927, 1143

Chromost (*chromota*) 474, 483, 631

Chůze 672, 957, 976, 1073

Chrt (*chrtě, chrtátko, chrtice*) 735, 784, 1042, 1197

Instrukce 470, 555, 614, 654, 660, 672, 774, 830, 972, 983, 995, 1002, 1025, 1048, 1064, 1139

Inventář, inventarizace 654, 656, 698, 716, 718, 972, viz také šacuňk

Jagrmistr (lovčí) 792

Jednání, projednání 476-478, 523, 555, 567, 570-577, 583, 612, 614, 640, 642-643, 646, 672, 676, 690, 704, 713, 726, 729-730, 765, 785, 790, 816, 824-825,

- 850, 863, 886, 888-889, 893, 914-915, 920, 981, 1030, 1047, 1059, 1080, 1127, 1135
- Jistec** 820
- Jistina** 487, 495, 498, 507, 576, 590, 613, 696, 704, 780, 788, 798, 835, 895, 910, 971, 1018, 1154
- Jízda** (vojenská) 1171, 1176
- Kacír, kacířský** 1202
- Kališník** 809
- Kancelář** (*cancellář, kancalář*) 860; kancelář česká 782, 784, 802, 1127; kancelář pražská 488, 1106; kancelář menších desk zemských 496, 590, 1094
- Kancléř** (*cancellarius*) 481, 1201
- Kapitula** 656, 707, 756, 1036
- Kapr, kapři** 596, 794, 843, 857, 949, 1026
- Karty** 984
- Klášter** 552, 585, 1007, 1040, 1081, 1153, 1178
- Klenoty** (*klínoty*) 610, 644, 718, 729
- Kleprlík** (viz též kůň, valach) 488, 892, 897
- Klisna, klisny, (klisátko)** 488, 985, 1027, 1030, 1031, 1062, 1066, 1075
- Kmetična** 734, 839, 872, 1116, 1133, 1148, 1170, 1195
- Kmotr, kmotrovství** 464, 468, 470, 478, 487, 500, 517, 532, 543, 551, 579, 608, 611, 621, 630, 634, 639, 648, 655, 658, 666, 671, 696, 700, 726-728, 730, 732, 735-736, 738, 760, 762, 768, 763, 786, 794, 807, 818, 828, 832, 732, 843, 854, 855, 877, 879-880, 885, 887, 899-900, 913, 916, 918, 926, 944, 947-948, 958, 986, 997, 1007, 1029, 1082, 1093, 1098-1099, 1137
- Knihy** 654, 718, 1047, 1059, 1093; městské knihy 1134, 1174
- Knecht** 541, 983, 990, 996, 1000, 1005, 1044, 1056, 1118, 1196
- Kněz** 510, 512, 656, 664, 669, 699, 703, 707, 756, 1036, 1125, 1143, 1202
- Kolátor** (*colátor*) 1052
- Kolatura** (*colatura*) 856, 1052, 1125, 1191-1192
- Kolej** 1123
- Komisář** 476, 555, 577, 716, 724-725, 802, 959, 989, 1035, 1080, 1089, 1094, 1176
- Komise** (*comissí*) 555, 567, 716, 799, 907, 1082
- Konfese** (*confese*) 1083, 1143
- Kontribuce** (gruntovní, pozemková daň) 959
- Korunovace** 478, 852
- Kostel, chrám** 494, 526, 579, 621, 629, 641-642, 707, 739, 756, 767, 842, 903, 917, 926, 932, 1005, 1036, 1038-1040, 1046, 1072, 1117-1118, 1122, 1124, 1134, 1137, 1143, 1146, 1191-1192, 1202
- Krchov** 1143
- Krýksman, krýksmané** 479, 512
- Křtiny, křest** 579, 611, 630, 657-658, 671, 732, 762, 828, 855, 885, 900, 902, 1098, 1202
- Kšaft, kšaftovní list, pořizení o statku** 461, 564, 578, 583, 633, 644, 654, 660, 667, 675-677, 714-715, 717-718, 772, 776, 785, 799, 838-840, 856, 870, 875, 910, 954, 974
- Kšaftovat** 644, 718, 875
- Kšaftovník** 672, 675-676
- Kůň, koně** 470, 473-474, 478, 481, 483, 510, 512, 562, 571, 614, 672, 681, 741-742, 804, 881, 887, 892, 897, 937, 941, 989, 996, 999, 1003-1004, 1027, 1056, 1144, 1157, 1159, 1171, 1176, 1202-1203
- Kvartál** 809, 953, 960
- Kvartýr** 983, 988, 1023
- Kvartýrkomisař** 983
- Kvartýrmistr** 996, 1027
- Kvatern** 696, 733, 776, 785, 799, 838-841, 856, 870, 974
- Kvitance** 468, 507, 585, 613, 708, 710, 750, 804, 861, 895, 959, 962, 994, 1011, 1047, 1151, 1154, 1168
- Kvitování, vykvitování, kvitovat** 613, 696, 861, 918, 962, 994, 1117
- Landfrýd** 1059
- Láska** (*láska přátelská*) 497, 527, 544-545, 572, 586, 649, 652, 668-669, 694-695, 750, 760, 801, 803, 812, 818, 842, 853, 864, 866, 892, 929, 975, 991, 993, 1016, 1022-1023, 1033, 1144, 1150, 1157, 1197; láska bratrská 858, 862; láska křesťanská 621, 629, 739, 767, 894, 903, 917, 932, 1005, 1038-1039, 1043, 1046, 1072, 1083, 1118, 1134, 1146, 1178; láska mateřská 657, 730; láska milenecká 1035, 1056; láska otcovská 897; láska příbuzenská 760, 899
- Leitnant, lajtnant** (*lejtant, lejtenampt*) 488, 987-990, 996, 1004, 1171
- Lékař** (*likař*) 832, 882, 926, 949
- Léky** (*likařství*) 891, 899, 949
- Lepra** 643

- Léta dospělá** (*dospělejší*) 1023
- Ležení vojenské** (*polní*) 472-473, 541, 731, 990, 996, 1003, 1005, 1023, 1030, 1066, 1150, 1157, 1181, 1196
- Lichva** 610
- List, listy, lístek** 482, 524, 536, 555, 560, 585, 590, 605, 637, 642, 645, 710, 715, 733, 744, 810, 820, 834, 861, 892, 901, 904, 943, 1059, 1129, 1164, 1172, 1176, 1191-1192
- List dluhů** 590, 701, 820, 910, 1065
- List fedrovní** 575
- List hlavní** 701, 820, 860, 910, 1065
- List, koncept listu** 513
- List** (*kšaftní*), viz kšaft, kšaftovní list
- List majestátí**, viz majestát
- List mocný** 644, 823
- List mocný královský** (též císařský) 772, 776, 785, 799, 838, 840-841, 856, 860, 875, 974
- List obranný** 775, 823, 1117, 1190
- List odhadní** (*na odhad*) 908
- List otevřený** 969
- List plnomocný** (*plné moci*), viz plná moc
- List podpůrný** 558
- List poselací** 466, 501, 538, 876, 962, 1050
- List příznávací** 749, 775, 789, 823
- List půhonný** 503
- List reversu**, viz revers
- List úřadu desek zemských** 908
- List verbovní** 1150
- List k výběru posudného** 789
- List výhostní** (*list zhostný; vejhostní*), výhost 591-592, 604, 623, 812, 817, 872, 921, 923, 956, 975, 980, 992, 1031-1032, 1051, 1054, 1103, 1109-1110, 1162, 1195
- List zatýkací, zatýkač** 500, 799, 868, 953, 1152
- List zapovídací** (*zápovědi*) 772
- Listina** 725, 1065
- Losos, lososi** 1147
- Lozument** (ubytování) 531, 1127, 1131, 1149, 1178, viz také ležení
- Majestát** 644
- Man, manská držba** 644, 1080, 1082
- Mandát** 482, 496
- Manželství** (*stav svatého manželství*) 464, 587, 597, 599, 609, 616, 625, 670, 767, 8105, 834, 842, 872, 894, 929-930, 946, 950, 975, 1033, 1035, 1051, 1054, 1074, 1160-1162, 1178
- Maršál**, polní maršál 479, 988, 996, 1171; dvorský maršálek 1029, 1073, 1082, 1090, 1093, 1097-1099, 1105-1107, 1110-1111, 1114-1115, 1117-1120, 1122, 1124-1125, 1127-1128, 1131-1133, 1135-1137, 1139-1140, 1142-1143, 1145-1158, 1160-1163, 1165-1166, 1168, 1170-1172, 1181, 1188, 1192-1195
- Melouny** 484, 826, 829-830, 1002, 1068
- Mlýn** 533, 594, 785, 975, 984, 1048, 1203
- Mlynář** 535, 580, 594, 615, 712, 976, 979, 984, 1000, 1075, 1093, 1107, 1143
- Mor** (*bolest morní, morové povětrí, morní rána, metla morová*) 642-643, 646-647, 649, 652, 654-655, 660, 664, 666-667, 670, 672, 675-676, 681, 690, 714
- Mord** 518, 718, 774, 787, 789, 1107, 1202
- Mordýř** 1107, 1202
- Mučedník** 979, 1057, 1059, 1060
- Mučení**, viz právo útrpné
- Mustrher** 1004
- Mustrování** 973, 1022, 1127, 1171
- Mustrovni písař** 479, 499
- Mustruňk** 999, 1004, 1127, 1131, 1149, 1176
- Myslivec, myslivost** 494, 581, 612, 660, 667, 693, 735, 1025, 1030, 1042, 1068, 1139, 1140
- Nadávka, nadávky** 670, 979, 996, 1049, 1202
- Nález** (soudní) 791
- Nářek cti, nářek poctivosti** 510, 512, 831, 1096
- Návštěva, navštívení** 470, 473, 478, 481, 489, 526, 529, 532, 539-540, 552, 556, 574, 585, 602, 619, 629, 639-640, 642, 647-649, 651-652, 661, 663, 666, 686, 694, 703, 707, 711, 745, 765, 786, 854, 860, 863, 883, 887, 890, 901, 903, 905, 917, 920, 929, 941, 960, 970, 981, 996, 1011, 1014, 1023, 1038-1040, 1046, 1057, 1072, 1082, 1086, 1118, 1124, 1131, 1134, 1146, 1157, 1181, 1196, 1198
- Nejvyšší**, viz plukovník
- Nejvyšší úředníci a soudci zemští** 554, 781, 784, 959
- Nemoc, onemocnění** 481, 484, 552, 571, 612, 614, 644, 647, 652, 654, 664, 666, 675-676, 681, 686, 718, 735, 760, 765, 849, 852, 860, 880, 882, 891, 896, 899, 901, 907, 915, 926, 935, 949, 985, 1005, 1014, 1023, 1027, 1038, 1043, 1119, 1134, 1146, 1159, 1164, 1166, 1181; ledvinový kámen 949, 1015; viz též horkost, mor

- Nepřátelství** 783, 870, 1192
- Nepřítel, nepřítelé** 485, 988, 996, 1007, 1056, 1171, 1196
- Noviny** 470, 478, 481-482, 648, 849, 986-988, 996, 1041, 1150, 1181
- Obeslání** 477, 483-485, 488, 525, 563, 590, 614, 646, 675-676, 699, 706, 714, 717-718, 766, 778, 784, 942, 993, 1080, 1106, 1152
- Obilí, obilnice** 462, 468, 482, 494, 602, 615, 647, 656, 660, 667, 669, 695, 730, 769, 774, 776, 778, 809, 830, 864, 866, 873, 874, 881, 906, 918-919, 925, 927, 979, 985, 1061-1062, 1066, 1142-1144, 1147, 1159, 1166
- Obležení** 485
- Obročí, obročník** 1052
- Obstavení, obstavování** 474, 483, 510, 512, 534, 614, 635, 638, 646, 713, 741, 775, 781, 823, 1099, 1113, 1148
- Obstavuňk, stavuňk** 483, 491, 510, 512, 533-534, 614, 635, 638, 646, 672-673, 678, 713, 984, 1081
- Odkaz, odkázání** 644, 654, 659, 675-676, 718, 733, 769, 945, 984, 1001, 1191-1192
- Odvolení** 709, viz též *suplika*
- Opat** 552, 590, 732, 1123
- Opatrovník** 470, 978
- Ovce, ovčín** 543, 581, 602, 660, 785, 826, 830, 874, 975-976, 984, 985, 1002, 1062, 1064, 1066, 1068, 1139, 1143, 1147
- Ovčák** 543, 647, 660, 672, 781, 873, 984, 985, 1048
- Papír** 1075-1076
- Pas** (průchod, přechod) 987
- Pastva, pastvina** 543, 643, 772, 774, 776, 846, 856, 873-874, 985, 1143, 1179
- Patron, patronát** 479, 541, 613, 664, 767, 1078, 1133, 1195
- Pečet'** (viz též *sekrýt*) 477, 481, 496, 500, 502, 510, 512, 517-518, 528, 531, 554, 560, 566, 582, 585, 593, 597, 604-605, 633, 637, 644, 702, 726, 729, 738, 772, 779, 785, 806, 820, 823, 837-841, 845, 856, 861, 867-870, 875, 895, 943, 954, 958, 963, 969, 1017, 1057, 1064, 1120, 1123, 1132, 1143, 1158, 1176
- Pěchota** 999, 1131, 1155, 1171, 1176, 1188
- Peníze** 461, 466, 468, 486, 489, 494-495, 499, 501, 536, 543, 548, 553, 571, 581, 586, 589, 593-595, 602, 605, 613, 617-618, 622, 648, 650, 654, 657, 667, 669-670, 672, 694, 696, 700, 705, 731, 736, 744, 749-750, 775, 797, 802-804, 806, 808-810, 823, 833, 835, 837, 851, 861, 865, 883, 904, 911, 926, 938, 944, 945, 948, 952, 957, 960-961, 972, 976, 988-989, 991, 996, 1006, 1008-1009, 1011, 1019, 1026-1027, 1030, 1036, 1044, 1047, 1049, 1055, 1058-1059, 1061-1062, 1067, 1073, 1076, 1111, 1114, 1128, 1140, 1143-1144, 1149, 1155, 1159, 1163, 1168, 1181, 1193-1194
- Pěší, knecht** 999, 1176
- Pivo** 562, 605, 667-669, 672, 830, 868, 891, 949, 976, 979, 984, 991, 1030, 1049, 1075
- Pivovar** 667, 669-670, 672, 868, 976, 1076, 1156
- Písař** 468, 496, 525, 541, 567, 631, 672, 788, 809-810, 913, 1007, 1087, 1104, 1106; *důchodní* 593; *menších desk zemských* 1146; *městský, radní* 559, 584, 692, 697, 714, 718, 831, 1096; *nejvyšší (zemský)* 477, 481, 1155; *německý* 1150; *solní* 1194; *záduší* 767; viz také *mustrovní písař*
- Pití, opilost** 983, 987, 1028
- Plná moc** 729, 1188
- Plnomocník** 483, 510, 512, 522, 550, 568-569, 594, 646, 691, 718, 729, 799
- Plůdek** 794
- Pluk (regiment)** 996, 1044, 1056, 1155
- Plukovník (nejvyšší)** 470, 488, 541, 970, 987-990, 995, 1171, 1181
- Podruh, podružství** 647, 1030, 1089
- Pohřeb** 526, 551, 621, 629, 647, 653, 739, 865, 903, 917, 930, 932-933, 966, 1005, 1034, 1037-1040, 1046, 1072, 1118, 1122, 1124, 1134, 1137, 1146, 1202
- Pokuta** 474, 503, 510, 512, 538, 594, 604, 637, 644-645, 664, 701, 734, 772, 775, 778, 783, 799, 820, 823, 838-841, 953, 974, 1164, 1166
- Pokřik** (poplach, pozdvižení) 1194
- Polní maršál**, viz *maršál*
- Poplach** 991
- Porod** 513, 885, 1131
- Porovnání** 499, 530, 570, 583, 642, 789, 819, 824, 870
- Poručení** 462, 477, 513, 523, 554-555, 574, 577, 584, 590, 592, 614, 640, 647, 654, 660, 667, 670, 672, 675-676, 728-730, 746, 754, 778, 784-785, 809, 823, 830,

837-841, 857, 873, 927, 933, 937, 941, 953, 957, 972, 975-976, 979, 984-985, 988-989, 994, 1002, 1009, 1015, 1025, 1028, 1030, 1036, 1042, 1059, 1061-1062, 1064, 1068, 1074-1075, 1080, 1082, 1094, 1117, 1127, 1140, 1142-1143, 1147, 1154, 1158-1159, 1164, 1173

Poručenství 644, 715,

Poručník, poručnice, poručníci 564, 570, 633, 644, 696, 715, 730, 733, 738, 772, 776, 783, 785, 799, 801, 805, 838-841, 856, 865, 870, 910, 918, 1178

Pořad práva (právní řád) 516, 531, 604, 729, 733, 783-784, 798, 820, 870

Posel 463, 466, 470, 482, 484, 498, 500-501, 507, 527, 530, 538, 541, 555, 566, 571, 582, 585, 589, 597, 605, 614, 619, 622, 627, 647-648, 654, 658, 660, 667, 670, 672, 683-684, 695, 705, 707, 710, 736, 744-745, 750, 754, 758, 794, 798, 802, 804, 806-807, 810, 818, 826, 857, 861, 863, 865, 871, 876, 889, 927, 934, 937, 950, 957, 962, 991, 993, 1006, 1042, 1050, 1058-1059, 1073-1074, 1094, 1106, 1119, 1127, 1172, 1197

Poselství 470, 473, 482, 484, 494, 512, 615, 660, 663, 666, 668, 672, 729, 772, 774, 783, 785, 920, 957, 976, 981, 989, 1002, 1011, 1022, 1048, 1155

Posudné 809, 953, 994

Povodně, velké vody 730, 1147

Povolení 474, 560, 630, 644, 716, 718, 729, 812, 848, 869, 872, 875, 1049, 1095

Poznamenání 525, 686, 718, 906, 972, 1005, 1062, 1068

Praporečník viz fendrych

Praporec, prapor 479, 983, 999, 1044, 1155, 1171, 1188, 1196

Právo 474, 485, 496, 503, 512, 523, 531, 534, 583, 604, 610, 644, 646, 660, 672, 713-714, 729, 733, 778, 783-784, 809, 819-820, 823, 846, 856, 860, 868, 870, 910, 942, 944, 947, 1000, 1007, 1022, 1058-1059, 1165

Právo dědické (pozůstalostní) 656, 715, 718

Právo městské 510, 512, 534, 584, 594, 675-676, 718, 729, 831, 1076, 1107, 1165

Právo obstavní, viz obstavění, obstavuňk

Právo stanné 799

Právo útrpné 594, 815, 821

Právo valní 607

Právo vrchnostenské 660, 709, 714, 729, 785, 980, 992

Právo výsadní (*vejsadní*) 785

Právo zástavní 496, 1073

Právo zemské, viz zřízení zemské, soud zemský větší/menší

Preceptor 887, 960

Primas 675-676, 770, 972, 1076, 1105, 1159

Prokurátor, císařský prokurátor 570, 586, 610, 667

Proviant (*profanty*) 996, 1056, 1155

Pře, rozepře 538, 540, 610, 614, 631, 637, 714, 718, 729, 784, 831, 850, 989, 1045, 1155

Pře hlavní 646

Přínos (nevěsty) 933, 1025

Přípis 466, 504, 516, 518, 525, 538, 577, 582, 594, 633, 642, 644, 672, 675-676, 683, 707, 715, 729, 770, 776, 787, 812, 828, 861, 864, 866, 868, 890, 953, 972, 1047, 1057, 1116, 1150, 1158

Přípověď 529, 574, 578, 604, 627, 897, 941, 1066, 1155

Příročí 500, 1136

Přísaha (*povinnost*) 479, 513, 672, 770, 778, 1047, 1106, 1171

Přísloví 1035

Přisudek 590, 675-676

Psaní; psaníčko 462-463, 466-467, 469-471, 473, 477-478, 481-485, 487, 489-490, 494, 498-499, 501-502, 505-506, 512-513-514, 516-519, 522-525, 531, 533-534, 538-539, 543-544, 546, 548, 552, 554-557, 562, 564, 567, 573-575, 582-583, 586, 589-594, 597, 602, 604-605, 612-614, 623, 627, 633, 635, 638, 642-644, 646, 648, 652, 654-656, 660-661, 663, 666-668, 672, 680-681, 684, 686, 689-690, 692, 694-696, 698-701, 703-705, 707, 711-715, 718, 724-726, 729-730, 733-735, 738, 740, 749, 756, 758, 760, 768-769, 775-779, 783-784, 789, 791, 794-795, 797, 799, 804, 807-810, 813, 817-818, 822-827, 830-831, 837, 843, 846, 848-850, 852-854, 857, 859-861, 863, 865, 867, 872, 874, 877-883, 886-889, 892-893, 897-898, 902, 904, 906, 908-909, 911, 913, 915-916, 920-921, 926, 929-930, 937, 939-940, 942, 944-945, 947, 952, 955, 957, 964-965, 971-973, 978, 980, 983, 987-989, 992-993, 995-996, 1003-1004, 1005-1006, 1008, 1011, 1017-1019, 1023-1025, 1030-1031, 1034, 1036, 1042-1044, 1047-1049, 1052, 1056-1061, 1063, 1067-1068, 1070,

- 1073, 1078, 1080-1081, 1085-1086, 1089-1091, 1099, 1102, 1104, 1106, 1109-1110, 1114-1116, 1119-1121, 1123, 1129-1131, 1136, 1140, 1144, 1148-1151, 1153-1156, 1163-1164, 1174, 1181, 1191-1196, 1202-1203
- Půhon** 484-485, 503, 525, 538, 590, 604, 690, 718, 777, 856, 924, 974, 1152-1153
- Pych, pytláctví** 838-841, 856
- Rak, raci** 809, 927, 976
- Rána** (*rána boží; rána morová*) viz *mor*
- Rathaus** (radnice) 533, 567, 594, 637, 831, 1076, 1089
- Relace** (*relací*) 515, 660, 715, 799, 869, 1045, 1094
- Revers** 702, 820, 1191
- Registra** (*rejstra, lejstra*) 647, 702, 724-725, 738, 764, 809, 826, 830, 878, 972, 1029, 1057, 1062, 1117, 1156
- Rejstřík** (*registřík*) 654, 660, 672, 718, 826, 830, 908, 1064
- Rejtar, rejtarstvo** 466, 512, 983, 987, 991, 996, 999, 1022, 1155, 1171, 1196
- Rešt, reštant** 494, 660, 667, 672, 675-676, 775, 907
- Ručitel** (*Rukojmi*) 463, 487, 489, 497, 501-502, 531, 552, 558, 560, 576, 582, 588, 590, 593, 608, 610, 622, 633, 672, 684, 701, 714, 729, 845, 884, 1017, 1058-1059, 1091, 1098, 1167, 1175
- Ručnice** 654, 718, 972
- Rukojemství** 463, 500, 502, 505, 542, 558, 560, 566, 579, 582, 590, 593, 611, 630, 633, 658, 671, 680, 714, 729, 732, 762, 777, 845, 881, 900, 910, 924, 1017, 1085, 1090-1091
- Rum** 849
- Rybník** 639, 794, 892, 1026
- Rychtář** 461, 482, 510, 512-513, 516, 594, 647, 667, 672, 734, 763, 774, 776, 778, 799, 874, 888, 976, 991, 1007, 1028, 1030, 1049, 1058-1060, 1062, 1068, 1075-1076, 1089, 1107, 1143, 1159, 1164, 1166
- Rytmistr** 466, 483-484, 489, 494, 499, 510, 613, 983, 1127, 1171
- Sbírka zemská** 775, 823, 959
- Sčekání peněz** (odklad dluhu) 500, 507, 531, 545, 552, 586, 608, 613, 694, 708, 750, 780, 788, 794, 798, 813, 835, 837, 878-879, 881, 906, 911, 948, 952, 964-965, 1043, 1067, 1139
- Sekrýt** (viz též *pečeť*) 560, 729, 820, 1017
- Sirotek, sirotci** 564, 570, 627, 633, 664, 715-716, 730, 733, 738, 758, 760, 772, 776, 783, 799, 801, 827, 838-841, 856, 870, 903, 910, 913, 917-918, 955, 959-960, 1029, 1078, 1093
- Sirotčí majetek/poddání/potřeba** 513, 517, 644, 696, 715, 724, 730, 772, 783, 785, 799, 817, 838-841, 856, 893, 937, 947, 1029, 1093
- Sjezd** 601, 603, 819, 990, 1044,
- Slad** 614-615, 667, 979
- Sládek** (*sladovnik*) 774, 783, 799, 817, 957, 976, 979, 1030, 1049, 1062, 1075, 1140, 1143-1144, 1156
- Sladovna** 615, 654, 1025
- Služba** (vyjma úvodní formule pozdravu) 502, 529, 546, 548, 552, 576, 598, 609, 613, 619, 669, 730-732, 767, 777, 786, 801, 803, 818, 828, 831, 854, 859, 878, 894, 916, 932, 946, 955, 960, 964, 989, 1004, 1033, 1035, 1041, 1056, 1071, 1118, 1131, 1141, 1155-1156, 1161, 1178, 1194, 1199-1201
- Slyšení** (*přeslyšení*) 506, 515, 533, 614, 632, 637-638, 646, 675, 676, 714, 766, 799, 821, 914, 1047, 1190
- Smlouva** 485, 515, 535, 583, 601, 604-605, 729-730, 736, 738, 784, 844, 846, 848, 850, 852, 856, 861, 870, 883, 889, 914, 920, 958, 975, 1017, 1052, 1057, 1138
- Smlouva svatební** 1116
- Smlouva trhová** 868-869, 959, 1174
- Smlouvání** 724-725
- Smlouvci** (smluvní strany) 824, 870
- Smrt** (vyjma formule pozdravu) 489, 515, 526, 545, 590, 593, 598, 604, 621, 629, 644, 653-655, 666, 676, 713, 715-716, 718, 726, 729-730, 733, 739, 787, 801, 805, 835, 862, 875, 877, 880, 903-904, 917, 932, 947, 1005, 1015, 1035, 1038-1040, 1042, 1044, 1046-1047, 1056, 1072, 1097, 1118, 1122, 1124, 1129, 1134, 1137, 1143-1144, 1146, 1148, 1157, 1171, 1181, 1199-1201
- Sněm zemský** (*obecní, generální*) 475-478, 515, 670, 699, 704, 775, 778, 816, 819, 823, 825, 832, 920, 953, 989, 1073
- Sněmovní usnesení** (*snešení*) 660, 718, 734, 769, 775, 778, 823, 832, 953, 1022
- Soldát, soldateska** 987, 990, 1007, 1023, 1026, 1067, 1155, 1171
- Soud** (vrchnostenský, selské soudy) 483-484, 614, 718, 734, 785, 789, 914, 1047
- Soud apelační** 675-676, 729, 1156, 1161

- Soud boží** 858, 1020, 1066, 1134, 1137, 1164
- Soud dvorský** 1106
- Soud komorní** 485, 503, 525, 791, 799, 825, 1106, 1152
- Soud krajský** 937
- Soud měšťský** (*purkrechtní*) 483, 787, 1029, 1036, 1047, 1165
- Soud nejvyššího purkrabství pražského** (*soud purkrabský*) 476, 486, 525, 538, 590, 642, 690, 810, 844, 909-910, 924
- Soud zemský menší** 604, 632
- Soud zemský větší** 476, 515-516, 553, 570, 576, 715-716, 777, 784, 796, 856, 888, 893, 959
- Soudce, soudci** 476, 554-555, 594, 632, 644, 716, 728, 775, 781-782, 784, 799, 842, 870, 914, 959, 1003, 1033, 1038, 1161
- Soudný den** 1046, 1164
- Spis** 506, 510, 512, 523, 533, 546, 555, 564, 590, 635, 638, 646, 665, 675-676, 680, 718, 742, 753, 763, 781, 847, 959, 1017, 1043, 1051, 1060, 1092, 1097, 1100, 1133, 1143, 1158, 1165, 1180
- Sročení** (*srocení*), **sročit** 713-714, 799, 888, 910, 1047, 1089, 1190
- Stav svatého manželství** viz manželství
- Stav, stavové** 476-477, 478, 482, 499, 510, 512, 518, 729, 816, 823, 899, 924, 953, 957, 969, 973, 987-990, 999, 1016, 1027, 1041, 1044, 1067, 1072-1073, 1080, 1117, 1164, 1171, 1176, 1191-1192
- Stav vdovský** viz vdovství
- Suma, suma peněz** 463, 474, 483, 486, 487, 490, 495, 496-498, 500, 501-502, 505, 507, 528-529, 531, 535, 537-538, 544, 552, 571, 576, 582, 586, 588, 590, 593-594, 597, 608, 613, 619, 622, 633, 644, 683, 691, 694-695, 700-701, 704-705, 708, 716, 718, 729, 730, 733, 738, 744, 765, 777, 780, 788, 794-798, 802, 810, 813, 820, 823, 827, 833, 836-837, 845, 859, 867-868, 877, 879, 881, 883, 892-893, 895, 903, 910-911, 918, 924, 937, 944-945, 947-948, 959, 962, 964-965, 971, 976, 983, 987-989, 994, 1008, 1018, 1020, 1027, 1035, 1042, 1047-1049, 1051, 1055-1056, 1065, 1073, 1080, 1085, 1111, 1117, 1129, 1132, 1136, 1143, 1145, 1150-1151, 1154, 1168, 1171, 1173, 1193
- Suplika, suplikace** 478, 580, 610, 729, 781-782, 784, 921, 959, 1045, 1070, 1094, 1116, 1143, 1164-1166, 1179, 1199-1201
- Suplikant** 1202
- Svatba** (*svatební veselí*) 529, 587, 599, 609, 612, 625, 767, 805, 834, 842, 882, 894, 916, 929-930, 935, 946, 950, 1017, 1033, 1074, 1084, 1116, 1160-1161, 1178
- Svědectví** (*svědomí*) 469, 482-483, 486-487, 490, 496, 501-503, 525, 544, 590, 598, 604, 608, 631, 637, 672, 685, 702, 738, 749, 778, 820, 824, 831, 837, 856, 867, 869-870, 875, 883, 954, 958, 974, 976, 979, 1055, 1120, 1153, 1171
- Svědek, svědkové** 515, 525, 590, 598, 631, 637, 644, 702, 715, 717-718, 729, 781, 784, 787, 819, 837, 867, 869, 875, 891, 893, 907, 918, 954, 958, 1121, 1157
- Šacuňk, šacování, šacovat** 972, 991, 1058-1060
- Šance** (hradby, zákopy) 649, 996, 1003
- Šnek** 1025
- Štika, štiky** 596, 843, 857, 949, 1026
- Štráf** (vojenské tažení, výpad) 996
- Šuldbrýf** (*šuldtbrief, šuldprýf*) 892, 943, 1129, 1132, 1163, 1172, viz též dluhopis
- Tažení** 996, 1000, 1155, 1181, 1196
- Tenatník** 754
- Tovaryš, tovaryšstvo** 470, 472-473, 505, 594, 647-648, 655, 779, 824, 826, 829-830, 925, 1159, 1171, 1202
- Traňk** (*trank*), léčivý nápoj 891
- Trh** 608, 670, 702, 724-725, 733, 868, 878, 937, 959, 965, 1049, 1139, 1174
- Truňk, trunk** 1049
- Učení** 730, 887, 955, 1001
- Účet, účetnictví** 615, 830, 1047, 1057
- Ujištění** 495, 583, 648, 705, 851, 1129
- Úrok, úroky** 461, 468, 486-487, 490, 494-495-496, 498, 501, 505, 507, 528, 531, 538, 548, 553, 576, 585-586, 590, 613, 618, 683, 694, 696, 700-701, 704, 708, 710, 730, 736, 745, 748, 750, 752, 780, 788, 798, 803-804, 813, 827, 835-837, 845, 867-868, 879, 893, 895, 910, 962, 964, 971, 1011, 1018, 1050, 1061, 1065, 1111, 1132, 1140, 1145, 1149, 1154, 1163, 1193
- Úřad** 481, 525
- Úřad berní** 775
- Úřad desek zemských** 496, 512, 515, 538, 598, 1094
- Úřad hejtmanský** 517, 554-556, 759, 799, 924
- Úřad královské komory** 802

- Úřad komorního soudu** 503
- Úřad města, purkmistrovský** (*purkmistrovský*) 506, 510, 530, 533-534, 635, 675, 718, 729, 1086, 1153, 1156, 1174
- Úřad nejvyššího purkrabství pražského** 597, 690, 701
- Úřad rentmistrovský** (*rentmistrovský*) 802, 994
- Úředníci** 461, 470, 476, 483, 489, 496, 514, 522-523, 530, 533, 535, 554, 562, 571, 584, 590, 594, 612, 628, 631, 640, 654, 656, 660, 667-668, 675-676, 684, 699, 704, 707, 714, 716, 718-719, 728, 733, 749, 781-782, 784-785, 787, 794, 820, 823, 830-831, 863, 869, 891, 908, 918, 940, 959, 974, 984, 994, 1006, 1017, 1019, 1030, 1061-1062, 1130, 1144, 1154, 1161, 1164, 1166
- Usnesení sněmu** (*snešení, vyměření, zavření*) 475, 660, 734, 769, 775, 778, 806, 823, 832, 883, 953, 1017, 1156
- Vachtmistr** 990, 996
- Valach** 984
- Válka** 1155
- Varta, vartovat** 987
- Vdova, vdovství** 489, 524, 546-547, 610, 644, 653, 696, 724, 725, 730, 733, 767, 790, 801, 859, 870, 959, 975, 1029, 1049-1051, 1066, 1078, 1097, 1116, 1121, 1133, 1146, 1162
- Věno** 461, 613, 644, 696, 730, 1017, 1116
- Věnování** 693, 1042, 1155
- Věřitel, věřitelé** 487, 531, 533, 560, 590, 597, 695, 716, 733, 738, 796, 803, 851, 877, 947, 1008, 1036, 1065, 1111, 1128, 1145, 1152
- Vejruňk** (*vejruněk*) (roční splátka) 1148
- Vepř, vepřín** 587, 933, 957
- Veselí svatební** viz svatba
- Vězení** 478, 513, 517, 614-615, 660, 670, 672, 774, 776, 781, 783-784, 809, 921, 971, 976, 979, 1000, 1015-1016, 1028, 1030, 1043, 1061, 1068, 1075, 1107, 1143, 1159, 1164, 1166, 1175, 1180, 1188, 1200-1201
- Vězení šatlavní** 647, 672, 774, 976, 1000, 1015, 1028, 1058-1059, 1068, 1075
- Vinice** 482, 484, 857, 975-976, 979, 984-985, 1049, 1064, 1139, 1143, 1147
- Víno** 470, 484, 494, 519, 647-648, 660, 750, 942, 945, 957, 976, 1002, 1006, 1049, 1062, 1064, 1071, 1082, 1119, 1144, 1159, 1172, 1198
- Vinná réva** 482, 484, 976, 979, 984-985, 1049, 1064
- Voják, vojsko** 470, 472-473, 479, 488, 532, 541, 973, 981, 984, 987-991, 995-996, 999-1000, 1002, 1004-1005, 1007, 1014, 1022-1023, 1026, 1044, 1056, 1061, 1066, 1067, 1073, 1127, 1144, 1150, 1155, 1158, 1171, 1181, 1196
- Vojna** 1027, 1155
- Vorař** 1191
- Vražda** viz mord
- Vrchnost** 518, 591-592, 594, 637, 675, 729, 839-841, 872, 972, 975, 1025, 1048, 1049, 1076, 1081, 1086, 1105, 1148, 1152, 1164, 1202
- Vůz, vozík, vozy** 532, 562, 602, 756, 776, 799, 829, 837, 941, 976, 985, 1002, 1005, 1143
- Výhost** viz list výhostní
- Výchova, vychování** 644, 730, 801, 990
- Výmluva** 485, 594, 614, 665, 672, 768, 984, 1082, 1159
- Výpis** 515, 525, 614, 637, 640, 714, 791, 893, 924, 972, 995, 1022, 1133, 1150, 1158
- Výpověď** 487, 637, 701, 718, 787, 971, 1076, 1171
- Vyslanci, vyslanec** (*vyslání, vyslaný*) 477, 528-529, 571, 583, 708, 710, 744, 794, 808, 837, 843, 861, 876, 933, 937, 964, 973, 984, 991, 993, 1018, 1024, 1026, 1042, 1050, 1056, 1061, 1073-1074, 1093, 1154, 1168, 1172, 1194
- Vyslyšení** (*přeslyšení, slyšení*) 495, 506, 515, 528, 548, 599, 611, 630, 634, 790, 794, 799, 818, 828, 865, 885, 923, 948, 950, 952, 1000, 1008, 1020, 1022, 1054, 1078, 1100
- Výtržnost** 483, 490, 631, 785
- Vyvazení** (zproštění ručitelství za dluh) 500, 1090-1091
- Zajetí, zajmutí** 774, 846, 1066, 1181, 1202
- Zajíc** 660, 846, 976, 1002
- Zakoupení** 672, 812, 923, 960, 1049
- Záloha** (*reserva*) vojenská 1015
- Zámek** 474, 483, 522-523, 582, 605, 613, 625, 785, 812, 864, 866, 889, 896, 906, 999, 1020-1021, 1029, 1044, 1068, 1073, 1080-1082, 1086-1087, 1089-1091, 1093, 1097-1100, 1102-1105, 1107, 1109-1111, 1114-1116, 1118-1120, 1122-1125, 1128, 1131-1133, 1135-1137, 1139-1140, 1142-

1143, 1147-1154, 1156-1158, 1160-1166,
1168, 1170, 1173, 1178, 1181, 1188,
1191-1196

Zaplacení (*záplata*) 714, 919

Zatčení 470, 500, 525, 660, 750, 884, 1024,
1152, 1164, 1175

Zatýkač viz list zatýkací

Závdavek 535, 972, 1036, 1047, 1148

Zbraně 996, 1202

Zbroj 1181

Zhost viz list výhostní

Zimnice 672, 773, 899, 981

Zpráva 461-462, 468, 470, 475-478, 482-
485, 498, 506, 523, 532-534, 536, 555,
570-571, 575, 584, 588, 594, 597, 602,
608, 615, 619, 628, 634-635, 639, 647,
654, 660, 664, 670, 672, 681, 684, 699,
712-714, 719, 729, 734, 754, 807, 809,
816, 823-824, 831, 833, 849, 852, 859,
872, 884, 889-890, 893, 901, 904-906,
920, 925-926, 949, 956-957, 972-973,
975, 979, 981, 984-987, 991, 993, 995-
996, 1000-1002, 1011, 1028-1029, 1035-
1036, 1041, 1044-1045, 1047-1049, 1052,
1054, 1056, 1058-1062, 1064, 1068,
1078, 1089, 1094, 1099, 1117, 1119,
1127, 1130, 1139, 1143-1144, 1147,
1150, 1156, 1159, 1162, 1164, 1173,
1188, 1191, 1196

Zranění 631, 1000

Zřízení zemské 476, 486, 496, 510, 512,
518, 554, 556, 580, 604, 637, 644, 675,
718, 729, 734, 772, 776, 783-785, 787,
799, 831, 838-841, 856, 884, 1107, 1148,
1152, 1172, viz též právo

Žákovstvo 761, 1123

Žhářství 1075-1076

Žid, židé 462, 471, 610, 681, 1070, 1128

Žně 482, 726, 816, 976, 985

Obsah

I. Úvod

/5/

II. Chronologický přehled písemností

/6-57/

III. Přehledy zastoupení jednotlivých druhů písemností

/58-61/

IV. Edice

/62-745/

V. Slovník archaismů a germanismů

/746-753/

VI. Jmenný rejstřík

/754-785/

VII. Zeměpisný rejstřík

/786-803/

VIII. Věcný rejstřík

/804-813/

Korespondence
Šťastného Václava Pětipeského
z Chýš a Egrberku
z let 1611–1621

Miroslav Žitný (ed.)

Prameny k českým dějinám 16.–18. století
Documenta res gestas Bohemicas saeculorum
XVI.–XVIII. illustrantia

Řada/Series B

Svazek/Volumen VII/2

Grafickou úpravu a vazbu navrhl Mgr. Tomáš Halama
V roce 2016 vydala Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích,
Filozofická fakulta, Branišovská 31a, 370 05, České Budějovice

Technický redaktor PhDr. Jan Šimánek

Vytiskla Nová tiskárna Pelhřimov, spol. s r. o.

Krasíkovická 1787, 393 01 Pelhřimov

Vydání první

Náklad 400 výtisků

ISBN 978-80-7394-575-6